Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

Lucianus Samosatensis vir ad irridendum vanum sectæ Democriticæ, seu potius Philosophiæ vanæ in libros retulit ab eo in libro, ut reperiuntur plures, seriam operam ponit Lucretius in Vita Epicuri non quæ ab eo fuit

∝. VIII.
30.
a.

LVCIANI
alium
SAMOSATENSIS
OPERA

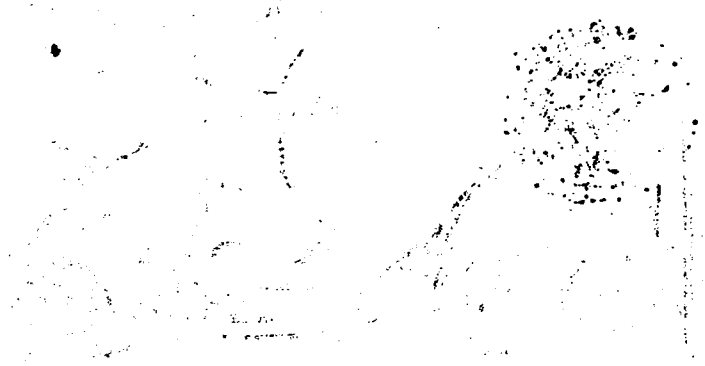

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS I.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca ISAACI VOSSII.

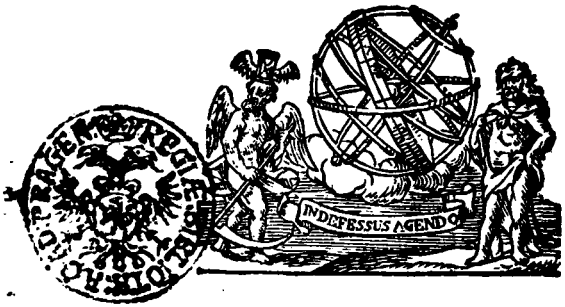

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA, MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET BVTOV,

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Nisi mirifica singulariſque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque teſtata cunctis gentibus eſſet, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur, quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae fudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur, facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem, ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae invaſerant, retinendis, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas non longi temporis ſpatio amiſerunt? Stralſunda, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis inſeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento, virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae Tibi ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In glo-

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas insulas, & terras alio sole calentes naves missae negotiandi caussa, coloniaeque sunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, fossa ducta magni operis, duodecim catarectis instructa, quinque decempedas lata, & tria milliaria Germanica longa, maximis impensis junxisti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta potest esse diligentia, & sollicitudo in procuranda re familiari, pro suorum tutela, quanta Tua est cura & vigilantia in providendis Tibi subjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. Parentis indulgentiam & amorem omnibus praestas. Inde tanta facilitas in omnium desideriis excipiendis, tanta benignitas in necessitatibus sublevandis, tanta severitas in sanctitate tribunalium, & religione judiciorum constituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero nec potentia, nec largitio, nec gratia legibus eripiat. Omnium vero curarum Tibi antiquissima est cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixisti, ut ejus decus illibatum, & omnibus pestilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare, tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & secundis, nimiisque opibus solent homines efferri animis, & humanitatis oblivisci. Tu in tanto rerum humanarum fastigio, non modo ipse caste colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoria-

rum

rum eſſe, in omni ſermone prae Te fers, ſed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & graviſſimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra ſempiternum Chriſtianorum hoſtem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applauſu fuit audita, quid praecipiebas acrius & ſtudioſius, quam ne in hac expeditione pietatis ſtudium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere teſtabaris, utque, ſi tempus ſic ferat, mortem fortiter oppetant pro Chriſto Soſpitatore, qui ſalutem noſtram ſanguine ſuo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indigniſſima, pepererit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Chriſtianamque rempublicam pietatem ſpirans, excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad feſtum diem proficiſcerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, ſuperſtites autem, non tam ſuae fortitudini, quam illis facibus, quas eis ſubjeceras, victoriam adſcribant. Quam vero hoc luculentum & illuſtre pietatis Tuae documentum eſt, quod omnes exteros cujuſcunque gentis, qui propter religionem ſolum vertunt, & ad Te, tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris ſedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum ſtudia, quibus homines ad virtutem in reipublicae uſum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum numiſmatibus, gemmis elegantia & eruditione, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori. Nam praerogativa Tui, tanti Principis, judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur, propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum, exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait fa-

famoſiſſimum illum Alexandrum Abonotichitam, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum praeſenſione, juxtaque ſalutarium remediorum, quam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma draconis humana facie, ſimulata fraude mirifica, oſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam hoc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem excedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco, hominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucianus, hunc impoſtorem a ſuis ſacris & initiis, quae inſtituerat, omnes arcuiſſe Chriſtianos, & per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtiani.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos decipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſevocata, brevi latebras fallaciarum, quibus homines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mimo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum rerum cauſſis, quam ſibi vindicabant, qui Philoſophis dederant operam? unde robur illud animi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae omnium mentes tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute & efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes nequiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecilliores occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi diligenter legatur Lucianus ab hominibus ſanis, qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem utilio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte inſitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno, noſtro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, ſereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc eſt ſerena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me conſecutum eſſe putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingraveſcentis aetatis incommoda diutiſſime ſervet ſalvum & ſoſpitem, bono ſacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praeſidium in Te ſibi certum conſtitutum eſſe decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentiſſimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IOC. LXXXVI.

IOAN-

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS

LECTORI

S. P. D.

Vides hic recentem editionem Luciani, quam adornarunt Amsterodamenses bibliopolae, hoc nomine sane ceteris meliorem, quod in illam contulerint Bourdelotii, Palmerii, Tanaquilli Fabri, aliorumque politiorum hominum notas: quibus etiam accesserunt novae curae nunquam antehac publicatae virorum Clarissimorum, Menagii, Guieti, Boivinii, quas mihi misit Menagius, Iacobi I. F. F. Gronovii, nec nullae meae. Excerpturus plures eram, si per temporis angustias, & occupationes alias potuissem huic negotio maturius & diutius vacare. Vsus sum editione Florentina anni millesimi quadringentesimi nonagesimi sexti, quam Vir doctus cum optimo codice manu exarato contulerat. Eam primam omnium esse, persuasum habeo. Vsus etiam sum Aldina anni millesimi quingentesimi tertii, nec non duabus Basileensibus, altera Graeca anni millesimi quingentesimi quinquagesimi quinti, alteri adjecta est versio Latina, quae notissima est, ut & Salmurienſis Benedicti. Bourdelotianam mihi consulere nunc non licuit, quamvis olim adolescens eam evolverim. Secuti sunt typographi tam in Graecis, quam Latinis exprimendis, editionem Benedicti, qui vetustiorum interpretum versiones interpolavit. Si quis post haec novam Luciani editionem moliri velit, ei sim auctor, ut novam interpretationem Latinam concinnet, dignam tam culto scriptore. Nam satis magnus campus patet, Graeca docto industriam suam exercendi. Cum jam omnia typis essent descripta, missus fuit typographis ex Anglia Scholiastes Graecus ineditus, quem cum illis communicavit, cum id ab eo petiissent, Vir Illustris Isaacus Vossius. Is enim ex suo codice jussit eum describi, & Amsterodamum perferri. Typographi calci Luciani haec Scholia subnecti jusserunt. Si quid in illis desiderabis, curis posterioribus sperant id emendatum iri. Nunc festinantibus multas ob causas ignosce, & vale.

IOHANNIS BENEDICTI,

De hac sua Græci Contextus, & Latinæ versionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλληνα Lectorem

PRAEFATIO.

Mirum tibi videri possit, Amice Lector, me post viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoscendis Luciani scriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phrasim translationi manum admovisse: cùm verisimile sit eos viros, sui temporis lumina, Græcam linguam ita calluisse, ut probè intellectum authorem è Græcia in Latium pede nunquam cæspitante, animo nunquam dormitante transtulerint: me verò, jam primum hoc eruditionis specimine innotescentem, nihil melius præstare potuisse, quàm excellentes illi interpretes præstiterint: adeò ut huic cœpto plus audaciæ sit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego sanè ingenuè agnosco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præstantiam, quam neque suspicere, neque laudare satis possum: imò cui plurimum deberi syncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, ut etiam indoctiores doctiorum inventis non contemnenda superstruant & addant: ita & mihi contigisse, ni fallor, judicabis, ut via, editæ antehac metaphraseos beneficio, reserata, plerisque in locis scopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occasionem exhauriendi laboris istius obtulêre mihi selectiores & graviores quidam authoris hujus Dialogi, quos dum utile dulci permixturus, publicè legebam, & singulas sententias ac voces diligenter expendebam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendosa videbatur lectio, unde fiebat ut non plenè, planéque satis locorum nonnullorum sensus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum

riorum & antiquorum codicum, vel ex proprio judicio emendabam: & sicubi mentem authoris melius reddere poteram, id sobrie quidem, & moderate faciebam. Post ea mihi succurrit, siquidem diversi diversorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, singulorum partem saltem aliquam attentè examinare: quò perspicerem an Græca Latinis apprimè responderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior esset metaphrastes, intellexi. Vtque quod sentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam: comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphrastæ functum, sententias singulas ad verbum, servata latinitate pura, reddendo, ut vix aliquid nactus sim, quod melius redderem: imò potius ipsum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Erasmus Roterodamus: in quo quanquam plura, quàm in illo, immutanda judicavi, pauca quidem illa sunt, si cum reliquis compares. Tertius est Iocobus Micyllus, Erasmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter se ferme pares, tribus illis, me judice, multum cedunt. At omnium infœlicissimus mihi visus est Vincentius Obsopœus: qui non solùm superflua verborum luxurie mentem authoris passim obscurat, sed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is est qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exaravit. Cujus interpretationis, quanquam retineo quicquid possum, tam obscura reliqui vestigia, ut hæc prorsus mea non immeritò dici possit: non secus atque [Asini:] sive [Lucii] versio, quæ usque adeo misera prius erat, ut suo nomini bene consuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto sum versatus, non ut laudem magnis illis viris ullo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab istiusmodi vesana φιλοπρωτίᾳ tantum sum alienus, quantum virtus à vitio, jus ab injuria distat. Hic animus, hoc consilium solummodo fuit, ut dum otio in aliquo negotio uti licebat, quod esset opis meæ (quæ quàm sit tenuis, agnosco)

id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, eóque sic fruaris, ut quod in eo desiderabis, humaniter toleres: &, si saltus asperrimos superasse non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me sentire, ut contendam me tibi versionem istiusmodi exhibere, quæ omnis censuræ expers esse possit: quandoquidem ardua res est eadem elegantia, eademque festivitate authorem hunc de Græca phrasi in Latinam transferre: ita proprius est unicuique linguæ genius, & inexplicabilis venustas. Fortè autem objiciat aliquis, me debuisse eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id utique facere nolui, duabus præcipuè de causis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hosce secum circunferre volent, editionem faciendam, & voluminum majorem vel molem vel multitudinem vitandum putavi. Altera, quoniam confido eum qui veterem versionem cum hac recognitione, & priùs excusos Græcè codices cum nostro conferet, nullo negotio vel ex ipsa sermonis serie, & locorum sensu, nostræ mutationis rationem deprehensurum. Quamobrem duxi me satis in præsentia præstiturum, si, quoad fieri posset, purum authorem, & versionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum opere illo contentarum exhiberem. Nunc superesset ut aliqua commendatione Lucianum cohonestarem, nisi sic, actum ab aliis multis, agerem. Et cettè quid opus est ut post illos repetam, eum esse Atticæ eloquentiæ exemplar syncerum, summa dicendi festivitate, magna rerum varietate, magna scientia, multáque doctrina clarêre? Hic si res serias tractat, sit gravis: si jococas, festivus: si præcipit, si monet, si mordet, est prudens, est lenis, est asper: si orator causam agit, est facundus, acutus, solidus. Denique adeò fœcundo, flexilique valet ingenio, ut veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores suscipiat: varióque styli penicillo varia argumenta explanet, dum in gravibus exur-

exurgit sublimis, in tenuibus incedit humilis, in mediis inter utrumque dicendi genus fertur medius: semper sacrificat perspicuitati: sicubi lubet obscuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus constat nullum esse authorem, quo commodiùs uti possit, quicunque Græcè discere studebit. Hic, si locos rectè deligas, tyronibus est facilis, provectioribus accommodus, Græca lingua jam plenè imbutis utilis. Hinc florentissimis Europæ gymnasiis commendatissimus, ut ex eo studiosa juventus, tanquam ex fonte, purum Græcismum hauriret: illique aliorum, qui in scholis prælegi solent, authorum fabulis scatentium, amplus & planus esset commentarius: & ex varietate scriptorum πολυτρόπου hominis hujus, apud quem nulla ferè res est, quæ non veniat in sermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controversiam ita sint, omne punctum tulit Lucianus, qui utile dulci miscuit: dignus profectò quem omnis φιλόμουσος amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, siquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulcissimum ex amarissimo absinthio conficiunt. Age ergo quicunque seria, quicunque jocosa quæris, hîc invenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum refocillet, sivete domi hærentem, sive ruri versantem, sive peregrè euntem, politissimi authoris lectione recreare cupies. Hinc inter agrorum sata læta, rerum omnis generis segetem tibi suppeditabit: in horto florido, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ scaturigine, & limpidis facundiæ rivis te recreabit. Denique magno parvo-ve sub lare degentem, moribus tuæ sorti convenientibus, nunc salsa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ,

Σὺν σχολίοις Ἑλληνικοῖς καὶ ἄλλοις, ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἐκτυπωθέντα.

Πρὸς Φίλον.

Θύσανθ' ἡδυλόγῳ Πειθοῖ Χαρίτεσσί τε πάσαις,
Ἀτθίδ' ὀὐγλωσσον μήσορ' ἐὐλαλίης·
Ὅς γλυκερῇ μέλιτ' γλυκίων ῥέῃ, ἔξι ἢ τᾶτα
Πολλάκι καὶ ὄξι καὶ ἀλὶ μιγνύμενον.

Εἰ, φίλε, βέλεαι ἀναγνῶσαι ἠὖ τε γνῶσαι,
Εὐλιβάνῳ κλεῖτ' κυδάλιμον Συρίης,
Βίβλον τήν δε λάβοις, ἐν ᾗ Πειθώ τε Χάριτες τε
Φαίνεσσιν, κ' ἄλλα πολὺν καλὰ κρυπτόμενα.

Αὐτὰρ δυσεβέων βλασφήμων τηλόθι φοίτοις,
Τηλόθι καὶ φοίτοις τ' μεταφερόμενον,
Ὅν κελτὶς δῶκεν γαῖη, γλυκερόν παρ' ἐόντα,
Κηπίδα δ' πολλὶν, ἐ Χάριν Ἑλλάδι ἔχι.

ΜΑΤΘ. ΣΛΑΔΟΣ,
Ἰατρὸς Ἀμστελ.

De Somnio, seu Vita Luciani. pag. 1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, seu de moribus Philosophi. 20
Iudicium Vocalium. 44
Timon, sive, Misanthropos. 52
Alcyon, sive de Transformatione. 167
Prometheus, sive Caucasus. 172

Deorum Dialogi.

Promethei, & Iovis. 185
Cupidinis, & Iovis. 186
Iovis, & Mercurii. 188
Iovis, & Ganymedis. 189
Iunonis, & Iovis. 192
Iunonis, & Iovis. 195
Apollinis, & Vulcani. 197
Vulcani, & Iovis. 199
Neptuni, & Mercurii. 201
Mercurii, & Solis. 202
Veneris, & Lunæ. 204
Veneris, & Cupidinis. 205
Iovis, Æsculapii, & Herculis. 207
Mercurii, & Apollinis. 209
Mercurii, & Apollinis. 210
Iunonis, & Latonæ. 211
Apollinis, & Mercurii. 213
Iunonis, & Iovis. 215
Veneris, & Cupidinis. 216
Dearum Iudicium. 218
Martis, & Mercurii. 227
Panos, & Mercurii. 228
Apollinis, & Bacchi. 231
Mercurii, & Maiæ. 232
Iovis, & Solis. 234
Apollinis, & Mercurii. 236

Dialogi Marini.

Dorides, & Galateæ. 238
Cyclopis, & Neptuni. 241
Alphei, & Neptuni. 243
Menelai, & Protei. 244
Panopes, & Galenes. 245
Tritonis, Amymones, & Neptuni. 248
Noti, & Zephyri. 248
Neptuni, & Delphinum. 250
Neptuni, & Nereidum. 251
Iridis, & Neptuni. 252
Xanthi, & Maris. 253
Doridis, & Thetidis. 254
Neptuni, & Enipei. 256
Tritonis, & Nereidum. 257
Zephyri, & Noti. 259

Mortuorum Dialogi.

Diogenis, & Pollucis. 262
Pluto, seu contra Menippum. 265
Menippi, Amphilochi, & Trophonii. 266
Mercurii, & Charontis. 267
Plutonis, & Mercurii. 269
Terpsionis, & Plutonis. 270

Ze-

Zenophantæ, & Callidemidæ. 273
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polystrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Protesilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Protesilai. 309
Diogenis, & Mausoli. 311
Nereï, Thersitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antisthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tiresiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Sostrati. 322
Menippus, seu Necyomantia. 324
Charon, seu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piscator, sive Reviviscentes. 388
Cataplus, sive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti serviunt. 480
Pro eo quòd inter salutandum verbo lapsus fuerat. 494
Hermotimus, sive de Sectis. 503
Herodotus, vel Aëtio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, seu Hospes. 590
Quomodo historia conscribenda sit. 600
Historiæ Veræ liber primus. 639
Historiæ veræ liber secundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris secundus. 740
Alexander, seu Pseudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, seu Pamphilus. 840
De Astrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

[1] ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

DIALOGI.

[2] Περὶ τῦ ἐνυπνίε, ἢτοι βίος Λουκιανῦ. | De Somnio, seu vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occasio hujus narrationis videtur sumpta esse ex 2. Xenophontis de dictis Socratis, ubi Prodicus Sophista eodem modo Herculi puericiam egresso narrat virtutem ac voluptatem apparuisse: & utramque illum ad se pertrahere contendisse. Consilium autem & scopus in fine ab ipso Luciano explicatur. Nam ut adolescentes præ inopia deficientes & ad deteriora animum applicantes, revocaret; & ad literarum studia converteret, sermonem hunc ait à se institutum esse.

ΑΡΤΙ μὲν ἐπιπολάζοντος εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τῷ ἡλικίαν ἀφῖκθαι ὤν· ὁ δὲ πατὴρ ἐκοινωνεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι καὶ διδάξαι τὸ μειράκιον τοῖς πλείοσιν ὅμως ἔδοξε, παιδεία μὲν, καὶ

NVPER cùm ineunte adolescentia [4] in ludum literarium ire desiissem, pater meus qua me arte instrueret, unà cum amicis disputabat. Plerisque certè videbatur [5] Humanitas, & labo-

[1] Sic titulum authori meritissimò fecimus, meliores editiones sequuti. Mss. duo è Regis Christianissimi Bibliotheca, quos beneficio viri Clarissimi Nicolai Rigaltii videre contigit, nec titulum, nec ordinem agnoscunt. A postrema etiam editione Basilienſi duæ postremæ voces abierant. *Bourdelotius.*

[2] Περὶ τῦ Ἐνυπνίε] Non dubium est quin περιαλαλιὰν istam voluerit Lucianus operibus suis præfigi. Nec tamen persuasum habeo scribendi exordium eam illi fuisse. De ordine, quem in his dialogis servandum putavimus, dictum est in præfatione nostra ad Lectorem. *Idem.* Est λαλία sive περιλαλία, ut patet in fine ubi ait οὗτος ὁ περὶ ὑμᾶς ἐπαινέτης. Marcilius.

πόνε πολλῷ, & χρόνε μακρῷ, & δαπάνης ἀφθόνε, [1] καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. τὰ [2] ἡμέτερα, μικρά τε εἶναι, καὶ παχεῖάν τινα τὴν ἐπιδεομένην ἀπαιτεῖν. εἰ δέ τινα [4] τέχνην τῶν βαναύσων τύπων ἐμμάθοιμι, τὸ μὲν παρὸν εὐθὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα ἀφορμὴ τῆς τέχνης, καὶ [5] μηκέτ' οἰκέτης εἶναι, πλικιώτης ὤν. ἂν εἰς μακρὰν δὲ καὶ τὸ πατέρα ἐνφραινεῖν, ἀποφέρων ἀεὶ [6] τὸ γιγνόμενον. Δευτέρας δὲν σκέψεως ἀρχὴ παρέσται, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [7] καὶ παρέχειν ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τοίνυν ἄλλῳ ἐπαινέντος, ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὸ ἦθος ἀπιδὼν, παρῃνεῖ δὲ ὁ παρὼν μήτρως ἦθος, ἄριστος ἁρμηνεὺς ἱκανὸς, labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, [2] fortuna denique splendida opus habere: [3] nostras autem facultates cum tenues esse, tum celere quoddam auxilium postulare. Quòd si mechanicam aliquam artem didicissem, fore primùm ut statim ab ipsa arte necessaria vitæ compararem, nec ampliùs domi, etiam adhuc adolescens, paternis sumptibus viverem: deinde ut non multò post patrem exhilararem, quum semper justam mercedem referrem. Hinc secundæ consultationis caput est propositum, quænam ars optima, & ad discendum facillima, & libero homine digna esset: quæque minori sumptu egeret, quæstumque continuum sufficeret. Proinde alio vel ex sententia, vel ab experientia, aliam laudante; pater avunculum intuens (aderat enim is quo-

3 Εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν] Habet à Platone, in quo totus est, & à Xenophonte, cujus est assiduus imitator, apud quos, εἰς τοὺς διδασκάλους φοιτῶν. Sic in Herinotimo, sive de Sectis. παρὰ τοὺς διδασκάλους φοιτῶντα, sic de Merc. cond. & passim alibi. Inde φοιτηταὶ, ἀντὶ τῶν μαθητῶν. Hesych. Suid. Poll. Diligens lector monendus est, Lucianum sæpissimè loquendi modos eosdem, easdem parœmias, & citationes usurpare: quî enim aliter fieri potuit in tam floridâ & variegatâ scripturâ? Quod igitur semel monuerimus, illud sequentibus sufficiat. Ea satis constans ratio videbitur cur paululum in his principiis immorandum. *Bourd.*

4 *In ludum*] Omnem scholam (ut Ascanius ait) Romani ludum dixerunt. Cicero 2. de orat. *ludum* pro Rhetorum schola dixit. *Cognatus.*

5 *Humanitas*] Quoniam eruditio & bonarum artium disciplinæ homini soli sunt propriæ, factum est ut παιδεία pro eruditione acciperetur. Gell. lib. 13. c. 15. *Idem.*

1 Καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς] Iacobus Micyllus, vir doctissimus, interpres hujus λαλιᾶς, autoris mentem sæpissimè frustratur, *& egere quodam fortunæ splendore.* sic de Merc. cond. *Bourd.*

2 *Fortuna*] Fortuna pro divitiis, Horat. Epist. 5. lib. 1. *Cogn.*

3 *Nostras autem res*] *Res* pro substantia. Terent. in Phorm. *Idem.*

4 Τέχνην τῶν βαναύσων] Generaliter pro qualibet mechanica. ἁπλῶς tamen βαναυσία, πᾶσα τέχνη, ut vult Hesych. Suid. vox est Peloponnesiaca. In Peloponneso βαῦνος κάμινον ἢ ἐργαστήριον δηλοῖ. interp. Aristopha. Pollux. *Bourd.*

5 Μήκετι οἰκέτης] In Mss. & aliis editionibus, quoties occurrunt duæ vocales in duabus dictionibus, prior semper eliditur, quod semel monitum volui. *Idem.*

6 Τὸ γιγνόμενον] *Artis proventum.* Bud. vertit *justam mercedem.* Idem.

7 Καὶ παρέχειν ἔχουσα τὴν χορηγίαν] *Quæ paratam opem ferret, quæ promptas præberet suppetias.* Ea repetit passim. *Idem.*

1 *Sta-*

γλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος σὺ τοῖς μάλιστα ἀδοκίμοις, εἰ ἡμῖς εἶπεν ἄμεινον τέχνης ἐπικρατῆσαι, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμοὶ, καὶ δίδαξον παρὰ λαβὼν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι, καὶ σωφρονῆσαι, καὶ ἁρμογὴν φείδεσθαι. διὰ τί δὲ καὶ τοῦτο, φύσεώς με ὡς εἶδε [4] ἔχων δεξιᾶς. ἐπεμαίρετο δὲ ταῖς ἐκ τοῦ κηροῦ παιδιαῖς· ὁπότε δὲ ἀφεθείη [3] ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, ἀπεξέων ἂν τὸν κηρὸν, ἢ βόας, ἢ ἵππους, ἢ καὶ ἐνίοτε ἀνθρώπους ἀνεπλάττομεν, [4] εἰκότως, ὡς ἐδόκουν τῷ πατρὶ. ἐφ' οἷς, δῶρά μοι τῶν διδασκάλων, πληγὰς ἐλάμβανον. τότε δὲ ἵππους εἰς τὴν ἀφύλαιαν καὶ ταῦτα ἦν. καὶ χρῆσθαι εἶχον ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι τὴν τέχνην, ἀπ' ἐκείνης μὲν τῆς παιδιᾶς. ἅμα τε ὤων ἐπιτήδειος ἐδόκουν ἡμέρᾳ τέχνης συλλαβέσθαι. καὶ ὁ παρεδίδουν τῷ θείῳ, μετὰ τὸν Δί' ὃν σφόδρα τῷ πάγματι ἀγαθόν μοι. ἀλλά μοι καὶ παιδιά τινα ἐκ ἀτέρπη ἐδόκει ἔχειν, καὶ ὡς τὰς ἡλικιώτιδας ἐπίδειξιν, εἰ φαινόμενον θεὸς τὸ γλύφον; καὶ ἀγαλματιά τινα μικρὰ κατασκευάζειν ἐμαυτῷ τε, καὶ ἐκείνοις, οἷς ὠφελοῦμεν. καὶ τόγε ὡς τὸν ἐκεῖνο καὶ σώνθες τοῖς δεχομένοις ἐγίγνετο. ἐγκοπία γάρ τινα μοι δὲς ὁ θεὸς, κέλευσέ μοι ἡμέρᾳ κατὰ σχολὴν πλανᾶς, ἐν μέσῳ κειμένης, ἐπιπὼν τὸ κρανίον, [5] Ἀρχὴ δὲ

quoque [1] ſtatuarius optimus ſculpendo & doliendo marmore inter probatiſſimos artifices habitus) non fas eſt, inquit aliam artem, te præſente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonſtrans) & acceptum doce lapides probè expolire, & coagmentare, ut in ſtatuarium præſtantem evadat. Poteſt enim & hoc, natura ut ſcis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex iudicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimiſſus à præceptoribus, vel boves, vel equos, vel etiam homines, rectè per lovem ut patri videbar, abraſa cera effingebam: quorum cauſa plagas à præceptoribus accipiebam. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenii dexteritatem me proſequebantur: & ex illa ad fingendum propenſione, omnes ſpem bonam concipiebant, fore ut brevi artem hanc addiſcerem. Simul igitur idonea videbatur dies auſpicandæ arti, & tradebar avunculo, rem per lovem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi luſum quendam non inſuavem res ipſa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illuſtrationem facturum eſſe, ſi & Deos ſculpere, & parva quædam ſimulachra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare noſſe comperirer. Primum quod auſpicantibus fieri ſolebat. Celte data, tabulam in medio jacentem, leniter attingere juſſit avunculus, tritum illud admonens, [6] *Dimidium facti, qui cœpit, ha-*

1 *Statuarius*] Sunt qui ſtatuariam in quinque dividant ſpecies, in *Comicen*, *Colapticen*, *Glypticen*, *Encolapticen*, *Encauſticen*. Cogn.

2 Ἔχων δεξιᾶς] Anglic. & Mſ. δεξιᾶς, minùs Atticè. *Bourd.*

3 Ὑπὸ τοῦ διδασκάλου] Angel. ὑπό. Idem.

4 Εἰκότως] *Ad veram imaginem*, πρὸς τὴν εἰκόνα. Non enim εἰκότως, ibi vulgarem recipit interpretationem, cùm nullus ſenſus elici poſſit. *Idem.*

5 Ἀρχὴ δὲ τοῦ] Heſiodeum illud repetit in Hermotimo & alibi. *Idem.*

6 *Dimidium facti*] Ex Heſiod. idem in Hermot. *Cogn.*

τοιῆμισυ παντός. σκληρότερον ἢ κατενεγκόντος ὑπ' ἀπειρίας, κρημνάγμα γὰρ ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλιν πού κεμβύλιον πλησίον λαβών, ἅ πρόσω, ἅ δὲ ὀπίσω ἐπιτείνων μου κολήρξατο. ὥστε δύκρυά μοι τὰ προοίμια τῆς τέχνης. ὑποδραμὼν ἔνδον οἰκεῖθεν, ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμην, σωτηρίας [2] ἀνολολύζων, κἀπὶ δακρύοις τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπάπλεως. κἀπὶ δηγῦμαι τὸν σκυτάλιν. κἀπὶ τὰς μάλωπας ἐδείκνυον. κἀγὼ κατηγόρουν πολλὰ πρὸς τὴν μητέρα, πρόσθεν ὅτι ὑπὸ φθόνου ταῦτά ἔδρασε, μὴ ἄνδρα ὑπερβάλλουσι κρίσει τὴν τέχνην. ἐγανακτησεμμένης ἢ τῆς μητρὸς, κἀπὶ πολλὰ τὸν ἀδελφὸν λοιδορησεμμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, κατέδαρθον ἐπ' ἐσχάρας, κἀγὼ τὸν νύχθ' ὅλην ὑπνῶν. Μέχρι μὲν δὴ τούτων γελάσιμα, καὶ μετρίως ἐχόντα τὰ εἰρημένα. τὰ δὲ τοῦτα ἤδη, ἐκεῖνα δ' ἂν κατάφρονα ὦ ἄνδρες ἀκούσεσθε, ἀλλὰ κἀπὶ πᾶν φιλήκοον ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ κατ' Ὁμηρον εἴπω, [3] Θεῖός μοι ὑπνίον ἦλθεν ὄνειρος ἀμβρόσιον διὰ νύκτα, σφαγὴς ἔτος, ὥστε μηδὲν ἀπολείπειν τῆς ἀληθείας. ὅπ γοῦν κἀμοῦ τοσοῦτον χρόνον, τά τε χήματά μοι τῶν φαινέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, κἀ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω σαφῆ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι παῖν χ-

habet. Cæterùm me duriùs præ imperitia percutiente, tabula rumpitur. Indignatus avunculus, acceptaque scutica quæ prope jacebat, nequaquam mansuetè, atque ut animum addenti convenit, me initiavit: adeò ut lachrymæ artis procœmium mihi fuerint. Idcirco arrepta inde fuga domum repeto, continuoque ejulando, & lachrymis oculos opplendo, commemorabam scuticam, vibices ostendebam, nimiamque illius crudelitatem accusabam, addens hæc illum invidia fecisse, ne se in arte superarem. Cùm stomachata, & multum fratri conviciata fuisset mater, ubi nox supervenit, lachrymosus adhuc obdormivi, totamque noctem cogitabundus decubui. Hactenus ridicula sunt, & puerilia quæ diximus: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda sunt, ô viri: sed quæ auscultandi percupidos auditores requirant. Nam ut ex Homero dicam. *Venére mihi divina insomnia nocte Alma*, ita evidentia, ut à veritate nihil distarent. Nunc etiam post tantum temporis intervallum, & visorum species oculis inhæret, & auditorum vox auribus insonat, tam plana fuerunt omnia. [6] Duæ mulieres manibus prehensum,

1 Σκυτάλιν] De hac voce ejusque varia acceptione copiosè Grammatici. In Cod. Flor. & edit. Basil. malè σκυτάλιμ. Bourd.

2 Ἀνολολύζων] Mss. & Angl. ἀνολύζων: de qua voce dico ad lib. 10. Heliod. *Idem.*

Ib. Δακρύοις τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπάπλεως.] Τὰς ὀφθαλμὰς aberant ab uno Mss. *Idem.*

3 Θεῖός μοι] Agamemnonis verba, lib. 2. Iliad. *Idem.*

4 Ἔναυλος] Hac dictione passim utitur. ἔναυλος ὁ ἐντὸς τῆς αὐλῆς. ἔστιν ὁ λόγος ἔναυλος, ὁ ἐπ' ἐντὸς ὢν τῆς αὐλῆς: atque hanc vocem sic capit, dum ait χήματά μοι ἔτι φαινέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, &c. *Idem.*

5 Δύο γυναῖκες] Totius narrationis sive τῆ ἐνυπνίου, exordium sumptum è Prodici Philosophi Hercule. Suid. in Prod. aliisque multi. verum figmentum illud

ρῶν, εἱλκήν με πρὸς ἑαυτὴν ἑκατέρα μάλα βιαίως, [1] καὶ κραιπαλῶς. μικροῦ γοῦν με διεπάσαντο πρὸς ἀλλήλας φιλοψυχούμενον. καὶ γὰρ ἄρτι μὲν ἦν, ἡ ἑτέρα ἐπεκράτει, καὶ δεξιμενὴν [2] ὅλον εἷχέ με. ἄρτι δ' ἦν, αὖθις ὑπὸ τῆς ἑτέρας εἷχόμην. ἐβόων δὲ πρὸς ἀλλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν, ὡς αὐτῆς ὄντα με κεκλῆσθαι βάλοιτο. ἡ δὲ, ὡς μήτιν τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιοῖτο. ἦν δ' ἡ μὲν ἐργαλικὴ, καὶ ἀνδρεικὴ, καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην, [3] τῷ χεῖρε τυλῶν ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, πλέουσα κονίης μυσαρὰ, οἷος ἦν ὁ θεῖος ὁπότε ξέοι τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μάλα εὐπρόσωπος, καὶ τὸ χρῆμα εὐπρεπὴς, καὶ [4] κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δ' οὖν, ἐφιᾶσί μοι διακρίνειν ὁποτέρα βελτίω σφῶν αὐτῶν. προτέρα δ' ἡ σκληρὰ ἐκείνη, καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἑρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τέ σοι καὶ συγγενὴς οἴκοθεν. ὅ, τε γὰρ πάππος σου, εἰ ποῦσα τύγχανομαι τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὸ ἡμέτερον ἄμφοτέρων. καὶ μάλα εὐδοκιμέτον δὲ ἡμᾶς. εἰ δὲ θέλοις λήρων μὲν καὶ φλυαρημάτων ἀπέχεσθαι, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἕπεσθαι δὲ καὶ συνοικεῖν ἐμοὶ· πρόσω μὲν ἰέναι, ἐᾶν δὲ ἐνθένδε μηδαμῆ, ἀλλὰ μένειν ἐνταῦθα, ἔνθα καὶ νῦν ἐστὶ, καὶ ἀεὶ ἦν, ἐμοὶ δὲ ἕπεσθαι, καὶ ἐμὲ ἕπεσθαι ἐᾶν, ἐπὶ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἄγουσαν.

sum, se utraque valde violenter ac potenter me trahebant: unde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modo contra ab altera tenebar. Tum in se invicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum vellet me possidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo pulvere oppleta, qualis erat avunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundaque. Postremò autem permittunt meo judicio utri earum conversari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quam heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita. Nam & avus tuus (avi materni nomen addens) fuit marmorarius, ambo præterea avunculi tui, & propter nos valdè claruerunt. Quod si velis tricis, ac nugis circa quas ista versatur, alteram indicans, abstinere, me verò sequi, mecumque degere: primum generosæ

illud non Prodico sed Xenophonti quidam adscripserunt, ut Cic. epist. 12. lib. 5. ad Fam. Scholiast. Homeri ad 14. Odyss. Lucianus hac παρασκευὴ de Somnio. Malè hoc illi. Prodicus enim hujus autor primus, ut patet apud ipsum Xenophontem. post primum autorem alii illud ipsum tetigere, ut Max. Tyr. serm. 4. Themist. Euphrad. Orat. 3. D. Basil. ora. ad Nepot. *Bourd.* Simile figmento Prodici Sophistæ quo induxit voluptatem & virtutem Herculi adhuc puero appamisse. *Cogn.*

1 Καὶ κραιπαλῶς] Sic jungi solita in Xenophonte & Platone. *Bourd.*

2 Ὅλον εἷχέ με] Sic in epist. amato. Philost. *Idem.*

3 Τῷ χεῖρε] Sic in omnibus & Mss. & edit. sic passim, ut de Somnio. τῷ χεῖρε, τῷ πλοκα, & similia in Platone. *Idem.*

4 Κόσμιος τὴν ἀναβολὴν] Vt pòst passim, κοσμιότερος τὴν ἀναβολήν. *Idem.*

θρέψῃ γενικῶς, καὶ [1] τὰς ὤμους ἕξεις κρατερούς, φθόνου δ' παντὸς ἀπόρρητος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἄπει ἐπὶ τὰ ἀλλοδαπὴν, τὰ παρίδια, καὶ τὰς οἰκείας καταλιπών. [2] οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. [3] μὴ μυσαχθῇς δὲ ὦ σώματος [4] τὸ εὐτελές, μηδ' ἧς τῆς ἐσθῆτος τὸ ἀπαρές. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενος καὶ [5] Φειδίας ἐκεῖνος, ἔδειξε τὸν Δία. καὶ [6] Πολύκλειτος τὰ Ἥρᾳ εἰργάσατο καὶ Μύρων ἐπηνέθη, καὶ Πραξιτέλης [7] ἐθαυμάσθη. προσκυνοῦσι γοῦν, ὅτι μὴ τῶν θεῶν. εἰ δὴ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὴ ὁ κλεινὸς αὐτὸς ὑφ' πᾶσιν ἀνθρώποις γένοιο; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις. τοιοῦτος ἐκεῖνος δ' ἀποφανεῖς καὶ τὴν παρίδα. τοιοῦτος καὶ ἐπὶ τούτων [8] πλείονα, διαπ]αίουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, [9] πάμπολλα εἰπεῖν ἡ τέχνη, μάλα δὴ σπουδῇ σωτείρουσα, καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ' ὑπὲρ μέμνημαι τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τῷ μνήμῃ διέφυγεν. ἐπεὶ δ' ὑπεσπούσθη, ἄρχεται ἡ ἑτέρα ὧδέ πως. Ἐγὼ δ' ὦ τέκνον,

neroſe educaberis, & robuſtos humeros habebis, ab omni quoque invidia alienus eris: nec patria, tuiſque familiaribus unquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabunt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut veſtium ſorditiem averſeris. Nam ab his initiis profectus etiam Phidias ille Iovem ſpectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit, Myron laudatus eſt, & Praxiteles in admiratione fuit: & hi quidem cum Diis illis adorantur. Quòd ſi horum unus evaderes, quomodo ipſe apud omnes homines celebris non fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus ſpectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, ſummo ſtudio omnia connectens, & me in ſuam ſententiam adducere contendens. Sed plura non memini; maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm ubi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc ferme modum orditur. Ego verò,

1 Τὰς ὤμους ἕξεις κρατερὰς] Vt in Deor. & Mortuor. dialog. & in Conſempl. *Bourd.*

2 Οὐδὲ ὅτι λόγοις] Longè alia lectio concipitur ex Mſſ. & Angl. Cod. οἱ δ' ὅτι λόγοις, id, qui partes τῆς παιδείας tuentur, ὡς ὅτι ἔργοις ἐπαινέσονταί σε, ἀλλ' ὅτι λόγοις. Recepta lectio facilior, hæc durior. πάντες abeſt à Mſſ. *Idem.*

3 Μὴ μυσαχθῇς] In Flor. Cod. μυσαχθεὶς, malè. hanc vocem alibi interpretatus ſum. *Idem.*

4 Τὸ εὐτελὲς] *Vilitatem.* Hanc vocem ſæpè interpretati ſunt viri doctiſſimi. Cætera hujus concionatricis habes in Piſcat. *Idem.*

5 Φειδίας ἐδειξε τὸν Δία] Olympicum, ut patet poſtea, & apud Iul. Imper. in epiſt. *Idem.*

6 Πολύκλειτος ἐδειξε τὰ Ἥρᾳ] Argivam. patet apud Plin. de horum duorum operibus, autor libri de mundo, Cic. Tuſcul. 1. Plin. c. 8. lib. 34. Val. Max. c. 15. lib. 8. *Idem.*

7 Ἐθαυμάσθη] Mſſ. ἐθαυμαζώθη. Idem.

8 Πλείονα διαπ]αίουσα] Hunc locum imitatus eſt Iulia. Imp. ὑ φορτικαίων, ὑ δυσολογων, ὡς ἐφισεμβρ. ὑφ' ἧς τὰ ἀνάμνησιν ἀφεῖσαι σων χρόνῳ. Idem.

9 Πάμπολλα] Angl. & Mſſ. πάντοθεν. Sed πάμπολλα Lucianicum eſt: atque ipſe hac dictione paſſim utitur. *Idem.*

παιδεία εἰμὶ ἤδη σωθῆς σοι, ἐγνωκέμη, εἰ κ μηδέπω [1] εἰς τέλος μετεπιέρασαι. ἡλίκα μὲν οὖν τὰ ἀγαθὰ προελπὶς λιπεῖν ἡδόμενος, αὐτὴ σαφεῖ ῥηκει. οὐδὲ γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πιστῶν, καὶν τούτῳ τὴν ἅπασαν ἐλπίδα τοῦ βίου τεθειμένος. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὤν, ὀλίγοις καὶ ἀγνῶσι λαμβάνων, πεπεισὸς τῇ γνώμῃ, δύσκλειᾶ [2] τὴν σοφὸν δὸν, ἅτε φίλοις ἐπιδημήσιμος, ἅτε ἐχθροῖς φοβερός, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τοῦτ' οὐ πᾶσι δῆμε εἶς, ἀεὶ τὸ σχῆμα ὑποπτήσων, καὶ τὸ λέγειν δεκαμμόνον ἐκκρεμῆ, [3] λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τὸ κρεῖττον ἔρμαιον ὤν. οἷ γὰρ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἡδύσιο, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιο, τῷ μὲν πλήθει πάντες ἐπαινέσονται, [4] σὺν ἴσῃ γὰρ ὃς τις τοῦ ἰδόντων, εἰ νῦν ἔχοι, δύξαιτ' ἂν σοι ὅμοιος ἡδέως. οἷος γὰρ ἂν ᾖς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑποχαιροφοίτης νομισθήσῃ. ἐγὼ δέ μοι πίθῃ, σπεῦσον μὲν σοι πολλὰ ἐπιverò, ὦ fili Humanitas ſum, jam conſueta & nota tibi, tametſi nondum ad finem periculum mei feceris. Quanta utique bona ſis adepturus ſi ſtatuarius evadas, illa modò expoſuit. Nihil enim aliud niſi operarius eris, corpore laborans, & in hoc totam vitæ ſpem poſitam habens, obſcurus ipſe degens, modicum & minimè generoſum quæſtum faciens, dejectus animo, tenuis reditibus, nec amicis in foro auxiliaris, nec inimicis formidabilis, nec civibus beatus prædicandus: ſed illud ſolùm videlicet opifex, & è vulgo unus, præſtantiorem te ſemper formidans, & dicendi peritum colens, leporis vitam vivens, potentioris denique lucrum exiſtens. Quod ſi etiam Phidias, vel Polycletus fias, & præclara multa opera edas, artem quidem laudabunt omnes, nemo tamen ex aſpicientibus, qui ſanæ ſit mentis, tibi ſimilis eſſe optarit. Qualis qualis enim fueris, nihil niſi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iiſdem victum quæritans cenſeberis. At contrà, ſi mihi obſequaris, primùm tibi

1 Εἰς τέλος] Reſtè ibi Latinus interpres *eis τέλος*, *ad plenum*. Virg. lib. 2. Georg.

Hic ager ille malus, dulcéſque à fontibus unda
Ad plenum calcentur. Bourd.

2 Τὴν σοφὸν δὸν] Sic reſtè in omnibus & Mſſ. & impreſſis. Iacob. Micyll. nihilominus vult legi ὑπὸ τὴν σοφὸν δὸν. Idem.

3 Λαγὼ βίον ζῶν] Demoſth. περὶ στεφ. λαγὼ βίον ἔζεις, διδιὰς δ πρέμων δ ἀεὶ πλήγᾶσι φοβούμενος. Paroem. λαγὼ βίον ζῆν λέγουσι οἱ ἐν σωμᾳ φόβῳ καθεσταμένους δ ἀκηδιάζοντας. Ex hoc proverbio illud natum, λαγῶν διλότερος. de quo Lucianus. Piſc. & ſæpe alibi. D. Anaſt. in Epiſt. de hujus animalis metu. Ariſt. c. 1. lib. 1. hiſt. anim. & in Phyſiogn. Varr. Horat. Oppia. Ælia. Apul. Iul. Poll. Sido. Neque ineleganter Q. Cornificius poëta apud Euſeb. in Chron. Milites fugaces vocavit *galeatos lepores*. Horum proverbiorum origo eſt quam profert Herod. in Thal. ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ πάντων θηρεύεται δ θηρίων δ ὀρνίθων, δ ἀνθρώπων. Hinc metus leporis apud Auſon.

At lepus, In me omnis terra pelagique ruina eſt,
Forſitan & cœli, ſi canis aſtra tenet. Idem.

4 Οὐκ ἴσῃ] Eleganter hæc Plutar. in Pericle ſtatim ab initio. *Idem.*

5 Χειρῶναξ δημιουργὸς ἢ χρηστὸς δημιούργων] Aliter Heſych. *Idem.*

δείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμασίας, καὶ λόγους αὐτῶν [1] ἀπαγγέλσω, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἔμπειρόν σε ἀποφανῶ. καὶ τὴν ψυχὴν, ἅπερ σοι κυρίᾳ ἐστὶ, κατακοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, πραότητι, ἐπιεικείᾳ, σωφροσύνῃ, καρτερίᾳ, τῇ τῶν καλῶν ἔρωτι, τῇ περὶ τὰ σεμνότατα ὁρμῇ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς [2] ἀκήρατος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λήσομαι δέ σε ὅτι παλαιὸν οὐδὲν, ἅτε νεωὶ ἡλικίᾳ δόντι, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα περὶ τοῦτο μετ' ἐμοῦ. καὶ ὅλως, ἅπασα ὁπόσα ἐστὶ τούτου θεία, τούτε ἀνθρώπινα, σὺν εἰς μακρὰν σε διδάξομαι. καὶ ὁ νεωὶ πένης, ᾧ δεῖνος, ὁ βυλσυσμένος τι περὶ ἀγχυνεῖς ὧν τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπίφθονος ἔσῃ, πιμώμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις δόκιμος, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμῶ καὶ πλείστου περιόντων ἀποβλεπόμενος. ἐὰν δὲ μὴ τοιούτων ἅμα πεχόμενος, δείξασα τῆς ἑαυτῆς, πάνυ γλαμπρὰν ἐφόρᾳ, ὀχῆς καὶ περιβεβλημένος ἀξιόμενος. κἂν πάλιν ἀποδημῇς, ἀεὶ ἐπὶ τὸ ἀλλοδαπῆς ἀγωνῶς, ἀεὶ ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι [3] δεικνύω τὰ γνωρίσματα. ὥστε τὸ ὁρώντων ἔγκρισις, τὸ παλαιὸν κινήσας, [4] δείξει σε τῆς δακτύλου, [5] ὃς τὸν τιβι multa priſcorum virorum præclara opera, actaque admiratione digna oſtendam. Deinde & orationes eorum exponendo, & omnium, ut ita dicam, expertum te reddendo, animum, quæ tui pars eſt præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo, Modeſtia ſcilicet, Iuſtitia, Pietate, Manſuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honeſti, rerum graviſſimarum Deſiderio. Hæc enim ſunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquam ante actum te latebit, neque quod in præſentia eſt agendum, ſed illud multò ante mecum proſpicies. Omnia in ſumma, quæcunque ſeu divina ſunt, ſeu humana, brevi te docebo. Et qui nunc pauper es, iſtius neſcio cujus filius, qui de adeò illiberali arte neſcio quid conſultas, haud multò poſt, omnibus inſignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præſtantiſſimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antiſtant conſpicieris: veſtem quidem hujuſcemodi geres (oſtendens ſuam, gerebat autem admodum ſplendidam) magiſtratu verò primoque conſeſſu dignus exiſtimaberis. Et ſi aliquò peregrè proficiſcaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obſcurus eris. Talibus ego te ornamentis inſignem reddam: ut te aſpicientium unuſquiſque proximè aſtantem impellendo commonens, digito

1 Ἀπαγγέλλσω.] Mſſ. & Angl. ἀπαγγελῶ Id. Cod. pro ἀποφαίνσω, ἀποφανῶ. Bourd.

2 Ἀκήρατος κόσμος.] Sic paſſim alibi: ſic Iulia. in epiſt. dixit ἀκήρατον χρυσὸν deſecatum, ἀκήρατον, ἀκέραιον, ἄφθορον, ἀφθαρτον, καθαρὸν, θεῖον, ἁγνόν. Idem.

3 Τὰ γνωρίσματα.] Dixerunt viri Clariſſ. hac de re dico ad Heliod. *Idem.*

4 Δείξει σε τῆς δακτύλου.] Arria. Epict. c. 1. lib. 3. Viri Clariſſ. Th. Marcil. Deſ. Heral. δακτυλοδεικνίδαι. Idem.

5 Οὗτος ἐκεῖνος.] Sic in Harmonid. & alibi. *Idem.*

1 Κτη-

φαύλου λέγων. εἰ δέ τι καὶ ἀνωδὴς ἔξεσται, καὶ τοῖς φίλοις, ἢ καὶ τὴν πόλιν ὅλην καλαμῶσαι, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέψονται καὶ σοὶ τὰ λεγόμενα τύχῃς, [1] κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, [2] θαυμάζοντες, καὶ διδασκαλίζοντές σε τοῦ λόγου τὸ δυνάμενος, καὶ τὸ πατρῷον τὸ εὐπαίδευτον, ὃ δὲ λέγεται ὡς ἄρα ἀθάνατοί τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι περιποιῶν καὶ γὰρ ἐμοὶ αὐτὸς οὐκ ἐν βίῳ ἀπέλιπες, [3] ὅποτε παύσῃ σιωπᾶν τοῖς πεπαιδευμένοις, καὶ συνομιλῶν τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένην σπεύδοντα, τίνος ἕνεκα ἐγὼ, ἐμίσησα [4] ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανίστριας υἱὸς ἦν, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν οἶδα Φιλίππου ἐπιμεληθέντα; οἶδε Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ἑρμογλυφικῆς ταύτης τραφείς, ἐπιδὺς παίχτης σοφίας τὸ κρεῖττον, καὶ ἁρπάσας ὀλίγα παρ' αὐτῆς, ἠνθρώπευται ὡς ἐμὲ, ἀκριβέστερος ὡς ἅπαντα ἀφεῖται; ἀφοὶς ἂν αὐτὸς τηλικοῦτος, καὶ τοιαῦτας ἀναφὰς, καὶ πτέρυγας λαμπρὰς, καὶ λόγους σοφοὺς, καὶ χάριτας ὑπερφυεῖς, καὶ τιμὰς, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ εὐδοξίαν, καὶ δωρεὰς, καὶ δόξας, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις διδυκιμεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ σοφίᾳ εὐδαιμονίζεσθαι, κτιτόνιόν τε πανάρχου σύνδυσιν, καὶ χάριτος διαπρεπεῖς ἀναλήψεις, καὶ μαχλίας, καὶ γλυφείας, καὶ κοπίδας, καὶ κολαστῆρας σὺ ταῦτα χρὴ ἔξεις, κατατενδικὸς εἰς τὸ ἔργον, χαμαιπετὴς, καὶ χαμαίζηλος, καὶ

gito te demonſtret, atque hic illa eſt, dicat. Iam ſiquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad civitatem univerſam pertinebit, omnes in te oculos convertent: tum ſiquid dixeris, plerique hiantes auſcultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuumque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod ajunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam poſtquam ipſe ex hac vita deceſſeris, numquam deſines converſari doctis, & conſuetudinem habere cum optimis quibuſque. [4] Demoſthenem illum vides, cujus filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim, Vides & Æſchinem, qui tympaniſtriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipſe quoque [5] Socrates ab iſta Statuaria educatus, ſimul atque meliora intellexit, illaque relicta ad me transfugit, audis ut nunc ab omnibus decantetur? At ſi reliqueris tantos taleſque viros, res adeò ſplendidas, orationes tam graves, habitum tam decorum, honorem, famam, laudem, primos conſeſſus, potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo conſequêris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, tuniculam ſordidam indues, habitumque ſervilem aſſumes, vectes, cæſa, celtes, ſcalpra præ manibus habebis, deorſum inclinatus in opus, humili, humi-

1 Κεχηνότες] Vt in Nigr. Timo. Charont. & paſſim. *Bourd.*

2 Θαυμάζοντες καὶ διδασκαλίζοντές σε] Mſſ. θαυμάζοντας σε & διδάσκους. Impreſſa lectione alibi ſæpe utitur. *Idem.*

3 Ὅποτε παύσῃ σιωπᾶν τοῖς πεπαιδευμένοις] Πεπαιδευμένοις, ἀμφιλογίας vitandæ cauſa. *Marc.*

4 *Demoſthenem*] Aphthonius in Chria. *Cogn.*

5 Τὸν Αἰσχίνην] Plin. Diog. Laërt. Autor vitæ Æſchinis. *Bourd.*

6 *Socrates*] Fuit Sophroniſci lapidarii filius qui etiam lapides ſculpſiſſe dicitur. Aſſerunt quidam gratias veſtitas quæ ſunt in arce, illius opus eſſe. *Idem.*

καὶ πάντα τρόπον ταπεινός. [1] ἀνακύπλου ἢ ἀδέσποτε, ὑδὲ αὐθαδὲς, ὑδὲ ἐλεύθερον ὑδὲν ἐπινοῶν, ἀλλὰ τὰ μὴν ἔργα ὅπως εὔρυθμα, καὶ εὐσχήμονα ἔσῃ σοι σκοπῶν. ὅπως ἢ αὐτὸς εὔρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα περιττῶς, ἀλλ' ἀμφοτέρων ποιῶν σεαυτὸν λήσων. Ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς, ἃ μεμείνας ἐγὼ τὸ τέλος τῶν λόγων, ἀναστὰς ἀπῆειμι. καὶ τὴν ἄμορφον ἐκείνην, καὶ ἐργαλικὴν ἀπολιπὼν, μετίσαινον ὅσῳ τὴν παιδείαν μᾶλλα μεμηθὼς, καὶ μᾶλιστα ἐπὶ μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σκευάλη. καὶ ὅλη πλησὶς δύο τοῦ ὀλίγας δραχμὰς μοι χθὲς ἐπριάμην. ἡδὲ, ἀπλεισφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τῷ χαίρε συνεφέρετ, καὶ τὰς ὀδόντας ἔπιπτε. τέλος ἢ, ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκούομεν, ἐπεπήγει, καὶ εἰς λίθον μετεβέβλητο. εἰ δὲ παραδόξα ἔπαθε, μὴ ἀπιστήσητε. [3] θαυμασιοποιοὶ γὰρ οἱ ὄνειροι. ἡ ἐπέρα ἢ ὡς με ἀπιδοῦσα, τοιαρὲν ἀμείψομαί σε ἔφη· σὲ δὲ τὸ δικαιοσύνης, ὦ καλὰς τιμῶ δίκιμε ἐδίκασας. καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπίβηθι τούτου τοῦ ὀχήματος, δίξασά τι ὄχημα ἱππικώτερον ἵππων τινῶν, τῶν Πηγάσου ἐοικότων, [5] ὅπως ἴδῃς οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀκολουθήσας ἐμοὶ, ἀγνοήσειν ἔμελλες. ἐπὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν, ἤλαυνε, καὶ ὑφλιόχει. ἐρρῆις ἢ εἰς ὕψος ἐγὼ, ἐπισκόπουν ἀπὸ τοῦ ἴππου

miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: ſed tantùm providebis, ut opera tua ſuis numeris & decore abſoluta reddantur; at ut ipſe concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò ſaxis ipſis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, ſurgens ſententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo tranſivi, eoque magis quia mihi venit in mentem ſcutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auſpicanti ſtatim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manuſque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in ſaxum mutata eſt. Quòd ſi incredibilia paſſa eſſe videtur, ne miremini: [4] miranda enim ſunt objecta ſomniorum. Altera autem oculis in me converſis, proinde, inquit, juſtitiam hanc tibi rependam quoniam cauſam hanc rectè judicaſti. Iam veni, currumque hunc aſcende (oſtendebat currum qui ab alatis equis [6] Pegaſo ſimilibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuiſſes, ſi me non ſecutus eſſes. Cæterùm poſtquam aſcendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in ſublime ſublatus, ab orien-

1 Ἀνακύπλου] Cod. Angl. *ἀναπήρων*. Bourd.

2 *Nioben*] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυμασιοποιοὶ γὰρ ὄνειροι] Dixi ad illud Petron.

——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in ſomno videmus Macrobius ait eſſe quinque genera: ſomnium, inſomnium, viſionem, oraculum, viſum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδῃς] Mſſ. & Angl. *εἴδῃς*, toleranda lectio, aliter tamen cæteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaſo ſimilibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

1 Πρὸς

ἀξιάμβου ἄχει [1] πρὸς ἑαυτόν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἀπασπείρων τι εἰς τὴν γῆν. ἀκίνδυνα μέντοι μέμνημαι ὅ, τι τὸ ἀπασπόμενον ἐκεῖνο ἐμὸν πλοῦτον, τοῦτο μόνον, ὃν κατέδυσεν ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπῄνουν, καὶ μεθ' ἁρμαμάξης καὶ ὃς ἐγκεάμβου τῇ πλήσει, παρίππιμον. δεικνύσας δέ μοι τὰ τοιαῦτα, καὶ μὲ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἐκείνοις, ἐπανήγαγε αὖθις, ἀκίνδυνα τὴν αὐτὴν ἐσθῆτα ἐκείνην ἐνδεδυκότα, ἣν εἶχον ἀφιπτάμενον. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκει δι' ὑπάρυφος τις ἐπανήκειν. [2] καταλαβεῖσα οὖν καὶ τὸν πατέρα ἡσυχίαν, καὶ ἀσφαλίσασθαι, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, καθ' ὃν, οἷον ἥκομεν. καί τι καὶ ὑπεμίμνησεν οἷα μικρὸν δεῖν ἀφεὶς ἐμὲ [4] ἐξελάσασθαι τοῦτο μέμνημαι ἰδὼν, ἀνύποπτος ἴσως ὢν, ἐμοὶ δοκεῖ σκυθρωπάσας ἴσως τὸ πρόσωπον φόβου. μείζων ἢ λέγομεν, Ἡφαιστίων ἔφη τις, ὡς μακρὸν τὸ σύνηθες, καὶ δικανικόν. εἰ δ' ἄλλο ὑπέκρυπτε, χειμερινὸς ὄνειρος, ὃν μήκισταί εἰσιν αἱ νύκτες· ἢ τί χαίρει τρίστερον ὥσπερ ὁ Ἡφαιστίων καὶ αὐτός ἐστι. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ ληρῆσαι τοῦτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτός, καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ἤδη γεγηρακότων; ἴσως γὰρ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ἀκαιρίας τινὰς ὑπείληφεν; σὺ δὲ ὦ γαθέ· οἶδε γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος oriente incipiens, ad occidentem usque contemplabar urbes, gentes, & populos, qualis [1] Triptolemus; in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursum aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perveneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non ampliùs illa veste indutum, in qua avolaveram: sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem, & me expectantem deprehenderat, vestem illam, & me qualis venirem ostendit, eumque submonuit, quam parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis statuisset. Atque hæc quidem memini mihi visa, puberem ætatem ingresso, & recenti plagarum metu, ut puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longum hoc somnium & judiciale est. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, est somnium, quoniam nocles sunt longissimæ: aut fortè [5] trinoctiale quemadmodum ipse Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiscum, mentionemque facere puerilis istius noctis, somniorumque veterum, & ætate jam obsoletorum: futilis est omnis frigida oratio. Numquid nos somniorum interpretes esse duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim [6] Xenophon hoc putavit, quum

1 Πρὸς ἑαυτόν, πόλεις] Angl. πρὸς τὰς ἑαυτοῦ πόλεις. Mss. πρὸς ἑαυτὸν ἐμοὶ. Bourd.

2 *Triptolemus*] Legend. Virg. In Culic. *Cogn.*

3 Καταλαβεῖσα δὲ τὸν πατέρα] Alia lectio in Mss. καταλαβοῦσα δὲ τὴν ἐκείνην ἐσθῆτα. Recepta lectio in margine regii Cod. adscripta est. *Bourd.*

4 Ἐξελάσασθαι] In Mss. ἐξελάσατο. ut hoc referatur ad patrem. *Idem.*

5 *Trinoctiale*] Nota est fabula trinoctii concubitus Iovis & Alcmenæ. *Cogn.*

6 *Xenophon*] Videtur hoc somnium intelligere quod est lib. 3. Anabas. quo vidit

μῶν τὸ σύνταγμα, ὡς ἐδόκει αὐτῷ κ) ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, κ) τὰ ἄλλα. ἴστε γὰρ δήπου καὶ ἐκεῖνον τὸν ὄψιν, οἷόν ὡς φλογερὸν ἐγρηγορὸς αὐτὰ διεξῆλθε· κ) πῶς ἐν τῷ πολέμῳ, κ) ἀπηγώνισται ἀφαλῶς, ἐξελεγόμενον πολεμίων. ἀλλά τι κ) χρὴ πάσχειν εἰ χρὴ διήγησις· κ) τούτων καγὼ τῶν ἄλλων ὑμῖν διηγησάμενος ἐκείνα ἕνεκα, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, κ) παιδείας ἔχωνται. κ) μάλιστα εἴ τις αὐτῶν ὑπὸ πενίας [1] ἐθελοκακεῖ, κ) πρὸς τὰ ἥττω ἀποκλίνῃ, φύσιν ἐξ ἀγχίνου διαφθείρων. ἐπῤῥωσθήσεσθαι δ' οἶδ' ὅτι κἀκεῖνος ἀκούσας τὸν μῦθον, ἰκανὸν ἑαυτῷ παρόδειγμα ἐμὲ πρὸς τοιοῦτόν μοι, σὺ νοῶν οἷος μὲν ἦν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὥρμησα, κ) παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδειλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν πάλαι· οἷός τ' ὢν πρὸς ὑμᾶς ἐπανελθεῖν, εἰ κἀμὲ μηδὲν ἄλλο, ἐδίδοις γοῦν τὸ λιθογλύφων ἀδεξότερος.

quum olim exponeret somnium, quo pacto ipsi visum fuerat in domo paterna, & deinceps. Nostis enim ut visionem suam, non ut conjectationem, neque quòd ita nugari statuisset, narravit, præsertim in bello & summa rerum desperatione constitutus, circumstantibus hostibus: sed quòd utilitatem quandam haberet illa narratio. Proinde etiam ego somnium hoc vobis exposui, nimirum, ut adolescentes ad meliora convertantur, & literarum studio teneantur: maximè siquis ipsorum præ inopia pejus de se statuit, animumque ad deteriora inclinat, ingenium non illiberale perdendo. Confirmabitur enim, sat scio, talis quispiam, ubi sermonem hunc audierit, me sibi sufficiens exemplum proponendo, & cogitando qualis essem, quum ad optima animum appuli, & literarum studia appetivi, minimè ob eam, in qua tum eram, paupertatem animo fractus: deinde qualis huc ad vos redierim: qui etsi nihil aliud, nullo tamen statuariorum istorum obscurior evasi.

vidit Xenophon per quietem domum suam paternam fulmine collucere. *Cognatus.*

1 Ἐθελοκακεῖ] Mss. & Basil. & Flor. ἐθελοκαλακεῖ. malè. *Bourd.*

Πρὸς τὸν Εἰποντα προμηθὴς εἶ ἐν λόγοις.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quædam eſt contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, qua quantum hanc collationem in ſe admittat, & quantum non, cum acerba quadam regeſtione, reſpondet. Vt autem in ſuperiore narratione ſomnis, generis, educationis, ac ſtudiorum ſuorum rationes expoſuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus ſuum quale, & all quod exemplum comparatum eſſet, indicare voluiſſe. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compoſitionem & ipſam orationis figuram ſpectat, Dialogos, quales ſcilicet Platonis ſunt, ſeſe imitari.

Ὑπὸ [1] Προμηθέα με εἶναι φῂς; εἰ μὲν κ᾽ τοῦτο ὦ ἄριστε, ὡς πηλίναν καμοὶ τὰ ἔργα ὄντα, γνωρίζω τὴν εἰκόνα. κ᾽ φημὶ ὅμοι᾽ εἶναι αὐτῷ, εἰ δὲ ἀναίνομαι πηλοπλάθ᾽ ἀκούειν, οὐ᾽ φαυλότερ᾽ ἐμοὶ ὁ πηλὸς, οἷ᾽ [2] ἐκ τριόδου, βάρβαρός τις Ἑρμικρὸν εἰ ὑπερεπαινῶν τοὺς λόγους, ὡς δῆθεν δόμεν χάριν ὄντας, τὸ σοφώτατον τ᾽ Τίτανον [3] ἐπωνυμίζεις αὐτοῖς, ὄρχ᾽ μύλης [4] εἰρωνείαν φῇ, κ᾽ μυκτῆρ᾽ οἷον τὸ ἀττικὸν, σωσίπατρα τὴν ἐπαίνου, ἢ πόθεν

Rgo Prometheum eſſe me ais? ſi ais ea ratione, ô optime, [1] quaſi lutea ſint opera mea, collationem agnoſco, meque illi ſimilem eſſe fateor, nec dici lutifigulus recuſo: tametſi vilius mihi ſit lutum, quale ex triviis colligitur, cœnum propemodum. Quod ſi meos ſermones tanquam artificioſè contextos extollens, doctiſſimi illius Titanum nomine cohonestas, vide ne quis ironiam, vel [2] Atticam ſubſannationem huic laudi ineſſe dixerit. Etenim unde tam ingeniosum

1 Προμηθέα] Hanc vocem interpretor ad lib. 5. Heliod. partem priorem huius dialogi interpretatur Athen. lib. 7. Scalig. ad Euſeb. *Bourd.*

2 *Quaſi*] Reſpondet Lucianus quibuſdam qui ob varietatem dialogorum eum Prometheum vocaverant. Fuit autem Prometheus Iapeti filius. Heſiod. lib. 1. oper. *Cogn.*

3 *Et mea opera lutea*] Quidquid vile μάγεμον dicunt Græci. *Idem.*

4 Ἐκ τριόδου βάρβαρος] Mirum omnes editiones habuiſſe βάρβαρ᾽, cum de menda viri docti monuiſſent: repetit illud Lucianus paſſim. *Bourd.*

1 Ἐπωνυμίζεις] Malè in omnibus editionibus ὑπωνυμίζεις. Alia lectio melior, de qua dico alibi. *Idem.*

2 Εἰρωνείαν σωμυκτῆρα] Copiosè vir Clariſſ. Caſaub. ad Theophr. Charact. in ſubſannationem Atticam. Id. Lucianus de Gymnaſ. εἶτα εἰρωνεία τὸ τοῦ βόος. Sic poſtea ἐς τὸν Ἀττικὸν ῥῖνα τοῦ σκωμμάτων. Eunap. in Liban. Liban. ipſe ſæpiſſ. ſic χλιαρμὸς, ἁλισμὸς, ἀμπυγμὸς, & ſimilia Atticor. de quib. interp. Ariſtoph. *Idem.*

3 *Atticam ſubſannationem*] Sive naſum Atticum. Plin. lib. 11. c. 32. *Cogn.*

γὸ δύμήχανον τὸμόν; τίς σ' ἡ περιττὴ σοφία & προμήθεια σὸ τοῖς χεάμμασιν; ὡς ἔμοιγε ἐκεῖνον, εἰ μὴ πάνυ σοι γήϊνα ἔδοξε, μὴ ἂ κομιδῇ ἄξια ἔ Κωμικήσου. καίτοι πόσῳ δικαιότερον ὑμεῖς ἂν εἰκάζοιδε τῷ Προμηθεῖ, ὁπόσοι σὸ δίκαιος ἀδοκίμειστοι, ξυὼ ἀληθείᾳ ποιεμένοι τὰς ἀγῶνας; ζῶντα οὕως ὡς ἀληθῶς, καὶ ἔμψυχα ὑμῖν τὰ ἔργα· καὶ γὰ Δία, καὶ τὸ θερμὸν αὐτῶν ἐστι διάπυρον. καὶ τοῦτο σὺ ἔ Προμηθέως ἂν εἴη, πλὴν διαλλάττοιτε ὅτι μὲν σ' ὁ μὲν πηλοῦ πλάττετε, ἀλλὰ χρυσᾶ ὑμῖν τοῖς ποιηταῖς τὰ πλάσματα. ἡμεῖς ἢ οἱ ἐς τὰ πλήθη παιόντες, καὶ τοὺς τοιούτους τ ἀκριβέστερον ἐπιζητοῦντες εἴδωλα ἄττα ἐπιδεικνύμεθα. καὶ τὸ ῥᾴδιον ὅλον σὺ πηλοῦ, καθάπερ ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἢ πλαστικὴ καὶ τοῦτο τοῖς κεραμεῦσι. τὰ σ' ἄλλα, ὅτι κίνησις ὁμοία ἀφέστηκεν, ὅτι ψυχῆς δεῖγμά ἐστι; ἀλλὰ τέρψις ἄλλως, καὶ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. ὥστέ με εὐθυμεῖσθ ἔπειτα, μὴ ἄρα ὅτι με Προμηθέα λέγεις εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς τ Κλέωνά φησιν εἶδέναι ἀφὲ αὑτοῦ. [1] Κλέων Προμηθεύς ἐστι μ τὰ πράγματα. καὶ αὐτοὶ ζ Ἀθηναῖοι τὰς χυτρίας, καὶ ἱστοποιεῖς, καὶ πάνυ, ὅσοι πήλινοι, Προμηθέας ἀποκαλεῖν, ἐπισκώπτοντες ἐς τ πηλὸν & τὴν σὺ πυρὶ οἴμοι τ σκευῶν ἅπτησιν. καὶ εἴγε σοι τοῦτο βούλεται εἶναι ὁ Προμηθεύς, πάνυ δικαίως ἀπατεπόξυστος, καὶ ἐς τὸν ἀπίκλων δεσμώτης τ σκωμμάτων, ἐπὶ & δυσφυΐαις μὲν τὰ ἔργα, ὥσπερ ἐκείνοις τὰ χυτρίδια, καὶ μικρὸν πρὸς λίθον ἐμβαλὼν, σωτρίψειν ἅπαντα.

sum est quod facio? Quæ verò tam eximia ista in scriptis meis sapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud satis fuerit, si non prorsus terrena tibi videantur, vel adeò digna Caucaso. At verò quantò justius vos comparari Prometheo poteratis, quicunque in causis agendis celebres estis, cum veritate certamen instituentes? viva sanè, atque animata sunt opera vestra: & per Iovem etiam calor eorum ignitus est. Quod ipsum ex Promethei rebus sumptum videri possit, nisi si sic dirimatis, vos ex luto non fingere, sed aurea plerisque vestrûm figmenta esse. Nos autem qui ad vulgus prodimus, & istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquam simulachra rerum spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem ut paulò ante dixi, ipsa hæc figulina versatur, perinde ut & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis ineſt, nec animæ seu vitæ ulla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris ut Comicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille post negotia est.* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorum constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quod si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè jaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde ut illorum ollulæ; quæ si quis vel exiguo lapillo percusserit, omnes contriverit.

1 Κλέων Προμηθεύς] Aristophan. vers. *simil.* De eo idem Atistoph. in Pac. & Thucyd. *Bourd.*

1 Σωτρ-

καί τοι φασίν τις τῶν Προμηθέως, ὑ τοῦτο εἰκάσαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ τὸ καινουργὸν τοῦτο ἐπαινεῖν, καὶ μὴ τοῦτό τι ἄλλο ἀρχέτυπον μεμιμημένον. ὥσπερ ἐκεῖνο· οὐκ ὄντων ἀνθρώπων, πέως ἐννοήσας αὐτοῖς ἀνέπλασε τοιαύτα ζῶα μορφώσας, καὶ διακοσμήσας, ὡς οὐκ ἂν φθόνον τινὰ ἔχειν, καὶ ὀφθῆναι χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, δραστήριον αὐτὸν ἴδοι. συνεπιλαμβάνεται δέ τοι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνεύσασα τὸν πηλόν, καὶ ἔμψυχα ποιήσασα εἶναι τὰ πλάσματα ὁ μὲν, τοῦτο ἂν εἴποι, τοῦτός τε τὸ σύμπλασμα τὸ ἐξηγγελμένον τὸ εἰρημένον. καὶ ἴσως ἂν τις ἀνὴρ ἴδοι τὸν λελεγμένον. ἐμοὶ γὰρ οὐ πάνυ ἐκεῖνον, εἰ καινοποιεῖν δοκοίην· μὴ ἔχοι τις λέγειν δικαιότερόν τι τοῦδε πλάσμα τοῦδε, οὗ τοῦδε ἀπίστερον ἐστιν. ἀλλὰ εἰ μὴ καλὸν φανοῖτο, αἰσχυνοίμην ἂν δ' ἴσως ἐπ' αὐτῷ. καὶ ξυμπαίσας ἂν, ἀφανίσαιμι. δεῖ ἂν ὠφελήσειεν αὐτό. τοῦτο γὰρ ἐμοὶ ἡ καινότης, μὴ οὐχὶ σωφρονεῖν ἄμορφον ὄν. καὶ εἴ γε μὴ ἦν φθονοίμην, ἄξιον ἂν μοι δοκῶ τὰ ἐκκαίδεκα γυπῶν κέρατα. οἱ σωσιεῖς ὡς πολὺ ἀμορφότερα τὰ μετὰ ξένης αὐτὰ πεποιῆται. Πτολεμαῖον ὁ Λάγου δύο καινὰ ἐς Αἴγυπτον ἄγων, κάμηλόν τε βακτριανὴν πᾶσαν μέλαιναν, καὶ δι' ἔρωμεν ἄνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἡμίσυ μὲν αὐτῶν, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, ἐς ὑπερβολὴν λεύκην, ἐπίσης δὲ μεμελετημένον, ἐς τὸ θέατρον συναγαγὼν

verit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te iſta Prometheo non aſſimilaſſe, ſed novum hoc opus ad nullius exempli imitationem efficium laudare: quemadmodum ille cùm nondum exiſterent homines, eos ſuo marte commentus eſt: ac talia formavit atque adornavit animalia, quæ & facilè moverentur, & aſpectu gratioſa eſſent. In ſumma, architectus ipſe erat: verùm etiam adjuvabat Minerva, quæ lutum inſpirabat, illaque figmenta animabat. Talia quidem aliquis dixerit, atque in meliorem partem dictum iſtud expoſuerit: ac forſitan hæc illius fuit ſententia. Sed hoc mihi non ſatis eſt, ſi nova fingere videar: nec quiſquam dicere poſſit aliquid hoc figmento vetuſtius, cujus iſtud ſit progenies. Verùm niſi etiam pulchrum videretur, puderet me ſanè, ſat ſcias, illius, & conculcando libenter abolerem. Nec eo prodeſſet illi apud me novitas, quo minùs contereretur, ſi deforme eſſet. Ac niſi ita ſentiam, dignus mihi videor qui à ſedecim vulturibus attondear: ut qui non intelligam longè deformiora eſſe, quæ cum novitate conjuncta, ſibi tamen confidunt. Ptolemæus Lagi filius, quum aliquando duas res novas in Ægyptum deduxiſſet, camelum videlicet Bactrianam totam nigram, & hominem bicolorem, cujus altera pars planè nigra, altera excellenter candida erat, corpori

1 Συνεπιλαμβάνεται δὲ ἡ Ἀθηνᾶ] Omnia in quibus mentis *ἀκμὴ & τὸ διάτορον τῆς ψυχῆς* deprehenditur, Minervæ ſolent adſcribi. *Bourd.*

2 Ἀλλὰ εἰ μὴ καλὸν τὸ φαίνοιτο] Fortean Lucianiſtilo fuit, ἀλλὰ εἰ μὴν & καλὸν τὸ. *Mars.*

3 Παρὰ γάρ ἐμοὶ] Παρὰ γοῦν ἐμοὶ *apud me quidem.* Idem.

4 Ὡς πολὺ ἀμορφότερα] Vult Lucianus deformiora ea eſſe quibus accidit ut cum novitate diſpliceant. *Bourd.*

5 Τὰ μετὰ τῆς ξένης αὐτὰ πεποίηται] Αὐτὸ πεποιῆσθαι. Ex ſequentibus pateſcit. *Mars.*

1 Η' καὶ-

τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἅπαντα τὰ παλαιὰ θεάματα, καὶ τὸ πελλύτιον ἐκ τοῦ ζωῦ, τὸν ἡμίονον, καὶ τὸν ἡμίανθρωπον. καὶ ἅμα ἐπιτέλεσιν τῆς θεωρίας. οἱδὲ, ὡς εἶδον μὲν τὸν ἡμίονον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναδραμόντες. καὶ τοι χρυσοῦ πᾶσα ἐκεκόσμητο, καὶ ἁλουργὶς ἐπέφαλτο. καὶ ὁ χαλινὸς ἦν λιθοκόλλητος, δαρεικὸς πᾶς, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτῶν κειμήλιον. ὡς δὲ τὸν ἄνθρωπον, οἱ μὲν πολλοὶ ἐγέλων. οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ πᾶσιν ἐμυσάττοντο. ὥστε ὁ Πτολεμαῖος σαφὲς ὂν ὅτι οὐκ ἀνθρωπικὸν ἐπ' αὐτοῖς, οὐδὲ θαυμάζειν τὸν Αἰγύπτιον ἐκέλευσε τὴν ἀπιστίαν, ἀλλὰ ὡς αὐτῆς τὸ ῥύθμιον, καὶ τὸ διάφορον κρίνοντα, μετέφησεν αὐτά· καὶ τὸν ἄνθρωπον οὐκέτι ἐν τιμῇ ἦγεν ὡς πρότερον. ἀλλ' ἡ μὲν ἡμίονος, ἀπίστευεν ἀμελουμένη, τὸν ἄνθρωπον δὲ τὸν θέατρον, θέασιν τῆς αὐλητικῆς ἐδυνήσατο ποιῆσαι ἐκ τοῦ πρόσω. δέδοικα δὲ μὴ ἐκ τιμῶν ἡμίονος ἐν Αἰγυπτίοις ἦ. οἱ δὲ ἄνθρωποι, τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλουργίδα. ἐπὶ δὲ τὸ ἐκ δυοῖν τοῖν κωμῳδοῖν συγκεῖσθαι διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, οὐδὲ τῶν λόγου ἕνεκα εἰς σύμφρασιν, εἰ μὴ ἐκ μίξεως εὐκαιρίου, καὶ τοῦ συμμέτρου γένοιτο, ἴσως οὐδὲ τοῦτο ἐπιτήδειον.

pori æqualiter permixta, congregatis in theatrum Ægyptiis, exhibuit illis cum alia multa ſpectacula, tum inter poſtrema, hæc quoque, camelum videlicet, & ſemialbum hominem, putavitque ſe magnam admirationem hoc ſpectaculo eſſe concitaturum. At illi ad cameli conſpectum deterriti ſunt, ac propemodum exilientes profugerunt: quanquam tota auro exornata, ac purpura inſtrata erat, gemmatumque frænum habebat, ex Darii alicujus, aut Cambyſis, aut ipſius Cyri theſauris depromptum. Ad hominis autem obtutum alii ridebant, alii verò ut monſtrum averſabantur. Itaque Ptolemæus, cùm intellexiſſet ſe nihil gloriæ ex his adeptum eſſe, nec Ægyptios rerum novitatis admiratione capi, ſed ab iis, quæ numeris omnibus & forma ſunt abſoluta, huic anteponi, ipſa oſtendi prohibuit, nec amplius hominem eo honore habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interiit, bicolorem verò hominem Theſpidi cuidam tibicini, cùm ad pocula bellè cecinisſet, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyptios ſint camelus, homines autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compoſitum, dialogo videlicet, & Comœdia, per ſe ipſum ſatis valet ad formæ elegantiam, niſi compoſitio inter ſe conſentiens, juſtaque proportione temperata fuerit: licet

1 Ἡ χαυνότης] Antea illam vocavit τὸ ξένον. Bourd.

2 Δέδοικα ἢ μή] Cùm viderem hæc omnia eſſe confuſa, non auſus ſum ex ingenio ſolo meliorem lectionem aſſerere, quam nec agnoſcebant ullæ editiones, nec Mſſ. hæc omnia ſic puto poſſe legi: παρὰ τὸ πρότον. οἱ δὲ ἄνθρωποι τὸ χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλουργίδα δέδοικα δὴ, &c. *Idem.*

3 Τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι] Θαυμάζουσι. Marc.

4 Ἐπὶ δὲ τὸ] O. ſuſpenſum ex antecedente. *Marc.*

5 Διαλόγου ἐκ κωμῳδίας] De quibus in dial. Δὶς κατηγ. Bourd.

[1] Ἔστι γοῦν ὅτε δύο καλῶν ἀλλόκοτον τὸν ξυνθήκην εἶναι, οἷον οἶνον τὸ μετὰ χιονός, ὁ ἱππόκενταυρος. ἢ γὰρ ἂν φαίης ἐπιεικῶς τι ζῷον τοῦτο γενέσθαι, ἀλλὰ χαλεπὸν εἰπεῖν, εἰ [2] χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις ἐπιδεικνυμένοις τὰς παρανίας, καὶ σφαγὰς αὐτῶν. τί οὖν ἐγὼ ἐμπαλιν ἡδύοιτ' ἂν δύο μορφῶν τι ὀρθῶν τῶν δύο ξυντεθὲν, ὥσπερ ἐξ οἴνου, καὶ μέλιτος τὸ ξυναμφότερον ἥδιον; φημὶ ἔγωγε, ὦ μὴν περὶ γε τῶν ἐμῶν ἔχω διατείνασθαι, ὡς τοιοῦτον ὄντων, ἀλλὰ δέδια μὴ τὸ ἐκατέρου κράσει ἢ μίξει σωφθεῖρεν. ἀ παῦ γὰρ σωφῆ, καὶ φίλα ἐξ ἀρχῆς ἦν ὁ διάλογος, καὶ ἡ κωμῳδία· εἶτα ὁ μὲν, οἶκοι, καὶ καθ' ἑαυτὸν τὴ Διὶ ὁ τοῖς θεατὰς μετ' ὀλίγων τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο. ἡ δὲ, ὡς ἐθὲς τῷ Διονυσίῳ ἑαυτῇ, θεάτρῳ ὁμίλει. καὶ ξυνέπαιζε, καὶ ἐγελᾶτο ποιῇ, καὶ ἐπίσκωπτε, καὶ [4] ἐν ῥυθμῷ ἔβαινε πρὸς αὐλόν. ἐνίοτε δὲ τὸ ὅλον [5] ἀναπαίσοις μέτροις ἐποχούμενη τὰ πολλὰ, τοὺς δὲ διαλόγους ἐπιῤῥεῖς ἐχλοΐαζε, φροντιστὰς, καὶ μετεωρολέσχας, καὶ τὰ τοιαῦτα προσυῤῥοῦσα. καὶ μίαν ταύτην [6] προέλυσιν ἐπεπoίητο ἐκείνους ἐπισκώπτειν, [7] καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν κατεχεῖν αὐτῶν· licet saltem ex duobus pulchris, compositionem peregrinam fieri, quale illud vulgatissimum est, [2] hippocentaurus. Non enim facilè dixeris, amabile aliquod animal esse hoc, sed potiùs contumeliosissimum: si modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere convenit. Quid ergo? Annon rursum quoque bene formatum aliquid fieri potest, ex duobus optimis compositum, ut suavissimum est quod ex utroque, vino scilicet & melle constat? Equidem fateor. Sed de meis compositionibus, quod ipsæ quoque tales sint, contendere non ausim: quin potiùs verear, ne utriusque pulchritudinem, ipsa mixtio corruperit. Neque enim omnino consueta atque inter se affinia ab initio Dialogus & Comœdia fuêre. Siquidem ille domi, & secum ipse, per Iovem, in ambulacris, cum paucis quibusdam, suas disputationes habebat: hæc vero se totam Dionysio tradens, in theatro conversabatur, & colludebat, & risum movebat, & dicacitate gaudebat, cúmque numerositate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæsticis versibus plerumque in sublime evecta, dialogi socios subsannabat, meditatores, ac vanos sublimium rerum disceptatores, aliáque id genus vocitando. Quin & unam hanc viam ad sugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionysiacam libertatem;

1 Ἔστι γοῦν ὅτε δύο καλῶν ἀλλόκοτον, τὸν ξυνθήκην εἶ] Ἔστι γοῦν ὅτε δύο καλῶν, ἀλλόκοτον. Marc.

2 *Hippocentaurum*] Ex homine & equo sunt confiati, & propterea ὑφυεῖς ab Isocrate appellantur. *Cogn.*

3 Χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις] Hac de re copiosè Philostrat. Liban. Greg. Nazianz. *Bourd.*

4 Ἐν ῥυθμῷ] Sic dial. πρὸς ὀρχήσ. Angl. ῥυθμῷ ἔβαινε. Idem.

5 Ἀναπαίσοις μέτροις ἐποχουμένη] Ἐπηχουμένη. Marc.

6 Προέλυσιν] Angl. προσαίρεσιν. Bourd.

7 Καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν] De qua copiosè Philostr. dico ad Heliod. Idem.

ἄρα μὴν, [1] ἀεροβατοῦσας δεικνύσας, καὶ [2] νεφέλας ξυνούσας· ἄρτι δ', [3] Ψυλλῶν πηδήμασι ἀμέτροις, ὡς φῆσι τὰ ἄεθλα λεπτολογημένους. ὁ διάλογος δ', σεμνοτάτοις ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε πέρι καὶ ἀρετῆς φιλοσοφῶν. ὥστε τὸ [4] μουσικῶν τῶν ἐς ἁρμονίαν πασῶν εἶναι τὴν ἀρμονίαν ἀπὸ ὀξυτάτης ἐς τὸ βαρύτατον· καὶ ὅμως ἐτολμήσαμεν ἡμεῖς τὰ ὅπως ἔχοντα ταῦτα ἀλλήλοις ξυγχωρῆσαι, καὶ ξυμφρόνως, καὶ πάνυ πιθανῶς, οὐδὲ ἀμφαρῶς ἀνεχόμενα τῶν κοινωνίων. δεῖ δὲ τινων μὴ αὖθις ὁμοιόν τι τῇ Προμηθεῖ τῷ σῷ πεποιηκὼς φαίνωμαι, [6] τὸ θῆλυ τῷ ἄῤῥενι ἐγκαμείξας, καὶ δίκην ὑποσχών. μᾶλλον δὲ μὴ καὶ ἄλλό τι τοιοῦτο φανοίμην, ἐξ ἱππατῶν ἴσως τοὺς ἀκούοντας καὶ ὀφθῆναι αὐτοῖς [6] κεκαλυμμένα τῇ μυελῇ, γέλωτα κωμικὸν ὑπὸ σεμνότητι φιλοσόφῳ· τὸ γὰρ κλεπτικῆς, [7] ὁ δὲ κλεπτικῆς ὁ Ζεύς, ἄπαγε τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις ἐνεῖναι τοῖς ἡμετέροις. ἢ δοκῶ γε δὴ ἂν ὀκλέπτομαι, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοιοῦτος πτυοκάμπτης, καὶ τραγελάφους καὶ αὐτὸς σωπτειρικώς; πλὴν ἀλλὰ τί

tem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, ut qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarentur. Dialogus contra, gravissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita ut musicorum illud, δὶς διὰ πασῶν, hoc est, *bis per omnes chordas, seu distantias tonorum*, nempe ab acutissimo ad gravissimum usque, illis conveniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita sese habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neque facilè societatem patiuntur. Vereor itaque ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo feciſſe videar, ut qui fœmininum masculino immiscuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis appositisse, risum scilicet comicum sub philosophica gravitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem?

1 Ἀεροβατοῦσας] Ex Aristoph. Nep. ut hæc tota narratio, sic in Charont. & Icarom. *Bourd.*

2 Νεφέλας] Inde titul. Aristoph. Νεφέλαι, ex quibus hic locus integer desumptus. *Idem.*

3 Ψυλλῶν πηδήματα] Respicit procul dubio hos versus Comici in Nebul. act. 1. Sc. 2.

Ἀγαθὸν τ' ἄρα Χαιρεφῶντα Σωκράτης
Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὐτοῦ πόδας.

Hoc alibi sæpe tangit, dum Socrati, Platoni, & aliis insultat. *Idem.*

4 Δὶς διὰ πασῶν] Vtitur passim hac comparatione. *Idem.* Vide Erasmi Chiliad. *Cogn.*

5 Τὸ θῆλυ τῷ ἄῤῥενι] Hac de re Phædrus fine Fab. & ibi interp. *Bourd.*

6 Κεκαλυμμένα τῇ μυελῇ] Sic in Prometh. & Dial. Prom. & Iov. ex Hesiod. 1. oper. *Idem.*

7 Ὁ δὲ Ζεὺς ἅπαγε τοῦτο μόνον] Sic in somnio, Χαταίσπει ὦ Ζεῦ, τὸ δεῖνον. Hac in re utitur dictionibus ἀπαύκει, Χαταίσπει, ἀπάγου. Quod semel monitum volo. *Idem.*

1 Mui-

ἂν παίζοιμι; ἐμβριθεστέον γὰρ οἷς ἄπαξ ἐπιχειρήσω. ἐπεὶ τὸ γε μεταβουλεύεσθαι, Ἐπιμηθέως ἔργον, οὐ Προμηθέως ἐστί.

cerem? perſiſtendum enim eſt in iis quæ ſemel cœperis, quandoquidem [1] mutare conſilium Epimethei opus, non Promothei eſt.

1 *Mutare conſilium*] Poſt rem conſulere, unde Pindarus illum appellat ὀψίφρονα. leg. Heſiod. in Theog. *Cogn.*

Πρὸς Νιγρῖνον ἐπιστολή.

Ad Nigrinum Epiſtola.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo vitam ac mores Philoſophorum deſcribit, conferendo inter ſe verè Philoſophos & ſimulatos, Et quòd iis qui ſerio philoſophari cupiunt, urbis Romæ conſuetudo & luxus nequaquam conveniant, oſtendendo. Cujus rei exemplum, Nigrinum, Platonicum Philoſophum, & turbas iſtas adulatorum, cœnas & lucrum ſectantium, inter ſe componit. Quanquam haud ſcias, an etiam veræ Philoſophiæ ſectatores hic laudando, pro more ſuo ironia utatur. Valde autem quadrat hic Dialogus in noſtræ quoque ætatis homines eos, qui ornatu & habitu, veterum iſtorum quaſi ſucceſſores quidam ſunt.

Ἀκριανὸς Νιγρίνῳ εὖ πράττειν. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, [1] γλαῦκας εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ἂν εἴ τις εἰκῇ νομίζῃ γλαῦκας, ὅτι πολλαί παρ' ἐκείνοις εἰσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν δυοῖν λόγοιν ἐπιδείξασθαι βουλόμην, ἔπειτα Νιγρίνῳ χρέψας βιβλίον ἔπεμπον, εἰ χρῄη ἂν τῇ γελοίᾳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορεύεσθαι. ἐπεὶ δὲ μόνῃ σοι δηλῶσαι τὴν ἐμὴν γνώμην ἐθέλω, ὅπως τε νυνὶ ἔχω, καὶ ὅτι μὴ παρέργως ἔλεμμαι σοῦ τῶν λόγων, ἀποφεύγειμι ἂν εἰκότως τὸ Θουκυδίδειον λέγων, ὅτι ἡ [2] ἀμαθία μὲν,

IVCIANVS Nigrino ſalutem. Noctua Athenas, inquit proverbium: quaſi ridiculum ſit, ſiquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò ſi dicendi vim oſtendere volens, poſtea ſcriptum Nigrino librum mittam, rectè ſim huic joco obnoxius, ut qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem ſolummodò ſententiam meam tibi declarare volo, quo nunc ſim animo, & quòd non leviter oratione tua ſum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait,

1 Γλαῦκα εἰς Ἀθήνας] Proverb. ἐπὶ τῶν μάτην ὑπεωρώντων τινὰ τοῖς ἐφοδιαρχοῦσιν, εἴτε εἴ τις εἰς Αἴγιναν εἴτον ἐπαγάγοι ἢ εἰς Κιλικίαν πέμποι. Ariſtoph. Ορνιθ. & ibi Scholiaſt. *Bourd.*

2 Ἀμαθία μὲν] Hanc ſententiam ſic efferunt. Ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ἔχειν φέρει. Et ſic Thucyd. ut patet etiam apud Plin. Epiſt. 7. lib. 4. hanc ſic interpretatur D. Hieronym. Epiſt. ad Euagr. *Imperitia confidentiam, eruditio timorem creat.* Idem.

θρασεῖς, ὀκνηρὰς ἢ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται. δῆλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τοιαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν λόγων ἔρως αἴτιος. ἔρρωσο.

ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifestum enim est, quòd non imperitia solùm, verùm etiam orationis amor, hujusmodi audaciæ mihi causa est. Vale.

Νιγρῖνος, ἢ περὶ Φιλοσόφου ἤθους.

Ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, καὶ μετέωρος ἐπανελήλυθας. ὑ τοίνυν οὐδὲ σμικρὸν ἐπιτρέπεις ἡμᾶς ἔτι ἀξιοῖς, ὥσθ' ὁμιλίας μεταδίδως, ὑπὲρ κοινωνεῖς τῶν [1]ὁμοίων λόγων, ἀλλ' ἄφνω μεταβέβληκας. καὶ ὅλως ὑπεροπλικά τινι ἔοικας. ἢ θέως σοὶ ἂν οὐδὲ συνηδόμην ἔγωγε ὑμῖν ὅτῳ τρόπῳ ἐτύχης, καὶ τί τὸ πάθημα αὐτὸ ἦν. τί γὰρ ἄλλο γε ὦ ἑταῖρε, ἢ εὐτυχία; πῶς λέγεις; [2]οὐδὲ παρεργόν σοι δοκεῖ εἶναι τὸ πάντων εὐδαιμόνων τε, καὶ μακαρίων μεγίστων ἐκεῖνο δόξαι τοῖς [3]σκηνῆς ὄνομα, πρὸς ὀλίγον. Ἦ ῥᾳδίως, ὅτῳ σὺ βραχεῖ; καὶ μάλα. τί γὰρ τὸ μὴ τοῦτο ἔστιν, ἐφ' ὅτῳ καὶ [4]ἡμᾶς, ἵνα μὴ [5]ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ εὐφραινώμεθα, ἔχωμέν δέ τι καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ πᾶν ἀκέσαντες; ἀληθῆ μοι δοκεῖς εἶναι σοι δοκεῖ τῶς Διὸς, ἀντὶ μὴ

Nigrinus, seu de Philosophi moribus.

Vt verò gravis admodum, & sublimis nobis rediisti! Non amplius nos aspicere dignaris, tantum abest ut colloquium tuum impertias, & quales antea, nobiscum sermones communices: at repente immutatus es, atque omnino fastidiosus videris evasisse. Lubens ex te audierim unde ad hoc insolentiæ pervenerris, quæque sit ejus causa. Quidnam aliud, ô amice, nisi fœlicitas? Quid ais? Præter institutum factus fœlix & beatus tibi venio: adeóque illud quod in scena solet usurpari, terbeatus. Hercle, itane brevi? Atque admodum. Et quid præterea est propter quod superbias, ut non summatim modò lætemur, sed etiam accuratè scire possimus, quum rem totam audiverimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iovem, me pro

1 Ὁμοίοις λόγοις] Sermones inter pares, pari libertate & conditione habiti ultro citroque, ut apud Homer. ὅμοιος πόλεμος, ὅμοιος δαίτης, ὅμοιος γῆρας. Bourd.

2 Οὐδὲ παρεργον] *Vt te non morer.* Idem.

3 Σκηνῆς ὄνομα] Sic idem alibi. *Idem.*

4 Κομᾶς] *Superbis.* κομᾶν indulgere genio & elatum esse. Aristoph. Equit. ubi Scholiast. κομῶσι, τρυφῶσι. τὸ γὰρ ἐπὶ τῷ τρυφᾶν λέγει καὶ γαυριᾶσθαι καὶ μέγα φρονεῖν. aliàs κομᾶν, κόμην ἔχειν, κομᾶν ὑπαλείφεσθαι. Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

5 Ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ] Ἐν κεφαλαίῳ, & ἀκριβῶς opponuntur. Εὐφραίνεσθαι ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ dicuntur qui re nondum intellecta ad vultum amici exporrectum & hilarem lætantur. *Idem.*

1 Tetu-

ἄλλον μεταβαλόμενον, ἀντὶ δὲ πένητος, ὡς ἀληθῶς πλούσιον, ἀντὶ δὲ ἀνοήτου τε καὶ [1] τετυφωμένου, σωφρονέστερον; μέγιστον μὲν οὖν. ἀτὰρ οὔπω μανθάνω σαφῶς ὅ, τι καὶ λέγεις. ἐστάλην μὲν εὐθὺ τῆς πόλεως, βουλόμενος ἰατρὸν ὀφθαλμῶν θεάσασθαί τινα. τὸ γάρ μοι πάθος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ μᾶλλον ἐπετείνετο. οἶδα τούτων ἕκαστα, καὶ ηὐξάμην σε τινὶ σπουδαίῳ ἐπιτυχεῖν. δόξαν οὖν μοι διὰ πολλοῦ προσειπεῖν Νιγρῖνον τὸν πλατωνικὸν φιλόσοφον, ἕωθεν ἐξαναστὰς, ὡς αὐτὸν ἀφικόμην. καὶ κόψας τὴν θύραν, τοῦ παιδὸς εἰσαγγείλαντος, ἐκλήθην. καὶ παρελθὼν εἴσω, καταλαμβάνω τὸν μὲν, ἐν χερσὶ βιβλίον ἔχοντα, πολλὰς δὲ εἰκόνας παλαιῶν σοφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. προὔκειτο δὲ ἐν μέσῳ καὶ πινάκιόν τι τῶν ἀπὸ γεωμετρίας σχημάτων καταγεγραμμένον, [2] καὶ σφαῖρα καλάμου πρὸς τὸ τοῦ παντὸς μίμημα ὡς ἐδόκει, πεποιημένη. σφόδρα οὖν με φιλοφρόνως ἀσπασάμενος, ἠρώτα

pro servo liberum, pro paupere revera divitem, pro stulto & superbo moderatum redire? Id maximum quidem est. At non planè intelligo quidnam sit illud, quod dicis. Recta in urbem profectus sum, ut aliquem oculorum medicum viserem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magisque ingravescebat. Scio equidem singula: ideóque etiam optavi ut in bonum ac peritum incideres. Cùm igitur visum mihi esset Nigrinum Platonicum illum philosophum multis compellare, mane surgens, ipsum adeo, & pulsata janua, cùm puer intro de me renuntiasset, accersitus sum. Tum in ædes ingressus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem undique multas veterum atque doctorum hominum imagines jacentes. Posita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ descriptæ erant: & sphæra ex calamo, ad imitationem universi, ut videbatur, composita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogavit quid-

1 Τετυφωμένου] In quibusdam τετυφλωμένου, sed recepta lectio sana est. τετυφωμένος, ὁ ἐμβρόντητος καὶ ἀλαζὼν, ἐμβροντημένος, ἔξω φρενῶν. τετυφωμένους hebeti ac stolido ingenio præditos significare tradunt veteres Grammatici, ut sunt qui fulmine tacti fuere. Moscop. Hesych. qui etiam τυφωθέντα interpretatur ἐμβροντηθέντα, ὑπερηφανεύσαντα. Bourd.

2 Καὶ σφαῖρα Καλάϊνη] Sic voluit interpres, cùm omnes codd. habeant καλάμου. in Margine MSS. καλάμου ἢ ἀπὸ καλάμου. Theod. Marcil. vir clarissimus monuit me se moniturum, tu consule. *Idem.* Robertus Titius locis suis controversis c. 14. lib. 11. relegit, καὶ σφαῖρα Καλάϊνη &c. *& sphæra Calaini* &c. eaque de re quantumvis copiose disserit, aut potius disperdit opus: magister autem ejus Yvo Villiomarus, sive is Scaliger est, aliud discipulo suo nihil præcipit, quam se non videre quemadmodum sphæra ex calamo fieri possit. Vtique & discipulo & magistro ejus fraudi fuit, nescisse etiam ex orichalco fila crassoria dici calamos sive culmos. Atqui eos id Theodoretus docere potuit Orat. III. De providentia. Ὄργανον γὰρ, inquit, τὸ στόμα ἔοικεν ἀπὸ χαλκῶν συγκειμένῳ καλάμων καὶ ὑπ' ἀσκῶν ἐμφυσουμένῳ, καὶ κινουμένῳ ὑπὸ τῶν τοῦ τεχνίτου δακτύλων, καὶ ἀποτελοῦντι τὴν ἐναρμόνιον ἐκείνην ἠχώ. Dixeris Latinè, *Os enim*, nempe *hominis instar est organi contexti de culmis aheneis, & à follibus inflati, & moti artificis digitis, & sonum illum harmoniæ plenum efficientis,* &c. Idemque mox dentes oris humani cum aheneis calamis sive culmis comparat. Et rursus paucis interjectis, καὶ τὸ, inquit, ἐκ τῶν χαλκῶν καλάμων ὄργανον. Marc.

ὅ, τι ἐκ πρώτου μοι. καὶγὼ πάνυ διηγησάμενω αὐτῷ. καὶ δὴ καὶ μέρος ἐκ αὐτὸς ἠξίωσεν εἰδέναι ὅ, τι τε πράττοι, καὶ εἰ αὖθις αὖτῷ ἐγνωσμένον εἴη πλεῦσαι τὴν ἐπὶ τὸ Ἠλιάδου. ὁ δὲ ἀπαρξάμενος, ὦ ἑταῖρε, ἔφη τότων λέγειν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην διηγεῖσθαι, τοσαύτην τινὰ μοι λόγων ἀμβροσίαν κατεσκέδασεν, [1] ὥστε ἐκ πάνυ σπουδὴν ἐκείνας, εἴ τινες ἄρα ἐγίνοντο, ἐκ πάνυ ἀηδόνας, καὶ τὸ Ὁμήρου [2] λωτὸν δοκεῖν ἀποδεῖσθαι. ὅτω γὰρ ἐπαίσια ἐφθέγξατο· ὡς ἐμοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ τε φιλοσοφίαν ἐπαινέσαι, καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐλευθερίαν, καὶ τὰ δημοσίᾳ νομιζόμενα ἀγαθὰ καταγελάσαι, πλοῦτον, καὶ δόξαν, ἐκ βασιλείας, ἐκ τιμῆς, ἔτι τε πορφυρᾶ, καὶ παρφύρας, καὶ τὰ πάνυ ὡς ἐλεύθερα τοῖς πολλοῖς, τέως ἢ κάμοὶ δοκοῦντα. ἅπερ ἔγωγε ἀπτεῖ ἐκ ἀκαπεπλαμένη τῇ ψυχῇ δεξάμενος, αὐτίκα μὲν ἐ ἦ εἶχον εἰκότως ὅπερ ἐπεπόνθειν, ἀλλὰ παντοῖος ἔγνωμόμην. καὶ ἄρτι μὲν, ἐλυπέμην ἐλαλεγμένων μοι τὰ φιλτάτων, πλούτου τε, ἐκ ἀγχωμάλης, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδάκρυον ἐπ' αὐτοῖς καθαιρημένοις. ἄρτι ἦ, ὡς μὲν ἐδόκει μοι τοτε τα, καὶ καταγέλαστα. ἔχαιρον δ' αὖ ὥσπερ ὑπ ζοφερᾶ τινος ἀέρος ἐκ βίᾳ ἐ πρόσθεν, ἐς αἴθριόν τε ἐκ μέγα φῶς ἀναβλέπων. ὥστε δὴ τὸ καινότατον [3] ἐ ὀφθαλμᾶ μὲν, καὶ τὰ ἐκεῖ αὐτῶν ἀστεῖα ἐπελανθανόμην. τὴν ἦ ψυχὴν ὀξυδερκέστερος καταμικρὸν ἐγίνομην. ἐλελήθειν γὰρ quidnam agerem. Quibus omnibus illi expositis, ego quoque per vices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo navigare. Ille verò, ὦ amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suámque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, ut mihi planè videretur Sirenes illas, siquæ unquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò divina quædam loquebatur. Huc enim dicendo provectus est ut Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quæ vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirum divitias, gloriam, regna, honorem, aurum præterea & purpuram, & cætera quæ plerisque prorsus spectabilia, mihi quoque antea videbantur. Quæ quidem intento atque aperto animo excipiens, continuo ita affectus fui, ut cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erant, divitiæ, argentum, & gloria, ac tantùm non lachrymabar rejectis illis; nunc verò eadem ipsi mihi videbantur vilia atque ridicula esse: gaudebámque rursum tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis oblivisscebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraveram

1 ὥστε τὰς Σειρῆνας] Desumptum ex Odyss. μ. Aristænetus epi. 1. Petro. sat. *Bourd.*

2 Λωτὸν] De quo Homer. Odyss. 9. Eunap. æded. p. 50. *Idem.*

3 Τῶν ὀφθαλμῶν] Sic reposuimus, ratio patet legenti. *Idem.*

1 Γαῦ-

τέως αὐτὴν τὴν Φλάτωνος περιφέρειν. σοὶ δὲ ἔοικεν ἢ, εἰς τὸ δεῖπνον ἔλθω, ὅπερ ἄρτιος ἡμῖν ἐποιήσατο. [1] γαῦρός τε γὰρ τὸν τῶν λόγων ἐγὼ καὶ μετέωρός εἰμι. καὶ ὅλως μικρὸν ἀπέλιπεν ἐπαινῶ. δοκῶ γάρ μοι ὁμοιόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον περ οἱ [2] Ἰνδοὶ πρὸς τὸν οἶνον λέγονται πεπονθέναι, ὅτι πρῶτον ἔπιον αὐτοῦ. θερμότεροι γὰρ ὄντες φύσει, πίοντες ἰσχυρὸν ὕπνον πονοῦν, αὐτίκα μάλα ἐξεβακχεύθησαν, καὶ διπλασίως τοῦ ἀκράτου ἐξεμάνησαν. ὕπνου σοι καὶ αὐτὸς ἐνθυς ἐμεθύων τοῦ λόγου, παρεῖρημαι. καὶ μὲν τοῦτό γε, ὦ [3] μεθύοντι, ἀλλὰ πήφειν τε χρὴ τὴν φορητὸν εἶναι. ἐγὼ δ' βουλοίμην ἂν εἰ οἷόν τε, αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν λόγων. ὦ δὴ γὰρ ὦ δὴ κάλλιστον αὐτῶν εἶμαι. ἄλλως τε εἰ καὶ φίλον καὶ ἐμοὶ τὰ ὅμοια ἐσπουδακὼς ὁ βουλόμενος ἀκούειν εἴη. ἀμέ γ' ὦ γαθέ. τοῦτο γάρ τοι τὸ [4] Ὁμήρου παρῄνεσε ἐμοὶ τὸν [4] παρακαλεῖν. καὶ εἴγε μὴ ἔφθης, αὐτὸς ἂν ἐδεήθην ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μάρτυρα γάρ σε παρασήσασθαι πρὸς τοὺς παῖδας ἐθέλω, ὅτι σὺν ἀλόγως μεθυόμην. ἄλλως τε, καὶ ἡδύ μοι τὸ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. καὶ παύσω ὑμᾶς μελίττων ἐπιτηδεύμενος. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρῶν πύθηται, καὶ ὅτου δεῖ ἢ τῆς ἡμέρας ἀναπεκλῆσαι πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα· lupe mihi sit illorum meminisse sæpe, & hanc exercitationem jam amplexus sim. Quamvis enim nemo mihi adsit, tamen bis vel ter per diem sic ipse dicta illa mecum revolvo.

ram me cæcucientem ipsam circumferre. At inde progressus, ad id adductus sum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in sublime evectus sum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philosophia sic affici, ut vino affecti feruntur Indi, quum de eo primùm biberunt. Cum enim natura essent calidiores, tam valido potu imbuti, continuò bacchati sunt, & duplum insaniverunt meraco. Eodem pacto & ipse, quasi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quamquam hoc non ebrietatis est, verùm sobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, si fieri possit, illam ipsam audire orationem. Neque enim profecto eam fas est contemnere, præsertim cùm ille qui audire cupit, sit amicus, & similibus studiis operam dederit. Confide ô bone, nam juxta Homericum illud, [5] *sponte festinantem hortaris:* ac nisi prævortisses, jam ultro rogassem me narrantem audires, testem enim te apud plerosque sistere volo, quòd non sine ratione insanio. præsertim cùm vo-

Ac

1 Γαῦρος] Hæc clausula interpretatur illud præced. pag. τετυφωμένου. *Bourd.*

2 Οἱ Ἰνδοὶ] Nonn. Dionysiac. *Idem.*

3 Μεθύοντι τοῦ λόγου] Sic apud Philostr. & alios ἔοικα μεθυσκόμενος. *Idem.*

4 Παρακαλεῖς] De hac parœmia copiosè parœmiogr. & Erasm. *Idem.*

Ibid. Καὶ εἴγε μὴ ἔφθης] Calasir. apud Heliod. lib. 2. ἀδίνω ὦ ἐγὼ ὅπου σοὶ τοιαῦτα ἐξιστορεῖν· ὅπου δὲ τάχα καὶ τοῖς καλάμοις κρύπτομαι, εἰ μή σοι προσέσχηκεν. Sic in Lapith. *Idem.*

5 *Festinantem hortari*] Sumpta Metaphora ex Homeri Iliad. Υ. & Odyss. ω. *Cuper.*

καὶ ὥσπερ οἱ ἐρῶντες, τῶν παιδικῶν ἐν παρόντων ἔργ' ἄττα, καὶ λόγους εἰρημένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ τὰ τούτοις ἐνδιατρίβοντες ἐξαπατῶσι τὸν πόθον, ὡς παρόντων σφίσι τῶν ἀγαπωμένων. ὅτιος γοῦν αὐτοῖς ἐν σκαλαλεῖν οἴονται, καὶ ὡς ἅμα λεγομένων πρὸς αὐτοὺς, ἂν τύχῃ ἥκιστα ἥδονται, καὶ σφόδ' ψαυσις τῇ ψυχῇ τῇ μνήμῃ τῶν παρειλημμένων χολλιὼ δόξαν ἄγουσιν [1] ἐν τοῖς ἐν τοῖσιν ἀνιῶσι, ἔθ' ἧ δὲ αὐτὸς φιλοσοφίας ἀπαρύσας, τοὺς λόγους ὧς τότε ἤκουσα σωναγείρων, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἀναπολίτων, ἐμικρὸν ἔχω ἀθυμῶν. καὶ ὅλως, καθάπερ ἐν σελήνῃ ἐν νυκτὶ πολλῇ φερόμενος, εἰς πυρσόν τινα τῶν λοιπῶν ἀποβλέπω, πᾶσι μὲν παρεῖναι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ πραττομένοις τὸ ἀσθενὲς οἰόμενος. ἀεὶ δ' ὥσπερ ἀκούων αὐτοῦ τι αὐτοῦ πρός με λέγοντος, οὕτω δή, ἐν μάλιστα ὅταν ἐνορέω τῇ ψυχῇ, ἐν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μοι φαίνεται. [2] καὶ ἡ φωνὴ ὁ ἦχος ἐν τοῖς ἀκοαῖς ἀθορυβήτως. καὶ γάρ τοι [3] κἂν τ' κακμικὸν ὡς ἀληθῶς, ἐγκατάλιπε τι κέντρον τοῖς

Ac quemadmodum amatores abſentibus amaſiis, opera aliqua, & ſermones ab ipſis habitos, memoria repetunt, iiſque immorando morbum fallunt, perinde ac ſi illi ipſi amati adſint. Quidam verò ſe cum ipſis colloqui putant, atque iis quæ tum ſibi audire videntur, quaſi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicantes, nunquam deſinunt obvios & præſentes amaſios aſpernari. Sic ſanè & ipſe non præſente philoſophia, verba quæ tum audivi recolligens, & mecum revolvens, non exiguum capio ſolatium. In ſumma, perinde ac ſi in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aſpicio, rebus omnibus quæ à me geruntur, virum illum adeſſe putans, ac ſemper velut audiens ipſum illa ipſa ſua mihi differentem. Interdum etiam, & maximè quum mente hi apparet, & vocis ſonus in auribus permanet. Etenim juxta Comicum, [4] *reverà aculeum quendam auditoribus reliquit.* Deſine;

ò ad-

1 Ἐν τοῖς ἐν τοσί] Dele prius ἐν. & interpretare ἐν τοσὶ *præſentia.* Proverb. Pind. Pythiis od. ι. τὸ ἦ ἐν τοσί μοι. Anacr. ξυνίουσι ἀμφαλοῖσι ἐν τοσὶ ante pedes. Terent. Adelph. Sic paſſim apud Lucianum ut de Scipione, & de Diogene & Alexandro. Contra ἐν τοσοῦτῳ, ut de Piſcatore & Reviviſcente. & paſſim alibi. *Bourd.*

2 Καὶ ἡ φωνὴ ὁ ἦχος] Demaneta apud Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Κατὰ τ' Κωμικὸν] Eupolim intelligit qui hoc de Pericle dixit tanquam oratore eloquentiſſimo. verſus citantur à Diod. Sic. lib. 12.

Περικλῆς Ὀλύμπῳ·
Ἦ γραπτ', ἐφέντα, συνεκίνα τὴν Ἑλλάδα.
Πειθὼ τὸς ἐπικεῖσθαι φὴς τοῖς χείλεσι
Οὕτως ἐκηλεῖ, ἐν μόνῳ τῷ ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐξαπέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Cic. lib. 3. de orat. de Pericle loquens. *Cujus in labiis veteres Comici, etiam cùm illi maledicerent (quod tum Athenis fieri liceret) lepôrem habitaſſe dixerunt, tantamque in eo vim fuiſſe ut in eorum mentibus qui audiviſſent, quaſi aculeos quoſdam relinqueret.* Idem.

4 *Aculeum quendam*] De Pericle ex Eupoli. *Ogn.*

ἐ Adi-

ἀνήλασε. πλὴν ὦ θαυμάσιε μικρὸν ἀνακρουσάμενος, καὶ λέγε ἐξ ἀρχῆς ἀπελαθὲν ἤδη σε εἰρημένα, ὡς εἰ μετρίως με διακωμῴδεις ἀφεῖσαν. ἢ λέγεις, ἐν ὅτῳ χρὴ ποιεῖν. ἀλλ' οἶσθα ὦ ἑταῖρε, ἤδη τραγικὸν, ἢ καὶ Διὸς κωμικὸν φαύλως ἐφορμῶντας θεατρικῶς, τοὺς συνεξομένους[1] λέγω τύπους, ἐν διαφθειρόντων τὰ ποιήματα, ἐν τὸ πλάσμενον ὑπὸ μανιῶν τοὺς δραματοποιοὺς πολλάκις δὲ ἐξήντησε τε, καὶ γενικωτάτων; πολλοὺς οἶδα τοιούτους. ἀλλὰ τί τοῦτο; δέδοικά μή σοι μεταξὺ δόξω γελοίως αὐτὰ μιμεῖσθαι. τὰ μὲν, ἀπίστως σωιέραν, οἷόν τε ἐν αὐτὸν ὑπ' ἀδυνατίας τοῦ νοῦ διαφθείραν. κἄπα σφαλθεὶς ἐρήμου καὶ αὐτὸς καταγνῶναι δ' δοκήσω[2]. ἐν τὰ μὲν ἐμὰ, εἰ πάνυ ἔχθομαι. ἡ δὲ ἀπόφασις, εἰ μετρίως με λυπήσεν ὅσοις σωτικπάσησε, καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχθομένους. τῶν σοὶ πᾶς ἄλλοι μάμησαι μοι τὸ λόγου. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὑμῶν, τὰ τοιαῦτα ἁμαρτήματα ἀφίησιν, ἐν τῆς σκηνῆς πόρρω τοι κρίνεται, ἡδὲν αὐτοῦ μέλει τὰ ὑπὸ τῶν θεατῶν διαφθειρομένου. ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν ἐκ τοιούτου παρέχω, ὅπου πῆς εἰμι τῶν μιμημάτων κοινωνὸς, ἡδὲν ἀγνοῶ τὰ ἄλλα τραγικὰ διαφθείρων. ὥστε κἂν σοὶ δόξω τι δικαίως λέγειν, σὺ μὲν ὅσον πρόχειρον, ὡς ἄμεινον ἦν. καὶ ἄλλως ὁ ποιητὴς ἴσως συνέγνω· ἐμὲ δ' ἴσως οὐσυνέγνως, ἀπάνυ τι λυπήσομαι. ἀφ' οὗ γε μὴ τὸν Ἑρμοῦν ἐν τὸν ῥητόρων νόμον παραφυλάξαι σοι.

ὁ admirande, paulum præludere, jámque dicta illa ab initio resumpta edissere, non enim mediocriter me istis ambagibus torques. Rectè dicis, atque ita facto opus est. Sed illud quæso, ô amice vidisti-ne aliquando, sive tragicos, sive per Iovem comicos[1] histriones, illos dico qui exibilantur, quique agendo poëmata corrumpunt, ac tandem ejiciuntur theatris, tametsi ipsæ fabulæ sæpenumero bene se habeant, ac palmam etiam reportent. Multos novi tales. Sed quorsum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar! alia quidem nullo ordine connectens, interdum etiam præ imbecillitate ingenii sententiam ipsam corrumpens: tum sensim huc adducaris, ut fabulam ipsam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentum illud non mediocri dolore videtur me affecturum, si mecum rejiciatur meásque partes dehonestet. Velim itaque ut per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum est innocens, sedétque alicubi procul à scena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipsius periculum tibi faciam, qualis scilicet histrio sim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico distans. Quare siquid minùs rectè dicere visus fuero, illud præstò sit, quod scilicet melius hoc fuerat, & aliter forsitan ipse poëta dixerat. Nec si me exibilaveris, admodum ægrè feram. Vt bene sanè, ita me Mercurius amet, & ut ferunt Rhetorum leges, usus es procœmio. Illa

1 *A dictione Hister*] Quod Tusco verbo *Ludionem* significat. *Cogn.*

2 Τῶν συνεξομένων] Sic pag. seq. ἀσυνέξεσθε, & ἐξόντατα συνέξομαι: ὀξόντατα, *rusticatim, plausu incomposito.* De plausuum generibus dixerunt alii. Hanc comparationem sæpissime usurpat: ut & illam quæ initium facit de motibus Philosophorum quam nunc ordior. *Bourd.*

ἔοικας γοῦν καλῶς παρεσκευάσθαι, ὡς δὲ ὀλίγου τι ὑμῖν ἡ συνουσία ἐγένετο, καὶ ὡς ἀφ' αὐτὸς ἥκεις πρὸς τὸ λόγον παρεσκευασμένος, καὶ ὡς ἄμεινον εἶχεν αὐτῷ τοῦτο λέγοντι ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καὶ ὅσα οἶόν τε ἦν, τυγχάνεις τῇ μνήμῃ συγκεκομισμένος. ἀ τοῦτ' ἐρεῖν ἔμελλες; ἆρ' ἐν οὐ καὶ τοῦτό ἔτι σοι δεῖ πρὸς ἐμέ· νόμισον γὰρ τοῦτό γε ἕνεκα πάνυ σοι παρεῖναι, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν καὶ κροτεῖν ἕτοιμός εἰμι. ἀλλ' ἢν διαμέλῃς, μνησικακήσω γάρ σοι τὰ ἀγῶνα, καὶ ὀξύτερόν σου ἐξόμαι. καὶ τοῦτό μοι, ἃ σὺ δίηλθες, ἐβουλόμην ἂν ἐρῆσθαί μοι. κἀκεῖνα δ', ὃν μὲν ἔχῃς, ἥδιστ' ἂν ἐκεῖνο ἔλεγε ῥῆσιν πᾶσα δεῖ πάντων ἐρᾶν. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἡμῖν ἀδυνάτου. ἐπεὶ ἀλλ' ἐκείνῳ προσῆκες τοὺς λόγους, μὴ καὶ καὶ ἄλλο τι ἡγούμενοι τοῖς ὑποκριταῖς ἐκείνοις ὁμοῖον, οἳ πολλάκις ἢ Ἀλκμέμονα, ἢ Κρέοντα, ἢ Ἡρακλέα αὐτὸ τοῦτο πρόσωπον ἀνειληφότες, χρυσᾶς ἡμφιεσμένοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα κεχηνότες, μικρὸν φθέγγονται, καὶ ἰσχνὸν ἐκ γυναικῶδες, καὶ τὴν Ἑκάβης ἢ Πολυξένης πολλὰ πεπινότερον. ἵν' οὖν μὴ ἐκ αὐτὸς ἐλίγχωμαι, πάνυ μεῖζον τὸ ἐμαυτοῦ κεφάλαιον προσωπεῖον προσκείμενος, καὶ τὸν σκυλμὸν καταισχύνων, ἀπὸ γυμνοῦ σοι βάλλομαι τοῦτο προσώπου προσλαλεῖν, ἵνα μὴ συγκρασθῶσιν πρόσωπα πρόσωπον τὴν ῥῶσαι, ὃν ὑποκρινόμενος. ἔτι γὰρ ἀνὴρ ἐμοὶ πιστεύει τήμερον πρὸς με τοσοῦτο τῇ σκευῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενος. καὶ μοὶ πιστεύσει γε πρὸς ἐκείνα ἢ ἥδη τρέψομαι. Ἡμῖν δὲ λέγε τὸν λόγον, ἔπαινος ἦν Ἡλιόδωρος, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀνδρῶν, ὅτι convellam. Hic homo non desinet hodie crebra illa scena, atque tragœdia uti. Equidem cessabo, & ad illa revertar, quæ jam cœperam. Principium igitur orationis illius, commendatio quædam fuit Græciæ, & eorum hominum qui [1] Athenis commorantur, quòd

Illa utique etiam additurus videberis, vos unà brevi admodum esse conversatos: nec te præparatum venire ad dicendum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memoriæ committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem hujus rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in controversia malignitatis meminero, & acutissimè sibilabo. Equidem & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque iisdem quibus ille verbis usurus sum. Omninò enim hoc non possum: neque si suos illi tribuam sermones: ne alio ac novo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiam Herculis persona assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum diducto, exiguum & gracile, adeóque muliebre quiddam loquuntur, ipsa etiam Hecuba Polyxenáve multò demissius. Ne igitur & ipse convincar, majorem omninò quàm pro capite meo personam induisse, ipsumque ornatum dehonestare, ex nuda propriáque persona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem,

[1] Athenis] De quibus Herodot. Strab. Plin. hodiè dicuntur Sethinæ. Cogn.

[1] φιλε-

[1] φιλοσοφίας δ' πενίας συμπροφοί εἰσι. καὶ ὅτι τῶ ἀσῶν, ὅτι τῶ ξένων ἀδύνατα πάμπαν τοῖς ὁρῶντας, ὃς ἂν τυφλῶ εἰσαγαγεῖν εἰς αὐτὰς βιάζηται. ἀλλ' εἰ καί τις ἀφίκηται παρ' αὐτὰς ὅτω διαλείμματος, ἀμέλει τε μεθαρμόττεσθαι, καὶ ἀδιαπαιδαγωγήτως, δ' [2] πρὸς τὸ καθαρὸν τῆς διαίτης μεδιησάσιν. ἐμέμνητο γοῦν τινος τῶν πολυχρύσων, ὃς ἐλήλυθε Ἀθήναζε μόλα ἐπίσημος, καὶ φορικὸς [3] ἀκολούθων ὄχλῳ, [4] καὶ ποικίλη ἐσθῆτι, καὶ χρυσῷ, αὐτὸς μὲν ὢν ζηλωτὸς εἶναι πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς ἂν διδυμάων ἀπολέσπαλος. τοῖς δ' ἄρα δυσχερὴς ἐδόκει τὸ ἀνδράποδον. καὶ παιδεύειν ἐπεχείρουν αὐτὸν, ἀ πικρῶς, ἀδ' ἄκλικρυς ἅπαντα προδύοντες ὡς ἐλαυθέρα τῇ πόλει καθ' ὃν πως τρόπον βιώσεται. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῖς γυμνασίοις δ' λουτροῖς ὀχληρὸς ἦν, θλίβων τοὺς οἰκέτας, καὶ στενοχωρῶν τοὺς ἀπαντῶντας, ἡσυχῆ πως ἂν ὑπεξαγαγέσθαι, σφοδρότερόν γε λαυθάνειν, ὥσπερ ἀ πρὸς αὐτὸν ὠθεῖσαν ἀποδύσαν, δεδοικε μὴ καταπλήσῃ μεταξὺ λουόμενος. καὶ μὲν εἰρήνη γε μακρὰ κατέχει τὸ βαλανεῖον. ἐδεῖν οὖν δεῖ

quòd cum philòsophia & paupertate educentur: nec civium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipsos introducere conetur: sed si quis ita affectus ipsos conveniat, & paulatim ipsum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem transferant. Memorabat itaque quendam ex istis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas venisset admodum insignis, & turba comitantium insolens, varia veste, auróque ornatus, omnibus quidem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquam beatus suspiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera civitate pro libito viveret. Sed cùm in gymnasiis & balneis molestus esset, alios suis servis premens, & obvios in angustum redigens, summissa voce quidam quasi lateret; nec ipsum perstringere vellet. Metuit, inquit, ille ne inter lavandum pereat: quanquam pax longa balneum occupat: ac proinde nihil opus est exer-

1 Φιλοσοφίας δ' πενίας συμπροφοί] Hic unus è præcipuis Luciani scopus. Hic illa in Aristotelem & Peripateticos prælia. Multi in hanc philosophantium paupertatem scripsere, de quibus Cic. Tusc. 1. & 5. Hanc sæpe mendicantium habitu simulabant, cum perâ, auro, lupinorum vice, plenâ: ut in dial. Mort. Piscat. Catapl. & alibi. *Bourd.*

2 Πρὸς τὸ καθαρὸν τῆς διαίτης] Tangit fœditatem seu malis feritatem sive δυσχέρειαν philosophorum Lucian. in Lapith. & alibi. Liban. Theophrast. in Charact. *Idem.*

3 Ἀκολούθων ὄχλῳ] Refert ad multitudinem officiosorum, sive comitum, sive prosequentium, de quibus nota res. de moribus Philosoph. & in Catapl. *Idem.*

4 Καὶ ποικίλῃ ἐσθῆτι] Sic postea τῷ ἐσθῆτα τῷ ποικίλῳ. & de Timone ποικίλα ἐνδὺς, & alibi. Has vestes vocare videtur alibi, τὸ ἀνθηρὸν, quæ in quibusdam Græciæ urbibus vestes muliebres. D. Basil. ad Gregor. Thæolog. Apul. alii. Apud Athenienses meretricum fuerunt. Suid. νόμῳ Ἀθήνησι τοῖς ἑταίραις ἀνθηρὰ φορεῖν. apud Locrenses hoc omninò vetitum. idem Suid. ut & apud Romam. lege Oppia. Liv. lib. 34. luxu tamen gliscente receptum. potest tamen referri, propter mentionem pavonis, ad plumatas, de quibus Tertull. de pall. Achil. Tat. lib. 3. *Idem.*

πρωτοπίδην· ὁδὶ ἀκούων ἀλλὰ, μετεξὺ ἐπαιδεύετο. τὰ μὲν ἄλλα τὰ ποικίλα, καὶ τὰς περφυρίδας σπείρας ἀπέδυσαν αὐτὸν, ἀσείως πάνυ τὸ ἀνθηρὸν ἐπισκώπτοντες τῶν χρωμάτων, ἅτε ἤδη λέγοντες, καὶ πόθεν ὁ παὼν ὅτῳ τὸ πτερὸν τὸ μητρός ἐστιν αὐτῷ. καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ ἄλλα ὅπως ἀπέσκωπτον, ἢ [1] τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢ τῆς κόμης τὸ ὑπόξηρον, ἢ τῆς διαίτης τὸ ἀκόλαστον. ὥστε κατὰ μικρὸν ἐσωφρονίσθη, καὶ σφόδρα βελτίων ἀπῆλθε, [2] δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅτι δ' οὐκ αἰχύνομαι λέγειν ὁμολογοῦντες, ἐμέμνητο πρός με φωνῆς τινος, ἣν ἀκοῦσαι πάντων ἔφη κατὰ τὰ ἀγῶνα τῶν Παναθηναίων. ληφθέντα μέν τινα τῶν πολιτῶν, ἅτε δὴ τὸν ἀγωνοθέτην, ὅτι βαπτὸν ἔχων ἱμάτιον, ἐπέστη. τὰς δ', ἐδόκουν, ἐλεῆσαί τε, καὶ συγγνῶναι. [3] καὶ ὃ κήρυκος ἀνεπόησεν ὅτι τὸν νόμον ἐποίησε, τοιαύτῃ ἐσθῆτι δηλαδὴ, ἀναβοῆσαι μιᾷ φωνῇ πάντας ὥσπερ ἐκεκελευσμένους συγγνώμην ἀπονέμειν αὐτῷ τοιαῦτά γε ἁμπεχόμενον. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. τοιοῦτό τε οὖν ἐπῄνει. καὶ σωφρόνως, τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἐκεῖ, καὶ τὴν διαίτης τὸ ἀνεπίφθονον. ἡσυχίαν τε καὶ ἀσφάλειαν, ἃ δὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ἐστι. ἀπεφαίνετό τε φιλοσοφίας

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpureæ ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam ver adest, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse suæ hic est matris: & fimilia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior abiit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant misertos illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges feciſſe, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam veſtem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένος] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσία παιδεύουσι: qua de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ τὸ κήρυκος ἀνεπόησε] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hîc affignat. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἱταίρας ἢ γυναῖκας ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο ἀφροδισιάζουσι, βαπτὸν ἢ ἀνθηρὸν ἔχον ἱμάτιον, ἀγωνοθέτην, quòd adfuissent τῷ ἀγῶνι τῷ Παναθηναίων. hæc alibi copiosiùs explicanda. *Idem.*

1 Πρὸς

σωφρόσυνη τῷ πρὸς τοῖς τοιούτοις διατρίβειν, καὶ κοσμεῖν ἦθος φυλάξαι δυνατὸν μόνῳ. ἀτυχὲς αἰῶνα τὸν ἀνδρὶ, καὶ πλούτου κοσμοφρονεῖν πεπαιδαγμένῳ, & τῷ [1] πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν προαιρουμένῳ, τὸ ἀεὶ βίον ὡς μάλιστα ἡρμοσμένον. ὅπου γὰρ πλοῦτος ἐρᾷ, & χρυσοῦ κεκήλητται, καὶ πορφύρας, καὶ δυναστείας μετρεῖ τὸ εὐδαιμον, ἄγνωτος μὲν ἐλευθερίας, ἀπείρατος δὲ παῤῥησίας, ἀγεύστου δὲ ἀληθείας, κολακείας τε πάσης, καὶ δουλείας συντρόφου· ἢ ὅστις ἅπασαν τὴν ψυχὴν ἐπιτρίψας, τούτῳ μόνῃ λατρεύειν δούλωται, φίλου μὲν ἀφειέρωσιν τεμαπτζῶν, φίλου δὲ πότων, καὶ ἀφροδισίων. ἀκάπλευς γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψευδολογίας· ἢ ὅστις ἀκήρατον πέρπερ χρυσίων τε, καὶ πρεσβυσμάτων, & [2] διεφθορότων ἀσμάτων. τοῖς δὲ τοιούτοις πρέπειν τὴν σύνοδον ἀφετηριάν. [3] μεσαὶ γὰρ αὐτοῖς τε φιλτάτων πᾶσιν μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσιν δὲ ἀγοραὶ. πάρεστι δὲ [4] πάσαις πύλαις τὴν ἡδονὴν καταδέχεσθαι. τοῦτο μὲν δι' ὀφθαλμῶν. τοῦτο δὲ, δι' ὤτων τε, καὶ ῥινῶν· τοῦτο δὲ, καὶ ἀφ' ἁλισμοῦ, καὶ δι' ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δὲ ῥεύσης ἀενάου τε & θολερᾷ ῥύμῃ, πᾶσιν μὲν [5] ἀνδρύονται ὁδοί. συνεισέρχεται γὰρ μοι χάρις, & φιλαργυρία, καὶ ἐπιορκία, & τὸ τοιοῦτο φῦλον τῶν ἡδονῶν. ἐξοχούρει δὲ ἡ ψυχὴ ὑποκλυζομένης πάντοθεν, αἰδὼς & δρέπη, καὶ δικαιοσυνή· τὰ δὲ, ἔρημον

consonam esse, moréſque puros conſervare poſſe, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & ſecundum ea quæ natura honeſta ſunt, vivere ſtatuit, vitam quæ ibi vivitur maximè accommodam esse. At qui divitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur, qui libertatem non deguſtavit, loquendi ingenuitatem non eſt expertus, nec veritatem ſpectavit, ſed cum aſſentatione, & ſervitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique ſoli ſervire decrevit amans opiparæ menſæ, amans vini & veneris, plenus præſtigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui citharárum frequentamenta & pulſationes, perditáſque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci conſuetudinem. Ibi enim rerum dilectiſſimarum ipſis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam januis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterjum, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque ſubmerſo, pervertitur verecundia, & virtus, & juſtitia. Tum locus hiſce

1 Πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ temperat auſteritatem dictionis τῷ ζῆν, *latari, genio indulgere*: de qua dixere viri doctiſſimi. Cætera hujus paginæ in Gallo. *Bourd.*

2 Διεφθορότων ἀσμάτων] Διεφθορότα ἄσματα, quæ aliis κατεφθορότα μέλη ai fallor. *Idem.*

3 Μεσαὶ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσαις πύλαις ἡ ἡδονὴ καταδέχεσθαι] Suet. Lamprid. in Alogab. *Idem.*

5 Ἀνδρύονται ὁδοί] Sic in Amorib. hanc vocem interpretatus ſum ad Petro. & alibi hoc opere. *Idem.*

ὁ χῶρος γενόμενος, [1] λύπης ἀεὶ πιμπλάμενος, ἀνθ' ἡδονῆς τοσαύτης καὶ ἀχρείας ἐπιθυμίας. τοιαύτην ἀπέφαινε τὴν πόλιν, καὶ τοσούτων διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἔγωγ' οὖν ἔφην ὅτι τὸ πρῶτον ἐπανήειν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, πλησίον πως γιγνόμενος, ἐπισχὼν ἐμαυτὸν, λόγον ἀπαιτῶ σε δοῦναι ἀφίξεως, σκέψαι δὴ τὰ τῷ Ὁμήρῳ λίαν φίλος ἡλίοιο, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν οὕτω χαίρειν σκέψαι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἣν ὑμῖν ὄφελε δῆτα σύνταξαι θόρυβον, συκοφάντας, [3] καὶ προσαγορεύσεις ὑπερηφάνους, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, καὶ μιαιφονίας, καὶ ἀμφιλόγους προσοδοκίας, καὶ φιλίας ἐπιπλάστους; ἢ πέραξειν διέγνωκας, μήτ' ἀπαλλάττεσθαι, μήτε χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν δυναμένους; ἴστω δὴ βεβουλευσάμενος, καὶ [4] καθάπερ ὁ Ζεὺς τὴν Ἑκάβην ὑπεξαγαγὼν ἐμαυτὸν σὺν βελέων φασὶν, ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἱμάτου, ἔκ τε κυδοιμοῦ, τὸ λοιπὸν οἰκήσειν εἰλόμην. καὶ βίον πιὰ τοῦτον γυναικώδη, καὶ ἄτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα προσήκειν, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ προσλαλῶ· καὶ κρίσας ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ μυελάνδρῳ, σφόδρα πως [5] μετέωρος ἐπισκοπῶ τὰ γιγνόμενα. τοῦτο μὲν, πολλὴν ψυχαγωγίαν καὶ γέλωτα παρέχειν διανάμενα.

hisce desertus, semperque siticulosus, multis, feriisque voluptatibus suppullulat. Talem civitatem ac tantorum bonorum magistram mihi describebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reversus fueram, cùm jam propiùs accessissem, constiti rationem postulans mei huc adventus, Homerica illa dicens: *Cur autem infœlix deserto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac fœlicitate illa) venisti ut videas loci hujus tumultus, sycophantas, salutationes superbas, cœnas, adulatores, cædes, testamentorum expectationes, & amicitias simulatas? aut quid tandem facere decrevisti, cùm neque discedere hinc, neque institutis hisce uti possis? Cùm ita mecum consultassem, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipsum è telis, ut aiunt, subduxissem, *Eque hominum cade, atque tumultibus, æque cruore*; de cætero domi me continere statui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque visam anteponens, cum ipsa philosophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipsum quasi in populoso theatro collocans, ex admodum sublimi contemplor ea quæ geruntur: quæ istiusmodi sunt, ut partim multum delectationis & risus exhibere possint, partim etiam hominis revera constantis periculum facere. Nam si ma-

1 Λύπης] Angl. ἰλύος quod ferri potest ut & adscripta lectio. quid ἔρημος ὁ χῶρος dico alibi. *Bourd.*

2 Τίπτε] Imitatio est Homeri Odyss. λ. verba Tiresiæ ad Vlyssem. *Idem.* Verba Tiresiæ ad Vlyssem, Odyss. 12. *Cogn.*

3 Καὶ προσαγορεύσεις ὑπερηφάνους] Καὶ προσαγορεύσεις ὑπερηφάνους. Marc.

4 Καθάπερ ὁ Ζεὺς τὴν Ἑκάβην] Locus est Iliad. λ.

Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς· ἐκ τε κονίης,
Ἐκ τ' ἀνδροκτασίης, ἐκ τ' αἱμάτου, ἐκ τε κυδοιμοῦ. Bourd. Apud Homer. Iliad. ξ. *Cogn.*

5 Μετέωρος ἐπισκοπῶ] Hinc dialogi de Charonte, sive Contempl. titulus & occasio. *Bourd.*

1 Τῷ

φθτο ᾖ, πᾶσαν ἀνδρὸς ὡς ἀληθῶς βεβαίᾳ λαβεῖν. εἰ γὰρ χρὴ καὶ κακῶν ἔπαινον εἰπεῖν, μὴ παιδεύσεις μείζονὰ γυμνάσιον δρετῆς, ἢ τ ψυχῆς δοκιμασίαν ἀληθεστέραν τῆς δε πόλεως, καὶ ἐνταῦθα διατριβῆς. ἐ γὰρ μικρὸν ἀπαχεῖν τοσαύταις μὴ ἐπιθυμίαις, τοσούτοις ᾖ θεάμασί τε καὶ ἀκούσμασι πάνθθεν ἕλκυσι, καὶ ἀπλανεῦσαι μέλλοις. ἀλλ' ἀτυχῶς δεῖ τ Ὀδυσέα μιμησάμενον, ᾧ δεδογμένον αὐτὰ, μὴ δεδεμένον τὼ χεῖρε. δεῖλον γάρ. μὴ ᾖ [1] τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον, ἀλλ' ἀκούοντα, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ὑπερφέροντα. ἔνεστι ᾖ ἐ φιλοσοφίαν ἰατρικὴν, ᾧ δεξιωθῆναι τὼ τοσούτω ἄκεσιν, καὶ τ τ τύχης ἀγαθὸν καταφρονεῖν, ὁρᾶν τε ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ δράματι, τ μὲν, [2] ἐξ οἰκέτου διαστόλου πεποίησε, τ δ' ἀντὶ πλουσίου, πένητα. τ ᾖ, σατράπην ὁπόταν πένητος, ἢ βασιλέα τ ᾖ, φίλον τέτου τ ᾖ, ἐχθρόν τ ᾖ, φυγάδα· τῦτο γάρ τοι ἐ τὸ δεινότατόν ἐστι, ὅτι καὶ ἐμφερῆ μορφὴν [3] τ τύχης [4] παίζειν τὰ τ ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογίας μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὅμως τῦτ' ἀσημάραγ βλέποντες, ὀρέγονται ἐ πλούτε, καὶ δυναστείας, καὶ μεταβολῆς πάντες, ἃ γιγνομένων ἐλπίδι. ὃ ᾖ δὴ ἔφλω, ὅτι ἐ γελᾶν ὀ τοῖς γιγνομένοις ἔνεστι, καὶ ψυχαγωγῆσαι, τῦτό ἤδη σοι φράσω.

si malorum quoque encomium aliquod proferre convenit, ne credas majorem illam virtutis palæstram esse, aut veriora usquam animorum experimenta fieri, quàm in hac civitate, & in ea qua hîc vivitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ undique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Vlyssis exemplo, illa præternavigare, non quidem ligatis manibus, ut ille (nam hoc formidolosum foret) neque etiam auribus cera obturatis, sed audientem atque liberum: & verè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex servo dominum prodire, alium autem ex divite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium hujus amicum, alium inimicum, alium etiam exulem. Nam hoc certè vel gravissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in humanis rebus ludere, fateaturque nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & divitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earum rerum spe, quarum eventus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animúmque oblectare, illud tibi jam expo-

1 Τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον] Sic in Croniis sive Saturnalib. Iulianus Imper. Liban. Omnes ex Odyss. μ. Bourd.

2 Ἐξ οἰκέτου διαστόλου] Hanc crebrò repetit comparationem. vide quæ diximus ad illud Petron. *Grex agit in scena.* Idem.

3 Τῆς τύχης] Dei. sic sæpissime Lucianus τὼ τύχω, ἀντὶ τῦ θεῦ ἢ δαίμονος usurpat, ut monui multis exemplis ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

4 Παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων] Sic res humanæ τῇ τύχῃ λογικὰ, τ τύχης παίγνια. Legend. Marcil. ad Horat. Aurel. Victor. in Æl. Vert. *Idem.*

πῶς γὰρ ἂ γέλοῖοι μᾶλλον πλουτοῦντες αὐτοὶ, καὶ τὰς πορφυρίδας προφαίνοντες, [1] καὶ τοὺς δακτύλους προτείνοντες, καὶ πολλῷ κατηγορῶντες ἀπειροκαλίαν; τὸ δὲ καινότατον, [2] τοὺς συντυγχάνοντας, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ προσαγορεύοντες, ἀγαπᾶν ἀξιοῦντες, ὅτι μόνον αὐτοὺς προσβλέψωσι· οἱ δὲ σεμνότεροι, καὶ προσκυνεῖσθαι βουλόμενοι, καὶ [3] ὡς Πέρσαις νόμος, ἀλλὰ δεῖ προσβλέπειν, καὶ ὑποκύψαντα, καὶ πόρρωθεν τῷ ψυχῷ ταπεινώσαντα, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφανίσαντα τῇ τοῦ σώματος ὁμοιότητι, [4] τὸ σῆθος, ἢ τῷ δεξιᾷ καταφιλεῖν, ζήλωτον δὲ φείδεσθαι τοῖς μηδὲ τοῦτο τυγχάνουσιν. ὅθεν ἔσχηκε παρέχων ἑαυτὸν εἰς πολλὰ χρόνον ἐξαπατώμενον. ἐπαινῶ δέ γε τούτους αὐτοὺς τῆς ἀπανθρωπίας, ὅτι μηδὲ τοῖς σώμασιν ἡμᾶς προσίενται. πολὺ γὰρ οἱ προσιόντες αὐτοὶ καὶ θερμότεροι. [5] νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι μέσης, περιϊόντες δὲ τὴν κύκλῳ τῆς πόλεως, καὶ προς τὰ οἰκετῶν ἀποκλειόμενοι, [6] κύνες, καὶ κόλακες, καὶ τοιαῦτα ἀκούειν [7] καρτεροῦντες. χάριν δὲ τῆς πο-

ponam. Quomodo enim non ridiculi sint divites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obvios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non è longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur iis etiam qui honorem hunc nusquam assequuntur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod ne ore quidem nos approbant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & observant, qui media de nocte surgunt, & totam urbem circumcursitant, quique à servis excluſi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire sustinent. Præmium verò acerbæ

1 Καὶ τοὺς δακτύλους προτείνοντες] Καὶ τοὺς δακτυλίους πρ. δακτυλίους, ut ante τὰς πορφυρίδας προφαίνοντες. Marc.

2 Τοὺς συντυγχάνοντας] De hac Diviliis fastuosi nota Aristophan. Plaut. Ipse Lucianus alibi. *Bourd.*

3 Ὡς Πέρσαις νόμος] Sic de Merced. conduct. & multis aliis locis. de hac adoratione Persica locus dicendi ad lib. 7. Héliod. *Idem.*

4 Τὸ σῆθος ἢ τὴν δεξιάν] Idem dial. Mortuor. & in Pseudom. patet apud Martial. *Idem.*

5 Νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι] Sic in μελέτῃ de Merced. conduct. & in Gallo. *Idem.*

6 Κύνες καὶ κόλακες] Eleganter hoc apud Demosth. ἐν τῷ περὶ στεφ. αἰτεῖ γὰρ φίλων καὶ ξένων, οὓς τὸ τε νομιζόμενον αἰτεῖσθαι, νῦν κόλακες καὶ θεοὶ ἐλθόντες καὶ τ' ἄλλα ἃ προσήκ πάντα, ἀκούσει. Idem.

7 Ἀκούειν] Vt loco Demosthenis proximè citato. Sic ἀκούσῃς apud Theocrit. in Charit. & κλύειν apud Æschyl. in Prometh. sic apud Latinos *audire*. Horat. sat. 7. lib. 2. *audis*. hunc Luciani locum profert Casaub. ubi de officiis salutantium apud Suet. *Idem.*

1 Καὶ

κρῆς τοιούτης αὐτοῖς καθιέσθαι, [1] τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν κἄπον συμφορῶν. οἱ μὲν, [2] πόσα μὴν ἐμφαγόντες, πόσα δ' ἀφροδισιάσαντες, πόσα δ' ὧν οὐκ ἐχρῆν [3] ἀπολαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ πλευτικὸν, ἢ δυσφορούμενοι, ἀπίασιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὕβριν, ἢ μικρολογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δ', αὐτῶν ἐμέντων, οἱ στενωποὶ, καὶ ἀσὶς τοῖς χαμαιτυπείοις μαχόμενοι. καὶ μετ' ὀμέρου οἱ πλείονες αὐτῶν κατακλιθέντες, [4] ἰατροῖς περίεχουσιν ἀφορμὴν περιόδου. ἔνιοι μὲν γὰρ, τὸ κατάπλουν, [5] οὐδὲ νοσεῖν χολάζουσιν. ἐγὼ μέντοιγε πολὺ τὴν κολακευομένην [6] ἐξωλεστέρας τὰς κόλακας ὑπείληφα. καὶ χαίδην αὐτοῖς οἰκείνης κρίσεως τὴν ὑπερηφανίας αἰτίας. ὅταν γὰρ αὐτῶν τὸν πλουσίαν θαυμάσωσι, καὶ τὸ χρυσὸν ἐπαινέσωσι, καὶ τὰς πυλῶνας ἔωθεν ἐμπλήσωσι, καὶ προσελθόντες, ὥσπερ δεσπότας προσείπωσι, τί καὶ φρονήσειν οἰκείνης εἰκὸς ἦσι; εἰ δὲ μετρίως δύγμασι κἂν πρὸς ὀλίγον ἀπέχοιτο τοῦδε τῆς ἐξελευθερίας, ὅτι ἂν οἴῃ τοιοῦτον αὐτὸν ἐλθεῖν ἐπὶ τὰς θύρας τῶν πλουσίων δυσμενῶς τοὺς πλησίον, μὴ ἀθέατον αὐτῶν μηδ' ἀμάρτυρον τὴν δυσαιμονίαν καταλιπεῖν, μηδ' ἀνόνητόν τε καὶ ἄχρηστον τῆς τραπέζης τὸ κρέας, καὶ τὴν οἰκίαν

bæ illius circuitionis est onerosa illa cœna, & multarum calamitatum causa: in qua illi quàm multa passi, quàm multa poti præter animum, quàm multa non dicenda proloquuti, postremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & sorditiem accusantes abeunt. Illis autem vomentibus, & ad prostibula pugnantibus, pleni sunt angiportus: & plerique ipsorum in multum diem decumbentes, circumeundi occasionem medicis præbent. Quibusdam enim, id quod absurdissimum est, non est ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipsos magis perditos esse puto, quàm quibus adulantur, illósque ferè ipsis istius superbiæ authores existere. Quum enim ipsorum opulentiam admirantur, & aurum laudibus extollunt, & vestibula manè implent, & convenientes tanquam dominos compellant, quid quæso illos cogitare consentaneum est? Quod si verò communi decreto paulùm abstinerent ab hac voluntaria servitute, an non putas è diverso divites ipsos ad pauperum fores esse venturos, rogantes ne ignobilem & sine tefte suam fœlicitatem relinquant, neve inutilem & ab omni usu remotam mensarum pulchritudinem, & domorum magnitudinem

1 Καὶ τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον] Idem de Merced. conduct. & in Gallo & sæpe alibi. De his incommodis sportulæ causa perceptis interpretes Martial. & Iuvenal. *Bourd.*

2 Πόσα] Octo sequentes lineæ crebro repetuntur in Luciano. *Idem.*

3 Ἀπολαλήσαντες] Ἀπολαλήσαντες. Marc.

4 Ἰατροῖς περίεχουσιν ἀφ. ὠφελοῦν] Hinc ἰατροὶ dicti ὠφελοῦντες, ut patet in excerptis Glossar. cap. de Medic. Rectèque apud Hesychium interpretatur ὠφελοῦσι ἢ παρὰ τοῖς ἰατροῖς. Nam voluit Hippocrates οὐ τὰς πόλιας φοιτῶντας μὴ λίγα μᾶνον ἀλλὰ ἓ ἔργα ἰητρὸς νομίζειν. Bourd.

5 Οὐδὲ νοσεῖν χολάζουσι] Cogitatione se refert ad Thesmopolidem, qui jam moriturus Eucratis conviva venerat, ut patet in Gallo. *Idem.*

6 Ἐξωλεστέρας τὰς κόλακας] Ἐξωλεστέρας τύπτας κόλακας. Marc.

τὸ μέγιθος ἢ ὃ οὔτω τῶ πλουτεῖν ἐρῶσιν, ὡς τ διὰ τῶ πλουτεῖν εὐδαιμονίζεσθ. καὶ ὅτω ὃ ἔχει μηδὲν ὄφελος [1] εἶναι τοῖς καλοῖς οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, [2] εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι. ἐχρῆν οὖν ταύτῃ τοι καθαιρεῖν αὐτῶν, καὶ [3] ἀπευνιζειν τὴν δυνασείαν, [4] ἐπιτειχίσαντα τοῦ πλούτου τὸν ὑποκρυψίαν. νῦν ὃ, λατροῦντες, εἰς ἀπόνοιαν ἄγουσι. καὶ τὸ μὴν, ἄνδρας ἰδιώτας, καὶ ἀναφανδὸν τὴν ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν εἰκότως νομισθείε. τὸ ὃ, καὶ τ φιλοσοφεῖν προσποιουμένων, πολλῷ ἔτι τούτων χαλεπώτερα δρᾶν, τοῦτ ἤδη τὸ δεινότατόν ἐσι. πῶς γὰρ οἴεσθ τὴν ψυχὴν διατεθεῖσθαί μοι, ὅταν ἴδω τούτων τινὰ μάλισα τ προθεβοηκότων ἀναμεμιγμένον κολάκων ὄχλῳ, καὶ τ ἐπ' ἀξίας τινὰ δορυφορεῦντα, καὶ τοῖς ἐπὶ τὰ δεῖπνα παραγίγνεσι κοινολογούμενον, ἐπισημότερον ὃ τ ἄλλων δὴ τὴν ἀγορὰν ὄντα, καὶ φανερώτερον; καὶ ὃ μάλισα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ καὶ τὴν σκοδὸν [5] μεταλαβάνουσι, τὰ ἄλλά γε ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τὸ δράματος. ἃ μὲν γὰρ σὺ τοῖς συμποσίοις ἐργάζοντα, τίνι τ κολάκων εἰκάσομεν; [6] οὐκ ἐμφορεῦνται μὲν ἀπειροκαλώτερον, μεθύσκονται ὃ φανερώτερον,

nem perire sinant? Neque enim tantum ipsas divitias amant, quantum propter eas fœlices se prædicari. Ac sanè ita se res habet, ut neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris ulla domino sit utilitas, nisi sit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, contemptum hunc quasi propugnaculum divitiis opponendo: sed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia factitare, tolerabilius meritò existimetur. Verùm eos, qui se philosophari simulant, multò etiam ineptiora his, magisque ridicula facere, illud tandem omnium gravissimum est. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem istorum, maximè eorum qui ætate provecti sunt, adulatorum turbis immisceri, & illorum aliquem, qui honores gerunt, satellitum more sectari, & cum iis qui ad cœnam vocant, sermones conferre, quamvis sit cæteris insignior & magis conspicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non itidem habitum mutent, cum utique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conviviis committunt, cui adulatorum comparabimus? annon insolentiùs exaturantur, inebriantur

1 Εἶναι πᾶσι καὶ οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι] Εἶναι πᾶσι καὶ κύριον οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι. Marc.

2 Εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι] Cic. in Parad. eod. sensu ipse Gallo. *Bourd.*

3 Ἀπδυνίζειν] *Vile reddere:* vox satis infrequens. *Idem.*

4 Ἐπιτειχίσαντα] Hanc vocem interpretatur Vlpian. Demosthenis scholiast. ad Phil. 1. dixi ad illud Petronii *pariete interjecto.* Idem.

5 Μεταλαμβάνωσι] Μεταλαμβάνωσι. Marc.

6 Οὐκ ἐμφορῦνται] Repetit hanc philosophorum ἀπειροκαλίαν. Vitat. auct. Pisc. Lapith. & passim. *Bourd.*

1 Τῶν

ἔχουσιν· δὶ πάντων ὕστατοι, πλεῖστα ἢ ἀπὸφέρειν τ ἄλλων ἀξιῶσιν· οἱ ἢ ἀρετάτροι, πολλάκις αὐτῶν ⊖ ἔφασκε ἀποήχθησθαι· καὶ τοῦτο μὲν ἦν γελοῖα ἀγάν. μάλιστα ἢ ἐμέμνητο [1] τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ [2] τὸν ἀρετῶν ἄγιον ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἀποπέμπεσθαι· ἐργασίαν γοῦν ἐκάλει καὶ καπηλείαν τὰς τούτων ἀφορμάς· ἤξιε ἢ τὸν τοιοῦτον καὶ τοιαῦτα φρονεῖν διδάσκοντα, πρῶτον ἑαυτὸν παρέχειν ὑψηλότερον λημμάτων. Ἀμέλει καὶ πρᾶγμα τοῦτο διετέλει· ὃ μόνον παρεῖκε τοῖς ἀξιοῦσι σωφρονίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπικρῶν, καὶ πάσης περιουσίας καταφρονῶν. ποῦτε δέον ὀρέγεσθαι τ ἀδέων προσηκόντων, ὥστε μηδὲ τ ἑαυτοῦ φθείρεσθαι ποιεῖσθαι προνοιαν. ὅς γε καὶ ἀγοράν ὑ πόρρω τ πόλεως κεκτημένος, ὑδὲ ἐπεβήναι αὐτῇ πολλῶν ἐτῶν ἠξίωσεν, ἀλλ' ὑδὲ τὸν ἀρχὸν αὐτῆ εἶναι διωμολόγει. τῶν ὁμοῦ διειληφὼς, ὅτι τούτων μὲν φύσει ὑδενός ἐσμεν κύριοι, [3] νόμῳ ἢ καὶ διδαχῇ τοῦ χρῆσθαι αὐτῶν εἰς ἀόριστον ὑποδεδεγμένοντες, [4] ὀλιγοχρόνιοι διαπόντες νομιζόμεθα. καπειδὰν ἡ προθεσμία παρέλθῃ, quidem illius se esse affirmabat.

tur manifestiùs, à convivio surgunt omnium ultimi, aliisque plura secum auferre volunt, & siqui sint urbaniores, sæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula censebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philosophiam profitentur, virtutémque ipsam tanquam venalem de foro proponunt. Ideo tabernas & cauponas, illorum scholas appellabat. Censebat enim eum qui divitias contemnere alios docere vellet, primum se quæstu superiorem gerere debere. Nimirum & ipse talia agebat, non solùm gratis conversando cum rogantibus, sed & indigentibus necessaria suppeditando, omnémque opulentiam contemnendo. Tantum aberat ut ea expeteret, quæ nihil ad ipsum attinerent, ut ne suarum quidem rerum, & si corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab urbe habebat, ac tamen jam multis ab annis ne invisere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum Illud, opinor, disputans, quòd natura rerum istarum nullius domini sumus: sed ex lege & per successionem usum earum incertum in tempus accipientes, temporarii possessores habemur. Ac posteaquam terminus ille constitutus

1 Τῶν ἐπὶ μισθῷ] De quibus tractatum edidit qui de Mercede Conductis. *Bourd.*

2 Τὸν ἀρετῶν ἄγιον] In hos aretalogos plenæ satyricorum paginæ, pleni philosophorum οἱ ἀληθεῖς, libri. *Idem.*

3 Νόμῳ ἢ διδαχῇ] Sic in Timone, sive Misanthr. μανικιδῆναι δὴν παρ' ἑτέρῳ φησὶ ἑτέρου. & in Charonte, sive Contempl. τὸν εἰκαῖον ἢ ἐπ' ἀχρὸν, ⊖ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλου τοῦ] μεταδάλλειν τὸν διανόημα, hæc apud Lucianum passim. Lucianus sive is sive alius poëta,

Ἀχρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμην ποτὲ, νῦν ἢ Μενίππου,
Καὶ πάλιν· ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον·
Καὶ τὸ σκεῦος ⊖ ἔχειν με τόθ' ὕστερον, ⊖ πάλιν ἄλλον
Οἴεται, εἰμὶ δ' ἐλαφρὸς ἀδένδρου, ἀλλὰ τύχης. Idem.

4 Ὀλιγοχρόνιοι διανοῦ] Ea passim in Luciano sed præcipuè in Charo. sive Θησεῖ. Bourd.

τὴν ἀκαῦτα ὑποδήλαβον ἄλλον, ἀπολαύσῃ τῆ ὀνόματος. ὀλίγα δὲ ἐκεῖνα παρέχει τοῖς ζηλῶν ἐθέλουσι τὰ προκείμενα· τὸ τροφῆς τὸ ἀπέρατον, καὶ τὸ γυμνασίων τὸ σύμμετρον, καὶ τὸ προσώπου τὸ αἰδέσιμον, καὶ τὸ ἐσθῆτος τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, τὸ ἀφνοίας τὸ ἡρμοσμένον, καὶ τὸ ἦθος τῆς τροφῆς· παρῆν δὲ τοῖς σωφρονεῖν μέλλουσι ἀναβάλλεσθαι τὸ ἀγαθὸν, ἅπερ τοὺς πολλοὺς ποιεῖν, προθεσμίας ἐρχομένους ἑορτὰς, ἢ πανηγύρεις, ἀφ' ἐκείνων ἀρξομένους τῆς μὴ ψεύσασθαι, καὶ ἔτι τι δίκαιον ποιῆσαι. ἤδειν γὰρ ἀμέλειαν εἶναι τὴν πρὸς τὸ καλὸν ὁρμήν. ἤλαυνε δὲ καὶ τοιαῦτα κατεγνωκὼς φιλοσόφων, οἱ τοιαύτην ἄσκησιν ἀρετῆς ὑπελάμβανον, καὶ πολλαῖς ἀνάγκαις, καὶ πόνοις, τὴν νέων ἀντέχειν κατασκευάζουσιν. τοῦτο μὲν δεῖν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι δὲ, μαστιγοῦντες. οἱ δὲ χαλεπώτεροι, καὶ σιδήρῳ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν κατεξύοντες. ἡγεῖτο γὰρ ἀκμὴν πολὺ πρότερον ἐν ταῖς ψυχαῖς τὸ σπέρμα τοῦτο ἐκ ἀπαθῶς κατασκευάσαι, καὶ τὴν ἕξιν παιδεύειν ἀνθρώπου πρεπαμφίμονον, τοῦτο μὲν, ψυχῆς, τοῦτο δὲ, σώματος, τοῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τοῦ πρότερον ἀναγῆς ἕνεκα δὲ, ἵνα μὴ τὸ [1] παρὰ δύναμιν ἐπιτίθεσθαι ἐλέγχῃ. πολλοὺς γοῦν καὶ τελευτᾶν ἔφασκεν ὕστερος ἀλόγως ἐπιθέμενος. ἕνα δὲ καὶ αὐτὸς εἶδον, ὃς καὶ γυμνάμενος τὰ παρ' ἐκείνοις κριθῶν, ἐπειδὴ τάχιστα λόγων ἀληθῶν ἐπήκουσεν, ἀμετατρεπτὶ φεύγων, ὡς αὐτὸν ἀφίκετο. tutus præterierit, tunc alius eadem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parva præbent imitari volentibus exempla: victus scilicet frugalitas, exercitiorum justus modus, personæ ipsius venerabilitas, & vestitus mediocritas, ac præter hæc compositæ mentis moderatio, morumque mansuetudo. Monebat autem secum versantes ne bene agendi tempus prorogarent, ut multi solent, qui certum sibi tempus præfiniunt, aut festos dies, aut conventus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionem non esse protelandam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabant, si necessitatibus multis, ac laboribus sustinendis juvenes exercerent: quorum alii vincire se jubebant, alii flagellis cædebant, alii verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem istam & indolentiam esse parandam: eúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter rationem, ita supra vires intenderentur, mori ajebat. Vnum autem etiam ipse vidi, qui cùm jam ea apud illos mala deguſtasset, ubi primùm veram doctrinam audivit, irrevocabili cursu ausugiens inde, ad ipsum ve-

1 Παρὰ δύναμιν ἐπιτίθεσθαι] Talis est βδελυρὸς ille apud Theophr. Charact. περὶ βδελυγίας, qui solet τὴν ἀκολουθοῦσαν μεῖζον φορτίον ἢ δυνατὸν φέρειν. Bourd.

1 Καὶ

πο. καὶ ἄλλ᾽ ἐπ᾽ ἄλλοις ἐγκείμενος. ἤδη δὲ τούτων λοιπὸς, τὰ ἄλλα πᾶσιν ἀνθρώποις ἐμέμφετο, καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει ταραχοὺς διεξῄει, καὶ τὰ θεάτρα αὐτῶν, καὶ τὰ ἡνιόχων εἰκόνας, καὶ τὰ ἵππων ἀναθήματα, καὶ τοὺς ἐν τοῖς στενωποῖς ἑστῶτας ἀγελοίους. πολλὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ἱπποµανία. καὶ πολλῶν ἤδη ἀπωλείαν εἶναι δοκούντων ἐπίληπτ[1]. μετὰ δὲ ταῦτα, ἑτέρᾳ δράσει ἐπῆλθε τὰ περὶ τοὺς νεκρούς τε καὶ ἀφθόνους κηλιδουμένων, προσηµὶς ὅτι [2] µίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ πᾶς ὅλον venit : & animo meliùs affecto videbatur. Iam verò digrediens ab iſtis, aliorum rurſus hominum mentionem faciebat, & narrabat civiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum ſtatuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi eſt equorum inſanum ſtudium. Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat. Poſt hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & teſtamenta verſantur. Hoc addens, quòd unam hanc vocem, Romanorum pue-

1 Καὶ τὰ ἀδιαφόρων αὐτῶν] Hæc παροιμιακῶς tangit, de Merced. cond. & multis aliis locis, in quibus hac de re proverbium explicamus. *Bourd.*

2 Τὸν ἱπποδρόμων] Hanc ἱπποµανίαν multis verbis deſcribit autor de cauſis corruptæ eloquentiæ. Iuvenal. Achill. Tat. lib. 2. Tangit Longus lib. 3. Liban. paraſ. omnes paſſim. *Idem.*

3 Μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες] Hîc cogor inſtituti mei brevitati fraudem facere quod locum obſcurum, ut multi ita ego judicem. B. Briſſon. vir clariſſ. longe hoc de loco diſſerit, & poſtea vir doctiſſimus Guther. lib. de Iure man. Horum interpretationem æquiſſimo Lectori relinquo. ait Nigrinus, ὅτι µίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ πᾶς ὅλον τὸν βίον ἀφοῖεν, τῶν δὲ τὰ διαθήκας λέγων, ἵνα µὴ χαλεπαίνωσιν τὰ σφετέρας ἀληθείας. Iacob. Micyll. interpres, *quod unam hanc vocem Romanorum pueri per omnem ætatem veram emittant, eam intelligens, quæ in teſtamentis uſurpatur, quæ petunt ne à ſua veritate depellantur.* Quibus verbis, ut equidem ſentio, vult interpres Lucianum intelligi de liberis exhæredatis, variis modis patris teſtamentum infirmare nitentibus, & petentibus ut patrem liceat arguere dementiæ, prodigalitatis, & luxuriæ. Quam licentiam non ſolum in exhæredatis ſed in omnibus olim Solon, eumque ſequuti, legibus ſuis inhibuerant; ſcilicet τὰ τοῦτο µὴ κακῶς ἀγορεύειν. Hanc interpretis mentem eſſe facile quivis judicaverit. Aliud tamen fortean voluit Διοπτὸς Nigrini, & Ῥωμαίων παῖδας accipi de ipſis Romanis. Ingemiſcunt Romani quod ſe ſentiunt prohibitos veritate ſua & voce libera frui, ſcilicet prohibitos legibus illis quibus cautum ne in tabulis teſtamenti quicquam elogii alterius famam læderet, niſi ſuorum quos exhæredare leges permittebant cum elogio. Solebant autem Græci Romanique κακοήθεις, vitam & mores eorum cum quibus graviora odia & ſimultates habuerant, teſtamento laceſſere, & hac licentiâ nullius exiſtimationi & famæ parcere. & ira in Codicillis Petronii *flagitia Principis ſub nominibus exoletorum, ſæminarumque, & novitate cujuſque ſtupri præſcripta & obſignata miſſa* Neronis apud Tacit. annal. 16. hanc tamen antea teſtamentorum licentiam ſenatus ſæpe in Principum gratiam inhibuerat. Sueton. Aug. c. 50. *Et tamen de inhibendâ teſtamentorum licentiâ, ne ſenatus quicquam conſtitueret interceſſit.* Hujus loci cum mentem quæreret conſului viri Clar. Iſaaci Caſaub. Animadverſiones, in quibus hunc Luciani locum acceptum, ut nos interpretamur, deprehendi, quod gaudeo. *Idem.*

τὸ βίον ἀφίεντας, τῷ ὄντως ἀληθείας λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς σφετέρας ἀληθείας. οἱ δὲ καὶ μεθ' ὑπνον λέγουσιν αὐτῷ μηδὲν ἀφανῆ ἔχθιον, ὅτι καὶ συγκατορύττειν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσι τοὺς ἀμφιάσας, καὶ τῶν ἀναλημάτων ἔλεγχον ὁμολογοῦσιν· οἰμῴ, [1] ἐνδύτας ἑαυτοῖς κελεύοντες συγκαθαφλέγεσθαι τὸν ἀπὸ τοῦ βίου πημόν. οἱ δὲ, καὶ ἀπομύρεσθαι πυὰς οἰκέτας τοῖς τάφοις. ἔνιοι δὲ, καὶ στέφειν τὰς φήλας ἄνθεσιν, ἀνήθεις ἐπὶ καὶ ἀπὸ τῶν πελούτων ἀμαμύοντες. εἰκάζειν δὲ ἔξεστι τί κέκραγε τούτοις ἀπὸ τοῦ βίον, εἰ τοιαῦτα ἔδει τὸν μὴ τὸν βίον ἐπισκήπτεσθαι. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς τὸ πολυτελὲς ὄψον ὠνεμένους, [2] καὶ τὸν οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις [3] μετὰ κρόκων τινὰ καὶ ἀρωμάτων ἀκχέοντας, τοὺς μέσῳ χειμῶνι ἐμπεπαλαμένους ῥόδοις, [4] καὶ τὸ καταγέλαστον αὐτῶν καὶ παρὰ καιρὸν ἀγαπῶντας· τὸ δὲ καιρὸν, καὶ κατὰ

pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in teſtamentis uſurpatur) nimirum ne ex ſua veritate damnum capiant. Illa verò etiam interea cùm ab eo dicerentur, riſu proſequi adactus ſum, quòd ſuam ignorantiam ſecum ſepeliri volunt, ſuámque ſtupiditatem ſcriptis confitentur: dum alii veſtes, quibus in vita pretioſioribus uſi ſunt, eodem rogo ſecum comburere mandant: alii verò ſervos certos ad ſepulchra permanere: alii cippos ſertis coronari, in fatuitate ad mortem uſque perſeverantes. Itaque conjecturam eorum quæ in vita geſſiſſent, hinc duci volebant, cùm talia de iis quæ poſt mortem ſequuntura ſint, teſtamentis mandant. hos enim illos eſſe qui chara opſonia emunt, & vinum in conviviis cum plauſu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme roſis opplentur, earumque raritatem intempeſtivam amant: verùm quod ſuo tempore, & ſecun-

1 Ἐνδύτας ἑαυτοῖς] Cætera hujus paginæ copioſe exequitur μελέτη de Luctu. & dixêre nuper viri doctiſſimi. *Bourd.*

2 Καὶ τὸν οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις μὴ κρόκων τινὰ καὶ ἀρωμάτων ἐκχέοντας] Sic Dialogo Panopes & Galenes, ἢν μὴ πινόντων, εἶναι δὲ κροτούντων. Marc.

3 Μετὰ κρόκων] Sic legit interpres, quod ex fide Mſſ. & impreſſorum Codd. retinendum cenſuimus. Monebat tamen Cod. Florent. meus, in cujus margine docti cujuſdam manu ſcriptum κρόκων: quod etiam reperi in amiciſſimi mei viri clariſſimi Petri Golmani Cod. Angl. his accedebat nobiliſſimi Senatoris Burdigalenſis Godofredi Maluyni Primetii calculus: ſed quoniam hoc ipſum ſæpe Lucianus repetit non auſus ſum tolerandam lectionem movere, monere ſufficiat. Et ut libere fatear raro Græci plurative κρόκον efferunt. Cur vino miſcuerint, rationem reddit Dioſcor. cap. 25. l. 1. Hac de re viri doctiſſimi ad Propert. & Martialis amphitheat. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ καταγέλαστον] Invehitur ſapienter in prodigos & voluptuarios illos Sybaritas, τὰ ἐν καιρῷ & κατὰ φύσιν, ὡς δίκελλᾳ ἐκφαυλοῦντας. qui communia naturæ munera faſtidiunt, μόνον ἀγαπῶντες παρὰ καιρόν. Tangit hoc Horat. in Satyr. Sic apud Iuvenal. Sat. 11.

Magis illa juvant quæ plurimi emuntur.

Sic apud Petron.

Quidquid quæritur, optimum videtur.

Coripp. lib. 4.

Quidquid latet extat honorum. Idem.

φίσι, ὡς δυσλεῖς ὑπερφαυσκεῖν τας. τότε ἐπὰν τὰς κ τὰ μύρα πίνωσι. ὁ κὴ μάλιστα διέσυρεν αὐτῶν, ὅτι μηδὲ χρῆσθαι ὅσιοι τοῖς ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κἀν ταύτας περιστοιῶσι, κὴ τὰς ὄρας συγχέωσι, παίζοντι τῇ τρυφῇ παρεδόντες αὐτῶν τὰς ψυχὰς πατεῖν. κὴ τοῦτο ἦ τὸ ὑπὸ τοῖς τραγῳδίας τε κ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη κ ἐ περὶ θύραν εἰς βιαζόμενοι. [2] σολοικισμὸν δὲ καλεῖ τὸ τοιοῦτο τὸ ἦθος. λέγει δ ὁ αὐτῆς γνώμης καὶ κεῖνα ἔλεγεν, ἀπεχθῶς [3] τῷ μώμῳ τὸ λόγον μιμησάμενος. ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐμέμφετο τὸ τοὺς τε δημιουργοὺς ἅμα, κ σοφιστὰς τὸ ὀφθαλμῶν τὸ κέντρα· ὅτω δὲ κὴ αὐτὸς ἐπῄει τῶν στεφάνων μένων, ὅτι μὴ ἴσασι ᾗ στέφειν τὸ τόπον. εἰ γάρ τοι ἔφη τῇ πυκὶ τῶν ἴων τε κ ῥόδων χαίρουσι, [4] τοῦ τῇ ῥινὶ μάλιστα ἐ χρὴν αὐτοὺς στέφεσθαι, παρ' αὐτῷ ὡς οἷόν τε τῷ ὀσφρήσει, ἵν' ὡς πλεῖστον ἀπέχωσι τ ἡδονῆς. κὴ μὰ τοὺς ἐκείνους διηλθε, τοὺς γυμνόστομόν τινα

cundum naturam eſt, tanquam vile faſtidiunt. Hos illos eſſe qui unguenta bibunt: quo nomine vel maximè eos carpebat, quòd ne uti quidem cupiditatibus ſcirent: ſed & in his peccarent, finéſque earum confunderent, animum voluptatibus undique concalcandum permittentes: & hoc quod in tragœdiis & comœdiis dicitur, Iam & præter januam incitati. Solœciſmum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem ſententia dicebat, prorſus Momi illius verba imitatus. Vt enim ille reprehendebat tauri artificem Deum, qui non præpoſuiſſet oculis cornua: ſic & ipſe accuſabat eos qui coronas geſtabant, quòd locum neſcirent ubi eas adhibere deberent. Nam ſi violarum, & roſarum odore delectantur, ſub naribus potiſſimùm eos coronari oportebat, juxta ipſam quantum fieri poteſt, reſpirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligentiam

1 Παρὰ θύραν] Quid de hoc adagio ſentiat Eraſmus jam alii monuerunt. Ego vero legendum putarem περὶ θύραν, ut ſimilitudo ducta ſit ab his qui in aliquem locum ingredi cupientes vel inde egredi, in ipſo limine ita ſeipſos premunt ut ſibi ipſis ſint impedimento. Hos ſic videtur deſcribere Phædrus fab. 5. lib. 2.

Eſt ardelionum quadam Roma natio
Trepide concurſans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta, & aliis odioſiſſima.

Bourd. Eraſm. proverb. *ne præter caſam.* Cogn.

2 Σολοικισμὸν] Solœciſmus non ſolum in verbis ſed etiam in factis, & ſic aliquando uſurpat Ariſtotel. unde miror Gellium c. 20. lib. 5. ſcribere ſe apud Græcos hanc vocem non legiſſe. *Bourd.*

3 Τῷ μώμῳ] Hanc Momi accuſationem ſæpe repetit. In quibuſdam codd. vice hujus orationis liberæ legitur hic Iambus,

Μίμηστο τῷ τεύχει τὸ δημιουργὸν θεόν.

Idem. De quo Ariſtotel. lib. 3. de partib. animal. *Cogn.*

4 Τοῦ τῇ ῥινὶ] Octavius apud M. Fœlic. hujus loci erit commentarius. *Bourd.* Ex Apophthegmate Diogenis. *Mare.*

τὴν ἀηδόνα ἐφ' ἑαυτοῦ ποιούμενος, χυμῶν τε ποικιλίας, καὶ πιμελῶν διεξόδους. καὶ γὰρ αὖ καὶ τούτους ἔφασκεν ὀλίγου χρόνου τε καὶ βραχείας ἡδονῆς ἕνεκα, πολλὰς πραγματείας ὑπομένειν. ὑπέφαινε γοῦν [1] τεττάρων δακτύλων αὐτοῖς ἕνεκα πάντα [2] πονεῖσθαι τὸν πόνον, ἐφ' ὅσον ὁ μήκιστος ἀπρόπτου λαιμός ἐστιν. ἔτι γὰρ πρὶν ἐμφαγεῖν ἀπολαύειν τῶν ἐωνημένων, ἔτι βραιζόντων, ἡδέως γενέσθαι τὸν ἀπὸ τῶν πολυτελεστάτων ὠνησμοῦ. λοιπὸν αὖ εἶναι τὸν ἐν τῇ παρόδῳ γιγνομένην ἡδονὴν τοσαύτην αὐτοῖς γενέσθαι χρημάτων. εἰκότως δ' ἂν πάσχειν ἔλεγεν αὐτούς, ὑπ' ἀπαιδευσίας τῆς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοοῦντας, ἃς ἁπασῶν [3] φιλοσοφία χορηγὸς ἐπὶ τοῖς πονεῖν προαιρουμένοις. ἐπὶ δὲ τοῖς [4] ἐν τοῖς βαλανείοις θαμίσιν, πολλὰ μὲ διεξῆλθ. τὸ παθεῖν τῶν ἐπομένων, τὰς ὕβρεις, [5] τοὺς ἐπικειμένους τοῖς οἰκέταις, καὶ [6] μικρὰ δεῖν σκαφεῖσθαι in cœnis apparandis adhibent, dum saporum varietatem, & bellariorum curiosam compositionem sectantur. Etenim istos brevis & temporariæ voluptatis amore multa negocia sustinere ajebat. Indicabat autem ipsos quatuor digitorum causa, laborem hunc obire, cùm eorum mensuram, vel longissimum hominis guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquam comederint, ullam voluptatem capere: nec postquam devorata fuerint, suaviorem illam, quæ fit ex pretiosioribus cibis, expletionem reddi. Restare igitur, ut illam, quæ velut in transcursu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates nesciant, quas omnes philosophia subministrat, iis qui se exercere volunt. Porrò de iis quæ aguntur in balneis, multa commemorabat, multitudinem prosequentium, contumelias, eos qui servis impositi gestantur ac ferme ef-

1 Τεττάρων δακτύλων] Sermo est de voluptate gulæ, ἐφ' ὅσον τις ἀφ' ἡδονῆς χαρπὸν δρέπεται. ἐπ' ὅπι μέχει τῦ φάρυγγος, καὶ τότε μικρὰ ἔτι (δ) δακτύλων μῆκος ἐπλεονάζομεν. Breve iter hujus voluptatis tangit sæpe alibi, ut Suet. Athen. alii. *Bourd.*

2 Πονεῖσθαι τὸν πόνον] Vt sequentibus dialogis μῶμον μωμᾶται, σομπὴν πέμπειν, & similia quibus etiam Latini gaudent. *Idem.*

3 Φιλοσοφία] Qui φιλοσοφίας εἰσὶν ἀμύητοι, ne minimum quidem verarum voluptatum percipere possunt. *Idem.*

4 Ἐν τοῖς βαλανείοις] Novam ingreditur narrationem eorum quæ in balneis fiunt: de quibus dixere ad Senecam, Athen. Apul. *Idem.*

5 Τοὺς ἐπικειμένους τοῖς οἰκέταις] Sic in dial. mortuor. de Terpsione & Plutone. οἰκέταις τέρασιν ἐπικυμόντα. in Somnio. Sic in Cynico: ἐκ κομᾶν ὁμοίως ἐκ βαδίζετε, μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθε δὲ ὥσπερ τὰ φορτία, οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν. Idem.

6 Μικρὰ ἐνοχλούμενος] Iocus ex ambiguo, qualis ille apud Plaut. Amphitruo. act. I. sc. I.

Merc. *Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abu.*

So. *quonam modo?*

Merc. *Auferere, non abibis si ego fustem sumpsero.*

Voluit Plautinus Mercurius *eoferere*; quam vocem, quoniam non ad salivam, inter-

ρημίας. ἐν δέ τι καὶ μάλιστα μισεῖν ἐφαίνετο, πολὺ δὲ ἐν τῇ πόλει τοῦτο, καὶ τοῖς βαλανείοις ἐπιχωριάζον. [1] περιόντας γάρ πως τῶν οἰκετῶν, δεῖ βοᾶν, ἢ προαγγέλλειν τοῖς πεδίοις, ἢ ὑψηλόν τι ἢ κοῖλον μέλλουσι καταβαίνειν. καὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτοὺς, τὸ κακὸν τοῦτο, ὅτι βαδίζουσι. δεινὸν οὖν ἐποίουν, εἰ τύραννοι μὲν ἀπόνοιαν δυνατὸν ἦν ἀνέχεσθαι, μανὰς δὲ οὔσας ἀκούοντες, ὀφθαλμοῖς δὲ ὑγιαίνοντες ἀκριβέστερον διέκεινται σκοπεῖν καὶ ἀκούειν), φανὰς ἀκούοντες δυσχεραίνουσι ἀνθρώποις ἀτενίσαι, καὶ πεπηρωμένοις. ταῦτα γὰρ οὐκ ἐπέχειν σε τοῖς ἀγροῖς ἡμέρας μέσης, καὶ οἱ τῆς πόλεως ἐπιπεφαμένοι. τοιοῦτό τε καὶ πολὺ ἕτερον τοιαῦτα διελθὼν, ἀνέπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ δὲ τέως μὲν ἔχειν αὐτῷ τεθηπὼς, καὶ σιωπήσῃ προσδοκῶν. ἐπειδὴ δὲ ἐπαύσατο, τὸν δὲ τὸ [2] Φαιάκων πάθος ἐπεπόνθειν. πολλοῦ γὰρ δὴ χρόνου ἐς αὐτὸν ἀπέβλεπον κεκηλημένος. ὡς δὲ πολλῇ συγχύσει καὶ ἀλόγῳ προσκαμνόμενον, τότε μὲν, ἐφεῖτο προπέτεσθαι. τότε δὲ, φθέγγεσθαι βιαζόμενον, ἐξέπιπτόν τε καὶ ἀνεκωτώμην. καὶ ἤ τε φωνὴ ἐξέλειπε, καὶ ἡ γλῶττα διημάρτανε. τὸ

efferuntur. Vnum autem maximè odisse videbatur, quod in urbe & balneis valdè est usitatum: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere ut pedibus prospiciant, siquid altum aut cavum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) ut sese ire meminerint. Grave igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerent, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valentes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excæcatis hominibus convenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiam iis quibus demandata est reipublicæ cura. Hæc & alia hujusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dum loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desiit, quod Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tempore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabam, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebar. Vox deerat, & lingua hallucinabatur: postremò animi perdens

interpretes mutaverunt, atque ratio ibi nulla constat nec jocus ullus si librorum lectio retineatur: Superbi ira efferuntur ut aliorum humeris & cervicibus insultent, mortui superbi sunt quia etiam aliorum humeris elati. hinc propriatim *effossi* monumorum, ut apud Atticos ἐκφορὰς. ex his mens Nigrini percipi potest. *Interp.*

1 Περιόντας γάρ πως] Hunc locum interpretatur Clariss. Casaub. ad lib. 3. Sect. *Idem.*

2 Φαιάκων πάθος] Tangit hos versus Homeri Odyss. λ.

Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα. *Idem.*

πλῶ, ἐδάκρυον ὑπορύμβιον. ἡ γὰρ ἐξεπίπληξε, καὶ ὡς ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγος κατέκειτο. [1] Βαθεῖα δὲ καὶ καιρία ἡ πληγὴ ἐγένετο. καὶ μάλα σύντονος εἰσχωρήσας ὁ λόγος, αὐτίκα εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διέκνψε τὴν ψυχήν. εἰ γάρ τι δεῖ καὶ μὲ ἤδη φιλοσόφων ἅψασθαι λόγων, οὐδὲ ἐμοὶ τύπτων ἀπείληφε. δοκεῖ μοι ἀνδρὸς σύφυῆς ψυχή, μάλα σκοπὰ τινι ἀπαλῇ προσοικείαν, τοξότῃ δὲ, παλιοὶ μὲν ἀνὰ τὸν βίον, καὶ μεσοὶ τὰς φαρέτρας ποικίλων τε καὶ παντοδαπῶν λόγων, οἱ μὲν πάντες εὔστοχα τοξεύσαν. ἀλλ' οἱ μὲν, αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, σύντονόν τῇ δίσει ἀφιᾶσι. καὶ ἅπτονται μὲν καὶ βάλλουσι τὸν σκοπόν, ὧδε δὲ βίλη αὐτῶν ἡ μάλα ἐν τῷ σκοπῷ, ἀλλ' ἰσχὺν τὴν σφοδρότητα διελθόντα, καὶ παρδύσαντα, κεχηνῆναι μέγαν τὸν τραύματι τὸν ψυχὴν ἀπέλιπεν. ἄλλοι δὲ, πάλιν τούτοις ἀπεναντίως. ἰσχὺν γὰρ ἀσθενείας τε καὶ ἀβουλίας, οὐδὲ ἀφικνεῖται τὸν βέλη αὐτοῖς ἄχρι πόρρω τοῦ σκοποῦ· ἀλλ' ἐκλυθέντα, καθαπερεὶ πολλάκις ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. ἢν δέποτε καὶ ἀφίκηται, ἄκρον μὲν [2] ἐπιλίγδην ἅπτεται. βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· ἡ γὰρ ἐπ' ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς ἀπεσύλλεκτο. ὅσις ἡ ἀγαθὸς τοξότης, καὶ τύπτων ὅμοιος, πρῶτον μὲν ἀκριβῶς ὄψεται τὸν σκοπὸν, εἰ μὴ σφόδρα μαλακὸς, εἰ μὴ τερπρότερος τῶν βέλους. γίγνονται γὰρ δὴ καὶ ἀτρῶτοι σκοποί. ἐπειδὰν δὲ ταῦτα

dens lacrymabar. Neque enim summam cutem, ac leviter me ipsius attigerat oratio: sed profunda, & lethalis, ut ita dicam, erat plaga: tamque scitè vibrata oratio ipsum, si ita dicendum est, animum intercîdit. Si enim decet nonnihil & me jam philosophicos attingere sermones, ita equidem de hisce existimo. Videtur mihi solertis hominis animus, molli scopo persimilis esse. Sagittarii autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, variis omnisque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: sed alii, ipsarum nervo nimium intento, vehementiori quàm par est impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipsorum sagittæ in scopo non manent, sed præ vehementia ictus pervadentes ac permeantes, hiantem tantùm vulnere animum relinquunt. Rursum aliis contrario modo evenit. Nam præ imbecillitate virium, & languida jaculatione, sagittæ ipsis ad scopum usque non perveniunt, sed soluto impetu plerumque in media via deficiunt. Si verò etiam aliquando scopum pertingunt, summum illum quidem leviter perstringunt, at plagam altiorem non infligunt: neque enim valido impulsu emissæ fuerunt. Verùm qui bonus est jaculator, & huic similis, primùm quidem diligenter inspiciet scopum, num sit valde mollis, num verò sagitta durior. Sunt enim & scopi quidam invulnerabiles. Vbi autem omnia hæc perspecta

1 Βαθεῖα] De qua pagin. sequent. & de Merc. cond. sic apud Petron. *vulnus ingens.* utitur crebro Lucianus hac translatione. *Bourd.*

2 Ἐπιλίγδην] Οὐ κυρίως βαθύς, ἀλλ' ὡς ὀπτεύσαντα ἐξ ὑπερόλης τινὸς ὑποφεύγειν ἐν τῷ λείχω. quale vulnus Menelai lib. 4. Iliad. Sic ipse ὀπτεύσας postea interpretatur βαθεῖαν ἐργάζεται πληγήν. Idem.

ἔδη, τὴν ἰκμάδα τῶν ἀρίστων τὸ βέλος, ὅπη ἐμ πλαίσῃ (ὡς Σκυθῶν χρίει), ὅπη ἐπὶ πλεῖστον ἐνέπηξε τὸν Κυρήτην, ἀλλ' ἠρέμα δηλήσασθαί τι τῷ γλυκεῖ φαρμάκῳ τοῦτο χρίσας, ἀπτερύγως ἐπέξεισι. τὸ δὲ, ἐπειδὰν τοῦ μέλους ἐντὸς γένηται, ἅλλο τε πολλὰ ἐνδιατρίβει, καὶ πολὺ τοῦ φαρμάκου ἀφίησιν. ὃ δὴ σκιδνάμενον, ἅλλο τε κύκλῳ τὴν ψυχὴν περιέρχει. τοῦτο τοι καὶ ἥδονται, καὶ διακρύουσι μεταξὺ ἀκούοντες. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἔπαθον, ἡσυχῇ ἄρα τοῦ φαρμάκου τὴν ψυχὴν ἀφελοῦντος. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔμοιγε ἔφθη αὐτὸν τὸ ἔπος ἐπιτελὲς λέγειν, Βάλε δ' ἔντες, ἀλλά τι φῶς ἄνδρεσσι γένηαι. ὥσπερ γὰρ οἱ τὸν Φρύγιον αὐλὸν ἀκούοντες, οὐ πάντες μαίνονται, ἀλλ' ὁπόσοι αὐτῶν τῇ Ῥέᾳ λαμβάνονται, ἔστι δὲ ὅτε τὸ μέλος ὑπομιμνήσκοντος τοῦ πάθους· ἔστι δὲ καὶ φιλοσόφων ἀκούοντες, οὐ πάντες ἔνθεοι καὶ τραυματίαι ἀπίασιν, ἀλλ' οἷς ἐπή τι ἐν τῇ φύσει φιλοσοφίας συγγενές, ὡς σεμνὰ, καὶ θαυμάσια, καὶ θεῖά γε ὦ ἑταῖρε διελήλυθας· ἐλελήθεις τέ με πολλῆς ὡς ἀληθῶς τῆς ἀμουσίας, καὶ τοῦ λωτοῦ κεκορεσμένον. ὥστε καὶ μεταξὺ σοῦ λέγοντος, ἔπαθόν τι ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ πεπτωκέναι, ἄχθομαι. καὶ ἵνα δὴ καὶ σὲ εἴπω τέτραμμαι. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶδα γὰρ ὅτι καὶ οἱ ὑπὸ τῶν λυσσώντων δηχθέντες, ἂν αὐτοὶ μόνοι λυσσῶσιν, ἀλλὰ κἂν πᾶς ἕτερος καὶ αὐτὸς ἐν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀφῇσι, καὶ αὐτὸς ἔχει habet, tum demum uncta sagitta, non veneno ut Scythicæ inunguntur, nec resina perinde ut Curetum, sed sensim mordicante & dulci pharmaco illita, verè jaculari solet. Illa verò quantum par est acriter delata, & quanta vi ad penetrandum opus est vibrata, intus remanet, multumque de suo pharmaco emittit, quod dispersum, animum circumquaque totum ambit. Hoc est quo oblectantur, & cur inter audiendum lachrymantur: quod & mihi accidit, cum illud medicamentum tacitè animum mihi obiret. Quare mihi succurrebat Homericum illud ipsi dicere, *Sic jace, si qua viris nova per tela oriatur.* Quemadmodum enim qui Phrygiam tibiam audiunt, non omnes insaniunt, sed quot-quot ipsorum à [2] Rhea corripiuntur, iique audito carmine perturbationis recordantur: Ita & qui Philosophos audiunt, non omnes attoniti, & saucii abeunt, sed solùm illi quorum ingenio quiddam philosophiæ cognatum subest. Quàm gravia, & miranda, & divina, ô amice, narrasti: multaque certè ambrosia, & loto saturatus, me non advertente, fuisti. Quare dum ista diceres, nescio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, molestia afficior: & ut tuo dicam exemplo, saucius sum. Neque id mireris: nosti enim eos qui à rabiosis canibus mordentur, non solos rabie corripi, sed si alios quospiam ipsi in ea insania, eodem modo afficiant, illos etiam mente

1 Βάλε δ' ἔντες] Ex Il. 4. *Bourd.*

2 *Rhea corripiuntur*] Sacerdotes matris Deûm audito Phrygio tibicine statim in furorem aguntur. *Cogn.*

3 Τῷ λωτῷ κεκορεσμένον] Sic in Apol. de Merc. conduct. *Bourd.*

τοὶ ἴπφρονες γίγνονται. συμμεθεστάναι γάρ τι τοῦ πάθους ἄμφω τὸ δήγμα, καὶ πολυχρονίσαν ἡ νόσος, καὶ πολλὴ γίγνεται ἡ μεταίτιος διαδοχή. σὺν οὖν καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἐρᾷν ὁμολογεῖς; πάνυ μὲν οὖν. ἦ σωθείη δέομαι γάρ σου χρηναί τινα τῶν διαλλαγῶν ἐπινοῆσαι. τὸ δὲ ἄρος Τηλέφου ἀνάγκη ποιεῖν. ποῖον οὖν λέγεις; ἐπὶ τὸ πάσχοντας ἰᾶσθαι, ἵνα τοὺς βεβλακόσι.

te alienari. Etenim cum morbi simul aliquid affectionis istius transit in alium, propagatur morbus, fitque insaniæ istius multiplex successio. Num ipse etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. teque præterea oro ut communem aliquam medicationem excogites. Illud igitur Telephi facere necesse erit. Quid illud est quod dicis? Vt ad eum qui nos vulneravit reversi, ab illo medelam petamus.

Δίκη Φωνηέντων.

Iudicium vocalium.

ARGVMENTVM.

Est hic lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum judicialis actionis compositus. Quæritur enim Sigma de vi & injuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione dejiciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per transitionem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & caterarum ordinem atque dignitatem cujusque conservent, narrationculam subjungit, quæ confirmationem caussæ continet. Hanc posteà longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tum ergà se, tum ergà cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γραμματεὺς ἦρξε τὸ σίγμα αὐτὸς τοῦ τοῦ ἐπὶ τῷ ἑπτὰ Φωνήεντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφῃρημένος λίαν πάντων ἃ ἐν διαλαῷ τοῦ ἐπιφερομένου.

Imperante Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ. σῖγμα literæ T. ταῦ apud septem Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quæ per geminum ταῦ efferuntur.

Do-

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος] Argumentum illud deest in MSS. attonis tamen censendum est. *Bourd.*

[1] Οὗτε

Μέχρι μὲν ὦ Φωνήεντα δικασταί, ὀλίγα ἠδικημένων ὑπὸ τούτου ἐμοῦ καὶ χρωμένων τοῖς ἐμοῖς, καὶ παρεργαζόμενον ἔνια καὶ μὴ δεῖ, ἐβαρέως ἔφερον τὸν βλάβην. καὶ παρῆκον ἔνια τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων ὑπὸ τῆς μετριότητος, ἣν ἴστε με φυλάσσουσαν πρός τε ὑμᾶς, καὶ τοὺς ἄλλους συλλαβάς. ἐπεὶ δὲ εἰς τοσοῦτον ἦλθε πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἡσύχασα πολλάκις, οὐκ ἀγαπᾷν, ἤδη καὶ πλείω πρᾶττειν ζητεῖ, ἀναγκάζει αὐτὸ δίχα νῦν πρὸς τοῖς ἀμφότερα εἰδέναι ὑμῖν. δέος δὲ μικρόν με ἐπὶ τὴν ἀπειλίσεως ἐπέρχεται ἐμαυτόν. τοὺς γὰρ ἀεὶ προγεγραμμένους ἀεί τι μεῖζον πρᾶττοντας, ἄρδην με τῆς οἰκείας ἀπειλῆς χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγεῖν, μηδὲ ὑπογεγραμμένων ἀριθμεῖσθαι, οὐ ἴσως δὲ κεῖσθαι δέος. δίκαιον οὖν ἐστὶν ὑμᾶς, οἳ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γεγραμμένα τῆς πίστεως ἔχειν τινὰ φυλακήν. εἰ γὰρ ἐξέσται τοῖς βουλομένοις ἀπὸ τοῦ καθ' αὑτὰ τάξεως εἰς ἀκοσμίαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τι γράφεται, οὐκ ὁρᾶ τίνα τρόπον αἱ συντάξεις τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθη ἕκαστ' ἔχειν ἔξουσιν. ἀλλ' ὅπως ὑμῶν οἴομαι ποτὲ εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τι καὶ παροράσεως ἥξειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· ὅπου εἰ καὶ ἁμαρτήσεται

Donec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc τοῦ injuria ſum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indeque auferret, unde non par erat: id ego damnum non moleſtè tuli: quinetiam nonnulla quæ dicebantur, me non audire ſimulavi, præ modeſtia illa, quam vos ipſi noſtis me cùm erga vos, tum erga cæteras ſyllabas ſervare. Poſtquam autem eò avaritiæ & dementiæ devenit, ut non modò non ſit contentum iis quæ perſæpe diſſimulavi, verùm etiam majorem vim inferat: ipſa me neceſſitas cogit, ut accuſem ipſum apud vos qui utrumque noſtrûm noviſtis. Non exiguus verò ſuper excluſione mea me invaſit timor. Nam cùm prioribus facinoribus majora ſemper addat, penitus tandem è propria ſede me extrudet: ita ut parum abſit, quin dum me tacitum contineo, ne unà cum literis amplius annumerer, & pari verſer in metu. Æquum eſt igitur, Iudices, non vos tantùm, ſed & reliquas literas ab hocce dolo ſibi cavere. Enim verò ſi ut libet unicuique, è ſuo ordine in alium ſolida vi licebit irrumpere, idque vos, fine quibus nihil planè ſcribitur, permiſeritis: non video quo pacto ſua quique ordines jura, juxta quæ à principio conſtituti ſunt, obtinebunt. Sed non exiſtimo vos unquam ad tantam incuriam ac deſpectum progreſſuros, ut injuſta permittatis. Nec ſi litem prodide-

1 Οὐκ ἀγαπᾷν] Mſſ. οὐκ ἀρκεῖσθαι. Bourd.

2 Ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ] Angl. φόφ. mendoſe. patet poſtea verbo φόβῳ ſuppliſ repetito. poſt φόβῳ adde τὰ λοιπὰ γράμματα. quæ dictiones ſcripta in margine unius Mſ. ſic lin. ſeq. & pag. 49. *Idem.* Excidit fortè an aliquid, ut ὧν ἴσως δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ τὰ λοιπὰ γράμματα. Δίκαιον ἔν. Marc.

1 Κιν-

τ' ἀμῶνα ὑμεῖς ἐμοὶ παρελειπτέον ἐστὶν ἀδικουμένῳ. ὡς εἴγε καὶ τἄλλων ἀνεκόπησαν τότε αἱ τόλμαι, οὐδὲν ἂν ἠξιώμην παρανομεῖν. καὶ εἰ μὴ ἐπολέμει μέχρι νῦν τὸ λάμβδα τῷ ῥῶ, ἀμφισβητῶν περὶ τῆς [1] κιοτήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. ὅτι τὸ γάμμα τῇ κόππᾳ διηνωίζετο, καὶ ἐς χεῖρας μικρὰ δεῖν ἦλθε πολλάκις σὺν τῷ καφείῳ ὑπὲρ γναφάλων. ἐπέπαυτο δ' ἂν ἐφ' ὅσῳ τὸ λάμβδα [2] μαχόμενον τὸ, μόγις, ἀφαιρούμενον αὐτῷ, καὶ μάλιστα παρακλίπτον. καὶ εἰ λοιπὸν δ' ἂν ἠρέμει συγχύσεως ἄρχας παρέμοι. καλὸν γὰρ ἕκαστον μένειν ἐφ' ἧς τετύγχανε τάξεως. τὸ δ' ὑποβαίνειν εἰς ἃ μὴ χρή, λύσπους ἐστὶ τὸ δίκαιον. καὶ ὁ μὲ ταῦτα ἡμῖν τοὺς νόμους τούτους ἀμφιτυπώσας, εἴτε [4] Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου (καὶ Σιμωνίδη δ' ἔνιοι συνοίσεσθαι τὴν εὐμήθειαν πιθανὸν) [5] ἐν τῇ τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ εὐεδρίαι βεβαίως διάκεινται, τί ἄμεινον ἔχει, ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητας, ἃς ἕκαστον ἡμῶν ἔχει, καὶ

dideritis, mihi tamen injuria laceſſito negligenda erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia, ſimul atque cœperunt leges violare, repreſſa fuiſſet. Neque enim pugnaret ad hunc uſque diem λάμβδα cum ῥῶ, diſceptans de his vocibus κίοτηρες *pumex*, κεφαλαλγία *capitis dolor*. Neque etiam γάμμα cum κόππα certamen iniiſſet: neque tam ſæpe ad manus fermè veniſſent in fullonis officina pro voce γνάφαλα. Deſiiſſet etiam iſtud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulam μόγις *ægrè* illi extorquens, imò ſuffurans. Aliæ etiam literæ confuſionem legibus contrariam non aggrederentur. Præclarum enim eſt unumquemque in eo manere ordine quem ſortitus eſt: at ea, quæ non licet, tranſcendere, ejus eſt qui jus & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expreſſit, ſive ille fuerit Cadmus inſularis, ſive Palamedes Nauplii filius (quamquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tantùm ordine dato, per quem ſedes primariæ ſtabiliuntur, quænam prima, quænam ſecunda eſſe debeat, definiverunt: verùm etiam qualitates uniuſcujuſque noſtrûm, virtuteſque per-

1 Κιοτήρεως] Apud Atticos κίοτυλις & κεφαλαργία, & litteræ invicem mutabiles λ. ρ. priorem tamen vocem neminem legiſſe puto. *Bourd.*

2 Μαχόμενον τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὐτῷ, καὶ μάλιστα παρακλίπτον] Voluit ſi fortè Lucianus ἐπεπαύτο δ' ἂν ἐφ' ὅσῳ τὸ λάμβδα μαχόμενον τῷ γάμματι, τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὐτῷ, ἐς μαγίδα παρακλίπτον. Latine dixeris, *ceſſant verò etiam Lambda pugnans cum Gamma, propter ſurreptum ſibi μόγις atque id ipſum etiam ſurripiens μαγίδα ſive magidem*, &c. Intelligi vult utrumque & lambda & gamma eſſe fures ac furari mutua. Gamma furripit μόγις, quia id μόλις, rectius dicitur, ſed maluêre οἱ Ἀττικιῶντες, μόγις: Lambda furripuit μαγίδα quia corruptione Attica, tunc μαλίδα dixêre. *Marc.*

3 Καὶ μάλιστα] Locus corruptus, ſed cui non medior. *Bourd.*

4 Κάδμος] Hac de re copioſe vir clariſſ. Iuſt. Lipſ. ad Tacit. Claud. qui hæc omnia diligenter exequitur. *Idem.* Phœnix qui in Græciam litteras attulit α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. his Palamedes addidit. ξ. ϑ. φ. χ. & Simonides Syracuſanus medicus. ζ. η. ψ. ω. Cogn.

5 Οὐ τῇ τάξει μόνον] Mſſ. οὐκ ἐν τῇ τάξει μόνῃ, quod idem. *Bourd.*

1 Ἕκα-

δικάσεις συγγνῶδον. καὶ ὑμῖν μὲν ὦ δικασταὶ, τιμὴν μείζω δεδάκασι τιμῶν ὅτι καθ' αὐτὰ δικαιοῦσθε φθέγγεσθε. ἡμιφώνοις δ', τιμὴν ἐφεῖσθε, ὅτι προσθήκης εἰς τὸ ἀκυρωθῆναι δεῖ. πασῶν δ' ἐχόντων ἐνόμισαν ἔχειν μοῖραν ἴσιαν τὸ πάντων, οἷς ἐδὲ φωνὴ πρόσεστι. καθ' αὑτὰ μὲν ἂν τὰ φωνήεντα φυλάσσειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτους. τοῦτο δ' ταῦ τοῦτο, ἐγὼ ἔγωγε αὐτὸ χαίρειν ἀνομάστην ῥήματι, ἢ ὦ καλεῖτε, ὃ μὴ τοὺς θεούς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο συμπλοῦν ἀγαθοὶ, καὶ καθήκοντες ἐρεσθήναι, τό τι ἄλφα, καὶ τὸ υ, σὺν ἂν ἡκούσθη μόνον. τοῦτο οὖν ἐτόλμησεν ἀδικεῖν με πολέμιον τὸ πάποτε βιασάμενον, ὀνομάτων με, καὶ ῥημάτων ἁπλᾶσαι παῤῥώσαν, καδιδοῦσαι δ' ὁμοῦ συνδέσμων ἅμα καὶ προθέσεων, ὡς μηκέτι φέρειν τὴν [1] ἔκθυσιν πλεονεξίαν. ὅθεν δ' καὶ ἀπό τινων ἀρξάμενον, ὥρα λέγειν. Ἐπεδήμουν ποτὲ [2] Κυζίλῳ. τὸ δὲ ἐστὶ [3] πολίχνιον σὺν ἀηδὲς, ἄποικον ὡς ἐπίπαν λόγος, Ἀθηναίων. ἐπηγόμην δ' καὶ τὸ κρατίστου ῥᾴδιον, χαιτόνου τὸ βέλτιστον. κατηγόμην δ' ἐνδὺς κωμῳδιῶν τινι ποιητῇ, Λυσίμαχος ἐπαλέετο, βοιώτιος μὲν ὡς ἐφαίνετο τὸ γένος ἀνέκαθεν, ἀπὸ μέσης δ' ἀξιώντι λέγεσθαι τῆς Ἀττικῆς. ἐνδὺς τούτῳ δὴ τῷ ξένῳ τὴν ἐκ ταῦ τούτου πλεονεξίαν ἐφώρευσα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγοις ἐπεχείρει τετραράκοντα λέγειν ὑστερὸν με τῶν συνηλικιωμένων μοι, [4] σωθέντα ὥμιλλ συντεθραμμένων perſpexerunt. Et vobis quidem, judices, majorem tribuerunt honorem, quia per voſmetipſos ſonum edere poteſtis. Semivocalibus verò ſecundum à vobis locum conceſſerunt, quia, ut audiantur, acceſſione veſtra egent. Ex omnibus etiam literis, quibuſdam ſortem infimam ſanciverunt, mutis ſcilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conſervari decet. Hoc vero ταῦ (non enim ipſum pejori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, niſi ſi duæ ex vobis conveniſſent aſpectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc, inquam auſumeſt majori me injuria afficere quàm unquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patriis me extrudere, ſimul etiam ex conjunctionibus ipſis, & præpoſitionibus expellere, ut perferre non ampliùs poſſim immanem iſtam avaritiam. Verùm jam dicendi tempus eſt, unde & à quibus injuriæ initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (id oppidulum eſt non injucundum, colonia, ut fama obtinet, Athenienſium) ac ducebam mecum præſtantiſſimum Rho, vicinorum meorum optimum: divertebam verò apud poëtam quendam Comicum, Lyſimachum nomine, Bœotium illum à majoribus, ut apparebat, qui ſe tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hoſpitem hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Etenim quamdiu paucis manus injecit, dicendo τεσσαρακοντα quadraginta exuens me cognatis literis, eam eſſe literarum coalumnarum conſuetudinem

1 Ἔκθυσιν] Mſſ. ἔκπαστον, ἤτοι βίαιον ἢ ἀφόρητον. Bourd.

2 Κυζίλῳ] Dico ad Pauſan. *Idem.*

3 Πολίχνιον] Sic Iulia. Imperat. Miſop. de Lutecia. Mendoſe in Mſſ. πολύχνιον. Idem.

4 Σωθέντα ὥμιλλ] Deſunt in Mſſ. *Idem.*

γεγραμμένον. ὅτι ἦ τήμεσον καὶ τὰ ὅμοια ἐπισπώμενον, ἴδια [1] ταυτὶ λέγειν, καὶ οἷον δὴ μοι τὸ ἄκυρον, καὶ ὃ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὀπότε ἦ καὶ ἐκ τούτου ἀρξάμενον ἐτόλμησε κιτίλιππον εἰπεῖν, καὶ κήτυμον, καὶ πίτλαν, εἶτα ἀπεκυδρίασε, καὶ βασίλιπλον ὀνομάζειν, ὃ μεγίστης ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ πάμπαν μοι, δοῦλος μὴ τοῦ χρόνου καὶ τὰ σῦκα τῶκα τις ὀνομάσῃ. καί μοι φῶς Δία ἀμυνάσθω, καὶ μεμνημένον ἦ βοηθησάτω, σύγγνωστ' ἂν δικαίως ὀργῆς. ὃ γὰρ ἐμοὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα ἐστὶν ὁ κίνδυνος, ἀφαιρεμένῳ ἦ σκηψιν καὶ σκολακήσιν μοι γεγραμμένων. κἀσσα μὲ λάλον ὄρνεον, [2] ἐκ μέσων ὡς ἔπος εἰπεῖν ἦ κάλπιν ἁρπάσαν, κίτλαν ὠνόμασεν. ἀφείλεῳ δέ με φάσσαν ἅμα νήσσαις τε, καὶ κορυφοῖς, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. ἦλείψατο ἦ καὶ μολιβδῶν ὅσα ἐλίζας. ἐπ' Ἀττικοῖς ἦ ἦλθε, καὶ ἐκ μέσης αὐτῆς ἀνάρπασεν ἀτόμους Ὑμηττὸν, ἐρύσσων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συμβοσῶν. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θετταλίας με ἐξέβαλεν ἄλης, Θετταλίαν ἀξιῶν λέγειν, καὶ πᾶσαν [3] ἀποκεκλεισμένην τῷ θαλάσσῃ, ἀδὲ τῶν ἐν κήποις φοινικοβόρων σώτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅτε ἦ ἀνεξίκακόν εἰμι γεγέμμαι, μεμυρωμένῃ μοι καὶ αὐτοῖ μηδέποτε ὑγιαλείπτῳ τῷ ζήτᾳ, σκιάσγυδα ἀποπάσσῃ, καὶ πᾶσαν ἀφελομένῳ τῶν σμύρναν. μήτε τῷ ξῦ, πᾶσαν ἀφῆσαι

dinem existimabam. Præterea cùm hanc vocem τήμεσον & similes attraheret, suasque esse diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm postquam sumpto ab iis initio eò venit audaciæ, ut κιτίλιππον, κήτυμον & πίτλαν pronunciaret, deinde depositò omni pudore βασίλιπλον appellaret, non parum ob hæc indignor, & stomachor, veritus ne quis etiam temporis successu σῦκα τῶκα vocet. Ac per Iovem animum mihi despondenti, atque auxiliatoribus destituto, justam iram quæso condonate. Cùm enim affluetis ac familiaribus meis literis sim spoliatus, non parvo vilique versor in periculo. Garrulam meam avem κίσσαν, medio quod, ajunt, sinu abreptam, κίτλαν denominavit. Quinetiam φάσσαν *palumbum*, cum νήσσαις anatibus, & κορυφοῖς *merulis*, interdicente Aristarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas μέλισσας *apes* detraxit. In Atticam etiam venit, & ex media illa montem Hymettum injustè sustulit, id vobis ipsis, aliisque syllabas cernentibus. Sed quid ista commemoro? tota Thessalia me expulit, eamque dici vult Θετταλίαν. denique me omni θαλάσσῃ *mari* exclusit: neque σώτλοις ipsis, *betis hortensibus*, pepercit: ut jam quod vulgò dici solet, ne πάσσαλον *palum* quidem mihi reliquerit. Iam verò quòd litera sim injuriarum patiens, vos ipsos testes appello: quæ nunquam Zeta accusarim etsi smaragdum mihi detraxerit, totaque Smyrna me privarit: Neque ipsum Xy quam-

1 Ταυτὶ] Post λέγειν in Mſ. συμβῆναι ὦμην τὸ παθεῖν. Bourd.

2 Ἐκ μέσων τῆς κάλπιδος] Hoc proverb. etiam in Achill. Tat. lib. 2. dico ad Hesiod. lib. 4. *Idem.*

3 Ἀποκεκλεισμένην τῷ θαλ.] Mſ. ἀποκλεισθεῖσαν μοι τῷ θαλάσσῃ. Idem

1 Πα-

ϛάῦλα συνοῆκλω, καὶ τ̀ συγγραφέα τ̃ τουτων ἔχουλ Θουκυδίδω σύμμαχον. τῲ μ̀ γ̀ γείτονί μου ῥᾲ νοσήσαυλι, συγγνώμη κ̀ παρ̀ αὐτῲ φυτεύσαυλί μου τὰς μυρρίνας, καὶ παίσαυλί με ποτ̀ τὸ μελαγχολίας ἐπὶ κόρρης. κἀγὼ μ̀ τοιοῦτον. τὸ ῦ τωῦ τοῦτο, σκηπ̃μῶς φύσ βίαιον καὶ ὡσ̀ τὰ λοιπά. ὁπ ῦ ὐδὲ τ̃ ἄλλων ἀπέχεθ γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δ̀ λ̃α, καὶ τὸ ῆπα, κ̀ τὸ ζ̃ῆτα, μικρ̃ δεῖν πάντα ἠδίκησε τὰ στοιχεῖα, αὐτὰ μοι κἀμὲ τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ἀκούετε φασήσθ δίκαιον, ᾧ μ̀ δ̀ λέγοντ, ἀφείλεθ μου τὴν ὐδελέχειαν, ὐντελέχειαν ἀξιοῦν λέγειν ὅλως πάντας τὰς νόμους; ᾧ ῆπα κρεῖον, ἢ τ̀ κεφαλ̃ς τὰς πτέρνας πάντ ἐπὶ τὰ τ̀ κηλοκυ̃ῆς ἕλκειν; ᾧ ζ̃ῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ αὐτῲ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; πῶς ἂν τούτων ἀπαχθείθ; ἢ πῶς ἐξαρκέσειε δίκη ὡσ̀ τὸ πονηρ̀ πεῖσθαι τωῦτ τωῦ; τὸ ῦ, ἅρα ὐ τὸ ὁμόφυλον τ̃ στοιχείων μόνον ἀδικεῖ χρ, ἀλλ̀ ἤδη καὶ ὡσ̀ τὸ ἀνθρώπειον μεταβέβηκε, τοῦτό τ̀ τρόπον. ὐ γὰρ ἐπιτρέπ μ αὐτὸς κατ̀ αὖῦ φέρεσθ πρὸς γλώσσαις. μᾶλλον ῦ, ὦ δικασταί, μεταξὺ γάρ με πάλιν τὸ τ̃ ἀνθρώπων παραγράφα ἀνέμνησε ὧδε τ̀ γλώσσης, ὅτι καὶ ταῦτης με θ μέρος ἀπλασε, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὦ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα. ταῦ. ἀλλὰ μεταβησόμεθα πάλιν ἐπ̀ ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτὸς πλημμελεῖ. δεσμοῖς γὰρ ποι φρενλῆν ἑ quamvis omnem *συνοῆκλω* violarit, ipsumque Thycydidem talium quorumdam scriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia danda quòd ægrotarit, & meas apud se *μυρρίνας myrtos* plantarit, & aliquando atra bile percitum mihi colaphum *ἐπὶ κόρρης in maxillam* illiserit. Ac talis quidem ego sum. Vt verò *τωῦ* illud etiam adversus reliquas literas est violentum sua natura, spectemus: nec ab aliis abstinuit: verum & *δ̀ λ̃α*, & *ῆπα* & *ζ̃ῆτα* ipsum omniaque propemodum elementa offendit. Accerse mihi elementa ab isto injuriam passa. Auscultate Vocales judices [1] Delta quid dicat. Sustulit mihi meam *ὐδελέχειαν*, & *ὐντελέχειαν*, quod legibus omnibus adversatur, vult pronunciari. Audite *θ.* theta ut plangat, & [2] capillos vellat eo quod *κηλοκυ̃ῆ*, *cucurbita*, sibi sit adempta. Audite *ζ.* zeta ut conqueratur se fraudari verbo *συρίζειν fistula canere*, item hoc *σαλπίζειν*, *tuba canere*, ita ut jam non sibi liceat *γρύζειν*, *hiscere*. Ecquis ista ferat? aut quæ pœna sat gravis erit huic *ταῦ* sceleſtiſsimo! Verùm hoc non tantùm sibi cognatum genus elementorum lædit, sed jam etiam ad humanum genus transivit, hoc quidem modo. Neque enim ipsos linguis rectà ferri sinit, Imò verò, judices, interim enim res humanæ me monuerunt *γλώσσης linguæ*, quòd hujus me parte abegerit, & *γλῶσσαν γλῶτταν*, fecerit. ô linguæ vere vitium *ταῦ*! At iterum ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in iis in quibus adversus ipsos peccat. Nam quasi quibusdam vinculis illorum vocem tor-

1 *Delta quid dicat*] Legend. Corinthus de Attica dialecto. *Cogn.*
2 *Capillos vellat*] Gestus indolentium Homer. Odyss. *κ. Idem.*

ἀπαρρήξειν αὐτῶν τὴν φωνὴν ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὲν τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὴ [1] παρεισπεσὸν, ταλὸν εἰπεῖν αὐτὸς ἀναγκάζει, ὡς ἅπασι σφοδρὰν ἔχειν ἀξίαν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται. τὸ δὴ, τλῆμον γάρ ἐστιν ἀληθῶς, τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ ὁ μὲν τὸν μὲ τὰς τυχούσας ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ, ᾧ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν εἶναι φασι, καὶ τῶν αὐτῶν φύσεως ἐπῆναι, τὸ δὴ, καὶ τούτῳ ἐπιβουλεύει. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπέφηνεν. ὅτῳ μὲν δὴ ὅσον ἐς φωνὴν ἀνθρώπῳ ἀδικεῖ, ἔργῳ δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὐτοῦ τύχην ὀδύρονται, καὶ Κάδμον καὶ Ἀράντην πολλάκις, ὅτι τὸ ταῦ, ἐς τὸ τῶν στοιχείων χῦμα παρήγαγε. τῷ γὰρ τούτου σώματι φασὶ τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας, καὶ μιμησαμένους αὐτοῦ τὸ πλάσμα, ἐπειδὴ σχήματι τοιούτῳ ξύλα τεκτήναντες, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν ἐπ' αὐτά. διὰ δὴ τοῦτο, καὶ τῷ τεχνήματι τῷ σωνηρῷ τὴν σωνηρῶν ἐπωνυμίαν σωέλθειν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσου θανάτου τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον ἐς τὸν ᾧ ταῦ πεμφθέν ὑπολείπεσθαι, τὸ τῇ σχήματι τῷ αὐτοῦ τὸν δίκλωνον ὑποχεῖν. ὁ δὴ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲν ἐδημιουργήθη, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens πάλον enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinere. Rursùm alius περὶ κλήματος *de palmite* differit: hoc autem ταῦ (quippe ærumnosum verè est) τλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tantum homines injuria afficit: sed jam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, suisque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cùm sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsâ, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim [2] tyrannos ejus literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus homines affigerent. indeque huic sceleratæ fabricæ improbam appellationem obvenisse. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum esse ταῦ istud censetis? Equidem existimo meritò hoc solùm ad supplicium ipsius ταῦ relinqui ut pœnam in sua illa figura sustineat, quæ sanè, ut crux esset, istius opera effectum est: & hic ab hominibus appellatur.

1 Παρεισπεσὸν] Mss. παρεὶς πεσὸν. Cætera hujus dialogi interpretantur autores libri de cruce. *Bourd.*

2 *Tyrannos*] Antiquis reges tyranni sunt nuncupati. Virg. 4. & 6. Æn. *Cogn.*

TI-

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo de Divitiis tractatur. Quis scilicet verus Divitiarum usus sit, & quomodo retineantur. Quibus potissimum obveniant, & quales reddant possessores. Occasio Dialogi à persona Timonis sumpta est, quem Athenienses, quòd inhumanus planè esset, hominumque congressus ac societatem vitaret, imò etiam publicis malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cujus mortui quoque sepulchrum (ut scribit Suidas) inaccessum & invium factum fuit, cùm mare, tanquam ipsum quoque perosum illius inhumanitatem, inundatione eam terræ partem, ubi sepultus erat, à reliqua abstractam secluſisset. In quo & tale Epitaphium inscriptum fuisse fertur:

Hic jaceo, vita miseraque inopique solutus,
Nomen ne quæras, sed malè tute peri.

Huic igitur Timoni similes reddi & divites, videtur intelligere velle Lucianus, utpote quos divitiæ & fastuosos & insolentes, & planè barbaros efficere consueverunt. Fingit autem ab initio divitem fuisse, sed ob liberalitatem, & quòd absque judicio in quosvis benignus esset, ad paupertatem redactum esse. Quam rem cùm Iupiter ex ipsius querela, qua cum illo expostulando, in hominum maliciam & ingratitudinem à principio invehitur, cognovisset, misertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illis sacra peregerat, divitem denuo facere statuit, ac Plutum cum thesauro ad ipsum mittit. Qui principio ire detrectat, ostendens illum sua culpa pauperem factum esse, & cum talibus hominibus minimè perdurare se posse, atque aque odisse eos, ut sordidos atque avaros illos, qui nunquam omnino se utantur.

Mediocritate enim utendi se gaudere. Atque hic locus usum divitiarum, & quomodo conservari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in sententia persisteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficisceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, causſam ejus rei reddit, quòd quoties à Iove mittatur, tarde incedat, neque videat quorsum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum esse. Quo figmento significare videtur, improbos ac malos semper melioribus succeſsibus frui: probos autem, & à Iove dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac divites fieri. Postremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, respondet, Insciti, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atque ibi cum hos, tum alios effectus suos exponit, quæ omnia postremò actione, & quaſi ipsa re comprobantur, dum Timonem ab

initio, Plutum rejicere atque aversari fingit, utpote ex paupertate modestum ac temperantem jam factum, & agnoscentem superiora mala, in quæ ex Divitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum summa cura asservare, tumidumque & insolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additis ad finem etiam Adulatoribus, scurris, assentatoribus, sycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui ut corpus umbra, sic ipsi divitias atque fortunam comitantur.

TIMΩN.	TIMON.
[1] Ω Ζεῦ φίλιε, καὶ [2] ξένιε, καὶ [3] ἑταιρεῖε, καὶ [4] ἑφέστιε, καὶ [5] ἀστεροπητὰ, καὶ [6] ὄρκιε, καὶ	O IVPITER Philie, hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, juramenti præses, nubicoge,

1 Ὦ Ζεῦ φίλιε] Exordium ab attonitis poëtis. *οἱ συνοικεῖντες* colunt Ἐφέστιον, *φίλοι Φίλιον, ἐν τῇ μιᾷ ταξὶ* Ἑταιρεῖον, *ξένοι Ξένιον, ἐν ὁρκοις συμφωνίας ἀνοικεῖντες* Ὅρκιον, *οἱ διὰ ὅμαιμον Γάϊον, οἱ ἀδελφοὶ* Ὁμόγνιον. Interp. Sophocl. ad Ajac. Mastig. nomina collecta ex variis Iovis officiis, de quibus alius locus dicendi. *Bourd.* Expostulat cum Iove Timon, quod hominum scelera non statim puniat, neque dignum se gerat tot honorificis & ad terrorem compositis nominibus, quibus illum insigniunt poëtæ Πολυώνυμος hic introducitur per illusionem Ζεὺς, ut apud Aristophanem in Pluto Mercurius, qui se σεμνὸν, δίκαιον, ἐμπολαῖον, ἡγεμόνιον, & aliis item appellationibus venditat Carioni. Deus licet unus sit, tamen varia nomina sortitus est ab affectionibus variis, inquit Aristoteles, vel quisquis auctor, in lib. de mundo. Et Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 7. *Quoties voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum nostrarum compellare. Tot appellationes ejus possunt esse, quot munera.* Cum enim de uno Deo convicti essent οἱ θύοντες, neque id negare possent, ipsum Iovis nomine coluerunt, quem propter diversa ejus officia & beneficia, diversis item nominibus designarunt, ut quem totum comprehendere nequirent, per partes, vel ut Maximus apud Augustinum loquitur, *membratim* colere viderentur. Hinc φίλιος dicitur, quod amicitiæ præesset. Interpres Græcam vocem retinere maluit, quæ tamen in Latina versione reddenda erat. Quidam *amicitia præsidem*, alii Plautina voce *amicabilem* interpretati sunt. *Barkæus.*

2 Ξένιε] Ξένιος est sive hospitum vindex, si quando hospitii jura violantur. De quo Virgilius 4. Æneid. *Iupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur.* Iupiter Xenius apud omnes fere gentes colebatur, præsertim apud Scythas, ubi piaculum maximum ducebatur, hospitium violare *Idem.*

3 Ἑταιρεῖε] Ἑταιρεῖος idem vocatur. q. d. sodalitii juris disceptator, vel sodalitii præses, ὁ ἱερεὺς τῆς ἐν τῇ ἑταιρείᾳ κοινωνίας, ut tradit Euthathius, cui Iason cum Argonautis sacra fecisse dicitur, ut testis est Athenæus lib. 6. itemque Hesychius, qui ipsum ait in Creta comprimis cultum fuisse. *Idem.*

4 Ἑφέστιε] Ἑφέστιον appellarunt, quod procurator, dominus & assertor sit eorum, qui ejusdem tecti, septi vel laris sunt participes. nam ἑφεστίους θεοὺς interpretantur οὓς ἐφ' ἑστίᾳ, penates. ἑστία focus est, cui originem dant ab ἕζω, sedeo, quod ad focum sedetur plurimum. *Idem.*

5 Ἀστεροπητὰ] Ἀστεροπητὴς poëticum est vocabulum, idem quod ἀστεραπαῖος, fulgurator. quasi ὁ συναγείρων τὰς ἀστραπὰς, fulgura & coruscationes congregans, ut exponit Hesychius. Tradit Appianus in Syriaco: cum à Seleuco Seleucia urbs conderetur, quæ ad mare vergeret, fulgure ictam fuisse, fulgurque ipsum

γεφεληγερέτα, καὶ ἐρύγδουπε. καὶ ἄττα σε ἄλλα οἱ [1] ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, [2] καὶ μάλιστα ὅταν λάβωσι καιρὸν τὰ μέτρα, τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος γινόμεθα, [3] ὑπερείδεις [4] τὸ πίπτον καὶ μέτρῳ, καὶ ἀναπληρωτὴς τοῦ κενοῦ καὶ ῥυθμοῦ, [5] πῶς σοι νεφῶν ἡ ἐρισμάραγος

coge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi cognomen attoniti poëtæ tribuunt, maximè quum hærent in verſu (Nam tum illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatum imples) ubi tibi nunc magnicre-

ipſum Deum creditum, ſolitoſque mortales choreas ducere, ipſumque fulgur hymnis & canticis proſequi, quoties cælum fulgeret. Hinc *Jupiter fulgur* apud Feſtum. *Barl.*

6 Ὅρκιε] Ὅρκιον nomen accepit quod jurisjurandi ſit arbiter, vel is per quem homines jurant. Scribit Pauſanias, quod & Gilbertus refert, in Olympiæ βουλευτηρίῳ, h. e. loco ubi Elienſium Senatus cogebatur, Iovis ſimulacrum fuiſſe, quod utraque manu fulmen continebat, quaſi ulturus omnino fulmine, qui falleret juramentum. De cæteris nominibus ide quæ ad hunc locum breviter notavit *Bourdelotius*, & ante eum Cognatus. *Idem.*

1 Ἐμβρόντητοι] Pro eodem Lucianus dixit, ἐμβεβροντημένοι, in Icaromenippo. Conſule Ariſtotel. analyt. poſter. lib. 2. ubi ſententiam refert Pythagoræorum de mentibus tonitru motis & inſanientibus. *Idem.*

2 Καὶ μάλιστα ὅταν λάβωσι καιρὸν τὰ μέτρα] Epitheta non ſemper ἐν τῷ δέοντι, ſed pedamenti ſæpe & tomenti tantum loco adhiberi à poëtis, præter Plutarchum obſervavit etiam Euſtathius. Sic Homerus non raro Iovem vocat νεφεληγερέτην, cum ſerenus eſt, & αἰθερογενέτην, cum ad Æthiopas comeſſatum abit, vel amoribus indulget. In Odyſſ. Penelopæ tribuit χεῖρα παχείαν i. e. *manum robuſtam*, præter decorum & ἀκυρολόγως, quam 3. Iliad. Menelao aſſcribit, ἐν τῷ ὠφελείᾳ, ut rectè animadvertit Græciæ noſtræ πρόβλημα D. Heinſius in ſuis ad Heſiodum obſervationibus. *Idem.*

3 Ὑπερείδεις] Feſtive Iovi tribuit, quod nominibus ejus competit. ὑπερείδω, fulcio, ſuſtineo, ſηρίζω. aptum vocabulum ruinæ. Sic Propertius dixit: *poſitas fulcire ruinas*. At ſi principes poëtas tam liberè taxat Lucianus quod epitheta nonnunquam adhibeant propoſitæ rei parum convenientia, quid dicturus eſſet de noſtratibus non dicam poëtis, ſed poëtaſtris, qui ut verſuum ſuorum ruinam fulciant, & hiatum expleant, neſcio queis vocibus utuntur obſoletis barbaris, & aſſutitiis, quæ non magis argumento congruunt, quàm vetus panniculus novæ veſti, vel crocoton feli, ut proverbio dicitur. *Idem.*

4 Τὸ πίπτον τῷ μέτρῳ.] Propriè ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt. Vnde tranſlatum ad pedes metricos. μέτρον à metiendo nomen habet, eſtque certa & definita pedum compoſitio. Differunt igitur ῥυθμὸς & μέτρον, quod ῥυθμοὶ, numeri, ſpatio temporum conſtant, μέτρα etiam ordine: alterum quantitatis eſt, alterum qualitatis. hinc Ariſtophanis Scholiaſt. πασῶν μέτρων ῥυθμὸς, in Nebul. Vide Iul. Scaliger. de arte poëtica lib. 2. cap. 6. Cadere dicitur verſus, cum non rectè pedibus ſuis incedit, vel in fine claudicat, ut tibicine opus habeat, quod fulciatur: hiare, cum pars aliqua deficit, aut debita dimenſione non conſtat, aut crebra vocalium inter ſe fit concurſio. χασμῳδίαν vocant Grammatici, hoc eſt, metri compoſitionem hiulcam. *Idem.*

5 Πῶς σοι νεφῶν ἡ ἐρισμάραγος ἀστραπή] A circumſtantiis indignationem movet Timon. Interrogatio negationis vim habet. ἐρισμάραγος. Vox poëtica, quaſi λίαν μαραγῶσα, id eſt, ἠχοῦσα. Iovis epitheton alibi, hic fulguris, quatenus tonitrum efficit. Differt fulgur à fulmine ſecundum Philoſophos, quod fulmen fiat, quando multus ac tenuis ventus ſeu ſpiritus, nempe calidus & ſiccus, ex

γὰρ ἀστραπὴ, καὶ ἡ [1] βαρύβρεμος βροντὴ, [2] καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργῆτες, καὶ σμερδαλέος κεραυνός; [3] Ἅπαντα δὴ ταῦτα [4] λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ [5] κομπὸς ποιητικὸς

crepum fulgur, gravifremum tonitru? ubi ardens, candens, ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam nugas esse apparet, fumumque poëticum, nec omnino

nube, cui incluſus, à frigore exprimitur, magnoque fragore nubem perrumpit, & in terram decidit, cùm fulgur tantum in aërem diſpergatur & conſumatur: adeoque nonnunquam fiat ſine tonitru. Pulcre Seneca: *Eodem modo ſit fulgur, quod tantum ſplendet: & fulmen quod mittitur: ſed illi levior vis, alimentique eſt minus, & ut breviter dicam: fulmen eſt fulgur intentum.* Barl.

1 Βαρύβρεμος βροντή] Eſt enim tonitrus, ut Philoſophus docet lib. 2. Meteor. cap. 9. nihil aliud, quam fragor vehemens ab exhalatione igneſcente, dum nubem rumpit, excitatus, ut videre eſt in bombardarum noſtrarum explosione. Nam horrendus ille ſonus cietur à flamma ex anguſtia tubi erumpente in liberiorem aëra, magnaque cum violentia diſcerpente eum ac propulſante. *Idem.*

2 Καὶ ὁ αἰθαλόεις] Iovi fulmen tribuitur triplex propter triplicem fulminis naturam & affectum, quod eſt penetrare ac diſcutere res contactas: offuſcare ſeu denigrare: & eaſdem incendere vel inflammare. Alii propter triplicem materiam ex qua conſtat, nempe calido ſicco, ex vapore calido humido, & ex iiſdem præterea incenſis. hinc Poëtæ Iovis telum trifidum ſive triſulcum eſſe dixerunt. Ariſtoteles tamen duo tantum ponit fulminum genera, Homerum imitatus, quem & hic ſequitur Lucianus. κεραυνὸν αἰθαλόεντα vocat fuliginoſum ab atrore, quo res imbuit contactas αἰθάλη enim fuligo. Ψολόεις alio nomine appellatur. Sic auctor de mundo. Τῶν δὲ κεραυνῶν οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. Alterum fulminis genus ἀργῆν, à candore vel velocitate nomen accepit. ἀργὸς enim albus, velox. quanquam à candore potius ſic dici putem. Plinius *clarum* appellat, quod flamma lucente & digeſtæ ſubtilitatis omnia penetrat, ſeque per omnes venas inſinuat & acerrime urit. Teneris tamen & rarioribus parcit, quia non inhæret, ac ita citius quam poſſit amburere, ſe per poros transfundit, ut cum loculis integris & illæſis liquatur aurum. mora enim aliqua opus eſt ad urendum. Sic philoſophus: οἱ δὲ ταχέως, inquit, διαθέοντες, ἀργῆτες λέγονται. 1. quæ raptim tranſmittuntur fulmina, celeriterque provolant, Argetes vocantur. Σμερδαλέος. Adjunctum fulminis, quod ſit καταπληκτικὸν ſeu terrificum. Docet id Petronius Arbiter: *Primus in orbe Deos fecit timor: arduа cælo Fulmina cum caderent diſcuſſaque manía flammis Atque ictus flagraret Athos.* De Cæſare Caligula numinum alioquin ſuorum contemptore refert Suetonius, quod ad minima tonitrua & fulgura caput obvolvere; ad majora verò proripere ſe è ſtrato, ſub lectumque condere ſoleat. Homericis hic epithetis jocoſe utitur Lucianus ad illudendum Iovi. *Idem.*

3 Ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε] Continuatio ſuperiorum ad ἐξεστηκὼς Iovis ejuſque potentatis inſtituta. Pari indignatione Iovem affatur Dido apud Maronem Æneid. 4. *Adſpicis hæc? an te Genitor cum fulmina torques Nequicquam horremus? cæcique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miſcent?* q. d. abſit, ut inanias eſſe credamus. At Ariſtophanes ex perſona Socratis Iovem ludificans Comica ſcurrilitate βροντὰς ejus appellat σωρδὰς, in Nub. *Idem.*

4 Λῆρος] Vox ea non conviciatoria eſt, ſed παιπαλογίαν & inania verba deſignat. hic pro re frivola & nullius momenti accipitur. *Idem.*

5 Κομπὸς ποιητικὸς] Κομπὸν ποιητικὸν ſive fumum poëticum appellat, vana & magnifica Poëtarum figmenta. Perſius Sat. 5. *Non equidem hoc ſtudeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgeſcat dare pondus idonea fumo.* Quid ſit *fumos vendere*, & *fumos effundere* norunt vel prætextati in ſchola. Athenis vulgò κομποὶ appellabantur

ἀπιχνῶς, [2] ἔξω δ' παιπάγε τ' ὀνομάτων. [2] τὸ ϝ ἀοίδιμόν σε, κ) [3] ἐκηβόλον ὄπλον, κ) [4] πρόχειρον, οὐκ οἶδ' ὅπως τελέως [5] ἀπίσβη, κ) [6] ψυχρόν ἐστι, μηδὲ ὀλίγην [7] σπινθῆρα ὀργῆς κατὰ τ' ἀδικούντων ἀφυλάκτων. [8] ϝιστὸν γὰρ τ' ἐπιορκεῖν τις ἐπιχειρούντων [9] ἴωλον ϝυαλίδα φοβηθείη ἂν, ἢ

no quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctum ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſervarit. Itaque quivis ex his, qui pejeraturi ſunt, citius extinctum ellychnium metuerit, quàm flam-

tur doſontes & pollicitatores magni. fumus enim initio magnum quid eſſe videtur, ſed ſtatim evaneſcit, nihilque intus ſolidi habet. *Barl.*

1 Ἔξω παιπάγε] Imperfecta oratio, in qua deſideratur aliquid, ἐδέητο, vel ἐδεῖτο ἄλλο. recte ſupplevit interpres. *Nec omnino quicquam præter.* Per πάταγον τ' ὀνομάτων, nomina intelligit ſonora & grandia, non exilia aut vulgara φάτνην ῥημάτων dixit item Ariſtophanes in Ranis, verba μεγαλόφωνα & terroris plena. *Idem.*

2 Τὸ ϝ ἀοίδιμόν σε] Pergit extenuare Iovis arma Timon. ὅπλον ἀοίδυμον. Sic vocat fulmen à poëtis decantatum & celebratum. Vox etiam proſæ ſcriptoribus uſitata. *Idem.*

3 Ἐκηβόλον] De fulmine hic uſurpatur, παρὰ τὸ ἑκάθεν βάλλειν, quod eminus jaciatur, vel ut Virgilianis utar verbis: *celſo Genitor quæ plurima cælo Dejicit in terras.* Alias epitheton eſt Apollinis i. e. Solis, qui ἑκηβόλος appellatur, quod radios è longinquo in terras demittat, reſque omnes ex immenſo intervallo moveat & operetur: vel quod vaticiniorum ſit præſes, à βάλλω, pro συμβάλλω, conjecto. *Idem.*

4 Πρόχειρον] Quod hominum impietate motus Iupiter præ manibus ſemper & quaſi in promptu habet: ſecundum illud Horat. l. 1. od. 3. *Neque per noſtrum patimur ſcelus Iracunda Iovem ponere fulmina.* Idem.

5 Ἀπίσβη] Indefinitum β. quod ſicut præteritum in paſſiva nonnunquam ſignificatione accipitur, pro, *extinctum eſt.* Idem.

6 Ψυχρὸν] Id eſt, ἄπυρον, ex conſequenti. Extincta frigent. *Idem.*

7 Σπινθῆρα ὀργῆς] Debebat dicere πυρός. Feſtive & καθ' ὑπόνοιαν iræ Iovis transſcribit, quod fulminis eſt proprium. σπινθὴρ, ſcintilla, quod ex Græco, quaſi ſpintella verſo π in κ, Ionum more, ut docet Caninius. *Idem.*

8 Θᾶττον γὰρ τ' ἐπιορκεῖν] Dictus Iupiter ὁρκίῳ, quod jurisjurandi arbiter ſit ac vindex. hinc perjuros fulmine ſuo ferire ac necare creditur. Quod cum non illicò fiat, Iovem vel cæcutire, vel fulmen ejus extinctum putant, imo ad atheiſmum prolabuntur, mundumque ex fortunæ arbitrio ſurſum ac deorſum volvi credunt. Sic Iuvenalis ſat. 3. *Sunt qui in Fortunæ jam caſibus omnia ponant, Et nullo credunt mundum rectore moveri, Atque ideo intrepidi quæcunque altaria tangunt.* Verum legendus hic eſt Plutarchus, ὥσπερ τῆς θείας βραδύτητος τιμωρουμένης. Vtcunque Deus pœnam differt, non tamen eam aufert, ſed tarditatem ſupplicii gravitate compenſat. Piè Tibullus: *Ah miſer & ſiquis primò perjuria celat, Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.* Idem.

9 Ἴωλον ϝυαλίδα] Copioſe de hac voce doctiſſimus Chriſtia. ad veſp. Ariſtoph. Pollux. *Bourd.* Iovis fulmen ellychnio comparat extincto frigidoque, quod vim nullam habet amplius nocendi, q. d. brutum fulmen. ἴωλον Suidas tradit eſſe, τὸ εἰς τὸ ἴω λειπόμενον, ſumptâ tralatione à cibis, qui in ſequentem autoram ſive diem relicti ſaporem ac vim ſuam amittunt, fiuntque inutiles. Sic jus heſternum Græci vocant ἴωλον ζωμὸν, & ἴωλοι ἄρτοι ſunt panes pridie facti. nam ut rectè notat Caſaubonus ad Athenæum lib. 3. ἴωλα dicuntur omnia,

τῷ Ζ ¹ παυδαμάτορϑ κεραυνῦ φλόγα. ² ὥστε δηλόν πνα ³ ἐπεναλείναδ δοκεῖς. αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὴν, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτῦ μὴ δεδιέναι. μόνον ϑ τῦτο εἰεαδ ⁴ ἀπολαύειν Ζ τραύματοϑ, ὅτι ἀναπληδήσειν τ ἀσβόλω. ὥστε ἤδη ἀμῶ ταῦτά σοι καὶ ὁ Σαλμωνεύς

flammam fulminis cuncta domantis: ita titionem quempiam in ipsos vibrare videris ut nec ignem, nec fumum ex ipso manantem pertimescant: sed hoc solum ex vulnere putent sibi inferri nocumentum, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam ⁵ Salmoneus tibi

quæ desierunt esse in ἀκμῇ novitatis. Vnde M. Tullius ἴωλον vocat librum, qui primam novitatis gratiam amisit. *Barl.*

1 Παυδαμάτορϑ κεραυνὸς] Παυδαμάτωρ κεραυνὸς fulmen *omnia domans*. Sic Professor Salmurienſis. Erasmus, *omnia necans*, quod angustius est, cum non ad animata solum, sed & inanimata sese corpora extendat fulminis efficax vis. Neque enim homines vel pecudes tantum in cineres redigit, quorum exempla legere est apud hestoricos, sed insuper duriſſima quæque, ut quercus, lapides, & metalla dissipat, liquefacitque Seneca lib. 1. Nat. quæst. cap. 52. *Valentiora quia resistunt, vehementius dissipat: cedentia nonnunquam sine injuria transit.* Cum restrictione tamen accipiendum hoc nomen παυδαμάτωρ. Sunt enim nonnulla, in quæ potestatem non habeat fulmen, ut in laurum ac ficum: in vitulum marinum: in aquilam, in hiænam, in homines dormientes & alia, de quibus videndi Plinius, Plutarchus, Suetonius: è recencioribus item Brodæus lib. 3. Miscell. *Idem.*

2 Οὕτω δηλόν πνα] Aliâ similitudine utitur, qua Iovis potentiam elevat, cum titioni assimulat fulmen ejus, unde hoc tantum formidant perjuri, ne fuligine compleantur, δηλὸς, titio, ξύλον κεκαυμένον Hesychio, παρὰ τὸ δαίεσθαι, ἅπερ καίεσθαι. plures vocabuli notiones ibidem vide. *Idem.*

3 Ἐπεναλείναδ δοκεῖς] In media significatione pro sublata manu intentare fulmen, vel sublatum fulmen dextra vibrare. Sic & Ἔρως κεραυνὸν ἐγκυλαμβῶν apud Athenæum introducitur, hoc est, sublimi manu fulmen tenens, & quasi jam jam vibraturus. Gestum habitumque Iovis fulminantis exprimit Timon. *Idem.*

4 Ἀπολαύειν τῷ τραύματοϑ] Huic loco τὸ τραῦμα minus videtur convenire, cum ἀσβόλω seu fuligini fiat mentio, quare lego καύματοϑ id est *adustione*, quomodo fulmen & fulgur adurere, ustulare dicuntur, ita ante dixit φλόγα κεραυνῦ. G. Cuperus Obſerv. l. III. c. 2. *Almeloveen.*

5 *Salmoneus tibi sit*] Æoli filius, de quo Virg. 6. Æn. *Cogn.* Quàm merito ab hominibus nefariis contemnantur Iovis fulmina & tonitrua probat exemplo Salmonei. Fuit Salmoneus Æoli filius, non regis ventorum, inquit Servius, sed alterius, qui apud Elidem regnavit, qui cum regia Majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper tegeret, sub eo agitabat currus ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi, ob quam superbiam Iupiter iratus illum vero fulmine ad inferos deturbavit. De quo Virgil. 6. Æneid. *Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, Dum flammas Iovis & sonitus imitatur Olympi.* Verum omissis poëtarum figmentis, fuit Salmoneus, ut Eustathius tradit Odeſſ. λ. insignis mechanicarum operarum artifex, qui βροντεῖον ad imitanda cæli tonitrua dicitur excogitasse, vas scil. ingens mugitum illum tonitrui per calculos immissos exprimens, cujus etiam meminit Aristophanis interpres, in Nebul. Produnt item historiæ, Archimedem Syracusanum fulgurationes quasdam ignivomas per specula edidisse. Idem Eustathius commemorat peritum

[1] ἀνθρωπίσκε ἐπόλμησε, [2] ὦ πάνυ τοι ἀπίθανον ὄν, ὡς ὅτου [3] ψυχρὸν τὸν ὀργὴν Δία, θερμουργὸς ἀνήρ, καὶ [4] μεγαλαυχόμενος. [5] πῶς γάρ, ὅτου γε καθεύδοντος [6] ὑπὸ μανδραγόρου

tibi ſit auſus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe adverſus Iovem uſque adeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quidni enim faciat, ubi tu perinde ac ſub

ritum quendam mathematicum adjumento machinæ inimici ſui ædes, non aliter quam terræ motu vibratas, concuſſiſſe fulguritoſque quoſdam radios in illum diſtrinxiſſe, ut confeſſione inimici & ἐνοσίχθων, & περικίονιος dictus fuerit Neptuni Ioviſque, illius terræ quaſſatoris: hujus fulguratoris epithetis. Quod de Arithmeſio intelligendum putant, quem ſcribit Agathus hiſtor. lib. 5. domum Zenonis vicini ſui æmula motus terræ concuſſione per diſpoſitos certis locis tubulos perculiſſe. Cum Salmoneo confert Gilbertus auctorem illum (monachus fuiſſe perhibetur in Germania) qui bombardæ & pulveris nitrati uſum primus invenit, quod inventum, utut alii ſumme neceſſarium atque utile in bello ducunt, ad arces ſcilicet latronum expugnandas: alii tamen & forte rectius Satanicum plane & perniciosiſſimum eſſe judicant. Quæ enim quæſo animi virtus? quod corporis robur? qui aſtus & ſtratagemata ingenioſa nunc locum habeant, ubi machina illa globis ferreis faxiſve oppleta disjicit omnia, & uno ſæpe ictu centum aut ducentos homines in acie conſtitutos, quamlibet armatos è medio tollit. *Barl.*

1 Ἀνθρωπίσκε] Dixiſſet Atticus ſcurra ἀντιποπαρδεῖν, ut qui Iovis tonitrua per jocum κωμῳδὸς vocabat. *Idem.*

2 Οὐ πάνυ τοι] Nec immerito hoc à Salmoneo factum aſſerit argumento à contrariis deſumto. Lentitudini Iovis opponit Salmonei fervorem; & projectam ejus audaciam, illius timiditati. *Idem.*

3 Ψυχρὸς τὸν ὀργήν] Ejuſmodi hominem ἄνοργον vel ἀόργητον vocant Græci, lentum ſive iræ vacuum, de quo Plutarchus in lib. περὶ ἀοργησίας, & Ariſtotelis 2. Ethicorum. Opponitur ei θερμουργὸς ἀνὴρ, qui ad facinora perpetranda fervidus eſt & præceps. Xenophon ἀνόητον & ἐπικίνδυνον appellat. Sic & θερμὸν ἔργον apud Ariſtoph. facinus audax & temerarium, q. d. calidum magis quam callidum. Θερσυμάδης eadem de cauſſa vocatur Salmoneus à Pindaro, in Pyth. Oda 4. *Idem.*

4 Μεγαλαυχόμενος] Id eſt, non tantum audacia tumidus & elatus, ſed de magnis etiam rebus ſeipſum jactans. Vtriuſque ſignificationis exempla vide apud Budæum in Comment. pag. 356. edit. Stephan. *Idem.*

5 Πῶς γάρ] Socordiæ crimen Iovi improperat ac ſomnolentiæ. πῶς γάρ; conciſa loquendi formula ſed elegans. In reſponſionibus aſſenſionem ſignificat, quidni enim faciat? q. d. jure optimo id facit. *Idem.*

6 Ὑπὸ μανδραγόρα] De hoc Proverb. parœmiogr. de Mandragora, Dioſcorid. Heſych. *Bourd.* Mandragoræ ſomnifica vis ineſt. Plin. lib. 15. Dioſcorid. indicat radicem decoctam ſumi adverſus inſomnia. Demoſthen. Philipp. 4. & Iulia. in epiſt. *Cogn.* Ita vertit Eraſmus, bene ſecundum vulgatam lectionem, male ſecundum rationem. Henricus Stephanus in voce Μανδραγόρας videtur legiſſe ὑπὸ μανδραγόρα, non multo melius. Facetâ ſatis eſt ſententia verſionis Eraſmi, qui mandragoram herbam lactucæ non abſimilem, ut ex Theophraſto & Plinio patet, in arborem umbram dormientibus facientem transformat. Certe non ita ſcripſit, non ita intellexit Lucianus. Lege meo periculo: ὑπὸ Μανδραγόρᾳ, id eſt, *poſt mandragoram ſumptam*, vel *poſt mandragoræ potionem*. Sic & ad eundem ſenſum infra in Domoſthenis encomio pag. 908. οἷον ἐκ μανδραγόρᾳ καθεύδοντας, id eſt, *à mandragora potu vel eſu*. Sic etiam loquuntur medicorum filii, ὑπὸ πλησμάνης, ὑπὸ φαρμάκου, id eſt, *ſtatim poſt repletionem, ſtatim poſt*

δραγόρᾳ κοϊτεύδεις; ὃς ἔστι τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, [1] ἔστε τὰς ἀδικίας ἐπισκοπεῖς. [2] λημᾶς ἔχῃ [3] ἀμβλυώτ]εις περὶ τὰ γιγνόμενα, καὶ [4] τὰ ὦτα σκεκώφωσαι, κοὐκ ἀπρ [5] οἱ παρηβηκότες. [6] ἐπεὶ

sub mandragora dormis? qui neque pejerantes audias, neque flagitiosos observes: sed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aureſque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpent. Quando-

pharmaci potionem. Mandragoram vero eſſe ναρκωτικὸν φάρμακον, & ſomnum inducere notum eſt vulgo. *Palmerius.* Proverbialis eſt locutio. Mandragoræ vis ineſt ſomnifica, ob inſignem ejus frigiditatem, quam herbam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον vocat, quod radix ejus imitetur hominis formam. quod tamen negant recentiores Botanici, idque ex aliis plantarum radicibus confictum eſſe ajunt. Sunt qui non plantam, ſed animal in terris vivens eſſe crediderint, ideoque dextre evellendum eſſe docuerint, cum & conceptum in utero perficere & divitias conferre putarint, quam opinionem merito refellit Matthiol. in Dioſcoridem lib. 4. & 6. itemque Lemnius lib. 4. de occult. Naturæ miraculis, cap. 10. Vide inſuper Nicand. & Grevinum cap. 23. lib. de Venenis. Heſychio exponitur εἶδός τι βοτάνης οἰνικὸν ὑπνωτικόν. Hinc qui ceſſant in officio, *multam mandragoram bibiſſe* dicuntur. Vtitur eodem loquendi genere Demoſthenes in Philipp. 4. & Iulianus Cæſar in Epiſtol. At quanto rectius quam Timon, de ſummo Numine pronunciat regius Pſaltes: ὁ νυστάζῃ, inquit, καὶ ὑπνώττῃ ὁ φυλάσσων Ἰσραήλ, *non dormit neque nictat, qui cuſtodit Iſrael.* ubi λιτότης in verbis occurrit & ἀνθρωποπάθεια, q. d. Deus noſter promptus eſt ad opem ſuis ferendam, non mandragoram bibit aut grana papaveris, ut altum dormiat, *Barl.*

1 Οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας] In genere ſic vocat flagitioſos. Eſt enim ſcelus omne ἀδικία quædam & iniqua actio ſeu juris violatio, ut contra virtus omnis juſtitia. hinc apud Demoſthen. ut obſervat Budæus, τὸ ἀδικεῖν fere accipitur, pro perperam & ſceleſte agere. Et Caſaubonus ad Athenæum, ἀδικίαν pro impudicitia & aliis item flagitiis accipi, non ſemel obſervavit. *Idem.*

2 Λημᾶς ἔχῃ] Amplificatio eorum quæ ſupra dixit. Non ſolum dormitare ait Iovem & veterno quodam corripi, ſed cæcutire etiam præ lippitudine, eoque minus perſpicacem eſſe in negociis obeundis. λημᾶς ἔχ. *cæcutis lippientium more.* λῆμη pro quo Atticis γλῆμη addito γ, proprie humor eſt in oculis concretus, unde lippitudo naſcitur, ἀπὸ τοῦ λάσθειν, ut volunt, quod eſt videre, & μὴ particula privante, quod ejuſmodi lacrymæ oculos occupantes viſui officiant. Quæ cum in ſenibus majores lemas faciant, hinc ſatis audacter κολοκύνταις λημᾶν dixit Ariſtophanes, in Nub. & χύτραις λημᾶν, Lucianus in opuſc. πρὸς ἀπαίδευτον, hoc eſt, cucurbitas vel ollas lippire, quoties aliquem ſignificare volunt plane cæcutientem aut ſtupidum. *Idem.*

3 Ἀμβλυώπεις] *Obtuſum vides* ἀμβλὺς enim obtuſus, hebes, quod ad ἀναβάλλω refert Euſtathius. proprie de ferro uſurpatur, cujus acies obtuſa eſt. transfertur ad aciem oculorum. hinc ἀμβλυωπία pro *hebetatione oculorum* apud Hippocratem & Galenum, quâ non tota lux perit, ſed hebeſcit, quæ hebetatio ex aliqua incerta cauſſa provenit teſtibus medicis. *Idem.*

4 Τὰ ὦτα σκεκώφωσαι] Deeſt præpoſitio κατά. ad verb. *exurdatus es auribus*, vel *aures tuæ exurdatæ ſunt*, vel *exurduerunt.* κωφὸς dicitur, cui auditus eſt vitiatus: item mutus. Heſychio, ἔστε λαλῶν, ἔστε ἀκούων. quia quiſquis à nativitate ſurdus eſt, etiam mutus ſit neceſſe eſt. Vide Aphrodiſ. lib. 1. Problem. διὰ τί οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ & ἄλαλοι; quæſt. 138. *Idem.*

5 Οἱ παρηβηκότες] Recte interpres, *qui ſenio confecti torpent*; vel potius, *qui fle-*

νέῳ γε ὄντι, καὶ [1] ὀξύθυμος ὢν, καὶ [2] ἀκμαίῳ τὴν ὀργήν, πολλὰ καὶ τῶν ἀδίκων, [3] καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ [4] ἐδίωκες ἥντινα τότε τρόπον αὐτὰς ἐκεχειρίαν, ἀλλ' ἀεὶ ἐνεργὸς πάντως ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ [5] ἡ αἰγὶς ἐπισείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπαφιεῖτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὴς [6] ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν, ἐσφηνοῦτο. [7] οἱ σεισμοὶ δ', καὶ

doquidem cùm juvenis adhuc esses, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines maleficos & violentos faciebas: Neque tum unquam cum illis inducias agitabas, sed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis concutiebatur, obstridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem densissimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quassationes cri-

florentes annos egressi in senectutem vergunt. Sic usurpatur apud Thycydidem, ὅσοι δὲ παρηκμάκασι, id est, *consenuisse*, ut bene interpretatur Budæus, non, ut Valla, *ætate processisse.* Senibus enim visus obtusior, viresque corporis minus excitatæ vegetæque esse solent. *Barl.*

6 Ἐ πὶ νέῳ γε ὄντι] Argumentatur ab anteactis. Instituitur hic egregia collatio Iovis olim juvenis ac strenui: & ætate jam deficientis sive ignavi. Quæ omnia Rhetorum more amplificat Timon per exclamationem, q. d. quantum mutatus es ab Iove illo juvene, acri & actuoso, nunc te nescio quis languor & veternus habet. *Idem.*

1 Ὀξύθυμος ὤν] Præceps animi, impatiens iræ, cerebrosus. Sic eum sæpe introducit Homerus. Id autem pueris seu juvenibus proprium est, quos propterea θυμικὺς & ὀξυθύμους appellat Aristoteles Rhetor. 2. Et ab ejusmodi hominibus minus sibi metuendum esse docet, quam ab iis, qui mites dissimulatoresque sunt hostes. Vide Philosophum Eth. Nicomach. lib. 4. cap. 5. ubi τὸν ὀξύθυμον & ἀκροχόλους distinguit ὑπὸ τὸ πικρὸν & χαλεπῶν, qui diutius in ira perstistunt, & δυσδιάλυτοι sunt. *Idem.*

2 Ἀκμαίῳ τὴν ὀργήν] Eleganter, quasi vigens ira. Sic νόσον ἀκμάζειν dicitur medicis, cum sævit ac grassatur: παρακμάζειν, cum vigorem suum vel rigorem remittit, sensimque deficit ac decrescit. *Idem.*

3 Καὶ βιαίων] Significat homines violentos, qui per vim aliis injuriam inferunt, vel ut verbis utar Ovidii, *quibus rigido jus dicitur ense.* χειροδίκας eosdem scite vocavit Hesiod. in Operibus. *Idem.*

4 Οὐδέπ. ἥντινα ἐκεχειρίαν] Gellius lib. 1. cap. 15. ἐκεχειρίαν scribit esse cessationem pugnæ pacticiam, παρὰ τὸ κατέχειν τὰς χεῖρας, quod eo tempore *feriatur bello aptæ manus*, ut ait Ausonius, *& otia ducit.* Ad ferias & munerum vacationes quoque refertur. Latini *inducias* dicunt, sed voce minus significante, ut idem docet Noct. Atticarum scriptor. *Idem.*

5 Ἡ αἰγὶς] Sic in Dial. Iovis & Cupid. & Θεῶν. κρισ. & Bis accus. passim denique. *Bourd.* Iovi ægis tribuitur, hoc est, clypeus ex pelle capræ Amaltheæ, quæ nutrix ejus fuit, confectus, quem dicitur σείειν, id est, vibrare, quoties iratcitur. Servius ad 8. Æneid. *In pectore Numinis*, inquit, *ægis; in corpore hominis lorica dicitur.* Barl.

6 Ὥσπερ εἰς ἀκροβολ.] Hoc est, *jaculorum in morem edito ex loco devolantium.* ita Erasmus. Alii, *in morem levis & velitaris pugnæ.* Vox utrumque significat. nam ἀκροβολίζεσθαι, vel est ἐξ ἄκρου βάλλειν, sublimi è loco jaculari: vel ut Hesychius exponit, πρόρρωθεν βάλλειν, eminus certare jaculis missilibusque, quod est velitari. Vide Æmil. Portum ad Xenoph. *Idem.*

7 Οἱ σεισμοὶ δ', κοσμυνδὸν] Cohærent hæc cum præcedentibus, quæ salibus admodum festivis referta sunt. Est & hic elegans τοῦ ἐπιῤῥήματος similiter desinen-

νηδὸν. ἢ ἡ χιὼν, σωρηδὸν. καὶ ἡ χάλαζα, πετηνδὸν. καὶ ἵνα σοι [1] φορτικῶς ἀφελέγωμαι, ὑετοί τε [2] ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι. προσαμῶς [3] ἐκάστη στιγών. [4] ὥστε τηλικαύτη

cribri instar frequentes, nix cumulatim, grando saxorum in morem, atque ut tecum grandius loquar, imbresque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repente Deu-

nentium schematismus in κοσκινηδὸν, σωρηδὸν, & πετηνδὸν. Cribri motus cum motibus terræ; nivium densitatem cum acervo frumenti aut aliarum rerum; grandinis lapsum cum saxorum desuper volantium strepitu perquam venuste comparat. *Barl.*

1 Φορτικῶς ἀφελέγωμαι] Per comparativum exposuit Erasmus, ἀντὶ τοῦ φορτικώτερον. Sic Demosthenes in Timocr. ἵνα μὴ φορτικῶς εἴπω. Interpres, *nequid insolentius dicam & invidiosius.* Idem.

2 Ῥαγδαῖαι] Nimborum epitheton appositum, q. d. rapidi & vi perrumpentes, ἀπὸ τοῦ ῥήγνυμι, rumpo. *Idem.*

3 Ἔκαστη στιγών] Erasmus, & alii verterunt, *quotidie exundans.* ut ἑκάστη sit adverbialiter positum, pro καθ' ἑκάστην. illud vero στιγών, indefinitum 2. esse volunt à στίζω, stillo, in quibus non leviter hallucinati videntur, cum simpliciter meo judicio vertendum sit, *flumen erat quæque gutta.* Vult enim indicare Timon, quam copiosi & grandes fuerint illi imbres, unde tam exiguo tempore & velut momento tam ingens extiterit aquarum deluvium, quo totum genus humanum fuerit absorptum. Nec etiam τὸ στίζειν, quo verbo utitur Lucianus, *exundandi* significationem admittit, cum *stillare*, & *exundare* inter se opponantur. Vnde ἄσταικτα ὕδατα Euripidi, sunt *aquæ copiosè fluentes, non stillatim.* Subintelligitur verbum substantivum, ἦν, vel ἐγένετο, & prædicatum, ut Logici loquuntur, subjecti locum obtinet. *Idem.*

4 Ὥστε τηλικαύτη] Quam præceps olim ad iram sive vindictam fuerit Iupiter, alio item exemplo declarat Timon, nempe diluvio Deucalionis. Fabulantur poëtæ Deucalionem, qui filius fuit Promethei, & uxorem duxerat Pyrrham Epimethei filiam, apud Thessalos regnasse, sub quo ingens diluvium universum terrarum orbem inundasse, genusque humanum ad internecionem deleviſſe fertur Deucalione & Pyrrha servatis. quam fabulam lepidè pertractat Ovid. lib. 1. Metamorph. Hoc ideo fictum esse scribit Eusebius in Chronicis, quod regnante Athenis Cecrope maxima aquarum illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpserit paucis per refugia montium liberatis, maxime in monte Parnasso, in cujus circuitu Deucalion tunc regno potiebatur, qui tunc ad se ratibus profugientes, ut narrat Iustinus, suscepit, ac per summa Parnassi juga fovit, eaque de causa genus humanum ab illo fuisse reparatum ajunt. Sunt qui tertium & quartum finxerunt cataclysmum sub Ogyge Thebanorum rege, Deucalionis majorem, ut testatur Augustinus lib. 18. de civitate Dei: & alterum sub Phoroneo rege Athenienſium in Attica. Sed fabulosa hæc omnia, & è Noachi, qui Deucalion ille, Ogyges, vel Phoroneus putatur, diluvio sub imagine expressa. quemadmodum conitat, creationem hominis à poëtis, maxime ab Ovidio ipsi Prometheo tribui, quo antiquiorem non cognoverunt Græci. Sic justo Dei judicio, artibus Satanæ factum est, ut quæcunque in sacris historiis occurrunt, ethnicorum figmentis in fabulas verterentur. Patet hoc ex collatione, quam instituit Petr. Lavinius vir θεολογικώτατος inter ea quæ narrat Moses, & quæ canit in Transformationibus suis Naso. Apud Lucianum in libello de Syria Dea extat locus, ex quo manifestè patet, per diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam particularem, quâ olim Græcia, atque Italia vastata, nec non Atalanta insula absorpta dicitur: sed diluvium universale, quod fuit Noæ temporibus. Quin etiam Plutarchus lib. de animal. industria, scribit, columbam ex arca Deucalio-

nis

[1] ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ [2] ναυαγία [3] ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς [4] ὑποβρυχίων ἁπάντων [5] καταδυκότων, μόγις ἴν' π [6] κιβώτιον περισωθῆναι [7] πρόσοκείλαν [8] τῷ

Deucalionis ætate naufragium ortum est, ut omnibus sub aqua demersis, vix unica scaphula servaretur, quæ in montem Ly-

nis emissam attuliſſe indicium recedentis diluvii. Et quis ille Deucalion? Promethei filius, qui Iapeto patre natus dicitur. at Iapeti nomen non origine Græcum est, ut Proclus putavit, sed effictum ex Hebr. Iapher, qui filius fuit Noachi una servatus cum patre & fratribus ex diluvio. Ipse vero Deucalion Græcorum, qui respondet Noacho, pro Thubalis nomine inductus est. Nam Θ in δ sæpe transit apud Græcos, ut ἄθεις & ἄδεις. β item & κ facile inter se permutantur. Sic βεργορυγὴ & κορμορυγὴ, apud Hesychium, de quibus Salmasium vide in lib. de Dialectis. *Barl.*

1 Ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ] Sic loquuntur Græci, cum repente quid factum dicunt, ἐν ἀτόμῳ, ut Suidas interpretatur. nam τὸ ἀκαρὲς propriè de capillis dicitur, quod ita exiguum est, ut præ exiguitate non possit κείρεσθαι, hoc est, tonderi. *Idem.*

2 Ναυαγία] Propriè de navium jactura ac submersione dicitur. hic pro diluvio accipitur, quo universum genus humanum sub aquis demersum periit, quam propterea differentiæ caussa μεγάλων ναυαγίαν appellat Lucianus in Dialogo περὶ ἐρχόντος. Cicero, *naufragium Reipubl.* eadem tralatione dixit. *Idem.*

3 Ἐπὶ τῶ Δευκαλ.] Hoc est, Deucalionis tempore vel ætate, ὅθι τότε τῶ βίῳ, ut alibi loquitur Lucianus. *Idem.*

4 Ὑποβρυχίων ἁπάντ.] Vniversale igitur diluvium fuisse innuit. ὑποβρύχιος dicitur ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ βυθισθεὶς, sub aqua mersus. à βρύχω deducit Eustathius, id est, strido. Stephanus Etymologum secutus à βρέχω, quod est, irrigo. alias à βυθὸς dici possit, quasi βύθιος, quod etymon indicare videtur Hesychius. *Idem.*

5 Καταδυκότων] Hoc addit Lucianus, quo significet, ita eos fuisse demersos, ut nunquam emerserint. nam τὸ καταδύνειν, est *subire fundum*, cui opponitur ἀναδύεσθαι, vel ἀναχωρεῖν, *ex aquis emergere*, vel *emicare*. Idem.

6 Κιβώτιον] Propriè arculam sonat. hic scaphulam ita vocat, in qua Deucalion cum uxore servatus fuit. *parvam ratem* appellat Ovid. ut, *parva rate vectus adhæsit.* 1. Metamorph. Eadem ratione arca Noæ, quæ Hebr. תבה, à septuaginta interpretibus Græce vertitur κιβωτὸς, Genes. 6. & alibi, ob similitudinem quam habebat cum cista. Vnde videmus Deucalioneum illud diluvium idem esse quod Noachi, quo tempore divina providentia in arca servatus fuit cum uxore, filiis, & nuribus, ut esset generis humani seminarium. *Idem.*

7 Προσοκεῖλαν] *Quæ appulit.* De navibus propriè dicitur littus aut portum subeuntibus, ab ὀκέλλω, vel κέλλω τὸ κινῶ teste Eustathio, à quo Latinum *cello*, cujus composita in usu. *Idem.*

8 Τῷ Λυκορείᾳ] Mons sive locus est ad quem appulit scapha. Scribit Pausanias in Phocicis, Lycoream urbem conditam in Parnassi summitate ab iis, qui in Deucalionis alluvione luporum ululatibus, (ἀπὸ λύκων οὐρυγῆς) servati sunt, ut eo nomine vel ipse Parnassus, vel pars ejus intelligatur. Nam & Ovidius Parnassum fuisse ait, montem Phocydis, in quem ab undis tutum Deucalion & Pyrrha se receperunt. Verum ex narratione Mosaïca, mons, in quo resedit arca, unus fuisse dicitur montium Ararati, id est, majoris Armeniæ, quem Chaldæus paraphrastes appellat *Kardu*, Epiphanius λίφαρ, hoc est, *locum descensionis*, sic forte dictum à situ, quod in omnes partes ex eo Noah cum suis descenderit post deficcatam terram, ut notat Iunius ad 8. Genes. qui & hoc addit, montem fuisse omnium in illo tractu editissimum. *Idem.*

1 Zo-

Λυκωρεῖ, [1] ζώπυρόν τι ἔ ἀνθρωπίνε σπέρμα]ος ἀφυλάττων [2] εἰς ἐπιγνῶ κακίας μέϊζον]ος. [3] τοι γάρ τοι ἀκήλητα τ ῥαθυμίας [4] τἀπίχειρα κομίζη παρ' αὐτῶν, ὅτε θνον]ος ἔπ σοι πνός, [5] ὅτε στεφανῦ]ος, εἰ μή τις ἄρα πύρεζον ὀλυμπίων. κἀ ὅτος, ὃ πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δκῶν, ἀλλ' εἰς ἔθ]ος τι ἀρχαῖον συντελῶν. ἔ κατ' ὀλίγον [6] Κρόνον σε [7] ὦ θεῶν γλυκαιό-

Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignum socordia præmium ab illis reportas, cùm nemo jam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi videatur, sed priscum quendam ritum observare: ac pene Saturnum, ô Deorum

1 Ζωπυρόν τι] Eleganter sic vocat humani generis relliquias: quemadmodum & Plato ζώπυρα τῦ ἧδ ἀνθρώπων γένους appellat eos, qui ex diluvio servati sunt, quasi igniculos quosdam ad humanum genus aquis extinctum, suscitandum relictos. lib. 3. de legib. Est propriè τὸ ζώπυρον, suscitabulum ignis seu relliquiæ ignis sopiti & cinetibus obruti, quod Homerus vocat σπέρμα πυρός. Hoc autem servatur ad ignem accendendum, quum usus exigit. *Barl.*

2 Εἰς ἐπιγνῶ, &c.] Eo humanæ naturæ pravitatem indicat à bono sensim in pejus vergentis, quemadmodum hoc quatuor suis ætatibus scite præfigurarunt poëtæ. Sic auream ætatem excepit argentea, argenteam ænea, hanc ferrea, desciscente paulatim à primævo innocentiæ statu mortalium genere. Quo similiter respexit Horat. Carm. lib. 3. Od. 6.

Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

Quos versus ex Arato transtulit Lyricorum princeps. *Idem.*

3 Τοι γάρ τοι ἀκήλητα] Concludit Iovem ob hanc suam in vindicandis sceleribus lentitudinem & vaecordiam merito despici, cultumque ejus negligi. *Idem.*

4 Τἀπίχειρα] Pro τὰ ἐπίχειρα, cujus singulare, licet minus usitatum legitur apud Hesych. exponiturque ἀνταπόδοσις, retributio, merces, præmium, quasi τὸ ἀπ' ἐ χειρῶν κέρδ]ος, lucrum quod procedit ex operibus manuum, & propriè operariorum est, qui χειροθνακται & ἀποχειροβίωτοι vocantur apud bonos auctores. Abutuntur ea voce qui *pœnam* interpretantur. *Idem.*

5 Οὔτε στεφανῦ]ος] Hic notandus veterum ritus, qui non modo Diis suis sacrificabant, sed & simulacra eorum sertis coronabant, quæ subinde renovabant æditui, eo significantes virtutem divinam non marcescere, sed potentem semper & efficacem permanere. Quod Iovi imprimis fiebat ex olea vel quercu. Vnde factum, ut invicem inter se hæ arbores inimicitias exercere dicantur. Phurnutus tamen oliva tantum Iovis statuam coronari solitam ait, quod ea sit semper virens, & pinguis multæque utilitatis, itemque glauci coloris & cœlestis similitudinem referre videatur. *Idem.*

6 Κρόνον ἀποφαίνεσι] *Saturnum reddunt*, hoc est, imperio abdicant, ut patri Saturno fecisti, οἷα ἔ σὺ ἔδρασας τ Κρόνον, inquit Prometheus ad Iovem in primo dialogo Deorum. Tacite Iovem perduellionis accusat. Dicitur in insula Creta regnasse Saturnus, qui cum ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno expelleretur, & ob hoc Iovi insidias strueret, ab eo regno pulsus in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Ianum regem latuisse fertur. Vnde & illi nomen, non à satione, quod agriculturam docuerit primus, sed ab Hebræo לָטַן, quod est latere. & terra quæ prius dicta est *Saturnia*, post etiam *Latium* appellata fuit, quod

his

ζατε, ἀποφαίνουσι, [1] παρωσάμβοι τὴν τιμῆς. [2] ἐῶ λέγειν ὁποσάκις ἤδη σε τῶν νεῶν [3] σεσυλήκασιν. οἱ δ', εἰ καὶ πεῖσαι τὰς χεῖρας [4] ὀλυμπιάσιν ἐπιβεβλήκασι. [5] καὶ σὺ ὁ ὑψι-

rum generosissime, te reddunt, magistratu amoventes. Omitto dicere, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint: quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sunt. Interea tu

his latuisset in oris, ut Maro loquitur. τὸ ἀποφαίνειν dixit, ἀντὶ τοῦ ἀποτεῖν. Sic paulo post ἀποφήνας, pro ἀποπλέσας. vide Budæum. *Earl.*

7 Τῷ γυναικωτάτῃ] Lucianus in compellationibus τῷ γυναίῳ vocem ferè per illusionem usurpat. Sic infra, ὦ γυναῖδα, ὦ γαθὲ, ὦ τὰν, & similia. *Idem.*

1 Παρωσάμβοι] *Imperio abdicantes*, vel *abdicatum*, pro ἀπωσάμβοι. Τιμῆς nomine imperium designatur ἡ ἀρχὴ, per excellentiam. Primus enim post Deos honor debetur Magistratui. *Idem.*

2 Ἐῶ λέγειν] Aliud ignaviæ consequens notat Timon; sacrilegorum nempe projectam audaciam, qui deposito omni metu Iovi ipsi manus injicere non verecundantur, neque templum ejus compilare. Eadem conqueritur Iuvenalis Sat. 13.

Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus, qui
Radat inaurati femur Herculu, & faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.
An dubitet solitus totum conflare Tonantem?

Legitur de Dionysio Siciliæ tyranno, ut alios mittam, quod Iovi Olympio detraxerit magni ponderis aureum amiculum, quo eum Hieron è manubiis Carthaginensium ornaverat: proque detracto aureo laneum illi pallium injecerit, ita cavillans: *aureum amiculum æstate grave est: hyeme frigidum, laneum ad utrumque anni tempus accommodatius.* Idem victorias aureas, pateras & coronas, quæ porrectis manibus simulacra sustinebant, velut offerentia tollebat, dicens, *se oblata accipere, non eripere.* Quin Locris etiam Proserpinæ templo, quod ibi nobilissimum & opulentissimum erat, per avaritiam spoliato, mox cum per altum secundo vento classis illius proveheretur, ridens amicis: *videtisne*, inquit, *quàm pro pera navigatio ab ipsis Diis immortalibus detur sacrilegis?* ex eo colligens, aut non esse Deos, aut illis non esse molesta sacrilegia. Vide justinum lib. 21. Sueton. in Calig. cap. 32. & Valer. Maximum lib. memorabil. 1. cap. 2. *Idem.*

3 Σεσυλήκασι] Cicero, *fana depeculari* dixit, nimirum furandis sacris. σύλα spolium, à quo σῦλον interposito ν. Vnde Latinis *spolium*, & συλᾶν, *spoliare.* Idem.

4 Ὀλυμπιάσιν] Adverbium τοπολογικὸν esse volunt. alibi dixit, ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις in Olympiacis scil. certaminibus. Ὀλυμπία pro Olympico certamine. Cum de Olympiade aut victoria Olympica sermo est, penultimam circumflectendam esse docet Aristophanis Scholiast. in Vespis. Lucianus hic sub persona Timonis ficticium Iovis Numen, aliorumque Deorum, subsannat, quasi non Deos esse censens, sed effigies tantum & idola sui seculi hominum, quorum fana nihil aliud essent quam profana cacodæmonum habitacula. Gentes enim ut magnus docet Apostolus, ἰσχ εἰδότες θεὸν, ἐδούλευσαν τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς, hoc est, τοῖς δαιμονίοις, vel, ταῖς κτίσεσι παρὰ τὸ κτίσαντα, ut alibi loquitur. *Idem.*

5 Καὶ σὺ ὁ ὑφεωρεμένης ἀκίνησας] Illudit Iovi, ut supra, quod officio suo desit in ulciscendis perjuris & sacrilegis. Sic & ille apud Iuvenalem: *Audis Iupiter hæc: nec tonitrua moves, cum mittere vocem Debueras, vel marmoreus vel aheneus?* unde statim infert: *Vt video, nullum discrimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Bathylli.* Merito Chrisostomus in homilia quadam tales corripit his verbis:

ὅτι

ξεμέτης ἄκνησας, ἢ [1] ἀναςῆσαι τὰς κύνας, ἢ τὰς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς [2] βοηδρομήσαντες, αὐτὰς συλλάβοιεν, ἐπὶ συσκιάζομένας ὡσὰς τῷ φυγῇ. [3] ἀλλ' ὁ γλυκαῖος, καὶ [4] γιγαντολέτωρ, καὶ πανοπερόπτωρ, ἐκάθησο, τὰς πλοκάμους [5] περικειρόμενος ὑπ' αὐτῶν, [6] δεκάπηχυν κεραυνὸν ἔχων

tu altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosus ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtonderetu

ὅπ σκηπὸς ἀναθὲν ὡς ἔχοι), ὅτι ἐ πάντα ἀνατέτραπο, ἴςηκας κατέχων ἐ θεὸν, ἵνα λαχανα λάζης, ἵνα ὑποδήματα. Dei longanimitas ad contemptum sui profanos homines allicit, quæ ad resipiscentiam eos ducere debebat. Epitheto rursus poëtico per ludibrium utitur, quo Iovem insignit Homerus, ὑψιζεμέτην ipsum appellans, quasi ὑψοῦ βρέμοντα ἄγων βροντῶντα, quod in alto tonet. *Barl.*

1 Ἀναςῆσαι τὰς κύνας] Nimirum, qui fures latratu suo vel prodant: vel fugientes arripiant. Vt fidei, sic & vigilantiæ symbolum canis. Vnde Lucretius: *Et levi somna canum fido cum pectore corda.* Canes intelligit οἰκουρὰς, h. e. ædium custodiæ præfectos. *Idem.*

2 Βοηδρομήσαντες] Propriè usurpatur de iis, qui ad clamorem alicujus accurrunt periclitantis ac quiritantis: vel potius, qui sublato clamore, ut in pugna fieri solet, festinanter succurrunt. Ab Hesychio τὸ βοηδρομεῖν exponitur μὲ ταραδῶς παραγίνεδαι. Hinc sacrum βοηδρόμια apud Athenienses, quod auxilio illis venisset Ion, cum ab Eumolpo invaderentur. quanquam Plutarchus in Theseo, festi caussam à bello contra Amazonas gesto deducat, quod eas Theseus mense Boëdromionis factâ Apollini re divina, profligasset. unde & βοηδρόμιον Ἀπόλλωνα coluerunt, cujus meminit Callimachus in hymnis. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ γλυκαῖος] Ἀναιδησίαν præterea seu stuporem exprobrat Iovi. quasi dicat: Egregius scilicet Gigantum extinctor es, & Titanum debellator, qui sic impune tibi ludos fieri pateris ab improbis. Rursum epithetis utitur poëticis ad irritionem. *Idem.*

4 Γιγαντολέτωρ] Dictus Iupiter, quod Gigantes Titani Terræque filios in ipsum insurgentes debellarit, παρὰ τὸ ὀλέσαι τὰ γίγαντας. Gallimachus eum scite vocat πηλογένην ἐλατῆρα i. e. *Terrigenarum depulsorem.* de quo sic Horat. lib. 3. od. 4. *Scimus ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco.* Et Od. 1. *Reges in ipsos imperium est Iovis Clari Gigantео triumpho, Cuncta supercilio moventis.* Idem.

5 Περικειρόμενος] Proverbio dicitur. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, ut eis non sentientibus coma circumtondeatur, quemadmodum & pueris fieri suevit, quibus olim in circuitum tondebantur crines, teste Salmasio. Nos Belgæ similiter *scheeren* dicimus, pro deridere. Romani *barbam alicui vellere* pro eodem usurpant. Persius sat. 2. *Idcirco flolidam præbet tibi vellere barbam Iupiter?* quo summum ejus contemptum & ludibrium significat Satyricus. Vtitur & eo loquendi genere Lucianus in Pseudomante. *Idem.*

6 Δεκάπηχυν κεραυνὸν] *Fulmen decemcubitale*, hoc est, prægrande & terrificum. cujus vastitatem describit Ovidius in Fast. *Iupiter angusta vix totus stabat in ade, Inque Iovis dextrâ fictile fulmen erat.* Statuam Iovis designat & fulmen, quæ tanta erant ut vix ædicula caperet. πῆχυς autem cubitus. Cubitum accipe pro mensura, qui vel major vel minor est. Major novem pedes continebat. Vnde δίπηχυς τριπαιδιπήχυς apud Theocritum pro portentosæ magnitudinis viro. *Idem.*

1 Ταῦ-

τῇ δεξιᾷ. [1] ταῦτα τοίνυν [2] ὦ γεννικώτατε, πείσῃ πώποτε; ἕως ἀμελῶς παρορώμεθα; ἢ πότε κολάσεις τῶν τοσούτων ἀδικιῶν; πόσου φαίνονται, ἢ δαπανήσεις, ἀνδρολήπτορ ὕβρεως ἕνεκα; [3] ὑπέρπλεον ὕδωρ ἐστί; [4] ἵνα δὲ τὰ κοινὰ ἐάσας, περὶ ἐμοῦ εἴπω, τοσούτους Ἀθηναίων εἰς ὕψος ἤγαγες, καὶ πλουσίους ἐκ πενεστάτων ἀπέφηνας, ἐκ πάσι τοῖς δεομένοις ἐπικουρήσας, μᾶλλον δ' ἀδρόον εἰς εὐεργεσίαν τῶν φίλων [5] ὑπάρχας τὸ πλῆθος, ἐπιδὴ πᾶσης ἀφῃρέθην ταύτης ἐγκυκλίου, ἐκ ἔτι [6] οὐδὲ γνωρίζομαι αὐτοῖς, ὅτι προσβλέπουσιν οἱ πάλαι [7] ὑποπτήσσοντες, καὶ

retur. Hæc igitur, ô præclare, quando tam ſecurè deſpicere deſines? quando de tantis maleficiis pœnas ſumes? Quot Phaëthontes, aut Deucaliones, ſatis idonei ſint ad expiandum tam inexhauſtam morum improbitatem? Etenim ut communibus omiſſis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenienſibus in ſublime evexi, & divites ex pauperrimis reddidi, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, ut amicis benefacerem, univerſas opes effudi, & propterea pauper evaſi, jam ne agnoſcor quidem ab illis, nec aſpicere dignantur me, qui antea reverebantur, adorabant,

1 Ταῦτα τοίνυν] Hæc συμπέρασμα continent ſuperiorum, in quibus hortatur Iovem, ut tandem evigiler, & inſignem adeo contumeliam debitis ſuppliciis vindicet. Supinam ejus ſecuritatem figurata oratione perſtringit, tanquam efficacior. *Barl.*

2 Ὦ γεννικώτατε] Vt ſupra, ὦ γλυκύτατε per illuſionem. *Idem.*

3 Ὑπέρπλεον ὕδωρ] Sic venuſte appellatur inexhauſta & nullis februis expianda iniquitas, ſumptâ tralatione à navi cujus ſentina exundat teſte Budæo. Ἔντλος enim *ſentina*. Hominum profanitatem indicat, cum tantam eſſe ait, ut ad eam eluendam nulli Phaëthontes, vel Deucaliones, hoc eſt, nulla incendia vel diluvia, quanta illorum temporibus fuere, ſufficerint. Eſt hic, ut Rhetorici magiſtri loquuntur, metonymia ſubjecti pro adjuncto. *Idem.*

4 Ἵνα δὲ τὰ κοινὰ ἐάσας, περὶ ἐμοῦ εἴπω] Tranſit Timon à generali querela ad ſpecialem, hoc eſt, à theſi ad hypotheſin. Primum de ingratitudine conqueritur multorum Athenienſium, quos ad honores & opes ſuo beneficio evexerat. *Idem.*

5 Ἐκχέας τὸ πλοῦτον] Profuſam in juvandis amicis liberalitatem indicat quam φιλανθρωπίαν & πρὸς τοὺς δεομένους ἅπαντας οἶκτον inſita vocat: Mercurius δόσιν potius interpretandam eſſe cenſet. Cicero: *Multi effuderunt patrimonia inconſulte largiendo.* Ἀδρόον πλοῦτον vocat univerſas opes quaſi confertim & in unum congeſtas, cui opponunt Græci τὸ κατὰ μέρος. Idem.

6 Οὐδὲ γνωρίζομαι] In ſequentibus characteriſmum habemus perelegantem amicitiæ fucatæ & ſolâ utilitatis gratiâ initæ. Nam ſic plerumque fit, ut qui ſolius commodi cauſſa alterum ſectantur & amant, ceſſante commodo amicum deſerant, quæ vera amicitia non eſt, quam τὴν βεβαίαν eſſe vult Ariſtoteles lib. 7. Moral. eamque virtute conciliandam docet, quæ ſola ſtabilis eſt. Egregiè Xenophon lib. 4. de rebus Græcorum: καὶ γὰρ τὸν ἐν ταῖς εὐπραξίαις πιστὸν φαίνεσθαι, εἰδὶ θαυμαστὸν, ὅταν δέ τινες ἐν συμφοραῖς γνωμῶσιν φίλοις βέβαιοι φανῆναι, τοῦτο εἰς τὸ ἅπαντα χρόνον μνημονεύεται. *Non eſt mirum, inquit, in rebus ſecundis aliquem fideles reperiri: at ubi aliqui in eorum rebus adverſis conſtantes & firmi reperti fuerint, qui antea fuerint amici, hoc perpetuo hominum ſermone celebratur & ſempiterna eorum memoria mandatur.* Idem.

7 Ὑποπτήσσοντες] De aviculis propriè dici vult Euſtath. ad conſpectum aquilæ, vel accipitris ſeſe occultantibus & trepidantibus. pro, *reverenti* hic accipitur. *Idem.*

[1] προσκυνοῦντες, [2] καὶ ἐξ ἐμοῦ τοῦ μεγάλου ἀνηρτημένοι, [3] ἀλλ' ἴσως καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμι τινὶ αὐτῶν, ὥσπερ πρὸ [4] σήλου παλαιοῦ νεκροῦ [5] ὑπτίαν, κἀγὼ ἐξ ὑποψίας ἀ-

bant, meoque de nutu pendebant. Quòd si quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorum quempiam incidero, perinde ut eversum hominis jam olim defuncti cippum, ac temporis longi-

[1] Προσκυνοῦντες] Quod adulationis abjectissimæ signum est. Sic miles ille gloriosus apud Athen. lib. 15. πάντες, inquit, ὅσοι γόνυ κατανύσσει ἐμόν, ἐμὲ κυρίον διανοῦται, ἐς μέγαν βασιλέα καλοῦσι, hoc est, *Omnes ad genu mihi accidentes me pro hero adorant, & magnum regem me vocant.* ubi κυνεῖσθαι pro κυνεῖσθαι Dorum more, & simplex pro compositio usurpatum. Est autem τὸ προσκυνεῖν, ad genua alicujus procidere, vel genua osculari, qui honor non solum Diis, sed & regibus olim exhibitus. Solebant antiquitus subditi principum suorum genua osculari, non manum aut faciem, quod τῶν ἰσοτίμων erat & inter se patium. *Barl.*

[2] Ἐκ τοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι] Sic dicuntur qui ex nutu pendent alterius, quo summa alicujus potentia & obsequium alterius indicatur. Plutarchus de Othone: πάντες ἦσαν πρὸς αὐτὸν ἀνηρτημένοι ταῖς ὄψεσιν. id est, *Omnes in eum versi erant, nutum ejus exspectantes: & ex nutu ejus pendentes.* Multum est, verbo efficere, quod velis: at plus est, idem efficere nutu. Plinius lib. epistol. 1. ad Octavium Rufum indicat, hoc sumptum esse ex Homero, qui fingit Iovem solo nutu probare, aut rejicere hominum vota. Verba Plinii sunt: *Vide, in quo me fastigio collocarit, quum mihi idem potestatis, idemque regni dederit, quod Homerus Iovi Opt. Max.* Τῷ ῥ' ἐτέρῳ μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἑτέρῳ δ' ἀνένευσεν. Idem.

[3] Ἀλλ' ἴσως καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμι τινὶ αὐτῶν] Pergit in amplificanda personatorum amicorum descriptione, quorum mos est, rebus amicorum accisis & afflictis, divitiisque vel consumptis atque exhaustis, vel casu aliquo amissis diffugere, eosque si forte in via offendant, præterire, quasi ne viderint, vel norint quidem. Verè Petronius:

Nomen amicitiæ, si quatenus expedit, haret,
Calculus in tabula mobile ducit opus.
Quum fortuna manet, vultum servatis amici:
Cum cecidit, turpi vertitis ora fuga.

Eandem cum Timone nostro sortem expertus Naso, qui sic de seipso:

En ego non paucis quondam munitus amicis:
Dum flavit velis aura secunda meis:
Vt fera terribili tumuerunt æquora vento,
In mediis lacera puppe relinquor aquis. Barl.

[4] Σήλου παλαιοῦ νεκροῦ] Proverb. Idem de Merced. Cond. & alibi. *Bourd.* Suidas σήλου esse dicit lapidem aut æs in altum evectum figura quadrata: apud quem diversorum illustrium virorum ac fœminarum statuæ commemorantur. Cippum intelligit Lucianus, cum σήλου vocat παλαιοῦ νεκροῦ, quod proverbii speciem habet. Erectas regum Principumve recentes adhuc statuas cum admiratione intuemur, & honore afficimus: collapsas verò & præ vetustate dejectas ne adspicere quidem dignamur, sed neglectas contemptasque prætermimus. Quod & Ovidius alia similitudine declarat, cum de fictis amicis inquit:

Adspicis, ut veniant ad candida tecta columbæ:
Accipiat nullas sordida turris aves. Barl.

[5] Ὑπτίαν] Vocat resupinam, id est, retrorsum vergentem statuam, & quasi in posteriora versam. ὑπτίῳ & πρηνὴς inter se opponuntur, ut supinus & pronus apud

ἐπὶ τὴν μικρὸν παρέρχον], μηδὲ ἀναγνόντες, [2] οἱ δὲ, καὶ πόρρωθεν ἰδόντες, [2] ἐπέρων ἐπιστρέπον], [3] δυσέντητον, καὶ ἀπόλεθρον θέαμα ψευδῶς ὑπολαμβάνοντες, τὸ δὲ πολλοῖς [4] σωτῆρα, καὶ διεργάτην αὐτῶν μεμνημένον. [5] ἅστε ὑπὸ τῶν κακῶν [6] ἐπὶ τοιοῦτον τὸν ἐχάτιον πτωχείαν

gitudine collapsum prætereunt, quasi ne norint quidem. Porrò alii procul conspecto me, aliò sese detorquent existimantes sese inauspicatum, abominandumque visuros spectaculum, quem non ita pridem servatorem, & de se bene meritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema

apud Latinos, quod utrumque è Græco factum. In ejusmodi homines quadrat, quod de Dionysio olim dicebat Diogenes: nam interrogatus, quomodo amicis suis uteretur Dionysius? *ut vasculis*, ait, *dum plena sunt, evacuat: vacua rejicit.* Multi Solem orientem, ut proverbio dicitur, adorant: occidentem pauci, quod in ore habebat Pompejus, cum Cinnæ minaretur exitium, ut scribit Plutarchus. *Barl.*

1 Οἱ δὲ, καὶ πόρρωθεν ἰδόντες] Alius character simulatæ amicitiæ. *Idem.*

2 Ἑτέρων ἐπιστρέπον] Scil. ὁδὸν. Theognis merito damnat eos, qui μέχρι προσπορείας, id est, salute tenus sunt amici, quid dicturus de his, qui congressu, imo ne adspectu quidem bene de se meritum dignantur? De talibus item Iustus queritur apud Aristophanem in Pluto: Καγὼ μὲν ὠόμην, ὡς τέως διεγνωσμένας ἔξειν φίλας ὄντως βεβαίας, εἰ δεηθείην ποτέ. οἱ δ' ἐξετρέποντο κἄν ἰδόντες ὀρθὸν μ' ἔτι. id est, *Ego quidem spem firmam conceperam eos, quos mihi demeruissem beneficiis, siquando mala sors ferret, ut indigerem ipse, mihi amicos fore certissimos. At illi siquibi occurrebant in via, protinus in aliam deflectebant, nec videbantur videre me.* i. e. fingebant se me non videre: vel oculis aliò conversis transmittebant me, paulum via decedentes. *Idem.*

3 Δυσέντητον θέαμα] Festivè. nam paupertas vulgo probrosa ducitur, & res inauspicata turpisque, præsertim avaris, cujusmodi fuit Staberius ille apud Horat. Satyr. lib. 3. qui, *quoad vixit, credidit ingens Pauperiem vitium.* Verè Euripides in Medea. Πέντα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος, id est, *Fugit omnis amicus longè amicum pauperem.* Chrysostomus in epist. ad Hebræos postquam magnifice paupertatem dilaudasset, mox subdit: τάχα τινὲς δ οἰωνίζονται πρὸ ἐκείνων. τοσαύτη γὸ τῆ χρημάτων ἀπορίας. Significat dissertissimus pater, vulgus imperitum sermones de re quam detestabatur, cujusmodi est paupertas, mali ominis loco habuisse. *Δυσέντητον* vocat, cui occurrere malum sit ac periculosum, qualia erant apud Veteres, *ater, canis, anguis per impluvium decidens, parra, vel feta mula, æthiops in tenebris obviam factus*, & similia. Hoc si contigisset, precibus & ceremoniis sive sacrificiis quibusdam superstitiosi homines expiabant, ut ea ratione malum, quòd portendebant ejusmodi monstra, ab ipsis averteretur. Vnde ἀποτρόπαια θεάματα sunt visiones truculentæ & aversandæ: & Dii ἀποτρόπαιοι dicebantur, qui diras & mala istiusmodi ab hominibus amolini credebantur: Latinis *Averruncі*, Persio *depellentes. Diis depellentibus agnam perunte.* Satyr. 5. *Idem.*

4 Σωτῆρα & διεργάτην] Voces quæ jungi solitæ, de quibus ad Heliod. lib. 2. *Bourd.*

5 Ἅστε ὑπὸ τῶν κακῶν] Sequitur conclusio superioris querelæ. Cum enim nimia sua benignitate, & eorum quos sibi amicos putabat, turpi desertione ad egestatem redactus esset Timon, fodiendæ terræ operam suam addicit, idque exigua mercede, ut habeat, unde vitam toleret. *Barl.*

6 Ἐπὶ τοιοῦτον τὸν ἐχάτιον πτωχόμορφον] Hoc loco notanda est insignis maxi-

πάμβ@, [1] ἀναψάμβ@ διφθέρᾳ, [2] ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπομισθ@ ὀβολῶν τεσσάρων, τῇ ἐρημίᾳ, ἢ τῇ δικέλλῃ φιλοσοφῶν ἐνθάδε. [3] τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτι ὄψεσθ πολλὰς ἀνδρὸς τὴν ἀξίαν δι πράττοντος. [4] ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό γε. [5] ἤδη ποτὲ ὦν ὦ

ma redactus consilia; rhenone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligone hîc philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor pleroíque præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquan-

mi viri hallucinatio, Erasmi dico, qui τὴν ἐσχατίαν pro ultima desperatione sumpsit, & hoc modo vertit. At nihil aliud est ἐσχατιὰ, quam prædium rusticum longe ab urbe situm, forte in finibus Atticæ. Ideo verendum erat, *ad hoc ultimum rus redactus*. Deus bone, quis ab erroribus homo se vendicabit, quando tantus vir reliquit etiam errores humanitatis suæ indicia. *Palm.* Latè patet hoc vocabulum. hic κατ' μεταφορὴν accipitur pro *extrema necessitate*, ut etiam apud Aristot. lib. 7. Polit. cap. 10. *Barl.*

1 Ἐναναψάμβ@] Sic apud Aristoph. in Pace: διεφθαρκὼς ἀνημμένῳ, ubi Scholiast. ἐνδεδυμένῳ, ab ἐνδύομαι, induor. Erat diphthera, velamen villosum humeros pectúsque integens. ἀγναικίδα vocat Aristophanes. Vnde apud Varronem *arnacis* ἀπὸ τῶν ἀρνῶν, ab agninis pellibus, pro quo corrupte apud Nonium legitur *parnacis*. μηλωτὴν vel αἴγειον δίφθερα interpretatur Apostolus ad Hebr. cap. 11. De Iohanne Baptista memoratur Matth. 3. quod pro molli vestimento exuvias cameli gestarit. Cum ratione insaniunt, qui vellem fuisse putant, quam vulgo *camelloticam* appellamus. *Idem.*

2 Ἐργάζομαι τὴν γῆν] Hesiodus quoque γλαφυρὴν ἐργάζεσθαι, de mari dixit. verbum generale est, ut & nomen ἔργον. hinc ἐργατῖναι pro agricolis, qui & ἐργατόνοι. Et χειμὼν δύσεργ@, id est, hyems operibus rusticis minus apta, apud Bionem in Bucolicis. Festive inquit τῇ ἐρημίᾳ & τῇ δικέλλῃ φιλοσοφεῖν. sic & Cleanthes cum ligone & situla generosè philosophatus est, qui ut vitam tolleret, non modo terram fodiebat, ut Timon noster, sed & noctu aquam hauriebat. Vnde pro Cleanthe φρεάντλης dictus, quasi puteos hauriens. Docere etiam voluit Timon, rerum contemplationi convenientem esse exercitium, & laboriosam paupertatem ignavæ præferendam opulentiæ. *Idem.*

3 Τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν] Etsi dúrum sit, terram fodere, tamen ex agricultura id commodi se percepturum ait Timon, ne posthac ruri degens intueri cogatur lætos improborum successus. Cordolium quippe est viris bonis videre nefarios homines præter virtutis meritum summis in urbe honoribus potiri, & opibus affluere, cum ex præscripto justitiæ bonis bene: malis male esse oporteat. Hinc Chremylus jure dolet apud Aristophanem in Pluto: ἐγὼ, inquit, θεοσεβὴς & δίκαι@ ὢν ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, & πῶς ὦ. ἔπειτ ἂ ἐπλούτουν ἄρα σύλοι, ἅπαντες & συκοφάνται & πονηροί, id est, *Ego cum vir essem pius & justus, in egestate & summa penuria versabar. At alii ditescebant nequam homines, sacrilegi, sycophantæ, improbi.* Idem.

4 Ἀνιαρότερον] Scil. ἢ φέρειν, vel συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ positum, quod Græcis non est insolens. Pererius, *perquam molestum est.* Erasmus, *hoc vel maximè urit*, Latini sermonis elegantiam secutus. Et profectò justus est ille dolor, & ab invidia plurimum distat, cum ægre ferimus feliciter agere eos, qui id non merentur. νέμεσιν vocant Græci, *indignationem* Latini. Vnde Tullius ad Cælium. *Sed plane gaudeo, quoniam τὸ νεμεσᾶν interest τοῦ φθονεῖν.* Nam indignatio fertur in indignum: invidia in æqualem aut similem. *Idem.*

5 Ἤδη ποτὲ ὦν ὦ Κρόνε, & Ῥέα μῆ] Sequitur exhortatio, qua Iovem exsti-

mu-

Κρόνου, καὶ Ῥέας ἡδὺ, τὸν βαθὺν τοῦτον ὑπνον ἀποσείσασθαι κελεύσαντος καὶ [1] νήδυμον, ὑπὲρ τὸν Ἐπιμενίδου δὲ κεκοιμημένου, καὶ ἀναῤῥιπίσαντος [3] τὸ κεραυνοῦ, ἢ ὄντος τοῦ [4] Οἴτης [5] ἐναυσάμενον, μεγάλων ποιήσαντος τὴν φλόγα, ἐπιδείξαντος τινα [6] χολὴν ἀνδρώδους, καὶ [7] νεανικοῦ Διὸς, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ [8] ὑπὸ Κρητῶν ᾄδεσθαι, καὶ τὸ [9] σῆς ταφῆς μυθολο-

quando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo isto, gravique somno (longiorem enim quam [2] Epimenides dormivisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti excitata flamma, iram aliquam strenui illius ac juvenilis Iovis ostende, nisi vera sint ea quæ de te tuaque sepultura Creten-

mulat, ut excusso tandem profundo illo gravique somno expergiscatur, iramque aliquam prodat strenui illius Iovis ac juvenilis. Iocatur, dum Saturni Rheæque filium appellat: nam plures fuere Ioves. Cicero tres enumerat, trecentos Varro, sed ut Tertullianus testatur, huic uni Cretensi, ut maxime famigerato, reliquorum omnium facinora transcribuntur. *Barl.*

1 Νήδυμον] Totus Homericus hic dialogus, in eo tamen Aristophanis multum inest. *Bourd.*

2 *Epimenides*] Historia de Epimenide Cretensi Theologo extat in noctibus Gellian. apud Laërt. *Cogn.* Proverbio dicitur de iis, qui diutino in otio versantur. De Epimenide Cretensi Theologo, cujus & Apostolus meminit ad Titum 1. extat historia in Noct. Gellianis, & apud Diogenem Laërtium, qui eum 47. annos obdormiisse dicit. Plinius lib. 7. cap. 52. annos ponit 57. *Magna*, inquit, *fabulositate accipio de Gnossio Epimenide: puerum æstu & itinere sessum in specu septem & quinquaginta dormisse annis: rerum faciem mutationemque mirantem, velut postero experrectum die.* Non minus ferialia memorantur hodie de septem fratribus Christianis, qui sub Decii Imperatoris persecutione in antrum delati centum & triginta annos dormiisse perhibentur, quorum nomina legere est in floribus Sanctorum, vel aureis, ut vulgo appellant, Legendis. Sed cum recentioris ea sint ævi, & χθὲς ἐξ ἀφύλλου κοπέντα, fucum produnt fabulæ confictæ. *Barl.*

3 Τὸν καιόμενον ἀναῤῥίπτ.] Vsurpatur hoc verbum de igne, quum eum languescentem & prope extinctum redardescere facimus & flatu excusitamus, ἀπὸ τῆς ῥιπῆς. i. e. ab impetu ejus, quod projicitur. *Idem.*

4 Οἴτης] Thessaliæ mons præaltus, in quo, ut Servius ait, stellæ videntur occidere, quemadmodum de Ida nasci. Hujus autem meminit, quod Athenienſibus ob altitudinem maximè esset confpicuus, & proxime Achaiam à septentrione terminaret. *Idem.*

5 Ἐναυσάμενον] Pro ἐναύσας in media voce, ut supra, ab αὔω, sicco, quod etiam Hesychio exponitur accendo, ἐκάησε, sed tunc spiritu aspero potius notandum, quem πνευματομὸν Atticis proprium esse docent antiqui magistri. *Idem.*

6 Χολὴν τινα] Χολὴ bilis, quæ cum effervescit, ad iram incitat: si modum excedit, ad insaniam redigit, hinc pro ira, & τὸ χολᾶν, ἀντὶ τοῦ θυμοῦσθαι apud communis linguæ scriptores: ἀντὶ τοῦ μαίνεσθαι apud Atticos accipitur. *Idem.*

7 Νεανικοῦ] Iuvenum quippe affectus sunt vehementiores. hinc τὸ νεανικὸν apud Græcos sumitur pro eo quod est *magnum*, *vehemens* & *concitatum*. Sic νεανικὸν θυμὸν dixit Aristot. Eth. 7. ingentem cupiditatem: & λοιδορίαν νεανικὴν Athenæus pro olla magna, non nova, ut vertit Dalecampius: Medici item νεανικὰς ὁδοὺς vocant meatus insignes. *Idem.*

8 Τὰ ὑπὸ Κρητῶν] Callimach. εἰς Δία, & tangit illud alibi Lucianus. *Bourd.*

9 Σῆς ταφῆς] Eo Iovem non Deum immortalem, sed hominem esse innuit

γύμμα. [1] Ζ. [2] τίς δ' τός ἐστιν ὦ Ἑρμῆ, ὁ κεκραγὼς ὑπὸ τῇ Ἀττικῇ ὧδε τὸ Ὑμηττόν [3] ἐν τῇ ὑπωρείᾳ; [4] πιναρὸς ὅλος, καὶ αὐχμῶν, ὁ ὑποδίφθερος. σκληρὸς δὲ καὶ οἰμῳᾷ [5] ἐπικεκυφώς. λάλον ἄνθρωπον, καὶ θρασύν. [6] ἦπται φιλόσοφός ἐστιν. ἐγὼ δ' ἂν ὅπως ἀσεβεῖς τοὺς λόγους διεξέλθῃ καθ' ἡμῶν. [7] Ἑρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου

tenſes fabulantur. *Iup.* Quis hic eſt Mercuri, qui ſic ex Attica in montis Hymetti radicibus vociferatus eſt? horridus totus ac ſqualidus, & rhenone amictus? fodit autem, ut arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum eſt philoſophus, neque enim adeò impia adverſus nos erat dicturus. *Merc.* Quid ais ô pater non noſti Timonem filium Eche-

cujus non tantum natale ſolum, ſed & ſepulchrum à Cretenſibus oſtenditur. Sic idem Lucianus in ſacrificiis. οἱ δ' αὖ Κρῆτες ἐγγύθεν παρ' αὐτοῖς, ἀδὲ τάφῳ μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσιν. Hoc ipſum quoque confirmat Epiphanius in ſuo Ancorato, qui ſcriptum reliquit ſuis adhuc temporibus in Iaſio monte Cretæ ſepulcrum Iovis monſtrari ſolitum. Quod tamen, ut figmentum rejicere videtur Callimachus in hymno, ubi inquit: Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται. καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνα σεῖο Κρῆτες ἐτεκτήναντο. σὺ δ' οὐ θάνες, ἐσσὶ γὰρ αἰεί. At vero conſtat ex aliis Iovem hunc ex hominibus aſſumptum, utque reliquos Gentium Deos vita defunctum. De naturalibus Diis, ut Sole, Luna & ſimilibus diverſa ratio eſt. Nam, ut Plutarchus & Varro teſtantur: nullus fere Deorum invenitur, qui non idem fuerit homo, & diem ſuum obierit: apud Auguſtinum lib. 6. de civit. Dei, & lib. 8. ejuſdem operis cap. 26. Poſt obitum tamen Iovis, tanta fuit ejus nominis apud omnes nationes celebritas & reverentia, ut nemo poſtea vocatus ſit Iupiter: aut ſiqui vocati fuerunt, ejus rerum geſtarum memoria obruti, obſcuri minimeque illuſtres extiterint. *Barl.*

1 Ζ.] Tandem experrectus quaſi è ſomno Iupiter Mercurium ſciſcitatur, quis ille ſit, quem audierat vociferantem & fodientem eminus. *Idem.*

2 Τίς ἐστιν ὁ κεκραγὼς] Periphraſi Atticâ, *quis vociferatur*, vel *vociferatus eſt*. Idem.

3 Ἐν τῇ ὑπωρείᾳ] Loci deſcriptio. ſic dicitur ὑπὸ τὸ ὄρος πεδιὰς, i. e. ea pes vel radix montis. Hymettus Atticæ mons eſt ob mellis præſtantiſſimi copiam celebratus, quod ab eo *Hymettium* vocatur. Ex quo & marmora pulcherrima olim fodiebantur teſte Plinio. Vnde *trabes Hymettiæ* apud Horatium pro marmoreis. *Idem.*

4 Πιναρὸς] Heſychio ῥυπαρὸς, id eſt, ſordidus. πίνος ὁ ῥύπος, pro ſordibus. *Idem.*

5 Ἐπικεκυφώς] Id eſt, *inclinatus, in terram pronus.* ὁ ὀπισθοκλινὴς ἐπὶ τὸ ἔργον, habitum fodientis, & ligoni incumbentis exprimit. hinc Virgilio, *curvus arator.* Idem.

6 Ἦπται φιλόσοφος] Nam id genus hominum quavis oblata occaſione inſectatur Lucianus. Garrulitatem ipſis exprobrat, quod impia multa atque nefaria in Deos deblaterarent, ex quorum genere & hunc Timonem eſſe non illepide conjectat Iupiter. *Idem.*

7 Ἑρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδην] Iovis interrogationi reſpondet Mercurius, & Timonem à genere & patria deſcribit, ſingularemque ejus erga Deos cultum & obſervantiam commendat. Primo Iovem inſcitiæ arguit, quod Timonem non noſſet virum tantopere celebrem, & optime de Diis meritum. τιφὴς; non tam interrogatio eſt, quam admiratio. ὦ πάτερ. Sic dictus eſt Iupiter, vel quod pater fuerit Mercurii, vel quod creator & genitor ſit omnium, rebuſque omnibus ut pater provideat, vel θαυμαστικῶς uſurpatur, ut apud Theocri-

ἐδόκει, τὴν κολυττίαν; ἔστ' ἔσθ' ὁ πολλὰκις ἡμᾶς [1] καθ' ἱερῶν τελείων ἐσθίοντας, ὁ [2] νεόπλουτος, [3] ὁ τὰς ὅλας ἑκατόμβας, παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώθαμεν [4] ἑορτάζειν τὰ Διάσια. [5] Ζ. φεῦ τῆς ἀλλαγῆς. [6] ὁ καλὸς ἐκεῖνος; ὁ πλούσιος, ὃν οἱ τοσοῦτοι

Echecratidis Colyttenſem? Hic eſt qui nos plerumque ſacro convivio excepit ex hoſtiis eximiis parato, ille repente ditatus, ille qui totas hecatombas, apud quem ſplendidè Iovialia feſta conſuevimus agitare. *Iup.* Eheu, quænam iſta rerum commutatio! hiccine eſt honeſtus ille, dives, circum quem tam frequentes erant ami-

critum. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ! Colyttenſem vocat à pago. Heſychius: κολυττὸς ὄνομα δήμου, quid autem ſit δῆμος, infra pluribus dicetur. *Barl.*

1 Κατ' ἱερῶν τελ.] Livio dicuntur *majores hoſtiæ* vel *meliores*. *Decrevit ſenatus*, inquit, *ut conſulites majoribus hoſtiis rem divinam facerent*, hoc eſt, ἱερεῖα τελείοις, ut interpretatur Budæus. Nam τέλειον ſignificat id quod perfectum, amplum & eximium eſt, τὸ ὁλόκληρον & μὴ λελωβημένον, quales etiam hoſtias in veteri Teſtam. requirebat Deus. Exod. 12. & alibi תמים Hebræis. *Idem.*

2 Νεόπλουτος] Notatur hac voce prodigum Timonis ingenium & improba bonorum diſſipatio. *Magni enim refert*, inquit Ariſtoteles Rhet. 2. *in moribus formandis, divitiæ veteres, an novæ ſint, quod inſolentiores eſſe ſoleant, qui nuper ditati ſunt, quam qui divites antiquo cenſu & relicto patrimonio.* Idem.

3 Ὁ τὰς ὅλας ἑκατ.] Suppl. θύσας. Victimarum magnitudo & excellentia indicatur, cum ſolidas hecatombas obtuliſſe dicitur Timon, quod regum & opulentiorum erat. Vt enim pauperes molam, popana & pelanos offerebant Diis ſuis: ita divites in perfectum ſacrificium hecatombas, quod Ariſtophani eſt βουθυτεῖν, in divite Comœdia. Hoc ſacrificium etſi aliarum quoque eſſet pecudum, tamen à potiori denominationem accepit. quemadmodum & apud Romanos *hecatelæ* θυσίαι è tribus conſtabat, ex ſue, ove & tauro, quam fictâ voce *ſolitaurilia* appellabant (non *ſuovitaurilia*, ut legitur apud Livium,) quod omnes hi ſolidi integrique eſſent corporis, ut refert Feſtus. *Idem.*

4 Ἑορτάζειν τὰ Διάσια] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίῳ Διὸς, μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος φάσκοντες. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος διαφέρειν τὰ Διάσια, λέγει τ' τῷ Μειλιχίῳ Διὶ ἑορτὰς εἶναμφοῖν λέγων. Vide hac de re Scholiaſt. Ariſtoph. ad Nub. Sic ἑορτάζειν τὰ Παναθήναια. ut apud Long. ποιμέν. lib. 2. & Lucianus alibi quod aliis notatum. *Bourd.* Feſtum fuit antiquiſſimum, quod Athenienſes in honorem Iovis Meilichii celebrabant, λυπῆ τῷ Διὶ, & τ' ἄσης, à Iove & moleſtia ſive detrimento ſic dictum, quod illud vultu mœrorem teſtante agitarent, ut teſtatur Heſychius. Occaſionem forte difficilia Reip. tempora dederunt: idem & πάνδια, & διιπόλια vocatur, de quo Ariſtoph. interpres; itemque Suidas & alii. *Barl.*

5 Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς] Iupiter reſponſione Mercurii velut attonitus, miratur ſubitam hominis mutationem, cauſſamque exquirit tantæ calamitatis. Oratione utitur affectuum plena. φεῦ. vox hæc indignationem quandam habet cum admiratione. *Idem.*

6 Ὁ καλὸς ἐκεῖνος] Eleganter & conciſe dictum, pro ἔστ' ἔσθ' ὁ καλὸς ἐκεῖνος; *Hiccine eſt honeſtus ille?* Minus recte Lojolita quidam vertit: *Is pulcher ille dives.* Diſtinguitur enim πλούσιος à καλὸς, perque interrogationem effertur. Deinde καλὸς, quæ prima ejus ſignificatio eſt, non *pulchrum* hic, ſed *honeſtum* denotat, τ' εὐπρεπὲς, ut *honeſtum* contra pro *pulchro* uſurpatur apud Latinos. Sic *Virgo honeſta facie* pro *formoſa*. Idem.

τοι φίλοι; [1] τί παθὼν ἂν τοιοῦτός ἐστι; αὐχμηρός, ἄθλιος, ἢ σκαπανδύς, καὶ μισθωτός, ὡς ἔοικεν ἄτερ βαρείαν [2] καταφέρων τὴν δίκελλαν. [3] Ἐρ. [4] ὅτι μὲν εἰπεῖν, χρηστότης ἐπιτρέψειν αὐτόν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ἡ πρὸς τοὺς δεομένους. ἅπαντας οἰκτίρμων. ὡς δὲ ἀληθεῖ λόγῳ, ἄνοια, καὶ [5] εὐήθεια, καὶ ἀκεδασία τοῦ τοὺς φίλους. ὃς ὑσυνὶ [6] κόραξι, καὶ λύκοις χαριζόμενος. ἀλλ' ὑπὸ γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος τὸ ἧπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἑταίρους ὥσπερ ὑπ' οἰνοίας τοῦ πρὸς αὐτὸν, χαίρουσιν τῇ

amici? Quid illi accidit ut hoc sit habitu, squalidus, ærumnosus, fossor conductitius, ut conjicio, cùm tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos misericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nullusque in suscipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit sese corvis, lupisque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis misero jecur eroderetur, ob id amicos & sodales judicabat, quasi epulis gauderent, quòd erga sese be-

1 Τί παθὼν] Atticum dicendi genus, pro simplici τί; Sic & τί μαθὼν; apud Aristoph. in Lysistrata. τί μαθὼν ἀποδημεῖς; ubi tamen alii legere malunt, τί παθών; Vtrumque recte dici monet Casaubonus in suis observat. ad Athenæum. *Bart.*

2 Καταφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen studium exprimi fodientis & ligonem profundius solo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτε, inquit, βαθείας καταφέρων scil. τὴν δίκελλαν, i. e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram. Laborantem enim viderat Timonem & gnaviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Ἐρ.] Respondet iterum Iovi Mercurius, & profusam Timonis largitionem, quam sine delectu erga quosvis exercuit, egestatis causam esse dicit. *Idem.*

4 Ὅτι μὲν εἰπεῖν] Singularis infinitivi constructio. Aliquando sine infinito, ὡς ἀληθεῖ λόγῳ, *ut vere dicam*, quod statim sequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum simplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum simplicitate præditos, qui cum incauti esse solent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine significent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognost. Εὐήθεις ἀνθρωποι λέγονται μὲν καὶ οἱ κακοήθεις ἐν ὑποκρίσει τινί, καθάπερ ὁ πίθηκος Καλλίας. λέγονται δὲ καὶ οἱ ἁπλοῦν ἔχοντες τὸ ἦθος. ἀλλὰ τῷ μὲν πρώτῳ πάμπολλα χρῆσις ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῷ δ' ὑστέρῳ σπανιωτέρα. hinc & Lucianus εὐήθειαν & ἄνοιαν conjunxit hoc loco. ὑ συνὶ χαριζόμενος. Græca structura, pro χαρίζεσθαι, *non intellexit se largiri.* Docemur hic, in sumptibus faciendis modum esse servandum, nec semper, cuivis, ubivis & quavis de causa dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit, nec ita reserenda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici à gnathonicis diligenter discernendi, ut nos docet Plutarchus in libello suo eruditissimo: πῶς ἂν τις διαγείνοιτ' ἀπὸ κόλακα τοῦ φίλου. Idem.

6 Κόραξι & λύκοις] Idem passim dial. Mort. Sic vocat παρασίτους καὶ κόλακας. dictum antea ex Demosthene ad paginam 20. *Bourd.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines subdolos & rapaces, qui alienis opibus consumendis tantum intenti sunt; adulatores, qui miserum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturum* nomine etiam appellat testamentorum captatores. De quibus & Seneca in epist. 96. *Amicus ægro assidet, probamus; at hoc si hereditatis caussa facit, vultur est, cadaver ex-*

βορᾶ. [1] οἱ δὲ, τὸ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, ἢ ἀφειδαγόντες, εἴ τις ἢ μυελὸς εἴη, ἐκμυζήσαντες καὶ τοῦτον δὲ μόλις ἐπιμελῶς, ὥχοντο. αὖθις αὐτὸν, καὶ τὰς ῥίζας ἐκτετμημένον ἀπολιπόντες, ἤδη γαμερίζοντες ἔτι, ἤδη ἀφοσβλέποντες. [2] πόθεν γὰρ, ἢ ἐπικρεῶντες, ἢ ἐπιδιδόντες τὸ παράπαν. [3] διὰ ταῦτα δικελλίτης, καὶ [4] διφθερίας ὡς ὁρᾷς, ἀπολιπὼν ὑπ' αἰχύνης [5] τὸ ἄστυ, μισθὸν γεωργεῖ, [6] μελαγχολῶν

benevolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosissentque, deinde siqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxissent, abierunt, exuccum, & radicitus succisum deserentes, adeò ut non amplius agnoscant, aut aspiciant, tantum abest ut sint qui vicissim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res fossor, & sago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adversus in-

gra-

exspectat. Cum verò à tot vulturibus jecur erosum esse ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur suum cum luna semper renascens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyss. λ. quem locum pari majestate sic transtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus Porrigitur, rostroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, usus est verbo κείρειν sive tondendi Lucianus χρῆ μεταφορᾷ, pro depasci vel dilaniare: τὰ ἥπατα ἐκκόπτειν dixit in Prometheo. *Edit.*

1 Οἱ δὲ, τὸ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς] Extremam parasitorum ingluviem & Timonis egestatem designat similitudine desumpta ab avide vorantibus, qui non tantum ossa denudant, circumrodunque, sed & succum omnem & medullam penitus exsugunt, quod est, τὸ μυελὸν ἐκμυζᾶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos solum, sed una stirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne sit spes ulla renascendi. quod in tyrannum aptabat olim Alexander Magnus: κεκοφὼν, inquiebat, μισῶ τὰ ἐκ ῥιζῶν ἐκτέμνοντα τὰ λάχανα, i. e. *Olitorem odi, qui radicitus herbas convellit atque ab ima stirpe excidit.* Idem.

2 Πόθεν γὰρ] Concisum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Vnde hoc fieri possit?* vel, *qui credi fas sit?* Sic & Aristoph. in Vespis: πόθεν ὦ γαθέ. ubi commentator, τὸ πόθεν, ἀρνητικὸν est positumque pro ἡδαμῶς. Vtitur eodem loquendi genere Dionysius Halicarnass. lib. 4. Ἀ'φεῖχε τὴν ἡγεμονίαν παρὰλαβεῖν, ὡς οἱ ἀφ' αὐτῶν γενόμενοι βασιλεῖς; πόθεν; ἀπολλύει δὲ δίκ. *Num imperium accepit eo modo quo reges, qui eum antecesserunt? unde? multum abest.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epist. 14. *Quæ nos refugimus, non quia feveriores. unde enim? sed quia timidiores sumus.* Hujus formulæ venustatem & usum non advertentes priscorum auctorum interpretes, plurima in iis loca corrupere, ut ostendit Casaubonus in Athenæum, & post eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita sua dissertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα δικελλίτης] Mercurius αἰπολογῶν causas enarrat, cur in miserandam hanc sortem inciderit Timon, simulque eorum detestatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non vicissim grates rependunt, sed optime de se meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερίας] A veste pellicea quam gerebat. ὑποδιφθερον paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθερίαι vocantur ab hac pelle senes, qui in rustico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄστυ] Athenas intelligit ἀντονομαστικῶς, ut volunt, unde ἀστοὶ & ἀστικοὶ

τοῖς κακοῖς. ὅπι οἱ πλουτοῦντες παρ' αὐτῷ, μάλα ὑπερφυῶς παρέρχονται, οὐδὲ γινώσκεσθαι Τίμωνα κελεύουσιν. [1] Ζ. κλαυστέον μὲν ὑπερφυῶς ἀνήρ, οὐδὲ ἀμελητέον. εἰκότως γὰρ ἠγανάκτει δυσχεραίνων. ἐπὶ καὶ ὅμοια ποιήσομεν [2] τοῖς κατακρήτοις κόλαξιν ἐκείνοις, ἐπιλελησμένοι ἀνδρὸς, τοσαῦτα [3] πείσαντος, καὶ αἰγῶν πίονα [4] καύσαντος ἡμῖν ἐπὶ τῷ βωμῷ. ἵνα γὰν [5] ἐν ταῖς ῥισὶ τὸν κνίσ-

gratos atra bile ſtomachatur, qui quidem ſua benignitate ditati, nunc admodum faſtuoſe prætereant, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, noverint. *Iup.* At verò vir neutiquam faſtidiendus & negligendus, qui jure optimo indignatur, quòd his agat in malis: ſiquidem & execrandos illos adulatores ſumus imitaturi, ſi ejus viri obliviſcamur, qui tot pinguiſſimos tauros & capras nobis in aris adolevit: quorum nidor mihi etiam num in naribus re-

cives, peculiariter Athenienſes. Alii tamen ſynecdochen hic ſtatuere malunt, ſiquidem Athenæ in duas olim diviſæ erant partes; *urbem* quæ dicta ἄστυ, & *portum*, qui πειραιεὺς vocatus: eas autem uno complectebatur ambitu, ita ut plebei & democratiæ fautores in regione Pyræei agerent, elegantiores nobilioreſque aſtu incolerent. A potiori igitur parte & ad portus diſcrimen ἄστυ & ἀστικὸς nominabant. *Barl.*

6 Μελαγχολῶν τοῖς κακοῖς] Interpres vertit: *Adverſus ingratos atra bile ſtomachabatur.* Stephanus mavult: *furens ob mala vel malos.* Nam videns Timon eos, qui ipſius beneficio divites facti erant, tam ingratos eſſe, ut ne adſpectu quidem dignarentur, ſumpto ligone & diphthera terram colere inſtituit, inſania quadam ex mœrore illo correptus. Ex nimia enim atræ bilis redundantia, ut ſupra diximus, exoritur ſæpe furor. hinc μελαγχολᾶν, pro inſanire. *Idem.*

1 Ζ. Καὶ μὲν ὑπερφυῶς ἀνὴρ] Sequitur οἰκτος ſive commiſeratio. Iupiter enim Timonis miſertus & indigne ferens iſtorum hominum perfidiam, ejus curam habendam eſſe monet. *Idem.*

2 Τοῖς κατακρήτοις] Epitheton adulatoribus aptum & fere perpetuum apud Lucianum. κατάκρατοι dicuntur execratione digni, ἢ κατακρῶν ἄξιοι. *devoti* Latinis, ut notat Scaliger ad Catullum. *Idem.*

3 Τοσαῦτα τε ἕ αἰγῶν] Ex Homer. 1. Iliad. quæ repetit multoties. *Bourd.* τοσαῦτα τε] Laudat Timonem à ſua in Deos pietate & liberalitate. Supra, *totas cum hecatombas obtuliſſe dixit.* αἰγῶν πίοτατα, conſtructio Attica, pro αἶγας πιοτάτας. Sic vocantur αἱ εὐτραφεῖς ἕ σιτευταὶ, id eſt, *bene habitæ ſeu ſaginatæ*, Barl.

4 Καύσαντος] *Adolere* dicunt Latini, deque victimis uſurpatur quæ igni imponuntur, קטר, ut Hebræi loquuntur. Deductum τὸ καίειν ex Heb. קטר, id eſt, cumbuſſit, cujus Niphal in uſu. *Idem.*

5 Ἐν ταῖς ῥισὶ] Salſe Gentilium deridet ſuperſtitionem, qui Deos victimarum ſuarum fumigatione & nidore affici credebant, ideoque ſacrorum ritibus intereſſe, ut etiam agnoſcit Porphyrius. quod & de vero Deo judicaſſe videntur Hebræorum hoſtes, Deut. cap. 32. verſ. 37. *Vbi Dii eorum*, inquiunt, *qui adipem ſacrificiorum eorum comederunt, libaminiſque vinum biberunt.* quod ex eo forte ortum putant nonnulli, quia altare, *menſa Dei*, & victimæ, *cibus Dei*, in ſacris litteris appellantur, Ezechiel. cap. 41. & 44. Item Malach. cap. 1. verſ. 12. Sic & Homericus ille Iupiter ad Æthiopas comeſſatum iviſſe dicitur Iliad. primo, Ἀντιόωσι ἀγῶν ἐνιαυσὸν, αἰγῶν τελείων, h. e. *ut conſequatur nidorem ovium caprarumque eximarum*, ut de Apolline ſuo ibidem ait poëta. ad quem locum & ſimiles reſpexiſſe videtur Lucianus. Cauſſam vero cur id fictum creditumve à veteribus,

σαν αὐτῶν ἔχω. [1] πάλαι γὰρ ἀσχολίας τε, καὶ θορύβου πολλοῦ τοῦ ἐπιορκάντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δὲ καὶ φόβου δεδιότος τοὺς εὐσεβοῦντας, πολλοὶ γάρ εἰσι, καὶ [2] δυσφύλακτοι, καὶ οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον [3] καταμύσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι, πολλοῦ ἤδη χρόνου οὐδ' ἀπέβλεψα εἰς τὴν Ἀττικήν. [4] καὶ μάλιστα ἐξ ὧν φιλοσοφίας τε, καὶ θορύβου πολλοῦ τοῦ ἐπιορκάντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δὲ καὶ φόβου δεδιότος τοὺς εὐσεβοῦντας, πολλοὶ γάρ εἰσι, καὶ δυσφύλακτοι, καὶ οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον καταμύσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι, πολλοῦ ἤδη χρόνου οὐδ' ἀπέβλεψα εἰς τὴν Ἀττικήν. καὶ μάλιστα ἐξ ὧν φιλο-

resident. Tametsi propter negotia, magnamque pejerantium turbam, & eorum qui vi agunt & rapina vivunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & observatu difficiles, & ne minimum quidem nos connivere sinunt, multo jam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philo-

sophiæ

ribus, exponit Spondanus ad Hom. Iliad. ut nimirum docerent, ob Deorum præsentiam non nisi cum verecundia quadam accedendum esse ad sacrificia, & à voluptatibus sibi temperandum. *Barl.*

1 Πάλαι γὰρ ἀσχολίας τε] Excusationem subdit Iupiter ridiculam prorsus ac jocosam, cur Timonis non meminerit, nempe negociorum & hominum improborum confertam multitudinem. Ita de Iove suo opinabatur infrunita Gentilitas, unde & tantam Deorum ancillantium turbam ipsi in subsidium finxit, quorum consilio & opere uteretur in hoc mundi regimine. Sic Onatus Pythagoricus apud Stobæum in eclog. Phys. Τοὶ δὲ ἄλλοι θεοὶ ποτὶ τὸ πρῶτον θεὸν ὡς γοντὸν ἅπας ἔχοντι, ὥσπερ χορὸς ποτὶ κορυφαῖον, ὡς στρατιᾶ ποτὶ στραταγόν, i. e. *Reliqui Dii erga primum summumque mente cognoscendum se habent, ut chorus ad coryphæum, & milites ad Ducem.* Et Seneca Stoicus de immatura morte differens, unum quidem Deum agnoscit, sed talem, qui ad regni sui administrationem reliquos genuerit Deos, *ut omnia sub ducibus irent, & a quo numina ista, quæ singula adorantur, suspensa sunt.* hinc *Dii Consentes*, & *minorum gentium.* quos velut coadjutores suos, & consiliarios ad hoc universi gubernaculum adhibet Iupiter. Rectius Cicero in lib. de Legib. *Nihil est præstantius Deo: ab eo igitur mundum regi necesse est, nulli igitur est natura obediens, aut subjectus Deus: omnem regit ipse naturam.* Quid autem sit Deus, in consolatione definit: *mens* scil. *soluta quædam & segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens, omnia movens.* Zenoni Stoicorum principi, *mens æterna* dicitur, *& indefessa, perfecta consummataque virtutis.* Idem.

2 Δυσφύλακτοι] Bifariam exponi potest, vel *difficiles observatu*, vel, *vitatu*, ut etiam Hesychius interpretatur. *Idem.*

3 Καταμῦσαι] Pro eo non raro invenias καμμῦσαι addito nomine ὀφθαλμὼς. ut Act. Apost. cap. 26. ὡς ἂν ὀφθαλμὰς αὐτῶν ἐκάμμυσαν. Magis Atticum est, cum absolute ponitur. Quæ sequuntur verba, οὐδ' ἀπέβλεψα, &c. pessime versa sunt ab Erasmo, quod ut vidit Pererius, optime locum interpolavit. Est enim negativa oratio, ut patet ex particula οὐδὲ verbo præfixa, quam aut non legisse in suo codice, aut non advertisse videtur magnus ille Batavus. *Idem.*

4 Καὶ μάλιστα ἐξ ὧ φιλοσοφίας] Aliam adducit suæ ἀδιαλείψιας caussam Iupiter non minus ferialem, dissidia scil. & altercationes Philosophorum, quibus fatum, ut exaudire non potuerit clamantium vota & supplicationes. Atque ita occasionem denuò captat auctor Philosophos traducendi. non quod sapientiæ studium damnaret, (philosophum enim se profitetur in Piscatore) sed sophistarum quorundam βδελύγματα & insulsos errores liberiore calamo perstringit, personamque eorum probitatem in lucem protrahit, ut tandem videri desinerent, quod non essent. Eorum philosophiam non nisi λόγων ἔριδας, seu λογομαχίας esse asserit, ut pote qui non tam solidis rationibus, quam stolidis clamoribus, idque de rebus inanibus, inter se disceptarent. ϛωμύλματα & ὀπτυλλίδας appellat Aristophanes in Nebul. De his Seneca: *Fugitivis clamoribus non ad calamos,*

sed

σοφία, [1] καὶ λόγων ἔριδες [2] ἐπ-
πόλασεν αὐτοῖς. μεχθμῶν γὰρ
ὄντος ἀλλήλοις, ἐ κεκραγότων, ὑδὲ
ἐπακούειν [3] ἐοικότων, ὥστε ἢ
[4] ἐπευσυρμόν χρὴ τὰ ὦτα κωφῆσθ,
ἢ ἐπιτρίβηναι ὑπὸ αὐτῶν, [5] ἀ-
φεστλώ τινα, [6] καὶ ἀσώματα, καὶ
λήρους [7] μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνειρόν-
των. διὰ ταῦτά τοι ἐ τὸν ἀμε-
ληθῆναι συνέβη ὑπὸ ἡμῶν, [8] ὃ
φαῦλον ὄντα. [9] ὅμως ὁ τ πλῆ-
τον ὦ Ἑρμῆ προσκαλεῖται, ἄπιθι

losophia, & verborum contentiones, apud iſtos increbuerunt, adeò ut iſtis inter ſe pugnantibus, vociferantibuſque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi neceſſum eſt, aut auribus obturatis ſedere, aut ab ipſis perdi, qui virtutem quandam, & neſcio quæ incorporea, nugaſque magna voce connectunt. Hinc factum eſt, ut hic quoque à nobis neglectus fuerit, quamvis non ſit deſpicabilis. Quod reliquum eſt Mercuri, aſſumpto Plu-

to,

ſed ad oblivioſas aures ſemper certant. Hærent in verbis, & ætatem totam in adytis terunt, penetralia (veræ ſcil. philoſophiæ) *nunquam vident.* Barl.

1 Καὶ λόγων ἔριδες] Sic in omnibus dialogis: hæc enim Luciano ſubjecta materies. *Bourd.*

2 Ἐπιπόλασεν] Nullum verbum æque Luciano frequens. Sic in Cataplo, & de Mercede Conductis, & paſſim. ἐπιπολὴ τὸ ἀπὸ τῆς παρεκπιπτόμβρων ἀναχόμβρων, ἐπιμπολᾶν, καθροαίνειν. Interp. Sophocl. ad Aiac. Flag. Heſych. Suid. Poll. *Idem.* Elegans verbum & Luciano familiare. De iis rebus propriè dicitur, quæ in aquarum ſuperficie natant atque fluitant. hic χρῆ μεταφορᾷ uſurpatur pro *increbeſcere.* quemadmodum & Philo ὑπιπολάζουσαν ἀσέβειαν ſcite dixit, *impietatem exuberantem & invaleſcentem.* Barl.

3 Ἐοικότων] Pro, ἐθέλοντι. quod & frequentatum Latinis. vide Budæum in Comment. *Idem.*

4 Ἐπευσυρμόν] Attice pro ἐπεύσυρτα in media voce. Ariſtoph. ἐπεύσας τὸ στόμα τῆς χύτρας dixit in Pluto, id eſt, os obſtruere Rhetorum. Alias pro implere accipitur, ut apud Hom. νήματ' ἀσαντοῖο βεβυσμένον i. e. πεπλεγμένον, ut interpretatur Euſtath. *Idem.*

5 Ἀφεστλώ τινα] Stoicos perſtringit, qui virtutem magna contentione deblaterabant, nec minus quam virtutem ipſam ſectabantur. Porticus enim in virtute ſummum hominis bonum collocabat, ſed in hoc diſſidebat à Peripateticorum ſchola: utrum in *virtutis habitu, an actione* illud maxime emineret, de quo Ariſtotel. lib. 1. ethic. *Idem.*

6 Καὶ ἀσώματα] Hoc imprimis tangit Platonicos qui contra Epicureos non corpora ſolum, ſed & ἀσώματα ſeu incorpora quædam, nempe *mentem* & *Spiritus* ſtatuebant. Neque enim apud ullos de ſpirituum cultu plura reperias, quam apud τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος, quorum opinio erat, *Spiritus procurare certis precatibus*, ut ait Apulejus de Deo Socratis. Hos & eorum ſimiles magno conatu magnas nugas agere dicit, quod eſt λήρους ξυνείρειν ad verb. *nugas connectere*, ex Attico ξυῶ, & εἴρω, τὸ ἄπλετον, necto. *Idem.*

7 Μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Sic paſſim inducit Pſeudophiloſophos ſuos μεγάλῃ τῇ φωνῇ κεκραγότας, magna & tragica voce ſibi invicem obſtrepentes. *Bourd.*

8 Οὐ φαῦλον ὄντα] *Cum non ſit contemnendus*, ſed in pretio habendus, ac juvandus. λιτότητα Rhetores vocant. Nomen φαύλου hic accipitur in generaliori ſignificatione, rebuſque convenit minus bonis, hoc eſt, vilibus ac contemptis. *Barl.*

9 Ὅμως ὁ τ πλῆτον ὦ Ἑρμῆ προσκαλεῖται] Iupiter Timonis pietate motus Mercurium jubet accerſere Plutum, qui cum Theſauro Timonem adeat, eumque,

ut

περὶ αὐτὸν κατὰ τάχος. ἀγέτω δὲ πλοῦτ]ον καὶ τὸ θησαυρὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ μαιέσθωσαν ἄμφω ὁ δῆμός τε Τίμωνι, μὴ δὲ ἀπαυθαδίσωνται ἔτω ῥᾳδίως, κἂν ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητ]ος αὐδὶς ἐνδιάκη αὐτοὺς τὸ οἰκίας. [1] περὶ δὲ τῶν ηλάκων ἐκείνων, καὶ τῆς ἀκαιρείας, ἣν ἐπιδείξασθαι ἔοικε αὐτὸν, καὶ αὖθις μὴ σκέψωμαι; καὶ δίκλω δώσουσιν, ἐπειδὰν τὰ κεραυνῶν ἐπισκοδῶσι. [2] κατεπαγμέναι γὰρ αὐτοῦ, καὶ [3] ἀποστομωδίαι εἰσὶ δύο ἀκῖναι αἱ μίγιστα, ὁπότε φιλοπρεπέστερον ἠκόντισε τοῦτο ἐπὶ τὸ σοφιστὴν [4] Ἀναξαγό-

to, celeriter ad hunc eas. Plutus autem unà secum etiam ducat Thesaurum, & ambo apud Timonem perseverent, nec tam facilè demigrent, etiamsi quàm maximè rursum illos præ bonitate domo exigat. Cæterùm de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & pœnas dabunt simul atque fulmen præparavero. Nam fracti sunt, & retusa cuspide duo radii ejus maximi, quum nuper acriùs in sophistam Anaxagoram jaculater,

ut ante, locupletem reddat. Divitias, quæ Græcis πλοῦτος nomine veniunt, & Thesaurum, quod est κρύπτον χρῆμα, veluti Deos repræsentat Lucianus. Pluti genealogiam recenset Hesiodus, eumque inter *Semideos* collocat, ac Cererē lasioque natum perhibet. Nec alius ab hoc ὁ Πλούτων, inferorum Deus. Ab infernis enim, hoc est, intimis terræ visceribus eruuntur opes. Quem propterea *Ditem* appellarunt Latini, ut docet Cicero lib. 2. de nat. Deorum Boëthius:

Hoc quicquid placet excitatque mentes,
Infimis tellus aluit cavernis.

Et hæc ratio est, cur Carrio apud Aristophanem mox *Plutonem* vocet, quem antea *Plutum*. μῶν τοῦτο, inquit, τὸν Πλοῦτων' παρεκαθέζετο. de Æsculapio loquitur ad Plutum accedente, ubi Scholiastes. ὁ Πλοῦτος ἔτω λέγεται· καὶ εἰκότως ἐκ αὐτὸν τὸν Πλοῦτωνα ὁ Ἅιδλυ νομίζεσι. quod & testimonio probat verborum Sophoclis ex hac fabula, Πλούτων δ' ἐπείσθη· item, ἐμὸν Πλοῦτων' ἀμεμφίας χάριν. ubi Πλοῦτων idem qui Πλοῦτος, pro opibus ac divitiis. Poëtæ tamen, utut hæc duo Numina distinguant, utrique divitiarum tribuunt imperium. *Barl.*

1 Περὶ δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων] Sequitur alia Iovis excusatio, fulminis scil. confractio, & radiorum obtusio. *Idem.*

2 Κατεπαγμέναι εἰσὶ] *Diffracti sunt*, dialysi Atticâ τοῦ *n* in εα, à κατάγνυμι vel κατάγνυμαι, diffringo, quod est in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Fulmini etiam, ut astris, sui tribuuntur radii. Virgilius de Cyclopibus 8. Æneid.

Treis imbris torti radios, treis nubis aquosæ
Addiderant, rutili tres ignis & alitis Austri. Idem.

3 Ἀποστομωδίαι] Scilicet quod ad cuspidem attinet. ἀποστομῶδες dicitur ferrum, cujus cuspis hebetatur atque retunditur. Fulmen enim Iovis, ut telum consideratur, cujus acies retusa est. Nam & gladiis sua sunt στόματα, id est, mucrones sive cuspides, quibus veluti mordent. Hinc ἀμφίστομος, seu δίστομος gladius, ὁ ἀμφοτέρως δεν ἠκονημένος, qui anceps est & utrimque scindit. & ξίφος ὀξύστομον apud Euripidem, pro acuti oris gladio: nec non, οἱ στόματι μαχαίρης πεσόντες dicuntur, qui acie gladii, id est, in bello cadunt, Lucæ cap. 21. vers. 24. quod loquendi genus mere Hebraicum est. *Idem.*

4 Ἀναξαγόραν] Fuit Anaxagoras philosophus Clazomenius insignis, qui Xerxis Persarum regis tempore floruit. Mundi hoc atque Naturæ opificium ab æterna mente architectatrice conditum & ordinatum esse docuit. cujus hic extat ver-

ρων, ὃς ἔπειθε τὰς ὁμιλητὰς [1] μηδὲ ὅλως εἶναί τινας [2] ἡμᾶς τοὺς θεούς. [3] ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν [4] διήμαρτον. [5] ὑπερέχει γάρ αὐτὸν τὴν χεῖρα Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς,

rer, qui suis familiaribus persuadebat, nullos esse nos qui Dii vocamur. At ab illo aberravi: nam obtenta manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Castoris

versus omni memoria dignus: Νοῦς ἐστι διακοσμῶν τὸ ὅλον πάντων κίνησις. hoc est: *Mens aterna est, que gubernans omnia, omnium est causa.* Laërt. lib. 2. Quæ laudabilis de Deo uno veritatis professio, ut Socrati, sic & illi noxia fuit. Nam ea doctrina tantam sibi invidiam conflavit apud Athenienses, ut ex ea ansam raperent ipsum ἀθεότητος accusandi, & talentum promitterent, quisquis interficeret. Etenim hanc esse causam ipse Iupiter indicat, cum Sophistam eum vocat, ideoque in illum se fulmen torsisse dicat, quod suis familiaribus & discipulis persuaderet, nullo pacto esse Deos, quos pro talibus haberent Athenienses. *Barl.*

1 Μηδὲ εἶναί τινας] *Neque alicujus pretii esse nos.* nam π' aliquando προσωπεῖον denotat singulare ad differentiam τῶν τυχόντων. Sic Iuvenalis:

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
Si vis esse aliquis. ——

vel, *nullos*, inquit, id est, nulla divinitate præditos. Ita regius vates idola Gentium vocat הבלי עמים, *vanitates mendacii*, hoc est, *res vanissimas & nihili*, ut exponunt Iunius & Beza. Et Apostolus Gentium τὸ εἴδωλον nihil esse dicit (οὐδὲν) non materiam spectans, sed formam, quæ res veras mentitur, cum unus tantum sit Deus. 1. ad Corinth. cap. 8. Anaxagoræ, ut & hoc ἀπαρόδῳ dicam, non absimilis fuit Lucianus noster, quem immerito ἄθεον vocat Iustinus Martyr in oratione contra Græcos. Unum quippe Deum conditorem universi & moderatorem cum sapientissimis Philosophis agnoscit. Sed peccat eximius Dei servus, quod ex alienâ potius iudicet sententia, quam suâ. ἀθεότητος audit, sed ab iis, quorum profanos & ridiculos cultus ritusque passim traducit. Quod vero Christo Servatori convicium dicat alicubi, ut in Peregrino, si modo Luciani sunt de quibus inter doctos non sine justis rationibus dubitari video, ex eo non atheus propriè loquendo, sed ἀγνοήσεως potius fuerit dicendus, ut Iudæi omnes & pagani. Ἀθεότητος accusati olim & quidem merito Protagoras Abderites, Theodorus Cyrenaicus, Melius Diagoras, aliive, qui πλὴν ὀλιγοστατα, id est, plurium deorum impietatem fugientes, in ipsam impietatem, quasi in voraginem quandam delapsi sunt, ut nullum Numen admitterent. *Idem.*

2 Ἡμᾶς τοῦ θεοῦς] Ead. in Iove Confut. & Tragœd. *Bourd.*

3 Ἀλλ' ἐκεῖνος] ὦ Præclarum Iovem! cujus fulmen, ut pilam, obtenta manu retundere valeant homines. *Barl.*

4 Διήμαρτον] Iovi ἀδοξίαν exprobrat. Διαμαρτάνειν aberrare est à scopo. De Pericle quod ait, verum est, eum Anaxagoræ fuisse patronum ac defensorem adversus accusatores. Nam cum à Cleone accusaretur impietatis, quod Solem, quem pro Deo colebant Athenienses, vocasset διάπυρον μίδρον, hoc est, *candentem massam* ac *penitus ignitam*, sive *globum quendam igneum*, λιθώδη & βαρύν, ut Plutarchus scribit, à Pericle defensus est. Refert Hermippus apud Laërtium: Periclem, cum nullum Anaxagoræ crimen impingi comperisset, dixisse: *Ego discipulus istius sum. Nolite igitur iniquis calumniis inducti perdere, verum mihi potius obtemperate, liberumque eum abire permittite, sicque factum esse.* Non tamen effugere potuit, quo minus talentum solveret. *Idem.*

5 Ὑπερέχει γὰρ αὐτὸν τὴν χεῖρα Περικλῆς] Interpretandum hoc est de judicio, nam in eo impietatis accusatus Anaxagoras à Pericle defensus est discipulo suo, ὑπερέχει τὴν χεῖρα autem eleganter dixit, quia in orando manus dextra move-

ba-

εἰς τὸ ἀνάκειον [2] ἀποσκήψας, ἐκεῖνό τι κατέφλεξε. καὶ αὐτὸς [3] ὀλίγου δεῖν, συνεπέσθη ἀπὸ τῆς πέτρας. [4] πλὴν ἐκεῖνη ἐν τοσούτῳ καὶ αὕτη πεφεύγει ἴσως αὐτοῖς,

ris & Pollucis templum detortum, tum illud exussit, tum ipsum ad saxum pene est comminutum. Quanquam vel id supplicii satis magnum in istos fuerit, si di-

batur, & accommodabatur ejus motus ad verba pronuntiantis. Testatur id locus elegans Aristophanis ἐκ ἐκκλησιαζ. ubi salax mulier.

Ἐκεῖνο δ' ὃ πεφοντίκαμεν, ὅτου τρόπου
Τὰς χεῖρας αἴρειν μεμνοάσαμεν τότε
Εἰσομένας γὰς αἴρειν τὰ σκέλη.
Illud autem non prævidemus, quonam modo
Manus tolleret tunc meminerimus
Quippe non manus, sed pedes tollere assueta sumus.

Isque apud Græcos in dicendo habitus erat, ut dextrum brachium humero exserent. Praxagora ibid.

Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως ὑ χειροτονητέον,
Ἐξαμισάσαις τ' ἄτερον βραχίονα.
Res illa difficilis est, tamen extendenda manus
Ab humero minantibus brachium.

Quare unius tantum manus mentionem facit Lucianus. Gisb. Cuperus observat lib. III. c. 2. *Almeloveen.* Iocosè dictum. *Supra aliquem tenere manum*, est eum protegere. Metaphoricum loquendi genus & Homero familiare. Sic ille Iliad. 4. Οὐδέ' ἴδωτ', αἰὶ ὔμμιν ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων, id est, *ut videatur, si vobis supra teneat manum Saturnius.* Et apud eundem poëtam Iliad. 1. μάλα γὰς ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς χεῖρα ἐὸν ὑπερέσχε. Vsi & hoc dicendi schemate Aristoph. Plutarch. alii. Galli quorum lingua cum Græca in plurimis συμβολίζῃ, similiter dicunt *maintenir.* Barl.

1 Εἰς τὸ Ἀνάκειον] Vide Suid. & Hesych. verbo ἄνακες. Bourd. Templum Castoris & Pollucis Dioscurorum, qui ἄνακες sive ἄνακοι vocantur, vel per excellentiam, quod ex Iove rege antiquissimo & Leda nati. ἄναξ enim rex, inde ἄνακες, qui postea ἄνακτες inserto τ, ut νυξ, νύκτος, postea νυκτὸς: vel quod ἀνατῶς i. e. ὀπτιμελῶς, cum cura singulari servarint Athenienses, à quibus & eorum festum celebrari solebat ἀνάκεια dictum. Gerardus Vossius vir in omni antiquitate versatissimus sic appellatos putat, quod descenderint ab antiqua & illustri stirpe Anacim Palæstinæ, unde à Iosua profligati in Græciam concesserint, quem vide lib. I. de origine & progressu Idol. cap. 13. *Barl.*

2 Παρασκήψας] *Detortum*, vel, *à scopo delapsum.* Præpositio vitium designat σκήψαι Hesychius interpretatur πεσεῖν, sed proprie est σφοδρῶς καὶ ῥαγδαίως καταφέρεσθαι. hinc σκηπτὸς pro fulmine, quod *impetu devehitur in terras*, ut Apulejus loquitur lib. de mundo. *Idem.*

3 Ὀλίγου δεῖν] Elegans loquendi formula, *parum abfuit, propemodum, fere, pæne* ὀλίγου. Pro eodem & μικρὸν δεῖν, & sine verbo, ὀλίγου vel μικροῦ dicunt Græci, *minimo* Latini. Capitolinus: *addens minimo se ægre mortem ferre filium superstitem relinquens.* Ita locum depravatum hactenus nec intellectum restituit Cl. Salmasius in Plin. exercit. ad Solin. *Idem.*

4 Πλὴν ἱκανὴ ἐν τοσούτῳ] Consolatur se eo nomine Iupiter, quod satis supplicii futurum credat ingratis & improbis, licet alia ratione injuriam illorum vindicare nom possit, si Timonem conspexerint repente locupletem factum. Novit enim nullum majus esse tormentum invidia & macrescere improbos lætis bonorum successibus rebusque opimis. *Idem.*

1 T mg-

εἰ [1] ὑπερπλουτῆσαι τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. [2] Ἐρ. [3] οἷον ἦν τὸ μέγα κεκραγέναι, καὶ [4] ὀχλητὴν εἶναι, καὶ θρασύν. οὐ τοῖς δικαιολογεῖσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς εὐχερέσιν τοῦτο χρήσιμον; ἰδοὺ γὰρ αὐτίκα μάλα πλουσίῳ ὄντι πενεστάτῳ κατηγήσατο ὁ Τίμων, βοήσας, καὶ παῤῥησιασάμενος ἀντὶ ψελλοῦ καὶ ἀτόλμου.

si ditissimum videant factum fuisse Timonem. *Merc.* Quantum habet momenti altum vociferari, & obstreperum, audacemque esse? idque non iis modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. En mox è pauperrimo dives evaserit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquen-

1 Ὑπερπλουτῆσαι] Quanquam viri virtute præstantes ob animi corporisque dotes maxima sæpe invidia laborent, tamen ut Aristoteles docet lib. 2. Rhetor. sæpius ea locum habet in bonis fortunæ. Pindarus in Pythiis: ἔχει μὲν ὄλβος ὑπερβαίνων μείονα φθόνον. ὁ δὲ χαμηλὰ πίτνων ἀφαυρὸς βρέμει, hoc est, *habent opes & res secunda non parvam invidiam. Qui autem pauper est, humi jacet & obscurum fremit.* Hinc Plautus in Truculento: *Malo mihi inimicos invidere, quam me inimicis meis.* Nam quibus invidemus, illi opipare & splendide vivunt: eorum autem qui miseri & calamitosi sunt, miseremur. Novit hoc Sulmonensis poëta, ubi elegantissimis versibus invidiam describens inter alia subdit:

Tum videt ingratos intabescitque videndo
Successus hominum, carpitque & carpitur ipsa
Supplicioque sui est. ———

Egregiè in hanc rem Seneca philosophus: *Vtinam*, inquit, *invidi oculos haberent in omnibus civitatibus, ut de omnium felicitatibus torquerentur: nam quanta felicium sunt gaudia, tanti invidorum sunt gemitus.* Barl.

2 Ἐρ.] Epiphonemate declarat Mercurius, sæpe audaces & importunos flagitatores Iovem habère propitium: timidos contra & verecundos ab eo negligi. Exemplum præclarè habemus in muliere Cananæa Matth. cap. 15. Vere dictum à vatum principe: Αἰδὼς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ πρήϊστη i. e. *Verecundia non utilis est viro egenti.* qui versus legitur Odyss. g. & citatur à Platone in Lachete. Vult enim summus ille ἀόρατος ἀδιάκλαυστος inclamari & precibus expugnari, quo declaretur intimus indigentiæ nostræ sensus. Et sæpe videmus accidere, ut importunus & audax mendicus obtineat, quod verecundo denegatur. *Idem.*

3 Οἷον ἐμοῦ] Quantum est, vel quantum momenti habet. Per admirationem hæc legenda & cum acclamatione. ἦν pro ἐστὶ positum. Sic ἐχρῆν, ἤδη, ἔπλετο, & alia pro præsentibus usurpata inveniuntur. Quod in usum venisse putat Budæus ex eo, quia nullum tempus præsens dici possit, si ad verum exacte loqui volumus: esse autem proprie præsens τὸ ἀεὶ ὂν ὡσαύτως ἔχον, ut Plato scribit in Timæo, id est, quod semper est, & eodem modo se habet. *Idem.*

4 Ὀχλητὴν εἶ] In Euangelio Lucæ dicitur, κάμπτης παρίχετο, cap. 8. ἀναίδεια ibidem appellatur, quæ ἐν τοῖς δικαζομένοις, ut recte notant interpretes, non vitio sed laudi ducitur. *Importunitatem* alii; *instantiam* Syrus paraphrastes transtulit. Quid quod Homerus hominem importunum vocet ἀναιδῆ, quem hic Lucianus ὀχλητὴν & θρασύν. Per τοὺς δικαιολογοῦντας intelligit causidicos sive causarum patronos, qui ad rei defensionem τὰ δίκαια, id est, jura adferunt. Notat Lucianus sui ævi rabulas forenses, qui strepitu magis & inconditis clamoribus rem agebant, quam jure aut legibus. *Caninam* eorum *eloquentiam* & *sanguisugam* merito dixit Columella. *Togatos vultures* eosdem appellare solebat Apulejus, qui in fas nefasque linguas & verba locant. In hos enim, non in γνησίους juris antistites vel advocatos invehitur Samosatensis noster, cum ipse patronum se reorumque vindicem præstiterit non semel. Gravissime Plato: ἱερόν τι συμβούλιον, id est, *Sacra quædam res est consultatio.* Idem.

1 Ἐπι-

ἀδρ⊙ σὸ τῇ ψυχῇ; καὶ [1] ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δ' ἅπαξ ἕκαστον ἐπικεκυφὼς, ἐπ' ἀν ἕκαστος ἀμελήσῃ. [2] Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ σὸν ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄριστε πλοῦτε, καὶ ταῦτα, ἐμοῦ κελεύοντος; [3] Πλοῦ. ὅτι τὴ Δία [4] ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξεφόρει, καὶ εἰς πολλὰ κατεμέριζε. καὶ ταῦτα, πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄντα. καὶ μόνον οὐχὶ [5] δικαίοις με ἐξεῶσθαι τῶ

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo siluisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me iussus? *Plut.* quoniam per Iovem injuria me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fusciuis ex ædibus ex-

1 Ἐπιστρέψας τὸν Δία] Propriè ὀπτρέφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, suique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ ἂν ἀν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nullique fidentem, imitatus hâc in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἀλλὰ λέγουσι πάντες, οἱ δειλόταλον ὄντ' ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dictitant, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δειλόν θ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vitæ sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus causam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuò ire recusét Plutus, præsertim à se jussus. Deo siquid jubeat, continuò obediendum. *Verus obediens*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quis præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim parat aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi, & se totum intus colligit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua πολυθεΐα etiam agnovisse Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: refragari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando ἀνυπόδυτον, & summum esse innuit: aliquando mixti generis sive ἀριστοκρατικὸν facit, cæteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι τὴ Δία] Responsio Pluti αἰτιολογική. Prodigalitatem Timonis in causa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινὰ, & ὑβρίζειν εἰς τινα, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ ἐξ ἄλλου τρόπου· τὸ δὲ εἰς σὲ ὅταν εἰς τι τῶν σῶν γίγνῃ ἢ ὕβρις. ἔστι δ' ὅτε γυναῖκα ὑβρίζῃ τις σὴν εἰς σὲ ὑβρίζῃ, ἔστι παῖδα ἢ φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέτην. *Te contumelia afficere, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto. At in te contumeliosus esse dicor quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum & amicum, & certe qui servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, uti & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Δικαίοις] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ὁ Εἰρήνη, fusciuis & clamoribus ejecta dicitur. Τύνδε

οἰκίας, [1] καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀποῤῥιπτοῦντες. [2] αὖθις ἐπ' ἄπληστα δεῖπνα, [3] κόλαξι, καὶ ἑταίραις ἀναδησόμενος; ἐπὶ

extruſerit, ſicut qui è manibus ignem abjiciunt. Num rurſus ad iſtum ibo, paraſitis, adulatoribus, & ſcortis donandus? Ad

δικροῖς ἐνθεν τὸν θεὸν κινεῖγμασι. Nam hoc plus eſt, quam ſola manu. Sunt autem δικρᾶ vel δίκρανα, perticæ bifidæ & bifines, quaſi δύο κέρατα, id eſt, πάλη ἔχοντα. Scholiaſt. exponit ξύλα δίφυῆ. Secuti etiam hanc locutionem Latini. Cicero ad Atticum 6. *Sed quoniam furcilla extrudimur* (hoc eſt, ſummo conatu & vi maxima) *Brundiſium cogito.* Et Horat. *Naturam expellas furcâ, tamen uſque recurret.* Pro eodem, *furcillis ejicere*, dixit Catullus. Imitatur hic Ariſtophanem Lucianus, ubi ad ſimilem plane modum conqueritur Plutus: Ἐγὼ δ' εἰς παρεπλῆγ', inquit, ἀνθρώποις εἰσηλθὼν τύχῃ Πόνηροισι καὶ κύσιοι παρεκεκελημένοις Γυμνὸς θέρους· ἐξέπεσον εἰς ἀκαρεῖ χρόνῳ, id eſt, *Si ad prodigum hominem divertero, ſcortis & aleis objectus temporis momento nudus illinc prottudar foras.* Barl.

1 Καθάπερ οἱ τὸ πῦρ] Simul protervam decoctoris in dilapidandis opibus feſtinationem innuit *icone* ab iis deſumpta, qui ignem è manu confeſtim abjiciunt, ne comburantur. *Idem.*

2 Αὖθις ἐπ' ἄπληστα παρασίτους] Sequitur hic inſignis collatio prodigorum & avarorum, oſtendens verum divitiarum uſum in mediocritate utendi conſiſtere. παράσιτος, & κόλαξ, quanquam hic diſtingui videantur, tamen pro eodem fere ſumuntur. Athenæus lib. 6. τὸν κόλακα dicit, non abeſſe μακρὰν τοῦ παράσιτον εἶναι τῶν ὀνόματι. Differt tamen uterque ab ἀρίστῳ, quod hic nullius commodi gratia placere ſtudet; illi κέρδους ἕνεκα id faciant. Ariſtoteles Ethicor. lib. 2. c. 7. Hinc ambo nominis ſui appellationem debent cibo quem ſectantur. σῖτος enim & κόλον eſca, ſive pabulum eſt. Quanquam fatear non omnes adulatores convivia & epulas aucupari loco præmii. majora ſunt, quæ captant regum & principum aſſentatores. hinc recte philoſophi in adulationis definitione non mentionem faciunt cibi, ſed τοῦ συμφέροντος. Hoc genus hominum Conſtantinus Imperator appellare ſolebat *tineas* atque *ſorices* palatii ſui, ut refert Nicephori interpres. Et Anaxilas poëta Comicus ſcita alluſione κόλακας dicebat eſſε τὰς τῶν οἰκιῶν ἐχόντων σκώληκας, id eſt, divitum vermes, qui cum in hominis minime mali ingenium inciderint, eum inſidentes arrodunt, quoad inanem, velut tritici granum, reliquerint, ut Timoni noſtro acciditſe videmus. *Idem.*

3 Καὶ κόλαξι, ὦ ἑταίραις παραδησόμενος] Hic emendo ἑταίρεις, nequè enim meretricum ullibi hic mentio, quas ſine dubio introduxiſſet emunctæ naris homo, non ſecus ac paraſitos, adulatores, alioſque ſocios & amicos Timonis. Gisb. Cuperus Obſervation. l. III. c. 11. *Almeloveen.* Id eſt, meretricibus, quæ non minus quam paraſiti lautiſſimorum patrimoniorum gurgites ſunt & fundorum, ut ait ille apud Terentium, calamitates. Hinc Theocritus puellam depaſtricem alieni patrimonii feſtive καλαμαίαν appellat, hoc eſt, locuſtam, quæ meſſem deſtinatam agricolis intercipere conſuevit. ἴσι γὰρ ἑταίρα, ut Antiphanes ait apud Athenæum, τῷ πρώτῳ συμφορᾷ, quippe cujus officium ſit συλᾶν τοῦ πέλας ſpoliare eos, qui propius ſe admovent. Sic Nannion meretrix, ut idem refert Dipnoſophiſt. ſcriptor, Thallum cauponem quendam bonis exhauſit: Plautina Phroneſium adoleſcentem Dinarchum, de quo ſervus queritur in Truculento: *Meretrix*, inquit, *meum herum miſerum blanditia intulit in pauperiem, privavit bonis, luce, honore atque amicis.* Nam id omnibus omnium meretricum ingeniis inſitum eſt, ut non tam gratia aut elegantia moveantur amaſiorum ſuorum, aut rationibus ullis ad obſequium magis flectantur, quam tinnulis, hoc eſt, pecunia numerata. Vnde Plautinum illud ſcortillum dicebat: *Oculata ſunt noſtra*

Ἑαυτὸν ὦ Ζεῦ πέμπε με, τὺς αἰσθησομένους δωρεᾶς, τὺς περιέψοντας. οἷς ἔμοιγε ἔγωγε, ὃ σὺ πρὸ ὀλίγου. ² Ὅτοι δ' οἱ λάρῳ, τῇ πενίᾳ ξυνόντωσιν, ἢν σωφρονοῦσιν ἡμῶν. καὶ διφθέρων παρ' αὐτῆς λαβόντες, καὶ δίκελλαν, ἀγαπήσουσιν ἕβδομον, τέτταρας ὀβολοὺς λυφέροντες, οἱ δεκαπαλάντους δωρεὰς ἀμελεῖ ³ προϊέμενοι. ⁴ Ζ. Εὖ δῆτ' ἔπ τοιούτῳ ὁ Τίμων ἐργάσεται σοὶ σύ.

eos mitte me Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus in pretio sim, & exoptatissimus. At hi stupidi cum paupertate commercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miseri sat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare solebant *Iup.* Nihil in te istiusmodi posthac facturus est Timon, quippe

nostra manus, credunt, quod vident. ἑταίρας sive socias appellat Lucianus, quas vero nomine ἑταίρας dicunt Græci, idque κατ' εὐφημισμὸν, quo res ingrata grato significatur nomine. Sic Latini *amicas*, Itali hodie *corteſanas* appellant. *Barl.*

1 Τὺς αἰσθησομένους] Quasi dicat Plutus. Ad eos abeam, qui nec prodigi, nec avari recte opibus uti sciunt, quam virtutem ἀληθείαν dixere Græci. Aristoteles peculiariter, τὴν περὶ τὰ χρήματα ἀρετὴν, Chrysostomus in Matth. τὸ χρῆναι πασῶν ἢ τὸ χρῶν ἀνωτέραν, id est, artem artium appellavit. *Idem.*

2 Ὅτοι δ' οἱ λάρῳ] Timonem stupiditatis accusat; quod discincte & profuse rem suam abliguriendo, paupertatem opulentiæ præferre videatur. λάρος vocant Græci homines stupidos ac voraces, semperque prædæ inhiantes. Cleonem hoc nomine insignit Comicus ob rapacitatem, quod quemadmodum avis illa in scopulis observat, siquid piscium possit venari: ita ille versaretur in Reip. negociis administrandis, suum interim agens negocium. Erasmus ex Suida sic dici putat eos, qui faciles sunt ad dandum, indeque paræmiam fecit, λάρῳ ἐν ἅλσει, *larum in paludibus*, ὃς οὐ ταχὺ δοσιδώσων, sed adversatur naturâ avis, quæ talis non est, ut liberalis sit, & facile communicet. Quare mendum esse suspicantur nonnulli, & pro δοσιδώσων, legendum δοσπασάντων. Nam & hoc de ave illa commemoratur, quod celeriter egerat, quicquid in ventrem demisit, ut & ea ratione profusa Timonis indoles designari possit. Vel dicendum, sic eum vocari ob stupiditatem: nam & hoc de laro traditur, quod facile decipitur, illiciturque à venatoribus. Unde stolidos & ἄνθρακας eo nomine significant Græci, quemadmodum & *cepphos*, & *otos* teste Eustathio. *Idem.*

3 Τῇ πενίᾳ ξυνέσθωσαν] Elegans loquendi genus. τὸ συνεῖναι, cum propriè de personis vivisque animantibus dicatur, venuste transfertur ad res inanimas, q. d. semper in paupertate versentur, eamque sibi velut amicam & comitem habeant. Sic Nicocles apud Athenæum, lib. 8. cap. 5. quem locum optime restituit Scaliger: ὃ σύνεστι σαπέρδαις εἰς δύσιν, i. e. *toto die ad solis usque occasum rem habuit cum saperdis* (piscium genus est) id est, *saperdas esitavit.* Pro eodem ὁμιλεῖν cibo legitur apud eundem scriptorem. *Idem.*

4 Προϊέμενοι] Id est, καταδαπανῶντες. Unde προΐεσις apud Aristotelem profusa erogatio, quæ fit quasi projiciendo, cui opponitur λῆψις Ethicor. 4. *Idem.*

5 Ζ. Εὖ δῆτ' ἔπ τοιούτῳ ὁ Τίμων ἐργάσεται σοὶ σύ] Refutat querelam Pluti Iupiter ex τῷ μὴ εἰκότων. Neque enim vero simile putat fore, ut Timon hoc ærumnoso vitæ genere jam abunde correptus, paupertatem opulentiæ præferat. solent enim homines suo damno sapere. Sic Euripides de Pentheo: κακῶς γὰρ ἔγνως ἂν ἐμοῦ θυρσεῖν, id est, malo affinis didicit, reverenti scil. & colere Bacchum, quem an-

πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα [1] παιδαγώγηκεν, [2] εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τὼ ὀσφὼ, ὡς χρήν σε ἀντὶ τῆς πενίας ὠφελῆσαι. [3] σὺ μὲντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, [4] ὃς νῦν μὲν τὸ Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σοι τὰς θύρας ἀναπεπτάκασι, [5] ἤφλι δὲ ἐκδυσωπεῖν ἐλθὼν ἔρως, ὅτι ἀπροκλείστους, ὅτι [6] ζηλοτύπων. ἄλλοτε δὲ τἀναντίον ἠγανάκτεις κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν τοὺς μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ [7] σημείων ἐπιτέθαι προεφέρετο. Vnde pereleganter Fabius apud Liuium, eventum, *stultorum magistrum* appellat. Et Plinius in Panegyrico, quem Traiano dixit: *miseram hujusmodi & ex periculis factam prudentiam* vocat. *Barl.*

quippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorsùs nullum dolorem sentiunt illius filia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Aliàs autem contra in divites stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, clavibus, & impressis sigillis ita

1 Πεπαιδαγώγηκεν] Festive Iupiter ligonem Timoni loco pædagogi fuisse ait, à quo probe sit domitus ac severiter castigatus. τῇ δικέλλῃ tribuit, quod personæ proprium est. παιδαγωγεῖν posuit, ἀντὶ τοῦ παιδεύειν, cui castigatio quoque conjuncta est. Vnde verbum hoc non *erudiendi* solum, sed & *castigandi* significationem habet, cum alterum sine altero vix esse queat. *Idem.*

2 Εἰ μὴ] Hæc verba παρενθέσει includenda sunt, ut recte factum à Pererio. ἀνάλγητος τῶν ὀσφὺν dicitur, cui lumbi dolere nequeunt, ut fossoribus solent ex continua corporis incurvatione, & inprobo labore. *Idem.*

3 Σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος ἔοικά μοι δοκεῖς] Exprobrat Pluto Iupiter, quod sit natura querulus & morosus. Est autem μεμψιμοιρία species quædam injustitiæ & illiberalitatis, quod vitium non in calamitosis pauperibusque & senibus duntaxat reperitur, sed in divitibus etiam, quibus *curta nescio quid semper abest rei*, ut Horatius loquitur. Etenim multas opes accumulasse ejusmodi hominibus non est finis miseriarum, sed initium potius. Dicitur μεμψίμοιρος qui sorte sua contentus non est. μέμψις enim querela, & μοῖρα, fatum, sors. De talibus loquitur Seneca lib. 1. de Tranquillitate vitæ, ubi de amicorum delectu scribens inquit: *Præcipuè tamen vitentur tristes, & omnia deplorantes, quibus nulla non caussa ingquerelas placet.* Idem.

4 Ὃς νῦν μέν] Rationem quoque subdit Iupiter, qua iniquam Pluti querelam coarguit. In prioribus verbis prodigorum ingenia moresque delineat, qui opes suas libere evagari sinunt, easque plena manu in quosvis effundunt. In posterioribus describitur indoles hominum sordidorum seu præparcorum. τὰς θύρας ἀναπεπτάσθαι prodigorum est, qui januas aperire Pluto dicuntur, quum opes suas absque delectu ullo aut modo in obvium quemque conferunt & elargiuntur, quod ut in bonam partem interpretatur jocosus Iupiter: sic in malam accipit morosior Plutus. Infra κατακλεῖσον πλοῦτον ei opponit. *Idem.*

5 Ἤφλι] Imperf. Atticum, quod intra augetur, ab ἀφίημι τὸ ἐπιτρέπω, permitto. sic & ἠφείθη pro ἀφέθη. Vide linguæ utriusque instauratorem Budæum. *Idem.*

6 Ζηλοτυπῶν] Propriè verbum hoc usurpatur de eo, qui præ fervore amoris rivalem non patitur: ad divites avaros hic transfertur, qui opes suas arca inclusas servant tantum, neque audent eas, ubi opus est, erogare. *Idem.*

7 Σημείων ἐπιτέθαι] *Signorum objectacula* vertit Erasmus: *impressa sigilla* Pererius,

Κολαῦς, ὡς μηδὲ [1] παρεγκύψαι εἰς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. [2] τοῦτα γᾶν ἀπωδύρα πρός με, [3] ἀπηυίγοις λίγων τὸ πολλοῦ τῷ σκότῳ κεχ. Ἀλλὰ τοῦτο [4] ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φροντίδος ἀνάπλεως, [5] συνεσπακὼς τὰς δακτύλους πρὸς τὸ ἐσθῖν [6] συλλογισμῶν, [7] καὶ ἀποδράσας ἀπειλῶν, εἰ καιρὸν λάβοις παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπόπτευτον ἐδόκει σοι, τὸ χαλκοῦν, [8] ἢ σιδηροῦ θαλάμου, καθάπερ ita fuiſſe concluſum, ut ne proſpicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimiis tenebris: eoque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortiſque digitis, ut fieri ſolet in rationum collectionibus: quòd ſi quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In ſumma rem admodum acerbam judicabas in æreq, ferreove thalamo, Da-

rerius, & quidem rectius. nam σημεῖον θαλάμου, idem eſt, quod σφραγίζειν, & σημεῖον quod σφραγὶς, ſigillum. *Barl.*

1 Παρεγκύψαι] Significat tranſverſim aſpicere, quaſique limis oculis & per feneſtram, quod Pluto facere non licet ciſtæ incluſo, totque depreſſo vectibus ſeriſque. conflatur hoc verbum ex præpoſit. παρὲκ, oblique vel tranſverſum ſignificante, & κύπτω, caput inclino, pronus ſum. *Idem.*

2 Ταῦτα γᾶν ἀπωδύρα] Spectant hæc ſuperiora, ſive ſunt ſeriæ objurgationis à Iove factæ. *Idem.*

3 Ἀποπίγοις ἐκ π.] Eraſmus, *præfocari nimiis tenebris*, quem ſequitur Pererius. malim, *in tenebris*. Neque enim caligo propriè dicta præfocationis cauſſa eſt, ſed ciſtæ anguſtia, cui incluſus eſt Plutus, quæ reſpirationem ipſi omnem præcidebat. *Idem.*

4 Ὠχρὸς] Pallor Pluto tribuitur ob auri colorem. hinc Diogenes interrogatus, cur aurum palleret? *quia*, inquit, *plurimos habet ſibi inſidiantes*. Et revera inter ὠχρότητα, & auri colorem nihil aut parum eſt diſcriminis. Vnde ὠχρὸν & χρυσοειδὲς conjunxit Nicander 2. Georg. ubi de violis loquitur. Elegantiſſimus hic eſt περὶ φειδωλῶν character, cujuſmodi quoque legas apud Theophraſt. & Lucianum in Gallo, ubi Simonem quendam introducit divitem, noctes dieſque inſomnes ducentem & digitis ſupputantem uſuras, itemque palleſcentem præ nimia ſollicitudine. *Idem.*

5 Συνεσπακὼς] Id eſt, *digitis contractis ſeu contortis*, quales habere ſolent homines ſordidi & fœneratores ex aſſiduo colligendi ſupputandique uſu. συσπᾶσθαι enim *contrahi*, *contorqueri*. Pro eodem Lucianus in Gallo dixit, τοὺ δακτύλους κατακολλήτα, id eſt, *digitos habentem emaciatos & quaſi extabefactos* præ frequenti computatione. *Idem.*

6 Συλλογισμῶν] Arithmetices vocabulum, proprieque partis illius, quæ λογιστικὴ appellatur. Latini calculum vocant. Vnde calculatores ψηφισταὶ ſive λογισταὶ dicti. Tranſlata hæc poſtea ad ſcholas philoſophorum. *Idem.*

7 Ἀποδράσας] Aoriſtus vim futuri habet, quod facit particula ὁπόταν non expreſſa ſolum, ſed & ſubaudita. Idem & vaſ converſivum præſtat apud Hebræos. *Idem.*

8 Ἢ σιδηροῦ θαλάμου] Græci opes ejuſmodi, quas triparci illi homines ſibi tantum poſſident, & in arca abſcondunt, ſcite vocant πλοῦτον ἄπλουτον, quaſi opes inopes, quod earum nullus ſit uſus, ut merito cum pictura conferantur poſita. Ariſtophanes ἀφανῆ πλοῦτον appellat. Nam domus & agri celari non poſſunt. Herodes Atticus πλοῦτον νεκρὸν, i. e. mortuum ſimili tropo dixit. qua ratione Μνημονίεια Πλούτε, *Pluti carcerem* vocavit arcas, aliaque id genus repoſito-

τὴν [1] Δανάλην παρθενεύεσθαι [2] ὑπ' ἀκριβείαν, καὶ παιδονόμοις παιδαγωγοῖς ἀνατρεφόμενον τὸν τόκον, καὶ τὸ λογιστικόν. [3] Ἄτοπα γὰρ πιστεύειν ἔφασκες, ἐρῶντας μὲν εἰς ὑπερβολὴν, [4] ἔξον δ' ἀπολαύειν, καὶ πολεμοῦντας, ὅτε ἐπ' ἀδείας χαιρήσειν τῷ ἔρωτι, κυρίους γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἐγρηγορότας, εἰς τὸ σπουδαιότατον ἐπιτηρεῖσθαι τὸν Δανάλην πατέρα τεχνικόν.

Danaës exemplo, virginem asservari, atque à sedulis sceleſtiſſimiſque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde abſurdè facere aiebas, quòd te præter modum adamarent, neque, cùm liceret, frui auderent, nec quamvis eſſent domini, ſecurè ſuo amore uterentur: ſed vigiles obſervia pecuniarum, quibus captivæ veluti detinentur opes, ne in uſum veniant, θέλαμον appellat hic Lucianus feſtiva catachreſi, nimirum alludens ad fabulam Danaes Acriſii Argivorum regis filiæ, qui cum oraculo monitus eſſet fore, ut à nepote occideretur, filiam æneæ, id eſt, munitiſſimæ incluſit turri, cujus memiſnit Horat. 3. Carm. od. 16. *Barl.*

1 Δανάλην παρθενεύεσθαι] Sic poſtea Δανάης παρθένευσις. dial. Deor. & de ſalt. ubi in quibuſdam edition. Δαν. διαπαρθένευσις *imminutio*, *infloratio*. Bourd.

2 Τὸν ἀκριβείαν] Vſuram & Computum ſceleſtiſſimos vocat pædagogos, ut pote quorum opera & ſtudio educatur Plutus, id eſt, augentur opes. Avari enim pecunias illegitimam ad uſuram exponunt, & ſiquis intra præſtitutum diem non ſolverit, τόκον τόκῳ, hoc eſt, uſuram uſuræ exigere non erubeſcunt, ἀνατοκισμὸν vocant Græci, ut Theophraſtus etiam docet in Charact. μικρολογίας. Unde Cicero ad Attic. lib. 5. epiſt. ult. *Nihil impudentius Scaptio, qui centeſimis cum anatociſmo contentus non eſt.* Et hæc cauſſa fuit, cur Cato Cenſorius, ut Tullius refert lib. offic. 2. omnem fœnerandi rationem, ut improbam damnarit. Talis enim uſura, qua pauperes opprimuntur & charitatis æquitatiſque fines transiliuntur, non ſolum à Deo vetita fuit, ſed etiam à Gentibus damnata. Improbum fœnus exercentibus & uſuras uſurarum illicite exigentibus infamiæ maculam irrogari voluere Imperatores Dioclerianus & Maximianus. A morſu vel roſione עש appellarunt Hebræorum filii, παρθενεύεσθαι dicitur virgo quæ in γυναικῶνι cuſtoditur & enutritur παρὰ μητέρι καδνῇ, ut Heſiodus loquitur. κατακλείστους vocabant veteres, id eſt, *recluſas* & *abſonditas*. Hinc Phocylides monet, virginem cuſtodiendam eſſe bene obſeratis cubiculis, & non permittendum, ut ante nuptias extra domum conſpiciatur. Et Theocritus παρθένον ἐν θαλάμῳ oppoſnit τῇ νύμφῃ, id eſt, ſponſæ. עלמות Hebræis dicitur, à radice עלם, quod eſt, latuit. Verum τὸ παρθενεύεσθαι hic loci ſumitur, pro virginem perpetuò & incorruptam ſervari, ut Veſtales olim, & hodie Moniales, quatenus παρθένος vox ſexus integritatem ſignificat, & puellam ἀνύπαρον. *Devinam virginem*, appellat Ambroſius. Unde παρθένευσις dicitur ipſa actio τῷ παρθενεύειν, cum aliqua perpetuum cuſtoditur virgo, vel intacta manet. Sic Lucianus de ſaltatione dicit, bonum ſaltatorem debere imprimis ſcire τὸν Δανάης παρθένευσιν, quomodo Acriſius Danaën in turri ahenea virginem aſſervarit. ubi tamen alii legunt διαπαρθένευσιν, ut defloratio ejus intelligatur. *Barl.*

3 Ἄτοπα γὰρ πιστεῖν ἔφασκες] Sordidorum hominum ingenia porro deſcribit, qui præter modum divitias amant, eaſque ſumma cura ac vigilia cuſtodiunt, ſuum interim defraudantes genium, nec aliis fruendi copiam facientes. *Idem.*

4 Ἔξὸν] Attice, *cum liceat*, δυνατῶ ὄντι. Participium abſolute poſitum. Sic ἐνὸν, πρεπὸν, προσῆκον, δέον, ἕτοιμον ὄν & ſexcenta alia apud bonos auctores legere eſt. *Idem.*

1 Ἀ-

μεῖον, καὶ τὸ μοχλὸν [1] ἀσπαρδαμυκτὶ βλέποντες, ἱκανὴν ἀπόλαυσιν οἰόμενοι ἐκ τοῦ αὐτοὺς ἀπολαύειν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι τῆς ἀπολαύσεως, καθάπερ τῷ [2] σὺ τῇ φάτνῃ κύνα, μήτε αὐτὴν ἐσθίοντα τὸν κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ τοῦτων ἐπιτρέποντα. [3] καὶ ὁρᾷς γε καὶ παραίτας αὐτῶν φειδομένους, καὶ φυλακτίοντας, καὶ [4] τὸ καινότατον

servarent, ad sigillum foramque immotis oculis intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes à se percipi, non quòd ipsis fruendi facultas adesset, sed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præsepi canis qui nec ipse hordeo vescitur, nec famelicum equum vesci finit. Quinetiam ridebas istos qui parcerent, asservarentque, & (quod esset absurdissimum) ie ipsos ze-

1 Ἀσπαρδαμυκτὶ βλέποντας] Ἀσπαρδάμυκτος· μὴ μύσας τὸν ὀφθαλμὸν. σπαρδαμυκτεῖν, τὸ σκαίρειν ἢ μύειν τὸν ὀφθαλμὸν, τὸ πυκνῶς βλεφαρίζειν, ἰλιγγιᾶν ἢ ἰλιγγιᾷν. Schol. Arist. ἱππόδ. Hesych. Suid. Poll. aliam tamen etymologiam proferunt alii Grammatici, de qua postea. *Bourd.* Adverbium est, oculis non conniventibus, id est, ἀκαμμύστοις, ut interpretatur Hesychius, quod conflatum esse volunt ex α privante, & verbis σκαίω *salio*, itemque μύω, *claudo*. Apulejus dixit, *oculis inconnivis* lib. 6. Asini aurei. Paria de avaris refert Theophraftus cap. de sordida parcimonia: μικρολόγῳ, inquit, τὸν ὅρκον ἀκριβοῦσθαι ὁσημέραι, *quotidie terminos suos inspectat*; ecquid scilicet immoti eodem loco iisdem maneant. Sunt enim ejusmodi homines semper pavidi & anxii, suisque rebus velut appositi quidam custodes. Quemadmodum & Plautinus ille Euclio oculos semper in ullam conjectos habebat, quam auro onustam post ædes sub terram defoderat. Plutus istiusmodi pecuniarum incubos & sollicitos observatores non dissimiles esse ait τῇ ἐν φάτνῃ κυνὶ, hoc est, *cani in præsepi*, qui nec ipse vescitur hordeo, nec equum famelicum vesci sinit. Lucianus eandem usurpat paræmiam adversus indoctum, qui egregios codices inclusos diligenter asservabat, quos nec ipse unquam evolvat, nec aliis evolvendi faciat copiam. Simile quiddam refert Athenæus lib. 6. de gente quadam Galatarum, qui dicuntur Cordistæ, vel, ut alii scribunt, Scordisci: abominantur aurum, inquit, nec important in suam regionem, nihilo secius tamen alios non desinunt eo spoliare. Erasmus in Chilad. *Barl.*

2 Ἐν τῇ φάτνῃ κύνα] Sic alibi Proverb. κύων ἐν φάτνῃ, sic sæpe vocat Philosophos & præcipuè Cynicos, obvios insequentes. Repetit illud, adversus Indoctum. *Bourd.* Eadem libro ad indoctum libros coëmentem. *Marc.* Proverb. de quo extat Epigramma in Anthолog. *Cogn.*

3 Καὶ ὁρᾷς γε καὶ παραίτας αὐτῶν φειδομένους] Iupiter Pluti expostulationem, ut iniquam & nulla juris specie subnixam rejicit, cum eo nomine, quo accusatur Timon, potius sit laudandus quam vituperandus. Avaritiæ enim opposita est profusio. Præclare ait, avaros ζηλοτυπεῖν αὐτοὺς, hoc est, sibi ipsis invidere divitiarum suarum usum & fructum, cum non audeant eas, ubi res postulat, erogare. *Barl.*

4 Τὸ καινότατον] Hæc formula loquendi per parenthesin sæpe usurpatur de re valde inusitata, quamque maxime mireris. Quid enim magis mirandum magisque novum, quam homines reperiri suum defraudantes genium & naturæ subtrahentes quod suum est. cujusmodi merito suis domesticis ludibrio sunt, & ab iisdem compilantur. Nesciunt enim hi πρυτάνεια, quid sit hominem optime de se mereri. Rectè poëta Venusinus serm. lib. 1.

Nescis quo valeat nummus? quem præbeat usum?
Panis ematur, olus, vini sextarius: adde
Quæ humana sibi doleat natura negatis.

του, αὐτὸς ζηλοτυπήσητον. ἀγνοοῦντων ὃ ὡς κηπάρχῳ οἰκέτης, ἢ οἰκονόμῳ, ἢ παιδοτρίψ ὑπισχνεῖτο λαθραίως, [1] ἐμπαροινήσας τὸν κακοδαίμονα, καὶ ἄνευρον δεσπότην, [2] ὡς ἀμφυρεῖν τι ἐς μικρόστομον λυχνίδιον, ἐς [3] θυαλίδιον [4] θρυαλλίδιον, ἐπιγρυπνεῖν ἐάσας τοῖς τόκοις. [5] πῶς ἐν σοὶ ἄδικον, παλαμῶ σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι, νῦν ὃ τῷ Τίμωνι τὸ ἐναντία ἐπιμελεῖν; Πλοῦ. καὶ μὴν εἰγε πάλαι ἐξητάζοις, [6] ἄμφω σοι εὔλογα δόξω ποιεῖν. ἔστε γὰρ Τίμωνος [7] τὸ πάνυ τοῦτο

zelotypia prosequerentur: nec intelligerent fore, ut aut sceleratissimus famulus, aut œconomus, aut puerorum præceptor furtim subiret, ludibrio habiturus infelicem & inamabilem herum, quem postea sinat ad fuliginosam, & oris anguſti lucernulam, ac ſticuloſum ſcirpulum uſuris invigilare. Annon igitur iniquum, cùm hæc olim incuſaveris, nunc his contraria Timoni objicere? *Plut.* Atqui ſi veritatem inquiſiveris, me utrumque rationi conſentaneum facere judicabis. Nam & Timonis hujus nimia lenitas, ne-

Eſt enim ὁ πλοῦτος τῶν χρησίμων, id eſt, rerum utilium, ut inquit philoſophus. Unde & χρήματα dixere Græci ἀπὸ τοῦ χρήσιμος, ab uſu, extra quem ne in bonis quidem cenſenda ſunt. *Barl.*

1 Ἐμπαροινήσας] Propriè ſignificat, per vinum & temulentiam injuria vel probro afficere. παρὰ οἶνον. hinc παροινία doctiſſimo Grammatico, ἡ ἐξ οἴνου ὕβρις. Ciceroni, per ebrietatem illuſio, in Antonium apud Dionem Caſſium. *Idem.*

2 Περὶς ἀμφυρεῖν τι ἐς μικρόστομον λυχνίδιον] Hunc locum imitatus eſt Apul. lib. 2. Mileſ. ubi de Milone hoſpite ſuo Lucianus in Somnio, ſeu Gallo. *Bourd.* Eſt hic propriiſſimus avari character, ad ſcirpulum ſive lucernulam uſuris invigilare, ἐγκαθεύδειν ἐς ἀναλογίζεσθαι δοῦ τόκους in Gallo dixit Lucianus. μικρόστομος λυχνίδιον vocat lucernulam parvi vel anguſti oris, cum latiores plus olei conſumerent. Ita Strepſiades ſenex avariſſimus lamentatur apud Ariſtophanem in Nebul. & puerum tantum non verberat, quod ellychnia lucernæ adhibuiſſet nimis craſſa. Et Philocleon itidem ſenex filium objurgat, quod ſtuppas non acu vel feſtuca produxiſſet, ſed digito, ἐς ταῦτα, inquit, τῷ ἐλαίῳ πανιζοντος, idque tanta olei penuria, in Veſpis. *Barl.*

3 Διψαλέον] Id eſt, *ſiticuloſum*, cui non ſatis olei affuſum eſt. Sic πολυδίψιον Ἄργος dixit Homerus: *ſiticuloſam Apuliam* Horatius, ob aquarum penuriam, quaſi aridam & ſiti hiulcam, ut loquitur Virgilius in Georgic. *Idem.*

4 Θρυαλλίδιον] *Tuncum* vel *uluam* interpretantur: alii folium ficus fuiſſe putant. Diminutivum eſt à θρυαλλὶς, *lucerna*, *ellychnium* ἀπὸ τοῦ θρύω, quod eſt herbæ genus, ex quo fiebant antiquitus lucernæ. Pollux. τὸ δὲ ἐμπεφθὲν τοῦ λύχνου θρυαλλὶς, ἐλλύχνιον, φλοιμὸς, lege φλόμος. Vetus gloſſarium ab H. Stephano editum teſtatur θρυαλλίδα eſſe φλόμον. At φλόμον Heſychius herbam interpretatur, quæ uſum lychni præbebat. *Idem.*

5 Πῶς ἔν σοὶ ἄδικον παλαμῶ σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Concludit ex his omnibus lupiter, Pluti querelam eſſe injuſtam, nec admittendam in diverſis diverſa criminantis, nec ſibi conſtantis. ὀπαίμονι πυρὶ τὸ ἀφροσύνιον appellat Theophraſtus. Qui tenentur eo vitio, homines cenſentur iniquæ mentis, quibus ſunt queſtus paratiores, quam gratiæ. *Idem.*

6 Ἄμφω σοι] Docet hic Plutus, ſe prodigos pariter ac tenaces illos merito damnare, cum verus divitiarum uſus in mediocritate conſiſtat. *Idem.*

7 Τὸ ἡμερόν] *Lenitatem* interpretantur alii, minus rectè; cum in vitio ponatur,

ἀνειμένον, ἀμελὲς, καὶ σὺν δυσκολίᾳ, ὡς πρὸς ἐμὲ, εἰκῆ τις ἂν δοκοίη· [1] τὰς τε αὐτοκατακλείσεσιν οὐ θύραις καὶ σκότῳ φυλάττοντας, ὅπως αὐτοῖς [2] παχύτερος γένοιμαι, καὶ πιμελὴς, καὶ [3] ὑπέρογκος, ἐπιμελουμένους, ὅτε πλουτοῦσιν αὐτούς, [4] ὅτε εἰς τὸ φῶς προάγουσιν, ὡς μηδὲν ὄφελος πρός τινα, ἀνοήτους νομίζοντας εἶναι, καὶ ὑβριστὰς, οὐδέν ἀδικοῦντά με, τοσούτοις δεσμοῖς [5] κατασήποντας· [6] σὺν εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἑτέροις ἀπίασιν ἄλλῳ τινὶ

negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me oſtiis ac tenebris incluſum ſervant, & ut craſſior, pinguior, imò immenſus fiam, operam dant, nec tamen attingunt ipſi, nec in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumelioſos recte putem, quippe qui me inſontem tot in vinculis putreſcere cogunt, non intelligentes brevi ſibi abeundum, & me alii cuipiam, cui for-

natur, eaque voce ſoluta quædam profuſio, & immodica liberalitas ſignificetur. Perſius optime *nimiam lenitatem* exponit. Sed de hujus verbi elegantiâ & vario uſu conſule Budæum, pag. 545. Neutra illa adjectiva ἀνθρωπικῶς ponuntur loco ſubſtantivorum ſuorum, q. d. ἡ ἄγαν αὐτη, ἀμέλεια & ἡ ἐκ ἀνοια. Quæ ſequuntur verba, ὡς πρὸς ἐμὲ perperam verſa ſunt à nonnullis: *quod bene erga me affectus non ſit*. Nam τὸ ἀνοϊκὸν, non ad ſe refert Plutus, ſed ad illos, in quos ſua bona tam prodige effuderat Timon. Recte Salmurienſis: *Ad me quod attinet*, ὡς πρὸς ἐμὲ, ſupple ἀνήκ. Barl.

1 Τὰς τε αὖ κατακλείσεσιν οὐ θύραις] Hujus membri ἔκθεσις deſcriptionem continet hominum ſordidorum. κατακλείσεσιν πᾶσιν vocat divitias in arca recluſas, quæ quidem aſſervantur ab avaris, ſed non ad debitos uſus depromuntur χρυσὸν κατακλείσεσιν ſimili ratione dixit Sextus. Et *veſtem cataclyſtam* Apulejus more Græco accepit, pro veſte pretioſa, quæque in arca claudi ſervarique ſolet, ut ad Tertulliani pallium notat vir conſummatæ eruditionis Cl. Salmaſius. *Idem.*

2 Παχύτερος] Craſſior pinguiorque redditur Plutus, cum in ciſta clauſæ opes uſura & turpibus lucris accreſcunt & augentur. *Idem.*

3 Ὑπέρογκος] Sic proprie vocatur qui ſupra modum tumidus vel pondere gravis eſt, ὄγκος enim tumor, gravitas, ad divitias ſcite transfertur. Sic Plato οὐσίας ὑπερόγκους dixit ingentes & nimias opes, in epiſtol. *Idem.*

4 Οὔτε εἰς τὸ φῶς προάγοντας] Hoc omne Pluti mutuatum ab Ariſtophanis Pluto. tu conſule. Tangit idem in Catapl. in ſomnio & alibi. *Bourd.*

5 Κατασήποντας] In activa hic ſignificatione accipitur pro facere vel ſinere ut putreſcant. Similiter & Theophraſtus in Charact. ſordidorum hominum mores deſcribit. Τῶν μικρολόγων, inquit, & τὰς ἀργυροθήκας ἐσὺν ἰδεῖν σαπρὰς, & κλεῖς ἰωμένας, id eſt, *Sordidorum iſtorum hominum loculos videas ſitu obſitos, & claves ferrugine illitas*. Cujuſmodi divitibus exitium denuntiat Apoſtolus Iacobus, epiſtolæ ſuæ cap. 5. verſ. 2. & ſequentibus. Vbi iiſdem pæne verbis utitur ὁ Χριστὸς ſcriptor, quibus hic Lucianus & Theophraſtus. *Barl.*

6 Οὐκ εἰδότας] Et hæc τῆς φιλαργύρου inſania eſt non minima, quod dum vivi opibus uti metuunt, eas poſt hanc vitam, quæ nulli vel ad unum diem certa eſt; aliis cogantur relinquere. P. Syri dictum eſt: *avarus niſi cum moritur, nihil recte facit*. Etenim qui ſeſe pecuniæ ſtudio addixit, nulli commodus eſt, dum vivit: ſola mors voluptatem & emolumentum adfert hæredi: non ſecus ac ſus quæ luto ſemper immerſa, non niſi peremta lardo ſuo prodeſt. Vnde Flaccus paſſim

[1] τῶν εὐδαιμόνων με καταλιπόντες. [2] ἅτε οὖν οἰκείους, ἅπερ τοὺς πένητας ἀσχολίας εἰς ἐμὲ τούτους ἐπαινῶ, ἀλλὰ τοὺς ὅσῳ ἄριστόν ἐστι [3] μέτριον ἐπιθήσοντας τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφεξομένους τοῦ παρόντος, μήτε ὠθουμένους τὸ ὅλον. [4] σκόπει δὴ ὦ Ζεῦ πρὸς σὲ Διός, εἴ τις [5] νόμῳ γήμας γυναῖκα νέαν, καὶ καλὴν, ἐπειτα

fortuna faverit, relinquendum. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facilè mihi manus admovent, sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate utuntur, ut nec prorsùs abstineant, nec penitus profundant. Etenim per Iovem illud considera Iupiter, siquis ubi juvenem & formosam uxorem lege duxerit, postea neque

suos hortatur ne genium defraudent, sed ubi res tempusque exigunt, partis bonis honestè fruantur:

Quis scit, an adjiciant hodiernæ crastina summæ
Tempora Di superi?
Cuncta manus avidas fugient heredis, amico
Quæ dederis animo. Bari.

1 Τῶν εὐδαιμόνων] Sic vocat futuros bonorum possessores, quibus singulari hoc modo Deus aut fortuna faverit. δαίμων & voce τὴν τύχην, sive εἱμαρμένην non rarò designant Græci, & homines copiosos εὐδαίμονας appellant. Euripides:

Πλέτου δ' ὀπορρέοντος ἀδηνεῖς γάμοι.
Τῶν μὲν γὰρ εὐγλώσσοις ἀνῆσι βροτοὶ,
Μᾶλλον δ' κηδεύουσι τοῖς εὐδαίμοσι.

Latini quoque beatos vocant divites. Sic Plautus in Pœnulo:

Aurum in fortuna invenitur: natura ingenium bonum.
Bonam ego, quàm beatam me esse, nimio dici mavolo. Idem.

2 Οὔτ' ἂν οἰκείους] Laudat mediocritatem Plutus, hoc est, eos, qui nec facile nimis ipsi manus admovent, quod prodigorum est: nec penitus ab eo abstinent, ut homines sordidi. Tales & ipse sibi habere optat apud Aristophanem idem Plutus, nimirum qui in re familiari administranda modum teneant, τοὺς μετρίους, qualem se gloriabatur esse Chremylus. Ἐγὼ, inquit, χαίροντι φεδόμενος, ὡς ἥδιστ' ἀνὴρ. πάλιντ' ἀναλῶν, ἤνίκ' ἂν τύχῃ δέῃ, id est, *Ego lubens mea comparco, si quisquam alius: rursum ubi opus est, sumptui facio.* Idem.

3 Μέτριον ἐπιθήσοντας τῷ πράγματι] Est rebus modum imponere. quod & Horatius expressit Serm. lib. 1.

——— *non ego avarum*
Cùm veto te fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit consistere rectum. Idem.

4 Σκόπει γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς τοῦ Διός] Egregia similitudine rem illustrat Plutus per ἀναπολογήτους instituta. Prodigum marito comparat, qui uxorem suam libere evagari sinit, omnibusque sine delectu prostituit. *Idem.*

5 Νόμῳ γήμας] De eo dicitur, qui legitimam duxit uxorem, adhibitis omnibus solennibus, ad differentiam τῶν ἀγάμων & ἑταιριζόντων. Quicquid enim extra leges matrimonii fit, scortatio est, sive cum una consuetudo fuerit, sive cum pluribus. hinc & *concubina* meretrix est, licet *univira*, ut eam appellat Hieronymus. Recte Augustinus de Tempore Serm. 164. *Velis nolis, illa quæ præter uxorem tecum dormit, est meretrix.* Illud γήμας est ab anormi γάμω τὸ γαμῶ, uxorem duco, quod de viro propriè dicitur, ut γαμεῖδ᾽ de fœmina. *Idem.*

1 Μέ-

μήτε φυλάττοι, [1] μήτε ζηλοτυπεῖ τὸ παρόπαν, ἀφιεὶς καὶ βαδίζειν ἔνθα ἂν ἐθέλοι νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ [2] ξωνεῖσθαι [3] τοῖς βαλανείοις, μᾶλλον ἢ αὐτὸς ἀπάγοι μοιχευθησομένῳ ἀνοίγων τὰς θύρας, καὶ [4] μαστροπεύων, ὃ πάντως ἐπ' αὐτῷ καλεῖν, ἄρα ὁ τοιοῦτος ἐρᾶν δόξειεν ἄν; [5] ἀλλ' σύ γε ὦ Ζεῦ, πάνυ φαίης ἄν, ἐρασθεὶς πολλάκις. [6] εἰ δέ τις ἔμπαλιν ἐλθυθέρᾳ [7] γυναῖκα

que omnino zelotypia prosequatur, concedens illi ut noctu atque interdiu eat quo velit, & rem cum quibuslibet habeat, vel potiùs ultro producat ut adulteretur, fores aperiens, prostituens, & omnes ad eam invitans, num hic amare videbitur? profectò hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui sæpenumero amorem senseris. Rursum si quis ingenuam lege domum dedu-

1 Μήτε ζηλοτυπεῖ] Fidelis enim mariti est, uxorem suam, præsertim ætate florentem, formosamque, cum propter sexus imbecillitatem multis exposita sit periculis, observare & laudabili zelotypiâ prosequi, neque permittere, ut noctu atque interdiu eat, quo libitum est. Quam periculosæ enim minusque probandæ sint vagæ illæ mulierum eliminationes, ostendit pictor ille, qui Venerem nobis exhibuit testudini insistentem, quo docere voluit, fœminas debere esse casarias, ut veteri utar verbo, quibus cum tardigrado illo animali, οἴκῳ sit φίλῳ, οἴκῳ μένειν. Xenophontis præceptum est in Oecon. Τὴν γυναῖκα πάλλιον ἔνδοι μένειν, ἢ ἔξω κυκλεῖν, *mulieri satius est domi manere, quam extra eam versari.* Vnde & Belgis à domestica cura *huysvrouwen* dictæ. *Bail.*

2 Ξωνεῖσθαι] De conversatione Venerea honestè dicitur. Sic & συγχρύζειν, συνιλεῖν, πλησιάζειν, συμμιλεῖν, & similia usurpant Græci. σιμὺς λόγος appellant Græci Patres. *Idem.*

3 Τοῖς βαλανείοις] Ejusmodi mulier *volgivaga* appellatur in jure Civili, quod & Veneris *παιδίμου* epitheton est apud Lucretium. Euripidi ἐμπλάτειος quod neminem refugiat, sed omnibus se applicet, & adjungat. *Communes matellæ* cum Erasmo appellare liceat. *Idem.*

4 Μαστροπεύων] Idem quod προαγωγεύειν. Lenonum est, qui uxores suas filiasve lucri caussa prostituunt. Quod genus hominum pro dedecus! nullo unquam seculo defuit. Talem describit Iuvenal. Sat. 1.

Cum leno accipiat mœchi bona, si capiendi
Ius nullum uxori, doctus spectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.

μαστροπὸν designat, qui se dormire simulat, quo licentius uxore sua potiatur alius. Ejusmodi marito pœna mortis afficiendos censuit Æschines contra Timarchum. *Idem.*

5 Οὐ σύ γε] Communicationis schema, quod valet ad extorquendam adversario confessionem, dum videt nos in æquitate ejus judicium ponere, simulque Iovem ex obliquo ut mollem & stupri reum traducit auctor. *Idem.*

6 Εἰ δέ τις ἔμπαλιν ἐλθυθέρᾳ] Altera pars similitudinis priori opposita. Avaros contra similes esse docet marito, qui uxore sua, quam ætate & forma vegetam pulchramque duxit, uti non audet, sed intactam servat, & marcescere sinit, cum matrimonii leges postulent, amoribus ejus frui, ac liberos procreare. *Idem.*

7 Γυναῖκα νόμῳ παρακαλεῖν] Idem est quod supra, νόμῳ γάμας. Addit, εἰς τὴν οἰκίαν. Solebant enim sponsi novam nuptam parentum suorum domo in suam deducere. hinc natum illud loquendi genus apud Græcos pariter & Latinos: γυναῖκα εἰς οἰκίαν παρακαλεῖν, vel ἄγεσθαι: Romani, *uxorem domum ducere,*

vel

εἰς τὴν οἰκίαν νόμῳ θεμιτὸν [1] ἐπ' ἀρότῳ [2] παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μήτε αὐτὸς [3] προσπέλοιτο ἀκμαίας καὶ ἡλικῆς παρθένου, μήτε ἄλλῳ προσβλέπειν ἐπιτρέποι, ἄγγυον ἢ ἑστίαν κατακλείστους παρθενοῦσι, καὶ παῦται ἐρᾶν φάσκων, καὶ δῆλον ὢν λάθρᾳ τὸ χρῆμα, καὶ τὴν [4] σαρκὸς ἀπεπτικήν, καὶ τὰς [5] ὀφθαλμῶν ὑποδεδυκότων, ἴστ' ὅπως ὁ τοιοῦτος ἀ [6] θεμιτίοις δέξεται

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipſe contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aſpici ſinat, ſed incluſam, orbam, ſterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim ſe amore teneri dicat, & hunc præ ſe ferat colore, corpore exhauſto, refugis oculis, num fieri poteſt, ut talis quiſpiam deſipere

vel ſimpliciter *ducere* dicunt. Heſiodus in Operib. Ὡραίῳ γυναῖκα τὸν ὥρῃ οἶκον ἀνάγῃ. *Tempeſtive uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἐνθάδε ἄγειν vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *ſervam* aut *manumiſſam*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ σπερμαίνειν γένναν, ut ait Heſiod. *eis ouogὴ τ' γονῆς.* Bourd. Elegantur ἄροτον παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Sicyo, ſecundam in Raria, tertiam ſub ipſa urbe, quam à jugo boum, Buſigium nominat; quartam vero omnibus hiſce ſanctiorem eſſe dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Iſidorus Peluſiota lib. 3. epiſt. 243. Τὸ γὰρ σπερδόμενον, inquit, ὁ ἀνὴρ συναπόλαβε γυναῖκα, τυτίσῃ γόνιμον ποιεῖ, διὸ καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἡ συμμέρισις ἡ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότῳ) ἁλίσκεται γίνεσθαι καὶ γονεῖς οἱ τυχόντες καλεῖσθαι. Sunt autem bellæ & verecundæ ejuſmodi locutiones, quæ ſumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τὴν τεκοῦσαν ἤρσεν, matrem aravit, pro matri ſe miſcuit. Et σπείρειν καλὸν ἄλοκα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *ſeminare liberorum ſulcum.* Quin & σπέρμα pro humore prolifico, ipſiſque adeò liberis non raro accipitur, qui & *fructus ventris* in ſactis litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda eſt, non erubeſcenda: conubitum libido, non conditio fadavit, exceſſus, non ſtatus eſt impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι aut ὑποβολιμαῖοι, id eſt, *ſpurii vel ſuppoſititii.* Idem.

3 Προσπέλοιτο] Verbum προσπέλαζειν, ut & ſimplex ἐπέλαζειν de congreſſu accipitur viri cum muliere. Sic Apoſtolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum eſt viro mulierem non attingere*, id eſt, uxorem non ducere, aut cum eâ commercium habere. Tremellius *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & גָּשַׁשׁ ſive קָרַב apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo ſenſu non raro uſurpantur. hinc virgo ἄπτητος ſive *intacta*, quæ virum experta non eſt. *Idem.*

4 Σάρκα ἐκτηκυῖαν] Id eſt, *corpus exhauſtum & extabeſactum*, ut evenire ſolet nimio Veneris deſiderio flagrantibus, nec amore ſuo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Eraſmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias pallebant, languebant, ac velut contabeſcebant, ex congreſſu viri ſic enituiſſe, ut tum demum florere cæperint.* ἐκτήκειν eſt paulatim extabeſcere & emaciari. Idem.

5 Ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες] Sunt oculi refugi & introrſum retruſi, quod fit ob defectum humoris per calorem conſumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παραπαίειν] Id eſt, *deſipere, hallucinari*, παραφρονεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fides perperam pulſant. *Idem.*

1 Γέ-

ἀν, δίον παιδποιεῖσθαι, καὶ λαμβάνειν ἐς γάμους, καὶ παραφερνίαν δώσοντα ἔτι καὶ ἐπίορκον κάρω, καὶ ταῦτα [1] ἱέρειαν [2] τῆ θεσμοφόρῳ πείθων ἄλλῳ παντὸς ἧσσον βίᾳ; [3] τοῦτα καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, πρὸς ἐμαυτὸν μὲν, ἀτίμως λακπιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἐξαντλούμενος. ὑπ' ἐμαυτὸν δ', ὥσπερ

sipere non videatur, quippe qui cum liberis oportuerit operam dare, fruique conjugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nonnullis contrà perinde ut stigma-

1 Ἱέρειαν τῇ Θεσμοφόρῳ] Æschines Demosthen. Æschyl. quales Vestales *Bourd.* Cereri sacerdotem alere dicitur, qui uxorem παρθένον, hoc est, virginem & intactam servat. Tradit Theocritì Scholiastes ad Idyll. 4. legem fuisse Athenienſibus, ut Thesmophoria (festa erant Cereris) quotannis celebrarent virgines mulieres, vitæque honestæ, quæ per solennitatis diem legales libros & sacros vertice gestantes, tanquam supplicantes Eleusinen contenderent. Idem testatur Ovid. lib. 10. Metamorph.

Festa pia Cereri celebrabant annua matres,
Illa quibus niveâ velata corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum,
Perque novem noctes Venerem tactusque virilis
In vetitis numerant. ———

Hanc continentiam ut sibi faciliorem redderent, salicis aut viticis (ἄγνον Græci vocant quasi ἁγνὸν) folio lectos insternebant. vide Dioscor. libro 1. cap. 136. & Plinium lib. 23. cap. 9. Nam & salicem habere vim perimendi seminis & libidinis extinguendæ auctor est Theophrastus. ἀφροδισίων καὶ λυμὰ vocat Nicander. Vtebantur ad idem præstandum *cnyzâ* & *cunilagine*, ut testatur Theocriti commentator Idyll. 7. quæ utraque planta refrigerandi summa vi pollet. *Barl.*

2 Τῇ Θεσμοφόρῳ] Supp. Δημητρί. Sic appellatur Ceres ob legum inventionem. Θεσμὸς Hesychio νόμος θεῖος. *Legiferam* dixit Virgil. 4. Æneid. ad quem locum sic Servius: *Leges Ceres dicitur invenisse; nam sacra ipsius Thesmophoria, id est, legum latio vocantur. Sed hoc ideò fingitur, quia ante frumentum inventum à Cerere, passim homines sine lege vagabantur, quæ feritas interrupta est, postquam ex agrorum discretione nata sunt jura.* Θεσμοφόρια Cereris meminit Lucianus, quia de matronis loquitur, quæ Thesmophoria celebrantes, à virorum complexu abstinere debebant, sive eæ maritos haberent, sive viduæ essent & ἀνανδροι. De quibus & Iuvenalis. *Pauca adeo Cereris vittas contingere dignas.* Idem.

3 Ταῦτα δ' αὐτὸς ἀγανακτῶ πρὸς ἐμαυτὸν μὲν] Duo se hominum genera odisse ait Plutus, profusi nimirum ingenii divites & præparcos. Priora verba in prodigos quadrant & discinctos nepotes, à quibus λακπίζεσθαι dicitur Plutus, & λαφύσσεσθαι, id est, calcibus cædi & dilaniari. orationc utitur emphatica. τὸ λακπίζειν est λάξ ἀ λακτισμοῦ πλήσσειν, calcibus cædere. Ad λάκτω refert Eustathius, à quo fut. λάξω, ν in α verso Doricè. At λαφύσσειν verbum est luxuriosis aptum. Significat enim διαφθείρειν δὲ ὅτι πολὺ λακτίζειν δὲ σπαταᾶν, ut exponit Athenæus, hoc est, *luxuriosè & plurimum consumere & evacuare.* Altiùs orationis membrum describit avaros, qui Plutum ut captivum & vinctum serviliter detinent, sibique asservant tantum. *Idem.*

1 Ἐπ-

[1] στιγμαίας ὁραπέτης [2] πεπεδημένος. [3] Ζεύς. τί ἂν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; διδόασι γὰρ ἄμφω κολὰς τὰς δικαίας. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἄποτοι, καὶ [4] ἄγλυστοι, καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχλιότες μόνον τοῦ χρυσίου. οἱ δὲ, καθάπερ ὁ Φινεὺς ὑπὸ τῶν φάρυγγος τὰς τροφὰς ὑπὸ ἁρπυιῶν ἁφαιρεθέντες.

gmaticus fugitivus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur adversus illos indignaris? utrique enim egregias luunt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum [5] ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt.

1 Στιγμαίας] Frontem litteratus hoc characterе ΦΦ. *διπλᾶς* pro servo, ut Catapl. *Bourd.* Pro servo accipitur, cujus fronti stigma sive nota φφ. candenti ferro imprimebatur, ut agnosceretur, præsertim si aufugere consuevisset, quod probrosum erat. Plautus *litteratum* festive appellat. Meminit ejus rei Plutarchus in Nicia, ubi de Athenienſibus in Sicilia captis. Καὶ αὐτὲς, inquit, οἰκέτας ἐπώλουν, σίζοντες ἵππου εἰς τὸ μέτωπον. *Et eos ut servos vendebant, equi signo eorum fronti impresso.* Item Valerius Max. lib. memorab. 6. cap. 8. *Servus ab eo vinculorum pœna coërcitus, inexpiabilique litterarum nota per summam oris contumeliam insignitus.* Barl.

2 Πεπεδημένος] Servi enim in nervo & compedibus habebantur. hinc πεδᾶν δῆλοι apud Hesych. & Suidam. πέδη vero omne genus vinculorum significat, quibus maleficorum pedes constringuntur. *Idem.*

3 Ζεύς. Τί ἂν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν] Tantali & Phinei exemplis ostendit Iupiter, nihil caussæ esse Pluto, cur tantopere indigneturadversus prodigos & avaros, cum miseratione potius digni censeantur, ut qui ambo pœnas suæ stultitiæ sat graves luant. Tantali fabulam refert Homerus: aliter Pindarus, Euripides, Alcæus. Vnde Casaubonus figmentum illud de pœna Tantali, vestigium esse credit historiæ Adami ob legis prævaricationem à Deo è Paradiso ejecti, de quo dici possit, quod de Tantalo suo ait Pindarus in Olymp. κορεσθεὶς μέγαν ὄλβον ἐν ἁδυεπεῖ κόρῳ· ἀλλ' ἄτερ ὑπερβόλου, id est, *concoquere magnam felicitatem non potuit: sed saturitate accepit damnum immensum.* In divites avaros aptat Horatius lib. Serm. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina, quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congestis undique saccis
Indormis inhians.

Quod est ὑπερχαίνειν τῷ χρυσίῳ, ut hic loquitur Plutus. *Idem.*

4 Ἄγλυστοι] Ἀγλύομαι τὸ ἐσθίω Hebræorum more. *Idem.*

5 *Ceu Phineo cibos*] De Phineo Virgil. 3. Æn. *Cogn.* De Phineo Agenoris filio qui rex fuit Thraciæ, paulo aliter historiam refert Diodorus Siculus lib. 4. Hic secundum duxerat uxorem Idæam Dardani filiam, cujus suasu filios suos ex Cleopatra, Boreæ & Orithyæ filia, susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est, & Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissimè fædarunt, de quibus legendi Apollon. lib. 2. Argonaut. Martial. lib. 9. Æschylus in Eumenid. nec non Apulejus lib. 10. de Asino aureo. Finguntur Harpyiæ fuisse volucres monstrosæ, facie virginea, unguibus vultures, quarum ingluviem & fœditatem pulchre describit Virgilius 3. Æneid. & Ovid. 7. Metamorph. sic dictæ, ὑπὸ τοῦ ἁρπάζειν; à diripiendo. Vnde *harpax* & *harpagare* pro rapere apud Plautum. Ἀξπακτικὲς δαίμονας interpretatur Suidas. Alii φυσικῶς eo nomine ventos intelligunt. Sunt qui ad historiam referant, & pellices Phinei ea appellatione designari putant, quas aula expulere Calais & Zethes, Boreæ, hoc est, Septen-

* ἀλλ' ἄπιθι ἤδη σωφρονιέστερον πεφρασμένος τῷ Τίμωνι σύντυχόμενον. Πλοῦ. οὐκοῦν ἢ ποτε παύσει ἄσωφ ὑπὸ ἡφαίστου πεπυρπολήνε, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με καὶ ἀπορρεῖν ἐξαντλῶν, [1] φθάσαι βυλόμενον τὴν ἐπιῤῥοὴν, μὴ [4] ὑπέρογκόν με εἰς πενίαν, ἐπικλύσω αὐτόν; [5] ὥστε εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν

piunt. Sed abi jam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex [2] foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosius infundar, ipsum undis obruam? Quò fit ut in Danaidum dolium aquam mihi

trionalis plagæ reguli ex Orythia apud Ilissum rapta, filii, in quibus est ὁ μαγειρίτης Vossius Theol. Gentil. lib. 3. cap. 99. *Phineo* non inepte comparantur prodigi: scorta & parasiti sunt veluti *Harpyiæ*, quarum fœdissimo contactu res amplissimæ, maximæque opes facile dissipantur. Barl.

1 Ἀλλ' ἄπιθι ἤδη] Sequitur nunc θεόσταγμα sive mandatum. Iupiter enim auditis ultro citroque Pluti querelis, eum abire jubet, non dubitans, quin Timone posthac usurus sit cordatiore. Paupertas enim homines reddit circumspectiores, multoque quam antea frugaliores. nam qui per nimiam profusionem facultates suas exhausere, eos tandem egestas cogit largiendo finem facere, & temperantiæ studere. *In fundo parcimoniæ est*, ut proverbio dicitur. Timonem Plutus cophino assimulat foraminoso, qui nihil liquoris retinere possit. κόφινος autem corbis est è vimine contextus formam habens orbicularem. Vnde Nonnus: δυώδεκα κύκλα κοφίνων. Vbi nota secundam produci in *cophinus*, quæ ab aliis corripitur. Nansius ad Nonni paraphrasin. *Idem.*

2 *Foraminoso cophino*] Alljusum ad Danaides de quibus Ovid. 4. Metam. *Cognatus. Franco-Gallis*: pancer percé.

3 Φθάσαι βυλόμενον] Verbum φθάνειν *antevertendi* seu *præoccupandi* significationem fere habet, quasi *pravenire volens influxum*. Barl.

4 Τ' ὑπέρογκόν] Dicitur Plutus, cum uberius hominem locupletat. Supra dixit, ὑπέρογκον ὕβριν pro enormi contumelia. Mirum videri possit, eur tam male ominetur de Timone Plutus, quasi ad mediocritatem nullo pacto reduci queat, cum tamen à prodigalitatis extremo facilior fit ad liberalitatem regressus, quam ab avaritia, quæ longius distat à medio. Sic enim philosophus ethic. lib. 4. cap. 1. ὅτι δοκεῖ, inquit, δόξαι ἂν ἐλευθερίου μικρῷ βελτίων εἶναι τοῦ ἀνελευθέρου, διαπέπτωκε γάρ ἐστι, καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας, καὶ ὑπὸ τῆς πορείας, καὶ ὅσα τοῦ μέσου δύνασθαι ἀληθεύειν. ἔχει γὰρ τὰ τοῦ ἀληθεύειν, καὶ γὰρ δίδωσι, καὶ οὐ λαμβάνει. hoc est, *Qui prodigus est, non paulo esse melior liberali videtur. Nam & sanabilis est, tum ætate, tum inopia, & ad medium venire potest. Habet enim liberalis hominis nonnulla. Et enim donat, non accipit.* Contra vero avarus est ἀνίατος, id est, *difficulter sanari potest*, quia avaritia, ut idem Aristoteles ostendit, semper magis atque magis crescit. Vnde & hoc infert πάθημα, prodigum quod ad ingenium attinet, per se non esse malum & improbum, sed potius hominem simplicem & ἰλίθιον, quia temere & inutiliter profundit eas opes, quas reliqui homines magni faciunt, & quodammodo honorant: imo pro quibus consequendis non pericula aut labores ullos subire recusant, & in quibus major pars hominum suam felicitatem positam esse arbitratur. *Idem.*

5 Ὥστε εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων] Prodigum Timonis ingenium dolio insuper comparat Danaidum, quod pertusum est, nec liquorem continere potest. Fuit Danaus Argivorum rex, Ægypti frater, qui quinquaginta filias, sed ex diversis conjugibus genuisse dicitur, quæ ab avi nomine *Belides*: à patris autem nomine *Danaides* appellantur. Has cum totidem Ægypti filiis nupsissent, Danaus ut re-

spon-

μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, [1] ἢν κύτος μὴ σέχητον. ἀλλὰ πρὸν εἰσρυῆναι, χεόδν σαχυηπομένης ἢν ἐπιῤῥέοντος ὕπνος, σύρτερον τὸ ὠθὸς τῶν ἔκχυσιν κεχηνὸς ἢ πίθος, ἐ ἀκάλυλος ἡ ἔξοδος. [2] Ζεύς. ἀκοῦν εἰ μὴ [3] ἐμφράξῃ τὸ κεχλιὸς τῦτο, καὶ εἰς [4] τὸ ἅπαξ ἀναπεπαμένον, σαχυέν[illegible]ος σὺ βραχεῖ σε, ῥαδίως σύρηαι τῶν διφθέραν αὖθις, καὶ τὸν δίκελλαν [5] σὺ τῇ τρυχὶ ἢ πίθῳ. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη,

hi videar allaturus, fruſtraque infuſurus, vaſe non continente liquorem: imò priùs propemodum effuſo quod influit, quàm influxerit: adeò latus dolii hiatus ad effuſionem, ac liber exitus. *Iupiter.* Proinde ni hiatum iſtum obturaverit, perpetuamque perſtillationem ſiſtere conetur, te propediem effuſo, facilè rurſus fagum & ligonem in fœce dolii reperiet. Verùm abite jam, illúm-

ſponſum accepit ſe à genero interfectum iri, filiabus auctor fuit, ut facta ſimul conjuratione ſponſos omnes interimerent. quod factum ab illis, una (alii duas ſtatuunt) excepta, nimirum Hypemneſtra, quæ Lynceum maritum ſuum ſervavit, à quo Danaus, poſtquam annos regnaſſet quinquaginta, interfectus eſt. Ob hanc impietatem tali ſupplicio Danaides apud inferos finguntur plecti, ut aſſiduo dolium pertuſum aqua cogantur implere, è quo tantundem effluit, quantum infunditur. Vnde natum proverbium, εἰς τὸν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν, de quo Eraſmus. Fabulæ hujus quoque meminit Lucianus in Hermot. in Diplad. nec non in dialogo Crateris & Diogenis. Convertitur ad varios uſus. hic in prodigos aptatur, qui ſimulatque opes accepere, continuò eas effundunt. *Earl.*

1 Ἢν κύτος μὴ σέχῃ.] Vox κύτος generatim ſignificat omne concavum. πίθου κύτος, *dolii ſinus* vel *alveus* eſt. Heſychio non tantum exponitur σῶμα, ὄγκος, ſed etiam χώρημα, βάθος. Notandum hic τὸ σέχειν idem eſſe, quod σωίχειν, & propriè uſurpari de iis, quæ aquam continere dicuntur, nec per rimas aut foramina eam tranſmittunt, cui opponitur διαπίπτειν, vel διεκχέεσθαι, apud Plutarchum. hinc σέχη tectum; quod pluvias abarceat, & στεγανὸς, Heſychio, ὁ διαῤῥήγνυσθαι σέχειν τὸν λόγον. in quem non competit illud Terentii: *Plenus rimarum ſum, hac atque illac perfluo.* Vocabulum eſt ἀπολύσημον, de quo ſi placet, vide doctiſſimas Gathakeri lucubrationes contra Pfochenium, & Salmaſii exercitat. in Solinum. *Idem.*

2 Ζεύς.] Iupiter in ſua perſiſtens ſententia, Plutum ad Timonem abire vult, quem niſi oblata fortuna prudentius utatur, brevi ad egeſtatem & priſtinos labores denuò redactum iri prædicit. Notandum hic τὸ ἀμεταθέτου τοῦ βουλῆς in Iove. *Idem.*

3 Ἐμφράξῃ τὸ κεχλιὸς.] Alludit ad præcedentem fabulam de dolio Danaidum; participium pro nomine poſitum: τὸ κεχλιὸς ἀντὶ τῆς χάσμης. Sunt enim Græci φιλομέτοχοι. Sic initio hujus Dialogi: ἀναπλῆσαι τὸ κεχλιὸς dixit, quod hic ἐμφράξειν, *obſtruere ſeu obturare hiatum.* Idem.

4 Τὸ ἅπαξ ἀναπεπαμένον.] *Per ſemel apertum foramen.* Eraſmus, *perpetuam perſtillationem* vertit. malim *effuſionem.* τὴν ἔκχυσιν, paulo ante vocavit. nam *perſtillationis* vox hic minus apta videtur, cum non κατὰ στάγονα, hoc eſt *ſtillatim*, ſed χύδην & *copioſe* ſuas opes prodegerit Timon, ut ſupra oſtenſum. εἰς τὸ ἅπαξ, idem valet, quod εἰς τὸ ἀεὶ, *ſemper*, *in perpetuum.* vulgo *ſemel pro ſemper.* Idem.

5 Ἐν τρυχὶ.] In fœce, id eſt, in fundo dolii. Simile apud Gallos de Chymiſtis jactatur dictum: *au fond du creuſſet, le gibet.* Poſtquam enim auri conficiendi artem fruſtra ſcrutati ſunt Chryſopæi iſti, conſumptiſque opibus ad egeſtatem

ἀγαγεῖν τοὺς Κύκλωπας [2] ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως τὸ κεραυνὸν ἀκονήσαντες, ἐπισκευάσωσιν, ὡς ἤδη γε πεπηγυῖα αὐτῷ δεσόμεθα. [3] Ἑρ. σχεδιαμβᾷ ὦ πλοῦτε. τί τοῦτο ὑποσκάζεις; [4] ἐλελήθεις με, [5] ὦ γλυκύδα, ὢν τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλὸς ὤν. [6] Πλοῦ. σὸν ἀεὶ τοῦτο, ὦ Ἑρμῆ; ἀλλ' ἐπόπτην μὲν ἀπίω παρά τινα πιμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς, ὅταν οἱοὶ τε ὦμεν τοὺς ἀγαθοὺς πλουτίζειν· ἐπειδὰν δὲ ἐπὶ τοὺς πονηροὺς ἀποσταλῶ, τυφλὸν καὶ χωλὸν ἀποδείξω. ἐπεὶ τί ἂν ἐγὼ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐποίουν, ἢ ἐν τοῖς θεοῖς ἐκείνοις, ὁρῶν ἐκεῖ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ἀπορουμένους, τοὺς δὲ πονηροὺς ἐν τρυφῇ καὶ πολλῇ εὐδαιμονίᾳ ζῶντας; ἐγὼ γοῦν ἐκεῖνο ἐνόμιζον, ὅτι ἐπειδὴ ἐγὼ ἐκεῖ οὐκ ἦν, ἀλλ' ἐν τῇ γῇ ἐτύγχανον ὢν, ἐκεῖνοι ἐπλούτουν. [7] Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ἐκεῖ ἐσμεν, ὦ πλοῦτε. [8] Πλοῦ. ἀλλ' οὐκ ἐμοί γε δοκεῖ, ὦ Ἑρμῆ, ἐπεὶ τοσοῦτόν γε ἔτι πλουσιώτεροι ἐγένοντο, ὅσον ἐγὼ ἐπλούτισα αὐτούς. [9] Ἑρ. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνό γε ἐπιδείξεται ὁ Ζεὺς, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ἐν τῇ γῇ ἦσαν, σὺ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ. [10] Πλοῦ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκεῖνος ἐπιδείξεται, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ οὐρανῷ ἦν, ἐκεῖνοι δὲ ἐν τῇ γῇ· ὅτι δὲ ἐγὼ μὲν τυφλὸς ἦν, ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες, οὐκ ἐπιδείξεται. [11] Ἑρ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκεῖνος ἐπιδείξεται, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ οὐρανῷ ἦν, ἐκεῖνοι δὲ ἐν τῇ γῇ· ὅτι δὲ ἐγὼ μὲν τυφλὸς ἦν, ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες, οὐκ ἐπιδείξεται. [11] Ἑρ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκεῖνος ἐπιδείξεται, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ οὐρανῷ ἦν, ἐκεῖνοι δὲ ἐν τῇ γῇ· ὅτι δὲ ἐγὼ μὲν τυφλὸς ἦν, ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες, οὐκ ἐπιδείξεται.

illumque ditate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Ætna ad nos adducere, quò fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato erit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse. *Plut.* Hoc non est mihi perpetuum, Mercuri: sed quando ad aliquem à Iove missus proficiscor, nescio quomodo redacti, nihil reliquum ipsis, nisi ut ex desperatione restim sibi emant, quo gulam frangant. *Barl.*

1 Σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπαινεῖν] Mercurio speciatim mandat Iupiter, ut reversus ab itinere Cyclopas ex Ætna secum adducat, qui fulmen resarciant atque reparent. nam supra dixerat, dum avidius in Sophistam Anaxagoram jacularetur, fractos fuisse duos eosque maximos radios, cuspidemque retusam. Fabulantur poëtæ, Cyclopas Vulcani esse ministros Iovi sua fulmina fabricantes, sic dictos ab eo quod unicum haberent oculum, eumque orbicularem. κύκλος enim circulus & ὤψ, vultus sive oculus. Vnde & Cocles nomen accepit illustris Romanus, quasi Cyclops, quod μονόφθαλμος esset. Ex his autem Cyclopibus potissimum tres celebrantur, *Brontes*, *Steropes* & *Pyracmon*, de quibus poëta lib. 8. divini operis, & Apollonius Argonautic. 1. *Idem.*

2 Ἐκ τῆς Αἴτνης] Locum indicat unde vocandi essent Cyclopes, ex Ætna scil. sede & officina eorum. Hinc fratres Ætnæi Virgilio, vel propter ignes ex eo monte perpetuo ebullientes: vel, quod magni essent instar Ætnæ. Homerus tamen Iliad. 6. Vulcanum introducit non in Ætna, sed in cœlo sine Cyclopum opera Thetidos rogatu fabricantem arma Achillis. Fabulæ physicam interpretationem dat Servius ad locum Virgilii supra citatum, & Natalis Comes lib. 2. cap. 6. Mythologiæ suæ. *Idem.*

3 Ἑρμ. Περιαμβᾷ, ὦ πλοῦτε] Sequitur Mercurii & Pluti colloquium. Miratur claudicationem Pluti Mercurius. ὑποσκάζειν & χωλὸν εἶναι, hic συνωνύμως positum Lucianus. Fingitur autem Plutus in adventu claudus, in recessu alatus, quod serius quidem opes contrahantur: partæ autem, nisi frugaliter dispenses, velocissime dilabantur. Eundem & cæcum faciunt & judicii expertem, propterea quod indignissimum quemque opibus affluere videamus: probos contra & condignos in re tenuissima ut plurimum versari. Hinc Plutus jam visu recepto apud Aristophanem. οἵοις ἄρχει, inquit, ἀνδράποσι ξυνὼν ἀλάστορσιν. τὸν ἀξίως ἢ τῶν ἐμῶν ἐρώτων ἰφθόγγου. id est, *cum qualibus & quantum iniquis viris versatus sum. Dignos autem meo consortio defugi.* Idem.

4 Ἐλελήθεις τυφλὸς ὤν] Græca σύνταξις, *latebat me vel ignorabam te cæcum esse.* plura ejusdem constructionis exempla habet Budæus pag. 899. *Idem.*

5 Ὦ γλυκύδα] Γλυκύδα voce per illusionem fere utitur Lucianus, ut supra dictum. Idem est qui γλυκεῖα, ἀνδρεῖα Hesychio, ab antiquo γλύκα vel γλύκη, quo genus denotatur, quasi generosus, ex familia ac genere nobili ortus. *Idem.*

6 Πλοῦ. Οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ] Responsio Pluti, ad hoc quod claudicationem suam spectat, quam non sibi perpetuam esse ait, sed tunc demum obtinere, quando à Iove mittitur. Docet figmentum probos & à Iove dilectos, aut

ὅπως βραδύς εἰμι χὠ [1] χωλὸς ἀμφοτέρως, ὡς μόλις [2] τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, [3] ἀσχημονοῦντα καίτοι περιμένοντα. [4] ὑπεκδὺς ἀπο-

modo tardus & claudus utrinque sum: ita ut ægrè metam pertingam, quum nonnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est, alatum

nunquam aut tarde in hac vita felices ac divites fieri. Vult enim Iupiter virtutem per se amari, propter aliud. Nam si illi demum divites evaderent, qui virtutem colerent, plerosque videremus ideo virtutem amplecti, quod per eam ditescerent. Atque ita virtutem non propter se, sed propter opulentiam amarent. Contra vero improbos & Diti gratos cito ditescere innuit, cum fieri non possit, ut opum facultatumque tam expedita faciliſque & pæne momentanea, ut ita loquar, adeptio, conquisitio, possessio justa esse & legitima censeri debeat. Hinc Iuvenalis Sat. 14.

Dives qui fieri vult,
Et citò vult fieri, sed qua reverentia legum?
Qui metus aut pudor est unquam properantis avari?

Tardus igitur incessu est Plutus, cum ad eos ablegatur, quos æquus Iupiter amavit, id est, ad homines pios & virtute præcellentes, cujusmodi opes laudat Hesiodus, easque vocat χρήματα ἐχ' δικαίου, sed διόδοτα, hoc est, *opes non rapto quæsitas, sed divinitus concessas.* Barl.

1 Χωλὸς ἀμφοτέρως] Ἀμφιγυήεις. Vt Vulcan. Homericus. Aristoph. in Plut. *Bourd.* Scilicet ἀμφοτέρως, *utroque pede claudus.* Homero ἀμφιγυήεις, quod Vulcani epitheton est. *Barl.*

2 Τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα] Pertingere ad metam. ubi τελεῖν perinde esse videtur ac si diceretur, τελεῖν ἐ δρόμον, *conficere cursum.* τέρμα vero curriculi meta est, hoc est, locus, in quo stabant ad palmam accipiendam post peracta spatia οἱ στα-διοδρομεῖς. Alio nomine λδίκλον appellant Græci: *calcem* & *cretam* Latini. Distinguitur autem à metis, circa quas flectebant currus suos iidem cursores. de quo Salmas. ad Solinum. *Idem.*

3 Περιμένοντα καίτοι] Hac de re perelegans extat epigramma in Anthol. Græca, sed incerti auctoris, ubi senex quidam ὀψιπλεί hunc in modum de se conqueritur:

Ἦν νέος, ἀλλὰ πένης· νῦν γηρῶν πλούσιός εἰμι.
Σὺ μόνος ἐν πάντων οἰκεῖος ἐν ἀμφοτέροις.
Ὅς τότε μὲν χρῆσθαι δυνάμην, ὁπότ' οὐκ ἐθέλων εἶχον·
Νῦν δ' ὁπότε χρῆσθαι μὴ δύναμαι, τότ' ἔχω.

Quod sic Latine vertit mellitissimus poëta Iohannes Secundus:

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate senili
Diteſco; hei misero, tempore utroque mihi:
Vti cum poteram? nummorum copia deerat:
Copia nunc superest larga, sed usus abest.

4 Ὑπεκδὺς ἀπαλλάττεσθαι δέον] Alterum orationis membrum, quo declarat Plutus, se quidem in accessu esse βραδύτην, sed in discessu alatum & quavis ave celeriorem. Nam ut docet Plutarchus in præceptis civilibus: nullæ sunt fortunæ tam ampliæ, quæ nisi πάντῃ & διασάμαν circumscribantur, ad usus necessarios sint sufficturæ. Hinc plurimos videre est, qui per luxum & gulam brevissimo tempore ad inopiam redacti sunt, promi magis quàm condi. Nam qui tantum promit: nihil autem recondit sive seponit, is ad Divam Peniam velis, quod ajunt, equisque properat. A talibus aufugere dicitur Plutus pernicissimis pedibus, & alatus esse cum discedit. Velocitatem suam illustrat similitudine petita à stadii decursore, qui velut saltu stadium transmensus, quam ocyssime præ-

πικῶτερος δῆτα, πλουσίων ἴσως, πολὺ τῶν ὀφείλων ὠκύτερον. ἅμα γοῦν ἔπεσεν ἡ [1] ὕστλιγξ. κἀγὼ ἤδη ἀνακηρύττομαι νενικηκὼς, ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, εἰδὸς ἰδόντων σύλλογον τῶν θεατῶν. [2] Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φής. ἐγὼ δ' ἐν πολλοῖς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμί σοι, χθὲς ῥᾳδίως [3] οὐδ' ὀβολὸν ὥστε πρίασθαι βοῦχον ἐχόντας, ἄφνω δ' σήμερον πλουσίους, καὶ [4] πολυτελεῖς,

tum videbis, avibus longè celeriorem. Vnde fit ut amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera narras. Imò ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat ut restim emerent, qui hodie repentè divites facti splendidè vivant, al-

præconis voce victor pronunciatus est, ὑπερπηδᾶν τὸ στάδιον, plus est quam διαφαμεῖν. Transilire stadium dicuntur qui summa pedum pernicitate valent. Ejusmodi cursores σταδιοδρόμοι dicti, nomenque pro modo cursus sortiti sunt. *Bar.*

1 Τ' ὕστλιγξ.] Propriè scutica est seu flagellum, quo subulci porcos agitant, παρὰ τὸ πλάσσειν τοὺς ὕας. Hic ita vocatur repagulum seu funis obtentus τοῖς ἐκκαθεύδουσι, quo laxato dejectoque curriculum ingrediebantur. Erat autem propriè regula, ut Salmasius docet, paulo altius è solo elata, & opposita cursoribus, quæ dato signo currendi repente dejiciebatur. Vnde ὕστλιγξ πεσὼν & κατασεὶς dicitur. Diversa igitur erat à carceribus ubi consistebant οἱ στάδιοι. quem locum ἀφετηρίαν & καμπῆρα, itemque βαλβίδα nuncupant Græci. *Idem.*

2 Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φής] Confirmatur his verbis ἀνασκευὴ sive refutatio supra dictorum, vel potius objectio à contrariis. Refellit enim Mercurius hoc quod de tardo incessu dixerat Plutus, permultosque esse ait, quibus cum heri ne obolus quidem esset, subito evaserint divites. *Idem.*

3 Οὐδ' ὀβολὸν ἔχειν] Inter hyperbolas posuit Erasmus, deque eo dicitur, qui maxima rei familiaris inopia laborat. Erat autem obolus æreum numisma minutulum, ita dictum quod obeliski, id est, veruli imaginem præferret, teste Plutarcho in Lysandro. *Idem.*

4 Περὶ δὲ βοῦχον] Sic fine hujus dialogi. *Bourd.*

5 Πολυτελεῖς] Appellat eos, qui splendide sumptuoseque vivunt à τέλος significante sumptum. Athen. lib. 2. τελεῖν, inquit, τὸ δαπανᾶν, & πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, & δυστελεῖς, οἱ ὀλίγα. Notandum & hoc dicendi genus, ὑπὸ λευκὸν ζεύγος ἐξελαύνειν, quo proverbialiter eos significat, qui supra alios longe fortuniores sunt, & honoratiores. Sic Plautus in Asinaria. *Nam si huic orcæfloni tempus fefe subterduxerit, nunquam adepol albis quadrigis indipiscet postea.* τὸ ζεῦγος non tantum de bigis, sed & generalius de trigis ac quadrigis, adeoque quovis vehiculo usurpatur. Torquent se Grammatici, quid per *albas quadrigas* intelligat Comicus. Sunt qui *Iovis* interpretantur, ut quæ celerrimo per cœlum cursu ferantur, si quando tonat vel fulgurat. Quod & confirmare videtur Bourdelotius, qui ad hunc locum & Heliodorum notat, ideò quadrigis albis in triumpho usos fuisse veteres, quod Iovis quadrigas crederent albas, ad cujus morem se componebant οἱ τεθριαζόντες. Quod ita censuisse priscos, etiam tradit Suetonius in August. cap. 49. Hinc invidiam sibi conflarat Camillus, quod in triumpho cum ejus albis equis junctoque urbem invectus esset: quasi humano fastigio ampliorem vindicare honorem, patemque supremo Iovi videretur. τὸ ἐξελαύνειν quod obiter notandum, de equitata dicitur. ut ἐξάγειν & ἐπεξάγειν de peditatu. *Bar.*

[1] ἐπὶ λάδικῆ ζεύγους ἐξηλαύνοντες, οἷς δὲ καὶ ὄνου ὑπῆρξε πώποτε· ὧν ὅμως πορφυροῖ, καὶ [2] χρυσοχείρες περιέρχονται. ἀδὴ αὐτοὶ πιστεύοντες οἷμαι, ὅτι μὴ ἄναρ πλουτήσουσιν. [4] Πλούτωνος. ἑτερόποδα τοῦτ' ἐστίν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς ἐμαυτοῦ ποσὶ βαδίζω τότε. οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ὁ Πλούτων ἀπέστειλέ με παρ' αὐτούς, ὅτι πλουτοδότης, καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν. δηλοῖ γοῦν καὶ τῷ ὀνόματι. [5] ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῶμαι δεῦρο παρ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον, [6] ἐς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς, φορηδὸν ἀράμενοι, [7] μετακομίζουσι. καὶ ὁ μὲν, νεκρὸς ὢν σκοτεινῷ που τῷ οἰκίας

albis quadrigis vehantur, quibus ne aſellus quidem ante ſuppetebat: ii tamen purpurati, & manibus aurum geſtantes obambulant: qui ne ipſi credere poſſunt, quin [3] per ſomnium divites ſint. *Plut.* Iſthæc alia res eſt, ô Mercuri, neque enim tum meis ipſius ingredior pedibus: nec à Iove ſed à Dite tranſmittor ad eos, qui & ipſe opum largitor eſt, magnaque donans: quod ſuo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me ac diligenter obſignatum, & ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricoſa ædium parte

1 Ἐπὶ λάδικῆ ζεύγους] Sic de Merced. cond. dixi ad Heliod. fine operis. *Bourd.*

2 Χρυσοχείρες] Intelligit eos qui digitos auro ſeu aureis annulis ornant. χρυσοδακτυλίους eleganter appellat Apoſt. Iacobus epiſt. ſuæ cap. 2. *Barl.*

3 *Per ſomnium divites*] Vt piſcator apud Theocrit. Eclog. 9. *Cogn.* Paroemia eſt uſurpaturque de immodicis votis. Nam quicquid optant aliquis, id ſomniare contigit. Sic Micylius cerdo apud Lucianum ſe divitem ac præpotentem ſomniat. Apud Theocritum piſcator ſomniat aureum piſcem. Hujuſmodi omnes κατ' ὄναρ μακάριοι, id eſt, ſomnio beati ſunt, quemadmodum loquitur Tullius, vel quiſquis auctor declamationis in Salluſt. *Vnde tu, inquit, qui modo ne paternam domum redimere potueris, repente tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti & Cæſaris reliquas poſſeſſiones acceperis?* Sunt igitur per ſomnium divites, qui repente divites facti, nec ipſi ſciunt, unde tanta opulentia obvenerit. *Barl.*

4 Πλούτωνος. Ἑτερόποδα τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ] Reſpondet Plutus ad objectionem Mercurii per diſtinctionem. Fatetur quidem ſe cum à Iove mittitur, tardum eſſe pedibus, ſed à Plutone ablegatum, non ſuis, ſed alienis pedibus incedere ac velocem eſſe. Hinc fieri, ut improbi & ſcelerati homines repente divites fiant, feliceſque præ cæteris conſpiciantur. Nam tales Diti, hoc eſt, Plutoni ſunt grati, Orciique tandem victimæ futuri. Notandum rurſus, etſi Plutus à Plutone diverſus ſit ſecundum poëtas, utrumque tamen divitias largiri creditum. Vnde πλουτοδότης hic & μεγαλόδωρος appellatur, hoc eſt, *opum largitor* & *magna donans*. Quinimo & nomen ſuum debet τῷ πλούτῳ, id eſt, *divitiis*, eſtque nihil aliud Pluto Phyſice conſideratus, ut ſupra diximus, quàm interior terra quatenus metallifera eſt. *Idem.*

5 Ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῶμαι δεῦρο παρ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον] Deſcribit tandem Plutus, quo pacto ab uno ad alium tranſeat hæredem teſtamento vel codicillis. *Idem.*

6 Ἐς δέλτον ἐμβαλόντες] Eſt hæredem bonorum conſtituere. δέλτος Lucianus accipit pro *tabula* vel *cerâ teſtatoris*, in qua teſtamentum perſcribitur. κατασημαίνεσθαι eſt obſignare & ſigillo ſuo confirmare. ὑποφραγίζειν, quod poſt ſcriptionem fiebat. *Idem.*

7 Μετακομίζουσι] Teſtamenti à teſtatore obſignati tranſportatio deſcribitur, ſimul-

σθείη), ὥσπερ τὸ γήπαπε παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενον, [1] ἐρεμύχητο τοῖς γαλαῖς. [2] ἐμὲ δὴ οἱ ἐπελπίσαντες, ὃ τῇ ἀγορᾷ ἐρεμύσει [3] κιγχηνότες, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσεπερμύλλου [5] πετηγότες οἱ νεοττοί. [6] ἐπειδὰν δὲ τὸ σημεῖον [7] ἀφαιρεθῇ, καὶ [8] τὸ λῖνον σύλλυθῇ, καὶ ἡ δέλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μὲν ὁ κληρονὸς ἕκαστος, ἤτοι συγγνώμης τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηδεμὼν, ὑπὲρ τὲ γήραος παλαιᾶς τῆς ὀθόνης σκεπόμενον, [1] ἐρεμύχητο τοῖς γαλαῖς. [2] ἐμὲ δὴ οἱ ἐπελπίσαντες, ὃ τῇ ἀγορᾷ ἐρεμύσει [3] κιγχηνότες, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσεπερμύλλου [5] πετηγότες οἱ νεοττοί. [6] ἐπειδὰν δὲ τὸ σημεῖον [7] ἀφαιρεθῇ, καὶ [8] τὸ λῖνον σύλλυθῇ, καὶ ἡ δέλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μὲν ὁ κληρονὸς ἕκαστος, ἤτοι συγγνώμης τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηδεμὼν,

parte jacet, vetere linteo in genua injecto tectus, de quo feles digladiantur. Porrò qui me ſperaverant obtinere, in foro operiuntur hiantes, non aliter quàm hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Deinde ubi ſignum detractum eſt, & lineus ille funiculus inciſus, apertæque tabellæ, novuſque meus dominus eſt pronunciatus, ſive cognatus quiſpiam, ſive adulator, ſive ſervulus

ſimulque notatur hæredis avaritia, qui prædæ tantum intentus, cadaver negligit, vetere linteo obtectum & felibus mutilandum. Ὀθόνη linteum dicitur ſive velum, quod Chaldæis athunáh. φάρος παφήιον cum Homero vocare liceat, quale ad Laërtis pollinctum ſe texere aſtute fingebat Penelope. Virgil. de matre Euryali Æneid. 9.

——— *Nec te tua, funera, mater,*
Produxi preſſive oculos, aut vulnera lavi,
Veſte tegens. Barl.

1 Ἐρεμύχητο τοῖς γαλαῖς] Sunt enim feles circa cibum intemperantiores, neque piſces modò, ſed & carnes avide expetunt; etiam defunctorum cadavera ſæpe mutilantes, ni arceantur. γαλῶ hic pro æluro accipe, non muſtela. Latini antiquiores catum vel cattum dixere, quam vocem Germani, aliæque gentes in ſua lingua retinuerunt. *Idem.*

2 Ἐμὲ δὴ οἱ ἐπελπίσαντες] Oſtendit Plutus ſæpe fieri, ut qui ſe hæredes fore ſperabant, ſpe ſua fruſtrentur. *Idem.*

3 Κιχλιωτῶ] Vnde Horatius: *Corvum deluſit hiantem*, de eo, qui captatorem ſuum arte fruſtratus fuerat. Nam & cadaveribus inhiat atque imminet hæc avis. Præteritum illud, uti & præcedens τῷ ἀνεῳγότ῾ ſignificationem habet, quemadmodum multa alia apud Græcos ſcriptores. *Idem.*

4 Ὥσπερ τὴν χελιδόνα] Aviditatem exprimit eorum, qui alterius bona captant, cum hiare illos dicat non aliter, quam ad hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Præbet hirundo maternæ ſedulitatis illuſtre documentum. Iuvenal. eadem ſimilitudine uſus eſt Sat. 10. ubi de ſene inquit:

Ille ad conſpectum cœna diducere rictum
Suetus hiat tantum, ceu pullus hirundinis, ad quem
Ore volat pleno mater jejuna. Idem.

5 Τετηγότες οἱ νεοττοί] Ex Iliad. β. In vaticinatione Calchantis. *Bourd.* Verbum Homero familiare & ab ipſo ſono factum, quod de pullis & hirundinibus proprie dicitur. Heſych. exponit λεπτόνται φωνεῖν. *trinſare* Latinis, quod è Græco eſt. *Barl.*

6 Ἐπειδὰν δὲ] Hæc cum ſuperioribus cohærent. Quam ſæpe ſpe ſua fruſtrentur hæredipetæ, pluribus oſtendit Plutus. *Idem.*

7 Ἀφαιρεθῇ] Anglic. ἀφαιρεθῆ & ἀνοιχθῆ. Tangit autem veterem teſtamentorum formam & literarum de qua alibi. *Bourd.* Eſt ſigillum detrahere, idem quod ἀποσφραγίζειν, vel ἀνασφραγίζειν, ut in Pandectis legitur, *reſignare teſtamentum.* Barl.

8 Τὸ λῖνον σύλλυθῇ] Per linum intelligitur filum, quo per foramina trajecto tabu-

τε πύγην οἰκέτης, [1] ὃν παιδικῶν τίμιον, [2] ὑπεξυρημένον ἐπὶ τὸν γνάθον, ἀντὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν ἡδονῶν, ἃς ἤδη [3] ἔξωρος ὢν ὑπηρέτησεν αὐτῷ, μέγα τὸ [4] μίσθωμα ὁ γραῦς ἀπολαβών, [5] κλείνον μὲ, ὅστις ἂν ἡ ποτε ἁρπασάμενός με [6] αὐτὴν δέλτον, [7] θὲϊ φέρων, ἀντὶ Ξ [8] τέως Πυρρίας ἢ

vulus obſcœnus, qui puerili obſequio favorem meruerit, etiam tum mento ſubraſo, pro variis omnigenaiſque voluptatibus, quas ipſi jam obſoletus ſuppeditavit, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis tandem ille fuerit, nonnunquam me ipſis cum tabellis arreptum, fugiens adportat nomine commutato, ut qui modò Pyrrias, vel Dro-

tabulæ Teſtamentariæ colligabantur, & craſſius erat eo, quo ſuitur. *lineum funiculum* vertit interpres. *Barl.*

1 Ἐκ παιδικῶν τίμιον] Id. Dial. Mort. interpretes Martial. & Petronii. *Bourd.* Sic & in Dialogo mortuorum loquitur. τὰ παιδικὰ de præpoſtera Venere intelliguntur: *catamitos* Latini vocant, & *ſcorta maſcula*. Barl.

2 Τὸν πεξυρημένον τὸν γνάθον] Mollium & cinædorum erat mentum reliquaſque corporis partes ξυρῷ, id eſt, *novacula* radendas & lævigandas tradere, quod & παραξέειν τὰς γνάθους dixit Ariſtoph. in Ranis, *vellicare genas*, pro depiles reddere. Ita Cliſthenem quendam traducit hominem γυναικώδη & pathicum. Idem παραξύλειν dicebant, nec tantum viris, ſed & fœminis impudicis uſitatum fuit, quæ & ſuas item habebant παραξυλεύσας, hoc eſt, ejuſmodi mulieres, quæ turpi miniſterio pilos evellebant, glabramque reddebant eam corporis partem, *per quam ſecus fœmineum & ſobolem prodere & nomen ſolet acquirere generi*, ut Arnobius loquitur, *idque in morem hiſtriculi & nondum duri puſionis*. Nec ſolum novacula fiebat illa corporis depilatio, ſed & pice calida, (πίττωσιν Græci vocant) item dropace: medicamentum eſt, quo piloſa loca ad tempus levia ac glabra redduntur. *Idem.*

3 Ἔξωρος ὤν] Iuvenem deſignat qui amabilem ætatem exceſſit: ὥρα tempus id ætatis ſignificat, quo maxime vegeti ſumus. *Exoletum* Latini vocant. Cicero de Clodio: *Illè qui ſecum ſemper ſcorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat.* Orat. pro Milone. Id genus homines non paucos circum ſe habuiſſe Heliogabalum ferunt, quos deinde Alexander Severus rerum potitus, partim in inſulas deportandos, partim naufragio mergendos curavit. teſtis eſt Herod. lib. 5. & Dion in Fragmentis. *Idem.*

4 Μίσθωμα] Turpe verbum & meretricis capturam ſignificat. Diſtinguitur à voce μισθὸς, ut merces vel quæſtus à captura. Ammonius de differentiis vocum; μισθὸς μισθώματος διαφέρ. μισθὸν μὲν ἐστιν ὁ δικαίως· μίσθωμα δὲ τὸ ἐπονειδίστως. hinc μίσθωμα λαβεῖν idem eſt quod ἐταιρεῖν. Et μισθάτειαν γυναῖκας pro meretricibus, quæ ſimiliter à merendo apud Latinos nomen accepere. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος μὲν] Quam ſæpe in manus devolvatur ſervuli alicujus lorarii, quamque indignis modis ab eo excipiatur, plutibus oſtendit Plutus. ἐκεῖνος μὲν: Hi enim ſunt qui per libidines ditantur, & *teſtamenta merentur Noctibus*, ut Iuvenalis loquitur. *Idem.*

6 Αὐτὴν δέλτον] Deeſt præpoſitio σὺν. Sic Homerus in Iliade: αὐτοῖς τεύχεσι ἵπποισι τε ἀνδράσι, id eſt, *cum equis & viris.* Idem.

7 Θὲϊ φέρων] Attice, pro φέρε θέων. *aſportat currens*, vel *curvendo*. Sic ἀνύσας πέμψ, apud Ariſtoph. in Pluto, pro πέμψων ἀνυσὰν *curvendo*, hoc eſt, *confeſtim perfice*. Idem.

8 Τέως Πυρρὰς] Dixerunt ad Perſium viri clariſſimi: de his nominibus copioſe Ariſtoph. *Bourd.* Pyrrhias, Dromo, Tibius ſervorum apud Comicos nomina

Δρόμων, ἢ Τιβίος, [1] Μεγακλῆς, Μεγάβυζος, ἢ Πρώταρχος μετονομασθείς, τὴν μοῦτλιν κεχηνότας ἀλλήλους ἐπιβλέποντας καταλιπών, ἀλλήλοις [2] ἀγνῶτας τὸν πίνθον, οἷον αὐτὸς ὁ [3] θύννος ἐκ μυχοῦ τῆς σαγήνης διέφυγεν, ἐσθίων ὀλίγον τὸ δέλεαρ [4] καταπιών. [5] ὁ δὲ, ἐμπεσὼν ἀθρόως εἰς ἐμὲ ἀπειρόκαλος καὶ παχύδερμος ἰδιώτης, ἐπὶ πολὺ [6] πέδαι πολλαὶ εἰσι, τοὺς ἢ τριχὸς ἢ δέρματος ἢ γένους ἐπικλήσεις ἔχουσαι. Τιβία enim ἡ ὅλη φυγή. Suidæ. *Bart.*

Drono, vel Tibius, jam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterùm illos nequicquam hiantes, seque mutuum intuentes relinquit: ac verum luctum agentes, quòd ejusmodi thynnus ex intimo sagenæ sinu effugit, devorata non exigua esca. Atque hic repentè totus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc

mina sunt, qui vel à capillitio rufo, vel cursu aut gente sic appellati. Τιβία enim ἡ ὅλη φυγή Suidæ. *Bart.*

1 Μεγακλῆς] Fuit Megacles ex illustri Alcmæonidarum genere, qui tertiæ partì Atticæ regionis præfuit, nempe Paraliæ sive oræ maritimæ, de quo Aristophanis interpres in Nebulis, itemque Vespis. *Megabysus* autem nobilis Persa, unus ex septem, qui Magorum tyrannidem sustulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europa relictus. Fuit & alter Sopyri filius, qui dux exercitus extitit in Ægypto adversus Athenienses & socios, de quibus legere est apud Herodotum lib. 3. *Protarchi* nomen imperii præfectum sive principem sonat. *Idem.*

2 Ἀγνῶτας τὸν πίνθον] De frustratis hæredipetis hoc dicit, quibus nihil relictum præter luctum. Sic Horat. Sat. lib. 2. de Corano:

Tum gener hoc faciet: tabulas socero dabit atque
Vt legat, orabis, multùm Nasica negatas
Accipiet tandem, & tacitus leget, invenietque
Nil sibi legatum præter plorare.

πλὴν ἢ τὸ οἰμώζειν, Græco more. *Idem.*

3 Θύννος ἐκ μυχοῦ ἢ σαγήνης] Ælia. hist. animal. Proverb. sic id. Piscat. inde σαγηνεύεσθαι. Bourd. Proverbium: de hoc pisce Plin. lib. 9. c. 15. Athen. lib. 7. *Cæt.* Vtimur hoc loquendi genere, quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodùm tenebatur, præter exspectationem subito præripitur. Extat etiam in Piscatore. Simili figura dixit Terentius: *Crucior bolum tantum mihi esse ereptum subito è faucibus.* Est autem thynnus piscis, qui magno numero capitur in ponto Euxino ad Vlyx bonam & juxta mare Herculeum, sic dictus παρὰ τὸ θύειν, quod est ὁρμᾶν. hinc θύννος, & geminata littera Æolice θύννος, à motus vehementia. nam impetu & furore quodam fertur & œstro agitatur sub ortum Canis. Inter cete numerat Galen. 3. de alim. facult. *Barl.*

4 Καταπιών] Pro καταφαγών. Degeneravit hoc verbum à simplici πίνω, & sæpius de carnibus & piscibus usurpatur pro *devorare*. Δέλεαρ esca propriè dicitur qua pisces capiuntur. hinc δελεάζειν pro *inescare*, quod μοχλὸς sumitur de occulta & insidiosa captione: cui respondet Hebr. רמה, id est, escam, vel ejusmodi quicquam projiciendo fallere ac decipere. *Idem.*

5 Ὁ δὲ] Describit porro Plutus servuli hæredis conditionem & habitum. ἀπειρόκαλον vocat, hoc est, *vita mundicie atque elegantioris expertem*, cujusmodi esse solent servilis ingenii homines. In Glossis exponitur *infrunitus, insolens.* Et infrunitus quasi ἄφρων vel infrons, ut placet Lipsio. *Idem.*

6 Παχύδερμος] Aptum servis epitheton, quod cum plagis perferendis, tum oneribus & sarcinis portandis destinati sint (unde ἀνδροφόροι Comicis dicti) cutem habere solent crassiorem & callosiorem. *Idem.*

7 Πέδαι πολλαί] Quod πεπεδημένοι esse consueverunt, ut supra ostendit

φλακὰς, καὶ εἰ παιδίον ἄλλο [1] μαστίξειέ τις, [2] ὄρθιον ἑστὼς τὸ ὦς καὶ [3] τὸν μυλῶνα, [4] ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον, προσκυνῶν, οὐκ ἐπὶ φορητὸς ἦν τοῖς ἀντυχαίνουσιν. [5] ἀλλὰ τὰς τε ἐλευθέρους ὑβρίζει, καὶ τὰς ὁμοδούλους μαστιγοῖ, ἀπειρώμενος καὶ αὐτοῦ τοιαῦτα ἔξεσιν. ἔχεις ὧν [6] ἢ ἐς πορνίδιόν τι ἐμπεσὼν, ἢ ἱππαρχοφοίας ἐπιθυμήσας,

huc horrescens, & siquis alius loro increpet, stans arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius iis in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingenuos contumelia afficit & conservos flagris cædit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortulum illapsus, aut alendorum equorum studio captus, aut

Lucianus. hinc πεδόν & πεπεδόν pro servo maligno & verberone, qui sæpius in carcerem conjectus fuit. *Barl.*

1 Μαστίξειέ τις] Servi item μαστίγιαι dicti quod ob maleficia loris cæderentur. Vnde *lorariorum* frequens mentio apud Plautum, qui & *cottabos bubulos* per jocum vocat verbera, quæ cum crepitu ingeruntur lervili tergo. Quin & ὑστριχίδι olim flagellati, id est, loro e setis suillis confecto: unde Aristoph. liquet. Item, *virgis umeis*, unde *ulmitribas* & *ulmorum Acherontes* eosdem appellat Comicus. Sic ille in Rud. *Tergum obtestor tuum, ut tibi uberem ulmeam esse speres vindemiam.* Idem.

2 Ὄρθιον] Vernilitatem ejus porro indicat, cum arrectis illum auribus stare dicit, siquis vel loro increpet equi ad instar, qui simulatque flagelli strepitum audit, *micat auribus, & tremit artus*, ut Maro loquitur 3. Georg. *Idem.*

3 Τὸν μυλῶνα] Solebant item servi à Dominis in pistrinum dedi ob noxam. Vnde, *pistrino dignus*, apud Terentium. Erat autem locus, in quo panis pinsebatur, seu mola quam versabant mancipia, pro quibus hodie jumentis utimur, aut molis pneumaticis aquaticisve. Apulejus in asinum transformatus, molas pistrinenses per circuitus multivios circumegisse se festiviter scribit, describens quales essent ministri in pistrinensi contubernio: *Sunt homunculi*, inquit, *vibicibus livedinis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis inumbrati, quam obtecti: nonnulli exiguo tegumento tantummodo pubem injecti, cuncti tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, frontes litterati, & capillum semitasi & pedes annulati.* Idem.

4 Ὡς τὸ ἀνάκτορον προσκυνῶν] Facete pistrinum ut templum adorare dicuntur servi, quod in eo ad nidem & obsequium edomantur, Deosque scelerum suorum vindices revereri discunt. Plautus similiter dixit, servos *carcerem habere pro domo sua*, in Captiv. τὸ ἀνάκτορον, proprie regia est. hic templum ita vocatur sed peculiariter Cereris. Hesychius: ἀνάκτορον, τὸ τῆς Δημήτρος. scil. ἱερόν. Quidam pro ἀνάκειον hic positum putant, quod templum est ἧρῶι θεοπρεπές, de quo supra dictum. *Idem.*

5 Ἀλλὰ τὰς τε ἐλευθέρους ὑβρίζει] Docet Plutus servo, cum ad lautiorem fortunam pervenit, nihil esse arrogantius, nihil intolerabilius. Paulo ante dixit, eum non esse φορητὸν τοῖς ἀντυχαίνουσι. Nunc quam insolens sit quamque contumeliosus non modo in conservos suos, sed etiam homines liberos, ob oculos ponit. Vere Claudianus in Eutrop. *Non bellua tetrior ulla est: Quam servi rabies in libera colla furentis.* Vnde paræmia celebratur quam & Ioseph. Scaliger refert in Stromateo suo, Μήποτε δουλὶς σὰ γυνὴ, δέσποινα γένοιτο, id est, *Nunquam ancilla fiat domina.* Solent enim ejusmodi homines, qui servitutem serviverunt, cum ex humili fortuna subvehuntur ad res amplas, multo esse insolentiores, minusque ferendi, quam qui divites vel felices nascuntur. *Idem.*

6 Ἢ ἐς πορνίδιον] Docet item Plutus, malè parta, male dilabi. Nam ser-

vus

ἢ κόλαξι παραδὺς ἑαυτὸν, ὁμνύναι. [1] ἢ μὴν δύμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, δυχλύτερον δὲ Κέκροπος, ἢ Κόδρε, συνετώτερον δὲ Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ σωρὸν Κροίσου ἐκκείδηκε, σὺ ἀκαρεῖ δὲ χρόνῳ ἀθλίως συλήσῃ τὰ πολλὰ ὀλίγου σὺν πολλῶν ἐπορκιῶν, καὶ ἁρπαγῶν, καὶ πανουργιῶν συμπεληγμένα. [2] Ε. αὐτό τοι καὶ χρεὼν φῆς τὸ γεγονὸς μὲν. ὁπόταν σὺ ἐν αὐτοῖς βαδίζῃς, πῶς ἄν τυφλὸς ὢν δύσκοπες τὴν ὁδὸν; ἢ πῶς ἀφίκοιτο ἐφ' ὃς ἄν σε ὁ Ζεὺς ἀποστείλῃ, κεῖνας εἶναι δὲ πλουτεῖν ἀξίους; Πλὴ. οἶσθ γὰρ δύσκοπον με εἰ πύες εἰσί; Ε. μὰ τὸν Δία ὐ πάνυ. [3] ὁ γὰρ Ἀριστείδου κατάλιπὼν, [4] Ἱππονίκῳ δὲ Καλλίᾳ προσῆκες, δὲ

aut adulatoribus ſeſe tradens, dejerantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codrove generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Crœſis, momento temporis ſemel effundat infelix, quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, & flagitiis fuerant collecta. Iſta fermè ſic ſe habent uti narras. *Me.* Verùm ubi, tuis ipſius ingrederis pedibus, quî tandem cæcus cùm ſis viam invenire potes? aut quî dignoſcis ad quoſnam Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui divitiis abundent? *Pl.* Enimvero credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per Iovem haud quaquam. Neque enim Ariſtide, de præterito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſes, tum ad multos

vus Domini ſui bonorum hæres factus, ea quæ multis ex perjuriis, rapinis & flagitiis corraſa fuere, ſcortis iterum, aut equis alendis diſſipare ſolet, idque momento temporis ſimùl ac ſemel. *ἱπποτροφίας* meminit, quod equorum alendorum ſtudium magno conſtet, ut in Phidippide ſuo oſtendit Strepſiades apud Ariſtoph. in Nebul. *Barl.*

1 Ἢ μὴν δύμορφότερον] Id. Dial. Mort. & copioſe in Somnio ubi de Simonide. *Bourd.* Proverbium eſt, quod ab Eraſmo prætermiſſum miror. Fuit Nireus Charopi & Aglaiæ filius, omnium Græcorum poſt Achillem formoſiſſimus, de quo Homerus Iliad. β. Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ἔην ὃς Ἴλιον ἦλθε Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. De reliquis, quæ ſequuntur, adagiis conſulatur eruditiſſimus Chiliadum ſcriptor. *Barl.*

2 Ε. αὐτό τοι καὶ χρεὼν φῆς τὸ γεγονὸς μὲν] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, ſed mirari ſe dicit, quo pacto cum cæcus ſit, viam invenire poſſit, vel dignoſcere eos, ad quos mittitur. *αὐτόπης* ire dicitur qui ſuis ipſius pedibus iter facit, non indigens ductore aut vectore. *Idem.*

3 Οὐ γὰρ Ἀριστείδου κατάλιπὼν] Hac de re oratores Græci. Idem Iove conſtat. *Bourd.* Fatetur Plutus ſe cum oculis ſit captus, non reperire eos, qui digni videantur, ut opibus abundent: alioquin haud futurum, ut Ariſtide præterito ad Hipponicum, Calliam, ſimiliſque farinæ nequam homines ſe conferat. De Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus, cum multas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ veſpillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *qua fuerit abſtinentia, nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tantis rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diſceſſit, ut qui efferretur, vix reliquerit.* Barl.

4 Ἱππονίκῳ δὲ Καλλίᾳ] Callias & Hipponicus duo itidem viri Athenienſes, pater & filius, ob luxum & libidinem celebratiſſimi, quorum meminit Ariſto-

πολοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων ἑνὶ ὀβολοῦ ἀξίοις. [1] πλὴν ἀλλὰ τί περάτησε κατατετμημένος; Πλοῦ. [2] ἄνω κἀκ κάτω πλανᾶται [3] περινοστῶν, ἄχρις ἂν λάβῃ τινὶ ἐμπτῶν. ὁ δ', ὅστις ἂν πρῶτός μοι φανῇ τυχών, ἀπαγαγὼν ἔχει, [4] σὲ δ' Ἑρμῆν ἐπὶ [5] τῷ παραλόγῳ τῆ κέρδει προσκυνῶν. [6] Ἑρ. ἐκὼν ἐξηπάτηται ὁ Ζεὺς οἰόμενός σε κἀγὼ τὲ αὐτῷ δοκοῦντα, πλουτίζειν ὅστις ἂν οἶός τ' ᾖ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. καὶ μάλα δικαίως ἔγωγε. ὃς γὰρ τυφλὸν ὄντα εἰδώς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετον

tos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterùm quid facis emiſſus? *Plut.* Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiſquis ille ſit, qui fortè primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercuri pro lucro præter ſpem objecto adorans. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abs te eos, quos dignos exiſtimarit qui ditescerent. *Plut.* Et jure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem uſque adeò

phanes in Avib. & Concion. Item Athenæus lib. 12. In Calliam vulgaris jocus extitit: Καλλίας πτιττύρνει, Calliæ defluunt pennæ, de quo Scholiaſtes apud Comicum, & Eraſmus in magno opere. Fuit & alter, Phanippi filius, ὁ γυμνικὸς ἵππων τὴν τετάρτην καὶ πεντηκοστὴν Ὀλυμπιάδα, ut idem refert interpres. De Hipponico, quem ob inſanos amores ἱππόδινον appellat Ariſtophanes ad nomen alludens, ſcribit Lyſias, quod totius Græciæ fuerit opulentiſſimus. *Barl.*

1 Πλὴν ἀλλὰ τί περάτησε κατατετμημένος] Docet Plutus, opes non ſemper optimis & cordatiſſimis, ſed pro Iovis arbitrio nunc bonis, nunc malis contingere. At cum cæcus ſit Plutus, contingit ſæpius, ut improbis obveniat, quam probis. Hinc Theognis: Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀϊδρίης, οἱ δὲ τὰ καλὰ Ζητοῦσιν χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ, id eſt, *multi divitias habent imperiti: alii autem honeſta quærunt gravi oppreſſi paupertate.* Idem.

2 Ἄνω ἐς κάτω πλανᾶται] De eo dicitur, qui cæco impetu huc illuc fertur. Terentius pro eodem dixit, *ruſum proſum curſare*, i. e. huc illuc. Proverbiale ſchema eſſe notat Donatus. *Idem.*

3 Περινοστῶν] Verbum περινοστεῖν de iis uſurpatur, qui ſic ingrediuntur, ut unde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reverti. Hinc feſtive admodum Chremylus apud Ariſtoph. reſpondet Plato, qui cum vereretur, ne perderetur à Iove, ſi viſum reciperet: *Non te perdet*, inquit, *ſed jam perdidit*, ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ. Nam fieri non poteſt, quin, qui cæcus ſurſum deorſumque oberrat, ſæpe impingat, & tandem perdatur. *Idem.*

4 Σὲ δ' Ἑρμῆν] Sic poſt hoc Dial. Inde cognomentum Mercurii κερδῷος. Bourd. Si quid lucri præter exſpectationem obvenîſſet, id Mercurio lucri Deo acceptum ferebant veteres. Tradit Heſychius in jactu quodam ſolere priſcos boni ominis gratiâ præfari Mercurium: *dexter nobis ſit Mercurius*: in convivio ἀγαθὸν δαίμονα, vel Διὰ σωτῆρα. hinc κερδῶος Ἑρμῆς, *Mercurius lucrifer*, de quo infra. Et κοινὸς Ἑρμῆς dicebatur, cùm duo pluresve in via aliquid reperiſſent, quod in commune dividundum erat. *Barl.*

5 Τῷ παραλόγῳ τῆ κέρδει] Attica conſtructio pro, παραλόγῳ τῷ κέρδει. Latini hoc imitati ſimiliter dixere: *albi piſcium, degeneres canum*, & ſimilia. παράλογον vocat τὸ παρὰ λόγον συμβαῖνον, quod præter opinionem vel exſpectationem obvenit. *Idem.*

6 Ἑρ. ἐκὼν ἐξηπάτηται ὁ Ζεὺς] Plutus, ut Iovis numen elevet, ignorantiam & errorem illi intrepide tranſcribit, Virum bonum vocat χρῆμα δυσεύρετον, id eſt,

ἔστιν χρῆμα, καὶ [1] περὶ πολλοῦ ἀναλίσκωσιν ἐκ τοῦ βίου. ὅπερ [2] οὐδὲ ὁ Λυγκεὺς ἂν ἐξεύροι ῥᾳδίως ἀμφυτεύσας ἔτι καὶ μικρόν ὄν. [3] πολλαχοῦ μὲν οὖν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων, πανταχοῦ δὴ πλείστων ἐν ταῖς πόλεσι [4] τὸ πᾶν ἐπιέχοντων, εἰκὸς εἰς τοὺς τοιούτους ἐμπίπτειν ἄξιόν, καὶ [5] σαγηνεύομεν ἐκ αὐτῶν.

adeò repertu difficilem, & jam olim è vita sublatam, quam ne Lynceus quidem facilè inveniret, cùm adeò sit obscura & minuta. Quare cùm rari sint boni, improbi verò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facilè in istius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Merc.*

est, rem inventu difficilem, ob eorum penuriam. *Rari quippe boni*, (inquit Iuvenalis) *numero vix sunt totidem, quot Thebarum porta, vel divitis ostia Nili.* Et Horat. epist. lib. 1.

——— Vir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges juraque servat,
Quo multa magnaque secantur judice lites,
Quo responsore, & quo caussa teste tenentur.

Eorum quam rara sit seges, omnium seculorum praxis abunde docuit. Iuvenalis Sat. 13.

Egregium sanctumque virum si cerno, bimembri
Hoc monstrum puero, & miranti jam sub aratro
Piscibus inventis & fœta compare mula.

Ἀμαυρὸν χρῆμα, dicitur res quæ oculis humanis vel obscure vel nullo modo videtur. Quod & apte quadrat in virum bonum. Conspicitur enim in confertâ improborum turba, ut Sol ἐν ὁμίχλῃ; hoc est, obscure & quasi per nebulam, ut Plutarchus loquitur. *Barl.*

1 Περὶ πολλοῦ ἐκλείπουσι] Nec minus verè dictum à Pluto, ἀνδρὸς σπουδαίου rem esse veteris ævi, & jam diu exoletam. Vnde & Injustus apud Aristoph. in Neb. δικαία & σωφρονοῦσα esse ait, quæ de veteri disciplina, sanctisque moribus jactaret Iustus. *Idem.*

2 Οὐδὲ ὁ Λυγκεύς] Nec obscura tantum res est vir bonus, sed adeo exilis etiam, ut ne Lynceus quidem ipse eam facile repererit, cujus viri perspicacitas non ex eo parœmiæ locum fecit quod fodinas metallorum æris, argenti & auri primus invenerit, ut vult Lycophronis interpres; vel quod saxa & arbores oculorum acie penetraret, similemve ob caussam, sed potius, quod insignis fuerit astrologus, qui, ut Plinius refert natural. histor. lib. 2. cap. 17. novissimam Lunam primamque eadem die vel nocte, Græci ἑνὸς καὶ νέαν vocant, primus dicitur reperisse. quam sententiam quoque confirmat alter seculi nostri Varro G. Vossius lib 2. Gentil. Theol. cap. 19. *Idem.*

3 Τοιγαροῦν ἄπειρον μὲν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων] Concludit Plutus, cum boni tam rari sint, & pessimi quique in urbibus rerum potiantur, non mirum videri debere, si cæcus oberrans in homines nefarios facile incidat, & eorum retibus illigetur. *Idem.*

4 Τὸ πᾶν ἐπέχειν] Est *rerum potiri & pro potestate omnia regere*, idem quod κρατεῖν. Sic Aristoteles non semel de Deo dixit, ὁ τὸ κόσμον ἐπέχων. Alias verbum est philosophicum ex secta σκεπτικῶν, significatque idem quod *retinere & inhibere assensionem*, ut interpretatur Cicero. *Idem.*

5 Σαγηνεύειν] *Nassam* significat vel *sinum retis*, in quem capti pisces deveniunt. Hesychio πλέγματα ἐκ καλάμων. hinc κατὰ μεταφορὰν dicuntur σαγηνεύεσθαι, qui veluti pisces sagena, sic & alio quocunque modo capiuntur & irretiuntur. *Idem.*

[1] Ε'ρ. εἶπε πῶς ἐπειδὴν καταλίπῃς αὐτὸς, βαδίως φεύγεις σὺν οὐδὲν τυφλῷ ὄδὸν; Πλοῦτ. ὀξυδερκὴς πότε πῶς καὶ ἀρτίπους γίγνομαι ὡσὲς μάλιστ' τ καιρὸν τῆ φυγῆς. [2] Ε'ρμῆς. ἔπ δήμοι κ τοῦτο ἀπόκρυναι. πῶς τυφλὸς ὢν, [3] εἰρήσει ἢ, κ ὡσπερ ὠχρὸς, καὶ [4] βαρὺς εἰ τοῖν σκελοῖν, [5] τοσούτους ἐραστὰς ἔχοις, ὥστε πάνυ ἐκθλίπειν εἰς σέ; καὶ

Merc. At quî fit ut quoties eos deseris, facilè aufugias, cùm viæ sis ignarus? *Plut.* Tum demum acutum cerno, pedibusque valeo, solummodò quum fugiendi adest opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi responde: quî fit ut cùm oculis sis captus (dicendum enim est) præterea pallidus, & cruribus gravis, tot habeas amatores, adeò ut omnes in te defigant oculos: & si potian-

1 Ε'ρ. Εἶτα πῶς ἐπειδὴν καταλίπῃς αὐτὸς] Quæstionem aliam movet Mercurius, rogatque Plutum, quî fiat, ut celeriter fugiat, cum improbos deserit, præsertim oculis captus & viæ ignarus? Eo docetur opes injustè partas non esse diuturnas; sed ut brevi temporis spatio, perque nefas conquisitæ sunt, sic & cito justa Numinis ultione dilabi. Quæ quam vera sint, Cicero egregie demonstrat in Antonio, cujus rapacitatem & ingluviem describens Philipp. 2. *Quam insolenter*, inquit, *statim bellua invasit in ejus viri* (Pompejum intelligit) *fortunas, cujus virtute terribilior populus Romanus exteris gentibus, justitia charior? Incredibile & simile portenti est, quonam modo ille tam multa, quam paucis non dico mensibus, sed diebus effuderit.* ὀξυδερκὴς hic opponitur non τῷ ἀμβλυωττοντι, ut alias, sed τῷ τυφλώττοντι, *cæcutienti.* ἀρτίποδα vocat *hominem integris pedibus*, ἄρτιον τῷ ποδὶ, qui utroque pede valet, non mancus aut claudus. Hanc pedum pernicitatem & oculorum perspicaciam sibi adesse ait Plutus, quando tempus est ab improbis fugiendi. Videmus enim ea quæ per imbecilliorum compilationes, & scelera hinc inde corrasa sunt, in corvos iterum & milvos converti, ut in Phædone suo declarat Socrates. *Barl.*

2 Ε'ρμῆς. Ε'π δήμοι & τοῦτο ἀπόκρυναι] Scisciatur porro Mercurius caussam, cur, cum adeo deformis sit Plutus, tam multos tamen habeat amatores sui & assecias, qui felices se judicant, cum ipso potiuntur: sin voto frustrentur, vitam sibi vitalem esse negent. *Idem.*

3 Εἰρήσει] Hoc interfatur Mercurius χαριεντίζων, ne corporis vitia liberius notanti succenseat Plutus. *Idem.*

4 Βαρὺς εἰ τοῖν σκελοῖν] Idem est quod χωλός. uno nomine vocatur βαρυσκελὴς, qui *tardis cruribus incedit.* epitheton est Vulcani in Epigramm. qui propterea *tardipes* appellatur à Catullo. Supra etiam βραδὺν se esse fatetur idem Plutus. τὸ σκέλος sive crus pars corporis organica est, præcipuum ambulationis instrumentum. *Idem.*

5 Τοσούτους ἐραστὰς] Quam multos sui amatores & assecias habeat Plutus, quantaque inter mortales potentia valeat, præter Aristoph. ostendit etiam Iohannes Secundus in sua, quam elegantissimis versibus descripsit, Pecuniæ regia, ubi sic ait:

Hæc est illa, cui famulatur maximus orbis,
Diva potens rerum, domitrixque Pecunia fati,
Telluris magna Plutique sacerrima proles.

Et paucis interjectis:

Prima quidem teritur concursu semita denso,
Virque viro, pede pes urgetur, & omnis eodem
Turba ruit properans juvenumque senumque virumque:
Antra sonant plausu gradientum, dura gemiscit
Et subsidit humus repetito saucia passu. Idem.

1 Nè-

πλούτος με, [2] ἀδιαφθορεῖν οἴεσθε, εἰ μὴ ἀπορύγειεν, [3] σὺν αἰνίγματι ζῶντας. [3] οἶδα γὰρ πάνυ σὺν ὀλίγοις αὐτῶν ὄντα σε [4] δυσέρωτας ὄντας, ὥστε καὶ εἰς [5] βαθυκήτεα πόντου φέρητε, ἔρριψαν αὐτούς, καὶ πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, ὑπεροφρύδας νομίζοντες ὑπὸ σοῦ, ὅπως δὴ [6] τὴν ἀρχὴν ἐάσας αὐτούς. [7] πολλοῦ ἀλλὰ καὶ σὺ ὢν δοῦ οἶδα ὅτι

tiantur, fœlices videantur; fin fruſtrentur, non ſuſtineant vivere? Ex his quidem non paucos novi, qui ſic perditè te amarint, ut ſe aëreo è ſcopulo in alta piſcoſi maris, præcipites abjecerint, rati faſtidiri ſeſe abs te, propterea quòd illos nullo pacto reſpexiſſes. Quanquam ſat ſcio, tu quoque fateberis, ſi quo modo tibi

1 Εὐδαιμονεῖν οἴεσθε] Refutat hanc τῶν χρημάτων opinionem Ariſtoteles lib. 1. Ethicor. ubi εὐδαιμονίαν definit *ultimum & perfectiſſimum hominis bonum*, quod divitiis competere nequit, quæ ſolum propter aliud expetuntur. *Barl.*

2 Οὐκ αἰνίγματι ζῶντας] Pro ζῆν Vita enim carere malunt homines, quam opibus. βίον ἄξιστον vocat Ariſtoteles, vitam, quæ vivendi ſubſidiis deſtituta eſt. Et Comicus: ὁ βίος βίᾳ διόμενος οὐκ ἔστιν βίος: *Vita haud vocanda eſt vita victus indiga.* Conducunt enim divitiæ πρὸς τὸ εὖ ζῆν, ad bene commodeque vivendum, & inſtrumenta ſunt exercendarum virtutum, ut docet Philoſophus Ethic. lib. 4. Sed ita comparatum eſt cum pleriſque mortalium, ut plenè ſe vivere haud putent, ſi non habeant affatim, unde victitent, adeoque vita illis videtur acerba & indigna nomine vitæ. Nam de phylargyris ejuſmodi hic loquitur Mercurius. *Idem.*

3 Οἶδα γὰρ πάνυ σὺν ὀλίγοις αὐτῶν] Reſpicit Lucianus carmen Theognidis, quod ſcripſit de paupertate: Χρὴ πολλὸν φεύγοντα ὡς μεγάλητα ἀνέντα Πόντῳ ἐς πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων. hoc eſt, *Oportet paupertatem fugere & in immenſum mare projicere, & petras, Cyrne, contra altas.* Alludit ad eundem locum in Dialogo de mercede conductis. Hallucinatur Bourdelotius, qui verſus Homeri eſſe putat. Idem Theognis paulo poſt ait: Τεθνάναι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρὶ, Ἢ ζώειν χαλεπὴν περιμόρνον πενίην. id eſt, *Mori ô amice Cyrne, pauperi melius eſt viro, quam vivere dura afflictum paupertate.* Nec deſunt exempla eorum, qui paupertatis onere preſſi, & ad deſperationem redacti ſe vel præcipites ex alto dederunt, vel laqueo præfocarunt, aut alio mortis genere peremerunt. hinc Sextus, paupertatem ferre, non cujuſvis eſſe dixit, ſed ſolius ſapientis. *Idem.*

4 Δυσέρωτας] Proprie δύσερως dicitur perdite amans, quique Venerem ſibi habet minus faventem, ut ille apud Theocrit. Idyll. 3. & 23. quod inſcribitur Δύσερως. Hic ita vocatur, qui Plutum deperit, eumque minus propitium experitur. *Idem.*

5 Βαθυκήτεα πόντου] Ex Homero, ut poſtea πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, quod ex eodem eſt. *Bourd.* Theognis habet μεγάλητα. Utrumque maris epitheton, quod in profundis ſuis recellibus cete habeat: vel quod cete habet ingentia. *Barl.*

6 Τὴν ἀρχὴν] Non ſemper vertendum, *principio*, ut vulgo ſolet, ſed quemadmodum interpres bene tranſtulit, *nullo pacto, prorſus non.* Ita Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι παγκαλοῦντες ὅπως μέλονθ', ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονθ'. Vbi perperam nonnulli, *primum hoc curant*, cum vertendum ſit: Perſarum leges curant, vel operam dant, *ne ullo modo* tales ſint. Sic δυσέρωτες ſunt amaſii, quos nullo unquam pacto reſpexit Plutus. Οὐκ ἐᾷν hic eſt, ὑπερορᾶν & cum effectu, quod Græcis poëtis eſt βλέπειν ὄμμασι λαβροῖς. Idem.

7 Πολλοῦ ἀλλὰ] Ex ipſius Pluti confeſſione infert Mercurius, furere eos, qui tanto ejus amore capiuntur. *Idem.*

1 Ὁ μο-

[1] ὁμολογήσεως [2] εἴ π ξωυίης σαυτῷ, [3] κορυβαντιᾷν αὐτοὺς, ἐρασμίῳ τοιούτῳ ἐπιμεμιλωκότας. [4] Πλοῦτ. οὐ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι ὁρᾶσθαι αὐτοῖς, χωλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι προσόντα; Ἑρμῆς. ἀλλὰ πῶς, ὦ πλοῦτε, εἰ μὴ τυφλοὶ ἦσαν αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλοῦτ. ἀ τυφλοί, ὦ ἄνδρες. ἀλλ' ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη, αὕτη νῦν κατέχουσι τὰ πάντα, [5] ἐπισκιάζουσι αὐτούς. ἵνα δὴ καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄτιμος ἀπ-

tibi ipſi notus es, furere illos qui hujuſmodi amore ſunt dementati. *Plut.* At enim credis me, qualis ſum, talem iſtis videri, nempe claudum, & cæcum, & quicquid aliud mihi ineſt vitii. *Merc.* Quid ni ô Plute, niſi & ipſi omnes ſint cæci? *Plut.* Haud cæci quidem, ô optime, verùm inſcitia, errorque quæ omnia occupant, illis offundunt tenebras. Ad hæc ipſe quoque, ne per omnia deformis

1 Ὁμολογήσεως] Schemate communicationis utitur, quod facit ad extorquendam adverſario veritatem, ut ſupra docuimus. *Bud.*

2 Εἴπ ξωυίης σαυτῷ] Facit enim ſui cognitio, non ſolum ad philautiam diminuendam, ſed etiam, ut noſtra bona norimus, ne nobis vel majora, vel indigna ſequamur. hinc recte Comicus: τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχῇ ἐστι χρήσιμον id eſt, *Vbique conſert, ut te ipſum noveris.* ξωυίης genitivo jungitur Attice, ut docet Euſtathius Odyſſ. 3. *Idem.*

3 Κορυβαντιᾷν] *Corybantiare*, ut ex Plinio docet μαινομένης Scalig. ad Catull. *Bourd.* Eſt *Corybantico furore percitum eſſe*, vel *inſanire Corybantum more.* De quo Eraſmus. Erant autem Corybantes Cybelæ ſacerdotes, qui ſacro correpti furore cymbala pulſabant, capitaque inter ſaltandum jactantes, alios in ſimilem rabiem agebant, ſic dicti, ut vult Lambinus, ἀπὸ τῆ κρυβῆν, quod eſt occultare, quia tympanorum & aliorum inſtrumentorum ſtrepitu partum Rheæ celarent Saturnum, filios ſuos devorare ſolitum, etſi Strabo hoc factum memoret, ut in ſacrificiis perterrerent homines ſub adminiſtrorum ſpecie. Ad naturæ opificium refert Gerardus Voſſius libro 2. Gentil. Theolog. quem vide. *Idem.*

4 Πλοῦτ. οὐ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι] Veram aperit cauſſam Plutus, cur ab omnibus tantopere ametur, totque habeat ſui ſectatores ac cultores. Vtitur ad hoc oratione interrogativa, quæ vim habet negativæ. q. d. Tantum abeſt ut cæcum vel claudum eſſe credant, quicunque me vident, ut integrum, nulloque vitio deformem certo ſibi perſuadeant, quod ex *ignoratione* & *errore* oriri aſſerit, quia exteriorem ſui laryam duntaxat aſpiciunt, non ipſam faciem. Vera hæc eſſe vel ipſe Cicero fatetur lib. 1. de Finib. ubi docet: *Ignoratione rerum bonarum & malarum maxime hominum vitam vexari.* Et Socrates in Gorgia Platonis cenſet: *non eſſe cujuſque viri eligere quamnam ex rebus, quæ delectant, bona ſint, quamnam mala: ſed potius artificioſi viri opus utrumque.* Nam ſapiens vera bona judicat, quæ ratio dictat ſolida eſſe ac ſempiterna, quæque cadere non poſſunt, nec decreſcere aut adimi, ut juſtitiam, temperantiam, & reliquas animi virtutes: cæterum honores, imperia, opes, aliaque ejus generis, opinione tantum bona cenſet, cum fluxa ſint ſuiſque poſſeſſoribus ſæpe noxia. Hinc utrumque conjunxit Lucianus ἄγνοιαν & ἀπάτην, cum altera ex altera proveniat. *Idem.*

5 Ἐπισκιάζουσι αὐτοὺς] *Inumbrant eos*, id eſt, caliginem ipſis offundunt. Nam ut Iuvenalis inquit: *Vitium fallit ſpecie virtutis & umbra.* Quod & in reliquorum bonorum delectu accidit. Hinc idem vates Satyr. 10. *Pauci dignoſcere poſſunt Vera bona atque illis multum diverſa, remota Erroris nebula.* Ixiones hic ſumus & pro Iunone nubem amplectimur. Quod cum videret ſapientiſſimus Democritus, *Perpetuo riſu pulmonem agitare ſolebat*, teſte Satyrico. *Idem.*

1 Πρὸ-

μορφῶν εἶδον, [1] προσωπεῖον ἐκτεθειμένον ἑκάστῳ ἐφαρμοσιάτην, [2] διάχρυσον, καὶ [3] λιθοκόλλητον, καὶ ποικίλα ἐνδύς, εὐτυχοῦντα αὐτοῖς. [4] οἱ δὲ, αὐτοκατάκωπον οἱόμενοι ὁρᾶν τὸ κάλλος, ἐρῶσι, καὶ ἀποβλέπουσι μὴ εὐτυχοῦντες· ὡς εἴ τις αὐτοῖς ὅλον ἀπημπισάμενος, ἐπιδείξῃ με, δῆλον ὡς καταγέλαστον ἂν αὐτῶν,

mis sim, persona valdè amabili tectus, inaurata, gemmisque picturata, ac versicoloribus amictus eis occurro: at illi rati sese nativi vultus venustatem aspicere, amore capiuntur, dispereuntque nisi potiantur. Quòd siquis me toto corpore renudatum illis ostenderit, dubio procul futurum sit ut ipsi se damnent, qui tantopere ex-

1 Προσωπεῖον ἐκτεθειμένον] *Persona faciei obducta*, ut histriones solent, ne agnoscantur à spectatoribus. Quod & Plutus se facere ait, cum introrsum plane sit δύσμορφος sive deformis. Est autem προσωπεῖον *persona* aut *larva* ad similitudinem vultus alicujus efficta, deque viris propriè dicitur. προσωπίδας vocabant Græci, quibus mulieres faciem tegebant. *masquas* vulgo dicimus. *Bail.*

2 Διάχρυσον] Vocatur quicquid inauratum est, non è solido conflatum auro. Supra dixit, ὅλον χρυσοῦν. *Deauratum* minus Latine efferunt recentiores. *Idem.*

3 Λιθοκόλλητον] *Quicquid gemmis distinctum, aut glutinatum est*, ἀπὸ τῆς λίθους κολλᾶσθαι. Sic λιθοκόλλητον ἀγαλμάτιον, *poculum* dicitur *gemmis consertum*. de quo Virgil. 2. Georg. *Ut gemma bibat.* λίθοι nomine non modo lapilli veniunt vulgares, sed & pretiosi, ut gemmæ, quæ distinctionis caussa λίθοι ἔντιμοι dicuntur aliis. *Idem.*

4 Οἱ δὲ, αὐτοκατάκωπον οἰόμενοι ὁρᾶν τὸ κάλλος] Fatetur Plutus suam deformitatem quam si homines detracta larva conspicerent, futurum ait, ut ipsum contemnerent ac rejicerent, cum res ament neutiquam amandas, sed fœdas noxiasque. Docet idem Aristoteles lib. 1. ethic. *Complura*, inquit, *bonis accidunt detrimenta. Jam enim quidam ob divitias, quidam ob fortitudinem perierc.* Quid Senecam perdidit? nimiæ opes: ut qui hortorum amœnitate & villarum magnificentia Principem supergrederetur, ut Tacitus refert lib. 14. itemque Juvenal. Sat. 10. Quid Milonem oppressit? corporis fortitudo. Quum enim nervorum & lacertorum fiducia fretus arborem in media parte hiantem diduxerit veller, deficiente conatu lupis præda fuit. Sic & Ciceroni sua nocuit eloquentia: Cassio Longino antiqua nobilitas, alia aliis, ut merito exclamet Saryricus:

——— Nocitura toga, nocitura petuntur
Militia. & torrens dicendi copia multis,
Et sua mortifera est facundia; viribus ille
Confisus periit, admirandisque lacertis:
Sed plures nimiâ congesta pecunia curâ
Strangulat, & cuncta exsuperans patrimonia census.

Sunt enim immodicæ divitiæ, ut verbis utar Apuleji, *velut ingentia & enormia gubernacula, facilius mergunt quam regunt.* Et ubi quæso latronum, furum servorumque insidiæ sunt magis metuendæ, quam apud divites? Indicat hoc Flaccus Satyr. lib. 1.

An vigilare metu exanimem noctesque diesque,
Formidare malos fures, incendia, servos,
Ne te compilent fugientes; hoc juvat?

Quasi dicat poëta, si probe nosses congenita divitiis pericula & incommoda, merito eas despiceres, nec tanto ardore consectareris rem noxiam pestiferamque. *Idem.*

ἐμβλυάσαντες τὰ τηλικαῦτα, καὶ ἐρῶντες ἀνεφίκτων, καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. [1] Ε. τί δὲ καὶ σὺ αὐτῇ ἤδη τῷ πλουτεῖν χλιόμενοι, καὶ τὸ προσωπεῖον αὐτὸ ὡς ἀληθῶς ἐπ' ἐξαπατῶν); καὶ μὴν ἴσως τις ἀφαιρήσεται αὐτούς, ῥᾷττον ἂν τῶν κεφαλῶν ἢ τὸ προσωπεῖον προέσονται; ἃ γὰρ δεῖ καὶ τότε ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτούς, ὡς ἐπίχρυσον ἡ ἀμόρφια ἐστὶν, ἐνδήσει τὰ πάντα ὁρῶντας. [2] Πλ. σὺ φλύαρα ὦ Ε. καὶ πρὸς τοῦτο μοι [3] συναγωνίζει). Ε. τὰ ποῖα; Πλ. ἐπειδάν τις σοῦ λάβῃ τὸ προσωπεῖον, [4] ἀναπεπάσας τὴν θύραν εἰσδέχεταί με, Simul atque qui me primùm nactus est, patefactis foribus excèperit, clan-

cæcutierint, amantes res neutiquam amandas, & deformes. *Merc.* Quid ergo, postquam eò perventum est ut jam divites evaserint, jamque personam sibi circumposuerint, rursùm falluntur? adeò ut fiquis illis adimere conetur, penè caput potiùs quàm personam abjiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse formam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non paucæ res, ô Mercuri, mihi sunt adjumento. *Merc.* Quænam? *Plut.*

1 Ε. τί δὲ καὶ σὺ αὐτῇ ἤδη τῷ πλουτεῖν χλιόμενοι] Miratur Mercurius eos qui jam divites facti sunt, necdum videre aut intelligere, non nisi bracteatum quid esse opes, nihilque intus habere solidi aut nativi boni. Eleganter ὑπίχρυσον δὲ μορφίαν appellat *formam auro obductam*, non nativam aut genuinam. Supra dixit διάχρυσον. Sunt qui hic legant ὑπόχρυσον. Sic ὑπόχρυσα φάρμακα medici vocant unguenta seu pigmenta, quæ corpori illinuntur exterius. Solent autem meretrices ceruſſa vel ſtibio fucare faciem & vitia cutis ſuperinducto colore amaſiis ſuis diſſimulare, quod proprie eſt ψιμυθιᾶν. Ceruſſa enim ψιμύθιον Græcè. Plutus igitur theatrico vel meretricio more larvatùs fucatuſve ſeſe offert hominibus, non αὐτοπροσώπως & aperta facie, quod ſi norint divites, tamen ita ingenio comparati ſunt, ut caput potius, quam perſonam abjiciant; quod eſt τὸ προσωπεῖον βάλλειν μᾶλλον, ἢ τὸ πρόσωπον, ut proverbio dicitur. *Barl.*

2 Πλ.] Varios divitiarum effectus hic recenſet Plutus, qui ipſum, veluti comites Dominum ſuum ſequuntur. Primus inter Pluti ſatellites agmen ducit Τύφος ſive *Faſtus*, quem proxima ſequitur Ἀνοία, hoc eſt, *Stultitia*, quibus ὕβριν & μελαχίαν ſuccenturiat Lucianus, itemque Ἀπάτην, genuinos opulentiæ fœtus. Nam ut Seneca inquit, *Divitiæ & ſapientia raram faciunt mixturam.* Quippe labores ſubterfugiunt divites, paucoſque invenias qui virtutis ſe ſtudio totos aut ſapientiæ tradant: idque in νεοπλούτοις, ſive recenter ditatis præcipuè locum habet, qui cum ſint ἀπαίδευτοι, modumque neſciant facultatibus ſuis rectè utendi; contumelioſiores etiam & inſolentiores eſſe ſolent, ut ex philoſopho ſupra probavimus: quinimo molliter & luxurioſè vivunt, ut hoc pacto opes ſuas oſtentent, quaſque fraudibus pepererunt, fraudibus item conſervare ſtudent. Quæ omnia pereleganter quoque nobis ob oculos ponit Iohannes Secundus, ubi Pecuniæ comites & παρέδρους ita deſcribit:

Proximaque accubuit Domina, quam Gratia circum,
Ventoſuſque favor, fallax & Opinio Vulgi,
Elatiſque ſupercilii vultuque tumenti
Incedens, calumque oculis & inania captans
Ducit inauratam veſana Superbia pompam
Lata opibus formaque & adulatrice caterva. Idem.

3 Συναγωνίζει] *Conſerunt, conducunt*: ſυμβάλλει. Sumpta tralatio à belli ſociis. *Idem.*

4 Ἀναπεπάσας τὴν θύραν] Studium & obviam humanitatem ſignificat ejus, qui

συμπαρεισέρχεται μετ' ἐμοῦ λαθών ὁ τύφος. καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπάτη, καὶ [1] ἄλλα ἄττα μυρία. [2] ὑπὸ δὴ τοῦτον ἁπάντων [3] καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, [4] θαυμάζῃ τε τὰ ὑ θαυμαστὰ, καὶ [5] ὀρέγεσθαι τῶν φυκτῶν. κἀμὲ τὸν πάντων σεαυτοῦ πατέρα τῶν εἰσεληλυθότων κακῶν [6] πέφυκε [7] δορυφορεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάντως ἀφεστηκέναι πάλαι ἂν, ἢ ἐμὲ ἀφεῖναί σε προμείνειεν ἄν. [8] Ε. ὡς ὄ [9] λεῖος εἶ καὶ πάλαττε, καὶ ὀλισθηρὸς, καὶ [10] δυσκράτητος, καὶ λιμφόκνημος,

clanculum unà mecum introit faſtus, vecordia, inſania, mollities, contumelia, fraus, aliaque ſexcenta: à quibus omnibus poſteaquam eſt occupatus animus, miratur non miranda, appetit fugienda: neque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum patrem ſtupet, illorum ſatellitio vallatum, quidvis potiùs paſſurus, quàm ut me rejicere compellatur. *Merc.* Vt lævis es, ô Plute, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque

qui aliquem domi ſuæ comiter excipit. Sic & Chremylus patefactis foribus Plutum admittit apud Ariſtoph. in principe Comœdiâ. *δικλείσιον δυεῖν* pro eodem dicunt alii, quod patœmiæ ſpeciem habet. *Barl.*

1 Ἄλλα ἄττα] Atticum eſt ex Æolico *δατα* pro ὅσα. Caninius. *Idem.*

2 Τοῦ δὴ τούτου] Hæc reliquam continent narrationis partem à Pluto inchoatæ. *Idem.*

3 Καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν] Græciſmus, ut, *ſententiam rogatus*; *inſcripti nomina*, & ſimilia apud Latinos ſcriptores. verbum *καταλαμβάνεσθαι* eo capitur ſenſu, quo locus aliquis occupari dicitur ab hoſtibus. *Idem.*

4 Θαυμάζῃ τὰ ὑ θαυμαστὰ] Nec mirum. Habent enim divitiæ, teſte Philoſopho *αἰδεσιμώτητι*, & polliceri videntur jucundam vitam; quæ tamen non ab arca, ſed ab animo petenda eſt, ut rectè docet Cicero in lib. offic. Hinc tanto eas ardore & ſtudio expetunt homines, acquiſitaſque tanta ſollicitudine cuſtodiunt, ut Herculi citius clavam, quam avaro ſuas extorſeris opes. *Idem.*

5 Ὀρέγεσθαι τῶν φυκτῶν] Cui opp. *φεύγειν τὰ ὁρμητὰ* apud Peripateticos, apud Stoicos *ἐκκλίνειν*. Simplicius in Epictetum. *ἡ ὄρεξις*, inquit, *τοιοῦτόν τι ἐστιν, ἔκτασίς ἐστι τοῦ ψυχικοῦ τοῦ ὁρμητικοῦ, ᾗ ἡ ἔκκλισις ἐναντία τῇ ὀρέξει, ὑποστροφὴ δὲ φυγὴ ἔστι δηλονότι τοῦ ἐκκλιτοῦ.* Vbi ſcite ὄρεξιν definit ἔκτασιν ψυχῆς ὅτι τὸ ὁρμᾶν, alludens ad proprietatem verbi *ὀρέγειν*, quod eſt porrigere aliquid, & in porrigendo manum extendere. Vnde & *ὀρέγεσθαι αὐτῆ τῷ ἐφίεσθαι*, cum mens veluti extenditur ac porrigitur ad id quod appetit. *Idem.*

6 Τέφυκε] Verbum defectivum, cujus præterit. med. pro præſente accipitur; ut *odi* & *memini*, apud Latinos, quorum præſentia in uſu non ſunt. *Idem.*

7 Δορυφορεῖσθαι] Satellitio ſtipatum, ut Principes ſolent. *δορυφόρους* Heſychio, *ὁπλοφόρους*, *ὑπασπιστὰς*, *ἢ φύλακας ἀπὸ τυχόντος*, ſic dictus, quod haſtam ſive lanceam geſtaret. hinc *δορυφορεῖν*, *ſtipare*, & *κατὰ μεταφορὰν aſſectari.* Idem.

8 Ε. ὡς] Egregia hic inſtituitur collatio à Mercurio Pluti & Penïæ: hanc diuturnam & ſtabilem: illum lubricum ac fugacem difficilemque retentu eſſe dicit. *Idem.*

9 Λεῖος] Cum Æolico digammate λεῖϝος, hinc Latinum *levis*, pro *glaber*, priore producta, à quo differt altèrum epitheton ὀλισθηρὸς, id eſt, lubricus, quod de loco propriè uſurpatur, ab ὀλισθάω τὸ πίπτω, *cado*, *labor.* Idem.

10 Δυσκράτητος] Dicitur, quod retentu difficilis ſit, quaſi *δυσχερὴς κατέχεσθαι*, ob lubricitatem. Eâ enim ſit, ut nullam præbeat anſam qua prehendi vel

ἀδημίαν ἀντιλαβεῖν παρεχόμενος βεβαίαν, ἀλλ' [1] ὥσπερ ἐγχέλεις, ἢ οἱ ὄφεις [2] λαβὼν τῷ δακτύλῳ διαπεπτύεις σὺν οἴδα ὅπως. ἡ πενία δ' ἔμπαλιν [4] ἰξώδης τε, καὶ [5] δύλαβὴς, καὶ μυελὸν τὰ ἄγκιστρα

que ullam certam præbes ansam qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At contrà [3] Paupertas, viscosa, & prehensu facilis, to-

teneri queat. παρίχεσθαι dixit ἀντὶ τῦ παρέχειν, quod Atticorum esse proprium volunt, qui passivis loco activorum utuntur, & vice versa. *Barl.*

1 Ὥσπερ ἐγχέλεις] Pluti levitatem seu lubricitatem exemplis illustrat anguillarum & serpentum. *Anguillam cauda tenere* proverbio dicitur is, cui res est cum hominibus lubrica fide: vel qui rem fugitivam atque incertam habet, quam tueri diu non possit. hinc λεῖος ὡς ἐγχέλυς apud Athenæum, *instar anguillæ lubricus*: nec non ἔγχελυς μᾶλλον γλοιῶ, vel ut alii legunt, χεῖρον γλοιῶ, *anguilla in strigmento* apud eundem. Anguilla enim per se lubrica est, nec facile manibus stringitur, multo minus, si fæce olei imbuta sit, vel mucco strigmentitio, ut τὸ γλοιον interpretatur Dalechampius. Eadem & serpentum lubricitas. Virgil. 2. Æneid.

Lubrica convolvit sablato pectore terga.

De serpente loquitur. ubi Servius. *Lubricum dicitur, & quod labitur, dum tenetur: & locus, in quo labimur.* Tales sunt divitiæ quas tantopere sectantur homines, incertæ, fugaces, & in lubrico positæ. Vere Comicus:

Τῶν μὲν ἀγαθῶν τὸ πλεῖστον ὕστατον πίθοι.
Ἀσφαλέστατον γὰρ ἐστὶν ὧν κεκλήμεθα.
Id est,
Opes bonorum judica omnium ultimas.
Nam possidemus nil eo incertius. Idem.

2 Διὰ τῶν δακτύλων διαπεπτύεις] Est *inter digitos elabi.* pro quo alibi dixit Lucianus: Διαδιδράσκειν ἐκ τῶν χειρῶν. Idem.

3 *Paupertas.*] Artium inventrix. Aristopha. in Pluto. *Cogn.* Sequitur alterum collationis membrum priori oppositum de Penia, quam ut diuturniorem & constantiorem laudat Mercurius. Viscosam esse fingit ac prehensu facilem, adeoque hamatam, ut nullo negocio eam apprehendat, qui tetigerit, nec facile divelli queat, quisquis semel ei adhæserit. Pronior enim ad paupertatem prolapsus est, quàm ad opulentiam accessus vel regressus. *Idem.*

4 Ἰξώδης] Cod. Angl. ἰξώδης. utrumque rectum, ἰξώδης tamen legit interpres. *Bourd.* Hoc est, *visci modo lenta ac tenax*, quia, ut de seipsa loquitur Penia apud Aristophanem, ξυνοικεῖ & σύνεστι τοῖς ἀνθρώποις πολλὰ ἔτη, *conversatur cum hominibus, & cohabitat per multos annos.* Quam multi enim propter summam facultatum inopiam viri etiam ingenio & virtute præcellentes in occulto latent, quos importuna pauperies caput erigere non permittit. Notum est illud Iuvenalis:

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. ——

Nec minus festive, quam vere dictum à Bilbilico vate:

Pauper eris semper, si pauper es Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

Pro ἰξώδης sunt qui legant hic ἐξώδης, quod ut probare videtur Bourdelotius, ita nusquam legere memini. Ab ἰξὸς enim viscus, est ἰξώδης per jota, non ἐξώδης, quod mendosum puto. *Idem.*

5 Εὐλαβὴς] Vox ea quod rarissimum est, hic loci propriè accipitur, pro eo qui commode prehendi possit, ac paupertati examussim optime convenit: alias *religiosum* fere denatat. Corpus quoque Peniæ tribuitur πολυάγκιστρον, vel ut Mer-

ἐπιστρυφήσαι ἐξ ἅπαντος. Συμβὰς ἔχουσι, ὡς πλησιάσασιν, ἀγκύλους ἔχοντας, ἢν μὴ ἔχειν ῥᾳδίως ἀπολυθῆναι. [1] ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαρούντων ἡμῶν παράγαμεν ὀλίγον. Πλά. τὸ ποῖον. Ἑρ. ὅτι τὸ θησαυρὸν σὺ ἐπηγάγεσθε ἄνω ἔδει μάλιστα. Πλά. θαῤῥεῖ τοῦτο γε ἕνεκα. εὐ τῇ γῇ αὐτὸν κρύψαντες λείπομεν, ἀνέρχεσθαι παρ' ὑμᾶς, [2] ἐπισκήψαντες [3] ἔνδον μένειν ἐπικλείσαντες μόνον τῷ θύρᾳ. ἀνοίγειν δὲ μηδενί, ἢν μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοῶντος. [4] Ἑρ. ἀκοῦσι ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς

toto corpore multos uncos gerit hamos, ut qui tetigerint: ilicò hæreant, nec facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omisimus. *Plut.* Quam. *Merc.* Nempe quòd thesaurum non adduximus quo vel in primis erat opus. *Plut.* Ista quidem ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo, ad vos ascendo: jussoque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociferantem audierit. *Merc.* Iam igitur

Mercurius loquitur, μυρία τὰ ἄγκιστρα ἔχον, ut facile adhæreant & capiantur, quicunque attigerint. ἄγκιστρον hamus est, ἀπὸ τοῦ ἄγειν ut vult Etymologus, quod eo trahuntur, & educuntur ex aqua pisces. *Barl.*

1 Ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη] Male hîc notata Pluti persona, loquitur enim hæc idem qui superiora, Mercurius. Ἑρ. τὸ ποῖον, ὅτι τὸ θησαυρὸν, &c. Male notata etiam hic persona Mercurii & omissa Pluti. Esse debet Πλά. τὸ ποῖον; Ἑρ. ὅτι τὸ θησαυρόν. ἤδη παρεμπέφυκε, &c. ἤδη παρεμπέφυκε. Marc. Mercurius dum una cum Pluto sermones cædit, sui pæne mandati oblitus Thesaurum non duxisse inter fabulandum queritur: qua de re Plutus eum bono esse animo jubet, cum in terra ille resideat, nec injussu suo aperiatur, aut ad quemquam ascendat. Eo docetur, quid sint thesauri & opes: terræ nimirum splendentes globulæ & *minutalia* tantum, ut ea vocat Tertullianus: quæ, sicut Bernardus ait, *solus error hominum facit aut reputat pretiosa.* Seneca de benefic. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum & argentum, ne aut instrumentum in cædes mutuæ deesset, aut pretium.* Hinc & opibus nomen, à terra, quæ *Ops* vel *Opis* dicta priscis. *Thesauri* quoque etymon si spectemus, nihil aliud est, quam ἀποκείμενον χρῆμα, quod velut eximium ac pretiosum Natura vel cura etiam humana seposuit, ex antiquo αὐρὸς pro χρυσὸς, ut placet Salmasio, & fut. verbi τίθημι, licet aliis ex Hebr. potius deductum videatur אוצר transpositione litterarum, quod idem significat. μεταξὺ φλυαρήντας. Insolens participii constructio, pro μεταξὺ τῷ φλυαρεῖν, vel per nomen, μεταξὺ τῆ φλυαρίας. Pluria exempla suggerit doctissimus Stephanus, quem adi. τὸ φλυαρεῖν, nugari est. Sumpta tralatio à lebete vel patina fervente, ἀπὸ τοῦ φλύειν, quod est *cachinnare*, vel *bullire spumante strepitu.* Sic Homerus: ἀνὰ δ' ἴαχε κρουνὸς, *Ebulliebant verò limpida fluenta.* Iliad. lib. 11. *Barl.*

2 Ἐπισκήψας] Id est, παραγγείλασας, in *mandandi* significatione. Hesychium consule, qui plures verbi illius notiones indicat. *Idem.*

3 Ἔνδον μένειν] Vt Pluti, sic & Thesauri (quem μαμμωνᾶν Chaldæi, vel Syri vocant) domicilium terra est. Posidonius Pluti habitaculum in Hispania collocavit, quod ea regio metallorum fœcunditate reliquis antecelleret. Narrat enim historiæ naturalis scriptor Plinius, adeo opulentas fuisse Hispanorum venas, ut Annibal habuerit ex uno puteo quotidie tria millia coronatorum: quæ summa in singulos annos efficiebat duodecies centena millia. Quare eorum sententiæ subscribere non possum, qui nullas auri argentive venas in fœcundissimis illis regionibus fuisse scribunt. *Idem.*

4 Ἑρ. Οὐκοῦν ὀπιβαίνωμεν ἤδη τῆ Ἀττικῆς] Sequitur nunc ὁδοιπόρησις Mercurii & Pluti Atticam versus, ubi degebat Timon. *Idem.*

Ἀτ. Ἐκείνῃ. καί μοι ἔπου [1] ἐχόμενος τῆς χλαμύδος, ἄχρις ἂν σὲ εἰς τὴν ἐσχατιὰν ἀφίκωμαι. Πλ. Οὗ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ [2] χειραγωγῶν. ἐπεὶ ἦγε ἀπολίπῃς με, [3] Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλέωνι ἐμπεσοῦμαι ξένοιν. [4] ἀλλὰ [5] τίς ὁ ψόφος ἅπας ἐστι, καθάπερ σιδήρου εἰς λίθον. Ἑρ. ὁ Τίμων οὗτος σκιμπ[illegible] πλησίον [6] ὀρεινὸν, καὶ ὑπόλιθον γήδιον. παπαῖ, καὶ [7] ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πάνυ σεμνός. ἡ καρτερία ἥ, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ πιθανὸς

ἐκείνῳ

tur Atticam adeamus, & me sequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigero, *Plut.* Rectè facis, Mercuri, quum me per viam ducis. Etenim si me desereres, forsan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem: Sed quis hic fragor, ac si ferrum & lapis collidantur? *Merc.* Timon hic est, qui proximè montanum & petricosum sodit solum. Papæ, & Paupertas adest, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus

1 Ἐχόμενος τῆς χλαμύδος] *Laciniam ducens.* Dixi ad Petron. *Bourd. Chlamydem tenens*, quod facit Plutus, ut ducem Mercurium assectetur commodius minusque deflectat à viâ. *Laciniam ducere* dixit Petronius. *Barl.*

2 Χειραγωγῶν] *Manu ducens vel regens*, quod cæcis & senibus decrepitis fieri solet. Merito in herum suum stomachatur servus Cario apud Aristophanem, quod ipse videns, Plutum oculis captum sequeretur: οἱ γὰρ βλέποντες, inquit, τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα. Rectius igitur Mercurius, ut fidelis ὁδηγὸς Plutum à tergo non sequitur, sed præit, viamque cæco commonstrat. *Idem.*

3 Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλέωνι] Aristopha. in pace. *Bourd.* De *Hyperbolo* & *Cleone* quod ait, nobile fuit improborum compar. Erat Hyperbolus genere Atheniensis, qui post Cleonem magistratum gessit, vir pernicioſus, & inquinatissimis moribus, nullaque re clarus aut potens, nisi vitio linguæ. M. Tull. lib. de claris Orat. ita scribit de Saturnino, *Homo simillimus Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notaverunt.* Tradit Aristophan. interpres, eum fuisse λυχνοποιὸν, qui, ut ponderosiores essent lucernæ, multum admiscebat plumbi, quâ arte & impostura clarior quam gladio, ingentes sibi opes comparavit. hinc proverbio locum fecit, ὑπὲρ τὸ ὑπέρβολον πονηρός, *Hyperbolo nequior*, de quo Erasmus. At Cleon, quem βυρσοδέψιν, vel σκυτοτόμον per convicium appellat Comicus, quod patre natus esset coriario, traducitur passim ob rapacitatem, & alia flagitia, in quem suos *Equites* adornavit Aristophanes, sicut in Hyperbolum *Maricam* suam Eupolis. *Idem.*

4 Ἀλλὰ] Ἐπερώτησις sive interrogatio Pluti, strepitum audientis caussamque scisciantis, cui respondet Mercurius. *Idem.*

5 Τίς ὁ ψόφος] Notant Grammatici, ψόφον propriè sonitum esse, qui fit ex collisione duorum corporum durorum, ut hic ferri saxo impacti. Sic crepitantis januæ strepitum, & aliarum rerum stridularum, κτυπήσιν appellant Græci. *Idem.*

6 Ὀρεινὸν] Male Basil. edit. ult. ὀνειρῶν, ut & quædam aliæ edit. *Bourd.* Erat Attica regio maximam partem sterilis & rupicosa, præsertim qua littoralis est, ut ex Strabone discimus. *Idem.*

7 Ἡ πενία] Describitur porrò Timonis habitus & satellitium Pluti, in quo conspicitur *Paupertas* eique congeneres socii *Labor* & *Sapientia*, quorum omnium dux est *Fames*. Docetur his verbis, quanta sint paupertatis commoda, quamque ea præstet opulentiæ. Πολλῶν ὁ λιμὸς γέγονε διδάσκαλος, inquit senarius Græcus, *Magistra multorum improba existit fames.* Nam Fames sive Paupertas, tanquam rigida quædam exactrix, homines ad labores compellit, & ingenia excitat

ὄχλου τε [1] τοῦ περὶ τὴν λιμὸν παρεμβόλου ἀπάντων, πολὺ ἀμείνους τε σὺν δορυφόροις. [2] Πλοῦ. τί δὴ οὐκ ἀπαλλαττόμεθα, ὦ Ἑρμῆ, [3] τῷ ταχίστῳ; ὡς ἡδὺ ἂν τὴν ἡμεῖς δράσαιμεν ἐξιόλογον πρὸς ἄνδρα τοῦτο πολιτικὸν στρατοπέδου [4] κεκυκλωμένον. Ἑρ. ἄλλως [5] ἔδοξε τῇ Διΐ. [6] μὴ λοιδορηθῶμεν ὦν. [7] Πε. ποῖ [8] τοῦτον ἀπάγεις, ὦ [9] ἀργειφόντα χειροκωλῶν; Ἑρ. ἐπὶ τοῦτον τὸν Τίμωνα, ἐπεμφθημεν ὑπὸ τοῦ Διός. Πε. νῦν ὁ

nus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. *Plut.* Quin igitur quàm ocyssimè discedimus, Mercuri? neque enim quicquam æstimabile præstiterimus cum homine vallato istiusmodi exercitu. *Merc.* Secus visum est Iovi: quare nihil metuamus. *Paup.* Quonam, istum Argicida, manu adducis? *Mer.* Ad hunc Timonem à Iove missi sumus. *Paup.* Itane nunc

citat ad rerum præclararum indagationem. Vnde perquam scitè Persius, *Magistrum artis ingeniique largitorem* appellat *Ventrem*, in Prologo. Quod ita se habere multis solidisque rationibus demonstrat ipsa Penia apud Aristophanem in Pluto adversus Plutum, ideo se illi præferendam esse contendens. Manilii item est:

Et labor ingenium miseris dedit: & sua quemque
Advigilare sibi jussit Fortuna premendo.

Loquitur de scientiis Astronomicis, quarum inventionem, ut & cæterarum artium Divæ huic nostræ transcribit poëta. *Barl.*

1 Τοῦ περὶ λιμὸν παρεμβόλου] Loquendi genus à militia desumptum. *Idem.*

2 Πλοῦ. Τί δὴ οὐκ ἀπαλλαττόμεθα] Plutus audito Timonis satellitio, quam ocyssime discedant, auctor est Mercurio, quia nullum operæ pretium facturus videbatur cum homine istiusmodi circumvallato exercitu, quem tamen Mercurius, ut fidelem decet nuncium, suadet Iovis mandata perficere, & Timonem intrepide aggredi. *Idem.*

3 Τῷ ταχίστῳ] Defectuosa locutio, pro τάχιστα. desideratur præpositio χρῆ. Vide Steph. *Idem.*

4 Περικεκυκλωμένον] *Circumdatum*, *vallatum*, supra dixit, δορυφορούμενον. Verbo δεῖ χεῖν utitur eo modo auctor quo satellites circumdant aliquem. *Idem.*

5 Ἔδοξε τῇ Διΐ] Decretorum divinorum τὸ ἀμετάθλητον designat. Vnde quicquid Iovi visum statutumque est semel, τόδε δ' τετελεσμένον ἔσται, inquit Homerus, certitudinem divinæ providentiæ religiose asserens. *Idem.*

6 Μὴ λοιδορηθῶμεν] Meticulosus passim introducitur Plutus, quem propterea πάντων δειλότατον δειλότατον appellat Chremylus apud Aristophanem in ejusdem fabula. *Idem.*

7 Πε.] Penia, ut Plutum videt accedentem, indignabunda Mercurium interrogat, quo illum abducat, perceptoque responso, mirarur eum rursus adire Timonem, à quo tam contumelioſe fuerat ejectus. Vtitur oratione exacerbationis plena. *Idem.*

8 Τοῦτον] Fastidium subest huic pronomini & contemptus q. d. hunc cæcum & vitiis deformem. *Idem.*

9 Ἀργειφόντα] Homeric. Patet Dial. Iovis & Merc. postea. *Bourd.* Mercurium indigetat per ludibrium, Homerico utens epitheto. Sic appellatur, quod Argum lûs custodem occiderit secundum poëtas. Erat autem Argus ille pastor, totus, ut Plautus loquitur, *oculeus*, quem lyra sopitum interfecit Mercurius, & vaccam abduxit, quam fabellam ingenioſe persequitur Ovidius 3. Metamorph. Physiologi ad Naturam referunt, ut Mercurius sit Sol; Argus παντόπτης, cælum cum stellis, quæ sole adveniente quasi occiduntur, id est, obscurantur & occultantur.

Πλάτ@ ἐπὶ Τίμωνα, ὁπότε αὐτὸν ἐγὼ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ τῆ τρυφῆς ἀβρὸν καὶ μαλακὸν ὄντα, τοῖσι δὲ δόξασι, τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, γνήσιον ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον [1] ἀπέδειξα; [2] Οὕτως ἄρα [3] ὑπερόπτ@ ὑμῖν ἡ πενία δοκῶ, καὶ [4] εὐάδικητ@, ὥστ' ἐ μόνον κτῆμα εἶχον, ἀφαιρεῖταί με ἀκριβῶς πρὸς ἀρετὴν ἐξεργαζόμενον, ἵν' αὖθις ὁ πλάτ@ ἀβρὸν μαλακῶν αὐτὸν, ὑβρεῖ καὶ τύφῳ [5] ἐγχειρήσας, ὅμοιον τῷ πάλαι μαλθακὸν, καὶ ἀχρεῖον, καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀποδῶ πάλιν ἐμοὶ [6] ῥάκ@ ἤδη γεγυμνωμένον.

nunc Plutus ad Timonem, posteaquam ego ipsum antea delitiis malè corruptum suscepi: & his, videlicet Sapientiæ & Labori traditum, strenuum multique precii virum reddidi? Adeone despicienda, injuriæque idonea Paupertas vobis videor, ut hunc quæ mihi unica erat possessio, eripiatis, jam exactissima cura ad virtutem excultum? ut Plutus hic ubi denuo susceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu injecta, mollem & ignavum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rursum mihi restituat ubi jam nihili factus

tantur. de quibus dissertantem audi Macrob. Saturnal. lib. 1. & Cl. Vossium in Sæpius à me laudato opere. *Bart.*

1 Ἀπέδειξα] Pro ἀπετέλεσα. Sic supra usus est verbo ἀποφαίνειν Lucianus. *Idem.*

2 Οὕτως ἄρα] Indignatur Penia, quod ab omnibus despiciatur & contumelioſe excipiatur: Plutus contra summo cum honore recipiatur, qui tamen homines reddat arrogantes, molles, omnique vitiorum genere deformes: idque probat exemplo ipsius Timonis, reipsa confirmans, quæ verbis disputarat. *Idem.*

3 Ὑπερόπτ@] *Quæ ab omnibus facile contemnitur.* Nam ut olim, sic hodieque verum esse comperitur, quod ait ingeniosissimus poëta:

In pretio pretium est, solus dat census honores,
Census amicitias, pauper ubique jacet.

Pauperes enim quia minus sapere creduntur, quam divites, à Magistratu & publicis muniis excluduntur. *Curia pauperibus clausa est*, inquit idem Naso. Vnde eorum verba nihil ponderis habent: πᾶν γὰρ πένητων εἰσὶν αἱ λόγοι κενοὶ, dixit aliquis è Græcis Comicis: at divitum voces, velut oracula habentur, ipsisque ineſle creditur illud grande sophos. ἡ δὲ τυχία, inquit Pindarus, ἄκρον ἐστὶ παντὸς δόξας, id est, *felicitati & divitiis summa ineſt sapientiæ opinio.* Idem.

4 Εὐαδίκη@] Sic vocatur Penia quod omnium injuriis opportuna sit facileque opprimatur in judicio pauper. Aristoteles lib. 2. Rhetor. enumerat eos, qui potentiorum injuriis maximè expositi sunt, quos inter præ cæteris censet τοὺς πένητας, id est, *pauperes*, cum aliis de causſis, tum propter illorum indigentiam, & dicendi agendique imperitiam. Contra mores describit eorum, qui injuriam potius inferre solent quam pati, ut sunt *divites* & *potentes*, qui cum sint αὐθάδεις, adversus aliorum oppressiones sua præsto habent præsidia & clientelas. *Idem.*

5 Ἐγχειρήσας] Variè exponunt interpretes. Erasmus: *Per contumeliam & fastum manu illi injecta*, ut subintelligatur dativus personæ αὐτῷ scil. Timoni. Sunt qui vertant: *Contumeliæ & typho in manum tradens vel dedens*, quasi esset ἐγχειρίσας, nisi ita legendum, quo sensu paulo ante usurpat verbum παραδώσω. Alias rectè Pererius, ἐγχειρεῖν exposuit, *manum injicere*, quæ propria ejus significatio est. *Idem.*

6 Ῥάκ@] Eleganter ita vocat hominem nihili, à veste detrita rejiculaque sumpto

[1] Ε῾ρ. ἔδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῇ Διΐ. Πε. ἀπήρχομαι· καὶ ὑμεῖς δ', ὦ πόνε, καὶ σοφία, καὶ οἱ λοιποί, ἀκολουθεῖτέ μοι. ὅτῳ δ' ἂν τάχα εἶσθ' οἷαν με ἔσεσθε κληρούχῳ, ἀγαθὴν συνεργὸν, καὶ διδάσκαλον τῶν καλῶν. ἢν σωθῶν, ὑγιαίνοις μὲ τὸ σῶμα, ἐῤῥωμένῳ δ' ἂν τῷ γνώμῃ διετέλεσεν, ἀνδρὸς βίον ζῶν, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀπβλέπων. τὰ δ' [2] ἄλλα καὶ πολλὰ ταῦτα ἄσπερ ἐστὶν, ἀλλότρια νομίζεσθαι. [3] Ε῾ρ. ἀπίεχον. ἡμεῖς δὲ

factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Iovi placitum eſt. *Paup.* Equidem abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique ſequimini me. Porrò hic brevi cognoſcet, qualis in ſe fuerim, quam nunc relinquit: nempe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, ſano corpore, valentique animo perſeveravit, virilem exigens vitam, & ad ſeſe reſpiciens: ſupervacua autem & vulgaria iſta, aliena, ita ut ſunt, exiſtimans. *Merc.* Diſcedunt illi, nos eum

pto convicio. Deducitur à ῥήγνυμι, rumpo, teſte Euſtathio, cujus præt. ἔῤῥηχα, verſo ν in α & denſa conſonante in tenuem. Niſi forte ex Hebræo fonte derives à רקע, quod eſt, *expandit, in latum diduxit attenuando.* Ariſtophanes in Pluto per convicium ſic vocat cutem aniculæ rugoſam & flacceſcentem. Legitur & ῥακέα, ſi proba vox eſt, in illo Poſidippi apud Athenæum: νὴ ὄχλε τοιᾶτα ῥακέαις ἠθροισμένῃ, id eſt, ex reſtitutione Caſauboni: *Cogita talis turba farragine convenisse.* Galli integram vocem ſervarunt, cum *racaille* dicunt pro fæce hominum. Similiter & τρίβωνας appellant Græci, ſenes effætos & Reipub. inutiles, q. d. *retrita pallia.* Euripid. in Autolyco. *Barl.* Idem vocem Siffen.

1 Ε῾ρ. ἔδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῇ Διΐ] Paupertatis querelæ reſpondet Mercurius, & Iovis imperium mandatumque obtendit, cui cedit Penia, & cum indignatione totoque ſatellitio ſuo à Timone diſcedit. Vbi vero Plutus accedit, una cum eo omnium vitiorum agmina ſuccedunt. Vere Iuvenalis ſat. 6. *Nullum crimen abeſt, facinuſque libidinis, ex quo Paupertas Romana perit.* Ex opulentia enim copia: ex copia luxus, hinc corruptiſſimi quique mores naſcuntur. At Paupertas optimarum rerum doctrix eſt, facitque ut cultores ſui corpore ſint robuſto virilique ſemper animo præditi. Sic & eadem Penia de ſe jactat apud Ariſtoph. ἐ γινώσκετε, inquit, ὅτι τῷ Πλούτῳ παρέχω βελτίονας ἄνδρας ἢ τῷ γνάμῳ, ἢ τῷ ἰδέᾳ. Nam Penia tenuem ſimplicemque victum præſcribit, ex quo id commodi percipit homo, ut bene valeat. Vnde non inſcite paupertatem *bona mentis ſororem* dixit antiquitas. Sed eam à mendicitate diſtinguimus. nam pauper aliquid habet, & præterea animum adjungit rebus agendis. At mendicus nihil habet, deque alieno tantum vivit, nec honeſto operi ſe applicat. *Idem.*

2 Περιττὰ ἢ ἀλλότρια] Sic vocat externa bona, quorum copia carere poſſumus, quæque vel habere vel retinere in aliena, haut noſtra poteſtate ſitum eſt. De quibus & Iuvenalis ſat. 10.

Ergo ſupervacua hæc aut pernicioſa petuntur
Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.

Præclare in hanc rem Euripides: ἐπὶ τί δεῖ βροτοῖσι πλοῦ σεῖν, δίμητρ' ἄκτῆς, σώματ' ὑδρηχόου, Ἅ' ὧν πάρεστι ἢ πέφυκ' ἡμᾶς τρέφειν. h. e. *Quid mortales deſiderant præter duo ſola, fruges & aquam? quæ in medio poſita ſunt, & eo à Natura ſunt producta, ut nos alant.* Ad quæ reſpexiſſe videtur Seneca: *Panem & aquam*, inquit, *Natura deſiderat: nemo ad hæc pauper eſt. intra quæ quisquis deſiderium ſuum clauſit, cum ipſo Iove de felicitate contendit.* Epiſt. 17. *Idem.*

3 Ε῾ρ. ἀπίεχον] Timon diſcedente Penia ejuſque comitibus, Plutum con-

ἢ ἀθασίμῳ αὐτῷ. Τί. τίνες ἐστὲ ὦ κατάρατοι; ἢ τί βλάβομοι δεῦρο ἥκετε, [1] ἄνδρα ἐργάτην, καὶ μισθοφόρον ἐνοχλήσοντες; ἀλλ' [2] ἢ χαίροντες ἅπιτε, μιαροὶ πάντες ὄντες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐτίκα μάλα βάλλων [3] τοῖς βώλοις καὶ τοῖς [4] λίθοις, [5] σωτρίψω. [6] Ἑρ. μαλαμῶς ὦ Τίμων, μὴ βάλῃς. ἐν γὰρ ἀνθρώποις ὄντας βαλεῖς. ἀλλ' ἐγώ μ', Ἑρμῆς εἰμι, ὅτῳ ϗ, ὁ Πλούτων. ἔπεμψε ϗ ὁ Ζεὺς ἐπακέσας τῶν εὐχῶν. ὥστε [7] ἀγαθῇ τύχῃ

eum adeamus. *Tim.* Quinam estis, ô scelesti? aut qua gratia huc adveniſtis, homini operario, ac mercenario negotium exhibituri? sed non læti abibitis, improbi vos omnes: nam illico vos ego glebis & saxis petitos comminuam. *Merc.* Nequaquam ô Timon ne ferito: neque enim mortales ferires. Ego enim sum Mercurius, hic Plutus. Nos tuis precibus exauditis misit ad te Iupiter. Quare, quod bene

spiciens cum suis accedentem, acerba & minaci oratione insectatur. *Barl.*

1 Ἄνδρα ἐργάτην] Indignatur, quod ipsum in rustico opere versantem interpellent. Solent enim τοῖς χειρωνάξιοις & operi gnaviter intentis molestæ esse interpellationes, præsertim cum damno conjunctæ. Sic rustici senes apud Aristoph. in Pluto ægre ferunt, quod ipsos ex agro vocaſſet Cario, & quidem πολλὰ μοχθίζοντας, ἓκ ἔσης σχολῆς, *cum gnaviter laborarent, nec otium suppeteret.* Qui apud alios dicuntur ἐργατικοὶ, apud Atticos vocantur ἐργάται teste Hesychio, proque *operariis rusticis* plerumque accipitur. *Idem.*

2 Οὐ χαίροντες ἅπιτε] *Non læti abibitis*, pro, non impune feretis, i. e. οἰμώξετε, *plorabitis*, ut alibi. Litotes. μιαροὶ & κατάρατοι voces sunt abominantium. *Idem.*

3 Τοῖς βώλοις] Qualis gleba Ægyptia: de qua copiose Achill. Tat. in Cliroph. *Bourd.*

4 Λίθοις βάλλων] Vno verbo Græci dicunt λιθολοῶν, & simpliciter lapides, in aliquem conjicere significat. Nam λιθίασις illa Iudæorum Græcis gentibus ignota fuit. *Idem.*

5 Σωτρίψω] Id est, *conteram, comminuam.* Sic Ennius: *saxo cere comminuit brum*, vocis interfectione ipsam capitis διαίρεσιν exprimens. *Idem.*

6 Ἑρ. Μαλαμῶς ὦ Τίμων, μὴ βάλῃς] Mercurius iracundum Timonis impetum stiturus, quinam ipsi sint, à quo, & quem in finem missi, paucis declarat. *Idem.*

7 Ἀγαθῇ τύχῃ] *Bonis auspiciis.* τύχη, vocabulum est τοῦ μέσου, quæ nunc *bona*, nunc *mala* dicitur. Ἀγαθὴς Τύχης statua fuit Athenis juxta Prytaneum, itemque Romæ in Capitolio, quæ & Antias dicta ab Antio oppido, ubi templum famosissimum habuit multorum etiam principum donis ornatum. Vnde Horat. *ô Diva gratum quæ regis Antium. Mala* autem *Fortuna* in Esquiliis culta legitur. Scribit Pausanias in Bœot. Fortunæ sacellum fuisse, in quo ipsius Deæ simulacrum esset, Plutum, divitiarum Deum puerum tenentis. Quo significabant Veteres, Fortunam ipsam divitiarum esse matrem atque nutricem. Non ignoravit hoc Hagiensis noster in sua regia, ubi proximam Divæ Pecuniæ Fortunam collocat:

Fortuna ante alios magnum sibi vindicat illic
Imperium, regnique tenet communia sceptra,
Instabilemque globum gemmis ornavit & auro.

Hinc Sallust. de conjurat. Catilinæ loquens: *Fortuna*, inquit, *in omni re dominatur, ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero celebrat obscuratque.* Erasmus ἀγαθῇ τύχῃ transtulit *quod bene vertat.* Sic enim loqui solebant antiqui & bene

pre-

[1] Δόχε τ' ὄλεθον, [2] ἀπόστες τ' πόνων. [3] Τί. καὶ ὑμεῖς [4] οἰμώξεσθε ἤδη, καίτοι θεοὶ ὄντες ὡς φατέ. πάνυ γὰρ ἅμα καὶ θεὸς καὶ [5] ἀνθρώπους μισῶ. τυτονὶ γὰρ τὸ τυφλὸν, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ [6] ἐπιβέψειν μοι δοκῶ τῇ δικέᾳ. Πλοῦ. [7] ἀπώμβμ ὦ Ἑρμῆ, σεσῶς ἔ Διός. μελαγχολᾶν γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐμὲ βέψειν μοι δοκεῖ, μή τι καινὸν ἀπέλθω σεσωλαβών. [8] Ἑρ. [9] μηδὲν σκαιὸν, ὦ Τίμων! ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγελον,

bene vertat, opes accipe desistens à laboribus. *Tim.* Atqui vos jam ploraveritis, etiamsi Dii sitis, ut dicitis: siquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed cæcum hunc, quisquis is est, certum est mihi impacto ligone comminuere. *Plut.* Abeamus, per Jovem, Mercuri: quando quidem hic homo mihi videtur non mediocriter insanire, ne malo quopiam accepto discedam. *Merc.* Nequid ferociter, Timon, quin potius hac ferocitate,

precari. Cicero lib. 1. de divinat. *Neque solum Deorum voces Pythagoræi observaverunt, sed etiam hominum, quæ vocant omina: quæ majores nostri quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix fortunatumque sit, præfabantur.* Barl.

1 Δόχε τ' ὄλεθον] Finem adventus sui esse dicit Mercurius, ut iterum ditatus Timon liberetur ab hoc acerbo vitæ genere: qualis est rusticorum. Sic & Cario apud Comicum solatur miseros senes rusticos: ὁ δεσπότης φησὶν ὑμᾶς ἅπαντας ψυχεῖ βίᾳ δ' δυσκόλῳ ζῆσειν ἀπαλλάξας, id est, *Herus meus pollicetur, vos omnes hanc austeram & odiosam vitam cum alia suaviori permutaturos & beate delicateque in posterum victuros.* Idem.

2 Ἀποστὰς] Ἀποστῆναι τῆς πόνου dixit pro λήγειν. Vide Galliæ suæ decus Budæum pag. 473. *Idem.*

3 Τί.] Timon Deorum nominibus numinibusque nihil territus, utrique minas intendit. *Idem.*

4 Οἰμώξεσθε] Vt ab ὦ ὦ particulis θαυμαστικαῖς fit ὠάζειν pro *admirari*: ab αἰ αἰ, verbum αἰάζειν, *lamentari*: sic ab οἴμοι, quod adverb. est hominis aliquid indigne ferentis, est οἰμώζειν, nec luctum duntaxat, sed & contemptum significat. Quos enim aspernamur, eos & jubemus plorare. Desumptum hoc loquendi genus, ut volunt, à Scythis, qui Dario regi nihil aliud respondebant, quam κλαίειν. Imitantur Latini. Horat.

Qui me commorit (melius nil tangere clamo)
Flebit & insignis tota cantabitur urbe. Idem.

5 Ἀνθρώπους μισῶ] Inde cognomen μισάνθρωπος. pag. 47. Interp. Aristoph. ad Aves & Lysistr. *Bourd.* Inde & ei μισανθρώπου nomen. *Idem.*

6 Ἐπιβέψειν] Transfertum hoc volunt à remigibus, quorum remi assiduâ jactatione teruntur, vel ut alii, à curribus, quorum rotæ crebro circumactu alliduntur. *Idem.*

7 Ἀπώμβμ] Plutus metu perculsus abire conatur, ne plagis onustus, aut insigni damno mulctatus mox cogatur discedere. Sic idem sibi metuit à Chremylo, ejusque contribulibus apud Comicum: *Si cognoveritis*, inquit, *qui vir sim*, καινόν τι μ' ἐργάσεσθε, *aliquod malum mihi dabitis.* μελαγχολᾶν αὐτὸ τὸ μαίνεσθαι, ut supra. *Idem.*

8 Ἑρ.] Sequitur objurgatio παραινετικὴ seu admonitoria. Corripit Timonem Mercurius, eumque hortatur, ut depositâ illa feritate obviis ulnis oblatam divinitus fortunam excipiat. *Idem.*

9 Μηδὲν σκαιὸν] Scilicet διακαρδίου ἄν. Illud σκαιὸν varie exponitur ab Hesychio, quem consule. Vult Mercurius, nequid stolidum, improbum aut inhuma-

καὶ τραχὺ καβαλῶν, ὀρθοπίνας τῷ χεῖρε, [1] λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην, καὶ πλέτε πάλιν, καὶ ἴσθι [2] Ἀθηναίων τὸ πρῶτον, καὶ ὑπερόπτα τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, μόνος αὐτὸς δύδαιμονῶν. [3] Τί. οὐδὲν ὑμῶν δέομαι. μὴ ἐνοχλεῖτέ μοι. [4] ἱκανός ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα· τὰ δ' ἄλλα, δύδαιμονέστατός εἰμι μηδενὸς μοι πλεσιάζοντος. [5] Ἔρ. οὕτως [6] ὦ τῶν ἀπανθρώπων; [7] τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε, κρυπτερόν τε; καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισάν-

tate, & aſperitate depoſita, bonam fortunam porrectis manibus excipe, rurſus dives eſto, rurſus Athenienſium princeps, ſoluſque fortunatus ingratos illos deſpicito. *Tim.* Nihil mihi vobis eſt opus: ne obturbate: ſat opum mihi ligo: ſum præterea fortunatiſſimus, ſi nemo ad me acceſſerit. *Merc.* Adeone quæſo inhumaniter? *Hæc ego ſæva Iovi refero atque immania dicta?* Atqui par erat foriitan inviſos

num committat in ſe, ὑπὸ τ' σκαίας. Læva manus ad opus faciendum inepta eſt, cui opponitur τὸ δεξιὸν, quod contrarias habet ſignificationes: *dextra* pro bonis. *Barl.*

1 Λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην] Id eſt, *felix eſto.* Supra dixit, ἀγάθη τύχη δέχε τ' ὄλεον. Studium exprimit, cum addit: ὀρθοπίνας τῷ χεῖρε, *porrectis manibus, vel ambabus, quod ajunt, manibus.* Vbi notetur τῷ pro τὼ in duali dicere Atticos per enallagen generis. Quod ex Homero & Platone in aliis etiam obſervat diligentiſſimus auctor Plutarchus. *Idem.*

2 Ἀθηναίων τὰ πρῶτα] Pro ὁ πρῶτος, vel τὰ πρωτεῖα φερόμενος, qui primus eſt, vel *primas tenet* inter Athenienſes. Ariſtoph. κᾆτ' τὰ πρῶτα τ' ἐκεῖ μοχθηρίας, *nebulonum illic princeps eſt.* Idem.

3 Τί. Οὐδὲν ὑμῶν δέομαι] Αὐτάρκειαν ſuam oſtendit Timon, & laborioſam paupertatem ignavis anteponit divitiis. *Idem.*

4 Ἱκανός] Iocoſe dictum, ἱκανός μοι πλοῦτος ἡ δίκελλα. Ludit ambiguitate vocis πλοῦτος, qua & *Deus* & *divitiæ* ſignificantur. Oſtendit hic Timon ſe μισόπλουτον, id eſt, *divitiarum contemptorem*, quod in quoſvis perſpectum eſt, (verba ſunt Tullii) *hunc dignum ſpectatu arbitramur, miramurque quam maxime, quod eas res ſpernit & negligit, ad quas plerique inflammati aviditate rapiuntur.* Tales inter philoſophos familiam duxere Cleanthes, Ariſtippus, Diogenes, Pythagoras, & alii complures, qui cum divites eſſent vel eſſe potuiſſent, divitias contempſere: nonnulli in profluentem abjecere, tanquam bonæ mentis impedimenta. Eodem quoque in Plutum, quo in hoſtes animo fuere invicta illa belli fulmina, Epaminondas, Curius, Scipio, Fabricius, Q. Cincinnas ab aratro ad *Dictaturam* vocatus, ſimileſque heroum non pauci. De Socrate legitur, quod cum Archelaus rex ipſum ditare vellet, ei reſcripſerit: *quod farina chœnices quatuor obolo venirent Athenis, & fontes aquam funderent. Nam ſi res mea*, dicebat, *mihi non ſufficiunt, at ego ipſis ſufficio: & ſic etiam ipſe mihi.* Idem.

5 Ἔρ. Οὕτως] Inhumanitatem Timonis redarguit Mercurius, & ſermonis acerbitatem. *Idem.*

6 Ὦ τῶν] Vocandi caſus eſt per aphæreſin, τῶ ς, & appoſitionem τῶ ν, à recto ὅτης, quæ vox *ſocium* & *familiarem* denotat, ex quo poſteriores Græci fecere ἑταῖρος, producta terminatione. Sic δῶ, κρῆ, λίπα, & ſimilia legas apud Homerum pro δῶμα, κρῆθι, λιπαρόν, in quibus contra vulgus Grammaticorum non ἀποκοπὴν, ſed ἀρχαιολογίαν ſtatuit ὁ κριτικώτατος Salmaſius. *Idem.*

7 Τόνδε φέρω] Verſus eſt Homericus, qui extat Iliad. o. ubi Iris de Neptuno ob Iovis imperium ſtomachante his verbis utitur. Hinc videmus, non ex opulentia ſolum, ſed etiam paupertate haut raro naſci inhumanitatem, & ingenii quan-

ἥρωον μὲν εἶναί σε, τοσαῦτα ὑπ' αὐτῶν δεινὰ πεπονθότα, μισόθεον δὲ μηδαμῶς, ὅτως [1] ἐπιμελουμένων σου τῶν θεῶν. [2] Τίμων. ἀλλά σοι μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας· τυγχάνει δὲ πλείστου ἂν τὰ σὰ λάβοιμι. Ἑρ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι [3] μυρίων κακῶν μοι αἴτιος [4] κατέστη, κόλακάς τε ἐφέλκεται, καὶ ἐπιβούλους ἐπαγάγων, καὶ [5] μῖσος ἐπηγείρας, ἐς ἀδυπαθείαν καὶ παρθενίαν, ἐς ἐπίφθονον ἀσφήνας. τέλος δέ, ἄφνω καταλιπών, ὅτως ἀπίστως καὶ [6] προδοτικῶς. [7] ἡ βελτίστη δὲ πενία, visos esse tibi homines, à quibus tam indignas injurias accepisti: nequaquam autem Deos, cùm illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, lovique pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim. *Merc.* Quid ita. *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm mè assentatoribus traderet, mihi insidiatores inveheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet: denique quum me adeò perfide & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro digni-

quandam morositatem. Vere Comicus: *Πενία δ' ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ. Ab inopia aliquando venit inhumanitas.* Barl.

1 *Ἐπιμελουμένων σου*] Providentiam divinam astruit Mercurius contra Epicurum, qui *τὸ θρησκικὸν* Deo in totum adimebat. Illius hoc effatum erat: *Τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὔτε ἄλλῳ παρέχει. Quod beatum & immortale est, negocia nec habet, nec cuiquam exhibet.* Putabat enim suam Diis non constare tranquillitatem, si rerum humanarum curis destinerentur. Unde Didus soror apud Maron. 4. Æneid. *Scilicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.* Sunt enim Dii *ἀεῖα ζῶντες*, ut loquuntur poëtæ. Et hanc esse causam ipse Epicurus testatur in epistola ad Herodotum. *ἐκ γὰρ συμφώνου πράγματα ἐστὶν αὐτῇ, καὶ φροντίδες, καὶ ὀργαί, καὶ χάριτες μακαριότητι, ἀλλὰ ἀδρανείᾳ, καὶ φόβῳ, καὶ προσδοκίᾳ τῶν πλησίον, ταῦτα γίνεται*, id est, *Non enim conveniunt actiones, & curæ, & ira, & gratiæ summæ beatitudini; sed infirmitatis hæc sunt, & metus & indigentiæ aliorum.* Idem.

2 *Τίμων. Ἀλλά σοι μὲν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ*] Correctione utitur Timon, & Diis quidem pro sua cura plurimam habet gratiam: cætera Plutum nequaquam se recepturum pertendit, quod innumerabilium malorum sibi auctor extiterit, quæ sigillatim recenset. Est hic præclara quædam *ἀντίθεσις* Pluti & Peniæ à diversis utriusque effectis. *Idem.*

3 *Μυρίων κακῶν αἴτιος*] Sic dicitur Plutus, quem ex vero magis omnium bonorum juxta & malorum auctorem facit Chremylus apud Aristoph. *μονώτατος*, inquit, *εἶ σὺ πάντων αἴτιος καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν.* Prout enim animus est utentis, ita & divitiæ. Stoici inter *ἀδιάφορα* ponunt, quæ nec per se bona, nec mala sunt. Visus dat eis nomen, sive cum virtus, quæ sola bona est, sive cum malicia accessit. *Idem.*

4 *Κατέστη*] *Γέγονε.* quod peculiare est verbo *καθίστημι.* vide Budæum pag. 480. *Idem.*

5 *Μῖσος ἐπηγείρας*] Conflant enim odium & invidiam magnæ opes. Hinc Græci cum aliquem supra modum felicem laudarent, dicere solebant: *εὐτυχεῖ· φθόνος δ' ἀπέστω. Felix es, absit invidia.* Et *invidenda opes* apud Latinos, pro ingentibus. *Idem.*

6 *Προδοτικῶς*] Cum perfide & proditorie se à Pluto destitutum queritur Timon, docet, quam fluxæ & inconstantes sint opes, ut vere scripserit Hieronymus: *Aurum malus est dominus, proditor servus.* Idem.

7 *Ἡ βελ-*

[1] πόνοις μετὰ τῶν ἀνδρικωτάτων γεγυμνάσασαι, καὶ μετ' ἀληθείας ἐπαῤῥησίας συνομιλῆσαι, τά τε ἀναγκαῖα κάμνουσι παρεῖχε, [2] καὶ τῶν πολλῶν σκιώδη καὶ ἀφρενῆν ἐπαίδευσεν, [3] ἐξ αὐτῆς ἐμοῦ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασαί μοι καὶ βίᾳ, [4] καὶ δείξασαι ὅσις ὢν ὁ πλάστης ὁ ἐμὸς, ὃν ὅτε κόλαζε [5] ψωπόδων, ὅτε [6] συκοφάντης φοβῶν, ὁ [7] δῆμος

dignissimis exercens, mecumque verè & liberè convivens, & quibus opus erat suppeditavit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstravit quænam essent opes meæ, quas neque adulator assentans, neque sycophanta territans, neque plebs irri-

7 Ἡ βιότου ἢ πενία] Est hæc altera collationis pars, qua continetur illustre paupertatis encomium. Eundem locum communem pertractat Aristophanes in Pluto, ubi refert, quæ commoda paupertas: quæ ex adverso mala producat rerum copia & luxus. *Barl.*

1 Πόνοις ἀνδρικωτάτοις] Id est, laboribus viro dignis, quales sunt præ cæteris rusticorum. Hinc Cleanthes suam vitam divitum vitæ solebat præferre hoc nomine: *dum illi*, inquit, *pila ludunt: ego fodiens duram humum exerceo*, ut refert Laërtius lib. 7. cap. 11. per τὰ ἀναγκαῖα intelligit τὰ βιωτικά. Iuvenal. Sat. 14.

Vivite contenti casulis & collibus istis
O pueri: Marsus dicebat, & Hernicus olim,
Vestinusque senex: panem quaeramus aratro,
Quod satis est mensis.

Τὸν ὀλέθριον πλοῦτον supra vocavit Timon. *Idem.*

2 Καὶ τῶν σπουδαίων] Sic vocant Græci vulgaria hæc & cuivis obvia bona, quæ despicere magni animi est atque excelsi. Tullius pro domo sua. *Caduca semper & mobilia hæc esse duxi, non virtutis atque ingenii, sed fortuna ac temporum munera; quorum ego non tam facultatem & copiam expetendam putavi; quam & in utendo rationem, & in carendo patientiam.* Idem.

3 Ἐξ αὐτῆς ἐμοῦ] Ex se ipso pendere dicitur, qui non in divitiis aut rebus ullis externis fiduciam collocat, sed animi sui bonis acquiescit. πρὸς ἑαυτὸν βλέπειν supra dixit. Persius. *Ne te quaesiveris extra.* τὸ ἀναφορικὸν à corpore ad animum transfertur, ut *pendendi* verbum apud Latinos. *Idem.*

4 Καὶ δείξασα ὅσις ὢν ὁ πλάστης ὁ ἐμὸς] Oftendit his verbis Timon, quænam sint veræ & solidæ opes semperque permanentes, nimirum quæ in animo consistunt, nec fortunæ casibus obnoxiæ sunt. *Idem.*

5 Θωπεύων] Κολακεύων, ἀπατῶν, Interp. Aristoph. Acharn. Hesych. *Bourd.* Id est: *blandis verbis decipiens.* θώψ propriè vocatur ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστὴς Hesychio interprete, *qui quasi admirabundus aliquem laudat & praedicat.* Barl.

6 Συκοφάντης φοβῶν] Appolite Terrori erat illud genus hominum civibus, quorum nomina falso sæpe deferebant apud Magistratum. Ita apud Aristophanem in Pluto gloriatur sycophanta, quod cives accuset, Iustoque crimen intentare conatur, ut eum perdat. *Idem.*

7 Δῆμος παροξυνθεὶς] Nec minor est plebis irritatæ potestas in bona fortunæ. Nam divitiæ, imperia, fasces, quæque ejus generis sunt alia, ab eo qui dedit, rursus eripi possunt. Horatius:

Qui dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet: ut si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone, meum est, inquit; pono tristisque recedo.

Vnde *aurarii* favores dicuntur, qui à populo conferuntur, i. e. *venti & aura levioris.*

παρέξωμεν, σὺν ἐκκλησιαστῆς ψηφοφορήσασι, [1] ὑ τύραννος ἐπιβουλεύσας, ἀφελέσθαι δύναται ἄν. [2] ἐῤῥωμένῳ τοιαρεῖν τὸν πόνον, τυθὶ τ ἀγαθὸν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενον, ἡδὺν ὁρῶν τ ὂν ἄσφ κωκῶν, [3] ἱκανὰ δ Λιβύκη ἔχω τὰ ἄλφιτα τοῖς τ δικέλλης. ὥστε παλίνδρομον ἄπιθι ὦ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν πρὸς Διΐ. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν, ἵν᾽ πάντες ἀνθρώ-

irritata, nec concionator suffragium ferens, neque tyrannus insidians queat eripere. Itaque laboribus jam roboratus dum hunc agellum gnaviter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ sunt in civitate aspicio, abundè magnum & sufficientem victum ligo mihi suppeditat. Quare tu Mercuri, quam veniſti viam remetiens recurre, Plutum hunc ad Iovem deducens. Illud mihi sat fuerit si effecerit, ut omnes mortales per omnem

viores. Per ἐκκλησιαζω intelligit eum, qui in concione cœtu aut populi suffragium fert, quod est ψηφοφορεῖν, fiebatque ταῖς ψήφοις, sive calculis. quorum alii erant λιθικοὶ & absolutorii: alii μέλανες & condemnatorii. *Barl.*

1 Οὐ Τύραννος ἐπιβουλεύσας] Tyranni quoque meminit, cujus proprium est insidiari vitæ & fortunis innoxiorum civium. Sicut enim bonus princeps, quem ποιμένα λαῶν appellat Homerus, pro suprema lege habet subditorum suorum salutem: ita ex adverso Tyrannus suis tantum spoliis inhiat, quasque fidi pastoris exemplo tondere debebat oviculas, lupinum in morem deglubit, atque dilacerat. δημοβόρους βασιλῆας merito eos appellat Hesiodus. Horum omnium tyrannidi, aut insidiis non obnoxia esse ea, quæ vocamus animi bona, docet Timon. Præclare Flaccus lib. 3. od. 3.

Iustum & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida. ——

Et idem epist. 16. lib. 1.

Vir bonus & sapiens audebit dicere, Pentheu
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges: adimam bona. nempe pecus, rem,
Lectos, argentum; tollas licet. in manicis &
Compedibus sævo te sub custode tenebo.
Ipse Deus, simulatque volam, me solvet. opinor.
Hoc sentit, moriar: mors ultima linea rerum.

Notandus hic participiorum elegans personisque conveniens schematismus. *Idem.*

2 Ἐῤῥωμένῳ τοιαρεῖν τὸν πόνον] Timon sua sorte contentus, nec plura desiderans Mercurium & Plutum ad Iovem, à quo missi erant, redire jubet. Ita viri sapientes opulentiam, ut gravem noxiamque à se procul ablegant. *Divitiæ*, inquit Seneca, *apud sapientem virum in servitute sunt, apud stultum in imperio: sapiens divitiis nihil permittit, nobis divitia omnia.* Ἐῤῥωμένῳ Ἀῤῥώστου τὸ ῥώννυμι roboro. Vt otium & desidia plurimum corrupti humoris gignere solet in corpore humano: sic moderata exercitia eos consumunt atque exsudant. Hinc σύμμετρον πόνον suo præscribit Demonico Isocrates. *Idem.*

3 Γ᾽κανὰ τὰ ἄλφιτα] Sic supra dixit, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα, *satis opum mihi liga est.* Notandum τὰ ἄλφιτα propriè *farinas* denotare: per synecdochen *pro victu reque familiari* accipi. hinc εὐδὲν πρὸς τὰ ἄλφιτα, proverbio dicitur, cum de arte vel re aliqua sermo est, quæ ad victum parandum nihil conducit. Aristoph. in Nebul. *Idem.*

πως [1] ἡδονὴν οἰμώζειν ποιῆσαι. [2] Ἑρ. μηδαμῶς, ὦ γαθέ. οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἔα τὰ ὀργίλα ταῦτα, καὶ [4] μειρακιώδη. καὶ τὸ πλοῦτον παρόλαβε. [5] ὅτοι κλυτά εἰσι δῶρα τὰ ἔνδοθεν Διός. [6] Πλοῦ. βάλε, ὦ Τίμων, δικαιολογήσομαι πρὸς σέ· ἢ [7] χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε. μὴ [8] μακρὰν μύθους, μηδὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ

omnem ætatem ejulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista pueriliaque missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum procœmiis, quemadmodum per-

1 Ἡδονὴν οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare:* alii, *per omnem pubem*; quali καθ' ἡλικίαν. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, designari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἡδονὴν sit *puberum more*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cæduntur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Ἑρ. μηδαμῶς ὦ γαθέ] Subest his verbis ironiæ species. χαριεντισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀπαθὲς subindicat. *Idem.*

3 Ἔα τὰ ὀργίλα] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ὀργίλος dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μειρακιώδη] Sic appellat juveniles impetus. recte Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μειρακιώδεις illud & σκυλακώδεις in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείας. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ iis libris describantur. *Idem.*

5 Ὅτοι κλυτά εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ κλυτὰ ἔστι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori, formæ decus exprobranti, respondet his verbis:

Οὕτοι κλυτὰ ἔστι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Οὔ τ' ἀνακτ' αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δέ τ' ἀκὰν τις ἕλοιτο.

Id est,

Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλοῦ. βάλε, ὦ Τίμων, δικαιολογήσομαι πρὸς σέ] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & ostendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Χαλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Vno verbo μακρολογεῖν. Cauillidicos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, procœmiis uti prolixis & taltidiosis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Ἐπι-

[1] ἐπίτριπλοι ῥήτορες. ἀνέξομαι γάρ σε ὀλίγα λέγοντος ἀφ' ἑ Ἑρμῆ τυνί. [2] Πλοῦ. ἐχρῆν μήτοι ἴσως ἐμὲ μακρὰ εἰπεῖν, ἅτε πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορηνέχθ. ὅμως ὅρα εἴ τι σε, ὡς φῄς, ἠδίκηκα. ὃς δ' μὲ ἠδίκεις ἁπάντων αἴτιός σοι κατέστην, τιμῆς, [3] καὶ προεδρίας, [4] καὶ στεφάνων, ἃ δ' ἄλλης τρυφῆς. σοὶ δ' ἔλειπ]ο δέ τι καὶ ἀοίδιμος δὶ ἐμὲ ἡδονὴ, καὶ φιλοτιμότατος. [5] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐν τῷ κολάκων πίπτουσας, [6] ἀναίτιός ἐμοί σοι. μᾶλλον δ' αὐτὸς ἠδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι με ἄτιμος περδιτίσσιμοι ἱστὶ oratores solent. Nam hujus Mercurii gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* Atqui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accuſato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læſerim, ego qui dulciſſimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præſidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam opera celebris, conſpicuus atque obſervandus eras. verùm ſiquid ab adulatoribus moleſti tibi accidit, ego non ſum in culpa. Quin potius à te ſum ipſe affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1 Ἐπίτριπλοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quaſi ἄξιοι διατρίβεσθαι, *digni qui conterantur, & male pereant.* De his ita ipſe rhetor Demoſthenes: ὧν (ſcil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλέοσι γεγόνασι· οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι· ἵνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσῳ δὲ τὰ τῆ πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων αὔξεται, id eſt, *Quorum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obſcuris & ignobilibus evaſerunt præclari. ſunt & qui ſibi ades publicis quibuſlibet auguſtiores extruxerunt. Quanto autem Reſpublica facta eſt deterior, tanto horum bona facta ſunt auctiora.* Barl.

2 Πλοῦ. ἐχρῆν μήτοι ἴσως ἐμὲ μακρὰ εἰπεῖν] Plutus in ſequentibus docet, quod quantorumque bonorum Timoni extiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Ariſtoph. Dei illius patrocinium ſuſcipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ προεδρίας] Sciendum apud Athenienſes decem fuiſſe προέδρους, & quinquaginta πρυτάνεις, ex quibus ſortito eligebantur οἱ ἑπτά. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præſiderent Magiſtratibus præſcribendo, poterantque in ſenatu, concione & theatro ſedem capere, quamcunque eſſet libitum, aliis etiam excuſſis, ſiquis prior occupaſſet. de quo conſeſſu, & jure προεδρεύοντων legendus eſt Demoſthenes in orat. contra Timocrat. & Ariſtoteles in Athenienſ. politia. *Idem.*

4 Καὶ στεφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίται ἀγῶνες dicti, ſed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demoſtheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de ſuo refeciſſet. qua de oratione ſcripſit elegantiſſimam περὶ στεφάνου. De his item Æſchines in orat. de perperam obita legatione: ἐς τὰς προεδρίας inquit, ἐς τοὺς στεφάνους, ἐς τὰς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεις δίδοτε. Tribus enim hiſce præmiorum generibus condecorare ac remunerati ſolebant bene præclareque de patria meritos Athenienſium Proceres. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Αἰτίαι criminum objectorum. Oſtendit Plutus non ſibi imputandum eſſe, quod abſumptis opibus ad egeſtatem redactus ſit Timon, ſed ſuæ potius ſimplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen ſibi impactum χρῆμα βίαιον retorquet in ipſum actorem. *Idem.*

6 Ἀναίτιός] Cicero, quod & Stephanus teſtatur, ut vocis hujus vim exprimat, **non contentus eſt dixiſſe**, *extra culpam.* ſed & addit cauſſam: *extra culpam cauſſamque poſitus.* nomine Græco utriuſque horum ſignificationem complectente. **Hinc Caſaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem ſatis aptam,**

qua

ἀτίμως ὑπὸδικάσεις ἀνδράσι κολακρόταις, ἐπαινοῦσι, & [1] κολακρονηθύουσι, & [2] πάντα τρόπον ἐπιβουλεύουσί μοι. [3] καί τό γε πλοῦτιον ἔφησθα, ὡς [4] προδίδωκέ σε. τοὐναντίον ἡ αὐτὸς ἐγκαλέσαιμί σοι πάντα τρόπον ἀπολωλεῖς ὑπὸ σοῦ, & ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς τὰ οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ [6] μαλακῆς χλαμύδος, τοῦτόν τὸν φθαρέαν ἡ πενιωπίη σοι φαίνεται θεοπρεπέα. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς οὗτος, πῶς ἐκέτευον τὸν Δία μήθ' ἥκειν πρὸς σέ, ὅτι δυσμενῶς μοι [7] προσεπεγγεγράφεον. [8] Βέ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ

minioſe execrandis illis viris me objeciſti, qui te laudabant, & præſtigiis dementabant, mihique modis omnibus inſidias ſtruebant. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, iſtud criminis in te poſſum retorquere, cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcepſque exactus ex ædibus: unde pro molli chlamide ſagum hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere Iovem oraverim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute,

qua exprimant Græcum αἶπος. Pro eo quod hic ait, ἀτίμως ὑποδικάσεσθαι, ſupra dixit, ἀτίμως λαφύσσεσθαι. Sic & apud Ariſtoph. in Pluto idem queritur Numen. *Simulatque* inquit, *prodigi domum ingreſſus ſum, continuo foras protrudor, τούργαστον & κἀξοίστι παραδεδειλημένον*, i. e. *meretricibus & aleis objectus.* Barl.

1 Καταγοητεύουσι] Nullum quippe faſcinum efficacius eſt ad dementandos præcipue divitum animos, quam immodica laudatio, qua Suſſeni iſti plus æquo gaudent & capiuntur incauti. hinc *quaſtum illum uberrimum* non immerito dixit Terentianus Gnatho. *Quicquid laudant, laudo*, inquit, *& ingenia eorum admiror ſimul.* Iſtorum hominum verba *melleos laqueos* appellare ſolebat Diogenes, quod ſuaviter amplectentes hominem jugulent. *Idem.*

2 Πάντα τρόπον] Fere ſingulariter effertur, pro πάντι τρόπῳ. Subauditur præpoſitio κατά. Idem.

3 Καί τό γε πλοῦτιον] Proditionis crimen à ſe removet Plutus, ſeque à Timone deſertum ejectumque ait, non contra. Qui enim ſine modo opes ſuas in quoſvis effundit, non tam deſeri à Pluto, quam deſerere ipſum jure merito dicendus eſt. *Idem.*

4 Ἔφησθα] Æolica paragoge pro ἔφης. Sic ſupra ἤδη pro ἦς, *eras.* Idem.

5 Προδίδωκέ σε] Cum de προδοσίας crimine Plutique perfidia queritur Timon, reſpicit ea quæ ſupra dixerat, ſe nimirum à Pluto fuiſſe derelictum ἀπίσως & προδοτικῶς. Addit ὅτι κεφαλῶ, ut rei indignitatem augeat, cum ſe ex ædibus præcipitatum queritur *prono capite.* Sic ſupra, quaſi *fuſcinis* ex ædibus ſe extruſum lamentatur idem Plutus. *Idem.*

6 Μαλακῆ χλαμύδι] Opponit διφθέρᾳ. Eſt autem chlamys, ut nonnulli putant, quam Homerus χλαῖναν vocat, μανδύλιον Artemidorus, itemque μάντον: unde *mantelum* Plauto, quæ habitus ſpecies eſt teſte Caſaubono, à quo German. *mantel.* Idem.

7 Προσεπεγγεγράφεον] Præter. Atticum ab anormi προσεπέγραμμαι, *affectus ſum.* Dicit hoſtili in ſe fuiſſe animo Timonem. Nam licet prodigi amare videantur Plutum, liberaliter eum cuivis offerendo, reipſa tamen magis odiſſe illum cenſendi ſunt, quorum facultates non abſimiles eſſe dicebat Grates ficis arboribus in præruptis locis, è quibus ut homines nihil caperent fructus, ſed corvi tantum & milvi: ita ex illorum opibus tantum alerentur ſcorta & adulatores. *Idem.*

8 Βέ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, dignaſque eum

ſua

πλεῖτε, οἵας ἤδη γεγένη); ὥστε θαῤῥῶν, [1] ξυνδιάτριβε αὐτῷ, καὶ [2] σὺ μὲν σκάπτε ὡς ἔχεις. σὺ δ' ὁ θησαυρὸν ὑπάγαγε τῇ δικέλλῃ. ὑπακούσεται γάρ ἐμοὶ σοί. Τί. πιστόν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις παλιντόκον. [3] τί γὰρ ἂν ὁ παῖδος τις, ὁπόταν οἱ θεοὶ βιάζωνται; πλὴν ὅρα γε [4] εἰς οἷά με πράγματα ἐμβαλεῖς ὁ κακοδαίμων. ὃς ἄχρι νῦν εὐδαιμονέστατα λέγων, χρυσὸν ἄφθιτον τοσοῦτον λήψομαι ἀδίκως, καὶ πονηρὰς φρονήσεις ἀναδέξομαι.

Plute, in cujusmodi hominem sit commutatus? Proinde audacter cum illo consuetudinem habe. Tu verò fode ita ut facis: tu interim thesaurum sub ligonem adducito: audiet enim si tu accersiveris. *Tim.* Parendum est Mercuri, rursusque dicescendum. Quid enim facias cùm Dii ipsi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miserum conjicies? qui cùm hactenus fœlicissimè vixerim, nihil mali commeritus tantum auri repentè accipiam, tantumque curarum susciptam. *Merc.*

sua profusione pœnas luere fatetur. ὁρᾷς. Commiserationem movet à miserò ejus habitu. Videre pro intelligere accipit: nam cæcus erat Plutus. Alioquin, ut Herodianus inquit: τὰ μὲν δεινὰ ὑπ' ὄψιν πεσόντα οἴκτου σωματείαν μείζονα, id est, *multo magis miserecordiam provocant quæ oculis usurpamus.* Barl.

1 Ξυνδιάτριβε] Supra dixit, προσομιλεῖν καὶ συνεῖναι τῷ Τίμωνι. Apud eum commorari vel cum eo conversari dicitur Plutus, quem muneribus suis aliquamdiu locupletat. *Idem.*

2 Σὺ μὲν σκάπτε] Timoni hæc dicuntur, quem fodere jubet. ὡς ἔχεις, *ita ut facis*, αὐτῷ τῷ κύμματι. Elegans usus verbi ἔχω, cum ὡς vel ὅπως. vide Thesaur. H. Stephani. *Idem.*

3 Τί γὰρ ἂν παῖδος τις] Pro eo quod Latini dicunt. *Quid enim faciat?* Sic Galen. τί ἂν τις παῖδοι περὶ ἀνθρώπους μήτε ἔργῳ, μήτε λόγῳ πειθήναι δυναμένοις. Vbi τὸ πάσχειν pro *agere* accipitur. Terent. in Heautont. *Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum sciunt.* Item Cicero pro Cæcina: *Quid huic tu homini facias.* Idem.

4 Εἰς οἷα πράγματα] Timon experientia jam edoctus paupertatem ut securiorem divitiis præfert. Vbi enim opes ingruunt, ibi variarum quoque curarum agmina continuò subeunt. Iuvenalis Sat. 14.

Tantis parta malis cura majore metuque
Servantur: misera est magni custodia census.

Notat hoc Aristides cognomento Iustus, cui quum dives quidam suam obiceret paupertatem, respondit: *mihi quidem nihil adferet mali paupertas: tibi vero divitiæ non paucas perturbationes.* Hinc & basiorum scriptor in sua Regia Curas velut individuas Pecuniæ comites facit, cujus & hi sunt versus ipso nectare suaviores:

At circum auratasque trabes, aurataque tecta
Aureaque insomnes circum laquearia Curæ
Stridentes agitant pennas examine longo,
Qualiter, ut fama est, Stygia per inania ripa
Palantes volitant animæ, quas aspera fata
Indeplorato sparsit in funere membris
Sedibus excluserè suis & honore sepulcri.

Πράγματα pro *molestiis*. Sic *negotium* facessere Latini dicunt pro molestiam exhibere. Desumptum à negotiatoribus qui multis & gravibus implicati negotiis & curis, perpetuo distrahuntur. *Idem.*

[1] Ε'ρ. [2] ὑπόσχῃ, ὦ Τίμων, δὲ ἐμέ, εἰ χαλεπὸν τοῦτο, καὶ οὐκ οἰσὺν ἐστὶν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι [3] διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ βασκανίας. ἐγὼ δὲ [4] ὑπὲρ τὴν Αἴτνην, ἐς τὸ ἀρχαῖον [5] ἀναπτήσομαι. [6] Πλοῦ. ὁ μὲν, ἀπελήλυθεν ὡς θεοῖς. πεπομφόμην γὰρ [7] τῇ εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν. σὺ δὲ [8] αὐτοῦ θαῤῥεῖ. ἀναπέμψω γάρ σοι τὸν θησαυρὸν ἀπελθών. μόνον δὲ [9] παῖε. [10] σέ φημι θησαυρὲ χρυσοῦ, ὑπάκουσον Τίμωνι τουτῳ, κοὐ πόρρω χε

Merc. Sustine Timon mea gratia, tametsi grave est istud, & intolerandum, quò videlicet palpones illi invidia rumpantur. Ego autem superata Ætna in cœlum revolabo. *Plut.* Abiit quidem ille, sicut apparet. Nam ex remigio alarum conjicio. Tu verò hic operire, siquidem digressus Thesaurum ad te transmittam. Sed feri potiùs. Te compello auri Thesaure, Timonem hunc exaudi: & te offer

1 Ε'ρ.] Persuadet tandem Mercurius Timoni recipere Plutum, vel eo nomine saltem, ut ingrati isti homines & palpones præ invidia rumpantur, ubi viderint ipsum denuo ditescentem. Nihil enim acerbius accidere potest ejusmodi fucis, quàm opibus florentem conspicere eum, quem sub amicitiæ specie deceperunt, nudumque & egenum non modo juverunt, cum possent & deberent, sed turpiter & malitiosè deseruerunt. *Barl.*

2 Υπόσχῃ] *Sustine.* τὸ ὑφίστασθαι pro ὑπομένειν in usu esse apud λογοχάφους etiam tradit Thomas Magister hunc Luciani locum adducens. *Idem.*

3 Διαῤῥαγῶσι] *Rumpantur invidia* vel *præ invidia*, hoc est, dolore vel invidia crepent medii. Sic Veteres loquebantur de his, quibus male precabantur, quosque rabie & furore agi volebant: Virgil. ecloga 7. *Pastores hedera crescentem ornate poëtam Arcades, invidia rumpantur ut illa Codro.* Quod ut hostibus imprecamur virtuti aut fortunæ nostræ invidentibus κατ' μεταφορὰν, ita justo Dei judicio vere obtigit Iudæ proditori, de quo legitur, ὅτι ἐλάκησε μέσος, Actor. 1. verf. 18. *Idem.*

4 Υπὲρ τὴν Αἴτνην] Poetico more hoc inseritur ad complementum historiæ & ornatum. Sic apud Maronem 4. Æneid. per montem Atlantis ad Æneam descendisse fingitur Mercurius à Iove missus. *Idem.*

5 Ἀναπτήσομαι] Id est, *revolabo*, vel potius *in cœlum sublabo.* Fingitur autem Mercurius humeris pedibusque alatus, quod veloces esse nuncios oportet: sive etiam quod verba πτερόεντα ab Homero, id est alata & velocia dicantur. Nihil enim aliud Mercurii nomine intelligitur à veteribus, quam λόγον προφορικὸς sive loquela. Vnde & λόμιον vocarunt, eique linguam consecrarunt antiquissimi Sapientes. *Idem.*

6 Πλοῦ. Ο' μὲν ἀπελήλυθεν ὡς θεοῖς] Mercurio in cœlum sublato, Thesaurus mandato Pluti ex intimo terræ gremio conspiciendum se tandem offert Timoni. *Idem.*

7 Τῇ εἰρεσίᾳ] Pro ἐκ τῆς εἰρεσίας. Deductum hoc nomen ab ἐρέσσω remigo, addito in fronte jota, ut docet Eustath. Tralate dixit εἰρεσίαν τῶν πτερῶν, ut Virgilius, *remigium alarum.* Avibus enim alæ pro remis sunt. *Idem.*

8 Αὐτοῦ] Genit. adverb. positus, pro αὐτόθι, *hic.* Idem.

9 Παῖε] *Feri*, Timonem jubet Plutus ligonem profundius in terram defigere quod est πολὺ βαθέως καταφέρειν, ut in sequentibus. *Idem.*

10 Σέ φημι] Notandum Deos omnia nutu & verbo potenter efficere. τὸ φάναι (ut apud Hebræos רבר, vel אמר) in *jubendi* significatione accipitur, quod Atticorum peculiare esse contendunt veteres Grammatici. Sic Epictetus apud Arrianum lib. 1. cap. 14. Καθάπερ ὁ στρατηγὸς τῷ στρατῷ, ὅταν ἐκεῖνος εἴπῃ τοῖς φυτεῖς ἀνθεῖν ἀνθεῖ· ὅταν εἴπῃ βλαστάνειν, βλαστάνῃ. id est, *Tanquam ex Dei*

πωτὸν ἀπελέσῃς. [1] σκάπτε, ὦ Τίμων, βαθείας καὶ φέρων, ἐγὼ δ' ὑμῖν [2] ὑπερησομαι. Τί. [3] ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, νῦν μοι ἐπίῤῥωσον σαυτήν. ἢν μὴ κόμης ὧν ἔτ' βάθυς τ' ἠσαυρὸν ἐς τὸν τύμφανὲς [4] ἀνασκαλεύμην. [5] ὦ Ζεῦ τερφθείς, καὶ [6] φίλοι Κορύβαντες, καὶ [7] Ἑρμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; [8] ἦπου ὄναρ ταῦτά ἐστι; δέδια γᾶν [9] μὴ ὄρυγμα.

offer eruendum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, ô ligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurum ex abdito in apertum evocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, unde nam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim ex-

præscripto, ubi stirpes florere ille jusserit, florent: ubi germinare jusserit, germinant. Vide etiam S. Scripturæ loca Marc. cap. 5. vers. 41. Luc. 7. & alibi, ubi Servator verbis λέγειν & εἰπεῖν eodem, quo dictum est, sensu usurpat. *Barl.*

1 Σκάπτε] Docet item hoc loco Plutus, Deum non nisi laborantibus sua dona conferre. hinc vere Sophocles: πόνῳ τοι χωρὶς οὐδὲν δώτινα. Et aptissime in hunc locum Manilius:

Pro precio labor est, nec sunt immunia tanta,
At nisi perfossis fugiet te montibus aurum,
Impendendus homo est, Deus esse ut possit in illo.

Nam, *ubi socordia atque ignavia te tradideris,* (verba sunt Sallustii) *nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.* Idem.

2 Ὑποχήσομαι] Pro ὑπορχήσω accipitur, de quo Thomas Magister, cui suas de hoc verbo expositiones debet Budæus. *Idem.*

3 Ἄγε δή] Notanda hic festiva Timonis ad ligonem suum apostrophe, & prosopopœia, cum inquit, ἐπίῤῥωσον σαυτήν, quod Budæus vertit: *confirma te.* Erasmus paulo significantius: *vires tuas explica.* nam roboris intentionem superaddit præpositio. *Idem.*

4 Περισκαλεύμην] Interp. *dum evocaris*, malim cum Stephano, *dum evocas.* Sunt enim verba Timonis ad suam δίκελλαν, hoc est, ad suum ligonem. *Idem.*

5 Ὦ Ζεῦ τερφθείς] Exclamatione utitur admirationis plena Timon, ubi Thesaurum è terræ sinu prodeuntem conspexit attonitus. ὦ Ζεῦ τερφθείς, Iupiter τερφθεὶς appellatur, quod non solum prodigia cœlitus ostendit, sed etiam avertit. Plautus vocem Græcam exprimens *Iovem prodigialem* nuncupat. τέρας peculiariter signum est, ἀποπαίας ἢ σωμβολῆς πλέον, quo Deus nobis aliquid portendit. alio nomine διοσημεία dicitur. *Idem.*

6 Φίλοι Κορύβαντες] Invocat Corybantes quod nutricii fuerint Iovis, & sacerdotes Cybeles, seu magnæ matris, hoc est, Terræ, è cujus gremio prodibat Thesaurus. Alii eos decem, alii novem fuisse tradunt, ut testatur Aristoph. Scholiast. in Lysistr. unde κορυβαντιᾶν, de quo supra diximus. *Idem.*

7 Ἑρμῆ κερδῶον] Hic quoque loci apte producit. Nam quicquid lucri præter exspectationem obvenit, id Mercurio transcribitur. Vnde δῶρα apud Xenoph. in 7. ἀναβ. idem fere est, quod ἕρμαιον, id est, lucrum insperatum sive adventitium, quasi à Mercurio oblatum: Vide quæ supra notavimus. *Idem.*

8 Ἦπου ὄναρ] Timon rei insolentia veluti perculsus, vix credit aurum esse quod videbat, sed ὄναρ, non ὕπαρ, ut loquitur Homerus. Nam ὄναρ vanum est somnium & visum, παρὰ τὸ μὴ ὄντως ἄρσιν, ut docet Eustathius: at ὕπαρ, vera visio, quæ nimirum eventu comprobatur, quasi ὕπνου ἄρσις, ut idem tradit Episcopus. *Idem.*

9 Μὴ δύσρακας δῶ] Carbones ἀμμίνους seu prunas intelligit, quæ simili-

θρακας ὄρω, [1] ἀνεγερόμῳ. ἀλλὰ μᾶλλον [2] χρυσίον ἐστὶν [3] ἐπίσημον, [4] ὑπέρυθρον, [5] βαρὺ, & τῷ πρέποντι [6] ὑπερήδιστον. [7] ὦ χρυσὲ, | experrectus. Atqui aurum profectò est insigne, fulvum, grave, & aspectu longè jucundissimum. *Pulcherrima aurum fausti-*

situdinem quandam habent cum auro, si colorem spectes externum & fulgorem, Barl.

1 Ἀνεγερόμῳ] Per syncopen, pro ἀνεγειρόμῳ, quod Atticum esse volunt. Sic ὄφλω, ἄγω, pro ὀφείλω, ἀγείρω apud eosdem. Metuit Timon, ne discusso somno pro auro carbones sit ablaturus, quemadmodum acciderat Micyllo cerdoni, qui cum divitem se ac præpotentem somniaret, mox experrectus nihil præter κατάμματα invenit & corii segmenta. Proverbii speciem habere videtur. *Pro auro carbones.* Idem.

2 Χρυσίον ἐστὶ] Tandem ex fulgore, pondere & colore colligit Timon genuinum esse aurum, idque obrizum, quod ignis excoctione opus non haberet: quanquam Plinius neget, aurum inveniri tam purum, contra hodiernam experientiam, quæ testatur plus auri puri semper repertum esse, quam confectum è terrarum aut lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum. Munster. lib. 1. Cosmograph. suæ cap. 8. *Idem.*

3 Ἐπίσημον] Exponi potest, vel *signatum*, cui opp. ἄσημον, quod *celatum* vel *certa nota percussum non est*; vel aurum *præstans* & *insigne* κατ' μεταφορὰν: quemadmodum hoc loco accipitur. Præstantiam metalli indicare vult Timon. non τῷ κοπὴν sive signaturam. *Idem.*

4 Ὑπέρυθρον] *Fulvum* interpretantur, qui color est ruffo & viridi permixtus, vel obscurior ruffo, ut in leone & auro visitur. πυρόχρουν alio nomine vocant Græci. *Idem.*

5 Βαρὺ] Pondere etiam præstat aurum cæteris metallis. Constat enim, ut Physici docent, partibus bene calore compactis & densis. Quin & hoc singulare habet aurum, quod ab acribus, ut nitro, sale, aceto & aliis, non corrodatur, aut diminuatur pondus, nec ærugine & sordibus vitietur. Vnde pretiosissimum semper habitum. *Idem.*

6 Ὑπερήδιστον τῷ ὄψει] Iucundissimus item auri splendor, & solari haud dissimilis. Vnde aurum Chymici consecrarunt Soli, argentum Lunæ, cujus nitorem refert. *Idem.*

7 Ὦ χρυσὲ] Iambus: cætera ex Pindaro. 1. Olympionicarum. *Bourd.* Sequitur hic auri encomium prælustre una cum exclamatione & Apostrophe ad ipsum metallum. ὦ χρυσὲ, Alludit scriptor adversus aliquos Græcos, qui leguntur apud Athenæum lib. Dipnosoph. 4.

Ὦ χρυσὲ ἀξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
Ὡς ἔστι μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ' ἔχει,
Οὐ παῖδες εἰ δόμοισιν, ἢ φίλων πάλῃ,
Οἷας σὺ, χ' οἱ σε δώμασιν κεκλημένοι.
Εἰ δὴ Κύπρις τοιῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ θεῦμ' ἔρωτας μειρίκας αὐτὴν ἔχειν.

Auctor horum versuum non exprimitur, sed Euripidis sunt, quos Seneca sic recitat à se versos epistol. 116.

Pecunia ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris, aut blandæ potest
Par esse prolis: non sacer meritis parens.
Tam dulce quid est Veneris in vultu micat,
Merito illa amores cælitum atque hominum movet.

Sequentia, αἰδόμενον γὰρ πῦρ, &c. desumpta sunt ex Pindari Olymp. Od. 1. *Barl.*

ἀξίωμα κάλλιστον βροτοῖς. αἰθόμενον γὰρ πῦρ ἅπτ' ἀφροσέπτοις ἐν νύκτωρ, καὶ μηθ' ἡμέραν. ἐλθὲ ὦ φίλτατε, καὶ ἐρασμιώτατε. [1] νῦν πείθομαί γε καὶ Δία ποτὲ χρυσέαν χρυσόν. [2] τίς γὰρ κόρη ἂν παρθένος ἀναπεπταμένοις τοῖς [3] κάλποις ὑπολεξαῖο ὕπνῳ καλὸν ἐρασθὲν ἀφ' ὧν τέγγει καταῤῥέοντα;

faustitas mortalibus. quippe quod ignis in morem ardens, noctes dieſque renides. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iovem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu uſque adeò formoſum amatorem excipiat, per regulas illapſum?

1 Νῦν πείθομαι] Auri fulgore perſtrictus Timon, nunc verum eſſe credit, quod de Iove in aurum converſo hactenus pro fabula habitum. Refert Pauſanias in Corinth. Acriſium Argivorum regem conſulto de liberis maſculis, ſiquos filia ſua pareret, oraculo, reſponſum tuliſſe ſe ab eo, qui è filia naſceretur, interfectum iri. Hoc igitur metuens extructo ſub terra æreo thalamo, Danaën acerrima cuſtodia ſeptam tenuit. Verumtamen Iupiter in aurum converſus per impluvium in ſinum Danaës influxiſſe, atque ita cum ea rem habuiſſe fingitur. Meminit fabellæ Pindarus in Pyth. Carm. 12. Horat. lib. 3. Od. 16. Ovidius lib. 1. amor. eleg. 7. Docet figmentum, *nihil eſſe tam ſanctum*, (verba ſunt Ciceronis) *quod non violari, nihil tam munitum, quod non expugnari: nihil tam providum, quod non decipi à pecunia poſſit.* Barl.

2 Τίς γὰρ παρθένος] Oratione utitur Timon erotematica, quæ vim habet ἐρωτικὴν, q. d. nullam eſſe virginem adeo caſtam, cujus gremium auro expugnari non poſſit. quod & de nuptis affirmat Tireſias apud Horatium. Vnde Iuvenalis: *Tarpejum limen adora Pronus, & anratam lunoni cæde juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.* Nec eſt quod Penelopen ſuam tantis laudibus extollat fabularum pater Homerus: ſi vera ſunt, quæ de caſtitate ejus narrat poëta: dicet pro Timone idem Tireſias:

Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinæ.

Sed figmentum eſſe variis ſuæ genti paſſim adulantis, non unus ex antiquis auctor memoriæ prodidit. Scribit Pauſanias in Arcad. Mantinenſes vulgo dicere ſolitos Penelopen ab Vlyſſe domo ejectam, & ſuas ſibi res habere juſſam, quod viros à ſe quæſitos & accerſitos domum intromiſiſſet. Tum etiam pudicitiæ ſuæ teſtimonium præbeat monſtroſus ille & hircoſus Pan, quem ex Mercurio, vel ut alii tradunt, ex promiſcuo omnium procorum congreſſu peperiſſe fertur, ideoque illi nomen inditum Panos.

3 Κάλποις ἀναπεπταμένοις] Id eſt, Heſychio interprete ἀνεωγμένοις. Ducta tralatio ab avibus, ut vult Euſtathius, quæ alas expandunt ἐν τῷ ἵπτασθαι. Non poſſum non in gratiam ἧς φιλομέσων, cum propter carminis elegantiam, tum argumenti ſimilitudinem hic adducere Pauli Silentiarii epigramma, quod reperitur in Anthолog. Græca lib. 7.

Χρύσεον ἀλφήσιον διέτμαγεν ἅρμα κορείας
Ζεὺς, διὰ δὺς Δανάης χαλκηλάτου θαλάμους.
Φαμὶ λέγειν· ἀ μῦθον ἐγὼ τάδε. χάλκεα νικᾷ
Δάπεδα· ἓν δ' ὁμοῦ χρυσὸς ὁ παντὸς ἀτορ.
Χρυσὸς ὅλας ῥυπήρας, ὅλας κλισίας ἐλέγχει.
Χρυσὸς ὀπηνάμπτει τὰς συζαρζελεφάρους.
Καὶ Δανάας ἐλύγωσεν ὅδε φρένα. μήπις ἐρασθὰς
Διὶ δῶ παῖδα, δέγμενον παρέχων.

[1] ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, [2] καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς εἶδεν ἄρα

lapsum; ô Mida & Crœse, muneraque in templo Delphico dicata, ut nihil eratis si cum Ti-

Id Latinis versibus sic reddidit vir Illustris Ios. Scaliger:

Aureus intacti temeravit vincla pudoris
Iupiter, ut Danaës ferrea tecta subit.
Fabula sic loquitur me judice. Ferrea septa
Omnipotens aurum, duraque vincla domat.
Hoc hoc nempe sera, hoc ænea claustra resignat,
Hoc frangit fastus, dura puella, tuos.
Hoc rigidam Danaën lentavit, si quis amator
Fert pretium, tibi ne supplicet, alma Venus. Barl.

1 ὦ Μίδα, & Κροῖσε] Miratur auri copiam Timon, & Midæ, Crœsi, Persarumque opes cum ea ne comparandas quidem esse ait. Quod ad Midam attinet, Phrygiæ tyrannus fuit, cui Plinius principem attribuit locum inter insigniter divites. Hunc & inter præcipuos Pecuniæ satellites ponit Secundus noster, cum sic porro canit:

Stat juxtà fulgens auro Berecynthius heros,
Auriculis asini nondum insignitus acutis:
Qualis erat, manibus cum se tentaverat ipsum
Aurificis, donumque Dei damnasset iniquum,
Inclusus, nimium proprio, jam totus in auro.

Meminit ejus quoque Cario apud Aristophanem in Pluto, ubi choro senum illudens servus, non divites solùm ipsos, sed *Midas* fore prædicit, hoc est, Mida opulentiores, ἢν, inquit, ὦσι ὄνων λάχνην: *Si modo asininas induatis aures.* Nam fabulantur poëtæ Midam prætulisse Pana canentem Phœbo, ob quod judicium tam stolidum Phœbus indignatus, capiti ejus asininas affixit aures. Crœsi item ἀολυχρυσία proverbio locum fecit, de quo Erasmus. Utrumque conjunxit Papinius in Surrentino: *Vive Midæ gazis & Lydo ditior auro.* Ad Persarum vero opes quod attinet, hoc intelligendum est, postquam rerum potiti Medorum regna sibi subegerunt. Cum enim Cyrus Assyriæ & Mediæ provincias in Persas transtulisset, totamque Asiam debellasset, argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum. Unde & postea ipse Cyrus, quique eum secuti sunt reges, μεγάλοι βασιλεῖς appellati. Nam ante hoc tempus eorum opes tenuiores fuisse, vitamque frugaliorem auctor est Xenoph. lib. 1. de Cyri instit. & Plutarch. in Laconicis. *Idem.*

2 Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] De quibus in Charonte, dissertatione Solonis & Crœsi. *Bourd.* Fuere Apollinis Delphici oracula non solum præstantissimorum artificum operibus celebratissima, sed & constructis ingentibus thesauris, in quos sacræ pecuniæ conferebantur, opulentissima. Illic omnium gentium confluxus fiebat, illic regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertissima. Memoriæ proditum est à Livio lib. 5. Decad. 1. cum ex Camilli voto ad Apollinem munus esset mittendum, implendo autem voto Romæ non satis inveniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contulisse. Delphi vel Delphys urbs est in Bœotia, Pytho vel Python olim vocata, ἀπὸ τῆ πυθέσθαι, ut volunt Grammatici, quod ibi discerentur futura: vel ut alii, à *Pythane:* serpenti id nomen fuit, quem sagittis suis interfecit Apollo. Sic Dionysius: Τῷ πάρος πυθῶν' δύσεν πέδον, ἦκε δὲ κοντ' Δελφύνης τριπόδεσσι θεὸς παρακάκλιτ' ὀλκός. Hinc nonnulli (quisquis fuerit ille serpens Python) deductum malunt ab Hebræo פתן, qua voce aspis designatur venenatissima. Ps. 58. v. 5. Hinc Pythonissa mulier, spiritum Pythonis, id est, Dæmonis

ὅτι [1] ὡς πρὸς Τίμωνα, καὶ τὸ Τίμωνος πολίτευμα. ὦ γε διὰ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἵππος. [2] ὦ δίκελλα, καὶ φιλτάτη διῴκησας, ὑμᾶς μὲν [3] τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. [4] αὐτὸς δ' ἤδη πάσων περιάμμος [5] τῇ ἐσχατιᾷ, [6] πυργίον οἰκοδομησάμενος ἵνα ἐς θησαυρὸς, μό-

Timone, Timoniſque opibus comparemini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. Oligo, & rheno chariſſime, vos huic Pani ſuſpendi bonum eſt. At ego quàm maximè ſemotum mercatus agrum, turriculaque ad ſervandum aurum conſtructa. mihi

monis habens ejuſque afflatu futura prædicens. Neque enim alius fuit Apollo, quam malus Genius ſive Diabolus, qui non modo ſub forma ſerpentis decepit protoplaſtas noſtros Adamum & Evam, ſed & ἐν ἕξωθεν reſponſis ſuis flexiloquis, planeque ænigmaticis miſerum in modum deluſit. Vnde non ſolum λοξίας ab ipſis vocatus: ſed *callidiſſimus* item *Serpens*, & *antiquus ille Draco* in ſacris litteris appellatur: nec non ὁ Ἀπολλύων, ut nominis quoque etymon indicet Spiritus Sanctus, quod eſt, ſi Latinè interpreteris, *perditor ille*. Apocal. cap. 9. verſ. 11. Vide, quæ in hanc rem conſideratione digna notavit doctiſſimus Petrus Cheiromæus in libello ſuo non ita pridem edito de barbaris N. Teſtamenti vocabulis. Ἀναθήματα dicuntur donaria Diis votiva, quod de parietibus templorum, deque columnis & lacunaribus ſuſpenderentur, ut poſteris eſſet monumentum divini alicujus beneficii, παρὰ τὸ ἀναθεῖναι, quod eſt, *ſuſpendere ac dedicare*. Euſtathius ἱερὰ πινακίδια exponit. *Barl.*

1 Ὡς πρὸς Τίμωνα] Præpoſitio πρὸς hic comparationi inſervit, præfigiturque non raro ὡς. Sic Plato: ὅσον πρὸς τὸ ἅπαντα χρόνον. Si cum ævo vel æternitate compares. *Idem.*

2 Ὦ δίκελλα] Sequitur nunc apoſtrophe faceta ad ligonem & rhenonem ſuum, quos tantum auri cumulum nactus Timon Pani ſuſpendere decorum judicat, deſertiſque agriculturæ moleſtiis jucundiorem deinceps vitæ rationem inire τὸ φρόνιμον hic ſervat, cum ruſticum inſtrumentum & indumentum non niſi ruſtico Numini conſecrata velit. Simili ratione apud Theocritum piſcatur ſibi grandiorem aureum piſcem ceperat, retibus Neptuno ſuſpenſis jurat, nunquam ſe amplius piſcibus capiendis operam daturum, ſed de aureo illo piſce in otio & luxu poſthac ſuaviter victurum:

Ὤμοσιν ἁλιπλοκτὸν ὑπὲρ θαλάσσας πόδα θεῖναι
Ἀλλὰ μέλειν ὀπὶ γᾶς, ἐν τῷ χρυσῷ βασιλεύειν. Idem.

3 Τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι] Longus lib. 1. & 2. propriè dicuntur ἀναθεῖναι & ἀνακεῖσθαι ut notavit Clariſſ. μακαρίτης Iſaac. Caſaub. ad Athen. *Board.* Panos nomine Natura ipſa, vel rerum univerſitas deſignatur, ut patet ex Orpheo. Eſt enim Πὰν ὁ υἱὸς, ἀπὸ τοῦ πᾶν, quod eſt totum vel omne. Supra aliam ejus etymologiam dedimus. Colebatur præcipuè ab Arcadibus. Vnde & *Deus Arcadiæ* Maroni dictus. ubi & templum habuit, quemadmodum in Attica, quod *Paneum* dicebatur, ut diſcimus ex Ariſtoph. Lyſiſtrata. *Barl.*

4 Αὐτὸς δ' ἤδη πάσων περιάμμος] Quam vitæ rationem in poſterum ſit initurus, & ubinam, pluribus indicat Timon. *Idem.*

5 Τῇ ἐσχατιᾷ] Sic vocat extremam terræ oram, ſive agrum ab urbe remotiſſimum. Scribit Suidas, in extremo Atticæ limite ſolitarium degiſſe Timonem, eoque in loco ſibi ſepulchrum poſuiſſe, cujus epitaphium quoque ibidem refert. Supra in alia ſignificatione uſus eſt hac voce auctor. *Idem.*

6 Πυργίον οἰκοδομησάμενος] *Conſtructa turricula.* τὸ οἰκοδομεῖν cum accuſativo jungitur rei quæ ædificatur. Sic πύργον οἰκοδομεῖν dixit Servator noſter, Matth. 21. & Luc. 10. *ædificare equum* Maro, *claſſes* Cæſar. κατάχωσιν vocant Rhetores. *Idem.*

ῳ ἐμοὶ ἱκανὸν [1] οἰκιδιωτεῦσαι. τὰ αὐτὰ καὶ τάφοι ἀποθανόν ἔξειν μοι δοκῶ. [2] δεδόχθω ταῦτα, καὶ νενομοθετήσθω ὡς τὸ ἐπίλοιπον βίον, ἀμιξίαν πάντων, ἀπανθρωπίαν, ἀγνωσίαν, καὶ ἀστοργίαν. φίλος μὲν, ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ [3] ἐλεήμων, [4] ὑθλος πολύς. καὶ τὸ οἰκτίρειν δακρύοντας, ἢ ἐπικωκύειν δεομένοις, δαιμονία, καὶ κοπετίλιστις τ' ἐλῶν. [5] μονήρης μὲν ἢ δίαιτα [6] καθάπερ τοῖς λύκοις, καὶ φίλος εἷς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι

hi soli vivendo satis erit inhabitare : & ibidem mihi defuncto sepulchrum esse volo. Hæc igitur decreta sunto, placitaque in reliquum vitæ : commercii cum quibusvis fuga, ignoratio, & fastidium omnium hominum. Porrò amicus, hospes, sodalis, ara misericordiæ, meræ nugæ : tum miserari lachrymantem, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum subversio. at vita solitaria, qualis est lupis, unus sibi amicus Timon : cæteri omnes

1 Οἰκιδιωτεῦσαι] Teste Budæo *inhabitare* vel *vivere* significat, hinc δίαιτα pro *habitatione* vel *vita*. Proprie ea vox locum denotat, in quo quis commorari, & cibum capere solet, *cœnaculum* Latinis. Sic Antonius ab Augusto debellatus, maritimam sibi cœnationem ædificari jussit, quam Τιμώνειον δίαιταν appellare solebat, ut refert Strabo lib. 17. & Plutarchus in Antonio. Vnde *diætarius servus*, qui illic mensas ornare & ministrare accumbentibus solet : nec non *diætarii furtis* apud Iuris consultos, qui ex diætis aliquid surripiunt. *Barl.*

2 Δεδόχθω] Ex formula ψηφισμάτων quam passim imitatur. *Bourd.* Formula decretorum usitata, quam imitatur Timon. Quod subdit, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, animum ostendit plane barbarum & efferatum, cui similes reddi divites videtur docere vello Lucianus. Ista autem ferocitas tanta est in Timone nostro, ut amicitiæ, hospitalitatis, sodalitii & misericordiæ jura atque officia omnia in posterum sit abdicaturus, sibique soli victurus & moriturus. *Barl.*

3 Ἐλεήμων] Aristoteles ad Philippum Macedonem scribens, nihil hamanius esse obtendit, quam afflictorum misereri : immitis ac duri ingenii esse, pietate non tangi. De misericordiæ ara quod ait, sciendum, ἐλεήμονα apud Athenienses fuisse institutum, ad quem confugiebant miseri & afflicti homines, ut testatur Pausanias, itemque Servius ad 8. Æneid. ubi inquit : *Postquam Hercules migravit è terris, nepotes ejus timentes insidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis sibi primum asylum, hoc est, templum misericordiæ collocarunt, unde nullus posset abduci.* Quin Romani etiam *misericordiæ* templum statuerunt, tanquam perfugii locum miseris. Vnde & Græci Latinique *aram* vocant summum & incomparabile præsidium, quæ vice cujusdam inviolati sit asyli. Phocion dicere solebat : *Nec ex templo aram, nec ex humana natura misericordiam tollendam esse.* Idem.

4 Ὑθλος] Idem Hesychio, quod φλυαρία, ληρῶδες, hinc ὑθλεῖν apud Aristoph. pro *nugari*. Idem.

5 Μονήρης ἡ δίαιτα] Sic postea in Saturnal. μόνιοι λύκοι, quorum victus, ut suum μονήρης. Bourd. Vitam significat solitariam. hinc pro μονηρεῖον, apud Hesych. disjunctis vocibus legendum, μονὴν βίον, quod exponit, μοναχικὸν βίον. Conflatur è nomine μόνος, & antiquo verbo ἔρω *impello*, unde ἐρμὴ pro ἔρημη apud poëtas, à quo productum ἐρέσσω, de remis quibus navis impellitur & incitatur, usurpatum. hic pro *solitario* accipitur. *Barl.*

6 Καθάπερ τοῖς λύκοις] Lupi enim, ut Physici docent, non gregatim, sed solitarii incedunt, ut etiam asini & porci sylvestres, qui propterea μόνιοι dicuntur ab eodem Luciano in epist. Saturn. Et Suidas lupum vocat μονόλυκον, & geminata consonante μονόλλυκον Aratus, utpote cujus vita & habitatio sit solitaria. *Idem.*

1 Κεί

πάντες, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι. καὶ τὸ προστμιλῆσαί τινι αὐτῶν, μίασμα. [1] καὶ εἴ τινα ἴδοι μόνον [2] ἀποφράδα ἢ ἡμέρα. καὶ ὅλως [3] ἀνδριάντων λιθίνων, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν. καὶ [4] μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδώμεθα. ἢ ἐρημία ἔστω, ὅρος ἔστω τοῖς αὐτοῖς. [5] Φυλέται δὲ, καὶ φρήτορες, καὶ

omnes hostes, & insidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò ut siquem aspexero duntaxat, inauspicatus sit ille dies. In summa, non alio nobis habeantur loco, quàm saxeæ, vel æneæ statuæ: & neque missum ab ipsis caduceatorem recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus esto. Cæterùm tribules, cognati, popu-

1 Καὶ εἴ τινα ἴδοι μόνον] Bellum quasi ἀποφράδα indicit humano generi Timon, diemque illum inauspicatum reputat, in quo vel hominem adspexerit solum. *Barl.*

2 Ἀποφράδα ἡμέρα] Sic dicitur teste Eustath. quasi μὴ οἵαπερ ἔστι φράζεσθαι, *quæ non est nominanda*, ut Latini *diem nefastum* vocant *à non fando*. Lucianus in Pseudol. qui libellus περὶ τῆς ἀποφράδος inscribitur. Ἀποφράδα ἡμέραν ostendit ab Atticis appellari, πλὴν μαιρὰν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἄφραικτον. Ita Plutarchus in Camillo Alliensem diem vocat Ἀποφράδα, quem Latini *atrum*. Solebant enim Romani Thracum more, ut Plinius refert lib. 7. & Casaubonus ad Persium, eos dies, quibus secunda fortuna usi essent, creta vel albo lapillo notare, nigro contrarios. *Idem.*

3 Ἀνδριάντων λιθίνων] Ad verb. à statuis lapideis aut æneis nihil nobis differant, hoc est, non alio loco habeantur, quam statuæ saxeæ vel æneæ, quarum adspectu nemo movetur. ἀνδριὰς statua est, sed propriè viri ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς facto nomine. *Idem.*

4 Μήτε κήρυκα] *Facialem* intelligit, qui vel belli vel pacis feriendæ caussa mittitur. Varia fuere τῶν κηρύκων officia temporibus Homeri, sed posteriori ævo tantum erant, qui præconum & caduceatorum munere fungebantur, quique, ut Legati, apud omnes gentes sacrosancti erant. Hinc Dio Chrysostomus: σολὺ τῶν σπονδοφόρων καὶ τῶν κηρύκων ἱερώτερος. Notatur & Atticum schema, σπονδὰς σπένδεσθαι: Latini dicunt, *fœdera ferire*, quod intercedentibus victimis seu libaminibus fieri solebat. nam σπένδειν propriè est θύειν, λείβειν. Et σπονδὰς vocant antiqui non solum *libamina*, sed & *fœdera*, hinc Latinis *spondere* & *sponsio*. Idem.

5 Φυλέται δὲ καὶ φρήτορες] Sic in Catapl. Demosthen. Thucyd. Heliod. *Bourd.* Distributione hic utitur Timon, quodque κατὰ γένη dixerat, in suas species seu partes deducit. Sciendum est populum Athenienssem priscis temporibus divisum fuisse in φυλὰς, δήμους καὶ φρατρίας, id est, *in tribus, vicos*, & *phratrias*. φυλὴ maxima civitatis pars erat, quæ quatuor fuere sub primis regibus. Postea decem factæ, ut ex Demosth. & Æschine discimus, φυλὴν vocantibus decimam urbis partem. Postremò Alcmæonidarum ætate, ex oraculo Apollinis, in duodecim tribus divisi Athenienses, quæ fere omnes ab heroibus suis nomen sortitæ, ut alibi notavimus. hinc φυλέται, qui ex eadem sunt tribu, contribules. Sic Hesychius, φυλέτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὃ ἔστιν ὁμόφυλος, ubi corrupte legitur ὁμόψυχος. Continebant autem singulæ φυλαὶ tres φρατρίας, hoc est, tres gentilitates simul & cognationes. Certe φρατρία in Athenienssi populo tertiam constituebat tribus partem, tunc cum in quatuor duntaxat tribus discretus erat. Eustathius: φρατρία ἐλέγετο τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. Verum apud Romanos, quum in tres φυλὰς distributus esset populus à Romulo, unaquæque φυλὴ decem

[1] δημότας, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, [2] ψυχρὰ, ἐ ἀνωφελῆ ὀνόματα, ἐ [3] ἀνόητον ἀνδρῶν φιλοπμήματα. [4] πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος, καὶ ὑπερορᾶτω ἁπάντων, καὶ [5] τρυφάτω μόνος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας ἐ [6] ἐπαίνων φορτικῶν [7] ἀπηλλαγμένος, ἐ θεοῖς θύετω, ἐ [8] εὐωχείτω [9] μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὁμορος ἐπιτείων τῶν ἄλλων. καὶ ἅπαξ

pulares, poſtremò patria ipſa, frigida quædam & inutilia nomina, & ſtultorum hominum gloriæ. Solus Timon dives eſto, deſpiciat omnes, ſolus ipſo ſecum oblectetur, abhorrens ab aſſentationibus, & odioſis laudibus: Diis ſacra faciat, ſolus epuletur, ſibi ipſi vicinus, ſibi excuſſis aliis conterminus: & ſemel ſe ipſum

habebat φρατρίας five curias. hinc φρήτορες, qui ejuſdem ſunt ἑταιρείας, ſive συγγνείας, id eſt, *ſodalitii*, ſive *cognationis*, ut pater & liberi: item fratres cum ſororibus earumque maritis, idque ſecundum lineam rectam & tranſverſam, ut docet Salmaſius, ab antiquo nomine φρήτρ. vel, ut vulgus Grammaticorum, παρὰ τὸ φρέαρ, quaſi τοὺς αὐτοὺς φρέατος κοινωνοῦντας, quod *eodem puteo*, hoc eſt, patre & auctore gauderent. *Barl.*

1 Δημότ] Sic dicuntur populares, qui ejuſdem ſunt δήμου. δῆμος autem pagus ſeu vicus eſt, ut ſupra notavimus, erantque numero 174. in Attica. Per hos olim ſeparati vivebant Athenienſes, quos tandem in unam urbem ita contraxiſſe fertur Theſeus, ut tamen nomina δήμων remanſerint, & cujuſque pagi ſive populi, quaſi unum corpus collegii ab aliis ſeparatum & diſcretum conſtituerit. *Idem.*

2 Ψυχρὰ ὀνόματα] Id eſt, *inepta* & *vana*, quæque nihil habent efficaciæ vel ponderis, ut *frigidum* apud Latinos. *Idem.*

3 Ἀνόητον ἀνδρῶν] Aliter judicat Cicero, qui vel eo nomine Vlyſſem, ut ſapientiſſimum prædicat, quòd φιλόπατρις eſſet, 2. de Legib. Et Zaleucus Locrenſium legiſlator naturam humanam cum brutâ commutaſſe, & perduellionis reum perhibet eum, qui patriæ ſuæ deſiderium omne & curam depoſuit. *Idem.*

4 Πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος] Aliæ ſequuntur ἀπανθρωπίας notæ. *Idem.*

5 Τρυφάτω μόνος] Recte interpres: *ipſe ſecum oblectetur.* nam τὸ τρυφᾶν non ſolum ad γαστριμαργίαν reſtringitur, ſed ad omnis generis delicias & voluptates refertur. Qui enim delicate vivunt, ciborumque cupediis ſeſe explent, in omnem lætitiam effundi ſolent. *Idem.*

6 Ἔπαινος φορτικὸς] Vocatur laus oneroſa, gravis & cum faſtidio inepta. τὸ φορτικὸν de navi propriè dictum volunt. φορτίον, *onus*. Apud Comicum tamen φόρτος accipitur pro ſanna & irriſione moleſta, quæ ex faſtidio alteriuſque contemptu oritur. hinc φορτικοὶ Ariſtoteli, οἱ τῷ γελοίῳ ὑπερβάλλοντες Ethic. 4. *Idem.*

7 Ἀπηλλαγμένος] Ab Eraſmo vertitur *liberatus*: à Pererio *abhorrens*. Vtramque ſignificationem habet verbum ἀπαλλάττομαι. Idem.

8 Εὐωχείτω] Scribit Athenæus lib. 8. εὐωχίας appellari, non ἀπὸ τοῦ ὀχεῖν, hoc eſt, *cibo* (quæ tamen ſententia eſt multorum ex antiquis Grammaticis teſte Caſaubono, ſed ἀπὸ τῆς τοῦ πώματος δέ ἕξεως. Et tunc δὲ ἔχειν eſt *laute epulari* & *cuticulam curare*, pro quo & δὲ διατιθέναι ἑαυτὸν dicunt Græci. Nam alioquin ejuſmodi convivia ſanitati magis obeſſe, quam prodeſſe, auctor eſt Gorgias Sophiſta apud Lucianum in Macrob. *Idem.*

9 Μόνος] Μονοφαγίαν olim pro convicio objecerunt veteres, ut videre eſt in illo Alexis Comici apud Athenæum. ἔρρε ὡς κόρακας, μονοφάγε ἐ τοιχωρύχε. Seneca item damnat vitam ſolitariam & victum in epiſt. 19. Et pulcherrime, quiſquis fuit

ἑαυτὸν [1] δεξιώσασθαι δεδόχθω, ἢ δὴ ἀποθανεῖν, ἢ αὐτῷ στέφανον ἐπινεῦσαι. καὶ ὄνομα μὴ ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἡδύσμασιν. [2] τρόποις γνωρίσμασι, δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, καὶ ὀργὴ, καὶ ἀπανθρωπία. [3] εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον, καὶ σβεννύναι ἐπεύχομαι, πίττῃ καὶ ἐλαίῳ καταβεννύναι. καὶ ἢν τινα [4] ἔν χειμῶνι ὁ [5] ποταμὸς ἁρπάζῃ φέρῃ, ὁ ἔν, τὰς [6] χεῖρας ὀρέγων, ἀντιλαβέσθαι δέηται, ὠθεῖν καὶ τοῦτον [7] ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα, ὡς μὴ ἔν

ipſum comiter excipere decretum eſto, ſi ſibi moriendum ſit & admovenda corona. Denique nomen ſuaviſſimum eſto Miſanthropos, *hominum oſor*. Morum autem notæ, moroſitas, aſperitas, feritas, iracundia, inhumanitas: quòd ſiquem conſpexero incendio conflagrantem, & ſupplicantem ut extinguam, pice, oleoque reſtinguere: & ſiquem hyeme flumen deferat, iſque porrectis manibus roget ut retineatur, eum demerſo capite propellere, ne poſſit

fuit ille apud Romanos: qui quo die ſolus cœnaſſet, dixit *ediſſe ſe*, non *cœnaſſe*, tanquam cœna communionem ſemper & oblectantem requirat familiaritatem. unde & *convivium* à convivendo, & *cœna* quaſi κοινὴ dicta. Vide Plutarch. quæſt. conviv. 7. & Lipſii notas ad Senecam. *Barl.*

1 Δεξιώσασθαι] Eſt aliquem per dextram capere, vel dextra prænenſum comiter excipere. Dextra enim ut fidei, ita & charitatis atque amoris ſymbolum eſt. Vnde Pythagoras monebat ſuos, μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιὰν, dextram non cuivis eſſe porrigendam, hoc eſt, non quoſlibet in amicitiam eſſe admittendos. *Idem.*

2 Δυσκολία] Morum γνωρίσματα quinque hic recenſet Timon, quæ talia ſunt, ut ex diametro repugnent totidem virtutibus ἠμερικαῖς, in quibus non minima eſt δυσκολία, id eſt, *moroſitas*. homo δύσκολος propriè ſic vocatur, ὁ ἐπὶ τὸ κόλον, εἴτε τροφῇ δυσαρεστῶν, *qui faſtidioſe eſt ſtomacho*, ſive *difficilis in ſumendo cibo*; *moroſus*, cui omnia fere tum dicta, tum facta ſtomachum movent: huic vitio opponitur εὐκολία ſeu morum facilitas apud Ariſtotelem: ſic aſperitati contraria eſt ſuavitas; feritati manſuetudo, iracundiæ lenitas, inhumanitati humanitas ſive comitas, de quibus morum magiſtri. *Idem.*

3 Εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον] Alius animi crudelis character. Humanum eſt hominem in periculo verſantem, ſi poſſis, juvare, eique dextram auxiliatricem porrigere, quod ſe facturum negat bellua noſtra. πίττῃ vel ἐλαίῳ πῦρ σβεννύειν, proverbialis locutio eſt, quando ejuſmodi remedia adhibemus, quæ malum magis exaſperant quam diminuunt. Catilina, cum in Senatu dixiſſet: *Incendium patriæ, ſi aqua non potuero, ruina extinguam*, reſpondit Cicero: *vox non hominis, ſed Furiæ*. De Timone idem hic dicere liceat. *Idem.*

4 Τῷ χειμῶνι] Malum exaggerat à temporis circumſtantia. hyeme enim flumina ob imbres & nives ſolutas rapidiſſime feruntur. Vnde Horatius: *ruebat, Flumen ut hybernum.* Idem.

5 Ποταμὸς παφαφέρη] Exemplo illuſtrat quod ait. παφαφέρεσθαι dicuntur, qui cum natandi ſint imperiti, undarum violentiâ tranſverſi rapiuntur. Virgil. *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.* Idem.

6 Χεῖρας ὀρέγων] Id eſt, ποροτείνων, *manus extendens* ſeu *porrigens*. Sic Homerus: Εὔχετο χεῖρε ὀρέγων. Iliad. primo, & alibi. *Idem.*

7 Ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα] Demerſionem ſignificat qua quis prono capite ſub aquas detruditur. ὅτι φέρουσιν, & φλυᾶν pro eodem uſurpant alii. quaſi dicat Timon: Tantum abeſt ut cum manu prehenſum ex aquis extraham, ut con-

[1] ἀναπνύψαι δωνηθείη. ἔτω γὰρ ἂν [2] τὸ ἴσον ἀπολάβοιεν. [3] εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης κολυτ[illegible]ύς, [4] ἐπεψήφισε τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. εἶεν. ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω καὶ ἀνδρικῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς. [5] πολὺ ἀλλὰ περὶ πολλοῦ ἂν ἐποιησάμεθα ἅπασι γνῶναι πως ταῦτα [6] γενέσθαι, διότι ὑπερπλουτῶ. [7] ἀγχόνη γὰρ ἂν [8] τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. [9] καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τῆς τάχους.

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colyttensis, & Timon ipse concionis subscripsit suffragiis. Age hæc decreta sunto : hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, si hoc omnibus innotescat, quòd opibus abundo : eos enim illud præfocaverit. Sed quid illud ? Eheu, quæ celeritas ista ? un-

contra penitius sim demissurus & ad fundum usque detrusurus, quod extremæ crudelitatis est argumentum. Præfractos ejusmodi & immitis ingenii homines eleganter Plato κεφαλοτόμους vocat, feminum instar, quæ cum in cornu inciderint, dura redduntur nulloque modo coctibilia teste Plinio, cujusmodi cives à republica sua abesse vult, lib. 9. de legum initio. *Barl.*

1 Ἀναπνύψαι] Est propriè oculos & caput erigere, ut aves bibentes solent teste Budæo. Aristoph. interpres à tonsoribus desumptum putat, qui sub novacula sedentibus hoc dicebant, quo latentes sub mento crines abraderent commodius. emergendi hic significationem habet. Plato elegantèr de anima usus est sese depressam quasi erigente, in Phædro. *Idem.*

2 Τὸ ἴσον] Subintellige μοῖραν ἢ χάριν, quæ ellipsis Græco sermoni est usitatissima. *Idem.*

3 Εἰσηγήσατο τὸν νόμον] Sequitur ὑπογραφὴ sive confirmatio decreti, quod ad instar legis ratum esse vult Timon, totiusque quasi concionis subscriptum suffragiis. εἰσηγήσατο τὸν νόμον, Sic dicitur is, qui legem proponens suasit. hinc *suasor legis* & *lator rogationis* appellatur ὁ γράφων καὶ εἰσαγόμενος, ut docet Budæus. Habet verbum *præeundi*, vel *introducendi* significationem. Ita Cicero dixit : *introducere deliberationem*, pro auctorem ejus esse & suasorem. *Idem.*

4 Ἐπεψήφισε] Qui legem latam confirmat, dicitur ὑπογράφειν, id est, ταὐτὸν δυναμαίζειν τῷ νόμῳ. Erasmus vertit : *concionis subscripsit suffragiis.* Stephanus mavult, *assipulatus est decreto*, vel *confirmavit suo suffragio decretum concionis*, respicitque ad morem priscum calculos per infundibulum conjiciendi in hydriam sive sitellam. ψῆφος enim calculus. *Idem.*

5 Πολὺ ἀλλὰ περὶ πολλοῦ] Εὐχὴ sive votum. Exoptat Timon, ut omnibus innotescat se opibus abundare, quia hoc vel maxime cruciarit invidos & ingratos. *Idem.*

6 Γενέσθαι ἄν] Pro γένοιτο. Aoristum pro futuro, quod facit particula ἄν : ut supra diximus. hic exprimitur in antecedentibus, alibi subintelligitur. *Idem.*

7 Ἀγχόνη γὰρ] *Inde laqueus illis paretur* : laqueus pro quolibet mortis genere. Vt alibi observamus. *Bourd.* Quicquid angit vel cruciat hominem ἀγχόνης nomine significant Græci, ut *crucis* Romani. Sic Aristoph. in Acharnens. Ταῦτα δῆτ' ἐκ ἀγχόνη; *nonne hæc sunt, quæ me ad suspendium adigant ?* Propriè *laqueum* denotat, ab ἄγχω, strangulo, unde & Latinum *ango*. Scholiastes interpretatur χοινίον, ἢ βρόχον. Solent enim homines ex desperatione ad laqueum ut plurimum redigi. hinc pro quovis mortis genere accipi rectè notat Bourdelotius. *Idem.*

8 Τὸ πρᾶγμα] Articulus vim habet pronominis demonstrativi. *Idem.*

9 Καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τῆς τάχους] Oratio θαυμαστικὴ sive admirationis plena. Mi-

πάντα χόθεν [1] σωθέωσι κεκονιμβμοι, ἐ πυθιῶντες, ὅπα οἶδα ὄθεν [2] ὀσφρεινόμβμοι ἔ χρυσίε. [3] πότερον δὲ [4] ἐπὶ τ πάγον τοῦτον ἀναβὰς, ἀπελαύνω αὐτὸς τοῖς λίθοις, [5] ἐξ ὑπερδεξίαν [6] ἀκροβολιζόμενος, ἢ τὸ γε τοσοῦτον ὡς ξυνομηόμεν; εἰσάπαξ αὐτοῖς ὁμιλήσαντες, ὡς πλέον ἀνιῶ παρορώμενοι; τοῦτο οἴμαι κὴ ἄμεινον. ὥστε δεχώμεθα ἤδη αὐτὸς, ὑποχάντες. φέρε ἴδω τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν ἐτός ἐς;

undique concurrunt pulverulenti atque anheli, haud scio unde aurum odorati. Vtrum igitur hoc conscenso colle saxis eos abigo, è sublimi dejaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, ut semel cum illis congrediamur, ut contemti, magis angantur? ita satius esse duco. ideoque restemus quo illos excipiamus. Age propiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gna-

Miratur Timon, tot undique ad se concurrere homines, tantoque studio festinare. Idem illi accidit, quod Chremylo apud Aristoph. qui, cum lautiore uteretur fortuna, statim plurimos habebat amicos, sed ollares tantum, qui divitias sequuntur, ut umbra corpus. *Barl.*

1 Σωθέωσι κεκονιμβμοι] Ardens eorum in currendo studium & festinationem indicat. Est enim à κονία, *pulvere impleo.* Solent quippe properantes inter currendum pulvere impleri. hinc ἀγκωνεῖν ἀντὶ τοῦ σπεύδειν apud Comicum in Pluto. pro quo & ἀγκωνεῖν idem dixit in Lysistr. Ab eo verbo est ἄγκων pro famulus, minister: & fortasse ancillari. Fervens illud in Pecuniæ sectatoribus studium expressit etiam poëta Batavus:

Pars magnis enixa animis obdurat, iterque
Rumpit anhela, urgens.

Alibi dixit Lucianus, κακοσιαμένοι ἔ πυθιῶντες. Idem.

2 Ὀσφρεινόμβμοι] Notandum ὀσφραίνεσθαι per metaph. hic accipi pro *intelligere* aut *rescíscere.* Sic Plautinus Euclio in Aulul. de Megadoro sinistre suspicans: *Aurum*, inquit, *huic olmit.* quod propriis verbis effert Chremylus in Pluto, ubi Menedemum videns accurrentem, ait: Δῆλός ἐστιν, ὅτι που πράγματος ἀκήκοέ τι τὰ βαδίσει ἔ τῷ τάχει. id est, *Certum est ex incessu propero, quod jam aliquid de isthoc rescivit negocio.* De Pluto loquitur, cujus beneficio jam factus erat locupletior. *Idem.*

3 Πότερον δὲ] Ἀπορία sive dubitatio. Deliberat secum Timon, utrum facturus sit, an conscenso colle adventantes à se saxis sit abacturus; an simul cum illis sermone congressurus, ac deinde jejuno eos stomacho dimissurus, ut tanto magis angantur fastiditi & repulsam passi. quod posterius consultissimum illi videtur. *Idem.*

4 Ἐπὶ τ πάγον] Hic πάγος collem designat, non villam. Vnde ἄρεος πάγος, Marti sacer collis. minus recte alii *vicum Martium* interpretantur. *Idem.*

5 Ἐξ ὑπερδεξίας] Suppl. τόπου. Sic dicitur locus teste Stephano, in quo dextra potest attolli supra aliquem. Polybius lib. 1. ὑπερδέξιον λόφον appellat, in quo superiores vel altiores essent hostibus. Igitur non satis vim vocabuli illius exprimunt, qui simpliciter ita vocant *locum editum* vel *opportunum.* ὑπερδέξιος dicitur respectu hostium, qui ex inferiore loco aut de plano celsiores oppugnant. *Idem.*

6 Ἀκροβολιζόμβμος] Ἀκροβολίζεσθαι hic latius accipitur, nec tantum significat è longinquo jaculis petere, sed & lapidibus. Vide quæ supra notavimus ad vocem ἀκροβολισμὸς, pag. 59. *Idem.*

[1] Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ [2] πρὸ ὀλίγου ἔρανον αὐτήσαντί μοι [3] ὀρύξας τὸν βρόχον, [4] πίθους ὅλους παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμεμεκώς. ἀλλ' ἴθι γε ἐπείπερ ἀφίκῃ μεν. οἰμώξεις καὶ σὺ τοῖς ἄλλοις. [5] Γνα. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὡς οὐκ ἀμελήσει Τίμων ἀγαθὸς ἀνὴρ οἱ θεοί; [6] χαῖρε Τίμων

Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe numero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit: nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore ut Dii Timonem bonum virum non negligerent? Salve Timon for-

1 Γναθωνίδης ὁ κόλαξ.] Hoc nomen parasiticum. Terent. Liban. Long. *Bourd.* Sequitur δεξίωσις contumeliosa, sed festiva, & sycophanticis hominibus condigna. Primus omnium sese offert Gnathonides adulator, quem suis coloribus ad vivum depingit Timon. Patronymicum est hoc nomen à Γνάθων, sic dicitur parasitus apud Terentium, vel à Gnathone quodam Siculo, ut placet Turnebo Adverſ. lib. 18. cap. 4. vel ex eo quod adulatione, ut Antiphanes loquitur, μάσημα quærat ταῖς γνάθοις, hoc est, *aliquid, quod buccis mandat.* γνάθος enim *maxilla*, vel *bucca*. Hinc Stasimus apud Plautum in Trinum. *Pol ego, etiamsi vetet, edim atque ambabus malis expletis vorem.* Barl.

2 Πρόλυ ἔρανον] Copioſe Clariſſ. Caſaub. ad Theophraſti Char. pag. 281. *Bourd.* Notandum hic vocem ἔρανος male verſam ab interpretibus pro cœna. Pecuniæ genus est, quam amicus amico adverſam fortunam paſſo erogabat ea lege, ut ſi Deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum eſſet, tantumdem ipſi reſtitueret. Eratque veluti medium quoddam inter id, quod δάνειον, creditumque propriè dicitur, & ſtipem illam quotidianam, quæ mendicis & æruſcatoribus ſine ulla recuperandi ſpe erogabatur. Græci ἐρανισμοὺς vocant. Et tenebatur amicus, ubi lautiorem nactus eſſet fortunam, ſingulis amicorum acceptas pecunias reddere. hinc ἐρανικὴ δίκη apud Athenienſes. de quibus vide Caſaubonum ad Theophraſti charact. & Cl. Salmaſium in obſervat. ſuis ad jus Atticum. Alias ſignificat quoque vox ea convivium, quod inſtruitur à ſymbolarum collatoribus, ſive ab uno paratum ſit ad plures excipiendos, ſive à pluribus ad unum, & ſæpe epulum denotat ſumptuoſum, ἀπὸ τοῦ ἐρᾶν, vel ἐρεῖσθαι, quod antiquum eſt verbum ſignificans κενοῦν, evacuare, profundere, ut exponit Heſychius. *Barl.*

3 Ὀρύξας τὸν βρόχον] Ingratum hujus paraſiti animum notat Timon, quod ſibi pecuniolam ejuſmodi vel ſtipem poſcenti funem porrexerit, quod eſt, ut proverbio dicitur, laqueum mandarit. Nam laqueum mandamus iis, quos uſque adeo negligi à nobis ſignificamus, ut ſi vel ſuſpendant ſe, nihil ad nos attineat. hinc ad rectum rediiſſe dicitur res eorum, quorum facultates abſumptæ ſunt vel periere. βρόχος propriè funis eſt ſeu reſtis ad ſuſpendium aptus, quod circumponitur τῷ βρόγχῳ, id eſt, gutturi, ut volunt Grammatici. *Idem.*

4 Πίθους ὅλους ἐμεμηκώς] Indicat his verbis temulentiam hominis Timon. Pari hyperbola de M. Antonio ſcribit Cicero Philipp. 2. quod *vomendo fruſtis eſculentis vinum redolentibus gremium ſuum, & totum tribunal impleverit.* De talibus & idem loquitur Tullius lib. 2. de Finibus. *Nolim*, inquit, *mihi fingere aſotos, ut ſaletis, qui in menſam vomant, & qui de convivio auferantur, crudique poſtridie ſe rurſus ingurgitent. ἐμεμηκὼς* præt. Atticum, quod cur minus uſitatum dicat Stephanus, non video. *Idem.*

5 Γνα. Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον] Timonem blandis verbis compellans Gnathonides, eum, ut virum optimum Diiſque gratum prædicat, quo benevolentiorem ſibi habeat paratioremque ad obſequium. *Idem.*

6 Χαῖρε Τίμων] Vere ſcripſit Caſſiodorus in epiſtola quadam: *Adulatio blanda*

[1] εὐμορφώτατε, καὶ ἥδιστε, καὶ [2] συμποτικώτατε. Τί. νὴ καὶ σύγε, ὦ Γναθωνίδη [3] γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων [4] ἐπιτριπτότατε. [5] Γνα. ἀεὶ [6] φιλοσκώμμων σύγε. ἀλλὰ [7] πρὸς τὸ συμπό-

formosissime, suavissime, convivator bellissime. *Tim.* Tu quoque salve Gnathonides vulturum omnium voraciſſime, atque hominum perditissime. *Gna.* Grata semper tibi dicacitas: sed ubi est con-

blanda omnibus applaudit: omnibus salve dicit. Nec minus scite Seneca: *Malum hominem blande loquentem agnosce tuum laqueum esse. habet enim suum venenum blanda oratio.* Barl.

1 Εὐμορφώτατε] Laudat primo Timonem à pulchritudine corporis, cum appellans εὐμορφώτατον, hoc est, *formosissimum.* Ita Iuvenalis de Græculis assentatoribus Sat. 3.

Quid quod adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amicæ.

Huc quadrat quod subdit Cassiodorus loco supra citato: *Adulatio prodigos vocat liberales; avaros, parcos; garrulos, affabiles; obstinatos, constantes.* addo & Thersitas, formosos: *qua fugitta leviter volat, certoque infigitur.* Vnde cautior Diogenes, ut Seneca refert in epistolis, cum supra modum ab aliquo laudaretur, opportune respondit: *Adulator, desine me laudare, nihil proficis, cum te intelligam.* Idem.

2 Συμποτικώτατε] Secundo deprædicat eum à morum suavitate. συμποτικὸν vocant Græci, qui libens ac bene lauteque convivatur, ut exponit Budæus. nam convivia sua Græci dixerunt συμπόσια: vel potius ita appellatur, qui novit quo pacto se gerere oporteat inter compotatores, ut illis sit jucundus. Docet hoc Plutarch. lib. 1. Sympos. ἂν μήτε τῷ ματύειν ἡδὺς ᾖ, μήτε φορὸς τὸ πίνειν ἀφόδυμος. Item, si sit κατὰδῆς πάντων οἰκεῖος, & παιδιᾶς μὴ ἀλλότριος, *Si nimirum seriis bibentium studiis sit accommodatus, tum à jocis eorundem haud alienus, sed ad utraque probe temperatus.* Idem.

3 Γυπῶν βορώτατε] Sic vocat Gnathonidem Timon perspecta ejus assentatione. Diximus supra *vultures* appellari per convicium, qui vel ob hæreditatis vel alterius emolumenti spem insidiantur cuipiam. Est enim vultur avis rapax, prædæ furtoque semper intenta. Vnde & Imperatores subditorum spoliis inhiantes, itemque avaros provinciarum præfectos Cicero *vulturios* appellat in orat. pro Sextio. βορὸς, vel ut alii scribunt, βορὸς edacem significat, à quo Latinum *vorax*, verso β in υ consonantem, ut à βιῶ, vivo, βιὰ, vis. Exponitur ab Hesychio, πολυφάγος, ἄπλης, qui inexplebilis est voracitatis, edax. nomen parasito conveniens. *Idem.*

4 Ἐπιτριπτότατε] Sic antea ὀπτρίπτους ῥήτορας, quod epitheton philosophis passim accommodat. *Bourd.*

5 Γνα.] Gnathonides male exceptus à Timone, dicteria ejus, quæ parasitorum patientia est, in bonam partem interpretatur, quasi ab ingenii quadam urbanitate profecta. *Barl.*

6 Φιλοσκώμμων] Dicitur qui dicteriis mordacibus & scommatis gaudet, ὑβριστὴς alio nomine. De Athenienſibus refertur, quod essent σκωπόλαι, & χαλίγρφοι. Vnde dictum à quopiam: κακῶς λέγειν, μέλι ἐστὶ τὸ Ἀττικόν. Eo etiam ingenio fuisse leguntur Antiocheni, itemque Alexandrini, quos φιλοσκώμμονας appellat Herodian. lib. 1. & Athenæus lib. 4. c. 25. De ὑβριστικῇ, quatenus laudanda est, vel vituperanda, legatur Aristot. Eth. lib. 4. cap. 8. itemque Beza ad Ephes. cap. 5. vers. 4. ubi damnare eam videtur Gentium doctor. *Idem.*

7 Πρὸς τὸ συμπόσιον] Male eo nomine audiebant Græci, quod compotationes amarent, essentque φιλοινοι. *Laudibus arguitur vini vinosus Homerus*, inquit Horatius.

σιον; ὡς [1] καινόν τι σοι ἄσμα τῶν νεοδιδάκτων [2] διθυράμβων ἥκω κομίζων. [3] Τί. καὶ μὰ Δία ἐλεγεῖά γε ἄσῃ μάλα [4] ἀξιολύπως ὑπὸ ταύτῃ τῇ δικέλλῃ. [5] Γνα. τί τοῦτο; παίεις

convivium? nam novam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris ô Titius. Et notum est illud eorum taberniis inscriptum omnibusque decantatum symbolum: ἢ πῖθι ἢ ἆπιθι, aut *bibe aut abi*. Priscos tamen Lacedæmonios excipe, quorum phiditia seu convivia, cum in publico haberentur, scholæ erant sobrietatis & virtutis omnis, ut testantur Xenophon in Rep. Lacedæm. & Plutarchus in Laconic. *Barl.*

1 Καινὸν ἆσμα] Novam cantilenam affert Gnatonides, qua Timonem oblectare studet. Novit enim palpator homines rerum novarum esse cupidos. hinc Telemachus apud Homer. Odyss. α.

Τῷ γὰρ ἀοιδὴ μᾶλλον ἐπικλείσσ' ἀνθρώποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέλῃ.

Id est:

Hanc cantilenam magis celebrant homines,
Quæ audientibus novissima est.

Et Pindarus in Olymp. hymno 9. Αἶνῃ παλαιὸν οἶνον· ἀνθεῖα δ' ὕμνων νεωτέρων, id est: *lauda vinum vetus, sed novorum hymnorum flores.* Sentit enim ἀμελιμήτους poëta gratiores esse hymnos, qui res nuper gestas celebrant, quam qui priscas tractant. Pleraque commendat novitas, præsertim apud imperitos. *Idem.*

2 Διθυράμβων] De quibus fuse Clariss. Marcil. ad Horat. Alii ad artem poëticam. Gl. Mss. διθύραμβος ὕμνος εἰς Διόνυσον. Bourd. Νεοδίδακτον διθύραμβον] Id est, τὸ νεωστὶ διδασκόμενον, *quem recens didici.* Vox ea in Lexicis prætermissa, ut & aliæ complures. Nec apud Stephan. extat, quod miror, cum nihil sit vulgatius. Dithyrambus autem chorus, vel carmen dicitur in honorem Bacchi compositum, quod non nisi furore quodam affectis & lymphaticis convenisse scribit Plato in Phædro. magnam vim ad animos concitandos & perturbandos habuisse fertur. Sic dicitur à Baccho, qui & διθύραμβος appellatur ab antro quodam διθύρα in quo educatus traditur: vel ex eo quod bis natus, & è duabus quodammodo januis egressus sit, nempe ex utero materno, & Iovis femore. cujus figmenti varias interpretationes vide apud Diodor. Siculum & Eusebium, nec non Macrob. Phurnutum, & alios. *Barl.*

3 Τί. Καὶ μὰ Δία ἐλεγεῖά γε ἄσῃ] Responsio Timonis apposita & festiva. Dithyrambis opponit elegos qui miserabiliter sonant, ideoque ἐν τοῖς θρηνώδεσι olim adhiberi solebant, sic dicti ὑπὸ τοῦ ἐ ἐ λέγειν, quæ flentium vox est. hinc *elegia flebilis* apud Ovid. ἐλεγεῖος vocat Apollon. Argon. 2. *miseros* Horat. lib. 1. Od. 23. Postea vero omnibus promiscue rebus applicari cœpit hoc metri genus, nullamque hodie materiam respuit. Sic idem Flaccus in arte poët.

Versibus impariter junctis querimonia primum:
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Iocose autem ad significationem hujus vocabuli alludens Timon, gemitus & planctus seu ejulatus, vocat *elegias*, aut etiam querulas voces. *Idem.*

4 Περιπαθῶς] Id est, *miserabiliter*, & cum magna vi affectuum. Vult significare modum Timon, quo canturus sit elegos, nempe συμπαθητικῶς & μετὰ πολλοῦ πάθους, quem doloris affectum illi inditura esset ἡ δίκελλα, simulque parasitum ligone suo percussit. *Idem.*

5 Γνα. Τί τοῦτο] Gnathonides præter exspectationem ligone sauciatus Timonem in jus vocare minatur ob datum vulnus. Ob simplicem verberationem apud Athenienses dabatur δίκη αἰκείας, id est, actio ob verbera, quæ privati erat judicii,

ὦ Τίμων; [1] μαρτύρομαι. ὦ Ἡρακλεῖς. ἰώ. ἰώ. [2] προσκαλοῦμαί σε τραύματος εἰς [3] Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἂν γε μικρὸν ἐπιβρομήσῃς, φόνῳ πάλαι προσεκλήθη με. [4] Γνα. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάνυ

ô Timon? anteſtor ô Hercules, hei hei, te quòd mihi vulnus inflixeris apud Areopagitas in jus voco. *Tim.* Atqui ſi cunctêre pauliſper, mox cædis me reum ages, *Gna.* Nequaquam, quin plane vul-

dicii, & pecunia fere mulctabatur. Actio vero ob datum vulnus, publici erat judicii, & graviore ſupplicio plectebatur. βεκφὼ τεκύμαΐ@ appellant Græci, & quidem ἐκ προνοίας, ut hic factum à Timone. Vulneris autem conſulto dati olim pœna fuit bonorum publicatio cum relegatione, ita ut ab exilio in patriam redux morte lueret. Talio tamen in certis quibuſdam cauſſis ac vulneribus lege Solonis obtinebat. Sed hac de re fuſius diſceptantem audi Salmaſium in lib. jam ſæpius memorato de Iure Attico. *Barl.*

1 Μαρτύρομαι] Ad circumſtantes hæc loquitur. q. d. Vos qui præſentes hic eſtis, teſtes cito, quod Latinis *amteſtari* dicitur. Gloſſæ, *Amteſtor*, μαρτύρομαι, *teſtem facio*. Fiebat id apud Romanos auriculam prehendendo ſeu vellendo ejus, quem teſtem ſumebant. Cujuſce ritus meminit Horat. Serm. lib. 1. Satyr. 9. ubi vide Lambinum. *Idem.*

2 Προσκαλοῦμαί σε] *Voco te in jus*, ſcil. εἰς ἄρειον πάγον: aliquando additum reperitur εἰς κρίσιν, vel δίκην. Budæus in his & ſimilibus locis reponendum ſuſpicatur προσκαλεῖσθαι, quod tamen contra optimorum codicum fidem temere faciendum non eſt. Alioquin fateor alterum ſæpius inveniri. Sic Ariſtophanes in Veſpis, Plutarchus item & Ariſtoteles locuti: cujus eſt illud. 5. Politic. προσκληθεὶς φόνῳ εἰς Ἄρειον πάγον. Vide Theſ. Steph. *Idem.*

3 Ἄρειον πάγον] Nomen πάγος, ut jam ante monuimus, pro colle ſeu petra accipitur à πήγνυμι, cujus indef. 2. eſt ἔπαγον. hinc πάγ@, quod lapides vi caloris aut frigoris in unum compingantur & condenſentur, ut docet Ariſtoteles probl. 24. ideoque non producenda eſt princeps ſyllaba, ſed corripienda, ut contra vulgares Grammaticos optime probat præceſſor meus Ieremias Hoelzlinus, vir Græcè doctiſſimus ad Apollon. ſuum lib. 2. Ἄρε@ appellatur, quod cum Mars, qui Græce dicitur Ἄρης, homicidii crimine reus fieret, judicantibus duodecim Diis, in eo colle ſex ſententiis (Græci ἴσας ψήφους vocant) abſolutus ſit, cujus rei teſtis eſt Alexander ab Alexandro lib. 3. cap. 5. Metonymice hic deſignantur ipſi Areopagitæ, quorum judicum ſumma erat auctoritas, deque capitalibus cauſſis pronunciabant tanta integritate, ut noctu atque in tenebris, non interdiu cauſſas cognoſcerent: quo non dicentes, ſed duntaxat ea, quæ dicerentur, ſpectarent, ut auctor eſt Lucianus in ſectis. Scribit Ariſtoteles in lib. de Rep. Ephialtem & Periclem minuiſſe authoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ popularis pauperes admiſiſſe in ordinem Senatorium, denique eum, ut & alios judicum conſeſſus feciſſe μισθοφόρους. Stipendium cujuſque judicis quotidianum erat triobolus. *mercedulam* appellat Cicero lib. 1. de Orat. *Idem.*

4 Γνα. μηδαμῶς] Duriora Timonis verba & dolorifica verbera gratioſis iterum dictis emollire ſtudet Gnathonides, æqui bonique omnia conſulens, modo vulneri imponatur emplaſtrum aureum. Sic paraſiti ſolent commodi gratia quævis & facere & pati. Iuvenalis Sat. 5.

> ——— *Omnia ferre*
> *Si potes & debes: pulſandum vertice raſo*
> *Prabebis quandoque caput, nec dura timebis*
> *Flagra pati his epulis, & tali dignus amico.*

De eo loquitur Satyricus, qui opiparas divitum menſas ſectabatur. *Idem.*

πως τὸ τραῦμα ἴασιν [1] μικρὸν ἐπιπάσας ξ χρυσίου. δεινὰς γὰρ [2] ἴχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον [3] Τί. ἔτι μένεις; Gna. ἀπειμι. σὺ δ' [4] οὐ χαιρήσεις [5] ὅτῳ σκαιὸς ἐκ χρηστοῦ γιγνόμενος.. [6] Τί. τίς ὅτός ἐστιν ὁ θεσπιῶν, [7] ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης, πολλάκις ἀπάντων ὁ [8] βδελυρώτατος. ὅτος δ παρ' ἐμοῦ ἀργὸν ὅλον λαβὼν, καὶ τῇ γυναικὶ

vulneri medere paululum auri inſpergens: præſentiſſimum enim illud eſt remedium ad ſiſtendum ſanguinem. *Tim.* Etiam manes. *Gna.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam ſævus factus ſis. *Tim.* Quis hic eſt recalvaſter ille qui accedit? Philiades, aſſentatorum omnium execratiſſimus. Hic cùm à me ſolidum acceperit fundum, tum in

1 Μικρὸν τῦ χρυσίυ] Pro ὀλίγον. Ἐπιπάσας proprie eſt *inſpergere*. Eraſmus eleganter per *inungendi* verbum expoſuit more Latinis uſitato, quanquam inungere Græcis ſit ἐγχείειν. Et apud medicos φάρμακον ἔγχεισον & ἐπίπασον diſtinguuntur. Nam ἔγχεισον vocant, quo corpus extrinſecus inungitur: ἐπίπασον quod inſpergitur exterius corpori vel vulneri. *Barl.*

2 Ἴχαιμον] *Sanguinem ſedans.* Vox medica. Hippocr. Galen. ut Ἰυμὸς, Ἰύαιμον, Tzetz. ad Lycoph. *Bourd.* Facete & per jocum ſic vocat aurum. Eraſmus vertit, *præſentiſſimum remedium.* Pererius rectè, *præſentiſſimum remedium ad ſiſtendum ſanguinem*, expreſſo nomine ἴχαιμον, quod eſt, παρὰ τὸ ἴσχειν τὸ αἷμα. Vnde & herba ἴχαιμον vel ἰχαίμων dicta à ſiſtendo ſanguine, quam Euſtathius putat eſſe radicem illam ab Eurypylo Patrocli vulneri adhibitam, quæ, ut Homerus eam deſcribit Iliad. γ. ἀπάσας Ε' ὀδύνας· τὸ μὲν ἔλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα. Sunt qui *Achillejam* vocant: alii *Ariſtolochiam*, de quibus οἰριζοτόμοι. Barl.

3 Τί. ἔτι μένεις] Gnathonides, ubi videt nihil à Timone obtineri poſſe præter plagas, & contumelias, ſumma cum indignatione diſcedit, inſolitam hominis ferociam admiratus, quo tam commode uſus fuerat antea. *Idem.*

4 Οὐ χαιρήσεις] *Non gaudebis* i. e. dolebis, facti illius te pœnitebit. Supra dixit, ὁ χαίρων τις ἀπτε. Litotes vocatur Rhetoricæ magiſtris. Sic & Homerus Iliad. 20. Οὐδὲ πῃ οἷός Τρώων χαιρήσειν ὅστις ἐμεῖο ἔγχος ἔλθοι. Notetur utrobique fut. Atticum pro communi χαρεῖς vel χαρεῖν. Eſt enim Atticis proprium ex gravitonis facere inflexa. *Idem.*

5 Οὕτω σκαιὸς] Σκαιὸν hic opponit τῷ χρηστῷ. Sic vocatur homo commodis moribus. *Benignum* interpretatur Horatius, ut de Tigellio: *Quippe benignus erat.* Alibi σκαιοὶ & δεξιοὶ inter ſe opponuntur. Vide pag. 122. *Idem.*

6 Τί. τίς ὅτός ἐστιν ὁ θεσπιῶν] Poſtquam diſceſſit Gnathomides, accurrit velut ad prædam alter, nempe Philiades ejuſdem plane farinæ homo, id eſt, ad aſſentationem factus, cujus ingratum animum & ſordidas adulationes lepide perſtringit Timon. *Idem.*

7 Ὁ ἀναφαλαντίας] Deſcribit eum à capitis deformitate, quod recalvaſter eſſet, cujuſmodi homines derideri ſolent, unde illud: μωρὸν ὁρᾷς φαλακρόν. Et nota eſt hiſtoria de Eliſæo Propheta, 2 Reg. 2. Sed diſcrimen ponunt Grammatici inter ἀναφαλαντίασιν & φαλάκρωσιν. hanc capitis glabritiem eſſe volunt, ad quem tegendam σκίλια ἀβρικόμια geſtare ſolent ſeniores, vulgo *calautas* vocant: illam ſolius frontis aut ſuperciliorum. *Idem.*

8 Βδελυρώτατος] *Impuriſſimus.* Legend. Caſaub. ad Char. Theoph. *Bourd.* Characteriſmum hominis βδελυροῦ habemus apud Theophraſtum. Vox ea impuritatem & fœditatem continet. deducitur enim ἀπὸ τῦ βδέειν, ut hominem ſignificet proſtituti pudoris, & flagitioſe turpem. *Barl.*

1 Περὶ τῆς

[1] προῖκα δύο πάλαιζε, μισθὸν δ' ἐπαίνου, ὁπότε ἄσωτά με, πάντων σιωπώντων, [2] μόνος ὑπερεπήνεσεν, ἐπαμφοτέρῳ [3] ᾠδικώτερον εἶναι τὸ κύκνειον, ἐπειδὴ νοσοῦσα προσώλου εἰδέ με, καὶ προσῆλθεν ἐπικουρίας διόρθωσιν, [4] πλαγὰς δ' ὁ γραῦς προσενέτεινε. [6] Φι. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. νῦν Τίμωνα γνωρίζετε; νῦν Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τοιαῦτα δίκαια πέπονθεν ἄτος ἀχάριστος ὤν. ἡμεῖς δὲ οἱ πάλαι ξυνήθεις καὶ ξυνέφηβοι, καὶ δημῶ[7], ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ἐπιπη-

in filiæ dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus, solus supra modum laudasset, dejerans me oloribus longè magis canorum, postquam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conviva: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui jam olim familiares sumus, æquævi, ac populares, tamen modestè agimus, ne in-

1 Προῖκα] Sic vocat γαμήλιον δῶρον, quod pater filiæ dat, cum eam elocat παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι εἰς τὸ γαμβρῷ οἶκον, ut vult Stephanus, quod in domum generi à socero præmittatur. *Barl.*

2 Μόνος ὑπερεπήνεσεν] Notetur etiam, quod & Theophrastus docet in charact. κολακείας, Philiadem solum cæteris omnibus tacentibus laudasse Timonem, hoc est, ut proverbio dicitur, fulicam olori comparasse. Nec sine caussa inquit, ὑπερεπήνεσε. Nam & hoc adulatoribus proprium est supra modum laudare, nec tam encomiis suis ornare divites quam onerare. ἐπαίνους φορτικοὺς eleganter supra vocavit. De isthoc hominum genere sic Iuvenalis:

Miratur vocem angustam, quâ deterius nec
Ille sonat quo mordetur gallina marito. Idem.

3 Ὠιδικώτερον ἢ κύκνειον] Eodem proverbio passim utitur. Sic in Cycnis. *Bourd.* Hinc proverbium *cycnea cantio* pro dulcissima & ultima, de quo Erasmus in Chiliad. Dicuntur cycni instante morte mirandos quosdam cantus edere, quod ut omnium litteris celebratum est, ita nulli, ut credo, repertum. Certe testatur Athenæus lib. 9. Alexandrum Mindium tradidisse, multos se moribundos prosecutum, sed nullius audisse cantum. Idem sentit Plinius. lib. 10. cap. 23. & Iul. Scaliger contra Cardanum exercitat. 232. Non defuere tamen Philosophi nonnulli, qui hujus rei caussam dare conantur, affirmantque id accidere propter spiritus per collum procerum & angustum erumpere laborantes. Hinc Martialis:

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator cycnus funeris ipse sui.

Quin & Ægyptii, cum significare vellent Musicum senem, *cycnum* pingebant teste Oro Niliaco in Hieroglyphicis. *Barl.*

4 Πλαγὰς προσενέτεινε] Præpositio προς̀ in verbo suam habet emphasin. q. d. Non satis illi fuit verbis procacibus me inanem dimittere, sed & insuper plagas addidit, vel colaphos impegit. Atticum dicendi genus, ἐντείνειν πλαγὰς vel absolute ἐντείνειν pro, *cædere*. Idem.

5 Ὁ γραῦς] *Genere suo ille* per ironiam, ut supra. Articulus vicem præstat pronominis ἐκεῖνος. Idem.

6 Φι. ὦ τῆς ἀναισχυντίας] Philiades ut favori velificetur Timonis, Gnathonidem merito ab ipso rejectum fatetur ob ingratitudinem ejus, ut de suo erga eum candore & benevolentia certus esse possit. *Idem.*

7 Ὅμως μετριάζομεν] En parasiticam modestiam. μετριάζειν hoc loco est

δῶν δικαίως. χαῖρε ὦ δέσποτα. [1] καὶ ὅπως τοὺς [2] μιαροὺς τούτους κόλακας φυλάξῃ, [3] τοὺς ἐπὶ τὰ τραπέζης μόνον, τὰ ἄλλα δ', κοράκων οὐδὲν διαφέροντας. [4] οὐκ ἔστι [5] πιστὸν ἀνθρώπων τῶν νῦν οὐδενί. πάντες ἀχάριστοι, καὶ πονηροί. ἐγὼ δ' [6] τάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις [7] πρὸς τὰ κατεπείγοντα χρήματα, κατ' ὀδὸν ἤδη πλησίον ἤκουσα ὡς πλουτίνης ὑπερμεγέθη τινὰ θησαυρὸν. ἤκω τοιγαροῦν παῦτά σε νουθετήσων. καίτοι σύ γε ἴσως σοφὸς ὤν, οὐδὲν ἧττον δέῃ τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων, [8] ὃς καὶ τῷ Νέστορι

insilire videamur. Salve here, fac ut adulatores istos observes nefarios, qui nusquam nisi in mensa adsunt: præterea à corvis nihil differunt. Nulli hominum hujus ætatis est amplius fidendum: ingrati omnes & sceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad urgentem neceſſitatem uti poſſes, in via accepi te ſummas quaſdam opes eſſe nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipſi Ne-

moderatione uti, non inſultare miſero, opponiturque τῷ ὑπεπιδᾶν, vel ut alii codices habent, ἐμπεδᾶν, quod idem valet. *Barl.*

1 Καὶ ὅπως φυλάξῃ] Defectivum loquendi genus, ſed Atticum, pro ὅρα, vel μελέτω σοι ὅπως φυλάξῃ. Exempla paſſim obvia. recte interpres, *ſac ut obſerves*. Idem.

2 Μιαροὺς] Sic fere appellat adulatores, hoc eſt, ſceleratos, & nefarios. propriè μιαρὸς ſanguine polutum ſignificat, à μιαίνω, *polluo*. Heſychio exponitur, ὁ μεμολυσμένος αἵματι, ἀκαθάρτος, ſic locum corrigo, pro quo legitur αἵματος ἀκαθάρτου, nullo ſenſu. *Idem.*

3 Τοὺς ὅτι τὰ τραπέζης] Vocat paraſitos: *qui bona ſumma putant aliena vivere quadra.* τραπέζιας olim appellatos fuiſſe tradit Plutarchus in Sympoſ. Philoſtratus pro eodem dixit, τὸν ἐπὶ τραπέζης. Cicero *omnium menſarum aſſeclas* ſcite appellat, qui, ut Plautinus ille Gnatho ait, *vocati, non vocati* ſolent eſſe in convivio. *Idem.*

4 Οὐκ ἔστι] Nemini fidendum eſſe monet Philiades, quod plerique omnes ſui ævi homines eſſent ſubleſta fide & improbi: ſe tamen unum ut ſincere amicum excipi vult. *Idem.*

5 Πιστὸν τινα] Atticum eſt, pro πιστόν. plurale pro ſingulari. Sicut omnibus fidere, ſtultum eſt: ita nulli fidere, inhumanum. Tamen cum tanta ſit perſonatorum amicorum turba, præſtare ait Philiades, nulli fidere, quam facile credendo rurſus decipi. Nam ut ille inquit apud Theognidem: Πίστις χρήματ' ἄριστα ἀπιστείηδ' ἰσάσασα, id eſt, *Nimia fiducia pecuniæ amiſi: diffidentia vero eas retinui.* Idem.

6 Τάλαντον κομίζων] Duo fuere talentorum genera, quorum minus libras valebat ſexaginta: majus octingenta. vide Caroli Gerardi Comment. ad Ariſtoph. Plutum. *Idem.*

7 Πρὸς τὰ κατεπείγοντα] Supple, πράγματα, *rebus urgentibus, in urgenti neceſſitate.* τὸ κατεπεῖγον dicitur *negotium urgens.* Scit enim Philiades beneficium opportuno tempori collatum eſſe gratiſſimum, & bis datum cenſeri, quod inopi datur prompte & ultro. Nam *nulla res* (inquit Seneca in lib. de benef.) *carius conſtat, quam quæ precibus empta eſt, & extorta potius, quam data.* πλοῦτον πλουτεῖν Atticiſmus, ut ſupra, κινδυνεύειν κεκινδυνεύκασι. Sic *furere furorem, ſervire ſervitutem* & alia Græcorum more dicunt Latini. *Idem.*

8 Ὃς καὶ τῷ Νέστορι] Laudat Timonem à prudentia, eumque Neſtori tantum non confert, ſed præfert. Fuit Neſtor Pyliorum rex, qui ob tria maxime celebratur ab Homero, quod eſſet omnium hominum vivaciſſimus, quod longo rerum uſu pru-

μοι. [2] τὸ δέον δυνήσεται ἄν. [2] Τί. [3] ἔσῃ τοῦτο ὦ Φιλιάδη. πλὴν [4] ἀλλὰ σῴσῃ, ὡς καὶ σὺ [5] φιλοφρονήσομαι τῇ δικέλλῃ. Φι. [6] ἄνθρωποι, [7] κατάρατε καὶ κεφαλὴν τοῦ ἀχαρίστου, διότι τὰ συμφέροντα ἐνθυμεῖται αὐτόν. [8] Τίμων. ἰδοὺ τρίτος ἕτερος ὁ ῥήτωρ Δημέας σῴσεσθαι, [9] ψήφισμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ [10] συγγενὴς ἡμέτερος φάσκων λέγειν. ἕτος ἐκκαίδεκα παρ' ἐμοὶ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ὀφείλων τῇ πόλει, [11] κατεδεδίκαστο γάρ, καὶ ἐδέ-

Nestori, si necesse est, consilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quo te ligone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum est, propterea quòd illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, seque profitens mihi cognatum esse. Hic una die de meo sedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum sol-

prudentissimus: ac denique quod facundissimus. Vnde ad Trojanæ urbis excidium non decem Ajaces, sed Nestores habere optabat Agamemnon, eo docens, plus in bello posse prudentiam, quam fortitudinem, & *parum arma satis prodesse, nisi prudens domi consilium fuerit.* Tullius lib. 1. offic. *Barl.*

1 Τὸ δέον] Interpretes vertunt, *si necesse est*, puerili errore. nam τὸ δέον cum articulo *officium* denotat, quasi dicat Philiades Timonem tanta pollere prudentia, ut ipsum Nestorem sui officii commonefacere possit. quod est τὸ δέον παρεγειν, infra dixit, τὰ συμφέροντα ὑποτιθεῖν. Idem.

2 Τί.] Concessio seu approbatio ironica quæ sequitur. *Idem.*

3 Ἔσῃ τοῦτο] Concedentis formula, *sic erit, ita fiet, ut dicis.* Idem.

4 Ἀλλὰ σῴσῃ] Per illusionem παρηχησιν, ut apud Terent. *Adesdum bone vir.* Idem.

5 Φιλοφρονήσομαι τῇ δικέλλῃ] Festive. quo pacto Galli dicunt, *caresser quelqu'un à coups de baston.* Idem.

6 Ἄνθρωποι] *O viri.* Quiritantis vox & opem implorantis. *Idem.*

7 Κατάρατε τῆς κεφαλῆς] Atrocitatem injuriæ declarat, cum caput sibi comminutum queritur. κατάρατε per dialysin Atticam ponitur, ἀντὶ τοῦ κατῆραι. Sic Aristoph. in Vespis:

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἁμάξης,
Καὶ πως κατάρᾳ τὴν κεφαλήν.

id est:

Homo Sybarita nuper è curru excidit,
Cadensque capite vulnus accepit grave.

Τὸ κεφάλαιον proprie *calvaria*. recte interpres *caput* interpretatur, ut patet ex Comici loco. Sic & Herodian. ξύλῳ παίσειε καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπλάτυνεν, quod politissimum vertit Politianus: *fuste capiti illiso vitam finiit.* Idem.

8 Τί. ἰδοὺ τρίτος ἕτερος ὁ ῥήτωρ Δημέας σῴσεσθαι] Tertius ad Timonem se recipit Demeas orator, cujus ἀχαριστίαν, & gnathonicas artes ingeniose ob oculos ponit Lucianus. *Idem.*

9 Ψήφισμα] Quod à legis sanctione differt; hic tabulæ sunt, in quibus conscriptæ erant laudes & merita Timonis; vel quibus continebatur decretum seu plebiscitum de aurea ei erigenda statua, ut in sequentibus declarat. *Idem.*

10 Συγγενὴς εἶναι λέγων] Græca sermonis structura, quam & imitatur Ovid. 3. Metam. *Rettulit Ajacis Esse Laui pronepos.* Cognatum se esse fingit Timonis, quo facilius hominem aure emungat. *Idem.*

11 Κατεδεδίκαστο]. *Damnatus erat*, nempe pecuniæ quam debeat civitati, eaque de caussa vinctus. hinc κατεδεδικασμένος, *condemnatus*, *addictus*. Hesychio

δὲ, σὺν δικάζεσθαι, κἀγὼ ἐλεήσας, ἐλυσάμην αὐτὸν. ἐπειδὴ [1] ἔπεσεν ἔλαχε [2] τῇ Ἐρεχθηίδι φυλῇ [3] διανέμειν τὸ θεωρικὸν, κἀγὼ

solvendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cùm illi sorte obvenisset, ut Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens,

chio ἀγώγιμος. Sic dicebatur, qui abducendus condemnabatur, & in potestatem tradebatur ejus à quo ducebatur, ut de ipso possit facere, quod libitum erat. Licebat olim creditori debitorem confessum ob æs alienum venundare, & capitis supplicio afficere, tam apud Athenienses ex lege Solonis, quàm apud Romanos ex lege 12. Tabalar. quod cum immitius videretur, postea in desuetudinem abiit, & pro truncidatione & sectione corporis debitorum æstimatio judici permissa fuit. Salmas. ad jus Atticum. *Bart.*

1 Πεσὼν ἔλαχε] Verbum λαχεῖν, ut & Hebr. לכד, propriè *sortiendi* vel *sortes projiciendi* significationem habet: frequentius tamen accipitur pro *sorte* vel *sortito obtinere*. Hinc Latinum *nancisci* è Græco λαγχάνειν, verso λ in *r*, ut docet Caninius. *Idem.*

2 Τῇ Ἐρεχθηίδι] Athenienses, cùm non viderentur sibi satis una Ἀθηνᾶ, id est, Pallade nobiles, variis etiam sui populi partibus, hoc est, tribubus, nomina ab eponymis dedere. Erant vero ἐπώνυμοι heroes, primi scil. illi, quos suprema hominum memoria noverat, quique virtutis ergo statuas habebant Athenis. Et cum duodecim essent tribus, decem ex Apollinis oraculo à principibus suis seu regibus fama clarioribus nominatæ, in quibus fuit tribus *Erechtheis* ab Erechtheo rege nomen adepta, ut *Cecropis* à Cecrope, *Pandionis*, à Pandione, &c. *Idem.*

3 Διανέμειν τὸ Θεωρικὸν] Pecunia primum bellica, dein χρήματα εἰς θεῶν πομπὰς & ἑορτὰς δηλόσαι ἐν τοῖς Παναθηναίοις & Διονυσίοις. Hesych. hæc autem pecunia dividebatur in solos cives, ut pararent sibi πομπεύματα & alia vel ad sacrificia vel ad spectacula necessaria, ut patet lin. seq. distributio videtur μνᾶς. ἐπιδόσεις πρὸς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν Θεωρικὰς εἰς ἱκανὰς μνᾶς, εἰς θυσίας. Demosth. ex quibus verbis non omnibus civibus distributum videtur τὸ Θεωρικὸν, sed τοῖς Θεωρικοῖς. Vocabant autem Θεωρικὰς τοὺς τοῖς θεοῖς ἀπαρχὰς ἀποφέροντας, ἐκθεωρεμβάσεις. Hesych. sive Θεωρικοὶ ἢ Θεωροὶ erant oratores illi quos extra fines ad sacra, vel ad trium dierum continuorum ludos, vel ad oracula Senatus mittebat. Sept. Flo. Christia. ad pac. Aristoph. Locus alius hac de re fusius dicendi. *Bourd.* Interpres vertit *ærarium*. propriè sic dicebatur pecunia, quæ paupertibus è publico ad emendam in theatro sedem erogabatur, quod est διὰς ἀγοράζειν apud Theophrast. in charact. Hesychius: Θεωρικὸν ἀργύριον τὸ εἰς θεῶν πομπὴν & ἑορτὴν δηλόμενον Θεωρίας ἕνεκα, τῷ & ἀνίγνιτος μετέχειν τῶν θεωρῶν. Pretium vero quod pendebatur spectaculorum conductoribus sive locariis, erant duo oboli. Sic Libanius: ἐκάστῳ ἦσαν δύο ὀβολοὶ, & διὰ τοῦτο ἔχουσι. Postea & in alios usus conversa fuit, præcipuè tamen theatrales, eratque distributio μνᾶς; nec omnibus & singulis dividebatur, ut vult Stephanus, sed tantum τοῖς θεωρίοις, vel Θεωρικὸς, quæ sibi πομπεύματα, vel alia ad sacrificia & Deorum honorem necessaria comparabant, ut ad hunc locum notat Bourdelotius. *Bart.* Hæc ultima verba in mendo delitescunt. Lege, εἰ τῶν τό γε νόμιμον, & videtur bene legisse Erasmus, qui vertit, *id quod ad me redibat, postea*m. Sed non tam bene ei successit, quando Θεωρικὸν interpretatus est *ærarium*. Debebat potius interpretari *donativum*. Erat enim τὸ Θεωρικὸν pecunia, quæ ex publico populo tribuebatur ad spectaculorum impensas, Panathenaicorum, Pythiorum & Olympiacorum tempore. Sed ex hoc loco emergit non mediocris difficultas. Timon supra non semel Κολυτιῆα dictus est. At Κολυτὸς demus seu pagus Atticæ vel potius pars Athenarum Harpocrationi & Suidæ Ægeidi tribui tribuitur, quomodo igitur hic Timon dicit se accessisse ad illum, qui Erechtheidi tribui donativum Theorium distribuebat; ac

προσῆλθον αὐτῷ [1] τὸ γιγνόμενον, οὐκ ἔφη γνωρίζειν πολίτην ὄντα με. [2] Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ὄφελος ἥκεις. [3] τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων. τὸ [4] προβλημα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὴν πάλαι σε [5] ὁ δῆμος [6] ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ [7] βουλαὶ ἀμφότεραι προσμένουσι. [8] πρότερον δ' ἄκουσον τὸ ψήφισμα, ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφα. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου κολυττιεύς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς καὶ ἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος ἐν τῇ Ἑλλα-

adiens, id quod ad me redibat poſcerem, negabat ſe civem me agnoſcere. *Dem.* Salve Timon, præcipuum tui generis præſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò jam pridem te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græ-

ſuam legitimam partem acciperet, qui cum eſſet Colyttenſis domo, non erat Erechtheidis tribulis. Certe hoc videtur ἀσύστατον. Ergo vel falſus eſt Harpocration, & qui eum ſequitur Suidas, & male Colyttum pagum accenſuerunt Ægeidi (quod magis puto) vel male Lucianus Timonem Colyttenſem facit, quod non eſt veriſimile, cum id non ſemel dixerit. *Palm.*

1 Τὸ γιγνόμενον] Ita vocatur rata pars, ſeu debita portio, quæ alicunde provenit; ſive lucrum ex negotiatione ortum. Subauditur nomen μέρος quod aliquando exprimitur. Xenoph. lib. 7. hiſtor. Græcar. ἐξ αὐτοῦ τὸ γιγνόμενον μέρος εἰς τὸν Ἐπαρίτιον ἐν πόλιος ἐμπορίσοντες, ἀπέπεμψαν τοῖς ἄρχουσιν. id eſt, *Ex ipſi quum partem ratam, quæ ſuo nomine debebatur Eparitis ex urbe cæpiſſent, eam præfectis miſere.* Barl.

2 Δη. χαῖρε, ὦ Τίμων] Rhetor Demeas blanda & fucata oratione aggreditur Timonem præmiſſa ſalutatione, eumque magnificis elogiis condecorat. *Idem.*

3 Τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων] Ex Pindaro, στήριγμα. Bourd. Sic Pindarus Theronem appellat ἔρεισμα Ἀκράγαντος, Olymp. oda. 2. Et Athenas, ἔρεισμα ἁπάσης, *Græcia fulcimentum*, ad quæ reſpexiſſe videtur Lucianus. Sumpta tralatio à fulcris illis, quibus innititur & firmatur ædificium. hinc Ariſtot. de part. animal οἱ πόδες, inquit, τῶν ἐλεφάντων μόνον ἐρείσματός εἰσι χάριν, id eſt, *pedes elephanto ſolum pro fulcimento ſunt.* Idem.

4 Πρόβλημα] *Propugnaculum* hoſtibus quaſi pro munimine objectum. Ita Homerus Ajacem vocat ἕρκος Ἀχαιῶν, *ſeptum Achivorum.* Et Hector Τρώας κίων appellatur à Pindaro. Sunt enim viri fortes tamquam σύλοι καὶ πόλεων, *columnæ & firmamenta civitatum.* Idem.

5 Ὁ δῆμος] Refert porrò Demeas Senatum populumque Athenienſem jam dudum exſpectare Timonem, & ſuum in ordinem velle cooptare ob ingentia ejus in Remp. merita, quæ omnia ab ipſo finguntur, ut homini incauto fucum faciat. Solent enim adulatores, ut Theophraſtus quoque notat in Charact. referre, quanti quiſque fiat ab omnibus, & narrare etiam ea, quæ nunquam ab aliis aut dicta, aut facta ſunt. *Idem.*

6 Ξυνειλεγμένος] Præt. Attic. Heſychio, συνηγμένος, συνηθροισμένος, in unum congregatus. *Idem.*

7 Βουλαὶ ἀμφότεραι] Quingentorum ſc. qui πρυτάνεις dicebantur, & Heliænſium, de quibus poſtea loquitur Demeas. Fuere plures Curiæ apud Athenienſes. *Idem.*

8 Πρότερον δὲ ἄκουσον τὸ ψήφισμα] Decretum recitat Demeas, quo viri illius probitatem & bellicam virtutem mirifice deprædicat. *Idem.*

δι, ὃς πάντα χρόνον ἀγωνιζόμενος τὰ ἄριστα προσήκων τῇ πολλῇ [1] νενίκηκε τῇ πυξῇ, [2] καὶ πάλλων, καὶ δρόμον ἐν ὀλυμπίᾳ μιᾶς ἡμέρας, καὶ τελείῳ ἅρματι, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] οὐδὲ ἐθεώρησα. ἐγὼ πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δη. [6] τί δέ; θεωρήσεις ὕστερον, τὰ τοιαῦτα ὃς πολλὰ προσκείσεται ἀμείνων, καὶ [7] ἀρίστου ὑπὲρ τῆς πόλεως πέρυσι

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, lucta, cursuque die eodem, adhæc solenni quadriga, equestrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne spectator quidem unquam in Olympicis sedi. *Dem.* Quid tum? spectabis posthac. Sed ista communia addi satius est. Tum anno superiore apud

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενικήκα δὲ πῦξ] Id est, τῇ πυγμῇ. Hinc Pollucem Homerus vocat πυξὶ ἀγαθὸν, hoc est, pugillatu strenuum. Exercebatur pugillatus ille cæstibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre est apud Theocr. in ὑοχαλίσκῳ, & Virgil. 5. Æneid. fuitque hæc concertatio discriminis plena, nec nisi viris fortissimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλλω] Gymnica quædam certamina hic recensentur à Demea. Notanda insolens constructio, νικᾶν πάλλῳ & δρόμαν, pro πάλῃ & δρόμῳ, sicut postea tertio casui junctum dixit: νικᾶν ἅλματι, & συνωρίδι πωλικῇ. Per τέλειον ἅρμα, curulę certamen intelligit, quod institutum fuisse legitur vigesima quinta Olympiade, non quod priscis Homeri temporibus ignotum esset, sed quod prius in Olympiani fuerit admissum. τέθριππον sive quadrigas ea voce designari putat Budæus, accipiendo τὸ τέλειον, pro eximio & amplo: vel pro equis justa ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τῶν ἀζύλων, qui dentem ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pausanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equestri certamine*, generatim nimis, cum propriè sic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pausanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipsum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extitisse, sed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quasi συναορὶς à συναείρω τὸ ζυζυγνύω, conjungo, ut docet Eustathius. Nec sine caussa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδων nomine etiam significentur bigæ mulares, quæ & ἀπήνη, hoc est, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζυζυγὲν, ut Pindari Scholiastes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum suarum recitatione, ruditatem suam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώρησα] Simili ratione apud Theocrit. respondet pastor in ecloga, quæ νομεῖς inscribitur: & πώκα τῶν ἴλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀπώπᾳς; *Et quando ille oculis oleum conspexerat unquam?* per oleum significatur certamen. solebant enim athletæ, quo membris evaderent durioribus, oleo se inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί δέ] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam suam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, si nunquam spectarit; fore aliquando tempus, quo spectet victoriaque potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς ὑστερολαλιὰ ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales pleræque sunt Rhetorum nostrorum declamationes, κολακευτικὰ & ad ostentationem seu pompam duntaxat compositæ. *Idem.*

7 Ἠρίστευσε] Verbum ἀριστεύειν non tantum usurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, sed & qui vincit. Hinc ἀριστεῖς sunt viri rebus præclare gestis conspicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀριστεῖα, id est, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Κα-

ωδὸς Ἀχαρνέας, καὶ [1] κατέκοψε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας [3] Τί. πῶς; ἀφ' οὗ γὰρ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, [4] οὐδὲ συνεχρήσω ἐν τῷ καταλόγῳ. Δη. μέτριά τἀ σεαυτῦ λέγεις. ἡμεῖς γ', ἀχρείους ἂν εἰπεῖν ἀμυθήτους, [5] ἔτι γ' ἂν [6] ψηφίσματα γράφων, ἐ συμβουλεύων, καὶ στρατηγῶν, ἐ μικρὰ ὠφέλησι τὴν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκοψε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium meretricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακόπτειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ὅτι σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἁπλῶς occidere. nam τομὴν ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Bat.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόραν dicunt Lacedæmonii, extrito 1. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ψευδομάρτυρι ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδὲ συνεχρήσω] Neque nomen dedi militiæ. συγγράφεσθαι ἐν τῷ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγράφεσθαι, μεταγράφεσθαι, vel ἐπιγράφεσθαι ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Ἔπειθ' ὁ πολίτης ὑπογραῖς ἐν καταλόγῳ,
Οὐδεὶς κύ' ἀπογραῖς μεταγραφήσεται.
Ἀλλ' ἄπαιρ ὡῶ τὸ πρωΐτον, ἐγγεγράφθ.

Vbi interpres, καταλόγοι, inquit, πίνακες erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus deſcribebant nomina eorum, qui ſtipendia faciebant. Vnde οἱ ἐκ τοῦ καταλόγου Demoſtheni dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam στρατόπεμπτον vocant Græci, *rude donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *miles ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔτι γ'] Continuat palpando vaniſſimus Rhetor, Timonemque non bellica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφων] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſcitam ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονίᾳ declarabatur.

πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι [1] δίδυκ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ [2] τῇ Ἡλιαίᾳ καὶ φυλαῖς, καὶ τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, [3] χρυσοῦν ἀναστῆσαι τὸν Τίμωνα παρὰ τὸν Ἀθηνᾶν [4] ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀνακηρυχθῆναι τοὺς στεφάνους σήμερον [5] Διονυσίοις [6] τραγῳδοῖς καινοῖς· ἀχθῆναι γὰρ δὴ αὐτὸν δεῖ σήμερον τὰ Διονύσια.

lit Reip. Quamobrem viſum eſt omnibus, curiæ, plebi, magiſtratibus tributim, plebejis ſingulatim, communiter omnibus, aureum ſtatuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios ſuper capite habentem: eumque ſeptem aureis coronis coronare, haſque coronas hodie in Bacchanalibus per novos Tragœdos promulgari: ſiquidem hodie illi Bacchanalia ſunt agenda. Tu-

id eſt, *manuum elevatione*, quod poſtea Senatus auctoritate confirmabatur. *Barl.*

1 Δίδυκ τῇ βουλῇ] Scita fictio, ſed adulationis plena, quam & in charact. ſuis notat Theophraſtus. Nec Oratoriæ ſuæ oblitus eſt Demeas. Nam ut orator ſæpe aliam perſonam facit loquentem, vel fidei cauſſa, vel ut invidiam fugiat: ita & adulator ea narrat, quæ ab aliis de amico audierit, quæ nunquam audivit. *Idem.*

2 Τῇ Ἡλιαίᾳ] Erat Heliæa maximum Athenis tribunal. In quo publica judicia ultro citroque cauſſis agitatis tractabantur à mille quingentis primæ notæ civibus. Nomen accepit ab ἥλιος, quod locus ille ſub dio eſſet & ſoli expoſitus. De Heliaſtis hoc ſingulare notandum, quod calculos haberent duûm generum, condemnandi & abſolvendi, ſolidum unum, perforatum alterum. Interpres tamen orationis κατὰ Τιμοκράτους loco calculorum fabis uſos fuiſſe ſcribit, nigris & albis, ut differrent; quo ſpectare putatur illud Pythagoræ monitum: *A fabis abſtinere*, quaſi per fabarum abſtinentiam non leguminis illius flatuoſi & pudenda referentis uſum interdixerit, ſed ſignificarit ei, qui velit in pace degere & fortunæ ictibus non ſubjici, ambitioſe Magiſtratus & dignitates non eſſe appetendas. *Idem.*

3 Χρυσοῦν ἀναστῆσαι] Sic Virgil. eclog. 7. *Si fœtura gregem ſuppleverit, aureus eſto*, id eſt; *aurea tibi ſtatua collocetur.* Viris de patria optime meritis, præſertim Ducibus, ſtatuæ erigi ſolebant. Quod cum apud Athenienſes in Ceramico, vel prope Prytaneum fieret, Demeas nequid ingenioſæ adulationi deeſſet, honoratiorem ei aſſignat locum, nempe in arce urbis juxta Minervam, Joviſque Servatoris inſtar divino cultu proſequendum docet. Erat autem ἀκρόπολις peculiari ratione arx Athenarum, in qua ærarium fuit, & Pallados πολιάχου ſimulachrum. *Idem.*

4 Ἐν τῇ ἀκροπόλει] Dixi ad illud Petro. *rident Tritonidis arces.* Bourd.

5 Διονυσίοις] Deeſt præpoſitio ἐν. Dionyſiacum feſtum apud Athenienſes celebre fuit, omnique libidinum & comeſſationum genere refertum, cujus utinam hodie in Chriſtianorum encæniis nulla extarent veſtigia: Agitari ſolebat Athenis initio veris menſe Elaphobolionis, qui in noſtrum Martium incidit, nec annuum erat, ſed trietericum in memoriam ſcil. triennalis expeditionis, quam in Indiam ſuſceperit Bacchus: licet Atrianus lib. 6. in dubium vocet, an Bacchus unquam in Indiam venerit. *Barl.*

6 Τραγῳδοῖς καινοῖς] Tragœdorum quoque novorum meminit, quod tum maximus foret hominum concurſus ſpectandi novas fabulas cupiditate. Sic à Senatu populoque Athenienſi decretum erat, ut Demoſthenes aurea corona donaretur in theatro, cum novæ Tragœdiæ agerentur. *Idem.*

1 Εἶτα

[1] εἶπε τὴν γνώμην Δημέας [2] ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτῶν, [3] ἀγχιστεύς, & μαθητὴς αὐτῷ ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τἄλλα πάντα [4] ὁπόσα ἂν εὐδαίμων. τοιγαροῦν μὴν ἔνι σοι τὸ ψηφισμα. ἐγὼ δέ σοι [5] καὶ τὸν υἱὸν. εὐθυλόμην ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἵν' ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὀνόμηνα. [6] Τί. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ὅσα γε ἡμῖν [7] εἰδέναι; Δη. ἀλλὰ [8] γαμῶ, ἢν δίδῳ θεὸς, εἰς νέωτα, & παιδοποιήσομαι. καὶ τὸ

Tulit hoc suffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & discipulus. Etenim orator optimus est Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi suffragium attuli. utinam & filium meum ad te adduxissem, quem tuo nomine Timonem denominavi. *Tim.* Qui potes illud Demea, qui nunquam uxorem duxeris, quantum nobis scire licuit. *Dem.* At ducam novo ineunte anno, si Deus dederit: liberisque operam dabo: tum quod nascetur

1 Εἶπε τὴν γνώμην] Demeas, ut cœperat, ita assentando concludit. Modestiam suam declarat, cum se discipulum Timonis profitetur; quem oratorem vocat optimum. *Barl.*

2 Ὁ ῥήτωρ] Rhetoris voce, ut obiter hoc dicam, non solum intelligitur, qui præcepta tradit bene dicendi, sed etiam orator, qui in concione populi verba facere possit. Sic & Demosthenes ῥήτωρ appellatus. Et ῥητορεύειν vocat Isocrates, τὸν ἐν τῇ πλήθει λέγειν δυναμένους. Aliquando tamen vilius sonat, cum ῥήτωρ & δημαγωγὸς conjunguntur, in quos passim invehitur Lucianus noster & Aristophanes. *Idem.*

3 Ἀγχιστεύς] Generale nomen per specialius restringit, vultque dicere, proximo se cognationis gradu contingere Timonem. *Idem.*

4 Ὁπόσα ἂν εὐδαίμων] Hæc divitum prærogativa. Horat. 2. Serm. 3.

——Quas qui construxerit, ille
Clarus erit, fortis, justus, sapiens, etiam rex,
Et quicquid volet.

De opibus loquitur. *Idem.*

5 Καὶ τὸν υἱὸν] Dolere se ait Demeas, quod filium non adduxerit Timoni cognominem. Scit enim veterator, gratiorem inter cognatos esse eum qui idem nomen gerit, talemque ab orbis in familiam subinde adscisci, bonorumque hæredem scribi. Plutarchus de amore prolis. Τἀμαίου σοφοὶ γαμοῦσι, καὶ ἵνα κληρονόμους ἔχωσιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομεῖν δύνωνται. Vidit hoc, & in sua gente damnavit Cicero: *Hæreditatis spes quid iniquitatis serviendo non suscipit? quem nutum loquacis orbi senis non observat?* Hinc & Iuvenalis de cælibe:

——Dominus tamen, & domini rex
Si vis tu fieri, nullus tibi parvulus aula
Luserit Æneas.—— Idem.

6 Τί. Πῶς ὦ Δημέα] Timon hominis vanitatem, & insulsa mendacia potro eludit. *Idem.*

7 Εἰδέναι] Supp. ἔξεστι, quantum scire licet. *Idem.*

8 Γαμῶ] Pro γαμεῖν. Demeas τὸ γαμεῖν & παιδοποιεῖσθαι, conjungit ex Stoicorum doctrina, qui non nisi prolis causa matrimonium ineundum esse præcipiebant. unde Seneca: *Cogites libidinem non voluptatis caussa homini datam, sed propagandi generis.* Quod & in Catone suo agnoscit Lucanus: *Veneriſque huic maximus usus, Progenies; urbi pater est, urbique maritus.* Hinc scite Iocasta matrimonium appellat ἡδονὴν παιδοποιὸν, *voluptatem liberorum procreatricem*, apud Euripidem in Phœniss. *Idem.*

ψυχῆσεμβρυον, [1] ἄῤῥεν γὰρ ἔσῃ, Τίμωνα ἤδη κυλῶ. [2] Τί. σὺ οἶδα εἰ γαμήσεις ἐπ᾽ ὦ ἔτ᾽, πληκτότερ᾽ παρ᾽ ἐμοῦ πληγὴν λαμβάνων. Δη. οἴμοι. τί τοῦτο; [3] τυραννίδι Τίμων ἐπιχειρεῖς, ἢ τύπτεις τοὺς [4] ἐλευθέρους, ὃ καθαρῶς ἐλεύθερος, οὐδ᾽ ἐξὸς ὤν; ἀλλὰ δώσεις σὺ πίχη τὴν δίκην, τά τε ἄλλα, κἄτι τὴν [5] ἀκρόπολιν ἐνέπρησας. [6] Τί. ἀλλ᾽ οὐκ ἐμπέπρηκεν, ὦ μιαρέ, ἡ ἀκρόπολις. ἴσχε [7] δῆλος εἰ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ κἀποδώσεις, [8] τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Τί. εἰ διόρυξ.

tur (erit autem masculus) Timonem nuncubabo. *Tim.* An uxorem tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pulsasque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec civis? verùm pœnas dabis propediem cùm aliis nominibus, tum quòd arcem incenderis. *Tim.* At ô scelestè non conflagravit arx: proindè palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effosso ærario dives factus es. *Tim.* Neque hoc effos-

1 Ἄῤῥεν ἔσῃ] En confidentiam Rhetoris, quasi de futuræ prolis sexu certus esset, audacter pronunciat. Nec sine caussa id asserit. Scit enim inter liberos præferri masculos. Rationem dat Euripides in Iphigen. Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδες εἰσιν ἄρσενες. *Domuum columina quippe sunt nati mares.* Vnde principum filios *munimenta regni* & *præsidia dominationis* appellat Tacitus in Annal. lib. 1. & histor. 5. *Barl.*

2 Τί. σὺ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔπ᾽] Demeas eodem, quo priores, excipitur modo, hoc est, verberibus. Quod cum ægre ferret, ad ingenium se convertit sycophanticum. *Idem.*

3 Τυραννίδι ἐπιχειρεῖς] Tyrannidem occœptare dicitur, qui civibus liberis vim infert & injustam dominationem in eos exercet. Vti apud Romanos, ita & Athenienses grande nefas habebatur civem liberum indicta caussa verberare. Contumeliam ejusmodi ἀτιμίαν vocabant Græci seu παρπλασιασμὸν. hinc & αἰκίας δίκην apud eosdem. *Idem.*

4 Ἐλεύθερος] Sunt ingenui, qui in genere libertatem habent, non in facto, sicut liberti. ὃ καθαρῶς ἐλεύθερος appellat *qui non plane talis est*, ut Erasmus interpretatur, hoc est, non meram habens libertatem, sed mixtam, ut qui servo vel serva natus est: nec pure civis intelligitur, qui mere civis non esset Atheniensis, sed *hybrida*, ut Horatius loquitur, hoc est, patre Atheniensi natus, matre peregrina, aut vice versa. *Idem.*

5 Ἀκρόπολιν ἐνέπρησας] Incendii crimen, uti gravissimum est, ita & extremo supplicii genere plecti solet. Nam qui dolo malo incendium excitarat, gladio olim feriebatur: hodie juxta legem talionis incendio absumitur, qui incendium facit. Ejusmodi *incendiarios* Græci ἐμπρηστὰς vocant. Crimen exaggerat sycophanta, cum non domum privatam, sed arcem civitatis à Timone incensum calumniatur. *Idem.*

6 Τί. ἀλλ᾽ οὐκ ἐμπέπρηκεν] Criminis objecti falsitatem diluit Timon, meramque calumniam esse probat, quum arx civitatis nunquam conflagrarit. *Idem.*

7 Δῆλος εἰ συκοφαντῶν] Attica σύντοξις. *Constat vel certum est te calumniari*, vel *manifeste calumniaris.* Verbum συκοφαντεῖν ab Athenienses tractum, & *calumniari* significat. vide Carol. Gerardi observationes ad Aristophanis Plutum. *Idem.*

8 Τὸν ὀπισθόδομον διορύξας] Ἁπλῶς Interpres *effosso ærario.* Sed aliud voluit hic Demeas. cum enim dixisset τὴν ἀκρόπολιν ἐνέπρησας, subjungit ἢ ὀπισθόδομον διορύξας. Nam ὀπισθόδομος locus erat ὀπίσω τῆς καὶ ἢ μεγάλης Πολιέ-

ἀδὲ ἔτω. ὥστε ἀπίθανά σε ᾧ τωῦ-
τα. Δη. διωρυχήσω μὰν ὕστερον.
νῦν ὃ σὺ πάντα τὰ σὸν αὐτοῦ ἔχεις.
Τί. ἔκεῖν ἤδη ἄκλαυτα λάμβανε. Δη.
[1]οἶμαι τὸ μετάφρενον. Τί. μὴ [2]κέ-
κραχθι. καταίσω γάρ σοι τὸ [3]τέτ-
τιγα. ἐπεὶ ᾧ γελοῖα πάμπαν παί-
ζομαι, δύο μὰν Λακεδαιμονίων μοί-
ρας κατακόψας ἀνοπλον, ἓν ὃ
[4]μισθὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτρέψας.
μοχθεῖν γὰρ ἂν [5]ἔλλω τὸ νενικηκὼς
ὀλύμπια πυξ, ᾧ παλλάς. [6]ἀλλά τί
πεῖτο ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσο-
φος ἔτος ἐστίν; ἢ μὰν ὃν ἄλλος.

effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis. *Tim.* Ne vocifereris, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res plane ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem non protrivero. Tum frustra vicero in Olympiis pugilatu & lucta. Sed quid hoc? annon Thrasycles Philosophus hic est? profecto ipsus est, promissa

ὃν ἔχων δύσχρα, ὅτε ἦν Θησαυροφυλάκιον. Interpres Aristoph. ad Plut. Lucianus Herod. *Bourd.* Sycophanta Demeas, cum incendii crimen nullo colore Timoni possit intendere, aliud comminiscitur non minus grave, τοιχωρυχίας, & sacrilegii. Ita apud Aristophanem Blepsidemus Chremylum repente ditatum conspiciens, sacrilegii reum peragit. κίκλοφας, inquit, νὴ Δία ἐκεῖθεν ἥκων ἀργύριον ἢ χρυσὸν παρὰ τῶ Θεῶ. Fanum Apollinis innuit, ex quo tantum auri vel argenti ab ipso clam surreptum putabat. τὸ ὀπισθόδομον propriè dicitur τὸ ὄπισθεν μέρος τῶ δόμε. Peculiariter sic appellatur postica arcis Athenensis pars, in qua publicum erat Θησαυροφυλάκιον, cujus loci perpetuus veluti custos erat Iupiter σωτὴρ, ut patet ex Aristoph. Pluto. *Barl.*

1 Οἶμαι τὸ μετάφρενον] Quid sit μετάφρενον, non satis à veteribus explicatum. Videtur esse interstitium illud inter scapulas lumbosque, ubi renes adhærescunt quasi τὸ μὴ τὰς φρένας, *pone præcordia*, ut exponit Eustath. quæ tergi pars plagis inferendis opportuna est. unde Homerus Iliad. β. Σκήπτρῳ ὃ μετάφρενον ἠδὲ ἑ ὦμω Πλῆξε. Galenus περὶ εἰσαγωγῆς scribit dorsum sive tergum continere omnes partes collo subjacentes, à cujus utroque latere sunt ὠμοπλάται sive scapulæ, quarum media pars μετάφρενον dicitur. *Idem.*

2 Κέκραχθι] Per syncopen, pro κεκράγηθι, ut ἀναχθι pro ἀναγηθι. Ab anormi κράζω vociferor, cui verbo πραχύτητα quandam ineſſe docet Demetrius Phalereus. *Idem.*

3 Τέτ τρίτον] Πληγὴν. Illudit homini Timon χρ μίμησιν. Quòs supra Peloponnesios vocavit generaliori nomine, hic Lacedæmonios fuisse dicit. Erant autem Lacedæmonii Athenienſium hostes, ut qui de Græciæ principatu cum illis certarent. *Idem.*

4 Μισθὸν ἀνθρώπιον] Per contemptum. Diminutivis enim utimur vel blandiendi gratia, vel ad vilipendium nostrum declarandum. *Idem.*

5 Ἔλλω νενικηκὼς] Pro νικήσαιμι ἂν periphrasi Attica. νικᾶν τὰ Ὀλύμπια, pro ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. *Olympia vincere* pro *Olympicam victoriam reportare* etiam dixit Horatius Græco more. *Idem.*

6 Ἀλλὰ τί τοῦτον] Accedit tandem Thrasycles philosophus, quem suis coloribus ingeniosè depingit Lucianus, captata scil. occasione hoc genus hominum pro more vellicandi. Nec immerito. Quid enim indignius minusque ferendum in sapientiæ doctore, quam supercilium & improbitas virtutis professione personata. *Idem.*

I En-

[1] ἐκπεπύσας τὸ πώγωνα, καὶ [2] τὰς ὀφρῦς ἀναπεπυκώς, καὶ [3] βρενθυόμενός τι πρὸς αὐτὸν, ἔρχεται, [4] τιτανώδης βλέπων, [5] ἀνασεσοβημένῳ τῷ ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμῃ, [6] Αὐτοβορέας τις, ἢ Τρίτων, οἵους ὁ Ζεῦξις ἔγραφεν.

missa barba, subductisque supercíliis, & magnum quiddam secum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma super fronte crispata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit. Hic

1 Ἐκπεπύσας τὸ πώγωνα] Character philosophi, quem passim proponit, ut βίων πρ. In Piscat. in Catapl. *Bourd.* Proprius character philosophorum, qui barbam promittebant, ut tanto viderentur austeriores & venerabiliores. Hinc Persius: *Barbatum crede magistrum Dicere.* Sat. 4. Socratem designat qui πωγωνοτρόφος erat, uti & Græca testatur Gomœdia. Et Horatius de Stertinio: *Solatus jussit sapientem pascere barbam.* βαθυπώγωνας eosdem appellat Lucianus, qui passim deridet eos, qui præter barbam & pallium nihil haberent philosophi. Festive Bagoas in Eunucho ait: *Si Philosophum oporteat ex barba metiri, hircos primam laudem ablaturos.* Nec minus facetum illud Herodis Attici dictum in philosophum palliatum, crinitum, barba ad pubem usque porrecta: *Video*, inquit, *barbam, at philosophum non video.* Barl.

2 Τὰς ὀφρῦς ἀναπεπυκώς] Irascentium vel superbientium est. Fastum enim indicant supercilia, ibique sedem habet superbia, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Solent autem placidi homines & modesti remittere supercilia, quæ fastuosi & irati contrahunt, vel attollunt. *Idem.*

3 Βρενθυόμενος] Sic Aristophanes in Nub. Socratem inducit βρενθυόμενον ἐν ταῖς ὁδοῖς, qui locus etiam citatur à Laertio. βρένθος Hesychio τύφος, ubi corrupte legitur τύμβος. hinc βρενθύεσθαι ab eodem Grammatico exponitur, μέγα φρονεῖν, ἐπαίρεσθαι. Murmuris seu fremitus significationem hic continet. Sic in Hermot. philosophos incedere facit Lucianus τὸ χεῖλη διαστελλόντας μέμφεσθαι ὑποτονθορύζοντας. Daniel Heinsius vir ingeniosissimus philosophi nostri habitum gestusque ad vivum expressit in suo peplo, ubi in Stoicum quendam jocatur lepidissimo carmine:

Τῶν Στοϊκῶν ἀνδρῶν τις ἐριστικὸς ἀρρησιβόμβαξ,
Ὀφρῦν ἀμφοτέρην τοξοποιησάμενος,
Ἐκπεπύσας τὸ γένειον ὑπέρογκον, ἐπαλδύσιον,
Ὡς σάκος, ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας ἐκπέδιον,
Βρενθύον οἷκόν δὲ περιβάλετο τύκτα κατ' ἄκρης
Πολλὰ σοφιζόμενος ἐκ παραδοξολογῶν. Idem.

4 Τιτανῶδες βλέπων] Proverbialiter dictum de eo, qui torvo tetricoque est vultu. quod loquendi genus etiam usurpatur in Icaromenippo. Terribili enim adspectu fuisse perhibentur veteres illi Titanes. Sic dicuntur, non ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ultione, ut notat Servius ad 6. Æneid. sed ab Hebræo טיט qua denotatur *lutum*, velut è terra vel luto nati, quemadmodum & gigantes dicti γηγενεῖς eandem ob caussam. *Idem.*

5 Ἀνασεσοβημένῳ τῷ κόμῃ] Interpres vertit, *coma super fronte crispata*, Erasm. *Cæsariem per scapulas fluentem ventilans.* Budæus, *Coma sursum rejecta*; alii, *perturbatam habens comam.* pro diversa significatione verbi, de quo vide Budæum & Stephanum. *Idem.*

6 Αὐτοβορέας] *Ipse* vel *alter Boreas.* Philosophum hunc prolixa barba crinibusque insignem Boreæ & Tritoni comparat, qui à Zeuxide pictore celebri feruntur depicti coma super fronte perturbata aut diffusa. τὸ γράφειν tam *pingendi*, quam *scribendi* significationem habet. hinc γραφὴ modo pro *scriptura*, modo pro *pictura* accipitur apud Græcos. *Idem.*

1 Οὗτος

[1] Οὗτος ὁ [2] τὸ χρῆμα αὐστηρὸς, καὶ [3] κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ [4] σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν, ἐωθὼς [5] μυρία ὅσα [6] περὶ ἀρετῆς διεξιὼν, καὶ τὴν ἡδονὴν χαιρόντων κατηγορῶν, καὶ [7] τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν· [8] ἐπεὶ δὴ [9] λησαίμβροτος ἀφίκητο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς [10] μεγάλλῳ τῷ κύλικι

Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus, amictu modeſtus, mane mirum quam multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at ubi lotus ad cœnam venit, puerque ingentem illi calicem

1 Οὗτος] Perſonatam hujus Philoſophi ſanctimoniam porro deſcribit ab externo corporis habitu ſive cultu, qui frugalitatem & modeſtiam præ ſe ferebat. *Barl.*

2 Τὸ χρῆμα αὐστηρὸς] Heſych. dicitur ὁ καλῶς ἐσταλμένος, qui decenter ornatus eſt. Sic in Hermotimo philoſophos idem Lucianus inducit, κοσμίας βαδίζοντας καὶ ἀναζωσαμένους αὐστηρῶς, à στέλλω ſignificante *orno*, *inſtruo*. Idem.

3 Κόσμιος τὸ βάδισμα] Sic in Harmon. βαίνειν ἐν ῥυθμῷ. Dixit ad illud Petro. *Inceſſus tute compoſitus.* Sic in tractatu de Saltat. & in Demonact. vita. & antea. *Bourd.* Subintell. κατὰ præpoſitio. ſupra dixit: κοσμίως βαδίζων, in Sectis, *qui moderate & compoſito gradu incedit*, ut decet virum gravem & ſapientem. *Barl.*

4 Σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν] Qui frugalitatem pallio præferret. ἀναβολὴ pro *pallio* uſurpatur, ἀπὸ τῶν ἀναβαλλομένων, quod in utrumque humerum rejiceretur. Paulo ante dixit: ἀναβαλλόμενος αὐστηρῶς, in loco è Sectis allegato. Erat autem philoſophorum amictus à communi diverſus, magiſque ad modeſtiam compoſitus. *Idem.*

5 Μυρία ὅσα] Notanda elegans ſignificatio particulæ ὅσος, quæ adjectivo poſtpoſita vim habet adverbii λίαν. Sic Ariſtoph. in Pluto: ὄχλος ὅσος ἀθροίζεται ὅσος, id eſt, *turba ingens & conferta admodum.* hic θαυμαστικῶς exponitur: *mirum quam multa.* Idem.

6 Περὶ τ' ἀρετῆς] Stoicos præcipuè notat, qui de virtute multis diſceptabant, ſed eam moribus ſuis non exprimebant: in quos etiam invehitur Iuvenal. Sat. 2. *Idem.*

7 Τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν] Φιλοχρήματοι iſti philoſophi καὶ ῥυπαροὶ τῷ καρδίαν, nihil aliud in his dialogis laudant quam τὸ ὀλιγαρκές. Sic pag. ſeq. & paſſim, quibus tamen nihil uſquam ſatis. *Bourd.* Frugalitatem & animum paucis contentum ſignificat, quam virtutem miris item elogiis jactitabant οἱ ἀπὸ Στοᾶς, quibus tamen nihil uſquam erat ſatis. *Idem.*

8 Ἐπαιδὴ] Levitatem & temulentiam damnat in hoc philoſopho. *Idem.*

9 Λησαίμβροτος ἀφίκητο] Solebant veteres, priuſquam cœnarent, lotione uti, tum nitoris, tum valetudinis cauſſâ. Ariſtoteles, ut refert Athenæus lib. 5. ἀφεῖναί φησιν, ἄλυτον καὶ κονιορτῷ ὑπεῖναι πλήρη πρὸς εἰς τὸ συμπόσιον, hoc eſt, *indecenter facere eum, qui illotus & pulveris plenus ad convivium acceſſerit.* Idem.

10 Μεγάλλῳ τῷ κύλικι] Sic Lapith. τῷ ζωροτέρῳ *amariore.* amabant calices amariores. μεγάλλω autem videtur eſſe κύλικος ὄνομα, ut apud Virg. 1. Æn. Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.* Neſcio quid Bourdelotio in mentem venerit, qui μεγάλλω hic nomen calicis eſſe putat, idque ſimili probare conatur ex lib. 1. Æneid. ubi *ſpumantem pateram* dixit poëta, non *ingentem*, quod ſciam. Quam hic μεγάλλω vocat κύλικα, *Neſtoreum ſcyphum* nominat Lucianus in ſect. ubi de philoſopho itidem loquitur temulento. ὁ διδάσκαλός σε ὁ βίλτις, ὃν ἐγὼ σκύφον Νεστόρειόν τινα καταφέρω αὐτῷ. Poculi iſtius vaſtitatem deſcribit Homerus Iliad. 13. *Idem.*

1 Σω-

ἀρέξειεν αὐτῷ, τῷ [1] ζωροτέρῳ ᾗ χαίρῃ μᾶλλον, καθάπερ τὸ Λήθης ὕδωρ ὀκπιών, σκωπτόπατα ἐπιδείκνυ τοῖς ἑωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, παραπαίζων ὥστε [2] Ἰκτῖνος τὰ ὄψα, ἢ τ πλησίον ἐγκωνιζόμενος, [4] καρύκης [5] τὸ ἡδύεσθαι ἀναπλεως, [6] κυνηδὸν ἐμφορούμενος, ἐπικεκυφὼς, καθάπερ [7] ἐν ταῖς λοπάσι τῷ ἀρετῷ δύρησιν ἐφεσθδκὼν, ἀκριβῶς [8] τὰ τρύβλια

cem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde ut Lethes aquam ebibens, matutinis illis sermonibus maximè contraria facit, dum milvi instar præripit obsonia, & proximum oppositio cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac si virtutem in patinis sese inventurum speret: dumque catinos indice digito

1 Ζωροτέρῳ ᾗ χαίρῃ] Scilicet πότῳ ἢ οἴνῳ. Sic ille apud Homer. Iliad. 1. ζωρότερον ᾗ κέρασσε, meracius misce. quem locum expressit Catullus: *Inger mi calices amariores.* Per calices amariores intelligit *meraciores*, vel *vetustioris vini*: Quod enim in vino aqueum est, tempus tandem consumit. Et notum illud Diphili: τὸ ὑδαρὲς ἅπαν, τοῦτ' ἔστι τῇ ψυχῇ κακόν, *quicquid aqua dilutum est, anima noxium est.* Hinc Veronensis poeta: *Abite lympha Vini pernicies.* Barl.

2 Ἰκτῖνος] Ingluviem, & voracitatem hujus pseudophilosophi designat, cum milvo ipsum comparat. Scribit Plinius lib. 10. *rapacissimam esse alitem semperque famelicam.* Vnde & ἅρπη dicitur ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, quod est, *rapere.* Impudentia simul & rapacitas hujus avis elucet in hoc gulone, qui ut solus potiatur obsonio, proxime assidentem cubito propellit, quod est παρεγκωνίζειν, ab ἀγκὼν, quo *cubitus* denotatur. Sic Martialis de superbo convivatore & importuno: *Cubitisque trudit hinc & inde convivas Effultus ostro sericisque pulvillis.* Idem.

3 Τὰ ὄψα] Interpretes *obsonia* vertunt. Sæpe tamen peculiariter eo nomine pisces intelligunt Græci, præsertim Attici, quod & imitantur Latini, Terentius & alii. Hinc ὀψοφάγοι sive *obsonivori* sunt, non qui carnibus supra modum delectantur, aut aliis eduliis, sed qui pisces ad insaniam usque appetunt. Glossæ: ὀψάριον, *piscis.* Vsus rationem dat Myrtilus apud Athen. initio lib. 7. Cum varia, inquit, obsoniorum sint genera, solus piscis id nomen obtinuit διὰ τὸν ἐξαίρετον ἡδονὴν, quod eximius sit cibus. *Idem.*

4 Καρύκης] Hominis ἀδηφαγέως pluribus amplificat. καρύκης, Condimenti genus erat, quod Galenus apud Hippocrat. exponit λύδιον ἔδεσμα ποικίλον, id est, Lydium edulium varium. Aristoph. interpres κοιλίαν interpretatur, ut ventrem fuisse significet exquisitioribus condimentis apparatum. Budæus simpliciter exponit *sorbitionem jusculi esculentioris.* Idem.

5 Τὸ ἡδύεσθαι ἀναπλεως] Vt in Lapith. & Merc. Cond. quod pag. 34. dixit ἐμφορεῖν. Bourd.

6 Κυνηδὸν] *Canis in morem.* Nihil enim cane gulosius, nihil impudentius, ἀναισχύντου animal sibique soli retinet, quod habet. nisi forte excipias canes Memphiticos, qui dicuntur rapinas in medium conferre & communiter vivere, si fides habenda Æliano. *Idem.*

7 Ἐν ταῖς λοπάσι τῷ ἀρετῷ] Festive. Simili ratione vinolentum deridet philosophum Lucianus in Hermot. ἀτεχνῶς γὰρ ἐν πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς καταχρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν, ὑπὸ τὴν τρύγα αὐτὴν, id est, *Nam plane in fundo doliis sub ipsa face mihi est visus Deus philosophiæ summum bonum abstrusisse.* Idem.

8 Τὰ τρύβλια] Generaliter pro catinis apud Aristoph. ubi tamen interpretantur τὸ τρύβλιον εἶδος ἀγγείου, ad Pac. ad Concio. aliter etiam Hesych. *Bourd.* Pro eodem in Gallo dixit: τὰ τρύβλια σφεληδχειν. Ejusmodi catinorum exterſores

sive

πρὸ [1] λιχανοῦ λάπασμήχων, ὡς μηδὲ ὀλίγον [2] ἕλκος μυτίλωτος καταλίποι· [3] μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸ πλακοῦντος ἥλιον, ἢ [4] τὸν σῦν μόνον ἢ ἄλλων λάβοι, ὅπως [5] λιχνείας καὶ ἐπλησίας ὄφελον. [6] μέθυσος, καὶ παροινικὸς οὐκ ἄχρις ᾠδῆς ἓ ὀρχησμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς πρόσεστι. [7] καὶ λόγοι πολλοὶ [8] ἐπὶ τῇ κύλικι, τότε δὴ καὶ μάλιστα

digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulii relinquat: semper querulus, quasi deteriorem partem acceperit, vel si totam placentam, aut suem solus omnium accipiat, qui quidem edacitatis, & insatiabilitatis est fructus, temulentus, vino insanus, non ad cantum modo, saltationemque, verùm ad convicium usque & iram. Adhæc multus inter pocula sermo: tum enim maxi-

sive linctores Eubulus Comicus scite appellat λοπαδαγχόνας vel λοπαδάγχας, id est, *gurgites* & *pernicies patinarum*. Barl.

1 Λιχανῶ] De indice digito, sive λιχανῷ, Casaub. ad Athe. c. 13. lib. 1. *Bourd.* Id est, digito indice, sic dicto, quod eum in obsonia immissum lingimus ad condimentum explorandum, ἀπὸ τῦ λείχειν, hoc est, à lingendo. Hesych. λιχανὸς ὁ μέσος τῶν δακτύλων τῦ χειρός. Sic locum emendo, in quo μέσος præpositio desideratur. *Barl.*

2 Τὸ μυτίλωτον] Τὸ μυτίλωτον, quod Atticum est pro μυσωτὸν, verso σ in τ. Hesychius & Aristophanis interpres ἐξώτειμμα esse dicunt διὰ σκορόδων, hoc est, *intritum ex allio*, adhibitis & aliis condimentis, nempe caseo, ovo, oleo, aceto, sic dictum, quod odor ejus esset μυσαρὸς, hoc est, *aversandus*. *Moretum* nonnulli interpretantur, quod ex Græco deductum, quasi *mosetum*, ut vult doctissimus Caninius. *Idem.*

3 Μεμψίμοιρος ἀεὶ] Querulum insuper & rixosum hominis ingenium pravosque mores indicat. *Idem.*

4 Τὸν σῦν] Porcellum intelligit saginatum, qui magnatum seu ditiorum mensis inferri solet, σιαλὸν σῦν appellat Homerus. *Idem.*

5 Λιχνείας] Hoc quid sit, satis apertè declarat Lucianus in avido isto liguritore, qui cum philosophus esset, ostendit se magis palato sapere, quam cerebro, & eruditiorem habere linguam, aut gulam, quam mentem. *Idem.*

6 Μέθυσος] Simpliciter *ebrium* significat, παροινικὸς *petulantem ex ebrietate.* Hinc Athenæus: τὸ παροινεῖν ἐκ τῦ μεθύειν γίνεσθαι. Cantus & saltationis quoque meminit, quæ Homerus vocat ἀναθήματα δαιτὸς, id est, *ornamenta convivii.* Odyss. 1. Saltatio etsi in conviviis veterum, ut res honesta, fuerit admissa, tamen cum vitiosa sint multa saltationum genera, certè philosophum minime decebat tripudiatio. Notum est illud Ciceronis pro Muræna: *Nemo saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.* Idem.

7 Καὶ] Τὸ ἄτοπον hominis ob oculos ponit, qui tunc maxime de temperantia & sobrietate disputat, cum helluatur, nihilque minus quam temperantiæ studet. *Idem.*

8 Ἐπὶ κύλικι] Id est, *inter calices*, ὅθεν ποτηρία dixit Theophrastus in charact. Prudenter Horatius lib. 2. Serm. Sat. 2.

Discite non inter lances mensasque nitentes,
Cum stupet insanis acies fulgoribus, & cum
Acclinis falsis animus meliora recusat:
Verum hic impransi mecum disquirite. cur hoc?
Dicam si potero. male verum examinat omnis
Corruptus judex. ——

περὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτα φησὶν ἤδη ὑπὸ μέθης ἀκράτου [1] πονήρως ἔχων, καὶ [2] ὑποτραυλίζων μελοῖος. [3] εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις. [4] καὶ τὸ τελευταῖον, ἁρμάμυροί τινες, [5] ἐκφέρουσιν αὐτὸν ἐκ δὲ συμποσίου τῆς [6] αὐλητρίδος ἀμφοτέραις [7] ἐπειλημμένον. πάλιν ἀλλὰ καὶ νήφων, οὐδενὶ τῶν πρωτείων ἀφίσταται εἰ μὴ, ψεύσματος ἕνεκα, ἢ θρασύτητος, ἢ φιλαργυρίας. ἀλλὰ καὶ γελάκων ἐστὶ πρῶτος, καὶ ἐπορκεῖ πρὸ χειροπληθείας, καὶ ἡ [8] γοητεία πρωηγεῖται,

maximè de temperantia, & sobrietate verba facit, idque cùm jam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Postremò sublatum illum de convivio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne sobrius quidem ulli primas partes cesserit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter assentatores primas tenet, pejerat promptissimè, anteit impostura, co-

Casaubonus ad Suetonii Augustum, *Aretalogos* dici ait ejusmodi philosophos, qui in conviviis lautiorum quæ frequentabant, de virtutibus & vitiis disceptabant. Seneca *circulatores philosophos* appellat. *Barl.*

1 Πονήρως ἔχων] Notant Grammatici vocabulum Πόνηρος, si de homine misero & afflicto dicatur, primam acuere. Si autem de improbo & malo, ultimam. hinc πονήρως ἔχειν de corpore dicitur male affecto. quod tamen ubique verum non est. *Idem.*

2 Ὑποτραυλίζων] Ψελλίζων καὶ μηδὲν ἴναδρον λαλῶν. Interp. Aristoph. ad Nub. *Bourd. Aliquantum balbutiens.* quod vel à natura est, ut in Alcibiade, cujus τραυλισμὸν deridet Aristophanes in Vespis: vel à nimio potu, ut Thrasycli nostro accidit, cujus ebritatem porro exaggerat, cum vomuisse eum dicit, quod cum, ut rem fœdissimam in Antonio exagitet Tullius, quando minus ferendum in philosopho, in virtutum doctore? qui *talia verbis Herculis invadit.* Barl.

3 Εἶτα ἔμετος] Idem Lapith. de his vomitibus copiosè alibi. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ τελευταῖον] Refert porro Timon, quomodo Thrasyclem è convivio perpotum efferre coacti fuerint, ut insanam hominis temulentiam magis ob oculos ponat. *Barl.*

5 Ἐκφέρουσιν αὐτὸν] Ciceroni est, *auferri de convivio.* Antiphanes Comicus, ἐκφέρεσθαι τῷ πότῳ pro eodem dixit. Notandus & hic elegans lusus in verbo ἐκφέρειν, quod ut de aliis rebus, ita & de funere usurpatur. Significat eum non secus ac cadaver de convivio elatum fuisse. Nihil enim fere distat ebrius à mortuo, qui terræ mandandus effertur. Virgilius de Græcis Trojam noctu clam occupantibus. *Invadunt urbem somno vinoque sepultam.* 2. Æneid. *Idem.*

6 Αὐλητρίδος] Notandum, Veteres olim in symposiis suis adhibuisse tibicinas, erantque ut plurimum fœminæ nundinati pudoris, ut ex Aristophane discimus. Tibiarum vero acroasma ut animum reficit, ita & perturbationes capitis mero incalecentis adjuvare creditur. Anacharsis aliquando interrogatus, *num in Scythia essent tibicinæ?* respondit: *ne vites quidem.* Eo significabat vir sapientissimus, quæ ad tibiam fiunt saltationes, reliquasque ejus generis voluptates è vinolentia nasci. Laërtius lib. 1. c. 9. *Idem.*

7 Ἐπειλημμένον ἀμφοτέραις] Supp. χερσί. præterit. Atticum verbi ὀπλαμένομαι, quod est, *apprehendo, innitor.* Festive dictum à Plauto in Pseudolo: *Magnum hoc vitium vino est, pedes captat primum: Lubricator dolosus est.* Idem.

8 Γοητεία] Hanc passim nugonibus istis exprobrat ut in Piscat. in Catapl. *Bourd.*

1 Πάν-

καὶ ἡ ἀναισχυντία παρομαρτεῖ. καὶ ὅλως [1] πάνσοφον τὸ χρῆμα, καὶ παντοδαπὸν ἀκριβῶς, καὶ ποικίλως ἀπτελές. οἰμώξῃ τοιαρῦν [2] σὺν εἰς μακρὸν, χρησὸς ὤν. [3] τί τοῦτο; παππᾶ, χρυσίον ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασυ. οὐκ τοῦτό, ὦ Τίμων, τοῖς πολλοῖς τοῦτις ἀφίγμαι. ὥστε [4] οἱ τὸ πλοῦτόν σε πεπηπότες, ἀργυρίε, καὶ χρυσίε, καὶ [5] δεῖπνον πολυτελῶν ἐλπίδι σωρδεδραμήκασι, πολλὰ τῶν κολακείαν [6] ἐπιδειξόμενοι σοὶ ἄνδρα, οἷόν σε [7] ἁπλοϊκὸν, καὶ [8] τῶν ὄντων κοινωνικόν. [9] οἶδα γὰρ ὡς [10] μάζα μὲν ἐμοὶ δεῖπνον

comitatur impudentia. In ſumma vir eſt omnifaria ſapientia cumulatus, omni ex parte exactus, varièque abſolutus. Quare licet ſit modeſtus, brevi ejulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thraſycles? *Thraſ.* Non hoc animo ad te venio; Timon, quo plerique iſti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conviviorum ſpe adducti concurrunt, multam aſſentationem exhibituri apud te, hominem ſimplicem, & de rebus ſuis facilè impertientem. Scis enim offam in cœnam mihi ſat eſſe,

1 Πάνσοφον τὸ χρῆμα] Virum deſignat omnigena ſapientia cumulatum, quem ὡς τῇ Φιλοσοφίᾳ πέντασθλον vocat Laërtius in Democrito. τὸ χρῆμα in admiratione ponitur & excellentiam quandam denotat, quæ per ſuperlativum commode à Latinis ſignificatur. Ita Xenoph. de Cyro: καταζάλλῃ τὴν ἔλαφον καλόντε χρῆμα καὶ μέγα, id eſt, *cervum jaculo ſternit longe pulcherrimum & maximum* Idem.

2 Οὐκ εἰς μακρὸν] *Brevi.* Bourd. Inepte Eraſmus: *non ejulabit clarius.* pro *non longo poſt tempore*, hoc eſt, brevi ejulabit, ὐκ εἰς μακρὸν χρόνον. Barl.

3 Τί. τοῦτο] Admirationis affectum exprimit Timon, cui Thraſycles reſpondet ſubdola iuſinuatione utens. *Idem.*

4 Οἱ τὸ πλοῦτον τεθηπότες] Avaros intelligit, & plebejos homines, quibus in admiratione ſunt opes. De his ita Iuvenalis: *Quî mirantur opes; qui nulla exempla beati Pauperis eſſe putant.* Idem.

5 Δεῖπνον πολυτελῶν] Paraſitos innuit, quos δειπνολόχας vocat Heſiodus, Latini *cœnipetas.* Idem.

6 Ἐπιδειξόμενοι] Eraſmus vertit, *deliniunt*: rectius Profeſſor Salmurienſis: *exhibituri.* de futuro enim ſermo eſt. *Idem.*

7 Ἁπλοϊκὸν] Sic vocat *virum ſimplicem*, εὐήθη, cui verba dare facillimum ſit: contra δίπλοῦν appellant Græci *virum duplicem* & *verſipellem*, quo nomine Vlyſſem inſignit Horatius Carm. lib. 1. Od. 6. *Idem.*

8 Τῶν ὄντων] Laudat Timonem à liberalitate. Liberalis enim hominis eſt, ut philoſophus docet, περὶ τὰ χρήματα εἶναι μεταδοτικόν. Vnde virum bonum Menander ſcite appellat κοινὸν ἀγαθὸν, hoc eſt, *commune quoddam bonum*, ut qui non uni aut alteri, ſed pluribus prodeſſe cupit. *Idem.*

9 Οἶδα] Frugalitatem & victus ſui tenuitatem, adeoque animi celſitudinem in contemnendis opibus philoſophice hic jactat Thraſycles, quo Timonem illaqueet incautum. *Idem.*

10 Μάζα] Pro quovis genere panis. tenuiorum cibus, unde mirum, Carionem, μάζαν accepiſſe pro delicatiori cibo. Fuere quidem μάζαι in deliciis ſed compoſitæ. Ariſtoph. Heſiod. Athen. Heſych. Suid. *Bourd.* Duplex erat maza apud Veteres. Vna quæ confici ſolebat ex farina, ſale, lacte vel oleo, quandoque etiam vino ſubigebatur, nec humanis ſolum uſibus dicata, ſed & Diis ſacra fuit. Altera ex farina, ſale & aqua tantum fiebat. ζυμνὸν ἄρτον appellant nonnulli, hoc eſt, auſterum panem. Galenus lib. de aliment. eam poſtponit pani

ἡμῶν, ὄψον ἢ ἥδιστον [1] θύμου, [2] ἢ κράδαμον, ἢ εἴ ποτε τρυφῶμεν [3] ὀλίγον τῶν ἁλῶν. ποτὸν δὲ ἢ [4] ἐγκάρυον· [5] ὁ δὲ τρίβων ἄτος, ἢς βλαῦ πορφυρίδος ἀμείνων. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ [6] ἥδιον πώποτε τῶν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων μοι δοκεῖ. [7] σὺ δὲ οὐτὲ χαίρειν [8] ἐπάλλω, esse, opsonium verò suaviſſimum, cepam, aut naſturtium, aut ſiquando lubeat epulari lautiùs, paulum ſalis: potum verò ex fonte novem fiſtulis ſcaturiente conſtare: tum hoc pallium quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me eſt in precio, quàm calculi qui ſunt in littoribus. Verùm tua ipſius gratia huc me contuli, ne

ordeaceo, multumque habere ait πτυρῶδες & κοπρῶδες. Nomen accepit ἀπὸ τοῦ μυᾶσθαι, quod pinſendo ſubigatur, nihilque aliud eſt, quam farina conſperſa & ſubacta. Vnde & Latinum *maſſa*, verſo ζ in duplex ſſ. ut ὄρυζα, *obruſſa*. De poſteriori hoc panis genere loquitur Sophiſta, dum vili parvoque victu ſe contentum eſſe prædicat. *Barl.*

1 Θύμον] Male θυμὸν antea, qua loquendi formula paſſim utitur. *Bourd.* Viliſſimum plantæ genus. *cepam agreſtem* nonnulli interpretantur. herba eſt, ut medici tradunt, nec viſu, nec eſu commendabilis: acrimoniam tamen habet ad irritandam ὄρεξιν & edendi appetitionem. *Cepis* autem *veſci* dicitur, qui tenuiter & illote vivit, quod Heſiodus per *malvam* & *aſphodelum* ſignificavit in operib. *Barl.*

2 Ἢ κράδαμον] Dixi ad illud Petronii *Naſturcii ſuccum*. Bourd. Tradit Xenophon veteribus Perſis in pretio fuiſſe *naſturtium*, eoque obſonii loco uſos, lib. 1. ἀνὴρ Κῦρε παιδ. cujus rei cauſſam hanc fuiſſe putant nonnulli, quod herba illa vim habeat ὀπτικὴν τοῦ ὄρους, ἐκ τοῦ πυσμάτων. Apud Perſas autem, ut ex eodem diſcimus libro, turpe erat palam mejere, vel naſum mungere aut ſpuere. Hac item herba tenues & parci vitam utcunque ſuſtinebant. *Idem.*

3 Ὀλίγον τῶν ἁλῶν] Horat. 2. Serm. *Cum ſale panis Latrantem ſtomachum bene leniet.* Sali vis ineſt contra putredinem, cibiſque ſaporem conciliat: Vnde ἱερὸν ἅλας paſſim appellat Homerus, propter ſummam ejus neceſſitatem & utilitatem. Perſius: *Eſt tibi far modicum, & purum ſine labe ſalinum.* q. d. victus ſuffitiens. *Idem.*

4 Ἐγκάρυον] Fons Athenis qui ab aliis dicitur καλλιρρόη de quo interp. Ariſtoph. male apud Heſych. εἰνεάκρουνον dicitur. hac de re legendus Thucydides qui rem totam indicat. & Portus interp. *Bourd.* Nomen eſt fontis cujuſdam Athenis ſic dicti a novem fiſtulis, è quibus aqua ſaliebat. κρουνὸς enim *ſcatebra*. Heſychius πηγὴν eſſe ait, ὡὶ πρότερον Καλλιρρόη ὕδωρ. apud quem corrupte legitur ἐγκάρυον. Egregie in hanc ſententiam ſcripſit Varro de liberis educandis apud Nonium: *Vel maxime illic didici, & ſitienti videri aquam mulſum, & eſurienti panem cibarium, ſligineum: & exercitato ſomnum ſuavem.* Barl.

5 Ὁ δὲ τρίβων] *Pallium* commune erat Græcorum omnium geſtamen: ut *toga* Romanis. Tamen inter τρίβωνα philoſophorum, & elegantiorum in Græcia civium diſcrimen fuiſſe, Salmaſius oſtendit in Notis ſuis ad Pall. *Idem.*

6 Οὐδὲν πιώποτε] Fateor fuiſſe philoſophorum nonnullos, qui aurum & argentum contemſerint, adeoque in profluentem abjecerint, ut liberius philoſopharentur: ſed Thraſycles noſter ſub perſona vilipendere ſe ſimulat, quæ maxime appetebat. In tales recto olim pronunciavit Simonides: Etenim rogatus, *utra res eſſet optabilior, divitiæ, an ſapientia? dubito*, inquit, *ut qui videam ſapientes frequentare divitum fores.* eo innuens philoſophos pleroſque verbis quidem contemnere divitias, ſed re eas captare. quo tamen nomine reprehenditur à Platone lib. 6. de Republ. *Idem.*

ὡς μὴ ἀμφθείρῃ σε τὸ κάκιστον τῶν κτημάτων ἐπιβουλεύσαν κτῆμα ὁ πλοῦτος, ὁ πολλοῖς πολλάκις αἴτιος ἀηκέστων συμφορῶν γεγένηται. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μόλιστα ἂν εἰς τὴν θάλατταν ἐμβαλεῖς αὐτὸν, εἰδὲν ἀναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντα, καὶ τὴν φιλοσοφίας πλεῖστον ὁρῶν δυναμένην. μὴ μέντοι ἐς βάθος ὦ γαθὲ, ἀλλ' [1] ὅσον ἐς βυβῶνας ἐπιμβὰς ὀλίγῳ πρὸ τῆς κυματώδους γῆς, ἐμοῦ ὁρῶντος μόνου. [2] εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλῃ, σὺ ἄλλον τρόπον ἀμείνω κατὰ τάχος σκόρδησον αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας. [3] καὶ μηδ' ὁβολὸν αὐτῷ ἀνῆς, ἀμφιδέας ἅπασι τοῖς δεομένοις. ὧ μοι, [4] πέντε δράχμας. ὦ ὦ, μυᾶν. ὦ ὦ τάλαντον. εἰ δέ τις φιλόσοφος εἴη, [5] δίμοιρίαν, ἢ τριμοιρίαν φέρεσθαι δίκαιον. ἐμοὶ ὦ, καίτοι σὸν ἐμαυτῷ χαίρειν αὐτῷ, ἀλλ' ὅπως μεταδῷ τῶν ἑταίρων τοῖς δεομένοις, ἱκανὸν εἰ τοιοῦτον [6] τὸν πήχεων ἐπτωλήσας

ne te corrumpat pessima & infidiosissima possessio divitiarum, quippe quæ multis sæpenumero immedicabilium malorum causa extiterit. Etenim, si me audies, potissimum opes universas in mare projicies, ut pote non necessarias bono viro, quique Philosophiæ possit opes perspicere. Ne tamen in profundum, ô bone, sed fermè ad inguina usque ingressus, paulò ultra fluctuosum littus, me uno spectante. Sed si hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confestim ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuscunque opus est, huic quidem quinque drachmas, alii minam, alii talentum. Porrò siquis erit Philosophus, æquum est ut duplam, triplamve portionem ferat. Mihi autem, quamquam mea ipsius gratia non postulo, sed ut amicis siqui indigent, impertiam, sat erit, si peram

7 Σὲ ὦ αὐτῷ] Finem adventus sui non alium fuisse ait Thrasycles; quam ut Timonem in tanta rerum opulentia officii sui commonefaciat. *Barl.*

8 Ἐξαίλων] Id est, ἐξορθίλω, deque eo usurpatur qui sponte venit, non missus, quod veræ amicitiæ τεκμήριον esse docet Isocrates orat. ad demon. *Sic rectissimè*, inquit, *tractabis amicos, si non exspectes, dum te rogent, sed ultro, cum tempus postulat, eis opem feras.* Idem.

1 Ὅσον εἰς βυβῶνας] *Usque ad inguina seu pube tenus*, quo mox eas auferat. Est autem βυβὼν medicis *inguen ad femora summa*, ἐν βῦ particula intendente significationem, quod & ἴπων facit in aliis: & βῶ τὸ βαίνω, *incedo*, quod gressum juvare creditur. *Idem.*

2 Εἰ ὦ μὴ τοῦτο βούλῃ] Aliud consilium suggerit veterator, si forte prius illud non arrideat, nimirum ut opes suas viritim distribuat pro ratione personarum & indigentia singulorum. Philosophis tamen sibique imprimis cautum vult, quos æquum judicat duplam aut triplam portionem ferre. *Idem.*

3 Καὶ μηδ' ὁβολὸν αὐτῷ ἀνῇς] Καὶ μηδ' ὁβολὸν αὐτῷ ἀνῇς. αὐτῷ, αὐτόθι, nempe ἐν τῇ οἰκίᾳ, sive οἴκοι. Marc.

4 Πέντε δράχμας] Continebat drachma præsertim Attica sex obolos μνᾶ sive mina Attica, quæ diversa est à libra, valebat nostrate moneta decem & septem Caroleos cum dimidio, ut vult Iunius. *Barl.*

5 Δίμοιρίαν] *Duplam portionem.* Δίμοιρος in hæreditate dicitur, qui ex besse hæres est; τρίμοιρος, qui dodrantem accipit: ὁλόκληρος, qui ex asse hæres. Consulatur Budæi eruditissimus libellus de Asse. *Idem.*

6 Τὸν πήχεων] Hujus capacitatem festive innuit Thrasycles, cum eam vix

παρόχοις, ὑδὲ ὅλως δύο μεδίμνους χωρῶσαι αἰγινητικούς. [1] ὀλιγαρκῆ ἢ καὶ μέτριον χρὴ εἶναι τὸ φιλοσοφοῦντα, καὶ [2] μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. [3] Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου, ὦ Θρασύκλεις, ὥστε γὰρ τὴν πήραν εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τῷ κεφαλῷ ἐμπλήσω [4] κονδύλων, [5] ἐπιμετρήσας τῇ δικέλλῃ. [6] Θρασυ. [7] ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπὸ δ' ἀνδρὸς τοῦ ἐλευθέρα

peram hanc, ne duos quidem integros modios Ægineticos capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur convenit paucis esse contentum, nihilque ultra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus oppletebo, insuperque auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera civitate pulsa-

duos modios Ægineticos capere asserit. Continebat *medimnus* (quæ mensura erat aridorum) octo & quadraginta chœnicas, sive centum & octo libras teste Polluce. Fuit agricolis frequentior quam aliis ob magnitudinem. Ægineticus dicitur ab Ægina insula & urbe circa Peloponnesum, quæ maris aliquando imperium obtinuit, & bello Persico in navali certamine cum Athenienſibus de palma certavit, ut refert Strabo lib. 8. Vnde & de mercibus mensurisque Ægineticis crebra mentio apud Græcos scriptores. *Barl.*

1 Ὀλιγαρκῆ ἢ] Sobrietatem in philosopho commendat, & vitam paucis contentam. *Idem.*

2 Μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν] Proverbium est, *non ultra peram cogitare*, de quo Erasmus. Hinc discimus, cujusmodi esse debeat philosophorum vita, nempe frugalis, parca, & ab omni strepitu & ambitione remota, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus egisse legitur, unico contentus pallio, baculo quo canes abigeret, dolio velut domicilio utens, crudis item herbis & aqua simplici victitans. Ad quem cum accessisset Alexander Magnus, generosa oratione sic regem affatus dicitur: *Vter noſtrum*, inquit, *pluribus eget, ego qui ultra peram & baculum nihil desidero, an tu, qui patrio non contentus regno, tot periculis temet objicis, ut latius imperes, adeo ut vix totus terrarum orbis tua cupiditati videatur satis futurus? πήρα καὶ βάκτρον* philosophorum erant insignia, præsertim Cynicorum. *Idem.*

3 Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις] Approbat Timon sapiens philosophi dictum, sed perspectam habens ejus hypocrisin pro pera caput ipsi pugnis opplet. *Idem.*

4 Κονδύλων] Erasmus vertit *tubera*, ex consequenti, quod propriè est *κονδυλῶν*, à recto *κονδύλη*. At *κόνδυλος* pugnus est, unde *κονδυλίζειν*, *pugno ferire*, pro quo Attici dicunt *κονδύλους ἐμπίζειν*, vel *δὸν κόρυς πατέξαι*, à quo distat *ῥαπίζειν*, verbum sacris scriptoribus usitatum, propriequæ exponitur de ictu qui virga aut baculo seu fuste incutitur. *ῥοπὶς* enim *virga*, *bacillus*. Idem.

5 Ἐπιμετρεῖν] Est auctarii loco aliquid addere. Et jocosè subdit, *τῇ δικέλλῃ*, ut supra, *φιλοργυνήσταμαί σε τῇ δικέλλῃ*, per ironiam sarcasticam. *Idem.*

6 Θρ.] Exclamatio cum indignatione. *Idem.*

7 Ὦ δημοκρατία] Sic exclamat, quod Athenienſium regimen esset popularе, ubi libertatis potissimum ratio habetur. quanquam verius loquendo politia illa παρέκβασις quædam fuerit & labes Reipubl. nihilque aliud quam tyrannis multorum capitum. Vnde Demosthenes, cum iret in exilium, conversus ad Arcem sublatis manibus dixisse fertur: *O domina custos Minerva, cur tribus moleſtiſſimis beſtiis delectaris; noctua, dracone, & populo?* Erat enim populus Athenienſis velut

τῇ πάλῃ. Τί. τί ἀγανακτεῖς, ὦ Ζαθὲ Θρασύκλεις; μῶν [1] παρακέκρουσμαί σε; καὶ μὴν ἐπιβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτταρας. [2] ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας ὁμοῦ, καὶ Λάχης, καὶ Γνίφων, καὶ ὅλως, τὸ συμπαγὲς τῶν ὀμωξομένων. ὥστε τί οὐκ ἐπὶ τοῦτον τὸν πέτραν ταύτην ἀνελθὼν, τοῦτον μὲν ὀλίγον ἀναπαύω πάλαι πεπονηκῶτα, αὐτὸς δ' ὅτι πλείστους λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλάζω πόρρωθεν αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε, ὦ Τίμων. ἀπιμεν γάρ. Τί. ἀλλ' οὐκ ἀναμενεῖτε γε ὑμεῖς, οὐδὲ ἄνευ τραυμάτων.

samur. *Tim.* Quid ſtomacharis ô bone Thraſycles? num te defraudavi? Atqui menſuræ chœnices quatuor adjiciam. Sed quid hoc eſt? Complures ſimul adveniunt, Blepſias ille, & Laches, & Gniphon, in ſumma, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conſcendo, ac ligonem quidem jam dudum fatigatum, pauliſper interquieſcere ſino? At ipſe congeſtis plurimis ſaxis, procul in ipſos grandino? *Blap.* Nejace, Timon, abimus enim. *Tim.* At vos nec ſine ſanguine, nec ſine vulneribus abibitis.

velut intractabilis quædam bellua optimo cuique infeſta. *Noctuam* & *Draconem* hoc inſignibus habebat. *Barl.*

1 Παρακέκρουσμαι] Tranſlatum hoc verbum ab iis, qui in rebus appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellunt digito, ut in alteram partem vergat. Vnde παρακρουσπρίνικος apud doctiſſimum Grammaticum, qui chœnice aliquem decipit. Eſt autem *chœnix* menſura ſiccorum, ἡμερησίοις Alexarcho ſive *dimenſum diurnum*. *Sextarium* Gaza vertit, qui quatuor panes facit toto die ſufficientes uni viro, ut ad Ariſtop. Lyſiſtratam notat Florens Chriſtianus. Facete hic ad κονδύλους transfert Lucianus. *Idem.*

2 Ἀλλὰ τί τοῦτο] Timon abacto Thraſycle reliquos denſo agmine accurrentes ſycophantas & fumi venditores eo, quo decet, modo à ſe repellit. Atque ita colophonem imponit feſtiviſſimo huic dialogo Lucianus. Nos itidem hominis ferociam barbaroſque mores jam dudum pertæſi vela colligemus finemque commentationi noſtræ imponemus. Tu quiſquis es Lector, *ſi quis quoque noſtra Captus amore leget*, opellam hanc philologicam æqui bonique conſule, quam ut ego candidus impertior, ita tu ſi φιλόλογος es, benevolus ea utere ac fruere. *Idem.*

ΑΛΚΥΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

[1] *In hoc dialogo de poteſtate divina diſputat Socrates, quòd ſcilicet Deo poſſibilia ſunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum*

1 *In hoc dialogo*] Non eſt Luciani ſed Leontis Academici, ſi Antonio Mureto ſua ſtat fides Orat. 4. Luciani quidem prorſus non eſſe, tum dictio lenta & oſcitans, tum ſententiarum levitas, & argumentorum frigus, & deliriationes arguunt ſatis. *Mars.*

ctuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſſe enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quòd autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſive exemplo tempeſtatum quæ illius providentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem convertuntur. Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parvo, virum tantum & tam fortem fieri. Poſtremò ab effectis & vi naturæ, quæ cum Deo longe inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & objectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de transformatione illius narratur.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τίς ἡ φωνὴ προσέβαλεν ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πόρρωθεν ἀπὸ τῆς αἰγιαλῶν καὶ τῆς ἀκρας ἐκείνης; ὡς ἡδέα τοῖς ἀκροωμένοις. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῶον; ἄφωνα γὰρ δὴ τά γε κατὰ ὕδατος ἁλιπτώματα. Σω. Θαλαττία τις, ὦ Χαιρεφῶν, ὄρνις ἀλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. τοῦτο δὲ δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμύθολόγηται. φασὶ γυναῖκά ποτε ὄντα Αἰόλου τοῦ Ἑλληνος θυγατέρα, κυρέσιον ἄνδρα τὸν ἑαυτῆς πεθνεῶτα θρηνεῖν πόθῳ φιλίας, Κήυκα τὸν τραχίνιον, τὸν Ἐωσφόρου τοῦ Ἀστέρος, καλὸν κἀγαθὸν ἰδεῖν. εἶτα δὴ τοῦτον ἐρωθεῖσαν λάθρα πινα δυσμηνίαν βάλησιν, εἰς ὄρνιθος τρόπον τοῦτον πεπτεῶσαι τὸν πελάγη, ζητοῦσαν ἐκεῖνον, ἐπειδὴ πλαζομένη γῆν τοῦτ' οὐ πᾶσαν, οὐχ οἵά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαιρε. ἀλκυὼν τοῦτ' ἔστιν ὃ σὺ φῄς; ὁ πώποτε

CHÆREPHON.

Vjuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm jucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? [1] Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Halcyon, multum lugens & lachrymans: de qua jam olim homines [2] hanc fabulam commenti ſunt. Ajunt Æoli Græci filiam olim deſponſam, juvenem maritum, jugalis amicitiæ deſiderio proſequi, Ceycem Trachinium, Heoſphori Aſteris filii, pulchri patris pulchrum filium. Deinde divino quodam conſilio alitem factam, in morem avis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per univerſam terram vagata non potuit invenire. *Char.* Eſt verò halcyon hoc quod dicis? nuſquam antea

1 *Muta ſunt quæ in aquis*] Cauſam adfert Ariſtot. quòd his neque pulmo ſit, neque arteria neque guttur. *Cogn.*

2 *Hanc fabulam*] Hanc fabulam narrat Ovid. lib. 11. Metam. de Alcedoniis Varr. lib. 3. de ling. Lat. Plin. lib. 10. c. 32. *Idem.*

ωθόθεν ἠκηκόειν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ξένη τις τῷ ὄντι ωθοσέπεσε. γοῦν δὴ γὰρ ὡς ἀληθῶς τὸ ἦχον ἀφίησι τὸ ζῷον. πηλίκον δέ τι καὶ ἐστὶν, ὦ Σώκρατες; Σω. Οὐ μέγα· μεγάλω μέντοι Διὶ τιμὴν φέρει φιλανδρίαν εἴληφε ωαὶ θεῶν παιδί. ἐπὶ γὰρ τῇ τούτου νεοττείᾳ καὶ τὰς ἀλκυονίδας ωθοσαγορεύομεν ἡμέρας, ὁ κόσμου ἀγὼν, ἐν χειμῶνι μέσον διαφερούσας πάσης οὐδίας. ὧν ἐστι καὶ ἡ σήμερον πάντως μάλιστα. οὐχ ὁρᾷς ὡς αἴθρια μὲν τὰ ἄνωθεν, ἀκύμαντον δὲ, καὶ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος, ὅμοιον ὡς εἰπεῖν κατόπτρῳ; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνεται γὰρ ἀλκυονὶς ἡ σήμερον ὑπάρχειν ἡμέρα. καὶ χθὲς δὲ τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ ωθῶς θεῶν, πῷ ποτε χρὴ πειθῆναι τοῖς ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐξ ὀρνίθων γυναῖκές ποτε ἐγένοντο, ἢ ὄρνιθες ἀνθρώπων; ἔοικε γὰρ μᾶλλον ἀδύνατον φαίνεται πᾶν τὸ τοιοῦτον. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐοίκαμεν ἡμεῖς τῶν δυνατῶν τε καὶ ἀδυνάτων ἀμβλυωπεῖ τινες εἶναι κομψοτέρως. δοκιμάζομεν γὰρ δὴ καὶ δυνάμει ἀνθρωπίνῃ ἄγνωστον ὄσον, καὶ ἄπιστον, καὶ ἀόρατον. πολλὰ δὴ φαίνεται ἡμῖν καὶ τὰ οὐπόρων ἄπορα, καὶ τὰ ἐφικτῶν ἀνέφικτα. συχνὰ μὲν καὶ δι' ἀπειρίαν, συχνὰ δὲ καὶ δι' ἀπειροπόνηρον φρενῶν. τῷ ὄντι γὰρ νηπίῳ ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων, ἐπεὶτοι μικρὸς πάνυ καὶ νεοχλὸς ὁ βίος χρόνος πρὸς τὸ πάντα αἰῶνα. τί δ' ἄν, ὦ ἀγαθὲ, οἱ ἀγνοοῦντες τὰς τῶν θεῶν καὶ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τῶν τοιούτων; ἐώρακας, Χαιρεφῶν, τελέα vocem hanc audivi: sed tanquam revera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò sonum emittit illud animal. Quantum autem sit, dicito Socrates. *Soc.* Non magnum: magnum tamen à Diis honorem accipit, ob amorem quo virum est prosequuta. Nam quo tempore nidulatur & ovis incubat suis, dies quos vocant halcyonios, homines festivitate celebrant, media hyeme ab aliis serenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè est unus. Nonne vides ut serenum est cœlum, placidum & tranquillum omne pelagus, speculo, ut ita dicam simile? *Cher.* Rectè dicis. Omnino enim videtur hodiernus dies esse halcyonius: tum etiam hesternus talis erat. Sed per Deos, quomodo priscis hominibus habenda est fides, ex avibus mulieres, aut ex mulieribus aves factas esse? Hæc enim quavis alia re videtur magis impossibilis. *Soc.* O amice Chærephon de possibilibus & impossibilibus rebus prorsus hallucinantes judices esse videmur. Quippe rerum causas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec nosse, nec credere, nec cernere potest. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Revera enim omnis homo infans est, maximè verò senex, quoniam omne vitæ nostræ tempus est exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad universum ævum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum potestates ignorant, certi dicere possint? utrum quid possibile istorum sit an impossibile? Vidisti Chærephon, die abhinc ter-

τῶν ἡμέρων ὅσος ἦν ὁ χειμών; καὶ ἀνθυμοῦμαι γάρ τοι δεῖος ἐπέλθοι. καὶ πῶς ἀστραπὰς εἶδον καὶ βροντὰς, ἀνέμων τε ἐξαίσια μεγέθη; ὑπέλαβεν ἄν τις τῶν οἰκουμένην ἅπασαν καὶ δὴ συμπεσεῖσθαι. μετὰ μικρὸν δὲ θαυμασίη τις καταστάσις αὖθις ἐγένετο, καὶ διέμεινεν αὕτη γε ἕως δὴ νῦν. πότερον δὲ οἷόν μεῖζόν τι καὶ ἐρωδέστερον εἶναι, τοιαύτην αἰθρίην ἐξ ἐκείνης τῆς ἀνυποστάτου λαίλαπος καὶ πελαγέης μεταθεῖναι, καὶ εἰς γαλήνην ἀναγαγεῖν τὴν ἅπασαν κόσμον, ἢ γυναικὸς εἶδος μεταπλασθὲν εἰς ὄρνιθος πνοὴν ποιῆσαι; τὸ μὲν γὰρ τοιῆδε, καὶ τὰ παιδάρια τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλάττειν ἐπιστάμενα πηλὸν, ἢ κηρὸν, ὅταν λάβῃ ῥᾳδίως ὧν ἔχει αὐτὰ πολλάκις ὄγκον, μεταχημα-τίζει πολλὰς ἰδέας φύσεις. τῷ δαιμονίῳ δὴ μεγάλῳ καὶ συμβούλῳ ὑπερόχῳ ἔοικεν ὡς ἡμετέρας δυνάμεις, οὐχερῶς τυχὸν ἅπαντα τοιαῦτα, καὶ λεῖα. ἐπεὶ τὸ ὅλον ῥᾴονι πόσῳ τινὶ σοι δοκεῖς εἶναι μείζω, φράσαις ἄν; X. πῇ σὲ ἀνθρώπων, ὦ Σώκρατες, νοῆσαι δυνατὸν ἂν, ἢ ὀνομάσαι τι τούτων; ἀδὲ γὰ εἰπεῖν ἐφικτόν. Σ. ἀκεῖν δὴ θεωρεῖμεν ἀνθρώπων ὡς ἀληθὲς συμβαλλομένων μεγάλας πινὰς ὑπεροχὰς ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ ἀδυναμίας ὑπαρχούσας. ἡ γὰ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία, ὡς τὰ νήπια παντελῶς βρέφη, τὰ πεμπτεῖα ἐκ γίγνεται, ἢ δεκαετία, θαυμαστὴν ὅσην ἔχει τὴν διαφορὰν δυνάμεώς τε, καὶ ἀδυναμίας, ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς κατὰ τὸν βίον πράξεσι, [1] καὶ ὅσα διὰ τῶν τεχνῶν τούτων ἔστιν πολυμηχάνων, καὶ ὅσα διὰ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἐργάζονται. ταῦτα γὰ

tio, quanta tempestas sævierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruiturum. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc usque tempus perduravit. Vtrum igitur majus atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi universo talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in avis speciem traducere? Nam & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstantia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in potentiis, atque impotentiis contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à nativitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingenios as illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operantur. Perspicuum enim est, hæc

1 Καὶ ὅσα διὰ τῆδ τεχῶν] Καὶ ὅσα διὰ τῆν τεχῶν. Marc.

τοῖς νέοις ὡς ἂν εἶπον παιδίοις, ὀλίγ' εἰς νῦν ἐλθεῖν δυνατὸν φαίνεται. καὶ τὸ ἰσχύος ἢ τοῦ ἐνὸς ἀνδρὸς τελείαν τὸ μέγεθος, ἀμέτρητον ὅσον ἔχειν τὴν ὑπεροχὴν πρὸς σμικρά. μυρμήκιον γὰρ τὸ τοιοῦτον εἰς ἀνὴρ πάνυ πολλὰς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία παντελῶς, ἄπορος δήπου πάντων, καὶ ἀμήχανον ἐξαρχῆς ἀσχολεῖται τοῖς ἀνθρώποις ὑπὸ φύσιν. ὁπηνίκ' ἂν ἄνθρωπος ὡς ἔοικεν, ἀνθρώπου τοσούτου ἀφέρεται, τί νομίσομεν τὸ σύμπαν ὄργανον πρὸς ἡμετέρας δυνάμεις φανῆναι ἄν, τοῖς τὰ τοιαῦτα θεωρεῖν ἐφικνουμένοις; πιθανὸν δ' ἴσως δόξει πολλοῖς, ὅσον ἔχει τὸ μέγεθος ἡ κόσμου πρὸς τὸν Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, τηλικοῦτον καὶ τὸν δυνάμιν αὐτῆς, καὶ τὸν φρόνησιν, καὶ ἀφόνιαν, ἀνάλογον ἀφέρειν τὸ πρὸς ἡμᾶς ἀφεστώς. σοὶ μὲν δὴ καὶ ἐμοὶ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοιούτοις ὄντ, πολλ' ἄπ' ἀδυνάτου τὸ ἑτέροις πάνυ ῥᾳδίων. ἐπεὶ καὶ αὐλῆσαι τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνῶναι, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γραμματικὸν τρόπον, ἀδυνατώτερόν ἐστι πως, ἕως ἂν ὦσιν ἀνεπιστήμονες, ἢ ποιῆσαι γυναῖκας ἐξ ὀρνίθων, ἢ ὄρνιθας ἀπὸ γυναικῶν. ἡ δὲ φύσις ἐν κηρίῳ χεδὸν ἁπάντων ζῶον ἄπτερον, καὶ ἄπλεκτον, πόδας ὑποθεῖσα, καὶ περάσασα, ποικιλίας τε φαιδρύνασα πολλῆς, καὶ καλῆς, καὶ παντοδαπῆς χρωμάτων, μελίτταν σοφῷ ἀποδείξει τέκτονι μέλιτος ἐργάτην. ἔκ τε ὠῶν ἀφῶν, καὶ ἀψύχων πολλὰ ζῷα πλακοῦντι πλησίων τε, καὶ πιζῶν, καὶ

hæc pueris, ut dixi, ne in mentem quidem venire poſſe: & adultæ ætatis viri unius magnitudinem virium, immenſam ad illa præſtantiam obtinere. Siquidem horum multa millia unus vir facilè ſubigeret. Etenim pueritia in totum omnium expers eſt, ac ſub initium ipſo naturæ ductu, invalida homines conſequitur. Quando igitur homo homini, ut videtur, in tantum antecellit, quid putabimus univerſum cœlum noſtris viribus collatum apparituram iis qui hæc contemplando aſſequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis ſpeciem ſuperat, tanto & ipſius potentiam, ſapientiam, & cogitationem ſimiliter à ratione noſtra differre. Quare tibi, mihique, atque aliis noſtri ordinis hominibus pleriſque multa ſunt impoſſibilia, quæ aliis facillima. Quoniam & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut ſcribere illiteratis impoſſibilius eſt, dum neſcient, quàm mulieres ex avibus, aut aves ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipſa [1] in favo propemodum ſine pedibus atque alis animantem aſſimilans, ſuppoſitis pedibus, & adjectis alis, pulchraque & omnigena colorum varietate exornans, ſolertem apem, divini mellis opificem abſolvit, [2] Ex ovis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedeſtrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ divinis qui-

1 *In favo*] Apes intelligit quæ naſcuntur neque ex coitu, neque partu, ſed ex ſuavitate herbarum. Ariſtot. lib. 5. c. 21. de Animal. *Cogn.*

2 *Ex ovis autem*] De ovorum natura mirabili Ariſtot. loco cit. Rhodig. lib. 27. cap. 17. *Idem.*

εὐύδρων ζώων, ὡς λόγος, πτέρυγας ταῖν ἱερᾶϊς ἀϊδόνοιν μεγάλαι ἐφυσχρωμένην. τὰς ἂν ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας ὄσας, θνητοὶ καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ ὅτι τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, ἢ τ' ἂν ἓν σμικρὸν, ἢ πλείω σὺ διαπορῶντες, καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς συμβαινόντων παθῶν, οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν βεβαίως ὅτ' Ἀλκυόνων πέρι, ἢ ὅτ' ἀηδόνων. καλεῖν δ' μύθων, οἷον παρέδοσαν πατέρες, τοιοῦτο καὶ παισὶν ἐμοῖς, ὦ ὄρνι θρήνων μελῳδέ, προφέρουσα τὰ σῶν ὕμνων πέρι. καί σε τὰ δύσερα καὶ φίλανδρον ἔρωτα πολλάκις ὑμνήσω, γυναιξί τ' ἐμοῖς, Ξανθίππῃ τε καὶ Μυρτοῖ λέγων τὰ τἄλλα, σφῷν δ', καὶ πρὸς οἵας ἔτυχες θεῶν. ἆρά γε καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον, ὦ Χαιρεφῶν; Χ. περὶ γὰρ Σώκρατες. καὶ ἃ νῦν σοὶ ἐρρήθη, διαλογίων ἔχει πρὸς προκλησιν πρὸς γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὁμιλίαν. Σ. ἐκεῖ ἀπαστασμοῖς τοῦ ἀλκυόνα, πρέπειν ἤδη πρὸς ἄστυ καιρὸς ἐκ Φαληρικοῦ. Χ. πάνυ μὲν οὖν ποιῶμεν ὅτι.

quibusdam, ut sermo est, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ sunt, nos qui mortales & parvi omnino sumus, & neque magna, neque etiam parva perspicere possumus, sed in pluribus hæsitamus quæ nobis accidunt, nihil certi seu de halcyonibus, seu de luscîniis dicere queamus. Præclaram verò hanc fabulam, qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ô avis lamentationum modulatrix, traditurus sum de tuis hymnis. Ac tuam cùm pietatem, tum amorem erga maritum, uxoribus meis [1] Xanthippæ, & Myrtoni sæpe celebrabo: cùm alia multa, tum in primis, quem à Diis honorem consecuta es, commemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Char.* Sic facere convenit, ô Socrates. Et quæ à te dicta sunt, exhortatione duplici ad æquabilem conversationem viros & uxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus est ut [2] è Phalerico ad urbem nos recipiamus. *Char.* Ita planè faciamus.

1 *Xanthippæ*] D. Hieronym. adversus Iovinian. *Cogn.*
2 *E Phalerico*] Portu Athenis, à quo Demetrius Phalerius dictus. *Idem.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η ΚΑΥΚΑΣΟΣ.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atque irridere voluisse. Occasionem autem sumpsit ex fabula Promethei, quem poëtæ fingunt, eo quòd Iovem in distributione carnium decepisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cœlo ignem surreptum terris intulisset, à Iove Cau-

Caucaſo alligatum, aquilamque immiſſam, quæ hepar illius carpendo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, cauſſam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus objectis purgare. Primùm de diſtributione carnium, per extenuationem, dicendo jocum fuiſſe convivalem, non fraudem, neque tantum ſupplicium mereri, ex adverſo priora ſua merita referendo. Secundo loco de plaſtice, ubi bifariam reſpondet, & ſuper eo, an homines in univerſum finxiſſe, Diis damnoſum fuerit, & ſuper modo & forma, oſtendens non modò nihil incommodi fictionem hominis attuliſſe Diis, verumetiam utilem & propè neceſſariam fuiſſe. Deinde & hac forma, ita ut Deos referrent facie, & rationis participes eſſent, neceſſe fuiſſe creari. Vltimò de furto ignis reſpondet, neque cæleſti igni quicquam ademptum eſſe, & ad officium Deorum pertinere, ut homines juvent: præſertim cùm ea re ipſe neque opus habeant, neque utantur, homines autem ſacrificando indigeant, & ad ipſorum Deorum miniſterium adhibeant. Occaſio apologiæ ſumitur ex eo, quòd cum Prometheus ſui miſereri Mercurium juberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

ΕΡΜΗΣ.

Μὲν Καύκασον, ὦ Ἥφαιστε, ὅτον, ᾧ τὸν ἄθλιον Τιτᾶνα τουτονὶ προσηλῶσαι δεήσει. περισκοπῶμεν δὴ ἤδη κρημνόν τινα ἐπιτήδειον, εἰ πρὸς τὸν χιόνα γυμνός ἐστιν, ὡς βεβαιότερον καθαπαγεὶς τὰ δεσμὰ, καὶ ὅτον ἅπασι φανῇς εἶναι κρημνώμενον. Ἥφαι. περισκοπῶμεν, ὦ Ἑρμῆ. ὅτε δὲ ταπεινὸν καὶ προσγειον ἐσαυρῶσαι χρὴ, ὡς μὴ ἐπαμυνεῖν αὐτῷ τὰ πλάσματα αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι, ὅτε μὲν κεῖ τὸ ἄκρον. ἀφανὴς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, κατὰ μέσον σύραττε πως ὑπὲρ τῆς φάραγγος [2] ἀνεσταυρώσω, σπασθεὶς τὼ χεῖρε ἀπὸ τουτωὶ

MERCVRIVS.

IN tibi Caucaſum, ô Vulcane, cui miſer hic Titan affigendus eſt. Iam itaque circumſpiciamus num qua ſit in præcipiti prærupta rupes commoda, nive nudata, cui firmiùs infigantur vincula, & unde hic ſuſpenſus fiat omnibus conſpicuus. *Vulcan.* Circunſpiciamus Mercuri. Neque enim humili in loco & terræ proximo eſt affigendus: ne homines figmentum ipſius opem ferant ipſi. Neque rurſus in ſublimi: nam iis qui ſunt in radice montis non appareret. Sed ſi ita tibi viſum fuerit, hîc in medio ſupra convallem, paſſis hinc atque illinc è regione manibus, cruci

1 Ὁ μὲν Καύκασος] Quid legerit Ottomarus Lucinius, hujus dialogi Interpres, non video, omnino aliud legiſſe ſtatuendum eſt. ſat monuiſſe. *Bourd.* Hujus montis deſcriptionem habes apud Arrian. in vita Alexandri lib. 3. *Cogn.*

2 Ἀνεσταυρώσω] *Crucifigatur*, inde Caucaſus dictus crux, monuit Lipſ. mact. de Cruce, σταύρος poſtea. *Bourd.*

1 Ἀνεσ-

πρὸς τὸ ἐναντίον. Ἑρ. εὖ λέγεις. [1] ἀπότομοί τε γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπρόσβατοι, πανταχόθεν ἠρέμα ἐπινενευκυῖαι. καὶ τῷ ποδὶ στενὴν ταύτην ὁ κρημνὸς ἔχει τὴν ἐπίβασιν, ὡς [2] ἀκροποδητί πως μόλις ἑστάναι. καὶ ὅλως ἐπικαιρότατος ὁ σταυρὸς ἂν γένοιτο. μὴ μέλλε οὖν ὦ Προμηθεῦ, ἀλλὰ ἀνάβαινε, καὶ πάρεχε σεαυτὸν καταπαγησόμενον πρὸς τὸ ὄρος. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γοῦν ὦ Ἥφαιστε, καὶ Ἑρμῆ, κατελεήσατέ με παρὰ τὴν ἀξίαν δυστυχοῦντα. Ἑρ. τοῦτ' ἔφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ κατελεήσατε, ἀντὶ σοῦ ἀνασκολοπισθῆναι αὐτίκα μάλα παρακούσαντας τοῦ ἐπιτάγματος. ἢ οὐχ ἱκανὸς εἶναί σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ ἄλλους ἂν χωρῆσαι δύο προσπατταλευθῆναι. ἀλλ' ὄρεγε τὴν δεξιάν. σὺ δὲ ὦ Ἥφαιστε, κατάκλειε, καὶ προσήλου, καὶ τὴν σφῦραν ἐρρωμένως κατάφερε. δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, κατειλήφθω εὖ μάλα καὶ αὐτή. εὖ ἔχει. καταπτήσεται δὲ ἤδη καὶ ὁ ἀετὸς ἀποκερῶν τὸ ἧπαρ, ὡς πάντα ἔχοις ἀντὶ τῆς καλῆς καὶ εὐμηχάνου πλαστικῆς. Προ. ὦ Κρόνε, καὶ Ἰαπετὲ, καὶ σὺ Γῆ μῆτερ, οἷα πέπονθα ὁ κακοδαίμων, οὐδὲν δεινὸν εἰργασμένος; Ἑρ. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω, ὦ Προμηθεῦ, ὃς πρῶτα μὲν τὴν νομὴν τῶν κρεῶν ἐγχειρισθεὶς, οὕτως ἄδικον ἐποιήσω, καὶ ἀπατηλὴν, ὡς αὐτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ὑπεξελέσθαι, τὸν Δία δὲ παραλογίσασθαι, [3] ὀστᾶ κα-

cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis: prærupta enim hîc undique sunt saxa, & inaccessa, sensim in declive vergentia: tamque angustum habet pedi aditum rupes ista, ut vix summis insistas pedibus. Hîc denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctêre, Promethee, sed ascende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos saltem Vulcane, & Mercuri, misereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Misereſcite ais ô Promethee: nimirum ut nos suo mandato immorigeros protinus in crucem tollat: an-non videtur tibi Caucasus satis idoneus ad duos alios palo affixos continendum? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clavum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene se res habet. jam nunc devolabit aquila tuum jecur depastura, ut pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioso quidvis reportes. *Prom.* ô Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, infœlix ego qui afficior pœnis, qui mali nihil commiserim? *Merc.* Nihil mali commisisti Promethee, qui primò quidem distribuendarum carnium obiens munus, tam improbè & vafrè te gessisti, ut partem opimam tibi subduxeris, & ossibus candido adipe

1 Ἀπότομοι] Ἀπόξυροι Angl. ut *exesi scopuli*, apud Senec. Hercule fur. *Bourd.*

2 Ἀκροποδητὶ μόλις ἑστάναι] Ἄττοντες. inde attæ qui inter ambulandum stare nesciunt. Casaub. ad Suet. Tiber. c. 1. tales sunt Medi, qui, ἐπὴν ἀποβῶσι τῶν ἵππων, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες, μόλις βαδίζουσι. Lucianus. Dial. Mort. In Mſ. legitur μόγις quod idem est. *Idem.*

3 Ὀστᾶ καλύψας ἀργέτι δημῷ] Item de Merc. Cond. habet autem accusationem omnem hanc ab Hesiod. 1. ἐργ. Idem.

1 He-

λύψας ἀργὰ δημοῖ; μίμνεμαι Ἡσιόδῳ τῇ Διΐ ἔτως εἰπόντος. ἔπειτα ὃ τὰς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, παναρχέταιρα ζῶα. καὶ μάλιστά γε τὰς γυναῖκας. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ τιμιώτατον κτῆμα τῶν θεῶν τὸ πῦρ κλέψας, καὶ τοῦτο ἔδωκας τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δεινὰ εἰργασμένος, φῂς μηδὲν ἀδικήσας δεδέσθαι; Προ. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, καὶ σὺ κατ' ἐμοῦ τὴν ποιητὴν [1] Ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, ὃς τὰ τοιαῦτα συφέρεις, ἐφ' οἷς ἔγωγε [3] τῆς ἐν πυθανείῳ σιτήσεως, εἰ τὰ δίκαια ἐμήνυσε, ἐπιμεμελήμην ἂν ἐμαυτοῦ. εἰ γὰρ σχολήσει, ἡδέως ἂν σοι καὶ δικαιολογησαίμην ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων. ὡς δείξαιμι ἄδικα ἐγκαλούμενα ἐμοὶ τὸν Δία. σὺ δ' ἴσως μοὶ λέγε, καὶ δικανικῶς, ἀπολογησάμενος ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς δικαίαν τὴν ψῆφον ἤνεγκε, ἀνεστραμμένος με πλησίον τῶν Καυκασίων τούτων πυλῶν, ἐπὶ τὸν Καυκάσου, οἴκτιστον θέαμα πᾶσι Σκύθαις. Ερ. ἔωλον μέν, ὦ Προμηθεῦ, τὴν ἔφεσιν ἀγωνίᾳ, καὶ ἐς ἡδὺν δέον. ὅμως σὺ ἐν λέγε. καὶ γὰρ ἄλλως ἀναμένειν ἀναγκαῖον, ἕως ἂν ὁ ἀετὸς κρέπῃ ἐπιμελησόμενός σου τοῦ ἥπατος. τὴν δὲ τοῦ μέσου δὴ ταύτην σχολὴν καλῶς ἂν εἴη ἔχον, εἰς ἀκρόασιν καὶ χρήσασθαι σοφιστικήν, οἷον εἰ σὺ παναρχέταιρον δὴ τοῖς λόγοις. Προ. ὥστερος ἂν, ὦ Ἑρμῆ, λέγε. καὶ ὅπως μὴ ὡς δεινότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ καθυφῇς τι τῶν δικαίων τοῦ πατρός. σὲ

adipe velatis Iovi impoſueris? Memini mehercle [1] Heſiodi qui ſic locutus eſt. Deinde homines verſutiſſimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxiſti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præſtantiſſimam poſſeſſionem furatus es, & hominibus dediſti. Cùm tot ſcelera perpetraveris, affirmas te inſontem vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, juxta poëtam, innocuum incuſare, qui talia mihi objicis, ob quæ, ſi pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me cenſuiſſem. Quare, ſi tibi vacat, libenter objecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonſtrarem injuſtam ſententiam à Iove contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quàm juris ſcientia, Iovis partes tuêre, & proba latum ab ipſo juſtum ſuffragium, quum me huic Caucaſo, prope Caſpias haſce portas, affigendum judicavit, ut miſerrimum Scythis omnibus fiam ſpectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iovis ſententia provocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantiſper eſt expectandum, dum aquila devolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea ſuppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eamque captioſam, cùm ſis in dicendo verſutiſſimus. *Prom.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide ut mihi quàm graviſſima crimina objicias, nec jus tui patris prodas. Tu verò

1 *Heſiodi*] In Theogonia. *Cogn.*

2 Ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι] Vt Dial. Mort. ex Homero. *Bourd.*

3 Τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως] A Platone in Apol. Socrat. εἰ ἦν δίκη μοι κατὰ τὸ δίκαιον τὴν ἀξίας παθεῖν αὐτῇ τιμᾶσθαι τὴν ἐν τῷ πρυτανείῳ σίτησιν. Tangit alibi. legend. Dionyſ. Halicar. lib. 5. *Idem.* Locus Athenis ſic dictus quaſi πυρᾶ ταμίειον. Cogn.

ὦ Ἥφαιστε, δικασὼ ποιῶμαι ἔγωγε. Ἥφαι. μὰ Δί', ἀλλὰ κατήγορον αὐτὶ δικασῶ ἴσθι με ἕξων. ὃς τὸ πῦρ ὑφελόμενός σοι, ψυχράν μοι τὴν κάμινον ἀπολέλοιπας. Προ. ἐκὼν διελόμενοι τὴν κατηγορίαν, σὺ μὲν περὶ τῆς κλοπῆς ἤδη συνείρε. ὁ Ἑρμῆς δὲ καὶ τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ τὴν κρεωνομίαν αἰτιάσεται, ἄμφω δὲ τεχνῖται, καὶ εἰπεῖν δεινοὶ ἑκάτερα εἶναι. Ἥφαι. ὁ Ἑρμῆς καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐρεῖ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγοις τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὴν κάμινον ἔχω τὰ πολλά. ὁ δὲ, ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ πῶ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηκεν αὐτός. Προμ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ποτε ᾠόμην καὶ περὶ τῆς κλοπῆς τὸν Ἑρμοῦ ἐθελῆσαι ἂν εἰπεῖν, οὐδὲ ὀνειδιεῖν μοι τὸ τοιοῦτο, ὁμοτέχνῳ ὄντι. τὴν μὲν ἀλλ' εἰ ἐκ τοιούτου, ὦ Μαίας παῖ, ὑφίστασαι, καιρὸς ἤδη προφέρειν τὴν κατηγορίαν. Ἑρ. πάνυ γοῦν, ὦ Προμηθεῦ, μακρῶν δεῖ λόγων, καὶ ἱκανῆς τινος ἀσκευῆς, ἐπὶ τὰ σοὶ πεπραγμένα. ἀχὶ δὲ ἀποχρῆ μόνα τὰ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν ἀδικημάτων. ὅτι ἐπιτραπέντι σοι μοιρᾶσαι τὰ κρέα, σαυτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ἐφύλαττες, ἐξηπάτησας δὲ τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, ἀδέον. καὶ τὸ πῦρ κλέψας παρ' ἡμῶν, ἐκόμισας παρ' αὐτούς. καί μοι δοκεῖς, ὦ βέλτιστε, μὴ σωιέναι ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις, πάνυ φιλανθρώπῳ δὲ Διὶ πεπιστευμένῳ. εἰ μὲν ἓν ἔξαρνοῦ εἰ μὴ εἰργάσω αὐτὰ, δεήσει καὶ διελέγχειν, καὶ ῥητόν τινα μακρὸν ἀποτείνειν. καὶ πειρῶ ὡς ἥκιστα μάλιστα ἐμφανίζειν τὴν ἀληθειαν. εἰ δὲ φῂς τοιαῦτα πεποιηκὼς τὴν νομὴν τῶν κρεῶν, καὶ τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους καινουργῆσαι, καὶ τὸ πῦρ κερὸ Vulcane judicem conſtituo. *Vulc.* Non per Iovem, ſed pro judice me accuſatorem habebis, tu qui ſurrepto igni gelidam officinam reliquiſti. *Prom.* Diviſa igitur actione, tu quidem de furto orationem connecte: Mercurius verò me hominum formationis, & carnium diſtributionis reum aget: videmini enim ambo periti artifices, & dicendi facultate præditi. *Vulc.* Mercurius meo nomine verba faciet. Ego enim ad judiciales diſſertationes non ſum comparatus: ſed de rebus quæ ad focum pertinent multa quidem dicere poſſim: at ille eſt diſſertus orator, qui hæc non perfunctoriè curavit. *Prom.* Nunquam putaſſem Mercurium voluiſſe de furto dicere, idque mihi exprobraturum fuiſſe eum qui eandem artem exerceat. Sed quoniam, ô Maiæ fili, hujuſmodi actionem aggrederis, jam tempeſtivum eſt accuſationem expedire. *Merc.* Longa profectò opus eſt oratione, multoque apparatu Promethee, ſi tua facinora velim inſectari. Neque enim ſola criminum capita recenſere ſatis eſt. Nimirum quòd commiſſo tibi diſtribuendarum carnium officio, portionem optimam tibi ſervaris, regique impoſueris: quodque homines, quibus nihil opus erat, efformaris. Denique quòd ſubductum nobis ignem ad illos tuleris: qua in re, vir optime, Iovis benignitatem expertus, non tamen eam intellexiſſe videris. At verò ſi hæc te admiſiſſe flagitia inficiaberis, longa oratione confutandus eris: mihique danda opera ut veritatem patefaciam. Sed ſi conceſſeris te carnes diſtribuiſſe, homines recens effinxiſſe, & ignem furatum

κεκλοφέναι, ἱκανῶς κατηγόρηταί μοι, καὶ μακρότερα οὐκ ἂν εἴποιμι. λῆρος γὰρ ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμη. εἰ μὲν καὶ ταῦτα λῆρος ἐστιν ἃ εἴρηκας, ὀψόμεθα μικρὸν ὕστερον. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπείπερ ἱκανὰ φὴς εἶναι τὰ κατηγορημένα, πειράσομαι ὡς ἂν οἷός τε ὦ, διαλύσασθαι τὰ ἐγκλήματα. καὶ πρῶτόν γε ἄκουσον τὰ περὶ τῶν κρεῶν. καίτοι νὴ τὸν οὐρανὸν, καὶ νῦν λέγων ταῦτα, αἰσχύνομαι ὑπὲρ τοῦ Διὸς, εἰ οὕτω μικρολόγος καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς διότι μικρὸν ὀστοῦν ἐν τῇ μερίδι εὗρεν, ἀνασκολοπισθησόμενον πέμπειν παλαιὸν οὕτω θεὸν, μήτε τῆς συμμαχίας μνημονεύσαντα, μήτε αὐτὸ τῆς ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὅ ἐστιν ἐννοήσαντα. καὶ [1] ὡς μειρακίου τὸ τοιοῦτον ὀργίζεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι τάς γε ἀπάτας, ὦ Ἑρμῆ, τὰς τοιαύτας συμποτικὰς οὔσας, οὐ χρὴ οἶμαι [2] ἀπομνημονεύειν. ἀλλ' εἰ καί τι ἡμάρτηται μεταξὺ εὐωχουμένων, παιδιὰν ἡγεῖσθαι, καὶ αὐτοῦ ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπεῖν τὴν ὀργήν. ἐς δὲ τὴν αὔριον ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἑωλόν τινα μῆνιν διαφυλάττειν, ἄπαγε, οὔτε θεοῖς πρέπον, οὔτε ἄλλως βασιλικόν. ἢν γοῦν ἀφέλῃ τις τῶν συμποσίων τὰς κομψείας ταύτας, ἀπάτην, καὶ σκώμματα, καὶ τὸ σιλλαίνειν, καὶ ἐπιγελᾶν, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ κόρος, καὶ σιωπὴ, σκυθρωπὰ καὶ ἀτερπῆ πράγματα, καὶ ἥκιστα συμποσίῳ πρέποντα. ὥστε ἐγὼ οὐδὲ μνημονεύσειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔτι ᾤμην τὸν Δία. οὐχ ὅπως καὶ τηλικαῦτα ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ πάνδεινα ἡγή-

tum esse, abundè tua crimina commemoravi: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, ut ais, adversum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Iove nunc dicere me pudet, eum adeò rixosum ac querulum esse, ut quoniam minutulum os in sua portione invenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miserit, immemor sanè auxilii à me accepti, nec perpendens cujus sit momenti caput hujus indignationis. Nemo enim non videt puerilem esse hanc excandescentiam & indignationem, quia majorem partem non accepit. Verùm hujusmodi convivalium fraudium, ut puto, meminisse non est æquum: quin siquid inter epulandum, delicti est commissum, pro joco ducere, ibique iram in convivio relinquere convenit. Absit autem ut quisquam odium in crastinum recondat, ac veteris injuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neque Deum neque regem decet in primis. Quare si è conviviis dempseris festivitates istas, fraudem, dicteria, sales, irrisionem, nihil superest præter temulentiam, satietatem, silentium, morosas & injucundas actiones, quæ convivio nullatenus conveniunt. Ideoque Iovem facti postridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam stomachaturum, seque gravissimam

1 Ὡς μειρακίου] Sic in Timon. & Toxare. *Bourd.*
2 Ἀπομνημονεύειν] Μισῶ μνάμονα συμπόταν. Id. in Lapith. *Idem.*

σαζ πεπαιδεῦσθαι, εἰ δικαίων τις μέρος, παιδίων τινὰ ἔπαιζε, πειράσομαι εἰ λέγω σοι τὸ βέλτιον ἐξεύρεῖν. πρὸς γ', ὦ Ἑρμῆ, τὸ χαλεπώτερον, μὴ τὸν ἐλάττω μοῖραν δεδωκέναι μηνύειν τῷ Διΐ, τὸν δ' ἄλλον ὑφηρεῖσθαι. τί δὴν λέγω τοῦτο ἐγκαλῶν, τὸ δ' ὅλον, τὴν γῆν τ' ἀσχοινίσθαι, καὶ διορυχὰς, καὶ σπορὰς, καὶ Καύκασον ὅλον ἐπιτροπεῦσαι, καὶ δεσμὰ καθαπίμπλειν, καὶ τὸ ἦπαρ σπᾶσθαι; ὅσα γὰρ μὴ πολλὰ τοιαῦτα κατηγορῆ δ' ἀγανακτῶν τὸν τῶν μικρῶν ψυχῶν, ἐξ ἀρχῆθεν καὶ γενέσεως, καὶ ὡς ὀργὴν δύσχερέσιν. ἢ τί ἀνεπιτήδειον ἔδοξεν ὅλον ἐᾶν ἀπολέσαι, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα [1] τοιαῦτα ἐργάζεται; καίτοι πόσῳ οἱ ἄνθρωποι δίκαιοι μᾶλλον ἀφεῖναι ἂν ἐδόκει τὰς τοιαύτας, ἢ εἴ τις ἦν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τὸ ὀργὴν ἐξαντεῖσαι τοῦ θεοῦ; ἀλλ' ὅμως σύγγνωμα ἴσως ἂν ἦν ὅσα πρὸς μαγείρου πεπόνθασιν, εἰ τὰ κρέα ἔψων, καθεὶς τὸν μόσχειον ζωμῷ [2] περιελιχμήσατο, ἢ ὀπτοῦντα τὰ κρέα κατέφαγεν, ἀλλὰ συγγνώμην ἔσχηκεν αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ πάνυ ὀργισθείη, ἢ κατάλυσιν ἐπιτάξειεν, ἢ καὶ κόρρης ἐπάταξεν, ἀπεσκολοπίσθη δ' ἂν δίκης παρ' ἑκάστης τῆς τηλικούτου ἕνεκα. καὶ σοὶ μὲν τῶν κρεῶν, τοσαῦτα, αἰσχρὸν μὲν καὶ μικρὰ ἀπολογεῖσθαι, πολὺ δ' αἰσχίω κατηγορεῖν ἐκείνου. περὶ δὲ τῆς πλαστικῆς, καὶ ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησα, κινδυνος ἤδη λέγειν. τοῦτο δ' ὦ Ἑρμῆ, διὰ σοῦ ἔχον τὴν κατηγορίαν, οὐκ οἶδα καὶ ὁ σοφώτερον αἰτιᾶσθαί με. πότερα, ὡς ἐδὲν ὅλως accusationem, cujusnam culpæ non satis compertum habeo. mam injuriam accepisse existimaturum, si cùm carnes distribuerem, ludere volùerim, experiendo num in delectu partium, præstantiorem dignosceret. Verùm Mercuri, rem pone graviorem, me nimirum minorem portionem Iovi non distribuisse, sed totum abstulisse. Nunquid ideo, quod ajunt, terræ cœlum permiscere par erat, & vincula & cruces, totumque Caucasum excogitare, & aquilas quæ jecur tondeant demittere? vide quæso annon hæc indignantem ipsum, pusilli, ignobilis, & in iram propensi animi coarguant. Ecquid, bone, integro privatus fecisset, quum ob pauculas carnes hæc agat? atqui homines quanto sunt in his æquiores, quos ad iram Diis acriores esse conveniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce mulctavit, quòd carnes elixans, immissum jusculo digitum visus sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellens deglutierit: sed veniam ipsis concedunt. Quòd si graviùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec ullum invenias, qui in crucem sublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ causæ defensio: sed turpior illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam contineat

Vtrum, quod nequaquam homines

1 Τοιαῦτα ἐργάζεται] Anglic. τηλικοῦτα ὀργίζεται. Bourd.

2 Περιελιχμήσατο] Scribe ἀπελιχμήσατο, ut in Anglic. Cod. & ita rescripseram. tangit coquos catillones, quorum supplicium flagella, crux, candens lamina. dissentit interpret. Martial. & Horat. *Idem.*

1 H 2

ἐχρῆν τὰς ἀνθρώπους γιγνέσθαι, ἀλλ' ἄμεινον ἦν ἀτρέμειν αὐτὰς γῆν ἄλλως ἔνδις ἀνεργάσαν, ἢ ὡς πεπλάσθαι μὲ ἐχρῆν, ἄλλον δέ τινα καὶ μὴ τοῦτον διεγνωκέναι τὸ πρόπον; ἐγὼ μὲν ὅμως ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐρῶ. καὶ πρῶτόν γε ὡς εὐδαιμία τοῖς θεοῖς ἀπὸ τούτου βλάβη γεγένηται, τὸ ἀνθρώπων ἐς τὸ βίον ἀφικέσθαι, πειράσομαι δεικνύειν. ἔπειτα δ' ὡς καὶ συμφέροντα καὶ ἀμείνω ταῦτα αὐτοῖς ἀφικται, ἢ εἰ ἐρήμους καὶ ἀπαράσκευον σωθῆναι τοῦ γένους. [a] ἴω τοίνυν πάλαι, ῥᾷον γὰρ οὕτω δῆλον ἂν γένοιτο. εἴ τι ἠδίκησα ἐγὼ μεθαρμόσασθαι, καὶ νεωτερίσας τὰ καλὰ τοὺς ἀνθρώπους, τὸ θεῖον μόνον καὶ τὸ ἐπουράνιον γένος. ἦ γάρ ἦν, ἄρρενόν τι καὶ ἄμορφον, ὕλαις ἄπασα, καὶ τοιαύταις ἀνημέροις λάσιον. ἔστι δ' βωμοὶ θεῶν, ἢ νεώς. πόθεν δὲ ἄγαλμα, ἢ ξόανον, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτο, οἷα πολλὰ νῦν ἀπανθεῖν χρὴ φαίνεται μὴ πᾶσης ἐπιμελείας πρώμματα; ἐγὼ μὲν γάρ τι προβουλεύω εἰς τὸ κοινόν, καὶ σκοπῶ ὅπως αὔξηθήσεται μὲ τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τάλλα πάντα ἐς κόσμον, καὶ κάλλος, συνέσεσι ὡς ἀμείνων εἴη, ὀλίγον ὅσον δὲ πλὴν λαβόντα, ζῶα τινὰ συχήσαντα, καὶ ἀναπλάσαι, τὰς μορφὰς μὲ ἡμῖν αὐτοῖς προεστοιμάσαι. καὶ γὰρ οἰόμην τι ὠμὸν τῷ θείῳ, μὴ ὂν δὲ ἀμείνω ἢ ἐξέπεσεν γιγνόμενον, διδαιμονέστερον ἀποφαίνειν αὐτό. ἐνητὸν μὲν τοι αὐτὸ εἶναι. ἀθανάτων δ' ἄλλως, καὶ σωτικῶν, καὶ βελτίονος

mines fieri oportebat, ſed ſatius erat eos terræ rudis inſtar non moveri? an verò quòd eos efformari quidem oportuerit, ſed aliam ab ea quam induxi inducendam fuiſſe formam judicarit? Equidem de utroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepiſſe hinc, quòd homines in vitam adducti ſint, demonſtrare conabor. Deinde etiam, longè magis in utilitatem & commodum ipſis id vertere, quam ſi deſerta, & hominibus deſtituta terra permanſiſſet. Erat igitur olim (Sic enim faciliùs palàm fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renovatione) ſolum divinum, & cœleſte genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota ſylvis iiſque ſqualidis hirta horreſcebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Vnde autem ſtatua aut ſimulachrum, aut alia id genus, qualia multa undiquaque omni ſtudio coli conſtat? Ego verò, cùm ſemper aliquid in commune bonum conſilio provideam, ac diſpiciam quomodo res Deorum augeri poſſint, aliaque omnia decoris & venuſtatis incrementum capere. Nihil ſatius eſſe animum induxi, quàm ſi puſillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Diis eſſent aſſimilia. Illud enim naturæ divinæ deeſſe putabam, quòd nihil eſſet ipſi oppoſitum, ex cujus collatione facta diſquiſitione, eam beatiorem eſſe conſtaret: veluti modò, ſi numen cum homine conferas qui mortalis eſt, quanquam ingenio, prudentia, & rerum optimarum notitia plurimum pollet. Qua-

a Ἴω τοίνυν πάλαι] Ὡς ἦν τοίνυν πάλαι, patet infra in hoc dial. *Marc.*

μὶ θανάσιμον. καὶ δὴ καὶ τὰ ποιητικὰ λόγου, γαῖαν ὕδατι φύρας, καὶ ἐμμελάξας, ἀνέπλασα τὰς ἀνθρώπους. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν ξυλλαμβανόμενος συνεπιβαλέσθαι μοι τοῦ ἔργου. ταῦτ' ἐστὶν ἃ μεγάλα ἐγὼ τοὺς Διὸς ἠδίκηκα. καὶ τὸ ζημίωμα ὁρᾷς πηλίνου, εἰ καὶ πηλοῦ ζῶα πεποίηκα, καὶ τὸ τοὺς ἀκινήτους, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, ἧττον θεοί εἰσιν οἱ θεοί, διότι καὶ ἐπὶ γῆς θνητὰ ζῶα τινὰ γεγόνη). ἀτὰρ οὐδὲ ἀγαπακτεῖ ὁ Ζεὺς ὅσα ἐλαττωμένων τῶν θεῶν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων γένεσις. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δέδιε, μὴ καὶ ἄλλοι ἀνίστανται ἐπ' αὐτῶν βουλόμενοι, καὶ πόλεμον ἐξενέγκωσι ἐπὶ τοὺς θεούς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲ δὴ ἠδίκηθε ἐμοῦ, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῶν ἐμῶν ἔργων, δῆλον. ἢ σὺ δείξον τι καὶ ἐν τῷ μικροτάτῳ, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ δίκαια ἔσομαι πεπονθὼς ὑπὸ ὑμῶν. ὅτι δ' ἐμοὶ χρήσιμα ταῦτα γεγένη) τοῖς θεοῖς, ὅτως ἂν μέλλοις, εἰ ἐπιβλέψειας τῇ γῇ ἔτι αὐχμηρᾷ καὶ ἄκαρπον οὖσαν, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις διακεκοσμημένην, καὶ τὴν θάλατταν πλεομένην, καὶ τὰς νήσους κατοικουμένας, ἁπανταχοῦ δ' βωμοὺς, καὶ θυσίας, καὶ νεώς, καὶ πανηγύρεις. μεστὴ δ' Διὸς πᾶσα μὲν ἀγυιὰ, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγορά. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐμοῦντος μόνου κτῆμα τοῦτο ἐπλασάμην, ἐπλεονέκτουν ἂν τὴν χρῆσιν. νῦν δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων, πέπεικα ὑμῖν αὐτοῖς. μᾶλλον δ' Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ οὗ δ', ὦ Ἑρμῆ, νεὼς ἰδεῖν ἁπανταχοῦ ἔστι. Προμηθέως δ', εὐδιμῶς. ὁρᾷς

Quare [1] juxta poëtæ dictum, Terra cum aqua pinſita & ſubacta homines efformavi, Minervam precatus ut opus mecum aggrederetur. Hæc ſunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta ſit mulcta vides, eo quòd ex luto animantia fabricavi, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dii minùs ſunt Dii, quoniam mortalia quædam animantia in terris nata ſunt. Sic enim ſtomachari videtur Iupiter: ac ſi viliores Dii ex hominum procreatione ſint redditi, niſi fortè hoc veretur ne defectionem moliantur homines, & ut olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meiſque operibus nulla injuria læſos. Aut tu vel minimum quid profer, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Diis accedat utilitas, ita comperies, ſi inſpexeris quàm non amplius ſqualida ac deformis ſit terra, ſed urbibus, agricultura, & mitibus plantis exornata, ut jam mare navigetur, inſulæ incolantur, undique aræ, victimæ, templa, feſtivitates ſtatuantur: adeò ut viæ paſſim, & hominum conciones Iovis ſint omnes plenæ. Nam ſi mihi ſoli poſſeſſionem hanc comparaſſem, plus utilitatis caperem. jam verò ut communi bono conſulerem, vobis ipſis homines compoſui. Hinc & Iovi, & Apollini, tibi quoque Mercuri ſacra delubra ubique videre eſt: verùm Prometheo, nullibi. Vides ut rei privatæ

1 *Iuxta poëta dictum*] Æſchylum intelligit. *Cogn.*

2 Μὴ δ' ἔτι ἀνίστανται ἐπ' αὐτῶν βουλόμενοι] Μὴ δ' ἔτι ἀνίστανται ἐπ' αὐτῶν. *Marc.*

ἔσπως τὰμαυτῆ μέλει σκοπῶ, τὰ ἡμέτερα δ' προσφορὰ δίδωμι, καὶ ἐλάττω ποιῶ; τίφ δέ μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τόδε. σύνοισον εἴ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφότερον ἢ κτῆμα, ἢ πώλημα, ὃ μηδεὶς ὄψεται, μὴ δ' ἐπαινέσῃ· ὁμοίως ἡδὺ καὶ πρέπον ἔσεσθαι τῷ ἔχοντι. ὡς δή τι τῶν ἐφῶ, ὅτι μὴ χαιρόμενον τὸ ἀνθρώπειον, ἀμφότερον σωίζεσθαι τὸ κάλλος εἶναι τὸ ὅλον. καὶ πλεῖόν τινα πλουτήσειν ἐμέλλομεν, εἴπερ ἄλλοτινὸς ἠσθόμεθα, εἴπερ ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως τίμιον. εἰδὲ δὴ ἂν εἴχομεν ὡς ἕ, τί ἔλαττον ἀφελοῦμεν αὐτόν. εἰσὶ δ' ἂν σωίζεσθαι κάλλος δύσμορφοι, καὶ οὐ ὁρῶντες ἀμοίρους τὸ ἡμετέρων τινές. εἴπω γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα δείκνυσθαι ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ παρεμετροῖτο. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δόξαν, ἀνεστεφανώκατέ με, καὶ ταύτῃ μοι τὴν ἀμοιβὴν ἀπεδεδώκατε τοῦ βουλεύματος. ἀλλὰ κακῶς ἔρρειν τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, καὶ μοι χεύσῃσι, καὶ πολεμοῦσι, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ πατράσιν ἐπιβουλεύσασι. παρ' ἡμῖν γὰρ οὐχὶ πολλὰ τούτων ἀφθονία; καὶ ἐ διὰ τοῦτο αἰτιάσαιτ' ἄν τις τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἡμῶν σωιεῖσθαι; ἐπὶ δὲ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμῶν ἔχειν ἐργάσιμα ἐπιμελουμένοις αὐτῶν. ἡμῖν γε τοῦτο καὶ ὁ νομοὺς ἀχθέσθω, ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλην, διό τι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. [1] καὶ εἰ τούτῳ γε ἐρῳῶδες τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἡ φρονοῦσ' οὐκ ἀτερπὲς ἔχοιτό τινα λάβρειδιν. τί γὰρ ἂν ἐπράπομεν, οὐκ ἔστιν τὰμαυτῆ μέλει σκοπῶ, τὰ ἡμέτερα δ' προσφορὰ δίδωμι, καὶ ἐλάττω ποιῶ; τίφ δέ μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τόδε. σύνοισον εἴ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφότερον ἢ κτῆμα, ἢ πώλημα, ὃ μηδεὶς ὄψεται, μὴ δ' ἐπαινέσῃ· ὁμοίως ἡδὺ καὶ πρέπον ἔσεσθαι τῷ ἔχοντι. ὡς δή τι τῶν ἐφῶ, ὅτι μὴ χαιρόμενον τὸ ἀνθρώπειον, ἀμφότερον σωίζεσθαι τὸ κάλλος εἶναι τὸ ὅλον. καὶ πλεῖόν τινα πλουτήσειν ἐμέλλομεν, εἴπερ ἄλλοτινὸς ἠσθόμεθα, εἴπερ ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως τίμιον. εἰδὲ δὴ ἂν εἴχομεν ὡς ἕ, τί ἔλαττον ἀφελοῦμεν αὐτόν. εἰσὶ δ' ἂν σωίζεσθαι κάλλος δύσμορφοι, καὶ οὐ ὁρῶντες ἀμοίρους τὸ ἡμετέρων τινές. εἴπω γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα δείκνυσθαι ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ παρεμετροῖτο. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δόξαν, ἀνεστεφανώκατέ με, καὶ ταύτῃ μοι τὴν ἀμοιβὴν ἀπεδεδώκατε τοῦ βουλεύματος. ἀλλὰ κακῶς ἔρρειν τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, καὶ μοι χεύσῃσι, καὶ πολεμοῦσι, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ πατράσιν ἐπιβουλεύσασι. παρ' ἡμῖν γὰρ οὐχὶ πολλὰ τούτων ἀφθονία; καὶ ἐ διὰ τοῦτο αἰτιάσαιτ' ἄν τις τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἡμῶν σωιεῖσθαι; ἐπὶ δὲ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμῶν ἔχειν ἐργάσιμα ἐπιμελουμένοις αὐτῶν. ἡμῖν γε τοῦτο καὶ ὁ νομοὺς ἀχθέσθω, ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλην, διό τι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. [1] καὶ εἰ τούτῳ γε ἐρῳῶδες τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἡ φρονοῦσ' οὐκ ἀτερπὲς ἔχοιτό τινα λάβρειδιν. τί γὰρ ἂν ἐπράπομεν, οὐκ

vatæ commoda ſpecto: rempverò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum ſine teſte, ſive illud ſit poſſeſſio, ſive opus, quod nemo intueatur, nemo laudet, æquè jucundum & delectabile futurum poſſidenti, atque quod teſtibus abundat? Quod ideo dixi, quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret, & divitias poſſideremus, quas ipſimet non tanti faceremus, ſi earum admiratione nemo caperetur. Neque enim quicquam deterioris extaret ſortis cum quo ipſas conferremus: nec intelligeremus quanta beatitudine fruamur, niſi quoſpiam noſtrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri poſſit, ſi cum parvo comparetur. At vos cùm mihi pro bene conſulto facinore honorem debeatis, cruci me affixiſtis, atque hujuſmodi gratiam pro commento rependiſtis. Verumenimvero, flagitioſi ſunt, inquis, inter ipſos, qui mœchantur, bella gerunt, ſorores connubio ſibi jungunt, parentibus inſidiantur. Quaſi verò apud nos hujuſmodi ſcelerum multitudo non vigeat? Num idcirco ullus cœlum & terram cuparit, quòd ex iis prognati ſumus? Quin & hoc forte dixeris, neceſſum eſſe ut eorum cura nobis faceſſat negotium. Ideo igitur gravetur paſtor qui gregem habeat, quòd ejus curam gerere ſibi neceſſe ſit. Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & hæc non inſuavis ſolicitudo quandam habet exercitationem. Nam quid faceremus, ſi nihil eſſet

1 Καὶ εἰ τούτῳ γε] Καὶ τοὶ τούτῳ γε. Marc.

ἔχοντες ὑπερφυᾶ μέρη; [1] Ἡργῦμεν ἂν, καὶ τὸ νέκταρ ἐπίνομεν, καὶ τὴν ἀμβροσίαν σὺν φορᾶμεθα, ἀδὲν ποιοῦντες. ὃ δ' μάλιστά με τυγχάνει, τοῦτ' ἐστίν. οἱ μεμφόμενοι τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ μᾶλιστα τὰς γυναικας, ὅμως ἐρῶσι αὐτῶν, καὶ ἡ Ἀφροδίτη κατιόντες, ἄρτι μὲν, ταῦροι, ἄρτι δ', σάτυροι, καὶ κύκνοι γίνονται, θεὸς ἐξ αὐτῶν ποιοῦντες ἀξιοῦντες. ἀλλ' ἐχρῆν ἴσως φησεις ἀνακαλεῖσθαι τὰς ἀνθρώπους, ἄλλον δέ τινα τρόπον, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν ὁμοίους. καὶ τί ἄλλο παραδείγμα τούτου ἄμεινον ἐπιζητήσομεν, ὃ πάντως κελεύει ἡμῖν ἐπιτάττει, ἢ ἀσωμάτους καὶ θεοειδεῖς ὄντας, καὶ ἄρρενα ἀπεργάζεσθαι τὸ ζῶον; καὶ πῶς ἂν ἡμεῖς ἔθυσαν, ἢ τίς ἄλλος ὑμῖν ἡμᾶς ἀπένειμεν, ἐχθροὶ τοιοῦτοι γιγνόμενοι; ἀλλ' ὑμεῖς ὅταν μὲ ὑμῖν τὰς ἑκατόμβας ἐπισπάσωσιν, σὺν ὀκνεῖτε κἂν ἐπὶ τὴν Ὠκεανὸν ἐλθεῖν δεῖ μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. τὰ μὲν οὖν τῶν πυρῶν ὑμῖν καὶ τῶν θυσιῶν αἴτιον, ἀνεσταυρώκατε. ἐφ' ἱκανὸν μὲν οὖν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοῦτο ἱκανά. ἤδη δ' εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸ πῦρ μέτειμι, καὶ τὸν ἑπόμενόν σου τούτῳ κλοπέα. ἔστι τοῦτο μοι δικαίωμα, μηδὲν ὀκνήσας. ἔθ' ὅτι ἡμεῖς ἐσμεν πυρὸς ἀπολωλεκάμεν, ἐξ ὅτου ἔστε παρ' ἀνθρώποις ἐσμεν; σὺ δὲν εἴποις. αὕτη γὰρ οἰκεία φύσις τυγχάνει ἐστὶ κτήματος, ἀδὲν τι ἔλαττον γίγνεται, εἰ καί τις ἄλλος αὐτοῦ μεταλάβοι. ὃ γὰρ δικαιοσύνη ἐναπαμέμφεται τοὺς φθόνους δὴ ἄντικρυς τὸ τοιοῦτο, ἀφ' ἑστ cui provideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in ocio degentes. Sed quod me maximè torquet, hoc est, quòd qui conquerimini homines à me fuisse formatos, in mulieres in primis invehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis descendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cycnorum specie assumpta, & ex ipsis Deas facere dignamini. Verùm oportebat, fortè dices, alio modo quàm ad nostri similitudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar isto melius, quod prorsus eximium noram, mihi proposuissem, nisi intelligentiæ expers, belluinum, & agreste animal fuisset componendum? & quomodo aut victimas Diis immolassent, aut alios honores vobis tribuissent, nisi sic facti fuissent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impigrè proficiscimini, & si vel ultra Oceanum ad inculpatos Æthiopas sit eundum: & me qui hujuscemodi honorum, & victimarum vobis sum author, crucifixistis. Et hæc de hominibus commemorasse satis est. Iam verò si videtur, ad ignem, probrosumque hoc furtum transeamus. Ac per Deos ad hoc fine mora mihi respondete: Num de igne quippiam amisimus, ex quo est apud homines? id minimè dixeris quando sic natura comparatum est, ut ignis nihilo fiat minor, etiam si quis cum alio communicet: non enim extinguitur accensa re quapiam. Quare manifesta est invidia, quempiam impedire quominus egentibus usum

1 Ἡργῦμεν] Sic in Timone. Hanc vocem interpretor alibi. Reliqua hujus Dialogi apud Homerum & dial. seq. cujus tamen finis alius videtur à fine hujus dialogi. *Bourd.*

ὃν μηδὲν ὑμεῖς ἠδικηθε, τῶν κωλύειν μεταδιδόναι τοῖς δεομένοις. καίτοι θεὺς γε ὄντας, ἀγαθοὺς χρὴ εἶναι, καὶ δυνατοὺς εἶναι, καὶ ἔξω φθόνου παντὸς ἑστάναι. ὅπερ εἰ καὶ τὸ πᾶν τοῦτο πῦρ ὀφειλόμενον κατεκόμισα εἰς τὴν γῆν, μηδὲν ὅλως σε αὐτῷ κωλύειν, ἢ μέγα ὑμᾶς ἠδίκουν. εἰδὲ γὸ ὑμεῖς δεῖσθε αὐτοῦ, μήτε ῥιγῶντες, μήτε ἕψοντες τὴν ἀμβροσίαν, μήτε φωτὸς ἐπιτυχόντες δεόμενοι. οἱ γὸ ἄνθρωποι καὶ εἰς τἆλλα μὲ ἀναγκαίως χρῶνται τῷ πυρὶ, μάλιστα δ' εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἔχειν κατοσᾶν ἀγυιὰς, καὶ δὴ λιβανωτὸν θυμιᾶν, καὶ τὰ μηρία καίειν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς μάλιστα χαίροντας τῷ κνισῇ, καὶ τὴν ὀσμὴν ταύτην ἡδίστην οἰομένους, ἐπόταν εἰς τὸ ἱερὸν ἡ κνίσα γένηται ἐλισσομένη περὶ καπνόν. σφοδρότατά τοίνυν ἡ μέμψις ἂν γένοιτο αὕτη τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιθυμίᾳ. ἀναμένω δ' ὅπως ἀχὴ καὶ τὸ ἦλιον κεκωλύκατε κωλῦσαι πεσεῖν αὐτούς. καίτοι πῦρ ἄτος ἐστὶ πολὺ θειότερόν τε, καὶ πυρωδέστερον. ἢ κἀκεῖνον αἰτιᾶσθε, ὡς ἀπολῶντα ἡμῶν τὸ κτῆμα. εἴρηκα. σφὼ καὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστε, εἴ τι μὴ καλῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ, διορθοῦσθε, καὶ διελέγχετε. κἀγὼ αὖθις ἀπολογήσομαι. Ερ. ἀ ῥᾴδιον, ὦ Προμηθεῦ, σοὶ ἔστω γέγηθαῖον σοφιστὴν ἀμείβεσθαι. πολὺ ἀλλὰ ἄνεσο, διότι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς τοῦτό σε ἐπήκουσε. οὐ γὸ οἶδα ὡς ἂν καὶ δέκα γύπας ἂν ἐπέσπασο τὰ ἔγκατα ἐξαιρήσοντας. ὅτι δεινῶς αὐτοῦ κατηγόρησας, ἀπολογοῦσθαι δοκῶν. σκόπει δὲ γε μὴ λάθω, πῶς μάντις ὤν, ἀ προεγίνωσκες ὅτω κολασθήσόμενος. Προ. ἠπιστάμην, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τοῦτο μὲν, καὶ ὅτι ἀ-

usum earum rerum impertiat, quas citra noxam concedere poteſtis. Atqui Deos omnes oportet eſſe bonos, bonorum largitores, & ab omni invidia alienos: quandoquidem, & ſi totum hunc ſuffuratus in terram detuliſſem, adeò ut nihil prorſus reliqui vobis feciſſem, non magnam injuriam intuliſſem. Neque enim apud vos ullo eſt in uſu, qui neque frigetis, neque ambroſiam coquitis, nec artificioſo lumine indigetis. At hominibus cùm ad alia ignis uſus eſt neceſſarius, tum maximè ad ſacrificia, quò poſſint compita nidore perfundere, thuris ſuffitus perficere, & pecudum coxas in aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hocque jucundiſſimum epulum exiſtimare, quando cum fumo voluptatus nidor ad cœlum pervenit. Quocirca noſtræ cupiditati plurimùm contraria fuerit hæc querimonia. Miror autem vos ſolem non impediviſſe quominus ipſis affulgeret: atqui hic illius ignis eſt divinior, magiſque micat: aut eum non reum feciſſe, ut pote qui bona veſtra dilapidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, ſiquid non rectè dictum videtur, corrigite, & arguite. tum rurſus pro me reſpondebo. *Merc.* Haud facile eſt Promethee cum tam generoſo oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audivit Iupiter. Nam ut probè ſcio, ſedecim vultures, tua viſcera depaſturos immiſiſſet: ita graviter ipſum accuſaſti dum tuam cauſam agere putabas. Sed illud utique miror, quomodo cùm ſis vates hujuſmodi pœnas te daturum non prænoveris. *Prom.* Hæc equidem ſcivi Mercuri: & ſcio fore ut à vincu-

πολυθήσομαι αὖθις εἶδα. καὶ ἤδη τις ὧν Θηβῶν ἀφίξεσθαι σὺς φίλῳ σὸν εἰς μακρὰν, καταξοῦσον ὃν φῄς ἐπιπτήσεσθαί μοι τὸ ἧπαρ. Ερ. εἰ γὰρ γένοιτο ὦ Προμηθεῦ, ταῦτα, καὶ ἐπιδυμῶ σε λελυμένον, καὶ κοινῇ σὺν ἡμῖν εὐωχούμενον. ἀ μὴ τοι καὶ κρεανομήσαντά γε. Προ. θαῤῥῶ. καὶ σωτευωχήσομαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσῃ με, σὸν οὐκ ἀντὶ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. τίνος ταύτης; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν. Προ. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ, τὸν Θέτιν; ἀλλ' οὐ χρὴ λέγειν. φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ὡς μισθὸς ἔσῃ, καὶ λύσῃ μοι ἀντὶ τῆς καταδίκης. Ερ. ἀλλὰ φύλαττε ὦ τίτας, εἰ τοῦτ' ἄμεινον. ἡμεῖς δ' ἀπίωμεν, ὦ Ἥφαιστε. καὶ γὰρ ἤδη πλησίον ὁ ἀετός. κατόμενε δὲ καρτερῶς. εἴη δέ γε ἤδη σοι τὸν Θηβαῖον ὃν φῄς τοξότην ἐπιφανῆναι, ὡς ταχύτατά σε ἀναστεμμένον ἀπὸ τῆς ὀρνέου.

lis liberer. Et nunc quidam amicus tuus Thebis adveniet brevi, ſagittis aquilam oppreſſurus quam in me devolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eveniant Promethee, te liberatum videam nobiſque convivam additum, ſed non diſtribuentem carnes. *Prom.* Bono ſis animo: & vobiſcum epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam ſit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Noviſti [1] Thetim Mercuri? At non eſt dicendum. Præſtat enim celare arcanum: ut mihi pro judicato ſit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id ſatius eſt, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, diſcedamus. Iam enim non longè abeſt aquila. Atque utinam Thebanus ille ſagittarius quem dicis, tibi jam exoriretur, ut te ab hujus alitis laniatu liberaret.

1 *Thetim*] Hoc etiam narratur in ſeq. dialogo, ſed copioſius à Servio ad 6. Eclog. *Cogn.*

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ | DEORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Dialogi qui ſequuntur, tam ſuperorum quàm inferorum Deorum, quaſi quandam ſylvam ac ſummam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æſchylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem uti breviores, ita argutiores quoque, ſiveres, ſive verba & compoſitionem ſpectes. Adeoque germanam illam Attica eloquentiæ feſtivitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantùm agere voluiſſe, ut Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, ſaltem mediocriter ſapientum atque doctorum unquam fuit, qui hujuſcemodi nugis ullam fidem adhiberet, aut

numen noſtris & humanis affectionibus obnoxium eſſe crederet? Verum illud quoque, ut (quod in Prometheo ipſe de ſe dicit,) Heroicam illam Dialogi perſonam & Tragicam gravitatem, Comico riſu temperaret. Et quia in omni genere ſcriptorum verſatum eſſe oportet eum, qui veram ac ſolidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem aſſequi cupit, quemadmodum ipſe infrà in Lexiphane præcipit, exiſtimo equidem etiam exempli, & exercitationis cauſſa ad hunc modum in hoc genere illum ſeſe exercuiſſe. Nam ut hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum feſtivitatem revocat. Interim tamen etiam ſeria obiter monet ac docet, ut in Cupidine, ubi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Calio multis verbis commemorat: Studioſos, puta, & literarum amantes nullis externis ac pravis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod idem & Theocritus de Muſis apertè dicit:

Nam quos aſpiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla venenoſæ lædunt hos pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ.

Λυσόν με ὦ Ζεῦ. δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα. Ζεύς. λύσω σε φημί, ὃν ἐχρῆν βαρυτέραις πέδαις ἔχεσθαι, καὶ τὸν Καύκασον ὅλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον, ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυπῶν μὴ μόνον χεῖρας τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύττεσθαι, αὐθ' ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ξῶα τὰς ἀνθρώπους ἔπλασας, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ τὰς γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲ γὰ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ διχομοιρίᾳ τῶν κρεῶν, οὐδὲ πιμελῆ κεκαλυμμένα μοι δεῖξαι, καὶ τὸν ἀμείνω τῶν μοιρῶν σεαυτῷ φυλάξαι, τί χρὴ λέγειν; Προ. ἐκεῖν ἐκαλῶ ἤδη τὸν δίκλω ὑποτίθημι, τοσοῦτον χρόνον τῇ Καυκάσου προσπλωμένῳ, τὰ κρίκιστα

PROMETHEI ET IOVIS.

PROM.

Solve me Iupiter: gravia enim jam paſſus ſum. *Iup.* Solvam te, quem oportebat graviores pedicas habentem, totumque Caucaſum capiti impoſitum, à ſedecim vulturibus non modò jecur tonderi, ſed & oculos effodi, eo quòd hujuſmodi nobis animalia, nimirum homines effinxiſti, ignemque es furatus, & mulieres fabricatus? [1] Nam quòd in diſtributione carnium, appoſitis oſſibus pinguedine obductis, & ſervata tibi optima portione, me decepiſti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne ſat magnas jam exolvi pœnas, [2] tantum tempus Caucaſo affixus, aquilam hepate nutriens, avium

1 *Nam quòd*] Copioſe hoc explicat Hyginus in Aſtronomico poëtico. *Edit.*

2 *Tantum tempus*] Æſchylus dicit in Prometheo, Prometheum aliquot annorum millia Caucaſo affixum fuiſſe. *Idem.*

ὀρνίων ἀπολώλαμεν ἀετὸν τρίφαν τὸ ἧπαρ; Z. οὐδὲ προσδοκήσειν τοῦτο, ὧν σε δεῖ παθεῖν. Προ. κἂν μέλῃ σοι ἀμείνω μοι λύσεις ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μέλλουσα πάντα ἀναγκαῖον. Z. καταφρίζῃ με, ὦ Προμηθεῦ. Προ. καὶ τί πλέον ἔξω; ἢ γὰρ ἀγνοήσεις αὖθις, ἔνθα ὁ Καύκασός ἐστιν, ἢ λαφύσεις δεσμῶν ἧττον τῶν ἐμῶν ἀλίσκωμαι. Z. εἰπὲ πρότερον ὃν τινα μισθὸν ἀπαίτησις ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄντα. Προ. ἵν' εἴπω σοι ἃ, τὰ βαδίζεις νῦν, ἀξιόπιστος ἴσομαί σοι, καὶ σὺ δεῖ τῶν ὑπολοίπων μοι τινὸς μέλῃ; Z. πῶς γὰρ οὔ; Προ. Θέτιδι τῇ Θέτιδι, σωφρονοῦμεν αὐτῇ. Z. τοῦτ' ἔγνως. τί δ' ἂν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δοκεῖς χαίρειν ἀληθῆς ἐρεῖν. Προ. μηδὲν, ὦ Ζεῦ, κοινωνήσῃς τῇ Νηρηίδι· ἐὰν γὰρ αὐτὴ κυοφορήσῃ ἐκ σοῦ, τὸ πεσεῖν ἴσον ἐργάσεταί σε, οἷα καὶ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον. Z. τοῦτο φῂς ἐκπεσεῖσθαί μου τῆς ἀρχῆς; Προ. μὴ γένοιτο, ὦ Ζεῦ. πάλιν τοιοῦτό τι ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Z. χαίρετω τοιγαροῦν ἡ Θέτις. σὺ δ', ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσίτω.

avium omnium miserrimè perituram. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solves Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup.* Decipis me Promethee. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis ubi sit Caucasus, nec tibi deerunt vincula, si dolo utens deprehendar. *Iup.* Dic priùs, quamnam mercedem nobis necessariam persolves. *Prom.* Si dixero quò nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* [1] Ad Thetim, cum ipsa rem habiturus. *Iup.* Hoc utique nosti. Quid præterea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnum, excipiet modo. *Iup.* Me-ne regno ais ejectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamen tale quid tibi minatur ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc solvat.

1 *Ad Thetim*] Ovid. 1. Met. Hoc vaticinium attribuit Prometheo, sed Lucianus videtur Æschyli & aliorum sequi sententiam. *Cogn.*

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΕΡΩΣ.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι. παιδίον γάρ εἰμι, κἀ ἔτι ἄφρων. Z. σὺ παιδίον, ὦ Ἔρως, ὃς [1] ἀρχαιότερος εἶ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ, ἢ

CVPIDINIS, ET IOVIS.

CVP.

At si quid etiam peccavi Iupiter, ignosce mihi: puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tu-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

1 Ἀρχαιότερος τοῦ Ἰαπετοῦ] Sic dial. Apoll. & Vulc. τοῦ Ἰαπετοῦ πρεσβύτερος. proverbialiter. *Beurd.*

1 Σὺ-

διὸν μὴ πώγωνα, μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, · Δῆ ταῦτα καὶ βρέφος ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γέρων καὶ πανοῦργος ὤν; Ερ. τί δὲ σε ἠδίκησα ὁ γέρων ὡς φῂς ἐγὼ, διότι με καὶ πεδῆσαι διενοῆ; Ζ. αὐτὰ, ὦ καταράτε, εἰ μικρὸν, ὃς ἐμοὶ μὲν ὕστατος σωτηρίας, ὥστε μηδὲν εἶναι ὃ μὴ ποιήσῃς με, [1] σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν, κύκνον, ἀστέρα. ἐμοῦ γὰρ ὅλως ἠθέλησας ἥπτωα ἐρασθῆναι ποιήσας. ἠδὲ σωφρονεῖν ἤνυσα γυναικὶ Δῆ σε μεμιγμένῳ. ἀλλά με δεῖ μαίνεσθαι ἐπ' αὐτῇς, καὶ κρύπτειν ἐμαυτόν. εἰ δὲ, τὰ μὲν ταῦρον, ἢ κύκνον φιλεῖσιν. ἐμὲ γὰρ οὐδὲν ἴσασιν, πλὴν ὅσοι ἐν ᾅδου. Ερ. εἰκότως. ὁ γὰρ φέρων, ὦ Ζεῦ, θνητοῖς ἴσος τῶν σοφῶν. Ζ. πῶς ἂν τὸν Ἀπόλλω ὁ Βρόγχος, καὶ ὁ Υάκινθος φιλεῖσιν; Ερ. ἀλλ' ἡ Δάφνη καὶκεῖνον ἔφυγε, καίτοι [2] κομήτην καὶ ἀγλαόκομον ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπίσωφρον εἶναι, μὴ ἐπίστευε τῷ αἰγίδα, μηδὲ τὸ κεφαυνοὶ φέρε, ἀλλ' ὡς ἥδιστον ποιῇ σε αὐτὸν, ἐκκατείρασθε [3] καθειμένῳ βοστρύχους, [4] τῇ μίτρᾳ τύτε ἀνειλημένῳ, πορφυρίδα ἔχε, ὑποδύτε χρυσίδας, ἐπ' αὐλῷ καὶ τυμπάνοις [5] εὔρυθμα βαῖνε, καὶ ὄψῃ ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν

quia nec barbam nec canos produxisti, ideo etiam infans putari cupis, senex & vetustus adeò cùm sis? *Cup.* Sed qua injuria atteci te, ego senex ille, ut tu ais, cur me vincire quoque cogitas? *Iup.* Considera, iceleste, an parva, qui me ita ludibrio habes, ut nihil sit quod me non effeceris, veluti Satyrum, taurum, aurum, cycnum, aquilam. At quæ me amaret, nullam planè fecisti, nec me uxori propter te gratiorem fuisse intellexi. Sed me præstigiis erga illas uti, ac me ipsum occultare oportet. Illæ verò vel taurum vel cycnum oiculantur: me verò si aspiciant, præ formidine moriuntur. *Cup.* Meritò. Neque enim Iupiter, cùm sint mortales, tuum aspectum ferunt. *Iup.* Quomodo igitur Apollinem Branchus ille, & Hyacinthus amant? *Cup.* At Daphne etiam fugiebat illum quamvis comatum & imberbem. Quòd si amabilis esse velis, ægidem ne concutias, neque fulmen geras, sed te quàm suavissimum effice, utrinque demisso capillo, eoque mitra revincto: vestem purpuream sume, crepidas auratas subliga, ad tibiam & ad tympana, composito gressu incede, & plures te sequentes videbis, quam

1 Σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν] Sic dial. Iun. & Lat. Inde Iupiter πολύμορφος. dial. Ven. & Cup. & in Vitarum Auct. & Dicaster. & locis innumeris hujus operis. *Bourd.*

2 Κομήτην] Iul. Poll. lib. 2. cap. de Tonsorib. Philost. Heroic. & lib. 1. Anthol. Apoll. Rhod. lib. 2. *Intonsus Deus* pro Apolline. Propert ecl. 11. lib. 3. Stat. de Coma Earini. Horat. atque illi χρυσοὶ βόστρυχοι. Ælian. ποικ. c. 21. lib. 1. Id. dial. Iun. & Lat. & Pseudom. hæc notissima. *Idem.*

3 Καθειμένῳ βοστρύχες] Sic post, βαθεῖ πώγωνα καθειμένον, dial. Iun, & Iov. & in Piscat. vide Brod. *Idem.*

4 Τῇ μίτρᾳ] Sic dial. Iun. & Iovis. Virg. 4. Æn. Senec. Herc. fur. μίτρα κοσμοῖ γυναικῶν. leg. dial. Iun. & Iov. Σκυμίτρης Long. lib. 1. *Idem.*

5 Εὔρυθμα βαῖνε] Vt antea. dixi alibi. *Idem.*

1 *Illam*

Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ἄπαγε. οὐκ ἂν δεξαίμην ἐπίφθονος εἶναι τοιούτῳ ἡδυόμενος. Ερ. ἄκων ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἐρᾷν θέλε, ῥᾴδιον γὰρ τοῦτό γε. Ζ. ἄκ, ἀλλ' ἐρᾶν μὲν, ἀπραγμονέστερον δ' αὐτῷ ἐπιτυγχάνειν. ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. | IOVIS ET MERCVRII.

Ζ Ε Υ Σ.

Τὴν Ἰναχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. οὐκ ἔτι παῖς ἐκείνη ἐστὶν, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. τερατῶδες τοῦτο. τὴ τροπῇ δ' ἐπηλλάγη; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλεν αὐτήν. ἀλλὰ καὶ καινὸν ἄλλο τι δεσπὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοὔνομα ἐπέστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. καταπέμψαντα εἰς τὴν Νέμειαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἐκεῖνον μὲ ἀπάκτεινον. τὴν δ' Ἰὼ ἄγε δὴ πλάγιος ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγών, Γῆν ποίησον. καὶ τολοιπὸν [1] ἔστω θεὸς τοῖς ἐκεῖ. καὶ τὸν Νεῖλον ἀναπέμπω, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπέμπω, καὶ [2] σωζέτω τοὺς πλέοντας.

I V P.

Pulchram [1] illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed juvenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutavit ipsam. Quinetiam novum aliud malum infœlici illi excogitavit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui juvencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Devolans. [2] in Nemeam sylvam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Ism facito. Cæterùm Dea illis esto. Nilumque attollat, & ventos immittat, & navigantes servet.

1 *Illam Inachi*] Sic in dial. Nothi & Zephyri. *Cogn.*
2 *In Nemeam sylvam*] Achaiæ inter Cleonas & Phliuntem. *Idem.*
3 Ἔστω θεὸς] Sic dial. Nothi & Zeph. *Bourd.*
4 Σωζέτω τοὺς πλέοντας] Sic dial. Apoll. & Merc. *Idem.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἄγε, ὦ Γανύμηδες, ἥκομεν γὰρ ἔνδον ἔχοντα, φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ὑακίνθῳ ῥάμφος ἀγκυλόν με ἥκοντα, καὶ ὅσῳ ὄνυχας ὀξεῖς, καὶ πτερὰ, οἷα ἐφαινόμην σοι πτηνὸς εἶναι δοκῶν. Γα. ἄνθρωπε, σὺ δὲ τίς ἄρα ἦσθα, πρὶν γενέσθαι μετεμφερὴς ἐμοὶ; ἦ ποιμένος; πῶς δὲ τὰ μὲν πτερὰ σοι ἐξέρρυηκε, σὺ δ' ἄλλο ἤδη ἀναπέφυκας; Ζ. ἀλλ' ὅτι ἄνθρωπος, ὃν ὁρᾷς, ὦ μειράκιον, ἔστι δίος. ὁ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν ὅδε εἰμὶ, πρὸς τὸ κριὸν ἀλλάξας ἐμαυτόν. Γα. Τί φῄς; σὺ γάρ ὁ Πὰν οὑτοσί; εἶπε πῶς [2] σύριγγα δὴ ἔχεις, ἢ δὲ κέρασθε, ἢ δὲ λάσιος εἶ τὰ σκέλη; Ζ. μόνον γὰρ σκαιὸν ἡγῇ θεόν; Γα. ναί. καὶ γοῦν μή γε αὐτῷ [3] ἔνορχιν πρόσθεν ἔτι [4] τὸ αὐτήλαιον ἄγοντες, ἔνθα θύσετε. σὺ δὲ ἀνθρωποειδής τις εἶναί μοι δοκεῖς. Ζ. εἰπέ μοι, Διὸς δὲ σὺ ἤκουσας ὄνομα, [5] ἢ δὲ βωμὸν εἶδες

IOVIS ET GANYMEDIS.

IVP.

Age Ganymides (pervenimus enim quò oportebat) osculare me jam, ut videas me roſtrum ad uncum non ampliùs habere, neque acutos ungues, neque alas, qualis apparebam quum volucris eſſe videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuiſti, ac devolans à medio ovili me rapuiſti? Quo pacto igitur illæ quidem alæ effluxerunt, tu verò jam alius appares? *Iup.* Sed neque homo, quem vides, adoleſcentule, neque aquila, ſed omnium rex Deorum ego ipſe ſum, qui me ipſum ad tempus ita transformavi. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At qui fit ut fiſtulam non habeas, neque cornua, nec ſis cruribus hirſutus? *Iup.* Solum-ne illum exiſtimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipſi ductum ad ſpeluncam coleatum hircum immolamus, quo loco ſtat ipſe. Tu verò plagiarius quiſpiam mihi videris eſſe. *Iup.* Dic mihi, Iovis nomen non audiſti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gar-

1 *Age*] Xenophon. in Sympoſ. *Cogn.*

2 Σύριγγα δὴ ἔχεις] Id dial. Pan. & Merc. in Bach. in Bis accuſ. Cætera ex Orpheo Hymno Panis. Longus lib. 2. Achill. Tat. lib. 7. *Board.*

3 Ἔνορχιν] Ex Theocr. qui ἐνόρχεα dixit. ex eo multa ſunt hujus dialogi. *Idem.*

4 Τὸ αὐτήλαιον] De hoc antro Dial. Pan. & Merc. & Bis accuſ. tangit Long. lib. 2. Ariſtoph. Achill. Tat. l. cit. *Idem.*

5 Οὐδὲ βωμὸν ὃν τοῦ Γαργάρου] Hujus aræ meminit Hoſter. Il. 9. Γάργαρα, ἔνθα ὁ τέμενος βωμός τε θυήεις. Idem.
Græci Iovem ὄμβριον venerati ſunt, ut teſtatur Strab. & Pauſa. & ὕσπιον, & Arrian. & Phrunutus. Latini pluvium. Tibull.
Arida nec pluvio ſupplicat herba Iovi. Cogn.

σὺ τὸ Γαρ γάρῳ ὃ ὑὸς ⟨ϙ⟩, καὶ βροντῶν ⟨ϙ⟩, καὶ ἀστραπὴς ποιῶν ⟨ϙ⟩; Γα. σὺ ὦ βέλτιστε, φῄς εἶναι, ὃς τοσοῦτον ἤδη χρόνον ἡμῶν τὸν πολὺν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖν ὑπεροράνιος λεγόμενος, ὁ ποιῶν τὸ ψόφος, ᾧ τὸ κεραυνὸν ὁ πατὴρ ἔδωκεν; εἶπε τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας ὦ βασιλεῦ τῶν θεῶν; τὰ δὲ σοβεῖσθε ἴσως οἱ λύκοι διηρπάκατε ἤδη, ἐρήμοις ἐπιπεσόντες. Ζ. ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν σοβάτων, ἀθανάτου γεγονόμενος, καὶ σὺ τοῦτο σωφρονοῦντος μετ' ἐμοῦ; Γα. τί λέγεις; οὐ γὰρ κατάξεις με ἤδη εἰς τὸν Ἴδην σήμερον; Ζ. ὑδαμῶς. ἐπεὶ κἀτὸν ἄετος εἷλεν ἀντὶ θεοῦ γεγονότος. Γα. ἐκεῖ ἐπιζητήσει με ὁ πατὴρ, καὶ ἀγανακτήσει μὴ δι' ἑσπέρας, καὶ πληγὰς ὕστερον λήψομαι, καταλιπὼν τὸ πρόβατον. Ζ. πῶς γὰρ σωθῇς ὄψεταί σε; Γα. μηδαμῶς. ποθῶ γὰρ ἤδη αὐτόν. εἰ δ' ἀπάξεις με, ὑπισχνοῦμαί σοι καὶ ἄλλον πρὸς αὐτὸν κριὸν πρύσειας λύτρα ὑπὲρ ἐμοῦ, ἔχοντ' ἐπὶ τῷ τριετεῖ τῷ μέγαν, ὃς ἡλίττει σοῦς τὸν νομόν. Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἁπλοϊκός. καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο, παῖς ἔτι. ἀλλ' ὦ Γανύμηδες, ἐκεῖνα μὲν πάντα χαίρειν ἔα, καὶ ἐπιλάθου αὐτῶν, καὶ ποιμνίου, καὶ τῆς Ἴδης. σὺ δέ, ἤδη γὰρ ἐπεροράνιος εἶ, πολλὰ δὲ ποιήσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν πατρίδα, καὶ ἀντὶ μὲν τυροῦ καὶ γάλακτος, ἀμβροσίαν ἕδῃ, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγχέων. τὸ δὲ μέγιστον, οὐκέτ' ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀθανάτου χρήσῃ. καὶ ἔσται σε φαίνεσθαι ποιήσω κάλλιστον. καὶ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ὦ Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, ais esse, qui nuper grandinem copiosè nobis effudisti, qui habitare supra nos diceris, strepitum faciens, cui arietem pater immolavit? Cujus tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oves fortè jam diripuerunt, desertas illas invadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conversaturo, est adhuc ovium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in Idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo fuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & stomachabitur non inveniens, & quia ovile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quod si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eumque magnum, qui cæteris in pascua præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer, & hoc ipsum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere sine, & oblivioni trade, nimirum ovile, & Idam. Tu autem, jam enim cœlestis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Præterea pro caseo & lacte, ambrosiam edes, & nectar bibes: Hoc etiam aliis, scilicet nobis ipse infundens præbebis. Quodque maximum, non amplius homo, sed immortalis eris: atque faciam ut [1] tuum sidus appareat pulcherrimum. Omninò beatus eris. *Gan.* Si

1 *Tuum sidus*] Aquarium notat, quam Ganymedem esse perhibent: licet ἄστρον ὑγρὸν, non ὑδρὸν aquarium. *Lugn.*

ϑ παίζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξεται μοι; ὁ γαρ τῇ ἡδῇ πολλοὶ ἡλικιῶται ἢ μόν. Ζ. ἔχεις καὶ τοῦτο τὸ συμπαιζόμενόν σοι τοῦτον ἔρωτα, καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. θαῤῥεῖ μόνον, καὶ φαιδρὸς ἴσθι, καὶ μηδὲν ἐπιποθῇς τῶν κρείττω. Γα. τί δ' ὑμῖν χρήσιμον ἂν γένοιμι; ἢ ποιμαίνειν δεῖσθε καὶ τοῦτο; Ζ. ὄκ. ἀλλ' οἰνοχοήσεις, καὶ ἐπὶ τῇ νέκταρος τραπέζῃ, καὶ ἐπιμελήσῃ τῶν συμποσίων. Γα. τοῦτο μὲν οὐ χαλεπόν, οἶδα γαρ ὡς χρὴ ἐγχεῖν τὸ γάλα, καὶ ἀναδεῦσαι τὸ κισύβιον. Ζ. ἰδοὺ πάλιν αὖ τοῦ γάλακτος μνημονεύει, καὶ ἀνθρώποις ἀφηνιάσεις οἶμαι. ταυτὶ δ' ἐρωτός ἐστι, καὶ πίνομεν ἄκρατον ἔρωτα τὸ νέκταρ. Γα. ἥδιον, ὦ Ζεῦ, τὸ γάλακτος; Ζ. εἶσῃ μετ' ὀλίγον. καὶ γὰρ ὑδρανούμενον, ὅταν ἐπιποθήσεις τὸ γάλα. Γα. κοιμήσομαι δῆτα τὴν νύκτός; ἢ μεθ' ἡλικιώτου ἔσομαι; Ζ. ὄκ. ἀλλὰ μεθ' αὑτοῦ σε ἀνήρπασα, ἵνα ἅμα καθεύδωμεν. Γα. μόνον γὰρ σὺκ ἂν δύναιο, ἀλλ' ἡδέως σοι καθεύδειν μετ' ἐμοῦ; Ζ. ναὶ μετά γε τοιούτου, οἷον εἰ σὺ Γανυμήδης ἦσθα καλός. Γα. εἰ γάρ σε ὁρῶν τὸν ὕπνον ὑπήσει τὸ κάλλος; Ζ. ἔχει τι θέλγητρον ἡδύ, καὶ μαλακώτερον ἐπάγει αὐτόν. Γα. καὶ μὴν ὅτε πατὴρ ἤχθετο μοι συγκαθεύδοντι. καὶ διηγεῖτο ἑωθεν, ὡς ἀφέλοιτο αὐτῷ τὸν ὕπνον φερόμενος, καὶ παίζων, καὶ φθεγγόμενος μετεῦ ὁπότε καθεύδοιμι. ὥστε ἐγὼ τὴν μητέρα ἔπεμπέ με κοιμησόμενον τὰ πολλά.

Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hic colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & læto ſis animo, nihilque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero utilis? Num & hic oves paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & convivium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Novi enim ut oporteat lac infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar, quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suaviuſne lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulo poſt, & cum guſtaveris, non amplius deſiderabis lac. *Gan.* Porro ubi dormiam nocte? an cum coætaneo Cupidine? *Iup.* Minime: ſed ob hoc te rapui, ut ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuavius erit dormire mecum? *Iup.* Maxime ſane cum tali, qualis es Ganymedes, tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum juvabit? *Iup* Habet quoddam incitamentum ſuave, eumque molliorem inducit. *Gan.* Atqui patermeus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat ut turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem plerumque mittebat. Tem-

1 Ἐπὶ τῇ νέκταρος τραπέζῃ] Sic apud Heliodor. lib. 7. ſic fine hujus Dialogi, ὡς χρὴ ὁρίζειν τὸ σκύφον. Bourd.

2 Κισύβιον] Ποιμενικὸν ἔκπωμα ἀπὸ τῆς κισσύβης. Schol. Theocr. Heſych. legit κισσίβιον, & interpretatur κοτύλιον ἢ σκύφον. Idem.

1 Aere-

ἄρα δή σοι οὐ ταῦτ' ἐστὶν ἃ φῄς ἁρπασάς με, καθεδεῖσθαι αὖθις ἐς τὴν γῆν, ἢ πρᾴγματ' ἔξεις ἀγρυπνῶν. σὺν χλήνῃ γάρ σε συνεχῶς τρεφόμενον. Ζ. τοῦτ' αὐτό μοι τὸ ἥδιστον ποιήσεις, εἰ ἀγρυπνήσωμεν μετὰ σοῦ. φιλῶν γὰρ ἁψαμένου πολλάκις, ἐκ παρέργου ἴσομαι. Γα. αὐτὸς ἂν εἰδείης, ἐγὼ δὲ κοιμήσομαι, σὺ κατὰ φιλεῖν. Ζ. εἰσόμεθα τότε τὰ πράγματα. νῦν δὲ ἄπαγε αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ πίνατε τὴν ἀθανασίαν. ἅμα οἶνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας πρότερον ὡς χρὴ ὀρέγειν τὸ σύφον.

Tempus igitur eſt, ſi ad hoc, ut ais, rapuiſti me, ut me denuo in terram deponas, vel moleſtia afficieris vigilando. Turbabo enim te aſſiduo, dum me huc atque illuc revolvam. *Iup.* Hoc ipſum mihi ſuaviſſimum feceris, ſi tecum vigilavero. Nam te ſubinde oſculabor, & amplectar. *Gan.* Videris ipſe; ego vero te deoſculante dormiam. *Iup.* Videbimus tunc quid agendum. Nunc vero abduc ipſum Mercuri, & epota immortalitate adduc ut nobis miniſtret, edoctum prius quemadmodum oporteat ſcyphum porrigere.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

IVNONIS, ET IOVIS.

ΗΡΑ.

Ἐξ οὗ τὸ μειρακίσκιον τοῦτο ὦ Ζεῦ, τὸ Φρύγιον ἀπὸ τῆς Ἴδης ἁρπάσας, δεῦρο ἀνήγαγες, ἐλαττόν μοι φροντίζεις τῶν νῦν. Ζ. καὶ τοῦτο γάρ, ὦ Ἡρακλειοτυπῆς, ἤδη ἀφελὴς ὄπτω καὶ ἀλυπότατος; ἐγὼ δ' ὤμην σοῖς μὲν γυναιξὶ μόναις χαλεπήν σε εἶναι, ἀπόσοι ἂν ὁμιλήσωσιν ἐμοί. Ηρα. οὐδὲ σκῆνα μὲν εὖ ποιεῖς, οὐδὲ πρέπον σαυτῇ, ὃς ἁπάντων θεῶν δεσπότης ὤν, ἀπλήτου ἐμὲ τὴν νόμῳ γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτω μοιχεύσων, χρυσίον, ἢ ταῦρος ἁλισόμενος. ταλλὰ ἀλλ' οἰκέναι μὲν σοι, κἂν ἐν γῇ μόνῃ. τὸ δὲ Ἰδαῖον τοῦτί παιδίον ἁρπάσας, ἀνέπτης, ὦ ἐπίορκε πάντα θεῶν. καὶ σωφρονεῖ νῦν ἐπὶ κεφαλῆς μοι ἐπικαθὲν, οἶνον χέων δὴ τῷ λόγῳ. ὅπως ἡδέως οἰνοχόει;

IVNO.

Ex quo adoleſcentulum hunc Iupiter, Phrygium iſtum dico, ab Ida raptum huc adduxiſti, minus advertis mihi animum. *Iup.* Etiam ob hunc Iuno zelotypa jam es, ſimplicem adeò, & minime moleſtum? Ego vero putabam mulieribus ſolis difficilem te eſſe, quæcunque converſantur mecum. *Iun.* Neque illa quidem recte facis, nec convenientia tibi ipſi, qui cum ſis Deorum omnium dominus relicta me legitima conjuge, in terram deſcendis, ut aſſumpta auri, taurive forma mœcheris. Verum illæ mulieres in terra manent; Idæo autem hoc puero rapto, in cœlum ſubvolaſti, Deorum generoſiſſime: & nunc ille nobiſcum habitat ſupra meum caput evectus, ut tibi quemadmodum ajunt pocilletur. Itane vero carebas pocillatoribus? aut de-

καὶ ἀπηνρεύκασιν ἄρα ἤτε Ἥβη, καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀλφηνιῶμαι; σὺ δὲ καὶ τῷ κύλικι σοῦ ἂν ἄλλως λάβοις παρ' αὐτῆ, ἢ φιλήσας ὥσπερ αὐτόν, ἁπάντων ὁρώντων. καὶ τὸ φίλημά σοι ἥδιον ἢ νέκταρ. καὶ ἀλλὰ τοῦτο ἐθέλω δι' ὑμῶν, πολλάκις αὐτοῖς πεῖν. ὁπόταν δὲ καὶ ἀπαγόντος μόνον, ἔδωκας ἐκείνῳ. καὶ πίονι [1] ἀπολαβὼν τῷ κύλικι, ὅσον ὑπόλοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, εἶτα καὶ αὐτὸς ἔπιε, καὶ ἔνθα [2] ὥσπερμοστε τὰ χείλη, ἵνα καὶ πίνῃς ἅμα, καὶ φιλῇς. ὥσθ' ὁ βασιλεὺς, καὶ ἁπάντων πατὴρ, ἀποθέμενος τὴν αἰγίδα, καὶ τὰ κεραυνὸν, ἐκάθησε ἁρπαλίζων μετ' αὐτοῦ, παίζοντα τηλικοῦτον ὑποθειμένων. ὡς ἐγὼ ὁρῶ τοῦτο. ὥστε μὴ οἶδα λανθάνειν. Ζ. καὶ τί δεινὸν, ὦ Ἥρα, μειράκιον ὄντα καλὸν μηδὲ ξυνοινοχοεῖν καὶ φιλεῖν, καὶ ἥδεσθαι ἀμφοῖν, καὶ τοῦ φιλήματος, καὶ τοῦ νέκταρος; ἐγὼ γὰρ ἐπιτρέψω αὐτῷ καὶ ἁπαξ φιλῆσαί σε, ἐκέπ μέμψῃ μοι, ὥσπερ τοῦ νέκταρος οἰομένῳ τὸ φίλημα εἶναι. Ηρα. παιδιζομένων ἔτι λόγων. ἐγὼ δὲ μὴ ὄντα μανείλιον, ὡς τὰ χείλη ὥσπερ ἐνεγκεῖν τῷ μαλθακῷ τούτῳ φρυγὶ ὄντως ὑπτεθηλυμμένῳ. Ζ. μή μοι λοιδορῆς, ὦ γυναικοτάτη, τοῖς παιδικοῖς. ὄντως γὰρ ὁ [3] θηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, ἡδίων, καὶ ποθεινότερος, ἢ βέλομαι ἐγὼ εἰπεῖν, μή σε παροξύνω. ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Ἥφαιστον ἴωμεν, καὶ ἐκεῖνον ἐπὶ δεῖπνον καλέσωμεν.

defessi adeò sunt Hebe, & Vulcanus ministrando? Tu vero etiam calicem non aliter ab eo accipis, quam cum prius ipsum deosculatus fueris, omnibus aspicientibus: ipsoque nectare tibi suavius est hoc oscŭlum: atque ob id non sitiens, sæpenumero potum petis. Interdum autem ubi solum degustasti, porrigis ipsi: deinde ipso bibente calicem arripis, & quantum in ipso restat, ebibis, qua parte ipse bibit, & ubi labia applicuit, ut & bibas simul, & osculeris. Nuper vero rex ille, atque omnium pater, depositis ægide ac fulmine, sedebas talis cum ipso ludens, tu qui tantam barbam summittis. Itaque ne te putes latere, cum hæc omnia videam. *Iup.* At quid adeò grave hoc, ô Iuno, adolescentem adeò pulchrum, inter bibendum deosculari, & utroque illo oblectari, osculo nimirum & nectare? Si igitur permittam ipsi ut te vel semel osculetur, non amplius accusabis me, quod osculum illius nectare præstantius puto. *Iun.* Pædiconum verba hæc sunt. Ego vero non ita insanivero ut labia mea molliculo isti Phrygi, tamque effœminato applicem. *Iup.* Ne convicieris tu generosissima, meos amores masculos: nam mulierosus, & barbarus, & molliculus iste, suavior & desiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irri-

1 Ἀπολαβὼν] *Auferens* ἀπολαβεῖν ἀντὶ τοῦ ἁρπάζειν, sic ἁρπάζειν. ἀπὸ τοῦ στόματος. Long. lib. 3. Stat. de Glaucia:

Inceptam quis ab ore dapes libataque vina
Auferet, & dulci turbabit cuncta rapinâ. Bourd.

2 Περσήρμοστε τὰ χείλη] Notabam has amoris ineptias ad Heliod. lib. 4. Eustat. sive Eumath. de Ismin. Agath. in Authol. Long. Tat. *Idem.*

3 Θηλυδρίας] Ὁ κατακεκλασμένος, τεθηλυμμένος διὰ τὸν ἐξάγνον ἡδονικὸν θηλυδρίας. κρίχοπλόκος εἶναι. Interp. Aristophan. Θεσμοφ. sic antea θηλυμίτρης Hesych. Suid. *Idem.*

ξύνω ἐπιπλήξον. Ηρα. εἶτε δὲ γαμήσεως αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γὰρ οἷά μοι λέγῳ τὸ οἰνοχόον τοῦτον ἐμπαροινεῖς. Ζεύς. ὦκ. ἀλλὰ τὸ Ἡφαίστου ἕδῃ τὸ σὸν ὑὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ὃν τὸ κεφάλαιον ἤνυτα, ἐπὶ τὸ ἀστιφῆ χρὼν ἀνάπλεων, ἄρτι τὸν πυρόρρων δοπτηθέμενον, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τοῖς δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τοῦ κύλικος, καὶ ἐπισπασαμένους, φιλῆσαι μεταξύ, ὃν ὑφ' ἧς ἡ μήτηρ σὺ ἡδέως φιλήσειας, ὑπὸ τὸ ἀσβόλου κατηθαλωμένον τὸ πρόσωπον; ἡδέως ταῦτα. ὦ γὰρ καλὸ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπεζεπται τῷ συμποσίῳ τῶν θεῶν. ὁ Γανυμήδης ἦ, κατατετιμπλέσθω αὖθις εἰς τοῦ Ἴδου. κρατερὸς γὰρ, καὶ ῥοδοδάκτυλος, καὶ ἐπισεμνύνεται ὀρεγόμενος τὸ ἔκπωμα. καὶ ὅ, σε λυπεῖ μάλιστα, καὶ φιλεῖ [1] ἥδιον δὲ νέκταρος. Ηρα. νῦν καὶ χωλὸς, ὦ Ζεῦ, ὁ Ἡφαιστος, καὶ οἱ δακτυλοι αὐτοῦ ἀνάξιοι τοῦ σῆς κύλικος, καὶ ἀσβόλου μεστός ἐστι, καὶ ναυπᾶς ὁρῶν αὐτὸν, ἐξότου τὸ καλὸν κατήτιμον τοῦτον ἡ Ἴδη ἀπηφρύσε, πάλαι γὰρ ἐχ ἑώρας ταῦτα ὑφ' οἱ ἀστιφῆρες, ὑφ' ἡ ἡμιν ἀπέτρεπόν σε μὴ ἐκ πίνειν παρ' αὐτοῦ. Ζεύς. λυπεῖς, ὦ Ηρα, σεαυτὴν. ὑδὲν ἄλλο. καίμοι ἐπιτείνεις τὸ ἔρωτα ζηλοτυπήσασα. εἰ δὲ ἄχθῃ τοῦ παιδὸς ἀφαίρει ἐκπαμβὰν τὸ ἔκπωμα, καὶ μοι ὁ ὑὸς οἰνοχοήσῃτο. σὺ δὲ ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τοῦ κύλικος. καὶ ἐφ' ἑκάστῃ, φίλει με, καὶ ὅταν ταλήθῃ ὀρέγοις, καὶ αὖθις ὁπότε παρ' ἐμοῦ ἀπολαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δέδιθι. οἰμώξει γὰρ ὧδε τις σε λυπεῖν ἐθέλῃ.

irritem. *Iun.* Vtinam & illum in uxorem duxisses mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imo vero Vulcanum istum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc favillis, depoſito paulo ante forcipe: & nos calicem ab illis ipſis digitis accipere, attractumque ipſum interim oſculari, quem neque mater tu libenter oſculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suavia hæc ſunt: adeoque multum etiam pocillator iſte cohoneſtat Deorum convivium. Ganymedes autem hic iterum in Idam eſt ablegandus, quippe purus ac candidus eſt, roſeiſque digitis, ac ſcite poculum porrigit; quodque te magis mœrore afficit, ipſo nectare jucundius oſculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus eſt Vulcanus; ejuſque digiti tuo calice indigni, eſt etiam fuligine plenus, quumque vides ipſum, nauſeas, ex quo formoſum iſtum & comatum Ida educavit. Olim autem iſta non videbas: neque favillæ, neque fornax te abſterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipſam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementius amorem auges. Quod ſi graveris à formoſo puero poculum accipere, tuus filius tibi potum miniſtret. Tu vero Ganymedes mihi ſoli calicem trade, & me cum quolibet bis oſculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rurſus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi moleſtus eſſe voluerit.

1 Ἥδιον τοῦ νέκταρος] Sic apud Helio. ſcut. Harc. τὸ ἁρπὶ ἀπολυφίπτεσθαι δοίησε. Bourd.

IV.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Τὸν Ἰξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποίου τινὰ τρόπου ἡγῇ; Ζεύς. ἄνθρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. ἐγὼ γὰρ ἂν σωλῶ ἡμῖν, ἀνάξιον ἂν συμποσίου. Ηρα. ἀλλ' ἀνάξιός ἐστιν, ὑβριστής γε ὤν. ὥστε μηκέτι σωλέσω. Ζεύς. τί δὲ ὕβρισε; χρὴ γὰρ οἶμαι καὶμὲ εἰδέναι. Ηρα. τί δ' ἄλλο; καὶ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτό. τοιοῦτόν ἐστιν ὃ ἐτόλμησε. Ζεύς. καὶ μὴν ἀληθῆ τοῦτο καὶ μάλιστα εἴποις ἄν, ὅσον καὶ αἰσχρῶς ἐπεχείρησε. μῶν δὲ ἐπείρᾳ τινά; σιωπῶμι γὰρ ὁποῖον τυτὸ αἰσχρὸν, ὅταν ἀνηκουστίας εἰπεῖν. Ηρα. αὐτὸ ἐμέ, σὺν ἄλλῳ τινὶ ὦ Ζεῦ πολλὴν ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν. τὸ πρᾶγμα. διότι ἀπενὲς ἀφεώρᾳ ἐς ἐμέ. ὁ δὲ, καὶ ἔσπευδε, καὶ ὑπεδάκρυε. καὶ εἴ ποτε πείσαι βουλοίμην τὸν Γανυμήδη τὸ ἔκπωμα, ὁ δὲ, ἤτει σὺν αὐτῷ σκεύῳ πιεῖν. καὶ λαβὼν, ἐφίλει μεταξύ. καὶ ἅμα τὸς ὀφθαλμὸς ἔβαλλε. καὶ αὖθις ἀφεώρᾳ ἐς ἐμέ. ταῦτα ἤδη σωπῶν, ἐρωτικὰ ἦν. καὶ ἐπιπολὺ μὲν ἠδέμην λέγειν ἅπερ σὺ. καὶ φημὶν πωσεσθῆ τὸ μανίας τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ λόγους ἐτόλμησέ μοι προσενεγκεῖν, ἐγὼ μὲν ἀφεῖσα αὐτὸν ἔτι δακρύοντα, καὶ προκυλινδούμενον, ἐπιφραξάμην τὰ ὦτα μὴ ἅ δὲ ἀκούσαιμι αὐτῷ ὑβριστικὰ ἐκπεύσηται, ὡς ἂν ἐλθὼν σοι φράσωσι. σὺ δὲ αὐτὸς ὅρα

IVNONIS ET IOVIS.

IVNO.

Ixionem hunc vides Iupiter? quibuſnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Non enim converſaretur nobiſcum, ſi indignus conviva eſſet. *Iun.* At indignus eſt, cum ſit contumelioſus. Itaque ne amplius converſetur nobiſcum. *Iup.* Sed quid contumeliæ intulit? oportet enim, ut puto, me id ſcire. *Iun.* Quid vero aliud? Etenim pudet me dicere, ejuſmodi illud eſt quod commiſit. *Iup.* Atqui eo magis dicere debeas, quod turpia molitus eſt. Num igitur aliquam ſolicitavit ad ſtuprum? Intelligo enim cujuſmodi ſit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipſam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei eſſet, cur me intentis oculis aſpiceret: ipſe etiam ſuggemiſceret, & ſublachrymaretur: & ſi quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oſcularetur captum, oculiſque admoveret, ac rurſus me intueretur. Hæc amatoria eſſe intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atque hominem à furore ceſſaturum putabam. Sed poſtquam verba mihi auſus eſt adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua provolutum, obturatis auribus, ut ne ſupplicantis ipſius laſcivos ſermones audirem, abii ut tibi dicerem. Tu vero vide quomodo ſis ulturus

ὑβριστής γε ὤν] Cliniſſ. Heynſ. ad Max. Tyr. dixi ad Petron. *Bourd.*

ὅπως μέτεστι τῶν ἀνθρώπων. Ζεύς. οὗτος ὁ κατάρατος ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μίσχει τὸν Ἥφαιστον γάμων; τοσοῦτον ἐμεθύσθη τοῦ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τούτων αἴτιοι, καὶ πάρα τοῦ μετρίως φιλάνθρωποι. οἷς καὶ συμπότας αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. συγγνωστοὶ δὴν, εἰ πίοντες ὅμοια ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ἀφάνια κάλλη, καὶ οἷα ἅπαξ εἶδον ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν ἀπολαῦσαι αὐτῶν, ἔρωτι ἁλόντες. [1] ὁ δὲ ἔρως, βίαιόν τι ἐστι, καὶ σὺν ἀνθρώπων μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν σύνοιδε. Ἡφ. σὲ μὲν καὶ πάνυ δῆτός γε δεσπότης ἐστί. καὶ ἄγει σε, καὶ φέρει τὸ μέτωπον φασὶν ἕλκων. καὶ ἔπῃ αὐτοῦ ἔνθα ἂν ἡγήται σοι. καὶ ἀλλαχόθι ῥᾳδίως ἐς ὃ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα καὶ παιδιὰ τοῦ ἔρωτός γε. καὶ νῦν τὴν Ἰξίονος οἶδα καθότι συγγνώμην ἀπονέμεις, ἅτε καὶ αὐτὸς μιχθέντος ποτὲ αὐτῇ τῶν γυναικῶν, ἣ σοι τὸν Περίθων ἔτεκεν. Ζεύς. ἔπι γὰρ σὺ μέμνησαι ἐκείνων, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα ἐς γῆν καταβάς; ἀπὸρ οἶδα ὅμως δοκεῖ πως καὶ Ἰξίονος; κολάζειν με μηδαμῶς αὐτὸν, μηδὲ ἀπωθεῖν τοῦ συμποσίου. σκαιὸν γάρ. ἐπεὶ σὴ ἔρᾳ, καὶ ὡς φῄς δακρύει, καὶ ἀφόρητα πάσχει. Ἡφ. τί ὦ Ζεῦ; δόξει γάρ μή τι ὑβριστικὸν ἐξ σὺ εἴπῃς. Ζεύς. εὐδαιμῶς. ἀλλ' εἴδωλον ἐκ νεφέλης πλάσαι μοι αὐτῇ σοὶ ὅμοιον, ἐπειδὰν λυθῇ τὸ συμπόσιον, κἀκεῖνος ἀγρυπνεῖ, ὡς τὸ εἰκὸς, ἵνα τοῦ ἔρωτος, ὃν ἐκαλλιέρησεν αὐτῷ φέροντες. οὕτω γὰρ πεύσεται ἀνιώμενος, οἰηθεὶς τετυχηκέναι τῆς ἐπιθυμίας. Ἡφ. ἄπαγε. rus hominem. *Iup.* Euge: sceleratus ille in me ipsum, ad Iunonis usque nuptias, adeò inebriatus est nectare. Cæterum nos authores horum sumus, & ultra modum amatores hominum, qui quidem & convivatores nostros ipsos fecimus. Venia igitur digni sunt, si nobiscum similia poti, deinde conspectis cœlestibus formis quales nusquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiverunt. Est autem amor, violentum quiddam, nec solum hominibus, sed & nobis ipsis interdum imperat. *Iun.* Tuus quidem penitus hic est dominus, teque fert & agit, naso (ut ajunt) trahens: & sequeris ipsum quocunque te duxerit, & facile immutaris in quodcunque jusserit: denique tu possessio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, scio, quod veniam tribuis, ut qui uxorem ipsius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. *Iup.* Adhuc-ne meministi, siquid ego lusi quum in terram descendi? Sed nosti quid mihi videatur de Ixione? ipsum quidem nequaquam mulctandum, nec convivio extrudendum: rusticum enim illud. Sed quia amat, &, ut ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. *Iun.* Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumeliosum aliquid dicas. *Iup.* Nequaquam. Sed simulachrum tibi simile, effictum ex nube, postquam solutum fuerit convivium, illi ut verisimile est, præ amore vigilanti, ad concubitum admoveamus: sic enim angi desinet, ratus se rem expetitam esse consecutum. *Iun.* Apage. Ne

1 Ὁ δὲ ἔρως] Sic Long. lib. 2. Heliodor. lib. 4. & Dialog. Apoll. & Bacch. ἀπάντων ἄρχων. Bourd.

ι μὴ ὥραισιν ἴκοιτο, τὸ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Ζεύς. ὁμως ὑπόμενον ὦ Ἥρα. τί γὰρ ἂν κἀμοὶ παῖδες δεινὸν ἀπὸ τῆς πλάσμασι; Ἥρα. ἀλλὰ ἡ νεφέλη ὁ Ἰξίων σωιέσθω. Ἥρα. ἀλλὰ ἡ νεφέλη ἐγὼ εἶναι δόξω. κἀμὲ τὸ αἰχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσῃ λαβὼν τὴν ὁμοιότητα. Ζ. ὑδὲν τοῦτο φῄς. ὅτε γὰρ ἡ νεφέλη ποτὲ Ἥρα γένοιτ' ἄν, ὅτε σὺ νεφέλη. ὁ δὲ Ἰξίων μόνον ἐξαπατηθήσεται. Ἥρα. ἀλλ' οἷοι πάντες ἄνθρωποι ἀπειρόκαλοί εἰσιν, αὐχήσει κατελθὼν ἴσως, κἀμὲ διαβήσεσθαι πᾶσι, λέγων συγγιγνῶσθαι τῇ Ἥρᾳ, καὶ σύλεκτος εἶναι τῷ Διΐ. καίτοι τάχα ἐρᾷν με φήσειεν αὐτοῦ. οἱ δὲ, πιστεύσουσιν, οὐκ εἰδότες ὡς νεφέλη σωλῶ. Ζεύς. ἐκεῖνο μὴ ποιοῦντον εἴπῃ, ἐς τὴν ᾠδὴν ἐμπεσὼν προχωῤ ἄθλιος ἀποσβεσθείς, συμπεφυρχθήσεσθαι μετ' αὐτῆς ἀεὶ, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει, δίκλω δεδεὼς τὸν ἅρμα. Ἥρα. ἃ γὰρ δεινὸν τοῦτό γε ἀπὸ τῆς μεγαλαυχίας.

Ne quid tempestivum consequatur, quando res quæ supra se iunt, concupiscit. *Iup.* Attamen patere ô Iuno. Quid enim tam grave tibi accidet ex hoc figmento, si cum nube Ixion congredietur? *Iun.* At nubes ego esse videbor: & in me turpitudinem committet propter similitudinem. *Iup.* Nihil dicis. Neque enim nubes hæc Iuno unquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem solum decipietur. *Iun.* Sed ut omnes homines insolentes sunt, forte quum descenderit, gloriabitur, omnibusque dicet se Iunonem compressisse, Iovisque rivalem esse: forsitan etiam dixerit me ipsum amare: illi vero credent, nescii eum cum nube congressum esse. *Iup.* Igitur si quid tale dixerit, ad inferos detrudetur, & rotæ miser alligatus, cum ipsa perpetuo circumvolvetur, & laborem nunquam cessaturum sustinebit, pœnas amoris luens. *Iun.* Non enim grave quidem hoc præ jactantia.

ι Μὴ ὥραισιν ἴκοιτο] Nescio cur mutatum, sic enim reposueram. Proverb. de quo Aristophan. alii, σεσηλοίκισαι μὴν ὤφελες γὰρ μὴ ὥρας ἵκοιτο. Verum tamen Atticum est, & utitur Dialog. de saltat. Solœcismum notarunt Grammatici. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΥ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Ἐρώτησις ὦ Ἀπολλον, τὸ τῆς Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι τεχθὲν, ὡς καλόν τε ἐστι, καὶ πᾶσι, καὶ ἤδη ὡς μέγα ἀναβὸν ἀποσόμενον; Απο. ὡκεῖνό

APOLLINIS, ET VVLCANI.

VVLC.

Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, ut formosus est, omnibusque arridet, & jam quiddam præ se fert, quasi in magnum aliquod bonum sit evasurus? *Ap.*

γε φῶ βρέφος· ὦ Ἥφαιστε, ἢ μέγα ἀγαθὸν, ὁ δὲ Ἰαπετὸς πρεσβύτερός ἐστιν ὅσον σὺ τῇ παιδρχίᾳ; Ηφαι. καὶ τίνα ἂν ἀδικῆσαι δυνατὸν ἀρτίτοκον ὄν; Απο. ἐρώτα τὸν Ποσειδῶνα, ὃς τὴν τρίαιναν ἔκλεψεν. ἢ τὸ Ἄρη, καὶ τάχα γὰρ ἐξείλκυσε λαθὼν δὲ κατέλεξε τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἐμμυθον λέγω, ὃν ἀφώπλισε δὲ τόξου, καὶ τὰ βελῶν. Ηφαι. τὸ νεογνὸν ταῦτα, ἃ μόγις σκινεῖτο ὑπὸ τῶν ἀπαργάνων; Απο. εἶσιν ὦ Ἥφαιστε εἴ σοι ὠφελεθη μόνον. Ηφαι. καὶ μὴν ὠφελήθην ἤδη. Απο. τί δῆτα, φάνλα ἔχεις τὰ ἐργαλεῖα, καὶ οὐδὲν ἀπόλωλεν αὐτῶν; Ηφαι. φάνλα ὦ Ἄπολλον. Απο. ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ηφαι. νὴ Δία τὴν πυρόμραν οὐχ ὁρῶ. Απο. ἀλλ' ὄψει αὐτὴν ἴσως ὑπαργάνοις δὲ βρέφους. Ηφαι. ὅπως ὀξύχειρ εἶσι, καθάπερ ὑπὸ τῷ μητρὶ ὑπεμελετήσας τὴν κλεπτικήν; Απο. ἐγὼ ἤκουσας αὐτῆς τι λαλοῦντος ἤδη σωμύλα, καὶ ἐπίτροχα. οὐδὲ, καὶ Διφυηλεῖαν ἡμῖν ἐθελῇ. χθὲς γὰρ ὠφθησκαλεσάμην τὸν Ἔρωτα, κατεπάλαισεν δύνῃς οὐκ οἶδ' ὅπως ὑφέλκων τὸν πόδα. εἶτα μεθεξῆς ἐπαινέσαντος, ἡ Ἀφροδίτης μὲν τὸν κηστὸν ἔκλεψε ὠφθησπλυξαμένης αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ. δὲ Διὸς γελῶντος, [1] τὸ σκῆπτρον. εἰ δὲ μὴ βαρύτερος ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, κἀκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ηφαι. ῥᾳδίως τινα τὸν παῖδα φῄς. Απο. ἀ μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ μουσικόν. Ηφαι. τῷ, τοῦτο πεπραίρεται ἔχεις; Απο. γελῶντα τὸν νεκρὸν σύριγγα, ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. πήχεις γὰρ ἁρμόσας, καὶ

Illum-ne ego infantem ô Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso Iapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem injuria afficere potuerit, jam primum natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cujus tridentem suffuratus est: aut Martem: nam & hujus subtraxit clam è vagina gladium: ut de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmavit. *Vulc.* Hæccine infantulus iile, qui vixdum movebatur in fasciis? *Ap.* Scies Vulcane si modo ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui jam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramenta, nullumque ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ô Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per Iovem forcipem non video. *Ap.* Sed videbis ipsum alicubi in fasciis infantis. *Vulc.* Adeone aduncas habet manus, perinde ac si in ipso ventre furandi artem jam esset meditatus? *Ap.* Annon audivisti ipsum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam ministrare vult nobis. Heri autem provocato Cupidine, eum ilico palæstra superavit, ne scio quo pacto pedes illi subtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Veneris surripuit cestum, cum ob victoriam ipsum fuisset amplexata: Iovis etiam ridentis sceptrum: ac nisi gravius fuisset, multumque ignem habuisset, ipsum quoque fulmen sustulisset. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id solum, sed jam etiam musicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. Brachiis enim adaptatis, & superinducto ju-

[1] Τὸ σκῆπτρον] In Cod. Florent. scribitur ἦλθεν ἐπὶ τὸ σκῆπτρον, Bourd.

ζυγώσας, ἔπειτα κολάμυς ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑποθεὶς, καὶ συντεινάμενος ἑπτὰ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ὦ Ἥφαιστε, καὶ ἁρμόττον, ὡς καμὲ αὐτὸν φθονεῖν τὴν τέχνην κιθαρίζειν ἀσκῶντα. ἔλεγε δὲ ἡ Μαῖα ὡς οὐδὲ μίαν νύκτα ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ὑπὸ περιεργίας ἄγχι τοῦ ἕω καὶ ἀδὴν κατιοῦσα, κλέψαι τι κακεῖθεν δηλαδή. ὑποπτερος δ' ἐστὶ, καὶ ῥᾴδιον τινὰ πεποίηται χαμαίσε τὸν δρόμον, ἢ ψυχαγωγεῖ, καὶ κατάγει τοὺς νεκρούς. Ἡφαι. ἐγὼ ἐκείνῳ ἔδωκα αὐτῷ παίγνιον εἶναι. Απο. τοιγαροῦν ἀπόδωκέ σοι τὸ μισθὸν τῶν πυρίχρων. Ἡφαι. δοῦγε ὑπόμνησας. ὡς βαδιοῦμαι λαβὼν ψόμῳ αὐτῷ, εἴ πως ὡς φῄς εὑρεθείη ἐν τοῖς σπαργάνοις.

jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphærio, & intentis inde septem chordis elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, ut ego quoque illi jam invidiam, qui jam olim personando citharam me exercco. Dicebat autem Maia fore ut neque noctu in cœlo maneret, sed præ nimio agendi studio ad inferos usque descenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Est autem [1] alatus, ac [2] virgam quandam mirificæ protestatis fecit, qua animas evocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illum ipsi dedi ut esset ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem istam tibi retulit, forcipem videlicet. *Vulc.* Recte sane admonuisti, quare ibo ut illum recipiam, sicubi ut ais, inter fascias inveniri poterit.

1 *Alatus*] De forma Mercurii vide Macrob. *Cogn.*
2 *Virgam*] De Mercurii Virga Homer. Odyss. 5. Virg. 4. Æn. hinc dictus χρυσόῤῥαπις. Idem.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

VVLCANI, ET IOVIS.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Τί με, ὦ Ζεῦ, δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐκέλευσας ἔχων τὸ πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δύο μιᾷ πληγῇ διαπρεπεῖν. Ζ. εὖγε ὦ Ἥφαιστε. ἀλλὰ δίελέ μοι τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατευεγκών. Ἡφαι. πειρᾷ με εἰ μέμηνα; σχίσω δ' ὦ πάλαιες, ὅπως θέλεις σοι ὑγιές. Ζ. διαιρεθήναί μοι τὸ κρανίον. εἰ δ' ἀπειθήσεις, ὃ νῦν σπεύδω ὀργιζόμενός σοι, ἀλλὰ χρὴ καὶ δικαίως πάντι τῷ δυνατῷ

VVLC.

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim ut jussisti, securim habens acutissimam, etiam si lapides uno ictu opus sit dissecare. *Iup.* Rectè sane, ô Vulcane, Sed jam impacta illa, divide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me num insaniam? Impera igitur vere, quod vis tibi fieri. *Iup.* Dividi mihi calvariam volo. Si vero non obedieris, me experie- Verum toto animo feriendum

μαθ', μηδὲ μέλλειν. ἀπόλλυμαι γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, αἱ μου τὰ ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. Ηφαι. ὄρα ὦ Ζεῦ μὴ κακὸν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκυς ἐστι, καὶ σὺκ ἀναιμωτί, ἀλλ' ἢν τῷ Εἰλειθυίαν μιαιφονεῖν σε. Ζ. κατενόηκα μηνὸν ὦ Ἥφαιστε πάρος. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκων μέν, κατοίσω δέ. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σὲ κελεύοντος; τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος. μέγα, ὦ Ζεῦ, κακόν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ. εἰκότως γάρ ὀξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην τοῦτο τὸ μάνιγγα παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταύτῃ ἐνόπλιον. ἦπται στρατοπέδου, ἐκ κεφαλῆς ἐλελιθωθεὶς ἔχων. ἠδὲ, πηδᾷ, καὶ πυρρίχιζε, καὶ τῷ ἀσπίδα πιέσασ', καὶ τὸ δόρυ πάλλε, καὶ σείεσθαι. καὶ τὸ μέγεθος, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγῶσ' ἤδη σύνοιδε χαῖ. γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κόσμει καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μαίστορά μοι αὐτὴν. Ζ. ἀδύνατα αἰτεῖς, ὦ Ἥφαιστε. παρθένος γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. ἐγὼ γὰρ τὸ γε ἐπ' ἐμοὶ, ἁδὲν ἀνιπλέγω. Ηφαι. τοῦτ' ἐβουλόμην. ἐλθοὶ μηλήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη σωκαρπάσω αὐτήν. Ζ. εἰ σοι ῥᾴδιον ὅτω, ποίει. καλῶ οἶδα ὅτι [1] ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, nec cunctandum. Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum invertunt. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec sine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modo Vulcane, audacter. Ego enim novi quid sit conducibile. *Vulc.* Invitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella. Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare merito iracundus eras, cum sub membrana cerebri tantam virginem vivam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc vero saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quodque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ brevi adeo jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certe quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jamque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeo facile est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

[1] Α'δωάτων ἐρᾷς] Vulcanum tamen habuisse Minervam τῷ νόμῳ γαμέτην. Testatur oracului Byzantinum:

Νῆσος τίς ἐστι φυτεύσιμον ἄμμε λαχεῖσα
Τῷ δμὸν ὁμῶ ϛ πρυμνὸν ἐπ' ἠπείροιο φέρουσα.
Ἐνθ' Η"φαιστος ἔχων χαίρῃ γλαυκῶπιν Α'θήνην. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἐπὶ τῷ ὦ Ἑρμῆ, τῶν σὺν τυχῶν τῇ Διΐ; Ερ. ὑδαμῶς, ὦ Πόσειδον. Πο. ὅμως ὑποστάγμιλον αὐτῇ. Ερ. μὴ σύ γ' ῥήμι. ἄκμιργον γάρ. ὥστε σὲ ὧν ἴδοις αὐτὸν ἐν τῇ παρόντι. Πο. μῶν τῇ Ἥρᾳ σωίεσιν; Ερ. ἔκ. ἀλλ' ἐπεροῖόν τι ἐστι. Πο. σωίημι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. ὑδὲ τοῦτο. ἀλλὰ χαλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὰ τοῦτο φῄς. Ερ. αἰσχύνομαι εἰπεῖν. τυιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ὅ χρὴ ὡὸς ἐμὲ θεῖον γε ὄντα. Ερ. τέτοκεν ἀρτίως, ὦ Πόσειδον. Πο. ὅπαγε. τέτοκεν ἐκεῖνος; ὁπότερος; ἠκοῦν ἐλελήθει ἡμᾶς ἀνδρόγυνος ὤν; ἀλλ' ὑδὲ ἐπεσήμαινεν αὐτῇ ἡ γαστὴρ ὄγκον τινά. Ερ. οὐ λέγεις. ἡ γὰρ ἐκείνη εἶχε τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. ὁπ' κεφαλῆς ἔτικτεν αὖθις, ὥσπερ τὴν Ἀθηνᾶν. τοιόδε γὰρ τὴν κεφαλὴν ἔχει. Ερ. ἔκ. ἀλλ' ὁ τῇ μητρὶ ἐκύει τὸ ὁπ' τῆς Σεμέλης βρέφος. Πο. οὖγε ὁ γυναῖος, ὡς ἔλος ἡμῖν κυοφορεῖ, καὶ παντελῶς ἔοικε τοῖς ὑμετέροις. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἐστί; Ερ. ἠκοῦσα. τῶν Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτῃ συνελθὼν, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶτα ἔτεκεν ὦ Ἑρμῆ, ἀντ' ἐκείνης; Ερ. καὶ μάλα, εἰ καὶ παράδοξον εἶναί σοι δοκῶ. τὸν μὲν γὰρ Σεμέλην ὑπελθὼν

NEPTVNI ET MERCVRII.

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire Iovem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non: sed diversum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim gravem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperitne ille? ex quo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque uterus ejus tumorem ullum præse tulit. *Merc.* Rectè dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Novi. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Minervam: caput enim habet puerperum. *Merc.* Minime. sed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generosus ille, ut totus & ab omni parte corporis prægnans sit. Sed quænam est ista Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex [1] Cadmi filiabus una: huic congressus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipsa peperit? *Merc.* Maxime. etiamsi absurdum id tibi videatur. [2] Nam Semelen dolis ag-

1 *Cadmi filiabus*] Nam quatuor fuerunt Semele, Agave, Ino, & Autonoë. *Cogn.*

2 *Nam Semelen*] Docet Euripid. in Bacch. *Idem.*

σα ἡ Ἥρα, οἶσθα δὲ ὡς [1] ζηλότυπός ἐστι, πείθει αἰτῆσαι παρὰ τοῦ Διὸς, μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δ' ἐπείσθη, καὶ ἧκεν ἔχων καὶ τὸν κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ὁ ὄροφος. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν διαφθείρεται ὑπὸ τοῦ πυρός. ἐμὲ δὲ κελεύει ἀνατεμόντα τὴν γαστέρα τῆς γυναικὸς, ἀνακομίσαι ἀτελὲς ἔτι αὐτῷ τὸ ἔμβρυον ἑπταμηνιαῖον. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησα, διελὼν τὸν ἑαυτοῦ μηρὸν, ἐντίθησιν, ὡς ἀποτελεσθείη ἐνταῦθα. καὶ νῦν τρίτῳ ἤδη μηνὶ ἐξέτεκεν αὐτό. καὶ μαλακῶς ἀπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. νῦν οὖν ποῦ τὸ βρέφος ἐστίν; Ερ. [3] ἐς τὴν Νύσσαν ἀποκομίσας, παρέδωκα ταῖς νύμφαις ἀνατρέφειν, Διόνυσον ἐπονομασθέντα. Πο. οὐκοῦν ἀμφότερα τοῦ Διονύσου τούτου καὶ μήτηρ καὶ πατὴρ ὅδε ἐστιν; Ερ. ἔοικεν. ἄπειμι δ' οὖν ὕδωρ αὐτῷ πρὸς τὸ τραῦμα οἴσων, καὶ τἄλλα ποιήσων, [4] ὅσ' ἂν νομίζηται ὥσπερ λεχοῖ.

aggressa Iuno (nosti autem quam sit zelotypa) persuadet illi ut petat à Iove, quo cum tonitru & fulgure ad se veniat. Quæ cum verbis hujus inducta credidisset, venissetque Iupiter secum fulmen portans, conflagravit tectum, ipsaque Semele ex igne periit me autem jubet ut incisa illius alvo, fœtum illum imperfectum & [2] septimestrem sibi afferam. Quod ubi fecissem, ille dissecto femore suo, ei indit, ut ibi perficeretur, & nunc tertio jam mense eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulum est languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc est infans? *Merc.* In Nysam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionysium. *Nept.* Ergo utrumque, Dionysii hujus & pater & mater ille est! *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, ut illi aquam ad vulnus afferam, aliaque præstem, quæ fieri solent, tanquam puerperæ.

1 Ζηλότυπος] Sic antea Dial. & Iov. & de sacrif. Senec. herc. fur. *Bourd.*
2 *Septimestrem*] Patet apud Cic. 1. de Nat. deor. *Cogn.*
3 Ἐς τὴν Νύσαν] Callimach. hym. Iovis. *Bourd.*
4 Ὅς ἂν] Angl. ἃ. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦ ἥλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεύς φησι, μὴ δὲ αὔριον, μηδ' ἐς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἔνδον μένε. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔστω νὺξ μακρά. ὥστε λυέτωσαν μὲν

MERCVRII, ET SOLIS.

MERC.

[1] Ne currum agas hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. sed intus mane: atque interea una nox esto longa. Quare rur-

1 *Ne currum agas*] De solis curru, Lucianus in bis accusato, de ejus equis. Ovid. 2. Metam. *Cogn.*

[1] αἱ ὧραι αὖθις τὰς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀνάπαυε λοιπὸν μακρᾷ σταυτόν. H. καινὰ ταῦτα, ὦ Ἑρμῆ καὶ ἀλλόκοτα ἥκεις ἀγγελῶν. ἀλλὰ μὴ διαβαίνειν τι ἔδοξε σοι τὸ ὅριον, καὶ ἔξω ἐλάσαι τὸ ὄρθριον, καθάπερ μοι ἄχθεται, καὶ τὴν νύκτα τριπλασίαν τὴν ἡμέραν ποιῆσαι διέγνωκεν; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον. οἶδ' ἐς ἀεὶ τοῦτο ἔσται. δεῖ δέ τι νῦν αὐτὸς ἐπιμηκεστέραν γενέσθαι τὴν νύκτα. H. τοῦ δὲ καὶ ἐστιν, ἢ πόθεν ἐξεπίμφθης ἀγγελῶν ταῦτά μοι; Ερ. ἐκ Βοιωτίας, ὦ Ἥλιε, παρὰ τὴν Ἀμφιτρύωνος γυναικός, ἣ συνέσεται. H. ἐρᾷν αὐτῆς; εἶτα οὐχ ἱκανὴ νὺξ μία; Ερ. οὐδαμῶς. πεφύκασι γάρ πως δεῖν ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης μίαν, καὶ πολυάθλου γενέσθαι τὸν ἐκ ταύτης νυκτὶ ἀποτελεσθῆναι δυνάσθαι. H. ἀλλὰ τελεσιουργείτω μὲν ἀγαθῇ τύχῃ. σὺ δὲ ἴθι, ὦ Ἑρμῆ, σὺν ἡνίᾳ ἐπὶ τὴν Κρήτην. αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. οἶδ' ἀπέκειτο ἐκεῖνο παρὰ τῆς Γαίας ὠόν. οἶδ' ἀπόλοιτο ἂν τὸ ὄρθριον ὃν θέλοις [2] κοιμᾶσθαι, ἀλλὰ ἡμέραν μίαν ἡ ἡμέρα, νῦν δὲ καὶ μέτρον τοῦ αὐτῆς, ἀναλογεῖ τοῖς ὥραις. ξένον δέ, ἢ παρηλλαγμένον, οἶδ'. οἶδ' ἂν ποιοίη τις ἐκεῖνο ἀνθρώπῳ γυναικί. νῦν δὲ δυσὶν γυναίοις ἔνεστι, καὶ ἀνεστράφθαι τὰ πάντα, καὶ ἀκριβεστέρως μὲν γεωργοῦσι τὰς ἵππους ὑπὸ τῆς ἀρότου, δύσοργον δὲ τὴν ὁδὸν, ἀτριβῆ [3] μὲν ἔσαν ἐξὸς τριῶν ἡμερῶν, τὰς δὲ ἀνθρώπους ἀθλίως ἐν σκοτεινῇ διαφθεῖν; τοιαῦτα

rursus quidem horæ solvant equos: tu vero ignem extingue, & longum quiesce. *Sol.* Nova hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo transgredi visus sum, & extra fines egisse: atque ideo irascitur mihi, noctemque die triplo majorem facere decrevit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: sed ipse nunc opus habet, noctem sibi fieri consueto longiorem. *Sol.* At ubi & nunc ille est vel unde missus es hæc mihi nuntiatum. *Merc.* Ex Bœotia: ô Sol, ab uxore Amphitryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiusne amator? nec illi nox una sufficit? *Merc.* Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorumque certaminum victorem Deum. Hoc igitur una nocte absolvi non potest. *Sol.* Sed quod felix faustumque sit, absolvat. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (soli enim nos sumus) nec à Rheæ lecto secubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox vero, mensuram suam pro ratione horarum servabat: peregrinum vero aut immutatum nihil. Neque unquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ causa, oportet omnia perverti: atque equos quidem desidia fieri præfractiores: viam vero transitu difficiliorem, ut pote quæ toto triduo non teretur. Homines præterea misere in tenebris vivere. Hoc bo-

1 Αἱ ὧραι] Ex Homero. *Bourd.*

2 Κοιμᾶσθαι, συνεῖναι, καινοποιεῖν, καθεύδειν, verba quibus utitur, pro Latino *folere*. Idem.

3 Μὴν ἔσαν] Male Angl. μέτρων. Nullus enim sensus esset. *Idem.*

πε ἀπολαύσειν τῶν Διὸς ἐρώτων. καὶ καθεδοῦνται προσμένοντες, ἕως ἂν ἐκεῖνος ἀποτελέσῃ τὸν ἀθλητήν, ὃν λέγεις, ὑπὸ μακρᾷ τινὶ ζόφῳ. Ερ. σιώπα ὦ Ἥλιε, μή τι κακὸν ἀπολαύσῃς τῶν λόγων. ἐγὼ δὲ καὶ τῷ Σελήνῃ ἀπειλῶν, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ κἀκείνοις ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε. τῇ μὲν, σχολῇ προβαίνειν. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὸν ὅσον τοῦ νύκτα γε ἡμιμόριον.

boni ex Iovis amoribus illi consequentur, sedebuntque expectantes, donec athletam istum quem dicis, sub longis tenebris absolverit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro tuis hisce dictis nanciscare. Ego vero ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandavit: illi quidem ut lente procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quo noctem hanc adeo longam fuisse ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

VENERIS ET LVNÆ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί ποῦτο, ὦ Σελήνη, φασὶ ποιεῖν σε ἐπὰν ἔλθῃς τὴν Καρίαν χώρην, ἱστάναι μὲν σε τὸ ζεῦγος ἀφορῶσαν ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα καθεύδοντα, ὑπαίθριον ἄντα κυνηγέτην ὄντα, σύνοτε δὲ καὶ καταβαίνειν ἐπ' αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα ὦ Ἀφροδίτη, τὸν υἱὸν, ὃς μοι τούτων αἴτιος. Ἀφρ. ἔα. ἐκεῖνος ὑβρίστης ἐστιν. ἐμὲ γὰρ αὐτῷ τὴν μητέρα, οἷα δέδρακεν, ἅρπι μὲ, ἐς τὴν Ἴδην κατάγων, Ἀγχίσου ἕνεκα τοῦ Ἰλιέως. ἅρπι δὲ ἐς τὸν Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀστύφελον ἐκεῖνο μεσόκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφάτῃ ἐπέρασον ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό με τὸν ἐρώμενον. ὥστε πολλάκις ἠπείληται, εἰ μὴ παύσε) τοιαῦτα ποιῶν, κλάσειν μὲ αὐτοῦ τε τόξα, καὶ τὴν φαρέτραν, ἀφελαιρήσειν δ

VEN.

Quid hoc rei est ô Luna, quod ajunt te facere, quoties ad Cariam venis: te quidem currum sistere dum dormientem [1] Endymionem intueris, sub dio more venatoris jacentem: interdum etiam ex media via ad ipsum descendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuum, qui mihi harum rerum est author. *Ven.* Sine. Contumeliosus ille est, me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem Anchisæ Trojani causa in Idam deducens: nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit. Quare sæpius minata sum, ni talia facere desinat, me arcus & pharetram ipsius fracturam, & alas amputatu-

1 *Endymionem*] Fabula hinc nata quod Endymion motum hujus primus observasse atque aliis ostendisse dicitur. Plin. lib. 2. c. 9. *Cogn.*

1 Tar

καὶ τὲ πλεφ. ἤδη ϑ καὶ πληγὰς αὐτῷ ἀνέτεινα εἰς [1] τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ. οἶδε, σὺν εὖ οἶδ' ὅπως τὸ δυσπίκρ. δεδιὼς, καὶ ἱκετεύων, μετ' ὀλίγον ἐπιλέλησται ἁπάντων. ἀπὲρ εἰπέ μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἐστίν; ὑπερμυθηθη γὰρ ὅτω τὸ δεινόν. Συ. ἐμοὶ μὲ καὶ πάνυ καλὸς, ὦ Ἀφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπισκαλιόμενον ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα, καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲ ἔχων τὸ ἀκόντιον, ἤδη ἐκ τ χειρὸς ὑποῤῥέοντα. ἡ δεξιὰ ϑ, περὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ ἄνω [2] ἐπικεκλασμένη ἐπισφίγγει, τῷ ὠμοπλάτῳ ἐνκειμένη. ὁ δὲ, ὑπὸ ϑ ὕπνου λελυμένος, ἀναπνέῖ τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄϋπνον. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀψοφητὶ καταβᾶσα, ἐπ' ἄκρων τ δακτύλων βεβηκυῖα, ὡς ἂν μὴ ἀνεγερϑέντος ἐκταραχθείη, οἶδα τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι τὰ μετὰ ταῦτα. καλῶ δὲ ὑμᾶς γε ὑπὸ ϑ ἔρωτος.

turam. Iampridem & plagas ipsi innates incussi sandalio. Sed ille nescio quomodo protinus metuens ac supplicans, paulo post omnium obliviscitur. Verum dic mihi formosusne est hic Endymion? Huic enim malo illud solatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formosus admodum videtur, ô Venus, & maxime quando instrata super rupem chlamyde dormit, læva tenens sagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra vero circum caput sursum versus reflexa, faciei cui circumjacet, affert decorem. Ipse vero solutus somno, ambrosium illum halitum anhelat. Tunc igitur absque strepitu descendens, summisque digitis insistens, ut ne expergefactus perturbetur. Scis sanè quid post hæc dictura fuerim: sed equidem amore dispereo.

1 Τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ] Sic Dial. Iovis Herc. & Æsc. dixerunt ad illud Pers.

Solea puer objurgabere rubra.

Sic pag. 208. & sæpius. *Bourd.*

2 Ἐπικλασμένη] Sic de Merc. cond. *laxa cervix*, Pers. sic ὄμμα κεκλασμένον. *Idem.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Ὦ τέκνον ἔρως, ὅρᾳ οἷα ποιεῖς. ἃ μὲ τὰ ἐν τῇ γῇ λέγω ὁπόσα τοὺς ἀνθρώπους ἀναπείϑεις, καθ' αὐτῶν ἢ κατ' ἀλλήλων ἐργάζεσϑαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ. ὃς τ μὲ Δίᾳ πολύμορφον ἐπιδεικνύεις,

VENERIS ET CVPIDINIS.

VEN.

Cupido gnate, vide quæ facis. Non dico quæ te impulsore homines in terra, vel in se quisque, vel invicem alii in alios admittunt: sed quæ in cœlo exhibes, illum in quod-

1 *Iovem*] Leg. Erasm. Chil. 1. Cent. 3. Adag. 1. Ovid. 6. Metam. *Cogn.*

1 Ka-

ἀλλάττωνἐς ὅ, τι ἄν σοι ἐπὶ ⸗ κωιρῷ δοκῇ. τὴν σελήνην ⸗ [1] καθαιρεῖς σὺ ⸗ ὀξυνθέ. τὸ ἥλιον ⸗ ὑπὸ τῇ Κλυμήνῃ βοσκόμενον σύριττε ἀναγκάζεις ἐπιλελησμένον τῆς ἱππασίας. ἃ μὲν γὰρ ἐς ἐμὲ τὴν μητέρα ὑβρίζεις, ἀμαρτάνων ποιεῖς. ἀλλὰ σύ, ὦ τολμηρότατε, καὶ τὴν Ῥέαν αὐτὴν, γραῶν ἤδη καὶ μητέρα τοσούτων θεῶν, ἀνέπεισας παιδεραστεῖν, καὶ τὸ φρύγιον μειράκιον σκέπτεσθαι. καὶ νῦν σκέπτη μέμηνεν ὑπὸ σοῦ, καὶ ζωσαμένη τὰς λέοντας, ὑπολαβοῦσα καὶ τὰς Κορύβαντας ἅπτε μανικὰς καὶ αὐτὰς ὄντας, ἄνω καὶ κάτω τὴν Ἴδην ἀποπολοῦσιν. ἡ μὲν, ὁλολύζουσα ἐπὶ τῷ Ἄττῃ. [3] οἱ Κορύβαντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν, τέμνει ξίφει τὴν πῆχυν. ὁ δὲ, ἀνεὶς τὴν κόμην, ἐς μεμηνὼς ἀφῆκε τὸν ὀρῶν. ὁ δὲ, αὐλεῖ τῷ κέρατι. ὁ δὲ, ἐπιβομβεῖ τῷ τυμπάνῳ, ἢ ἐπικτυπεῖ τῷ κυμβάλῳ. καὶ ὅλως, ὀργιάζουσι καὶ μανία πᾶσα τὴν Ἴδην ἀπαντᾷ ἐστι. δεῖδια τοίνυν ἅπαντα. δεῖδια τὸ τοιοῦτο, μὴ τὸ μέγα σε κακὸν τεκοῦσα, μὴ ἐπιμεμενεῦσα ποτε ἡ Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι σὺ αὐτῇ ὦσα, κελεύσῃ τὰς Κορύβαντας συμπαθόντας σε, ἁφαπάσασθαι, ἢ τοῖς λέουσι παραβαλεῖν. τοῦτο δεῖδια, κινδυνεύοντί σε ὁρῶσα. Ερ. Θάρρει μῆτερ, ἐπεὶ καὶ τοῖς λέουσιν αὐτοῖς ἤδη ξυνήθης εἰμί. καὶ πολλάκις ἐπαναβὰς ἐπὶ τὰ νῶτα, καὶ τὸ κέντρον λαβόμενος, ἠνιοχῶ αὐτούς. οἱ δὲ, σαίνουσί με. καὶ τῶν χεῖρα δεχόμενοι, ἐς τὸ στόμα περιλιχμησάμενοι, ἀπολείβουσί μοι. αὐτὴ μὲν γὰρ ἡ Ῥέα, ποτὲ ἂν σκέπτη

cunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem è cœlo detrahis. Solem vero apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid injuriæ in me matrem tuam committis, audacter facis. Verum tu confidentissime, ipsam etiam [2] Rheam, jam anum, totque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygii illius adolescentis desiderium. Eaque jam à te acta est in insaniam, junctisque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furore quodam afflati sunt, sursum ac deorsum per Idam obernant: hæc quidem amore Attis ejulat. Corybantum vero, alius suum ipse penem ense resecat: alius demissa coma per montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano strepitum facit, alius cymbalum pulsat. Breviter, omnis undiquaque Ida tumultus atque insaniæ plena est. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne si quando resipiscat Rhea, vel etiam potius si insanire pergat, Corybantibus imperet, ut te correptum discerpant, aut leonibus objiciant. Hoc ego metuo, quum te periclitantem video. *Cup.* Bono animo esto mater, siquidem leonibus ipsis jam factus sum familiaris: ac sæpenumero conscenso tergo, prehensaque juba, equitis ritu illos agito. Illi vero cauda blandiuntur mihi, manumque ore exceptam circum lambunt, illæsamque reddunt. Porro Rheæ ipsi, quando tandem va-

car.

1 Καθαιρεῖς] Dixi ad Petron Clar. Cas. ad Theophr. *Bourd.*
2 *Rheam*] Cybelem, de qua dixit antea. *Cogn.*
3 Οἱ Κορύβαντες] Dixerunt ad Claudian. 1. de rapt. Pros. *Bourd.*

χολὴν ἀραίῃσι ἐπ' ἐμοὶ, [1] ὅλη ἔστε ἐν τῇ Ἀττῇ; κρίνετε τί ἐγὼ ἀδικῶ, δεικνὺς τὰ καλὰ οἷά ἐστιν; ὑμεῖς δ' μὴ ἐφίεσθε τῶν καλῶν; μὴ τοίνυν ἐμὲ αἰτιᾶσθε τούτων. ἢ θέλεις σὺ ὦ μῆτερ αὐτὴ μηκέτι ἐρᾶν μήτε σὲ ὑπ' Ἄρεως, μήτ' ἐκεῖνον σέ; Αφρ. ὡς δεινὸς εἶ, καὶ κρατεῖς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμνήσῃ μου ποτὲ τῶν λόγων.

caverit, ut me ulciſcatur, cum in Atte tota ſit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales ſunt demonſtro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater ut neque tu poſthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quam callidus es, & nulla in re non ſuperas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris.

1 Ὅλη] Tota, *ut totus in armis, totus veniſti.* Petron. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Πεισθῆτε ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεες, ἐρίζοντες ὡσεὶ ἀλλήλους ὥσπερ ἄνθρωποι. ἀσχεπὴς γὰρ τοῦτο, καὶ ἀλλότριον τῶν θεῶν. Ηρα. ἀλλὰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ τοῦτον τὸν [1] φαρμακέα σωφρονεστέρα μοι δοκεῖν; Ασκλη. νὴ Δία. καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. Ηρα. τί ὦ ἐμβρόντητε; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ὑπερεφίλησεν, ἃ μὴ θέμις ποιῆσαι, νῦν δὲ κατ' ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετεῖληφας; Ασκλη. ἐπιλέλησαι γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλεες ἐν τῇ Οἴτῃ καιόμενος, ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; Ηρα. ἔχειν ἴσως καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν, ἐς Διὸς μὲν υἱὸς εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα [2] ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καθαγωνιζόμενος, καὶ ἀνδρῶπους ὑβρι-

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

IVP.

Deſinite ô Æſculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde ut homines. Indecora enim hæc, & à convivio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ô Iupiter, medicamentarium iſtum me priorem accumbere? *Æſc.* Ita per Iovem. Etenim ſum melior. *Merc.* Qua in re, ô attonite? an quia te Iupiter fulmine percuſſit cum faceres quæ nefas erat: nunc autem ex miſericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æſc.* Tu vero Hercules oblitus es, te in Oeta conflagraſſe, quando quidem mihi ignem objicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & ſimilia ſunt quæ in vita geſſimus, ut qui ipſe Iovis quidem ſim filius, tantos autem labores vitam expurgans ſuſtinuerim, & feras debellans, & de contumelioſis hominibus

1 Φαρμακέα] Interpretatus ſum ad Petron. *Pharmace reſponde*, ſic in dial. de Dearum Iudicio. *Bourd.*

2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic in Vitarum Auctione. quo loci Cynicæ ſectæ Deum oreſtes Hercules. *Idem.*

χὰς πιμπρέμενον. σὺ δ' [1] ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγόρητος· νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιτηδεύειν τὴ φαρμάκων, ἀνδρῶδες δ' οὐδὲν ἐπιδεδειγμένον. Ασκλη. οὐ λέγεις. ὅτι σε τὰ ἐγκεκυμμένα ἰασάμην, ὅτε πρώην ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένου τὸ σώματος, καὶ χιτῶνος, καὶ μὴ τάντο, καὶ πυρός. ἐγὼ δ' εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ὅτε ἐδάκλυσα ὥσπερ σὺ, ὅτε ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ὑπεδυκνὰς. καὶ παιόμενος ὑπὸ τὴ Ὀμφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀλλ' οὐδὲ μελαγχολήσας, ἀπέκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα. Ηρα. εἰ μὴ πρώην λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα ἔδει, ὡς σὲ πολύ σε ὄντος ἡ ἀθανασίας. ἐπεὶ ἀφόρμενός σε, μίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ δ' ὀρανοῦ, ὥστε μὴ δ' τὸ πεπόνα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συντριβέντα. Ζ. πρόσεσθέ φημι, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὴν ξυνουσίαν. ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομαι ὑμᾶς δ' συμποσίου. καίτοι σύγνωμον ὦ Ἡράκλες προσκατακλίνεσθαί σε τ' Ἀσκληπιὸν, ὅτε καὶ πρότερον ἀποθανόντα.

bus pœnas sumens. Tu vero radicum incisor es, & circulator, forte quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia utilis, virile autem nihil quicquam præstitisti. *Æsc.* Recte dicis, quoniam & tuas inustiones curavi, quando nuper ad nos semiustulatus ascendisti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & post eam, à flamma. Ego vero si etiam nihil aliud, tamen neque servivi, neque purpuratus, ut tu, & ab Omphale aureo sandalio verberatus lanas in Lydia carpsi: neque insaniens, liberos & uxorem occidi. *Herc.* Nisi desinas mihi conviciari [illegible] non multum profuturam immortalitatem [illegible] è cœlo præcipitem te in caput dabo: ut ne ipse quidem Pæon te effracto cerebro curaverit. *Iup.* Desinite, inquam, & no nobis hunc cœtum perturbate; aut vos è convivio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum est ut priore loco accumbat Æsculapius, quippe qui prior est mortuus.

1 Ῥιζοτόμος] Hujus nominis tragœdiam fecit Sophocles ex qua versus citat Interp. Apollo. Convicium est in medicos, qui etiam, ut hic Æsculapius, Argyrtæ dicuntur. *Benrd.*

ΕΡΜΟΤ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί συμφορᾶς ἔπι ὦ Ἄπολλον; Απο. ὅτι ὦ Ἑρμῆ δυσχεῶ ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δὲ τί δυσχεραίνεις; ἢ τὸ κῶμα τιλῶ δάφνιλω σε λυπεῖ ἔτι; Απο. εὐδαιμῶς. ἀλλ' ἐρῶμαι πεπληγὼ ὑπὸ λάκαινα τῆ Οἰβάλε. Ερ. πότερον γὰρ, εἰπέ μοι, ὁ Υάκινθος; Απο. καὶ μάλα. Ερ. ποῦ δὲ ἐστὶν ὦ Ἄπολλον; ἢ τίς ὕτως ἀνέρασος ἐστὶν, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ κάλον οὕτω μειράκιον; Απο. αὐτὸς ἐμὸς τὸ ἔργον. Ερ. ἄκων ἐμάνης ὦ Ἄπολλον; Απο. οὐκ. ἀλλὰ δυσχεραίνων τι ἀκούσιον ἐβλάβθη. Ερ. πῶς; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι τὸ λόγον. Απο. διασκόδιον ἐμάνθανε. κἀγὼ συνεδίασκον αὐτῷ. ὁ δὲ κάκιστα ἀνέμων ἀπολέμενος ζέφυρος, ἤδη μὲν καὶ πρόσθεν καὶ αὐτὸς, ἀμελέμενος ὤν, καὶ μὴ φέρων τὴν ὑστεροφίαν, ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα ὥσπερ εἰώθαμεν τὸ δίσκον ἐς τὸ ἄνω. ὁ δὲ, ἀπὸ τῆς Ταϋγέτε καταπνέυσας, ἐπὶ κεφαλὴν τὸ παιδὸς ἐνέσεισε φέρων αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ τὸ πληγῆς αἷμά τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸ παῖδα δίχως ἀποθανεῖν. ἀλλ' ἐγὼ τὸ μὲν ζέφυρον, αὐτίκα ἡμιωλίμενον καταβοξάσας, φόβηνδε ἐπισπόμενον ἄχρι ἔρους. τῷ παιδὶ δὲ, καὶ πέφυκα ἐχωσάμην ἐν Ἀμύκλαις, ὅπου ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ἀπὸ τῆς αἵματος

MERCVRII ET APOLLINIS.

MERCVRIVS.

Quid tristis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, sum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: sed quodnam est tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in [1] Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: sed amasium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus est Hyacinthus? dic mihi. *Ap.* Maxime. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, ut occiderit formosum illum puerum? *Ap.* Meum ipsius hoc est factum. *Merc.* Numquid insanivisti Apollo? *Ap.* Non: sed quoddam infortunium mihi præter animi sententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc scire cupio. *Ap.* Disco ludere discebat, atque ego una cum illo ludebam. Cæterum ventorum omnium perditissimus Zephyrus, jam dudum etiam ejus amore flagrabat. Sed cum negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem ut consueveramus, discum in altum jaculabar: ille autem à Taygeto spirans, ablatum hunc puero in caput inflixit, ita ut ex plaga sanguis multus manaret, unde puer statim est mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuo sum ultus sagittis, & ad monitem usque fugientem insecutus. Puero autem, & sepulchrum Amyclis struxi, ubi discus eum prostravit: & effeci ut ex ejus sanguine

1 *Daphne*] Hæc de re leg. Ovid. lib. 10. Met. ex quo hic dial. *Cogn.*

ἄνθος ἀναδῦναι τὴν γῆν ἐποίησε, ἥδιστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀνθεστάναι ἀνθέων ἁπάντων. ἔπι καὶ γράμματα ἔχον, ἐπαιάζοντα τὸν νεκρόν. ἆρά σοι ἀλόγως λελυπῆσθαι δοκῶ; Ερ. ναὶ ὦ Ἄπολλον. ἤδεις γὰρ θνητὸν πεποιημένον τὸν ἐρώμενον. ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντι.

ne terra florem reddat suavissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sane Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne doleas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Ἆρ' ὃ γὰρ καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἥφαιστον, καὶ τέχνην ἔχοντα βάναυσον, ὦ Ἄπολλον, τὰς καλλίστας γαμηκέναι τὴν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Χάριν; Απο. δυσμίσα τις ὦ Ἑρμῆ, τὴν σκιὰν γοῦν ἐγὼ θαυμάζω τὸν ἀνέχεσθαι σωΰσαντα αὐτόν. καὶ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἱδρῶτι ῥεόμενον εἰς τὴν καμίνον, ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ ᾧ πρόσωπον ἔχοντα, καὶ ὅμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, φιλοῦσί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τῷ Ἡφαίστῳ φθονῶ. σὺ δὲ κόμα, ὦ Ἄπολλον, καὶ κιθάριζε, καὶ μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρόνει. κἀγὼ ἐπὶ τῇ δεξιᾷ, καὶ τῇ λύρᾳ. εἶτα ἐπειδὴν κοιμῶσθαι δέοι, μόνοι καθευδήσομεν. Απο. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως ἀναφροδίτος εἰμὶ εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γὰρ, οὓς μάλιστα ὑπερηγάπησα, τὸν Δάφνιν, καὶ τὸν Ὑάκινθον, ἡ μὲν, ἀποδιδράσκει με, καὶ μισεῖ. ὥστε εἰς τὸ ξύλον γεγενῆσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁδὶ, ὁρᾷς δὲ δίσκω ἀπόλλυται. καὶ νῦν ἀντὶ

ΜΕΡC.

Tane Vulcanum, cum & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas uxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædam hæc, Mercuri. Verum tamen illud ego miror, quod cum illo rem habere sustinent, & maxime quando sudore manantem vident, pronum in fornacem, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis est amplectuntur, osculantur, unaque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipse indignor, & Vulcano invideo. Tu vero comam cura Apollo, ac citharam persona, & ob pulchritudinem superbi: ego vero ob bonam valetudinem, & lyram. Cæterum ubi decumbendum erit, soli dormiemus. *Ap.* Ego vero etiam alias Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maxime præter cæteros amavi, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me, adeo ut in lignum converti maluerit, quam mecum rem habere: hic autem disco interfectus est, & nunc

ἐκείνων στεφάνους ἔχω. Ερ. ἐγὼ δὲ ἤδη ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην. ἀλλ' ἔχρῃ αὐχεῖν. Απο. οἶδα. καὶ τὴν Ἑρμαφρόδιτον σὺ σὺ λέγεις πεφυκέναι. πολλὰ ἐκεῖνό μοι εἰπὲ, εἴ τι οἶσθα, πῶς ἡ ζηλοτυπεῖ ἡ Ἀφροδίτη τὴν Χάριν, ἢ ἡ Χάρις ταύτην, Ερ. ὅτι ὦ Ἄπολλον, ἐκείνη μὲν αὐτὴν ἐν τῇ Λήμνῳ συνέσιν. ἡ δὲ Ἀφροδίτη, ἐν τοῖς ὄχεσιν. ἄλλως τε, ὡς ἐγὼ τὸν Ἄρη ἔχω πολλὰ, κἀκείνη ἐρᾷ. ὥστε ὀλίγον αὐτῇ δεῖ χαλκέως τούτου μέλειν. Απο. καὶ πῶς οἶσθα τὴν Ἥφαιστον εἰδέναι; Ερ. οἶδεν. ἀλλὰ τί ἂν δράσαι δυνατόν, ἰδεῖν ἀδύνατον ἐρῶν νεανίαν, καὶ τραπόντην αὐτόν; ὥστε τὴν ἡσυχίαν ἄγει. τοῖν ἀπειλεῖ γε δεσμόν τινα ἐπιμηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συλλήψεσθαι, συγγνώσεσθαι ἐπὶ τῷ εὐνῆς. Απο. σὺν οἶδα, εὐξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

nunc pro illis, coronas habeo. *Merc.* Ego vero jam aliquando Venerem: sed non oportet gloriari. *Ap.* Novi: eamque Hermaphroditum ex te peperisse ajunt. Verum illud mihi dicito si scias, qui fit ut Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipso consuetudinem habet, Venus autem in cœlo. Alias sæpe [1] cum Marte versatur, eumque amat. Quapropter parum ipsi curæ est hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipsum Vulcanum scire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generosum videns juvenem, eumque militem. Quare silentium colit: nisi quod minatur, se ipsis vincula quædam excogitasse, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Nescio. Sed ipse optarem ille esse qui comprehendetur.

1 *Cum Marte*] Hic Deus inter alias multas Venerem amavit & Cupidinem genuit, de qua fabula Homer. Odyss. 21. Ovid. 4. Met. *Cogn.*

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ.

Καλὰ μὲν δὴ ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τέκνα ἔτεκες τῷ Διΐ. Λη. ἀ πᾶσι, ὦ Ἥρα, τοιούτους τίκτειν δυνάμεθα, οἷος ὁ Ἥφαιστός ἐστιν. Η. ἀλλ' ὅτι μὲ ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ἐστὶ, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ καθεκόσμησεν ἡμῖν

IVNONIS ET LATONÆ.

IVNO.

[1] Pulchros enimvero tu quoque Latona Iovi liberos peperisti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere possumus, qualis est Vulcanus. *Iun.* At [2] hic claudus est, sed utilis tamen, quippe qui optimus est artifex, & cœlum nobis ex-

1 *Pulchros*] Latona Dianam & Apollinem susceptit: de quo puerperio Ovid. 6. Metam. Plin. lib. 34. *Cogn.*

2 *Hic claudus*] Vt in dial. præcedente. Cic. 3. de nat. deor. *Idem.*

τὴ ἀρμονὶν, ἐς τὸν Ἀφροδίτην ἔγημε, ἐς ἀπορδύζεν ὡς αὐτῆς· οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲν αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρσα δὲ μέτρα, καὶ ὀρεσσῶ. καὶ τὸ πλανητὸν, ἐς τὴν Σκυθίαν ἐπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐσθίει ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμουμένη τὰς Σκύθας αὐτὰς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δὲ Ἀπόλλων, ὡς σοφοποιεῖ μὲ πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ κρίσεις ἐπὶ μέρους ἐρχομένοις τὰ μαντικὰ, τὰ μὲν, ἐν Δελφοῖς, τὰ δὲ ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τὰς χρωμένους αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα ὡς ἑκάτερον τὰ ἐρωτήσεως ἐπικεκλιμένον, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλανᾶται μὲ ἀπὸ τοιούτου, πολλοὶ γὰρ οἱ ἀνόητοι, καὶ παρέχοντες αὐτὰς κρεμαστούς. πολλῷ σὺν ἀμείνους ἐστὶ παῖδας ἔχειν σωφρονεστέρους, τὰ πολλὰ περιστόμους. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις ἠπόφ, ὅτι φονεύσει μὲ τὸ ἐράμενον δίσκῳ, ἐ σωφρονεστέρου ὄντος, ὡς φεύξεται αὐτὸν ἡ δάφνη. καὶ ταῦτα, ὅτι κρείττων καὶ κομήτην ὄντα. ὥστε οὐκ οἶδα κρεῖττον καλλιτεκνοτέρου τὸ Νιόβης ἔδος

exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua ſtudioſe obſervatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: poſtremo in [2] Scythiam profecta, ſciunt omnes, qualia comedat, hoſpites mactando, & Scythas ipſos imitando, qui humana carne veſcuntur. Apollo autem, ſimulat quidem ſeſe omnia ſcire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [3] in Claro, & Didymis, decipit conſulentes ſe, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia reſpondendo, tutus ut ſit error: & hinc diteſcit: multi enim ſunt amentes, qui ſe præſtigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipſum multa mentiri: quippe ille ipſe vates ignorabat ſe amaſium diſco interfecturum eſſe, nec prædixerat fore, ut ipſum Daphne fugeret, idque [7] ita formoſum & comatum. Itaque non video [8] Nioben illam procreaſſe putaris. *Lat.*

cur pulchriores liberos te quam

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littora multum Montivagæ dilecta Deæ.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri ſive Sarmatæ inhoſpitales fuerunt, & hoſpites omnes Dianæ ſolebant immolare, veſcebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονοῦσα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 8. *Bourd.*

4 Πάντα εἰδέναι] Callimach. hym. Apoll.

Τέχνη δ' ἀμφιλαφὴς ἥπτις τόσον ὄασον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Ariſtoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. εἰς Ἀπολλ. Idem.

5 *In Claro*] Iſacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longè à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem ἀνέκρηρ. Sic in Alexand. ſic in Iove. Tragœd. & paſſim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formoſum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Euſtat. ad Homer. Iliad. ω. Idem.

1 *Map-*

ξας. Αη. ταῦτα μὴ τοι τὰ τέκνα ἡ ξυνοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἶδα, ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς γοεροῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ μῦ, ἐπαινήτην ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ γαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐγέλασα ὦ Λητοῖ. ὀπεῖνος γαυμαστὸς, ὃν ὁ [1] Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αἱ μοῦσαι δικάσουσι ἥττων ἦλθεν, ἀπέδειρεν ἄν, αὐτὸς κριθεὶς τῇ μουσικῇ; νῦν δὲ κατασοφισθεὶς ἄθλιος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἀλγῶν. ἡ δὲ καλή σου παρθένος, ὥστε καλή ἐστι, ὥστε ἐπεὶ ἔμαθε ὀφθεῖσα ὑπὸ σοῦ Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαρφῆκεν αὐτοῦ τοὺς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ τὰς τεκούσας ἐμαίνετο, παρθένος γε καὶ αὐτὴ οὖσα. Αη. μέχρι, ὦ Ἥρα, φρονεῖς, ὅτι ξύνῃ τῷ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ λῆρος τοῦτο ὑβρίζεις ἀθλίως. πλὴν ἀλλ' ἄψομαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύουσαν, ὁπόταν σε καταλίπων, ἐς τὴν γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενος.

Lat. At verò hi liberi, hospitum videlicet mactatrix ista, & mendax ille vaticinator, scio quam gravi molestia te afficiant, quum inter Deos conspiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione personat. *Iun.* Risi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marsyas, si modo justè judicare voluissent Musæ, ut qui ipse Musica vicerat, excoriasset? Nunc autem deceptus ille miser perit, injuste sane damnatus. Hæc autem formosa tua virgo, ita formosa est, ut postea quam animadvertit se se ab Actæone conspectam fuisse, verita ne adolescens ille turpitudinem ipsius evulgaret, immiserit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obstetricatura fuisset, si virgo utique & ipsa esset. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipso regnas; Ideoque intrepide contumeliosa es. Verumtamen brevi te rursus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram descenderit, in taurum aut cygnum conversus.

1 *Μαρσύας*] Apul. loc. cit. Iul. Imp. Epist. ad Iambl. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς, ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γελοιότατος, ὦ Ἀπολλον, εἶδον. Απο. εἰπὲ ὦν, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἦ Ἀφροδί-

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipse auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τη ξυνεῦσαι τῇ Ἀφ, καταίληπται. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἔθησεν αὐτὰς ξυλλαβεῖν. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. οὐκ ἄν πολλὰ οἶμαι παῦσαι εἰδὼς, ἐθήρευεν αὐτάς. καὶ ὡς τὸν εὐνὸν ἀφανῆ δεσμὸν περιθεὶς, εἰργάζετο ἀπελθὼν ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθὼν, ὡς φαίνεται. καθορᾷ δ' αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἥφαιστον. ἐπεὶ δ' ἐπέθεσαν οἱ λέχους, καὶ ὁ ἄργυρος ἦσαν, καὶ αὐτὸς ἐγκλίνεται τῷ ἀρκύων, περιπλέκει μὲν αὐτοῖς τὸ δεσμὸν, ἐφίστα δ' αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. ἐκείνη μὲν δὴ, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ ὅσα, οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδουμένη. ὁ δ' Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἔπειτα δ' σωεὶς ὁ ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἱκέτευε. Απο. τί δὴν, ἀπέλυσεν αὐτὰς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπιδείκνυ τῶν μοιχείαν αὐτοῖς, οἱ δὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνδεδεμένοι ἐρυθριῶσι. καὶ τὸ θέαμα ἦδιστον ἐμοὶ ἔδοξε, μονονοὺχὶ αὐτὸ γυμνόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τῷ αἰσχύνῃ δ' γάμε; Ερ. μὰ Δί', ὅς γε καὶ ἐπιμελῶς αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μὲν τοι, εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύοντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ἐκεῖ καὶ δεδεῖσθαι ἂν ὑπέμεινας ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν, ὦ Ἄπολλον; ἰδὲ μόνον ἐπελθών. ἐπαινέσομαί γάρ σε, ὦ μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὐξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se fine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea commissi-

set adulterium: sed etiam quod una cum ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

IV-

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυνόμην ἂν, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος υἱὸς γένοιτο, θῆλυς ὢν καὶ διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς μέθης, μίτρᾳ τε μεμιτρωμένος καὶ τὴν κόμην, τε πολλὰ ἢ μαινομένας γυναῖξι σειὼν, ἀβρότερος αὐτῶν ἐκείνων ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἔοικως, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἀβρότερος τῶν γυναικῶν, ὦ μῆτερ, τὴν Λυδίαν ἐχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατοπέδῳ, τούς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα ὡδὶ ὀλίγου ἀνιέντα τολμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε. καὶ ταῦτα ἅπαντα ἔπραξεν, ὀρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, ἱμάσιοις χρώμενος κιτωνίοις, μεθύων ὡς φησὶ, καὶ σοφίζων. εἰ δέ τις ἐπιχείρησε λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὴν τελετὴν, καὶ τοῦτον ἐπεμωρήσατο, ἢ καταδήσας τοῖς κλήμασιν, ἢ ἀμφαλαδήσας ποιήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς ὥσπερ νεβρόν. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα καὶ ταῦτα, καὶ σὸν ἀνάξια τοῦ πατρός; εἰ γὰρ παιδιὰ καὶ τρυφὴ ποιήσειν αὐτοῖς, οὐδεὶς φθόνος. καὶ μάλιστα εἴ τις λογίσαιτο εἶναι ἂν ἥφων υἱὸν τοιοῦτον, ὅπερ ταῦτα μεθύων ποιεῖ.

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conversans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in summa cuivis magis quam tibi patri similis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non solum, ô Iuno, Lydiam subjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum resistere ausus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saltans simul, & choreas agens, hastis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conviciari aggressus est contumeliosè de sacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & mè patre non indigna. Si vero lusibus & deliciis inter hæc indulget, non est quod invideas & maxime si cogites, qualis hic sobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit.

Iun.

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. alii. *Bourd.*

Η. σύ μοι δοκεῖς ἐπαινέσαι καὶ τὸ εὕρεμα αὐτῷ τῷ ἀμπέλου, καὶ τὸ οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρῶν οἷα οἱ μεθυόντες ποιοῦσι σφαλλόμενοι, καὶ ὡς ὕβρεων πλήμμυροι. καὶ ὅλως μεμνημένοτες ὑπὸ τοῦ πότου. τὴ γοῦν Ἰκαρίου, ᾧ πρῶτος ἔδωκε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπόται αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες πεῖς δικέλλαις. Ζ. ὁδὲν τοῦτο φῄς. ὁ γὸ οἶνος ταῦτα, ὁδὲ ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ γὸ ἄμετρον τοῦ πόσεως, καὶ τὸ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος, ἐμφορεῖαζ τοῦ ἀκρήτου. ὃς σ' ἂν ἔμμετρα πίνῃ, ἱλαρώτερος μὲν, καὶ ἡδίων ἡμῖν εἶ ἂν, οἷον ὁ Ἰκαρίου ἔπαθεν· ὁδὲν ἂν ἐργάσαιτο ὁδένα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας, ὦ Ἥρα, καὶ τῇ Σεμέλης μνημονεύειν, εἰ γε λοιδόρεις τοῦ Διονύσου τὰ κάλλιστα.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, qualia inebriati isti factitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τὰς μὲν ἄλλας θεὰς κατηγωνίσω ἅπαντας, τὸν Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὴν Ἥραν, ἐμὲ τὴν μητέρα, μόνης δ' ἀπέχῃ τῆ Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δ' ἰῶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἀτοξος εἶ, καὶ ἄσχετος; Ε. διδιᾶ ὦ Μῆτερ, αὐτήν. φοβερὸν γάρ ἐστι, καὶ χαροπὸν, καὶ δεινῶς ἀνδρικὸν, ὁπόταν δὲ συτεινάμενον τὸ τόξον ἴῃ ἐπ' αὐτὸν, ἐπισείσασ τὸ λόφον, φοβολήθρεῖ με, καὶ ὑποτρόμος γίνομαι, καὶ διαῤῥεῖ μου τὰ τοξεύμα-

VENVS.

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jaculari noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

πρὸς τὸ χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης γὰρ ἐφοβερώτερος ἦν; Κύπ. ὅμως ἀφώπλισας αὐτὸν, καὶ νενίκηκας. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἑκὼν ἀφῆσί τοί με, καὶ ἀφοπλεῖ. ἡ Ἀθηνᾶ δέ, ὑφορᾶταί με ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲν ἄλλως παρέπτην, πλησίον ἔχων τὸν λαμπάδα. ἡ δὲ, εἴ μοι ἀφίσῃ φησὶ, νὴ τὸν πατέρα, τῷ δορατίῳ σε διαπείρασα, ἢ δι' ποδὸς λαβομένη, καὶ εἰς τὸν τάρταρον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ διαπασσαλεύσω, διαφθερῶ. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείληκε. καὶ ὁρᾷς δριμὺ, καὶ ἐπὶ δεινὸν ἔχει ἀφίσωπον τὸ φοβερὸν, ἐχίδνας κατάπλεων, ὅσας ἐγὼ μέλιττα δέδια. μορμολύττεται γάρ με, καὶ φεύγω ὅταν ἴδῃ αὐτό. Αφρ. ἀπὸ τοῦ μὲν Ἀθηνᾶν δέδιας ὡς φῄς, καὶ τὸν Γοργόνα. καὶ τοῦτο, μὴ φοβηθεὶς τὸν κεραυνὸν τὸν Διός. αἰ δὲ μάσσαι, διὰ τί σοι ἄτρωτοι, καὶ ἔξω βελῶν εἰσιν; ἢ καὶ ἐκεῖναι λόφους ἐπισείουσι, καὶ Γοργόνας ἀφαίνουσιν; Ε. αἰδέμων αὐτὰς, ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, καὶ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ ἀεὶ φιλὴν ἔχουσι. καὶ ἐγὼ παρίσταμαι πολλάκις αὐταῖς, καλούμενος ὑπὸ μέλους. Αφρ. ἴσα καὶ ταύτας, ὅτι σεμναί. τοῦτο δ' ἄρτεμιν τίνος ἕνεκα τιτρώσκεις; Ε. τὸ μὲν ὅλον, ἐδὲ καταλαβεῖν αὐτὸν οἷόν τε, φεύγουσαν ἀεὶ ἀφ' ὁρῶν. εἶπε καὶ ἰδίαν τινὰ ἔρωτα ἤδη ἐρᾷ. Αφρ. τίνος ὦ τέκνον; Ε. ἠρέμας, καὶ ἐλάφων, καὶ νεβρῶν, αἰρεῖν τε διώκουσα, καὶ καταξεύειν. καὶ ὅλως σφὸς τοῦ τοιούτου ἐστὶν. ἐπὶ τόν γε ἀδελφὸν αὐτῆς, κρίνει τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἐκηβόλον. Αφρ. οἶδα ὦ τέκνον, πολλὰ ἐκεῖνον ἐπῳδύσας.

meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque. Gorgonem, idque cum Iovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quinetiam non raro illis assisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Esto, has relinque, quoniam sunt reverendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Vt breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulnerasti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. | DEARVM IVDICIVM.

ΖΕΥΣ.

Ἔρμῆ, λαβὼν τυπὶ τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βουκόλον. νέμει γὰρ τὰς Ἴδης ὑπὸ τῷ Γαργάρῳ. καὶ λέγε πρὸς αὐτὸν, ὅτι σε ὁ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς περὶ ἐρωτικὰ, δικάσαι ταῖς θεαῖς, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. ᾧ δ' ἂν ἀγῶνος τὸ ἆθλον ἡνίκα νικῶσα λαβέτω τὸ μῆλον. ἄφαρ δ' ἤδη καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπιέναι πρὸς τὸν δικαστήν. ἐγὼ δ' ἀπαθὴς μὴν τῶν δίκαιον, ἐπίσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ εἴγε οἷόν τε λῷ, ἠθέλησ' ἂν ἀπάσας νενικηκυίας εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μιᾷ τὸ καλλιστεῖον ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι ταῖς ἡττωμέναις. λῷον δὲ τοῦτο μὲν αὐτὸς σὺν ἐπιτηδείῳ ὑμῖν δικαστῇ. ὁ δὲ νεανίας οὗτος ὁ φρύξ, ἐφ' ὃν ἄπιτε, βασιλικὸς μὲν ἐστι, καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής. πάλλα δ', ἀφελὴς, καὶ ὀρεινὸς, κοὐκ ἂν τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης θεᾶς. Ἀφρο. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸν μῶμον αὐτὸν ἐπισήσειας ἡμῖν δικαστὴν, θαῤῥοῦσα βαδιοῦμαι πρὸς τὴν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μου; ἀρέσκειν δὲ καὶ τούταις ἀρίσκειν τὸν ἄνδρα πον. Ἡφ. ἀλλ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη δεδιαμεν, ἀλλ' ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτρέπῃ τὴν δίκαιαν. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον, ὅσις ἂν ᾖ, τὸν

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiscere ad bubulcum illum [1] Priami filium (pascit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, siquidem ipse formosus es, & rerum amatoriarum doctus, sententiam ferre inter Deas, quænam illarum sit formosissima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam est ut & ipsæ ad Iudicem abeatis. Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac si modo fieri posset, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum necesse sit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipse vobis idoneus judex non sum. Verum [2] Phrygius ille adolescens, ad quem proficiscimini, regia quidem stirpe est prognatus, & Ganymedis hujusce consanguineus. Cæterum simplex est & montanus: neque quisquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamsi Momum ipsum præstituas nobis Iudicem, præsenti animo itura sum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hisce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non si isti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priami filium*] Paris pastor fuisse dicitur. Virg.
Amarunt Dii quoque sylvas
Dardaniusque Paris. Copn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracus. Virg. 1. Æn. *Idem.*

Πάρ. Ζ. ἦ κἀ σοὶ ταῦτα, ὦ γύναπερ, συνδοκεῖ; τί φῄς; ἀποστρέφῃ, καὶ ἐρυθριᾷς; ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν δὲ παρθένων. ἐπινεύεις δ' ὅμως. ἄπιτε οὖν. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῇ δικαστῇ αἰσχυνημέναις, μηδ' ἢν κακὸν συντρίψηθε τὸ νεανίσκω. ἐγὼ γὰρ οἷόν τε ἐπίσης εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. ἀσθιωμὲν εὐθὺ τῆ Φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἡγήσομαι, ὑμεῖς δὲ μὴ βραδέως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ παρρεῖτε, οἶδα ἐγὼ τὰ Πάρ. νεανίας ἐστὶ καλὸς, καὶ τἄλλα ἐρωτικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος, οὐκ ἂν σκαιῶς δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν, καὶ ὡς ἐμοὶ λέγεις τοῦ, δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὴν δικαστήν. πότερα δ', ἄγαμός ἐστιν ἢ καὶ γυναῖκα αὐτῷ σώζει; Ερ. ὁ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν, ὦ Ἀφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ, ἰκανὴ μὲν, ἄγροικος δὲ, καὶ δεινῶς ὀρεία. ἀλλ' ὁ σοφὸς ὡς σφόδρα ἔοικε. τίνος δ' ἂν ἕνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς; Αφρ. ἄλλως ἠρόμην. Αθη. παραπεσοῦσαι, ὦ ἑταῖραι, ἰδίᾳ ταύτῃ κεκοινολογεῖσθον; Ερ. οὐδὲν ὦ Ἀθηνᾶ δεινὸν, οὐδὲ καθ' ὑμῶν. ἀλλ' εἴρετό με, εἰ ἄγαμός ὁ Πάρις ἐστίν. Αθη. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ερ. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' ἂν ὅτι ἄλλως ἐπλήθον. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αθη. τί δ' ἄγαμός ἐστιν; Ερ. ὁ δοκεῖ. Αθη. τί δ' τῶν πολεμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὸ πεῖν βεκκόλου; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔχω Parim, quisquis is fuerit. *Iup.* Num tibi etiam, filia, hæc probantur? Quid ais? avertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari: sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne Iudici fiatis infensiores, nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam: ac ego quidem præibo: vos autem non lente sequimini me, & bono animo este. Novi ego Paridem hunc: adolescens est formosus: cæterum amori deditus, & ad talia disceptanda maxime idoneus: neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an vero cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana: sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis, qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali, Minerva, nec contra vos: sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose scisciteris? *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse, nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quam bubulcus? *Merc.* Verum non possum di-

λέγειν, εἰκάζειν δ' ἔχειν νέον ὄντα, ἃ τούτων ὀρέγεσθαι τυχεῖν, καὶ βούλεσθαι ἂν παρόντων αὐτὸν εἶναι καὶ τοῖς μέλλουσι. Αφρο. ὁρᾷς; οὐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ προσκαλῶ σοι, τὸ πρὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψιμοίρων γὰρ καὶ ἔστι Ἀφροδίτης τὰ παιδία. Ερ. καὶ αὕτη χρεὼν τὰ αὐτά με ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μηδ' οἷα μειονεκτεῖν, εἴ τι καὶ ταύτῃ καὶ τὸ ἁπλοῦν ἀπεκεναμένῳ. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες, ἀπαπάσαμεν τὸ ἀπέρων. καὶ χρεὼν γε καὶ τὴν Φρυγίαν ἐσμέν. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Ἴδην ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸ δίκαιον τὸ Πάριν. Ηρα. ὅπου δέ ἐστι; ὁ γὰρ κάμοὶ φαίνεται. Ερ. ταύτῃ ὦ Ἥρα, πρὸς τὰ λασιώδη, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. ὁρᾷς δὲ τὴν πλουρᾶν, ὃ τὸ ἄντρον καὶ τὴν αἶγλην ὁρᾷς. Ηρα. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν αἶγλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοῦδια καὶ τὰ ἐμὸν ὑπνοῦσι δάκτυλον ὂν μέσων τῶν πτερῶν προερχόμενα, καί πινα ὂν δὴ σκοπέλᾳ καταζεύγνυσα, καλαύροπα ἔχοντα, καὶ ἀνείργοντα μὴ πρόσω ἀφοσιδιάζειν τὴν αἶγλην; Η. ὁρῶ νῦν, εἰ γε ἐκεῖνός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνος. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τὰ γῆς, εἰ δοκεῖ, καταστάντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ ἀφαυροῖς ἐπιπλώμενοι. Ηρα. δοκεῖ λέγεις, καὶ οὕτω ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ κατεβεβήκαμεν, ὥρα σοι ὦ Ἀφροδίτη προϊέναι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τὴν ὁδόν. σὺ γὰρ ὡς τὸ εἰκὸς ἔμπειρος εἶ χωρίων, πολλάκις ὡς λόγῳ κατελθοῦσα πρὸς Ἀγχίσην. Αφ. ἑπόμεθα ὦ Ἥρα,

dicere: ſed conjicere licet, cum ſit juvenis, optare has res conſequi, ac præcipuum in præliis eſſe velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac ſeorſum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, ſiquid etiam huic pro ſimplicitate mea reſpondi. Verum inter loquendum jam multum progreſſi, ſtellas emenſi ſumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque veſtrum judicem. *Iun.* At ubi eſt? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac verſum Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas ſecundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientes, & quendam à ſcopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius diſpergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, ſi modo ille eſt. *Merc.* At ille eſt. Quoniam autem prope jam ſumus, in terram, ſi videtur, demiſſi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, ſuperne ex improviſo devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum poſteaquam deſcendimus, tuum jam eſt Venus, ut præeas, viamque nobis commonſtres. Tu enim, ut conſentaneum eſt, locorum perita es, quippe quæ; ut fama eſt, ad Anchiſen ſæpe deſcenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τούτοις ἄχθομαι τοῖς σώμασιν. Ερ. ἀλλ' ἔνεχα ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς συδιέτριψα τῇ Ἴδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἤρα Ϝ μειρακίου Ϝ φρυγός. καὶ πολλάκις δεῦρο ἦλθον ὑπ' ὀκείνῳ κατεπεμφθεὶς εἰς ἐπισκοπὴν Ϝ παιδός· καὶ ὁπότε ἤδη ἐν τῷ ἀετῷ λῶ, συμπαρεπλάμλω αὐτῷ, καὶ σωνεκφιζον τὸ κωλόν. καὶ εἴ γε μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τῆ πέτρας αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲν γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων τοῖς τὸ ποίμνιον. κατεπλάμενος δ' ὅπισθεν αὐτῷ ὁ Ζεὺς, κέφας μάλα τοῖς ὄνυξι περιβαλὼν, καὶ τῷ στόμιλι τλὼ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάνυ ἁπαλῇ, ἀνέφερε τὸ παῖδα τεπαρωγμένον, καὶ τῷ τραχήλῳ ἀπερραμμένῳ ἐς αὐτὸν ἀπεβλέποντα. τότε δὴ ἐγὼ τλὼ σύριγγα ἔλαβον. ἀπεβεβλήκει γὰρ αὐτλὼ ὑπὸ Ϝ δέος. ἀλλὰ γὰρ ὁ Ἀφιστητὴς ἔτοιμος, πλησίον. ὥστε σωσείπωμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βυκόλε. Πα. νὴ καὶ σύγε, ὦ νεανίσκε. τίς ἦ ὢν δεῦρο ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ὡ γὰρ ἐπιτηδείας ὀρεσπολεῖν, ὅτι γε ἔσαι καλαί. Ερ. ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἰσίν. Ἤρων ἦ ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καμὲ τὸ Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί τρέμεις, καὶ ὠχριᾷς; καὶ μὴ δέδιθι. χαλεπὸν γὰρ οὐδέν. κελαδῇ δὲ σε δίκαιον ὑγιαίνϝ Ϝ κάλλος αὐτῶν, ἐπειδὴ χάρ φησι καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, σοὶ τλὼ γνῶσιν ἐπιτρέπω. Ϝ δὴ ἀγῶνα τὸ ἄθλον εἶναι, ἀναγκὰς τὸ μῆλον. Αλε. φέρ' ἴδω τί καὶ βάλεϊ. ἢ καλή φησι λαβέτω. πῶς ἂν δὴ ὦ δίκαιε Ἑρμῆ δωσεῖλω ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἄρρενος ὤν, δίκαιον ὑγιαίνϝ ἀποδεῖξαι θέας, καὶ μείζονος

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fum verfarus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adoleſcentulum: ac ſæpius huc ab illo miſſus veni, ut puerum obſervarem. Cumque jam in aquila eſſet, ſimul volabam, unaque formoſum illum ſublevabam: & ſi bene memini, ab hac ipſa rupe illum in ſublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fiſtula canebat ad ovile: ipſi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam ſuper capite habebat, impreſſo, in altum ſuſtulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipſum intuentem. Tum ego fiſtulam ſuſtuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope eſt, itaque compellemus ipſum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adoleſcens: Sed quis es qui ad nos huc adveniſti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formoſæ adeo cum ſint. *Merc.* At mulieres non ſunt. Sed Iunonem & Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium miſit Iupiter. Sed quid tremis, & expalleſcis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipſarum eſſe judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formoſus ipſe es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium ſcies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid ſibi velit. *Pulchra.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum ſim ac ruſticus, judex eſſe tam mirandi ſpectaculi, atque adeo majoris,

quam

γῶ, ἢ κῦ βυκόλου; τὰ γὰ τοιαῦτα κρίνειν, ὦ ἄβρῶν μᾶλλον, κ) ἀστικῶν. τὸ δ' ἐμὸν, αἴγα μὴν, αἰγὸς ὁποτέρᾳ ἢ κριλίαν, κ) δάμαλις ἄλλης δαμάλεως, πάχ' ἂν δικάσαιμι κ) τὴν τέχνην. αὐτὴ ἢ παρ' αἱ πό μοίως κριλαὶ, κρὶ σὺκ οἶδ' ὅπως ἄνῃς ἀπὸ τ ἑτέρας ἐπὶ τὴν ἑτέραν μεταχάρῃ τὴν ὄψιν ἀποστάσεις. ἐ γὰ ἐθέλω ἀφίστασθαι ῥᾳδίως. ἀλλ' ἔνθα ἂν ἀπερείσῃ τὸ πρῶτον, τύτῳ ἔχῃ, κ) τὸ παρὸν ἐπαινεῖ. κἂν ἐπ' ἄλλο μεταβῇ, κἀκεῖνο κριλὸν ὁρᾷ, κρὶ συνδιαμᾷ, κρὶ ὑπὸ τῶν πλησίον συνδιαλαμβάνεται. κρὶ ὅλως ἀπεκείχυταί μοι τὸ κρίνειν αὐτῶν, κρὶ ὅλον ἀπειλῆφέ με κ) ἄχθομαι, ὅτι μὴ κρὶ αὐτὸς ὥσπερ ὁ Ἄργος ὅλῳ βλέπειν δυνάμαι πᾶσι σώμασι. δοκῶ δ' ἄν μοι κριλῶς δικρίσαι, πᾶσαις ἀποδοὺς τὸ μῆλον. κρὶ γὰ αὖ κ) τόδε τοῦτο μὴν εἶναι συμβέβηκεν, ἢ Διὸς ἀδελφῷ, κ) γυναῖκα. τούτας ἢ, γυνατέρας. πῶς ἂν ἐ χαλεπὴ κρὶ ὕπως ἡ κρίσις; Ερ. σὺκ οἶδα. πλὴν ἐχ οἷόν τε ἀναλῦναι πρὸς ἢ Διὸς κεκελσυσμένον. Αλε. ἐν τῦτο ὦ Ἑρμῆ πρᾶσιν αὐτὰς, μὴ χαλεπῶς ἔχειν μοι τὰς δύο τὰς νενικημένας, ἀλλὰ μᾶλλον τ ὀφθαλμῶν ἡ χεῖας τὴν Ἀφροδίτην. Ερ. ὕτω φασὶ ποιήσειν. ὥρα δέ σοι ἤδη περαίνειν τὴν κρίσιν. Αλε. πειρασόμεθα. τί γὰ ἂν κρὶ πάθοι τις; ὁκεῖνο ἢ πρῶτον εἰδέναι ἐθέλομεν, πότερα ἐξαρκέσει σκοπεῖν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ κρὶ ἀποδύσαι δεήσει πρὸς τὸ ἀκριβὲς τ ἐξετάσεως; Ερ. τῦτο μὲν σὸν ἂν εἴη ἢ δικαστᾷ, κρὶ πρόσταττε ὅπη κρὶ θέλεις. Πα. ὅπη κ) θέλω; γυμνὰς ἰδεῖν βέλομαι. Ερ. ἀπίδυτε ὦ αὖ].

quam pro bubulci captu? Nam causas hujusmodi disceptare, delicatorum magis est, & urbanorum. Quod vero ad me attinet, utra capella sit altera formosior, & juvenca alia juvenca, forsitan ex arte judicare possim. Hæ autem & omnes similiter pulchræ sunt, & non video quo pacto aliquis ab una ad aliam transferendo aspectum avellere queat. Nolit enim facile absistere, sed cui se primum applicuerit, ei inhæret, quodque præsens est, laudat: tum si ad aliud transierit, id quoque formosum videt, & immoratur semperque à propioribus capitur. Et in summa, ipsarum pulchritudo mihi est circumfusa, totumque me complexa tenet: ac doleo, quod non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore videre possum. Videor autem mihi bene judicasse, si pomum hoc omnibus reddidero. Ad hæc etiam accedit illud, quod hæc quidem Iovis soror & conjux est: illæ vero filiæ. Quomodo igitur non difficile sic fuerit judicium? *Merc.* Nescio: nisi quod Iovis imperium non licet detrectare. *Par.* Vnum igitur hoc Mercuri, persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque victæ fuerint: sed quicquid peccatum videbitur, id solis oculis imputent. *Merc.* Ita se facturas ajunt: jam vero tempus est, ut judicium expedias. *Par.* Periculum faciemus, quid enim agam? Cæterum illud primum scire velim, utrum sat erit ipsas ut se habent spectare, an vero opus erit ut se exuant quo diligentius res examinari possit. *Merc.* Hoc tuum est ut pote Iudicis imperare ut sint quomodocunque voles. *Par.* Quomodocunque velim? nudas videre volo. *Merc.* Heus, vos exuite.

Tu

σύ θ' ἐπισκόπει. ἐγὼ δ' ἀπεστράφην. Αφρ. καλῶς ὦ Πάρι, καὶ σεαυτῷ γε ἀποδύσεσθαι, ὅπως μάθῃς ὅτι μὴ μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκὰς, μηδ' ὄμματα βοῶπις εἶναι, μέγα φρονῶ. ἐπίσης δὲ εἰμι πᾶσα, καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. μὴ σεαυτῆς αὐτῇ ἀποδύσῃ ὦ Πάρι, πρὶν ἂν τὸν κεστὸν ἀποθῇ. φαρμακὶς γάρ ἐστι, μή σε κατεγηθύσῃ δι' αὐτοῦ, καίτοι γε ἐχρῆν μηδ' ὅπως κεκαλλωπισμένην παρεῖναι, μηδὲ τοσαῦτα ἐντετριμμένην χρώματα, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπείρων τινα, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύειν. Πα. οὐ λέγεις τὸ σεαυτῆς δὲ κεστόν. καὶ ἀπόθου. Αφρ. τί δ' οὐχὶ καὶ σὺ Ἀθηνᾶ, τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύεις, ἀλλ' ἐπισείεις τὸ λόφον, καὶ τὴν δικαστὴν φοβεῖς; ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἀνδρὸς δοβερᾶς βλεπόμενον; Αθη. ἰδοὺ σοι ἡ κόρυς αὕτη ἀφήρηται. Αφρ. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κεστός. Ηφ. ἀλλ' ἀποδυσώμεθα. Πα. ὦ Ζεῦ περιφανὲς τὸ θέας, καὶ κάλλους, τὸ ἡδονῆς, οἷα μὲ ἡ παρθένος, ὡς ὑπὸ βασιλικὸν αὐτὴ καθ' ὑμνὸν ἀπολάμπει, καὶ ἀληθῶς ἄξιον καὶ Διός. ὁρᾷς ὑπὸ ἡδέως. καὶ γλαφυρόν τι, καὶ σεσωρευμένον ἐμειδίασεν. ἀλλ' ἤδη μοι ἅλις ἔχω τῆς δυσδαιμονίας. εἰ δοκεῖ ὑμῖν, ἐν ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ἐπιδεῖν βούλομαι, ὡς νῦν γε ἀμφίβολός εἰμι, καὶ σοὶ οἶδα πρὸς ὃ, τι καὶ ἀποβλέψω, πάντη τὰς ὄψεις σεσωσμένος.

Tu vero inſpice eas, ego interim avertam faciem. *Ven.* Recte Pari. Atque prima certe exuam me: ut noris, quod non ſolum candidos habeam lacertos, nec ob oculos magnos & decoros ſuperbiam, ſed æqualiter tota & ſimiliter ſim formoſa. *Min.* Ne prius ipſam, Pari, exueris, quam ceſtum depoſuerit: (Eſt enim incantatrix) ne te per illum præſtigiis circumveniat. Atqui oportebat ipſam, neque tam ſtudioſe ornatam, neque tot coloribus fucatam adeſſe, perinde atque aliquam vere meretricem: ſed nudam formam exhibere ſpectandam. *Par.* Recte ſane admonent de ceſto: etiam depone. *Ven.* Cur non igitur & tu Minerva galea depoſita, nudum caput exhibes ſpectandum, ſed conum concutis, & judicem deterres? An vereris ne tibi objiciat cæruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi præ ſe ferendo aſpicitur? *Minerva.* Ecce tibi galea hæc eſt ablata. *Ven.* Ecce tibi & ceſtus hic. *Iun.* Sed exuamur. *Par.* ⊙ Iupiter prodigiorum author, quod ſpectaculum? quæ pulcritudo? quæ voluptas? qualis hæc virgo? ut vero regalis illa, & venerabilis effulget, adeoque vere Iove digna! Tuetur ſuave quiddam, blandumque & illecebroſum etiam arriſit. Sed jam ſatis habeo fœlicitatis. Si videtur autem, etiam ſeorſum unamquamque inſpicere volo: quoniam nunc certè ambiguus ſum, neque ſatis ſcio ad quid me conferam, viſu in omnes partes diſtracto. *Ven.*

1 Καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. Μὴ σεαυτῆς αὐτῇ ἀποδύσῃ ὦ Πάρι, πρὶν] Locus hic peſſime à librariis interpolatus eſt. Sic autem recte habebit, καὶ ὁμοίως καλή. Πα. Καὶ σύγε ἀποδύσῃ Ἀφροδίτη. Αθη. Μὴ σεαυτῆς. Exciderant nomina perſonarum Paridis ac Minervæ, & illud Paridis verbum Καὶ σύγε. Bourd.

1 *Filia*

Ἀφρο. ἴτον πειθῶμεν. Πα. ἄπιτε ὦν αἱ δύο. σὺ δ' ὦ Ἥρα μέμνησο. Ηρα. μεμνήσω. καὶπειδήπερ με ἀκριβῶς οἶδας, ὅρα σοι ἐς τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι τὰ δῶρα τῆς νίκης τῆ ἐμῆς. ἢν γάρ με, ὦ Πάρι, δικάσῃς εἶναι κάλλει, ἁπάσης ἔσῃ τῆς Ἀσίας διατάκτης. Πα. οὐκ ἐπὶ δώροις μὲν τὰ ἡμέτερα, πάλαι δὲ ἄπιθι. πιπράσκειν γὰρ ἄωρον ἂν δοκῇ. σὺ δὲ θάρρει Ἀθηνᾶ. Αθη. παρέσηκά σοι. καίτοι ἦν με, ὦ Πάρι, δικάσῃς καλήν, ἅπαντα ἤδειν ἅπερ ἐμὲ μάχης, ἀλλ' ἀεὶ κρατῶν. πολεμιστὴν γάρ σε, καὶ νικηφόρον ἀπεργάσομαι. Πα. ἡδὺν, Ἀθηνᾶ, δεῖμοι πολέμου, καὶ μάχης. εἰρήνη γὰρ ὡς ὁρᾷς παῦσι ἐπιχῶρίαν τὴν Φρυγίαν τε καὶ Λυδίαν, καὶ ἀπολέμητον ἡμῖν ἡ πατρὸς ἀρχή. θάρρει δέ. οὐ μειονεκτήσεις γὰρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἔνδυθι ἤδη, καὶ ἐπίθου τὴν κόρυν. ἱκανῶς γὰρ εἶδον τὴν Ἀφροδίτην παρεῖναι καιρός. Αφρο. αὐτή σοι ἐγὼ πλησίον. καὶ σκόπει καθ' ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παρερχομένη, ἀλλ' ἐνδιατρίβουσα ἑκάστῳ τῶν μελῶν. εἰ δὲ θέλεις, ὦ καλὲ, καὶ τάδε μοι ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, καὶ καλὸν, οὐκοῦν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἕτερον ἢ Φρυγία τρέφει, μᾶλλον δὲ κάλλιον ἐθαύμαζον τὸ μὴ ἀπολιπόντα τὰς σκηπάλους, καὶ ταυτισὶ τὰς πέτρας, κατ' ὄρη ζῆν, ἀλλὰ διαφθείρειν τὸ κάλλος ἐν ἐρημίᾳ. τί γὰρ σὺ ἀπολαύσεσαι τῶν ὀρῶν; τί δὲ ἂν ἀπόναιντο αἱ κάλλαι αἱ βόες; ἔπρεπε δὲ ἤδη σοι γεγαμηκέναι, μὴ μέντοι ἄγροικόν τινα, καὶ χωρίτιν, οἵαν καὶ τὴν Ἴδην αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ πόλεως ἐπαΐουσαν, καὶ ἐν τοῖς ἀστείοις τεθραμμένην, ἵνα καὶ ἐπαινοῖς ἂν ἐκείνην τὸν κρίναντα. ἐγὼ δὲ ἐπαγγέλλομαι τοιαύτην σοι γυναῖκα ἐξευρεῖν, ἣν ἐν τῇ Σπάρτῃ ἐκείνῃ τῇ Λακωνικῇ, ἣν ἐν τῇ Ἀργείᾳ, ἣν ἐν τῇ Θήβῃ τῇ Βοιωτίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀθήνῃ τῇ ἐμῇ, ἣν ἐν τῇ Κορίνθῳ τῇ πολυχρύσῳ, ἣν ἐν τῇ Μυκήνῃ τῇ Ἀγαμεμνονίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἄργει τῇ Ἥρας, ἣν ἐν τῇ Θετταλίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀρκαδίᾳ, ἣν ἐν τῇ Κρήτῃ τῇ ἑκατομπόλει, ἣν ἐν τῇ Ἰωνίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἣν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἣν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἣν ἐν τῇ Λιβύῃ, ἣν ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ἣν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, ἣν ἐν τῇ Γαδείρων νήσῳ, ἣν ἐν τῇ Ὠκεανίτιδι, ἣν ἐν τῇ Ἑρυθρᾷ θαλάττῃ, ἣν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ, ἣν ἐν τῇ Βαβυλῶνι, ἣν ἐν τῇ Μηδίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ, ἣν ἐν τῇ Κολχίδι, ἣν ἐν τῇ Σκυθίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμαζονίδι, ἣν ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀθαμανίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφικτυονίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφιλοχίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφιτρυονίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφιτρίτῃ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφιτρυονίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφιτρυονίᾳ, ἣν ἐν τῇ Ἀμφιτρυονίᾳ

νεάνις, ἀλλά που ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἢ Ἀργόθεν, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λάκαιναν, οἵαπερ ἡ Ἑλένη ἐστὶ, νέα, καὶ καλὴ, καὶ κατ' ἰδέαν ἐλάττων ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτικὴ. ἐκείνη μὲν εἰ καὶ μόνον ἠξίωσεν ὅτι, οἶδ' ἐγὼ, πάντα ἀπολιποῦσα, καὶ ἑαυτὴν ἐκδοῦσα, ἔψεται, καὶ συνοικήσει. πάντως δὲ σὺ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς. Πα. ἀδὴν ὦ Ἀφροδίτη. νῦν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμί σου, τὰ πάντα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη θυγάτηρ μέν ἐστι Λήδας, ἐκείνης δὲ καλῆς. ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνῳ [2] γενόμενος. Παρ. πῖα δή τις τῶν ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μὲν. οἵαν εἰκὸς ὑπὸ κύκνου γεγενημένην. ἁπαλὴ δὲ, ὡς ἐν ᾠῷ τραφεῖσα. γυμνὰς τε πολλὰ, καὶ παλαιστικὴ. καὶ ὅτου δὴ πεπαίδευται, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, καὶ Θησέως [4] ἄνευ ἥτις ἁρπάσασα. ὑμᾶς μὲν, ἀλλ' ἐπιδήσῃ εἰς ἀκμὴν κατέσῃ, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν ἀχαιῶν ἐπὶ τοὺς μνηστῆρας ἀπήντησαν. ὥστε καὶ ἐγὼ δὴ Μενέλαος ὁ Πελοπιδῶν γένους. εἰ δὲ θέλεις, ἐγώ σοι καὶ διεξέλθω τὸν γάμον. Πα. πῶς φῄς; τὸν τοῦ μνηστῆρος; Αφρ. νέος εἶ σὺ, καὶ ἄπειρος. ἐγὼ δὲ οἶδα ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα ὁρᾶν. τίνα. πῶς; ἐθέλω δὲ καὶτὸς εἰδέναι. Αφρ. σὺ μὲν

rès, sed ex Græcia aliquam, aut Argivam, aut Corinthiam, aut Lacænam, qualis est Helena illa juvenis, & formosa, nec me ulla in re inferior, & quod maximum est, amori quoque dedita: illa enim si vel solum te aspexerit, sat scio relictis omnibus, seque ceu in deditionem tradita, sequetur, tecumque habitabit: omnino & tu de ipsa nonnihil audisti. *Par.* Nihil Venus. Nunc autem omnia libenter audiero, quæ de ipsa narrabis. *Ven.* Hæc [1] filia est formosæ illius Ledæ, ad quam in cygnum conversus Iupiter devolavit. *Par.* Qualis verò est aspectu? *Ven.* Candida, qualem è cygno prognatam par est esse: tenera, ut quæ in ovo nutrita fuerit, plerumque exercens sese, & rei palæstricæ dedita. Quæ tanto studio passim expeditur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, cùm [3] Theseus illam nondum nubilem rapuisset. Postea verò cùm jam ad florem ætatis perveniſſet, Græcorum præstantissimi quique ad petendas illius nuptias se contulerunt. Sed Menelaus ex Pelopidarum genere oriundus, reliquis est antepositus: si tamen velis, has nuptias tibi conficiam. *Par.* Quid dicis? jamne nuptæ? *Ven.* Iuvenis es adhuc, & rusticus. Ego verò novi quo pacto talia perficiantur. *Par.* Quomodo? volo enim & ipse scire. *Ven.* Tu quidem ad

1 *Filia est formosa illius Ledæ*] Iupiter Cygnus Lædam compressit Tyndari regis uxorem, quæ ovum peperit, unde nati sunt Dioscuri Pollux & Castor & Helena Homer. Il. 14. Ovid. 6. Metam. explicatio hujus fabulæ est Apud Athen. lib. 2. de Helena. vide Plin. l. 35. c. 3. *Cogn.*

2 Γενόμενος, ποία δέ τις τῶν ὄψιν] Excidit Paridis personæ notatio. Scilicet fuisse, γενόμενος. Πα. ποία δέ τις. Marc.

3 *Theseus*] De hoc raptu Isocr. in Encom. Helenæ. *Cogn.*

4 Ἄνευ ὁμφαλίων] Aristæn. ἄνευ τοῦ παρὰ καιρὸν πυγμοῦμαι. Interp. Aristoph. Achar. dixi alibi. Habes hanc historiam Dialog. Mort. & lib. ver. hist. *Bourd.*

ἐπιδημήσαι εἰς Θέαν δὲ τὴν Ἑλλάδος. καὶ παιδὸν ἀφίξῃ εἰς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεταί σε ἡ Ἑλένη. τί οὖν ἄλλο δεῖ, ἐμοὶ ἂν εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθείσῃ σε, καὶ ἀκολουθήσῃ. Πα. τοῦτ' αὐτὸ ἐστὶν ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπεῖσαν τὸν ἄνδρα, ἐθελῆσαι [1] βαρβάρῳ καὶ ξένῳ συνεκπλεῦσαι. Αφρ. θαῤῥεῖ τοῦτο μὲ ἕνεκα. παῖδε γάρ μοι εἰσὶν [2] δύω κριλὼ, [3] ἵμερος, καὶ ἔρως. τούτω σοι προθύσω τὴν ἀμοιβὴν τὸν ὁδὸν ἡγησομένω. καὶ ὁ μὲν ἔρως, ὅλως παρελθὼν εἰς αὐτὴν, ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δὲ ἵμερος, αὐτῇ σοι προσελθὼν, τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν, ἱμερτὸν τε ἅμα φήσει, καὶ ἐρασμιον, καὶ αὐτὴ ἅπαντα συμπαρῆσαι, δεήσομαι καὶ τὰ χαρίεντα ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν τύχῃ χωρήσει, ἄδηλον, ὦ Ἀφροδίτη. πλὴν ἐρῶ μὲν ἤδη τὴν Ἑλένης. καὶ δοκῶ οἶδ' ὅπως καὶ ὁρᾶν αὐτὴν οἴομαι. καὶ πλέω δὴ τὴν Ἐλλάδος, καὶ τῇ Σπάρτῃ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπανειμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάνυ ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ σπεῦδε ἐρασθῆς, ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν σωμπρᾶξαι, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῇ κρίσει. πρέπει γὰρ καὶ μὲ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτὴν ἄγειν καὶ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπίνικια. πάνυ γὰρ ἔνεστί σοι, τὸ ἔρασθαι, τὸ καλῶς, τὸ γάμου τούτου ἄξιον μάλα πρᾶξαι. Πα. δέδοικα μὴ μὲ ἀμελήσεις κρίνασαν τὴν κρίσιν. Αφρ. βούλῃ ἐπομόσωμαι; ad perlustrandam Græciam proficiscere, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Postea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque sequatur. *Par.* Hoc ipsum etiam incredibile esse mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de causa esto animo. Duo enim mihi sunt formosi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut sint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingressus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfusa Amabilitas, id quod ipsa est, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipsa etiam unà præsens, Gratias rogabo ut se comites præbeant: omnes ipsam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortassis hoc procedet, Venus, incertum est. Verumtamen amo jam Helenam, & nescio quo pacto etiam videre ipsam mihi videor, & Græciam versus navigo, & in Sparta peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adesse, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo isto mercari. *Par.* Ac metuo ne me post latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

1 Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. sacr. largit.* Bourd.

2 Δύω κριλὼ] Male antea δύο κριλῶ. Idem.

3 Ἵμερος καὶ Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu desiderium, tu voluptas*: sequens Dialogus totus Homericus est. *Idem.*

1 Mu-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόσχου πάλιν. Αφρο. ὑπισχνοῦμαι δή σοι τὴν Ἑλένην ἀφιδεῖσαν γυναῖκα, καὶ ἀκολουθήσειν γε ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ αὐτὴ παρέσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τὸ ἵμερον, καὶ τὸ ἄμειρον, καὶ τὰς χαρίτων ἄξεις; Αφρο. μάλιστα. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν ὑμέναιον αὖθις τούτοις ἀφελήσομαι. Πα. ἐκεῖνα ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον; ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, sed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipsam proficiscentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præsens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono sis animo: & Desiderium, & Hymenæum præterea assumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MARTIS ET MERCURII.

ΑΡΗΣ.

Ἠκουσας, ὦ Ἑρμῆ, οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπερόπτικα, καὶ ἀπίθανα; διὰ ἐθελήσω, φησὶν, ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρὰν καθήσω, ὑμεῖς δὲ διὰ τοῦτο ἀπρεμονιδεύοντες, καὶ ἕλκοντες βιάζεσθέ με, μάτην πονήσετε. ἢ γὰρ δὴ καθελκύσετε. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, ἢ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὴν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ. καὶ πάλαι ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ καθ' ὧν ἀπάντων ἀμύναν, καὶ ἰσχυρότερός ἐστι, σὺν ἂν ἀρνηθείην. ὑμᾶς δὲ τὸ πρῶτον ὑπερφέρειν ὡς μὴ καθελκύσειν αὐτὸν, καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν συσπάσωμεν, σὺν ἂν πιθανείην. Ερ. Δίφημί σ' Ἄρες. ἢ γὰρ ἀνοήτως λέγεις τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ἐπιλαβώμεθα τῆς

MARS.

Audistin' Mercuri qualia nobis Iupiter fit minatus, quàm superba, quamque absurda? Ego, inquit, si voluero, catenam ex cœlo demittam, unde si vos suspensi me vi detrahere conemini, luseritis operam? nunquam enim deorsum traxeritis. Contrà ego si velim illam in altum attrahere, non vos solum, sed terram, & mare simul subvectum in sublime sustulero. Ad hæc alia, quæ audire potuisti. At ego, siquidem cum uno quolibet conferatur singulatim, ita præstantiorem eum esse, viribusque superiorem non negaverim: sed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam si terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum est, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρείας. Ἀρης. οἶδ᾽ γάρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, ἀλλ᾽ οὐχὶ σὺ πρὸς μόνον σὲ, ὃν ἐγκωμιῆν ἠπιστάμην; ὃ γῶν μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούειν μεθ᾽ ὧν ἀπειλᾶς, οὐκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ὁ πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπαναστάντες, ἐπεβάλλοντο ξυδῆσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντοῖον λῷδ δεδιώς. κ᾽ ταῦτα πρεῖς ὄντες. καὶ εἰ μὴ γε ἡ Θέτις κατελεήσασα κάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, κἂν ἐδέδετο αὐτῷ κεφαλῇ, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῆλθέ μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτῶ. Ερ. σώπα. οἴφημί. ἀγὰρ ἀσφαλὲς ἔτε σοὶ λέγειν, ἔτε ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Marc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te ſolum id audeo, quem linguæ continentis eſſe novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adverſus eum ſeditione, molirentur comprehenſum illum vincire, quantopere formidans in omnem ſpeciem ſe verterit, idque cùm tres tantùm eſſent. Ac niſi Thetis miſerata, Briareum centimanum ac opem ipſius vocaſſet, cum ipſo fulmine & tonitru vinctus fuiſſet. Hæc reputanti mihi ſuccurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum eſt iſta vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ.

Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. νὴ κ᾽ σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνιος Ἑρμῆς ὢν τυγχάνεις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς δ᾽ ὢν ὑὸς ἐμὸς εἶ; Παν. μοιχεύθεις εἰμι, ἐξ ἔρωτός σοι γενόμενος. Ερ. νὴ Δία τράγου ἴσως τινὸς μοιχεύσαντος αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρατα ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαύτην, καὶ πώγωνα λάσιον, κ᾽ σκέλη δίχηλα, ἓ τραγικά, καὶ οὐρὰν ὑπὲρ τὰς πυγὰς; Παν. ὅστις ἂν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, τ σαυτοῦ ὑὸν, ὦ πάτερ, ἐποιήσω.

PANOS ET MERCVRII.

PAN.

Salve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego ſum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus ſum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forſitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque naſum, & barbam hirtam, & pedes biſidos, hircinoſque, præterea caudam ſuper natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipſius filium pa-

ναίδιον ἀποφαίνῃ. μᾶλλον γὰρ σεαυτὸν, ὃς τοιαῦτα γίγνῃ, καὶ παιδοποιεῖς. ἐγὼ γὰρ ἀναίτιος. Ερ. τίνα γὰρ φῄς σε μητέρα; ἢ πῶς ἔλαθον αἶγα μιχθέντας ἴσως; Παν. σὺ αἶγα ἐμίχθυσας, ἀλλ' ἀνάμνησον σεαυτὸν, εἴποτε οὐ Ἀρκαδίᾳ παῖδα ἐλθοῦσαν ἐβιάσω. τί δυσκόλως τὸ δύσκολον ζητεῖς, καὶ ἐπιπολὺ ἀπορεῖς; τὸν Ἴκαριὸν λέγω Πηνελόπην. Ερ. εἶτα τί παῖδα σὴν εἶναι, ἀντ' ἐμοῦ, τρέφῃ σε ὅμοιον ἔπρεπεν; Παν. αὐτὸς σὴν λόγον σοι ἐρῶ. ὅτε γάρ με ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὸν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μοί σε, ἔφη, ἐγώ εἰμι Πηνελόπη ἡ ἀσαρκάπης. τὸ πατέρα δὲ γίνωσκε θεὸν ἔχων Ἑρμῆν τὸν Μαίας καὶ Διός. εἰ δὲ κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς εἶ, μὴ λυπέῖτο σε. ὁπότε γάρ μοι συνῆν ὁ πατὴρ ὁ σὸς, τρέφων ἑαυτὸν ἀπέφηνεν ὡς λάθοι. καὶ λέγε τοῦτο ὅμοιον ἀπίθου τῷ τρέφοντι. Ερ. νὴ Δία μέμνημαι ποιήσας τι τοιοῦτον. ἐγὼ δὴ ὁ ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν, ἔτι ἀληθέστατα αὐτὸς ὢν, σὸς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γέλωτα ὀφλήσω πᾶσιν ἐπὶ τῇ δυσπαιδίᾳ; Παν. καὶ μὴν ἐγὼ καὶ καλὸς ἰσχυνῶ σε, ὦ πάτερ. [1] μουσικός τε γάρ εἰμι, καὶ συρίζω [2] πάνυ κομψῶς. καὶ ὁ Διόνυσος ἤδη ἐμοῦ ἄνδρ' ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἑταῖρον καὶ ξυμπαίκτην κεποίηκέ με. καὶ ἡγοῦμαι αὐτῷ οὐ χρῆσθαι. καὶ τὰ πρόβατα ἢ εἰ γέρανος μὲν ὀπίσω τοὺς Τέλμωνα ἐκ ἀνὰ

pater, probrosum declaras, imò potiùs te ipsum qui ejusmodi generas, taleique liberos procreas. Ego verò extra culpam sum. *Merc.* Quam verò etiam dicis esse tuam matrem? Num alicubi nescius cum capra adulterium commisi? *Pan.* Non commisisti adulterium cum capra: sed reminiscere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim stupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te similem peperit? *Pan.* Illius ipsius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego sum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd si cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi sit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco se ipsum assimilaverat, ut lateret: & ob id hirco similis evasisti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato sum animo, qui sum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irrisioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus sum tibi dedecori: Musicus enim sum, & fistula prorsus stridulum cano. Nihilque fine me facere potest Bacchus: sed socium & consaltatorem me fecit, & chorum ipsi duco. Quin & ovilia mea si videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μουσικὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & δικαιοῦ. Copiosè Nonn. Dionys. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ κομψῶς] Λαμπρῶς, ἡδέως, ut in schol. Theocr. Idyll. 7. κομψὸς ῥῆμα, λαμπρὸν, ἡδύ, μεταφορικῶς. τὰ γὰρ ἐξοπλα τῷ ἡδυσμάτων ἡδύνῃ τοὺς χεύσιν. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp. in quibusdam libris legitur λιγυρὸν, sed κομψὸν, verbum rusticum, ut in Longi ποιμ. Ἐρω-

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδόμην. ἄρχω ὦ κὴν τ' Ἀρκαδίας ὑπισχνῆ. πρεσβεύω δ' ἐς Ἀθηναίους συμμαχήσας, ὅτως ἠείσθησαν ἐν Μαραθῶνι. ὥστε ἐς ἀεισεῖον ἠρίζη μοι, τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. λοῦ γὲν ἐς Ἀθήνας ἔλθῃς, εἴσῃ ὅσον ἐνεῖ ὦ Πανὸς ὄνομα. Ερ. οἶσθ' δέ μοι, γεγάμηκας ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἶμαι καλοῦσί σε. Παν. ἠδαμῶς; ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι κοὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι συοὶν μιᾷ. Ερ. πεῖς οἷος δηλαδὴ ἐπιβαίνεις. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ δ', τῇ τε Ἠχοῖ, κὴν τῇ [2] Πίτυϊ συείημι, κ' ἀπύσεως παῖς ὦ Διονύσου Μαινάσι. ὦ πάνυ σπουδάζομαι σοῦ, αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἐν ὅ, τι χαρίσῃ ὦ πέκνον, πειρῶμαι δ' αὐτοῦ μοι; Παν. σοῦ σπεύδοντος ὦ πάτερ. ἡμεῖς δ', ἴδωμεν ταῦτα. Ερ. κὴ σοῦ σπεύδοντος ἐμοί, ὦ φιλόφρονε. πατέρα δ' ὄρεσι μὴ καλέσῃς με, ἀκούοντός γε πνός.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

Εὐημέρως autem ἐπάλεσεν πατρὸν τὸ πρωχὺ ἐς τὸ ἄρχοικον τῶ συείγματος ἢ ἂν χρήσιτο οἶνᾳ ἐκ κεκραμένα σκεύους διατυρυμβίου. *testarum fonitus.* Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαρθένῳ, Achill. Tat. lib. 8. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn, Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτῆ. in Anglic. Πυδῆ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί ἂν λέγοιμεν ὁμομητρίους, ὦ Διόνυσε, ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παγκαλὸς, καὶ τοξότης, καὶ δύναμιν ὑπὸ μικρῶν περιβεβλημένος, ἀπάντων ἄρχων. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἀμφίβολος τὴν ὄψιν. σὺν ἂν ἀμφοτέραις ἐστὶ φύσεσιν, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τοῦ δικαίου ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς, ὦ Ἄπολλον. ἡ γὰρ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, ἀμφοτέροις γεγενημένοις. ὅπερ γὰρ ὁμοπάτριοι πολλάκις ἐκ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γίνονται. Απο. ναὶ· ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοί ἐσμεν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξόται γὰρ ἄμφω. Διο. μέχρι μὲν τόξου, τὰ αὐτὰ, ὦ Ἄπολλον. ἐκείνη γοῦν, ὡς ἔοικε, ὅπλα μὲν Ἄρτεμις, ξενοκτονεῖ δὲ Σκύθαις. σὺ δὲ, μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. οἷά γὰρ πρὸς ἀδελφὸν χαίρειν τοῖς Σκύθαις, ἢ γε καὶ παρεσκεύασται, ἢ τις ἄλλη ἀφίκηται ποτὲ εἰς τὸν ταυρικὸν συνεκπλεύσας μετ' αὐτῆς, μυσαττομένη τὰς σφαγάς; Διο. σύγε ἐκείνη ποιῆσαι. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, πρῴην σὺν Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, peroſa mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τοῦ δικαίου] Διὰ τὸ ὑπερμέγεθες τοῦ αἰδοίου. Dixi alibi, vocant ἀκροποδία: de qua dictione alibi. *Bourd.*

ὑμόμβρ⊙ν. ἐγὼ μὲν παρῆειν τὴν πόλιν. ὁδὲ, ὑποδεξάμβρός με, ⊂ξενίσας παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα ἐν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς [1] ὑποθερμβρύοι, κατ' αὐτὰς πως μέσας νύκτας ἐπαναστὰς ὁ γενναῖος, αἰθύμμη ⸗ λέγειν. Απο. ἐπίεσε σε; Δίο. τοιοῦτόν ἐστι. Απο. σὺ ⸗ πως τοῦτο; Δίο. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Απο. ὦ γλαῦξ, τὸ μὴ χαλεπῶς, μὴ ⸗ ἀγερώχως. συγγνωστὸς γὰρ, εἰ καλόν σε ὄντα ἐπίεσε. Δίο. τύτου μὴν ἕνεκα ⸗ ἐπί σε ἦν, ὦ Ἀπολλον, ἀγάγοι τὴν πεῖραν. καλὸς γὰρ σὺ, καὶ κομήτης, ὡς ⸗ νήφοντα ἂν σοι τὸ Περίσπον ἐπιχειρήσειν. Απο. ἀλλ' οὐκ [2] ἐπιχειρήσει μοι, ὦ Δίοννσε. ἔχω γάρ μου τὸ κόμης καὶ τόξα.

mihi accidit) Ego quidem ad urbem accesseram: ille verò me hospitio apud se exceptum, postquam quieti nos dedimus, in convivio abundè poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generosus: sed pudet dicere. *Apo.* Solicitavit-ne te? *Bac.* Tale quid est. *Apo.* Tu verò quid ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quàm risi? *Apo.* Rectè sanè quòd nec acerbè, nec rusticè quicquam. Venia enim dignus est si te adeò formosum solicitavit. *Bac.* Hujus igitur rei gratia, etiam te, Apollo, solicitaverit; formosus enim tu & comatus es, ut vel sobrius Priapus ille aggredi te queat. *Apo.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

1 Ὑποθερμβρύοι] Sic in Gall. βαθείας ἤδη ἐσπέρας ὑποθερμβρύ⊙ν. Heliod. lib. 1. & 2. Casaubon. ad Athen. Herald ad Mart. *Bourd.*

2 Ἐπιχειρήσει] Sic bis antea dixit ἐπίεσε. Sic Eustath. lib. 5. Ism. & Ism. καὶ τὸ δρᾶν ἐπιχείρων ἐφυπνώτερον. Heliod. lib. 1, ἐπιέζετο πνὸς ὑπὸ ἀθεμίτων, Sic Latinis *tentare*. Sic pag. 230. ταῖς αἰξὶν ὑπαλείαις. Cod. doctissimi Golmani ὑπχειρείς. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

MERCVRII ET MAIÆ.

ΕΡΜΗΣ.

[1] Ἔστι γάρ τις ὦ μῆτερ ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ἑρμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πραγμάτια ἔχω μόν⊙ κάμνων, καὶ πρὸς τοσούτας ὑπηρεσίας διαστάδμ⊙; ἔωθεν μὲν γὰρ ἐξανατέον, σπείρειν τὸ συμπόσιον δεῖ.

MERCVRIVS.

Est verò, máter, Deus quispiam in cælo me miserior? *Mai.* Ne quid Mercuri, hujusmodi dixeris. *Merc.* Quid non dicam, ego qui tot negocia solus sustineo, quibus delassor, in tam multa ministeria distractus? Nam mane surgendum est mihi, & verrendum convivii coe-

1 Ἔστι γάρ τις] Hic Dialogus omnino turbatus in Mss. *Bourd.*

2 Ne-

καὶ διαστρώσαντα τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα εὐθετίσαντα ἕκαστα, παρεστάναι τῷ Διῒ, καὶ διαφέρειν τὰς ἀγγελίας τὰς παρ' αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦντα. καὶ ἐπανελθόντα ἔτι κεκονιμένον, παρατεθεικέναι τὴν ἀμβροσίαν. πρὶν δὲ τὸν νεώνητον τοῦτον οἰνοχόον ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέχεον. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲ νυκτὸς καθεύδω μόνος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι [2] ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. οὐ γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆς ἡμέρας ἔργα, ἐν παλαίστραις εἶναι, κἀν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἐκδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμερισμένον. καίτοι τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ᾅδου εἰσίν. ἐμοὶ δὲ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα κἀκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱὸς: ἐκ γυναικῶν δυστήνων γενόμενοι, εὐωχοῦνται ἀφρόντιδες. ὁ δὲ Μαίας τῆς Ἀτλαντίδος, διακονοῦμαι αὐτοῖς. καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντά με ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆς Κάδμου θυγατρὸς, ἐφ' ἣν πέπομφέ με ὀψόμενον ὅ, τι πράττει ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα, πέπομφεν αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον τὴν Δανάην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐς Βοιωτίαν φησὶν ἐλθὼν, ἐν παρόδῳ τὴν Ἀντιόπην ἰδὲ, καὶ ὅλως,

cœnaculum. Tum ubi curiam in qua consultant, stravero, & singula composuero, Iovi assistendum, ac perferenda illius mandata toto die sursum ac deorsum cursitando: quumque reversus sum adhuc pulverulentus, apponenda ambrosia. Porrò priusquam [1] novitius iste pocillator advenisset, ego nectar etiam ministrabam. Quodque est omnium gravissimum: soli omnium ne noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque ducem agere, & foro judiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia, quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edoceo: nisi hæc quoque provincia accedat ut præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filii alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hic quidem Alcmenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reversum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respirassem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit, obiter Antiopam visito: sed planè illud

1 *Novitius*] Ganimedem intelligit quem ab aquila raptum in cœlum transvectum ajunt. Autor Priapei carminis:

Raptus ab alite sacra
Miscet amatori pocula grata suo. Cogn.

2 Ψυχαγωγεῖν] Hinc Mercurius ψυχαγωγὸς, νεκροπομπὸς, ψυχοπομπὸς, πομπαῖος, πομπὸς. quod facere credebatur virtute virgæ, de qua in dial. Panos & Mercurii. & Iulian. Imp. passim. Eadem virtus Plutonianæ virgæ Pindar. Od. 9. Olympion. eadem Horarum virtus. Theocr. Idyll. 15. *Bourd.*

ἀπηγόρευκα ἤδη. οἱ γὰρ μὴ δυνατὸν ὦ, ἡδέως ἂν ἐξίοσαν πεπεῖσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες. *Mai.* Ἆρα τοῦτο, ὦ πάτερ, χρὴ μὲν πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρί, νεανίσκον ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπίμυθης, σπεῦδε εἰς Ἄργος. εἶτα εἰς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βεβρυθνων λάβοις. [1] ἐξύβολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

illud recusavi. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris servitutem serviunt. *Mai.* Missa fac istas, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, cùm sis juvenis. Ac nunc quò jussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam iracundi sunt qui amant.

[1] Ὀξύβολοι οἱ ἐρῶντες] Sic in Contemp. Cætera hujus Dialogi pete in Caraplo. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

IOVIS ET SOLIS.

ΖΕΥΣ.

Ἶλα πεποίηκας ὦ πτάνων κάκιστε. ἀπολώλεκας τὰ ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μετεραιρίῳ ἀνοήτῳ πιστεύσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ ῥᾳδ', καταφλεξε, πρόσγειος ὑπεχθεὶς. τὰ δ', ὑπὸ κρύους ἀμφιτεμεῖσθαι ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀπαναίσας τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, ὠδὶ ὅ, τι ὑ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχεε. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὸ μεγαλόφρον, καταβαλὼν αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, ὠδὶ λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἂν. τοιοῦτον ἡμῖν τὸν καλὸν ἡνίοχον, καὶ ὀφθαλμὸν τῶν ἁπάντων σκηπτοφόρε. Ηλι. ἥμαρτον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπίσθην ἁβρὸν πολλὰ ἱκετεύσαντι. πόθεν γὰρ ἂν ᾔλπισα τηλικοῦτον γενήσεσθαι κακόν; Ζ. σὺ ἤδεις ὅσης ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς εἰ βραχύπους ἐκβαίη τῆς ὁδοῦ, οἴχεται πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ ὅτι ἵπ-

IVPITER.

Qualia feciſti ô Titanum peſſime: qui quæ in terris ſunt omnia perdidiſti, ſtulto adoleſcenti commiſſo curru, qui alia quidem, ad terram delatus exuſſit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipſis abſtracto igne. Denique nihil non perturbavit, & confudit. Ac niſi ego animadverſis iis quæ gerebantur, ipſum fulmine deturbaſſem, ne reliquiæ quidem ullæ hominum ſupereſſent: talem nobis pulchrum iſtum aurigam, & currus gubernatorem emiſiſti. *Sol.* Peccavi, Iupiter, ſed ne iraſcaris, ſi credidi puero multum ſupplicanti. Nam unde tantum futurum malum exiſtimaſſem? *Iup.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & ut ſiquis etiam modicum exeedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equo-

ταν τὸ ἅρμα, ὡς δεῖ σωίζειν ἀνάγκη τὸ χαλινόν; εἰ γὰρ ἐάσειέ τις, ἀφηνιάζουσιν ἵπποι. ὥσπερ ἀρτίως καὶ τοῦτον ἐξήνεγκαν, ἄρδην μὲν, ἐπὶ τὰ λαιὰ, μετ' ὀλίγον δ', ἐπὶ τὰ δεξιὰ, καὶ εἰς τὸ ἐναντίον ἅπαν ὁμοῦ σύροντι, καὶ ἄνω, καὶ κάτω, ὅλως ἴσως ἐβούλοντο αὐτοῖ. ὁ δὲ, ὅσα εἶχεν ὅ, τι χρήσοιτο αὐτοῖς. Ηλι. προσῆκε μὲ παύσαι ἡνιοχεύοντα, καὶ ἅμα τοῦτο ἀντεῖχον ἐπὶ πολὺ, καὶ σὺν ἐπίστευον αὐτῷ τὰ ἵππω. ἐπεὶ δὲ κατέλιπάρησε δακρύων, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασάμεθα ἐπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεστέμνυν ὅπως μὴ χρὴ βεβηκέναι αὐτὸν, ἐφ' ὁπόσον δ' ἐς τὸ ἄνω ἀφίζει, ὑπερενεχθῶσιν. εἶπα δὲ τὰ κράτιστα αὖθις ἐπιδείκνυσθαι, καὶ ὡς ἐγκρατὴ εἶναι τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφιέναι τοῦ δρόμου τοὺς ἵππους. εἶπον δ' καὶ ἡλίκης ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὸν ἐλαύνοι. ὁ δὲ, παῖς γὰρ ἦν, ἐπιθὰς τοσούτῳ πυρὸς, καὶ ἐπικύψας ἐς βάθος ἀγανὲς, ἐξεσκλάγη, ὡς τὸ εἰκὸς. οἱδὲ ἵπποι, ὡς ἠσθοντο σὺν ὀλίγῳ ἐμὲ τ' ἐπιβεβηκότα, καταφρονήσαντες τοῦ μειρακίου, ἐξεχάρασσον τὰ ὁδοῦ, καὶ τὰ δεινὰ τοῦτα ἐποίησαν. ὁδὲ ἐς ἡνίας ἀφεὶς, οἷμαι δεδιὼς μὴ σκήπτῳ, αὐτὸς ἔλαχε τοῦ πυρός. ἀλλὰ σὺ μὲν ἤδη ἔχεις τὰ δίκην, κἀμοὶ ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πήθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν δὴ συγχωρήσω σοι. ἐς δὲ τὸ λοιπὸν, ὦ τι ὄμοιον διανοήσῃ, ἢ πρὸς τοιοῦτον σεαυτῷ ἀφ' ὅτου σκήπτῳ, αὐτίκα ἴσθι ὅσον δὲ σὸ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέστερος. ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν, αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ἵνα περ ἔπεσεν ἀλιφροσύνῃς, ἠλέκτρου ἐπ

equorum vehementiam, ut oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, ſtatim frænos detrectant, ut nimirum iſtum contumaciter abſtulerunt, nunc quidem ad lævam, paulò poſt verò ad dextram: interdum etiam in cœpti curſus contrarium: ſurſum denique ac deorſum, quocunque ipſis libuiſſet. Ille verò neſciebat quomodo iis eſſet utendum. *Sol.* Hæc quidem omnia ſciebam, ideoque diu reſiſtebam, nec ipſi aurigationem credebam. Sed poſtquam lachrymando obſecravit, & cum ipſo Clymene mater, in currum impoſitum ſubmonui, quomodo oporteret ipſum viæ inſiſtere, quantum verò in ſublime agitantem, ſurſum ferri: deinde rurſus in declive vergere: utque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quantum periculum eſſet, ſi non recta via ageret. At ille, puer enim erat, conſcenſo tanto igne, & vaſtæ adeò profunditati ſupernè incumbens, ut conſentaneum eſt, obſtupuit. Equi verò ut ſenſerunt non me eſſe eum qui conſcediſſet, contempto adoleſcentulo, è via diverterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimiſſis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipſe, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille jam pœnas ſuas dedit, & mihi, Iupiter, ſatis ſupplicii, luctus hic eſt. *Iup.* Satis, inquis, qui talia auſus ſis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: ſed in poſterum ſiquid ſimile deliqueris, aut talem quempiam tui ſucceſſorem emiſeris, continuò ſenties quanto fulmen noſtrum igne tuo ſit ardentius. Quare illum quidem ſorores ipſius ad Eridanum ſepeliant, ubi curru excuſſus decidit, electrum

αὐτοῖς δακρύσαι. καὶ αἴγειροι γενέσθωσαν ἐπὶ τοῖς πόδας. σὺ δέ, συμπηξάμενος τὸ ἅρμα, κατέαγε μὲν καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτῷ, καὶ ἄπηρος τὸν τροχὸν σωστὶ τελέσῃ, ἔλαυνε, ὑπαλείφων τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

ctrum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore convertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo ejus, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἔχεις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ῥᾳδίως διαγνοίην αὐτούς. Ερ. ὁ μὲν ἔχθες ἡμῖν ξυγχυθεὶς μάχῃ, ἐκεῖνος Κάστωρ ἦν. οὗτος δέ, Πολυδεύκης. Απο. πῶς διαγνώσεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι οὗτος μέν, ὦ Ἄπολλον, ἔγγε ἐπὶ ᾧ σώματι τὰ ἴχνη τῶν τραυμάτων, ἃ ἔλαβε παλαίων ἀνδρικωτάτων πυκτεύων. καὶ μάλιστα ὁ πρώτου τοῦ Βέβρυκος Ἀμύκου ἐτρώθη, τοῦ Ἰάσονι συμπλέων. ἄπηρος δέ, εἰδὲν τοιοῦτον ἐμφανές, ἀλλὰ κεφαλῆς ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ σῶμα τὸ σῶμα. Απο. ἤνυσας, διδάξας τὰ γνωρίσματα. ἐπὶ τάδε ἄλλα πάσχω, ἴσως, δὲ οὐδὲ τὸ ἡμίτομον. καὶ ἀσπὶς ὑπερόπλου, καὶ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἵππος ἑκατέρου λευκός. ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸν μὲν, σωστέον Κάστορα, Πολυδεύκην ἔλεγε. τὸν δέ, τὸν δὲ Πολυδεύκους ὀνόμαζε. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί

APOLLO.

Poteſne mihi dicere, Mercuri, uter iſtorum Caſtor ſit, aut uter Pollux? ego enim non facilè ipſos diſcrevero. *Merc.* Ille qui nobiſcum heri verſatus eſt, Caſtor erat: hic verò eſt Pollux. *Ap.* Quomodo dignoſcis? ſunt enim ſimiles. *Merc.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie veſtigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab adverſariis accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulneratus eſt, quando cum Iaſone Colchos navigabat. Alter autem nihil tale præ ſe fert, ſed pura eſt, & illæſa facie. *Ap.* Operæ precium feciſti, qui notas quibus dignoſci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia ſunt, ovi pars dimidia, ſtella deſuper imminens, & jaculum in manu, & equus utrique albus. Quare ſæpe equidem Caſtorem appellavi hunc, qui Pollux erat: & rurſus Caſtorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo

1 Ἔχεις μοι εἰπεῖν] Hic Dial. ex Theocrito, ut & ſeq. totus fere eſt in his Dialogis Theocritus. *Bourd.* Hic Dial. deſumptus eſt ex Theocr. Idyll. 27. & Virg. 5. Æn. *Cogn.*

2 *Mer-*

δὴ πον σὺν ἄμφω ξυίεσιν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας, ἄρτι μὲν, νηκρὸς, ἄρτι δ', θεὸς ἕτερος ἄτερος αὐτῶν. Ερ. νὴ φιλαδελφίας τῦτο ποιῦσιν. ἐπεὶ γὰρ ἔδει ἕνα μὲν τεθνάναι τῆ Λήδης υἱέϊ, ἕνα δ' ἀθάνατον εἶναι, ἐνείμαντο ὅπως αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. Απο. ἢ ξυνετὸν, ὦ Ἑρμῆ, τὴν νομὴν, ἅμα ἑδὲ ἄψον) ὅπως ἀλλήλως, ὥσπερ ἐπόθουν οἶμαι μάλιστα. πῶς γὰρ, ὁ μὲν, ἐν θεοῖς, ὁ δὲ, ἐν τοῖς φθίτοις ὤν; πολλὰ ἀλλὰ ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ὤν. ἡ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται). νὴ Δ' ἄλλην ἔκφυσιν ἔχει τινα τέχνην, ἢ θεοῖς, ἢ ἀνθρώποις χρησίμην. ὅτοι δ', τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀργὸν εὐωχήσουσι) πλὴν ὅτι ἱππικοὶ ὄντες; Ερ. ἀδαμῶς. ἀλλὰ ὡφελήσουσι) αὐτοῖς ὑπηρετοῦντα τῷ Ποσειδῶνι. νὴ καὶ ἱππεύειν δεῖ τὸ πέλαγος. νὴ ὅτι τε ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπιφανήσονται ἐπὶ τὸ πλοῖον, σώζειν τοὺς ἁμαλίοντας. Απο. ἀγαθὴν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ συμφέρον λέγεις τὴν τέχνην.

ambo nobiſcum verſantur, ſed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus eſt alter ipſorum. *Merc.* Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filiis [1] mortem obire, alterum immortalem eſſe, diviſerunt ita inter ſe ipſi immortalitatem. *Ap.* Non prudenti diviſione, Mercuri, ſiquidem neque ſic ſeſe mutuò aſpicient, quod ut puto maximè deſiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes exiſtat? Verumtamen, ut ego vaticinor, Æſculapius medetur, tu palæſtricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obſtetricatur, atque aliorum quiſque ſuam artem habet, aut Diis aut hominibus utilem: at hi quid agent nobis, num otioſi, tam grandes cùm ſint, nobiſcum convivabuntur! *Merc.* Haud quaquam: ſed illis injunctum eſt, ut Neptuno miniſtrent, & pelagus obequitent, & ſicubi nautas tempeſtate periclitantes aſpexerint, navigio inſidentes, incolumes navigantes præſtent. *Ap.* Bonam, Mercuri, & ſalutarem narras artem.

1 *Mortem obire*] Caſtore occiſo, Polluci optio data eſt, utrum immortalitate ſolus uti vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille maluit alternis vivere. Virg. 6. Æn.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit.

Inde Homerus hos vocavit ἑτερημέρους. Cogn.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DIALOGI MARINI.

ARGVMENTVM.

Neque horum Dialogorum diverſa aut alia ratio eſt, quod ad occaſiones & argumenta pertinet, quàm ſuperiorum. Nam & ipſi ex Homericis ac Tragicis fabulis deſumpti ſunt, & eadem elegantia ac

ac festivitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Unde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quacunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter caeteros affectus, praecipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quanquàm omnibus Philosophorum factionibus ex aequo propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm caeteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod eum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

DORIDIS ET GALATEÆ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐραστὴν, ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸ σικελὸν τοῦτον ποιμένα ἐπιμεμηνέναι σοι. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, οἷος οἷος ἂν ᾖ. Δω. τί οὖν, εἰ καὶ Διὸς αὐτῷ παῖς ἦν, ἄγριος ὅμως καὶ λάσιος ἐφαίνετο. καὶ τὸ μάντιν ἅμορφόν τινα, μονόφθαλμος; εἶδες τὸ γλαυκὸν ὀφθαλμίον ἂν τι αὐτοῦ καθὸς τὸν μορφοῖ; Γα. ἀλλὰ τὸ λάσιον αὐτῷ, καὶ ὡς φῂς, ἄγριον, ἀμορφόν ἐστιν. ἀνθρώδης γάρ. ἕν, τι ὀφθαλμός, ἐπισχεπὲ τῷ μετώπῳ, ἀλλὰ εὐθὺς ἔστεργον ὁρῶν, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. ἔοικας, ὦ Γαλάτεια, οὐκ ἐραστὴν, ἀλλ' ὁράματον ἕξειν τὸν Πολύφημον, οἷα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. οὐκ ἐρῶ.

DORIS.

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum, sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum praedicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.
Doris amara suam non intermisceat undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Vlysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

μῆνον. ἀλλὰ τὸ πάνυ ὀνειδιστὸν τῆσδε εἰ φέρω ὑμῶν. καί μοι δοκεῖτε ὑπὸ φθόνου αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποιμαίνων ποτὲ, λάθρᾳ τὴν σκοπιᾶς παιζούσας ἡμᾶς ἴδων ἐπὶ τῆ ἠϊόνι, ἐν τοῖς σφέτερα τὴν. Αἴτνης, καὶ μεταξὺ δὴ ὄρους καὶ τῆ θαλάττης αἰχμαλὼς λαμπομένης, ὑμᾶς μὲν, οὐδὲ ἀποσείλεψεν. ἐγὼ δὲ ἐξ ἁπαντῶν ἡ καλλίστη ἔδοξα. ἢ καὶ μόνη ἐμοὶ ἐπῆρε τὸ ὀφθαλμόν. τοῦτο ὑμᾶς ἀνιᾷ. δῆγμα γὰρ ὡς ἀμείνων αὐτὴ, καὶ ἀξιέρασμος. ὑμεῖς δὲ, παράφρονες. Δω. εἰ ποιμένι καὶ σκαιεῖ καλὴ τῶν ὄψιν ἔδοξεν, ἐπίφθονόν ἐσ γυναῖκα; καίτοι τί ἄλλο σὺ σοὶ ἐπαινοῦσιν εἶχεν, ἢ τὸ λευκὸν μόνον. καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυνήθης ἐστὶ τυρῷ καὶ γάλακτι. πάνυ δὲ τὰ ὅμοια τούτοις ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ τί γε ἄλλα ἐπόησ' ἂν ἐθελήσης μοι εἶναι τυγχάνεις ὅσα τῶν ὄψιν, λίπὸ πέτρας πρὸς ἑσπέρα καλὴν εἶδε, ἐπικύψασα ἐς τὸ ὕδωρ, ἴδε σεαυτῶν κάλλιον ἄλλο, ἢ χρῶμα λευκὸν ἀκριβῶς. σὺ ἐπαινεῖται τοῦτο, ὦ μὴ ἐπικρίνῃ αὐτὸ καὶ τὸ ἐρύθημα. Γαλα. καὶ μὴν ἐγὼ μὲ ἡ ἀκριβῶς λευκὴ, ὅμως ἐφαίνομαι καλὸν τοῦτο ἔχω. ὑμῶν δὲ σὺ ἐστιν ὦ πῦρ, ἢ ποιμὴν, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, καὶ τι ἄλλα, καὶ μουσικός ἐστι. Δω. σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἠκούσαμεν αὐτοῦ ᾄδοντος, ὁπότε ἐκώμασε πρῶ-

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferro nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne aspexit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, si quando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audivimus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς σφέτεροι] Vt in Tim. ἐν τῇ ἰδιωτείᾳ, & alibi. *Bourd.*

2 Ταῦτα ὑμᾶς ἀνιᾷ] Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ γάλακτι] Τροφῶν ἐτυμολογικός. Idem.

4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

1 Ἀρχ-

λω ἐπὶ νέ. ¹ Ἀφροδίτη φίλη, ὅνον ἂν τις ὀγκήσας ἔδοξε. καὶ αὐτὴ ἡ πηκτὶς, οἷα κρανίον ἐλάφου γυμνὸν τὰ σαρκῶν. καὶ τὰ μὲν κέρατα, πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσεις δ' αὐτὰ, καὶ ἀνάψας τὰ νεῦρα, ἐδεῖ κἀκεῖνα ἀδιαστρέψας, ἐμελῳδεῖ ἀμυσόν τι, καὶ ἀπρεπὲς. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾶν, ἄλλο δ' ἡ λύρα ὑπῄχει. ὥστε δεῖ κατέχειν τὸ γέλωτα ἐδυνάμεθα, ἐπὶ τῷ ἐρωτικῷ ὀκεῖνο ἄσματι. ἡ μὲν γὰρ ἤχω, δεῖ ἀποκρίνεσθαι αὐτῷ θέλει, ὅτι λάλος ἐστι, βρυχωμένῳ. ἀλλ' ἠχὼ γε, εἰ φανείη μιμεῖσθαι τραχεῖαν φωνὴν, καὶ κατεγέλασεν. ἔφερε δ' ὁ ἐπέρως ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἀβρομάτιον, ἄρκτου σκύλακα, καὶ τὸ λάσιον αὐτοῦ ἀποστοιχῶν. τίς σὺν ἂν φθονήσειέ σοι, ὦ Γαλάτεια, τοιάδε ἐρᾶσθαι; Γαλα. ἴκελα σὺ, Δωρὶ, δεῖξον ἡμῖν τὸ σεαυτῆς, καὶ μὴ ὑποκρίνου ὄνος, καὶ ὠδικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμεινον ἐπιστάμενον. Δω. ἀλλ' ἐρᾷς μὲν ὑδὺς ἔσιμοι, ὑδὲ σεμνύνομαι ἐπέρως εἶναι· τοιοῦτος δ', οἷος ὁ Κύκλωψ ἐστὶ, ² κινάδερος ἀνάζων ὥσπερ ὁ τράγος, ὠμοφάγος ὡς φασι, καὶ σιτεῖ μὲν τοὺς ἐπιδημοῦντας τῶν ξένων, σὺ δὲ γοῦν, καὶ σὺ ἀντρῴης αὐτὸν.

per. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cervi cranio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus jugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita ut temperare nobis nequiverimus, quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo quantumvis garrula, ne respondere quidem ipsi rugienti voluit: imò ipsam puduisset, si asperum & ridiculum illius cantum imitari visa fuisset. Ad hæc gestabat in ulnis amasius ille delicias suas, ursi catulum, pilis hirtum, ipsi assimilem: Quis autem non invideat tibi amicum istum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonstra, qui sit formosior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere sciat. *Dor.* At mihi nullus est amator: neque me amabilem esse glorior. Talis autem qualis est hic Cyclops, hircum olens, crudivorus, ut ajunt, & hospites qui apud ipsum diversantur devorans, tibi contingat, eumque tu mutuum ames.

1 Ἀφροδίτη φίλη] Leg. Ἀμαρυσίη, ut in Piscatore. Cætera ex Theocr. Potuisset retineri Ἀφροδίτη, sed verius est marinas nymphas aliud dixisse. *Bourd.*

2 Κινάδερος ἀνάζων] Sic philosophus Lucianeus κινάδερος in dial. Charontis & Mercurii. Sic κινάδερος ἀνάζοντα, Dialog. ἑταιρ. κινάδερος δυσωδία πᾶσι πράγμασι. Hesych. Interpr. Aristophan. ad illud Plut. Αἰγῶν τε κιναδερώτατον μέλαν, vult etiam κινάδερον esse πᾶν μαχαλὸν δυσωδίαν.

Valle sub alarum trux habitare caper.

κινάδερος. Catull. *Idem.*

CY-

ΚΥΚΛΩΠΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ ξ κακοπράγτου ξένου, ὃς μεδύσας, ἐξετύφλωσέ με, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. Πο. τίς ἦ ὁ τοῦτο τολμήσας ὦ Πολύφημε; Κυ. τὸ μὲ πρῶτον, Οὖτιν ἑαυτὸν ἀπεκάλε. ἐπεὶ ἦ διέφυγε, κἦ ἔξω ἰὼν βλέπει, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Πο. οἶδα ὃν λέγεις. τὸ ἰδιοκτήσιον. ἐξ Ἰλίου δ' ἀνέπλε. ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, ἐδὲ πάνυ δύσνους ὤν; Κυ. κατέλαβον αὐ τῷ ἄντρῳ κάτω φ νομῆς ἀναστρέψας, πολλοὺς πινας ἐπιβουλεύοντας δηλονότι τοῖς ποιμνίοις. ἐπεὶ δὲ ἔβηκα τῇ ὑσμῇ τὸ πῶμα, πίτυα ἦ ἔτι μοι παμμεγέθης, κἦ τὸ πῦρ ἀνέκαυσε, συναστέμμενοι ὁ ἔφερον δένδρον ἀπὸ ξ ὄρους, ἐφάνησαν ἀποκρύπτειν αὐτοὺς πειρώμενοι. ἐγὼ ἦ συλλαβὼν αὐτῶν πινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, σὺτωῦθα ὁ πανουργότατος ἐκεῖνος, εἶπε Οὖτις, εἶπε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχώριον. ἡδὺ μὲ, κἦ εὔοσμον, ἐπιβουλευτότατον ἦ, κἦ περιχωδέστατον. ἀπαντα ἦ εὐθὺς ἐδόκε μοι περιφέρεσθαι πόντῳ. κἦ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο. κἦ σὺν ἔτι ὕπνος σὺ ἐμαυτῷ ἦμην. τέλος ἦ, ἐς ὕπνον κατεπαάδην. ὁ

tissimum, & turbulentissimum. Mihi enim illud poto statim omnia circumagi videbantur, & antrum ipsum invertebatur: nec ampliùs apud me prorsum eram. Postremò ad somnum pertractus sum.

CYCLOPIS ET NEPTVNI.

CYCLOPS.

O Pater, qualia passus sum ab execrabili illo hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. *Nep.* Quis verò hæc ausus est Polypheme? *Cyc.* Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & [2] extra tela ut dicitur, fuit, Vlyssem nominari se ajebat. *Nep.* Novi quem dicis, [3] Ithacensem illum: ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? *Cyc.* Deprehendi in antro, è pascuis reversus multos quosdam, insidiantes videlicet pecuariis. Posteaquam autem appositi foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte letuleram arbore, suscitavi, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, ut par erat, devoravi, ut pote qui prædones essent. Hic versutissimus ille, sive Nemo, sive Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibendum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsen-

1 Ὦ] Hic Dial. ex Homero. *Bourd.*

2 *Extra tela*] In dialogo Ven. & Cup. in Bacchò. in votis. *Cogn.*

3 *Itacensem illum*] Vlyssem ex Ithaca urbe & patria, insula in mari Ionio ante Epirum frequentibus scopulis aspera. *Idem.*

δὲ, ἀποξύσας τ μοχλὸν, κ πυρώσας με, ὡς σέπ ἐτύφλωσέ με κοιμωμένῳ. κ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι. ὦ Πόσειδον. Πο. ὡς βαθὺν ἐγκεκύφηκας, ὦ τέκνον. ὃς οὐκ ἐξέφυγες μεθ' ἡμῶν τυφλόμματος. ὅστις δ' ἦν Οὖτιν εἰς ἐμὲ ἐσκώπτετο ; ἐ γὰρ ἂν εὖ οἶσθ' ὅτι ἐδυνήθη ἀποκτεῖναι τὸν πέτραν ἀπὸ τ ὄρους. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάθοιμι ἐξιόντα. [1] κ καθίσας ἐπὶ τὸν ὄρους, ἐθήρων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μόνα παρεὶς τὰ σφέτερα ἐς τὸν νομὸν, ἐντειλάμενος τῷ κριῷ, ὁπόσα ἐχρῆν ποιεῖν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μανθάνω, ὦ ἐκείνους, ὅτι με ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τὰς ἄλλας με Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα, ὦ πάτερ, κ ἦλθον. ἐπεὶ δὲ ἤροντο τ ἐπίκλησιν τ ὄνομα, κἀγὼ ἔφην ὅτι Οὖτις εἴη, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ὥχοντο ἀπιόντες. ὕτω κατεσφίσατό με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι. κ ὁ μάλιστα ἡνίασέ με, ὅτι κ ἀνειδίζων ἐμοὶ τὸν συμφορὰν, ἐπὶ ὁ πατὴρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρσει ὦ τέκνον. ἀμυνῶμαι γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ κ τηρώσιν μοι ὀφθαλμῶν ἰᾶσθαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πλεόντων τὸ σώζειν αὐτὸς, κ ἀπολλύναι ἐπ' ἐμοὶ σπεύσει. σωθεὶς ἦ ἔπ.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi, quò faciliùs illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum cæcitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μόνα abierant à Mss. *Bourd.*

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τί τοῦτο, ὦ Ἀλφειέ, μόνῳ σοὶ τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, ὥστε ἀναμίγνυσθαι τῇ ἁλμῃ, ὡς ἔθος ποταμοῖς ἅπασιν, ὥστε ἀναπαύεις σαυτὸν ἀφιχθείς, ἀλλὰ διὰ τῆς θαλάττης ξωστὸς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῖθρον, ἀμιγὴς ἔτι καὶ καθαρὸς ἐπίγῃ. σὺν εἰδὴ ὅπως βύθιος ὑποδὺς καθάπερ οἱ λάροι, καὶ ἐρωδιοὶ, καὶ ἔοικας ἀνακύψειν πάλιν, καὶ αὖθις ἀναφαίνειν σαυτόν. ΑΛ. ἐρωτικόν τι τὸ πραγμά ἐστιν, ὦ Πόσειδον. ὥστε μὴ ἔλεγχε. ἠράσθης ἴσως καὶ αὐτὸς πολλάκις. ΠΟ. γυναικὸς ὦ Ἀλφειὲ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; ΑΛ. οὔκ. ἀλλὰ πηγῆς, ὦ Πόσειδον. ΠΟ. ἡ δὲ, ποῦ σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; ΑΛ. νησιῶτις ἐστὶ σικελική. Ἀρέθουσαν αὐτὴν καλοῦσιν. ΠΟ. οἶδα σὺν ἄμφορον, ὦ Ἀλφειὲ, τὴν Ἀρέθουσαν, ἀλλὰ διαυγὴς τέ ἐστι, καὶ διὰ κα-

ALPHEI ET NEPTVNI.

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu ſolus aliorum in mare illapſus, neque cum ſalſugine miſceris, more fluviorum omnium, neque diffuſis aquis te ipſum cohibes, ſed per mare velut concretus, ac dulci cuſtodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Neſcio quo locorum in profundum, ſicut [2] gaviæ & [3] ardeæ demerſus, alibi videris emergere, & te ipſum rurſus exhibere ſpectandum. *Alph.* Amatoria quædam res iſta eſt Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipſe autem etiam ſæpenumero amaſti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nympham amas, an etiam Nereidum ipſarum aliquam. *Alph.* Minimè, ſed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Inſularis eſt in [4] Sicilia, Arethuſam ipſam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethuſam illam non deformem: ſed & limpidus ille fons, & per puram ſatu-

1 Τὶ τοῦτο ἔ Ἀλφειὲ] Mitum eſt quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅταν δὲ ἡ τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴ, πολλοὶ μὲν εἰς τὰς δίνας τῷ ποταμῷ καταπίπτουσιν ἄλλοι ἄλλα δῶρα, ὁ δὲ εὐθὺς φορεῖ τὸν ἐφαπτόμενον κομιδῇ, ἕως παῦτά ἐστιν ἴδια ποταμοῦ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pauſan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellæ. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. *Cogn.*

2 *Gaviæ*] Λάροι, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 *Ardeæ*] Aves quarum tria genera ponuntur ab Ariſtot. urinatur ſicut & Larus. *Idem.*

4 *Siciliæ*] Italiæ inſula à pleriſque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diverſa procurrentibus, ſuam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachinno Græciam, atque Peloro Carthaginem ſpectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

θαρῶ [1] ἀναβλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπηξέπῃ ταῖς ψηφίσιν, ὅλον ὑπὲρ αὐτῶν φαινόμενον ἀργυρειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶσθα τὴν πηγὴν, ὦ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης ἦν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὴν καὶ εὐτύχει σὺ πρὸς ἔρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, ὅτε τὴν Ἀρέθουσαν εἶδες αὐτὸς μὲν, ἀρκὼς ὢν, ἡ δὲ, σὺ Συρακόσιος ἐστιν; Αλ. ἐπειγόμενόν με κατέχεις ὦ Πόσειδον, ὑπὲρ ἔργα ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χαῖρε· ἔνδον τὴν ἀγαπωμένην. καὶ ἀναδὺς ἀπὸ τῆς θαλάττης, ξυναυλίαι μίγνυσο τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ ſuper calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè noſti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethuſam conſpicatus es, Arcas ipſe cùm ſis, fons autem ille Syracuſis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo miſcearis, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναβλύζῃ] Inde ἀναβλύσις πηγαί. ἀναπιδᾷ, ἀναζεύῃ, Heſych. verb. ἀναπιδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γίνεσθαι ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίστευτον, ὠμάλιόν γε ὄντα, καὶ δένδρον ἔτι φορητόν. καὶ εἰς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἧττον πίστεως. εἰ δὲ καὶ πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν σὺ τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδεν καὶ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς. εἰρήσεται δὲ ὡς σὲ, ζητεῖαν τινὰ ὑποτίθεσθαι τῷ πράγματι, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς οὐδὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τοῦ ὕπνου ἐναργῶν ὄντων; ἢ σὺ ἀνεωγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μετε-

MENELAI ET PROTEI.

MENELAVS.

At in aquam te converti Proteu, incredibile non eſt, ſiquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc ſupra fidem eſt. Quòd ſi & te qui in mari habitas, in ignem converti poſſibile eſt, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë: fieri enim ſoleo *Men.* Vidi & ipſe. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifeſtis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidiſti in quàm multa ipſe me transforma-

ve-

πεποίηκε ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἰσταμένη, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, ἀπόσπευγκέ μοι, ὦ γενναιότατε, τὴν χεῖρα. ἔσπη γὰρ εἰ ὁρῶμαι μόνον, ἢ καὶ τὸ καίειν τότε μοι ἀφίστειν. Με. σὺκ ἀσφαλὴς ἡ πεῖρα, ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ δέ μοι, Μενέλαε, δοκεῖς ἤδη πολύποδα ἑωρακέναι πώποτε, ἢ οὐ; ὁ πάππος ὁ ἰχθῦς ἔτι εἰδέναι. Με. ἀλλὰ τὸν μὲν πολύποδα, εἶδον. ἀ πάππε δ', ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. Πρω. ἐποίας ἂν πέτρας ἀπόστηθι ἁρμόσῃ τὰς κοτύλας, καὶ ἀφόρβους ἔχῃ καὶ τὰς πλεκτάνας, ἐκείνῃ ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μηπαθὲς τὴν χρόαν, μιμούμενον τὴν πέτραν, ὡς ἂν λάθῃ τὰς ἁλιέας, μὴ ληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν, μὴ δὲ φανερὸς ὢν ληφθῇ τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. Με. φασὶ ταῦτα. τὸ δ' ἐστὶν πολλὰ παράδοξότερον, ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺκ οἶδα, ὦ Μενέλαε. τίνι ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; Με. ἰδὼν, εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα περάσιον, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans: quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ περιουσίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. 9. *Cogn.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

ΠΑΝΟΠΗ.

Εἶδες ὦ Γαλήνη, χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμ-

PANOPES ET GALENES.

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fuc-

πόσιον; Γα. ἐ ξωεισφόμλω ὑμῖν ἔγωγε. ὁ γὲ Ποσειδῶν σκέλδυσί με, ὦ Πανόπη, ἀκύμονθον σὺ τοσύτῳ φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παρῆσα; Πα. ἢ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπεληλύθεισαν ἐς τὸ θάλαμον, ὑπὸ τῶ Ἀμφιτρίτης καὶ τῶ Ποσειδῶνος ἀγθέντες. ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσύτῳ λαθοῦσα πάντας, ἐδυνήθη ῥᾳδίως, τῶ μὲν, πινόντων, σῖον δὲ κρατήντων, ἢ τῶ Ἀπόλλωνι κιθαρίζοντι, ἢ ταῖς μέσαις ᾀδούσαις ὠθουμένων τῶν νέων, ἐνέβαλεν ἐς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι παγκαλον, χρυσοῦν ὅλον, ὦ Γαλήνη. ἐπεγέγραπτο δ', ἡ καλὴ λαβέτω. κυλινδούμενον δ' τοῦτο ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἦκε ἔνθα Ἥρα τε, καὶ Ἀφροδίτη, καὶ Ἀθηνᾶ κατεκλίνοντο. κἀπειδὴ ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αὐτὰ μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπεσιωπήσαμεν. τί γὲ ἔδει ποιεῖν, ἐκείνων παρόντων; αὐδὲ, ἀντεποιοῦντο ἑκάστη. καὶ αὐτῆς ἦναι τὸ μῆλον ἠξίουν. καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέγνω αὐτὸς, καὶ ἄχρι χαιρῶν περιέμενον τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς μὲ, ὁ κενεὸν φησι δεῖ τοῦτο, καὶ τοιοῦτον αὐτὸν δικάσαι ἠξίουν. ἄπιτε δ' ἐς τὸν Ἴδην τὸν ἐγγὺς τῆς Περάμου παῖδα, ὃς οἶδέ τε ἀμφοῖν τὸ κάλλος, φιλόκαλος ὤν, καὶ οὐκ ἂν ἐκείνου κρείττω καλῶς. Γα. τί δῆτ' αὖ ἡμεῖς, ὦ Πανόπη; Πα. τὴμερον οἶμαι ἀπίασι. πρὸς τὸν Ἴδην. Πα. καί πως ἤδη μοὶ μικρὸν ἀπαγγέλλων ἡμῖν τὸν κρατοῦσαν; Πα. ἤδη σοι φημὶ οὐκ ἄλλην κρατήσειν, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ὧν μή τι πάνυ ὁ Δίκαιος ἀμβλυώττῃ.

fuerit? *Gal.* Non convivata sum ego vobiscum. Nam me Neptunus jusserat, tranquillum interea, Panope, servare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præsens non esset? *Pan.* Thetis ac Peleus concesserant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, cùm alii biberent, nonnulli applauderent, vel Apollini citharam personanti, vel Musis ore modulantibus animum adhibendo) projecit in convivium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galene: cui erat inscriptum *Formosa accipiat.* Dum autem hoc, tanquam ex composito volvitur, pervenit eò loci, ubi Iuno, & Venus, & Minerva accumbebant. Et postquam Mercurius eo sublato inscripta legit: nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præsentibus? Illæ verò inter se contendebant, ac quælibet suum illud esse volebat. ac nisi Iupiter ipsas diremisset, ad manus usque res processisset. Verùm ille, ipse quidem judicium hac de re non feram, inquit, tametsi illæ ipsum judicare vellent. Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & discernere novit, quænam formosior sit, ut pote elegantiæ studiosus & ipse, & qui non malè judicaverit. *Gal.* Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope? *Pan.* Hodie arbitror in Idam abeunt. *Gal.* Ecquis veniet paulò post, qui quæ vicerit, nobis renunciet? *Pan.* At jam nunc tibi affirmo fore ut nulla alia vincat, veniente in certamen Venere, nisi arbiter ipse omninò hallucinetur.

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Ἐπὶ τὴν Λέρναν, ὦ Πόσειδον, ἀφικνεῖσθαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑδρᾳδυσωμένη παρθένον, παγκαλόν τι χρῆμα, ὡς οἶδα ἔγωγε κἀλλίω παιδὸς ἰδών. Πο. ἐλαθέτην τινὰ, ὦ Τρίτων, λέγεις, ἢ θεραπαινά πις ὑδροφόρος ἐστί. Τρ. ἔμεινεν. ἀλλὰ δὴ Δαναοῦ ἐκείνου θυγάτηρ μία τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴ, Ἀμυμώνη τὸνομα. ἐπυθόμην γὰρ ἥτις καλοῖτο, καὶ τὸ γένος. ὁ Δαναὸς γὰρ σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, [1] καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πίμπτῃ ὑδρίᾳ τε ἀρυσομένας. καὶ ὡδὸς τὰ ἄλλα παιδεύειν ἀόκνους εἶναι αὐτάς. Πο. μόνη ἦ ἀφίκνεῖτο μακρὰν ὕπο τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρναν; Τρ. μόνη. [2] πολυδίψιον γὰρ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, ὡς μετρίως με διεπεραίωσας εἰπὼν τὸ περὶ τῆς παιδός. ὥστε ἴωμεν ἐπ' αὐτήν. Τρ. ἴωμεν. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορίας. καὶ χρὴ μέσην πως τὴν ὁδὸν εἶναι ἤδη ἐς τὴν Λέρναν. Πο. ἀκὴν ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲν πολλῷ ἔχει τῷ βραδυτέρῳ, ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκυάζειν; σὺ δὲ ἀλλά δελφίνά μοι πού τι ἀκέων παρέφησον. ἐφιππεύσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τρ. ἰδὲ σοι οὗτος ὁ δελφὶν ὠκύπτερος. Πο. εὖγε. ἀπελαύνωμεν. σὺ δὲ ἄφηνε,

TRITONIS, AMYMONES ET NEPTVNI.

TRITON.

And Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec ſcio formoſiorem puellam vidiſſe me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò famula quæpiam eſt quæ aquam ferre ſolet? *Trit.* Minimè, ſed Danai illius filia, una ex quinquaginta iſtis, Amymone nomine. Ejus enim nomen & genus ſciſcitatus ſum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas inſtituit, impigræ ipſæ ut ſint. *Nept.* Sola-ne venire ſolet longam adeò viam ex Argis ad Lernam uſque? *Trit.* Sola. nam Argos, ut ſcis, eſt ſiticuloſum: quare illam ſemper aquatum venire neceſſe eſt. *Nept.* Non mediocriter affeciſti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipſam. *Trit.* Eamus. Iam enim tempus eſt, quo aquatum ire ſolet: ac media fermè in via eſt petendo Lernam. *Nept.* Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, ſubmittere equos jugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc iſte, inequitando enim illi quàm celerrimè provehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velociſſimum. *Nept.* Euge provehamur: tu verò Tri-

1 Καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει] Leg. Sueton. Auguſt. *Bourd.*
2 Πολυδίψιον Ἄργος. Homericum. *Idem.*

ὦ Τέλπιν. καὶ πιδὴ πάρεσμεν ἐς τὴν Λέρναν, ἐγὼ μὲν λοχήσω συναυδὲ πω. σὺ δ' ἀποσκόπει ὁπότ' ἂν αὐδῶ φθεγξάσθαι αὐτῇ. Τρι. αὕτη σοι πλησίον. Πο. καλὴ, ὦ Τέλπιν, καὶ ἀρχαία παρθένος. ἀλλὰ συλληπτέα ἡμῖν ἐστιν. Αμυ. ἄνθρωπε, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνδραποδιεῖς εἶ, καὶ ἔοικας ἡμῖν ἀπ' Αἰγύπτου μὲν ἡκὶς ἐπιπεμφθῆναι. ὥστε βοήσομαί τ' πατέρα. Τρι. σιώπησον, ὦ Ἀμυμώνη. Ποσειδῶν ἐσι. Αμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πειάζῃ με, ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θαλατίαν καθέλκεις; ἐγὼ δ' ἀπολιγήσομαι ἡ ἀθλία καὶ δύσα. Πο. θαῤῥεῖ, οὐδὲν δεινὸν πάθῃς. ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἐπώνυμόν σοι ἀναδεῖξαι ἐάσω συναυδὲ, [1] πατάξας τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, πλησίον δὲ κλύσματος. καὶ σὺ δύδαίμων ἔσῃ, κ' μόνη τ' ἀδελφῶν οὐχ ὑδροφορήσεις ἀποθανοῦσα.

Triton adnata. Ac ſiquidem ad Lernam adſumus, ego quidem hîc in inſidiis ero: tu verò ſpeculando obſerva, quando illam accedentem ſentias. *Trit.* Eccam tibi, propè eſt. *Nept.* Formoſa Triton, & in flore ætatis virgo: ſed nobis eſt comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagiarius quiſpiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immiſſus, quare patrem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic eſt. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abſtrahis? at infœlix ego ſubmerſa ſuffocabor. *Nept.* Bono ſis animo: nihil mali patieris: ſed & [2] fontem tibi cognominem emanare hinc ſinam, percuſſo tridente ſaxo, juxta hoc æſtuarium, tuque beata eris, & ſola ſororum obita morte aquam non geſtabis.

1 *Fontem cognominem*] Eſt Amymone fons juxta Lernam, ab Amymone Danai filia nomen habens, cujus meminerunt Plin. lib. 4. c. Strab. lib. 8. *Cogn.*

2 Πατάξας τῇ τριαίνῃ] Callim. Hym. Iovis πλῆξεν ὄρος σκήπτρῳ, &c. *Bourd.*

ΝΟΤΟΥ, ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

ΝΟΤΟΣ.

Ταύτην, ὦ Ζέφυρε, τὴν δάμαλιν, ἣν ἀφ' ἁρπάγης ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς [1] διεκόρησεν ἀλλὰς ἔρωτι; Ζε. ναὶ, ὦ νότε. ὁ

NOTI ET ZEPHYRI.

NOTVS.

Num hanc, Zephyre, juvencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiavit? *Zeph.* Etiam Note. At tum

1 Διεκόρησεν] Sic in Dial. Neptuni & Enipei. & ſ. διακορεύειν τὴν κόρην, διαφθείρειν, διακακόεργα, διαπαρθενεύειν. deflorare, devirginare, dehoneſtare, ut alibi dicemus. *Bourd.*

1 *Del-*

θάμαλις ἢ τότε, ἀλλὰ παῖς ἰὼ Ἴ ποταμοῦ Ἰνάχου. νῦν δὲ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐποίησεν αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅτι καὶ πάνυ ἐώρα ἐρῶσάν τὸν Δία. No. νῦν δὴ ὅτι ἐρᾷ τῆς βοός; Ζε. καὶ μάλα. καὶ διὰ τοῦτο εἰς Αἴγυπτον αὐτὴν ἔπεμψε. καὶ ἤδη ποτὲ πέμψειν μὴ κυμαίνειν τὴν θάλασσαν ἐς ἂν διανήξηται, ὡς ἐκτεκοῦσα ἐκεῖ, κύει δὲ ἤδη, θεὸς γένοιτο καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ τεχθέν. No. ἡ θάμαλις θεός; Ζε. καὶ μάλα, ὦ νότε. ἄρξει τε, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τῶν πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἔσται δέσποινα, ὅτι πᾶσι μὲν ἡμῶν ἐθέλῃ ἐκπέμψαι, ἢ κωλύσαι ἐπιπνεῖν. No. ἐρασμιωτέα τοιγαροῦν, ὦ ζέφυρε, ἤδη δέσποινά γε ἔσται. νὴ Δία σὺν σπέρᾳ γὰρ ὅτω γένοιτο. Ζε. ἀλλ' ἤδη γὰρ διεπέρασε, καὶ ἐξένευσεν ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως οὐκέτι μόνον πεζαπόδισι βαδίζει. ἀνορθώσας δ' αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα παγκάλλιστον αὖθις ἐποίησε; No. παραδόξα γὰρ τοῦτο, ὦ ζέφυρε. οὐκ ἔτι τὰ κέρατα, οὐδὲ οὐρά, καὶ δίχηλα τὰ σκέλη, ἀλλ' ἐπέρασεν κόρη. ὁ μὲντοι Ἑρμῆς τί παθὼν, μεταβέβληκεν ἑαυτόν. καὶ ἀντὶ νεανίου, κυνοκέφαλος γεγένηται; Ζε. μὴ πολυπράγμονα μόνον. ὅτε ἄμεινον ἐκεῖνο οἶδε τὰ πρακτέα.

tum non juvenca, ſed Inachi fluvii filia erat. Nunc verò talem ipſam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Iovem illam prorſus deperire. *Not.* Proinde nunc etiam bovem illam amat? *Zeph.* Ita ſanè, & ob id in Ægyptum ipſam miſit, nobiſque edixit ne conturbaremus mare donec illa tranſnataſſet, ut illic enixa (fert autem jam uterum) Deus fiat tum ipſa, tum fœtus ejus. *Not.* An juvenca Deus? *Zeph.* Ita ſanè, Note, imperabitque, inquit Mercurius, navigantibus, ac noſtra erit domina, ut quemcunque volet noſtrûm emittat, vel prohibeat ſpirare. *Not.* Ergo Zephyre, nobis erit obſervanda, cùm jam ſit domina. Nam per Iovem eo pacto benevolentior nobis erit. *Zeph.* Sed enim jam trajecit, & in terram enatavit. Vides ut non ampliùs quadrupes incedat: ſed erectam ipſam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. *Not.* Mira nimirum hæc Zephyre: nuſquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ bifidæ, ſed amabilis puella eſt. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui ſeipſum mutavit: & pro adoleſcente caninam faciem aſſumpſit? *Zeph.* Ne curioſiùs iſta perſequamur, quandoquidem quæ facienda ſint, meliùs ille novit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔ γε ὦ δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὸ ἰσθμὸν ὁμολογεῖτε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων μὴ τὸ μητρὸς ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸ κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενίξω ἐς Ταίναρον αὐτῷ σκεύῃ, καὶ κιθάρᾳ. εὖδε ὡφελεῖδες καλῶς ὑπὸ τῶ ναυτῶν ἀπολλύμενον. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Πόσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους οὐ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γεγόμενοι. Πο. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμῶς καταναυμαχήσας, μετέβαλε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηγάγετο. ὅπως γὰρ τὸ κῆτος τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐχθὲς, ὦ δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἔχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν τέχνην. ὁ δὲ, πλουτήσας ὑφ' ὧν ὑπ' ἐκείνου, ἐπιθυμήσας πλοῦσας οἴκοθεν ἐς τὴν Μήθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸ πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς πορθμείου τινὸς κακούργων ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, ἐπὶ τὸ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐχθὲς, ἐπιβουλεύσαν αὐτῷ οἱ ναῦται. ἐδὲ, ἠκροώμην γὰρ ἅπαντα. ὑφηνέων τῷ σκάφῃ, ἐπὶ τούτοις ὑμῖν δέδοκται, ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκοπιὰν

NEPTVNI ET DELPHINVM.

NEPTVNVS.

ectè facitis, [1] Delphines, quod ſemper hominum amantes eſtis: & olim Inûs filium in Iſthmum portaſtis, exceptum à Scironiis ſcopulis, unde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc aſſumpto Methymnenſi citharœdo iſto, in Tænarum cum ipſo ornatu, & cithara enataſti: neque illum à nautis miſerè perdi paſſus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, ſi hominibus benefacimus? cùm ex hominibus piſces ipſi facti ſimus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos navali prælio ſuperatos ita transformavit, cùm debuiſſet, ſolùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in poteſtatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, ſeſe habet Delphin? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipſo, & artis gratia ſæpe accerſebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam navigando, divitias ſuas oſtentare concupivit. Ac conſcenſo ſceleratorum quorundam hominum pontone, poſteaquam indicavit ſe multum auri & argenti ſecum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, inſidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auſcultabam enim omnia juxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita viſum eſt, inquit, at me ſaltem aſſum-

1 *Delphines*] Delphines hominum amatores, refert aliquot exempla Lucianus in vot. Plin. 9. c. 8. Muſica mirifice demulcentur. Plut. in lib. ſeptem ſapient. *Cogn.*

1 Γλυ-

ἀναλαβόντα με, καὶ ἅσαντα θρηνόν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἐκόντα ἐάσαντες ῥίψαι ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀνέλαβε τὴν σκευὴν, καὶ ἧστε πάνυ λιγυρῶς. καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δὲ ὑπολαβὼν, καὶ ἀναξέμενος αὐτὸν, ἐξενηξάμενον ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ τὸ φιλομουσίας. ἄξιον γὰρ τὸ μισθὸν ἀπέδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem finite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque imposito mihi illo, simul in Tænarum enatavi. *Nept.* Tuum erga musicam studium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipsi retulisti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΙΔΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς κατῳκίσθη, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλεῖσθω. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηΐδες, ἀναλαβοῦσαι, τῇ Τρωάδι προσενέγκατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. Νη. Μηδαμῶς ὦ Πόσειδον. ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει. τεθάφθω. ἐλεεῖσθαι γὰρ αὐτὸν, εἰκὸς ἐστὶ ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς πεπονθότα. Πο. τοῦτο μὲν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐ θέμις. ὀφθῇ γὰρ ἄλλως καλὸν ἐνταῦθα κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτῇ, ἀλλ' ὥσπερ ἔφην, ἐν τῇ Τρῳάδι ἐν τῇ χερρονήσῳ τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ δεδόσθω αὐτῷ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσει, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τοῦ Κιθαιρῶνος, καθάπερ καθήκει ἐς τὴν θάλασσαν ἔχοντα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. Νη. ἀλλὰ κἀκείνῳ σῶσαι δεήσει, χαρισαμένῳ τῷ Διονύσου. τροφὸς

NEPTVNI ET NEREIDVM.

NEPTVNVS.

Strictum hoc quidem angustum, in quod puella præcipitata est, Hellespontus ab ipsa vocetur. Ipsum autem cadaver, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, ut ab incolis sepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, sed hîc in cognomine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ maximè miserabilia passa fuerit à noverca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alicubi sub arena jacêre. Sed quod dixi, in Troade in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ipsi erit: quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, filium etiam in ulnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, servare oportebit. Educavit enim illum

ᾠδ αὐτῇ χ πάθη ἡ Ἰνώ. Πο. σὺν ἔχρῃ ὅτῳ πονηρῷ ὄσαν, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαρεστεῖν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐκ ἄξιον. Νη. αὕτη ὦ ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἀπὸ ☩ κελεῦ; ὁ ἀδελφὸς ☩ ὁ Φρύξ☩ ἀσφαλῶς ὀχεῖται; Πο. εἰκότως. νεανίας γδ, χ δύνα☩ ἀντέχειν ταῖς τὴν φορμόν. ἡ ☩, ὑπὸ ἀηδείας ἐπιδᾶσα ὀχήμασι☩ ἀθρόᾳ δόξῃ, καὶ ἀπιδοῦσα ἐς βάθος ἀχανὲς, σκωλαγεῖσα, καὶ τῷ ῥεμβῷ ἅμα χεδεῖσα, καὶ [1] ἰλιγγιάσασα τοῖς τὸ σφοδρὸν τ πλήσεως, ἀκρατὴς ἐγένε☩ τ κεράτων ☩ κελεῦ, ὧν τέως ἀπειλήπτο. καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. Νη. ἐκεῖ ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν νεφέλλω βοηθεῖν πιπλέον; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλᾷ τ νεφέλης δυνατωτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, conscenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Ἰλιγγιάσασα] Σκοτοδινῦσα. vox Syracusana, ὅταν ☩ περὶ τὴν καρδίαν γρόφ☩ γίνῃ, ἐπακολουθεῖ σκότ☩, ᾧ τοῦτο τὸ πάθ☩ καλεῖσιν ἴλιγγον. Interp. Aristophan. Acharn. Ἰλιγγιᾶν τὸ ἐσκοτῶσθαι (leg. σκοτοῦσθαι) ᾧ δοκεῖν περιφέρεσθαι ; κύκλῳ συγχύσεσθαι. Hesych. *Bourd.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην, ὦ Πόσειδον, ἀπασφαδεῖσαν τ Σικελίας, ὕφαλον ἐπιπήξασθαι συμβέβηκε. τοιγαροῦν φησὶν ὁ Ζεὺς χῆσον ἤδη, χ ἀνάφηνον, καὶ πίησον ἤδη δῆλον ὂν τοῖς Αἰγαίοις μέσῳ βεβαίως μένειν, σηείξας πάνυ ἀσφαλῶς. δεῖται γάρ τι αὐτῆς. Πο. περιόψεσθ☩ τοῦτο ὦ Ἶρι. πῶς ☩ ὅμως παρέξει αὐτὴ τὴν χρείαν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλέουσα;

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans;

Ir.

Ιρις. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ βαδικυῆσαι. ἤδη γὰρ πονήρως ὑπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; ἐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς ἐστιν; εἰ δὲ μὴ ὅτι, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ σοι ἂν ὑποδέξαιτο δύναιτο τὸν αὐτῆς γόνον; Ιρις. ἐδὲν ὦ Πόσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ἄρχα μεγάλα κατέλαβε τὴν γῆν, μὴ ὀμόσαι τῇ Λητοῖ τὰ ὠδίνων ὑποδέχεσθαι. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστιν, ἀφανὴς γάρ ἦν. Πο. σωίσημι. ἔφθι ὦ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις ἐκ βυθοῦ, καὶ μηκέτι ὑποφέρε, ἀλλὰ βέβαιος μένε, καὶ ὑποδέξαι, ὦ εὐδαιμονεστάτη, τὰ ἀδελφῷ τὰ τέκνα δύο, τὼς καλλίστως τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς, ὦ τρίτωνες, ἀφαπορθμεύσατε τὴν Λητὼ εἰς αὐτήν. καὶ γαλλιᾶ ἅπαντα ἔστω. τὸ δράκοντα δ', ὃς νῦν ἐξοίσεῖ αὐτὴν φοβῶν, τὸ νεογνὰ, ἐπειδὰν τέχθῃ, [1] αὐτίκα μέτειμι, καὶ πιμπρήσῃ τῇ μητρί. σὺ δ' ἀπάγγελλε τῷ Διΐ, πάντα εἶναι εὔτρεπῆ. ἕψεται ἡ Δῆλος. ἡκέτω ἡ Λητὼ, καὶ τικτέτω.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latonæ parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota maneas. Ac suscipe fœliciſſima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

1 Αὐτίκα μέτειμι ἐμπιμπρήσῃ] Mſ. αὐθίς μετελεύσομαι ἐμπιμπ. Sequens Dialog. ex Homer. Il. v. Philostr. *Bourd.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δέξαι με, ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα, καὶ κατάσβεσόν με τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο, ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπηνθράκωμαι ὅλως ὁ κατακαὶόμενος, καὶ ζέω. Θα. λέγε

XANTHI ET MARIS.

XANTHVS.

Suscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te deussit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & efferveſco. *Mar.* Cur

δὲ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. Διὰ τὸν υἱὸν τὸ Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύσας τοὺς Φρύγας ἐκέκευσα, ὅλῃ σὺν ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τετρῶν ἀπέφυγε μοι τὸν ῥῶν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθείς, ἀπέχοιτο τῶν ἀνδρῶν. ὑπεπῆλθε ὁ Ἥφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίον πᾶν ὅσον οἶμαι πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ εἴ ποθι ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι. καὶ ἔκαυσε μὲν τὰς πτελέας, καὶ μυρίκας. ἅπτων δὲ καὶ τοὺς κεκοδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλεις. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερκαχλάσαι ποιήσας, μικρᾶ δεῖν ὅλον ξηρὸν εἵρμασαι. ὁρᾷς οὖν ὅπως ἀμύνειμι ὑπὲρ τῶν συκαμίνων; Θα. δικαίως ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς ὡς εἰκός. τὸ αἷμα γὰρ, ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. ἡ θέρμη δ', ὡς φῄς, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ εἰκότως ὦ Ξάνθε, ὃς ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν ὥρμησας, οὐκ αἰδεῖ ὅτι Νηρηίδος υἱὸς ἦν. Ξαν. οὐκ ἔδει δῆτα ἐλεῆσαι μᾶλλον τοὺς Φρύγας; Θα. τὸν Ἥφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

Cur autem tibi injecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Postquam enim illum Phrygas occidentem supplex deprecatus sum: ille autem nihil ab ira remisit, sed cadaveribus obstruxit mihi alveum, ego misertus miserorum, ut aquis eum involverem occurri, quò perterritus, à virorum cæde cessaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) universo igne, opinor, quantum habebat, quantumque in Ætna, & si quibus aliis in locis erat, allato processit mihi obviam: ac exussit quidem ulmos & myricas: assavit autem & infelices pisces & anguillas. Me verò cùm efferveſcere feciſſet, parum abfuit quin totum aridum reddideret. Videſne igitur, quomodo his incendiis affectus ſum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, ut par eſt, cruore, à cadaveribus: calore autem, ut ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, ut qui contra filium meum impetum feceris, non veritus, quòd filius eſſet Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum miſereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filii Thetidis miſereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ.

ΔΩΡΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Θέτι; Θε. καλλίσην, ὦ Δωρὶ, κόρην εἶδον ἐς κιβωτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτήν τε, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγένητον. οἰκτίλουσι δ' ὁ πατὴρ τοὺς ναυ-

DORIDIS ET THETIDIS.

DORIS.

Quid fles Theti? *Thet.* Pulcherrimam Dori puellam vidi in arcam à patre conjectam cumque ipſa recens genitum infantem. Pater autem juſſit nau-

ζας, ἀναλαβόντας τὸ κιβώτιον, ἐπειδὴ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεστάσησαν, ἀφεῖναι εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἀπολοῖτο ἡ ἀθλία καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τίνος δ' ἕνεκα, ὦ ἀδελφὴ, ἐπεὶ ἔρρωσο ἀκριβῶς ἅπαντα; Θε. Ἀκρίσιος, ὁ πατὴρ αὐτῆς, καλλίστην ἔσαν, ἐπαρθένιον εἰς χαλκῆν τινα θάλαμον ἐμβαλών. εἶτα τὸ μὲ ἀληθὲς, σοὶ ἔχω εἰπεῖν. φασὶ δ' ἦν τὸ Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ ὀροφῆς ἐπ' αὐτήν. δεξαμένην δ' ἐκείνην εἰς τὸ κόλπον κυοφορῆσαι τὸν θεόν, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αἰσθόμενος ὁ πατὴρ, ἄγριός τις καὶ ζηλότυπος γέρων, ἐχαλέπηνε. καὶ τινὰ τῶν μεμισηκυῖαν οἰηθεὶς αὐτὴν, ἐμβάλλει εἰς τὴν κιβωτὸν ἅρπ τεθνάναι. Δω. ἦ δ', τί ἔπραττεν, ὦ Θέτι, ὁπότε κατῆκτο; Θε. ὑπὲρ αὐτῆς μὲ ἐστέγαζε, ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφερε τὴν καταδίκην. τὸ βρέφος δὲ παρῃτεῖτο μὴ ἀποθανεῖν, δακρύουσα, καὶ τὸ πάππῳ δεικνύουσα αὐτὸ, καλλίστον ὄν. τὸ δ', ὑπ' ἀγνοίας τῶν κακῶν, καὶ ἐμειδία ἕως τὴν θάλασσαν. ὑποπίμπλαμαι αὖθις τὰς ὀφθαλμὰς δακρύων, μνημονεύουσα αὐτῶν. Δω. κἀμὲ δακρύσαι ἐποίησας. ἀλλ' ἤδη τεθνᾶσιν; Θε. ἴσθι μάλιστα. νὴ τὸ δ' ἔτι ἡ κιβωτὸς ἀμφὶ τὴν Σέριφον, ζῶντας αὐτοὺς φυλάττουσα. Δω. τί οὖν οὐχὶ σώζομεν αὐτὴν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβαλόντες εἰς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀναπαύσαντες, σώσουσι δηλονότι. Θε. οὐ λέγεις. ἴσως ποιῶμεν. μὴ γὰρ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον ὅπως ὂν καλόν.

nautas, ut postquam in altum à terra provecti essent, acceptam arcam in mare projicerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Thet.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, perpetuæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iovem autem ajunt conversum in aurum, ad ipsam per impluvium esse delapsam. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, gravidam factam fuisse. Quod cùm pater animadvertisset, ut pote durus quispiam, & zelotypus senex, graviter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conjicit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Thet.* Pro se quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & avo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ malorum ignorantia, mari arridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at jam-ne mortui sunt? *Thet.* Haudquaquam. Nam arca vivos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cur igitur non servamus ipsam, in retia Seriphiis hisce piscatoribus immittendo? qui scilicet extractos illos, incolumes præstabunt. *Thet.* Rectè dicis; ita faciamus. Non pereat ipsa, non infans adeò formosus.

1 Ἐπεὶ ἔμαθες] Sic ex fide Mss. hæc omnis clausula scribenda τίνος δ' ἕνεκα, ὦ ἀδελφὴ, εἶπε, ἐπεὶ ἔμαθες ἀκριβῶς ἅπαντα. Bourd.

[1]ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ.

NEPTVNI, ET ENIPEI.

ΕΝΙΠΕΥΣ.

Οὐ καλὰ ταῦτα, ὦ Πόσειδον. εἰρήσεται γὰρ παλη-θές. ὑπελθών με τὴν ἐρωμένην, εἰκοσθεὶς ἐμοί, διενόησας τὴν παῖδα, ἢ ἦ, ὥσπερ ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πεπονθέναι, καὶ λάθρᾳ τοῦτο παρεῖχες ἑαυτόν. Πο. σὺ γάρ, ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπεργελαστὴς ἦσθα, καὶ βραδύς. ὃς κόρης ὥρᾳ καλῆς φοιτώσης σημέραι ἐνδεᾶ σε, ἀπαλυνομένης ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ὑπερεώσης, καὶ ἐχαίρες λυπῶν αὐτήν. ἡ δὲ, [2] ὡς δοκεῖς πῇ ὄχθας ἀλύουσα, καὶ ἐπεμβαίνουσα, καὶ λειομένη, εὐίοτε δύχετό σοι ὑπεκχεῖν. σὺ δ' ἐβρύπλεις αὐτήν. Ενι. τί δῆτα, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐχρῆν σε ὑφαρπάσαι τὸν ἔρωτα, καὶ καθυποκρίνεσθαι Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ καθαπατῆσαι τὴν Τυρὼ ἀφελῆ κόρην οὖσαν; Πο. ὀψὲ ζηλοτυπεῖς ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπεργέλης ὑστέρου ὤν. ἡ Τυρὼ δ', εἰ δεινὸν πέπονθεν, οἰομένη ὑπὸ σοῦ λελῆφθαι; Ενι. ἤμυνεν; ἔφης γὰρ ἀπιὼν ὅτι Ποσειδῶν ἦν. ὃ καὶ μάλιστα ἐλύπησεν αὐτήν. καὶ ἐγὼ τοῦτο ἠδίκημαι, ὅτι τὰ ἐμὰ σὺ διέφθειρε τότε. καὶ δείσασα πορφύρεόν τι κῦμα, ὥσπερ ὑμᾶς συνεκρυπτε, ἅμα συνῆν τῷ παιδὶ ἀντ' ἐμοῦ. Πο. οὐ γὰρ σὺ ἤθελες, ὦ Ἐνιπεῦ.

ΕΝΙΠΕΥS.

Non honesta hæc sunt Neptune (verum enim dicam) qui circumventa amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideoque sui copiam faciebat. *Nept.* Tu enim Enipeu, fastidiosus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem despexeris, eique ægrè facere gaviſus sis. Illa verò juxta ripas mœrens, & ingrediens, seque lavans, interim in te incidere optabat: tu verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum pro Neptuno simulare, & simplicem hanc puellam [3] Tyronem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem grave passa est Tyro, quando se putavit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te injuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quodque circumpositio fluctu purpureo, qui vos absondebat, cum puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas [4] Enipeu.

1 Ποσειδῶνος] Sic debet esse titulus. *Bourd.*

2 Παρὰ τὰς ὄχθας ἀλύουσα] Dixi ad illud Petron. *proximum littori.* Idem.

3 *Tyro*] Virguncula fuit Thessala Salmonei filia, & Eunipei amica. ex qua Neptunus Meleum & Peliam suscepit, de qua lib. 2. ver. hist. & in Philopat. *Cogn.*

4 *Enipeu*] Thessaliæ fluvius est. *Idem.*

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὰ κῆτος ὑμῶν, ὦ Νηρηίδες, ἢ ἐπὶ τῷ Κηφέως θυγατρὶ τῷ Ἀνδρομέδᾳ ἐπέμψατε; ἔστε τὸ παῖδα ἠδίκησεν ὡς οἴεσθε, καὶ αὐτὸ ἤδη τέθνηκε. Νη. τοῦ λέγεις, ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς καθάπερ δέλεαρ τοιοῦτο θεὶς τῷ κόρῃ, ἀπέκτεινεν ἐπιὼν, λοχήσας μετὰ πολλῆς δυνάμεως; Τρ. σὺκ. ἀλλ' ἴσθι εἶμαι, ὦ Ἰφιάνασσα, τὸ Περσέα, τὸν τὸ Δανάης παιδίον, ὃ μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν εἰς τὸν θάλασσαν ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος, ἐπειδὴ ἐτέκετο, ἀκτεῖ ἐφέρετο αὐτός. Ἰφι. οἶδα ὃν λέγεις. ἔοικε δὴ νεανίαν εἶναι, καὶ μεγάλα γεγανῦσθαι τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρ. οὗτος ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφι. λέγεις, ὦ Τρίτων; ἀλλὰ δὴ σῶρα ἡμῖν τοιοῦτον ὀπάσειεν αὐτὸν ἐκβλῶ. Τρ. ἐμοὶ ὑμῖν ἐφόμενον τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἐστάλη μὲν οὖν ἐπὶ τὰς Γοργόνας· ἆθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐς τὸν Λιβύην. Ἰφι. πῶς, ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγεν; ἄλλως δὲ δύσοργος ἡ ὁδός. Τρ. λέγε δ' ἁπλῶς. ἀποπλέουσι γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔφασκεν, ἐπεὶ δὲ ἦκεν ἔνθα διῃτῶντο, αἰθρία, ἐκάθευδον εἶμαι. ὁ δὲ ἀποτεμὼν τὴν Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, ᾤχετ' ἀποπτάμενος. Ἰφι. πῶς, ἰδών; ἀγέλαστοι γάρ εἰσιν.

TRITONIS ET NEREIDVM.

TRITON.

Balæna illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, nulla injuria puellam affecit, ut putatis, & ipsa mortua jam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Chepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidiis cum multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum Danaës filium, quem unà cum matre in arca ab avo materno in mare projectum, illorum misertæ, servastis. *Iph.* Novi quem dicis. Vero autem consentaneum est illum jam adolescentem esse, & valdè cùm generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim hujusmodi præmia conservationis persolvere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, uti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc regi certamen perageret. Postquam autem in Libyam pervenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerva fecit. Postquam autem eò loci venit ubi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato Medusæ capite, avolavit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt: aut quisquis

1 *Balæna*] Narratur Historia Persei & Andromedæ de qua Ovid. 4. & 5. Metam. *Coga.*

ἢ ὃς ἂν ἴδῃ, οὐκ ἔτ' ἄλλο μὴ τοῦτο ἴδοι ὁ Τρι. ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ ἀσπίδα ἐπιφάνασα, τοιοῦτο γὰρ ἦκουσε διακωμῳδῆσε αὐτῇ πρὸς τὸν Ἀνδρομέδαν, καὶ πρὸς τ Κηφέα ὕστερον, ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τ ἀσπίδ ὑποδεδύσης, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου παρέσχεν αὐτῇ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τ Μεδούσης. εἶτα λαβόμε τῇ λαιᾷ τῆς κόμης, σπορῶν ἤ τοῦ εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ [1] τοῦ ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τοῦ κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνέρρεαξ τὰς ἀδελφὰς, ἀνέπλαθ. ἐπεὶ ὃ κ τὴν παρὰλιον ταύτην Αἰθιοπίαν ἐλάνε, ἤδη πρόσγειον πετόμε, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν προκειμένην ἐπί τινος πέτρας προσλήτ προσαπαλαλυμένην, καλλίσην ὦ θεοί, καθειμένην τὰς κόμας, ἡμίγυμνον πολὺ ἔνερθε τ μαστῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τ καθέδκης. κατὰ μικρὸν ὃ ἀλλὰ ἔρωτι, ἐχρῆν γὰρ σεσῶαξ τὴν παῖδα, βοηθεῖν διέγνω. καὶ ἐπειδὴ τὸ κῆτ ἐπῄει μάλα φοβερὸν, ὡς κατεπτόμενον τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερθρωσκεῖς ὁ νεανίσκ, προκωπον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν, [2] καθικνεῖτ. τῇ ὃ, προδείκνυς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίᾳ αὐτό. τὸ δὲ, πάντως γᾶν, κ πέπηγε αὐτῇ τε πολλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ ὃ, λύσας τὰ δεσμὰ τ παρθένε, ὑπολαβὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ κατιοῦσαν ἐπ τ πέτρας, ὀλιθηρὰς ὔσης. καὶ νῦν γαμεῖ ὑπ τ Κηφέως. καὶ ἀπὸ τ

quis illas aſpexerit, nihil ampliùs poſtea cernit. *Trit.* Minerva prælato illi clypeo (talia enim narrantem ipſum audivi apud Antromedam, & apud Cepheum poſtea) Minerva, inquam, in clypeo refulgente, tanquam in ſpeculo aliquo, exhibuit ipſi ſpectandam Meduſæ imaginem. Poſtea ſiniſtra arrepta illius coma, & inſpecta imagine, dextra autem ſublata harpe, caput ipſius abſcidit: & antequam ſorores expergiſcerentur, avolavit. Porrò ubi circa maritimam hanc Æthiopiæ oram veniſſet, terræ jam propinquior aliquanto volans, videt Andromedam expoſitam, in rupe quadam prominente palo affixam, pulcherrimam ô Dii, promiſſa coma, & ſeminudam longè infra ubera. Ac primùm illius fortunæ miſertus, damnationis cauſam interrogavit: & paulatim amore captus (oportebat enim incolumem ſervari puellam) opem ferre illi ſtatuit. Et poſtquam balæna acceſſiſſet terribilis admodum, quaſi abſorptura Andromedam, in altum ſublatus adoleſcens, manu ad capulum admota, tenens harpam, altera quidem ferit, altera verò Gorgonem ſpectandam proferens, in lapidem illam convertit. Illa igitur mortua eſt, & diriguêre membra ejus omnia quæ Meduſam aſpexerunt. At hic ſolutis vinculis quibus virgo alligata fuerat, ſuppoſitaque manu, ſuſcepit illam ſummis pedum digitis è lubrica rupe deſcendentem: & nunc cum eadem nuptias in ædibus Cephei peragit: deinde

1 Τοῦ ἅρπην] Explicat in Pſeudo. Heſych. ἅρπη εἶδος ὀργάνου, ᾧ θέρουσιν οἱ ἄμουσοι. lego εἶδος ὀργάνου, ᾧ θρεπάνῃ, ᾧ ὀργάνῳ. De Harpe organo Caſ. ad Perſ. *Bourd.*

2 Καθικνεῖτ] Παρακαταλαμβάνῃ, καθάπτῃ, καταβαίνῃ. Idem.

ξὶ αὐτὴν ἐς Ἄργος. ὥστε ἀντὶ θυγάτρὸς, χάμηλόν τ τυχόντα εὐρεῖν. Νη. ἐγὼ μὲ, ὦ πάππου τῆ γεγονότι ἄχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκηκε ἡμᾶς, εἰ μ ἡ μήτηρ ὑπερηλαζονεύσατο; ἢ ἀξία παιδίων εἶναι; Τερ. ὅπως ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῆ θυγατρὶ μήτηρ γε ὤσα. Νη. μενεῖν μεμνήμεθα, ὦ Δωρὶ, σκεῖνον, εἰ τ βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῆ παιδί. χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

de Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidem non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim injuriæ nobis intulit puella, si quando sese superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimavit? *Trit.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum amplius, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicii tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptiis igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΥ, ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μειζοναπεπτόμην εἶδον ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφ' ἧς εἰμὶ, καὶ πνέω. σὺ δ' οἶσθ εἴδὸς, ὦ Νότε; Νο. τίνα ταύτην λέγεις, ὦ Ζέφυρε, τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζε. ἡδέως θεάσατο· ἀπιλείφθης, αἰσθ οἶσθ ἄλλο ἴδοις ἔτι. Νο. ὦ μὴ Ἐρυθρὰν γὰρ θάλασσαν εἰσχωζόμην. ἐπεπάθουν δέ τ καὶ μέρος τ Ἰνδικῆς, ὅσα παρῴκηκε τ χώρας. ὥστε οὐ γιγνώσκω ὧν λέγεις. Ζε. ἀλλὰ τ Σιδώνιον Ἄγηνορα εἶδες; Νο. ναί. τ τ Εὐρώπης πατέρα. τί μέλει; Ζε. ταῦτ' οὐκοῦν σκείνης διηγήσομαί σοι. Νο. μᾶν ἔτι ὁ Ζεὺς ἐρᾷ τ παιδὸς; τῶν γὰρ καὶ πάλαι ὑπῐσάμην. Ζε. ἀκοῦε μὲν ἔρωτα οἶδα. τὸ μὴ ταῦτα δ' ἤδη ἄκυρον. ἡ μὲ Εὐρώπη κα-

ZEPHYRI ET NOTI.

ZEPHYRVS.

Nunquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suavissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud unquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflavi, quantum videlicet ejus terræ mari adjacet: proinde nihil novi eorum quæ dicis. *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam jampridem amare cœpit? Hoc enim jam olim scivi. *Zeph.* Nosti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea consecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa

πλησιόθη ἐπὶ τῷ ἡϊόνι παίζουσι, πὸς ἡλικιώτιδας παρελαύνοντα. ὁ Ζεὺς ὃ ταῦρος εἰκάσας ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐτοῖς, καὶ λιπαρὸς φαινόμενος. λευκός τε γὰρ ἦν ἀκριβῶς, καὶ τὰ κέρατα εὐκαμπὴς, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἐσκίρτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆ ἡϊόνι, καὶ ἐμυκᾶτο ἡδέως, ὥστε τῆ Εὐρώπη τολμᾶσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτόν. ὡς δ' τοῦτ' ἐγένετο, ὁρμᾷ μὲ ὁ Ζεὺς ἅρπασον ἐπὶ τῆς θαλάττης φέρων αὐτὴν, καὶ ἐνήχετο ἐμπεσών. ἡ δὲ, πάνυ σωφρονίσασα τὸ πρόσωπον, τῇ λαιᾷ μὲν εἶχε τὸ κέρατος, ὡς μὴ ἀποκλιθείη. τῇ ἑτέρᾳ δ', ἠνεμωμένον τὸ πέπλον ξυνεῖχε. No. ἡδὺ τοῦτο θέαμα, ὦ Ζέφυρε, εἶδες, καὶ ἁρπαγὴν, νηχόμενον τὸν Δία, φέροντα τῷ ἀγαπωμένῳ. Ζε. καὶ μὰν τὸ μὴ τοῦτο ἡδὺ ὦ Νότε. ἥ τε γὰρ θάλαττα δοῦσα ἀκύμονα ἐκείνῃ, καὶ τὴν γαλήνην ἐπαπασαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχάζοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θεατὴς μόνον τῶν γινομένων παρηκολουθοῦμεν. ἔρωτες δὲ ὑποπτερούμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς σύνεγγυς ἄκρεις τοῖς ποσὶν ἐπιψαύειν καὶ ὕδατος ἡμμένας πὸς δᾷδας φέροντες, ἦδον ἅμα τὸ ὑμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δ' ἀναδῦσαι, παρέπλεον ἐπὶ τῶν δελφίνων ἐπικρυπτόμεναι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τὸ, τε τῶν Τελτώνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τῆς θαλαττίης, ἅπαντα ἀμφεχόρευε τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιδεδηκὼς ἅρματος, παρεγχώμιός τε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, ὡσπερ γε γεγηθὼς, παρῴδει πορῶν νηχομένῳ τῷ ἀδελφῷ. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τελτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κειμένην, ad littus ludendi gratia, secum assumptis æqualibus suis. Iupiter autem tauro assimilatus, ludebat unà cum ipsis, pulcherrimus tum apparens. Nam & summè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultuque mansueto. Saltabat igitur & ipse in littore, & mugiebat suavissimè, ita ut Europa ipsum conscendere auderet. Cæterùm ubi hoc factum est, Iupiter citato cursu in mare ferens ipsam prorupit, & illapsus natavit. Illa verò hac re admodum attonita, læva quidem cornu tenebat, ut ne delaberetur: altera verò peplum vento jactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc spectaculum Zephyre vidisti, & amatorium, Iovem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ conspecta sunt, multò suaviora Note. Nam & mare statim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum se præbuit. Nos autem omnes silentium agentes, nihil aliud quàm spectatores solùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò juxta volantes, paulum supra mare, ita ut summis pedibus aquam interdum contingerent, accensas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emersæ undis, delphinum tergis insidentes obequitabant applaudendo, seminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & siquid aliud marinorum aspectu formidabile non est, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipse quidem Neptunus consenso curru, & quasi pronubus incedens, unà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omni-

ἄνθη παντοῖα ἐπιπάττουσα τῇ νύμφῃ. ταῦτα ὁ Φοινίκης ἄγει ἐς Κρήτην ἐμφύσῃ. ἐπὶ δ ἐπίδῃ τῇ νήσῳ, ὁ μὲ ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο. ἐπιλαβόμενος δ τὸ χειρὸς ὁ Ζεὺς, ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην ἐς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἠπίστατο γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δ' ἐμπεσόντες, ἄλλος ἄλλο τι πελάγους μέρος διεκυκλοῦμεν. Νο. ὦ μακάριε ζέφυρε τὸ θέας. ἐγὼ δ, γρύπας, καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἐώρων.

omnigenos flores ſponſæ aſpergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam uſque geſta ſunt. Poſtquam autem in inſulam aſcendit: hic quidem non ampliùs taurus viſus eſt. Iupiter autem apprehenſam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubeſcentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat, ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. *Not.* O beatum Zephyre, te qui iſthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aſpiciebam.

NEKPIKOI ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occaſione & hi Dialogi, quibus inferorum querelæ, judicia, pœnæ, & id genus alia deſcribuntur, exceptis paucis quibuſdam, quorum argumenta de ſuis temporibus ſumpſiſſe Lucianus videtur, cum ſuperioribus prognati ſunt: alium tamen atque diverſum ab illis finem habent, aliaque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè ſubjicitur, quod apud inferos, & eos Iudices, quorum ſententia poſt hanc vitam ſubjiciendi omnes ſumus, nulla perſonarum ratio, nulla potentia, divitiarum, honorum, famæ, aut cujuſcunque fortunæ æſtimatio futura eſt: ſed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quiſque in hac vita ſe gerit & meretur, ſupplicium aut præmium accepturi ſumus. Tametſi illud quoque non ignorem, Lucianum ex ironia magis pleraque hæc, quàm quòd ita animo ſenſerit, dixiſſe videri poſſe, ut pote Epicureum, &, ut ab aliis vocatur, ἄθεον, qui neque de diis, neque de immortalitate animarum rectè quicquam ſenſerit. Veruntamen etiam aliàs, cum de veris morib. philoſophorum ſcribit, ut in Nigrino, Demonacte, & cæteris quibuſdam, ejuſmodi de præſentis vitæ reb. & actionibus præcipit, & tradit, quæ illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitatione ac ſenſu præcepiſſe confirmare poſſint.

Vtut autem hæc se habent, digni tamen dialogi isti sunt, qui legantur, & ob oculos quàm sæpissimè revocentur: vel ob hoc solum, ut à cupiditatibus rerum externarum desiderio mentem avocemus, & ad illud respiciamus, quod potè dixit: Pulvis & umbra sumus, quoaque post hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque ullæ aliæ fortunæ defunctos sequentur, aut juvabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

DIOGENIS ET POLLVCIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ πολύδευκες, σὺ τέλμοι σοι ἐπιδυὰν τὰ χθὲς ἀνέλθῃς, σὺν γὰρ ἔστι σίτου τὸ ἀναβαίνειν αὖθις, ὡς ἂν ἴδῃς Μένιππον τὸν κυνᾶν, δύσεις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ τῷ Κρανείου, ἢ ἐν Λυκείῳ, ἢν ἐρέσθαι πρῶτος ἀλλήλους φιλοσόφων καθειμένων, εἶπεῖν πρὸς αὐτὸν, ὅτι σοι ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἰ σοι ἱκανὰς τὰ ἐνταῦθα γῆς καθειμένα, ἥκειν ἐνθάδε πολλῷ γελοιοτέρῳ ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔτι ὁ γέλως ἐστὶν, ἢν πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὸ μὴ τὸν βίον; ἐνταῦθα δὲ, ἢν πάνυ βεβαίως γελᾷν, καθάπερ ἐγὼ νῦν. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὅταν πάνυ, καὶ ἀσήμους ὑπὸ μόνης οἰμωγῆς διαγνωσθησομένους. καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγύμνευτοί εἰσι, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτοῖς, καὶ ἐπειδὰν ἐμπλησθῶσιν τῶν πάνω, ἥκειν θέρμων τε πολλῶν, καὶ εἴ πως δύναι [2] ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον

DIOGENES.

Do tibi, Pollux, in mandatis, ut quumprimum ad superos ascenderis (tuum enim est, ni fallor, die crastino reviviscere) sicubi Menippum canem videris (invenies autem ipsum [1] Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, jubet te Diogenes, si satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus. & in ore frequens istud. Quisnam omnino novit quæ post vitam futura sunt? Hic autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris divites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obscuros esse, soloque ejulatu ab aliis dignosci. Tum ut molles & ignavi sunt, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea ut pera lupino multo impleta veniat: & sicubi positam in trivio, Hecates cœnam,

1 *Corinthi circa Craneum*] Corinthus urbs Achaiæ Græcarum urbium clarissima fuit quæ ne Romanæ quidem urbi concessit. Craneum, Gymnasium. *Cogn.*

2 Ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον] Narrat Interp. Aristoph. in Plut. Κρανείου ἐν τῷ Κορίνθῳ· Λύκειον γυμνάσιον παρ' Ἀθηναίοις ἐν προαστείῳ. *Bourd.* Mos erat divitibus, ut singulis mensibus, Hecatæ sacrificando in Triviis panes atque alia quæ-

κεφάλιον, ἢ [1] οὖν ἐκ καθαρσίου, ἢ τι τοιοῦτον. Πολυ. ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα, ὦ Διόγενες. ὅπως ἂν οἶδῶ μᾶλιστα, ὁ παῖ· ὃς ἐστι πλὴν ἄφνω; Διο. γέρων, φαλακρὸς, τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἀπανθ' ἁπλῶς ἀναπεπλασμένον, καὶ παῖς [2] ἐπισυλλαῖς τι ῥακίων ποικίλον. γελᾷ δὲ ἀεὶ, καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Πολυ. ῥᾴδιον εὑρεῖν ἀπὸ γε τούτων. Διο. βούλει καὶ σοῖς αὐτοὺς συνείναι ὑπὲρ ἐμοῦ παραινέσαι τοὺς φιλοσόφους; Πολυ. λέγε. εἰ βαρὺ γὰρ οὐδὲν τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοὺς παρεγγύα λυπεῖσι, καὶ δεῖ τὸν ὅλον ἐρίζουσι, καὶ [3] κέρατα φύουσιν ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιοῦσι, καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν διδάσκουσι τοὺς νέους. Πολυ. ἀλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναί φήσουσι, κατηγορήσαντα τῆς σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δὲ [4] οἰμώζειν αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα, ὦ Διόγενες, ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δὲ

nam, aut ovum ex luſtratione relictum, aut tale quid inveniat. *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò meliùs illum agnoſcere queam, cujuſmodi eſt facie? *Diog.* Senex eſt, calvaſter, pallio indutus lacero, & vento cuivis pervio, & diverſorum pannorum aſſumentis variegato. Ridet autem ſemper, ac plerumque Philoſophos iſtos arrogantes acerbè perſtringit. *Poll.* Facile erit illum ex his ſignis invenire. *Diog.* Vis-ne ut ad illos etiam philoſophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: neque enim hoc mihi grave fuerit. *Diog.* In univerſum adhortare illos, ut deſinant nugari, & de toto contendere, & cornua ſibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec hujuſcemodi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & ineruditum eſſe dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Diog.* Tu verò meo nomine ipſos plorare jube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Diog.* Divitibus autem, ô chariſſimum

---

quædam ponerent, quæ poſtea à paupertibus auferebantur. Suid. & Athen. lib. 7. Cogn.

1 Ἢ ὂν ἐκ καθαρσίου] De ovis luſtratoriis dico alibi. καθάρσια. ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, ἢ τὸ θέατρα, ἢ ὅλως τὰς τῦ δήμου συνόδους, μικροῖς πάνυ χοιρειδίοις ἅπερ αὐτόματον καθάρσια. Suid. Scholiaſt. Ariſtoph. Celius c. 20. lib. 3. Heſych. verbo καθαρμὸς. τοῦτο δ' ἐποίουν οἱ λεγόμενοι περιάρχαι, ὀναμαθόντες ἔπος ἢ ἀπὸ τῦ περιέχειν, ἢ ἀπὸ τῦ ἐρίας. Suid. Heſych. ultimam tangit originationem. Ex his Periſtiarchis καθάρσια dicta περίστια. Scholiaſt. Ariſtoph. ad Concion. tangit alibi Lucianus. *Bourd.* Catharſium Græcis dicitur, mos purgandi conciones atque theatra. Ovid. in arte:

Et veniat quæ luſtret anus, lectumque locumque
Præferat & tremulâ ſulphur & ova manu.

Iuvenal. *niſi ſe centum luſtraverit ovis.* Cogn.

2 Ἐπισυλλαῖς τι ῥακίων] Dico ad Helio. lib. 6. *Bourd.*

3 Κέρατα φύουσιν] Διὰ τὸ κερατίνων λόγων. ἢ τὸ κροκοδειλεύειν. De quib. vitar. auct. *Idem.*

4 Οἰμώζειν] Τὸ εἶδος Ἀττικὸν ἀρχαῖον τὸ αἰθόμενος. leg. Scholiaſt. Ariſtoph. ad illud. ἐπ. κλαύσειν σε μᾶλλον κιλλόνων. Dictio in uſu frequentiſſimo apud Lucianum. *Idem.*

ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγελλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μῶροι ἐστε τὸν χρυσὸν φυλάττετε; τί δ' πιμωρεῖσθε ἑαυτοὺς, λογιζόμενοι τὰς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντιθέντες, ὃς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. ἐρήσεται καὶ ταῦτα αὐτοὺς ἐκείνους. Διο. ἀλλὰ κ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ὥτε ἡ ξανθὴ κόμη, ὥτε τὰ [1] χαρπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τῷ προσώπῳ ἔπ ἐστιν, ἢ νεῦρα ἰσχνὰ, ἢ ὦμοι κραταιοί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κραγία γυμνὰ τ κάλλους. Πολυ. ἐ χαλεπὸν ἐδὲ ταῦτα εἰπεῖν αὐτοῖς τὸς καλὸς, καὶ ἰσχυρός. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῇ παγγμαλίᾳ, καὶ αἰκτείροντες τὴν ἀπορίαν, λέγε μήτε δακρύειν, μητ' αἰμώζειν, δηγησάμενον τὴν αὐταῦ ἰσοτιμίαν. κ ὅτι ὄψον τὰς σκιὰς πλησίας ἡδὺ ἀμείνους αὐτῶν. κ Λακεδαιμονίοις δ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπίπεμψον, λέγων σκελεύσαι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγμες πρὸς Λακεδαιμονίων λέγε. ἐ χαίρ ἀνέξομαί γε, ἃ δ' αὐτὸς τὸς ἄλλους ἔφηθα, ἀπάγγελλε. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἴωμεν. Ἀλλ' ὦ Πολυδεύκιον, ἀπάγγελλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μῶροι ἐστε τὸν χρυσὸν φυλάττετε; τί δ' πιμωρεῖσθε ἑαυτοὺς, λογιζόμενοι τὰς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντιθέντες, ὃς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. ἐρήσεται καὶ ταῦτα αὐτοὺς ἐκείνους. Διο. ἀλλὰ κ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ὥτε ἡ ξανθὴ κόμη, ὥτε τὰ [1] χαρπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τῷ προσώπῳ ἔπ ἐστιν, ἢ νεῦρα ἰσχνὰ, ἢ ὦμοι κραταιοί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κραγία γυμνὰ τ κάλλους. Πολυ. ἐ χαλεπὸν ἐδὲ ταῦτα εἰπεῖν αὐτοῖς τὸς καλὸς, καὶ ἰσχυροῖς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῇ παγγμαλίᾳ, καὶ αἰκτείροντες τὴν ἀπορίαν, λέγε μήτε δακρύειν, μητ' αἰμώζειν, δηγησάμενον τὴν αὐταῦ ἰσοτιμίαν. κ ὅτι ὄψον τὰς σκιὰς πλησίας ἡδὺ ἀμείνους αὐτῶν. κ Λακεδαιμονίοις δ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπίπεμψον, λέγων σκελεύσαι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγμες πρὸς Λακεδαιμονίων λέγε. ἐ χαίρ ἀνέξομαί γε, ἃ δ' αὐτὸς τὸς ἄλλους ἔφηθα, ἀπάγγελλε. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἴωμεν.

mum Polluxium, noſtro nomine hæc renuncia. Quid ô vani aurum cuſtoditis? quid vos ipſos excruciatis, uſuras ſupputando, & talenta talentis accumulando, quos unicum obolum habentes brevi venire oportet? *Poll.* Hæc etiam illis dicentur. *Diog.* Sed & formoſis illis & robuſtis dicas, Megillo puta Corinthio, & Damoxeno palæſtritæ, apud nos neque flavam comam, neque cæruleos nigroſve oculos, neque faciei ruborem ampliùs ullum eſſe: neque rigidos nervos, neque validos humeros, ſed omnia unum, ut ajunt, pulverem, calvarias pulchritudine nudatas. *Poll.* Neque moleſtum erit, hæc dicere formoſis illis, & robuſtis. *Diog.* Pauperibus etiam ô Lacon (multi autem ſunt, quibus & ea res perquam moleſta eſt, & inopia luctum movet) dicas ut ne lachrymentur, neque ejulent, expoſita illis hujus loci æqualitate, qua futurum eſt, ut videant eos qui fuerunt illic divites, nihilo ſe ipſis hic eſſe meliores. ~~*Diog.*~~ Tuis verò Lacedæmoniis, hæc ſi videtur, nomine meo objicias, illos enervatos eſſe dictitans. *Poll.* Nihil ô Diogenes de Lacedæmoniis dicas: non enim profectò feram. Sed quæ ad cæteros mandaſti, ea illis renunciabo. *Diog.* Hos miſſos faciamus, quando ita

1 Χαρπὰ] Χαρίεντα, ξανθὰ, γλαυκὰ, φοινικᾶ. Heſych. φοίνικα ſimpliciter interpretatur Schol. Ariſtoph. male. *Bourd.*

2 Ἢ μέλανα ὄμματα] Dixi ad Petron. *Idem.*

3 Ἢ ἐρύθημα] Ἐρύθημα βάμμα κόκκινον ἢ πυῤῥὸν, ἢ μέλαν. ἐρύθημα, ἢ ῥίζα ἢ λεγομένη ἐρυθρόδανον. Heſych. verbo ἐρεθαίνει à quo Suid. qui adjungit ἢ ῥοδάνη ἧς ἡ ῥίζα ἐρυθρὰ ἢ ἐρυθραίνουσι τὰ πρόσωπα αἱ γυναῖκες, ἄγχουσα λέγει. Sed Erythrodanum ab Anchuſa diſtinguunt Plin. Ruell. Fuſch. Erythrodanum Rubiam Latinis, Gallis *Garenſe*, in uſu eſſe fucandis fœminis non alibi legi, Anchuſa untuntur maxime quam *orchanete* vocant Galli. Iſta ſpecie non colore differunt, ut alibi docendum erit. *Idem.*

1 Me-

πεί σοι δοκεῖ. σὺ ᾧ οἷς ἔφαπον, ἀπένεγκον παρ' ἐμὲ τοὺς λόγους.

ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos defera.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΗΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

Οὐ φέρομεν, ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνα παροινικόντα. ὥστε ἢ ἐκεῖνόν που κατάπεμψον, ἢ ἡμεῖς [1] μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλ. τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁ μόνεκρος ὤν; Κρ. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν, καὶ στένομεν, ἐκεῖνον μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν ὅτι σὶ, ὁ δὲ Χρυσίππε, Σαρδανάπαλος δὲ, καὶ πολλὰς τρυφὰς, ἐγὼ δὲ, τοὺς θησαυροὺς, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα, καὶ κοδώρμους ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδων, ἐπιπαροιστὶ ἡμῶν τοὺς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλ. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλούτων. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀγλῶντες, καὶ ὀλεθρίους ὄντας. οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντας, ἔτι μέμνηνται, καὶ ὠφελοῦσι τῶν ἄνω. χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς. Πλ. ἀλλ' ἡ χρὴ. λυπεῖν γὰρ ἡ μικρῶν στερόμενοι. Μεν. καὶ σὺ μαίνεσθαι, ὦ Πλούτων, ὁμολογεῖς ὧν τοῖς τῶν τεναγμοῖς; Πλ. ἀλλὰ

CROESVS.

Non possumus ferre, Pluto, Menippum hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, ut pote Midas iste aurum, [2] Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eaque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Plut.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignavos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione, illis quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Plut.* Sed non decet: rebus enim non exiguis privati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Plut.* Nequaquam, verùm

1 Μετοικήσομεν] *Aliò migremus.* μετοικήσομεν mendosam lectionem sequutus est Interp. *Bourd.*

2 *Sardanapalus*] Rex fuit Nini Persicæ regionis, de cujus luxu apud Athen. lib. 12. hujus Epitaphium apud Cic. Tusc. 5.

Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. Cogn.

μῶς, ἀλλ' οὔπω ἂν ἐθελήσαιμι σωφρονίζειν ὑμᾶς. Μεν. καὶ μὴν μιλῶ, ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτῳ γινώσκετε, ὡς οὐδὲ πώποτε μὲν, ἕως ἂν ἦτε, ἀπολήξω ἀνιῶν, καὶ κατᾴδων, καὶ καταγελῶν. Κερ. ταῦτα οὐχ ὕβρεις; Μεν. ὄκ. ἀλλ' οἷάπερ ὕβρεις λῷ, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες, καὶ ἐλευθερίοις ἀνδράσιν ἐπιτυφῶντες, καὶ δ' ἡνίκα τὸ παρόπαν οὐ μνημονεύοντες. τοιαῦτα οἰμώζετε, πάντων ὑμῶν ἀφηρημένοι. Κερ. πολλῶν γε, ὦ θεοί, καὶ μεγάλων κτημάτων. Μι. ὅσα μὲν ἐγὼ χρυσᾶ. Σαρ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. Μεν. λύγε ὅπα ποιεῖτε. οὐ δύρεσθε μᾶλλον ὑμεῖς. ἐγὼ γ', τὸ γνάθιον σοι τὸν πολλάκις σαυείραν, ἐπάσομαι ὑμῖν. πρέπει γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις οἰμωγαῖς ἐπᾴδεσθαι.

rùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, ut qui nunquam finem desiturus: nam quocunque iveritis, eôdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortisque prorsus immemores eratis. Proinde omnibus illis privati nunc plorate. *Cr.* Multis certe ô Dii, magnisque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quanta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Noscete ipsum, identidem connectendo, vobis occinam. Id enim hujusmodi gemitibus accinere convenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σοὶ μόνοις, ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὕτω οἴεσθε ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μόνοις δοκεῖτε, καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειληφέναι εἶναι. Τρ. τί οὖν ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν; Με. ἀλλ' οὔπω ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐπράττετε

MENIPPI, AMPHILOCHI ET TROPHONII.

MENIPPVS.

Vos nimirum [1] Trophoni, & Amphiloche, cùm sitis mortui, haud scio quonam modo fanis estis donati, vatesque creditimini, ac stulti mortales Deos esse vos arbitrantur. *Troph.* Quid igitur nostra-ne culpa est, si per insciitiam illi de mortuis hujusmodi opinantur. *Men.* At opinati non fuissent, nisi quum vivueretis, talia quædam portenta osten-

1 *Trophoni*] De Trophonio Cic. in Tuscul. & de Nat. Deor. Herod. in Clio, Philostr. in vita Apollonii. Pausan. de Amphilocho Strabo. & Pausan. *Cogn.*

1 *Leba-*

ὄτε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προφητῶν δυσάρεστοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν ὅστις ἂν εἰδείη ὅτι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ δ', ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, ἂν τις καταβῇ παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημεκέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. ἀγνοῆσαι σὺ τέτοιε. Με. πῶς; εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ [2] ἐστελμένος πᾶσι ὀθόναις, γελοίως μᾶζαν ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἑσπερινὸν λάβ' ἔπειτα ταπεινὸν ὄντος εἰς τὸ κατάλαιον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ. ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ γραπτάᾳ λαβόντες; ἀλλὰ τίς ὁ μαντικός; ἢ ἥρως ἐστὶν; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀνθρώπε καὶ θεῦ συνθέτου. Με. ὁ μήτε ἄνθρωπός ἐστιν, ὡς φῂς, μήτε θεὸς, καὶ συναμφότερόν ἐστιν· νῦν δὲ πῶς σε τὸ θεῖ ἐκεῖνο ἠμίτομον ἀπέλιπε; Τρο. χρᾷ ὦ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Με. σὺ εἶδες ὦ Τροφώνιε ὃ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μῦθος ὅλος· εἰ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

ostentassetis, ac si futurorum præscii fuissetis, eaque percontantibus prædicere potuissetis. *Troph.* Menippe: noverit Amphilochus hic, ipsi pro sese respondendum esse. At ego heros sum, & vaticinor, siquis ad me descenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adiisse, non enim hæc non crederes. *Men.* Quid ais? Nisi [1] Lebadiam adivero, & linteis amictus, ridiculè offam manu gestans, per angustum aditum in specum irrepsero, te mortuum ut & nos esse, scire nequeam, idque sola impostura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid est heros? etenim nescio. *Troph.* Est quiddam ex homine & Deo compositum. *Men.* Quod neque est homo, ut ais, neque Deus, sed utrumque simul. Ergo dimidia illa tui, ac divina pars quò nunc recessit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum esse, planè video.

1 *Lebadia*] Oppidum est antiquum in Bœotia Gell. lib. 12. c. 15. *Cogn.*

2 Ἐστελμένος ταῖς ὀθόναις] Exsequitur hanc totam historiam Scholiast. Aristophan. ad Nub. tangit id. pag. 166. vide Philost. & Lucian. Necyo. *Bourd.*

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ οὕτω καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ.

MERCVRII ET CHARONTIS.

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, si videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Mercuri: nam id definire melius est, & minoris negocii. *Merc.* Ancho-

ram

ἄγκυραν ὑπειλαμένῳ σκόμισαι πέντε δραχμῶν. Χα. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ τὸ Αἰδωνέα, τὸ πέντε ὠνησάμενον. ἢν τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. Χα. τί δὲ πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολὸς δύο. Ερ. καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ ἓξ ἱστία πέντε ὀβολοῦ ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τούτους ἀποδίδει. Ερ. ἔκπρωρα ὡς ἐπιπλάσαι καὶ σκαφιδίῳ τὸ ἀνεωγὸς, καὶ ἥλους ἕ, καὶ σφαλώδιον, ἀφ' οὗ πλοῖον ὑπέραν ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἄπαντα. Χα. οὐκ ἄξια ταῦτα ὠνήσω. Ερ. ταῦτά ἐστι, εἰ μή τι ἄλλο ἡμῖν διέλαθεν ὢν τῷ λογισμῷ. πότε δ' ἂν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χα. νῦν μὲν ὦ Ἑρμῆ ἀδύνατον. ἴσως δ' ἂν λοιμός τις ἢ πόλεμος κατάπεμψῃ ἀφθόνους πλοῦτους, εὐέστω τότε ἀποκερδάναι σὺν τῷ πλήθει συλλογιζόμενον τὰ πορθμεῖα. Ερ. νῦν δὲ ἐγὼ κατεδέομαι, τὰ κράτιστα σύμφορα ἡγεῖσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολαύσωμι. Χα. ἔστι ἄλλως ὦ Ἑρμῆ νῦν δ' ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς, ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἄμεινον οὕτως, εἰ μὴ ἡμῖν συμπίνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὅπλημα. πολλοὶ δὲ οἱ μὴ πάλαι οἱ Χάρων, οἷόθ' οἷοι παρῆσαν, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἱμαλέοι καὶ πλεῖοι, καὶ πεπληρωμένοι οἱ πολλοί. νῦν δ' ἢ φαρμάκῳ τις ὑπὸ δ' παιδὸς ἀπολωλεκὼς, ἢ ὑπὸ γυναικὸς, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωδηκὼς τὴν γαστέρα, καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀβρυεῖς. οὐδὲ ὅμοιοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν, ἀφ' ἑκάστης ἥκουσιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὡς ἐοίκασι. Χα. πάνυ γὰρ ἀσεπόητά ἐστι ταῦτα. Ερ. ἀκὴν ἐμοὶ ἔγωγε δόξαιμι ἂν ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα σοῦ.

ram, ut mandaras, quinque drachmis tibi comparavi. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinque drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad resarciendum velum, quinque obolos exolvi. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas navigii rimas, & clavos, & funiculum unde hyperam fecisti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè sanè, hæc justo precio emisti. *Merc.* Hæc sunt: nisi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, non possum sed si pestis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiserit, licebit tunc lucrari, falso in multitudine portoria supputando. *Merc.* Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque ut eveniant, precando, ut inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci, ut vides, ad nos nunc descendunt. Pax enim est. *Merc.* Satius est ita esse, etiamsi nobis à te debiti solutio prorogetur. Verumenimverò prisci illi, Charon, nosti quales adveniebant, fortes omnes, sanguine pleni, & saucii plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab uxore? aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque illis similes. Plurimi etiam ipsorum veniunt factis, ut videtur, mutuò sibi insidiis pecuniarum causa. *Ch.* Omnino enim illæ sunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, si vel acerbiùs abs te exigam ea quæ mihi debes.

PLV-

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Τὸν γέροντα οἶσθα, ὦ πάνυ μνησικακῶ λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτιδα, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσὶν, οἱ δὲ κληρονόμοι μυριάκις μύριοι; Ερ. ναί, τὸν σκυφώδη φῄς. τί δή; Πλυ. ἐκεῖνον μὲν ὦ Ἑρμῆ ζῆν ἔασον ἐπὶ τοῖς συνειλεγμένοις ἔτεσιν, ἃ βελτίωσιν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴ γε οἷόν τε λῷ, καὶ ἔτι πλείω. τὸν δὲ γε κόλακος αὐτοῦ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατάπεμψον ἐφεξῆς ὅπως τάχος. Ερ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλυ. ἄμορον, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκεῖνοι πάσχοντες, οὓς χρὴ τὴν ἀσπρωνείαν ἐκείνου; ἢ τὸν χρημάτων ἀπεμπολοῦντας, αὐδὲν ὠφελοῦντες; ὁ δὲ πάντων ἐστὶ μιαράτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα δρῶντες, ὅμως θεραπεύουσιν ἕν γε τῷ φανερῷ. καὶ νοσεῖ μὲν, ἃ μὴ βελτίων ἦ, πᾶσι ὠφέλιμα. θύσειν γὰρ ὅμως ὑπισχνοῦνται, ὡς ῥᾷον, καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. Ἀφαυτοῦ τα, ὦ μῶν, ἔσω ἀθανάτου. οἱ δὲ, ὠφελήσασθαι αὐτὸν μόνον ἐπιχαίνοντες. Ερ. γελοῖα πείσονται, παντάπασι ὄντες. πολλὰ κἀκεῖνος δρῶν μάλα [1] λήθεσκολεῖ αὐτὸς, καὶ ἐπελπίζει. καὶ ὅλως, ἀεὶ γανύδῃ ἐοικὼς, ἔρρων πολὺ μᾶλλον τῶν νέων. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κληρον ὑποφίσι δεδρεμένοι, βόσκουσι, ζωὴν μακαρίαν

PLVTONIS ET MERCVRII.

PLVTO.

Senemne nosti, senio confectum illum dico, divitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sisionium dicis. Sed quid postea? *Plut.* Vivere illum quidem sine Mercuri, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ejus Charinum juvenem, & Damonem, aliosque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Plut.* Nequaquam: sed justissimum, quorsum enim illi eum mori optant, nisi quia pecuniam illius captant, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, scelerati cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lactat, & spe inani pascit. Denique morienti semper similis, juvenibus est multò valentior. Illi autem hæreditate inter se divisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo

1 Διαζωκολεῖ] *Lactat* διαζωκολεῖ, πλανᾷ. Bourd.

1. *Ialans*

πρὸς ἑαυτὸς πλέοντες. Πλυ. ἀκὰν ὁ μὲ Ἰόλαος ἐκεῖνος τὸ γῆρας, ἅσπερ ἴσως ὅλεως ἀνηβήσαιτο. οἱ δὲ λοιποὶ μέσον τὸν ἐλπίδων τὸν ὀνειροπολήσαντες πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἥκιστα ὧν ἤδη [2] κακοὶ κακῶς ἀπολούμενοι. Ερ. ἀμέλησον ὦ Πλοῦτων. μετὰ σοῦ μὲν γάρ σοι ἤδη αὐτὸς καθ' ἕνα ἥξει. ἑπτὰ δὲ οἶμαί εἰσι. Πλυ. κατάπεμψον. ὁ δὲ, ἀποπέμψας ἕκαστον, ἀντὶ γέροντος αὖθις ἀνθρώπους νεώτερος.

mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, mali malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

1 *Iolaus*] De quo Ovid. Metam. *Cogn.*
2 Καὶ κακῶς] Sic idem passim Aristoph. in Plut. Aristen. Heliod. *Bourd.*

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

Τὸ τὸν ὦ Πλοῦτων δίκαιον, ἐμὲ μὲ τεθνάναι τριάκοντα ἔτη γεγονότα, τὸ δὲ ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ζῆν ἔτη; Πλυ. δικαιότατον μὲν οὖν ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲ, ζῇ, μηδένα φιλόμισθον ἀποδυσάμενον τὸν φίλων. σὺ δὲ, ἀεὶ φαίνῃ τὸ χρόνον ἐπιβάλλουσ ἑαυτῷ, ἀφειμένον τὸ κλῆρον. Τερ. ἐγὼ δὲ ἐρῶ γὰρ ὄντα, καὶ μηκέτι χρήσασθαι τῷ παλαιῷ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπολιπεῖν τὸ βίον, παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; Πλυ. καινὰ δὲ Τερψίων νομοθετεῖς, τὸ μηκέτι τῷ παλαιῷ χρήσασθαι δυνάμενον ἐᾶν ἤδονήν, ἀποδυσάμενον. τὸ δὲ, ἄλλως τὸ μοῖραν καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἀλλὰ ταύτην αὐτῶν μὲν ἐφ' ἑκάστῳ ἔτει διαταξεν, ἐπεὶ δὲ τὸ γεγονὸς ἑξήκοντα πως χρόνους, τὸ πρεσβύτερον, καὶ μὴ τοῦτον, ὅστις τὴν

TERPSION.

Iustum ne hoc est, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migrasse. Thucritum verò senem illum plus quàm nonagenarium in vivis adhuc esse? *Plut.* Iustissimum utique Terpsio: siquidem hic vivit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipsi insidiabaris. *Terp.* Annon operæprecium erat, cùm sit senex, nequeatque suis uti divitiis amplius, eum dato juvenibus loco, è vita migrare? *Plut.* Novas fers leges. Terpsio, ut qui non amplius uti potest divitiis ad voluptatem, excedat è vivis. Sed hoc aliter & Parca, & natura statuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis postulo. Rem enim hanc ordine fieri par erat, ut senior, priùs: deinde post eum qui ætate

ἠλεύθερ μετ' αὐτόν. ἀναρρίφας ἢ μανθάνωσ, μηδὲ ζῆν ἔτ' τὸν ὑστέρημον, ἀδύνατος, τρεῖς ἔτι λοιπὰς ἔχοντα, μήτε ὁρᾶν ἔφη, [1] οἰκέτησι τέτρασιν ἐπικεκυφότα, καρύζειν μὲν τὰ ῥῖνα, λήμης ἢ τὼς ὀφθαλμὼς μεστὸν ὄντα, ἥδιν ἔτι ἠδὺ εἰδότα, ἔμψυχόν τινα πάρον νεκρὸν τῶν νέων πρωτοκαλούμενον, καταθήσειν ἢ κολλίστως, καὶ ἐρρωμενεστέρως νεανίσκως. [2] ὥσπερ γὰρ πρόσωπόν τι τὸ μὴ τὸ τελευτῆον εἰδέναι ἐχέλως, τότε καὶ τεθνήξειν τῶν γερόντων ἔφασκον, ἵνα μὴ μάτην ἂν οὖσας ἐθεραπεύωσιν. νῦν ἢ τὸ τῶν παρομίας, [4] Ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν πολλάκις ἐκφέρει. Πλυ. ταῦτα μὲν οἱ Τερψίων, πολὺ σωφρονέστερος γίνεται, ἢ σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς ἢ τί πάσχοντες, ἀλλοτρίοις [5] ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀτέκνοις τῶν γερόντων εἰσποιεῖσθε, φέροντες αὐτοῖς; τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνετε, ὡς ὑμέτερον καταγυτιόμενοι. καὶ τὸ παρόγραμμα τοῖς ποθοῖς ἅδιον γίνεται. ὅταν γὰρ ὑμεῖς ὑμέτερους καταθάπτειν δοκῆτε, τοσοῦτον ἄπιστον ἐδὺ ἀφανισθῆναι ὑμᾶς αὐτῶν. κρεῖττον γάρ τινα τοιοῦτον τέχνην ἐπινενοήκατε, γεραιὸν ἢ γερόντων ἐρῶντες. καὶ μᾶλιστα ἐπ ἄπεκνοι εἶεν, οἱ ἢ ἔντεκνοι, ὑμῖν ἀνέρωτες. κοίτοι, ποθοὶ ἔδη τ' ἐραμένων συνόντες ὑμῶν τὴν παιδερασίαν ἢ ἐρᾶν, ἵν' καὶ τὸ χρῆ

ætate sequeretur, obiret: nequaquam autem præpostere: ut qui decrepitus esset tres reliquos dentes haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares gravedine, oculos lippitudine plenos haberet, nihil denique jucundi nosset, & tanquam [2] animatum sepulchrum à juvenibus derideretur, is viveret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nam hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos frustrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bovem ducit. *Plut.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Ideirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit perjucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò jucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim novam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant: amabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minimè ignari vestri usus in amando, etiamsi liberos ha-

1 Οἰκέταις τέτρασιν ἐπικεκυφότα.] *In quatuor famulos incurvatus.* Idem Nigrino. *Bourd.*

2 *Animatum sepulchrum*] Hac proverbiali figura utitur Sophocles in Antig. huc pertinet etiam illud mimi Laberii apud Gel. *Similis sepulcris nil nisi nomen retinet.* Cogn.

3 Ἅτε σοταμῶν] Ἅτε σοταμῶν χωρῦσιν αἱ πηγαί. Proverb. in ea quæ accidunt ἐναντία τῷ ὀφειλόντων. Repetit de Merced. cond. utitur Æschyl. Eurip. Aristoph. *Bourd.*

4 Ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν.] Leg. Erasm. *Idem.*

5 Ἐπιχαίρετε] Melius ἐπιχαίνετε. Idem.

παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτοὺς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶς ἔχωσιν. εἶτα ὦ ταῖς ἀληθείαις, ἀπηλοιόθησαν μὲ οἱ πάλαι [1] διωροφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, πανηχίσαι τὰς ὀδόντας, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐμοὶ γὰρ Θουκυδίδην πόσα κατέφαγε, ἀεὶ τεθνήξεσθαι δοκῶν; καὶ ὁπότε ἐσοίμην, κατηφίαν, καὶ μύχθον τινὰ καθ' ἑαυτὸν ἐξ οὗ νεοττὸς ἀπτηνὸς ὑποκράζων; ὡς ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενον ἐπιβήσεσθαι αὐτοῦ τῷ σορῷ, ἔπεμπόν τε πολλὰ, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντό με οἱ ἀντερασταὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ. καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων, ἀγρυπνῶν ἐπείμην, ἀριθμῶν ἑκάστοτε, καὶ παννυχίδων. ταῦτα γὰρ μοι καὶ ἔμπροσθεν ἀπλετα γεγένηται, ἀγρυπνίαι, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτόν μοι δέλεαρ κομιδῆς, ἐφειστήκει ἀπολομένῳ τοιούτῳ ἐπιγελῶν. Πλ. σύγε ὦ Θούκριτε, ζώης ἐπιμηκέστατον, πλειστῶν ἄμα, καὶ τοιούτων κομιζομένων γελώτων. μηδὲ πρότερόν γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ πρεσβύτερον ἐπιμείνῃς πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μὲν ὦ Πλοῦτων καὶ ἐμοὶ ἥδιστον ἤδη, εἰ καὶ Χαρικλῆς πρότερον ἐτεθνήκει Θουκύδους. Πλ. ἀλλὰ ὦ Τερψίων. καὶ Φαίδων γὰρ, καὶ Μέλαντος, καὶ ἄλλοι ἅπαντες, προσελθόντα αὐτὸν ἂν ταῖς αὐταῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώης ἐπιμηκέστατα ὦ Θούκριτε.

habeant, se odisse ipsos simulant, ut & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, ut justum est, omnibus potiuntur: at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus devoravit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemiscereat, & internum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarem ipsum quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, ut ne rivales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine infomnis jacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuere. Ille verò devorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Plut.* Fuge ô Thucrite, vivas diutissime, divitiis simul affluens, & hujuscemodi homines deridens: neque tu priùs moriaris, quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Plùto, jam mihi jucundissimum fuerit, si & Charlades ante Thucritum vita decedat. *Plut.* Bono sis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes iisdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: vivas diutissime Thucrite.

[1] Διωροφορήσαντες.] Sic legit Interpres, sic reposuimus, cum male antea διαφορήσαντες. Bourd.

ZE-

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

Σὺ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ, ὑπὸ παροίστρου ἂν Διονύσου, πλέον ᾧ ἐκρυὲς ἐμφανὲς, ἀπεπνίγην, οἶδα. παρῆς γὰρ ἀποθησκοντί μοι. Καλ. παρῆν ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δὴ ἐμὸν, παροξυνόμενόν τι ἐβούετο. οἶσθα γὰρ πάνυ σύ με Πτοιόδωρον τὸν γέροντα. Ζη. τὸ ἄπεπον τὸ πλέσιον, ὦ σε τὰ πολλὰ ᾄδειν συνέντα; Καλ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπισχνούμενός τε ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μήκιστον ἐπεγίνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεῦρον. πρὸς ἄμφω γὰρ φάρμακον, ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπιδοὺς τὸ ἕτερον ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνῃ μὲν ἐπειτα ὡς, [1] ζωρότερον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα, ἔπειμεν ἔχειν αὐτὸ, καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ. εἰ δὲ τοῦτο ποιήσῃ, ἀλλοίτερον ὑπομισθώσεσθαι ἀφήσειν αὐτόν. Ζη. τί δὴν ἐβούετο; πάνυ γάρ τι παροξύνδρον ἐρεῖν ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λαβόντες ἤκομεν, δύο ἤδη ὁ μαγειρικὸς κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὸν μὲν, τὸ Πτοιοδώρου τὸν ἔχοντα τὸ φάρμακον, τὸν δὲ ἑτέρον ἐμοὶ, [2] σφαλεὶς οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ δὲ, τὸ ἀφάρμακτον ἐπίδωκεν. εἶπε μὲν, ἔπιεν. ἐγὼ

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDÆ.

ZENOPHANTES.

At tu Callidemides quo pacto interiisti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum libéris, ac divitem dicis, apud quem te sæpe versari consuescebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens ut meo bono quamprimùm moreretur. Verùm cùm ea res in longum proferretur, & supra Tithonum senex viveret, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Empto namque veneno, pocillatori persuaseram, ut simul atque Ptœodorus potum poscéret (bibit autem abundè) præsentius in calicem injectum in promptu haberet, ipsique porrigeret. Quod si faceret, juravi me illum manumissurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti veniissemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi

1 *Ζωρότερον*] *Celerius* sic hoc loco hæc dictio sumenda, ut ex Homero Il. 9. interpretatur Plutar. Sympos. dec. 5. *Bourd.*

2 *Σφαλεὶς*] Tale *σφάλμα* apud Heliodor. lib. 7. *Idem.*

ὦ αὐτόκω μάλα [1] ἐκπέδιλω ἐκείμην, ὑποβολιμαίω ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνόφαντες, καὶ μὴν σοὶ ἔδοξε γε ἑκόντι ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ζη. ἀστεῖα γὰρ ὦ Καλλιδημίδη πέπονθας. ὁ γέρων ἦν, τί φῂς. τοῦτα; Καλ. πρῶτον μὲν ὑπεξεφύχθη φῶς τὸ αἰφνίδιον. εἶπε συνεῖς οἷμαι τὸ γεγονυμένον, ἐγέλα καὶ αὐτὸς οἷά γε ὁ οἰνοχόος ἐῤῥαγώς. Ζη. πολλὰ, ἀλλ' ἰδοὺ σὲ τοῦ ἐπίτομον ἐχρῆν πρᾶξαι. ἦκε γὰρ ἄν σοι λαβὲ τὸ λεωφόρον ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

humi porrectim ſtratus ſum, ſuppoſititium illius loco cadaver. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non convenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit. Porrò quid ad hæc ſenex ille? *Call.* Primùm quidem repentino caſu conturbatus eſt: deinde ſimul atque intellexit, id quod acciderat, riſit & ipſe quod pocillator fecerat. *Zen.* Verùm non oportuit ad compendium illud divertere: ſiquidem tibi veniſſet populari via tutiùs, etiamſi paulò ſeriùs.

1 Ἐκπέδιλω] Sic in dial. Diogenis & Hercul. *Bourd.*

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆ παροιμίας, [1] Ὁ νεκρὸς τὸν λέοντα. Δα. τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνήμων; Κνη. πυνθάνῃ ὅ, τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκέστου καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἐλοίπατο, καὶ σφόδρα ἐθέλων ὁ ἄθλιος, ὃς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα ἔχειν τι μοῦ, προλιπών. Δα. πῶς τοῦτ' ἐγένετο; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα, ἐθεράπευον ἐπὶ γεναίῳ. καλεῖν δ' οὐκ ἀνδρὸς τοῦ γεραιτέρου ἐδόκουν. ἔδοξε δὴ μοι καὶ σφὼν τοῦτ' εἶναι, ἐξαγαγόντας εἰς τὸ φανερὸν, οὗ αὐτὸς ἐκείνῳ καλέλοιπα τὸν μισθὸν, ὡς καλεῖν ζηλώσοιε, καὶ

CNEMONIS, ET DAMNIPPI.

CNEMON.

Hoc illud eſt quod vulgo dici conſuevit, Hinnulus leonem. *Dam.* Quid ſtomacharis Cnemon? *Cn.* Quid ſtomacher rogas? Hæredem invitus reliqui miſer aſtu deluſus, iis præteritis quos mea habere maximè cupiebam. *Dam.* Quinam id accidit? *Cn.* Hermolaum illum inſigniter divitem, liberis orbum, imminente morte captabam: neque ille meum officium injucundè admittebat. Interim ſcitum illud mihi viſum eſt ut teſtamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem inſtituerem: nimirum ut ille idem faceret, meo provocatus

1 Ὁ νεκρὸς τὸν λέοντα] Proverb. ὃν ἦν μὴ φοβηκέναι. Ariſtoph. alii. *Bourd.*

1 Οἷ-

τὸ αὐτὸ πεάξεις. Δα. τί δ' ἦν δὴ ἐκεῖνο; Κνη. ὅτι μὴν ἔν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γὰρ ἄφνω ἀπέθανον, ὑπ' τέγους μοι ἐπιπεσόντος. κἀγὼ Ἑρμόλαος ἔχω τἀμά, ὥσπερ τις λάθρᾳ κἀτὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκαταπάσας. Δα. ἁ μάτην, ἀλλὰ κἀγὼν αὐτόν σε τὸν ἁλιέα. ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτῆ σαυτὸν ηὕρηκας. Κνη. ἔοικα. οἰμώζω τοιγαρῶν.

tus exemplo. *Dam.* At quid tandem ille? *Cn.* Quid ille ſuo in teſtamento ſcripſerit, id quidem ignoro. Cæterùm ego tecti ruina oppreſſus vita repentè deceſſi. Et nunc res meas poſſidet Hermolaus, lupi cujuſpiam in morem ipſo hamo cum eſca pariter avulſo. *Dam.* Non modò hamum, ſed etiam ipſum te piſcatorem abſtulit. Itaque dolum iſtum, in tuum ipſius caput ſtruxeras. *Cn.* Ita videtur, ideoque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

SIMYLI ET POLYSTRATI.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

Ηκεις ποτὲ ὦ Πολύστρατε κἀὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη οἰμὴ δ' πολὺ λαπδέονθα τ' ἑκατὸν βεβιωκώς. Πολ. ὀκτὼ ἐπ' ἐνενήκοντα ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς δ' τὰ μετ' ἐμὲ πωὶ' ἐβίως τελάκηθα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σε ὄντ', ἀπέθανον. Πολυ. ὑπερήδεσα, εἰ καί σοι παρόδοξον τοῦτο δόξῃ. Σι. παρόδοξον, εἰ γέρων τις, κἀκ ἀσθενὴς, ἄπεκνός τε ὢν τυγχάνει, ἥδεως τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασε. Πολυ. τὸ μὲ φρονῶν, ἅπαντα ἐδυνάμην. ἔτι κἀκ παῖδες ὡραῖοι ἦσαν πολλοί, κἀγ γυναῖκες ἀβρόπατοι, κἀγ μύρα, κἀγ [1] οἴν[ος] ἀνθοσμίας, κἀγ τράπεζαι [2] ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Σι. κἀγ-

SIMYLVS.

Veniſti tandem & tu Polyſtrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Nonaginta octo Simyle. *Sim.* Sed quinam triginta iſtos annos egiſti, quibus mihi ſuperſtes fuiſti? nam te ferme ſeptuagenario perii. *Pol.* Quàm ſuaviſſimè, & ſi hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, ſiquidem tibi ſeni, atque invalido, præterea liberis orbo, quicquam poterat eſſe in vita jucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non poſſem: præterea pueri formoſi complures aderant, tum mulieres venuſtiſſimæ, unguenta, vinum fragrans, poſtremò menſæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Nova hæc:

1 Οἴν[ος] ἀνθοσμίας] Ἡδὺς, εὐοσμος, εὐόσμ[ος], ἀνθηρὸς, εὐώδης. Sic ἀνθοσμίαν ſæpiſſimè interpretatur, leg. Achill. Tat. lib. 1. Grammatici Græci. *Bourd.*

2 Ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ] Τραπέζαι Σικελικαὶ. Iſaac Pontan. ad Macrob. Theod. Marcil. ad Horat. *Idem.*

τὰ τοιῦτα. ἐγὼ γάρ τι πάνυ φειδόμενον ἠπιστάμην. Polu. ἀλλ' ὑπέρρα μοι ὦ ξυνεῖε παρ' ἄλλων τάχα θά. καὶ ἐώγει μὲν δύλις ἐπὶ θύρας ἑφοίτων πάλαι πολλοί. μὴ ᾖ, πανταχοῦ μοι δῶρα προσήγετο, ἁπάντων χόθεν τῆς γῆς κάλλιστα. Si. ἐτυραννήσατε ὦ Πολύφαπ μετ' ἐμέ; Polu. σὺν. ἀλλ' ἐρασταὶ εἶχον μυρίοι. Si. ἐγέλασα. ἐρασταὶ σὺ τηλικοῦτος ὢν, ὀδόντας τέτταρας ἔχων; Polu. νὴ Δία τοὺς ἀρίστους γε ἔτι ἐν τῇ πόλει. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν ὡς ὁρᾷς ὄντα, καὶ λημῶντα προσέτι, καὶ καρυζῶντα, ὑπερήδιστα θεραπεύοντες, καὶ μακρίοις λοῦ αὐτῶν, ὥστε ἂν κ' μόνον προσέβλεψα. Si. μῶν κ' σύ ποτε ὥσπερ ὁ Φάων τὸν Ἀφροδίτην ἐκ Χίου διεπόρθμευσας, εἶτά σοι δύξαμβρόν ἔδωκε νέον εἶναι, κ' καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, κ' ἀξιέρασον; Polu. οὐκ. ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν, προσπόητος λοῦ. Si. αἰνίγματα λέγεις. Polu. καὶ μὲν προδηλός γε ὁ ἔρως ὑτοσὶ πολὺς ὢν, ὁ προὶ τὰς ἀτέκνους, καὶ πλουσίας γέροντας. Si. νῦν μανθάνω σε τὸ κάλλος ὃ ἐκτήσω μόσε, ὅτι ἐκ τοῦ τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης λοῦ. Polu. ἀπαρ ὦ Σίμυλε, σὺν ὀλίγα τῶν ἐρασῶν ἀπολέλαυκα, μισοῦσι κ' προσκυνούμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐβρυπτόμην πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν πυκνοί. οἱ δὲ, ἡμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλους ὑποσεβάλλοντο σὺ τῇ προὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Si. πάλαι δ' ὦν, πῶς ἐκαλοῦσο προὶ τῶν κτημόνων; Polu. ἐς τὸ φανερὸν μὲ ἔκρυπτον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἔφασκον. ὁ δ' ἐπίστευέ τε, καὶ κολακοδιδακτέρου hæc : nam te parciſſimum eſſe ſciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab aliis bona mihi ſubſcatebant : tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant ; ſimulque ex omni rerum genere, quæ terrarum ubivis pulcherrimæ reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum geſſiſti ? *Pol.* Minime verùm amantes habebam ſexcentos. *Sim.* Non poſſum non ridere : tune tam longævus, cui ſuper eſſent quatuor dentes, habuiſti amantes? *Pol.* Per Iovem civitatis optimates habui, illique me ſenem, & calvum ut vides, præterea lippitudine & gravedine laborantem jucundiſſimè colebant, adeò ut is fœlix videretur, quemcumque vel aſpexiſſem modò. *Sim.* Num tu quoque, ut & Phaon ille, Venerem è Chio tranſvexiſti, ut optanti tibi illa dederit juveneſcere, ac denuo formoſum atque amabilem fieri ? *Pol.* Nequaquam, quin cùm talis eſſem qualem dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notiſſimus eſt hic amor cùm ſit vulgò frequens, nempe erga ſenes divites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma unde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò ſæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipſis excludebam. Tum illi inter ſe decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius alium anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus ſtatuiſti ? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum unumquemque relicturum hæredem : quod cùm quiſque crederet, certatim ſe quiſque adulantio-

περιεσκόπαζεν ἑαυτόν. ἄλλας δ' τὰς ἀληθεῖς ἀφθήκας οἰκείας ἔχων, κατέλιπεν, οἰμώζειν ἅπαντι φράσας. Σι. πῶς δ' αἱ πολυπαῖαι τ κληρονόμοι ἔχουσι; ἦπου τινὰ τ ἀπὸ τ ψήφου; Πολυ. ὦ μὰ Δί', ἀλλὰ νεώνητόν τινα τ μειρακίων τ φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσα ἔτη ὦ Πολύστρατε; Πολυ. σχεδὸν ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Σι. ἤδη μανθάνω ἅπαν στι οἰκεῖον [1] ἐχαρίζετο. Πολ. σχολῇ, ἀλλὰ πολὺ οἰκειότερον κληρονομεῖν, εἰ μὴ βάρβαρον ἦν, καὶ ὀλέθριον. ὅν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι θεραπεύουσιν. οἰκεῖον πίνυν οἰκληρονόμησά μου. καὶ νῦν οὐ τοῖς εὐπατρίδαις ἀριθμεῖται, ὑπεξυρημένον τὸ γήσιον, καὶ βαρβαρίζων. Κόδρου δ' εὐγενέστερον, καὶ Νιρέως καλλίων, καὶ Ὀδυσσέως συνετώτερον λεγόμενον εἶναι. Σι. ὅμοι μέλ. καὶ φαιδρύνασθαι τ Ἑλλάδα, εἰ δοκεῖ. οἰκεῖοι δ', μὴ κληρονομεῖσθαι μόνον.

tiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare jussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per lovem, imò novitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obsequiis ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hæreditatem acciperet: quanquam barbarus ac perditus erat: quem jam ipsi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jamque inter patricios numeratur, subraso mento, barbaroque cultu ac lingua: Codro autem generosior, Nireo formosior, Vlysse prudentior prædicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ sit Imperator, si videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

1 Ἐχαρίζετο] Notum quid in obscœnis sit χαρίζεσθαι, ἀφροδισίζειν. Bourd.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκάφιδιον, καὶ ὑπόσαθρόν ἐστι, καὶ ἀφρεῖ τὰ πολλά· καὶ ὧ τραπῇ ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεται ἀπολωλεκός. ὑμεῖς δ', τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἔκαστος. ἢν οὖν μὴ τύπτων ἐμβῆτε, δέδια μὴ ὕστερον μεταγνόντες

CHARONTIS ET MERCVRII.

CHARON.

Audite quo loco sint res vestræ. Equidem parva est nobis, ac supputris navicula, prout videtis, & undique perfluit: quæ si in alterutram partem inclinarit, pessum ibit. Vos autem tam multi simul confluitis, multasque sarcinas singuli affertis: quibuscum si conscenderitis, vereor ne facti vos pœniteat

σιτε. καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῦν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρ. πῶς ἂν ποιήσαντες, ὦ πλοήσομεν; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καταλιπόντας. μάλις γὰρ ἂν καὶ ὕτω δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ λαβεῖν τούτων μηδένα ἀποδέχεσθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, καὶ [1] τὰ ἔπιπλα ὥσπερ ἔφην, ἀποβαλών. πρὸς δὲ τῷ ἀποβάθρᾳ ἐστὼς, ἀφιγνώσκε αὐτὺς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὕτω ποιήσομεν. οὗτοσί τις ὁ ἀρχιτύραννος ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πομφόλυξ ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὸν λίμνην [2] ἀποῤῥίψων. τὰ τρίβωνα δὲ ἡμεῖς ἐκόμισαι, οὐ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὸν πρωρεσίαν ἔχε ἀντὶ τοῦ κυβερνήτου ἐφ' ὑψηλῆ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ' οὗτος, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαλοπρεπὴς, ἐπέραστος. [3] ἔχει τὸ φίλημα διτάλαντον ἴσως. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κράνος, καὶ τὰ χείλη αὖθις φιλήσεις, καὶ τὸν κόμην τὴν βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ παρειῶν ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχε καλῶς. σύζωνος εἶ. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα οὗτοσὶ, καὶ τὸ διάδημα, [4] ὁ βλοσυρὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. Ερ. τί δὴν ὦ Λάμπιχε τοσαῦτα ἔχων πάρει; Λα. τί δὴν ἐχρῆν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύραννον; καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῦν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρ. Quid igitur facto opus est, ut tutò navigemus? *Ch.* Ego dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniaque hæc superflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abjecerit, ut dixi. Itaque stans ad tabulatum scansorium ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem projeci: Verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud navis gubernatorem, in summitate, locum occupa, ut omnes intuearis. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cujus osculum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum osculis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeoque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. *Merc.* Quid cum tot sarcinis ades? *Lam.* Anne conveniebat nudum venire tyrannum?

1 Τὰ ἔπιπλα] Τὰ ἐλαφρότατα τῶν κτημάτων, παρὰ τὸ ὑποπολάζειν. Bourd.

2 Ἀποῤῥίψων] Sana lectio quam varie inutiliter tentant. *Idem.*

3 Οὗ τὸ φίλημα διτάλαντον ἴσως] Recte hunc locum sumus interpretati. Quid ibi esset φίλημα, alibi docuimus. *Idem.*

4 Ὁ βλοσυρὸς] *Minax.* Idem.

ρανιον ἄνδρα; Ερ. τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα. ὥστε ἀπόθου ταῦτα. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. Ερ. καὶ τὴν ὕβριν ἄπορριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν. βαρύσει γὰρ τὸ παρθμεῖον, συνεμπεσοῦσα. Δα. ἐκεῖνο ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεστρίδα. Ερ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἆρα. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι ψαλὸς εἰμι. Ερ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Ερ. ναὶ ἔοικας. οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ περιάδεξαί με γυμνὸν ὄντα. Ερ. ὦ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε ἀπόδυθι αὐτὰς, ἐπεὶ καθάδυσις τὸ σκάφος, τὴν ἑτέραν πόδα ὑπερθεὶς μόνον. ἀλλὰ καὶ τὰς στεφάνας ταύτας ἀπόρριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοστάσιος τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. ὅτι ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀποθέμενος ὦ Κρῆτιν, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ ὡσαύτως, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὰ ὑπὸ σὺ τάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῆς ὠφελείας ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ γλῶν, καὶ δόξαν. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν εὐεργέτην δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅτι μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχουσιν λέγα. βαρυτάτῳ γὰρ τοῦτο μνημονεύσαμεν. Κρη. ἀχ ἐκῶν μὲν ἀπορρίψω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ παίσαιμι; Ερ. βαβαί. σὺ

num? *Merc.* Nequaquam tyrannum, ſed mortuum: itaque iſta depone. *Lam.* Ecce divitias abjeci. *Merc.* Faſtum etiam abjice Lampiche, & ſuperbiam. Si enim hæc ſimul ingrediantur, pontonem gravabunt. *Lam.* Permitte ſaltem ut diadema habeam, & ſagulum. *Merc.* Nequaquam, ſed hæc etiam relinque. *Lam.* Ita fit, quid amplius? nam omnia, ut vides, abjeci. *Merc.* Crudelitatem etiam, & amentiam, & inſolentiam, & iracundiam depone. *Lam.* Ecce nudus ſum, *Merc.* Ingredere nunc. Tu verò pinguis & carnoſus, quis es? *Dam.* Sum athleta Damaſias. *Merc.* Etiam ille eſſe videris: ſcio enim te ſæpe in palæſtris à me viſum. *Dam.* Etiam Mercuri: ſed me nudum excipe. *Merc.* Non es nudus ô bone vir, tanta carne circundatus: eam itaque exue. Navim enim ſubmerges, ſi vel alterum pedem impoſueris. Sed & coronas iſtas, & præconia abjice. *Dam.* En planè nudus ſum, ut vides, & ſimili cum aliis mortuis ſtatura. *Merc.* Sic præſtat eſſe levem: itaque ingredere. Tu quoque Craton depoſitis divitiis, præterea mollitie, & deliciis, neque tecum feras epitaphia, neque tuorum majorum dignitates: ſed & genus, & gloriam relinque. Nec civitatis, de qua benemeritus es, publica præconia, nec ſtatuarum inſcriptiones: nec magnum tibi ſepulchrum aggeſtum dicas: horum enim recordatio ſcapham etiam gravat. *Cr.* Invitus certè? ſed tamen abjiciam: quid enim faciam? *Merc.* Papæ, quid tibi vis

1 Ἐπιγραφὰς] De quib. dico ad Catapl. *Bourd.*

ἢ ὁ ἔναπλος, τί βάλλ; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κρ. ὅτι νικήσας ὦ Ἑρμῆ. καὶ ἡδέσθησα, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄφες σὺ γῆ τὸ τρόπαιον. σὺ δὲ δεῦρο δή, εἰρήνη, καὶ ὅδε ὅπλων δεήσει. ὁ σεμνὸς ἢ ὅστος ἀπὸ γε τοῦ χήμωνος, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῇ φροντίδων, τίς ἐστιν, ὁ τὴν βαθὺν πώγωνα καθειμένος; Με. φιλόσοφός τις ὦ Ἑρμῆ. μᾶλλον ἢ, γόης, καὶ τερατείας μεστός. ὥστε ἀπόθεσον καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῇ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. κατάθες σὺ τὸ χθῆμα πρῶτον. εἶτα καὶ ταυτὶ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσων μὲν τῶν ἀλαζονείαν καμίζῃ, ὅσων δὲ ἀμαθίαν, καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους, καὶ λόγους ἀκαιρηδόδεις, καὶ [1] συνοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ μαζιοπονίαν μάλα πολλὴν, καὶ λῆρον οὐκ ὀλίγον, καὶ ὕθλους, καὶ μικρολογίαν. νὴ Δία, καὶ χρυσίον γε τυτὶ, καὶ ἡδυπάθειαν δὲ, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ὀργὴν, καὶ τυφλὸν, καὶ μαλακίαν. ὦ λῆθε χαίρε με, εἰ καὶ μάλα ἐκπρύπτεις αὐτά. καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου, καὶ τὸ τύφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς εἴγε πάντα ταῦτα ἔχων ἐμβαίνοις, ποίᾳ πεντηκόντορος δέξαιτό ἄν σε; Φιλο. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ, ἐπείπερ ὅτω κελεύεις. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾷς. πέντε μνῶν τρίχες εἰσὶ τὰ λάχιστον. Ερ. εὖ λέγεις. ἀπόθου καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ ὅς ὁ ἀπεκείρων ἔσται; vis armatus? aut quid trophæum istud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea civitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terra: apud inferos enim pax est, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille est, ipso habitu gravitatem quandam præ se ferens, elatus, contractis superciliis, meditabundus, promissa barba: quis iste est? *Men.* Philosophus aliquis Mercuri: imò præstigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eaque ridicula sub pallio abscondita. *Merc.* Hunc tu habitum depone primùm: deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam insciti am, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæstionum dubiarum, spinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quam multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum disquisitionem. Sed per Iovem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, delicias, & molliciem (neque enim ista me latent, etiamsi studiose celas) mendacium quoque & fastum abjice, illamque opinionem, qua te aliis præstantiorem esse ducis: nam si cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem sic jubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò gravis, & hirsuta sit, ut vides: cujus capilli quinque sunt minarum ad minimum. *Merc.* Rectè dicis: hanc etiam depone. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Merc.*

1 Ἐννοίας συνπλόκους] Hinc Philosophorum πλοκὰς quas πλεκτάνας vocavit. in Vitarum auctione & alibi. *Bourd.*

1 Ἐπ-

Ερ. Μένιππε, ἐτοῖ, λαβὼν πέλεκυν τῆς γαυπηγικῆς, ἀπόκοψε αὐτὸν, [1] ἐπικόπῳ τῇ ἀκαδάρᾳ χρησάμενος. Με. οὐκ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ πρίονά μοι ἀπάδος. γελοιότερον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ πέλεκυς ἱκανός. Με. δύσ. ἀνθρωπινώτερον γὰρ νῦν ἀναπέφηνας, ἀποζέμενος αὐτῆς τῆς κινάδρας. βούλῃ μικρὸν ἀφέλωμαι καὶ τῆς ὀφρύος; Ερ. μάλιστα. ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ τούτας ἐπῆρκεν, οὐκ οἶδ' ὅ ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κάθαρμα, ἢ ὡς ἀληθῶν ἀποδειλιᾷς; ἔμβηθι δ' ὅν. Με. ἓν ἔπος τὸ βαρύτατον ὑπὸ μάλης ἔχω. Ερ. τί ὦ Μένιππε; Με. κολακίαν ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ σοὶ τῷ βίῳ χρησιμοῦσαν αὐτῷ. Φιλο. ἄκου ἢ σὺ ὦ Μένιππε, ἀπόθου τὴν ἐλευθερίαν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, ἢ τὸ γενναῖον, καὶ τὸ γέλωτα. μόνῳ γὰρ τούτῳ ἄκαιρα χαλᾷς; Ερ. μηδαμῶς. ἀλλὰ ἢ ἔχε ταῦτα, κἄφα γὰρ καὶ πάνυ εὔφορα ὄντα, καὶ ὡς τὰ ἁρπάζειν χρήσιμα. καὶ ὁ ῥήτωρ οὗ σὺ, ἀπόθου τὰ ῥημάτων τὴν τοιαύτην ἀπερισκελολογίαν, καὶ ἀνελιξίσεις, καὶ πυκνοπλοκίας, καὶ περιόδους, ἢ βαρβαρισμοὺς, ἢ πᾶσαν βάρη τὰ λόγων. Ρη. ἰοὺ, ἰδοὺ ἀποτέμνομαι. Ερ. εὖ ἔχει. ὥστε λύε τὰ ἀπόγεια. τὴν ἀποβάθραν ἀνελώμεθα. τὸ ἀγκύλιον ἀναπαύσω. πέπαυσο τὸ ἱστίον. εὔθυνε ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὖ πάθωμεν. τί οἰμώζετε ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὸν πώγωνα δεδημοσιωμένος; Φιλ. ὅτι ἢ Ἑρμῆ ἀθάνατόν ὤμην τὴν ψυχὴν ὑπάρχειν. Με. ψεύδῃ.

Merc. Menippus iſte ſumpta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuperpoſitam. *Men.* Nequaquam Mercuri : ſed da mihi ſerram : hoc enim erit, magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet ſecuris. *Men.* Euge humaniorem reddidiſti, ſepolito ejus fœtore hircino. Vis-ne ut paulum de ſuperciliis auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc ſuper frontem attollit, neſcio quò ſe ipſum intendens. Quid hoc rei eſt? etiam ploras ſceleſte? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc graviſſimum geſtat ſub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viveret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generoſitatem, & riſum : ſoluſne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, ſed retine iſta, levia cùm ſint & portatu facilia, atque ad navigationem utilia. Tu verò Orator depone iſtam tantam verborum contradictionem, antitheſes, membrorum adæquationes, periodos, barbariſmos, aliaque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res ſe habent. Itaque ſolve funem, attollamus ſcalas, retrahatur anchora : expande velum, tuque portitor dirige clavum. Simus hilares. Quid ploratis ſtolidi? tuque Philoſophe in primis? qui paulò ante tua barba ſpoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem eſſe putabam. *Men.* Mentitur : alia enim ipſum mœ-

1 Ἐπικόπῳ] Sic vocat truncum ſuper quo aliquid diſſecatur, vox in uſu rariſſimo. *Boura.*

ἀλλὰ γὸ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅτι μηκέτι δειπνήσῃ πολυτελῆ δεῖπνα, μὴ ὑ νύκτωρ ἐξιὼν, ἄπαυστος λαοθλίπτων, τῷ ἱματίῳ τῷ κεφαλῷ κατειλήσας, περίεισιν ἐν κύκλῳ τὰ χαμαιτυπεῖα. καὶ ἕωθεν ἐξαπατῶν τὰς νέας ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεϑ. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ ὑ ὦ Μένιππε, σὺκ ἄχθῃ ἀποθανών; Μεπῶς, ὃς ἔασουσι ἐπὶ τὸ θανεῖν, καλέσαντ᾽ μηδενός; ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤ κραυγή τις ἀκούεϑ, ὥσπερ πιων ἀπὸ γῆς βοώντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. σὺκ ἀφ᾽ ἑνός γε χώρου. ἀλλ᾽ οἱ μὲν, ἐς τὸ ἐκκλησίαν συνελθόντες, ἄσμενοι γαλῶσι τῶντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχου θανάτῳ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτὸ, συρίγματι πᾶς ἣ γυναικῶν. κ᾽ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὁ μοίως κἀκεῖνα ὑπὸ τῶ παίδων [1] βάλλεται ἀφδόνοις τοῖς λίθοις. ἄλλοι ὑ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ἐν Σικυῶνι, ἐπιταφίους λόγους διεξιόντα, ἐπὶ Κράτωνι τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασίᾳ μήτηρ κωκύουσα; [2] ἐξάρχῃ ὃ θρήνου σὺν γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὲ ὑ ὑδεὶς ὦ Μένιππε δακρύει, καθ᾽ ἡσυχίαν ὑ κεῖσαι μόνϑ; Με. οὐδαμῶς, ἀλλ᾽ ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ᾽ ὀλίγον ὠρυομένων οἴκτιρον ἐπ᾽ ἐμοὶ, καὶ τῶ κρεῶκων τυπτομένων τοῖς πλευροῖς, ὁπότ᾽ ἂν συνελθόντες, θάπτωσί με. Ερ. ᾠνάδας εἰ ὦ Μένιππε. ἀλλ᾽ ἐπεὶ καταπεπλεύκαμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲ ἄπιτε πρὸς τὸ δικαστήριον, εὐθείαν ἐκείνῃ πορευόμενοι. ἐγὼ ὑ, κ᾽ ὁ πορθμεὺς, ἄλλως μεταπλευσόμεθα. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ. πρὸς ὑμᾶς δὲ τοὺς ἐνταῦθα ἀποβάντας ἐκ τῆς ναυς, ἐπειδὴ καὶ ὑμῖν ἐδόκει ἀφικέσθαι ἐπὶ τὸ δικαστήριον, ὁδὸν ἀγαθὴν ἔχετε. ἐγὼ ὑ ἐπὶ τὸν Κράτωνα τὸν ἐμαυτοῦ ἀπέρχομαι, ἵνα μὴ μόνος ἐν τοῖς νεκροῖς ὦ ἀκλαυτος.

mœrore afficere videntur. *Merc.* Quænam illa? *Men.* Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumvoluto pallio-lo capiti, proſtibula in orbem luſtrabit: nec manè deceptis adoleſcentibus ſua ſapientia, pecuniam accipiet. Hæc ſunt quæ illi dolent. *Ph.* An tibi moleſtum non eſt Menippe, quòd mortuus es? *Men.* Quomodo moleſtum ſit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, feſtinavi? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus eſt? *Merc.* Etiam Menippe: verùm non unico loco. Sed quidam in unum cœtum convenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius uxorem mulieres circunſtrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cratone iſto recitantem. Atque per Iovem, Damaſiæ mater ululans, lamentationem pro Damaſia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & ſolus jaces tranquillus? *Men.* Nequaquam: nam haud multò poſt, canes miſerabiliter propter me latrantes audies, & corvos alas concutientes, quando ad ſepeliendum me convénient. *Merc.* Generoſus es, Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos rectà per hanc viam ad forum judiciale. Ego verò, & portitor alios tranſvectabimus. *Men.* Fœliciter navigate, ô Mercuri. Nos verò

1 Βάλλεϑ᾽ ἀφδόνοις] Sic paſſim. *Bourd.*
2 Ἐξάρχῃ] Narrat eadem *de luctu.* Idem.

μὴν ἢ ἐ ἡμεῖς. τί ἔν ἔτι ἐ μέλλετε; διηνεκῶς διήσῃ. ἢ τὰς κρεμάδας φασὶν εἶναι βαρείας, ἐξοχὰς, ἢ γύπας, ἐ λίθους. δειχθήσεται ἢ ἑκάστου βίος.

verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graves dicunt esse pœnas: rotas, vultures, saxa. Vniuscujusque autem vita examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

CRATETIS ET DIOGENIS.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μοίεριχον τὸν Πλούσιον ἐγίνωσκες ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὀλκάδας ἔχοντα, ἔ ἀνεψιὸς Ἀριστέας, πλούσιος ἐ αὐτὸς ὤν; τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰάθη ἐπιλέγειν, Ἢ μὲ ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σέ. Διο. τίνος ἕνεκα ὦ Κρᾶτες, ἐζηρεφτόδουν ἀλλήλους; Κρα. Ἔ κλῆρε ἕνεκα ἐκφέρεσθαι, ἡλικιῶται ὄντες. καὶ τὰς ἀμφήκεις ἐς τὸ φανερὸν ἐπῄνεγκε. Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίεριχος εἶχε πατρῷον, διαστόλῳ ἀφιεὶς τὰ ἑαυτοῦ πάντων, Μοίεριχον ἢ ὁ Ἀριστέας, εἰ πρεσβύτερος αὐτοῦ. ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο. οἱ ἢ, ἐζηρεφτόδουν ἀλλήλους, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μέλλοντες εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὥσπερ [1] Χαλδαῖοι παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν, [2] Ἀριστεῖ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι ἢ, Μοιερίχῳ. [3] καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ θάτερον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνο

CRATES.

Mœrichum illum divitem noratis Diogenes, illum inquam insigniter divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cujus consobrinus Aristeas, ipse etiam dives? Homericum illud in ore habere solebat, *Aut me confice tu, aut ego te. Dioge.* Cujus rei gratia sese invicem captabant Crates? *Crat.* Hæreditatis causa uterque, cùm essent coævi. Et palam testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus, si prior moreretur, Aristeam omnium rerum suarum dominum relinquebat: Mœrichum viciſſim Aristeas, si prior è vita decederet. Hæc igitur cùm essent in tabulis scripta, illi sese invicem colebant & adulatione superare contendebant. Porrò divini, sive futurum ex astris conjectarent, sive ut Chaldæi ex somniis: quin & Pythius ipse, nunc Aristeæ, nunc Mœricho victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina pro-

1 Κρατ. καὶ Διογ. Χαλδαίων παῖδες] Sic in Necyomantia Eunap. Ed. Bourd.

2 Ἀριστεῖ] Mirum cur Ἀριστεῖ, cum dixerit Ἀριστέαν. Idem.

3 Καὶ τὰ τάλαντα] *Et hereditas modo ad illum, modo ad hunc vergebat.* Idem.

νον ἔρρεπε. Διο. τί οὖν πέρας ἐγένετο ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. Κρατ. ἅμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας. οἱ γὰρ κληροι, εἰς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα ἐπεπτώκεσαν, ἅμφω συγγενεῖς ὄντες, καὶ οὐδὲ ποτὲ ἐπερασαν ἀλλήλοις ὅτι μὴ ἐχθρῶς τοῦτο. ἀφικνοῦνται γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος [1] εἰς Κίρραν, καὶ μέσον τὸ πέρας πλαγίῳ ἐπεπεσόντες πνεύματι, ἀνετράπησαν. Διο. οἵ ἐποίησαν. ἡμεῖς γάρ, ἀπὸ τοῦ βίου ἡμῶν, οὐδὲν τοιοῦτον ὑπενοοῦμεν ἐπὶ ἀλλήλων. ὅτε ποτὲ δὴ ἐξάμιλλον Ἀνιοθένην ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τὸ βακτηρίας αὐτοῦ. εἶχεν γὰρ πάνυ καρτερὸν ἐκ [3] κοτίνου ποιησάμενον. ὅτε οἶμαι σὺ ὦ Κράτης ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ, τὰ κτήματα, καὶ τὸ πῖθον, καὶ τὴν πήραν, χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσαν. Κρ. οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει ἀλλ' οὐδὲ σοὶ ὦ Διόγενες. ἀρκεῖ γὰρ ἐμοὶ, σὺ τε Ἀνιοθένης ἐκληρονόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω, καὶ σεμνότερα τὰ Περσῶν ἀρχῆς. Διο. τίνα ταῦτα φῄς; Κρατ. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. νὴ Δία μεμνημαι, τοῦτον ἀφελέμενον τὸ πλοῦτον παρ' Ἀνιοθένους, καὶ

propendebat. *Diog.* Quid igitur tandem evenit Crates? nam audire est operæprecium. *Crat.* Eodem die ambo sunt mortui: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thrasyclem devenerunt, quorum uterque illis cognatus erat: quibus hæc obventura nusquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham versus navigarent, medio in cursu, obliquo orto [2] Iapyge, pessundati sunt. *Diog.* Rectè factum. At nos cùm in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus: neque unquam optavi ut moreretur Antisthenes, quòd nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neque tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionem mearum succession venire, puta dolii, ac peræ, cui inerant duæ lupinorum [4] chœnices. *Crat.* Neque enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè majora & splendidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam jure hæreditatis accepi. *Diog.* Quænam sunt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatem, loquendi audaciam, vivendi libertatem. *Diog.* Per Iovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibique eas

1 Εἰς Κίρραν] Dico alibi. Hanc Phocidis urbem Pausanias ab Hom. scribit vocari Crissam. Strabo & Ptolem. diversas faciunt. *Bourd.* Sicyone urbs est Achaiæ non procul à Corintho Cyrrha, Phocydis oppidum, ad radicem Parnassi montis è regione Sicyonis. *Cogn.*

2 *Iapyge*] Vento ab occasu solstitiali spirante, qui & Caurus dicitur. *Idem.*

3 Κοτίνου] Ex cujus fronde στέφανον Ὀλυμπικὸς. Hesych. Suid. interpres Pindari, Pollux, alii. *Bourd.*

4 *Chœnices*] Χοίνιξ Attica mensura pro aridis, maximè cibo diurno cujus capacitas est sesquisextarius. *Cogn.*

1 *Cel-*

σοὶ ἔπι πλείω κεκλῆσθαι. Κρατ. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τῶν τοιούτων κτημάτων, καὶ οὐδεὶς ἐπεῤῥέπετο ἡμῶν, κληρονομήσειν προσδοκῶν. ἐς ὃ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον. Διο. εἰκότως. ὁ γὰρ εἶχον ἕνεκα δέξασθε τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διεῤῥυηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καὶ διαφέρεσθε τὰ σαθρὰ τῶν βαλανείων. ὥστε εἴ ποτε καὶ ἐμβάλοι τις ἐς αὐτοὺς ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν οὗτος, καὶ διέῤῥει, ὥσπερ ὑπὸ μάγγανα ὑπ' ἀσωτίας· οἷόν τι πάσχουσιν αἱ τῶν Δαναΐδων παρθένοι ἐς τὸ τετρυπημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι. τὸ γὰρ χρυσίον, ὀδοῦσι, καὶ ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κρατ. ἡμεῖς μὲν ἔξομεν κἀντεῦθεν τὸ βλοῦτον. οἱ δὲ, ὀβολὸν ἕξοντες νομίζοντες. καὶ τῶν ὀδόντων ἄρχει καὶ πορθμίου.

eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verum reliqui mortalium hoc possessionum genus aspernabantur: neque nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obsequiis capiebat: sed oculos ad aurum omnes intendebant. *Diog.* Neque injuria: neque enim habebant, quò facultates ejusmodi à nobis traditas acciperent, quippe qui tanquam putria marsupia, deliciis diffluebant. Quò fiebat, ut si quando quis in illos infunderet vel sapientiam, vel dicendi libertatem, vel veritatem, excideret ilico & effloeret, cùm id continere fundum non posset. Cujusmodi quiddam accidit Danai filiabus virginibus, quæ in pertusum dolium aquam important. At iidem aurum dentibus, & unguibus, omnique vi servabant. *Crat.* Proinde nos nostras opes hic quoque possidebimus: illi obolum, eumque ad portitorem usque tantum ferentes venient.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS ET MINOIS.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐμὲ δεῖ προσκυνεῖσθαι σε ὦ λίβυ. ἀμείνων γάρ εἰμι. Αν. ὄμβρων, ἀλλ' ἐμοί. Αλη. ἐκὼν ὁ Μίνως δικασάτω. Μι. τίνες οἷ ἐστέ; Αλε. ἔστω μὲν, Ἀννίβας ὁ καρχηδόνιος. ἐγὼ δ', Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μι. νὴ Δία ἐνδοξοί γε ἀμφότεροι. ἀλλὰ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις; Αλε. περὶ προεδρείας. φησὶ γὰρ οὗτος ἀμείνων γεγονέναι στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐ-

ALEXANDER.

Me tibi, ô Libyce, præponi par est: præstantior enim sum. *Am.* Minimè: sed me. *Al.* Ergo judicet Minos. *Min.* At quinam estis? *Al.* Hic est Carthaginensis Annibal: ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iovem ambo gloriosi. Sed qua de re vobis est altercatio? *Al.* De præstantia. Hic enim se meliorem fuisse quàm ego, exercitus ducem dicit. Ego verò

μὲ γ', ὥσαφ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τύτε μόνον, ἀλλὰ πάντων χειδὸν ἔτι σοῦ ἐμοῦ φημὶ διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μι. ὑκοῦν σὺ μέρφ ἐκφέρεις εἰπάτω. σὺ γ' ἀφῶτος ὁ λίβυς λέγε. Αν. ἓν μὲν τῦτο ὦ Μίνως ἀνάμνη, ὅτι σὺτοῦθα πρῶτ τῶν Ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον. ὥστε διδὲ ταύτη πλέον ἔτος συνέγνωτο μυ. φημὶ γ' τύτοις μάλιστα ἐπαίνε ἀξίυς εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα σοφελχώρησαν, δι' αὐτῶν δύναμίν τε σφεσαλλόμενοι, καὶ ἄξιοι δόξαντες ἀρχῆς. ἐγὼ γῶν μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἰβηρίαν, τοσοῦτον ὑπῆρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ, μείζων ἠξιώθην, ἄρσας κελθείς. καὶ τὺς μὲ Κελτίβηρας ἅλον, καὶ Γαλατῶν ὀρφίτησα τὰ ἑσπερία. καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὰ σφὶ τὴ Ἠριδανὸν, ἅπαντας κατέδραμον. καὶ ἀναστάτυς ἐποίησα τοσαύτας πόλεις. καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην. καὶ μέχρι τῶ σφαγείων ἦ πυκνότητος πόλεως ἦλθον. καὶ τοσύτυς ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τὺς [4] δακτυλίυς αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι καὶ τὺς πολεμίυς χαφυρώσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα, ὅτι Ἄμμωνος ὑὸς ὀνομαζόμην, ὅτι θεὸς εἶ-

verò ut omnes sciunt, non iste solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. *Min.* Ergo vicissim uterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. *An.* Vnum hoc me juvat Minos, quòd & hic Græcam linguam didicerim: adeò ut neque etiam hac in re iste me superet. Porrò illos maximæ laudis dignos asserо, qui cùm principio nihil essent, magni tamen evaserunt & per se potentes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis Iberiam adortus, cùm pro fratre dux essem exercitus, maximis rebus idoneus, & præstantissimus sum judicatus. Ibi tum [2] Celtiberos cepi, & Galatas hesperios devici. Et cùm [2] magnos montes transcendissem, omnem [3] Eridanum percurri: multasque civitates everti, & planam Italiam subjugavi: & usque ad præeminentis urbis suburbia grassatus sum: totque uno die occidi, ut eorum annulos modiis metitus sim, & ex cadaveribus pontes fluviis fecerim. Atque hæc omnia peregi, cùm neque me Ammonis filium appellarem neque me Deum

1 *Celtiberos*] Ad Iberum Hispaniæ fluvium populos. *Cogn.*

2 *Magnos montes*] In Alpibus occurrentem sibi Tit. Sempronium Cons. apud Trebiam profligavit Flaminium Cons. fudit ad Trasimenum lacum cesis 15000. Romanorum. Liv. 4. Eutro. 3. *Idem.*

3 *Eridanum*] Italiæ fluvium è Vesulo monte in mare Adriaticum influentem qui hodie dicitur Padus, omnium fluviorum maximus. Cætera sunt in Curt. & Arrian. *Idem.*

4 Δακτυλίυς αὐτῶν μεδίμνοις] Variæ de horum annulorum mensura sententiæ, quorumdam sententias profert Liv. lib. 23. *expleſſe tres modios ſuper dimidium.* Sed famam veriorem putat, quæ tradit non fuisse plus modio. Aliter Flor. aliter Plin. pro quo stant Valer. Eutrop. Oros. Multi ne litem hanc suam facerent, modum indefinitum posuerunt. ut Dio Prus. Tert. Apol. & hic Lucianus omnium ratio Livii optima, qui modium putat. Ferrei isti fuere non aurei, ut voluit Valer. quique eum secuti. *Bourd.*

1 Ἐχελῶ

ναι σωφρονεῖν μοι, ἢ σύνεσια τῆς μητρὸς διεξιὼν, ἀλλ' ἄνθρωπον εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγῶν τε τοῖς σωφρονεστάτοις ἀντεξεταζόμενον, καὶ στρατιώτας τοῖς μεγίστοις συμπλεκόμενον. καὶ Μήδους καὶ Ἀρμενίους κατεπαναζόμενον ὑποφεύγοντας, πρὶν διώκειν τινὰ, καὶ τὸ τολμᾶσθαι δεδιδόντας δίχα τοῦ νίκαν. Ἀλέξανδρον δέ, παρὰ πατρὸς ἀρχὴν δεδομένην, αὔξησε, καὶ δεσποτῶν ἐξέτεινε, χρησάμενον τῇ τῆς τύχης ὁρμῇ. ἐπεὶ δ' ἐν οἰκήσει τε, καὶ τὸ ὅλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον ἐν Ἴσσῳ τε καὶ Ἀρβήλοις ἐκράτησεν, ἀπὸ τοῦ πατρῴου, σωφροσύνῃ δόξης. καὶ δίαιταν τοῦ μηδικοῦ μετεδιήτησεν ἑαυτόν. καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους. καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δέ, ἤρξα ἐπίσης τοῦ πατρῴου. καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο, τὸν πολεμίων μεγάλῳ στόλῳ ἐπιπλέοντων τῆς Λιβύης, ταχέως ὑπήκουσα. καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρέσχον. καὶ κατεδικάσθην, ἤνεγκα δυσωπήτως τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτα ἔπραξα, βάρβαρος ὢν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ὅτε Ὅμηρον, ὥστε μὴ ἐρραψῳδῶν. ὅτε γὰρ Ἀλεξανδρίδης τις σοφιστὴς παιδεύσειε, μόνῃ δὴ τῇ φύσει ἀρκεθεὶς χρησάμενον. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ Ἀλεξάνδρῳ ἀμείνων φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἦσε καλλίων ὁ τοῦ διὰ λίθου δήγματι τοῦ κεφαλοῦ διεδέδεθαι, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά. ἡμῖν δὲ τοῦτ' ἀμείνων δίξειεν ἂν γυναικὸς καὶ στρατηγικοῦ ἀνδρὸς, τῇ γνώμῃ βελέσθαι, ἢ τῇ τύχῃ κεχρημένους. Μι. ὁ μὲν, εἴρηκεν οὐκ ἀσθενῆ τὸν λόγον, ὥσθ' ὡς λίθου εἰκὸς ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δὲ ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῄς;

Deum fingerem, neque matris insomnia narrarem: sed me hominem faterer, & contra duces prudentissimos decertarem, & contra fortissimos milites pugnarem: nec Medos aut Armenios expugnarem, qui priùs fugiunt, quàm quisquam eos persequatur, & cuivis audenti victoriam facilè tradunt. Alexander verò acceptum à patre imperium auxit & fortunæ quodam impetu usus multùm ampliavit. Qui postquam miserum illum Darium in Isso & Arbelis devicit, à paterna virtute degenerans adorari voluit, & ad Medorum delicias sese contulit: & amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit. Ego autem pariter patriæ dominatus sum: quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Libyam navigante, statim parui: continuoque me hominem privatum dedi & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque Græcanicæ disciplinæ expers, nec Homerum ut iste didicissem, nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia usus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate revinctum caput habuit, id decorum forsan est apud Macedonas: non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis?

Al.

Alc. [1] ἐχελῶ μὲν ὦ Μίνως, μηδὲν τοῦς ἄνδρα ὕπω θρασύν. ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷόν τ' ἦν τοῦτο λῃστὴς ἐλήλυθε. ὅμως τί ὄφελος εἰ καὶ ὀλίγον αὐτοῦ διλώσεγκα. ὃς νέος ὢν ἔτι, παρελθὼν ἐπὶ τὰ πράγματα, καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον, καὶ τὰς φονέας τοῦ πατρὸς μετῆλθον, καὶ καθυβρίσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ. φρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθείς, σὺν ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐπιτρέπειν, ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν. ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμενον εἰ μὴ ἀπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγοις ἄγων, ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπί τε [2] Γρανικῷ συμβαλὼν μεγάλῃ μάχῃ, καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ὑπὸ σὺν ἀεὶ χειρούμενον, ἦλθον ἐπὶ Ἰσσόν, ἔνθα Δαρεῖος ὑπέμενέ με, μυριάδας πολλὰς φρατῶν ἄγων. καὶ τὸ δὴ τότε ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν ἐνεκρὰς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γὰρ ὁ πορθμεὺς μὴ ἀφορκέσειν αὐτοῖς τόπον τὸ σκάφος, ἀλλὰ κελεύειν ἀφέντας τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, ἀφαλεῖσθαι. καὶ τοῦτο ἦν ἔπραττον, αὐτὸς παρακινδυνεύων, καὶ πρώσκεσθαι ἀξίων. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ὑπὲρ Τύρου, μὴ ἦ τὰ ὑπὲρ Ἀρβήλοις διηγήσομαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν, ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας ἦ, σὺν δυσκαθρρητοις ἄνδρας ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν, νικήσας μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους δὲ ἐ-

Al. Nihil certè Minos, hominí tam temerario respondendum esset. Satis enim vel sola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iste latro fuerit. Adverte tamen, an parum ipsum superaverim, qui cùm essem adhuc adolescens rem aggressus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus supplicium sumpsi, & Græciam Thebarum subversione perterrui. Tum ab iis dux electus, dignum non putavi, Macedonum imperium curando, me contentum esse eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem cogitatione volvens, & grave ducens, ni universum occuparem, cum paucis Asiam invasi: & apud Granicum magna pugna vici. Captaque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique subjugato quicquid obvium erat, Issum veni ubi me cum innumeris copiis Darius expectabat. Post hæc, ô Minos vos ipsi scitis, quot uno die mortuos vobis miserim. Dicit enim Charon, sibi tunc scapham non sufficisse: sed plerosque illorum ratibus compactis trajecisse. Et hæc confeci me ipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ Tyri & arbelis gesta sunt reticeam, ad Indos usque veni, meumque Imperium Oceano terminavi: & ipsorum elephantes cepi, & Porum captivum abduxi. Scythas etiam non contemnendos homines superato Tanai, magno equitatu devici: & amicos beneficiis devinxi, & ab

1 Ἐχελῶ μὲν] *Nihil erat respondendum.* Bourd.
2 Γρανικῷ] Ad Granicum fluvium. Arrian. Curt. *Idem.*

1 Πω-

ποίησε, καὶ τὰς ἐχθρὰς ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστὰ σκέπτοι, ὅτῳ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι ὑποδύσαντες ὤφει ἐμοῦ. τὸ δ' ἂν πλάζειον, ἐγὼ μέν, βασιλεύων, ἀπέθανον. ὅτος δ', οὐ φυγὴ ἂν, ὅτῳ Προυσίᾳ τῷ βιθυνῷ, καθάπερ ἄξιον ἦν, πανωρηέτατον, καὶ ὠμότατον ὄντα. ὡς γὰρ δὴ ὑκρέψησε τῶν Ἰταλῶν, ἐᾶν λέγειν. ὅτι σὺν ἰσχύϊ, ἀλλὰ πανηρίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμον δ', ἢ φανὲς, ἐδόν. ἐπὶ δέ μοι ὠνείδισε τὴν τρυφὴν, ὀλελῆθά μοι δοκεῖ οἷα ἐποίῃ σὺ Καπύῃ, ἐπέρρις συνὼν, καὶ τὰς δὴ πολέμου καιρὰς ὁ ἰταμότατος καθηδυπαθῶν. ἐγὼ δ', εἰ μὴ μικρὸν τὸ ἐσπέρια δόξας, ἐπὶ τὴν ἕω μᾶλλον ὥρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὸ μέχρι Γαδείρων ὑπήκοον; ἀλλ' ὅτι ἀξιόμαχα ἤδειέ μοι σκέπτα, ὑποπτήσσοντα ἤδη, καὶ δεσπότην ὁμολογοῦντα. εἴρηκα. σὺ δ' ὦ Μίνως δίκαζε. ἑκάτερα γὰρ ἀκήκοας καὶ ταῦτα. Σκη. μὴ πρότερον, ἀλλὰ μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. Μι. τίς γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἐρεῖς; Σκη. Ἰταλιώτης Σκηπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μι. τί δὲ σὺ ὁ σὺ ἐρεῖς; Σκη. Ἀλεξάνδρῳ μὲν ἥττων εἶναι, δὲ δὴ Ἀννίβᾳ ἀμείνων. ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν κατηναγκάσας ἄπρακτον. πῶς δὲν σὸν ἀναίσχυντον τοῦτον, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἀμιλλᾶτο, ᾧ δὴ Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, ὑβριζόμενος ἀξιῶ;

& ab inimicis me vindicavi. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat: siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt ut tale quid de me crederent. Tandem mors me regnantem occupavit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, ut vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit: nunquam justi, aut claritudinis alicujus memor. Sed quoniam delicias mihi objecit: oblitus mihi videtur eorum quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parva ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissem? Qui Italiam absque sanguine capere, ac Libyam, omnemque tractum ad Gades usque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putavi, quæ jam me formidarent & dominum agnoscerent. Dixi. Tu verò Minos judica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audiveris. *Min.* Quisnam & cujas es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Scip.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginem delevi, & Afros magnis præliis subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Scip.* Alexandro quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus devici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me velim?

Μι. νὴ Δί' ἀγωμένας φησὶν ὦ Σκηπίων. ὥστε ὡσπερ μὲ κεκρίσθω Ἀλέξανδρος. μετ' αὐτὸν δέ, σύ. εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, οὐδὲ οὗτος ἀκαταφρόνητος ὤν.

Min. Per Iovem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem judicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Αλε. ὁρᾷς ὦ Διόγενες. οὐ παρεδόξον ἦν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. Διο. ὄκκεν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτὸν σε εἶναι ἐξ. σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; Αλε. Φιλίππου δηλαδή. οὐ γὰρ ἂν ἐπεθύμησεν Ἄμμωνος ὤν. Διο. καὶ μὴν καὶ τὴν Ὀλυμπιάδος ὕβριν ἐλέγετο, δρακοντὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶτα οὕτω σε τέκοῦσαν. τὸν δὲ Φίλιππον ἐξαπατῆσαι οἰόμενον πατέρα σὸν εἶναι. Αλε. καὶγὼ ταῦτα ἤκουον ὥσπερ σύ. νῦν δὲ ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑμῖς ὄντες ἢ μάντεις, ὅτε οἱ τοῦ Ἀμμωνίου [1] ἐθεσπίζετε ἔλεγον. Διο. ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν, ἆρ' οὐκ ἄχρηστόν σοι ὦ Ἀλέξανδρε ὡς πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο. ἐκόμπαζον γὰρ ὑπὸ τῆσδε εἶναί σε νομίζοντες. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν κατέλειπες; Αλε. οὐκ οἶδα ὦ Διόγενες. οὐ γὰρ ἔφθασε ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περ-

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

DIOGENES.

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim. *Diog.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obiissem. *Diog.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse: deinde te ex hoc concubitu editum in lucem venisse: porrò deceptum Philippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam ut tu ipse audivi. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Diog.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Per-

1 Περσῶν] Narrat M. Fœlix. Oct. *Bourd.*

1 Tan-

δίκκας τὸ δακτύλιον ἐπέδωκα. τῶν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Διο. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίησαν οἱ Ἕλληνες, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν, κολακεύοντες, καὶ σεσοφισμένοι, καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἔνιοι δέ, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς σεσυζήγησε, καὶ νεὼς οἰκοδομήσθαι, καὶ θύσαι ὡς δράκοντος υἱῷ; ἀλλ' εἰπέ μοι, πᾶ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Αλε. ἔτι σὺν Βαβυλῶνι κεῖμαι, τρίτην ταύτην ἡμέραν. ὑπολοιπεῖται δὲ Πτολεμαίου ὁ ὑπασπιστής, ὃν ποτε ἀγαγὼν χολὴν δὸς τοῦ βορύβου τούτου σὺν ποσὶν, εἰς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με, θάψειν ὑπεῖδε, ὡς θυσίμην εἰς τὴν Αἰγυπτίων θεῶν. Διο. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σὲν ἔτι σε μαινόμενον καὶ ἐλπίζοντα Ἄννιβιν, ἢ Ὄσιριν γενέσθαι; τὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὦ θειότατε, μὴ ἐλπίσῃς. ἐγὼ γὰρ ἥκιστα ἀνελθεῖν ποτε τοῦ ἅπαξ ἀφανισθέντος τὸν λίμνην, καὶ εἰς τὸ εἴσω τοῦ κοιλίου παρελθόντος. ἐγὼ δὲ ἀμελὴς ὁ Αἰακός. ἀλλ' ὁ κέρβερος ἀνεκαφρόνησεν. εἶτα γὰρ ἂν ἥδεως μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις ὁπότ' ἂν ἐννοήσῃς ὅτι δύο μοῖραν ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν, ἀφίξαι, σωματοφύλακας, καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ στεφάνους, καὶ χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαύνοντα, ἀμφιδεδρόμου [1] ταινίας λευκῆς τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. ἐ λυπεῖ ταῦτά σε ἐνθυμούμενον ἰόντα; ἢ δακρύεις ὦ μέτοικε; ἀδὲ ταῦτά σε ὁ

Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Diog.* Quidnam aliud, quàm quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te Imperatorem eligerent, & ducem adversus barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent, templa ædificarent, & ut draconis filio sacra facerent? Sed dic mihi, ubi te Macedones sepeliverunt? *Al.* Etiamdum in Babylone jaceo tertium jam diem. Porrò Ptolemæus ille fatelles meus, siquando detur ocium ab his rerum tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, inibique sepulturum, ut fiam ex Diis Ægyptiis unus. *Diog.* Non risero, Alexander, cùm te etiam apud inferos desipientem videam, & sperantem fore ut aliquando fias Annubis, vel Osiris? Verùm hæc ne speres divinissime. Neque enim fas est reverti quemquam, qui semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quòd neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te discere pervelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta fœlicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, satrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput revinctum haberes, dum purpuram fibulis substrictam gestares. Numquid hæc te discruciant, quoties animo recursant? Quid lachrymaris ô stolide? Annon hæc te docuit sapiens ille

1 Ταινίας λευκῆς] Sic in Dialogo Alexandri & Philippi. *Bourd.*

σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε μὴ οἴεσθαι βέβαια εἶναι τὰ ἀπὸ τῆς τύχης; Ἀλε. σοφὸς, ἁπάντων σκεῖνον[1] κολάκων ἐπιχειροτονῆσαι; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μοὶ ἤρκεσε παρ' ἐμοῦ, οἷα ἢ ἐπίσταμεν. ὡς ἢ κατεχρήσατό μου τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, θωπεύων, καὶ ἐπαινῶν, ἅρα μοὶ ἐς τὸ κρεῖττον, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν τἀγαθοῦ, ἅρα σοὶ ἐς τὰς πράξεις, καὶ τὸ πλοῦτον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γὰρ ὁ Διόγμυες ἄνδρωπος, καὶ τεχνίτης. πλοῦ ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκε αὐτοῦ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κατηλεθμήσω μικρῷ γε ἔμπροσθεν. Διο. ἀλλ' οἶσθα ἃ δράσεις. ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ὑπογήσομαι, ἐπεὶ σύταθί γε ἐλεύθερος ἃ φύεις. σὺ ἢ, κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπισπασάμενος πίε, καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. ὅτω γὰρ ἂν πωσὴ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς καὶ γὰρ κἀκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς ἀφαπάσοντας, καὶ ἀμύναντό σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τοὶ ἑτέρων σὺ ταύτοις βάδιζε. καὶ τῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

ille Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscuntur, firmas putares? *Al.* Sapiens ne ille, cùm sit assentatorum omnium perditissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me metierit, quæ mihi scripserit, utque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc summi boni pars esset: nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, præstigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc ut summis de bonis excrucior, quæ paulò ante enumerasti. *Diog.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hic veratrum non producitur, fac ut Lethæi fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis discruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, ut te discerpant, & injurias à te acceptas ulciscantur. Quare alterum hanc viam ito, & ut dixi, sæpe bibito.

1 Κολάκων ὁπηριπόταθ'] Sic in Tim. Aristotelis φιλοχρηματίαν, Suidas, κολακείαν ubique perstringit. *Bourd.*

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Νῦν μὲ ὦ Ἀλέξανδρε, σὸκ ἂν ἔξαρνος γένοιο, μὴ σὸκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι, ὅ γε ἂν ἐπεθύμεις, Ἀμμωνὸς γε ὤν. Αλε. ὡς αὐτὸς ἠγνόεις ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππε καὶ Ἀμύντα υἱὸς εἰμι. ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον εἰς τὰ πρόχειρα οἰόμενος εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκεί σοι τὸ παρέχειν σαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν γραφέων; Αλε. ὁ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ ὑδεὶς ἐπ ἀντίστα, οἰόμενοι θεὸν μάχεσθ. ὥστε ῥᾴδιον σκεφάσασθαι αὐτῶν. Φι. πίναν σκεφάσασθαι σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς διηλοῖς ἀεὶ συνηρέχθης, τοξόται, καὶ πελτασταὶ, καὶ [1] γέρρα ἰσούϊνα γραβεβλεμμένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκάδων ὁπλιτικὸν, καὶ τὴν Θετταλῶν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικὸν, ἢ Θρᾷκας, ἢ Ἰλλυριοὺς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, ταῦτα μεγάλα; Μήδων δ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ [2] χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, σὸκ οἶσθα ὡς ἅπαντα σὺν μύριοι μὲν Κλεάρχου ἀνελόντες, σκεφάσασθαι, ὑδὲ εἰς χεῖρας

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

PHILIPPVS.

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obiisset. *Al.* Nec ipse nescius eram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, usus sum vaticinii commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est ut vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nulluque viribus meis restitit, cùm putarent sibi adversus Deum prælíandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos usquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltariis, gerrisque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses: præterea Arcadum peditatum, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios, vel etiam Pæonas subjugare, nonne hæc ardua sunt? An verò nescis ut Medos, Persas, Chaldæos, auro conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, non sustinentes illos ad

1 Γέρρα σισύϊνα] *Crates viminea*, quid gerræ docet Ioseph. 3. Excid. erant veluti scuta quadrangula. ἰτέα, de quib. alibi. ἰτέαις vocat Hesych. quem vide. lege Lucianum de Historia scribenda. *Bourd.*

2 Χρυσοφόρων] Dico alibi. *Idem.*

ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τὸ ξύμφορον ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Αλε. ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ἀκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως ἐμ Δίφησας αὐτὸς, οὐδὲ [1] προδοσίαις ὠνησάμενος τὰς νίκας, ἐκράτησεν αὐτῶν. οὐδ' ἐπιώρκησα πώποτε, ἢ ὑποχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι ὥστε νικᾶν ἕνεκα καὶ τὰς Ἕλληνας ἢ, τὰς μὲ, ἀναιμωτὶ παρέλαβον. Θηβαίους ἢ, ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον. Φι. οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεί]ω γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα, ἐφόνευσας, ὅτι με ὥσπερ τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ ἢ δὲ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, [2] κάνδυν ὡς φασι μετενέδυς, καὶ πάρθον ὀρθὴν ἐπέζευ, καὶ ὥσκνεῖσθαι τοὺς Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίας. καὶ τὸ πάντων μαλιστα, ἐμιμοῦ τὰ τῶν νενικημένων. ἐᾶ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέοντι συγκαπηλείων πεπαιδευμένους ἄνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπεραγαπῶν. ἓν ἐπήνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέχει τῆς Δαρείου γυναικὸς καλῆς ὄσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπεμελήθης. βασιλικὸν γὰρ ταῦτα. Αλε. τὸ φιλοκίνδυνον ἢ ὦ πάτερ οὐκ ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις πρῶτον καβάλλαν εἰς τὸ ἔντος ἢ τείχους, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; Φι. οὐκ ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε. οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πρόσκεσθαι ποτὲ τῶν βασι-

ad manum venire, ſed antequam emiſſum fuiſſet telum, fugientes? *Al.* At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non eſt contemnendum opus. Attamen neque concitatis inter ipſos diſſidiis, nec emptis proditione victoriis, ipſos ſubegi: nec unquam pejeravi, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ve ſolvi victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios ſine ſanguine cepi. Thebanos verò fortè audiſti quomodo adortus ſim. *Ph.* Hæc omnia novi ex Clito, quem tu jaculo tranſverberatum, inter epulas interfeciſti, eo quòd me, collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet. Tu verò abjecta chlamyde Macedonica, candyn ut ajunt, induiſti, & tiaram rectam impoſuiſti, & à Macedonibus viris utique liberis adorari voluiſti. Et quod omnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te devictorum mores imitatus es. Omitto enim quæcunque alia commiſiſti, quòd viros doctos in leonum clauſtra incluſiſti, & tales nuptias peregiſti, atque Hephæſtionem ſupra modum amaſti. Vnum eſt quod ſolum laude dignum abs te geſtum audivi, quòd à Darii uxore formoſa tibi temperaſti, & matris ac filiarum ejus curam ſuſcepiſti: opus certè regium. *Al.* Sed in ſubeundis periculis alacritatem non laudas pater, ut quum apud Oxydracas primus intra mœnia deſilii, totque vulnera accepi? *Ph.* Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum eſſe putem vulnerari quandoque Imperatorem,

1 Προδοσίαις] Tangit patris cauponium, de quo Demoſt. alii. *Bourd.*

2 Κάνδυν] Χιτῶνα Περσικὸν ποικίλον leg. Suid. Heſych. dico ad Heliod. lib. 7. de tænia dictum antea. *Idem.*

λέα, καὶ προκινδυνεύειν τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ὅπ σοι τοιοῦτο ἤκιστα συνέφερε. θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἴ ποτε τρωθείης, καὶ βλέποιέν σε φορούμενον τοῦ πολέμου σκηνιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἂν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Ἄμμων, γάρ, καὶ ψευδόμαντις ἠλέγχθη. καὶ οἱ σοφισταί, κόλακες. ἢ πῶς σὺ ἂν ἐγέλασεν ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, σὺ οἴῃ πολλοὺς εἶναι τοὺς τῷ προσποίησιν ἐκείνῳ ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦ Διὸς σκυτάλην κείμενον, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξῳδηκότα, καὶ νόμον σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ λεγόμενον ὦ Ἄφις Ἀλέξανδρε, τὸ ἀφ' ὑψοῦ κρατεῖν ῥᾴδιον, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῃρεῖτο τοῦ κεκραδασμένου. πᾶν γὰρ ἐδόκει σύδεις ὑπὸ θεοῦ γενέσθαι δοκῶν. Αλε. ὁ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ συνόμοιον πεθέασί με. καίτοι τῷ Ἄορνον σκεῖνον ἀφ' ἑτέρας σκείνων λαβόντι, ἐγὼ μόνον ἐχειρωσάμην. Φι. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς ὑὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ συβάλλειν σεαυτὸν, καὶ σὺ αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, ἐνθένδε τὸ τύφον ἀποθέσθαι, καὶ γνῶναι σεαυτὸν, καὶ συνῆναι ἤδη νεκρὸς ὤν;

rem, & in ſubeundis periculis prætentare viam: ſed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim pro Deo habitus, ſi quando vulnus acciperes, teque viderent bello raptim efferri, ſanguine manantem, & vulnus mœrentem, ſpectatoribus hæc erant ridendi argumentum. Adde quod Ammon præſtigiator, & mendacii reus vates arguebatur, & aſſentationis, prophetæ illius. Ecquis riſum continuiſſet conſpicatus Iovis filium animo deficientem, & ope medicorum indigentem? Nunc verò quum jam vita functus es, non multos eſſe putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadaver porrectim ſtratum, putridum jam & tumidum, juxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuiſſe conducibile, quò faciliùs rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè geſtis detraxit. Nam etſi hæc à Deo geri viderentur, Diis tamen longè inferiora agere viſus es. *Al.* Haudquaquam hæc de me ſentiunt homines: ſed me cum Hercule & Baccho comparabilem ſtatuunt. Quam enim Aornum neuter ipſorum cepit, ego ſolus facilè ſubegi. *Ph.* Vides ut iſta tanquam Ammonis filius dicis, quando cum Hercule & Baccho te ipſum comparas, & ut non erubeſcis Alexander, nec arrogantiam dediſcis, nec te ipſum cognoſcis, nec jam mortuus ſapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Ἅ πρὸ μὲν Ἀχιλλεῦ περὶ τῆς Ὀδυσσέως σοι ἐρήτην περὶ θανάτου, ὡς ἀγχίνου καὶ ἀναξίας τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἠκροώμην γὰρ ὁπότε ἔφης βέλεσθαι ἐπίπονος ὢν, ἠντιβολεῖν παρά τινι τῶν ἀκλήρων; ᾧ μὴ βίος πολὺς εἴη, μᾶλλον ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν δὴ ἀγχίνου τινὸς ἔφρασε δεῖλον, καὶ πέρα δὴ καλῶς ἔχοντος φιλόζωον ὅσως ἐχρῆν λέγειν. τὸ Πηλέως δ' ἦν, τὸ φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ ὕπερ αὐτὸν ἀμηνοῦς, πολλὴ αἰσχύνη, καὶ ἀναπόστης περὶ τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ. ὃς ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρύσιον βασιλεύειν, ἐκὼν προεῖλε τὸ μὴ δι' ἀγαθῆς δόξης θανεῖν. Ἀχ. ὦ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἦσθα τῶν συμβαινόντων ὤν, τὸ βέλτιον ἐκείνων ὁπότερον οἰόμενος ἀγνοῶν, τὸ δύσγνωστον ἐκεῖνο δεξάμενος προθεσπίσας δὲ βίου. νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲν ἀναφέλητος, εἰ καὶ ὀλίγη, τις μᾶλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι. μὴ νεκρῶν δὲ, ὁμηρικὸν καὶ ὅτι τὸ καλὸν

ANTILOCHVS.

Quænam sunt illa Achilles quæ de morte Vlyssi pridie dicebas, nec generosa, nec ambobus tuis præceptoribus Chirone & Phœnice digna? Etenim audiebam cum diceres te malle rusticam vitam agendo, inopiam cui victus non suppeteret multus, operam locare, quàm defunctis omnibus imperare. Hæc certè ignavi hominis verba, Phrygem quempiam meticulosum, atque vitæ amatorem immodicum pronunciare forsitan decuisset. Sed Pelei filium, & in adeundis periculis heroum omnium alacerrimum, tam humilia de se cogitare, pudendum valdè, & rebus in vita præclarè ab ipso gestis planè contrarium. Nam cùm in Pthiotide ad longam usque senectam regnare tibi licuisset, sed citra gloriam, lubens tamen glorioſam mortem prætulisti. *Ach.* At ô Nestoris fili tunc ignarus eram eorum quæ hic sunt, & utrum eorum esset præstantius, nesciebam: itaque infœlicem illam gloriolam vitæ anteponebam. At nunc tandem intelligo quàm ea sit inutilis: & si sint apud superos, qui quàm maximè res præclarè gestas carmine celebrent. Mortuorum autem unus est omnium honos. Nec illa pulchritudo

1 Οἷα πρὸ μὲν] Dialog. ex his versib. Odyss.

Μὴ δέ μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Cætera item ex variis locis Homeri. *Beurd.*

1 Ὦ καλ-

κείνο ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς πάρεσιν. ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὁμοῖοι, καὶ κατ' ὀδὸν ἀλλήλων διαφέροντες. καὶ ὅτι οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδίασί με, ὅτι οἱ τῶν Ἀχαιῶν θεραπεύουσιν. ἰσηγορία γὰρ ἀπεριδὴς, καὶ νεκροῖς ὁμοίῳ, ἡμῖν κἀκοῖς, ἠδὲ καὶ ἐθλοῖς. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ ζητοῦν ζῶν. Ανπ. ὅμως τί ἂν ἄν τις παίζοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσῃ, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διαφθαρεῖσιν. ἄλλως τε, ὁρᾷς τὸ ἐπίπαν ὅσοι σὲ ἐσμὲν οἵδε; μὴ μικρὸν ἦ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεσθαι πάντως. Φέρε ἦ δὴ μυδιάσωμεν καὶ ἡ κοινωνία καὶ πεφύκαμεν, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους γενναίους ἄνδρας, οἳ οὐκ ἂν οἶμαι δέξαιντο ἀναθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε πρὸς ἀκλήρους καὶ ἀξίους ἀνθρώπων; Αχ. ἐταμείλατο μὲν ἡ Δίκαιοσύνη. ἐμὲ ἦ οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τοῦ δι' τὸν βίον ἀνιᾷ. οἶμαι ἦ καὶ ὑμῶν ἕκαστον. εἰ ἦ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτῃ χείρους ἐστὲ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Ανπ. ὄκ. ἀλλ' ἀμείνους ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς καὶ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν χρὴ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοκται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

do Antiloche, nec robur corporis adeſt. Sed ſimiles omnes, & alii ab aliis nihil diſcrepantes ſub eadem caligine jacemus: nec me Trojanorum manes verentur, nec Græcorum venerantur: ſed exquiſita eſt juris æquabilitas, ſimiliſque alter alteri defunctus, ſive ignavus, ſive ſtrenuus fuerit. Hæc ſunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs vivo & operam loco. *Ant.* At verò Achilles, quid agat quiſpiam? Naturæ namque viſum eſt ut omnes omnino moriantur. Itaque par eſt te legi obtemperare, nec ſtatutis diſcruciari: præſertim cùm videas tuos fuiſſe ſocios quotquot adſumus, & paulò poſt adventurus ſit Vlyſſes. Affert autem ſolatium ſocietas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, alioſque admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionem non acciperent, ſi quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, ut illis pro mercede ſervirent. *Ach.* Hæc ſociorum quidem eſt admonitio: ſed neſcio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & veſtrum unumquemque ita affici arbitror. Quod ni confiteamini, eò deteriores eſtis, quòd hæc toleratis. *Ant.* Minimè: ſed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quam ſit inutile de iis verba facere. Silere enim, & caſus patienter ferre nobis conceſſum eſt, ne ſi talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, ſimus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν; ὅμοιον ἅπαν ἀλλ' οὐ τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶτα τέθνηκε Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι [1] ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὑπὲρ χῆς ὡς θεῷ. Ηρακ. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν ἀθανάτοις τοῖς θεοῖς συνέστι, [2] καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην. ἐγὼ δ' εἴδωλόν εἰμι αὐτοῦ. Διο. πῶς λέγεις εἴδωλον δὲ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μοῖρά τινα θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τὴν ἡμίσειαν; Ηρακ. ναί. ὁ γὰρ ἐκεῖνον τέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Διο. μανθάνω. [3] ἀντεισῆλθέν σε τοῦ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀνθ' ἑαυτοῦ. καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρακ. τοιοῦτό τι. Διο. πῶς ἂν ἀκέλευστος ὢν ὁ Αἰακὸς, οὐκ ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παρών; Ηρακ. ὅτι ἐοίκειν ἀκελεύστως. Διο. ἀληθῆ λέγεις. ἀκελεύστως γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνον εἶναι. ὅρα γὰν μὴ τὸ ἐναντίον ἐσί. σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γεγάμηκε τὴν Ἥβην ἤδη τοῖς θεοῖς. Ηρακ. ἁρμόττει

DIOGENIS ET HERCVLIS.

DIOGENES.

Annon Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, statura, totus denique Hercules est. An è vita decessit, qui Iovis erat filius? Dic mihi quæso Victorioso, mortuus-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris sacra faciebam. *Herc.* Rectè quidem sacrificasti. Ipse enim Hercules in cœlo cum Diis versatur, & habet pulchram cruribus Hebem. Ego verò ejus sum imago. *Diog.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne potest vt quispiam dimidia parte sit Deus, & dimidia moriatur? *Herc.* Etiam. Non enim ille mortuus est: sed ego qui ejus sum imago. *Diog.* Intelligo rem. Te sui succedaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipso mortuus es. *Herc.* Tale quid est. *Diog.* Quo pacto igitur accuratè animadvertens Æacus, non novit te non esse illum, sed hunc suppositum Herculem admisit? *Herc.* Quoniam ille ipse esse videor. *Diog.* Vera dicis: planè enim illi similis es, ita ut ipsemet ille sis. Vide igitur ne contra sit: ut tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Hebem in uxorem duxerit. *Herc.* Audax es

1 Ὦ Καλλίνικε] Sic erat scribendum. Herculis cognomen ex Hymno Archilochi qui decantabatur in ludis Olympicis, cujus initium Καλλίνικ' ἄναξ Ἡράκλεες. sic in Piscat. *Bourd.*

2 Καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.] Ex Homero, hymno Herculis. *Idem.*

3 Ἀντεισῆλθον] Sic in Dialogo Zenophantæ & Callidemidæ, & in Cataplo, sive Tyran. hac pag. dixit ὑποβολιμαῖον. dico alibi. *Idem.*

1 Ἐμ-

σὺς εἶ, καὶ λάλος. καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκάπτων ἐς ἐμὲ, εἴσῃ αὐτίκα οἷός ϑεῦ εἴδωλόν εἰμι. Δι. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ ἕτοιμον. ἐγὼ δ', ἢ ἂν ἔτι φοβοίμην σε, ἄπαξ πεθνεώς; ἀπὸ εἰπέ μοι τοῦτο δὴ σὲ Ἡρακλέης, ὁπότε σκεῖνος ἔζη, συνῆς αὐτῷ, καὶ τότε εἴδωλον ἦν; ἢ εἷς μὲν ἦτε ἀεὶ τὸ βίου, ἐπεὶ δ' ἀπῆλθετε, ἀμφιδέντες, ὁ μὲν, ἐς ϑεοὺς ἀπέπτατο, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ἅδου πάρῃ; Ἑρμ. ἐχέλω μὲ μηδ' ἀποκεκναγέναι τοῦτος ἄνδρα ἐπίτηδες [1] ἐρεχελῆνται. ὅμως δ' ἂν ἔφ τᾶτ' ἄκουσον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος ἐν τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τᾶτο τέθνηκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ σκεῖνο πᾶν. ὃ δὲ ἦν ἐκ Διὸς, ἐν ὀργυιᾷ σώμασι τοῖς ϑεοῖς. Δι. σαφῶς νῦν μανθάνω. δύο γάρ φησ ἔτεκεν ἡ Ἀλκμήνη ἐξ ἑνὸς τοῦ αὐτοῦ Ἡρακλέους, τὸν μὲν, ὑπ' Ἀμφιτρύωνι, τὸν δὲ, ἐκ Διός. ὥστε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ἀμφοτέροιν. Ἑρμ. ἔκ ὦ μάπιες. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Δι. ὅτι ἔστε μᾶλλον τᾶτο ῥᾴδιον, συμπέτεσθαι δύ' ὄντας Ἡρακλέας, ὁπότε εἰ μὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτε, εἷς ἐν συμπεφυκότε, ἄνθρωπος, καὶ ϑεός. Ἑρμ. ἐ γὰρ καὶ πάντες ὕτως ἔσονται δικαίως συγκείμενοι ἐκ δυοῖν, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ κωλύον ἐστὶ, τὸν μὲν ψυχὴν ἐν ὀργυιᾷ εἶναι, ἥνπερ ἦν ἐκ Διὸς, τὸ δὲ ϑνητὸν ἐμὲ, ἅδῃ τοῖς νεκροῖς; Δι. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν τοῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα. νῦν δ' ἀσώματόν [2] ἐστον εἴδωλον εἰ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα. Ηρ. πῶς τριπλοῦν; Δι. ὧδέ πως. εἰ γὰρ ὁ μὲν

es admodum & loquax: ac nisi me cavillari desieris, senties quamprimum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando vivebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò unus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos avolavit, tu verò imago, ut par erat, ad inferos venisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cavillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interiit, & ego illud omne sum: quod autem Iovis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, ut ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Iove, ita ut eodem in utero gemini latetis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quemadmodum Hippocentaurus aliquis, in unum homo & Deus copulati estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Iove, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ô Amphitryoniades optime, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est te jam triplicem fecisse Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si unus

1 Ἐχελοῦται] Φιλονεικεῦντα, φλυαρεῦντα. Bourd.

2 Ἀσω-

ἵις ὁ ἕρμιππος, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα ὁ Οἴτη κόνις ἤδη γλυόμβρον, τρία δὴ ταῦτα γίνεται. Ἐ σκόπει ὁπόταν δὴ πατέρα τρίτον ἐπινοήσεις τῷ σώματι. Ηρα. θρασύς ἵις εἶ, κὴμ σοφιστής. τίς δὲ Ἐ ὢν τυγχάνεις; Διο. Διογένης Ἔ σινωπέως εἴδωλον. αὐτὸς δὲ, ὁ μὲν Διὶ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν συνείμι, Ὀμήρου, κὴ τ' τοσαύτης ψευδολογίας καταγελῶν.

unus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta jam in cineres redactum, utique tria hæc sunt. Animadverte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per Iovem, minimè cum Diis immortalibus, sed cum mortuorum optimis conversor, Homerum atque hujusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ πὶ σεαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἐστώς; Ταν. ὅπ ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα γὰρ Ἔ δίψῃς. Με. ὅπως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ κὴ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. ἤδιν ὄφελ Ἔ εἰ ἐπικύψαιμι. φεύγῃ γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπειδὰν προσίωσί μοι αἴσθηταί με. ἀλλὰ δέ ποτε κὴ ἀρύσωμαι, κὴμ προσενέγκω τῷ στόματι, ὑ φθάνον βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, κ' λαβὼν Ἔ δακτύλων λαβρύνει, ὥσ οἶσθ' ὅπως αὖθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. Με. παρέσιόν μοι πτέρυγες ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ κὴμ δεῖ Ἔ πιεῖν; ὑ γὰρ σῶμα ἔχεις. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν σὺ Λυδίᾳ που τέθαπται, ὅταφ κὴ ταινιοῦ, κὴμ δι' ψῆν ἐλύσαθ. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἢ διψώης, ἢ πίνοις; Ταν. τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῶν μὲ τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ὄντα. Μη-

MENIPPI ET TANTALI.

MENIPPVS.

Quid fles Tantale? aut quid ſtagno imminens tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam ſiti pereo Menippe. *Men.* Vſque adeò piger es ut non vel pronus incumbens, vel ſanè cava vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero ſi procumbam: fugit enim aqua ſimul atque me propiùs admoveri ſenſit. Quòd ſi aliquando hauſero & ori admovero, priùs effluxit quàm ſumma rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud ſcio quomodo rurſus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigioſum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorſum opus eſt bibere? corpus enim non habes: idque quod eſurire & ſitere poterat, in Lydia ſepultum eſt. Tu verò cùm ſis anima, quî poſtea ſitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui hoc ſupplicii genus eſt ut anima ſitiar, ac ſi ſit corpus. *Men.* Sed hoc

ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἔστι πιεῖσομαι, ἐπεὶ φὴς τῷ δίψει κολάζεσθαι. τί οὖν ἂν σοι τὸ δεινὸν ἔσχε; ἢ δεδιὰς μὴ ἐνδεὴς ὢν ποτοῦ ἀποθάνῃς; οὐχ ὁρῶ γὰρ ἄλλον μὴ τοῦτον ἄδην, ἢ θανάσιμον εἰσιόντα εἰς ἕτερον τόπον. Ταν. ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο οὖν ἂν μέρος τῆς κολάσεως, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν δεόμενον. Με. ληρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτὸν δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκεράτου γε ἐλλεβόρου νὴ Δία. ὅσις τοιαυτίον τοῖς ὑπὸ λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πέπονθας, ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀποθηριούμενος. Ταν. ἀνδρὶ τοιούτῳ ἀκράτου ἐλλεβόρου μᾶλλον πιεῖν. γένοιτό μοι μόνον. Με. θαῤῥεῖ ὦ Τάνταλε, ὡς ὅτι σὺ οὔτε ἄλλου πίεσαι τῶν νεκρῶν. ἀδύνατον γάρ. καίτοι οὐ πάντες ὥσπερ σὺ σὺν κολάσεως δίψῶσι, οὐδὲ ὡτινοσοῦν ἔχουσιν. hoc ita habere credamus, siquidem affirmas te siti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. *Tan.* Rectè quidem dicis. Verùm hoc supplicii genus est, sitire cùm nihil sit opus. *Men.* Desipis Tantale: & uti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atque iis quos rabiosi canes momorderint, ut qui non aquam, quemadmodum illi, sed sitim horreas. *Tan.* Ne veratrum quidem recusarim bibere, Menippe, si liceat modò. *Men.* Bono sis animo Tantale, pro comperto habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri potest: quanquam non omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata est ut sitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πῶς οἱ καλοί εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ ὦ Ἑρμῆ; ξενάγησόν με νήπλεω ὄντα. Ερ. σχολὴ μὰ ὦ Μένιππε. πολὺν γὰρ ἐκεῖνο αὐτὸ λάβλεψον, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἔνθα Ὑάκινθος τί ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Με. ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, τὰ σκληρὰ γυμνὰ, ὄμματα

MENIPPI ET MERCVRII.

MENIPPVS.

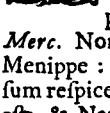

At ubinam sunt formosi illi ac formosæ Mercuri? ducito me, & circumque ut pote recens huc profectum hospitem. *Merc.* Non mihi licet per otium Menippe: verùm illuc dextrorsum respice. Illic & Hyacinthus est, & Narcissus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda: denique quicquid est veterum formarum. *Men.* Ossa tantùm video, & renudatas carnibus calvarias, pleraque omnia simi-

πὶ πολλά. Ερ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἔοικας καταφρονεῖν. Με. ὅμως τῷ Ἑλένῳ μοι δεῖξον. ὁ γοῦν ἂν ἀναγνοίην ἔγωγε. Ερ. τοῦτό τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐστίν. Με. εἶπα σὺ χαλιὰν τῆς ἀφ' ἑτοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσοῦτοι πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν; Ερ. ἀλλ' οὐκ εἶδες ὦ Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ [1] ἀνεμέσητον εἶναι, τοιῆσδ' ἀμφὶ γυναικὶ, πολλὼ χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα, εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει. ὅτι μὴ τινι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, καλλιστά ἐστιν. Με. ἀκοῦν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ παυσώμεθα, εἰ μὴ σωίεσαν οἱ Ἀχαιοὶ πρὸς πρᾶγμα ὕπως ὀλιγοχρονίου, καὶ ῥᾳδίως ἀπανθοῦντος πονοῦντες. Ερ. ὁ σχολὴ μοι ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταβαλὼν σαυτόν. ἐγὼ δὲ, τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μεταλεύσομαι.

milia. *Merc.* Atqui hæc ſunt quæ poëtæ cuncti mirantur, oſſa ſcilicet, quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonſtra, ipſe enim non poſſim eam dignoſcere. *Merc.* Hæc calvaria, Helena eſt. *Men.* Et hujus gratia mille naves ex univerſa Græcia impletæ ſunt, totque Græci & Barbari ceciderunt, totque urbes everſæ ſunt. *Merc.* At non vidiſti Menippe, vivam hanc mulierem: nam tu quoque dixiſſes vitio vertendum non eſſe, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem ſiquis arefactos flores abjecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipſi videantur: at iidem donec florent, & colorem obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, ſi Græci non intellexerint ſeſe. pro re uſque adeò momentanea, quæque tam facilè emarceſceret, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Menippe, tecum philoſophari. Quare delecto loco ubicunque velis, proſterne temet, ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

1 Ἀνεμέσητον] Ex Homeri Iliad. 3. ἐ Νέμεσις. Ariſtæn. alii. *Bourd.*

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, ET PARIDIS.

ΑΙΑΚΟΣ.

Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὸν Ἑλένῳ ὠθαπεσόν; Πρ. ὅτι ἀφ' τοῦτο ὦ Αἰακὲ ἀπέθανον, [1] ἡμι-

ÆACVS.

Quamobrem Proteſilae, in Helenam irruens, illam ſtrangulas? *Prot.* Quoniam ejus cauſa Æace, im-

1 Ἡμιτελῆ] Ex Ilia. 2. Philo. Heroic. ex quib. hic dial. & dial. Plutonis & Pro-

πλῆ μὴ τὸν δόμον καταλιπῶν, χήρην τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αἰ. αἰτιᾶ τοίνυν τὸ Μενέλαον, ὅστις ὑμῖν ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Πρω. οὐ λέγεις. ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον. Μεν. οὐκ ἐμὲ ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸ Πάριν, ὃς ἐμοῦ ξένου τὴν γυναῖκα ἁπάντων δὴ πάντα τὰ δίκαια ὡς ἐχθρὸν ἁρπάσας. ὅτῳ γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιόν ἐστιν ἀγχαλᾶν, τοσούτοις δυνάτοις αἰτίῳ γεγονυῖα. Πρω. ἄμεινον ὅτῳ. σὲ τοιγαροῦν ὦ δύσταλαν, οὐκ ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν. Πα. ἄδικα ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ὁμότεχνον ὄντα σοι. ἐρωτικὸς γὰρ κἀγὼ αὐτὸς εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατέχομαι. οἶσθα δ' ὡς ἀκούσιόν τί ἐστι, καί τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει ἔνθα ἂν ἐτέλη. καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιπίπτειν αὐτῷ. Πρω. οὐ λέγεις. εἶτε δὴ μοι τὸ ἔρωτα συναῦξαι λαβεῖν δυνατὸν ἦν. Αἰ. ἐγὼ σοι κἂν ἐμὲ δ' ἐρωτικὸν ἀπεκείνῃ μοι τὰ δίκαια. φήσει γὰρ αὐτὸς μὴν, δ' ἐρᾶν τῆς Πάριδος ἴσως μεγίστας αἰτίας. δ' δυνάτε δέ σοι, εὐδύνατ' ἄλλον ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν. ὃς συλλαβόμενος τὸ νεογάμου γυναικὸς, ἐπεὶ ἀφεσιφέρεσθε τῇ Τροάδι, ὥτω φιλοκινδύνως, καὶ ἀπονενοημένως ἀφεπήδησας τῶν ἄλλων, δόξης ἐρασθεὶς, δι' ἣν ἀφῆτον σὺν τῇ ἀπροβούλῳ ἀπήγανες. Πρω. ἀκούσιόν γε ὑπὲρ ἐμοῦτὸ σοι ὦ Αἰακὲ ἀπεκείνῃ μοι δικαιότερα. ἐγὼ γὰρ ἐγὼ τῶν αἰτίων, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὅτως ἐπικεκλῶσθαι. Αἰ. ὀρθῶς. τί οὖν τούτους αἰτιᾷ.

imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, uxore vidua, mortuus sum. Æ. Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali conjuge recuperanda, contra Trojam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illum. *Men.* Nequaquam me, sed multò justiùs Paridem, qui hospiti mihi uxorem contra omne jus eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, ut qui tam multis mortis causa extiterit. *Prot.* Meliùs fic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Injuriam feceris Protesilae, idque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nosti autem, nobis invitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eique repugnare impossibile esse. *Prot.* Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hic comprehendere mihi liceat. Æ. At ego pro Cupidine justa tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse. Protesilae, qui nuper ductæ conjugis oblitus, cùm Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in navium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso justiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd jam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ. Rectè. Quid igitur hos accusas.

Protesilai, quem tangit in Charonte sive Contempl. & in Catapl. ubi quædam. *Bourd.*

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πρὸς μὲν Πλούτωνα ὦ Αἰακέ, πάντα μοι σαφῆ ἔσται· σὺ δὲ ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα. ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη, μάνθανε. ἴστοσι μέν, ὅτι Κέρβερός ἐστιν. οἶσθα καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην. καὶ τὰ Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἐώρακας ἐπιών. Με. οἶδα ταῦτα, καὶ σέ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὰ βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐριννῦς. τὰς δὲ ἀνθρώπους μοι τὰς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τὰς ἐπισήμους αὐτῶν. Αι. ἔστιν μέν, Ἀγαμέμνων. ἔστιν δὲ Ἀχιλλεύς. ἔστιν δ', Ἰδομενεὺς πλησίον. ἔπειτα Ὀδυσσεύς. εἶτα Αἴας, καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὅμηρε, οἷά σοι τὰ ῥαψῳδίαν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμιμητὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. ἔστιν δ' ὦ Αἰακέ, τίς ἐστι; Αι. Κῦρός ἐστιν. ἔστιν δ', Κροῖσος. καὶ παρ' αὐτὸν, Σαρδανάπαλον. ὁ δὲ ὑπὲρ τούτους, Μίδας. ὀκεῖνον δ', Ξέρξης. Με. εἶτα σὲ ὦ καθάρμαθ' ἡ Ἑλλὰς ἔφερε τὸ ζυγοῦσθαι μὲν τὸ Ἑλλήσποντον, ὄρη δὲ τὰ ὀρῶν πολεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδανάπαλον δέ ὦ Αἰακὲ, παράδος μοι κἀμέ· κόψω ἐπίτηδες. Αι. μηδαμῶς. ἁλώσῃ γὰρ αὐτὸ τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἀκεῖ, ἀλλὰ περιπλεύσομαί γε πάντως ἀνδρώνω ὄντα. Αι. βούλῃ σοὶ ἐπιδείξω καὶ τὰς σοφάς; Με. νὴ Δία γε.

MENIPPI ET ÆACI.

MENIPPVS.

Per Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, expone. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te trajecit: præterea lacum & Pyriphlegethontem jam vidisti, quum ingressus es. *Men.* Hæc novi: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eosque maximè qui nobiles fuerunt, ostende. Æ. Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Ajax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. *Men.* Papæ Homere, ut humi projecta jacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, pulvis omnia, & meræ nugæ: caduca revera capita. Hic verò, Æace quisnam est? Æ. Cyrus est. Hic verò Crœsus, juxtaque ipsum Sardanapalus: ultra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô sceleste tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum, & per montes ipsos navigare affectantem? Quales verò est Crœsus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, ut inflicto colapho, caput demulceam. Æ. Nequaquam. Comminueres enim ipsi calvariam, cùm sit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, ut pote planè semivirum. Æ. Vis ut tibi doctos etiam ostendam? *Men.* Etiam per Iovem.

Æ.

Αι. πρῶτός σοι ὅτός ἐστι Πυθαγόρας ἐστί. Με. χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἢ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. νὴ, καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Με. ἆρ' ἔτι [1] χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστί σοι. Πυ. ἔστι γάρ. ἀλλὰ φέρε ἴδω εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἢ πήρᾳ ἔχεις. Με. κυάμους ὦ γαθέ. ὥστε εἴ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δὸς μόνον. ἄλλα τοῖς νεκροῖς δόγματα. ἔμαθον γὰρ, ὡς οὐδὲν ἔστιν κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκέων ἐνθάδε. Αι. ἦτοι ὅ, Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος. καὶ παρ' ὑμᾶς, Πυθαγόρας, καὶ οἱ ἄλλοι. ἐπλὰ ὑμᾶς πάντες εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Με. ἄλυποι ἄρτοι ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φαυλοι τἄλλων. ὁ δ' ἀποδὺς τῶλίους, ὥσπερ [2] ἐγκυφίας ἄρτος, ὁ πὶς φλυκταίνας ὅλος ἐξωθηκώς, τίς ἐστι; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἠμιέφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης πυρών. Με. ὦ καλήκαπε βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τὰς κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Με. οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τύφος, καὶ πολλὴ κόρυζα. ταῦτά σε ἀπηνθράκωσεν αὐτοῖς κρηπῖσιν ἂν ἄξιον ὄντα. τάλαν ἀλλ' οὐδέν σε τὸ σόφισμα ὤνησεν. ἐφωράθης γὰρ πεθνεώς. ὁ Σωκράτης δ' ὦ Αἰακὲ, πῶ ποτ' ἄρα ἐστί; Αι. μὰ Νέστορα, καὶ Παλαμήδη ἐκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά. Με. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπερ σοφός ἐστιν. Αι. ὁρᾷς τὸν φαλακρόν; Με. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

Æ. En tibi primus hic est Pythagoras. *Men.* Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. *Pyth.* Ita sanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: sed age cedo, siquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hic est quod tu possis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hic apud manes alia sunt dogmata: didici enim nihil hic fabis & parentum testiculis inter se simile esse. Æ. Porrò, hic est Solon. Execestidis filius, & Thales ille: & juxta ipsos Pittacus, aliique: suntque ut vides, omnes septem. *Men.* Læti sunt, Æace, hi soli, & præter cæteros, alacres. Sed hic cinere oppletus, qualis subcineritius panis, hic crebris pustulis efflorescens, quisnam est? Æ. Empedocles Menippe, semicoctus ab Ætna monte huc profectus. *Men.* O Æripes optime: quid tibi acciderat, ut teipsum in crateris Ætnæ injiceres? *Emp.* Insania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iovem, sed quædam inanis gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia. Hæc fecerunt ut quanvis indignus, unà cum crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehensus enim es & ipse mortuus. Vbi verò locorum est Socrates? Æ. Cum Nestore, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipsum videre, sicubi locorum hic esset. Æ. Videsne calvum illum? *Men.* Calvi sunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit.

1 Χρυσοῦς ὁ μηρὸς] Passim hoc. *Bourd.*

2 Ἐγκυφίας ἄρτος] Ὁ ἐν ἀποδῦ ζυμώδης διὰ τὸ μὴ ἐξ ἀλίσανον. Hesych. de pane ζυπαρῷ alii dixerunt. Luciani Lexiph. sic post: αὐτοπυρίτου. Idem.

Αι. τὸ σιμὸν λέγω. Με. καὶ ταῦτ' ὄμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. καὶ μάλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί παὶ σὺ Ἀθλίως; Με. πολλοὶ τὴν νέαν φιλοσοφεῖν λέγεται. καὶ τὰ μὲν σχήματα αὐτὰ, καὶ τὸ βαδίσματα εἴ τέ σμικρόν τις, ἄκρως φιλόσοφοι. μάλα πολλοί. τὰ δ' ἄλλα ἐφορᾶς οἷα, οἷς ἥκει δόξα σοι Ἀρίστιππος, καὶ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν λιπαρέων μύρα. ὁ δ', τὰς σὺν Σικελίᾳ τυράννοις θερμοβύσεις σμηριζόμενος. Σω. οἴει ἐμοὶ δ' τί φρονῆσαι; Με. δύδαιμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τὰ μὲν τοιαῦτα πάντες ἂν σε θαυμάσιον οἴονται ἄνδρα γεγενῆσθαι, καὶ πάντα ἐγνωκέναι ταῦτα. δεῖ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν, ἀδὲν εἰδότα. Σω. καὶ αὐτὸς ἔφασκον ταῦτα πρὸς αὐτούς. οἱ δὲ, εἰρωνείαν ᾠοντο τὸ πρᾶγμα εἶναι. Με. τίνες δ' ἐστὶ εἰσὶν οἱ παρ' σέ; Σω. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, καὶ Φαίδρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. Με. οἶδα ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ πάντων μέτα πλὴν σπουδῆ τὰ χείλη, καὶ σὺν ὀλιγωρείᾳ τῶν καλῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἡδιον πράττοιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. μὰ Δί', ἐπὶ τὰ Κρησίου γὰρ καὶ Σαρδαναπάλου ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰρ σὺν ὀλίγα γελάσεσθαι, αἰμωζόντων ἀκούων. Αι. καίτοι ἤδη ἄπειμι, μὴ καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ ἀφορυών. τὰ πολλὰ δ' ἐσται ὄψῃ ὦ Μένιππε. Με. ἄπιθι. καὶ ταυτὶ γὰρ ἱκανὰ ὦ Αἰακέ.

rit. Æ. Simum istum dico. *Men.* Et hoc simile est omnium: nam & simi omnes sunt. *Soc.* Mene quæris Menippe. *Men.* Etiam Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis se habent? *Men.* Multi juniorum se philosophari profitentur. Ac habitum certè ipsum, & incessum, si quis aspiciat, summi philosophi videntur, admodum multi. Cæterùm vidisti qualis ad te venerit Aristippus, & Plato ipse: alter quidem olens unguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid sentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res hujusmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuisse existimant, atque hæc omnia cognovisse (decet enim opinor verum hic dicere) cùm nihil scires. *Soc.* Et ipse hæc illis dicebam: sed eam rem illi simulationem esse putabant. *Men.* Sed quinam isti sunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Euge Socrates, quoniam & hic tuam artem exerces, nec formosos istos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod sit suavius agerem? sed si videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iovem: Crœsum enim & Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus, quum plorantes illos audiam. Æ. Ego quoque jam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe. *Men.* Abeas licet: etenim hæc sufficiunt Æace.

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω Κέρβερε, συγγνώσῃ μοι εἰ μέ σοι, κύων ϗ αὐτὸς ὤν, ἐπεμβαίνω σοὶ τῷ Στυγὸς ὁίῳ. ἦλθε ὁ Σωκράτης ποτὲ κατ' ἐκεῖνο ὑμᾶς. εἰκὸς δὲ σε γεύσασθαι, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ ϗ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπότ' ἐθέλοις. Κερ. προέρρωσο μὲν ὦ Μένιππε, παντάπασιν εἰδυῖα ἀτρέπτῳ τῷ προσώπῳ, τῷ στέρνῳ, ϗ τῷ γνάθῳ δακοῦσα. ϗ ταῦτ' ἐμφανῆ τοῖς ἔξω ϗ σωμάσι ἐστὸν ἐθέλων. ἐπεὶ ὁ κατέκυψεν εἰσω ϗ χύτρας ϗ, ϗ εἶδε τὸ ζόφον, κἀγὼ ἐπ' ἀμφιέλλοντα αὐτὸν δακοῦσα τῷ κωνείῳ, κατέπασσε ϗ πόδας, ὥστε τὸ βρέφη ἐκώκυε, ϗ τὰ ἑαυτὸ παιδία ὠδύρετο, ϗ παντὶ ἐφύετο. Με. ἀκοῦ σοφίσης ὁ ἄνθρωπος λύκ, ϗ ὄκ ἀληθῶς κατεφρόνει ϗ πάγκαλον; Κερ. ὄκ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐώρα, κατεθρασύνετο, ὡς δῆθεν ὄκ ἄκων πεισόμενος, ὁ πάντως ἔδει παθεῖν, ὡς ἅπαντες ἄνθρωποι. ϗ ὅλως, τοὺς πάντων γε τοιούτων εἰμὶ ἐγὼ μὲν, ἐως ϗ σωμα τολμηροὺς, ϗ ἀνδρείους, καὶ ἐνδύεται, ἐλέγχω κρεῖττος. Με. ἐγὼ ὁ πῶς σοι κατελήλυθα ἑδεξω; Κερ. μόνῳ σοὶ Μένιππε ἀξίως ϗ ἦλθες, ϗ διεγνώς ὡς σὺ, ὅτι μὴ ἀναγκαῖον μόνοι ἔσηεστε, μηδ' ὡσθέμενοι, ἀλλ' ἐθελοντὶ γελῶντες, οἰμώζειν παρεσκευασμένοι ἅπασιν.

MENIPPI ET CERBERI.

MENIPPVS.

Aeus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipse sim Canis, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates cùm huc descenderet. Verisimile est autem te, Deus cùm sis, non latrare modò, sed etiam humano more loqui, siquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abesset, Menippe, videbatur vultu prorsus constanti accedere, ac si mortem nihil omnino formidaret, iisque qui extra specum stabant hoc ipsum indicare vellet. Verùm simul atque despexit in hiatum, viditque caliginem hanc, simulque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium titu ejulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat in omnem speciem se convertens. *Men.* Num igitur ille erat sophista, nec verè mortem contemnebat? *Cer.* Haud verè. Cæterum ubi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet ut spectatoribus esset miraculo. Atque in universum, de omnibus hujusmodi viris verè dicere possim: ad fauces usque specus, intrepidi sunt & fortes; intus verò quum sint, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, ut tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes; siquidem nec coacti, nec intrusi intrastis, verùm ultronei & ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀπόδου ὦ κατάρατε τὰ πορθμεῖα. Με. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χα. ἀπόδος φημὶ, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν. Με. σὺν ἂν λάβοις ἀπ' ἐμοῦ μὴ ἔχοντος. Χα. ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ κἀμός τις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν, οὐκ ἔχω. Χα. κἀμὲ μὲν ἄγξω σε νὴ τὸν Πλάστωνα ὦ μιαρὲ, κἂν μὴ ἀποδῷς. Με. κἀγὼ τοῦ ξύλου σου πατάξω, ἀφαλύσω τὸ κρανίον. Χα. μᾶτην ἂν ἔσῃ πεπλουκὼς τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοὶ ἀποδότω, ὅς με παρέδωκέ σοι. Ερ. νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε κἀγὼ ὑπερεκτίνειν τῶν νεκρῶν. Χα. οὐκ ἀποσῇ μή σου. Με. τούτου ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον, παρεμβαλῶ. πλοῦν ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δὴ οὐκ ἤδεις ὡς κομίζειν δέον; Με. ἤδειν μὲν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐμοῦ ἀφαιροῦντος μὴ ἀποθνῃσκειν; Χα. μὴν οὐκ ἀνήσεις πρότερον πεπλευκέναι; Με. οὐ πρότερον ὦ βέλτιστε. κἂν γὰρ ἠτήσῃ, κἂν τὴν κώπην ἐπιλαβόμενος, κἂν οὐκ ἐκλαιον μόνον τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χα. οὐδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμεῖα. τὸ ὀβολὸν ἀποδυναί σε δεῖ. εἰ χειμὼς ἄλλως γενέσθαι. Με. καὶ οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. Χα. χαριέν λέγεις, ἵνα κἂν πληγὰς ἐπὶ τούτῳ ἀπ' Αἰακοῦ προσλάβω. Με. μὴ σύ γε ἂν. Χα. δεῦρο τί ἐν τῇ πήρᾳ ἔχεις. Με. χειμὼς εἰ θέλεις, κἂν τὴν Ἑκάτης

CHARONTIS ET MENIPPI.

CHARON.

Redde naulum sceleste. *Men.* Vociferare, si quidem hoc tibi jucundius est Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro trajectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere possis ab eo qui non habet. *Ch.* An est quispiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quispiam, equidem ignoro: ipse certè non habeo. *Ch.* Atqui præfocabo te per Ditem impurissime ni reddas. *Men.* At ego illiso baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo trajectu gratis transvexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iovem, si nomine mortuorum mihi sit solvendum. *Ch.* Non omittam te. *Men.* Quin igitur vel hujus gratia perge navim trahere, quamquam quod non habeo, quinam accipias. *Ch.* At tu nesciebas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem sciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideone mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis transvectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: siquidem sentinam exhausi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. *Ch.* Ista nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas est secus fieri. *Men.* Proinde me rursus in vitam revehe. *Ch.* Bellè dicis ut pro eo plagas ab Æaco accipiam. *Men.* Ergo molestus ne sis. *Ch.* Ostende quid habeas in pera. *Men.* Lupinum si velis, & Hecatæ cœnam.

τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸ κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει σοῦ τὸ πλοῖον, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καθαγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνον ἄδων, αἱμυλίζοντων σπείνων. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων οἷον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλαύθερον ἀκριβῶς, κἀδενὸς αὐτῷ μέλει. ὅτος ἐστὶν ὁ Μένιππος. Χα. καὶ μὴν οὐκ ἄν σε λάβω ποτέ; Με. ἂν λάβῃς ὦ βέλτιστε, δὶς ἤδη οὐκ ἂν λάβοις.

nam. *Ch.* Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, et dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. *Merc.* Nescis Charon qualem virum transvexeris, planè liberum, cuique nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. *Ch.* Atqui si unquam posthac te recepero. *Men.* Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non possis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ.

ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ.

Ὦ δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ πάτερ Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητερ θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλυ. σὺ δὲ τίνος δέῃ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκῃ, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἰλίῳ. δέομαι δὲ ἀφεθείς ὡς ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλυ. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι. πλὴν ὀλίγοις ἂν αὐτῶν τύχοι. Πρω. ἀλλ' οὐ θέμις ζῆν Ἅιδην ὦ ἔρωτα ἔχοντα, τὴν γυναῖκα δὲ, ἣν νεόγαμον ἔτι οὖσαν τὴν θαλάμῳ κατέλιπον, ὠχρόμενον ἀποπλεῖν. εἶτα ὁ κατὰ δαίμονα οὖν τῇ ἀποδάσει ἀπίθανον τοῦτο θέμενος Ἕκτορος. ὁ δὲ ἔρως τῆς γυναικὸς, ὃ μετεῖσιν ἀπέκτεινέ με ὦ δέσποτα. καὶ βούλομαι κἂν ὡς ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ, καταβῆναι πάλιν. Πλυ. σὺν ἔπιες ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ;

PLVTONIS ET PROTESILAI.

PROTESILAVS.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. *Pl.* Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? *Prot.* Equidem ium Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem ut dimissus hinc, modicum temporis reviviscam. *Pl.* Hunc amorem, Protesilaë, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, sed uxoris amore teneor, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum navigando profectus. Deinde infelix, in egressu navium, ab Hectore occisus sum. Itaque conjugis amor, non mediocriter me torquet, Domine: voloque, si vel paululum ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. *Pl.* Non bibisti, Protesilae, Lethæam aquam?

Πρω. καὶ μάλα ὦ δέσποτα. τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέργηρων ἤδη. Πλα. ἀκὴν σκέπτεσθαι. ἀφίξεται γὰρ ἐκείνη ποτὲ, οὐδὲν σε ἀνελθεῖν δεήσει. Πρω. ἀλλ' ἐφέρω τὴν Ἀλκηστίδην ὦ Πλούτων. ἠρώτησε δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, εἰ οἶσθα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλα. εἶπε τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρόμενον; Πρω. οἴμοι πείσειν κἀκείνην ἀναβιῶναι παρ' ὑμᾶς· ὥστε ἀνθ' ἑνὸς, δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλα. εἰ θέμις ἴσθι δὲ τοῦτο· ἃ δὲ ἐλένεσθε πώποτε. Πρω. ἀναμνήσω σε ὦ Πλούτων. Ὀρφεῖ γὰρ δὶ αὐτὴν τοῦτον τὸν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδοτε, [1] καὶ τὴν ὁμοιχὴν μὲν Ἄλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλα. γελήσεις δ' ὅτω κρανίον γυμνὸν ὂν, καὶ ἄμορφον, τῇ καλῇ σε σκείνῃ νύμφῃ φανῆναι; πῶς δὲ κἀκείνη προσόψεταί σε, εἰδὲ ἀφανῆναι δυναμένῃ; φοβήσεται γὰρ σὲ οἶδα, καὶ φεύξεται σε. καὶ μάτην ἔσῃ τοσαύτην ὁδὸν ἀνελήλυθώς. Περ. ἀκὴν ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴασαι, καὶ τὸ Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπειδὰν σὺν τῇ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, καθικόμενον σὺν

Prot. Etiam Domine: sed hæc res prævaluit pondere. *Pl.* Igitur expecta: adveniet enim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit ut ascendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amasti autem tu quoque aliquando, ac nosti, quales res, Amor sit. *Pl.* Ecquid adeò juvabit te unum diem reviviscere, deinde autem eadem hæc paulò post lugere? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, ut huc ad vos sequatur me: quare pro uno mortuo, paulò post duos recipies. *Pl.* Haud fas est ista fieri: nec usquam simile quid factum est. *Prot.* At ego in memoriam revocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen uxorem reddidistis, & cognatam meam Alcestin emisistis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum ista nuda atque deformi calvaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectum venire? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem ampliùs te poterit? Terrebitur enim sat scio, teque fugiet: & frustra tantum iter remensus eris. *Prot.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe: ac Mercurium jube, ut postquam ad lucem pervenerit Protesilaus, contactum virga, mox

1 Καὶ τὴν ὁμοιχὴν μὲν Ἄλκηστιν παρεπέμψατε] Si velis scire, lector, in quo gradu consanguinitatis fuerint Protesilaus & Alcestis, en tibi stemma ex Apollodoro, Didymo, Pindari Scholiaste, Plutarcho, Pausania & aliis.

Æolus.

Creteus	Deioneus
Pelias	Phylacus
Alcestis	Iphiclus
	Protesilaus. *Palm.*

1 Ἐπὶ-

τῇ ῥᾳδίᾳ, νεανίαν δίψας καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷόν ἦν ὅτε παρῆν. Πλε. ἐπὶ Περσεφόνῃ συμδοκεῖ, ἀναγαγὼν τοῦτον αὖθις, πείσαν νυμφίον. σὺ δὲ μέμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

mox in adoleſcentem formoſum convertat eum, qualis erat cùm è ſponſæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proſerpinæ hoc videtur, hunc ad ſuperos rurſus perductum, Mercuri, ſponſum facito. Tu verò memineris unicum diem tibi eſſe permiſſum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ Κὰρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν σοι προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων. καὶ νήσους δέ τινας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέδην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ οὐ πολέμοις καρτερὸς. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι οὐ Ἁλικαρνασσεῦσι μνῆμα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρὸς, ἀλλ' οὐδὲ ὅστις ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἵππων, καὶ ἀνδρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων λίθῳ παντελίσῃ, οἷον οὐδὲ νεὼν δύρῃ τις ἂν ῥᾳδίως. ἃ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῂς, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, ὅτι μὲν ἰσχὺς ἔπι σοι οὐκ εἶναι, ὅτι δὲ μορφὴ πάρεστι. εἰ γὰρ πνα ἐλοίμεθα δικαστὴν δίμορφίας πέρι, σὺν ἔχω εἰπεῖν τίνος ἕνεκα τὸν σὸν κρανίον προτιμηθείη ἂν τοῦ ἐμοῦ. φαμὶ γάρ.

DIOGENIS ET MAVSOLI.

DIOGENES.

Heus tu Car, quare es inſolens? teque dignum cenſes qui nobis omnibus anteponare? *Mau.* Primùm regni quidem nomine ô Sinopenſis, quippe qui Cariæ univerſæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperaverim: tum & inſulas nonnullas ſubegerim, Miletum uſque pervenerim, pleriſque Ioniæ partibus vaſtatis. Adhæc formoſus eram ac procerus, & in rebus bellicis prævalidus. Poſtremò, quod omnium eſt maximum, in Halicarnaſſo monumentum erectum habeo, ſingulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum poſſidet, viris & equis pulcherrimo ex ſaxo, ad vivam formam abſolutiſſimo artificio expreſſis: quale fanum nemo facilè inveniat. Num injuria tibi videor has ob res efferri? *Diog.* Ob imperium ais, ob formam, & ſepulchri molem. *Mau.* Per Iovem, ob hæc inquam. *Diog.* Atqui formoſe Mauſole, neque viris illæ neque forma tibi amplius adeſt: adeò ut ſiquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua calvaria meæ præferatur,

λακροὶ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά. καὶ τὰς ὀδόντας ὁμοίως περφαίνομεν, καὶ τὰς ὀφθαλμιὰς ἀφῃρήμεθα, καὶ τὰς ῥῖνας ἀπεστομώμεθα. ὁ δὲ τύφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι, Ἁλικαρνασσοῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, ἐχ ὁρῶ ὅ, τι ἀπλαύσεις αὐτοῦ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὅτι μεῖζον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. *Mau.* ἀνόνητα ἄρ μοι ἐκεῖνα πάσχω. καὶ ἐσόπιμος ἔστιν Μαύσωλος, καὶ Διογένης. *Dio.* οὐκ ἐσόπιμος ὦ γύναιόπεπτε. ἀ γάρ. Μαύσωλος μὲν οἰμώξεται, μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς σύδαιμονέων ᾤετο. Διογένης δὲ καγχαλάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφον ὁ μὲν, ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἕρει ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς, κατεσκευασμένον. ὁ Διογένης δὲ, ἧς μὲν σώματος, εἴ καί που τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου. λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις ἔφερε αὐτοῦ καγχαλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς ὑψηλότερον, ὦ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε ἧς σοῦ μνήματος, καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

ambæ enim calvæ ſunt & nudæ, & dentes pariter oſtendimus, atque oculis orbati ſumus, ſimiſque naribus deformati. Cæterùm ſepulchrum & ſumptuoſa illa ſaxa, Halicarnaſſeis forſitan jactare licebit, & hóſpitibus gloriæ cauſa oſtentare, tanquam qui magnificam apud ſe ſtructuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie nequaquam video, niſi forſan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos ſuſtines, ſub tam ingentibus ſaxis preſſus. *Mau.* Ita-ne nihil illa mihi cunducunt omnia? planeque pares erunt Mauſolus ac Diogenes? *Diog.* Minimè pares, generoſiſſime: minimè inquam. Nam Mauſolus ingemiſcet, quoties earum rerum meminerit, ob quas beatum eſſe ſe in terris exiſtimabat: Diogenes verò irridebit ipſum. Atque hic quidem, ſepulchrum ſibi Halicarnaſſi ab uxore Artemiſia, & ſorore paratum memorabit: Diogenes verò, de ſuo corpore ne id quidem novit an habeat ſepulchrum: neque enim erat id ipſi curæ. Verùm apud viros excellentiſſimos ſui famam reliquit, ut qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abjectiſſime, celſiorem, ac tutiore in loco ſubſtructam.

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡΕΥΣ.

Ἰδὲ δὴ Μένιππος ἡμῖν διηγήσεται, πότερος ἡμῶν εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, ὁ κωμικόν σοι δοκῶ; Μεν. τίνες ὑμεῖς ἐστε πότερον εἰμὶ; χρὴ δὲ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεύς, κἀγὼ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος ὑμῶν ὁ Θερσίτης; ἀδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερ. ὑμῖν μὲν ἤδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὁμοιός εἰμί σοι, κἀδὲν τηλικοῦτον ἀφέρεις, ἠλίκον σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπῄνεσεν, ἁπάντων εὐμορφότατον ὑποστησάμενος. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψελὸς, ἀδὲν χεῖρον ἐφάνην τῷ δηλαδῇ. ὥρα δέ σοι ὦ Μένιππε ὃν τινα καὶ εὐμορφότερον ἠγῇ. Νι. ἐμὲ γὰρ Ἀγλαΐας, καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ἐκ Ἰλίου ἦλθον. Με. ἀλλ' ἀχὶ κἀκ τοῦ γῆν ὡς οἴμοι κάλλιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὴ ὄντα, ὅμοια. τὸ μὲν κρανίον, τοιοῦτο μόνον ἅπερ Ἀχιλλεῖ τῷ τοῦ Θερσίτου κρανίῳ, ὅτι εὔθρυπτον τὸ σόν. ἀλαπαδνὸν γὰρ αὐτὸ, καὶ σὸν ἀνδρώδες ἔχεις. Νι. καὶ μὲν ἔφυ Ὅμηρον ὁποῖος λῷ ὁπότε στωμυλᾶσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ὀνείρατά μοι λέγεις. ἐγὼ μὲν ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις. ἐκεῖνα μὲν, οἱ τότε ἴσασιν. Νι. ἐκοῦν ἐγὼ σύταῦθα εὐμορφώτερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. ὅτι ἄλλῳ εὐμορφῷ. ἰσοπλία γὰρ σὺ ἄδε. καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

NIREI, THERSITÆ, ET MENIPPI.

NIREVS.

Ecce profectò Menippus hic judicabit uter noſtrûm ſit formoſior. Dic Menippe, annon tibi videor forma præſtantior? *Men.* At priùs quinam eſtis? nam hoc opinor ſcito eſt opus. *Nir.* Nireus & Therſites. *Men.* Vter Nireus, uter Therſites? nondum enim hoc ſatis liquet. *Th.* Iam unum hoc obtineo quòd tibi ſum ſimilis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formoſiſſimum appellans: verùm ille ego faſtigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior viſus ſum judici. Iam verò tempus eſt Menippe ut pronuncies utrum altero formoſiorem putes. *Nir.* Nimirum me Aglaia & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. *Men.* Atqui non item ſub terram, ut puto, pulcherrimus veniſti: verùm oſſa tua aliis ſunt ſimilia. Porrò calvaria hoc uno inſigni à Therſite calvaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego ſpecto: cæterùm illa norunt, qui id temporis vivebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hic formoſior ego ſum Menippe. *Men.* Neque tu, neque alius eſt formoſus hoc in loco: ſiquidem apud inferos eſt æqualitas, ſimileſque ſunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc ſat eſt.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. κἀγὼ τέθνηκα ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος. Με. τίς δέ σε ἔρως ἔσχε θανάτου τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χει. ἐρῶ σοι· σὺ δὲ μὴ ἀσυμφόρως ἴσως. οὐκ ἦν ἔτι ἡδὺ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας. Με. οὐχ ἡδὺ ἦν, ξῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. οὐκ ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ὀδὺ, ἔγωγε ποικίλου τινὸς καὶ οὐχ ἁπλοῦν ἡγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὧραι δὲ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἕκαστον, ὥστε ἀκηλεθῆ γε αὐτῶν. ὁ γὰρ αὐτὸς ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταλλεῖν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ δὲ ἄδε δὴ πῶς φέρεις, ἀφ' ὧν ἀπηλλάγης αὐτὰ ἥκεις; Χει. οὐκ ἀηδῶς ὦ Μένιππε. ἡ γὰρ ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑδὲν ἔχει τὸ ἀηδοφορεῖν ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, ὑδὲ δυσχερῆ ὦτω ἄνω, ἔστε πεινῆν δεῖ, ἀλλ' ἀεισιδεεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἀπεπίπτῃς σαυτοῦ, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοι ὁ λόγος ἀφίκηται. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ μὴ ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ τοιοῦτον ἐνῆν, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλο, ἐνῆν ἂν καὶ ἐν τῷ θανάτῳ τοιοῦτόν τι γενέσθαι, ὥστε μὴ ἀηδῶς ἔχειν.

MENIPPI ET CHIRONIS.

MENIPPVS.

Equidem inaudivi Chiron, te, Deus cùm esses, mortem tamen optasse. *Ch.* Vera hæc sunt quæ audivisti Menippe: & mortuus sum, ut vides, cùm potuerim immortalis esse. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi jucundum immortalitate frui. *Men.* Quid? an injucundum erat vivere & lucem tueri? *Ch.* Erat Menippe. Nam quod jucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viverem, iisdemque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunque in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque aliis alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neque enim in eo voluptas est sita, si semper iisdem fruare, sed si omnino permutes. *Men.* Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, posteaquam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? *Ch.* Non injucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis: nihilque interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed ejusmodi rerum omnium indigentia vacamus. *Men.* Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. *Ch.* Quamobrem isthuc ais? *Men.* Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper

τὸν ἐγχέτοι τοῖς ἀθλοκορεῖς, & σὺ πῶς ἔχεις ὅμοια ἔνδα; ἀθλοκορεῖ ὁμοίως ἂν ἡδοίης, καὶ δεήσει μεταβολήν τινα ζητεῖν τινα. καὶ σὺ πεῦθεν ἐς ἄλλον βίον; ὅκως οἷμοι ἀδύνατον. Χει. τί ἂν οὖν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Με. ὅκως οἷμοι, καὶ φασι, σωστὸν ὄντα, ἀρέσκεσθαι, καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν ὧν ἀφόρητον οἴεσθαι.

per iisdem similibusque rebus utendum erat, cùm hic itidem similia sint omnia, eodem modo tibi parient fastidium, & quærenda erit aliqua status commutatio, atque hinc aliam in vitam migrandum, id quod arbitror fieri non posse. *Ch.* Quid igitur faciendum Menippe? *Men.* Illud nimirum, ut cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET CRATETIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ἀντισθένες, καὶ Κράτης, σχολὴ ἄρ' ἦμεν. ὥστε τί τὸν ἄπιμεν οὐχὶ τὸ καταβῆσόντες, ὀψόμενοι τοὺς καταντικρὺς οἵοί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν πράττει; Α. ἀπίωμεν ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ ἂν τὸ θέαμα ἡδὺ γένοιτο, τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δὲ ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι. εἰσὶν δέ, μόλις καταντικρὺς, καὶ ἐπὶ πρόχνυ ὠθεῖσθαι δ' Ἑρμοῦ, ὅμως ἀντιβαίνοντας, καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντας, οὐδὲν δέον. Κρα. ἐγὼ γοῦν καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ὁπότε κατῆειν κατὰ τὴν ὁδόν. Διο. διήγησαι ὦ Κράτης. ἔοικας γάρ τινα παγγέλοια ἐρεῖν. Κρα. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ὑμῖν, ἐν αὐτοῖς δ' ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ Θηβαῖος, ὁ πολυτελὴς, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος.

DIOGENES.

Accium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, ut ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? *Ant.* Eamus Diogenes. Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit videre ut ipsorum alii lachrymantur, alii supplicant ut dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctantur, & nulla necessitate resupini obnituntur. *Cr.* Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. *Diog.* Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. *Cr.* Cùm alii multi nobiscum descendebant, tum inter ipsos insignes, Ismenodorus ille dives ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Orœtes Armenius. Isme-

ὁ μὲν δὴ Ἰσμηνόδωρος, ἐπιφόνου γὰρ ὑπὸ λησῶν ἐδόκει τὸ Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα εἶμεν βαδίζων, ἔστιέ τε, καὶ τὸ τραῦμα ὑπὸ τῶν χερῶν ἔλκε. καὶ τοὺς παιδία τοὺς ἑωυτοῦ, ἃ κατελελοίπει, ἀνεκαλέετο, καὶ ἑωυτοῦ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ἐς Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων, καὶ τὰ δὴ τοὺς Ἐλευθερέας χωρία πανέρημα ὄντα ὑπὸ τοῦ πολέμου, διοδεύων, δύο μούνους οἰκέτας [1] ἐπήγετο. καὶ τοῦτο, φιάλας πέντε χρυσέας, καὶ [2] κυμβία τέτταρα μετ' ἑωυτοῦ ἔχων. ὁ δὲ Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ νῦ Δί' ὀλίγου ἀσημοτέρῳ ὄψιν ἐς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἡνιοκτόνῳ πέζος βαδίζων, ἐξίει τὸ ἵππον αὐτοῦ σφοδρῷ δρόμῳ. καὶ ὁ ἵππος αὐτῷ συνεπιθήκῃ, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέρους διαπαίρει ὑπὸ θρηκὸς τυρεοῦ πλασθέι, ἐν τῇ ἐπὶ τῇ Ἀρούρῃ πρὸς τὸ καταπλάκην συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπήλαυνεν, ὡς δηγεῖτο, πολὺ τῶν ἄλλων προϋπεξορμήσας. ὑποστὰς δ' ὁ θρὴξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑποδὺς, δόκησιν τὸ Ἀρσάκεω κοντὸν. ἐτοῦ δ' ὑποθεὶς τῷ σαύροστρω, αὐτόν τε διαπείρᾳ, καὶ τὸ ἵππον. Αν. πῶς εἶόν τε ὦ Κρόνιε, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κρ. ῥᾷστα ὦ Ἀντίσθενες. ὁ μὲν γὰρ ἐπήλαυνεν, εἰκοστάπηχυν πνα κοντὸν προβεβλημένον. ὁ θρὴξ δ' ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρύσθη τῷ προσβολῷ, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, ἐς γόνυ ὀκλάσας, δέχεται τῇ σαυρώσει τῷ ἐπίλασιν, καὶ πατάσσει τὸ ἵππον ὑπὸ στέρνον,

Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Citharónem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Citharonem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, bellisque vastata peragraret, duos tantùm servos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat, & per lovem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) graviter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus unà cum eo mortuus erat, ambobus una plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, ut ipse narrabat evectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scutum obtendens, Arsacis hastam excussit: ipse autem submissa sarissa, ipsumque & equum transverberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc una plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antisthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens cursu ferebatur: Thrax verò, ubi pelta objecta plagam excussit, ipsumque cuspis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum sarissa excipit, ac equum sub pectore vulnerat, qui præ fu-

1 Ἐπήγετο] Mss. ὑπήγετο. Bourd.

2 Κυμβία] Εἴδος ἀσκιφαλαίου, πλοίου. Ἐστοιχεῖα, duas ultimas species habet Hesych. *Idem.*

1 Ὀχοι-

ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν διελαύνεται· καὶ ὁ Ἀρσάκης εἰς τὸ βουβῶνα διαπαίξ, ἄχρις ὑπὸ τὴν πυγήν. οὐκοῦν οἷόν τι ἐγένετο; ὦ Ζεῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ μᾶλλον ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει μὲν ὅμως, ἀμήχανον ὡς τοῖς ἄλλοις, καὶ ἠξίει ἵππους κατιέναι. ὁ δὲ μὴ [1] Ὀ Ἐρέβους, ὁ ἰδιώτης, ὃς πάνυ ἀπαλὸς τὼ πόδε, ὃς οὐδ' ἐσάπαξ χαμαὶ, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχει δὴ αὐτὸ ἀπροσδοκήτως Μῆδοι πάντες, ἐπὶ λαμπρῶν τῶν ἵππων, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκριβῶν ἐπιβαίνοντες ἀκροποδητί, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπεὶ κατέβαλεν ἑαυτὸν, ἐκεῖτο, καὶ οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἀνίστασθαι ἤθελεν, ὁ βέλτιστος Ἑρμῆς ἁρμάμενος αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι πρὸς τὸ πορθμεῖον. ἐγὼ δὲ ἐγέλων. Αν. καίτοι ἔδει σε κατηφῆσαι, δεῖ' ἀπέμιξε σεαυτὸν τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτοὺς, προσδραμὼν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, προκατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. Δι. ἐγὼ δὲ παλαιὸν ἦν, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ σπαστῶν. ἐγὼ δὲ, μόλα ἐπερπόμην ἐν αὐτοῖς. Δι. σὺ μὲν ὦ Κρᾶτες, καὶ Ἀντίσθενες, τοιούτων ἐπύχατε ξυνοδιπόρων. ἐμοὶ δὲ, Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ [2] ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκαρνὰν, ξεναγὸς ὢν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου, συγκατῆσαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀπολωλεκώς. [3] ὁ δὲ Λάμπις, δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας ἐκπεφόβηκε ἑαυτὸν

furore ac vehementia cursus se ipsum transfodegit. Tum etiam eadem hasta per inguina utrinque ad nates penetrante Arsaces transfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, sed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc descendere. Orœtes autem privatus quispiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi stare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorsum accidit, ut postquam ab equis descenderint, veluti qui super spinas ingrediuntur, summis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi sponte prostratus jaceret, neque ullo pacto resurgere vellet, optimus Mercurius sublatum ipsum ad cymbam usque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc descendebam neque me cæteris admiscui, sed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauseabant. Ego autem inter ipsos sedens valdè oblectabar. *Diog.* Tu quidem Crates, & tu Antisthenes hujusmodi comites incidistis. Mecum autem Blepsias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, simul descendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, se

1 Ὀ Ἐρέβους] Angl. H'ερόδης. Bourd.

2 Ἐκ Πειραιῶς] Angl. Πίσης. Idem.

3 Ὁ δὲ Λάμπις δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας ἐκπεφόβηκε ἑαυτὸν] Scortum nobile hujus nominis in deliciis habuit Ptolemæus Philadelphus, ut narrat Athenæus lib. 13. Sed puto non fuisse eandem illam meretricem, quæ Lampidi causa mortis fuit, si rationem temporum habuit hoc loco Lucianus, vel dicendum foret

ρας, ἀποσφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμῷ ἀθλίῳ ἐλέγχῳ ἀπισκληκέναι, καὶ ἐδήλου ἀχρὸς ἐς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς ἐς τὰκρον ἐξεστὼς φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίτοι εἰδώς. ἀνέκρινον ὅτου πρόσπον ἀπολάνοι. εἶπε τῷ μὲν Δαμίδι αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, ὅτι ἀδίκως μέτοι ἑταῖρος ἕφλω τὸν αὐτῷ, ὃς πέλαυτε ἔχων ὁμοῦ χίλια, καὶ τυφῶν αὐτὸς συνεννηκονταέτης ὢν, ὀκτωκαιδεκαέτῃ νεανίσκῳ πεπαρὼς ὀβολὸς παρεῖχες. σὺ δὲ ὦ ἄκαρνάν, ἔστενε γὰρ κἀκεῖνος, καὶ κατηφὴς τὴν Μυρτίῳ, τί αὐτῇ τὸ ἐρᾷς, σαυτὸν δὲ οὔ; ὃς τὰς μὲν πολεμίας οὐδὲ πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ἠγωνίζου περὶ τῶν ἄλλων. τὸν δὲ τυφλὸν παιδοκαρίᾳ, καὶ διακρύων ἑπαπλάστων, καὶ ξεναγμῶν, ἑάλως ὁ γυναῖος. ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηφῆ φήσας, πολλὰ τὰ ἄνοια, ὅτι χρήμασι ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι συληθυμίοις, εἰς ἃ βιάσεσθαι ὁ μέλλων νομίζων. τὸν ἔμοιγε δὲ τὰ τυχόντα παραλύειν παρέχοντό τε ξένοντες. ἀλλ' ἤδη μὲ ἐπὶ τὸ στόμιον ἔσωθεν. δακρύλεπτον χρὴ δὲ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τὰς ἀφικνουμένας. βαθεῖαι πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες. πολὺν δὲ νεογιῶν τύπτων, καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηθότες, οὐδ' ὁντινοῦν. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει δεῖν; ἀλλὰ τί ἐν τῷ ὑ-

se jugularat. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: non injusta, inquam, ab illo passus es, qui cùm talenta mille haberes coacervata, atque ipse in deliciis viveres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac devovebat Myrtium) quid amorem incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorreris, sed te ultro periculis offerendo, ante alios in prælium desscenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspiriis generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quòd pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi conjunctis custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi non vulgarem voluptatem gementes isti præbuerunt. Sed jam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari advenientes. Papæ multi certè, & varii, omnesque lachrymantes, præter pueruloś istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenentur? Hunc igitur decrepitum

foret Ptolemæum vetulis fuisse delectatum. Nam commorientem Lampidi illi Diogenem facit Lucianus, qui simul ad inferos descendebant: Diogenes autem, ut ait Laërtius ex Demetrio in Homonymis, eodem tempore mortuus est, quo Alexander, hoc est, Olympiade 114. Philadelphus verò regnare cœpit circa Olympiadem 123. Computa & invenies non potuisse Myrtium illam Lampidis minorem fuisse annis 50 regnante Philadelpho. *Palm.*

1 Ὀκτωκαιδεκαέτῃ] *Iuveni illi octodecim annos nato.* Bourd.

1 Μι-

πέργηρων ἔρεσθαι βέλομαι. δακρύεις τηλικοῦτος ἀποθανών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ τοῦτο, γέρων ἀφιγμένος; ἦπου βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. οὐδαμῶς. Διο. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Διο. ἆρα ὦν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα πεθνάναι; Πτω. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγηγόνειν ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα. βίον δ' ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὀρμιᾶς εἶχον εἰς ὑπερβολὴν πλούσιος ὤν, ἄτεκνός τε, καὶ ἀσθενὴς χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Διο. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς. καὶ τὸ πεθνάναι, δεινὸν, καὶ φοβερόν. Διο. παιδαρίοις ὦ γέρον, καὶ μειρακιώδη ἔοικε τὸ χρεών. καὶ τοῦτο, ἡλικιώτης ὢν δὲ πορθμέως. τί ἂν ἄν τις λέγοι πρὸς τὸν νέον, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι εἰσίν; ὡς ἐλεεῖν διάκειται τὸν γηραλέον, ὃς τοσοῦτον χρόνον ἤκαιρος φέρεται. ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑπίδηται ὡς λάθραιον βαλλαντίοις, ὁρῶν περὶ τὸ στόμιον εἰλυμένους.

tum interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm senex adveneris? an rex eras? *Mend.* Haudquaquam. *Diog.* An verò satrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur dives fuisti: ideoque ægrè tibi est mortem obiisse relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: sed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum quæritans, summopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique visu. *Diog.* Et vivere cupiebas, talis cùm esses? *Mend.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. *Diog.* Deliras ô senex, & te adversus necessitatem juveniliter geris, idque cùm huic portitori sis coævus. Proinde quid jam de adolescentibus dicamus, quando decrepiti isti tantopere vivere cupiunt? quos mortem sectari decebat, tanquam remedium eorum malorum quæ secum fert senectus. Sed abeamus, nequis & nos suspicetur fugam moliri, quum nos hic circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΙΡΕΣΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ἀκέτι ἀφανῆναι ῥᾴδιον. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὅμοια τὰ ὄμματα κενά. [1] μόνον δ' αἱ χῶραι αὐτῶν. τὰ δ' ἄλλα, σὺν ἔτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς

MENIPPI ET TIRESIÆ.

MENIPPVS.

An verò & cæcus sis, Tiresia, non amplius cognitu facile est. Nobis enim cunctis æquè vacui sunt oculi, ac solæ illorum sedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere possis, quis Phineus fuerit, aut quis Lyn-

1 Μόνον δ' αἱ] Mſ. καὶ μόναι χῶραι. Bourd.

1 Καὶ

ὁ Λυγκεύς. ὅπ μὲν τοι μόνις ἦθα, καὶ ὅπ ἀμφότερα ἐγὼ μόνος, ἀνὴρ καὶ γυνὴ, τῶν ποιητῶν ἀκούσας οἶδα. Τει. θεῶν τοιγαροῦν εἰπέ μοι, ὁπότερον ἐπειρᾷς ἡδίονος τὸν βίον, ὁπότε ἀνὴρ ἦθα, ἢ ὁ γυναικείος; Τει. ἀμείνων ἦν ὁ πολὺ ὦ Μένιππε ὁ γυναικεῖος. ἀπραγμονέστερος γάρ. [1] καὶ δεσπόζει τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. καὶ ὅπε πολεμεῖν ἀνάγκη αὐτοῖς, ὅπε παρ' ἔπαλξιν ἐστάναι, ὅτ' ἐν ἐκκλησίᾳ ἀλφίρειαν, ὅτ' ἐν δικαστηρίοις ἐξετάζεσθαι. Με. εἰ γὰρ ἀκήκοας ὦ Τειρεσία τῆς Εὐριπίδου Μηδείας οἷα εἶπεν, οἰκτείρασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας ὄσας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν τῶν ὠδίνων πόνον ὑφισταμένας; ἀπὸρ εἰπέ μοι, ὑπέμνησε γάρ με τὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα, καὶ ἔτεκες ποτὲ ὁπότε γυνὴ ἦθα, ἢ στεῖρα, καὶ ἄγονος διετέλεσας ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ; Τει. τί τοῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; Με. εἰδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. πάλιν ἀπόκριναι εἰ σοι ῥᾴδιον. Τει. ἐστεῖρα μὲν ἦμην, ὀδὐ ἕτερον δ' ὅμως. Με. ἱκανὸν τοῦτο. εἰ γὰρ καὶ μήτραν εἶχες, ἐβουλόμην εἰδέναι. Τει. εἶχον ἡλαδή. Με. χρόνῳ δέ σοι ἡ μήτρα ἠφανίσθη, καὶ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπεφύγη, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάθησαν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἀνέφυη, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ οὐτάκα σὺ γυναικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνης; Τει. ἐχ ὁρῶ τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δ' ἂν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' ὕστως ἐγένετο. Με. ἔχε γὰρ ἀπιστεῖν ὦ Τειρεσία τοῖς τοιούτοις, ἀλλὰ καθάπερ τινα βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε καὶ

Lynceus. At verò quòd vates fueris, quodque solus utrumque vir & fœmina factus sis, poëtis auditis novi. Proinde per Deos, dic mihi utram suaviorem vitam expertus es, an quum fuisti vir, an quum fœmina? *Tir.* Potior multò fuit, Menippe muliebris vita: expeditior enim, viriſque dominantur mulieres, ac neque in bellum prodire ipsis necesse est, neque ad propugnacula stare, neque in concionibus dissidere, neque in foro judiciali contendere. *Men.* Annon Medeam Euripidis audivisti Tiresia, qualia dixerit mulierum genus deplorando, quàm miseræ sint, & intolerabilem parturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (nam me isti Medeæ jambi commonefecerunt) peperisti-ne aliquando cùm mulier esses, an verò sterilis, & absque semine vitam illam degisti? *Tir.* Quid hoc Menippe interrogas. *Men.* Nihil acerbi, Tiresia: verùm respondè si tibi molestum non est. *Tir.* Non fui sterilis quidem, sed neque peperi tamen. *Men.* Sufficit hoc. Vtrum enim & vulvam habuisses, scire volebam. *Tir.* Habui scilicet. *Men.* Successu autem temporis vulvane illa evanuit, & membrum muliebre obturatum est, mammillæque iterum complanatæ, deinde virile succrevit, & barbam produxisti: an verò repente vir ex muliere factus prodiisti? *Tir.* Non video quid sibi velit hæc interrogatio. Videris autem mihi in dubium revocare, factumne hoc ita sit, an non. *Men.* Annon de his dubitandum est Tiresia: sed perinde ac fatuo alicui, pro veris ea recipienda non inquirendo fieri-ne possint,

[1] Καὶ δεσπόζει] Dixi alibi. *Bourd.*

[1] Ποιεῖς

μὴ, ἀδελφὴ γάρ; Τει. σὺ δὲ δὴ παῖδα πιστεύεις ὅτῳ ἡμέρᾳ, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς ὄρνεα ἢ γυναικῶν ἐγένοντό τινες, ἢ δένδρα, ἢ ἰχθύες, ἢ τῷ Αηδόνι, ἢ τῷ Δάφνῃ, ἢ τῇ Λυκάονος θυγατρί; Με. Ἰὼ πῶ κἀκείνας σὺ τὰς χοιράδας, εἴσομαι ὅ, τι καὶ λέγεις. σὺ δ' ὦ βέλτιστε, ὁπότε γυνὴ ἦθα, καὶ ἐμαντεύου τότε ὥσπερ καὶ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἔμελλες εἶναι; Τει. ὁρᾷς; ἀγνοεῖς πω ὡς ἐμὲ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυσά τινα ἔριν τῶν θεῶν. καὶ ἡ μὲ Ἥρα ἐπήρωσε. ὁ δὲ Ζεὺς, παρεμυθήσατο τῇ μαντικῇ τῇ συμφορᾷ. Με. ἔπ ἔχει ὦ Τειρεσία τὸ ψεύδεσθαι; ἀλλὰ καὶ τὰς μάντεις τοῦτο ποιεῖς. ἔθος γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

sint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigisse credis, puta quum audieris; ut quædam ex mulieribus aves factæ sint, aut arbores, aut feræ, Lusciniavidelicet, aut Daphne, aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipsas incidero, sciam quid & ipsæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque ut & postea vaticinabaris? an verò vir & vates simul esse didicisti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, ut & deorum litem quandam diremi, & Iuno visu me privavit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte est solatus. *Men.* Adhuc ne Tiresia, hisce mendaciis caperis? Sed hoc tacis more vatum. Consuetum enim est vobis nihil sani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησεν ἢ καὶ ἡμῖν ἅπαντα, τί αὐτῷ τὸ Ὀδυσσέα; καὶ τοῦτο ὅτι τοσοῦτον ἐβλέψας αὐτὸν, ὁπότε ἦκε μαντευσόμενον, ὅτι τοσοῦτον ἠξίωσας ἄνδρα συμπαπάτωλα, καὶ ὑπερόπτην. ἀλλ' ὑπερφυῶς μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αι. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τὸ μανίας αἴτιον κατέστη, μόνον ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Αγα. ἠξίεις δὲ ἀναμαχόμενος εἶναι, καὶ ἀκοντιστὴ κρατεῖν ἁπάντων; Αι. ναὶ,

AGAMEMNON.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Aiax, te ipsum interfecisti, nosque omnes membratim concidere putasti, quid Vlyssem accusas? ac paulò ante nec ipsum aspexisti, cum veniisset vatem consultum: nec virum commilitonem ac socium dignatus es alloqui, sed superbè admodum, grandique incedens gressu, præteriisti. *Ai.* Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus author extitit, ut qui solus mecum pro armis judicio contenderit. *Ag.* Putabasne æquum ut adversario careres & omnia sine pulvere superares? *Ai.* Quidni, in tali uti-

τέχνα τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι λῶν ἡ πανοπλία, ἢ ἀνεψιᾷ γε ὄντι. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπέπαυσθε τοῦ ἀγῶνος, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τοῦ ἄθλου. ὁ δὲ λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κατακεκρύφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Αγαμέμνων τοιγαροῦν ὦ χρυσῆ τῷ Θέτιδι, ἢ δίον σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων ἀποδιδόναι συγχωρεῖ γε ὅλα, φέρουσα, εἰς τὸ κοινὸν, κατατιθεῖσα αὐτά. Αι. Οὐκ. ἀλλὰ τὴν Ὀδυσσέα, ὃς αὐτὰ ποιήσῃ μόνον. Αγα. συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ὠρέχθη δόξης ἡδίστης πράγματος, ὑπὲρ δὲ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδυνεύειν ἐτοιμάζεται, ἐπὶ καὶ συμφόρησι σοι. καὶ τοῦτο, ἀποφαίνεσθαι Τρωσὶ δικασταῖς. Αι. οἶδα ἐγὼ ἅπερ με κατεδίκασεν. ἀλλ' ἐμὲ λέγειν τι χρὴ τοῦ θεῶν. τὴν γοῦν Ὀδυσσέα μὴ ἂν χρῆσθαι σοφὸν ἂν δυναίμην ὦ Ἀγάμεμνον, εἰ μὴ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

que causa? Nam ea armatura cognationis quodam jure ad me pertinebat, cùm patruelis esset. Vosque reliqui, quanquam illo præstantiores eratis, certamen detrectastis, armaque mihi cessistis. At hic Laërtæ filius, quem ego sæpe servavi in summo periculo, cùm jam à Trojanis propè concideretur, melior esse me voluit, magisque habendis armis idoneus. *Ag.* Accusa igitur Thetin, ô generose, quæ cum tibi armorum hæreditatem ut pote cognato, tradere debuisset, *in* medium allata illa posuit. *Ai.* Minimè: sed Vlyssem ut qui solus sese mihi opposuerit. *Ag.* Ignoscendum Aiax, si homo cùm esset appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia quilibet etiam nostrûm obire pericula sustinet: siquidem & te devicit, idque Trojanis ipsis judicibus. *Ai.* Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est de Diis quicquam dicere. Vlyssem igitur non possum non odisse, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerva hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

ΜΙΝΩΣ.

Ὃν μὲν λῃστὴν ἔτυχε Σώστρατος, εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δὲ ἱερόσυλος, τοῦτο τὸν Χιμαιρεῖ διαφαγέτω. ὁ δὲ τύραννος ὦ Ἑρμῆ δεδεμένος τὸν Τιτυὸν ἀποτεθεὶς, τοῦτο τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ, ἅπιτε κατὰ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια

MENOIS ET SOSTRATI.

MINOS.

Hic quidem prædo Sostratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem sacrilegus à Chimæra discerpatur: tyrannus verò iste Mercuri, juxta Tityum extensus, hepar & ipse vultur*i*bus præbeat arrodendum. At vos boni in Elysium campum celeriter abite, & beatorum insulas habitate, pro iis quæ justè in vita

ἐπιβίῳ τὸν βίον. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δόξω λέγειν. Μι. νῦν ἀκούσομαι σοῦ. ἐγὼ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώστρατε πονηρὸς ὤν, καὶ τοσούτους ἀπέκτονός; Σω. ἐλελήθειν μέν. ἀλλ' ὅμως εἰ δικαίως ἡλωθήσομαι. Μι. καὶ πάνυ, εἴ γε ἀποτίνειν τῷ ἀξίαν δίκαιον. Σω. ὅμως ἀπόκριναί μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μι. λέγε μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους διακρινάμεν ἤδη. Σω. ἀπόσα ἔπραξέν σε τῷ βίῳ, πότερα ἑκὼν ἔπραξεν, ἢ ἐπεκέλευσέ μοι τὰ μοιρίδια; Μι. ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σω. ἴσως οὖν οἱ ζῶντες ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δεκτοὶ ἡμεῖς, οἱ ἐκείνῃ ὑπηρετοῦντες, παῦσαι δή μου. Μι. ναὶ, τῇ Κλωθοῖ, ἢ ἐκείνῳ ἐπίταξε γὰρ γενέσθαι, τὰ πρακτέα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέ τινα, ἐδυνάμην ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζομένῳ; οἷον, δήμιος, ἢ δορυφόρος, ὁ μὲν, δικαίῃ πειθόμενος, ὁ δὲ, τυράννου, τινὰ αἰτίαν ἔχοντος φόνου; Μι. δῆλον ὡς τὸν δικαστήν, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ καὶ τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τῷτο ὄργανον ὂν τοῦ τὴν ὀργὴν τοῦ χόλου τὴν αἰτίαν. Σω. ὅρα γε ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ δικαιοσύνῃ. ὧν δέ γε ἀποστείλαντος ἔτυχε διακόνει, ἦκεν αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τοῦτο χαρίζεσθαι ἔοικεν, ἢ τίνα διεργάζεσθαι ἀναγκαῖον; Μι. τὸν πέμψαντα ὦ Σώστρατε. διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἴσως ἀρᾷς πῶς οὖν ἡμᾶς [1] ποιεῖς κολάζειν ἡμῶς ὑπηρέτας vita feciſtis. *Soſt.* Audi ô Minos, num tibi juſta dicere videar. *Min.* An ego denuo nunc audiam? annon convictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Soſt.* Convictus quidem ſum: ſed vide an juſto afficiar ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem juſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Soſt.* Attamen reſponde mihi Minos: breve enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: ut & alios jam dijudicare poſſimus. *Soſt.* Quæcunque in vita egi, utrum volens egi, an verò à Parca mihi agglomeratum eſt? *Min.* A parca ſcilicet. *Soſt.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annon hæc agimus dum illi obſecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obſequentes, quæ unicuique cùm primùm natus eſt, agenda injungit. *Soſt.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut ſatelles, ille quidem judici, hiç tyranno morem gerens, quemnam cædis iſtius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum judicem, aut tyrannum: ſiquidem neque ipſum gladium accuſare poſſumus: ſubſervit enim hic, tanquam inſtrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò cauſam hanc præbuit. *Soſt.* Bene eſt Minos, quòd hæc etiam exemplo, quaſi quodam auctario locupletes. Siquis autem ab hero miſſus, aurum vel argentum afferat utri habenda eſt gratia, utri beneficium hoc acceptum eſt ferendum? *Min.* Ei qui miſit, minister enim tantùm fuit, qui attulit. *Soſt.* Vides-ne igitur quàm injuſta facias, dum nos ſupplicio afficis, qui

[1] Ποιεῖς κολάζων] Longe aliter Mſ. qui ſic habet, ποιεῖν φαῦλ εἰ κολάσεις

ἡμερμώσῃς, ὧν ἡ Κλωθὼ προσέπεμψε, τούτοις πειθῇ τοὺς ἀληθῶς πεμφθέντας ἀποτρέποις ἀπατοῖς; ἢ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοις τις ἂν, ὡς ἀπλέγειν δυνατὸν ὦ, τοῖς ὑπ' ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μι. ὦ Σώκρατες, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα ἐν τῷ λόγῳ γινόμενα; εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πλὴν ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τ' ἐπερωτήσας, οὐδὲ ἐν ληρεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κολάζεσθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

qui miniſtri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperavit: & dum hos honore proſequeris, qui aliena bona ſolùm adminiſtrarunt? Nemo enim dicere poterit, poſſibile eſſe iis contradicere, quæ cum omni neceſſitate imperata fuêre. *Min.* Multa, Soſtrate, & alia videas licet, minimè ſecundum rationem fieri, ſi diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæſtione hoc boni conſequeris, quòd non prædo ſolùm, ſed etiam Sophiſta quidam eſſe videris. Solve ipſum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes ſimilia interrogare doceas.

μὴ ἡμᾶς ὑπερίῃτας ἡμερμώσῃς ὧν ἡ Κλωθὼ προσέπεμψε, τιμήσεις ἢ τύτες. Cur potius hanc Parcam quàm aliam nominet, ratio eſt, quia Μοῖρα alio nomine Κλωθοῖ. Bourd.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS SEV NECYOMANTIA, MENIPPVS, PHILONIDES.

ARGVMENTVM.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuiſſe, quod in fine Menippus ait à Tireſia in aurem ſibi dictum fuiſſe, Privatorum videlicet hominum vitam optimam atque tutiſſimam eſſe. Cùm contra divitum & magnorum ſit periculoſa conditio, pompis ſolennibus, tragiciſque fabulis ſimilis, quarum triſtis eſt exitus. Porrò præcipui loci hic ſunt, De incerta doctrina Philoſophorum. De Magorum ſuperſtitione & poteſtate. De inferorum locis, ſupplicijs, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa ſolenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω χαῖρε μέλαθρον, σεσπυλὰ δ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄστρων σ' ἐσεῖδον, ἐς φάος μολών. Φιλωνίδης. Μένιππος ὅδε

MENIPPVS.

Salve atrium, domuſque veſtibulum mea. Vt te lubens aſpicio luci redditus. *Ph.* Nonne hic Menippus eſt Ca-

1 Χαῖρε] Hoc omne principium ex Euripide & Homero, ut ipſe ait fine hujus paginæ. Iambi ex Eurip. Hecuba. *Bourd.*

1 Η'κω

ἔστιν ὁ κύων; ἕτερον ἄλλον, εἰ μὴ ἐγὼ τὸν Ἡφαιστίωνα Μενίππους ὄντας, τί δὴ αὐτῷ βούλεται τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο σχῆμα τοῦτο, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντή; σκοπεῖτον δ' ὅμως αὐτόν. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφίξαι; πολλοῦ γε χρόνου δὴ πέφηνας ἐν τῇ πόλει. Με. [1] Ἥκω νεκρῶν κλιθμῶνα, καὶ σκότου πύλας Λιπών, ἵν' ἄδης χωρὶς ὤκισται θεῶν. Φιλω. ἠρέσκεις. ἐλελήθει Μένιππος ἡμῖν ἀποθανών. καὶτί; ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεβιώσκετο; Με. ἔκ. ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν αἴδης μ' ἐδέξατο. Φιλω. τίς δὲ ἡ αἰτία σοι τῆς καινῆς καὶ παραδόξου πανταχῆ ἀποδημίας; Με. νεότης μ' ἐπῆρε, [2] καὶ θράσος τὸ νέον πλέον. Φιλω. πῶς σοι μαινόμενε τραγῳδῶν, καὶ λέγε ὑπτιόν πως ἁπλῶς καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ στολή; τί σοι τὸ κράνος πορείας ἐδέησεν; ἄλλως γὰρ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδὲ ἀπαίσιος ἡ ὁδός. Με. ὦ Φιλότης, χρεών με κατήκαγξε εἰς ἅιδαο, ψυχὴ χρησόμενον Θηβαίῳ Τειρεσίαο. Φιλω. οὕτω, ἀλλ' ἢ παίεις. ὁ γὰρ ἂν ὕστερος ἐμμέτρως ἐρραψῳδήσεις θεὸς ἀνδρὸς φίλους. Με. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρόμενος, σὺν οἷσθ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀπὸρ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; Φιλω. καινὸν οὐδέν, ἀλλ' οἷα καὶ πρὸ τοῦ, ἁρπάζουσιν, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀβολοστατοῦσιν. Με. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ὁ γὰρ

Canis ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens. At quid sibi vult habitus istius insolentia? clava, lyra, leonis exuviæ? Adeundus tamen est. Salve Menippe, unde nobis advenisti? jamdiu enim in urbe visus non es. *Men. Venio relictis manium specu, & nigris Portis, ubi Orcus incolitur superis procul. Ph.* Hercle, clàm nobis Menippus vita functus est, revixitque denuo. *Men. Non: sed me adhuc vivum recepit tartarus. Ph.* Quænam causa fuit tibi novæ hujus & incredibilis peregrinationis? *Men. Iuventa, magisque juvenis animus me impulit. Ph.* Define ô beate tragicum loqui, & ab jambis descendens, sic simpliciter eloquere. Quænam hæc vestis? quid tibi inferno itinere fuit opus? alioqui neque jucunda, neque delectabilis est via. *Men. Res, dilecte, gravis me infernas egit ad umbras, Consulerem ut manes Thebani Tiresiæ. Ph.* Heus tu deliras: non enim ita consarcinatis versibus apud amicos caneres. *Men.* Ne mireris, amicè: recens enim cum Euripide atque Homero versatus, nescio quomodo versibus impletus sum, ut numeri mihi sua sponte in os confluant. Verùm dic mihi, ut se res in terris habent? & quidnam in urbe agunt? *Ph.* Nihil novi, sed ut prius actitabant, rapiunt, pejerant, fœnerantur, usuras colligunt. *Men.* O miseri, atque infœlices. Nesciunt enim

1 Ἥκω νεκρῶν κλιθμῶνα] Hos versus sic transtulit Ennius:
Adsum atque advenio Acherunte vix, viâ altâ atque arduâ
Per speluncas saxeis structas aspereis pendentibus
Maxumeis, ubi rigida constat caligo infernûm. Bourd.

2 Καὶ θράσος τῷ νέῳ πλέον] Καὶ θράσος τὸ νέον πλέον. Marc.

ἴσασιν οἷα ἔναγχος κεκύρωται παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἴ τι κεχειροτόνηται περὶ ψηφίσματος κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ μὲν τὸν Κέρβερον, ὑδρία μηχανὴ δι' ἃ φυγεῖν αὐτούς. Φιλω. πῶς; δέδεκται καὶ νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τοῦ συλλόδην; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' ἃ χρὴ οὐκ ἐξεῖναι αὐτὰ πᾶσιν ἅπασιν, ἀλλὰ μὴ ἀπορρήτα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμῶν χράψηται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυος. Φιλω. μηδαμῶς ὦ Μένιππε πρὸς τοῦ Διὸς, μὴ φθονήσῃς τοῦ λόγου φίλῳ ἀνδρί. πρὸς γὰρ εἰδότα σιωπᾶν ἐρεῖς. πάντα ἄλλα, καὶ πρὸς μεμυημένον. Με. χαλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τὸ πάγμα, καὶ ἐπάντῃ ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σὲ γε ἕνεκα, πολυπτόν. ἔδοξε δὴ τοῖς πλουσίοις τούτοις, καὶ πολυχρημάτοις, τὸ χρυσίον κατακλεῖσαι, ὥσπερ τὸν Δανάλου φυλάττοντας. Φιλω. μὴ πρότερον εἴπῃς ὦ ἑταῖρε δεδογμένα, πρὶν σαφῆ διελθεῖν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ἤτις αἰτία σοι ἐκβοδὸς ἐγένετο, πῇ ἢ ὁπῇ πορείας ἠγάμην. εἰθ' ἑξῆς ἅ τε εἶδες, ἅ τε ἤκουσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ἢ ἀκοῆς παρελιπεῖν. Με. ὑπερῤῥητέον καὶ τοῦτό σοι. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλῳ ἀνδρὶ βιάζοιτο; καὶ δὴ καὶ πρῶτά σοι δίειμι τὴν γνώμην τὴν ἐμὴν, καὶ ὅθεν ὡρμήθην πρὸς τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰρ ἄκρος μὲν ὢν παισὶν ἔτι, ἀκούων Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διηγουμένων, οὐ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ δίκας, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάνυ τοῦτο ἡγούμην εἶναι καλὰ,

enim quid apud inferos decretum ſit, & qualia contra divites lata ſuffragia, quæ per Cerberum arte nulla ſubterfugere poterunt. *Ph.* Quid ais? novi-ne aliquid apud inferos decretum eſt de iis qui hic vivunt? *Men.* Per Iovem & quidem multa, ſed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm ſint arcana, revelare, nequis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuſet. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iovem: ne amico ſermonem hunc invideas. Etenim apud hominem tacendi gnarum, quinetiam ſacris initiatum ediſſeres. *Men.* Gravia profectò jubes, & neutiquam tuta: verùm tui utique gratia eſt audendum. Ergo decretum eſt divites iſtos, & pecunioſos, aurumque tanquam Danaën ſervantes abſtruſum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta ſunt dixeris, quàm ea percurreris quæ ex te libentiſſimè audiam: quæ videlicet deſcenſus cauſa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipſos & videris, & audiveris. Veriſimile enim eſt te, cùm eximiarum rerum ſtudio tenearis, eorum quæ viſu vel auditu digna ſunt nihil prætermiſiſſe. *Men.* Parendum etiam in his tibi eſt. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi ſententiam meam expediam, & quæ res me ad hunc deſcenſum impulerit. Ego cùm adhuc puer eſſem, & audirem Homerum atque Heſiodum narrantes bella & ſeditiones, non ſemideorum modò, ſed ipſorum etiam Deorum, præterea eorumdem adulteria, violentias, rapinas, ſupplicia, patrum expulſiones, fratrum & ſororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam,

nec

καὶ ὑπαίρουσ συνυβάλλω τοῖς αὐτά. ἐπεὶ δ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξάμην, πάλιν αὖ συνεπῶν ἤκουον τῶν νόμων, τἀναντία τοῖς ποιηταῖς κελευόντων, μήτε μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ δὴ καὶ διστάσει ἀμφιβολίᾳ, σὺν εἰδὼς ὅ, τι χρησαίμην ἐμαυτῷ. ὅτε γὰρ τοὺς θεοὺς ἄν ποτε ἡγούμην μοιχᾶσθαι, καὶ στασιάσειν τοῖς ἀνθρώποις, εἰ μὴ ὡς τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς τούτων ἐχίνωσκον, ὅτ' ἂν τοὺς νομοθέτας τἀναντία τούτοις ὑφηγεῖσθαι, εἰ μὴ λυσιτελοῦν ὑπελάμβανον. ἐπεὶ δ διηπόρουν; ἔδοξέ μοι ἐλθόντα πρὸς τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τε ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί που ὁδὸν ἀπολιπὼν καὶ βεβαίαν ὑποθείσαι ᾗ βίᾳ. τῶν τε μὴ φρονῶν, σωσῆναι αὐτούς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φασὶ τὸ πῦρ ἐμ ᾗ καπνὸ βιαζόμενο. πρὸς γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα δύσκολον ἐπισκοπῶν τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὴν ἀπορίαν πολλὴν ὀνα. ὥστε μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδειξαν ὅτοι τ' τῶν ἰδιωτῶν βίον. ἀμέλει, ὁ μὲν αὐτῶν, παρηνεῖ τὸ πᾶν ἥδεσθαι, καὶ μήτε τοῦτο ἐμ παυτὸς μετίεναι. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ δίκαιον. ὁ δὲ τις ἔμπαλιν, ποιεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα κακουχεῖν, ῥυπᾶσθαι, καὶ αὐχμᾶσθαι, καὶ πᾶσι δυσαρεστεῖσθαι, καὶ λοιδορούμενον, συνεχὲς ἐπῴδαις τὰ πάνδημα σπένια ᾗ Ἡσίοδα θεῖ τ ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλο καὶ φερτεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, ᾗ ἀδιάφορον οἴεσθαι τὴν κτῆσιν αὐτῶν. nec ab iis obiter movebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hîc contrà leges audivi contraria poëtis jubentes, nec adulteria committere, nec seditiones movere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem. Neque enim Deos unquam putavi adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis judicarint: nec legumlatores his contraria jussisse, nisi id conducere existimarint. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dedere, & rogare ut me qua vellent in re uterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos ivi, imprudens certè, quòd me [1] ex fumo, ut ajunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maximè diligenter observans, ignorantiam, magisque incerta omnia reperi, adeò ut auream privatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum uni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre jussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursum alius omnino labori incumbere, corpusque sordido squalidoque cultu subigere, miserè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina, & sudorem, & ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earumque possessionem indifferentem putare jubebat. Alius contrà

1 *Ex fumo*] Senarius extat proverbialis κάπνου γε φύζαν εἰς τὸ πῦρ θεὶς πεσεῖν. Plat. lib. 8. de Rep. *Cogn.*

ὁ δὲ ἡς αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι τὸ τ πλῆτον αὐτὸν ἀπεφαίνετο. ἐδεί μὲν γὰρ ἔγωμι, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὃς γε ἰδέας, καὶ ἀσώματα, καὶ ἄτομους, καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ὁσημέραι παρ' αὐτῶν ἤκουον ἐναντίων. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀποπώτερον, ὅτι ἐδεί τ ἐναντιωτάτων ἔκφυσις αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶσι καὶ πιθανὸς λόγος ἐπορεύετο, ὥστε μήτε τῷ θερμῷ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρῷ, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότα σαφῶς, ὡς οὐκ ἂν ποτε θερμὸν ἢ εἴη καὶ ψυχρὸν ἐν ταὐτῷ χρόνῳ. [1] ἀτεχνῶς ἐν ἔπαχον τοῖς νυσταζουσι τὰ τοιὰ ὁμιλεῖν, ἀρὰ μὴ, ἐπιδύων, ἄρα ἢ, ἀναδύων ἔμπαλιν. ἔτι ἢ πολλῷ τοῦτο ἐκείνων ἀτοπώτερον, τὰς γὰρ αὐτὰς τύχας δύσκολον ἐπιτηρῶν, ἐναντιούμενος τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τὰς γὰν κοσμοφροσύνην παραινοῦντας χρημάτων, ἐώρων ἀπεῖξ ἔχομένους αὐτῶν, καὶ δὲ τόκων ἀφορολογήτους, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑποφέροντας. τὰς τε τιμὰς δόξαν ἀποβαλλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἡδονῆς τε αὖ χεδὸν ἅπαντας κατηγορεῖντας, ἰδίᾳ ἢ, μόνη ταύτῃ σωσομένους. σφαλεὶς δὲ καὶ ταύτης ἢ ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐδυσχέραινον ἠρέμα διαμυθέμενον ἑμαυτῷ, ὅτι μὴ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει ἀφεσεσοημένων, ἀνόητός τε εἰμι, καὶ τὰληθὲς ἔτι ἀγνοῶν πεφίερχομαι. καί μοι ποτὲ ἀφορυπεῖν τῶν ἕνεκα, ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντα, τρὰ bonas esse ipsas etiam divitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium invicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrariis cùm unusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse ut idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet ut modò annuerem, modò verò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd observata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant, ei tenaciter adhærentes, de fœnore litigantes, pro mercede docentes, omnia denique ejus gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, eosque pene omnes qui voluptatem accusabant, ex ea sola privatim pendentes videbant. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum causa aliquando pervigilanti, visum est ut Babylonem pro-

1 Ἀτεχνῶς] Vt in Xenoph. Plat. Demosth. ἀληθὴς τέχνη, ὁ ὅλῳ παρὰ Ἀττικοῖς, τὸ ᾧ ἄνδρ ὅλως ἀληθές ἐστιν. pagin. seq. interpretor ad Heliod. lib. 6. tangit in Charont. sive Contempl. *Bourd.*

1 *Ex*

δεηθῆναί τινος τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ ἀφικέσθαι. ἦκουον δ' αὐτοὺς ἐπῳδαῖς τε καὶ τελεταῖς τισιν ἀνοίγειν τε ᾄδοντας τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βάλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἔδεισεν οὖν ἡγεμὼν εἶναι παρὰ τινος τῶν ἀμφιταξάμενον τὴν κατάβασιν, ἐλθόντα πρὸς Τειρεσίαν τὸν βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μάντεως καὶ σοφοῦ, τίς ἐστιν ὁ ἄδεσμος βίος, καὶ ὃν ὧν τις ἕλοιτο σὺν φρονῶν. καὶ δὴ ἀναπηδήσας ὡς εἶχον τάχιστα, ἔπεισον σύμβουλόν τινα τῶν Χαλδαίων σοφὸν ἄνδρα, καὶ γοητείᾳ τὴν τέχνην, πολιὸν μὲν τὴν κόμην, ἡδέως δὲ μάλα σεμνὸν καθειμένον. τοὔνομα δὲ αὐτῷ, Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δὲ καὶ ἱκετεύσας, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅτῳ βαδίοις μισθῷ καθηγήσοιτό μοι τὴν ὁδόν. ἀφελαβὼν δέ με ἡ ὀργὴ, ὡσεὶ τὰ μὲν ἡμέρας ἐνέα καὶ εἴκοσιν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξάμενον, ἔλυε, κατάγων ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἕωθεν ὡς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, ἡσύχα ἅμα μακρὰν ἐπιλέγων, ἧς δὲ σφόδρα κατήκουον. ὥσπερ γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ὑπὸ τῆς ἀγῶσι κηρύκων, ἐπίτροχόν τι, καὶ [1] ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο. πλὴν, ἀλλ' ἐάσω γὰρ ὑμᾶς ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μὴ γὰρ τὴν ἐπῳδὴν, τίς ἂν μοι ὡς τὸ ταχύπορον ἀποπλύσας, ἐπανῄει πάλιν, ἐδέησε τῶν

profectus, magorum aliquem [1] ex Zoroastri discipulis & successoribus convenirem. Audieram siquidem ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam inferorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indeque rursus reducere. Optimè ergo me facturum putavi si cum horum quopiam de descensu pacisceris, [2] Tiresiam Bœotium consulerem, ab eoque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quamque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm pervenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecransque vix exoravi, ut qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies novem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat; nisi quod dæmones quosdam visus est invocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem ter inspuisset, denuo redivit, obviorum nullum

1 *Ex Zoroastri discipulis*] In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem Persam fuisse Cham Noe filium: hujus meminerunt Plat. Plut. & alii. *Cogn.*

2 *Tiresiam*] De Tiresia Homer. Odyss. κ. Cic. de divinat. *Idem.*

3 Ἀσφαλὲς] Des. Herald. emendat ἀσαφὲς, quod etiam est in uno Cod. Regio. & in Cod. Flor. sed alibi hac de re. *Bourd.* Ἐπίτροχόν τι ἢ ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο] Ἐπίτροχόν τι ἢ ὀπισφαλές. Marc.

ἁπάντων ὠθισθλέπων. καὶ σῖτα μὲν ἡμῖν, τὸ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ, γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ ἐκ Χοάσπου ὕδωρ. εὐνὴ δὲ ὑπαίθριος ἐπὶ τῇ πόᾳ. ἐπεὶ δὲ ἅλις εἶχε τῆς παρασκευῆς, ἐκ μέσης νυκτὸς ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγών, ἐκάθηρέ τε με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγισε δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις τελείοσιν. ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑποτονθορύσας. εἶτα ὅλον με καθαρμαγδύσας, καὶ περιελθὼν, ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ τῶν φαντασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον ἀναποδίζοντα. καὶ τὰ λοιπὰ, ἀμφὶ τὰλλὰ εἴχομεν. αὐτὸς μὲν ἐν μαγικῷ τινὶ ἐδύ σολῖ, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δὲ τουτοισὶ φέρων, ἐνεσκεύασε τῷ πίλῳ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ περὶ τῇ λύρᾳ. καὶ παρεκελεύσατο, ὧν τις ἔροιτό με τοὔνομα, Μένιππον μὲ μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσσέα, ἢ Ὀρφέα. Φίλω. ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ Μένιππε; ἐγὼ συνίημι τὴν αἰτίαν ἅτε δὲ ἀγνοῶν. ἔστι τὸ ὀνομάτων. Με. καὶ μὴν σαφηνίσω γε τοῦτο, καὶ πάντελῶς ἀπόῤῥητον. ἐπεὶ γὰρ ἔδοξε τοῖς ἡμῶν ζῶσιν, ἐς ᾅδου κατιλήλυθέναι, ἠγεῖτο εἴ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν δὲ Αἰακοῦ φρουρὰν λαθεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε σωφρέστερον, τραγικῶς μάλα ἐσθημπεμπόμενον ὑπὸ δὲ ἀγνοίας. ἤδη δ' ἐν ὑπερφανεῖ ἡμέρᾳ, καὶ κατιόντες ἐπὶ τὸ ποτάμιον, ὡς ἀναγωγὴν ἐκκινούμενα. παρεσκεύαστο δ' αὐτῷ καὶ σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα, ὅσα πρὸς τὴν

lum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati jam satis hac diæta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluvium me deductum purgavit, & absterfit, [1] faceque ac scilla, aliisque pluribus, magicum illud carmen simul submurmurans, lustravit. Deinde cum me jam totum incantasset, & circumivisset, ne à spectris læderer, domum reducit, ita ut eram, retrogredientem: reliqua verò nocte navigationi nos paravimus. Quare magicam quandam vestem ille induit, eamque Medicæ multum similem: ac me quidem his, clava videlicet, leonis exuviis, lyraque insuper ornavit. Præterea jussit ut siquis nomen me rogaret, Menippum quidem ne dicerem sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheum. *Ph.* Quid ita ô Menippe? Non enim neque habitus, neque nominum causam intelligo. *Men.* Atqui perspicuum quidem illud est, ac neutiquam arcanum. Cùm enim hi ante nos vivi ad inferos descendissent, existimavit si me illis assimilaret, fore ut faciliùs Æaci custodias fallerem, nulloque prohibente transirem, ut pote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iam igitur illucescebat dies, quum in flumen ingressi ad recessum devenimus. Erant autem ab ipso parata cymba, sacrificia, mulsum: denique quic-

1 *Face lustravit*] Qui enim id faciebant certum carmen insurrabant, & tæda, scilla, ovis, sulphure, aliisque circumpurgabant, quod περιαγνίζειν & περικαθαίρειν Græcis, Latinis *circumferre*. Cogn.

2 Ἠγεῖτο εἴ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς] Ἠγεῖτο εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς. Marc.

1 Τῷ

πλειτὼ χρήσιμα. ἐμβαλόμενοι δὲ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, ὅπως δὴ καὶ αὐτοὶ βείνομεν ἀχνύμενοι, δακρυόεν τ' ἀέπρυ χέοντες. καὶ μέχρι μὲν τινος ὑποφερόμεθα ἐν τῷ ποταμῷ. ἔπει δ' ἐσπλύσαμεν ἐς τὸ ἕλος, καὶ τὼ λίμνω, ἵς ἦν ὁ Εὐφρήτης ἀφανίζεται. περαιωθέντες δ' καὶ ταύτην, ἀφικνέμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλῶδες, καὶ ἀνήλιον. ἐς ὃ ἀποβάντες, ἡγεῖτο δ' ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὀρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα ἐφεῖ τὸ βόθρον ἐπελείσαμεν. ὁ δὲ μάγος, ἐν τοσούτῳ δᾳδα καιομένην ἔχων, οὐκ ἔτ' ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, πεμπέμενος δ' ὡς οἷός τε ἦν ἀνακραγών, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπεβοᾶτο, Ποινὰς, καὶ Ἐρεννύας δ' νυχίας Ἑκάτην, καὶ αἰπεινὴν Περσεφόνειαν, ὀνομαζὸν ἅμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὀνόματα, καὶ πολυσύλλαβα. ὑφὸς δὲ πάντα ἐκεῖνα ἐσπλύσθη, καὶ ὑπὸ τ' ἐπῳδῆς τεθάφθη ἀνερρήγνυτο, καὶ ὑλακὴ δ' Κερβέρου, πόρρωθεν ἠκούετο, καὶ τὸ πᾶγμα ὑπερηφέρες ἦν, καὶ σκυθρωπόν. ἔδδεισεν δ' ὑπέρφην ἅπας σύφορον ἀϊδωσός. καταφαίνεται γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, καὶ ὁ Πυριφλεγέθων, καὶ δ' Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταλύοντες δ' ὅμως ἀμφ' δ' χάσματος, τὸ μὲν Ῥαδάμανθυν σύφορον πεύθεσθαι μικρὸν δεῖν ὑπὸ δ' δέους. ὁ δὲ Κέρβερος, ὑλάκτησε μέν τοι, καὶ παρεκίνησε. παχὺ δὲ μὲν κρέσσονος τὸν λύσσαν, ὥστε χρῆμα ἐκοιμήθη ὑπὸ δ' μέλους. ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὼ λίμνω ἤλθομεν, μικρὸν μ' ὕσθ' ἐπεραιώθημεν. ἦν γὰρ ἤδη πλήρες τὸ πορθμεῖον, καὶ οἰμωγῆς ἀνάπλεων. πεφωμαίαται δ' πάντες ἐπίπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ δ', τὸν κε-

quicquid ad ea sacra competebat tum impositis omnibus quæ parata erant, nos quoque sic *Ingredimur tristes, lachrymisque implemur obortis.* Atque aliquantisper quidem in fluvio, sublabebamur: deinde in paludem delati sumus, ac lacum quendam in quem Euphrates conditur. Quo etiam transmisso, in desertam ac sylvosam & opacam quandam regionem devenimus: in quam ubi descendimus (præibat enim Mithrobarzanes) foveam effodimus, & oves jugulamus, & foveam sanguine conspergimus. At magus interim facem accensam tenens, voce non ampliùs summissa, sed quàm poterat maxima vociferans, dæmonas simul omnes inclamat, Pœnas, Erynnes, Hecaten nocturnam, excelsamque Proserpinam, commixtis unà barbaricis quibusdam ignotis & polysyllabis nominibus. Statim ergo tremere cœperunt omnia, solumque ex carmine rimis hiare, ac Cerberi latratus procul audiri: jamque res planè tristis ac mœsta fuit. *Vmbrarum & timuit rex Pluto sedibus imis.* Iam enim inferorum pleraque patebant, & lacus, & Pyriphlegethon, & Plutonis regia. Cumque per hiatum descendissemus, Rhadamanthum metu propè extinctum reperimus. At Cerberus quidem latravit, & in furorem est versus. Sed cùm illico lyram pulsassem, cantu extemplo delinitus obdormivit. Postquam verò ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustus erat, & ejulatu plenus ponto: omnes verò saucii navigabant, hic femur, ille caput,

φαλὴν, ὁ δ', ἄλλο τι συμπαίγμονος. ἐμοὶ δοκεῖν, ἔκ τινος πολέμου παρόντος. ὅμως δ' ὧν ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὴν λεοντῆν, οἰηθείς με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐσεδέξατό με, καὶ διεπόρθμευσέ τε ἄσμενος, καὶ ἀποβάσι διεσήμηνε τὴν ἀτραπόν. ἐπεὶ δὲ ἤμεν ἐν τῷ σκότῳ, ὥσπερ ἐμὲ ὁ Μιθροβαρζάνης, εἱπόμην δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως ὡδὶ λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτον. ἔνθα δὴ παρελθόντες ἡμεῖς τετράγωνα τῶν νεκρῶν εἰ σκιαί. κατ' ὀλίγον δὲ προϊόντες, παρεχόμεθα ὡς τὸν Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δέ, ὁ μὲν, ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ κεφαλὴν παρεσκευασμένος δὲ αὐτῷ ποιναί, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ἐρινύες. ἑτέρωθεν δὲ, προσήεσαν πολλοί τινες ἐφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι. ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτον ὅμιλον τῶν ἀνθρώπων ὧν τῷ βίῳ. χρεῖς δὲ, ἔ τε πλούσιοι, καὶ τοκογλύφοι προσήεσαν, ὠχροὶ, καὶ προγάστορες, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν ἑκάστας αὐτῶν, καὶ κόρακα διτάλαντον ἐπικείμενον. ἐφεστῶτες δὲ ἡμεῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν λαλουμένων. κατηγόρουν δὲ αὐτῶν κάπηλοί τινες καὶ παρόδιοι ῥήτορες. Φιλω. τίνες δέ τινες ὡδὶ Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Με. οἶσθά που τοὺς ὠχροὺς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἥλιου ἀποτελεσμένους σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φιλω. πάνυ μὲν δή. Με. αὗται τοίνυν, ἐπισοῦν ἀπηλάγομεν, κατηγορεῖν δὲ ἐπιτρέπομεν τοῖς ἀνθρώποις. ἐπεὶ δὲ ἐπληρώθη τὸ δικαστήριον, ἀνέστη μὲν ὁ Μίνως, ἀνέστησαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι δικασταί. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν θρόνον ἐκαθεζόμην ἀντὶ τοῦ Μίνω, καὶ ἐκέλευον τὸν κήρυκα ἀνακαλεῖν τὸν πρῶτον. ἐκεῖνος δὲ ἀνεκάλει τὸν Ἑρμόγλυφον τὸν ῥήτορα. ἐπεὶ δὲ ἐπαρθεὶς ἐκ τῆς ἀριστερᾶς μοίρας ἐπεφοίτησε, καὶ ἔστη ἐν μέσῳ, ἐκέλευον ἀναγιγνώσκειν τὴν κατηγορίαν. ἀνέγνω δὲ ἐκεῖνος ἐκ βιβλίου μεγάλου, ἐν ᾧ ἦν τὰ ἐγκλήματα. ἦν δὲ τοιάδε. Ἑρμόγλυφος ῥήτωρ κατηγορεῖ Δαμίππου τοῦ πλουσίου. ἐπεὶ δὲ ἀνέγνω, ἐκέλευον τὸν κατήγορον ἐρωτᾶν τὸν κατηγορούμενον, εἰ ἔστιν ἃ ἀπολογήσεται πρὸς ταῦτα. ὁ δὲ ἐρωτᾷ. Ἑρμόγλυφος. ἀπολογῇ τι πρὸς ταῦτα, ὦ Δάμιππε; Δάμιππος. οὐδέν, ὦ Ἑρμόγλυφε· ἀλλὰ καὶ ἐπιορκῶν ἁλώσῃ, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀποθανῇ. Ἑρμόγλυφος. ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀπολογία, ἀπόδος τὰ χρήματα, καὶ ἀπόθνῃσκε. Δάμιππος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ταῦτα ποιήσω. Ἑρμόγλυφος. ἀλλὰ δίκαια ποιήσεις. Δάμιππος. οὐ μὰ τὸν Δία, οὐδὲ δίκαια. Ἑρμόγλυφος. ἀλλὰ μὴν ἀναγκασθήσῃ. Δάμιππος. ἀλλ' οὐκ ἂν ἑκών γε. Ἑρμόγλυφος. ἀλλὰ βιασθήσῃ. Δάμιππος. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθέλων γε. Ἑρμόγλυφος. ἀλλὰ μὴν ἀποθανῇ. Δάμιππος. ἀλλ' οὐκ ἂν ἀθάνατος ὤν γε. Ἑρμόγλυφος. ἀλλὰ μὴν ἀπολεῖ τὰ χρήματα. Δάμιππος. ἀλλ' οὐκ ἂν ἀπολέσω γε. Ἑρμόγλυφος. ἀλλὰ μὴν ἀπολεῖς

ρῶσί τε, καὶ κολαζομένοις, καὶ διελέγχεσι τὰ πεπραγμένα ἡμῶν πρὸς τὸν βίον. σφόδρα πιὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ σωζόμενοι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμενοι τῶν σωμάτων. ὁ δὲ Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἕκαστον ἐς τὰ τῶν ἀσεβῶν χῶρον, δίκην ὑφέξοντας κατ' ἀξίαν τῶν πεπλημμελημένων. καὶ μάλιστα ἐκείνων ἤπτετο, τῶν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς πεφυσημένων, καὶ μεγονόσι καὶ ἀφοσιωσίαις ἐπαιρομένων, τιμή τε ὀλιγαρχίνων ἀλαζονείαν αὐτῶν; καὶ τὴν ὑπεροψίαν μυσαττόμενος. καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο θνητοί τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ θνητῶν ἀγαθῶν πεπτυκότες. οἱδὲ, λαμπρὰ ἐκεῖνα πάντα, πλοῦτον λέγω, καὶ δόξαν, καὶ δυναστείας, γυμνοὶ κάτω νενευκότες, παρεισήκεισαν. ὥσπερ τινὰ ὄνειρον ἀναπεμπαζόμενοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν. ὥστε ἔγωγε καὶθ' ὁρῶν, ὑπερέχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, θρασὺν ἂν ἡσυχῇ πως, ὑπεμίμησκον οἷος ἦν πρὸς τὸν βίον, καὶ ἡλίκην ἐφύσα τότε, φύλακα πολλοὶ μὲν ἕωθεν ἐπὶ τοῦ πυλώνων παρεισήκεισαν, τὴν πρόοδον αὐτῶν προμένοντες, ὠθούμενοί τε, καὶ ἀποκλειόμενοι πρὸς τῶν οἰκετῶν, ὁ δ' μόγις ἂν ποτε ἀναπείλας αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ πρόχρυσος, ἢ ἀλεκτρυόνας φέρων καὶ μαστιγίας ἀποφαίνειν τὰς πρωτοπόνους, λῶ τὸ σῆδος, ἢ τὴν δεξιὰν προτείνων δίκη καταφιλεῖν. ἐκεῖνοι μὲν ἂν ἡνιῶντο ἀκούοντες. πρὸ δὲ Μίνωϊ, μία τις καὶ πρὸς χάριν ἐδικάσθη δίκη. τὸν γὰρ τοῦ σικελιώτου Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀόσια τόν τε Δίωνα κατηγορηθέντα, καὶ τοὺ φίλους καταμαρτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγουσι δ' αὐτὸν ἐν πομπῇ, vincunt, & quicquid in vita peccavimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valdè dignæ videntur ut pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrisque à corporibus nusquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quemlibet in sedes impiorum relegabat, dignas ausis pœnas subiturum: eosque maximè suppliciis exercebat, qui divitiis & dignitatibus superbiverant, quique adorari se ferè expectabant, brevem eorum superbiam, fastumque detestatus: quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc isti splendidis illis omnibus spoliati, divitiis inquam, genere, imperiis, nudi, demissoque vultu steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc fœlicitatem recogitantes. Quæ cùm conspicarer, summopere gaudebam. Et si quem ipsorum nossem, tacitè ad ipsum accedens, qualis in vita fuerat memorabam, quantumque tunc turgeret quum multi mane fores obsiderent egressum ejus expectantes, pulsi interim exclusique à famulis. At ipse vix tandem illis exoriens, purpureus, aut aureus, aut versicolor, fœlices & beatos salutantes se facturum putabat, si pectus dextram-ve porrigens daret osculandam. Illi verò audientes ista molestè ferebant. At Minos unum quoddam judicium ad gratiam pronuntiavit. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio convictum, Aristippus Cyrenæus interveniens (illum enim honore prose-

καὶ δύναται μέγιστον ἐν τοῖς κρίνουσι, μικρᾷ δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ περιδεθέντα, παρέλυσε τὸ κατάδικος, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων ὠφελῆσαι χρήμασι δεξιόν. ἀπιστήσαντες δ' ὅμως τῷ διηγεῖσθαι, ἐπὶ τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ μὲν ἀκοῦσαί τε, καὶ ἰδεῖν, μαστίγων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τοῖς πυρὸς ἐπτομένων. καὶ τρίβολα, καὶ κύφωσις, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐσπάρασσε, καὶ ὁ Κέρβερος ἐβαρύστομε. σκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πλωχοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τε τολμημένων. οὓς δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰδόντες, ὀπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγχος τετελευτηκότων. οἱδὲ, συνεκολάζοντο, καὶ ἀκατασκέφοντο, εἰ δ', καὶ ἀποσοβέσαιεν, μόλα δουλοπρεπές τε, καὶ κολακευτικόν. καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερόπται τοῦ τ' βίου; τοῖς μὲν τοι πένησιν, ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδέδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν σκολάζοντο. καὶ μὲν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸ γηγενῆ Τιτυόν. Ἡράκλεις ὅσος. ἔκειτο γὰρ τοῦ τόπου ἐπίμπλη ἀρχῆ. διελθόντες δὲ καὶ τούτους, ἐς τὸ πεδίον ἐκβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον. σύρρυμπτόν τε αὐτοῦ τοὺς ἡμιθέους τε, καὶ τὰς ἡρωίνας. καὶ τὸ ἄλλο ὅμιλον τῶν νεκρῶν κατὰ ἔθνη καὶ φῦλα διῃρημένους. τοὺς μὲν, παλαιοὺς πάνυ, καὶ σαρκοπώγωνας, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δ', νεαροὺς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς Λιγυστίνων αὐτοῦ, διὰ τὸ πολυανδρεῖς τε παρεῖχεσθαι. τὸ μὲν τοι διαγινώσκειν ἔκαστον, ὃ πάνυ τι λίαν

sequuntur inferi, plurimumque ibi valet ejus authoritas) propemodum Chimæræ alligatum, à pœna liberavit, asserens illum nonnullos eruditorum adjuvisse pecunia. Tum nos à judiciali foro digressi, ad supplicii locum pervenimus. Ibi certè multa erant auditu, visuque miserabilia. Nam & flagrorum sonus simul audiebatur, & ejulatus hominum in igne flagrantium, & tormenta, & catenæ, & rotæ: Chimæra dilaniabat, Cerberus lacerabat: simulque puniebantur omnes reges, servi, sarrapæ, pauperes, divites, mendici, & scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam qui nuper è vita discesserant, conspicati agnovimus. Illi verò se occulebant, & avertebant, aut si aliquando nos respiciebant, id serviliter admodum & adulatoriè faciebant: idque, quàm putas in vita molesti erant & fastosi? At pauperibus dimidium malorum remittebatur: cumque interquievissent, rursum cruciabantur. Sed illa quoque fabulosa vidi, Ixionem, & Sisyphum, maleque affectum Phrygem Tantalum, & terra genitum Tityum. Quantus hercle erat! integrum enim agri locum stratus occupabat. Præteritis etiam hisce, in campum Acherusium irrumpimus: ibique cum semideos, tum heroinas, aliamque simul mortuorum turbam in gentes tribusque dispositam invenimus: alios quidem vetulos ac marcidos, utque dicit Homerus, evanidos: alios verò juvenes, & integros, maximè quidem Ægyptios, propter illam condiendi efficaciam. Verùm quemlibet dignoscere, nequaquam erat facile, adeò

ῥᾴδιον. ἅπαντες γὰρ ἀτεχνῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τὸ ὀστέον γεγυμνωμένον. πλὴν μόγις καὶ ἀφ' ὧν ἀναγιγνῶσκειν αὐτὰς ἐγινώσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμαυροὶ, καὶ ὑδὲν ἦν τῶν παρ' ἡμῖν κοσμῶν φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν τοῦτῳ σκελετῶν κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ ἀφανὲς διεδράττον, καὶ γυμνὰς τὰς ὀδόντας ἐπεφαίνοντο, ἠπόρουν ὅτῳ ἐμαυτὸν ὦπτις ἀφικνοῦμαι τὸ Θερσίτου ἀπὸ τοῦ καλοῦ Νιρέως, ἢ τὸ μηπαίτιου Γύγου, ἀπὸ τοῦ Φαάκων βασιλέως, ἢ Πυῤῥίαν τὸ μάγειρον, ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. ὑδὲν γὰρ ἔτι τῶν παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὅμοια πὰντα ἦν, ἄδηλα, καὶ ἀνεπίγραφα, ἃ ὑπ' ὀδόντος ἔτι ἀφικνεῖσθαι δυνάμενα. τοιγάρτοι ἐκεῖνα ὁρῶν τὸν, ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπή τις μακρὰ παραπλήσιος εἶναι, χορηγεῖν δὲ ἀφιέναι ἕκαστα ἡ τύχη, ἀφορᾷ καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι κόσμια παρασκευάσασα. τὰ μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικῶς διεσκεύασε, πάρων τε ἐπιθεῖσα, καὶ δορυφόρους προσέθεσε, καὶ τῷ κεφαλὴν στέψασα τῷ ἀφθάρτῳ. τῷ δ', οἰκέτου σχῆμα περιέθηκε. τὰ δέ τινα, κωλύσαι ἐκέλευσε. τὸ δ', ἄμορφον, καὶ γελοῖον παρεσκεύασε. παντοδαπὴν γὰρ εἶναι δεῖν χρείαν τῷ βίῳ. πολλάκις δ', ἀφ' ὑψηλοῦ τὸ πομπῆς μετέβαλε τὸ σὸν σχῆμα εἰς, ὃν ἔδοσε εἰς τέλος ἀφικόμενος ὡς τάχιστα. ἀλλὰ μεταμφίεσασα, τὸ μὲν Κροῖσον ἠνάγκασε τῷ τοῦ οἰκέτου καὶ αἰχμαλώτου σκευὴν ἀναλαβεῖν. τὸ δὲ Μαιάνδριον, τέως ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τῷ Πολυκράτους τυραννίδα μετενέδυσε.

adeò nudatis ossibus omnes erant sibi invicem similes: nisi quòd vix tandem, diuque contemplantes ipsos cognoscebamus: quippe conferti jacebant obscuri atque ignobiles, nihilque amplius decoris illius qui est apud nos asservantes. Cùm igitur ossa simul multa eodem in loco jacerent, omnesque inter se similes essent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, denteque nudos ostendentes, animi pendebam quonam signo Therſiten à formoso illo Nireo discernerem, aut mendicum Irum à rege Phæacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquum. Quippe quibus jam nihil veteris indicii permansit, sed inter se similia sunt ossa, incognita, titulis carentia, nullique unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ persimilis videbatur, cui fortuna præsit, & singula disponat, iisque qui pompam agunt, diversos varioſque babitus accommodet. Alium siquidem fortuna deligens regiis ornat insignibus, impositâ tiara, additis satellitibus, & capite diademate revincto. Alium verò servi habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, ut opinor, oportet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerumque in media etiam pompa demutat non sinens quo prodierant ordine, eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Crœsum quidem coëgit, servi captivique vestes assumere: Mæandrium autem, olim inter servos incedentem, Polycratis data tyrannide vicissim vestivit: eòque

καὶ μέχρι μοῦ πᾶσι εἴασε χρῆσθαι τῷ κτήματι. ἐπειδὰν δ' ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τὸν οἰκεῖον ἕκαστος ἀποδὺς τὸν σκοῦτον, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ κτῆμα μετ' ἐξ σώματος, ὥσπερ ἦν πρὸ ἐξ, γίγνεται, μηδὲν ἐξ πλησίον διαφέρων. ἔνιοι δ' ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸ κόσμον, ἐπισῶσι ἡ τύχη, ἄχθονται μὲ, καὶ ἀγανακτῶσιν, ὥσπερ οἰκείων πνῶν στερισκόμενοι, καὶ ἐχ ἃ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δ' ἐγὼ τῶν ἐπὶ τῆ σκηνῆς πολλάκις ἑωρακέναι, τὰς τραγικὰς ὑποκρινὰς τότε μὲν τὰς Ἥρας τῆ δραμάτων, ἄρτι δὲ, Κρέοντας, ἐνίοτε δ', Πριάμους γινομένους, ἢ Ἀγαμέμνονας, καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι μικρὸν ἔμπροσθεν μάλα σεμνῶς, τὸν ἐξ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενος, μετ' ὀλίγον οἰκέτης πρόεισιν ὑπὸ ἐξ ποιητῆ κεκελευσμένος. ἤδη δὲ πέρας ἔχοντος ἐξ δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὐτῶν τὸν χρυσόπαστον ἐκεῖνον ἐνδύτην, καὶ τὸ πρόσωπεῖον ἀποθέμενος, καὶ καθὰς ἀπὸ ἐμβατῶν, πένης, καὶ ταπεινὸς ἀπέρχεται. οὕτω ἔτ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαιρεκλέης σανιδοῦς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς πότε μοι ὁρῶν ἔδοξεν. Φίλων. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δὲ τὰς πολυτελεῖς τύσεις καὶ ὑψηλὰς τάφους ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, ἐ σήλας, ἐ εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα, οὐδὲν ἡμιώτεροι παρ' αὐτοῖς εἰσι τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; Με. ληρεῖς ὦ ἑτος. εἰ γὰ ἐθέλοιτο τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὲ τὸ κῆπον, τὸ σὺν ἐξ τάφῳ πεπόηται, οὐ

que cultu aliquantisper uti sivit. Verùm ubi pompæ tempus præteriit, tum quisque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ insciticia, quum instans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibuidam privati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus utebantur. Existimo autem etiam in scena vidisse te plerunque histriones istos tragicos, qui in fabularum usum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque si fors tulerit, paulò antè tam graviter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò post servus, poëta jubente progreditur. Cumque jam fabulæ finis adfuerit, & ipsorum unusquisque vestem illam auratam exuerit, personam deposuerit, & ex cothurnis descenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnon Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, sed Polus Chariclei Sunienſis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic se hominum res habent, ut mihi tum spectanti visum est. *Ph.* Dic Menippe, isti qui sumptuosa, excelsaque sepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilone apud inferos plebeiis defunctis sunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: si enim Mausolum vidisses, Carem illum dico, sepulchro percelebrem, probè scio ridere nunquam

1 Καὶ καθάπερ ἀπὸ πρὸ ἐμβατῶν] Eadem utitur comparatione Iust. Martyr. epist. ad Zen. & Ser. *Bourd.*

1 Οὐ

εἰδὼς ὅτι οὐκ ἂν ἐπαύσω γελῶν. ὅπως παπαινῶς ἐρρίπτο ὑπ' ὀφθαλμῶν, λαυθάνων ἐν τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν νεκρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύων ἐκ μνήμης. παρ' ὅσον ἐθαρύνεθ' ὁ πλικὼν ἄχθος ἐπικείμενον. ἐπειδὰν γὰρ ὦ ἑταῖρε ὁ Αἰακὸς ἀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι δὲ τὸ μέγιστον [1] ὃ πλέον ποδὸς, ἀνάγκη ἀγαπᾶν, καπανεῖαν, ὡς τὸ μέτρον σωσεσαλμένον. πολλοῦ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἐγέλας, εἰ ἤθελες τὰς παρ' ἡμῖν βασιλέας, καὶ σατράπας, πλωχεύοντας παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤτοι πελεκοπωλοῦντας ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ ἀσχήμονα διδάσκοντας ῥεμβομένους, καὶ ὑπὸ δὲ τυχόντων ὑβριζομένους, καὶ κατ' ἀγορὰν παιομένους, ὥσπερ τοὺς ἀνδραποδώδη τὰ ἀτιμώτατα. Φίλιππον γοῦν τὸν Μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενον, ὡδὲ κρατεῖν ἐμαυτοῦ δυνατὸς ὢν. ἐδεήχθη δέ μοι ἐν γωνιδίῳ τινὶ μιαρῷ ἀκέμενον [2] τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὧν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις μετιτιθεμένους, Ξέρξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκρατείας. Φίλω. ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῶν βασιλέων, καὶ μικρᾶ δεῖν, ἄπιστα. τί δ' ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; Με. ὁ μὲν Σωκράτης, κακεῖ περιήρχετο διελέγχων ἅπαντας. συνῆσαν δ' αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἔτι μέντοι ἐπεφύκει αὐτῷ, καὶ διῳδηκὼς ἦν [3] τῆς

quam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum projectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo judicio percipiens ex hoc monumento, quòd impositio tam gravi pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus unicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est eo contentum jacère seseque ad loci modum contrahere. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & urgente inopia vel salsamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & ut à quolibet contumeliis afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam vilissima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostensus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triviis mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. *Ph.* Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Men.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem cum illo Palamedes, Vlysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida

1 Οὐ πλέον ποδὸς] Eadem in Dialog. mort. Philisti. apud Stob ser. 330. κἂν μυρίων πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχῃς, θανὼν γοῦν τριῶν ἢ τεττάρων. utitur his ferè verbis Lucianus alibi. Sic in Charon. ποδιαῖον λάζοισιν τόπον παρὰ τῶν Αἰακοῦ. tangit Marcil. ad Horat. *Bourd.*

2 Τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων] Sic in Catapl. *Idem.*

3 Τῆς φαρμακοποσίας] Plato in Phædro. *Idem.*

φαρμακοποσίας τὰ σκέλη. ὁ δὲ βέλτιστος Διογένης, παροικεῖ μὲν Σαοδαναπάλῳ τῷ ἀσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ φρυγὶ, καὶ ἄλλοις πισὶ τῶν πολυτελῶν. ἀκούων δ' οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην [1] ἀναμετρεμένων, μελᾶτε, καὶ πέρπει. καὶ τὰ πολλὰ ὑπτιος κατακείμενος, ἁδὺ μάλα τραχεῖα & ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ. τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικαλύπτων, ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἄνδρας, καὶ μεταπείθεσθαι μετοικεῖν ἀ φέροντας τὸν Διογένη. Φιλω. ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δ' τὸ ψήφισμα λοιπὸν, ὅπως ἂν ἀρχὴ ἔλεγες κεκυρῶσθαι κατὰ τῶν πλουσίων; Με. οὐκ ὑπέμνησας. ἀ γὰρ οἶδ' ὅπως περὶ τούτων λέγειν παρεσκευασμένος, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. μεταξὺ γὰρ μοι παρ' αὐτοῖς, πρὶν ἔσεσθαι οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. ἰδὼν ἐν πολλοῖς σεσωρευμένους, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς νεκροῖς, εὐθὺς εἷς καὶ αὐτὸς λοιπὸς τῶν ἐκκλησιαστῶν. διωκήθη μὲν ἐν καὶ ἄλλα. τελευτῶν δ', τὰ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρησε πολλὰ, καὶ δεινὰ, βίας, καὶ ἀλαζονείας, καὶ ὑπερηφανίας, & ἀδικίας, τέλος, ἀνάστός τις τῶν δημηγορῶν, ἐνέγκας ψήφισμα τοιοῦτον.

mida crura ex veneni hausto. At optimus Diogenes, accola est Assyrii Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex sumptuosis illis, quos quum ejulantes audit, veteremque fortunam recensentes, & ridet, & delectatur, & sæpe supinus jacens, admodum aspera & immani voce cantat, ejulatus illorum obscurans, adeò ut id viri illi molestè ferant, cumque Diogenem ferre non possint, de mutanda sede deliberent. *Ph.* De his quidem satis. Cæterum quodnam illud decretum est, quod initio dixeras contra divites esse sancitum? *Men.* Bene certè admones. Nescio enim quo pacto cùm hac de re dicere proposuissem, ab instituto sermone procul aberravi. Dum igitur ibi versabar, magistratus concionem advocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiscens ilicò unus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus est actum: postremò verò negotium de divitibus: quibus postquam objecta fuissent multa crimina, eaque atrocia, violentia, superbia, fastus, injuria, surgens tandem ex populo primâs quidam, hujusmodi decretum legit.

[1] Ἀναμετρεμένων] Angl. ἀναμετρέντων. *Bourd.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ & παρανόμως οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες, & βιαζόμενοι, & πάντα τρόπον τὸ πε-

DECRETVM.

Quandoquidem iniqua multa divites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omniquè modo paupe-

res

πόντων καὶ βορρᾶ ἴντες, ἀθρόοι τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπιδεῖν ἀποθανοῦσι, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν· τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας αὖθις ἐς τὸν βίον, [1] καταλυέσθαι ἐς τὰς ὄνους, ἄχρις ἂν σὺν τῷ τοιούτῳ ἀριθμῷ μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι, ὅτοι ἐξ ὄνων γιγνόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τῶ πενήτων ἐλαυνόμενοι. τὸν τοῦδε δὲ λοιπὸν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τῷ γνώμῳ Κερβέρου Σκελετίωνος νεκυσιδὸς, φυλῆς [2] Ἀλιβεντιάδος. τότε ἀναγνωσθέντος δὲ ψηφίσματος, [3] ἐπεψήφισεν μὲν αἱ ἀρχαί· ἐπεχειροτόνησε δὲ τὸ πλῆθος, καὶ συνεθορύβησε ἡ Περσεφόνη, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. ἔστι γὰρ σύμπαλη γέγραπται, ἐν κύκλῳ τὰ ἀνεγνωσμένα. τοιοῦτοι μὲν δή σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ, ὡς ἀφίγμαι ἔνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ προσελθὼν, ἱκέτευον αὐτὸν τὸ κάλλιστον διηγησάμενον, εἰπεῖν πρός με ποῖόν τινα ἡγεῖται τὸν ἄριστον βίον. ὁ δὲ, γελάσας, ἦν δὲ τυφλὸν καὶ γεραιόν, ἐν ὠχρᾷ καὶ λεπτόφωνον, ὦ τέκνον φησὶ, πολλὴν μὲν αἰτίαν οἶδά τινα ἀποφάσεως, ὅτι δεῖ τὰ σοφῶν ἐμφρόνως ἐν τοῖς αὐτὰ γιγνώσκουσιν ἑαυτοῖς. ἀτὰρ ἐμοὶ γε τῶν Ῥαδαμάνθυος μηδαμῶς ἔφθονε τὸ πρᾶγμα. εἰπὲ δὲ μὴ κρύπτου με σὺ τυφλὸν περιορῶν ἀθλίως ἐν τῷ βίῳ. ὁ δὲ, δή με ἀπαγαγὼν, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀποστήσας, ἠρέμα προσκύψας πρὸς τὸ οὖς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν ἄριστος, ὦ τέκνον, ἐστὶν ἀποφυγεῖν τὰ ἀνιαρὰ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ μὴ ἐνδιατρίβειν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐκφυγόντα ὡς τάχιστα ἀπελθεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ ἐπυθόμην ταῦτα, ἐπορευόμην ἐπὶ τὸν ἐμὸν οἶκον, καὶ ἐπειρώμην ἐμαυτὸν ἀποκτείνειν. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ ἐπυθόμην ταῦτα, ἐπορευόμην ἐπὶ τὸν ἐμὸν οἶκον, καὶ ἐπειρώμην ἐμαυτὸν ἀποκτείνειν.

rès deſpicientes, Curiæ, populoque viſum eſt, ut quum obierint, eorum quidem corpora ut & aliorum ſceleratorum puniantur, animæ verò ſurſum in vitam remiſſæ, in aſinos demigrent, donec in tali ſtatu quinquies ac. vicies decem annorum millia tranſegerint, aſini ſemper ex aſinis renati, onera ferentes, & à pauperibus agitati. Dein ut liceat illis, vita excedere. Sententiam hanc pronunciavit Calvarius, patre Aridello, patria Manicenſis, tribu Stygiana. Lectum hoc ſuffragium approbaverunt principes, ſcivit plebs, adfremuit Proſerpina, allatravit Cerberus: ſic enim rata authenticaque fiunt, quæ inferi ſtatuunt. Hæc quidem in concione gerebantur. Ego verò Tireſiam adeo, cujus gratiâ veneram, & re ut erat narrata ſupplicavi, ut mihi diceret, quodnam optimum vitæ genus putaret. Hic verò ſubridens, eſt autem vetulus quiſpiam cæcus, pallidus, voce gracili, ô fili, inquit, tuæ perplexitatis cauſam ſcio à ſapientibus iſtis profectam, non eadem inter ſe ſentientibus. Verùm haud fas eſt id tibi proloqui: nam à Rhadamantho eſt interdictum. Nequaquam, inquam, ô patercule: ſed dic quæſo, neque me contemnas, qui in vita te cæcior oberro. Is igitur abducto mihi, & procul ab aliis abſtracto, leniter ad aurem inclinans, optima inquit & ſapientiſſima eſt privato-

1 Καταλύεσθαι] Angl. καταλύεσθαι. Bourd.
2 Ἀλιβεντιάδος] Ang. Ἀλιβεντιάδος. Idem.
3 Ἐπεψήφισεν μὲν αἱ ἀρχαί] Ψηφίζειν & χειροτονεῖν, ſeperant jura civium, notiſſimum ex oratorib. Græc. Idem.

ως βίω, ἢ σωφρονίσῃ, ὡς ἢ ἀφροσύνης παυσάμενος ἢ μετεωρολογεῖν, καὶ τίλη, καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν. καὶ καταπλύσας τὰ σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λήρων ἠγησάμενος, τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος ζήτησον, ὅπως τὸ παρὸν οὖ ῥᾳθύμως, ἀλλ' ἐμφρόνως μεταλῶν τὰ πολλὰ, καὶ ὡς μηδὲν ἔπειτα δακώς. ὡς εἰπὼν, πάλιν ὥρμα κατ' Ἀσφοδελοῦ λειμῶνα. ἐγὼ δ', καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημὶ, τί διαμελλόμεν, καὶ σοι ἀπιμὲν αὖθις ἐς τὸ βίου; ὁ δ', ὡς τοῦτο, ἔφη φησὶν ὦ Μένιππε, παλαιὸν γάρ σοι καὶ ἀπρεάγμονα τοδεῖξω ἄτεχνον. καὶ δὴ ἀπαγαγών με ὡς ἐπὶ χωρίον ἔ ἄλλο ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ πόρρωθεν ἀμαυρὸν τι καὶ λεπτὸν ὥσπερ αἰθυρίας ἴσχνον φῶς, ἐκεῖνο ἔφη ἐστὶ τὸ ἱερὸν ἔ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν καταβήσονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. ταύτῃ ἴθι ἄνιθι, καὶ δύῃς ἔσῃ ἐπὶ τὴν Ἑλικῶνος. ἡδεῖς δ' τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τὸ μέγα ἀσπασάμενος, ἑλκεπῶς μόλα αἰφ ἔ σαμὶς ἀνερπύσας, ὅπου οἶσθ' ὅπως ἐν Λεβαδείᾳ γίγνομαι.

torum vita. Quamobrem ab hac vanissima rerum sublimium consideratione desistens, mitte principia & fines speculari: & vafros hosce syllogismos despuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc solum in tota vita persequere, ut præsentibus contentus, plerumque ridens, nulliusque rei satagens prætercurras. Sic locutus iterum in asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (etenim jam vesper erat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rursus ad vitam hinc imus? Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, ostendam tibi semitam, qua celeriter nulloque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obscuriorem abduxisset, manu procul ostendens subobscurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonii est templum, & illac ad inferos ex Boëotia descendunt. Hac ascende, & in Græcia statim eris. Ego igitur hoc sermone gavisus, salutato Mago ægrè admodum per fauces subrepens, nescio quo pacto in Lebadiam perveni.

ΧΑΡΩΝ, Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Ejusdem fermè argumenti est hic Dialogus cum superiore. Namut illic Menippus apud inferos videre atque audire supplicia & miseros exitus divitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud superos hominum dementiam contemplatur, stulta illorum consilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè sunt, puta robustate corporis, potentia, di-

divitiis, fortuna, gloria, & id genus aliis omnem ſpem atque fiduciam collocent. Mortis verò, qua omnium certiſſima, & mox conſecutura eſt, nullam rationem habeant. Id quod ipſe Charon in fine Dialogi apertis verbis indicat, & paulò ſuprà quoque, ubi homines ſtultitiæ ſuæ admonet, & ad meliorem mentem revocat. Tractantur autem hæc primo per ſpeciem, propoſitis exemplis Milonis, Cyri, Cræſi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere deſcriptis hominum & privatorum & regum affectibus ſtudiiſque, poſtremò etiam confutata opinione, quam multi de defunctorum honoribus habebant. Et in ſumma non hominum modò res & corpora, verùm & civitates & flumina, denique omnia morti ſubjecta eſſe oſtenduntur, quam eo faciliorem cuique eſſe, quo mundanis iſtis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam dramatica eſt, dum Mercurius jam exoratus à Charonte, montes alios aliis imponit, & locum unde proſpectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ πότ' ὀρθμεῖον ἀπλιπὼν, δεῦρο ἀνελήλυθας εἰς τὸν παρόντα ἡμέραν, ὃ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασιν; Χα. ἐπεθύμησα ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ. ἢ πίνων στρέμματος, πάντες οἰμώζουσι κατιόντες παρ' ἡμᾶς. ἐδεήθη γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αὐτησάμην δὲ καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Θετταλὸς ἐκεῖνος νεανίσκος, μίαν ἡμέραν λειπόνεως γενέσθαι, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς. καί μοι δοκεῖ ἐς δέον ἐπιτυγχάνειν σοι. ξεναγήσεις γὰρ δή οἶσθ' ὅτι με ξυμπεφενακισμένος, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα. Ερ. ἐ σχολή μοι ὦ πορθμεῦ. ἀπέρχομαι γάρ τι ἀφικνουμένῳ τῷ ἄνω Διὶ τῶν ἀνθρωπίνων. ἀδὲ, ὀξύθυμός τέ ἐστι, καὶ δέδια μὴ βραδύνοντά με, ὅλον ὑμέτερον ἐάσῃ εἶναι, ἀλλ' ἐς τὸ ζόφος. ἢ ὥσπερ τὸν Ἥφαιστον ἐποίησε

MERCVRIVS.

Quid rides Charon? aut cur deſerto pontone in hanc lucem aſcendiſti, ſuperorum rebus intereſſe neutiquam aſſuetus? *Ch.* Optavi Mercuri videre qualia ſint ea, quæ in vita geruntur, quidque homines in ea faciant: tum etiam quibus bonis privati plorent omnes qui ad nos deſcendunt. Neque enim ex ipſis quiſquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo Theſſali illius juvenis, exoravi. Dite ut mihi unum ſaltem diem à nave liceret abeſſe in lucem aſcendi, ac mihi videor in te opportunè incidiſſe. Nam me, ſat ſcio, ſimul obambulans circunduces, & ſingula, ut qui noris omnia, oſtendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iovi ſummo operam in negocio quod ad homines pertinet, navaturus abeo. Ille verò eſt iræ acris, ut planè vereor ne me cunctantem, caligini addictum veſtrum ſinat eſſe totum; vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita

ἐποίησε, ῥῖψαι κἀμὲ τοιοῦτον ἔ ποδὸς δὸς ἔ θεατείαν βαλεῖ, ὡς ὑποσκάζων, γέλωτα παρέχωμι καὶ αὐτὸς οἰνοχοῶν. Χα. ἄφελόψ ἔν με ἄκων πλανώμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἑταῖρος, [1] καὶ ξύμπλους, καὶ συνδιάκτορος ὤν; καὶ μὴν κακῶς εἶχον ὦ παῖ Μαίας ἐκεῖναι γὰρ σε μεμνῆσθαι, ὅτι μὴ ὄ πώποτε σὴ ἀντλεῖν ἐκέλευσε, ἢ σκέπτεσθαι εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲ ῥέγκεις ἐπὶ ἔ κεφαλῆς κατακείμενος ἐκπεφεύγοτος ἄμου ἔ πτερὸς ἔχων. ἢ εἴ τινα λάλον νεκρὸν ἄρεσις ἐκείνῳ, παρ' ὅλον τ πλοῦν ἀφιλέγκτῳ. ἐγὼ ὄ πρεσβύτης ὢν, τὴν δικαιοσύνην ἔλκων, ἐρέπω μόνος. ἀλλὰ σοὶ ἔ πατρὸς ὦ φίλτατον Ἑρμίδιον, μὴ κακηλάτης με. περιόψεσθε ὄ τὸ σὸν τοῦ βίῳ ἄπαντα, ὡς τ κ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι. ὡς ἵν με σὺ ἀφῇς, ἰδὲν τ πυθῶνα διοίσω. κατέκλᾳ γὰρ ἐκεῖνος σφάλλον ὄ διολισθαίνοντες ἐν τῷ σκότῳ, ἕτω δὴ κἀγὼ σοι πάλιν ἀμβλυώττων ἐσῶ τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς ὦ κυλλήνιέ μοι ἐς ἀεὶ μεμνησομένῳ τὴν χάριν. Ερ. Τι τὸ πρᾶγμα. πλημμελῶν, αἴτιον κακὸν ἐστιν μοι. ὁρῶ γὰρ ἤδη τ μισθὸν τ ἀξιοπίστως ὄτε ἀκήνδυνον, παντάπασιν ἡμῖν ἐσόμενον. ὑπουργητέον δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλοις ὢν βιάζοιτο; πάντα μὲν δὴ σε ἐᾶσαι καὶ ἔκωσεν ἀκριβῶς ἀμήχανόν ἐστιν ὦ πορθμεῦ. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ ἀφετηρία γένοιτο. εἶτα ἐκ me correpto pede, è magno dejiciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando risum præbeam *Ch.* Despicies ergo me temere in terra errantem: præsertim cum sis amicus, & navigationis socius, & legationis collega? Atqui conveniret Maiæ fili, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam jusserim. Quin tu interim, quamquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter navigandum perpetuò confabularis. Ego verò, quanquam senex, remum utrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, ut aliquid novi conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tu ô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiam hanc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verberum erit. Video igitur jam circunductionis hujus mercedem non sine pugnis omninò nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam urgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret negotium. Deinde me,

1 Καὶ ξύμπλους ἔ συνδιάκτορος ὤν] Hæc vox συνδιάκτορος olet mendum: ita autem eam interpretatur Mosellanus, & sic videtur legisse συνδιαίτωρ, quæ vox etiam alibi forte non invenitur, sed quæ melius à συνδιαιτῶμαι formatur, quam συνδιάκτορος vel συνδιαίτορος, & idem valeret, quod συνδιαιτήτης, id est, *convictor*, *contubernalis*, vel etiam *arbiter simul cum alio*, nec dubito sic esse legendum, scilicet συνδιαίτωρ vel συνδιαιτήτης. Palm.

1 Ἐπὶ

μὲ μὴν κηρύττειν δεῆσαι, καθάπερ ἀποδράντα ὑπὸ τοῦ Διός. σὲ γὰρ οὐ κωλύσει συεργεῖν τὰ τοιαῦτα ἔρρωσο, καὶ τὴν Πλούτωνος ἀρχὴν ζημιῶν, μὴ νεκροσωγοῦντα πολλοὺς καὶ χρήσιμα. καὶ ὁ πλούσιος Αἰακὸς ἀφανακτήσει, μηδὲ ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὰ κεφάλαια τῶν γινομένων ἴδῃς, τότε ἤδη σκεπτέον. Χα. αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ἐπινόει τὸ βέλτιστον. ἐγὼ γάρ, οἶδα τὸ ὑπὲρ γῆς, ξένον ὄν. Ερ. τὸ μὲν ὅλον ὦ Χάρων, ὑψηλὸν τινος ἡμῖν ἔδει χωρίου, ὡς ἀπ' ἐκείνου πάντ' ἰδοῖς. σὺ γάρ. εἰ μὲ ἐς τὸ ὕψιστον ἀνελθεῖν δυνατὸν ἦν, οὐκ ἂν ἔτι μενον. οὐ γὰρ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα κατεώρας. [1] ἐπεὶ δὲ ὀλίγης εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντα ἐπιβατεύειν τοῦ βασιλείου τοῦ Διός, ὥρα ἡμῖν ὑψηλόν τι ὄρος κατασκοπεῖν. Χα. οἶδα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ εἴωθα λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλέωμεν; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα καθιζήσαν, πλαγίᾳ τῇ οἰήσει ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲ ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε τὴν οἰήσιν στρέβλαγ, ἢ ἐνδῦναι ὀλίγον τοῦ ποδός, ἢ συνεκδραμεῖν τῷ πνεύματι. ἐγὼ γάρ, τὴν ἡσυχίαν ἄγειν δεδιὼς ὑμῖν. αὐτὸς γὰρ εἰδέναι τὰ βελτίω. καίτοι τὰ δὲ καὶ σὺ πρᾶττε, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νομίζεις, κυβερνήτης νῦνγε ὤν. ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάτης νόμος, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάντα πειθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. ὀρθῶς λέγεις. αὐτὸς γὰρ εἴσομαι τί ποιητέον, καὶ ξυμβήσομαι τῷ ἰκανῷ μὲ, ut qui aufugiſſem, per præconem à Iove publicari oporteret, tibi verò impedimento eſſet, quo minùs mortis munia peragere poſſes. Plutonis etiam imperio damnum inferres ſi longo tempore mortuos non deduceres: publicanus quoque Æacus ſuccenſeret; quòd ne obolum quidem lucrifaceret. Sed jam hoc eſt diſpiciendum, quo pacto ſumma rerum capita videre queas. *Ch.* Quod optimum factu fuerit, Mercuri, ipſe videris. Ego verò cùm ſim peregrinus nihil eorum novi quæ in terra geruntur. *Merc.* Breviter, ô Charon, editiore loco nobis eſt opus, ex quo proſpicias omnia. Tu verò ſi poſſes in cœlum aſcendere, non laborarem: ex ſpecula enim accuratè omnia deſpectares. Sed cùm nefas ſit te, qui cum manibus ſemper verſaris, regiam Iovis calcare, jam fuerit tempus excelſum **aliquem** montem diſquirendi. *Ch.* Noſti Mercuri, quid vobis dicere conſueverim quum navigamus? ubi enim procelloſus ventus obliquo velo, incubuerit, adeò ut in ſublime tollantur fluctus: ibi vos quæ eſt veſtra imperitia, jubetis velum contrahere aut pedem paulum remittere, aut cum ipſo vento currere: ego autem moneo vos ut quieſcatis, cùm quid ſit optimum non ignorem. Tu quoque eodem pacto, cùm nunc ſis gubernator, facito quicquid convenire putaris. Ego autem more vectorum tacitus ſedebo, per omnia tibi jubenti obſecundans. *Merc.* Rectè mones: ipſe enim quid facto opus ſit, ſcivero, & ſpeculam idoneam in-

1 Ἐπεὶ δὲ ὀλίγης εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντα ἐπιβατεύειν τοῦ βασιλείου τοῦ Διός] Εἴδωλα hoc loco pro umbris defunctorum ſumuntur. Id Virgilius per vocem *imago* expreſſit Æneid. 4.

Et nunc magna mei ſub terram ibit imago. Palm.

σκηπλοῦ. ἆρ' ἂν ὁ Καύκασος ἐπιτηδειότερος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος σοὶ κείνοσί; καίτοι ἐ φαῦλόν τι ἀνεμνήσθην ἐς τὸν Ὄλυμπον ἀποδύν. συγχωρεῖν δέ τι καὶ ὑπουργῆσαι καὶ σὲ δεῖ. Χα. σχέτλιε. ὑπουργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι, τὼ Ἀλωέως υἷε, δύο καὶ αὐτὼ ὄντε, ἔτι παῖδας, ἐθελῆσαί ποτε τὴν Ὄσσαν ὀρθὴν βάθρων ἀναστάσασθαι, ἐπιθεῖναι τῷ Ὀλύμπῳ. εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ ἑκατὶ πωτῖναι κλίμακα ἔχειν, οἰομένους καὶ ἐφ' ὑψηλοτέρου ἀκρωτηρίου τὸν οὐρανὸν ἐλθεῖν. ἐκεῖνα μὲν δὴ τὰ μειρακίσκια, ἀπαθάλα γὰρ ἦσαν, δίκας ἐπέσπασθε. [1] νὼ δέ, ἀ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν τοῦτο βεβουλεύμεθα, τί ἂν καὶ οἰκοδομοῦμεν καὶ αὐτοὶ τῷ αὐτῷ, ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἐχθιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκρωτηρίου τὸν οὐρανόν; Χα. καὶ δυνησόμεθα ὦ Ἑρμῆ δύ' ὄντες ἀναβῆναι, ἀραμένω τὸ Πήλιον ἢ τὴν Ὄσσαν; Ερ. Ἀφαὶ σὺ οὐκ ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀγχυνεστέρους εἶναι τῶν βρεφυλλίων ἐκείνων; καὶ ποῦτα, θεὸς ὑπάρχοντας; Χα. ἔκ. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν τινα τὴν μεγαλωρρίαν ἔχειν. Ερ. εἰκότως. ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, καὶ ἥκιστα ποιητικός. ὁ δὲ γλυκὺς Ὅμηρος, ἀπὸ δυοῖν στίχοιν αὐτίκα ἡμῖν ἀμῦδα τὸν ἐποίησε τὸν οὐρανόν, οὕτω ῥᾳδίως συνθεὶς τὰ ὄρη. καὶ γαμῴζω εἴ σοι ταῦτα τερατεία εἶναι δοκεῖ, τὸν Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδότι, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν εἰς ὤν, φέρει, ἀνέχων ἡμᾶς ἅπαντας. ἀκούεις ἴσως καὶ σὺ ἐμοῦ ἀδελφοῦ πέρι, σὺν Ἡρακλεῖ, ὡς ἀφδέξοιτό ποτε

invenero, Num igitur idoneus est Caucasus, aut Parnassus excelsior, aut Olympus utroque eminentior? Atqui mihi in Olympum intuenti, quiddam non futile venit in mentem. Verùm ad hanc rem tuo & labore, & obsequio pariter erit opus. *Ch.* Impera: pro virili parebo. *Merc.* Homerus poeta dicit, duos Aloëi filios, cùm pueri adhuc essent, olim statuisse radicitus evulsam Ossam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quòd arbitrarentur ita se scalas ad cœlum ascensu petendum sufficientes habituros. Verùm hi adolescentuli, quoniam erant impii, pœnas dederunt. Nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi montem monti involventes pariter ædificamus, quo videlicet exactiorem è sublimiori loco prospectum habeamus? *Ch.* Et poterimus Mercuri, duo tantùm cùm simus sublatum Pelion aut Ossam alii imponere? *Merc.* Quidni Charon? an nos præsertim cùm Dii simus, putas illis infantulis ignaviores? *Ch.* Nequaquam: sed res ista incredibilem quandam operositatem habere mihi videtur. *Merc.* Non injuria: rusticus enim es Charon, nec in poëtarum fabulis versatus. At egregius Homerus duobus versibus nobis ilico scansile cœlum reddidit, montibus adeò facilè congestis. Et miror si tibi hæc prodigiosa videntur, cùm videlicet non ignores Atlantem, qui vel solus cœlum ipsum fert, nos omnes sustinere. Forte autem etiam de fratre meo Hercule audisti ut olim illi

1 Νὼ δέ] In Cod. Flor. νῦν δέ, ἀ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν. Bourd.

2 Τὶς

αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσεις ἀπὸ ὀλίγον τοῦ ἄχθους, ὑπολαβεῖς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χα. ἀκούω καὶ ταῦτα. εἰ δὴ ἀληθῆ ἐστι, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ εἰρήκατε. Ερ. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἡ γὰρ ἔνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντο ἄν; ὥστε ἀναμοχλεύωμεν τὴν Ὄσσαν ἀφῶντες, ὡσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐξειργασόμεθα; φέρε δὴ ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταῦτα ἱκανὰ, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσῃ. παπαῖ. κράτα ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπερείᾳ καὶ ὀρθῇ. ἀπὸ μὲν γὰρ τῶν ἑῴων, μόγις Ἰωνία, καὶ Λυδία φαίνεται. ἀπὸ δὲ τῶν ἑσπερίων, ἡ τοῦ Ἰονίου, καὶ Σικελίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτῴων, τὰ ἐπὶ πόδε τοῦ Ἴστρου μόνα. καὶ κεῖθεν, ἡ Κρήτη ἡ πάνυ σταφῶς. μεγακινητέα ἡμῖν ὦ πορθμεῦ καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶπε ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χα. ἄγε ποιῶμεν. ὅρα μόνον μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον, ἀπομηκύνοντες πέρα τοῦ πιθανοῦ. εἶπα συγκορυφούντες αὐτῷ, πικρῶς τὸ Ὁμήρου οἰκοδεμηλικῆς πειρώμενον ξυντρίβειν τοῦ κρημνίου. Ερ. βαβαί. ἀσφαλῶς γὰρ ἔξει ἅπαντα. μεταπίθου τῷ Οἴτῃ. ἐπικυλινδείσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ, ἐπάνειμι αὖθις. οὐ ἔχει. πάντα ὁρῶ. ἀνάβαινε ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεξον ὦ Ἑρμῆ τὴν χεῖρα. ἐ γὰρ ἐπὶ μικρόν με τοῦτον τὸν μηχανὸν ἀναβιβάζεις. Ερ. εἶμι καὶ ἰδεῖν ἐθέλεις ὦ Χάρων ἅπαντα. σὺν ἐνὶ δὲ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ φιλοθεάμονα εἶναι. ἀλλ' ἔχε μου τῆς δεξιᾶς, καὶ φείδου μὴ κᾷ τοῦ ὀλισθηρᾶ πατεῖν. οὐχ

illi ipsi Atlanti succesſerit, ipſeque ſe oneri tantiſper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit. *Ch.* Hæc etiam audio: an autem vera ſint, tu & poëtæ videritis. *Merc.* Veriſſima Charon. Nam cujus rei gratia viri illi ſapientes mentirentur? Itaque primum Oſſam eruamus ut carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus. At ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides quam facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conſcenſa mole videam, num hæc ſufficiant, an verò plura ſuperſtruere oporteat. Papæ! ſumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea ſolùm quæ Iſtro adjacent: indeque nec admodum apertè Creta. Quare nobis portitor Oeta etiam tranſponenda ſicuti videtur: tandem Parnaſſus omnibus imponendus. *Ch.* Sic faciamus. Vide ſolùm ne opus præter fidem producentes, tenuius efficiamus: deinde cum ipſo deturbati, Homericam illam ædificandi rationem amaram experiamur contritis caſu calvariis. *Merc.* Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Oetam tranſpone: involvatur etiam Parnaſſus. En conſcendam iterum: bene habet: omnia conſpicio: tu quoque jam aſcende. *Ch.* Porrige manum Mercuri: non enim me parvam molem conſcendere facis. *Merc.* Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo conſiſtere nequeunt: ut periculo vaces, & ſpectandi ſis cupidus. Sed dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, cave. Euge,

ἀνελήλυθας καὶ σύ. καὶ ἐπίπερ δι-
ηρύμβω ὁ Παρνασσός ἐστι, μίαν
ἐκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, κα-
θεζώμεθα. σὺ δὲ μοι ἤδη ἐν κύκ-
λῳ περιβλέπων, ἐπισκόπει ἅπαντα.
Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λί-
μνην τινὰ μεγάλην περρέουσαν,
καὶ ὄρη, καὶ ποταμὸς, Κωκυ-
τὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντα μείζο-
νας. καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς.
καί τινας φωλεὰς αὐτῶν. Ερ. πό-
λεις σκέτναί εἰσιν, ἃς φωλεὰς ἐκεῖ
νομίζεις. Χα. οἶδα ὦ Ἑρμῆ ὡς
ἀδὲν ἡμῖν πέπεικε), ἀλλὰ μόλις
τὸ Παρνασσὸν αὐτῇ Καστελίᾳ, καὶ
τὴν Οἴτην καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεκι-
νήσαμεν. Ερ. ὅπ τί; Χα. οὐδὲν ἀ-
κριβὲς ἔγωγε ἀπὸ τῦ ὑψηλῦ ὁρῶ.
ἐβουλόμην δὲ καὶ πόλεις καὶ ὄρη αὐ-
τὰ μόνον ὥσπερ ἐν γραφαῖς ὁρᾶν,
ἀλλὰ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς, καὶ ἃ
πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι. ὥσπερ
ὅτε με τοιοῦτον ἐντυχὼν εἶδες μι-
λῶνα, καὶ ἤρξω με ὅπ μελῴδω. ἀ-
κούσας γάρ τινος, ἤθελον ἐς ὑπερ-
βολήν. Ερ. τί ὃ τῦτ' ἦν; Χα. ἐ-
πὶ δεῖπνον οἰκοθεν κληθεὶς ὑπό τινος
τῶν φίλων, εἰς τὴν ὑστεραίαν μάλι-
στα ἥξω ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος,
ἀπὸ τῦ τέγους κεράμις ἐπιπεσῦσα,
ὅτε οἶμαι ὅτε κινήσαντος, ἀπέκτει-
νεν αὐτόν. ἐγέλασα δῆτα, ὅτε ἐπι-
τελέσαντος τὴν ὑπόσχεσιν. ἔοικα
δὲ καὶ νῦν ὑπονοεῖσθαι, ὡς
μᾶλλον βλέπουσι, καὶ ἀκούουσι. Ερ.
ἔχ' ἀτρέμας. καὶ τῦτο γὸ ἐγὼ ἱά-
σομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον σὲ
βλέφαρον ἀποφανῶ, περ' Ὁμήρε τι-
νὰ καὶ παῖς τῦτο ἐπῳδὴν λαβών.
κἀπειδὰν εἴπω τὰ ἔπη, μέμνησο
μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς
πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ.
Ἀχλὺν δ' αὖτοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕ-

tu quoque conſcendiſti. Iam verò liquidem biceps eſt Parnaſſus, altero uterque occupato, ſedeamus. Tu verò oculis in orbem circunductis, omnia contemplare. *Ch.* Amplam video terram, & paludem quandam ingentem circunfluentem, & montes, & fluvios Cocyto & Phlegethonte majores, & homines planè exiles, & horum nidulos quoſdam. *Merc.* Vrbes illæ ſunt, quos tu nidos arbitraris. *Ch.* Noſti Mercuri quàm nihil nobis effectum ſit: quin fruſtra cum Caſtalia Parnaſſum, & Oetam alioſque montes ſede movimus. *Merc.* Quid ita? *Ch.* Equidem è ſublimi nihil exactè deſpicio. Volebam autem non urbes ſolùm, ipſoſque montes ceu in tabula depictos intueri, ſed ipſos homines tum quæ faciunt, tum quæ dicunt: ſicuti quum tibi primùm obvius factus ſum & ridentem intuitus interrogaſti quid riderem. Cùm enim quiddam audiviſſem ſummopere ſum delectatus. *Merc.* Quidnam hoc erat? *Ch.* Quidam ab amico puto ad cœnam invitatus: in poſterum, inquit, diem veniam maximè. Atque interim dum hæc diceret, delapſa tecto tegula, neſcio quo movente, ipſum interemit. Riſi hominem, ut qui promiſſa non præſtitiſſet. Sed nunc, ut meliùs & videam, & audiam, deſcendendum cenſeo. *Merc.* Quietus es: hoc enim tibi curabo: atque incantatione quadam ab Homero accepta, oculorum aciem acutiſſimam brevi tibi reddam. Ac poſteaquam carmina pronunciaro, memineris non amplius hallucinari, ſed apertè cuncta contueri. *Ch.* Dic ſolùm. *Merc.* *Dimovi nubem, viſum*

que

λον, ἢ πᾶν ἐπῆεν, ὅφρ' αὖ γνώσκῃς ἡμᾶς ἠὲ θεὸν, ἠδὲ κ' ἄνδρα. Χα. τί ἐσιν; Ερ. ἦ δ' ὁρᾷς; Χα. ὑπερφυῶς γε. τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς ἐμοί. ὥστε σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ παραδίδασκέ με, καὶ ἀνερέσθαι ἐρωτῶντα. ἀλλὰ βούλῃ κ' τὸν Ὅμηρον καλῶ παραμιξαί σε, ὡς μάθῃς ὅσῃ αὐτὸν ἀμελῇ ὄντα με τῶν Ὁμήρου; Ερ. καὶ πόθεν σὺ ἔχεις τί τὰ ἐκείνου εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ κ' παράκωπος ὤν; Χα. ὁρᾷς, ὀνειδισικὸν τοῦτο ἐς τὴν τέχνην. ἐγὼ δ' ὁπότε διεπόρθμευον αὐτὸν ἀποδημοῦντα, πολλὰ ραψῳδοῦντος ἀκέσας, οἷον ἔπι μέμνημαι. καίτοι χειμὼν ἡμᾶς ὀλίγου τότε κατέλαβεν. ἐπεὶ δὲ ἤρξατο ἄδειν ὁ πάνυ αὐστηρά τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδὼν σωήραμε τὰς νεφέλας, καὶ ἐπέρραξε τὸ πόντῳ, ὥσπερ τρύαινα πολὺ ἐμβαλὼν τὴν τρίαιναν, καὶ πάσας ἐξ θυέλλας ἀφῆκε, καὶ ἄλλα πολλὰ κυκῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἵππων, χειμῶνα ἄφνω καὶ γνόφον ἐμπεσὼν, ὀλίγου δεῖν ἀπέτριψεν ἡμῖν τὴν ναῦν. ὅτε δὴ καὶ ναυτιάσας ἐκεῖνος, ἀπήμεσε τὴν ραψῳδίαν ἐξ πολλοὺς αὐτῇ Σκύλλῃ, καὶ Χαρύβδῃ, καὶ Κύκλωπι. Ερ. ὦ χαλεπὸν ἦν ἐν ὀλίγῳ τοσαύτης ἐμέτου ὀλίγα γὴν λαφυλάττειν. Χα. εἰπὲ γάρ μοι. [1] τίς δ' ὅδ' ἐστὶ πάχιστος ἀνὴρ, ἠύς τε, μέγας τε, ἔξοχος ἀνθρώπων κεφαλὴν, καὶ ὤμους; Ερ. Μίλων ὅδε ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπικρατῆσι δ' αὐτοῦ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀφ' ὅλου,

que texerat antè. Vt tandem agnoscas qui sint homines-ve, Dei-ve. Ch. Quid est? *Merc.* Annon jam vides? *Ch.* Maximè: cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque velim hoc me prædoceas, atque interroganti respondeas. Sed vin'tu ut te versibus Homericis interrogem, ut intelligas neque me esse Homericæ elegantiæ contemptorem? *Merc.* Et unde tu illius aliquid scire posses, nauta semper, remexque cùm sis? *Ch.* Vides, hæc opprobria sunt in artem. At ego cùm illum vita functum trajicerem, multa canentem audivi, quorum nonnulla etiamnum memini. Porrò tempestas non parva tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam navigantibus non auspicatam auspicatus esset, ilico Neptunus, nubes coëgit, & injecto tridente tanquam quodam hamo pontum turbavit, omnesque procellas excitavit: cumque multis aliis carmine commotis turbis mare permisceret, parum abfuit quin tempestas & caligo derepente incumbens, navim nobis subverterit. Tunc etiam nauseabundus ille ipsi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminum partem evomuit. *Merc.* Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reservare. *Ch.* At dic mihi, *Crassus & ille quis est, vir magnus, conspicuusque, Vertice sublimi, atque humeris latissimus amplis?* *Merc.* [2] Milo hic est athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd sublatum taurum perme-

1 *Τίς γὰ ὅδ'*] Versus ex Iliad. 3. *Bourd.*

2 *Milo Crotoniata*] Nihil aliud Milonis Crotoniatis vires tam famosas fecit quam exercitatio assidua tauri gestandi. *Cogn.*

1 *Ἐμνη-*

φίρε δὴ δ' σταδίου μέσου. Χα. καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὦ Ἑρμῆ ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτὸν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλαβὼν, ἀνῆκα μιᾷ ἐς τὸ σκαφίδιον, ὁπότων ἦκεν ἡμῖν ὑπὸ δ' ἀμφοτέρω τὼ ἀνδρὶ παλαισθέντε δ' ἀναπαύεσθον, μὴ ὄψει ξυνεὶς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζῃ; κἄπα οἰμώξεται ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένῳ τεφάνων τούτων, καὶ δ' κρότου. νῦν δὲ μέγα φρονεῖ, θαυμαζόμενος ἐπὶ τῇ δ' τοῦ φορᾶ. τί δὲν οἰηθῶμεν, ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν κὴ τεθνηξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν σκεῖνος θανάτου νῦν μνημονεύσειεν ἂν οὐ ἀκμῇ τοσαύτῃ; Χα. ἔα τοῦτον οὖν εἰς μακρὰν γέλωτα ἡμῖν παρέξοντα, ὁπότ' ἂν πλέῃ. μὴ ὄψει ἐμπίδα ἔχ ὅπως τοῦρον ἐπ' ἄρσας δυνάμενος. σὺ δέ μοι εἰπὲ τοῦτο εἰπέ, τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος ὁ σεμνὸς ἀνὴρ; ἔχ ἕλλω ὡς ἔοικεν ἀπὸ γᾶν τὸ σελῆς. Ερ. Κῦρος ὦ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν, πάλαι Μήδων ἐχόντων, νῦν Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Ἀσσυρίων ἔναγχος ἅπτος ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα παρεσκεύαζε. καὶ νῦν ἐλαστέου ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον, ἄρχειν ἁπάντων. Χα. ὁ Κροῖσος δὲ πῶ ποτε κακεῖνός ἐστιν; Ερ. σκεῖσε λάβλεψον ἐς τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν, τὴν τὸ τριπλοῦν τεῖχος. Σάρδεις σκεῖναι. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ διαλεγόμενον; βάλε ἀκέσωμεν αὐτῶν ὅ, τι κὴ λέγωσι; Χα. πάνυ μὲν δῆ. Κροι. medium ſtadium ferat. *Ch.* At quanto juſtiùs me laudarent Mercurii, qui Milonem ipſum paulò poſt correptum, naviculæ imponam, quum ad nos venerit à morte adverſariorum invictiſſimo ſuperatus, neſcius quomodo ipſum ſupplantarit? Tum profectò plorabit, recordatus harum coronarum, & adplauſus. Nunc verò ſeſe effert quoniam eſt admirationi, propterea quòd taurum geſtarit. Quid igitur arbitremur? num putare ſe aliquando morituram? *Merc.* Quid? ille mortis in tanto vigore recordaretur? *Ch.* Miſſum hunc facito, riſum nobis haud ita multò poſt exhibiturum quando navigabit, & ne culicem quidem, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim: quis hic alius vir gravis? Græcus non eſt, ut ex veſte videre eſt. *Merc.* [2] Cyrus, ô Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, idemque Aſſyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit, & nunc expeditionem in Lydiam moliri videtur, [3] ut ſuperato Crœſo, imperio in omnes potiatur. *Ch.* At ubi etiam eſt Crœſus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnam illam arcem deflecte, quæ triplici muro eſt ſepta Sardis illa. Annon Crœſum ipſum jam vides in aureo ſolio ſedentem, & cum Athenienſe Solone diſſerentem? vis auſcultemus qua de re verba faciant? *Ch.* Maximè ſanè. *Crœ.* O hoſ-

1 Ἐμπίδα] Malè ἐλπίδα. Bourd.

2 *Cyrus*] Primus fuit qui apud Perſas regnavit, tranſtulitque imperium, capto avo Aſtyage, à Medis ad Perſas, de quo multa Herod. Iuſtin. Xenoph. *Cogn.*

3 *Vt Crœſo*] Lydorum rex fuit opulentiſſimus, de quo Herod. lib. 1. *Idem.*

1 Περὶς

ὦ ξένε Ἀθηναῖε, εἶδες μέν σου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσός ἐστιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τινα ἦγῃ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστερον εἶναι. Χα. τί ἄρα, ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. θάρρει. εὖ δὲ γ' ἀγωνεῖ ὦ Χάρων. Σρ. ὦ Κρῖσε, ὀλίγοι μὲ εἰ εὐδαίμονες. ἐγὼ γὰρ οἶδα, Κλεόβιν, καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονεστάτους γεγονέναι, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τί ἀρ' οὖν φησὶν ὅτῳ, τοὺς ἅμα τοῖς ἵπποις καθηνιόχους; ἐπεὶ τοῦ μητέρα καθοδύντες, εἵλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπήνης ἄκρον πρὸς τὸ ἱερόν. Κρῖσ. ἔστω. ἐχέτωσαν τὰ πρῶτα σκῆπτρα τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δεύτερος γὰρ, τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς δὴ τε ἐξίων, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κρῖσ. ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι, εὖ σοὶ δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σο. οὐδέπω οἶδα Κρῖσε, μὴ [1] πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ τοῦ βίου. Ὁ γὰρ θανάτου, ἀκριβὴς ἔλεγχός τε τοῖς τοιούτων, καὶ τὸ ἄκρον πρὸς τὸ πέρας εὐδαιμόνως διαβῆναι. Χα. καλλίστω ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν σοῦ ἐπιλέλησται, ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γοῦν τὸν πρὸς τὸ τοιοῦτον κρίσιν. ἀλλά τινας σκέπτεις ὁ Κρῖσος σκόπιμα, ἢ τί καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσι; Ερ. πλὴν ὅτι τοῦ Πυθίου χρυσᾶς ἀναθήσει; μισθὸν τοῦ χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. φιλόμουσος γὰρ ἀνὴρ σκότος. Χα. σκεῖνο γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀποσείλεται τὸ ὑπάρχον μετ' ἀρυθήματος. νῦν γὰρ πρῶτον εἶδον. ἀκήκοα ἀεί. Ερ. σκεῖνο ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα; καὶ [2] πεμφίχθην. Χα. καὶ μὴν ἐγὼ ὁρῶ

O hospes Athenienſis, quia jam divitias meas, & theſauros, & quantum mihi ſit rudis auri, aliamque ſupellectilem precioſam vidiſti, dic mihi quem omnium hominum fœliciſſimum eſſe arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solon? *Merc.* Bono es animo nihil ineptum ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœſe, fœlices ſunt. Sed ex iis quos novi, Cleobin & Bitonem ſacerdotis illius filios arbitror fœliciſſimos extitiſſe. *Ch.* Argivæ illius hic dicit, qui nuper una mortui ſunt poſtquam jugum ſubeuntes, matrem vehiculo inſidentem ad templum uſque traxerunt. *Crœ.* Eſto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit ſecundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetivit. *Crœ.* Ego verò ſceleſte non tibi videor fœlix eſſe? *Sol.* Nondum ô Crœſe novi, niſi ad vitæ finem perveneris. Hujus enim rei mors eſt accuratus index, & vita fœliciter ad metam uſque tranſacta. *Ch.* Optimè Solon, qui noſtri non ſis oblitus, ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes. Sed quinam ſunt illi quos Crœſus emittit, aut quid humeris geſtant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò poſt peribit. Eſt autem vir ille vatibus mirificè deditus. *Ch.* Illud eſt aurum ſplendidum, quod cum rubore refulget ſubpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm ſemper audiverim. *Merc.* Hoc celebre illud eſt nomen, cujus gratia tantopere pugnatur. *Ch.* Atqui non video quid boni ipſi in-

1 Πρὸς τὸ τέλος] Reſpicit Solonis dictum, de quo Auſon. *Bourd.*
2 Πεμφίχθην] Πεμιμάξαι & πεῖκαθᾶσαι interpretatur Caſaubonus ad Theo-

ὦ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ παρέσεται, εἰ μὴ ἄρα τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνου) οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ἐγὼ οἶδα ὅσοι πόλεμοι ἀφ' οὗ ἐκτήσατο, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ ληστήρια, καὶ ἐπιορκίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμὰ, καὶ πλοῦς μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. ἀφέστατο ὦ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ ἔχαλκοῦ ἀφέρειν; οἶδα γὰρ τὸ χαλκοῦν, ὀβολὸν ὡς οἶδα ἕκαστον τῶν καταπλεόντων ἐκ τῆς Σικελίας. Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲ πολύς. ὥστε ἐὰν πάνυ σπουδάζῃ ὑπ' αὐτῶν. τοῦτον γὰρ ὀλίγου ἐν πολλῇ γῇ βάθους οἱ μεταλλεύοντες ἀνορύττουσι. πλοῦν ἀλλ' ἐκ τῆς γῆς τοῦτο ὥσπερ ὁ μάλιστος, καὶ τἄλλα. Χα. δεινὰ ἅπαντα λέγεις τὴν ἀνθρώπων πλὴν ἀβελτερίαν, οἳ τοσοῦτον ἔρωτα ἐρῶσιν ὠχρᾶς καὶ βαρείας κτήσεως. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος ὃν Χάρων ἐρᾷν αὐτᾶς φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. καταγελᾷ γὰρ ἔοικε, καὶ τῆς μεγαλαυχίας βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν ἔρεσθαί τι βούλεται αὐτόν. ἐπακούσωμεν οὖν. Σω. εἶπέ μοι ὦ Κροῖσε. εἰς γάρ τι δεῖ σοι τῶν τοσούτων τούτων τὸν Πύθιον; Κροι. μὰ Δία. ὁ γὰρ ἔστιν αὐτῷ οὐ Δελφοῖς ἀνάθημα οἶδεν τοιοῦτον. Σω. ἀλλὰ μεγαλοπρεπὲς οἶμαι τὸν θεὸν κατασκευάσειν, εἰ κτήσαιτο οὐ τοῖς ἄλλοις καὶ πλίνθους χρυσᾶς; Κροι. πῶς γὰρ οὔ; Σω. πόσην μοι λέγεις ὦ Κροῖσε πενίαν οὐ τοῦ θεσπέσιον, εἰ ἐκ Λυδίας μεταπεμπτέον τὸ χρυσίον δεήσει αὐτοῖς; ἢν ἐπιθυμήσωσι. Κροι. πῶ γὰρ τοῦτο ἂν γένοιτο χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν; Σω. εἶπέ μοι, σάδης ὃ φύει ὁ Λυδία; Κροι. insit, nisi hoc solùm, quod quæ ferunt, eo gravantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? *Ch.* Idcirco-ne Mercùri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus obolum, ut notti; accipiam. *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideòque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco valdè profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terra, ut & plumbum & reliqua metalla provenit. *Ch.* Gravem hominum stultitiam narras, quæ pallidam, gravemque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, ut vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari jactantiam irridet: & ut mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putas-ne Pythium his lateribus indigere. *Crœ.* Puto per Iovem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore ut Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Crœ.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, paupertatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia advehere oporteat. *Crœ.* Ubi enim tantum proveniat aurum, quantum apud nos? *Sol.* Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? *Crœ.* Nullum pror-

Theophilactum, tangit & ad Athen. legend. interpr. Aristoph. Hesych. Suid. Eustat. *Bourd.*

ἐ πάνυ π. Σο. Ϝ βελτίονϙ ἄρα σὺ δεῖς ἐστ. Κροι. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηϙ χρυσίου; Σο. ἢν ὑποκείνῃ μηδὲν ἀγαναπτῶν, μᾶλλοις ἄν. Κροι. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι ὑπὸ αὐτῶν; Κροι. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ' ἂν ἦν Κῦρϙ, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπίῃ Λυδοῖς, χρυσοῦς μαχαίρους σὺ ποιήσῃ τῷ στρατῷ, ἢ ὁ σίδηϙ ἀναγκαῖϙ τότε; Κροι. ὁ σίδηϙ δηλαδή. Σο. καὶ εἴγε μὴ τοῦτον παρασκευάσειεν, οἵῳ δ' ἄν σοι ὁ χρυσὸς εἰς Πέρσας αἰχμάλωτοϙ. Κροι. εὐφήμει ὦ ἄνθρωπε. Σο. μὴ γάρ οἱ δ' ἂν ὕτω τοῦτο. φαίνῃ δ' ἐν ἀμείνων τ σίδηρον ὁμολογῶν. Κροι. ἐκὼν καὶ τῷ θεῷ κελεύεις σιδηροῦς πλίνθους ἀνατιθέναι με, τ δ' χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀνακομίζειν; Σο. ὑδὲ σιδήρ ἐκείνϙ γε δεήσει. ἀλλ' ἢν τε χαλκὸν, ἤν τε χρυσὸν ἀναθῇς, ἄλλοις μὲν ποτε κτῆμα, καὶ ἕρμαιον ἔσῃ ἀνατεθεικὼς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἤ τινι τυράννῳ λησῇ. τῷ δ' θεῷ ὀλίγον μέλῃ τ σῶν χρυσοποιῶν. Κροι. αἰεὶ σύ μϵ τῷ πλέτῳ ϖϵσπολεμεῖς, ὦ φθονεῖς. Ερ. ὁ φέρϵ ὁ λυδὸς ὦ Χάρων τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τ λόγων, ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πένης ἄνθρωπϙ ὢν πλουτῆσαι, τὸ δ' παρεσκευάσθαι ἐλευθέρως λέγειν. μεμνήσεται δ' ἴσως μικρὸν ὕστερον Ϝ Σόλωνϙ, ὅταν αὐτὸν δέῃ ἀλόντα, ἐπὶ τὴν πυρὰν ἰέναι Ϝ Κύρϙ ἀναχθέντα. ἤκουσε γὰρ τ Κλωθῦς ϖϵρὶ τοῦ ἀναγινωσκούσης τὰ ἐκείνῳ ἐπικεκλωσμένα. ἐν οἷς καὶ ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κύρον δὲ αὐτὸν, ὑπ' ἐκείνου τ Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τὴν Σκυθίδα, τὴν ἐπὶ Ϝ ἵππου Ϝ prorsus. *Sol.* Ergo potiore metallo indigetis. *Crœ.* Quinam ferrum est auro præstantius? *Sol.* Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. *Crœ.* Interroga Solon. *Sol.* Vtri præstantiores, an qui servant, an verò qui servantur? *Crœ.* Qui servant profectò. *Sol.* Si igitur Cyrus, ut quidam, in vulgus ferunt, Lydos adoriatur, aureosne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? *Crœ.* Ferro sanè. *Sol.* At nisi hoc comparaveris, captivum ad Persas aurum tibi iverit. *Crœ.* Bona verba quæso. *Sol.* Absit ut hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. *Crœ.* Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem revocare jubes? *Sol.* At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed sive æs, sive aurum dicaris, aliis sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum insperatum appenderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. *Crœ.* Tu semper divitias mihi oppugnas, & invides. *Merc.* Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ urgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit ut à Cyro captus, rogum conscendat. Nam Clothonem audivi nuper legentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captivum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisum esse. Viden' Scythicam illam equum

λευκὸ ἐξελαύνουσιν; Χα. νὴ Δία. Ερ. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί. καὶ τὴν κεφαλὴν γε ἀποτεμοῦσα ἡ Κύρου αὐτὴ, εἰς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ τοῦτον ἀνθρώπου. ὁρᾷς ἢ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. ἔστω βασιλεύσας μὲν τῆς πατρίδος. καὶ μυρίας σφαλεὶς ἔν τε Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ πελώριον μανεὶς, ἀποθανεῖται, ἀποκτείνας τὸν Ἄπιν. Χα. ὦ πολλὰ γέλωτος. ἀλλὰ τῶν τις ἂν αὐτὸς ἀφορμὴν λάβοι ἄπτεσθαι ὑπερφρονοῦντος τοῦ ἄλλων; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς μετ' ὀλίγον ἐκεῖνος μὲν, αἰχμάλωτος ἔσται, ἔστω δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐξαῖ σὺν ἀσκῷ αἵματος; ἐκεῖνον δὲ τίς ἐστιν ὃν Ἑρμῇ, ὁ τὴν πορφυρᾶν ἐφεστρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸ δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀναλύσει, τὸ ἰχθῦν ἀνατεμὼν νήσῳ τινὶ ἀμφιῤῥύτῃ; βασιλεύς τις εὖγε εἶναι; Ερ. εὖγε. παρῳδεῖς ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον, παντοδαίμονα οἰόμενον εἶναι; ἀπὸ πάσης ἔστω αὐτὸς, κατὰ δὲ παρεσῶτος οἰκέτης Μαιανδρίου προδοθεὶς Ὀροίτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἐπάνω τῆς εὐδαιμονίας τὸν ἀφορεῖ καὶ χρόνος. καὶ ταῦτα γὰρ τὸν Κλωθῶ ἐπήκουσα. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, ὀρθίως καὶ αὐτὰς ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. τὸ τοσοῦτον δὲ ἐπαιρέσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀλγινοτέρου καταπεσούμενοι. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον γυμνὸν τὴν σκαφίδιον, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κλίνην χρυσῆν κεκοσμημένην.

quum album agitantem? *Ch.* Video per Iovem. *Merc.* Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in utrem sanguine plenum intrudet. Sed & filium ejus adolescentem vides? [1] Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac ubi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandemque insaniverit, occiso Api morietur. *Ch.* O risum inexhaustum! Sed numquis ipsos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore ut ille brevi sit captivus, hic in utre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercuri, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus piscem dissecto, annulum tradit, ubi Insula septa mari & regis se nomine jactat? *Merc.* Bellè certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrranum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Orœtæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hæc quoque ex Clothone audivi. *Ch.* Præclarè ô Clotho, generose ipsos ô optima, ipsorumque capita trunca, & crucifige, ut se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, ut quanto altiore ruina, tanto graviori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum unumquemque in navigio nudum agnovero, nec purpuram, nec tiaram, nec folium aureum afferentem.

1 *Cambyses*] Cyri filius, Persarum & Medorum rex de quo Herod. lib. 2. Goar.

Ερ. καὶ τὰ μὲν τούτων, ἀδὲ ἔξεστιν ὁρᾶν· τὰ δὲ πολλὰ ὦ Χάρων ὁρᾷς, τοὺς πολέμους αὐτῶν, τοὺς πολεμίους, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀσσαιτοῦντας; Χα. ὁρῶ ποικίλα πάνυ πράγματα, καὶ μεσὸν παρέχῃς τὸν βίον, καὶ πᾶς πόλεως μακρῶν αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμιλίοις. ἐν οἷς ἄκρος μὲν, ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸ ὑποδέστερον. ὁ δὲ ἀθεμιτότατος αὐτοὺς ἐκ ταφανῶς ἕτερος ἕτερον, τίνες εἰσίν; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μῖσοι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν, κατὰ ξυναναμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεται μὲν τῇ Δίκῃ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία, καὶ φιλαργυρία. ὁ Φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπερέχουσι πάντων, ἐμπίπτων, σκοπεῖν. ἐνίοτε καὶ ὑποπτήσειν ποιεῖ. αἱ δὲ ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι. ὁπότ' ἂν μάλιστα οἴηταί τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι, οἴχονται, κεχηνότας αὐτοὺς ἀπολιπόντες, ὥσπερ καὶ τὸν Τάνταλον κατὰ πάσχοντας ὁρᾷς ὑπὸ τῷ ὕδατι. ὧν δὲ ἀπενίσης, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ἐπικλωθούσας ἑκάστῳ τὸ ἄτρακτον, ἀφ' ὧν ἠρτῆσθαι ξυμβέβηκεν ἅπασιν ἐκ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς καθάπερ ἀράχνια τινα καθαίνοντας ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀτράκτων; Χα. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον γε τὰ πολλά. τοῦτο μὲν, ἐκείνῳ. ἐκεῖνο δὲ, ἄλλῳ. Ερ. εἰκότως ὦ πορθμεῦ. ἔμφυτον γὰρ ἐκείνῳ μὲν, τοῦτο τῷτε φονεύσοντι. τούτῳ δὲ, τῷ ἄλλῳ.

tem. *Merc.* Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alii navigant, alii bellum gerunt, alii litigant, alii agriculturam exercent, alii fœnerantur, alii mendicant. *Ch.* Variam quandam video turbam, vitamque perturbationum plenam, eorumque urbes apum examinibus similes: in quibus proprium quisque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt feruntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circunvolitat, quinam sunt? *Merc.* Spes, ô Charon, metusque, amentia, voluptates, avaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per Iovem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, avaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsis horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, ubi maximè quispiam eas prehensurum se putat, avolantes abeunt, illis ore hiante relictis: quod ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies unicuique fusum volventes unde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides ut veluti araneorum stamina ex fusis in unumquemque descendunt? *Ch.* Equidem tenuissimum unicuique filum ut plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alii. *Merc.* Rectè ô portitor: nam est in fatis ut ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque ut hic sit illius hæres cujus filum fuerit brevius: ille verò, hujus.

καὶ κληρονομῆσαί γε τῶτον μέ, ὁπότε, ὅτε ἂν ἡ μικρὸν πρὸ τοῦ ἦμαι. ἐκεῖνο ὦ αὖ, τοῦτο. τοιόνδε γάρ τι ἡ ἐπιβολὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' ὃν δὴ λεπτῷ κρεμαμένους ἅπαντας; καὶ ἤτοι μὲν ἀναπαυθεὶς ἄνω, μετέωρός ἐστι. καὶ μεταμικρὸν κατασπασθεὶς ὑπὸ τοῦ λίνου, ἐπισθάνεται μηκέτι ἀντέχοντος τοῦ βάρους, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται. εἶτα ὦ, ὀλίγον ὑπὸ γῆς ἀφανισθέν, ἵνα μὴ πόρρω, ἀψοφητὶ κείσεται, μόνοις καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουσθέντος τοῦ πάθους. Χα. παγγέλοια τοῦτο ὦ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ μάλα δή· εἰκὸς ἔχοις ἂν καὶ τοῦτο ἀξίαν ὅπως ἐπὶ κατεγέλασαι ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῆς ἐλπίδων οἰχόμενον, ἀναπαύσεως μνημόνευσον δὲ βέλτιστε γενόμενος. ἀγέλοιοι δὴ αὖτε, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ὡς ὁρᾷς, πῆπαλοι, καὶ πυρετοί, καὶ φθοαί, καὶ ἀδικοδυμνίαι, καὶ ξίφη, καὶ λῃστήρια, καὶ κώνεια, καὶ δίκαι, καὶ τύραννοι. καὶ τούτων ἁπάντων ὅλως αὐτὸς εἰσέρχεται, ἐς ὃν δὴ πράττωσιν. ὅταν δὲ σφαλῶσι, πολὺ τὸ ὀτοτοῖ, καὶ αἰαῖ, καὶ ὤμοι μοι. εἰ δ' οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς ἐνενόουν ὅτι θνητοί τε εἰσιν αὐτοὶ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρου, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἔζων τε ἂν σωφρονέστερον, καὶ ἧττον ἠλιῶντο λυπούμενοι. νῦν δὲ ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν ἐπειδὰν ἐπέσῃ ὁ ὑπηρέτης κωλῇ, καὶ ἀπάγῃ, πεθήσας τῷ πυρετῷ, ἢ τῇ φθοῇ, ἀμαυρώσῃ τὸ ὄμμα τῷ ἀγωγίῳ, ὕστερον ἐπισθόμενοι ἐς ὃν καθεσθήσονται αὐτῶν. ἢ τί γὰρ ἂν ποιήσειεν οἰκεῖον, ὁ τὴν οἰκίαν σπουδῇ οἰκοδομούμενον, καὶ τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων, εἰ μέλλοι ὅπου ἡμῶν, ἔξειν τέλος

Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo ſuſpenſos? Atque hic quidem in altum attractus, ſublimis eſt: verùm paulò poſt ubi ſuſtinendo ponderi non amplius par fuerit, derupto lino decidens, ingentem ſtrepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit ſubductus, tametſi cadat, ſine ſtrepitu jacebit, adeò ut ruinam vix ipſi vicini exaudiant. *Ch.* Hæc ô Mercuri ſunt prorſus ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate poſſis exprimere quàm ſint ridicula Charon: in primis nimia ipſorum ſtudia, quodque inter ſpes intereunt ab optima morte arrepti: cujus nuncii & miniſtri ut cernis, permulti ſunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladii, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipſos ſubit, dum rebus ſecundis utuntur. At ubi ſpe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed ſi inde ab ipſo initio perpenderent mortales ſe eſſe, & poſtquam in vita breve tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex ſomnio migraturos, prudentiùs profectò viverent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præſenti rerum ſtatu ſperant ſe in perpetuum uſuros, quum irruens miniſter aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci ſe ægrè ferunt, quòd ſe nuſquam ab his abſtrahendos expectarint. Sed enim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios urget, ſi noverit fore ut finem ea habeat:

is

αὐτῷ. ὁ δὲ, ἅτε ἐπιθεὶς τὸ ὄρυφον, ἀπίοι, τῷ κληρονόμῳ κατα-λιπὼν λαλαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μὴ ἢ θεσπησίως ἄθλιος· ὁ αὐτῆς ἐκεῖνος μὲν γὰρ ὁ χαίρων, ὅτι ἄρρεν παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους ἅμα κἄτω ἐστιῶν, καὶ σπονδὰς δὲ πιεῖν τοῦ παιδὸς ἑπτάμηνος ὡς ἐπλήσθη χρόνου· ὁ παῖς τεθνήξεται, ἆρα ἄν σοι δοκῇ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γινομένῳ; ἀλλὰ τὸ αὖπαν, ὅτι τῷ δυστυχοῦντι ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκείνου ὁρᾷς, τὸν δὲ εὐληκότα πατέρα, καὶ ὀλύμπια νεικήσαντος, τὸ γειτόνια δὲ τὸ ἐκκομίζοντα τὸ παιδίον οὐχ ὁρᾷς, οὐδὲ οἱ ἀμφὶ οἷς αὐτῷ κρήνης ἐκρεμᾶται. τοὺς μὲν γὰρ ὄφελ' ὅρων ἀφορᾷ μόνους ὁρᾷς ὅσοι εἰσὶ, καὶ τοὺς ξυναγείροντας τὰ χρήματα, οὐκ οἶδεν ὑπαλαύοντας αὐτῶν κολυμβήτας, ὑφ' ὧν εἶπον, ἐπιόντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρετῶν; Χα. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ ὡς ἐμοιγὲ ἐγὼ σπεύδω, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς δοκοῦν εἶναι τοῦ βίου, ἢ τί ἐκεῖνό ἐστι, δι' ὃ τεθύμωνται ἀμαυκτιῶντες. Ερ. ἰὼ γῆν τοὺς βασιλέας ἴδοι τις αὐτῶν, οἵους δύναμαι νῦν ἔστιν ἐγὼ δοκοῦσιν ἔχω δ' ἀσεβαίνω, καὶ ὡς φησὶν ἀμφιβόλου τὸ τύχης, πλείω τὸ ἡδέων τε ἀνιαρὰ σύρηται ἀφθόνως αὐτοῖς, φόβοις, καὶ παραχαῖς, καὶ μίσει, καὶ ἐπιβουλαῖς, καὶ ὀργαῖς, καὶ κολακείαις. τούτοις γὰρ ἅπαντες ξύνεισιν. ἐᾷ πίῃ, καὶ νόσοις, καὶ πάθῃ, ἐξ ἰσοπαλοῦς δηλαδὴ ἀρχόντα αὐτῶν. ὅπου δὲ τὰ τούτων ἀνηρᾶ, λογίζεσθαι κρεῖττον οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἂν εἴη. Χα. εἶεν γῶν σοι ὦ Ἑρμῆ εἰπεῖν, ὡπῃ ἐοικέναι μοι ἔδοξαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤδη ποτὲ [1] πομφόλυγας

is verò decedat, qui fastigium imposuerit, relicta hæredi domus ipsius fruitione, in qua ne cœnaverit quidem ipse miser? Ille verò qui lætatur, quòd sibi masculam prolem uxor peperèrit, ideòque amicos convivio excipit, & patris nomen imponit, si sciret puerum septimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is sit natus? Verùm in causa est, quòd in eum intuetur, cui res in filio prospere cedunt, & qui pater est athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert non intuetur, neque novit à quo subtegmine ipsi pendeat. Quin & eorum qui de finibus dissident vides quanta sit turba, & eorum qui pecunias coacervant: attamen priùs quam ipsis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nunciis & ministris avocantur? *Ch.* Video istthæc omnia, & apud me cogito, quid sit ipsis in vita jucundum, aut quidnam sit illud, quo privati tantopere stomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aspiciat qui fœliciſſimi videntur, extra aleam, & ut dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura jucundis comperiet eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes: his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensère non minùs temporis exigiret, quàm quæ sunt privatorum. *Ch.* Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorumque vita omnis. Vidistin' aliquando

1 Πομφόλυγας] Ex Homero postea vocat φύλα, φυσαλίδας, φύσημα. Bourd.

ἐν ὕδατι ἐθέλω τὸν κρουφ πνι κομιζομένους ἀνιστεμένας, τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεται ὁ ἀφρός; ἐκείνων τινὲς αἱ μὲν, πνες μικραί εἰσι. καὶ αὐτίκα διαφεύγουσι, ἀπέσβησαν. αἱ δὲ ἐπὶ πλέον διαμένουσι. καὶ ἐπιχωρούντων αὐτοῖς τῶν ἄλλων, αὐταὶ ὑπερφυσῶνται, ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται. εἶτα μέντοι καὶ ἐκεῖναι πάντως ἐξερράγησάν ποτε. ἢ γὰρ οἷόν τε ἄλλως γενέσθαι. τοῦτο ἔστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες τὸν παρόμοιον ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ἀκύμορον τὸ φύσημα. οἱ δὲ, ἅμα τῇ ξυστάσει ἐπαύσαντο. πᾶσι δ' ἐν ἀποβραχεῖ ἀναγκαῖον. Ερ. ἆρ' ἔνι χεῖρον σὺ Ὁ Ὁμήρου εἴκασας ὦ Χάρων, οἷς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ἑρμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ τιμῶν, καὶ κτήσεων ἀμιλλώμενοι; ἅπαντα καταλιπόντες αὐτοὺς, δεῦρο ἕνα ὀβολὸν ἔχοντες, ἥξειν παρ' ἡμᾶς. βάλε δὲ ἐπίπαν ἐφ' ὑψηλοῦ ἐσμὸν, ἀναβοήσας παμμέγεθες, ὡς ξυνίασιν αὐτοὶς, ἀπὸ χαλκῆς μὲ τῆς μακρίων πόνων, ζῆν ἢ, ἀεὶ τὰ βαναυσα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες, λέγων ὦ μάταιοι, τί ἐπιμελόμενοι περὶ ταῦτα; πεισθέντες γὰρ μενοῦσι. ἢ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. ἢ δὲν τὰ σύταῦθα σπουδαῖα, ἀίδιον ἔσιν, ἢ δ' ἂν ἀπάγοι τις αὐτῶν τι ξυνὼ αὐτῷ δόμεναι. ἀλλ' ἀνάγκη τὰ μὲν, χωρὶν οἰκέται ἢ, καὶ τὰ ἄγρον, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἐξ ἐπιτηδὲς ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, οὐκ ἂν οἶμαι μέγα ὠφελοῦσι. do bullas illas, torrente cum ſtrepitu ſcaturiente, exurgentes: flatuoſos dico tumores ex quibus ſpuma cogitur? Illarum igitur, aliæ quidem parvæ ſunt, quæ protinus ruptæ evaneſcunt: aliæ verò diutius durant, ſibique adjunctis aliis vehementer intumeſcunt; ac in maximum tumorem attolluntur: ac tandem aliquando illæ etiam prorſus ruptæ diſſolvuntur. Neque enim ſecus fieri poſſit. Hæc tibi hominum vita. Singuli flatu tumeſcunt, hi majores, illi minores, atque alii momentaneam moxque deficientem inflationem habent: alii ſimul atque conſtituti ſunt, deſiſtunt. Itaque omnes rumpi neceſſe eſt. *Merc.* Tu nihilo deterius Homero Charon, hominum vitam ſimilitudine expreſſiſti, qui genus ipſorum foliis aſſimilat. *Ch.* At tales quanvis ſint, vides tamen qualia faciant, ut inter ſe avidè contendant te imperiis, honoribus, & poſſeſſionibus, quibus omnibus relictis, ipſos unico cum obolo ad nos venire oportebit. Vis igitur ſiquidem in edito loco ſumus, ut maxima voce acclamando eos adhorter, ut ab inanibus quidem laboribus abſtineant, vivant autem, mortem ob oculos ſemper habentes, hiſque verbis utar, O ſtulti quid hæc tanto ſtudio proſequimini: deſiſtite à laboribus, neque enim in perpetuum vivetis: nihil ex iis quæ hic præclara habentur, eſt ſempiternum, nec aliquid horum moriens quiſquam ſecum auferre poſſit. Sed neceſſe eſt quemvis nudum abire, domum autem, agrum, aurum, eſſe ſemper aliorum, & dominos ſubinde mutare. Hæc & id genus alia, ſi ipſis unde exaudiri poſſent, inclamem

λησθηναι τ βίου, ἡγῇ σωφρονεστέρους ἂν γλοιὸς ἀνθρώπους; Ερ. ἀ μακάριε, σὺν οἴδα ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη ἀφιτθείκασιν, ἀς μηδ' ἂν τυπτήσῃ ἐπ' ἀμαυρίᾳ τὴν αὐτοῖς τι ὦτα; τοσοῦτος κηρὸς ἔνεστιν αὐτοῖς, οἷόν φασι Ὀδυσσέως τοὺς ἑταίρους ἔβραισε δέσας τ Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν δ' ἂν ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἢν καὶ σὺ κεκραγὼς ἀφῇρπαγῆς; ὅσῳ γὰρ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο σὺ τοσῷδε ἡ ἄγνοια ἐργάζεται. πολλοὶ μὲν εἰσιν αὐτῶν ἐλίγοι, ἃ δεδιδεγμένοι τ κηρὸν εἰς τὰ ὦτα, ὡς τῷ ἀληθείαν ἀνακλίνουσι, ὀξὺ βλέποντες εἰς τὰ πράγματα, καὶ κατεγνωκότες οἷά ἐστιν. Χα. ἐκεῖνοι γὰρ ἐμέλλησάμην; Ερ. τοιοῦτον τοῦτο λέγειν ὡς αὐτὰς, ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως λανθάνοντες τ πολλῶν, καὶ γελῶσι τ γιγνομένων, καὶ ἡδομῇ ἡδομῶς ἀρίσκηται αὐτῆς, ἀλλὰ δῆλοι εἰσὶ θρασυμὸν ἤδη βυλόμενοι παρ' ὑμῶν λάβ δ' βίας; καὶ γὰρ καὶ μισοῦσι, ἐλέγχοντας αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χα. ὄλιγα ἃ ἡμανάθαμ. πολλῷ πάσῃ ὀλίγοι εἰσὶν ὦ Ἑρμῆ. Ερ. ἰκανοὶ καὶ ὅτι. ἀλλὰ κατίωμεν ἤδη. Χα. ἓν ἔτι ἐπόθουν εἰδέναι ὦ Ἑρμῆ, καὶ μοι δεῖξας αὐτὸ, ἐπειδὴ ἔοικε τῷ σοφιστῇ πανοικεσίᾳ, πῶς ἀποθήκας τ σωμάτων; ἵνα κατορύξασα θεάσωμαι. Ερ. ἡδέως ὦ Χάρων, καὶ τάμβους, καὶ τάφους καλεῖται τὰ τοιαῦτα. πολλῷ τὰ τοῦ τ πολέων σὺ εἶναι τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς πλίνθους, καὶ πυραμίδας; σὺ εἶναι πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί δὲ σὺ ἐκεῖνοι στεφανοῦσι τοὺς λίptacula, & corporum conditoria. clamarem, annon vitæ magno putas emolumento fore, ita ut longè prudentiores evaderent? *Merc.* O beate, nescis ut ipsos ignorantia, & error affecerit, adeò ut ipsorum aures ne terebro quidem ampliùs aperiri queant: tam multa cera eas obturarunt, haud aliter ac sociis Vlysses, veritus ne Sirenum cantus exaudirent. Quinam igitur audire possint, etsi vocem in tantum efferas ut rumparis? Nam quod apud vos Lethe potest, id apud nos ignorantia præstat. Verumtamen ex ipsis pauci sunt qui cera in aures non recepta in veritatem inclinant, acutum in rebus cernunt, & quales sint agnoscunt. *Ch.* Illis igitur acclamem? *Merc.* Illis ea quæ sciunt, dicere fuerit supervacaneum. Vides ut à plebe semoti rident, quæ alii faciunt, eaque nullatenus probant, sed jam à vita ad vos fugam apertè meditantur? etenim etiam odiosi sunt illis quorum imperitiam redarguunt. *Ch.* Bellè ô generosi. verùm perpauci sunt ô Mercuri. *Merc.* Vel hos esse satis fuerit. Sed jam descendamus. *Ch.* Vnum adhuc scire opto Mercuri, quod quùm me docueris, perfectam sanè institutionem tradideris: nimirum videri velim repositoria corporum, ubi terram defodiunt. *Merc.* Monumenta, tumulos, sepulchra hæc vocant. At vides-ne ante urbes aggeres illos, columnas, & pyramidas? Illa omnia sunt cadaverum recep. *Ch.* Quid ergo [1] saxa illi coronant,

1 *Saxa illi coronant*] Mos fuit apud antiquos, ut non tantum cadavera ungerent, sed etiam cippum, cui corollas & serta imponerent.
Sertâ tegebat fragrantia cippo. Cogn.

θυς, καὶ χρίσει μύρῳ; οἰδὲ, καὶ πυρὰν νήσαντες αὐτῷ τὸ χωμάτιον, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καίσασί τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρητον, ὡς γὰν εἰκάσαι, ἐγχέουσιν; Ερ. σὺν οἷσὰ ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα αὐτοῖς τοῖς σὺ ἄδω. πεπισύκασι δ' ἂν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κρέπτειν, δεῖπνεῖν μὲν ὡς οἷον τε αὐτοπεμπομένας τὴν κύσσαν, καὶ τὸ κρεῖττον, πίνειν δ' ἀπὸ βόθρου τὸ μελίκρητον. Χα. σκεπτέον ἔτι πίνειν ἢ ἐσθίειν, ὦν τὰ κοφίνια ξηρότατα; καί τοι γελοῖός εἰμι σοι λέγων ταῦτα, ὁσημέραι κατάγοντι αὐτούς. οἶσθ' ἂν εἰ δύναντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν, ἅπαξ ἀποθάνοντες χθόνιοι γενόμενοι; ἐπίτηδες καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ερμῆ ἔπαθον, σὺν ὅλοις πτάγμασ' ἔχων, εἰ ἐᾶν μὴ κατάγειν μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πομπεύοντας. ὦ κάτοικοι, ἢ ἀνοίας. σὺν εἰδότες κλίνοις ὁρᾶς Ἀχαιικὰ τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πτάγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἔστι. καὶ ὅπ[1] κάτθανε ὁμῶς ὅ, τ' ἄτυμος ἀνὴρ, ὃς τ' ἔλαχε τύμβου. σὺ δ' ἴῃ πυῇ Γρᾶ, κρεῖσσ' Ἀχαιμένων. Θερσίτῃ δ' ἔστω Θέτιδος παῖς κύκλωψ. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμφὶ κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Ἡράκλεις, ὡς πολὺν τὸν Ὅμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπείπερ ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τὸν Ἀχιλλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt? alii præ tumulis construcho rogo, ac fovea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, & vinum mulsumque (quantum saltem conjecturis assequi possum) in ipsas foveas infundunt? *Merc.* Nescio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis persuasum est umbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum possunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulsum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridissimæ sunt calvariæ: atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde scias an postquam semel terram subierint, denuo redire queant. Quineriam ego prorsus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, si oporteret ipsos non solum deducere, sed etiam bibitures reducere. O stulti, quæ hæc amentia? Nescitis quàm longo finium intervallo res mortuorum & viventium sunt discretæ, quoque pacto se res habeant apud nos, ubi Mortuus est æquè tumuli qui nescit honorem, Quique scit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri est, Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles, Umbræ nam pariter siccæ, nudæque pererrant Asphodeli campos confracho vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quam multa ex Homero hauris! Sed quia submonuisti me, volo tibi sepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulsum*] Vivo favillam lavabant. Quidam in lib. 2. Epig. vino sibi exhiberi cupit quæ mortuis præstari solent. Omnia quæ sunt in tractatu de sacrificiis habes antea spartim in Deorum dialogis, tangit enim variam Deorum originem, casus, sacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abundè dicerat. *Cogn.*

2 Κάτθαν' ὁμῶς] Homer. Odyss. *Bourd.*

τ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν οὐδενὸ τὸ τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δ', ὁ Αἴας τέθαπται σὺν τῷ Ροιτείῳ. Χα. ὦ μεγάλοι ὦ Ἑρμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπισήμας ἤδη δέδοκά μοι, ἃς κἀπὶ ἀκοῆς. τὴν Νῖνον τὴν Σαρδαναπάλε, κὴ βαβυλῶνα, κὴ Μυκήνας, κὴ Κλεωνὰς, κ' τὴν Ἴλιον αὐτήν. πολλὰς γὰρ μέμνημαι ἀφορμὰς ἐκπορθοῦσας ὀνεῖρε, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ νεωλκῆσαι, μὴ δ' ἀφανίζειν τὸ σκαφίδιον. Ερ. [1] ἡ Νῖνο μὲν ὦ

illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum est: è regione autem conditus est Aiax in Rhœteo. *Ch.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas urbes mihi jam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis, neque navim subduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Merc.* Ninus quidem ὁ Por-

1 Ἡ Νῖνος μὲν, ὦ ναυβάτα, ἀπόλωλεν ἤδη καὶ οὐδὲ ἴχνος ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samosatenus Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ videtur mereri, & mirum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninus vel Ninive, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12 Annal. de expeditione Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbis Ninos vetustissima sedes Assyriæ.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἡ μὲν ἓν Νίνου πώλις ὑφανίδη παραχρῆμα μετὰ τὴν τ Σύρων κατάλυσιν. *Ninus statim post eversum Assyriorum imperium evanuit*, vel *apparere cessavit.* Ergo contra Strabonem Amasenum & Lucianum Samosatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis similitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel castellum, captum sine obsidione in transitu male accepit pro antiquissima & populosissima illa urbe, quæ fuit suo tempore totius orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata; aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon sedem Assyriæ regum cepisse, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque perveniisse, cum ab eo fluvio abessent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hierosolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Hellesponti vel bellum gesserunt vel negotiati sunt, audivi sæpe asseverantes se vidisse antiquæ Trojæ ruinas, nec aliter unquam eis persuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apostolus epist. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ait ille lib. 13: κἀδὲν ἧττον ἴχνος σώζει τ ἀρχαίας πόλεως εἰκότως, ἅτε δὲ περιοικηθεῖσαν τ κύκλῳ πόλεων, κ' τελέως ἢ κατεσπασμένην, ταύτης δὲ ἐν βάθρων ἀνατεθραμμένης, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετῆλθον. Ἀρχαιάναυτα γ' ἔν φασι τ Μιτυληναίων ἐκ τ ὀκεῖθεν λίθων τὸ Σιγεῖον ἐκτετεῖχθαι, id est, *nullum enim vestigium restat antiquæ urbis, & cum ratione; nam vastatis vicinis urbibus; non vero funditus eversis, ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum instaurationem transportati sunt. Itaque Archeanactem ajunt Mitylenensem Sigeum muro circumdedisse ex lapidibus indidem acceptis.* Verbs igitur, cujus nullum vestigium extabat tempore Strabonis & Augusti, sub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis sub Claudio. Plura ad id argumentum adducere possem, & illustrem in litteris virum castigare, qui eo, quod Ammianus Marcel-

πορθμοῦ ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. οὐδ' ἂν εἴπῃς [1] ὅπου ποτ' ἰῶ. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκείνη ἐστὶν, ἡ πύργοις, ἢ τ μέγαν περίβολον. ἡ μετρόπολυ καὶ αὐτὴ ζητηθησομένη, ὥστε ἡ Νῖνος. Μυκήνας ὄ, καὶ Κλεωνὰς, αἰσχύνομαι δεῖξαί σοι. καὶ μὰλιστα τὸ Ἴλιον. ἀπαντήξεις γὰρ οἶδ' ὅτι τ Ὅμηρον καταλῶν ἐπὶ τῇ μεγαλιγορίᾳ τ ἐπῶν. πάλαι ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦσαν δύσδαίμονες, νῦν ὄ τεθνήκασι καὶ αὐτοί. [2] ἀποθνήσκουσι γὰρ αἱ πόλεις ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ συμβαδιξότερον, καὶ πολεμοῦσι ὅλοι. Ἰνάχῳ δὲ τάφος ἐν Ἄργει ἔτι κατάλειπται. Χα. παπαὶ τ ἐπαίνων Ὅμηρε, καὶ τ ὀνομάτων, Ἴλιον ἱερὸν, καὶ εὐρύαγυιαν. καὶ εὐκτίμενον Κλεωνάς. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλοις φονεύουσιν; Ερ. Ἀργείους ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τ ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, [3] τ ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτῷ ὀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνος ὄ αὐτοῖς ὁ Ἔρμῆς ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ ᾗ πεδίου αὐτῶν, ἐν ᾧ μάχονται. Χα. ὦ τ ἀνοίας, οἵᾳ ἔοικεν ὅτι καὶ ὄλλυ

ὁ Portitor jam est eversa, ita ut ne reliquum quidem sit ejus vestigium, nec ubi olim sita fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa est, multis turribus præclarè munita, magnoque ambitu mœnium septa, haud ita multò post desideranda & ipsa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonstrare pudet, ac in primis Ilium. Præfocabis enim sat scio Homerum ubi descenderis, qui urbem illam tam magnificis versibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam urbes ὁ Portitor, quemadmodum homines. Quodque longè mirabilius, solidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem supersit. *Ch.* Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viisque patentibus Ilium, tum Cleonæ bellè structæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi sunt qui dimicant, aut cujus rei causa se mutuò cædunt. *Merc.* Argivos vides & Lacedæmonios, ὁ Charon, atque semimortuum imperatorem Othryadem, suo ipsius nomini trophæum inscribentem? *Ch.* Cujus rei causa cœptum est hoc bellum? *Merc.* Pro ipsomet agro, in quo pugnant. *Ch.* O amentiam hominum, qui nesciunt se, etiamsi nunc eorum quisque to-

linus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis scilicet ad Eusebium, scribere: *Ninive autem adhuc integra stabat ævo Ammiani Marcellini.* Sed superfluum foret, cum id argumentum abunde simul & doctissime tractaverit vir incomparabilis Samuel Bochartus in suo Phaleg. lib. 4 cap. 20. ad eum te remitto lector, & sileo. *Palm.*

1 Ὅπου ποτ' ἰῶ] *Campos ubi fuit.* Bourd.

2 Ἀποθνήσκουσι αἱ πόλεις] Plut. Romul. cætera Epitheta Homerica, ut & sensus & rationes quibus nititur. *Idem.*

3 Τὸν θνηξιφόντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτῷ ὀνόματι] Casparus Barthius in animadversionibus ad Statii Thebaid. l. 4. vers. 48. ubi agit de Othryadibus hunc Luciani locum amendi arguit. Atque enim scripsisse τῷ αὐτῷ αἵματι. Almel.

1 Ai-

πλὴν Πελοπόννησον ἅπασαν αὐτῶν κτήσωνται, μόλις ἂν πεδίαιον λάβοιεν τόπον τῷ Αἰακῷ. τὸ γὰρ πεδίον τοῦτο, ἄλλοτε ἄλλοι μεμερίσασι, πολλάκις ὑπὸ βάθρων τὸ τέρπαιον ἀναπατάσαντες τῷ ἀρότρῳ. Ερ. οὕτω μὲν τοῦτο ἔσται. ἡμεῖς γὰρ, ἀναβεβάντες ἤδη, καὶ τὸν χῶρον διατήσαντες αὖθις τὸ ὄρη, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν κατὰ ἐπιτέλλω, σὺ δ' ἐπὶ τὸ πορθμεῖον. ἥξω δὲ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκροτελῶν. Χα. δίκα ἐποίησας ὦ Ἑρμῆ. διερράτης ἀεὶ ἀναμεμιγάψῃ. ἀνάμιλλα δέ σε ἀμφὶ σὲ τὰ ἀποδημίας. οἷα ἐπὶ τὰς τῶν κατοικθαιμένων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πόλιδας χρυσοῦ, ἐκατόμβας, μάχας. Χαίρων γὰρ, ὑπὲρ λόγου.

totam Peloponnesum possideat vix tamen pedis unius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrum aliàs alii colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum iæpe revulso. *Merc.* Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis, discedamus: ego quò sum jussus ire, tu ad pontonem. Ad te autem brevi veniam mortuos adducens. *Ch.* Beneficio me affecisti Mercuri, atque in eorum album adscriberis, qui de me sunt benemeriti: quando quidem tua ope in hac peregrinatione sum adjutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. | DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, ut qui primum de diis impia quadam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore ac alieniore cultu quam qui pro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula esse ea, quæ homines tum sentiunt de Diis, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quæ de diis traduntur, quam veluti caussam superstitionis istius esse ostendit. Deinde & ritum, quibus tum Graci, tum Ægyptii, quos cæteris multò ineptiis istis anteire indicat, uti solent. Et hanc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi videtur velle intelligere.

Ἀμὲν γὰρ οἱ μάταιοι πράττουσι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ προσόδοις τῶν θεῶν, καὶ ἃ αἰτοῦσι, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ γιγνώσκουσι περὶ αὐτῶν,

Enimvero quæ stulti homines factitant in sacrificiis, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quæ petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt,

οὕτω οἶδα εἴ τις ὕτω κατηφὴς ἐστι, κὴ λελυπημένος, ὅστις ἐ γελάσεται τῶν ἀβελτερίαν ἐπιβλέψας τ̃ ὁρωμένων. κὴ πολύ γε οἶμαι σεσήρεται ἕ γελᾶν ποθ' ἑαυτὸν ἐξεπίσω, πότερον εὐσεβεῖς αὐτὰς χρὴ καλεῖν, ἢ τἐναντίον θεοῖς ἐχθρὰς, κὴ κακοδαίμονας; οἵγε ὕτω ταπεινὸν, κὴ ἀμήχανὸν τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥστ ἐπὰν ἀνθρώπων ἐδένες, κὴ κλακτόμενον, ἡδέως, κὴ ἀναγκαῖον ἀμελέμενον. τἀγῶν [1] αἰτωλικὰ πάθη, ἓ τὰς τ̃ Καλυδωνίων συμφορὰς, κὴ τὰς τοσύτους φόνες, κὴ τὸν Μελέαγρε ὄλεθρον, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τ̃ Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρήσης ὅτι μὴ παρελήφθη τοῖς τῶν δυσίαν ὑπὸ τ̃ Οἰνέως. ὕτως ἄρα βαθέως κατῴκιζε αὐτῆς ἡ τ̃ ἱερείων ἁμαρτία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὸν ἐν τῷ ἀέρι τότε μόνον, τ̃ ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πεπορδυμένων, δεινὰ ποιῆσαι, κὴ χετλιάζεσαι, οἵας ἑορτῆς ἀπολειφθήσε. τὸν δ' αὖ Αἰθίοπας, κὴ μακαρέας, κὴ τρισευδαίμονας εἴποι τις ἂν, εἴγε ἀπομνημονεύοι τῶν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ὧν ἐν ἀρχῇ τ̃ Ὁμήρε ποιήσεως ἐπεδείξατο, δώδεκα ἐξῆς ἡμέρας ἐπιδημήσαντες. κὴ ταῦτα, ἐπαγόμενον ἓ τὰς ἄλλας θεάς. ὕτως ἐδὲν ὡς ἔοικεν ἀμείνω ποιεῖσιν, ὧν ποιοῦσιν. ἀλλὰ [2] παλαὶ τοῖς ἀνθρώποις πέφαται, κὴ ἔνεκα πρίασθαι παρ' αὐτῶν, τ̃ μὲν, ὑγιαίνειν, εἰ τύχοι, βοιδίῳ. τ̃ δ', πλυτεῖν, βοῶν πεπάρων. τ̃ δ', βασιλεύειν, ἑκατόμβης. τ̃ δ', σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίε ἐς πύλον, ταύρων ἐνέα. κὴ τὸν αὖ τ̃ Αὐλίδος ἐς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cælo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

1 Αἰτωλικὰ πάθη] Hæc & cætera in Homero. *Bourd.*
2 Παλαὶ τοῖς ἀνθρώποις] Hesiod. 1. oper. Lucianus passim. *Idem.*

Ἴλιον ἀφαλεῦσαι. παρθένε βασιλικῆς. [1] ὁ μὲ γὰρ ἐκατόμβη τὸ μὴ ἁλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπεφάθη δῶσ᾽ τ᾽ Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλος. εἰκάζειν ᾗ χρὴ πολλὰ εἶναι, καὶ ἀλεκτρυόνα, καὶ στεφάνους, καὶ λιβανωτὸν μόνα παρ᾽ αὐτοῖς ὤνια. τοῦτο ᾗ οἶμαι καὶ χρύσης ἐπιστάμενος ἅτε ἱερεύς, καὶ γέρων, καὶ τὰ θεῖα σοφός, ἐπειδὴ ἄφαρκτος ἀπέβη τῆς Ἀγαμέμνονος, ὡσαὐτὼς δ᾽ ἀποδυσείσας τὸν Ἀπόλλωνα τὸν χόλον, διαλογᾷ, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ὀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλιστε Ἀπόλλων, ἐγὼ μὰ σὸν τὸν νεὼν, τόσους ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαῦτά σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δ᾽ ἀμελεῖς μου τοιοῦτο πεπονθότος. καὶ παρ᾽ ἀξίαν τίθησι τὰ ἀνήκεστα, τοιγαροῦν ὅπως κατευδυσώπησεν αὐτὸν δι᾽ τ᾽ λόγων, ὥστε ἀφεῖσαί μὲν τὰ τόξα, καὶ ὑπὲρ δ᾽ ναυστάθμων κρίσασα ἑαυτὸν, κατατοξάσαι τῷ λοιμῷ τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῖς βριαίοις, καὶ κυσὶ. ἐπὶ δ᾽ ἄπαξ δ᾽ Ἀπόλλωνα ἐμνήσθη, βούλεσθαι δ᾽ τάλαν εἶναι, ὡ δὲ αὐτὸς οἱ σοφοὶ δ᾽ ἀληθῶς λέγουσιν, οὐκ ἄσπερ οἱ δὲ τοὺς ἔρωτας ἐκμαίνουσιν, ἀλλ᾽ δ᾽ Υακίνθῳ τε φόνον, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ Δάφνης τὴν ὑπερηφάνειαν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐπὶ δ᾽ καταδικασθεὶς ἐπὶ τῷ τ᾽ Κυκλώπων φονότῳ, [2] κατεξοραμισθεὶς, ἀλλὰ τοῦτο οὐ δ᾽ ἀρχῆθεν κατεσκήμμενος ἐς γῆν, ἀποθανεῖσθαι χρησάμενος τῇ τύχῃ ὑπὸ δ᾽ ἐφυτεύσατο ἐν Θετταλίᾳ παρ᾽ Ἀδμήτῳ, καὶ ἐν Φρυγίᾳ δ᾽ παρ᾽ Λαομέδοντι, δ᾽ τούτῳ μὲν γε ἡ

llium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

1 Ὁ μὲ γὰρ ἐκατόμβη] Rectius Mſ. Anglic. doctiſſimi Golmani, ὁ μὲ γὰρ Ἑκάτη, patet apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

2 Κἀξοραμισθεὶς] Rhetores Græci interpr. Ariſtoph. paſſim. Heſych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀμ-

μόνον, ἀλλὰ μὴν καὶ Ποσειδῶνος. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' Ἀπόλλωνος, καὶ ἐζεμισοῦντο εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ἐδεῖτο σπεῖλη τὸν μισθὸν ἀποδόσθαι τῷ Φρυγὶ καὶ Φρυγὸς, ἀλλὰ ἀποσῶσαι αὐτοῖς πλέον ἢ τριάκοντά φασι δραχμὰς τρωϊκάς. ἢ γὰρ ἀ ταῦτα συμολογῆσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶ θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ἐστί τα Ἡφαίστου. καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ χεδὸν ὅλης τῆς Διὸς οἰκίας, καὶ ταῦτα, ἐξηκριλέωσαν τὰς μούσας συνῳδὰς ἐν ἀρχῇ τῶ ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἐνθεοι γιγόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ἄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέτεμε τὸ πατρὸς τὸ αἰδοῖον, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ ὁ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλομένης τὸ λίθον, εἰς τὴν Κρήτην ἐκτεθείς, ὑπ' Αἰγὸς ἀνετράφη, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ ὕστερον, ὑπὸ τῶν κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸ πατέρα, καὶ ἐς τὸ δεσμωτήριον καθαλὼν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, καὶ τὰς [3] Περσῶν τῶτο, καὶ Ἀσσυρίων νόμος· ἐρωτικὸς δὲ ὢν, καὶ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸ οὐρανόν. τὰς μὲν, ἐξ ὀμοτίμων ποιησάμενος, σύνευνος δὲ καὶ γόθος ἐν δὲ θνητῇ καὶ ἐπιγείᾳ γένους, ἄρτι μὲν, ὁ ἠνυάδης χρυσόμενος χρυσίον, ἄρτι δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ ἀετός. καὶ ὅλως, ποικίλος μὲν καὶ Ποσειδῶν. ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' Ἀπόλλωνος, καὶ ἐζεμισοῦντο εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ἐδεῖτο σπεῖλη τὸν μισθὸν ἀποδόσθαι τῷ Φρυγὶ καὶ Φρυγὸς, ἀλλὰ ἀποσῶσαι αὐτοῖς πλέον ἢ τριάκοντά φασι δραχμὰς τρωϊκάς. ἢ γὰρ ἀ ταῦτα συμολογῆσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶ θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ἐστί τα Ἡφαίστου. καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ χεδὸν ὅλης τῆς Διὸς οἰκίας, καὶ ταῦτα, ἐξηκριλέωσαν τὰς μούσας συνῳδὰς ἐν ἀρχῇ τῶ ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἐνθεοι γιγόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ἄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέτεμε τὸ πατρὸς τὸ αἰδοῖον, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ ὁ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλομένης τὸ λίθον, εἰς τὴν Κρήτην ἐκτεθείς, ὑπ' Αἰγὸς ἀνετράφη, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ ὕστερον, ὑπὸ τῶν κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸ πατέρα, καὶ ἐς τὸ δεσμωτήριον καθαλὼν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, καὶ τὰς [3] Περσῶν τῶτο, καὶ Ἀσσυρίων νόμος· ἐρωτικὸς δὲ ὢν, καὶ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸ οὐρανόν. τὰς μὲν, ἐξ ὀμοτίμων ποιησάμενος, σύνευνος δὲ καὶ γόθος ἐν δὲ θνητῇ καὶ ἐπιγείᾳ γένους, ἄρτι μὲν, ὁ ἠνυάδης χρυσόμενος χρυσίον, ἄρτι δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ ἀετός. καὶ ὅλως, ποικίλος

quidem haud ſolus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egeſtate preſſi lateres fingerent, & in conſtruendis mœnibus operam præſtarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, ſed illis de ſumma plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de univerſa ferme Iovis familia? idque muſis in exordio invocatis ut canentibus adſint, à quibus tanquam numine afflati, ut conſentaneum eſt, canunt ut Saturnus ſtatim execto patre Cælo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyeſtes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, ſuppoſito lapide, in Cretam ſit expoſitus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primuſque Cyrus Perſa à cane. Deinde ut expulſo patre, & invincula conjecto, imperium ipſe obtinuerit, aliaſque complures uxores duxerit, poſtremam verò Iunonem ſororem, idque juxta Perſarum, & aſſyriorum leges: utque in amorem propenſus & in venerem effuſus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejuſdem ſortis deabus; alios ex mortali, terreſtrique genere nothos procrearit generoſus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam converſus, ac denique

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bouard.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores ſacri. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμος] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

1 Πας

λώπερ@ αὐτὸ Προμηθέως. μόνῳ γὰρ τῷ Διὶ Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβών. τὴν μὲν γὰρ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τῆς μητρὸς ἔτι κυιομένης, ἁρπάσας, σὺν τῷ μηρῷ φέρων κατώρυξε. κἄπειτα ἐξέτεμε, τῷ ὠδίν@ συσπάσας. ὅμοια γὰρ τούτοις καὶ περὶ τὸν Ἥφαιστον ἄδουσιν, ἄνδρα δὲ αὖθις τὸν ἄνδρα ὁμιλίας ὑπομίμνειν αὐτῷ παῖδα χωνῆσαι τὸν Ἥφαιστον, ὃ μάλα δύσκηλ τοῦτον, ἀλλὰ βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ σὺν καπν@ τοπᾶν βιοῦντα, καὶ πυριθρέπτην ἀνάπλεων. οἷα δὴ καμινευτικῷ, καὶ ἀεὶ ἄρτιον πῦρ πόδε. χαλεπαίνειν γὰρ αὐτὸν λέγ@ τῷ πλώμαλ@, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ. καὶ εἰκὸς μὲν οἱ Λήμνιοι καλῶς ποιοῦντες, ἔτι φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπιθήκῃ ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ λέγ@ τὸν πύργον καταπεσόν. καίτοι τί μὴν Ἥφαιστον, μέτρια. τὴν δὲ Προμηθέα, τίς οὐκ οἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; καὶ γὰρ αὖ κἀν τούτῳ ἐς τὸν Σκυθῶν ἀφικόμενον ὁ Ζεὺς, ἀνεσταύρωσε ἐπὶ τῷ Καυκάσῳ. καὶ τὸν ἀετὸν αὐτῷ ἐφηκατίσας τὸ ἧπαρ ὁσημέραι κολάψοντα, ἕτ@ μὲν ἂν ἐξετέλεσε τὸν κολασμόν. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἀχθομένη, καὶ δεινὰ ποιοῦσα, χαίρειν μ' ἤδη, καὶ ἔξω@ ἴσαι, ἐφ' τοσούτων μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα σὺν ἔπι, ἐφ' ζηλοτυποῦσα, ἐφ' τ' Ἄττιν ἐπὶ. τῶ λεόντων φέρουσα; ἐφ' ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον. ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύ@), ἢ τῇ σελήνῃ αὖθις

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, subventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, susceptissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero tolerandа videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, totque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τ Ἐνδυμίωνα κωπιάσῃ πολλάκις ὁμιλίας τ ὁδῦ; φέρε ἤδη τύτων ἀφέμενοι τ λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τ οὐρανὸν, ποιητικῶς ἀναπλάσαντες τῷ αὐτῷ Ὁμήρῳ & Ἡσιόδῳ ὁδὸν, & θεασώμεθα ὅπως ἐκάστου ἀφικνέσμεθα τ ἄνω. & ὅτι μὲν χαλκῆς ἐστι τὸ ἔξω, & πῶς ἡμῶν ὁ Ὁμήρου λέγοντος ἠκούσαμεν. ὑπερβάντι δ & ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, & ἀπτχνῶς ἐπὶ τ νώτου ἡμμένῳ, ὡς τελαμωνόπορον φαίνεσθαι, & ἥλιον καθαρώτερον, & ἄστρα διαυγέστερα. & τὸ μὲν, ἡμέραν, & χρυσοῦν τὸ δάπεδον. ἑστιάσθαι δὲ, πρῶτον μὲν οἴκοθεν αἱ ὧραι, πυλωροῦσι χάριτες. ἔπειτα δ, ἡ Ἶρις, & ὁ Ἑρμῆς, ὄντες ὑπηρέται, & ἀγγελιαφόροι τ Διός. ἐξῆς δ, τ Ἡφαίστου τὸ χαλκεῖον ἀνάμεσον ἀπάσης πέχνης. μετ δ, αἱ τ θεῶν οἰκίαι, & τ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντες θεασάμενοι τ Ἡφαίστου καταστρώσαντος. οἱ δ θεοὶ [1] παρ Διὶ καθήμενοι, πρέπει γὰρ οἴμοι ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀποσκοποῦσιν ἐς τὴν γῆν. & πάντα θεασάμενοι ἐπικύπτοντες, εἴποθεν ὄψονται πῦρ ἀναπλόμενον, ἢ ἀναφερομένην κνίσσαν, ἑλισσομένην περὶ καπνόν. κἂν μὲν θύηλις, ἀωχοῦντας πάντας, ἐπικεχηνότας τὸν καπνόν, & τὸ αἷμα πίνοντας τοὺς βωμοὺς περιχεόμενον, [2] ὥσπερ αἱ μῦαι. ἢν δ' οἰκότριβι ὦσι, νέκταρ, & ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν & ἄνθρωποι συνεστιῶντο, & συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, & ὁ Τάν-

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poëtico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & planè ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Iovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem videant, aut ſurgentem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Παρὰ Διὶ καθήμενοι] Paſſim in Homero. ut & illa ἑλισσομένην περὶ καπνόν. Quæ rurſum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μῦαι] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ο' μὲν

παλ⊙. ἐπεὶ ⊽ ἤσαν ὑβρισταὶ, καὶ λάλοι, σκεῦνοι μὲ ἔτι καὶ νῦν κελάζουσι). ἄβατος ⊽ τοῖς θνητῶν ἁπᾶσι καὶ ἀπόρρητος ὁ ὠκεανός. τοιοῦτος ὁ βίος τῶν θεῶν. τοιγαροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα τοῖς τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μὲ, ὕλας ἀπετέμοντο, καὶ ὄρη ἀνέθεσαν, καὶ ὄρεα κατιέρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπεφήμισαν ἑκάστῳ θεοῦ. μετ' ⊽, νεμόμενοι καὶ ἔθνη, σέβεσι, καὶ πολίσματα αὐτῶν ἀπεφαίνοντο. [1] ὁ μὲν Δελφὸς, τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ὁ Δήλιος. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, τῇ Ἀθηνᾷ. μαρτυρεῖται γὰρ τῇ οἰκειότητι, τῷ ὀνόματι. καὶ τῇ Ἥρᾳ ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τῇ Ῥέᾳ. καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ὁ Πάφιος. οἱ δὲ αὖ Κρῆτες, ὃ μονέσι παρ' αὐτοῖς ἠδὲ τεθραφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἡπατώμεθα χρόνον, οἱόμενοι τὸν Δία βροντᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιτελεῖν. ὁδὲ, ἐλεληθὼς πάλαι πεθνεὼς, ἐνδὸς Κρησὶ τεθαμμένος. ἔπειτα ⊽ ναοὺς ἐγειράντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ ⊽ ἀνέστιοι δόξειν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, ἐνίοτε μὲν ἐκπελέκεσιν ἢ Πραξιτέλει, ἢ Πολυκλείτῳ, ἢ Φειδίᾳ. οἱ ⊽, οὐκ οἶδ' ὅπως ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γενειήτην μὲν τὸν Δία, παῖδα δὲ ἐς ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ὑπηνήτην, τὸν Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, τὸν γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δὲ ἔν οἱ παρεόντες ἐς τὸν νεὼν, ὅτι τὸν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἐπ οἴονῦ ὁρᾷν, ὅτι τὸ

talus: sed quoniam stuprum moliti sunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inaccessum & abditum est cœlum. Hujusmodi est Deorum vita. Proinde etiam homines hisce consimilia & congrua in ipsorum cultu sectantur. Ac primùm quidem sylvas consecrarunt, montes dedicarunt, suamque cuique Deo plantam assignarunt. Postea per gentes distributos colunt, ac veluti suos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienses, quæ vel ipso Athenes nomine se ei reipubl. familiarem esse testatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rursum autem Cretenses Iovem affirmant non solùm apud se fuisse educatum, sed etiam sepulchrum ejus ostendunt. At nos interim tam multis sæculis fallimur, quum existimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: nosque illud latuit, eum jam olim fuisse defunctum, & apud Cretenses sepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi nescio ubi visos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò semper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæsiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam sunt in Dialog. Deor. antea. scribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. *Bouard.*

ὲκ τ Θρᾴκης μεταδυθὲν χρυσίον, ἀλλὰ τ Κρόνε καὶ Ῥέας ἐς τὸν γῆν ὑπὸ Φειδίε μετοικισμένον, καὶ τὸν Πισαίαν ἐρημίαν ἐπισκηπῆν κελεδύσμένον, καὶ ἀγαπῶν εἰ ἀλφὸ πίνε ἕλων ἐτῶν θύσ τις αὐτῷ πάρεργον ὀλυμπίων. Ἱλεμοι ᾖ βωμὸς, καὶ [1] περῤῥήσεις, καὶ περῤῥαντήρια, περσάγυσι τὰς θυσίας. [2] βοῦν μὲν ἀρότῆρα, ὁ γεωργὸς· ἄρνα ᾖ ὁ ποιμὴν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος. ὁ δὲ τις, λιβανωτὸν, ἢ πόπανον. ὁ δὲ πένης, ἱλάσεται τ θεὸν, φιλήσας μόνον τὸν αὐτῦ δεξιάν. ἀλλ' οἶγε θύοντες, ἐπ' ἐκείνης γὰ ἐπάνειμι, στεφανώσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολύ γε πρότερον ἐξετάσαντες εἰ ἁπλῆς ἔη, ἵνα μὴ ᾖ τ ἀχρήστων τ καθαρσίων, προσάγυσι τῷ βωμῷ, καὶ φοινίσσυσι τὸν ὀφθαλμῶς ᾗ θεᾷ, χρεὼν τ μυκώμενον, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς σφηνῶν, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπωλῆν. τίς γὰρ ἂν εἰκάσειεν ἥδεαζ, ταῦθ' ὁρῶντας τὰς θεάς; καὶ τὸ μὲν πρόχαμμα φησὶ, μὴ πτελέινᾳ εἶσω περῤῥαντηρίαν, ὅς τις μὴ καθαρὸς ἔσι χεῖρας. ὁ δ' ἱερὸς αὐτὸς, ἕστηκεν ἠμφιεσμένος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος, ἀνατέμνων, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιολκῶν, καὶ τὸ αἷμα τῦ βωμῦ πρόχεων. καὶ τί γὰρ οὐκ ἀσεβὲς ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι ᾖ πῦρ ἀνακαύσας, ἐπίθηκε, φέρων αὐτῇ δορᾷ τὴν αἶγα, καὶ αὐτοῖς ἐλοίοις τὸ πρόβατον. ἡ ᾖ κνίσα, θεατέσι, καὶ ἐς-

Thracia effossum aurum jam videre se arbitrantur, sed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hospitem translatum, & Pisanorum solitudinem observare jussum, hoc præmio contentum, si quinto quoque anno, præter Olympiorum propositum, ipsi quis sacra faciat. Tum autem constitutis aris, oraculique septis, & puris vasis, victimas adducunt: bovem aratorem agricola, agnum opilio, captam caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, ejus tantummodo dextram osculatus, propitium reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei jugulant, flebile quiddam emugientem, utque verisimile est, bene ominantem, & jam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conjiciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & pro foribus posita tabula denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor avellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis non peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam; cumque lana ovem imponit. Nidor interim ille divinus & sacer sursum fer-

1 Περῤῥήσεις δὲ περῤῥαντήρια] De his vocibus copiosè alibi. *Bourd.*

2 Βοῦν ἀροτῆρα] De quo Hesiod. lib. 2. op. Nefas autem fuit, & capital lege Attica bovem aratorem necare vel mactare. Varr. c. 5. lib. 2. de re Rust. dico ad Pausan. *Idem.*

1 Δια-

ἐμπερεπὴς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸ ὑπερῶον [1] Διασκίδνα) ἠρέμα. ὁ μὲν σκύθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡγησάμενος παιπαλὰς, αὐτὸς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παρέχηται. καὶ ἅτε ποιῶν, ἀρέσκει τῇ θεῷ. τοιῦτα μὲν ἴσως μέτρια, καὶ τὰ ὑπ' Ἀσσυρίων γινόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἰὼν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψῃ πολλὰ τὰ σεμνὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια ἔργων. κελοιτοῦ σοι τὸν μὲν τὸν Δία. κυνοκεφάλου τὸν τὸν βέλτιστον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον τράγον, καὶ Ἶβιν τινὰ, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δ' ἐθέλοις καὶ τοιῦτα θαύματα ὄρᾳ εὖ εἰδῆς, ἀκούσῃ πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματιστῶν, καὶ προφητῶν [2] ἐξευρημένων, διηγημένων. ὥσπερ δὲ φησιν ὁ λόγος, [3] ὑμεῖς δ' ἐπίσταδε βέλτιοι, ὡς ἔργα ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ τὰ γιγάντια τὰ ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἦκον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς δὴ σύνταττα λησόμενοι τὰς πολεμίας. εἶθ' ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπέδυ τράγον. ὁ δὲ, κριὸν ὑπὸ δέους. ὁ δὲ, ἰχνεύων, ἢ ὄρνεον. διὸ δὴ εἰσέτι καὶ νῦν φυλάττεσθαι τὰς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. τοιῦτα γὰρ ἀμέλει ἐν τοῖς ἀδύτοις ἀπόκειται γεγραφένα, πρὶν ἢ ὑπὸ τῶν μυελεῶν. αἱ δὲ θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πλὴν ὅτι πενθοῦσι τὸ ἱερεῖον, καὶ κόπτοντες περιστάντες ἤδη πεφονευμένον. οἱ δὲ, καὶ θάπτουσι, μόνον ἀποσφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἆπις ὁ μέγιστος

fertur, & in ipſum uſque cœlum ſubvectus, paulatim diffunditur. Verùm Scytha omiſſis omnibus hiſce hoſtiis, ut quas viles exiſtimet, ipſos homines Dianæ mactat, remque gratam Deæ ſic facit. Hæc quidem fortaſſe modeſta videantur, quæque factitant Aſſyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. At ſi in Ægyptum venias: ibi demum, ibi res graves videbis multas, & cœlo revera dignas: puta Iovem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam Ibin, alium crocodilum, & ſimiam. *Verum ſi diſcendo velis pernoſcere & illa*, complures ſophiſtas audies, & ſcribas, & prophetas qui tibi mento abraſo narrent (Sed priùs ut dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirum ut ab hoſtibus territi, illamque gigantum rebellionem veriti Dii in Ægyptum venerint, ut illic ab hoſtibus tuti latitarent: ideoque alius ipſorum hircum præ formidine induerit, alius arietem, alius feram, alius avem. Atque hinc eſſe ut Dii nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis aſſumpſerant. Nam hæc diligenter mandata literis, idque ante annos plus decies mille in adytis poſita ſervantur. Victimæ autem, etiam apud illos ſunt eædem: niſi quòd hoſtiam luctu proſequuntur, jamque mortuæ membra circunfuſi laniant, eamque ſoli ſepeliunt, qui occiderunt. Nam Apis ille qui maximus ipſis

1 Διασκίδνα)] Homerica dictio, ut & verſus ſequens, qui lib. 5. *Bourd.*

2 Ἐξευρημένων] Sic de Dea Syr. *Bourd.*

3 Ὑμεῖς δ' ἐπίσταδε βέλτιοι] Malè Angl. *βελτίους.* Callim. alii: *καρδιολκαῖ*, & cætera hujus tractatus alibi expoſui. *Idem.*

ἢ θεὸς αὐτοῖς, ἂν ἀποθάνῃ, τίς ὅτῳ ἀξιόπιστος ποιεῖται τὴν κόμην, ὃς τις οὐκ ἀπεξύρηται, καὶ ψιλὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ πένθος ἐπιδείκνυται, κἂν ἡ Νίσου ἴχνη πολύκομος ἢ πορφυρᾶν; ἔστι δὲ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῷ δεξιτέρῳ χειροβιώνῳ, πολὺ κρείττων, ἢ σεμνότερος τῶν ἰδιωτῶν βοῶν. ταῦτα ὅτι γυμνώμενα, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν πιεζόμενα, δεῖσθαί μοι δοκεῖ, ὦ μὴ ἐπιμεμφόμενον, ἀλλὰ, Ἡράκλειτε δὴ που, ἢ Δημόκριτε. ὦ μῶρε, γελασομένης τῆς ἀνοίας αὐτῶν. ὦ δᾶ, τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένης.

ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit ut non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus, ut pote multò formosior ac venerabilior gregariis illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem à quo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret insciti am.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum hujus Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in unaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autem venales illas proponi hominibus à Iove, mercatorum exemplo, ut, quemadmodum illi, quum mancipia, jumenta, aut etiam alias res vendunt, usum ac precium cujusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, majore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΥΣ.

Σὺ μὲν Ἀφροδίτῃ τὰ βάθρα, καὶ Ἀθηνᾷ τὸν τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις. σὺ δέ φησιν ἐξῆς Ἀθηναίων τοὺς βίους. ἀλλὰ [1] κοσμήσας θᾶττον, ὡς εὐσχήμονι φανῆτε, καὶ ὅπως πλείστους

IVPITER.

Tu quidem compone scamna, & locum advenientibus adorna: tu verò sistе vitas ordine adductas. Verùm eas priùs exorna ut formosæ appareant, & quamplurimos alli-

1 Κοσμήσας θᾶττον] Mancipia cum proponerentur, onerari solebant. Plaut. Mart. *Bourd.*

1 Ἀγο-

ἐπάξονται. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τὰς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι πρὸς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν δὲ βίας φιλοσόφους παντὸς εἴδους, καὶ αἱρέσεων ποικίλων. εἰ δέ τις οὖν ἔχοι τοιαῦτα τὰ χρήματα, καλέσαι, εἰς νέωτα ἐκποίησας· καὶ ἀπάξεις ἐγγυητήν. Ερ. πολλοὶ συνάγονται. ὥστε χρὴ μὴ ἀφιστίεναι, μὴ δὲ κατέχειν αὐτούς. Ζ. πωλῶ μὲν ὄν. Ερ. τίνα θέλεις πρῶτον ἀγοράσαι; Ζ. τοῦτον τὸν ἐρασταὶ; Ερ. ὅτῳ ὁ πυθαγορικὸς, καταβῆθι, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. Ερ. τὸ [1] ἄριστον βίον πωλῶ, τὸ συμποτικόν. τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνδρα εἶναι βούλεται; τίς εἰδέναι τὰ ἅπαντα ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγ. τὸ μὲν εἶδος, οὐκ ἀχρηνής. τί δὲ μάλιστα οἶδεν; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἁρμονικὴν, ἀστρονομίαν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γοητείαν. μόνην ἄκρως βλέπεις. Αγ. ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακρίνειν; Ερ. ἀνάκρινε ἀγαθῇ τύχῃ. Αγ. ποδαπὸς εἶ σύ; Πυθα. σάμιος. Αγ. πῶς δὲ ἐπαιδεύθης; Πυθα. [2] ὑπ' Αἰγύπτῳ, καὶ πρὸς τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς. Αγ. φέρε δή, ἵνα περιεργάσωμαί σε, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲν οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθα. καθαρὸν πρότερον τὴν ψυ-

liciant. Tu autem Mercuri quod fœlix fauſtumque ſit, proclama, & emptores, ut jam ad forum adſint, convoca. Philoſophicas autem omnis generis, & variarum ſectarum vitas proclamabimus. Quòd ſi quis præſentes pecunias numerare nequeat, is dato ſponſore, ſequenti anno ſolvet. *Merc.* Multi conveniunt. Itaque nec differre, nec diu ipſos detinere par eſt. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis ut primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: gravitatem enim quandam præ ſe fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice deſcende, teque his qui ſunt congregati, conſpiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine major eſſe vult? quis cupit univerſitatis harmoniam noſſe & reviviſcere? *Mercat.* Forma certè non eſt illiberali: verùm quid potiſſimùm ſcit? *Merc.* Arithmeticam, Aſtronomiam, Prodigiorum ſcientiam, Geometriam, Muſicam, Præſtigiorum artem: vatem ſummum vides. *Mercat.* Licet-ne ipſum interrogare? *Merc.* Quod fauſtum ſit, interroga. *Mercat.* Cujas es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò inſtitutus es? *Pyth.* In Ægygto, apud ſapientes qui illic ſunt. *Mercat.* Age verò, ſi te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te docebo, ſed commonefaciam. *Mercat.* Quomodo commonefacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram fa-

1 Ἄριστον βίον πωλῶ] Præco nuſquam rem venalem prædicabat ſine laudatione. Plaut. Stich. Cic. 3. de off. Horat. Epiſt. 2. li. 2. l. 37. de dolo malo. hoc paſſim. Hinc κήρυγμα pro laude. hinc præconium. *Bourd.*

2 Ἐν Αἰγύπτῳ] Sic alibi. Diog. Laërt. Apul. *Idem.* Plerique philoſophorum diſcendi & videndi varia cauſa, eo profecti ſunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quod ibi & ſtudia florerent, & multi ſapientes viri reperirentur, de quo Laërt. & Phil. in vita Apoll. *Cogn.*

χλὼ ἐργασάμενος, καὶ τὸ ἐπωτῆ ῥύπον ἐκκλύσας. Αγ. καὶ δὴ νόμισον ἤδη πεκαθάρθαι με. τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; Πυθ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχία μακρὴ, καὶ ἀφωνία, καὶ πέντε ὅλων ἐτῶν λαλεῖν μηδέν. Αγ. ὥρα σοι ὦ βέλτιστε τὸ Κροίσου παῖδα παιδεύειν. ἐγὼ γὰρ λαλὼν, οὐκ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι. τί δὲ μὴ τῶν σιωπῶν, ὅμως καὶ τῶν πεντετηρίων; Πυθ. μισομαθὴς, ὦ γαμετὴ σοφιστά. Αγ. χαλεπὸν λέγεις, εἰ πρότερον κιθαρῳδὸν γενόμενον, κἄπα εἶναι σοφὸν χρή. Πυθ. εἰτ' ἐπιτρέποιτε, ἀριθμεῖν. Αγ. οἶδα καὶ τοῦτ' ἀριθμεῖν. Πυθ. πῶς ἀριθμεῖς; Αγ. ἕν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυθ. ὁρᾷς, ἃ σὺ δοκεῖς τέτταρα, ταῦτα καὶ δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνον ὑπέλες, καὶ τετρακτὸν ὅρκιον. Αγ. ὃ μὰ τὸ μέγιστον πίνυν ὅρκιον τὸ τέτταρα, ὅ ποτε θειοτέρους λόγους ἤκουσα, ὃ δὴ μᾶλλον ἱερούς. Πυθ. μὴ ὦ ξένε, εἶσαι γῆς τε πέρι, καὶ ἠέρος, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἧς αὐτοῖσιν ἡ Φορκὺς, καὶ ὀκτὰ ἐόντα μορφὴν, καὶ ὄκως κινέονται. Αγ. μορφὴν γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἢ ἀὴρ, ἢ ὕδωρ; Πυθ. καὶ μάλα ἐμφανέα. ὃ γὰρ οἷά τε ἀμορφίη καὶ ἀκινησίη κινέεται.

faciam, à sordibus quibus est immersa, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me jam purum esse: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidem, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale silentium. *Mercat.* Ergo bone vir, [1] tibi Crœsi filius est erudiendus: ego enim loquax, non statua esse volo. Verùm quid post illud silentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Musica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: si priùs quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet. *Pyth.* Post hæc numerandi artem addisces. *Mercat.* Nunc etiam numerare scio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea esse decem, quæ tibi quatuor videntur, & [2] perfectum trigonum, [3] nostrumque juramentum. *Mercat.* Per maximum igitur juramentum quatuor, nunquam neque diviniores, neque sanctiores sermones audivi. *Pyth.* Post hæc verò hospes, de terra, aëre, aqua, & igne scies, cujusmodi sit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moveantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifestam. Neque enim sine forma & specie moveri possent. Præ-

1 *Tibi Crœsi filius est*] De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixè multa habes alibi. *Cogn.*

2 *Perfectum trigonum*] Sic vocat trigonum, cui quin sit perfectus triangulus nihil deest, neque enim rectangulo aut obtusiangulo triangulo absolutior est. *Idem.* Quod vocat hoc loco τρίγωνον ὑπέλες *triangulum perfectum*, nihil aliud est quam Triangulum æquilaterum: nam numerorum trigonismus sic procedit ab unitate 1 2 3 4 5 6 7, & sic ad infinitum hoc modo. . . . . decem numerus sic positus efficit triangulum æquilaterum arithmetice, cujus latera sunt quatuor. *Palm.*

3 *Nostrumque juramentum*] Per quaternarium numerum jurare consueverant Pythagorei. Est autem jusjurandum ut Cic. in 3. de off. ait, affirmatio religiosa. *Cogn.*

1 Οὐδεὶς

καὶ ἐπὶ τετάρτοισι δὲ, γνῶσιν τ' θεὸν ἀριθμῶν ἔοντα, καὶ ἁρμονίαν. Αγ. ἴσως μάστα λέγεις. Πυθ. ἀλλὰ τοῦτοισι τοῖσιν εἰρημένοισι, καὶ σεωυτὸν ἔνα δοκέοντα, καὶ ἄλλον ὁρεόμενον, καὶ ἄλλοι ἐόντα εἶναι. Αγ. τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ οὗτος, ὅσπερ νῦν περὶ σὲ διαλέγομαι; Πυθ. νῦν μὲν οὗτος, πάλαι δὲ ἐν ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνόματι ἐφαντάζετο. χρόνῳ δ' αὖθις, εἰς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγ. τοῦτο φῄς, ἀθανάτων ἔσεσθαί με ἀπαθανατίζομένοι εἰς μορφὰς τελείους; ἀλλὰ περὶ μὲν ἐμοῦ ἱκανῶς. τί δ' ἀμφὶ δίαιταν, ὁποιοῖός τις εἶ; Πυθ. ψυχρίον μὲν [1] οὐδὲν ἐσθίομεν. τὰ δ' ἄλλα, πολλὴν κυάμων. Αγ. πῶς εἶπας μυσαττὴν τοὺς κυάμους; Πυθ. ἦ καὶ ἰερεῖ εἶσι, καὶ γαμοῦσι αὐτῶν ἡ φύσις. ἀπορρῶσιν μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονὴ εἶσι. καὶ διὰ δανδύσης κυάμου ἔπι χλωρὸν ἰόντα, ἄψυχα τοῖσιν ἀνδρείοισι μορφώμασιν ἐμφερέα τῶν φυλλῶν. ἐψηθέντα δ', ὧν ἐπαφῆς ἐς τὸν σελινοκάλυκα τοῦτ' μεμετρημένα. καὶ μοι ποίησις. τὸ δ' μεῖζον. Ἀθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τοὺς ἀρχοὺς αἱρέεσθαι. Αγ. καλῶς πάνυ γε ἔχοις, καὶ εὐφρόνως. ἀλλ' [2] ἀποδύθι, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βούλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσοῦς ὁ μηρὸς ἔστι θεοῦ, εἰ βροτὸς τις εἶναι φαίνεται. ἆρα ὑπισχνεῖται πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἀνήσῃ; Εμ. δέκα μνῶν. Αγ. ἔχω, πρίαται λαβών. Ζ. χρῶ δ' αὐτῷ

Prætèrea ipsum etiam Deum numerum esse, & harmoniam cognoscis. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta sunt, te ipsum quoque unum videri, aliumque conspici, & alium esse scies. *Mercat.* Quid ais? alius sum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, alioque nomine videbaris, & progressu temporis iterum in aliud transibis. *Mercat.* Hoc ne dicis, immortalem me fore dum plures in formas mutabor? Sed de his satis. Iam quod ad victus rationem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, sed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odisti fabas? *Pyth.* Non odi: sed sacræ sunt, & ipsarum natura mirabilis: ac primùm genitale sunt in totum, & si fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris similem naturam habere. Elixam verò si certis noctibus Lunæ exposueris, sanguinem facies. Et quod majus est: consuetum est Atheniensibus, fabis magistratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religiosè omnia dixisti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo, Hercle. Femur est illi aureum. Deus, non mortalis videtur esse. Itaque illum omnino emam. Quanti illum æstimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe no-

1 Οὐδὲν π] Sic recte & Angl. Cod. hanc lect. agnoscit. hac de re dico ad Hel. *Bourd.* *Nullum animal*] Athen. Lyconis testimonio Pythagoram animatis victitasse probat, Gell. lib. 4. cap. 11. *Cogn.*

2 Ἀπόδυθι] Id. in Eunuch. Casaub. ad Suet. de fabis Pythagoræ. Plin. Plut. omnes, Lucianus passim. rationem reddunt ὅτι αἰδοίοις εἰσὶν ὅμοιοι, alii aliam. *Bourd.*

σεμβρε τὸνομα, ἢ ὅθεν εἶσιν. Ερ. ἰταλιώτης ὦ Ζεῦ δοκεῖ μοι εἶναι, τὸ ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τοιοῦτοι οὐχ εἷς, ἀλλὰ πλείους ἀγοράσοντες ἐωνήσαντο κοινῇ αὐτόν; Ζ. ἐπριάμενοι. ἄλλον ἀποδιάγωμεν. Ερ. βούλει τὸν αὐχμῶντα σκέπτον, τὸν πονηρόν; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ἴθι, ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος, ὁ ἐξωμίας, ἔλθε, καὶ περίβλεψαι τὸν συνέδριον. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ. βίον ἄφοβον, καὶ ἐλεύθερον. βίον ἐλεύθερον. τίς ὠνήσεται; Αγο. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; [2] πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγο. εἶτα σὲ δέδιας μή σοι δικάσῃ ἀνδραποδισμοῦ, ἢ καὶ προκαλέσηταί σε εἰς Ἄρειον πάγον; Ερ. ὀλίγου αὐτῷ μέλει τοῦ πράσσειν. οἴεται γὰρ εἶναι πάντα πασιν ἐλεύθερος. Αγο. τί δ' ἂν τις αὐτῷ χρήσαιτο, ῥυπῶντι, καὶ ὅτῳ κακοδαίμονι μόνως ἀμπεπλεγμένῳ; πλὴν εἰ μὴ σκαρταλέα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδείκτεον. Ερ. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἂν θυρωρεῖν αὐτὸν ἐπιτρέψῃς, πολὺ πιστότερον ἔχοις τῶν κυνῶν. ἀμέλει, κύων αὐτῷ τις τέτροφε. Αγο. ποδαπὸς δέ ἐστι, καὶ τίνα τῶν ἀρκτικῶν ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρᾷ, καλλίστου γὰρ ὄντος ποιεῖν. Αγο. δεῖται τὸ συνῳρωπὸν αὐτῷ καὶ κατηφές, μή μυλακτήσῃ ἀφελόμενός σε. ἢ καὶ λέγει Δία δάκνειν. ἔχ ὁρᾷς ὡς δέδηγκε τὸ ξύλον, καὶ συνέφαγε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικῶν τι καὶ χολώδες ὑπο-

nomen emptoris, & unde sit. *Merc.* Italus videtur esse Iupiter, ex iis qui Crotonem, & Tarentum, ibique sitam Græciam incolunt. Atqui non unus tantùm, sed propè trecenti ipsum communiter emerunt. *Iup.* Abducant. alium adducamus. *Merc.* Vis squalidum illum ex Ponto? *Iup.* Maximè. *Merc.* Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & consessum hunc circumeas. Vitam virilem vendo: vitam optimam, & generosam, vitam liberam; quis emet? *Mercat.* Quid dixisti? præco? tu ne liberum hominem vendis? *Merc.* Maximè. *Mercat.* Annon times plagii te accuset, aut in Areopago tibi litem intendat? *Mens.* Nihil ipsi curæ est quòd venditur. Omnino enim liberum se esse putat. *Mercat.* At cui foret usui hic sordidus, tamque misere affectus? nisi quis fossorem, & aquæ gerulum facere ipsum velit. *Merc.* Non hoc tantùm: imò si ipsum quoque janitorem constituteris: ipso longè fideliore quàm aliis canibus utere: nimirum & ille canis appellatur. *Mercat.* Cujas autem est, & quam artem profitetur? *Merc.* Ipsum interroga: fac enim facere præstiterit. *Mercat.* Vultum ipsius severum & tristem timeo, & ne me accedentem allatret, aut per Iovem mordeat: non vides ut baculum sustulit, & supercilia contraxit, & minaci iracundoque oculo obtuetur? *Merc.*

1 Ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Ita vertit interpres. quasi ἀμία inveniatur pro humero, & legisset deleto articulo ἐξ ὠμίας distinctim. Sed longe aberrat à vera interpretatione. Ὁ ἐξωμίδε est, qui ἐξωμίδα habet & ea insignis est. ἐξωμὶς autem est vestis servilis, sic dicta, eo, quod humerum nudum & exertum ostendebat. Vide Gellium lib. 7 cap. 10. ubi eam vocem interpretatur. Vide Hesychium & Suidam in ea voce. *Palm.*

2 Πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον] Incidit in pœnam legis Fabiæ qui liberum pro servo vendit. Sic tit. ult. initit. de publ. Iud. Apul. lib. 8. *Baur.*

1 Τὸν

Ελίπῃ; Ερ. μὴ δέδιθι. πλεόνος γάρ ἐστι. Αγ. τὸ πρῶτον ὦ βέλτιστε, ποδαπὸς εἶ; Διογ. πανδαπός. Αγ. πῶς λέγεις; Διο. ὅλης πόλεως πολίτης ὁρᾷς. Αγ. ζηλοῖς τίνα; Διο. [1] τὸν Ἡρακλέα. Αγ. τί δῆτα οὐχὶ λεοντῆν ἀμπίσχῃ; τὸ ῥόπαλον γοῦν ξύλον, ἔοικας αὐτῷ. Διο. τυτί μοι λεοντῆ τὸ τριβώνιον. φαιδρύνομαι δ' ὥσπερ ἐκεῖνος ἐπὶ τὰς ἡδονάς, οὐκ ἐλευθέρους, ἀλλ' ἐκθύσιος, [2] ἀνακαθαίρων τὸν βίον πρόφασιν ποιούμενος. Αγ. οὐκοῦν τὸν πρόφασιν ἀφαιρέσεως. ἀλλὰ τί μάλιστα εἰδέναι σε φῶμεν; ἢ τίνα τέχνην τέτμηκας; Διο. ἐλευθερωτὴς εἰμὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰατρὸς τῶν παθῶν. τὸ δ' ὅλον, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας προφήτης εἶναι βούλομαι. Αγ. ἄγε ὦ προφῆτα, ἦν δή σε πείσωμαί σε, τίνα με τὸν τρόπον ἀφελήσεις; Διο. πρῶτον μὲν παρελαβών σε, καὶ ἀποδύσας τὴν τρυφὴν, καὶ ἀπορίαν συγκεκλεισας, τριβώνιον περιβαλῶ. μετὰ δὲ, πονεῖν καὶ κάμνειν καταναγκάσω, χαμαὶ καθεύδοντα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ ὧν ἔτυχε πεπλήρωμαι. τὰ δὲ χρήματα, ἢν ἔχῃς, ἐμοὶ πιθόμενος, εἰς τὴν θάλατταν φέρων, ἐμβαλεῖς. γάμους δὲ ἀμελήσεις, καὶ παίδων, καὶ πατρίδος. καὶ πάντα σοι λῆρος ἔσται. καὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἀπολιπὼν, ἢ τάφρον οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίθον. ἡ πήρα δέ σοι θέρμων ἔσται μεστὴ, καὶ ὀπισθογράφων βιβλίων. καὶ ὕπνος ἔχων, σὺ δαιμονέστερος εἶναι φήσεις ἢ μεγάλης βασιλέως. ἢν μάστιγί δέ τις, ἢ τρεβλοῖ, τότων οὐδὲν ἀνιαρὸν ἡγήσῃ. Αγ. πῶς τοῦτο φῂς τὸ μὴ ἀλγεῖν μαστιγούμενον; *Merc.* Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cujas es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi civem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, adversus voluptates pugno non jussus sed sponte mea, cùm vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis, & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta fi te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm ubi te accepero, & deliciis exuero, inque egestatem concluſero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquam bibere, & iis rebus quæ casu offeruntur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo consilio, eas in mare projicies: nuptias, liberos, patriamque non curabis: sed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis: plena lupinis, & opistographis libris pera tibi erit. Hoc modo instructus, magno illo rege feliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torqueariis ab aliquo, nihil horum molestum esse putabis. *Mercat.* Quid dicis? num cæsus non dolebo? Ne-

1 Τὸν Ἡρακλέα] Cynici in tutela Herculis. Id. Lapithis, dixi alibi. *Bourd.*
2 Ἐκκαθάρας τὸν βίον] Sic Dial. Hercul. & Æsch. *Idem.*

ὰ γὰρ χελώνης, ἢ κανθάρου τὸ δέρμα περιβεβλημαι. Διο. τὸ Εὐριπίδειον σκεῦος ζηλώσοις, μικρὸν ἀναλλάξας. Αγ. τὸ ποῖον; Διο. ἡ φρὴν σοι ἀλγήσῃ, ἢ γλῶσσα ἔφη ἀνάλγητος. ἃ δὲ μάλιστα δεῖ προσεῖναι, ταῦτά ἐστιν. ἴσως μὲν χρὴ εἶναι, καὶ θρασὺν, καὶ λοιδορεῖσθαι πᾶσιν ἑξῆς, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. ὅτῳ γὰρ ἀπολείψοντές σε, καὶ ἀνδρεῖον ὑπολήψονται. βάρβαρον δὲ καὶ φωνὴ ἔσαι, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, καὶ ἀτεχνῶς ὅμοιον κυνί. καὶ προσωπον δὲ σύντεταμμένον, καὶ βάδισμα, τοιούτῳ προσώπῳ πρέπον. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἄγρια. αἰδὼς δὲ, καὶ ἐπιείκεια, καὶ μετριότης, ἀπέστω, καὶ τὸ ἐρυθριᾶν ἀπόξυσον δὲ προσώπου παντελῶς. δίκης δὲ τὰ πολυανθρωποτάτα τῶν χωρίων. καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις μόνῳ, καὶ ἀκοινώνητον εἶναι δεῖ, μὴ φίλου, μὴ ξένου προσιέμενον. κατάλυσις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς. ἐν ὄψει δὲ πάντων, ἃ μήθ' ἰδίᾳ ποιήσειεν ἄν τις ἀρρᾳδῶν, ποιεῖ. καὶ τῆς ἀφροδισίων αἱρῇ τὰ μαλακώτατα. καὶ τέλος, ἤν σοι δοκῇ, πολύποδα ὠμὸν, ἢ σηπίαν φάγῃς, ἀπόθανε. τοιοῦτόν σοι τὸν εὐδαιμονίαν προξενήσω. Αγ. ἄπειμι. μιαρὸς γὰρ, καὶ οὐκ ἀνθρώπινα λέγεις. Διο. ἀλλὰ ῥᾴσει μ' ὧδε τοῦτο, κἀγὼ πᾶσιν εὐχερῆ μεταλθεῖν. εἰ γάρ σοι δοκεῖ παιδείας, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ' ἐπίτομος αὕτη σοι πρὸς δόξαν ἡ ὁδός. καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ τεκτων. ἢ τραπεζίτης, εὐθὺς σε καλοῦσι θαυμάσιον εἶναι. ἢν μόνον ἡ ἀναίδεια καὶ τὸ θράσος παρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς σπουδῇς. Αγ.

Neque enim teſtudinis, aut carabi curem circumfero. *Diog.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis. *Mercat.* Quale illud eſt? *Diog.* Dolente mente, lingua ſit dolens nihil. Hæc verò in primis adeſſe tibi neceſſe eſt. Oportet ut ſis impudens, & audax, & omnibus ſine delectu, tam regibus, quàm privatis maledicas. Ita enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem eſſe exiſtiment. Barbara quoque vox, & ſonitus abſonus, ac planè ſimilis ſit canino. Intentus ſit vultus: & greſſus, qui talem vultum deceat: in ſumma, beluini & agreſtes ſint mores omnes: abſint autem verecundia, æquitas, & modeſtia: erubeſcendi etiam facilitatem de facie prorſus abſtergas: loca hominibus frequentiſſima quæras, & in his ſolus, & ſine ullo commercio eſſe velis, neque amicum, neque hoſpitem adeundo. Nam res iſtiuſmodi hoc imperium diſſolverent. In conſpectu verò omnium ea facias, quæ ne privatim quidem quiſpiam alius facere auſit, & venerem maximè ridiculam eligas. Denique ſi tibi videtur, crudo polypo, vel ſepia devorata mortem oppetas. Hæc eſt illa fœlicitas, quam tibi conciliamus. *Mercat.* Apage, ſceleſta enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, heuſitu, ſanè facillima, & quæ quis nullo negocio aſſequatur. Neque enim ad gloriam conſequendam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis. Verùm compendiaria ad illam via eſt. Nam etſi plebejus fueris, ſive coriarius, ſive ſalſamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen vetat quo minùs ſis admirationi, ſi modò adſit impudentia, & audacia, & conviciari egregiè didiceris. *Mercat.*

Ad

ΜΕΡ. σὺ ταῦτα μὲν ἀ δέομαί σου. ναύτης δ' ἴσως. ἢ κηπωρὸς ἐν κήπῳ γήσιος. καὶ ταῦτα. ἢν ἐθέλῃ σε ἀποδόσθαι ἑτοῖς τὸ μέγιστον δυ' ὀβολῶν. ΕΡ. ἔχε λαβών. καὶ δ' ἅπαντες ἀπαλλαξόμεθα, ἐνοχλοῦντος αὐτῷ, καὶ βοῶντος, καὶ ἅπαντας ἀπαξαπλῶς ὑβρίζοντος, καὶ ἀγοράζοντος κακῶς. Ζ. ἄλλον κάλει τὸν πυρπωλαῖον, τὸν ἐν τῇ πορφυρίδι, τὸν ἐστεφανωμένον. ΕΡ. ἄγε δὴ πρόσεχε πᾶς. πολυτελὴς τὸ χρῆμα, καὶ πλουσίαν δέομαι. βίος ἴτω, ἡδύς. βίος τετιμημένος. τίς ἐπιθυμεῖ τρυφῆς; τίς ἀνεῖται τὸ ἀβρύπαλον; ΑΓΟ. ἐλθὲ σὺ, καὶ λέγε ἅπαξ εἰδὼς τυγχάνεις. ἀνησόμενος γάρ σε, ἢν ὠφέλιμος ᾖς. ΕΡ. μὴ ἐνόχλει αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μηδ' ἀνάκρινε. μεθύει γάρ. ὥστε οὐκ ἂν ἐπικρίναιτό σοι, τὴν γλῶτταν ὡς ὁρᾷς διολισθαίνων. ΑΓΟ. καὶ τίς ἂν σὺ φρονῶν, τοιαύτῃ διεφθαρμένον ἕτοιμον ἀκόλαστον ἀνδράποδον; ὅσων ἂν ἐπόζῃ μύρων. ὡς ἅ, καὶ σφαλερὸν βαδίζει, καὶ παραφορῶν. ἀλλὰ κἂν σὺ ὦ Ἑρμῆ, λέγε ὁπόσα πρόσεστιν αὐτῷ, καὶ ἃ μετὰν τυγχάνει. ΕΡ. τὸ μὲν ὅλον, συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανὸς, καὶ κωμάσαι μετ' αὐλητρίδος ἐπιτηδειος ἐρῶντι ἐπαύτῳ διατρίβειν. τἄλλα δ', πεμμάτων ἐπιστήμων ἐν ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος, καὶ ὅλως, σοφιστὴς ἡδυπαθείας. ἐπαιδεύθη μὲν ἐν Ἀθήναις. ἐθέλουσε δ' ἐν Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ σφόδρα ἠυδοκίμει παρ' αὐτοῖς. τὸ δ' κεφάλαιον τῆς προαιρέσεως, ἁπάντων καταφρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, παντοδαπὴν ἐρωτίζειν τὴν ἡδονήν. ΑΓΟ. ὥρα σοι ἄλλον προσβλέπειν τῶν πλουσίων τούτων, ἐν πολυχρημάτων. ἐγὼ δ', οὐκ ἐπιτηδὲς

Ad hæc non indigeo tua opera. forsan autem nauta, vel hortulanus per occasionem fieri posses: idque si velit iste duobus ad summum obolis te vendere. *Merc.* Eum accipe. Nam ab eo libenter liberabimur, cùm nos clamoribus obtundat, prorsusque omnes contumeliis & maledictis lacessat. *Iup.* Alium accerse, purpuratum illum & coronatum Cyrenæum. *Merc.* Agite, animum advortite omnes. Hæc res sumptuosa est, & divitibus indiget. Vita hæc jucunda, vita ter beata est. Quis cupit delicias? quis mollissimum emet? *Mercat.* Accede tu, & dic quid noris. Emam enim te, si utilis fueris. *Merc.* Ne obturba ipsum, ô bone, neque interroga: ebrius enim est. Itaque non poterit tibi respondere, lingua, ut vides, titubans. *Mercat.* Ecquis mentis compos, emat tam corruptum & immodestum mancipium? quot unguenta olet, quàm lubrico, & errabundo gressu incedit! Sed dic. Mercuri quibus artibus sit præditus, & quænam tractare soleat. *Merc.* In summa convivator est, & compotor egregius: & ad lascivas saltationes unà cum ribicina exercendas, amatori, & perdito cuipiam hero idoneus. Cæterùm parandorum bellariorum gnarus est, & in adornandis eduliis exercitatissimus: breviter voluptatis artifex est. Institutus autem est Athenis, & Siciliæ tyrannis servivit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi ipsius est, omnia contemnere, omnibus rebus uti, undique voluptatem conquirere. *Mercat.* Tempus est ut aliquem ex divitibus, & pecuniosis istis circunspiciendo quæras. Ego enim emen-

διΘ· ἱλαρὸν ὠνεῖσθαι βίον. Ερ. ἄ-δηξας]Θ· ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτΘ· ἡμῖν μένειν. Ζ. μεπάρησον. ἄλλον παράγαγε. μῶλλον ἢ τὼ δύο τούτω, τὴν γελῶσαν, τὴν Ἀβδηρόβην, ἢ τὸν κλαίονθα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰ αὐτὼ πεπεῖσθαι βέλεσθον. Ερ. κατάβηθι ἐς τὸ μέσον. τὼ ἀρίστω βίω πωλῶ. τὸ σαφωτάτω πάντων ἀπαναρύτομαι. Αχ. ὦ Ζεῦ τῆς σωφροσύνης. ὁ μὲν, ὡ ἀθλιώτατε γελῶν. ὁδὲ, πικὰ ἔοικε πενθεῖν. δακρύει γὰ τὸ παράπαν. τί τοῦτ' ὦ βέΘ; τί γελᾷς; ΔημόκριΘ· ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμέων, ἢ αὐτοὶ ὑμεῖς. Αχ. πῶς λέγεις; ἡδέως γελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, ἢ παρ' ὀδὲν τίθεσθε τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημ. ὧδε ἔχει. ἀνοήτοιΘ γὰ σὺ αὐτοῖσιν ὁδεῖ. κενὰ δὲ τὰ πάντα, ἢ ἀτόμων φορὴ, ἢ ἀπειρίη. Αχ. ἔμοιγε, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, ἢ ἄπειρΘ. ὦ τῆς ὑβρεως, ὁ πανοῦργε γελῶν; σὺ δὲ τί κλαίεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰ οἶμαι κάλλιον σοὶ συγγελᾶν. ΗραΘ· ὑγιόμην γὰρ ὦ ξεῖνε τὰ ἀνθρώπινα πρήγματα οἰζυρὰ, ἢ ἀκαρπότατα, ἢ ὀδὲν αὐτέων, ὅτι μὴ ἐπικήριον. τῷ, δὴ οἰκτείρω τε σφέας, ἢ ὀλυθρομῶ. τὰ μὲν παρεόντα, ὁ ὀκέω μεγάλα. τὰ δ' ὑστέρω ἐσόμενα, πάμπαν ἀνιηρά. λέγω δὲ τὰς ἐκπυρώσιας, ἢ τὼ ὅλω συμφορώ. ταῦτ' ὀδύρομαι. ἢ ὅτι ἔμπεδον ὀδὲν, ἀλλάκις εἰς κυκεῶνα πάντα συνειλέονται, ἢ ἔστι τοῦτο [1] τέρψις, ἀπερψίη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρον. ἄνω, κάτω, ὡσαυτοφόρως, ἢ ἀ-

dæ hilari vitæ non ſum idoneus. *Merc.* Iſte, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amove illum, aliumque adduc: ac potiùs duos iſtos, ſcilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Epheſium: ſimul enim vendi volunt. *Merc.* Deſcendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium ſapientiſſimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc ſibi vult, quid rides? *Democ.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipſi, *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, reſque noſtras nihili facis? *Democ.* Sic eſt. ſerium enim nihil ipſis ineſt, ſed inania ſunt omnia quæ facitis, & atomorum concurſio, & infinitio. *Mercat.* Nequaquam, imò tu vanus es revera, & imperitus. O contumeliam! non deſines ridere? Tu verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, ut puto, melius fuerit. *Heracl.* Exiſtimo enim ô hoſpes, calamitoſas & flebiles eſſe res humanas, nihilque ex illis non eſſe fato obnoxium: eas idcirco miſeror, & lamentor. Præſentia autem magni non facio: futura verò planè ærumnoſa fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: iſta ſunt quæ ego deploro: quodque nihil ſtabile eſt: ſed omnia in cyceonem quodammodo convoluntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, eſtque cognitio, ignoratio, magnum, parvum: ſurſum, deorſum feruntur omnia, per-

1 Τέρψις ἀπερψίη] Sic χαιρὸς ἄχαιρΘ, ἄσοφΘ σοφία, ἀστοῖς διστόεσσα, & mille ſimil. *Bentl.*

1 Πα-

μειδιόμενα ἐν τῇ ἐμαυτοῦ παιδιᾷ. Αγ. τί γὰρ ὁ παίζειν ἐστί; Ηερ. παῖς, παίζων, παιζόντων. Αφερόμενος. Αγ. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηερ. θεοὶ ἔνιοι. Αγ. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηερ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγ. αἰνίγματα λέγεις ἃ ἔστον, ἢ γεγράφως συνῳδεῖς; ἀπεχνῶς γὰρ ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἀποσαφεῖς. Ηερ. οὐδὲν γὰρ μοι μέλει ὑμέων. Αγ. τοιγαροῦν οὐδὲ ὠνήσεταί σε τις οὐ φροντῶν. Ηερ. ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέων οἰμώζειν, τοῖσιν ὠνεομένοισι, καὶ τοῖσιν οὐκ ὠνεομένοισι. Αγ. τοῦτό τὸ κακὸν ἡ πόρρω μελαγχολίας ἐστίν, ὑδὶ ἕτερον ἔγωγε αὐτῶν ὠνήσομαι. Ερ. ἀπεχέσθω καὶ ὅστις μέλλει. Ζ. ἄλλον ἀποκήρυττε. Ερ. βέλτιστ' ἀθλιωτάτου ἐκείνου, τί στομύλου; Ζ. πάνυ μὲν δή. Ερ. δοῦρ' ἴλθε σύ. βίαν ἀγαθὸν, καὶ σωστὸν ἀποκηρύττομεν. τίς ὠνεῖται τὸ ἱερώτατον; Αγ. εἰπέ μοι, τί μάλιστα εἰδὼς τυγχάνεις; Σωκρ. παιδευτὴς εἰμὶ, καὶ σοφὸς περὶ ἐρωτικά. Αγ. πῶς ἂν ἐγώ σε πρίαιμην; παιδαγωγὸν γὰρ ἐδεόμεθα, τοῦ παιδὸς καλοῦ ὄντος μοι. Σω. εἰς δὲ ἐπιτηδειότητα ἐμοῦ γνοίης ἂν τάχιστα τοιάνδε. ἐγὼ γάρ εἰμι τῶν ἐρωτικῶν ἐραστὴς εἰμι, τῶν ψυχῶν δὲ ἡγοῦμαι καλλίω. ἀμέλει, κἂν λάβῃς ταύτην ἐμοῦ ἀγαθὸν μοι κεκτεανται, ἀκούσῃ μὲν τῶν λεγόντων μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν πεδεῖν. Αγ. ἄπιστα λέγεις, τὸ παιδευτὴν ὄντα, μὴ περὶ τὰ ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν. καὶ τάδε, ὑπ' ἐξουσίας, οἳ τῷ

perque vices in hoc sæculi ludo mutantur. *Mercat.* Quidnam est sæculum? *Heracl.* Puer ludens, ludens talis, contendens. *Mercat.* Quid verò homines sunt? *Heracl.* Mortales Dii. *Mercat.* Quid verò Dii? *Heracl.* Immortales homines. *Mercat.* Heus tu ænigmata dicis, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. *Heracl.* Quia nihil vos curo. *Mercat.* Itaque neque quisquam mentis compos te est empturus. *Heracl.* At ego omnes à pueris plorare jubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Mercat.* Hoc malum ab insania non distat: neutrum horum emam. *Merc.* Inempti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Vis-ne facundum illum Athenienſem? *Iup.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet sanctissimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potissimum artem nosti? *Soc.* Pæderastes sum, & in rebus quæ ad amorem spectant prudens. *Mercat.* Qui ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi sit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus esse queat, qui cum egregio puero versetur? etenim non sum amator corporum: animam enim formosam esse duco: & quamquam sub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil grave perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, eum qui sit pæderastes, nihil præter animam curare, præsertim cùm jacendi sub eadem veste

1. Παιδευτὴς] Tangunt τὰ ἐρωτικὰ Socratis Athen. Aristæn. Aristoph. & alii quos recenset clariss. præses I. Savar. ad Sido. Ego ad Petron. ubi interpretor illud sequens τῶν τοιούτων ἐμοί. Contra tamen multi, quos profert Ios. Merc. ad Aristæn. *Bourd.*

αὐτῷ ἱματίῳ κεκλεῖσθαι. Σω. καὶ μὲν δὴ νὴ τὸν κύνα, καὶ τὸν πλάτανον ὅτου τοῦτ' ἔστιν. Αγ. Ἡράκλεις τῆς ἀτοπίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; οὐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνουβιν ὃν Αἰγύπτιοι σέβουσι, καὶ τὸν Σείριον ὃς ἐν οὐρανῷ στίλβει, καὶ τὸν Κέρβερον; Αγ. οὐ λέγεις. ἐγὼ δὲ διημάρτανον. ἀλλὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτοῦ τινα πόλιν ἀναπλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμοις νομίζω τοῖς ἐμοῖς. Αγ. ἐν ἐθελοίμην ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ δεῖ τῶν γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μόνης, πάντι δὲ μετεῖναι τοῦ βλομβρῶ ᾧ χαίρω. Αγ. τί τοῦτο φῄς; ἀνῃρῆσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα μικρολογίαν. Αγ. τί δὲ περὶ τῶν σῶν ὥρας παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ ὅτοι ἔσονται τοῖς ἀρίστοις ἄθλον φιλῆσαι λαμπρόν. καὶ νεανίσκοι ἐρασθέντες. Αγ. βαβαὶ τῆς φιλοδοξίας. τὸ δὲ σοφίας, τί σοι τὸ κεφάλαιον; Σω. αἱ ἰδέαι, καὶ τὰ τούτων παραδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, τὴν γῆν, τὰ ἐπὶ γῆς, τὸν οὐρανόν, τὴν θάλατταν, ἁπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἐσμεν ἔξω τοῦ ὅλου. Αγ. πῶς δὲ ἐσμέν; Σω. ἀδαμάς. εἰ γὰρ μὴ εἶεν, σὺ ἂν εἶεν. Αγ. οὐχ ἑωρᾶτο, ἀλλ' ἃ λέγεις τὰ παραδείγματα. Σω. εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τὴν ψυχὴν τὸν ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σε ἀφανῆ, καὶ μὲ ἄλλον. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγ. τοιαῦτ' ἂν ἤδη σοι εἴη, σοφὸς καὶ ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἐν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ σοφῷ πολιτευόμενος. ἐγὼ δὲ ἀμαθὴς ὢν, καὶ ἐν ἀμαθεῖ πολιτευόμενος, οὐδὲν ἂν ἔχοιμι ἀγαθὸν ἐπιδείξασθαι. Σω. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ ἐπιδείξω σοι, ἐὰν ἐθέλῃς ἀκολουθεῖν μοι. Αγ. ἀλλὰ ἐθέλω, καὶ ἀκολουθήσω γε, ἐὰν μὴ ἀπαγορεύσω ὑπὸ γήρως. Σω. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ ἐπιδείξω σοι, ἐὰν ἐθέλῃς ἀκολουθεῖν μοι. Αγ. ἀλλὰ ἐθέλω, καὶ ἀκολουθήσω γε, ἐὰν μὴ ἀπαγορεύσω ὑπὸ γήρως. Σω. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ ἐπιδείξω σοι, ἐὰν ἐθέλῃς ἀκολουθεῖν μοι. Αγ. ἀλλὰ ἐθέλω, καὶ ἀκολουθήσω γε, ἐὰν μὴ ἀπαγορεύσω ὑπὸ γήρως.

veſte fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem ſic habere, juro. *Mercat.* Hercle, quanta abſurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis eſſe Deus? Nonne vides quantus ſit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccavi: verùm quod vitæ genus inſiſtis? *Soc.* Mihi ipſi civitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia utor, meaque leges præſcribo. *Mercat.* Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo maximum illud, quo ſententiam meam de uxoribus propono. Cenſeo nullam debere cujuſquam eſſe propriam, ſed ad quemvis accedere qui nuptias ejus appetat. *Mercat.* Quid ais? ſunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Iovem, utque uno verbo dicam, reliquæ omnes nugæ ea de re conſtitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de pueris jam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid geſſerunt, præmium erunt, ut eos ament. *Mercat.* Papæ quanta benevoli animi largitio? ſed quæ tuæ ſapientiæ eſt ſumma? *Soc.* Ideæ, & eorum quæ exiſtunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ ſupra terram ſunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obſcuræ extra univerſitatem exiſtunt. *Mercat.* Vbi autem exiſtunt? *Soc.* Nullibi: nam ſi alicubi eſſent, non eſſent. *Mercat.* Hæc quæ dicis paradigmata non video. *Soc.* Meritò: cæcus enim eſt tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in ſumma, duplicia video omnia. *Mercat.* Ergo emendus es, ſapiens cùm

σοφὸς, καὶ ἐξυδρικὴς ὡς ὤν. φέρ' ἴδω τί καὶ πρᾶξεις με ὑπὲρ αὐτῆς σύ. Ερ. δὸς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνησάμην ὅσα φῄς. ταργύριον μβόπτοι ἐς αὔθις καταβαλῶ. Ερ. τί δ' ὄν σοι τὄνομα; Αγο. Δίων συρρακούσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τὸ ἐπικύρειον σὲ ἤδη καλῶ. τίς ὠνεῖται τοῦτον; ἔστι μὲν τῶ γελῶντος ἐκείνου μαθητὴς, καὶ τῶ μεθύοντος, ὃς μικρὰ πρόσθεν ἀπεκρύπτομεν. ἐν ᾧ πλέον εἶδεν αὐτῶν, παρόσον ἀσεβέστερος τυγχάνῃ. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ πρᾶσις; Ερ. δύο μνᾶ. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω, τίσι χαίρῃ τῶν ἐδισμάτων; Ερ. τὰ γλυκέα σιτεῖται, καὶ μελιτώδη. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν ἀδέν. [2] ὠνησόμην γὰρ αὐτῶ παλάθας τῶν καρικῶν. Ζ. ἄλλον κάλει. τὸ [3] σὺν χρῶ κυρίας ἐκεῖνον, τὸ σκυθρωπὸν, τὸ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Ερ. εὖ λέγεις. ἰοὶ-

cùm fis, & acùtè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. *Merc.* Da duo talenta. *Mercat.* Emi quanti dixisti: pecuniam verò in posterum numerabo. *Merc.* Quodnam igitur tibi nomen est? *Mercat.* Dion Syracusius. *Merc.* Age, quod fœlix, faustumque sit, accipe eum. Te jam voco Epicure. Quis hunc emet? Et risoris discipulus, Item illius ebrii, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suavis est, & gulæ amans. *Mercat.* Quo precio venditur? *Merc.* Duabus minis. *Mercat.* Accipe. Verùm ut hoc quoque sciam, quibus delectatur eduliis? *Merc.* Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. *Mercat.* Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. *Iup.* Alium accerse: illum videlicèt ad vivum detonsum, severoque vultu Stoicum. *Merc.* Rectè dicis: videtur

1 Τὰς ἰχάδας] Γ' ἰχάδας ⁊ παλάθας τ' καρικῶν ⁊ τὰ γλυκέα ⁊ μελιτώδη potissimum cupiebant, ipse passim Dial. seq. & aliis passim Athen. *Bourd.*

2 Ὠνησόμην γὰρ αὐτῶ παλάθας τῶν καρικῶν] Sic vertit interpres, male. Nam si scriptum invenerat καρυκῶν, debebat emendare & legere καρικῶν, & vertere *massas Caricarum*, seu *ficuum è Caria*. Nam & παλάθη teste Eustathio est τῶν καρικῶν ὀπσύνδεσις, quod Gallice dicimus *un cabas de figues*: & de ficubus hoc loco agitur, nam dixerat τὰ γλυκέα σιτεῖται ⁊ μάλιστα τὰς ἰχάδας, & infra in Revivisentibus παλάθων ἰχάδων dicit. At Caryca fuit intritum quoddam vel condimentum ex sanguine aliis rebus admixto factum, de quo nulla hic mentio: ficus vero è Rhodo & Cauno Caricis urbibus passim distrahebantur, & in Italiam usque portabantur, ut patet ex M. Crassi historia apud Ciceronem lib. 7 de divinatione. *Cum M. Crassus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu Caricas Cauno advectas vendens Cauna has clamitabat.* Sic & Chelidoniæ ficus à Chelidoniis insulis non longè à Cariæ littore sic dictæ. Ergo totus ille tractus Cariæ à Rhodo usque ad Chelidonias ficubus abundabat. Ideo & viliori pretio distrahebantur, & utiliores ad mancipia pascenda quod hic spectat emptor Diogenis. De ficubus autem è Rhodo, Cauno, & Chelidoniis vide Athenæum lib. 3 cap. 3. Plura possem congerere, sed hæc credo sufficiunt ad firmandam lectionem καρικῶν. Palm.

3 Σὺν χρῶ κυρίας ἐκεῖνον] *Detonsum.* Mirum est interpretes in his omnibus dialog. hac in re peccasse, dico postea. Angl. *ὁ χρῶ κυρίαν ὁν.* Bourd.

ηκοσι δ' ἂν πολύ γε πλῆθος αὐτὸν προσιέναι τὸ πρὸ τῦ ἀγορᾶν ἀπαντησόντων. αὐτῷ τῷ ἀρετῷ πωλῶ. τὸ βίον τὸ τελειότατον. τίς ὠνεῖται μόνον εἰδέναι θέλει; Αγ. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνον ἔστιν σοφός. μόνον κιθαρῳδός. μόνον δίκαιον. ἀνδρεῖον. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιον. νομοθέτης. καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἐστίν. Ερ. ἐκεῖνο ὦ γαθὲ, καὶ μόνος μόνον, καὶ νὴ Δία γε σκυτοδέψης, καὶ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἔοικεν. Αγ. ἐλθὲ ὦ γαθὲ, καὶ λέγε πρὸς τὸν ὠνητὴν ἐμὲ ποῖός τις εἶ, καὶ προῖξιν εἴ σοι ἄχθη πιπρασκόμενος, καὶ δῆλον ὡς. Χρύσιππος. εὐδαιμῶς. ὁ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστιν, ὅσα δὲ σὸν ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. Αγ. ὁ μανθάνω ἢ λέγεις. Χρυ. τί φῄς, ὁ μανθάνεις ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μέν, ἐστι προηγμένα, τὰ δ' ἔμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγο. οὐδὲ νῦν μανθάνω. Χρυ. εἰκότως. ὁ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, οὐδὲ καλλιλογικὴν φαντασίαν ἔχεις. ὁ δὲ ἀπαιδεύτου ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν σκοπῶν ὁ μόνον τοῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ σύμβαμα, καὶ προσύμβαμα, ὁποῖον, καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. Αγο. πρὸς τῆς φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς κἂν τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί προσύμβαμα. καὶ γὰρ σὸν οἶδ' ὅπως ἐπλήγην ὑπὸ τῦ ῥυθμοῦ τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' οὐδεὶς φθόνος. ἰῶ γάρ τις χωλὸς ὤν, αὐτῷ σκείρῳ τῷ χωλῷ ποδὶ προσπταίσας λίθῳ, τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος εἶχε μὲν δήπου σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα δ', tur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare. Ipſam virtutem vendo, vitam perfectiſſimam. Quis vult omnia ſcire ſolus? *Mercat.* Quid iſtud eſt quod dicis? *Merc.* Quòd ſolus hic ſapiens eſt, ſolus pulcher, ſolus juſtus, fortis, rex, rhetor, dives, legiſlator, & alia quotquot ſunt. *Mercat.* Num, ô bone, ſolus etiam coquus eſt, & coriarius, & faber, & ſimilia? *Merc.* Sic videtur. *Mercat.* Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualiſnam ſis, ac primùm an doleas quòd venderis, & ſervis. *Chry.* Nequaquam: neque enim in nobis hæc ſunt: quæcunque verò in nobis non ſunt, iſta indifferentia eſſe ſolent. *Mercat.* Non intelligo quid dicas. *Chry.* Quid ais? non intelligis quòd horum quædam ſunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neque enim aſſuetus es vocabulis noſtris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm ſtudioſus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm novit, verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter ſe differant. *Mercat.* Per Philoſophiam quæſo, ne invideas explicare, quidnam ſit accidens, & præter accidens: neſcio enim quomodo vocum iſtarum numero perculſus ſum. *Chry.* Citra invidiam dixero. Siquis claudus exiſtat, illiſoque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter accidens

1 Μανθάνω ἢ λέγεις] Angl. ὅτι ἃ λεγ. ſic id Cod. pro ὁποῖον ἃ ὁπόσων habet ὁποῖα ἃ ὁπόσα. Bourd.

1 Τῶν

θαυμάζομαι σοφίλαδες. Αγο. ὦ τ' ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φὴς εἰδέναι; Χρυ. [1] τῶν λόγων πλεκτάνας, αἷς συμποδίζω τὰς σοφισομιλοῦσας, καὶ ἀποφράττω, καὶ σιωπᾶν, ποιῶ, φιμὸν ἀπεχούσας αὐτοῖς σοφιδείς. ὄνομα δὲ τῇ δυνάμει ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Αγο. Η'ράκλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. σκόπει γᾶν. ἔστι σοι παιδίον; Αγο. τί μήν; Χρυ. τοῦτο ἢν πως κροκόδειλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμοῦ πλαζόμενον σύρων, κἀτά σοι ἀποδώσειν ὑπισχνῆται αὐτό, ἢν εἴπῃς τἀληθές, ἢ, π δίδοκ) σοὶ τ ἀποδόσεως δ' βρέφος, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγο. δυσπόκριτον ἐρωτᾷς. ἀπορῶ γάρ ὁπότερον εἰπών, ἀπολέσοιμι. ἀλλὰ σὺ σοῦς Διὸς ἀπεκεινέμβου; ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ καὶ φάσῃ αὐτὸ καταπιών. Χρυ. βαβαί. καὶ ἄλλα γάρ σε δίδαξομι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ ἱερίζοντα, καὶ τ κυρεύοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦ Η'λέκτραν, καὶ τ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τ ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τοῦ Η'λέκτραν λέγεις; Χρυ. Η'λέκτραν μὲν σαφῶς τοῦ πάνυ, τοῦ Αγαμέμνονος, ἣ τὰ αὐτὰ οἶδέ τε ἄμφ, καὶ οὐκ οἶδε. παρεσῶτος γάρ αὐτῇ δ Ο'ρέστου ἐπ ἀγνῶτος, οἶδε μ Ο'ρέστην ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι δ ἔστος Ο'ρέστης, ἀγνοεῖ. τ δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμάζομαι σοφίλαδες. Αγο. ὦ τ' ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φὴς εἰδέναι; Χρυ. τῶν λόγων πλεκτάνας, αἷς συμποδίζω τὰς σοφισομιλοῦσας, καὶ ἀποφράττω, καὶ σιωπᾶν, ποιῶ, φιμὸν ἀπεχούσας αὐτοῖς σοφιδείς. ὄνομα δὲ τῇ δυνάμει ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Αγο. Η'ράκλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. σκόπει γᾶν. ἔστι σοι παιδίον; Αγο. τί μήν; Χρυ. τοῦτο ἢν πως κροκόδειλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμοῦ πλαζόμενον σύρων, κἀτά σοι ἀποδώσειν ὑπισχνῆται αὐτό, ἢν εἴπῃς τἀληθές, ἢ, π δίδοκ) σοὶ τ ἀποδόσεως δ' βρέφος, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγο. δυσπόκριτον ἐρωτᾷς. ἀπορῶ γάρ ὁπότερον εἰπών, ἀπολέσοιμι. ἀλλὰ σὺ σοῦς Διὸς ἀπεκεινέμβου; ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ καὶ φάσῃ αὐτὸ καταπιών. Χρυ. βαβαί. καὶ ἄλλα γάρ σε δίδαξομι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ ἱερίζοντα, καὶ τ κυρεύοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦ Η'λέκτραν, καὶ τ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τ ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τοῦ Η'λέκτραν λέγεις; Χρυ. Η'λέκτραν μὲν σαφῶς τοῦ πάνυ, τοῦ Αγαμέμνονος, ἣ τὰ αὐτὰ οἶδέ τε ἄμφ, καὶ οὐκ οἶδε. παρεσῶτος γάρ αὐτῇ δ Ο'ρέστου ἐπ ἀγνῶτος, οἶδε μ Ο'ρέστην ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι δ ἔστος Ο'ρέστης, ἀγνοεῖ. τ δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμα-

dens accepit. *Mercat.* O argutiam! præterea verò quidnam potissimum scire te profiteris. *Chry.* Retia sermonum, quibus implico, & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frænum illis obducens. Isti verò tantæ orationis vi, nomen est, Syllogismus celeberrimus. *Mercat.* Hercle fortem & inexpugnabilem syllogismum dicis. *Chry.* Vide ergo, est-ne tibi puer? *Mercat.* Quid ni? *Chry.* Si crocodilus hùnc ad flumen errantem nactus rapuerit, postea verò se redditurum polliceatur, hac lege ut verum dicas quod de pueri redditione decretum est: quid illum decreviſſe dices? *Mercat.* Quæstionem rogas, ad quam respondere difficile est: dubito enim utrum dicere debeam, quo puerum recipiam. Sed tu, quæso per Iovem, respondens, incolumem puerum mihi serva, ne priùs ipsum devoret. *Chry.* Bono es animo: etenim alia magis mira te docebo. *Mercat.* Quænam sunt illa? *Chry.* Istum sermones metentem, illumque dominantem, præterea eam quæ est supra omnes. Electram, & opertum illum. *Mercat.* Quis ille opertus sermo, aut quæ electra est quam dicis? *Chry.* Electram illam dico Agamemnonis valdè celebrem, quæ eadem novit simul & non novit. Astante enim Oreste illi adhuc incognito, novit quidem Orestem suum esse fratrem, hunc verò Orestem esse ignorat. Rursus verò opertum illum, ac planè mirabilem ser-

1 Τῶν λόγων πλεκτάνας] De quibus supra diximus. Habuit Chrysipp. multas argumentationum species, ut Soritem, Mentientem, Crocodilitem, Cornutam, Electram, Ignavam, Achillem, Metentem, Dominantem, Neminem, & alias quas vel ipse Aristoteles nusquam attigit, de quibus Laërt. in Zon. Fab. c. 10. lib. 1. Themist. orat. 14. Ipse hoc Dial. *Bourd.*

σὸν ἀκούσῃ λόγον. ἀπόκριναι γάρ μοι, τὸν πατέρα οἶσθα τὸν σαυτοῦ; Αγ. ναί. Χρυ. πότερον οὖν, μῶν σοι παρασήσας πᾶν ἐγκεκαλυμμένον, ἴρωμαι, τοῦτον οἶσθα, τί φήσεις; Αγ. δηλαδὴ ἀγνοεῖν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν αὐτὸς οὗτος μῶν ὁ πατὴρ ὁ σός. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλον εἰ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. Αγο. ἔμεγε. ἀλλ' ἀπακαλύψας αὐτὸν, ἔσομαι τῶν ἀληθείας. ὅμως σ' ἴσον τί σοι τὸ σοφίας τὸ τέλος, ἢ τί πεύξεις περὶ τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρυ. ἐπὶ τὰ μετὰ τὴν φύσιν καταβήσομαι. λέγω γὰρ τέλειον, ὑγιᾶ, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἔστι δὲ ἀνάγκη πολλὰ μὲν πονῆσαι, λεπτογράφοις βιβλίοις παραθήσοντα τῷ ὄψει, καὶ σχόλια συναγείροντα, καὶ στοιχισμῶν ἐμπιπλάμενον, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ κεφάλαιον, ἐὰν θέμις ψευδῆ σοφὸν, [1] ἵν' μὴ τρεῖς ἐφεξῆς δεῖ ἐλλεβόρου πίῃς. Αγο. ψυχαὶ σὺ ταῦτα, καὶ δεινῶς ἀνδρικά. τὸ γὰρ γνίφωμα εἶναι, καὶ τοῦγλύφον, καὶ γὰρ πάνυ ὁρῶ σοι πρόσωπον, τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπωκότος τὸ ἐλλέβορον, καὶ τελείου πρὸς ἀρετήν; Χρυ. ναί. μόνον δὲ τὸ δανείζειν πρέπει ἂν τῷ σοφῷ. ἐπεὶ γὰρ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν ὁ, καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους πλησίον εἶναι δοκεῖ δεῖ συλλογίζεσθαι, μόνα ἂν εἴη δεῖ ἀπαιδεύτα καὶ ἀπράγμονα, καὶ τοῦτο. καὶ ἐ μόνον γε ἁπλῶς. ὥσπερ οἱ ἄλλοι τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑτέρους τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι τὸ τόκον οἰμῶ, εἰσι

sermonem audies. Reſponde mihi. noſti-ne tuum patrem? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? ſi prope te ſtatuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Noſti-ne hunc? quid dicerés? *Mercat.* Scilicet, me non noſſe. *Chry.* Atque hic tuus erat pater. Itaque ſi iſtum non noſti, palam eſt te patrem tuum non noſſe. *Mercat.* Nequaquam ſed ſi ipſum detexeris, verum novero. Sed quiſnam tuæ ſapientiæ eſt finis? aut quid facturus es, ſi ad virtutis faſtigium perveneris? *Chry.* In his quæ natura prima ſunt, verſabor, dico divitias, ſanitatem, & ſimilia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis deſcriptis oculos admovendo, interpretationes congerendo, ſeque ſolœciſmis atque abſurdis vocibus implendo. In ſumma, te ſapientem fieri fas non eſt, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia ſunt iſta tua, fortique viro digna. Verùm meticuloſum eſſe fœneratorem (hoc enim tibi ineſſe video) num dicemus eſſe viri qui helleborum biberit, & juſtam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: ſolum enim ſapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium eſt ſyllogiſmis concludere, fœnerari autem & uſuras computare, atque ſyllogiſmis concludere, parum differre videntur, hoc etiam, ut & illud, ſoli ſtudioſo competit: nec illum ſimpliciter fœnus, quemadmodum alii ſolent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Niſi fortè ignoras fœnus aliud eſſe primum,

1 Ἵν' μὴ τρεῖς] De his Hellebori potionib. dixi ad Petro. *Bourd.*

1 Αγ.

πρῶτον πηῆς, οἰδὲ, δεύτερον, κατ' ἐκεῖνον ἀπόγονοι. ὁρᾷς δὲ ὅπου καὶ τὸ συλλογισμὸν ὁποῖά φησιν, εἰ τὸ πρῶτον τόκου λήψεται; καὶ τὸ δεύτερον. ἀλλὰ μὲν καὶ τὸ πρῶτον λήψεται, ἄρα καὶ τὸ δεύτερον. Αγο. ἦκεν καὶ μισθῶν πέρι τι σὺ φῶμεν, ὃς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ παρὰ τῶν νέων, καὶ δῆλον ὅτι μόνῳ ὁ πεπαιδευμένῳ μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. καταγνώσεις. ὁ γὰρ ἐμαυτὸν εἶναι λαμβάνω, ἀλλ' ὃ διδόντι αὐτῷ χάριν. ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὁμοῦ τις ἀκούσης, ὁ μὲν, ἐκλεκτικὸς, ἐμαυτὸν μὲ ἀσκῶ εἶναι ἐκλεκτικὸν, τὸ δὲ μαθητὴν, ἀκούστην. Αγο. καὶ μὲν τοῦτον ἔφης, τὸν νέον μὲν εἶναι ἐκλεκτικὸν, σὲ δὲ τὸ μόνον πλούσιον, ἀκούστην. Χρυ. σκώπτεις ὦ ἑτῶν. ἀλλ' ὅρα μή σε ὑποτοξεύσω ἀναπόδεικτον συλλογισμόν. Αγο. καὶ τί δεινὸν ὑπὸ σοῦ βέλους; Χρυ. ὑποφέρε, καὶ σιώπα, καὶ ἀλλαφαίνεις τὴν ἀλήθειαν. ὃ δὲ μέγιστον, ἵνα ἐθέλω ταχέως σε ἀποδείξω λίθον. Αγο. πῶς λίθον; καὶ γὰρ Περσεὺς ὦ βέλτιστε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὧδέ πως. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγο. ναί. Χρυ. τί δὲ, τὸ ζῶον σῶμα; Αγο. ναί. Χρυ. σὺ δὲ, ζῶον; Αγο. ἔοικα γᾶν. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγο. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με σὺ Διὸς, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρυ. ὁ χαλεπὸν, ἀλλ' ἔμπαλιν ἀνθρωπον. εἰπὲ γάρ μοι, πᾶν σῶμα, ζῶον; Αγο. οὐ. Χρυ. τί δὲ, λίθος, ζῶον; Αγο. οὔ. Χρυ. σὺ δὲ, σῶμα εἶ; Αγο. ναί. Χρυ. σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ; Αγο. ναί. Χρυ.

mum, aliud secundum, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid syllogismus quidam concludat. Si primum fœnus acceperit, accipiet secundum. Atqui primum accipiet, Ergo & secundum. *Mercat.* Num ergo & de mercede, quam pro sapientiæ disciplina à juvenibus accipis, similia dicamus? & sit manifestum solum studiosum pro virtute mercedem accepturum esse. *Chry.* Intelligis. Certè non mea causa, sed dantis gratia accipio. Cùm enim alius sit effusor, alius comprehensor, me quidem ipsum, ut sim comprehensor, præparo, discipulum verò ut fiat effusor. *Mercat.* At tu contrarium dixisti, juvenem esse comprehensorem, te verò qui solus dives es, effusorem. *Chry.* Heus tu scommate me perstringis. Sed vide tu ne te petam indemonstrabili syllogismo? *Mercat.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & silentium, mentisque subversio. Quod autem est maximum, si voluero, te celerrimè in lapidem convertam. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perseus, ô bone, mihi esse videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis est corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal est corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nonne es animal. *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm sis corpus, *Mercat.* Nequaquam: sed me per Iovem solve, & de novo fac hominem. *Chry.* Non est factu difficile: quare rursus sis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* An verò lapis, animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autem cum sis, animal-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.*

οὐκ ἄρα λίθος εἶ, ζῷόν γε ὤν. Αγο. οὔκ ἐποίησας, ὡς ἤδη μου τὰ σκέλη κρυσταλλοῦς τ' Νιόβης ἀπεψύχθη, κἀγὼ πάγκαι λῶ. ἀλλὰ ὠνήσομαί γε σέ. πόσου ὑπὲρ αὐτῆς κρεβαλῶ; Ερ. μυᾶς δώδεκα. Αγο. λάμβανε. Ερ. μόνον σὺ αὐτὸν ἐώνησαι; Αγο. μὰ Δί', ἀλλ' ὅτοι πάντες, ὃς ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, κἀγὼ τοὺς ἄμους κάρτα ῥωστοῦ. κἀγὼ δ' ἱκανοὺς λόγου ἄξιοι. Ζ. μὴ ἀλλήτριός σε ἀλλοι κρίνῃ. Ερ. τὸν ἀπατητικόν σε φημὶ, τὸν κριὸν, τὸν πολύσιον. ἄγε δή, ὠνήσασθε τὸν συνεστάτικόν, τὸν πάντα ὅλως ἐπισάμενον. Αγο. ποῖον δέ τις ἐστί; Ερ. μέτρεον. ἐπιεικής. ἁρμόδιον τοῦ βίου. τὸ μέσον, διπλᾶς. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄμεινον μὲν ὁ ἔκτοθεν φαμόμην, ἀλλὰ ὁ ἔντοθεν εἶναι δοκεῖ. ὥστε καὶ περὶ αὐτὸν, μέμνησο, τὸ μὲ, ἐσωτερικὸν, τὸ δ', ἐξωτερικὸν κρίνειν. Αγο. τί δ' μεγάσκῳ μάλιστα; Ερ. τέλα εἶναι τὰ ἀγαθὰ, σὺ ψυχῇ, σὺ σώματι, σὺ τοῖς ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δέ ἐστι; Ερ. εἴκοσι μνῶν. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. οὐκ ὦ μακάριε. κὐ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τ' ἀργύριον δοκεῖ. ὥστε οὐκ ἂν φθάσειας ὠνούμενος. ἔτι δ' εἰσὶ αὐτίκα μάλα παρ' αὐτὸν πόσοι μὲ ὁ κάνωψ βιοῖ τ' χρόνον, ἐφ' ὅσον δ' βάδην ἡ θάλασσα τὸν ἥλιον κρεκλάμπτει, κἀγὼ ὁποῖά τις ἐστὶν ἡ ψυχὴ τῶν ἀφρίων. Αγο. Ἡράκλεις τῆς ἀκριβολογίας. Ερ. τί δ', εἰ ἀκέστους ἄλλα πολλὰ τούτων ὀξυδερκέστερα, γοῦν

Ergo non es lapis, animal cùm ſis. *Mercat.* Euge effeceras ut jam mea crura non aliter ac Niobes refrigerata & ſaxea facta eſſent. Attamen te emam. Quantum pro ipſo numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Merc.* Solus-ne ipſum emiſti? *Mercat.* Non per Iovem: verùm illi omnes quos vides. *Merc.* Certè multi ſunt iique validis humeris, & colligente ſermone digni? *Iup.* Ne tempus teras: alium accerſe. *Merc.* Te Peripateticum accerſo, formoſum, divitem. Agite, emite hunc prudentiſſimum, qui omnia omnino ſcit. *Mercat.* Qualiſnam ille eſt. *Merc.* Modeſtus, æquus, vita bene compoſita: quodque maximum eſt, duplex. *Mercat.* Quid dicis? *Merc.* Alius quidem foris apparet, quàm intus eſſe videtur. Itaque ſi emas ipſum, memento internum hunc, externum illum appellare. *Mercat.* Quid verò potiſſimum novit? *Merc.* Novit triplicia eſſe bona, animæ ſcilicet, corporis, & rerum externarum. *Mercat.* Humana ſapit, ſed quanti venditur? *Merc.* Viginti minis. *Mercat.* Multum certè dicis. *Merc.* Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipſe videtur. Itaque non nimis citò ipſum emeris. Præterea autem protinus ab eo diſces quandiu vivat culex, & quàm profundè mare à ſole illuſtretur, & qualis ſit oſtrearum anima. *Mercat.* Hercle quanta argutia! *Merc.* Quid ſi audias alia multa his acutiora, de ſemine,

1 Αγο. πῶς λέγεις; ἄλλ' μᾶλλον ὁ ἔκτοθεν] Excidit, aut potius male trajecta eſt notatio perſonæ Mercurii. Eſſe debet. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλ' μᾶλλον ὁ ἔκτοθεν. Deinde ubi notata Mercurii perſona, delenda eſt ὁ ἔκτοθεν τὸ δοκεῖ; Ερ. ὥστε ἂν περὶ αὐτὸν &c. Relege ὁ ἔκτοθεν τὸ δοκεῖ ὡς τὰ ἀν. Marc.

1 Ο'ρ'

τε πίεσ, καὶ γλυφίσεως, καὶ τῆ ἐν μητρὶ διαπλάσεως τοῦ ἐμβρύου πλασπαῖς; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὲν γελασικὸν, ὄνος δὲ γελασικὸν, οὐδὲ τεκταινόμενον, οὐδὲ πλωϊζόμενον; Αγορ. ἀκίνδυνα φῆς, καὶ ὀνησιφόρα τὰ μαθήματα. ὥστε ἀνάγκη αὐτὸν εἶναι. Ερ. εἶεν. τίς λοιπὸς ἡμῖν [2] καταλέλειπται; ὁ σκεπτικὸς ἔτος. σὺ ὁ πυῤῥίας, πρόσιθι, καὶ λοιπὴ σύ τε πύρρε. ἤδη μὲ ὑποβρέχουσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται. ὅμως δ', τίς καὶ τοῦτον ὠνεῖται; Αγορ. ἔγωγε. ἀλλ' ἂν πρῶτον εἰπεῖ μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; Φιλόσοφος. οὐδέν. Αγορ. πῶς τοῦτ' ἔφησθα; Φι. ὅτι οὐδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. Αγορ. οὐδὲ ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν πινές; Φι. οὐδὲ τοῦτο οἶδα. Αγορ. οὐδ' ὅτι σὺ τις εἶ τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ἔτι τοῦτ' ἀγνοῶ. Αγορ. ὦ τῆς ἀπορίας. τί δαί σοι τὰ στάθμια ταυτὶ βούλεται; Φι. ζυγοστατῶ τὰ αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ σκοπῶ τὸ ἴσον ἀπαδύσιον. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ὁμοίους τε καὶ ἰσοβαρεῖς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ τὰ ἀληθέστερον. Αγορ. τῶν ἄλλων δ', τί ἂν πράττοις ἐμμελῶς; Φι. τὰ πάντα πλὴν δυσπίτλα μεταδιώκειν. Αγορ. τί δαὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον; Φι. ὅτι ὦ γαθὲ, ὁ καταλαμβάνων. Αγορ. εἰκότως. βραδὺς γὰρ, καὶ ναυτικὸς ἂν εἶναι δοκεῖς. ἀλλὰ τί σοι τὸ τέλος τῆς ἐπιστάσεως; Φι. ἡ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Αγορ. ὠῶν καὶ κωφὸς ἅμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις. Φι. καὶ ἀκριβῶς γε σκοπεῖν, καὶ διαισθάνεσθαι. καὶ ὅλως, ὦ σκάλληψ οὐδὲν ἀλλοφέρων. Αγορ. ὀνητέος εἶ ἀλλὰ πῶπω. πόσου

ne, & generatione, deque embryonis in utero formatione, utque risibilis est homo, non risibilis autem asinus, neque ad ædificandum, neque ad navigandum habilis? *Mercat.* Planè admiranda, & utilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. *Merc.* Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio. Verumtamen quis emet istum? *Mercat.* Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? *Phil.* Nihil. *Mercat.* Quid ita? *Phil.* Quia nihil omnino mihi videtur existere. *Mercat.* Nos verò nihil-ne sumus? *Phil.* Neque hoc scio. *Mercat.* Neque tu es aliquis? *Phil.* Hoc multo etiam magis ignoro. *Mercat.* O ignorantiam! Verùm quid sibi volunt hæ stateræ. *Phil.* Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æquales esse ponderis cognovero, tunc quis horum verior sit, ignoro. *Mercat.* Ex aliis autem rebus, quid compositè facere soles? *Phil.* Omnia facio, præterquam quod fugitivos non persequor. *Mercat.* Quid? anne hoc tibi impossibile est? *Phil.* Quia, ô bone, non comprehendo. *Mercat.* Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis. *Phil.* Ignorantia: & nihil videre neque audire. *Mercat.* Ergo te furdum simul & cæcum dicis. *Phil.* Imò judicio etiam & sensu careo: breviter nihil à verme differo. *Mercat.* Propterea emendus es. Quanti

1 Οὗτος ὁ γελασικὸν] Contra disputat Theod. Marcil. ad Pers. *Bourd.*
2 Καταλέλειπται] Angl. καταλελειπται. Idem.

τὴν ἀξίαν χρὴ φάναι; Ερ. μνᾶς ἀττικῆς. Αγ. λάμβανε. τί φῄς ὦ ἑτᾶρε, ἐπῳμόμην σε; Φι. ἀδηλον. Αγ. μηδαμῶς· ἐώμνυμι γὰρ, καὶ τἀργύριον κατέβαλον. Φι. ἐπίσχω τοῦτο τοῦτο, καὶ διασκέψομαι. Αγ. καὶ μὴν ἀκολούθῳ μοι, καθάπερ χρὴ ἐμὸν οἰκέτην. Φι. τίς οἶδεν εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῄς; Αγ. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισι γὰρ ἡμῖν τινες; Αγ. ἀλλ' ἔγωγέ σε ἤδη ἐμβαλὼν εἰς τὸ μύλωνα, πίσω εἶναι διαστόμης χῦ τὸ χεῖρω λόγον. Φι. ἐπίσχω περὶ τούτου. Αγ. μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀπαφηνάμην. Ερ. σὺ μὲν παῦσαι ἀντείνων, καὶ ἀκολούθῳ τῷ πρίαμβῳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὔριον παρακαλῶμεν. δικηρύξειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

ti facis illum? *Merc.* Attica mina. *Mercat.* Accipe. heus tu quid dicis: te ne emi? *Phil.* Incertum est. *Mercat.* Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeravi. *Phil.* Iudicium suspendo hac de re, & eam considero. *Mercat.* Atqui sequere me ut famulum decet. *Phil.* Quis scit num vera dicas? *Mercat.* Præco, mina, & qui adfuerunt. *Phil.* An aliqui etiam nobiscum sunt? *Mercat.* At ego te jam conjectum in pistrinum, adducam ut credas me tuum esse herum, secundum pejorem causam. *Phil.* Hac de re assensionem etiam retineo. *Mercat.* Sed per Iovem jam ostendi. *Merc.* Tu quidem desine obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem cras advocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilesque vitas proclamaturi sumus.

ΑΛΙΕΥΣ, Η ΑΝΑΒΙΟΥΝΤΕΣ.

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, quasi quædam Apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, cur toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quæstumque magis, quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alii, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac reviviscere, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum saxis persecuti, in fugam conversum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eoque obtento, ut causam sibi dicere liceret, postquam a Diogene, ut pote Cynico, & cæteris liberiore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui contume-

tumeliosissimè omnes Philosophiæ cultores, viros de totâ virtute & rebus mortalium optimè meritos, proscidisset, ita sese defendit, ut diceret se minimè negare objecta, sed consilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam his fecisse: non quidem in veros Philosophos, sed in eos, qui nomine tantum illo sese jactarent, cùm interim non modo Philosophiam veram ignorarent, sed plane diversa etiam à præceptis & regulis illius facitarent. Proinde se non modò supplicio nullo dignum esse, sed contrà etiam præmiis, tanquam veræ Philosophiæ amatorem, atque assertorem, donari debere. Hoc Iudicio peracto, cum ille non solùm ab accusatione liberatus, verum etiam in societatem eorum, à quibus antè accusabatur, ascitus fuisset, à Philosophia deinceps & falsi illi Philosophiæ simulatores citantur, ut suæ professionis causam redderent. Qui cùm judicium hoc omnes fermè declinassent, mittitur Lucianus unà cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu stigmate inurant. Sed prius quàm id fieret, Lucianus seu Parrhisiades (ita enim sese apud Philosophiam appellat) puta quò jam reipsa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, carycis & placentis abscondito, quasi piscator aliquis, allectos & attractos simulatores istos capit, captos autem de communi reliquorum consensu de saxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab iis, quæ à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu seu Catastrophe, sumptus est. Similliműsque quod ad argumentum & ejus tractationem attinet; alicui veteris Comœdiæ fabula est.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Βάλλε, βάλλε τὴν κεφαλὴν τοῖς ἀφθόνοις λίθοις. ἐπίβαλλε τῷ βώλῳ. ἀφανίσατε καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. παῖε τοῖς ξύλοις τὸν ἀλιτήριον. ὅρα μὴ ἀλφύγῃ. καὶ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ ὦ Χρύσιππε, καὶ σύ. πάντες ἅμα ξωσατε αὐτὸν ἐπ' αὐτὸν, ὡς πήρᾳ πήρᾳφιν ἀρήγῃ, βάκτρα ᾗ βάκτροις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ σὸς ἔστιν ὃν πυκα ἡμῶν μὴ ὕβρισε. φῦ ᾗ ὦ Διόγενες, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ

SOCRATES.

Impete, impete cerebris lapidibus hunc execrandum; incesse glebis, incesse præterea testis, percute fustibus calumniatorem. Vide ne effugiat: & tu Plato, impete, & tu Chrysippe, & tu: omnes simul in illum obarmemur. [2] *Pera ut reddat opem pera, baculusque baculo:* siquidem communis est hostis, nec è nobis est quispiam quem injuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, si unquam aliàs utere baculo;

1 Βάλλε] In hunc dialogum Brodæus Miscellaneis c. XXII. lib. III. *Marc.*

2 *Pera ut reddat opem*] Alludit ad hunc Homericum versum Iliad. 16.
Ὡς φρήτη φρήτηφιν ἀρήγῃ, φῦλα κὲ φύλοις. *Coga.*

τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀνῇς. δίδοτω τὴν ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; κεκμήκατε ὦ Ἀρίστιππε. καὶ μὴν δοκῶ κεχρῆσθαι. [1] ἐστὶ σεφοὶ, μνήσεσθε δ' θέλετε ὀργῆς. Ἀριστοτέλης, ἐπισπεύδουσιν ἐπὶ θᾶσσον. καλῶς ἔχει. ἐάλωκε τὸ θηρίον. εἰλήφαμέν σε ὦ μιαρέ. εἶσῃ γὰρ αὐτίκα δὲς πινας ὅντινας ἡμῶν, σκακηγόρεις. τοῦ τρόπου δὲ ἧς αὐτὸν καὶ μετέλθοι; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῶμεν θάνατον κατ' αὐτῆς, πᾶσιν ἡμῖν ἐξαρκέσειν δυνάμενον. καθ' ἕκαστον ἁπλᾶκις γὰρ δίκαιός ἐστιν ἡμῖν ἀπολωλέναι. Πλάτων. ἐμοὶ μὲν, ἀνεσκολοπίσθω δοκεῖ αὐτὸν νὴ Δία, [2] μαστιγωθέντα γε πρότερον. [3] τὼ ὀφθαλμὼ ἐκκενόφω, τὴν γλῶτταν αὐτοῦ ἐπιπολὺ πρότερον ἀποτεμνέσθω. σοὶ δ' τί Ἐμπεδόκλεις, δοκεῖ; Ἐμπεδοκλῆς. ἐς τοὺς κρατῆρας ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ὡς μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν καθάπερ τινα Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, [4] λακισθῆναι ὑπὸ πέτρας ὀρέσθαι μόρον, ἵνα ἂν καὶ μέρος αὐτοῦ ἔκαστος ἔχοι, ἀπαλλάττοιθ. Λυκία. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρὸς ἱκετείᾳ φείσασθέ μου. Σω. ἄφωρον. σὺν ἂν ἀφεῖτο ἔτι. ὁρᾶς δὲ δὴ ἓ τ' Ὁμήρου ἃ λέγει, ὡς Οὐκ ἔστι λέοντι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά. Λυ. καὶ μὴν καθ' Ὁμήρου ὀμῶμι κὴ αὐτὸς ἐκτετόσθω. αἰδέσεσθε γὰρ ἴσως τὰ ἔπη, κὴ ἐ παρῳδήσετε ῥαψῳδὸν

culo, nec remittas: dignas conviciator ille pœnas luat. Quid hoc rei est? Numquid Aristippe, defessi estis? atqui non oportebat: *Este cati, memores vehementis ira.* Aristoteles magis propera, bene habet: capta est fera. Prehendimus te sceleste. Quare protinus intelliges quosnam viros maledictis lacessiveris. Sed quo quis pacto ipsum ulciscatur, varium quoddam mortis genus in ipsum excogitemus, quod nobis omnibus satisfacere possit: æquum est ut septies saltem singulis nobis pereat. *Plat.* Mihi quidem cruci videtur suffigendus ubi priùs fuerit flagris cæsus, erutique ipsi oculi, & in multas partes abscissa lingua. Tibi vero quid videtur Empedocles? *Emped.* In crateras Ætnæ præcipitandus est, ut prestantiores conviciis discat non lacessere. *Plat.* Quinimo esset optimum ut Penthei vel Orphei instar inter saxa dilaniatus inveniretur, ut quisque particulam ejus habens, discederet. *Lucian.* Minimè. Verùm mihi parcatis obsecro per supplicem Iovem. *Socr.* Placuit: non dimitteris amplius. Homerum audis quid dicat: *Non est tuta fides hominum generiane leonum. Lucian.* Atqui ex Homero vos ipsos orabo: nam fortè carmina ejus reverebimini, meque versus recitantem non spernetis: *Ac-*

1 Ἐ'στὶ σεφοὶ] Parod. Homer. quales hic multæ: Homerus ἐστὶ φίλοι. Bourd.

2 Μαστιγωθέντα πρότερον] Omnia hæc in interprete turbata. μαστιγωσις ante crucem nota. Sic apud Dion. Hal. 5. & tangunt litteræ sacræ. *Idem.*

3 Τὼ ὀφθαλμὼ ἐκκενόφω] Hos solebant candenti ferro perforare et alii docuerunt ex Parthenii cap. 20. *Idem.*

4 Λακισθῆναι] Ex Euripide. Cætera Homerica sunt ex 7. & 10. Iliad. *Idem.* Λακισθῆναι ὑπὸ πέτρας] Brodæus, κρήνης. Fallitur. λακισθῆναι μέρος Lucianus dixit admodum signanter, exprimens mortis genus quo discerpti magno strepitu Pentheus & Orpheus. *Mart.*

1 Ἀνά-

σαυτὸ μέ. ζωγρεῖν δ' ἡμῖν ἄνδρα, καὶ ἄξια δέχθαι ἄποινα, χαλκόν τε, χρυσόν τε, τὰ δὴ φιλέουσι σοφοί περ. Πλ. ἀλλ' ἐδὲ ἡμεῖς ἀπορήσομεν ὅτῳ σὶ ὁμιλεικῆς ἀντιλογίας. ἄκουε δή, Μὴ δή μοι φύξιν μηχανήσῃ βάλλεσθυμῷ, χρυσὸν ἄνευ λίτης, ἐπεὶ ἴκεο χεῖρας ἐμάς. Λυ. οἵμοι τῶν κακῶν. ὁ μὲν Ὁμηρος ἡμῖν ἄπτεται, ἡ μεγίστη ἐλπίς. ἐπὶ τὸ Εὐριπίδην δή μοι κατάφυκτέον. τάχα γὰρ ἂν σκέψαιτό με. Μὴ κτεῖνε τὸν ἱκέτην. ὁ γὰρ ἡμῖς κτανεῖν. Πλα. τί δ' ἐχὶ κἀκεῖνα Εὐριπίδου ἐστὶν, Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους; Λυ. τοῦ δ' ἕνεκα ῥημάτων κτείνετέ με; Πλα. τὴ Δία. φησὶ γοῦν σκέπτεσθαι αὐτὸς, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμου τ' ἀφρεσύνας, τὸ τέλος δυσχέρεια. Λυ. ἀκοῦν ἐπιδὴ δέδοκ' πάντως λοιδορεῖσθαι, καὶ ἀδικεῖσθαι μηχανῇ τὸ ἀληθινὸν με, φέρετε τοῦτο γοῦν αἴματί μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ τί πεπονθότες [1] ἀνήκεστον ὅτῳ ἡμῶν, ἀνήκεστε ὀργίζεσθε, καὶ ἐπὶ θανάτῳ συνειλήφατέ με; Πλα. ἄπνα μὲν εἴρασθε ἡμᾶς τὰ δεινὰ, σαυτὸν ἐρώτα ὦ κάκιστε, [2] καὶ τὰς κακὰς ἐκείνας σκόλοψας, ὧν οἷς φιλοσοφίαν τε αὐτὴν κακῶς ἠρέθισες, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβρισες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς λοιδορούμενον σοφὸς ἄνδρας. καὶ τὸ μέγιστον, ἐλοιδόρεις. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, ἀνελκύσαμεν ἐπὶ σὲ, ἀδικούμενοι ὅτῳ ὀλίγον τὴν Ἀϊδωνέα, Χρύσιππος ἐστὶ, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν

Accipite aes, aurumque viris ſapientibus ultro, Munera grata, bonumque virum me prendite vivum. Plat. Verùm neque nobis adverſum te Homerica deerit reſponſio. Audi igitur: *Nec mihi mente fugam tu perſuadere valebis, Poſtquam te teneo, licet aurea verba loquaris. Lucian* Hei malorum, ſiquidem ſpes maxima Homerus nos fruſtratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum, forſan enim ille me ſervaverit: *Ne ſupplicem occide, eſt nefas occidere. Plat.* Quid vero? nonne & illa ſunt Euripidis? *Par eſt mala pati qui patraverunt mala. Lucian.* Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? *Plat.* Rectè per Iovem: idem enim inquit, *Effranioris & exlegis dementia extremum infœlicitas occupat. Lucian.* Proinde quoniam omnino me interficere decreviſtis, nullumque mihi reſtat effugium, agite hoc ſaltem mihi indicate, quinam ſitis, aut quid tam atrox à nobis perpeſſi, atrociter iraſcamini, meque occidendum comprehenderitis. *Plat.* Quibus nos affeceris contumeliis, à te ipſo ſceleratiſſime perquire, & à tuis bellulis ſermonibus, in quibus & Philoſophiam ipſam maledictis petiiſti, noſque contumeliis laceſſiviſti, cùm tanquam ex foro ſapientes viros, & quod maximum eſt, liberos, venderes. Quare indignati, impetrata à Plutone venia, adverſus te prodiimus, Chryſippus iſte, & Epicurus, & ego Plato, & Ariſtoteles ille, & ſilens iſte

1 Ἀνήκεστα] Angl. ἀμείλικτα. Bourd.

2 Καὶ τὰς κακὰς] Angl. ὦ τὰς κακὰς ἐκείνας συλλόγους. Sanior ſcripta lectio cum Ironia. *Idem.*

πῶν ὅτῳ Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους διέξεισι ἐν τοῖς λόγοις. Λυ. ἀνέπνευσα. ἢ γὰρ ἀποκτενεῖτέ με, εἰ μάθητε ὁποῖῳ ἐγὼ σφᾶς ὑμῶν ἐνόμιζον. ὥστε ἀπόρριψατε τοὺς λίθους. μᾶλλον δὲ φυλάττετε. χρήσεσθε γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀξίοις. Πλα. ληρεῖς. σὲ δὴ χρὴ τεθνεῶτα ἀπολωλέναι. καὶ ἥδη γε [1] λαΐνου ἔστο χιτῶνα κακῶν ἕνεκα, ὅσα ἔοργας. Λυ. καὶ μὴν ὦ ἄριστοι, ὃν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν οἰκεῖόν τε ὑμῶν ὄντα, καὶ σύνηθη, καὶ ὁμηγώμονα, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδεμόνα τῶν ἐπιτηδευμάτων ὧν ἴστε ἀποκτείνοντες, ἵν' ἐμὲ ἀποκτείνητε, τοσαῦτα ὑπὲρ ὑμῶν πεποιηκότα. ὁρᾶτε γὰρ [2] μὴ τὸ τῶν νῦν φιλοσόφων αὐτὸ παίσητε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φαινόμενοι πρὸς ἄνδρα διέρχεσθε. Πλα. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι [3] τῆς κακηγορίας ἀποδοτέον; ἢ τῷ ἀνδραποδώδει ἀληθῶς οἴῳ ἀφελέσθαι; ἢ καὶ διέρχεσθαι κατηγορῶν πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ὕβρει, καὶ παρρησίᾳ τοῦ λόγου; Λυ. πῶς γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ ποτὲ ὑβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε θαυμάζων διατετέλεκα, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπερεπαινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, οὓς κατελελοίπατε, ὁμιλῶν. αὐτὰ γὰρ ἃ φημι ταῦτα, πόθεν ἄλλοθεν ἢ παρ' ὑμῶν ἐδιδαχθεὶς, καὶ τὴν μελίτταν ἀπανθισάμενος, ἐπιδείκνυμι τοῖς ἀνθρώποις; οἱδὲ, ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν ἑκάστῳ τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παρ' ὅτου, καὶ ὅπως ἀνελεξάμην. καὶ λόγῳ

iste Pythagoras, & Diogenes, omnesque quotquot sermonibus tuis insectatus es. *Lucian.* Respiravi. Non enim me interficietis, si intellexeritis qualisnam erga vos ego fuerim. Itaque abjicite lapides: imò potiùs asservate: vobis enim contra meritos usui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori necesse est: jamque ob perpetrata scelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem solum ex omnibus laudare oportebat, familiarem vestrum, benevolum, consentientem, ac nisi grave est ut dicam, studiorum vestrorum procuratorem, probè scitote vos interfecturos, si me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlavi. Videte igitur ne hujus temporis philosophorum more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum beneficum videamini. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob convitia gratiam debemus? verè hic cum mancipiis sibi rem esse existimat? an etiam tantam injuriam, & debacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando injuria vos afficei? ego qui semper philosophiam sum admiratus, vosque ipsos laudibus extuli, & cum sermonibus, quos reliquistis, assiduè sum versatus. Quin & hæc ipsa quæ dico unde quàm à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus ostendo? At illi laudant, & cognoscunt uniuscujusque florem, unde, à quo, & quomodo collegerim: meque oratione ob hoc flo-

1 Λαΐνου ἕστο] Iliad. 3. *Bourd.*
2 Μὴ τὸ τῶν] Angl. καὶ τὰς πόλλας τῶν νῦν φιλοσόφων. Idem.
3 Τῆς κακηγορίας] Angl. κατηγ. Idem.

μὴν ἐμὲ ζηλῶσι τὴν ἀνθολογίας. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμᾶς, καὶ τὸν λειμῶνα τὸν ὑμέτερον, οἷ τοιαῦτα ἐξανθήκατε ποικίλα, καὶ συνυφῆναι πὰς βαφὰς, εἴ τις ἀναλέξασθαί γε αὐτὰ ἐπίσταιτο, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀπᾴδειν θατέρου θατέρῳ, ἴσθ' ὅς ἂν ὧν τυγχάνῃ ὧν πεπαιδωκὼς παρ' ὑμῶν, κοινὰς ἂν εἰκὸς ἐπιχειρήσειν διερρέτας ἄνδρας, [1] ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν; ὥστε εἰ μὴ τὸν Θάμυριν, ἢ τὸν Εὔρυτον εἴη τῷ φύσιν, ὡς πᾶς μέσσος ἀνᾴδειν, παρ' ὧν εἴληφε τὴν ᾠδὴν, ἢ παρ' Ἀπόλλωνι ἐριδαίνειν, σωφρονίσαι τοξεύων, καὶ τοῦτο, ἐπεὶ ὁπόταν τὸ τοξικὸν. Πλα. χαῖρε μὲν ὦ γύναιξε, καὶ τὰς ῥήτορας εὖ ἔρρωσί σοι. σωπᾶν δὲ τὸν γε ἐπὶ πᾶσιν ἁγνοοῦντα καὶ χαλεπώτερον σὺ ἐπιδείκνυσι τῆς τόλμης, εἰμὴ τῇ ἀδικίᾳ καὶ ἀχαριστίᾳ πρόσεστιν, ὃς παρ' ἡμῶν τὸ τοξεύμασιν ὡς φῆς λαβὼν, καθ' ἡμῶν ἐτόξευσε, ἵνα τοῦτον τοσοῦτον τὸν σκοπὸν, ἅπαντες ἡμᾶς ἀφροδίσιοι κακῶς. τοιαῦτα γὰρ σὲ ἀπειλήφαμεν, ἀνθ' ὧν σοι τὸν λειμῶνα ἀκέντρον ἀναπεπτάσαμεν, ὥστε [3] σωλύομεν θρέπτας, καὶ τὸ ἀφηκόλπιον ἐμπλησαι μέλιτος, ἀπελθεῖν. ὥστε, Ἀλλ' γε τοῦτο μάλιστα, δίκαιόν ἂν εἴης ἀποδυσεῖν. Λυ. ὀργᾶτε; ὡς ὀργὴν ἀκάρεπτε, καὶ δίκην τὸ δικαίων ὠφρίεσθε. καίτοι, ὅτε ἂν ᾠδὴν ποτὲ ὡς ὀργὴ Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τῶν ἄλλων ὑμῶν κακόζηλος ἄν. ἀλλά μοι ἔδοκεῖ τερμόνοι δὴ, florilegium commendant: imo verè vos ipsos, vestrumque pratum, qui tot tamque varios, ac multiplicis coloris flores produxistis, quos siquis colligere, connectere, & concinnare norit, ita ut alterum ab altero non dissonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur, quorum gratia existimationis alicujus esse reputatur? Ni ejusdem naturæ, cujus Thamyris, vel [2] Eurytus, ut musis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque jaculationis præceptorem, jaculando provocet. *Plan.* Hoc, ô generose, Rhetorum more dixisti. Igitur rei maximè est contrarium, & proteriorem tuam audaciam indicat, siquidem injuriam atque ingratitudinem præ se fert, si cùm à nobis, ut fatoris jacula acceperis, adversùs nos jaculatus es, hunc unum scopum observans, ut nos omnes conviciis lacessas. Talem à te consequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud reservavimus: nec ut decerperes, plenoque sinu discederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ justa sunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chrysippi, vel Aristotelis vel aliorum vestri ordinis iram incidere posse existimassem. Verùm soli utique hinc

1 Ἀφ' ὧν] Angl. *ἀφ' ὧν ἤδη τις εἶ] ἐδ.* Bourd. Ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν] Ἀφ' ὧν εἰδέναι, & pagina eadem παρ' ὧν εἴληφε τὴν ᾠδήν. Et illud. δοκεῖ ὅτι τοξικὸν. Marc.

2 *Eurytus*-] Artem jaculandi sagittas ab Apolline accepit à quo deinde Hercules didicit. *Cogn.*

3 Σωλύομεν] Angl. σωλύσαμεν rectius. *Bourd.*

πόρρω εἶναι δ τοιούτου. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἄφετόν γε ὦ θαυμάσιοι, μὴ δ πρὸ δίκης ἀπαιτήσητε μεῖον ὑμῖν πεῖραν γὰρ κ τοῦτο ἦν, μὴ βίαι, μὴ δ κ τὸ ἰσχυρότερον πολιτεύσῃ, δίκῃ δ τὰ διάφορα διαλύσῃ διδοὺς λόγους, καὶ ἀκροάμενος ἑκατέρου μέρους. ὥστε δικασταὶ ἑλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροθετήσητε ὑπὲρ ἁπάντων. ἐγὼ δ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἂν τι μέν τι ἀδίκων φαίνωμαι, κ τοῦτο αὐτὸ ἐμοῦ γνῶ τὸ δικαστήριον, ὑφίξω δηλαδὴ τῇ ἀξίαι. ὑμεῖς δ, βίαιον ἴδητε τολμήσαντα. ἢν δ τὰς αἰτίας ἀπράκτους, καθαρὸς ὑμῖν κ ἀνεπίληπτος ἐλεύσομαι, [1] ἀφήσουσι μὲν οἱ δικασταί. ὑμεῖς δ, εἰς τοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, κ παραξύνοντας καθ' ὑμῶν, τὴν ὀργὴν τρέψετε. Πλα. τοῦτο σοὶ εἰς πεδίον τὸ ἵππον, ὡς ἀδικημένον τοὺς δικαστὰς, ἀπιθάνοις. φασὶ γάρ ῥήτορά σε, κ δικανικὸν τινα εἶναι, κ παντάπασιν οὐ τοῖς λόγοις. τίνα δ κ δίκαιον ἐθέλεις γενέσθαι; ὃν ἵνα μὴ σὺ ἐξαπατήσας, οἷα πολλὰ πεποίηκε ἤδικα, πείσεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι. Λυ. θαῤῥεῖτε. τοῦτό γε ἕνεκα, ἵνα μηδὲν τοιοῦτον διαπραττῶ ὑποπτον, ἢ ἀμφίβολον ἀξιώσαιμ' ἂν γενέσθαι, κ ὃς ἂν ἐπιδώσειν μοι τὴν ψῆφον. ἐγὼ γὰρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικαστήριον ἄγων. Πλα. κ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἴγε ὑμεῖς δικάσοιμι; Λυ. οἱ αὐτοί, κατηγορεῖτε, κ δικάζετε. ἐγὼ δὲ ἑκὼν δίδια. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, κ οὐ πεισθεὶς ἐπιλογήσασθαι ὑπολαμβάνω. Πλα. τί

hinc procul abesse, mihi videbamini. At verò, ô admirandi, ne indemnatum, causaque non cognita me interficiatis. Vestrum est igitur ut nec violentia, nec sævitia graviore agatis, sed jure controversias diluatis, locum dicendi causam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto judicis delectu, vos quidem accusate vel simul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus constituite. Ego verò adversus crimina me defendam: deinde siqua visus fuero in re injurius, idque de me judicium statuerit, meritas pœnas dabo: vosque violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta causa, insons & ab omni culpa alienus inveniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos instigati estis, iram convertetis. *Plat.* Hoc illud est in campum educere equum, ut deceptis judicibus abeas: siquidem te rhetorem, & causidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum esse dicunt. Quem autem judicem esse cupis? quem muneribus non corruptum (qualia injusta multa perpetratis) adducas ut pro te sententiam ferat? *Lucian.* Confidite: hujus utique rei gratia nullum talem arbitrum suspectum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui suum calculum injustè mihi tribuat. Egò Philosophiam ipsam vobiscum judicem eligo. *Plat.* Ecquis accusaverit, si nos judicemus? *Lucian.* Vosmetipsi accusate, & judicate. Neque enim illud timeo, tam justa causa antecello, tamque abundè causam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus

1 Ἀφήσουσι μὲν] Scribe ut in Angl. C. ἀφήσουσί μοι. & sic interpres. *Bourd.*

1 Ἐγ-

πειρᾶσθαι ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἔοικε γὰρ ἀνὴρ οὐκ ἄλογα ἀξιοκαλεῖας, δικάζειας ἀξιῶν. Σω. τί δὲ ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ τῶν φιλοσοφίαν παρειλημμένων, ἀκούσωμεν ἃ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ γοῦν δίκης γε οὐχ ἡμέτερον, ἀλλὰ θεοῖς ἰδιώταις, ἀρχέλαον τινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ τιθεμένων. παρέξομεν γὰρ ἀφορμὰς τοῖς κρατηρεῖν ἐθέλουσι, καλέσαντες ἀνδρα μὴ δὲ ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, δικαιοσύνην χαίρειν αὐτοὶ λέγοντες. ἢ τί ἂν εἰ ποιοῦμεν Αὐύτῳ καὶ Μελίτῳ περὶ, ὧν ἐμοῦ κατηγορησάντων, ἢ ὧν τότε δικαστῶν, εἰ ἄρα τεθνήξεται, μὴ ἂν τοιαῦτα ὕδατος μεταλαβών; Πλα. ἄριστα ὦ Δημιεῖς ὦ Σώκρατες. ὥστε ἀπιωμεν ἐπὶ τὸν φιλοσοφίαν, ἢ δὲ, δικασάτω. καὶ ἡμεῖς ἀγαπήσομεν οἷς ἂν οἰσθα λέγῃ. Λυ. σὺ μὲ ὦ σοφώτατε. ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα. τὰς μὲν τοι λίθους φυλάττετε ὡς ἔφην. δηλοῖ γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον ἐν τῷ δικαστηρίῳ. τὸν δὲ τὴν φιλοσοφίαν εὕροι τις ἄν; ὃ γὰρ οἶδα ἔνδον οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγνοίμην αὐτῇ. εἶτα συντυγχάνων ἄν τισι πρεσβύταις περιεβεβλημένοις, καὶ πώγωνας βαθεῖς καθειμένοις, παρ' αὐτῆς σπεύσης ἥκειν φάσκουσιν, οἰόμενοι εἰδέναι αὐτὴν, ἀνηρώτων. οἱ δὲ, πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ ὅσῃ ὅλως ἀπεκέκοντό μοι, ὡς μὴ ἐλεγχθῶ σὺν εἰδότες, ἢ ἄλλῳ ἰόντα αὖτ' ἄλλης ἀπεδείκνυον. ἐπεὶ γὰρ καὶ τηνικαῦτα ἐξηυρεῖν δεδύνημαι τὴν οἰκίαν. πολλάκις δ' αὐτὸς εἰκάσας, ἢ ξεναγήσαντός τινος, ἦκον ἂν ἐπὶ

mus Pythagora, & Socrates? Nam cùm iste vir judicio velit experiri, haud absurdè provocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm ut ad judicium perganus, assumptaque Philosophia quidnam sit responsurus audiamus? Nam causa non cognita cædere, non nostrum est, sed summæ ruditatis, hominum iracundorum, & jus in manu situm habentium. Nam obloqui volentibus occasionem præbebimus, si virum hunc non propositâ sui defensione lapidibus petamus, idque nosmetipsi justitiam valere jubentes. Aut quid Anito & Melito accusatoribus meis, vel qui me tum damnarunt judicibus, respondebo, si hic aquæ non compos factus moriatur? *Plut.* Optimè admones ô Socrates. Itaque Philosophiam adeamus: illa verò judicet. Nos autem quicquid statuerit amplectemur. *Lucian.* Euge viri sapientissimi: meliora hæc & justiora: lapides verò ut dicebam, servate: iis enim in judicio paulò post opus erit. Verùm ubi quis Philosophiam inveniat? Nescio enim ubi habitet, quanvis longo circumerraverim tempore domum quærens, ut eam convenire possem. Inde in quosdam vilibus amictos vestibus, barbasque prolixas gestantes incidi, qui se ad eam conferre dicebant, quos scire ratus, interrogavi. At illi ejus rei me multò magis ignari, nihil omnino responderunt, ne ignorantiæ arguerentur, aut januam aliam pro alia ostenderent. Ego verò in hunc usque diem domum invenire nequivi. Sæpius autem ipse suspicans, vel ductore quopiam, ad quasdam januas perveni, certissimè

τινας ὑφῆς, βεβαίως ἐλπίσας τότε γᾶν ὀρυκτέαν, τεκμαιρόμενος τῇ πολῇ τε ἐσόντων τε καὶ ἐξιόντων ἀπάντων σκυθρωπῶν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῶν ὀλίγα, καὶ φροντιστικῶν τὴν ἀφοσίωσιν. μετὰ τοῦτον δὴ ξυμφοιτήσειε, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθον ὤν. εἶπε ἑώρων γυναῖόν τι ἐν ἀπαλοικὸν, εἰ καὶ ὅπ μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπερρύθμιζεν, ἀλλὰ καταφάνη μοι αὐτικα ὑδὲν τὸ ἄφελὲν δικῆν τε κόμης ἀκαλλώπιστον ἐοῦσα, ὑδὲ ἓμματίε τὴν ἀναβολὴν ἀνεπιπηδύτως φέρεσθαι. φαίνετο δὲ ἐν κοσμεμένη αὐτῆς, καὶ ὡς ὑπερέπειαν τῇ ἀπεραπευτῳ δικῆνὶ ἀποχρωμένη. ὑπεφαίνετο δέ τι καὶ ψιμύθιον, καὶ φύκος, καὶ τὰ ῥήματα πάνυ ἐπαιρόμενα. καὶ ἐπαινεμένη ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, ἐς τὸ κάλλος ἔχαιρε. καὶ εἰ δέοι ἴις, ἀποχίζως ἐδέχετο. καὶ τὰς πλουσιωτέρας ἂν ἀναπηδησαμένη πλησίον, τὰς πένητας τῶν ἐραστῶν ὑδὲ ἀπεσείλετο. πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθείσης αὐτῆς τὸ ἀκέστιον, ἐώρων ἀπαδέραια χρυσᾶ, τῶν [1] ἐγχέλεων παχύτερα. ταῦτα ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ ὤρμας ἀνέστρεφον, οἰκτίρας δηλαδὴ τὰς καταδυόμενας ἐκείνους, ἐληθμύρες πρὸς αὐτῆς ὑ τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ ὑ πώγωνος, καὶ τῇ Ἰξίονα εἰδύλλῳ ἀντὶ τῆ Ἥρας ξυνόντας. Πλατ. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας. ὁ γὰρ ἀποδηλοῖ, ὑδὲ πᾶσι γνῶσιμον ἡ ὀμορφιά. πολλὰ ἀλλ' ὑδὲν δεήσει βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐνταῦθα γὰρ [2] ἐν κεραμεικῷ ὑπομενέμεν αὐτόν. ἤδη, ἤδη πε ἀφίξεται, ἐπανιῶσα ἐξ Ἀκαδημείας, ὡς ἐπαυτήσειε καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο μὲν τυμ inveniſſe ſperans, à multitudine ingredientium & egredientium ſumpta conjectura, qui omnes ſeveritatem præ ſe ferebant, forma decora erant, & vultu meditabundi. Quare inter hos delitescens ingreſſus ſum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & ſi in modum quàm maximè opportunum, & incomptum ſe aptabat: verùm ilico deprehendi eam dependulos capillos non relinquere inornatos, nec non veſtitus cultum ſtudioſè affectare. Manifeſtum autem erat eam his mundiciis eſſe ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, uti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & ſiquis aliquid dediſſet, avidè excipiebat: & propè ſe opulentiores collocabat: at ne aſpiciebat quidem pauperes amatores. Sæpius quoque cùm ſe præter mentem denudaſſet, torques aureos, anguillis craſſiores conſpiciebam. Hæc cùm vidiſſem, confeſtim ad pedes converſus ſum, nimirum miſeratus illos infœlices, qui non naribus, ſed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis inſtar, non cum Iunone, ſed ejus idolo congrediuntur. *Plat.* Hoc quidem rectè dixiſti: Non enim manifeſtum, notumque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hic enim in Ceramico ipſam oppriemur: jamque aderit illa revertens ex Academia ut in Pœcilo etiam deam-

1 Ἐγχέλεων] Angl. κλοιῶν. Bourd.

2 Ἐν Κεραμεικῷ] De his omnibus locus dicendi ad Pauſan. *Idem*

1 Περί-

χαίρ' ὁσημέραι ἔθος ποιεῖν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ ἤδη [1] περίεισιν. ὁρᾷς τὸν κόσμιον τὸν ἀπὸ δ' ἀγήμης, τὸν σεσοβημένῃ τὸ βλέμμα, τὸν ἐπὶ σωνοίας [2] ἠρέμα βαδίζοντα; Λυ. πολλὰς ὁμοίας ὁρῶ τὸ μὲν σχῆμα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὸν ἀναβολόν. καίτοι μία πάντων ἦν ἀληθῶς φιλοσοφία καὶ ἐν αὐταῖς. Πλα. οὐ λέγεις. ἀλλὰ δηλώσει ἥτις ἐστὶν, ὀλιγαξαμένη μόνον. Φιλο. παπαῖ. τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαιά μου τῶν μαθημάτων, τί αὖθις ἐς τὸ βίου; ἄρα [3] τις ὑμᾶς ἐλύπει τῶν κάτω, ὀρυττόμενοις γὰρ ἐοίκατε. καὶ τίνα τοῦτον ξυλλαβόντες ἄγετε; ἦτα [4] λωποδύτης ἦν, ἢ ἀνδροφόνος, ἢ ἱερόσυλος ἦν; Πλα. νὴ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντων γε ἱερόσυλον ἀσεβέστατος. ὃς τὸν ἱερώτατόν σε, καὶκῶς ἀγηδόνιον ἐπεχείρησε καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, ὁπόσοι σὲ ὀλίγα σοῦ μαθόντες, τοῖς μεθ' ἡμᾶς καταλελοίπαμεν. Φιλο. εἶτα ἠγανακτήσατε λοιδορησαμένου τινὸς, καὶ ταῦτα, εἰδότες ἐμὲ οἷα πρὸς τὰ κωμῳδίας ἀκούσασα ἐν Διονυσίοις; ὅμως φίλωτε αὐτὸν ἤγημαι, καὶ ὅτε ἐδικασάμην, ὅτε ἠπασάμην προσελθόντα. ἐφίημι ὃ παίζειν τὰ εἰκότα, καὶ τὰ ξυνήθη τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἂν τι νεανικὸν σκώμματος χεῖρον ῥύοιτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ὥσπερ ἂν ἡ καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, λαμπρότερον ἀποσίλβει, καὶ φανερώτερον γίνεται. ὑμεῖς δ', οὐκ

deambulet: id enim quotidie facere consuevit. Quin potiùs jam præstò est. Vides-ne illam habitu decoram, aspectu mansuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, gressu, & vestitu videò similes. Atqui hæc omnium una inter has est Philosophia. *Plat.* Rectè dicis. Verùm quænam sit, loquuta solùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chrysippus, & Aristoteles, necnon reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita apud superos? cur rursus in vitam? numquis ex inferis vobis fuit molestus? ingratis similes estis. Quisnam iste est, quem comprehensum ducitis? numquid fur est, vel homicida, vel sacrilegus? *Plat.* Ita per Iovem, ô Philosophia, omniumque sacrilegorum maximè impius, qui te sanctissimam maledictis incessere conatus est, nosque omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris utendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysiis? attamen ipsam amicam duco, neque in jus voco, seu accedens incuso: verùm convenientia, & festo consueta ludere sino. Novi enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clariùs refulget, fitque splendidius. At vos nescio quomodo

1 Περίεισιν] Angl. περισέρχεται. Bourd.
2 Ἠρέμα] *Composite.* Idem.
3 Τίς ὑμᾶς] Angl. π. Idem.
4 Λωποδύτης] Angl. τυμβωρύχος. Has voces interpretantur Pollux, Hesych. Suid. copiosè interpres, Demosth. Liban. Arg. orat. contra Midiam. *Idem.*

1 Τὸν

οἶδα ὅπως ὀργίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ γεγόνατε. τί οὖν ἐν αὐτὸν ἀγχέτε; Πλα. μίαν ἡμέραν τῶν τῶν Δημητρίων ἀγόντων, ἥκομεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ἐντυχόντες. [1] τῶν ἀξίων ὧν δέδρακε. Φήμη γὰρ ἡμῖν διήγγειλεν οἷα ἔλεγεν ἐπιὼν ἐς τὰ πλήθη καθ' ἡμῶν. Φιλο. εἶπα σοὶ δίκης ὑδὲ ἀπολογησάμενον ἀποκτενεῖτε; δῆλον γὰρ ἐστιν εἰπεῖν τί ἥξειν. Πλα. ἄκ. ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸ σῶν ἀπεκαλόμεθα. [2] καί σοι ὅ, τι ἂν δοκῇ, τοῦτο ποιήσει τέλον ἡ δίκης. Φιλο. τί φῄς σύ; Λυ. τοῦτο αὐτὸ ὦ δέσποινα φιλοσοφία, ἥκω καὶ μόνη τἀληθὲς ἐξευρεῖν δύναιο, μόλις γὰρ εὑρήμεν πολλὰ ἱκετεύσας, τὸ σὸν φυλαχθῆναι τῶν δικῶν. Πλα. νῦν ὦ κατάρατε, δέσποιναν αὐτὸν καλεῖς, ὃν ὧν τὸ ἀπομπάζειν φιλοσοφίαν ἀπέφαινες, ὃν τοσούτῳ ἀποκηρύττων θεάτρῳ, καὶ μέρη δύ' ὀβολῶν ἕκαστον εἶδος αὐτῆς τῶν λόγων; Φιλο. ὁρᾶτε μὴ δ' φιλοσοφίαν ἅτος γε, ἀλλὰ γοήτας ἄνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ἀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πράττοντας, ἠλέγχθαι κακῶς. Λυ. εἶεν αὐτίκα, ὦ ἐθέλεις ἀπολογεῖσθαι ἀκοῦσαι. μόνον ἀπίωμεν ἐπ' [3] Ἄρειον πάγον. μᾶλλον γὰρ εἰς τὸν ἀκρόπολιν αὐτὸν, ὡς ἂν οὐ θέλοιτε τῶν ἄλλων ἀκροᾶσθαι τὰ ἐν τῇ πόλει. Φιλο. ὑμεῖς γ' ὦ φίλαι, ἐν τῇ ποικίλῃ πύλῃ θέλοιτε ἡσυχῇ.

modo iracundi, & queruli evasistis. Cur igitur ipsum strangulatis? *Plat.* Hoc unico die impetrato, contra illum venimus, ut injuriarum quas intulit, meritas pœnas exolvat. Nam fama nobis denuntiavit, qualia in vulgus progrediens adversum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta causa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quodque tibi visum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idem ô hera Philosophia. siquidem sola veritatem invenire potes, multisque precibus vix obtinui, ut causa tibi servaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipsam dominam appellas, at pridie Philosophiam rem esse vilissimam asserebas, cùm duobus obolis singulatim, unamquamque sermonum ejus speciem proclamares? *Phil.* Videre ne non Philosophiam hic maledictis insectatus sit, sed prætigiatores viros sub nostro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quam primùm cognosces, si causam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipsam arcem, ut tanquam ex specula, omnia quæ in urbe sunt, simul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Pœcilo tantisper deambuletis. Ad

1 Τῶν ἀξίων] Ἀξιὰ, τιμὴ, τίμησις, ἔκλεια αὐτὴ τ' καλάσεως. Vt apud Latinos pretium, stipendium, & similia. Eust. ad Iliad. 1. Inter. Aristoph. alii. *Bourd.*

2 Καί σοι ὅπ ἂν δοκῇ] Angl. ὅ σοι αὐ δοκῇ. Idem.

3 Ἄρειον πάγον] De loco & voce multa erudite vir sanctus Gulon. Fulienf. ad Dionys. Areop. dixit Suid. Interp. Aristoph. alii de quib. ad Pausan. *Bourd.* Arium pagum Areopagum unico verbo: locus est Athenis ubi Orestes causam dixit, & ubi quæ ad Rempubl. spectabant severissimè administrabantur. Sic dictus (teste Pausan. in Attic.) quod eo primo vocatus sit Mars (quem Græci Arem vocant) in jus propterea quod Alirrhothium interfecerat. *Cogn.*

1 Par-

ἥξω γὰρ ὑμῖν, ἀναδικήσασα τὴν δίκην. Λυ. πῖος δέ ἐστιν ὦ φιλοσοφία; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὗται δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη δὲ ἡ σεμνὴ, καὶ δικαιοσύνη περὶ αὐτήν. ἡ εὐσχημονημένη δὲ παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὕτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ ἀλήθεια ἐστιν. οὐχ ὁρᾷς ὦ πως καὶ λέγεις. Φιλο. τὴν ἀκριβολόγον ἐκείνην οὐχ ὁρᾷς, τὴν γυμνὴν, τὴν ὑποφεύγουσαν ἀεί; καὶ διολισθάνουσαν; Λυ. ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρεις γνώσεως καὶ σύντομος τὸ συνέδριον; τὴν ἀλήθειαν δέ μοι, καὶ ξυνηγορον ἀναβιβάσασαι περὶ τῆς δίκης βούλομαι. Φιλο. νὴ Δία, ἀκολουθήσατε καὶ ὑμεῖς. οὐ βαρὺ γὰρ μίαν διαιτῆσαι δίκην. καὶ ταῦτα, ὡς ἐμοὶ πιστῶν ἐσομένων. Ἀλήθεια. ἅπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέομαι ἀκούειν, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λυ. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, οὐδέν σε ξυνδικήσουσιν ἄν, ὡς καὶ καλαμηνύσεις ἐκφυγε. Φιλο. ὑμῶν ἐπάγωμαι καὶ τὸ θρασυπαιδίαν τοῦτο, δύο οἰκειοτάτω μοι ὄντε. Λυ. καὶ μάλα ὑπόσους ἂν ἐθέλῃς. Φιλο. ἕπεσθον ὦ ἐλευθερία καὶ παῤῥησία μετ' ἐμοῦ, ὡς τὸ δίκαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρησόμενον ἥκω, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μηδεμιᾷ σοφιστικῇ δικαίᾳ, σῶσαι δυνησόμενον. σὺ δὲ Ἔλεγχε, αὐτὸν παρίμενον. Λυ. μηδαμῶς ὦ δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ ἔτος, καὶ εἰ μὴ ἄλλος. ἐγὼ γὰρ τοῖς τυχοῦσι θηρίοις οὐκ ἐθέλω πολεμεῖν δικῇ μοι, ἀλλ' ἀλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεί τινας ἀπορυγας διεξιοῦσιν, ὥστε ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος. Φιλο. ἀναγκαιότατος μὲν οὖν. ἄμεινον γὰρ εἰ καὶ τὴν ἀπόδειξιν παραλάβοις. Αλη.

Ad vos veniam quum litem dijudicavero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ô Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & juxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubii coloris, est Veritas. *Lucian.* Non videò quam dicas. *Phil.* Incomptam illam, nudam, subterfugientem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, ut plenus, perfectusque sit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Per Iovem, vos quoque sequimini: non enim grave erit causam unam judicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint jampridem novi. *Lucian.* Verùm ô Veritas, nostra interest, ut judicio interssis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè benevolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: ut miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu justo periclitantem, servare possimus. At tu Elenche, illic remane. *Lucian.* Nequaquam ô hera: sed hic quoque veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum feris trivialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inveniant. Quare necessarius est Elenchus. *Phil.* Ergo maximè necessarius. Melius si Demonstrationem etiam tecum assumas. *Ver.* Se-

ἅπεσθε πάντες, ἐπίασβε ἀναγκαῖαι δικασταὶ τῆς τοῦ δίκου. Αρε. ὁρᾶς, ὡσπερεὶ ζητεῖ τι ἡμῶν ὁ φιλοσοφία, τῷ ἀληθείαν. Φιλο. εἶπε δέδιατε ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλες, μή τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτῆ ἀληθεια ὄσα; Πλα. ὁ τοῦτο, ἀλλὰ δεινῶς παιδαρίωδές ἐστι, καὶ κολακικός. ὥστε παραπείσῃ αὐτῷ. Φιλο. θαῤῥεῖτε. οὐδὲν δὲ μὴ γένηται ἄδικον, δικαιοσύνης τοιαύτης συμπαρούσης. ἀπίωμεν ἔν. ἀλλ' εἰπέ μοι σὺ, τί σοι τοὔνομα; Λυ. ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Ἀληθίωνος δὲ Ἐλεγξικλέους. Φιλο. πόθεν δέ; Λυ. Σύρος ὦ φιλοσοφία, τὸ ἐπ' Εὐφράτῃδιον. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰ τούτων τινὰς οἶδα τὸ ἀνεπιδέκαν μοι, οὐχ ἥκιστα ἐμοὶ βαρβάρους τὸ γένος. ὁ τρόπος δ', καὶ ἡ παιδεία, οὐχὶ Σολέας, ἢ Κυπρίους, ἢ Βαβυλωνίους, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι ὅτῳ γε, οὐδὲν ἂν μέλοι τὸ ἕλαττον, εἴ τις φωνῇ βάρβαρος εἴη τις, εἴτε ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο ἂσα. Φιλο. οὐ λέγεις. ἄκων γὰν τοῦτο ἡγοῦμαι. ἡ τέχνη δέ σοι τίς; ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λυ. μισελαζὼν εἰμι, καὶ μισογὴς, καὶ μισοψευδὴς, καὶ μισότυφος. καὶ μισοῦμαι ὧν τὸ τοιαῦτα εἶδος τῶν μιαρῶν ἀνθρώπων. πάνυ δ' πολλοί εἰσιν ὡς οἶδα. Φιλο. Ἡράκλεις, πολυμισῆ τινα μέτει τὴν τέχνην. Λυ. οὐ λέγεις. ὁρᾶς γὰν ὁπόσοις ἀπεχθάνομαι, καὶ ὡς κινδυνεύω δ' αὐτῷ; ὁ μὲν ἀλλὰ καὶ τῇ ἐναντίαν αὐτῇ πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὴ τῷ ἀπὸ φιλῶ τὴν ἀρχὴν

Sequimini omnes, siquidem necessarii ad judicium videmini. *Amst.* Vides ô Philosophia, sociam contra nos Veritatem, sibi assumit. *Phil.* An verèmini Platò, & Chrysippe, & Aristoteles, nequid in ejus gratiam mentiatur, Veritas cùm sit? *Plat.* Non hoc, sed callidus admodum est, & blandus, ita ut ipsam persuasione flectere possit. *Phil.* Confidite, nihil hac justitia præsente, iniqui fiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? *Lucian.* Vocor [1] Parrhesiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ô Philosophia, juxta Euphratem. Sed quid hoc? Novi enim quosdam ex meis adversariis, non minùs me barbaros esse genere, moribus autem, & disciplina, non Solenses, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, siquis voce sit barbarus, dummodo justè ac rectè sentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem nosti? nam & hoc quoque scire est operæ pretium. *Lucian.* Arrogantiæ, impostura, mendacii, & fastus sum osor: & omne istiusmodi scelestorum hominum genus odi: admodum autem multi sunt, ut nosti. *Phil.* Hercle? multi odii artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio sim, utque propter eam periclitor? Verùm & contrariam admodum artem probè novi: eam inquam, quæ ab amare principium

1 *Parrhesiades*] Παῤῥησιάσης dicitur, qui libere loquitur, unde Democares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. leg. Senec. lib. 3. de Ira. *Cogn.*

1 Ne-

ἔχουσιν. Φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλαπλοϊκὸς, καὶ ὅσα τῇ φιλοσοφίᾳ συγγενῆ. πλὴν ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ τούτης ἄξιοι τῆς τέχνης. οἱ δ' ἐναντίως πως τετυφωμένοι, καὶ τῷ μισοπονηροτέροι, πεντακισμύριοι. κινδυνεύω τοιγαροῦν τὴν μὲν, ὑπ' ὀργῆς ἀπωμοσθεῖν ἤδη, τὴν δ', πάνυ ἠκριβωκέναι. Φιλο. καὶ μὴν σὺν ἔρχομαι. Ἐγὼ γὰρ αὐτὸς καὶ τάδε φασὶ, καὶ τάδε. ὥστε μὴ διαίρει τὼ τέχνα. μία γὰρ ἐστὸν, δύ' εἶναι δοκοῦσιν. Λυ. ἄμεινον σὺ οἶσθα ταῦτα ὦ φιλοσοφία. τὸ μέντοι ἐμὸν, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον τοὺς μὲν πονηροὺς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστοὺς, καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ, πάρεσμεν γὰρ ἔνθα ἐχρῆν, σὺ ταῦθ' ἅπερ ἐν τῷ πρωναίῳ τῷ [1] πολιάδος διακάζωμεν. ἡ ἱέρεια, διάγει ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δ', σὺ τοσοῦτον προσκωμήσωμεν τὸν θεόν. Λυ. ὦ πολιὰς, ἐλθέ μοι κατὰ τῶν ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπιορκοῦντων ὁσημέραι ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πράττουσι δὲ μόνη ὁρᾷς, ἅτε δὴ ἐπίσκοπος οὖσα, νῦν καιρὸς ἀμύνασθαι αὐτούς. ἐμὲ δ' οὖν ἅπερ κρατοῦμενον ἴδῃς, καὶ πλείους ὦσιν αἱ μέλαιναι, [2] σὺ προσθεῖσα τὸν σαυτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, [3] ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ καθήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τῶν λόγων, ὑμεῖς δὲ, προσελόμενοί τινα ἐξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσει ἂν δοκῇ, ξυνείρετε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελέγχετε. καὶ γὰρ οἷόν τε πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παρρησιάδη, ἀπολογήσῃ τοσοῦτον πρὸς ἅπαντας, ὅσον ἐνδέχεται.

cipium habet. Etenim Veritatis, Honestatis, ac Synceritatis sum amator, atque omnium quæ amandis sunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte sunt digni: qui verò sub adversa sunt ordinati, magisque odio familiares, sunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob segnitiem dedisce re jam, sed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: ejusdem enim ferunt esse & ista, & illa. Itaque indivisibilis est ars: nam unica est, etsi duæ esse videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc nosti, ô Philosophia. Ego verò talis sum ut pravos odio prosequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quò oportebat, jam devenimus: Hic in Minervæ vestibulo judicemus. Heus tu sacerdos, dispone sedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obsecro Dea, fer adversus arrogantes opem, ac recordare quantum ipsos quotidie pejerantes audias. Et sola quæ perpetrant, vides tanquam speculatrix. Nunc illos ulciscendi tempus adest. Si verò me vinci cernas, pluresque esse nigros calculos, tu tuo addito me serva. *Phil.* Esto. Iam consedimus, querelas vestras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accusare, & accusationem exponite, ac confutate. Non enim omnes simul loqui possibile est. Tu autem Parrhesiades dehinc respon-

1 Πολιάδος] Sic in Lapith. & apud Herod. lib. 5. Minervæ cognomentum, cujus rationem alibi reddimus, ead. dicta Πολῖτις Aristophani & Πολιοῦχος Pindar. *Bourd.*

2 Σὺ προσθεῖσα τὸν σαυτῆς] Proverbium, *Minervæ suffragium.* Marc.

3 Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἕτοιμοι δὴ καθήμεθα] Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη καθήμεθα. Idem.

μετατῦτο. Αν. τίς ἂν ὁ ἐπιτηδειότατος ἐξ ἡμῶν ἂν γένοιτο πρὸς τὴν δίκην; σὺ ὦ Πλάτων, ἢ τε μεγαλόνοια θαυμαστὴ, καὶ ἡ καλλιφωνία δεινῶς ἀττικὴ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πιθανὸς μεσὸν, ἢ τε σύνεσις, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν ἐν ἀποδείξεσι; πάνυ ταῦτά σοι ἀθρόα πρόσεστιν, ὥστε τὴν παρηγορίαν δέχει, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπὲ τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρησον εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τι σοι πρόσεστι Γοργίου, ἢ Πώλου, ἢ Προδίκου, ἢ Ἱππίου ἐρητύν. δεινότερον ἐστὶν. ἐπίπαττε δὴ καὶ τὰς εἰρωνείας, καὶ τὰ κομψὰ ἐκεῖνα [1] καὶ συνεχῆ ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό πως παρόδυσον, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς [2] πλησὺν ἅρμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἄν, εἰ μὴ ἔστιν ὑπόχρη τῷ δίκῃ. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλά πινα τῶν σφοδροτέρων προσχειρισώμεθα, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. εἰ γὰρ δὴ κάλλας ἐν τῇ παρόδῳ, καὶ δεινότητι συλλαφικῆς ὁ καιρὸς, ἀλλά τινος ἐλεγκτικῆς, καὶ δικανικῆς ἀποδεικτικῆς. ῥήτωρ γὰρ ὁ Παῤῥησιάδης ἐστίν. Διο. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν κατηγορήσω. καὶ γὰρ ἐδεῖ πάνυ μακρῶν οἰμαι τῶν λόγων δεήσεσθαι. καὶ ἄλλως γε, ὥσπερ ἅπαντας ὑβρισμαι, δι' ὀβολῶν πρᾶσθαι ἀποκεκηρυγμένος. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλοσοφία, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο γὰρ ὦ γενναῖε, μὴ τὸ σαυτοῦ μόνον πρεσβεύειν ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ

spondebis. *Revir.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad causam hanc agendam? tua Plato mirabilis est animi celsitas, & Attico lepore referta facundia, venusta & persuasionis plena: etiam prudentia, & diligentia, nec non tempestiva demonstrationum pellacia, hæc omnia tibi abundè adsunt. Itaque dicendi primas susci pe, omniumque nomine quæ par est, eloquere. Nunc in memoriam revoca illa omnia, & in unum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. Insperge igitur Ironias, crebrasque illas ac festivas interrogationes. Quin si videtur illud inculca, ut magnus ille Iupiter alatum impellens currum indignaturus est, nisi pœnas iste expendat. *Plat.* Nequaquam: sed ex his vehementioribus aliquem eligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel etiam te Chrysippe: non enim elegantiæ in præsenti, nec facultatis conscribendi tempus est, sed refutationis & judicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrhesiades. *Diog.* Proinde ipsum accusabo. Neque enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me supra omnes injuria affecit, cùm duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philosophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generose, memineris, non solùm pro te hac accusatione postulare, sed rem communem etiam re-

1 Καὶ συνεχῆ ἐρώτα] Καὶ συνεχῶ. Marc.

2 Πλησὺν ἅρμα ἐλαύνων] Homer. Pind. à quibus Poëtæ omnes Latini leg. Mar. ad Horat. pag. 35. *Bourd.*

1 Ἐκκέ-

καὶ ὁρᾶν. εἰ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις, σὺ δὲ, τοῦτο μὲν μὴ ἐξέταζε, μηδ' ὅς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγε. ὅλως δὲ, ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανάκτει περιυβρισμένης, καὶ κακῶς ἀκουούσης ἐν τοῖς Παρρησιάδου λόγοις. καὶ τὰς προαιρέσεις ἀφεὶς, ἐν αἷς διαλλάττομεν, ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμάχει. ὅρα, σὲ μόνον προεστησάμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κινδυνεύεται, ἢ σεμνότατα δόξαι, ἢ τοιαῦτα πιστευθῆναι, οἷα οὗτος ἀπέφηνε. Διο. θαῤῥεῖτε, οὐδὲν ἐλλειψόμεθα. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. κἂν ἡ φιλοσοφία δὲ πρὸς τοὺς λόγους ἐπικλασθεῖσα, φύσει γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾶός ἐστιν, ἀφεῖναι διαβουλεύηται αὐτὸν, ἀλλ' οὐ τά γ' ἐμὰ ἐνδεήσει, δείξω γὰρ αὐτῷ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφοροῦμεν. Φιλο. τοῦτο μὲν μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄμεινον γὰρ, ἤπερ τῷ ξύλῳ. μὴ μέλλε δ' οὖν. ἤδη γὰρ [1] ἐγκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πρὸς σὲ τὸ δικαστήριον ἀποβλέπει. Λου. οἱ λοιποὶ καθιζέσθωσαν ὦ φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν. Διογένης δὲ, κατηγορείτω μόνος. Φιλο. οὐ δέδιας οὖν μή σου καταψηφίσωνται; Λου. οὐδαμῶς. πλείοσι γοῦν κρατῆσαι βούλομαι. Φιλο. γενναῖά σου ταῦτα. καθίσατε δ' οὖν. σὺ δ' ὦ Διόγενες, λέγε. Διο. οἷοι μὲν ἡμεῖς ἄνδρες ἐγενόμεθα ἐπὶ τοῦ βίου ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ κατ' ἐμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, καὶ Πλάτωνα, καὶ Ἀρι-

respicere. Siquid enim alii ab aliis rationibus discrepamus tu id nunc minimè scruteris, neque quis sit veracior nunc dicas. Sed hoc solùm, quoniam Philosophia injuria est affecta, indigneris, & quoniam in Parrhesiadis sermonibus malè audivit: atque opiniones omitte, in quibus dissidemus, communemque omnium causam defende. Vide, te solum præfecimus, & in te omnia nostra nunc periclitantur, ut vel gravissima censeantur, vel qualia hic expressit, credantur. *Diog.* Confidite, nihil omittemus: pro omnibus verba faciam. Ac quanvis Philosophia verbis exorata (natura enim mansueta est ac mitis) ipsum dimittere decernat: meo tamen officio non decero: nam ipsi me non frustra baculum gestare, ostendam. *Phil.* Non hoc: sed potiùs sermone: sic enim optimum est, non ligno rem agere. Ergo ne cuncteris. Iam enim effusa est aqua, conciliumque in te oculos convertit. *Lucian.* Reliqui considēant ô Philosophia, & suffragia vobiscum ferant: ac solus Diogenes accuset. *Phil.* At numquid vereris ne contra te sententiam pronuncient? *Lucian.* Nequaquam: imò plures volo vincere. *Phil.* Generosa sunt hæc tua verba. Sedete igitur: tu verò Diogenes loquere. *Diog.* Quales viri nos in agenda vita fuerimus ô Philosophia, tute optimè nosti, nihilque verbis est opus. Nam ut de me sileam: quis ignorat quanta Pythagoras iste & Plato, & Aristoteles, & Chry-

1 Ἐγκέχυται τὸ ὕδωρ] Hac de re copiose Galen. interp. Aristophan. passim. Apul. Sen. innumeri. Dispensator clepsydræ ἐφύδωρ, Pollux lib. 8. ab hoc dispensatore proverbialiter dictum ἐφ' ὕδωρ λαχεῖν. qua de re Hesych. *Bourd.*

1 *Aristo-*

σοτέλλω, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας, τίς οὐκ οἶδεν ὅσα ἐς τὸ βίον καλὰ εὑρηκέναι; ἃ ὑπὸ τοιούτων ἡμῶν, ὁ τῆς κακοτεχνίας ἀρχηγὸς αὐτοῖς Παρρησιάδης ὕβρικεν, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ τις ὡς φασιν ὤν, ἀπολιπὼν τὰ δικαστήρια, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις δοκιμασίας, ὁπόσον ἦν δεινότητος, ἢ ἀκμῆς ἐπεπόρευτο ἐν τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμῶν συνεσκευασμένος, ἃ πωλεῖται μὲν ἀγοραίων κωμῳδῶν, γέλωτος, καὶ ἀπατεώνας ἀποκαλῶν, τὸ πλῆθος ὑπὸ ἀναπείθων καθαιρεῖν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖσθαι ποιῶν τὸ πολλῶν ἤδη πεποίηκεν αὐτὸς τε ἡμᾶς, καὶ σὲ τὴν φιλοσοφίαν, φληνάφους, καὶ λήρους ἀποκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ παιδιώδη, ὧν ἡμᾶς ἐπαίδευσας, ἐπὶ χλευασμοῦ διεξιὼν, ὥστε ἑαυτὸν μὲν, κρυπτεῖσθαι, καὶ ἐπαινεῖσθαι ποιῆς τὸ θεατῶν, ἡμᾶς δὲ, ὑβρίζεσθαι. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεώς, χαίρουσι τοῖς ἀποσκώπτουσι, καὶ λοιδορουμένοις. καὶ μάλιστ' ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκῶσι, ἀμφύρηται. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἔχαιρον Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτην τινὰ ἐπὶ χλευασίᾳ παρεισάγουσιν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ κωμῳδοῦσιν ἀλλοκότους τινὰς περὶ αὐτὸν κωμῳδίας. καίτοι ἐκείνοις μὲν καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφειμένον αὐτὸ ὁρᾶν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ Ζεὺς ἴσως χαίρει, φιλόγελώς πως ὤν. ὁ δὲ, τὰς ἀρίστας ξυγκαλῶν, ὡς πολλὰ φρονῶν Chrysippus aliique bona in vita introduxerint? Verùm quibusnam contumeliis, quanvis tales extiterimus, sceleſtiſſimus hic Parrheſiades nos laceſſiverit, jam dicam.. Cùm enim Rhetor ut ajunt, eſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorii conſecutus eſt, univerſo illo contra nos collecto, non deſinit inſectari maledictis præſtigiatores ac deceptores ſubinde vocans, & vulgo, ut nos, tanquam nullius momenti ſimus, derideat, & contemnat perſuadens. Quinimo multorum jam odium nobis tibique Philoſophia, conflavit, nugas & commenta vocans tua documenta, reſque maximè ſerias, quibus nos imbuiſti, ſubſannatione inceſſens: ita ut à ſpectatoribus plauſu excipiatur & laudetur: nos verò contumeliis afficiamur. Ea enim eſt vulgi natura, ut cavillantibus & conviciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus ſpecie graviſſimis detrahitur: ut nimirum & olim gaudebat [1] Ariſtophane & Eupolide, quum hunc Socratem irriſionis gratia in ſcenam introducerent, & abſurdas quaſdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum unum talia ſunt auſi, etiam in Dionyſiis, ubi id facere erat conceſſum, & cavillatio, feſti pars quædam videbatur, ac ſi Deus ille fortaſſis gauderet, ut pote joci amans. Hic autem accitis optimis quibuſque, multo jam tempore commen-

1 *Ariſtophanes & Eupolis*] De his Priſcæ Comediæ ſcriptoribus Horat. Sat. 4. Eupolis floruit 88. Olympiad. principe Apollodoro, ut Euſeb. obſervavit, hujus meminit Cic. in Brut. Baptas ejuſdem fabula à noſtro Luciano celebratur. *Cogn.*

1 Αμ-

πίσεις, ὦ δῆμος διασύρμος, ὦ βλασφημίας πυὰς ἐς παχὺ βιβλίον ἐγγεγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαγράφῃ κακῶς Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ὅπῃ ἐθέλοιμι τῆς ἐφιέσεως, ὅτι ἰδίᾳ τι πρὸς ἡμῶν παθών. εἰ γὰρ δὴ ἄνισα συγγνώμειν αὐτῷ τὸ παράγγελμα, εἰ ἀμυνόμενον, ἀλλὰ μὴ ἄρχοντα αὐτὸς ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι πάντα πρὸς ἃ, καὶ ὑπὲρ τοῦ σὸν ὄνομα ὦ φιλοσοφία, ὑπομένει καὶ ὑπέλαβε, τὸ ἀφιλόλογον ἡμέτερον οἰκείαν ὄντα, τύτῳ ξυναγωνιεῖται καὶ ὑπερμαχεῖται χρή) καθ' ἡμῶν. ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἐπιέρον ἡμῶν ἄνδρα ξυγκωμῳδεῖν αὐτῷ τὰ πολλά. ὃς μόνος δ' πάρεσιν, ὃς δὲ κατηγορεῖ μεθ' ἡμῶν πρόδρομος τοῦ κοινοῦ, ἀνθ' ὧν ἅπαντων ἄξιόν ἐστιν αὐτὸν ὑπάρχειν τῷ δίκῃ. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοι, τὰ σεμνότατα ἀφισύρων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; χρήσαιμι γοῦν κ' ἐγὼ ἐκείνοις τοιούτοις, εἰ γελασείω αὐτὸν κολασθέντα, ὡς μὴ ἄλλος τις ἔτι κατάφρονοι φιλοσοφίας. ἐπὶ τοῦτο τῷ ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ ὑβριζόμενον ἀνέχεσθαι, ὃ μετριότητος, ἀλλ' ἀναισθησίας, κ' δυθείας εἰκότως ἂν νομίζοιτο. τὰ μὲν γὰρ τελευταῖα, τίνι φορετά; ὃς καταπαρὼν ἀνδράποδα ἀφήγαγεν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιστήσας, [1] ἀπεμπόλησεν ὡς φασι, τὸν μὲν, ἐπὶ πολλῶν, ὀλίγου, μνᾶς ἀττικῆς. ἐμὲ δ' ὁ πονηρότατος ὅτου, δύ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δ' ἐγέλων ἀνθ' ὧν γε αὐτοί τε ἀνεληλύθαμεν, ἀγανακτήσαντες. καὶ σὲ ἀξιοῦμεν πωμωρήσειν ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοι ut circunstantes riderent. Eam ob causam indignatione perciti, & ipsi venimus, & te rogamus, ut nos turpissimis affectos injuriis, ulcisca-

mentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, easque magno libro complexus, magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis insectatur, cùm neque festivitas id permittat, neque privatim ulla in re à nobis læsus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si ut injuriæ vindicem, non ut aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est gravissimum, quòd hæc faciendo, tuum ô Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato dialogo familiari nostro, eo adjutore & mimo contra nos utitur: ac præterea Menippo amico nostro ut multa secum cavillaretur, persuasit: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat: pro quibus omnibus æquum est ut pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere posset, cùm res hasce gravissimas coram tot testibus carpserit? Quare illis in utilitatem vertat istud, si pœnas dantem spectaverint, ut nemo posthac Philosophiam contemnat. Quandoquidem hac in re silere, & contumeliam tolerare, non modestiæ, sed ignaviæ & amentiæ esse merito censeretur. Cæterum postrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquam mancipia in venalitium deductos, adhibito, ut ajunt, præcone, divendidit: nonnullos ingenti precio, quosdam mina Attica, me verò nequissimus hic, duobus obolis: ita

1 Ἀπεμπόλησεν ὡς φασι] Recte Brodæus ἀπεμπόλησεν. Marc.

νοις. [1] Αν. ὦγε ὦ Διόγενες, ὑπὲρ ἁπάντων κωλῶς, ὁπόσα ἐλέλιπτο, ἀπαντᾶ εἰρήκεις. Φιλο. πανσασθε ἐπαινοῦντες. ἔγχει τῷ ἀπολογουμένῳ. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, λέγε ἤδη· σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μέλλε οὖν. Παῤῥ. ἃ μὲν ἐμὰ μὲ φιλοσοφία κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πολέα, ὅσα λοιπὰ καλεπώτερα, σὺκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν, παρέλιπεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέομαι ἔξαρνος γενέσθαι, ὡς σὺκ εἴποιμι αὐτὰ, ἢ ἀπολογίαν τινὰ μεμελετηκὼς ἀφίγμαι, ὥστε κἂν εἴ τινα ἢ αὐτὸς οὕτω ἀπεσιώπησεν, ἢ ἐγὼ, μὴ πρότερον ἔφην εἰρηκὼς, νῦν προθήσειν μοι δοκῶ ὅτου δ' ἂν μέλλοις ἂς τινας ἀπεκήρυττον, κἀμὲ κακῶς ἀγορεύοντα, ἀλαζόνας, καὶ γοήτας ἀποκαλοῦντα. καί μοι μόνον τοῦτο φύλαττε, εἰ ἀληθῆ πρὸς πάντων ἐρῶ. εἰ δέ τι βλάσφημον, ἢ τραχὺ φαίνοιτο ἔχων ὁ λόγος, ἐμὲ μὲν διελέγχοις ἐμὲ, ἀλλὰ ἐκείνους ἂν οἶμαι δικαιότερον αἰτιᾶσθαι, τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ὁπόσοις τοῖς ῥητορεύουσι πρὸ δυσχερὴ ἀναγκαῖον προσεῖναι, ἀπάτην, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτητα, καὶ βοὴν, καὶ ὠθισμὸν, καὶ μυρία ἄλλα, ταῦτα μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον. ἐπὶ δὲ τὰ σὰ ὦ φιλοσοφία κωλὰ ὡρμήσας, ἠξίουν ὁπόσον ἔτι μοι λοιπὸν βίου, καθαρῷ σοι ζώλης, καὶ κλυδωνίου, εἰς εὔδιον τινα λιμένα ἐκπλεύσας, ὑπὸ σοὶ σκεπόμενος, καβιώναι. καὶ ἐπειδὴ μόνον παρέκυψα ἐς τὰ ὑμέτερα, σὲ μὲν ὥσπερ ἀναγκαῖον ἦν, καὶ τότε ἅπαντες, ἐζηυμοῦμεν ἀεί τε βίον νομοθέτας ὄντως, ulciſcaris. *Revix.* Euge ô Diogenes omnia pro omnibus ut par erat, egregiè dixiſti. *Phil.* Deſinite laudare. Infunde reſponſuro. Tu verò Parrheſiades, viciſſim fare: tibi enim aqua nunc defluit: ergo ne cuncteris. *Parrh.* Non omnia mea, ô Philoſophia in accuſatione ſua Diogenes recenſuit: ſed plura, quæ acerbiora erant, neſcio cur prætermiſit. Tantum verò aberit ut ea me dixiſſe negem vel præmeditatam quandam excuſationem prætendam, ut ſiqua hic ipſe reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. Ita enim intelliges, quoſnam arrogantes, & præſtigiatores appellans proclamaverim, & maledictis inſectatus ſim. Proindè hæc ſolum obſervate, nunquid de cunctis verum dixero. Quòd ſi blaſphemi vel aſperi quid habere videbitur oratio: non me qui redarguo, ſed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quum primum intellexi quam improbæ res cauſidicos neceſſariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita: hæc equidem ut par erat, declinavi: & ad tua bona me conferens, ô Philoſophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempeſtate ad tranquillum portum appulſus, ſub tua tutela vivere expetivi. Ac poſteaquam obiter tantùm ſtatuta veſtra intuitus eſſem, te quidem ut neceſſum erat, hoſque omnes admirabar, qui optimæ vitæ fuiſ-

[1] Αν. ὦγε ὦ Διόγενες] Scribendum πλα. ὦγε &c. aut φιλόσοφοι. ὦγε. Marc.

[1] Εἰ

καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπιγομένοις χεῖρα ὀρέγοντας, τὰ κάλλιστα, καὶ ξυμφορώτατα καὶ δυσμενῶς, εἴ τις μὴ δυσβαίνοι αὐτὰ, μὴ ὑ διολισθάνοι, ἀλλ' ἀτενὲς ἀποβλέπων ἐς τὰς κανόνας, ἃς προτεθείκατε, πρὸς τούτοις ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τ ἑαυτῦ βίον. ὅπῳ νὴ Δία κ τ καθ' ἡμᾶς αὐτὸς ὀλίγοι ποιῶσιν. ὁρῶν ὑ πολλὰς δὴ ἔρωτι φιλοσοφίας ἰόντας, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπ' ἐ πραγμάτων, τὰ μ πρόσχειρα ταῦτα, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα παντὶ μιμεῖσθαι ῥάδιον, δ μάλα ἐοικότας ἀγαθοῖς ἀνδράσι, τὸ ἠθικὸν λέγω, κ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τὸ βίον ἐ τ πραγμάτων ἀντιφθεγγομένους τῇ χήμασι, καὶ τὰ ἀντία ἡμῖν ἐπιτηδεύοντας, καὶ ἀμφισβητοῦντας τὸ ἀξίωμα τ ὑποκρίσεως, ἠγανάκτουν. κ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις ὑποκριτὴς τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὤν, κ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ κ τ Ἡρακλέα ὑποκρίνοιτο αὐτὸν, μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκῶν, ἀλλὰ θρυπτόμενος ὑπὸ τηλικούτῳ θεσπεσίῳ. ὃν ὅσῃ ἂν ἡ Ἑλένη πότε, ἢ Πολυξένη ἀσχοίη πέρα ἐ μετρίως αὐτοῖς θεσπεσιότατα, οὐχ ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχ' ἂν ἐπιτρίψαι τὸ ῥοπάλῳ παίων τ τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ θεσπεσιον, ὥστε ἀτίμως καταπεπλυσμένον θεὸς αὐτῦ. τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ὑμᾶς πάσχοντας, ὑπ' ἐκείνου ὁρῶν, δν ἤνεγκα τὴν αἰσχύνην τ ὑποκρίσεως, εἰ πίθηκοι ὄντες, ἐτόλμησαν ἡρώων θεσπεσίαν θεωρεῖσθαι, ἢ τ ἐν Κύμῃ ὄνον μιμήσασθαι, ὃς λεοντῆν θεσκευαλόμενον, ἠξίει λέων αὐτὸς εἶναι, θεὸς ἀγνοοῦντας τὰς Κυμαίους ὀγκῶδες μάλα τραχύ, fuissent institutores, & manus ad ipsos festinantibus porrigerent, & ad optima ac utilissima adhortarentur, siquis ea non transgrederetur nec interlaberetur: sed intentis oculis ad regulas illas à vobis propositas, ad eas vitam suam componeret, ac dirigeret, quod quidem per Iovem pauci nostrûm faciunt. Cùm autem viderem multos non Philosophiæ, sed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur studio teneri: & in his quæ sunt in promptu & vulgaria, quæque cuivis imitari sit facile, viris bonis valdè similes esse barba dico, gressu, & vestitu: vita autem & factis speciei contradicere, & studia vestris contraria amplecti, ac professionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eaque res mihi videbatur similis esse Tragico histrioni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theseum, aut Herculem ipsum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, sed sub larva istiusmodi lasciviret: ut nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modestiæ minùs conveniret, tolerare possent. Nec se continuisset Hercules Callinicus, quin ocyssimè talem clava percussum contrivisset, ipsum inquam, & personam illam, quæ tam effœminatè eum repræsentando contaminasset. Et cùm ipse talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriseos impudentiam: quòd cùm simiæ essent, personas Heroum assumere, vel Cumanum illum asinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipse videri volebat, cùm adversus Cumæos ignaros valdè asperum,

καὶ καταπληκτικὸν, ἄχρι δή τις αὐτὸν ξένος καὶ λέοντα ἰδὼν, καὶ ὄνον, πολλάκις ἤλεγξε, καὶ ἀπεδίωξε παίων τοῖς ξύλοις. ὃ δ' μάλιστά μοι δεινὸν ὦ φιλοσοφία καταφαίνεσθαι, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἄνθρωποι [1] εἴ τινα τοῦτον ἑώρων πονηρὸν, ἢ ἄχθομενον, ἢ ἀσελγές τι ἐπιτηδεύοντα, οὐκ ἔστιν ὅς τις τῆς φιλοσοφίας αὐτῷ ἠπάτα, καὶ τὸν Χρύσιππον εὐθὺς ἡ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅστις αὐτὸν ἐπώνυμον, ὁ ἁμαρτάνων σκέπτεσθαι ἐποιεῖτο, [2] καὶ ἐκ τῶν λόγων ἐποιεῖτο. καὶ γὰρ ἐκακῶς βιῶντα, πονηρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰκάζον, ὅτι πολλοὺς τεθνηκότων. ἐγὼ δὲ ζῶντας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτῶν ἐμίνετο, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν οὐ πάλαι, ἐκείνων δ' ἑώρων σαφῶς ἅπαντες δεινὰ, καὶ ἄσεμνα ἐπιτηδεύοντα, ὥστε ἐρημίαν ἡλίσκεσθαι μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοίαν ἁμαρτάνειν συγκατατάττεσθε. τοῦτο οὐκ ἤνεγκα ὁρῶν ἔγωγε, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτοὺς, καὶ διέκελευον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δ', ἐπ' ἐπὶ τούτοις δέον, εἰς διηγήσεων ἄγετε. οὐκοῦν ἐγώ τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα ταῦτα θεῶν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ τὰ ἀσεβοῦντα ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλ' ὃ δίκαιον. ἐπεὶ καὶ οἱ ἀθλοθέται [3] μαστιγοῦν εἰώθασιν, ἤν τις ὑποκρίτης Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ κο-

horrendumque rugitum ederet, donec quidam holpes se leonem, & asinum videre sæpe arguit, & fuste cædens insecutus est. Sed quod mihi videbatur maxime indignum, hoc erat: quòd nemo non eorum qui ex iis quempiam viderent flagitiosum quid aut turpe, aut impudicum committentem, Philosophiam ipsam accusabat: illico etiam Chrysippum, aut Platonem, aut Pythagoram, vel cujuscunque cognomen, vel cujuscunque doctrinam delinquens ille assumebat: & ex eo quòd malè viveret aliquis, de vobis multò antè vita functis malè sentiebant. Non enim de vobis viventibus, sed è medio sublatis inquisitio fiebat: omnes verò manifeste cernebant eum atrocia, & indecora perpetrare: vos verò cum ipso damnabamini, similique calumnia pariter convellebamini. Equidem ego cùm hæc viderem non tuli, verùm eos redarguebam, & à vobis secernebam. At vos propter hoc honore me dignum, in judicium rapitis. Nunquid si initiatum quempiam viderem, arcana Dearum prodentem, ac in publicum mysteria efferentem, ideoque indignarer, & reprehenderem, me impium esse existimaretis? At injustum est: quandoquidem certaminum quoque præfecti, eum histrionem qui quum Minervam, vel Neptunum, vel Iovem assumpsit agendum, non rectè,

1 Εἴ τινα τοῦτον] Angl. τὸν τοῦτον melius. *Bourd.* Corrigit Brodæus εἴ τινα τοῦτον. Melius fuerit, εἴ τινα τοιοῦτον. Marc.

2 Καὶ τοὺς λόγους] Angl. ἐκ τῶν ψόγων. Bourd. Καὶ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο] Brodæus ἐκ τοὺς λόγους περιεποιεῖτο. Sed methodum illud ἐποιεῖτο, intelligi enim vult Lucianus: Si quis Stoicum, aut Platonicum, aut Pythagoricum se diceret, atque ita sive tali schemate, sive sub tali persona dissertaret. *Marc.*

3 Μαστιγοῦν] Tangit hunc morem Interpres Aristophanis. & Oratores Græci. *Bourd.*

1 Τὸ

λῶς ὑποκρίνοιθ, μηδὲ κατ' ἀξίαν τ θεῶν, καὶ ὑδέν πω ὀργίζονθ αὐτοῖς ἐκεῖνοι, ὅτι τ πρεπόμενον αὐτῶν, τὰ σκευωρία, καὶ τὸ σχῆμα ἐνδεδυκότα, ἐπίτηδες ψαν παίειν τοῖς μαστιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἥδιθ ἂν εἰμαι, μασιγμένων. οἰκέτῶν μὲν γὸ, ἢ ἄγγελον, μὴ δεξιῶς ὑποκρίνασθ, μικρὸν τὸ πλημμα. τ Διὸς ὃ, ἢ τ Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθ τοῖς θεατοῖς, λοιδορόπαιον ὢς, καὶ ἀσχρόν. καὶ γὸ αὖ καὶ τόδε πάντων ἀτοπώτατόν ἐστιν, ὅτι τὰς μὲν λόγους ὑμῶν, πάνυ ἀκριβῶσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καὶ μανθάνουσ ὃ ἐπὶ τέτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτὰς, καὶ μελετῶντες, ὡς τἀναντία ἐπιτηδεύοιεν, ἵτ' βιῶσι. πάντα μὲ γὸ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δόξης, καὶ μόνον [1] τὸ καλὸν οἴεσθ ἀγαθὸν, καὶ ἀοργήτον εἶναι, τ λαμπρῶν τέτων ὑπερορᾶν, καὶ ἐξ ἰσοτιμίας αὐτοῖς διαλέγεσθ, καλὰ ὦ θεοὶ, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ ὃ, καὶ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκουσι, καὶ τὰς πλησίας πείθουσι, καὶ πρὸς τὸ ἀργύριον κεχήνασιν, ὀργιλώτεροι μὲ τ κυνιδίων ὄντες, δειλότεροι ὃ τ λαγωῶν, κολακευλικώτεροι ὃ τ πιθήκων, ἀσελγέστεροι ὃ τ ὄνων, ἁρπακτικώτεροι ὃ τ γαλῶν, φιλονεικώτεροι ὃ τ ἀλεκτρυόνων. τοιγαρῶν [2] γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠδιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ πρὸς τὰς τ πλησίον θύρας ἀλλήλας [3] παρωθύμενοι, καὶ δεῖπνα πολυάνθρωπα δειπνοῦντες, καὶ σὺν αὐτοῖς τούτοις rectè, neque ex dignitate Deorum simulavit, flagellare consueverunt. Ac non iraſcuntur ipſis Dii illi, quòd eum qui ſuas perſonas aſſumpſit, habitumque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm ut puto, vapulantibus delectantur. Servum enim vel nantium minùs aptè agere, parvus eſt error. Sed Iovem aut Herculem non pro dignitate ſpectatoribus oſtendere, turpe ac piaculo ſimile eſſe videtur. Quinimo etiam hoc omnium eſt abſurdiſſimum, quòd cùm ex iis multi dogmata veſtra exactè calleant: ita tamen vivunt, ac ſi illa ideo tantùm legerint, ac meditati ſint ut contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, ut contemnendas eſſe pecunias, & gloriam, ſolumque honeſtum bonum putandum, ira vacandum, & res haſce ſplendidas eſſe deſpiciendas, & cum ipſis æqualiter converſandum, eximia ſunt ὁ Dii & ſcita, aut ſummopere miranda profectò. Verùm hi hæc ipſa mercede docent, & divites admirantur, & pecuniis inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, ſimiis blandiores, aſinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis contentioſiores. Itaque riſum movent, quum de his rixantur, & circum januas divitum ſe invicem pulſant, & in conviviis frequentibus epulantur, in eiſque tædium laudando pariunt, ac præter decorum ſeſe

1 Τὸ καλὸν ἀγαθὸν] Summa Philoſophiæ Stoicæ quam explicat Laërt. in Zen. *Bourd.*

2 Γέλωτα ὀφλισκάνουσιν] Sic apud Plat. Idem paſſim. *Idem.*

3 Παρωθύμενοι] Sana quidem lectio, ſed ſanior Anglicana παραγκωνιζόμενοι, quod paſſim ead. utatur, ut in Nigrin. vide. *Idem.*

ἐπαινοῦντες φορτικῶς, καὶ πέρα δὴ καλῶς ἔχοντος [1] ἐμφορούμενοι, καὶ μεμψιμοιρίᾳ φανούμενοι, καὶ ἐπὶ τὴ κύλικος ἀτερπῆ, καὶ ἀπρεπὲς φιλοσοφοῦντες, καὶ τὴ ἄκρατον ἐ φέροντες. οἱ ἰδιῶται δ', ὁπόσοι ξυμπίνουσι, μαλῶσι δηλαδὴ, καὶ κεκαπηύουσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ἐπτρέφει. τὸ δ' ὠμότατον ἁπάντων ἔστιν, ὅτι μηδενὸς δέονται λόγου ἐκφανεῖς αὐτῶν, ἀλλὰ μᾶλλον πλούσιον εἶναι τὴ σοφὸν κεκραγώς, μικρὸν ὕστερον αἰτεῖ προσελθών, καὶ ἁρπάσας μὴ λαβών, ὁμοίως, ὡς εἴ τις ἐν βασιλικῷ χρημάτων ὀρθὴν τιάραν ἔχων, καὶ διάδημα, καὶ τἄλλα, ὅσα βασιλείας γνωρίσματα προσαιτοίη, τὴ παρὰ δεξιτέρων δόμβον. ὅταν μὲν ἐν αὐτοῖς τι δέῃ λαμβάνειν, πολὺς ὁ περὶ δ' κτησιακὸν εἶναι δεῖν λόγος, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τὸ μὲν τὸ χρυσίον, ἢ τἀργύριον, ὑδὲν τ [2] ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρειν· ὅταν δέ τις ἐπικυρείας δόμβον ἐτοῦρος ἐν παλαιᾷ, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αἰτῇ προσελθών, σιωπὴ, καὶ ἀπορία, καὶ παλινῳδία τὴ λόγων πρὸς τὸ σαυτοῦ. οἱ δὲ πολλοὶ περὶ φιλίας ἐκεῖνοι λόγοι, καὶ ἀρετῆ, καὶ τὸ καλὸν, οὐκ οἶδ' ὅπῃ ποτὲ οἴχεται. πάντως ταῦτα ἀπατήλευμα, [3] πτερόεντα ὡς ἀληθῶς ἔπη. μᾶλλον ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς συναμιλλώμενα. μέχρι μὲν τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐς ὅσον ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ᾖ προκείμενον ἐν τῷ μέσῃ σε ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices injucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam conspuunt, quoniam hujusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum unusquisque eorum nullius se rei indigum profiteatur, sed solum divitem esse sapientem vociferetur, paulò post tamen poscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac siquis regiè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteraque regni insignia, frivolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum, multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse divitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in contrarium palinodia. Varii autem illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quonam abeant ignoro: nam omnino avolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in disputationibus inter se umbratili certamine depugnant. Eousque enim unusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quòd

1 Ἐμφορούμενοι] Copiosè hanc philosophantium ἀυχίσεσιν explodit in Lapith. dixi supra. *Bourd.*

2 Ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων] Hac specie Proverbii utitur antea in Timon. *Idem.*

3 Πτερόεντα ἔπη] Ex Homero, cujus copiosus Interpres Apul. lib. 2. Florid. *Idem.*

σω. Ἐὰν δέ τις ὀβολὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται μὲν ἡ εἰρήνη, ἀσπονδὶ δ', καὶ ἀκήρυκτα πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλιπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφυγεν, οἷον ἢ ὑπὸ οἱ κύνες πάσχουσι. ἐπειδὰν τις ὀστᾶν ἐς μέσους αὐτὰς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες, διέκνισαν ἀλλήλους, καὶ τὸ σφαιρπάσαντα τὸ ὀστᾶν, ὑλακτοῦσι. λέγεται δ' ὑπὸ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν αἰγύπιον, πτήνας ποτὲ πυρρίχιζειν, διδάξαι, καὶ τὰ ἀνθρώπινα, σκώπτειν πάσχοντα καὶ ὀρχεῖσθαι, ἁλυρίδας ἀμπεχόμενα, καὶ σφενδόνια περικείμενα, καὶ μέχρι πολλοῦ διδασκόμενον τὴν τέχνην, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀφεὶς, κάρυα τινὰ κάλπον ἔχων, ἀφῆκεν εἰς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι, ἰδόντες. καὶ ἀκλαβόμενοι τῆς ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐφάνοντο ἀντὶ πυρρίχεων, καὶ ξυνέτριβον τὰ σφαιρεῖα, καὶ τὴν ἐσθῆτα κατερρήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὁπώρας πρὸς ἀλλήλους. τὸ δὲ σύνταγμα τῆς πυρρίχης, διελέλυτο, καὶ κατεγελᾶτο ὑπὸ τῶν θεατῶν. τοιαῦτα καὶ οὗτοι ποιοῦσι. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους κατὰ κῆρ ὀνήρδυον, καὶ ὅπότε ποιοῖμεν διελέγχων, καὶ κωμῳδῶν. πρὸς ὑμᾶς δ', ἢ τοῖς ὑμῖν ὁμοιοτρόποις, εἰσὶ γὰρ εἰσί τινες ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ὅτι μανείην ἐγὼ, ὡς ἔλαττον μὴν εἰπεῖν τι, ἢ ψεύσασθαι. ἢ πῇ δὲ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι; τί γὰρ τοιοῦτο βεβίωται; τοὺς δ' ἀ-

Quòd siquis obolum tantummodò indicarit, confestim pax solvitur, omniaque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iisque accidit quod canibus, in quorum medium siquis os projecerit, exiliunt, seque invicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius simias tripudiare docuisse, eaque animalia, (nam ad imitandum humanas actiones maximè sunt apta) celerrimè didicisse, ut purpureis vestibus induta, & personis circundata saltarent, idque spectaculum multo tempore claruisse, donec spectator quidam urbanus, quas nuces in sinu habebat, in medium projecit. Quibus conspectis, simiæ saltationis oblitæ, id quod erant, simiæ pro saltatoribus fuerunt, & personas conterebant, & vestem discerpebant, & pro fructu inter se pugnabant. Ita ut Pyrriches ordo solveretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales insectatus sum conviciis, nec redarguere unquam desinam, & comicè perstringere. Sed quod ad vos, vobisque similes attinet (sunt enim sunt profectò nonnulli qui Philosophiam amplectuntur, vestrisque legibus immorantur) absit ita insaniam, ut quid probrosum & sinistrum proferam. Nam quid dicere possem? quid enim in vita simile commisistis? Sed arro-

1 Βασιλέως τις Αἰγύπτιος] Cleopatra: tangit enim Cleopatræ simiam, ut in tract. Περὶ μισθωτῶν φιλοσόφων. Bourd. Atqui libro De mercenariis philosophis non est Βασιλέως τις Αἰγύπτιος. verum Κλεοπάτρα ἡ πάνυ. Nisi forte an duæ historiæ sunt. Nam hic multi simii, ibi unus: hic nuces sive, κάρυα ibi caricæ aut amygdalæ sive nuces Græcæ ἰσχάδες ἢ ἀμύγδαλον. Marc.

2 Πυρρίχιζειν] Pro omni genere saltationis, ut id docet πρὸς ὄρχ. Bourd.

I Phi-

λαζόνας ἐκείνους, καὶ θεοῖς ἐχθροὺς ἄξιον οἴμῃ μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλες, τί φατὲ πρόσηκεν ὑμῖν τοὺς τοιούτους, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι πρὸς βίον; ἦ Δία Ἡρακλῆς φασι, καὶ Πίθηκος. ἢ διότι πώγωνας ἔχουσι, καὶ [1] φιλοσοφεῖν δοκοῦσι, καὶ [2] σκυθρωποί εἰσι, λάβρυτο χρὴ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἤνεγκα ἂν εἰ πιθανοὶ γοῦν ἦσαν καὶ ἐπὶ τῷ ὑποκρίσεως αὐτῆς. νῦν δ', θᾶττον ἂν γὼψ ἁηδόνα μιμήσαιτο, ἢ ὅτοι φιλόσοφος. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρῃ ὡς αὐτούς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοιμι ὦ Παρρησιάδη πορρωτέρω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηκέναι ἀνὴρ ἔδοξεν; Ἀρετη. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] κατὰ τῆς δύνῃ ἠχόμην. ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγὼ ἔγνων ἀκούσασα ἕκαστον τῶν ποιούντων αὐτὰ, καὶ ἁρμόζον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τόνδε. τοῦτο δ', ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας σαφῶς, καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς τὰ πάντα ἀφοσιούντας, ἐπαινώμενα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτοὺς ἐς τὸ ἀκριβέστερον ἀπεικάσας. Φιλο. καλῶ πάντα ἠρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατέ; Ar. rogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscìniam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam exposui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum iste perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Reviv.* Quid

1 Φιλοσοφεῖν δοκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Κατὰ τῆς δύνῃ] Sic de merced. conduct. δύχη δ' ἂ σεισμῷ συμπεσεῖν ἐκείνα πάντα. Sic adversus Indoct. δύξη τότε χάνειν σοι τὴν γῆν καὶ σαυτὸ, sic ἑταιρ. πῶς ἂν μὴ γῆ καταπίοι; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. ἠυχόμην δὴ καθαδῦναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι χάνοι δίρεῖα χθών. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμῳ
Βρόχῳ τυχεῖν σὲ σαργάνας. Idem.

x Ὦ μέ-

πῆ ἦλθε, ἢ ἀφεῖας αὐτὸν ἐγκλήματος, ἢ φίλον ἡμῖν, ἢ δίκαιον ἀναμεμάφθαι; τὰ γὰρ Ἰλιέων ἀτυχῶς πεπόνθαμεν, τραγῳδὸν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινήκαμεν, ἀσάμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἀδέτω γᾶν, καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροὺς κατᾳγῳδείτω. Διο. καὶ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀναπέμψω τὰ κατηγορούμενα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, χρηστὸν ὄντα. Φιλο. ἀλλ' ὦ Παρρησιάδη. ἀφίεμαί σε τῶν αἰτίας, καὶ ἀπώσεις κρατεῖς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. Παρρ. περισκύνησα τὸν γε περῶντα. μᾶλλον δὲ τραγικώτερον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ. σεμνότερον γάρ [1] ὦ μέγα σεμνὴ νίκη τὸν ἐμὸν βίον καταστέγοις, καὶ μὴ λήξοις στεφανοῦσα. Αρε. ἴσως δ' [2] ὑστέρα κρατῆρος ἤδη καταρχώμεθα περισκαλῶμεν κἀκείνους, ὡς δίκην ὑπόσχωσιν, ἀνθ' ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. καταγορήσει δὲ Παρρησιάδης ἐκείνων. Παρρ. ὀρθῶς ὦ ἀρετὴ ἔλεξας. ὥστε σὺ πρὸ συλλόγισαι, καὶ κάλεσον εἰς τὸ ἄντρον, περισκήρυττε τοὺς φιλοσόφους. Συλλογ. ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἀπολογησομένους ἐπὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ φιλοσοφίᾳ, καὶ δίκῃ. Παρρη. ὁρᾷς; ὀλίγοι σωὲρχονται, γνωρίσαντες τὸ κήρυγμα. ἄλλως γάρ, δεδίασι τὴν δίκην. οἱ πολλοὶ δὲ αὐτῶν, ἃ δὴ σχολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τοὺς πλουσίους ἔχοντες. εἰ δὲ βάλοι πάντας ἥκειν, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. Φιλο. μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Ilionsibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitavimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi superesse puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ociosi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ω μέγα σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Bourd.*

2 Δεύτερα κρατῆρος] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 3. ποιμν. Achil. Tat. lib. 2.

1 Συ-

ὦ Παῤῥησιάδη, σωφρονικάλη, καθόπου δοκεῖ. Παῤῥη. ἀδὲν τόδε χαλεπόν. ἄκουε. σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι σωφρονεῖν αὐτοῖς οἴονται δεῖν ὀνόματι, ἥκειν ἐς ἀκρόπολιν ἐπὶ τὸν Ἀσκληπιόν. δύο μναῖ ἑκάστῳ δοθήσονται, καὶ [1] σησαμοῖς καὶ πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πυγόνα βαθὺν ἐπιδείξηται, καὶ [2] παλάθην ἰχάδων, ἔτος γε σωφρονιστὴς ἔσται. καμίζειν δ' ἔκριναν σωφροσύνην μέν, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἐγκράτειαν, μηδαμῶς. οὐκ ἀναγκαῖα γὰρ ταῦτά γε, ἢν μὴ παρῇ. πέντε γὰρ συλλογισμοὺς ἐξαπίνης. ὁ γὰρ δῆμος ἄνευ τούτων εἶναι σοφόν. [3] κεῖται δ' ἐν μέσοισι δύο χρυσοῦ τάλαντα, τῷ, ὃς μὴ πᾶσιν ἐρεῖδεται ἔξοχος εἶη βαθυῖ. ὡς τάληρος μὲν ἡ ἄνοδος ὠθιζομένων, ἐπὶ τὰς δύο μνᾶς ὡς ἥκουσαν μόνον. ᾠδὴ δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄλσος, καὶ περὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἕτεροι. καὶ ᾠδεῖ τὸ Ἄρειον πάγον, ἐπὶ πλείοις. ἔνιοι δέ, καὶ περὶ τὸ Τάλως τάφον. οἱδέ, καὶ περὶ τὸ Ἀνακεῖον ᾠθούμενοι κλίμαξιν, ἀνέρπουσι βομβοῦντες. νὴ Δία καὶ βοτρυδόν, ἐσμὸς δίκην. ἵνα καὶ καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἀλλὰ καὶκεῖθεν δὲ μάλα πολλοὶ, καὶ πεῦθεν [4] μυρίοι, ὅσσά τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ἠέρι. [5] μεσὴ δὲ ἡ ἀκρόπολις ὡς βοᾷ, κλαγγῆς ᾠθισμοῦ ἐχόντων, καὶ παντάχοθεν πήρας. πώγων. κηλακείαι. ἀναισχυντίαι. βακτηρίαι. λιχνεῖαι. συλλοτεμ est arx brevi tempore cum

Parrhesiades, prout tibi visum fuerit illos advoca. *Parrh.* Hoc non est difficile. Audi, tace. Quicunque se Philosophos esse dicunt, & quicunque nomen hoc ad se spectare arbitrantur, ad distributionem in arcem veniant: duæ minæ singulis dabuntur, & sesamina placenta. Quicunque verò barbam profundam ostenderit, ille caricarum massam insuper accipiet. Nemo verò modestiam, & justitiam & continentiam afferat (hæc enim necessaria non sunt, si non adsint) sed ex modis omnibus quinque syllogismos. Non enim fas absque his sapientem esse *In medioque auri duo sunt objecta talenta, Danda illi qui sit melior certamine cunctis.* Papæ quàm refertus est conflictantium ascensus, postquam duarum minarum mentionem tantùm audiverunt. Ad Pelasgium alii, alii juxta templum Æsculapii, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali sepulchrum: pars etiam admotis scalis templo Dioscurorum, cum strepitu ascendunt, per lovem etiam confertim, examinis apum instar: & ut Homeri verbis utar: sed inde quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores nascuntur tempore verno.* Plena au-

clangore considentium: estque undique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, syllo-

1 Σησαμοῖς καὶ πλακοῦς] Dixi ad Petron. *Bourd.*

2 Παλάθην ἰχάδων] Hæc passim apud Lucianum hac de re Theophyl. Simoc. Epist. 14. ὁ δὲ Θεμίστων ἔτοσι γεγενῆσθαι τὰ πλεῖστα ἐκδέδεγμαι & τὰς ἀκρεάδας ὡς οἶδ' ὅπως ἀτερπόφωνον, ὁ δὲ τρυγίας ἐναχήνῃ, & μοῖραν τινα ἂν τῆς μὴ κόρου κομίζεσθαι οἴκαδε, posteriorem hanc partem tangit in Lapith. *Idem.*

3 Κεῖται δ' ἐν μέσοισι] Parodia ex Iliad. σ. Idem.

4 Μυρίοι] Ex Homer. Il. β. pro ἦεν Angl. ἔην. Idem.

5 Μεσὴ δὲ] Casaub. ad Athen. *Idem.*

γεσμός. φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι ἦ, ὁπόσοι ὡς τὸ πρῶτον κήρυγμα ἐκεῖνο ἀπήεσαν, ἀφανεῖς, καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ὂν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χημάτων. τοῦτο γᾶν τὸ δεινότατόν ἐστιν ὦ φιλοσοφία, καὶ ὅ τις ἂν μέμψαιτό σε μάλιστα, τὸ [1] μὴ ἦ ἐπιδάδειν γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πιθανώτεροι γὰρ οἱ ζητητὲ ὄντοι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔστω τοῦτο μετ' ὀλίγον. ἀλλὰ [2] δεχώμεθα ἤδη. Πλα. αὐτὸς ἡμῶν πρῶτος χρὴ τὸς πλατωνικὸς λαβεῖν. Πυθ. σὺ, ἀλλὰ τὸς πυθαγορικούς ἡμῶς. πρότερος γὰρ Πυθαγόρας ὦν. Στω. ληρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Περιπ. ὦ μὴ ὄν. ἀλλ' ἔν γε τοῖς χρήμασι, πρῶτοι ἂν ἡμεῖς εἴημεν, οἱ οὐ δὲ πάνυ. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικυρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς πολέντας. περὶ ἦ τῶν μνῶν πρειμενοῦμεν, κἂν ὑστάτης δέῃ λαμβάνειν. Ακαδη. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δείξομεν γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅσον τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐρετικώτεροι. Στωι. οὐχ ἡμῶνγε τῶν σωικῶν παρόντων. Φιλο. παύσασθε φιλονεικοῦντες. ὑμεῖς ἦ οἱ κυνικοὶ, μήτε αὖθις ἀλλήλοις, μήτε τοῖς ξύλοις παίετε. ἐπ' ἄκρα γὰρ ἴστε κεκλημμένοι. καὶ νῦν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, δικάσομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἴτε ὅσοι μὴ ἂν δόξωσι κατὰ τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, δύδαιμονήσουσιν, ἄρεσοι κεκεμμένοι. τὰς γὰρ ζητητὰς ἦ, καὶ οὐδὲν ἡμῖν προσήκοντας, syllogiſmus, avaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium aſcenderunt, obſcuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, ſub aliarum formarum ſimilitudine deliteſcunt. Eſt & hoc ô Philoſophia moleſtiſſimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & ſigna inuſiſti: ſiquidem præſtigiatores iſti, ſæpius ad perſuadendum, verè philoſophantibus ſunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò poſt: ſed jam excipiamus. *Plat.* Nos Platonicos par eſt accipere primos. *Pyth.* Minimè: ſed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoic.* Deſipitis. nos Stoici ſumus præſtantiores. *Perip.* Minimè quidem: verùm nos ex Peripato primi ſimus in pecuniis. *Epic.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum maſſas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanvis oporteat nos poſtremos accipere. *Acad.* Vbi ſunt illa duo talenta? ſiquidem nos Academici oſtendemus, quantum aliis ſimus contentioſiores. *Stoic.* Non præſentibus nobis Stoicis. *Phil.* Deſinite contendere, vos verò Cynici, ne vos invicem pulſetis, neque baculis cædatis: nam vos ad alia vocatos eſſe ſcitis. Nunc equidem ego Philoſophia, & hæc Virtus, Veritaſque judicabimus quinam ſint qui verè philoſophantur. Inde qui noſtrum inſtitutis vivere invenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed præſtigiatores illos, nilque ad nos ſpectantes, ma-

1 Μὴ ἦ] Angl. μηδὲν. Bourd.

2 Δεχώμεθα ἤδη] Angl. ἤδη αὐτὲς ſic erat legendum, aliter tamen Interpres & Mſſ. & Cod. Florent. *Idem.*

1 Εἰρ-

κακὰς κακῶς ἐπιτρέψομεν, ὡς μὴ ἀνεπιτοίητοι τῷ ὑπὲρ αὐτὰς, ἀλαζόνες ὄντες. τί τοῦτο; φεύγετε νὴ Δία τὸν γὰρ κρημνῶν οἱ πολλοὶ, ἀλλόμμοι· κενὴ δ' ἐν ἡ ἀκρόπολις. πλὴν ὀλίγων τούτων, ὁπόσοι μεμενήκασιν, ἃ φοβηθέντες τὴν κρίσιν. οἱ ὑπηρέται ἀνέλεσθε τὴν πήραν, ἣν ὁ Κυνίσκος ἀπέρριψεν ἐν τῇ τροπῇ. φέρ' ἴδω τί ἔχει, ἦτοι [1] θέρμους, ἢ βιβλίον, ἢ [2] ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας; Παῤῥη. οὐκ. ἀλλὰ χρυσίον τοῦτο, καὶ μύρον, [3] καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν, [4] καὶ κάτοπτρον, καὶ κύβους. Φιλο. εὖγε ὦ γενναῖε. τοιαῦτά σοι ἦν τὰ ἐφόδια τῆς ἀσκήσεως. καὶ μὴ τούτων, ἀξίως λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τοὺς ἄλλους παιδαγωγεῖν. Παῤῥη. τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν ἦτοι. χρὴ δ' ὑμᾶς σκοπεῖν ὁπόθεν ἀγνοούμενα τοιαῦτα πεπώσεται, καὶ διαγνώσονται οἱ συντυγχάνοντες οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ ἐναντίοι βίοι. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, ἐξάδυσον. ὑπὲρ σοῦ γὰρ τοῦτο χρήσιμον ἂν, ὡς μὴ ἐπικρατῇ σου τὸ ψεῦδος, μηδ' ὑπὸ τῆς ἀγνοίας λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν [5] ἀνδρῶν ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι. Αλη. ἐπ' malos male perdemus: ne superbi illi quæ sunt supra se affectent. Quid hoc rei est? Fugitis per Iovem multi per confragosa desilientes: jamque arx est vacua: præter paucos illos qui judicium non formidantes remansere. Vos verò ministri peram tollite, quam Cynicus fugiendo abjecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librumve, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: sed aurum hoc, & unguentum cultrum sacrificuli? & speculum, & talos. *Phil.* Euge ô generose, hæc tibi exercitationis erant viatica: cumque his æquum esse censebas omnibus conviciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi sunt nobis. Cæterùm oportet vos considerare, quo pacto desinent hæc ignota esse, & dignoscentur qui tecum consuescunt, quinam illorum sint boni, quinam contra alterius sint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, ut tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia pravi homines immixti bonis delitescant. *Verit.* Hac in re

1 Θέρμους] Dixi ad Petronii *lupinos*. Bourd.

2 Ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας] Hæc omnia in Dialog. mort. & in Catapl. *Idem.*

3 Καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν] *Secespita.* Casaubon. ad Suet. Aug. dico fuse alibi. *Idem.* Brodæus μαχαιρίδιον πυθικὸν. *Delphicum gladium.* Verùm ἀνυχεῖ παυλίαν. Dixisset saltem *Delphicum cultrum.* Sed neque hoc neque illud Lucianus voluit, verum intelligi μαχαιρίδιον θυτικὸν cultellum sacrificatorium, sive cultrum ad sacrificia, ac festos dies atque epulas. Culter Delphicus necessitatis: cultellus sacrificatorius deliciarum & voluptatis. Non perstringit autem res ad usum hujusce Cynici ullas Lucianus, in pera ejus inventas, sed quæ summarum deliciarum sint, χρυσίον, μῦρον, μαχαιρίδιον θυτικὸν, κάτοπτρον, κύβους. *Aurum, unguentum, cultellum ad sacrificia, speculum, tesseras*, &c. Quemadmodum sacrificationes gumiis epularum occasiones fuerint, longum fuerit nunc edissertare. *Marc.*

4 Καὶ κάτοπτρον] Hæc eleganter apud Apul. in Apol. *Bourd.*

5 Ἀνδρῶν ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι] Alia Anglic. Cod. lectio οἱ φαῦλοι τῶν ἀνδρῶν τὰ ἐς χρήσεις μεμιγμένοι. Idem.

1 Θα-

αὐτῷ εἰ δοκεῖ Παῤῥησιάδῃ, ποιησώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπὶ χρηστὸς ἥκομεν, καὶ σύνες ἡμῖν, καὶ σὺ ὦ φιλοσοφία, μάλιστα θαυμάζων, συνδιαλαβόντα μεθ' αὐτῆς τὸ ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν σύντονα χάνειν. εἰθ' ὃν μὲν ἂν σύρῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανωσάτω [1] θαλλῷ στεφάνῳ, καὶ ἐς τὸ πρυτανεῖον καλεσάτω. ἰὼ δέ τινι οἷοι πολλοί εἰσι, καταῤῥάφτῳ ἀνδρὶ ὑποκριτῇ φιλοσοφίας ἐπύχῃ, τὸ τριβώνιον περιπάσας, ὑποκεκρότω τὸ πώγωνα ὑ χερὶ πάνυ τραγικικῇ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ ᾧ μετώπῳ στίγματα ἐπιβαλέτω, ἢ ἐγκοπτέτω καὶ τὸ μεσόφρυον. ὁ δὲ τύπος ᾧ καυτῆρος, ἔστω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. Φιλο. οὐκ ὦ ἀλήθεια. ὁ δ' ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἔστω, οἷον ὁ τῶν ἀετῶν βασιλεὺς τὸν ἥλιον εἶναι λέγεται. ὑ μὰ Δία. ὥστε καὶ ἐκεῖνος ἀντιβλέπειν τῷ φωτὶ, καὶ βασιλεὺς ὀνεῖνο δοκιμάζεσθαι. ἀλλὰ βασιλεὺς χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὧν μὲν ἂν αὐτῶν εἴδῃς ὑπερορῶντα, καὶ μηδαμῶς ἑλκόμενον βασιλεὺς τὴν ὄψιν, ὅτι βασιλεύς, ὁ τῷ θαλλῷ στεφόμενος. ὧν δ' ἂν ἀπανεῖς λαβολέπουσα, καὶ τῷ χαίρει ὀρέγουσα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγειν ἐπὶ τὸ καυτήριον τοῦτον, ὑποκείσεται ex Parrheſiadis arbitrio, ſiquidem probus, ac nobis benevolus eſt viſus, teque ô Philoſophia maximè admiratur: ita faciamus: ut aſſumpto ſecum Elencho, conveniat omnes qui ſe philoſophari profitentur: tum quem verè legitimum Philoſophiæ ælumnum invenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi ſunt, execrandum virum, ac Philoſophiæ ſimulatorem inciderit, attritam veſtem dilaceret, barbamque hirci tonſoria novacula abradat, frontique ſtigmata imprimat, vel inter media ſupercilia inurat ſitque inuſtionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrheſiades, ſit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad ſolem eſſe fertur. Non per Iovem tamen, ita ut lumen obtueantur, indeque probentur. Verùm expoſito coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipſorum ea deſpicere videris, & nequaquam ad aſpiciendum trahi, is eſto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manumque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abraſa priùs barba, inurendum ab-

1 Θαλλῷ στεφάνῳ] Sic poſtea τῷ θαλλῷ στεφόμενος, Grammatici Græci idem eſſe ajunt ac θαλλός, quid autem θαλλὸς Theocr. docet Eryll. Heſych. Suid. vocaverunt etiam ὄρχον κρατὸς ut apud Heſych. verbo χίτλασον cujus locum emendat Clariſſ. Scal. χίτλος δὲ κρατὸς ὄρος δύσις παρὰ χυμβοῖς &c. vocaverunt Latini ſagmina Gl. vet. *Sagmina* θαλλὸς, στουδεῖα. Hac de re Athen. lib. 7. ferebantur in Panathenaica pompa, quique ferebant θαλλοφόροι dicti, ut vult Iuncus apud Stob. licet quidam aſſerant fuiſſe ramos olivæ quos manu geſtabant, ut videatur eſſe illud Homericum σίμματ' ἔχων ἐν χερσὶν uſi ſunt & Latini ut autor Ceir.

Pergit Amyclæo ſpargens altaria thallo.

Quod Virg. 6. Æn. dixit

ramo frondentis oliva. Bourd.

τε ἀσθενεῖν τὴν πώγωνα. Παῤῥη. ὡς ἔδοξεν ἔσχε τινὰ τῶν ὦ φιλοσοφία. καὶ ὕψι αὐτίκα μάλα τὰς πολλὰς αὐτῶν, ἀλωπεκίας, ἢ πιθηκόμορφους. ὀλίγους ἢ κἂν ἐστεφανωμένους. εἰ βούλεσθε μᾶλλον, καὶ τοῦτο ἀνάξω πρὸς ὑμᾶς νὴ Δί' αὐτούς. Φιλο. πῶς λέγεις, ἀνάξεις τοὺς φυγόντας; Παῤῥη. καὶ μάλα, ἐὰν ἡ ἱέρεια μοι ἐθέλῃ ταύτης ὀλίγην χρῆσαι τὴν ὁρμιὰν ὑπεύλω καὶ τὸ ἄγκιστρον, ὅπερ ὁ ἁλιεὺς ἀνέθηκεν ὁ ὑπ' Περσῶν. Ιε. ἰδοὺ δὴ λάβε καὶ τὸ κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥη. σὺ κεῖν ὦ ἱέρεια, καὶ ἰχάδας μοι πινὰς δὸς ἀνύσασα, καὶ ὀλίγον χρυσίον. Ιε. λάμβανε. [1] Φιλο. τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι, καὶ χρυσίῳ, κἀδζόμῳ ἐπὶ τὸ ἄκρον ἔτειχος, [2] κἀθῆκεν ἐς τὴν πόλιν. Φιλο. τί ποτε ὦ Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἢ τοὺς λίθους ἁλιεύσειν διέγνωκας ὑπὸ Πηλασγικοῦ; Παῤῥη. σίωπησον ὦ φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄρχην ἀφεῖμεν. σὺ δὲ Πόσειδον ἀρχέ, καὶ Ἀμφιτρίτη φίλη, πολλοὺς ἡμῖν ἀνάπεμπε τῶν ἰχθύων. ἀλλ' ὁρῶ τινα λάβρως καὶ δύμεχθη, μᾶλλον ἢ χρύσοφρυν. Ελευ. ἔκ. ἀλλὰ γαλεὸς ἐστι. ταχέως ἔχεται δὴ τοῦ ἀγκίστρου κεχηνώς. ὀσφραίνεται δὲ χρυσίου. πλησίον ἤδη ἐστίν. ἔψαυσεν. ἐλήφθη. ἀναπαύσωμεν. Παῤῥε. καὶ σὺ ὦ ἔλεγχε, νῦν ξυνεπιλαβοῦ τῆς ὁρμιᾶς. ἄνω ἐστί. φέρ' abducas. *Parrh.* Hæc, ô Philosophia, erunt, ut censes: & confestim permultos eorum vulpe, vel simia notatos videbis, paucos verò coronatos: quinimo si placuerit, nonnullos illorum vobis per Iovem huc adducam. *Phil.* Quid ais? fugientes adduces? *Parrh.* Ita quidem, si sacerdos funiculum hunc, & hamum à Pirræensi piscatore dicatum, velit mihi parumper commodare. *Sacerd.* En accipe, calamumque simul, ut habeas omnia. *Parrh.* Quin igitur Sacerdos, caricas aliquas, parumque auri da mihi properè. *Sacerd.* Accipe. *Phil.* Quidnam vir hic facere intendit? *Parrh.* Hamo carica & auro inescato, summo muro insidens in urbem demisit. *Phil.* Quid agis ô Parrhesiades? numquid lapides [3] ex Pelasgico piscari decrevisti? *Parrh.* Tace Philosophia, ac prædam expecta. Tu verò piscator Neptune, tu quoque chara Amphitrite, multos pisces nobis immitte. At lupum quendam ingentem video, vel potiùs auratam. *Libert.* Minimè. felis est, accedit ad hamum hians, aurum odoratur, prope jam adest, tetigit, captus est, attrahamus. *Parrh.* Tu quoque Elenche, nunc una funiculum arripe: attractus est. Age videam

1 Φιλο. τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι] Brodæus. ubi notata παῤῥησιάδη persona reponi vult personam Ἀρετῆς. Sed frustra. Respondet enim Parrhesiades Philosophiæ cum admiratione interroganti, tertiamque personam pro secunda usurpanti oratoriè τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται pro τί πράττειν διανοῦ ὦ παῤῥησιάδη; Mutavit personam ut exprimeretur admiratio rei novæ. Virtutis personæ locus hic nullus est. Patet autem etiam sequente mox interrogatione Philosophiæ τί ταῦτα, &c. *Marc.*

2 Καθῆκεν ἐς τὴν πόλιν] Καθῆκεν ἐς τὴν πόλιν. Idem.

3 *Ex Pelasgico*] Pelasgicum locus fuit Athenis juxta arcem, de quo antea dictum est. *Cogn.*

ἴδω τίς εἶ ὦ βέλτιστ' ἰχθύων. [1] αὖον οὗτός γε. Ἡράκλεις τῶν ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ γενναιότατε εἴληψαι, λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἔνθα λήσειν ἤλπισας, ὑποδεδυκώς; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ἐκ τῶν βραγχίων ἀπηρτημένος. ἐξέλωμεν τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τουτί. κενόν σοι τὸ ἄγκιστρον. ἡ δ' ἰσχὰς ἤδη προσέχηται, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ. Διογ. μὰ Δία ἐξεμεσάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλους δελεάσωμεν. Παῤῥη. εὖ ἔχει. τί φὴς ὦ Διόγενες; οἶσθα τοῦτον ὅστις ἐστίν. ἢ προσήκει σοι τι ἀνήρ; Διογ. οὐδαμῶς. Παῤῥη. τί οὖν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲν γὰρ δύ' ὀβολῶν πρῴην αὐτὸν ἐτιμησάμην. Διο. πολὺ λέγεις. ἄβρωτός τε γάρ ἐστι, καὶ εἰδεχθὴς, καὶ σκληρὸς, καὶ ἄτιμος. ἄφες αὐτὸν κατὰ κεφαλὴν ἀπὸ τῆς πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάσπασον, καθεὶς τὸ ἄγκιστρον. ἐκεῖνο μέντοι ὅρα ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ καμπτόμενός σοι ὁ κάλαμος, ἀποκλασθῇ. Παῤῥη. θάῤῥει ὦ Διόγενες, κοῦφοί εἰσι, καὶ τῶν ἀφυῶν ἐλαφρότεροι. Διο. νὴ Δία ἀφυέστατοί γε. ἀνάσπα δὲ ὅμως. Παῤῥη. ἰδού· τίς ἄλλος οὗτος ὁ πλατὺς, ὥσπερ ἡμίτομος ἰχθὺς προσέρχεται; ψῆττά τις κεχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιστρον. κατέπιεν. ἔχεται. ἀνασπάσθω. τίς ἐστιν; Διογ. ὁ πλατωνικὸς εἶναι λέγων. Πλατ. καὶ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; Παῤῥη. τί φὴς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλατ. ἀπὸ τῆς αὐτῆς πέτρας καὶ οὗτος. Διο. ἐπ' ἄλλον καθείσθω. Παῤῥη. καὶ μὴν ὁρῶ τινα πάγκαλον προσιόντα. ὡς ἂν ἐν βυθῷ δόξειε ποικίλον τὴν χρόαν, ταινίας τινὰς ἐπὶ τοῦ νώτου ἐπιχρύσους ἔχοντα.

deam quis ſis ô piſcium optime. Clamat iſte: quales hercle dentes! Quid hoc rei eſt ô generoſiſſime, circa petras liguriendo captus es, ubi te latitaturum ſperabas? at nunc à branchiis pendens manifeſtus eris omnibus. Eſcam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri jam adhæret. *Diog.* Per Iovem evomat, ut alios etiam ineſcemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? tune hunc quiſnam ſit noſti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic eſt dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æſtimavi. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo eſt inutilis, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à ſaxo præcipitem da. Tu verò alium demiſſo hamo attrahe: atqui videſis ô Parrheſiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leves ſunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iovem leviſſimi: attamen trahe. *Parrh.* Ecce. Quiſnam alius hic latus, tanquam ſemiſectus piſcis accedit? Pſetta quædam hamo inhians: deglutivit: tenetur: attrahatur: quiſnam eſt? *Diog.* Platonicum ſe aſſerit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agamus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui belliſſimum quendam accedentem video, ac ſi in profundo varii coloris appareat, ac vittas quaſdam auratas ſuper dorſo habeat.

Videſ-

1 Αὖον οὗτός γε] Hæc verba non ſunt in Angl. Cod. *Bourd.*

1 Ω Πό-

πε. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχε; ὁ δ' Ἀριστοτέλης πεφαντασίωμαι, οὗτος ἐστιν. ἦλθεν. εἶπε πάλιν ἀπεπήδησε. περιεσκόπει ἀκριβῶς. αὖθις ἐπανῆλθεν. ἔχανεν. ἐλέπτυε. ἀνιμᾶται. Ἀρχ. μὴ ἀνέρῃ με περὶ αὐτοῦ ὃ Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ἐστιν. Παρρη. ὑκοῦν γε οὗτος Ἀριστοτέλης ἦν τῶν πετρῶν; Διο. ἀλλ' ἰδοὺ πολλοὺς πω τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ καὶ ταυτὸν ὀμόχροας, ἀκριβῶς δεῖς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπερηχρωσμένους, ἐχίνων δυσληπτοτέρους. ἦκε σαγήνης ἐπ' αὐτοὺς δεησά. ἀλλ' ὁ πάρεσιν. ἴκανὸν εἰ κἂν ἕνα πινὰ ἐκ τῶν ἀγέλης ἀναπασάσαιμεν. ἥξει γὰρ ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον δηλαδὴ, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ἐλεγ. κρῖνε, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσεις γε περιττὸν ἐπιπολὺ τὸ ὁρμιᾶς, ὡς μὴ λάπτῃσιν τοὺς ὀδοῦσι, κατεσθίων τὸ χρυσίον. Παρρη. καθήκω. σὺ δ' ὦ Πόσειδον, ἐπιτίλλε τὴν ἄγραν. βαβαὶ, μάχονται περὶ δελέατος. καὶ οἱ μὲν, ξυναμφὶ πολλοὶ περιτρώγουσι τὴν ἰγκάδα. οἱδὲ, πεφρωμένοι, ἔχονται δὲ χρυσίου. οὐ ἔχλ. περιεπάρησαν μάλα καρτερῶς. φέρ' ἴδω τίνος ἐπώνυμον σεαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τέ εἰμι ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν. ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὕπνινα ἔχει διδάσκαλον αὐτόν. Ελεγ. Χρύσιππον τυγχάνει. Παρρη. μανθάνω, διὰ χρυσίον οἶμαι πεφυλῶ τὸ ὄνομα. σύ γ' ὦν Χρύσιππε, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς εἰπὲ οἶσθα τοὺς ἄνδρας, ἢ τοιαῦτα παρήνεις αὐτοὺς ποιεῖν; Χρυ. νὴ Δία ὑβρισικὼς ἐρωτᾷς ὦ Παρρησιάδη. πεφόβημαι τί ἡμῖν ὑποληφθέντων, τοιούτους ὄντας. Παρρη. εὖγε ὦ Χρύσιππε γενναίως εἶ. οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μὴ

Videſ-ne Elenche? Hic eſt qui Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatavit. circumſpice diligenter: iterum venit, hiavit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis enim ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ô Ariſtoteles etiam, iſte è ſaxo dejiciendus? *Diog.* At ecce multos hîc conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos, in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Verriculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel unum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priuſque ferro multum munias funiculum, ne eum devorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolve. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alii verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis transfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos ut talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iovem Parrheſiades interrogas contumelioſe, qui nobis cum talibus convenire ſuſpicaris. *Parrh.* Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum aliis in

1 Ω Πόσειδον] Auctior voce una Angl. Cod. παχεῖαν ἐπιτίλλε τὴν ἄγκιστρον. Bourd.
1 Περὶ

τῶν ἄλλων, ἐπὶ γῆ ἐκκυβώδης εἶ. καὶ δέον μὴ ἁλφαρῇ τις τὸ λαιμόν, ἐθίων. Φιλο. ἄλις ὦ Παῤῥησιάδη τὸ ἄχρας, μὴ καί τίς σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἴσῃ ὑπὸ ἀπατάσεις τὸ χρυσίον, καὶ τὸν ἀγκιστρον. ἐπὶ σε ἀπίσω τῇ ἱερείᾳ δεήσῃ, ὅπως ἡμεῖς μὴ ἀπίωμεν ἀφεπατήσαντες. καιρὸς ἦ καὶ ὑμᾶς ἀπέναι ὅθεν ἥκετε, μὴ καὶ ὑστερήμεσι γενήσεσθε τῆς θεσμίας. σὺ ἦ καὶ ὁ ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, κύκλῳ ἐπὶ πάντας αὐτὺς ἰόντες, ἢ στεφανῦτε, ἢ ἐγκαθκομίετε ὡς ἔφλω. Παῤῥη. ἔσται τοῦτο ὦ φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς ἦ κἀπίωμεν ὦ ἔλεγχε, καὶ τελῶμεν τὰ περιγεγραμμένα, ποῖ ἦ γῆ ἀφέξῃ ἀπέναι ἡμᾶς; ἢ ὧν ἐς τὸν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸν Στοάν; ἀπὸ δὲ Λυκείου ποιησώμεθα τὸν ἀρχόν. ἀλλὰ γὰρ οἶδα ἐγὼ ὡς ὅπου ποτ' ἂν ἀπέλθωμεν, ὀλίγων μὲν τὸ σοφόν, πολλῶν δὲ τὸ πονηρεῦον ἀνησόμεθα.

in caput præcipitetur: siquidem est spinosus: verendumque est, ne qui comederit guttur configat. *Phil.* Prædæ satis est ô Parrhesiades, nequis (ut multi solent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te sacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam est ut vos unde venistis revertamini: ne ultra præscriptum diem commoremini. Tu verò Parrhesiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inurite, ut dixi. *Parrh.* Hæc fient Philosophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche descendamus, & jussa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego novi, fore ut quocunque perveniemus, paucis coronis, multis cauteriis indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ, Η ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti supra in Menippo, divitum exitus ac pœnas descripsit, recitato etiam decreto, quo anima illorum in asinos migrare jubentur, ita hîc sub Megapenthis persona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & quæ tandem post hanc vitam, animorum supplicia & cruciatus illos maneant, exponit; amplificatis his etiam antithesi quadam, dum sutorem Micyllum, & Philosophum Cynicum, utrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac sapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet innuens, quòd, qui potentiam & divitias sectantur, & vitam plerumque pessimam atque nequissimam agant, & mortem quàm gravissimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus istis mundanis, iisdemque malorum omnium principiis & causis, animum remotum ac liberum habent, quique

virtutem præ iis, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere solere, neque ullis conscientiæ flagris facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac instituto suo, fabuloso rursum dramate quodam, ficta umbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora cæteris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque aliis graviter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in navem compellit, adjuvantibus ad id pauperibus illis Cynisco & Micyllo. Porrò ubi jam trajectum esset, rursus apud Rhadamanthum eodem pacto judicium subterfugere velle idem fingit, sed tamen & ibi in medium protractus, & à Cynisco accusatus, extremo tandem supplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

Εἶεν ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο, ἡμῖν πάλαι σύτρεπὲς, καὶ [1] πρὸς ἀναγωγὴν οὔ μάλα παρεσκευασμένον· ὅ, τε γὰρ [2] ἄντλος ἐκπέχυται, καὶ ὁ ἱστὸς ὤρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη [3] διακέκριται, καὶ τὼ κωπῶν ἑκάστη [4] τετρόπωται. κωλύει τε οὐδὲν ὅστις ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἀγκύδιον ἀναπτάσασθαι, ἀποπλεῖν. ὁ δὲ Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπιβαστῶν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, τρὶς ἤδη τήμερον ἀναπεπλευκέναι δυνάμενον. καὶ χαλὸν [5] ἀμφὶ βολυτόν ἐστιν. ἡμεῖς γ', οὐδέπω δὲ ὀβολὸν ἐμπεπορίκαμεν. εἶπε δ' Πλάτων οὔ οἶδ' ὅτι ἐμὲ ῥαθυμεῖν ἐν

CHARON.

Age Clotho jamdudum hæc scapha nobis est parata, & ad trajectionem commodè admodum instructa: siquidem exhausta est sentina, malus erectus, velum passum, remi singuli scalmo alligati: nihilque per me obstat, quin extracta anchora solvamus. Moratur autem Mercurius qui jamdiu adesse deberet. Itaque vectoribus ut vides, vacuus est hic ponto, qui jam ter hodie trajecisse potuisset. Et jam ad vesperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, sat scio, me interea desidere suspi-

1 Πρὸς ἀναγωγὴν] A'νάπλεν. Bourd.

2 Ἄντλος] Vocavit τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ, sic & Grammatici. *Idem.*

3 Διακέκριται] Dictio Atticorum propria ἔπω γράφασιν τὸ ἴδιον τὴν ὀθόνην τῇ κεραίᾳ συμβαλλεῖν. Idem.

4 Τετρόπωται] E'ν τῷ Ησυχίῳ ἐμβάλλει. Est autem Ησυχὴρ λῶρος εἰς ὃν τὴν κώπην ἐμβάλλουσιν: tangit Hesych. verb. Ησυχάσθαι. Idem.

5 Ἀμφὶ βολυτόν] Quid sit βολυτὸν satis abunde declarant Interp. Aristophan. ad Vesp. & ad Aves, Suid. Pollux. Emenda in hac voce Hesych. apud quem βολητὸν τὴν δειλέαν ὥραν ἐν ᾗ τὸ ἄροτον λύουσι τῶν βοῶν. scrib. βαλητὸν. Eust. ad illud Il. ω.

Ἡ μὲν ἠέλιος μετενείσσετο βουλυτόν δὲ

Hoc voluit Virg. 2. Ecl.

Aspice aratra jugo referunt suspensa juvenci.

Non quod ibi somniavit Servi. *Idem.*

1 Πα-

τοῖς ὑπολήψεται. καὶ ταῦτα, παρ' ἄλλῳ ὅσης τῆς αἰτίας. ὁ δὲ καλὸς ἡμῶν καθηγὸς νεκροπομπός, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πεπωκώς, ἀναστρέψας ὡδὶ ἡμᾶς ἐπιλέλησται. καὶ ἤτοι [1] παλαιᾷ μέν τι ἐφήβων, ἢ κιθαρίζῃ, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὴν λήθην τὸν αὑτοῦ. ἢ πίλαπτε καὶ κλωπεύῃ ὁ γλαύξ παρελθών. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὕτη τῆς τέχνης. ὅθεν δὴ ἐλεύθερος ὡδὶ ἡμῖν. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί δ' οἶσθας ὦ Χάρων, εἴ τις ἀσχολία ὡδὶ συμπέπτωκεν αὐτῷ. Χ. Διὸς ἐπὶ πλέον δεηθέντος ἀπηχθήσασθαί τινι ἄνω πράγματα; δεσπότης δ' ἐκεῖνός ἐστιν. Χα. ἀλλ' οὐχ ὥστε ὦ Κλωθοῦ πέρα Χ. μέτρου δεσπόζειν καινὸν κτῆμα, ἐπεὶ οὐδ' ἡμεῖς ποτε αὐτὸν ἀπιέναι δέον κατεσχήκαμεν, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος μόνον, καὶ [2] χοαί, [3] καὶ πόπανα, [4] καὶ σκαλύσματα. τὰ δὲ ἄλλα, ζόφος, καὶ ὁμίχλη, καὶ σκότος. ἐν δὲ ὑφαντὰ, φασδρὰ πάντα, καὶ ἡ τε ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι ἥδιον παρ' ἐκείνοις βεβιῶσθαι ἔοικεν. καὶ παρ' ἡμῶν μὲ ἀνίπτωται, καθάπερ ὁπόσοι δεσμωτηρίου τινὸς ἀποδιδράσκων. ἐπειδὰν δὲ καιρὸς καπήλευε, σχολῇ, καὶ βάδην, μόγις ποτὲ κατέρχεται. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον

spicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterum bonus ille & egregius umbrarum dux, ut manium aliquis, ipse hausta apud superos oblivionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est ejus artium una. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At qui scis ô Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superum ejus opera Iovi sit opus? Herus autem est & ille. *Ch.* At non ita ut communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suaviùs apud illos morari mihi videtur: sed à nobis avolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pededentim, ægrè tandem advenit. *Clo.* Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest

1 Παλαιᾷ μέν τι ἐφήβων] Hæ omnes artes Mercurii jam enarratæ Dial. Deor. & Mort. *Bourd.*

2 Χοαί] Dico ad Heliod. χοαί, τὸ ὀπτηχόμενον τοῖς ὀπισθανοῦσι μελίκρατον. Idem.

3 Καὶ πόπανα] Horum usus maximus in sacris Dearum, ut patet apud Interph. Aristoph. Thesmoph. & Lucian. Necyo. quid sit autem πόπανον docent Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

4 Καὶ σκαλύσματα] Τὰ πρόσφερόμενα τοῖς νεκροῖς. Interp. Aristoph. *piacula*, ἄγος γὰρ μίασμα. Hesych. *Idem.*

γὰρ αὐτὸς ἔτ' ὢν ὡς ὁρᾷς, πολλούς τινας ἡμῖν ἄγων. μᾶλλον δ' ὥσπερ πομπαῖον, ἀθρόους αὐτοὺς τῇ ῥάβδῳ σοβῶν. ἀλλά τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ ἐν αὐτοῖς. καὶ ἄλλον μελῶντα, ἕνα δέ τινα καὶ πήρᾳ ἐξημμένον, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ὁρῶ ἔχοντα, ὁμιλοῦντα ἀνορῶντα, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαναδύοντα. οὐχ ὁρᾷς δ' καὶ τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ἱδρῶτι ῥέοντα, καὶ τὸ πόδε κεκονιμένον. ἢ πνευστιῶντα, μεσὸν γὰρ ἅδμηται αὐτῷ τὸ σῶμα; τί τοῦτο ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ ταραχή; πεπραγμένα γὰρ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθοῖ, ἢ τυτονὶ τὸ ἀλιτήριον ἀποδιδράσκα μεζοδιώκων, ὀλίγου δεῖν [1] λειπόνεως ὑμῖν τήμερον ἐγχυόμην; Κλω. τίς δέ ἐστι; ἢ τί βαλόμενος ἀπεδίδρασκε; Ερ. τυτὶ μὲν φανερόν, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐθέλει. ἔστι δ' βασιλεύς τις, ἢ τύραννος ἀπὸ γῆν τῶν ὀδυρμῶν, καὶ ὢν ἀνακωκυὴ πολλῆς τινος δυσδαιμονίας ἐστρηνὴς λέγων. Κλω. εἶθ' ὁ μάταιος ἀπεδίδρασκεν ὡς ἐπιβιώναι δυνάμενος, ἐπιλελοιπότος ἤδη ἢ ἐπικεκλωσμένης αὐτῷ νήματος; Ερ. ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὰρ μὴ ὁ γυναιότατος [2] ἔτος, ὁ τὸ ξύλον, συνήρτησέ μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, κἂν ᾤχετο ἡμᾶς ἀποφυγών. ἀφ' ἧς γάρ μοι ἐδέδωκεν αὐτὸν ἡ Ἄτροπος, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀντέτεινε καὶ ἀντίασε. καὶ τὸ πόδε ἀντερείδων ἐς τὴν γῆν, καὶ παντελῶς δυώμενος λίθ. σύνιστε δ' καὶ ἱκέτευε, καὶ κατολιπάρᾳ ἀφεθῆναι ἐς ὀλίγον ἀξιῶν, καὶ [3] πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενος. ἐγὼ δ' adest ut vides, complures nobis adducens, vel potiùs densam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei est? Quendam inter ipsos vinctum, & alium ridentem, alium cui pera dependet, quique manu baculum tenet. Video, asperumque intuetur, alioisque accelerat. Annon & Mercurium ipsum sudore diffluentem, pedibus pulverulentis, anhelantem, adeò ut ipsi os spiritu sit plenum, cernis? Quid hoc rei est ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod sceleſtum hunc fugientem insequens, vobis hodie navis defertor propemodum sum factus? *Cl.* At quisnam est? aut quid sibi volens aufugit? *Mer.* Hoc manifestum est, quòd mallet vivere. Est autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex ejulatu ejus conjicere est, ex eoque quod magna se fœlicitate privatum conqueritur. *Cl.* An stolidus ille aufugiebat quasi posset supervivere, cùm jam innexum illi filum defecisset? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam nisi generosissimus iste, qui baculum gestat, auxilio mihi fuisset: sicque ipsum comprehensum ligassemus nobis effugisset. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos, per totam viam obniti & retrahere non destitit: sed pedibus solo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum supplicabat & deprecabatur postulans se paulisper dimitti pollicensque multa se daturum. At ego, ut

1 Λειπόνεως] Ο' μεταλιμπάνων τὸν ναυῦ. Bourd.
2 Οὗτος ὁ τὸ ξύλον] Vt inferiùs πῶς δ' ὁ τὸ ξύλον. Marc.
3 πολλὰ δώσειν] Vt in Dial. mort. ex Homer. πολλὰ δ' ἐν ἀφνειῷ. Bourd.

ὥσαφ εἰκὸς, σὺν ἀνίαις, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐφιέμενον. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ σῶμα ἦμεν, ἐμῷ τὰς νεκρὰς ὡς ἕδος ἀπαριθμοῦντι τῷ Αἰακῷ, κἀκεῖνα λογιζομένῳ αὐτὰς, ὡσ τὸ σῦμβολον τῆς ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαθὼν, σὺν οἷσι ὅπως ὁ πεισικαπάρατος, ἀπιὼν ὤχετο. ἐνίδὼ ἂν νεκρὸς εἰς τὸν λογισμόν. κἀγὼ ὁ Αἰακὸς ἀναπείνας τὰς ὀφρῦς, μὴ ἐπὶ πάντων ὦ Ἑρμῆ φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ. ἄλις σοι αἱ ἐν ὑρανῷ παιδιαί. τὰ νεκρῶν δ', ἀκριβῆ, κἀμὲ δύναμαι λαθεῖν δυνάμενα. πέπαρας ὡς ὁρᾷς ὡσ τοὺς χιλίους ἔχει τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένους. σὺ δέ μοι παρ' ἕνα ἥκεις ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὡς ὡσαὐτολογίᾳ σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δ' ἐρυθριάσας ὡσ τὸ λόγου, παχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδόν. καὶπειδὴ ὡσαὐτόλιπων ἀδυμὴν τοῦτον εἶδον, σπουδὴς τὴν ἀπόφασιν, ἐδίωκον ὡς εἶχον πάχυς κατὰ τὴν ἄγνοιαν, ὡσ τὸ φῶς. εἷπετο δ' αὐτοπρεπὴς μοι ὁ βέλτιστος οὗτος. κἀγὼ ὥσαφ ἀπὸ ὑπαληγῆς θέοντες, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν Ταινάρῳ. ὡσαὐτοῦτον ἦλθε λαφυγεῖν. Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρων. ὀλιγωρίαν ἤδη τοῦ Ἑρμοῦ κατηγορήσομεν. Χα. τί δῆτα ἔτι διαμένομεν, ὡς ἐχ ἱκανῆς ἡμῖν μεθυπερθύμης διαπρεπεῖς; Κλω. δοκεῖς λέγεις. ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δὲ ὡσχεσιασμένῳ τὸ βιβλίον, κἀγὼ ὡσὲ [1] τὴν σκαφίδραν καθεζόμενος, ὡς ἕδος, ἐπιβαίνοντα ἕκαστον αὐτῶν, διαγνώσομαι τίς κἀγὼ πόθεν, κἀγὼ ὅντινα τιθεὶς τὸ τρόπον

ut par erat, non dimisi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsosque ille recenseret ad tesseram à tua sorore sibi missam, perditissimus iste nescio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus unus summæ deerat: tum Æacus contractis superciliis: ne in omnibus Mercuri, utere arte furandi. Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille ut vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter unum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumvenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cumque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta ejus fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum jam in Tænaro deprehendimus, usque adeò parum abfuit quin effugisset. *Cl.* Et nos ô Charon ignaviæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant. Ego verò sumpto in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & unde, quoque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu

1 Τὴν σκαφίδραν καθεζόμενος] *In scalis sedens.* Hunc integrum versum omisit Interpres, *scalam* reddidimus. Est enim σκαφίδρα (ut ex Sophocle in Mysis testatur Hesych.) κλίμαξ νεώς. Falluntur qui aliter. nam in Gl. Mſ. ἕτω καλεῖται ὁ τῆ νήρθεν τύπῳ δὲ ἔ ἐξειργόμεθα, ἤ κλιμακίδιον σκάλα. Bourd.

πον. σὺ δὲ ᾠδηλαμβάνων, [1] σοίβαζε, καὶ σωπᾷ ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὶ νεογνὰ τουτὶ πρῶτα ἐμβαλᾷ. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκέναντό μοι; Ερ. ἰδὲ δὴ σοι ὦ πορθμεῦ, ἢ ἀριθμὸν ὅσοι οἱ τριακόσιοι μὴ ἦ ὑπερθεμμένων. Χα. βαβαὶ τῆς ὥρας. [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκρὰς ἥκεις ἄγων. Ερ. βάλῃ ὦ Κλωθοῖ, τὰς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμβιβασώμεθα; Κλω. τὰς μαργούσας λέγεις; ὕπω ποίᾳ. τί γάρ με δεῖ πράγματα ἔχειν, [3] τὰ περὶ Εὐκλείδου πῶς νῦν ἐξετάζουσα; οἱ ὑπὲρ ἐξήκοντα ὑμεῖς πάρεστε ἤδη. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούσει μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἐτῶν. δεήσῃ τάχα καὶ τούτους ἀραιμένου ᾠδηγεῖν. Ερ. ἰδὲ πάλιν ὅσοι δυεῖν. δέοντες τετρακόσιοι, πάντες καὶ [5] πέπειροι, καὶ καθ' ὥραν τετρυγημένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπὶ ἀσταφίδας γοῦν ἅπαντες ἤδη εἰσί. τὰς τραυματίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παρέλαβε. καὶ πρῶτόν μοι εἶπατε, ὅπως ἀποθανόντες, ἥκετε. μᾶλλον δ' αὐτὴ περὶ τὰ μαχαιρώματα ὑμῶν ἐπισκέψομαι. πολεμοῦντες ἀποθανεῖν ἔδει χθὲς ἢ Μηδίᾳ τετάρρυς ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ Οξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρεω. Ερ. πάντων verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm infantulos hoſce primos injice: quid enim mihi reſpondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor ſunt hi numero trecenti cum iis qui fuerunt expoſiti. *Ch.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Viſ-ne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An ſenes dicis? ita facias. Quid enim opus eſt, ut ea quæ fuerunt ante Euclidem ſcrutando, negotium mihi faceſſam? Vos qui pluſquàm ſexagenarii eſtis, jam adeſte. Quid hoc rei eſt? Ita-ne eorum aures annis ſunt obturatæ, ut me non exaudiant? forſan & hos ſublatos importare oportebit. *Merc.* En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, ſuoque tempore decerpti. *Cl.* Per Iovem quandoquidem omnes jam ſunt uvæ paſſæ. Saucios præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita exceſſeritis, mihi primùm dicite. Verùm ipſamet quid cuique veſtrum inſcriptum ſit inſpiciam. Decretum erat ut heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cumque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adſunt. *Cl.*

1 Στοίβαζε] Πύκαζε, πρόσκλιτε, σίγαζε, σκίαζε, à σίζειν, unde σιπποὶ, Ariſtoph. Acharn. quæ interpretatio huic loco rectè convenit. *Bourd.*

2 Ὀμφακίας] Ἀώρους, μικρὰς, ἀνεψήτους, τὰ τετελευτηκότα νήπια. Hanc vocem interpretatur Clar. Mercer. ad Ariſtæn. *Idem.*

3 Τὰ περὶ Εὐκλείδου] In bello Peloponneſiaco cum Athenienſes Lacedæmonii ſuperaſſent, Athenis potiti triginta tyrannos ſtatuerunt, quibus tandem depulſis Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, σωφρόνως ἐποίησαν ὥστε τὰ περὶ Εὐκλείδου ἄνωθεν ἦν. Hoc igitur nunc dicit ὅτι τὸ πάνυ γεγόντων ἀναζητῆσαι τὸ βίον ἀβέλτερον. Idem.

4 Βεβυσμένοι τὰ ὦτα, πεφραγμένοι] Sic in Satur. & de Merc.cond. Heliod. lib. 3. *Idem.*

5 Πέπειροι] Contra ὀμφακίας, de quibus dictum antea: ſic poſtea ἀσταφίδες. Idem.

1 Τὰς

ρεισι. Κλω. δι' ἔρωτα αὐτὸς ἀπέσφαξαν ἑπτά. καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, ἀφ' ἑνὸς ἑπαίροντι τοῦ Μεγαρόθεν. Ερ. ἀτοὶ παλαιόν. Κλω. πῶς ἦ οἱ περὶ τὴν βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντες; Ερ. παρεῖσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ μοιχοῦ καὶ τῆ γυναικὸς φονευθείς; Ερ. ἰδοὺ σοι πλησίον. Κλω. τὸς ὃν δικασταῖον δῆτα παρῆγαγε. λέγω δὴ [1] τὸς ὃν τυμπάνοις, καὶ τὸς ἀνεσκολοπισμένους. οἱ δ' ὑπὸ λῃστῶν ἀποθανόντες ἐκκαίδεκα, πῶς εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; Ερ. παρεῖσιν οὐδὲ οἱ τραυμάτιαι, ὃς ὁρᾶς. τὰς ἦ γυναῖκας ἅμα βάλλ' ἀθρόαις; Κλω. μάλιστα καὶ τὸς ἀπὸ ναυαγίων. ἅμα γὰρ πεθῆσι, καὶ τ' ὄμβριον τρόπον. καὶ τὸς ἀπὸ πυρετοῦ ἦ, καὶ τούτους ἅμα. καὶ τ' ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πῶς ἦ ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἔδη τ' Ἑκάτης τι δεῖπνον φαγόντα, καὶ τὰ ὃν τ' καθαρσίαν ὠὰ, καὶ πρὸς τούτοις γε, [2] σηπίαν ὠμὴν, ἀποθανεῖν; Κυνι. πάλαι σοι παρέσηκα ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσασα, τοσοῦτον εἴασας ἄνω τ' χρόνον; χρὴν γὰρ, ὅλον μοι τ' ἄτρακτον ἐπὶ κλωστῆς. καίτοι πολλάκις ἐπειρώμην τὸ νῆμα ἀφαιρεῖν ἐλθεῖν. ἀλλ' ὅσον οἶσθ' ὅπως ἄῤῥηκτον ἦν. Κλω. ἔφορόν σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τ' ἀνθρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπελίμπανον. ἀλλ' ἔμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. Κυνι. μὰ Δί'. ὦ μὴ ταῦτα.

Cl. Præ amoris impatientia ſeptem ſibi mortem conſciverunt: & Theagenes propter Megarenſe ſcortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adſunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis ſe cædibus confecêre? *Merc.* Hîc aſtant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore eſt interfectus? *Merc.* En tibi adeſt. *Cl.* Eos qui ſententia judicis damnati fuerunt, adduc, fuſtibus inquam cæſos, & cruci affixos. Illi verò ſedecim, qui à latronibus ſunt interfecti ubi ſunt Mercuri. *Merc.* Adſunt ſaucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres ſimul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: ſimul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi eſt philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna, luſtralibus ovis, quinetiam ſepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi aſto optima Clotho: ſed qua in re injurium me tandiu apud ſuperos reliquiſti? Nam mihi fuſum ferè totum agglomeraſti, quanquam filum rumpere ſæpe conatus ſum ut venirem: ſed neſcio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inſpectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fauſtumque ſit, inſcende. *Cyn.* Non per Iovem, quin

1 Τὸς ὃν τυμπάνοις] Rei cum ad ſupplicium ducerentur, ſolebant geſtare tintinnabula ne populum inceſſarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hîc interpretentur ξύλον ᾧ ὃν τὰ δικαζόντας φόνευον. dixi de hoc ſupplicio ad illud Petron. *debeamus tenti perire.* Bourd.

2 Σηπίαν ὠμὴν] Sic antea βίαν πρασ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. πραγμάτων. minus recte. *Idem.*

1 Mi-

περὶ γε τουτου̃ τὸ δεδημόσιον ἐμβιβασώμεθα. δέδια γὰρ μή σε ἀποτρέψῃ δεύμενος. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μηδαμῶς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ. ἀλλά με σοὶ ὀλίγον ἔασον ἀπελθεῖν. εἶτά σοι αὐτόμολος ἥξω, κἀλλίων μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, ὃ χάλεον ἀφικέσθαι θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν ἀπτελέσαι μοι σπουδαίαν ἐπίτρεψον. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος καταλέλειπται. Κλω. ληρεῖς, ἀλλ' ἔμβαινε. Μεγα. ὀλίγου χρόνου ὦ μοῖρα αὐτῷ. μίαν με ἔασον μείναι τήνδε ἡμέραν, ἄχρις ἂν τὴν ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ περὶ τῶν χρημάτων, ἵνα τὸ μέσον εἰδὼς θησαυρὸν καθορμήσω μόνον. Κλω. [3] ἄφρασεν. σὺν ἂν τύχοις. Με. ἀπολεῖ δὲ ὧν χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. σὺν ἀπολεῖται. θαῤῥεῖ τούτῳ ἕνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς ἀποδεήσει. Μεγα. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἐχθρὸς, ὃν ὑπὸ ῥαθυμίας ἤγαγε καὶ ἀπαίτησιν; Κλω. ἐκεῖνος αὐτός. καὶ ἐπιδώσειν σοι ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ μικρόν τι ἀπὸς, πρὸς παλαικίδας, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸ χρυσὸν ὅλον σὺ ἀποβαλεῖν. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, πέμπων τοῖς πολεμιωτάτοις ἀφ-

quin priùs vinctum hunc inſcendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua ſententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis ſit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inſcende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: ſed me pauliſper reverti ſinito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid eſt, quorſum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam ſemifactam reliqui. *Cl.* Deliras. inſcende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud ſuperos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defoſſum habebam theſaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id conſequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, ſis animo: conſobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi? *Cl.* Ille ipſe, tibique annos quadraginta ſuperſtes erit, imo paullò amplius, pellices tuas, veſtes, & quicquid eſt auri nactus. *Megap.* Præter jus facis Clotho, quum res meas mihi infenſiſſimis hoſtibus attribuis.

Cl.

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legiſſe memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἐπιδώναι μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, & Λύδοις ἐπιδῶ τὰς φόρους, videtur fuiſſe tyrannus cujuſdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, beabit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miſeranda Caïci
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic poſtea ἀτελὲς μένῃ τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄφρασεν] Sic paſſim antea κλῆσις, ἔδοξεν. Idem. Heſychius: ἄφρασεν. ἐφοβήθη, ἢ παγίως διέθηκε, ἢ κλῆσις. Menagius.

1 Κλω.

νήμασιν. Κλω. σὺ γὰρ ἀχὴ Κυδιμαχίδου αὐτὰ ὄντα ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀποκτείνας τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντα ἐπισφάξας; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἦν. [1] Κλω. ἀκὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς γὰρ, ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον. ἂν με ἀφῇς ἀποδράναι, χίλιά σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἦ γὰρ χρυσοῦ γελοῖόν τι καὶ τάλαντα λέγεις μνήμης ἔχεις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο γὰρ κρατῆρας εἰ βούλει, προσθήσω, οὓς ἐλάβομεν ἀποκτείνας Κλεόκριτον, ἑλκυστὸν ἑκάτερον χρυσοῦ ἀπίφθου τάλαντα ἑκατόν. Κλω. ἕλκετε αὐτόν. ἔοικε γὰρ οὐκ ἐπεμβήσεσθαι ἡμῖν ἑκών. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀπλοῦς μοὶ τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξεπίλεσα γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἄλλος τιχεῖ. Μεγα. καὶ μὴν τοῦτό γε πάντως σύγνωμόν μοι αὐτῷ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. ἐς τοσοῦτον ἐπιβιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιτῷ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτοῦ παμμέγεθες ἀναστήσας, [3] ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ φρονήσεως ἄξια τὸν βίον. Κλω. ἴστω, σὺ δὲ ἔτι μιᾶς ἡμέρας αἰτεῖς, ἀλλὰ χιλίων ἑκατονταετῶν ἀξιοῖς. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕτοιμος ἀξιόχρεως δοῦναι τάχος, καὶ τὸ ἐπαινόδωρον ὑμῖν αὖτ' ἐμαυτὸν ἀξιοῦν.

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipsa, ô generosissime, accepisti, occiso ipso: liberisque ejus cùm adhuc spiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum est tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos paulisper secedite. Si me aufugere sinas, mille signati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meministi? *Megap.* Sed enim duos, si velis crateras addam, quos occiso Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingressurus ultro. *Megap.* Testor vos: murus manet imperfectus, & navium statio inchoata: quæ omnia exegissem, si solos quinque dies supervixissem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc saltem omnino æquum postulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantisper vivam dum Pisidas subjugavero, & tributum Lydis imposuero, mihique ipsi magnificentissimo monumento erecto, inscripsero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita gestum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem postulas, sed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui festinationis, meique reditus sponsores vobis dare sum paratus. Imò si velitis etiam mei succedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. ἀκὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόν@] Ἐξήκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντεκαίδεκα. Solebant enim mortui in exorabulis suis à Plutone diem postulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιγράψω ὁπόσα] Eadem antea & in Toxar. & in Dipsad. tangit Theophr. Charact. περὶ μικροφιλοτιμίας. Idem.

1 Ἐκα-

σῳ τ' ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ἤυχε πολλάκις ὑπὲρ γῆς κεφαλι-πετῆ; Μεγα. πάλαι ταῦτ' ἠυχόμην. νυνὶ δ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἦξε κἀκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωστὶ βασιλεύοντος ἀνῃρημένος. Μεγα. ἐκεῖν' ἄλλα τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μιαρά μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δύναμαι βέλομαι τὰ μετ' ἐμὲ, ὄντινα ἐξῇ τ' τρόπον. Κλω. ἄκουε. μᾶλλον γὰρ ἀνιάσῃ μαθών. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μίδας ὁ δοῦλος ἐξῇ. κἀπάλαι γ' αὐτὴν ἐμοίχευεν. Μεγα. ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πιστὸν ἐμαυτῷ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ θυγάτηρ δέ σε, παῖς παλλακίσι δ' νεωστὶ τυραννεύσῃ ἐγκεφαλεχθήσῃ. εἰκόνες γ' κἀνδριάντες, ὡς ἡ πόλις ἀνέῃσί σοι πάλαι, πάντες ἀνατεταμμένοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἰπέ μοι, τῶν φίλων γ' ἀδεὲς ἀγανακτεῖ τοῖς ὁρωμένοις; Κλω. τίς γὰρ σοι φίλος; ἢ σὺ τίνος αἰτίας δικαίας χρῄζομεν; ἀγνοεῖς ὅτι κἀκ πάντες οἱ σωθησόμενοι, κἀκ τῶν λεγομένων κἀκ πραττομένων [1] ἔκαστα ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, ταῦτ' ἔδρων, τὰ ἀρχῆς ὄντες φίλοι, κἀκ σοῦ τὰ κατὰ σὲ ἀπεβλέποντες; Μεγα. κἀμὲ μὲν ἀσπένδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπήυχοντό μοι πολλὰ, κἀγαθὰ, σωθαποθανεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόν τε εἴναι. κἀκ ὅλως, [2] ὅρκος αὐτοῖς ἐμοὶ ἐγώ. Κλω. τοιγαροῦν παρ' ἐνί αὐτῶν χθὲς δειπνήσας, ἀπέθανες. τὸ γὰρ τελευταῖόν σοι πιεῖν ἐνεχθὲν, ἐκεῖνο δὴ σε κατέπεμψέ σε. Μεγα. τοῦτ' ἄρα πικρὸν ἡδόμην. τί βούλομαι

petum. *Cl.* O ſceleſte, quem ſæpe optaſti in terra relinquere? *Megap.* Hoc olim optabam: ſed video nunc quid ſit ſatius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò poſt, ab eo qui recens regem agit, è medio ſublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam? *Megap.* Scire velim ut res me defuncto ſe ſint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas ſervus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille ſceleroſus quem ejus ſuaſu manumiſi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò ſtatuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes everſæ, ſpectantibus riſum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nulluſne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quiſnam tibi fuit amicus? aut quis juſta de cauſa conciliatus? Neſcis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas ſingula laudabant, id vel metu, vel ſpe feciſſe? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati ſinguli ante me mori, ſi fieri poſſet. In ſumma per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipſis cœnatus, obiiſti: nam poculum tibi poſtremò allatum huc te demiſit. *Megap.* Hoc illud eſt quod amari quiddam ſenſi. Quid verò hoc

1 Ἔκαστα ἐπαινοῦντες] Vt illud, *laudant conviva.* Convivæ, ut hic, paraſiti: dixerunt viri Clar. ad Perſ. dixi ad illud Petron. *ut foris cœnares poëtam laudaſti.* Bourd.

2 Ὅρκος ἦν ἐγώ] Iurant Paraſiti per reges ſuos. *Idem.*

1 Ἐπεὶ

ἦ τοῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀνακρίνεις. ἐμβῆναι δίον. Μεγα. ἐν μὲ πολλὰ μάλιστα ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν κἀγὼ ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί ἦ τοῦτό ἐστιν; ἔοικε γάρ τι παμμέγαθες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε, δεῖλη δείλιον ὀψίαν ἀγγελῶν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα σκεῖμαι, σχολῆς οὔσης, οὐδεὶς γὰρ οὐδὲ ἐφύλαττέ με, [2] Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, κἀμὲ πάλαι ἦ οἴμοι κεκοινωνηκέναι, ἐπιπασσομένῳ τῶν ὀφρύων, ἐσπόδυ, κἀπαξαφ ὀδόντος ἔνδον παρῆλθον. εἶτα ἐπειδὴ ἄλις εἶχε τῆς ἐπιδυμίας, ἀποβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μὲν τοι φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πολλαχοῦ μοι πολλάκις ὀδὲν ἀδικοῦντι ἐπέτεινας. κἀγὼ τοῦτ' ἄμα λέγων, παρέπαλλε τέ με, κἀξ' κόρρης ἔπαιε. τέλος ἦ, πλατὺ χρεμψάμενος, κἀμὲ κἀζέπτυσας μου, κἀς τὰ τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἄπιθι ἐπειπών, ὥχετο. ἐγὼ ἦ, ἐπεπεμπόμην μὲν, ὅσα εἶχον ἦ ὀμοῦ ὀ, τι κἀδράσαιμι αὐτόν, αἴσθοιτο ἤδη κἀψυχρὸς ὤν. κἀγὼ μιαρὸν ἦ παιδίσκε, ἐπὶ ψόφῳ, ὠθισθέντων τινῶν ἤκουσε, στέλλω χείσεσθαι τὰς ὀφθαλμὰς ὡς δακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κακύσασα, κἀγὼ τἀνομα ἐπικαλεσαμένη, ἀπηλλάττετο. ὧν εἰ λαθοίμην; Κλω. παῦσαι ἀπειλῶν. ἀλλ' ἔμβηθι. κωμῳδὸς ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. κἀγὼ τίς ἀξιώσει κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κἀξ' τυράννου μὲν

hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam inſcendiſſe oportuiſſet. *Megap.* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia pauliſper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid iſtud eſt? id permagni quid videtur eſſe. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa veſpertinum crepuſculum, conclave in quo jacebam ingreſſus, cùm vacaret (neque enim me cuſtodiebat quiſquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere ſolebat, attractis foribus tanquam nemo intus eſſet, ſubegit. Deinde poſtquam libidini ſatisfeciſſet, converſis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio ſceleſte, mihi plagas nihil commerito ſæpe inflixiſti. Cumque hæc diceret, ſimul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato ſcreatu me conſpuiſſet & in regionem impiorum abire me juſſiſſet, diſceſſit. At ego quanquam ira ſuccendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulciſci non potui. Porrò ſceleſta famula cùm advenientium quorundam ſtrepitum ſenſiſſet, oculis ſaliva inunctis, ac ſi me defleviſſet, ejulando, nomenque meum inclamando, diſcedebat: quos ſi prehendero. *Cl.* Deſinem minari: & inſcende: jam enim tempus eſt ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε] Cùm dicere debuiſſet ἐπὶ ἀπίθανον δυδὸς τοῦτο εἴρηκεν· Ἀττικὸς χαρακτηρισμὸς Euripidi frequens: quod & notavit Euripid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκέριον] Notant Grammatici Atticos ὑποκορίζοντας ſolere nomina ſecundæ ſic transformare, ut Θάρραξίαν, Θρημίαν, γλυκερίαν, Θαράξιον, Θρήμιον, γλυκέριον. Idem.

1 Ἐπὶ

ἀδεὶς, κ᾽ νεκρὸν ἢ ὁ Ῥαδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὄψῃ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἐπιτήδεια ἑκάστῳ τὰ δίκαια. τὸ νῦν ἢ ἔχον, μὴ ἀμέλει. Μεγα. κἂν ἰδιώτην με ποίησον ὦ μῆτερ τῶν πενήτων ἕνα, κἂν δοῦλον ἀντὶ βασιλέως. ἀναβιώναί με ἔασον μόνον. Κλω. πῶς ἢ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ἢ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ᾽ αὐτὸν εἴσω τῶν ποδῶν. ὡς γὰρ ἂν ἐμβαίη ἑκών. Ερ. ἕπου νῦν ἀκολούθει. δεῦρο τοῦτον οὐ πορθμοῦ, καὶ τὰ δεινά. καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμέλει σοῦ τὸν ἐσθ᾽ δεδήσεται. Μεγα. καὶ μὴν σὺ τῇ προθυμίᾳ κολάζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὅτι τί; Μεγα. ὅτι νὴ Δία τύραννος ἦν, καὶ ῥαβδοφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ἐ δικαίως σε παρέπεμπεν ὁ Καρίων, ὅτῳσι σκαιὸν ὄντα; πικρὸν δ᾽ ἂν τὴν τυραννίδα ἔξεις, γλυσίμῳ ἢ ξύλῳ. Με. τολμήσῃ γὰρ Κυνίσκος ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; σὸν ἐγὼ σε προβάλλω, ὅτι ἐλαύνεις ἄγαν, καὶ τραχὺς ἦσθα, καὶ ἐπιμηνικὸς, μικρὰ δεῖν προσεπαπάλαυσα; Κλω. τοιγαροῦν μηδὲ καὶ σὺ τῷ ἴσῳ προσαπαπαλαυμῷς. Μίκυλλος. εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμοὶ ἢ δεὶς ὑμῶν λόγος. ἢ διὸπερ πένης εἰμὶ, ἀμφὶ τοῦτο καὶ παλαιστὴν ἐμβῆναί με δεῖ; Κλω. σὺ ἢ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτότμης Μίκυλλος. Κλω. εἶτα ἄχθη βαστάζων; ἀλλ᾽ οὐχ ὁρᾷς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπαρχεῖται δώσειν, ἀφεῖναι πρὸς ὀλίγον; ἡδέως γὰρ ἂν ἔχοι με, εἰ μὴ ἀγαπητὸν καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μι. ἄκυσον ὦ βελτίστη μοιρῶν. ἐ πάνυ με ἢ Κύκλωπος σκεῖνη δύρσοιν δῶρεὰ, τὸ ὑπαρχεῖον, ὅτι πυμάτῳ ἐγὼ τ᾽ ἔπιν κατέδυμεν ἄν τε γῆν προτον, ἄν τε πύμαθον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες προμόσιν. ἄλλως τε, ὀλίγον τύραννον nemo: sed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujusque merito sententiis, mox æquissimum videbis: quare in præsentia ne cunctetis. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege servum facias licet, dummodo revivíscere me sinas. *Cl.* Vbi ille est qui fustem gerit? & tu Mercuri, istum correpto pede intrò trahite. Non enim inscendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par est. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumerosque satellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm sævus adeò fuisses? acerbam certè degustato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cynisçus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & asperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia sum pauper me postremum inscendere par est? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor sum Micyllus. *Cl.* An molesta tibi est mora? Non vides quàm multa se daturum polliceatur hic tyrannus, si vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora sit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur se postremum Vtim voraturum: nam sive primum, sive postremum, iidem me dentes manent. Præterea res

ὁμοῖα πάμπολ τοῖς τῶν πλουσίων. [1] ἐκ διαμέτρου γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, εὐδαίμων εἶναι δοκῶν καὶ ζῶν τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ φοβεῖται, ἀπολιπὼν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἀργύριον, καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἵππους, καὶ δεῖπνα, καὶ παῖδας ὡραίους, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἠνιᾶται. καὶ ἀπαγόμενον αὐτῶν, ἤχθετο. [2] ἐν γὰρ οἶδ' ὅπως καθάπτεται ἐξ ἀνάγκης τινὶ τοιούτοις ἡ ψυχὴ, καὶ σὺν ἐθέλει ἀπαλλάττεσθαι ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι προσπεφυκυῖα. μᾶλλον γὰρ ὥσπερ ἄῤῥηκτός τις ἐστὶν ὁ δεσμὸς ἐστὶν, ᾧ δεδέται ξυμβέβηκεν αὐτῇ. ἀμέλει, κἂν ἀπάγῃ τις αὐτὴν μὴ βίᾳ, ἀνακωκύει. καὶ πᾶλαι ὄντες θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς τοῦτο εὑρίσκονται τὸν ἐπὶ τὰ ἄδηλα φέρουσαν ὁδόν. ἐπισκέφονται γὰρ εἰς τὰ πίσω, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, καὶ πόῤῥωθεν ἀποβλέπειν πὰ σὺν τῷ φωτὶ βέλονται, οἷα ὁ μάταιος ἐκεῖνος ἐποίει. καὶ παρὰ τὸν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, καίτοι σὲ καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνέχυρον σὺν τῷ βίῳ, σὺν ἀγρῷ, ἢ σωμοικίαν, ἢ χρυσὸν, ἢ σκεῦος, ἢ δόξαν, σὺν εἰκόνας, εἰκότως ὀζῶν ἥκω. κἀπειδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἔνδυσέ μοι, ἅμμβρον ἀποῤῥίψας τὸν σμίλαν, καὶ τὸ κρήπυλμα, κρηπίδα πὰ σὺν ταῖν χερσὶν ἔχων, ἀναπηδήσας οὐκ ὑποδοῦμαι, ἀλλὰ τὸν μελανθηρίαν ἀπονιψάμενος, εἰσπέμπω. μᾶλλον δὲ ἡγεμόνα, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. ἀλλὰ δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, καὶ μετεκάλει. καὶ νὴ Δί'

meæ, non ut divitum ſe habent. Nam vitæ noſtræ ex diametro (ut ajunt) inter ſe diſtant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac ſuſpiciendus, relicto tam multo auro, & argento, veſtibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formoſis, non injuria cruciatur: ab iiſque ſe abſtractum gravatur. Etenim anima neſcio quo pacto hiſce veluti viſco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta ſit. Quin potiùs ac ſi infragile ſit vinculum iſtud quo ipſos illigari contingit, quum à quopiam vi abducuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris ſint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticuloſi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo ſubinde reſpiciunt, & ea quæ apud ſuperos geruntur è longinquo cernere cupiunt: ſicut ſtultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hîc tibi ſupplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non ſupellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac poſtquam mihi ſolùm innuit Atropos, ſcalpro, ſoleaque libenter abjectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilii diſcalceatus, nec abſterſo atramento, ſum ſecutus: imò potiùs præivi, ad anteriora reſpiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per Iovem jam pul-

1 Ἐκ διαμέτρου ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. ἐκ πάνυ διαφερόντων. Bourd.

2 Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως] Interpungunt hunc locum Grammatici, & dici volunt ἐκ οἶδα γὰρ ὅπως. Idem.

ἤδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τε γὰρ [1] ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα ἔτι πλησίον ἀλλοφέρειν, ὑπερήδιστον ἔμοιγ' ἦν δοκεῖ. τετραμέτρημα δὲ μήθ' ἁπαιτεῖσθαι χρέα τὰς ὀφειλούσας ἐνταῦθα, μὴ δὲ φόρους ὑποτελεῖν. τὸ δὲ μίγνυσθαι, μὴ δὲ ῥιγεῖν ἔτι χειμῶνος, μὴ δὲ νοσεῖν, μήθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη γὰρ πᾶσα, καὶ τὰ πράγματα ἐς [2] τὸμπαλιν ἀνεστραμμένα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀνιῶνται δὲ οἱ πλούσιοι. Κλω. πάλαι ἔν σε ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων. τί δ' ἔτι ὅ σε μάλιστα σκίνδαλα γελᾷ; Μι. ἄκουσον ὦ τιμιωτάτη μοι θεῶν. παροικῶν ἄνω τυράννῳ, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτῷ. καί μοι ἐδόκει τότε ἰσόθεός τις εἶναι. τίς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμμανέστερον, καὶ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα σκεύη, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι δὲ καὶ ἡ κύλικα ἡ τῶν σκευαζομένων ἐς τὸ δεῖπνον, ἀπέκναιέ με. ὥστε [5] ὑπερήνθρωπός τις

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hîc neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, resque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοτιμίαν] Hanc apud inferos æqualem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Bourd.*

2 Τὸμπαλιν] Mſ. ἐς τὸ ἔμπαλιν, τέτυφεν ἑαυτὰ τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Ἄνθος de re qualibet ridente, ut ἄνθος ἄρχας. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός·

Αὐτὰρ ἐπὶ πυρὸς ἄνθος ἐπήπατο, παύσατο δ' ὁλόξ.

A quo Philostr. in Scamand. Æschyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυρόποδας] Potest sumi ἁπλῶς, ut in Somnio & alibi, potest etiam significare λευκόποδας, ut ἀργυρόπεζα, λευκόπεζα, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectuli.

Τὰς κλίνας ἀργυρόποδας, licet sciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόποσι. Idem.

5 Ὑπερήνθρωπός τις] Mſ. Regius. ὥσπερ ἂν θεῖός τις ἀνήρ. Idem.

1 Τε-

ἀνὴρ καὶ [1] τρισάλβιος καὶ περιφανὴς. καὶ μόνος μακάριος, καὶ ὑψηλότερος, [2] ὅλῳ πήχει βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνῶς περιβαίνων, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλάζων, καὶ τὰς ἐντυγχάνοντας ὑπολήττων. ἐπεὶ δ' ἀπέθανεν, αὐτός τε παγγέλοιος ἄφθη μοι δοκῶν ἁμείνων τοῦ τρυφῶν. καίμενοῦν ἔπ μᾶλλον κατεγέλων, οἷον κόμαρκα ἐπιδήπειν, ἀπὸ τ κνίσσης τεκμαιρόμενος αὐτῷ τῷ εὐδαιμονίαν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ αἵματι τ ἐν τῇ λακωνικῇ βαλάττῃ κοχλίδων. ὑ μόνον δ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τ δυσεσχὴν Γνίφωνα ἰδὼν γένοντα, καὶ μεταγινώσκοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τ χρημάτων, ἀλλ' ἄγδυσος αὐτῶν ἀπέθανε, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρῃ τῷ υἱέϊ ἀπολιπὼν, ὃς τ γ' ἀγχιστα ὢν αὐτῷ γένους, καὶ σωφρ τ ἐπὶ τ κλῆρον καλεῖτο κ τ νόμῳ, ὡς ἔχρην ὅπως κἀμπαύσω τ γέλωτα. καὶ μάλιστα μεμνημένος ὡς ψυχρὸς ἀεὶ ἦ, καὶ αὐχμηρὸς ὢν, φρυγίδος τὸ μέτωπον ἀνάπλεως, καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις πλουτῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, καὶ μικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον [4] ἐκλυθησόμενα ὡς ὃ μακαρίτης Ῥοδοχάρης. ἀλλὰ τί ταῦτα ἀπερχόμεθα ἤδη; καὶ μηζεῦ γὰρ τελέοντες, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμώζουσιν αὐτὰς ὁρῶντες. Κλω. ἔμβαινε, ἵνα καὶ [5] ἀνιμήσηται

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ succeſſu ſe erigens, & graviter incedens, ac ſeipſum reſupinans, obvioſque obſtupefaciens. Sed poſtquam vita functus eſt, ipſe deliciis exutis, viſus eſt mihi prorſus ridiculus: ac me ipſum magis irridebam qui ſceleratum illum obſtupuiſſem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æſtimando, & ob ſanguinem, qui Laconici maris cochleis innaſcitur, beatum prædicando. Neque hîc ſolum mihi ludo fuit: ſed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & conſilii pœnitentem, quòd pecuniis non eſſet fruitus, ſed non guſtatis illis obiiſſet, & nepoti Rhodochari facultates reliquiſſet (hic enim ipſi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) riſum compeſcere non poteram: præcipuè cùm meminiſſem quàm pallidus & ſqualidus eſſet, vultumque curis triſtem gereret, ſoliſque digitis dives eſſet, quibus talenta, & myriadas ſupputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò poſt à beato Rhodochari erant diſſipanda. Sed quid jam hinc non ſolvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipſos videbimus. *Cl.* Inſcende, ut Portitor an-

1 Τρισάλβιος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ τῷ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει ὑπὲρ τ ἰδιωτικὸν τρεῖς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros ſupercilioſos Τιταν ὦδες βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλάζων] Sic paſſim alibi ἀντὶ τοῦ τείνων τ τράχηλον & τὸν ὀφθαλμὸν ὑπερφαίνως ἀβρωπάθως. Sic ſcriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Ἐκλυθησόμενα] Angl. ἐκχυθέ. *Idem.*

5 Ἀνιμήσηται] Mſ. ἀναπαύσῃ. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ὕτω, ποῖ φέρῃ; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ προβιβῶ. ἐς αὔριον ἔωθεν σε Ἀχερουσιάσομεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἔωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμέλει, γεάψομαί σε τῷ Ῥαδαμάνθυϊ ἐπὶ Γ' αδικίᾳ. οἴμοι τῶν κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δ' μόνος ὑπολείπομαι. καίτοι, τί δ' ἀφικόμην κατ' αὐτούς; ἐγὼ γὰρ δείδια [1] μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη πιθανός. ἄμωτε, δεῖ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸ πορθμεῖα καταβαλεῖν. Κλω. τί τοῦτο; προβιβεῖνον ὦ Μίκυλλε. ἐγὼ γέμις ὅτου σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν κὴ προσκαχήσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ προσιλάσαντες, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] συναίρασον. Χα. πῶ νῦν καθεδεῖται; μεστὰ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ὤμους εἰ δοκεῖ, ἔχ τυραννίνω. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐνενόησεν. ἀνάβαινε δῆ, καὶ τὰ πόνοτα ἔχ ἁλιτηρίᾳ καταπάτᾳ. ἡμεῖς δ' ὁπλομβῶ. Κωυι. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας σπουδὴν εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν σὸν ὃν ἔχοιμι δῶρον σοι, καταπλεύσας. πλέον γὰρ ἐδὲν ἐστὶ τ πήρας, ἰὼ ὁρᾷς, καὶ τοῦτο ἔχ ξύλον. πλὴν ἐγὼ, ἰὼ ἀντλεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμος, καὶ [3] προσκοπος εἶναι. μέμψῃ δ' ἐδὲν, ἰὼ δῦρες, καὶ καρπερὸν μοι ἐρετμὸν δῶς μόνον. Χα. ἔρεπε. καὶ τοῦτο γοῦν ἱκανὸν ἔσται σὲ λαβεῖν. Κυ. ἢ καὶ κατακλύσαι δεήσει; Χα. νὴ Δί', ἤνπερ εἰδῇς κέλευσμὸν τ anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam ſcapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accuſabo. Hei miſero mihi! jam navigant: & ego ſolus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus ſuffocer, cùm jam mortuus ſim: præſertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum ſolvam. *Cl.* Quid hoc rei eſt? expecta Micylle: non enim fas eſt ita transfretare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: ſed admota potiùs nave, ipſum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiſcum arripe. *Ch.* Vbi nunc ſedebit? nam plena ut vides, ſunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, ſi videbitur, inſidebit. *Cl.* Hoc ſcitè Mercurius excogitavit. Aſcende igitur, & ſceleſti hujus cervicem conculca: nos autem fauſtè navigemus. *Cyn.* Æquum eſt ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm ſi velis, ſentinam exhaurire, & remigem agere ſum paratus. Nec conquerêris, ſi modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te ſatis ſit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, ſiquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγορεύσας] Mſ. ἀπονήσας. Lucianea prorſus dictio. *Bourd.*

2 Συναίρασον] Angl. συναιάσασον. Idem.

3 Προσκοπος] Ἐπὶ τ κώπης καθήμενος. varia eſt κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ ναυπηγῶν. Κυ. οἶδα· καὶ πολλὰ ὦ Χάρων τ ναυπηγῶν ἀπ' ὀρᾶς, ἀντεπηχοῦσιν ὅτι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ἆσμα ἐπιταραχθήσεται. Πλούτ. οἴμοι τ κτημάτων. Ἄλλ. οἴμοι τ ἀγρῶν. ὀτοτοῖ, τλὼ οἰκίαι οἷαι ἀπίλιπον. Ἄλλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος ἀταφὴς λαβών. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τ γονέων μοι παιδίων. Ἄλλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσει, ἃς πέρυσιν ἐφύτευσάμην; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δὴ διὰ οἰμώξεις; καὶ μὲν δὴ ἥδεμις ἀδακρυτὶ ἀφαπλεῦσαί ποτε. Μι. ἄπαγε. ἀλλ' ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξαιμι δίκαιον. Ερ. ὅμως ἂν μικρὸν [1] πρὸς τὸ ἦθος ἐπιτάξαιμι. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι δοκεῖ. Ἑρμῆ δοκεῖ. οἴμοι τ κατατμημάτων. οἴμοι τ κρηπίδων τ παλαιῶν. ὀτοτοῖ, τ σαθρῶν ὑποδημάτων. οὐκ ἔτι ὁ καταδαίμων ἔωθεν ἐς ἑσπέραν ἄσπορα ἀφαμμᾶ, ἀλλ' ἐξ ἡμιόνου ἀνυπόδητός τε, καὶ ἡμίγυμνος πρεσβύσω, τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τ κρύους συγκοπτῶν. τίς ἄρα μοι τλὼ σμίλαν ἕξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς πεπρίωμαι. χαλᾶν δὴ καὶ καταπλαδάκαμμαι. Χα. ἄγε δὴ τὰ πορθμεῖα πρῶτον ἡμῖν ἀπόδυτε. καὶ σὺ δή, δεῦρο. Δεῦρο πάντων ἤδη ἕνεκα. δεῦ καὶ σὺ τ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ καθ' ὕδατός φασιν ἤδη γεγράφεις, δεῦρο Μικύλλε ἤδη πάλαι ὀβολὸν πρόσοδον. ἀρχὴν δή, ὅτι οἶδα εἰ τετράγωνόν ἐστιν ὀβολός, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλῆς ναυκλίας, καὶ ἐπικερδοῦς τῆμερον. ἀποβαίνετε δή· ὄ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obſtrepunt: unde futurum eſt ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas poſſeſſiones! *Alius.* O meos agros! me miſerum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno ſuperiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas eſt quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fauſta navigatione deferar, nihil eſt quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiſcito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas ſoleas! ô veteres crepidas! eheu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad veſperam uſque jejunus manebo: nec hyeme diſcalceatus, & ſeminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis ſubulam habebit? ſatis lamentatus ſum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua ſcribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus ſit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæſtuoſam navigationem hodiernam. Deſcendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ἦθος] Angl. ὡς τὸ ἦθος. Bourd.

2 Ἢ κατ' ὕδατος] Dictio, φασὶν, quæ ſequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βοῦς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῷα μέτειμι. Ἀμφοτέρους χρὴ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτὼς ὦ Ἑρμῆ παρὰ Λαβδών. ἐγὼ γὰρ αὐτὴ, ἐς τὸ ἀντιπέρας ἀπονανσοῦμαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡρομίθρην τὼς Σύρους ἀγξουσα. πεθνᾶσι γὰρ δὴ ὑπ' ἀλλήλων, ὑπὲρ γῆς ὅρων μαχόμενοι. Ερ. ὑπαίρωμεν ὦ ἄνδρες. μᾶλλον δ' ἅπαντες ἑξῆς ἕπεσθέ μοι. Μι. Ἡγοῦ κλεὶς δ' ζόφος. ὦ δῦ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τῷ ἀμφνῶ τις σὐταῦθα ἐκ καλλίαν Φρύνες Σιμμίχη; πάνυ γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ ἀδὲν ὅτι καλὸν, ὅτι καλλιον. ἀλλ' ἤδη κὴ τὸ τριβώνιον, ὑπὲρ τοῦ πέως ἄμορφον εἶναι δοκεῖν, ἰσόπμοι γίγνεται τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ σκότῳ κἀζδεδυκότε. Κυνίσκε, σὺ δ' ὦ ποτε ἄρα ὧν τυγχάνεις; Κυνι. σὐταῦθα λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμα εἰ δοκεῖ, βαδίζωμεν. Μι. δῦ λέγεις, ἔμβαλέ μοι τὼ δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐπελέσθης γὰ ὦ Κυνίσκε [1] τὰ Ἐλλυσίνια, ἠχ ὅμοια τοῖς ἐκεῖ τὰ σὐτὰδε σοι δοκεῖ; Κυνι. δῦ λέγεις. ἰὰ ἰὰ ὦ πρόχειτ' διδαχθέντα τις, φοβερόν τι, καὶ ἀπειληκὸν προσβλέπουσα. ἢ ἄρα ὦ Ἐρινύς ἐστι; Μι. ἔοικεν ὑπὸ γε χήματος. Ερ. ὦ Ῥαδάμανθυς ἔτ' ὑμῶς προμένῳ. Ραδα. πόσοι γε αὐτὼς ὦ Ἐρινύ, σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ προσκάλει. Κυνι. ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς δ' πατρὸς, ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quid vis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accerse. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

1 Τὰ Ἐλλυσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ὀπτελεμβίη Δημητρὶ καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐχρύοντο ἀνόπτα πυρὰ μυηθέντα. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

1 Κυ-

δικαιῶν. Rhad. πίνω ἕνεκα; Κυνι. πάντως βέλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἃ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντι αὐτῷ περὶ τὸν βίον, οὐκ ἂν δὲ ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ οὐχὶ σοὶ τρανότερον αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι, καὶ οἷόν τινα ἐπίστασαι τρόπον. Rhad. τίς ἦ σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Rhad. δεῦρ' ἐλθέ, καὶ παρὸν εἰς τὴν δίκην κατάστηθι. σὺ δὲ παρασκεύαζε τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορεῖ, δεῦρο παρίτω. ἀδεὴς παρέρχεται. ἀλλ' οὐχ ἱκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε. λέγε δή, ὅπως ἐπισκεπῶσί σε ἀπὸ τῶν στιγμάτων. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στιγματίας ἐχρώμην; Rhad. ὁπόσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται περὶ τὸν βίον, καθ' ἑκάστου αὐτῶν ἄφαντα στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέσηκα. ὥστε ἀναζήτει ταῦτα, ἄνωθεν σὺ φράζε τὰ στίγματα. Rhad. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ἐστὶ, πλὴν τεττάρων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμυδρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μὲν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ ἐκκέκοπται. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεπίφθονος; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαιδεύσιαν χρόμενος, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπύσας τὰς [1] κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπελυσάμην. Rhad. ἀγαθῇ γε τύχῃ τοῦτο, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενον τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀ-

primum me inſpice. Rhad. Quorſum? Cyn. Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. Rhad. Tu verò quis es? Cyn. Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. Rhad. Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. Merc. Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. Cyn. Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? Rhad. Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. Cyn. Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. Rhad. Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evaniduſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? Cyn. Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. Rhad. Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς] Ouerdus. Sic recte hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλὶς ἄλλου acceptio alibi apud Lucianum. Bourd.

εἰσοις συνεισόμβρω. κατηγορήσεις γε πρότερον ἢ φῆς τυραννε, ἄλλως ἀσθενικάλ. Μικυ. καὶ τόμον ὦ Ῥαδάμανθυ, μικρὸν ἔστ, καὶ βραχείας τινὸς ἐξετάσεως δεόμενον. πάλαι γὰρ σοι καὶ γυμνός εἰμι. ὥστε ἐπισκόπει. Ραδα. τίς ἦ ὢν τυγχάνεις; Μι. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Ραδα. οὗτε ὦ Μίκυλε, καθαρὸς ἀκριβῶς, καὶ ἀνεπίγραφος. ἄπιθι καὶ σὺ πρὸς Κυνίσκον τουτονί. τὸ τύραννον ἤδη ἀσθενικάλ. Ερ. Μεγαπένθης Λακύδου, ἡκέτω. ποῖ τρέφῃ; ἀσθενικάλ. σὲ τὸ τύραννον ἀσθενικαλῶ. ἀσθενικαλεῖ αὐτὸν ὦ Τισιφόνη εἰς τὸ μέσον, [1] ἐπὶ κεφαλὴν ἀϊθέσα. σὺ ἦ ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, καὶ διέλεγχε ἤδη. πλησίον γὰρ ἀνὴρ ἑστώς. Κωι. τὸ μὲν ὅλον, ὦδε λόγων ἔδεῖ. γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀπὸ τῶν στιγμάτων. ὅμως δὲ, καὶ αὐτὸς ἀπολούω σοι τὸν ἄνδρα, κἀκ τῶν λόγων δείξω φανερώτερον. ἑστὶ γὰρ ὁ τῆς πονηρίας ὁπόσα μὲ ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, διαλείψειν μοι δοκῶ. ἐπὶ δὲ τὰς φασυτάτας ἀσελγείας ἐμπεσὼν, καὶ δορυφόρους συναγαγὼν, ἐπαναστὰς τῇ πόλει τύραννος κατέστη, [2] ἀκρίτους μὲ ἀπέκτεινε πλείονας ἢ μυρίας. τὰς δὲ οὐσίας ἐκείνων ἀφαιρούμενος, καὶ πλείστας εἰς τὸ ἀκρόπολιν ἀφικόμενος, ὀδυμίαν μὲν ἀκολασίας ἰδέαν παραλέλοιπεν. ἀπάσῃ δὲ ὠμότητι, versaturus. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusaris, alios accerse. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet, parva brevique inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum: itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nullisque stigmatibus notatus: abi tu quoque ad hunc Cynicum. Tyrannum jam accerse. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede: te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynisce accusa nunc & convince: vir enim iste propè adest. *Cyn.* Quanquam in universum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, illico ex notis cognoscere posses, ipse tamen virum tibi retegam, & oratione clariùs ostendam. Ac [1] flagitia quæ ter sceleſtus ille commisit dum privatam vitam agebat, omittenda mihi censeo. Sed postquam ascitis in societatem audacissimis viris, collectisque satellitibus insurrexit, & tyrannus urbi præfectus est, plures quàm sexcentos indicta causa trucidavit. Deinde cùm singulis facultates eripuisset, summasque divitias attigisset, nullam libidinis speciem prætermisit, sed omni crudelitate, & con-

1 Ἐπὶ κεφαλὴν ἀϊθέσα] *Colloſinnixa*, Heliod. lib. 8. *Bourd.*

2 *Flagitia*] Eorum animis qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent obstrinxerunt, maculas inustas esse docet, Platonem ridens qui sic in Gorgia loquitur. Ἀλλὰ πολλάκις τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ ὁπλαζόμενος, ἢ ἄλλῳ ὁστῳοῦν βασιλεῖ ἢ συνέστι κατεῖδεν ἐδὲν ὑγιὲς ὂν τῆ ψυχῆ, ἀλλὰ διαμαστιγωμένην καὶ ἐλῶν μεστὴν ὑπὸ ἀπορημάτων & ἀδικίας. Hoc attigit lib. 2. in Ruffin. Claudian.

Quid demens manifesta negas? en pectus inusta
Deformant macula. Cogn.

3 Ἀκρίτους μὲν] Has omnes tyrannorum antes alibi fusè exsequor. *Bourd.*

1 Ἀσελγε-

καὶ ὕβρει τὴν ἀβλίαν πολιτῶν ἐλεήσασθε, παρθένους ἀφθορίαν, καὶ ἐφήβους καταισχύνην, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν καὶ ὑπερηφανίας μέτρα, καὶ τύφου, καὶ τοῦ πρὸς τοὺς συντυγχάνοντας φρυάγματος, εἰ δὲ καὶ ἀξίαν δύναιτο ἂν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν τιμὴν ἔκλυσιν. ῥᾴδιον γὰρ ἂν τις τὸν ἥλιον, ἢ τὸν ἀστραπαῖον μυκτὸν τοῦ Σελήνου. ὁ μὲν καὶ τὸ τῆς κλαύσεως αὐτοῖς ὠμότητος καταργὸν αὐτοῦ, τίς ἂν διηγήσαιτο δύναιτο, ὅσα μὴ τῆς εἰκαιοπαίγνων ἀπέχεσθαι; καὶ τοῦτο, ὅτι μὴ ἄλλως κινήσεις ἐστὶ κατ' αὐτοῦ ἀληθοληψία, αὐτίκα ἔστιν, ἀποκαλέσας τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πεφονευμένους. μᾶλλον δὲ ἄκλητοι ὡς ἑορτὰς παρεισι. καὶ φθάσαντες, ὤγχεσιν αὐτόν. ἔνοι πάντες ὦ Ῥαδάμανθυ, ἀποθανόντες ἀλιτηρίᾳ πεθνᾶσιν. οἱ μὲν, γυναικῶν ἕνεκα εὐμόρφων ἐπιβουλευθέντες. οἱ δὲ, ἥβην πρὸς ὕβριν ἁρπαθμόνα ἀγαναγκάσαντες. οἱ δὲ, ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι ἦσαν δεξιοὶ, καὶ σώφρονες, καὶ εὐδαιμῶ ἠρίσκοντο τοῖς ἀρωμένοις. Ραδα. τί πρὸς ταῦτα φῂς ὦ μιαρὲ σύ; Μεγα. τὰς μὲν φόνους ἔρχασμαι, ὡς λέγῃς. τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχείας, καὶ τὰς τῶν ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς ἀφθορεῖς τῶν παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μοι κατηψεύσατο. Κυνι. ἔκλυε καὶ τούτων ὦ Ῥαδάμανθυ, παρίξω σοι μάρτυρας. Ραδα. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. τοὺς ἑταίρους μοι ὦ Ἑρμῆ τὸν λύχνον αὐτοῦ, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα

contumelia contra miseros cives est uius, virgines vitiando, adolescentes stuprando, & quovis modo subditis insultando. Pro superbia verò, fastuque, ejusque in obvios fremitu, supplicium meritum sumere non possis. Faciliùs certè solem quispiam quàm illum intentis oculis conspexisset. Porrò nova etiam supplicia ad crudelitatem ejus explendam inventa, qui nec à necessariis abstinuerit, quis recensere possit? Quòd si ab eo interemptos huc advocaveris, statim cognosces hæc inanem non esse calumniam, ipsi instructam. Imò verò non vocati adsunt ut vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc scelerato sunt interempti, alii propter formosas conjuges insidiis petiti, alii ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alii quod divites essent: alii quod boni, & prudentes, & nequaquam factis ejus delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetravi: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisci falsò criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proferam Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* Illius lucernam Mercuri accerse mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quænam ille

1 Ἀσκαρδαμυκτὶ] Ἀντὶ τοῦ καμμύειν. Sic Grammatici. dixi antea. *Bourd.*

2 Τὸν λύχνον ἐς τὴν κλίνην] Vt antea in Necyomantia induxit τὰς ψυχὰς τὸν ἥλιον ὑποτελησμένας σκιὰς ἀπὸ τοῦ σωμάτος accusantes τὰ παραγμένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον, sic nunc lucernam & lectum testes citat, alludens ad Græcos Philosophos ἐς ἐπίπλους ἐμπαίζει τὸν λύχνον ἐς τὴν κλίνην μαρτυροῦντα παραγαγών, siquidem Philosophis istis ἐς τὰ φυτὰ erant etiam ἔμψυχα. Idem.

πρότιονΐα συμπίσειν αὐτῶ. Ερ. ἡ κλίνη, ἡμὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπένθους παρέσω. ὦγα ἐποίησαν ὑπακούσαντες. Ραδα. εἶπατε δὲ ὑμεῖς ἃ συίσετε Μεγαπένθει τούτω. σωστέρα δὲ σὺ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πάνυ μὰ ἀληθῆ κατηγόρησε Κυνίσκος. ἐγὼ μέντοι ταῦτα εἰπεῖν ὠδιάστος Ῥαδαμάνθυ, αἰσχύνομαι. τοιαῦτα λῶ, ἃ ἐπ' ἐμοῦ διεπράττετο. Ραδα. σαφέστατα μὲν ὧν καταμαρτυρεῖς, μηδὲ εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένουσα. ἡμὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μάρτυρι. Λυχ. ἐγὼ τὰ μεθ' ἡμέραν μὲν, σὺν οἶδα. ἐ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τὰ νυκτῶν ἐποίει, ἡμὶ ἔπαγεν, ὀκνῶ λέγειν. ὥλλως ἀλλὰ ἐξαισχύνω γε πολλά, ἡμὶ ἀρρητα, ἡ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα. καίτοι πολλάκις ἐκὼν τὸ λαμπὸν σὸν ἔπινον, ἀποσβῆναι θέλων. ὁ δὲ, ἡμὶ σώσῃ μὲ τοῖς ῥωγμοῖς, ἡμὶ τὸ φῶς μου πάντα τρόπον κατεμίανεν. Ραδα. ἄλις ἤδη τὰ μαρτύρων. ἀλλὰ ἡ ἀπόδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα ἡ τὰ ἀεθμὸν ἔδωμεν τὰ στιγμάτων. παπαῖ, ὅλον ὕστοσι πελιδνός, ἡμὶ [1] καταγραφὴν, μᾶλλον δὲ κυάνεός ἐστιν ἀπὸ τὰ στιγμάτων. τίνα δὴν ἡδαιθείη τρόπον; ἆρ' ἐς τὰ Πυριφλεγέθοντά ἐστιν ἐμβλητέον, ἢ ἀσβολωτέον τῷ Κερβέρω; Κυνι. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγὼ σοι καινὴν τινα ἡ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ὑποθήσομαι. Ραδα. λέγε, ὡς ἐγὼ σοι μετέσω ἐπὶ τούτῳ χάριν ἕσομαι. Κυνι. ἔθος ἐστὶν οἶμαι τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδα. πάνυ μὲν δὴν. Κυνι. ἐκὼν μὲν ἐξ ἁπάντων, ἄπολον ἔγω. Ερ. Δέδοικα μὴ

ille ſeſe conſciis perpetrarit. *Merc.* Et lectus & lucerna Megapenthis adſint: bene eſt quod obtemperarint. *Rhad.* Dicite igitur ea quæ vobis conſciis Megapenthes iſte commiſit. Tu verò lecte prior fare. *Lect.* Vera omnia Cyniſcus objecit: quæ quidem domine Rhadamanthe, pudet me dicere, ejuſmodi fuerunt quæ ſupra me patravit. *Rhad.* Manifeſtiſſimo teſtimonio eum damnas, quanquam ea efferre non ſuſtines. Tu verò Lucerna jam teſtare. *Lucer.* Equidem quæ facta ſint interdiu neſcio: non enim adfui: ſed quæ noctu faceret vel pateretur, piget me dicere. Cæterùm nefanda multa, & quovis injuriæ genere ſuperiora ſpectavi: quanquam ſæpe extingui volens, oleum ultro non bibebam. At ille me ſuis facinoribus adhibuit, meamque lucem modis omnibus contaminavit. *Rhad.* Iam ſatis eſt teſtium. Verùm purpuram quoque exue ut ſtigmatum etiam numerum videamus. Papæ! hic totus eſt lividus & notatus, imò potiùs notarum vi cæruleus. Quonam igitur ſupplicii genere eſt puniendus? An eſt in Phlegethontem injiciendus, Cerberove tradendus? *Cyn.* Nequaquam. Sed ſi velis novum quoddam ſupplicium, eique conveniens tibi proponam. *Rhad.* Dicas: nam ego tibi eo nomine gratiam habebo maximam. *Cyn.* Mos eſt, ni fallor, ut qui moriuntur, omnes aquam oblivionis bibant. *Rhad.* Maximè. *Cyn.* Omnium ergo ſolus hic à potu arceatur. *Merc.* At quam-

[1] Καταγραφὴν] Ex Platone Lucianus, ex Luciano Iulian. Imper. Cæſar. vide Clariſſ. Caſaubon. ad Perſ. dixit idem Lucianus alibi ἡ ναὶ ποικίλος. In re tamen diſſimili in Lexiphanis dial. *Bourd.*

1 Καὶ

δή; Κυν. χαλεπὴν ὕπως ὑφέξει τὴν δίκην, μεμνημένος οἵων ἦν, καὶ ὅσην ἐδύνατο ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπεμπαζόμενος τὴν τρυφήν. Ραδα. Δῆλα λέγεις. καὶ καταδικάσω, καὶ δεδέσθω τῷ Τανταλου ἀπαχθεὶς ὄχεσι, δεδεσθω, μεμνημένος ὧν ἔπραξε καὶ τὸν βίον.

quamobrem? *Cyn.* Graves ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantaque potentia apud superos polleret, quumque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorumque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN DIVITUM familiis vivunt.

ARGVMENTVM.

Aulica vita molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quamque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter instituto, exponit. Confutatis etiam caussis iis, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in servitutem ultrò sese præcipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidemque faciendo dictis, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & benevolentiam captat Timoclis, ejus ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, ut quia illum jam olim de hac vita suscipienda, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat, & illum consilii sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, ut à quo admonitus, aut revocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitam non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè convenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subjungit earum caussarum, quibus sese tueri solent qui hoc vitæ genus ultro amplectuntur. Diluit autem omnes eas per inversionem, ostendens ea maximè vel sequi, vel negari, quæ illi cum primis evitare, vel consequi studeant: ac postremò etiam turpe esse homini docto & ingenuo, ob solam spem voluptatis alicujus, in voluntariam servitutem sese dare. Atque hinc jam ad ipsam rem accedit: propositis per divisionem iis, de quibus dicturus sit. Principio igitur recenset quanta incommoda, quantaque molestiæ perferendæ sint, antequam in aulam recipiaris. Deinde, quæ & quanta toleranda, atque adeo devoranda, ubi jam receptus fueris, circa prima convivia, circa pactionem mercedis, circa servitutem reliquam, quæ mox exceptum atque per-

do-

domitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Praterea & metu periculisque involvit, ob qua varia exinde querelæ, & vitæ mutatæ pœnitentia sequuntur. Atque hæc omnia non domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, ubi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus æquè ac viris adulandum est. Post hæc & circa munerum compensationes, quo pacto nuncii ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestiâ exigenda illa, quantaque aliorum etiam invidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus pleroque maneant, senes jam & exhaustos, cùm clam aut turpiter ab aula profugiunt, aut rejiciuntur. Quæ omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, brevi sed eleganti admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatis etiam in media passim oratione iis, qua maximè urgere aut commendare voluit.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον ὦ φιλότης, ἢ τί ὕστατον φαῖσι κατὰ μοῖραν ἀριθμήσω τῶν, ἃ πάσχειν, ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνούσας, καὶ ταῖς τῶν ἀδικημάτων τούτων φιλίαις ἐξεπιζομένας, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν ὀνομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, ἢ χρὴ δὲ τὰ πλείστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, οὐκ αὐτὸς μὰ Δία ὢν τοιοῦτος πειρασθείς. ἐμὲ γὰρ οὐ ἀνάγκη μοι ἡ πεῖρα ἐλαγάνησε, μὴ γὰρ ὦ θεοὶ, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν βίον τοῦτον ἐμπεπλεγμένων, ἐξηγήσασθαι ἂν μοι δύναιντο, ἔτι οὐ τῇ κεφαλῇ ὄντες, ἀποδυρόμενοι ὁπόσα, καὶ ὁποῖα ἔπαθον. οἵδε ὥσπερ οὐ δεσμωτηρίου πρὸ ὀλίγου ἀπαλλάττοντες, οὐκ ἀηδῶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ γὰρ

Equid tibi primum Amice, & quid postremum ut ajunt, recenseam, ex his quæ tum facere, tum pati coguntur qui mercedis gratia sese in alienum convictum tradunt, & in locupletum istorum amicitiam accensentur, si modò ejusmodi illorum servitutem convenit amicitiam appellare? Novi enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iovem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi unquam incidit experiundi necessitas, ac nequando incidat, Dii prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alii in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alii tanquam è carcere quodam profugi, non sine voluptate commemorabant ea quæ perpessi fuerant.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον] Ex Theocriti Ptolemæo. *Marc.* Hoc initium sumptum est ex Homer. Odyss. lib. 9.

Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα τί δ' ὕστατον καταλέξω;
Quid primum, quid mox, & qua tandem ultima dicam. Cogn.

1 Διὰ

διαφεύγοιεν, ἀναλογιζόμενοι οἵων ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότεροι δὲ ἦσαν οὗτοι [1] διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς τελετῆς ἐξεληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. οὐ παρέργως οὖν, οὐδ' ἀμελῶς ἐπήκουον αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἷοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἅμα πολλοὶ τὰς τρικυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ ἐκβολὰς, καὶ ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκαυλίσεις διεξιόντες. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τοὺς Διοσκούρους ἐπιφαινομένους. οἰκεῖοι γὰρ τῆς τοιαύτης τραγῳδίας οὗτοί γε. ἢ τιν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ καρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα ἠϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἷ προσενεχθεῖσα ἔμελλεν, αὐτὴ μὲν ἠρέμα, καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθήσεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χάριτι καὶ εὐμενείᾳ τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι μὲν οὖν τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παραυτίκα χρείαν ἐπιτραγῳδοῦσιν, ὡς παρὰ πλειόνων λαμβάνοιεν, οὐ δυστυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκοῦντες. οἱ δὲ, τοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις χειμῶνας, καὶ τρικυμίας, καὶ νὴ Δία πεντακυμίας τε, καὶ δεκακυμίας εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, γαληνοῦ ὑποφαινομένου τοῦ πελάγους, καὶ ὅσα πράγματα παρὰ τὸν πλοῦν ὅλον ὑπέμειναν, ἢ διψῶντες, ἢ ναυτιῶντες, ἢ ὑπεραντλούμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ τέλος, ὡς πρὸς πέ-

rant. imò quantas effugissent ærumnas, computare juvabat. Atque hi quidem digniores mihi visi sunt, quibus fides haberetur, ut qui ejus sacri ritus omnes (ut ita dixerim) complevissent, omniaque ab initio ad finem usque perspexissent. Non ergo perfunctoriè, & oscitanter hos audiebam veluti naufragium aliquod, & inopinatam salutem enarrantes. Cujusmodi sunt isti, qui in templis deraso capite simul multi, decumanos fluctus, procellas, rupes, jacturas, malos fractos, gubernaculorum ruptiones narrant: in primis autem Dioscuros apparentes (nam hi propriè ad hanc tragœdiam pertinent) aut quempiam alium ex machina Deum summis antennis insidentem, aut clavo astantem, & ad molle aliquod littus navim dirigentem, ad quod ubi appulisset, futurum erat ut paulatim ac lentè solveretur, at ipsi tutò descenderent, idque ope ac favore divino. Itaque isti tam multa ad præsentem necessitatem tragicè exaggerant, ut à pluribus stipem accipiant, cùm non modò calamitosi, verùm etiam Diis chari videantur. Porrò ii dum quas tempestates in domibus tulerunt, illosque tertios, quintos, decimosque fluctus si fas est dicere, referrent: utque primum à littore solverint mari tranquillo, quotque molestias toto navigationis tempore sustinuerint, dum vel sitiebant, vel nauseabant, vel salo perfundebantur: denique ut infelici navigio in cautem quam-

1 Διὰ πάσης τῆς τελετῆς ἐξέρχεσθαι] Proverb. de quo parœm. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς] Herald. ad Martial. dixi ad Petron. τὸ γὰρ παλαιὸν οἱ ναυαγήσαντες ἄνθρωποι τοιούτῳ ἐκέχρηντο σχήματι περὶ τοῖς ἱεροῖς καθήμενοι καὶ τὴν αὐτὴν τύχην ὀλοφυρόμενοι. Bourd.

πξαν πνὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, ἐξερήξαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἀθλιοι κακῶς ἐξενήξαντο, γυμνοὶ, κὴ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. ἐν δὴ τούτοις, κὴ τῇ τύτων διηγήσῃ, ἐδόκεν μοι τὰ πολλὰ ἤτοι ὑπ' αἰχύνης ἐπικρύπτεσθαι, κὴ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν. ἀλλ' ἔγωγε κἀκεῖνα, καί πν ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ξυλλιθεὶς, σύεσκω ἐσόπτρε τοῖς τοιούτοις ξυνουσίαις, ἃ δὴ ὀκνήσω σε πάντα ὦ κλεὶ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλῦ ἤδη καταμανενοηκέναι σε τύτῳ τῷ βίῳ ἐπιβεβλδύκοτα. κὴ ἐσόπτρον γε, ὁπηνίκα ἐδὲ τῶν τοιύτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν. εἶπε ἐπήνεσέ πς τῶν παρόντων τὸν τοιαύτην μισθοφορὴν, τρισευδαίμονας εἶναι λέγων, οἷς μετὰ ἔ τὸς φίλυς ἔχειν τὸς ἀρίστυς Ῥωμαίων, κὴ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, κὴ ἀσύμβολα, κὴ οἰκεῖν ἐν κλῷ, κὴ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥᾳστώνης, κὴ ἡδονῆς, ἐπὶ λδυκῆ ζεύγυς εἰ τύχοι ἐξυππάζοντας, ἐσόπτρε κὴ μισθὸν τῆς φιλίας, κὴ ὧν εὖ πάσχυσι τύτων λαμβάνειν, ὀκ ὀλίγον ἐσίν. ἀπεχνῶς γὰρ ἄστοργα κὴ ἀνήρθαι τοῖς τοιύτοις τὰ πάντα φύεται. ὁπότε δὲ ταῦτα κ τὰ τοιαῦτα ἤκυες, ἐώρων ὅπως ἐπεχήνεις πρὸς αὐτὰ, κὴ πάνυ σφόδρα πρὸς τὸ θέλεαρ ἀνακηκυπτημένον παρεῖχες τὸ στόμα. ὡς δὴν τόγε ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀναίσονται, μὴ σ' ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντές σε τηλικῦτο [1] μετὰ τ κερίδος ἄγκιστρον καταπίνοντα, ὀκ ἐπεσπάσαμεν. quampiam ſub undis latentem, aut in præruptum ſcopulum effracto miſeri ægrè enatarint, nudi, cunctarumque rerum neceſſariarum inopes. Hæc inquam cùm referrent, viſi ſunt mihi multa præ pudore ſubticere, & volentes ac ſcientes oblivíſci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus conjectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum iſtiuſmodi convictibus eſt conjunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percenſere non gravabor. Iampridem enim mihi videor animadvertiſſe, te de capeſſenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re ſermo incidiſſet, mox præſentium aliquis mercenarium iſtiuſmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatiſſimos eos affirmans quibus cum eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & ſumptuoſis in conviviis immunes epularentur, in ſplendidis ædibus verſarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, ſi liberet, reſupinati peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ, & benefactorum iſtorum accipere: cùm haud dubiè nec ſata, nec culta, omnia iſtis proveniant. Hæc igitur, atque id genus alia cùm audires, animadverti ut his inhiares, & valdè patulum os ad eſcam præberes. Proinde ut in poſterum culpa vacem, nec expoſtulare queas, quòd cum te videremus tantum cum ſquilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priuſ-

1 Μετὰ τ κερίδος ἄγκιστρον καταπίνοντα] Sic in Piſcat. *Bowd.*

1 Κα-

λαβόμεθα, ἀλλ' πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ λαιμῷ ἀφειπάσαμθα, ἀλλ' προεδηλώσαμθα, ἀλλὰ προμεύσαντες ἐξηλκωμένα, κ) ἐμπεπηγότα, ἤδη συρόμενον, κ) πρὸς ἀνάγκαν ἀγόμενον ὁρᾶν, ὅτ' ἀλλὰ ὄφελος, ἐῶντες, ἐπεσθακρύομθα, ὅπως μὴ ταῦτα λέγης ποτὲ πάνυ εὔλογα, ἃ λέγηται, κ) ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς σὺ ἀδικοῦμθα μὴ προμιλύσαντες, ἄκυσεν ἐξ ἀρχῆς ἀπέντων. κ) τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, κ) τὸ κύρτιον τὸ ἀδιέξοδον ἔκποθεν ἐπὶ χολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν σὺ μυχὸν προεπισκόπησον. κ) ἐγκίρνα ἢ τὸ ἀγκύλον, κ) πλὴ ἐς τὸ ἔμπαλιν ἐγ σκόλοπας ἀναστρόφω, κ) τὸ τριαίνης τὰς ἀκμὰς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, κ) πρὸς πλὴ γνάθον προφυσιμόρμον ἀποτειρόμθα, ἵν' μὴ πάνυ ὀξέα, μήδ' ἄφυκτα, μήδ' ἀνίαρα ὑπὸ τοῖς τραύμασι φαίνηται βιαίως ἀγόμενα, κ) ἀμφίχυς ἀντιλαμβανόμενα, ἡμᾶς μὲν ὑπὸ τοῖς δειλοῖς, κ) λίθ' τοῦτο πεινῶσιν, ἀνάχρωφε. σὺν τὸν ἢ ἀδηκηλίσας ἰαρρεῖν, ἐπιχείρῃ τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέλεις, [1] κ) δὴ τῷ ὁ λάρος, ὅλον προχανὼν τὸ δέλεαρ. ῥηθήσε[2] ἢ ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲ ὅλον, ἴσως λίθ' σύ. πλὴ, ἀλλ' ἔγα προὶ τὸ φιλοσοφοῦντων ὑμῶν μόνων, ἀλλ' ὁπόσοι ἀπαιδευτότερον πλὴ προαίρεσιν προείλοντο ὑπὸ τοῦ βίου, ἀλλὰ κ) προὶ γραμματικῶν, κ) ῥητόρων, κ) μουσικῶν, κ) ὅλων τὸ ἐπὶ παιδείᾳ σπουδῆς, κ) μισθοφορεῖν ἀξιωμάτων. χοιτῶν ἢ ὡς [2] ἐπίπαν ὄντων, κ) ὁμοίων τὸ ξυμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς σὺν ἐξαίρετα μὲ, αἰσχίω ἢ τι αὐτοὶ ὄντα γίγνεται τοῖς φιλοσοφοῦσιν, εἰ priuſquam in guttur demergeretur, revelleremus, nec præmoneremus: ſed quòd poſtquam illecto & impacto jam trahi, & per vim te duci, videre expectaſſemus, tum adſtantes quum nihil opis afferri poſſit, fleremus: hæc inquam, ne aliquando poſſis dicere: quæ ſi dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccaſſe videamur, quòd iſta non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipſum, ſagenaſque impervias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami uncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuſpides in manus aſſumpſeris, & ad malam inflatam expertus fueris: niſi prorſus acuta, nec inevitabilia, nec vulneribus infligendis moleſta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidoloſos, atque idcirco famelicos adſcribe: teque ipſum ad fiduciam hortatus, piſcationem hanc aggredere, ſi vis, lari in morem totam eſcam hiatu deglutiens. Atque in univerſum quidem forſitan tua cauſa omnis hic ſermo inſtituetur: quanquam non ſolum pro vobis philoſophis, aut his quicunque vitæ gravius inſtitutum ſibi delegerunt: verùm etiam pro grammaticis, rhetoribus, & Muſicis, omnibuſque qui ad docendi munus cum aliis vivere, quæſtumque facere propoſuerunt. Cæterùm cùm ferè communia, ſimiliaque ſint ea quæ his omnibus accidunt: palam eſt philoſophorum conditionem nihil eximii

1 Καθαίρω ὁ λάρος] Ex proverb. λαρὸς χάσκει. Bourd.
2 Ἐπίπαν ὄντων] Mſ. ὅλη παρόντων. Idem.

ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθαι, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σμικρότερον οἱ μισθοδοτοῦντες ἄγειν. ὅ, τι δ' ἂν ἐν ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπιὼν ἐξευρίσκῃ, τούτου τῶν αἰτίων μάλιστα μὲν οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ συμβουλεύοντες αὐτοῖς, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιον, εἰ μὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπιτιμήσαι τί ἐστι. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους πολλοὺς, οἷον γυμναστάς τινας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γραμματικοὺς, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, ὅτι ἀναξίους ἐστὶ τοιούτων συμφορῶν, εὐδὲ γὰρ ἂν πεισθεῖεν, ὅτι μὴ παντάπασι κακῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους τῶν μισθῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζοιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τοιαύτης ἀμοιβῆς. ἄλλως τε, εὐδὲ χρῆν ἄν τι ἄλλο, ἀλλ' ὅ, τι χρὴ ἀπολιναῖον αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοὺς ἐνεργούς. ἀλλ' ὧν τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἄπορος αὐτίκα, καὶ ἀργοὶ, καὶ ἀξιοῦσι εἰσὶν. εὐδὲν ἂν ὅτι αὐτοῖς δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ὅτ' ἐκεῖνοι ὑβρίσωσι δοκῶσιν, [2] εἰς τὴν ἀμίδα φασὶν ἐμοῦντες. ἐπὶ γάρ τοι τῶν ὕβριν τοιούτων ἐξ ἀρχῆς παῤῥίψαν εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τύχη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. ὅθεν δ' ἂν ἀφελοῦσι τὸ παιδοδιδάσκαλον, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πτοεῖσθαι ὡς ἐν μάλιστα μεταγενῶν αὐτοῖς, καὶ ἀφελεύθερον ἀφαιρεῖσθαι. δικαίως δὲ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἴ τις αἰτίας, ἀφ' ὧν εἰμὶ τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθαι, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σμικρότερον οἱ μισθοδοτοῦντες ἄγειν. ὅ, τι δ' ἂν ἐν ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπιὼν ἐξευρίσκῃ, τούτου τῶν αἰτίων μάλιστα μὲν οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ συμβουλεύοντες αὐτοῖς, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιον, εἰ μὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπιτιμήσαι τί ἐστι. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους πολλοὺς, οἷον γυμναστάς τινας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γραμματικοὺς, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, ὅτι ἀναξίους ἐστὶ τοιούτων συμφορῶν, εὐδὲ γὰρ ἂν πεισθεῖεν, ὅτι μὴ παντάπασι κακῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους τῶν μισθῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζοιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τοιαύτης ἀμοιβῆς. ἄλλως τε, εὐδὲ χρῆν ἄν τι ἄλλο, ἀλλ' ὅ, τι χρὴ ἀπολιναῖον αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοὺς ἐνεργούς. ἀλλ' ὧν τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἄπορος αὐτίκα, καὶ ἀργοὶ, καὶ ἀξιοῦσι εἰσὶν. εὐδὲν ἂν ὅτι αὐτοῖς δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ὅτ' ἐκεῖνοι ὑβρίσωσι δοκῶσιν, [2] εἰς τὴν ἀμίδα φασὶν ἐμοῦντες. ἐπὶ γάρ τοι τῶν ὕβριν τοιούτων ἐξ ἀρχῆς παῤῥίψαν εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τύχη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. ὅθεν δ' ἂν ἀφελοῦσι τὸ παιδοδιδάσκαλον, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πτοεῖσθαι ὡς ἐν μάλιστα μεταγενῶν αὐτοῖς, καὶ ἀφελεύθερον ἀφαιρεῖσθαι. δικαίως δὲ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἴ τις αἰτίας, ἀφ'

eximii habere : imò eo turpiùs illis ista contingere, quòd ii qui conducunt, non aliis præmiis eos quam reliquos dignantur, nihiloque magis in honore habent. Quicquid igitur narrationis series inveniet, ejus culpam in eos potissimum conferre par est, qui talia faciunt, deinde in eos qui talia fustinent. Ego verò culpari non debeo, nisi veritas & libertas in dicendo reprehensionem mereatur. Verumenimvero reliquum hominum vulgus, puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abjectique ingenii homines, ne operæ quidem precium fuerit, ab istiusmodi convictibus dehortari, neque enim obtemperarent : neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumeliis affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eaque non indigni : præsertim cùm nihil aliud habeant, ad quod se convertant, & in quo se exerceant : adeò ut siquis hanc vitam illis adimat, inertes ilico, desides, inutilesque sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumelioſi videantur, si (quod ajunt) in matellam imminxerint. Etenim jam inde ab initio ad contumelias illas parati sese in familias conferunt : atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum ut eos inde revocatos in libertatem vindicemus. Videor autem mihi rectè facturus, si causis, ob quas ad hoc vitæ genus

1 Ἐπίτιμον τί ἐστι] Angl. ἐπιτιμῶν τις. Bourd.

2 Εἰς τὴν ἀμίδα ἐμοῦντες] Proverbium in fastosos divites, dixi ad Petron. Idem.

1 Ἐπι-

ὧν ἐπὶ τ τοιοῦτον βίον ἀφικνῦνται πολλοὶ παρεξεπίτους, δείξαμι ὡς πάντων βιαίους, οὐδ' ἀναγκαίας. ὅτω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολογία προσαναφέρῃτο, καὶ ἡ πρόφασις ὑπόθεσις τ [1] ἐθελοδουλείας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τ ἀναγκαίων χρείαν προφέρουσι, [2] ἵνα τοῦτο προκαλυμμα οἷον προβεβλημένοι τ πρὸς τ βίον τοῦτον αὐτομολίας. καὶ δικαίαν αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ξυγγνώμης ἄξιον ποιοῦσι τὸ χαλεπώτατον τ ὂν τῷ βίῳ, τὴν πενίαν ἀφ' ἧς φυγεῖν ζητοῦντες. εἶπε ὁ Θέογνις πρόχειρος, καὶ πολὺ τὸ, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, καὶ ὅσα ἄλλα δείματα ὑπὲρ τ πενίας οἱ ἀγωνιστοὶ τ ποιητῶν ἐξενηνόχασιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων αὐτοὺς φυγὴν τινα ὡς ἀληθῶς τ πενίας δεδιοτρεμμένους ὂν τ τοιούτων ξυμφορῶν, ὥστ' ἂν ὑπὲρ τ ἀρχαίας ἐλευθερίας ἐμπεφθογγάμην πρὸς αὐτούς. ἐπεὶ ὃ [3] ὁ καλὸς ἐκεῖνος ῥήτωρ ἔφη, τοῖς τ νοσοῦντων σιτίοις ἐοικότα λαμβάνουσι, τίς ἔτι μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ πρὸς τοῦτο κακῶς διακεῖσθαι δοκεῖν αὐτοὺς, ἀεὶ μεμιγμένης ὁμοίας αὐτοῖς τ ὑποθέσεως τ βίου; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ δοῦναι μὲν οὐδὲν, οὐδὲ σῶσαι εἰς φυλακὴν, ἀλλὰ τὸ δοῦναι, κἂν δοθῇ, κἂν αὖθις ληφθῇ, πᾶν ἀκεραίως, καὶ τ χρείας οὐδεὶς καταναλίσκεται. καλῶς γ' εἶχε, μὴ τοιαύτας τινὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἳ τὴν πενίαν τηροῦσι, μᾶλλον βοηθοῦσαι μόνον nus quidam se conferunt, excussis, eas nec urgentes nec necessarias esse demonstravero. Sic enim omnis excusatio illis præripietur, primumque subeundæ servitutis voluntariæargumentum. Plerique igitur paupertatem, & rerum necessariarum inopiam proponunt, satisque idoneum hunc prætextum obtendisse putant, quo suum illud ad vitam hanc transfugium excusent: ac sibi sufficere credunt, si dicant venia dignum esse quod faciunt, quum rei in vita molestissimæ, nempe paupertatis effugium quærunt. Postea Theognis est in promptu, crebrumque illud in ore. *Omnem namque virum paupertas enecat.* Et quotquot alia territula abjectissimi quique poëtæ de paupertate protulerunt. Equidem si viderem ex hujusmodi convictu, eos verè paupertatis effugium aliquod nancisci, non admodum anxiè cum eis de amplectenda libertate disceptarem. Sed quandoquidem, ut egregius ille orator dixit, ægrotorum alimentis similia capiunt, qua ratione vitare possint, quominus in hoc ipsum malè sibi consuluisse videantur, nimirum semper illis manente eodem vitæ illius argumento? Semper enim manet paupertas, semper accipiendi necessitas, nihil quod seponatur, nihil supereſt quod reservetur. Verùm quicquid datum fuerit, ut detur, ut affatim capiatur, prorsus omne insumitur, ita tamen ut ne id quidem in usus sufficiat. At bene cederet, si non comminiscerentur occasiones hujusmodi, quæ paupertatem servant, eique duntaxat opitulan-

1 Ἐθελοδουλείας] De qua Herald. ad Mart. *Bourd.*
2 Ἵνα τοῦτο] Angl. καινὸν. Idem.
3 Ὁ καλὸς ἐκεῖνος ῥήτωρ ἔφη] Demosthen. contra Philipp. *Idem.*

αὐτῇ, ἀλλ' οἰ τέλεον ἐξαιρήσουσι. καὶ ὑπέρ γε τοιούτου, καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον ἴσως ῥιπτεῖν ἐθέλῳ Θεόγνιδος, καὶ πετρέαν ὡς φῆς κατ' ἠλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ σύνδεσις, καὶ ὑπόμισθος ὤν, οἷός πενίαν αὐτοῦ τούτου ἀμφιφυγήμεν, τὸν οἶδα πῶς ὁ τοιοῦτος τὸν ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλοι δ', πενίαν μὲν αὐτοῖσι τὸν ἂν φοβηθῆναι, ὑδὲ καθαπλαγῆναί φασιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλλοις ὁμοίως πονοῦντες, ὑκ προέζεσθαι τὰ ἀλφιτα. νῦν δ', περπονηκέναι γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ ὑπογήρας, ἢ ὑπὸ νόσων, ἐπὶ τοῦδε ῥᾴστην ἔσεσθαι τὴν μισθοφορήν, ἀπηντηκέναι. φέρ' ἴδωμεν εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ ὑκ ἔστιν ῥᾴστα ἐξηγήσεται αὐτοῖς τὰ δεδόμενα, μὴ πολλὰ, μὴ δ' πλείω τῶν ἄλλων πονοῦσιν. [1] εὐχῇ γὰρ ἂν ἐοικότα εἴη τοῦτό γε, μὴ πονήσαντα, μηδὲ καμόντα, ἕτοιμον ἀργύριον λαβεῖν. τοῦδε ἕνεκα, καὶ ῥηθῆναι κατ' ἀξίαν ἀδύνατόν. τοσαῦτα πονοῦσι, καὶ κάμνουσιν ὑπὲρ τοῦ συνεσίους, ὥστε πλείονος ὑντινοῦν ἐπὶ τοῦτο μᾶλλον τὴν ὑγείας δεῖσθαι, μυελῶν ὄντων ὀσημέρας τῶν ἐπιτριβόντων τὸ σῶμα, καὶ ὥσθ' ἑκάστου λοπόνωσιν καθαπονοῦντος. λέξομεν δ' αὐτὰ ὑπὲρ τοῦ σωφρονοῦντος κομιδῇ, ἐπειδὴ καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας διεξῆλθομεν. τὸ δ' νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἂν ὑποδεῖξαι, ὡς ὑδὲ οἱ λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τοῖς σωφρονοῦσιν, ἀληθεύοιεν ἂν. λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέσθαι μοι, ἤκιστα δ' ὥσθ' αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα, καὶ

lantur, sed quæ illam planè tollerent. Atque forsitan idcirco, esset in altum mare projicienda, ut dicis Theogni, & præruptis de scopulis præcipitanda. At si quis semper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipso sese arbitretur aufugisse paupertatem, non video qui fieri possit quominus hic ipse sese fallere videatur. Rursum alii negant sese paupertatem formidaturos, si modò reliquorum hominum in morem possint suo labore sibi victum suppeditare. At nunc sibi fractas esse corporis vires, seu senio, seu morbis, eoque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam confugere: Age igitur, verùmne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili suppetant, nec multum, nec plus quàm alii in consequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendum, ut citra laborem, nulloque negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his convictibus perferendum, ut hic ne valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie sexcenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, adque extremam usque defectionem delassent. Verùm hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiam illorum molestias commemorabimus. In præsentia sat erat ostendere, neque eos vera dicere, qui ea de causa in servitutem addicere sese ajunt. Supereſt jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multis-

1 Εὐχῇ γὰρ.] In margine Regii Cod. εἰ γὰρ εὐχαὶ ἵππων τὰ δεδόμενα προσκάλλονται. Sic apud Lucianum Navig. *Bourd.*

1 Εὖ-

τ̃ πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδᾶν αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας, καταπλαγήσεσθαι μὲν τὸ πλῆθος τ̃ χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ διαμονήσασθαι δ' ἐπὶ τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ, ἐλπίσασθαι δ' ὅσον αὐτίκα χαμᾶθεν ἡδονὴς ἐπιρρυήσεσθαι, πίεσθαι τ̃ χρυσίου. ταῦτα ὑπισχνοῦνται αὐτοῖς, καὶ φέλας ἀντ' ἐλευθέρων τιθήσειν. ἐχ ἡ τ̃ ἀναγκαίων χρεία, ἢν ἔφασκον, ἀλλ' ἡ τ̃ οὐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τ̃ πολλῶν καὶ πολυτελῶν ὀνείρων ζῆλος. τοιγαρᾶν ὥσπερ δυσέρωτες αὐτοὶς καὶ κακοδαίμονες ἐρασταὶ, [1] ἔντεχνοί τινες, καὶ τρίβωνες ἐρῶντες, παραλαβόντες, ὑπερορμικῶς ἀπείρασιν, ὅπως ἀεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν γεραιτέρους, ἀπλαῶσιν ὃ τ̃ παιδικῶν, ἀλλ' ἁδὲ μέχρι φιλήματος ἄκρας μεταδιδόντες. ἴσασι γὰρ [2] ἐν τῷ τυχεῖν τὸν πάλυσιν ἔρωτος ἠρεμοῦντα. ταύτῃ ἀνάπλεῖσι, καὶ ζηλοτύπως φυλάτουσι. τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τ̃ ἐρᾶσθαι ἔχουσι. δεδιᾶσι γὰρ μὴ αὐτὸν ἡ ἀπόγνωσις ἀπεμάγῃ τ̃ ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέρασος αὐτοῖς γένηται. ὥστε μεταδιδῶσιν ὧν, καὶ ὑπισχνοῦνται, καὶ ἀεὶ ποιήσειν, καὶ χαρίσασθαι, καὶ ἐπιμελήσεσθαι πολυτελῶν. εἶτ' ἔλαθον ὥρην γηράσαντες, [3] ἔξωροι γεγόμενοι, καὶ ὅτ' ἐρᾶν, παρεῖναι δεδιδόασι. πέπρακται δ' ἂν αὐτοῖς ἡδὺ σὺν ἀπανθῇ τῷ βίῳ πέρας τ̃ ἐλπίδος. τὸ μὲν δὴ δι' ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἀπανθᾶν ὑπομένειν, tisque atque amplis spebus incitatos, in divitum familias insilire, auri, atque argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices sibi videantur ob convivia, reliquasque delicias, sperentque futurum uti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc sunt quæ illos adducunt, atque ex liberis servos faciunt: non rerum necessariarum penuria quam prætexunt, sed non necessariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. Enimvero quemadmodum miseros istos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amasii receptant, & fastidiosè colunt, quò jugiter amantes, ipsis inserviant: cæterum pro amoris fructu, ne summum quidem oscului impertiunt: amorem enim facta copia dissolvi intelligunt? Hanc igitur amoris dissolutionem arcent, & diligenter cavent, cæterùm amantem spe semper retinent: metuentes ne desperatio minuat cupiditatis ardorem, amantemque à se alienet. Proinde semper arridentes, pollicenturque, semper facturi sunt, semperque gratificaturi, semperque ingentium sumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo senuerint, atque utrique jam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipsis in omni vita præter spem est peractum. Ac sanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferrè,

1 Ἔντεχνοι δὲ τρίβωνες] Hoc habet ex Aristophane. σημαίνει ὁ perditionem τρίβωνες ἐοὐ ἐνηγμασμένους πεὶ πράγματα. Bourd.

2 Ἐν τῷ τυχεῖν] Hæc sic dixit Helio. lib. 1. κέρδος γὰρ ἔρωτος τ̃ ἔργων τὸ τέλος. Idem.

3 Ἔξωροι] Vt passim in Dial. mort. & alibi, contra ἄνθος ὥρας. Lucianus alibi Dio. in Iulio. *Idem.*

ὑ πάνυ ἴσως ὑπαίπιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρει, καὶ ταύτην ἐξ ἅπαντος περαπτόμενος, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδῶδες, ἀποδόσθαι τινὶ ταύτην ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως δ' ἂν ἐκέτω τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιεν, τὸ δὲ ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦθ', ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι, σαφεῖς, καὶ ἀφάνλοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπιζόμενον ἐκεῖνο; ὅ, τι δὴ ποτέ ἐστι τὸ ἡδύ, ὅτι ἐγγύτατα ἴσως τυγχάνει χρόνου. ὥσπερ ὅταν, ὑδρωπιάσας ἔοικεν, εἴ τις αὐτῷ ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μέν γε Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκύν τινα τὸν λωτὸν ἐσθίοντες, ἠμέλουν τῶν ἄλλων, καὶ ὥστε τὸ παρὸν ἡδύ, τοῦ καλῶς ἐχόντων κατεφρόνουν. ὥστε ὑ πάντῃ ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη τοῦ καλοῦ, ὥστε τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς ἀποτρίβεσθαι. τὸ δὲ λιμᾷ ξυνόντα, παρεσιῶπα ἄλλῳ τῷ λωτῷ ἐμφορεμένῳ, μηδὲν μεταδιδόντα, ὑπὲ ἐλπίδος μόνης, τοῦ κἂν αὐτὸν παραγυδσεσθαί ποτε δεδάκ, τοῦ καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡρακλεῖς ὡς καταγέλαστον, καὶ πλημμύρων πινων ὀμφακιῶν ὡς ἀληθῶς ἐνόμενον. τὰ μὲν τοίνυν ὥστε τὰς ξυνουσίας αὐτὰς ἄγονται, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς φέροντες ἐπιτρέπειν τοῖς πλουσίοις χρῆσθαι ὥστε ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστιν, ἢ ὅπ ἐγγύτατα τούτων. πολλοῦ, εἰ μὴ κἀκείνων ὡς μεμνῆσθαι ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δόξῃ ἐπαιρομένων, τοῦ ξυνεῖναι δυπαιτζίδαις τε καὶ δυπαρύ-

ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda ſiquis voluptate capiatur, & hanc undequaque conſectetur, ut ea portiatur: quanquam turpe forſan ac ſervile, ſiquis ob eam in jus alienum ſe tradat. Nam longè ſuavior eſt voluptas quæ ex libertate proficiſcitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoſcendum ſi modò conſequantur. Verumenimverò ob ſolam voluptatis ſpem multas perferre moleſtias, ridiculum & ſtultum arbitror, maximè cùm videant labores eſſe certos, manifeſtos & inevitabiles: porrò illud quod ſperatur, quod nihil aliud tandem eſt niſi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigiſſe: præterea nec veriſimile videri ut aliquando fiat, ſi modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyſſis quidem ſocii, dulci deguſtata loto, reliqua negligebant, ac præſenti voluptate deliniti, honeſta contemnebant, ut non prorſus in illis cum ratione pugnarit honeſtatis oblivio: nimirum animo voluptatis illius ſenſu occupato. Verùm ſiquis famelicus alii cuipiam loto ſeſe ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, aſſiſtat, idque ſolam ob ſpem quòd credat fore ut & ipſi deguſtandum lotum aliquando porrigat: aſſiſtat inquam, recti atque honeſti oblitus, Dii boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis revera dignum. Ergo quæ iſtos ad divitum convictum adducunt, & quibus impulſi ſeſe illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit utendos, hæc ſunt, aut his quàm ſimillima. Niſi ſiquis eos commemorandos eſſe judicet, qui ſola gloria incitantur, ad conſuetudinem cum illuſtribus, & opulentis viris captandam.

φοις ἀνθρώποις. εἰσὶ γὰρ οἳ καὶ τῶτο ἀφέλεπθον καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἔγωγε τοὐμὸν ἴδιον, εἰ δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, καὶ σιτᾶν ὀρᾶσθαι, μηδὲν χρηστὸν ἀπολαύειν τῆς ξυνουσίας, δεξαίμην ἄν. τοιαύτης οὖν αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ὔσης. φέρε ἤδη ὡσὰς ἡμᾶς αὐτὰς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὲν ὡσὶ δὴ εἰσδεχθῆναι καὶ τυχεῖν ὑπομένουσιν, οἷα δ' ἂν αὐτοὶ ἤδη ὄντες, πάσχοιεν. ἐπὶ πᾶσι δὴ, ἧς αὐτοῖς ἡ ἀγωγὴ καὶ τροφὴ καὶ δράματος γίγνεται. ἃ γὰρ δὴ σκέπτεσθαι ἔστιν, ὡς εἰ μὴ πόνηρα ταῦτα, δύληπθα γε, καὶ ἃ πολλῆς δεήσει καὶ πόνε, ἀλλὰ θελήσαι δεῖ μόνον. ἐτά σοι πέπρακται τὸ πᾶν δράματος. ἀλλὰ πολλῆς μὲν τῆς Ἀφροδίτης, συνεχῶς καὶ [2] τῆς Ἐυρυαλίας, ἐωθέν τε ἐξαναστέμενον, ἐκμένειν ἀθύμενον, καὶ ἀποκλειόμενον, καὶ ἀναίσχυντον εἶναι, καὶ ὀχληρὸν δεκεῖσθαι ὑπὸ θυρωρῷ κακῶς συνέχοντα, καὶ [2] ὀνομακλήτορι λιθυκῷ παθόμενον. καὶ μισθὸν τελεῖσθαι τῆς μνήμης καὶ ὀνόματος. καὶ μὴν καὶ ἐσθῆτος ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δυνάμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, ὡς τὸ καθαρπευόμενα ἀξίωμα, καὶ χρώματα αἱρεῖσθαι, εἷς ἂν ἐκείνου ἤδηται, ὡς μὴ ἀπάδῃς, μὴ δ' ὠσκρεὺς βλεπόμενος, καὶ φιλοπόνως ἐπᾶν, μᾶλλον δ' ἡγεῖσθαι, ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ὠσωθούμενον, καὶ ὥσπερ πνὰ πομπὴν ἀναπληρεῖσθαι, ὁ δ', οὐδὲ ὠσαπλέπει πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν. ἢν δέ ποτε καὶ τὰ ἄριστα πρά-

dam. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupraque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolummodo vivere, convictorque videri, ſi nullus ex eo victu fructus ad me redeat. Cùm igitur cauſa ejus vitæ ſuſcipiendæ ſic illis habeat, age jam conſideremus apud noſmetipſos, cujuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cujuſmodi verò in ipſa vita jam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quidvis poſtea facto fore facile. Imò neceſſe eſt ut diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè proforibus obverſeris, ut perdures quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quando janitori malè ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubjiceris, quumque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiam veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, deligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculoſque illius offendas. Oportet etiam ut ipſum aſſecteris gnaviter, vel potiùs antecedas, atque interim à famulis protruderis, ac veluti pompam quandam expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidem te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit,

1 Τῆς Ἐυρυαλίας] Τῆς ἐν ταῖς θύραις πρωτοδρείας, ut Ἐυρυαλεῖν πρὸ θύρων διατρίβειν. De his officiis horridulorum comitum dictum paſſim. *Bourd.*

2 Ὀνομακλήτορι Λιθυκῷ] Hac de re Caſaubon. ad Sueton. ubi de ſervis Syris Savar. ad Sid. dixi ad Petron. *Idem.*

ξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσηται ἐρησόμενός τι, ὧν ἂν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἀθρόον δὲ ὁ ἴλιγγος, καὶ τρόμος ἄκαιρος, καὶ γέλως τῶν παρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλάκις ἀποκρίνασθαι δέον τίς ὢν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις. τοῦτο οἱ μὲν χρηστοὶ, αἰδῶ ὀνομάζουσι. οἱ δὲ τολμηροὶ, δειλίαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἴσως ἐπισφαλεστάτης περιφθεὶς τῆς προτῆς φιλοφροσύνης, ἀπήλθες [1] καταδικάσας σεαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπειδὴν δὲ πολλὰς μὲν αὐτῷ νύκτας ἰαύσῃς, ἡμέρας δὲ αἱματοέντας ἀφαγάγῃς, ἃ μὰ Δία τῆς Ἑλένης ἕνεκα, οὐδὲ τοῦ Πριάμου περγάμων, [2] ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχῃς δὲ καὶ πρακτικοῦ πνεύσαντος, ἐξέπεσας τυντεῦθεν, εἰ οἶσθα ὦ μαθήματα. καὶ τὸ μὲν πλησίον ἡ ἀφετηρία, σὸν ἀνδρὸς, ἐπαινεμένῳ, καὶ εὐδαιμονιζομένῳ. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος βίου τότε προκεῖσθαι δοκεῖ. ὑπεισέρχῃ γὰρ εἰκότως, τὸ μὴ σὲ ὑπ' ἄλλου ἂν καταδεχθῆναι πρῶτος καὶ πρότερος ἀποβληθέντα, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν ἐς μυρία ἀφαιρεῖσθαι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξετιζομένοις, φθονοῦντα, τίθησι γὰρ ὁ ἄλλος εἶναι τῶν αὐτῶν ἀντιποιουμένης, αὐτὸν δὲ πάντα εὐδαίμονα νομίζοντα. φοβούμενος

rit, & te respexerit, & accersitum quidlibet interrogarit, tum denique tum multus sudor, multa æstuatio, intempestiva trepidatio, sannæque eorum qui adsunt ob tuam perplexitatem, ac sæpe cùm sit respondendum quis esset Græcorum rex, mille naves illis fuisse dicis. Hoc autem modesti pudorem vocant, audaces timiditatem, improbi verò inscitiam. Tu igitur primam hanc divitis comitatem periculosissimam expertus, damnata tui animi magna imbecillitate discedis. Porrò ubi jam multas noctes insomnes duxeris, multosque dies cruentos egeris, non per Iovem Helenæ, & Priami pergamorum causa, verum spe quinque obolorum: contigerit autem tibi quispiam Deus tragicus qui tibi adsit: exinde restat ut exploreris num literas noris. Atque ea quidem exercitatio diviti non est injucunda, quippe qui laudatur interim, ac fœlix prædicatur. Cæterùm tibi videtur tum de anima, omnique vita propositum esse certamen: nam id meritò te subit, futurum ut alius nemo te admittat, cùm à priore rejectus fueris: visusque despicabilis. Cogeris igitur in varias curas distrahi, dum iis invides qui tibi reluctantur (finge enim & alios esse ejusdem fortunæ competitores, te verò tibi videri cuncta tenuiter respondisse) dum etiam me-

1 Καταδικάσας] Κατηγορήσας. Bourd.

2 Ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν] Ex hoc loco licet conjicere temporibus Luciani quinque obolos Græcos æstimatos fuisse centum quadrantibus Romanis, & idem potuisse. Nam omnia officia salutationum & deductionum, quæ regibus suis præbebantur à clientibus & parasitis, mercedem habebant diurnam sportulam vel cœnam rectam, vel ut plurimum, centum quadrantes, ut apud Martialem passim discimus, quam summam Græcis suis videtur Lucianus per πέντε ὀβολοὺς exprimere voluisse. *Talm.*

ναι ἢ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνου πρόσωπον ἀτενίζοντα. καὶ εἰ μὲν ἀπφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπολλύμενον. εἰ δὲ μεσιδιῶν ἀκούοι, χαιρόντα, καὶ εὐέλπιν καθιστάμενον. εἰκὸς καὶ πολλοὺς εἶναι τοὺς συκοφαντήσοντας φθονοῦντας· καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ τεθραμμένους. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ὀγκόλοφον τοξεύων, λέληθεν. εἶτ' ἐννόησον ἄνδρα σὺ βαθεῖ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεπιζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς μὲν, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δὲ, μὴ. μέσος δὲ τοσούτῳ χρόνῳ, καὶ πολυπραγμονούμενός σε ἅπας ὁ παρεληλυθὼς βίος. κἂν μέν τις ἢ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἔκ τινος δυσελοῦς αἰτίας ἐσκηκραγώς, ἀνακεινόμενος εἰπεῖν μοιχὸν, ἢ παιδεραστὴν, τοῦτ' ὀφείλον [1] ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. ἂν δὲ πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ ἐδεδιγμένοι. χρὴ τοίνυν πολλὰ δύνασθαι, καὶ μηδὲν ὅλως συκοφαντηθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ἦν τὰ κρατίστεια. εἶεν. καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα ὑπὲρ τύχης μείζονος. αὐτός τε γὰρ ἐπῄνησε τοὺς λόγους, καὶ τῶν φίλων οἱ συνήσθησθε, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύᾳ τὰ τοιαῦτα, οὐκ ἀπέτρεψαν. ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ βούλεται, οὐκ ἀνεπλήγη δὲ ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ὁ οἰκονόμος. οὐδὲ τις ἐμέμψατό σε τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἴλεω, καὶ παυόμενον εἶσπα τὰ ἱερά. κεκράτηκας δὴ ὦ μακάριε, [2] καὶ ἔστεψαι τὰ Ὀλύμπια. μᾶλλον δὲ Βαβυλῶνα εἵληφας, ἢ τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθῄρηκας. καὶ ἔχεις τὸ τοῦ Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνου πρόσωπον ἀτενίζοντα. καὶ εἰ μὲν ἀπφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπολλύμενον. εἰ δὲ μεσιδιῶν ἀκούοι, χαιρόντα, καὶ εὐέλπιν καθιστάμενον. εἰκὸς καὶ πολλοὺς εἶναι τοὺς συκοφαντήσοντας φθονοῦντας· καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ τεθραμμένους. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ὀγκόλοφον τοξεύων, λέληθεν. εἶτ' ἐννόησον ἄνδρα σὺ βαθεῖ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεπιζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς μὲν, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δὲ, μὴ. μέσος δὲ τοσούτῳ χρόνῳ, καὶ πολυπραγμονούμενός σε ἅπας ὁ παρεληλυθὼς βίος. κἂν μέν τις ἢ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἔκ τινος δυσελοῦς αἰτίας ἐσκηκραγώς, ἀνακεινόμενος εἰπεῖν μοιχὸν, ἢ παιδεραστὴν, τοῦτ' ὀφείλον [1] ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. ἂν δὲ πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ ἐδεδιγμένοι. χρὴ τοίνυν πολλὰ δύνασθαι, καὶ μηδὲν ὅλως συκοφαντηθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ἦν τὰ κρατίστεια. εἶεν. καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα ὑπὲρ τύχης μείζονος. αὐτός τε γὰρ ἐπῄνησε τοὺς λόγους, καὶ τῶν φίλων οἱ συνήσθησθε, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύᾳ τὰ τοιαῦτα, οὐκ ἀπέτρεψαν. ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ βούλεται, οὐκ ἀνεπλήγη δὲ ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ὁ οἰκονόμος. οὐδὲ τις ἐμέμψατό σε τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἴλεω, καὶ παυόμενον εἶσπα τὰ ἱερά. κεκράτηκας δὴ ὦ μακάριε, [2] καὶ ἔστεψαι τὰ Ὀλύμπια. μᾶλλον δὲ Βαβυλῶνα εἵληφας, ἢ τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθῄρηκας. καὶ ἔχεις τὸ τοῦ Ἀμαλθείας κέ-

metuis, & spèras, fixisque ocs in ejus faciem oculis: dumque peris, siquid negligat eorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bona spe fultus consistis. Consentaneum autem est multos esse qui tibi adversentur, alioisque tuo loco ponere velint: quorum unusquisque clanculum velut ex insidiis in te jaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & aliis quidem scire, aliis secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd siquis, vel civis invidia, vel vicinus levi quapiam de causa provocatus te deferat, & adulterum vel pæderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Iovis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubii, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est ut omnia prosperè tibi cedant, nihilque prorsus adversetur, nam hoc solùm pacto vincere possis. Age sanè, omnia etiam majore fortuna tibi successerint: ipse enim tuam doctrinam probavit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus hujusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiam conjux, non refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiam tuam vitam insimulavit dextra omnia, omnique ex parte fausta sunt sacra. Vicisti igitur ô beatimò potiùs Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, & gal-

1 Ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς] Proverb. *Bourd.*

2 Καὶ ἔστεψαι τὰ Ὀλύμπια] Sic in Tim. *Idem.*

ρος, καὶ [1] ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δή σοι ἀντὶ τοσούτων πόνων, μέγιστα ἡλίκα ἡμῖν ταλαθεῖ, ἵνα μὴ φύλλον μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν τε μισθὸν, ὃν ἐνήνεγκεν ὀφείληται, καὶ τοῦτον ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἀπραγμόνως ἀποδίδοται, καὶ τἄλλα πιμπλῇ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ὑπάρχειν. πόνων μὲν οὖν, καὶ πηλοῦ, καὶ δρόμων, καὶ ἀγρυπνιῶν, ἀναπαυσάμενος καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῆς εὐχῆς, [2] ἀποτείναντα τὸ ποδὶ, καθεύδειν μόνα οἰκεῖα πράττοντα, ὧν ἕνεκα τἀρχὴν παρελήφθης, καὶ ὧν ἔμελλες. ἐχρῆν μέν, ὥσπερ ὦ Τιμόκλεις, καὶ ὀφείλει ἂν ἐμοὶ μέγα κακὸν, ὑποκύψαντα φέρειν τὸ ζυγὸν, ἐλαφρόν τε, καὶ εὔφορον, καὶ τὸ μέγιστον, ἐπίχρυσον ὄντα. ἀλλὰ πολλοῦ μᾶλλον ἦν πάντως δεῖ, μυρίᾳ χαίρειν ἀφέντα, ἐλεύθερον ἀνδρὶ ἐν αὐτοῖς ἤδη ζωῆς σωφρονίσαι γιγνόμενα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκόλουθα, εἴ τις ἂν αὐτοῦ ὑπομένειεν δύναιτο, παιδεία κρὰν ἐπ' ἐλάχιστον ὠμιληκώς. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς πρώτης δείπνου, ὃν δεκῇ, ὅ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ [3] προτέλεια τῆς μελλούσης ξυνουσίας. οὗτος ἂν προσέστω θεράπων τις ἥκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ἀνομιλήτῳ οἰκέτης. ὃν χρὴ πρότερον ἵλεων ποιήσασθαι, προσδοῦναι τῷ χαίρειν, ὡς μὴ ἀδέξιον εἶναι δοκεῖς, τἄλλα χαλκοῦν, πέντε δραχμῶν. ὁ δ', ἀκκισάμενος, καὶ ἄπαγε. προσ-

gallinarum lac mulgebis. Iam ianè par est pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua sit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præstituatur, eaque commodè adusum nullo negotio persolvatur, reliquus item honor vulgari major tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à cursitationibus, à vigiliis, à ocium recipias: & quod in votis esse solet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum causa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem se habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, subdita cervice jugum ferre, leve nimirum & portatu facile, quodque omnium est maximum, auro illitum. Sed multum abest ut ita se res habeat, imò nihil horum non desideratur: siquidem in mediis ipsis id genus convictibus sexcentæ res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipse tecum reputato, num ea perpeti quisquam queat, cui vel minimum cum eruditione commercium fuerit. Exordiar autem si videtur, à primo convivio unde consentaneum est te consuetudinem illam auspicaturum. Statim igitur ad te venit quispiam qui te ad cœnam accedere jubeat, famulus non incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris incivilis, ad minimum quinque drachmis. Illo verò accissans, agape inquit: numquid

1 Ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα] Parœm. ὅλῃ τῇ τἀπιφρυῶν ἀγαθῶν. Bourd.

2 Ἀποτείναντα τὸ ποδὶ] Quod antea in hoc dial. dixit ἐξυπιάζοντα. sic in Paras. ὑπτίῳ ὀφεικώς, tangit Casaubon. ad lib. 2. Suet. *Idem.*

3 Προτέλεια] Metaphorice sumit προτέλειαν ut patet apud Hesyc. Alii dixerunt προτοτέλειαν ut patet apud Achill. Tat. lib. 2. Scholiast. Æschyli ad Agamn. *Idem.*

1 Κοσμιό-

σῦ ἢ ἐμοῦ; καὶ Ἡράκλεις μὴ γένοιτο ἐπιτιμῶν, τέλος ἐπείθη. καὶ ἅπτεισί σοι πλατὺ ἐγχανών. σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν περιελισάμενος, καὶ σεαυτὸν [1] κοσμιώτατα σχηματίσας, λουσάμενος ἥκεις, δεδιὼς μὴ πρὸ τῶν ἄλλων ἀφίκηαι. ἀπιεράκαλον γάρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕστερον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ δὲ τηρήσας τὸ μέσον ἐν καιρῷ, εἰσελήλυθας. καί σε πάνυ σπουδῇ ἐδέξαντο. καὶ παραλαβόντες, κατέκλινε μικρὸν ὑπὲρ ἑαυτὸν πλησίον, μὴ δύο σε χείρω τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ [2] ἐν Διὸς τὸν οἶκον παρελθὼν, πάντα [3] περιῴκησας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνωστα πάντα. καὶ ἡ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει, καὶ τὰ παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτηρεῖσιν. ἀσφαλῶς οὖν τὴν ἀμέλειαν τὴν πλησίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σεαυτὸν πρὸς τὰ οἰκητῶν ἐπισκοπῶν, ὅπως εἰς τοὺς παῖδας, ἢ εἰς τὴν γυναῖκα, [4] εἰ πολλάκις οὐ [5] περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τὰ συνδείπνων ἀγάλλοθοι ὁρῶντες ὑπεπεπληγμένην, εἰς τὴν ἀπιερέαν τὰ δρωμένων ἀποσκώπτουσι, τεκμήριον ποιούμενοι καὶ μὴ πάρ' ἄλλῳ πρότερόν σε δεδειπνηκέναι, καὶ τὸ κανοῦν εἶναί σοι τὸ [6] χειρόμακτρον πρέμνον. ὥσπερ ἂν εἰκὸς ἰδίαν τινὰ ἀνάγκην ὑπ' ἀποριάς, καὶ μήτε δυνάμενόν πιεῖν αἰτεῖν τολμᾷν, μὴ δόξῃς οἰνόφλυξ περεῖναι, μή τε τῶν ὄψων ἀθρόως πεσόντων ποικίλων πρός τινα τύξιν ἐσπουδακέναι; ἐγώ; νὴ Ἡράκλεις μὴ γένοιτο ἐπιτιμῶν, τέλος ἐπείθη. καὶ ἅπτεισί σοι πλατὺ ἐγχανών. σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν περιελισάμενος, καὶ σεαυτὸν κοσμιώτατα σχηματίσας, λουσάμενος ἥκεις, δεδιὼς μὴ πρὸ τῶν ἄλλων ἀφίκηαι. ἀπιεράκαλον γάρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕστερον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ δὲ τηρήσας τὸ μέσον ἐν καιρῷ, εἰσελήλυθας. καί σε πάνυ σπουδῇ ἐδέξαντο. καὶ παραλαβόντες, κατέκλινε μικρὸν ὑπὲρ ἑαυτὸν πλησίον, μὴ δύο σε χείρω τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ ἐν Διὸς τὸν οἶκον παρελθὼν, πάντα περιῴκησας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνωστα πάντα. καὶ ἡ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει, καὶ τὰ παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτηρεῖσιν. ἀσφαλῶς οὖν τὴν ἀμέλειαν τὴν πλησίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σεαυτὸν πρὸς τὰ οἰκητῶν ἐπισκοπῶν, ὅπως εἰς τοὺς παῖδας, ἢ εἰς τὴν γυναῖκα, εἰ πολλάκις οὐ περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τὰ συνδείπνων ἀγάλλοθοι ὁρῶντες ὑπεπεπληγμένην, εἰς τὴν ἀπιερέαν τὰ δρωμένων ἀποσκώπτουσι, τεκμήριον ποιούμενοι καὶ μὴ πάρ' ἄλλῳ πρότερόν σε δεδειπνηκέναι, καὶ τὸ κανοῦν εἶναί σοι τὸ χειρόμακτρον πρέμνον. ὥσπερ ἂν εἰκὸς ἰδίαν τινὰ ἀνάγκην ὑπ' ἀποριάς, καὶ μήτε δυνάμενόν πιεῖν αἰτεῖν τολμᾷν, μὴ δόξῃς οἰνόφλυξ περεῖναι, μή τε τῶν ὄψων ἀθρόως πεσόντων ποικίλων πρός τινα τύξιν ἐσπουδακέναι;

quid ego à te accipiam? quibus addit, Dii prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè diducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimoque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanum enim illud, sicuti postremum venire grave. Proinde observata opportunitate media ingrederis, teque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam jubet te paulum supra divitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Tuque veluti Jovis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quæ geruntur intentus es. Nova enim & incognita tibi omnia. Interim familia te spectat, & præsentium quisque quid facias, observat. Neque non ea res curæ est diviti, qui aliquos ex famulis præmonuit ut explorent quomodo in pueros, uxoremque te geras, num subinde ex obliquo respectes. At convivarum asseclæ quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt stupefactum, derident clanculum, conjectantes te nunquam ante apud quempiam alium cœnasse, novumque tibi esse, ut mantile apponatur. Proinde verisimile est necesse esse ut præ hæsitantia sudes, ac neque cùm sitias, potum petere audeas, ne vinosus videare, neque variis appositis opsoniis, & or-

1 Κοσμιώτατα σχηματίσας] Sic in Gall. explicat illud verbis seq. *Bourd.*
2 Τῶ Διὸς τὸν οἶκον] Tangit Heliod. lib. 2. *Idem.*
3 Περιῴκησας] Et apud Cic. in parad. *Idem.*
4 Εἰ πολλάκις] Ἢ εἰς παλλακὰς. Marc.
5 Περιωπῆς] Ἐκ φρονήσεως, ἀσφαλείας. Bourd.
6 Χειρόμακτρον] Hanc vocem ex Hesych. interpretatur Clarisc. Casaub. c. ult. lib. 9. Animad. ad Athen. profert hanc Lucianus sæpe alibi. *Idem.*

σμένων, εἰδέναι ἐφ' ὅ, τι πρότερον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκῃς. ὑποβλέπειν οὖν ἐς τὸν πλησίον δεήσει, κἀκεῖνον ζηλοῦν καὶ μανθάνειν τοῦ δείπνου τὴν ἀκολουθίαν. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλος εἶ, καὶ θορύβου πλέως τὴν ψυχὴν, πρὸς ἕκαστα τῶν πραττομένων ἐκπεπληγμένος. καὶ ἄρτι μὲν, εὐδαιμονίζεις τὸν πλούσιον τοῦ χρυσοῦ, καὶ τοῦ ἐλέφαντος, καὶ τῆς τοσαύτης τρυφῆς. ἄρτι δὲ, οἰκτείρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὢν, [1] εἶτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. ἐνίοτε δὲ κἀκεῖνο εἰσέρχεταί σε; ὡς ζηλωτόν τινα βιώσῃ [2] τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐντρυφήσων, καὶ μεθέξων αὐτῶν ἐξ ἰσοτιμίας. οἴει γὰρ εἰσαεὶ Διονύσια ἑορτάσειν, καί πού καὶ μειράκια ὡραῖα διακονούμενα, καὶ ἠρέμα προσμειδιῶντα, γλαφυρώτερον ὑπογράφει σοι τὴν μέλλουσαν διατριβὴν, ὥστε συνεχῶς τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο φθέγγεσθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπομένειν ὑπὲρ τῆς τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτησίαι τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον εὐμεγέθη τις αἰτήσας, προὔπιέ σοι τῷ διδασκάλῳ. ἢ ὅ, τι δήποτε προσειπών. σὺ δὲ λαβὼν, ὅ, τι μὲν τι σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ἔδει, ἠγνόησας ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δόξαν ὦφλες. ἐπίφθονος δ' οὖν ἀπὸ τῆς προπόσεως ἐκείνης πολλοῖς τῶν παλαιῶν φίλων γεγένησαι. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ κατακλίσει ἐλύπησας τινὰς αὐτῶν. ὅτι τήμερον ἥκων, προυκρίθης ἀνδρῶν

ordine quodam compositis, scias cui priùs aut posteriùs manum admoveas. Quare ad eum qui proximus accumbit respicias oportebit, eumque imitatus, convivii rationem addiscas. Cæterùm varius es, animoque penitus perturbato, quum singula quæ illic geruntur, stupes. Et modò divitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantasque delicias: modò te ipsum misererearis, qui quanvis nihil sis, vivere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore ut admirandam vitam vivas, quippe qui sis omnibus illis deliciis fruiturus, cunctorumque ex æquo particeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adolescentuli formosi ministrantes, placideque arridentes, elegantius in posterum hoc vitæ genus pollicentur: ita ut Homericum illud assiduò in ore habeas: *Haud vitio verti debet si Troia pubes, Armatique simul Danai*, multum laboris sustineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum invitatiunculæ. Ac postulato perquam ingenti scypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quovis tandem nomine compellans. At tu recepto scypho, quid tibi sit respondendum, præ imperitia ignoras, & rusticus existimaris. Cæterum ea propinatio multorum veterum amicorum invidiam tibi creavit, quorum nonnullis jam ante tuo accubitu fuisti molestus, quod cùm adveneris modò, iis anteponare, qui multorum anno-

1 Εἶτα ζῆν] Ζῆν interpretati sunt viri doctissimi. *Bourd.*
2 Τὸν βίον] Περιπάσονται. Hanc vocem interpretati Casaubon. ad Athen. Herald. ad Mart. *Idem.*

[1] πολυετῆ δελείαν ἠντληκότων. λύθις ἂν ἡ τοιοῦτός τις φθὲ σοῦ λόγος ἐν αὐτοῖς, τοῦτο ἡμῖν φθὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. καὶ τὴ ἄρλι ἐσεληλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δυστέρους εἶναι. καὶ μήτοις τοῖς Ἕλλησι τούτοις ἀνέωκ] ἡ Ῥωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐστιν ἐφ' ὅτῳ φθελημεῶντας ἡμεῶν; ὑ ῥημάπα δύσπνα λέγοντες, οἱονταί τι παμμέγαθες ὠφελεῖν; ἄλλῳ ἦ, ὑ γὸ οἶδες ὅσα μὴ ἔπιεν, ὅπως ἦ τὰ ἀδιατρέγεν-ζα συλλαβὼν κατέφαγεν; ἀπιρόκαλῳ ἄνθρωπος, [2] καὶ λιμοῦ πλέως. ὑδὲ ὅναρ λύκοῦ ποτε ἄρτα ἐμφορηθεὶς, ὕπνε νομαδικοῦ, ἢ φασιανοῦ ὄρνιθος. ὧν μόλις τὰ ὀστᾶ ἡμῖν καταλέλοιπε. τρίτῳ ἄλλῳ ὦ μόλιστοι φησὶ, πέντε ὑ δ' ὅλων ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, ὑταῦθά πω ὑ ἡμῖν τὰ ὅμοια ποτιπόμβον. νῦν μὲ γὸ ὥσπερ τι καινὰ τ ὑποδημάτων ὑ τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελείᾳ ἐστὶν, ἐπειδὰν ἦ πατηθῇ πολλάκις, καὶ ὑπὸ ἔ πηλοῦ ἀναπλασθῇ, [4] ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀθλίως ἐρρίψε], κόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως. ἐκεῖνοι μὲ δὴ τοιαῦτα φθὲ σοῦ πολλὰ τρέφυσι. καί πω ἤδη φθὸς ἀμβολάς πινες αὐτῶν ἀδιαπεδάζοντας. τὸ δ' ἐν συμπόσιον ὅλον ἐκεῖνο, σάν ἐστ, καὶ φθὲ σοῦ οἱ πλεῖστοι τ λόγων. σύ δ' ὑπ' ἀηδείας πλέον ἔ ἐκπνεῖ ἐμπὰν οἶνα λεπτὸν, καὶ δριμέα, πάλαι φ

norum ſervitutem exantlarunt. Protinus itaque talia quædam de te inter illos dicta feruntur. Illud reliquis malis noſtris deerat, ut etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Item, ſolis hiſce Græculis patet urbs Romana: quanquam quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam utilitatem afferre videntur, quum miſera quædam verbula dicunt? Rurſus alius hæc. Annon vidiſti quantum biberit, & quàm avidè correpta fercula devorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomnium quidem unquam fuerit [3] albo pane ſaturatus, multo minùs ave Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, fatui, inquit, ante totos quinque dies, videbitis hunc pariter hîc inter nos quiritantem. Nam nunc quidem ut calcei novi ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquam crebrò calcatus, lutoque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abjicietur, cimicibus quemadmodum nos refertus. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: jamque ex ipſis aliqui ad calùmniandum ſe comparant. Quare totum illud convivium tuum eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterum tu propter inſuetudinem, tenuis, acriſque vini plus æquo potus, jam-

1 Πολυετῆ δελείαν] Vide quid dixerim ad hunc Petron. locum *veterem convivam*. Bourd.

2 Καὶ λιμοῦ πλέως] *Græculus eſuriens*. Menagius.

3 *Albo pane*] Græcis album panem in deliciis fuiſſe, locis aliquot teſtatur Lucianus. Apud Athen. lib. 4. deſcribitur convivium Atticum in quo commemorantur panes λευκότεροι χοινῖ. Græci panes elegantiores λευκὸς appellant, ſordidiores φαιούς. Cogn.

4 Ὑπὸ τῇ κλίνῃ] Laudat hunc locum Caſaub. ad Suet. p. 167. hanc eandem comparationem alibi repetit Lucianus. *Bourd.*

1 Χείλεα

γαστρὸς ἐπειγούσης, πονήρως ἔχεις. καὶ ὅτε προεξαναστῆναί σοι καλὸν, ὅτε μένειν ἀσφαλές. ἀποτεινομένου τοίνυν σοῦ πότε, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις καινομένων, καὶ θεαμάτων ἐπὶ θεάμασι παρεισόντων, ἅπαντα γὰρ ἐπιδείξασθαί σοι τὰ αὑτῆς βέλεται, κἀλλασιν ἐμικρολογῇ ὑποφύεις μήτε ὁρῶν τὰ καινόμενα, μήτ' ἀκούων εἴ τις ᾄδοι, ἢ κιθαρίζοι, πάνυ τιμώμενον μειρακίσκον. ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲν ὑπ' ἀνάγκης, δύσκη δ' ἂν σεισμῶ συμπεσεῖν οἰκεῖα πάντα, ἢ πυρκαϊὰν ἵνα προσαγγελθήναι, ἵνα ποτὲ καὶ ἀφλυθῇ τὸ συμπόσιον. τοῦτο μὲ δή σοι τὸ πρῶτον ὦ ἐπῆρε, καὶ ἥδιστον οἰκεῖνο δεῖπνον, σὺν ἐμοιγε δ' ὑμῖν, καὶ τῶ λευκῶν ἁλῶν ἡδίον, ὀπηνίκα βέλομαι, καὶ ὁπόσον ἐλευθέρως ἐθιζομένῳ. ἵνα γὰρ σοι τὴν ὀξυρεγμίαν τὴν ἐπὶ τούτοις παρῇ, καὶ τὸ οὐ τῇ νυκτὶ ἔμεσον, ἑῴθεν δεῖσθ' ἀεὶ δ' μιᾶς ξυμβήναι ὑμᾶς ὁπόσου τε καὶ ὁπότε δ' ἔτους χρὴ λαμβάνειν. παρόντων δὲ δύο ἢ τριῶν φίλων, προσκαλέσας σε, καὶ καθίζεσθ' κελεύσας, ἄρχεται λέγειν. τὰ μὲ ἡμέτερα, ὁποιά ἐστιν, ἐώρακας ἤδη, καὶ ὡς τοῦτο οὐ αὐτοῖς ὑδὲ εἷς. ἀτταγωδήσω δ', καὶ πεζὰ πάντα, καὶ δημοτικά. χρὴ δέ σε ὅτως ἔχειν ὡς ἁπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. γελοῖον γὰρ εἰ τὸ κυαμώτριον, τὴν ψυχὴν σοι τὴν ἐαυτῆ, ἢ καὶ νὴ Δία τὸ παιδῶν, εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδεύσεως δεόμενοι, ἐπιτρέπων, τὰ ἄλλων μὴ ἐπίσης ἠγεῖμην δεσπότην. ἐπεὶ δ' καὶ ὠφελός τι δεῖ, ὁρῶ μὲ τὸ μέτριον καὶ αὐτάρκες δ' σὲ πρόπαν, καὶ συνίημι. ὡς δ' jamdudum urgente alvo malè habes: attamen neque decorum tibi ante alios surgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculo spectaculum accedit (omnia enim sua tibi ostentare cupit) non mediocriter discruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auscultare siquis voce citharaque canat, magni precii adolescentulus. At laudas tamen invitus: cæterùm animo illud optas, ut vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando convivium dirimatur. Habes, amice, primum illud & suavissimum convivium, mihi certè nec cepa, nec sale candido jucundius, quando, quantumque liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui hic accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conveniendum: quantum, & quo anni tempore tibi sit accipiendum. Ergo præsentibus duobus, tribusve amicis, accersito te, & sedere jusso, sic loqui incipit. Cujusmodi sint res nostræ, utque nihil fastus ipsis ineat: jam vidisti, sed ut ostentatione carent, moderatæ sunt ac populares omnes. Sic autem animum inducas velim, ut omnia nobis fore communia putes. Ridiculum enim foret si cum potissimam mei partem, nimirum animam meam, vel per Iovem liberorum (siquos habeat liberos quibus eruditione sit opus) tibi committam, non aliarum item rerum te mecum ex æquo dominum ducam. Cæterum quando certi quippiam est præfiniendum, equidem video tuæ vitæ frugalitatem, animumque paucis contentum, atque intelligo te

καὶ μισθὸν ἐλπίδι σφοδρᾶ παραλύσας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τὸ δ' ἄλλων ἕνεκα, τὸ εὐοίας τὸ παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν πᾶσιν ἔξεις. ὅμως δ' ἂν καὶ ὠφελοῖ σε. σύ δ' αὐτὸς ὅ, τι καὶ βούλῃ, λέγε, μεμνημένῳ ὧν φίλτατε καὶ ἐκείνων, ἅπερ ἐν ἑορταῖς ἐπιτοίοις εἰκὸς ἡμᾶς παρέξειν. εἰ γὰρ ἀμελήσομεν ἀδὲ τοιούτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ σωθησόμεθα. πολλαὶ γὰρ οἶδα ἔτεσι αἱ τοιαῦται ἀφορμαί. καὶ ὡς ἔοικε τοίνυν ἀποβλέπων, μετριώτερον δηλονότι ἐπιβάλοις ἡμῖν τὸ μισθόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις ὑμῖν χρείττοσιν εἶναι χρημάτων. ὁ μὲν, ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε διαστείσας ταῖς ἐλπίσι, τὸ μισθὸν ἑαυτῷ πεποίηκε. σὺ δ', πάλαι πάλαι ὦ, καὶ μυελάδας ὀνειροπολήσας, καὶ ἀκρῳὰς ὅλας, καὶ συνοικίας, συνὸς μὲν ἡρέμου τὸ μικρολογίας, σαυτοῦ δ' ὅμως τῶν τοιούτων. καὶ τὸ πάνυ ἡμῖν κοινὰ ἔσται, βέβαιοι, καὶ ἀλλὰ ἔσεσθαι νομίζεις, σὸν εἶδος ὅτι τὰ τοιαῦτα, [1] Χείλεα μέν τ' ἐδίηνεν, ὑπερφίαλον δ' ἐσὸν ἐδίηνε. πελώτατον δ' ὑπ' αἰδοῖς αὐτῷ ἐπίτρεψας. ὁδὲ, αὐτὸς μὲν, ἃ φασιν ἐρεῖν, τὸ φίλων δὲ ἕνα τῶν παρόντων κελεύσ, μέσον ἐλθόντα καὶ πρᾶγματος εἰπεῖν, ὃ μήτ' αὐτῷ χήνοιτ' ἂν βαρὺ, καὶ πρὸς ἄλλα τύτων ἀναγκαιότερα δυπανῶνται, μήτε τῷ λαμβανόντι εὐπετές. ὁδὲ, ὠμοχάρων τις καὶ παίδων κολακείᾳ συντεθραμμένος, ὡς μὲν ἐσὸν εὐδαιμονίστατος εἰ φησι τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων ὦ ἔ[illegible] σὸν ἂν εἴποις, ᾧ γε τὸ πρῶτον ὑπῆρξε mercedis ſpe non adductum, in familiam noſtram veniſſe, verùm aliarum rerum gratia, puta noſtræ in te benevolentiæ, & honoris, quem apud omnes conſequêris: aliquid tamen præſiniendum. Quinetiam ipſe quid velis, dicito, habita ratione, vir amiciſſime, illorum etiam munerum quæ nos anniverſariis feſtis tibi daturos eſt conſentaneum: neque enim iſta negligemus, & ſi hæc pactione non complectamur. Scis autem complures per annum ejuſmodi occaſiones incidere. Horum igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præſertim cùm deceat vos eruditos viros, pecunias negligere. Ille his dictis totum ſpe te concuſſit, ac ſibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multaque nummorum millia, totoſque agros & domuum multitudinem ſomniaras, quanquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitationem tibi blandiris: atque illud, *Communia nobis erunt omnia*, ratum verumque fore arbitraris: ignorans hujuſmodi dicta, *Summis è labris, non imo è corde profecta*. Tandem præ pudore ipſe illi jus ſtatuendi defers: verùm ille facturum ſeſe negat: & aliquem ex amicis præſentibus in eo negotio medium intercedere jubet, qui ſalarii modum pronuntiet, ut neque ipſi ſit grave, in alia magis neceſſaria ſumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atque is ſeniculus quiſpiam à pueris cum adulatione educatus, heus tu, inquit, num inficieris, te omnium qui ſunt in urbe eſſe fortunatiſſimum, cui hoc

[1] Χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν] Melius infra eſt χείλεα μὲν τ' ἐδίην', Marc.

χεν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομένοις, μόλις ἂν γένοιτο τοῦτο τῆς τύχης. λέγω δή, ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ ἑστίας κοινωνῆσαι, καὶ ἐς τὸν σοφιστὴν οἰκίαν τε ὑπὸ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ καὶ δεχθῆναι; τοῦτο γὰρ ὑπὲρ τὰ Κροίσου πλούτου, καὶ τὸν Μίδου πλεῖστον, εἰ σωφρονεῖν οἶσθα. εἶδον δή πολλοὺς τῶν δοκίμων, ἐθελησαντας ἂν εἰ καὶ σοφοδιδόναι δέοι, μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, σωθῆναι τούτου, καὶ ὁρᾶσθαι σοὶ αὐτὸν ἐπαίροντι, καὶ φίλους εἶναι δοκοῦντας. σὺ ἔχω ὅπως σε τῆς δυστυχίας μακαριεῖ. [1] ὃς καὶ σοφοσλήψῃ μισθὸν δὴ τοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν δ' ἂν νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ἄσωτος εἶ, τοσοῦτόν τι εἰπὼν ἐλάχιστον, καὶ μόλιστα σοῖς τοῖς σοῖς ἐλπίδας. ἀγαπᾶν δ' ὅμως ἀναγκαῖον. εἰ γὰρ δεῖ ἀνὴρ φυγεῖν ἔτι σοι δυνατὸν ἐντὸς ἀρκύων γενόμενον. δέχῃ τοίνυν τὸ χαλινὸν μύσας. καὶ τὰ σοφοῦ δύαγρος εἶ σοφὸς αὐτὸν, δ' πάνυ σοφισταῖς, δεῖ ὀξέως νύττουσα, μέχρις ἂν λάθῃς τέλεον αὐτῷ συνήθης γενόμενος. οἱ μὲ δὴ ἔξω ἄνθρωποι, τὸ μὴ τοῦτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες ἐντὸς τοῦ κιγκλίδος ἀφιγμένον, καὶ ἀκωλύτως εἰστόντα, καὶ τῶν πάνυ τινὰ ἔνδον μεγίστων. σὺ δ' αὐτὸς οὐδέπω ὁρᾷς, δ' τι ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πολλοὶ ἄλλοι χαίρεις με, καὶ σεαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ ἀεὶ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις. τὸ δὲ ἔμπαλιν ἢ σὺ ἤλπισας, γίγνεται, καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν, [2] Ἐπὶ μοίνοις accidit secus quàm speraſti, hoc primum contigit quod muſtis valdè cupientibus vix à fortuna dari poſſit: nempe ut in hujus hominis conſuetudinem admittaris, ut communes penates habeas, inque familiam in Romanorum imperio primariam recipiaris? Id enim Crœſi talenta & Midæ divitias ſuperat, ſi modò modeſtus eſſe noris, Equidem multos vidi celebres viros, qui voluiſſent, etſi dandum quid fuiſſet, ſolius gloriæ cauſa, cum iſto vivere, & hujus familiares, atque amici videri. Non poſſum tuam fœlicitatem ſatis prædicare, qui fauſtæ hujus fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc ſufficere putem, niſi planè iis nepos. Ac minimum quiddam pronuntiat, ſi præſertim cum tua ipſe comparetur. Attamen boni conſulas neceſſe eſt. Neque enim jam poſſis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore compreſſo recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungenti te præbes obſequioſum, donec illi tandem paulatim aſſueveris. Tum homines qui ſunt foris, eo nomine te admirantur, quòd te conſpiciant intra cancellos verſantem, nulloque prohibente ingredientem, & illuſtrem inter domeſticos factum. At ipſe nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, teque ipſum decipis, ac ſemper meliora fore putas, nihilominus accidit ſecus quàm ſperaſti, & quemadmodum adagio dicitur, Man-

1 Οὓς δὲ σοφοσλήψῃ μισθὸν δὴ τοιαύτης] Ἐκ τοιαύτης. Marc.

2 Ἐπὶ Μαυσβάκλαν] Patrocm. de his quæ vergunt εἰς τὸ χεῖρον. ὁ δὲ Μαυσβάκλαν ὅτε δύο ποτὲ ἡσαυρὸν ἐν Σάμῳ χρυσῆν ἀφέλατον ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τὸν δὲ δεύτερον ἔτι ἀργυρᾶν, δὲ τὸν γε χαλκᾶν. Hujus meminit Plato Comic. ἐν Διὶ κεκμηκότι. Bouhd.

θραβύλε χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν ἀποσμικρυνόμενον, καὶ εἰς τὸ πίσω ἀναποδίζον. ἠρέμα ἄν, ὥσπερ ὑπ' ἀμυδρᾶς τοῦ φωτὸς τότε φαινόμενον ἀμφιβλέπων, ἄρχῃ κομίζεσθαι, ὡς αἱ μὲν χρυσᾶ ὀνείναι ἐλπίδες, ὑδρίαι ἦσαν, ἢ φῦσαί τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς δέ, καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες ἔτοι ἴσως ἐρήσῃ με. οὐκ ὁρᾷς ὃ, τι τὸ ἐπίπονον ὑπὸ τοῖς τοιαύταις ξυνουσίαις ἔσῃ, διὸ ἐπιποθῶ ἄτινα ἔφησθα τὰ κομιστήρια, καὶ ἀφόρητα. ἀκοῦσον ὦ γλυκύτατε, μὴ εἰ κόμψ[ό]τερόν ἐστιν ὑπὸ τῷ παράγματι μόνον ἐξετάζων; ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρόν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνόλως διλοπρεπὲς, σὸν ὑπερέργῳ τῷ ἀκροάσεως πηδήματι. καὶ παρῇτόν γε μέμνησο μηκέτι ἐλεύθερον τὸν ἀπ' ὀνείνου, μήσε δ' ὑπαρχίδιον σεαυτὸν οἰέσθαι. πάντα γὰρ ταῦτα, τὸ γένος, τὴν ἐλευθερίαν, τοὺς προγόνους ἔξω ἔσῃ καταλείψων ἴσως, ἐπειδὰν ἐπὶ τοιούτῳ σαυτὸν λατρείαν ἀπεμπολήσας, εἰσίῃς. ὁ γὰρ ἐθελήσει σοι ἐλευθερίᾳ ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὅτῳ ἀχθήσῃ πρᾶγμα καὶ πεπραμένε εἰσιόν[ι]. δῆλον ἂν, εἰ καὶ πάνυ ἀχθοίσῃ τῷ ὀνόματι καὶ ἐχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν δῆλον ἀναγκαίως ἔσῃ, καὶ [1] θητεύσεις κάτω νευδυκὼς ἔωθεν ἐς ἑσπέραν, ἀσκελίῳ ἐπὶ μισθῷ. καὶ ἆρα δὴ μὴ σὺ παίδων τῇ ἀδελφῇ ξυνταφεὶς, [2] ὀψιμαθήσας, καὶ πόρρω που τῆς ἡλικίας παιδεύσῃ. σὺ δὲ κόμιμος ἔσῃ, οὐδὲ πολλῷ πάνυ δόκιμος ἔσῃ, οὐδὲ πολλῷ

Mandrabuli in morem res procedit, quotidie, ut ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quàm inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graves, veros, inevitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras gravia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſitne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatem, vilitatem, atque omnino ſervilitatem quam ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quum in hujuſmodi ſervitutem temetipſum addicens, ingredieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilemque ſubeunti. Servus itaque, etſi nomine ipſo graviter offenderis, non uniùs, ſed multorum neceſſariò ſervus eris: & capite obſtipo à diluculo ad veſperam, idque vili mercede, operam navabis. Adde quod non admodum probaberis, neque magni fies ab hero, ut qui ad ſervitium à puero non fueris inſtitutus, ſed ſerò didiceris, & ætate multum aliena

1 Θητεύσεις] Homerica dictio, ut illud ſequens ἀσκελίῳ ἐπὶ μισθῷ. Bourd.
2 Ὀψιμαθήσας] Sibi ipſi Interpres dum ſubjungit καὶ πόρρω που τῆς ἡλικίας παιδεύσῃ. Caſaub. ad Char. Theoph. *Idem.*

1 Διὰ-

ἄξιον τῆς δεσπότης. [1] Διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπιέσθαι, καὶ ἀποσκιρτᾶν ἐνίοτε ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ ἐν τῇ δουλείᾳ πονήρως ἀπεκδύεσθαι. πλὴν εἰ μὴ ἀποχρῶσί σοι, ὡς ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος ἢ ὄν εἶναι, μηδ' ὥσπερ τις βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνῳ τινὶ κήρυκι ἀπημπολήθῃ, ἀλλ' ὁπόταν ὦ βέλτιστε, τῆς νεμεσήσεως ἐπιστάσης, ἀναμιχθεὶς τῇ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὥσπερ οἶνῳ τῷ χείρονι ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέτοις, καὶ λάβῃς ἐκεῖνο ὅ, τι δήποτε ἐστὶ τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἐστί. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδει ἐπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντα, καὶ μακρῷ κρείττονι μηνευσομένῳ ἑαυτῷ τὸ δεσπότῃ. εἶτ' ὦ κάθαρμα, φαίην ἂν ἐγὼ μάλιστα ὡς τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἰ μή σε τις ἢ πολέμου καταποντισὴς συλλαβὼν, ἢ λῃστὴς ἀπέδοτο, ὑπ' ἐκείνου ἂν σεαυτὸν, ὡς ἔοικε τῶν ἀξίαν δυσχέρειαν. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δοῦλον εἶναι λέγων, ἐδόας ἂν τοὺς νόμους, καὶ δίκην ἐποίεις, καὶ ἠγανάκτεις, καὶ ὦ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν δ', ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν ἐν τούτῳ τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, καιρὸς ἦν ὡς ἐλευθερίαν ἤδη ὁρᾶν, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπόληκας, καὶ τὰς πολλὰς ἐκείνας λόγους ἀδεδωκὼς, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελήλυθεν, τὸ μὲν ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δ' ἀποβάλλοντες. καὶ οὐκ αἰσχύνῃ κλαύσειν ἀνθρώ-

na ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitque ut interdum reluctaris, & ob id servitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis sis filius, nec, uti Bithynicum aliquod mancipium, à præcone vociferante divenditus. Atqui vir optime, quum instante novilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, manum itidem ut alii famuli porrigis, capisque quodcunque illud est tandem quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multoque tempore ipse sibi dominum ambiverit. Age scelestе, libenter dicam, in eum præcipuè qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum inter navigandum, aut prædo in servitutem tradidisset, te ipsum deplorares, ut qui indignam fortunæ injuriam patereris: aut, siquis manu injecta te duceret, servum esse asserens, leges inclamares, graviter ferres, atque indignareris: & ô terra, ô Dii, magno clamore vociferareris. Nunc verò, ipse te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamsi servus natus esses, tamen tempestivum fuisset jam ad libertatem respicere, cum ipsa virtute ac sapientia adductum vendidisti, nihil illa reveritus quæ permulta ab egregio Platone, Chrysippo, Aristotele differuntur, quum libertatem laudant, servitutem damnant. Nec pudet te cum hominibus as-

[1] Διαφθείρει] Recordatio antiquæ libertatis servos excruciat, qualia narrantur de elephantis qui nocte servitutem suam lugent. *Bourd.*

[1] Λ'γ-

πους, καὶ [1] ἀγοραίοις καὶ βωμολόχοις ἀντεξεταζόμενον, καὶ σὺ τοσούτῳ [2] πλήθει Ῥωμαϊκῶν μόνον ξυνίζειν [3] τοῖς τρίβωνι, καὶ πονήρως τῇ Ῥωμαίων φωνῇ βαρβαρίζειν, ἔστε δεῖπνων δεῖπνα θορυβώδη, καὶ πολυάνθρωπα, [4] συγκλύδων τινῶν, καὶ τῶν πολείτων μοχθηρῶν. καὶ σὺ αὐτοῖς ἐπαινετῶς φορτικῶς, καὶ πίνεις πέρα τῶν μετρίως ἔχοντος, ἕως ἂν τε [5] ὑπὸ κώδωνι ἐξανασταῖς, ἀπεστεμμένος μύρου καὶ ὕπνου τὸ ἥδιστον, συμπεσεῖσθαι ὄνῳ, καὶ κόπτῃ, [6] ἔτι τὸ χθιζὸν πλοῦν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν. ἔστιν λύπειά μοι σε θέρμων ἔχειν, ἢ τὸ ἀγρίων λαχάνων, ἐπίλοιπον ᾖ καὶ αἱ κρῆναι ῥέουσιν ὑμῖν ψυχρὸν ὕδατος, ὡς ἐπὶ τοιούτῳ σε ὑπ' ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον ὡς οὐκ ὕδατος, οὐδὲ θέρμων, ἀλλὰ πεμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἴνου ἀηδεστέρου ἐπιθυμῶν, ἐάλως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μάλα δικαίως τὸ ὀρεινὸν μύον τέτρωκεν ἁλιπαρείς. ὥσπερ πόδας τοιγαροῦν τῆς λιχνείας ταύτης τὰς ποίνας τίσεις. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι, κλοιὸς δεῖται τοῦ τραχήλου, ἄλλοις μὲν, γέλωτα παρέχεις. σωτὴρ ᾖ, δικαίως τρυφᾷν, ὅτι ἔστι σοι τὸ ἰκάδων ἀφθόνως σιτεῖσθαι. ἡ δὲ ἐλευθερία, καὶ τὸ οὐρήνιος, αὐτοῖς φυλέταις καὶ φρατρικοῖς, φρέδα πάντα, καὶ ἀδεὲς μνήμη ἦς αὐτῶν. καὶ ἀκαπήτου εἰ μὴ

assentatoribus, mercenariis, & scurris ex æquo æstimari, & in tanta Romanorum turba solum peregrino in pallio versari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuosa convivia agitare, magna hominum copia, convenarum quorundam, ac plurimorum improborum conferta. Inter quæ laudas odiosè, bibísque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefactus, discussa somni parte dulcissima, unà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibiis etiamdum adhærente. An usque adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerunt, ut per desperationem ad ista devenires? At palam est te, non aquæ, non lupini, sed bellariorum & opsoniorum, ac vini fragrantis cupiditate captum fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuoque merito evenisse, ut avidas illas fauces hamus transfixerit. Itaque præstò sunt hujus intemperantiæ præmia: & perinde atque simiæ, à trunco revinctus collo: aliis quidem risui es: tibi verò deliciis affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus evanida sunt omnia, nullaque rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cum turpitudine solùm con-

1 Ἀγοραίοις καὶ βωμολόχοις] Hæc verba sæpissimè solet conjungere, posterius alibi interpretor, prius Hesych. verbo ἀγοραῖα τίγλα. Bourd.

2 Πλήθει Ῥωμαϊκῶν] Angl. πλήθει ἀστικῷ. Idem.

3 Τοῖς τρίβωνι] Angl. τῷ πώγωνι. Idem.

4 Συγκλύδων] Συμμίκτων καὶ ἐπικλύδων. Sic ad oram Angl. Cod. *Idem.*

5 Τ' ὑπὸ κώδωνι] Sic in fine hujus Dialogi. ὁ κώδων ἔχει. Casaub. ad Suet. Aug. *Idem.*

6 Ἔτι τὸ χθιζὸν πλοῦν ἔχων δηλ τοῖν σκελοῖν] Hoc eo pertinet, quòd nulla Romanis feminalia. Dixi ad Propertii Eleg. III. lib. III. *Marc.*

γον τὸ αἰσχρὸν τοῖσιν τῷ πράγματι, δῆλον ἀντ' ἐλευθέρου δεκεῖν, οἱ δὲ πόνοι μὴ κῇ τὰς φύσεις τύτους οἰκέτας. ἀλλ' ὅρα εἰ μετελώτερόν σοι τοῖς τέτακται τῷ Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ τοῖς τεθραμμένοις. ὧν μὲν γὰρ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν φήσας παρείληφέ σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοινὸν φασι λύρα, καὶ ὄνῳ; φάνυ γὰρ οὐκ ὀρᾷς; ἐκτετηκέναι τῷ πόθῳ τῆς Ὁμήρου σοφίας, ἢ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τῆς Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. ὧν ἴσως μὲν οὐκ ἂν τῆς ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, κἂν τὸ ἀργύριον, κἂν τὰς ἐκ τούτων φρυαπόδας, τὸ καλλιεπὲς μόνον ἐστὶ τοῦτο, ἡ μαλακία, ἡ ἡδυπάθεια, ἡ ἀσέλγεια, ἡ ὕβρις, ἡ ἀπαιδευσία. δέεται δή σε ἐπ' ἐκεῖνα μᾶ, ἀδάμως. ἐπεὶ δὲ πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ σεμνός εἰς τὴν ὄψιν καὶ ἱμάτιον ἑλληνικὸν εὐσταλῶς ἠμπεσχόλησαι, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπομπεύσειν αὐτῷ. δόξει γὰρ ἐκ τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, καὶ ὅλως, ἐπὶ παιδείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύεις ὦ γύναι, ἀντὶ τῶν γραμμάτων λόγων, τὸν πώγωνα καὶ τὸ τρίχωμα μεμισθωκέναι. χρὴ δὲ σε ἀεὶ σοῦ αὐτῷ ὁρᾶν, καὶ μηδέ ποτε ἀπολείπειν, ἀλλ' ἔωθεν ἐξαναστένζε, παρέχειν σεαυτὸν ὀφθησόμενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. ὁδὸν ἐπεξάλλων ἴσως τοι τὴν χεῖρα, ὅ, τι ἂν τύχοι, λήσει, τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἐπιδεικνύμενος ὡς ὁδὸν βαδίζων, ἀμελὴς ἐστὶ τῶν μισθῶν, ἀλλ' εἰς καλὸν τὴν ὀφ conjuncta esset, quod è libero servus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluvie communes. Sed vide num quæ tibi imperantur leviora sint his quæ Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cujus cupiditate simularat te in familiam suam recepisse sese, exigua ipsi cura est. Quid enim, ut ajunt, asino cum lyra est commercii? Annon vides ut macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorum ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastum, mollitiem, lasciviam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu gravitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, noruntque omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, ut hujusmodi quispiam suorum anteambulonum pompæ permisceatur. Futurum enim hac re, ut Græcanicarum disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegans putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaveris. Proinde ut perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec absis unquam, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum prebeas, nec ordinem deseras. Porrò ille nonnunquam injecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obviis ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarum, sed otium quod sup-

πρὸς πάτῳ ἀφιλόξενῃ χολήν, σύ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, ὑποφραμὼν, τὰ δ', βάδην ἄνωθεν πολλὰ, καὶ κάτωνθεν, τοιαύτη γὰρ ὡς οἶσθα ἡ πόλις, ὠφελημὸν, ἴδρωκάς τε, καὶ πνοὰς. κἀκείνῳ ἔνδον τινὶ τῷ φίλων, ὡς ὃν ἦλθε ἀφιλεξόμενος, μήδ' ὅπως κομιζοίς ἔχων, ὀρθὸς ὑπ' ἀπορίας ἀναγιγώσκεις τὸ βιβλίον ὠφελιεστάμενος. ἐπειδὰν δ' ἅπτον τε καὶ ἄποθεν ἡ νὺξ καθαλάσῃ, λυσάμενος πονηρῶς ἀωρὶ, ὠθεῖ αὐτὸ ὡς κεδὸν τὸ μεσονύκλιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ἓθ' ὁμοίως ἔντιμος, δὲ ὠφέλειστος τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ἰὼ πῆς ἄλλος ἐπεισέλθῃ νεαλέστερος, ἐς τὸπίσω σύ. καὶ ὅπως ἐς τὴν ἀπωτάτω γωνίαν ἐξωσθεὶς, καπέκεισαι μάρτυς, μόνον τὸ ἀφεψόμενον τὸ ὀστᾶ, εἰ ἀφίκοιο μέχρι σεῦ, καπέκαφ οἱ κύνες ὠφελίμιον, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλάχης φύλλον, ᾧ πὶ ἄλλα σιωπαλοῦσιν, εἰ ὑπερφυΐη ὑπὸ τῶν ὠθουμένων, ἀσμένως ὑπὸ λιμὸς ἀφψόμενος. ἐμοὶ μὲν δὴ ἡ ἄλλη ὕοψις ἄπεστιν. ἀλλ' ὅτε ὧν ἔχεις μόνος, ἐ γὰρ ἀναγκαῖόν ἐστι κἀμὲ σὲ τῶν αὐτῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώσοις ἀνποιεῖσθαι. ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τοῦτό γε, ὅτε ἡ ὄρνις ὁμοία πᾶσι ἄλλαις, ἀλλὰ τῷ μὲ πλησίον, παρεῖσα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δ', [1] νεοττὸς ἡμίτομος, ἢ φάττα τις ὑποσκληρὸς, ὕοψις ἄνπικρυς, καὶ ἀπιμία. πολλάκις δ' ἰὼ ἐπιλίποι ἄλλα τινὸς, αἰφνιδίως ἐπὶ παροίνῳ ἀφέμενον ὁ ἀφήκων τὸ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ ὑποτεθεικεν, ὑποτονθορύσας. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. τεμνομένῳ μὲ γὰρ σὺ ὑπὸ

suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis hujusmodi esse urbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quem accessit, confabulante, cùm tibi locus desit ubi sedeas, librum in manum sumis, quem nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotumque te nox occupavit, vix intempestivè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, non amplius pari in pretio habitus, neque conspiciendus iis qui adsunt. Verùm siquis recentior advenerit, tu post tergum rejiceris. Itaque in angulum aliquem abjectissimum retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur; ossa duntaxat, si ad te usque pervenerint, more canum circumrodens: vel durum malvæ folium, quo reliqua involvunt, si fastidiatur ab iis qui priori loco accumbunt, præ fame libenter accepturus. Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ovum solus habes. Neque enim convenit ut eadem requiras quæ hospitibus atque ignotis ministrantur, siquidem hæc tua insciția est. Nec similis aliis tibi apponitur avis: verùm diviti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subduruve aliquis palumbus, in manifestam contumeliam, & ludibrium. Sæpe etiam, siquanda desit alii, repente minister te præsente tollens ea quæ tibi erant appositа, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus

1 Νεοττὸς ἡμίτομος] Omnia hujus paginæ reperiuntur in Lapith. *Bourd.*

μέσῳ ἢ συὸς ὑποχαρεῖν, ἢ ἐλάφῳ, χρὴ σὲ παντὸς ἢ τὰ ἀμφιέμοντα ἴλεων ἔχειν, ἢ τῷ Προμηθέως μεριδα φέρειν, ὀστᾶ κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ πῶμα ὑπερ σε τῷ λοπάδι παρεστάναι, ἐς ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐμφορώμενον, σὲ δ' ὅπως τοχέως ἀποδραμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλαφρότερον ἀνδρὶ, καὶ ὁπόσην αἱ ἔλαφοι τῷ χαλῷ ἔχουσι; καίτοι καὶ ἐκεῖνο ἔφλω, ὅτι τὰ ἄλλα ἥδιστόν τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνον σὺ πονηρόν τινα καὶ παχὺν πίνεις, [1] θεραπεύων ἀεὶ ἐν ἀργύρῳ, ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ὑπὸ τῶ χρώματος, ὅτως ἄτιμος ὢν ξυμποτης. καὶ εἴθε γε καὶν ἐκεῖνο ἐς κόρον ἦν πιεῖν. νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαν, ὁ παῖς ὑσὶ αἰσυλᾷ ἔοικεν. ἀνιᾷ δή σε πολλὰ, καὶ ἀθρόα, καὶ χεδὸν πὰν ὅσον, καὶ μάλιστα ὅταν σε παροδοκιμᾷ κίναδός τις, ἢ ὀρχηστοδιδάσκαλος, ἢ ἰωνικὰ ξυνείρων, ἀλεξανδρεωτικὸς ἀνθρωπίσκος. τοῖς μὲν γὰρ τὰ ἐρωτικὰ ταῦτα ἀμφικυρίμενοις, καὶ γραμματίδια ὑπὸ κόλπου ἀφικνεῖσθαι, πόθεν σύ γ' ἰσότιμος καθακείμενος; τοιγαροῦν ἐν μυχῷ τῶ συμποσίου, καὶ ὑπ' αἰδοῦς κατεδεδυκὼς, γένεις ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σιωπῶν οἰκτείρεις, καὶ αἰπᾶ τῷ τύχῳ, ὑσὶ ὀλίγα σοι τῶν χαείτων ἐπιψεκάσαιμι. ἡδέως δ' ἂν μοι δοκῇς καὶ ποιητὴς γενέσθαι τῶν ἐρωτικῶν

sus media secatur, vel cervus: aut distributorem tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, ossa nimirum adipe obducta. Nam quod ei qui supra te accumbit, patina finitur astare, quoad satiatus repudiet, te contrà tam celeriter prætercurrat, quis ferat, qui modò sit ingenuus, cuique quantum cervis insit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis suavissimum ac vetustissimum vinum bibentibus, tu solus malum quoddam & crassum bibis: semper curans ut in argento vel auro bibas, ne color arguat, te usque adeò neglectum esse convivam. Atque utinam ex eo ad satietatem bibere liceret. At nunc ubi crebro popposceris, minister audisse dissimulat. Adde quod multa confertim, imò fere omnia te discruciant: maximè quum tibi cinædus aliquis antefertur, aut choreæ ducendæ præceptor, aut qui jocos Ionicos contexit Alexandrinus quispiam homunculus. Nam qui speres tu ut in accubitu æqueris iis qui amatoria submini-strant, quique in sinu literulas gestant? Proinde in aliquo convivii latibulo præ pudore abstrusus, suspiras ut consentaneum est, teque ipsum deploras, tuamque fortunam incusas: quæ tibi ne gratiarum quidem guttulam aspersit. Ac prorsus ita vidêris affectus, ut optes poëta fieri ut amatorias can-

1 Θεραπεύων ἀεὶ ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν] Legendum est χρυσῷ πίνειν, ut hæc ad θεραπεύων referatur. Cæterum ex hoc Luciani loco colligitur jam eo tempore vitrum fuisse in usu vel crystallum, sed credo potius vitrum: nam crystalli ina pocula pretiosiora erant, quam ut Græculis dari solerent, aurum & argentum enim vilius. Ergo ut non biberent vitro transparente, in quo illaudati vini color deprehendebatur, cura iis erat adhibenda, ut biberent auro vel argento. Sed an illud vitrum fossile fuerit, de quo Herodotus lib. 3. an vero igne elaboratum, ut apud nos, dubium. *Palm.*

1 Χρὴ

κῶν ἀσμάτων, ἢ κἂν ἄλλο ποιήσωσιν, δύναιντ' ἄδειν ἀξίως. ὁρᾷς γὰρ οἶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ δύδικιμεῖν ἐστιν. ὑποψαίης δ' ἂν εἰ καί μάρτυρ, ἢ μᾶλλον ὑποκείναιντ' ἂν δεῖσι, τὸ κλήρους πολυπαλάντους, καὶ ἀρχὰς, καὶ ἀθρόους τοὺς πλούτους ὑπαχθμμένων. καὶ γὰρ οὕτω καὶ τούτους ὁρᾷς οὐ φερομένους ἐν πᾶσι φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιουμένους. κἂν ἓν τι γοῦν τούτων, ἡδέως ἂν μάθοις, ὡς μὴ ἀπόβλητον καὶ σπουδῆς εἶναι. ἀλλ' ἴδε ὡς πᾶσι ὁ κακοδαίμων πλησμονὴς εἶ. τοιγαροῦν ἀναγκαῖον μεῖναι, καὶ σωφρονῆσαι, τιμιώτερόν τε, καὶ ἀμελέμενον. ἰὼ μᾶ γᾶς καταπύγων σοῦ τις ψίθυρος οἰκέτης, ὡς μάθῃ σὸν ἐπήνεσας τὸ δεσποίνης παιδίσκον ὀρχούμενον, ἢ κιθαριζόντα, κίνδυνος ἐμπεσὼν μικρὸς σὺ πρώγματος. [1] χρὴ ἐν χερσαίᾳ βατράχου δίκλυ διψῶντα κεκραγύαι, ὡς ἐπίσημος ἔσῃ σὺ τοῖς ἐπαινέταις, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελούμενος. πολλάκις γοῦν καὶ τὸ ἄλλων σωφρονούντων, αὐτὸν ἐπείπειν, ἐσκεμμένον τινὰ ἔπαινον, πολλοῦ τινὸς καλακείαν ἐμφανιεῖν. τὸ μᾶ γᾶς λιμεᾶ ξυνὸν τι, καὶ νὴ Δία γε μῶν, μύρῳ χρίεσθαι, καὶ στεφανοῦσθαι τὸν κεφαλὸν, κρέμα καὶ γελοῖον. ἔοικας γάρ τότε σήλῃ ἐώλᾳ λιὸς νεκρῷ, ἀγνὶ σὺν χρίσμασι. καὶ γὰρ σὺ τότε καὶ χέων

cantiones conscribas, sin minùs ab aliis conscriptas, dignè canere possis. Vides enim qua in re situm sit ut quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, ut magi quoque aut arioli personam, si necesse sit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicentur: quandoquidem hos quoque vides à divitibus valdè amari plurimique fieri. Eoque vel unum quodlibet horum fieri percupias, ne rejiculus & inutilis fias. Atqui tu infœlix, neque ad ista es docilis. Quare necesse est ut te submittas, tacitusque clam apud te plorando feras te negligi. Etenim si te famulus aliquis susurro deferat, qui solus omnium non laudaveris heræ puerum saltantem, aut cithara canentem, ista scilicet ex re non leve discrimen impendet. Oportet igitur ut ranæ terrestris in morem sitiens vocifereris, atque operam des, ut inter laudantes sis insignis & præcipuus. Quin sæpiculè, silentibus reliquis, tibi provisa quæpiam laus est proferenda, quæ multam commonstret assentationem. Nam te esurientem & sitientem unguento collini, & capite gestare coronam, aliquantulum est ridiculum. Tunc enim similis es columnæ obsoleti cadaveris, libamina ducentis. Nam ei infuso unguento,

1 Χρὴ ἓν χερσαίᾳ βατράχου δίκλυ διψῶντα κεκραγύαι] Videtur Lucianus abuti voce χερσαίᾳ βατράχου hoc loco, & per id nomen φρυνίον intellexisse, hoc est, rubetam, quod animal contentissime clamat. Nam ranæ terrestres, quæ in segetibus & passim inveniuntur, nullam emittunt vocem, clamant tantum ex, quæ in paludibus & aquis degunt, imo proprie non clamant: nam vox, quam emittunt, non concipitur in pectore, sed in ore admissa aqua, ut notat Plinius lib. xi. cap. 37 & 51. Ergo proculdubio Lucianus per χερσαίᾳ βατράχου rubetam intellexit. *Palm.*

2 Στήλῃ ἐώλᾳ πρὸς νεκρῷ] Proverb. & alibi. *Bourd.*

πες μύρον, καὶ τ στέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνωσι, καὶ δύωκεῦντα τὰ παρεσκευασμένα. [1] ἰὼ μῶ γῦ καὶ ζηλότυπός τις ἦ, καὶ παῖδες εὔμορφοί ὦσιν, ἢ νέα γυνὴ, κ σὺ μὴ παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ἑ χαρίτων ἦς, δοκ σὺ εἰρωνῃ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ ὁ κίνδυνος σύκπαφρόνητος. ὥτε γὰρ καὶ [2] ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοί, ἃ μόνον τὰληθῆ ὁρῶντες, ἀλλ ἀεί τι κ προσεπιμετρῶντες, ὡς μὴ νυσάζειν δοκῖεν. δεῖ δ ὥσπερ σὺ τοῖς περσικοῖς δείπνοις κάτω νδύοντα, καὶ κεῖσθαι, δεδόσθω μή τις σύνεχός σε ἰδὴ προσθολέψαντα μιᾶ τ παλλακίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε σύνεχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ θέμις ὁρᾶν πα, [3] διαπείρας τῷ οἰσῷ μεταξὺ πίνοντος, τλιὼ γνάθον. εἶτ ἀπιλῶν ἑ δείπνα, μικρόν τι κατέδαρθες. ὑπὸ δ ὠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενος, ὦ δείλαιος ἐγὼ φῄς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι ἑταίρας ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετὰ μύρου τῆ ἐπιθυμίᾳ, καὶ στεφανίτας ἐλαύνεις, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν ὑπέσεσκα. πίνος ἕνεκα

to, & impoſita corona, bibunt ipſi, eduntque apparatas epulas. Porrò ſi zelotypus fuerit herus, eique ſint formoſi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino iis à Venere & Gratiis alienus, non eſt tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi ſunt, qui non ſolùm vera vident, ſed ſemper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demiſſo, quemadmodum in Perſicis conviviis, tibi eſt accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tenſus eſt, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, ſub galli cantum expergefactus, O me miſerum, inquis, ô infortunatum, cujuſmodi priſtinos convictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, ſomnumque ad cupiditatem dimenſum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incuſſi? Quorſum

1 Η'ν μῶ γὰρ ἑ ζελότυπός τις ἦ] Η'ν μῶ γᾶν. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & patet lineis ſeq. repetit ea in Dialogo adverſus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεύς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus ſuis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum eſt) miniſtri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo luſit cum multo riſu Ariſtophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διαπείρας τῷ οἰσῷ] Διαπείρας ἂν τ. ὀ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Perſarum more tyrannico prorſus & minime συμποτικῷ nihil memini me legiſſe, & quis credat Perſarum reges vel proceres voluiſſe ſua convivia ſanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile eſt. Ideo allegorico ſenſu debet intelligi τὸ οἰσῶν. Nimirum acutiſſimum telum eſt calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, inſuſurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius forte aliter. *Palm.*

ὦ θεοί, ἢ πῶς ὁ λαμπρὸς μισθὸς οὗτός ἐστιν; ὡς γὰρ καὶ ἄλλως μοι πολλὰ τούτων ἐκπορίζειν δυνατὸν λοιδορεῖσθαι, καὶ σωφρονεῖν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ μὲν λόγου, λέοντ' κρόκην δεθείς, ἄνω καὶ κάτω φερόμενος, τὸ πάντων οἰκτιστον, ἐδοξα δοκιμεῖν εἰδώς, ἐδὲ κεχαλασμένῳ εἶναι δυνάμενος. ἰδιώτης γὰρ ἔγωγε τούτων, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα συγκαλόμενος ἀνδράσι, τέχνιν τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὡς γ', καὶ ἀχάριστός εἰμι καὶ ἥκιστα συμποτικός, ἐδὲ ὅσον γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος. συνίημι γὰρ ὡς καὶ ἐνοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μᾶλλον ὅταν ἡδέως αὐτὸς αὐτῷ ἔνιοι θέλη. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτοῖς δοκῶ. καὶ ὅλως, σὺν ἔχω ὅπως ἁρμόσομαι πρὸς αὐτούς. ὧν μὲν γὰρ ἐπὶ τῷ σεμνῷ φυλάττω ἐμαυτόν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μονονοὺ φοβητός. ὧν δὲ μεταδάσω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἡδίσον, κατηφέσι καὶ σύρε καὶ διέπτυσε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοιόν μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίναιτο, τραγικὸν πρόσωπον ἁρμοσάμενος. τὸ δὴ ἄλλο, φησὶ κάλλιστ' ὁ μάγειρος ἐμαυτῷ βεβίωμαι βίον, τ' παρόντα τἄλλων ἄλλως βεβιωκώς; ἐπ' ἐσ τοῦτο ἀφιλοκαλοῦμαι, ὁ κάλλιστ' ἤκουσα. καὶ χρὴ τ' ὁμοίαν ἔχεσθαι, καὶ φαίνεσθαι, καὶ ἐσθίειν, ὑπαλείψαντά γε πρότερον τὰς βλεφάρους, καὶ τὰς ἐγγύας, εἰ θέλεις ἀφρικέστερος εἶναι τοῦ τ' ἄθλου. εἶπε δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ἐς τὴν αὐτὴν

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc premium? Non enim fieri poterat ut aliàs hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quùm ipse sibi ipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si ritero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac si quis in persona tragica Comœdiam agat. Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi dermens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed cerâmate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum flo-

ra:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cùm quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

ὥραν περιημένον. καίσοι τὸ τῆς διαίτης, ὡσεὶς τὸ πάλαι βίον ἀντίστροφα. νὴ ἡ ἀγρυπνία ἢ, νὴ ὁ ἱδρὼς, νὴ ὁ κάμα]ος, ἠρέμα ἤδη ὑπορύπτουσιν ἢ φθίσιν, ἢ ἀποπλημονίαν, ἢ κώλυ ἄλγημα, ἢ τὴν ποδάγρην ἀναπλάττοντας. ἀντέχεις ἢ ὅμως. νὴ πολλάκις κἀκεῖνο δέον, ἠδὲ τοῦτο συγκεχάρηται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, νὴ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ὠχρὸς ἀεί, νὴ ὅσον ἠδέπω τεθνηξομένῳ ἐοικὼς. νὴ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, πεῖται. λοῦ δέ που χὴ ἀποδημίαν δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἐᾷν. ὅον]ος ἢ πολλάκις, ὑγιαί]ων ἐλθὼν, τοιοῦτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, νὴ τὸ ζεῦγος περιμένεις, ἐς' ἂν σὸν ἔτ' ὕσης καταγωγῆς, τὴν μαγείρου σε, ἢ τὴν τῶν δεπτοίνης ἡμμωτῆν, συμπεραθοῦσιν, ἠδὲ τὰ φρυγάνων δαψιλῶς ὑποβαλόντες. σὸν οἰκῶ δέ σοι χὴ διηγήσασθαι ὅ μοι Θεσμοπόλις ὅτ]ε ὁ ξωϊκὸς διηγήσατο, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. νὴ νὴ Δί' σὸν ἀνέλπιστον, ὡς ἂν νὴ ἄλλῳ τῶν συμβαίη. σωφὴ μὲν γὰρ οὐσίᾳ πνὶ χὴ τρυφώσῃ γυναικὶ ἢ ἐπιφανῶν σὺν τῇ πόλει. δεῖσαν ἢ χὴ ἀποδημῆσαί ποτε, τὸ μὲ πρῶτον, σκεῖνο παθεῖν ἔφη γελοιότατον, συγκαθίζεσθαι πυρ' αὐτῷ ἀδελφιδοῦ φιλοσόφου ὄνλι, κἀναιδὲν ἅτα τ' [1] πεπιτπωμένων τὰ σκέλη, νὴ τ' πώγωνα πρεξυρημένων. ἀφ' ἡμῆς δὲ αὐτὸν σκεῖνη ὡς τὸ εἰκὸς ἦγε, νὴ τὴν τὸν ἀνδρὸς ἀπεσταλμένον. καίσοι τὸ τῆς διαίτης, ὡσεὶς τὸ πάλαι βίον ἀντίστροφα. νὴ ἡ ἀγρυπνία ἢ, νὴ ὁ ἱδρὼς, νὴ ὁ κάμα]ος, ἠρέμα ἤδη ὑπορύπτουσιν ἢ φθίσιν, ἢ ἀποπλημονίαν, ἢ κώλυ ἄλγημα, ἢ τὴν ποδάγρην ἀναπλάττοντας. ἀντέχεις ἢ ὅμως. νὴ πολλάκις κἀκεῖνο δέον, ἠδὲ τοῦτο συγκεχάρηται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, νὴ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ὠχρὸς ἀεί, νὴ ὅσον ἠδέπω τεθνηξομένῳ ἐοικὼς. νὴ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, πεῖται. λοῦ δέ που χὴ ἀποδημίαν δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἐᾷν. ὅον]ος ἢ πολλάκις, ὑγιαί]ων ἐλθὼν, τοιοῦτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, νὴ τὸ ζεῦγος περιμένεις, ἐς' ἂν σὸν ἔτ' ὕσης καταγωγῆς, τὴν μαγείρου σε, ἢ τὴν τῶν δεπτοίνης ἡμμωτῆν, συμπεραθοῦσιν, ἠδὲ τὰ φρυγάνων δαψιλῶς ὑποβαλόντες. σὸν οἰκῶ δέ σοι χὴ διηγήσασθαι ὅ μοι Θεσμοπόλις ὅτ]ε ὁ ξωϊκὸς διηγήσατο, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. νὴ νὴ Δί' σὸν ἀνέλπιστον, ὡς ἂν νὴ ἄλλῳ τῶν συμβαίη. σωφὴ μὲν γὰρ οὐσίᾳ πνὶ χὴ τρυφώσῃ γυναικὶ ἢ ἐπιφανῶν σὺν τῇ πόλει. δεῖσαν ἢ χὴ ἀποδημῆσαί ποτε, τὸ μὲ πρῶτον, σκεῖνο παθεῖν ἔφη γελοιότατον, συγκαθίζεσθαι πυρ' αὐτῷ ἀδελφιδοῦ φιλοσόφου ὄνλι, κἀναιδὲν ἅτα τ' [1] πεπιτπωμένων τὰ σκέλη, νὴ τ' πώγωνα πρεξυρημένων. ἀφ' ἡμῆς δὲ αὐτὸν σκεῖνη ὡς τὸ εἰκὸς ἦγε, νὴ τὴν τὸν ἀνδρὸς ἀπεσταλμένον.

ra: jamque vivendi ratio ſuperiori contraria. Tum vigiliæ, ſudor, defatigatio, paulatim quaſi ſuffoſſis cuniculis inducunt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac ſæpe cùm tibi per valetudinem eſſet decumbendum, neque hoc conceditur: nam ſimulari morbus putatur, ut officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & jam jam morituro ſimilis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe ſunt ferenda. Quòd ſi quando ſit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) ſæpe fit ut pluvio cœlo, ubi poſtremus veneris (nam is locus tibi ſorte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverſeris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne ſtipulis quidem affatim ſubſtratis. Nec me piget tibi referre quod Theſmopolis ille Stoicus narravit ſibi accidiſſe, planè ridiculum illud, quod & ipſum alii cuivis accidere poſſe non deſperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illuſtribus illis civibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiſcendum eſſet, id primùm maximè ridiculum ſibi accidiſſe dixit, traditum fuiſſe, ſibi qui philoſophus eſſet, quendam cinædum picatis cruribus, deraſa barba, propè ſe collocandum: quem ut conjicio, illa ſecum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

[1] Πεπιπωμένων τὰ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet poſtea.

Ὀ'φεῖς δὲ πιπονοπεμμένον τὴν ἢ
Ξυρημένον.

Dixi ad illud Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi peſſimè interpr. *qui tinta totumque corpus unguento ſolebant perungere.* verte ut hic Eraſm. *Bourd.*

1 Χε-

νομα ᾧ ᾗ κιναίδῳ ἀπεμνημόνευε. [1] χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπόν, καὶ γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιᾷ τὸ γνάθιον, οἷόν ᾗ ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, δοκοῦντα θεᾶσθαι φύκης ἐντετριμένον, καὶ ὑπαλειμμένον τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ ἀμφισβαλοῦν τὸ βλέμμα, καὶ τὴν τράχηλον ἐπικεκλασμένον. ὃ χελιδόνα μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ πρεσβύτιλμένον ᾗ πώγωνα τὸ πλευρά. καὶ εἰ γε μὴ πολλὰ δεηθῆναι αὐτὸν, καὶ τὴν κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκεῖσθαι. τὰ δ' ἄλλα, παρ' ὅλων τῶν ὀδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναπεῖσθαι, παίδων, καὶ περιττίζοντα. εἰ ᾗ μὴ ἐπεῖχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχεμόν ἐπὶ τὴν ἀπήνην. ἕτερον δ' ἂν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ προσηυχήμην. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολί φησιν, [2] ὅπως ὄναιο, χάριν ἃ μικρῶν αἰτήσῃ, δὸς, μηδὲν ἀντεῖπῃν, μηδ' ὅπως ἐπὶ ταλεῖόν σε δεῖσομαι πρεμένας. ᾗ ᾗ, ὅπῳ εἰκὸς ἦν, ὑποχομένῃ πάντα πράξειν; δεῦρο μᾶ σὲ τὰτ' ἔφη, χρῆσόν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόσοργον τῶν κύνα μὰ οἶσθα, τῶν μυρρίνων, ἀναλαβὲν ἐς τὸ ὄχημα, φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελοῦ, ὅπως μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσῃ. βαρύνει γὰρ ἡ αὐλία τῶν γαστέρα. καὶ κεδνὸν ὡς ἐπίπεξ ἐστίν. οἱ ᾗ κεκτέρατοι ὄντοι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκέῃ, ἔχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' ἐμοῦ ἐμὲ αὐτῆς πολὺν ποιοῦνται λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τὸ σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (scis autem quam profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revulsis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset flammeum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse se illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coërcuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi beneficiant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti sceleste & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χελιδών. Suidas in Κίναιδα. Marc.

2 Οὕτως ὄναιο] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *sic* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Martial. ad Epig. 6. lib. 5. *Bourd.*

οἰεῖῆς δ' ποιήσειν με, τὸ θερμοβόδιον μοι, καὶ ἥδιον κυνίδιον διαφυλάξαι. Ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύσας, καὶ μονονοὺ καὶ δακρύσας. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγγέλοιον ἦν, κυνίδιον ὂν ἐξ ἱματίου θωκύλου μικροῦ ὑπὸ τῶν πώγωνα, καὶ κατερῆπον πολλάκις, εἰ καὶ μὴ πάνυ ὁ Θεσμόπολις ὡφθη πεπλυκώς, καὶ [1] βαῦζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελίττια, καὶ τὸ ἡδύεσον ἐξ φιλοσόφου θηλίχμιον, μάλιστα εἴ τι ἐξ χθιζοῦ ὠπὸ ζωμοῦ ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδρου, οὐκ ἀμέσως ποτε καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς πυρόνδε σὺ τοῦ ξυμποσίου ἀποσκαπτῶν, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν καθῆκε τὸ σκῶμμα. ὁδὶ δ' Θεσμοπολίδου ἦρη τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀπὸ στοᾶς, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν γεγένη. τὸ δὲ ἐν κυνίδιον, καὶ πεθέκεναι ὂν τῷ ἱερέως ἐξ Θεσμοπολίδου ἐπυθόμην. τοιαῦτα ὑπερφῶσι, καλλικὸν δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυμβίοις, καθαπερεὶ κωμῳδοδιδάσκαλοι τῇ ὕβρει παραπεκδιάζοντες. [2] οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸ Καρχάρων ἐπὶ τῷ δείπνῳ κελεύσαντα μελετήσαντα μὲν τὸ Δί' οὐκ ἀπαιδεύτους, ἀλλὰ πάνυ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηνεῖτο γὰρ μεταξὺ πινόντων, ὡς ὕδωρ μεμεταχειρισμένον, ἀλλὰ σφόδρα οἴνῳ ἀμφορέα λέγων. καὶ τοῦτο ἐσπούδαζε τὸ ἐπίθημα ἐπὶ

beneficium facturum, si cariſſimam mihi, jucundiſſimamque caniculam ſervaris. Recepit Theſmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorſus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam proſpectans, ac ſubinde immejens (etſi Theſmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ ſunt in deliciis) neque non Philoſophi mentum oblingens, maximè ſiquid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus aſſeſſor ille, nunquam inſulſe alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, poſtquam ad Theſmopolidem dicacitas pervenit, de Theſmopolide unum hoc dicere poſſum, eum è Stoico Cynicum jam nobis eſſe factum. Equidem audivi caniculam etiam in Theſmopolidis pallio peperiſſe. Hujuſmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, manſuetos illos adferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui juſſus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per jovem, ſed vehementer, magnoque cum applauſu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ menſuram, ſed ad vini amphoram diceret: auſumque illud ſuſcepiſſe dicebatur pro ducentarum

1 Βαῦζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ' ἐγὼ ῥήτορα τὸ Καρχάρων] Sic vertit Eraſmus, nimirum putavit Carcharos fuiſſe populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longè à veritate aberravit doctiſſimus ille vir. Legendum eſt ſine majuſcula καρχάρων & interpretandum eſt *mordacium*, *aſperorum*, *exertos dentes habentium*, nam καρχαρὸς nihil aliud eſt quam καρχαροδὼς. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam ſuperius notavi, conjicio Eraſmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ ſatis callentem hanc verſionem aggreſſum fuiſſe: nam ſæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

1 E's

ἀλφηστῶν δραχμῶν ἑλέσθαι. ταῦτα μὲν δὴ ἴσως μέτρια. ὧν ἢ ποιητὴς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πολύσιτος ἦν, ἀλλὰ τὸ δεῖπνον τὸ αὐτῷ ῥαψῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα ἀλφάγηνα χρὴ, ἐπαινέτας, καὶ κολακεύοντα, καὶ τρόπους ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοοῦντα. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ ἐπὶ κάλλει θαυμάζεσθαι ἐθέλουσι. καὶ δεῖ Ἀδώνιδας αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκοῦσαι, πήχεως σιλουρὰ τὴν ῥῖνα ἔχοντας. οὓς εἰ μὲν ἐπαινῇς, [1] εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου δεῦρο ἀφίξῃ, ὡς καὶ φθονῶν καὶ ἐπιβουλεύων αὐτοῖς. χρὴ δὲ καὶ σοφὸν, καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ συλοικίσαντες τὸ χωρὶς, αὖτε τὸ τῆς Ἀττικῆς, καὶ ὃ Ὑμηττίῳ, μεστὸν δοκεῖν τὸν λόγον, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτι λέγειν καὶ τοὺς φορητὰς ἴσως τὰς τῶν ἀνδρῶν. εἰ δὴ καὶ γυναῖκες, καὶ δὴ καὶ τοῦτο τῶν γυναικῶν ἀπεδύσαντο, τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ παραπλεῖς ξυνόντας, καὶ τῷ φορείῳ παρεπομένους, ἐν γάρ τι καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων κομψευμάτων αὐταῖς δοκεῖ, ἵν' λέγωσιν ὡς πεπαιδευμένα τί εἰσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιοῦσιν ἄσματα ἃ πολὺ τῶν Σαπφοῦς ἀποδέοντα. ἀλλὰ δὴ ταῦτα, μισθωτὸς καὶ αὖται ἀκούσονται ῥήτορας, καὶ γραμματικὰς, καὶ φιλοσόφους. ἀπεργῶνται δ' αὐτῶν πομπήν, γελοίαν γὰρ καὶ τοῦτο, ἅτε μεζόνων [2] κοσμουμένων, καὶ τὰς κόμας ἀναπλεκομένων, ἢ ὅλως τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si dives ipse aut poëscos fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in convivio, tum disrumparis oportet laudando, assentando, novosque laudandi modos excogitando. Sunt autem, qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum invideas, tum insidieris. Oportet etiam ut illi sint sapientes & oratores, ac quanvis solœcismum aliquem commiserint, id quod dici solet. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, ut doctos aliquos in suo convictu conductitios habeant, quique sese mercede affectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio:

1 Εἰς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίας λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris insignis à Dionysio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. *Cogn.*

2 Κοσμουμένων] Mſ. κομμωμένων, male, nam sequitur τὰς κόμας ἀναπλεκομένας: essetque δὶς τὸ αὐτό. Idem.

δεῖπνον. ἄλλοτε γὰρ σὺ ἄγρυπνος χολᾷς. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ ὁ φιλόσοφος διεξιόντος, ἢ ἄδουσα προσελθοῦσα, ὥρεξε τῷ δεσπότῃ μοιχῷ γράμματον. οἱ μὲν σωφροσύνης ἕνεκεν λόγοι, ἐσπουδασμένοι ἐς ἂν ἐκείνη ἀπογράψασα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὸν ἐραστήν. ἐπειδὰν δὲ ποτε ἀφ' ἑορτῆς ὁ χρόνος Κρονίων, ἢ Παναθηναίων ἐπιστέντων, πέμπτην ἵστασι ἐφεσρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτώνιον ὑπόσειρον, σὺ ταῦτα μᾶλλον πολλοῦ δεῖ καὶ μεγάλων γλυκέων τῶν παμπλεῖ. καὶ ὁ μὲν προσέτος, δύο ἐπισκευασμένους προσκυσας ὁ δεσπότης, προσδραμὼν, καὶ προμυίσας, ἀπέχεται, μισθὸν σὺν ὀλίγον τὴν ἀγγαλίας προσλαβών. ἔωθεν δὲ τρισκαίδεκα ἥκουσι κομίζοντες, ἕκαστος ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτραπείς, τὸ κάλλιον ἐπελέξαθ' διεξιών. ἅπαντες δ' ἓν ἀπαλλάττον λαβόντες, ἔπι καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ πλείω ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτοῖς, τριῶν ὀβολοῖν, καὶ τέτταρας. καὶ βαροῦς αὐτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ἐν λάβῃς, κολακευτέον μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετευτέον. θεραπευτέον γὰρ ὁ οἰκονόμος, ἔτον μὲν, καὶ ἄλλον θεραπείας τρόπος. σὺν ἀμελητέον γὰρ ὅσα ὁ ξύμβολον, καὶ φίλον. καὶ τὸ ληρῆσαι, ἤδη προφείλεται ἱματιοκαπήλῳ, ἢ ἰατρῷ, ἢ σκυθρίο-: aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus differit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt: ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum: idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

1 Η' ἄδουσα] *Serva* Hesych. ἄδουσα, δούλη, παλλακή. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut doceo alibi. *Bourd.*

2 Ἐφεσρίδιον ἄθλιον]. Dixere Persii Interpretes ad illud:

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mſ. Regius ad hunc locum μανδύαν πικρὰ ἀμείνον ἢ κικρὺ φάλον νοεῖν. leg. Casau. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρόμακτον. Idem. Interpretatur Eraſmus ἐφεσρίδιον *umbellam*, ut umbella Græce σκίαν dicitur. Debebat vertere *amiculum*, *panulam*, vel tale quid. *Palm.*

1 Θ'λως

τόμῳ τινί. ἄωρα δὲ σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόητα, πολὺς ἢ ὁ φθόνος. καί που καὶ ἀφθολή τις ἡδίκηται ἐπεξανίστατο πρὸς ἄνδρα ἤδη τὰς πρὸς σὲ λόγους ἡδέως ὑποδεχόμενον. ὁρᾷ γὰρ ἤδη σε μὲν ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων συντετυχωμένον, καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τὴν ποδάγραν ἢ ὑπανιέσαν. [1] ὅλως γὰρ ὥσπερ ἐν [2] νοσιμώτατον, οὕτω σοὶ ἀπαυθισάμενον, καὶ τὸ ἐγκαρπότατον τῶν ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότατον τοῦ σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυχιδὲς ἐργασάμενον, ἤδη διελιπὴ, σὲ μὲ οἱ τῶν κήπων λαπρίψη φέρων, ἄλλον ἢ ὅπως τὸ δυναμένων τοὺς πόνους καρτερεῖν προσλήψεται. καὶ ἴσως μειρακιον αὐτὸ ὅτι ἐπίρασας τόπε, ἢ τὸ γυναικὸς ἄῤῥεν παρθένον μέρων ἀνὴρ ἀφροδίτερος, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπικλεθεὶς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένον, ἐπὶ τράχηλον ὠθεὶς, ἐξελήλυθας ἔρημος ἁπάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτίω ποδάγραν αὐτῷ γήρᾳ προσλαβών. καὶ ἃ μὲ πέως ἤδεις, λαμπρῶν ὢν τοσούτῳ χρόνῳ, ψυλάκης ἢ μείζω τὴν γαστέρα ἐργασάμενον, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαρεμύπτην κακόν. καὶ γὰρ ὁ λιμὸς ἀπαιτεῖ ὧν ἔφυς. καὶ λαμπρυντέων αὐτὰ, ἀναγκαστέι. καί σε οὐκ ἂν τις ἄλλον δέξαιτο ἔξωθεν ἤδη γεγηρότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵππους ἐοικότα. ὧν ὑδὲ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον. ἄλλωστε, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem detrivit: jamque te lacerum pannum reddidit: tum circunspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediciceris, tum ventrem culeo reddideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat: quæ quum dediscit, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσιμώτατον] H. Ste. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὸ τὸ περιττόν. Anglic. Cod. habet ωφελιμώτατον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 To-

ἐκ δ' ἀπιθάνου ἀληθοῦς τοῦτο τὸ μεῖζον εἰκάζομεν, μοιχὸν, ἢ φαρμακέα σε, ἢ ἵν τοιοῦτον ἄλλο δεινὸν ποιεῖ. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος, καὶ σιωπῶν ἀξιόπιστος. σὺ δ' ἔλλην, καὶ ῥᾳδίως τὸ τρέπον, καὶ πρὸς πάντων ἀδικίαν εὔκολον. τοιοῦτος γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἶναι οἴονται. καὶ μάλα εἰκότως. δεκὼ γὰρ μισεῖ τὸ τοιοῦτον δόξης αὐτῶν, ἵν ἔχωσι πρὸς ὑμῶν, καζηνεγκένας τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ εἰς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ δ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαντείας, καὶ φαρμακείας ὑπέχοντο, καὶ χαλεπὰς ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἀπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ τοῦτο πεπαιδοῦχθαι λέγοντες, καὶ τερέων ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας σὺν δύκαπεφρονήτως κρεθεμμένοι. εἰκότως δὴ τὴν ὁμοίαν πρὸς πάντων ὑπόνοιαν ἔχειν, ὃς ἀρίστης ὥρας, τοιοῦτος ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηδεύοντες αὐτῶν τὴν σὺν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυνουσίᾳ κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δολοπρέπειαν. ἀποστεισάμενοι δὲ, αὐτὸς μισῶσι, καὶ μάλα εἰκότως. καὶ ἐξ ἅπαντος ζητοῦσιν ὅπως ἀρδὴν ἀπολέσωσιν, ἵν' ἀνώνυστοι. λογίζονται γὰρ ὡς ἐξαγρούσησιν αὐτῶν τὰ πολλὰ σκεῦνα τῇ φύσει ἀπόῤῥητα, ὡς ἅπασι εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνὸς αὐτὸς ἐπιστάμενοι. τοῦτο τοίνυν ἀποπνίγειν αὐτούς. ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς ὅμοιοί εἰσι τοῖς καλλίστοις τούτοις βιβλίοις, ὧν χρυσοῖ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρᾶ δ' ἔκτοθεν ἡ διφθέρα. τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέστης ἐστὶ τῶν τέκνων ἐπώμνυσι, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα

ipso quod ejectus es, calumnia majorem ad verisimilitudinem conficta, facit ut aut adulter, aut veneficus, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus levibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes hujusmodi esse ducunt, idque jure optimo. Nam mihi causam advertisse videor cur ita de vobis sentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quoniam boni aliud nihil norunt, divinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hostes: idque eruditos sese affirmantes, palliis involuti, barbasque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò suspicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis usitatam illis, & in conviviis, reliquoque convictu adulationem observent, quinetiam in captando lucro servilem animum. Ejectos autem eos oderunt, neque injuria: & undiquaque rationem quærunt, qua si possint, eos funditus perdant. Cogitant enim fore ut multa illa suæ naturæ arcana, ut quibus exactè sint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim sunt similes pulcherrimis istis libris: quorum aurei umbilici, purpurea foris pellis: sed intus, vel est Thyestes liberos suos comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel [1] Tereus cum duabus pariter sororibus rem habens. Ta-

1 *Tereus*] Cum sequeretur Prognem uxorem & ejus sororem Philomelam, ambæ versæ sunt in aves. Ovid. 6. Met. Pers. Sat. 6. *Cogn.*

1 Ἐκεί-

ὀπίσω. τοιοῦτοι γὰρ αὐτοί εἰσι, λαμπροὶ, καὶ φαεσφόροι. ἔνδον δὲ ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴ τὴν τραγῳδίαν σκέπουσι. ἔκφυσιν γὰρ αὐτῶν ἂν ἐξειλήσῃς, δράμοι δὲ μικρὸν ὑπόνοια. Εὐριπίδου πνὸς, ἢ Σοφοκλέους. τὰ δὲ ἔξω, πορφύρα δαπανηρὰ, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. ταῦτ' οὖν ξυνεπισταμένοις αὐτοῖς, μιτροῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, εἴ τις ἀποστὰς, ἀκεραίως καταπεπονηκὼς αὐτὰς σκηνογραφήσῃ, καὶ ὡσὶ πολλοὶ ἐρεῖ. βούλομαι δ' ὅμως ἔγωγε ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα τινὰ τοιούτου σου βίου γράψαι, ὅπως εἰς αὐτὴν ἀποβλέπων, εἰδῇς εἴ σοι παρεληπτέον ἐστὶν ἐς αὐτήν. ἡδέως μὲν οὖν Ἀπελλοῦ τινος, ἢ Παρράσιου, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφρανόρος ἂν ἐδεήθην ἐπὶ τὴν γραφήν. ἐπεὶ δ' ἄπορον νῦν εὑρεῖν τινα ὕτω γνήσιον, καὶ ἀκεραῖον τὴν τέχνην, ψιλὴν ὡς οἷόν τε σοι ἐπιδείξω τὴν εἰκόνα. καὶ δὴ μεγάφωνα μὲν ὑψηλὰ, καὶ ἐπίχρυσα, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ σὲ ἑδάφους, ἀλλ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κείμενα, καὶ ἡ ἄνοδος ἐπίπολυ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὅλισθον ἔχουσι, ὡς πολλάκις ἤδη ὠθοῦντας τὸν ἄκρον ἑστῶτα ἐλπίσαντας, κατενεχθῆναι, ἀμφιμαρτύρου δὲ τοῦ ὁδοῦ. ἔνδον δ', ὁ πλοῦτος αὐτὸς καθῆσθαι, χρυσοῦς ὅλος ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμόρφου, καὶ ἐπέρασος. ὁ δὲ ἔρως τῆς μόνας ἀνελθὼν, καὶ πλησιάσας τῇ θύρᾳ, πεθηπέτω, ἀφορῶν ἐς τὸ χρυσίον. ἐνδεικνύσθω δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, εὐπρόσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἐσαγέτω, σφόδρα ἐκ πεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τὰντεῦθεν δ', ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ προηγείσθω. ἀμφιδεξιούμενοι δὲ αὐτὸν ἄλλαι γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ

Tales & ipsi sunt splendidi, & admirandi, sed qui sub purpura multam tragœdiam intus occulant: quorum unumquemque si evolveris, Euripidis alicujus, aut Sophoclis non parvam fabulam invenies, erunt verò foris splendida purpura, & aureus umbilicus. Harum itaque rerum sibi conscii, oderunt illos, atque insidias parant, siquis ab illis defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualesque sint, evulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exemplo & imaginem quandam hujus vitæ tibi depingere, quam contemplatus scire queas, num ex usu tuo sit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhasium, vel Actionem, vel Euphranorem ad tabulam hanc depingendam adhibere. Verùm quia fieri non potest ut aliquem artificem tam egregium, tamque absolutum nanciscar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur sublime ac inauratum vestibulum, neque id humi situm in solo, verùm procul à terra, in collis fastigio, cujus aditus valdè sit acclivis & lubricus, ita ut plerumque, qui jam in vertice se fore sperarent lapso pede præcipitati cervicem frangant. Intus autem Opulentia sedeat, tota, sicuti videtur, aurea, formosa admodum, & amabilis. Porrò amatur ubi vix tandem conscendit, jamque ad fores accessit, obstupescat, oculis in aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipsa specioso vultu est, & versicoloribus amicta, manu prehensum introducat, mirè jam ipso ingressu attonitum. Exinde Spes illi semper præeat: tum aliæ mulieres Fallacia, & Ser-

κὴ δυλεία, ὑποδέδυσαι τὸ πόνο. ὁδὲ, πολλὰ τ ἄθλιον κεκαμωμένος, πλούτων, ἐγχειρεσίδω αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὑπονοσῶντα, κὴ πεπαμβρόον τὸν χρόα. ὑστάτη ὃ ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρέτω πρὸς τὸν ἀπόγωνιν. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ δὴ τότε, ἀφανὴς ἀπαπτέσθω, κὴ μηκέτι κατ' ὀς εἰσῆλθε τὰς χρυσᾶς θυρᾶνας, ἔκ πο δ' ἀποσεφθε ὲ λελεηθίας ἐξόδε ἐξωθείσθω, γυμνός. αἰσχύσθω. ὠχρός. γέρων. τῇ ἑτέρᾳ μὲ, τὸν αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ ὃ, αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγχων, ἀπαυπέτω δ' ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύουσα ἐς ὀδὲν ὄφελο, κὴ τ ἄθλιον ἐπιπολλύσαι. τοῦτο μὲ ἔστω τὸ τέλο τ γραφῆς. σύ δ' ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπίσκοπῶν ἕκαστα, σύνισον εἴ σοι καλῶς ἔχῃ, αἰσθελθόντα εἰς τὸν εἰκότα κὴ πρώτας τὰς ὁρμὰς, [1] ἐκείνῳ τῷ ἔμπαλιν ἀμαρτεῖν. ὅ, τ δ' ἂν πράξῃς μέμνησο σοφὸ λέγοντο, ὡς θεὸς ἀναίτιο, αἰτία ὃ ἑλομένῳ.

Servitus eum exceptum Laborî tradant: hic verò miserum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Postrema verò Contumelia, arreptum illum ad Deiperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evanescat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingressus, sed per posticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricosus, pallidus, senex: læva pudorem occultans, dextra seipsum strangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo frustrà lachrymans, & miserum insuper conficiens. Atque hic esto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipse diligenter consideratis singulis, expende num è re tua sit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingressus, per illas longè dissimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris sapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non esse, sed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκείνῳ τῷ ἔμπαλιν] Sensus facilior si legas ἐκείνης τ ἔμπαλιν. Bourd.
2 *Deum in culpa non esse*] Considerat enim id quod est in hominum moribus ut cum ipsa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyss. 1. Æschyl. in Promet. *Cogn.*

---

[1] ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΥΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia est, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti serviunt, sed libri seu Orationis superioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixisse Petrum Mosellanum hujus Apologiæ Inter-

thoris ipsius Luciani. Nam post scriptum illud editum, senior jam in aulam atque familiam Cæsaris sese contulerat, & conditionem procuratoris, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipsa quoque oratione patet. Hoc igitur factum suum, quia cum superiore scripto prorsus pugnare videtur, defendit primùm à divisione seu diversitate conditionum, quòd longe alia res sit, principi operam suam locare, quàm apud divitem aliquem privatum servire. Deinde quòd non omnes mercenarios miseros dixerit, sed solùm eos, qui pratextu doctrinæ & literarum serviant: se verò alio pacto mercedem accipere, quàm illos, nempe cum præter salarium ingens, etiam in magna existimatione vivat: publicisque rebus procurandis præstitutus, tam certam quoque spem, totius alicujus provinciæ, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignaviter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (ejus ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua se ipsum fingit ab illo graviter accusari, ut qui supra quidem de servitute apud divites optimè atque utilissimè scripserit, nunc autem contrà, quasi mutata sententia, idem vitæ genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua sonare voluerit, aliud animo senserit, exaggerata hac vita, scriptorumque diversitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exorditur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circumstantiis ætatis & caussæ amplificat.

Πάλαι σκοπῶ πῶς ἐμαυτὸν ὦ φίλε Σαβῖνε, ἅτινά σοι εἶπόν ποτε ἐπιλθεῖν ἔδοξε, ἀναγινώσκοντι ἡμῶν τὸ πρὸς τὸν ἐπὶ μισθῷ συνόντων βιβλίον. ὅπερ μὴ γὰρ ἂν ἐφάνη σοι διαφεύγειν αὐτὸ, κἀμοὶ φανερὸν ἦν. ἃ δὲ μέλλω νῦν ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σοῦ ἐλέγχεσθαι, πῶς τε νῦν ἐφαρμόσειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τύχοι μὴ κακῶς ἔχει μανθάνω δικαίως μοι ἄχθεσθαι σε λέγοντι, εἶτά τις αὐτὸς πᾶσι

Iamdudum apud me cogito, præclare Sabine, quæ tibi nostrum de iis qui mercede conducti serviunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris à te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iste est, qui cum

terpretem oculis suis in hac usum non fuisse, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potior in tractatu præcedente, quale illud statim ab initio τῶν κλοιῶν περὶ χρυσοῦ, & pag. seq. *Bourd.*

χαρακῆς, καὶ κατηφείαν ὅπως δεινὴν κ᾽ ἣ τοιάτη βίᾳ διεξελθὼν, ἔπειτα πάντων σκιλαδόμβρων, ὁς ἐφ᾽ ἑαυτῷ φησὶ μεγαπιστήσας, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρων εἰς δουλείαν ὅπως ἀφανῆ, καὶ ἀβίωτον ἔσῃκε; πόσοι Μῖδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ὅλοι μετέπεισαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ σωτηρόφον ἐλευθερίαν, ἀβὸς αὖτις ἢ ἤδη τῷ Αἰακῷ ζυνόμβρον, καὶ μονονοὺ τὸ ἕτερον πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὸν ἕλκεσθαι, καὶ φέρεσθαι, καθάπερ ὑπό κλοιῷ τινι χρυσῷ τὸ αὐχένα δεδεγμένα, οἷά ἐστι τὰ τυφώντων τραγήσια [1] τὰ σφιγγία, καὶ τὰ κηρύλια. πολλὴ γοῦν ἡ Δημοφανία ἣν νῦν βίᾳ ἀβὸς τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄνω ἣ πρόσω χωρεῖν, καὶ ἀνεστραφθαι τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ἀβὸς τὸ χεῖρον, τὸ δ᾽ ἂν εἴη, οὐχ ὑπὲρ

cum hæc scripserit, & gravi adeò accusatione hoc vitæ institutum incesserit, postea tamen omnium oblitus, velut testula, quod ajunt, transmutata, seipsum ultrò in servitutem adeò manifestam, & conspicuam conjecit? Quot Midæ, quot Crœsi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à sententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutriram libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abest, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, seipsum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac si collario quopiam aureo sit illigatus, quales sunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo scripto dissidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen sursum ferri, rerum omnium ordinem subverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφιγγία ⸗ τὰ κηρύλια] Hanc vocem interpretor alibi ut sequentem κηρύλια. Bourd. Hæc ultima vox κηρύλια non mihi videtur sana, & credo corruptam fuisse ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quasi ἀπὸ τοῦ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut stringit aliquam corporis partem. At ego non possum sic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas gestabant, Barbaricus mos erat gestandi talia καλλωπίσματα, & ideo dictus est Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo insignis, quem detraxerat hosti, & eo spolio gloriabatur, cum mos non esset Romanis torques gestandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετόν τι: nam si plures Romani soliti fuissent talia ornamenta gestare, non fuisset ratio eum ita cognominandi ex re solita, & ei cum aliis Romanis communi. Mosellanus interpretatur σφίγγιον *amuletum*, sed nullum auctorem habet ejus significatus. Amuletum Græce dicitur φυλακτήριον, φυλακτὸν, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis usitatas significari poterat, voluisse uti voce, cujus significatus erat omnino insolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum est vocis σφίγξ, quod est animal è simiarum genere, quo minus & exilius, eo pretiosius & magis æstimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum testudinum, sphingia, mancipia.* Et rursus eodem capite: *animal sphingion.* Talia animalia sæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia stipiti aliquando & sphæræ è ligno vel metallo, ne libere vagari sinantur, & sic alligata

παρέχει ἑαυτὸ ἱλικιδεῦ κλοίῳ δεδέντα, & auro etiam vel ligari vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος, ἢ παροιμία φησὶ, κ' ἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. His positis pro κορέλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κοράλια scriptum esset) legendum puto κυρέσια vel κορέσια vel κωρέλια, quarum vocum idem est significatus, nimirum παιδιὰ vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posuit, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωρέλια. Hesychius habet sic: Κωράλιον, παιδάριον, κάριον, & paulo post: κωράλισκον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὃν δή ποτε παῖδα πάνυ νήπιον, τέκνων δὴ τῶν γυμνῶν μᾶλλον ἐσθῆτος, χρυσῷ δὲ καὶ λίθοις πολυτίμοις κεκοσμημένων, οἷς ἀεὶ χαίρουσιν Ρωμαίων οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nudi sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι τῷ ψεύδει ὂν οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, ὡς πλεῖστα δηλούμενα τρέφουσι. Quæ sic vertit Xylander: *puellus quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudos delectationis causa alere solent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἱλικιδεῦ & κλοίῳ δεδέντα: vox ἱλικιδεῦ optime convenit voci σφίγγια, vox φέρεσθαι vero aprime convenit voci κορέσια & aliis, quæ puellum significant. Simiæ trahuntur, pueri portantur: κλοῖον simiæ datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus descriptione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 5. cap. 7. Part. II. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κορέλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *cæsaris* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *Sabinus* quidam petit quot *Milæ*, quot *Cæsi*, quot *Pactoli* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, καθάπερ &c. *Ac si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia.* 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κορέλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia.* 3. Præterea οἱ πλούσιοι *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos.* 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κορέλια legendum τὰ παρδάλια vel παρδάλια, ut significetur *Lucianus* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel παρδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historiæ animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptis* ex *Philostrato.* Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κορέλια mutat in τὰ κυνάρια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

Ἑλένης μὰ Δί', ὦ οἵ' ὑπὲρ τῶν ἐπὶ [1] Ἰλίῳ γεγονότων, ἀλλ' ἔργῳ ἀνατρεπομένων τὸ λόγων, καλῶς πρόπερσι εἰρῆσθ' ὑπάντων. ταῦτα μὲν πρὸς ἐμαυτόν, ὡς τὸ εἰκός, λέλεκταί σοι. ἐπαίξεις δ' ἴσως καὶ ὡς αὐτὸν ἐμὲ ξυμβουλήν τινα τοιαύτην, οὐκ ἄκαιρον, ἀλλὰ φιλικήν, καὶ οἷον σοι χρησόν, καὶ φιλο-

lenæ per Iovem, nec eorum gratia quæ apud Ilium gesta sunt, sed quòd facto everia sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac forsitan ad me ipsum ejus generis consilium afferes, non intempestivum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philoso-pho

γία δὲ τὰ κεφάλια legebam olim τὰ ὀφίδια δὲ τὰ κολλάρια, *armilla* & *collaria*, seu *monilia*. Quasi verborum hic esset sensus, *Lucianum* aureis vinculis detineri, qualia sunt opulentiorum armillæ & torques. Ὀφίδια propriè sunt *anguiculi*, sed & *armillæ anguium figuram habentes*, *quæque brachium in anguium modum circumplicant*. Ἐπικαμπίας ὄφεις vocat *Philostratus in Epistolis*. Et pluribus describit *Nonnus* libro quinto Dionysiæ. *Collarium* autem pro torque est *Romanæ* vox, qua *Plautus*, *Lucilius* & *Varro* usi sunt. unde קולרין *Kolarin* vel קולריא à *Kolaraia Chaldæis* & *Thalmudicis*. Et græcis κολλάριον. Hesychius κλοιὸς, ὡς τραχήλου δεσμός, κολλάριον, ἔτι μανιακῆς. *Philoxenis* in *Glossis* κολλάριον *collarium*. *Aristophanu Scholiastes* ad *Vespas* κλοιὸς τὸ κολλάριον παρ' ἡμῖν λεγόμενον. Et in *Plutum*, κίφων δ' δεσμός ἐστι ξύλινος, ὃν οἱ μὲν κλοιὸν ὀνομάζουσιν οἱ δὲ καλιὸν lege κολλάριον. Itaque videbantur Luciani σφιγγία in ὀφίδια & κεφάλια in κολλάρια sine crimine posse mutari, quia hæ voces ab invicem non multum abludunt. Sed jam displicet hæc conjectatio. 1. Quia divites torquatos & armillatos non reperio, nisi inter barbaros, de quibus hic agi nemo dixerit. Torquatus quidem fuit *Manlius* sed peculiari de causa, quam nemo nescit. Ita etiam nonnulli alii, non tamen opum, sed virtutis causa torque donati. 2. κολλάρια ad pœnam potius quam ad ornatum pertinent. 3. Et vox erat ignota *Græcis* ævo *Luciani*, qui purissime scripsit, neque solet *Latina* vocabula usurpare. 4. Denique aurea vincula, quibus *Lucianus* detineri credebatur, conferri vix possint cum armillis, & monilibus, à quibus non detinentur, qui illis utuntur ad ornatum. Hæc igitur conferre jam malo cum catenis aureis, quibus *Romani* Magnates sphinges, & pardos devinciebant. Nam ad hæc quoque aurum adhibitum. Hinc de cervis *Martialis* libri primi *Epigrammate* 105.

Mordent aurea quod lupata cervi.

Et *Ovidius* de cervo quem occidit *Cyparissus Metamorphoseos* libro decimo:

Pendebant tereti gemmata monilia collo.

Et *Plinius* lib. 8. cap. 32. *Vita cervis in confesso longa, post centum annos aliquibus capta cum torquibus aureis.* Proinde sphinges quoque & pardos catenis aureis devinctos fuisse credibile est. Quo facit, quod ex *Philostrato* refert *Photius*. Act. 241. Ἄγχουσαι ποτὲ ἐν Παμφυλίᾳ παρδάλιον στρεπτῷ ἅμα, ὃν περὶ τῷ δειρῇ ἔφερε χρυσοῦν δὲ ἦν, ἐπεγεγράπτο Ἀρσακίοις γράμμασιν, βασιλεὺς Ἀρσακης Θεῷ Νυσίῳ. i. e. *Aliquando in* Pamphylia *captum fuisse pardalium* (id est *pantherum* seu *pardum*) *aureum torquem circa collum habentem*, Armeniis *literis ita inscriptum*, *Rex Arsaces Deo Nysæo*. Tamen si quis aliud vero similius proferat, illud lubenter amplectar. Modo id concedatur quod ut rem certam affero vocem κεφάλια in *Luciano* esse corruptam ac proinde nihil ex ea de coraclio posse elici. *Almeloo vocem.*

1 Ἰλίῳ] Tangit in Piscat. & in Pseudolog. *Bourd.*

2 Ὀπε

σὺ φῶ ἀνδρὶ πρέπουσ' ἦν μὲ δὴ κατ' ἀξίαν ὑποδύεσ τὸ σὸν σεσωπηκὸς ὑποκρίνωμαι, οὗ ἂν ἡμῖν ἔχῃ, καὶ τῷ λοιπῷ χρόνῳ. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ σὺ σεσωπήσεις τὰ ὑπόλοιπα. ὥρα τοίνυν μεταπαύσασθαι ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀνέχεσθαι τιμούμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δεῖ, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δ' ἐπιπάττειν τὰ φαρμάκια, καὶ τὴν σμίλην ἅμα σεσχικέναι ἔχοντα, καὶ τὸ καυτήριον παρυφαίνειν. καὶ δὴ παλαιὸν τὴν ῥῆσιν, σὺ τοῦτα πρός με ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις, πάλαι μὲν ὦ φιλότης, ὡς εἰκὸς σύνοιδεν τῇ σοι τετὶ τὸ σύγγραμμα, καὶ σὺ πολλαχοῦ παρῆν δεικνύς, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγοῦνθ', καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὁπόσοι ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ παρ' χειρὸς ἔχειν ἠξίωσαν. ἢ τὸ πρὸ τῶν λόγων παρασκευὴ, ὁ μνημπῆ, καὶ ἡ ἱστορία πολλὴ, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅπ ἔκαστα σεσαφῶς ἐλέγχθ. καὶ τὸ μέγιστον, ὅπ χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφᾶς αὐτοὺς εἰς δουλείαν ὑπάγειεν. ἐπεὶ δὲ σοι μετέδοξε βελτίω ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἐᾶν, ζηλῶσαι δ' τὸ ἀγχιμύεσθον σκεῖνο ἰαμβεῖον, [1] Ὅπ τὸ κέρδ', παρὰ φύσιν δουλευτέον, ὥρα ὅπως μηδεὶς ἔπ' ἀκυσητεῖ σε ἀναγινώσκοντ' αὐτό. ἀλλὰ μηδ' ἄλλῳ περάσῃς τῶν τ' παρόντα σοι βίον ὁρώντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα. εὖχε δ' Ἑρμῇ τῷ πάντων ἀγαθῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἐπὶ σωτηρίᾳ, καὶ ἐπὶ τύχῃ ἀγαθῇ.

pho conveniat. Itaque si suam quam induo personam, ut decet egero, bene nobiscum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, ut transformata scena, ego quidem taceam, & me secari, atque uri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu verò medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ô præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tuus ut par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (ut qui tum audiverunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cum ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multamque historiam & rerum experientiam continet, & singula dilucidè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum inscitiam sese in servitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statum meliorem esse, & libertati longum valedicere, & jambicum illud generoso animo indignum imitari, *Vbi est lucrum natura adacta, servies:* vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli eorum: qui præsentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua scripta recensenda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare,

1 Ὅπ τὸ κέρδ', παρὰ φύσιν δουλευτέον] Versus est Euripidis, ad quem olim paro lia allusit Antigonus Cocles ille, dum Demetrio filio suadere volebat, ut Philan Antipatri filiam & Crateri viduam jam ætate aliquantum provectam duceret uxorem, Demetrius vero ob inæqualitatem ætatis eas nuptias aspernabatur; dixit filio pater: Ὅπ τὸ κέρδ', παρὰ φύσιν γαμητέον. Refert Plutarchus in Demetrio. *Palm.*

χθονίῳ, καὶ τὸ ἀκηκοότων τοῦτο μὲν, πολλῷ λήθῃ κατασκεδάσει. ἢ δόξεις τῷ ὄντι θεανδρικὰ μύθου τινὸς πεπονῆσθαι, καθάπερ ὁ Βελλεροφόντης, γεγραφὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὰρ τὸν Δί' οὐκ ὀρῶ τίνι ἀπολογίαν, ἥτις ἂν εὐπρόσωπός σοι γένοιτο πρὸς τοὺς κατηγορήσοντας. καὶ μάλιστα, ὦ σὺν γέλωτι αὐτὰ ποιῶσιν, ἐπαινοῦντες μὲν τὰ γεγραμμένα, καὶ τίνι ἂν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ τὸν συγγραφέα δηλαδὴ ὁρῶντες, καὶ ἐκνενωκότα τὴν ἀναγνώσματος. οὐκ ἀπεικότως ἂν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἥ τοι ἄλλου γυναίκα ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον, καὶ σὲ τὸν κολοιὸν, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλεσθαι, ἢ εἴπερ σόν ἐστιν, [1] ὅμοιά σε τῷ Σαλαίθῳ ποιεῖν. ὃς πικρότερον καὶ μοιχῶν τοῖς Κροτωνιάταις νόμον θεὶς, καὶ ἁλοὺς ἐπ' αὐτῷ, μετρίως ἐκεῖνος, μοιχεύων δὲ ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα. ὥστε πόθεν τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σάλαιθον ἐκεῖνον, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἔρωτι μὲν ἁλοὺς ὡς ἔφασκεν ἀπολογούμενος, ἑκὼν δὲ μοιχὸς οὐ γυναικὸς ἐς τὸ τοῦ ἀλλοτρίου, καίτοι ἐλεύθερον αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ [2] ἐνδιδόντων φυγὴν εἰ βούλοιτο. τὸ δὲ σὸν, ὦ δαιμόνιε μικρὸν ἀτοπώτερον, ἀκριβῶς μὲν ἐν τοῖς λόγοις τὸν δὲ τοιοῦτον βίον δηλονότι ἐπιεικῶς, καὶ κατηγορῶν εἴ τις εἰς πλουσίου πινὸς ἐμπεσὼν, καὶ κρατήσας ἑαυτοῦ, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων, καὶ ποιῶν. ἐν γήρᾳ δὴ ὑστάτῳ, καὶ σχεδὸν ἤδη ὑπὲρ τὸ ἄδον, ὥστε ἀγλυκῆ λατρείαν ἐπαναιρήμενος, ἐ

care, ut eos qui ista olim audiverunt, multa oblivione aspergat. Alioqui simile quid fabulæ illi Corinthiæ accidisse tibi videbitur, ut quemadmodum Bellerophontes, librum contra te ipsum scripseris. Per Iovem enim non video, quæ tua adversus accusatores, speciosa saltem defensio esse possit: præsertim si cum risu actionem intendant: ac laudent quidem tua scripta, & eam quæ illis inest libertatem: te verò scriptorem videant servientem, & sponte collum jugo subdentem. Itaque nihil absurdi pronunciarint si dicant, vel alius generosi viri esse hunc libellum, te verò graculum alienis plumis exultare: vel si tuus sit, te similia Salætho facere, qui cùm legem durissimam Crotoniatis in adulteros tulisset, ob eamque admirationi esset, paulò post cum sui fratris uxore in adulterio est deprehensus. Quare non ineptè quispiam te Salæthum illum esse diceret. Nisi quòd longè tolerabilius est ejus factum, qui quod fecit, cùm causam ageret, amore se captum fecisse fatebatur, & sponte maximo animo in ignem insiliit: tametsi Crotoniatæ hominis miserebantur, & exulandi, si vellet, copiam faciebant. At tu fecisti multò absurdiùs, qui vitæ quidem ejusmodi servilem conditionem accuratè tuis in libris persequeris, eumque incusas qui in divitis famulitium incidat, & se velut in vincula conjiciens, infinitas molestias pati & inferre sustineat: at in extrema senectute, jam-

1 Ὅμοιά σε τῷ Σαλαίθῳ] In margine Cod. Regii Σαλαίθῳ, mendose, sunt enim variæ historiæ, patet conferenti. *Bourd.*

2 Ἐνδιδόντων φυγὴν] Hic rectè Interpres Atticam expressit dictionem. *Idem.*

1 Συγκλι-

μονωτὴν ἐμπομπεύσῃ αὐτῇ. ὅσῳ γὰρ φασὶν ἐπισημότερόν τινα δοκεῖς, τοσούτῳ κωμῳδιλαστότερος ἂν δόξειας εἶναι, ἀπαφανθήσῃ δὲ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ. καίτοι τί δεῖ κεινὴν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν, μὴ τὴν γοητικὴν τραγῳδίαν λέγουσαν, Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός; σὺ δὲ παρήσοισι ἢ οἱ κατηγορήσαντες καὶ ἄλλων πεπραδειγμένων ἐπὶ σί. ἀλλ' οἱ μὲν, τοῖς τραγικοῖς ὑποκεκλεῖσθαι εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν τῇ σκιωῇ, Ἀγαμέμνονι ἑπόμενοι αὐτῶν, ἢ Κρέοντι, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἶσιν. ἔξω δ', Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀποθέμενοι τὰ σωσωπεῖα, γίγνονται ὑποθῶται τραγῳδοῦντες, ἐκπίπτοντες, καὶ συρτοὶ μενοι. ἐνίοτε δ', μαστιγούμενοί τινες αὐτῶν, ὥσπερ τῇ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δ', τὸ δὲ πιθήκου πεπονθέναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτρας τῆς πάνυ φασὶ γλυκάζ. ἐκεῖνον γὰρ δεδιδαχθέναι τέως μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπολὺ γοητεύειν μένοντα ἐν τῇ χήμῃ, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ τοῖς ἄδουσι ἐπαλλάττοντα αὐλεῖν [1] συγκείμενον ὑμέναιον. ἐπεὶ δ' εἶδεν ἰσχάδας εἶμαι, ἢ ἀμύγδαλον πόρρω κειμένην, μισοκρεῖ χαίρειν φράσαντα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συναρπάσαντα, κατατρώγειν, ἀπορρίψαντα, μᾶλλον δὲ σωτερίψαντα τὸ σωσωπον. καὶ σὺ τοίνυν φαίεν ἄν, οὐχ ὑποκρατὴς, ἀλλὰ ποιητὴς τῶν καλλίστων, ἐν νομοθέτης γεγόμενος, ὑπὸ ταυτησὶ τῆ ἰχάδι ὑποφαντίσης, ἠλέγχθης πίθηκος ὤν, ἐν ἀπ' ἄκρας χίλιας φιλοσοφῶν, καὶ

jamque fere ultra limen illius, adeò illiberalem ſervitutem elegiſti, ac propemodum de ea te jactas. Quanto itaque ut ajunt, inſignior eſſe videris, tanto videaris riſu dignior, cùm tua vita tuis ſcriptis reclamet. Ecquid attinet novam accuſandi rationem adverſum te quærere, poſt admirandam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui ſibi ipſe non ſapit*? Nec alia tuis accuſatoribus exempla in te deerunt. Verùm alii te tragœdiarum actoribus aſſimilabunt: quorum quiſque in ſcena quidem eſt, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipſe Hercules: extra verò Polus, aut Ariſtodemus, depoſitis perſonis fiunt mercenarii tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, ut ſpectatoribus viſum fuerit. Alii idem quod ſimiæ tibi contigiſſe dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuiſſe. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compoſitè modulateque non ſine magna ſpectantium admiratione, ſaltantis habitum exhibuiſſet, & decorum ſervaſſet, atque hymenæum voce ac tibiis canentibus reſpondiſſet: poſteaquam caricas puta vel amygdalam procul jacentem vidit, abjecta vel diſcerpta potiùs perſona, tibiis, modulis, ſaltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non hiſtrio, ſed author rerum pulcherrimarum, & legiſlator fuiſti, objecta hac carica, te ſimiam eſſe prodidiſti, ut qui ſummis tantum labiis ſis philoſophus, alia-

[1] Συγκείμενον] Mſ. συγκινέμενον, Bourd.

ἕτερα μὲν [1] κλύδων σὺ φρενῶν, ἄλλα δ' λέγων, ὡς εἰκότως ἂν πνα ἐπὶ σὲ εἴποι, ὅτι ἃ λέγεις, καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖας ἀξιοῖς, χίλεα μέν σε ἐδίδαξεν, ὑπερῴκει δ' αὐχμῶσαν καταλέλοιπε. τοιγαροῦν, ὦ δὴ πόδα δίκλινα ἔπουσας δίκλιν, ὡς πετῆς μὲν θρασυνόμενος πρὸς τὰς ἀνθρώπων χρείας, μικρὸν δ' μονονοὺ κατὰ κήρυξιν ἐξομοσάμενος τὴν ἐλευθερίαν. καὶ εἰκὸς ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν ἐφεστῶσά σοι δύσκιμον, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς τῶν ἄλλων, καταγελᾶν, ὡς ἂν θὸς εἰδυῖα τὴν μέλλουσάν σοι ἐς τὰ ὅμοια μεταβολὴν, καὶ ὅτι σὺ [2] εἰς τὸ κάλπον πλύσας πρότερον, ἠξίους κατηγορεῖν τῶν ἀλλοποικίλας τινὰς τύχας, τοιαῦτα πράττειν ὑπομενόντων. εἰ γὰρ ὑπόθοιτό τις τῷ λόγῳ τὸν Αἰσχίνην τῷ τὴν Τιμάρχου κατηγορίαν αὐτὸν ἀλῶναι, καὶ φωραθῆναι τὰ ὅμοια πράττοντα, πόσον ἂν οἶμαι δὴ τῶν ὁρώντων γέλωτα, εἰ Τίμαρχον μὲν δύσαντα ἐπὶ τοῖς καθ' ὥραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δ' γέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρανόμως; τὸ δ' ὅλον, ὁκείνῳ τῷ φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς λοιμοκτονεῖν βηλὸς φάρμακον, καὶ αὐτὸς πωσειν τὰς πάσχοντας ὑπισχνούμενος, αὐτὸς μεταξὺ αὐρώμενος ὑπὸ βηχὸς ἐφαίνετο. τοιαῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἰπεῖν ἔις ἂν, οἷς σὺ κατηγορῶν σὺ ὅτως ἀμφιλαφεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρεχομένῃ. ἐγὼ δ' ἤδη σκοπῶ ἤν πνα καὶ τρόπωμαι πρὸς τὴν

aliàque mente occultes, alia dicas. Ita ut meritò de te quis dicere possit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigasse, palatum verò aridum reliquisse. Quamobrem ilico pœnas solvisti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum necessitatibus insultaris, paulò post ipse libertatem velut sub præconibus abjuraris. Nec dubium est, quin Adrastea tum à tergo stans, te ea probantem quæ aliis vitio vertebas, deriserit, ut pote quæ cùm sit dea, sciverit futurum ut ipse mutata sententia ad simile vitæ genus transires, cumque priùs in tuum sinum non spuisses, accusare velles eos qui propter varias fortunæ vicissitudines, talia facere sustinent. Siquis igitur fingat Æschinem post gravem illam orationem qua Timarchum accusavit, ipsum quoque accusatum quòd eodem in facinore esset deprehensus, quantum putas spectantibus risum fuisse obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipse verò jam senex eadem in se admitteret? Denique similis videris illi pharmacopolæ, qui cùm remedium contra tussim venditaret, eaque affectos statim liberaturum se polliceretur, interim ipse tussi torqueri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quispiam qualis tu accusando objiceret, in tam copioso argumento, quodque mille ansas adversario prebeat. At ego jam reputo qua via me ad defensionem con-

1 Κλύδων σὺ φρενῶν] Malè omnes κλύδων, patet apud Homer. Il. 9. *Bourd.*

2 Εἰς τὸ κάλπον πλύσας] Sic in Dial. Navig. seu Vot. hac de re copiosè ad illud Petron. *ter me jussit expuere.* Idem.

1 Η᾽λον

ἀπολογίαν. ἆρά μοι προσῆκεν ἐξελοιδορήσασθαι, καὶ τὰ νῶτα ἐπιστρέψασθαι, καὶ ἀδικεῖν σὸν ἀριστέα, ἐπὶ τῷ κριτῇ ἐκείνῳ ἀπολογίαν καταφυγεῖν; λέγω δὴ τῷ τύχῃ, καὶ μοίρᾳ, καὶ εἱμαρμένῃ, καὶ ὑμῖν ταῖς ἐπιμωμήτοις, εἰδότας ὡς ἐκεῖνος ἡμῶν ἐστὶν κύριος. ἀλλ' ὑπὸ τινος κρείττονος, μᾶλλον δὲ μοίρας τῆς προειρημένης, ἀγόμεθα, οὐχ ἑκόντες, ἀλλ' ἀναίτιοι παντάπασιν ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν κομιδῇ ἰδιωτικὸν, καὶ ὑφ' ἂν σύ με ὦ φιλότης ἀναίσχυντον, τοιαύτην ἀπολογίαν προφερόμενον, καὶ συκοφαντεῖν τὸ Ὅμηρον ἀξιοῖς καλαμβάνοντα, καὶ ἐκεῖνο ἔπη ῥαψῳδοῦντα, Μοίρᾳ σ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἀνδρῶν εἶναι. καὶ τὸ, Γενομένῳ ἐπίνησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. εἰ δὲ τοῦτον ἀφεὶς τὸν λόγον, ὡς οὐ πάνυ ἀξιόπιστον, ἐκεῖνο λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης ἐξαπατηθεὶς, ὑποσῆναι τὴν παρεῦσαν συμφοράν, ἀλλὰ τῷ σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ μεγαλοψυχίαν δ' ἀνδρὸς ἁπανθρώπους, ἐξελῆσαι κοιτονέσσης πτᾶξεων τῷ τιτύῳ, δέδοικα μὴ ὡσὸς τῇ ἐπιφερομένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν προσλαβών, κατὰ δυρόσκωμμα [1] ἦλῳ φασὶν σκληρὸν τὸ ἦλον, καὶ μείζονί γε τὸ σμικρότερον. ὅσῳ κολακείᾳ τὸ ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τοσῷδε ἀνοσιοπρεπέστερόν εἶναι, ἢ πιστὴν χρῆσθαι νενόμικας. τί δ' ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν; convertam. Num optimum fuerit, ut ego sponte ignavus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum ejusque necessitatem inevitabilem, & veniam ab iis, qui me objurgant, deprecer, ut qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet unius, aut fati arbitrio, idque invitos, adeò ut culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras ut excusationem hujusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, ejusque hæc carmina proferam, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.* atque illud: *Filum parca dedit nascenti matris ab alvos.* Quod si hac ratione omissa, tanquam fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque ulla alia hujusmodi spe inescatum me, præsentem convictum ferre: sed prudentiam, fortitudinem, & magnanimitatem viri admiratum, rerum gerendarum consortem ei esse voluisse: vereor ne ad priorem accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod ajunt, clavum clavo pellere, & majore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè servile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur aliud, si neque hæc, neque illa dicenda videntur, nobis restat, nisi ut fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Una mihi

1 Ἦλον ἦλῳ] Sic in Dialogo pro Lapsu inter Saltand. Interpres Aristoph. Suid. Paroemiog. *Bourd.*

μία μοι ἴσως ἐκείνη ἄγκυρα ἔτι ἄθραυστος, ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νόσον, καὶ μὴ τύπτειν τὴν πενίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσα, ὡς ἐκφύγοι τις αὐτήν. καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ, οὐκ ἄκαιρον ἴσως καὶ τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν ἐπικαλέσαι, παρελθοῦσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκείνα τὰ ἰαμβεῖα, μικρὸν αὐτὰ παρωδήσασαν, Καί μοι δοκεῖτε μέν, οἷα δρᾶν μέλλω κακά. [1] Πενία ἢ, κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. τὸ μὲν γὰρ τοῦ Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, τίς οὐκ οἶδεν οὐκ ἀπαξιοῦντα, καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντου σφᾶς αὐτὰς ῥίπτειν, καὶ κῦμ' κρημνῶν γε ἠλιβάτων, εἴ μέλλοι τις ὥτινος ἀποθράσσαι τὴν πενίαν; πῶς μὲν εἶναι δικεῖ, ἔστω· ὅς δ' ἂν ὡς οὐ τοιοῦτον ἀπολογήσασθαι ἔχοι, ἐπαινῶ δίκροσσον ἔγκωμον. αὐτῶν. σὺ δέ μοι χαῖρε ὦ ἑταῖρε, ὡς ἐδεῖ τύπτων ἐμὲ χρησόμενος, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν στρατεύειν ἐπιχειρεῖν. ἀλλ' ἡμεῖς ὅτῳ πεύκητε ῥᾴδιον ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὰ τοιαῦτα πρασσούσῃ συγγνώμην τὴν κατηγορίαν ζητεῖν. ἀλλά μοι ἐκεῖνο σύνοισον, ὡς πάμπολυ τὰ τοιαῦτα ἀμφίβολα, ἐς οἰκίαν τινὸς πλουσίου ὑπομιγῆναι παρελθόντα, δηλαδὴ, καὶ ἀνέχεσθαι ὅσα μοι φησὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ παρὰ βασιλέως μισθοφορεῖν. διελθὼν δή. καὶ ἰδία κομιζοῖς ἐκφέρων. σκόπει. χρήσεις γὰρ τῷ μισθῷ δή τῳ, ὃς παρὰ πάντων

hi forsàn illa supereſt anchora integra, ut ſenectutem & morbum deplorem : poſtea paupertatem, quæ ut evitari queat, hominem nihil non & facere, & pati perſuadet. Quo loco fortè non fuerit intempeſtivum Medeam illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progreſſa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat *Intelligo quàm ſint mala, hæc qua nunc paro, Sed mentis imperio reclamat pauperies.* Nam Theognidis illud, quanvis non citem, quis ignorat, qui non cenſet indignum, ſiquis ſe ipſe vel in profundum mare projiciat, vel è rupe præcipitet, ſi modò paupertatem hoc pacto effugiat? Hæc videntur eſſe quæ quis in ejuſmodi cauſa pro ſe dicere poſſet, quanquam eorum unumquodque non eſt admodum ſpecioſum. Tu verò amice bono es animo, ſiquidem nulla hujuſmodi defenſione ſum uſurus. Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ſerere aggrediatur : neque nos adeò juſtæ defenſionis inopes fuerimus, ut adacti penuria, hujuſmodi perfugia adverſus accuſationem quæramus. Quin illud mihi conſidera quam magno hæc inter ſe diſcrimine diſtent videlicet in divitis alicujus familiam ingreſſum mercede ſervire, quæque meus recenſet libellus perferre, atque publicè rem populi tractantem, ac pro virili rempub. adminiſtrantem, hoc nomine ſtipendia ab imperatore accipere? Quare percurrens & ſeorſim utrumque diſponens conſidera. Comperies enim (Muſicorum illud proverbium; his per omnes) hoc

[1] Πενία ἢ κρείσσων] Melius alii Κρείσσων ἢ πεῖνα. Bourd.

τῷ

τὸ πρᾶγμα. καὶ τοσοῦτον ἐοικότας ἀλλήλοις τὰς βίους ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ δὴ κἀκεῖ, καὶ ταὐτοῦ ἅπτεσθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλου ἔχει τὴν διαφοράν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκητῶν διαφέρουσιν οἱ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ σπουδάζοντες. οἱ δὲ τὰ κοινὰ διαφ' χαίρειν ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ἐκ μόνου τοῦ μισθοῦ διαφθάλοιντο, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας καθέλκοιντο. ἐπεὶ οὐκ ἂν φαίνοι τις ἁπάσας ἁμαρτῶν τὰς τοιαύτας σπουδάσεις. καὶ ὅτε οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ὅθ' οἱ τὰς πόλεις ἁρμόττοντες, ὅθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειρίζόμενοι, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τοῦ ἔργου σπουδή. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἴκου χρὴ ἀναπέπτειν τὰ πάντα, ἀλλ' ἰσονομίαν τῶν μισθοφορούντων καθιστέναι. τὸ δ' ὅλον, ὦ τὰς μισθωτικὰς ἁπάσας ἐγὼ φαύλῳ βίῳ συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ σπουδαίᾳ παιδεύσεως δουλούσας, ὡκτιρον. τὰ δ' ὦ ἑταῖρε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἐπιεικὲς ἐστιν, εἴγε τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', τὰ μεγίστης ἀρχῆς κοινωνοῦμεν, καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττομεν. ἴσως δ' ἂν εἰ σκέψαιο, δέξαιο ἂν σοι ὁ τὸ σμικρότατον τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τὴν σπουδὴν ἐπιτηδείαν, καὶ τῶν πραττο-

hoc est, *longissimo intervallo ea inter se dissidere:* tum has duas vitæ rationes tantum inter se convenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in rei ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est servitus, & qui ad officium hujusmodi se conferunt, non multum emptitiis servis, & vernis præstant. Qui verò rempub. tractant, seque urbibus, ac totis gentibus utiles præbent, nullo jure ob solam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, ut neque tot tantarumque gentium præsides, neque civitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus propposita sunt præmia. Cæterùm unico mercedis nomine non oportet opinor, omnia evertere, nec mercedem accipientibus æqualem conditionis gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familiis doctrinæ prætextu serviunt miserabar. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diversum: quanquam quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperii participes sumus, ejusque partem cum rege administramus. Equidem ego, si consideres, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsasque compono, dicta-

μῶν καὶ λεγομένων ἁπάντων κατεμεμαθηκὼς γράφειν, καὶ τὰς τῶν ἡητορείας τῶν διαλογιστῶν ῥυθμίζειν, καὶ τὰς τῶν ἀρχόντων γνώσεις ἕως τοῦ σαφέστατον ἄκρας καὶ ἀκριβέστατον σὺν πίστει τῇ μεγίστῃ διαφυλάττειν, καὶ διαδιδόναι δημοσίᾳ ἕως τοῦ ἀεὶ χρόνου ἀπαρεισομένας. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ διὰ τὸν βασιλέως. οὐ σμικρὸς οὐδ' ἔτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ἴσθι, οὐ φαῦλαι ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίνοιτο, ἀλλ' ἔστιν ἐπιτροπὴν, ἢ τινας ἄλλας πράξεις βασιλικάς. ἐθέλω γὰρ σοι καὶ παρρησίᾳ χρήσασθαι τῇ παρρησίᾳ, καὶ ὁμοῦ χαρήσεσθαι τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγκλήματι, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδένα μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. οὐδὲ ἂν τοὺς τὰ μέγιστα πράττοντας, εἴπης, ὅτι μὴ ἴσθι βασιλοῦς αὐτοὺς, ἀμισθοὺς εἶναι. οὐ φόρους λέγω, οὐδὲ δασμοὺς, ἀπόσοι διὰ τῶν ἀρχομένων ἐπέτειοι φοιτῶσιν, ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ μισθὸς μέγιστος, ἔπαινοι, καὶ ἡ διὰ πᾶσιν εὔκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς εὐεργεσίαις θαυμαζεῖσθαι. εἰκόνες ἴσθι, καὶ νεὼ, καὶ τεμένη, ἀπόσα, διὰ τῶν ἀρχομένων ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτά εἰσιν ὑπὲρ τῶν φροντίδων, καὶ πονηρίας, ὧν ὠφέλουν ἀεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιοῦντες, ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις εἰκάζειν, ὧν ἐθέλῃς, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ σῶμα κορυφῆς, ἐφ' ἕκαστον τούτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καθεύδειν, ὄψῃ ὅτι μεγέθει καὶ σμικρότητι διαφέρουσι τῶν ἀκροτάτων. τὰ δὲ ἄλλα, μισθοφόροι ὁμοίως ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τοῦτον ἐτεθείκεσαν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκουν τῇ διαδικασίᾳ. εἰ δὲ τοῦτο

juria iniquitatis reus viderer.

dictorum factorumque omnium commentarios ſcribo, & litigantium orationes corrigo, principiſque ipſius decreta in ſenſu dilucidiſſimo ſimul & exactiſſimo ſumma fide conſervo, & in omne ævum reponenda reipub. trado. Deinde non à privato, ſed à principe mercedem accipio, eamque non exiguam, ſed multorum talentorum. Poſtea, ſi recta ratione res procedat, ſpes non inanis ſupereſt, ut alicui provinciæ præficiar, aut regium aliquod negotium mihi demandetur. Volo igitur loquendi libertate ingenti utens, & cum objecto crimine cominus congrediens, illud præſtantiſſimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec ſummarum rerum adminiſtratores excipias, quando nec ipſe rex mercedis eſt expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à ſubditis: at regi merces fuerit maxima ſi laudetur, ſi ab omnibus celebretur, ſi pro collatis beneficiis adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à ſubditis habent, mercedis loco ſunt & ipſa, pro curis, & providentia qua reipub. ſemper proſpiciunt, eamque in melius provehunt. Et ut magnis parva componam, ſi initio à cumuli cacumine ducto, per ſingula ex quibus conſtat, deſcendere velis, nos non niſi magnitudine & parvitate à ſummis differre videbis: cæterùm mercenarios pariter omnes eſſe. Quòd ſi legem hanc tuliſſem, ut nemo quicquam ageret, non in-

Sin hoc in libello nullibi à

me

μῶ ὠδαμῶ Ϝ βιβλίῳ λέλεκται μοι, χρὴ ϑ' τὸ ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπονῶν ὡς τὰ βέλτιστα, καὶ τῷ μέσῳ ἐναίριθμον πεῖραν αὐτὸν διδοὺς, ὅπως ἔχει πίστεως, καὶ σωφροσύνης, καὶ δίκαιος ὡς τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὁμηρικὸν ὀνείδεος, Ἔπιστον ἀρέσῃς ἄχθος ἐπὶ χθονί. ὡς δὲ τῶν ὅλων, μεμνῆσθαι χρὴ τοὺς ἐπιπλήττοντας, ὅτι οὐ σοφὸν ὄντα μοι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ἐστὶ σοφὸς, ἐπιτιμήσουσι, ἀλλὰ τῷ οὐ Ϝ πολλῶ δήμῳ, λόγους μὲν ἀσκήσαντα, καὶ τὰ μέτρια ἐπαινεθέντα ἐπ' αὐτοῖς, ὡς ϑ' τῶν ἄκρων ἐκείνων τῶν ἠρωϊκῶν ἀρετῶν, ἃ πάνυ γεγυμνασμένον. καὶ μοι Δί' ὀλίγ' ἐπὶ τούτῳ ἀνιᾶσθαί μοι ἄξιον, ὅτι μὴ ϑ' ἄλλῳ ἔγωγ' ὧν συνετύγχανε, τῷ Ϝ σοφῶν ὑπόχεσιν λοπολληθῆναι. σὲ μέντοι καὶ γωμφόσιμι ἂν ἐπιτιμῶντος μοι τῷ νῦν βίῳ, ἅγε ἐπιτιμᾶις, ὃν ὡς πολλὰ ἥδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μεσίτης μισθοφορᾶς ἀνεγκλήμων, ὁπότε κ' Ϝ ἐᾶν Ϝ ἐσπερίᾳ Ὡκεανὸν καὶ τὴν κελτικὴν ἄμμον ἐπιὼν ἀνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τ' σοφιστῶν ἐναριθμουμένοις. πῶς τοί σε ὦ ἑπτῖρε, καίτοι σ' ἀμελίας τοῖς ἀχολίοις ὤν, ὅμως ἀπελογησάμην, ὡς σὺ παρέργως δή μοι [1] τὴν λάκκλιν παρὰ σὲ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπεὶ ὡς γε τὰς ἄλλας καὶ συ-

me dictum est : virum autem bonum alicui operi decet esse intentum : quid aliud est in quo suam operam collocare debeat, quàm in juvandis ad res optimas amicis, inque medio sub dio specimen sui dando, quanta fide, diligentia & benevolentia demandata munia prosequatur, ne sit illud Homericum, *Pondus inutile terræ.* Ante alia autem, meos objurgatores meminisse oportet, se non sapientem virum (si modo aliquis alius est sapiens) objurgaturos, sed plebejum, in orationibus exercitatum, qui mediocrem ex iis laudem comparavit : at verò ad summam illam procerum virtutem, non est admodum institutus. Quanquam ne hoc quidem nomine dolere debeo per Iovem, quòd in neminem incidi, qui omnes sapientiæ, quam profitebatur, numeros expleret. Te verò, quòd hanc vivendi rationem mihi vitio vertis, non possum non mirari, siquidem eum objurgaveris, quem olim nosti pro causis publicè agendis mercedes maximas accepisse, quo tempore ad vilendum. Occidentalem Oceanum profectus peragrata simul Gallia in nos incidisti, cùm quæstuosis rhetoribus annumeraremur. Hæc tibi, amice, ego quanquam sexcentis negotiis districtus, respondi : non parvi facturus si candidum plenumque calculum à te reportavero. Nam quod ad alios attinet, etiamsi simul

1. Τὴν λάκκλιν παρὰ σὲ ϑ' πλήρη μοι ἐνεχθῆναι] Per πλήρη intellige μὴ τετρυπημένην ψῆφον, *non perforatum calculum*, quod absolvebat, ut & album : utebantur in judiciis calculis vel fabis, & calculi quidem integri & πλήρεις absolvebant, & ut fabæ albæ, sed calculi perforati, τετρυπημένοι, condemnabant : vide Scholiasten Aristophanis ad Vespas pag. 500. *Palm.*

πάμφ πάντες κατηγορῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, [1] Οὐ φροντὶς Ἱππoκλείδῃ.

simul omnes accuſent, illud mihi ſuffecerit, Non curat Hippoclides.

1 Οὐ φροντὶς Ἱππoκλείδῃ] Hæc dixerat antea, repetit in Hercule Ogmio, Proverb. δεῖ τι μὴ πάνυ καθάπαξ ἡμῖν λεγόμενον. Legend. Heſych. ex Ariſtoph. *Bourd.* Εἴη μοι τὸ οὐ φροντὶς Ιπ. Marc.

ΤΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM VERBO LAPSVS FVERAT.

ARGVMENTVM.

[1] *Reſpondet hac Apologia, pro errato, quod inter ſalutandum ipſi exciderat, cum mane & in prima ſalutatione, quando χαῖρε, hoc eſt Avè ſeu ſalve dicendum fuerat, ipſe ὑγίαινε, hoc eſt, Vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt juridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inverterit, & quod poſtremum dici conveniebat, à principio uſurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque elevat. Primùm uſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principiis tantùm à veteribus, ſed etiam in fine atque diceſſu uſurpatum fuiſſe, ὑγιαίνειν autem utroque loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitum fuiſſe, deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum teſtimoniis adductis, item hiſtoriarum exemplis, ubi vel eodem errore ὑγιαίνειν pro χαίρειν poſitum fuiſſet vel aliàs uſurpatum, commodum aliquod utentibus attuliſſet. Poſt hæc ordinis inverſioni opponit eventum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cujuſvis ſeu poteſtas, hoc eſt, valere ſeu ſanum eſſe, cuivis tempori, non matutino tantùm, conveniat, & quòd hæc ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, ut ſalutis ſeu valetudinis curam gerant, & privati quoque in reſalutando ſalvos eſſe jubent. Hinc & cauſſam erroris ſive eventus hujus, in deum aliquem transfert. Animi autem conſternationem, quæ cauſſam errori dederit, à conſueto, & objecto ſeu caſu defendit. Deinde & vo-*

1 *Reſpondet & Apologia*] Scripta hæc diſſertatio περὶ Ἀσκληπιὸν ut patet fine. Cauſa diſſertationis hæc eſt: ὑγιαίνειν, dixerat ἀντὶ τοῦ χαίρειν· αἱ γὰρ παλαιαὶ προσρήσεις αἱ μὲν ἐωθιναὶ χαῖρε, αἱ δὲ ἑσπέριαι, ὑγίαινε. Bourd.

1 Οὐχυ-

& voluntatem principis pro se interpretatur ficta conformatione, idque argumento à consequentibus, & exemplo ducto. Ad finem, ficta alia ac nova objectione orationem in votum seu precationem desinit. Exordium à loco communi sumitur.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἐπήρειαν ἀμφυγεῖν. πολὺ δὲ χαλεπώτερον ἀπολογίαν εὑρεῖν ἀβλαβῆ καὶ δαίμονίᾳ πεῖσμα. ἅπερ ἀμφότερα νῦν ἐμοὶ συμβέβηκεν. ὃς ἀφικόμην ἀβλαβῆ σε, ὡς πεφασείποιμι τὸ ἐωθινόν, δέον τὴν σωτῆρι ταύτην φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεῦσαι. ἐγὼ δὲ [1] ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἠξίουν. δύσημον μὲν καὶ τοῦτο, οὐκ ἐν καιρῷ δὲ, ὡς ἐμοὶ κεῖται ἔοικεν. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ δύσνους ἔδοξά τε, καὶ ἠρυθρίων, καὶ παντοίως ἐμαυτὸν ἐπῃσχόμην. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἀβλαβεῖς, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ, ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ, χθεσινῆς κραιπάλης ἀνάμεσον ἔτι φέροντό με εἶναι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ μεῖζον. ὑμεῖς ὅσον ἄκρῳ τῷ μεσοδιάστολῇ ἐπισημηνάμενοι τὸ βλάπτης τὴν ἁμαρτίαν. ἔδοξέν δέ μοι καλῶς ἔχειν ἀβλαβείαν τινὰ ἐμαυτῷ συγχράψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενον ἐπὶ τῷ πεῖσμα, μήθ' ἁφορητον ἡγούμενον, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσοῦτον ἀποσφάλλοι καὶ καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ἐδεῖ οἱμαι ὑπὲρ γλώττης, εἰς ὕπνος δύσημον δύκλῳ ὀλισθήσης, ἀρχόμενος μὲν ἐν τῷ χαράττειν, πάνυ δὲ πρὸς σπουδῇ ἀφῆναι τὸν μηρὸν τῷ πεπτωκότι. πεπτωκὼς δὲ,

Difficile est, homo cùm sis fortunæ alicujus offensionem evitare: longè verò difficilius inopinati, divinoque impulsu commissi erroris defensionem invenire. Quod utrumque mihi nunc accidit, qui cùm mane te salutaturus adiissem, & consuetam hanc vocem emittere, teque salvere jubere debuissem, ego aureus ille oblitus, valere te jussi. Quod quidem verbum boni est ominis, sed intempestivum, ut quod auroræ non conveniat. Ob id igitur sudabam, erubescebam, & præ inopia consilii pervarius eram. Eorum autem qui aderant, alii quidem me lingua lapsum esse, ut erat consentaneum: alii verò præ ætate delirare, alii denique hesterna crapula plenum adhuc esse existimabant: tametsi tu animo maximè æquo casum hunc ferebas, ut qui ne levi quidem risu linguæ erratum notares. Visus sum igitur mihi præclarè facturus si consolationem aliquam ipse mihi componerem, ne hoc lapsu nimis ægrè afficerer, neve intolerabile putarem, si senex ego, præsentibus tot testibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defensione pro lingua, quæ in tam boni ominis precationem labendo incidit. Quare mihi scribere incipienti videbar in dubiam quæstionem incursurus esse: sed progredienti multa dicenda se ob-

1 Ὁ χρυσοῦς] Sic apud Aristen. Epist. 1. & alibi quod notavit Doctiss. Mercer. Cætera summi Rhetoris & Philosophi doctrinam declarant. *Bourd.*

1 Πεσὼν-

πολλὰ προφάνη τὰ λεκτέα. ἐμοὶ μὲν οὖν ἔτερον ἐρῶ αὐτά, ἢν μὴ δοκῇ σοι χαίρειν αὐτὰ, καὶ σὺ δὲ πράττειν, καὶ σὺ ὑγιαίνειν προσείπω τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὴ χαίρειν, ἀρχαία μὲν ἡ προσαγόρευσις. ἡμῖν δὲ ἐωθινὴ μόνον, διὰ τοῦτο τῷ προϊόντι τὴν ἔντυξιν, ἀλλὰ καὶ προῖόντων μὴ ἰδόντες ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό. ὡς τὸ, Χαῖρ' ὦ δυνάστα τῆς δὲ γῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον εἰς λόγους ἤδη παρῆνεν ἡμῖν πρεπόμενοι, ὡς τὸ, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, θαλερὸς μὲν εἶσης σὺ ἐπιδδόεις, Οὐδυσσεῦς ὁπότε τὴν ἐπεσταλμένην πρεσβείαν αὐτῷ ἐφράτορευε. καὶ ἤδη ἀποντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν ζῶς ἄμοργος, σὺκ ἔτι δυνητός. ἐδόκει ἡ χαιρεῖς ἀδεὲς ἀπενενέμητο τῇ προτρηπῇ, ἀδὲ ὡς νῦν μόνον ὁ ἑωθινὸς, ὅπαγε καὶ ἐπὶ τὰ ἀπαισίων καὶ ἀπόκνοτατων ὁμῶς ἐχρῶντο αὐτῇ, ὡς ὁ Εὐριπίδε Πολυνείκης ἤδη τελεύτων τὸν βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ με σκοτάλγεσκότος. καὶ ἅμα μόνον φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἓν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ δὲ μηκέτι χρήσεως ἀλλήλοις. τὸ γὰν μακρὰν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φροντιεῖν ἐλλοι. [1] προῆτο δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας λέγεται ἐπὶ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν νίκην, εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας, obtulerunt: quæ tamen priùs non dicam, quàm de verbis *Salvere*, *Bene agere* & *Valere*, quæ consentaneum est, exposuero. Verbum igitur *Salvere*, antiqua est salutatio, quam usurpabant non solùm mane, primaque in compellatione, sed etiam cum ante se mutuò non vidissent; quale illud est, *Salve ô soli rex istius Tirynthii*. Deinde à cœna cùm jam ad sermones vinosos converterentur: quale illud, *Salve Pelide nil cœna æqualis eges nunc*. quum suæ legationis mandata Vlysses ipsi exponeret. Præterea cùm jam à se mutuo discederent, quale illud, *Salvete, atque Deum me agnoscite non mortalem*. Certum autem tempus nullum huic salutationi est attributum: neque ut nunc, solum matutinum, quandoquidem in infaustis, abominandisque rebus similiter usurpabant, ut Euripidis Polynices jam moriens, *Salvete*, inquit, *nam totus tenebris jam tegor*. Nec solùm illis erat benevolentiæ, sed etiam odii symbolum, cùm significarent nihil amplius inter se commercii fore. Nam qui longum salvere dixisset, innuebat se non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo usus fuisse fertur Philippides, cùm uno die cursu iter à Marathone Athenas usque emensus victoriam sedentibus ma-

1 Πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας] Erratum est sæpissime in nomine ejus viri: multo melius Herodotus lib. 6. qui eum Φειδιππίδην vocat. Nomen proculdubio ei impositum ob cursûs celeritatem, utpote qui cursor eximius ἵππου ἐφείδετο, cui non opus erat equo. Sic enim Græcis nomina sæpe ab instituto & exercitatione imponebantur. Sic Ἠλειάδης ἀπὸ τῶν λάμπων τῶν πάνυ. Sic Ἡλεκίης διὰ τὸ σφῶν χρόνον ἀλεκτρυόν εἶη. Sic Μελέαγρος ὅτι αὐτῷ μέλει τὰ ἄγχη τῶν Καλυδωνίων κάπρου. Sic Ἡρακλῆς ὅτι διὰ τῶν Ἥρην κλέος ἔσχε. Sic Πολυίδος διὰ τὸ μάντις ὢν πολλὰ ἰδεῖν. Sic Βελλεροφόντης ἀπὸ τοῦ βαλέσθαι φόνον. Sic Τυδεύς ὅτι τὸν ἀδελφὸν μητρὸς Οἰνέως ἐπωνύμου, & sexcenta talia. *Palm.*

1 Τὰ

ἔμ᾽ ἀπημένους ἢ νικᾷ πρεσβυτικόταις ὑπὲρ δὲ τέλους τῆ μάχης, Χαίρετε, νικῶμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, συναπτωνεῖν τῇ ἀγγελίᾳ καὶ τὸ χαίρειν σωτηρίαν ... ἐν ἐπιστολῆς δ᾽ ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δήμαρχος, τοῖς Σφακτηρίας ταῦτην χαίρειν πρόσθησε, διαγγελίζομενος τὴν νίκην τὴν ἐκείνην, καὶ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως μὲ, μετ᾽ ὀλίγον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστέλλων, ἐν τῇ δ᾽ χαίρω τὸ ἐπιστολὴν διέμενεν, ἀπ᾽ αὐτῶν δεξάμενος τὸ πραγμάτων. ἀλλ᾽ ὁ γοῦν μέγας Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος νομοθέτης τοιούτων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν, ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ ἀδὲν ἀπρεπὲς ἐμφαίνον. τὸ δ᾽ εὖ πράττειν αὖτ᾽ αὐτῷ εἰσάγει, ὡς ὑγιεινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. καὶ ἐπιστέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτᾶται αὐτὸν, ὅπ ποιῶν ἐς τὸ Ἀπόλλω, χαίρειν τὸ ἐᾶν ἀφῆκεν, ὡς ἀνάξιον τοῦ Πυθίου, καὶ οὐχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ᾽ ὐδ᾽ ἀνθρώποις δεξιὸς πρέπον. ὁ μὲν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον συγγράψειν τὸ αὐτῷ ἠξίωσεν, ὅσον [1] Οἰκέλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητοῖς αὐτῷ τεκμαίρεσθαι, ὅτε τὸ εὖ πράττειν πρόσρησιν, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ ὑγιαίνειν ἄρχεσθαι ἐκέλευεν. ἅπαντες γὰν οἱ ἀπ᾽ αὐτῷ ἀλλήλοις ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀσπάζοιτό τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν σφᾶς ἐν ἀρχῇ παρεκελεύοντο, ὡς ἂ αὐτὸ ψυχῇ τε magistratibus, & de pugnæ eventu solicitis annunciaret. *Salvete: vincimus:* eoque dicto statim cum nuncio interiisse, & cum verbo *Salvere*, expirasse. In Epistolæ autem initio, Cleon ille Athenienſium tribunus, cùm ex Sphacteria scriberet, primo loco *Salvere* posuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique post illum Nicias dux, cùm ex Sicilia scriberet, antiquam epistolarum formam retinuit, statim ab ipsis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum hujusmodi lator, hoc verbum *Salvere* jubet planè improbare: tanquam malum, nihilque ferium præ se ferens. Ejus autem loco verbum, *Bene agere*, introducit, tanquam commune corporis animique bene affectorum symbolum. Ac missis ad Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd versus in Apollinem scribens, Deum salvere jussisset, tanquam Deo indignum, ac nedum Diis, sed ne præstantissimis quidem viris decorum. At certè divinus Pythagoras, tametsi nihil ipse nobis proprium suorum scriptorum relinquere voluit, quantum ex Oecello Lucano, & Archyta, aliisque ipsius discipulis conjicio, nec verbum, *Bene agere*, præposuit, sed à verbo *Valere* ordiri jussit. Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se invicem literas mitterent, quoties serii quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio jubebant, ut quod tam cor-

1 Τὸ μὲν χαίρειν κελεύει & πάνυ ἀποδοκιμάζειν] Plana sententia est. Sed forte si Lucianus scripserat ludens : τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύει, καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζει, ut pagina sequent. πάνυ χαίροντα τοῦ χαίρειν. Marc.

2 Οἰκέλῳ] Cod. Florent. Οἰκέλᾳ. Bourd.

καὶ σώματι ἁρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντα τὸν εἰληφὸς πόνηρόν τε ἀγαθόν. καὶ τόγε τρίπλευρον αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ Διφθόγγων, τὸ πενταγράμμων, ᾧ συμβόλῳ πρὸς τὰς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγείαν πρὸς αὐτῶν ὀνομάζετο. καὶ ὅλως ἠγοῦντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅτι ἦ τὸ εὖ πράττειν, ὅτι τὸ χαίρειν πάντας καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ [1] τὴν τετρακτύν, τὸ μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, [2] ἣ τὸ συντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἱδὲ, καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν. ὧν καὶ Φιλόλαός ἐστι. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς λέγω, ὅτι καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἁπάντων αἱρούμενος, ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν ἐπιστολαῖς, εἰσὶ δ' αὗται ὀλίγαι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὰς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστίθῃ; πολὺ δ' ἂν καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὕροις τὸ ὑγιαίνειν, πρῶτον εὐθὺς λεγόμενον. τὸ μὲν γὰρ Οὐλέτε, καὶ μέγα χαῖρε, σοφῶς προστεταγμένον, ᾧ χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἔχει. ὁ δ' Ἀλεξις, Ὦ Ἥκατοθ', ὑγίαινε. ὡς χρῶνται ἐλήλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω πεπραγὼς δεινά, σὺ δ' ὑγίαινέ μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον. εἶτ' εὐπραξίαν. τρίτον δ', χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲν γὰρ τὸ σκολιὸν ἁρπάσας, ἢ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ ἀτός φησιν; corpori quàm animo erat accommodatissimum, omniaque simul hominis bona complectebatur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se junctus, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud ejusdem sententiæ sectatores utebantur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabant esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Salvere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem maximum ipsorum juramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicant: alii verò etiam valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquam verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in epistolis quas de rebus paulò gravioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in iis quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* invenias. *Vale*, & multum mihi *Salve*, prudenter illi verbo *Salvere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, ut tardè admodum advenis.* Achæus etiam, *Venio peracta re gravi, at tu mihi vale.* Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Salvere tertio, ultimo debere nil.* Nam qui convivale illud carmen scripsit, cujus etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Equi-*

1 Τὴν τετρακτύν] Huc pertinet quod est in aureo versu Pythagoræ:
Ναὶ μὰ τὰν ἁμετέραν ψυχᾶ παραδόντα τετρακτύν
Παγὰν ἀενάου φύσιος. Bourd.

2 Ἢ τὸ συντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, οἱδὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν] Ἢ τὸ συντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἤδη καὶ ὑγείας. Marc.

1 Cla-

τ' ἀκούειν γε ἄξιον. τὸ δεύτερον, καλὸν χρέας. τρίτον δ', πλουτεῖν. ἓξ χαίρειν δ' τὸ παράπαν οὐκ ἐμνήσθη. ἵνα σοι τὸ γνωσιμώτατον ἐκεῖνο, καὶ πᾶσι λεγόμενον λίαν, Ὑγίεια πρεσβεύεται μακάρων, μὴ σεῦ κέοιμι τὸ λειπόμενον βιοτᾶς. ὥστε εἰ πρεσβεία ἐστὶν ὑγεία, καὶ τὸ ἔρρειν αὖτις τὸ ὑγιαίνειν, φθονητέον τ' ἄλλων ἀγαθῶν. μυρία δ' ἂν ἄλλα ἔκ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων παραδείξαι σοι ἔχων, φθονιώντων τὸ ὑγιαίνειν, τοῦτο μέν, παραιτήσομαι ὡς μὴ εἰς ἀπεργασίαν τινὰ μειρακιώδη ὀκπέσῃ μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσωμεν ἄλλῳ ἄλῳ ὀκπρέειν τὴν ἦλον. ὀλίγα δέ σοι τῶν ἐρχαίας ἱστορίας, ὁπόσα μέμνημαι οἰκεία τῷ παρόντι φθογγάψω, καλῶς ἔχειν ὑφελόμενον. ὅτε Ἀλέξανδρος τῷ [2] Ἰσσῷ μάχῃ ἀγωνιεῖσθαι ἔμελλεν, ὡς Εὐμένης ὁ σαρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἔωθεν εἰσελθὼν εἰς τὸν σκηνὸν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ὀκπεραχθεὶς ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε καὶ θεῷ τινι τοῦτο καταναγκασθείς, ταυτὸν ἐμοὶ ἔφη, Ὑγίαινε βασιλεῦ, καὶ ἐγὼ ἤδη προπέπεσα. παραχθέντων δ' τῶν παρόντων πρὸς τὸ παράδοξον τῆς φθογγαρύσεως, καὶ τοῦ Ἡφαιστίωνος ὀλίγα δεῖν ἐπ' αἰδοῖ ὀκλανόντος, Ἀλέξανδρος δέχεσθαι εἶπε τὸν κλῆδονα. τὸ γὰρ σῶσαι ἐπανήξειν ἀπὸ τῆς μάχης, ἤδη μοι ὑπισχνεῖτο. Ἄντιοχος δ' ὁ σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις συμβάλλειν ἔμελλεν, ἤδεξεν ὄναρ ἐπιστάντα οἱ τὸν Ἀ-

Equidem hoc judico primum, Valere, dein pulchrum videri, Post esse ditem. Verbi autem *Salvere* omnino non meminit. Et ut notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superûm antiquissima Diva Salus. Tecum mihi liceat, Vivere quod superest.* Itaque si antiquissima est Sanitas, ejusque opus est *Bene valere*, bonum hoc aliis est anteponendum. Quanvis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, ubi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in juvenilem ineptiam incidat, & [1] clavum clavo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo, scitè facturum putavi si propria huic causæ adscriberem. Quando Alexander pugnam illam ad Issum initurus erat, ut Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in ejus tentorium ingressus Hephæstion, sive oblitus, sive sicut ego perturbatus, sive etiam numine quopiam impellente adactus, idem quod ego dixit. Bene vale rex: tempus jam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutandi formam, ipsoque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reversuros, jam mihi pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Ale-

1 *Clavum clavo*] Id est, malum alio malo. Aristot. lib. 5. polit. c. penult. Cic. Tus. 4. *Cogn.*

2 Ἰσσῷ] Cod. Flor. ὦ Ἰσσῷ. Bourd.

λέξανδρον, κελεύειν σωθῆναι αὐτὸν ἐν ὀνείρῳ τῇ γραπτῇ τὸ ὑγιαίνειν. καὶ ὑπὸ τούτῳ σωθῆναι, τὸν ὑπὲρ ἐκείνου νικῆσαι. καὶ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλοντα, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν πέξιν, οὐ δεχθὲν μὲν τὸ ἐπιστεῖλαι ὑγιαίνειν αὐτὸν ἀσπασίως, ἐπὶ τέλει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐρρῶσθαι ὑπογράψας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρον ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ συναγαγών φησιν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου τοῦ ἠπειρώτου μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν στρατηγίαις ἐνεγκαμένου, καὶ μυείας τροπαῖα τῆς τύχης ἐνεγκούσης. ὃς τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχόμενος, καὶ θύων, καὶ ἀναπηδῶν ἐδέ ποτε ἢ νικᾶν, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μεῖζον, ἢ εὐκλειαν, ἢ πλοῦτον ὑπερβολὴν, ἤτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἓν τοῦτο ἠξίου, ὑγιαίνειν. ὡς ἔστ' ἂν τοῦτ' ἔχῃ, ῥᾳδίως αὐτῷ τἄλλων ἀποσυληθησομένων. καὶ ἄριστα οἶμαι ἐφρόνει, λογιζόμενος ὅτι μὲν ὄφελος τὰ ἀπάντων ἀγαθῶν, ἐς ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. ἀλλὰ νῦν ἐκφυσᾷ καιρὸς ἴδιον ὑφ' ἡμῶν ἀποδεδειγμένον. τάχα ἂν εἴποις τις. σὺ δὲ τοῦτον ἐναλλάξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἔφηθα, ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ σὸν ἂν ἔζω εἶπες δὲ ἡμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις τοῖς τὴν κνήμην τὸ κρανὸν, ἢ τοῖς τὴν κεφαλὴν τὰς κνημίδας ἐπιδήσαιτο. ἀλλ' ὦ βέλτιστε, φαίλου ἂν καὶ τῷ τοιοῦτον, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως καιρὸς ἦν ὑγιείας μὴ δεόμενον. νῦν δὲ καὶ ἕωθεν, καὶ μεσούσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον.

Alexandrum in somniis aliare sibi putavit, qui juberet ut ante pugnam exercitui tesseram hanc *Valere* daret. Ac sub hac tessera præclaram illam victoriam est consecutus. Ptolemæus etiam Lagi filius missis ad Seleucum literis planè ordinem invertit, à principio quidem epistolæ valere illum jubens: pro eo autem ubi alii *Vale* scribunt, Salvere subscribens quemadmodum Dionysiodorus tradit, qui epistolas ejus collegit. Æquum etiam [1] Pyrrhi Epirotæ meminisse, qui post Alexandrum secundas tenuit in re militari, variasque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, sacrificando, & donaria consecrando semper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni majestatem ampliorem, vel gloriam, vel divitiarum abundantiam postulavit, sed unum hoc, ut bene valeret precabatur ut pote cui, hoc fruenti cætera facillimè suppeterent. Atque me judice optimè sentiebat, illud secum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum tore fructum, si sola Sanitas abesset. Sed nunc cujusque proprium tempus quo usurpabatur à nobis est demonstratum. Fortassis autem dixerit quispiam. Tu verò hoc immutato, etsi nihil aliud dixisses, justa tamen de causa extra culpam non esses: perinde ac si quis galeam tibiæ, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi responderem, meritò sanè hæc diceres, siquod in universum tempus esset quod sanitate opus non haberet. Nunc verò & manè, & meridie, noctuque bene valere semper necesse est: in pri-

1 *Pyrrhi Epirotæ*] De quo Iustin. lib. 18. *Cogn.*

καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ πραγματεύσασιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ ὡς πολλὰ δεόντως τοῦ σώματος. ἔπειτα, ὁ μὲ χαίρειν εἰπών, μόνον ὑφημῷ τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, κἂν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα. ὁ δὲ ὑγιαίνειν ἀποκελεύομαι, καὶ χρήσιμόν τι δρᾶν, καὶ παραμιμήσασθαι τὸ ὑγιαίνειν συμπέμπων. καὶ δὲ συνεύχεται μόνον, ἀλλὰ καὶ συμπράττει. τί δ' ἐγὼ [1] καὶ ἐν τῇ ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τοῦτο πρῶτον ὑμῖν ἐστι παραγγελμα, τὸ [2] ὑγείας τὸ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως. εἰδὲν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος, ὑμῶν πρὸς πᾶσα, μὴ ὅτω ἀσκεισμένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοί, εἴ τι καιρὸν τὸ Ῥωμαίων φωνῆς ἐπαίω, τὰς ἀσθενειγρεύσεις ἀποδεξόμενοι, [3] τὸ τῆς ὑγείας ὀνόμασθαι πολλάκις ἀμείσεσθε. καὶ ταῦτα πάντα εἶπον, οὐχ ὡς ὃν ἀσθενείας ἀφελὼν τὸ χαίρειν, ἐπιπλεύσας δ' ἀντ' αὐτοῦ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τοῦτο μὲ ἄκων παθών. ἢ γελοῖον ἂν ἐμὲ ξενίζων, καὶ τὰς χαιρεῖς τῶν ἀσθενειγρεύσεων ἀναλαβόντα. χαίειν δ' ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον ἀπεκτράπη, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον περιάλιθον. καὶ πέμπει τὴν ὑγείας, ἡ Ἀσκληπιὸς αὐτὸς ἐπινοίᾳ τοῦτ' ἐπήκχθη, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν κατηχημένα. ἐπεὶ

primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eoque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est usus, eaque res est votum. Sed qui *valere* jubet, is & quiddam utile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, ut vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim ulla vestri utilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quinetiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd invito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Diis habeo, quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auspicatius est conversum, & in melius prolapsus sum. Et fortasse hoc Salutis vel Æsculapii ipsius consilio factum est, qui tibi per me sanitatem promittat. Nam quo

1 Καὶ ἐν τῇ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ] Et *in mandatorum libello*. Marc.

2 Τ' ὑγείας τὸ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι] Formula illa fuit: *Valetudinem tuam cura diligenter*, Aut, *Da operam ut valeas*, Aut, *Fac ut valetudinem cures*. Quæ formulæ in M. Tullii epistolis ad Terentiam uxorem. Sed illæ in epistolis extremis, in mandatorum verò libellis primis. Ἐντολῶν verò βιβλίον esse mandatorum libellum quem à principe accipiebant præsides & procoss. & ἐντολὰς βασιλέων esse mandata principum, patet Dionis lib. LIII. *Idem*.

3 Τῷ τὸ ὑγείας ὀνόμασθαι πολλάκις ἀμείσεσθε] Formula est, *Vt vales?* ut Plauti Rud. sc. XXIX. *Idem*.

ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπραττον ἄνευ θεῶν, μηδέπω τοσοῦτον ὢν τῷ μακρῷ βίῳ περιχυθεὶς ὄμβριον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ σοῦ γενόμενον ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἁδὲν ξένον εἰ πάνυ ἐπιπροθύμως ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σοῦ γνωριζόμενος, ὀκ τὸ ἄκαιρον ἐπιθυμίας εἰς τοὐναντίον ἀφαιρεθεὶς, ἐνέπεσον. τάχα δ' ἂν πάνυ σκληλήξειε τῶν κατ' ὀρθὸν λογισμὸν, καὶ φαπιστῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, προσωθοῦντες, οἱ δ', ἐν τῇ παξῇ τῶν προσχωρούντων μὴ μένοντες. σὺ δ' οἶδ' ὅτι κἀν οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀναφροσύνην ἀναφέρωσι τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἔπαινός, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγεννοῦς, καὶ ἔντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ θαῤῥαλέον ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀ πόῤῥω θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὲν τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δ' συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι. ἐπὶ γὰν δ' ποτὲ Σεβαστὸν, καὶ τοιόνδε τι λέγεται γενέσθαι. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκαιόν τινα διηκόσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκληθεὶς δ' μισίως ἀδίκως συνηθροισμένων ἀνθρώπων. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, χάριν οἱᾷ σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τὸν περὶ Σεβαστὸν ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαιρεθῆναι τὸν ἄνθρωπον ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἐκεῖνος ἔφη. ὁ γὰρ τῶν γλωττῶν αὐτὸς, ἀλλὰ τῷ γνώμῳ ἐξετάζειν ἄξιον. σκέψαι δ', ἔτω. σὺ δ' εἶπε τῷ γνώμῳ σκέψαιο, πάνυ εὐνουν εὑρήσεις, εἶπε τῇ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐντεῦθα ἤδη γενόμενος ἐγὼ, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπραττον ἄνευ θεῶν, μηδέπω τοσοῦτον ὢν τῷ μακρῷ βίῳ περιχυθεὶς ὄμβριον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ σοῦ γενόμενον ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἁδὲν ξένον εἰ πάνυ ἐπιπροθύμως ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σοῦ γνωριζόμενος, ὀκ τὸ ἄκαιρον ἐπιθυμίας εἰς τοὐναντίον ἀφαιρεθεὶς, ἐνέπεσον. τάχα δ' ἂν πάνυ σκληλήξειε τῶν κατ' ὀρθὸν λογισμὸν, καὶ φαπιστῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, προσωθοῦντες, οἱ δ', ἐν τῇ παξῇ τῶν προσχωρούντων μὴ μένοντες. σὺ δ' οἶδ' ὅτι κἀν οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀναφροσύνην ἀναφέρωσι τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἔπαινός, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγεννοῦς, καὶ ἔντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ θαῤῥαλέον ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀ πόῤῥω θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὲν τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δ' συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι. ἐπὶ γὰν δ' ποτὲ Σεβαστὸν, καὶ τοιόνδε τι λέγεται γενέσθαι. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκαιόν τινα διηκόσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκληθεὶς δ' μισίως ἀδίκως συνηθροισμένων ἀνθρώπων. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, χάριν οἱᾷ σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τὸν περὶ Σεβαστὸν ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαιρεθῆναι τὸν ἄνθρωπον ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἐκεῖνος ἔφη. ὁ γὰρ τῶν γλωττῶν αὐτὸς, ἀλλὰ τῷ γνώμῳ ἐξετάζειν ἄξιον. σκέψαι δ', ἔτω. σὺ δ' εἶπε τῷ γνώμῳ σκέψαιο, πάνυ εὐνουν εὑρήσεις, εἶπε τῇ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐντεῦθα ἤδη γενό-

quo pacto ipse equidem illud sine Deo commisissem, qui per longam ætatem antea nunquam simili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defensionem humanam afferre oportet, nihil novum putes si quum à te in optimis cognosci properabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militum etiam frequentia facilè quempiam deturbaverit, quorum alii adversos protrudunt, alii in ordine salutationis non manent. Tu verò, sat scio, quanvis alii factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentisve impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & simplicitatis indicio accepisti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis signum esse duxisti: nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non distat. Atque utinam mihi contingat nunquam in hunc modum errare: si verò contingat, id in faustam precationem vertatur. Temporibus igitur primi Augusti, etiam tale quid accidisse dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè diremisset, hominemque calumniose accusatum maximo crimine absolvisset, ille gratias agens magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque injustè judicasti. Ibi cùm qui Augustum circunstabant, indignarentur, hominemque discerpere vellent. Definite indignari, inquit ille: neque enim linguam ejus, sed animum examinare æquum est. Sic quidem ille. Tu verò, sive mentem spectes, planè benevolum me comperies: sive linguam, ipsa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci jam constitutus,

aliud

μῶν, εἰκότως ἄλλό τι φοβηθήσεται, μή τοι δόξω ἐξεπίτηδες ημαρτηκέναι, ὡς τὸν ἀπολογίαν τοιοῦτον συγγεγράψαμι. ἡμῖν εἴηγε ὦ φίλτατε Ἀσκληπιὲ τοιοῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, ut hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque utinam Æſculapi cariſſime, ejuſmodi hæc appareat oratio, ut non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus eſt. Diſputat autem de ſectis philoſophorum, quanam optima ſit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certiſſimè ducat. Et quia impoſſibile apparet, ex tam multis, tamque diverſa ſentientibus, quid optimum atque veriſſimum ſit, eligere, tandem concluditur, Satius eſſe non philoſophari, quàm fruſtra ætatem ac operam in eo, quod aſſequi nequeas, conſumere. Series Dialogi ita ſe habet. Occaſionem & exordium ab inceſſu & habitu Hermotimi, Stoica philoſophiæ ſectatoris, ſumitur: qui, quoniam viginti jam annos perpetuos philoſophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam ſuperaverat, diſputationi occaſionem & materiam ſubminiſtrat. Prima igitur quæſtio tractatur, quanto omnino tempore opus ſit, ad virtutem & felicitatem conſequendam. Luciano longitudinem illius ut nimiam accuſante, Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc diſputationis proœmio, & quaſi quadam ſylva præmiſſa, mox ad principalem quæſtionem venitur, puta quanam philoſophorum ſecta certiſſima atque optima ſit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, ejuſque rei rationes quaſdam non ſatis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc diſputationem quaſi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis Icone quadam propoſita, oſtendit cum multi adeò ſint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diverſa turba, tamque gravi cauſa optimum & certiſſimum ducem quærendum atque eligendum eſſe. Quem cum alter ex Stoicis ſumendum eſſe, rurſum diceret, ejuſque rei argumentum etiam hic non ſatis idoneum afferret, Lucianus per proſopopœiam reliquorum philoſophorum, ſe ipſos immeritò, cauſſa indicta, damnari, ac Stoicis iſtis recentioribus, præponi, querentium, apologiam ſubjungit, Hermotimumque repre-

hendit, qui quos nunquam cognovit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hunc locum ita concludit, ut dicat, quoniam in incerto sit, quanam philosophandi via aliis præferri debeat, omnes æquè relinquendas esse. Hinc variis similitudinibus utrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam viam, & contendente, apud unum aliquem deprehensa veritate, non esse opus, alios ultrà consulere: contrà autem opponente Luciano, sed apud unum aliquem, nondum inventam ac deprehensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & cognoscendos esse. Quo obtento, jam & de tempore agitur, quo ad cognoscendos omnes opus sit, quod tam longum præfinitur, ut impossibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab uno aliquo evolvi atque cognosci posse. Rursum igitur quod suprà concluditur, quoniam impossibile sit omnes evolvere, & tamen idem necessarium, si veram viam ad virtutem deprehendere velis, satius esse in totum ab illis abstinere. Et hinc quoque ad similitudines deveniunt, Hermotimo contra hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse, ut omnium omnia scripta evolvantur, sed ex parte cognosci ac judicari totum posse. Luciano autem contrà negante, nisi si totum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, visum ac cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non unius generis esse, sed de multis ac diversis rebus tractare. Post hæc idem aliis quoque argumentis ostendit difficultatem eligendi & judicandi, tum de ipsis viis, tum de ducibus & præceptoribus. Deinde ut maximè de via & duce constet, inanem tamen ac vanam spem propositam esse, & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Postremò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima via sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, nominem adhuc illorum inventum fuisse, qui, quod promitteret aliis, ipse præstitisset. Denique & mores & vitam illorum cum officio & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cujusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philosophandum hoc pacto non esse, id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore vita atque habitu rejectis.

ΑΥΚΙΝΟΣ.

Ὅσον ὦ Ἑρμότιμε τῷ βιβλίῳ καὶ τῇ βαδίσματι συνεστήκαμεν, πρὸς τὸ διδάσκαλον ἐπειγόμενῳ ἔοικας. ἐνενόεις γὰρ τι μεταξὺ σεαυτῷ, καὶ τὸ χεῖλη διεσάλευες, ἡρέμα ὑποτονθορύζων, καὶ τὴν χεῖρα οὐδὲ κἀκεῖσε μετέφερες, ὥσπερ τινα ῥῆσιν ἐπὶ στωικῆς ἀφο-

LVCIANVS.

Quantum ô Hermotime, cùm ex libello, tum ex gressus festinatione conjicio, ad præceptorem properare videris. Aliquid saltem inter eundum mente volvebas, & tacitè submurmurando labia motitabas manumque huc illuc ferebas, quasi orationem apud te digereres,

ριβέμβω. ἐρώτημα ἦ, ὃ πὶ τῶ ἀγκύλων σωλῆες, ἢ σκέμμα σοφιστικὴν ἀναφορητίζων, ὡς μὴ ἦ ὁδῷ βαδίζων πολλῶ ἄρρις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἶης, ἀεί τι πρᾶττων, ἢ ὃ πρὸς σὲ γένοιτ' ἂν ἐς τὰ μαθήματα. Ερμ. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιῦτό π. τὸν γὰρ χρόνον σωτηρίαν, ἢ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπιπαιζόμενον ἐπῶν τῇ μνήμῃ ἔνεστιν. χρὴ ἦ μηδένα κρίνειν οἴμαι παρέντα, εἰδότας ἀληθὲς ὂν τὸ ὑπὸ ἕ κρίσι ἰατρικῆ εἰρημένον, ὡς ἄρα, [1] Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ ἦ ἡ τέχνη. καί τοι ἀκείνου ἰατρικῆς πέρι τοῦτ' ἔλεγον, ὑμᾶς δὲ τέρι πράγματος. φιλοσοφία ἦ, καὶ μακρᾷ τῷ χρόνῳ ἀνέρικλος, ὧν μὴ πάνυ τις ἐρρωμένως ἀντείνει ἀεὶ κινδύνου ἀπολέσῃ ἐς αὐτήν. καὶ τὸ κινδύνευμα ἐ περὶ μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τῶ ἰδιωτῶν συρφετῷ ἀνδρὸς πολύμου, ἢ οὐδαμοῦ σῶσαι φιλοσοφοῦντα. Λυ. τὰ μὲν ἄθλα ὦ Ἑρμότιμε, σαφῶς ἔλεγε ἡμῖν ἃ εἰρηκὼς. οἶμαι γοῦν ἃ πόρρω σε εἶναι αὐτῶν, εἴγε χρὴ εἰκάζειν τῷ τε χρόνῳ ὁπόσον φιλοσοφεῖς, καὶ ὡσεί τι τῷ πόνῳ, οἷον μοι ἃ μέτριον ἐν πολλῇ ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ τι μέμνημαι, χρόνον εἴκοσιν ἔτη τοῦτό ἐστιν, ἀφ' ἧ σε ἐδὲν ἄλλο ποιοῦντα ἐώρακα, ἢ ἀεὶ τοὺς διδασκάλους φοιτῶντα, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἐς βιβλίον ἐπικεκυφότα, καὶ ὑπομνήματά τι συγγραφόμενον, ὠχρὸν ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς δέ

res, vel quæstionem aliquam obliquam componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, ut neque per viam incedens otiareris, sed operi sedulò vacares, aliquid serii semper faciendo, quodque ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iovem Luciane, tale quiddam est. Nam quæ heſterno in conventu nobis dixit, singula repetens memoria recolebam. Æquum verò esse opinor nullum præterire tempus, siquidem verum esse scimus illud Coi medici dictum, Nimirum, *brevem esse vitam, artem verò longam.* Quod quidem de arte medica est effatus, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne longo quidem tempore comprehenditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neque parvis de rebus periclitamur: aut enim in multa privatorum colluvie dispereundo miserum esse, aut philosophando fœlicem vitam ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sunt, ô Hermotime, præmia quæ dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis non remotum esse, siquidem ducenda est conjectura ex tempore quod multum in philosophiæ studiis collocasti: præterea ex labore quem non mediocrem jamdudum impendisti. Nam si bene memini, hic ferme annus est vigesimus ex quo nihil aliud te facientem vidi, quàm præceptores frequentantem, & ut plurimum in librum incumbentem, & dissertationum commentarios describentem, ita ut perpetuò præ curis palleres, & corpore macrescerès. Ac mihi videris ne per

1 Βραχὺς ὁ βίος] Primus Aphorismorum Hippocratis in quem multa Gal. sic infra in hoc dialogo. *Bourd.*

μοι ἀλλ' οὐδὲ ὄναρ ποτὲ ἀνιέναι σαυτὸν, ὅπως ὅλως εἶναι ἐν τῷ πρόσθεν μοι. πῶς δ' ἂν σκοπεῖμόν μοι, φαίην ἂν ἐς μακρὸν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας εἰ μὴ λέληθας ἡμᾶς καὶ πάλαι αὐτῇ συνών. Ερμο. πόθεν ὦ Λυκῖνε ὡς νῦν ἄρχομαι δοκεῖς ἐς τὸν ὀδὸν, ἡδὺ ἀρετῆ πάνυ πόρρω κεῖται [1] Ησίοδον οἶσθ, καὶ ἔστιν ὁ οἶμος ἐπ' αὐτὸν μακρός τε, καὶ ὄρθιος, καὶ τραχὺς, ἰδρῶτα δὲ καὶ ὀλίγον ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις; Λυ. οὐκ ἴσμεν ἂν ὑδρωτᾶ σοι ὦ Ερμότιμε, καὶ ὁδοιπορῇ; Ερμ. ἔφην. ὀδὲν γὰρ σκώλυέ με πανδαίμονα εἶναι, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ γενόμενον. τὸ δὲ νῦν, ἀρχόμεθα ἤδη ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλὰ τὸν γε ἔχθιλον, ὁ αὐτὸς ἔτος Ησίοδος ἥμισυ δὲ παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε καὶ μέσον τὸν ἄνοδον εἶναί σε ἤδη λέγοντες, οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν. Ερμ. ὀδέπω δ' ἦ τοῦτο. πάμπολυ γὰρ ἂν ἡμῖν ἦν ὑστερον. Λυ. ἀλλὰ πῶς γάρ σε φῶμεν δὲ ὀδὲ τυγχάνειν ὄντα; Ερμ. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ γοῦν ἔτι ὦ Λυκῖνε, ἅπερ ἐσθίοντες βιαζόμεθον, ὀλισθηρὸν ἦ, καὶ τραχεῖα, καὶ δεῖ χεῖρος ἀρίστης. Λυ. ἐκεῖνο ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἐκεῖθεν ποιῆσαι, ἄνωθεν ὅπ δὲ ἄκρου καθάπερ ὁ δὲ Ολυμπίου Ζεὺς, χρυσοῦν τινα σειρὸν καθεῖεις, τὰς αὐτοῦ λόγους, ὑφ' ὧν σε ἀναστᾶς δηλαδὴ, καὶ ἀνακρίζεις ἐκεῖς αὐτόν τε καὶ τῷ ἑρετῷ αὐτὸς ἐκεῖ πολλὰ ἀναδεδεκώς. Ερμ. αὐτὸ ἔρρηθα ὦ Λυκῖνε τὸ γιγνόμενον. ὅσον γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ, πάλαι ἀνεσπάσμην ἄνω, καὶ συνῆν αὐτοῖς.

per somnium quidem unquam te ipsum relaxasse, ita totus in re fuisti. Itaque mihi hæc considerant, videris fœlicitatem brevi consecuturus, nisi nobis insciis cum ipsa jamdudum versaris. *Hermot.* Vnde illud conjicis Luciane, cùm in viam jam primum prolato capite prospiciam: virtus verò procul admodum ex Hesiodi sententia habitet, ejusque via sit longa & ardua, & aspera, nec euntibus paucum sudorem moveat. *Lucian.* Ergo nondum tibi satis est sudatum, neque satis confectum itineris? *Hermot.* Minimè inquam. Nihil enim prohiberet quominus per omnia beatus essem, si fastigium attigissem: at nunc adhuc, ô Luciane, incipio. *Lucian.* At principium, ille ipse Hesiodus, dimidium totius esse dixit. Itaque si dixerimus te jam in medio esse ascensu, à vero non aberraverimus. *Hermot.* Nequaquam hoc dixeris, etsi multum nobis confectum sit. *Lucian.* At ubinam itineris esse te dixerimus? *Hermot.* infra adhuc in ipsa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Est autem lubrica, & aspera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus est ad id agendum præceptor tuus, desuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demissa catena aurea, suis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollatque, ad se, & ad virtutem, quò ipse jampridem conscendit. *Hermot.* Hoc ipsum quod fit, Luciane, dixisti. Etenim quantum ad illius operam attinet, jamdudum trahor sursum, & cum ipsis versor: sed quod ad me at-

1 Ησίοδον οἶσθ] Lib. 1. Oper. hæc tota dissertatio Hesiodum de via illa virtutis interpretatur. *Bourd.*

1 Πα-

τὸ δ' ἐμὸν, ἔπ εὐδεῖ. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ἐς τὸ τέλος τὸ ὀδὸν ὁρῶντα καὶ τὸν ἄνω δαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνην συμπαθυμυμμύω. πλὴν, ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δήποτε ἀναβησομένῳ; ἐς νέωτα εἴκοσιν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἔσεσθαί σε, οἷον μὴ τὰ μυρίεια πὲ ἄλλα, ἢ [1] Παναθήναια; Ερ. ὀλίγον φῄς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὸν ἑξῆς ὀλυμπιάδα. Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον ὡς πρὸς [2] ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μὲν δὴ ὀλυμπιάδας πάντως. ἢ πολλοῦ γ' ἂν ὑμῶν ῥαθυμίαν κατηγοίη τις, εἰ μὴ δι' ὃ τοσούτων χρόνων δύναισθε, ὅσον τῆς ἀπὸ ἡρακλείων στηλῶν εἰς Ἰνδοὺς ἀπελθεῖν. εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθὺ, μὴ δι' ἀεὶ βαδίζοι τις. ἀλλ' ὦ τοῖς λῷστε μέσοι ἔθνεσι καθιδρυμένον. καί τοι πόσῳ τινὶ βελτίω ὑψηλοτέρων καὶ λιοστερῶν ἄμεινον εἶναι τὸν ἄκρον, ἐφ' ἧς ὑμεῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, [3] τὸ Ἄορνος ἐκείνης, ὧν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρος κατακρατῶν εἶλεν; Ερμ. ἥδιον ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. ἀτὰρ ἔστι τὸ προῳγμα τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ καταπεφθήναι, καὶ ἀλῶναι, ἀτὰρ ἂν μύριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν, ἐπὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δ' ἀνέρχονται μὲν οὐκ ὀλίγοι μάλα ἐῤῥωμένως, καὶ προσέρχονται ἐπὶ πολύ. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ

attinet, adhuc ſum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus eſt animus, cùm viæ finem, & ſitam in ſummo fœlicitatem conſpicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi ſpem facit, quum tandem aliquando conſcenderis? An te anno ſequenti in ſummo fore conjectabat, veluti poſt alia ſacra, aut poſt Panathenæa? *Hermot.* Exiguum eſt quod dicis Luciane. *Lucian.* An ſubſequenti quinquennio? *Hermot.* Hoc quoque eſt exiguum cùm ad virtutem exercendam, tum ad fœlicitatem conſequendam. *Lucian.* Proinde ad ſummum poſt duo luſtra. Alioqui magnæ quis ignaviæ vos arguat, niſi id poteritis ex temporis ſpatio, quo quivis ter eat redeatque facilè à columnis Herculis ad Indos, quanvis neque rectà neque ſemper progrediatur, ſed per gentes in medio ſitas oberret. Atqui quanto altiorem, & acclioriem vis ponamus eſſe verticem montis in quo vobis habitat virtus, Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander ſumma vi occupavit? *Hermot.* Nihil ſimile eſt Luciane: nec ejuſmodi eſt negotium, cujuſmodi tibi fingis, ut brevi tempore conficiatur & capiatur, non ſi ſexcenti Alexandri vires ſuas conjunxerint, quoniam multi ſunt conati conſcendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conſcendunt, & aliquantum pergunt, alii parum admodum, alii pluſcu-

1 Παναθήναια] De quibus, & allis ſacris ceremoniis dico copioſe σὺν θεῷ alibi. *Bourd.*

2 Ἀρετῆς ἄσκησιν] Hoc illud eſt quod Philoſophos omnes exercuit tandiu, de quo locus alius dicendi, ut & de illo ſeq. Εὐδαιμονίας κτῆσιν. Idem.

3 Τῆς Ἄορνι ἐκείνης] De hoc loco Id. Dial. Philipp. & Alex. Arr. Curt. alii. *Idem.*

πλέον. ἐπειδὰν ἡ κῆ μέσῳ τῷ ὁδῷ γένωνται, πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀπηνδυακετῶσί τε, καὶ ἀναφρέφουσιν, ἀθυμοῦντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεόμενοι, καὶ φέροντες τὸ κάμνειν. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος ἀφικνηθῶσιν, ὕτοι ἀθεῖς τὸ ἄκρον ἀφικνοῦνται, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνης, εὐδαιμονοῦσι, θαυμάσιόν τινα βίον ἡ λοιπὸν βιῶντες, οἷον, μύρμηκας ἀπὸ ὕψους ἐπισκοπῶντές τινας τὰς ἄλλας. Λυ. παπαὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις. ὧδε κῆ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν ἐν χρῷ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν. ἡμεῖς δ' ὁ συρφετὸς, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι ἐσμὲν, μὴ τῶν θεῶν καὶ ὑμῶν εὐσεβούμενα ὑπερνεφέλιος γενόμενος, καὶ ἀνελθόντας οἱ πάλαι ἀπόδεπε. Ἑρμ. εἰ γὰρ ἠθέλησθα καὶ ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως οὐκ ἔφησθα ὁπόσον, ὡς χρήσῳ ἐφοδιάζεσθαι. Ἑρμ. εἰ δ' αὐτὸς γὰρ οἶδα ὦ Λυκῖνε παρεληλυθώς. εἰκάζω μέντοι ἐγὼ τὸ πλεῖον τῆς εἰκοσιν ἐτῶν ἔσεσθ', μεθ' ἃ πάντως σε καὶ ἐπὶ τὴν ἄκρον ἐσόμεθα. Λυ. Ἡράκλεις, πολὺ λέγεις. Ἑρμ. καὶ γὰρ ὠφελ μεγέθων ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τῷ μὴν ἴσως ἀληθές. ὑπὲρ ἢ τῆς εἰκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, πότερον, ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἢ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὤν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μηδόδας ἐπίστανται; φασὶ γάρ εἶδέναι τὰ τοιαῦτα. ἢ γὰρ δὴ σέ γε εἰκὸς ἐπὶ τῇ ἀδήλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι τοσούτου τῷ ἀρετῷ, τοσούτους πόνους ἀνέχεσθ',

pluſculum. Cæterùm ubi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, faſtidio capiuntur, & regrediuntur, anhelantes & ſudore manantes, nec laborem ferentes. Quicunque autem ad finem perdurarint, hi ad faſtigium perveniunt, ab eoque tempore fœlicitatis compotes facti, vitam quandam admirandam per reliquam ætatem vivunt, alioſque homines tamquam formicas è ſublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quantulos nos facis, neque cum Pygmæis nos comparas, ſed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta jam à principio ſapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cum Diis etiam vos qui nubibus altiores evaſiſtis, & quò jamdudum feſtinatis aſcenſu perveniſtis precatione venerabimur. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur aſcendendi facultas, ſed viæ multum ſupereſt. *Lucian.* tamen non dixiſti quantum, ut id cum tempore compares. *Hermot.* Neque enim ipſe, Luciane, probè ſcio, nihilominus conjicio non pluribus quàm viginti annis opus fore, quibus exactis in ſummo jugo conſiſtam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis ſuſcipiuntur labores. *Lucian.* Id fortè quidem eſt verum. Te verò tot annos, nempe viginti, victurum num præceptor tuus tibi eſt pollicitus, non ſolùm ſapientia, ſed divinandi etiam arte pollens, aut ſortis

dicendæ peritus, unuſ-ve ex illis qui Chaldaicam diſciplinam callent? Ajunt quippe eos talia noſſe. Neque enim ſanè æquum foret ut incertus num uſque ad virtutem ſis victurus, tot labores ſuſtine-

καὶ παλαιστρεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, σὸν εἰδότα εἴ σε πλησίον ἤδη ἔτι ἄκρος γλουμῶν, τὸ χρεὼν ἐπισεῖον, καθαπτόμενος λαθόμενον τοῦ ποδὸς, ἐξ ἁπλοῦς τὴ ἐλπίδος. Ερ. ἄπαγε. δύσφημος γὰρ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναί μοι μίαν γοῦν ἡμέραν εὐδαιμονήσαντι, σοφὸς γλουμῶν. Λυ. καὶ ἱκανήσει σοι τῶν τοσούτων πραγμάτων ἡ μία ἡμέρα; Ερμῆ. ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκαρεσάτου ὁπόσου ἱκανόν. Λυ. τὰ δὴ ἄνω ὅτι εὐδαίμονα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάνυ χρὴ τῶν μελλόντων δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ἐγὼ γὰρ δὴ αὐτός σου ἀπελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δὲ, πάνυ οἶδα, ἅτε ἀκριβὴς ὢν ἤδη ὤν. Λυ. ἔλεγε δὲ θεὸς θεῶν, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ τίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν σήν; ἦπου πολλῶν, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς ἀμυθήτους; Ερμο. εὐρήμει ὦ ἑταῖρε. οὐδὲν γάρ ἐστι ταῦτα [1] πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα φησὶ τάχα δεῖ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν πρὸς τὸ τέλος τῆ ἀσκήσεως ἐλθόντας; Ερμο. σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ἐπίστασθαι βεβαίως πεπεισμένον, ἢ ἔκφυσι ἐγγύ. πλούτους δὴ, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς. καὶ ὅσα τῷ σώματι, πάντα ταῦτα κάτω ἀφῆκε, καὶ ἀπόδυσάμενος, ἀνέβη δὴ, ὡς φασὶ τὴ Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατακαυθέντα, θεὸν γενέσθαι. καὶ γὰρ σκέψαι ὅσα ἀνθρώπειον εἶχε τοῦ πατρὸς, καὶ μητρὸς, καὶ θνητοῦ τε, καὶ ἀκηράτου φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς τοὺς θεοὺς διακριθεὶς

stineres, noctes dieſque ærumnas perferres, neſcius an te jam cacumini proximum Parca inſtans pede correptum tractura ſit ab imperfecta ipe avulſum. *Hermot.* Apage iſta Luciane, ſiquidem maledica ſunt. At viverem utinam, ut ſapientiam aſſecutus unicum ſaltem diem fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantiſque laboribus unica dies tibi ſufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum ſatis eſſet. *Lucian.* Cæterùm unde noſſe potes rebus ſupernis inesſe fœlicitatem, ut earum gratia quidvis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipſe conſcendiſti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id novit, ut qui jam ſit excelſiſſimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quàm-ve illic eſſe fœlicitatem ajebat? Nunquid divitias aliquas, & gloriam, & voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæſo, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucian.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, ut ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Divitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, ut combuſtum in Oeta monte Herculem Deum factum ferunt. Etenim ille cùm abjeciſſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam divinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſub-

vo-

1 Πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ἀλλὰ τίνα] Excidit perſona Λυκίνου. Scilicet fuiſſe πρὸς τ ἐν τῇ αρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα. Marc.

ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ ἅτε δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς, ἅπαντα τοῦτα καθαιρεθέντες, ἃ τοῖς ἄλλοις θαυμαστὰ εἶναι δοκεῖ, σὺν ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, οὐδαιμονοῦσι, πλοῦτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἁλλ' οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὸν Ἑρμῆν ἀλήθειαν ὦ Ἑρμότιμε τὸν Οἶτην, ἀνδρεῖα, καὶ δαιμόνια λέγεις περὶ αὐτῶν. πλὴν, ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ. καὶ κατέρχονταί ποτε ἐκ τῆς ἄκρας, ἵν' ἐλεήσωσι χρησόμενοι τοῖς κάτω, καὶ καταγελοῖ πᾶσιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀνελθόντας αὐτοὺς, μένειν, καὶ σωφρονεῖν τῇ ἀρετῇ, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; Ερ. ἐμόγου τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν καταπλεύσῃ ἐκεῖσε ἀφίξομαι, ἵνα ὀργῇ, ἵνα φόβῳ, ἵνα ἐπιθυμίας ὁ τοιοῦτος ἂν δουλεύῃ. ὑπὸ ἄν λυποῖτο. ὑπὸ ὅλως, πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν εἴ γέ με δεῖ, μηδὲν ἀκηκοέναι, εἰπεῖν ταλαιπωρεῖς, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ σὺ ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σοφῶν μυούμενα. Ερμό. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπέ ὦ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὅρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἐγώγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ δῆτα ὦ θρυαλῖς, πρός γε μόνον ἐμὲ λέγων. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγημένῳ σοι παρεῖπόμην, καὶ ἐπίστευον ὅπως ἔχειν, σοφούς τε γίγνεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀνδρείους, καὶ δικαίους, καὶ τἆλλα. καί πως [2] συνηδόμην πρὸς τὸν λόγον.

volavit. Ad hunc modum hi à philosophia, ceu ab igne, quopiam spoliati his omnibus quæ aliis non rectè sentientibus, miranda videntur, conscenso cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, sed eos deridentqui hæc alicujus esse momenti sentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipsis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è fastigio descendunt unquam si velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi semel ascenderunt, manere coguntur, & cum virtute conversari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non solùm hoc, Luciane, sed quicunque in virtute perfectus evasit, hujusmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus servit, nec tristitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim si mihi, nihil verito fas esset verum dicere: sed linguis favendum puto, nec fas esse inquirere quæ sapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, sed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne vereàris, generosè, apud me solum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixisti, Hermotime, sequebar, & ita se habere credebam: eosque esse sapientes, & fortes, & justos, & cætera: tuoque sermone quodammodo demulcebar: sed quum

1 Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba solemnis hujus formulæ σιγᾶτε ἔγω λεώς, εὐφημεῖν χρή. de qua copiosè Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct. dico alibi. *Bourd.*

2 Ἐκηλούμην πρὸς τὸν λόγον] Sic in Nigrino & sæpe alibi. paginam 511. & seq. repetit in Lapith. *Idem.*

ὑπὸτε ὦ καὶ πλάτυ ἔφησθα καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σπουδῇ, μόνως γάρ ἐσμεν, ἐπίσην, ἀναμνησθεὶς ἃ ἐκείνοτερον εἶδον ποιοῦντα. βέλτ φαίνα; ἢ ἐκεῖνον καὶ ἄνδρ ὄνομαστόν; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπέ, ὅστις ἐστί. Λυ. διδάσκαλος αὐτὸς ἔστω ὁ σός, ἀνὴρ τἀληθῆ ἄλλα οὐδὲς ἄξιος, καὶ γέρων ἤδη ἐς τὸ ὕστατον. Ερμ. τί οὖν δὴ ἐποίει; Λυ. τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρακλεώτην, ὃς σὺν πολλῇ σπουδῇ φιλοσοφεῖ αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸν ξανθόν; τὸν ἐλεεινόν; Ερμ. οἶδα ὃν λέγεις. Δίων αὐτῷ τὄνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν μισθὸν οἷμαι μὴ ἀποδίδοσ καιρῷ, ἀπήγαγε πρὸς τὸν ἄρχοντα ἀναγκάσων, ὀφειλέτης γε αὐτῷ δοιμάπου πρὸ τοῦ πρώκτου. καὶ ἐδόκει, καὶ ὠργίζετο. καὶ εἰ μὴ τοὺς σωθῆναι τινὲς ἐν μέσῳ ἐβοήθησαν, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ὃ ἴσθι, πατασφὺς ἂν, ἀπέτεμεν αὐτῷ τὴν ῥῖνα ὁ γέρων, ὥστε ἠγανάκτηκ. Ερμ. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων ὦ Λυκῖνε πρὸς τὰς ἀποδόσεις. ἐπεὶ τοὺς γε ἄλλους, οἷς δανείζῃ, πολλοὺς ὄντας, οὐδὲν ποιοῦντό πω λυπεῖσθαι. ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ καὶ καιρὸν τοὺς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν ἃ μεμισθώσατο, μέλει τι αὐτῷ, καθαρθέντι ἤδη ὑπὸ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τὸν ἐν τῇ Οἴτῃ καταλελειμμένων ἐπιμελῶν; Ερμο. οἴμ γὰρ ὅτι ἑαυτοῦ χάριν ἐκεῖνον χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐπιτρέφειν; ἀλλ' ἔστι αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ὧν κήδεσθαι, μὴ ὑπ' ἀπορίας καταθέωσιν. Λυ. δέον ὦ Ἑρμότιμε ἀναμιγνύειν καὶ ἐκεῖνα ἐπὶ τὴν ἀρετὴν, ὡς συνδιαιμονοῖεν αὐτῷ, quum dixisti ipsos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec irasci, nec tristitia affici, hîc utique, soli enim sumus, hæsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Hermot.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo jam tempore in iisdem Philosophiæ studiis discipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentiosum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus ejus aliqui in medium veniissent, & adolescentem è manibus ejus eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicùs avulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale constituit. siquidem præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, nisi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putasne illum sui causa rerum harum studio teneri? Sed liberos habet parvulos, qui ne inopem vitam agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ precium esset Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

πλήτε καὶ ἀφροσύνῃ. Ἑρμ. Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐδὲν σχολή μοι ὦ Λυκῖνε σοὶ τῶν δεόντων ἀφελέγεσθαι σοι. ἀποδύομαι γὰρ ἤδη ἀκροασόμενος αὐτοῦ, μὴ καὶ λάθω τελέως ἀπολειφθείς. Λυκ. Θαῤῥεῖ γε ὦ ἑταῖρε. τὸ μὲν γὰρ ἐκκλησίαστικὸν ἐπηγγελμένον ὡς ἐγὼ ἀριθμοῦμαί σοι ἔσον ἔτι λοιπὸν τὸ σόδε. Ἑρμ. πῶς λέγεις; Λυκ. ὅτι σὺ τῷ παρόντι σὺν ἐμοὶ ἴδοις αὐτὸν, εἴγε χρὴ πιστεύειν τῷ προγράμματι. πανάκριον γάρ τι ἐκρέμασται ὑπὲρ τῶν πυλῶν, μεγάλοις γράμμασι λέγον, σήμερον οὐ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκράτει, τῷ πάνυ δειπνήσεις κλεῖς, χθὲς γενέθλια θυγατρὸς ἑστιῶντι, πολλὰ τε συμφιλοσοφήσαι τὸν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐθύδημον τὸν ἐκ τοῦ Περιπάτου παροξυνθῆναί τε, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, ὡς ὧν ἐκεῖνοι εἰώθασιν ἀπολέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε αὖ τοῦ κραυγῆς, πονήρως τὴν κεφαλὴν ἀλγεῖν, καὶ ἱδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας· ἀποδυσάμενος ὡς φασὶ τὸ συμπόσιον. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνῳ οἴμῃ πλέον τοῦ ἱκανοῦ, τὸ παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀσπαζόντων. καὶ ἐδεδυσπέπτει πλέον, ἢ κατὰ γέροντα. ὥστε ἀναστρέψας, ἅμα τε ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀφελόμενος ὀλίγα τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ πυκνὸν κατόπιν ἑστῶτι ἀνδρὶ δώσειν, καὶ σημήνας μὴ ἐπιμελῶς, τὰ ἀπ' ἐκείνου κατεύδειν, μηδένα εἰσδέχεσθαι ἀγγελίας. ταῦτα δὲ Μίδᾳ ἤκουσα τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ διηνεκῶς, ἃ παρὰ τὸν ἑστῶτα παῖδα ἐφύλαττε κρέα τε καὶ ἀριθμὸν ἐπιτετηρηκότα. Ἑρμ. Ἀλλ' οὐδὲν μοι δοκεῖ πρὸς τὸν παρόντα καιρὸν ἡ ἀκρόασις ἔσεσθαι. ἐπιτετήρηται γὰρ ἡ ἑορτὴ, καὶ ἀργοῦσιν ἅπαντες. Λυκ. Ἀγαθὸν τὸ ἐπιτετηρῆσθαι· ἐπεὶ καὶ ἐμοὶ σχολὴ ἄγαν ἐστὶ σὺν σοὶ διαλέγεσθαι περὶ τούτων. ἀποδύομαι γὰρ ἤδη ἀκροασόμενος αὐτοῦ, μὴ καὶ λάθω τελέως ἀπολειφθείς. Λυκ. Θαῤῥεῖ γε ὦ ἑταῖρε. τὸ μὲν γὰρ ἐκκλησίαστικὸν ἐπηγγελμένον ὡς ἐγὼ ἀριθμοῦμαί σοι ἔσον ἔτι λοιπὸν τὸ σόδε. Ἑρμ. πῶς λέγεις; Λυκ. ὅτι σὺ τῷ παρόντι σὺν ἐμοὶ ἴδοις αὐτὸν, εἴγε χρὴ πιστεύειν τῷ προγράμματι. πανάκριον γάρ τι ἐκρέμασται ὑπὲρ τῶν πυλῶν, μεγάλοις γράμμασι λέγον, σήμερον οὐ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκράτει, τῷ πάνυ δειπνήσεις κλεῖς, χθὲς γενέθλια θυγατρὸς ἑστιῶντι, πολλὰ τε συμφιλοσοφήσαι τὸν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐθύδημον τὸν ἐκ τοῦ Περιπάτου παροξυνθῆναί τε, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, ὡς ὧν ἐκεῖνοι εἰώθασιν ἀπολέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε αὖ τοῦ κραυγῆς, πονήρως τὴν κεφαλὴν ἀλγεῖν, καὶ ἱδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας· ἀποδυσάμενος ὡς φασὶ τὸ συμπόσιον. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνῳ οἴμῃ πλέον τοῦ ἱκανοῦ, τὸ παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀσπαζόντων. καὶ ἐδεδυσπέπτει πλέον, ἢ κατὰ γέροντα. ὥστε ἀναστρέψας, ἅμα τε ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀφελόμενος ὀλίγα τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ πυκνὸν κατόπιν ἑστῶτι ἀνδρὶ δώσειν, καὶ σημήνας μὴ ἐπιμελῶς, τὰ ἀπ' ἐκείνου κατεύδειν, μηδένα εἰσδέχεσθαι ἀγγελίας. ταῦτα δὲ Μίδᾳ ἤκουσα τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ διηνεκῶς, ἃ παρὰ τὸν ἑστῶτα παῖδα ἐφύλαττε κρέα τε καὶ ἀριθμὸν ἐπιτετηρηκότα.

do, fruerentur. *Hermot.* Non vacat mihi, Luciane, tecum, hisce de rebus disserere: propero enim ad audiendum ipsum, ne imprudens penitus absim. *Lucian.* Bono animo esto ô bone. Nam in hodiernum diem indictæ sunt feriæ. Quare ego tibi, quod viæ reliquum est, remitto. *Hermot.* Quid ais? *Lucian.* Fore ut in præsentia non videas ipsum, si programmati est credendum. Etenim appensa foribus tabella, majusculis elementis exarata, monebat his verbis, *Hodie dissertationibus philosophicis non vacabimus.* Porrò eum apud Eucratem filiæ suæ natalitia celebrantem, heri cœnasse dicebant: multa præterea super philosophicis rebus in convivio commentatum esse: adhæc adversus Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, suscepta cum eo his de rebus contentione, pro quibus nunquam non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici: præ nimia vociferatione, capitis dolorem contraxisse, & ad mediam usque noctem producta disputatione, plurimum sudasse. Præterea plus æquo, opinor poraverat, cùm, ut verisimile est, qui aderant ipsum philosophi provocassent: & supra fenis capitem cibo se ingurgitarat. Itaque domum reversus, ut ajunt, multum evomuit: & acceptis numeratisque carnibus, quas à tergo stanti puero asservandas tradiderat, iisque diligenter obsignatis, ab eo tempore dormit, neminemque admitti jussit. Hæc à Mida famulo ejus accepi, cùm qui-

1 Ἐκκλησία] Σπεύδει τὰς χθὲς ἀπειλὰς ἐπὶ ἔργον. Copiosè hac de re Schol. Aristoph. ad pac. Hesych. *Bourd.*

2 Μεγάλοις γράμμασι.] Theod. Marcil. ad Pers. dico ad Hesiod. *Idem.*

3 Εὐκράτει] Male antea Ἀκρίσει. *Idem.*

1 Οὐσί

ἀγωνίᾳ ποτὲ τῶν μαθητῶν, οἱ καὶ αὐτοὶ ἀνέτρεφον μόλα πολλοί. Ερμ. Ἀπόφησε ἢ πότερον ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι καὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. πάμπολλα φασὶν ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δὲ δὴ τέλος τὴν νίκης, καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ ὁ Σοφοκλῆς ὁ πρεσβύτης ὑπέρεσχε. τὸ γὰρ Εὐθύδημον, [1] οὐδὲ ἀναιμωτὶ φασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τραῦμα παμμέγεθες ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπεὶ γὰρ ἀλαζὼν ἦν, καὶ ἐλεγκτικὸς, καὶ πειθοῦς ἐδεῖτο ἧττον ἤθελεν, οὐδὲ παρεῖχε ῥᾴδιον αὐτὸν ἐλέγχειν, ὁ διδάσκαλός σου ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε [2] σκύφον, νεοῦρεστον πινα καθοφῶν αὐτῷ, πλησίον καθεκειμένῳ. καὶ ὅπως ἀνόφησεν. Ερμ. Οὐμὲ γὰρ ἄλλως ἐχρῆν αὐτὸν τοὺς μὴ ἐθέλοντας εἴκειν τοῖς κρείττοσι. Λυ. πῶς μὰ ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ ὄλοα. ἢ τί γὰρ παῖδα Εὐθύδημον, ἄνδρα μέγαν παράξυνεν, ὀργίλον, καὶ θυμοῦ κρείττονα, σκύφον ὅτου βαρὺ ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί δ' ἐνεγκεῖν μοι ἐπαίρων ὄτι, ὃν τρόπον ὡρμήθης τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δυνατὸν, ἐπισπουδοίποιεῖσθαι ὑμῖν, τοιαυτασὶ ἐξαίφνης; ἢ γὰρ ἀποκλείσετέ με δηλαδὴ φίλοι ὄντες. Ερμ. εἰ γὰρ ἐθελήσειας ὦ Λυκῖνε, ὄψῃ σὺ βραχεῖ ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων. παῖδας δὲ ἴσθι οὐδὲν ἀπαυδῶ ὡς πρὸς σέ. τοσοῦτον ὑπερφρονήσεις αὐτός. Λυ. ἱκανὸν εἰ μὴ εἴκοσιν ἔτη γενοίμην

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum abiracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim otium jam agimus, cur non mihi tuo familiari exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse si fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐδὲ ἀναιμωτὶ] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεςόρειον] Talis rixa in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestoreo Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιῦτος, οἷος σὺ νῦν. Ερμῆ. ἀμέλει· καὶ αὐτός γ' εἰμὶ γεγηθὼς, ἡρξάμην φιλοσοφεῖν πεπαρακινδύνευκὼς ἤδη, ὁπόσα οἶμαι σὺ νῦν γέγονας. Λυ. τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. ὥστε τὼ αὐτὼ ἄγε λαβὼν, καμέ. δίκαιον γάρ. καὶ πρῶτόν μοι τοῦτο εἰπὲ δίδοτε ἀντιλέγειν τοῖς μανθάνουσιν, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ σὺν ἐφίετε τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. ἔ πάνυ. σὺ γ', ἢν τι βούλῃ, ἐρώτα μεταξὺ, καὶ ἀντίλεγε. ῥᾷον γὰρ ἔτω μάθῃς. Λυ. οὔκουν νὴ τὸν Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτὸν, ὃ ἐπώνυμος ὢν τυγχάνεις, ἀπερεῖπέ μοι, μία τις ὁδός ἐστι καὶ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ σοὶ Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ Περιπατητικοὶ, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὸ Πλάτωνα ἐπιῤῥαφόμενοι. καὶ ὦ Διογένης ἄλλοι τινὲς, καὶ Ἀντισθένης ζηλωταὶ, καὶ οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὴ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ ἅπαντες λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δέ γε ἀληθὲς οἶμαι πάντως ἓν ἂν εἴη αὐτῶν, ἀλλ' ὃ πάντα, διάφορά γε ὄντα. Ερμο. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φιλότης, δεῦρο εἰναί μοι τῷ, πότε πιστεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὁπότε ἤεις φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεπεπταμμένων, πυρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τίνων Στωϊκῶν ἦκες, καὶ δι' ἐκείνης ἐξίεις ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθῶς οὔσης, καὶ τὴν σὴν ἐπιδεικνυούσης, ἢ σὺ ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερουσῶν; πίνες, evaderem. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam tibi facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum: an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & longè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui unum omnino ex ipsis verum arbitror, non autem omnia, siquidem sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

1 Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γῦν ὦ Ἑρμότιμε. Marc.

1 Mar-

τοῦτ' ἐπικρίνει τότε; καὶ μή μοι τὸ νῦν δὴ τοῦτον σαυτὸν ὑπόλαβε, τὸν εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη τὰ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῶν πολλῶν ἡμῶν δυνάμενον. ἀλλ' ὅπως δύνηκεν, ὁποῖόν τότε ἦσθα ἐνιώτης, καὶ νῦν τὸ νῦν ἐμέ. Ερμ. Ὑ συνίημι ἃ, τι σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὰν ὑ πάνυ ἀγκύλον ἠρώμην. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων προγόνων, τοῦ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τινὰ, σὺ πιστεύσας, τὸν μὲν ἄλλους εἶας, ἐξ ἁπάντων ἂν προελόμενος, ἅπαξ προήρησαι, ἀξιοῖς κἀμὲ τοῦτο φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸ Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκά, ἀρίστους ἐξ ἁπάντων προεκρίνας; ἦθος γὰρ αὐτῷ ἄλλου ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας προτρέπειν, τὸν ἁρμόττουσαν οἶμαι ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμ. ἀλλ' ἐδόκει τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. ὠήθη γὰρ δεῖν τοῦτον τὸν τρόπον τὸν θεόν. Λυ. πότερον, οὐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγήσω αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ᾠου αὐτὸς εἶναι ἑλέσθαι τὸ βέλτιον καὶ σαυτόν, ἀνὰ ᾧ θεῖ; Ερμ. ᾤμην γάρ. Λυ. ἀκοῦν καὶ ἡμᾶς ἂν διδάσκοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνωσόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ἵν' ἄν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγώ σοι φράσω. ἐώρων τὰς πλείστας ἐπ' αὐτῷ ὁρμώσας. ὥστε ἐκρῖνον ἀμείνω εἶναι αὐτῷ. Λυ. πόσῳ πλείστας τῶν Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠθροίσθησας γὰρ αὐτὰς; δηλαδὴ, καὶ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es consideres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita respondeo ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian.* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

γε ὡς ἐν τοῖς χειροτονίαις. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠρίθμησα ἔγωγε. εἴκαζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδαξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς καὶ τὸ τοιοῦτον εἰκάσματι φῂς καὶ πλήθει κεῖναι, ἀποκρυπτόμενον λέγειν ἐμοί με πεπλῆχθαι. Ερμῆ. ἀ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἅπαντα ἀκήκοον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δ', καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί πως. οἱ Πλατωνικοὶ δ', πετόμενοι, καὶ φιλόδοξοί εἰσι. καὶ δὴ τὸ Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάνυ μεγαλόφρονες. καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἰὼν τὴν ὁδὸν, μόνος βασιλεύς, μόνος πλούσιος. μόνος σοφὸς, καὶ σωφρων, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δ' ταῦτα καὶ σὲ ἄλλοι δηλαδὴ καὶ αὐτῶν. ἀ γὰρ δὴ ἐκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινοῦσι τὰ αὐτῶν. Ερμῆ. οὐδαμῶς. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἰμαι δὴ ἀνεπίδεκτοι, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτι δ' ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμο. ἀ γὰ. Λυ. οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον; Ερμο. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἐξαπατᾷς με. καὶ ἀ λέγεις τἀληθῆ. ἀλλ' οἴομαι [1] Μαργίτῃ διαλέγεσθαί τινι. ὡς πιστεύσω ὅτι Ἑρμότιμον. ἀνὴρ συνετὸς, ἔτη τότε γεγονὼς τεσσαρακοντα περὶ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ κατὰ τὰ ἐκείνων λεγόμενα, ἐπιείκετο τὴν αἵρεσιν καὶ τὸ κρεῖττον ἀξιῶν. ἀ γὰρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερμο. ἀλλ' οἶσθα ὦ Λυκῖνε, ὡς οὐ τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ ἐ-

in ſuffragiis numeraſti. *Hermot.* At non numeravi, ſed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, ſed decipis qui veritatem me celas, dicisque te numero & conjectura judicaſſe. *Hermot.* Non hoc ſolum Luciane, ſed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes eſſe, & contentioſos, Platonicos autem faſtoſos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos eſſe, atque omnia cognoſcere dicebant, eumque qui viam hanc inſiſteret ſolum divitem, ſolum regem, ſolum ſapientem, omnia denique ſimul eſſe. *Lucian.* Videlicet iſta de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis ſua laudantibus credidiſſes. *Hermot.* Nequequam: ſed dicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri ſimile eſt, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis diſciplinis verſantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: ſed te cum Margite aliquo colloqui putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At ſcias Luciane me non aliis ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe.

1 Μαργίτῃ διαλέγεσθαι] Ἄφρονι, μωρῷ, De hoc Suid. ex Heſych. Interp. Ariſt. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii ſtolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Ariſt. atque Clem. Alex. Demoſth. apud Plut. Alexandrum puerum & Margitem nominabat. *Cogn.*

1 Ἐν

-κάλου. ἑώρων γὰρ αὐτοὺς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσταλῶς, φροντίζοντας ἀεὶ, ἀῤῥενωποὺς· ἐν χρῷ κουρίας τοὺς πλείστους, οὐδὲν ἁβρὸν, οὐδ' αὖ πάνυ ἐς τὸ ἀδιάφορον ὑπερεκπῖπτον, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κυνικὸν ἀτεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μέσου καθεστήματος, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν κἀκεῖνα εἶδες ποιοῦντας αὐτοὺς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἑωρακέναι τὸν σὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πράττοντα; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς, καὶ φιλονείκως πάνυ ἐρίζοντας ἐν ταῖς συνουσίαις, καὶ τἆλλα ὅσα ἐπιδείκνυνται; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρις ἂν εὐσταλὴς ἡ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ 1 ἐν χρῷ ἡ κουρά; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἔχωμεν τοῦτον κανόνα, καὶ στάθμην ἀκριβῆ τῶν τοιούτων, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κουρᾶς διαγιγνώσκειν τοὺς ἀρίστους. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φροντιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδοκιμαστέος, καὶ ἀποβλητέος. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ἑρμότιμε παίζεις πρός με, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατώμενος, συνίημι. Ερμο. Διὰ τί τοῦτ' ἔφησθα; Λυ. ὅτι ὦ 'γαθὲ, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν σχημάτων, παρὰ πολὺ γοῦν ἐκεῖνοι εὐσχημονέστεροι, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτεροι, Φειδίου τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότατον εἰκάσαντος. εἰ δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τεκμαί-

buisse. Videbam enim ipsos decenter incedentes, frugaliter amictos, meditationibus semper intentos, aspectu tetricos, plurimos ad cutim tonsos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel stupendum, vel caninum esset: sed in medio statu constitutos, quem omnes optimum esse dicunt. *Lucian.* Annon ipsos etiam ea factitantes vidisti, quæ paulò ante dicebam ipse me vidisse præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquiis pertinaciter contendere, & quæcúnque alia ingenii sui documenta præbent? An verò hæc parum curas, si modò frugalis sit amictus, & promissa barba, & ad cutim abrasa coma? Quare in posterum regulam hanc, amussimque certam habeamus, ad hæc exploranda, ut ait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc non habuerit, nec severo vultu & meditabundo fuerit, rejiciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiam. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti. *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex hujusmodi

1 Ἐν χρῷ ἡ κουρά] Vt antea ἐν χρῷ κουρίας: quid legerit in his locis Interpres non video, nam Stoici dicti ἐν χρῷ κουρίαι. *tonsi, cute tenus.* Ipse vero *longa coma venerandos, prolixa in capite cæsaries, capillus prolixior* ubique vertit. de his Iuvenal. Sat. 2. *atque supercilio brevior coma* hæc monebat Senator Clariss. Godofred. Maluynus. Dixi hac de re antea. *Bourd.*

ρειας τοῖς τοιούτοις, τί ἂν πάθοις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμοίη φιλοσοφεῖν; τῷ, Ἀφανῶ τ τῶν ἀμείνω αἱρεσιν αἱρησομένων, ὅτι χρήμα, ὅτι βάδισμα ὀρᾶν δυνάμενος; Ερμ. ἀλλ' ἔμοιγε δ αἱ τυφλὸς ὁ λόγος ὦ Λυκῖνε, οὐδὲ μοι μέλει τ τοιούτων. Λυ. ἐχρῆν μὲν ὦ χρηστε, κοινόν π τὸ γνώσισμα εἶναι τ ὅτου μεγάλου, καὶ ἅπασι χρησίμου. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μ, ἔξω ἡμῖν φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπεὶ ὅ μηδὲ ὁρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, κἂν πάνυ ὀξυδερκεῖς ὦσι, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τ τ ψυχῆς, ἀπό γε τ ἔξωθεν τούτης περιβολῆς; ὃ ἦ βούλομαι εἰπεῖν, τοιοῦδε ἐστιν, οὐχ ὅτι τ γνώμης τ ἀνδρῶν ἔρωᾶ σφοδρῆς αὐτοῖς, καὶ ἠξίως ἀμείνων γίγνεσθαί τε τ γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς δ' οἷόν τε σοι ἦν, ἀφ' ὧν ἔφηθα σὲ ἐπαινῶν τ γνωσισμάτων διορᾶν, τ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντα, ἢ μή; ὃ γὰρ φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ὕπω ἀφανίσθαι, ἀλλ' ἔστι λαμπρὰ ῥῆσις, καὶ σὺ ἀφανεῖ κείμενα, λόγοις καὶ σωμασίαις ἀναθεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὀψὲ μάλις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπαν πάσαν ἦ Ἡφαίστου. εἰ ὃ μή, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἡφαιστον σύτεχνίας πέρι. καὶ τ μὲν Ποσειδῶ, ταῦρον ἵνα ἀνατολάσαι. τὴν Ἀθηνᾶν δ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἡφαιστος δ, ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσατο. καὶ ἐπεὶ ἐπὶ τ Μῶμον ἦλθον

modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicacissimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adivisti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluisti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuisti, ex notis illis quas dixisti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audisti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim [1] fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Minervam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

[1] *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Oxon.*

[1] Τ'πὶς

κρι, ὅπως δικαίως προσείλου, γεωμετρήσαντος ἰδεῖν τὸ ἔργον, τὰ μὲν ἄλλα, ἅπερ ἠπόρησε, περιττὸν ἂν εἴη λέγειν. ἐπὶ δὲ ἀνθρώπῳ τοῦτο ἐμέμψατο, καὶ τὸ ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸ Ἡφαίστου, διότι μὴ καὶ γυαλοὺς ἐποίησεν αὐτῷ καὶ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπεφανθησόμενα, γνώσεσθαι γένεσθαι ἅπασιν ἃ βούλεται, καὶ ἐπινοεῖ, καὶ ἢ ψεύδεται, ἢ ἀληθεύει. σκεῖνος μὲν οὖν ἅτε ἀμβλυώττων, ὅπερ καὶ τὰ ἀνθρώπων διενοεῖτο. σὺ δ' [1] ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν δέδορκας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε λαμπρὸν στέρνα, καὶ ἀνέωκταί σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πόσους ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δ', καὶ θεὸν εἰλόμην. καὶ δέ μοι τὰ αἱρέσεως. ἐκεῖνον δὴ τοῦτο πρὸς γῆν ἐμέ. Λυ. ἄμως σὺ μὲν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρόψυξαι με πολυπλάσμονα ὄντα πολλῷ τῷ συρφετῷ; Ερ. ἥδεν δὴ ἂν σοι ἀρέσκῃ, ὧν ἂν εἴπω. Λυ. ἔκ ὦ γαθέ. ἀλλ' ἥδεν ἐθέλεις εἰπεῖν οποῖον ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' ἂν σὺ ἐκὼν ἀπεκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου ᾠόμεθα σοι φιλοσοφήσοντες ἐγὼ παραχωρήσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τὸν ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὸν ἀσφαλέστατον αἵρεσιν. ἄκουε δὴ καὶ σὺ, εἰ βούλῃ. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυ-

est, quem arbitrum delegerant, is considerato uniuscujusque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, supervacaneum esset referre: at in homine hoc carpsit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipsi etiam in pectore ostiola fecisset, quibus apertis, innoteiceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus statuebat. Tu verò nobis vel ipso Lynceo es perspicacior qui, sicuti videtur, per pectus ipsum quæ intus sunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non solùm certò teneas quid quisque velit & cogitet. verùm etiam uter sit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi satis est. *Luc.* Attamen ne sic quidem mihi, amice, exponas, sed me in infima plebe periturum usque despicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de industria me celas, mihique invides ne in philosophiæ studiis par tibi evadam, operam dabo ut per me possim adinvenire exactam judicandi rationem, ac certissimam eligendi normam. Itaque tu etiam si vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Ὑπὲρ τὸν Λυγκέα] Vt in Contempl. *Bourd.* Perspicaces intelligentes & ante subtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, sed à Lynceo Argonautarum uno qui dictitabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origenistam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque æthera Iupiter umbra
Perdiderit, solus transibit sydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Tiresiæ. *Cogn.*

κῖνε. ἴσως γάρ τι γνώσιμον ἐρεῖς. Λυ. σκόπει δή, μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ὅπως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδῶς ἄμεινον. ἔστω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιόνδέ τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τοὺς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, σκείτην τὸν ἀφιγμένον, σοφοὺς ἐς τὸ ἀκριβέστερον, ἀνδρείους ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγου θεῶν ἀποδέοντας. οἷα δὴ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, οὐδὲν ἂν εἴδοις φασὶν οὐ κείνην τὴν πόλιν θαλαττομένην, ἀλλ' οὐ εἰρήνην καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτεύοντα. μάλα εἰκότως. ἃ γὰρ οὐ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἶμαι τὰς στάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐγείρει, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ὀκπροδύει ἐκείνοις. οὐ γὰρ ὅτε χρυσίον ἔπι, οὔτε ἡδονὰς, οὔτε δόξας ὁρῶσιν, ὡς διαφέρειν περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὴν πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, οὐκ ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε γαλήνιόν τινα, καὶ παραδαίμονα βίον βιῶσι, ξυνωνυμίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ θεῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί δῆτα ὦ Λυκῖνε; οὐκ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τὴν τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμνοντα ὑπολογιζομένους τὸν τῇ ὁδῷ, μήτε φειδὸς τοῦ μήκους ἢ χρόνου ἀπαγορεύοντας, εἰ μέλλουσιν ἀφικόμενοι, ἐγγραφῆσαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τὸ δ' ἄλλων, ἀμελητέον. καὶ μήτε παῖδός τι σύνταῦθα ἐπιλαμβανομένης, πολλῷ ποιεῖσθαι λό-

Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. *Lucian.* At vide ne me irrideas, si illud inscitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde verius dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique bonis instructam. *Hermot.* Quid igitur Lucianę? annon æquum est ut urbis istiusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, neç ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inserantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est,

ῃσιν, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅτῳ εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαυθμυριζομένων ἐπικλᾶσαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν κἀκείνους παρακαλεῖν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστασάμενον αὐτοὺς, χωρεῖν αὐτὸ τὸ παναθλίαν μόνην ἐκείνης πόλεως. καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντας τὸ ἱμάτιον, εἰ τύχοι ἐπειλημμένοι καταρύγιον, ἐσταλμένον ἐκεῖσε, ἢ γὰρ δέσμη σέ τις [2] ἀποκλείσῃ, [3] καὶ γυμνὸν ἐκεῖσε ἥξειν. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτην ἀνδρὸς ἥκοντος διεξιόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, καί με πρότρεπεν ἕπεσθαί οἱ ὡς τὸν πόλιν. ἡγήσεσθαι γὰρ αὐτός. καὶ ἐλθόντα, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσεσθαι, καὶ φορτείας μεθιδώσειν τὸ αὐτῷ, ὡς μὴ πάντων σὺδαιμονοῦντα. ἀλλ' ἐγὼ τότε ἐπιθόμην τῇ ἀνοίᾳ, καὶ νεότητι τότε, ὡς πεντεκαίδεκα ἔτεσιν ἔτων. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὸ ἤδη ἀμφὶ τὰ τριάκοντα, καὶ τοῖς πύλαις ἦν ἄν. ἔλεγε δ' ἂν τὸ πόλεως, εἶναι μέμνημαι, ἄλλά τε πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ πάνυ, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐδιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πένητας. καὶ ὅλως, μετέχειν τὸ πόλεως τὸ βουλόμενον. τὸ γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς, τὸν ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὸν ἐγγραφόμενον, οὐδ' ἀπὸ σχημάτων, ἢ μεγάθους, ἢ κάλλους. οὐδ' ἀπὸ γένους, οὐδὲ λαμπρῶν ὀνομάζειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀπόχρη οἱ ἐνόντα τὸ

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerent, erumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim aliàs virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, isque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque venissem civibus inferturum & tribulem facturum, suo sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si feciſſem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla census habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστασάμενον] Angl. ἀποστασάμενος, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείσῃ] Vt in Dial. Merer. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mſ. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτλω γλυέαζ, σωίσειν, ϗ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, ϗ πόνου, ϗ τὸ ἀλιπαρὲς, ϗ τὸ μὴ ὀνδὲνεαγ, μὴ ϑ μελακιοθῆναγ πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, ϗ τλω ὀδὸν ὑπυγχάνοντα. ὡς ὅσις ἂν ταῦτ' ἐπιδείξητα, ϗ διεξέλθοι, πορδύρλω ἅλις ὡσὲς τλω πόλιν, αὐτίκα μάλα [1] πολίτλω ὄντα τῦτον, ὅσις ἂν ᾖ, ϗ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ ϑ χείρων, ἢ κρείττων, ἢ δύπατρείδης, ἢ ἀγλυὸς, ἢ δῆλος, ἢ ἐλεύϑερος, ὅλως εἶναγ, ἢ λέγεαζ σὺ τῇ πόλει. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς ὀλίγλω, ὀδὲ περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν γλυέαζ ϗ αὐτὸς ἔτω καλῆς ϗ δύδαίμονος πόλεως; Λυ. ϗ γδ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, τῶ αὐτῶν σοι ἐρῶ. ϗ σοὶ ἔσω ὅ, τι ἂν μοι ὡσὶ τῦτων δίξαίμελω γλυέαζ. εἰ μὲ ὀν τυγχάνοι ὢν ἡ πόλις, ϗ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαγ ἂν δὴ ἦδη μηδὲν ὀνδοιάσας, αὐτὸς ἥκειν εἰς αὐτλω, ϗ ἐπολιτευόμλω ἂν ὡς πολλῶ. ἐπεὶ ϑ ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, ϗ Ησίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόῤῥω ἀπῳκίσϑαγ, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδὸν τε τλω ἄγυσαν ἐπ' αὐτλω, ϗ ἡγεμόνα τ' ἄρεσϑαν. ἢ ὡσ οἴῃ σὺ ἔτω χρῆναγ ποιεῖν; Ερμῃ. ϗ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἴκαδε [2] σοὶ μὲν ἐπὶ τὸ ὑπαιχνεῖαζ, ϗ φάσκειν εἰδέναγ, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεσῦσιν αὐτόχθονες, ὡς ἔϑεν ἔκφυσ εἶναγ λέγοντες. ὁδὸς γεμλω μὲν ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαί, ϗ διάφοροι, ϗ ὀδὲν ἀλλήλαις ὅμοιαγ. ἢ μὲ γὰρ, ἐπὶ τὰ ἐσπέρια. ἡ ϑ, ἐπὶ τλω ἕω φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiscitur, intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non detergum, non molleſcat, quum multas in via moleſtias nanciſcitur. Eum autem qui iſta præſtiterit, & ad urbem uſque iter peregerit, protinus eſſe civem omnibuſque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, ſervus an liber ille ſit, vel prorſus eſſe, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non fruſtra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipſe civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque eſt quod ante iſta conſequi optem. Quòd ſi propinqua urbs eſſet, & omnium conſpectui expoſita, jampridem, probè ſcias, nihil ambigens, ad eam profectus fuiſſem, & in ea jamdiu verſarer. Siquidem igitur, ut dicitis, tu nimirum & poëta Heſiodus, longiſſimè eſt ſemota, neceſſe eſt viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu ſic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quiſpiam alia ratione eò perveniret. *Lucian.* Adeſt tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & ſe viam tenere dicant. Multi namque adſunt ad hoc parati, qui ſe indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, ſed multæ, ac diverſæ, nihilque inter ſe ſimiles apparent: hæc enim ad occaſum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτλω ὄντα] Angl. Pal. Bourd.

2 Ἐοὶ μὲν ὅτι] Mend. Idem.

1 Ἀπο-

ἀπὸ ἄρκτου. καὶ ἄλλη, δύθ' ἡ μεσημβρίας, καὶ ἡ μὲν, λιμνάναν, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὐυδρος, καὶ ἡδεῖα, εὐδὲν ἀντίτυπον, ἢ δύσβατον ἔχουσα. ἡ δ', πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλὴν ἠλιον, καὶ δίψος, καὶ κάμαθον ἀποφαίνουσα. καὶ ὅμως, αὖ πᾶσιν ὡσὶς τὴν πόλιν ἄγειν λέγονται, μίαν ἔσαν, ἐς τὰ ἐναντιώμαθα τελευτῶσαν. ἔγωγε δή μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστὶν, ἐφ' ἣν γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀπὸ τὴν ὁχλὸν ἕκαστος ἐφεστὼς, οὐ τῇ εἰσόδῳ μάλα ἰς ἀξιόπιστος ὁρέγει τε τὴν χεῖρα, καὶ ἀποτρέπει τὴν αὐτῆς ἀπιέναι, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μόνος τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τὰς δ' ἄλλας, πλανᾶσθαι, μήτε αὐτὰς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθαι δυναμένοις ἀκολουθήσασθαι. κἂν ἐπὶ τὸ πλησίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνος τὰ ὅμοια ὑπισχνεῖται ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὁδὸν, καὶ τὰς ἄλλας κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ ἐξῆς ἅπαντες. τοσοῦτον τὸ πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ὡ μετρίως παράγει με, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μᾶλλον οἱ ἡγεμόνες ὑπερβαλλόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. ὡ γὰρ οἶδα λῷ τινα πορεύεσθαι, ἢ τρεῖς, μᾶλλον ἀκολουθήσας, ἀφικοίμην ἂν ὡς τὴν πόλιν. Ερμ. ἀλλ' ἐγώ σε [1] ἀπολύσω τῆς ἀπορίας. τοῖς γὰρ ἀποδιοπομπουμένοις ὦ Λυκῖνε πιστεύσας, σὺν ἂν σφαλείης. Λυ. πῶς λέγεις; τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐλθοῦσιν; ἢ τίνι τῶν ἡγεμόνων ἀκολουθήσασιν; αὗται γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μετελθοῦσι. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareret, facto à rebus ad homines tranfitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

[1] Ἀπολύσω τῆς ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ἔπι ἐ μὲ, τῷ Πλάτωνι παραπόμπῳ, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτῦ, ἐκείνῳ ἐπαινέσεται δηλονότι. ὁ δ', τῷ Ἐπικούρῳ ἐκείνῳ. καὶ ἄλλος ἄλλῳ. σὺ δ', τῷ ὑμετέρῳ. ἢ πῶς γὰρ ὦ Ἑρμότιμε ἔχ ἔτω; Ερμο. πῶς γὰρ ἔ; Λυ. ἐ τοίνυν ἀπίλυσάς με τ ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἄγνοῶ τὴ μέλλον χρὴ πιστεῦσαι τ ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τ ἡγεμόνα, μιᾶς πεπειραμένον, καὶ ἐκείνῳ ἐπαινοῦντα, κ λέγοντα ὡς αὕτη μόνη ἄγει ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐ μέντοι ἔγωγε οἶδέν γε εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ἔτι μὲν ἀφίκτην σχεδόν τί τελῶν, καὶ εἰδέ ἵνα πόλιν, δῶσω αὐτῷ ἴσως. [1] εἰ δ' ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ, ἐν ᾗ ἐπιθυμεῖμεν ἐγώ τε, κ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ἔ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον, οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔν ἔτι· ἐ γὰρ πάντως ὁ τὴν πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, εἷς δ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ἃ δ' δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖνό ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. κ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. αἱ δ' ἄλλαι, πολὺ χόσι μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις ὅτι σφόδρα ᾠκειωμένοι, ὡς εἰκὸς κ τὴν εἰς Ὑπερβορέους, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον πέμψει. Ερμ. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀλλαχόσε ἄ-

niam hic qui in Platonis viam eſt digreſſus, eumque ducem ſequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò veſtram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non ſolviſti, ſed adhuc ſimiliter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda ſit. Video namque unumquemque ipſorum, ipſumque & ducem unius periculum feciſſe, quam laudat, dicitque ſolam eſſe quæ ad urbem ducat. Ego autem ſcire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè conceſſero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu verſari percupimus (ut ſi Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidiſſe ſe putet) etiamnum mihi non conſtat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: ſiquidem non ſola urbs eſt Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd ſcio unam eſſe neceſſariò, eamque veram viam: ſiquidem unica eſt Corinthus. Aliæ verò quovis potiùs quàm Corinthum ducunt: niſi quis adeò mente ſit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri poſſit Luciane? alia namque aliò

1 Εἰ δ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ, ἐν ᾗ ἐθυμεῖμεν ἐγώ τε κ σὺ πολιτεύσασθαι, ἡδέως εἰς Κόρινθον, ἐλθεῖν ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι. ἄδηλον ἔμοιγ' ἔν ἔτι. ἐ γὰ πάντως.] Locum totum adſcripſi, quia librariorum culpa diſtortiſſimus eſt verbis ultro citroque peſſimè trajectis. In ſeriem vero ſuam redigi & recorrigi ſic poteſt: εἰ δ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ ἐν ᾗ ἐθυμεῖμεν ἐγώ τε κ σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Ἡδέως εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν ἔχει ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔν ἔτι. ἐ γὰ πάντως. Marc.

1 Ἐπὶ

γή. Λυ. Ἀκὰν καλὴ Ἑρμότιμε, ὅ μικροῦς δεῖ βυλῆς ἐπὶ τῶ αἱρεσιν τ ὁδῶν τε, καὶ ἡγεμόνων. ὅδε τοῦτο δὴ τὸ τ λόγε ποιήσομεν, ἵνθα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἄπιμεν. ἐπὶ λήσομεν ὅτως, ἀντὶ τ εἰς Κόρινθον ἀγόσης, τῶ ἐπὶ Βαβυλῶν, ἢ Βάκτρων ἀφίντες. ὅδε γὰρ ὅσῖ ἐκεῖνο καλῶς ἔχῖ, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς τάχα ἂν τῶ ἀρίστων ἐλόμενοι, εἰ καὶ ἄνδ ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν τ ὁδῶν ἡνιπαπῶν. δυνατὸν μὲ γὰρ καὶ τοῦτο γενέσθ. καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἂν τῷ μακρᾷ χρόνῳ. ἡμᾶς δὲ χρὴ τ ὄντω μεγάλων, ὧν οἰόμεθ δεῖν ῥᾳδίως ἀναρρίπτειν, ὅσῖ ἐς σπουδὴν ἡμιδῆ καθιστάναι τῶ ἐλπίδι, [1] ἐπὶ ῥιπὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τ Αἰγαίον, ἢ τ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας. ὅτι ὅσῖ αἰτιασαίμεθ' ἂν ἀλόγως τῶ τύχῃ, εἰ τοξεύσαιμεν, καὶ ἀκοντίζοιμεν, μὴ πάντως ἔντυχε δ' ἀληθῆς, ἑνὸς ὄντος ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ ὅδε τῷ Ὁμηρικῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν. ὃς, δέον τῶ πελειάδα καθατοξεῦσαι, ὁ ἦ, τῶ μήτυχεν ἕτερον. ὁ τοῦ τυχὸς οἰόμεν. ἀλλὰ ῥᾴδιον ἐκεῖνο εὐλογώτερον τ πολλῶν, τρωθῆναι, καὶ ἀπολιπεῖν τ τοξεύματα ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖνο τὸ ἓν ἐξ ἁπάντων. ὁ ἦ κίνδυνος ὅτι ὀλίγος, εἰ ἀντὶ τ ἐπ' εὐθὺ ἀγόσης, ἐς τ πεπλανημένων μίαν ἀγνοοῦντες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι τῶ τύχῃ ὑπὲρ ἡμῶν, aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine pervestigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus imprudentes, sperantes fore ut meliorem pronobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥιπὸς] Paræmiogr. hoc autem proverbium εἴρεῖ ὅτι τ πάνυ ὀλίγων ἐς θεῦ μόνε εἰς λήψιν ὀλιγοσκοπῶν. Bourd. Ἐπὶ ῥιπὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τ Αἰγαῖον, ἢ τ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας] Θεῶ θέλοντος, κἂν ὀλίγη ῥιπὸς πλέοις, inquit Poëta ἄδητος. Similiter Aristophanes in Pace: Κέρδος ἥκατι, κἂν ὀλίγη ῥιπὸς πλέοις. Menagius.

1 Δι-

εἰκάζειν οἶμαι. ὧδε γὰρ ἄναγρέψαι ἔστι, καὶ ἀνασωθῆναι ὁπίσω ῥᾴδιον, ἢν ἅπαξ ἐπιδῷ τῇ πλεύσει τὰς αὐτὸν, τὰ δὲ πόγεια λυσιμελῶν, ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει ἀμφίρεσθαι, ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κεφαλαρχοῦντα ὑπὸ τῆς στάλης, δέον ἐξ ὑρχῆς μὲν ἀπαλεῦσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπήν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπίφορόν ἐστι, καὶ ἄρτιον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον ἀφαλεῦσαι ἐθέλουσι. καὶ νὴ Δία, κυβερνήτην ἕνα τὸν ἄριστον αἱρεῖσθαι, καὶ ναῦν εὐπαγῆ, οἵαν ἀμφρίσαι ἂν τὰς τηλικῶνδε κλύδωνας. Ερμῆ. ὕτω γε ἄμεινον ἢ Λυκῖνε ἐνθάδε πολύ. πλὴν οἶδά γε ὅτι ἅπαντας ἂν κύκλῳ περιελθὼν, οὐδ' ἄλλους ἂν εὕροις, ὅστε ἡγεμόνας ἀμείνους, ὅστε κυβερνητὰς ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἦν ἐθελήσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ πρὸς Κόρινθον, συνείναις ἕψῃ, τῷ τὰ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη περιών. ἄλλως ἴσθι, ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς καινὸν ὦ Ἑρμότιμε ἐρωτᾷς; εἴποι γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τῷ Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρῳ ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀνελθεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μετ' ἐαυτῶν ἔκοιτο. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅσοι γελοιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ἅμοιρος. μακρὰ γὰρ ἀσφαλέστερον τὰ παίγνιον, ἄχρις ἂν εὕρωμεν τέλεον ἀκίνδυνον. ἐπεὶ φέρε, εἰ καὶ τοῦτ' ἔχω, ἀγνοῶν ἔτι ὅσης ἐξ ἁπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἁπερ μόνα γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ὁδοιπορήσαντι ταύτην, ἔπειτα θεῶν τις ἀναβιώναι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τὰς ἄλλας,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, siquis fune soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per Iovem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, deinde Deorum aliquis in vitam revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

solamque hanc viam ingresso:

εἰ ἦ, ἀθροισάντες, ἐρωτῷεν με, καὶ νὴ Δί' εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὥρεως ἔκαστος δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα ἀφεστήκοσιν ἡμῶν, πρεσβυτέρων ὄντων ἀδιαφόλου, χθὲς, καὶ πρώην γεγονότας, μήτε λόγῳ μεταδόντε ἐμοῦ, μήτε πειρηθεὶς ὅλως ὧν φαμὲν, εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀπεκρινάμεθα αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπιδοῦναι φίλῳ ἀνδρὶ; ἀλλὰ φαῖεν ἂν οἶμαι ὅτι, ἡμεῖς ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὃς τίς ποτέ ἐστιν, οὐδὲ οἰκεῖον ἡμῖν. ὥστε οὐκ ἐχρῆν ἁπάντων καταγνῶσιν, οὐδὲ ἐρήμου ἡμῶν καταδικαστῆναι, ἀνδρὶ πιστεύσαντα μίαν ὁδὸν τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ οὕτω προστάττουσι τοῖς δικασταῖς ποιεῖν, οὐδὲ ἕτερα μὲν ἀκούειν, τὰ δ' ἕτερα, οὐκ ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀντεξετάζοντας τοὺς λόγους, εὑρήσοιεν τἀληθῆ τε, καὶ ψευδῆ. καὶ νῦν γε μὴ οὕτω ποιῶσιν, ἐφιέναι δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικαστήριον τοιαῦτα, ἅττα εἰκὸς ἐρεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἄν τις αὐτῶν καὶ προσέροιτό με, εἰ πρό μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἴ τις σοὶ μηδὲ πώποτε ἄλλος ἀνθρώπος ἐδόκει, οἷοι ἡμεῖς ἐσμὲν, πῶς τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἔν τινι συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διῆλθες, καὶ λέγοι μηδαμόθι τῆς γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν προὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ δὲ δὴ, πόθεν ταῦτα ὦ

lios: illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis anteposueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num sufficerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut faciliùs examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut sibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc nosti,

ῥασύτατε οἶσθα, ἡγοῦμαι ἀπεδήμησας παρ' ἡμῶν ἀδαμάτως, οὐδὲ νὴ Δία πρὸς τοῖς ἄλλοις οἶδας ὁποῖά ἐστι, φαίην ἂν ἔγωγε δίκαιόν σε ἐρωτῆσαι τὸν πρεσβύτην, ἢ πῶς ὦ Ἑρμότιμε συμβουλεύεις; Ερμῆ. ἴσως. [1] δικαιότατα γὰρ σκοπῆξαι δοκεῖ μοι. Λυ. καὶ γὰρ ἔμοιγε ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τοῦτο μέν, σὸν ἔτ' οἶδα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δόξει. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δοκεῖ. Ερμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπαύξει δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ, καὶ φήσει ὡς με ὧδέ πως. ἀναλογεῖν τοίνυν κἀκεῖνόν τινα ἡμῖν ὦ Λυκῖνε, τὰ Στωϊκῶν μόνα εἰδέναι καθήκειν ὁ σὸς φίλος ἔστω, ὁ Ἑρμότιμος. ἀποδημήσας δὲ μηδὲ πώποτε, μήτε ἐς Πλάτωνος, μήτε πρὸς τὸ Ἐπίκουρον, μὴ δ' ὅλως ὡσὰν ἄλλοσε πιά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν ἄτοπον κρῖναι εἶναι, μήθ' ἁλῆθες παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν γραῶν ἐστι, καὶ ἃ ἐκεῖνη φησὶν, σὸν ἂν δόλῳ ῥᾳσὺς εἶναι δόξειέ σοι, πρὸ πάντων ἀποφαινόμενος. καὶ τοῦτο, ἐν οἷσὶς, οὐδὲ πώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸ ἕτερον πόδα προβεβλῆσθαι; [2] τί βλάπτει ἀποκρινομένῳ αὐτῷ, τὸ ἀληθέστερον ἐκεῖνο δηλαδὴ, ὅπερ ἡμεῖς τὰ τοῦ Στωϊκοῦ, καὶ πάνυ σπουδάζομεν, ὡς ἂν κῦρος τοῦτο φιλοσοφεῖν ἀξιωθέντες. σὸν ἀγνοοῦμεν ἴσως καὶ τὸ τοῦτο τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ γὰρ διδάσκαλος, κἀκεῖνα μεταξὺ καὶ ἐλέγετο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναπείθει γε αὐτοὺς, [3] προβαδεῖς αὐτός. ἢ νομίζεις ἐντεῦθεν σιωπήσεσθαι ἡμῖν τὰς ἀμφὶ τὸ Πλά-

nosti, nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem senem hunc justa interrogasse? aut quid tu Hermotime consilii habes? *Hermot.* Id ipsum. Nam mihi videtur eum justissimè consternasse. *Lucian.* Et mihi quidem Hermotime. Sed quod posthac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. *Hermot.* Quale-nam illud est? *Lucian.* Addet nimirum ille, & sic mihi dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui sola Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè unquam sit profectus, neque ad Platonis Academiam, neque ad Epicurum, neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, nihil ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi asserunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm unius sectæ gnarus esset, neque unquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid vis ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundum illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab aliis non ignorare. Præceptor enim illa quoque inter differendum nobis proponit, idemque subvertit. Num verò hic taciturus existimas Pla-

1 Δικαιότατα γὰρ ὀκπλῆξαι] Δικαιότατα γὰρ ὀπτῆξαι. Marc.

2 Τί βλάπτει ἀποκρινομένῳ αὐτῷ, τὸ ἀληθέστατον | Excidit notatio personæ. Ἑρμότιμε, scilicet fuisse, αὐτῷ, Ἑρμοτ. τὸ ἀληθέστατον. Idem.

3 Προβαδεῖς αὐτός. ἢ νομίζεις] Excidit notatio personæ Lucianæ. προβαδεῖς αὐτὸς. Luc. ἢ νομίζεις. Idem.

1 Οἰκα-

πωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τοὺς ἄλλους. ἐγὼ δὲ ἀναγελάσαιμι ἂν εἰπὼν ὡς ἐμοὶ, οἷα ποιεῖ ὁ Λυκῖνος ὁ ἐπιτροπός σου ὁ Ἑρμότιμος. ἀξιοῖ τοῖς ἀνδράσιν ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἴεται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ σὺν εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές. ἐκεῖνο δὲ οὐ λογίζεται καὶ τὸ ἀθλητῶν ἴδοι ἀσκεύμενον ὡς δεῖ ἀγῶνος, λακπίζοντα εἰς τὸ μέσον, ἢ πυξ κενὸν πληγὴν ἵνα καταφέρῃ, τὸ ἀντιπαλον ἀπαγωνιστὴν δῆθεν παίοντα, δύσιν ἀνακηρύξαι αὐτὸν, ἀγωνοθέτης ὤν, ὡς ἄμαχον ἵνα. ἢ ἐκεῖνα μὲν οἰήσῃ ῥᾴδια εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανιεύματα, ὑδενὸς ἀντιπερισπῶντος αὐτῷ, τὸν δὲ νικῶντα τὴν ἀκροτάτην κρίνειας, ὁπόταν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, καὶ κρατήσῃ, ὃ δὴ ἀπαγορεύσῃ. ἄλλως δὲ, ὦ. μὴ τοίνυν μὴ δὲ Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτὸν σκιαμαχοῦντα ὡς ἡμᾶς λάβωσι, οἰέσθω κρατεῖν αὐτούς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀνατρέπειν ῥᾳδίως. ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον ὅμοιον ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων [1] οἰκοδομήμασιν. ἃ καθασκευάσαντες ἐκεῖνοι ἀσθενῆ, δύσιν ἀνατρέπουσιν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν. οἱ γὰρ ὕφη ἵνα στοχάσωνται, ἔπειτα ἐπὶ κοντὸν πήξαντες, ἀπόβαθρα ποιησάμενοι, σχάζουσι ἀφιέντες. καὶ ἴσως τύχοι ποτὲ, καὶ ἀμφιπείρωσι τὰ ὕφη, ἀνέκραγον δύσις,

Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet adversariis fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cujusmodi dicunt illi, sive ea nesciunt, sive verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërem, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet adversarium, ideo illum certaminis præses ut invictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante adversario: tum verò decernendam victoriam, quum adversarium ipsum expugnarit & devicerit: hic vero cesserit: alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab iis de quibus præceptores sui adversus nos absentes, ut adversus umbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, ut facilè subvertantur. Quoniam illud esset perſimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subvertunt. Vel per lovem iis qui sagittando se exercent, qui colligatis stipulis, contoque infixis, nec procul positis emisso telo jaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico

1 Οἰκοδομήμασιν] Eadem Iul. Imperator in Epist. ἴσα τοῖς Ὀμηρικοῖς παισὶ παίζομεν, οἱ περὶ τὰς ναῦς ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν, ἀφιᾶσιν αἰγιαλοῦ κλύζεσθαι. Locus autem Homeri quem imitandum sibi proponit Iulia. est Iliad. 5. Tangit Pisid.

Ὡς συλλογισμοῖς δύελδε κύματα,
Καὶ κτίσμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυρμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη σύλλεγόντων εἰς σχεδίην.

Habet sequens illud ἀσπίδα ὁμοζώνῳ. Ex Homero. *Bourd.*

ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος ἀφ' ἧς φρυγάνων. ἀλλ' ὁ Πέρσης γε ἅπαν ποιοῦσιν, ὁδὲ Σκυθῶν, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινοῦνται ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν. ἔπειτα δή, καὶ τὰ τοξεύματα κινεῖται ἀξιόσιν, οὐχ ἑστῶτα, οὐδὲ προμηθούμενα τὸ βέλος, ἔστ' ἂν ἐμπέσῃ, ἀλλὰ ἀφοδιάσκουσιν ὡς ἔνι μάλιστα. ἅπερ γὰ θοι ὡς τὸ πολὺ καθοξεύουσι, καὶ ὀρνίθων ἔνιοι τυγχάνουσιν. ὧν δέ ποτε δεῖ ἐπὶ σκοπῷ δεῖξαι πειρᾶσθαι ἢ τύνε ἢ πλινθῆς, ξύλον ἀνάτυπον, ἢ ἀσπίδα ὠμοβοΐνου προσθέμενοι, διελαύνουσι, καὶ ἅτε πιεζοῦσι, καὶ δι' ὅλων σφίσι χωρῆσαι τοὺς οἰστούς. εἰπὲ τοίνυν ὦ Λυκῖνε παρ' ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ φρύγανα προθέμενοι, καθοξεύουσι. ἔπα φασίν, ἀνδρῶν ὡπλισμένων κεκραγηκέναι. καὶ εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκείνας. καὶ κρατήσαντες ὡς τοῦ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἔγωγε πρὸς αὐτοὺς τὰ τοῦ Ἀχιλέως ἐκεῖνα, ἃ φησι πρὸς τοῦ Ἕκτορος, Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λοῦσιν μέτωπον. ταῦτα μὲν οἱ ξυμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος. ὁ Πλάτων δ' ἄν μοι δοκῇ καὶ διηγήσασθαί τι τῶν ἐκ Σικελίας, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πλεῖστα. τὸν γὰρ συρακουσίῳ Γέλωνι, φασὶ δυσῳδῆ εἶναι τὸ σῶμα, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ λαθεῖν αὐτὸν, ὑδένος τολμῶντος ἐλέγξαι τύραννον ἄνδρα, μέχρι δή ἵνα γυναῖκα ξένην συνεχοῦσαν αὐτῷ, τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι. τὴν δ', ὡς δὴ τῶν γυναῖκα ἐλθοῦσα τῷ ἑαυτῆ, ὀργίζεσθαι, ὅτι σὸν ἐμιαίνετο πρὸς αὐτόν, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transiverberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquot sunt sagittarii, sic faciunt. Sed primùm quidem ipsi dum ab equis moventur, ut plurimum jaculantur. Deinde etiam, ea quæ sagittis petunt moveri volunt, nec loco consistere, nec telum expectare donec inciderit, sed ut plurimum aufugere. Feras autem plerumque sagittis conficiunt, & volucres nonnulli assequuntur. Quòd si quando opus est ut ictum in scopum intendere experiantur, lignum solidum, vel scutum è crudo bovis tergore confectum proponentes transfigunt, atque ita suas etiam sagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic nostro nomine, præceptores ipsius proposita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à se superatos esse, inque nostras imagines depictas pugiles agere, quibus ut par est superatis nos victos esse existiment. At illis dicere possit unusquisque nostrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque meæ galeæ faciem spectare timebunt.* Hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex iis quæ in Sicilia acciderunt, ut qui multa sciat, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracusanorum tyranno fœtidum os fuisse, idque ipsum perquam diu latuisse, cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, ut res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad uxorem iratum venisse, quòd fœtoris quem ipsa potissimum nosse debuerat, minimè

εἰδῆτε μήλιστα τὸν δυσωδίαν. τὴν δ', Δικαιοῦς συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ὑπὲρ γὰρ ἧς μὴ πεπειρᾶσθαι ἄλλα ἀνδρὸς, μὴ δὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτό τι δύνασθαι ἧς σώματος. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαροῦν ἅτε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυὼν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ ὁποῖα τὰ ἄλλων τὰ σώματά ἐστιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἶπεν; ἢ ἐπ πλείω τούτων, εἴασε λιπὼν αὐτὸν ἄκριβῶς, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ἑρμήνευμι, πιστεύσας πῃ τῷ μόνῳ Πλάτωνι ὁμιλητῶν. ἐνί τε λόγῳ ξυιελὼν φημι, ἄρχεις ἂν ἄδηλον ἢ τίς ἀληθής ἐστι προαίρεσις ἐν φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἱρεῖσθαι. ὕβρεως γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ερμ. ὦ Λυκῖνε, ποῦς ἐ ἐσίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας αἱρέσεις ἐάσωμεν. ἐ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀνταγωνίζεσθαι αὐτοῖς. νὴ δ' καὶ ἐμὲ ἀνταγωνίζεσθαι αὐτοῖς. νὴ δ' καὶ, ἐγώ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθίοπας δ', ἢ τὴν Γέλωνος γυναῖκα, τί ἔδει καλεῖν ἐς Συρακουσίων ἐπὶ τὸ λόγον; Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτωσαν σπουδῇ, εἴ σοι δοκεῖ πρέπειν εἶναι ποῦς τὸ λόγον. σὺ δ' λέγε ἤδη. γυμνασίου γάρ τι ἔρεσθαι ἔοικας. Ερμ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δύνασθαι εἶναι μόνον τὸ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς ἐπὶ τούτων, κἂν μηδὲ τὰ ἄλλων ἐπεξέλθῃ τις ἐκμανθάνων ἔκαστα. ἀτοπος δ' σκέμμα, ὧν τις λέγῃ ποῦς σὲ μόνον τοῦτο, ὡς αἱ δύο δυάδες, τὰ πεντάρια ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν, ἆρα δεήσῃ πρεσβεύσαι τὸν πανταχοῦ τὰ ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μή τις ἄρα ἓν πέντε μὲ μονωθείσης. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium experta virum, neque propiùs collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixerit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chrysippus, atque his plura diceret, si ipsum incognitum relinquerem, & soli cuipiam ex iis qui cum Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectens dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philosophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contumeliosum. *Hermot.* Per Vestam obsecro Luciane, Platonem, Aristotelem, Epicurum, aliosque missos faciamus. Neque enim cum illis confligere me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipsos discutiamus, num sit res philosophica, cujusmodi eam esse affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis uxorem, quid ex Syracusis ad hunc sermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul sanè abeant, si tibi ad sermonem hunc videntur supervacanei. Tu verò jam loquere: videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri posse, ut qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his verum noscat, quanvis aliorum singula discendo non persequutus sit. Sic etiam considera, siquis hoc solùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium numerum absolvere: num erit circumeundum ut ex omnibus aliis arithmetices peritis sciscitetis, numquis sit qui eas quinque

τε, ἢ ἑπτὰ λέγων αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν ὅτι ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; Λυ. αὐτίκα ὦ Ἑρμότιμε. Ερμη. τί ποτ' ἂν ἀδύνατον εἶναί σοι δοκεῖ, σύντυχόντα ἵνα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς λέγουσι τἀληθῆ, πεῖσθαί τι αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότα σὺν ἂν ποτε τὰ τέτταρα πέντε γένοιτο, ἢ οἱ ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόραι λέγωσιν; Λυ. ἀδὲν πρὸς ἔπος ὦ Ἑρμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάνυ ἀλλοφέρουσα αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστι ὡτινι συντετύχηκας, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συντεθείσας, τὰ ἑπτὰ, ἢ ἑνδεκα ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; Ερμη. σὺκ ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὁ μὴ τοιαῦτα ξυμβαίνειν λέγων. Λυ. τί δαί, συντετύχηκας πώποτε, καὶ ὅστις χαρίεντα, πειρᾶ ἀληθεύειν, Στωϊκαῖ ἴσως, καὶ ἐπικούρειος, μὴ ἀλλοφερομένοις ἀπὸ ὀρχῆς, ἢ πέλας; Ερμη. ἠθαμῶς. Λυ. ὅρα τοίνυν μήπως με ἀθροίζῃ ὦ θρυαλίς. καὶ τῶν τις, φίλον ὄντα. ζητοῦντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο παραπάσας, ἤδωκας φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς οὗτοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, τέσσαρα τιθέντες. ὅπως ἄδηλον εἰ ὄντως ἔχει. φαίεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν οὕτω ξυνιτίθεναι; ἡμᾶς δ', πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ ἀδύνατόν σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ ἡδὺ, ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι δ', τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δὲ νομίζῃ καὶ ἀσώματόν τι ἐν ἔστιν εἶναι, ἀλλ' ὅπως ἔφλω, πλεονεκτικῶς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών, aut ſeptem conſtituere dicat? annon ilico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Ilico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri non poſſe putas, ut qui in Stoicos vera dicentes tantùm inciderit, ipſis credat, nec aliis opus amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore ut quatuor quinque ſint, non ſi ſexcenti Platones, aut Pythagoræ dicant. *Lucian.* Nihil ad verſum, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubiis aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſtne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas conjunctas, ſeptenarium, aut undecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſanire, qui quatuor non convenire diceret. *Lucian.* Quid autem? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam ut verum eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine non diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinam in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinque aut ſeptem illa eſſe dicere. Annon videntur tibi hoc facere, quando vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum, & quando vos dicitis Corporea eſſe omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura eſſe incorporeum? Sed quod dixi, avidè prorſus quæſtionem comprehendens, ut

ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, κἀγὼ ἀνελαμβανομένου τῶν ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἵνδα δὴ μάλιστα οἶμαι δεῖ. ἂν μὲν οὖν σαφῶς γνῶμεν τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ἐστι μόνοις τὰ δὶς δύο, τέτταρα εἶναι, ἄφες σιωπᾷν τοῖς ἄλλοις. ἄχρι δ' ἂν αὐτὸ τοῦτο πέρι διαμφισβητῶμεν, πάντων ὁμοίως ἀκουστέον, ἢ εἰδέναι ὅτι δεῖ τι καὶ ἐν δικάζειν δέδοκται. Ερμο. ἆ μοι δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυνιέναι πῶς βούλομαι εἰπεῖν. Λυ. ἀκοῦσαι σαφέστερον χρὴ λέγειν, εἰ ἐπερῶν τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερμο. εἴσῃ αὐτίκα οἷόν τι λέγω. ἴωμεν γάρ ἴσως δύο ἐσπληλυθότας εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, ἢ εἰς τὸ Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα ῥάστον φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν κεκλωκότε δήσαι ἄφνω ἀμφοτέρους ἐξευρηθῆναι αὐτούς, ἀποτέρῳ ταύτην κάλλιον ἔχειν τὴν φιάλην. Λυ. καὶ μάλα. Ερ. ἔχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. Λυ. πῶς γὰρ οὔ, εἰ μὴ κεκλωκὼς ἦν; Ερμ. οὐκοῦν ἂν ἐν τῷ σκοπεῖν αὐτὸν, ὁπότερος τὴν ἑτέρου κέκτηται, σὺν ἐπὶ τὸ ἕτερον κεκλύσεις. σαφὲς γὰρ ὡς οὐκ ἔχει. Λυ. σαφῶς. Ερμ. ἢ οὖν μὴ ζητοῦμεν σὺν τῷ μὴ σκοπεῖν κάλλιον, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει. καὶ δόξει ἐρώτησις ἀδὲ ὅλως δεῖ. Λυ. ἔχει γάρ. Ερμ. καὶ ἡμεῖς ἴσμεν εἰ ζητοῦμεν ἤδη ἐν τοῖς Στωϊκοῖς τὴν φιάλην, σὺν ἐπερώσαι τοὺς ἄλλους ἀξιώσομεν; ἔχοντες ὃ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ πῦρ γὰρ ἕνεκα ἐτίκτομοιμεν; Λυ. ἀδύνατος, ἔφη ζητοῦντες, καὶ ζητοῦντες, ἔχοιτ' εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ὧν τὸ ἀπλωλός. ἢ εἰ ὅλως

ut citra controversiam Stoicis proprium illud habendum dedisti, quanvis id sibi vendicarent alii, iuumque esse assererent, hic certè judicio potissimum opus esse existimo. Si igitur palam est solorum esse Stoicorum putare bis duo esse quatuor, jam est aliis tacendum. Sed quamdiu de hoc ipso contendent, omnes pariter sunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam judicare videbimur. *Herm.* Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. *Lucian.* Clariùs ergo est dicendum: num diversum quid, non verò tale quid eloquêris. *Hermot.* Scies illicò cujusmodi sit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æsculapii, vel Bacchi fanum ingressos, deinde sacram aliquam phialam amissam esse: ambos perscrutari oportebit, uter illorum abditam in sinu phialam habeat. *Lucian.* Maximè. *Hermot.* Omnino autem alter habet. *Lucian.* Quidni, siquidem amissa est? *Hermot.* Proinde si ipsam apud priorem inveneris, non etiam alterum exues: palam enim est non habere. *Lucian.* Palam est sanè. *Hermot.* Si verò in sinu prioris non invenerimus, alter omnino habet, neque sic ulla perscrutatione opus est. *Lucian.* Habet enim *Hermot.* Ergo nos quoque si jam apud Stoicos phialam invenerimus, alios perscrutari amplius nolumus, habentes quod jamdudum quærebamus. Etenim cujus rei gratia adhuc laboraremus? *Lucian.* Nullius: siquidem inveniſtis, & inventa scire potestis, id esse quod amissum fuerat: aut si planè cognitum

1 Ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν] Δίδως αὐτοῖς ἔχειν. Marc.

γνώρεμεν ὑμῖν εἰη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὦ ἑταῖρε, πρότερον μὲ ὁ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τ νεὼν, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τ ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φάλαρα ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοὶ ἴσως. εἶτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἄδηλον ὅ, ἢ ποτέ ἐστι, εἴτε φιάλη ἦς, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος. ὅσοι γὰρ ἱερεῖς, ἄλλο εἶναί λέγουσι, καὶ ἐδὲ περὶ τ ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲ, χαλκοῦ. οἱ δὲ, ἀργύρου. οἱ δὲ, χρυσοῦ. οἱ δὲ καὶ κεραμέου εἶναι αὐτὸ φάσκουσιν. ἀνάγκη δέκατον ἅπαντας ἀποδύσαι τοὺς εἰσελθόντας, εἰ βούλῃ εὑρεῖν. τὸ ἀπολωλός. καὶ γάρ ἂν ὧδε τὸ πρώτου εὑρὼν σύριγξ φιάλιον χρυσοῦν, ἔτι καὶ τοὺς ἄλλους σοι ἀποδυτέον. Ερμο. Αἰβοῦ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ἄδηλον εἰ φιάλη τὸ ἀπολόμενον ἦν. εἰ δ' οὐ τοῦτο πάντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντές φασιν εἶναι τὴν φιάλην, εἰ δ' οὐ μάλιστα γνώριμον γένοιτο, ὡς φιάλη ἀπολοίτο χρυσῆ, καὶ σὺ ὧδε τὸ πρώτου εὑρὼν φιάλιον χρυσοῦν, οὐδ' ὅτου παύσῃ διερευνώμενος τοὺς ἄλλους. ἐ γὰρ δῆλόν ἐστι εἰ αὐτὴ ἦν ἡ θεός. ἢ σοὶ δοκεῖ πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Ερ. ἔγωγε. Λυ. δεῦρο δὴ ἐπὶ πάντας ἴωμεν ἐρευνῶντες, καὶ τὰ παρ' ἑκάστου εὑρεθέντα πάντα, εἰς μέσον καταθέντες, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέπει ἂν θεῖον κτῆμα οἴεσθαι. καὶ γὰρ αὐτὸ τὴν πολλὴν ἀπορίαν παρέχόμενον, τοῦτό ἐστιν ὅτι ἕκαστος τῶν ἀποδυσαμένων ἔχει τι πάντως. ὁ μὲ, σκύφον. ὁ δ', φιάλιον, ὁ δ', στέφανον. καὶ ὁ μὲν, οὐ χαλκοῦ. ὁ δ', οὐ χρυσοῦ. ὁ δ', ἀργύρου. εἰ δ' ἔχει, τοῦτο ἱερὸν ἐστι, οὐδέπω δῆλον, πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἀπορεῖν,

tum vobis esset donarium. Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templum non sunt ingressi, ut necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphus, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicunt, ac neque de materia ipsa conveniunt: sed alii æneum, alii argenteum, alii aureum, alii stanneum ipsum esse dicunt. Itaque planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt exuere, si rem amissam invenire velis. Ac quanvis apud primum phialam auream statim inveneris, exuendi tibi sunt etiamnum alii. *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian.* Quia non liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: non tamen omnes auream phialam esse affirmant. Ac etiam si notissimum id esset amissam esse phialam auream, tuque phialam auream apud primum inveniss̄es, ne sic quidem alios perscrutari desineres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud unumquemque inveneris, in medio depositis, conjicias quodnam ex iis divinum donarium existimare conveniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, unusquisque omnino aliquid habet; hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris

ὃν πινα ἱερόσυλον εἴπῃς. ὅπῃ μ, ἠν εἱ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἄδηλον ἰῶ ἠν ὅπως, ὅτις ὁ τὰ Θ θεῦ ὑφηρημένος, ἔτι γὰ ἠν ἰδιωτικὸ ἔχειν. τὸ δ' αὖπιον τ ἀγωνίας, ἐν ἐστιν οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τὴν ἀπολομένην φιάλην. ἡμῶν γὰ φιάλην ἀπολωλέναι. ὡς εἰ μ ἐπεγέγραπτο Θ θεῦ τὸ ὄνομα, ἡ Θ ἀναθέντος, ἤτθον ἂν ἐφιμνομθμ. ἢ δ' ἐόντες τὴν ἐπιγεγραμμένην, ἐπεπαύμεθ' ἂν ἀπολλύοντες, ἠν συνχλῶντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δ' σε ὦ Ἑρμότιμε, ἠν ἀγῶνας ἤδη γυμνικὺς ἐωρακέναι πολλάκις. Ερμο. ἢ ὀρθῶς οἴς. πολλάκις γὰ, ἠν πολλαχόθι. Λυ. ἦ ἂν ποτε ἠν τοὺς Ἀθλοθέτας αὐτὺς ἐκθέζε; Ερ. νὴ Δία ἴναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαιὰ Θ Ἐλλανοδικῶν, Εὐανθρίδα Θ Ἠλείᾳ ὄθαν μοι ἐσκεκλαδόνη σὺν τοῖς ἑαυτὺ πολίταις. ἐπιθύμουν γὰ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ ἔμπροσθεν τοῖς Ἑλλανοδίκαις γιγνόμθνα. Λυ. οἶσθα ἂν ἠν τῦτο, πῶς κληρῶσιν ὅν πινα ἢ πιν χρὴ πυλαίειν, ἢ παγκρατιάζειν; Ερμθ. οἶδα γάρ. Λυ. ἔκθι ἄρειον ἂν εἴποις, ἐγγύθεν ἰδών. Ερμο. τὸ μ πυλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετῦντος, φύλλα δάφνης. Λυ. μὴ μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἃ γ εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερ. [1] κάλπις ἀργυρᾶ περίκειτ[ο] ἱερὰ Θ θεῦ. ἐς

geris dubitare quem ſacrilegum appelles. Quandoquidem etſi omnes ſimilia haberent, neque ſic conſtaret, quiſnam Deo ſacra ſuſtuliſſet. Etenim hæc etiam privata habere licet. Ignorantiæ autem una, opinor, eſt cauſa, quòd amiſſa phiala nullo titulo ſit inſcripta. Ponamus enim amiſſam eſſe phialam, quæ ſi vel Dei vel ejus qui conſecravit, nomen inſcriptum haberet, minus laboraremus: & inventa ea quæ titulo notata eſſet, alios exuere & perturbare deſineremus. Opinor autem te, Hermotime, etiam gymnicos ludos ſæpe jam vidiſſe. *Hermot.* Et rectè quidem opinaris, nam & ſæpe, & multis in locis vidi. *Lucian.* Numquid igitur etiam aliquando juxta Athlothetas conſedisti? *Hermot.* Per lovem nuper in Olympiis ad judicum lævam: Evandrida Elei filio inter ſuos cives ſpectaculum mihi præoccupante. Omnia enim quæ à judicibus fiunt, propiùs videre cupiebam. *Lucian.* Scisne igitur & hoc quomodo ſorte comperiant cuinam cum quoque ſit luctandum, aut pancratio decertandum? *Hermot.* Planè ſcio. *Lucian.* Quare tu melius dicere poſſis, ut qui propiùs videris. *Hermot.* Olim cum præſideret Hercules, lauri folia. *Lucian.* Ne mihi priſca, Hermotime, ſed quæ propiùs vidiſti, narres. *Hermot.* Argentea urna Deo ſacra in medio po-

1 Κάλπις ἀργυρᾶ περίκειτ[ο]] Sic infra in hoc Dialogo in calpidem, ſive capidem, ſive capedinem, ſive capidulam (tot enim nominibus Romani vas illud denominant) ſolebant injicere ſortes luctantium, & currentium, ut patet lineis ſeq. unde rectè in Gl. Phil. *urna κληρωτηρὶς, κάλπις. ὑδρία*, nec malè doctus Grammatic. Heſych. apud quem *κάλπις ἀπὸ βαθύτης & εἶδος ὑδρίας*, tangit enim rem quæ ſortes ſequitur, ſc. equorum agitationem: de Latinis nominibus ſuperius allatis dico alibi, ut & de ſortibus. *Bourdi.*

πωτῶν ἐμβάλλον) κλῆρον μικρὸν, ὅσον δὴ κυαμιαῖον τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένον. ἐγγεγράφεται δὲ ἑκατέρῳ. ἐς δύο μὲν, ἄλφα ἐν ἑκατέρῳ. ἐς δύο δὲ, τὸ βῆτα. καὶ ἐς ἄλλους δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ὡς πλείους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆρον τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. εἰσελθὼν δὲ ὁ ἀθλητὴς ἑκάστος, εἰσευξάμενος τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα ἐς τὸν κάλπιν, ἀναιρεῖται κλῆρον ἕνα. καὶ μετ' ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρεστὼς μαστιγοφόρος ἑκάστῳ, [1] ἀντέχει αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ἀπερέχων ἀναγνῶναι ᾧ, ἢ τὸ γράμμα ἔστιν, ὃ ἀνεῖλκεν. ἀπάντων δὲ ἤδη ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἶμαι, ἢ ὁ Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, σὺν ἔτι δὲ τοῦτο μέμνημαι, εἰδὼς, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἑστῶτων. καὶ ὅστις τὸ μὲν τὸ ἄλφα ἔχοι, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνείλκυσε, παλαίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει. τὸ δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως. καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταυτά. ὅτου μὲν γάρ, ὡς ἄρτιοι ὦσιν οἱ ἀγωνιοῦντες, οἷον ὀκτὼ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ὡς δὲ περιττοὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἑνδέκα, γράμμα ἓν περιττὸν ἐν τοῖς κλήροις ἐγγεγράφθαι, συμβαίνει) αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο σὺν ἔχειν. ὃς δ' ἂν τοῦτο ἀναπτύξῃ, ἐφεδρεύει, περιμένων ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. ὁ γὰρ ἔχει τὸ ἀντίγραμμα. καὶ ἔστι τοῦτο ὁ μικρὰ δύστυχία τῷ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κεκμηκόσι συμπεσεῖσθαι. Λυ. ἔχ' ἀτύφλως. τούτου γὰρ

posita est: in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alpha*. inscribitur: duabus item *beta*, duabus quoque aliis *gamma*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quilibet accedit, & invocato Iove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Alytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha*. habet, cum eo qui *alpha*. alterum traxit, aut lucta aut [2] pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *beta*. cum eo qui *beta*, similiter, aliosque eadem ratione qui easdem literas sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera uni sorti inscripta, una cum aliis in urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens: quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint: non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce. Hoc enim potissimum

1 Ἀντέχει] Angl. ἀνέχει. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. *Cogn.*

1 Ἐπι-

ἐδόμην μάλιστα. ἀκὴν σαφὲς ὄντες, ἀνεσπάκησαν ἅπαντες, καὶ ἔχουσι τὰς κλήρους. πρώην δή, βάλλομαι γάρ σε Ἑρμοδίκῳ ἀντὶ θεατοῦ ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὰ γράμματα. καὶ ὃ σοφώτερον οἶμαι μάθοις ἂν ὅστις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ὡς μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτῇς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστιν οὕτως εὑρεῖν τὸ γράμμα σαφῶς τὸ δηλοῦν τὸ ἔφεδρον. ἢ τὸ μὲ γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ὃ μὲν εἴσῃ μὴ εἰ ἐκεῖνός ἐστιν. ὃ γὰρ προείρηται ὅτι τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐστὶ τὸ χειροτονοῦν τὸ ἔφεδρον, ἀλλ' ἐπειδὰν τοῦ. α. συντύχῃς, ζητεῖς τὸ ἕτερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκείνως μὲ ἤδη σωιέζευξας. συντυχὼν δ' αὖθις τοῦ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅπως ἐστὶ ζητεῖς, τὸ ἀνάπαλιν τοῦ εὑρεθέντος. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι προελεφθῇ, ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀναζωγόνησον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκεῖνος προτρωθῇ, ἢ δευτέρῳ συντύχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. ἔμοιγε ἀκμὰ σὺ ὁ Ἑρμοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πράξεις. πότερον, αὐτίκα ἐρεῖς ὅτι ὅτός ἐστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δεήσῃ ἐπὶ πάντας τὸν κύκλον ἐλθόντα ἰδεῖν, εἰ πῶς αὐτοῦ γράμμα ὅμοιόν ἐστιν, ὡς εἴγε μὴ τὰς πάντων κλήρους ἴδοις, οὐκ ἂν μάθοις τὸ ἔφεδρον; Ερμ. καὶ μὲν ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν μάθοιμι ἐπὶ γῦν τὸ σύνεγε, ὡς τὸ. ε. εὑρὼν προτρωθῇ, ἢ δευτέρῳ, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμῆπαι; Ερμ. ὅτω. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τῶ λοιπῶν δ' πεπάρων ὄντων, duo ex ipſis habent: literam etiam *beta*. duo ſimiliter: ex reliquis

mum egebam. Itaque cùm ſint novem traxerunt omnes. habentque ſortes. Tu verò circumeundo (nam te pro ſpectatore judicem facere volo) literas inſpice. Non priùs cogniturum te puto quis ſit imminens victori futurus, quàm ad omnes veneris, eoſque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illico literam illam invenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inveneris, nec tamen ſcies ille ne ſit. Non enim ante dictum eſt, literam *cappa*. vel *my*. vel *jota*. eam eſſe quæ ephedrum deſignat. Sed quum in *alpha*. incideris, quæris alium qui *alpha*. habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta*. incidiſti, quæris ubi ſit *beta*. alterum, invento oppoſitum. Et ſic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui ſolitariam adverſario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? ſi in illum primum, vel ſecundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex ſcire velim quid ſis facturus. Utrum dices hunc eſſe ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inſpiciendi; num alicubi litera ſit ipſi ſimilis, ut niſi ſortes omnium videris, ephedrum noſſe non poſſis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero ſaltem in novem: ſi literam *Epſilon*. invenero primam, aut ſecundam, ſcio ephedrum eſſe eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Iſto. Literam *alpha*. duo ex ipſis habent: literam etiam *beta*. duo ſimiliter: ex reliquis au-

1 Ἐπισκόπησον] Angl. ὑποκρισις. Mend. infra in hoc dial. nomina loquentium variè confuſa erant. *Beurd.*

οἱ μῦ, τὸ. γ. οἱ ζῆ, τὸ. δ. πάντως ἀπεσταλκασι, καὶ ἀνήλωται ἤδη εἰς τὰς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλον δὲ ὅτι μόνον ἂν ὕστατον ἐλλείποι τὸ ἐξῆς γράμμα τὸ. ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀπεσταλκὼς, ἔφεδρός ἐστι. Λυ. πότερον ᾧ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωσι τὸ σωφρονεῖν, ἢ θέλεις ἀντείπω τί γε μοι δοκῶσι; Ερμο. νὴ Δία, ἀμφοτέρω μᾶλλον ἢ ἀντιπαίειν χρὴ τοῦτο τοιοῦτον. Λυ. σὺ μὲν γὰρ ὡς ἐξῆς πάντας γραφομένων γραμμάτων, ἐρήσῃ, οἷον, ὁποῖόν ἐστι. α. δεύτερον ζῆ. β. καὶ κῆ· τὸν τρίτον ἄρχεις ἂν εἰς ἓν αὐτῶν πλουτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὀλυμπιάσιν ὕστερον γενέσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἁπάντων πάντα γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ. χ. καὶ τὸ. σ. καὶ τὸ. ξ. καὶ τὸ. κ. καὶ τὸ. θ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάμπαν, ἀναλᾶ ἐπὶ τὸ πλήρωμα τῶν ὀκτὼ γράφομεν. τὸ ζ. ζ. ῥηθὲν ἐπὶ τῷ σώματι· ὁ δὲ καὶ δηλῶν ἔμελλεν ἡμῖν τὸν ἔφεδρον. τί ποιήσαις ἂν τοῦτον εὑρὼν τὸ. ζ. τί, ἀμφιγνώσῃ ἔφεδρον ὄντα ἢ ἔχοντα αὐτὸ, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ὑδὲν αὐτῷ συμφωνοῦν; ὑμᾶς δ' ἐγὼ ἄμεινον ἡγοῦμαι τῇ τάξει αὐτῶν πεπαιδεῦσθαι. Ερ. δυσποίητον ἄρα τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. ἴδωμεν δὴ καὶ ἕτερος τὸ αὐτὸ ἐπισκήψασθαι. τί γὰρ εἰ μὴ ζ γράμματα γράφαιμεν ἐπὶ τὸν κλῆρον, ἀλλὰ πᾶσι σημεῖα, καὶ χαρακτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλους πάσας ἄνδρας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσωμεν, ἐπὶ πᾶσι ἀλλ-

autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps superesse literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian.* Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot.* Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Lucian.* Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot.* Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian.* Eu id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus autorem Herculem fuisse putant. *Edgn.*

1 Ερμο.

λέοντά ἴσι; φέρε ἢ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιχειρήσωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαντες ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κλήροιν, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῶν δὲ ἑνὸς, λέοντος ἴσως τὸ ἐπίσημον. ἰὼ τοίνυν τῷ λεοντοφόρῳ τούτῳ κλήρῳ ὁ δρόμος οὗτος, πόθεν ἔξεις εἰπεῖν ὅτι ἔτός ἐστιν ὁ τὴν ἔφεδρον ποιῶν, ἰὼ μὴ ἀθεωρήσας ἅπαντας ἑπῶν, εἴ τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; Ερμοτ. σὺ ἔχω ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυκ. εἰκότως. οὐδὲ γὰρ οὐ δύναμαι οὐδέν. ἄστε ἰὼ ἐθέλωμεν ἢ τὸ ἔχοντα τὴν ἱερὰν φιάλην ζητεῖν, ἢ τὸ ἔφεδρον, ἢ τὸ ἄριστα ἡγησόμενον ἡμῶν, ἐς τὴν πόλιν εὐθὺς τὴν Κόρινθον, ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἐξετάσομεν μὲν ἅπαντα παντὶ μηχανῇ, καὶ διαθέοντες, καὶ ἀναζητοῦντες. μόλις γὰρ ἂν ἐπιτάλαντος σοφοῦ μὲν, καὶ εἴ τις μάλιστα συμβολὴ μοι ἀξιόπιστος ἐπαχθῇ, φιλοσοφίας πέρι. ἰὼ πῶς φιλοφρονῇ, ὅτῳ ἂν ἐκ μέσου ὁ τοῦ λόγου πᾶσιν αὐτῷ λειχθήσεται εἶδος. οἱ δ' ἄλλοι, ἀγνῶτες, καὶ ὅτῳ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἐστ' ἂν καὶ μιᾶς ἀπείρητοι ὦσι. τάχα γὰρ ἂν ἡ ζήτησις οὐδεὶν εἴη. εἰ γὰρ δὴ εἴ τις ἐπιδεικνύμενος καλὸν ἄνθρωπον, λέγοι τοῦτον εἶναι πᾶσιν ἀνθρώποις ἀπάντων, πιστεύσαιμι αὐτῷ, ἢν μὲ εἰδῶμεν ὅτι μὴ τοιοῦτος ἀνθρώπους ἑωράκειν. ἴσως μὲ γὰρ καὶ ἄλλον καλὸς. εἰδὼς πάντων καλλίστης, ὅστις ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἴδων ἅπαντας. ἡμεῖς ἢ, ὅτε αὐτὸ μόνον καλεῖ, ἀλλὰ καὶ ἡδίστης ἐσόμεθα. καὶ ἢν μὴ τοῦτο ᾖ ῥᾴμενον, οὐδὲν ἡμῖν πλέον πεπράχομεν γεγονόμενοι. οὐ γὰρ ἀγαπήσομεν ἁπλῶς δὴ-

na? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus insortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes circumspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermos.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est speciosi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circumspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem ediscemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit: reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoso, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formosus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoso duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

πότε καλὸν σύντομόν τις, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκριβὲς ζητοῦμεν καὶ ὃ, ἂν ᾖ ἀνάγκη ἓν εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Αυ. τί οὖν ἔχεις μοι λοιπὸν εἰπεῖν, ἀπείρου ὁδὸν πεπειραμένου τῶν φιλοσοφίαν, καὶ ὃς τὰ τε τοῦ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τἄλλων λεγόμενα εἰδώς, πλανητῶν, μίαν ἑλίξῃ ἐξ ἁπάντων ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πίστα μαθών, ὡς μόνη ἀγαθὴ ἡμῖν ἡ εὐδαιμονίας; εἰ γὰρ πάντοιστον εὑρήσομεν, παυσόμεθα πτάγματα ἔχοντες. Ερμο. ὦ ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δῆτα προξόμεθα ὦ Ἑρμότιμε; σὸν ἂν ἀπαγορευτέον οἶμαι, ἐπὶ μηδενὸς ἡμῖν τοιούτου ἐς γε τὸ παρὸν εὐπορεῖν. ἆρα τὸ δὲ πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέστατον, αὐτὸν ἕκαστον ἑρξάμενον, μὴ πάσης ἀπαλείφεσθαι χρῆσιν, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν δή γε τοῦτο, πάλιν ἐκεῖνο μὴ σαυτὸν ᾖ, ὃ μικρὰ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς ῥᾴδιον ἐπιδῶσα ἑαυτὸν, καὶ πτάσουσα τῷ ὄχλῳ, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν ἂς ὁδοὺς ἐν τῇ πρώτῃ ὡς φῂς κατεχεήσαμένῳ; Αυ. ἐγὼ σοι φράσω. τὸ δ' Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα, καὶ λίνου τοῦ τῆς ταραχῆς Ἀριάδνης λαβόντες, εἰσιμεν ἐς τὸ λαβύρινθον ἴωμεν, ὡς ἔχειν ἀπραγμόνως μηνύσοντες αὐτὸ, ἐξιέναι. Ερμο. πῶς ἂν οὖν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἄν; ἢ πόθεν δ' λίνα εὑπορήσομεν; Λυ. χαρᾶς ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. ὃ τινα ἑλόμενοι, ἐξέλθοιμεν ἄν. Ερμο. τί δὴ τοῦτό ἐστιν;

formosum inciderimus: sed summam illam formæ elegantiam, quæ necessario est una, quærimus. *Hermot.* Vera sunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philosophia viam sit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Aristotele, à Chrysippo, ab Epicuro, aliisque dicta sciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit solam esse quæ ad fœlicitatem rectà ducit. Nam si quempiam hujusmodi reperissemus, difficultatibus hærere desineremus. *Hermot.* Ejusmodi virum invenire Luciane, non est facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus est animus, quia nullus in præsentia nobis suppetit dux hujusmodi. Numquid hoc omnium est optimum & tutissimum, ut quisque ab initio exorsus, sectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inspiciat? *Hermot.* Id ex te faciendum videtur nisi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui se mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam qui poterit omnes peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Thesei commentum imitabimur, filoque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi possimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono sis animo, amice. Mihi enim inveniisse videor, cujus ductum sequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud est?

Lu-

Λυ. οὐκ ἐμοὶ ἑῶ, ἀλλά πυθ- τῷ σοφῶν, τὸ νηφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. ἵνα γὰρ μὴ ῥᾳδίως πιστεύωμεν ἀκούοντες, ἀλλὰ διηκριβωμένως αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ ἡμῖς ἐξῆς λόγον, ἵνως εὐμαρῶς ἐν τοὺς λαβυρίνθους σκαφύγωμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπὶ τίνα δὴ αὐτῶν τρεπτὸν ἄλθοιμεν ἄν; ἢ τοῦτο μὲν ἀδὲν διοίσει; δοξάμενοι δ' ἀφ' ἑνὸς, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρα, ἵνα ὕστω τύχῃ, πόσους ἂν χρόνους οἰόμεθα σμικρυνεῖν τὰ Πυθαγόρα ἀπαντα; καί μοι ἐξείρει καὶ τὰ ἔτη σιωπῆς. σὺν δ' ἂν ἡμῖς πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα οἴομαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. Ερμο. ἡμεῖν ὕστως. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι δεκτέον ἀλλαδὴ δυσαῦπα ἕτερα. ἔτι μὲν καὶ Ἀριστοτέλη σὺν ἐλάττω. Λυ. ὕγε. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε οὐκ ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα. οἶδα γὰρ ἀκριβῶς σὲ ἀκούσας, ὅτι τεσσαράκοντα μόνας ἱκανὰ. Λυ. ὕτως. Ερ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ ἡμῖς ἄλλοις. ὡς ἔγωγε πολλὰ τοῦτο τίθημι, σκοπεῖν μᾶλλοις ἄν, ἵνα συνοπτὸς ὅσοι ὀγδοηκοντάπηχεις εἰσὶ Στωϊκοὶ, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἑαυτῶν αἱρέσεως ἔκγονα, ὡς μηδὲν οἰκεῖν σφίσιν ἐς τὰ μαθήματα. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαίεν ἄν. καὶ ταῦτ' τούτων,

Lucian. Non meum dicam, ſed ſapientum cujuſdam, nempe, *Sobrius eſto*, & *memento diffidere*. Etenim ſi non facilè auditis credamus, ſed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forſitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Rectè dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Eſto. Sed quem ipſorum primum adibimus? an verò nihil intereſt? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, ſi ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiſcendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos ſilentii annos. Opinor autem cum illis quinque triginta ſatis fore: ſin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita eſſe, Deinceps verò totidem alii Platoni ſunt concedendi: nec pauciores etiam Ariſtoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chryſippo autem quot ſint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audiſſe, quadraginta vix ſufficere poſſe. *Lucian.* Ita ſanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdiſces, ſi animadvertas quot ſint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quiſque fatetur ſibi nondum eſſe cognita ſuæ ſectæ omnia placita, adeò ut nihil ipſis ad præcepta deſit. Sin minus, Chryſippus ſaltem & Ariſtoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. ἡμῖν ὕτως, εἶτα ἐξῆς] Excidit notatio perſonæ Luciani, nempe Ερμο. ἡμῖν ὕτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς. Marc.

2 Λυ. ὑ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina perſonarum. Eſſe debet: Ερμο. ὑ γάρ. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ὕτως. Ερμο. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rurſus vitioſa perſonarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ὕτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ. Patet ſine ejuſdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης ἠδὲν φαυλότερος αὐτῶν. ὃς ἐπεκρύπτετο ὡς ἄπαιδος, οὐχ ὅπως μὴ παύσω, [1] ἀλλὰ μήδ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐκ οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. εἴκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπήγειμεν. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦθ' ἕτερα. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν ταῦτα συντελέσαιεν, εἰ κεφάλαιόν γέ τι ἦν, εἰ δέκα μόνας θήσομεν τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ; Ερμ. ὑπὲρ διακόσια ὦ Λυκῖνε. Λυ. βούλει οὖν ἀφαιρῶμεν τὸ τέταρτον, [2] ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη ἱκανὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον; Ερμ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐμοὶ δ' ὁρᾶν τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν καὶ οὕτω διὰ παντὸς ἐξέλθοιεν, ἐπὶ γλυκεῖς οὕτως διαδρόμους. Λυ. τί οὖν πάθοι τις ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πράγμα; ἢ ἀναπεπταμένον ἐκεῖνα τὰ ἤδη ὡμολογημένα, ὡς ἐξὸν ἂν ἅπασι τὸ βέλτιστον ἐπὶ πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ ἐκ πειρασθέντων ἀπάντων. ὡς τόν γε ἀνδρὸς πείρᾳς αἱρούμενον, μαντείᾳ μᾶλλον, ἢ κρίσει πλήθους ἀναζητοῦντα, ἐκ ὅτου ἐλέγομεν; Ερμ. ναί. Λυ. πάσαι τινὶν ἀνάγκη ἐπὶ ταὐτὸν τὴν βιῶναι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν οὕτε αἱρήσεσθαι, ἀπάντων πειραθέντες, καὶ ἐλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πῇ δ' ἂν ποιῆσαι, ἐν σκότῳ φασὶν ὀρχεῖσθαι ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν ἐπισπαίοντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι πάλιν. εἰ δὲ καὶ βούλοιμεν ἅπαξ πως ἐπὶ παντὸς ἀγαθὴν

& ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes professus est non se non omnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti posuimus, deinde Platoni totidem alios, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantùm sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit satius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto priùs omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium ut ætatem tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id fecissemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μήδ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τι ἢ τοῦτο μ. Marc.
2 Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἐκ ἑκατόν. Mend. Bonrd.

πόχλω ἐμπεσόντες αὐτῷ, οὐχ ἕξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἐκεῖνό ἐστι τὸ ζητεῖμεν. πολλὰ γὰρ ἐστι ὅμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἔοικεν αὐτὸ εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, σὺκ οἶδ' ὅπως εὔλογα μοὶ δοκεῖς μοι λέγειν. ἀλλ' εἰρήσεται γὰ ζηλητὴς, ἐ μετρίως ἀνιᾷς με διεξιὼν αὐτὰ, καὶ ἀκριβολογούμενος ἐδὲν δέον. ἴσως ἢ κὴ ἔοικε σὺκ ἐπ' ἀγαθῷ ἐξελήλυθέναι τὴμερον ἐκ τῆ οἰκίας. καὶ ἐξελθὼν, σύντυχημένον σοι. ὅς με πλησίον ἤδη τῆ ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμβέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τῆ ἀληθείας τὴν ἄρεσιν, ἐτῶν γε τοσούτων διομιλῶν. Λυ. ἀκῆν ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ πατρὶ σε Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ, ἢ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ἐ γὰ οἶδα, ἢ κὴ πολὺ ἀφότερον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κὴ τὸ Τιθωνὸν πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ ἀφείεραψαν μὴ πλείω βιῶναι τὸ μήκιστον ἐτῶν ἑκατὸν, ἄνθρωπον ὄντα. ἐγὼ ἢ μὴ σῦ σκεπτόμενος, εὗρον τὸ ἐκ τῆ λόγου ἀπόβαν. Ερμῆ. ἄκ. ἀλλ' ὑβρίσῃς ἀεὶ σὺ, καὶ ἀκ ἐᾷσῃ ὅ, τι παθὼν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ε'ρμότιμε, ἤτις μὲ ἡ ἀλήθεια ἐστι, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἴποιτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ ἢ, τὸγα τοσοῦτον οἶδα, ὡς ἐ πάνυ ἐστι αὐτὴ τοῖς ἀκούσασι, ἀλλὰ παροδυκημένη τὰ ἢ ψεύδος πολύ. εὐφρανθησόμενον γὰ ἐκεῖνο. καὶ λέγε τοῦτο, ἤδιον. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν κίνδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μὴ παῤῥησίας ἀφελέσθαι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ λέγε τοῦτο ἄχθεται αὐτῇ, ἐδὲ γὰ θεὶ καὶ σὺ νῦν ἄχθη μοι,

tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injecisti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde meritò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfinierint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. En etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

πάλησις ἐξευρόντα περὶ τούτων μᾶλλον, καὶ διηλώσοντα, οἷον ἐρῶμεν ἐγώ τε, καὶ σὺ, ὡς δ' αὖ πάνυ ῥᾴδιον. ὥσπερ εἰ ἀνδριάντα ἐρῶν ἐπύγχανες, καὶ ὥν πτύξεσθαι, ὑπολαμβάνων ἄνθρωπον εἶναι, ἐγὼ δ', κατιδὼν ὡς λίθος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμήνυσα ἂν σοὶ τὴν ἀνοίαν, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς, καὶ τότε δύσνουν ἐμὲ εἶναι ὡς ἂν σωτῆρ, διότι σε τῶν ἐξαπατᾶν, ἀλλὰ παύσω, καὶ ἀνέλπιστον ἐλπίζοντα. Ερμ. οὐκοῦν τοῦτο ὦ Λυκῖνε φῄς, ὡς δ' φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ δρᾶν παρεσκευασμένους αὐτοὺς, ἰδιώτας καταβιῶναι. Λυ. καὶ πῶς τοῦτο ἤκουσας ἐμοῦ λέγοντος; ἐγὼ οὐχ ὡς δ' φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι φιλοσοφητέον, ὁδὸν τε πολλαί εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐκφέρουσαι, καὶ ῥᾳστὸν ἄγειν φάσκουσαι. ἢ σὺ ἀληθῶς οὐκ ἀκήκοας, ἀθλίως ποιήσεσθαι τὴν ἀγόρευσιν. ἀδύνατον δέ με ἡμῖν ἐφαίνετο, πολλῶν παρεστώτων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντα ἴοι τις πειρώμενος. ἐπὶ πᾶσι μικρὸν ἡ πεῖρα ἄρα ἦν. σὺ δ', πῶς ἀξιοῖς; οὐδὲ γὰρ ἐρήσομαι, ὅτῳ παρατύχοις ἂν συντυχὴς, τούτῳ ἥψῃ, καὶ συμφιλοσοφήσεις; κἀκεῖνο ἔρωμαι ποιήσεταί σε; Ερμ. καὶ τί σοι ἀποκεκναίμην ἂν ἔτι; ὃς ὅτε αὐτὸν ἵνα κρίνειν οἷόν τε εἶναι φῄς, λῦε μὴ φοίνικος ἔτη βιῶν, πάντας ἐν κύκλῳ περιών, καὶ πειρώμενος, ὅτε τοῖς παρεπιπειραμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, ὅτε τοῖς πολλοῖς ἐπαινεῖσι, καὶ μαρτυροῦσι. Λυ. τίνας φῄς τοὺς πολλοὺς εἰδότας, καὶ πεπειραμένους ἁπάντων; εἰ γάρ τις τοιοῦτός ἐστιν, ἱκανός ἔμοιγε

tecum hiſce de rebus Veritatem comperi, & explicavi qualia ſint ea quæ ego & tu amamus, quàm non ſint inventu facilia. Veluti ſi ſtatuam amares, eaque te potiturum putares, hominem eſſe exiſtimans. Ego verò qui lapidem, aut æs eſſe perſpexiſſem, pro mea in te benevolentia tibi ſignificarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infenſum putares, quòd te abſurda nec ſperanda ſperantem decipi non ſiviſſem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non eſſe dandam operam philoſophiæ, ſed deſidiæ addictis privatam vitam exigendam. *Lucian.* Et ubi me hæc dicentem audiſti? Non enim dico non eſſe philoſophiæ incumbendum: ſed ſiquidem philoſophiæ eſt incumbendum, multæque ſunt viæ quarum quæque affirmant ſe ad philoſophiam & virtutem ducere, nec perſpicuum eſt quænam ex ipſis vera ſit, accuratè faciendum eſſe delectum. Nam mihi videbar propoſitis multis, quod eſſet optimum eligere non poſſe, niſi omnium fieret periculum. Deinde longum viſum eſt experimentum. Tu verò quid ſentis. Rurſus enim te interrogabo, quem primum nanciſceris, eum-ne ſequeris, & cum eo philoſophiæ operam dabis? is verò te lucrum inſperatum putabit? *Herm.* Ecquid tibi reſpondeam ampliùs? qui neminem judicare poſſe aſſeris, niſi phœnicis annos vivat, omnes in orbem pelluſtrando, & tentando: neque iis qui priùs experti ſunt, nec collaudantibus, nec teſtimonio probantibus credere æquum cenſes. *Lucian.* Quoſnam dicis multos illos qui facto cunctorum periculo probè norunt? Siquis enim eſt iſtiuſmodi, ſuffi-

ciat

κἀμὴ εἷς, κἀμὴ σὺν ἔτι πολλῶν δύσῃ. λοιπὸν ἢ τὰς σὰς εἰδέναι λέγῃς, μόνον ἓν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἀφαιρήσεταί με πιστεύειν, ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν, ἢ ἓν εἰδότες, ἅπαντα ἀποφαίνωσιν. Ερμῶ. μόνος ἢ σὺ πάλαι τῆς κατειδὼς, εἰ δ' ἄλλοι, ἀπόνητοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφοῦσι. Λυ. κομψεύῃ μοι ὦ Ἑρμότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ ἀφαιρήσομαί σοι ἐμοιγὲ τῶν ἄλλων, ἢ πάντα ὅλως σὺ τοῖς εἰδόσι. κἀμὲ μνημονεύσεις ὧν ἔφην, σὲ αὐτὸς εἰδέναι πάλαι δὲ τὰς ἄλλας ἀμφισβητήσω, ἀλλὰ μὴ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν, Ερμο. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲν ἐπὶ πάντας ἐλθεῖν χρῆναι, κἀμὲ πειρᾶσθαι, ὧν φασι, κἀμὲ τὸ μὴ ὧν ἄλλως ἐλάττω τὸ βέλτιον, ἢ ὅπως, σύλλογον ἴσως. Σὺ ἢ τῇ πείρᾳ ἐκείνῃ τοσαῦτα ἔτη ἀποδιδόναι, παγχάλεπον, ὥσπερ οὐκ οἶδα τε ὂν ἀπ' ὀλίγων, καὶ μικρῶν δεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ ἢ κἀ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ σὺ τοιοῦτον, κἀμὲ πολλῆς ἀμφισβητήσεως δέομαι. φασὶ γάρ τινι τῶν παλαιῶν ποτε, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλογίζεσθαι ἥλικος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν ἢ ὄνυχος ἀναπλασθείς. κἀμὴ σὺ ἢ, ἢν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπου δείξῃ, σὺ ἄλλο σῶμα κεκαλυφὼς, εἰπεῖν οἶμαι αὐτίκα ὅτι ἄνθρωπός ἐστι σὺ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ σὺ πᾶν σῶμα ἴδῃς. κἀμὴ τινων τὰ μὲν κεφαλαιώδη, ἂν ἅπαντες λέγωσι, ῥᾴδιον κἀμοὶ ἐν ὀλίγῳ μοίρᾳ ἡμέρας. τὸ δ' ὑπερφυᾶ ἐκεῖνα τοῦτο, κἀμὲ μακρᾶς τ' ἐξετάσεως δέομαι, καὶ πάνυ ἀναγκαίου ἐς τὴν αἵρεσιν ἢ βελτίονος, ἀλλ' ἔνεστι κενὴ κἀπ' ἐκείνων. Λυ. παπαῖ ὦ Ἑρμότιμε.

ciat mihi etiam unus, nec multis opus fuerit. Porrò si imperatos proferas, non me illorum multitudo adducet ut credam, donec aut nihil, aut unum scire de omnibus ostendant. *Hermot.* Proinde tu solus Veritatem perspexisti: aut cæteri quotquot philosophantur inepti sunt. *Lucian.* Falsò me accusas Hermotime, quòd me ipsum aliis anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altiùs quàm alii veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnibus ignorare confitebar. *Hermot.* Atqui Luciane, ad omnes accedendum esse, quæque dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendum id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos unicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdiscì. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa disquisitione opus habere. Dicunt utique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis ungue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem unguis formatus. Tu verò siquis solam hominis manum tibi commonstret, obvelato corpore reliquo scies illico hominem esse, id quod obvelatum est, quanvis totum corpus non videas. Itaque summa capita eorum quæ dicunt omnes, exigua diei particula facile est perdiscere. Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab iis quæ dixi judicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime,

ὡς ἰσχυρὰ ταῦτ' εἴρηκας, ἀπὸ τῶ μερῶν ἀξιῶν τὸ ὅλα εἰδέναι. καί που ἐγὼ τὰ ἀναύλια ἀκούσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὴ τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδεῖη ἂν καὶ τὰ μέρη. ὁ δ' μόνον τὰ μέρη, ἀκέραι καὶ τὸ ὅλον. ἅτερ καὶ μοι τόδε ἀπόκριναι, ὁ Φειδίας ἂν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντός ἐστι, εἰ μὴ ἐωράκει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ, μὴ πρότερον εἰδὼς, μηδ' ἑωρακὼς ἄνθρωπον; ἢ σιγᾷς; ἢ βάλε ἐγὼ ἀποκρίνομαι ὑπὲρ σοῦ τὰ γε ἀναγκαῖα, ὅτι οὐκ ἂν εἶχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἅπαξαπλῶς ἀπελήλυθέναι, μάτην ἀνασπάσας τὸν λέοντα. εἰδέναι γὰρ χρὴ τὸ Διόνυσον ὦ πρὸς λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ὁμοίοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοὶ, οὐδὲν ἄλλο ἢ γνωρίζειν τὰ μέρη αἴτιον ἦν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. ἐν φιλοσοφίᾳ δ', οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν ἀπὸ τῶ μέρους καὶ τὰ λοιπὰ ἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς καλά; εἰ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, εἰ μέρη ὁμοίνα ἐστίν. ὁ δὲ φὴς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀκούσαι ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας, ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, οἷον, τὰς ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τὰ θεὸς οἷον δ' εἶναι, τὰ ψυχῶν, καὶ τίνες μὲν σώματα πάντα φασὶ, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, καὶ εὐδαιμονίαν λέγουσι. καὶ τὰ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quamquam contraria audire memini, cum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi respondeto, num [1] Phidias conspecto leonis ungue, leoninum esse cognovisset, ni leonem integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, cùm antea neque nosses, neque vidisses hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia respondeam, quia non posses? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. [2] Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc illis similia sunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio: hominis dico & leonis. In Philosophia etiam ut in Stoica, quo pacto ex parte reliqua cognosces? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? non enim novisti totum cujus illæ partes sunt. Verùm quod dicis facile esse philosophiæ totius summa capita audire exigua diei particula, nimirum quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Diis sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ὃ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα γεγράφοντας. Cogn.

2 *Nihil ista ad Bacchum*] Hæc clausula in proverbium abiit. quo significatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem esse comparationem, idem in Baccho. vide Erasm. Chiliad. *Idem.*

1 Καὶ

τοιαῦτα. ἔστωσι μὲ ἀκόσμως, ἀποφήναῖς ῥᾴδιον, καὶ ἔργον οὐδέν. εἰδέναι ὃ ὅτις ὁ παληῷ λέγων ἐστὶν, ὅσα μὴ ἀεὶ μέρη ἐστὶν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. ἢ γὰρ ἐκεῖνοι παῖζοντες, ὑπὲρ αὐτῶν τούτων ἑκατοντάδας, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἔκρωσι συγγραφόμενοι, ὡς πίστευεν οἶμαι ἀληθῆ εἶναι ἅ ὁλίγα ἐκεῖνα, καὶ ἃ σοι ἐδόκει ῥᾴδια, καὶ οὐμαθῆ. νῦν ὃ μάντεως οἶμαι δεήσει σοι καὶν τοῦτο ποιῆς τὴν αἵρεσιν τὸ κρεῖττόνων, εἰ μὴ ἀνέχῃ τὴν βασιλικὴν, ὡς ἀκεραίως ἐλέαῖς αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἔκρωσον κρίνασας. ἐπιτομὴ γὰρ αὕτη γένοιτ' ἄν. οὐκ ἔχοντα πολυπλοκὴς, ἀλλ' ἀναβολὰς, εἰ μεθέσειλάμενον τὸ μάντιν, ἀκόσας τὰ κεφάλαια ἁπάντων, σφαιράζοιο ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξῃ γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας σὺ τῷ ἱερεῖ ἥπατι ἅπαντα σοι αἱρετέον. εἰ ὃ βάλῃ, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέστερον ποιήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα κρίνοντες ποτὲ, [1] καὶ θυσάζῃ τῷ μηδ' ἱερέα πινὰ τῶν μεγαλομίδων παρακαλεῖν. ἀλλ' ἐς κάλπιν ἐμβαλὼν γραμμάτια, ἕλοντα τὸ φιλοσόφων ἑκάστε τέκνομα, κέλευε παῖδα τῶν ἀνήσων [2] ἀμφιθαλῆ τινα, προσελθόντα ποῖς τὴν κάλπιν, ἀνελέαῖς ὅ, τι ἂν προῖτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τῶν γραμμάτειων, καὶ τοιοῦτον κλῆρον τὸ λαχόντα ἐκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσοφεῖν.

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliusque negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hîc ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis ascisças. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare. *Her-*

1 Καὶ θυσάζῃ τῷ μηδ' ἱερέα τινὰ τῶν μεγαλομίδων παρακαλεῖν] *Et sacrifices eo ipso, quod non advoces sacrificum aliquem pretiosum*, &c. Sed fortè an fuit, καὶ θυσάζῃ θεῷ, μηδ' ἱερέα Θέου τινὰ τῶν μεγαλομίδων παρακαλεῖν, *& sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum.* Marc.

2 Ἀμφιθαλῆ] Patrimum, ἀμφοτέροις τοῖς γονεῦσι θάλλοντα, καὶ μηδενὸς ὀρφανισμένον. Sic hanc vocem, ex InterpreteAristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bourd.*

Ερμ. ταυτὶ μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικὰ, καὶ οὐ κατὰ σέ. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμ. ἆρ' οὖν εἰκὸς ἄπαντας σὲ κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀποτιμώμενον, καὶ διαβάλλοντα, καὶ ἀντεξετάζοντα τοὺς οἴνους; Λυ. ἥδιστα μᾶλλον. Ερμ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι τὸν ἄριστον χρηστὸν καὶ ἀξίωμα ἐπιτηδείως ἀποφέρεσθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. καὶ δὴ μὲ ὅλίγα ἐκείνα μυήσαντα, εἶχες ἂν εἰπεῖν ὁποῖόν ἄπας ὁ οἶνός ἐστιν; Λυ. εἶχον γάρ. Ερμ. εἰ δὲ δὴ ἔλεγες ἀποστελλόντων τοῖς καπήλοις, ἐπειδὴ κατύλιν πρίασθαι βέλομαι, δότε μοι ὃν ἥδιστα ἐκπιεῖν ὅλον ἔκωσε ὑμῶν τὸ πίδιον, ὡς ἀφαυστοῦντος ἐπεξελθών, μαθοίμην ὅσης ἀμείνων τὸ οἶνον ἔχει, καὶ ὅτου μοι ὠνητέον. εἰ ταῦτ' ἔλεγες, οὐκ ἂν οἴει καταγελάσαι σε αὐτοὺς; εἰ δὲ καὶ ἐπιτάλιον ἐπιχολοίης, πάνυ ἂν καὶ ἀποχέαι σε ὕδατι; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δίκαιά γ' ἂν παθοίμι. Ερμ. κατὰ ταυτὶ δὴ καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸ πίδιον, δυναμένους ἀπ' ὀλίγου σε γεύματος εἰδέναι ὁποῖον τὸ πᾶν ἐστιν; Λυ. ὡς ὀλιθρεῖς ὦ Ἑρμότιμε, καὶ διαδρᾶσκεις ἐκ τῶν χειρῶν. ταλῶ, ἀλλ' ἄνησάς γε. οἰόμενοι γὰρ ἐκπεφυγέναι, εἰς τὸν αὐτὸν κύβον ἐμπεπτώκαμεν. Ερμ. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι αὐτομολογήμενον παρὰ γνώμην λαβὼν, καὶ γνώριμον ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα καὶ οὐδὲ ἂν ἀμφισβητήσαι ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων. ἔγωγε οὖν ἔχω εἰπεῖν καθότι ὅμοιον φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ εἴη. ἆρα κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδιδόντων τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι τὸν οἶνον, οὐκ ἐπίστανται ἐξετάζειν τὸν ἄριστον; Ερμ. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικὰ, καὶ οὐ κατὰ σέ. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμ. ἆρ' οὖν εἰκὸς ἄπαντας σὲ κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀποτιμώμενον, καὶ διαβάλλοντα, καὶ ἀντεξετάζοντα τοὺς οἴνους; Λυ. ἥδιστα μᾶλλον. Ερμ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι τὸν ἄριστον χρηστὸν καὶ ἀξίωμα ἐπιτηδείως ἀποφέρεσθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. καὶ δὴ μὲ ὅλίγα ἐκείνα μυήσαντα, εἶχες ἂν εἰπεῖν ὁποῖόν ἄπας ὁ οἶνός ἐστιν; Λυ. εἶχον γάρ. Ερμ. εἰ δὲ δὴ ἔλεγες ἀποστελλόντων τοῖς καπήλοις, ἐπειδὴ κατύλιν πρίασθαι βέλομαι, δότε μοι ὃν ἥδιστα ἐκπιεῖν ὅλον ἔκωσε ὑμῶν τὸ πίδιον, ὡς ἀφαυστοῦντος ἐπεξελθών, μαθοίμην ὅσης ἀμείνων τὸ οἶνον ἔχει, καὶ ὅτου μοι ὠνητέον. εἰ ταῦτ' ἔλεγες, οὐκ ἂν οἴει καταγελάσαι σε αὐτοὺς; εἰ δὲ καὶ ἐπιτάλιον ἐπιχολοίης, πάνυ ἂν καὶ ἀποχέαι σε ὕδατι; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δίκαιά γ' ἂν παθοίμι. Ερμ. κατὰ ταυτὶ δὴ καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸ πίδιον, δυναμένους ἀπ' ὀλίγου σε γεύματος εἰδέναι ὁποῖον τὸ πᾶν ἐστιν; Λυ. ὡς ὀλιθρεῖς ὦ Ἑρμότιμε, καὶ διαδρᾶσκεις ἐκ τῶν χειρῶν. ταλῶ, ἀλλ' ἄνησάς γε. οἰόμενοι γὰρ ἐκπεφυγέναι, εἰς τὸν αὐτὸν κύβον ἐμπεπτώκαμεν. Ερμ. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι αὐτομολογήμενον παρὰ γνώμην λαβὼν, καὶ γνώριμον ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα καὶ οὐδὲ ἂν ἀμφισβητήσαι ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων. ἔγωγε οὖν ἔχω εἰπεῖν καθότι ὅμοιον φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ εἴη. ἆρα κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδιδόντων τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι τὸν οἶνον, οὐκ ἐπίστανται ἐξετάζειν τὸν ἄριστον;

Hermot. Scurrilia ista non tui sunt ingenii Luciane. Tu verò dic mihi, ipse-ne aliquando vinum emisti? *Lucian.* Et persæpe quidem. *Hermot.* Ergo-ne omnes urbis caupones in urbem obibas gustando, comparando, & expendendo vina? *Lucian.* Nequaquam. *Hermot.* Oportet enim, opinor ut in quod bonum & dignum incideris, ex eo auferas. *Lucian.* Ita per Iovem. *Hermot.* At ex illa degustati vini portiuncula cognoscere potuisti cujusmodi sit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed si caupones adiens diceres, Quoniam vini sestarium emere volo, heus vos date mihi singuli ebibendum integrum dolium, ut exhausto toto, norim quis optimum habeat vinum, & unde mihi sit emendum. Si inquam hæc diceres, annon putas ipsos te derisuros? imò si magis turbares, fortè aquam etiam affusuros? *Lucian.* Id certè existimo, & pro meritis exciperer. *Hermot.* Eodem modo se res habent in philosophia. Quid opus est dolium exhaurire, cùm ex degustata portiuncula, quale sit totum, nosse possimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promovisti. Nam cùm effugisse te putaris, in eandem sagenam incidisti. *Hermot.* Quorsum hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per se planam, omnibusque cognitam, scilicet vinum cum rebus dissimillimis comparas, & de quibus ut pote obscuris omnes ambigunt. Itaque non possum dicere qua in re similia tibi sunt vinum, & philosophia, nisi in hac solùm, quòd philosophi præcepta tradunt, sicuti caupones,

πηλεὶ, κεραιεσάμενοί γε οἱ πολλοὶ, καὶ δολώσαντες, καὶ κεκνημεγδύντες. ἴσως δ' ἐπισκοπήσομεν ὅ, τι καὶ λέγεις. τὸ οἶνόν φῃς τὸν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὐτῷ ὅμοιον εἶναι. καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσειέ δρυσεμμύρου ὀλίγον ὅσον αὐτῆ, εἴσεσθ' αὐτίκα ὁποῖόν ἅπας ὁ πίθος ἐστίν. ἀληθὲς καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἔγωγέ τι ἀντείποιμι. ὅρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλός σου, ὅρα ταῦτα ὑμῖν λέγει ὁσημέραι, καὶ ὡσὲ τὰ αὐτὰ, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. φθόνει ὦ ἑταῖρε. ἢ μὴ ἂν οἴκοι ἐπαρέμβοις αὐτῷ καὶ τὸ Οὐδυσέως θεῖον, καὶ θεσπλαγχνίζοιο, εἰ τὸ αὐτὸ ἐλέγχοι, ἀλλ' ἀπέχθη ἄν σοι καὶ ἅπαξ ἀκούσαντι; Ερ. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς δὲ οἷόν τέ σοι ἦν, λαβόντι ἔφοδον γεύσασθαι εἰδέναι τὸ πίνειν; ἢ γὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγχει. ἐχ ὥσπερ ὁ οἶνος ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἦν, ὥστε ὦ ἑταῖρε, ἦν μὴ ὅλον ὑπιπτης τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων θεήσεις, ἀτεχνῶς γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς καθεκρύψαι τὸ Φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τρύγα αὐτὴν, δεήσει δὴ ὅλον ἐξαντλῆσαι ἐς τέλος. ἢ δ' ὅτ' ἂν δύρεις τὸ νεκτάρεον ἐκεῖνο πόμα, ἃ πάλαι δίψῃν μοι δοκεῖς. σὺ γοῦν οἶμαι τὸ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτῆ, καὶ ἀπάσαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα πάνσοφον γνησόμενον, [2] ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν

nes, commiſcendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis conſideremus. Vinum quod eſt in dolio totum ſibi ſimile eſſe dicis. Neque id per Iovem eſt abſurdum. Verùm etiam ſiquis hauſtam vel minimam particulam guſtaverit, cogniturum illico quale ſit dolium integrum. Hoc quoque eſt conſentaneum, neque huic contradixero. At vide poſthac, philoſophia, & philoſophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iiſdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim ſunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par eſt, apud ipſum, inſtar Vlyſſis circumeundo, & oberrando perduras, ſi eadem loquitur, vel tibi ſatis eſt aliquid ſemel inaudiviſſe? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuiſti ex primo guſtu omnia cognoſcere? Non enim eadem, ſed nova ſemper alia novis addebantur. Nec uti vinum, ſemper idem erat, adeò ut niſi vas totum exhauſeris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo ſub ipſa fæce mihi viſus eſt Deus Philoſophiæ ſummum bonum abſtruſiſſe. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu ſitire mihi videris, nuſquam invenias. Porrò tu putas hujuſmodi eſſe philoſophiam, ut ſi ſolùm deguſtaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus ſapientiæ numeris abſolutus. Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ ſimul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Heſiod. *Bourd.*

2 Ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς] Dico ad Pauſan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari ſolita fuit, quæ paulò pòſt Daphnem conſtituit à qua Themis

πρόμοιον, ἐπειδὰν πίῃ δ' ἱερὸν νᾶμα τοῦτον, ἔνθεον σύνεσιν γίγνεσθαι, καὶ χρᾶν τοῖς προσιοῦσιν. ἀλλ' οὐχ ὅτως ἔχειν ἔοικε. σύγε δὴ ὑπὲρ ἤμισυ δὴ πίθου σκεπτικὸς, σκάφας ἐπ' ἔλεγες. ὅρα τοίνυν μὴ τῷδε μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν δὴ πίθος, ἐπ' μέτῳ σοι, κύτος ὁ κάπηλος, σύνεσιν δὲ μὴ οἶνος, ἀλλὰ παντοδαπὴ μίξις πυρῶν ὑπὲρ ἄνω. καὶ μὴν τοῦτο, κύαμοι. εἶπας, κεγχροί. καὶ ὑπὸ τούτοις, φακοί. εἶπας, ἐρέβινθοι, [1] καὶ ἄλλα ποικίλα πρός. εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων τὸ σπερμάτων, καὶ ὃς ἀφελὼν δὲ πυρὸν, ὑπὸ τοῦτο, ἀνέδωκέ σοι δεῖγμα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς ἴδοις, ἆρα ἂν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς σκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ μὴ οἱ ἐρέβινθοι καθαροὶ, καὶ οἱ φακοὶ εὐπαχεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ἀθρόκενοι; Ερμ. ἴσως μᾶς. Λυ. δ' τοίνυν ὧδε Φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ἂν φήσῃ τις δὲ σοφὸν, μάθοι ἂν ἅπασαν ὁποῖά ἐστι. δ' γὰρ ἓν τῶν, ὥσπερ ὁ οἶνος, οὕτω σὺ αὐτὴν ἀπεικάζεις, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γνόμῳ. τὸ δ', ἐπεργοῦν τὸ ὄφθαλμον, δ' παρέργως τὸ ἐξεπίστως διόρμον. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, καὶ δυοῖν ὀβολοῖν ὁ κίνδυνος. αὐτὸν δέ τινα καὶ τῶν συρφετῶν ἀνθρωπολέσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς καὶ ἀρχῇ ἐφθάρθαι, δ' μικρὸν εἶναι κακόν. ἄλλως τε, ὁ μὲν, ὅλον ἀξιῶν ἐκπιεῖν τὸ πίθον, ὡς κατύλλου πρίασθαι, ζημιῶσαι ἂν τὸ κάπηλον, ὥστε ἀπίθανα μυθολογεῖν. φιλοσοφίαν δὲ, δὲν ἂν τοιοῦτο πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὅτι πάμπολλα πίῃς, δὲν ἐλάττων

similatque sacra fluenta degustarat, illico afflata numine, consulentibus oraculum responsa dabat. Atqui rem non ita se habere verisimile est. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibisses, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs similis sit philosophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque insit non vinum, sed omnifaria seminum mixtio: triticum desuper, postea fabæ, deinde hordeum, & sub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia semina. Iam si semina emere velis, & institor accepto tritico tibi specimen inspiciendum in manum indiderit: posses-ne illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabæ non inanes insint? *Hermot.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philosophiam ab uno quod primum quis dixerit, universam cujusmodi sit cognosces. Non enim unum quid est, sicuti vinum, cum quo eam comparas, specimini similem esse ratus. Sed hæc aliud quiddam est, quod disquisitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, jacturam affert duorum obolorum: sed in fæce disperire non exiguum est malum. Alioqui qui totum vas epotare voluerit, ut sestarium emat, damno cauponem afficiet, tam insolenter degustando. Sed philosophiæ nihil tale accidit: verùm etsi quamplurimum biberis, vas tamen

eandem facultatem adepta est, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Pausan. in Phocicis. *Corn.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα πρός. εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων] Καὶ ἄλλα ποικίλα, πρὸς εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων, *& alia omnimoda. Accedis verò tu emere volens.* Marc.

1 Ke-

ὁ πίθος γίγνεται), οὐδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπῤῥεῖ γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πεφυρμένον, ἐξαντλεύμενον εἰς τὸ ἔμπαλιν, ἡ ὁ τῶν Δαναΐδων πίθος. σκεδαννύμενον μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον ὑπὸ συνεχῶν, ἀλλὰ διέῤῥυτο δύης. σὺ τοῦτον ἦ, ὦ ἀφέλης τι, πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται. ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσοφίας περὶ γυμνῶν. καὶ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ αὐτῆς, ὦ εἶπον ὅτι φαρμάκου ὀλεθρίου ἔοικεν, οἷον κανθαρίδι, ἢ ἀνθρίτῃ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. οὐδὲ γὰρ τοῦτο, ἐπεὶ καὶ θανατηφόρα ἐστὶ δηκτείνοι ἄν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον ἀκροδαλίου ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρᾳ τῇ ὄνυχι ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, καὶ ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, οὐκ ἂν δηχθείοιο περιεργικῶς. σὺ δ' ἤξιας τελέσαι ἐξαρκεῖν, ὡς δηχθέσῃ τοῦ ὅλου γνῶσιν. Ερμο. ἔστω τοῦτο ὡς βούλῃ Λυκῖνε. τί δὲ ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσαῦθ' ὑπομεῖναι πράγματα; ἢ οὐκ ἂν ἄλλως φιλοσοφήσειμεν; Λυ. εἰ γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. καὶ δεινὸν ὑδὲν, εἶγε ἀληθῆ ἔλεγες ὡ ἀχθῆ, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχύς, ἡ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δ' οὐκ οἶσθ' ὅ, τι παθὼν ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν πρὶν δῦναι ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γένοιο. Ερμο. ἄπελθε μὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ σιωπηλαίνεις ἐς τοσοῦτον, ὡδὲ ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν πεπόνθας.

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhauſtus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, ſed protinus perfluit, hinc verò ſiquid abſtuleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam ſimile de Philoſophiæ guſtu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui ſi dixero ſimilem eſſe exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim iſta quanquam ſunt lethalia, mortem inferant, ſiquis tantillum ex iis abraſum ſummo ungue deguſtaverit. Sed niſi quantum, quomodo, & cum quibus oportet ſumpſeris, mori poſſis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem ſufficere volebas. *Hermot.* Iſta, Luciane, ſint, prout vis. Quorſum igitur centum annos vivere, & tot negocia ſuſtinere oportet? annon aliter philoſophari poſſemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave eſt: ſi verum eſt quod initio dicebas, [2] vitam eſſe brevem, artem verò longam. At neſcio qui nunc fiat, ut ſtomacheris, ſi non hodie antequam ſol occidat Chryſippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obſides Luciane, & in anguſtum adigis, nihil à me mali paſſus: præ invidia nimirum,

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλως μὲν ἐξαντλεῖται ἡ δὲ ὀπῤῥεῖ, conſule paræmiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam eſſe brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus eſt vitæ.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

δὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὸ ηγωγὸν σὺ τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ὀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' οὖν ὃ σοὶ δράσεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ ἀποστρέφε τὸν νοῦν, ἀλλ' ἐκλιπαρεῖν. σύσῃ ὡς ἔχεις, ἀποχώρησον τὸ ἀδίκειν τὸ ἑαυτοῦ, καὶ πείρασαι κἀμοῦ τὰ ἐξ ἐμοῦς σοι δεδογμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βίαιον ὄντα αἱρεῖσθαί τι, ἵνα μὴ πειρασῇ ἁπάντων. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] αἰτίαν δικαίως μοι κατὰ τὸ Ποιητοῦ αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἂν μὴ ἐπεμβῇς σοι λόγῳ συμμαχήσας, ἀφελὼν τὸ βίαιον, ἤδη ἀκόλουθον. ἰδοὺ γάρτοι καὶ πάνυ πολλῷ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος. σύσῃ οἰκειότερον πυρεῖς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. τὰ ποῖα; θαυμάζω γὰρ εἴ τι ἀρρητον καταλέλειπται αὐτοῦ. Λυ. οὐκ ἐκανὸν εἶναί φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διελεσθαι δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖσθαι κρίσεως ἐνδεῖν. Ερμο. τίνος τούτου; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ θαυμάσιε, καὶ ἐξεταστικῆς διανοίας, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀφροίας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεκάστου, οἷον χρὴ εἶναι τὸν τοῖς τῶν τηλικούτων δικάσοντα. ἢ μᾶλλον ἂν ἅπασι ἐναργὲς εἴη. ἀποδοτέον δὲ φησι καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον οὐκ ὀλίγον, καὶ σκοπεῖσθαι ἅπασι, εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμελοῦντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοποῦντα, μήτε ἡλικίαν δὲ λέγοντος ἐκφεύγοντα, μήτε χῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδούμενον, ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα, quoniam ego nonnihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam inianienti mentem ne advertas, sed delirare sinas: tu verò, ut jam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decreviti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, ut nihil eligere sinas, nisi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quumque violentum me appellas, videris mihi insontem, juxta Poëtam, incusare, nisi dum altera pro te faciens oratio, quod jam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum reliquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidisse, eaque percurrisse, ut quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicii quodam acumine, & admiranda, & examinandi arte, & mente solerti, & acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est judicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac rei tali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quique non cujusque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reverenter habet, sed Areopagitarum more fa-

1 Καὶ μὲν δὴ εἰδέναι] Καὶ μὲν δὴ εἰδέναι. Marc.

2 Αἰτίαν δικαίως μοι κατὰ τὸ ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν] Αὖτως. Idem.

1 τῶν

σι, οἱ ἐν νυκτὶ καὶ σκότῳ διηρίζουσιν, ὡς μὴ εἰς τὰς λήθας, ἀλλ' εἰς τὸ λεγόμενον ἀποβλέποιεν. καὶ τότ' ἤδη ἐξέσται σοι βεβαίως ἐλομένῳ φιλοσοφεῖν. Ερμο. μὴ τὸν βίον φῄς. ἐπεὶ γὰρ τούτων, οὐδενὸς ἀνθρώπων βίῳ ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντων ἐλθεῖν, καὶ ἔκαστον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιβάντα, κρῖναι, καὶ κρίναντα, ἐλέσθαι. καὶ ἑλόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνας γὰρ δὴ οὕτως εὑρεθήναι φῄς τὰληθῆ, ἄλλως δ' οὔ. Λυ. οὐκοῦν χάρ σοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμότιμε, ὅπ ἐγὼ τοῦτο πω ἔκαινον, ἀλλ' ἔπ μοι δοκοῦμεν λελῆθέναι ἡμᾶς αὐτοὺς, οἰόμενοι μὴ π εὑρηκέναι βέβαιον. εὔθυπτος δ' ἐγὼ, ὥσπερ οἱ ἁλιεύοντες πολλάκις καθέντες τὰ δίκτυα, καὶ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκουσιν, ἰχθῦς πεμπόλλους μὲν ἐκδεδεγμένοι ἐλπίζοντες. εἶπε, ἐπειδὰν κάμωσιν ἀναπαυόμενοι, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεραμίου, ψάμμῳ σεσαγμένου, σκόπει μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπάκαμεν. Ερ. ἐγὼ μανθάνω τί σοι τὰ δίκτυα πρῶτα βάλλει. ἀπεχώρας γάρ με προεξάλλεις αὐτοῖς. Λυ. ἐκεῖ πειρᾶ διεκδῦναι. σὺν θεῷ γὰρ οἶσθα νεῖν, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ κἀν ἐφ' ἅπαντας ἔλθωμεν πειρώμενοι, καὶ τοῦτο ἐργασώμεθά ποτε, οὐδέπω οὐδὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ὁμοίως ἀγνοοῦσι. Ερμο. τί φῄς; οὐδὲ τούτων τις πάντως ἔχει; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοι ἀλύναλον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς, ἄλλο τι εἶναι ὡς μηδενὸς αὐτῶν πω εὑρημένου; Ερμο. πῶς οἴοντε; Λυ. ὅτως. ἔστω γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἷον, κυάμους τις

facit: qui noctu & in tenebris indicant, ne dicentes, sed quæ dicuntur, respiciant. Et tunc licebit tibi philosophari quum certò elegeris. *Hermot.* Post vitam dicis. Ex his enim sequitur nullius hominis vitam satis longam esse posse, ut omnia perlustret, & accuratè singula perspiciat, perspectaque judicet, judicata eligat, delectuque habito philosophetur. Hac enim sola ratione, non alia verum inveniri posse asseris. *Lucian.* Piget me tibi dicere Hermotime, neque hoc sufficere: verùm adhuc videmur nosmet ipsos fallere, quum certi quippiam invenisse putamus, attamen nihil invenimus? quemadmodum piscatores, qui retibus sæpe demissis, perceptoque aliquo pondere, trahunt ut qui se magnam piscium copiam irretivisse sperent. Deinde postquam trahendo delassati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipsis apparet. Vide ne nos etiam quippiam hujusmodi traxerimus. *Hermot.* Non intelligo quid ista retia sibi velint: nam me iis planè irretitum tenes. *Lucian.* Ergo da operam ut effugias. Iuvante enim Deo natare scis, si quis etiam alius. Etenim etsi omnes experiendo perlustremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum esse hoc existimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò similiter omnes ignorent. *Hermot.* Quid ais? an id horum omnino nullus habet? *Lucian.* Non liquet. An tibi videtur fieri non posse ut mentiantur omnes, ipsaque Veritas alia quæpiam res sit, quam eorum nemo invenerit? *Hermot.* Qui potest fieri? *Lucian.* Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cau-

ἔκησιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλεισάμενος, ἐρωτάτω δέκα ἀνὰς, ὁπόσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. οἱ δὲ εἰκάζοντες, ὁ μέν, ἑπτὰ ὁ δέ, τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δέ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ὅλως, ἄλλος ἄλλον ἀνὰ ἀριθμόν. οὐδὲ χεται μέντοι καὶ τυχὸν ἀνὰ ἀληθὲς εἶναι. ἢ γάρ; Ερμ. ναί. Λυ. ἐμοὶ μὲν δὴ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμεῖν εἰπεῖν, τὰς ψυχὰς, καὶ σὺκ ὄντας, μηδένα δὲ αὐτῶν φάναι, ὅτι ἔκησιν ὁ ἀνὴρ κυάμους ἔχει. ἢ πῶς; Ερμ. σὺκ ἀδύνατον. Λυ. καὶ ταῦτα τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφοῦντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦσιν ὁποῖόν τί ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλος ἄλλό τι αὐτὴν εἶναι. ὁ μὲν, ἡδονήν. ὁ δὲ, τὸ καλόν. ὁ δὲ, ὅσοι ἕτεροι φασὶ τοῦτο αὐτῆς. εἷς δὲ μόνος ἴσως ἐν τούτων ἐν ᾧ εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. σὺκ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ εἶναι. καὶ ἐοίκαμεν ἡμεῖς ἀνάπαλιν ἢ ἐχρῆν, σπεύδειν τὴν ἀρχὴν εὑρεῖν, ἐπείγεσθαι τοῦτο τὸ τέλος. ἔδει δ' οἶμαι τοῦτο πρότερον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἔγνωσται τέλη τοῖς. καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδέναι τῶν φιλοσοφούντων. εἶτα μὴ τοῦτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὡς εἰκός ἐστιν. Ερμο. ὥστε ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῂς ὅτι οὐδ' ἂν ἅψῃ πάσης φιλοσοφίας χωρήσαμεν, οὐδὲ τότε πάντως ἔξομεν τἀληθὲς εὑρεῖν. Λυ. μὴ ἐμὲ ὦ γαθὲ ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐτὸν. καὶ ἴσως ἂν ἀπεφήναντό σοι ὅτι οὐδέπω, ἐς' ἂν ἄδηλον ᾖ εἰ ἕν τι τούτων ἐστὶν, ὧν ἕτοι λέγουσιν. Ερμ. οὐδέ ποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φῂς, εὑρήσομεν, οὐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς ἰδιώτου τινὸς βίον ζῆν, ἀπέχοντας τῶν ἐπιστημῶν.

sa, fabis viginti in manum sumptis, & concluſis, quiſpiam decem homines interroget, quot fabas in manu habeat, hi verò conjectantes, alius quidem ſeptem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit ut aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impoſſibile eſt, ut omnes alii alios numeros dicant, eoſque falſos, & qui non ſunt: adeò ut nullus eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid aïs? *Hermot.* Impoſſibile non eſſe. *Lucian.* Eodem modo quicunque philoſophantur quærunt cujuſmodi res ſit fœlicitas, & alius aliud eam eſſe dicit: hic quidem voluptatem, ille honeſtum: alius alia de ipſa comminiſcitur. Veriſimile igitur eſt unum quiddam ex illis eſſe fœlicitatem. Nec eſt abſurdum, præter hæc omnia quiddam aliud eſſe. Ac nos ſecus quàm oportet, ante inventum principium ad finem videmur feſtinare. At opinor, priùs oportebat manifeſtum eſſe, Veritatem eſſe cognitam, & omnino eſſe penes aliquem ex philoſophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui ſit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc aſſeris Luciane, nos tametſi philoſophiam omnem obiverimus, nunquam tamen facultatem nobis paraturos inveniendi veritatem. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs iſtum ſermonem: & fortaſſe reſpondebit tibi nuſquam hoc fore quoad incertum fuerit, num unum quiddam illorum ſit, de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, ut ex tuis dictis colligo, inveniemus, neque operam phi-

στάντας ἓ φιλοσοφεῖν. Λυ. [1] τῦτο ξυμβαίνῃ γε ἐξ ὧν φῄς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸ φιλοσοφήσειν μέλλοντα, ἐλεύθερον πρῶτον φιλοσοφίᾳ τὸν βίον. ἡ δ' αἵρεσις, ὅτῳ σοι ἐδόκει μόνως ἀκεραίῳ ἂν γήρᾳ, εἰ ἅπαξ πάσης φιλοσοφίας χαρήσαντες, ἐλοίμεθα τὸν ἀληθέστατον. εἶτα λογιζόμενοι τῶν βρίθμων, ὁπόσον ἐκφέρει ἑκάτερος ἕτερος, ὑπερεξέπιπτες, ἀπομνημονεύων τὸ πρᾶγμα ἐς ἡμᾶς ἄλλας, ὡς ὑστεριμέροις γένεσθαι πάλαι ἓ ἐκφέρειν βίᾳ. πλείστων ἄν, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἂν ἀνενδιάστως ἀποφαίνεις, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴτε δύρητα πρὸς τὸ φιλοσοφεῖσθαι πάλαι πέφηνε, [2] εἴτε καὶ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε δύναιο ἂν ἱστορῆσαι μοι περὶ τοῦ εἰπεῖν ὅ, [3] τι εὕρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν, οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐπάνω σοι, ἐξετάσεως μακρᾶς καὶ αὐτὰ δεόμενα; Ἑρμ. τὰ ποῖα; Λυ. ἢ ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τὰς μέν, εἰδέναι τὰς λόγους ἐκφέρειν, τὰς δὲ, μή· καίτοι πάνυ ἄξια πάνυ ἀξιοπίστους ὄντας; Ἑρμ. ἀληθῆ ταῦτα. Λυ. τὸ τοίνυν λέγειν τὰς εἰδότας, καὶ λέγοντας, ἀπὸ τοῦ οὐκ εἰδότων μὲν, φασκόντων δὲ, ὅτι σοι δοκεῖ πάνυ ἐρρῶσθαι εἶναι; Ἑρ. καὶ μάλα. Λυ. δεῦρό τοίνυν σε, philosophiæ dabimus, sed ea abdicata, vitam privatam vivamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere, eamque ab homine comprehendi non posse. Iubes enim ut is qui philosophiæ operam est daturus, optimam primum eligat. Ipsius autem delectus accuratè habendi ratio in hoc solo consistere videtur, si perlustrata omni philosophia, verissimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum computando, quantus unicuique perscrutandæ sufficiat, supergressus es, rem in alia sæcula producens, ita ut veritatis inventio præstitutum uniuscujusque vitæ tempus transgrediatur. Postremò, hoc ipsum etiam ambiguum reddis quum dicis esse incertum, num à priscis philosophis inventa sit veritas, nec-ne. Tu verò Hermotime qui posses interposito jurejurando affirmare ab ipsis inventam esse? ego quidem jurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto Iubens, quibus indagatione longa esset opus. *Herm.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quanquam cæterùm fide sunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc sunt. *Lucian.* Proinde dijudicare, & dignoscere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorsus operosum videtur? *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Oportebit igitur, si Stoi-

1 Τῦτο ξυμβαίνῃ γε] Delenda nota personæ Λυ. Marc.

2 Εἴτε ἓ μὴ. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε] Excidit nota personæ, εἴτε ἓ μὴ. Λυ. σὺ δὲ πῶς. Idem.

3 Τί δύρητ' πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι, καί τοι πόσα ἄλλα] Excidere nomina personarum, videlicet τί δύρητ' πρὸς αὐτῶν. Ἑρμο. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. Λυ. καί τι πόσα ἄλλα. Idem.

1 Τῷ

εἰ μέλλεις Στωϊκῶν τὸ ἄριστον εἴσεσθαι, εἰ μὴ ἅπασι, ἀλλ' οὖν ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πειραθῆναι, καὶ τὸ ἀμείνω σοι διδάσκαλον, γυμνασιάρχου γε βέλτιον, καὶ κριτικὸν τῶν τοιούτων δύναμιν παρασκευάζοντα, ὡς μή σε λάθῃ ὁ χείρων αἱρεθείς. καὶ σὺ μὲν ὅτι τοῦτο ὄφελος, ὅσον δεῖ ἔχοντα, οὐκ ἐκὼν παρήκεις, δηλοῖ· μὴ σὺ ἀναισκυντήσῃς. καίτοι τό γε μέγιστόν τε ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον, ἐν τοῖς τοιούτοις, λέγω δὴ τοῖς ἀδήλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἓν τοῦτό ἐστιν οἶμαι. καὶ μόνη σοι αὕτη πίστις, καὶ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τὸν ἀληθείαν τε καὶ εὕρεσιν αὐτῆς, ἄλλη μὲν οὐδεμία ἦν ὑπόθεσις, ἢ τὸ κελεύειν δύνασθαι, καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψεύδη, καὶ παρέχειν σοι καὶ τὰς δοκιμασίας διαγινώσκειν ἅ, τε δόκιμα, καὶ ἀκίβδηλα, καὶ ἃ παρεγκεκομμένα, καὶ εἴ ποτε τοιούτῳ τινὶ δυνάμει, καὶ τέχνῃ πορευόμενος, ἥξεις ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν λεγομένων· εἰ δὲ μή, εὖ ἴσθι ὡς οὐδέν σε κωλύσει τὸ ῥᾴνιος ἕλκεσθαι ὑφ' ἑκάστων, ἢ ψαθυρῷ παραδεδεγμένῳ ἀκριβεῖ ὥσπερ τὰ παράδοξα. μᾶλλον δὲ [1] τῷ ἐπιτραπεζίῳ ὕδατι ἔοικὼς ἔσῃ, ἐφ' ᾧ, τι ἂν μέρος ἑλκύσῃ σέ τις ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος. ἢ καὶ νὴ Δία κωλάμῳ τινί, ἐπ' ὄχθῃ παραποταμίᾳ πεφυκότι, καὶ ὡς σαθρὸν τὸ πέρας κεκμηκότι, κἂν μικρά τις αὖρα ἀφυσήσασα, ἀφαυλεύσῃ αὐτὸν, ὡς εἴ τινα εὕρῃς διδάσκαλον, ὃς ἀπο-

Stoicorum optimum es cognitu-rus, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem acce-das, factoque experimento me-liorem tibi præceptorem præsti-tuas, qui te priùs exerceat, & de his judicandi facultatem tibi sup-peditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam per-pende, quantum temporis re-quirat, quod ultrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quam-quam quod maximum simul, & summè necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opi-nor. Et sola tibi firma, certa-que spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & se-jungere vera à falsis, utque ar-gentariorum in morem dignosce-re possis quæ proba, & syncera, & quæ adulterina. Hanc facul-tatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eo-rum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, ni-hil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & præmonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur men-sæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ri-pam enatæ, semet ad quemcun-que flatum flectenti, quam vel ita si præceptorem invenias, qui ali-

exigua afflans aura commoverit.

1 Τῷ ὑπερπαπεζίῳ] Hoc est τῷ ὑπὲρ τὴν τραπέζης ἐγχεομένῳ ὕδατι, ὃ διὰ τὴν ἰσορροπίαν ἐν τῷ ἀπαρίγκλιτον τῆς τραπέζης ὑπὸ χώρας μένον, ἐν τῇ ὑπερφανείας ἐπαυξησικὸς τῷ δακτύλῳ ὀχετηγεῖται αὐτὸ φιλεῖ ἐπεσθαι, ῥυπῆς φύσεως ἐπάρχον, ἐν ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Bourd.*

1 Εἰς

δείξεως πέρι. καὶ τί τὸ ἀμφισβητούμενον ἀφικέσθαι, τέχνῃ τινὰ εἰδώς, διδάξει σε, πάσῃ δηλαδὴ παρόγκῳ ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τἀληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κενὰς, φιλοσοφήσεις. καὶ τὸν τριπόθητον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἄπειρον συμπεφορημένην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. εὖγε ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τούτου ἀμείνων, καὶ ἐλπίδος ἐμοὶ μικρῷ ἐλάσσονα λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνήρ τις τοιοῦτος, ἀφικνούμενός τε, καὶ ἀφικτικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τό γε μὴ τοῦτο, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἀ πολλῆς ἀφιστίσης δέομενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξευρόντι σωτόμον τινα τούτων ἡμῖν, καὶ ἀφάνη ἀδόν. Αυ. καὶ μὲν ἤδέπω χάριν ἄν μοι εἰθείης εἰκότως. οὐδὲν γάρ σοι ἐξεύρηκὼς ἔδειξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τῆς ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν. καὶ μὴ τὸν παρεγκλίναντα ζόμβρης, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἐσμέν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν δύρωμεν ὑπισχνούμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἱμαι πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν ἢ κεῖνα δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑπορήσωμεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὕτῳ οἶδε ἀφικνούμενον ἢ ὀρθῶς κεινοῦν, ἢ μή. καὶ ἐπ' ἄλλο τι τέχνης εἴδος ἐπιστήμης τινὸς ἐπιστήμων ἐστὶ, καὶ ἀμφισβητούμενον ἀφικέσθαι, τέχνῃ τινὰ εἰδώς, διδάξει σε, πάσῃ δηλαδὴ παρόγκῳ ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τἀληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κενὰς, φιλοσοφήσεις. καὶ τὸν τριπόθητον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἄπειρον συμπεφορημένην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. εὖγε ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τούτου ἀμείνων, καὶ ἐλπίδος ἐμοὶ μικρῷ ἐλάσσονα λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνήρ τις τοιοῦτος, ἀφικνούμενός τε, καὶ ἀφικτικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τό γε μὴ τοῦτο, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἀ πολλῆς ἀφιστίσης δέομενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξευρόντι σωτόμον τινα τούτων ἡμῖν, καὶ ἀφάνη ἀδόν. Αυ. καὶ μὲν ἤδέπω χάριν ἄν μοι εἰθείης εἰκότως. οὐδὲν γάρ σοι ἐξεύρηκὼς ἔδειξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τῆς ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν. καὶ μὴ τὸν παρεγκλίναντα ζόμβρης, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἐσμέν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν δύρωμεν ὑπισχνούμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἱμαι πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν ἢ κεῖνα δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑπορήσωμεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὕτῳ οἶδε ἀφικνούμενον ἢ ὀρθῶς κεινοῦν, ἢ μή. καὶ ἐπ'

aliquam artem calleat, qua demonſtrationes, & dubiorum dijudicandorum rationem te doceat, negotia nimirum habere deſines. Siquidem quod eſt optimum illico tibi comparebit, ipſaque veritas adducta arte illa demonſtrativa, atque mendacium deprehendetur: tuque certo delectu habito, & firmo adhibito judicio philoſophaberis: & ter optabilem fœlicitatem aſſecutus, cum ipſa ſimul omnia bona poſſidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc ſunt quæ dicis, & ſpem non mediocrem præ ſe ferunt. Et quærendus videtur nobis hujuſcemodi vir, qui nos dignoſcendi, & diſtinguendi, quodque maximum eſt, demonſtrandi facultate inſtruat, ita ut hæc poſtea facilia, nec operoſa ſint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus ſis. *Lucian.* Atqui nullo jure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inventum commonſtravi, quo te ſpei propiùs admoverim. Sed longè quàm antea remotiores ſumus: utque vulgo fertur, exhauſto labore multo, eodem in ſtatu conſiſtimus. *Hermot.* Qui hoc dicis? Nam triſte quiddam, vixque ſperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quamvis inveniamus aliquem qui ſe & demonſtrationem ſcire, eamque alium docere velle profiteatur, non ſtatim ipſi fidem ut puto habebimus, ſed quæremus aliquem qui judicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanvis hunc comparaverimus, nondum liquet num explorator iſte norit dignoſcere rectè judicaturum, nec-ne. Et in hunc,

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἄλλα ἐπιγνώμονα οἷμαι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν ἀμαρτάνειν τὰ ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅπου τοῦτο ἀποτείνει, καὶ ὡς ἀπεροῦν γίγνει, φήναί ποτε, καὶ καλληφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπὶ καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὑρίσκειν, ἀμφισβητημένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχούσας βέβαιον. οἱ γὰρ τὰ εἴσω αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητημένων πίστιν ἡμῖν βιάζονται εἰδέναι. οἱ δ', ταῖς πάνυ σαφέσι τὰ ἀφανέστατα συναπτόντες, εὐθὺς αὐτοῖς κοινωνεῖν, ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι θεὸς, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, σὺκ οἶδ' ὅπως καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θέοντες, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀρχὸν, καὶ ἀπορίαν ἐπανελήλυθαμεν. Ερμῆ. οἷά με ἐργάσω ὦ Λυκῖνε, ἄνθρακάς μοι τὸ θησαυρὸν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖταί μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάματος ὁ πολύς. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάτη, ἐὰν συνοήσῃς ὅτι ὁ μὲν ἔξω μένεις τῶν ἐλπιζόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, ταῦτ' ὄνειρώττομεν οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἄρα δύναιτο δι' ὀλίγων ἁπάντων χωρῆσαι, ὧν ἔφην; ὥστε ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι. νῦν δ', ὁμοίον μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ αἰτιῶτο τὴν τύχην, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν ἐς τὸν οὐρανὸν, ἢ ὅτι μὴ βύθιον ὑπονθὺς εἰς τὴν θάλατταν, λάθοι Σικελίας ἐς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ δρᾶσεις πλοῦτος αὐθημερὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, [1] εἰς Ἰνδοὺς τελεῖ.

hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere nossemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. Veluti si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affeciſti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis bonis excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra digladiari. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fleret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

[1] Εἰς Ἰνδοὺς τελεῖ] Εἰς Ἰνδοὺς τελεῖν, pro τελεῖν τὴν ὁδὸν. Sic Thucydides: Εἰς Φάρσαλον ἀτέλεστ. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Ke-

τὸ δ' αὖπνον τ' λύπης, ὅπ ἠλπικὼ οἶμαι, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιῶτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, ὑ ὥσπερον ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ δύχῃ, καὶ κῦ τῶν ἀνθρώπω φύσιν. καὶ δὴ κ σὲ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ κ θαυμασὰ ὀνειροπολοῦνα νύξας ὁ λόγος, ἀπ' ὕπνε σκηδορεῖν ἐποίησεν. εἶτα ἀρχίζη αὐτῷ, ἔπ μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τ ὕπνον ὑ ῥαδίως ἀποτιθέμενο ὑφ' ἡδονῆς ὢν ἐώρας; πάσχασι δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῶν [1] κενῶν μακαρίαν ἐαυτοῖς ἀναπλάτοντες, ὡ μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυρὰς ἀνορύτασι, καὶ βασιλεύασι, καὶ τἄλλα δύδαιμονοῦσιν, οἷα πολλὰ ἡ Θεὸς σκείνη ῥᾳδιουργεῖ, ἡ Εὐχὴ μεγαλόδωρο ὖσα, καὶ ὡς ὑδὲν ἀπλέγασα, κἂν πῆνὸς θέλῃ τις γενέζ, κἂν κολοσσιαῖο τὸ μέγεθος, κἂν ὄρη ὅλα χρυσᾶ δύσκασεν. ὡ τοίνυν τοῦτο σνοῦσιν αὐτοῖς ὁ παῖς ὡσπερλθὼν, ἐρωτήσ τ ἀναγκαίων, οἷον, ὅθεν ἄρτος ὠνητέον, ἢ ὁ, τ ἢ φατέον ὡς τ ἀπαιτοῦντα τὴνοίκιον, σκ πολλῶ ὠφεμένον ὄντως ἀγανακτοῦσιν, ὡς ὑπὸ δ ἐργμένε κ πεφενοχλήσον ἀφαιρεθέντες ἅπανθ' σκεῦα τὰ ταλαῖα. καὶ ὀλίγε δέοντ τῶν ῥίνα δ παιδὸς ἀπατᾶν. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ ὡς ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύτ τα, καὶ πεπόμον, καὶ πνας σνοίας ὑπερφυεῖς σνοοῦντα, καὶ λυπας ἐλπίδας ἀνεφίκτως ἐλπίζοντα,

Causa autem hujus triſtitiæ ea eſt, quòd hoc ſperaverat, cùm tale quid olim vel in ſomnis vidiſſet, vel ipſe ſibi finxiſſet, nec priùs perquiſiviſſet an ea optaret quæ conſequi poſſet, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda verſantem in ſomniis, ubi te pupugit hæc oratio, è ſomno exilire fecit. Deinde ſuccenſes ipſi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè ſomnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidiſti. Idem accidit iis qui beatitatem inanem ſibi confingunt, ſi interea dum diteſcunt, & theſauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices ſunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc eſt, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, ſive quis velit fieri volucer, ſive coloſſæa magnitudine conſpicuus, ſive montes totos aureos invenire) Si igitur hæc illis animo verſantibus, veniat puer qui neceſſariarum rerum aliquid poſtulet, velut unde panis ſit emendus, vel quid reſpondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans repoſcit, ita ſtomachantur, ac ſi qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipſos privaſſet: ac parum abeſt quin pueri naſum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo ſis animo erga me, ſi te effodientem theſauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas aſſequi ſperantem, ego

1 Κενῶν μακαρία] Sic in Diologo Navig. ſeu Vot. Talis autem illa eſt qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἢ κῦ δῶ ὕπνος ἐγκινομβύν, τοιαῦτα τοῖς ὀνειρόττεσιν ἐμποιοῦσα τὰ εἰς τρυφὴν & διατριβήν, κενὰ, ὅτι μηδὲν ἐσῶς ἔχῃ & βέβαιον, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) totus eſt in Luciano. *Bourd.*

x *Hip-*

φίλος ὢν, ἐ σωφρόνως διὰ παντὸς τὸν βίον, ὀνείρου μόνου ἴσως, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνόντος. Δεινὸν γάρ, ἀξιῶ περαίνειν τι τῶν ἀναγκαίων. καὶ ὅ σε σωφρονίσῃ εἰς τὸν λοιπὸν τοῦ βίου, τὰ κοινὰ ταῦτα φρονοῦντα. ἐπεὶ, ὅ γε νῦν ἔπραττες, καὶ ἐπινόεις ἄδην τοῦ Ἱπποκενταύρου, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων ἀδελφιδῆ. καὶ ὅσα ἄλλα ὀνειρεῖ, καὶ ποιητὴς, καὶ γραφεῖς ἀλόγιστα ὄντες, ἀναπλάττουσιν, ὥστε γλαύκωμα πώποτε, ὥστε γλαυκὸς δυνάμωμαι. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' τὸ ξένα, καὶ ἀλλόκοτα εἶναι. καὶ σὺ δὴ μυθοποιὸν τινα ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χάριτας αὐτὰς, ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι που τῆς γῆς ἡ ἄνθρωπος αὕτη, ἥρως σύγε, ὥσπερ φασὶ τὴν Μήδειαν, ἐξ ὀνείρατος ἐρασθεὶς ἐφλέγου καὶ ἐκαίου. ὃ δὴ μάλιστά σε ἔοικε τὸ ἔρωτα ἐπηγάγεσθαι, καὶ τὰς ἄλλας, ὁπόσοι ἐπὶ σοὶ εἰδύλιε ἐρῶσι, τοῦτο ὦ, ὥσπερ μοι εἰκάζουσι φαίνεται, τὸ τὰ λέγειν σὲ ἐκεῖνον πρὸς τὰ γυναικὸς, ἐπίστευσε τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπύγεν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐωρᾶτε μόνον, καὶ ἀκριβὲς εἶλκεν ὑμᾶς τὸ ῥηθὲν, ἐπίπερ ἅπαξ τὸν πρώτιστον λαβὼν ἐνεδίκατε αὐτὸ, καὶ ἤρξω ἐπὶ τὸν ἀκροπωλίου, δι' ἧς ἐλέγχου ὁδείας ὁδοῦ. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μετὰ ταῦτα.

ego tuus amicus, nón permísi tè per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem jucundo, sed tamen somnio conversari: sed volo ut experrectus res agas quæ ex usu sunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versábas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ somnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibusque visis vel auditis demulcètur, quia nova sunt & monstrosa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam insigniter formosam, Gratiis ipsis, & Vrania formosiorem, priùs quàm experideris an vera dicat, & an sit uspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, ut perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorem. Quod autem te potissimum ad amorem illexit, aliosque quotquot illius simulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideoque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat ea via, quam rectam dicebat. Facilia enim ut puto quæ postea sunt agenda. Neque quispiam ex

1 *Hippocentauris, & Chimæris*] Virg. 6. Æn. facit. Centauros & Scyllas in infernum vestibulo stabulare cum somniis. Centauros & Chimæram fuisse negat Lucret. lib. 4. & 5. *Cogn.*

2 Η' τὴν Οὐρανίαν ἢ] Η' τὴν Οὐρανίαν ἐκείνην, &c. nempe ἀφροδίτην. Marc.

1 Η' ἰδίν-

καὶ ὑδεῖς ὑμῶν ἔπ ἐπιστρεφόμενος εἰς τὴν εἴσοδον, ἐξήταζεν εἰ ἀληθής ἐστι, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ὧν ἔδει ἐλθεῖν εἰσελθών, ἀλλ' ἠκολούθει τοῖς τὸ ποιμανδευκόσιν ἴχνεσι, καθάπερ τὰ ποίμνια ἕπεται τῷ αὐτῶν ἡγεμόνι, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν σύνεσιν σκέψασθαι, εἴπερ εἰσιτητέον. ὃ δὲ φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἤν τι τοιοῦτον ὅμοιον προσγενήσῃ αὐτῷ. λέγεται γάρ τισι τῶν μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τετρικέφαλος, καὶ ἑξάχειρ ἄνθρωπος, ἂν τοσοῦτον τῶν τε ἀπειρημένων ἀποδέξῃ, μὴ ἐξετάσας εἰ δυνατὸν, ἀλλὰ πιστεύσας, εὐθὺς ἀκολούθως ἂν ἐπαγάγοι καὶ τὰ λοιπά, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἕξ, καὶ ὦτα ἕξ, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα ἠφίει, καὶ ᾄδοι ἅμα τριῶν τρομάττων, καὶ δακτύλους τριάκοντα εἶχεν, ὡς ὥσπερ ἕκαστος ἡμῶν δέκα ἀμφοτέραις χερσί. καὶ εἰ πολεμεῖν δέοι, αἱ τρεῖς μὲ χεῖρες ἐκάμπτ, πέλτην, ἢ γέρρον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν. αἱ τρεῖς δ', ἢ μ', πέλεκυν κατέφερεν. ἡ δ', λόγχην ἠφίει. ἢ δ', τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἔπ ἂν ἀπιστήσειε τούτοις λέγουσιν αὐτῷ; ἀκόλουθα γὰρ τῇ ἀρχῇ, οἷα ἡς ἐχρῆν εὐθὺ σκοπεῖν, εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ἦττως ἔχειν. ὧν δ' ἅπαξ σπένσα δῶς, ἐπιῤῥεῖ τὰ λοιπά, καὶ ὅποτε φήσεις. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς οὐκ ἔπ ῥᾴδιον, ἐπείπερ ἀκόλουθα, καὶ ὁμοιά ἐστι τῇ συγχωρηθείσῃ ἀρχῇ, ἅπαξ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. τοῦτο γὰρ δὴ ἔρωτι καὶ σπουδαίᾳ, οὐκ ἐξετάσαντες τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον ἕκαστα, ὅπως ὑμῖν ἔχει. σπεύδετε τοῦτο τὸ ἀ-

ex vobis ad ingreſſum converſus inquirebat, num eſſet verus, & an per oblivionem ingreſſus eſſet eam viam quam devitare oportebat. Verùm præeuntium veſtigiis inſiſtebat, ſequendo ut oves præcedentem paſtorem, cùm æquum fuiſſet ſtatim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clariùs autem intelliges quod dico, ſi tale quiddam non abſimile compares cum ipſo. Nam ſi aliquis ex poëtis illis ſummè audacibus dicat olim fuiſſe tricipitem quendam, & ſenis manibus inſtructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiſeris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri poſſit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum ſcilicet ſex etiam oculos, & ſex aures habuiſſe, treſque ſimul voces emiſiſſe, triplicique ore comediſſe, & digitos triginta, non ut noſtrum unuſquiſque in ambabus manibus decem habuiſſe, & ſi bellandum eſſet, tres manus ſingulas, peltam, parmam Perſicam, aut clypeum tenuiſſe: tres verò, hanc quidem ſecurim incuſſiſſe, illam verò haſtam vibraſſe, aliam autem gladio uſam fuiſſe. Ecquis ipſi hæc dicenti non crederet? Nam eum initio conveniunt, quod protinus erat conſiderandum, an admittendum, & concedendum eſſet ita ſe habere. Sed ſi ſemel illa conceſſeris, influunt reliqua, nec ſiſtentur unquam. Nec jam facile eſt fidem illis denegare, ſiquidem conſentanea ſunt & ſimilia conceſſo principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim eſt veſter amor & alacritas, ut non ſcrutati quomodo ſe habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum con-

κλειδίας ἐλκόμενοι. οὐκ ἐνοοῦντες εἴ πῃ γήϊοιτ' ἂν ἀκόλουθόν ἢ αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν. οἷον. εἰ ἢς λέγοι τὰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πεισύσιας αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσεις ἐπὶ σαυτῷ. ἐπάξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ τετράκις πέντε. τεσσαρεσκαίδεκα πάντως ἐστί. καὶ μέχρις ἂν ὅτε ἐξελήσῃ, οἷα καὶ ἡ γραμμικὴ γεωμετρία ποιεῖ. καὶκείνη γὰρ τὰς ἐν ἀρχῇ, ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθέντα αὐτῇ ἀξιώσασα, ἁδὲ συνῆναι δυνάμενα, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς ἀμελέτοις τίθεις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τὴν ἀρχὴν ὁρμωμένη. ἀλλ' ὅμως τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες ὡς ἀρχὰς τὴν προαιρέσεως ἐκείνης, πιστεύετε τοῖς ἐξῆς. καὶ γνώσεσθε τὴν ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀκόλουθίαν ἠμῖν ὅτε εἶναι, ψεῦδη ὄντα. εἶπε οἱ μὲ ὑμῶν, συναποθνήσκουσι τοῖς ἐλπίσι, πρὶν ἰδεῖν τἀληθὲς, καὶ καταγνῶναι τῆ ἐξαπατησάντων σοφίαν. οἱ δ', κἂν αὐθάντως ἐξηπατημένοι, ὑψέποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὀκνῶσιν ἀναστρέφειν, αἰδούμενοι εἰ δεινοῦ τηλικούτους αὐτοὺς ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι παιγνίοις παίδων ἔχοντες, καὶ συνίεσαν. ὥστε ἐμμένουσι τοῖς αὐτοῖς, ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παρόντα. καὶ ὁπόσους ἂν δύνωνται, ἀναστρέφουσιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰ οὖ καὶκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ἰῶ τἀληθὲς εἴπωσιν, οὐκ ἔτι σεμνοὶ, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς δόξουσιν, ἁδὲ τιμήσουσ' ὁμοίως. οὐκ ἂν δὴ

sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori est consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus quæ vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars vestrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant: & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum faterentur, non amplius ut nunc, & supra plebem venerandi viderentur, & simili honore afficerentur. Quare non ultro fa-

ἠκόντες εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἀπεσόντες, ὅμοιοι ζῷοις ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ σπάνις, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπάτηνται), καὶ τὰς ἄλλας ἀπορρίπτειν, τὸ ὁμοίων πεπληρῶσθαι. εἰ δ' ἔν τινι τούτων σπάνις, φιλαλήθη τε καὶ τὸ τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βούλῃ, φιλόσοφον. ἐγὼ γὰρ ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ τοῦ ὀνόματος. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ οὐδὲν ἀληθὲς ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, [1] ἢ εἰδότες, ἀποκρύπτονται ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τοῦ πρωτεύειν βούλεσθαι. κρίνει γοῦν τὸ Ἀθηναίους, ἅπαντα μὲν ἃ ἔφλυε, ἐκστῆναι, αὐτῷ καταβαλόντας, [2] καὶ λήθην τις ἴσως αὐτῶν, ὥσπερ τοῦ τοῦ Εὐκλείδου ἄρχοντος πραχθέντων. ὑποτέθραμμαι δὲ ταύτην φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τοῦ Στωϊκῶν, ἄλλην δὲ μηδεμίαν ἡγεῖσθαι, ἐδωδήν εἰ ἐφικτὴ αὕτη, καὶ δυνατή ἐστιν. ἢ μάτην κάμνουσιν, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτῆς. πολὺ μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκούω θαυμαστὰς ἔνιας, ἡνίκα εὐδαιμονήσουσιν οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον ἐλθόντες. μόνους γὰρ τούτους πάνυ συλλαβόντας ἔχειν τὰ τοῦ ὄντι ἀγαθά. τὸ μὴ ταῦτα δοκεῖ, σὺ ἄμεινον εἰδέναι, εἰ ἔνι σύντυχοις Στωϊκοῦ τοιούτου, [3] καὶ Στωϊκῶν τοῦ ἄκρου, οἵου μήτε λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, aliosque dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nanciscaris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id metus aut pudoris causa occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco abjecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipse noris, si quem nactus fueris istiusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 Hⁱ εἰδότες] Angl. εἰδότες. Bourd.

2 Καὶ λήθη τις ἴσως αὐτῶν, ἅπερ τοῦ τοῦ Εὐκλείδου ἄρχοντος] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina superstant. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo non est hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Lucianus, eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, ut narrat Xenophon lib. 2 Hellenicorum. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τοῦ τοῦ Εὐκλείδου, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Athenienses respublica instaurata fuit, facta inter cives pace. *Palm.*

3 Καὶ Στωϊκῶν τοῦ ἄκρου] Melius quam in Anglic. εἰς Στωϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

πείας, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς κρίσεως ἄγεσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνῳ δὲ κρείττονι, καὶ πλούτῳ καταφρονεῖν, καὶ σωφόλως διαίμονι, οἱοῦν χρὴ τὸ κοινὸν εἶναι, καὶ γνώμονα ἔχ' τῷ βρετλῷ βίῳ. ὁ δὲ καὶ μικροῦ δεῖν ἀπελὴς, κἂν πάνυ πολλοῦ ἔχῃ. εἰ δὲ τοῦτο μὴ, ἀδύνατον διαίμονα. Ερμ. ἀδύνατον τοιοῦτον εἶδον. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὴ ψεύδῃ ἐκών. εἰς τί γὰρ ἀποδλέπων φιλοσοφεῖς, ὅπου οὐρᾷς μήτε τὸ διδάσκαλον τὸν, μήτε τὸ σκεῖνο, μήτε τὸ πρὸ αὐτοῦ; μηδ' ἂν εἰς δεκαγονίαν ἀναβαίνῃς μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριδῶς, καὶ ἀφ' τοῦτο διδαίμονα γενησόμενον; ἀδὲ γὰρ ἂν σκεῖνο ὀρθῶς εἴποις, ὡς ἀπέχει καὶ πολὺ τὸ διδαιμονίας. ἐπὶ δὲν ὀφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω τὸ δὲ ἐστὶν, καὶ σὺ τῷ ὑπαίθρῳ, ἤ, τε ἔσω τῷ θύρᾳ ἔξω εἶ, καὶ ὁ πόῤῥω. ἀλλὰ μὴν οἱ ἂν ὅτι μᾶλλον ἐγγὺς ἀναστῇ, ὁρῶν ἐγγύτερον οἴαν ἕξιν. εἶπε. ἵνα πολλοῦ γε τὸ εὐδαιμονίας, οὕτω γὰρ τοῦτο σοι, τοσαυτὶ πονεῖς, καὶ ταραχὴν σεαυτόν. καὶ ἀλλοδοξούμενός σε ὁ βίος ὁ τοιοῦτος ἐν ἀπηδίᾳ, καὶ κομψότῃ, καὶ ἀγρυπνίας κάτω γενόμενα. καὶ εἰσαῦθις πονήσεις ὡς φῂς ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τελέσαντα, ἵν' ὀγδηκοντούτης γένῃ. ἢ τίς ἐγγυητὴς ἔσῃ σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαυτί; ὅμως δὲ ἐν ἕξις μηδένα διδαιμονοῦντα, εἰ μὴ μόνον οἱ πεύξεσθαι τοῦτο, καὶ αἱρήσειν δίκαιον. ὁ ὡς σὺ μῶλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ἀκύτεροι παραπολὺ διάκοντες, ἐ κατέλαβον. ἀλλὰ καὶ καταλάβε εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχε

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec iraſci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in univerſum fœlix eſſet, qualem oportet eſſe regulam, & indicem vitæ quæ ſecundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid deſideratur, imperfectus eſt, tametſi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum eſt fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philoſophiæ vacas, quando neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque ſi ad decimam generationem aſcenderis, quenquam Stoicorum perfectè ſapientem, & propter hoc fœlicem fuiſſe vides? Neque enim illud rectè dixeris ſufficere, ſiquis fœlicitati proximus fuerit: ſiquidem inde nihil emoluenti. Nihilo ſecus enim extra viam, & ſub dio ſumus, tum qui foris ad januam ſtat, tum qui procul adhuc diſtat. Differunt autem quòd ille magis diſcrucietur, qui è propinquo videt ea quibus eſt privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipſum abſumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorſum procumbenti tantum ætatis præteriit. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis ſponſor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum ſunt compotes fœlicitatis, niſi tu ſolus hoc te conſequuturum putes, & perſequendo capturum, quod ante te plerique & ſtrenui, multoque velociores perſecuti, non aſſecuti ſunt. Sed ſi videtur, aſſequere, totum

aſſe-

ἄλλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, οὐχ ὁρῶ ἔγωγε, πῖ ποτ' ἂν εἴη τοῦτο, ὡς ἀντάξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσούτων. ἔπειτα ἐς πόσον ἔτι τὸν λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτοῦ, γέρων ἤδη, καὶ παντὸς ἡδέος ἔξω ὤν, καὶ τὸ ἔτερον πόδα φασὶν ἐν τῇ σορῷ ἔχων, εἰ μή τι ἄλλον ὦ γλυκεῖε βίον προσμυκάζεις σαυτόν. ὡς ἐς σκέψιν ἐλθὼν, ἄμεινον ἀφικάγοις, εἰδὼς ὅντινα τρόπον χρὴ βιῶν. ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦτον σκιρώδης τε, καὶ δύσερις εἴη, ὡς δειπνῆσαι ἄμεινον, ἄχρις ἂν λάθῃ ὑπὸ λιμοῦ ἀφθαρείς. ἀλλὰ μὰ, ἀλλ' ἐκεῖνό γε κατὰ γειτόνημας οἶμαι, ὡς ἡ μὲ ἀρετὴ, ἐν ἔργοις δήπου ἐστὶν, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δὴ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τοὺς ἄκρους τῶν φιλοσοφούντων φημὶ, ἀφέντες τοῦτο ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσπεπτα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμοὺς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πολιὸν δὴ βίον ἐπὶ τούτοις ἀφθαρεῖτε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν οἶμαι καὶ τὸ διδάσκαλον τοῦτον γανυμήδετε, γέροντα ἄνδρα, ὅτι τοὺς προσομιλοῦντας ἐς ἀπορίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν ὡς χρὴ ἐρίσαι, καὶ σοφίσασθαι, καὶ παυσιργῆσαι, καὶ ἐς [1] ἄφικτα ἐμβαλεῖν. καὶ τὸ κρατὸν ἀτεχνῶς ἀφέντες, ἤτοι δ' ἰὼ τοῦ τί ἔρρα, ὦ τὸ φλοιὸν ἀχαλεῖσθε, τὸ φύλλα καθαίροντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἐωθεν ἐς ἑσπέρην; Ερμο. οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. Λυ. ἦ οὖν οὐχὶ καὶ

assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm jam senex sis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut in justè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem estis occupati, folia tantùm alii in alios in vestris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minimè: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

1 Ἄφικτα] Angl. & Mſ. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, πλὴν σκιὰν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐάσαντας τὸ σῶμα, ἢ δ' ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας δ' ὀλκῆς; μᾶλλον δὲ τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις εἰς ὅλμον ὕδωρ ἐπχέας, ὑπέρῳ σιδηρῷ πληΐοι, πρᾶτειν ἀναγκαῖον τὸ πεφυκὸς ὁμοίως, ἐκ εἰδὼς, ὅτι ἂν ἀκριβάλη φασὶ τὰς ὤμους πλήσιον, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μύσ. καί μοι δὸς σκοπῶμαι ἤδη ἕρεσθαί σε. εἰ ἐθέλοις ἂν ἔχω τὸ λόγων τὸ ἄκρα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὅτω μὲ ὀργᾷ, ὅτω δὲ μικρολόγος, ὅτω δὲ φιλόνεικος ὢν, καὶ φιλήδονος, νὴ Δί' εἰ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς γε; Λυ. Ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διηγήσομαί σοι περὶ ἧκουσα, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγοντος πάνυ γεγηρακότος, ᾧ παμπόλλοι δὲ νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ παρά τινος τὸ μαθητῶν τὸ μισθὸν, ἠγανάκτει, λέγων ὑπερήμερον εἶναι, καὶ σκοπεῖσθαι δὲ ὀφλήμοντος, ὃν ἔδει πρὸ ἐκκαίδεκα ἡμερῶν ὑπτιάσειν τῇ ἴυγι καὶ νέᾳ. ὅτω γὰρ συνῆκε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. παρεὼς ὁ θεῖος δ' νεανίσκος, ἄρρωνος ἄνθρωπος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέπαυσο εἶπεν ὦ γραμμάτιε, τὰ μέγας ἠδικῆσθαι λέγων, εἰ ἡμιόβια δραχμὰ σὺ πριάμενος, μηδέπω [1] ἐκτετίκαμεν διάφορον. καίτοι ἃ μὲν ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ οὐδὲν ἔλαττον γέγονε σοι τὰ μαθήματα. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμεῖς, συμέρεται σοι τὸ νεανίσκου. ὅθεν οὐδὲν ἀμείνων γεγένῃ διὰ σέ.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium neglecto tractu? vel potiùs idem agere, ac siquis infusam in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quanvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia differentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mensis tricesimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, desine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti, etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

1 Ἐκτετίκαμεν διάφορον] Rectè ibi Interpres. Est enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

ὃς τὴμὲ γείτονα Ἐχεκράτης τῷ θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον ὄσαν, διέφθειρε. καὶ ὀλίγου δίκῃ ἑάλων βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ παλάντα ἀνησάμην τὸ πλημμέλημα τῷ πατρί. Ἐχεκράτης. τῷ μητρὶ γὰρ ὑπέσχετο ἐρράπισεν, ὅτι αὐτὴν ἐλάβετο ὑπὸ κάλπιν συκομίζουσαν τὸ κριθίνον, ὡς ἔχοι συμβολὰς εἰσιοῦσα κωθωνίσουσα. τὰ μὲν δὴ ἐς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ἐς τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μακρῷ τινι ἄμεινον ἔχει πέρυσιν, ἢ νῦν. κρίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν ἐς ταῦτα ὠφελῆσαι ὑπὸ σοῦ μᾶλλον, ἢ ὧν ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὡς ἡμᾶς ἔδει δειπνεῖν, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδειλον ἥρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατὴρ εἰ οἶδ' ὅ, τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας ἔσεσθαι, μὴ νύκτα εἶναι. σὺ δὲ ἴσως κέρατα ἡμῖν ὁ γυναικῶν ἀναφύσας, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀποκλίνων τὸν λόγον. ἡμεῖς δὲ, γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβυσσόμενον τὰ ὦτα, μελετᾷ πῶς αὐτὸν ἔξεις ληκᾶν, καὶ κρίσεις, καὶ κωθωνίσεις, καὶ φαυλίσας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς οὐκ ἐν ἀέρι ἐστὶν, ἀλλὰ διὰ πάντων πεφοίτηκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τὴν γε μητρὸς ἐρρυμένην αὐτὸν ἐκ ταῦτα λαβεῖν, καθαγελάσας αὐτῆς, ἀλλ' ἵνα τὸ λῆρον τοῦτον ἔφη σκοπῶν ἀκριβῶς, ἀδὲν κωλύσῃ μεμιγμένον πλεῖστον, μόνον βασιλέα εἶναι. τὰς δὲ ἄλλας, ἀνδράποδα, καὶ κατάρατον νομίζειν, ὡς πρὸς ἐμέ. τοιαῦτα δ' ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόσοφος ὅρα οἷα ἀποκρίνεται ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρέσβυ-

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemissem. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè meliùs sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profeciisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

πλίω. Ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ ἐπλησίαζεν ὕστερος, οὐκ εἰς μακρὰ χεῖρον ἂν αὐτὸν ἐξειργάσατο; ἢ καὶ νὴ Δία ἴσως τῷ δημίῳ παρεδέδωκας; ὡς νῦν γε καλλιόν τινα ἐμβέβληκεν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ ἢ ὡς ταύτην αἰδώς. καὶ λέγεται, μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητὸς ἔτι. φέρε γάρ τινα αἰχύνω αὐτῷ, εἰ ἀνάξιος φαίνοιτο τῷ σχήματι, καὶ τῷ ὀνόματι. ἃ δὴ παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιος ἂν εἴην, εἰ καὶ μὴ ἄν βελτίω ἀπέφηνα μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ἂν σκείνων γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδήμων φιλοσοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ πτηναὶ τιθαὶ λέγουσι τοὺς παῖδας, ὡς ἀπίστων αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. καὶ γὰρ ἂν μηδὲν μαθεῖν ἀγαθὸν τὸ δύνασθαι, ἀλλ' ἂν φαῦλον εὐθὺς ποιήσασιν οἷοί μάντες. ἐγὼ μὲν ἂν τὰ ἄλλα πάντα ἀποπλῦναί μοι δοκῶ, καὶ ὅπερ ἂν ἐξέλῃς τῶν εἰδότων τι ἡμέτερος, ἥκειν μοι ἐς αὔριον ὑφηλαθών, ὅψει τε ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, ὡς ἀξιωμάτων, ὡς συλλογισμῶν, ὡς καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἢ τῶν μητέρων ἔτυπτεν, ἢ παρθένους σιωπῶντας, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; ἃ γὰρ παιδαγωγὸν μὲ ἐπιστήσατε αὐτῷ. τοιαῦτα γάρτοι ἄνδρωπος ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς λέγεται φιλοσοφοῦντι, diderit. At nisi, inquit, is se addixisset mihi, Nonne multò atrociora commissurum fuisse putas? aut fortè per Iovem carnifici tradendum? At nunc frænum saltem injecit ipsi philosophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis est modestior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, si indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipsum moderantur. Itaque justus fuero, si mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, sed pro iis saltem quæ non admisit reveritus philosophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas esse. Etenim quanvis boni aliquid nondum possint discere, saltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes implesse mihi videor. Assume autem quemcunque volueris qui doctrinæ nostræ sit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut respondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de syllogismis, de comprehensione, de officiis: aliaque diversa. Quòd si vel matrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfecistis. Hæc ille senex de philosophia disserebat. Tu-ne etiam diceres Hermotime, satis esse, si ob id philosopharemur, ut nihil

1 Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, singulari numero, libros inscripsere Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Panætius. Officia, numero multitudinis maluit Cicero. *Quod de inscriptione generis, non dubito quin καθῆκον* officium *sit: nisi quid tu aliud. Sed inscriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epist. ad Atticum, epist. 2. *τὰ καθήκοντα* quoque legere est apud Suidam in *καθήκοντα*, & apud Laërtium in Zenone Cittico. *Menagius.*

ὡς μηδὲν τῶ φαυλοτέρων πεφόπισμαι; ἢ ἐπ' ἄλλαις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφεῖν ἠξιοῦμεν. ἢ οὐχ ὡς τὰ ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἶναι ἐμέλλομεν σπουδάζοντες. τί οὖν σὺ ἀπορεῖς καὶ τοῦτο; Ερμῶ. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα δέον; εἰς τοσοῦτο μοι καθίκετο ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀδύρασθαι ὅσον ἄβλισ χρόνον ἀνάλωκα, καὶ ὡσοῦτί μισθὸς σὸν ὀλίγους τελῶν ἀντὶ τῶν πόνων. νυνὶ γὰρ ὥσπερ σὺ μέθης ἀναπήφων, ὁρῶ οἷός μοί ἐστιν ὢν ἥκων, ὅπως ἂν πέπονθα λέγε τοῦτο. Λυ. καὶ τί δεῖ δακρύων ὦ χρηστέ; τὸ γὰρ ἐμοὶ σκεῦος πάνυ σωστὸν οἶμαι, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γάρ ἄνθρωπόν ἵνα ἐπὶ τῇ ἠιόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλέντα δ', ἀχθεσθῆναι, καὶ ἀνιᾶσθαι, ἄχρι δὴ τῶν κερδῶ προσεισῶσαι εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὦ γύναι ἄνιᾶ τὰ παρελθόντων ἕνεκα; δέον τὰ ὑπολειπόμενα ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα σκείνων. καὶ σὺ τοίνυν ἐπίσχες ἤδη σοι δοκεῖ, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσεις βίαν τε καινὸν ἅπασι βιῶν ἀξιῶν, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ὧδέν ἀλλόκοτον, καὶ τετυφωμένον ἐλπίζων. καὶ σὸν αἰσχύνῃ, ὦ πρὸς Διὸς φρονεῖς, εἰ μέρον ἄνθρωπος μεταθήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα ταῦτα ὦ φιλότης, ὅπερ εἶπον, μή με νομίσῃς ἐκ τῆς Στοᾶς παρεσκευασμένον, ἢ ἔχθραν ἵνα ἐξαίρετον πρὸς Στωϊκοὺς ἐπαιτηρημένον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἥρησο, τῶν ἄλλων ἀκρίτων ἐρήμῳ κατεγνώς. νῦν δ' ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν προσεπέμπησας, πρὸς τῶν

hil eorum quæ pejora ſunt committeremus? Annon ab initio alia ſpe inducti vacare philoſophiæ volebamus? Nonne ut omnia perluſtrando rudi vulgo moderatiores eſſemus? Quid igitur nonne hoc reſponderes? *Hermot.* Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, uſque adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci ſumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujuſmodi illa ſint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauſerim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis eſt opus? Nam id prudentius eſſe puto, quod Æſopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris conſediſſe ut numeraret undas, & doluiſſe ac graviter tuliſſe quòd erraret, donec adveniens vulpes dixit ipſi: Cur ô generoſe propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omiſſis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in poſterum meliùs feceris, ſi communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo verſeris, nihil abſurdi aut faſtuoſi ſperans. Nec te pudeat, ſiquidem ſapis, quod ſenex conſilium mutaris, & ad meliora tranſeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me adverſus Stoicos inſtructum, quaſi mihi cum illis eſſent ſuſceptæ peculiares inimicitiæ, dixiſſe. Sed eſt communis in omnes hæc oratio. Eadem enim in te dixiſſem, ſi vel Platonis, vel Ariſtotelis ſectatorem te præbuiſſes, cæteris indicta cauſa damnatis. Nunc verò ſiquidem diſciplinam Stoicam prætuliſti,

Στοὰν ἀποτετάχθαι ὁ λόγος ἔδοξεν, ὑδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὴν ἔχων. Ερμῆ. οὐ λέγεις. ἄπειμι γὰρ ἐπαυτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλοίμην ἀπ' αὐτὸ δὴ τὸ σχῆμα. ὄψῃ γὰρ σὺν εἰς μακρὸν ὅτε πώγωνα ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, ὅτι δύσταν κεκλασμένων, ἀλλ' ἄνετα πάντα, καὶ ἐλεύθερα. τάχα δὲ καὶ πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεστιν. ὡς εἴθε γε ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. ἀλλ' ἴσθι, σὺν ἂν ἥκιστα [1] ἐλλέβορον πιεῖν ἀφ' οὗ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐνοχλήσαιμι ἂν φασι. σοὶ δ' ὦν ὑ μικρὰν χάριν οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι με τοσοῦτον ὑπὸ δολερᾶς καὶ χειμαρρώδους, καὶ τραχείας, ἐπιδόντα ἐμοῦ τοῦ, καὶ κατὰ ῥᾶον συρρέοντα τοῦ ὕδατος, ἀνέσπασας, ἐπιστὰς τὸ τοῦ Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ὡς μηχανῆς ἐπιφανείς. δοκῶ δέ μοι σὺν ἀλόγως ἂν καὶ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ σὺν τῶν ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλεύθεροι, ἅτε καὶ σωτήρια τημέρον ἄξων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποστὰς μόνος τῶν ὁμιλούντων. φιλοσόφων δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκων ποτὲ σὺν ὁδοῦ βαδίζων σύντυχω, ὅπως σὺ πεφεύξομαι, καὶ φεύξομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperoque torrente jactatum, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi invitus inter eundum nanciscar, non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

1 Καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος] Alii multi bonique hoc de Carneade. Edissertavi hoc ἀμφίλογον ad A. Persii Sat. v. *Marc.* Ipse Lucianus infrà, veræ Historiæ libro 2. ἀκούομεν δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου, &c. Diximus pluribus ad Laërtium. *Menagius.*

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ.

HERODOTVS, VEL AETIO.

ARGVMENTVM.

[1] *Oſtendit hac præfatione Lucianus, ſe exemplo Herodoti, & poſt hunc Aëtionis pictoris adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere ſe, ac ſpecimen aliquod ſui præbere voluerit. Eſſe enim compendioſiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quàm ſingulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclareſcere. Exordium à voto incipit, pòſt narratione utriuſque & Herodoti, & Aëtionis exemplum exponit, quæ quia majorem ſcripti hujus partem abſoivit, utriuſque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio ſequitur, qua ſuum inſtitutum cum ſuperioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præſenti conventu cum Olympico, & loci & hominum qualitate. Poſtremò petit, ut illorum exemplo, ſe quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetuſtiſſimis illis, ſed cum præſentibus conferendo.*

ΑΕΤΙΩΝ.

Ἡροδότῳ εἴθε μὲ καὶ τἆλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ἦν. ἐπαινῶ φημὶ ὅσοι ᾠήθησάν αὐτῷ, μείζονα δὲ οὐχὴς τῦτό γε, ἀλλὰ καὶ ἐν ἅπασι τοῖς ἐπαίνοις, οἷον, ἢ κάλλος τῶν λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ ᾠφελοῦσι, ἢ τὸ γνώμης τὸ βέλτιον, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκείνῳ ἅμα συλλαβὼν ἔχει, πάντα τὰ εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ δὴ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχῶς τοῖς Ἕλλησιν ὠφέλησε κατίδῃ, ἐγὼ καὶ σὺ, καὶ ἄλλοι ἂν μιμησαίμεθα. [2] πλούσιος γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας

AETIO.

Vtinam verò & alias Herodoti virtutes imitari poſſem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compoſitionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut ſententiarum præſtantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis ſpem excedentia. Verùm quæ pro libris à ſe conſcriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Eſt λαλιὰ ſive ᾠφελαλιὰ, cujuſmodi etiam ſuprà Inſomnium, & infrà ᾠφὶ τῦ οἴκου. Et ἱππίας ἢ βαλανεῖον. Et ᾠφὶ τῦ διφθόνου. Marc.

2 Πλούσιος γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰας δὴν τ Ε'λλάδ, ἐσκοπεῖτο ὅτῳ ἑαυτὸν, ὅπως ἂν πέρξας, καὶ ἀπραγμονέστατα ἐπίσημος, καὶ εὐδόκιμος γένοιτο, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὸ μὲν οὖν εὐεργετῆσαι, νῦν μὲν Α'θηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγινώσκειν, ἢ Α'ργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις αὖ τοῦ μέρους, ἐρῳδὸς, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ πρὸς ὀλίγον ὁ μικρὸν αὖ τοῦ τοιούτου ἔσεσθαι. ἔκνυν ἠξίει ἀθροῖσαι τὸ πρᾶγμα, ἐν ᾗ τῇ Ἀμφίρεσι ὅτι κατ' ὀλίγον ἀγείρων, καὶ συλλέγων τῷ γνῶσιν, ἐπεβάλλετο ἢ εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόως πᾶσι λαθεῖν τὰς Ε'λλήνας ἅπαντας. εἰώθασι δὲ Ο'λύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Η'ρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν οἱ νομίσας τὸ χρεὼν, ἐν μέγιστα ἐγλίχετο, ὡς ἤδεσαν τοῦτο πανηγυρίζοντες, ἅπαντα χρὸν ἤδη τὸ δέκατον συνειλεγμένων, παρελθὼν ἐς τὸ ὁπισθόδομον, ἐν ἱστῶν, ἀλλ' ἀγωνιῶν Ο'λυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ἕδρας ἕως ria rectà in Græciam navi profectus, apud ſe diſpiciebat quo pacto quàm celerrimè, minimoque negocio inclareſceret, & celebraretur ipſe, ipſiuſque ſcripta. Sed enim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthiis ea legere, vel Argivis, vel Lacedæmoniis viciſſim, operoſum, & longum eſſe ducebat: & moram in hoc fore non exiguam proſpiciebat. Quare ſtatuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideoque diligenter obſervabat, an Græcos unà congregatos alicubi omnes deprehendere poſſet. Itaque cum Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occaſionem, obveniſſe ſibi ratus, obſervata celebritatis frequentia, cùm jam undiquaque optimates conveniſſent, in ædis ſacrarium ingreſſus eſt ubi non ſpectatorem, ſed certatorem Olympiorum ipſe ſe exhibebat, hiſtorias à ſe conſcriptas ca-

nec Suidas cum Luciano. Nam Plinius lib. 12. cap. 4. de ebore hæc ait: *tanta erat eboris auctoritas ubi noſtra* CCCX *anno*; *Tunc enim auctor ille* (Herodotus) *luſtoriam eam condidit in Thuriis in Italia.* Non igitur è Caria ſolvens adiit Græcos & conventum Olympiacum, ut hiſtoriam ſuam in ea celebritate recitaret (ut hoc loco ſcribit Lucianus) ſi eam tum demum ſcripſit, cum patria relicta factus eſt Thurius civis. At Suidas cum Plinio & Luciano pugnat. Sic enim ſcribit in voce Η'ρόδοτος· μετῆρε ἢ ὁ Σάμῳ διὰ Λύγδαμιν τ ἀπὸ Α'ρτεμισίας τρίτον τύραννον Α'λικαρνάσσου. ὁ δὲ ἐν τῇ Σάμῳ ἔ τῇ Ἰάδι διεπέθη διάλεκτον ἔ ἐχρήσατο ἰωνικὴν ὁ βιβλίοις θ', id eſt, *ſeceſſit vero Samum propter Lygdamin tertium ab Artemiſia tyrannum Halicarnaſſi factum. Sami igitur & dialectum Ionicam exercuit, & hiſtoriam ſcripſit in libris novem.* Quis eam litem dirimet? Plinius antiquior, Lucianus omnis Græcanicæ antiquitatis, ſi quis alius, callens. Suidas ſua omnia ex antiquis auctoribus, qui ſuo tempore extabant, haber. Conjecturæ etiam utrinque militant. Ex laudibus, quibus abunde perfundit Artemiſiam, videtur ea ſcripſiſſe, dum ſub tyrannide Lygdamidis ejus fœminæ nepotis vivebat. At contra dialectus Ionica, qua exacte utitur, ſuadet eum non amplius Halicarnaſſum habitaſſe, quando hiſtoriam ſcripſit: nam Dorica dialectus ibi erat in uſu. Itaque quando χρεία me torquet, (ut verbis Ciceronis utar) nullo præjudicio te onerabo lector, & integrum hoc πρᾶμα tibi relinquam examinandum. *Palm.*

1 Ο'λυμ-

ἱστορίας, καὶ κηλῶν τὰς παρόντας, ἄχρι ἧς κὴ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτῶ, σύνομα καὶ αὐτὰς ἔσας. ἤδη ὦν ἅπαντες αὐτὸν ἠίδεσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτός. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνήκοος ἐὼν ἠρόδοτον ὀνόμηται, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, ἐκ τῶν τὰ παντηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι. καὶ εἴ πᾶ γε φανείη μόνον, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ. ὅτι δὲ σύνεσιν ἠρόδοτός ἐστιν, ὁ ἐς μάχας Περσικὰς Ἑλλησι συγγραφεύς. ὁ ἐς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' σύνεσιν ἀπέλαυσε τῆς ἱστορίας, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν τινα κοινὸν ψῆφον τῆ Ἑλλάδος λαβὼν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐχ ὑφ' ἑνὸς μᾶ Δίκα κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἀπείρῳ πόλῃ, ὅθεν ἔκρισας ἦν τῶν πανηγύρεων. ὅσῳ ὕστερον κατανοήσαντες, ἐπίτομόν τινα ταύτῃ ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ ἐς αὐτοὺς περὶ τῶν παντήγυριν, ἀφ' ὧν γνώριμοι ἐν βραχεῖ ἐγίγνοντο. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς ἐκείνους λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφους, ὅπου ἐς ἐκ τελευταίας ταῦτα, ἐς Ἀετίωνα φασὶ τὸ ζωγράφον, συγγράψαντα τὸ Ῥωξάνης, ἐς Ἀλεξάνδρου γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν ἐς αὐτὸν ἀγαγόντα, τῷ εἰκόνα ἐπιδείξαντ, ὥστε Προξενίδαν ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, κελεύσαι τῇ τέχνῃ κανεῖν, καὶ παρόντας θέλγειν, ἵνα τοὺς βίβλους αὐτοῦ ἐννέα Μουσῶν ὀνόμασιν ἐπικλήσωσιν. Quare jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ioniceè conscripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per Iovem, sed in omni urbe, unde panegyrista rum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, aliique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon, & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laërt. de Ætione, Theocrit. Epithap. Æscul. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Arria. Curt. *Bourd.*

γαμβρὸν ποιήσεσθαι τὴν Ἀετίωνα. ἐπὶ τοῦτο θαῦμα οὐκ ἐν τῇ γραφῇ αὐτῇ ἤρετό τις, ὡς τὴν Ἑλλανοδίκην δι' αὐτὸ, ὅτι οὐκ ἐπιχωρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψαιτο τὴν θυγατέρα τὴν γάμον. ἔστιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ. καίτοι εἶδον, ὥστε καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θάλαμός ἐστι θαυμασιώτατος, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ῥωξάνη κάθηται, πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένος ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰδουμένη ἑστῶτα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρωτες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφιστὼς, ἀπαίρει [1] τῆς κεφαλῆς τὸν καλύπτραν, καὶ δείκνυσι τῇ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δὲ τις, μάλα δηλικῶς ἁρπάζει τὸ σανδάλιον ἐκ τοῦ ποδὸς, ὡς καταπεκλινοῖτο ἤδη. ἄλλος δὲ Χλαινίδος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπειλημμένος ἕρως, καὶ ἕτερος ἕλκει αὐτὸν πρὸς τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπιπαίζοντα. ὁ βασιλεὺς δὲ, αὐτὸς μὲν, στέφανον ἅτε ὀρεχθὴς τῇ παιδὶ, πάρεστι δὲ, καὶ νυμφαγωγὸς, Ἡφαιστίων συμπαρέστη, δᾷδα κατειληφὼς ἔχων, μεσηχὺ πάνυ ὡραίῳ ἐπερειδόμενος, Ὑμέναιος οἰκεῖ ἐστιν. ἐπιγέγραπται τὸ ὄνομα. ἑτέρωθι δὲ εἰκόνος, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν ὅπλοις ὅπλοις δὲ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τὸν λόγχας αὐτῶν φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀκοντοφόρους, ὁπόταν δεκὰς φέροντες, βαρεῖσθαι. ἄλλοι δὲ δύο, ἕνα τινὰ ἐπὶ τοῦ ἀσπίδος κατακείμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν, σύρουσι, τοῦ [2] ὀχάνου τῆς ἀσπίδος ἐπειλημμένοι. εἷς δὲ ἐς τὸν θώρακα ἐσπλεῖν ὑπτίου κείμενον, λοχῶντι ἔοικεν, ὡς φονεύσειεν αὐτὸν, ὁπόταν ἵστηται delectatus, Aëtionem sibi generum asciverit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius ineſſet, ut Græcorum judex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collacarit. Eſt imago in Italia, quam equidem vidi, adeò ut quidnam ſit illud tibi dicere poſſim. Thalamus eſt elegantiſſimus, & nuptialis lectus, ubi ſedens Roxane, & adſtantem Alexandrum reverita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo ſtans, à capite flammeum aufert, & ſponſo Roxanen commonſtrat: alter verò ſerviliter admodum ſandalia pedibus detrahit, ut jam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipſe coronam puellæ porrigit. Sponſæ verò aſſeſſor, & dux Hephæſtion aſtat, facem ardentem tenens, formoſo valdè juveni innixus: hunc Hymenæum eſſe puto: nomen enim non eſt inſcriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alii Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo ejus haſtam ferunt, ſimiles bajulis illis, qui trabis onere gravantur. Duo verò quendam ſuper clypeo jacentem, quaſi regem ipſum, arreptis clypei anſis trahunt. Porrò unus in thoracem ſupinè jacentem ingreſſus inſidianti eſt ſimilis, ut ipſos quum trahendo ad ſe per-

1 Τῆς κεφαλῆς τὸν καλύπτραν] Dixi ad Petron. de tædis Hymenæi, notum & multa Sc. ad Catull. *Bourd.*

2 Ὀχάνου] Ὄχανον ὁ τῆς ἀσπίδος ἀντιλαβή. Heſych. & Interp. Ariſtoph. ad Equit. *Idem.*

1 Δεῖ-

κατ' αὐτὸν χρόνον σύρροντες. ἡ παιδιὰ δ' ἄλλως τοῦτό ἐστιν, οὐδὲ συνεέργασται σὺν αὐτοῖς ὁ Αἰτίων, ἀλλὰ δηλοῖ δ Ἀλεξάνδρου κῆφι τὸ ἐς τὸ πολεμικὸ ἔρωτα. καὶ ὅτι ἅμα καὶ Ῥωξάνης ἤρα, καὶ τὸ ὅπλων σὺκ ἐπελέλησο. πλὴν ἀλλ' ἥ γε εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως γαμηλίόν τι ἐπὶ τῇ ἀληθείας διεφάνη ἔχουσα, συμπης δυσαρμόνη τῷ Αἰτίωνι τῷ δ Προξενίδου θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γάμους καὶ αὐτὸς, παρεργον τὸ Ἀλεξάνδρου γάμων, ὡσὼ νυμφαγωγὸς τῇ βασιλεῖ, μισθὸν εἰληφὼς γάμου, συγκλαδὼν ἀληθῆ γάμων. Ἡρόδοτος μὲν ἐν ἐπαίνεμι γὸ ἐπ' ἐκείνοι, ἱκανὸν τὸ Ὀλυμπίων τὴν πανήγυριν ἡγεῖτο, καὶ συγγραφέα θαυμαστὸν ἀξίαν δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνο διεξῆλθεν. ἐμὸ δ', καὶ ὡσὸς Φιλίᾳ, μὴ μεπορυβαντιᾶν ὑπολάβητε, μὴ δ' ἐμοὶ εἰκάζειν δεῖς ἐκείνῳ. ἴλεως ὁ ἀνὴρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ὅμοιον πεπόθειν φημὶ αὐτῷ. ὅτε γὸ τοιοῦτον ἐπεδήμησα τῇ Μακεδονίᾳ, ὡσὸς ἐμαυτὸν ἐσκοπούμην, ὅπ μοι χρηστέον τῇ πράγματι. καὶ ὁ μὲ ἔρως ἦτο ἐμὶ, ἅπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅπ πλείστοις Μακεδόνων δεῖξαι πάμφ. τὸ δ' αὐτὸν ὡσεῖσθαι, τὴν ικαῦτα δ ἔτος ξυγγίγνεσθ πόλυ ἐκάστῃ, σὸκ ὀλίγοις ἐφαίνετο. εἰ δ' τηρήσαιμι τινὰδε ὑμῶν τὴν σύνοδον, εἶτα παρελθὼν ἐς μέσον δείξαμι τὸν λόγον, ἐς δέον ἥκειν δοκοίησθαί μοι τὰ τ' ἐμαυτῷ. αὐτόν τε δὴ ἤδη συνελαύνεσθαι perveniſſent, perterrefaciat. Neque verò hæc ſunt ludicra, neque ſupervacaneam operam in his Aëtio collocavit: ſed Alexandri ſtudium in res bellicas indicant, eumque ſimul & Roxanen amaſſe, & armorum immemorem non fuiſſe. Verumenimvero hæc imago nuptiale quiddam præ ſe ferebat, ut quæ Proxenidæ filiæ nuptias Aëtioni conciliaret, qui uxore ducta abiit, ac præter Alexandri nuptiarum propoſitum, ab auſpice rege veras nuptias, mercedem expreſſæ nuptiarum imaginis accepit. Herodotus quidem: nam ad ipſum redeo, Olympiorum celebritatem idoneam ducebat, ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum eſſe ſcriptorem, qui, quemadmodum ille, res Græcanicas memoriæ tradidit. Sed quod ad me attinet, etiam per Iovem Philium quæſo ne inſanire me ſuſpicemini, cumque rebus illius meas comparare. Propitius ſit mihi vir ille. Verùm idem quod illi, accidiſſe mihi dico. Quum enim primùm in Macedoniam ſum profectus, apud me diſpiciebam, quid in hoc negocio mihi gerendum. Iamque omnibus innoteſcendi amore tenebar, atque etiam quàm plurimis Macedonibus mea ſcripta oſtendendi. Sed obambulando, cum quaque urbe commercium habere eo anni tempore non facile videbatur. Sed ſi obſervato hoc conventu veſtro venirem & ederem orationem, commodè ſic, quæ in votis erant, eventum ſortitura cenſebam. Vos itaque con-

1 Δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα] Τὰς Ἑλληνικὰς νίκας διεξιόντα. Marc.

πε, [1] ὅπωρ ὄφελ☉ ἐξ ἁπάσης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἅπαντων. καὶ τοσοῦτος ἡ ἀρίστη, ὅσον ἐν Πίσῃ μὲν Διΐ, ἐνθὲ τῷ ἐκεῖθι γενομένῳ καὶ [2] σκηνὰς, καὶ κωλύθρας, καὶ πίηρος. οἵ τε αὖ πανηγυρισταὶ, ἐν συρφετώδης ὄχλ☉, ἀθλητῶν ἢ μᾶλλον φιλοθεάμονες, ἐν παρέργῳ οἱ πολλοὶ τὴν Ἡροδότου πλέθυσι, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἰδοκιμώτατοι, ὅσον ἐν μικροῖν ἦδη. μὴ τάμὸν ☉ δοκῶ πολὺ ἐνδεέστερον φαίνῃ τῆ Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἰὼ μὲ ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ☉ δοκιμωτέρῳ με, κρινεῖτε ὑμῖν δόξω θρασὺς ἄνθρωπος εἶναι. ἰὼ ἢ πολὺ ἐκείνων ἀπαναγκάντες τὴν μνήμην, ἐφ' αὐτῇ μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν ἐ πάνυ [4] μαστιγώσιμ☉ ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἔν γε τηλικούτῳ σταδίῳ, ἱκανὸν ἔμοι γ' ἂν καὶ τοῦτο.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſuffecerit.

1 Ὅπωρ ὄφελ☉] Rectè ibi Opſop. nam ὅπωρ ὄφελ☉ dictum ἀντὶ οἱ μεγάλοι οἱ μέγιστοι ☪ ἀξιολογώτατοι. Bourd.

2 Σκηνὰς ☪ κωλύθρας ☪ πίηρος] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter vias tabernaculis poſitis manerent, ac ſæpe tanta turba, eliſis exanimatisque ſunt plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντι] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μαστιγώσιμος] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ARGVMENTVM.

[a] *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantùm novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſenten-*

1 Περσολαλιᾷ. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet ſine hujuſce Laliæ. *Marc.*

a Ἐπαγ-

tentiarumque elegantiæ, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa causa à principio panitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν διῆξας, τὸ λόγον, ἀπῆειν οἴκαδε. ὡθισθέντες δὲ μοι τῶν ἀκηκοότων πολλοὶ καλοῦσί μ' ἤδη οἶμαι καὶ τί τοιοῦτο ὠθοῦσι φίλος ἤδη ὄντας ὑμῶν λέγειν; ὡθισθέντες οὖν ἐδεξιοῦντο, καὶ ὑπεμάζοντο ἐώκεσαν. ἐπιπλοῦ γὰρ παραμαρτόντες, ἄλλοθεν ἄλλοθεν ἔθεον, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι ὃ καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα παμπόλυ τῆς ἀξίας τῶν ἐπαινούντων ἀπολειπόμην. τὸ δὴ ἐν κεφάλαιον αὐτοῖς, τοῦτο ἦν. καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο, τὴν γραμμὴν τῶν συγγραμμάτων ξένην ὄντων, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰπεῖν ἄμεινον, ἀφ' ὧν ἐκεῖνοι ἀπεφαίνοντο. ὦ τοῦ καινότητος. Ἡράκλεις τῆς ἀδολεσχολογίας. δυσμήχανον ἀνθρώπου, ἀδὲν ἂν τις εἰπεῖ τοῦ ἐπινοίας νεαρώτερον. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκπεπληγμένοι ὑπὸ τῆς ἀκριβείας. ἢ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, ὃ πάνυ πολ-

Cum nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre eademque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis cautæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἐναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Bourd.*

λῆς αὐτοῖς φορτίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; πάλαι ἐμεμψάμην, εἰρήσεται γάρ, ὑμετέρως λιάν ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ ποτε ἀπελθόντων καὶ ἐμαυτὸν ἐξήνυσμαι, σκοπῶν. ἀκὰν τοῦτο μόνον χαρίεν ἔοικε τοῖς ἐμοῖς ἔνεσιν, ὅτι μὴ σωκῆν, μηδὲ κῆν τὸ καινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις, ὀνομάτων ἢ ἄρα καλῶν οὐ αὐτοῖς, καὶ ὡς τὸ δοκοῦν καινὰ συγκειμένων, ἢ νὴ ὀξέων, ἢ ἀττικισμὸς πᾶς, ἢ χάρις τῶν Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τῶν ἢ πόρρω ἴσως τυμῶν. ὁ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ σκέψαι μόνον τὸ καινὸν τῆς ἀρεσκείας, καὶ ξενίζον. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος, ὥμην ὁπότε ἀναπηδῶντες ἐπαινοῖεν, πάλαι μὴ τοιαῦτα αὐτὰ τὰ ἀρεσκεῖα αὐτοῖς, ἀληθῆ γὰρ εἶναι τὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ᾠδὴν κεχαρισμένην μᾶλλον εἶναι τοῖς ἀκούουσιν. ὁ μὲν τοίνυν γε, ὥστε ὅλον τῇ καινότητι νέμειν ἡδύν, ἀλλὰ τὴν μέν, ὥσπερ ἐν ἀθλήσεις μέρος σωεπικρατεῖν τι, καὶ ὡς τὸ ἔπαινον σωπλεῖν καὶ αὐτήν. τὰ δὲ πολλὰ ἐπαινούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκροατῶν ὑφημνημένα, σκέπτα εἶναι. ὥστε ὑμετέρως ἐπήρμην, καὶ σκινδυνεύων πιστεύειν αὐτοῖς, ἕνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι λέγειν. καὶ τὸ πιαίνω. τὸ δὲ κεῖ τὴν παρρησίαν, ἀνῆκάς ἡμῶν ὁ θησαυρός ἦσαν. καὶ ὀλίγα δέομαι μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπαινούντων ὡς αὐτῶν. ἐξέλω γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ ζωγράφου διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις σκέπτον, ἄριστος ζωγράφων γενόμενος, τὰ δημώδη, καὶ τὰ κοινὰ τοῦτο ἐκ ἔγραφεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεούς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλόκοτον ἂν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπὶ σκέπτου Deos, aut bella non pingebat, sed novi quippiam comminiſci ſemper conabatur, cumque inſolens & novum quid excogitaſſet,

multum curando? Verumtamen me, neque enim diſſimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc ſolus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo ſolum meis ſcriptis hoc ineſt jucundum, quòd conſuetæ compoſitionis non ſunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis ſcriptis remota ſunt pulchra vocabula, ad veterem regulam compoſita, ingenii acumen & ſolertia, & gratia Attica, & ſermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus exiſtit. Non enim omiſſis illis, ſolam inſtituti novitatem, & inſolentiam collaudaſſent. At ſtolidus ego quum ſubſilientes me laudarent, ſtatim quidem id ipſum etiam additurus putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus eſſe gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum ſentiebam, quæ eſt veluti quædam ornamenti acceſſio, & laudis complementum: illa verò eſſe quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac ſolum inter Græcos eſſe me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noſter theſaurus. Ac propemodum ut præſtigiator aliquis ab ipſis laudor. Volo itaque pictoris inſtitutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præſtantiſſimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca ſunt, Heroas, aut

ſet,

πλὴν ἀκριβείαν τὴν τέχνης ἐπιδείκνυ-
ται. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι,
καὶ θήλειαν Ἱππόκενταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀνατρέφουσάν
γε ὥσπερ παιδία ἱππόκενταύρω
διδύμω, καμιδῇ νηπίω. τὴν εἰκόνα
ταύτης ἀντίγραφός ἐστι νῦν Ἀθήνη-
σι, ὡς αὐτὴν ἐκείνην ἀκριβεῖ
τῇ σταθμῇ μετενηνεγμένην. τὸ δὲ
ἀρχέτυπον δὴ αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ῥω-
μαίων στρατηγὸς, ἐλίγετο μὴ τἆλ-
λαν εἰς Ἰταλίαν πεπομφέναι. εἶτα
καὶ Μαλέαν οἰμαι καταδύσης
τὸ ὁλκάδος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ
τὸν γραφέα. καλῶ δὲ καὶ τόνδε
εἰκόνα τὴν εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς
ὑμῖν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λό-
γῳ, ἐμὲ τὴν Δίαν γραφικὸς πως ὤν,
ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἃ ὥσπερ πολ-
λῶν ἰδὼν ἔν τινος τῶν γραφέων Ἀθή-
νησι. καὶ τὸ ὑπερθαυμάσαι τότε
τὸν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν
ὡσὲ τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγω-
νίσαιτο. ἐπὶ χλόης σύθαλλος ἡ Κέν-
ταυρος αὕτη πεπόηται, ὅλη μὲν
τὴν ἵππῳ χαιμὴ κειμένη, καὶ ἀπο-
πέταν) εἰς τὰπίσω οἱ πόδες. τὸ
δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἠρέμα ἐ-
πηγερ), καὶ ἐπ' ἀγκῶνος ἔστιν. οἱ
δὲ πόδες οἱ ἐμπροσθεν, σὺν ἔπ. καὶ
ἤτοι ἀποτάδην, οἷον ἐπὶ πλάγιον
κειμένης. ἀλλ' ὁ μὲν, ὁκλάζοντι
ἔοικεν, ὧν χαμαὶ τῷ ὑπεστηλωμέ-
νῃ τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἔμπαλιν ἐπανί-
στα), καὶ δὴ ἐμφύσας ἀντιλαμβάνεται, οἷον εἰσὶν ἵπποι, πειρώμε-
νοι ἀναπηδᾶν. τῶν νεογνοῖν δὲ, τὸ
μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ σὺν τοῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπέ-
χουσα τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δὲ ἕτερον, ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐς τὸ
πωλικὸν τρόπον. ἄνω δὲ τὸ εἰκόνος, οἷον ὑπό τινος σκηπῆς Ἱππόκεν-

set, in eo solertiam artis ostendebat. Inter cætera audacia opera Zeuxis fœminam Hippocentaurum fecit, pueros hippocentauros geminos admodum parvos nutrientem. Hujus imaginis exemplum nunc est Athenis, ad veram imaginem accuratissimè expressum: ipsum verò archetypum Sylla Romanorum imperator, cum rebus aliis in Italiam mississe terebatur. Deinde circum Maleam submersa navi oneraria, omnia, ipsamque picturam periisse. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis ostendam: non per Iovem quòd facultate graphicè exprimendi sim præditus, sed quia planè memini, quippe quam nuperrime in pictoris cujusdam ædibus viderim Athenis. Ipsa verò admiratio in quam tunc ars me rapuit, fortasse mihi etiam nunc ad rem dilucidiùs declarandam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta est: eaque parte qua equam refert, humi jacet tota, pedesque posteriores retro extenduntur. Qua verò mulier est, sensim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non sunt itidem porrecti, ut pote quæ super latere jaceat: sed alter, in genu inflexo est similis, subtracta ungula curvus: alter contra exurgit, & solum prehendit, quod fere faciunt equi, quando subsilire conantur. Infantium autem alterum desuper ulnis complexa humano more nutrit, muliebrem mammam ori applicans: alterum equino lactat ubere equarum in morem. Cæterum ex superiori tabulæ parte velut è specula, mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus Hippocen-

παιδός τις, ἀνὴρ σκείνης δηλαδὴ τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν πηνιμμένης, ἐπικύπτῃ γελῶν, ὄχ ὅλῳ φαινόμενῳ, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέοντος σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἴρων, ὡς δεδιέναι σοι παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ μὲν ἄλλα τοῦ γραφέως, ἐφ' ὅσον ἔξεστιν ἰδιώταις ἡμῖν, ἃ πάντη ἐμφανῆ ὄντα, τὴν ὅλην ὅμως ἔχει δύναμιν τῆς τέχνης. οἷον, τὸ διατεῖναι τὰς γραμμὰς ἐς τὸ δέοντος, καὶ τὸ χρωμάτων ἀκριβῶς τὴν κρᾶσιν, καὶ σύμμετρον τὴν ἐπιβολὴν ποιήσασθαι, καὶ σκιάσαι ἐς δέον. καὶ δὴ μεγέθους τε λόγον, καὶ τὴν τῶν μέτρων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἀσυμμετρίαν, γραφέων παῖδες ἐπιστάμενοι. οἷς ἔοικεν εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ Ζεύξιδος ἐκεῖνο μάλιστα ἐπῄνεσα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ σῶφρον ἐπεδείξατο τῆς τέχνης, τὸ μὲν ἀνδρεῖον, ποιήσας πάντῃ φοβερὸν, καὶ κομιδῇ ἄρρεν. σωφρονοῦν τῇ γραπτῇ λάπυρ τι πεπλά. ὁ μὲν τοῦ ἵππου μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον δὲ ἀνθρώπου. καὶ ἐξάρας αὐτὸ τοῦ ὤμου ἐπὶ τὸν λεῖον, τὸ βλέμμα, καίτοι γελῶντος, θηριῶδες ὅλον, καὶ ὄρειόν τι, καὶ ἀνήμερον. τοιοῦτον μὲν ἐκεῖνον. τὸν δὲ ἕλκειν δεῖ, ἵππα γε τὴν καλλίστης, οἵαν μάλιστα αἱ Θετταλαὶ εἰσιν, ἀδμῆτες. ἔπι, καὶ ἄξαθι. τὸ δὲ ἄνω ἡμίτομος γυναικὸς, πύγκλον, ἔξω τοῦ ὤπου. ἐκείνη δὲ μόνα, σατυρώδη ἐστὶν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δὲ, καὶ ἡ ἁρμογὴ τῶν σωμάτων, καθὸ συνάπτεται, καὶ σωθεῖται τῷ γυναικείῳ τὸ ἱππικὸν, ἠρέμα, καὶ σὺν ἀβρότητι μεταβαίνουσα, καὶ ἐκ προσαγωγῆς πεποιμένη, λαυθανέτω τὴν ὄψιν ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομένη.

taurus, inclinatus ridet, nec totus apparet, sed media parte equi: catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, ut hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in uno eodemque argumento variè artis excellentiam demonstravit: ut pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementèr agrestem, comâ superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè ferino, & montano, & immansueto. Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimum sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris expertes. Dimidiam verò mulieris partem, summa elegantia formavit: exceptis auribus, quas solas habet satyricis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cum equina coit & conjungitur, sensim, non affatim transiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deductio. Porrò

τὸ νεογνὸν ἢ τὸ ἐν τῇ νηπίᾳ, ὁμῶς ἄγριον, καὶ ἐν τῇ ἁπαλῇ ἤδη φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμαστὸν, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικῶς μάλα πρὸς τὸ σκύμνον ἢ λέοντος ἀναβλέπουσι, μεθ' ἧς ἢ θηλῆς ἐκπεφυγὸς ἐπιλελημμένοι, ἐν χρῷ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι. ταῦτα οὖν ἐπιδειξάμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ὤφθη ἐκπλήξειν τοὺς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἱδὲ, αὐτίκα μὲν ἐθόων. ἢ τί γὰρ ἂν ἐποίουν, καλίσῃ θαμβοῦντες συντυγχάνοντες; ἐπῄνουν ἢ μάλιστα πάντες, ἄτε καὶ μᾶλλον ἐκεῖνοι. τὴν ἐπινοίας τὸ ξένον, καὶ τὸν γράμμα τῆς γραφῆς ὡς νέαν, καὶ ὡς ἔμπροσθεν ἠγνοημένην ἅπαν. ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὅτι αὐτοὺς ἀσχολεῖ ἡ ὑπόθεσις καινὴ ἅπασα, καὶ ἀπὸ γῆς τὴν τέχνης, ὡς ἂν παρέργῳ πίστεως τὸν ἀκρίβειαν τῶν πραγμάτων, ἄγε δὴ ἔφη ὦ Μικκίων πρὸς τὸν μαθητὴν, περίβαλε ἤδη τὸν εἰκόνα. καὶ ἀρράμβοι, ἀπηνμίζετε οἰκάδε. ἅτοι γὰρ ἡμῶν, τὸ πλέον τῆς τέχνης ἐπαινέσι. τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κεῖ τῷ τέχνῳ, ἀπολῶ ποιεῖν τῷ λόγῳ. ἀλλὰ παροιδικιμεῖ τῷ ἀκριβείαν τὸ ἔργον ἢ τῆς ὑποθέσεως καινοτομία. ὁ μὲν Ζεῦξις, ἅτως. ὀργιλώτερον ἴσως. Ἀντίοχος ἦ, ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ἅτῳ ὁμοίου τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, ὁποῖον ἐγένετο. εἰσὼς τούτους γὰρ ἀλκίμους ὄντας, καὶ πολλῷ πάμπολλους ὁρῶν, καὶ τὴν φάλαγγα κρατερῶς συναρμοῦν, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲν προμαχίζοντας τοὺς καλιθωρακας αὐτῶν, ἐς βάθος ἢ ἐπὶ τεττάρων, καὶ εἴκοσι τεταγμένους ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δὲ ἐκατέρωθεν τὸν ἵππον διπλοΐαν ἅπαν, ἐκ ἧς δὲ μέσου, τὰ ἅρματα

rò infantum alter, non ſecus ac pater, agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis. Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum, quòd uterque dum uberatenent, cuti matris affixi, leoninum catulum pueriliter reſpiciant. Itaque cùm hæc ſingulari artificio expreſſiſſet Zeuxis, exiſtimavit ſe artis præſtantia ſpectantes in admirationem tracturum. Illi autem actutum exclamabant. Quid enim facerent pulcherrimum nacti ſpectaculum? Enimvero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob inſolens inventum, novumque picturæ conſilium prioribus ignotum. Vt verò Zeuxis animadvertit eos argumenti novitate capi, & ab artis contemplatione avocari, ita ut rerum ſcitè expreſſarum induſtriam parvi penderent, Age Miccio, dixit ad diſcipulum, picturam involve, & ſublatam domum auferte. Hi namque noſtræ lutum artis laudant: ſed mentis & ſcopi, num rectè, & ex arte factum ſit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti novitas operis præſtantiam gloria vincit. Ita quidem ſe geſſit Zeuxis, forſan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, ſimile quiddam in pugna adverſus Galatas accidiſſe fama eſt. Quam hiſtoriam vobis narrabo ſi vultis. Cùm ſciret Galatas viribus pollere, magnaſque videret eſſe eorum copias, phalangem fortiter conjunctam, in fronte propugnatores loricis æneis inſtructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu utrin-

[1] ἐκπηδήσαι μέλλοντα, δρεπανηφόρα ὀγδοήκοντα, καὶ συνωρίδας ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσαύτας, ταῦτα ὁρῶν, πάνυ ποθεινὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμάχων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκείνῳ γὰρ δὶ ὀλίγου τὸ στρατεία ἐκείνης ἀδοκησαθείσης, ἐς μεγαλωσὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφίκετο, κομιδῇ ὀλίγους ἄγων, καὶ τούτων πελτασικὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμῆτες δ', ὑπὲρ ἥμισυ τοῦ στρατιᾶς ἦσαν. ὥστε ἐδόκει αὐτῷ ἤδη ἀπενδεῖν, καὶ πάνα σύριγμῆ ἀμύνειν σὺν εἴσκειν τοῦ πολέμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γυναικῶν, καὶ πανικῶν ἔμπειρος, σὺν εἶα παρὼν ἀφυμεῖν. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτους ἐκέλευσεν ὁ Θεοδότας, πέως μὴ ἔχοιν, ὡς οἷόν τε κατακρύψαντας, ὡς μὴ καταδήλοι εἶεν ὑπερφανόμῃοι τοῦ στρατοῦ. ἐπειδὰν δὲ σημήνῃ ὁ σαλπιγκτὴς, καὶ δέῃ συμβαλέσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τοῦ πολεμίου ἐπελαύνητον, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ διαφήσαντες ἐπιφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τοῦ ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἑφ' ἑκάτερα τοῖς ἵπποισι. τοὺς δὲ κατὰ δὲ ἀντεπιφέρειν τοῖς ἁρματηλάταις, καὶ συναγαστεῖς. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθήσονται αὐτῶν ἔφη οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τοὺς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσόντα φεύγοντες. καὶ ὅπως ἐγένετο. ὡς γὰρ ἑκάτερον ἰδόντες ἐλέφαντα ὅτι αὐτοὶ Γαλάται, ὅτε οἱ ἵπποι αὐτῶν, ὅτω τοῦ τὸ παράδοξον τοῦ ὄψεως ἐταράχθησαν, ὥστε πόρρω ἐπὶ τοῦ θηρίων ὄντων, quæ viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ eventum expectabat, ut cui cum invictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob brevitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eosque peltatos plerosque, & levis armaturæ milites, plus mediam partem exercitus. Itaque videbatur ipsi jam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inveniendam. Verùm Theodotas Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, eum se præsente animis cadere non sivit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari jussit, quandiu fieri posset, ne exercitum supereminentes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, divisaque phalange currus immitterent, tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarumque ductoribus immittere. Hoc enim facto, inquit, ipsorum equi perterrebuntur, & in Galatas impetum facient fugientes. Talisque fuit consilii eventus. Cùm enim nec Galatæ, nec ipsorum equi elephantos antea vidissent, ita novo elephantorum spectaculo turbati sunt, ut quanquam adhuc procul erant illæ belluæ,

[1] Ἐπισήσαι] In Angl. Cod. pro quo ex fide Mss. & Cod. Florent. reposuimus ἐκπηδήσεσθαι. Bourd.

ἐπεὶ μᾶλλον [1] τετριγότων ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀδόντας εἶδον ἀποστίλβοντας ἐπισημότερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος παντὸς σώματος, καὶ τὰς προνομαίας, ὡς ἐς ἁρπαγὴν ὑπεραιωρουμένας, πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίναντες, σὺν ὠδῇ πόσμῳ ἔφυγον. οἱ μὲ πεζοὶ, περιπεφυρμένοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἱππίων, ὡς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς. τὸ ἅρμα δὲ ἀναστρέψαν, καὶ ταῦτα ἔμπαλιν εἰς τοὺς οἰκείους σὺν ἀναιμωτὶ διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου Δίφρος δ' ἀνεκυμβαλίαζον. οἱ ἵπποι δ' ἐπείπερ ἅπαξ τοῦ τὸ σύρτ ὁδὸν ἀπετρέποντο, σὺν ἀναχόρμοι τοῖς ἐλεφάντων, τοὺς ἐπιβάτας ἀποβαλλόντες, κεὶν ὄχεα κροτάλιζον τέμνοντες νὴ Δία, καὶ διαιρέντες τοῖς δρεπάνοις, εἴ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν πυρφόρῳ πανύτῳ [2] κατεβάλοντο. ἔπονθ' ὃ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατοῦντες, καὶ συναναρπάζοντες ἐς ὕψος τῆς προνομαίας, καὶ συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι περιπείροντες. καὶ τέλος, ὅτοι κατὰ κράτος ἐδηδίδασι τῷ Ἀντιόχῳ τὴν νίκην. οἱ Γαλάται δ', οἱ μὲν, ἐτεθνήκεσαν, πολλοὶ δὲ φόνῳ χλωρῷ. οἱδὲ, ζῶντες ἑλαμβάνοντο πλὴν πάνυ ὀλίγοι, ὁπόσοι ἔφθασαν ἐς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δ', ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ προσιόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν, ἀνέδουν τὰ βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁδὲ, καὶ δακρύσας ὡς φασιν, Αἰσχυνόμεθα ἔφη ὦ ἑταῖροι, εἰς γ' ἡ σωτηρία σὺν ἐκκαίδεκα τυ-

belluæ, quum tantùm ſtridentes audiverunt, & dentes inſigniter candentes viderunt, velut ex toto nigro corpore, & proboſcides tanquam ad rapinam ſublatas, priuſquàm emiſſum fuiſſet telum, verſis retrò habenis, nulloque ordine aufugerint. Sed enim pedites ſe invicem haſtis configentes, ab equitibus in ipſos prolapſis conculcabantur. Currus autem ſubverſi, denuo in ſuos non ſine ſanguine ferebantur: ac juxta illud Homeri. Surſum ac deorſum volvebantur currus. At verò equi cùm ſemel à recta via declinaſſent, elephantorum impetum non ſuſtinentes, ſeſſores excutiebant, & currus ſtrepebant proſcindentes per Iovem, & diſſecantes falcibus, quoſcunque ex amicis dejeciſſent: multi autem, ut in tanto tumultu, dejiciebantur: quos elephanti ſequebantur conculcantes, & in altum ſuis proboſcidibus projicientes, unaque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi ſuo robore victoriam Antiocho tradiderunt. Galatæ autem alii, magna clade edita, occubuerunt: alii vivi capti ſunt, paucis exceptis qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium deſcenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, ut ajunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum ſede-

1 τετριγότων] Matt. Delrio ad Senec. leg. putat τραχυτήτων. Bourd.
2 κατεβάλοντο] Mſ. Regius κατελαμβάνοντο. Idem.

τοις θηρίοις ἐβλίβε. ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν & ξενόμορφον ἐξέπληξε τὰς πολεμίους, τί ἂν ἡμεῖς ἠλθομεν ὡς αὐτούς; ἐπί τε τῷ τροπαίῳ, κελεύσ ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα ἢ μόνον ἐγκολάψαι. ὥρα τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τὸμὸν ὅμοιον ᾖ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, σὺν ἄξια μάχης· ἐλέφαντες δέ τινες, καὶ ξένα μορμολύκεια τοῖς τὰς ὀρῶντας, καὶ ξενοποιΐα, ἄλλως ἐκεῖνα γὰρ ἐπαινοῦσι πάντες, οἷς δ' ἐγὼ ἐπεποίθειν, ἃ πάνυ παῦται τὸ λόγω πυρ αὐτοῖς ἐστιν. ἀλλ' ὅπ μὲ ἡλικία ἱππόκεντρων & γεγραμμένη, τοῦτο μόνον ἐκπλήττουσι. καὶ ὥσπερ ἐπὶ καινὸν, καὶ περίφοβον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα, μόνον ἄρα τῷ Ζεύξιδι πεποίηται. ἀλλ' ὁ μάστιν. γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μὴ τέχνης ἔκφυτε ὄντες. εἰη μόνον ἄξια & ἱκανὰ δεικνύειν.

sedecim belluarum ope salus obtigit: ita ut nisi spectaculi novitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere jussit. Itaque jam tempus est ut considerem, num ego sim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantùm sunt elephantes, & nova terriculamenta spectantibus metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum fœminam: idque, sicut est, novum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. | HARMONIDES.

ΑΡGVMENTVM.

[1] *Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adductus, ut ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus abeodem fuerit, ut artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, ut cùm illi ipsi laudati fuerint, ubicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque debere, ut qui primum ea præstantia, eoque judicio sit, ut quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, pr colla-*

[1] Non est προσλαλιὰ sed Σύστασις sive commendatio. *Marc.*

[1] Time-

lationem. Deinde & ex eadem patria ſecum natus ſit, ut vel eo nomine favere ac patriocinari ſibi debeat. Poſtremò & à ſcriptorum ratione facilitatem ac meritum cauſæ oſtendit. Orditur ſtatim ab expoſitione exempli, cujus occaſione adductum ac motum ſeſe fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Diis precando, ut cœptam laudem ſuam creſcere ac perpetuam eſſe velint. Titulus eadem ratione, qua in ſuperioribus inditus eſt.

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς, ἤρετό ποτε Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτῷ ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδοξος γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶν ἔσομαι μᾶλλον ἐπίσημος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα σοῦ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἁρμόσασθαι τὸν αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λεπτόν τι, καὶ ἐμμελὲς, καὶ ὑποκαλλύνειν τὰς δακτύλους σώφρως ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἅρσει, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν εὐρύθμως, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸ χορὸν, καὶ τὰς ἁρμονίας ἐκφέρειν ἀφυλάκτως τὸ ἦθος. [2] τὸ Φρυγίου, τὸ ἔνθεον. τὸ Λυδίου, τὸ βακχικόν. τὸ Δωριὸς, τὸ σεμνόν. τὸ Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.

Harmonides tibicen [1]Timotheum magiſtrum olim his verbis interrogavit. Dic mihi Timothee, quomodo arte mea clarus evadam, & quid faciam unde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio jam didici, ſcilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum ſonum in lingulam inſpirare, & appoſitè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi, modoſque ad chorum conſonos facere, & Harmoniæ cujuſque proprietates obſervare. Phrygiæ impetum divinum, Lydiæ furorem, Doricæ gravitatem, Ionicæ jucunditatem. Hæc inquam

1 *Timotheum*] Hic nobiliſſimus ſub Alexandro magno floruit, de cujus Muſica, qua Alexandrum ad bellum accendere ſolebat, meminit Dio, in lib. de Regno. *Cogn.*

2 Τῆς φρυγίου] Sunt Harmonidæ quatuor ſolum muſicæ modi principales, Phrygius, Lydius, Dorius & Ionicus: cum tamen qui de muſica ſcripſerunt, quinque conſtituant, addentes his quatuor Æolium, ut Plato 3. de Rep. Athen. lib. 14. Caſſiodor. Epiſt. 40. lib. 2. & libr. de Muſic. Niſi ſub Dorio Æolium involvat, hæc enim duo ſæpe confunduntur, ut in Pindaro qui cum Doricè ſcriberet, vocavit muſam ſuam αἰολίδα μολπὰν. Aſſignat autem τῷ φρυγίῳ τὸ ἔνθεον ubi malè Interpres Obſop. *attonitum.* volvit enim Harmonides *religioſum*, ut pater locis citat. & apud Apulejum libr. 1. Florid. Sed de tonorum iſtorum qualitate omnes iſti ferè inter ſe diſſentiunt: tribuit Ionio τὸ γλαφυρὸν. Interpres *ſuavitatem*, vertendum erat *variam* ut apud Apulejum loc. cit. Sic ſæpè apud Homer. γλαφυρὸν pro eo quod multos receſſus multaſque latebras habet. *Bourd.* Modorum ſeu nomorum ratio circumſcribitur. Phrygio tribuit τὸ ἔνθεον Bacchanalem licentiam, Dorico ſeveritatem, Ionico jucunditatem Apul. lib. 1. Florid. Plut. & Boëth. in Muſic. *Cogn.*

πωπε μ ἓν πάντα ἐκμεμάθηκα παρὰ σοῦ. τὰ μέγιστε ȝ, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπεθύμησα τῆ αὐλητικῆς, οὐκ οἶδα πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι περιγένοιτο ἡ δόξα, ἡ παρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν πλήθεσι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ. καὶ νῦν φανῶ, οὗπερ ἐπιστρέφεσθαι πάντες εἰς ἐμὲ, καὶ λέγειν τὸνομα, ὅτι σὲ Ἁρμονίδης ἐστὶν, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτε καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοιαῦτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπήλησας τῆ Πανδιονίδι. καὶ νικήσας ἐν τῷ Αἴαντι τῷ ἐμμανεῖ, [1] ᾧ ὁμώνυμόν σοι ποίημα τὸ μέλος, εὐθὺς λὼ, ὃς ἠγνόει τὄνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἔνθα ἂν καὶ νῦν φανῇς, σωρεύσουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ [2] ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ὄρνεα. [3] ταῦτ' ἐστὶ, δι' ἃ καὶ ἡυξάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν πεπόνηκα τὸν πόνον τὸν πολύν. ἐπεὶ τόγε αὐλεῖν αὐτὸ, ἁπλῶς ᾧ ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, οὐκ ἂν ἐξαίμην, ἀγνώσῳ μοι περιγηρύσαντος, εἰ Μαρσύας, ἢ Ὄλυμπος ἠρίστευσε μέλλοιμι λανθάνειν. [4] εὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀπορρήτου φασὶ, καὶ ἀφανοῦς τῆς Μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ ἔφη καὶ ταῦτα

quam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ludendi tibia expetivi, neſcio quomodo inde mihi obvenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, ut digito monſtrer, & ubicunque viſus fuero, protinus omnes in me convertantur, & nomen dicant. Hic ille eſt Harmonides tibicen præſtantiſſimus. Quemadmodum quando, cùm primùm domo è Bœotia veniſſes, Pandionidi tibicinem egiſti: cumque in Aiace furente, eum viciſſes qui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc ubicunque viſus fueris, ad te concurrunt omnes, ut ad noctuam aviculæ. Hæc ſunt quorum gratia tibicen evadere optavi, & pro quibus magnum illum laborem exhauſi. Quandoquidem tibia canere, per ſe citra famæ acceſſionem non expetiverim, ſi ignoto mihi obtingat, non ſi Marſyas, aut Olympus non ſentiens evaſurus ſim. Siquidem in celebris, & ignotæ Muſicæ nullum eſt emolumentum. At tu, in-

1 Τῆ ὁμωνύμῳ σοι] Τῆ ὁμωνύμῳ σου. Marc.

2 Ἐπὶ τὴν] *Aves circa noctuam.* Cætera enim ſunt Interpretis non Luciani, de hoc proverb. Ariſtot. Laërt. Dio Chryſoſtomus, alii. *Bourd. Ad noctuam*] Noctua noctu videt, canit & volat ſola, odioſa cæteris avibus in quas aſtuta utitur dimicatione, nam avicularum multitudine circumdata reſupina pedibus pugnat, collectaque in arcum roſtro & unguibus tota tegitur, ei auxiliatur accipiter, fœdere quodam naturæ, ut inquit Plin. Laërtius ſcribit, Timonem Philiaſium hoc nomine maximè reprehendiſſe Arceſilaum quod is populares plauſus non aliter conſectaretur, atque noctua frequenti avium conventu claudi conſuevit.

Hæc ait & turbam dextra lævaque frequentem
Ingreditur, volucres ululas mirantur inepta,
Illa ſtupet ſolidum, ſed tu vaniſſimè, plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara ſuperbis?

Sic Apologum Ang. Politia. in ſua Lamia exponit. *Cogn.*

3 Ταῦτ' ἐστὶ δι' ἃ ἡυξάμην] Δι' ἃ ἡυξάμην. Marc.

4 Οὐδὲν γὰρ] Τῆς λανθανούσης μουσικῆς ἐδεὶς λόγος. Vide Interpr. Perſii ad Sat.

παίδευσόν με, ὅπως μοι χρησίμον κάμψαντι, καὶ τῇ τέχνῃ. καί σοι διττὴν εἴσομαι τὴν χάριν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται δὴ αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἐρᾷς μὲ ἔφη δοῦ ἴδοι ὁ μικρᾶς ἀγαμαι, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος εἶναι, καὶ γνώσκεσθαι ὑπὸ τῶν πολλῶν. τοῦτο γ', εἰ μὴ ὑπνοῖ πως εἰς τὴν πολλὴν παρελὼν ἐπιδείκνυμενος, ἐθέλοις προέλεσθαι, μακρὸν ἂν χρόνον, καὶ οὐδὲ ὅπως ἅπαντες εἴσονταί σε. πῶς γὰρ ἂν εὑρεθείη ἡ θέατρον, ἢ στάδιον οὕτω μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις Ἕλλησιν; ὡς ἂν ποιήσεις γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφίξῃ τῆς δύξης, ἐγὼ καὶ τοῦθ' ὑποθήσομαί σοι. σὺ γὰρ αὖλει μὴ καθὼς τὰ θέατρα εἰώθασι. ἁπλῆ, ὀλίγοι μελέτω σοι τῶν πολλῶν. ἡ δὲ ἐπίτομος, καὶ ῥᾷστα ἐπὶ τὴν δέξαν ἄγουσα, ἥδε ἐστίν. εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι τοὺς χρίσεις καὶ ὀλίγους αὐτῶν, ὅσοι καρυφαῖοι, καὶ ἀναμφιλόγως ἐμμελεῖς, ἐπ' ἀμφότερα πίσοι, εἰ τούτοις φημὶ ἐπιδείξαιο τὴν αὐλήμασι, καὶ οὗτοι ἐπαινέσαντές σε, ἅπασιν Ἕλλησι νόμιζε ἤδη μεγίστην γνώσιμος ἐν οὕτω βραχεῖ. καὶ τὸ παράγγελμα ὅπερ πως σωτὴρ ἔφημι. εἰ γὰρ ὡς ἅπαντες ἴσασι, καὶ ὡς ἐμμελίζεσιν, οὗτοι γ', εἴσονταί σε αὐλητὴν δόκιμον ὄντα, [1] τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν, οἷα πάντως ἀκολουθήσουσι τοῖς ἀμείνοσι κρῖ-

inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte sit utendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo, cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum est, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui sic respondet Timotheus. Rem non exiguam, ut probè scis Harmonides, laudem & gloriam amas, qua sis insignis, & à vulgo cognoscaris. Sed hoc, si in cœtus prodeundo ut specimen artis edas, tibi parare velles, longum foret, neque sic te nossent omnes. Etenim ubi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inveniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? Vt autem illis innotescas & voti tui compos fias, hoc consilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquam lude, sed vulgus parum tibi sit curæ. Hæc via quæ ad gloriam ducit est compendiaria & facillima: si collectis Græciæ optimatibus, eorumque paucis, quicunque primores sunt, & citra controversiam admirandi, spectatæ utrinque fidei, si inquam his tuæ modulationis specimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam brevi tempore Græcis omnibus jam innotuisse. Et vide qua ratione rem hanc tibi construo. Nam si ii quos norunt, & mirantur omnes, te præclarum tibicinem esse cognoscent, quid vulgo tibi opus, qui meliores rerum judices

Sat. 1. *Bourd.* Hujus Adagii sensus est, quasvis egregias dotes ingenii, si non proferas, perinde esse quasi non habeas. Suet. in Nero. Gell. c. ult. lib. 13. Ovid.

Tu licet ad Thamyram superes, atque Orphea cantu
Non erit ingnota gratia magna lyra. Cogn.

1 Τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν] Vt mima illa, satis est equitem mihi plaudere. *Bourd.*

1 Ἀγαθ-

ναμ δυναμβμοις; ὁ γάρ τοι πολὺς ὄτ῾ λεὼς, αὐτοὶ μὲ ἀγνοῦσι τὰ βελτίω, βάσανοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὁπόταν δ῾ ἂν οἱ πεζάγοντες ἐπαινέσωσι, πιστεύσει μὴ ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τοῦτον. ὥστε ἐπαινέσουσι καὶ αὐτοί. καὶ γὰρ ἂν καὶ οὐ ϖῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲ πολλοὶ θεαταί εἰσι κρυθησόμενί ποτε, καὶ συρίσουσι. κελεύσει ὁ ἐπιὰ, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δή. ταῦτα ὁ μὲν Ἁρμονίδης οὐκ ἔφη ποιῆσαι, μεῖζον γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοσοῦτον ἠχωνίζετο, φιλοτιμότερον ἐμφυσῶν, ἐναπέπνευσε τῷ αὐλῷ, καὶ ἀσεφάνωτ῾ ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ καὶ ϖερὶ τοῦτον καὶ ὑμᾶς ὦν αὐλήσας ἐν Διονυσίοις. ὁ μέντοι Τιμοθέου λόγ῾, οὐκ αὐλητοῖς, φησὶν Ἁρμονίδη μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ ϖᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημόσιόν τι ἐπιδεικνύμενοι, καὶ ϖαρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνου δεόμενοι. ἔγωγ᾽ ὦν ὁ ϖότε καὶ αὐτὸς συνόων τὰ ὅμοια ϖρὸς τ᾽ ἐμαυτὸν, καὶ ἐζήτουν ὅπως ἂν τύχοιμι γνωσθείς ϖῶσι, τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη τ᾽ ἐν τῇ ϖόλει, καὶ ὅτῳ ϖιστεύσειν οἱ ἄλλοι, καὶ ὃς ἀντὶ ϖάντων δέκεσθαι ἄν. ὅτῳ δ᾽ ἄρα σὺ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθ᾽ τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὁπόσῳ τὸ κεφάλαιον δρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ὁ ὀρθὸς κανὼν τ᾽ τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τἀμά, καὶ σὺ ἐπαινέσειας αὐτὰ, εἴη γὰρ οὕτω φανήσεσθαι. καὶ δὴ ἐπὶ ϖέρας ἦκειν με τ᾽ ἐλπίδος, ὦ μιᾶ ψήφῳ τὰς ἀπιστίας λαβόντα. ἢ ϖίνα γὰρ ἂν ϖῶ σᾶ ἐλόμβῳ, καὶ ϖῶς ἂν ἐμπαίσειν εἰκότως νομισθείην; ὥστε λόγῳ μὲ ἐφ᾽ ἑνὸς ἀνδρὸς [1] ἀναβρίδices omnino sequetur? Siquidem popularis ista multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus constat, fere semper ea quæ sunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, eum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipsi laudabunt. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi sunt spectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt: at septem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præstitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen descendisset, ambitiosiùs spiritum intendens, in ipsa tibia expiravit, & in scena non coronatus obiit, cùm idem & primum & postremum in Bacchanalibus tibia cecinisset. Hoc Timothei consilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verùm omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii specimen edentes, vulgi laudem reposcunt. Proinde ego quum similia de rebus meis animo versabam, & quærebam qua ratione quamprimum innotescerem omnibus, Timothei consilium secutus, considerabam quis civium esset præstantissimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus sufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujusmodi. Quòd si mea scripta tibi commonstrarem, eaque laudares, fieret ut sic agnoscerentur, & continuò spei compos essem, in uno calculo cunctos assecutus. Annon si aliquem tibi præferrem, errare meritò existimarer? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ja-

1 Ἀναβρίδομαι τὴ κύσει] Vide Paræmiog. sic in Dialogo pro Imaginibus. *Bourd.*

1 Τῷ

ψομβρ τ κύβοι. τὸ δ' ἀληθὲς, ὥστ' ἂν εἰ ᾖς ἁπάντ' ἐχθὲς ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενος τοὺς λόγους. ὅλον γὰρ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καθ' ἕνα τε, καὶ σὺν ἅμα πάντων συνειλεγμένων, μόνος αὐτὸς ἀμείνων ἂν ἤδη. οἱ μὲν τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, σφεῖνοι μόνοι ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δ', καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν γερόντων ὡσαύτως, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος ἂν παιδείᾳ. σύ γε καὶ μάλιστα ὅτῳ [1] τῶν λίθων ἀεὶ καὶ σώζεται φέρεις, ὃ καὶ βαρεῖν με τὴν παρόδον ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος. πολυμαθὴς, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοβοῖ γένοιο. κἀκεῖνο δὴ νὴ Δία, ὡσαύτως καὶ αὐτὸ βαρεῖν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τἀληθείας σοι. ὃς πόλεώς τε σφείνης εἰμὶ, ὧν πολλάκις οὐ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον, ἰδίᾳ, τὸ δ' δεύτερον, κοινῇ μετὰ παντὸς τοῦ ἔθνους. ὥστε ὧν καὶ νῦν ἐμοὶ εἰς τὸ χεῖρον ῥέπωσιν αἱ ψῆφοι σὺν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὦσιν αἱ ἀμείνους, σὺ τῶν τ' Ἀθηνῶν πρόσθεν, ἀναπλήρωσον τὸ σὸν ἔδος αὐτὸς σεαυτῷ. καὶ τὸ ἐπανόρθωμα οἰκεῖόν σοι δοκείτω. καὶ γὰρ ὅδε σφεῖνό μοι ἱκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐθαυμάσαν πρότερον εἰ ἔνδοξος ἦν ἐγὼ, εἰ ἐπαινοῦντι πρὸς τῶν ἀκουσάντων οἱ λόγοι. πάντα σφεῖνα, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀνείρηται φασὶ, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, σὺν τῇ παρόδῳ δειχθήσεται. ὅτῳ ἀκριβὴς ὄρος τῶν ἐμῶν. ὧδέ μοι ἀμφίδοξον ἔπι, ὅστις ἂν τις συνδιαίσειεν, ἀλλ' ἢ ἄρισον καὶ παιδείαν δικαίᾳ

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sane Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò metuerem. Quinetiam illud animum addit per Iovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in pejus vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod decrit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sim, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τῶν λίθων] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Parœmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπαίνων σκιαί. ut σκίας ὄναρ apud Pind. *Idem.*

νομίζεσθε, σοὶ μὲ δόξαν, ἢ πάντων. δύφεμεῖν ἢ χρὴ, ὡς ὅτω μέγαν ἀγῶνα χωρῶντα. δέξασθε γὰρ ὦ Θεοὶ, λόγω ἄξιοι. καὶ βεβαιώσατε ἡμῖν τὰ ὑμῶν τὰ ἄλλων ἔπαινον. ὡς τὸ λοιπὸν θαῤῥοῦντες, ἐς τὰς πολλὰς παρείναι. [1] πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον, ἥτιον φοβερὸν τῷ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

1 Πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον ἥτιον φοβερὸν τῷ τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὰ μεγάλα non παρέλκει, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege instituta, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis: τὰ Ὀλύμπια δὲ πρῶτος Ἀρχέλαος ἐν Δίῳ τῇ Μακεδονίας κατέδειξεν, ἤγετο δὲ ἐπ' ἐνίοις, ὡς φησὶν, ἡμέρας ἑπταέθλους ταῖς μούσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7 ad hæc verba, χρυσαῖς ἐν Ἀθήναις. Sic enim commentatur: εἰσὶ δὲ ἐν ἔτει Παναθηναῖα ἢ τὰ Ἡράκλεια, ἢ τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθλώσπιν ἄγων. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis asserit idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

[1] *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos, ut à quibus maximè adjutus atque apud cæteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scythæ & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxa-*

re,

1 Περσαλλιᾶ. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Pateſcet legenti instà. *Marc.*

1 Περ-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti ciuitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi caterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Catera plana ſunt.

ὁ [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ τόξαρις πρὸ αὐτοῦ, σοφὸς μέν, καὶ φιλόνομος ἀνήρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων φιλομαθὴς τῶν ἀρίστων. οἴκοι δέ, ἐν βασιλείᾳ γεγονὼς ὢν, ἐν δὲ τοῖς πλοφορικοῖς, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἷοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκτάποδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν δεσπότην εἶναι, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ἔστι δ' ὁ τόξαρις, ἐπὶ οἴκου ἀπῆλθεν ἔτι ὀπίσω ἐς Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετὰ πολὺ, καὶ Ἥρως ἔδεξε. [3] καὶ σφέμνυσιν αὐτῷ ξείνῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰρ τὸνομα, ἥρως γενόμενον, ἐπικτήσατο. τῶν δ' αἰτίαν τοῦ ἐπωνυμίης, καὶ ἀνθ' ὅτου ἐς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἔδοξεν, οὐ χεῖρον ἴσως διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, ὅ Σκύθαις μοῦνον ἐπιχώριον ὂν ἀπαν-

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit fortè alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic rectè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρῶτον. Bourd. Vide hujus vitam & Epitàphium apud Laërtium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boves, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipuè recenſet Heſiod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ σφέμνυσιν αὐτῷ ξείνῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* σφέμνυσιν αὐτῷ, ξείνῳ ἰατρῷ. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πέμ-

θεναπίζειν, καὶ [1] πέμπειν ἀφὸς τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι θεοποιεῖν τοὺς Σκύθας. ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ λοιμῶδες τὸ μέγα, ἔδοξεν ἡ Ἀρχτέλεως γυνὴ, χρεοπωλοῦντος ἀνδρὸς, ἐπισπάσα οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι πωσάντων τοῦ λοιμοῦ ἐχόμενοι, λώιον τοὺς στενωποὺς οἴνῳ πολλῷ ῥάναντι. τοῦτο συχνάκις γενόμενον, καὶ μὴ πειθόντων Ἀθηναίων οἱ ἀκέσαντες, ἔπαυσε μηκέτι λοιμώττειν αὐτούς, εἴτε, ἀτμοὺς τινας πονηροὺς ὄντας σβέσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε ἄλλο τι θεῖον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τόξαρις, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεβούλευσεν. ὁ δὲ δὴ μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἔτι καὶ νῦν λαμβάνεται αὐτοῦ, λευκὸς [3] ἵππος παραδρόμου ἐπὶ τοῦ μνήματος. ὅθεν ἔφηνεν ἡ Δειμαινέτη, ἀποστελοῦσα αὐτὸν, ἐντειλαμένη σφάγια τὰ ἐκεῖ θύειν. καὶ δ' εὑρέθη κεῖθι ὁ Τόξαρις τεθαμμένος, τῆς τε ἐπιγραφῆς γνωσθείσης, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μᾶλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ στήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκόλαπται, τῇ λαιᾷ μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δὲ, βιβλίον ὡς ἐδόκει. ἔτι καὶ νῦν ἴδοις ἂν αὐτοῦ ὑπὲρ ἡμίσυ, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δ' ἄλλα τῆς στήλης, καὶ τὸ ὠθισθὲν, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατό που. ἔστι δὲ πολὺ ὑπὸ τὸ Διπυλον, ὃν ἰόντι ἐς Ἀκαδήμειαν ἀπιόντων, ἐν μέσῃ τῷ χώματι, καὶ ἡ στήλη κυρίη. πολὺ δὲ ἄλλ' ἔστιν ἃ γε δὴ καὶ φασὶ τυρεπινοντὰς ἥνας, ἤδη πεπωκότας ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὰ

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſaque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas; reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν περὶ τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν ὡς θεὸν περὶ τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod in 4. Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τόξαριν. Menagius.

3 Ἵππος] Dico alibi. *Bourd.*

1 Ἐπὶ

τ Δί', ἀδὲν ἄπιστον. ὃς ἄλλω ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ἔοικε ἕνεκα ἐμοῦ ἆθλον αὐτῷ, ἔζη μὴ ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀνάχαρσις δ', ἅρα καταπεπλευκὼς, ἀνὴρ σκυθικὸς Περσικῶς, οἷα δὴ ξένος, καὶ βάρβαρος, ἐμπεφυσημένος ἐπὶ τῷ γνώμῃ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδὴς ὡς τὰ πολλά. οὐκ ἔχων ὅ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σαφῶς καταγελώμενος ὑπὸ τῶν ὁρώντων ἐπὶ τῇ σκάφῃ, καὶ ὀμόγλωσσον ἀδόντα ᾄσματα. καὶ ὅλως, μετεμέλειν αὐτῷ ἤδη τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδεδοίκει, ἰδόντα μόνον τὰς Ἀθήνας, [1] ἐπὶ πόδα αὖθις ὀπίσω χωρεῖν. καὶ πλοίοις ἐπιβαίνειν, πλεῖν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου. ὅθεν ἐκ πολλῆς ὁδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἴκοθεν ἐς Σκύθας. ὅπως ἔχοντα τῷ Ἀναχάρσιδι, συντυγχάνῃ δαίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη ἐν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ τολμηρὰ αὐτὸν ἐπισπάσασθε, πανηγιῶτις ἔσα. εἶτα μέντοι, ὃ χαλεπῶς ἤμελλε τις αὐτὸν γνώσεσθαι τῶν Ἀνάχαρσιν, ἅτε ἡβύης [2] τῆς δοκιμωτάτης ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δ', πόθεν ἂν σκεῖνον ἔγνω ἐμπεδῶν ὄντα, ἐλλιπεστὶ ἐσταλμένον, ὑπεξυρημένου τὸ ἡβύειον, ἄζωστον, ἀσίδηρον, ἤδη σαμύλον, αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἕνα τῶν αὐτοχθόνων; ὅτε μετεπεποίητο ὑπὸ τῆς χρόνου. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθιστὶ προσεπιπὼν αὐτὸν, ὦ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκίτης; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον εὑρήκει ἅτε, καὶ τῶν εἰ-

per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim ſanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharſis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticuloſus, neſcius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi ſe ob veſtem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum ſuſceptæ profectionis pœnitebat, & viſis duntaxat Athenis, veſtigia retrorſum relegere decreverat: atque conſcenſa navi, rurſus in Boſporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum reſtabat. Sic affecto Anacharſidi, bonus quiſpiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria veſtis ipſum pertraxit: deinde Anacharſidem noſſe non futurum erat ipſi difficile, ut qui ex lectiſſimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharſis gentilem illum eſſe agnovit, cùm Græcam veſtem gereret, abraſo mento eſſet, diſcinctus, ſine enſe, jam facundus, & ex Atticis indigenis unus. Adeò jam temporis ſpatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipſum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharſis Daucetæ filius? Lachrymatus eſt præ gaudio Anacharſis, quòd lingua ſibi conſonum aliquem inveniſſet, quique noſſet qua-

1 Ἐπὶ πόδα αὖθις ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè ſimiliter dicimus, *retourner ſur ſes pas.* Menagius.

2 Τῆς δοκιμωτάτης] Anglic. Cod. τῶν δοκιμωτάτων. Bourd.

δῆτα ὅστις ἰῶ σὺ Σκύθαις, καὶ ἤρε-
ϑ. σὺ ϑ πόϑεν οἶσϑα ἡμᾶς ὦ ξέ-
νε; καὶ αὐτὸς ἔφη σκεῖϑέν εἰμι
παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τοῦνομα, ὃ
τ ἐπιφανῶν, ὥστε καὶ ἐγνῶαϑ ἄν σοι
καὶ αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις
εἶ, ὃν δὴ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς πο Τό-
ξαρις ἔρωϊ τ Ἑλλάδ, ἀπολι-
πὼν καὶ γυναῖκα σὺ Σκυθίαν, καὶ
παιδία νεογνὰ, οἰχοῖϑ ἐς Ἀθήνας,
καὶ νῦν ἀμαξεύϑαι κεῖϑι, πιμώμε-
νόπο τ ῥητόρων; ἐγὼ ἔφη σκεῖνός εἰ-
μι, εἴ τις κἀμοῦ λόγος ἔπ παρ' ὑ-
μῖν. ἀκὴν ἦδη ὅς ὁ Ἀνάχαρσις,
μαϑητήν σε ἴσϑι με γεγυμνάμενον,
καὶ ζηλωτὴν ϑ ἔρωϑ, ὃν ἠράσ-
ϑης, ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα. καὶ καπί
γε τοῦ ἐμπορείαν ταύτην ἀποδη-
μήσας, ἥκω σοι, μυρία παϑὼν σὺ
ϑοῖς ἀμὲ μέσῳ ἔϑνεσι. καὶ εἴγε μὴ
σοὶ συνέτυχον, ἔγνωσο ἤδη πρὶν ἥλιον
δῦναι, ὀπίσω αὖϑις ἐπὶ ναῦν κατίοντα.
ἔτος ἐπεϑορόμην, ξένια καὶ ἄγνωστα
πάντα ὁρῶν. ἀλλὰ σοῦς Ἀκινάκην,
καὶ Ζαμόλξιδ, τ πατρῴων ἡ-
μῖν Θεῶν, σύ με ὦ Τόξαρι πε-
ριαλαβὼν, ξενάγησον, καὶ δεῖξον τὰ
κράτιστα τ Ἀθήνησιν. εἶτα καὶ τὰ σὺ
τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τοὺς ἀ-
ρίστους, καὶ ἀνδρῶν τοὺς βελτίστους,
καὶ ἤϑη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον
αὐτῶν, καὶ πολιτείαν, δι' ἃ σοῦ τε,
κἀγὼ μᾶλλόν σε, τοσαύτην ὁδὸν ἠκόμε-
κὴ μὴ προύδῃς ἀθεάτους αὐτῶν ἀπαν-
τῶν ἀπενέγκασϑαι. τοῦτο μὲν ἔφη ὁ Τόξαρις,
ἥκιστα ἐρωλικὴν ἐρήνκας, ἐπὶ τοὺς ϑύ-
ραζε αὐτοὺς ἐλϑόντα, οἵτινας ἀπιόν-
τα. πολὺ ἀλλὰ πάρρησ. εἰ γὰρ ἂν
ὡς φῄς, ἀπέλϑῃς, ἐπὶ ἂν ἀφίκοι σε
ῥᾳδίως ἡ πόλις. οὐκ ἔστως ὀλίγα
τὰ ϑέλγητρα ἔχει ϑεὸς τοὺς ξένους,
ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σου, ὡς
μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων,

qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, siqua de me apud vos fama superest. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negociationis hujus exemplo peregrè profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi in te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi summus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum, Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, siquos

εἰ σοι ἤδη εἰσὶ μεμνῆσθαι. ὡς σὺ δ' ἂν τάχιστα πᾶσαν ἴδοις τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, μᾶλλον ἢ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγὼ ὑπαγήσομαί σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ οὗτοσί, ἐπιχώριος μέν, ἀποδημήσας δὲ μάλα πολλὰ ἐς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενος, τὰ ἄλλα μὲν οὐ πλουσίων, ἀλλὰ καὶ πάνυ πενιχρῶς ἔτι δημοσίᾳ ἐσταλμένον. πολλῷ δή γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ τιμῶσιν αὐτόν. ὥστε καὶ νομοθέτην χρῆν αὐτὸν τῆς πολιτείας, καὶ ἀξιοῦσι καὶ τὰ σφέτερα αὐτὰ διοικεῖν. εἰ τοίνυν φίλον κτήσαιο, καὶ μάθοις οἷος ἀνήρ ἐστι, πᾶσιν νόμιζε τὴν Ἑλλάδα σὺν αὐτῷ ἔχειν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν εἰδείης οὗ τῇδε ἀγαθῶν, ὡς σὸν ἔσται ὅ, τι ἂν μεῖζόν σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συνήσεως σφέτερον. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀτὰρ σφέτερον δέδια, μὴ δυσπρόσοδον, καὶ σὺ παρέργῳ ᾖτηταί σε τὴν ἔντευξιν ὑπὲρ ἡμῶν. δύσφρακτ ἦ δ' ὅς, σφέτερον τὰ μέγιστα χαλεπαίνεσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν ἔσχηκὼν τοῦ ἐς ξένου ἄνδρα δυσποίας. ἕπου μόνον. οἶσθ' γὰρ ὅσον σέβει τὸς ξένους ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄκρη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον ἢ κἀγὼ δαίμονα ἔτω αὐτὸς ἡμῖν σεβήσεσιν, ὁ ἐπὶ σωφροσύνῃ, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα σεβήσεσθαι τὸ Σόλωνα, τοῦτό σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. Σκύθης δέ ἐστι τῶν παρ' ἡμῖν δυσπαιδεύτων. καὶ ὅμως τάχ' ἂν πάνυ ἀφεὶς ἥκῃ σωφρονέστερον ὑμῖν. καὶ τὰ καλλίστα ὁ-

siquos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hîc est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis senem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, in eo te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram benefaciendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nam cognosces quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum adduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nostræ gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversatu-

ψόμην τὴν Ἑλλάδα. κἀγὼ [1] ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξεύρηκα αὐτῷ, ὅπως ῥᾷστα καὶ αὐτὸς μάθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένοιτο τοῖς ἀρίστοις. τοῦτο δή σοι ἐγὼ προσαγαγεῖν αὐτόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ὅτι ποιήσεις, καὶ [2] προξενήσεις αὐτῷ, καὶ πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅσῳ σοι ἔφλω μικρὸν ἔμπροσθεν ὡς Ἀνάχαρσις, πάντα ἑώρακας ἤδη, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο αἱ Ἀθῆναι. τοῦτο ἡ Ἑλλάς. οὐκ ἔτι ξένος. σύμπαντές σε ἴσασι. πάντες σε φιλοῦσι. τηλικοῦτόν ἐστι τὸ κτῆμα τὸ πεπεσβύτηκοτι τοῦτον. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τῶν σὺν Σκυθίᾳ, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις δὲ ἀθλητὴν τῆς ἀληθείας τὰ ἆθλα, καὶ ἔρωτος τὸ τέλος. ἥδιστός σοι ὁ Ἑλληνικὸς ἡγεμών. τοῦτο δεῖγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς Ἀττικῆς. ὅτου τοίνυν γέγωσκε, ὡς εὐδαιμονίσεται ὤν. ὃς συνέσῃ Σόλωνι, καὶ φίλῳ χρήσῃ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲ ἤδη ὁ Σόλων τῷ δόρατι, οἷα δὴ ἔπεμπεν. ὡς δὴ τὸ λοιπὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τὸν Ἀνάχαρσιν, καὶ σεμνύνων τοῖς Ἕλλησιν καλοῖς, καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁδὶ, τεθηπὼς τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ μηδὲν ἕτερον πόδα ἐκὼν εἶναι ἀπολειπόμενος. ὡς γὰρ ὑπέρειδε αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς τὰ Σόλωνος, ἅπαντα ἔγνω ἐν ἀκαρεῖ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐπεμέλετο δὲ ἐκείνου. ὑπὸ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τὸν ὄνπερ ἐκεῖνος ἐπῄνει. ὑπὸ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τὸν ὄνπερ ἐκεῖνος ἐπῄνει.

rus, & res Græciæ præclaras viſurus venit. Porrò ei hoc compendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia diſcat, & optimis quibuſque innoteſcat, nimirum ut ipſum tibi adducerem. Ergo ſi Solonem bene novi, ſic facies, ipſum ſuſcipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharſi, quod paulò ante dicebam, viſo Solone, omnia vidiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc ſene tibi conſiſtere puta. Res Scythicas, cum ipſo converſans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca eſt regula, Atticæ philoſophiæ exemplum. Cognoſce igitur te eſſe fœliciſſimum, qui cum Solone verſaberis, eoque amico uteris. Longum eſſet referre quantum hoc munere delectatus ſit Solon, & quibus verbis reſponderit, utque deinceps mutua conſuetudine ſint uſi, hic quidem Solon, inſtituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharſin, Græcorumque optimis adducens, tum omne ſtudium adhibens, ut quàm jucundiſſimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus ſapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à ſenis latere ſecedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibuſque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ἐπίτομόν τινα ταύτην] Supple ὁδόν. Menagius.
2 Προξενήσεις αὐτῷ] Sic Demoſthenes: προξένεις αὐτῶν. Idem.

1 Ο'να-

τετο, ὡς νομοθέτη ἐπιθυμῶ, ἐφίλουν, ὡς σπεῦδον δοκιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἄνδρας εἶναι τὰ πλούσια. καὶ μονῆν μόνον βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοποιηθεὶς Ἑλλάδι, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τῶτο ἱστορῆσαι περὶ αὐτοῦ. καὶ τοῦ ἂν ἐδὲ ἀνέστρεψεν οἴκαδε εἰς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. βούλεσθε δὴ ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ ἀκέφαλος περιφέρησθε; ὥρα γὰρ εἰδέναι ὅ τινός μοι εἵνεκα, ὁ Ἀνάχαρσις ὁ Σκυθίας, καὶ Τόξαρις παρῆσαν εἰς Μακεδονίαν ἥκοντες, ἐπὶ τὸ Σόλωνα μέμφεσθαι ἄνδρα ἐπαγωγὸν Ἀθήναζε. φημὶ δὴ ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρσιδι. καὶ πρὸς χαρίτων, μὴ νεμεσήσητέ μοι τῇ εἰκόνι, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν ἀπεικάσω. βάρβαρος μὲν γὰρ κἀκεῖνος. καὶ δὴν τι φαίην ἂν τοὺς Σύρους ἡμᾶς φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, εἰδὲ κἀκεῖνος τὸ βασιλικὸν εἴασοιεν τάμὰ ἐς τὸν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δή. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲν σὺν ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὴν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπιπολὺ ἐτεθήπειν πρὸς πᾶσι, καὶ δὴ ἐξήρκεν τῷ θαύματι, οἷόν τι κἀ [1] ὀνησιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος ἐπεπόνθει πρὸς τὴν τοῦ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἐμέλλετε ἴσως ἀφεστηκέναι τὸν γάμον, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμὴν τοσαύτην, καὶ κατὰ τὸ ποιητικὸν ὀλβιόεσσαν ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omnique splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

1 Ὀνησιώτης ἐκεῖνος] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

πᾶσιν, οἷς ἄλλαι πόλις, ὅτῳ δὴ ἔχων, ἐσκοπούμην ἤδη πρὸς τὸ πρακτέον. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῷ λόγῳ ὑμῖν, πάλαι ἐδέδεικτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἔδειξα, σιωπῇ παροδεύσας τηλικαύτην πόλιν; ἐζήτουν δ', ὅστις ἀποκρύψομαι τὰληθές, οἵτινες οἱ πρέσβεντες εἶεν, καὶ οἷς ἄνδρας προσελθών, καὶ συγγραψάμενος προστάτας, συναγωνιστὰς χρῶτο τοῖς ὅλοις. οὐκοῦν δή μοι ὑπῆρχεν, ὥστε τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ἄλλῳ βαρβάρῳ, ὁ Τόξαρις, ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δ' ἅπαντες τὰ αὐτὰ, μόνον οὐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον. ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἂν ἀλλαχόθι τοιούτους εὕροις ἄνδρας ἀγαθούς. δύο δὲ μάλιστα ἐστὶν ἡμῖν ἀνδρε ἀρίστω, ἡνίκα μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρέσβεντες ἁπάντων. [1] παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀττικῇ δεκάδι σχεδὸν ἄλλοις ἄν. ἢ δὲ δὴ καὶ δήμου εὔνοια πάνυ ἐρωτικὴ πρὸς αὐτούς. καὶ τοῦτο γίγνεται, ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ οὐ μεγέθει τοσούτῳ ἀνεπίφθονον, καὶ τὸ μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ εὐπρόσοδον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγήσαιο, πειρασθεὶς μικρὸν ὕστερον. καὶ ὡς μᾶλλον γαμμόσῃς, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, υἱὸς, καὶ πατὴρ. ὁ μὲν, εἰ τύχα Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπῄνεῖς. ὁ δὲ, υἱός. καὶ ὀφθεὶς μὲν αὐτίκα, ἁπάξηται

bus civitas florere poteſt. Sic affectus, diſpiciebam quid faciendum eſſet. Iamque olim vobis aliquam orationem edere decreveram. Nam quibus aliis edidiſſem, tanta urbe ſilentio præterita? Quærebam enim, neque celabo veritatem, quinam proceres eſſent, & quos aggreſſus, præſules conſcripta de illis hiſtoria, ad omnia uterer adjutoribus. Hic mihi non unus, ut Anacharſidi, atque hic barbarus Toxaris, ſed multi, imò omnes eadem, tantùm non iiſdem ſyllabis, reſpondebant. Multi quidem, iique boni & induſtrii viri, ô hoſpes, in urbe ſunt, nec alibi bonos ejuſmodi viros invenires. Verum duos potiſſimum viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præſtantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade recte comparaveris. Populi autem erga eos benevolentia planè eſt amatoria. Et hoc fit, quod eſt civitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hoſpites nullamque in tanta magnitudine invidentiam, ac reverentiam cum benevolentia conjunctam, & manſuetudinem, & morum facilitatem, ipſe paulò poſt expertus aliis narrabis. Atque ut mireris impenſiùs, unius ejuſdemque ſunt familiæ, filius & pater: hic quidem ſi Solonem, aut Periclem, aut Ariſtidem animo verſas. Ille verò filius, ſimulatque viſus fuerit tibi, te rapiet: adeò

1 Παιδείᾳ δὲ καὶ λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ δεκάδι παρεδόλλοις ἄν] Vincentius Opſopœus interpres ſic vertit; quomodo legerit neſcio: videtur tamen legiſſe Ἀττικῇ δεκάτῃ, & ſibi intellexiſſe μέσῃ, quaſi fuerit quædam decima muſa Athenis. Sed ea δέκας non ad muſas referri debet, ſed ad decem illos oratores celebriores, qui Athenis floruerunt, & quorum vitas ſcripſit Plutarchus, quod (credo) ſatis manifeſtum videbitur noſtro lectori. *Palm.*

1 Οἰχή-

σε. ὥστω μέγας ἐστὶ, ⸗ καλὸς ἀρ-
ρενωπὴν ἴνα τὴν σύμφορίαν. εἰ γὰρ
μὴ φθέγξαιτο μόνον [1] οἰχήσεταί σε
ἀπὸ τῶν ὤτων ἀναδησάμενον. το-
σαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ
ὁ νεανίσκος ἔχει. ἦ γάρ τοι πόλις
ἅπασα κεχηνότας, ἀκούσιν ὁπόταν
ἀν δημηγορήσων παρέλθοι. ὁποῖόν
φασι τὸν τότε Ἀθηναίους, [2] ὡσὰς
τὸν τοῦ Κλεινίου πεπονθέναι, παρ' ὅσον
τοῖς μὲν, οὐκ εἰς μακρὸν μετεμέ-
λησε τοῦ ἔρωτος, ὃν ἠράσθησαν τοῦ
Ἀλκιβιάδου. τοῦτον δὲ, ἡ πόλις ὡ
φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰδεῖται ἤδη
ἀξιοῖ. καὶ ὅλως ἐν τούτῳ ἡμῖν δη-
μόσιον ἀγαθόν ἐστι, καὶ μέγα ὄφε-
λος ἅπασιν, ἀνὴρ οὗτος, εἰ δὴ
αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, δέ-
ξαιντό σε, καὶ φίλον ποιήσαιντο,
πᾶσαν ἔχεις τὴν πόλιν. καὶ ἐπι-
στῆσαι χρὴ τὴν χεῖρα τοῦτο μόνον,
καὶ σὺν ἔτ' εὐβουλίᾳ πᾶ σύ.
τοῦτο γὰρ δὴ ἅπαντας ἔλεγεν,
εἰ χρὴ καὶ ὅρκον ἐπάγειν τῷ λόγῳ.
καὶ μοι ἤδη πεπαρωμύθει, τὸ πολ-
λοστὸν τῶν παρόντων εἰρηκέναι ἔδοξε.
ἐγὼ ἔδρας τοίνυν, ὡς [4] ἀμβολᾶς
ἔρρειν ὡς ὁ Κεῖος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ
πάντα μὲ καλὰν κινεῖν, πάντα δ'
πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ἡ-
μῖν τοιοῦτοι γένοιντο. καὶ γὰρ τοῦθ'
ὑπάρξῃ, σοφία πάντα, καὶ πολὺς
ἔρως, καὶ λειοκύμων ἡ θάλασσα,
καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

adeò magnus est, & masculaquadam forma decorus: qui si tantummodo loquatur, ducet te ab auribus revinctum. tantam verborum suavitatem in lingua sitam hic juvenis habet. Quinetiam universa civitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cujusmodi quiddam Athenienſibus in Cliniæ filio accidisse dicunt, nisi quod non multò post eos amoris pœnituit, quo [3] Alcibiadem sunt prosecuti. Hunc autem civitas non diligit solùm, sed reverentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum est hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te, ejusque pater susceperint, & amicum fecerint, totam civitatem habebis. & solummodo intendenda est manus, nec tuæ res amplius ambiguæ erunt. Hæc per Iovem dicebant, omnes, si adhibendum etiam est juramentum orationi. Ac mihi jam harum rerum periculum facienti, minimam partem eorum quæ superſunt dixisse videor. Quare nec desidiam, nec dilationem patitur hoc opus, ut ait poëta Cejus. Verùm movendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiam nobis conciliemus: qua si potiamur placida sunt omnia, navigatio secunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

1 Οἰχήσεταί σε ἀπὸ τῶν ὤτων ἀναδησάμενον] Lege ἑλκύσεταί σε ἀπὸ τῶν ὤτων ἀναδησάμενον, & ita videtur legisse interpres. *Palm.*

2 Πρὸς τὸν τοῦ Κλεινίου] Legend. Plut. in Alcibiad. *Bourd.*

3 *Alcibiadem sunt prosecuti*] Hoc abundè scribit Plut. in Alcibiad. Aristophan. in ranis. Valer. Max. lib. 7. *Cogn.*

4 Ἀμβολᾶς ἔρρειν] Tangit hunc versum Heliod. lib. 2. ἐργ.
Αἰεὶ δ' ἀμβολίης ἀνὴρ ἄπασι παλαίῃ. Bourd.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didaſcalicus liber eſt, continens præcepta ac regulas de hiſtoria ſcribenda. Dividitur autem in duas partes. In priore expoſito fine ſeu officio Hiſtorici, & confutatis iis, qui duplicem Hiſtoriæ finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recenſet, quæ tum in verbis, & compoſitione, tum in ipſis rebus vitanda ſunt, & hoc ſub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, oſtendendo. In poſteriore autem parte primum, qua afferre ad hanc rem, quæque antea quaſi domi ſuæ comparata habere debeat, is qui ad ſcribendam hiſtoriam accedit, exponit. Deinde regulas primum de rebus, deinde de expoſitione & phraſi verborum, poſtremò & de partibus operis tradit: etiam hic exemplis aliorum præcepta ſua confirmando. Orditur autem ab occaſione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

Ἀβδηρίτας φασὶ Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα ᾧ καλὲ Φίλων τοιοῦτο, [2] πυρεταίνειν μὲν δὴ τοὺς πρώτους παυδήμει ἅπαντας, ἀπὸ δ' ἑωθινῆς δίψους ἐρρωμένως, [3] καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ. περὶ δὲ τὴν ἑβδόμην, τοῖς μὲν, αἵματα πολλὰ ἐκ ῥινῶν ῥυεῖν, τοῖς δ', ἰδρὼς ἐπιγενόμενος πολὺς ἦν ἔτος, ἔλυσε τὸν πυρετόν. εἰς γέλωτα δέ τι πάθος περιῆλθε τοὺς γνώριμος αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳδίαν παρεκινήθησαν, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἐβόων. μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμινῴδουν, καὶ τὴν Περσέως ῥῆσιν [4] ἐν μέλει

[1] Abderitis ajunt Lyſimacho jam regnante, morbum, optime Philo, hujuſmodi quendam incidiſſe, videlicet primùm omnes in tota civitate febri correptos fuiſſe, eaque à primo ſtatim die valida, & continua. Circa ſeptimum autem diem, aliis multam ſanguinis è naribus fluxionem, aliis copioſum ſudorem obortum, febrim ſolviſſe. Cæterùm ridicula quædam perturbatio mentes illorum obſedit. Omnes enim ad tragœdiæ actionem permovebantur, & jambos recitabant, & vociferabantur. In primis verò Euripidis Andromedam flebiliter canebant, & Perſei ſermonem concinnè refe-

1 *Abderitis*] Conſcribendæ hiſtoriæ ratio, ex Euripidis Andromeda. *Edyn.*

2 Πυρεταίνειν] Anglic. *πυρέτιειν*, ſic pag. ſeq. *εἰς πυρέξαι*. Bourd.

3 Καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ] Sic apud Hippocr. & Gal. *Idem.*

4 Ἐν μέλει] Angl. *ἐν μέρει*. Idem.

1 Ἐν

διεξήτασαν. καὶ μεχρὶ νῦν ἡ πόλις ὠχρῶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, τὴν ἑβδομαίαν ἐκείνων τραγῳδῶν, σὺ δὴ ὦ Θεῶν τύραννε, καὶ ἀνθρώπων Ἔρως. καὶ τάλλα μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοῶντων, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος μέγα γενόμενον, ἔπαυσε ληρεῖν αὐτούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ ἔσχειν τοιούτου παραπλῆξαι, Ἀρχέλαος ὁ τραγῳδὸς, ἀνδρὶ μῶν τότε, μεσοῦντος θέρους καὶ πολλοῦ τοῦ φλογμοῦ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὴν Ἀνδρομεδέαν, ὡς πυρέξαι τε ἀπὸ τοῦ θεάτρου τοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναστένοντας ὕστερον ἐς τὴν τραγῳδίαν παρηλιδαίνειν, ἐπιπολὺ ἐμφιλοχωρούσης τοῦ Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ ἔτι Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκείνου γνάμψιν ἐμπεφυκυῖαν ὡς ἔν γε φασιν [1] ἐνὶ ἀνθρώποις τὸν Ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδευμένων περιελήλυθεν. ἔχ ὥστε τραγῳδεῖν, ἔλαττον γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαιον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, ἀ φαύλοις κατεχημένοι, [2] ἀλλ' ἀφ' οὗ δὴ τὰ τῶν πολλῶν τοσοῦτον κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα, καὶ αἱ συνεχεῖς νίκαι, ὧδέ πῃ ὅς τις ἔχ ἱστορίαν συγγράφει. μάλιστα δὲ Θουκυδίδης,

rebant. Plenaque erat civitas pallidis omnibus, macilentisque ſeptimanis illis tragœdis, illudque ô tu Deorum, tu tyranne hominum Amor, aliaque magna voce clamantibus, idque perquam diu, donec hyems magno cum frigore oborta delirium ipſorum compeſcuit. Cauſam verò ejus rei mihi videtur præbuiſſe Tragœdus Archelaus, illo tempore celebris, qui media æſtate multo æſtu Andromedæ fabulam ipſis egit. Ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & ſequenti die mentibus everſi in eandem tragœdiam delaberentur, illorum memoriæ ſuaviter inhabitante Andromeda, ac Perſeo unà cum Meduſa ſingulorum animis adhuc obvolante. Vt igitur, alterum, quod ajunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſque doctorum invaſit: non ut ipſi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis jambicis, iiſque haud malis occupati. Sed ex quo res præſentes moveri cœperunt, puta bellum iſtud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & continuæ illæ victoriæ, nemo non hiſtoriam conſcribit. Imò verò Thucydides,

1 Ἐνὶ παρακαλεῖν] Vide Parœmiog. *Bourd.*

2 Ἀλλ' ἀφ' οὗ δὴ τὰ ἐν τοσοῦτον κεκίνηται] Libet hîc miſereri ſortem humanam & imperium fati in famam virorum illuſtrium, & temporis injurias in literas & monumenta hiſtorica. Ecce ex tanto hiſtoricorum numero, quorum multitudinem perſtringit, & Satyrice irridet Lucianus, quis uſque ad nos duravit? imo cujus nomen tantum notum eſt? Si non per Capitolinum foret, qui in M. Antonino & Vero jejune & breviſſime aliquid de iis bellicis eventibus muginavit, omnino ignoraremus, de quo bello intelligi deberent hæc Luciani verba. Clades igitur ea in Armenia accepta fuit, quando Severianus natione Celta legatus & dux Romani exercitus contra Oſroën regem miſſus, ab Othrya de quodam Parthorum duce cæſus eſt, & copiæ deletæ, ut nos docet Lucianus hîc & ſupra in Pſeudomanti. Continuæ vero victoriæ, de quibus hîc loquitur

δαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, [1] Πόλεμον ἁπάντων πατῆρ, εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, [2] ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ τῶν τοιῶν ὦ φιλότης, ὀρῶ δέ, καὶ ἀκούοντά με, τὸ ἐμὸν Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπιλαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐπεφορεῖτο, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων. ὁ δὲ, λίθους διαφέρων. ὁ δὲ, ὑποικοδομῶν τὸ πέτρας. ὁ δὲ, ἐπάλξεις ὑποτηλίζων. ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι χρήσιμον ὑπουργῶν. ὁ δὴ Διογένης ὁρῶν τοῦτο, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ, τι καὶ πράττοι, ἐδεῖτο γὰρ αὐτοῦ ἐς ἐδὲν ἐχρῆτο, ἀμφιέσατό μὲν τὸ τριβώνιον, ἀσκὸν μάλα καὶ αὐτὸς σκύλιε τὸν πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω δὲ κυλίων. καί πῶς σὺ, φησὶν ἐρωτήσας, τὸ τοῦτο ποιεῖς ὦ Διόγνυες, κυλίεις ἔφη κἀγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος ἀργεῖν δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις. καὶτὸς δὴ ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶκω ἐν ὅτῳ πολυφώνῳ τῇ ἡμέρᾳ, μήδ' ὥσπερ Κωμικὸν ὀψοφόρημα, κεχηνὼς σιωπῇ παραφερόμενος, καλῶς ἔ-

des, Herodoti, & Xenophontes nobis facti ſunt omnes. Et ut apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater eſt, quandoquidem hiſtoriarum ſcriptores tam multos una hac plaga procreavit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopenſis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cum exercitu jam adventare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthii, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros ſubſtruebat, alius propugnaculum ſuffulciebat, alius aliud quod ad rem pertineret ſubminiſtrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quiſpiam ipſius miniſterio utebatur, pallio ſuccinctus, ipſe etiam dolium in quo habitabat, magna [3] per Cranium ſedulitate ſurſum ac deorſum volvebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc faciſ Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne ſolus inter tot laborantes ociari videar. Quare Philo, ego etiam ne ſolus tam loquaci tempore ſim mutus, neque velut Comicum ſatellitium, hians ſilentio prætervehar, rectè fa-

ctu-

noſter, intelligi debent de bello Parthico, quod poſt illam in Armenia cladem geſtum eſt per quadriennium ducibus Statio Priſco, Avidio Caſſio, & Martio Vero, qui Parthos ad Europum, Mediæ urbem maxima clade affecerunt, Armeniam vindicarunt, Artaxatis captis, & Babylonem uſque penetrarunt, ut diſcimus ex dictis Capitolini locis. Fuit profecto inſignis ea expeditio, & quæ proculdubio famam meretur, ſed ite famæ avidi homunculi, & æternum nomen ſperate ex facinoribus veſtris, quorum memoriam pauca ſecula penitus abolent, nos certe ut plurimum pluſquam Lethæa oblivio manet. *Palm.*

1 Πόλεμον] Sic in Icaromenippo. πόλεμον τὸ πάντων πατέρα εἶναι ἐδόξατο. Hac de re copioſe Lipſ. *Bourd.*

2 Τῇ μιᾷ τῇ πληγῇ] Angl. ὁρμῇ. Idem.

3 *Per Cranium*] Craneum ſchola ſeu gymnaſium, in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut ſcribit Laërt. lib. 6. ἐτύγχανε μὲν οὖν διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ καλουμένῳ τῆς Κορίνθου γυμνασίῳ. Cogn.

1 Τοῖς

χειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι κυλίσαι τὸ πίθον. οὐχ ἱστορίαν συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι, οὐχ ὅπως μεγαλότολμος ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς ἐμοί. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τὰ πετρῶν κυλίσαί τις. καὶ μάλιστα, οἷον τὸμὸν τοῦτο πιθάκνιον, οὐδὲ πάνυ καρτερῶς κεκερασμένον. δεήσει γὰρ αὐτίκα μάλα ὡς μικρόν τι λιθίδιον ὡσοῦν προσαίσωσιτε, αὐλλίγειν τὰ ὄστρακα. τί οὖν ἔγνωσταί μοι; καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μεθέξω τοῦ πολέμου, αὐτὸς ἔξω βέλους ἑστώς, ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν καπνῶ, καὶ κύμασι, καὶ φροντίδων, ὅσα τῇ συγγράφειν ἄνεσιν, ἀφίξω ἐμαυτόν, οὗ ποιῶν. τὰ δὲ μίνεσιν δέ τινα μικρὰν, καὶ ὑποθήκας τινὰς ὀλίγας ὑποθησομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ καὶ μὴ τὸ ἐπιγραφῆς, ἄκρον γε τῆς δακτύλου τοῦ πολλοῦ ὡσαύτως ἁψάμενον. καίτοι εἰδὲ τὰ μίνεσιν οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἢ μᾶλλον ἢ τέχνης τινὸς ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, καὶ ἀσχολίαν, καὶ ἅπαντα εἶναι ἱστορίαν συγγράψαι, ὧν τις ἐμπλησθείη τὸ ἐπιλλὸν δύνῃ. τὸ γὰρ, οἷόν πως καὶ αὐτὸς ἂν εἴποιμι, ὡς ἐν τῷ ἀμυστιχαιρέκακον, οὐδὲ ῥᾳδίμως ἀποτελεσθὲν δυναμένων τοῦτ' εἶναι, ἀλλὰ εἰ πεσὰλόγοις, καὶ ἄλλο πολλῆς τοῦ φροντίδος δεόμενον; ὧν τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα συναγεῖν. οἶδα μὲν ἐγὼ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ἐπιστρέψων, οὐκοῦν ἂν καὶ πάνυ ἐπαχθὴς δόξαιμι. καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀπεπεπέλεσται ἤδη, καὶ οὐ τὸ καινὸν δέδιεσταί ἡ ἱστορία. εἰ δ' οὖν ἐπάνη

cturum me putavi, si quoad possem dolium volutarem, non autem historiam conscriberem, nec res gestas narrarem: non equidem adeò sum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Novi enim quantum hoc sit periculum, si quis per saxa volvat, tale in primis quale meum est doliolum, ne validè quidem satis fictum, adeò ut si vel ad exiguum lapidem offendat, illicò testulæ sint colligendæ. Quid igitur decretum mihi est? & quomodo in belli partem veniam extra teli jactum constitutus? Dicam equidem tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ scriptorem historiæ circumstant, abstinebo me ipsum. Sed parvam admonitionem, hasque præceptiones paucas scribentibus submiñistrabo: ut ex ædificationi saltem illis adsim, etiamsi ab inscriptione abfuero, summo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione plerique opus esse sibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliqua arte ad vadendum, aut videndum, aut edendum: sed planè facillimum ac promptum, & cujusvis hominis esse existimant, historiam scribere, siquis modò verbis exprimere possit quod in mentem venit. Cæterùm ipse nosti, amice, istud neque esse ex facillimis, neque ex iis quæ componi negligenter possunt: sed si quid aliud ex iis quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, siquis ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionem adornet. Scio equidem fore ut paucos admodum ab errore revocem, non nullis etiam molestus videar, quibuscunque in primis opus jam est absolutum, & historia in publicum edita. Quòd si ab iis qui tum

ὑπὸ τ τότε ἀκροασαμένων, μανία, εἴγε ἐλπὶς, ὡς οἱ τοιῦτοι μεταποιήσουσιν, ἢ μεζεχειρήσουσί ἁ τ ἅπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀπεκεμένων. ὅμως ζ, ἀ χρεὼν καὶ ὡδὶ αὐτὰς ἐκείνας εἰρῆσθαι, ἵν' εἴ ποτε πόλεμον ἄλλον συστὰν, ἢ Κελτοῖς ὡδὶ Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς ὡδὶ Βακτρίους, ἀ γὰ ὡδὶ ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἄν τις ἀπάντων ἤδη χειρωμένων, ἔχωσιν ἄμεινον σωπήσαι, τ κανόνα τὸν ὡρισμένον τηρήσαντες, ὡς ὅσῳ γε δόξῃ αὐτοῖς ὀρθὸς εἶναι. εἰ ζ μὴ, αὐτοὶ μὲ κ τότε τῷ αὐτῷ πηχεῖ, ὥσπερ κ νῦν, μετρῶντων τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς ζ, ἀ πάνυ ἀνιάσεται, ὡς πάντες Ἀβδηρίται ἐκόντες Ἀνδρομέδαν τραγῳδῶσι. Διπλᾶ ζ ἄγαν ἔ τ συμβουλῆς ἔργον, τὰ μὲ γὰ αἱρεῖσθαι, τὰ ζ φεύγειν διδάσκειν, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ φυκτέον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καταρατέον. ἔπειτα, οἷς χρώμενον, τόκ ἂν ἁμάρτοι τ ὀρθῆς, καὶ ἐπ' αὐτὰ ἀγάσης, ὀρθὸν τε οἷον αὐτῷ ὀρκτέον, καὶ τίζειν ὡς πινα τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον, καὶ μέτρον ἐκφευκτέον, καὶ οἷς ἐνδιατρίπτέον, καὶ ὅσα ὡδὶ γραφομένῃ ἄμεινον, καὶ ὅπως ἑρμηνεύσει αὐτὰ, καὶ συναρμόσει. πρῶτα μὲ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν ζ, πρὸς κακίας ἤδη ἐπωμὸν, ὁπόσην τοῖς φαύλως συγγράφουσι παρακολουθοῦσιν. ἁ μὲ ἂν κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ ἀφωνίᾳ, καὶ τῇ ἄκρᾳ ἀτεχνίᾳ, μακρὸν τε ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ τ παρούσης ὑποθέσεως ἀλλότριον. κοινὰ γὰ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) meliùs componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit consilii opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primùm dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæterisque insciтè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinni-

τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ὃ ἂν ἰσοῤῥόπα ἁμαρτάνωσι, τὰ τοιαῦτα ἂν δύρεις ἐπιτηρῶν, οἷα καὶμοὶ πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδοξε. καὶ μάλιστα μὲν ἅπασιν αὐτοῖς ἀναπτάσῃς τὰ ὦτα. σὺν ἄκμονος δ' μεταξὺ καὶ ἐπομνημονεύσαι ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγραμμένων. καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖνο, ἠλίκην ἁμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ ποιηταὶ αὐτῶν δεῖ ἰσορρεῖν τὰ γεγυμνασμένα, [1] τοῖς ἐπαίνοις δρόμων, καὶ στρατηγῶν διατρίβουσι, τὰς μὲν οἰκείας, ἐς ὕψος ἐπαίροντες. τὰς πολεμίας δ', πρὸς δὲ μετρίᾳ καθαρπάζοντες, ἀγνοοῦντες ὡς ὁ στενὸς τοῦ ἰσθμοῦ διώρυγι, καὶ διαπετάσσῃ ἡ ἰσορία πρὸς τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μουσικῶν δὴ τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν ἐστι πρὸς ἄλληλα. ἔγε τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντι, μήτε ἑνὸς μέλους, ὁπωσοῦν ἐπαινέσαι, καὶ δυσφοραὶ τὸ ἐπαινούμενον. καὶ εἰ ψευσαμένῳ ὑπάρχοι τυχεῖν δὲ τέλους, ὀλίγου ἂν φροντίσειεν. ἢ δ', σὺν ἄν τι ψεῦδος ἐμπεσὸν ἡ ἰσορία, ὑδὶ [2] ἀκριβαίου ἀνάχοιτο. ἀ μᾶλλον, ἢ τοῦ δρητῆρα, ἰατροῖν παῖδές φασιν, τοῦ τραχεῖαν ἀρτηρίαν, ἂν τι ἐς αὐτὸν καταπτήσῃ. ἔπ ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλαι ὑποχέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἰσορίας δ', ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῇ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ὑπὸ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποκλέρων ἁρμονίᾳ τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ὃ ἂν ἰσοῤῥόπα ἁμαρτάνωσι, τὰ τοιαῦτα ἂν δύρεις ἐπιτηρῶν, οἷα καὶμοὶ πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδοξε. καὶ μάλιστα μὲν ἅπασιν αὐτοῖς ἀναπτάσῃς τὰ ὦτα. σὺν ἄκμονος δ' μεταξὺ καὶ ἐπομνημονεύσαι ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγραμμένων. καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖνο, ἠλίκην ἁμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ ποιηταὶ αὐτῶν δεῖ ἰσορρεῖν τὰ γεγυμνασμένα, [1] τοῖς ἐπαίνοις δρόμων, καὶ στρατηγῶν διατρίβουσι, τὰς μὲν οἰκείας, ἐς ὕψος ἐπαίροντες. τὰς πολεμίας δ', πρὸς δὲ μετρίᾳ καθαρπάζοντες, ἀγνοοῦντες ὡς ὁ στενὸς τοῦ ἰσθμοῦ διώρυγι, καὶ διαπετάσσῃ ἡ ἰσορία πρὸς τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μουσικῶν δὴ τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν ἐστι πρὸς ἄλληλα. ἔγε τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντι, μήτε ἑνὸς μέλους, ὁπωσοῦν ἐπαινέσαι, καὶ δυσφοραὶ τὸ ἐπαινούμενον. καὶ εἰ ψευσαμένῳ ὑπάρχοι τυχεῖν δὲ τέλους, ὀλίγου ἂν φροντίσειεν. ἢ δ', σὺν ἄν τι ψεῦδος ἐμπεσὸν ἡ ἰσορία, ὑδὶ [2] ἀκριβαίου ἀνάχοιτο. ἀ μᾶλλον, ἢ τοῦ δρητῆρα, ἰατροῖν παῖδές φασιν, τοῦ τραχεῖαν ἀρτηρίαν, ἂν τι ἐς αὐτὸν καταπτήσῃ. ἔπ ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλαι ὑποχέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἰσορίας δ', ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῇ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ὑπὸ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποκλέρων ἁρμονίᾳ

nitate verborum. Quæ verò in hiſtoria quidam peccant, talia comperies obſervando, qualia mihi ſæpe audienti ſunt viſa: maximè verò ſi omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempeſtivum fuerit, quædam interim exempli cauſa commemorare, ex iis quæ jam ita conſcripta ſunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, conſideremus. Quum plerique ipſorum, neglecta rerum geſtarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, ſuos quidem in cœlum extollentes, hoſtes verò præter modum deprimentes, neſcii hiſtoriam non anguſto iſthmo, ſed magno intergerino muro diſtinctam & diviſam eſſe ab Encomio: quodque ajunt Muſici bis per omnes chordas inter ſe diſtare. Siquidem is qui Encomium ſcribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum ſuſcepit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, ſi mentiendo finem aſſequatur. At hiſtoria nihil falſum, ne pauxillum quidem inſeri ſibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam ſeu aſperam arteriam, abſorptum in ſe quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias eſſe promiſſiones, regulaſque proprias, hiſtoriæ autem alias. Illic enim eſt mera libertas, unaque lex, quod poëtæ viſum fuerit. Etenim fanaticus eſt, & à Muſis afflatus: & ſive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων ⁊ στρατηγῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβουσι, ut infra in hoc Dialogo. καὶ ἐνδιατρίβοντες, & immorantes, & in Demonactis Vita ⁊ σκοπτίον ⁊ οἷς ἐνδιατρεπέον. Marc.

2 Ἀκριβαίου] Angl. ἀκριβῶς. Bourd.

ξαλῷ θέλῃ, κἂν ἐφ' ὕδατος ἄλλας, ἢ ἐπ' ἀνθερίκων ἄκρων θᾶσσον ἐνεγκεῖν ἀναβιβάσηται, φόνου δεῖ. ὅσῳ ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν [1] ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναπάσας αἰωρῇ ὁμοῦ γῆν, καὶ θάλατταν, ἐδίασι, μὴ διαῤῥαγείσης ἐκείνης, συντριβῇ τὰ πάντα κρότῳ χθέντα. ἀλλὰ [2] κἂν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσῃ θέλωσιν, εὐθὺς ὁ κωλύων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δὲ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι. τὴν δὲ ζώνην, τῷ Ἄρει. καὶ ὅλως, σύνθετον ἐκ πάντων Θεῶν χρυσέαν δεῖ τὸν Ἀτρέως, καὶ Ἀερόπης. ὁ γὰρ ἐκεῖνος ὁ Ζεὺς, εὐθὺς ὁ Ποσειδῶν, εὐθὺς Ἄρης, μόνον ἔκφυσος ἀνατεθραμμένος τὸ κράνος αὐτῷ. ἡ ἰσορέα δὲ, ἵν' πνα κηλακείαν τοιαύτην ὑποστολάδην, τί ἄλλο, ἢ πεζὴ τις ποιητικὴ γίγνεται, ἐκ μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ περιπέτειαν γυμνὴν τῶν μέτρων, καὶ δι' αὐτὸ ἐπισημοτέραν ἐκφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δ' ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰ ἰσορέας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπεισάγῃ τῇ ἰσορέᾳ τὰ τῆς [3] ἑτέρας κομμώματα, τὸ μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν τούτοις ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν κρατίστων τούτων, καὶ κομιδῇ πρεπόντων [4] ἀλειμμάτων ἐρεθάλῃ, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἐπιφερομένῳ, καὶ φύκιον ἐντρίβοι, καὶ ψιμύθιον τῷ ἐρρωμένῳ, Ἡρακλέα ὡς καταγέλαστον αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ. καὶ δὲ τοῦτό φημι

jungere voluerit, sive super aquam alios, aut super summas aristas cursuros conscendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipsorum, una catena suspensam simul terram, ac mare attraxerit, metuunt ne dirupta illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiam si Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quominus capite & oculis Iovem, pectore verò fratrem ejus Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Diis omnibus quiddam compositum esse oportet. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neque Mars, ut pulchritudinem ipsius singuli compleant. At verò historia siquam hujuscemodi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poëtice redditur, ista grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigiosam versibus nudam, ideoque manifestiorem, prodens? Magnum igitur, imò plus quàm magnum hoc malum, siquis nesciat ea quæ historiæ, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eosque qui his insunt excessus. Non secus ac siquis validum ac vehementer robustum athletam purpura alioque meretricio ornamento indueret, & faciei fucum ac cerussam illineret, hercle quam ridiculum illum faceret, illo ornatu defœdatum? At non hoc dico quasi non sit

1 Ὑπὸ μιᾶς] Angl. Ἀπ'. Bourd.
2 Κἂν Ἀγαμέμνονα] Homer. Iliad. 2. Achil. Tat. lib. 1. *Idem.*
3 Ἑτέρας] Angl. ἰταλέας. Idem.
4 Ἀλειμμάτων] Angl. ἀλειμμάτι π. Idem.

ὡς ἐχὶ καὶ ἐπαινετέον ἐν ἰσοτέλει σύνοπι, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτριον ἐπακτέον τῷ προσγράμματι, τὸ μὴ ἐπαχθὲς τοῖς ὕστερον ἀναγνωσομένοις αὐτά. καὶ ὅλως, ὡς τὰ ἐπίρρητα καινοτομητέον τὰ τοιαῦτα, ἄχρι μικροῦ ὕστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι γὰρ οἴονται καλῶς ἀφαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰσποιοῦσι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ ὠφελοῦν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, κιβδήλῳ τῇ ἀφαιρέσει χρώμενοι. ἐν γὰρ ἔργοις ἰσοτελείας καὶ τέλῳ, τὸ χρήσιμον, ὅπως ἂν ᾖ ἀληθὲς μόνον σωζόμενον. τὸ τερπνὸν γὰρ, ἄμεινον μὲν, εἰ καὶ αὐτὸ ἀληθὲς εἴη, ὥσπερ καὶ κάλλῳ ἀθλητῆι. εἰ δὲ μὴ, [1] οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους γεγονέναι Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου, γενάδαν ὄντα, καὶ τὸ ἀνταγωνιστῶν ἑκατέρων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὴ ἀσχήμων ὀφθείη εἴη

sit aliquando in hiſtoria laudandum: ſed convenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum eſſe cenſeo, ne qui eadem in poſterum legent, moleſtia afficiantur. Et in ſumma, hæc ita ſunt moderanda, quaſi poſteris ſcribantur, ut & paulò poſt oſtendemus. Porrò qui hiſtoriam in duo rectè dividi putant. In lucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam aſciſcunt, tanquam ſua jucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primùm quidem, quum falſa diviſione utuntur. Vnum enim hiſtoriæ opus, unuſque finis eſt Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, ſi illam, ut forma athletam ſequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum eſſe Nicoſtratum Iſidoti filium, cùm ſit generoſus, & utroque colluctatore fortior, ſi ipſe facie turpiſſimus

1 Οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους γεγονέναι Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου γενάδαν ὄντα] Hic locus prima facie videtur ſanus & integer, at poſtquam exactius præcedentia & ſequentia examinavi, mihi videtur deeſſe una literula, ut bene quadret ad ſenſum auctoris, qui talis eſt: *ſi pulchritudo & vires concurrant in athleta, non erit ſpernendum tale conſortium, ſed deformitas in athleta, modo robur invictum & experientia adſint, non impediet, quominus præmia reportet, & inſignis exiſtimetur athleta.* Igitur in toto eo ſermonis tractu, nullus eſt locus mentioni de nobilitate. Ideo τὸ ἀφ' Ἡρακλέους γεγονέναι non videtur conſonare toti ratiocinationi, & aberrat ab auctoris ſcopo. Ideo non ſuſpicor, ſed firmiſſime credo Lucianum ſcripſiſſe οὐδὲν κωλύσει ἢ ἀφ' Ἡρακλέους γεγονέναι, quod quidam non intelligentes & putantes debere intelligi Nicoſtratum è proſapia Herculis & octavum ab Hercule fuiſſe, quod eſt trinepotis filium, & videntes id impoſſibile eſſe ex ratione temporis, literam numeralem ἢ ſuſtulerunt. At ὀγδόου ἀφ' Ἡρακλέους non de ſtirpe intelligendum, quaſi fuerit ille Nicoſtratus Heraclides, ſed de ordine eorum, qui luctæ & pancratii palmam ſimul eadem reportaverant die, quorum primus numeratur *Hercules*, ſecundus *Caprus Elejus*, de quo jam ſupra ad Pauſaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Ariſtomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magneſius*, quintus *Straton Alexandrinus*, ſextus *Marioon Alexandrinus*, ſeptimus *Ariſteas Stratonicenſis*, octavus *Nicoſtratus Cilix Ægeates*, de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam & pancratium vicit Olympiade 204, quem etiam memorat Pauſanias Heliac. 1. Et ex hoc loco & Pauſania corrigendus eſt Olympionicarum catologus à Ioſepho Scaligero publicatus, ubi *Strato*

vo-

τῷ ὄψει, Ἀληθῶς ἡ ὁ κωλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀντιγωνιζοίτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος ὡς φασι Νικοστράτου ἦν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὴ ἄλλως τὸ περισσὸν παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς [1] ἐργάτας ἐπισπάσαιτο. ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχῃ τὸ ἴδιον σπουδαῖος, λέγω δὴ τὴν τῶν ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου δεῖ κόμης φροντιεῖ. ἐπὶ κεφαλὴν εἰσὶν ἄξιοι, ὅτι δὴ περισσὸν ἐν αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μᾶλλον ποιοῦντες, παρ' ἐκάτερον τοῖς ἀκούουσιν ἦσαν, μὴ τὸ συμφέρον, καὶ τὸ πολλῷ δήμου ἐπινοοῦσιν, ἀλλὰ τοὺς δικαστικῶς, καὶ τὴν Δία συκοφαντικῶς ποιοῦσι γε ἀκροασαμένους. ὃς οὖν ἂν παλαίσῃ ποδαρκέστερον, ὀξύτερον μὲν δὴ Ἄργει ὀφθῆναι, καὶ πανταχόθεν δὴ σώματος. δεῖ γεωμετρικῶς δὴ τὸ λεγόμενον ἕκαστα ἐξετάζοντας, ὡς τὰ μὲν ποδαρκέστερα, ὑγιὲς ἀπορρίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δίκαια, καὶ ἔννομα, καὶ ἀκριβῆ δὲ τύπον πρὸς ἃς ἀποβλέπουσα χρὴ καὶ συγγράφειν. τὸ δ' ἄλλων ὀλίγου φροντίζειν, κἂν λοιδορῶσιν ἐπαινοῦντες. ὧν δ' ἀμελήσας σκέπτου, ἠδύνησε πέρα δὲ μετεῖναι τῶν ἰσοπέδων μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ζωπείᾳ, τάχ' ἂν ὁμοίαν αὐτῶν ἐξαργάσαιτο τῷ ὧν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. εὐφυεστέραν

mus videatur, Alcæus autem formoſus ille Mileſius ipſius Nicoſtrati amaſius, cum eo colluctetur. Proinde hiſtoria ſi jucundum auctarii vice haberet, multos à quibus ſcriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parvi pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum: dum non de fæce hominum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis qui judicantium, ac per Iovem, ſycophantarum more auſcultant: quos nihil ſubterfugere poteſt, ut pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: menſariorum autem more ſingula quæ dicuntur explorantes, ita ut adulterina protinus abjiciant, proba & legitima, atque ad verum typum expreſſa recipiant. Ad quos reſpiciat oportet qui hiſtoriam conſcribit: alios verò parum curet, quanvis laudando diſrumpantur. Sed ſi hiſce neglectis hiſtoriam præter modum fabulis, laudibus, aliiſque blanditiis jucundam reddas, celerrimè ſimilem eam efficies Herculi Lydio. Quam te alicubi depictum vi-

vocatur, malè. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur παγκράτιον & παλαιστρατ c, unde divinavit exſcriptor νίκων γράπτ. Cum ergo Nicoſtratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, à Troja vero capta ad primam Olympiadem numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules vero vixerit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifeſtum eſt Nicoſtratum illum non poſſe numerari octavum ab Hercule ſecundum generationem, nam numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt Chronologi, vix ſufficerent quadraginta generationes. Itaque vero verius eſt debere legi, ἀφ' Ἡρακλέους, & intelligi non de ſtirpe, ſed de victoriis Olympiacis luctæ, & Pancratii. *Palm.*

1 Ἐργάτας] Angl. ἐραστὰς. Bourd.

1 Λυ-

γάρ πω σε εἰκὸς μηχαμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δηλαδὴ ἐσκευασμένον, σκευῇ μὲν, τὴν λέοντα αὐτὴ φορεβεβλημένην, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν ἴσαν. αὐτὸν δὲ, ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἕρια ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ θέαμα αἴσχιστον, ἀφεσῶσα ἡ ἐσθὴς ἐκ σώματος, καὶ μὴ φερούσης ἁρμόττειν, καὶ ἐκ θεοῦ τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καὶ ἀπαλῶς μένον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ, ἴσως καὶ σοῦ τὰ τοιαῦτα ἐπαινέσουσι. οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὧν σὺ καταφρονεῖς, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσουσι, ὁρῶντες τὸ [1] ἀσύμφυλον, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ δυσκήλητον ἐκ πράγματος. ἐκφύσα γὰρ δὴ ἴδιόν τι, καλόν ἐστιν. εἰ δὲ τοῦτο παραλλάξειας, ἀκριβὲς τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν χρῆσιν γίγνεται. ἐᾶν λέγειν ὅτι οἱ ἐπαινοι, ἐνίοτε μὲν ἴσως πρέποι, τῷ ἐπαινουμένῳ. τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς. καὶ μάλιστα μὲν ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν, οἵας αὐτοὶ οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν σύνεσιν τὴν πρὸς τὸ ἐπαινούμενον ἠρέμα, καὶ συλλογιζόμενοι, ἀλλ' ἐκ πάσι φορανῆ τὴν κολακείαν ἐξεργάσασθαι. οὐδὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἴσασιν, οὐδ' ἐπισκιάζουσι τὴν ὑποπτίαν. ἀλλ' ἐμπεσόντες, ἅθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα, καὶ γυμνὰ διεξίασιν. ὥστε οὐδὲ τυγχάνουσιν ἃ μάλιστα ἐφίενται. οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι φθονοῦσι αὐτοῖς, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ διαφέρονται ὡς κόλακας, οὐ ποιοῦντες. καὶ μάλιστα ὑπ' ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὦσιν.

vidisse verisimile est, pictum illum Omphalæ servientem, atque alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina ejus pelle vestitam, clavam manu tenentem, eoque Herculem præ se ferentem: Ipsum verò croceto purpuraque amictum, lanificio incumbentem, ac sandalio Omphalæ vapulantem. Quodque turpissimum est spectaculum, vestis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partemque Dei virilem indecorè effœminans. Ac multi quidem fortassis etiam hæc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, suaviter admodum, & ad satietatem usque ridebunt, aspicientes indoctam, dissonam, maleque cohærentem rei compositionem. Nam quod uniuscujusque rei proprium est, id pulchrum est. Quod si mutaveris, id ipsum deforme ad usum redditur. Omitto dicere, laudes uni fortasse, ei puta qui laudatur, esse jucundas: aliis autem molestas: in primis si ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benevolentiam captant, iisque immorantur, donec omnibus manifestam adulationem reddant. Neque enim secundùm artem id facere norunt, neque assentationem tegunt, sed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudaque exponunt. Quare non consequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & aversantur ut adulatores: idque rectè: & maximè si generoso animo sint præ-

[1] Ἀσύφυλον] Flor. & Angl. ἀσύμφυλον & ἀσύμφυλον. Bourd.

[1] Ἀσύ-

ὥσπερ [1] Ἀριστοβούλῳ μονομαχίαν γραψάμενος Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, ἀναγνοὺς αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, ὡς δὴ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψεύδεται αὐτῷ ἀφελείας πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀναπλάττων ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λαβὼν ἀφῆκε τὸ βιβλίον, πλέοντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ, ἔρριψεν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπιπών, καὶ σὲ ὅπως ἔχρῃν ὦ Ἀριστόβουλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μονομαχοῦντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκοντίοις φονεύοντα. καὶ ἔμελλέ γε ὅπως ἀγαπακτήσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὃς γε οὐδὲ τῷ ἐγχειρίδιον τόλμαν ἠνέσχετο, ὑποχομένῳ τὸ Ἄθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτοῦ, καὶ μεταχηματίσειν τὸ ὄρος εἰς ὁμοιότητα τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα δῆλος ἐπιγνοὺς τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἔτι οὐδὲν εἰς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. ἀλλὰ τοίνυν τὸ πρῶτον ἐν τούτοις, ἐκτὸς εἰ μήτις κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινέμενος; ὧν οἱ ποδαπόδας οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων. καὶ μάλιστά γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι τοιαῦτα ἐθελοῦσιν, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. οἱονεὶ γὰρ ἄμεινον ἔχειν τὴν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐρύθημά τε πολὺ [2] ἐπαυθήσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. τοιούτοις δὲ συγγραφόντων οἱ πολλοί εἰσι τὸ τίμημα, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ χρεωδὲς, ὃ, π ἂν οὐκ ἐς ἰσοφίας ἐλπίσωσι, [3] θεραπεύοντες. ἂν μισεῖν κἀκῶς εἰ χρὴ, ἐς

præditi. Quemadmodum Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori conscripsit. Eo enim legente hunc potissimum locum quo pugnam hanc descripserat (putabat enim se maximam gratiam apud regem initurum, falsò assignatis illi rebus quibusdam præclarè gestis, effictisque factis veritate majoribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaspi navigabant) eumque præcipitem in aquam projecit: & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaveris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montem Atho ad illius imaginem effecturum, montemque ipsum ad regis similitudinem transformaturum: nec eo homine quem adulatorem agnovit, ad res cæteras ampliùs ut antea sit usus. Vbi igitur in hisce est Iucundum? nisi siquis ita sit amens, ut hujusmodi laudibus oblectetur, quarum in promptu est confutatio: quemadmodum deformes homines, potissimum verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, ut se quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immisceat. Tales hodie sunt plerique scriptores, qui propriæ utilitati, quàm ex historia speraverint, inserviunt. Quos odisse convenit, ut qui

1 Ἀριστοβούλῳ] Γράφαντος. Anglic. Ἀριστοβούλῳ γράφας. Bourd.
2 Ἐπαυθήσῃ] Angl. ἐπάνθισον. Idem.
3 Θεραπεύοντες] Angl. θεραπεύειν. Idem.

μὲ τὸ παρὸν, κόλακας ὡσθήλως, ἢ ἀτέχνως ὄντας. ἐς τύπιον ἦ, ὑποπτον τοῖς ὑπερβολαῖς τῷ ὅλῳ πραγματείαν ἀποφαίνοιεν. εἰ δέ τις πάντως τὸ τερπνὸν ἠξίωτο κεκιμεμίχθαι δεῖν τῇ ἱστορίᾳ πάντη, τὰ ἄλλα, ἃ σοὶ ἀληθείας τερπνά ἐστι ἐν βίβλοις ἄλλοις κάλλεσι ἔ λόγυ, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν ὠφελήσοντα ἐπεισεκυκλῶσιν. ἐγὼ δ' ἓν ᾧ διηγήσομαι ὁπόσα μέμνημαι ἤκουσα ἐν Ἰωνίᾳ συγγενέσθαι πινῶν, καὶ τὴ Δία ἐν Ἀχαΐᾳ ὠφέλιμα ἀκούσας τ αὐτὸν τοῦτον πόλεμον διηγεμένων. καὶ ὡς χαρίεσσιν, μηδεὶς ἀπιστήσῃ βίβλοις λεχθησομένοις, ὅτι γὲ ἀληθῆ ἐστι κἀν ἐπωμοσάμην, εἰ ἀστεῖον ἦν ὅρκον ἐπιθεῖναι συγγεγράφθαι. εἰς μὲν βίβλος αὐτῶν ἀπὸ Μουσῶν ἄρξασθαι, καὶ Ὁμήρου τὰς Θεὰς συνεφάψασθαι ἔ συγγράφοντα. ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ [1] ὡσπόδα ἡ ἱστορία, καὶ τῷ τυίῳτῳ εἰδὼς τ λόγων πείσεσθαι; εἶτα μικρὸν ὑποβὰς, Ἀχιλλεῖ μὲν, τ ἐμέτερον ἄρχοντα εἰπεῖν, Θερσίτην δὲ, τ τ Περσῶν βασιλέα, σὺν εἰδὼς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν αὐτῷ, εἰ Ἕκτορος μᾶλλον, ἢ Θερσίτου κρείττων. καὶ εἰ ὠφέλει μᾶλλον ἕφθην ἐλθὼν τις, ἰδίᾳ δὲ μὲν μὴν ἀμείνων. εἶτ' ἐπῆλθε τὰς αὐτῷ τ ἐγκώμιον, καὶ ὡς ἄξιον εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις, ἔτι λαμπρὰς ὔσας. ἤδη δ κατὰ, ἐπήνει τὸν ποιητὴν τὸν Μιλήσιον, ὡσπερεὶς, ὡς ἄμεινον ποιοῖ τοῦτο ἔ Ὁμήρου, μηδὲν μηδένα τ ποιητὴν. εἶτ' ἐπὶ τέλει ἔ πρεσι-

qui in præsens manifesti adulatores, & inertes sint: in posterum verò, suspectam ob veritatis excessus rem totam reddant. Quòd si quispiam omnino putat toti historiæ jucunditatem esse permiscendam, præstet cætera illa, quæ veritate comite delectabilia sunt inter reliqua orationis ornamenta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem, ingerunt atque involvunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cùm in Ionia, ac per Iovem in Achaia, quosdam historiarum scriptores idem hoc bellum exponentes auscultarem. Ac per Gratias nequis fidem à me dicendis deneget: siquidem vera illa esse jurejurando affirmarem, si commentario jusjurandum inferere urbanum foret. Vnus quidem ex illis statim à Musis exorsus est, invocando Deas, ut opus scribenti adessent. Vides quàm concinnum principium, quàm in promptu historia, quàm tali orationis speciei conveniens? Deinde paulùm progressus, Achilli nostrum Imperatorem, Thersitæ Persarum regem comparabat: ignorans meliorem ipsi futurum fuisse Achillem, si Hectorem potiùs quàm Thersiten interfecisset, & si prior fortis quispiam fugeret, eum autem fortior persequeretur. Deinde in sui encomium addebat, dignum esse se qui res adeò splendidas scriptis mandaret. Indeque jam profectus patriam suam Miletum laudabat: addens se Homero melius agere, qui patriæ non meminit. Deinde in fine procœmii planè ac dilucidè polli-

ce-

1 Παρὰ πόδα] Recte Anglic. Cod. πεζὸς. Sic Apolog. de Merced. Cond. de hoc proverb. Hesych. Pollux. Casaub: ad Charact. Theoph. *Bourd.*

μὲν ὑπῃρχετο ἀμφῤῥήδην καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μὲ αὔρειν τὰ ἡμέτερα, τὰς βαρβάρους ἢ καὶ πολεμήσειν καὶ αὐτὸς, ὡς ἂν δύνηται. καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ὅπως, αἰτία ἅμα τοῦ δεινοῦ πολέμου ἀρχῆς διεξιών. ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ κάκιστ' ἀπολούμενος Οὐολόγαισες, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιάνδε. ὅτε μὲ, τοιαῦτα. ἕτερος ἦν Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος οἷος, οὐ μόνον τοῦ ἀρχαιοπρεποῦς εἰκασμένος, ὃς τὴν ἀρχὴν ὡς σπεῖσαι, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαλεπωτάτων ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ ὅμως δὲ Ἀττικῆς ἀποπνέουσα. ὅρα γὰρ, [1] Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπηίου πολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν ἀλλήλοις, ἀρξάμενος οὐδὲν ξυνεταμένου. ὥστε μετὰ γε τοιαύτην ἀρχὴν, τί ἄν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, οἵαπερ ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγόρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα ἀφεστακότα; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἱρεμένοις ἐπήγαγε, παρὰ Θουκυδίδου χρηστόμενος ὅλον ὁρᾷς; πλὴν μόνα δὲ Πελασγικὰ, καὶ τὰ τειχῶν τὰ μακρῶν. ἐν οἷς οἱ τότε λοιμώξαντες, ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατῆλθε, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. καὶ ἐν Σκεύῃ γε ἔμεινεν οὐ ποιῶν. ἐγὼ δ' ἂν ἀπέπνιξα αὐτὸν ἔτι καλλίπαιδα τοὺς ἀθλίους Ἀθηναίους ἐν Νισίβει, ἀπῆλθον, ἀκλεῶς εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπελήλυθον], ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ νῦν ἐστι, τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι ᾧ ἐς

cebatur, sese res nostras in majus evecturum: barbaros contrà quoad posset debellaturum. Atque hunc quidem in modum est orsus historiam, simul & causas vnde id bellum cœpisset, commemorando. Nam sceleſtissimus ille & pessimè perditus Vologesus hac de causa bellum movere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò summus Thucydidis imitator, valdè similis archetypo, cum suo nomine principium duxit ut ille, festiviſſimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeji civis conscripsit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter se gesserunt ab eo moto statim exorsus. Itaque post istiusmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia peroravit, Coreyrensem illum oratorem repræsentans? aut qualem pestem Nisibenis immiserit, qui Romanorum partes sequi noluerant, omnia prorsus à Thucydide mutuatus, excepto Pelasgico solo, longisque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peste laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum etiam descendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, mansit. Ego itaque relicto illo miseros Athenienses Nisibe sepeliente, abii, satis sciens etiam ea quæ me digresso dicturus erat. Nam rursus abundè illud suppetit, putare hoc esse

Thu-

[1] Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπηίου πολίτης] Inepte vertitur *Creperius Calpurnius Pompeji civis*, pro *Pompejopolita* vel *Pompejopolitanus*. Lucas Holstenius in notis ad Steph. de urbibus in ΠΟΜΠΗΙΟΝΠΟΛΙΣ. Alm.

1 Συνε-

Θουκυδίδει ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον συντρέψας, τὰ αὐτῷ ἐκείνα λέγοι τις μικρῷ κἀκεῖνα, ὡς κἀ αὐτὸς ἂν φαίης. ὃ δὲ αὐτῷ νὴ Δία, κἀκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπον. ὁ γὰρ αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς, πολλὰ κἀ τὰ ὅπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ὕστως ἀπέγραψε, καὶ τάφρον, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χάρακα, καὶ τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἐνόησεν ἠλίκον τὸ ἀξίωμα τῆς ἱστορίας, κἀ ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ τοῦτ' ἐγκεῖσθαι, ἅσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμοῦντα, κἀ ἐμπρέποντα, κἀ πάντως σωφρονίζα. ἄλλος δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γενόντων χυμῶν σωναγωγὸν ἐν γραφῇ, κωμικῇ παῖζον, κἀ χαμαιπετές, οἷον καὶ γραπτὸς ἂν τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀποτραφόμενος, σωίῃκεν, ἢ τέκτων, ἢ κώπηλός τις συμπεφυκοῖν τῇ γραπῇ. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἦν, αὐτὸς μὲ αὐτίκα δῆλος ὢν, οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίεντι, κἀ δυνησομένῳ ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι πεποιηκώς. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτῷ, ὅτι ὕστως ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ κἀ τῷ τῶν συγγραμμάτων τύχῳ, Καλλιμόρφῳ ἰατρῷ τῶν κηδεμόνων ἕκτης ἱστορίας Παρθικῶν. κἀ ὑπερήρατο ἑκάστη ὁ ἀριθμός. καὶ νὴ Δία, κἀ τὸ προοίμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν. ὕστω σωναγωγὸν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπιὸς μέν, Ἀπόλλωνος υἱὸς, Ἀπόλλων δέ, μουσηγέτης, κἀ πάσης παιδείας ἄρχων. κἀ ὅτι δεξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν, οὐκ οἶδ' ὅτι δῆτα, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τὴν

Thucydidi ſimilia dicere, ſi parum reveritus, ea quæ ſunt ipſius diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam. Non ob eam cauſam per Iovem, & parum abfuit quin illa prætermiſerim. Nam idem hic ſcriptor multa quoque armorum & tormentorum genera iiſdem nominibus quibus illa Romani vocant, perſcripſit, & foſſam, itidem ut illi, & pontem, & ſimilia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc hiſtoriæ dignitas, & quàm Thucydidi conveniens, inter Attica vocabula, Italica iſta interponi tanquam ornantia purpuram eique decora & conſonantia. Alius verò quiſpiam ipſorum nudum rerum geſtarum commentarium in ſcripta relatum: admodum pedeſtre, humique ſerpens compoſuit: perinde ac ſiquis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumvagaretur, ea quæ quotidie geruntur, annotaſſet, Verùm modeſtior eſt hic privatus, qui qualis ſit, ſtatim apparuit atque alteri cuipiam, qui ſit gratus, & hiſtoriam poſſit aggredi, materiam ſubminiſtravit. Hoc unum in eo reprehendere velim, quòd ita tragicè ſuos libros inſcripſit, magis quam pro ſcriptorum ipſorum fortuna, Callimorphi medici haſtatorum legionis ſextæ, hiſtoriarum Parthicarum: & ſubſcriptus erat unicuique libro numerus. Ac per Iovem, proœmium etiam plus quam frigidum fecit, ita colligens, Medici proprium eſſe hiſtoriam conſcribere, ſiquidem Æſculapius eſt Apollinis filius, Apollo Muſarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorſus ſcribere, mox neſcio qua ſententia derepente ad communem

κοινὴν μετῆλθεν, ἰατρείλιον μὲ λέγων, καὶ πίριλον, καὶ ὀκόσα. καὶ νῶσοι. τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμολογίαις τοῖς πολλοῖς, καὶ πάνυ πολλοῖς, οἷα ἐκτρίβειν. εἰ δέ με δεῖ καὶ σοῦ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα, οὐ φθονῶ κείσθω, τὴν γνώμην δ' ἐρῶ. καὶ τὰ πρῶτα ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, κρείττω πάσης ἐλπίδος. ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ δύης ἐν τῇ προοιμίῃ τῇ προοιμίῃ πρόσθεν, [1] συνηρώτησε τοὺς ἀναγιγνώσκοντας, λόγον πάνσοφον δεῖξαι ἀπόδοσιν, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ πρέποι ἱστορίαν συγγράφειν. εἶτα μικρόν, ἄλλῳ συλλογισμός. εἶτα, ἄλλῳ. καὶ ὅλως, ἐν ἅπασι γοῦν ἐπηρώτητο αὐτῷ τὸ προοίμιον τὸ ἐκ κολακείας ἐς κόρον. καὶ τὰ ἐγκώμια, φορτικὸν, καὶ ἡμιδεῆ βωμολοχικά. ὧν ἀσυλλόγιστα μὲν τότε, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συνηγμένα κἀκεῖνα. καὶ μὴν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι, καὶ ἤκιστα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολιᾷ, καὶ βαθεῖ, πρέπον, τὸν ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἔσχε ὁ ἡμέτερος ἄρχων, ἅμα τὰς πράξεις καὶ φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιῶσι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδει καταλιπεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν. καὶ μὴν, ὅσῃ ἐκείνῳ ὅσον [2] ἀμνημονεύσαι, ὡς τοιοῦνδ' ἤρχετο. Ἔρχομαι ἐρέων ἐς Ῥωμαίων, καὶ Περσέων.

transiit, ἰατρείλιον dicens, & πίριλον, & ὀκόσα, & νῶσοι. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio delumpta. Quòd si oportet me sapientis viri meminisse, nomen quidem in obscuro sit positum, sententiam autem dicam, scriptaque Corinthi nuper edita, omni spe meliora. Statim enim à principio, in prima exordii periodo, quæstionem lectoribus proponebat, sermonem omnino eruditum exhibere properans, quòd soli sapienti historiam scribere conveniret. Deinde paulò post syllogismus alius sequebatur, deinde alius. Denique in omni figura quæstionibus scatebat ipsi procœmium ad satietatem usque adulatorium. Molesta quoque valdeque scurrilia encomia, syllogistica tamen, & disputatoria, & contracta illa. Quinetiam illud perquam ineptum mihi videbatur, & viro philosopho, & barba cana, promissaque minimè dignum, quòd in procœmio diceret, Principem nostrum hoc præter cæteros eximium habiturum, quòd ejus res gestas etiam philosophi memoriæ jam prodere dignarentur. Nam istud, siquidem tale erat, nobis cogitandum potius relinqui, quàm ipsum dicere par erat. At verò neque fas est illius oblivisci, qui hoc exordio est usus. Venio dicturus de Romanis & Persis. Et

1 Συνηρώτησε τοὺς ἀναγιγνώσκοντας] *Dialecticè cum lectoribus dissertavit.* ut eis pauca, ἀλλὰ συνηρωτημένα & συνηγμένα κἀκεῖνα, *sed dialecticè interrogata collectaque etiam illa.* Mare.

2 Ἀμνημονεύσαι] Ἀμνημονεῦειν eodem sensu dixit Laërtius: quod ego ad Laërtium observavi. *Immemoria* similiter pro oblivione, usurpavit Papinianus l. 44. de acquirenda vel amittenda possessione: *peregrè profecturus, pecuniam in terra, custodiæ causâ, condiderat: cum reversus, locum thesauri immemoriâ non repeteret, an desiisset pecuniam possidere.* Menagius.

1 Οὗμοι

κὴ μικρὸν ὕστερον. ἔδεε γὸ Πέρσησι γενέσθ κακῶς. κὴ πάλιν, ἦν Ὀσρόης, τὸ, οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνυμάσι. κὴ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾶς, [1] ὅμοιον ἐτὸν ἐκεῖνο, παρ' ὅσον ὁ μὲ, Θερσυδίδης, ἐτὸν ἦ, Ἡρόδοτος δὲ μάλα ἐῶκε. ἄλλον τις ἀοίδιμον ἐπὶ λόγων δυνάμε, Θερσυδίδη κὴ αὐτὸς ὅμοιον, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνονα αὐτῦ, πάσας πόλεις, κὴ πάντα ὄρη, κὴ πεδία, κὴ ποταμὲς ἐρμηνεύσας ὡς τὸ σαφέσατον, κὴ ἐχυρόγραφον, ὡς ᾤετο. τὸ ἦ, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος πτερύγισε. τοσαύτη ψυχρότης ἐνῆν περὶ τὸν κασσιτερινὸν χιόνα, κὴ τὸ κρύσταλλον τὸ κελτικόν. ἡ γὰρ ἀσπὶς ἡ δὲ αὐτοκράτορον, ὅλως βιβλίῳ μόγις ἐξηρμηνεύθη αὐτῇ. κὴ Γοργὼν ἐπὶ δὲ ὀμφαλῷ, κὴ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ κυανῦ, κὴ λευκῦ, κὴ μέλανος. κὴ ζώνη [2] ἰοειδὴς, κὴ ὀφιόκρατες ἑλικηδὸν, κὴ βοστρυχηδόν. ἡ μὲ γὰρ Οὐολογήσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς δ' ἵππου, Ἡράκλεις ὅσαι μυριάδες ἐπῶν ἔκασον τύπων, κὴ οἷα λέων ἡ Ὀσρόης κόμη, Αἰγιόχου τ' Τίρρηνα. ὡς ἐς οἷον ἄντρον κατίφυλα κιττῷ, ὡ μυρρίνης, κὴ δάφνης, ἐς ταυτὸ συμπεφυκότων, κὴ σύσκιον ἀκεραίως ποιούντων αὐτό. σκότος ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἰσορίᾳ ταῦτα, κὴ ὡς ἐκ ἄνευ αὐτῶν, ἢ δειμάτων τῶν ἐκεῖ πραχθέντων. τὸ γὰρ ἀφανείας ἢ ἐν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τ' λεκτέον, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τ' χωρίων κὴ ἄντρων ἐκφράσεις τρέπομ. κὴ ὁπόταν ἐς πολλὰ κὴ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἐοι-

Et paulò post. Necesse enim erat Persis malè evenire. Et rursum fuit Osroës, quem Græci Oxyroën nominant : aliaque id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidem Thucydidem, hic verò Herodotum bene admodum referebat. Alius quispiam dicendi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes civitates, omnes montes, & campos, & fluvios, quàm planissimè & validissimè, ut sibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostium capita vertat malorum averruncator Hercules: tanta frigiditas inerat, ut Caspias nives, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus quidem Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgon in umbone, ejusque oculi ex nigro, albo, & cæruleo compositi : & iridi similis balteus, orbisque & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænum equi, ô Hercules, quot millia versuum unumquodque horum continebat! Et qualis erat Osroæ coma, per Tigrim natantis : & in quale antrum effugit, tectum hedera, myrto, lauroque, quæ eodem loco creverant, illudque accuratè umbrosum fecerant. Considera igitur quam hæc ad historiam sint necessaria, & quam non absque his, ea quæ illic gesta sunt scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis utilium, & præ ignorantia dicendorum, ad hujusmodi locorum & antrorum descriptiones divertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo

1 Ὅμοιον] Ante hanc dictionem est ἐχ in Angl. Cod. mendosè. *Bourd.*
2 Ἰοειδὴς] Angl. ἰρειδὴς. Idem.

κωσιν οἰκέτῃ νεοπλούτῳ, ἅρπ ℨ δεσπότου κληρονομήσαντι. ὃς ὅτε τὴν ἐσθῆτα οἶδεν ὡς χρὴ περιβαλέσθαι, ὅτε δειπνῆσαι καθ' ἡμέραν, ὀρνίθων, καὶ συείων, καὶ λαγῴων πεπαρεμπίπλαται ἔτους τινός, ἢ περίσσης, ἐς ἣν ἀφάρπαγῃ ἐσθίων. ὧδε δὲ ἦν, ὁ περόνιον, καὶ τραύμασι συνέχραυε πάνυ ἀπίθανα, ὡς γυνάτους ἀλοκότους, ὡς εἰς δάκτυλον ℨ ποδὸς τὸ μέγα τρωθείς τις, αὐτίκα ἐτελεύτησε. καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνου Περίσκου ℨ θρασυνθέντος ἐπὶ τὸ ὀκτὼ τῶν πολεμίων ἀπέθανον. ἔτι ℨ, καὶ ἐν τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τοῦτο μέ, καὶ ἐνδοιᾷ τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσθαι. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τῷ μὲν πολεμίων, δισμυριάσιν μυριάσιν ἑπτὰ, καὶ τετρακοσίοις, καὶ ἑξ ἐτῶν ἀφηγήσιος. Ῥωμαίων ℨ, μόνους δύο, καὶ τραυματίας χιλίους [2] ἑνέα. τοῦτο γὰρ οἶδα εἴ τις ἂν διφθερῶν, ἀνάγνοιτο. καὶ μὴν κἀκεῖνο λεκτέον, ὡς μικρὸν ὄν. [3] ὑπὲρ γὰρ ℨ ἡμιδὴ Ἀτίλιος εἶναι, καὶ ἀποκεκλάσθαι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστερον, ἠξίωσεν ὅτου ℭ τὸ ὄνομα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων, ℭ μεταχαράξαι ἐς τὸ ἑλληνικὸν, ὡς [4] Κρόνον μὲν, Σατορνῖνον λέγειν. Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόντωνα. Τιτάνιον ℨ, τὸν Τιτιανὸν, καὶ τἄλλα πολλῷ γελοιότερα. ἔπι ὁ αὐτὸς ὅτου, ὡδὶ τὸν Σεβῆρον τελευτῆσ ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξηπατήθη), οἰόμενοι ξίφει τεθνάναι αὐτόν. ἀπατῶνται ℨ ἀνὴρ, σιτίων

lo recens ditato ex domini hæreditate, qui non novit quo pacto sit induenda vestis, neque ut ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quanvis appositæ sint gallinaceæ, suillæ, leporinæ carnes: pulmento aliquo sic impletur, ut inter edendum disrumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, ut quidam in majore pedis digito vulneratus, illicò decesserit, & ut inclamante solùm exercitus duce Prisco, septem & octo hostes occiderunt. Præterea & in occiforum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorum verò duos tantum, novemque fuisse vulneratos: quæ haud scio an sanæ mentis quisquam ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicendum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, utque quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorum nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titanium, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Severini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen

1 Ἕπτα ℭ ὀκτώ] Angl. εἴκοσι. Bourd.
2 Ἑννέα] Angl. οε. Idem.
3 Ὑπὲς] Flor. ὑπό. Idem.
4 Κρόνον] Angl. Κρόνιον. Idem

Edess

ἀπηχόμβῳ. τῦτον γὸ αὐτὸ ἀλυπότατον δόξαι τ θαύματι, σὸκ εἰδὼς, ὅτι τὸ μὲ πάθος ἐκεῖνο πᾶν, τριῶν οἰμωγὴ ἡμερῶν ἐγίνετο. ἀπίστοι τ, καὶ ἐπὶ ἀβρκῶσιν οἱ πολλοὶ, ἀκτὸς εἰ μὴ τῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσρόης εἰσῆκε βδεμβύων ἕως ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ ἀπόληται. καὶ ἀβατῦτο σὸκ ἐπῆγαγε ἀβ' ἑβδόμης. τὰς γ, καὶ ποιητικῖς ὀνόμασιν ὦ καλὲ Φίλων σὺ ἰσρεία χρωμβύος, πᾶ ἂν τις θείη, τὰς λέγνβας, ἐλέλιξε μὲ ἡ μηχανὴ, τὸ τεῖχος τ πεσὸν, μεγάλως ἐδέμησε; καὶ πάλιν σὺ ἑτέρῳ μέρῃ τ καλῆς ἰσρείας, ἔδοσα μὲ δὴ, ὅτω τοῖς ὅπλοις βδεισμαραγμῖτο, καὶ ὅτ-τος-ῳ λῶ, καὶ κόναβ-ος ἅπαντα σκεῖνα. καὶ ὁ σρατηγὸς ἐμερμήνιζεν, ᾗ πρόπῳ μάλισα βδσπεσάγοι βδὸς τὸ τεῖχος. εἶτα μετὰ ξῦτως δύτελῆ ὀνόμασι, καὶ δημοτικὰ, καὶ βλωχικὰ πολλὰ παρενεβέβυσο, τὸ, ἐπίσειλεν ὁ σρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ οἱ σρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχρήζοντα. καὶ ἤδη λελαμβύοι βδὲ αὐτὰς ἐγίνοντο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥσε τὸ πρᾶγμα ἑοικὸς εἶναι τραγῳδῷ, τ ἕτερον μὲ πόδα, ἐπ' ἐμβάτῳ ὑψηλῷ ἐπιβεβηκότ, θατέρῳ γ, σανδάλιον ὑποδεδεμβύῳ, καὶ μὶν καὶ ἄλλως ἴδιος ἂν, τὰ μὲν βδοίμια, λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ κ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ συγχεάρονθα, ὡς ἐλπίσαι θαυμασὰ ἡλίκα τὰ μετὰ τῦτο πάντως ἀκούσεσθ. τὸ σῶμα γ αὐτὸ, τ ἰσρείας μικρὸν π

tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignorit trium fuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem usque septimum inediam perferre. Nisi siquis hoc putet Osroën astantem expectasse, dum Severianus fame esset enectus: & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poëticis vocabulis, optime Philo, in historia utuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἐλέλιξε, STRIDOREM DEDIT machinæ, & murus cadens, vehementer ἐδέμησε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ hujus historiæ. [1] Edessa igitur ita βδεισμαραγμῖτο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὅπλ-ος-ῳ & κόναβ-ος SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμερμήνιζε ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros invaderet. Deinde inter hæc tam vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπίσειλεν ὁ σρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ σρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχρήζοντα. MILITES EMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λελαμβύοι βδὲ αὐτὰς ἐγίνοντο IAM LOTI AD IPSOS VENERVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino miranda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ parvum & ingenerosum

1 *Edessa*] Edessa Arabiæ civitas antea Antiochia dicta ut scribit Plin. lib. 5. c. 24. *Cogn.*

καὶ ἀληθινὲς ἐπάγεσθαι, ὡς καὶ τοῦτο ἐοικέναι παιδίῳ, εἴ ποτε ἴδοις παίζοντα, προσωπεῖον Ἡρακλέους πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος ἐξεικασμένον. δῆλος γὰρ οἱ ἀκούσαντες, ἐπιφθέγγεται αὐτοῖς, τὸ, [1] ὄφελεν ὄρος. χρὴ δὲ μὴ ὕπως, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ σωμάδιον τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσοῦν μὲν τὸ κράνος εἴη, θώρηξ δὲ πάνυ γελοῖος ἐκ ῥακέων ποθὲν, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκοπτυλωμένος. καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυΐνη, καὶ χοιρείνη ἐφεῖτο τοῖς κνήμαις. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφῶνας τοιούτους συγγραφέας, ἢ Ῥοδίων Κολοσσῷ τῷ κεφαλὴν νανώδη σώματι ἐπιθέντας. ἄλλως οὖ ἔμπαλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀποθοιμίασι, καὶ δῆθεν ἐπὶ τοῖς πραγμάτων, οἳ καὶ προσπεριέχοντες τὴν Ξενοφῶντος ὅτως ἁρμόττον, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίνονται δύο. καὶ ἄλλως τῶν παλαιῶν, οὐκ εἰδότες ὡς δυνάμεθά τινα προοίμια ἐπιλεληθότα τοῖς πολλοῖς, ὡς ἐν ἄλλοις δείξομεν. κἀκεῖνα τοίνυν πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα ἢ ἐρμηνείας, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἁμαρτήματά ἐστι. τὸ δὲ καὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, καὶ παραπλοκὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ σταθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γὰρ ὕπνον ῥαδίως σπεύσαιμι τὰ περάγματα, ὅτε σύρων ἴοι ἐσπερὸν, ὅτε τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τῶν ἐπὶ κυρείαν τοιαῦτα μυθολογούντων ἀκούσας. ὥστε καὶ Εὐράπτα λέγων, ὅτως ἔφη. Ἡ δὲ Εὐρωπὸς, κεῖ μὲν ὧν τῇ Μεσοποταμίᾳ

sum subtexunt. Ita ut hoc simile sit puero, sicubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Herculis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, ejusdemque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea sit galea, thorax, planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos hujusmodi historiarum scriptores, qui [2] Rhodii Colossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursum alios qui corpora sine capite inducant, absque procemiis, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatem ascisciunt Xenophontem, qui sic orsus est. Darii & Paryſatidis duo filii nascuntur: atque veteres alios: cùm nesciant, protestate quædam esse procemia, quæ multos latent: ut in aliis ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliusve dispositionis sunt vitia. At verò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones, cuinam honesto comparabimus? Vnus igitur tam ignaviter res ipsas collegit, quàm qui neque in Syrum incidit, neque quod dici solet, eos audivit qui talia in tonstrinis fabulantur. Quare sic de Europo locutus est. Europus sita est in Mesopotamia, dua-

1 Ὤφελεν ὄρος] Paræmiog. *Bourd.*

2 *Rhodii*] Inter Colossos & statuas ingentes in primis celebratur Colossus Rhodius pedibus centum & quinque altus. *Cogn.*

ποταμίαι, σταθμὰς δύο ἀπὸ Εὐφράτου ἀπέχουσαι. ἀπῴκισαν δ' αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὴν Σαμόσατα, αὐτὸς ὁ τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμενος ὁ γενναῖος, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι μετενήνεικεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς ἀμφοτέρωθεν αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρωθεν σὺν χερσὶ περιβρεομένην, καὶ μονονουχὶ τείχους ψαυόντων. τὸ γοῦν, καὶ γελοῖον, εἴ σοι νῦν ὦ Φίλων ἀπολογοίμην, ὡς ὁ Παρθυαῖος, οὐδὲ Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς με φήσειν ὁ γραμματεὺς συγγραφεύς, ἀπῴκισε. νὴ Δία κἀκεῖνο κομιδῇ πιθανὸν ἂν εἴη. Σεβηριανὸν ὁ αὐτὸς οὗτος εἶπεν ἐπομόσαι μὴ μὲν ἀκοῦσαί τινος τῶν ἐξ αὐτοῦ τὸ ἔργον ἀφυγόντων. ὅτι γὰρ ξίφει ἐτελεύτησεν αὐτὸν ἀποθανεῖν, ὅτε φαρμάκου πιεῖν, ὅτε βρόχον ἄψασθαι, ἀλλά τινα θάνατον ἐπινοῆσαι τραγικὸν, καὶ τὴν τόλμην ξενίζουσαν. τυγχάνει μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχουσα παμμεγέθη σκεύωρίαν ὑαλᾶ, τὸ καλλίστης ὑάλου. ἐπὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωσο, κατεξάσας τὸ μέγεθος. τὸ σκύφον, ἐνὶ τῶν θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, ἐντεμόντα τῇ ὑάλῳ τὸ λαιμόν, ὅπως ἐξιφίδιον, ἐ λογχάριον δόξειεν, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτὸς, καὶ ἡρωϊκὸς ὁ θάνατος ἦν. εἶπε δὲ ποτε καὶ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἰπὼν τοῖς πρώτοις [1] τῶν πολέμου ἐκείνου νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠγήσατο χρῆναι ἐπιπλῆξαι τῷ Σεβηριανῷ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, πρὸς τὸ ἥδιον ἄλγος τὸν Ἀρμενίας κακῶν, τὸν Θουκυδίδην, ἡ ἀμιλλα. ἀλλ' ὧν τὰ

duabus manſionibus ab Euphrate diſtans: eam autem coloniam deduxerunt Edeſſæi. Neque hoc ſatis illi fuit: ſed & patriam meam Samoſata, generoſus ille, in eodem libro ſublatam unà cum ipſa arce, & muris in Meſopotamiam tranſtulit, ita ut terminaretur utroque flumine, quæ utrinque proximè prætervehuntur, & muros propemodum alluunt. Hoc etiam ridiculum eſſet, Philo, ſi nunc apologiam tibi contexerem, quòd neque Parthus, neque Meſopotamita ſim, inter quos relatum me, egregius iſte ſcriptor collocavit. Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito etiam juramento, quòd audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerunt: neque gladio illum mori voluiſſe, neque venenum bibere, neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cùm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori decreviſſet, maximum omnium fregiſſe, unoque ejus fragmento ad ſui cædem uſum eſſe, quo guttur incidit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi inferret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro iis qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Severiano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Severiano

1 Τῶν πολέμου ἐκείνου νεκροῖς] Ἑκάτερ. Marc.

1 Ao-

Σεσηλανὸν μεγαλοψεπῶς, ἀνακιβάζεται ἐπὶ τὸ τάφον Ἀφρανίου τινὸς Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀντιγωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπήρητόρευσεν αὐτῷ, ὥστε με νὴ τὰς χάριτας πολλὰ πάνυ διακρύσαι ὑπὸ τοῦ γέλωτος. καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφρανίου, ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου διακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ τῷ ὄντι παθεῖ, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων, καὶ τῶν ποτίσεων. εἶτα ἐπήγαγεν Αἰάντειόν τινα τὸν κορωνίδα. ἀπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος δύσῳ πάνυ, καὶ ὡς Ἀφρανίου εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀναξίως ἂν μὰ τὸν συνάλιον τῶν πολλῶν ἀποθανεῖν, οἵ τοιαῦτα ἐῤῥητόρευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἅπαντας, ἀναμῶσαι, καὶ ὑπερεπαινέσαι τὸν Ἀφρανίου. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲν αὐτῷ κατεγίνωσκον, μνονοῦχὶ ζωμῶν, καὶ [1] λοπάδων μεμνημένος, καὶ ἐπιδακρύοντος τῇ τῶν ταλαντούντων μνήμῃ· τοῦτο δὲ μάλιστα ἠπαξάμην, ὅτι μὴ τὸν συγχαφέα, καὶ διδάσκαλον τοῦ δράματος τοσαυτοσφάξας, ἀπῆλθεν. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτοις ἔχων σοι ὑπαίρειν καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὅμως ἐπιμνησθείς, ἐπὶ τὸν ἑτέρων ὑπόσχεσιν ἤδη μετελεύσομαι, τῷ συμβουλῷ, ὅπως ἂν ἄμεινον συγχαφοῖ μοι. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπουσιν, ἢ παραλήθουσιν. ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπητέων, τὰ μικρότατα πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρ-

riano igitur magnificè sepulto, ad tumulum adducit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipso peroravit, ut per Gratias, præ effuso risu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iste Afranius, sub perorationem cum miserabili affectu lachrymans, sumptuosarum cœnarum, & propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Ajacis coronidem imposuit. Nam gladio admodum generosè è vagina educto, idque ut Afranium decebat, omnium in conspectu, super tumulo se ipsum jugulavit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuisset, si talia declamasset. Atque hoc dixit, præsentes omnes qui id viderunt, miratos esse, summisque laudibus Afranium extulisse. Ego verò etiam cætera damnabam, ut qui tantùm non offarum, & ollarum meminisset, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non scriptore ipso, & actore fabulæ hujus ante se jugulato, mortuus sit. Multos autem etiam alios his similes, amice, enumerare possem tibi, cùm tamen paucos commemoraverim. Verùm ad alterum promissionis partem jam transibo, puta ad consilium, quo pacto quis historiam meliùs conscribat. Sunt enim quidam, qui rerum gestarum maximas, & memoria dignissimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & ignorantia cùm eorum quæ dicenda, tum quæ tacenda sunt, res minimas admodum prolixè & la-

1 Λοπάδων] Flor. λοπαδίων. Bourd.

μηνδύσιν ἐμβεβηκότες. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐς Διὸς, ἐς τὸν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὂν, μὴ βλέποι, μηδὲ ἐπαίοι, μηδὲ ὅτι σὰρξ εἰδώλου ἐξηργάσατο. ἐς ὑποποδίου δέ, τό, τε σύνεργες, καὶ τὸ σύξεσον θαυμάζοι, καὶ ἐς κρηπῖδος τὸ σύρυθμον. καὶ ταῦτα πάνυ μετὰ πολλῆς φροντίδος διεξιών. ἔγωγ' ὧν ἤκουσά τινος, τῶν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχῃ τὸν ὅλοις ἑπτὰ ἔτεσι διαφθαρέντα. εἴκοσι δὲ μέτρα. ἢ ἔτι πλέον ὕδατος [1] ἀπηλωκότος εἰς ψυχρὰν, καὶ οὐδὲν ἡμῖν σαφὲς ἀπήγγειλαν διηγησιν, ὡς μισθοῦ ἅλις ἵππους Μαυσάκης τέλεσμα. κατὰ δύσιν πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρος τινὰς τῶν ἀγροίκων, ἄριστον διαπτιθεμένους. καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἀγνοοῖεν φοβηθεῖεν αὐτὸν. εἶτα μέντοι μαθόντες ὡς τὸν φίλον εἴη, κατεδέξαντο, καὶ εἰσάσαντο. καὶ γάρ τινα τοῦτον αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν [2] ἐς τὴν Μαύρων. ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν τῇ γῇ ἐπιτεταγμένον, μῦθοι τὸ μὲν τοῦτο μακροὶ, καὶ διηγήσεις, ὡς θηράσειεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ σπουδαζομένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν καταβρωθείη, καὶ ἠλίκους ἰχθῦς ἐπρίατο ἐν Καισαρείᾳ. καὶ ὁ ἁλιεὺς συγγραφὰς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γιγνομένας ἁρπαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλήψεις, καὶ ἀπειθεῖς ἀναγκάσας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἄχρι θαλάσσης ἐσπερίας ἀφειμένῃ ὁρᾶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείᾳ, laborioſe immorando perſequuntur. Non aliter ac ſiquis Iovis Olympici pulchritudinem univerſam, quæ tanta eſt ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam iis, qui de ea neſciunt, quicquam narret: ſed ſubſellii rectitudinem, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno ſtudio exponat. equidem audivi quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commiſſa fuit, ne totis quidem ſeptem verbis percurrit: viginti autem menſuras aut etiam amplius, aquæ conſumpſit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: ut Maurus quidem eques nomine Mauſacas præ ſiti per montes errans, Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes deprehenderit, utque primùm illi formidarint ipſum: deinde hominem, ubi ex amicis eſſe intellexiſſent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipſius ea in terra militaret, & narrationes, ut ipſe in Mauruſia venatus ſit, utque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, utque propemodum à leone devoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſariis, & cuſtodibus inter ſe oppoſitis, uſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſariæ ſca-

ros

1 Ἀπηλωκότος] Flor. Ἀπαλωκότα. Bourd.
2 Ἐς τὴν Μαύρων] Angl. ἐς τ' Μαῦρον. Idem.

[1] σκάφος παμμεγέθεις ἀξίως ὠνόμασον. εἰ δὲ μὴ νυξ κατέλαβε, τάχα καὶ συνεδείπνει μετ' αὐτῶν, ἤδη τῶ σκάφων ἐσκυλατρεύων. ἅπερ εἰ μὴ συνέγραψε ἐπιμελῶς τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἠγνοηκότες ἦμεν, καὶ ἡ ζημία Ρωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ Μαῦρος δήσας, μὴ δοῦρε πιεῖν, ἀλλ' ἄδειπνος ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρῷ ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρείημι. ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν ἐν τῷ ὠλησίων κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν, τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ, τῷ Μαυσάκα πόρπην. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῷ ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιγάρτοι εἰκότως ἄν τις εἴποι τὰς τοιάσδε, τὸ μὲ ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκάνθας δὲ αὐτοῦ τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἄλλῳ δ' ὦ Φίλων, μάλα καὶ ὄντως γελοίῳ, οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα ἐν Κορίνθῳ πώποτε ἐσβεβηκὼς, οὐδ' ἄχρι [2] κεγχρεῶν ἀποδεδημηκὼς, ὅπου γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἑώρων, οὐδὲ ἤρξατο. μέμνημαι γάρ. [3] ὦτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. ῥᾴδιον τοίνυν ἃ εἶδον, ταῦτα καὶ γράψαι. καὶ ὅτι ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωρακὼς, ὥστε τοὺς δράκοντας ἔχει τοὺς Παρθυαίων, σημεῖον δὲ τοῦτο τοῖς πολλοῖς τὸ αὐτοῖς, μιλίους γὰρ εἶμεν ὁ δράκων ἄγει ζῶντας δράκοντας, παμμεγέθεις εἶναι γινομένους ἐν τῇ Περσίδι

ros ingentes ementem. Et nisi nox ipsum occupasset, fortè etiam scaris jam apparatis cum ipso cœnasset. Quæ nisi ille tam diligenter historiæ tradidisset, res magnas ignoraturi eramus: & damnum hoc Romanis intolerabile fuisset, si Mausacas iste fitiens, potum non invenisset, sed incœnatus ad castra rediisset. Atqui quàm multa alia longè magis necessaria, volens ego nunc prætereo? ut & tibicina quædam ex propinquo vico ad eos venit, utque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mausacæ fibulam: atque alia id genus multa, ipsa certè præcipua capita pugnæ in Europo commissæ. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores, rosam quidem ipsam non videre, spinas autem quæ juxta radicem enascuntur, accuratè contemplari. Alius, ô Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat unquam, neque ad Cenchreas usque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniamve viderat, in hunc modum exorsus est. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ sunt. Quare scribo quæ vidi, non quæ audivi. Atque ita diligenter omnia viderat, ut diceret Parthorum dracones (signum autem hoc multitudinis est ipsis, mille enim dracones vivos draco producit) ingentes esse, & in Persíde

[1] Σκάφος παμμεγέθεις ἀξίως ὠνόμασον] Σκάφος παμμεγέθεις ἐ σφόδρα ἀξίως ὠ. Marc.

[2] Κεγχρεῶν] Angl. Κεγχρεῶν. Bourd.

[3] Ὦτα ὀφθαλμῶν] Idem de domo & de saltatione, & sæpius alibi, habet à Thurio oratore. Iulia. Imperat. Epist. ὁ Θούριος ὅτα εἶπεν ἀνθρώπους ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. Idem.

δι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Γ᾽ Θηρίαν. τούτους ἢ, πέως μὲ ἐπὶ κρημνῶν μεγάλων ὑπόδεδεμένους, ὑψηλὰς αἰωρεῖαζ. καὶ πόρρωθεν, ἐπιλαυνόντων, δέος ἐμποιεῖν. ὡ αὐτοὶ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπεισιόντες ὁμοῦ ἦσαν, λύσαντες αὐτούς, ἐπαφιᾶσι τοῖς πολεμίοις. ἀμέλει πολλοὺς γ᾽ ἡμετέρων ὕπω κατεπόθησαν. καὶ ἄλλους, [1] περιπειραθέντων αὐτῶν, ἀπαγινῆναι, καὶ συγκλασθῆναι, τοῦτο ἢ ἐφεστὼς ὁρᾶν αὐτός, ὡ ἀσφαλεῖ μέντοι ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος τὴν σκοπήν. καὶ δῆτα ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας θηρίοις ἐμπείροις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμᾶς λανθάνειν ὅτι συγγραφέα νῦν εἰληφότι, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασαμένου. καὶ γὰρ κινδύνους πολλοὺς, καὶ ἐτρώθη ἐφ᾽ ἑκάτερα Σοῦραν, ἀπὸ Γ Κρανίου δηλονότι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ τοῦτο Κορινθίων ἀκουόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κῆ τοίχου γεγραμμένου πόλεμον ἑωρακώς, ἀλλ᾽ ἠδὲ ὅπλα οἱονεί γε ἤδη, ἠδὲ μεχανήματα, οἷά ἐστιν, ἠδὲ [2] τάξεων, ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα. πάνυ γὰρ ἐμέλεν αὐτῷ ταῦτα μὲν τὴν φάλαγγα, ἐπὶ κέρως Γ λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βέλτιστος, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πενταχοῖσιν ἔτι ὅλοις ἔπεσι ἐλελάβων, συνέγραψε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἰσορίαν συγγεγραφέναι φησί. τὴν μέντοι ἐπιγραφὴν ὀλίγῳ δεῖν μακροτέραν Γ βίβλῳ ἐπέγραψεν, Ἀντιοχανὸς Γ Ἀπόλλωνος ἱερονίκης. longiorem inscripsit, his verbis : Antiochiani Apollinis sacri certaminis

side generari paulùm supra Iberiam : hos autem longuriis antea illigatos, in altum attolli, & procul adventantibus, metum incutere. In ipso verò prælio, quando congrediuntur, solutos ipsos in hostes immittunt. Nimirum multos nostrorum hoc pacto devoratos esse : alios verò ipsis transfixos, fuisse necatos & confractos. Se autem astitisse, & vidisse, cùm in tuto ab arbore celsa spectaret. Et rectè sanè fecit, quòd cum hisce bestiis congressus non sit. Neque enim nos tam egregium scriptorem nunc haberemus, qui manu ipse hoc in bello magna & præclara gessisset. Etenim multa pericula subiit, & vulneratus est juxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthiis audientibus recitabat, qui probè sciebant ipsum ne in pariete quidem vidisse depictum bellum : ac neque arma noviſse, neque quales sint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorsus enim ipsi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare : dicere autem cornua instruere, quod est exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem usque gesta fuerunt in Armenia, in Syria, in Mesopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris versibus complexus, conscripsit : quo facto historiam à se scriptam ajebat. Inscriptionem verò propemodum libro

1 Περιπειραθέντων] Legendum, περιαειραθέντων. Sic Plutarchus. *Menagius.*
2 Τάξεων, καταλοχισμῶν] Τάξεων ἢ καταλοχισμῶν. Marc.

Δόλιχον γάρ τι οἶμαι ὁ παῖς νενικηκὼς τὸν Ἀρμενίαν, καὶ Μεσοποταμίαν. καὶ ὁ Μηδίας Ῥωμαίοις νῦν πεπραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινων καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότων ἤκουσα, καὶ τὸν μὲν λῆψιν Οὐολογέσου, καὶ τὸν Ὀσρόην σφαγήν, ὡς ἀθροληθήσεται τῷ λέοντι. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ περιόπτον ἡμῖν θρίαμβον. ἅτε πάνυ μαχητικὰς ἅμα ἔχων, ἔσπευδεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ὁ τῇ Μεσοποταμίᾳ φύσις, μεγέθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην. ἔτι μέντοι ἐπισκοπεῖ, καὶ ἀμφιβάλλεται, εἴτε Νίκαιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὁμόνοιαν, εἴτε Εἰρήνην. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρου πολλοῦ, καὶ κομψείας συγγραφικῆς γέμουσα. τὰ δ' ὁ Ἰνδικὸς πραχθησόμενα, ὑπέσχετο ἤδη γράψειν, καὶ τὸ πρόσθεν δὲ ἔξω θαλάσσης. καὶ οὐκ ἀνάπλους τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ περίπλοι τὸν Ἰνδικὸν ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ δὲ Μαύρων μέρος ὀλίγον σὺν Κασσίῳ πάντες δή τοι ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δ' πράξουσιν, ἢ πῶς δέξονται τὰ τῶν ἐλεφάντων ἐπίπλοα, ἐὰν εἰς μάχην ἡμῖν ὁ θωμαστὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μηζύρεω, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ἐπιστείλῃ. τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληρεῖσι, τὰ μὲ ἀξιόγραφα ὑπ' ὀρῶντες, ὅτ' εἰ βλέποιεν, κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπαινοῦντες δ', καὶ ἀναπλάττοντες ὅ, τι κεν ἐκ ἀκμιαίμην ὑλῶτιαι φασὶν ἔλθῃ. ὃ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων ἐστὶν ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων ἐστὶν

minis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audivi, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, ut leoni objiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, jam ad finem scribendi properabat. Quin & civitatem in Mesopotamia idem jam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conveniat, an verò Homonœam, an etiam Iræneam. Et hoc adhuc est anceps, manetque nobis sine nomine præclara illa civitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se jam scripturum promisit, & maris exterioris circumnavigationem. Neque tantum hæ sunt promissiones sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluvium Indum trajecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa hujuscemodi præ insciti nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea pro dignitate exponere scientes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (ut ajunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, maxi-

1 Ἐπ' ἀκμιαίμην] Ἐπὶ ᾧ βῆμα in Cod. Flor.- *Bourd.*

1 Ἀνί-

Ελίων ἔπι σεμνυνόμενοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς. καὶ γὰρ αὖ καὶ αὖται, παιγέλοιοι. Τῶν δὲ Παρθικῶν νικῶν, τοσάδε. καὶ αὖ Παρθίδος, πρῶτον, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλονότι. ἄλλος ἀστειότερον Δημήτριος πολύ. [1] ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως Παρθονικικὰ. ἐοικὲ ὡς ἐν γέλωτι ποιήσασθαι, καὶ ἐπισκῶψαι τὰς ἱστορίας ὕτω καλὰς ὔσας, ἀλλὰ δὲ χρησίμως ἐνεκα. ὡς ὅσις ἂν ταῦτα καὶ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔτος πρόσειληφε. μᾶλλον δ' ὀλίγων ἔπι προσδεῖται, εἶμι ἀληθὲς ἐκεῖνό φησιν ἡ Διαλεκτικὴ, ὡς τὸ ἀμέσων ἡ διαίρεσις ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀντιστήσῃ. καὶ δὴ τὸ χωρίον σοὶ φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀνακεκόφθαι. καὶ εἴ τε ἄκανθαι, ὑπόσαι ἦσαν, καὶ βάτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσί. τὰ δ' τῶν ἄλλων ἐρείπια, ἤδη ἐκπεφόρηται. καὶ εἴ τι τραχὺ δὴ, καὶ τοῦτο λεῖον ἐστιν. ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὡς δείξῃς, σὺν ἀπαρτέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ψυχάδας ὦν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δεξιόν. ᾧ ὁ ἀδεὴς ἂν, ἀλλ' ἐοίκ' ὁ [2] Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. Φημὶ τοίνυν τὰ ἄριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα πρωτιστα οἰκοδομεῖν ἔχοντα, ἥκειν, σύνεσίν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμηνευτικήν. τὴν μὲν, ἀδίδακτον ἅτε τῶν

maximè verò inſcriptionibus ſuperbientes. Etenim hæ prorſus ſunt ridiculæ ut iſtius neſcio cujus, Parthicarum victoriarum tot libri. Rurſum, Parthidos primus, ſecundus, ut Atthidos ſcilicet. Alius etiam multò urbanius. Nam legi Demetrii cujuſdam Sagalacenſis Parthonicica. Non quòd irrideam & caviller hiſtorias adeò præclaras, ſed utilitatis cauſa hæc commemoro: ita ut quiſquis hæc & ſimilia fugerit; is bonam partem hiſtoriæ rectè conſcribendæ jam conſequutus ſit. Imò pauca adeò etiam illi deſunt, ſimodò verum illud eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum inter quæ nullum eſt medium, altero elevato, alterum contra deprimi. At verò dicat aliquis, area ipſa jam probè purgata eſt, ſpinæ quot-quot erant & rubi ſunt exciſi, aliorum verò jam exportatæ ruinæ: & ſiquid olim fuit aſperum, planum jam eſt. Quare jam tempus eſt ut ædificium aliquod conſtruas ipſe, quo oſtendas te non ſolùm alienis eruendis eſſe generoſum: ſed etiam propriis comminiſcendis aptum: quæ nemo, ne ipſe quidem Momus queat reprehendere. Ajo igitur eum qui optimè hiſtoriam conſcribere volet, domo debere hæc duo præcipua afferre, Prudentiam politicam, & exponendi facultatem. Quorum alterum nulla doctrina traditum, naturæ quoddam eſt do-

1 Ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως] Clar. Ezechiel Spanhemius diſſertatione IX. de Præſtantia & uſu numiſm. docet tam ex probatis & antiquis ſcriptoribus, quam ex numiſm. legendum eſſe Σαγαλασσέως. Quinimo apud Stephanum ſcribitur Σαγάλασσος, quid addit etiam ſcribi Σάλασσος. Vide Thomam Pinedo & eruditiſſimas Lucæ Holſteinii notas. pag. 267. *Alm.*

2 Μῶμος μωμήσασθαι] Hunc locum imitatus eſt Ariſten. Epiſt. 1. l. 1. ex emendatione viri Clariſſimi Ioſ. Merceri. *Bourd.*

φύσεως δῶρον. ἡ δύναμις ἦ, πολλῆ τῇ ἀσκήσει, καὶ σωτειχεῖ πρὸς πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν ἀρχαίων ὠφσυγεγυμνημένη ἔτω. τοῦτα μὲν δὴ ἄτεχνα, καὶ ὑδὲν ἐμοὶ συμβάλλε δεόμενα. ἃ γὰρ σωετὰς καὶ ὀξεῖς ἀποφέινειν τὰς μὴ ἀπὸ τῆς φύσεως τοιάτας φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλίον. ἐπὶ πολλῷ ἄν, μᾶλλον ἢ ἐπαινετὸς ὧν ἄξιον, εἰ μεταπλάσαι καὶ μεταχηματίσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο. ἢ οὐκ μηλίῳδε χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον [1] ἀπὸ κωμητέρης, [2] ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδε, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. [3] ἀλλὰ ὡς τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ ἐς πίησιν τῶν ὠφελουμένων, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τοῦ ὠφελήσοντος. οἷόν τι ἀμέλει καὶ Ἵππος, καὶ [4] Ἡρόδικος, καὶ Θέων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς [5] ὑποίοιντο ἂν σοι τὸν Περδίκκαν παραλαβόντες, εἰ δὴ ὅτις ἐστὶν ὁ τῆς μητρυιᾶς ἐρασθείς, καὶ δι' ἣν ταῦτα πεπονθώς, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τοῦ Σελεύκε Στρατονίκης υἱὸς ἐκεῖνος, ἀποφαίνειν ὀλυμπιονίκην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ ἀντίπαλον, ἀλλὰ τὴν ἀθλίαν ὑπόψιν δύφυᾶ τοῦ ὑποδοχέως τῆς γυμναστικῆς ὠφελημένην ἀμείνω ἀποφαίνειν μὴ τῆς τέχνης.

donum. Exponendi autem facultas, exercitatione multa, labore assiduo, & priscorum imitatione comparanda est. Atque hæc quidem extra artem sunt, neque me consultore indigent. Neque enim prudentem & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: siquidem magni faciendus, imò potiùs cuivis anteferendus foret, si res hujusmodi transformare & immutare posset. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex stanno argentum, vel ex Cononе Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & consilii hæc est utilitas, non ut suppeditent ea quæ adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & siquis alius palæstræ magister, pollicerentur tibi se acceptum Perdiccam (si hic ille est qui novercam amavit, ex eoque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus.) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thasio, vel Polydamanti Scotussæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæstræ exercitationem suscipiendam, multò præstantiorem arte redderent. Qua-

1 Ἀπὸ κεραμ.] Flor. ἐκ. Bourd.

2 Ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδε Μίλωνα] Ex hoc loco licet conjicere, Cononem illum ducem famigeratum fuisse corpore parvum & exilem: nam & ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, à comico Aristophane in Avibus ut parvus & exilis traducitur, & ab ejus Scholiaste ut talis notatur: de Titormo vero, & ejus mirandis viribus vide Ælianum lib. 12. cap. 22. *Palm.*

3 Ἀλλὰ ὡς τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ ἐς ποίησιν] Χρήσιμον; οὐκ ἐ. π. Marc.

4 Ἡρόδικος] Angl. Ἡρόδικος. Bourd.

5 Ὑπόροιντο ἂν σοι, τοῦτον Περδίκκαν] Οὐ τοῦτον Περδίκκαν. Marc.

2 Ἀπὸ

ὥστε [1] ἀπίστω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τοῦτο τῆς ὑποσχέσεως, εἰ τέχνῃ φαμὲν ἐφ' ὅτῳ μεγάλῳ καὶ χαλεπῷ τῷ πράγματι ἐφαρμόττειν. ἃ γὰρ ἑνὶ ἕκαστος ἀδιαβόητος, ἀποφαίνειν συγγραφέα φαμὲν, ἀλλὰ τῇ φύσει συνετῷ, καὶ ἄρτιον ποιῆσαι τοὺς λόγους ἡσκημένῳ ὑποδείξειν ὁδούς τινας ὀρθὰς, εἰ δὴ τοιαῦτα φαίνοιτο. οἷς χρώμενος, ῥᾷστον ἂν καὶ σύμφορώτατον τελέσειεν ἄχρι καὶ αὐτὸς τὸ σκοπόν. καίτοι, ἃ γὰρ ἂν φαίης ἀπροσδεῆ τὸ σωτὸν εἶναι τὴν τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ κἂν σκιμαχίζειν μὴ μάθῃ, καὶ ἥυλῆ, καὶ σάλπιγξιν ἂν ἠπίστατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, οὐκ ἂν ποτ' αὐτῶν χειρουργήσειεν. ὑποδείξαιμι δέ τινα, μᾶλλόν τε ἂν μάθοι, καὶ σὺ μετασχεῖν ἐφ' αὐτῷ. [2] καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, σωτεῖναί τι, καὶ εἰπεῖν σὺν ἀγχίνοιᾳ, ἀλλ' ὀξὺ διδρακὼς, οἵῳ δὲ πράγμασι χρήσασθαι ἂν, εἰ ἐπιτραπείη, [3] καὶ γνώμῃ στρατιωτικῇ, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῇ, καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. καὶ νὴ Δία, καὶ σὺ στρατοπέδῳ μεγίστῳ ποτε, καὶ γυμνάζομένοις, ἢ παρομένοις στρατώταις ἐωρακὼς, καὶ ὅπλα εἰδὼς, καὶ μηχανήματα ἴνια, καὶ τί ἐπὶ κέρως, καὶ τί ἐπὶ μετώπου. πῶς οἱ

Quare à nobis abſit hæc promiſſionis invidia, ut artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos inveniſſe dicamus. Neque enim quemvis acceptum, hiſtoriæ ſcriptorem nos reddituros aſſerimus: ſed ei qui ſit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectam, ſi qua talis apparet, oſtenſuros, qua utendo citiùs ac faciliùs, ad propoſitum ſcopum perveniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina earum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam ſi abſque doctrina citharam pulſare, & tibia canere poſſet, etiam omnia ſciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulſare poſſet: ſed docente aliquo facillimè diſceret, & rectè per ſe ipſum adminiſtraret. Proinde nobis quoque nunc talis diſcipulus tradatur, qui neque ad intelligendum, neque ad dicendum ſit ignavus, ſed acutum tueatur, poſſitque rebus uti, ſi committantur illi, ac militarem animum habeat, & cum prudentia politica, Imperatoriam experientiam. Denique per lovem, in caſtris etiam ſit verſatus, & milites ipſos, ſeu quum ad prælia exercentur, ſeu quum in aciem educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid ſit diductis cornibus, quid exporrecta fronte aciem inſtruere: quomodo cohortes, & turmæ

1 Ἀπίστω] Ariſten. loc. cit. *Bourd.*

2 Καὶ τοίνυν ὑμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, σωτεῖναί τι εἰπεῖν ἐν ἀγχίνοις ἀλλ' ὀξὺ διδρακὼς] Παραδεδόσθω, σωτεῖναί τι εἰπεῖν ἀγχίνοις. *d. o. f.* Marc.

3 Καὶ γνώμῃ στρατιωτικῇ, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῇ, καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων] Καὶ γνώμῃ στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μὴ πολιτικῆς; καὶ ἐμπειρίας στρατηγικὰς ἔχων. Requirit in hiſtoriarum ſcriba mentem præditam & rei militaris aliqua notitia, & ſcientia politica, & uſu imperatorio. Eant, videant noſtri ſæculi hiſtoriarum ſcribillones, ecquid ejuſmodi trogalia in ſuo ſinu aut penu inventuri. *Idem.*

λόχοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, καὶ πόθεν, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ πῶς ἐλαύνειν. καὶ ὅλως, ἂν τὴν κατοικιδίαν τις, ἂν οἱ πιστεύειν μόνον τῆς ἀπαγγέλλουσι. μᾶλιστα δὴ καὶ πρὸ τῶν ἁπάντων, ἐλεύθερος ἔστω τῷ γνώμῃ, καὶ μήτε φοβείσθω μηδένα, μὴ δὲ ἐλπιζέτω μηδέν. ἐπὶ ὅμοιος ἔστω τοῖς φαύλοις δικασταῖς, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζουσι. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ [1] μήτε Φίλιππος σκεκευθμένον τὸ ὀφθαλμῷ ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ. ἀλλὰ τοιοῦτον, οἷον νῦν, δεικνύτω. μήτ' Ἀλέξανδρον ἀνιάσῃ ἐπὶ τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὁμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένῃ, εἰ σαφῶς ἀναγράφοιτο. ὁδὲ Κλέων, αὐτὸν φοβήσῃ, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ κατέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν ὅπ ὀλέθριος ἐστὶ μανικὸς ἄνθρωπος ἔτος νῦν. ὁδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, νῦν τὰ ἐν Σικελίᾳ κακὰ ἰσορρῇ, καὶ τὸν Δημοσθένους λῆψιν, ἐν τὸν

mæ ordinentur, unde & quid equum emittere, quid obequitare. Denique non ſit ex iis qui domi deſident: neque ſolùm iis credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero ſit animo, ac neque quemquam metuat, neque quicquam ſperet? quoniam ſimilis eſſet malis judicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede ſententiam ferunt. At non curet, neque Philippum oculo ab Aſtere Amphipolitano ſagittario ad Olynthum orbatum: ſed talem oſtendat qualis tunc erat. Neque ipſi ſe excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in convivio perpetratam, ſi planè ſit depingendus. Neque ipſum deterreat Cleon, quòd in concione ſit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo pernicioſus, & inſanus homo pronuncietur. Neque tota civitas Athenienſium, ſi clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demoſthenem, mor-

1 Μήτε Φίλιππον σκεκαυμμένον τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ.] Non concordat Lucianus cum Hiſtoricis, qui id negotium attigerunt. Omnes fere uno conſenſu ſcriptum reliquerunt id eveniſſe Philippo in Methones obſidione. Diodorus lib. 7. ὁ δὲ Φίλιππος τὸν μὲν πόλιν κατέσκαψε, τὸν δὲ χώραν διένειμε τοῖς Μακεδόσι, ἐν δὲ πολιορκίᾳ ταύτῃ συνέβη τὸν Φίλιππον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν πληγὴν τοξεύματι διαφθαρῆναι. τὸν ὄρασιν. de Methona vero loquitur. Sic & Strabo lib. 8. παρὰ Θεκυδίδῃ δὲ ἐν τοῖς ἀντιγεγραφοις Μεθώνη φέρεται ὁμώνυμος τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν ὀφθαλμὸν πολιορκῶν. Solinus cap. 14. *in regione Magneſia Methone oppidum ſitum eſt, quod cum obſideret Philippus Alexandri Magni pater, damnatus eſt oculo jactu ſagittæ, quam jecerat Aſter oppidanus.* Quo in loco notandus eſt error Solini, qui Methonem Magneſiæ cum Macedonica confundit. Nam ea Methone, quam obſidebat Philippus, alia erat à Magneſiaca ex verbis expreſſis Strabonis lib. 9. ἐξῆς δὲ αἱ ὑπὸ Φιλοκτήτῃ πόλεις καταλέγονται, ἡ μὲν ἐν Μεθώνη ἑτέρα ἐστὶ τῆς Θερμαικῆς Μεθώνης, ἣν κατέσκαψε Φίλιππος. quod dictum ſit obiter. Idem ait Harpocration Μεθώνη· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς λόγοι ἐν τῇ ἐν Θράκῃ, ἣν πολιορκῶν Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν. Suidas etiam in voce Κέραι de Philippo: Μεθωναίοις δὲ τοῖς ὑπὸ Θρᾴκης πολεμῶν τὸν ὀφθαλμὸν ἐπηρώσατο Ἀστέρος τινὸς ὄνομα βαλόντος αὐτὸν βέλει. Plutarchus in Parallellis cauſam forte erroris præbuit Luciano, nam ille ſic de hoc negotio: Φίλιππος Ὀλυνθον ἑλὼν Μεθώνην βολόμενος πορθῆσαι, καὶ βιαζόμενος ἐπὶ τὸν Σαυδάνου ποταμὸν διαβαίνειν

Νικίᾳ πλοῦτλῳ, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπιον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ πολλοί. ἡγήσεται γὰρ, ὅστις δικαιόπολιν, ὑπ' ἀδένος τ῀ νῦν ἐχόντων αὐτὸς ἑξειν τλῳ αἰτίαν, ἢ τὰ δυσχῶς, ἢ εἰσηπτως μεμυημένα ὡς ἐπραχθη διηγήται. ὁ γὰρ πιστὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μίωυτὸς ἔσ. ὥστε κἂν καταναυμαχήντων, τότε σὸκ ἐκεῖνος ὁ καταδύων ἐστί. κἂν φύγωσιν, σὸκ ἐκεῖνος ὁ διώκων, [1] ἐκτὸς εἰ μὴ δέξασθαι δέον μή τι παρέλιπεν. ἐπιτιμᾷ, εἰ σωπήσας αὐτὰ, ἢ ὡς τἀναντίον εἰπὼν ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾷδον ἓν ἐν καλάμῳ λεπτῷ τ῀. Θουκυδίδου ἀνατρέψαι μ῀ τὸ σὺν ταῖς Ἐπιπολαῖς ἀφιστεῖχισμα, καταδῦσαι ἢ τλῳ Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τ῀ καταράκτου Γύλιππον ἀμπέρᾳ μεταξὺ ἀποπιμπλάντα, καὶ ἀποπεφράντας τὰς ὁδούς. καὶ πάλιν, Συρακουσίους μὲν εἰς πέτρας λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δ' Ἀθηναίους ἐξαπολεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μ῀ τ῀ περὶ τῶν ἢ Ἀλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα, οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτ' ἀνακλώσειεν, οὐδ' Ἄτροπος μετατρέψειε. ἢ δὴ συγγραφέως ἔργον ἦν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, mortuum Niciam dicat, quomodo siti laborarunt, qualem aquam biberunt, & ut plerique potu perierunt. Nam quod est justissimum, nemo sanæ mentis existimabit, eum in culpa esse, si quæ infœliciter, aut stultè gesta sunt, ut gesta sunt, narrabit: siquidem talium non est author, sed nunciator. Quare sive prælio navali ceciderint, non is est qui eos submersit: sive fugiant, non is est qui persequitur, nisi optandum erat, ne quid prætermitteret. Quandoquidem si ea tacendo, aut in diversum narrando, corrigi possent, facillimum fuerat Thucydidi uno ac tenui calamo, munitiones Epipolarum invertere, Hermocratis triremem submergere, & execrabilem istum Gylipum confodere interea dum vias obstruit, & fossis intercludit: denique & Syracusanos in lapicidinas conjicere: Athenienssibus verò copiam facere, tum Siciliam, tum Italiam, cum prima illa Alcibiadis spe, circumnavigandi. At puto, quæ facta sunt, neque Clotho revolvat denuo, neque Atropos immutet. Proinde historici unum est opus ut res prout gestæ sunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, do-

Σῆναι πέραν, ὑπό τινος τ῀ Ὀλωσσίων Ἀστέρος ὀνόματι ἐπεξόδῳ τ῀ ἐφ' Ἁλιμοῦντος. Et hæc habet, ut ait, ex Callisthene in 3 Macedonicorum, & ex eo, quod sive ille, sive Callisthenes dixit, ὑπὸ τινὸς τ῀ Ὀλωσσίων, putavit Lucianus id evenisse in Olyntho. At nihil obstat, quin Aster ille sive Amphipolitanus fuerit, ut ait hoc loco Lucianus, sive Olynthius, ut ait Plutarchus, fuerit in copiis Olynthiorum auxiliariis in Methones obsidione, &, ut omnia quadrent, potuit esse Amphipolitanus patria, Olynthiis militans inter auxilia Methonensium. Trogus apud Iustinum lib. 7. ait in Philippum prætereuntem de muris sagittam jactam oculum effodisse, & in eo cum Plutarcho pugnat, qui dum trajicere conatur Sandanum fluvium, oculum amisisse ait. Sed de Sandano illo fluvio nullus alius meminit præter Stobæum, qui ex Plutarcho habet, & eum Sardonem vocat in textu, in margine vero Sandanum. Ergo nihil in eo certi. *Palm.*

1 Ἐκτὸς εἰ μὴ δέξασθαι δέον, μή τι παρέλιπεν] *Extra quàm quod ei optandum, nihil prætermisisse, sive ne quid prætermiserit.* Marc.

ἄχρις ἂν ἡ φοβῆ Ἀρταξέρξλν ἰατρὸς αὐτὸς ὢν, ἢ ἐλπίζῃ Κάνδυν πορφυρᾶν, καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν, καὶ [2]ἵππον τὴν Νισαίαν λήψεσθαι μισθὸν τοῦ σὺ τῇ γραφῇ ἐπαίνων. ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσῃ δίκαιος συγγραφεύς, ὁδὲ Θουκυδίδης, ἀλλὰ κἂν ἰδίᾳ τισὶν πᾶσι, πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἅπασι πλείοσι ποιήσειν τῆς ἔχθρας. καὶ φιλῇ, ὅμως σὸν ἀφέξεται ἁμαρτάνοντος. ἐν γὰρ ὡς ἔρρω, τοῦτο ἴδιον ἰσοτιμίας, καὶ μήτε ψυτέον τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἰσοτιμίαν χρέψων ἴοι. τὰ δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τοὺς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ' εἰς τοὺς μεταπεπωκότας σωφεστερῶς τοῖς συγγράμμασιν. εἰ δὲ τὸ ὠδικὸν πᾶς θεραπεύοι, τὰ τῶν κολακούντων μεμέδος εἰκότως ἂν νομισθείη. ὡς πάλαι ἡ ἰσοτιμία ἐξ ὀρχῆς δύο ἀπέτραπτο ἡμέσον, ἡ κωμωιδικὴ ἡ γυμναστική. Ἀλεξάνδρῳ γὰρ κἀτοῦτο ἀπομνημονεύουσιν. ὃς ἡδέως ἂν ἔφη ὥρας ὀλίγον ἀνελθὼν ὦ Ὀνησίκρατες ἀποθανὼν, ὡς μάθοιμι ὅπως ποτὲ οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγνώσκουσιν εἰ ἢ νῦν αὐτὰ ἐπαινοῦσι, καὶ ἀπαζόντως, μὴ θαυμάσῃς. οἴονται γὰρ ἡ μικρᾷ τινι τῷ θελέατι τούτῳ ἀναπάσειν ἕκαστος τὴν παρ'

donec vel [1] Artaxerxem metuerit, qui ejus est medicus, vel speraverit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Nisæis equis aliquem se esse acceptum, videlicet laudum scripto insertarum mercedem. At neque Xenophon illud faciet, justus scriptor [3] neque Thucydides: sed sive privatim aliquos oderit, id quod publicum est, magis necessarium putabit esse veritatemque pluris faciet quam inimicitiam: sive amaverit, tamen non parcet illi, quisquis peccaverit. Vnum enim hoc, ut dixi, historiæ est proprium: ac soli veritati immolandum, ei qui ad scribendam historiam se contulerit: cætera verò negligenda omnia. Vna denique ulna, certaque mensura est, ut non ad præsentes auditores aspicias, sed ad eos qui in posterum, in legendis scriptis hisce versabuntur. At siquis continuò benevolentiam captat, meritò in adulatorum parte recensebitur: quos olim historia statim ab initio est aversata, non minùs quam comendi artem, gymnastice. Alexandri igitur hoc quoque dictum refertur. Libenter, inquit, in vitam redirem, Onesicrates, post mortem, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines qui tum erunt. Quòd si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim isto non parvo illectamento quisque sibi se benevolentiam meam concilia-

1 *Artaxerxem*] Testantur Hebræi scriptores numen hoc, Persarum regibus commune fuisse, perinde ac Cæsaris Romanorum imperatoribus. *Cogn.*

2 Ἵππον τὴν Νισαίων] De quibus dico alibi. *Bourd.* Nisæa regio est Partyenes haud procul Caspiis montibus, ea equos præstantissimos maximosque aluit quibus reges ipsi uterentur. Strab. lib. 11. Plin. lib. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho, Nisæi equi meminit. *Cogn.*

3 *Neque Thucydides*] Æmilius Probus in Themistocle & Cic. in Bruto Thucydidem plurima fide dignum putaverunt. *Idem.*

Τοῦ-

ἡμῶν δύνοιαν. Ὁ μὴν ῥᾳ γῦν, καίτοι ὡς τὸ μυθῶδες τὰ πολλὰ συγγραφεῖ ὑπὲρ Ἀχιλλέως, ὅμως πιστεύειν πινὲς ὑπάρχουσιν, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον ποιέμενοι, ὅτι μὴ ἐπὶ ζῶντος ἔγραφεν. ἐγὼ δὲ οἶμαι, ἵνα τοιοῦτος ἐμοὶ ὁ συγγραφεὺς ἔσῃ ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παῤῥησίας, καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικὸς φησι, [2] τὰ σῦκα σῦκα, τὴν σκάφην δὲ, σκάφην ὀνομάσων, ἐ μίσῳ, ἐδὲ φιλίᾳ νέμων, ἐδὲ φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν, ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπούμενος. ἴσος δικαστὴς δύνας ἅπασιν, ἄρχει τὸ μὴ χατέρῳ μᾶλλον ἢ ἀπολειφθῆναι πλεῖον ἢ δέοντος, ξένος τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀβασίλευτος, ἐ τί τῷδε, ἢ τῷδε δόξῃ λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πέπρακται λέγων. ὁ δ' ἐν Θουκυδίδης, δὲ μάλα τοῦτο ἐνομοθέτησε, καὶ διέκεινεν ὀρεπτικῶς, καὶ καλὸν συγγραφικῶν, ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸ Ἡροδότου, ἄρχει δὲ καὶ Μούσας κεκτῆσθαι αὐτοῦ τὰ βιβλία. κτήματα γάρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν, ἢπερ εἰς τὸ παρὸν ἀγώνισμα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀπαράζεσθαι, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας τὸ γαμψημμένον ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον. καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ τέλος ἂν ἵης φέροιτο ὑπὸ τοῖς ἰσοτέλεσι, ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια κακιλιατουρος. Itaque Homero, quanvis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur ut credant, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentum, quòd non de vivo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cujus gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: ut metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatem ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, non parcens, aut misereſcens, aut erubescens, non verecundans: æqualis judex ac benevolus omnibus, ita ut alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, civitate carens, suis legibus vivens, nulli regi subjectus: non quid huic, illive sit placiturum, cogitans, sed id quod actum est, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodum lege sancivit, & virtutes ac vitia historicorum inter se discrevit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione esse, adeò ut Musæ vocaretur ipsius libri. Nam satius est, inquit, possessiones in perpetuum, quàm certamen in præsens conscribere: nec amplecti fabulosa, sed posteritati relinquere veritatem. Deinde & utilitatem addit: & quem quisque prudens orationis finem statuere debeat, ut siquando similia rursus acciderent,

1 Τοιοῦτος] Notæ sunt sive Characteres historici, de quibus Cic. 1. de leg. & 2. de Orat. Strab. lib. 1. Polib. lib. 12. Niceph. Greg. princip. histor. *Bourd.* Historicus omni metu carere debet, dicendi libertatem ac veritatem amare ut sit vere παῤῥησιαςής. leg. Cicer. 2. de Orat. *Cogn.*

2 Τὰ σῦκα] Sic passim. *Bourd.* Τὰ σῦκα, σῦκα, τὴν σκάφην δὲ, σκάφην ὀνομάσων] Malè Interpres *scaphen ligonem* interpretatur. Id est, *sinum, situlam.* Hesychius: σκάφη, ὀφθαλμία: id est, τρύβλιον. Menagius.

βαλέσθαι, ἔχειν φησὶ πρὸς τὸ προγεγραμμένα ἀποβλέποντες, οὐ χρῆσθαι τοῖς ἐν πόλει. καὶ τῷ μὲν γνώμῃ τοιαύτῃ ἔχων ὁ συγγραφεύς, ἡκέτω μοι. τῷ δὲ φωνῇ, καὶ τῷ τῆς ἑρμηνείας ἰσχυῖ, τῷ μὲν σφοδρὰν ἐκείνην, καὶ κρημνοχαρῆ, καὶ συνεχῆ ταῖς ἐφόδοις, καὶ ἀγκυλῶν ταῖς ἐπιχειρήσεσι, καὶ τῷ ἄλλῳ τῆς ῥητορείας δεινότητι, μὴ κωλυέτω τετηγμένον προσθῆναι τῇ γραφῇ, ἀλλ' εἰρωνικώτερον ἀφεικέμενον. καὶ ὁ μὲν νῦς, σύστασις ἔστω, καὶ πυκνός. ἡ λέξις δὲ, σαφὴς, καὶ πολιτικὴ, οἵα ἐπισημήνασθαι δηλῶν τὸ ὑποκείμενον. ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ δὲ συγγραφέως σκοπὸς ὑπετέθημεν, παῤῥησίαν, καὶ ἀλήθειαν, ὅτῳ δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῇ, εἷς σκοπὸς ὁ προκείσθω, σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανότατα ἐμφανίσαι τὸ πραγμα μήτε ἀπορρήτοις, καὶ ἔξω πάσης ὀνόμασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ κοπηλικοῖς, ἀλλ' οἷς μὲν τοὺς πολλοὺς συνιέναι, τοὺς δὲ πεπαιδευμένους ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι κεκοσμήσθω ἀνεπαχθέσι, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον μάλιστα ἔχουσι. ἐπεὶ τοῖς κατατετμημένοις τῶν ζωμῶν ἐοικότως ἀποφαίνῃ τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲν γνώμη κοινωνείτω, καὶ παθαπτέσθω τῆς ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος, καὶ διηρμένη καὶ ἐκείνη. καὶ μάλιστ' ὁπόταν ἀθροίζῃ, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέκηται, δεῖσαι γὰρ τότε ποιητικὸν πνεῦμα ἐπιφυσῆσαι τὰ ἀκρώτια, καὶ συνδοιάσαι ὑψηλῷ, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ναῦν. ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω,

rent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus civitatis rectè uti possent. Ac hujusmodi sententiæ scriptor ad me veniat, vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam, præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se hæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & civilis, quàm significantissimè materiam explanans. Nam ut menti scriptoris hoscè scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci ejus unus hic esto scopus, ut rem planè aperiat, & quam lucidissimè declaret, verbis neque obscuris, neque ab usu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernariis, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis simile reddit. Ac sententia sit particeps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, navalibusque præliis concurrit. Opus enim tunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimem, perque summos fluctus sublatam navem provehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & iis quàm maxi-

1 Τοῖς ἐν πόλει] Sic legit Interpres, aliter longè in Cod. Petri Golmani ἐν πόσι. Bourd.

1 Συν-

τῷ μὲ κάλλϕ, κ) τῷ μεγέθϕ τ λεγομένων ϕυσπαιρούσῃ, κ) ὡς ἔνι μάλιστα ὁμοιουμένη, μὴ ξηνίζουσα ϑ, μήδ' ὑπὲρ τ καιρὸν ἐνθουσιῶσα. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τὸ, τ μέγιστον ἀποκινῆσαι, κ) κατενεχθῆναι ἐς τ τ ποιητικῆς Κορύβαντας. ὥστε μάλιστα πειστέον τῷ καλινῷ. κ) σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱπποτυφία τις, κ) ἐν λόγοις πάθος ὀ μικρὸν μέγιστον. ἄμεινον ϑ ἐφ' ἵππου ὀχουμένη τότε τῇ γνώμῃ, τῷ ἐρωϊκῷ πεζῇ συμποδηγεῖν, ἐχομένῳ τ ἐφιππίου, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τ φορᾶς. κ) μὴν, κ) συνθήκη τ ὀνομάτων ὀλιγάτων, κ) μέση χρηστέον, ὅτε ἄμεινον ἀφιστάναι, κ) ἀπαρτᾶν, τραχὺ γὰρ, ὅτε ῥυθμοῦ παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτουσι. τὸ μὲ, γὰρ ἐπαίσιον. τὸ δ' ἀηδὲς τοῖς ἀκούσι. τὰ ϑ πράγματα αὐτὰ, οὐχ ὡς ἔτυχε [1] συντακτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως κ) ϑαυμαστῶς πολλάκις περὶ τ αὐτῶν ἀνακρίνοντα. κ) μάλιστα μὲ παρόντα, κ) ἐφορῶντα. εἰ δὲ μὴ τοῖς ἀδεκαστοτέροις ἐξηγουμένοις ϖροσέχοντα, κ) ὃς εἰκάσειεν ἄν τις, ἥκιστα ϖρὸς χάριν, ἢ ἀπέχθειαν ἀφαιρήσειν, ἢ ϖροθήσειν τοῖς γιγνόσι. κεῖ ταῦτα ἤδη κ) ϕαυλοτικῆς τις, κ) συνηθικῆς ϑ πιθανωτέρα ἔσω. κ) ἐπειδὰν ἀθροίσῃ ἄπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα, ϖρῶτον μὲ ὑπομνήμασι ἃ συνυφαινέτω αὐτῷ, κ) σῶμα ποιείτω ἀκμαῖες ἔτι, κ) ἀδιάῤῥηκτον. εἶτα ἐπιθεὶς τῷ τάξιν, ἐπαγέτω τὸ κάλλος, κ) χρωννύτω τῇ λέξῃ, κ) χρηματιζέτω. κ) ῥυθμιζέτω. κ) ὅλως ἐοικέτω τότε τῷ ϑ Οὐμήρου Διΐ, ἄρτι maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestivè exultans, quasi quodam furore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poëtices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in verbis non mediocre malum est inanis gloria seu hippotyphia. Proinde satius fuerit sententia super equo incedente, dictionem humi currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus superetur. At verò temperata, mediáque compositione vocabulorum est utendum, ut neque nimium distrahas illa & dissocies: id enim foret asperum, neque quod plerique student, numerosè connectas: alterum enim vitiosum est, alterum auditoribus injucundum. Res autem ipsæ non sunt temerè construendæ, sed sæpe de iisdem magno studio & labore interrogandus, ille in primis qui præsens fuerit, & testis oculatus: sin minùs iis advertendus animus qui narrabunt incorruptiùs, & quos putaveris minimum ad gratiam, vel odium rebus gestis detracturos vel addituros. Iam etiam hîc esto aliquis ad id quod probabilius erit, tum conjiciendum, tum componendum habilis. Ac postquam omnia, vel maximam partem collegerit, primùm ea in commentarios regerat, & corpus adhuc rude & informe componat. Postea superaddito ordine formam inducat, dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Denique Homerico illi Iovi similem se præstet, qui nunc eque-

1 Συντακτέον] Angl. σωακτέον. Bourd.

τὴν μὲν ἱπποπόλον Θρηκῶν γῆν ὁρᾷτε, ἄρτι δὲ τὴν Μυσῶν. καὶ τοῦτο μὲν αὐτὸς, ἄρτι μὲν τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ σκόπει, καὶ δηλούτω ἡμῖν οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλοῦ ὁρῶντι, ἄρτι δὲ τὰ Περσῶν. εἰ δ' ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ παρατάξει, μὴ πάσας ἐν μέρος σκόπει, μηδὲ ἐς ἕνα ἵππον, μηδὲ πεζόν, εἰ μὴ Βρασίδας ἦς εἷς ἀποβαθῶν, ἢ Δημοσθένης ἀνακόπτων τὴν ἐπίβασιν, ἐς τὰς γραμμὰς μὲν τὰ πάσας, καὶ εἴ τι παρεκβαίνοιτο, κἀκεῖνο ἀκριβείτω, καὶ ὅπως, καὶ ᾗ τινι γνώμῃ, καὶ ἐπινοίᾳ ἔταξαν. ἐπειδὰν δὲ ἀναμιχθῶσι, κοινὴ ἔστω ἡ θέα, καὶ ζυγοστατείτω τότε, ὥσπερ ἐν τραγῳδίᾳ τὰ μεγάλρηματα. καὶ σκοπείτω, καὶ συμβουλέτω. καὶ πᾶσι τούτοις μέτριον ἐπίθω, μὴ ἐς κόρον, μηδὲ ἀπειροκάλως, μηδὲ νεαρῶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω. καὶ ἡσπερ ἐπαύθη τι ταῦτα, ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, ἵν' κατεπείγῃ. εἶτα ἐπανίτω λυθεὶς ὁπόταν ἐκεῖνα κριθῇ. καὶ πᾶσι πάντα ταχυδρόμει, καὶ ὡς δυνατὸν, ὁμοχρονείτω, ἢ μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν, εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν δὲ ῥοιζηδὸν ἰὼν, ἐς Ἰβηρίαν, εἶτα ἐς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο. μάλιστα δὲ κατόπτρου ἐοικυῖαν παρασκέσθω τὴν γνώμην, ἀθόλωτον, καὶ εἰλικρινῆ, καὶ ἀκριβεῖ τὸν κέντρον, καὶ οἵαις ἂν δέξηται τὰς μορφὰς ἕκαστα ἔργων, τοιαύτας καὶ ἀποδεικνύτω αὐτά. Διάφορον δὲ, ἢ παραμένειν, ἢ ἐπεισκυκλεῖν, μηδέν. οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, λεκτέα ἐστὶ, καὶ εἰρήσεται. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ

equestrium Thracum nunc Mysorum terram aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarum res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde utrosque si pugnaverint, contempletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem unam, neque ad equitem unum, aut peditem oculos convertat, nisi Brasidas fuerit, qui de navi prosiliat, vel Demosthenes qui descensum in terram prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid jusserint, illud audiat, & quomodo, quaque sententia & consilio aciem instruxerint. Postquam autem manus consertæ fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simulque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem usque ne ineptè, ne juveniliter, sed facilè absolvatur. Atque his hîc subsistere jussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa revocaverint. Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat: transvoletque ex Armenia in Mediam: hinc autem uno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo similem mentem præbeat, liquido nimirum & splendido, quodque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, easdem etiam tales spectandas exhibeat: at nihil perversum, nihil colore, nihil specie diversum reddat. Non enim perinde atque oratoribus scribunt, sed hæc quidem sunt, quæ dici debent, & dicentur, siquidem jam facta sunt: verùm ea collocare

τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, εἴ τί εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν. ὅλως δ', νομιστέον τὴν ἱστορίαν συγγραφοῦσαν, Φειδίαν, ἢ Πραξιτέλη χρῆναι ἐοικέναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ οἱῳδήποτε. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τἄλλα ὕλας ἐποίουν. ἀλλ' ἡ μὲν, ὑπῆρχε, καὶ προϋπεβέβλητο, Ἠλείοις, ἢ Ἀθηναίοις, ἢ Ἀργείοις πεποιημένον. οἱ δ', ἐπλάττον μόνον, καὶ ἕτοιμον τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἕτοιον, καὶ σμῶντες, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπήνθιζον τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ἴδιον ἡ τέχνη αὐτῶν, ἐς βέον [1] Οἰκοδομήσασθαι τὴν ὕλην. τοιοῦτο δή τοι καὶ τὸ συγγραφέως ἔργον, εἰς κάλλος ἀφθέας τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν εὐαρμόσασθαι ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροῶμενος οἴηται, μεταταῦτα ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ τότε δὴ τότε ἀπηκρίβωται, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπείληφε τὸ ἔργον, τῆς τε ἱστορίας Φειδίας. πάντων δ' ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀποθοιμίασιν μὲν ποτε ποιήσεται τὴν ἀρχὴν, ὅσαν μὴ πάνυ κατεπίγῃ τὸ πρᾶγμα, προθοικήσεσθαί π ὧν τῷ προοιμίῳ. δυνάμει δ' καὶ τότε προοιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσφῆλαι περὶ τὸ λεκτέον. ὁπόταν δὲ ὁ προοιμιάζηται, ἀπὸ δυοῖν μόνοιν ἄρξεται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τε δύνασθαι παρεῖς, προσοχλῶ, ἢ δυμοῦσθαι δύσεσί τοῖς ἀκούσι. προσέξουσι μὲν γὰρ αὐτῷ. ἢν ἐνδείξῃ. ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων

care ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipſis eſt quærendum, ſed quomodo dicant. Prorſus autem putandum eſt, eum qui hiſtoriam ſcribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alii cuipiam illorum ſimilem eſſe oportere. Neque enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aliamve materiam faciebant: ſed ea præexiſtebat, & ſuppeditantibus Eleis, vel Athenienſibus, vel Argivis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & ſecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atque auro incruſtabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Hujuſmodi etiam eſt ſcriptoris opus, ut quæ facta ſunt, rectè diſponat, eaque quàm fieri poteſt, clariſſimè proponat. Ac quando auditor, ſe ea quæ narrantur, audire putaverit, ac poſtea laudaverit, tum demum opus hoc erit abſolutum, propriamque laudem hiſtorico illi Phidiæ, ſeu artifici ſuo reportarit. Porrò jam adornatis omnibus, aliquando etiam ſine proœmio exordietur, ſcilicet quum res non admodum urgebit, ut opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc proœmio utetur, quo dicenda declaret. Quum autem proœmium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: ſed omiſſo benevelentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipſi enim animum advertent, ſi de magnis rebus, aut neceſſariis, aut ad ipſos pertinentibus, aut utilibus, ſe dicturum oſtenderit. Intel-

[1] Οἰκοδομήσασθαι] Flor. Οἰκονομήσασθαι. Bourd.

[1] Ἀλλ'

ἐρεῖ. σύμαθη δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιήσῃ. τὰς αἰτίας προεκπεμψάτω. καὶ προοιμιάζων τὰ κεφάλαια τῶν μελλομένων. τοιούτοις προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο. Ἡ ἐόδοτος μὲν, ὡς μὴ τὸ ῥώμημα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ τοῦτο, νίκας Ἑλληνικὰς δηλῶσα, καὶ ἥττας βαρβαρικάς. Θουκυδίδης δ', μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτερον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων σκέψιν τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ παθήματα σὺν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι. μέγα δ' τὸ προοίμιον ἀπόλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μηκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον. σύμφωνος δ', καὶ σύμμετρος ἔσται ἡ ἐπὶ πλεῖον διήγησις μετάθεσις. ἅπαν γὰρ ἀτεχνῶς τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρά ἐστιν. ὥστε ταῖς τῆς διηγήσεως ὠραιότησι κοσμεῖσθαι, λέγειν τε, καὶ ὁμαλῶς προϊέναι. καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ πηδᾶν, μήτε χαίνειν. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπανθείτω τῇ λέξει, ὡς ἔχω, μεμνημένον, καὶ τῇ συμπεράσει τῶν πραγμάτων. ἀπόλυσις γὰρ ἡ σύντομος πάντα ποιήσει. καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενον, ἐπάξει τὸ δεύτερον ἑπόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύτους τρόπῳ συμπεπλεγμένους, ὡς μὴ διακεκόφθαι, μηδὲ διηγήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀνακεκρᾶσθαι τὰ ἄκρα. τέχνης ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον. καὶ μάλιστα εἰ μὴ ἀπειρία τῶν λεκτέων εἴη. καὶ τοῦτο προϊέσθαι χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ εἰ παρεῖεν μὲν τὰ

tellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, & rerum gestarum summa capita præfiniet. Procœmiis hujusmodi optimi historiarum scriptores usi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarent. Thucydides autem, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis majus, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit procœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breve fuerit. Transitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leviter & æqualiter procedens, sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, ceu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet, illi continuatum, & in modum catenæ coaptatum, ut nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adjacentes: sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Brevitas in omnibus est utilis: & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit: & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parva, minusque necessa-

μικρὰ, καὶ ἥττον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἱκανῶς τὰ μεγάλα. μᾶλλον γ', καὶ προσγλειπτέον πολλά. εἰδὲ γὼ ἐπιᾷς τὰς φίλας, καὶ πάντα ἢ παρεσκευασμένα, ἆρ' ἔστω ἐν μέσοις τοῖς πέμμασι, καὶ τοῖς ὀρνέοις, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ταωγαστρίοις, καὶ σαπερδῶν σύνθεσις, καὶ ἔτυμον, εἰ πάκεῖνο παρεσκεύασο. ἀμελήσεις γ' τὰ δύτελέστερα. μάλιστα γ' σωφρονητέον ἐν τοῖς τῶν ὁρῶν, ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρμηνείας, ὡς μὴ δύναμιν λόγων ἀπτιφηκάλως παρεπιδείκνυσθαι δοκῇς, καὶ τὸ σαυτῶ δῆλον, παρεὶς τὴν ἰσοτέλειαν, ἀλλ' ὀλίγον ἐφαψάμενον, ἵν' χρησίμως, καὶ σαφῶς ἕνεκα, μεταβῇσι, ἀκφυγὼν τὸ ἐξὸν τὸ ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἄπαυστον λιχνείαν, οἷον ὁρᾷς τὸν καὶ Ὅμηρος ὡς μεγαλόφρονα ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὤν, ἔξεστιν αὐτῷ τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, καὶ τὰς ἄλλας. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἷς ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄχρις ἐπὶ τὸν χεῖλος ἵν' Ταντάλου ἤγαγον; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον γ' ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τῷ τοιούτῳ εἴδει ἵν' λόγου χρησάμενος, σκέψαι ὅπως δῆλος ἀφίστη), ἢ μηχάνημα ἐρμηνεύσας, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον, καὶ χρειῶδες ὄν, ἢ ἔπι πόλεων χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὰ λοιμοῦ διηγῆται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, σὺ τὸ πράγματος ἐννόησον. ἔστω γὰρ ἄστυ τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντος ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτῷ τὰ μεμνημένα, πολλὰ ὄντα. ὡς δέ ποτε ὁ λόγος ἐρωτά τινα δεῖσθαι εἰ-

cessaria percurras, magna autem copiosè exponas. Quin potiùs multa prætermittenda. Neque enim si convivio accipias amicos, omniaque fuerint apparata, ob hoc inter media bellaria, & aviculas, & patinas tam multas, & capros, & lepores, & sumina, saperdam quoque appones, & pulmentum, si illud etiam fuerit apparatum. Sed quæ viliora sunt, negliges. In primis verò sibi temperandum in descriptionibus montium, vel murorum, vel fluminum, ne vim orationis ineptè ostentare videaris, & omissa historia tuum ipsius negocium agere. Sed quum illa paulùm attigeris, utilitatis & perspicuitatis tantùm gratia, mox inde digrediaris: evitato quod in illa re est glutino, omnique hujusmodi ganea, veluti magnanimum Homerum facere vides: qui quamquam est poëta, Tantalum, Ixionem, Tityum, aliosque percurrit. At si Parthenius, vel Euphorion, vel Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas versibus aquam ad labia usque Tantali adduxisset? Deinde quàm multis idem Ixionem volutasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis specie usus, vide quàm citò ab ea recedat, sive machinamentum exponat, sive necessariam atque utilem obsidionis speciem declaret, aut etiam civitatum formas, aut Syracusanum portum describat. Quum enim in pestis narratione longior esse videtur, tum res ipsas considera: sic enim brevitatem cognosces, ac celeritatem: & ut rerum multitudo fugientem ipsum apprehendit. Quòd siquando quispiam orationem habens erit introdu-

σκέψειν, μάλιστα μὲν ἐνοικήσει τῷ προσώπῳ, καὶ τῷ πράγματι, οἰκεῖα λεγέσθω. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ ταῦτα, πάλιν ἐφ' ἑτέραν σοι τότε καὶ ῥηθησόμενα, καὶ ἐπιδεῖξαι πάλιν τὸν λόγον δεινότατα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ περιεσκεμμένοι, καὶ διεσκευασμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι. καὶ μὴ ἀποδείξεων, καὶ παραῖς, καὶ μὴ ἀκαιρίαι, ἐπεὶ ἔξω γε δικαστηρίου σκέψις ἐστὶν, καὶ πάλιν αὐτὸν Θεοπόμπου αὐτὸν ἔξεις, φιλαπεχθημόνως κατηγοροῦντα τῶν πολιτῶν, καὶ ἀσεβῆσαι ποιουμένου τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. καὶ μὰν εἰ μῦθος εἴ τις παρεμπέσοι, λεκτέον καὶ μῦθον, ἀλλὰ πιστὸν πάντως, ἀλλ' ἐν μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι καὶ αὐτοῖς. σοὶ δ' ἀκίνδυνον, καὶ ὡς ἥδιστον ἐπιῤῥεπέστερος. τὸ δ' ὅλον, ἐκεῖνα μοι μέμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσονταί σε, καὶ τιμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ σύμπαντα αὐτῶν ἐσομένων, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸ μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγηται καὶ σοί. ἐκεῖνον ἀμείνους ἀλλήλους ἀνὴρ ἦν, καὶ παῤῥησίας μεστός. οὐδὲν κολακευλικὸν, οὐδὲ δουλοπρεπὲς, ἀλλ' ἀλήθεια ἐπὶ πᾶσι, τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας ζῆτο ἂν, ὅπως ὀλιγοχρονίους ὄψας. ὁρᾷς τὸ Κνίδιον ἐκεῖνον δεχτέκτονα, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον, καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς πλωτιζομένοις ἐπὶ πολὺ τὸ θαλάττης, καὶ μὴ καταφέροιντο εἰς τὴν Παραιτονιάν.

ducendus, convenientia perſonæ, reique propria, eaque quàm planiſſimè dicantur: niſi quòd licet tibi tunc rhetorem agere, & gravitatem orationis oſtentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circunſpectè (ita ut calumnia vacent) præterea cum demonſtratione, & celeriter ac tempeſtivè adhibenda ſunt: ſiquidem hæc à foro ſunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odioſè nimis accuſat, & eam rem in ſtudium quoddam vertit, ut accuſet magis, quam res geſtas hiſtoriæ tradat. Iam verò & fabula: ſi qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, ſed in medio ponenda iis qui ut volent, de ea conjecturam facient. Tibi verò ſit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In univerſum autem illud memineris: ſæpius idem dicam. Ne ad præſens tempus duntaxat reſpiciens, ſcribas, ut qui nunc vivunt te laudent & colant: ſed ad univerſum ævum cogitationem intendens, ob poſteritatem potiùs hiſtoriam componas, & ab illis mercedem ſcriptionis depoſcas, ut & de te aliquando dicatur: Ille ſanè vir fuit liber, & ad dicendum fiducia plenus: nihil adulatorium, neque ſervile, ſed veritatem in omnibus ſecutus. Qui ſapiet, hoc ſupra ſpes præſentes, quæ adeò ſunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum ut fecerit? Cùm enim extruxiſſet illam in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, ut ex ea accenſæ faces magno maris ſpatio navigantibus illuçerent, ac ne in Paræto-

niam,

ρειτονίαν, παγχάλεπον ὡς φασὶν ἅπαν, καὶ ἄφοδον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς τὰ ἑρμάδια. οἰκοδομήσας δὲ τὸ ἔργον, ἔνδοθεν μὲν κατὰ τὸν λίθον τὸ αὑτῷ ὄνομα ἐπέγραψεν. ἐπιχείσας δὲ πηλόν, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τὸν ὁμοῦ δὲ τότε βασιλεύοντα, εἰδὼς ὅτι καὶ ἐκεῖνος, πάνυ ὀλίγον χρόνον συνεκπεσούμενα μὲ τῇ χείσομαι τὰ χρώμενα, σκοπῶν σύμμονος, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν σωζομένων. ὅπως δὴ οἰκεῖος εἰς τὸν τότε καιρὸν, οὐδὲ τὸν αὐτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἐώρα, [1] ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἀεὶ, ἄχρις ἂν ἑστήκῃ ὁ πύργος, καὶ μένῃ αὐτοῦ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν καὶ τὸν ἱστορίαν ὕπου γράφειν σοὶ τὴν ἀληθῆ μᾶλλον πρὸς τὸν μέλλουσαν ἐλπίδα, ἢ πρὸς σὴν κολακείαν πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. ἔτος σοι καινὸν καὶ γάθμιον ἱστορίας δικαίας. καὶ εἰ μὴ γαθμήσονταί πῃ πρὸς αὐτήν. εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς ὄδον ἡμῖν γήρασκε. εἰ δὲ μὴ, [2] κεκύλισται ὁ λίθος ὡς Κρανίῳ.

niam, locum, ut ajunt, omnino periculosum, & inextricabilem, si quis in scopulos inciderit, deferrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suum nomen inscripsit: quo calce illita occultato, nomen ejus qui tum regnavit, superinscripsit, ratus, id quod etiam evenit, fore ut brevi admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Sostratus Cnidius, Dexiphanis filius, Diis servatoribus pro salute navigantium. Hoc pacto neque temporis illius, neque brevis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuumque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. Hæc tibi historiæ justæ regula & amussis: ad quam siqui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

1 Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν νῦν καὶ τὸν ἀεὶ] Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἔπειτα, &c. ἀ. Marc.

2 Κεκύλισται ὁ λίθος ὡς Κρανίῳ] Κεκύλισται ὁ πίθος, &c. Refert ad dolium Diogenis. *Idem.*

ΑΛΗΘΟΤΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historia præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum ejusdem proponit, non quidem rerum verè gestarum, sed fictarum, simul ut formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul ut animos à rebus seriis avocatos, paulisper

liſper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus potiſſimum ſpectandum ſit, nempe qua occaſione, quove conſilio argumentum hoc tractarit, ipſe in proœmio exponit.

Ὥσπερ τοῖς ἀθληταῖς καὶ περὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, οὐ τὴν εὐεξίας μόνον, οὐδὲ τὴν γυμνασίων ῥᾳστώνης ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ καιρὸν γιγνομένης ἀνέσεως, μέρος γάρ τῆς ἀσκήσεως τὸ μέγιστον αὐτὴν ὑπολαμβάνουσιν, οὕτω δὴ καὶ τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδακόσιν ἡγοῦμαι πρόσηκειν μὴ τὴν πολλὴν τοῦ σπουδαιοτέρου ἀναγνώσιν ἀνέναι τε τὴν διάνοιαν, καὶ πρὸς τὸ ἑπείγον κάμνοντα ἀκμαιοτέρως διδασκαλάζειν. γένοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τὰ ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον ἐκ τοῦ ἀστεῖόν τε καὶ χαρίεντος ψιλὴν παρέξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν σὺν ἄμεσον ἐπιδείξει, οἷόν τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγγραμμάτων φρονήσειν ὑπολαμβάνω. οὐ γὰρ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, οὐδὲ τὸ χαρίεν τῆς πλασματίας ἐπαινῶν ἔσῃ αὐτοῖς, οὐδ' ὅτι ψεύσματα ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ σοφιστικῶς ἐξενηνόχαμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῆς ἱστορημένων ἕνεκεν σὺν ἀκινδυνότητος πρός τινα ἥκιστ' ἂν τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τερατεύεσθαι καὶ μυθώδη συγγραφότας. ὃς καὶ ὀνομασὶ ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτὸ σοι σὺν τῷ ἀναγνώστης φαίνεσθαι ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κνήσιός τε, ὁ Κνίδιος, σωιέ-

Mos eſt athletarum, ac eorum qui ſumma diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verùm etiam tempeſtivæ remiſſionis, quam maximam utique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum ſtudioſis convenire duco, ut poſt multam rerum ſeriarum lectionem, animum relaxent, eumque ad laborem poſtea ſuſcipiendum, vegetiorem comparent. Conveniens autem hoc ocium fuerit ipſis: ſi talium rerum in lectione verſentur, quæ non ſolùm ex facetiis, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem ſpeculationem præ ſe ferant, quale quiddam de hiſce ſcriptis ſenſuros exiſtimo. Non enim ſolummodò materiæ novitas, atque inſtituti feſtivitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & veriſimiliter confinximus, eos ad legendum illiciet: ſed quòd eorum quæ narrantur, ſingula non ſine morſu taxant aliquem veterum poëtarum, & ſcriptorum & philoſophorum, qui portentoſa, & fabuloſa multa literis mandarunt: quorum nomina ſubjeciſſem, niſi futurum eſſet ut ea tibi ex lectione innoteſcerent. Cteſias Cnidius, Cte-

1 *Mos eſt athletarum*] Præfatio in veras narrationes, in qua de corporis & animi cura agit, ac docet quibus modis utriuſque labores ſint moderandi. De remiſſione ſtudiorum leg. Quinſil. lib. 1. c. 4. Cic. in off. Senec. de vitæ tranquillit. c. 15. & ult. *Cogn.*

1 Ἀλ-

γραψε περὶ τῆ Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε [1] ἄλλω εἰπόντι ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παραδόξα, γνώρισμον μὲν ἅπασι τὸ ψεῦδος παλαιούμενος, σὺν ἀπειρῃ δ' ὅμως σωθεὶς τῶν ὑπόθεσιν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις παρελόμενοι, συνέγραψαν, ὡς δή τινας ἑαυτῶν, πλάνας τε, καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγέθη ἱστορήσαντες, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων καινότητας. ἔχοντας δὲ αὐτοῖς καὶ διδάσκαλον τοιαύτης βωμολοχίας, ὁ δὲ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, ὃς περὶ τῆ Ἀλκίνοον διηγεῖτο ἀνέμων τε δυσείαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ὠμοφάγους, καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους. ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς τῶν φαρμάκων τῆ ἐπῳδῶν μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνον ἔπεισε τοὺς ἰδιώτας τὰς Φαίακας ἐπαγαγέσθαι. τούτοις ἐν συγχοῖν ἅπασι, δὲ ψεύσασθαι μὲν, ἐκ σφόδρα τοὺς ἄνδρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σύνηθες ὂν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ὑπειγνυμένοις. ἐκεῖνο

Cteſiochi filius, de Indorum regione, iiſque rebus quæ apud ipſos ſunt, ea ſcripſit quæ neque ipſe vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quæ in mari magno ſunt, multa præter homlnum opinionem literis mandavit, & notum quidem mendaciuſn finxit, attamen non inſuave argumentum contexuit. Alii præterea multi facto ſimilis argumenti delectu, ſuos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & inviſitatos mores narrarunt. Cujuſmodi ſcurrilitatis author & magiſter ipſis fuit [2] Homericus ille Vlyſſes, qui apud Alcinoum & ventorum ſervitutem, & unoculos, & crudivoros, & feros quoſdam homines: præterea multorum capitum animalia, ſocioſque meretricum veneficiis mutatos, multaque monſtris ſimilia rudi [3] Phæacum populo ediſſerens eſt ementitus. In quæ omnia cùm incidiſſem, non magno vitio viris illis vertebam quòd mentirentur, cùm jam viderem id illis eſſe conſuetum qui ſe philoſophos eſſe profitentur. Illud verò in iis mi-

1 Ἄλλῳ εἰπόντι] Longè rectius in Flor. Cod. quem ſequutus eſt Interpres ἄλλῳ ἀληθεύοντι. Probatur illius hiſtoria, vel qui rebus interfuit, vel qui è commentariis eorum qui adfuerunt hauſit: unde illud in hiſtorico fide dignum ἐξ ἡμεῖς ἐδιδασκόμεθα, qua de re locus alius dicendi. *Bourd.*

2 *Homericus*] Vlyſſes in patriam rediturus, gravi exorta tempeſtate, primùm in Ciconum littus appulſus eſt. Atque inde rurſus ſolvens ſimili tempeſtate ejectus in Aphricam, ad Lotophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus eſt, ubi Cyclopi oculum eruit, præuſto ſtipite. Hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos, in utrem obtinuit: poſtea ad Læſtrygonas, tum ad Circen pervenit, poſt hæc in inſulam Syrenum delatus eſt. Inde Scyllam tranſiens & Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phæacenſium portum adnatavit. *Cogn.*

3 *Phæacum populo*] Alcinoo Corcyræ regi & ejus populis Phæacibus Vlyſſes Læſtrygonas, Cyclopas & alia monſtra à ſe conficta narrabat, & iis omnia vera eſſe perſuadebat: unde Iuvenal.

Tam vacui capitis populum Phæaca putavit. Idem.

2 Οἶτιν

σ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ οἰόμενοι λήσειν οὐκ ἀληθῆ συγγράφοντες. διόπερ κἀγὼ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι ἀγνοήσας τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὦ τοῦ τῆς μυθολογεῖν ἐλευθερίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν εἶχον, ἀδὲν γὰρ ἐπεπόνθειν ἀξιόλογον, ἐπὶ τὸ ψεύδεσ ἐτραπόμην, πολλοὺς τῶν ἄλλων ὑπερβαλόμενος. καὶ ἴσως γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδομαι, ὅτι σὺ ἄν μοι δοκῶ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κατηγορίαν συμφυσῆν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἅπερ ἢ μὴ ἦ ὅλως ὄντων, μὴ ἢ πρὸς ἀρχὴν γεγονέναι δυναμένων. διὸ δεῖ τοὺς συντυγχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀφεὶς εἰς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανὸν, οὔρῳ ἀνέμῳ τὸ πρῶτον ἐπλεύσαμεν. αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ὑπόθεσις, ἡ τῆς Λιγυστίνης ἀπειρία, καὶ περιεργία τῶν καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅ, τι τὸ τέλος ἐστὶ τῆς Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτου γέ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σιτία συνεθαλόμεθα. ἱκανὸν δὲ καὶ ὕδωρ συνεθέμεθα. πεντήκοντα δὲ τοὺς ἡλικιωτῶν προσεποιησάμεθα, τῷ αὐτῷ ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἔτι δὲ, καὶ ὅπλων πολύ τι πλῆθος παρεσκευασάμεθα. καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πεισάντες, παρελάβομεν. καὶ τῇ ναυῒ, ἀκμὴν δὲ ἦν, ὡς πρὸς μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν σκληρυνάμεθα. ἡμέρας μὲν δὴ καὶ νύκτας οὔρῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τὴν γῆς οὐκ ἐφαινόμεθα· ὑ σφόδρα βιαίως ἀνηνέμεθα. τῇ ἐπιούσῃ δ', ἅμα ἡλίῳ

dum magna vi provecti ſumus.

miratus ſum, ſi cùm non vera dicerent, id alios latere exiſtimarent. Quapropter cùm ipſe etiam præ gloriæ ſtudio, poſteris aliquid relinquere velim, ne ſolus expers ſim libertatis in comminiſcendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quòd narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etſi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipſemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur ſcribo quæ neque ipſe vidi, neque paſſus ſum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino ſunt, neque ab initio eſſe potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egreſſus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, ſecundo vento navigavi. Cauſa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curioſitas, & novarum rerum cupiditas, cùm ſcire vellem tum quis Oceani finis eſſet, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum impoſui, & aquæ quantum ſatis erat, ac coætaneos quinquaginta ejuſdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem ſecundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum

Sequenti verò die, ſimul oriente ſole,

ἀνέχοντα, ὅ, τι ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο, καὶ οὐκ ἔτ' ἦν εὐθὺ πλοῦν ὁδόν. καὶ ἐπιπτέψαντες δὲ τῷ πνεύματι, ἐφερόμεθα ἡμέρας ὀνίους, καὶ ἐβδομήκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκιάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ὄρος ὑψηλὸν, καὶ δασεῖαν, ὑπερκειμένην τῇ κύμασι. καὶ γὰρ ἤδη τὸ πολὺ τοῦ ζάλης κατεπαύετο. εὐθυρόντες δὲ, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἂν οὐ μακρᾶς πλοιπορίας πολὺν ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον διετρίβομεν. ἀθυμοῦντες δ' ὅμως, ἀπεκρύπτομεν ἡμῶν αὐτῶν, τριάκοντα μὲν φύλακας τοῦ νεὼς καθορμίσαι, εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἐπιπορεύειν ἐπὶ καθασκοπῇ τῆς χώρας. εὐθελόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τοῦ θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμεν πίνα πέτραν χαλκῇ πεποικιλμένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι καθαπαγραμμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπτεκμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τύπων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δὲ καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δ' ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου τὸ μικρότερον. θατέρου δ', Ἡρακλέους. εὐθυκινήσαντες δὲ, εὐθημεν. ὅπου δὲ πολὺ πεφύκειμεν, καὶ ἐφιστάμεθα πολλαχοῦ, οἶνον ῥέοντα ὁμοιότατον μάλιστα, οἷον ὁ Χῖος ἐστι. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σκιαχθῆναι ἂν ναυσίπορον εἶναι δύναται. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῖς ἐπὶ τῆς πέτρας ἐπιγράμμασι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τοῦ Διονύσου ἐπιδημίας. δέξαν δέ μοι ἐξ ὅτου ἄρξεται ὁ ποταμὸς καθορμισθῆναι, ὅ, τι ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο, καὶ οὐκ ἔτ' ἦν εὐθὺ πλοῦν ὁδόν. καὶ ἐπιπτέψαντες δὲ τῷ πνεύματι, ἐφερόμεθα ἡμέρας ὀνίους, καὶ ἐβδομήκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκιάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ὄρος ὑψηλὸν, καὶ δασεῖαν, ὑπερκειμένην τῇ κύμασι. καὶ γὰρ ἤδη τὸ πολὺ τοῦ ζάλης κατεπαύετο. εὐθυρόντες δὲ, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἂν οὐ μακρᾶς πλοιπορίας πολὺν ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον διετρίβομεν. ἀθυμοῦντες δ' ὅμως, ἀπεκρύπτομεν ἡμῶν αὐτῶν, τριάκοντα μὲν φύλακας τοῦ νεὼς καθορμίσαι, εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἐπιπορεύειν ἐπὶ καθασκοπῇ τῆς χώρας. εὐθελόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τοῦ θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμεν πίνα πέτραν χαλκῇ πεποικιλμένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι καθαπαγραμμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπτεκμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τύπων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δὲ καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δ' ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου τὸ μικρότερον. θατέρου δ', Ἡρακλέους. εὐθυκινήσαντες δὲ, εὐθημεν. ὅπου δὲ πολὺ πεφύκειμεν, καὶ ἐφιστάμεθα πολλαχοῦ, οἶνον ῥέοντα ὁμοιότατον μάλιστα, οἷον ὁ Χῖος ἐστι. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σκιαχθῆναι ἂν ναυσίπορον εἶναι δύναται. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῖς ἐπὶ τῆς πέτρας ἐπιγράμμασι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τοῦ Διονύσου ἐπιδημίας. δέξαν δέ μοι ἐξ ὅτου ἄρξεται ὁ ποταμὸς καθορμισθῆναι,

sole, & ventus increvit, & fluctus intumuit, & caligo suborta est, neque jam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commisimus, & tradidimus, diesque novem & septuaginta fluctuavimus. Verùm octogesima die, oriente jam sole repentè non procul conspicimus Insulam altam, arboribus consitam, non aspero fluctu circumsonantem: jam enim magnus procellæ impetus quieverat. Quam cùm adivissemus, & descendissemus, ut ex multa maris molestia diu humi jacuimus: deinde verò surreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad navis custodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad insulæ explorationem ascenderent. Per sylvam igitur tria circiter à mari stadia progressi, æneam columnam videmus, Græcis literis, sed exoletis & attritis inscriptam. Verba erant, Huc usque devenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem vestigia duo in propinquo saxo, unum jugeris magnitudine, alterum minus: ita ut minus istud Bacchi, alterum Herculis esse mihi videretur. Tum adorato loco processimus, Nec dum longè abieramus, quum venimus ad fluvium, qui vino Chio similimus fluebat. Fluxus autem copiosus multusque erat, adeò ut alicubi navibus esset pervius. Nobis verò in mentem venit, ut inscriptioni columnæ majorem multò fidem adhiberemus, cùm signa peregrinationis Bacchi animadverteremus. Cúmque fluminis principium investigare statuissem,

1 Οἶνον ῥέοντα] Similia apud Eustath. in Amorib. *Bourd.*

μαθεῖν, ἀνήμεν δὲ καὶ τὸ ῥεῦμα. καὶ πηγὴν μὲν οὐδεμίαν εὗρον αὐτοῦ, πολλὰς δὲ, καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἐκ δὲ τῶν ῥιζῶν ἑκάστης, ἀνερρύη γάνος οἷον διαυγές, ἀφ' ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. ἐν δὲ καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδεῖν, οἷον μάλιστα καὶ τῶν χρωιὰν καὶ τῶν χυμῶν παραπλησίους. ἡμεῖς γὰρ ἁλόντες αὐτῶν τινας, καὶ ἑψήσαντες, ἐμεθύσθημεν, ἀμέλει, καὶ ἀναπεμφθέντες αὖθις, οὐ ἐσκοτοῦμεν τυγχάνοντες μεθύοντες. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς ἀπὸ δὲ ὕδατος ἐκ δαμιγνύντες, ἐκερασάμεθα τὸ σφοδρὸν τοῦ οἴνου φαγίας. τότε δὲ τὸ ποταμὸν περάσαντες, ἦλθομεν ἐπὶ ἕτερον, εὑρόντες ἀμπέλων χρῆμα περίσσιον. τὸ μὲν ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτοῦ, εὔερνες, καὶ παχύ. τὸ δὲ ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον ἐκ τοῦ λαγόνων, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαῦτα παρ' ἡμῖν τὰ Δάφνης γράφουσιν ἄρτι δὲ Ἀπόλλωνα καταλαμβάνοντα, ἀποδενδρούμενον. ἀπὸ δὲ τῶν δακτύλων ἄκρων ἐξεφύοντο αὐταῖς οἱ κλάδοι, καὶ μεταὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὲν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἔλιξί τε, καὶ φύλλοις, καὶ βότρυσι. προσελθόντες δὲ ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, οἱ μὲν, Λύδιον, οἱ δὲ, Ἰνδικὴν, οἱ δὲ Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμενοι. καὶ ἐφίλουν δὲ ἡμᾶς διὰ στόματος. ὁ δὲ φιληθεὶς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ περιφορος ἦν. δρέπεσθαι μέντοι οὐ παρεῖχον δὲ κορπῶν, ἀλλὰ ἤλγουν, καὶ ἐβόων, ἀποσπωμένων. οἱ δὲ, καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ἐκ τοῦ αἰδοίων ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, καὶ συ-

sem, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commisceri gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

βεβριζότος. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ πῖς ἕλιξι ἐξεπλεκόμενοι, ὅσον ὑδέπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. καὶ παλιπόντες δ' αὐτὰς, ἐπὶ ναῦν ἐφυγόμεν. καὶ τοῖς ἀπολφειθεῖσι διηγούμεθα ἐλθόντες τά τε ἄλλα, καὶ τὴν ἐπείρων τῶν [1] συμπλοκὴν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας πινὰς, καὶ ὑδρευσάμενοί τε ἅμα, καὶ ὀψὲ τοῦ πόλεμου εἰσιούσης, καὶ αὐτοῦ πλησίον αὐλισάμενοι, ἔωθεν ἀνήχθημεν ὑ σφόδρα βιαίου πνεύματος. ἐπεὶ μεσημβρίας ἦν, οὐκ ἔτι τὴν γῆν φαινομένην, ἄφνω τυφὼν ἐπιγενόμενος, καὶ ἐπαθρήσας τῶν ναυῶν, καὶ μετεωρίσας, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, οὐκ ἔτι κατῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξήρτηται μένην, ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τὸν ὁδόν. ἐπὶ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, οὐδὲν κατορᾶμεν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι, κατάντη νῆσον λαμπρὰν, καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ κεκλαμπρυμένον. ἐπανεχθέντες δ' αὐτῆ, καὶ ὁρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοπήσαντες δὲ τὴν χώραν, διείσκομεν οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν ἦν, οὐδὲν αὐτόθεν κατεωρῶμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲ, μείζους, αἱ δὲ, μικρότεραι, πυρὶ τὸν χρόαν πεποικιλμέναι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πλάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. τοιαῦτα ἦν τὰ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἐπὶ πορρωτέρω

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus

1 Συμπλοκὴν δὲ] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*
2 Οἷον] Quidam legendum putant ἴσον. Idem.

ρω προελθεῖν. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ἔστι δὲ οὗτοι ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνέοις χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριτικέφαλοι. μάθοι δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἴσᾶ, ἔκρινον τῶν πτερῶν, μακρότερον καὶ παχύτερον φέρειν. τούτοις οὖν τοῖς Ἱππογύποις προσέπεμπτο προσεπτομένοις τὴν γῆν, εἴ τις δύσδεής ξένος, ἄγειν ὡς τὸ βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δέ, θεασάμενος, καὶ ἀπὸ τῆς σολῆς εἰκάσας, Ἔνδυμιον ἄρα ἔφη ὑμεῖς ὦ ξένοι. συμφησάντων δέ, πῶς ἂν ἀφίκεσθε ἔφη τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ πᾶν αὐτῷ διηγήμεθα. καὶ ὃς ὀρξάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆλθε, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὤν, τὸν ὅμμα Ἐνδυμίων, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς καθεύδων, ἀναρπασθείη ποτέ. καὶ ἀφικόμενον, βασιλεύσειε τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἔλεγε, τὴν ἡμῖν κάτω φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν δεόμεθα. ἐπὶ δὲ καθορῶσιν ἔφη τὸ πόλεμον, ὃν ἐκφέρω νῦν τοῖς τοῦ ἡλίου κατοίκοις, ἀπεύχεσθαι εὐδαιμονέστατα παρ' ἐμοὶ κατοικίσαντες. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τίνι αἰ-

ulterius progredi, ab Hippogypis quos sic vocant, in quos incidimus, comprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque avibus tanquam equis utuntur. Nam magni, & ut plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, navis onerariæ malo longiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, ut terram circumvolitent, & siquem peregrinum inveniant, eum ad regem adducant. Illi nos comprehensos ad ipsum ducunt: qui ut nos conspexit, &, ex veste conjecit, Vos ô hospites, inquit, Græci estis. Ille assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem pervagati huc deveniſtis? Et nos illi rem omnem retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: ut ipse homo cùm esset nomine [1] Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperavit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullumque periculum suspicari jubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erant adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omnium fœliciſſimè apud me vivetis. Hinc nos interrogavimus qui essent hostes, quæ-

1 *Endymion*] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormivisset, aliquando à Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarserat, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Senec. in Hyppolyt.

Arsit obscura Dea clara mundi nocte deserta
Nitidosque fratri tradidit currus alite regendos.

Ovid.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudore. Cogn.

1 Ἔκρε-

πάνυ δ' ἀμφοῖν. ὁ δ', Φαέθων φησίν, ὁ τῶν ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικούντων βασιλεύς, οἰκεῖται γὰρ δὴ κἀκεῖνο ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολὺν ἤδη αὐτὸς ἡμῖν πολεμεῖ χρόνον. ἤρξατο δ' ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ πότε τοὺς ἀνθρωπίσκους συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν ἐς τὴν ἑωσφόρον στεῖλαι, ὄντα ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ὡς ἔοικεν τὴν ἀποικίαν, κἀμοῦ μέσον τὸν πόρον ὑπαντήσας ἐπὶ τῶν Ἱππομυρμήκων. τότε μὲν οὖν νικηθέντες, ἀπῆμεν· ἐπεὶ γὰρ ἡμῖν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ', βέλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τὸν πόλεμον, καὶ ἀποικίαν στεῖλαι τὴν ἀποικίαν. εἰ οὖν ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι τῆς τόλμης. γώπως δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τὰ βασιλικὰ ἅπαντα ἐφόδια, καὶ τὴν ἄλλην ὅπλισιν. αὔριον δ' ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ὅπως ἔφλω ἐγὼ γενέσθω, ἐπειδὴ σοὶ δοκεῖ. τότε μὲν οὖν παρ' αὐτοῦ ἐστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἕως δ' ἀμφανεφάνησαν, ἐπασόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήκοιεν τοὺς πολεμίους. τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῶν φαλάγγων, δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν μηχανοποιῶν, καὶ τῶν πεζῶν, καὶ τῶν ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκταπισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, ἑπτὰ μύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτερίδων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτο ἐστι μέγιστον, ἀντὶ τῶν πτερῶν λαχάνοις πάντη λάσιον. τὰ δ' ἀκύπτερα ἔχει, ῥιβδακίνοις φύλλοις μάλιστα ὁμοιοτάτοις. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι πεπάχθε, καὶ οἱ Σκορδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἄρκτου Σύμμαχοι, τριςμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πενταπισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν quæque dissidii causa. Tum ille, Phaëton, inquit, Solis incolarum rex; ille enim incolitur sicuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, secessimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, si quidem hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus constabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc est maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrione auxiliares copiæ, Psyllotoxotæ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Psyl-

Ψυλλοτοξόῳ), ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται. ὄθεν καὶ τὸ ὠθισμοῦ ἀγῶνος ἔχουσι. μέγεθος δὲ ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες, οἱ δὲ Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δὲ οὐ τοῖς ἄνω ἀπὸ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑπεζωσμένοι, κολπούμενοι αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ ἱστία, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ μὲν δὴ οἱ τοιοῦτοι σὺν πολλῇ μόχθῳ πελάζουσί εἰσιν. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τὴν Καππαδοκίαν ἀστέρων ἥξειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι, Ἱπποπάγωνοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ εἰσεπόμην. οὐ γὰρ ἀφίκοντο. διόπερ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. τερατώδη γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. κράνη μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι ὡς καρπεροί. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, ἥρμινοι. τὰ γὰρ λέπη τῶν ἥρμων συρράπτοντες, ποιοῦνται θώρακας. ἄῤῥηκτον δὲ σφῶν γίγνεται τὸ ἦμυ τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλλήνικά. ἐπὶ δὲ ἡμιόνων ἵππων, ἐτάξαντο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱπποπώποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς σὺν τούτοις ἦμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτερυγες. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς [1] ἥκοντες. τὸ δὲ πεζὸν, ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὕστερ. ψάχνια παρ' αὐτοῖς πολλὰ, καὶ μεγάλοι γίγνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo eſt circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem ſunt pedites, & ſine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis eſt. Succingunt talares tunicas, quibus velorum inſtar ſinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in præliis plerumque ſunt peltati. Dicebantur autem ab his ſtellis quæ Cappadociæ imminent, adventuri Struthobalani numero ſeptuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipſorum naturas deſcribere auſim: etenim portentoſa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ ſunt fabæ. Loricæ ſquameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex confutis lupinorum ſiliquis conficiunt. Lupini autem ſiliqua, tanquam cornu ibi naſcitur infragilis. Scuta, & enſes ſunt quales Græcorum. Vbi verò ſeſe obtulit occaſio, ſic in aciem inſtructi ſunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa ſe optimos quoſque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique ſinguli. Peditatus autem circiter ſex millibus myriadum conſtabat: qui ſic in aciem inſtructi ſunt. Aranex apud illos multæ ac magnæ ſunt, Cycladibus inſulis unaquæque mul-

1 Ἥκοντι] Angl. ὡς ἱκέτοις ἐδίκ. Bourd.

1 Ἀε-

ἴησος μείζων. τύτοις ωθρέπαξε διυρῆναι τ μεταξὺ τ Σελήνης, καὶ ἔ ἐωσφόρε ἀέρε. ὡς δὲ τάχιστα ἐξειργάσαντο, καὶ πεδίον σφ' ἐποίησαν, ἐπὶ τύτε παρέπαξε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερέων ὁ Εὐδιανάκτ@ υἱός. τρίτ@ αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δύνυμον, ἔχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηρία δὲ ἐπὶ μέγιστα, ὑπόπλεφα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι ωθοτοικότα, πλὴν ἔ μεγάθες. ὁ γὰ μέγιστος αὐτῶν, καὶ δίπλεθρ@ ἦν. ἐμφέρον@ δὲ, ἢ μόνον ῥὶ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγον@ δὲ ὅτι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ ἔ δεξιᾷ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὄντες καὶ ὅτι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κώνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μ' δὲ τύτες, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοὶ πεζοί. καὶ πεζοί. πλὴν μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πόρρωθεν γὰ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γληχεῖς ἀσὶ ἐπολίζον ἀντέχειν ἐδύναθ. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσωμίας. πινὸς αὐτῶν ἅψαιτο τ τραύματ@ ἐπιῤῥυμώμης. ἐλέγοιτο ἢ [3] χρῆναι τὰ βέλη μαλάχης ἰῶ. ἐχόμενοι σφ' αὐτῶν, ἐπέχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχόμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. ὠπλίσθησαν ἢ Καυλομύκητες, ὅπ ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ὑπὸ τῶ ἀσπαραγόν. πλησίον ἢ αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἔσησαν, ὓς ἔπεμψαν αὐτῷ οἱ τ Σείριον κατοικοῦντες, πενταmultò major. Has jussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque straverunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaëthon. Bestiæ autem sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarii, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aëroacordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore ulceri protinus superveniente moriebatur. Nam sagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utebantur, hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipsi miserunt. Et

1 Ἀεροκόρδακες] Interpres sequutus est Anglicanum Cod. in quo Ἀεροκίδακες. Bourd.

2 Δυσωμίας] Angl. δυσωδίας. Idem.

3 Χρῆναι] Vt in Nigr & in Tox. *Bourd.*

κιχίλιοι. καὶ ἦτοι ἄνδρες κυνοπρόσωποι, ἐπὶ βαλλίνων πτερωτῶν μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἐκείναν ὑστερίζειν τῶν συμμάχων, ὡς τε ἀπὸ τῆς Γαλαξίης μετεπέμποντο σφενδονήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' οἱ μὲν ἐκεῖνοι οὐ, τῆς μάχης ἤδη κεκερμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὄφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, ὅλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοὺς ὕστερον ὀργισθέντα τῷ Φαέθοντι, πυρπολῆσαι τὴν χώρην. τοιαύτη μὲν καὶ Φαέθων ἐπὴ ἐδρομένη. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ὠγκήσαντο ἑκατέρων οἱ ὄνοι, τούτοις μὲν ἀντὶ σαλπίγγων χρῶντες, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν δεξιὸν κέρας τῶν Ἡλιωτῶν, αὐτίκα ἔφυγεν ἀπὸ εἰς χεῖρας δεξάμενοι τοὺς Ἱπποπύγους. καὶ ἡμεῖς εἱπόμεθα κτείνοντες. τὸ δὲ ἕτερον δ' αὐτῶν, ὑπερφερὲς ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ δυνάμει. καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀεροκόνωπες διώκοντες, ἄχρι οὗ τοὺς πεζούς. συνεῖδε δὲ καὶ ἐκείναν ἐπιβοηθέοντας, ἔφυγεν ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἤθοντο τοὺς ἐπὶ τῷ δυνάμει σφῶν νενικημένους. τὸ δὲ ἕτερον λαμπρῶς γὰρ ἐμάχοντο, πολλοὶ μὲν ζῶντες ἁλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπέθνῃσκον. καὶ τὸ αἷμα ἔῤῥεε. πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυσμῇσι δὲ ἁλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν, ὡς τέ μοι εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιοῦτο πόδος καὶ πάλαι ἦεν ὑγρομένου, Ὅμηρος ὑπέλαβεν αἵματι ἶσον τὸν Διὸς ἐπὶ τῷ δὲ Σαρπηδόνι θανάτῳ. ἀναστρέψαντες δὲ ἀπὸ τῆς διώξεως, δύο τροπαῖα ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τῇ χερσαίνῃ τῆς πεζομαχίας. τὸ δὲ τῆς ἀερομαχίας, ἐπὶ τῇ νεφῶν. ἆρα δὲ τούτων γινομένων, ἠγγέλθον-

Et hi canina facie homines, alatis glandibus invecti pugnabant. Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, sinistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad peditès usque insequebantur, qui opem hîc ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum senserunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aëriæ in nubibus conserţæ. His modò peractis, nunciatum est

ab

τὸ ὑπὸ τῶν σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι, προσπλαύσαντες. ὡς ἔδη τῷ μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες, θέαμα ὑπερδεξόμενον, ἐξ ἵππων πτερωτῶν, καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέγεθος δ', τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον [1] τῆς Ῥοδίων Κολοσσοῦ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι πλῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα, μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον λέγω. ἡγεῖτο δ' αὐτῶν ὁ ὑπὲ τῆς ζωδιακῆς τοξότης. ἐπεὶ δ' ἤσθοντο τοὺς φίλους ἀσινεμένους, ἐπὶ τὸν Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ἐπίεναι. αὐτοὶ δ' ἀμφεξάμενοι, τεπορυγμένοις ἐμπίπτουσι τοῖς σκιλώπεσι, ἀπέκτοντις ὑπὸ τῶν δίωξιν καὶ τὰ λάφυρα διεσκεδασμένους. καὶ πάντας μὲν τρέπονται. αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα καταδιώκουσι πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὰ τρόπαια ἀνίστασαν δὲ καὶ τὰ τροπαῖα, καὶ καταδρομὴν ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶν ὀρνέων πεδίον ὑφασμένον. ἐμὲ δ', καὶ δύο πυὰς τῶν ἑταίρων, ἐζώχρησαν. ἤδη δὲ πυρὴ καὶ ὁ Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τροπαῖα ὑπ' ἐμοῦ ἵστατο. ἡμεῖς μὲν δὴ ἀπηγόμεθα ἐς τὴν ἅλιον αὐημερόν, τὼ χεῖρε ὀπίσω δεθέντες δρυόχλοις ἀπηκμασμένοις. οἱ δ', πολιορκεῖν μὲν οὐκ ἐγνωσαν τὴν πόλιν. ἀναστρέψαντες δ', τὸ μεταξὺ τῶν ἀέρος ἀπεπείρασον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ὑπὸ τῆς ἁλὸς πρὸς τὴν σελήνην δῆκεν. τὸ δὲ τεῖχος, ὑπὸ δισσῶν νεφελωτόν. ὥστε σαφῆς ἔκλειψις τῆς σελήνης ἐγεγόνει. καὶ νυκτὶ δηνεκεῖ, πᾶσα κατεῖχετο. πιεζόμενον δὲ τούτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε καθαιρεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium adveniſſe oportuiſſet. Hi quum adfuerunt, ſpectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compoſiti. Magnitudo hominum erat ex dimidio corpore ſurſum quanta Rhodii Coloſſi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipſorum equidem non ſcripſi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miſerunt, ut rediret. Tum ipſi inſtructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hoſtium fuga inconditos, & ad auferenda ſpolia diſperſos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipſum ad urbem uſque perſequuntur, ejuſque quàm plurimas aves conficiunt. Avulſerunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duoſque ex ſociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & ſub illis alia trophæa ſtatuerunt. Nos autem ipſo die ad Solem deducti ſumus, manibus à tergo araneæ ſegmento illigatis. Hi civitatem non obſidere decreverunt: ſed reverſi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifeſta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppreſſa. Quare preſſus Endymion, miſit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

[1] Τῆς Ῥοδίων] Angl. Ῥοδίου. Bourd.

σφᾶς ἀξιοῦσθαι ἐν σκότῳ βιοτεύοντας. ὑπισχνεῖτο δ' καὶ φόρους τελέσειν, καὶ σύμμαχος ἕπεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν. καὶ ἅμαξαις ἐπὶ τούτοις, δῶρα ἤγαγεν. οἱ δ' ἀθεῖ τὸν Φαέθοντα, χθομένης δὲ ἐκκλησίας, τῇ ἀποστασίᾳ μὲν, ὀδὸν παρέλυσαν τὸ ὀργῆς. τῇ ὑστεραίᾳ δ', μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ἐπὶ τούτοις. καὶ πάδε συνθήκας ἐποιήσαντο οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν Σελλωῖται καὶ τὰς συμμαχίας, ἐπὶ τῷ καθελοῦσαι μὲν τὰς Ἡλιώτας τὸ ἀμφιτείχισμα, καὶ μηκέτι ἐς τὸν σελλώιον ἐσβάλλειν. ἀποδοῦναι δ' καὶ τὰς αἰχμαλώτους, ῥητῶν ὅσων χρημάτων. τὰς δ' Σελλωίτας, ἀφεῖναι μὲν αὐτομόλους τὰς μ' ἄλλας ἀστέρας. ὅταν δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμμαχεῖν δ' τῇ ἀλλήλων, ἤν τις ἐπίῃ. φόρον δ' ὑποτελεῖν ἑκάστῳ ἔτους τὸν βασιλέα τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσου ἀμφορέας μυρίους. καὶ ὁμήρους δ' σφῶν αὐτῶν δοῦναι μυρίους. τοῦ δ' ἀποικίαν τὴν εἰς τὸν Ἑωσφόρον, κοινὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τὸν ἄλλων τὸν βουλόμενον. ἐγγεγράφθαι δ' τὰς συνθήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀνατεθῆναι ἐν μέσῳ τῷ ἀέρι ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ὤμοσαν δ' Ἡλιωτῶν μὲν, Πυρωνίδης, καὶ Θερίτης, καὶ Φλόγιος. Σεληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο. λύθης δ' τὸ τεῖχος καθηρέθη, καὶ ἡμᾶς τὰς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπεὶ δ' ἀφικόμεθα ἐς τὸν σελήνην, ὑπηντίαζον ἡμῖν, καὶ ἠσπάζοντο μὲν δακρύοντες, οἵ τε ἐπιχῶροι, καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἠξίου μεῖναί τε παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν ἑαυτοῦ ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν ἐμοὶ γάμον τὴν ἑαυτοῦ παῖδα. γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς. demolirentur, nec sinerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec amplius bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaëthon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpantur, medioque in aëre in confiniis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax istiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidêre. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum pollice-

ἐγὼ δ' οὐδαμῶς ἐπειθόμην, ἀλλ' ἠξίουν ἀποπεμφθῆναί πρότερον εἰς τὴν θάλατταν. ὡς δ' ἔγνω ἀδύνατον ὂν πείθειν, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑπτάσεις ἐπτὰ ἡμέρας, ἃ δὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀφορίσων ἐν τῇ σελήνῃ, κατενόησα, καινὰ, καὶ παράδοξα, ταῦτα βούλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γίνεσθαι αὐτούς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων. γάμοις γὰρ τοῖς ἄρρεσι χρῶνται. καὶ δὴ ὄνομα γυναικὸς ἅλως ἴσασι. μέχρι μὲν οὖν πέντε καὶ ἕκοσιν ἐτῶν, γαμεῖ ἕκαστος. ἀπὸ δὲ τούτων, γαμεῖ αὐτός. κύουσι δὲ οὐκ ἐν τῇ νηδύϊ, [1] ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀνατέμνοντες, ἐξάγουσι νεκρόν. ἐκβέντες δ' αὖτε αὖθις τὸ ἄνεμον κεχηνότα, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖθεν ἥκειν τὸ γαστροκνημίας τόνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀπὸ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δὲ τούτου ἄλλο διηγήσομαι. γένος ἔστι παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ καλέμβοι Δενδρῖται. γίνεται δὲ τὸ τρόπον τοῦτον. ὅρχιν ἀνθρώπου τὸ δεξιὸν ἀποτεμόντες, ἐν γῇ φυτεύουσι. ἐκ δὲ αὐτοῦ, δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σπέρμινον, οἷον φαλλός. ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς, ἔστι βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν δὲ πεπανθῶσι, τρυγήσαντες αὐτὰς, ἐκκολάπτουσι τὰς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν τοι σφόδρα ἔχουσιν. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἀπὸ τούτων ὀχοῦνται, καὶ θαλασσεύουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ κρανὸς ἀφλοιόμενος, licebatur. At ego nequaquam parui, ſed dimiſſionem in mare poposci. Is verò ut cognovit ſe non perſuaſurum, nos ſeptenis diebus convivio exceptos dimiſit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, ſed ex maribus: maſculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigeſimum uſque annum quiſque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, ſed in ſuris. Concepto fœtu, crus craſſeſcit, tandem ſuo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expoſitos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos veniſſe videtur illud gaſtrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco ſura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos eſt, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo naſcuntur. Dextrum hominis teſticulum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò ſunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appoſititia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miſcentur. Poſtquam autem ſenuerit aliquis, non moritur, ſed in fumum reſolutus aër

1 Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις] Ioſephus Acoſta Hiſtoriæ Indicæ cap. 38. lib. 4. Marc.

1 Περι-

ἀὴρ γίγνε῾ται. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀναχαύσωσι, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶ ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσιν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι. ὀπτωμένων δὲ, [1] περικαταθέοντες, ὥσπερ δὴ ἐστιατόρεσιν, λάπτουσι τὸ ἀναθυμιώμενον κρέπνον, καὶ ἀπέχουσι. σίτῳ μὲν δὴ τρέφον῾ται τοιούτῳ. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστιν, ἀὴρ ἀποθλιβόμενος εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ ὁρόσον. οὐμὴν ἀπουροῦσί γε, οὐδ' ἀφοδεύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τῶν σωμάτων οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τὴν γαστροκνημίαν. ἐκεῖ γὰρ εἰσι τετρημένοι. καλὸς γὰρ νομίζε῾ται παρ' αὐτοῖς, ἢν πᾶσι φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσάττον῾ται. ἐπὶ δὲ τῶ κομητῶν ἀστέρων, τοὐναντίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμουν γάρ τινες, οἱ καὶ ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μὲν καὶ γλῆνα φύσει, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνατα. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἐκφὺς αὐτῶν, κριὸν ἐκπέφυκε μακρὸν, ὥσπερ ἵππος, καὶ χρῶνται ἐς ἀεί, καὶ οὐπώ ἀναπίπτου῾σι, καὶ κατακλωμένη. ἀποπυίουσι δὲ μέλι δριμύτατον. καπειδὰν ἢ [3] πονῶσιν, ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα [4] ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ τυρὸς ἀπ' αὐτῶ πήγνυσθαι, ὀλίγον δὲ μέλι῀τος ἐπιτάξαντες. ἔλαιον δὲ ποιοῦσιν ἀπὸ τῶν κρεμμύων πάνυ λιπαρόν τε, καὶ εὐώδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἱ

aër fit. Cibus eſt omnibus unus. Nam ſuper accenſi ignis prunis ranas aſſant, quæ apud ipſos magno numero in aëre volitant: quibus aſſatis, velut ad menſam circunfuſi, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus eſt aër in calicem expreſſus, qui liquorem roris inſtar ex ſe reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati ſunt. Neque pueri natibus rem obſcœnam præſtant, verùm poplitibus ſupra ſuram, ubi perfoſſi ſunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus eſt, & depilis: ſed comatos abominantur. Contrà quàm apud eos qui cometas ſtellas inhabitant: nam comatos pulchros exiſtimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum ſupra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis eſt digitus. In ſpeciem caudæ braſſica cujuſque natibus innaſcitur, prolixa, ſemper virens, quæ & reſupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui ſiquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle inſtillato, caſeus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti inſtar, odoratum. Multas vites habent aquæ feraces: uva-

1 Περικαταθέοντες] Angl. περικαθεζόμενοι. Bourd.

2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Caſtius, ſi quid in execrando tali ſcelere, Angl. C. ἐν ταῖς ἕδραις. Idem.

3 Πονῶσιν] Τ' πᾶσιν, In Mſ. *Idem.*

4 Ἀλείφουσιν] Mſ. & Cod. Angl. ἰᾶται, aliter tamen legit Interp. *Idem.*

5 Πυ-

ἡδ ῥᾶχις τ βοτρύων, εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπειδὰν ἐμπέσωσιν ἄνεμος ἀμφισείσῃ τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε πῶς ἡμῖν καταπίπτειν ἡ χάλαζα, ἀμφιῤῥαγέντων τ βοτρύων. τῇ μὲν γαστρὶ, ὅσα πήρᾳ χρῶνται, πήπτες τὰ αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστή ἐστιν. ἕτερον δὲ τὸ αὐτῇ ἀδὲ ἧπαρ φασὶν, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀκαθαρσία ἔστοθε, καὶ λάπιός ἐστιν. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπειδὰν ῥιγῶσιν, ἐς παῖδιὰ ὑποδύῃ. ἐσθὴς δ πᾶς μὲ πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δ, χαλκῆ, ὑφαντή. πολύχαλκα γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. καὶ ἐργάζονται τ χαλκὸν ὕδατι ὑποῤῥέξαντες. ὥσπερ τὰ ἕρια. οἷα μέντοι τ ὀφθαλμῶν, οἵας ἔχουσιν, ὀκνῶ μὴ εἰπὼν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ τὸ ἄπιστον τ λόγου. ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ. τὰς ὀφθαλμὰς τετραμερεῖς ἔχουσι. καὶ ὁ βολόμενος ἐξελὼν τὰς αὐτὰς, φυλάττει ἐς ἄλλην δεηθῇ ἰδεῖν. ὕστερον δὲ ἀναβαλόμενος, ὁρᾷ καὶ πολλοὶ τὰς σφετέρας ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλὰς ἀπόθετας ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ δὲ ὦτα δὲ, πλατάνου φύλλα ἐοικότα αὐτοῖς, πολὺ γε τοῖς ἀπὸ τ βαλάνων. σκέπονται γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κάτοπτρον μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ἐ πάνυ βαθέος. ἂν μὲ δὴ εἰς τὸ φρέαρ καταβῇ τις, ἀκούει πάντων τ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσης μὲ πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεστὼς ἐκάστοις. τότε καὶ τὰς οἰκείας ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα. εἰ δὲ κἀκεῖνοί με ἑώρων, φὴν ἔτ ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini sunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concusserit. Ventre tanquam sacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rursus claudi potest. Neque in illo intestinum ullum, aut hepar apparet: sed solummodò intus est villosus, & hispidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum subeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris sunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei absurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult suos exemptos servat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum reposuit, cernit. Multique propriis amissis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos possident, illi divites sunt. Aures iis sunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim soli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto positum est speculum maximum. Et qui in puteum descenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in speculum conspicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac si omnibus interesset. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, satis exploratum non habeo.

Qui

ὅστις δὲ μὴ πιστεύῃ ταῦτα ἅπαντα ἴσχειν, ἂν ποτε κἀμὲ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ἀφίκηται, εἴσεται ὡς ἀληθῆ λέγω. τότε δ' ὧν ἀπηλλάσσεθμοι τὰ βασιλέα, καὶ τὰς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνήχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν τὰ ὑαλίνων χιτώνων, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ πανοπλίαν ὑρμίνλιν. ἃ πάντα ἐν ταῖς κήτεσι κατέλιπον. συνέπεμπε δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπας χιλίους, ὡς ἀφ' ἑπτακοσίους ἄγοι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ περάσαι, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας Χώρας παρημείψαμεν, κατεσχόμεθα δὲ καὶ τῷ ἐσπόρῳ ἄρτι συνοικιζομένῳ. καὶ ἀποβάντες, ὑδρευσάμεθα. ἐμβάντες δὲ εἰς τὸ Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ παρήειμεν τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τὴν γῆν ὡς ἀπολείποντες. ἠδὺ ἀπέβημεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἐπαίρων ἐπιῳμένων. ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἀφῆκεν. ἐθεώμεθα μέντοι τὴν χώραν εὔδαλῆ τε, καὶ πίονα, καὶ εὔυδρον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορήσοντες ὡς τῷ Φαέθοντι, ἐπέπληττον ἐπὶ τῶν νεῶν. καὶ μαθόντες σπόνδυλος, ἀπεχώρησαν. ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελαλύξεισαν. πλέοντες δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, ἐς ἑσπέραν ἀφικόμεθα ἐς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τὰ κάτω πολλὴν διώκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ Πλειάδων, καὶ Ὑάδων αἰθρ. πανυκτερὰ μέντοι ἐστὶ Ζωδιακῆ. ἀποβάντες δ', ἄνθρωπον οὐδένα μὲν εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιθέοντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὰ λιμένια λαμπρίζοντας. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὅσους εἰκὸς ἦν, πένητας. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi conscensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones præterlapsi sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cùm navigassemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, splen-

μεγάλων, καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ εὐφανεῖς. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηντο. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα εἶχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν ἀφιέμενοι ἠκούομεν, καὶ ὑδὲν ἡμᾶς ἠδίκουν ἀλλὰ καὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δ', ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτε δειπνήσομεν, ὅτε ὑπνώσομέν τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. ἐγχεῖα δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει πεπηγότα. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς κρίνει, ὀνομαστὶ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καὶ δικάζεται ἀποθνεῖν, ὡς λιπὼν τὴν πόλιν. ὁ δὲ δύνατός ἐστι σθεδόν τι, παρεστῶτες δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τῶν λύχνων ἀπολογουμένων, καὶ πᾶς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβραδύνομεν. ἔνθα καὶ τὸν ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισα. καὶ εἰσελθὼν αὐτὸν, εἰς τὸν κατ' οἶκον ἐπυνθανόμην, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν δὴ νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δ', ἄραντες, ἐπλέομεν πλησίον τῶν νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκαλλυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ἀμφὶ τοι ἐπέσημεν αὐτῆς. ἀ γὰρ εἶα τὸ πνεῦμα. βασιλεύει μέντοι αὐτῶν Κορωνὸς ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μὴ τὴν ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τῇ τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. καὶ ἦν ἡδύμολπα, πλοῖα τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐτὰ δὴ, [1] πυρώδεις ἤδη, καὶ ὑπηρωγεῖς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δ' ἅμα μεσημβρίᾳ, μαλακῶς συνδύοντος τοῦ πνεύματος, καὶ συριζάνοντος, ἐπὶ τὴν θαλάτταν

splendidas admodum, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: easque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam nostrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut aciei desertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hìc lucernam nostram agnovi, eamque alloquens scisitabar, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hìc viâ urbe Nephelococcygia, mirati sumus: in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam ignæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

[1] Πυρώδεις] Angl. πυρείδεις. Bourd.

καπετέηκμεν. ὡς δὲ ἔδει τὸν ἐψαύσαμεν, θαυμάσιον ὡς ὑπερηδόμεθα, καὶ ὑπερεχαίρομεν, καὶ δεῖπνον πᾶσιν ὡς τὸ παρόντων ἐποιούμεθα. καὶ ἀποβρίψαντες, συνηχόμεθα. καὶ γὰρ ἔτυχε γαλήνη οὖσα, καὶ ὑγρὸν ἦν τὸ πέλαγος. Ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μειζόνων γίγνεσθαι πολλάκις ἡ τοῦ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μῆνας ἡμέρας ἐν ὕδατι πλύσαντες, τῇ τελευταίᾳ ὑποφαινούσῃ, ὡς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἓν δὲ μέγιστον ἁπάντων, ὅσον στάδιον χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπηρμένη δὲ κεχηνὸς, καὶ ὡς πολὺ πυρρότερον τοῦ θαλάττου, ἀφρόν τε ἐξεκλύζομενον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαῖνον, πολὺ τῶν πυρηνίων φαλλῶν ὑψηλοτέρους. ὀξεῖς δὲ πάντας, ὥσπερ σκόλοπας. καὶ λευκούς, ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμεῖς μὲν δὴ τὸ ὕστατον ἀλλήλοις προσειπόντες, καὶ περιλαβόντες, ἐμένομεν. τὸ δὲ, ἤδη πυρίω. καὶ ἀναῤῥοφήσας ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. ἡ μέντοι ἔφθη σκαφάξασα τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ μέρος τι δρυοκοπήσασα ἡ ναῦς εἰς τὸ ἔσω διεξέπεσεν. ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ οὐδὲν ἑωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτὸ ἀναχωνούμενον, εἴδομεν κήτος μέγα, καὶ πάντα πλατύ, καὶ ὑγιλὸν, ἰκανὸν μυριάνδρῳ πόλει συνοικεῖν. ἔκειτο δ' ἐν μέσῳ καὶ μικροῖ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκομμένα, καὶ πλοίων ἴσια, καὶ ἄγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὀστέα, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τῆς ἰλύος, ὃν κατέπινε συνιζάνοντα. ὕλη δὲ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ἰῶκαι πάντα ἐξειργασμένα deponimur. Vt verò aquam attigimus, mirum quantopere lætaremur & gauderemus, unde ex iis quæ ſuppetebant omnibus cœnam exhibuimus, cumque tranquillum & placidum eſſet mare in id ad natandum nos projecimus. Videtur autem plerumque mutatio in melius majorum malorum eſſe principium. Nam bidui tantùm navigatione peracta cùm tertius illuceret dies, verſus orientem ſolem repente videmus beluas, & cete: multa etiam alia. Ex quibus unum maximum erat omnium mille circiter & quingentorum ſtadiorum magnitudine. Adveniebat hians, ac jamdiu mare perturbans, ſpumaque circunfuſum, ac dentes exerens, phallis noſtris multò longiores, omnes inſtar palí acutos, & inſtar eboris candidos. Itaque nos ultimum vale viciſſim dicentes, & amplexantes præſtolabamur. Illud verò jam aderat, & nos abſorbens cum ipſa navi deglutivit. At dentibus non confregit priùs quàm per eorum raritatem intro navis decidiſſet. Poſtquam intus fuimus; primùm erant tenebræ, nihilque videbamus. Tandem eo hiante videmus cetum ingentem, undiquaque latum, altumque, civitatis capacem, quæ incolarum decem millia capere poſſet. In medio quoque parvi erant piſces, aliæque multæ beluæ conciſæ, naviumque mali, & anchoræ, hominumque oſſa, & onera. Circa medium verò, & terra, & colles erant, ut conjicio, ex eo quem abſorpſerat limo, accumulati. In his innata erat ſylva, arboreſque omnigenæ, oleraque accreverant, omniaque cultis agris erant ſimi-

νεις. Ἐξήμεθα δ' ἐπὶ γῆς, σταδίοις διακοσίοις καὶ τετραγώνοις. ὧν ἦν ἰδεῖν καὶ ὄρεα τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νεοττιζούσας. τότε μὲν δὴ ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δ' ἀναστήσας τὰς ἑταίρους, τὴν μὲν ναῦν ὑπεσηκίζαμεν. αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα συντρίψαντες, καὶ ἀναλαύσαντες, δεῖπνον ἐκ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. παρέκειτο δ' ἄφθονα καὶ πανδαπὰ κρέα τῶν ἰχθύων. καὶ ὕδωρ ἔτι τὸ ἐκ τῆς ἐσφόρας ἐλαμβάνομεν. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἀναστάντες, εἴποτε ἀναχάνοι τὸ κῆτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸν οὐρανὸν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους. καὶ δὴ καὶ ἠθαυμάζομεν, φερομένης αὐτῆς ἐξέως πᾶν μέρος τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δ' ἐγγὺς τῆς ἀφετηρίας ἐγιγνόμεθα, λαβὼν ἐγὼ τὸ ἐπείρων, ἐβάδιζον ἐς τὸ ὕλαιον, διασκέψασθαι τὰ πάντα βουλόμενος. ἔπειτα δ' ὕλης πέντε σταδίων σταθείσης, δοῦρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ πίθους πολλοὺς, καὶ σήλας ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τε, πηγὴν ὕδατος ἀφυγροῦ. ἔτι δὲ κυνὸς ὑλακὴν ἠκούομεν, καὶ κρότου ἐφαίνετο πόρρωθεν. καί τινα καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν. ἀτρυγῆ δὲ βαδίζοντες, ἐφιστάμεθα πρεσβύτῃ καὶ νεανίσκῳ, μάλα εὐθύμως πρασιάν τινα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύουσιν. ἡδέντες δὲ ἅμα, καὶ φοβηθέντες, ἔστημεν. κἀκεῖνοι δ' τοῦτον ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς πάθοντες, ἄναυδοι παρεμείνεσαν. χρόνῳ δ' ὁ πρεσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον ἔφη, τῶν ἀναλίσκων θαλάττιοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ἦμεν ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ τραφέντες, νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν,

similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta ſtadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aves, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum flevimus. Tandem cùm ſociorum animos erexiſſem, navim fulcivimus: ipſique accenſo ex attritis ſilicibus igne, ex iis quæ aderant cœnam paravimus. Appoſitæ ſunt multæ omnigenum piſcium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, ſiquando hiaſſet cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, ſæpe verò inſulas conſpicabamur. Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſociis, omnia luſtrandi ſtudio, per ſylvam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inveni, quemadmodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſuperque cippos, juxtaque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audivimus, eminuſque apparuit fumus, unde domum ibi eſſe conjiciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eumque aquam è fonte derivabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, ut conſentaneum erat, muti aſtiterunt. At tandem aliquando Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Diis eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc

καὶ συνιηχόμεθα τῷ Φερέκλῃ τούτῳ ἡμεῖς, ὅσῃ ὁ πάχομεν, ἀκριβῶς εἰδότες. πεθνάναι μὲ μὲν εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. ὡδὶ γὰρ ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νεήλυδες ὦ πάτερ ἐσμὲν, αὐτοὶ σκάφ πρώην καταπλέοντες. ὡς ἠλθομεν δὲ νῦν, βυλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δαίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἤγαγε, σέ τε ὀψόμενος, καὶ εἰσομένους ὅτι μὴ μόνοι ἐν τῷδε καθειργμεθα τῇ νήσῳ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τὸν σεαυτοῦ τύχαν, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεῦρο εἰσῆλθες. ὁ δὲ, ἐκ πατέρων ἔφη ἐρεῖν, οὐδὲ ταῦτα παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τῶν παρόντων μεταδόναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεποίητο δὲ αὐτόθι καὶ στέγαδες εὐρυχοροῦμεν. καὶ τἄλλα ἐξῆρτυτο. ὡς δὲ ἦμεν λάχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἰχθῦς, ἔτι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπειδὴ ἱκανῶς ἐκορέσθημεν, ἐπυνθανέτο ἃ ἐπεπόνθεμεν. κἀγὼ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τόν τε χειμῶνα, καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀέρι πλῶν, καὶ τὰ πολέμου, καὶ τἄλλα, μέχρι τῆς τοῦ κήτους καθαύσεως. ὁ δὲ ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διεξῆλθε, λέγων, τὸ μὲν γένος ἐμὶ ὦ ξένοι Κύπριος. ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἀπὸ τῆς πατρίδος μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλευσεν εἰς Πτολίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπὶ νεὼς μεγάλης, ἣν ἐπὶ σόμφα τῶν κήτους ἁλιελυσμένην ἴσως ἑωράκατε. μέχρι μὲν ὧν Σικελίας, εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν. ἐνθένδε δ' ἁρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, τριταῖοι ἐς τὴν

fumus, & cum hac qua continemur bellua fluctuamus, nec quid simus, satis novimus: periisse quidem videmur, sed vivere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquam, ô pater homines advenæ novi sumus, pridie cum navi ipsa deglutiti. Accessimus autem studio discendi quo modo ea se habeant, quæ in sylva sunt, etenim magna densaque videbatur. Deus autem aliquis ut verisimile est nos adduxit, ut te viso sciremus nos hac in bellua non solos esse inclusos. Sed tuam ipsius fortunam nobis edissere, quisnam sis, & quo pacto huc introveneris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hospitio excepti præsentibus bonis fruamini: simulque nos acceptos in ædes duxit, quas sibi idoneas construxerat, in iisque toros ædificarat, aliaque instruxerat. Cùm autem olera, & glandes, piscesque apposuisset, præterea etiam vinum infudisset, postquam saturi fuimus, rogabat quid nobis accidisset. Cui omnia ordine exposui, scilicet tempestatem illam, & quid in Insula contigisset, tum navigationem in aëre, bellumque & cætera quò usque in cetum ingressi fumus. Is verò summopere miratus, res suas vicissim explicabat, genere quidem, hospites, ajebat ille, sum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cumque multis aliis famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, navi magna, quam in ore ceti dissolutam fortè vidistis, mercibus variis onusta navigabam. Atque ad Siciliam usque fœliciter navigavimus: Indeque vehementi vento abrepti, tertia die in Occa-

Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα τὸ κήτος εὑρόντες, καὶ αὐτανδροι καταποθέντες, δύο ἡμεῖς, τῶν ἄλλων ἀπολομένων, ἐσώθημεν. θάψαντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι δειμάμενοι, τούτου τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲν κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δ' ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη. καὶ μὴν καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίνεται. καὶ τὸν πηγὴν δ' ἴσως εἴδετε καλλίστην καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. σύλλω δ' ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμεθα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνεα δ' θηρεύομεν τὰ εὐπετέστατα, καὶ ζώντας ἰχθῦς ἀγρεύομεν, ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βαγγεῖα ἅ θηεῖσθε, ἔνθα καὶ λουόμεθα, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν. καὶ μὴν καὶ λίμνη ἐστὶν ἁλμυρὰ, σταδίων εἴκοσι τὸν περίμετρον, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπούς. ὧν δὴ καὶ νηχόμεθα, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφους μικροῦ, ἕνα σωσιπηδαλίου. ἔτη δὲ ἡμῖν ἐστὶ τὰ καθαπάσης τοῦτο, ἑπτά, καὶ ἔτι σοι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ὅσους φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, καὶ παροικοῦσι, σφόδρα χαλεποί, καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἦ γὰρ ἔφην ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσὶν ἐν τῇ κήτει; πολλοὶ μὲν ἦν ἔφη, καὶ ἄξεινοι, καὶ τοὺς μορφὰς ἐλλόγιμοι. τὰ μὲν γὰρ ἑσπέρια, καὶ ἀρκτία τῆς ὕλης, Ταριχάνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυωπὸν, καὶ καμψοστομόπαν, μάχιμον, καὶ θρασὺ, καὶ ἀπροφάσιον. τὰ δὲ ἑσπέρας ὀλίγωρα, καὶ τὰ δεξιὰ τοῦτον, Τριτωνομενδῆται. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω, θηρὶ χαλεπώτατοι. ὅτιον μέντοι ἄδικοί εἰσι τὰ ἄλλα. τὰ λαιὰ δὲ, Καρκινοχῆρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτοὺς πεποιημένοι. τὴν δὲ μεσόγειαν, νέμονται Παγουρίδαι, καὶ Ψιττό-

Oceanum delati sumus, ubi cetum nacti, unà cum navi comitibusque absorpti, mortuis aliis, nos duo evasimus. Sepultis autem sociis, erectaque Neptuno æde, vitam hanc vivimus, olera colentes: vescimur autem piscibus & glandibus. Magna verò, ut vides, est sylva, viteisque multas habet, ex quibus jucundissimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidissimæ aquæ vidistis. Lectum frondeum facimus, copiosum ignem succendimus, involantes aves aucupamur, & vivos pisces piscamur in belluæ branchia egressi: ubi lavamus, siquando velimus. Quinetiam non procul est stagnum salsum, ambitu viginti stadiorum, quodvis piscium genus continens, in quo namus, & navigamus in parva scapha quam ipse compegi. Annus autem ex quo absorpti fuimus, hic est vigesimus septimus. Cætera autem forsitan tolerare possemus: sed vicini nostri, & accolæ vehementer difficiles sunt, & molesti, inhumani & agrestes. Numquid, inquam ego, alii quoque ceto insunt? Multi, inquit ille, hospitibus sævi, ac visu deformes. Nam occidentalem & extremam sylvæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aspectu, carabea facie, bellatrix, audax, crudivora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus verò felibus: aliis utique minùs injurii. Lævum verò Carcinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter se juncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Psitto-

ποδες, γένος μέγεθος, ἐ δρομικώτατον. τὰ ἐῶα ἅ πρὸς αὐτῇ τῇ θαλάττῃ, τὰ πολλὰ μέ, ἔρημά ἐστι, πρόσκλυζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως ἅ τούτοις ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττόποσιν ὑποτελῶν ἑκάστε ἔτους, ὄστρεα πεντακόσια. τοιαύτη μὲ ἡ χώρα ἐστίν. ἡμῖν ἅ χρὴ ὁρᾶν ὅπως δυνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι, καὶ ὅπως βιωσόμεθα. πόσοι δ' ἔφην ἐγὼ ὑμεῖς πάντες εἰσί; πολείους ἔφη ἅ χιλίων. ὅπλα ἅ ἵνα εἰσὶν αὐτοῖς; ἀδὲν ἔφη, πλὴν ὀστέ ἅ ἰχθύων. ἀκὴν ἔφην ἐγὼ, ἄρα ἂν ἔχοι λέγειν μάχης ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἅτε ὄντι ἀνόπλοις, αὐτός γε ὡπλισμένος. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀδεῶς τολοιπὸν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, παρεσκευαζόμεθα. αἰτία ἅ ἦ πολέμε ἔμελλεν ἔσεσθαι, ἦ φόρε ἡ σὺν ἐλπίδισι, ἤδη τ' ἀσθενεσμίας ὑπεσχόσης, καὶ δὴ οἱ μὲ, ἔπεμπον, τὰ ἀνσμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑπερφυκῶς λοιδορεμένων, ἀπέδωκε τὰς ἀγγέλας. ἀφῶτον ἂν οἱ Ψιττόποδες, καὶ οἱ Παγουρίδαι, χαλεπαίνοντες τῷ Σκιντάρᾳ, τῶτο γὰρ ἐκαλεῖτο, μὴ πολὺ δοῦναι ἐπήεισαν. ἡμεῖς ἅ, τὸν ἔφοδον ὑπαπτεύοντες, ἐξαυλισάμενοι, ἀναμένομεν, λόχον πιὰ ἀφιστάξαντες ἀνδρῶν πέντε, καὶ ἔπηεσιν. ἐρῆτο ἅ αὐτοῖς ὑπὸ τῇ σύδρᾳ, ἐπειδὰν ἴδωσι παρελκυθότας τὰς πολεμίας, ἐπανίστασθαι. καὶ ὕτως ἐποίησαν. ἐπανεστάντες γὰρ, κατόπιν ἔκοπτον αὐτές. καὶ ἡμεῖς ἅ, καὶ αὐτοὶ, πέντε καὶ ἑκατὸν τ' ἀριθμὸν ὄντες, καὶ καὶ ὁ Σκίνθαρος, καὶ ὁ παῖς αὐτῦ, συνεστρατεύοντο, ἡνπάζομεν. καὶ συμπίπτοντες ἡμῖν, καὶ ῥώμη, διεκινδυνεύομεν. τέλος ἅ τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι, καὶ

podes, genus bellicosum, cursuque velocissimum. Sed quæ ad Orientem versus ipsius beluæ os sita sunt, multa quidem deserta sunt, ut quæ mari proluuntur. Ego tamen hæc teneo, vectigal pendens Psittopodibus, ostrea quingenta quotannis. Et regio hæc hoc modo se habet. Est autem operæ precium ut prospiciamus quomodo cum tot gentibus congredi poterimus, & qua ratione vivemus. Quot inquam ego, omnes hi sunt? Plures, inquit, quàm mille. Quænam verò ipsorum sunt arma! Nullis, inquit, nisi piscium ossibus utuntur. Igitur, inquam ego, nobis optimè cedet si cum illis pugnemus, ut pote armatis cum inermibus. Si enim ipsos superabimus, posthac intrepidè locum hunc incolemus. Quæ ut probavimus, ad navim reversi, accingebamur. Belli autem futura erat hæc causa, quòd tributum non penderetur. Instante jam pacti tempore, miserunt illi tributi petitores. Hic verò superbè respondens, nuncios persequutus est. Primùm igitur Psittopodes, & Paguradæ Scintharo, sic enim vocabatur, irati, magno tumultu irruerunt. Nos verò adventum suspicantes, positis quinque & viginti virorum insidiis, foris illos expectabamus. Iis verò qui in insidiis erant præscriptum erat, ut insurgerent, ubi prætergressos hostes vidissent: quod etiam fecerunt. Nam erecti à tergo ipsos cædebant. Nos etiam ipsi, viginti quinque numero (etenim Scintharus, ejusque filius una militabant) obviam venimus, congressique animo, viribusque decertabamus. Denique conversos in fugam, ad suas usque

τεθώξαμεν, ἄχρι ϖὸς τὰς φωλεάς. ἀπέθανον ὀ τ μὲ πολεμίων, ἑβδομήκοντα, ϗ ἑνὸς τ ἡμῶν ὄ, εἷς, ϗ ὁ κυβερνήτης, τρίγλης πλαθρᾷ διαπαρεὶς τὸ μετάφρενον. ἐκείνῳ μὲ ὖν τῷ ἡμέρᾳ, ϗ τῇ νύκτα, ἐπηυλισάμεθα τῇ μάχῃ· ϗ τρόπαιον ἐστήσαμεν, ῥάχιν ξηρὰν Δελφῖνος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ ὄ, ϗ οἱ ἄλλοι αἰθόμενοι, παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταραχᾶνες, ἡγεῖτο ὄ αὐτῶν Πήλαμυς, τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Κυνοκέφαλοι. τὸ μέσον ὄ, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ γὰ Τετρωνομένδητες, τῷ ἡσυχίαν ἦγον, ἀδετέροις συμμαχίαν ϖροσαιρέμενοι. ἡμεῖς ὄ, ϖροσπαντήσαντες αὐτοῖς ϖρὸ τ Ποσειδώνιον, ϖροσμίξαμεν, ϖολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀντήχει ὄ τὸ κῆτος, ὡσϖερ τὰ σάλπιγγα. τρεψάμενοι ὄ αὐτὺς ἄτε γυμνῆτας, ϗ ϖαιδιώξαντες ἐς τὴν ὕλην, τολοιπὸν ἐπεκρατήσαμεν τ γῆς. ϗ μετ' ὀ ϖολὺ κήρυκας ἀποστείλαντες, νεκρούς τε ἀπῃτήσαμεν, ϗ ϖερὶ φιλίας διελέχθημεν. ἡμῖν ὄ οὐκ ἐδόκει ϖαυθεσθαι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτὺς, ϖάντας ἄρδην ἐξεκόψαμεν, πλὴν τ Τετρωνομενδήτων. οὗτοι ὄ ὡς εἶδον τὰ γινόμενα, ἀφεθημότες ὐκ τῶν βραγχίων, ἀφῆκαν αὐτὺς εἰς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς ὄ τὴν χώραν ἐπλήθοντες, ἔρημον ἤδη ὄσαν, τ πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκήμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε ϗ κυνηγεσίοις χρώμενοι, ϗ ἀμπελουργοῦντες, ϗ τ καρπὸν συγκομιζόμενοι τ ὐκ τ δένδρων. ϗ ὅλως, ἐῴκεμεν ἐν δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ ϗ ἀφύκτῳ τυφῶσι, ϗ λελυμένοις. σχεδὸν μὲν ὖν ϗ μῆνας ὀκτὼ τοῦτον διήγαγεν τ τρόπον. τῷ δ' ἐνάτῳ μηνὶ, πέρα τ ἡμίσεως, ἐν τῷ δευτέρῳ ϝ τόμῳ τ ἀνοίξαι, ἄπαξ que latebras insequuti sumus. Cæsi sunt ex hostibus centum & septuaginta, è nostris unus, & gubernator, tergum triglæ costa perfossus. Die igitur & nocte illa in prælio mansimus, & trophæum statuimus, arida spina Delphini suspensa. Postridie alii etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: lævum Cynocephali, medium Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quiescebant: neutri parti faventes. At nos circum Neptuni templum illis obvii facti, magno cum clamore manus conseruimus, & ut antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, ut pote qui essent expediti, & in sylvam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadavera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditus cecidimus præter Tritonomendetes, qui ut vidêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, jam hostibus vacuam, postea sine metu habitavimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vineas colentes, decerptumque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes iis fuimus, qui in magno carcere, unde nulla spes effugii, concluſi, deliciis & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem (hoc enim uno-

ἡδὴ τοῦτο κῆ τὴν ὥραν ἐκήρυττεν ἑπτὴ τὸ Κῆτος, ὥστε ἡμᾶς ὡσὶ τὰς ἀνοίξεις τεκμαίρεσθαι τὰς ὥρας, ὡσὶ ἦν τὴν δευτέραν ὡς ἔφην ἄνοιξιν, ἄφνω βοὴ τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματα, καὶ εἰρεσίαι, παρῳχημένης ἤδη ἀνερριπτουμένων ἐπ' αὐτὸ τὸ στόμα τῆς θηρός. καὶ στάντες ἐντὸς τῶν ὀδόντων, καθεζόμεθα ἄπαντες. ὧν ἐγὼ εἶδον ἑπτακοσίους ἀνδρὸς μεγάλους ὅσον ἡμιστρατιώτας ὡς ἡλικίας, ἐπὶ νήσων μεγάλων ἀφωπλισμένους, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. οἰδὰ μὲν ἀπίστοις ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μὲν, ὑ πάνυ δὲ ὑψηλαὶ, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἑκάστη τὴν περίμετρον. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἕωλεον τὸ ἀνδρῶν σκιόεσσαν ἀμφὶ τὰς εἴκοσι, καὶ ὀκτώ. τύπον δὲ οἱ μὲν παρ' ἑκάστην τὴν νῆσον καθήμενοι, ἐφεξῆς ἑκωπηλάτουν, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, καὶ αὐτονόμοις, ὥσπερ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τῇ πρύμνης. ὡς ἐδόκει, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ εἱστήκει, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδιαῖον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τῷ πρῴρας, ὅσον τεσσαράκοντα ὡπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάντα ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τῆ νόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, καὶ σκιόεσσα. ὥστε οὐδὲ κορυθῶν ἐδέοντο. ἀπὸ δὲ ἑσπέρης, ἀνεμος ἐμπίπλαντο ὕλης, πολλῆς σύσης ἐν ἠπείρῳ, ἠκόντισε τε αὐτὴν, καὶ ἔφερε τὴν νῆσον, οἱ ἤλαν ὁ κυβερνήτης. κελεύσεις δ' ἐφεστηκὼς αὐτοῖς. καὶ ὡς τὴν ἑρεσίαν ἐξέως σκιοῦντο, ὥσπερ τε μαχόμενοι τῶν πλοίων, τὸ μὲν ἓν πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἐαυτῶν μὴν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. καὶ ἀμφεσάντες, ἐπολέμουν, καὶ συνεμάχοντο. πολλοὶ γοῦν δύο αὐτῶν ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν· οἱ δὲ ἀλλήλοις διαφερόμενοι πόλεμον καὶ ναυμαχίαν συνῆπτον.

quoque anni tempore semel faciebat Cetus, ita ut ex apertione, anni tempora conjiceremus) circa secundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad belluæ os prorepsimus, stantesque intra ejus dentes aspiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inusitatissimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidii stadii statura, qui magnis insulis tanquam triremibus navigabant. Et quanvis sciam me non verisimilia narraturum, dicam tamen. Insulæ erant non admodum altæ, sed longæ, singulæ centum stadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo navigabant. Horum aliqui utrinque insulæ lateribus insidentes ordine remigabant, cupressis magnis unà cum suis frondibus, tamquam remis. Pone autem ad ipsam puppim, ut videbatur, gubernator in colle alto stabat, gubernaculum æneum, unius stadii longitudine regens. Ad proram verò, ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò ut galeis non esset opus. Pro velis verò ventus ingruens in sylvam, quæ plurima cuique inerat, sinuabat illam: & quò vellet gubernator insulam deferebat. Præfectus autem ipsis instabat, ipsi verò confestim ad remigium movebantur, quemadmodum longæ naves consueverunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: postremò sexcenti apparuerunt; qui inter se dissidentes bellum, præliumque navale committebant.

Mul-

λαὶ τὰ ἔν ἀντίστροφοι σωπρόσοντο ἀλλήλαις. πολλαὶ δ' καὶ συνεπλήσθησαν κατεδύοντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι, κραρτερῶς διηγωνίζοντο, καὶ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ γὰρ ἐπὶ τῆς πρῴρας πεζομάχοι, πᾶσαν ἐπεδείκνυντο εὐθυμίαν. ἐπεμβαίνοντες, καὶ ἀναρρῆγνυντες. ἐζώγρει δ' ἀδείς. ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρᾶν, πολύποδας μεγάλας συνδεδεμένας ἀλλήλοις ἐπερρίπτων. οἱ δὲ, ἐκπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὴν νῆσον. ἔβαλλον μάτοι, καὶ ἐπέτρωσκον ὀστέοις τε ἀμφιξυπλήτοις, καὶ πογγύλοις πλεοριαίοις. ἐμαῖνο δὲ τὸ μὲν, Αἰολοκένταυρος. τὸ δὲ, Θαλασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐμεχθύνθη, ὡς ἐδοκέ, λείας ἕνεκα. ἐλέχθη γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τῶν Αἰολοκενταύρων ἐληλακέναι, ὡς ἐν ἀκοῇ ἐπισκλῶπτον ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπεβοωμένων. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τῶν Αἰολοκενταύρων. καὶ νήσους τε τὰς πολεμίων κατεδύσαν ἀμφὶ ὡς πεντήκοντα, καὶ σὺν τοῖς ἄλλας τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν. αἱ δὲ λοιπαὶ, πρύμναν κρουσάμεναι, ἔφυγον. οἱ δὲ, μέχρι πνὸς διώξαντες, ἐπειδὴ ἐπέφραξαν, πρὸς τὰ ναυάγια, τὰ πλείω ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο. καὶ γὰρ σκείνων κατέδυσαν νῆσοι σὺν ἐλάττοις τῶν ἐνδεκάδι. ἔσησαν δὲ καὶ τρόπαιον τῆς νησομαχίας, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ Κήτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀνασταυρώσαντες. σκείνῳ μὲν δὴ τῷ νύκτα ταύτῃ τὸ ἡμέριον κυλίσαντο, ἐξάψαντες αὐτῶν τὰ δόρατα, καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ ἀγκύρας ἐχρῶντο μεγάλας, ὑαλίνας, καρτερὰς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ἐπὶ τοῦ κήτους, καὶ τοὺς οἰκείους θάψαντες ἐπ' αὐτῷ, ἀπέπλεον ἡδόμενοι,

Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sunt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab invicem solvebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriam ostendebant: & nemo vivos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos invicem connexos jaciebant, qui sylvæ complicati Insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabant ostreis, quorum unum currum impleat, & spongiis magnitudine jugeris. His autem præerat Æolocentaurus. Illis vero Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, ut audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum viris ipsis ceperunt: at reliquæ collisa puppi fugerunt. Quas ubi paulùm persecuti fuissent; sub vesperam ad naufragia reversi, plurima obtinuerunt, suasque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa una ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa belluam demorati sunt, alligatis ipsi navium retinaculis, sactaque statione ad anchoras. Nam magnis, vitreis, & validis anchoris utebantur. Postridie cùm supra cetum sacra fecissent, suosque ibi sepeliviſſent,

καὶ ὥρᾳ παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν ναυμαχίαν γενόμενα.

læti, & ut pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER SECVNDVS.

Τὸ δ' ἀπὸ τούτου μηκέτι φέρων ἐγὼ τὴν οὐ τοῦ κτήσεως διαστασιν, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν γένοιτο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξασι κατὰ τὸ δεξιὸν τοῖχον, ἀποδρᾶναι. καὶ δὴ ἁψάμενοι, διεκόπτομεν. ἐπειδὴ δὲ προσελθόντες ὅσον πέντε σταδίους, οὐδὲν ἠνύομεν, καὶ ὀρύγματι ἐπαύσαμεθα. τὴν δὲ ὕλην καῦσαι διέγνωμεν. οὕτω γὰρ ἂν τὸ Κῆτος ἀποθανεῖν. εἰ δ' αὖτο γένοιτο, ῥᾳδία ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. ἁψάμενοι οὖν ἀπὸ τοῦ ἀφλοῦ ἐκαίομεν. καὶ ἡμέρας μὲν ἑπτὰ καὶ νύκτας ἴσας ἀναυθήτως εἶχε καιόμενον. ὀγδόῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ σωιέμεν αὐτὸ νοσοῦντα. ἀρχέτερον γὰρ ἀνέχασκε. καὶ ἔστοπ ἀναχαίνοι, παχὺ σωιέμενε. δεκάτῃ δὲ, καὶ ἑνδεκάτῃ, τέλεον ἀπενεκρώθη, καὶ δυοῖν δέοντες λίθ. τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις ἐνοήσαμεν ὡς εἰ μή τις χανόντα αὐτὸ ὑποσηρίξειε τὰς γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καὶ κλεισθέντες σὺν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. ὕστω δὴ τὸ σῶμα μεγάλαις δοκοῖς διερείσαντες, τὴν ναῦν ἐπεσκευάζομεν, ὕδωρ τε ὡς ὅτι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπιτήδεια. κυβερνήσειν δ' ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τὸ μὲν, ἤδη τεθνηκός. ἡμεῖς δ'

Exinde cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiusque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effosso pariete dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: sylvam verò incendere decrevimus, ut sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendii ab extremitate duximus: at ille dies septem totidemque noctes sæuri non sensit. Octava tandem ac nona illum ægrotare intelleximus: quum ignavius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & undecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sensimus nos periclitari ne in cadavere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita ut fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus ducto, navim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scintharus. Postera die jam mortuus erat Cetus, quum retractam navim,

ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀμφὶ τὰ δρωμωμένων ἀμφιεσάντες, ὡς τὰ ὀδόντων ἐξάψαντες, ἠρέμα κωπάζομεν ἐς τὴν θάλατταν. ἐπιβάντες δ' ἐπὶ τὰ νῶτα. καὶ ζύσαντες τὸ Ποσειδῶνι, αὐτὰ δ' ἐφ' τὸ πρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμενοι, νήσιμα γὰ λῶ, τῇ τετάρτῃ ἀπεπλέυσαμεν. ἔνθα δὴ πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς ναυμαχίας νεκροῖς ἐπεντυχόμεν, καὶ θεσσαμένοι μεν. καὶ τὰ σώματα κατειμητρύντες, ἐξαναμάζομεν. καὶ ἡμέρας μέν τινας ἐπλέομεν, δύκρατον ἀέρι χρώμενοι. ἔπειτα βορέης σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κρύος ἐμποίησε. καὶ ὑπ' αὐτὸ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος. ὥστε ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς τετραπηχίαις ὀργυιάς. ὥστε καὶ ἀποβάντες, ἀμφιέσει ἐπὶ τὸ κρυστάλλῳ. ἐπερρώνη δὲ τὸ πνεύματος φέρειν ἃ δυνάμενοι, τοιόνδε τι ἐπενοήσαμεν. ὁ δὲ τῶν γνώμων ἀποφηνάμενος, ὧν ὁ Σκίνθαρος. σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι ἀπήλαιον μέγιστον, ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τριάκοντα, πῦρ ἀνακαίοντες, καὶ σιτούμενοι τοὺς ἰχθῦς. ἐξ οὗ ἐπλέομεν δὲ ἀνορύττοντες. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, θεσσαλόντες, καὶ τῶν ναῶν πεπηγυῖαι ἀναπάσαντες, καὶ πετάσαντες τῷ ὀφύλῳ, ἐσυρόμεθα ὥσπερ πλέοντες λείως καὶ θεσσηνῶς, ἐπὶ δ' πάγυ διολισθάνοντες. ἡμέρα δὲ πέμπτῃ ἀλύα τε λῶ, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ παντὶ αὖθις ἐγίγνετο. πλεύσαντες δὲ ὅσον τριακοσίους σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ θεσσηνίχθημεν. ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες, ἐπλεξοίπει γὰ ἤδη, καὶ δύο ταύρους ἀγελαίους κατατοξεύσαντες, ἀπεπλεύσαμεν. οἱ δ' ταύροι ἦτυι, τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῆ κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς· vim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum consenso dorso factisque ibi juxta trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hic nos in multa navali prælio devictorum cadavera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo utentes, aliquot dies navigavimus: ortus est vehemens boreæ flatus, unde adeò magnum frigus, ut totum mare concreverit, non in superficie modò, sed in quadringentarum ulnarum profunditatem, ut egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseverantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitavimus: author autem consilii fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inveniebamus. Sed ubi jam defecit commeatus, egressi navem impactam avulsimus, ac velum expandimus, perque glaciem delabentes, læviter & leniter tanquam navigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Inde trecenta circiter stadia emensi, in parvam desertamque insulam delati sumus, unde hausta aqua, quoniam nobis jam defecerat, confectisque arcu duobus sylvestribus tauris, solvimus. Hi autem tauri non in fronte, sed sub oculis, ut volebat

ὥσπερ ὁ Μῶμος ἠξίει. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ νῆσος ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο λευκὴ, πλήρης ἀμπέλων. ὡς δὲ ἡ νῆσος, τυροῦ μέγιστος πάνυ συλλελεπτυσμένος, ὡς ὑστερον ἐμφανέντες ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μέγεθος. εἰ δὲ ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. ὁ μὲν οἶνος, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπεθλίβομεν. ἱερὸν δὲ ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο, Γαλατείας τῆς Νηρηίδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον δὲν χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον παρεῖχε καὶ ποτὸν ἡ γῆ τὸ μὲν τυρὸν γάλα, βασιλεύειν δὲ τύπῳ τῆς χώρας ἐλέγετο Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μιγεῖσα τῷ ἐνταῦθα ἀπαλλαγῆναι, παρὰ Ποσειδῶνος λαβοῦσα τιμήν. μείναντες δὲ ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμίσαμεν, ὥρας μέν τινος ἐξαπεμπούσης, λειοκύμονος δὲ ἄντης τὸ γαλακτῶδες. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἐπὶ ἁλὸς ἐβαδίζομεν, ἀλλ' ἤδη ἐν ἀλμυρᾷ ἐκυμαίνομεν ὕδατι, κηροῦ μὲν ἀνεῴων πολλὰς ἐπὶ ἑκατέρας ἁλιτενούσας, ἄπαντα ἡμῖν ὑποποιοῦντας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν. τούτων γὰρ φέλλινα εἶχον. ἀφ' ὧν δὴ οἶμαι καὶ σκαλεῖσθαι Φελλόποδες. ἐπλέομεν δὲ ἐνίοτε μὲν βαπτιζομένως, ἀλλ' ὑπερέχοντες τῶν κυμάτων, καὶ ἀδεῶς ὁδοιποροῦντες. οἱ δὲ, καὶ προσῆσαν, καὶ ἠσπάζοντο ἡμᾶς ἑλληνικῇ φωνῇ. ἔλεγόν τε εἰς Φελλὼ τὴν αὑτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δὴ

bat [1] Momus, habebant cornua. Nec multò post in mare non aqueum, sed lacteum ascendimus: ubi alba insula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caseus vehementer coagulatus, ut eo postea comesto didicimus: quæque viginti quinque stadiorum longitudine constabat. Vites autem uvis scatebant, ex quibus non sanè vinum, sed lac expressimus. In media insula, templum Galateæ Nereidi sacrum extructum erat, ut inscriptio declarabat. Itaque quandiu ibi mansimus, opsonium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex uvis expressum. Tyro Salmonei filia post obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in insula quinque diebus, sexta portum egressi sumus impellente nos aura, & tranquillo ab undis mari stante. Porrò octava die cùm non amplius in lacte, sed in aqua salsa cæruleaque navigaremus; multos hominesque supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: unde Phellopodes, ut puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixerunt que se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt co-

[1] *Momus*] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de partib. animal. lib. 3. eam naturam inculasse quod bobus cornua in capite non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius possint ferire. Id Lucianus in Nigr. Cogn.

πιῶ σωωδιπόρων ἡμῖν ἀνθηρέντες. ἔπει λαπτραπόμενοι τὸ ὁδὸν, ἐβάδιζον, δύπλοιαν ἡμῖν ἐπιδυξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲ ἐξ ὀρίσφρων ἡ Φελλὼ, ἐς ὧ οἰκεῖνοι ἔσπευδον, πόλις ἐπὶ μεγάλῳ κὴ τροχοειδεῖ φελλῷ κατοικημένη. πόρρωθεν δ', κὴ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πάντε μέσῃσι κὴ ὑψηλότατη. κὴ πῦρ πολὺ ἀνεκαίετο. κὴ δ' τὴν ωερὶ ἐκεῖνον, μία πλατεῖα, κὴ πυκνὴ, σταδίους ἀπέχουσα ὡσὶ ἐλάττους πεντακοσίων. ἤδη δ' πλησίον τε ἤμεν. κὴ ἡαυμαστή τις αὔρα ωροσέπνευσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα κὴ εὐώδης, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, λπίζειν τὰ εὐωδίσματα Ἀραβίας. οἷον γὰ λπὸ ῥόδε, κὴ νάρκισσε, κὴ ὑακίνθε, κὴ κρίνων, κὴ ἴων, ἔτι δ' μυρσίνης, κὴ δάφνης, κὴ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ ωροσέπνευσεν. ἡσθέντες δ' τῇ ὀδμῇ, κὴ λοιπὸν ὡν μακρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τε γῆσε ἐγιγνόμεθα. ἔνθα δὴ κ' κατεωρῶμεν λιμένας τε πολλὰς ἀσφαλεῖς πάσης ἀκλύστους κὴ μεγάλας, ποταμούς τε λμυκρὸς ἐξιόντας ἠρέμα ἐς τὴν θάλατταν. ἔτι δ' λειμῶνας, κὴ ὕλας, κὴ ὄρνεα μουσικὰ, τὰ μὲ ἐπὶ τῶ ηἰόνων ᾠδόντα, πολλὰ δὲ κὴ ἐπὶ τῶ κλάδων. ἀπὸ δ' κῶφον κὴ σύριγγες ἀφιεκέχυτο τὴν χώραν. κὴ αὖραι δή τινες ἡδεῖαι λμπνέουσαι, ἠρέμα τὴν ὕλην διεσάλευον. ὥστε κ' ἀπὸ τῶ κλάδων κινυμένων, περπνὰ κ' συνεχῆ μέλη ἀπεσυρίζετο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν ωλαγίων αὐλῶν. κὴ μὴν κὴ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο, comitati à latere currentes: poſtea averſi à via, fœlicem navigationem comprecati iverunt. Paulò poſt inſulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læva Phello, ad quam illi feſtinabant, quæ civitas ſuper magno, rotondoque ſubere habitatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & excelſiſſimæ, ubi multis ignis accenſus erat. [1] Ad proram autem lata, humiliſque una, diſtans ſtadiis non minùs quingentis. Iamque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflavit, ſuavis & odorata, qualem à fœlici Arabia ſpirare dicit hiſtoricus Herodotus: nam qualis à roſa, narciſſo, hyacintho, liliis, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor ſuaviter nobis aſpiravit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus ſperabamus, paulatim ad inſulam acceſſimus. Hîc & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluvioſque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & ſylvas, & canoras aves, quarum aliæ in littoribus, multæ verò ſuper frondibus canebant. Aër lenis, & placidè ſpirans regioni circunfuſus: ac ſuaves auræ perſpirantes leniter ſylvam movebant: ita ut ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, ſimiles iis modulationibus, quæ in deſertis obliquis à fiſtulis reddi ſolent. Quinetiam promiſcua vox audiebatur,

1 *Ad proram*] Proditum eſt à veteribus poëtis eſſe quaſdam in Oceano inſulas ad quas poſt mortem deferuntur eorum animæ qui ſanctè religioſeque vixerint, Homer. Lucianus de luctu. *Cogn.*

1 Περι-

ἐ θορυβώδες, ἀλλ' οἷα χθιζοῖτ' ἂν ἐν συμποσίῳ, τὸ μὲν, αὐλούντων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, ἐνίων δὲ, κρουόντων ἅμα αὐλὸν, ἢ κιθάραν. τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατὰ χώραν. ὁρμίσαντες δὲ τῷ ναυῒ, ἀπεβαίνομεν, τὴν Σκίνθαρον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἑταίρων ἀπολιπόντες. προϊόντες δὲ ἐφ' λειμῶνα εὐανθῆ, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ [1] περιπόλοις. οἱ δὲ, δήσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, ἕτοιμον γὰρ μίγιστον παρ' αὐτοῖς δεσμός ἐστιν, ἀνήγαγον ὡς τὸν ἄρχοντα. παρ' ὃν δὴ καθ' ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τῶν μακάρων προσαγορευομένων, ἄρχοι δὲ ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν τάξει τῶν δικαζομένων ἔσχατοι ἐτάχθημεν. πρώτη δὲ ἡ περὶ τοῦ Αἴακος τοῦ Τελαμῶνος, εἴτε χρὴ αὐτὸν συνοικίαν τοῖς ἥρωσιν, εἴτε καὶ μή. κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ, ὅτι μεμήνοι, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. τέλος, πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. νῦν μὲν αὐτὸν πιόμενον τὸ ἑλλέβορον, ἀποδοθῆναι Ἱπποκράτει τῷ Κῴῳ ἰατρῷ. ὕστερον δὲ σωφρονήσαντα, μετέχειν τοῦ συμποσίου. δευτέρα δὲ ἦν κρίσις ἐρωτική, Θησέως καὶ Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης διαγωνιζομένων, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐδίκασε Μενελάῳ συνοικίαν αὐτῶν, ἅ τε καὶ τοσαῦτα πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι τοῦ γάμου ἕνεκεν. καὶ γὰρ αὐτὸς Θησεὺς καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, πλὴν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνω

tur, non tumultuosa, sed qualis in convivio ederetur, quum alii tibia canunt, alii laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam saltant. Dum his demulcebamur, in portum devenimus: in quem appulsa navi, & relictis in ea Scintharo, duobusque sociis descendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in custodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roseis coronis, quod est maximum apud ipsos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam esse beatorum Insulam, in eaque regnare [2] Cretensem Rhadamanthum: ad quem adducti, stetimus in quarto judicandorum ordine. Prima causa erat [3] de Ajace Telamonio, an illi in Heroum numero esse liceat, necne. Accusabatur autem quòd furiis actus seipsum necasset. Denique multo priùs habito sermone visum est Rhadamantho, ut nunc bibiturus helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reversus, heroum convivio interesset. Secunda causa amoris erat, Thesei scilicet & Menelai pro Helena contendentium, utri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adjudicavit Menelao, ut qui tot labores exantlasset, tot pericula pro nuptiis adiisset: siquidem uxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theseus habebat.

1 Περιπόλοις] Angl. περιπόλεις. Bourd.

2 *Cretensem Rhadamantum*] Rhadamantus Lyciæ rex filius Iovis ex Europa Minois & Æaci frater vir justissimus: vide Virg. 6. Æn. *Cogn.*

3 *De Ajace Telamonio*] Occubuit ad Trojam ut scribunt Sophocles in Ajac. & Dictys Cretens. in Histor. *Idem.*

1 Ὁ μοὶ-

δηλαιτέρως. τρίτη δ' ἐδικάσθη πρὸς πρεσβρίας, Ἀλεξάνδρῳ τε τῷ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβᾳ τῷ Καρχηδονίῳ. καὶ ἔδοξε προέχειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη πρὸς Κύρου τοῦ Πέρσου, τοῦ πρεσβυτέρου. πυθομένοις δ' ἡμῖν προσηκόντως ἦν. καὶ ὁ μὲ ἤρετο, τί παθόντες, ἐπὶ ζῶντες ἱερὸν χωρίον ἐπεβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. ἔπειτα δὲ μεθηρμόσατο ἡμᾶς, ἐπὶ παλὺν χρόνον ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρευον δὲ ἀλλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφήνατο, τὰ μὲ πολυπραγμοσύνης καὶ τὰ ἀποδημίας, ἐπεισὰν ἀποθανούμεν, δίκην τοὺς δώσειν. τὸ δὲ νυνὶ, ῥητὸν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιαιτηθέντας ἡμῖν ἤρωσιν, ἀπελθεῖν. ἔπειτε δὲ καὶ τὴν περιφερομένην τῶν ἐπιδημίας, μὴ πλείον μηνῶν ἑπτά. τοιαῦτα, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων ῥεόντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠγόμεθα, εἰς τὸ τῶν μακρόβιων συμπόσιον. αὕτη μὲν ἦν ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δὲ τεῖχος πρόκειτο σμαραγδύλινον. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑκατὸν πᾶσαι μονόξυλοι κινναμώμιναι. τὸ ῥῶτοι ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ ἡ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πάντων Θεῶν, βηρύλλου λίθου οἰκοδεμημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέσοις, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου ἄγαν καὶ κρίστου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ, ὥστε νεῖν δύμαρῶς. λουτρὰ δέ ἐστιν αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ κινναμώμῳ ἐγκαμιόμενοι.

bebat. Tertia causa judicata est, utrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visumque est ut præcelleret Alexander, eique posita est sedes juxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogavit, cur vivi adhuc ad sacrum hunc locum venissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narravimus. Tum nobis è loco paululum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Consederant autem ei, cùm alii multi, tum etiam Atheniensis ille Aristides cognomento justus, ex cujus sententia decretum est ut vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Insula mansissemus cum heroibus conversantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus, & in urbem ad beatorum convivium adducti. Hæc urbs tota est aurea, muróque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pavimentum civitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in iis aræ maximæ, ex uno lapide nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa civitatem fluit amnis unguenti optimi, cujus latitudo centum cubitorum regiorum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum uritur. Aquæ

ἀντὶ μήτοις ἔ ὕδατος, ἀν ταῖς πυέλοις δρόσος θερμὴ ἐστιν. ἐσθῆτι δὲ χρῶνται, ἀραχνίοις λεπτοῖς, πορφυρᾶς. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' ἀναφεῖς, καὶ ἄσαρκοί εἰσι. μορφὴν δὲ τὴν ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως δὲ ἑστᾶσι, καὶ κινοῦνται, καὶ φθέγγονται, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε γυμνή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὴν δὲ σώματος. [1] ὁμοιότητα περικειμένη. εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, ἀ μέλανες. γηράσκει δ' οὐδείς. ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, τοιοῦτος μένει. ἐμοὶ μὲν δὴ νυξὶ παρ' αὐτοῖς γίγνεται, οἱ ἡμέρᾳ πάνυ λαμπρᾷ. ἀλλὰ καθάπαξ τὸ λυκαυγὲς οὔπω πρὸς ἕω, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπέχει τὴν γῆν. καὶ μήτοι καὶ ὥρας, μίαν ἴσασι δ' ἔτους. αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστι, καὶ ἐξ ἀπεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν ἀνθεσι, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέρεσι τε καὶ σικερσῖς τέθηλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι, δωδεκάφοροί εἰσι, καὶ κατὰ μῆνα ἑκάστον καρποφοροῦσι. πᾶς δὲ ῥοιὰς, καὶ πᾶς μηλέας, καὶ τὰ ἄλλα ὁπόσα, ἔλεγον μὲν εἶναι τρισκαιδεκάφορα. ἐνὸς γὰρ μηνὸς δεῖ παρ' αὐτοῖς Μινώᾳ, ὃς καρποφορεῖν. ἀντὶ δὲ πυρῶν, οἱ στάχυες ἄρτους ἑτοίμους ἐπ' ἄκρῳ φύουσιν, ὥσπερ μύκητες. πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν ὕδατος μὲν, πέντε, καὶ ἑξήκοντα, καὶ τριακόσιαι. μέλιτος δὲ, ἄλλαι τοσαῦται. μύρου δὲ, πεντηκόσιαι. μικρότεραι μέντοι αὗται. καὶ πόταμοι γάλακτος ἑπτὰ, καὶ οἴνου ὀκτώ.

quæ vice ros est tepidus in pelvibus: vestibus utuntur purpureis, ex tenuissimis aranearum telis. Illi corpora non habent, sed sunt impalpabiles, & sine carne. Formam autem & speciem tantùm præ se ferunt. Incorporei tamen cùm sint, stant, moventur, intelligunt, & vocem emittunt. In summa, videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. At nisi quis tetigerit, non posset deprehendere non esse corpus quod videt. Nam sunt ut umbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam senescit, sed ea qua venit ætate, permanet. Neque etiam nox apud ipsos, neque prorsus clara dies est: sed quale est sub auroram crepusculum nondum orto sole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat noverunt anni tempus. Nam apud ipsos semper est Ver, unusque ventus spirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm mansuetis, tum umbrosis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & singulis mensibus fructum edunt: malos etiam, & punicas, cæterasque pomos ter decies ferre dicunt. Nam mense, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, spicæ paratos panes in summitate, ut fungos emittunt. Fontes circum urbem sunt, aquæ quidem trecenti sexaginta quinque, mellis verò, alii totidem, unguenti quingenti, sed hi minores sunt. Flumina lactis, septem: vini, octo.

[1] Ὁμοιότητα] Angl. ὡραιότητα. Aliam tamen lectionem secutus est Interpres. *Bourd.*

[1] *Ste-*

τὸ δὲ συμπόσιον, ἔξω τῆς πόλεως πεπλήται, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ. λειμὼν δέ ἐστι καλλιστος. καὶ περὶ αὐτὸν, ὕλη παντοίη, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τοὺς κατακειμένους. καὶ στρωμνὴ μὲν οὐκ ἔστιν ὑποβεβλημένη, ἀλλὰ ἄνθεσιν ἔαρινοῖς ἐκφυόμενα οἱ ἄνεμοι, πολλῷ τῷ οἴνου εὐποροῦσιν. τοῦτο γὰρ οὐδὲν δέονται, ἀλλ' ἔστι δένδρα περὶ τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, τῆς διαυγεστάτης ὑάλου. ὁ καρπὸς δ' ἔστι τούτων τὰ δένδρων, ποτήρια παντοῖα καὶ ἐς κατασκευὰς, καὶ τὰ μεγέθη. ἐπειδὰν δέ τις εἰς τὸ συμπόσιον, τρυγήσας ἐν, ἢ καὶ δύο τῶν ἀκροκάρπων, ἀναπίπτει, τὰ μὲν, αὐτίκα εἶναι πάλιν γίνεται. οὕτω μὲν πάνυσιν. ἀνὰ δὲ τὰ στεφάνων, αἱ ἀηδόνες, καὶ τἄλλα τὰ μουσικὰ ἄρνεα, ἐκ τοῦ πλησίον λειμώνων ἐπὶ τὸ συμπόσιον, ἡρέμα τῶν ἀνέμων ἀποβλεβόντων, ὑπὸ λεπτὸν, ὥσπερ δρόσον. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ, μουσικῇ τε, καὶ ᾠδαῖς χολάζουσιν. ἄδει δὲ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἔπη μάλιστα. καὶ αὐτὸς δὲ παρεστι, καὶ συνᾴδων χαίτειν αὐτοῖς, ὅσα τοῦ Ὀδυσσέως κατακεκόμμηται. οἱ μὲν δὴ χοροὶ, ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων. ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὔνομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀρίων ὁ λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων, καὶ Στησίχορος. καὶ γὰρ καὶ τοῦτον παρ' αὐτοῖς εἰδομεν, ἤδη τῆς Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπειδὰν δὲ ἅπαντες ᾄσωσιν, ἀδύτερος

octo. Convivium extra urbem in Elysio campo celebratur: quod pratum est pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum specie consitum, umbram faciens discumbentibus: stratum autem è floribus substernunt. Omnia ministrant, & afferunt venti: præter quàm quòd vinum non fundunt: siquidem eo non indigent. Nam circa convivium sunt arbores vitreæ magnæ, summè pellucidi vitri: omniumque arborum fructus sunt pocula ex omni specie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad convivium accesserit, unum vel duo pocula decerpta mensis apponit: eaque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro sertis verò lusciniæ, cæteraque volucres canoræ, flores è proximis pratis ore legentes, ipsos tanquam nive, cum cantu supervolando, aspergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes densæ unguentum ex fontibus, & flumine attractum, convivio imminentes, ventis sensim exprimentibus: tenuissimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Musicæ vacant, & cantilenis, in primisque canuntur Homeri versus, ipseque adest, & supra Vlyssem discumbens cum illis epulatur. Choreæ sunt è pueris & virginibus: inter quos cantum auspicantur, concinuntque Eunomus Locrus, Arion Lesbius, & Anacreon, & [1] Stesichorus: quem Helena jam ipsi reconciliata apud eos vidi. Et postquam hi finem canendi fecerunt, succedit chorus secundus

[1] Stesichorus] Poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus non prius, nisi placato palinodia oblæso numine, videre potuit Lucianus Macrob. *Cogn.*

χορὸς παρέρχ[ε]ται κύκνων, ἁλκυόνων, ἀηδόνων. ἐπιδὰν γὰρ ἤδωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τὰ ἀνέμων κατεπρήστων. μέγιστον γὰρ δὴ φῶς διφρεύουσιν ἐκεῖνο ἔχουσι, πηγαὶ εἰσὶ δύο [1] περὶ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν, γέλωτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς. ἐκ τούτων ἑκατέρας, πάντες ἐν ἀρχῇ τοῦ δώρατος πίνουσι. καὶ τολοιπὸν ἡδύμοι, καὶ γελῶντες, ἀφίκνουσι. βούλομαι γὰρ εἰπεῖν καὶ τοὺς ἐπισήμους ὧν πινες παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, καὶ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πλὴν γε δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. ἐκεῖνον γὰρ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι βαρβάρων τε, Κύρους τε ἀμφοτέρους, καὶ τοῦ Σκύθου Ἀνάχαρσιν, καὶ τοῦ Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην. καὶ μὴν καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφοὺς, ἅπαν δὲ Περιάνδρου. εἶδον γὰρ καὶ Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου, ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ δὲ αὐτὸν, ἦσαν Ὑάκινθος τε ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ὁ θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι ἐδόκει ἐρᾶν ὁ Ὑακίνθου. τὰ πολλὰ δ' αὐτὸν ἐνουθέτει. ἐλέγετο δ' ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἠπειλημένην πολλάκις αὐτῷ ἐπιτιθέναι τὴν νῆσον, ὡς φλυαροῦντα, καὶ μὴ θέλοντα ἀφεῖναι τὴν εἰρωνείαν, ἀναχεῖσθαι. Πλάτων δὲ μόνος οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο καὶ

dus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ postquam cecinerint, jam tota sylva ventis auspicantibus resonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa convivium duo sunt fontes, unus quidem risus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio convivii omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex insignibus viris, quos apud eos vidi, recensere volo, omnes quidem [2] semideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Ajacem Locrensem, quem solum in sedibus impiorum supplicio affici affirmabant. Ex barbaris autem utrumque Cyrum, Scythamque Anacharsim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionemque & Tellum Athenienses, & excepto Periandro, sapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophronisci filium, cum Nestore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Thespiensis Narcissus, Hylas, aliique formosi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi succensere, ac sæpenumero comminatus esse, si pergeret ineptire, & nisi omissa simulatione convivaretur, se illum ex Insula ejecturum. Solus Plato non aderat, sed conditam à

1 Περὶ] Angl. παρὰ. Bourd.

2 *Semideos*] Semidei non integri dii, neque homines sed altero parente divino, altero humano, aut semidei ratione virtutis. Tertull. quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scribit, quorum quidam selecti & majorum gentium dii vocati sunt, quidam Semidei & Heroes, quidam Mediocrimi, & quidam Semones. *Cogn.*

1 Η'σαν

αὐτὸς ὢν τῇ ὄντι αὐτῇ ἀναπλασθείσῃ πόλει οἰκεῖν, χωρίῳ μὲν τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μέντοι ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε, καὶ Ἐπίκουρον, τὰ ἐναντία παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρλῶ δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρὺξ. τοῦτο δὲ, ὅσον καὶ γελοιοτροπίαν χρῶν. Διοχλῆς μέν γε ὁ Σωκρατικὸς, τοσοῦτον μεταβαλὼν ἦθος, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀργίλος τε ὢν μέντοι πολλάκις ἀνιστάμενος, καὶ παροινεῖν. τῶν δὲ Στωϊκῶν, οὐδεὶς παρλῶ. ἔτι γὰρ ἐλέγχῳ ἀναβαίνειν τὸ τῆς ἀρετῆς ὄρθιον λόφον. ἠκούομεν δὲ καὶ τοῦ Χρυσίππου, ὅτι ὁ αὐστηρὸν αὐτῷ ἐπιδῆναι τὸ νέον ἥμισυ, πρὶν τὸ τέταρτον ἑαυτὸν ἐκβοεῖσαι. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον ἐξελεῖν μὲν ἐλπεῖν, ἐπέχειν δ' ἔτι, καὶ ἀφασκέπτους. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτό πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἐστὶν. ἄλλως τε, καὶ τῷ ἐπὶ τοῦ Ῥαδαμάνθου οἰμωγὴ κεῖσιν ἐδηδίκεσαν, ὥστε καὶ τὸ κρεττίονον αὐτοὺς ἀνηρηκότες. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ὁρμηθέντας, ἀκληδεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νωθείας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀναστρέφειν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ. ὅτοι μὲν δὴν [1] ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. πιμῶσι δὲ μάλιστα τὴν Ἀχιλέα. καὶ μὴν τεῖον, Θησέα. τοῦτο δὲ συνουσίας, καὶ ἀφροδισίων, ὕστερον φροντίσαι. μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶν καὶ ἄρσεσι, καὶ δόξαντος τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνῳ δὲ Σωκράτης διώμνυτο, ἢ μὴν καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μέντοι πάντες αὐτῷ ἐπαρκεῖν κατεγίγνωσκον.

se civitatem habitare dicebatur, ubi repub. & legibus, quas tulerat, uteretur. Porrò Aristippus, & Epicurus primas apud illos ferebant, cùm jucundi, hilaresque essent, & compotores suavissimi. Aderat & Phryx Æsopus, quo morione utuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à pristinis moribus degeneravit, ut Laidem meretricem uxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debaccheturque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audivimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebant, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm ut conjicio, Rhadamanthi judicium metuerunt, ut qui vim judicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum qui præcesserant: sed præ pigritia defeciisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere rediisse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad coitum, & Venerem attinet, ita sentiunt. Commiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis, tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates dejerabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum dejerare scirent;

[1] Ἦσαν ἀξιολογώτατοι] Flor. λογικώτατοι. Bourd.

παλλάκις γὰρ ὁ μὲν Ὑάκινθος, ἡ δὲ Νάρκισσος, ὡμολόγουν. οὐδεὶς δ', ἔφη, φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ ταῦτα μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δ', παρέχουσι τοῖς βουλομένοις, οὐδὲν ἀνυπόλογοντες. ὅπου δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διεληλύθεισαν, καὶ παρελθὼν ἐγὼ Ὁμήρῳ τῷ ποιητῇ, σχολὴν ἦσαν ἄμφοιν, τὰ τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅθεν εἴη, λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν εἰσέτι νῦν ζητεῖται. ὁ δ', αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν, γὰρ Χῖον. οἶδε, σμυρναῖον. πολλοὶ δ', καλοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιος. ἐπειδὴ μετὰ ταῦτα πολίτης, οὐκ Ὁμηρος, ἀλλὰ Τιγράνης κληθείη. ὕστερον δ' ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἀγομένων τίχων ἐπιρώτων, εἰ τῶν ἐκείνου εἰσὶ μεγεθαμμένοι. καὶ ὃς ἔφασκε πάντας; αὐτοῦ εἶναι, καταγινώσκειν δὲ τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον, καὶ Ἀριστάρχου γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' ἱκανῶς ἀπεκεκλήθη, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δή ποτε κατὰ τὸ μήνιδος τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ εἶπεν ὅς, ὅπως ἐπελθεῖν αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ πρότερον ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν ἢ Ἰλιάδος, ὡς πολλοὶ φασιν. ὁ δ', ἀπεκρίνατο. ὅπερ μὲν γὰρ οὐδὲ τυφλὸς εἰμὶ, ὃ καὶ αὐτὸ πρὸ αὐτοῦ λέγουσιν, αὐτίκα ἠπιστάμην. ἐώρων γὰρ, ὥστε οὐδὲ συνδιαίτας ἐδόκουν. πολλάκις δ' καὶ ἔλεγε τοῦτο ἑαυτῷ, εἰ ποτε αὐτὸν σχολὴ ἄγοιτο ἑώρων. πρότερον γὰρ ἄν τι ἐπυνθανόμην αὐτοῦ. καὶ ὃς, πρόθυμος πάνυ ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα κατὰ τὴν δίκην, ἐπειδὴ rent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino invidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vix autem, duos tresve dies ab adventu meo præterierant, quando Homerum adivi, cùm utrique vacaret: & cùm alia scisciatus sum, tum cujas esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controverti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, alii Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse ajebat: & à suis civibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cum apud Græcos obses esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus illi qui rejiciuntur. Ille autem suos omnes esse asseverabat. Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas observationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum non esse, quod etiam dicunt, mox cognovi: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem alias sæpe agebam, ubi illi vacare viderem. Cumque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim

post-

ὑπερέπτησιν. λέ γάρ τις χαρὴ καὶ αὐτῷ ἀπειλωγμένη ὕδρεως ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως σωναγορεύοντος. τῷ δὲ τὰς αὐτὰς χρόνους τύτους, ἀφίκετο ὁ Πυθαγόρας ὁ σάμιος, ἐπτάκις ἀλλαγεὶς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκτελέσας τὴν ψυχῆς τὰς περιόδους. λέ δὲ χρυσῆς ἦλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐπειδὴ μὴ συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲν καὶ ὅτε περιέφλος. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπλημμένον. ἡμῖν παρεδέχθη μὲ, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων. περιόντος δὲ τῷ χρόνῳ, ἐνίκησεν ὁ ἀγὼν, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατώσια. γνωσθέντα δὲ Ἀχιλλεῖ τὸ πέμπτον, καὶ Θησεῖ τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν ἂν ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ περὶ αὐλαίας τῶν πραχθέντων, διηγήσεσθαι. [2] πάλαι μὲ ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείης, Ὀδυσσέα περὶ τῷ στεφάνῳ καταγωνισάμενον. πυγμὴ δὲ ἴση ἐγένετο Ἀρείῳ τε τῷ Αἰγυπτίῳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀπήλοις συνελθόντων. παγκρατίῳ δὲ ὑπῆρξεν ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μέντοι δρόμων, οὐκ ἔστι μέμνημαι τίς ἐνίκησε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, ὑπερπολὺ ἐκράτησεν Ὅμηρος. ἐνίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δὲ ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πλακοῦς ἐκ πτερῶν πεποιημένος. λὸ γάρ τις χαρὴ καὶ αὐτῷ ἀπειλωγμένη ὕδρεως ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως σωναγορεύοντος. τῷ δὲ τὰς αὐτὰς χρόνους τύτους, ἀφίκετο ὁ Πυθαγόρας ὁ σάμιος, ἐπτάκις ἀλλαγεὶς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκτελέσας τὴν ψυχῆς τὰς περιόδους. λῶ δὲ χρυσῆς ἦλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐπειδὴ μὴ συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲ καὶ ὅτε περιέφλος. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπλημμένον. ἡμῖν παρεδέχθη μὲ, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων. περιόντος δὲ τῷ χρόνῳ, ἐνίκησεν ὁ ἀγὼν, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατώσια. γνωσθέντα δὲ Ἀχιλλεῖ τὸ πέμπτον, καὶ Θησεῖ τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν ἂν ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ περὶ αὐλαίας τῶν πραχθέντων, διηγήσεσθαι. [2] πάλαι μὲ ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείης, Ὀδυσσέα περὶ τῷ στεφάνῳ καταγωνισάμενον. πυγμὴ δὲ ἴση ἐγένετο Ἀρείῳ τε τῷ Αἰγυπτίῳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀπήλοις συνελθόντων. παγκρατίῳ δὲ ὑπῆρξεν ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μέντοι δρόμων, οὐκ ἔστι μέμνημαι τίς ἐνίκησε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, ὑπερπολὺ ἐκράτησεν Ὅμηρος. ἐνίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δὲ ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πλακοῦς ἐκ πτερῶν πεποιημένος.

postquam causam vicit. Nam illum contumeliæ Therſites accuſaverat, quòd ſe in poëſi eſſet cavillatus. At patrocinante Vlyſſe vicit Homerus. Eodem tempore advenit Pythagoras Samius ſepties mutatus, qui in tot animalibus vixit, & animæ errores conſummavit. Aurea autem tota erat pars ejus dextra: & viſum eſt, ut communi cum illis republica uteretur: & dubitabat adhuc utrum Pythagoræ, an [1] Euphorbi nomine appellandus eſſet. Venit etiam Empedocles ille circumcoctus, totoque corpore aſſatus: ac receptus non eſt, quanvis id multis precibus poſtularet. Progreſſu verò temporis initum eſt certamen quod apud illos Thanatuſia vocatur. Quintum Achilles: ſeptimum Theſeus inſtituit. Porrò quid in totum actum ſit, commemorare longum eſſet: verùm ſummam, & capita rerum perſtringam. Lucta vicit Carus Heraclides, qui pro corona cum Vlyſſe decertavit. Pugilatu fuerunt pares Arius Ægyptius, qui Corinthi ſepultus eſt, & Epeus unà congreſſi. Pancratii autem nulla præmia apud eos proponuntur. Nec ampliùs memini quis curſu ſuperaverit. Ex poëtis, ut verè dicam, quanquam longè excellebat Homerus, vicit tamen Heſiodus. Cæterùm præmia omnibus erant corona ex pavonum plumis contexta, Tum

1 *Euphorbi*] Trojanus fuit adoleſcens Panthi filius fratris Hecubæ, teſte Homero Il. 17. leg. Laërt. in Pythag. & Ovid. lib. 15. Met. *Cogn.*

2 Πάλαι μὲν ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείης] Sic vertit interpres, nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium. Rurſus hoc loco legendum eſt Κάπρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείης, *Caprus poſt Herculem primus*, de quo ſupra fuſe diximus. *Palm.*

νίων. ἅρα δὲ ἐγῶνος συντελεσμένου, ἠγγέλοντο οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τὸ ἀστῶν κολαζόμενοι, ἀπορήξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τῆς φρυκτῶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖσθαι δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τε τὸν Ἀκραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν περὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐπὶ τάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὸ ἱερόν. ἠγεῖτο δὲ Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκησαν οἱ Ἥρωες, Ἀχιλλέως τε πολὺ πρωτεύσαντος. ἐστήκει δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. πεσόντων δὲ τῶν πολεμίων, ἔπνεε. καὶ τὸ πεδίον ὑπερεπλήσθη, ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτοῖς ἀεστῆσιν, καλός τε, καὶ μέγας παρεδείκνυτο τῷ περιστείῳ, [6] ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑτέρους, διελέγετο, νεκρομαθημάτων τὸν πόνον περιαιρούμενος. συλλαβόντες δὲν τοὺς νενικημένους, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Tracium [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamantus, ad littus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem convocatis aliis differebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 2. de Clem. c. 4. & lib. 2. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thrasii concilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tyrida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes, nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑτέρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hic loquitur, ἑταίρους vocat: εἰκότως δὲ πρὸς τὸ ἑταίρους, & rursus: τῶν ἑταίρων τις ὀφῶν τινα. Palm.

1 Ke-

δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἐπὶ μᾶλλον κολασθησομένους. ἔχαψε δὲ καὶ τούτῳ τῷ μάχην Ὅμηρος. καὶ ἀπόνητα μοι, ἔδωκε βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον καὶ τοῦτα μὴ τὰ ἄλλα ἀπωλέσαμεν. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος αὕτη, Νῦν δέ μοι ἔννεπε μοῦσα μάχην νεκύων ἠρώων. τότε δὴ ἐν κνάμοις ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴν πόλεμον καθαρθῶσιν, εἰσιᾶσιν ἐπινίκια, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἄγουσι. μόνος δὲ τούτοις οὐ μετέσχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόρρω ἐκφεύγοντος, μυσαττόμενος τὴν κνάμου φαγίαν. ἤδη δὲ μησὶν ἐξ διειληλυθόσιν, καὶ μεσοῦντι τὸ ἕβδομον, νεώτερόν τι συνίστατο πρᾶγμα. Κίνυρος γὰρ ὁ τοῦ Σκινθάρου παῖς, μέγας τε ἦν, καὶ καλὸς, ἤδη πολὺν ἤδη χρόνον τὴν Ἑλένης. καὶ αὐτὴ δὲ οὐκ ἀφανὴς ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸ νεανίσκιον. πολλάκις γὰρ ἐν δείπνοις ἀλλήλοις συμποσίῳ, καὶ πρόπινον. καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπαλαιῶν καὶ τὴν ὕλλου. καὶ δὴ τὰ ἐρωτικὰ, ἐξαρπάσας τοῦ Ἑλένου. ἐδόκει δὲ καὶκείνη τοῦτο, εἴγε δὴ ἀπόνητος ἂν τινα τῶν ἐπιτειμάρων νήσων, ἤτοι εἰς τὴν Φελλὼ, ἢ εἰς τὴν Τυρόεσσαν. συνωμότας δὲ πάλαι καθιστᾶσι τρεῖς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, τοὺς θρασυτάτους. τοῦ μόνοι παρῆν, οὐκ ἐμήνυσε τοῦτο. ἠπίστει γὰρ τὰ αὐτῷ κολασθησόμενα. ὡς δὲ ἐδόκει αὐτοῖς, ἐπῆλθε τὴν ἐπιβουλήν. καὶ ἐπεὶ νὺξ ἐγένετο, ἐγὼ μὲν ἐκάθευδον. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ πεκοιμημένος. οἱδὲ, λαθόντες τοὺς ἄλλους, ἀπαλλαγέντες τὴν Ἑλένου, τὰ αὐτὰ δὴ ἀνήχθησαν. πρὸ

qui victi fuerant, multò graviùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suosque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, re in bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: siquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylva deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyroessam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολασθησόμενοι] Floren. κολυθησόμενοι. Bourd.

δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγρόμενον ὁ Μενέλαος, ἐπεὶ ἔμαθε τὴν δύνην κενὴν τῆ γυναικὸς, βοήν τε ἵησι, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ῥαδαμάνθυν, ἤδη ἀμφὶ τὰ βασίλεια ὄντα Ῥαδαμάνθυος. ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν, [1] πολὺ ἀπέχουσαν. ὅτε δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, παρήγγειλε διώκειν. οἱδὲ, ὑπὸ προθυμίας ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτὰς, ἄρτι ἐς τὸ γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνουσας, πλησίον τῆς Τυρρήνης. ἤδη τοσοῦτον ἦλθον ἀφ' ἑαυτῶν. καὶ ἀναδησάμενοι τὴν ναῦν ἀλύσει ῥαδίνῃ, κατέπλεον. ἡ μὲν οὖν Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠχύνετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τὸν δὲ ἀμφὶ τὸν Κίνυρον ἀνακρίνας πρότερον ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς ἀδίκα εἶκον, σὺν τοῖς αἰδοίοις δήσας, ἀπέπεμψεν ἐς τὸ τῶν ἀσεβῶν χῶρον, μαλάχῃ πρότερον μαστιγώσαντες. ἐψηφίσατο δὲ καὶ ἡμῖν ἐμπροσθέσμιος ἐκπέμπειν σὺν τῇ νηΐ, τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μόνην ἐπιμείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἡνιώμην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελλον ἀγαθὰ καταλιπὼν, αὖθις πλανητὴς ἔσεσθαι. αὐτοῖς μύροις παρεμυθοῦντο λέγοντες, ὡς πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν πρὸς αὐτούς. καί μοι ἤδη θρόνον τε, καὶ κλισίαν ἐς τὸ πρῶτον παρεδείκνυσαν, πλησίον τῆς ἀρίστου. ἐγὼ δὲ προσελθὼν τῷ Ῥαδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲ ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ πρότερον πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum ſenſiſſet, protinus clamore ſublato, & fratre ſecum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illuceſcente die ajebant exploratores navim procul diſtantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim aſphodelinam, ſolidoque ex ligno conflatam impoſuiſſet, juſſit eos perſequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emenſi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem roſea catena revinxiſſent, reverſi ſunt. Ac Helena quidem flebat, & erubeſcebat, & ſe operiebat. Et cùm ex Cinyro, ſociiſque priùs perquiſiviſſet Rhadamanthus, numqui alii conſcii eſſent, neminemque dixiſſent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæſos in ſedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præſtitutum tempus ex inſula dimittere, conceſſa unius poſteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, utpote qui ejuſmodi fœlicitate relicta rurſus erraturus eſſem. At illi conſolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad ſe redirem. Iamque mihi futuram ſedem, vicinumque optimis quibuſque tentorium oſtendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonſtraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam reditu-

1 Πολὺ ἀπέχουσαν] Flor. ἀνωλὺ, malè, & aliter Interp. *Bourd.*

κινδυνεύσαντες, τὸ χρέων, οὐκ ἔτι τῷ ἐπαινόδῳ προσθεῖναι ἠθέλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνοντο γὰρ πέντε τὸ ἀριθμὸν, καὶ ἄλλη ἔκτη πόρρωθεν, ταύτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς τῶν ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἔφη ὁρᾶς τὸ πολὺ πῦρ καπνίζεσθαι. ἕκτη δ' ὑπεῖνη τῶν ὀνείρων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δ', ἡ τῆς Καλυψοῦς νῆσος. ἀλλ' ἀδύπω σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παραπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. σὺ τοίνυν δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τοσαύτ' εἶπε. καὶ ἀναπασάσης λύπη τῆς γῆς μανδάκης ῥίζαν, ἄρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας σὺν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσδύχεσθαι. παρῄνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην εἰς τήνδε τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμοις ἐδίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη πλησιάζειν. τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν οὖν τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευαζόμην. καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, συνεστιώμην αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἔλεγον περὶ Ὁμήρου τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην αὐτοῦ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, στήλην βηρύλλου λίθου ἀναστήσας, ἐπέγραψα περὶ τῷ λιμένι. τὸ δ' ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε.

Λευκιανὸς παῖδα πάντα φίλοις μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἶδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

diturum reſpondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis inſulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque ſexta longiùs, hæ ſunt, ajebat, impiorum inſulæ vicinæ, in quibus ignis accenſi multum vides. Illa verò ſexta Somniorum eſt urbs, & poſt illam Calypſûs inſula, quæ tibi nondum apparet. Quas poſtquam præternavigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppoſitam. Hic multa paſſus, variaſque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixiſſet, evulſam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut ſiquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis veſcerer, ne-ve puero ſupra octodecim annos nato congrederer: quorum ſi meminiſſem, reditum hanc in inſulam ſperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum eſſet, cibum cum illis ſumpſi. Die verò ſequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum verſuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inſcripſi. Erat autem epigramma hujuſmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

1 Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν] De hac ſuperſtitione locus alius dicendi, præceptum eſt Pythagoræ. *Bourd.*

Μείνας δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ἐπιούσῃ ἀνηγόμην, τῶν ἡρώων προπεμπόντων. ἔνθα μοι κ) Ὀδυσσεὺς ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνεπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ κομιχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄλλην ἐμπορίαν πλέοντας. ἐπεὶ δ' τῇ ὑστεραίᾳ ἀέρα ἐπιόντες παρελθόντες ἡμῶν ὀδμή τε δεινὴ διεδέχθη, οἷον, ἀσφάλτου, καὶ θείου, καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ κνίσσα δ' πονηρὰ, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. καὶ ὁ ἀὴρ ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, καὶ κατίσχνων ἑαυτῷ δρόσος πιτύϊνη. καὶ μέντοι καὶ μαστίγων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. πεῖν μὲν δὴ ἄλλως, ἐ προσεχόμεθ. ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπόξηρος, πέτρας, καὶ τραχύτητι κατασκληκυῖα. δένδρον δ', οὐδὲ ὕδωρ ὁρᾶν. ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως κ) τὰς κρημνὰς, προῆμεν ἐπί τινος ἀκμηθώδους, καὶ σκολόπων μεσῆς ἀτραποῦ, πολλὴν ἀμορφίαν τῶν χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὴν εἱρκτὴν, καὶ τὸ κολαστήριον, προῆμεν μὲν τὴν φύσιν ἔτυπτε ἐπαμφοτερίζομεν. τὸ μὲν γὰρ ἔδαφος αὐτὸ, μεμαιρώσεις, καὶ σκόλοψιν πάντη ἐξηνθηκός. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ προέρρεον, ὁ μὲν, βορβόρου, ὁ δ' ἕτερος δὲ, αἵματος. ὁ δὲ ἔτερος, πυρὸς, πάνυ μέγας ὅσος, καὶ ἀπέραντος. καὶ ἔρρει, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δ' εἶχε πολλοὺς. τοὺς μὲν θαλαττίους προσεοικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἄνθρακας πεπυρωμένους. ἐκέλευν δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: poſtera deducentibus Heroibus diſceſſi. Huc me conveniens Vlyſſes, inſcia Penelope epiſtolam ad Calypſonem in Ogygiam inſulam deferendam tradit. Nobiſcum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium miſit, ut ſi in Inſulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Poſtquam verò progreſſi odoratum aërem præterivimus, continuò neſcio quis odor teterrimus, velut bituminis, ſulphuris & picis, ſimul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis aſſorum hominum: obſcurus quoque & caliginoſus aër, à quo ros quidam piceus diſtillabat. Quin & verberum ſtrepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conſcendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & ſaxis aſpera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepſimus tamen per præcipitia, perque ſpinoſam, aculeiſque plenam ſemitam proceſſimus, perque multam regionis deformitatem tranſivimus. Et cùm ad carcerem, ſuppliciique locum deveniſſemus, primùm quidem naturam ejus mirati ſumus. Nam ſolum ipſum gladiis, paliſque efloreſcebat ubique, circum quod duo fluvii, cœnoſus unus, ſanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immenſus, qui velut aqua fluebat, & maris inſtar agitabatur, piſcibus etiam ſcatebat, quorum aliquot torribus ſimiles erant, parvi verò, carbonibus ignitis, quos

Ly-

Αυχνίσκους. ἔσοδος δὲ μία, πύλη πᾶσι κοινή. καὶ πυλωρὸς ἐφεστηκὼς Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, ὃ Ναυπλίου καθηγεμόνος, ἑωρῶμεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ὧν ἑνίους καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυρον καπνῷ ὑποτυφόμενον, ὀκνοῦντα δὲ αἰδέσθαι ἀπηρτημένον. ἐφεστήκεσαν δὲ οἱ ἐξεταστικοὶ καὶ τὰς ἐκάστων βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μείζους ἁπασῶν ποινὰς ὑπέμενον οἱ ψευσαμένοι περὶ τοῦ βίου, καὶ οἱ μὴ τελέως συγχωροφάντης. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους ἐν ὀφθαλμοῖς ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸ πρόσθεν τὰς ἐλπίδας. εὐθὺς γὰρ ἐμαυτῷ ψεύδος εἰπόντι συνηπιστάμην. παραχρῆμα δὲ ἀναστρέψας ἐπὶ ναῦν, εἰ γὰρ ἐδυνάμην φέρειν τὴν ὄψιν, ἀπασασάμενος τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφῆς ἰδεῖν. ἔπαχθες δ' ἦν καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείρασι τὸ προσπλησίον ὑποχωρεῖ γὰρ ἀεὶ ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ ποῤῥωτέρω ὑπέβαινε. κατελαβόντες δέ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπαλύσαντες ἐς τὸ ὕπνου λιμένα ἀσφαλῆ προσωρμίσθημεν, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, ἀεὶ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δ' ἐς τὴν πύλην, πολλὰς ὀνείρους καὶ ποικίλας ἑωρῶμεν. ἀφεστὼς δ' βέλομαι ἀεὶ τῆς πόλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μήδ' ἄλλου τινὸς μέμνημαι περὶ αὐτῆς. ὃς δ' καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, ἀ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε. κύκλῳ μὲν ἀεὶ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀνέχει. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ἐπ' αὐτῶν πολὺ π

Lychniſcos vocabant. Aditus unus, & perquam anguſtus erat. Ianitor adſtabat Timon Athenienſis. Ingreſſi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui ſupplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis ſuſpenſum. Addebant & perductores ſingulorum vitas, pœnarumque cauſas: quarum omnium maximas illi ſuſtinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera ſcriptis mandarant. Inter quos erat & Cteſias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in poſterum ſpem concepi, nam nullius mendacii conſcius mihi eram. Itaque ad navem ſtatim reverſus, neque enim tale ſpectaculum ferre amplius poteram, ſalutato Nauplio diſceſſi. Ac paulò poſt non procul apparebat Somniorum inſula, obſcura, viſuque non perſpicua, quæ Somniis quiddam ſimile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & ſubterfugiebat, ac longiùs ſe ſubducebat. Sed ea tandem comprehenſa, appulſaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes eſt Gallinaceo ſacra, ſub obſcuram veſperam deſcendimus. Hic portam ingreſſi, multa, diverſaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea ſcripſit: & qui ſolus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè ſcripſit. Circum hanc undique ſylva ſurgit: cujus arbores alta ſunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo veſper-

πλῆθος νυκτερίδων τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ γίγνεται ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παραῤῥεῖ πλησίον, ὑπ' αὐτῶν καλούμενος Νυκτιπόρος. καὶ πηγαὶ δύο περὶ ταῖς πύλαις, ὀνόματα καὶ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρετος, τῇ δὲ, Παννυχία. ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, ἴριδι τὴν χροιὰν ὁμοιότατος. πύλαι μέντοι ἔπεισιν, οὐ δύο καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν πρὸς τὸ τῆς βλακείας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἡ μὲν, σιδηρᾶ, ἡ δὲ, κεράμου πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγοντο ἀποδημεῖν αὐτὸν οἵ τε φοβεροὶ, καὶ φονικοὶ, καὶ ἀπηνεῖς. δύο δὲ, πρὸς τὸν λιμένα, καὶ τὴν θάλατταν αἱ μὲν, κεράτιναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντιναι. εἰσιόντων δ' ἐς τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μέν ἐστι τὸ Νυκτῷον, σέβουσι γὰρ Θεῶν ταύτην μάλιστα, καὶ τὸν Ἀλεκτρυόνα. ἐκείνῳ δὲ πλησίον τοῦ λιμένος τὸ ἱερὸν πεποίηται. ἐν ἀριστερᾷ δὲ, τὰ τοῦ ὕπνου βασίλεια. οὗτος γὰρ δὴ ἄρχει παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένος, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογένους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ἣν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον ναοὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, οὗ προειστήκει προφητεύων Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ὑποκριτὴς, ταύτης ἐπὶ τοῦ ὕπνου λαχὼν τῆς τιμῆς. αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνείρων, οὔτε φύσις, οὔτε ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροὶ, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱ μὲν, χρύσεοι, ὡς ἐδόκουν. οἱ δὲ, ταπεινοί τε, καὶ εὐτελεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πτερωτοί τινες, καὶ τερατώδεις, καὶ ἄλλοι, καθάπερ ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέας,

spertilionum insidet. Nam sola hæc avis nascitur hac in Insula, juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitiei respiciunt campum: altera ferrea,* fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duoque adjacent delubra, Imposturæ, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

οἰσθ' ἐς Θεὸς, οἰσθ' ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσπασμένοι. πολλὰς δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐνοικήσας. οἱ δ', καὶ σφᾶς ἠσπάσαντο, καὶ ἠπάζοντο, ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ ἐφιλοφρόνουν ἡμᾶς, καὶ κατεκωμίασαν, καὶ πάνυ λαμπρῶς, καὶ ὄντως ἐξένιζον, καὶ τὴν ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ ἐφιλοτιμήσαντο, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλέως τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι δ', καὶ ἀπῆραν ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὰς οἰκείας ἐπιδείκνυον, καὶ αὖθημερὸν ἐπανῆγον. ἡμέρας μὲν οὖν τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθεύδοντες, διαχέοντες. ἔπειτα δ', ἄφνω βροντῆς μεγάλης κατάρραξις, ἐγερθέντες, καὶ ἀναθορόντες, ἀπήχθημεν ἐπιστάσαντες. τριταῖοι δ' ὀκεῦθεν τῇ Ὠγυγίᾳ νήσῳ προσχόντες, ἀποβαίνομεν. ὕστερον δ' ἐγὼ λύσας τὸν ἐπιστολὸν, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν δ' τοιάδε. Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἴσθι με ὡς τὰ πρῶτα ἐξέπλωσα ἀφ' ὑμῶν, τὸν χειμῶνα κατεκλυσάσαντα, ναυαγίᾳ περισωθέντα, μόλις ὑπὸ Λευκοθέας ἀφορωμένην εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν. ὑφ' ὧν εἰς τὸν οἶκον ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλὰς τῶν γυναικῶν μνηστῆρας, ἐν τοῖς ἡμετέροις τρυφῶντας. ἀποκτείνας δ' ἁπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἐκ Κίρκης μοι γνωρίμου, ἀνῃρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ μακάρων νήσῳ, πάνυ μεταμανθάνειν ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν τὸν σὸν σοὶ δίαιταν, καὶ τὸν ὑπὸ σοῦ προτεινόμενόν μοι ἀθανασίαν. διὸ δὴ καιρὸν λάβωμαι, ἀποδρὰς, ἀφίξομαί σοι σέ. ταῦτα μὲν ἐδήλου ἡ ἐπιστολή. καὶ τοὺς ἡμῶν, ὅπως ξενισθείημεν. ἐγὼ δ', προελθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, εὗρον τὸ σπήλαιον τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος εἰ-

in Deos, & alia hujuſmodi. Quin ex illis multa agnovimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti jam familiaria ſalutabant: & quæ nos acceptos, ſopitoſque ſplendidè admodum, & eleganter exceperunt, apparato alio magnifico diverſorio, ut quæ ſe nos factura reges & ſatrapas pollicerentur. Nonnulla & in ſuam quemque patriam abduxêre, & domeſticos oſtendêre, rurſus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidemque noctibus, dormientes, epulantes apud ea manſimus. Poſtea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exiliimus, ſaturique diſceſſimus. Inde in Ogygiam tertio die delati deſcendimus. Priuſque reſignatis literis, quæ ſcripta erant, legebam. Erantque illa hujuſmodi: Vlyſſes Calypſoni Salutem. Velim ſcias me, ubi primùm rate inſtaurata, abs te diſceſſi, facto naufragio, vix incolumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimiſſus, deprehendi multos uxoris procos, qui rebus noſtris ad voluptatem uterentur: quos cum omnes interfeciſſem, tandem à Telegono, quem ex Circe ſuſceperam, è medio ipſe ſublatus ſum. Nunc autem in beatorum inſula ſum, ubi tui convictus relicti pœnitet me, & illius immortalitatis quam obtuleras. Quòd ſi per occaſionem licebit, arrepta fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epiſtola ſignificabat: præterea rogabat ut hoſpitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progreſſus, talem inveni ſpeluncam, qualem Homerus de-

ἀξιοπίστως, τέρατα ἡμῖν μεγάλα, καὶ θαυμάσια ἐπεσήμηναν. ὃ, τι γὰρ εὐθὺς τὴν πρύμναν κνίσκος ἄφνω ἐπερύξας, καὶ ἀνεβόησε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνταρος φαλακρὸς ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ πάντων ἤδη ἀδοκητότατον, ὁ γὰρ ἰσχνὸς ἡ νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρου ἐκαρποφόρησεν· ὁ δὲ καρπὸς, ἰδοὺ σύκα, καὶ σταφυλαὶ μεγάλαι, ὅπω πεπειροι. πάντ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφρίξαμεν, καὶ ἠυχόμεθα θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον τῦ φασματος. ὅπω δὲ πεντακοσίους σταδίους διελθόντες, εἴδομεν ὕλην μεγάλην, καὶ λάσιον, πιτύων, καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲ εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δὲ ἰδ πέλαγος ἄβυσσον, ἀερίζοις δένδροις καθαπτόμενον. εἰσῆκε δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐπιπλέοντα. πλησιάσαντες δ' ἔν, καὶ τὸ πᾶν καταπονήσαντες, οὐ ἀπόρῳ εἰχόμεθα τί χρὴ δρᾶν. ὅτε γὰρ ἀφ' ἑνὸς δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ ἀθρόα ὑπῆρχεν, ὅτ' ἀναστρέφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δ' ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν πῇ ἐπίκεινα ὅπως ἔχει. καὶ ἑώρων ἐπὶ σταδίους μὲ πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, πλὴν ὕλην ἔστιν. ἔπειτα δ' αὖθις ἕτερον ὡ κεανὸν ἀπεδεχόμενον. καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀνατρέψαντες πλὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῦ δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν,

gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam proræ cheniscus subitò alas emisit, & exclamavit: & gubernator Scintharus qui jam calvus erat, comam denuò produxit: quodque est omnium incredibilissimum, ipse navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ: His visis non immeritò turbati sumus, & à Diis precati ut portentosam visionem averterent. Necdum quingentis stadiis processeramus, quum vidimus maximam sylvam, eamque pinis & cupressis horridam. Nos autem esse continentem arbitrabamur. At erat immensæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus consitum: Ipsæ tamen arbores stabant immobiles, erectæ, ac si supernatarent. Quò cùm accessissemus, remque totam animadvertissemus, quid facto esset opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia densæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altissimam arborem conscendi, ex quâ contemplarer quomodo res illic se haberent: ac vidi sylvam hanc quinquaginta vel paulò plura stadia protensam, alterumque deindè Oceanum succedentem. Tunc nobis visum est navim arborum comæ imponere, quoniam

1 Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναστρέψαντες πλὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῶ δένδρων] Per ridicula ista super silvæ ramis navigatio, sive ὑλίης πλόος: sed videntur fidem ei facere Iosephus Acosta & illi quos narrationis suæ fundos auctoresque habet, Historiæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipsa ejus hæc ἐπικὸς narratio. *Vn de nos freres homme digne de foy nous conteit, que s'estant égaré & perdu dans les montagnes, sans sçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il se trouva dedans des buissons si épais, qu'il fut contrainct de cheminer sur iceux sans mettre les pieds en terre, par l'espace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quelque*

ὑπερβιβάσαι, εἰ δυναίμεθα, ἐς τὴν ἑτέραν θάλατταν. καὶ ἔπραξεν ἐποιήσαμεν. ἀναδήσαντες γὰρ αὐτὴν κάλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀνελθόντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μάλις ἀνιμησάμεθα. καὶ θέντες ἐπὶ τὸ κλάδων, πετάσαντές τε τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ὑπ' ἀνέμου ὠθούμενοι ἐπιπνεόμενοι. ἔνθά με καὶ τὸ Ἀντιμάχου ἔπος εἰσῆλθε. φησὶ γάρ που κἀκεῖνος, Τοῖσιν δ' ὑλήεντα διὰ πλόον ἐρχομένοισι. διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καθελόντες τὴν ναῦν, ἐπλέομεν διὰ καθαροῦ, καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἄχρι δὴ ἐπέσημεν χάσματι μεγάλῳ ἐν ὑδατος βεσσῶτος μεγιστος γεγυημένῳ, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑωρῶμεν ὑπὸ σεισμῶν γινόμενα διαχωρήματα. ἡ μὲν οὖν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔξω παρ' ὀλίγον ἐλθοῦσα κατενεχθήναι. ὑπερκύψαντες δ' ἡμεῖς, ἐωρῶμεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μάλα φοβερὸν, καὶ παράδοξον. εἰσῆκε γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμεερισμένον. περιβλέποντες δ' κατὰ δεξιὰ, ὁρῶμεν πόρρωθεν γέφυραν ἐπεζευγμένην ὕδατος, συνάπτουσαν τὰ πλάγια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς ἑτέρας θαλάττης ἐς τὸν ἕτερον διαῤῥέοντος. προσελάσαντες. ἐν ταῖς κώπαις, κατ' ὀλίγον παρεδράμομεν, καὶ μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐπερασάμεθα. ὅπότε προσδοκήσαντες. τότ' οὖν ἡμᾶς ὑπεδέχθη πλάνης τε προσηνὴς, καὶ νῆσος ἡ μεγάλη, δασυστόπως συνοικημένη. ἐνέμοντο δ' αὐτὴν ἄνθρωποι ἄγριοι, βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τὸν Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. ὑπόφαυ-

niam densa erat, & si possemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno fune colligatam, consensis arboribus, vix subveximus. Quam cum super ramis posuissemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cùm protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poëtæ versus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui sylvosum tentant per caruli cursum.* Sylva tamen superata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demissa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè constitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorsum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter stadiorum vidimus. Nam aqua velut divisa stabat. Ad dextram verò circunspicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad superficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi prætervecti sumus, magnoque labore præter spem trajecimus. Hinc nos suscepit mare placidum, Insulaque non magna ad quam facilis est aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic de-

que chemin en cette foreſt ſi eſpaiſſe & pleine de bois, il avoit beſoing de monter au coppeau des plus grands arbres pour la deſcouvrir le chemin. Marc.

πες ἦ, καθησόμεθα ὑδρευσόμενοι, καίτοι κ σπάνυ ληψόμενοι, εἴ πο-θεν δυνηθείημεν. ὡς ἔπ γὰ ἐχρῆν μεν. καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῦ πλησίον εὑρομεν. ἄλλο ἦ οὐδὲν ἐνεφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς ἐ πόρρωθεν ἠκούετο. δόξαντες δὴ ἀγέλαι εἶναι βοῶν, κρυπλίῳ προχωροῦντες, ἐπεπεμεν τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐδιώκουν. καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν. οἱ ἦ λοιποὶ, ὡς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. εἶτα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι, ἐ γὰ ἐδόκει ἡμῖν ἀπαμωρήτους ἀφιέναι τοὺς φίλους, ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀνηρημένων διαιρουμένοις. φοβηθέντες ἦ πάντες, ἐδιώκομεν, καὶ κτείνομέν γε ὑσον, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. σπίον μέντοι οὐδὲν εὕρομεν. οἱ μὲ δὴ ἄλλοι, παρῄνουν ἀποσφάττειν τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δήπου, ἐφύλαττον αὐτοὺς, ἄχρις δὴ ἀφίκοντο παρὰ τῶν Βουκεφάλων πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις τοὺς σωθεντας. σωθέντες γὰ αὐτῶν διηνδύοντων, καὶ γελῶν τ μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τοιάδε πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κρόμμυα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἐκάστη πόδας ἔχουσα, δύο μὲ τοὺς ὀπισθεν. οἱ δὲ φασὶν, ἐς ἕνα συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις ἀποδόντες τοὺς συθεντας, καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη ἦ ἰχθῦές τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντος, σημεῖα προφαίνεται. μετ' ὀλίγον ἦ, καὶ ἄνδρας εἴδομεν καινῷ τρόπῳ ναυπλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰ καὶ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν.

descendimus ut æquatum iremus, & commeatum, ſicubi poſſemus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at præterea nihil apparebat, ſed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum eſſe gregem, paulatim progreſſi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, inſequuti, tres ex ſociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim ſocios inultos negligere conſilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occiſorum inter ſe dividebant. Terrefactos omnes inſequuti ſumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duoſque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reverſi ſumus. At commeatum nullum invenimus. Quare nonnulli ſuadebant ut captivi jugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos ſervavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & mœſto quodam mugitu, velut ſupplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi caſei, piſces ſicci, cepæ, & quatuor cervi; quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem poſteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati diſceſſimus. Iamque piſces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejuſmodi alia, quæ terræ vicinæ ſigna eſſe ſolent, occurrebant. Paulò poſt homines vidimus qui nova ratione navigabant. Ipſi enim & nautæ & naves erant.

Quem

λέξω ὑ δ' πλεῖ τ' πρόπον. ὕπλοι κείμηοι ἐπὶ δ' ὕδα[τ]ω, ὀρθώσαντες τὰ αἰδία, μεγάλα ὑ φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθόνιλω πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς πεδεῶνας κατέχοντες, ἐμπίπ[τ]ω δ' ἀνέμω, ἔπλεον. ἄλλοι ὑ μὴ τάτας, ἐπὶ φελλῶν καθήμηοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἠλαυνόν τε, καὶ ἡνιόχευον. οἱ ὑ ἐπεισόντες, ἐπεσύρον[τ]ο τὰς φελλάς. ἦτοι ἡμᾶς ὔτε ἠδίκων, ὔτε ἔφευγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρηνικῶς, τὸ εἶδος δ' ἡμετέρα πλοίᾳ θαυμάζοντες, καὶ πάντοθεν περισκοπῦντες. ἐπὶ ἕρας ὑ ἤδη περὶ νῆσον μεγάλην, κατῳκέατο δὲ αὐτὴ ὑπὸ γυναικῶν ὡς ὀνομάζομεν, Ἑλλάδα φωνὴν προϊεμένων. προσῆσαν δ', καὶ ἐδεξιῶντο, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἐπιεικῶς κεκοσμημένας, καλαῖς πᾶσαι, καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. ἡ μὲν δὴ νῆσος, Καβαλεῖτο Καβαλῦσα. ἡ δὲ πόλις αὐτη, Υδαμαρδία. [1] λαβῦσαι δ' ἐν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἐκόσμησαν πρὸς ἑαυτὰς ἀπῆγα, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ ὑ μικρὸν ὑπόστας, ἐ γὸ χρησὸ ἐμαντεύομαι. ἀκριβέστερόν τε προσβλέπων, ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν, βοᾶν ἰσχύων, καὶ τὰς ἑταίρους συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. προσβλεπόμενος δὲ τὴν μαλάχην, πολλὰ ἠνιόμην αὐτῇ ἀφροσύνῃ ὑπ' τ' παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον ὑ, τ' ξένης ἀφικνουμένης, εἶδον τὰ σκέλη ἐ γυναικὸς, ἀλλ' ὄνυ ὁπλάς. καὶ δὴ παρεσόμενος τὸ ξίφος, συμμαζάνω τε αὐτήν. καὶ δήπους, ἀεὶ τ' ὄλλων ἀνέκλαυσε. ἡ δὲ, ἄκουσα μὲν, εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲ εἶναι θα-

Quem navigationis modum explicabo. Supini super aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex iis linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Post hos, & alii suberibus insidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes subera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ navis figuram mirantes, & undique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa, civitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitemque fecerunt. At ego substiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & calvarias jacentes vidi. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos socios, nec ad arma eundum esse judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præsentibus malis evaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non crura mulieris, sed asini ungulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen, se

[1] Λαβῦσαι] Angl. διαλακῦσι. Bourd.

λαστὰς γυναῖκας, [1] Ὀνοσκελέας ὠφθημεγροδομένας. τροφὴ δ' ποιεῖται τὰς ἐπιδημούσας ξένας. ἐπειδὰν γὰρ ἕφη μεθύσωμεν αὐτὰς, συμπλησθείσας, καὶ μιμωμένοις ἐπιχειρῶμεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα, ἐκείνων μὲν κατέλιπον αὐτῶν δεδεμένων. αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ τέγος, ἐβόων τε, καὶ τὰς ἑταίρας συνεκάλουν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, τὰ φάσγανα ἐμιλύνομεν αὐτοῖς, καὶ τί τε ὀπτᾶ ἐδείκνυον, καὶ ἦγον ἔσω ὡς τὸν δεδεμένον. ἠδέ, αὐτίκα ὕδωρ ἐγένετο. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὅμως δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ καθῆκα, πειρώμενος. τὸ δὲ, αἷμα ἐγένετο. ταχέως δὴ ἐπὶ ναῦν κατελθόντες, ἀπεπλεύσαμεν. καὶ ἐπεὶ ἡμέρα ὑπηύγαζε, τὴν τε ἤπειρον ἀποσκεπόμενοι, εἰκάζομεν εἶναι τὴν ἀντιπέραν τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένῃ κειμένην. συσκυνήσαντες δὴ, καὶ συνευξάμενοι, τὰ μελλόντων ἐσκοπεῖμεν. καὶ τοῖς μὲν, ἐδόκει ἐπισθαι μόνον αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δὲ, τὸ μὲν πλοῖον αὐτῶν καταλιπεῖν. ἀνελθόντας δὲ εἰς τὴν Μεσόγαιαν, πειρᾶσθαι τῶν ἐνοικούντων. ὡς ὄσον δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν, καὶ συστρέψας τὸ σκάφος τῇ αἰγιαλῷ διέλυσεν. ἡμεῖς δὲ, μόλις ἐξενηξάμεθα, τὰ ὅπλα ἔνιοι, καὶ εἴ πῆλόν οἷός τε ἦν ἁρπασάμενοι. ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τοῦ ἑτέρας γῆς συνενεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ ὅσα τὰ πλοῖα ἐν ταῖς Νήσοις, καὶ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ Κήτει, καὶ ἐπεὶ ἐξήλθομεν, παρά τε τοῖς Ἥρωσι, καὶ ταῖς ὀνείρασι, καὶ τὰ πλούσια, ὅσα ταῖς Βουκεφάλοις, καὶ ταῖς Ὀνοσκελέαις. τὰ δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

se mulieres esse marinas, quæ Onoscelæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse conscenso tecto clamavi, & socios convocavi. Quibus ubi convenissent, rem omnem significavi, & ossa ostendi, intusque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & evanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illaque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita navi solvimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam conjiciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Provoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuo redire: aliis verò illic relicta navi, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas profisciscere. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, navim littori impactam comminuit. Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatavimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram venirem, in mari, & navigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Ceto, & cum ab eo exissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onoscelcas contigêre. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

1 Ὀνοσκελέας] De his copiosè Cœlius, tangit vir Clarissimus Gilbert. Gaulminus ad Pscllum. Interp. Aristoph. ad Ranas. *Bourd.*

TY-

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. | TYRANNICIDA.

ARGVMENTVM.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Cæterùm genus orationis Iudiciale est. Status Qualitatis. De eo enim potissimum quæritur: Dignus ne sit præmio Tyrannicidæ, qui filium tyranni occidit, an non. Incidit tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus sit, & de legis sententia disputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda fermè consumitur, dum & summam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac novitatem exponit. Nisi quòd interim & benevolentiam sibi ex merito facti, & adversario ex suspicione invidiam parat. Narratione, gravitatem atque saviciam tyrannidis primùm persequitur, ejusque omnem causſam in filium tyranni transfert, ut videatur videlicet certo consilio filium ante patrem aggressus esse, deinde & modum peractæ cædis & consilium suum exponit. Hinc Propositio sive petitio sequitur. Post quam confirmatio, in qua principio petitionem suam commendat amplificatione eventus & bonorum, quæ ex hoc facto secuta sint, cum adversarii objectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicidæ, à genere comprobatam, puta quòd non solùm is, qui sua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus sit, sed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Postea etiam à fine legis argumentatur contra scriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à summo ad imum vocant, sive etiam communem, tractat: in quo consilium sive voluntas, conatus, actio, eaque per comparationem, aut affectionem amplificata, postremò & eventus considerantur. Peroratio autem locis patheticis constat, nam ipse quidem pro se affectus movet à modo & instrumento actionis, à tyranni autem persona, hypotyposi quadam, seu descriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propositionem repetit, & sui beneficii veluti memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνήλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ ἀποκτείνας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐν τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἰδὼν ἤδη νεκρόν, τῷ αὐτῷ ξίφει ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἰτεῖ ὁ ἀνελθών, καὶ τὸν τυράννου υἱὸν ἀνελών, μισθός, ὡς τυραννοκτόνος.

Quidam in arcem conscendit, ut tyrannum occideret: quem cùm non inveniſſet, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiumque vidit mortuum, eodem gladio ſe confecit. Qui in arcem conſcenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium ut tyrannicida poſcit.

Δύο τυράννους ἀπεκτείνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρηκμακότα, τὸν δ', ἀκμάζοντα, καὶ τοῖς ἀμφοτέροις τὸν ἀδικημάτων ἐπιμήκεσιν, ἦκω μίαν ὅμως ἐπ' ἀμφοτέροις αἰτήσων δωρεάν, μόνῳ τῷ πώποτε τυραννοκτόνων πληγῇ μιᾷ δύο πονηροὺς ἀποσκευασάμενος, καὶ φονεύσας, τὸν μὲν παῖδα, τῷ ξίφει, τὸν πατέρα δὲ, τῇ τοῦ τὸν υἱὸν φιλοσοφίᾳ. ὁ μὲν οὖν τύραννος, ἀνθ' ὧν ἐποίησεν, ἀκμαῖῳ ἡμῖν δέδωκε πωμοείαν, ζῶν μὲν, τὸν υἱὸν ἐπιδὼν τεθνηκότα μᾶλλον τοῦ τὸν τελούτιον. τελευταῖον δὲ, ἀναγκασθεὶς τὸ δοκοῦν αὐτῷ αὐτὸς ἑαυτῷ χειρὶ τυραννοκτόνῳ. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου τέθνηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησε δέ μοι καὶ ἀπολαύειν τοῦ ἄλλου φόνου, ζῶντι μὲν συναδικῶν τῷ πατρὶ, μὴ θανὼν δὲ πατροκτονήσας, ὡς ἐδύνατο. τὸν μὲν οὖν τυραννίδα ὁ πείσας εἰμὶ ἐγὼ, καὶ τὸ ξίφος, ὃ πάντα ἔρρεξεν, ἐμόν. τὸν δὲ πέριξ συνάπτα τῶν φόνων, καὶ τὸν τρόπον ἐναλλοτέμενος τῶν πονηρῶν τελευτῆς. τὸν μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμύνασθαι δυνάμενον, αὐτὸς ἀνελών. τὸν γέροντα δὲ, μόνῳ τοῦ χωρήσας τῷ ξίφει. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ἀστοτέρω τι ἐπὶ τούτοις ᾠήμην ἠυτεσθαι μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεὰς λήψεσθαι ἰσαρίθμους τοῖς ἀνηρημένοις, ὡς ἂν ὑπὲρ τῶν παρόντων ἀπειλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τὸν ἐλεύθερον βέβαιον τοῦ ἔχειν, ἀδείους τοῦ ἀλεξεμένους κληρονόμους τῶν ἀδικημάτων. μεταξὺ δὲ κινδυνεύω, τοσοῦτον καθορῶσας, ἀγέ-

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad scelerum successionem capessendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necique dederim, filium videlicet ense, patrem verò summo filii desiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commisit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aspexerit filium priùs immatura morte sublatum, & quod omnium est inusitatissimum, compulsus sit denique, sui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me est peremptus: cæterùm occisus, ad cædem alteram, suam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri scelerum socius fuerat, ejusdem post mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque sum is qui tyrannidem sustuli, meusque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutavi, & modum conficiendi sceleratos innovavi: quum robustiorem, & qui se tueri poterat, ipse peremi: senem verò soli gladio concessi. Quibus de causis quiddam etiam amplius à vobis me consequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatem vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in

ρους ἀπελθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μόνῳ στρεπτὸν τὸν νόμων ἁμιλλῆς, ὃς διεφύλαξα. ὁ μὲν δὴ ἀντιλέγων, ὥσοι δοκεῖ μοι ὑ κηδεμόνῳ ὡς φησι τοῦ κοινῶν τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς παλαιστηκόσι λελυπημένῳ, καὶ ἀμυνόμενον τὸ ἐκείνοις ὃ θανάτῳ αἴτιον γεγενημένον. ὑμεῖς ὖ, ἀνάκειδέ μοι ὦ ἄνδρες δικασταὶ ὀλίγον τὰ ἐν τῇ τυραννίδι, καίπερ εἰδόσιν ὑμῖν ἀκριβῶς διηγεμένα. καὶ γὰρ τὸ μέλλος ἔσται μᾶλλον ἂν τὰ εὐεργεσίας τὰ ἐμῆς, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον εὐφρανεῖσθε, λογιζόμενοι ὧν ἀπηλλάγητε. εἰ γὰρ ὥσπερ ἄλλοις ποσὶν ἦλθ σωτῆρ πολλάκις ἀπολλὼ καὶ ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν δουλείαν ὑπεμείναμεν, ὑδ' ἑνὸς ὑπηνέγκαμεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μόνοι τοῦ πώποτε τὰ ὅμοια δυσχωσάντων, δύο ἀνθ' ἑνὸς τυράννους εἴχομεν, καὶ ὡς διτὰ οἱ δυσχεῖς ἀδικήμασιν διηρέμεθα, μετριώτερος ὖ ὁ πεισθύτης ἰὼ Ἀπόλλων, καὶ ὡς τὰς ὀργὰς ἡπιώτερον, καὶ ὡς τὰς κολάσεις ἀμβλύτερος, καὶ ὡς τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς ἂν ἦδη τὸ ἡλικίας τὸ μὲ σφοδρότερον τὸ ὁρμῆς ἐπεχούσης, τὰς ὖ τοῦ ἡδονῶν ὀρέξεις χαλιναγωγούσης. καὶ ὡς γε τὼ δοχὴν τοῦ ἀδικημάτων ὑπὸ ᾧ παιδὸς ἄκων ὡθεῖτο ἐλέγετο, ὑ πάνυ τυραννικὸς αὐτὸς ὢν, ἀλλ' ἔκων ἐκείνῳ. φιλότεκνον γὰρ ἐς ὑπερβολὼ ἐμίσει, ὡς ἔδειξε. καὶ πάντα ὁ παῖς ἰὼ αὐτῷ, καὶ ἐκείνῳ ἐπίστευε. καὶ ἡδικεῖ ὅσα κελεύοι, καὶ ἐκόλαζεν ὃς ὡτειπόποι, καὶ πάντα ὑπηρέτει. καὶ ὁλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δορυφόρῳ τοῦ ᾧ παιδὸς ἐπιθυμιῶν ἰὼ. ὁ νεανίας ὖ, τῆς μὲ τιμῆς in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, solusque mercedem non feram, quam leges à me servatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit, hoc facere, sed quòd illos periisse doleat, & illorum mortis authorem ulcisci cupiat. Vos autem judices, mihi paulisper attendite, dum tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Neque enim, sicut aliis quibusdam sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & unicam servitutem sustinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium quos similis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injurias distrahebamur infœlices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in suppliciis lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad suscipienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis cauſa honorem ce-

νίων. ἅρμ δὲ ἐπ ἀγῶνος συντεθλεσμένου, ἠγχέλοντο οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τῶν ἀστέων κολαζόμενοι, διορύξαντες τὸ δεσμωτήριον, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν νῆσον. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τις τῶν Ἀκραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν ἐπὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐκ τάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὸ χιόνος. ἠγάλτο δὲ Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ ἐκίνησαν οἱ Ἥρωες, Ἀχιλλέως τὸ πολὺ κρατοῦντος. ἠγωνίσατο δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τῷ δεξιῷ τεταγμένος πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. φεύγοντων γὰρ τῶν πολεμίων, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ φρόνημα ἄτρεπτον ἦν. ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτῷ ἀγωνίσασθαι, καλός τε, καὶ μέγας παραδείσου ἐν τῷ φυτείᾳ. ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, τεκραγμένων τὸν τόπον φθορᾶς. συλλαβόντες δὲ τοὺς τετιμωρημένους, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Tracium [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamanthus, ad littus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem convocatis aliis differebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 2. de Clem. c. 4. & lib. 3. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thracii concilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tyrida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes, nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hîc loquitur, ἑταίρους vocat: εἰκότως ἦν τινὲς τῶν ἑταίρων, & rursus: τῶν ἑταίρων τις ὀργῶν φαίη. Palm.

1 Ke-

δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἔτι μᾶλλον κολασθησομένους. ἔγραψε δὲ καὶ ταῦτα τὸν μέτρον Ὅμηρος. καὶ ἀπόνοια μοι, ἔδωκε δὲ βιβλίοις κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον καὶ ταῦτα μὴ τοῖς ἄλλοις ἀπολέσαμεν. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τῆς ποιήσεως αὕτη, Νῦν δέ μοι ἔννεπε μῦσε κλέος νεύον ἡρώων. τότε οἱ ὑπὸ κυάμους ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴ πόλεμον κατεῤῥώσαντο, εἰσιόντα τε ἐπινίκια, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἦγον. μόνος δὲ τούτης ὁ μετέσχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἀπὸ πόρρω ἐκαθέζετο, μυσαττόμενος τὸν κυαμοφαγίαν. ἤδη δὲ μησὶν ἐξ ἀπεληλυθόσιν, καὶ μεσοῦντα τὸ ἕβδομον, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ τοῦ Σκιθάρου παῖς, μέγας τε ὢν, καὶ καλὸς, ἦρα πολὺν ἤδη χρόνον τῆς Ἑλένης. καὶ αὐτὴ δὲ οὐκ ἀφανὴς ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸ νεανίσκου. πολλάκις γὰρ ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ παῤῥήπιον. καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπλανῶντο κατὰ τὴν ὕλλιν. καὶ δὴ ὑπ' ἔρωτος, καὶ ἀμηχανίας, ἐβουλεύσατο ὁ Κίνυρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δὲ καὶ ἐκείνῃ ταῦτα, εἴ γε δὴ ἀπόντες ἐς τινα τῶν ἐπικειμένων νήσων, ἤτοι ἐς τὴν Φέλλον, ἢ ἐς τὴν Τυρόεσσαν. συνωμόσαντες δὲ πάλαι τῶν πιστοτάτων τοῖς ἑταίροις τῶν ἐμῶν, τοὺς θρασυτάτους. τῷ μόνοι παρῆν, ὅτε ἐμήνυσε ταῦτα. ἠπίστουν γὰρ οὐκ αὐτῇ καλαθησόμενον. ὡς δ' ἐδόκει αὐτοῖς, ἐτέλουν τὴν ἐπιβουλήν. καὶ ἐπὶ νυξ ἐγένετο, ἐγὼ μὲ οὐ παρῆν. ἐτύγχανον γὰρ ὢν τῷ συμποσίῳ κεκιμημένος. οἱδὲ, λαθόντες τοὺς ἄλλους, ἀνελαβόντες τὴν Ἑλένην, ὑπὸ σκοτεινῆς ἀνέχωσιν. περὶ δὲ

qui victi fuerant, multò graviùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suosque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, re in bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: siquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylvam deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam, Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyroessam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολασθησόμενον] Floren. κολυθησόμενον. Bourd.

δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγερθέντα ὁ Μενέλαος, ἐπὶ ἅμαξαν τὴν οἰκίνην κενὴν τῶν γυναικῶν, βοήν τε ἴσχει. καὶ τὸν ἀδελφὸν ὁ Ραδάμανθυς, ἅμα καὶ τὰ βασίλεια καὶ Ραδαμάνθυν. ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν, [1] πολὺ ἀπέχουσαν. ὅτε δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ραδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, παρήγγειλε διώκειν. οἱδὲ, ὑπὸ σπουδῆς ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτούς, ἄρτι εἰς τὴν γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον τῆς Τυρρίστης. καὶ δὴ τοσοῦτον ἦλθον ἀφ' ὁδοῦ. καὶ ἀναδησάμενοι τὴν ναῦν αὐτῶν ἀλύσει ῥαδίᾳ, κατέπλεον. ἡ μὲν δὴ Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠσχύνετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τὸν δ' ἀμφὶ τὴν Κίνυρον ἀνακρίνας σαφέστερον ὁ Ραδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς ἐδέκα εἶπον, σὺν τῇ αἰδίῳ δήσας, ἀπέπεμψεν εἰς τὸ τῶν ἀσεβῶν χῶρον, μαλάξας σαφέστερον μαστιγώσασ. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμῶν ἐμοσθήσεως ἐκπέμπειν σὺν τῇ νηΐ, τὸν ἐπιβᾶντα ἡμέρων μόνον ἐπιμείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἡνιώμην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελλον ἀγαθὰ καταλιπὼν, αὖθις πλανησόμενος. αὐτοὶ μὲν οὖν παρεμυθοῦντο λέγοντες, ὡς πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν ἐς αὐτούς. καί μοι ἤδη θρόνον τε, καὶ κλισίαν ἐς τὸ πρῶτον παρεδείκνυσαν, πλησίον τῆς Ἀελίσσης. ἐγὼ δὲ ἐσπλεύσας τῷ Ραδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲ ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ ἔτι πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum sensisset, protinus clamore sublato, & fratre secum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illucescente die ajebant exploratores navim procul distantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim asphodelinam, solidoque ex ligno conflatam imposuisset, jussit eos persequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emensi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem rosea catena revinxissent, reversi sunt. Ac Helena quidem flebat, & erubescebat, & se operiebat. Et cùm ex Cinyro, sociisque priùs perquisivisset Rhadamanthus, numqui alii conscii essent, neminemque dixissent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæsos in sedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præstitutum tempus ex insula dimittere, concessa unius posteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, utpote qui ejusmodi fœlicitate relicta rursus erraturus essem. At illi consolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad sedem rediremus. Iamque mihi futuram sedem, vicinumque optimis quibusque tentorium ostendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonstraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam reditu-

1 Πολὺ ἀπέχουσαν] Flor. ἀπωλὺ, malè, & aliter Interp. *Bourd.*

κατοδυσάσθαι, τὴν δὲ χθόνα, ὁκόσην τὴν ἐπανόδου ἀφοδεῖναι ἠβέλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνοντο δὲ πέντε τὸ ἀριθμὸν, καὶ ἄλλη ἕκτη πόρρωθεν, ταύτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς τῶν ὀσιοῦων, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἔφη ὁρᾶς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἕκτη δὲ οἰκεία τῶν ὀνείρων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δὲ, ἡ τῶν Καλυψοῦς νῆσος. ἀλλ' ἀοράτη σοι φαίνει. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παραπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικεμένῃ. ἐνταῦθα δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τοσαῦτ' εἰπὼν. καὶ ἀναπάσας ἀπὸ τῆς γῆς μανδράχης ῥίζαν, ὤρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας σὺν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσφέρεσθαι. παρῄνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην εἰς τὴνδε τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμους ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτη πλησιάζειν. τάχιστα γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἕξειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν δὴ τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευαζόμην. καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, συνεστιώμην αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην αὐτὸν ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, στήλην βηρύλλου λίθου ἀναστήσας, ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δ' ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε.

Λεκιανὸς πάδε πάντα φίλοις μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἶδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

diturum respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque sexta longiùs, hæ sunt, ajebat, impiorum insulæ vicinæ, in quibus ignis accensi multum vides. Illa verò sexta Somniorum est urbs, & post illam Calypsûs insula, quæ tibi nondum apparet. Quas postquam præternavigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppositam. Hic multa passus, variasque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixisset, evulsam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut siquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis vescerer, ne-ve puero supra octodecim annos nato congrederer: quorum si meminissem, reditum hanc in insulam sperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum esset, cibum cum illis sumpsi. Die verò sequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum versuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inscripsi. Erat autem epigramma hujusmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

1 Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν] De hac superstitione locus alius dicendi, præceptum est Pythagoræ. *Bened.*

Μείνας δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ἐπιούσῃ ἀπῃρόμην, τῶν ἡρώων ξυμπεμπόντων. ἔνθα μοι ὁ Ὀδυσσεὺς ἀφικόμενος, λάθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ κατοχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄλλην ἐμπορείαν πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὴν ὀδὼδη ἄϊσσοντες παρελαύνομεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὀδμή τις δεινὴ διέκυθε, οἷον, ἀσφάλτου, καὶ θείου, καὶ πίσσης, ἅμα κνισμῶν. καὶ κίνησα δὲ πνευσε, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπλωμένων. καὶ ὁ ἀὴρ ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, καὶ κατίσχειν ἑαυτὸν δρόσος πιτύλη. καὶ μέντοι καὶ μαστίγων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. πῶς μὲν οὖν ἅλωμεν, οὐ συνέχομεν. ἦς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπόξηρος, πέτραις, καὶ τραχυσι κατασκληκυῖα. δένδρον δ', οὐδὲ ὕδωρ ἐνῆν. ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως τοὺς κρημνοὺς, ἐσείμεν διὰ τινος ἀκανθώδους, καὶ σκολόπων μεστῆς ἀτραπιᾶς, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὸν εἰρκτὸν, καὶ τὸ κλαυσιήλεον, ἐσεπεμῶ τὸν φύσιν ἔτι τότε ἐθαυμάζομεν. τὸ μὲν γὰρ ἕδαφος αὐτὸ, μαχαίρας, καὶ σκόλοψι πάντη ἐξηνθήκει. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ ἐρρέεον, ὁ μὲν, βορβόρου, ὁ δ' ἕτερος δὲ, αἵματος. ὁ δὲ ἔνδον, πυρὸς, πάνυ μέγας ἦτο, καὶ ἀπέκλυδον. καὶ ἔρρει, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθὺς δ' ἦν ἐν πολλοὶς. τοὺς μὲν θαλαττίοις ἐσεοικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἀνθραξι ἐπεπυρωμένοις. ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: postera deducentibus Heroibus discessi. Huc me conveniens Vlysses, inscia Penelope epistolam ad Calypsonem in Ogygiam insulam deferendam tradit. Nobiscum etiam Rhadamanthus portitorem misit, ut si in Insulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Postquam verò progressi odoratum aërem præterivimus, continuò nescio quis odor teterrimus, velut bituminis, sulphuris & picis, simul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis assorum hominum: obscurus quoque & caliginosus aër, à quo ros quidam piceus distillabat. Quin & verberum strepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conscendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & saxis aspera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepsimus tamen per præcipitia; perque spinosam, aculeisque plenam semitam processimus, perque multam regionis deformitatem transivimus. Et cùm ad carcerem, suppliciique locum devenissemus, primùm quidem naturam ejus mirati sumus. Nam solum ipsum gladiis, palisque efflorescebat ubique, circum quod duo fluvii, cœnosus unus, sanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immensus, qui velut aqua fluebat, & maris instar agitabatur, piscibus etiam scatebat, quorum aliquot torribus similes erant, parvi verò, carbonibus ignitis, quos

Ly-

Αυχνίσκους. εἴσοδος δὲ μία, στενὴ λίαν πάντων. καὶ πυλωρὸς ἱερεὺς Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, ὑπ' Ναυπλίου καθηγεμόνος, ἐωρῶμεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ὧν ἐνίους καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυραν καπνῷ ὑποφόριμον, ἐκ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. ἐφέστηκεσαν δὲ οἱ ἐξηγηταὶ καὶ τὰς ἐκάστων βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μεγίστας ἀπάντων τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι ἐν τῷ βίῳ τὸ, καὶ οἱ μὴ τελέως συγχωρεφόπες. ὧν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος λέγει, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους δὴ ὁρῶν ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸ πρόσθεν τὰς ἐλπίδας. ἤδειν γὰρ ἐμαυτῷ ψεύδος εἰπόνλι σωφρονισάμενος. τὸ χάος δὴ ἀναφρέψας ἐπὶ ναῦν, ἐγὼ ἐδυνάμλω φέρειν τὸ ὄψον, ἀπασασάμενος τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπαχε γὰρ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείροις τὸ ἀφανὲς πλησίον ὑπεχώρει γὰρ φοβουμένη ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ προῤῥωτέρω ὑπεδύετο. κατελαβόντες δὲ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπαλδύσαντες ἐς τὸ ὕπνον λιμένα εὐσκεπῆ, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, δεῦρο δείλην ὀψέαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δ' ἐς τὴν πύλην, πολλὰς ὀνείρους καὶ ποικίλας ἐωρῶμεν. ἔστιν δὲ βούλομαι δεῦρο τῆς πόλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μηδ' ἄλλῳ πῃ μέμνημαι περὶ αὐτῆς. ὃς δὲ καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, ὁ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε. κύκλῳ μὲν δεῦρο πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀείρει. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ἐπ' αὐτῶν πολὺ πλῆθος

Lychniſcos vocabant. Aditus unus, & perquam anguſtus erat. Ianitor adſtabat Timon Athenienſis. Ingreſſi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui ſupplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis ſuſpenſum. Addebant & perductores ſingulorum vitas, pœnarumque cauſas: quarum omnium maximas illi ſuſtinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera ſcriptis mandarant. Inter quos erat & Cteſias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in poſterum ſpem concepi, nam nullius mendacii conſcius mihi eram. Itaque ad navem ſtatim reverſus, neque enim tale ſpectaculum ferre amplius poteram, ſalutato Nauplio diſceſſi. Ac paulò poſt non procul apparebat Somniorum inſula, obſcura, viſuque non perſpicua, quæ Somniis quiddam ſimile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & ſubterfugiebat, ac longiùs ſe ſubducebat. Sed ea tandem comprehenſa, appulſaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes eſt Gallinaceo ſacra, ſub obſcuram veſperam deſcendimus. Hic portam ingreſſi, multa, diverſaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea ſcripſit: & qui ſolus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè ſcripſit. Circum hanc undique ſylva ſurgit: cujus arbores alta ſunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo veſper-

πλῆθος νυκτερίδων τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ γίγνεται ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παραῤῥεῖ πλησίον, ὑφ' αὐτῶν καλούμενον Νυκτιπόρης. κῆπαι δύο πρὸ τῶν πυλῶν, ὀνόματα καὶ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρης, τῇ δὲ, Παννυχία. ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, Ἰριδὸς τὴν χροιὰν ὁμοιότατος. πύλαι μέντοι εἰσὶν, ὡ δύο καθάπαξ ὅμηρος εἶρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν ὡς τὸ βλακείας πεδίον λαμβάνουσι, ἡμὲν, σιδηρᾶ, ἡδὲ, κεράμῳ παροικημένη, καθ' ἃς ἐλέγετο λαθεῖν αὐτὸν οἱ τὰ φοβερὰ, καὶ φοινικοῖ, καὶ ἀπηνεῖς. δύο δὲ, ὡς τὰ λιμένια, καὶ τὴν θάλατταν αἱ μὲν, κερατίνη, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντινη. εἰσιόντων δὲ ἐς τὴν πόλιν, ἡ δεξιὰ μὲν ἐστὶ τοῦ Νυκτῶου, σέβουσι γὰρ Θεῶν παντὸς μάλιστα, καὶ τὴν Ἀλεκτρυόνα. ἐκείνῳ δὲ πλησίον ἔστι λιμένος τὸ ἐς ὕπνου ποιεῖν. ἐν δεξιᾷ δὲ, τὸ τοῦ ὕπνου βασίλεια. ἔστι γὰρ δὴ ἄρχῃ παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπάρχους ποιημένους, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογήνους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ἣν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον ναοὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ᾧ προεστήκει προφητῶν Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ὑποκριτὴς, ταύτης ἐπὶ τοῦ ὕπνου λαχὼν τὴν τιμήν. αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνείρων, οὔτε φύσις, οὔτε ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροὶ, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱ μὲν, χρύσεοι, ὡς ἐδόκουν. οἱ δὲ, πτηνοί τε, καὶ εὐτελεῖς. ἦσαν δὲ ὧν αὐτοῖς καὶ πλέονες τινες, καὶ περιττοὶδεῖς, καὶ ἄλλοι, καταβαθὲς ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέας, in

spertilionum insidet. Nam sola hæc avis nascitur hac in Insula, juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitici respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duoque adjacent delubra, Impostura, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

οἰσὶ ἐς Θεὸς, οἰσὶ ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκευασμένοι. πολλὰς ἢ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐνδημήσαντες. οἱ ἢ, καὶ ὑποδησάμενοι, καὶ ἀπαίζοντες, ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ ἀσπαζόμενοι ἡμᾶς, καὶ ἡσπαχιμίσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ δεξιῶς ἐξένιζον, τήν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ ἀσκησάμενοι, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι ἢ, καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὰς οἰκείας ἐπεδείκνυον, καὶ αὖθημερὸν ἐπανῆγον. ἡμέρας μὲν γὰρ τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθεύδοντες, διαχέμενοι. ἔπειτα ἢ, ἄφνω βροντῆς μεγάλης καταῤῥαγείσης, ἐγερθέντες, καὶ ἀναθορόντες, ἀνήχθημεν ἐπισιτισάμενοι. τριταῖοι δὲ σκοπὸν τῆ Ὠγυγίᾳ πάνυ ἀσφαλόντες, ἀπεβαίνομεν. ὡστέρας δὲ ἐγὼ λύσας τὴν ἐπιστολὴν, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν ἢ τοιάδε. Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἐδόκει μὲ ὡς τὰ ἀσφαλῆ ἐξαπλῶσαι σοὶ σὺ, τὴν χεδίαν καταδυσάμενον, ναυαγίᾳ χρησάμενον, μόλις ὑπὸ Λευκοθέας διασωθῆναι εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν. ὑφ' ὧν ἐς τὴν οἰκίαν ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλὰς δὴ γυναικὸς μνηστῆρας, ἐν ᾗς ἡμετέρους τρυφώσας. ἀποκτείνας δὲ ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἐκ Κίρκης μοι γενομένου, ἀνηρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ μακαρίων νήσῳ, πάνυ μεγάνοων ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν τὴν σοὶ δίαιταν, καὶ τὴν ὑπὸ σοῦ προτεινομένην ἀθανασίαν. διὸ δὴ χαίρειν λάβωμαι, ἀποδρὰς, ἀφίξομαί ποθέν σε. ταῦτα μὲν ἐδήλου ἡ ἐπιστολή. καὶ ὡς ἡμῶν, ὅπως ξενισθείημεν. ἐγὼ ἢ, προελθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, εὗρον τὸ ἀπήλαιον τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος εἶ-

in Deos, & alia hujuſmodi. Quin ex illis multa agnovimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti jam familiaria ſalutabant: & quæ nos acceptos, ſopitoſque ſplendidè admodum, & eleganter exceperunt, apparato alio magnifico diverſorio, ut quæ ſe nos factura reges & ſatrapas pollicerentur. Nonnulla & in ſuam quemque patriam abduxêre, & domeſticos oſtendêre, rurſus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidemque noctibus, dormientes, epulantes apud ea manſimus. Poſtea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exiliimus, ſaturique diſceſſimus. Inde in Ogygiam tertio die delati deſcendimus. Priuſque reſignatis literis, quæ ſcripta erant, legebam. Erantque illa hujuſmodi: Vlyſſes Calypſoni Salutem. Velim ſcias me, ubi primùm rate inſtaurata, abs te diſceſſi, facto naufragio, vix incolumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimiſſus, deprehendi multos uxoris procos, qui rebus noſtris ad voluptatem uterentur: quos cum omnes interfeciſſem, tandem à Telegono, quem ex Circe ſuſceperam, è medio ipſe ſublatus ſum. Nunc autem in beatorum inſula ſum, ubi tui convictus relicti pœnitet me, & illius immortalitatis quam obtuleras. Quòd ſi per occaſionem licebit, arrepta fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epiſtola ſignificabat: præterea rogabat ut hoſpitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progreſſus, talem inveni ſpeluncam, qualem Homerus de-

πε, καὶ αὐτὸν παλαιεργᾶσαν. ὡς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἔλαβε, καὶ ὑπεδέξατο, ἀσμένως μὲν, ἐπιπολὺ ἐδάκρυεν. ἔπειτα δὲ, παρακαλέσαντες ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσίασι λαμπρῶς καὶ περὶ μὲν Ὀδυσσέως ἐπυνθάνετο, καὶ περὶ τῆς Πηνελόπης, ὁπόια εἴη τὸν ὄψιν, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζε. καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκεκρίμεθα, ἐξ ὧν εἰκάζομεν σώφρονα εἶναι αὐτόν. τότε μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ ἐκοιμήθημεν. ἕωθεν δὲ ἀναζέσαντες, σφοδρότερον κατὰ τὸ πνεῦμα. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειρατῶν, ἄνθρωποι δὲ εἰσιν ἄγριοι, οἱ τὸ πλησίον νήσων ληστεύοντες τὰς περιπλεούσας. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκυθίνα, τὸ μῆκος πηχέων ἓξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηράνθωσι, καὶ κοιλάνωσιν αὐτὴν, καὶ ἐξελόντες τὸν σπερμάτων, ἐμπλέουσιν, ἰσοῖς μύτοι χρώμενοι κωλαμίνοις, ἀντὶ δὲ ὀθόνης, τῷ φύλλῳ τῆς κολοκύνθης. ἐπιστρατεύσαντες δὲ ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλὰς κατετραυμάτιζον, βάλλοντες ἀντὶ λίθων. τῷ σπέρματι τῶν κολοκυνθῶν, ἀγχιμάλως δ' ἐπιπολὺ ναυμαχοῦντες, περὶ μεσημβρίαν, εἴδομεν κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν, ἐπιπλέοντας τοὺς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἔδειξαν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἤσθοντο αὐτοὺς ἐπιόντας, ἡμῶν μὲν ὠλιγώρησαν. τραπόμενοι δ' ἐπ' ἐκείνους, συνεμάχεσαν. ἡμεῖς δ' ὡς τοσούτῳ ἐπεφεύγοντες τὴν ὀργὴν, ἐφευγόμεν, ἀπολιπόντες αὐτοὺς μαχομένους. καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσαντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε καὶ πλείους. πέντε γὰρ εἶχον πληρώματα, καὶ ἀπὸ ἰσχυρο-

descripsit, ipsamque lanificio operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidem abundè flevit: deinde nos ad hospitium invitavit, epulisque splendidis excepit, interim de Vlysse multa scisciatant, & de Penelope, cujusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea jactaverat Vlysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conjiciebamus, respondemus. Tum ad navem digressi, prope littus obdormivimus. Mane verò vehementiùs insurgente vento solvimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eosque prædantur qui ex vicinis insulis circumnavigant. At verò maximas habent naves ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cavant, egestaque medulla navigant, utentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos impetu facto, duabus ex navibus instructi pugnarunt, multosque sauciarunt è nostris, vice lapidum jaculati grana cucurbitarum. Cumque jamdiu cominus è navi pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas vidimus adnavigantes Caryonautas: qui ut postea declararunt, hostili in se invicem erant animo. Nam ut eos adventare senserunt, nobis neglectis in eos conversi è navi conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictisque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, ut qui plures erant. Nam instructæ illis erant naves quinque, è quibus

πέρων νεῶν μαχόμενοι. τὰ δὲ πλοῖα ἦν αὐτοῖς κεκόφωτα, κερύων ἡμίτομα, κεκευωμένα. μέγεθος ἑκάστου ἡμιτόμου ἐς μῆκος, ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπὶ δὲ ἀπεκρύψαμεν αὐτὰς, ἰώμεθά τε τὰς τραυματίας, καὶ τοὐλοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ἦμεν, ἀεί τινας ἐπιβουλὰς προσδεχόμενοι. ἦ μήν. ὅπω γὰρ δεδύκει ὁ ἥλιος, καὶ ἀπὸ τινος ἐρήμης νήσου προσπλέοντες ἡμῖν ὅσον ἑκατὸν ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι λῃστικῶς ἦσαν οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀναπηδῶντες, ἐχρεμέτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, ἀφιέντες οἰμωγὴν, ἦγεν, οἰδὲ, ἦγεν, ἔβαλλον ἡμᾶς σπίσιν ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς καρκίνων. τοξεύοντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκοντιζόντων, ἐκέπ τὸν ἐμείναν. ἀλλὰ τραπόντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης οὔσης, ἐλάθομεν προσπελάσαντες Ἀλκυόνος καλιᾷ πεμμεγέθει. σταδίων ὡς ἑξήκοντα λίθου αὐτῆ τὸ περίμετρον. ἐπέπλεμ δὲ ἡ Ἀλκυὼν, τὰ ὠὰ θαλπουσα, ἡ πολὺ μείων τῆς καλιᾶς. καὶ δὴ ἀναπτομένη, μικρὰ μὲ κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τῆ προσερῶν. ὡχεῖτο γὰρ φεύγουσα, ὀρεμόν τινα φωνὴν προϊεμένη. ἐπιβάντες δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη καταφαινούσης, ἐξετέμεθα τὴν καλιὰν, σκεδίαι μεγάλη προσοικοῦσαι, ὡς δένδρων συμπεφορημένων. ἐπλῶ δὲ καὶ ὠὰ πεντηκόσια, ἔκρυσαν αὐτῶν χίοι πίθοι προσπλήσεσθον. ἤδη μέντοι καὶ οἱ νεοττοὶ ἔνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἔκραζον. προλέκεσι γὰρ λαβόντες ἐν τῷ ὠῶν, νεοττὸν ἀπέφερον ἐξεκολάψαμεν, ἔκρυσι γυμνὸν ἀθρότερον. ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπέχομεν τῆ καλιᾶς ὅσα σταδίους

bus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis evacuato, eratque unumquodque quindecim ulnas longum. Vbi verò è conspectu eorum evasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter viginti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem jam adessent hinc atque hinc divisi, nos aridis sepiis, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & jaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucii multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non advertentes appulimus. Nam circuitus ejus sexaginta stadiorum erat. Illi insidebat Alcyon ova fovens, nido non multò minor: quæ cùm avolaret, navim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. Nos verò illucescente die in nidum ingressi, similem illum ingenti navi, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Inerant autem ova quingenta, quorum unumquodque Chio dolio erat capacius: jamque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus ampliorem exclusimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadiis, magna

ἀξιοπίστως, τέρατα ἡμῖν μεγάλα, καὶ θαυμάσια ἐπεσήμαινεν. ὅ, τε γὰρ τὸ πτύμνη χηλικῷ ἄφνω ἐπερύξας, καὶ ἀνεβόησε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνδαρος φαλακρὸς ἦν ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ πάντων ἤδη θαυμαζόμενον, ὁ γὰρ ἱστὸς τῆς νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρου ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὲ καρπὸς, ἦν σῦκα, καὶ σταφυλαὶ μεγάλαι, ὅπω πέπειροι. τοιοῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφοβήθημεν, καὶ ηὐχόμεθα θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον. Φαινομένων. ὅπω δ' πεντακοσίους σταδίους διελθόντες, εἴδομεν ὕλην μεγίστην, καὶ λάσιον, πίτυαν, καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲ εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δ' ἦν πέλαγος ἄβυσσον, ἀφίζοις δένδροις καταφυτεύομενον. εἰστήκει δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐπὶ πλέοντα. πλησιάσαντες δ' ἦν, καὶ τὸ πᾶν κατανοήσαντες, οὐκ ἀπορῶ εἰπεῖν τί χρὴ δρᾶν. ὅτε γὰρ ἀφ' ὧν δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ συνεχῆ ὑπῆρχεν, ὅτ' ἀναστρέφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δ' ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν πῇ ἐπίκεινα ὅπως ἔχει. καὶ ἑώρων ἐπὶ σταδίους μὲ πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, τὴν ὕλην ἔστιν. ἔπειτα δ' αὖθις ἕτερον ὠκεανὸν ἐκδεχόμενον. [1] καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναζεμένοις τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν,

gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam proræ chenisscus subitò alas emisit, & exclamavit: & gubernator Scintharus qui jam calvus erat, comam denuo produxit: quodque est omnium incredibilissimum, ipse navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ. His visis non immeritò turbati sumus, & à Diis precati ut portentosam visionem averterent. Necdum quingentis stadiis processeramus, quum vidimus maximam sylvam, eamque pinis & cupressis horridam. Nos autem esse continentem arbitrabamur. At erat immensæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus consitum: Ipsæ tamen arbores stabant immobiles, erectæ, ac si supernatarent. Quò cùm accessissemus, remque totam animadvertissemus, quid facto esset opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia densæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altissimam arborem conscendi, ex quâ contemplarer quomodo res illic se haberent: ac vidi sylvam hanc quinquaginta vel paulò plura stadia protensam, alterumque deindè Oceanum succedentem. Tunc nobis visum est navim arborum comæ imponere, quoniam

[1] Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναζεμένοις τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων] Per ridicula ista super silvæ ramis navigatio, sive ὑλίσεις πλοὸς: sed videntur fidem ei facere Iosephus Acosta & illi quos narrationis suæ fundos auctoresque habet, Historiæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipsa ejus hæc ἱστορία narratio. *Vn de nos freres homme digne de foy nous conteit, que s'estant égaré & perdu dans les montagnes, sans sçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il se trouva dedans des buissons si épais, qu'il fut contraint de cheminer sur iceux sans mettre les pieds en terre, par l'espace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quel-*

que

ὑπερβιβάσαι, εἰ δυναίμεθα, ἐς τὸν ἕτερον θαλάττιον. καὶ ὅπως ἐποιήσαμεν. σκάσαντες γὰρ αὐτὸν κάλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀνελόντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνιμησάμεθα. καὶ θέντες ἐπὶ τῶν κλάδων, πεπίσαντες τε τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ἕως ἀνέμου πνεύσαντος ἐπιτηδείου. ἔνθα μὲν τὸ Ἀντιμάχου ἔπος εἰπόντα ἔπος εἰσήλασε. φησὶ γάρ που κἀκεῖνος, Τοῖσιν δ' ὑλήεντα διὰ πλόον ἐρχομένοισι. διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καθελόντες τὸν ναῦν, ἐπλέομεν διὰ καθαροῦ, καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἄχρι δὴ ἐπίσημον χάσματι μεγάλῳ ὁμοῦ καὶ ὕδατος βυθῷ μεγίστῳ κατενεχθήναι. ὑπερκύψαντες δὲ ἡμεῖς, εἰσεῖδομεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μάλα φοβερὸν, καὶ παράδοξον. εἰσήκει γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμελασμένον. πρὸς δὲ λαίπουσι δεξιὰ, ὁρῶμεν πόρρωθεν λίμνην ἐπιζώνυμον ὕδατος, συνάπτουσαν τὸ πέλαγος κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς ἑτέρας θαλάττης ἐς τὸν ἕτερον διαφέρουσαν. προσελάσαντες, ἐν ταῖς κώπαις, καὶ τὸ σκάφος παρεδράμομεν, καὶ μὴ πολλῆς ἀγωνίας ἐπερασάμεθα. ὅπότε προσδοκήσαντες. τέως ἔνθεν ἡμᾶς ὑπεδέχετο πέλαγός τε προσηνὲς, καὶ νῆσος ἡ μεγάλη, δυσεπίτευκτος συνοικουμένη. οἰκοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνθρωποι ἄγριοι, Βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον περ ἡμῖν τὸν Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. δένδρεσιν

niam densa erat, & si possemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno fune colligatam, conscensis arboribus, vix subveximus. Quam cum super ramis posuissemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cùm protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poëtæ versus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui sylvosum tentant per carula cursum.* Sylva tamen superata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demissa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè constitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorsum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter stadiorum vidimus. Nam aqua velut divisa stabat. Ad dextram verò circunspicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad superficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi prætervecti sumus, magnoque labore præter spem trajecimus. Hinc nos suscepit mare placidum, Insulaque non magna ad quam facilis est aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic de-

que chemin en cette foreſt ſi eſpaiſſe & pleine de bois, il avoit beſoing de monter au coppeau des plus grands arbres pour la deſcouvrir le chemin. Marc.

τες ἦ, ἀσθενήσαμεν ὑδρευσόμενοι, καίτοι κ̀ σπάνι ληψόμενοι, εἰ ποθεν δυνηθείημεν. οὐκ ἔτι γὰρ ἐχρῶμεν. καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῦ πλησίον εὕρομεν. ἄλλο δ' οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς ἐ πόρρωθεν ἠκούετο. δείξαντες ἂν ἀγέλην εἶναι βοῶν, κρυφίοις προχωροῦντες, ἐπεσημάμεθα τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐδίωκον. καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν. οἱ δ' λοιποὶ, ὡς τὴν φάλαγγα κατεφύγομεν. εἶτα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι, ἐ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀπιμωρήτως ὀλίγους τοὺς φίλους, ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀνηρημένων ἀμφιεσμένοις. φοβήσαντες δ' πάντας, ἐδιώκομεν, καὶ κτείνομέν γε ὅσον, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. σπίον μέντοι οὐδὲν εὕρομεν. οἱ μὲν ἄλλοι, παρῄνουν ἀποσφάττειν τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δῆτα, ἐφύλαττον αὐτοὺς, ἄχρι δὴ ἀφίκοντο παρὰ τῶν Βουκεφάλων πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις τοὺς σωθεὶς ἡμένους. σωίεμεν γὰρ αὐτῶν ἀμφιδύοντων, καὶ γοερόν τι μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τοιάδε πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κρόμμυα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἐκείνη πόδας ἔχουσα, δύο μὲν τοὺς ὀπισθεν. οἱ δὲ φρόσω, ἐς ἕνα συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις λαμβάνοντες τοὺς συνειλημμένους, καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη δ' ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, κ̀ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντος, σημεῖα προφαίνεται. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ἄνδρας εἴδομεν καινῷ τρόπῳ ναυτιλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ κ̀ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν.

descendimus ut æquatum iremus, & commeatum, ſicubi poſſemus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at præterea nihil apparebat, ſed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum eſſe gregem, paulatim progreſſi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, inſequuti, tres ex ſociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim ſocios inultos negligere conſilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occiſorum inter ſe dividebant. Terrefactos omnes inſequuti ſumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duoſque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reverſi ſumus. At commeatum nullum invenimus. Quare nonnulli ſuadebant ut captivi jugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos ſervavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & mœſto quodam mugitu, velut ſupplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi caſei, piſces ſicci, cepæ, & quatuor cervi; quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem poſteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati diſceſſimus. Iamque piſces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejuſmodi alia, quæ terræ vicinæ ſigna eſſe ſolent, occurrebant. Paulò poſt homines vidimus qui nova ratione navigabant. Ipſi enim & nautæ & naves erant.

Quem

λέξω ὃ δ' πλεῖ τ' τρόπον. ὑπῆροι κεῖμενοι ἐπὶ δ' ὕδατ@, ὀρθώσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα δ' φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθονίου πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς πόδας κατέχοντες, ἐμπίπτ@ δ' ἀνέμος, ἔπλεον. ἄλλοι δ' μὴ τέτας, ἐπὶ φελλῶν καθήμενοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἠλαυνόν τε, καὶ ἠνιόχευον. οἱ δ' πρόσθιόντες, ἐπεσύροντ@ τὰς φελλάς. ἦτοι ἡμᾶς ὕπτε ἠδίκων, ὕπτε ἔφυγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρηνικῶς, τὸ εἶδος δ' ἡμετέρας πλοίας θαυμάζοντες, καὶ πάντοθεν περισκοπῦντες. ἑσπέρας δ' ἤδη περὶ κώμην νήσῳ ἐμεγάλῃ, καταπεπέτο δὲ αὕτη ὑπὸ γυναικῶν ὡς νομίζομεν, Ἑλλάδα φωνὴν προϊεμένων. προσήεσαν γὰρ, καὶ ἐδέξιῶντο, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἐπιεικῶς κεκοσμημένας, καλαῖς πάσαις, καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. ἡ μὲν νῆσος, ὀνομαλεῖτο Καβαλῦσα. ἡ δὲ πόλις αὕτη, Ὑδαμαρδία. [1] λαβοῦσαι δ' ἓν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη πρὸς ἑαυτὴν ἀπῆγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ δ' μικρὸν ὑποστὰς, ἃ γὰρ χρῆσθαι ἐμεμνόμην. ἀκριβέστερόν τε προσελθὼν, ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν, βοὴν ἰσχυναι, καὶ τὰς ἑταίρας συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. προχειρισάμεν@ δὲ τὴν μαλάκην, πολλὰ ἠνχόμην αὐτῇ ἀλεξηθῆναι ἐκ τῶν παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον δ', τ' ξένης ἀλεξηνορίης, εἶδον τὰ σκέλη ἡ γυναικὸς, ἀλλ' ὄνου ὁπλάς. καὶ δὴ παραστάμεν@ τὸ ξίφ@, συλλαμβάνω τε αὐτῆς. καὶ δήσας, πρὶν τ' ὅλων ἀνέκραγον. ἡ δὲ, ἄκουσα μὲν, εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μ' εἶναι ἡμι-

Quem navigationis modum explicabo. Supini ſuper aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex iis linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Poſt hos, & alii ſuberibus inſidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes ſubera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, ſed intrepidè, & pacatè vehebantur, noſtræ navis figuram mirantes, & undique circumſpectantes. Sub veſperam appulimus ad inſulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos acceſſerunt, & exceperunt, ſalutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Inſulæ nomen erat Cabaluſa, civitatis Hydamardia. Itaque nos ſuſceperunt hæ mulieres, & ſecum quemque ſingulæ abduxerunt, hoſpitemque fecerunt. At ego ſubſtiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunſpiciens accuratiùs multorum hominum oſſa, & calvarias jacentes vidi.. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos ſocios, nec ad arma eundum eſſe judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præſentibus malis evaderem. Ac paulò poſt cùm miniſtraret hoſpita, non crura mulieris, ſed aſini ungulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen, ſe

[1] Λαβοῦσαι] Angl. διαλαβοῦσαι. Bourd.

λαστὰς γυναῖκας, [1] Ὀνοσκελίας προσαγορευομένας. τροφὴν δ' ποιεῖσθαι τὰς ἐπιδημούσας ξένας. ἐπειδὰν δ' ἔρῃ μεθύσωμεν αὐτὰς, σωδυνηθείσας, καὶ μαινομένας ἐπιχειρῆσαι. ἀκούσας δὲ ταῦτα, ἐκείνων μὲν κατέλιπον αὐτόθι δεδεμένων. αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ στέγος, ἐβόων τε, καὶ τὰς ἑταίρας συνεκάλεσα. ἐπὶ δὲ συνῆλθον, καὶ τὰ παράλογα ἐμηνύουν αὐτοῖς, καὶ τὸ τε ὀστᾶ ἐδείκνυον, καὶ ἦγον ἕως ἐπὶ τὸν δεδεμένον. ἠνέῳξα, αὐτίκα ὕδωρ ἐφύετο. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὅμως δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ καθῆκα, πειρώμενος. τὸ δὲ, αἵματος ἐφύετο. ταχέως δὴ ἐπὶ ναῦν καταλήξαντες, ἀπεπλεύσαμεν. καὶ ἐπεὶ ἡμέρα ὑπηύγαζε, τὴν τε ἤπειρον ἀποβλέποντες, εἰκάζομεν εἶναι τὴν ἀντιπέραν τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένῃ κειμένην. προσκυνήσαντες δὴ, καὶ προσευξάμενοι, περὶ τῶν μελλόντων ἐσκοπούμεν. καὶ τοῖς μὲν, ἐδόκει ἐπιβᾶσι μόνοις αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δὲ, τὸ μὲν πλοῖον αὐτοῦ καταλιπεῖν. ἀνελθόντας δὲ εἰς τὴν Μεσόγαιαν, πειράζηναι τῶν ἐνοικούντων. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν, καὶ προσαράξας τὸ σκάφος τῇ ἀκταλῇ διέλυσεν. ἡμεῖς δὲ, μόλις ἐξενηξάμεθα, τὰ ὤμοσα ἕκαστος, καὶ εἴ τι ἄλλο οἷός τε ἦν ἁρπασάμενοι. ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς συνενεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ ἀφ' ἧς ἦλθον ἐν ταῖς Νήσοις, καὶ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ μὴν ταῦτα ἐν τῷ Κήτει, καὶ ἐπεὶ ἐξήλθομεν, παρά τε τοῖς Ἥρωσι, καὶ ταῖς ὀνειρώξεσι, καὶ τὰ περὶ Βουκεφάλους, καὶ ταῖς Ὀνοσκελέσιν. τὰ δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

se mulieres esse marinas, quæ Onoscelеæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse conscenso tecto clamavi, & socios convocavi. Quibus ubi convenissent, rem omnem significavi, & ossa ostendi, intusque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & evanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illaque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita navi solvimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam conjiciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Provoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuo redire: aliis verò illic relicta navi, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas proficisci. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, navim littori impactam comminuit. Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatavimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram venirem, in mari, & navigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Ceto, & cum ab eo exissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onoscelеas contigêre. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

1 Ὀνοσκελίας] De his copiosè Cœlius, tangit vir Clarissimus Gilbert. Gaulminus ad Pfellum. Interp. Aristoph. ad Ranas. *Beurd.*

TY-

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. | TYRANNICIDA.

ARGVMENTVM.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Cæterùm genus orationis Iudiciale est. Status Qualitatis. De eo enim potissimum quæritur: Dignus ne sit præmio Tyrannicidæ, qui filium tyranni occidit, an non. Incidit tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus sit, & de legis sententia disputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda fermè consumitur, dum & summam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac novitatem exponit. Nisi quòd interim & benevolentiam sibi ex merito facti, & adversario ex suspicione invidiam parat. Narratione, gravitatem atque sæviciam tyrannidis primùm persequitur, ejusque omnem causſam in filium tyranni transfert, ut videatur videlicet certo consilio filium ante patrem aggressus esse, deinde & modum peractæ cædis & consilium suum exponit. Hinc Propositio sive petitio sequitur. Post quam confirmatio, in qua principio petitionem suam commendat amplificatione eventus & bonorum, quæ ex hoc facto secuta sint, cum adversarii objectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicidæ, à genere comprobatam, puta quòd non solùm is, qui sua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus sit, sed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Postea etiam à fine legis argumentatur contra scriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à summo ad imum vocant, sive etiam communem, tractat: in quo consilium sive voluntas, conatus, actio, eaque per comparationem, aut affectionem amplificata, postremò & eventus considerantur. Peroratio autem locis patheticis constat, nam ipse quidem pro se affectus movet à modo & instrumento actionis, à tyranni autem persona, hypotyposi quadam, seu descriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propositionem repetit, & sui beneficii veluti memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνήλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ ἀπεκτόνας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐν τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἰδὼν ἤδη νεκρόν, τὸ αὐτοῦ ξίφος ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἰτεῖ ὁ ἀνελθών, καὶ τὸν τύραννον ὑὸν ἀνελών, γάμους, ὡς τυραννοκτόνος.

Quidam in arcem conscendit, ut tyrannum occideret: quem cùm non invenisset, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiumque vidit mortuum, eodem gladio se confecit. Qui in arcem conscenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium ut tyrannicida poscit.

Δύο τυράννους ἀπεκτείνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρηβηκότα, τὸν δ', ἀκμάζοντα, καὶ πρὸς ἀμφοτέροις αἰτίαν ἀδικημάτων ἐπιμότερον, ἥκω μίαν ὅμως ἐπ' ἀμφοτέροις αἰτήσων δωρεάν, μόνον τὸ πώποτε τυραννοκτόνων πληγῇ μιᾷ δύο πονηροὺς ἀποσοβήσαντα μόνον, καὶ φονεῦσαι, τὸν μὲν παῖδα, τῷ ξίφει· τὸν πατέρα δὲ, τῇ πρὸς τὸν υἱὸν φιλοτεχνίᾳ. ὁ μὲν οὖν τύραννος, ἀνθ' ὧν ἐποίησεν, ἐκφανῶς ἡμῖν δέδωκε πωμεῖαν, ζῶν μὲν, τὸν υἱὸν ἐπιδὼν προαναπεπλωμένον τοῖς πελάταις. πελάταιον δὲ, ἀναγκαιομβρον τὸ δαιδαλόστομον αὐτὸς αὑτῷ ψεύσας τυραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου τέθνηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησε δὲ μοι καὶ ἀπόντων πρὸς ἄλλον φόνον, ζῶντι μὲν σωφρονικῶν τῷ πατρὶ, μὴ θανάσιμον δὲ παιδοκτονήσας, ὡς ἐδύνατο. τὸν μὲν οὖν τυραννίδα ὁ παύσας εἰμὶ ἐγώ. καὶ τὸ ξίφος, ὃ πάντα ἔργασται, ἐμόν. τὸν δὲ πάππον ὑπήκουσα τῶν φόνων, καὶ τὸ τρόπον ἐκαινοτόμησα τῶν πονηρῶν τελούτης. τὸ μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμύνασθαι δυνάμενον, αὐτὸς ἀνελών. τὸ γέροντα δ', μόνον δαιχρήσας τῷ ξίφει. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πιστότερόν τι ἐπὶ τούτοις ὤμην ἔσεσθαί μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεᾶς λήψεσθαι ἰσοῤῥόπους τοῖς ἀνηρημένοις, ὡς ἂν εἷς τῶν πανόντων ἀπτικλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τὴν ἐλευθερίαν βέβαιον ἀσφαλῆ, ἀδένος ἀφαλειμμένης κληρονόμος τῶν ἀδικημάτων. μεταξὺ δ' κινδυνεύω, τοσαῦτα κερδήσας, ἀγέ-

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad ſcelerum ſucceſſionem capeſſendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necique dederim, filium videlicet enſe, patrem verò ſummo filii deſiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commiſit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aſpexerit filium priùs immatura morte ſublatum, & quod omnium eſt inuſitatiſſimum, compulſus ſit denique ſui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me eſt peremptus: cæterùm occiſus, ad cædem alteram, ſuam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri ſcelerum ſocius fuerat, ejuſdem poſt mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque ſum is qui tyrannidem ſuſtuli, meuſque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutavi, & modum conficiendi ſceleratos innovavi: quum robuſtiorem, & qui ſe tueri poterat, ipſe peremi: ſenem verò ſoli gladio conceſſi. Quibus de cauſis quiddam etiam amplius à vobis me conſequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præſentibus malis, ſed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo ſcelerum hærede relicto ſtabilem in libertatem vos aſſeruerim. Interim tamen, re tam ſtrenuè geſta, in

ρεσθαι ἀπελθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μόνῳ στρεσθαι τῷ παρὰ τῶν νόμων ἀμοιβῆς, ὃς διεφύλαξα. ὁ μὲν οὖν ἀντιλέγων, ἀτοσὶ δοκεῖ μοι ὁ κηδόμενος ὡς φησι τῶν κοινῶν τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς πεπολυτηκόσι λελυπημένος, καὶ ἀμυνόμενος τὸν ἐκείνους ζῶντας αἴτιον γεγενημένον. ὑμεῖς γ', ἀνέχεσθέ μου ὦ ἄνδρες δικαίως ὀλίγον πρὸς ὀλίγῳ τὸν ἐν τῇ τυραννίδι, καίπερ εἰδότων ὑμῶν ἀκριβῶς διηγούμενον. καὶ γὰρ τὸ μέλλον ὅπως μηθεὶς ἂν τῶν ἀσεργασίας τῶν ἐμοῦ, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον σύμφρονεῖσθε, λογιζόμενοι ὧν ἐπηκούσατε. ἐγὼ γὰρ ὥσπερ ἄλλοις πισὶν ἤδη σωτὴρ πολλάκις ἀπολῶ καὶ ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν δουλείαν ὑπομείναμεν, ἀλλ' ἑνὸς ὑπηνέγκαμεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μόνοι τῶν πώποτε τὰ ὅμοια δυσχετάντων, δύο ἀνθ' ἑνὸς τυράννους εἴχομεν, καὶ πρὸς διπλᾶ οἱ δυσυχεῖς ἀδικήματα διηρέμεθα, μετριώτερος ὁ πρεσβύτης ὢν τοῦ νεωτέρου, καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς ἠπιώτερος, καὶ πρὸς τὰς ἡλικίας τὸ μὲν σφοδρότερον τῆς ὁρμῆς ἐπεχόσης, τὰς δὲ τῶν ἡδυπαθῶν ὀρέξεις χαλιναγωγήσης. καὶ πρὸς γε τὴν δρχὴν τῶν ἀδικημάτων ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἄκων προσηχθαι ἐλέγετο, ὑπ' ἀνάγκης τυραννικὸς αὐτὸς ὤν, ἀλλ' ἔοικεν ἐκείνῳ. φιλότεκνος γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐγένετο, ὡς ἔδειξε. καὶ πάντα ὁ παῖς ἐκείνῳ, καὶ ἐκείνῳ ἐπίστευε. καὶ ἡδικεῖ ὅσα κελεύοι, καὶ ἐκόλαζεν ὡς προστάττοι, καὶ πάντα ὑπηρέτει. καὶ ὅλως, ἐτυραννεύετο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δουλοφορῶν τοῦ παιδὸς ἐπιθυμιῶν ἐκείνῳ. ὁ νεανίας ὢν, τῆς μὲ τιμῆς in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, soluſque mercedem non feram, quam leges à me servatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit, hoc facere, sed quòd illos periisse doleat, & illorum mortis autorem ulcisci cupiat. Vos autem judices, mihi paulisper attendite, dum tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Neque enim, sicut aliis quibusdam sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & unicam servitutem sustinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium quos similis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injurias distrahebamur infœlices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in suppliciis lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad susci-pienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis cauſa honorem ce-

παρεχώρει καθ' ἡλικίαν ἐκείνῳ, καὶ μόνα ἐξίστατο τῆς ἀρχῆς ὀνόματος. τὸ δ' ἔργον τῆς τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ἦν. καὶ τὸ μὲν πιστὸν καὶ ἀσφαλὲς, ἀπ' αὐτοῦ παρεῖχε τῇ δυναστείᾳ. τῶν δ' ἐπίλοιπων, μόνοις ἐκέρδαινε τοῖς ἀδικήμασιν. ἐκείνῳ ἦν ὁ τὰς δορυφόρους συνέχων, ὁ τῶν φρουρῶν κρατύνων, ὁ τὰς τυραννευμένας ἐκκόπτων, ὁ τὰς ἐπιβουλεύοντας φοβῶν. ἐκείνῳ, ὁ τὰς ἐφήβους ἀναπαττῶν, ὁ συνδεζίζων τοῖς γάμοις, ἐκείνῳ αἱ παρθένοι ἀνήγοντο, καὶ εἴ τινες σφαγαὶ, καὶ εἴ τινες φυγαὶ, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βάσανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα ταῦτα τολμήματα ἦν νεανικά. ὁ γέρων δ' ἐκεῖνος, ἠκολούθει, καὶ συνῳδὸς ἦν, καὶ ἐπῄνει μόνον τὰ δ' παιδὸς ἀδικήματα, καὶ τὸ πεζὸν γέλως ἡμῖν ἀφόρητον κατεσκεύαζε. Ὅταν γὰρ αἱ τῆς γνώμης ἐπιθυμίαι τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ ἐξουσίαν ποιῶσιν, οὐδένα ὁρᾶν πρόκειται τῶν ἀδικημάτων. μάλιστα δ' ἐκεῖνο ἐλύπει, τὸ εἰδέναι μακρὰν, μᾶλλον δ' αἰώνιον τὴν δουλείαν ἐσομένην, καὶ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς ἀπολλυμένων τὴν πόλιν, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πονηρῷ, κληρονόμημα γενησόμενον τῆς δήμου, ὡς τοῖς μὲ ἄλλοις ἡ μικρά τις ἐλπὶς αὐτὴ, τὸ λογίζεσθαι, καὶ πρὸς αὐτοὺς λέγειν, ἀλλ' ἤδη παύσεται, ἀλλ' ἤδη τελευτήσει. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενησόμεθα. ἐπ' ἐκείνῃ δ', ἀδὲν τοιοῦτον ἠλπίζετο, ἀλλ' ἑαυτῷ μὲν ἤδη ἕτοιμον τὸ τῆς ἀρχῆς ἁρμόδιον. τοιγαροῦν ἀεὶ ἐπιχειρεῖν τις ἐτόλμα τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐμοὶ πρασσόμενον, ἀλλ' ἀπέγνωσε παντελῶς.

debat adolescens, soloque imperii à nomine temperabat: ipse tamen tyrannidem exercebat, ejusque caput erat. Et quanquam tutamentum præsidiumque principatus ab illo mutuabatur, scelerum tamen emolumentis solus fruebatur. Ille erat qui satellites continebat, qui custodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui insidiatores deterrebat, qui ephebos subduceret, qui conjugia violabat. Illi virgines adducebantur: tum siquæ cædes, siqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia juvenis temeritate gerebantur. Porrò senex ille obsequebatur, socium scelerum sese præbebat, & filii flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam assumunt, nullum flagitiis modum imponunt. In primis verò illud me discruciabat, quòd prospicerem diuturnam, imò potiùs æternam fore eam servitutem, & per successionem aliàs alii domino, tradendam rempub. populumque homini scelesto hæreditatis instar obventurum. Id enim aliis spem non exiguam facit, quod reputant, quod inter se dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, postmodum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil sperabatur: quin jam paratum tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generosis, iisque qui in meam eunt sententiam, rem aggredi audebat: sed desperabatur omnino libertas,

1 Ὁ τὸν τυραννευμένους ἐκκόπων] Malè interpres: *qui tyrannidem affectantes, è medio tollebat.* τὸν τυραννευμένους, hoc est, *tyrannide vexatos.* Menagius.

1 Τῆς

πάπασιν ἡ ἐλευθερία, καὶ ἄμαχος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, ὡς τοσούτοις ἐσομένη τὸ ἐπιχειρήσειν. ἀλλ' οὐκ ἐμὲ ταῦτ' ἐφόβησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς πράξεως λογισμῷ ἀπώκνησα, οὐδὲ ὡς τὸ κίνδυνον ἀπεδειλίασα. μόνῳ γὰρ μόνῳ ὡς ἄπτως ἰσχυρῷ καὶ πολλῶ τῶ τυραννίδι. μᾶλλον δὲ οὐδὲ μόνῳ, ἀλλὰ μετὰ ξίφους ἑνὶ καὶ συμμεμαχημένῳ, καὶ τὸ μέρος συμπατρικτονηκότι, ὡς ὀφθαλμῶν μοι, τῶ τελευτῶντι ἔχων, ἀλλαξόμενος ὅμως τῶν καιρῶ ἐλευθερίαν τὸ σφαγῆς τὸ ἐμῆς. συντυχὼν τῇ ὡρμῇ φερομένῃ, καὶ πτερυόμενος ῥᾳδίως τὸν δορυφόρων, καὶ τὸ συντυχόντα κτείνων, καὶ τὸ ἀνθιστάμενον ὧν ἀμφιδέρων, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἔργων ἐμόλυν, ἐπὶ τῶ μόνῳ τῆς τυραννίδος ἰσχύν, ἐπὶ τῶν ὑποθέσιν τῶν ἡμετέρων συμφορῶν. καὶ ἐπιστὰς τῷ τὸ ἀκροπόλεως φρουρίῳ, καὶ ἰδὼν γυμνικῶς ἀμυνόμενον, καὶ ἀνθιστάμενον πολλοῖς τραύμασιν, ὅμως ἀπέκτεινα. καὶ ἡ μὲν τυραννὶς, ἤδη καθῃρῆθ, καὶ πέρας εἶχέ μοι τὸ τόλμημα. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνῳ, πάντες μὲν ἐλεύθεροι, ἐλείπθ δ' ὁ γέρων ἔτι μόνῳ ἄνοπλῳ, ἀποβεβλημένως τοὺς φύλακας, ἀπολωλεκὼς τὸ μεγὰν σκῆπτρον αὐτῶ δορυφόρων, ἔρημος, οὐδὲ γυναίας ἔτι χειρὸς ἄξιος. σὺ τοῦτα τοίνυν ὡς ἐμαυτὸν ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὰ τοιαῦτα ἐλογισάμην. πάντ' ἔχει μοι καλῶς, πάντα πέπρακται, πάντα κατώρθωται, τίνα ἂν ὁ παῖλοιπος καλλιθείη τρόπον; ἐμὲ μὲ γὰρ ἀνάξιός ἐστι, καὶ τὸ ἐμῆς δεξιᾶς, καὶ μάλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ,

tas, atque inexpugnabilis videbatur tyrannis: quippe cùm esset cum tam multis confligendum. At me nihil ista deterruerunt, neque perpensa negocii difficultate refugi, neque periculum reformidavi. Verùm solus, solus inquam, adversus adeò validam, magnamque tyrannidem, vel potiùs non solus, sed gladio comite conscendi, qui mecum pugnavit, & ex parte tyrannum interemit, quum mors mihi ob oculos interim versabatur, perpendebam tamen me mea cæde publicam libertatem redempturum. Ergo cùm in primam custodiam irruissem, nec facilè satellites summovissem, quemvis obvium interimens, quodvis obstaculum amoliens, ad ipsum negocii caput tendebam, ad unicum tyrannidis robur, ad calamitatum nostrarum argumentum. Et facto in arcis propugnaculum impetu, cùm viderem illum fortiter sese tuentem, & resistentem, multis tamen vulneribus occidi. Et jam erat sublata tyrannis, jam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: nisi quòd supererat senex solus, inermis, ejectis custodibus, amisso magno illo suo satellite, desertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipse judices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta gesta sunt ex animi sententia. Quomodo verò puniatur qui superstes est? Me quidem, meaque dextra nequaquam est dignus, præsertim si post splendidum, & juvenile, & ge-

1 Τῆς σφαγῆς τ ἐμῆς] Ταῖς ἐμαῖς. Marc.

καὶ νεανικῷ, καὶ γυναίῳ ἀνηρημένῳ, καταισχυνῶν κἀκεῖνο τὸ σφαγεῖον. ἄξιον δὲ πνα δεῖ ζητῆσαι δήμιον. ἀλλὰ μὴ τοῦτο συμφορᾷν, μὴ ἢ τοῦ αὐτοῦ κερδαίνειν. ἐδόκει, καλαθήτω τὸ ξίφος. τούτῳ τὰ λοιπὰ ἐπιτέλομαι. τῶν τε βουλευσαμένων, αὐτὸς μὲ ἐκποδὼν ἀπηλλαττόμην. ὁ δὲ, ὥσπερ ἐγὼ προεμαντευσάμην, διεπράξατο, καὶ ἐτυραννοκτόνησε, καὶ τέλος ἐπέθηκε τῷ ἐμῷ δράματι. παρεμὶ ἐν νομίζων ὑμῖν τοῦ δημοκρατίαν, καὶ παρρησίαν ἤδη ἅπασι καὶ τοῦ ἐλευθερίαν διαγγελίζομένων. ἤδη δὲ ἀπολαύετε τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν. κενὴ μὲν ὡς ὁρᾶτε πονηρῶν ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτάττει δὲ οὐδείς, ἀλλὰ τιμᾶν ἔξεστι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀντιλέγειν τοῖς νόμοις. καὶ πάντα ταῦτα μεγάλυνται δι' ἐμὲ ὑμῖν, καὶ ἀφ' τοῦ τόλμαν τοῦ ἐμοῦ. καὶ ἐξ ἑνὸς ἐκείνου φόνου, μεθ' ὃν οὐκ ἔτι ζῆν πατὴρ ἐδυνάσθη. ἀξιῶ δ' ἂν ἐπὶ τούτοις, τοῦ ὀφειλομένου δοθῆναί μοι παρ' ὑμῶν δωρεὰν, ὑ φιλοκερδὴς, οὐδὲ μικροψύχου τις ὤν, οὐδ' ἐπὶ μισθῷ τοῦ πατρίδα εὐεργετῆν ὠφεληθῆναί μοι βουλόμενος τὰ κατορθώματα τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ ἀφελληθῆναι, μηδ' ἄδοξον γυέαν τοῦ ἐπιχείρησιν τοῦ ἐμοῦ, ὡς ἀτελῆ, καὶ χάριτος ἀναξίαν κεκερμένου. οὕτως ἢ ἀπλῆν, καὶ φησὶν, οὐκ ὄλογον ποιεῖν με τιμᾶν θέλοντα, καὶ δωρεὰν λαμβάνειν ὑ γὰρ εἶναι τυραννοκτόνον, οὐδὲ πεπραχθαί μοι τὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὲρ τὸ νόμον, ὡς ἀπαίτησιν τῶν δωρεᾶς. πυνθάνομαι τοίνυν αὐτοῦ, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; οὐκ ἐβουλήθην; οὐκ ἀνῆλθον; οὐκ ἐφόνευσα; & generosum facinus interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Dignus illo carnifex est quærendus: sed post calamitatem, ne vel hanc ipsam lucrifaciat: videat, crucietur, appositum habeat ensem, huic cætera mando. Hæc ubi mecum statuissem, ipse illinc discedo. At ille fecit quod prædivinaveram, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem imposuit. Adsum igitur popularem administrationem vobis adportans, cunctisque ut bono sint animo pronuncians, lætumque libertatis nuncium evulgans. Iam meis fruimini factis: vacua, sicut videtis, sceleratis hominibus est arx. Imperat nemo, honores deferre licet, & causas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meaque fortitudine, & ex unius illius cæde, post quem pater non potuit amplius vivere. Igitur dignum censeo, ut his pro meritis debitum mihi à vobis præmium tribuatur, non quòd lucri sim amans, & sordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia statuerim: verum quòd cupiam officia mea præmio confirmari, nec iis detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, si judicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit, negatque æquum facere me, qui munere decorari, & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidam esse me, neque quicquam à me pro legis sententia confectum esse: verùm facinori meo deesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Ex illo igitur quæro, quid præterea requiris à me? nonne volui? nonne ascendi? nonne occidi? nonne

νευσε; οὐκ ἠλευθέρωσε; μή τις ἐπιτάττῃ; μή τις κελεύῃ; μή τις ἀπειλεῖ δεσπότης; μή τις με τῶν κακούργων διέφυγε; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα εἰρήνης μεστὰ, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερία σαφὴς, καὶ δημοκρατία βεβαία, καὶ γάμοι ἀνύβριστοι, καὶ παῖδες ἀδεεῖς, καὶ παρθένοι ἀφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσι τῷ κοινῷ σὺν χάρᾳ ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἁπάντων αἴτιος; τίς ὁ σωτῆρα με ποιήσας, τὰ δὲ παρεχημένα; εἰ γάρ τις ἐστὶ τοιοῦτος ἐμοὶ τιμῶν δίκαιος, παραχωρῶ τοῦ γέρως. ἐξίσταμαι τῆς δωρεᾶς. εἰ δ' μήν γε ἐγὼ πάντα διεπραξάμην, τολμῶν, κινδυνεύων, ἀνιῶν, ἀναιρῶν, κολάζων, δι' ἀλλήλων πεφυρμένων, τί με διαβάλλεις τὰ καθορθώματα; τί δ' ἀχάριστον ποιῶ με τὸν δῆμον ποιεῖς εἶναι; ἃ γὰρ αὐτὸν ἐφόνευσας τὸν τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυραννοκτόνῳ δίδωσι τὸν ἔπαινον. διαφέρει δ' εἰπέ μοι τί ἢ αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ δι' ὃν ἀνάγκη ἀποθανεῖν τοῦ αἰτίου. ἐγὼ μὲν γὰρ, οἶδ' οἶμαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν, τὴν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγήν. τοῦτ' ἐτίμησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅσῳ οὐκ ἂν εἴποις μὴ δι' ἐμὲ γεγηθέναι. εἰ γὰρ ἐφόνευσε δι' ὃν ἐκεῖνος ζῆν οὐκ ἐδύνατο, αὐτὸς εἴργασμαι τὴν σφαγήν. ἐμὸς ὁ φόνος, ἡ χεὶρ ἐκείνου. μὴ τοίνυν ἀκριβολογοῦ ἐπὶ πεσὼν δ' πρόπω τοῦ τελευτῆσαι, μήθ' ἑξέταζε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστιν. εἰ δὲ ἐμὲ τὸ μηκέτ' εἶναι ἔχει ἐπὶ κἀκεῖνο προσεξεπίστευσον μοι δικεῖς, καὶ συνηφανίσειν τοὺς σύνεργάτας, εἴ τις μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. τί δ' εἰ λιμῷ ἐξεπολιόρ-

ne libertatem peperi, numquis imperat? numquis jubet? numquis minatur dominus? numquis ſceleratorum meas effugit manus? haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes reſtitutæ leges, manifeſta libertas, ſtabilis democratia, inviolata conjugia, tuti pueri, ſine periculo virgines, publicamque tœlicitatem ſolennibus feriis celebrat civitas. Quis igitur horum omnium eſt author? quis illa repreſſit? hæc peperit? Nam ſi priorum quiſquam honore hoc ſit dignus, præmium cedo, à petendo munere deſiſto. Quòd ſi ſolus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidiſti tyrannum. Porro lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid intereſt utrum ipſe interimas, an mortis cauſam præbeas? Mea ſententia, nihil. Verùm hoc ſolum ſpectavit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum ſublationem. Huic honorem decrevit, hoc præmio dignum judicavit: quod opera mea contigiſſe non negaveris. Nam ſi eum occidi ſine quo vivere non poterat, ipſe cædem peregi: occidi ego, ſed illius manu. Itaque ne diſcepta de cædis modo, neque illud perpende quemadmodum interierit, verùm an jam perierit, & an quod periit, id à me ſit profectum. Siquidem & illud excuſſurus mihi videris, & his adverſus de repub. bene meritos calumniis uſurus: ſiquis non gladio, verum lapide ligno-ve, vel alio quovis modo peremit. Quid ſi fame ty-

κησα τ τύραννον, τῷ ἀνάγκην τ τελευτῆς παρέχων, ἀπήτεις ἂν κ τότε παρ' ἐμὲ αὐτό χειρα τῷ σφαγήν; ἢ σὺ δεῖν ἔλεγές μοι π ὡς τ νόμου; κ ταῦτα, χαλεπώτερον Ϝ κακούργ πεφονευμένου; ἓν μόνον ἐξέπιζε, τοῦτο ἀπαίτ, τοῦτο πολυπραγμόνε. τίς τ πονηρῶν λείπεται, ἢ τίς ἐλπὶς Ϝ φόβε, ἢ τί ὑπόμνημα τ συμφορῶν. εἰ ϑ κ ϑαρρᾷ πάνθ', κ εἰρωνικῶ, συνεφωνητότός ἐσι τῷ τρόπῳ τ πεπραγμένων χρωμένε, ἀποστερεῖν ἐθέλειν τῷ ἐπὶ τοῖς πεπονημένοις δωρεάν. ἐγὼ ϑ κ τοῦτο μέμνημαι διηγρευμένου ἐν τοῖς νόμοις, ὡς τὸν ἐμὲ λῷ τῶν πολλὴν ὀλεῖαν, ἐπιλέλησμαι τ ἐν αὐτοῖς εἰρημένων, αἰτίας ϑανάτου εἶναι δικάς, εἴ τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ εἴ τις μὴ αὐτὸς μ ἀπέκτεινε, μὴ ϑ τῇ χειρὶ ἔρασε τὸ ἔργον, ἠνάγκασε ϑ, [1] κ παρέχειν ἀφορμὴν Ϝ φόνε τὰ ἴσα, κ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσϑ. μάλα δικαίως. [2] ὁ γὰρ ἐβούλετο Ϝ πεπραγμένε ἴσον γίγνεσϑ τὸ τ ἀδείας. κ ϑαρρῶν λοιπὸν ἡ ἐξέτασις Ϝ τρόπε τ σφαγῆς. εἶτα τ μὲν ὄντως ἀποκτείνοντα, κολάζειν ὡς ἀνδροφόνον δικαιοῖς, κ ὀλιγωρεῖς ἀφορμῆς ϑέλεις. τ ϑ [3] κ τ αὐτὸν τοῦτον τρόπον οὐ πεποιηκότα τὴν πόλιν, ὁ τ ὀργίων ἀξιώσεις τοῖς εὐεργέτας. ὑδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν tyrannum obsedissem, ad mortis necessitatem compellens, numquid etiam tunc cædem mea manu peractam à me exigeres? aut aliquid desiderari diceres quo legi satis fieret? idque cum sceleſtus ille genere mortis atrociori ceciderit? Vnum hoc perquire, hoc reposce, hoc excute, quis nocentium superſit, aut quæ metus expectatio, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd si purgata omnia, si pacata, calumniatoris est modum rei gestæ reprehendendo, præmio frustrare velle, quod iis debetur, quæ virtute confecta sunt. Equidem & illud memini in legibus disseri, nisi fortè ob diutinam servitutem, eorum quæ in illis dicuntur, oblitus sum: causam mortis esse duplicem, puta siquis ipse occidit, aut si non ipse quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitque mortis occasionem. Ex æquo & hunc quoque supplicio, affici oportere lex çenset, idque jure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et postea supervacaneum est cædis rationem quærere. Deinde hunc qui sic occiderit, nequaquam absolvendum, sed tanquam homicidam puniendum esse censebis. Eum verò qui consimili modo remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio non dignaberis. Neque enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fe-

1 Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῇ φύσει τὰ ἴσα, ϗ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσϑαι μάλα δικαίως.] Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῇ φύσει, τὰ ἴσα, ϗ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσϑαι, ϗ μάλα δικαίως. Marc.

2 Οὐ γὰρ ἐβούλετο.] Καὶ γὰρ ἐβούλετο. Etenim voluit par esse facto id quod extra metum sive periculum facti, τὸ τ ἀδείας, nempe ἀφορμὴν ἴσως παρέχειν. Idem.

3 Κατὰ τ αὐτὸν τοῦτον τρόπον.] Τοῦτον τρόπον. Idem.

1 Καὶ

ἁπλῶς αὐτὸ ἔπραξα, ἠγλιθησε δέ π τέλος ἄλλως χρηστὸν, ἐμοῦ μὴ θελήσαντος. τί γὰρ ἔτ' ἐδεδίειν, ἢ ἰσχυρότερος πεφονευμένου; ἢ τί κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμενον αὐτὸ ὠθεμιστευτόμην; οὐκοῦς εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὡς ἡ τύραννος ὁ πεθνεὼς ἦν, οὐδὲ τοῦτ' ἂν εἶχε τὴν ὠφελησαν, οὐδὲ δωρεὰς ἔπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀπεθάνει, ἠδέως ἂν ὑμεῖς ἐδώκατε. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἶτα ἢ τυράννου πεφονευμένου, τί τὴν αἰτίαν ἀφαιρῇ τῆς σφαγῆς, οὐκ ἀποδώσεις τὴν δωρεάν; ὦ τῆς πολυπραγμοσύνης. μέλῃ δέ σοι πῶς ἀπέθανεν, ἁπλαύνῃ τὴν ἐλευθερίας, ἢ τὴν τῆς δημοκρατίαν ἀποδεδωκότα, ὥστ' ἐπιστρῶ τι ὠφοσπαιτεῖς; καίτοι ὁ γε νόμος ὡς φῄς, τὸ κεφάλαιον ἐξετάζει τῶν πεπραγμένων. τὰ δὲ μέσα ἅπαντα ἐᾷ, καὶ οὐκ ἔτι πολυπραγμονεῖ. τί γὰρ καὶ ἀφῆκε ἐξελάσας τις τύραννον, ἢδη πολὺ ἔλαβε τυραννοκτόνος; καὶ μάλα δικαίως. ἐλευθερίαν γὰρ κἀκεῖνος ἀντὶ δουλείας παρέσχηται. τὸ δ' ὑπ' ἐμοῦ ἐκ μὲν λελυμένου, ἀ φυγὴ, οὐδὲ δευτέρας ἐπαναστάσεως ἐλπὶς, ἀλλὰ παντελὴς καθαίρεσις, καὶ βασιλείας καὶ ἀρχῆς παντὸς ἅμα καὶ ῥίζόθεν τὸ δεινὸν ἅπαν ἐκκεκομμένου. καί μοι ὠφὸς Θεῶν ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος, εἰ δοκεῖ, πάντα ἐξετάσατε, εἴ τι τῶν πρὸς τὸν νόμον ἁμαρτάνεται, καὶ εἰ σύδεῖ τῶν ὠφελείαν ὀφειλόντων τυραννοκτόνῳ, ὠφῶτα μὲν δὴ γνώμῃ προὐπάρχειν χρὴ ἀγαθὴν, καὶ φιλόπολιν, καὶ ὠφῶν τῶν κοινῶν κινδυνεύειν ἐθέλοντα, καὶ τῇ οἰκείᾳ ζωὴ τὴν τῶν πολλῶν σωτηρίαν ἀνησομένῳ. ἆρ' ἂν ὠφὸς

feciſſe, ſed exitum quendam commodum, præter animi ſententiam, fortuitò ſequutum fuiſſe. Nam quid amplius formidaſſem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquiſſem, niſi planè quod erat eventurum, id ipſum prædivinaſſem? Niſi fortè illud dices, eum qui extinctus eſt, tyrannum non fuiſſe, neque appellationem hanc habuiſſe, neque vos multum præmii hoc nomine, ſi ille fuiſſet occiſus, decreturos fuiſſe. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno, ei qui cædis cauſam præbuit, præmium denegabis? O curioſitatem! laboras quo pacto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam reſtituit, ſupervacaneum aliquid requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei geſtæ quærit: media verò miſſa facit omnia, neque ultra curioſiùs excutit. Quid enim? annon ſiquis tyrannum expuliſſet, tyrannicidæ præmium jam cepiſſet? cepiſſet jure optimo: ſiquidem ille pro ſervitute libertatem contuliſſet. Id verò quod à me patratum eſt, non exilium habet, non inſtaurandæ tyrannidis metum: verùm abſolutam ſublationem, totiuſque generis internecionem, omneque malum radicitus exciſum. Ac mihi per Deos, jam ab initio ad finem uſque ſi videtur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges ſit prætermiſſum, numquid in me deſideretur ex his, quæ tyrannicidæ adeſſe debent. Primùm animus illi generoſus ſuppetat oportet, qui ſit civitatis amans, qui ſe quàm remp. periclitari malit, qui propria morte populi redimat ſalutem. Num mihi

τῦτο ὑπεδήσατ, ἐμαλακίσθην, ἢ προσειδόμενός τινα τῶν ἀμφὶ μέσα κινδύνων ἀπέκνησα; οὐκ ἂν εἴποις. μόνε τοίνυν ἐπὶ τύτῳ ἔπου μόνῳ, καὶ νόμιζε ἅπαντα γελῆσαι μόνον, καὶ ἅπαντα βαλόμενος ταῦτα, εἰ καὶ μὴ χρηστὸν ἀποβήσεται. ἔκ τε τῆς γνώμης αὐτῆς κατασκόπει με, μᾶλλον ἀξιῶν, ὡς ἀργάτην λαμβάνειν. ἐμοὶ μὲν ὑπὲρ δυνηθέντι, ἄλλα δὲ μετ' ἐμὲ πεπραγμένα τινὰ ἦν, ἄλογον εἰπεῖν μοι, ἢ ἄγνωμον ὧν ἀποτυχεῖν; καὶ μάλιστα εἰ ἔλεγον, ἄνδρες, ἐβουλόμην, ἠθέλησα, ἐπεχείρησα, ἐπειρασάμην τῆς γνώμης, μόνον ἄξιός εἰμι τιμᾶσθαι, τί ἂν ἀπεκρίνω τότε; νῦν δὲ, ὃ τῦτό φημι, ἀλλὰ καὶ ἀνῆλθον, καὶ κινδύνευσα, καὶ μυρία περὶ τῆς τυραννίδος σφαγὴς ἐποίησα. μὴ γὰρ ὕτω ῥᾴδιον, μηδὲ δύχερὲς ὑπολάβητε εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρουρῶν ὑπερβῆναι, καὶ δορυφόρων κρατῆσαι, καὶ πρέψαντα τοσύτοις μόνον, ἀλλὰ χρὴν τὸ μέγιστον ἐν τῇ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τῦ ἔργου, τῦτό ἐστιν. ὁ γὰρ δὴ αὐτός γε ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστόν ἐστιν, ἀλλὰ τὰ φρουρεῖσθαι, καὶ σωμέχοντα τὴν τυραννίδα. ἅ πις ἂν νικήσῃ. πάντα ὕτω κατώρθωσε. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγον. τὸ γὰρ δὴ ἄχθος τῦ τυράννου προσελεῖν, οὐκ ἂν ὑπῆρξέ μοι, μὴ ὑχὶ τῶν ἐμῶν αὐτὸς φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἀπάντων κεκρατηκότι, κἀκείνως ἅπαντας προσενεικηκότι. ὑδὲν ἔπι προσίθημι, ἀλλ' ἐπὶ τύτων αὖθις μένω. φυλακῆς ἐκράτησα. δορυφόρες ἐνίκησα. τὸ τύραννον, ἀφύλακτον, ἄοπλον, γυμνὸν, ἀπέδωκα. πημῆς ἄξιον ἐπὶ τύτοις εἶναί

ihi quicquam hac parte defuit? num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendum esset, per ignaviam reformidavi? Profectò non potes dicere. Hac igitur tantum in parte commorare, existima me tantùm voluisse, ac statuisse ista, etsi nihil commodi evenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmium reposcere, ut qui tamquam bene meritus illud accipiam. Num si voluntati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannum occidisset, dic quæso absurdum-ne, & præter æquum forct, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Cives volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimentum dedi, solus honorario sum dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adii, ante cædem adolescentis innumera præstiti. Neque enim usque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, unumque hominem tam multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiusque negocii caput. Nam ipse jam tyrannus non magna res est, neque expugnatu, neque confectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, continentque tyrannidem: quæ quidem siquis superaverit, voti compos evasit, & pusillum est id quod supereſt. Sed ad tyrannos pervenire nunquam mihi contigisset, ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnesque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites devici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce confectis, honore dignus

tibi

σοι δοκῶ, ἢ ἐπ ἀπαιτῆς παρ' ἐμοῦ τ φόνον; ἀλλ' εἰ κ φόνον ζητῆς, οὐδὲ τοῦτο ἐνδεῖ. ὅσῃ' ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἐργασμῳ μεγάλῳ κ γνησίαν σφαγὴν, νεανίσκε ἀκμάζοντ, κ πᾶσι φοβερῷ. δι' ὃν ἀνεπιβούλευτ κἀκεῖνον ἐῶ, ᾧ μόνῳ ἐδεδράγμ. ὃς ἀντὶ πολλῶν ἦρκ δορυφόρων. ἆρ' ἄξι ὧν τοῦτ δωρεᾶς, ἀλλ' ἄπιμος ἐπὶ τηλικούτοις γνώμῃ; τί γὰρ εἰ δορυφόρου ἕνα, τί δ εἰ ὑπηρέτλιν πινὰ τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτλιν τίμιον, ὃ μέγα ἂν ἔδοξε κ τοῦτο, ἀνελόντα ἐν μέσῃ τῇ ἀκροπόλ, ἐν μέσοις τοῖς ὅπλοις, φόνον τινὸς ἐργάσαντ τ τυράννου φίλου; νῦν δ κ τ πεφονευμένου αὐτὸν ἴδε. υἱὸς ἦν τυράννου. μᾶλλον δ τύραννος χαλεπώτερος, κ δεσπότης, ἀπαραίτητος, κ κλαυσὶ ἀμήτερος, κ ὑβρεσὶ βιαιότερος. τὸ δ μέγιστον, κληρονόμος τ ὅλων, κ ἀφ' ὅλου, κ ἐπιπολὺ πλουτῆναι τὰς ἡμετέρας συμφορὰς δυνάμενος. βούλ τοῦτο μόνον πεπρᾶχθαι μοι; ζῆν ἔτι τ τύραννον ἀφυπφευγότα; χέρας δὴ ἐπὶ τούτοις αὐτῶ. τί φατέ; ὑ γιγνώσκετε; ἐχ κἀκεῖνον ὑφεωρᾶτε; ὑ δεσπότης; ὑ βαρύς; οὐκ ἀφόρητ ἦν; νῦν δ κ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ συνοήσατε. ὃ γὰρ δ' τοῦτ ἀπαιτῇ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς οὐκ, ἄρτι διεπραξάμην, κ τ τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρου φόνῳ, ἐχ ἁπλῶς, οὐδὲ πληγῇ μιᾷ, ὅσῳ σὺ πλείοσι τοῦτ ἦν αὐτῷ, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύτῃ πολλαπλασίοις πολλῇ, κ ἐν ὀφθαλμοῖς δείξας τὰ φίλτατα οἰκτρῶς πεπονθέναι, ἣν ἐν ἡλικίᾳ, εἰ κ τοῦτο ἐνδεῖ, ἢ ἐπ ἀπαιτῇ παρ' ἐμοῦ τ φόνον; ἀλλ' εἰ κ φόνον ζητῆς, οὐδὲ τοῦτο ἐνδεῖ. ὅσῃ' ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἐργασμῳ μεγάλῳ κ γνησίαν σφαγὴν, νεανίσκε ἀκμάζοντ, κ πᾶσι φοβερῷ. δι' ὃν ἀνεπιβούλευτ κἀκεῖνον ἐῶ, ᾧ μόνῳ ἐδεδράγμ. ὃς ἀντὶ πολλῶν ἦρκ δορυφόρων. ἆρ' ἄξι ὧν τοῦτ δωρεᾶς, ἀλλ' ἄπιμος ἐπὶ τηλικούτοις γνώμῃ; τί γὰρ εἰ δορυφόρου ἕνα, τί δ εἰ ὑπηρέτλιν πινὰ τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτλιν τίμιον, ὃ μέγα ἂν ἔδοξε κ τοῦτο, ἀνελόντα ἐν μέσῃ τῇ ἀκροπόλ, ἐν μέσοις τοῖς ὅπλοις, φόνον τινὸς ἐργάσαντ τ τυράννου φίλου; νῦν δ κ τ πεφονευμένου αὐτὸν ἴδε. υἱὸς ἦν τυράννου. μᾶλλον δ τύραννος χαλεπώτερος, κ δεσπότης, ἀπαραίτητος, κ κλαυσὶ ἀμήτερος, κ ὑβρεσὶ βιαιότερος. τὸ δ μέγιστον, κληρονόμος τ ὅλων, κ ἀφ' ὅλου, κ ἐπιπολὺ πλουτῆναι τὰς ἡμετέρας συμφορὰς δυνάμενος. βούλ τοῦτο μόνον πεπρᾶχθαι μοι; ζῆν ἔτι τ τύραννον ἀφυπφευγότα; χέρας δὴ ἐπὶ τούτοις αὐτῶ. τί φατέ; ὑ γιγνώσκετε; ἐχ κἀκεῖνον ὑφεωρᾶτε; ὑ δεσπότης; ὑ βαρύς; οὐκ ἀφόρητ ἦν; νῦν δ κ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ συνοήσατε. ὃ γὰρ δ' τοῦτ ἀπαιτῇ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς οὐκ, ἄρτι διεπραξάμην, κ τ τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρου φόνῳ, ἐχ ἁπλῶς, οὐδὲ πληγῇ μιᾷ, ὅσῳ σὺ πλείοσι τοῦτ ἦν αὐτῷ, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύτῃ πολλαπλασίοις πολλῇ, κ ἐν ὀφθαλμοῖς δείξας τὰ φίλτατα οἰκτρῶς πεπονθέναι, ἣν ἐν ἡλικίᾳ, εἰ κ

tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si illam quæris, neutiquam desideratur. Non sum incruentus verùm cædem peregi magnam & strenuam: nempe florentis juvenis, omnibusque formidabilis: propter quem & ille ab insidiis tutus erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem unum, quid si ex tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, mediis in armis aliquem è tyranni familiaribus jugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad supplicia dirior, ad contumelias violentior, quodque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc vivere? Iam horum nomine præmium reposco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon gravis? annon intolerandus erat? Porro nunc ipsum negocii caput animadvertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo mœrore priùs torsissem, id quo nihil habebat, charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari,

πονηρὸν, ἀλλ' ὃν κὴ ἀκμάζοντα, κὴ ὅμοιον τῷ πατρὶ, αἵματος· κὴ λύθρῳ ἐμπεπλησμένον. τοῦτ' ἐστὶ πατέρων τὰ τραύματα. τοῦτο τῶν δικαίων τυραννοκτόνων. ὅτου θανάτου ἄξιος ὢν τυράννων, αὐτὴ τιμωρία πρέπουσα τοσούτοις ἀδικήμασι. τὸ μὲν οὖν οὐδὲν ἀποθανεῖν, τὸ δὲ οὐδὲν ἀγνοῆσαι, τὸ δὲ μηδὲν τοιοῦτο θέαμα ἰδεῖν, οὐδὲν ἔχει τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. ἐγὼ γὰρ ἠγνόουν ὦ ἄνερ, ὅσον ἠγνόουν, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς, ὅσην σοὶ εὔνοιαν ὁ υἱὸς εἶχε, κὴ ὡς σὸν ἂν ἡδίονα ἐπιοῦσαν ἐβλέπεν αὐτῷ χρόνον. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως ὁμοίως τοὺς παῖδας τοιοῦτοι. ὁ δὲ, κὴ μᾶλλον ὅτι μόνος ἦν αὐτοῖς, καὶ ἐνόμιζε μόνον σοὶ ὑπάρχειν, εἰκότως, ὁρῶν μόνον σοῖ κηδεμόνα, κὴ φύλακα τῆς τυραννίδος, κὴ μόνον ἀσφαλούμενον τοῦ πατρὸς, κὴ τῷ ἀσφάλειαν τὴν ἀρχὴν παρεχόμενον. ὥστε εἰ μὴ διὰ τὴν εὔνοιαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπόγνωσιν, οὐδὲν ἦπιστε μᾶλλον πεθνηξόμενον αὐτὸν, κὴ λογιζόμενον, ὡς οὐδὲν ἔτι βίον ὄφελος τοῦ ἐκ τοῦ παιδὸς ἀσφαλείας καθηρημένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτῷ ἀθρόα ἐπέσπασα, τὴν φύσιν, τὴν λύπην, τὴν ἀπόγνωσιν, τὸν φόβον, τὰς ἐπὶ τοῖς μελλόντων ἐλπίδας χρόνων, ἐπ' αὐτὸν ἐλθούσας μᾶλλον τοῖς συμφόροις, κὴ δι' ἐκεῖνα τελευτὴν οἰκείαν σκέψιν κατανάγκασα, ἀπέδειξεν ὑμῖν ἄτεκνον, λελυπημένον, ἀδυρόμενον, δακρύοντα, πεπενθηκὸς πένθος, ὀλιγοχρόνιον μέν, ἀλλ' ἱκανὸν πατρί. κὴ τὸ δεινότατον, αὐτὸς ὑφ' αὑτῷ, ὅσπερ θανάτων οἰκτίστας, κὴ πολλῷ χαλεπώτερος, ἢ εἴ τις ἄλλος γένοιτο. ἐμοὶ μὲν τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τοῦτο γνῷ εἰδὼς; μή τινος ἄλλου ἄξιον τοῦτο

tari, tametsi scelestum, crescentem tamen, & patri similem, sanguine, taboque oppletum. Hæc sunt parentum vulnera, hi justorum tyrannicidarum gladii: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc ultio tantis sceleribus congrua. Cæterum protinus interire, protinus sibi excidere, nihil habet tyrannico supplicio dignum. Non enim ignorabam vir egregie, non ignorabam, nec alius quisquam quanta benevolentia filium prosequeretur, quamque vel tantillum illi superstes esse nollet. Omnes enim patres fortasse hoc erga liberos sunt animo: sed hic aliis quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum unicum esse qui curaret, servaretque tyrannidem: quique pro patre pericula solus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque si non ob benevolentiam, saltem ob desperationem rerum sciebam brevi moriturum ipsum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum ampliùs, tutamine filii sublato. Nimirum effeci ut hæc omnia catervatim ipsum circunstarent, natura, dolor, desperatio, formido, quique metus in posterum imminebant. His adversus illum auxiliis sum usus, ipsumque ad id extremum consilium adegi. Interiit vobis orbus, excruciatus, plorans, lachrymans. Luxit luctum, non eum quidem diuturnum, verùm qui patri satis magnus esset. Postremò quod est omnium acerbissimum, ipse sibi necem consciscit, quod quidem mortis genus miserrimum est, & longè atrocius, quàm si ab alio inferatur. Vbi mihi gladius? numquis alius hunc agnoscit? num cujuspiam alius hæc

fuit

ἦλθ; τίς αὐτὸ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐνεκόμισε; ποῦ δ' τυράννου τίς ἐληλύθει; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκείνου ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κοινὸν, καὶ μεθόδιον τῶν ἐμῶν κατορθωμάτων. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτους φόνους ἀμελούμεθα, καὶ ἀνάξιοι δοκοῦμεν δωρεᾶς. εἰ γὰρ ὑπὲρ μόνου τούτου τοῦ πιεῖν ἤτουν παρ' ὑμῶν, εἰ γὰρ ἔλεγον, ἄνδρες, ὑπηρετεῖν ἐβουλήθην τῷ τυράννῳ, καὶ ἀνόπλῳ ἐπὶ δ' κωφῷ κατειλημμένῳ, ξίφος τοῦτο ἐμὸν ὑπηρέτησε, καὶ ποῦ τὸ τέλος τῆς ἐλευθερίας συνήργησε πιεῖν, τοῦτο τιμῆς τε καὶ δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. δεσπότου ὄντα δημοτικοῦ κτήματος, οὐκ ἂν ἡμείψασθε; οὐκ ἂν οὐ τοῖς εὐεργέταις ἀνεχάψατε; οὐκ ἂν τὸ ξίφος οὐ τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μὴ τῶν Θεῶν οὐκέτι ἀφοσιωσάμενοι; νῦν μοι σκοπήσατε, οἷα ποιητικέναι εἰκὸς τὸν τύραννον, οἷα εἰρηκέναι πρὸ τῆς τελευτῆς. ἐπὶ γὰρ ἐμοὶ φονεύομένῳ, καὶ πεφωσκόμενον πολλοῖς τραύμασιν εἰς τὸ φανερὸν δ' σώματος, ὡς ἂν μάλιστα λυπήσειν ἔμελλον τὸν μητρυιήσαντα, ὡς ἂν οὐκ τῆς ἀφύτου ζωῆς ἀφαιρήσειν, ὁ μὲν, ἀνεβόησεν οἰκτρὸν, ἐπιβοώμενον τὸν μητρυιήσαντα, καὶ βοηθὸν, καὶ σύμμαχον, εἶδε γὰρ πρεσβύτην ὄντα, καὶ ἀσθενῆ, ἀλλὰ θεατὴν τῶν οἰκείων κακῶν. ἐγὼ γὰρ ἀπηλαυνόμην, ποιητὴς μὲν τῆς ὅλης τραγῳδίας μεμνημένος, καταλιπὼν δὲ τὸν ὑποκριτὴν τὸν νεκρὸν, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ δ' δράματος. ἐπίστασθε δ' ἐκεῖνον, καὶ ἰδὼν μόνον, ὃν εἶχε μόνον ὀλίγον ἐμπνέοντα, ἡμιθνῆτα. ἐμπεπλησμένον δ' φόνου. καὶ τὰ τραύματα συνεχῆ. καὶ πολλὰ. καὶ καίρια. ἀνεβόησε τοῦτο. πέfuit armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrannum quis eo est usus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor enim, post tanta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio judicamur. Nam si hujus tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cùm mori vellet, idque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus inservivit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum judicassetis: porrò domino tam popularis boni gratiam non retulissetis? Nonne inter eos qui de repub. sunt bene meriti, scripsissetis? nonne gladium inter sacra monumenta reposuissetis? nonne cum Diis illum venerare-mini. Nunc cogitate, quid tyrannum feciſſe, quid ante mortem dixisse verisimile sit. Quum enim juvenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus confodiebatur in corporis partibus magè conspicuis, ut quàm maximè parentem dilcruciarem, & primo conspectu perturbarem, miserabiliter inclamavit, parentem implorans, non opitulatorem, non adjutorem. (sciebat enim illum esse senem & imbecillum) sed domesticorum malorum spectatorem. Nam ego interim discesseram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadaver, scenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. Tum ubi supervenit ille, viditque filium quem habebat unicum, paulum spirantem, sanguinolentum, cæde plenum, & vulnera continua, multáque, & lethalia. Sic exclama-

κτον. ἀπηρήμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. ποῦ ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττει, ἀφ' οὗ τέκνον τεθνηκότα, ἢ μή τι καὶ γηροβοσκοῦντα ὑπερφρονεῖς καὶ τῇ βραδυτῆτι κολάζειν δέον, καὶ θανατικήν μοι τὴν φόνον, καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ ταῦτα λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄοπλος ἦν, ἀφ' οὗ τὸ πάντα τῷ παιδὶ χαρίζεσθαι. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἐνεδίδου. πάλαι δὲ ὑπ' ἐμοῦ κρυπτόμενον, καὶ ὡς τὸ μέλλον τόλμημα κωλυόμενον. ἀποσπάσας δὲ τὸ σφαγεῖς, καὶ ἅμα τραύματος ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτεινας. νῦν δὲ ἀνάπαυσον ξίφος. παρὸν πενθοῦντα θανόντα μοῦνον ἐλθεῖν, καὶ πρεσβυτικῇ χαίρειν δυνχόσῃ σωματώνισιν. ἀπόσφαξον. τυραννοκτόνησον. καὶ ἅμα πενθεῖν ἀπάλλαξον. εἴθε πρότερός σοι ἐγένετο. εἴθε τὴν πάλιν πρῶτος ἔλαβον ἅμα φόνου. ἀπίθανον ἦν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔτι νομίζων ἔχειν ἔκδικον, νῦν δὲ ὡς ἄτεκνος. νῦν δὲ ὡς ἀδὲ φονέως δύπορῶν. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆρε τὸν σφαγέα, τρέμων. ἐδυνάμην. ἐπιθυμῶν μέν, ἀσθενῶν δὲ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τολμήματος. πόσους κολάσεις ταῦτα; πόσους τραύματα; πόσους θανάτους; πόσην τυραννοκτονίαν; πόσην δωρεάν; καὶ τέλος, ἐωρᾶκατε πάντες τὰ μὲν νεανίαν τεθνεκέμβριον, ἐδὲ μικρὸν, ἐδὲ δύπαιδώνισον ἔργον. τὰ πρεσβύτου ἦ, αὐτὰ τεθνεκυῖαν, καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἐλευθέριον ἐκεῖνον, καὶ ἐπινίκιον στοιδὸν, καὶ τὰ ἔργα καὶ ξίφος καὶ ἐμὲ αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτίmam, meique gladii facinora.

mavit, O nate, extincti, interempti sumus tamquam tyranni. Vbi jugulator? cui me servat? cui me relinquit? qui quidem per te fili jam ante sum è medio sublatus, numquid me tanquam senem contemnit? & quasi lento supplicio sim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, ensem quærebat. Ipse enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, ut qui jamdudum fuisset à me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Avulso igitur ense è jugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidisti. Nunc finem malis impone ô ensis: ades lugenti patri solatium, senilemque manum & infœlicem adjuva, jugula, occide tyrannum, luctu libera: utinam prior in te incidissem, utinam priorem cædis locum occupassem. Occidissem quidem, sed tanquam tyrannus duntaxat, sed qui crederem mihi superesse ultorem. Nunc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occisore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremens, neque sat potens. Cupiebat quidem, sed non suppetebant vires ad facinus exigendum. Quot hìc supplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et ut finem faciam, vidistis omnes, juvenem quidem illum priùs prostratum, non exiguum, nec facile opus. Senem postea ipsi circumfusum, amborumque sanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem vi-

At gladius ipse in medio amborum,

τέραν ἐπιδεικνύμενον, ὡς οὐκ ἀνάξιον μεγάλης δεσπότης, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστῶς διηκονήσατο, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ ἡγούμενον, μικρότερον ἦν. νυνὶ δὲ λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. καὶ ὁ μὲν κατελὼν τὸν τυραννίδα πᾶσιν, εἰμὶ ἐγώ. μεμέρισται δ' ἐς πολλὰς τὸ ἔργον, ἄστε ἐν ὀλίγοις. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπεκεκώμιον. τὰ δεύτερα δέ, ὁ παῖς. τὰ τρίτα δέ, ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δέ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum se præstitit, testatusque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me gesta minoris esset momenti, nisi novitate illustrior fieret. Atque is sum ego, qui tyrannidem sustuli. Cæterùm actio in multos est distributa, ut in fabulis fieri solet. Ac primas quidem partes egi ipse: secundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipse: gladius autem omnibus inservivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis *infra patet. Porrò genus judiciale est, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis causas Quintilianus ponit, quarum duas species facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præsens causa hæc pertinet. Exordium maxima ex parte querela constat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui se non secundum artem, sed ad præscriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio restitutæ sanitatis, eam sibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, personarum, sua & novercæ videlicet, conditionibus amplificat: Invidia paternæ accusationis etiam occurrens à consueto & more patris, id quod statim ab initio facit. Exordium Propositio sequitur, cui Narrationem submittit, non tam exponendæ actionis gratia, quàm ut anteactam vitam suam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis consumitur: primo, quo ostendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à causa legis & voluntate legislatoris, quod argumentum similitudine & fictionibus, seu καθ' ὑπόθεσιν amplificat. Secundo, quo iniquum esse docet, se, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hic locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione personæ, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege & cæt. Postremo, neque causas abdicationis satis idoneas aut efficaces esse probat. Neque enim se quicquam peccasse, neque nunc cogi debere, ut arte sua ubivis*

utatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis hujus conditionem & præstantiam, deinde ex sua persona, qui illam non impensis patris, sed tum, cùm à familia alienus esset, didicerit, alioqui etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse. Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si aliàs sanabilis hic morbus esset, in noverca tamen suspicionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cavere ipsum jubet.

Ἀποκηρυχθείς πς, ἰατρικὴν ἐξέμαθε. μανίᾳ τὸ πατέρα, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον ἰασάμενον φαρμάκῳ δόσει, ἀνελήφθη αὖθις εἰς τὸ μάνον. μὴ ταῦτα, μεμνῆσθαι τὴν μητέρα, ἰάσασθαι κελεύοντα, ἀποκηρύττεται.

Quidam abdicatus artem medicam didicit Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc novercam insania correptam sanare jussus, abdicatur.

Οὐ καινὰ μὲν ταῦτα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδὲ παράδοξα, ὑπὸ δὲ πατρὸς ἐν τῇ παρούσῃ γιγνόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τὰ τοιαῦτα ὀργίζεται, ἀλλὰ πρόχειρος ἔστιν ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνήθως ἐπὶ τοῦτ' ἀφικνεῖται τὸ δικαστήριον. σκληρότερον οὖν καινότερον νῦν δυσχερὲς ἔγκλημα μοι ἴδιον ἔσχε, κινδυνεύω δὲ πιωρίαν ὑπερχεῖν ὑπὲρ τῆς τέχνης, εἰ μὴ πάντα δύναται πείθεσθαι τούτῳ κελεύοντι. εἴ τί γοῦν ἂν ἀποπίπτοιμι, θεραπεύειν σκ προστάγματος, οὐκ ἔθ' ὡς ἡ τέχνη δύναται, ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ βούλεται; ἐβουλόμην μὲν ἔν τινι ἰατρικὴν, καὶ τιθέντ' ἂν ἔχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς μεμηνότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκως ὀργιζομένους, παύειν ἐδύνατο, ἵνα καὶ τὸν ἐμὸν πατρὸς νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ δὲ τὸ μὲν τῆς μανίας αὐτὸ, τέλεον πέπαυται. τὸ δὲ τῆς ὀργῆς, μᾶλλον

Haudquaquam nova sunt hæc Iudices, neque miranda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc iracitur modum, verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò novum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen privatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic jubenti per omnia parêre possit. Qua re quid sit absurdius? uti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem ut Medicina, etiam hujusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam injustè iracentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem insania levatus est: cæterùm iracundia magis ex-

λον ἐπιτείνει. καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲ ἄλλοις ἅπασι, σωφρονεῖ. κατ' ἐμοῦ δ' ἐθεραπεύσαντο, μόνε μαίνεται. τὴ μὲ δὴν μισθὸν τ θεραπείας, ὁρᾶτε οἷον ἀπολαμβάνω, ἀποκηρυττόμενος ὑπ' αὐτοῦ πάλιν, καὶ δ' ὑβρίσας ἀλλοτριούμενος δεύτερον, ὥσπερ ἀφ' ἑστίας ἀναληφθεὶς πάλιν ὀλίγου, ἵν' ἀπμήτερος ὑβρισμένη πολλάκις ἐκπεσὼν τ οἰκίας. ἐγὼ δ', ὦ μὲ τοῖς δυνατοῖς, ὑδὲν κελεύσθην ἀφεμένω. παρὼν γὰρ ἄκλητος ἦκον ἐπὶ τὴν βοήθειαν. ὅταν δέ τι ἢ πέλεως ἀπεγνωσμένον, ὑδ' ἐπιχειρεῖν βούλομαι. ἐπὶ δ' τ γυναικὸς ταύτης, εἰκότως, καὶ ἀτολμότερός εἰμι. λογίζομαι γὰ οἷα πάθοιμ' ἂν ὑπὸ τ πατρὸς ἀποτυχών. ὃς ὑδ' ἀρξάμενος τ θεραπείας, ἀποκηρύττομαι. ἄχθομαι μὲ δὴν ὦ ἄνδρες δικαίως ἐπὶ τῇ μητρυιᾷ, χαλεπῶς ἔχοντι. χρηστὴ γὰ ἐμοὶ, καὶ ἐπὶ τῷ πατρὶ δὶ ἐκείνου ἀνιωμένῳ. τὸ δ' μέγιστον, ἐπ' ἐμοῦτῷ ἀπειλεῖν δοκοῦντι, καὶ ἃ πρωτάττομαι ὑπηρετεῖν ὑ δυναμένῳ, καὶ δι' ὑπερβολὴν τ νόσε, καὶ ἀσθένειαν τ τέχνης. πολὺ ὑ δίκαιον οἶμαι ἀποκηρύττεσθαι, τ ἃ μὴ δύνασθαι ποιεῖν, μὴ δ' τὴν ἀρχὴν ὑπισχνέμενον. δι' ἃς μὲ ὖν αἰτίας καὶ πρότερον ἀπεκήρυξέ με, ῥᾴδιον συνιδεῖν ἐκ τ παρόντων. ἐγὼ δ' κ' πρὸς ἐκείνας μὲ ὡς οἶομαι, ἱκανῶς τὴ μεταστᾶσι βίω ἀπελογησάμην. κ' τοιγὰ δ', ἃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὡς ἂν οἷός τε ὢ ἀπολογήσομαι, μικρὰ ὑμῖν διηγησάμενος τ ἐμαυτοῦ. ὁ γὰ δυσκόλως, κ' δυσπειθὴς ἐγὼ, ὁ κατηγορίαν τ πατρὸς, καὶ ἀνάξια πρώτων δ' ὑβρις, τότε μὲ αὐτὴ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα βοῶντι, καὶ ἀμπνοομένῳ, ὀλίγα χρήναν ἀντιλέγειν φόμην. ἀπελθὼν δ' τ exacerbatur. Quodque est omnium gravissimum, erga cæteros omnes est sanus, insanus in me unum à quo est curatus. Videtis igitur cujusmodi mercedem curationis feram, quum rursus ab illo abdicor, rursus alienor à familia, ceu ob id ipsum ad breve tempus receptus, ut majore infamia sæpius ejicerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, jussa patris non expecto: ut qui nuper non accersitus ad opitulandum venerim. Verùm ubi res est planè deplorata: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs ausim: nec temerè: siquidem reputo quid in me sit facturus pater, si res non successerit, cùm jam abdicet non aggressum curationem. Quare Iudices, novercæ graviter laborantis vicem doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem hujus morbus cruciat. Maximè tamen mei ipsius causa, qui videar immorigerus patri, cùm non possim quæ jubeor præstare, partim ob morbi magnitudinem, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse ut abdicer, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de causis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conjicere: ad quas equidem vita post acta, satis ut opinor, respondi. Ad hæc autem quæ nunc objicit, pro virili sum responsurus, si priùs de meo statu pauca vobis exposuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & asseveranti, paucis contradicendum esse duxi. Verùm do-

οἰκίας, ἐνόμιζόν μοι δικαιότερον ἔσεσθαι μέρος, καὶ ψῆφον ἀληθῆ τὸν μὴ ταῦτα βίον, καὶ τὸ φαινέσθαι πάμπολυ τῶν πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφεστηκότα, καὶ ἅμα τὰ κράτιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπασκήσειν, καὶ τοῖς ἀρίστοις συνόντα. ἐθεώρουν δὴ καὶ τοιοῦτόν τι, [1] καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ἐμὲ φόδρα κατηγορήτου πατρὸς ἀδίκως ὀργίζεσθαι, καὶ ἐγκλήμασι ψευδῆ κατ' ἐμὲ συντιθέναι. καὶ ἦσάν τινες, οἱ μανίας ἄρχὴν ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἀπειλὴν, καὶ ἀκρασιολισμὸν, οὐκ ἐς μακρὰν ἐπιπεσεῖσθαι δὲ κακὰ, μίσος, ἄλογον, καὶ νόμων ἀπλοῦν, καὶ βλασφημίας ἀθεμίτους, καὶ λοιδορίαν ἀνήκεστον, καὶ βοὴν, καὶ ὀργὴν, καὶ ὅλως, χολῆς μεστὸν πάντα, διὸ δὴ πάλαι μοι καὶ ἰατρικῆς δεῆσειν ποτὲ ἐθεσπέδων. ἀποδημήσας οὖν, καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἐπὶ τῇ ἀλλοδαπῇ ἰατρῶν συγγενόμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ ἀθυμίᾳ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξέμαθον τὴν τέχνην, ἐπανελθὼν δὲ, καταλαμβάνω τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, καὶ κατὰ τὴν ἐπιχώριον ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, οὐκ ἐς βάθος ὁρώντων, ἀλλ' ἀκριβῶς φιλοκερδούντων τὰς νόσους. ὅλην ὅσῳ γε εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρησὸν υἱὸν, ὅτε ἐμνησικάκησε τὴν ἀποκηρύξεως, ὅτε μετέπεμπτος ψυεῖς ἀπεμείνατο. ἐγὼ δὲ οὐδὲν εἶχον τι αὐτῷ ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκεῖνα ἦν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὥσπερ ἔφην ἤδη, τὸν πόνον παρελθὼν οὖν ἄκλητος, οὐκ ἐμοὶ ἰασάμην, ἃ γὰρ οὕτω ποιεῖν

mo cedens, existimavi fore mihi magni instar, verique calculi vice, si vitam posthac viverem, qua me à paternis illis criminibus quàm longissimè abesse appareret, & honestissimis studiis dedisse operam, cumque optimis viris habuisse consuetudinem. Iam verò & hujusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaque in filium crimina strueret. Neque deerant qui ista morbi initium interpretarentur, minasque & tela mox irruituri mali, nempe odium absque causa, mores asperos, parata convicia, censuram severam, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatissimorum, quos in peregrinis regionibus nanciscipotui, medicorum doctrina usus, plurimo labore, vehementique animi studio artem perdidici. Postea reversus, invenio patrem manifesta insania jam laborantem, & ab hujus loci medicis desperantibus destitutum: qui non altiùs introspiciunt, nec admodum exactè morbos dijudicant. At ego sanè, sicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accerserer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare possem: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus accessissem, non illico sum medicatus, neque enim id nostri est mo-

1 Καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ἐ σφόδρα] Καὶ ὑπώπτευον μὲ δὴ ὡς ἐ σφόδρα. Similis menda etiam Demosthenis Olynthiaca 11. quæ vulgò 1. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Marg.*

θες ἐστὶν ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη παραινεῖ, ἀλλὰ πάντων πρῶτον διδασκόμεθα συνορᾶν εἴτε ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, εἴτ᾽ ἀνήκεστον, καὶ ὑπερβεβηκὸς τοὺς ὅρους τῆς τέχνης. καὶ τηνικαῦτα, ἢν μὲν ἐμμετα χείριστον ᾖ, ἐπιχειροῦμεν, καὶ πᾶσαν σπουδὴν ἐσφερόμεθα σῶσαι τὸν νοσοῦντα. ἢν δὲ κεκρατηκὸς ἤδη, καὶ νενικηκὸς τὸ πάθος ἴδωμεν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν προσαπτόμεθα, νόμον τινὰ παλαιὸν τῶν προπατόρων τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἵ φασι μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν οὖν τὸν πατέρα ἔτι ἐντὸς τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος οὐχ ὑπὲρ τὴν τέχνην, ἐπιπολὺ τηρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσας ἕκαστον, ἐπιχείρουν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον τεθαρρηκότως ἐνέχεον. καίτοι πολλοὶ τῶν παρόντων ὑπώπτευον τὴν δόσιν, καὶ τὴν ἴασιν διέβαλλον, καὶ πρὸς κατηγορίας παρεσκευάζοντο. παρῆν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα οὐ τῷ μισεῖν ἐμὲ, ἀλλὰ τῷ δεδιέναι, καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι πονήρως ἐκεῖνον διακείμενον. ἠπίστατο γὰρ μόνη τὰ πάντα συνοῦσα, καὶ ὁμοδίαιτος τῇ νόσῳ. πλὴν, ἀλλ᾽ ἔγωγε οὐδὲν ἀποδειλιάσας, ἠπιστάμην γὰρ οὐ ψευσόμενά με τὰ σημεῖα, οὐδὲ προδώσουσαν τὴν τέχνην, ἐπῆγον τὴν ἴασιν ἐν καιρῷ τῆς ἐπιχειρήσεως. καίτοι κἀμοί τινες τῶν φίλων συνεβούλευον μὴ θρασύνεσθαι, μὴ καὶ διαβολήν τινα μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀποτυχεῖν, ὡς ἀμυνομένῳ τὸν πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσαντι, ὧν ἐπεπόνθειν ὑπ᾽ αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῶος μὲν οὗτος εὐθὺς ἦν, καὶ ἐσωφρόνει πάλιν, καὶ πάντα διεγίγνωσκεν. οἱ παρόντες δὲ, ἐ-

moris, neque id præcipit ars. Verum omnium primum obſervare docemur, ſanabiliſ-ne ſit morbus, an inſanabilis, tranſiliatque artis terminos. Ac tum ſi ejuſmodi ſit malum, ut commodè poſſimus aggredi, aggredimur, totoque adnitimur ſtudio: ut ægrotum ſervemus. Sed ſi affectum jam invaluiſſe, ſuperaſſeque viderimus, nec manum omnino admolimur, idque vetuſtam quandam primorum medicinæ parentum legem obſervantes: qui negant tentandos eſſe morbos qui jam invaluerunt. Itaque cum patrem adhuc intra ſpem eſſe cognoſcerem, neque affectum arte potiorem, diu obſervatis ac penſitatis ſingulis, ita demum aggreſſus ſum, atque cum fiducia, pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderant, hanc pharmaci adminiſtrationem ſuſpectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, jamque ad accuſandum ſe comparabant. Aderat etiam noverca pavida, & diffidens, non quòd me odiſſet, ſed quòd metueret, cùm probè ſciret illum graviter laborare. Nam ſola noverat omnia, quippe familiaris, aſſiduoque ægrotanti convivens. Attamen ego nulla re deterritus, ſiquidem ſciebam fore ut neque ſigna me fallerent, neque ars me proderet, obſervato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi ſuadebant ne fiderem, ne fortè ſi res malè ſuccederet, majorem calumniam mimi accerſerem, quaſi acceptarum injuriarum memor, patrem veneno ultus eſſem. In ſumma, protinus ille convaluit, priſtinæque redditus ſanitati, omnia cognovit. Familiares admirabantur, lauda-

θαύμαζον. ἐπῄνει δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ, καὶ φανερὰ πᾶσιν ἦν χαίρουσα, καίμοι δυσκιμῶντι, καὶ εἰκὸς ἦν σωφρονοῦντι. ὅτῳ δ' οὖν, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτῷ ἔχω, μήτε μελλήσας, μήτε συμβαλόν τινα τῶν ἀεὶ τὰ τοιαῦτα παρόντων, ἐπειδὴ τὸ πᾶν ἤκουσε τὸ παρόντων, ἔλυε μὲν τὴν ἀποκήρυξιν, ἣν ἦ ἐξ ὑπαρχῆς ἐποιεῖτο με, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀπεκάλει, ἀκριβῆ πάντων εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ ὧν ἔτι ἐμαυτοῦ σκέψεων ἀπολογήσεσθαι. τοῦτο γὰρ ἐμοῦ μὲν πολλὰς, ὅσοι παρῆσαν χρηστοί. ἐλύπει δ' ἐκείνους, ὅτι ἀποκηρυχθείς ἦδη, ἠδέως ἀναλήψεως. εἶδεν γὰρ τότε πάντως ὑμεῖς ἡδόμενος τῇ πράγματι, ἀλλ' οὐδὲ τὴν καρδίαν τρεπομένην, καὶ βλέμμα πραγματικὸν, καὶ σχῆμα ἀποκρυπτόμενον, οἷον ἐν φθόνῳ, καὶ μίσει γίγνεται. ἡμεῖς μὲν ὡς τὸ εἰκὸς ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἡδονῇ ἦμεν, ἀκμῆς ἀπειληφότες. ἡ μητρυιὰ δ' ὀλίγου μὲν ἐδεῖτο, νόσον ὑπ' ἀνδρὸς δικαίου χαλεπὴν, καὶ παράλογον. κεκράμενον γὰρ οὐδὲν τὸ δεινὸν, παρεφύλαξε. ἐν δὲ ἀπῆλθε, καὶ ἐπιπολάσαν τὸ μανίας τὸ εἶδος, ἀλλά τι παλαιὸν ἐνοικοῦν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὰ φανερὰ ἐξενίκησε. πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι σημεῖα τῆς ἀνιάτου μεμηνότων. ἓν δ' ἐκεῖνο κρινὸν ἐπὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ παρεφύλαξα. ὡς μὲν γὰρ τὰς ἄλλας, ἡμερωτέρα, καὶ πραεῖά ἐστι. καὶ παρόντων, εἰρωνίᾳ ἄγει ἡ νόσος. ἂν δέ τινα ἰατρὸν ἴδῃ, καὶ τοῦτ' ἀκούσῃ μόνον, κατ' ἐκείνου μάλιστα παροξύνεται. ὅτῳ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὃ πονηρὸς καὶ ἀνηκέστως ἔχειν ἐστὶ

dabat noverca, palamque gaudebat, & quòd inclaruissem, & quòd ille relipuisset. At hic quidem, nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: servatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens, deque illis ante factis semet excusans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilaravit: sed eos afflixit, quibus abdicatio filii erat revocatione jucundior. Proinde tunc vidi non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed colorem alicujus mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex invidia, odioque solet accidere. Nos igitur ut consentaneum est, altero alteri reddito, in lætitia, animique gaudiis versabamur. Cæterùm noverca paulò post, statim ægrotare cœpit, morbo Iudicis gravi, & inopinato: quem statim ab ortu tetrum observavi. Neque enim simplex, & levis insaniæ species, sed vetustum quoddam jamdudum in anima delitescens malum erupit, victoriaque parta in apertum prodiit. Sunt autem nobis multa quoque alia insanabilis insaniæ signa. Verùm illud unum commune in hac muliere animadverti, quòd erga cæteros pacatior est ac mitis, illisque præsentibus conquiescit morbus: sed siquem medicum viderit, vel si de medico tantùm audierit, in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsum argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri.

Hæc

πεπαίδευσαι. ταῦτ' ὀρῶ, ἐγὼ μὲ ἠνιάμην, καὶ τὴν γυναῖκα ὠκτειρον ἀξίαν ὄσαν, καὶ ὡδὶ τὸ ἀτύχημον δυσχέραινον. ὁ πατὴρ δ' ἀπὸ ἰδιωτείας, ὁ γὰρ οἶδεν ὅτε ἄρχην ἕ κατέχοντ' κακὸν, ὅτε τὴν αἰτίαν, ὅτε τὸ μέτρον ἕ πάθος, ἐκέλευεν ἰᾶσθαι, καὶ τὸ ὅμοιον ἐγχεῖν φάρμακον. ὥστο γὰ ἐν εἶναι μανίας εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παράπαισμα ταυτὸν, καὶ ὡδὶ παραφροσύνην τὴν ἀληθεστάτην ἡγεῖσθαι. ἐπεὶ δ', ὅπερ ἀληθέστατον, ἀδύνατον εἶναί φημι σώζεσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ πεῖσαι ὑπὸ τ νόσε ὁμολογῶ, ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, κ φησὶν ἐκείνη καθυβρίσθαι, καὶ ἀτιμάζειν τὴν ἄνδρα, ἐγκαλῶν ἐμοὶ τὴν ἀσθένειαν τ τέχνης. καὶ πάσχω μὲ σύνηθες τοῖς λυπεμένοις. ὀργίζονται γὰν ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίας τἀληθῆ λέγουσι. τοίνυν ἔγωγε ὡς ἂν οἷός τε ὦ, διαλογήσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτὸ, καὶ τ τέχνης. καὶ πρῶτόν γε ὑπὲρ τ νόμε ἄρξομαι, καθ' ὃν ἔστ' με ἀποκηρύξαι βούλεται, ἵν' εἰδῇ σὸν ἔθ' ὁμοίως ὄσαν αὐτῷ νῦν τε καὶ πρότερον τὴν ἐξουσίαν. ὁ γὰρ ἅπασιν ὁ πάτερ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντας ἡμᾶς, οὐδὲ ὁσάκις ἂν ἐθέλωσιν ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὰ τηλικαῦτα ὀργίζεσθαι ἐφῆκεν, ὅτω καὶ τ παίδων πεῖσόμενοι, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχωσι. κ ἀφῆκε τοῦτο σὸν ἐλευθέραν ἔφη γίγνεσθαι, οὐδ' ἄκυρον τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰς δικαστήριον καλέσαι, καὶ δικαστὰς ἐκάθισε τοὺς μήτε ταχὺς ὀργὴν, μήτε ἀφαιρεῖσθαι τὸ δίκαιον κεκτημένους. ἤδη γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς παρε-

Hæc cùm perspicerem, equidem acerbè ferebam, miserebarque mulieris ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob inscitiam, neque enim novit, vel originem mali quo tenetur, vel causam, vel affectus magnitudinem, jussit ut medicarer, ac simile pharmacum exhiberem: arbitratus idem esse insaniæ genus, eundem morbum, eandem invaletudinem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verùm ubi, quod verissimum est, dico fieri non posse ut servetur mulier, meque morbo imparem esse fateor, indignatur, & succenset, aitque me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolentibus solet: liberè verum dicentibus succensent. Verùm ego pro viribus illi respondebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare, quò intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legislator omnibus, ô pater, istam potestatem permittit, neque uti quoslibet filios, neque quoties libuerit, neque quibuslibet de causis, abdicent. Verùm ut patribus concessit certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideoque jussit ne libera esset, ac citra judicium vindicta, sed ad judices vocat, æstimatores constituit, qui neque per iracundiam, neque per calumniam judicent quod justum est. Noverat enim frequenter accidere multis, ut iniquas ob causas ad iram com-

σωφρόνως. καὶ τὸ μὲν, ψεύδεσι τισὶ συκοφάντου πεισθέντα, τὸ δὲ, οἰκέτῃ πιστεύσαντα, ἢ γυναίῳ ἐχθρᾷ, ἄκων ἁμαρτεῖν ἀδίκημα γένοιτο τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ἐξ ἐρήμης τὰς παῖδας δίκης ἁλῶναι, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἐγχεῖται, καὶ λόγος ἀποδίδοται, καὶ ἀνεξέτασον οὐδὲν καταλείπεται. ἐπεὶ τοίνυν ἔξεστι καὶ σοὶ μὴ ἐγκαλεῖν μόνῳ ὁ πατὴρ κύριος, σὺ κενὸν δὲ εἰ πολλὰ αἰτιᾶσθε, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μὲ, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδέπω σκοπεῖτε. σκοπεῖτε δὲ ἐκεῖνο ἐξετάσαντες, εἰ ἔτι δοτέον ἀποκηρύττειν αὐτῷ, ἢ παρὰ ἀποκηρύξαντα, χρησαμένῳ τῇ παρὰ σοῦ νόμῳ ἐξουσίᾳ, καὶ ἀπαλλαγέντα τὸν πατρικὸν ταύτην δυνάστειαν. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντα. καὶ λύσαντι τὴν ἀποκήρυξιν, ἐγὼ μὲν οὐδικώτερον εἶναί φημι τοῦτον, ἀπειρήντως ὠφελῆσαι, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἡμετέρους, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας, καὶ τὸ φόβητρον αὖθις, καὶ τὸ νόμιμον, ἅπαξ μὲν συναρπάζεσθαι, μὴ μικρὸν δὲ λύεσθαι. καὶ πάλιν ὁμοίως ἰσχυρὸν εἶναι. καὶ ὅλως, ἄνω καὶ κάτω τρέφεσθαι τὰ δίκαια, ὡς τὸ ἐπὶ καιρῷ δοκεῖν τοῖς πατράσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχῆθεν ἄξιον ἐφίεναι, καὶ ἀγανακτῆσαι σωφρονακτεῖν, καὶ κύριον τὰ ἡμετέρας ποιεῖν τὰ μεγιστηκότα. ἐπὶ δὲ ἅπαξ ἀναλῶσαι, τὸν ἐξουσίαν, καὶ παρὰ χρήσασθαι τῷ νόμῳ, καὶ ἐμπεπληθῆναι τὸ ὀργῆς, εἶτα, μὴ ταῦτα ἀναλάβῃ, χρηστὸν εἶναι μεταπιθέσθαι, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μένειν, καὶ μηκέτι μεταπηδᾶν, μηδὲ μεταβάλλεσθαι, μηδὲ μεταποιεῖν τὸν κρίσιν. ἐπὶ μὲν γὰρ τὸ χρηστότερον, πονηρὸν ἡ χρηστὸν ἀποφήνασθαι, οὐδὲν εἰμὴ γνώσεσθαι ἐστὶ. commoverentur: hic quidem cùm falsæ calumniæ crederet: ille famulo, vel uxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem injudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari: verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, ut in jus vocet: & vobis judicibus, ut an justa sit accusatio, judicetis: id quidem quod mihi imponit, & cujus gratia nunc indignatus, nondum spectate, sed illud priùs expendite, num amplius abdicandi jus ipsi sit concedendum, cùm semel abdicaverit, jamque sit usus facultate quam lex concedit, atque hanc paternam potestatem expleverit: deinde rursum in familiam receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquissimum istud esse dico, ut infinitæ sint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus: utque lex nunc irato inserviat, nunc abrogetur: rursum ut eodem modo valeat: denique ut jus sursum ac deorsum volvatur, prout ex occasione patribus visum fuerit. Verùm initio æquum quidem erat ut concederet, cumque indignante indignaretur, ac puniendi jus faceret ei qui genuisset. Porrò ubi semel potestatem absumpserit, ac lege abusus sit, iram expleverit, post hæc rursum in familiam receperit, & in hanc opinionem transierit, ut frugi putet, in his perseveret necessum est, neque postea resiliendum, neque retractanda sententia, neque rescindendum judicium. Etenim nullum erat judicium ut puto, quo ex se natum cognosceret, frugi-ne, an contrà esset evasurus.

At-

καὶ ἀφ' τοῦτο τοὺς ἀναξίους ἧς ἠξίωσε δικαιοπολίας συγκεχώρηται, τοῖς ὅπως ἠγνόουν ἀναβρεψαμένοις. ὅταν δὲ μὴ κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ὑπ' ἐξουσίας αὐτός τις ὑφ' ἑαυτῷ καὶ δεικνύσας ἀναλάβῃ, πίς ἔτι μηχανὴ μεταβάλλεσθαι, ἢ πίς ἔτι χρῆσις ὑπόλοιπος ἧ νόμῳ; φαίη γὰρ ἂν τις σε ὁ νομοθέτης, εἰ πονηρὸς ἦτο ὢν, καὶ ἧ ἀποκηρυχθῆναι ἄξιος, τί παῖων ἀνεκάλεις; τί δ' αὖθις ἐπαπῆγες ἐς τὸν οἶκον; τί δ' ἔλυες τὸ νόμιμον; ἐλεύθερος γὰρ ἦθα, καὶ ἧ μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. ἀ γὰρ δὴ σύντυφον σοι δοτέον τοῖς νόμοις, οὐδὲ τοῖς σοῖς μεταβολὰς ἀνάγκαζε τὰ δικαστήρια. δοκεῖ ἄρα μὲν λύειν, ἄρα δὲ κυρίους εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικαστὰς καθῆσθαι μάρτυρας. μᾶλλον δ' ὑπηρέτας τοῦ σοὶ δοκοῦντος, ὁτὲ μὲν κολάζοντας, ὁτὲ δ' ἀφαλαίτους, ὁπόταν σοὶ δοκῇ. ἅπαξ μεμνῆσθαι, ἅπαξ ἀναπέπτυφας, ἅπαξ καὶ τὸ ἀποκηρύττειν ἀπὸ τούτων ἔχεις. καὶ τότε, ὦ δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῇς, τὸ δ' ἅπαυστον τοῦτο, καὶ αἴδιον, καὶ πολὺ, καὶ ῥᾴδιον, μεῖζον ἦθη τῆς πατρικῆς ἐστὶν ἐξουσίας. μὴ δὴ φῶς Διὸς ὦ ἄνδρες δικασταὶ συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκοῦσιον τὴν ἀνάκλησιν ποιήσασθαι, καὶ λύσαντι τὴν γνῶσιν ἧ πάλαι δικασθέντα, καὶ ἀκυρώσαντι τὴν ὀργὴν, αὖθις ἐπὶ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν ἀνακαλεῖν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν πατρικὴν ἀνατρέχειν, ἧς ἔξωρος ἦθη, καὶ ἑαυτοῦ ἡ φθορά, καὶ μόνῳ τούτῳ ἄκυρος, καὶ φθορὸς δεδιαπεπονημένος. ὁρᾶτε γάρ που καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις, ὡς ἐπὶ μὲν τοῦ κλήρου λαχόντων δικαστῶν, ἢν τις ἀδίκως οἴηται ληχθῆναι τὴν κρίσιν, δίδωσιν ὁ νόμος ἐς ἕτερον ἐφεῖναι δικαστήριον. ἢν δὲ judices sorte ferunt sententiam, exiſtimat, permittitur ad alios

Atque hanc ob cauſam genere indignos abdicare conceſſum eſt, quos quum educabant, cujuſmodi futuri eſſent neſciebant, Cæterùm ubi non coactus, ſed ſuapte ſponte atque authoritate ex ſeſe comprobatum recipit, qua deinde ratione poſſit mutare factum, aut quis ſupereſt legis uſus? Etenim dixerit legiſlator, hic ſi improbus erat, dignuſque quem abdicares, cur revocaſti? cur in familiam denuo reduxiſti? cur legem irritam feciſti? Nam liber eras, tuique juris ut hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum eſt ut leges eludas, neque ut ad animi tui mutationes judicia trahantur: neque ut leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim teſtes ſedeant, imò potiùs tuæ voluntatis miniſtri: modò punientes, modò abſolventes, quandocumque tibi viſum fuerit. Semel genuiſti, ſemel educaſti, pro his etiam ſemel abdicare potes: tum quidem quum id juſtè agere videberis. Verùm ut hoc fiat ſine fine, ut perpetuò, ut frequenter, ut facilè, id ſupra patris jus eſt. Quare per Iovem Iudices ne permittatis huic, qui ſua ſponte receperit, ſuperioris judicii ſententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, ut rurſum me ad eandem pœnam provocet, & ad paternam poteſtatem recurrat, cujus exoletum jam & inutile eſt privilegium, huicque ſoli invalidum, & ante hac conſumptum. Etenim illud conſiderate, quemadmodum in aliis judiciis, ubi ſiquis perperam pronunciatum ſit, provocare. Sed ſiqui ſua ſponte

πους ἐκόντας αὐτοὺς συνοῦντας δικαστὰς, καὶ μεταλάμβοι ἐπιτρέψασι λῆσιτᾶν, οὐκ ἔπ. οἷς γὰρ ἐξὴν μὴ ὃ τὴν ἀρχὴν ἐμμένειν, εἰ τούτοις αὐτοῖς ἐκέλευε, τί χρὴ ἐπὶ δικαίοις τοῖς ἐγνωσμένοις. ὅπου δὲ καὶ σύ. ὃν ἐξὴν μηκέτ' ἀναλαμβάνειν, εἰ μὴ ἄν ἄξιος ἐδόκει ὃ γήσας, τοῦτον εἰ χρεὼν ἡγησόμενος εἶναι πάλιν ἀνειλήφας, οὐκ ἔτ' ἀποκηρύττειν ἔχεις. ὅτι γὰρ οὐκ ἄξιος αὖθις παθεῖν ταῦτα, ὑπ' αὐτοῦ σοῦ μεμαρτύρηται, καὶ χρεὼς ἤδη ὁμολογεῖ. ἀμεταπόητον δὴ τὴν ἀνάληψιν, καὶ τὴν ἀληθινὴν βέβαιον εἶναι ποιητέα, μὴ κρίσιν ὅπου πολλὴν, καὶ δύο δικαστήρια. ἓν μὲν τὸ πρῶτον, ἐφ' ᾧ παρῃτήσω. δεύτερον δὲ τὸ σὸν, ὅτε μετεβάλλου, καὶ ἀνάδικον ἐπέστησας τὰ πρότερον ἐγνωσμένα λύσας, βεβαιοῖς τὰ μετ' ἐκεῖνα βεβουλευμένα. μένε τοίνυν ἐπὶ τῷ τελευταίῳ, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ κρίσιν, πατέρα σε εἶναι δεῖ. τοῦτο γὰρ ἔδοξέ σοι. τοῦτ' ἐδοκίμασας. τοῦτ' ἐκύρωσας. ἐγὼ μὲν δὴ εἰ μὴ φύσει πατὴς ἦν, ἠθέλησ' ὃ ἀποκηρύττειν ἤθελες, ἐξεῖναί σοι φημί. ὃ γὰρ τὴν ἀρχὴν ποιεῖν δυνατὸν ἦν, τοῦτ' ἄδικον λύειν ἅπαξ γεγόμενον. τὸ δὲ καὶ φύσει, καὶ αὖθις αἱρετόν, καὶ γνώμῃ ἐπεσκεμμένον, πῶς οὐλογον αὖ ἀπωθεῖσθαι, καὶ πολλάκις τὸ μιᾶς οἰκειότητος ἀποστερεῖν; εἰ δ' οἰκέτης ἦν ἐτύγχανον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πονηρὸν οἰόμενος, ἐπέδησας, μεταπεισθεὶς δ' ὡς ὐδὲν ἠδίκει, ἐλεύθερον ἀφῆκας εἶναι. [1] ἆρ' ἂν σοι πρὸς καιρὸν ὀργισθέντι, αὖθις ἐξὸν

sponte de judicibus convenerint, delectisque arbitris causam commiserint, non idem licet. Etenim siquis, quorum sententiis initio stare non cogebatur, hos sponte delegerit, jam æquum est boni consulere quæ statuerint. Itidem sanè & tu, quem non amplius recipere licebat, nisi videretur genere dignus, hunc si frugi esse arbitratus iterum admiseris, non amplius abdicandi jus habebis: siquidem indignum esse, in quem hæc denuo fiant ipse testatus es, jam de integro frugi esse filium confessus. Itaque non pœnitere receptionis, sed firmam reconciliationem esse convenit, post sententiam toties pronunciatam, ac rem bis judicatam, primùm quando abdicasti, deinde quando sententiam mutasti, & in patrimonii portionem asseruisti, rescissis decretis superioribus, confirmas illa quæ postea sunt placita. Proinde persevera in his quæ proximè statuisti, tuumque ipsius judicium serva. Pater sis oportet, quandoquidem id decrevisti, id probasti, id ratum fecisti. Ego quidem si natura non essem filius, sed adoptatum abdicare velles, ne id quidem tibi licere existimarim. Quod enim liberum erat initio non facere, id semel factum iniquum est rescindere. Porrò eum qui primum natura sit filius, postea judicio, sententiaque accersitus, quæso num par est rursum expellere. & eadem necessitudine sæpius privare? Si verò servus essem, tuque primùm ratus improbum, in vincula conjecisses, deinde cognita innocentia, me manumisisses, num tibi alias irascenti, in eandem ser-

1 Ἆρ' ἂν σοι πρὸς καιρὸν ὀργισθέντι, αὖθις ἐξὸν τὸν ὁμοίαν δουλείαν ἐπαγαγεῖν;

εἰς τὴν ὁμοίαν δουλείαν ἐπανάγειν; ἐδόκουν. τὰ γὰρ τοιαῦτα, βέβαια, καὶ διαπαντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὑπὲρ μὲν οὖν τοῦ μηκέτ' ἐξεῖναι τούτῳ ἀποκηρύττειν, οὐ πάνυ ἀποκηρύξας, ἐκὼν ἀνέλαβεν, ἔστι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ἄμωσ, παύσομαι. σκέψασθε γὰρ ἤδη οἷον ὄντα, καὶ ἀποκηρύξατέ με. καὶ ἐγὼ τοῦτό φημι, ὡς τότε μὲν ἰδιώτην, νῦν δ' ἰατρόν. εἰ δὲν γὰρ ἂν ὡσαύτως τοῦτο ἡ τέχνη συναγωνίσαιτο. εἰ δ' ὅτι τότε μὲν νέον, νῦν δὲ ἤδη καὶ πεπαιδευμένον, καὶ τὸ πεῖσαι δεῖ μηδὲν ἀδικῆσαι ἂν ἀπὸ τῆς ἡλικίας ἔχοντα μικρὸν γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μὲν, εἰ καὶ μηδὲν ἠδικημένῳ ὡς ἂν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' οὖν οὐ πεπονθὼς, παρῃτεῖτο τὴν οἰκίαν. νῦν δὲ σωτῆρα ἔναγχος, καὶ εὐεργέτην μεγίστην γεγενημένον, εἴ τι ἧττον ἂν ἀχαλεπώτερον, τοῦτόν γε ἀπὸ ἐμοῦ, καὶ πλείστου κίνδυνον ἀφαιρουμένου, τοῖς τοιούτοις δίδυς ἀμείβεσθαι τὴν θεραπείαν ταύτην, οὐκ ἔνα λόγον ἔχοντα, ἀλλ' ὅτῳ ῥᾳδίως ἐπιλελῆσθαι, καὶ ἐπὶ τῷ ἐρημίαν ἐλαύνειν, τὴν ἐφηδέντ' ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἐξεβέβλητο, μὴ μόνον οὐ μνησικακήσαντα, ἀλλὰ καὶ σώσαντα, καὶ σωφρονεῖν διδασκαλάσαντα. οὐ γὰρ μικρὸν ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐδὲ τὸ τυχὸν οὐ πεποιηκὼς αὐτὸν, ὅμως τῶν τοιούτων νῦν ἀξιοῦμαι. ἀλλ' εἰ καὶ ὅτῳ ἀγνοεῖ τὰ

servitutem revocare liceret? Nequaquam. Igitur istiusmodi acta leges, firma volunt esse, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere possem, non esse jus huic abdicare denuo quem semel abdicatum sponte sua receperit, tamen ea missa faciam. Nunc spectate cujusmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuisse, nunc esse medicum (nihil enim ars in hac causa suffragetur) tum juvenem, nunc ætate provectum, ut ætas etiam ipsa fidem faciat me nihil peccasse. Nam leve forsitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla injuria, ut ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienavit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim salutis, ac beneficus extiterim, exigor. Qua re quid esse possit ingratius? ut mea servatus opera, tantoque à discrimine elapsus, sanationem illam statim factis hujusmodi pensèt, nulla meritorum habita ratione: sed usque adeò facilè oblivioni mandarit, atque in solitudinem abigat eum qui jure sit obsecutus, quum præter jus ejiceretur: neque solùm non memineri injuriæ, verum etiam & salutem attulerit, & sanæ menti restituerit? Neque enim exiguo Iudices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen hujusmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in

νάγειν; ἐδόκουν. τὰ γὰρ τοιαῦτα βέβαια καὶ διὰ παντὸς κύρια διατελεῖν οἱ νόμοι ἀξιοῦσι] Tale forte fuit Græcorum jus, sed in eo jus Romanum à Græco differt. Nam actio ingrati competebat patrono adversus libertum ingratum, qui si causa cadebat, retrahebatur ad servitutem per sententiam judicis. Lege *Divus* 5. ff. de jure patronatus, & lege *Qui manumittitur* 12. Cod. de operis libertorum, & lege *Si manumissus* 2. & lege *Liberti* 3, & lege *Libertina* 4. Cod. de libertis & eorum liberis. *Palm.*

πότε, πάντες ὑμεῖς ἴστε οἷα ποιοῦν-
τα αὐτὸν, καὶ πάσχοντα, καὶ ὅπως
διακείμενον, ἐγὼ δ' ἐθελοντὴν, τὸ
μὲν ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωκότων, τὸ
δ' οἰκείων φευγόντων, καὶ μηδὲ
πλησίον προσιέναι τολμώντων, τοιοῦ-
τον ἀπέφηνα, ὡς καὶ κατηγορεῖν δύ-
ναιό, καὶ περὶ τῶν νόμων διαλέγε-
σθαι. μᾶλλον δ' ὁρᾷς ὦ πάτερ τὸ
παρ' ἐμοῦ δεῖγμα, τοιοῦτον ὄντα σε παρ'
ὀλίγον οἷα νῦν ἡ γυνὴ ἐστι, σοῖς τὴν
δικαίαν φρόνησιν ἐπανήγαγον. ἀ
δίκαιον οὖν τοιαύτην μοι γυναῖκα ἀντ'
οἰκείαν τὴν ἀμοιβὴν, μὴδὲ κατ' ἐμοῦ σε μόνον σωφρονεῖν. ὅπου γὰρ μὴ μικρὰ ὑπ' ἐμοῦ δυνηράτησαι, καὶ ἀπ' αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δῆλόν ἐστιν. οὐ γὰρ ὡς οὐ ἐχάτοις ἔσαν τὴν γυναῖκα, καὶ παμπονήρως ἔχουσαν, οὐκ ἰώμενον μισεῖς, πῶς δὲ πολὺ μᾶλλον, ὅτι σε τῷ ὁμοίῳ ἀπήλλαξα, ὑπερφαπὰς, καὶ χαίρειν ὁμολογεῖς, τῷ ὕτω δεινῶν ἀπηλλαγμένῳ; σὺ δ' ὅστις ἀγνωμονέστερον σωφρονήσας δίδυς εἰς δικαστήριον ἄγαις, καὶ σεσωσμένῳ κολάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ δίκαιον οἰκεῖον μῖσος ἀπατρέχεις, καὶ τὸν αὐτὸν ἀναιρεῖσθαι νόμον, κολὸν γεῖν τὸ μισθὸν ἀποδίδως τῇ τέχνῃ, καὶ ἀξίας ἀμοιβὰς τῷ φαρμάκων ἐπὶ τῷ ἰατρῷ, ὑγιαίνων μόνον. ὑμεῖς δ' ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὸ δυνηράτην τοῦτον κολάζειν ἐπιτρέψετε, καὶ τὸ σώσαντα ἐξελαύνειν, καὶ τὸ σωφρονήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀναιρῆσαι πεμπωρεῖσθαι. ἔκ, ἰῶνα τὸ δίκαια ποιῆτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἀμαρτάνων ἐτύγχανον, ἰῶ μοι πῶς ἀ μικρὰ προφελομένη χάρις, ἐς ἣν ἀποβλέπουσα τοῦτον, καὶ ὃς μεμνημένον, καλῶς εἶχε, τὸ μὲ πα-

in ſtatu tunc fuerit, vos tamen omnes noſtis, quid facientem, quid patientem ipſum, quomodo affectum, ego curandum ſuſceperim: ac medicis reliquis deſperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim, ut etiam accuſare, ut & de legibus diſſerere poſſit. Quin potiùs exemplum vides pater: cùm propemodum talis eſſes, qualis nunc eſt uxor, ad priſtinam ſanitatem te revocavi. Quare non eſt æquum ut pro his officiis, hujuſmodi gratiam mihi reponas, neque in me ſolummodo ſanus ſis. Etenim te non mediocribus à me beneficiis affectum eſſe, vel ex his ipſis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odiſti, quia uxorem in extremo periculo verſantem, graviſſimeque affectam non ſano, qui fit ut non potiùs ſummopere diligas, quia te ſimili morbo liberavi? & gratiam habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem eſt ingratiſſimum, ſimulatque ad te rediſti protinus in jus trahis: reddita ſalute punis, & ad priſtinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem perſolvis arti, dignamque pro remediis refers gratiam, qui quidem adverſus medicum tantum ſanus es. Vos autem judices, huic concedetis, ut de benemerito pœnas ſumat, ut ſalutis authorem expellat, ut eum qui ſanitati reſtituerit, oderit, ut per quem revixit, ulciſcatur. Non, ſi quod juſtum eſt, facietis. Etenim ſi maximum aliquod flagitium in præſentia commiſiſſem, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quò cùm ille reſpiceret, cujus cum meminiſſet, conveniebat hunc præſentem injuriam negligere, & ob

illa

φόντων κωλύφρονεῖν, δὲ ἐκεῖνα ἧ πρὸς χειρον τὴν συγγνώμην ἔχειν. καὶ μάλιστα εἰ τηλικαύτη τις ἡ δύσεργασία τυγχάνη, ὡς πάντα ὑπερπαίειν τὰ μεταξύ. ὤσπερ οἶμαι καὶ μοὶ πρὸς τοῦτον ὑπάρχειν, ὃν ἔσωσα, καὶ ὃς ἧ βίε παντὸς χρεώστης ἐστί μοι, καὶ ᾧ τὸ εἶναι, καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ σωτήριον παρέχημαι. καὶ μάλιστα ὅτε οἱ ἄλλοι πάντες ἤδη ἀπεγνώκεσαν, καὶ ἤτιμος εἶναι ὡμολόγουν τὸ νόσημα. τοῦτο γὰρ μεῖζον οἶμαι ποιεῖν τὴν ἐμὴν δύεργασίαν, ὡς ὅτε ὑὸς ὢν τότε, ἔτε ἀναγκαίαν τὴν θεραπείαν ἔχων αἰτίαν, ἀλλ' ἐλεύθερος κομιστῆς, καὶ ἀλλότριος, τῆ φυσικῆς αἰτίας ἀφειμένος. ὅμως ἐ προειδὼν, ἀλλ' ἑκόντης, ἄκλητος, αὐτεπάγγελτος, ἦλθον. ἐβοήθησα, προσελιπάρησα. ἰασάμην. ἀνέσησα, καὶ τὰ παντέρα ἐμαυτῆ διεφύλαξα, καὶ ὑπὲρ τῆ λοιδορήσεως ἀπελογησάμην, καὶ τῆ δύνοίας τὴν ὀργὴν ἔπαυσα, καὶ τὸν νόμον ἔλυσα τῆ φιλοστοργίας, καὶ μεγάλης δύεργασίας τὴν εἰς τὸ ἦθος ἐπάνοδον ἐπεισάμην, καὶ οὐ ὅπως ἐπισφαλεῖ καιρεῖ τὴν πρὸς τὰ πατέρα πίστιν ἐπεδείξάμην, καὶ μᾶλλον τῆ τέχνης ἐμαυτὸν εἰσεπόησα, καὶ γνήσιον ὑὸς οὐ τοῖς δεινοῖς ἀνεφάνην. πόσα γὰρ οἴεσθε παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρόντα; ὑπηρετοῦντα; καθεφυλακτοῦντα; νῦν μὲν, ἔκηδα τῆ πατρὸς ἀκμῆ. νῦν δὲ, τὴν τέχνην ἐπάγοντα, πρὸς ὀλίγον ὑπεδύσην τῆ κακῶ. ἔστι δὲ τὰ ὄντων ἀπάντων τούτων οὐ τῆ ἰατρικῆ τὸ ἐπισφαλέσθαι, τὰς τοιούτους ἰάσεις, καὶ πλησιάζειν ὅτε ἀφικεμένοις. ἐς γὰρ τὰς πλησίον πολλάκις ἀφίασι τὴν λύπην, ἐπιζέουσης τῆ πάθους. καὶ ὅμως πρὸς οὐδὲν τούτων ἀπώκνησα, οὐδ' ἀπεδειλίασα. συ-

illa priora facilè ignoſcere, maximè ſi tam ingens ſit beneficium, ut omnia ſuperet, quæ poſtea poſſint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem ſervavi, qui mihi vitæ totius eſt debitor: cuique hæc præſtiti, ut ſit, ut ſapiat, ut intelligat: præſertim cùm cæteri omnes jam deſperarent, ſeque morbo vincendo impares eſſe faterentur. Nam & illud, opinor, ad meriti mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non eſſem, cùm nulla de cauſa curationem ſuſcipere cogerer: verùm liber eſſem, alienus, naturali cauſa ſolutus, tamen non neglexi, ſed ultroneus, non vocatus, non juſſus adii, ſuccurri, aſſiduus fui, ſanavi, reſtitui, meum patrem ſervavi, de abdicatione me purgavi, iram benevolentia ſedavi, legem pietate ſuſtuli, magnoque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoſo fidem erga patrem demonſtravi, meque ipſum artis ope inſinuavi, ac triſtibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me fuiſſe paſſum arbitramini, quantum & exhauſiſſe laborum? dum aſſideo, dum obſequor, dum opportunitatem obſervo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admovens, morbo paulatim inclinante. Eſt enim hoc omnium quæ ſunt in medicina periculoſiſſimum, hominibus hujuſmodi mederi, & ad ſic affectos accedere. Fit enim non rarò, ut exæſtuante malo, rabiem in proximos emittant. At nihil horum ſubterfugi, nihil reformidavi: ſed

μὸν ἦ, καὶ πάνυ πρόπον ἀντιξεσπεζόμενον τῇ νόσῳ, τὸ παλαιὸν σκορόπισον τῷ φαρμάκῳ. μὴ γὰρ τῶν ἀκόπως δύσεως ὑπολάβῃ τις, ποῖόν ἦ, ἢ πόσος ὁ κάμαλος ἐγχάλαι φάρμακον. πολλὰ γὰρ ἀπὸ τούτου χρὴ ποιεῖν, καὶ παρασκευάσαι τὴν πόσιν, καὶ παρασκευάσαι ῥᾴδιον ἐς ἴασιν τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἀπίσης ἕξεως φερόπαιν, κενοῦν, καὶ ἰσχναίνειν, καὶ οἷς χρὴ τρέφειν, καὶ κινεῖν ἐς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὕπνους ἐπιποιεῖν, καὶ ἡρεμίας μηχανώμενον, ἅπερ οἱ μὲν ἄλλό τι νοσοῦντες, ῥᾳδίως πειθαρχεῖν ἂν. οἱ μεμηνότες ἦ, ἀφ' τῶν ἐλαύνεσθαι ὑπ' νοῦ, δυσκίνητοι, καὶ δυσπαρακίνητοι, καὶ τῷ ἰατρῷ ἐπισφαλεῖς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσκατεργάστοι. [1] ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον χρύσῳ ὑπὸ τέλους, καὶ ἐλπίσωμεν ἐμπεσόν τι μικρὸν ἀμάρτημα, ἐπανορθώσαντο ὑπ' παθοῦς, ἅπαντα ῥᾳδίως ἀνέτρεψε, καὶ ἀνεπόδισε τῶν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέσφηλε. τὸν μὲν τοῦτο πάνθ' ὑπομείναντα, καὶ ὅταν χαλεπῶς νοσήματα παραλάσωσιν. καὶ πάθος ἁπάντων παλῶν τὸ δυσαλωτότατον νενικηκότα, ἐπὶ τούτῳ ἀποκηρύττειν ἐπιτρέψετε, καὶ τοὺς νόμους ὡς βέλτιστ' ἐρμηνεύειν, καὶ δίκαια συγχωρήσετε, καὶ τῇ φύσει πολεμεῖν αὐτὸν ἐάσετε; ἐγὼ τῇ φύσει πειθόμενος, σύζω, καὶ ἀφυλάττων ὦ ἄνδρες δικαιῶ τὸ πατέρα ἀμύνειν, κἂν ἀδικῇ ὅτι. εἰ δὲ τὸ διαπονηκὸς παῖδα τοῖς νόμοις ὡς φησιν, ἀπολιθῶν ἀφορίσῃ, καὶ ὁ χρύσος ἀποστρεῖ, μισόπαις ἂν-

sed cum ipso conversans, morboque adversans modis omnibus, tandem pharmaco superavi. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ve labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt prius facienda, præstruenda via potioni, præparandum corpus, quò faciliùs recipiat medicationem, totiusque corporis habitus curandus, inaniendo, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quidvis utile movendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde sæpenumero cùm effecerimus, ut jam adesse morbi finem speremus, leve aliquod erratum incidens, renovato malo, cuncta illa superiora facilè subvertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam gravi luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic ut iterum abdicet, permittetis, utque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis! Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit injurius, servo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, ut ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum

[1] Ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον χρύσῳ τῷ τέλει & ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι μικρὸν] Ὅταν γὰρ πολλάκις οἰήσωμεν ἤδη πλησίον χρύσῳ τῷ τέλει, & ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι &c. *Mars.*

ὦ, ἐγὼ φιλοπάτωρ γέγωμαι, ἐγὼ τῶν φύσιν ἀσπάζομαι, ὁ δὲ τὰ φύσεως παρρᾳ̃, καὶ καταβεβλῆσθαι δίκαια, ὦ πατρός, μισῶν ὦ ἀδίκως. ὦ παιδὸς, φιλῶν ὦ ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ γὰρ ἐμαυτῷ, ὅ πατρὸς ἀναγκάζομαι, ὅτι μισάμενος, ἃ δέον φιλῶ. καὶ φιλῶ μᾶλλον, ἢ σωφρονῶ, καίτοι γε ἡ φύσις τοῖς πατράσι τοὺς παῖδας μᾶλλον, ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτάττει φιλεῖν. ἀλλ' ἡμῶν ἑκὼν καὶ τοὺς νόμους παρρᾳ̃, οἳ τοὺς μὲν ἠδικημένους παῖδας τῷ γήρᾳ φυλάττουσι, καὶ τῶν φύσιν, ἢ τοὺς γεγενημένους ἕλκει πρὸς πόθον τῶν γεγενημένων πολύν, ἐκ ὅπως μείζους ὀργὰς δίνοιας ἔχῃ πρὸς ἐμὲ, μείζονα τὰ δικαιά μοι τῆς δίνοιας ἐσφέρῃ, καὶ ἐπιδίδωσιν. ἢ τὸ ἔλαττον, ἐμὲ μιμεῖται, καὶ ζηλοῖ δ' φίλτρα; ἀλλ' οἶμαι τὰ συμφορᾶς. ὥσπερ καὶ μισεῖ φιλοῦντα, καὶ ἀγαπῶντα ἑλαύνῃ, καὶ ἀεργατοῦντα ἀδικεῖ, καὶ ἀσπαζόμενον ἀποκηρύττῃ, καὶ τοὺς φιλόπαιδας νόμους, ὡς μισοπαιδας κατ' ἐμοῦ μεταχειρίζεται. ὦ μάχης, ὡς ἐοικὰς ἀπὸ τοῖς νόμοις καὶ τῆς φύσεως. σὸν ἔστι τοῦτο σὸν ἔστιν ὡς θέλεις. καλῶς ἐρημωδοῦσιν ὦ πάτερ, καλῶς καταβλῆσθαι τοὺς νόμους. ἢ πολεμεῖ φύσις ἐ νόμος ἐν παῖς οἰκοίας. ἀκηλωθήσιν ἀκήλοις σὺ ταῦτα, καὶ συναγωνίζονται τῇ λύσῃ τῶν ἀδικημάτων. ὑβρίζεις τὰ ἀεργάτου. ἀδικεῖς τὴν φύσιν. τί ἐ τοὺς νόμους συναδικεῖς τῇ φύσῃ; ὡς καλὸς, καὶ δικαίως, καὶ φιλοπαίδας εἶναι θέλοντας, ἢ συγχωρεῖς, καθ' ἑνὸς παιδὸς ὡς κατὰ πολλῶν κινῶν πολλάκις, καὶ ἡσυχάζειν σὸν ἐᾶν ἐν παῖς τιμωρίαις τοὺς ἐν παῖς

rorum oſor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & jura violat. O patrem injuſtè odio proſequentem! O filium injuſtiùs amantem! Nam mihi ipſi vitio verto, patre compellente, quòd exoſus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par eſt amo. Atqui natura comparatum eſt, ut patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic ſtudio tum leges contemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ ſervant: tum naturam, quæ parentes ad vehemens natorum deſiderium trahit. Non ſolum enim cùm majora benevolentiæ erga me habeat principia, majorem, uti debebat, benevolentiam non affert & addit: aut quod minus eſt, me ſaltem imitatur, meumque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin inſuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legeſque liberis faventes, ceu liberis infenſas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moves pater. Non iunt iſta, non ſunt, inquam, ut tu vis. Leges bene conditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad benevolentiam pertinent. Hic inter ſe conſentiunt, ſibique invicem auxiliantur ad delendas injurias. Contumelia benemeritum afficis, naturam offendis. Cur legibus quoque ſimul cum natura facis injuriam? Quæ cùm honeſtæ, juſtæ, & liberorum amantes eſſe cupiant, eſſe non pateris, quum eas adverſus unum filium, tamquam adverſus multos moves: nec quieſcere finis in ſuppliciis, quæ velint in bene-

τῶ παίδων πρὸς τὰς πατέρας δύνοίας ἠσυχάζειν ἐθέλουσας. κἀπειτα ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἡμαρτηκόσι, μὴ ἢ κεκμηκώς. καὶ μὴν οἵγε νόμοι καὶ ἀχαριστίας δικάζειν δεδώκασι κατὰ τῶν τὰς εὐεργέτας μὴ ἀποδιδόντων. ὁ δὲ πρὸς τῷ μὴ ἀμελεῖσθαι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἷς εὖ πέπονθε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε εἴ που ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέλοιπεν. ὡς μὲν δὴ ἔστι ἀποκηρύττειν ἔτι τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ ἤδη τῷ πατρικῷ ἐξουσίαν ἀποπληρώσαντι, καὶ χρησαμένῳ τοῖς νόμοις, ὥστε ἄλλως δίκαιον εὑρεῖν τὸν εἰς τὰ τηλικαῦτα γεγυμνασμένον ἀπωλείας, καὶ τῆς οἰκίας ἀποστερῆσθαι, ἱκανῶς οἶμαι δέδεικται. ἤδη δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ αἰτίαν ἔλθωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν ἐστιν. ἀνάγκη δὲ αὖθις ἐπὶ τὸν γνώμονα ἀναδραμεῖν τὸν νομοθέτην. ἵνα γάρ σοι τοῦτο πρὸς ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι οστισοῦν ἂν ἐθέλῃς ἀποκηρύττειν, καὶ κατά γε τὸν εὐεργέτην οὕτω τὴν ἐξουσίαν τούτῳ συγχωρήσωμεν, οὐχ ἁπλῶς οἶμαι, δεῖ ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξεις. ἀλλὰ τοῦθ' ὁ νομοθέτης φησίν, ὅτι ἂν τύχῃ ὁ πατὴρ αἰτιασάμενος, ἀποκηρυττέτω. καὶ ἀποχρῆν θέλησιν μόνον, καὶ μέμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἔδει δικάσηται; ἀλλ' ὑμᾶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταὶ σκοπεῖν, εἴτ' ἐπὶ μεγάλοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἴτε μή. ἄκυρον τοῦτο ἤδη ἐξεπίσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μὴ τῷ μισεῖν εὐθύς. τὰ μὲν δὴ πρῶτα τῆς σωφροσύνης ἢ πατρὸς, λύσις ἦν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτὴρ ὁ εὐεργέτης, καὶ σώσας ἦν ἐγώ. καὶ δεῖν οἶμαι τούτοις ἔγκλημα προσεῖναι ἐδύνατο. τὸ μὴ

volentia liberorum erga parentes conquiescere: quamvis non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui non modò gratiam non refert, sed pro beneficiis acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuo abdicare, qui paternam potestatem semel expleverit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cujusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mentem recurramus, necesse est. Etenim ut istud tibi demus ad breve tempus, licere quotiescunque velis abdicare, utque præterea potestatem istam tibi largiamur adversus benemeritum: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, & questum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere jubet, judices, num gravibus, ac justis de causis iraicatur pater, nec ne. Hoc igitur jam considerate. Exordiar autem ab iis quæ protinus insaniam hujus sunt secuta. Primùm omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem rescidit; ego servator, beneficus, breviter omnia eram. In his, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde

τοῦτε ; [1] τί τ' πάντων αἴτια; τίνα ἰατρεῖα; τίνα ἐπιμέλειαν ὑδε παρῆκα; πότε ἀπόκοιτον ἐγλυόμην; τίνας πότους ἀκαίρους, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς; τίς ἀσωτία; τίς πορνοβοσκὸς ὕβρεσεν; τίς ἡπάσθη; ἀδὲ εἷς. καὶ μὲν ταῦτά ἐστιν, ἐφ' οἷς μάλιστα ὁ νόμος ἀπεκηρύττειν ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσεῖν ἤρξαθ' ἡ μητρυιά; τί δῆτ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐγκαλεῖς. καὶ νόσου δίκην ἀπαιτεῖς; ὅ φησιν. ἀλλὰ τί; ὅτι ἰατρεύειν ἀφεστάτουν, ἀ ἤθελες κἀξῆν τοῦτ' ἂν ἄξιον εἶης ἀποκηρύξεως, ἀπειθῶν τῷ πατρί. ἐγὼ δ' τὸ μὲ οἷα ἀφεστάθη αὐτῷ, ὑπακούειν δ' δυνάμενον, ἀπειθεῖν δοκῶ, ἀφ' ὀλίγον ὑπερθήσεσθαι. ἀφ' ἑτέρου δ' ἀπόλλως ἐκεῖνό φημι, ὡς ἃ παῖδα ἀφεστάτειεν ἅπερ τούτῳ γράδωσιν ὁ νόμος, ἅτ' ἐμοὶ τὸ πείθεσθαι πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. ἐν δ' ἂν τοῖς τ' ἀφεστραμένοις, τὰ μὲ, ἀνιάτρωτά ἐστι, τὰ δ' ὀργῆς, καὶ πυρεξίας ἄξια, ἐὰν νοσῇς αὐτὸς, ἐγὼ δ' ἀμελῶ. ἐὰν δ' κατ' οἰκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγωρῶ. ἐὰν τε κατ' ἀγρὸν ἐπισκοπεῖν ἀφεστάτῃς, ἐγὼ δ' ἀκνῶ. πάντα ταῦτα, καὶ τε τοιαῦτα δύλογος ἔχει τὰς ἀφορμὰς, καὶ τὰς μέμψεις παῖδικὰς. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς παισιν, ἀνθ' ὧν τῶν πεχνῶν, κ' τ' τούτων χρήσεως. καὶ μάλιστα, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικοῖτο. ἐπεί τοι ἂν τῳ γεγάφεσιν πατὴρ ἀφεστάτῃ, ταῦτα μὲ τέκνον γεγάφε, ταυτὶ δ' μὴ, καὶ τῷ μεσικῷ, τωῖδε μὲ τὴν ἁρμονίαν κρῦε, τωῖδε δ' μή. καὶ τῷ χαλκοῦντι, τοιαῦτα μὲν χάλκευε, τοιαῦτα δ' μὴ, ἄρα ἂν τις ἀνάγκοιθ' ἀποκη-

de quid est omnium quod accusat? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestivas potationes, quas comessationes objicis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusavit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cæpit ægrotare noverca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me reposcis? Non reposco, inquit. Sed quid? Quod eam curare jussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cujusmodi sint ista quæ jubet, in quibus cùm obsequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differam. Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere ut quidvis imperet, neque me cogere ut in omnibus omnino pæream. Hujusmodi sunt mandata quædam, ut si non parueris, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, ut nisi obtemperaris, iram & supplicium merearis: veluti si ægrotes, ego verò non curem: siquid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusem. Hæc omnia, idque genus alia, probabilis paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrii, quæ ad artes, earumque usum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat injuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illam patietur

[1] Τί τ' πάντων αἴτια] Αἰτιᾶ. Marc.

ρύτθω, ὅπ μὴ χ̓ τὸ σὸν δικεῖν δικάζω ὁ παῖς χρῆται τῇ τέχνῃ; ἀδὲ εἰς οἴμην. τὸ γ̓ ἰατρικῆς, ὅσῳ σεμνότερόν ἐσι, καὶ τῷ βίῳ χρησιμώτερον, τοσούτῳ καὶ ἐλευθεριώτερον εἶναι προσήκει τοῖς χρωμένοις, καί τινα προνομείαν ἔχειν τὴν τέχνην δίκαιον τῇ ἐξουσίᾳ τῆς χρήσεως. ἀναγκάζειν γ̓ μηδὲν, μηδὲ προστάτειν, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ θεῶν παίδευμα, καὶ ἀνθρώπων σοφῶν ἐπιτήδευμα. μήθ̓ ὑπὸ δυλείαν ἰσχύειν νόμε, μήθ̓ ὑπὸ φόβον, καὶ πωμερίαν δικαστηρίε, μήθ̓ ὑπὸ ψῆφον, καὶ πατρὸς ἀπειλὴν, καὶ ὀργὴν ἰδιωτικήν. ὥστε καὶ εἰ τῦτό σοι σαφῶς ὑπῆρχε, καὶ διαῤῥήδην ἔλεγον, ὡ βέλομαι, νῦν δὲ ἀφανεσέρᾳ δυνάμενος, ἀλλ̓ ἐμαυτῷ μόνον τὴν τέχνην οἶδα, καὶ τῷ πατρὶ, τοῖς δ̓ ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώτης εἶναι βέλομαι, πῶς τύραννον ὄντα βίαιον, ὡς ἀναγκάσω ἂν ἄκοντα χρήσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἱκετείαις, καὶ δεήσεσιν, ἢ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ὑπάγειν οἶμαι προσήκει. πείθειν γ̓ ἰατρὸν χρὴ, ἢ κελεύειν. βιάζειν, ἢ φοβεῖν. ἐπὶ τὴν θεραπείαν γὰρ ἄγειν. ἑκόντα γ̓ ἑρμόσμιον, ἥδεως, πατρικῆς δ̓ ἀνάγκης ἄμοιρος. ἀπλῆς ἡ τέχνη, ὅπερ τοῖς ἰατροῖς καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις τιμὰς, καὶ προεδρίας, καὶ ἀτελείας, καὶ προνομείας δίδασι. πῶς μὲν ἂν ἀπλῶς ἂν εἶχον εἰπεῖν ὑπὲρ τ̓ τέχνης, εἰ καὶ σὺ διδαξαμένε με, καὶ πολλὰ ἐπιμελη-

tur abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut ars in exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Eratm. comprobant. *Cogn.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quòd cùm omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Athenienſium non omnes, sed eos tantùm qui liberos artibus erudii issent. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

1 O'μω-

ἡτ\Θ, κ) ἀναλώσιμ\Θ, ὡς μόι δοιμι σοῦς μίαν ὅμως θεραπείαν, ταύτην δυνατὴν ὄσαν, ἀντέλεγον. νυνὶ ἢ καινεῖνό σοι σύνοισον, ὡς παντάπασιν ἄχνωμον ποιεῖς, σὸν ἐὼν μι χρῆσ μετ' ἐλαθερίας ἐμοῦ κτήματι. ταύτην ἐγὼ τὴν τέχνην ἐχ ἣς ὢν σὸς ἐξέμαθον, εἰδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑποκείμεν\Θ. κ) ὅμως αὐτὴν μεμάθηκά σοι, κ) σοῦ\Θ αὐτῆς ἀπολέλαυκας, εἰδὲν παρὰ σεῦ σοῦς τὸ μαθεῖν ἔχων. πίνα διδάσκαλον ἐμισθώσω; πίνα φαρμάκων ἀφαπκεύλ; εἰδ' ἰώπιαεῦν. ἀλλὰ πενόμ\Θ ἐγὼ, κ) τ' ἀναγκαίων ἀπορέμεν\Θ, κ) ὑπὸ τ' ἀδιδασκάλων ἐλευέμεν\Θ, ἐπαιδεύόμην. καί μοι τοιαῦτα ἀφ' ὧν πατρὸς ἰῶ σοῦς τὸ μαθεῖν ἐφόδια, λύπη, κ) ἐρημία, κ) ἀπορία, μῖσος οἰκείων, κ) ἀποστροφὴ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τοίνυν χρῆσθαί μοι τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, κ) δεσπότης εἶναι θέλεις τ' ὀτ' σὸν ἤδη δεσπότης πεπολεμμένων. ἀγάπα εἰ τι σε κ) σεσώρευν ἐκὼν εἰ σεσοφέλων, οὐ ἐποίησα, μὴ ἢ μίαν μὴ δὲ τὴν χάριν ἀπαιτεῖας δυνάμεν\Θ, εἰδὲ δεῖ τῶν δύποιαν τὴν ἐμὴν, ἀνάγκλιν ἐς τολοιπόν μοι ἡμέας, εἰδὲ τὸ ἐκόντα εὐεργετῆσαι, ἀφορμὴν ἢ ἄκοντα κελεύας κακεσθῆναι. εἰδ' ἔθος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἄπαξ πνὰ ἰασάμενον, πάντως ἐς ἀεὶ θεραπεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ θεραπευθεὶς θέλῃ, ἐπεὶ εἰδὲ ὡς ἔτω καθ' ἡμῶν εἴημεν τὼς θεραπευομένως κεχειροτονημότες, κ) μισθὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, κ) τὸ πάντα κελεύσασι ὑπηρετεῖν σεσοδωκότες. ἔ τί ἡμεῖς ἂν ἀδικώτερον; διότι σε νοσέσαντα χαλεπῶς ἔτως ἀνέσησα, ἀφ' τοῦτο νομίζεις

pecuniarum impendisses, ut discerem, & unam hanc curationem, quam præstare possem, tamen recusassem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipso partis uti, non sinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus essem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepisti, etsi nihil ad eam discendam suppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxisti? quem pharmacorum apparatum comparasti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque necessariarum indigens, à præceptoribus mei miseritis sum edoctus. Nam abs te patre mihi ad discendum dabatur hujusmodi viaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum aversatio: pro quibus uti arte mea postulas, visque earum rerum esse dominus, quas mihi paravi cum dominus non esses. Contentus esto siquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te sum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te reposcere possem. Cæterùm non convenit sanè ut meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, ut quod volens benefeci, occasionem præbeat, ut postea nolenti præcipias: utque in consuetudinem vertatur, ut qui semel aliquem sanaverit, semper deinde curet omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & nosmet ipsos ipsis tradidissemus, pro mercede servitutem acceptori, & ad omnia quæ jusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te graviter laborantem restitui, ob id

ἐξεῖναί σοι κατεχρῆσθαί μου τῇ τέχνῃ; πεῖσαι μὲν ἂν εἶχον ἂν λέγων, εἰ καὶ δυνατά μοι ἦν τῷ αὐτῷ πᾶσι πεῖθειν. ἐγὼ δὲ μὴ πάντως ἅπασι, μηδὲ πᾶσι ἀνάγκλιτον ὑπήκουον. νῦν δὲ ἤδη σκέψασθε καὶ οἷά ἐστιν αὐτῇ τὰ ἐπιτάγματα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἰάσασθαι φησὶ μεμηνότα, μέμηνε δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπέγνωσται, δύνασαι δὲ σὺ πάντας ὡς ἔδειξας, ἰᾶσθαι καὶ τοῦτον, καὶ ἀπαλλάξαι ἤδη τῆς νόσου. τοῦτο δέ, ὅτι σοὶ μὲν ἁπλῶς ἀκοῦσαι, πάνυ εὔλογον ἂν δόξειε, καὶ μᾶλλον ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δέ μου ἀκούσεται ὑπὲρ τῆς τέχνης δικαιολογουμένου, μάθοιτ' ἂν ὡς ὅτι πάντα ἡμῖν δυνατά ἐστιν, οὐθ' αἱ τῶν νοσημάτων φύσεις ὡσαύτως ἔχουσιν, ὅτ' ἴασις ἡ αὐτὴ, ὅτε φάρμακον τὸ αὐτὸ, ἐπὶ πάντων ἰσχύει. καὶ τότ' ἴσως δῆλον, ὡς πάμπολυ δεῖ μὴ βέλτιόν τι, τὸ μὴ δυνάμει διαφέρειν. ἀνάγκη δὲ μοι τὰ περὶ τούτων φιλοσοφοῦντα, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μήθ' ἑξαγώνιον, μήθ' ἁλιτήριον, ἢ ἄκαιρον ἡγήσασθε τὸ περὶ τοιούτων λόγον. ποιοῦσι δὴ σωμάτων φύσεις, καὶ κρᾶσις αὐτῶν αἱ αὐταὶ, κἂν ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν ὁμοίων συνεστάναι ὁμολογῶνται, ἀλλὰ τὰ μὲν, πῶνδε. τὰ δὲ, πῶνδε μᾶλλον ἢ ἧττον μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ἔτι περὶ τῶν ἀνθρείων, ὡς οὐδὲ ταῦτα πᾶσιν ἴσα, ἢ ὅμοια, ὅτι τῇ κράσει, ὅτι τῇ συστάσει, διαφορᾷ δή τινι μεγάθει, καὶ εἴδει, ἀνάγκη καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, οὐίκα εἶναι, καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν ἀκαπτόμενα. τὰ δὲ, τέλεον ἀπεγνωσμένα.

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanasti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris medicis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum interfit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa, alia rursum prorsus de-

να, καὶ ῥᾳδίως ἁλισκόμενα, καὶ καθαιρούμενα. τὸ τοίνυν εἰδέναι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φθίσιν, ἢ δυσεντερίαν, ἢ μανίαν, οὐκ ἐστὶ τοῦ αὐτοῦ ἰδεῖν τὴν ἀρχὴν ὁμοίαν ἐπὶ πάντας εἶναι σώμασιν, οὐ σωφρονοῦσιν, οὐδὲ λελογισμένοις, οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἐξητακόσιν ἐν ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐν μὲν τῷδε, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. ἐν ᾧ τῷδε, ἐστὶν ὅπου. ὥσπερ οἶμαι καὶ πυρὸν, ἐν τῷ αὐτὸν ἐς διαφόρους χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ ποτιζομένῃ, καὶ εὐήλιῳ, καὶ ὑγιεινῷ, καὶ ἐξειργασμένῃ ἀναφυῆ. ἀγαθὸς οἶμαι, καὶ εὐτροφος, καὶ πολύχους καρπός. ἄλλως δ' ἐν ὄρει, καὶ ὑπολίθῳ γηδίῳ. ἄλλως δ' ἐν δυσηλίῳ. ἄλλως δ' ἐν ὑπωρείᾳ. καὶ ὅλως, διαφόρως κατ' ἑκάστας τόπους, ὅπου δ' καὶ τὰ νοσήματα διὰ τὰς ὑποδεξαμένους τόπους. ἢ διαφορὰ, ἢ εὐτροφία, ἢ ἐλάττων γίγνεται. τοῦτο δοίημεν ὑπερβὰς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλον ἀπεξέτασεν κεφάλαιον, ἀξιοῖ πᾶσαν μανίαν τὴν ἐν ἅπασι σώμασι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην. πρὸς δ' τούτοις. τοιούτοις ἐστὶν. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πέμπολυ τῶν ἀνδρείων διαφέρει πρός τε νόσων διαφορῶν. καὶ πρὸς θεραπείας ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν, ῥᾷδιον καθορᾶσθαι. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶν εὔπαγῆ, καὶ εὔτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαιθρίῳ διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ δ', ἐκλελυσμένα, καὶ ἀσυμπαγῆ ἐν σκιᾷ τεθραμμένα, καὶ λευκὰ καὶ σωματώδεα, καὶ θερμῶν ἀπείρα, καὶ ὑγρῶν ἐσθῆτι ἐπιῤῥοίᾳ. εὐαλωτότερα δοίημεν τῶν ἀνδρείων, καὶ ζωῆς νόσοις ἐμπείρματα, καὶ τῶν ἴασιν ἀ-

desperata, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde ſiquis exiſtimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut inſaniam quolibet in corpore unam, atque eandem eſſe genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt eſt reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè ſanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, ſi generis ejuſdem triticum in diverſos agros immittas: aliter in plano ſolo, profundo, irriguo, aprico, ventis ſalubribus expoſito, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copioſus. Rurſum aliter in monte, & petricoſa terra, aliter in opaca, aliter in monti ſubjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omiſſis pater, nec omnino diſcuſſa re, vult quamvis inſaniam quovis in corpore conſimilem eſſe, ſimilemque deſiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa ſunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad ſanandi ſpem, aut deſperationem. Siquidem virilia bene compacta ſunt, nervoſa: laboribus, agitationibus, vita ſubdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob ſanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris ſupervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis expoſita, nec curationem

προειμένοντα, καὶ μάλιστα πρὸς μανίας εὐχειρότερα. ἅτε γὰρ πολὺ τὸ ὀργίλον, καὶ κοῦφον, καὶ ὀξυκίνητον ἔχουσαι, ὀλίγην δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτῶν δύναμιν, ῥᾳδίως ἐς τὸ πάθος τοῦτο καταλισθαίνουσιν· οὐ δίκαιον τοίνυν παρὰ τῶν ἰατρῶν τὴν ὁμοίαν ἐπ' ἀμφοῖν θεραπείαν ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, βίῳ παντὶ, καὶ πράξεσιν ὅλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς κεχωρισμένων. ὅταν τοίνυν λέγῃς, ὅτι μέμηνε. πρόσθες ὅτι καὶ γυνὴ οὖσα μέμηνε. καὶ μὴ συγχεῖ ταῦτα πάντα τῷ τῆς μανίας ὑπάγων ὀνόματι. ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ δοκοῦντι. ἀλλὰ χωρίσας ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ὂν τῇ φύσει, τὸ δυνατὸν ἐφ' ἑκατέρου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὅπερ ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων εἰπὼν μέμνημαι, τοῦτο πρῶτον ἐπισκοποῦμεν, φύσιν σώματος τοῦ νοσοῦντος, καὶ κρᾶσιν. καὶ τίνος πλείονος μετέχει, καὶ εἰ θερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμάζον, ἢ παρηβηκός. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ πιμελὲς, ἢ ὀλιγόσαρκον. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως ἄν τις αὐτὰ προεξετάσῃ, πάνυ ἀξιόπιστος ἂν εἴη, ἀπογινώσκων τι, ἢ ὑπισχνούμενος. ἐπεὶ καὶ τῆς μανίας αὐτῆς μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμπόλλας ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ οὐδὲ τὰς προσηγορίας αὐτὰς ὁμοίας. οὐ γὰρ ταυτὸν παρανοεῖν, καὶ παραπαίειν, καὶ λυττᾶν, καὶ μεμηνέναι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα τοῦ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχεσθαι τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἕτεραι. καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλαι. τοῖς δὲ γεγηρακόσι, διάφοροι. οἷον, νέοις μὲν, πλῆθος ὡς τὸ πολύ, γέρουσι δὲ, διαβολὴ ἄκαιρος, καὶ ὀργὴ ἄλογος πολλά-

ferentia, præcipuè verò ad insaniam procliviora. Nam cùm multum habeant iracundiæ, & levitatis, facileque commoveantur : porrò corporis exiguæ sint vires; facilè in hoc malum prolabuntur. Proinde non convenit in utrisque eamdem à medicis medendi rationem requirere : cùm intelligatis hæc ab illis longissimo distare intervallo, jam ab ipso ortu protinus discreta, tum tota vitæ ratione, tum actionibus omnibus, tum quibuslibet studiis. Quare quum dicis, Insania laborat, adde hoc quoque, laborat mulier. Neque confundas hæc omnia, ad unam eandemque referens insaniæ appellationem. Verùm iis discretis, quemadmodum & natura discrevit, quid in quoque præstari possit, considera. Nam nos, quod initio dixisse memini, primum illud spectamus, ægroti corporis naturam, & temperamentum, & cujus qualitatis mage sit particeps, calidius an frigidius, vigens an ætate deficiens, magnum an pusillum, pingue an macilentum : & id genus omnia. Quæ siquis penitus expenderit, is demum erit idoneus cui, vel desperanti vel promittenti, fides habeatur. Quandoquidem & insaniæ species innumeræ sunt, & causæ complures, dissimilesque appellationes. Neque enim idem desipere ac delirare, rabiosum & insanum esse : verùm hæc omnia nomina significant, magis minus-ve morbo teneri. Porrò causæ aliæ sunt viris, aliæ fœminis. Rursum viris ipsis aliæ juvenibus, aliæ senibus: puta juvenibus plerumque repletio : senibus autem importuna calumnia, impotens ira quæ in domesticos sæ-

pe-

πως κατ' οἰκείαν ἐμπεσεῖται, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον ἐς μανίαν μετέστησεν. γυναικῶν δὲ πολλὰ κακοπαθεῖται, καὶ ῥᾳδίως ἐς τοῦτο νόσου ἐπάγεται. μάλιστα δὲ μῖσος κατά τινος πολὺ, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρᾷ δυτυχοῦσι, ἢ λύπη τις, ἢ ὀργὴ κατ' ὀλίγον. τοῦτο γὰρ ἀφόρμας, καὶ μακρᾷ χρόνῳ ἐπιφόρμας, μανίαν ἀπεργάζεται. τοιαῦτα σοι ὁ πάτερ, καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὸν ἐναγχος. ὑδὲν γὰρ εἰκαίη ἐμοί, πολλὰ ἔχειν γε, καὶ σὸν ἂν οὐ τὸ παράπαν ὑπ' ἐμοῦ προπεπηνῆναι δύναιο, ὡς εἶναι ἄλλος τις ὑποχείριος, εἴ τις ἀπαλλάξειε, μιᾷ τύπῃ ὡς ἀδικοῦντα ἐμέ. καὶ μὲν καὶκεῖνο ὦ πάτερ, σὸν ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πέλοις ὅπως ἀπέγνωστο, ἀλλά τις ὅπ σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, σὸν ἂν οὐδὲ ὅπω ῥᾳδίως προσηψάμην, ἀλλ' αὖ προχείρως φάρμακον ἐγχεῖν ἐπέλμησεν, ἐξιὼς τῷ τύχῃ, καὶ τῷ πρὸς τὸ πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος πρὸς τὰς πρώτας πόσεις μητρυιᾶς, κἂν ὥσι χρησταί, καὶ πᾶσι κοινὸν μανίαν ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπώπτευσεν, ἄλλως χρήσιμόν σε κἀκεῖ, καὶ τῶν φαρμάκων ἀδυνήτους, κακοήθη, καὶ δολερὸν τῷ προμηθείαν χρῆναι. καὶ τὰ μὲ τῆς γυναικὸς ὦ πάτερ, ὅπως ἔχει. καὶ πάνυ σοι τιθηνικὰς λέγω. ἔ ποτε ῥᾴδιον ἔξει, κἂν μυριάκις πίῃ τὸ φαρμάκον. ἀφ' οὗτ' ἐπιχειρεῖν σὸν ἄξιον, εἰ μὴ πρὸς μόνον τὸ ἀπόντα χρῆν μεκροπεπείρεις, καὶ κακοδοξίαν ἀπεβαλεῖν θέλεις. ἴασιν γὰρ τῆς ὁμοπενumero incidit; ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: siquid molestum sit, aut sicui succenseant? hæc succensa, longoque tempore alita, insaniam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis ipes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos invisos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invi-

χων φθονεῖσθαι. ἐὰν δὲ με ἀποκηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἔρημος γιγόμενος, οὐδὲν κακὸν σοὶ ἐπεύξομαι. τί δ' ἂν, ὅταν μὴ γένοιτο, αὖθις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἐρεθιζόμενα, παλινδρομεῖν, τί με χρὴ ποιῆσαι δηλοῖ, θεραπεύσω μὲν οὖν ἴσως καὶ τότε, καὶ εἴ ποτε λείψω τιμωρίαν, ὡς τοὺς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ ἔστιν ἡμῖν τὸ ἐπ' ἐμοὶ πεπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν πώποτε πιστεύσαι μοι δεῖ; ὁρᾷς ἤδη, καὶ ταῦτα ποιῶν, ἐπιπλᾷ τῷ νόσῳ, καὶ ὑπομιμνήσκεις τὸ πάλαι. χθὲς, καὶ σωφρόνων, ὦν πηλικούτων κακῶν ἀναφήλας, ἀλγεῖν, καὶ βοᾶς. καὶ τὸ μίσγειν, ὀχλεῖν, ἐς ὠδὲς μίσος πέσῃ, ἐς τοὺς νόμους ἀνακαλεῖς. οἴμοι πάτερ, τοιοῦτ' ἄρα σὺ ἐς τὸ πάλαι μανίας τὰ σωφέλιμα.

deant. Quòd si me rursum abdicaris, ego quidem quanvis rebus omnibus destituar, tamen tibi grave nihil imprecabor. Sed quid si, quod avertat Deus, redeat morbus, solent enim hujusmodi mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum? Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec unquam officio defuturum, quod liberis natura præscribit: nec generis, quoad in me fuerit, obliviscar. Deinde si resipueris, num mihi credendum fore ut me denuo recipias unquam? Vides jam, ut ista quum facis, morbum accersis, & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tantis elapsis malis, contendis, vociferaris: quodque gravissimum est, irasceris: ad odium te convertis, legesque revocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris insaniæ tuæ procemia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perilaus, taurum æreum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent, Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis judicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam puniisse, se fatetur, sed id jure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à voto incipit. Narratione consilia & causas suscepta tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam qua necessitate, ad supplicia sumenda, & custodiam corporis comparandam, compul-

pulsus fuerit, exponit, quæ & ipsa confirmandi vicem habent. Post hæc autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum fit, quæ asseveratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Πεμψεν ἡμᾶς ὦ Δελφοὶ ὁ ἡμέτερος δυνάστης Φάλαρις, ἄξοντας τῷ Θεῷ τὸν ταῦρον τοῦτον, καὶ ὑμῖν ἀληθεξομένους τε εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ τοιαῦτα, καὶ ὑπὲρ δωρήματος. οὐ μὴν ἕνεκα ἥκομεν, τοῦτό ἐστιν. ἃ δὲ μετὰ ταῦτα ὑμᾶς ἐπέστειλεν, Ἐγώ φησιν ὦ Δελφοὶ, καὶ πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησί, τοιοῦτον ὑπολαμβάνειν, ὁποῖός εἰμι, ἀλλὰ μὴ οἷόν γε τοῖς μισοῦντων καὶ φθονούντων φήμη ταῖς τῶν ἀγνοούντων ἀκοαῖς ψευδῆ δέδωκεν, ἀντὶ τῶν πάντων ἀλλαξάμενος ἄν. μάλιστα δὲ παρ' ἡμῖν ὅσῳ ἱερεῖ τέ ἐστε, καὶ πάρεδροι τοῦ Πυθίου, καὶ μονονοὺ σύνοικοι, καὶ [1] ὁμωμόσιοι τοῦ Θεοῦ. ἡγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην, καὶ πείσαιμι μήτε ὠμὸς ὑπειληφθῆναι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολελογημένος εἶναι. καλῶ δὲ, ὃν ἐρῶ τὸν Θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, οὐ σὺν ἕνι δήπου ψηλαφήσαντι, καὶ ψεύδεσι λόγῳ ψυχαγωγῆσαι. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατῆσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δὲ, καὶ μάλιστα τοῦτον, ἀφανῆ ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ οὐ τῶν ἀφανῶν εἰμι Ἀκραγαντῖνος ἄν, ἀλλ' εἴ καί τις ἄλλος δι' ἀγνοιὰς, καὶ τραφεὶς ἐν

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hunc adducturos, & vobis vera cùm de se ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandavit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut invidorum fama mendax apud ignotos traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythii assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim existimo si me vobis purgavero falsoque in crudelitatis suspicionem venisse persuasero, fore ut & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim forsitan hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, liberèque

[1] Ὁμωμόσιοι τῷ Θεῷ] Οἱ ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ ὑπάρχοντες. Bourd.

[1] Αὐ-

λαθεσίας, καὶ παιδεία σωφρονικὸς, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲ πολλῷ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, τοῖς δ' συμπολιτευομένοις, ἐπιεικῆ, καὶ μέτριον. βίαιον δ', ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] αὐθέκαστον, οὐδεὶς οὐδὲν ἐπεκάλεσε μοι τῷ σωτῆρι σκέψαι βίῳ. ἐπειδὴ δ' ἑώρων τοὺς τἀναντία μοι πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἀπαντος τρόπου ἀνελεῖν με ζητοῦντας, διηρημένῃ δ' ἡμῶν τότε ἡ πόλις, μίαν ταύτην ἀπορυγὴν καὶ ἀσφάλειαν εὗρισκον τῷ αὐτῷ ἅμα, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιθεμενος τῇ ἀρχῇ, ἐκείνους μὲν ἀναιρεῖλαμι, καὶ παύσαιμι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δ' σωφρονεῖν καταναγκάσαιμι. καὶ δὴ σὺν θεῷ ὀλίγοι ταῦτ' ἐπαινέσαντες ἄνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἱ κ' τῷ γνώμῳ ἤδεσαν τῷ ἐμῷ, καὶ τ' ἐπιχειρήσεος τὴν ἀνάγκαν. τούτοις συναγωνισταῖς χρησάμενος, ῥαδίως ἐκρώτησα τῆς ἐπιχειρήσεως. τυντεῦθεν, οἱ μὲν, οὐκ ἐπ' ἐτάρσιον, ἀλλ' ὑπήκοον. ἐγὼ δ' ἤρχον. ἡ πόλις δ' [2] ἀπαρρησίαστος ἦν. σφαγαὶ δ', ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἐπιβουλευόντων εἰργάζομεν. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ τοιαῦτα ἐν ἀρχῇ τ' δυναστείας μάλιστα. φιλανθρωπία γὰρ καὶ πραότητι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἰσοτιμίας, ἐγκρατέσιν ἐγὼ ἤλπιζον ἐς τὸ πέρας σωσάσθαι τύχης. οὓς γὰρ τοῖς μὲ ἐχθροῖς ἐπιστεύομεν, καὶ διηλλάγμεν, ἐ συμβούλοις, ἐ συνεδροις ἐχρώμεθα τοῖς πολεῖσιν αὐτῶν. τὴν

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis æquum & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se cives dissiderent, unicum illud effugium, securitatemque reperi, mihi, civitatique salutem, si occupato principatu, illos coërcerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum plerisque consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Αὐθέκαστον] Ἀνωφελέστατον, ἀπερικάλυπτον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. ἀσίαστος. Idem.

1 Hæc

ϛ πόλιν αὐτὴν ὁρῶν ὀλιγωρίᾳ τῶν προεστώτων διεφθαρμένην, τ πολλῶν κλεπτόντων, μᾶλλον ϛ ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑδάτων τε ἐπιῤῥοίας ἀνεκτησάμην, καὶ οἰκοδομημάτων ἀναστάσεσιν ἐκόσμησα, καὶ τείχων περιβολῇ ὠμορύτων, καὶ τὰς προσόδους, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τ ἐφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπηύξησα, καὶ τ νεολαίας ἐπεμελήμην, καὶ τ γερόντων περιῆν, καὶ τ δῆμον ἐν θέαις καὶ ἀφθονίαις, καὶ πανηγύρεσι, καὶ δημοθοινίαις, διῆγον. ὕβρεις ϛ παρῆγεν, ἢ ἐφήβων ἁφθορὰς, ἢ γυναικῶν ἀπαγωγὰς, ἢ δορυφόρων ἐπιπέμψεις, ἢ ἡγεμονικήν τις ἀπειλὴν, δεσποτόπαιά μοι καὶ ἀκόσμητα ἦν. ἤδη ϛ καὶ περὶ τ ἀφεῖναι τὴν ἀρχὴν, καὶ καθεῖναι τὴν δυναστείαν ἐσκοπούμην, ὅπως μόνον ἀσφαλῶς παύσαιτο ἂν τις ἐνοῶν. ἐπεὶ τόγε ἄρχειν αὐτὸ, καὶ πάνυ πεπίθειν, ἐπαχθὲς ἤδη, καὶ σὺν φθόνῳ κεκμηκὸς ἐδόκει μοι εἶναι. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαύτης τινὸς θεραπείας δεήσεται ἡ πόλις, τῶν ἐξόντων ἔτι κἀμοὶ μᾶλλον ἀρέσκειν, περὶ ταῦτα εἶχον. οἰδὰ, ἤδη τε συνίστανθ' ἐπ' ἐμὲ, καὶ περὶ τ πόπου τ ἐπιβουλῆς, καὶ ὑποστάσεως ἐσκοποῦντο, καὶ συνωμοσίας συνεκρότουν, καὶ ὅπλα ἤρριζον, καὶ χρήμασι ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀσυγκίτους ἐπεκαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲ γὰρ περὶ ἐμοῦ αὐτῶν, εἰ ληφθείην, ἐβεβούλευτο, ἤδη αὐτοῖς, καὶ ὅπως με αὐτοχειρίᾳ ἀφανιοῦσι ἠπείλουν. καὶ ἐς κηλάσεις ἐπιόντων, δημοσίᾳ προσελάμβανον, ἐξεῖπον. ϛ μὲ δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὴν ἐπιβουλήν. καὶ μάλιστά γε ὁ Πύθιος, ὀνείρατά τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet: & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi conscisendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mi-

hi

ωθείσας, καὶ τὰς μιλύσεις ἔκφυγα ἐπιπέμπων. ἐγὼ δ' ἐνταῦθα ἤδη ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, ἐπὶ δ' αὖτε δίας νῦν πρὸ λοιμοῦ ἠμυθμύας, ἀξιῶ δεῖ τ' τότε πραχτέα μοι συμβολεύσαι, ὅτε ἀφυλάκτως ὀλίγα δεῖν ληφθεὶς, ἐζήτουν πὰ σωτηρίαν δεῖ τ' παρόντων. ὡς ὀλίγον δεῖν τῇ γνώμῃ ἐς Ἀκράγαντα παρ' ἐμὲ ἀποδημήσαντες, καὶ ἰδόντες τὰς διαπρεπεῖς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντες, εἶπατε τί δεῖ ποιεῖν, φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι ὡς αὐτὰς ἔπι, καὶ φείδεσθαι, καὶ ἀνέχεσθαι, ὅσον αὐτίκα μεθήσειν πείσεσθαι τὰ ὕστατα. μᾶλλον δ' γε μενῶ ἤδη ὑπάρχειν τῷ σφαγῆν, καὶ τὰ φίλτατα ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀποκυλίμενα. ἢ τὰ μὲ τοιαῦτα πάνυ ἡλιθίᾳ πνὸς εἶναι, γυναῖα δ', καὶ ἀνδρὸς διανοηθέντα, καὶ χολῶ ἔμφρονι, ἐ ἡδικημένῳ ἀνδρὸς ἀγαλαεόντα, μεπελθεῖν ἐκείνους. ἐμαυτῷ δ' ἐν τ' ἐόντων, τῷ ἐς τὸ ἔπιον ἀσφάλειαν διδαχεῖν. ταῦτ' οἶδ' ὅτι συνεβουλεύσατε ἂν. τί δ' ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεζητειλάμην τὰς αἰτίας, ἐ λόγους μεγάλους αὐτοῖς, ἐ τοὺς ἐλέγχους διδασκάλων, ἐ σαφῶς ἐξελέγξας ἔκφυγα, ἐπεὶ μάλ' αὐτοὶ ἔπ' ἐξαρνοι ἦσαν, ἡμυνόμην ἀγανακτῶν τὸ πλέον. ἐχ ἅπ ἐπιβεβουλεύκειν, ἀλλ' ὅπ μὴ εἰρέθην ὑπ' αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐξεταζούσῃ μέρᾳ, ἵν' ἐξ ἀρχῆς ἐκείνοις ἐπιστάμην. ἐ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττομαι μ' ἐμαυτὸν, διαπελῶ. ἐκείνων δ' τὰς ἀεὶ ἐπιβουλεύοντάς μοι κολάζω. εἰθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ δ' ὠμότητος αἰτιῶνται, ἐκ ἔπ λογιζόμενοι διδὰ ποτέρα ἡμῶν ἵν' πρώτη τῶν ἀρχή. συνελόντες δ' τὰν μέσον, ἐ ἐφ' οἷς ἀπολάζουσι, πρὸς πιμωρίας αὐτὰς ἠπῶσι, hi præmonſtravit, & rerum ſingularum monitores miſit. Proinde tunc ô Delphi, cùm in eodem metu, cogitatione verſati ſitis, puto vos mihi de rebus tum agendis conſilium dediſſe, quum incautè propemodum captus, urgentibus in malis ſalutem quærebam. Itaque mente Agrigentum ad me ſuſcepta brevi peregrinatione, viſiſque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus eſſet dixiſtis. Scilicet an humanitate amplius erga illos uti, ignoſcere, & mox extrema paſſurus, perferre: ac potiùs nudam cædem ſuſtinere, reſque chariſſimas ob oculos pereuntes cernere, quàm ſtolidi cujuſpiam hæc eſſe reputando, & quæ generoſum ac virilem animum decent cogitando, & prudentis ac offenſi viri iram ſuſpiciendo, illos ulciſci, mihique ex iis quæ ſuppetunt, ſecuritatem in poſterum parare deberem. Hoc ſat ſcio, conſilium mihi dediſtis. Quid igitur poſtea feci? Accerſitis reis, dataque illis dicendi copia, productis argumentis, & ſingulis accuratè exploratis, poſteaquam non ampliùs inficiari poterant, de ipſis ſupplicium ſumpſi, indignatus non tam quòd mihi poſuiſſent inſidias, quàm quòd non ſiviſſent eo in propoſito permanere, quod ab initio proſequendum mihi conſtituera. Ab eoque tempore ſemper cuſtodia ſatellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur inſidias, punio. Tum homines crudelitatis me accuſant, non reputantes amplius ab utro noſtrûm hujus mali ortum ſit principium. Sublatis autem iis quæ ſunt in propatulo, & cauſis ob quas puniuntur, ipſa ſupplicia criminantur,

τὰς δικάσας ὑμῶν αὐτοῖς ὠμότητας. ὅμοιον ὡς εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱερόσυλόν τινα ἰδὼν ἀπὸ τῆς πέτρας ῥιπτούμενον, ἃ μὲ ἐτόλμησε, μὴ λογίζοιτο, ὡς νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν παρῆλθε, καὶ κατέπαυσε τὰ ἀναθήματα, καὶ ξοάνου ἥψατο, καὶ παρεργίῳ τῶν ὑμῶν πολλῷ τῷ ἀργιότητα, ὅτι Ἕλλωές τε, καὶ ἱερὸν εἶναι λέγοντες, ὑπερμένητε ἄνθρωπον Ἕλλωα θλησίον καὶ ἱερεῖ· καὶ γὰρ ὑπὸ πάνυ πόρρω τῆς πόλεως εἶναι λέγεται ἡ πέτρα κηλάσῃ τοιαύτῃ ἀθεμιτεῖν. ἀλλ' οἶμαι αὐτοί τε γελάσεσθε, καὶ τάδε λέγῃ τις κατ' ὑμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐπαινέσονται ὑμῶν τὴν κρίσιν τῶν ἀπεφθέντων ὠμότητα. τὸ δ' ὅλον, οἱ δῆμοι οὐκ ἐξετάζοντες ὁποῖός τις ὁ βίος πεφάγμασιν ἐφεστώς ἐστιν, εἴτε δίκαιος, εἴτ' ἄδικος, αὐτὸ ἁπλῶς τὸ τῆς τυραννίδος ὄνομα μισοῦσι, καὶ τὸ τύραννον. κἂν Αἰακὸς, ἢ Μίνως, ἢ Ῥαδάμανθυς ᾖ, ὁμοίως ἐξ ἅπαντος ἀνελεῖν σπεύδουσι, τοὺς μὲ πονηροὺς αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμῶν ἡδέμενοι, τοὺς δὲ χρηστοὺς, τῇ κοινωνίᾳ τῆς σωφροσύνης, τῷ ὁμοίῳ μίσει συμπεριλαμβάνοντες. ἐγὼ δὲ ἀκούω καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πολλοὺς γενέσθαι τυράννους σοφοὺς ὑπὸ φαύλου ὀνόματος δικαίου, χρηστοὺς καὶ ἡμερους ἤθους ἐπιδεδειγμένους. ὧν οἶσθα, καὶ λόγους εἶναι βραχεῖς ἐν τῷ ἱερῷ ὑμῶν ἀνακειμένους, ἀναλήμματα, καὶ ἀναθήματα τῷ Πυθίῳ. ὁρᾶτε δὲ καὶ τοὺς νομοθέτας τῇ ἡλικίᾳ ἔοικε τὸ πλέον νέμοντας, ὡς τό γε ἄκαιρον ἐδὲν ὄφελος, εἰ μὴ φόβος παρείη, καὶ ἐλπὶς τῆς ἡλίκης. ἡμῖν δὲ τοῦτο πολλὰ ἀναγκαιότερον τοῖς τυράννοις, ὅσῳ καὶ ἀνάγκαιον ἐξηγούμεθα. καὶ μισοῦσί τε ἄμα, καὶ ἐπιβουλεύουσιν

tur, & eas quæ videntur ineſſe crudelitates. Perinde ac ſiquis viſo apud vos ſacrilego, qui ex ſaxo præcipitaretur, facinus ejus non expenderet, ut in templum noctu eſt ingreſſus, & donaria abſtulit, & in ſtatuam manus injecit: ſed vos magnæ crudelitatis accuſaret, quod cùm Græci & ſancti eſſe perhibeamini, Græcum hominem prope templum (nam non procul ab urbe ſaxum eſſe ferunt) hujuſmodi ſupplicio ſubjicere inſtinueritis. At vos, opinor, ridebitis, ſiquis hæc in vos dicat: ac cæteri omnes, veſtram in impios crudelitatem probabunt. In ſumma, populi qui non perpendunt, qualis ille ſit qui rerum adminiſtrationi eſt præfectus, juſtus-ne an injuſtus, ſimpliciter ipſum tyrannidis nomen oderunt: ipſum tyrannum, quanvis ſit Æacus, vel Minos, vel Rhadamanthus, modis pariter omnibus è medio tollere approperant, quum malos illorum ſibi ob oculos ponunt, bonos verò communem ob appellationem eodem odio complectuntur. Cæterùm audio apud vos quoque in Græcia multos fuiſſe tyrannos ſapientes, qui ſub hoc vitioſo, ut videtur, nomine, benignos & manſuetos ſe præbuerunt, quorum nonnullorum orationes breves veſtro in templo repoſitæ ſunt, ut ornamenta ac donaria ſint Pythio. Reſpicite autem etiam legumlatores qui multum ſpeciei pœnarum tribuunt, quaſi cæterarum rerum nulla ſit utilitas, niſi metus adſit & pœnæ expectatio. Quod nobis tyrannis longè magis eſt neceſſarium, quo magis per vim præſumus, & cum oſoribus ac inſidiatoribus verſa-

ἀνθρώποις συμβεσθαι, ὅπως μηδὲ τὸ μορμολυκείον ὄφελός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῆ τῶν τῆ Ὑδρας μύθῳ τὸ πρᾶγμα ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐκκόπτωμεν, τοσῷδε πλείους ἡμῖν ἀναφύονται καὶ κολάζειν ἀφορμή. φέρει δὲ ἀνάγκη, καὶ τὸ ἀναφυόμενον ἐκκόπτειν αἰεί, καὶ ἐπιμένειν τῆ Διὸς καὶ τὸ Ἰόλεων, εἰ μέλλομεν ἐπικρατήσειν. τὸ γὰρ ἅπαξ εἰς τὰ τοιαῦτα ἐμπεσεῖν ἠναγκασμένον, ὅμοιον χρὴ τῆ τοιαύτῃ καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, πῶς οἴεσθε ὅστις ἄχριον, ἢ ἀπήμερον ἄνθρωπον εἶναι, ὡς ἥδεως μαστιγοῦσθαι. καὶ οἰμωγῶν ἀκούοντα, καὶ σφαττομένους ὁρῶντα, εἰ μὴ ἔχει τινὰ μεγάλην ὠφέλειαν κολάζειν αὐτούς; ποσάκις γὰρ ἐδάκρυσα μαστιγουμένων ἄκων; ποσάκις ἦ ὠρηξάμην, καὶ ὀδυρόμενος τὴν ἐμαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κόλασιν αὐτοὺς, καὶ χρονιωτέραν τιθέμενον; Ἀνδρὶ γὰρ φύσει μὲν ἀγαθῷ, ἀφ' οὗ ἀνάγκην πικρὰν, πολὺ δὲ κολάζειν τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παρρησίας εἶναι, ἐγὼ μὲν εἰ αἱρεσίς μοι προτιθείη, πότερα βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθνῄσκειν, οὐ ῥᾴδιον, ὡς ἴστε, ὡς ἥδιον μελήσας, ἑλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδικοῦντας κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβουλεύσαντας, τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὖθις γὰρ ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβουλεύω καλῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀποθνῄσκειν, ἢ ἀδίκως κτείνειν τὸν ἐπιβουλεύσαντα. ἡδέως οὕτως οἶμαι ἀνόητός ἐστιν, ὃς οὐκ ἂν ἀποκρίνοιτο ζῆν μᾶλλον, ἢ κτείνειν

samur, quandoquidem terricula nullius sunt emoluments, sed res nostra fabulæ de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semperque renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per Iovem inurere, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cedes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flevi dum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vós, ô Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

ἐχθρὸς ἐμοὶ, ἀπολωλέναι. καίτοι πόσους ἐγὼ κ) τ ἐπιχειρησάντων μοι, κ) φανερῶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀκάνθῳ τουτῳί, κ) Τιμοκράτῃ, κ) Λεωγόρᾳ τ ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τ πρὸς αὐτὸν μνημονεύσας. ὅταν ἢ βελτίωτε τύχω εἰδέναι, τὰς εἰσφοιτώσας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁπόῖός ἐγώ εἰμι, κ) εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὡς γὰρ κ) σκοπὸς ἐπὶ τ λιμένων ἔχω, ἐπυθόμην, τίνες, κ) ὅθεν κατέπλευσαν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμποιμι αὐτούς. ἔνιοι ἢ κ) ἐξεπίτηδες φοιτῶσι παρ' ἐμέ, οἱ σοφώτατοι τ Ἑλλήνων, κ) ὑφ' φύγωσι τὴν συνουσίαν τὴν ἐμήν. ὥσπερ ἀμέλει κ) τῷδε ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦκεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπὶ δ' ἐπιστρέψῃ, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τ δικαιοσύνης, κ) ἐλεῶν τ ἀναγκαίας ὠμότητος. εἶτα οἶσθε τ σοῦς τοὺς ὀθνείους φιλάνθρωπον ὄντως ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεσθαι, εἰ μή τι ἀμφεσβήτησ ἡδίκηθ; τοῦτο μὲν οὖν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελόγημαι ὑμῖν, ἀληθῆ, κ) δίκαια, κ) ἐπαίνου μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίθω, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ ἢ ἐκείνου ἀπολογοῦμαι, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ὄθεν, κ) ὅπως τ τοῦτον τὸν ὀπτῆρα μόλιβδον, ὃν αὐτὸς τῇ ἀνδριαντοποιᾷ. μὴ γὰρ ὕτω μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιθυμῆσαι κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ὦ τις ἡμέτερος, χαλκοῦς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς ἢ ἄνθρωπος. ὃς παμπόλυ τ ἐμῆς γνώμης διημαρτηκὼς, ὥετο χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν, ἣν ἐγὼ ἐκείνῳ δοὺς ἐργάσασθαι, ἀπολοίμην. καίτοι πόσους ἐγὼ κ) τ ἐπιχειρησάντων μοι, κ) φανερῶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀκάνθῳ τουτῳί, κ) Τιμοκράτῃ, κ) Λεωγόρᾳ τ ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τ πρὸς αὐτὸν μνημονεύσας. ὅταν ἢ βελτίωτε τύχω εἰδέναι, τὰς εἰσφοιτώσας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁπόῖός ἐγώ εἰμι, κ) εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὡς γὰρ κ) σκοπὸς ἐπὶ τ λιμένων ἔχω, ἐπυθόμην, τίνες, κ) ὅθεν κατέπλευσαν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμποιμι αὐτούς. ἔνιοι ἢ κ) ἐξεπίτηδες φοιτῶσι παρ' ἐμέ, οἱ σοφώτατοι τ Ἑλλήνων, κ) ὑφ' φύγωσι τὴν συνουσίαν τὴν ἐμήν. ὥσπερ ἀμέλει κ) τῷδε ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦκεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπὶ δ' ἐπιστρέψῃ, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τ δικαιοσύνης, κ) ἐλεῶν τ ἀναγκαίας ὠμότητος. εἶτα οἶσθε τ σοῦς τοὺς ὀθνείους φιλάνθρωπον ὄντως ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεσθαι, εἰ μή τι ἀμφεσβήτησ ἡδίκηθ; τοῦτο μὲν οὖν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελόγημαι ὑμῖν, ἀληθῆ, κ) δίκαια, κ) ἐπαίνου μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίθω, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ ἢ ἐκείνου ἀπολογοῦμαι, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ὄθεν, κ) ὅπως τ τοῦτον τὸν ὀπτῆρα μόλιβδον, ὃν αὐτὸς τῇ ἀνδριαντοποιᾷ. μὴ γὰρ ὕτω μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιθυμῆσαι κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ὦ τις ἡμέτερος, χαλκοῦς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς ἢ ἄνθρωπος. ὃς παμπόλυ τ ἐμῆς γνώμης διημαρτηκὼς, ὥετο χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν,

servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Achanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteantur, quinam sint & unde navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & misereſcens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi possessiones optem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἅπαντ]ος κηλάζειν ἐπῃρμένα. κἀγὼ δὴ κομίζων, κἀκεῖσε ἰδεῖν, ἦκε μοι κομίζων, κἀκεῖσε ἰδεῖν, καὶ ὡς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον. κινήσας γὰρ αὐτὸ, καὶ μυκηθμὸν ἐοικότα μόνον ὡς τὸ κἀμψυχον εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν ὦ, ἀνέκραγον σύδην, ἄξιον τὸ κτῆμα τῷ Πυθίῳ. πεμπτέον ὁ ταῦρος τῷ Θεῷ, ὁ δὲ Περίλαος παρεὶς, τί δ' εἰ μάθοις ἔφη τὴν σοφίαν τὴν δι' αὐτὸ, καὶ τέχνην, ὧν παρέχεται; καὶ ἀνοίξας ἅμα τὸν ταῦρον κατὰ νῶτα, ὧν τινα ἔφη κηλάζειν ἐθέλῃς, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ κατακλείσας, [2] ὡς θησόμενα μὲν τοὺς αὐλοὺς τοσόνδε ὡς τοὺς μυκτῆρας τοῦ βοὸς, πῦρ δὲ ὑποκαύσειν κελεύσειν. καὶ ὁ μὲν, οἰμώξεται, καὶ βοήσεται, ἀλήκτοις πάσι ὀδύναις ἐχόμενος, ἡ βοὴ δ' ἀπὸ τῶν αὐλῶν μέλη σοι ἀποτελέσει, οἷα λιγυρώτατα, καὶ ἐπαυλήσει ἡδυῳδὰ, καὶ μυκήσεται γοερώτατα, [3] ὡς τὸ μὲ, κηλάζεσθαι, σὺ δὲ, τέρπεσθαι μεθέξεις κατακλαίοντι. ἐγὼ δὲ ὡς τάχ' ἥκουσα, ἐμυσαχθην τὴν κακομηχανίαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσουν τοῦ κηλοποιήματος, καὶ οἰκείαν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπέθηκα. καὶ ἄλλα δὴ ἔφην ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτα ἐστι, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθὼν, τὴν ἀλήθειαν τῆς τέχνης· καὶ μίμησαι τὰς βοώσεις, ἵν' εἰδῶμεν εἰ καὶ ἃ φῂς μέλη, ἀπὸ τῶν αὐλῶν φθέγγεται. πείθεται μὲ τούτοις

modis omnibus ſupplicium de reis ſumere cuperem. Is bovem fabricatum mihi attulit, viſu pulcherrimum, & ad veri bovis imaginem accuratiſſimè expreſſum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs vivus eſſe putaretur. Illo viſo ſtatim exclamavi, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus aſtans, quid ſi, inquit, noſſes qua ſit arte compoſitus, & quem in uſum formatus? Ac ſimul aperto tauro ad dorſum, Siquem, inquit, punire velis, conjecto illo, & in hac machina concluſo tibias haſce naribus bovis admoveri, & ignem ſuccendi jube. Tum ejulabit, & vociferabitur, perpetuis detentus doloribus. Ejus verò clamor, maximè ſtridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœſtiſſimum edet: ita ut dum punitur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis ſævitiam abominatus ſum, & machinæ inventionem odi, propriamque ipſi pœnam impoſui. Et age, inquam, ô Perilae: ne vana videatur eſſe tua promiſſio, ipſe ingreſſus, nobis veritatem artis comproba, ac vociferantes imitare, ut cognoſcamus, num ea ſit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Perſii. *Bourd.*

2 Περσισθέναι] Α'ντὶ τῦ περσισθῆ. Attic. *Idem.*

3 Ὡς τὸ μὲν κολάζεσθαι, σὺ δὲ τέρπεσθαι, μεταξὺ καταλέμμενον] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix exprimere tentavit. Καταλέω eſt molo, mola frango, qui ſignificatus non convenit huic loco. Lege meo periculo καταπαλάμμενον, id eſt, *delenitum*, ſenſu manifeſto & apto. *Palm.*

1 Περί-

ὁ Περίλαος. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἔνδον ἦν, καὶ ἐγκλείσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν ἐκέλευον, ἀπολαύσαντα εἰπεῖν τὴν ἄξιον μισθὸν τῆς δημιουργίας σὺ τέχνης, ἵν' ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς ἀρχίτευς αὐτὸς αὐλῇς. καὶ ὁ μὲν, δίκαια ἔπαθεν, ἀπολαύων τῆς αὐτῆς δημιουργίας. ἐγὼ δ', ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ὄντα τὸν ἄνδρα, ἐξαιρεθῆναι κελεύσας, ὡς μὴ μιάνειε τὸ ἕτερον σώματος θανών, ἐκεῖνον μὲν ἄταφον καὶ κρημνῶν ῥίπτειν ἐκέλευσα. καθάρσιος δὲ τῷ βοῒ, ἀπόπεμψα ὑμῖν ἀναπεθησόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιγράψαι γε ἐπ' αὐτῷ ἐκέλευσα τὴν παῦσιν δήπουσιν. ἣν ἀναλαβὼν ἐμὸν τέκνον. τὸν τεχνίτην τὸν Περίλαον. τὸν ἐπίνοιαν τὴν ἐκείνου. τὸν δικαιοσύνην τὴν ἐμήν. τὸν πεῖραν ὑμωνείαν. τὸ δὲ σοφὸν χαλκίου μέλη. τὴν ἀρχαίαν τῶν πάλαι τὴν μουσικῆς. ὑμεῖς δ' ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσατε, θύσαντες μοι ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ τὸ πρόσθεν, ἀναθέντες δὲ τὸν ταῦρον ἐν καλῷ τῷ ἱερῷ, ὡς πάντες εἰδεῖεν οἷον ἐγὼ πρὸς τοὺς. πονηρός εἰμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τοὺς ἀδίκους ἐς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλῶσαί μοι τὸν τρόπον, Περίλαε ἠλάσθης, καὶ ὁ ταῦρος ἀνατεθείς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ἄλλων ἠλαζονεύσῃ αὐλήμασι, μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἔτι, πλὴν μόνα τὰ τῆς τέχνης μυκήματα, καὶ ὅτι ἐν μόνῳ αὐτῷ, καὶ πεῖραν ἔλαβον τῆς τέχνης, καὶ κατέπαυσα τὴν ἄμουσον ὠδίνην, καὶ ἀπανθρώπου ᾠδῆς. καὶ τὰ μὲ παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ Θεῷ. ἀναθήσω δ' ἐγὼ ἄλλα πολλάκις, εἰ πείθοιν μοι πρόσχῃ μηκέτι δίκαιος ἠλάσθαι. ταῦτα μὲν ὦ Δελφοὶ τὰ ἐμὰ δῶρα δέδωκα Φαλάριδος, ἀληθῆ πάντα, καὶ οἷα ἐπράχθη ἕκαστα. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, suæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, cóntaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis misi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, juste facietis, si pro me una cum legatis sacra feceritis, taurumque in eleganti delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi sceleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abunde indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δίκαιοι ἂν εἶημεν πιστεύσαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυρέντες ὡς ἂν εἰδότες, καὶ μηδεμίαν ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ δὲ δεῖ, καὶ δεηθῆναι ὑπὲρ ἀνδρὸς μέτεστιν ποτὲ δικαίως· καὶ ἄκοντας κωλάζειν ἠναγκασμένους, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ ἀρχαῖον Δωριεῖς, σεσωσμένοι τ' ἄνδρα, φίλον εἶναι ἐθέλοντα, καὶ πολλὰ τῷ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ ὑμῶν εὖ ποιῆσαι ὡρμημένον. λάβετε δὴ αὐτοὶ τ' ταῦρον, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὔξασθε ὑπέρ τε τ' Ἀκραγαντῖνων, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Φαλάριδος. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀποπέμψητε, μήτ' ἐκεῖνον ὑβρίσητε, μήτε τ' Θεὸν ἀποστερήσητε καλλίστου τε ἄμα, καὶ δικαιοτάτου ἀναθήματος.

Ac digni sumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita testimonium perhibeamus, nullamque mentiendi causam habeamus. Quòd si etiam est supplicandum pro viro quem falsò suspicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis supplicamus nos Agrigentini, qui & Græci sumus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui vestram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim vestrum unumquemque beneficiis multis demereri studuit. Vos igitur ipsimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipso Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo simul & justissimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. | PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, sed arguta est, qua ex Delphicis sacerdotibus quidam suadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in superiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo consecretur. Genus causæ Deliberativum est, Status negocialis. Exordium habet densum, ut in quo una ferè periodo, & suspiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad suadendum accessisse videri poterat, à se removet, & sola benevolentia, studioque communis utilitatis ad dicendum se progressum esse, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Post Exordium Propositio sequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honestatis, ostendens, impium ac propè sacrilegum fore, si donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam posthac quicquam oblaturum esse & deum suis sacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipsius dei esse, ut qui certis indiciis ac signis declararit, gratam istam legationem sibi esse. Hinc

quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione personæ & incertitudine: & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quam judiciis vacent. Post hæc ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Ὅτι Ἀγριγεντίνων ὁ ἄν-
δρες Δελφοί, πρὸς-
ῆκον ἀν, ὅτι ἰδιόξενον
αὐτῷ Φαλάριδι, ὅτ'
ἔγωγε ἔχων σφᾶς αὐτὸν,
ἢ δόσεως ἴδιον αἴτιον, ἢ μελλούσης
φιλίας ἐλπίδα, ἢ ἣν πεποίσθαι αὐ-
τοῖς πρὸς ἐκείνου περὶ αὐτῶν, ἐ-
πιεικῆ γὰρ μάρτυρα διεξιόντων, καὶ
τὸ αὐτοῖς τιμᾶν, καὶ τὸ χρηνῆ συμ-
φέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφοῖς
πρέπον σπουδάζοντα, ἀνίστην πα-
ρακαλέσων, ὑμᾶς μὴ τὸν θεὸν ζημιοῦν, ἀν-
δρα ὑπὲρ ἄλλου ἀγωνίζεσθαι, μήτ' ἀνάθημα
ἄθεσι καὶ μιαροῖς μιαρὸν, ἀπο-
κωλύσοντα. καὶ τοῦτο τοίνυν τὸ
μέγιστον τῶν ἀεὶ γενομένων. ἡδονὰ-
μενον, τὴν τοῦ καλλίστης, καὶ ἐπι-
τιμίας ἡδίστης τε καὶ δικαίας κλέ-
ους. ἴσως μὲν οὖν καὶ τὸ συμβουλεῦσαι
ὑμῖν ἄδηλον πᾶσιν, καὶ ἀ-
μφισβητούμενον ἔσται τοῖς ἀφο-
ρῶσι τὴν ἀλήθειαν· ἐγὼ δὲ ἀμφοῖν τὸ ἀνάθημα,
τὴν ἀσέβειαν δυσσεβῆσαι, ἀνό-
σιον ἂν εἶναι νομίζω. μᾶλλον δ',
εἰ καταγελᾶν ἀσεβείας ἀπελεύσε-
σθαι. ἀλλ' ἐγὼ, ἐπὶ τὴ εὐσεβείᾳ

Ego ὁ Delphi, cùm ne-
que publicum Agrigen-
tinis, neque privatum
Phalaridi ipsi hospitium
ante hac præbuerim, nec aliam
privatam tribuendæ illi benevo-
lentiæ causam, aut olim ineun-
dæ amicitiæ spem habeam: & le-
gatos qui ejus nomine venerunt
audiverim æqua modestaque per-
orantes, siquidem & pietati si-
mul, & publicæ utilitati, præ-
cipuè verò ei quod Delphis deco-
rum est, censeo consulendum,
surrexi vos cohortaturus, ne vi-
ri principis pietatem offendatis,
ne etiam Deo jam destinatum
munus alienetis. Præsertim cùm
trium maximarum rerum perpe-
tuum futurum sit monumentum
artis elegantissimæ, inventionis
pessimæ, & justi supplicii. Ita-
que quòd & quid faciendum sit
ambigitis, quodque magistratus
vobis proposuerunt deliberan-
dum, num munus sit suscipien-
dum, num verò ablegandum,
impium esse puto: imò potiùs ab
impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1 Πρόξενος] Differentiæ inter πρόξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2 Δημιουργὸς] Deick in Anglic. Cod. *Idem.*

τὸ πρᾶγμά ἐστι, μακρῷ τῶν ἄλλων χαλεπώτερόν. καὶ ὅσον γε τὸ νῦν ἀναπηγνῦσι συλᾶν, τὸ μὴ ἐᾶν τὸν βουλόμενον ἐπιτρέπειν ἀσεβέστερον. δέομαι δ' ὑμῶν Δελφοὶ καὶ αὐτὸς ὢν, καὶ τοῦ ἴσου μετέχων τῆς δημοσίας εὐκλείας, εἰ φυλάττοιθε, καὶ τῆς ἐναντίας δόξης, εἰ μὴ τὰ παρόντων ἀφορμὴν, μήτ' ἀποκλείειν τὸ ἱερὸν τοῖς εὐσεβοῦσι, μήτε τὴν πόλιν ἀφορᾶς ἀνθρώπους ἀμφάλλειν, ὡς τὸ πεμπόμενα τῷ Θεῷ συκοφαντοῦσιν, καὶ ψήφῳ, καὶ δικαστηρίῳ δικιμάζουσιν τοὺς ἀναπηγνῦσι. δόξεις γὰρ ἐπ' ἀναπηγνῦσι τολμήσειν ἂν, εἰδὼς ἀ προσησόμενον τὸν Θεὸν, ἢ, τί ἂν μὴ πρότερον Δελφοῖς δοκῇ. ἐμοὶ μὲν ἐν Πύθῃ, τὴν δικαίαν ἤδη ταῦτ' ἔχει ἀναθημάτων ψῆφον ἤνεγκεν. εἰ γὰρ ἐμέλησε τῷ Φάλαριν, ἢ τὸ ζῶον αὐτὸ ἐμυσάττετο, ῥᾴδιον ἦν αὐτὸ, μέσῳ τῷ Ἰονίῳ καταδῦσαι αὐτό, μὴ τὴν ἀγύσης ὀλκάδα. ὅδε, πολὺ τοὐναντίον ἂν εὐδίᾳ τε ἀμφιπορεύσαιμην, ὥς φασι, παρέχειν αὐτοῖς, καὶ σῶς ἐς τὴν Κίρραν κομίζειν. οὗ γὰρ δῆλον, ὅτι πρόσεστιν τὴν τοῦ μοναρχὴν εὐσέβειαν. χρὴ δὲ καὶ ὑμᾶς τὸ αὐτὸ σκοπεῖν ψηφισαμένους, προσθεῖναι καὶ τῶν παρόντων τοῦτο τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τοῦ ἱεροῦ. ἐπεὶ πάντων ἂν εἴη τῶν ἀποπώτατον, πέμψαντα ἵνα μεγαλοπρεπὴς ἄτυ δῶρον θεῷ, τὸν καθοσιοῦσθαι ὃν τοῦ ἱεροῦ ψῆφον λαβεῖν, καὶ μισθὸν κομίσασθαι τῆς εὐσεβείας, τὸ κεκριμένον μὴ δεῖν ἀναθεῖναι ἄξιον. ὁ μὲν ἐν ταναυλίᾳ μοι ἐγνωκὼς, κατ' ὀλίγον δὲ τοῦ Ἀκραγαντῖνον ἀρτι καταπεπλευκὼς, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἀπαγωγὰς ἐπαγωγοὺς τοῦ

sacrilegium, aliis longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm jam dedicata depeculari. Vos autem oro, ego qui sum ex Delphorum numero, & publicæ gloriæ, si conservetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne piis hominibus templum præcludatis, neque civitatem nostram omnium hominum calumniis traducendam objiciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, judicioque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla susceptorum, quod priùs Delphis visum non fuerit. Quare Pythius justum de donario suffragium jam tulit. Nam si vel Phalarin odisset, vel munus ipsum averfaretur, facilè fuerat cum oneraria navi qua advehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille contrà dedit ipsis, quemadmodum testantur, ut & sereno cœlo trajicerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vnde liquet, ipsum monarchæ pietatem accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adjungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, ut qui munus adeò magnificum, deo misisset, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, videlicet judicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterum is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigento recens delatus, cædes quasdam, & injurias, & rapinas, & deprædationes tragicè exaggerabat

πορεύηται, μόνον οὐκ αὐτόπλους μεθυπάρχων λέγων, ὃν ἴσμεν ἕως ἄρτι οὐδ' ἀγρὸν οὐδὲ πλοῖον ἀποδεδημηκότα. χρὴ δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δὲ τοῖς πεπονθόσιν φάσκουσι πάνυ πιστεύειν δεινὰ μυθολογοῦσι. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ἐκ ὅπως αὐτοὺς, μὴ ἃ ἐπιτρέπομεν κατηγορεῖν. εἰ δ' ἐν τῇ κῇ πέπρακται τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ, τὸν δὲ Δελφοῖς ἀναγκαῖον πρυτανεύειν, εἰ μὴ αὐτοὶ ἱερεῖον ἤδη, δικασταὶ εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ θύειν φαίην, καὶ ἄλλα χρηστηρίαν τὸν Θεὸν, καὶ σωφρονεῖν, εἰ πίμψειέ τις, ἐκκοπῶντες, καθήμεθα, εἴ τινες τὸν ἐκεῖθεν τὸν Ἰόνιον δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννοῦσι. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα, ἐκ ἔχει ὅπῃ καὶ βέλτιον. ἡμῖν δὲ, ἀναγκαῖον οἰόμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν εἰδέναι, ὅπως τὰ πάλαι διέκειτο, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τί ποιοῦσι, λαῶν ὄντες. ὅτι μὲν δὴ οὐ κρημνοῖς τὰ οἰκεῖα μόνον αὐτοὶ, καὶ πέτρας γεωργοῦμεν ἐκ ὀλίγου χρὴ σεσήμανται, δηλόσειεν ἡμῖν, ἀλλ' ὁρᾶν πάρεστι καὶ ταῦτα. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῇ, βαθεῖ λιμῷ ἀεὶ σωζόμεθα, τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ εὐσεβοῦντες, ταῦτα Δελφῶν τὰ πεδία. ταῦθ' ἡ ἀοίκητος. οὕτω γὰρ ἡ εὐπορία, οὕτω καὶ αἱ τροφαί. χρὴ γὰρ τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς αὐτὸς λέγειν, καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἄπαρχα ἡμῖν, καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ γεωργοῦ τῇ Θεᾷ, ὃς

bat à tyranno factas, ferme se testem oculatum fuisse dicens, quem scimus ne ad navigium quidem usque profectum fuisse peregrè. Ac neque iis credendum omnino qui ista se perpessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis non necesse est ut ejus satagant, nisi non sacerdotes, sed judices esse jam velimus: & cum nostri sit officii victimas immolare, aliumque cultum Deo præstare, & siquis donaria mittat, ea simul consecrare, contemplantes sedeamus, num qui trans Ionium mare habitant justo vel injusto imperio regantur. Atque res quidem aliorum se habeant prout voluerint. At nobis opinor esse perneccessarium, ut proprias norimus, tum quis olim earum fuerit, tum quis nunc sit status, & quid magis ex usu sit nostro facere. Nam quod in præcipitiis habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus, qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi proventus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est ut vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, [1] citra sementem, citraque culturam omnia nobis proveniunt, agricolæ Dei opera: qui non so-

1 *Citra sementem*] Quæ citra nostram operam casu nobis eveniunt ἄσπαρτα & ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Id in Paras. & in Rhetor. Didasc. Natam à fabula Insularum Fortunatarum, de quibus Homer. Odyss. 9. Horat. & Lucianus. *Cogn.*

μόνον τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀγαθὰ γιγνόμενα παρέχῃ, ἀλλ' εἴτε ἐν Φρυξὶν, εἴτε Λυδοῖς, εἴτε Πέρσαις, εἴτε Ἀσσυρίοις, εἴτε Φοίνιξιν, εἴτε Ἰταλιώταις, εἴτε Ὑπερβορέοις αὐτοῖς, πάντα εἰς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ δεύτερα, μετὰ τὸν θεὸν, καὶ ὑπερβάλλομεν, ἡμεῖς πλούσιοι ὑπὸ ἁπάντων, καὶ εὐδαιμονέστατοι. ταῦτα τὸ παλαιὸν. ταῦτα τὸ μέχρι νῦν. καὶ μὴ παυσαίμεθά γε ἔτι βιοῦντες. μέμνηται δ' ἐδείς πώποτε ψήφου ὑπὲρ ἀναθήματος παρ' ἡμῖν ἀναδοθείσης, ἢ δὲ κωλυθέντα πρὸ θύειν, ἢ ἀναπεθέναι. καὶ δοκῶ τοῦτ' οἶμαι καὶ αὐτὸ εἰς ὑπερβολὴν αὔξηται τὸ ἱερὸν, καὶ ὑπερπλήθει σὺν τοῖς ἀναθήμασι. δεῖ τοίνυν μηδὲ σὺ τῶν παρόντων καινοτομεῖν μηδὲν, μὴ δ' ἀφαιρεῖ τὰ πάτρια νόμιμα καθιστάναι, [1] φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ ζητεῖν τὰ παμπάλαια, ὅθεν, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁποῖα. δεξάμενος δ', ἀσπαγμένως ἀναπέμπειν, ὑπηρετοῦντας ἁμαρτοῖν, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς δύστηξι. δοκεῖτε δέ μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄριστα βουλεύσασθαι τοῦτ' ἂν παρόντων, εἰ λογίσοισθε πρῶτον ὑπὲρ ὅτου, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ἡ σκέψις. πρῶτον μὲν, ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ ἐθῶν ἀρχαίων, καὶ θεσμῶν παλαιῶν, καὶ δόξης τοῦ μαντείου. ἔπειτα, ὑπὲρ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε κοινῇ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἐπὶ πᾶσι δ', ὦ ἄνδρες ἄνθρωποι δόξης, τῶν ὧδε σὺν οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ σωφρονεῖτε, ἢ ἀναγκαιότερον ἡγήσησθε

solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios nascuntur: sed siquid est apud Phryges, aut Lydos, aut Persas, aut Assyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipsos-ve Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos secundum à Deo honorem ab omnibus consequimur, opulenti, fœlices sumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque utinam ita vivere non desinamus. Nemo meminit latum à nobis usquam fuisse suffragium, quo quemquam à sacrificando, vel offerendo donario prohibuerimus. Quam ob causam, opinor, ipsum templum mirum in modum auctum est, & donariis summopere locupletatum. Quare neque quicquam in præsentia est innovandum, neque præter patriam consuetudinem lex constituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, unde, à quo, & qualia sint. Sed citra curiositatem suscipiendo consecranda sunt, ut utrisque cùm Deo tum piis hominibus inserviamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præsentibus optimè consulturi, si primùm reputetis quæ res, quantæque in consideratione veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & sacrificia, & donaria, prisci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde civitas universa, & communis nostrùm, & privata singulorum Delphorum utilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus nescio numquid majus, si sapitis, magis-ve necessarium existimabi-

1 Φιλοκερδεῖν] Rectius fortean φυλοκερδεῖν, ut est in Anglicano Cod. *yet keepe donaria diligently*, sequitur enim καὶ ζητεῖν τὰ παμπάλαια. Bourd.

2 Ὦ φίλ-

θεὶ ἄν. περὶ μὲν δὴ ὧν βουλόμεθα, ταῦτά ἐστιν. ὁ Φάλαριος τύραννος εἷς, οὐδὲ ταῦρος ἕτος, οὐδὲ χαλκὸς μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τοῖς ἱεροῖς, καὶ χρυσὸς, καὶ ἄργυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀνατεθησόμενα τῷ Θεῷ. τοιγοῦν μὴ νῦν, τὸ καθ' ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ ἐξεταθῆναι, ἄξιον. τίνος δὴ ἕνεκα, μήθ' ὡς αἰεὶ, μήθ' ὡς πάλαι τὸ σὸν ἀναθημάτων ποιήσομεν. ἢ τί μεμφόμεθα τοῖς παλαιοῖς ἔθεσι, καινοτομήσομεν. καὶ ὃ μὴ ἦν πώποτε, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ ἡ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖται, μαθόντες ἡμῖν, νῦν καθαρσόμεθα, κελεύσαντος, καὶ ἐξεπίζευξις τοὺς ἀναθήσοντας. καὶ μὴν ἐξ ἐμείνου μὲν καὶ παλαιὸν ἔθος, καὶ ἀνέδην καὶ πᾶσιν ἐξεῖναι, ὁπόταν ὅσων ἄριστα ἐμπέπλησται τὸ ἱερὸν, ἀπάντων ἀναπεφάντων, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαρχόντων δύναμιν οἰκίαν δωρεῖσθαι τοῦ Θεοῦ. εἰ δὴ ὁρᾶτε αὐτοὶ δοκιμαστὰς, καὶ ἐξεταστὰς ἐπισήσεσθε τοῖς ἀναθήμασιν, οὕτω μὴ ἀπορήσομεν δοκιμασθησομένων ἐπὶ, καὶ τοῦ ὑποθυομένου, ὑποδίκου αὐτοῦ καὶ διαίτης, καὶ ἀναλίσκοντος, καὶ προδαπανῶντος, παρ' αὐτὸ κελεύσαντος, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὅλου κινδυνεύειν. ἢ τίνι βιωτὸν, εἰ κελήσεται ἕκαστα ἀνάθημα ἀνάξιον;

bitis. Atqui hæc ſunt de quibus conſultamus: non unicus Phalaris tyrannus, non hic taurus, non æs tantùm, ſed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc utuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunque alia pretioſa, multa ſæpe Deo dedicabuntur. Primùm enim expendendum quid cum Dei voluntate conveniat: cujus rei gratia, neque ut ſemper, neque ut olim moris fuit, in dedicandis donariis nos geramus; aut quid in conſtitutionibus antiquis reprehendentes, novis rebus ſtudeamus. Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & ſacerdos numine afflatur, fecimus, nunc inſtituamus, ut qui huc mittunt munera, judicio & examini fiant obnoxii. Atqui cùm ex priſco illo inſtituto liceret omnibus nullo diſcrimine munera offerre, videte quot bonis cumulatum ſit templum, omnibus offerentibus, & ſupra, facultates nonnullis Deum donariis cohoneſtantibus. Quòd ſi vosmet ipſos cenſores & indagatores donariis præficiatis, vereor ne deſit nobis quod in poſterum probemus, nemine ſe conſtituente reum, & ſumptus ac impenſas æquo animo faciente, ut judicetur, deque omnibus in periculum veniat. Num cui acerbo non fuerit vita, ſi judicetur indignus qui Deo donaria conſecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η ΨΕΥΔΟΜΑΝΤΙΣ.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Hiſtorica narratio eſt, vitam & res Alexandri cujuſdam impoſtoris, qui ſe Podaliirii filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu jucundiſſima; non per ſe modò, verum etiam quòd ſub hujus præſtigiatoris exemplo, aliorum atque ſimilium, quorum nonnullos ſuperior ætas quoque tulit, ſcelera atque impoſtura deprehendi, coarguique poſſunt. Proœmio, difficultatem ſuſcepti operis collatione quadam amplificat, inſtitutumque ſuum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem deſcendens, à deſcriptione perſonæ orditur. Cætera plana ſunt.

Σὺ μὲν ἴσως [1] ὦ φίλτατε Κέλσε, μικρόν τι τῶν, καὶ φαῦλον οἴῃ τὸ προστεταγμένον, προστάττειν τὰ Ἀλεξάνδρου σοι τοῦ Ἀβωνοτειχίτου, τοῦ γόητος βίον, [2] καὶ ἐπινοίας αὐτοῦ, καὶ τολμήματα, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἐγγράψαντα, πέμψαι. τὸ δ', εἰ τις ἐθέλοι προσὸν τὸ ἀκριβὲς ἐπιζητεῖν, ἧττόν ἐστιν, ἢ πῶς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου πράξεις ἀναγράψαι. τοῦτο [3] εἰς κακίαν αὐτοῦ, ὅσος εἰς χρείαν σπουδῆς. ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀναγνώστας μέλλοις, καὶ πάνυ σπουδῆς τοῖς ἴσως μέσοις προσοκνεῖν, ὑποστήσομαί σοι τὸν πόνον. καὶ τῷ Αὐγείᾳ βοστρυχίᾳ, εἰ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τὴν ἐμαυτοῦ, ἀναγκάσω-

Tu quidem chariſſime Celſe, levem fortè quandam ac facilem provinciam mandare putas, quum injungis ut Alexandri Abonotichitæ impoſtoris vitam, & commenta, facinora, præſtigiaſque libro complexus tibi mittam. Verùm ſiquis accuratè ſingula perſequi velit, hoc non minoris eſt negocii, quàm Alexandri Philippi filii res geſtas conſcribere: tantus fuit ille ſcelere, quantus hic virtute. Attamen ſi cum venia lecturus ſis, & quod deerit narrationi, ſuppleturus, hunc laborem ſubibo. Et [4] Augiæ bubile, ſi non omne, ſaltem pro mea virili repurgare nitar, pau-

1 Ὦ φίλτατε Κέλσε] Is eſt Celſus, Philoſophus Epicureus, qui contra Chriſtianos ſcripſit, & contra quem ſcripſit Origenes. Videndus Valeſius ad Euſebium. *Menagius.*

2 Καὶ ἐποτνίας αὐτοῦ] Ἐποτνία vox à librariorum putilagine, pro Attica ἐπίνοια. Lexicographi tamen eam obtruſere quaſi prox ſive proba vox eſſet. Henricus Stephanus rectè omiſit. Patet autem quoque hoc ipſo inferius Luciani dialogo, ubi eſt ἐπίνοια. Marc.

3 Εἰς κακίαν] Angl. *in malam.* Bourd.

4 *Augiæ bubile*] Allegoria proverbialis in hominem aut rem majorem in modum inquinatam, qua etiam uſus eſt in Fugitivis. *Cogn.*

1 Καὶ

ρεαζ πειρώσομαι, ὀλίγως ὅσως τῶ πηφίσιν ἐπφορήσας, ὡς ἀπ' ἐκείνων πυμαίρειο πόσι πᾶσι, καὶ ὡς ἀμύτρητον ἰὼ ἡ κώπος, ἰὼ τριχίλιοι βόες σὺ πολλοῖς ἔπεσι ποινῆσαι ἐδύναντο. αἰδέομαι μὲν ἀν ὑπὲρ ἀμφοῖν, ὑπέρ τε σοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. καὶ μὲ, ἀξιῶντα μνήμης, καὶ ἐφαφῆ δηδοῆναι ἄνδρα πειστικοτάτου. ἐμοὶ δὲ, ἀπειθῆ ποιεῖσθαι ἐπὶ τοιαύτῃ ἱστορίᾳ, καὶ πρόξεινι ἀνθρώπου, ὃν οὐκ ἀναγκαῖον ἦν τοῖς πεπαιδευμένων ὑπ' ἄξιον, ἀλλ' οὐ πανδήμου τινὸς μεγίστου θεάτρου ἐφορᾶν, ὑπὸ πλήθους, ἢ ἀλωπέκων, ἢ παραστάδων. ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ τις ἡμῖν τοιοῦτος ἐπιφέρη τὸν αἴτιον, ἔχομεν δ' αὐτοὶ εἰς παρόδειγμά τοιοῦτον ἀνενεγκεῖν. καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τῆς Ἐπικτήτου μαθητής, ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παιδείας περ ὅλον τὸν βίον συγγεγραμμένος, ὁμοίου τινὸς ἐπιδεῖν, ἀπολογήσαιτ' ἂν ὑπὲρ ἡμῶν. Τιλλίβορον γὰρ τὸν ληστὴν κακείνου βίον ἀναγράψαι, οὐκ ἠξίωσεν, ἡμεῖς δ', ἁπλῶς ἁμαρτεῖν ληστὴν μὴ μόνον ποιησόμεθα, ὅσῳ μὴ ἐν ὕλῃ, ἐν ἄστει τε, ἀλλ' ἐν πόλεσιν ὑπὸ ἐλπίσαντες, καὶ Μινύαν μόνον, οὐδὲ τὴν Ῥόδον κατέχων, οὐδ' ὅλην τὴν Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν

paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conjicias, quantus quamque immensus fuerit fimus universus, quem ter mille boves multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi: mihique ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literisque mandari virum longè sceleratissimum. Mihi verò qui operam collocem, inscribenda hujusmodi historia, rebusque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimoque theatro spectari à simiis, aut vulpibus discerptum. Quanquam siquis hoc crimen nobis impegerit poterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit. Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non in sylvis & montibus, sed in urbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tantum & Idam pergrassatus, nec-

que paucas quasdam Asiæ, easque desertiores partes depopula-

1 Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τῆς Ἐπικτήτου μαθητὴς] Scripsit is, teste Simplicio, non solùm Dissertationes Epicteti, verum etiam Enchiridion. *Menagius.*

2 Οὐ Μινύαν μόνον, οὐδὲ τὴν Ῥόδον κατέχων, οὐδ' ὅλην τὴν Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν] Quæ sit illa Μινύα regio, juxta cum ignarissimis ignoro. Μινύας γὰρ dicta est aliquando Orchomenus in Bœotia, sed quam longe ab Asia, toto Ægæo mari intercedente, nullus ignorat. In Pamphylia fuit quædam regio, quæ Μινύας dicebatur, non Μινύαι. Sed & hæc nimis longe ab Ida & locis, ubi sua latrocinia exercebat Tillibrorus ille. Tu lector, si mihi credis, leges confidenter, Μυσίαν. Nam Mysiæ provinciæ erat Ida mons in Asia. Si Asiæ vocem latius accipias, & satis vicina Asiæ propriè dictæ. Ideo nulla est ratio dubitandi, quin nostra emendatio sit vera & proba. Pulm. Οὐ Μινύαν μόνον] Ἰδὴν δ' ὀρεσσίας. Stephanus. *Menagius.*

πῶν· ἀλλὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν Ρωμαίων δεσποτείαν ἐπλήσατο τῆς λῃστείας τοῦ οἴκου. εἰσόπομαι δέ σοι αὐτὸν κατὰ μέρος τῷ λόγῳ, ὅσον τε ἀμαυρώσει εἰκάσας τῇ μορφῇ, ὡς δὲ δύναμαι, καίτοι μὴ πάνυ γραφικὸς ὢν. τὸν δὴ σῶμα, ἵνα σοι καὶ τοῦτο δείξω, μέγας τις ἦν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ θεσπεσίως ὡς ἀληθῶς λάβρος τὴν χροιάν, τὸ μέτριον δὲ πάνυ λάμπων. κόμην τὴν μὲν ἰδίαν, τὴν δὲ, καὶ πρόσθετον ἐπιεράρτῳ, ἣ μάλα εὐκοσμίᾳ, καὶ τὰς πλοκὰς ὅπῃ ἐν ἀλαντείᾳ, λελησθῶν. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ χρῆσιμον, καὶ ἔνθεον διεμφαίνοντες. φώνημα, ἁδρότης τε ἅμα, καὶ λαμπρότης· καὶ ὅλως, εἰδωμόν τι μεμπτὸν ἐν παντὶ μοι δοκεῖ φανῆναι τῇ μορφῇ· ἡ ψυχὴ δὲ, καὶ ἡ γνώμη, ἀλεξίκακα Ἡρακλέους, καὶ Διὸς ἀποτροπαίου, καὶ Διοσκούρων σωτῆρες. ἐχθροῖς δὲ πολεμίοις, καὶ ἐχθροῖς ἐντυχεῖν ἥδιον, ἢ συγγενέσθαι τοιούτῳ τινὶ σημείου μὲν οὖν, καὶ ἀγχινοίᾳ. καὶ δεξιότητι, πάμπολυ τῶν ἄλλων διάφορος· καὶ τοῦ πειθεσθαι, καὶ δικαίου, καὶ μνημονικὸς, καὶ σοφὸς τὰ μάλιστα φύσεως, πάντα τοῦτο εἰς ὑπερβολὴν ἔσχεν ἐπαινεῖσθαι· ἐχεγγύῳ δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ χρῆσθαι. καὶ ἁρμονίᾳ τοῦτο γνώμης ὑποδεδεγμένος

tus, sed universam, ut ita dicam, Romanorum ditionem suo latrocinio complevit. Primùm autem hominem tibi verbis depingam, formam ejus quàm proximè repræsentans: etsi non sim pingendi admodum peritus. Corpore igitur, ut tibi etiam hoc indicem, procerus erat, & aspectu decorus, planè divina specie, colore candido, barba non admodum hirsuta, coma tectus partim nativa, partim apposititia, scitè admodum efficta, quam ascititiam esse vulgus ignorabat. Oculi versatiles illi divina quadam acie refulgebant: vox suavissima erat, pariterque clarissima. In summa quoad ista, nulla ex parte poterat improbari. Hæc quidem illius forma erat. Cæterùm mens atque animus, ὁ malorum depulsor Hercules, & aversor hostium Iupiter, servatoresque Dioscuri: in hostes potiùs contingat incidere, quàm cum ejusmodi quopiam habere commercium. Siquidem ingenio, solertia, acumine longè præstabat cæteris. Tùm curiositas, docilitas, memoria, & ad disciplinas ingenii fœlicitas, horum unum quodque supra quàm dici possit, illi supperetabat: quibusta-

men pessimam in partem est usus. Et egregiis hisce instrumentis in-

1 Πολεμίοις] Sic in Somnio, seu Gallo ἐχθροῖς ἐν πολεμίοις γράφετο. Æschylus Prometh. vinct.

Ερ. χαλκὸν ἔσικας τοῖς παροῦσι πήμασι.
Προ. χαλκὸν γὰρ ἀνάγκη σοφὸν εἶναι τὸν μέλλοντα
Ἐχθροῖς ἐν πολεμίοις

Et quo Plaut. Amph. Act. 3. Sc. Agedum.

Am. Hominis pectus video? utinam mihi quid mihi volumi sit videam.

Sic Terent. Eunuch. Act. 4. Sc. 5. Albin. Consil. ad Liv.

Vrbi terris; & vultum misericordiæ induit illum.
Gentibus adversis forma sit illa; precor.

Idem Albin. etiam. Beurd.

1 Cer-

τα ἔχων, αὐτίκα μάλα ἅπ' ἐπὶ πανιᾶς ἀξιοῦντων, ἀκρότης ἀπιτελέσθη ὑπὲρ τὰς Κέρκωπας, ὑπὲρ τὸν Εὐρύβατον, ἢ Φρυνώνδαν, ἢ Ἀριστόδημον, ἢ Σώστρατον. αὐτὸς γὰρ τῷ γαμβρῷ [2] Ῥητιλιανῷ ποτὲ γράφων, καὶ τὸ μετριώτερον ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, Πυθαγόρας ὅμοιος εἶναι ἤθελε. ἀλλὰ ἴλεως μοι ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ πρὸς θεσπέσιον. εἰ δὲ κἀγὼ τούτου ἐμνήσθην, παῖς ἂν εὖ οἶδα ὅτι ἔτι ὢν αὐτὸν εἶναι ἔδοξε. καὶ ὡς χαρίεντα, μή μοι νομίσῃς ἐφ' ὕβρει τοῦτο Πυθαγόρᾳ λέγειν, ἢ σωκράτειον πειράσθαι αὐτὰς εἰς ὁμοιότητας τῶν πράξεων. ἀλλ' εἴ τις τὰ χείρονα, καὶ βλασφημότερα τῶν ἐπὶ Ἀξιοθέᾳ ἔφη ὁ Πυθαγόρας λεγομένων, οἷς ἔγωγε οὐκ ἂν πεισθείην ὡς ἀληθέσιν οὖσιν, ὅμως συναγάγοι εἰς τὸ αὐτὸ πολλοστὸν ἂν μέρος ἅπαντα ἐκεῖνα γνοίης τῶν Ἀλεξάνδρου δεινοτήτων. ὅλως γὰρ ἐπινοῆσόν μοι, καὶ τὸ λογισμῷ ἀξιοπίστων ποικιλοτέρου τινὰ ψυχῆς κράσιν, ἐκ ψεύδους, καὶ δόλων, καὶ ἐπιορκιῶν, καὶ κακοτεχνιῶν συγκειμένου, ῥᾳδίαν, τολμηρὸν, παρεσκευασμένον, φιλόπονον ἐξεργάσασθαι τὰ νοηθέντα. καὶ πιθανὴν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ ὑποκριτικὴν τῶν βελτόνων, καὶ τῷ συμφωνοτάτῳ τῶν βουλήσεως εἰκῆ. εὑρεῖς γὰρ τοιοῦτον οὐ τυχὸν, οὐκ ἀπῆλθε δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἐπιεικέστατος, illicò omnium qui scelerib. essent nobilitati, facilè summus evasit, superior [1] Cercopibus, superior Eurybato, vel Phrynonda, vel Aristodemo, vel Sostrato. Qui cùm Rutiliano genero aliquando scriberet, ac de se modestissimè loqueretur, Pythagoræ semet assimilabat. At verò sit mihi propitius Pythagoras, vir sapiens, & mente divina: sed si ætate hujus vixisset, puer, sat scio, præ hoc visus fuisset. Sed heus tu per Gratias, cave putes hæc in Pythagoræ contumeliam me dicere, quasi velim eos similitudine rerum gestarum committere. Verùm si quis deterrima quæque & probrosissima, quæ de Pythagora per calumniam feruntur (quibus equidem haudquaquam fidem perinde ut veris habuerim) si quis tamen conferat in unum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ versutiæ pars minima. Prorsum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenii temperaturam, ex mendacio, dolis, perjuriis, maleficiis compositam, promptam, audacem, præcipitem, efficiendis iis quæ excogitasset, gnavam, appositam ad persuadendum, fide dignam, ad simulandum optima quæque aptam, & consilio contraria præ se ferentem. Nemo igitur cum illo primum congressus, non discessit quin hanc opinionem de illo susceperit, ut eum mortalium omnium optimum, æquissimumque, præterea simpli-

1 *Cercopibus Eurybato*] Nobiles facinorosi. Meminit horum & Æschines adversus Ctesiphontem ἔτι γὰρ Φρυνώνδας, ἔτι Εὐρύβατος, ἔτι ἄλλοι ὑδεὶς πώποτε τῶν πάλαι πονηρῶν τοιοῦτος μέγας ἐν γῇ γέγονεν. vide Erasm. ad Proverb. Ne in lampygum incidas. *Cogn.*

2 Ῥητιλιανῷ] Sic legit Interpr. ex Cod. Florent. *Bourd.*

Ann-

κίστου, καὶ σοφιστὴν, ἀπολελειμμένον τε, καὶ ἀφιλέστατον. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, τὸ μεγαλοφρὲς σοφὸν, καὶ τὸ, μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ἐπινοεῖν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μείζοσι ἐπέχειν τὸν νοῦν. μειρακίσκιον μὲν ἔτι ἦν ἔτι ὢν, πάνυ ὡραῖον, ὡς σὺν λόγῳ τὴν καλάμην πυκμάζειν, καὶ ἀκούειν τῶν διηγημάτων, ἀνέδην ἐπορνεύετο, καὶ σπουδῇ ἐπὶ μισθῷ τοῖς [1] διεμβόλοις. ἐρᾷ δὲ τοῖς ἄλλοις, λαμβάνει τις αὐτὸν ἐρασὴς γόης, τὰ μαγείας, καὶ ἐπῳδὰς ἰατρεύσεις ὑπισχνούμενον, καὶ χαίρειν ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ [2] ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ θησαυρῶν ἀνακαλύψεις, καὶ κλήρων ἀφοδιασμούς. ἔστω ἰδίᾳ δίψυχα παιδεῦσαι, καὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν αὐτῷ πράξεων ἐτοιμότατον, ἢ μεῖον ἐρῶντα τῆς κακίας τῆς αὐτοῦ, ἢ αὐτὸς τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκείνου. ἐξεπαίδευσέ τε αὐτὸν, καὶ διετέλεσε ὑπουργὸς, καὶ ὑπηρέτης, καὶ ἀφορμὴν χρημάτων. ὁ δὲ αὐτὸς ἐκεῖνος, δημοσίᾳ μὲ δῆθεν ἰατρὸς ὢν, ἠπίστατο δὲ καὶ τὰ [3] Θῶνος τοῦ Αἰγυπτίου γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐθνικὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυρικά. ὧν ἁπάντων κληρονόμος, καὶ ἀφοδιαστὴς [4] αὐτὸς ἐγένετο. ὧν δὲ ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, καὶ ἐρασὴς τοῦ γέροντος Τυανεύς, [5] τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως πάνυ συγγεγραμμένων, καὶ τὰ πᾶσαν αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδότων. ἐρᾷς ἐξ

pliciſſimum, minimeque fallacem judicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cum nihil puſillum cogitaret, ſed ad maxima ſemper animum appelleret. Itaque cùm eſſet adhuc adoleſcens, venuſtus admodum, ut licebat ex ſtipula conjicere, & ex iis audire qui narrabant, promiſcuè ſcortabatur, & rogantibus ſui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipſum amans quidam præſtigiator, ex iis qui magias & miras incantationes profitentur, tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos theſauros, ad hæreditates ſuſcipiendas. His cùm eximiæ indolis puerum conſpexiſſet, & ad miniſtrandum ſuis actionibus propenſiſſimum: ut pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipſe hujus formam: erudivit eum, ſemper deinceps adjutore & miniſtro eſt uſus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptii conjux [4] Pharmaca mixta, ſalubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & ſucceſſor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex iis qui cum illo Apollonio Tyaneo verſati erant, totamque illius tragœdiam pernoverant. Vides quanam

1 Διεμβόλοις] Angl. βελοδόμοις. Bourd.

2 Ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς] Flor. ἐπαγωγὰς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς. Idem.

3 Θῶνος] Angl. Θόωνος & ita Interp. *Idem.*

4 *Pharmaca*] Hoc carmen pluribus in locis eſt apud Homerum, præcipuè Odyſſ. δ. quod uſurpatur in medicos imperitos, qui non rarò venenum pro remedio miniſtrant. *Cogn.*

5 Αὐτὸς] Angl. om. Bourd.

6 Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως πάνυ συγγεγραμμένων] Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως τοῦ πάνυ, &c. *Marc.* Hujus vitam 8. libris Philoſtrat. deſcribit. hunc Hercules Chriſto æquiparavit contra quem Euſeb. ſcripſit. *Cogn.*

οἷας σοι λέγετε ἄνθρωπον λήψω; ἤδη γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος πεμπωλάμενος, καὶ ὁ Τυανεὺς σοφιστὴς ἀποθανών, ἐν ἀπορίᾳ ἡμῖν ἀκροατῶν ἀπηγκύλας ἅμα τῷ ὄρνιθι, ἀφ' ἧς πρίφεται ἐδύναντο, σὺν ὀπὶ μικρὸν ἤδη ἐπινέφ. ἀλλὰ κοινωνήσας Βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ, τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐς τὰς ἀγῶνας πολὺ κακοεργοτάτῳ τὴν φύσιν, Κοκκωνᾶς γ' ἐπικαλεῖτο οἶμαι, ἐξηρτῶντο καὶ τὰς [1] παχεῖς τῶν ἀνδρῶν. ὅτου γὰρ αὐτοὶ τῇ πατρίῳ τῶν μείζων φωνῇ τὰς πολλὰς ἀνομάζουσιν, ἀπεκαίροντες. ἐν δὲ τούτοις, καὶ Μακεδὼν γυναῖκα πλουσίαν, ἐξωραν μὲν, ἐφόρμιον δ' ἤδη εἶναι βαλόμενος, ἐξ ὑφάντης, ἐπεστάσαντό τε τὰ δόκιμα παρ' αὐτῆς, καὶ ἀπολέλοιπεν ἐκ τῆς Βιθυνίας εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία δ' ἦν φασίν, πάλαι μὲν εὐδαίμων χωρίον καὶ τῶν Μακεδόνων βασιλέων, νῦν δὲ παρακμὴν, καὶ ὀλίγους τοὺς οἰκήτορας ἔχον. σὺν τοῖν ἰδόντες δράκοντας παμμεγέθεις, ἡμέρας πάνυ, καὶ πλαγιάζειν, ὡς καὶ κατὰ γυναικῶν τρίφειαν, καὶ παιδίοις συγκοιμᾶσθαι, καὶ παιγνίοις ἀνέχεσθαι, καὶ φιλοφρονεῖσθαι μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς καὶ παρὰ τοῖς βρέφεσι, [3] πολλοὶ δ' ἐγένοντο τριῶτοι παρ' αὐτοῖς, ὅθεν καὶ τὸ περὶ τὴν Ὀλυμπιάδος μῦθον ἀμφισβητῆσαι πάλαι εἰκός, ὁπότε ἐκύει τὸν Ἀλέξανδρον, δράκοντι συγκοιμᾶσθαι αὐτὴν increbruisse, quando concumbente cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat, unum ex his

nam è schola tibi hominem referro? Verùm ubi jam barba plenus esset Alexander, Tyaneo illo vita defuncto, ad egestatem redactus, cùm oris gratia defloruisset; unde victum parare poterat; nihil postea parvum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium scriptore, omnium qui in certamina descendunt, ingenii longè sceleratissimi: Cocconas autem cognominabatur ut puto: circumibant impostoris ludificantes, ac pingues homines (sic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti sunt, exoleta jam forma: sed quæ etiamdum amabilis haberi studeret. Ab hac victus copia suppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam usque sunt sequuti.

[2] Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit sub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iisque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conspicerent, cicures ac manisuetos, adeò ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent (quales apud illos sunt permulti, unde verisimile est olim illam de [4] Olympiade fabulam

fer-

1 Παχεῖς] Sic pag. seq. *Bourd.*

2 *Pellæa*] Macedoniæ civitas est, ubi etiam Alexander Magnus natus dicitur. Solebant mulieres Pellæ dracones alere, eosque æstate frigoris causa collo circumdare. *Cogn.*

3 Πολλοὶ δὲ] De serpentibus Pelleis Casaub. ad Suet. lib. 2. *Bourd.*

4 *Olympiade*] Matre Alexandri, de qua dial. Dieg. & Alexand. *Cogn.*

τῇ, οὗτω δὴ τὸ ἐμπτῶν ἐν τῷ κάλλει, ὀλίγων ὀβολῶν. καὶ κατὰ τὸν Θουκυδίδην, ἄρχεται ὁ πόλεμος οὐδενὸς ἦττον. ὡς γὰρ δύο κάκιστα, καὶ μεγαλόπολμοι, καὶ ἅπαντα τολμηρῶς ἐπιχειρεῖν, εἰς τὸ αὐτὸ συνελθόντες, ῥᾳδίως κατέπτησαν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυεῖν τύραννοι μιγέντων συμφορᾶς, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τούτων ἑκατέρῳ εἰς θεὸν χρησαμένῳ δυνάμενον, τάχιστα πλουτήσειεν ἄν. ἐν ἀμφοτέροις γὰρ, τῷ τε δεδιέναι, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, ἑώρων τὸν προγνωσιν ἀναγκαιοτάτην τε, καὶ ποθεινοτάτην ὄντα, καὶ Δελφοὺς ὅτι πάλαι πλουτήσαι, καὶ ἀοιδίμους γενέσθαι, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, τὸ ἀνθρώπων ἀεὶ, δι' ὧν προεῖπον τυράννους, τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸν φόβον, φοιτώντων εἰς ἱερὰ, καὶ προμαθεῖν τὰ μέλοντα δεομένων. καὶ δι' αὐτὸ ἑκατόμβας θυόντων, καὶ χρυσᾶς [3] πλίνθους ἀναθέντων. τοῦτο πρὸς ἀλλήλους τρέφοντες, καὶ κυκῶντες. μετεπεῖον συγήσασθαι. καὶ χρησμὸν ἐξηλάσαντο. εἰ γὰρ τοῦτο προχωρήσειεν αὐτοῖς, αὐτίκα πλούσιοί τε καὶ εὐδαίμονες ἔσεσθαι ἤλπιζον, [4] ὅσῳ μείζονως ἢ κατὰ τὴν προσδοκίαν ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ κρεῖττον διέφαινε τὰς ἐλπίδας. τοιγαροῦν τὴν σκέψιν ἐποιοῦντο, πρῶτον μὲν περὶ ὃ χωρίον, εὐδαίμονες ἦ, ἤτις ἡ ἀρχὴ τῷ ὁ πρῶτος ἂν χρήσαιτο τῆς ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν δὴ Κοκκωνᾶς, τὴν Χαλκηδι-

serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque ut Thucydidis utar verbis, hinc jam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnaque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem iniissent, facilè perpenderunt [1] hæc duo potissimùm in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum utroque siquis commodè uteretur, fore ut illicò diteresceret. Nam utrique, Metuenti scilicet, & Speranti, maximè necessariam atque optatissimam esse præscientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factosque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiscere cupientibus, ideoque hecatombas immolantibus, aureosque lateres dedicantibus. His inter se versatis, atque ultro citroque agitatis, oraculum, & cortinam constituere statuerunt. Etenim si res ea processisset, sperabant se protinus divites ac fœlices fore. Quod quidem negocium primam ipsorum expectationem longe superavit, & spe melius evenit. Hinc despicere cœperunt; primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auspicarentur. Cocconas igitur Chalce-

do-

1 *Hæc duo potissimum*] Metus & spes divinationem & auguria repererunt. Qui impensè cupiunt, suis votis undecunque blandiuntur, & quidvis in omnem optati eventus partem trahunt. Qui verò miserè cupiunt, quavis ex re solatium formidinis aucupant. vide Lucianum in Char. & in Demonact. *Cogn.*

2 Καὶ Δελφοὺς] Sic in Iove trag. & Icarom. *Bourd.*

3 Πλίνθους] Sic in Contempl. *Idem.*

4 Ὅσῳ μείζονως] Angl. ἢ μείζον. Idem.

1 Κοκκώ-

να ἐδοκίμαζεν ἐπιτηδείον εἶναι, καὶ ἐμπόρων χωρίον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ ξυνοικοῦν, οὐκ ἐκὼς δὲ τῆς Ἀσίας, καὶ Γαλατίας, καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν ἁπάντων. οὐδὲ Ἀλέξανδρον, ἔμπαλιν τὸ οἰκοι παρῄνεσε, λέγων ὅτῳ ἀληθὲς ἰώ, ὅτῳ τῶν τοιούτων ἀρχήν, καὶ ἐπιχείρησιν, ἀνθρώπων δεῖν παχέων, καὶ ἠλιθίων τῶν ὑποδεξομένων, οἵους τοὺς Παφλαγόνας εἶναι ἔφασκεν, ὑπερφυῶς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος, δεισιδαίμονας τοὺς πολλοὺς, καὶ ἠλιθίους, καὶ μόνον εἰ φανείη τις αὐλητὴς, ἢ τυμπανιστὴς, ἢ κυμβάλοις κρατῆρα ἐπαγόμενος, [1] κοσκίνου τὸ τοῦ λόγου μαντευόμενος, αὐτίκα μάλα πάντες κεχηνότες ὅτῳ αὐτὸν, καὶ ὥστῳ πνὰ τῶν ἐπιφανῶν ὅτῳ σβολέποντες. ὀλίγης δ' ὕστερον τούτου γιγνομένης, πέλαγος, ἐνίκησεν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, κρηπίσμων γάρ τι ὅμως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔχειν ἔδοξεν, ἐν τῷ Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὅτῳ κρανιότατόν ἐστιν Χαλκηδονίοις, κατορύξαντες δέλτους χαλκᾶς, λεγούσας, ὡς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ παιδὶ Ἀπόλλωνι, μέτειστιν εἰς τὸν πόντον, καὶ κατέξει τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. οὕτω οἱ δέλτοι ἐξεπίτηδες δύσεξήγητοι, ἀμφοτέρωσε ῥᾳδίως τὸν τοῦ λόγου εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν πόντον ἐποίησαν. καὶ πολὺ ὅτῳ τῶν ἄλλων, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. ἐκεῖνοι γὰρ καὶ νεὼν αὐτίκα ἐψηφίσαντο ἐκείραι, καὶ τοὺς θεμελίους ἤδη ἔσκαπτον. οὕτω δὴ ὁ μὲν ante alios in Aboni murum.

donem idoneam esse censebat, ut pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæque confinem, neque ab Asia, Galatiaque longè, dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diverso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res hujusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cujusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui siquis tantùm apparuerit, tibicinem, aut, tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod ajunt, vaticinans, illicò vehementer in illum omnes inhient, & perinde ut cœlum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controversiæ fuisset, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem venissent (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquissimum, tabellas æreas defodiunt, quæ dicerent, brevi admodum Æsculapium una cum patre Apolline in Pontum adventurum, atque Aboni murum inhabiturum. Eæ tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt ut hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò autem Nam illi statuerunt protinus templum erigere: jamque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic in

1 Κοσκίνου μαντεύομαι] Paræmiogr. *Bourd.* *Cribro vaticinans*] Stultè de rebus occultis divinans, paræmia sumpta à divinationis genere quod suspenso circumactoque cribro peragebatur. *Cogn.*

Κοκκωνᾶς, ἐν Χαλκηδόνι καταλείπεται, δυπλᾶς τινας, καὶ ἀμφιβόλους, καὶ λοξὰς χρησμοὺς συγγράφων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐπλούτησε τὸν βίον, [1] ὑπὸ ἐχίδνης οἴμοι δηχθείς. [2] παραπεμπέται ὁ Ἀλέξανδρος κωμῶν ἤδη, καὶ πλουκόμους κεφειμένος, μεσόλευκον χιτῶνα πορφυρῷ ὑποδυκνὺς, καὶ ἐμφανὲς αὐτῷ λευκὸν ἀναβεβλημένος, ἅρπην ἔχων ἐν τῷ Περσέα, ἀφ' οὗ ἑαυτὸν ἐγγενεαλόγει μητρόθεν. καὶ οἱ ἄλιθροι οἰκεῖοι Παφλαγόνες, εἰδότες αὐτοῦ ἄμφω τὼ γονέας ἀφανεῖς, καὶ πενιχρούς, ἐπίστευον τῷ χρησμῷ, λέγοντι,

Περσίδης γένεσιν, φοίβῳ φίλος ἔστω ὅδε,
Διὸς Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἵματος αἰολόχρως.

Οὗτος ἄρα ὁ Ποδαλείριος μάχλος, καὶ γυναικομανὴς τὴν φύσιν, ὡς ἀπὸ Τρίκκης ἄχρι Παφλαγονίας [3] σύεσσι ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα. [4] ἔρρητο δὲ χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης παραπεπυσμένης,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠιόσι ἄγχι Σινώπης,
Ἔσται τις κοὶ Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι θεσπίτης,
Ἐκ πρώτης δεκάδος μονάδας, τρὶς σεῖο δεκάδων τε,
Πέντ' ἐτέρας μονάδας, καὶ εἰκοσάδα τρισσήν ἀριθμὸν,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμαυλίῳ πτερόεντι κύκλου.

in Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquaque conscribit responsa. Deinde post, viperæ, ut opinor, morsu necatur. Accersitur in hujus locum Alexander jam comatus, cæsariæ promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra eam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque humiles, credebant oraculo ita canenti:

Persides genere, gratus Phœbo iste videtur:
Divus Alexander Podaliri sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam usque in Alexandri matrem sit incitatus. Repertum est aliud oraculum quasi Sibyllæ prædivinantis,

Ad maris Euxini littus, juxtaque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausonia de gente sacerdos:
Qui prima ex monade ac decade ex triplici referabit,
Quinque alias monades, vicenaque ter repetita,
Quadrorbem numerum, referentem nomina divi,
Qui veniet laturus opem mortalibus ægris.

Ale-

1 Ὑπὸ ἐχίδνης] Dico ad lib. 2. Heliod. *Bourd.*
2 Περσαπέμπεται] Angl. περσπίμπει. Idem.
3 Στύεσσι] Malè in Angl. Cod. σίμεσσι. vocem σύεσσι alibi interpretor. *Idem.*
4 Ἔρρητο] Minus rectè in Angl. Cod. εἴρητο. Idem.

Εἰσβαλὼν γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοιαύτης τραγῳδίας, ἅμα πολλῷ ἐς τὸν πατρίδα περιβλεπτός τε, καὶ λαμπρὸς ἦν, μεμηνέναι φαντασιούμενος ἐνίοτε, [1] καὶ ἀφρῷ ὑποπιμπλάμενος τὸ στόμα. ῥᾳδίως δὲ τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῷ, ῥιζίδιον τῆς βαφικῆς βοτάνης τῷ ῥίζῃ λαμβανόμενον. ἦν δὲ, θεῖόν τι, καὶ φοβερὸν ἰδεῖν ὁ ἀφρός. ἐπετύγχανε δὲ αὐτοῖς πάλαι, καὶ κατεσκεύαστο, κηφαλῆ δράκοντος ὀθονίνῃ, ἀνθρωπομόρφου τι ἐπιφαίνεσθαι, κατάγραφον, πάνυ εἰκασμένῃ, ὑπὸ θριξὶν ἱππείαις ἀνοίγουσά τε, καὶ αὖθις ἐπικλείουσα τὸ στόμα. καὶ γλῶττα, οἵα δρακόντων δίπτυξ, μέλαινα φαίνεται, ὑπὸ τριχῶν καὶ αὐτὴ ἑλκομένη. καὶ ὁ παλαιὸς δὴ δράκων, φανερὸς ἦν, καὶ οἰκοι ἐτρέφετο, καὶ καιρὸν ἐπιφανησόμενος αὐτοῖς, καὶ συντεραγῳδήσων, μᾶλλον δὲ, φαντασιωσης ἐσόμενος. ἤδη δὲ ἄρχεσθαι δέον, μηχανᾶται τι τοιόνδε. Νύκτωρ γὰρ ἐλθὼν ἐπὶ τὰς θεμελίους ἔτι νεὸν τὰς ἀρὶ ὀρυττομένας, συνεισῆκε δὲ σὺν αὐτοῖς ὕδωρ, ἢ αὐτόθεν ποθὲν [2] συλλεγόμενον, ἢ ἐξ ὁμβρων πεσὸν, ὑπὸ τοῦ τε κατατρέχοντος χώνευσιν ὠὸν φαινομένου, ἔνδον φυλάττον ἐρπετόν τι ἀφιδνώνειον. καὶ βυθίσας τοῦτο ὑπὸ μυχῷ τῆς πηλῆς, ὀπίσω αὖθις ἀπηλάττετο. ἔνθεν δὲ γυμνὸς ἐς τὸν ἀγορὰν φαντάσας, ἅμα ζωμὸν δὲ περὶ τὸ αἰδοῖον ἔχων, κατὰ χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ τὸν ἄρπην σιδήρεον φέρων, σεῖσαι ἅμα τὴν κόμην ἄπεθεν, ὥστε οἱ τῇ μητρὶ ἀ-

Alexander itaque multo post in patriam cum hujusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splendidus, cum sese nonnunquam afflatum numine simularet, ore spuma pleno. Id quod ille lanariæ herbæ ad tingendum aptæ radice commanducata facilè efficiebat. Cæterùm illis divinum quiddam ac formidandum spuma illa videbatur. At multo antea sibi finxerant, paraverantque è linteis confectum draconis caput, speciem humanam præ se ferens, lineis notatum, planeque expressum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tum lingua, sicut est draconum, bisulca atra prominebat, quæ & ipsa trahebatur à pilis. Porrò Pellæus ille draco jampridem erat inpromptu, domique alebatur, ab illis cum res postularet, ostendendus, unaque partem tragœdiæ acturus, vel princeps potiùs hujus fabulæ futurus. Iam verò cum esset incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu venisset ad recens effossa templi fundamenta, in quibus constiterat aqua, sive quòd indidem alicunde confluxerat, sive quod ex æthere deciderat? Illic anserinum ovum priùs excavatum deponit, quod serpentem recens editum occultabat. Id cùm altè demersisset in abditas luti cavernas, rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quod subligari, eoque inaurato circum pudenda tectus erat, cumque falcem illam ferret, solutamque comam simul quateret, eorum more qui à Cybele Deo-

1 Καὶ ἀφρῷ ὑποπιμπλάμενος] De his impostorum & agyrtarum artibus alius locus dicendi. *Bourd.*

2 Συλλεγόμενον] Minus commodè in Angl. C. συνθλιβόμενον. Idem.

γείροντές τε, καὶ [1] ἐνθεάζοντες, ἐδημηγόρει, ἐπὶ βωμόν τινα ὑψηλὸν ἀναβας, καὶ τὴν πόλιν ἐμακάριζεν, ὡτινα μέλλα δεξομένην σπαργὴν τὸν Θεόν. οἱ παρόντες δ', συνδεδραμηκότος ἤδη ἅπασα ἡ πόλις ἅμα γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, καὶ παισὶ, ἐπεθήπευον, καὶ ηὔχοντο, καὶ προσεκύνουν. ὁ δ', φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἵας γοῦν εἰκὸς ἦν Ἑβραίων, ἢ Φοινίκων, ἐξέπληττε τοὺς ἀνθρώπους, οὐκ εἰδότας ἅ, τι λέγοι. πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι πᾶσιν ἐγκατεμίγνυτο τὸ Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. εἶτ' ἔθει δρόμῳ ἐπὶ τὸ ἐσόμβυον νεώ. κἀ ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἐλθὼν, καὶ τὴν [2] προπεποδομημένην τοῦ χρησείου πηγὴν, ἐμβὰς εἰς τὸ ὕδωρ, ὕμνησε τὸν ἥδιστον Ἀσκληπιὸν, καὶ Ἀπόλλωνα μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλει τὸν Θεὸν ἥκειν [3] τύχῃ ἀγαθῇ εἰς τὴν πόλιν. εἶτα φιάλην αἰτήσας, ἀναδύντος πυός, ῥᾳδίως κατέβαλεν, ἀνιμᾶται μὲν τοῦ ὕδατος, καὶ τὴν πηλὸν τὸν ὠὸν ἐκεῖνο, ἐν ᾧ ὁ Θεὸς αὐτὸν κατεκέκλειστο, κηρᾷ λευκῷ, καὶ ψιμυθίῳ τὴν ἁρμογὴν τοῦ πώματος ξυγκεκλημένον, καὶ λεβὴν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔχειν ἔφασκεν ἤδη τὸν Ἀσκληπιόν. οἱ δὲ, ἅπερ εἰς ἀπέβλεπον ὅ, τι καὶ γίγνοιτο. πολὺ προτερον θαυμάσαντες τὸ ὠὸν ἐν τῷ ὕδατι δύρημένον. ἐπεὶ δὲ καὶ κατέξας αὐτὸ εἰς κοίλην τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο τὸ τοῦ ἑρπετοῦ σκεῖνο ἔμβρυον, καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοῖς δακτύλοις εἱλούμενον, ἀνέκραγον δῆθεν, καὶ προσεύχοντο τὸν Θεὸν, καὶ τὴν πόλιν ἐ-

Deorum matre afflati conveniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eamque civitatem beatam prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat universa propè civitas una cum mulieribus, senibus, pueris) admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces ignotas sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat, ut qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deinde ad designatum templum cursu contendebat, accedensque ad fossam, illumque fontem oraculo præstructum, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapii, invitabatque Deum ut bonis avibus in urbem veniret. Postea cùm postulatam phialam quispiam dedisset, eamque facilè immersisset, unà cum aquâ lutoque hausit & ovum illud, in quo nimirum ille Deum concluserat, cujus operculi commissura cera alba & cerussa erat foraminata. Id cùm manu cepisset, affirmabat sese jam tenere Æsculapium. Interim illi intentis oculis aspiciebant quid accideret, multòque priùs admirati ovum in aquâ repertum. Postquam autem id fracto, serpentis illius fœtum in cavam manum recepit, quique aderant moventem sese eum conspexerunt, ac digitis circumvolventem, exclamare cœperunt, & salutare Deum, & civitatem beatam

1 Ἐνθεάζοντες] Angl. ἐνθεαζόμενοι. Bourd.
2 Προπεποδομημένην] Cæteri Cod. προπεκονεμημένην. Idem.
3 Τύχῃ ἀγαθῇ] Flor. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. Idem.

μεγάλης, καὶ χαρᾶς ἔκαστος ἐνεπίμπλατο τῶν ὄντων, ἡσυχερός, καὶ πλούτου, καὶ ὑγιείας, καὶ τἄλλα ἀγαθὰ αὐτῶν παρ' αὐτῷ. ὁ δὲ, δρομαίως αὖθις ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἔστο, φέρων ἅμα καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν δὶς τεχθέντα, ὅτι ἄλλοι ἅπαξ πίπτοντες ἄνθρωποι, σὺν καὶ Κορωνίδος μοὶ Διΐ, οὐδὲ ἐκ νηρώνης, ἀλλ' ἐκ χλιὸς μεμυημένον. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠγαλάθη, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες τὸν τῆς ἐλπίδων. ἡμέρας μὲν ἔνδεκα, οἴκοι ἔμενεν, ἐλπίζων, ὅπερ ἦν τὸν φήμης, ὡπόκα μάλα πυκνὸν ἦν Παφλαγόνων στυφελιζόμενος. ἐπεὶ δὲ ὑπερεπίπλησε ἀνθρώπων ἡ πόλις, ἀπάντων τὰς ἐγκοφάλους, καὶ τὰς καρδίας ὑποξυρημένων, ἀδὲν ἐοικότων σιδηφάγοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ μήν ἰητῆ μεθερμηνεῖ καὶ ἐκ ὑποδεδεγμένοις εἶναι ἀμφιθυμίην, ἐν οἰκίσκῳ τινὶ ἐπὶ κλίνης καθεζόμενος, μάλα θεσπεσίως ἐσκαλμένῳ, λαμπάδων ἐς τὸ κάλλιστον τὸ Παλλαδίου σκεύεσιν Ἀσκληπιὸν, μέγιστόν τε, καὶ κάλλιστον ὡς ἐφάνη, ἄντα. καὶ ὅλον τὸ ἑαυτοῦ σῶμα κατειληθὼς, ἐκτὸς τῆς κεφαλῆς ἀφεὶς, πολὺς ἦν ὡς ἐν τῷ ὑποκαταπίνῳ ὑποκειμένῳ αὐτῷ, καὶ χαμαὶ τὸ μέσον ἐπισύρων, μεγάλῃ τινὶ περφαλῇ τὸν μάλης ἔχων, καὶ ἀποκρύπτων, ἀνεχομένῃ πάντως σκιᾷ, πεφαίνων τὴν ἑτερογενῆ κεφαλὴν καὶ δεύτερα ἐκ χιτῶνος, ὡς δῆθεν σκιᾷ ἐκ φαινομένῃ πάντως ἦεν. εἶτά μοι ἐπινόησον οἰκίσκον καὶ πάνυ φαιδρὸν, καὶ δὴ εἰς ὕψος ἐκ φῶτος δεχόμενον, tam prædicare. Tum votis affatim quisque implebatur, thesauros, opes, sanitatem, aliaque id genus bona flagitando. Hic ille rursus cursim sese domum abripuit, una secum asportans modò editum in lucem Æsculapium, bis natum, cùm semel alii nascantur hominès, idque non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice, sed ex anſere progenitum. Populus autem universus sequebatur, omnes à Deo afflati, & ob spes animo conceptas furore correpti. Ergo interdiu domi se continebat, iperans fore, id quod & evenit, ut fama permoti, Paphlagonum pars maxima statim concurreret. Posteàquam autem redundavit hominibus, quibus omnibus jam ante cerebrum, & cor esset exemptum, quique nulla ex parte similes essent viris pane victitantibus, verùm qui præter solam figuram nihil à pecudibus distarent: in quibusdam ædiculis, in lecto sedens eo cum ornatu qui vatem mirè deceret: accipit in sinum Pellæum illum Æsculapium, qui ut dixi, maximus erat & pulcherrimus. Quem cum suo collo totum circumvolvisset, caudam foras prominere sinens (erat autem ingens adeò, ut non solum in sinu ipsius effunderetur: sed etiam pars humi traheretur) solum caput sub ala abditum tenens, illo ferente omnia, caput illud draconis ex linteo confectum, altera ex parte tunicæ ostendebat, ac si illius, qui apparebat, omnino esset. Iam mihi cogita non admodum illustres ædiculas, neque luminis ad satietatem usque capaces, tum

1 Καὶ τὰς καρδίας ὑποξυρημένων] Περοξυρημένων. Itaque sequitur ὑποδεδεγμένοις pagina sequente. *Mars.*

καὶ πλῆθος ἀνθρώπων συγκλύδων, τεταραγμένων, καὶ ἀθεκπεπληγμένων, καὶ τοῖς ἐλπίσιν ἐπαιωρωμένων. οἷς εἰσελθοῦσι, τερατῶδες ὡς εἰκὸς τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο, ὅτι ἐκ τέως μικροῦ ἑρπετοῦ, αὐτὸς ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντα πεφηνέναι ἀνθρωπόμορφον. καὶ τοῦτο, καὶ πρᾶον. ἠπείχοντο δὲ αὖπάλιν ἀθεῖν τὴν ἔξοδον. καὶ πρὶν ἀκριβῶς ἰδεῖν, ἐξηλαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἐπεισιόντων. ἐπετρύπα δὲ καὶ τὸ ἀνάπυστον ἄλλη ἔξοδος, οἷον παρὰ τοὺς Μακεδόνας ὑπὸ Βαβυλῶνι ποιῆσαι ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος. ὅτε ὁ μὲν, ἤδη πονηρῶς ἔχων, οἱ δὲ, ἀθεστάντες τὰ βασίλεια, ἐπόθουν ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ ἀθύρειν τὸ ὕστερον. τοῦτο δὲ ἐπίδειξιν τούτου, οὐκ ἄπαιξ δὲ μιᾶς, ἀλλὰ πολλάκις πεποιῆσθαι λέγεται. καὶ μάλιστα εἴ τινες δεῦρο πλουσίων ἀφίκοιντο νεαρώτεροι. σὺ γοῦν δή, ὦ φίλε Κέλσε, εἰ δεῖ τἀληθῆ λέγειν, συγγνώμῃ μοι ἀπονέμειν τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἐκείνοις, παλαιοῖς, καὶ ἀπαιδεύτοις ἀνθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπὸ τοῦ μύρου δράκοντος. καὶ γὰρ τῶν πεπειρημένων ἡμῖν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντές γε οἱ ἀμυδρὰ τοῦ φωτὸς τῇ κεφαλῇ δῆθεν αὐτοῦ ἀνοίγοντά τε, καὶ συγκλείοντα τὸ σῶμα, ὥστε θαῦμα τὸ μηχάνημα ἐδόκει. Δημόκριτόν τινα, ἢ καὶ αὐτὸν Ἐπίκουρον, ἢ Μητρόδωρον, ἢ τινὰς ἄλλους, ἀδαμαντίνην ἴσως τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα τῷ γνώμῃ ἔχοντας, ὡς ἀπιστῆσαι, καὶ ὅσῳ μὴ, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ εὑρεῖν τὸν τρόπον ἐδύναντο, ἐκεῖνό γε ἐπεπείσμενον, ὅτι λέληθεν αὐτοὺς ὁ τρόπος τῆς μαγγανείας. τοῦτο δὲ ἁπάντων, ψεῦδός ἐστιν, ὦ φίλε· ἀδύνατον γάρ. καὶ ὀλίγου δεῖν καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γαλατία,

tum hominum convenarum turbam, qui tumultuentur jam antè ſpebus referti & erecti: quibus ingreſſis viſa res eſt, ut par erat, portentoſa, videlicet ex modò puſillo ſerpente, intra paucos dies tam immanem extitiſſe draconem, humana ſpecie, & inſuper manſuetum. Protinus autem ad egreſſum accelerabantur, & priuſquam accuratè eſſent contemplati, expellebantur ab iis qui novi ſemper ingrediebantur. Eratque è regione januæ patefactum aliud oſtium ad exeundum: cujuſmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone feciſſe ferunt: cùm illi graviſſimè affectum ipſum, obſeſſa regia intueri, & ſupremùm alloqui cuperent. Atque hoc ſpectaculi ſceleſtus hic non ſemel, verùm crebrius exhibuiſſe dicitur: maximè ſiqui divites novitii adveniſſent. Hoc loco, mihi Celſe, ſi verum fateri oportet, æquum eſt veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, craſſis & inerudi-tis hominibus, ſi draconem tangentes deluſi ſunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander iis qui voluiſſent: cùm viderent in obſcura luce caput nimirum illius nunc aperire, nunc claudere os tanto artificio, ut res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorumve, aut quempiam alium, qui adverſus hæc & ſimilia mentem haberet adamantinam, ut non crederet, ſed quidnes eſſet, conjiceret: quanquam modum invenire non poſſet: ridque ſaltem antè perſuaſum haberet, ſe modum ignorare præſtigiaturæ: cæterùm quicquid id eſſet falſum eſſe, ac fieri non poſſe. Brevi ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia,

λαπίσι, καὶ ἡ Θρᾴκη, συνέῤῥει, ἐκάστῳ τῶν ἀπαγγελλόντων ὡς τὸ εἰκὸς λέγοντι, ὡς καὶ γυνάμενον ἴδοι τὸν Θεὸν, καὶ ὕστερον ἄψασθαι μετ' ὀλίγον παμμεγάθους αὐτῷ γενομένου, καὶ τὸ πρόσωπον ἀνθρώπῳ ἐοικότα. χαράγματα τε ἐπὶ τούτῳ, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ἐκ χαλκοῦ, τὰ δὲ, ἐξ ἀργύρου εἰκασμένα. καὶ ὄνομά γε τῷ Θεῷ ἐπιπτεῖν, Γλύκων δὲ ἐκαλεῖτο, ἐκ τοῦ ἐμμέτρου καὶ θείου προστάγματος. ἀνεφάνησε δὲ Ἀλέξανδρος,

Εἰμὶ Γλύκων, τρίτον αἷμα Διὸς φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ὅτῳ ἕνεκα τὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, καὶ χρᾶν τοῖς δεομένοις καὶ χρησίζειν παρ' Ἀντιλόχου τοῦ ἐν Κιλικίᾳ τὸ ἐκδόσιμον λαβὼν, καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνον μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ἀμφιάρεω, καὶ τὴν ἐν Θήβαις ἀφανισμὸν αὐτοῦ, ἐκπεσόντα τῆς οἰκίας, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενον, ὑπὸ πενήτων ἀπήλαξε, προχρησάμενος δὲ αὐτὸς τοῖς Κίλιξι τὰ μέλλοντα, καὶ δύ' ὀβολοὺς ἑφ' ἑκάστῳ χρησμοῦ λαμβάνων. ἐκέλευεν οὖν τὸ ἐκδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, προλέγειν πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσεται ὁ Θεὸς, ῥητόν τινα προσοισόν. ἐκέλευσε δ' ἥκειν, ὃ δέοιτο ἂν, καὶ μάλιστα μανθάνειν ἐθέλοι, ἐς βιβλίον ἐγγεγράψασθαι, καὶ ἐξαρράψαι τε, καὶ κατασημήνασθαι κηρῷ, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. αὐτὸς δὲ λαβὼν τὰ βιβλία, καὶ ἐς τὸ ἄδυτον κατελθὼν, ἤδη γὰρ ὁ νεὼς ἐγήγερτο, καὶ ἡ σκηνὴ παρεσκεύαστο, καλεῖται ἔμπεμπτος τάξις τοὺς διδυκήτας ὑπὸ κήρυκι, καὶ θεολόγῳ, καὶ δὴ τῷ Θεῷ ἀκέων ἔκαστα, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδόσιν σεσημασμένον ὡς εἶχε, τῷ τια, & Thracia, eorum qui renunciabant unoquoque, ut fit, affirmante seſe nascentem vidisse Deum, deinde paulo post eundem contrectasse factum jam grandem admodum, vultu etiam homini assimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, signa Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Postremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus est: idque jussu divino carmine prodito. Nam sic eloquutus est Alexander,

Ex Iove tertia ſtirps, Glycoſum, ille ſalutifer orbi.

Et cum jam ferret opportunitas, ut cujus rei gratia erat omnia machinatus, scilicet responsa daret petentibus, divinaretque, accepta ansa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat: nam is quoque post patris Amphiarai obitum, & ipsius apud Thebanos interitum, domo pulsus, atque in Ciliciam profectus, haud incommodè rem gessit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro singulis responsis acciperet. Inde igitur arrepta ansa prædicit Alexander omnibus qui advenerant, fore ut Deus ipse responsa daret, cujus rei diem certum indicit. Iussit autem ut quisque quod requireret, & maximè discere vellet, id in libello conscriberet, quem consutum, cera vel luto, vel simili re quapiam obsignaret. Ipse verò receptis libellis in adytum ingressus (jam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidissent: cumque à Deo singula esset edoctus, libellos redditurus, ita ut

δὲ πρὸς αὐτὸ ἀπόκρισιν, ὑπογεγραμμένην πρὸς ἔπος, ἀμειβομένου τοῦ Θεοῦ περὶ ὅτου τις ἔροιτο. ἦν δὲ τὸ μηχάνημα τοῦτο, ἀνδρὶ μὲν οἵῳ σοί, εἰ δὲ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καὶ οἵῳ ἐμοί, πρόδηλον, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς δὲ ἰδιώταις, καὶ κορύζης μεστοῖς τὴν ῥῖνα, τεράστιον, καὶ πάντῃ ἀπίστῳ ὅμοιον. ἐπινοήσας γὰρ ποικίλας τῶν σφραγίδων τὰς λύσεις, ἀνεγίνωσκέ τε τὰς ἐρωτήσεις ἑκάστας, καὶ τὰ δοκοῦντα πρὸς αὐτὰς ἀπεκρίνατο. εἶτα κατειλήσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μετὰ πολλοῦ θαύματος τοῖς λαμβάνουσι. καὶ πολὺ ἦν παρ' αὐτοῖς τό, πόθεν γὰρ οὗτος ἠπίστατο, ἃ ἐγὼ πάνυ ἀσφαλῶς σημηνάμενος, αὐτῷ ἔδωκα ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ Θεός τις ἀληθῶς ὁ πάντα γιγνώσκων ἦν. τίνες οὖν αἱ ἐπίνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχοις ἐλέγχειν τὰ τοιαῦτα. ἡ πρώτη μὲν ἐκείνη ὦ φίλτατε Κέλσε, βελόνην πυρώσας, τὸ ὑπὸ τὴν σφραγῖδα μέρος τοῦ κηροῦ διατήκων, ἐξῄρει. καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, τῇ βελόνῃ αὖθις ἐπιχλιάνας τὸν κηρόν, τόν τε κάτω ὑπὸ τῷ λίνῳ, καὶ τὸν αὐτὴν τὴν σφραγῖδα ἔχοντα, ῥᾳδίως συνεκόλλα. ἕτερος δὲ τρόπος ὁ διὰ τοῦ λεγομένου κολλυρίου. σκευασὸν δὲ τοῦτό ἐστιν ἐκ πίττης Βηρυττίας καὶ ἀσφάλτου, καὶ λίθου τοῦ διαφανοῦς τετριμμένου, καὶ κηροῦ, καὶ μαστίχης. ἐκ γὰρ τούτων ἁπάντων, ἀναπλάσας τὸ κολλύριον, καὶ θερμήνας πυρί, σιάλῳ τὴν σφραγῖδα προχρίσας, ἐπετίθει, καὶ ἀπεμάττετο τὸν τύπον. εἶτα αὐτίκα ξηροῦ ἐκείνου γενομένου, λύσας ῥᾳδίως, καὶ ἀ-

traditi fuerant, obsignatos, subscripto illis responso, pro cujusque argumento, Deo nimirum respondente, quacunque de re quis esset sciscitatus. Erat autem hic dolus homini, cujusmodi tu es, aut etiam (si modò dictu non est invidiosum) cujusmodi sum ego, manifestarius & cognitu facilis. Verum idiotis, & quibus obsitæ muco essent nares, prodigiosum, planeque incredibile quiddam esse videbatur. Nam ille varias artes resignandi sigilla commentus, quæ quisque sciscitabatur, ea legebat: tum quæ viderentur, ad interrogata respondebat. Deinde rursum complicatos, obsignatosque libros reddebat, non sine summa admiratione eorum qui recipiebant. Hinc illud apud eos frequens erat: Vnde nam iste scire potuisset, quæ ego illi tradidi, signis imitatu difficilibus obsignata, tutò admodum, nisi quispiam esset Deus qui omnia revera nosset? Forsitan igitur quæres ex me quænam sint artes istæ. Accipe, quò videlicet imposturas ejusmodi deprehendere queas. Prima hæc erat Celse charissime. Eam ceræ partem quæ sigillo subest acu candefacta liquefactam diducebat: tum ubi legisset, ceram acu rursùm calefactam, eam quæ infra filo suberat, quæque sigillum ipsum tenebat, facilè coagmentabat. Porrò secundus modus constat per id, quod collyrium vocant. Conficitur ex pice Beryttia, bitumine, & perspicuo lapide trito, cera, & mastiche. Confectum igitur ex his omnibus collyrium, igni calfactum, inuncto priùs axungia suilla signo, applicabat, ac symboli figuram excipiebat. Tum eo protinus exsiccato, commodè resignabat libellos, quos cùm perlegisset, impo-

ναγνὺς, ἐπιθεὶς τὸ κηρὸν, ἀνετύπα, ὥσπερ ἐκ λίθου τινὸς σφραγῖδα. οὐ μόλα τῇ δραχυτύπῳ ἐοικυῖαν. τρίτον ἄλλο πρὸς τούτοις ἄκουσον. πτίσας γὰρ ἐς κόναν ἐμβαλὼν, ἢ κολλῶσι τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ἐκ τούτου ποιήσας ἐπ' ὑγρὸν ὄντα, ἐπέτριβε τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀφελὼν, αὐτίκα ἦν ξηρὸν γίγνεται, καὶ κέρδος, μᾶλλον ἢ σιδήρῳ παραπέρρει, τοῦτο δὴ ἐχρῆτο ὥσπερ τὸ τύπον. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοημένα, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον μεμνῆσθαι ἁπάντων, ὡς μὴ ἀπειρόκαλοι εἶναι δοκοίημεν, καὶ μάλιστα σὲ, ὃν οἷς καὶ μάγων συνέγραψας, καλλίστοις τε ἅμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγγράμμασι, καὶ δυναμένοις σωφρονίζειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἱκανὰ διῳκημένα, καὶ πολλῷ τούτων τελειότερα. ἔλεγε δὲν, καὶ ἐθαύμαζε, πολλῇ τῇ συνέσει ἐντυθὲν χρώμενον, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπιστολῇ προσάπτων, οἷς μὲ, λοξὰ, καὶ ἀμφίβολα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκεκρύμμενον. οἷς δὲ, καὶ πάνυ ἀσαφῆ. χρησμῳδικὸν γὰρ καὶ τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς δὲ, ἀπέτρεπεν, ἢ πρότερον, ὡς ἄμεινον ἔδοξεν αὐτῷ εἰκάζοντι. τοῖς δὲ, θεραπείας προὔλεγε, καὶ ἀφίστας, εἰδὼς ὅσῳ ἐν δραχῇ ἔφλω, πολλὰ καὶ χρήσιμα φάρμακα. μάλιστα δὲ ἐδόκιμεν παρ' αὐτῷ αἱ κυτρίδες, ἀκόπῳ τῷ ὄνῳ πεπλασμένον, ἐκ λίπους δρακείου σωτεθειμένον. τὰς μέντοι ἐλπίδας, καὶ εὐτοκπὰς, καὶ κλήρων ἀφθονίας, εἰσαῦθις ἀεὶ ἀνεβάλλετο, ὡσειθεὶς ὅτι ἔσοι πάντα ὁπόταν ἐθελήσω ἐγὼ, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ ψευδόμαντις μὲ θεὸν ἢ, καὶ δύξηται ὑποσία cera, idem sigillum ad archetypi similitudinem scitè efficetum, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam rationem, præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant injecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam sigillo admovebat, statimque detrahebat. Nam illicò succescit, adeò ut cornu, vel potiùs ferro reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum uti consueverat. Alia præterea multa ad id illi sunt excogitata, quorum omnium meminisse non necesse est, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum utilissimis, quique modestos reddere queant lectores, abundè multa retuleris, & his multo copiosiora. Reddebat igitur oracula & divinabat non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negocium reddens probabilius: dum aliis obliqua quædam & ambigua, aliis penitus obscura respondebat ad ea quæ proponebantur. Quandoquidem & hoc oraculis ille convenire judicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere conjectasset. Nonnullis remedia morborum, vitæque rationes præscribebat, cùm sciret, ut initio diximus, complura atque efficacia pharmaca. Maximè autem ab ipso probabantur Cytmides, remedii contra lassitudinem, adipe suillo confecti, confictum nomen. Potrò spes, rerumque prosfectus, & hæreditatum obventus semper in aliud tempus rejiciebat, hoc addens, Cuncta hæc tum obtingent quum volam, quumque meus vates Alexander me rogabit, proque vobis vota fa-

περὶ ὑμῶν. ἐπέπηκτο γὰρ καὶ μισθὸς ἑφ' ἑκάστῳ χρησμῷ, δραχμὴ, καὶ ὀβολὼ δύο. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μήθ' ὀλίγον μοχθῆσαι τὸ πόρον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, καὶ ὀκτὼ μυριάδας ἑκάστου ἔτους ἤθροιζεν, ἀνὰ δέκα, καὶ πεντεκαίδεκα χρησμοὺς τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ ἀπληστίας ἀναδιδόντων. λαμβάνων γὰρ, οὐκ αὐτὸς ἐχρῆτο μόνῳ οἷς ἐκτῆτο εἰς πλεῖστον ἀπηυσαύριζεν, ἀλλὰ πολλοὺς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργοὺς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ πωλητὰς, καὶ χρησμοποιοὺς, καὶ χρησμοφύλακας, καὶ ὑποχραφέας, καὶ ἐπισφραγιστὰς, καὶ ἐξηγητὰς, ἅπασιν ἔνεμεν ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δὲ πᾶς καὶ ἐπὶ τῷ ἀλόδακτον ἐξέπεμπε, φήμας ἐμποιήσοντας τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ αὐτοῦ μαντικὰς, καὶ διηγησομένους, ὡς ἀφεῖτο, καὶ ἀνδρῶν δραπέτας, καὶ κλέπτας, καὶ ληστὰς ἐξελέγχοι, καὶ θησαυροὺς ἀπορύξαι παρόντας, καὶ νοσοῦντας ἰάσασθαι. ἐνίους γὰρ καὶ ἤδη ἀποθανόντας, ἀνασῆσαι. δρόμος δὲ καὶ ἄθλησις ἅπαντα χρὴν ἐγίγνεσθαι, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήματα, καὶ διαλέκται τῇ προφήτῃ, καὶ μαθητῇ τοῦ Θεοῦ. καὶ γὰρ αὖ καὶ ὅτῳ ἐξέπεμπεν ὁ χρησμὸς,

Τέμμαι κέλομαι τὸ ἐμὸν θεράποντα προφήτου.
Οὐ γάρ μοι κτεάνων μέλεν ἄμμι, ἀλλ' ὑποφήτα.

Ἐπεὶ γὰρ ἤδη πολλοὶ τῶν ἐχόντων, ὥσπερ ἐκ μέγης βαθείας ἀναφέροντες, συνίσταντο ἐπ' αὐτὸν, καὶ μᾶλλον ὅσοι Ἐπικούρου ἐπαίοντι ἦσαν, καὶ ἐν πόλεσι πολλαῖς ἐπεφώρατο ἡ πᾶσα μηχανεία, καὶ συνεσκευῆτο δόκησιν ὑποφέρειν φόβητρόν τι ἐπ' αὐτοὺς, λέγων, ἀθέων ἐμπεπλῆχθαι, καὶ Χριστιανῶν

faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum in annos singulos septem aut octoginta millia congereret, hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum iis quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros, exploratores, tum qui versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque ipsum prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum consurrexissent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis

præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, Impiis, & Christianis impleri Pon-

τὸ Πόντον. οἱ περὶ αὐτὸν πολεμῶσι τὰ κράκιστα βλασφημεῖν. ὃς ἐκέλευε λίθοις ἐλαύνειν, εἴγε ἐθέλοιεν ἵλεων ἔχειν τὸν Θεόν. περὶ δὲ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπεφθέγξατο. ἐσφιγμένος γάρ τινων ὑπὸ πεδάτῃ ὁ Ἐπίκουρος, μολυβδίναις ἕφη ἔχων πέδας, ὁ βορβόρῳ κάθηται. εἶτα θαυμάζεις εἰ ἐπὶ μέγα ἦρθη τὸ χρηστήριον, ὁρῶν πῶς ἐρωτήσεις τῶν φοιτώντων συνιησι, καὶ περιπαίζομένας, ὅλως δὲ, ἄπονοός, καὶ ἀκήρυκτος αὐτῷ ὁ πόλεμος πρὸς Ἐπίκουρον ἦν. μᾶλλον εἰκότως. τίνι γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον προσεπολέμει χρὴ ἢ μισάνθρωπος, καὶ περατείας φίλος, ἀληθείᾳ δὲ ἔχθιστος, ἢ Ἐπικούρῳ, ἀνδρὶ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων κεκτημένῳ, καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀλήθειαν εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα πρὸς ἐκείνους ἦν. ὁ δὲ ἄτεγκτος Ἐπίκουρος. ὅτου γὰρ αὐτὸν ὠνόμαζεν. ἔχθιστος. δικαίως πάντες τοῦτον ἐν μέλαν ἐς παιδιὰν πλέκουσιν. διὸ ἐς τὴν Ἀμάστριν ἐμισεῖτο μᾶλλον τῶν ποντικῶν πόλεων, ὅτι ἠπίστατο τοὺς περὶ Λέπιδον, καὶ ἄλλους ὁμοίως αὐτοῖς, πολλοὺς ἐνόντας ἐν τῇ πόλει. ὧδέ ἐχρησμῴδησε ποτὲ Ἀμαστριανῷ ἀνδρὶ. ὁπότε δὲ ἐτόλμησεν ἀδελφῷ συγκληταὶ χρησμῳδῆσαι, καταγελάσας ἀπῆλθεν, οὐκ οἶδα ἐφ' αὐτοῖς γελάσας δεξιόν, ὅτε τὸ ποιῆσαι πρὸς κεφαλὴν αὐτῷ δυνησόμενον. μεμφομένῳ γὰρ αὐτῷ στομάχου ὀδύνῃ προσέταξε βελόνῃ

Pontum: à quibus audacter maledictis pessimis impeteretur. Quos jussit lapidibus expellerent: si Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujusmodi prodidit oraculum. Sciscitanti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno sedet. Et adhuc miraris si magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm sint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem sævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem justius bellum gerat, homo præstigiator, portentorum amans, verique inimicissimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perspexit, quique solus quid iis veri insit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chrysippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (sic enim eum nominabat) erat illi plurimum invisus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob causam inter urbes Ponticas Amastrim in primis oderat: quoniam sciebat eos qui cum Lepido erant, alioſque his consimiles, complures in urbe versari. Nec unquam Amastriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconsulis respondere, deridiculè discessit, cùm nec ipse inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret; nec haberet qui sibi in tempore posset componere. Nam cùm illi de stomachi dolore conquerenti, vellet præscribere, uti suillum pedem cum

τ Καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθείαν εἰδότι] Petronius: *Ipse patet veri, debili Epicurus in hortis.* Plura testimonia congessi ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μάλ-

θεῖον πόδα μὴ μαλάχης ἐσκευασμένον ἐδίετο, ὅπως ἔφη,

[1] Μάλβακα χοιρείαν ἱερὴ κυμίνου σπύδι.

Πολλάκις μὲν γὰρ ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἔδειξε τὸν δράκοντα τοῖς βουλομένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὴν οὐρὰν μάλιστα τοῦ ἄλλου σώματος ἀποθεσπέλητος, τὴν κεφαλὴν δὲ, ὑπὸ κηλῖδι ἀθέατον φυλάττων. ἐθελήσοντος δὲ καὶ μείζονος ἐπιπλῆξαι τὸ πλῆθος, ὑπέσχετο καὶ λαλήσειν παρέξειν τὸν Θεὸν αὐτὸν, ἄνδρα ἀποφήτην χρησμῳδοῦντα. εἶτα δὲ χαλεπῶς μεμφομένου δεῆσεις συγγράψας, καὶ λαβὼν τὴν κεφαλὴν ἐκείνου τὴν μεμηχανευμένην ἀπὸ ὁμοίου τινὸς διέφθειρε, ἄλλα τινὰ ἔξωθεν ἐμβοῶντος, ἀπηρείσατο ἀπὸ τοῦ τὰς ἐρωτήσεις τὴν φωνὴν λαβεῖν ἐγγύνιον ἐκείνου Ἀσκληπιοῦ προσπλάσης. ἐκαλεῖντο δὲ οἱ χρησμοὶ ὕστερον, αὐτόφωνοι. καὶ ὃ πᾶσιν ἰδίδοτο, οὐδὲ ἀνέδην, ἀλλὰ τοῖς δώροις πλουσίοις, καὶ μεγαλοδώροις. [2] ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τῆς εἰς Ἀρμενίαν εἰσόδου, τὸν αὐτόφωνον καὶ αὐτὸς μὴ πρότερον ἔπεμπεν ἀπὸ τοῦ εἰσβολῶν, ὅπως ἔφη, cum malva præparatum ederet, hunc in modum ait,

Malvata porcorum sacra cum minato Sipydno.

Sæpe quidem, ut dixi, ostendit draconem iis qui vellent, non totum, sed caudam potissimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in sinu servabat. Cumque magis attonitam vellet reddere multitudinem pollicitus est se exhibiturum ipsum Deum loquentem, ac fine interprete responsa dantem. Deinde non magno negotio gruum arteriis contextis, & per illud arte assimilatum caput insertis, alio quopiam per has foris insonante, ad interrogata respondebat, voce per Æsculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ responsa ipsius voce reddita vocabantur: neque quibuslibet, neque passim dabantur: verùm splendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Severiano redditum est, super expeditione in Armeniam suscipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius invasionem, sic ait,

Par-

1 Μάλβακα] A malva Latino, μάλβα, μαλβακὶς, μαλβάξ. Menagius.

2 Ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τῆς εἰς Ἀρμενίαν εἰσόδου] Num de Severiano intelligendum illo, qui ab Hadriano nonagenarius cæsus fuit, de quo Dio in Hadriano? non puto. Nam sub Trajano floruit ante ejus impostoris tempora, & hic paulo post Gallus Κελτὸς dicitur, & mortuus est, ut videtur, in ea expeditione, ut videtur innuere paucis lineis inferius: ἐπειδὴ περιδεὴς ὁ πλάστης ἐκεῖ ὁ Κελτὸς ἐξέβαλε, καὶ ἀπηλλάξην, αὐτῇ γραπτὰ ὑπὸ τῷ Ὀβριάδι κατακοπεῖς. Nam hæ voces ἀπηλλάξην κατακοπεῖς, non mihi videntur aliter posse intelligi a quam de ejus clade & morte; hanc autem expeditionem nullus, quod sciam, antiquorum memoravit, nisi forte aliquid mussitavit de ea Capitolinus in Vero, & Dio in Marco, qui ut puto, de eo negotio pluribus tractaverat, quæ suppressit Xiphilinus, & de hac expeditione intelligenda sunt hæc Capitolini verba de Vero imperatore: *Nam cum interfecto legato, cæsis legionibus, Syriis defectionem cogitantibus, vicens vastaretur, ille in Apulia venabatur & apud Corinthum & Athenas inter Symphonias & cantica navigabat — duces autem confecerunt Parthicum bellum Statius Priscus & Avidius Cassius & Martius Verus* [per] *quadriennium. Ita ut Babylonem & Mediam pervenirent, & Armeniam vindicarent.* Tempus concordat, & Armenia vindi-

cata

Πάρθυς, Ἀρμενίους τε, ἠοὶ ὑπὸ δουρὶ δαμάσας,
Νοσήσεις Ῥώμην, καὶ Θύμβριδος ἀγλαὸν ὕδωρ,
Στέμμα φέρων κροτάφοισι, μεμιγμένον ἀκτίνεσσιν.

Εἶτ' ἐπειδὴ πεισθεὶς ὁ ἡλίθιος ἐκεῖνος κελτὸς, εἰσέβαλε, καὶ ἀπήλαξεν, αὐτῇ γραπτίᾳ ὑπὸ τῷ Ὀθρυάδᾳ καθαιρεθείς. τοῦτον μὲν τὸ χρησμὸν ἐξαιρεῖ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐπιθῆσι δ' ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ,

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμενίοις ἐλάαν γραπτόν. εἰ γὰρ ἄμεινον,
Μή σοι ἠλυσίων ἀνὴρ τύχῃ ἄπο λυγρόν
Πότμον ἐπιπροϊείς, πώσῃ βιότοιο, φάος τε.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σοφώτερον ἐπενόησε, τὰς μελλούσας χρησμὰς ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν κακῶς πεπραγμένων, καὶ ἀπατεδυγμένων. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲν νοσοῦσι, ὡς τὴν πλοῦτος, ὑγίειαν ἐπηγγέλλετο. ἀποθνήσκουσι δὲ, χρησμὸς ἄλλος ἕτοιμος ἦν παλινῳδῶν,

Μηκέτι δίζησαι νόσου λυγρῆς ἀπαρωγήν.
Πότμος γὰρ προφανὴς, οὐδ' ἀλύξειν δυνατόν σοι.

Εἰδὼς δὲ τὰς τοῦ Κλάρου, καὶ Διδύμοις, καὶ Μαλλῷ, καὶ αὐτὰς εὐδοκιμούσας ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ ταύτῃ, φίλους αὐτὰς ἐποιεῖτο, πολλὰς τε προσιόντων πέμπων ἐπ' αὐτὰς, λέγων,

Parthis, Armeniisque citato
Marte subactis,
Romam urbem repetes, & claras Tybridis undas.
Vertice serta gerens radiis distincta serenis.

Deinde posteaquam vecors ille Gallus, incursione facta, cum exercitu ab Othryade fuisset cæsus, hoc oraculum sustulit à monumentis, aliudque ejus in locum substituit hujusmodi.

Agmen in Armenios ne duc: neque enim expedit istud.
Ne tibi fœmineis vir amictus vestibus, arcu
Exitium immittat, vitaque ac lumine privet.

Siquidem & hoc callidissimè commentus fuerat, ut priora oracula quæ perperam, maleque evenissent, posterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priusquam morerentur prædixerat fore ut convalescerent: quibus morientibus alterum oraculum illicò paratum erat, quod superiori diversa caneret,

Posthac desino opem lethali quærere morbo.
Mors etenim manifesta, nec evitare licebit.

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Malloque responsa dabant, ipsos quoque hujusmodi quadam arte divinandi celebres haberi, eos sibi reddebat amicos missis ad eos pleriscque consultoribus, his verbis,

Nunc

cata eam fuisse Romanis ablatam antea innuit. Ex hoc igitur Luciani loco illustratur Capitolinus, & nomen legati adjiciendum, qui fuit Severianus Celta, & nomen ducis Persarum Othryades, quod tamen Græcum sonat: & non dubito aliter apud Persas expressum fuisse, sed mos fuit Græcorum omnia barbara nomina ad suum sonum accommodare. *Palm.*

Εἰς Κλάρον ἴεσο νῦν, τὴν σὴ πατρὸς ὡς ὄπ' ἀκούσῃ.

καὶ πάλιν,

Βραγχίδιον ἀδύτοισι πελάζεο, καὶ κλῦε χρησμῶν.

καὶ αὖθις,

Εἰς Μαλλὸν χώρῃ, Ἀμφιλόχοιο μαθητήν.

Ταῦτα μὲν οὖτος ἕως μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διεφοίτησε τὸ μαντεῖον τὸ κλεινόν, καὶ εἰς τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπέστη, εὐδεὲς ἦν τις ἂν καὶ ἄλλως ὑπειλῆφθαι, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτατοι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ὧν πρῶτος καὶ ἡγεμὼν ἐγένετο Ῥουτιλιανὸς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς πείρῃσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. τὰ δὲ περὶ τὰς θείας, παίνυ νοσῶν, καὶ ἀλλόκοτα περὶ αὐτῶν πεπιστευκὼς, εἰ μόνον ἀληλιμμένον ἦν λίθον, ἢ ἐστεφανωμένον θαάσσοιτο, προσπίπτων ἀεὶ, καὶ προσκυνῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ παρεστὼς, καὶ δεόμενος, καὶ τἀγαθὰ παρ' αὐτοῦ αἰτῶν. ἦτοι τοίνυν ἀκούσας τὰ περὶ τοῦ χρηστηρίου, μικρὰ μὲν ἐδέησεν ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος ἀναπτῆναι. ἔπεμπε δὴ ὃν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶταί τινες οἰκέται ῥᾳδίως ἐξαπατηθέντες, ἐπανήεσαν. τὰ μὲν, ἰδόντες. τὰ δὲ, ὡς ἰδόντες, καὶ ὡς ἀκούσαντες διηγούμενοι, καὶ προσεπιμετρήσαντες ἔπι πλείω τούτων, ὡς σπουδαιότεροι εἶεν τῷ δεσπότῃ. ἐξέμελεν γὰρ τὸ θεῖον μάλιστα, καὶ εἰς μανίαν ἐρρωμένως ἐνέβαλλον. οὐδὲ, ὡς ἐν τοῖς πλείστοις καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὤν,

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchidica accedas adyta, atque oracula quaeras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi quaerens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines usque ad Ioniam, Ciliciam, Paphlagoniam, Galatiamque designavit. Vt verò & Italiam oraculi fama pervasit, & ad ipsam Romanorum urbem pervenit, nemo non eò certatim properabat: alii ibant ipsi, alii mittebant, potissimum hi qui potentia, & authoritate plurimùm in Repub. pollebant: quorum princeps caputque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in præliis Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parum sanè saperet, & de iis absurda crederet: adeò ut sicubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atque adoraret, ac diutiùs advolutus vota faceret, bonaque ab illo peteret. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Aboni murum avolarit. Alios autem post alios eò legabat. Porrò qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicem iuflammabant, & in vehementem insaniam impellebant. Hic verò, ut qui plurimis, ac potentissimis erat amicus,

περὶ τῆς, τὰ μὲν, διηγεμόνος ὡς ἀκούσειε δηλῶν τὰ παρ' ἐκείνου. τὰ δὲ, καὶ παρ' αὐτῆς προσιδεῖς. ἐπλησε δ' ἂν τὴν πόλιν, καὶ διεταράξεν ὅτου, καὶ τὰ ἐν τῇ αὐλῇ τὰς πλείστας διεφορύβησεν. οἱ αὐτίκα καὶ αὐτοὶ ἠπείγοντο ἀκουσαί τι παρ' αὐτῆς. ὁ δὲ, τοὺς ἀφικνουμένους φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος, ξενίοις τε καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς πολυτελέσιν ἐργαζόμενος αὐτοὺς, ἀπέπεμπεν, οὐκ ἀπαγγελοῦντας, μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ καὶ ὑμνήσοντας τὸν Θεὸν, καὶ περύσια ὑπὲρ δι' μαντείαν, καὶ αὐτῆ ψιλοσοφούμενος. καὶ μηχανᾶταί τι ὁ τρισκατάρατος οὐκ ἄσοφον, ὑδὲ δι' προσυχόντος λήθη ἄξιον. λύων γὰρ τὰ πεμπόμενα βιβλία, καὶ ἀναγινώσκων εἴ τι δύοιτ' ἐπισφαλὲς, καὶ δυσκινδυνοδρόμον τῶν ταῖς ἐρωτήσεσι, κρυπτόμενον αὐτὸς, καὶ οὐκ ἀπέπεμπεν, ὡς ὑπολαβών, καὶ μόνος καὶ δόλως λέγε τὸ δόξον ἔχοι τὰς ἐπιπομφότας, μεμνημένος οἷα λυὼ ἀ ἤρετο. σωίνοι δ' οἷα εἰκὸς τὰς πλησίας, καὶ μέγα δυναμένας, τὰς σύσεις πυθόμεναι. ἐλάμβανεν δὲν πολλὰ παρ' ἐκείνων, εἰδὼς ὅτι αὐτὸς ἐντὸς ἔχοι τὸ δρύκινον. βέλομαι δέ σοι καὶ τὸ Ῥωπλλιανοῦ δοθέντος χρησμῶν οἷος εἰπεῖν. πυθομένῳ γὰρ αὐτῷ περὶ δι' παιδὸς ἐκ προτέρας γυναικὸς παιδείας ὅσην ἔχοι, ὅπως προσήκοιτο διδάσκαλον τὸ μαθημάτων αὐτῆ, ἔφη,

Πυθαγόρην, πολέμων τε λιγὺν ἔγερτορ ἐσθλὸν ἀοιδόν.

Εἶπε μετ' ὀλίγας ἡμέρας δι' παιδὸς ἀποθανόντος, ὁ μὲν, ἠπόρει, καὶ ὐδὲν εἶχε λέγειν πρὸς τὰς αἰτιωμένους, δηλῶν πόσας ὕστις ἐληλεcus, eos adibat narrans cùm ea quæ à se missis acceperat, tum ea quæ ex sese effinxerat. Quare urbem hic implevit & concitavit: & plerosque ex aulicis expavefecit: qui de suis etiam rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander advenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agens uti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oraculo, deque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter sceleſtus ille quiddam neutiquam insicitum, & ingeniosius quàm ut vulgari latroni conveniat. Etenim resignatis ac perlectis libellis, si quid inveniſſet quod cum interrogantis discrimine ac periculo conjunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quò videlicet sibi manciparet, ac solùm non servos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentem veniret, quibus de rebus consuluissent. Intelligebat autem ut verisimile est, eos qui opibus ac potentia præcellerent, ejusmodi rogationes proponere. Ab his munera quam plurima ferebat, quippe qui non ignorarent sese intra cassès ejus teneri. Libet autem aliquot ex his responsis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic scisciranti de filio, ex uxore priore susceptо, jam ad disciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi instituendo adhiberet, respondit,

Pythagoram, egregieque canentem prælia vatem.

Deinde paucis post diebus extincto puero, ipse quidem hærebat, nec habebat, quod incusantibus responderet, oraculo videlicet ita re

γμένη δ' χρησμῷ. ὁ δ' Ρ'υτιλλιανὸς αὐτὸς φήσας ὁ βέλτιστος, ἀπελογεῖτο ὑπὲρ δ' μαντείᾳ, λέγων, τοῦτο αὐτὸ τοῦ θεοῦ δηλωκέναι τ' Θεὸν, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντα μ', κελεῦσαι μηδένα διδάσκαλον ἐλθεῖν αὐτῷ. Πυθαγόραν δ', καὶ Ὅμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μειράκιον ἐν ᾅδου νῦν συνεῖναι. τί τοίνυν μέμφεσθ' ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις ἐνδιατρίβειν ἠξίει; αὖθις δ' πυθομένῳ αὐτῷ τὸν τίνος ψυχὴν διελέξαιτο, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ἐγένου. μετὰ τοῦτο, Μένανδρος.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μοι δ' ἔσεσαι ἡλιὰς ἀκτῖς.

Ζήσεις δ' ὀγδώκοντ' ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λυκάβαντας.

Ὁ δ' ἐβδομηκοντούτης ἀπέβαινε μελαγχολήσας, ἐδὲ σωφρονέσας τῷ τοῦ Θεοῦ ὑποχεσιν. καὶ ὅτος ὁ χρησμὸς τ' Αὐτοφώνων ἦν. ἐφ' ᾧ δ' αὐτῷ ποτε ἐ σωφρονεῖ γαμεῖ, ῥητῶς ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρου τε, σεληναίης τε θύγατρα.

Διεβεβλῆκει δ' πάλαι λόγον ὡς τ' θυγατρὸς, ἣν εἶχεν ἐκ σελήνης αὐτῷ γνωμένης. τῷ γὰρ [1] σελήνῃ ἐρᾶν αὐτὸν, καθεύδοντί ποτε ἰδεῖν, ὥσπερ αὐτῇ ἔρος, κοιμωμένων ἐρᾶν τ' καλῶν. ὅθ' ἐδὲν μελλήσας ὁ σωφρονιστὴς Ρ'υτιλλιανὸς, δύο ἔπεμπεν ἐπὶ τὸν κόρον, καὶ τὰς γάμους σωφρονιστὴς ἐξηκοντούτης νυμφίος, καὶ συνῆν, τῷ πεντηκοντούτει σελήνῃ ἑκατόμβας ὅλας ἱλασκόμενος, καὶ τ' ἐπιθυμίαν εἰς ἐ αὐτὸς οἰόμενος μεγενέναι. ὅθ' ὡς ἅπαξ τ' ἐν Ἰταλίᾳ re præsenti confutato. At Rutillianus optimus ultrò occupans, defendebat oraculum affirmans Deum portendisse hoc ipsum, cùm jussisset neminem è viviş adolescentulo deligi præceptorem, sed Pythagoram potius, atque Homerum jam olim defunctos, quibuscum credibile esset eum jam versari. Quid igitur Alexandro vitio vertere convenit, si cum homunculis hujusmodi versari optavit? Rursus eidem percontanti cujus tandem animam esset sortitus, ait,

Principio fueras Pelides, deinde Menander.

Deinde is qui nunc es, post fax phœbea futurus.

Octoginta ævum, & centum produxeris annos.

At hic septuagenarius ex insania interiit, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oraculum ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de uxore ducenda percontanti, disertè respondit,

Ducito Alexandro natam, Lunaque puellam.

Siquidem jam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutillianus vir prudentissimus, nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: seque ex cœlitibus unum evasisse putans. At hic rem in Italia semel

1 Σελήνῃ] Hac de re Suet. Caio. *Bourd.*

περιεργμένων ἐλάβετο, [1] μείζω ἀεὶ ἐφρόνει, καὶ πάντοτε τὸ Ρωμαίων ἔθνος ἔπεμπε χρησμῳδόρους, ταῖς πόλεσι προλέγων, λοιμούς, καὶ πυρκαϊὰς φυλάττεσθαι, καὶ σεισμούς. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς. ἕνα δή τινα χρησμὸν Αὐτόφωνον ἐς αὐτὸν, εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ἐν τῇ λοιμῷ διεπίμψαθ. ὧδε δὲ τὸ ἔπος ἦν,

Φοῖβος ἀκερσεκόμης λοιμὸν νεφέλαν ἀπερύκει.

Καὶ τοῦτο ὧδε ἰδεῖν τὸ ἔπος πανταχοῦ ἐπὶ τῶν πυλώνων γεγραμμένον, ὡς δὴ λοιμὸν ἀλεξιφάρμακον. τόδε ἐς τἀναντίον τοῖς πολίταις περιέστη. οὗ γάρ τινα τύχην αὐτοῦ μάλιστα οἱ οἰκίαι ὠφελήθησαν, ὡς τὸ ἔπος ἐπεγέγραπτο. καὶ μή μοι νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅτι ἄμφω τὸ ἔπος ἀπώλεσαν, ἀλλὰ τύχῃ πῃ ὅπως ἐγένετο. τάχα δ' οἱ πολλοὶ ἐς καθαιρέοντες τὸ τίχος, ἠμέλουν, καὶ ῥᾳθυμότερον διῆγον, ἡδὺν τὸν χρησμὸν ὡσεὶ τὸν νόσον σωτηρίαν τοῖς, ὡς ἂν ἔχοντες προμαχῶνας αὐτῶν συλλαβάς, καὶ τὸ ἀκερσεκόμιον Φοῖβον ἀποξύοντα τὸ λοιμόν. τοσοῦτόν μοὶ τοι ἐν αὐτῇ Ρώμῃ κατεσκεύασθ πάνυ πολλοὺς τῶν σωφρονούντων, οἳ τὰς ἐκείνου γνώμας διήγγελλον αὐτοῖς, καὶ τὰς ἐρωτήσεις προεμήνυον, καὶ ἂν μάλιστα ἐφίεντο, ὡς ἕτοιμον αὐτὸν ὡσεὶ τὰς ἀποκρίσεις, καὶ πρὶν ἥκειν τὰς πεμπομένας καθαμβάνεσθαι. καὶ ὡσεὶ μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, τοῦτα καὶ τὰ τοιοῦτα mel aggressus majora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens civitatibus cavendam esse pestilentiam, incendia, terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum pergentes omnes grassante peste divulgavit, unico carmine comprehensum,

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat pro foribus ubique scriptum: tanquam adversus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos eventum est sortita. Nam nescio quo casu eæ potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causa ut interierint. Quin hoc casu quodam sic accidit, cùm fortè plerique freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil adversus pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonsum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex sua conjuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset indicarent, ac priusquam oraculum adiissent, illi significarent quidnam essent percontaturi, quidque potissimum cuperent, ut priusquam venissent qui mittebantur, ille jam ad respondendum esset paratus. Atque hæc quidem & id genus alia machinamenta, adversus Italicas urbes præ-

[1] Μείζω ἀεὶ φρονεῖτο] Flor. μᾶζον ἀεὶ φρονεῖ. Paginas sequentes alibi interpretor. *Bourd.*

προεμηχανᾶτο. πλειστῳ τε χάρῃ σωίσασθαι, καὶ δαδουχίας. καὶ ἱερογραμματίας, τριῶν ἐξῆς ἀεὶ τελουμένων ἡμερῶν. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ, προόρησις ὧν ὥσπερ Ἀθήνησι, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Ἐπικούρειος, ἥκοι κατάσκοπος τῶν ὀργίων, φοιτάτω. οἱ δὲ πιστεύοντες τῷ Θεῷ, πλείσθωσαν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. εἶτ' αὖθις ἐν δευτέρᾳ ἐξέλασις ἐγίγνετο. καὶ ὁ μὲν, ἠκούετο λέγων, ἔξω Χριστιανός. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν ἐπεφθέγγετο, ἔξω Ἐπικούρειος. εἶτα Λητοῦς ἐλέγετο λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γονή, καὶ Κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιοῦ ἔκτεσις. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ γένεσις τοῦ Θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τε λύσις, καὶ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμος. Δαδοῦς δὲ ἐκαλεῖτο, καὶ δᾷδες δὲ ἐκαίοντο. καὶ παλαιστὴν, σελήνης, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ πλουμένη δὲ Ῥουτιλιανὴ ἡ γυνὴ, ὀδᾳδεύχει δὲ, καὶ ἱερογραμματεὺς ὁ Ἐνδυμίων Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲν, καθεύδων δήθεν, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατῄει δὲ ἐπ' αὐτὸν ἐκ τῆς ὀροφῆς ὡς ἐξ ἁρμονίας αὐτῇ τῆς σελήνης, Ῥουτιλία τις ὡραιοτάτη, τῆς Καίσαρος οἰκονόμων τινὸς γυνὴ, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα δὲ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀντερωμένη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ ὅλοις σκότος ἦν ἀνθρώπων, φιλήματά τε ἐγίγνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. εἰ δὲ μὴ πολλαὶ ἦσαν αἱ δᾷδες, τάχ' ἂν τι ἐκ τοῦ νόμου κάλπις ἐπεφάτιστο. μικρὸν δὲ, εἰσῆλθε πάλιν ἱερογραμματικῶς ἐσκευασμένος ἐν πολλῇ τῇ σιωπῇ. καὶ αὐτὸς μὲν ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἰὴ Γλύκων. ἐπεφθέγγοντο δὲ πάντες, Ἰὴ Γλύκων. ἐπεφθέγγοντο δὲ αὖ-

præstruxerat. Nam & initiationes quasdam instituerat, tædarum per manus tradendarum gestationes, & sacrorum cæremonias, quæ quidem tribus ex ordine diebus continenter perage rentur. Ac primo quidem die, Athenienſium ritu, denunciatio fiebat hujuſmodi. Siquis impius, aut Chriſtianus, aut Epicureus myſteriorum explorator acceſſit, diſcedat. Sed qui Deo credunt, fœliciter initientur. Sub hæc protinus exigebantur, illo præeunte ac dicente, Foras pellantur Chriſtiani. Tum multitudo acclamabat univerſa, Foras pellantur Epicurei. Dehinc Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis nativitas, tum Coronidis nuptiæ, demum naſcebatur Æſculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deique nativitas. Tertius dies Podalirii, & matris Alexandri erant nuptiæ, Qui Dadis appellabatur, à facibus quæ accendebantur. Poſtremò Lunæ & Alexandri amor, ac naſcens Rutilliani conjunx. At verò facem geſtabat myſteriaque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio jacebat: atque in eum è tecti faſtigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens deſcendebat, Rutillia quædam formoſiſſima, cujuſdam è Cæſareæ domus præfectis uxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo viciſſim amabatur. Tum ob oculos perditiſſimi illius mariti, oſcula in propatulo, & complexus fiebant. Quòd niſi complures tædæ fuiſſent, forſan nonnihil eorum quæ ſub ſinu fieri ſolent, patratum fuiſſet. Paulo poſt rurſum introibat ornatu ſacerdotali, multo cum ſilentio. Deinde ipſe primus clara voce ſonabat, Io Glycon. Aſſonabant

καὶ ἐπηκολουθοῦντες δ' εὐμολπίδαι δῆθεν, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίνας ὑποδεδεμένοι, πολλὴν τὴν σκοροδάλμην ἐρυγγάνοντες, Ἰὴ Ἀλέξανδρε. πολλάκις δὲ ἐν τῇ δᾳδουχίᾳ καὶ τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι γυμνωθεὶς ὁ μηρὸς αὐτοῦ ἐξεπίτηδες, χρυσοῦς διεφάνη, δέρματος ὡς εἰκὸς ἐπιχρύσου περιτεθέντος καὶ πρὸς τὴν αὐγὴν τῶν λαμπάδων ἀποστίλβοντος. ὥστε καὶ γενομένης ποτὲ ζητήσεως δύο τισὶ τῶν μωροσόφων ὑπὲρ αὐτοῦ, εἴτε Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχοι διὰ τὸν χρυσοῦν μηρὸν, εἴτε ἄλλην ὁμοίαν αὐτῇ, καὶ τὴν ζήτησιν ταύτην αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπανενεγκόντων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἔλυσε τὴν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲν φθίνει,
ἄλλοτε δ' αὔξει.
Ἡ δὲ προφητείη, Δίης φρενός ἐστιν
ἀπορρώξ.
Καί μιν ἔπεμψε πατὴρ ἀγαθῶν
ἐπαρωγόν.
καὶ πάλιν,
Ἐς Διὸς εἶσι, Διὸς βληθεῖσα κε-
ραυνῷ.

Προλέγων δὲ πᾶσιν ἀπέχεσθαι παιδὸς συνουσίας ὡς ἀσεβὲς ὂν, αὐτὸς τοιόνδε τι ὁ γεννάδας ἐτεχνήσατο. ταῖς γὰρ πόλεσι ταῖς Ποντικαῖς, καὶ ταῖς Παφλαγονικαῖς, ἐπήγγελλε θεοπρόπους πέμπειν ἐς τριετίαν, ὑμνήσοντας παρ' αὐτῷ τὸν Θεόν. καὶ ἔδει δοκιμασθέντας, καὶ προκριθέντας τοὺς εὐγενεστάτους, καὶ ὡραιοτάτους, καὶ κάλλει διαφέροντας, πεμφθῆναι. οὓς ἐγκλεισάμενος, ὥσπερ ἀργυρωνήτοις ἐχρῆτο συγκαθεύδων, καὶ πάντα τρόπον ἐμπαροινῶν. καὶ νόμον δὲ ἐπεποίητο ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, μηδένα τῷ αὐτοῦ στόματι δεξιοῦσθαι, μηδὲ φι-

bant autem egregii cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allii nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle ut conjicio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cum inter duos desipienter sapientes de eo orta esset quæstio utrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythagoricæ illi similem, & hanc controversiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium solvit,

Pythagoræ mens emoriturque,
oriturque vicissim.
Vatis at est animus divina è
mente profectus,
Hunc pater auxilio misit justis-
que, piisque.
Et rursum.
Tecta Iovis repetit, Ioviali ful-
mine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, ut à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius hujusmodi dolum excogitavit. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, ut tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectosque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formaque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde ut emptitiis ad libidinem abutebatur, modis omnibus in eos debacchari solitus. Præterea legem condiderat nequis major annis octodecim sese admoto ore com-

λήμονι ἀπαράξειας, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις προτείνων τὴν χεῖρα κῦσαι, μόνης τὰς ὀρχίλους καταφιλᾷ. καὶ σπαλεῖται ὅτοι οἱ αὐτὸς ἦ φιλήμων. τοιαῦτα συνέφαῖν, τοῖς ἀνοήτοις διετέλᾳ, γυναιξὶ τε ἀνέδην ἀλφιδείρων, καὶ παισὶ συνών. καὶ λῷ μέγα, καὶ οὐκ τὸν ἐκόσῳ, εἰ τῳ γυναικὶ προσβλέψειεν, εἰ ἦ κὴ φιλήμων ἀξιώσειεν, ἀθρόαν τὴν ἀγαθὴν τύχην ᾤετο ἥκειν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆ εἰσρυήσεσθαι. πολλαὶ ἦ κὴ ἤυχαν τετοκέναι παρ' αὐτῦ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμαρτύρων ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν. ἐθέλω δέ σοι κὴ ἀφέλογον διηγήσασθαι ἦ Γλύκωνος, καὶ ἦ Σακέρδωτος, πανῦ τινος ἀνθρώπου, ὁπόθεν τινὸς τὴν σύνεσιν εἴσῃ ἀπὸ τῶν ἐρωτήσεων. ἀνέγνων ἦ αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένον εἰς Τίον, εἰς τὴ ἦ Σακέρδωτος οἰκίαν. εἰπὲ γάρ μοι ἔφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς εἶ. ἐγὼ ἦ δ' ὃς, Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον τὸν πρότερον. πῶς λέγεις; ὁ Ζεὺς ἀκήκοας τοῦτο γε. πόσοι ἦ ἡμῖν ἔτη τῶν Ὀλυμπίων χρησμῳδῶν; τρίτον πρὸς τοῖς χιλίοις. εἶτα, ποῖ μεταστήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν ἐκεῖ γῆν. δεῖ γὰρ ἀπλαῦσαι κὴ τοὺς βαρβάρους ἐπιδημίας τὰ ἐμῆς. τὰ δ' ἄλλα χρηστήρια, τὸ μὲν Διδύμοις, καὶ τὸ μὲν Κλάρῳ, καὶ τὸ μὲν Δελφοῖς, ἔχουσι τὰ προπάτορα τὰ ἀπόλλω χρησμῳδῶν, ἢ ψευδεῖς εἰσιν οἱ νῦν ἐκπίπτοντες ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐθελήσῃς εἰδέναι. ὁ γὰρ θέμις. ἐγὼ ἦ τίς ἔσομαι μὴ τὰ νῦν βίου; κάμηλος. εἶτα, ἵππος. εἶτ' ἀνὴρ σοφὸς, καὶ προφήτης ὁ μείων Ἀλεξάνδρου. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων πρὸς Σακέρδωτα plecteretur, ne-ve cum basio salutaret: sed reliquis manum duntaxat osculandam porrigens, solis formosis osculum dabat: quibus inde cognomen inditum, ut intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, uxores impunè stuprabat, & cum pueris consuescebat. Quin magnum quiddam, omnibusque optandum videbatur, si cujus uxorem vel aspexisset modò. Si quam etiam osculo dignatus fuisset, nemo non prosperam fortunam affatim in suam domum existimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, easque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cujusdam Tianei, cujus sapientiam cognosces ex iis quæ scisitatus est. Hunc equidem legi aureis literis Tii descriptum, ipsis Sacerdotis in ædibus. Dic mihi, inquit, domine Glycon quisnam es? Sum, ille inquit, novus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud fas est ut istud audias. Quot verò annos oracula dando permansurus es? Ad millesimum tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præsentia frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphisque redduntur, utrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vana sunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupiveris, nefas enim. Cæterùm ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus. deinde equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Hujusmodi fuit Glyconis cum Sacerdote colloquium,

διελίχθη. ἐπὶ τέλει δέ, χρησμὸν ἔμμετρον ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδῳ ἐπιῤῥεγῆ ὄντα,

Μὴ πείθου Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

Πάνυ γὰρ ἐδεδίει τὸν Ἐπίκουρον, ὡς ἐφθέγκτον, ὡς πανδέκτην, καὶ ἀνατρέψοντα τὰ μυστήρια αὐτοῦ. ἕνα γὰρ πάντα τὸν Ἐπικούρειον τολμήσαντα καὶ διελέγχειν αὐτὸν ἐπὶ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον ἀμιγῆ κατέστησεν. ὁ μὲν γὰρ ἐφθέγξατο, ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σὺ μέντοι γε ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν δεινὰ παιφλαγόνα ἐφθέγγατο οἰκέτας αὐτοῦ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Γαλατίας, τὸν ἐπὶ γενέτῃ ἀνέπεισας, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Ἀλεξανδρείας παιδεύμενον. ὁ δὲ νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μὴ τὴν τῶν οἰκετῶν ἀπώλειαν, ἡμερίοις ὑπὸ σῶν ἐφεδρεύουσιν. τοιαῦτα δέ τι ἐλεγήσατο. [1] ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τῆς κλύσμης, πλοίοις ἀναγομένοις, ἐπείσθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι, καὶπερ ἤδη πρὸ ἐβεβούλευτο, οἱ δυσχεῖς ἐκεῖνοι οἰκέται αὐτοῦ, οἰηθέντες ἢ ὑπὸ τοῦ Νείλου πλύσεσθαι διεφθάρθαι τὸν νεανίσκον, ἢ καὶ ὑπὸ ληστῶν, πολλοὶ δὴ ὄντα τότε, ἀνῃρῆσθαι, ἐπανῆλθον ἀπαγγέλοντες αὐτοῦ τὸν ἀφανισμόν. ἐπὶ τούτῳ ὁ χρησμὸς ἔμμετρος ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδῳ ἐπιῤῥεγῆ ὄντα,

Μὴ πείθου Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

quium. Postremò & oraculum carmine reddidit: cum non ignoraret ipsum esse Lepidi amicum,

Ne pare Lepido, namque huic fatum instat acerbum.

Etenim ut ante dixi, metuebat Epicurum, ut pote sapientem suis artibus atque imposturis infensum. Itaque ex Epicureis quempiam, ausum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non parvum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, ut servos suos apud Galatiæ præfectum capitis accerseret, ut qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui vivit adolescens, incolumisque reversus est, famulis supplicio jam affectis, qui tuo impulsu bestiis traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne adverso navigasset, provecto ad inundationem usque navigio, persuasus etiam est ut in Indiam usque navigaret. Cumque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo navigantem interiisse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti grassabantur) esse peremptum, reversi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum,

1 Ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τῆς κλύσμης πλοίοις ἀναγομένοις] Ita vertit Erasmus. At si Ptolemæum consuluisset l. 4. tab. Afr. 3. didicisset Κλύσμα esse nomen proprium loci in littore maris Rubri, ubi præsidium erat, dicitur enim φρούριον ibi, & ut ex hoc loco conjicio, ubi navigia per Nilum & Ptolemæum fluvium, qui à Trajano renovatus & repurgatus fuerat, adducebantur ἀνήγοντο, & sic navigatio in Indiam fiebat. Idcirco lege cum majuscula Κλύσματος, & verte *usque ad Clysma adducto navigio.* Non dubito autem id nomen fuisse à Græcis impositum ei loco Ptolemæis regnantibus ob accessiones maris rubri, quæ illuc penetrabant, & eum locum ἐκλυζον lavabant. Vide quæ notavi ad Strabonem pag. 804. *Palm.*

σμος, καὶ ἡ κωδώνη, μεθ' ἣν ἐπέρχεται ὁ νεανίσκος, διηγούμενος τὴν ἀποδημίαν. ὁ μέν, ταῦτα ἔλεγεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων ἔτι ὀνείδους τὴν ἀλήθειαν, ἐκέλευε τοὺς παρόντας λίθοις βάλλειν αὐτόν, ἢ καὶ αὐτὸς συναγεῖς ἔσεσθαι, καὶ Ἐπικούρους κληθήσεσθαι. τὸ δή, βάλλειν ἐξαμβλοῦσι, Δημόστρατος τις ἐπιδημῶν τῷ Πόντῳ, περίτρομος γενόμενος, ἐρύσατο μὲν ἀνάγκῃ τὸν ἄνθρωπον, μικρὸν δεῖν καταλιθοβολήσας πάνυ δικαίως. τί γὰρ ἔδει μόνον φρονεῖν σὺν τοσούτοις μεμηνόσι, καὶ συμπολιτεύσασθαι τοῖς Παφλαγόνων μωρίας; καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, τοιαῦτα. εἰ δέ τινι σχολὴ μέλλει τῆς ἀκριβείας τοῦ λόγου, ὡς μιᾶς γε τῶν ἀπάντων ἡδίστης ἀκοῦσαι, καὶ ἑρμηνεύσω δεῦρο τὰ χρησθέντα. ἐπεὶ γὰρ ἐκεκλήκεσαν τὸν θεὸν οἱ Παφλαγόνες, καὶ ἐρωτῶντες ἐκέλευον εἰ θεατὸς ἐστὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐκεῖθεν ἐνεγκεῖν ἐκ τοῦ ἀδύτου τὸν κήρυκα εἰ θεατός, ἢ οὔ, ἀνεῖπεν ἔνδοθεν εἰς κόραξ. καὶ ἔπι τούτοις ἄτε πυρὸς ἐν ὕδατι ἐκκαυθείσης, ἄτε πυρὸς, ἢ ὕδατος ἐκκαιομένου, ἀλλ' ἔδει γῆν ἐπὶ γῆς ἐλαύνεσθαι, ὡς ἀστεῖα, καὶ ἄδεια, καὶ Ἐπικούρεια. ἦν γὰρ ὡ μεγάλη λοιδορία. ἐν γὰρ καὶ μαλιστοῦτο ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος. δίφρον γὰρ τοῦ Ἐπικούρου κυρίας δόξας, τὸν κεφαλαιώδη, ἐκέλευσε τὸν πάνδημον σοφίας τε δυσμαθῆ, καὶ μισανθρωπίας ἐς τὴν ἀγορὰν μέσην, ἕκαυσεν ἐπὶ ξύλων συκίνων, ὡς δῆθεν αὐτὸν καταφρονῶν, καὶ τὴν στοὰν ἐς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἔπι καὶ χρησμῷ ἐπιφερεγκάμενος,

lum, damnati famuli, post hæc adest adolescens, qui suam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quòd coargueretur, nec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant jussit ut lapidibus illum impeterent, alioqui & ipsos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm ubi petere cœpissent, Demostratus quidam qui versabatur in Ponto, primus hominem amplexus morti subduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque jure optimo. Quid enim attinebat unum inter tot insanientes, sanum esse, atque à Paphlagonum stultitia malum sibi accersere. Et hæc quidem illi evenerunt. Cæterùm advocatis ex oraculorum ordine consultoribus (quod fiebat pridie quàm responsa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, si cuipiam ex adyto respondisset, in malam rem, neque tectum amplius hominem hujusmodi excipiebat, neque ignis aquæve particeps fiebat? verùm erat illi solum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium gravissimum. Quare unum quid ridiculum designavit Alexander. Nactus proprias Epicurei opiniones, librum, ut scis, longè pulcherrimum, summatim Epicureæ disciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportavit, [1] ac ligneis siculnis exussit, tanquam videlicet authorem ipsum exurens: cineremque in mare projecit; edito insuper eam in rem oraculo,

Edico

1 Καὶ ἑρμηνεύσω τὰ κήρυκος εἰ θεατός, τὸ δὲ ἀνεῖπεν ἔνδοθεν εἰς κόρακας] Καὶ ἑρμηνεύσω τὰ κήρυκος, εἰ θεατός; τὸ δὲ ἀνεῖπεν ἔνδοθεν, εἰς κόρακας. Marc. 2 Ac ligneis siculnis] Ex ligno siculno fumum existere acerrimum ac molestissimum Plut. in Sympos. pernibet. Si quis igitur ratio Alexandrum Pseudomantem

Πυρπολίειν κέλομαι δόξας ἀλαοῖο γέροντος.

Οὐκ εἰδὼς ὁ κατάρατος ὅσων ἀγαθῶν τὸ βιβλίον ἐκεῖνο τοῖς ἐντυχοῦσιν αἴτιον γίγνεται, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ ἀπραξίαν, καὶ ἐλευθερίαν ἐνεργάζεται, δειμάτων μὲ, καὶ φασμάτων, καὶ τεράτων, ἀπαλλάττον, καὶ ἐλπίδων ματαίων, καὶ ἐπιθυμιῶν, νέον τε, καὶ ἀληθείαν ἐνθεὶς, καὶ κατάγων ὡς ἀληθῶς πὰς γνώμας, οὐχ [1] ὑπὸ δαδὶ, καὶ σκίδνη, καὶ πᾶς τοιαύτης φλυαρίας, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ. ἐν τε τοῖς ἄλλοις ἔν τι καὶ μέγιστον τόλμημα ἔμελλε ἀνδρὸς ἄκρατον. Ἔχων γὰρ ἤδη μικρὸν ἐπίδασιν ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ τὸν αὐλὸν, καὶ τὴν Ῥωτιλιανὸν [2] δόδεκιμοῦσαν πάροδον, ἀφέμενος χρησμὸν ἐν Γερμανίᾳ πολέμου ἀκμάζοντος, ὅτι Θεὸς Μάρκος ἤδη τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κυάδοις συμπαλέκεται. ἥξειν τε ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμβληθήναι ζώντας εἰς τὸ Ἴστρον μετὰ πολλῶν θυμάτων, καὶ θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμεινον δὲ αὐτὸν εἰπεῖν τὸ χρησμὸν,

Εἰς δίνας Ἴστροιο διηπετέος πυκινοῖο,
Ἐμβαλέειν κέλομαι δισσὰς Κυβέλης ἱεροπόνους,
Θῆρας ὀρεσιτρεφέας, καὶ ὅσα τρέφει Ἰνδικὸς ἀὴρ
Ἄνθεά, καὶ βοτάνας εὐώδεας. αὐτίκα δὲ ἔσται
Νίκη, καὶ μέγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνῃ ἐραστῇ.

Edico decreta senis comburere caci.

Haud perpenderat scelestus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantamque ipsis pacem, tranquillitatem, libertatemque pareret, propterea quòd à pavoribus, spectris ac prodigiis liberaret, tum spes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem sanam, ac veritatem inderet, planè lustraret animum, non tæda, & scilla, aliisque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe jam facinus quoddam hominis sceleratissimi, unum inter omnia multò impudentissimum. Cùm jam non mediocrem in Regiam, aulamque Cæsaream aditum sibi patefecisset, ingressumque ad Rutilianum cives celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando divus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo jubebat ut duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificisque victimis. Sed præstat ipsum oraculum referre,

Gurgitibus fluvii turgentis ab imbribus Istri,
Immisisse duos Cybeles edico ministros,
Monte feras alitas: tum quantum alis Indicus aër
Florum atque herbarum bene olentum: moxque futura est
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

His tem impulit ut Epicurei κυρίας δόξας ficulnis cremaret lignis, ea (ut opinor) fuit, non ut eum nullius pretii philosophum judicaret. *Cogn.*

1 Τ'πὸ δαδί] Male Cod. Angl. ὕδατι. Bourd.

2 Εὐδοκιμοῦντα πάροδον] Hæc desunt in Flor. Cod. *Idem.*

Γενομένων δὲ τούτων ὡς προσήκεν, τὰς μὲν λέοντας ἐκπεμφθείσας εἰς τὴν πολεμίαν, οἱ βάρβαροι ξύλοις κατειργάσαντο, ὡς τινας κύνας, ἢ λύκους ξενικούς. αὐτίκα δὲ τὸ μέγιστον τραῦμα τοῖς ἡμετέροις ἐγένετο, δυτμυρίων καὶ ὀκτὼ ἀρδὸν ἀπολομένων. ἔπειτα ἠκολούθησε τὰ περὶ Ἀκυληίαν γενόμενα, καὶ ἡ Δελφικὴ τῆς πόλεως ἐκείνης ἄλωσις. ἐδόκει, ὡς τὸ λαοδικεικὸς τὴν ἀδελφικὴν ἐκείνην ἀπολογίαν, καὶ τὸ Κροίσου χρησμὸν ψυχρῶς παρῆγε, νικᾶν μὲν γὰρ προεῖπεν τὸν θεὸν, μὴ μέντοι δηλῶσαι Ῥωμαίων, ἢ τῶν πολεμίων. ἤδη δὲ [1] πολλῶν ἐπιῤῥεόντων, καὶ τῆς πόλεως αὐτῶν θλιβομένης ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐπὶ τὸ χρηστήριον ἀφικνουμένων, καὶ τῆς ἐπιτηδείας ἀφορμῆς μὴ ἐχούσης, ἐπενοεῖτο τὰς νυκτερινὰς καλουμένας χρησμούς. λαμβάνων γὰρ τὰ βιβλία, ἐπιγινώσκειν ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὄναρ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀκούων ἀπεκρίνετο. ἐμέμφετο σαφεῖς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλους, καὶ πεπραγμένας. καὶ μάλιστα εἴ ποτε θεασαίτο ἀδιερεύνητον τὸ βιβλίον, κατεσφραγισμένον. ἐγὼ γὰρ [2] ἀπαγινωσκόμενον τὸ ὑπαγγελθὲν ἄλλως ὑπέγραφε, χρεωμωδίᾳ πρέπον καὶ τοιαῦτα οἰόμενον. καὶ ἦσαν τινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθὸν οὐκ ὀλίγους συλλέγοντες ἀπὸ τῶν τοὺς τοιούτους χρησμοὺς ὑπολαμβανόντων ἐπὶ τῇ ἐξηγήσει, ἢ λαλούσῃ αὐτῶν. καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔργον ὑπόμισθον ἦν. ἐπέλευ γὰρ οἱ ἐξηγηταὶ τῇ

His factis ut præscripserat, leones cùm in regiones hostium enatassent, barbari tanquam canes, peregrinosve lupos, fustibus confecerunt. Tum protinus nostrorum magna strages ast edita, viginti fermè millibus simul extinctis. Deinde secuta sunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa urbs caperetur. At is ad id quod evenerat Delphicam illam defensionem, Crœsoque redditum oraculum, frigidè detorsit: dicens deum quidem prædixisse victoriam, haud tamen explicuisse, utrum Romanorum esset futura, an hostium. Tandem cùm jam plurimi confluerent, premereturque civitas eorum multitudine qui ad oraculum ventitabant, neque suppeditandis rebus ad victum necessariis sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquidem acceptis libellis indormire se ajebat, & tanquam divinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè siquem libellum accuratiùs obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem veniisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum convenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab iis qui hujusmodi capiebant oracula, ut ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conductitium. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Ale-

1 Πολλῶν ἐπιῤῥεόντων] Cod. Anglic. πολλῶν ἐπὶ ἐπολλῆ πεισρεόντων. Bourd.
2 Παρακινδυνεύων τὸ ὑπαγγελθὲν] Angl. Cod. παρακίνδυνον τὸ ἐθέλον. Idem.

Ἀλεξάνδρῳ, πάλαι ποθ' Ἀττικὴν ἐκπέρας. σπάνιον δ', μήτε ἐρομένου τινὸς, μήτε πεμφθέντος, ἀλλ' ὑδὲ ὅλως ὀνου, ἐχρησμῴδει ὡσὲ ἔκπληξιν τῶν ἀνοήτων, οἷον καὶ τοῦτο,

Δίζεαι ὅστις σεῦ ἄλοχον μέλαν πάγχυ λελαθὼς,
Καὶ νεογνὸν ὑπὲρ λεχέων [1] σκαλάγ κ' δῶμα,
Δῆλον ὡσεβόθυνε, τῷ, δὴ σύ γε πάντα πεπονθας.
Ὧπυιες γὰρ ἐμεῖνον. ὅθ' αὖτις σεῦ παρεκοίλην,
Ἀντίδοσιν τοὔτου ὕβρεως ἰδίας λαπτόμενον.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμακ' ἀπ' αὐτῶν λυγρὰ πέπυκ',
Ὡς μήτ' εἰσαίοις, μήτ' εἰσορόας ἃ πεπόσθεν.
Εὑρήσεις δ' οἴκου ὑπὸ φᾶ λέχεϊ ἀγχόθι τοίχου,
Πρὸς κεφαλῆς, καὶ σὴ θεράπαινα σύνοικος Καλυψώ.

Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque consuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset hujusmodi quippiam, oraculum edebat ut stultos homines obstupefaceret, quale illud,

Illum quare, tua qui clam te
scandit apud te
Conjugis in thalamum, vultu-
que oculisque decora.
Primigenum, cui tu credebas
omnia, vernam.
Ejus enim florem libasti, hoc
dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum con-
jugedormit herili.
Verùm, quid faciant, ne au-
dire, & cernere possis,
Illi lethiferum tibi adornavere
venenum.
Inveniesque tuo sub lecto, tum
prope murum,
Ad caput: est illis tua consci-
serva Calypso.

Τίς δὴ ἂν Δημόκριτος διεπερόχθη, ἀκούσας ὀνόματα, καὶ τόπους ἀκριβῶς; εἶπε μετ' ὀλίγον καταπλυσειν ἄν, σωσεῖς τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ βαρβάροις πολλάκις ἔχρησεν, εἴ τις τῇ πατρίῳ ἔροιτο φωνῇ συρεστὶ, ἢ κελτιστὶ, ῥᾳδίως ἐξευρίσκων τινὰς ἐπιδημοῦντας ὁμογενεῖς τοῖς δεδωκόσι. Ἐφ' τοῦτο καὶ πολὺς ἦν μέσῳ χρόνῳ λύσ τε δόσεως τῶν βιβλίων, καὶ τῆς χρησμῳδίας, ὡς ἂν τοσοῦτῳ κατ' χολιὸ [2] λύοιντό τε οἱ χρησμοὶ ἀσφαλῶς, καὶ ξυρίσκοιντο οἱ ἑρμηνεῦσαι δυνάμενοι ἕκαστα, οἷον καὶ

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, non commotus fuisset? Verùm cognita eorum arte, illicò despuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè scisciteretur, quoties difficile erat invenire conterraneos eorum qui rogationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim perocium posset & tutò solvere libellos, & nanciscì qui cuncta possent interpretari. Quale

1 Σαλάγ κ' δῶμα] Verbum σαλάγ alibi, credo, non invenitur. Ideo credo id fuisse deterioris notæ, ut sæpe obscœna verba à sola viliore plebe usurpantur. Forte fuit Paphlagonicum & Abonitichitis solis familiare: videtur ἀπὸ τῦ ἄγειν & σαλεύειν deduci. *Palm.*

2 Λύοιντο] Angl. δίδοιντο. Bourd.

ὁ τῷ Σκύθῃ δοθεὶς χρησμὸς ἦν. [1] Μόρφι ἐβάργυλις εἰς σκιλὼ χνέγχκεργγκ λείψῃ φάος. [2] ἄλλως πάλιν ὅτε πυρόῃ, ὅτε ὅλως πνὶ ὄνῃ, ἔφη ἄνδ μίτρᾳ. ἀναχρίφειν ὀπίσω. ὁ γὰρ πέμψας σε, τέθνηκεν ὑπὸ τοῦ γείτονος Διοκλέους τὴμερον, ληστῶν ἐπιθόντων Μάγνῳ, καὶ Κέλερος, καὶ Βυβάλῳ. οἳ κ' ἤδη δέδενται ληφθέντες. ὀλίγως τι καὶ τοῦτ' ἐμοὶ δεθέντων ἄκουσον. ἐρωμένῳ γάρ μοι εἰ φαλακρός ἐστιν Ἀλέξανδρος, καὶ κατεσημηναμένῳ ἐπέργως, καὶ ἐπιφανῶς, ὑπογράφεται χρησμὸς νυκτερησίου, Σαβαρδαλάχου Μάλαχ Ἄττις ἄλλου ἦν. καὶ πάλιν ἐμοῦ ἐρωμένου εἰ δύο βιβλίοις ἀμφόρεως τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν, πόθεν ἦν Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ἐπ' ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ ὀνόματι, τῷ ἐπέρᾳ μὲ, ὑπέγραψεν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ παιδίσκου. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἥκει, ἱερατείαν ἔφη αὐτήσων παρὰ σοῦ ἐνύπνιον πλουτοῦ·

Κυτμίδι σε κελεύω κέλομαι, δροσίμῳ τέκε Λητοῖ.

Ταῦτ' ἐπέρῳ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο [3] ἠκηκόει, ὡς ἐρωμένου μοι πέμψαντος, εἴτε μοι πλοῦσον ἐπ' Ἰταλίαν, εἴτε πεζοπορῆσαι λῷον, ἀπεκρίνατο ἐδὲν ἄλλο ἢ Ὅμηρον,

Μὴ σύ γε πλωίζεσθαι, πεζὴν δ' ἔτι κοιλοπόρῳσιν ἔασον.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ἐπι-

Quale fuit hoc oraculum Scythæ cuidam redditum: Morphi ebargulis in umbram chnenchicranc, relinquet lucem. Aliàs rursum cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito unde venisti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones adveniſſent, qui comprehensi jam detinentur in vinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipse respondit. Cùm scisciterer esset-ne calvus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: responsum nocturnum subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alter erat. Rursum cùm diversis libellis eandem rogationem proposuissem, Cujas esset poëta Homerus, idque alio atque alio nomine, alteri quidem subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum veniſſet, ut remedium, inquit, petam, adversus lateris dolorem:

Cytmide te jubeo, & Latonæ rore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiverat scïscitantem, utrum mihi in Italiam navi, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaveris undas.

Multa id genus adversus ipsum sum

1 Μόρφι] Angl. C. sic habet hanc barbariem, sive, ut ipse alibi dixit *δσαφῆ & ἄσημα.*

Μορφῶ βαργύλω ἐχὶ ἀγχνέγχψι φάος δι. Bourd.

2 Ἄλλως] Ὅλως Angl. ἄλλῳ. Idem.

3 Ἠκηκόῃ] Post hanc vocem sic legitur in Angl. Cod. ἐρωμένου τοῦτον & πλουσῖον. Idem.

μηχανησάμενον αὐτῷ, οἷον ἐκεῖνο μίαν ἐρώτησιν ἐπιρρητήσας, ἐπέγραψα τῇ βιβλίῳ τὸν ἄγον, καὶ δέκα χρησμοὺς ὀκτὼ, ψυσαμμύος τι ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμὰς, καὶ τὸ γεγονὸς ἔτι πρὸς τούτοις πέμψας. ὁ δὲ, πεισθεὶς τῇ ἐπιστολῇ καὶ μισθῷ, καὶ τῇ ἐπιγραφῇ τῆς βιβλίου, ὡς μίαν ἐρώτησιν, ἣν ἦν αὐτῷ, πότε ἀλώσεται μηχανησάμενον Ἀλέξανδρον, ὀκτὼ μοι χρησμοὺς ἔπεμψεν, ἔτι γῆς φασιν, ἔτι ἐρυθρᾶς ἀπορρώγας, ἀνοήτους ὄν, καὶ δυσνοήτους ἅπαντας. ἄνωθεν ὕστερον αὐθομολογοῦντος, καὶ ὅτι Ῥουτιλιανὸν ἐγὼ ἀπέτρεψον καὶ γάμου, καὶ καθ' ἅπαν ὑποσκελίζω ταῖς καθ' ἡμᾶς ἐλπίσιν, ἐμοὶ ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἐχθαίρειν ἐμέλλετο. καί ποτε ἐπὶ ἐμοὶ ἐσκωμμένῳ τοῦ Ῥουτιλιανοῦ, ἔφη,

Νυκτιπολάνοις ὀάρεσι χαίρει, καὶ πώλεις τε δυσώνυμοις.

Καὶ ὅλως, ἤχθητο εἰκότως ἦν ἐμοί. καὶ πεῖθεν εἰσελθόντος με ἐς τὴν πόλιν ἡσθῆναι, καὶ ἐμοῦ ἐν ὡς ἐκεῖνον εἶδεν ὁ Λυκιανὸς, ἐπηγμένω δὲ καὶ φραπώσας δύο, λογχοφόροις, καὶ καταφόροις ὅπλοις δὲ ἡγεμόνα τῆς Καππαδοκίας, φίλον τότε ὄντα λαβὼν, ὡς με ὑποπτεύσειεν μέχρι ὡς τὴν θυλατίαν, αὐτίκα μεταπέμπεται δεξιᾶς πάνυ, καὶ μὴ πολλῆς φιλοφρονήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐγὼ, καθελαμβάνω παλλὰς πρὸ αὐτοῦ. σωσιπήμιλιν δὲ καὶ τὰς φραπώσας τύχῃ πού ἀγαθῇ. καὶ ὁ μὲ, περιέτεινέ μοι κῦσιν τὴν δεξιὰν, ὡσπερ εἰώθει τοῖς πολλοῖς. ἐγὼ δὲ προσφυὴς ὡς φιλήσων, δήγμασι χρηστὰ πάνυ μικρὰ δεῖν χωλὴν αὐτὸν ἐποίησε τὴν χεῖρα. οἱ μὲν παρόντες, ἄγχειν με, καὶ παίειν ἐσθαι machinatus, quale & illud, quum propoſita unica interrogatione, pro more inſcripſi libro, cujuſdam rogationes octo, nomen aliquod ementitus, miſſis octo drachmis, quodque ad eas præterea accedit. Sed hic perſuaſus miſſa mercede, & libri inſcriptione, ad rogationem unam, quæ hæc erat quando deprehendendus eſſet impoſtor Alexander, octo miſit oracula, quæ neque cœlum, quod ajunt, neque terram attingerent, verùm inſulſa, & difficilia intellectu omnia eſſent. Quod cùm poſtea perſenſiſſet, præterea me Rutillianum à matrimonio dehortari conatum eſſe, & ſuaſiſſe ne ſuas ſpes in divinatione prorſus reponeret: odio me proſequebatur, ut par erat, ſibique acerrimum hoſtem judicabat. Et Rutilliano de me aliquando percontanti, reſpondit,

Noctivagis gaudet ſcortis, ſpurcoque cubili.

In ſumma, jure me inviſiſſimum habebat. Proinde cum me in oppidum adveniſſe ſenſiſſet, illumque Lucianum eſſe cognoviſſet (adduxeram autem milites duos, alterum lancea, alterum conto armatum, quos à Cappadociæ præſide mihi tum amico acceperam, quo me ad mare uſque deducerent) accerſit illicò, comiter admodum, magnaque cum humanitate. Ego cùm adveniſſem, complures apud illum reperio. Porrò mecum etiam milites, quod bene vertit, adduxeram. Tum ille manum mihi porrigit oſculandam, ut vulgo conſueverat. Ego admotus, tanquam oſculum daturus, acri morſu corripio, ita ut parum abfuerit, quin mancam illi manum reddiderim. Itaque qui aderant, ſtrangulare me, & cædere conati ſunt,

πιεῶντο, ὡς ἱερόσυλον. ἢ ὀστέρου ἤπ ἀχαιακτήσαντες ὅπ Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ ψευδήτιλα ψοσπέπον. ὁ δ', πάνυ γλυκικῶς ηρτηράσας, κατέπιπτέ τε αὐτοὺς, καὶ ὑπισχνεῖτο πᾶσόν με ῥᾳδίως ἀποφανεῖν, καὶ δείξειν τῷ Γλύκωνι δοκοῦντι, ὅτι καὶ τοὺς πάνυ πραχυμόμους, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μεθεσπεσάμενος ἅπαντας, ἐδιηγεῖτο ὅσα με, λέγων πάνυ μὲ εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ρ'υτιλλιανοῦ συμβαλλόμενα καὶ τί πεῦθον, ταῦτά με ἐρήσεσθαι, δυνάμενον ὑπ' ἐμοῦ ἐπὶ μέγα ψοσχθῆναι παρ' αὐτῷ. καίτοι ἄσμενος ἤδη ἐδεχόμην τὴν φιλοφροσύνην ταύτην, ὁρῶν οἱ κινδύνου ηφιεσμένου. καὶ μετ' ὀλίγον ψοσῆλθον φίλος λεγόμενος. καὶ τότε μὲν μικρὸν ἀνῶμεν τοῖς ὁρῶσιν ἔδοξεν, ὅτι μοι [1] ῥᾳδίως γλυκαινόμενος μεθοδεύσῃς. εἶτα δή μου καταλείπουσα ψοσαιρόμενος, ξένια, καὶ δῶρα πολλὰ πέμψας, μόνον τὸν σὺν τῷ ξενοφῶντι ἔτυχον ἐπιδημῶν, τὸ πατρῷον, καὶ τοὺς ἐμοὺς εἰς Ἀμασσιν ψοσπεπομφώς, ὑπισχνεῖτο καὶ φιλοῖον αὐτοῖς παρέξειν, καὶ ἐρέτας τοὺς ἀποζοῦντας. καίτοι μὲ ὑμῖν ἀναλῶν τι εἶναι, καὶ δεξιόν. ἐπεὶ δ' κατὰ μέσον τὸ πόντου ἐγινόμεθα, δακρύοντα ὁρῶν τὸν κυβερνήτην, καὶ τοῖς ναύταις τι ἀνταλέγοντα, σὺν ἀγαθῇ εἶχον ψοσὶ τὰ μελλόντων τὰς ἐλπίδας. ἦν δ' αὐτοῖς ἐπεσταλμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀγομένους, ῥίψαι ἡμᾶς εἰς τὴν θάλασσαν. ὅπως εἰ ἐκαλύπτο ῥᾳδίως αὐτοῦ ἐπεπολέμηται τε ψοσὶ ἐμέ. ἀλλὰ δακρύσαι ἐκεῖνον, ἔπεισι καὶ τοὺς σαυαῦτας μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς ἐρράσασθαι.

sunt, ut sacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellassem. Sed id oppidò quàm generosè ferens, compescebat ipsos, meque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutemque Glyconis ostensurum, qui sævissimorum etiam hominum amicitiam sibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecum expostulavit, asserens se scire quæ Rutilliano suassissem: ecquid me læsisset ut ista in-se facerem, cùm sua opera possem apud illum magnas ad res promoveri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo post factus illi amicus prodivi. Neque iis qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem commutatus. Postea cùm navi discedere statuissem, missis reniis, donisque multis (solus autem cum Xenophonte eram, patre cum reliquis meis in Amastrim præmisso) pollicetur & navim præbiturum sese, & remiges qui nos aveherent. Quod quidem animo simplici, atque officiosè fieri censebam. Sed ubi jam in medio mari essemus, videremque lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum eventu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, ut in altum provecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confeciſſet. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos gravius patrarent. Et

[1] Ῥᾳδίως] Flor. Cod. ῥᾳδία γλυκέως μὲν ὁ μοσχολ. Bourd.

μὴ σοὶ ἐμὲ ἔφη, ἔτι ἐξήκοντα ὡς ὁρᾷς ἀνεπίληπτον βίον, καὶ ὅσον σοφοβδομικὸς, σὺν ἂν βουλόμην σὺν τούτῳ τῷ ἡλικίας καὶ γυναῖκα, καὶ παῖδα ἔχων, μιᾶσαι φόνου πᾶς χεῖρας, δι' ὧν ἐφ' ὑμᾶς ἡμῖς ἀνειλήφθαι, καὶ τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου σοι στέγειν μύσος. κοσμοῦμεν γὰρ ἡμεῖς οἱ ἀμφὶ τὸν κριὸν, ὃν καὶ ὁ κριὸς ὅμηρος μέμνηται. ὀπίσω ἀπήλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ τὸν Δημοπείθους δύρων Βοσπορανὸς πινὰ πρέσβεις, παρ' Εὐπάτορος τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀπιόντας ἐπὶ κημιδῆς τὸ ἐπιτείχισμα σωπέξεως, καὶ διηγησάμενον αὐτοῖς τὸ δεισιδαίμονος ἡμᾶς κίνδυνον, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχὼν, ἀναληφθεὶς ἐς τὸ πλοῖον, ἀμφισάλου μὴ ἐς τὴν Ἄμαστριν, ἀφ' ὧν τοσοῦτοι ἐλθὼν ἀπηλαυνέν. τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἐπεκρυπτόμην αὐτῷ, καὶ πάντα κάλων εἶναι, ἀμύναλλ βαλόμενον, καὶ σοὶ τὸ ἐπιβουλῆς ἤδη μεσῶν αὐτὸν, καὶ ἴχνεσιν ἡγεμόνα ἀφ' τὴν τοῦ τρόπου μιαιφόνον, καὶ σοὶ τὴν κατηγορίαν ἁρμήμην, πολλὰς σωφρονιστὰς ἔχων, καὶ μάλιστα τὰς ἀπὸ Τιμοκράτους τοῦ Ἡρακλεώτου φιλοσόφου. ἀλλ' ὁ τότε ἡγεμὼν Βιθυνίας. καὶ τοῦ Πόντου, αὐτὸς ἐπίσχε, μετανοίᾳ ἱκετεύων, καὶ ἀντιβολῶν παῦσαλλ. ἀφ' ὧν τοῦ σοὶ Ῥωμαίων δύναιμι, μὴ ἂν δύναλλ καὶ εἰ φανερῶς λάβοι ἀδικοῦντα, κολάσαι αὐτὸν. ὅπως μὲ ἀνεκάπην τὴν ὀργῆς, καὶ ἀνεπαυόμην, σὺν ἐνδέοντι θρασυνόμενον, ἐφ' ὅτῳ δίκαιος ἀφ-

Et sic me est alloquutus. Annos natus, ut vides, sexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præsertim cùm uxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cujus rei gratia nos suscepissét, quæque sibi mandasset Alexander. Expositis autem nobis [1] in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus præternavigantes legatos quosdam Bosporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiscentes, ut tributum annuum deportarent, periculum quod me circunsteterat narravi: tum sese commodos & faciles præbuerunt: quorum in navim receptus, incolumis in Amastrim perveni, postquam parum abfuissét quin periissent. Exinde adversus eum arma sumebam, omnemque movebam funem, quò hominem ulciscerer, quem jam ante structas insidias oderam, proque summo hoste ducebam, propter morum impietatem. Iamque ad accusationem intenderam animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ schola philosophi. Verùm qui tum Bithyniæ Pontoque præsidebat nos cohibuit, pene supplicans & obsecrans ut desisteremus. Etenim ob necessitudinem quæ sibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam posse supplicio afficere, nec si manifesto in crimine deprehendisset. Atque ita quidem ab iracundia destiti, meque repressi, rem æquam, apud judicem hoc modo af-

[1] *In Ægialos*] Ægialeus Phoronei, seu, ut alii volunt, Inachi filius fuit, cui Apis, cùm in Ægyptum trajiceret, regnum Argivorum reliquit. Ab eo Ægialea cognominata fuit quæ postea à Pelope Peloponnesos dicta est. *Cogn.*

I Ti-

κειμένου. σκεῦος γὰρ πᾶς ὁ μέγας ἐν τοῖς ἄλλοις. τὸ τόλμημα δὲ Ἀλεξάνδρου, τὸ αἰτήσαι παρὰ τοῦ ἀντικαίσαρος μετωνομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος, καὶ Ἰωνόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα καινὸν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, τοῦ Γλύκωνος, κατὰ πατέρα γὰρ, Ἀλεξάνδρου, σύμμορφα τὰ τοῦ πάππου Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὴν ἅρπην σκεύη τοῦ παππομήτορος τοῦ Περσέως ἔχοντος· ἀφ' ἧς χρησμοῦ ἕνεκα ἑαυτῷ, ὅτι ζήσαι εἰμαρτὰ αὐτῷ ἔτη πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν, εἶτα κεραυνῷ βληθέντα, ἀποθανεῖν, οἰκτίρῳ τέλει, οὐδὲ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότα, ἀποθανεῖν, ὡς Ποδαλειρίου υἱὸς ἀφικόμενος τὰ πόδα μέχρι τοῦ βουβῶνος, καὶ σκωλήκων ζέσας, ὀπίσω καὶ ἐφορᾷν φαλακρὸς ὤν, παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιβρέχειν αὐτὰ τῷ κεφαλῷ ἀφ' ἑνὸς ὀδύνου, ὃ οὐκ ἂν ποιῆσαι ἐδύναντο, μὴ ἐκ τοῦ φενάκης ἀφῃρημένης. τοιοῦτο τέλος τοῦ Ἀλεξάνδρου τραγῳδίας. καὶ αὐτὴ δὲ παντὸς δράματος ἡ καταστροφὴ ἐγένετο, ὡς εἰκάζειν προνοίας τινὸς τὸ τοιοῦτο, εἰ καὶ κατὰ τύχην συνέβη. ἔδει γὰρ καὶ τὸ ἐπιτάφιον αὐτοῦ ἄξιον γενέσθαι καὶ βίου, καὶ ἀγῶνα τινὰ συστῆσαι ὑπὲρ τοῦ χρησμῳδοῦ τοῦ συνωμοτῶν, καὶ ζητῶν, ὅσοι κορυφαῖοι ἦσαν, ἀνελθόντων ἐπὶ βῆμα τὸν τοῦ Ῥωμαϊανοῦ· τίνα χρὴ προκεκρίσθαι αὐτῶν, καὶ δεδόχθαι τὸ μαντεῖον, καὶ στεφανωθῆναι τῷ ἱεροφαντικῷ, προφητικῷ στέμματι. ὧν γὰρ αὐτοῖς καὶ Πάτων ἰατρὸς τὸν τέχνην, πολιώδης ὤν, ὅτε ἰατρὸν πρέπον ἦν, ὅτε πολιὸν ἀνδρὶ τοιοῦτον ποιῶν. ἀλλ' ὁ ἀγωνοθέτης Ῥωμαϊανὸς, ἀστεφανώτους αὐ-

affectum, aggredi non ausus. Sed quid? annon & hoc inter alia facinus audax Alexandri: à principe Romano postulare, ut Aboni murus, commutato vocabulo Ionopolis appellaretur, utque numisma novum signaretur, altera quidem ex parte, Glyconis imagine, altera verò Alexandri, qui insignia avi Æsculapii, & Persei, unde maternum genus ducebat, falcem teneret? Cæterùm cum edito oraculo de se prædixisset, fatis decretum esse ut annos centum & quinquaginta viveret, dehinc fulmine ictus moreretur: interitu maximè miserando, nondum septuaginta natus annos, interiit, videlicet (uti conveniebat Podalirii filio) pede ad inguen usque putrefacto, & vermibus scatens. Quo tempore etiam deprehensum est, quòd esset calvus, cùm medicis caput humectandum præberet, ad mitigandum cruciatum: quod haudquaquam, nisi detracto galericulo, facere potuissent. Hunc habuit exitum Alexandri tragœdia, atque hæc fuit totius fabulæ catastrophe: ut videri possit providentia quadam res esse gesta, quanquam casu sic evenit. Restabat illud, ut & epitaphium vita acta dignum illi fieret: nec non certamen aliquod statueretur, ut qui oraculo conjurarant, & quotquot insignes impostores erant, sese ad Rutillianum arbitrum conferrent, à quo pronunciaretur quis esset præferendus ad successionem oraculi suscipiendam, quis sacerdotali, propheticaque corona redimiendus. Inter hos erat Pætus, professione medicus, jam canus, qui ista nec medico, nec homini cano decora faciebat. At certaminis arbiter Rutillianus, eos demisit incorona-

ἐᾷς ἀπέπεμψεν αὐτῷ, τὴν σοφιστείαν φυλάττων μὴ τῷ ὑποπεσεῖν ἀπειλαγήν. τοιοῦτοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ὑπὸ πολλῶν δείγματος ἕνεκα χαρίεσσαν ἠξίωσα, καὶ σοὶ μὲν χαριζόμενος, ἀνδρὶ ἐπαίροντι, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ πάντων μάλιστα θαυμάσας ἔχω, ἐπί τε σοφίᾳ, καὶ τῇ περὶ ἀληθείαν ὕβρει, καὶ πρόσῳ πραότητι, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ γαληνῇ βίᾳ, καὶ δεξιότητι περὶ τοὺς συνόντας. τὸ τελεῖον δ', ὅτῳ καὶ σοὶ ἥδιον, Ἐπικούρῳ [1] τιμωρῶν, ἀνδρὶ ὡς ἀληθῶς ἱερῷ, καὶ θεατικῷ τὴν φύσιν, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τὰ καλὰ ἐγνωκότι, καὶ δεδωκότι, καὶ ἐλευθερωτῇ τῶν ὁμιλεσάντων αὐτῷ γνωμῶν. οἶμαι δ' ὅτι καὶ τοῖς ἐντυχοῦσι, χρήσιμόν τι ἔχειν δόξει ἡ γραφή. τὰ μὲν, διεξελέγχουσα, τὰ δ', ἐν ταῖς τῶν δὲ φρονούντων γνώμαις βεβαιοῦσα.

natos, ipsi sibi divinationem servans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putavi, ut tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego omnium maximè suspicio, & propter sapientiam, veritatisque studium, morumque mansuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit jucundius, ut Epicurum ulciscerer, virum verè sacrum, ingenioque divino, quique solus quæ verè sunt honesta noverit, & tradiderit, liberosque reddiderit eos, qui secum haberent consuetudinem. Denique arbitror fore ut iis qui legerint, nonnihil utilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene sentiunt, stabilit.

1 Τιμωρῶν] Angl. βοηθῶν. Bourd.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. | DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione saltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo studium ejus rei reprehendebatur, ut effœminatum ac molle, ac viro, præsertim philosopho indignum. Colligit autem honestatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis ostendens, quantum in usu saltandi studium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes jam inde ab initio delectatæ sint, quibus item laudibus eam artem cum poëtæ tum alii quidam celebrarint. Confutata interim tragœdiæ, Comœdiæque præstantia, quarum certamina atque actiones Crato saltationibus anteposuerat. Deinde & præstantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum, multisque tum ingenii tum corporis dotibus saltatorem præditum esse

esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandam decentem atque utilem inde comparari, roburque & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremò & vitia saltatorum aliquot recenset, & præcipuè quantum noceat, ut aliàs, ita vel in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplis docet, quæ res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam pertinet. Exordium ab occasione sumitur. A quo mox Cratonis reprehensio sequitur, qui studium hujus rei in Luciano reprehendit, à personæ qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam à collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus, ab inæqualitate refutat, ipsumque Cratonem indignè & absurdè facere ostendit, qui rem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐπὶ τοίνυν ὦ Κράτων, δεινήν τινα ταύτην κατηγορίαν σὲ πολλοῦ οἶμαι παρεσκευάσθαι κατηγόρους, ὀρχηστών τε, καὶ αὐτῆς ὀρχήσεως, καὶ ὡσαύτως ἡμῶν τε χαιρόντων τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, ὡς ἐπὶ φαύλῳ, καὶ γυναικείῳ πράγματι μεγάλῳ σπουδὴν ποιουμένων, ἄκυρον ὅσον οὔ ὀρθῶς διημάρτηκας, καὶ ὡς λέληθας σεαυτὸν οὐ μικρὸν [1] τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν. καὶ συγγνώμη σοι, εἰ ἐξαρχῆς βίῳ αὐχμηρῷ συζῶν, καὶ μόνον τὸ [2] σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγούμενος, ὑπ' ἀπειρίας αὐτῶν, κατηγορίας ἄξια εἶναι νενόμικας. Κρ. ἀνὴρ δίτις ὢν ὦ λῷστε, καὶ παῖδα, παιδείᾳ σωφρονικῇ, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια ὁμιλητικῶς, ἀφήμερον ὦ Λυκῖνε σὲ τὰ βελτίω σπουδάζειν, καὶ τοῖς παι-

LVCIANVS.

Quandoquidem tu Crato, jam olim opinor acerba accusatione adornata, criminatus es saltationes, ipsamque saltandi artem, insuper & nos qui hujusmodi spectaculo gaudemus, ac si in re frivola & muliebri multum operæ ponamus, audi obsecro, quantum à recto aberraris, & ut per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusaris. Sed danda tibi venia, si asperæ vitæ ab initio addictus, & solam austeritatem optimam ratus, eas præ imperitia dignas accusatione censuisti. *Cra.* Cùm vir sies, ô optime, idque liberalibus disciplinis innutritus, & in philosophiæ studiis mediocriter versatus, remisso rerum, ô Luciane, optimarum exercitio, & pri-

1 Τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν] Ἀποστερῶν. Marc.

2 Σκληρὸν] Mordet Stoicum allusione ad generalem Stoicorum thesim. *Bourd.*

3 Καὶ

λειποῖς σωεῖναι, κρόβηστι κρατευλέμμῳ, ψηλυδρίαν ἄνδρωπον ὁρῶν, ἐσθῆστι μελαναῖς, κὴ ἄσμασιν ἀπηλάϛοις σνεβρυόμμον, κὴ μιμέμμον ἐρωτικὴ γύναια τῆ πάλαι, τὰς μαχλοπίτας Φαίδρας, κὴ Παρθενόπας, κὴ Ῥοδόπας πινὰς, κὴ ταῦτα πάντα ὑπὸ κρέμμασι, κὴ περεπίσμμασι, κὴ ποδῶν κτύπῳ κρωζαλάϛοις ὡς ἀληθῶς πέφυγμεν, κὴ ἥκιστα ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ, κὴ οἴῳ σοι πρέπουσα, ὥστε ἔγωγε πυθόμενος ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ θέᾳ χολάζοις, σὸκ ἠδέσθην μόνον ὑπὲρ σᾶ, ἀλλὰ κὴ ἐμαὐτῆς, εἰ Πλάτωνος, κὴ Χρυσίππε, κὴ Ἀριϛοτέλους σκλαζόμμενος, κρόβησα, τὰ ὅμοια πεπονθὼς τοῖς τὰ ὦτα ϖερὶ κνωμμένοις. κὴ ταῦτα, μυελῶν ἄλλων ἔντων ἁπαϛαμόϛων, κὴ ϑεαμάτων ἀσκαθαίων, εἰ τέϛων τις δέοιτο τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, κὴ τῆ κιθάρᾳ τὰ ἔννομα ϖροσαδόντων. κὴ μάλιϛα τῆ σεμνῆς τραγῳδίας, κὴ τῆ φαιδροτάτης κωμῳδίας, ἀπῆ ἐναγώνια εἶναι ἠξίουν. πολλὴν ἂν ὦ γλυκαῖε τῆ ἀπολογίας σοι δείκνυ ϖρὸς τὰς πεπαιδαγμένας, εἰ βάλοι μὴ πανταπάσιν ἀπηκριβάζειν, κὴ τῆ τῶν ἀσκαθαίων ἀμάλης ἐξελαύνειν. καίϑοι τό γε ἄμεινον ἐκεῖνό ἐϛιν οἶμαι· χρήναι τὸ ϖᾶν ἰάσαϑαι, κὴ μηδὲ τῶν ἀρχὴν ὁμολογεῖν τι τοιοῦτον ϖαρῳνομῆϑαί σοι. ϖρὸς δὴ τάϖιϑον, ὅρα ὅπως μὴ λάϑῃς ἡμῶν ἐξ ἀνδρὸς εἰς πάλαι, Λυδή τις, ἢ Βάκχη γυνή. ὅπερ ἂ σὸν ἂν ἔγκλημα εἴη μόνον, ἀλλὰ κὴ ἡμῶν, εἰ μή σε κῆ τὸ Ὀδυσσέως ἔλωτα ἀναπάϛαντες, ἐπὶ τὰς συνήϑεις ἀϖϊξεῖας ἐπανάξομεν, ϖρὶν λάϑῃς τελέως ϖαῦ τὸ σὺ ϖῆ ϑεάτρῳ σειρῆναι κρατεχημένῳ. καίτοι σκέψαι priſcorum commercio, ſedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem effœminatum ſpectans, mollibus veſtibus, & laſcivis cantilenis ſibi placentem, tum priſci ſæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinoſiſſimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cum citharæ pulſationibus, ejuſque procacibus frequentamentis, & pedum ſtrepitu, revera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior ſum factus te hujuſmodi ſpectaculo vacare, non ſolùm me tui puduit, ſed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chryſippi, & Ariſtotelis oblitus, ſedes eodem modo affectus quo quibus aures penna leniter fricantur. Maximè vero cum alia ſint innumera gravia & ſeria quæ audiri, & ſpectari poſſint, ſiquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus conſentanea canunt. Ac in primis gravis tragœdia, plenaque hilaritatis comœdia quæ ſpectaculis convenire putarunt. Itaque, ô generoſe, multa tibi defenſione opus erit apud eruditos, ſi nolis omnino ſecerni, & è virorum gravium grege expelli. Atqui iſtud mihi optimum factu videtur, ut his omnibus negatione mediaris, nec initio, te tale quid deliquiſſe, fatearis. In poſterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egiſti, nobis Lyde, vel Bacchas fias. Quæ non modò tua, ſed etiam noſtra foret culpa, ſi non Vlyſſis in morem à loto abſtractum, ad conſueta literarum ſtudia te reduceremus, priuſquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem ſolis auri-

ναι μὲ, τοῖς ὡσὶ μόνοις ἐπιβάλλον, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦτο κηρὸ ἐδέησε σοῦς τ' παρόπλουν αὐτῶν. σὺ δ', καὶ δι' ὀφθαλμῶν ἔοικας ὅλως δεδουλῶσθαι. Λυκι. Παπαὶ ὦ Κράτων, ὡς [1] κόρακος ἔλυσας ἐφ' ἡμᾶς τ' σαυτὸ κύνα. πολλὸ τὸ μὲ παράδειγμα τῶν τ' Λωτοφάγων, καὶ Σειρήνων εἰκόνα, πάνυ ἀνομοιοπάτων μοι δοκεῖς εἰρηκέναι, ὧν πέπονθε παρ' ὅσον, τοῖς μὲ δ' λωτὸ γευσαμένοις, καὶ τ' Σειρήνων ἀκόσασιν, ὄλεθρον ἢν τ' τε ἡδονῆς, καὶ τῆς ἀκρασίας τιμώμενον. ἐμοὶ δ', ὡσὸς τῷ τῶν ἡδονῶν ἀφθονον ἡδέως πεφρονήσαι, καὶ πολὺ ἀμεινὸν ἀποβέβηκεν. ὃ γὰρ εἰς λήθην τ' οἴκοι, ἀδ' εἰς ἀγνωσίαν τ' κατ' ἐμαυτὸν ἀφῖκόμην, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ὀκνήσαντα εἰπεῖν, μακρῷ πιυτώτερον, καὶ τ' ἐν τῷ βίῳ δοκιμωτέρον, ἐκ δ' θεάτρου ἐπανελήλυθα. μᾶλλον δ' τὸ δ' Ὁμήρου αὐτὸ εἰπεῖν καλὸν, ὅτι ὁ τοῦτο ἰδὼν τὸ θέαμα, περιφάνον νέτην, καὶ πλείονα εἰδὼς. Κρα. Ἡράκλεις ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς ἀδ' αἰσχύνη ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενός ἔοικας. τὸ γὰρ δεινότατον τοῦτό ἐστιν, ὅτι μηδὲ ἰάσιμον πᾶσι ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα, ἐπαινεῖν τολμῶν τὰ [2] ὕπως αἰσχρὰ, καὶ κατεπίπλυστα. Λυκι. εἰπέ μοι ὦ Κράτων, τωὶ δ' ὧδε ὀοχήσεως, καὶ τ' ἐν τῷ θεάτρῳ γλυκυμένων ἰδὼν, πολλάκις αὐτὸς ἐπιπμᾶς, ἢ ἀπίρασ[illegible] ὧν δ' θεάματος, ὅμως αἰσχρὸν αὐτὸ ἐκάπτυσον ὡς φὴς νομίζεις; εἰ μὲ γὰ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν ἐκ σὺ μεμήνησας. εἰ δ' μὴ, ὁ-

bus insidiabantur, ideoque ad earum præternavigationem opus fuit cera: tu verò per oculos in servitutem redactus omnino videris. *Luc.* Papæ ô Craton quàm asperum canem tuum in nos solvisti. Cæterùm hoc exemplum, puta sumptam à Lotophagis, & Sirenibus similitudinem, ab iis quæ mihi acciderunt prorsus discrepantem mihi videris adduxisse. Etenim ii qui lotum gustassent, & Sirenas audivissent, in manducationis & auditionis pœnam, exitio mulctabantur. Mihi verò, præterquam quòd longè jucundissimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus evenit. Non enim in rerum domesticarum, propriarumque facultatum ignorationem delapsus sum, sed si audacter est dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perspicacior ex theatro redivi. Quin potiùs illud Homeri scitè dixeris, quòd cui visum est illud spectaculum,

Multorum gnarus, simul oblectatus abivit.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te istorum non pudeat, sed his gloriari videaris. Quare illud hac in re est gravissimum, quòd nullam curationem spem nobis facis, qui laudibus efferre audeas tam turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, num sæpe visis quæ in saltatione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò spectaculi ignarus, illud tamen, ut ais, turpe & execrandum esse ducis? Si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti. Sin minùs, vide ne iniqua

1 Κόραχον] Qualis Appii *canina facundia*, de qua D. Hieronym. *Bouard.*
2 Οὕτως αἰσχρά] Persuasi antiqui *saltationem* umbram esse luxuriæ. patet apud Cicer. pro Mur. Horat. Sat. 1. lib. 2. Artemid. lib. 1. *Idem.*

1 Χθὲς

ρα μὴ ἄλογος ἡ ἐπίμηκις εἶναί σου δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορεῖν, ὧν ἀγνοεῖς. Κρα. Ἐπὶ γὰρ τοῦτό μοι τὸ λοιπὸν ἰὼν ἐν βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθήμαι μέσον ἐν ταῖς γυναίοις, καὶ τοῖς μεμηνόσιν ὑμείνοις θεαταῖς, κροτοῦντά τε, ὡθοῦσά, καὶ ἐπαίνους ἀπρεπεστάτους ἐπιβοῶσα, ὁλέθρῳ τινὶ ἀνθρώπῳ εἰς ᾠδὴν δέον κεκλαυμένῳ; Λυκι. συγγνωστά σε ταῦτα ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πιθοίης ποτὲ, καὶ ὅσον πίσσης ἕνεκα παρόντος ἑαυτὸν, ἀναπετάσας τὼς ὀφθαλμώς, ἐν οἶδα ὡς σὺκ ἀνάσχοιο ἂν, μὴ ὀχὶ ὡς τὸ ἄκρον ἥδιον ἐν ἐπιτηδείῳ καθεζόμενον. ὅθεν καὶ ὄψῃ ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρα. μὴ ὥρασιν ἄρα ἐκοίμιλον, εἰ ἓ τοιοῦτον ἀναχοίμιλον ποτὲ, ἐς ἂν δασύς τε εἶμι τὰ σκέλη, καὶ τὸ γένειον ἀπαρότιλτον, ὡς νῦν γε ἐσὶ ἤδη ἐλεῶ, πλέως ἡμῶν ὑπεβεβακχευμένον. Λυκι. βούλῃ δὴ ἀφέμενος ὧν ἐπαίρεις τὸ βλασφημιῶν τούτων, ἀκοῦσαί μου ἓ περὶ ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τὸ σὺν αὐτῇ καλῶν, καὶ ὡς ἐ περιττὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐσι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδεύῃ, καὶ ὅσα διδάσκῃ, καὶ ὡς ῥυθμίζῃ τὸ ὁράντων τὰς ψυχὰς, καλλίοσις θεάμασιν ἐγγυμνάζουσα, καὶ ἡδίοσις ἀκούσμασιν ἐνδιατείθεσα, καὶ κρείττονα τῆς ψυχῆς ἐσώμασι καὶ ἐπιδεικνυμένη; τὸ γὰρ καὶ μὴ Μυσικῆς, καὶ ῥυθμοῦ ταῦτα πάντα ποιεῖν, ἐ ψόγος ἂν αὐτῆς, ἀλλ' ἔπαινος ἂν εἴη. Κρα. ἐμοὶ μὲ ἐ πάνυ σχολὴ μεμηνότος ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι, πλὴν νόσου πλὴν αὐτῇ ἐπαινοῦντος. σὺ γ', εἰ βούλῃ λῆρόν τινα κατασκεδάσαι μοι, ἕτοιμος φιλικῶς ταύτην λειτουργίαν ὑποσῆναι, καὶ ὑποσχεῖν τὰ ὦτα, καὶ

qua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc supererat: ut cum tam promissa barba, canisque crinibus, sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens, & laudibus indecentissimis acclamans homini perdito nullum in usum fracto? *Luc.* Hæc tibi ignoscenda Crato. Probè tamen scio, siquando mihi crederes, teque expansis oculis, tantillum experiendi gratia spectatorem præberes, nihil tibi futurum esse antiquius, quàm ut locum occupares commodum, unde spectaculum accuratè cernere, omniaque audire posses. *Cra.* Nunquam ego venustatem consequar, siquid hujusmodi sustinuero unquam, donec cruribus sim hirsutis, incomptaque barba, ut me tui nunc miseret, modis omnibus insanientis. *Luc.* Vis ergo, amice, omissis convitiis istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque iis quæ ipsi insunt decora, utque spectantibus non modò est jucunda, sed etiam utilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præstet, & ut aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quod hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem haudquaquam vacat hominem insanientem, suumque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officiose tibi inservire, & aures

ἄνδρ κηρῦξ ἀξιόχρεων τὸ φαύλων δυνάμενον. ὥστε ἤδη σιωπήσομαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις, ὡς μηδὲ ἷς ἀκούοντός μου. Luci. οὐκοῦν. Κρόνων. καὶ τοῦτο ἐδόμην μάλιστα. ἔστι γὰρ καὶ ὀλίγον εἰ λῆρος εἶναί σοι δόξει τὰ λεχθησόμενα. καὶ πρῶτόν γε οὐκεῖνο πάνυ ἠγνοηκέναι μοι δοκεῖς ὡς ἡ νεωτερον τὸ τῆ ὀρχήσεως ἐπιτηδεύμα τοῦτό ἐστιν, ἢ ἷς [1] χθὲς, καὶ πρώην ἀρξάμενον, οἷον κἂν τὰς πατέρας ἡμῶν, ἢ τὰς ἐκείνων, ἀλλ' οἶμαι τὰληθέστατα ὀρχήσεως πέρι γενεαλογοῦντες, ἅμα τῆ πρώτη γενέσει τὸ ὅλων φαῖεν ἄν σοι καὶ ὄρχησιν ἀναφῦναι, τῷ πρωτίστῳ ἐκείνῳ ἔρωτι συναναφανεῖσαν. ἡ γὰρ χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ πρὸς τὰς ἀπλανεῖς τῶν πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ ῥυθμὸς αὐτῶν κοινωνία, καὶ σύστασις ἁρμονία, τὰ πρωτογόνου ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. κατ' ὀλίγον ἷ αὐξανομένη, καὶ τὸ πρὸς τὸ βέλτιον ἀεὶ προδηλης τυγχάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀκριβέστερον καταπεπλέσθαι, καὶ γεγηθέναι ποικίλον τι, καὶ παναρμόνιον, καὶ πολύμυστον ἀγαθόν. πρῶτον δέ φασι Ῥέαν ἡδεῖσαν τῆ τέχνη, σὺν Φρυγίᾳ μὲ, τοὺς Κορύβαντας, σὺν Κρήτῃ ἷ, τοὺς Κουρῆτας ὀρχεῖσθαι κελεῦσαι. καὶ ἐκ τὰ μέτρια ἀναλαβεῖν τὴν τέχνης αὐτῶν. οἱ γὰρ πρόσθεν ὀρχούμενοι, διεσώσαντο αὐτῇ τὸ δίκαιον, ὥστε καὶ σῶσαι εἰκότως ἂν ὁ Ζεὺς ὀφείλειν ὁμολογίᾳ αὐτοῖς, σκοπούμενον ἀφ' ἑαυτῶν ὄρχησιν τοὺς πατρῴους ὀδόντας, σὺν ὅπλοις ἷ αὐτῶν ἡ ὄρχησις ἦν, τὰ ξίφη μεθ' ἧς κατέτρωγον πρὸς τοὺς ἀσπίδας, καὶ πηδῶντων ἔνδεον ἦν, καὶ [2] πολεμικῶς

præbere, cùm sine cera res malas audire possim. Quare tibi silentium impertiam : dic verò quidquid libuerit, ac si nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Craton : & hoc expetebam maximè. Nam brevi cognosces an quæ dicentur, nugæ tibi sint censendæ. Ac primùm quidem omnino ignorare mihi videris, non novam esse hanc artem Saltationis, nec heri, vel pridie natam, puta majorum nostrorum, aut proavorum memoria. Sed qui quàm verissimè Saltationis ortum docuerunt, affirmant simul cum prima rerum universitatis generatione Saltationem ortam esse, & cum Amore vetustissimo illo Deo in lucem prodisse. Etenim ipsa syderum chorea, & stellarum errantium cum non errantibus conjunctio, earumque concinna communio, & constans harmonia, Saltationis illius primigeniæ sunt indicia. Quæ paulatim incrementa capiens, & in dies additionem in melius obtinens, nunc summam perfectionem videtur attigisse, & in varium quoddam, omnino concinnum, multiplicisque scientiæ Bonum evasisse. Primùm autem dicunt Rheam hac arte delectatam, in Phrygia quidem, Corybantas, in Creta verò, Curetas saltare jussisse. Neque parum ars eorum illi profuit : quippe circumsaltantes servarunt illi Iovem, ita ut ipsis mercedem salutis debere se Iupiter confiteatur, siquidem per saltationem illorum paternos dentes effugit. Saltabant autem armati, & gladios ad scuta collidebant interim, & furibundum bellicumque quiddam saliebant.

1 Χθὲς ἐκ πρώην] Vide Paræmiogr. *Roural.*

2 Πολεμικὴν] Hanc saltationem πυρίχην vocat Callimach. hym. εἰς Δία. Idem.

1 Mu-

μὴ ὄ, Κρητῶν οἱ κράτιστοι ἐνεργῶς ἐπιτηδεύσαντες αὐτὸ, ἄριστοι ὀρχησταὶ ἐγένοντο, οὐχὶ οἱ ἰδιῶται μόνοι, ἀλλὰ & οἱ βασιλικώτεροι, & εὐφυεῖς ἀξιοῦντες. ὁ γὰρ Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ ἀσχήμονα βολόμῳ, ἀλλὰ κοσμῆσαι, ὀρχησιν ὠνείδισε. καὶ ὅτι ἄρα ἐπίσημος ἦν, & γνώριμος ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὥστε οὐχ οἱ Ἕλληνες μόνον τοῦτο ἠπίσταντο περὶ αὐτὸν, ἀλλὰ & οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καίτοι πολέμιοι ὄντες. ἐώρων γὰρ εἰμὶ & τὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς αὐτοῦ κίνδυνον, & εὐρυθμίαν, ὡς ἐξ ὀρχήσεως ἐπεκτᾶτο. φησὶ ὄ τις ἐπὶ τῶδε πρὸς [1] Μηριόνην, τάχα κέν σε & ὀρχηστὴν περ ἐόντα, Ἔγχος ἐμὸν καταπαῦσαι. & ὅμως ὑπεκπέφευγεν αὐτόν. ἄτε γὰρ ἠσκημένος & τὰ τῆς ὀρχηστικῆς, ῥᾳδίως οἶμαι διεδιδράσκετο τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέσεις τῶν ἀκοντίων. πολλοὺς ὄ & ἄλλους τῶν ἡρώων εἰπεῖν ἔχων τοῖς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένους, καὶ τέχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένους, ἐκείνην ὑγιέμην τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ ὄ ἀμφιβλέψαντα ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, καὶ εἰδὸς τὸ κάλλιστον αὐτῆς σχῆμα πεποιημένον, Πυρρίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. & ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦτο ὑπὲρ τὸ παιδὸς πυθόμενος, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ἐπὶ τῷ κάλλει. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτὸν. τοιαῦτα τὸν Ἴλιον πόνος ἀνάλωσεν ὕστερον, ἡ σμικρὰ ὀρχηστικὴ κατέλυε, καὶ εἰς ἔδαφος κατέρριψε. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄριστοι Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες, τὸν Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος κορυβαντίζειν κρίνοντες, ὀρχήσεως ὄ & τὸν

bant. Mox Cretenſium præſtantiſſimi, ſummo ſtudio idem exercentes, optimi ſaltatores evaſêre, non tantum homines privati obſcuro loco orti, ſed & nobiliores, ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem ſugillare, ſed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellavit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob ſaltandi peritiam, ut hæc non Græci ſolùm, ſed & ipſi Trojani, quanquam hoſtes, de illo comperta haberent. Videbant enim, ut puto, ejus in bellando agilitatem, concinnumque motum quem ex ſaltatione acquiſiverat. Verſus Homeri ſic loquuntur: *Te mea, Merione, quanvis ſaltare peritum, Haſta cito ſtraviſſet.* Nec tamen ipſum proſtravit. Etenim ut pote in ſaltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in ſe jacula devitabat. Et quanquam complures heroës recenſere poſſem in hoc ſtudio exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, unum puto ſufficere Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eique ſpeciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipſo denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis ut opinor, eſt gavisus, quam ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod hactenus fuerat inexpugnabile, hæc illius ſaltandi induſtria diruit, & ſolo æquavit. Lacedæmonii quoque, qui Græcorum cenſebantur præſtantiſſimi, cùm ex Polluce & Caſtore didiciſſent caryatiſſare, quod ſaltationis genus

1 Μηριόνη] Iliad. ω. Bourd.
2 Καρυατίζειν] De hac voce copiosè ad Pauſan. *Idem.*

τὸ εἶδος, ἐν Καρύαις τῆς Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μετὰ μουσῶν ποιοῦσιν, ἄχρι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ εὔτακτον ἔμβασιν τοῦ ποδός. καὶ τὸ πρῶτον σύνθημα Λακεδαιμονίοις πρὸς τὴν μάχην ὁ αὐλὸς ἐνδίδωσι. τοιγαροῦν καὶ ἐκράτουν ἁπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἡγουμένης. ἴδοις δ' ἂν καὶ τοὺς ἐφήβους αὐτῶν οὐ μεῖον ὀρχεῖσθαι, ἢ ὁπλομαχεῖν μανθάνοντας. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παισθέντες, ἐν τῷ μέρει παύσωνται, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία τελευτᾷ. καὶ αὐλητὴς μὲν, ἐν τῷ μέσῳ κάθηται ἐπαυλῶν, καὶ κτυπῶν τῷ ποδί. οἱ δὲ, κατὰ στοῖχον ἀλλήλοις ἑπόμενοι, σχήματα παντοῖα ἐπιδείκνυνται πρὸς ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτι μὲν πολεμικὰ, καὶ μετ' ὀλίγον δὲ χορευτικὰ, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τοιγαροῦν καὶ τὸ ᾆσμα, ὃ μεταξὺ ὀρχούμενοι ᾄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖντο. καὶ θάτερον δὲ τῶν ᾀσμάτων, δύο γὰρ ᾄδεται, διδασκαλίαν ἔχει ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πόρρω γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μετάβατε, καὶ κωμάσατε βέλτιον. τουτέστιν, ἄμεινον ὀρχήσασθε. ὅμοια δὲ καὶ οἱ τὸν ὅρμον καλούμενον ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ δὲ ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἕνα χορευόντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ ἔφηβος, τὰ νεανικὰ ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσεται. ἡ παρθένος δὲ, ἕπεται κοσμίως, τὸ θῆλυ χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἶναι τὸν ὅρμον ἐκ σωφροσύνης, καὶ ἀν-

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde duce Musica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pedibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias Baccho Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis choreæ & saltationi indulsissent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream dispositis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo postea in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens; ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine

com-

ἀρέσας πολεμήμων. καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν, αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησίς ἐστιν. ἃ ἦν Ὄμηρος ὑπὲρ Ἀριάδνης ἐν τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ᾗ χορῷ, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνεγνωκὼς σοι παρέλιπον, καὶ τοὺς ὀρχηστὰς ἢ τοὺς δύο, οὓς οἶμαι ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἡγεμόνας ᾗ χορῷ. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες [1] ἐδίνεύον, ὡς τι κάλλιστον τοῦτο ᾗ Ἡφαίστῳ ἐμποιήσασθαι τῇ ἀσπίδι. τοὺς μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ἦν ὀρχήσει χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ δαιμονίᾳ διατρίβοντας. ὁ γὰρ Ὄμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα θαυμάζων πεποίηκε τὴν Ὀδυσσέα, καὶ [2] τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θεώμενον. ἐν μὲν Θεσσαλίᾳ, τοσοῦτον ἐπέδωκε τὸ ὀρχηστικῆς ἡ ἄσκησις, ὥστε τοὺς προεστάτας, καὶ προαγωνιστὰς αὐτῶν, προορχηστῆρας ἐκάλεσαν, καὶ δηλοῦσι τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ὃς ἅπασι δοκεῖ συμβαίνειν. πρέπει γάρ φησι προορχηστῆρα ἀ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλατήων τὰς εἰκόνας ὁ δῆμος, ὃ ὀρχησάμενος τὸν μέγαν. ἐῶ λέγειν ὅτι τελευτῶν δόχαιαν ἀθλεῖσθαι ἔσῃ σύριττε, ἄνδρ' ὀρχήστεω, Ὀρφεῦ δηλαδή, καὶ Μουσαῖε, καὶ τότε δοκοῦσιν ὀρχηστῶν κορυφῆσαι μάλιστα, ὡς τι κάλλιστον καὶ τοῦτο νομοθετήσαντες σὺν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσει μυεῖσθαι. ὅτι δ' οὕτως ἔχει, compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterùm quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poëta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo ineſſe memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidiſſet. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyſſem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Theſſalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præſides, eorumque antesignanos, præſaltatores nuncuparint. Quod indicant ſtatuarum inſcriptiones, quas ſtrenuis viris erigebant. Prætulit enim, præſaltatorem civitas. Et iterum Elationi poſuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè deſaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuiſſe feſtivitates, ſine ſaltatione, quippe quas Orpheus, Muſæus, atque optimi id temporis ſaltatores inſtituerunt, atque hoc, ut honeſtiſſimum quiddam, rhythmo & ſaltatione initiari ſanxerunt. Quòd autem hoc ita ſe habeat, æquum eſt ut orgia

1 Ἐδίνεύον] Locus eſt in clypeo Achillis Il. Σ. ubi ἐδίνεον. Vnde error Luciani ſcribentis, omnes enim Cod. habent ἐδίνεον. Bourd. Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεύον] Homerus, Iliade XVIII. ubi eſt ἐδίνεον. Marc.

2 Τὰς μαρμαρυγὰς] Πηδήματα, συμπλοκὰς τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Heſych. *Bourd.*

τὰ μὲν [1] ὄργια σιωπᾶν ἄξιον, τὰ ἀμυήτων ἕνεκα. ἐκεῖνο δὲ πάντες ἀκήκοασιν, ὅτι τὰς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια, [2] ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. ἐν [3] Δήλῳ δὲ γε οὐδὲ αὐτὴ θυσία ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν ταύτῃ, καὶ μᾶλλον μουσικῆς ἐμίνυθε. παίδων χορὸς σὺν κιθάρᾳ καὶ αὐλῷ, καὶ κιθάρα, οἱ μὲν, ἐχόρευον, ἐσωρχοῦντο δὲ οἱ ἄριστοι, ἐκλεγέντες ἐξ αὐτῶν. τὰ γὰρ εἰς χορῶν χαρὰ μέμυκε τούτοις ἁρμόττα, ὑπορχήματα ἐκαλεῖτο, καὶ ἐμπεπλήκει τῶν φοινίκων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἑλληνικὰς λέγω, ὅτε καὶ Ἰνδοὶ, ἐπειδὰν ἕωθεν ἀναστῶσι, σεβασμίως τὸν ἥλιον, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς τῷ χαίρειν κύσαντες, ἠγαλμένα σπουδῇ ἡμῶν εἶναι τῷ σύχνῳ, ἀλλ' ἐκεῖνοι σεβόμενοι τῷ ἀναβολῷ στάντες, ὀρχησάμενοι τὸν ἥλιον ἀπαύζονται, χειροπαίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ [4] μιμούμενοι τὴν χορείαν τῆς Θεᾶς. καὶ τοῦτ' ἐστὶν Ἰνδῶν καὶ σύχνῃ, καὶ χορεῖ, καὶ θυσία. διὸ δὴ τούτοις ἐλεύσεται τὸν Θεὸν δῖος, καὶ ὀρχησμὸς, καὶ δυομένου τοῦ ἡμέρου. Αἰθίοπες δὲ γε, καὶ πολεμοῦντες, σὺν ὀρχήσει αὐτὸ δρῶσι. καὶ ὅταν ἀφίῃ τὸ βέλος αἰθίοψ ἀνὴρ, ἀφελὼν τὴν κεφαλῆς, ταύτῃ γὰρ ἐστὶ φαρέτρας ἀντία, ἐσχηματίσαντες αὐτῇ ἀκριβῶς τὰ βέλη, εἰ μὴ πρότερον ὀρχήσαιτο, καὶ τῷ χήματι ἀπειλήσῃ, καὶ ἐκφοβήσῃ τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δὲ, ἐπὶ τῷ Ἰνδίᾳ

orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiunt, eos à vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, citharaque ingressi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique saltationem accommodabant, ex eorum numero delecti. Quare cantilenas hisce choris conscriptas, Hyporchemata vocabant, talibusque lyra impleta fuerat. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquam mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum excitati, saltatione Solem salutant, silentio semetipsos componentes, Deique choream imitantes. Et hæc Indorum est precatio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & desinente die, Deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetra utuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin priùs saltaverit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, ut India

1 Ὄργια σιωπᾶν] Hac de re alibi, attigi ad Petron. *Bourd.*

2 Ἐξορχεῖσθαι] Prophani & ἀμύητοι ab omnibus sacris arcebantur, nec licebat, si temerarii in cæremonias irrupissent, ea quæ viderant vulgare, hæc appellabant ἐξορχεῖσθαι, qua de re dicendum alibi. *Idem.*

3 Δήλῳ] Initium facit probandi nulla olim sacra facta ἄνευ ὀρχήσεως. Qua de re ipse in Elench. Clem. Alex. Protrept. & Stromat. 1. Dionys. Areopag. Eccles. Hierar. c. 1, laudat hunc locum Casaub. c. 6. lib. 14. Anim. ad Athen. *Idem.*

4 Μιμούμενοι] Iulianus Imper. hymno Solis, *Idem.*

διελὼ, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν διεξελθόντες, καὶ ἐς τὴν γείτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καταβῆναι τῷ λόγῳ. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, οὐκ ἄλλο τι, ἢ ὀρχηστήν τινα ἡδέως λέγειν, μιμητικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸς πάσας σχηματίζεσθαι, καὶ μεταβάλλεσθαι δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα τὸ τῇ κινήσεως σφοδρότητι, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμὸν, καὶ δένδρου δόνημα. καὶ ὅλως, ὅ, τι καὶ θελήσειεν. ὁ δὲ μῦθος, Πραξιτέλην πρὸς τὸ Πραξιτέλειον, τὴν φύσιν αὐτῶν διηγήσασθαι, ὡς γεγονότας τοιούτους, ἅπερ ἐμιμεῖτο, ὥστε δὴ καὶ τοῖς νῦν ὀρχουμένοις πρόσεστιν. ἴδοις τ' ἂν ἂν αὐτοὺς πρὸς τὸ αὐτὸν κινεῖσθαι οἰκείως Δαναΐδαις ὀρχουμένους, καὶ αὐτὸν μεμυθῶσθαι τὸν Πρωτέα. εἰκάζειν δ' ἔχει καὶ τὴν Ἔμπουσαν τὴν εἰς μυρίας μορφὰς μεταβαλλομένην, τοιούτων τινὰ ἄνθρωπον ὑπὸ τοῦ μύθου πεπλάσθαι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὴ ξένον τὸ Ῥωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἵνα οἱ ἀγχιστεῖοι αὐτῶν, τοῦ πολεμικωτάτου Θεῶν Ἄρεος, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης ὄντος τοῦτο ὄνομα, ὀρχήσεταί τινα σεμνὴν τε ἅμα, καὶ ἱερωτάτην. Βιθυνὸς δὲ μῦθος καὶ ὅτος, ὁ πάνυ τοῖς Ἰταλιωτικοῖς ἀπόπτος, οἱ τὸ Πρίαπον θεὸν μὲν πολεμικὸν, τοῦ Τιτᾶνας εἶναι, [1] ἢ τοῦ Γ'δαίου δακτύλους, τοῦτο δὲ ἔργον πεποιημένον, τὸ ἀνόπλοις παιδεύειν, Δαναΐδας τε καὶ Ἥρας τὸ Ἄρη, παῖδα μὲν ὄντα, σκληρὸν δὲ, καὶ [2] πέρα δὲ

dia & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quàm saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quique in varias species & formas mutare se posset, ut & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterùm hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicavit. Qua facultate & hujus temporis saltatores sunt præditi: ac proinde videris ipsos eodem tempore confestim immutari, ipsumque Proteum imitari. Quinetiam conjiciendum est, Empusam quæ in formas innumeras mutabatur, hujusmodi saltatricem à fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, ut neque Romanæ saltationis obliviscamur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicosissimo, qui Salii vocantur, quod est sacerdotii nomen, gravissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, mystum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Iunone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

1 Ἢ τοῦ Γ'δαίου δακτύλου] De his Pollux & vir Clarissimus Isaac. Casaub. c. 5. lib. 1. Animad. ad Athen. *Bourd.*

2 Πέρα τῆς μητρὸς] Decod. Dial. Apoll. & Bacchi. *Idem.*

μετρίᾳ ἀνδρικὴν, μὴ πρόπαρον ὑπλομαχεῖν διδάξαι, πρὶν τέλειον ὀρχηστὴν ἀπεργάσασθαι. καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ μισθὸς αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐγένετο, δεκάτην ἀεὶ τῶν ἐκ τῶν πολέμων ἀφαιρουμένων τῷ Ἄρει, παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. τὰ μὲν γὰρ [1] Διονυσιακὰ, καὶ Βακχικὰ, οἶμαί σε μὴ οὐκ ἐμοῦ ἀκοῦσαι, ὅτι ὄρχησις ἁπάντων ἐκεῖνα ἦν. τριῶν γὰρ ὄντων τῶν γελοιοτάτων ὀρχήσεων, [2] Κόρδακος, καὶ σικιννίδος, καὶ ἐμμελείας, οἱ Διονύσου θεράποντες, οἱ Σάτυροι, τούτας ἐφεύροντες, ἀφ' αὐτῶν ἑκάστην ὠνόμασαν. καὶ τούτῃ τῇ τέχνῃ χειρώσατο ὁ Διόνυσος, Τυρρηνούς, καὶ Ἰνδούς, καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον ὅτι μάχιμον τοῖς αὐτοῖς θιάσοις κατηρχήσατο. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅρα μὴ ἀνόσιον ᾖ κατηγορεῖν ἐπιτηδεύματος θείου τε ἅμα, καὶ μυσταγωγοῦ τοσούτοις θεοῖς ἐστεφανωμένου. καὶ ἐπὶ τιμῇ αὐτῶν θρωμένου, καὶ τοσαύτην τέρψιν ἅμα, καὶ παιδιὰν ὠφέλιμον παρεχομένου. θαυμάζω δέ σε καὶ κἀκεῖνο, εἰδὼς Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου μάλιστα ἐρασθέντα σε αὐτῶν· ἐπὶ τοὺς ποιητὰς ἐπανέρχομαι, πῶς ἀντιφθέγγεσθαι ἐκείνοις τολμᾷς, ὃς τὸν πάντων ὄρχησιν ἐπαινοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος, τὸν ὕπνον, καὶ ἥδιστα καλέσαντα, καὶ φιλότητα, καὶ μάλιστα ἐπαινέσαντα, ὕπνον, καὶ φιλότητα, καὶ μάλιστα, καὶ ὄρχησιν, μόνην ταύτην ἀμύμονα ἀνόμασε, ὡς σμάρτυρος ἡ Δίκη καὶ τὸ ἡδὺ τῆς μολπῆς, ἅπερ ἀμφότερα τῇ ὀρχηστικῇ ᾠδῇ ἔστι. καὶ ᾠδὴ γλυκεῖα

rilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, ut decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim arbitror te expectare ut ex me audias Dionysiaca & Bacchica, illa omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inventis, singulis à se nomen indiderunt: hac saltandi arte utens Bacchus, Tyrrhenos, Indos, & Lydos subjugavit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellavit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam divinum institutum, & mysticum, & tantis à Diis studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & utilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (Iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audias, quibus præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suavissimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellavit, ascribens per Iovem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cantio dulcis, & in-

1 Διονυσιακὰ] Copiosè Long. ποιμεν. lib. 2. *Bourd.*

2 Κόρδακος] Tres enumerat saltationum species, quarum inventores prohibentur Satyri Κόρδακα, Σικιννίδα, & Ἐμμέλειαν, de prima Theodor. Marcil. ad Horat. Vlpian. Demosth. Interpres ad Olynth. 2. pag. 215. Hesych. Pollux, de secunda iidem Pollux & Hesych. de ultima, Plato, Interpres Aristophan. ad nubes, & Hesych. apud quos rescribe Σίκιννις. Idem.

1 Ἀλ-

ἐγὼ, καὶ ὀρχησμὸς ἀμύμων, ὃν σὺ νῦν μωμᾶσθ ἐπιποεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τ ποιήσεως. [1] Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, καὶ μετ' ὀρχήσεως ᾠδὴ, καὶ δῶρον Θεῶν τοῦτο κράτιστον. καὶ ἔοικεν ὡς δύο διηρημὸς ὁ Ὅμηρος πᾶ πάντα περάγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς δὲ πολέμου μόνα ταῦτα ὡς κράτιστα ἀντιτεθεικέναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος, ὃ παρ' ἄλλοις ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸς ἔωθεν δύνας ὀρχησμένας τὰς μούσας, ἐν ἀρχῇ τ ἐπῶν τοῦτο [2] περὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηρίτηται, ὅτι περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν ὀρχεῦντας, δ' παγὸς τ βωμὸν περιχορεύουσι. ἀλλὰ σὺ μὲ ὦ γλυκυαῖε, μονονοὺχὶ θρομβοῦν, ὑβρίζεις εἰς τὴν ὀρχηστικήν. ὁ Σωκράτης δ', σοφώτατος ἀνὴρ, εἴγε πιστευτέον τοῦτο περὶ αὐτοῦ λέγοντι τῷ Πυθίῳ, ὃ μόνον ἐπῄνει τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ συμμαθεῖν αὐτὴν ἠξίου, μέγιστον νέμων εὐρυθμίᾳ, καὶ εὐμουσίᾳ, καὶ εὐχημοσύνῃ δ' κινήσεως. καὶ οὐκ ἠδέστο γάρ ἀνὴρ, ἐν τ σπουδαιοτάτων μαθημάτων ὢν τοῦτο ἡγεμόνος εἶναι. ὃ ἐμοὶ γε δοκεῖ περὶ ὀρχηστικῆς ὃ μετρίως πεπαιδεῦσθαι, ὅσον καὶ τὰ μικρὰ οὐκ ἄκομψ μαινόμενον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα δ' αὐλητρίδων ἐφοίτα, καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς οὐκ ἀπῄει σπουδαίου τ ἀκούειν δ' Ἀσπασίας. καίτοι ἐκεῖνο

& inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ poëseos, ait. *Nam Deus, hunc belli reddit virtute, choreis Illum, alium grato cantus modulamine clarum.* Suavis enim perfectò cantilena quæ cum Saltatione est conjuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo divisisse, Bellum, & Pacem, & rebus bellicis has solas ut pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audivit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generose, tantum non cum Diis pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudavit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, motui decenti, ejusque quod movetur venustati plurimum tribueret. Nec veritus est ætate jam grandior Saltationem inter maximè serias disciplinas habere: nec ei perdiscendæ parum erat operæ impensurus, quem etiam leviora discere non piguit: sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, neque à meretrice muliere Aspasia serium quippiam audire dedignatus est. Atqui ille artem

1 Ἄλλῳ] Iliad. γ. Bourd.

2 Περὶ κρήνην] Hesiod. in Theog.

Καὶ τοι περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν
Ὀρχεῦντ', ἐ βωμὸν ἱερὸν περιχορεύουσι Κρονίωνος. Idem.

1 Ἔμ-

ἄρα δεχομένῳ ἐμοὶ τὴν τέχνην, καὶ εἰδέναι εἰς τοσοῦτον καλῶς διηρθρωμένην. εἰ δὲ τὸν νῦν ἐπὶ μέγιστον προαγόντως αὐτὴν ἠγεῖτο, οἶδα, πάντων ἂν σκεῦν᾽ ἀφέμενος, μόνῳ τῷ θεάματι τούτῳ τὸν νοῦν ἂν προσέχειν, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἂν ἄλλο τι πρὸ αὐτοῦ διδάξαι. δοκεῖς δέ μοι ὅταν Κωμῳδίαν, καὶ Τραγῳδίαν ἐπαινῇς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ σὺ ἐκφέρεις σεαυτὸν ὀρχήσεως ἰδίον τι εἶδος ἔχειν. οἷον, Τραγικὴν μέν, ἡ Ἐμμέλεια. Κωμῳδικὴν δέ, ὁ Κόρδαξ. σύνιστε δὲ καὶ τρίτην, Σικιννίδες προσλαμβανομένην. ἐπεὶ δὲ σὺ ἤρξω ἅμα προεπιμησάμενος τὴν ὀρχήσεως, τήν Τραγῳδίαν, καὶ τὴν Κωμῳδίαν, καὶ αὐλητὰς κυκλίους, καὶ κιθαρῳδίαν, σκαζόντια παῦτα, καὶ ἀμφίτομα σεσηπότα, φέρε νῦν ἀντεξεπίσωμεν τῇ Ὀρχήσει ἕκαστον αὐτῶν. καίτοι τὸ μὲν αὐλεῖν, εἰδυῖα, καὶ τὴν κιθάραν, παρῶμεν. μέρη γὰρ ἔστ᾽ Ὀρχήσεως ὑπηρετούσης καὶ ταῦτα. τὴν Τραγῳδίαν δέ γε ἅπαν ἔστ᾽ χήματος πρώτου καὶ ἀμφιβλήτου, οἷα ἐστίν, ὡς εἰδέχθες ἄμα, καὶ φοβηθῆναι ἅμα εἰς μῆκος ἀῤῥύθμου ἠσκημένου ἄνθρωπος, [1] ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος, πρόσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνατεινόμενον ἐπικείμενος, καὶ τόμον κεχηνὸς πέμπειν, ὡς καταπίομένους τοὺς θεατάς. ἔπ᾽ λέγειν πρωτρυπίδια, καὶ πρωκρηπίδια, προσθετὴν, καὶ ἐπιτροχητὴν παχύτητα προστιθέμενον, ὡς μὴ ἔστ᾽ μῆκος ἡ ἀῤῥυθμία σὺν λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιτο. εἶτ᾽ ἔνδοθεν αὐτὸς κεκραγώς, ἑαυτὸν ἀνακλῶν, καὶ κατα-

tem non ita pridem natam vidit, nec tanta pulchritudinis acceſſione conformatam. Qui ſi nunc eos quorum opera in ſummum uſque faſtigium evecta eſt, ſpectaret, ſat ſcio illum reliquis omnibus poſthabitis, hiſce duntaxat ſpectaculis animum adhibiturum, neque pueros quicquam priùs Saltatione edocturum. Videris autem mihi cùm laudes Comœdiam & Tragœdiam, oblitus eſſe, in utraque illarum proprium Saltationis genus eſſe, puta in Tragœdia, Emmeliam, in Comœdia, Cordacem, nonnunquam & tertiam, quum Sicinnis aſſumitur. Quandoquidem autem initio Saltationi prætuliſti Tragœdiam, & Comœdiam, & circumforaneos tibicines, & citharæ cantum, ſpectaculis convenientia hæc, ac proinde gravia nuncupans, age nunc eorum unumquodque cum Saltatione comparemus. Verùm, ſi videtur, tibiam & citharam omittamus: quæ ſunt partes Saltatoris adminiſtræ. Porrò Tragœdiam primùm ab habitu cognoſcamus, cujuſmodi ſit, quàm ſit deforme, ſimulque horrendum ſpectaculum, ſcilicet homo in longitudinem inconcinnam factus, altis cothurnis ingredens, larva caput obductum habens, & amplo hians ore, tanquam devoraturus ſpectatores; non dico pectoralia, ventralia, aſcititiam, & artificialem craſſitudinem fingens, ne longitudine diſcors compoſitio in tenui corpuſculo magis reprehendatur: deinde intus vociferans, ſe ipſum retorquens,

[1] Ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος] De hujus loci interpretatione agit ampliſſimus Cuperus Conſecrationis Homeri pag. 82. quem curioſius conſulet. *Almeloveen.*

1 Σε-

σκλῶν, σόλοικα δ' ἀφειδῶν τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αὖχισον, μελῳδῶν τις συμφορᾶς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπάδηνον παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα, τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, σκευωρεῖται ποτε γλυκυμόιος. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχης τις, ἡ Ἑκάβης ἐστί, φορητὸς ἡ ὠδή. ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μαινοφθῆ, ἐπιλαθόμενος αὑτοῦ, καὶ μήτε τὴν λεοντῆν ἀναδησάμενος, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ ἀφίκεται, [1] σολοικίαν οὐ φορητὴν εἰκότως φαίη ἄν τις τὸ πρᾶγμα. καὶ γὰρ σύ, ὅπερ ἐνεκάλεις τῇ ὀρχήσει, τὸ, ἄνδρας ὅπως μιμεῖσθαι γυναῖκας, κοινὸν τοῦτο καὶ τῆς Τραγῳδίας, καὶ τῆς Κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πλείους γὰρ ἐν αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ Κωμῳδία δ', [2] καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τὸ καταγέλαστον, μέρος δὲ τερατῶδες αὐτῇ ἐνείμηκεν, οἷα Δάων, καὶ Τιτίων, καὶ μαγείρων πρόσωπα. τὸ δὲ Ὀρχήσεως σχῆμα, ὡς μὲν κόσμιον, καὶ ἁρμόττον, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰρ ταῖς μὴ τυφλοῖς ποιεῖ. τὸ δὲ πρόσωπον αὐτὸ, ὡς καλλίστου, καὶ τῇ ὑποκειμένῃ δράσει ἐοικός, οὐ κεχηνὸς δ', ὡς σύκινα, ἀλλὰ συμμεμυκός. ἔχει γὰρ πολλὰς τὰς ὑπὲρ

quens, & distorquens, nunnunquam jambos cantillans, quodque turpissimum est, calamitates modulans, ac soli voci semet obnoxium præstans. Nam cætera priscis poëtis curæ fuerunt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis est cantio. Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reveritus leoninam pellem, & clavam qua circundatur, istud sanæ mentis homo, soloecismum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in iis sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Davorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subjectæque fabulæ convenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi

1 Σολοικίαν] Dictum in Nigrino. Veteres Grammatici σολοικίαν interpretantur quidquid fit perperam σολοικία τὸ ἁμαθές. Bourd.

2 Καὶ τὰ προσώπων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον μέρος τῷ τερατῶδει αὐτῇ νενέμηκεν, οἷα δάων, καὶ τιτίων καὶ μαγείρων προσωπα] Hæc ultima sic vertit bonus Opsopœus, supine sane, imo ridicule: putavit scilicet legendum δάδων, vel ex δέδων per crasim posse fieri δάων, ut ex κεράτων κεράων, sed sine exemplo. Tum quid foret *Lampadum personas?* meræ nugæ, & ægri somnia. lege cum majuscula Δάων καὶ Τιτίων. Servorum quippe sunt nomina, qui sæpe in comœdiis inducuntur ab origine & patria sic dicti. Nam Δάοι Herodoto sunt quædam gens in Persia pastoralem vitam agens. Τίτιοι vero sunt Phryges. Nam teste Suida Τίτια erat Φρυγία ὅλη. Universa Phrygia Tibia dicebatur. Terentius à nomine Δάων suum Davum formavit. Sunt igitur Carica nomina servorum, non lampades aut tibicines, ut somniavit Opsopœus. *Palm.*

αὐτὰ βοῶντας. πάλαι μὲν γὰρ αὐτοὶ καὶ ᾖδον, καὶ ὠρχοῦντο. εἶτ' ἐπειδὴ κινημάτων, τὸ ἄθλημα τῷ ὠδῇ ἐπαπορῆσαν, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλους αὐτοῖς ὑποᾴδειν. αἱ δὲ ὑποθέσεις, καιναὶ ἀμφοτέρωις, καὶ οὐδέν τι διαφέρουσιν ἀλλήλων τῶν τραγικῶν αἱ ὀρχησικαί, πλὴν ὅτι ποικιλώτεραι αὗται, καὶ πολυμαθέστεραι, καὶ μυρίας μεταβολὰς ἔχουσαι. εἰδὲ μὴ συναγώνιος ἡ Ὄρχησις, ἐκεῖνο φημὶ εἶναι αἴτιον, τὸ δόξαι, τοῖς ἀγωνοθέταις μεῖζον, καὶ σεμνότερον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐᾶ λέγειν [1] ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, ἐξ Χαλκιδικῆς γένους ἡ ἀρίστη, καὶ τῶν ὅπου ἄμεινον πεπαιδευμένη, τῷ παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι ἐπιστατεῖν. ἐθέλω δέ σοι συναῦξαι ἤδη ἀπολογησάμενος ὑπὲρ τῶν παραλελειμμένων τῷ λόγῳ, πάμπολλά ὄντων, ὡς μὴ δόξω ἀγνοίας, ἢ ἀμαθίας παρέχωμαι. ἐμοὶ γάρ μοι λέληθεν ὅτι πολλοὶ καὶ ἡμῶν καὶ Ὀρχήσεως συγγεγραφότες, τῷ πολείσθαι ἀφορίζουσι τὸ γεγραφῆς ἐποίησαν, πάντα τὰ Ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπεξιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντες, καὶ οἷα ἐκάστη, καὶ ὑφ' ὅτου εὑρέθη, πολυμαθείας τοῦτο τὸ ἐπίδειξιν ἡγούμενοι παρέξειν. ἐγὼ δ', μάλιστα μὲν τὸ καὶ περὶ ταῦτα φιλοπμίαν, ἀπειρόκαλόν τε, καὶ ὀψιμαθῆ, καὶ ἐμαυτὸν ἄκαιρον οἰόμενον εἶναι. καὶ ἀφ' τοῦτο παρήνει. ἔπειτα δ', κἀκεῖνό σε ἀξιῶ συνοῆσαι, ipsi canebant, & saltabant: deinde quia continuo motu gravatus anhelitus cantum turbabat, consultius visum est ut ipsis alii succinerent. Porrò communia utrisque sunt argumenta, nullaque in re à tragicis differunt saltatoria, nisi quòd ista sunt varietate ornatiora, eruditiora, innumerasque mutationes habent. Quòd si Saltatio non sit ad certamen composita, causam hanc esse dico, quòd certaminum præfecti, majorem hanc & graviorem censuerint, quàm ut in inquisitionem vocaretur. Missum facio civitatem in Italia, Chalcidici generis præstantissimam, eam velut ornamentum, certamini quod apud ipsos decertatur, adjecisse. Cæterùm hîc jam volo rerum non paucarum, quas in oratione prætermisi defensionem suscipere, ne quam ignorantiæ vel imperitiæ opinionem præbeam. Non enim nescio complures ante nos de Saltatione libros conscripsisse, plurimamque in scriptis operam posuisse, ut omnes Saltationis species recenserent, omniaque earum nomina enumerarent: tum cujusmodi vnaquæque, quisque illius inventor, existimantes hoc multiplicis eruditionis specimen sese præbituros. Ego verò contentionem circa ista, ineptam & seræ eruditionis, mihique intempestivam esse puto: proinde illam prætermitto. Deinde, te illud etiam cogitare, & me-

1 Ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ] Hæc urbs Chalcidici generis Cumæ. *Bourd.* Neapolim credo intelligit, quæ à Cumæis condita fuit. Cumæ vero Italicæ Chalcidem in Eubæa metropolin agnoscebant: & Neapolis utpote Græca scenicis & gymnicis exercitationibus dedita erat. Ideo à Nerone electa, ubi primum in scenam publice prodiret, ut notat Cornelius Tacitus Annalium decimo quinto. Itaque ex hoc loco colligere licet saltationem theatralem à Neapoli toti Italiæ traditam fuisse. *Palm.*

κὴ μεμνῆᾶζ, ὅπ μοι νῦν ὰ πᾶσων Ὀρχησιν πεόκειτας γλυκαλογῆν, ὰδὲ τῆτον τ᾽ σκοπὸν ὑπεισηεύμλω τῷ λόγῳ, Ὀρχήσεων ὀνόμαᾶα κὰτ᾽ελθμήσεως, πλὴν ὅσων ἐν ἀρχῇ ὀλίγων ἐπεμνήσθλω, τὰς γλυκυτέρᾶς αὐτῶν ωθοχειρισάμθν. ἀλλὰ τό γε νῦν παρόν μοι κεφάλαιον ἔ λόγε, τῆτό ἐσι, πλὴν νῦν Ὄρχησιν κφηγησῶσιν ἐπαινέσαι, κὴ δεῖξαι ὅσα ἐν αὐτῇ τερπνὰ, κὴ χρήσιμα ωέλαβῆσα ἔχει, ὰ πάλαι ἀρχαμένη ἐς τοσῆτον κάλλ ἐπιδόσεως, ἀλλὰ [1] κὴ τ Σεβασῆν μάλισα. αἱ μὴ γὰ ωρῶται ἀκεῖναι, ὥσπερ τινες ῥίζαι, κὴ θεμέλιοι τ Ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ ἄνθος αὐτῆς, κὴ τ πλεώτᾶον καρπὸν, ὥσπερ νῦν μάλισα ἐς τὸ ἀκρότᾶον ἐπετέλεσαι, τῆτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμαϋρίζειν, κὴ μέθνον Ὀχεῖᾶς, κὴ τὰ ἄλλα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν τωύτῃ ἐπ ωροσήκονᾶα. ὰδὲ γὰ ἐκεῖνο τὸ Φρύγιον τ Ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παρόινιον, κὴ συμποτικὸν μᾶ μέθης μιμούμθνον, ἀρχοίκων πολλάκις ωρὸς αὐλημα γυναικεῖον ἀρχεμένων, σφοδρὰ, κὴ κεμφοτηρᾶ πηδήμαᾶα, κὴ νῦν ἔτ ταῖς ἀρχοικίαις ἐπιπολάζονᾶα, ὑπ᾽ ἀγνοίας παρέλιπον, ἀλλ᾽ ὅτι μηδὲν τωῦτο τῇ νῦν Ὀρχήσ κοινωνεῖ. κὴ γὰ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μὲ, τίνα εἴδη ἐπαινεῖ τωύτης, τὰ δ᾽, πάνυ ἀπαξιοῖ, ἀφαιρῶν αὐτὰ ἐς τε τὸ τερπνὸν, κὴ τὸ χρήσιμον. κὴ ἀπλαύνων αὐτῶν ἀχνμονέσερον, ωροθυμῶν δ᾽, κὴ γυμάζων θάτερα. κὴ ωερὶ μὲ αὐτῆς Ὀρχήσεως,

meminiſſe velim, mihi non eſſe propoſitum ut nunc omnis Saltationis genus recenſeam, neque hunc orationi meæ ſcopum inſtituiſſe, ut Saltationum nomina enumerem, præterquam earum quas ut generaliores delectas initio commemoravi. Verùm in præſentia mihi caput orationis iſtud eſt, ut nunc uſitatam Saltationem laudem, planumque faciam quantum cùm voluptatis, tum utilitatis in ſe complectatur, & ut non olim cœpit tantum elegantiæ incrementum capere, ſed potiſſimùm Auguſti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & abſolutiſſimum fructum, qui nunc maximè ſummam perfectionem attigit, noſtra hæc oratio exponit, omiſſa thermaſtride, & gruis Saltatione, & aliis, ut quæ nunc uſitate non conveniant. Neque enim Phrygiam illam Saltationis ſpeciem, petulantem & convivalem, quæ cum ebrietate exercetur, ruſticis plerunque ad muliebrem tibiæ cantum ſaltantibus ſaltus vehementes & laborioſos, & qui etiamnum ruri redundant, ignarus omiſi: ſed quia cum hujus temporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidem Plato in legibus, alias quidem hujus ſpecies probat, alias omnino reprobat, eas dividendo in lucundam, & Vtilem, & ex illis indecentiores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando. Et hæc quidem de Saltatione

1 Κατὰ τ Σεβαςὸν] Godofredus Malvynus Clariſſimus Senator monuit Interpretem judicio & oculis abuſum ſuis, dum iſta vertit, *nec minus de ſe exhibens reverentia.* Fraudi fuit, puto, quod Græci nominibus propriis majuſculas literas præfigere neglexerint, dicere debuit *præcipuè circa Auguſti tempus.* Bourd.

1 Πλά-

τοσαῦτα. τὸ γὰρ πάντας ἐπιξιόντας μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπιεροῦ κάλλους. ἃ δὴ τῷ Ὀρχηστῇ αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅπως δεῖ ἠσκῆσθαι, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς κρατύνειν τὸ ἔργον, ἤδη σοι δίειμι, ὡς μάθῃς, ἐκ τῶν ῥᾳδίων, καὶ τὰ ἀμφιβαλλόμενα ὅσα τῇ τέχνῃ, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀφικνεῖσθαι, ἐκ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ τῆς σῆς φιλοσοφίας μάλιστα, τῆς τε φυσικῆς, καὶ τῆς ἠθικῆς. τῶν γὰρ Διαλεκτικῶν αὐτῆς ὑπερεχίαν, ἀκριβῆ αὐτὴν νενόμικεν. ἐμοὶ δὲ Ῥητορικῆς ἀφίσηκεν, ἀλλὰ καὶ ταύτης μετέχει, καθ' ὅσον ἦθός τε, καὶ πάθος ἐπιδεικτικὴ ἐστιν, ὧν καὶ οἱ ῥήτορες γλίχονται. οὐκ ἀπήλλακται δὲ καὶ γραφικῆς, καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν συναπασῶν ῥυθμίαν μάλιστα μιμεῖσθαι φαίνεται, ὡς μηδὲν ἀμείνω μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων δὲ, Μνημοσύνῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς Πολυμνίᾳ, ἴλεων ἔχειν αὐτὴν πρόκειται, καὶ μεμνῆσθαι πειρᾶται ἁπάντων. καὶ γάρ θοι τὸ Ὁμηρικὸν Κάλχαντα, τὸ Ὀρχηστὴν εἰδέναι χρὴ, τά τε ὄντα, ταὐτ' ἐσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν Δαναοῖσιν ἡγεῖσθαι, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τῷ μνήμονι αὐτῶν. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τὸ κατηχήσεως, μιμητικὴ τίς ἐστι ἐπιστήμη, καὶ δεικτικὴ, καὶ τῶν συνοηθέντων ἐξαγορευτικὴ, καὶ τῶν ἀφανῶν σαφηνιστική. καὶ ὅσῳ ὁ Θουκυδίδης φησὶ τὸν Περικλέους εἰπεῖν, ἐπαινῶν τὸν ἄνδρα, τοῦτο καὶ τὸν Ὀρχηστὴν ἀκριβεστάτων ἂν ἐγκώμιον εἴη, γνῶναί τε τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἑρμηνείαν δὲ νῦν, τῶν σαφηνείαν τῶν χρημάτων λέγω. ἡ δὲ tione dicta ſufficiant. Etenim ſingulis perſequendis orationem producere, ineptum eſt. Verum ea quæ Saltatorem habere oportet, & rationem qua eum exerceri par eſt, & quæ didiciſſe, quibuſque opus munire debet, jam tibi expediam: ut noris hanc artem non eſſe ex facilibus, & parabilibus, ſed ex iis quæ diſciplinæ cujuſvis faſtigium pertingunt, non ſolùm muſices, ſed etiam rhythmices, & geometrices, cùm primis verò tuæ philoſophiæ & phyſices, & ethices: ſed ſuperfluam illam dialectices anxietatem, parum ſibi commodam exiſtimavit. Neque verò abhorret à Rhetorica, ſed & illius eſt particeps, quatenus mores & affectus demonſtrat, quos ipſa etiam rethores exprimere ſtudent. Neque aliena eſt à pingendi, & fingendi arte, verùm illarum in exprimendis membris concinnitatem maximè imitari videtur: ut nequaquam illa præſtantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemoſynen, ejuſque filiam Polymniam, ſibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminiſſe conatur. Etenim juxta Calchantem Homericum, neceſſe eſt Saltatorem ſcire, *Quæ ſint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur:* ut eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriam habeat. Quod autem eſt argumenti caput, hæc ſcientia eſt imitatrix, demonſtrativa, mentis conceptuum explicatrix, & obſcurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipſius in laudem dixit Thucydides, hæc etiam ſumma fuerit Saltatoris laus, noſſe quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico. Ma-

πάσης τῆς ἱστορίας χρησίμου, ἣ παλαιὰ ἰσθὶ καὶ ἐστίν, ὡς πρόσθεν εἶπον, καὶ ἡ ἐκ χειρὸς αὐτῆς μνήμη τε, καὶ μετ' ἀπιστημονικῆς ἐπιδείξεως. ἀνάγκη δὲ χρόνος ἅπασι; καὶ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἡσυχίαν ἄγειν δεῖ, ἕως ἂν πάντα εἰδέναι, ἃ χρὴ τὸν κατὰ τὴν ὀρχηστικὴν ἐπιστήμην. τοῦτο δὲ τὸ μάθημα ἐκδιωκέσθω ἡμῖν. ἦν δὲ Ὀρχήσεως πολυμαθείας, καὶ τὰ μέσα μάλιστα ἴσα, ἐρασθῆναι χρεών. Ἀφροδίτης γοναί, Τιτάνων μάχην, Διὸς γένεσιν, Ῥέας ἁρπαγήν, λίθου κατάθεσιν, Κρόνου δεσμούς, τὰ τῶν τριῶν Ἀδελφῶν κλῆρον. εἶτα ἑξῆς, Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπήν, ἀνθρώπων πλάσιν, Προμηθέως κόλασιν, ἔρωτα ἰσχυρὸν ἐκπύρου, καὶ μὴ τοιοῦτο, Δήλου πλάνην, Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλήν, καὶ τὸ μέσον τῆς διοικουμένου, τὴν τῶν ἀετῶν. Δώνης λίμνα ἐπὶ τύπτῃ, καὶ τὴν μηχανὴν ἐπὶ τούτῳ. βίαν ναυαγίων, καὶ λάρνακα μίαν, λείψανον δὲ ἀνθρωπείων γένους φυλάττουσιν, καὶ ὅτι λίθων ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἀθηνᾶς ἀπαρχαγμόν, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονάς, καὶ ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσα Ἡφαίστου, καὶ Ἐρεχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, καὶ ἀλκμήνης, καὶ τὴν ἀπορίαν τὴν Ἀρείαν πάγου κρίσιν. καὶ ὅσα λοιπὰ, τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἐξαίρετος δὲ τὴν Δήμητρος πλάνην, καὶ Κόρης εὕρεσιν, καὶ

Materiam autem omnem operi suppeditat vetus historia, ut ante dixi, ejusque prompta recordatio, & cum decore demonstratio. Nam statim à chao, primaque mundi origine, ducto initio, usque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipsum cuncta scire necesse est. Hoc enim sæculorum intervallo nobis circunscribatur multiplex illa scientia Saltatori comparanda. Mediaque potissimùm sciat, Cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iovis nativitatem, Rheæ fraudem, lapidis suppositionem, Saturni vincula, trium fratrum sorte divisam hæreditatem. Deinde Gigantum seditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promethei supplicium, Amoris utriusque robur. Post hæc Delî errationem, Latonæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi insidias, & medium terræ aquilarum volatu inventum. Præterea Deucalionem, magnumque illius ætate naufragium, & unicam arcam quæ generis humani reliquias conservavit, rursusque natos ex lapidibus homines. Postea Iachi laceratione, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi utramque stirpem. Quæ de Minerva, quæ de Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica disceptationem, primumque in Areo pago judicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proserpinam, Celei

1 Πλήσιος δὲ ἀστῷ] Fabula hæc apud Pindar. Cætera sunt nomina fabulis notissima. *Bourd.*

2 Καὶ Ἁλιρρόθιον] Et *Halirrothium*, de quo ad Pausan. hæc omisit Interpres. *Idem.*

Κελεῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρίου ἀμπελουργίαν, καὶ τῶν Ἐρεχθέως συμφορῶν, καὶ ὅσα περὶ Βορέαν, καὶ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἀποδοχὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸν Παλλάντος, ἃ τε ἐν Θράκῃ ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ἡ Ἀκάμαντος, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρεσβεῖα τῆς Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ στρατεία τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἄπιστα δὲ καὶ παῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δείγματος ἕνεκα, οὐ πολλῶν τῶν ἀπολελειμμένων δηλον. ἐξῆς δὲ, Μέγαρα, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς κόμας, καὶ Μίνωος πάρος, καὶ περὶ τὴν ὕστερον ἀχαριστίαν. οἷς ἐξῆς ὁ Κιθαιρών, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λακεδαιμονίων ἄθλα, καὶ Κάδμου ἐπιδημία, καὶ βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ ἀπαρτῶν ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, καὶ Κάδμος εἰς δράκοντος μεταβολὴ, καὶ αὖθις λύρας πῆξις, καὶ μανία καὶ πῆξις, καὶ τὸ γυναικὸς αὐτοῦ τῆς Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ πένθει σιγὴ, καὶ τοῦ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τοῦ Οἰδιπόδους, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων ἀφαγή. εἶθ' ἡ Κορίνθος τελεία καὶ αὐτὴ μύθων, τῶν Γλαύκου, καὶ τῆς Κρέοντος ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντου, καὶ τὴν Σθενεβοίαν, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Ἀθαμάντος μανίαν, καὶ τὴν Νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ τὸ κριὸ τὴν διαίρεσιν φυγήν.

lei hospitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theseo & Ægeo memoriæ prodita sunt. Adde Medeæ susceptionem, rursus ejusdem ad Persas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia passæ sunt, & fecerunt. Nec ignorandus est illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Castoris, & Pollucis adversus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò censeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca sanè exempli gratia, ex multis à me prætermissis percurri. Hæc sequuntur, Megara, Nisus, Scylla, purpurei crines, Minois transitus, & erga de se benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, serpentis dentes, satorum ortus. Rursus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum substructio, murorum structoris insania, & Niobes uxoris ipsius jactantia, atque in luctu silentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipsius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipsa Corinthus fœtet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Post hæc Athamantis insaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aëriam,

[1] Ἐπὶ τῷ κριοῦ τὴν διαίρεσιν φυγήν] Τὴν διαπόντιον φυγήν. Marc.

1 Καὶ

Ἀθάμαντος φυγὴν, Ἰνὼ, καὶ Μελικέρτου κατοδυσμὸν· ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺν αὐτοῖς, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεὺς, καὶ Θυέστης, καὶ Αἰρόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἔτι ἐπὶ τούτων, ἡ ἐπὶ Θήβας λοχαγῶν στρατία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων σωμάτων Ἀδράστου κατοδυσμὸς, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης ἀλόγιστα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὑ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μνημονεύματα ὑ ἐστὶ αὐτῶν, εἰσεται τὴν Δαναΐδος παρθενίαν, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὴν ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτῷ φερομένην. οἱ αἰνείαι καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ δηλήσεις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεὺς, ὃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶν μῦ τούτων πίστις. ἐκεῖνα δὲ ὅπως ὀρχήσεται τὰ Αἰγύπτια, καὶ Δαναϊκὰ, εἰσεται, καὶ τὴν ἐπιβουλὴν μιᾶν ἐπιξυλίδι, σὺν ὀλίγοις ὑ καὶ ἡ Λακεδαιμόνιος πρόσωπα παρίξει. τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν Ἀπόλλωνος ἀπρόσκοπον ἐπιστροφὴν, καὶ τὴν ὑπὸ Ζεφύρου, καὶ τὴν ὑπὸ δίσκου διαφθοράν, καὶ μεμιγμένην σφαγὴν, ἣν σὺν τῷ αἵματι ἄνθος, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναζωσιν ἐπιγραφὴν, καὶ τὴν Τυνδάρεω ἀνάστασιν, καὶ τὴν Διὸς ἐπὶ πᾶσι χαρὰν Ἀσκληπιοῦ φανέντος. ἔτι δὲ καὶ ἡ Παιδὸς ἐστιάσεως, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ἐπὶ τὴν μηλίνην κρίσιν. καὶ μετὰ τοῦτον τὸν ἐπιστρεπτικὸν ἱστορίαν, καὶ τὴν Λακωνικὴν συμπλοκὴν, πολλὴν ὄντων, καὶ πολυσχιδῆ τὸν. καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν πεσόντων, δράμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas susceptit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio; Cassiopea, Andromeda, Cepheus; quos etiam astris insertit, eorum quæ postea vixerunt credulitas. Illica quoque illa Ægypti & Danai facta, & conjugiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, orumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Jovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia oc-

τῇ σκιλῇ σφίκεσθαι. καὶ μεμνῆσθαι δεῖ τούτων ἀεί, μάλιστα δὲ τῶν ἁρπαγῆς σφίσι, ἄχρι τῶν ἐν τοῖς νόσοις γαλήνης, καὶ τῶν Αἰνείου πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτος, ὧν ἐστὶν ἀπόστασις καὶ τὰ περὶ τὸν Ὀρέστην δράματα, καὶ τὰ ἐν Σκυθίᾳ τοῦ ἥρωος πτολεμήματα. ἐστὶ δὲ ἀπαθῆ καὶ τὰ ἐκ τούτων, ἀπὸ τῆς Ἰλιακῆς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθενίσις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ἄλλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλέγονος, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων δυναστεία, καὶ τὰ ἄθλα, μέχρι τῆς μητρῴων τιμωρίας. καὶ ἐκ τούτων, ἡ τῶν Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργή, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ ἑτέρου ἐν τοῖς πέτρᾳς ἀπώλεια. ἔχει πολλὰς ἁρμονίας καὶ Ἦλις τοῖς ἁρχαίοις πειρωμένοις. τὸ Οἰνόμαον. τὸ Μυρτίλον. τὸ Κρόνου. τὸ Δίος τοὺς περὶτους Ὀλυμπίων ἀγωνισμούς. πολλὴ δὲ καὶ ἡ κατ' Ἀρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή. Καλλιστοῦς θηρίωσις. Κενταύρων παρθενία, καὶ Πανὸς γενεά. Ἀλφειοῦ ἔρως, καὶ ὕφαλος πλάνη. ἀλλὰ κἂν εἰς τὴν Κρήτην ἀφίκῃ τῷ λόγῳ, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ Ὄρχησις ἐφηνίζετο. τὸν Εὐρώπης. τὸν Πασιφάης. τοὺς ταύρους ἀμφοτέρους. τὸ Λαβύρινθον. τὸν Ἀριάδνης. τὸν Φαίδρας. τὸ Ἀνδρόγεων. τὸ Δαίδαλον. τὸ Ἴκαρον. τὸν Γλαῦκον. τὸν Πολυίδου μαντεῖον. τὸ Τάλω, τὸ χαλκοῦν τῆς Κρήτης φύλακος. κἂν εἰς Αἰτωλίαν μετέλθῃς, κἀκεῖ πολλὴ ἡ ὄρχησις κεκλαδεῖται. τὴν Ἀλθαίαν. τὸ Μελεάγρου. τὴν Ἀταλάντης. τὸ Δαλὸν, καὶ ποταμὸν καὶ Ἡρακλέους πάλην, καὶ Σειρήνων γόησιν, καὶ ἐχινάδων ἀνάδυσιν, καὶ μετὰ τὴν μαλὶς luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, &

occisorum, fabula scenæ proponitur. Atque horum memorem illum esse oportet semper, in primis quæ statim à raptu, ad procerum Græcorum usque reditus in patriam acciderunt, & Æneæ errorum, & Didûs amoris. A quibus alienæ non erunt quæ aguntur fabulæ de Oreste, illiusque herois apud Scythas ausa. Nec verò absona quæ ante hæc acciderunt, sed rebus Iliacis cognata, Achillis in Scyro cum virginibus conversatio, Vlyssis insania, & Philoctetæ desertio. Denique universa Vlyssis vagatio, Circe, Telegonus, Æoli in ventos imperium, & reliqua usque ad procorum pœnas. Atque ante hæc, structæ Palamedi insidiæ, Nauplii ira, Ajacis insania, & alterius naufragium ad scopulos factum. Quinetiam Elis multa Saltatoribus argumenta suppeditat, nempe Oenomaum Myrtilum, Saturnum, Iovem, primos Olympiorum athletas. Fabularum etiam seges est in Arcadia, Daphnes fuga, Calliſtûs ferina vita, Centaurorum temulentia, & Panos generationes, Alphei amor, & subter mare peregrinatio. Quòd si etiam oratione in Cretam perveniās, complura inde corrogabit Saltatio, nimirum Europam, Pasiphaën, utrumque taurum, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ custodem. Si in Ætoliam quoque transiveris, ibi multa sumit Saltatio, Althæam, Meleagrum, Atalantam, Dalum, fluvii & Hercu-

Alc-

πίαν, Ἀλκμεώνιον ὄλεθρον. εἶτα, Νέσσου, καὶ Δειανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν ὀρχηστρίδα Οἴτη πυρᾷ. ἔχει καὶ Θρᾴκη πολλὰ τῆς ὀρχηστορικῆς ἀναγκαῖα. τὸ Ὀρφέα. τὸ ἐκείνου διασπαραγμὸν, καὶ τὴν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὴν ἐπιπλέουσαν τῇ λύρᾳ, καὶ τὸ Αἷμον, καὶ τὴν Ῥοδόπην, καὶ τὴν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλία δ' ἔτι πολέων παρέχεται. τὸ Πελίαν. τὸ Ἰάσονα. τὴν Ἀλκήστιν. τὸ δὲ πεντηκοντόρου νηῶν στόλου. τὴν δρομικὴν. τὴν λάλον αὐτῆς τρόπιν. τὰ τῆς Λήμνου. τὸ Αἰήτην. τὸ Μηδείας ὄνειρον. τὸ Ἀψύρτου διασπαραγμὸν, καὶ τὰ τῷ παραπλησίῳ γενόμενα. καὶ μὴν τοῦτα, τὸ Πραξιτείλαον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἂν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἀφίξῃς, πολλὰ καὶ κεῖ θράσεα. ἡ γὰρ Σάμος δῆτα, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὸ ζυγαστὸς αὐτοῦ μέχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἐπ' ἀχαιόπρῳ, καὶ τὰ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς Θεῶν ἑστίασις, καὶ ἡ Πέλοπος κρεωρρία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ ἡ Γαλάτεια δ', ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ μελιαδεῖς ἀδελφαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἠλεκτρον δακρύουσαι. ἔστιν καὶ ὁ τοιοῦτος καὶ τὰς Ἑσπερίδας, καὶ τὸ φρουρὸν τὸ χρυσοῦς ὀπώρας δράκοντα, καὶ τὸ Ἄτλαντος μόχθον, καὶ τὸ Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν. σὺν ἀγνοήσῃ δ' καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄρνεα ἠλλάγησαν, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἄνδρες ἐγένοντο. τὸ Καινέα λέγω, καὶ τὸ Τειρεσίαν, καὶ τὰς τοιούτους. καὶ σὺ φοινίκῃ δ', Μύρραν, καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μελῳδούμενον. καὶ ταῦτα εἴσεται. καὶ τὰ νεώτερα δ', ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Oeta pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque lacerationem, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æëten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt. Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐτολμήθη ὑπό τε Ἀντιπάτρου, καὶ Σελεύκου ἐπὶ τῇ Στρατονίκης ἔρωτι. τὰ γὰρ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ὄντα, εἰσεται μέν, συμβολικώτερον δὲ ἐπιδείξεται τὰ Ἔπαφον λέγω, καὶ τὰ Ὄσιριν, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. ἐσται δὲ πάντων, καὶ τὰ περὶ τὰς ἐρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν. εἴσεται δὲ καὶ τὴν ὑπ' ᾅδου ἅπασαν τραγῳδίαν, καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστῃ αἰτίας, καὶ τὴν Πειρίθου, καὶ Θησέως ἄχρι τοῦ ᾅδου ἑταιρείαν. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, ἁπάντων τῶν τοῦ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς τραγῳδίας λεγομένων, ἀγνοήσει. ταῦτα πάντα ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δὲ ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελών, τὰ κεφαλαιωδέστερα κατέλεξα, τὰ ἄλλα τοῖς τε ποιηταῖς ᾄδειν ἀφείς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς δεικνύειν, καὶ σοὶ προσεξευρίσκειν καθ' ὁμοιότητα τῶν προειρημένων, ἅπερ ἅπαντα προχείρως καὶ πρὸς τὸ κοινὸν ἔκαστον τῇ ὀρχήσει προπαρεσκευασμένα καὶ προτετραμειδυμένα κεῖται ἀναγκαῖον. ἐπεὶ δὲ μιμητικός ἐστι, καὶ κινήμασι τὰ ᾀδόμενα δείξειν ὑπαγγέλλει, ἀναγκαῖον αὐτῷ, ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι, σαφήνειαν ἀσκεῖν, ὡς ἔκαστον τῶν δεικνυμένων ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦσθαι, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὅπερ ἔφη ὁ Πυθικὸς χρησμὸς, δεῖ τὸ θεώμενον ὄρχησιν, καὶ κωφὸν σιωπέναι, καὶ μὴ λαλεῖν· ὁ δὲ ὀρχησταὶ, ἀκούειν. ὁ δὴ καὶ Δημήτριον τὸν Κυνικὸν παθεῖν

quæ post Macedonum imperium ausus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Iovis, & quas in formas seipsum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poëtis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, priusque seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem est imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ κωφῷ] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ κωφῷ σωπᾶν, καὶ ἀ λαλεῖν· ἀκούειν. Bourd.

1 Τοῖς

λέγουσιν. ἐπὶ γὰρ τῇ αὐτοῦ ὁμιλίᾳ σοι κατηγόρει τῆς ὀρχηστικῆς, λέγων τῷ αὐλητῇ, καὶ τῶν συλλόγων, καὶ τῶν κτύπων, πάρεργόν τι τὴν ὀρχησιν εἶναι, μηδὲν αὐτὴν αὐτοῖς τὸ δρᾶμα συντελοῦσαν. κινεῖται μὲν γὰρ ἄλλως ἄμεσος κίνησιν, καὶ μιμήσεως, ἐδέησε αὐτῇ νεῦσαι τοῖς, τὸ δ' ἀνθρώπων τοῖς εἰδόσι τὸ σχῆμα γνησιωμένοις, ἐσθῆτι σεμνῇ, καὶ προσωπείῳ σύμμετρῳ, αὐλοῦ τε, καὶ περιπάτοις, καὶ τῇ τῶ ἐδόντων σύμφωνίᾳ, οἷς ἡσυχῇ μηδὲν ὂν τὸ τῆς ὀρχήσεως σχῆμα. ἐ τότε γ' ἡ Νέρωνα σύδεκιμῶν ὀρχησις, οὐκ ἀσυνέτῳ ὡς φασιν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλῳ, ἔν τε ἱστορίας μνήμῃ, καὶ κινήσεως κάλλει διενεγκὼν, ἐδεήθη τῆς Δημητρίου σύμμετρωτάτου εἴδους τοῦ ἤθους, ἰδεῖν ὀρχούμενον. ἔπεισε κατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ὑπέσχετο μὲν ἀνευ αὐλῶ, καὶ ἀσμάτων ἐπιδείξειν αὐτῷ. τὸ δ' ὅπως ἐποίησεν. ἡσυχίαν γὰρ τοῖς τε κτύποις, καὶ τοῖς αὐλοῖς, καὶ αὐτὸς ὑποβαλλίας τῇ χορδῇ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ ὠρχήσατο τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μοιχείαν, ἥλιον μηνύοντος, καὶ Ἥφαιστον ἐπιβουλεύοντος, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέρους, τὴν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὸν Ἄρη συμπαιδεύοντος, καὶ τοὺς ἐφεστῶτας θεοὺς ἔκπληττον αὐτῶν. καὶ οὐδαμοῦ μὲν τὴν Ἀφροδίτην, ὑποδεδυκότα δ', καὶ ἱκετεύοντος τὸν Ἄρη, καὶ ὅσα τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ πρόσεστιν, ὥστε τὸ Δημήτριον ὑπερηδέσθη τοῖς γνωμένοις, τοῦτο ἔπαινον ὑποδῦναι τοῦ μέγιστον τῇ ὀρχήσει, ἀνέκραγε γὰρ, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο, ἀκήκοα ἄνθρωπε ἃ ποιεῖς, οὐχ ὁρῶ μόνον, ἀλλά μοι δοκεῖς ταῖς χερσὶν αὐταῖς λαλεῖν. ἐπὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accusaret, dicens tibiæ, fistularum, & strepituum, Saltatorem velut auctarium esse, quippe qui nihil ad fabulam conferret, sed insulsum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione sejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præstigiis illuderentur, vestitu serico, decenti larva, tibiaque, & lascivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil est opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, sed siquis etiam alius, cùm historiæ memoria, tum gestus elegantia præcellens, rem ut puto, æquissimam à Demetrio postulavit, nimirum ut se saltantem spectaret, deinde accusationem intenderet. Promisit verò se nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis saltaturum: quod etiam præstitit. Nam indicto silentio & strepentibus, & tibia canentibus, ipsique choro ipse per se saltavit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum insidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos spectaculo assistentes, Venerem pudore suffusam, subverentem, supplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius summopere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ô homo, nec video tantùm, sed manibus ipsis loqui mihi videris. Quo-

1 Ταῖς χερσίν] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροσόφους, & Lexipha-

ἢ κῦ τ Νέρωνα ἐσομὲν τῷ λόγῳ, βέλομαι κ βαρβάρῳ ἀνδρὸς τ ἐπ' ᾠ αὐτῷ ὀρχησιν γενόμενον εἰπεῖν, ὅπως μέγιστος ἔπαινος ὀρχησικῆς γένοιτ' ἄν. τ γὰρ ἐκ ᾠ πόντε βαρβάρων βασιλικός τις ἄνθρωπος καπ' π χρείαν ἦκεν ὡς τ Νέρωνα, ἐζητᾶτο μὲν τ ἄλλων τ ὀρχησὶν ἐκεῖνον, ὅτω σαφῶς ὀρχούμενον, ὡς καίτοι μὴ ἐπακούοντα τ ᾀδομένων. ἐμιέλλω γάρ πως ὢν, ἐντυγχάνει συνέσει ἅπαντων. καὶ δὴ ἅπαντ ἤδη ἐς τὴν οἰκίαν ᾠ Νέρωνος δεξιωμένῳ, καὶ ὅ, τ βέλοιτο αὐτῷ κελεύοντος, καὶ δύσιν ὑπισχνουμένῳ, τ ὀρχησὶν ἔφη δεῖν, τὰ μέγιστα δύφρανεῖς. ᾠ δ Νέρωνος ἐρομένῳ τί ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο ἐκεῖ, σωφρόνως ἔφη βαρβάρους ἔχω, οὐχ ὁμογλώττους, κ ἑρμηνέων ἡ ῥᾴδιον διαλέγειν σφῶν αὐτούς. ὧν ἂν τινος δέωμαι, ἀφανὲς ἔσται, ἑκαστά μοι ἑρμηνεύσει. τοσοῦτον ἂν μόνον προσδέοιτο αὐτῷ ἡ μίμησις τ ὀρχήσεως, ἐπισημάσεώς τε, καὶ σαφὴς φανεῖται, ἡ δ τελείως ἀφανιεῖται, καὶ ὁ σκοπὸς τ ὀρχησικῆς, ἡ ὑποκρισίς ἐστι, ὡς ἐφ' ἡμῶν κῦ τὰ αὐτὰ, καὶ τοῖς ῥήτορσιν ἐπιτηδευομένη. καὶ μάλιστα τοῖς τὰς καλλιμόρφους ταύτας μελέτας διεξιοῦσιν. οἶδε γὰρ καὶ ἐν ἐκείνοις μᾶλλον ἐπαινουμένη, τῷ ἐοικέναι τοῖς ὑποκρινομένοις σωφρόνως, καὶ μὴ ἀπρεπῆ εἶναι τὰ λεγόμενα τ εἰσαγομένων δρωσέων, ἢ τυράννοκτόνων, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ' ἐν ἑκάστῳ τούτων τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξαί-

Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore tibi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim ponticus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc unà cum aliis Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, ut quanquam eorum quæ canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Iam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid vellet, petere juberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem ipſi uſum domi præſtiturus eſſet, Finitimos, inquit, barbaros habeo, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Siquo igitur egeam, hic nutu mihi ſingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis, cùm inſignis, & perſpicua apparuiſſet. Cæterum exercitatio cui maximè incumbit, & ſcopus Saltationis, eſt repræſentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vacant declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut pauperibus, aut agricolis diſcrepent, ſed in horum unoquoque quod proprium exiſtit, & eximium, demon-

phanes Luciani leg. Athen. c. 8. & 16. lib. 1. & cap. ult. lib. 4. cætera quæ ad ſaltationem ſpectant, ut de Bauciſmo, Betarmo, Hormo, & aliis fuſius alibi *Bourd.*

ρετον δείκνυσθαι. ἐθέλω γάρ σοι καὶ ἄλλα βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἰδὼν γὰρ πέντε προσώπατα τῇ ὀρχηστῇ παρεσκευασμένα, τοσούτων γὰρ μερῶν τὸ σῶμα ἦν, ἐζήτει ἕνα ὁρῶν τὸν ὀρχησήν, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ ὑποκεκριμένοι τὰ λοιπὰ πρόσωπεῖα εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκρινεῖται, καὶ προσῆλθε τὰ πάντα, ἐλελήθεις ἔφη ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. τοῦτο μὲ ὁ βάρβαρος. σὺν ἀπεικότως δὲ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχησὴν Παντόμιμον καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ δρωμένου κεῖθεν. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ ἀποδύσεως ὑπόνοιαν τὸ δρώμενον ἔχων, πάσαις πολίεσιν ὁμιλεῖ. καὶ τῷ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ πρόσφυῆ τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἤθη, καὶ πάθη δεῖξαι, καὶ ὑποκρινεῖσθαι. ἡ ὄρχησις ἐπαγγέλλει, νῦν μὲ ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενον τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἄπαντα ταῦτα μεμετρημένως. τὸν γοῦν Ἀθάμαντα τὸν αὐτὸς ἡμέρας ἄρτι μὲν Ἀθάμαντα μεμηνότα, ἄρτι δὲ Ἰνὼ φοβουμένην δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρέως ὁ αὐτός. καὶ μὴν μικρὸν, Θυέστης. εἶτα, Αἴγισθος, ἡ Ἀερόπη. καὶ πάντα ταῦτα εἷς ἄνθρωπος ἦν. τὰ μὲν ἄλλα θεάσασθαι, καὶ ἀκούσασθαι, ἔνεστιν ἐκάστῳ ἔργον τῷ ἐπιδεῖξαι ἔχοντι, ἢ γὰρ αὐλός ἐστιν, ἢ κιθάρα, ἢ ἀφὴ φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματουργία, ἢ κωμικὴ γελωτοποιία, ὁ δὲ ὀρχησὴς, τὰ πάντα ἔχει συλλαβών, καὶ ἔνεστι ποικίλῳ, καὶ παμμιγεῖ τῷ ὑποκρίτῃ αὐτῷ ἰδεῖν, αὐτὸν δείκνυσθαι. Volo itaque tibi sententiam referre quam super his tulit alter barbarus: qui cum quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, unum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quàm intellexit, eundem acturum, & saltationem omnem executurum esse. Nesciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poëtica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In universum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nunc irascentem aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista servata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo post Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aërope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus varium, & miscellaneum apparatum videre

λὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κύμβαλα ψόφον, ὑπηρετῆ φωνάεντα, ᾠδόντων ὑμφωνίαν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα, ἑκατέρου τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δὲ, σώματος. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφοτέρων συμμίκτη. καὶ γὰρ διάνοίας ἐπίδειξιν τὰ γιγνόμενα ἔχει, καὶ σωματικῆς ἀσκήσεως ἐνέργειαν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τῶν δρωμένων, καὶ μηδὲν ἔξω λόγου. Αἰσχύνεται γὰρ ὁ Μιτυληναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χειροτόνητος τὴν ὀρχησιν ἀπεικάζει, καὶ φησὶ ἐπὶ τῷ θεάτρῳ αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέψων λύσι δὲ ἡσύχῳ. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδάσκαλος αὐτῷ, ἰδών ποτε ἅπαξ τὸν ἐξεπίτηδες ἐπιστὰς, ὀρχησὴν τὰ αὐτῷ ποιοῦντα, εἴα με ἔφη ἡδέως φιλοσοφίαν αἰδὼς ἀπιστέρησεν. εἰ δ' ἔστιν ἀληθῆ ἃ περὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει; τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχησὴς δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἕκαστα τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τοῦτο μὲν γε οὐ πάνυ μέρος τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἀφὴ οὐ τοῖς αἰσθήσεσι παρίσαται, κάλλος δὲ φανεῖσι, καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῦ γῆς ὀρχήμασιν ὁμοιότητος, τί ἄλλο, ἢ τὸ ἐν Ἀσκληπιείοις ἐπαληθεύειν, τὸ καλὸν ἐπαινεῖν, [1] καὶ μέρος τέλειον ἡγεμόνα τάξαι καὶ τοῦτο εἶναι. ἡκιστα δὲ πάντων καὶ φορτικώτερον τῶν νεανιδιουμένων ὑπὲρ τῆς ὀρχηστικῶν σωφροσύνης σιωπῆς, ὅπ. καὶ αὐτὴ Πυ-

est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibatque spectatum ipsos, tanquam melior à theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor viso quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de anima differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juveniliùs dicentem, hoc Pytha-

go-

1 Καὶ μέρος τέλειον ἡγεμόνα] Immo καὶ μέρος δεύτερον. Nam τέλειον, τὰ χρήματα. Ipse in Eunucho ἐ μὴ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν ἐ τοῦτο οἴεσθ. Marc.

περὶ ἐκείνη τι δόγμα αὐτίπηκται. ἔτι ἢ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων, τῶν μὲν, τὸ τερπνὸν, τῶν δὲ, τὸ χρήσιμον ὑπαισχυνόμενοι, μόνη ἡ ὄρχησις ἄμφω ἔχει. καὶ πολύ γε τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσῳ μᾶλλον τερπνὸν γίγνεται. πόσῳ γὰρ τὸ ὁρᾶν ἥδιον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἱματηροὺς ῥεομένους, καὶ παλαίοντας ἄλλους ἐν κόνει, ὅς ἡ ὄρχησις πολλάκις ἀσφαλέστερον ἄμμι, καὶ εὐμορφότερον, καὶ τερπνότερον ἐπιδείκνυ). τοῦ μὲν δὴ γε σύντονον κίνησιν ἡ ὀρχηστικὴ, καὶ τροφὴς αὐτῆς, καὶ εὐεκτικὴν, καὶ πηδήματα, καὶ ὑπλασμοὺς, τοῖς μὲν ἄλλοις, τέρπνα εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶσι. τοῖς δὲ συεργοῦσιν αὐτοῖς, ὠφελιμώτατα. γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε εἶναι. μαλάττον μὲν τὸ σῶμα, καὶ κάμπτον, καὶ κεφίζον. καὶ εὐχρεῖς εἶναι ποιεῖ μεγάλην διδάσκουσα ῥᾳστώνην τε καὶ μικρὰν ἀνάπαυσιν τοῖς σώμασι. πῶς δὲ ἁπαναρμόνιόν τι χρῆμα ἡ ὄρχησις ἡγήσατ' ἂν πρὸς ψυχὴν, ἀσκοῦσα δὲ καὶ τὸ σῶμα, τέρπουσα δὲ τοὺς ὁρῶντας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ τῶν πάλαι ὑπ' αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, καὶ μελῶν εὐρυθμίαις, καὶ κηλήσεσι, ἅμα τε ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς. εἰ γὰρ φωνῆς εὐμουσίαν ζητοῖς, πᾶν ἂν ἁμαχόθι εὕροις, ἢ ποῖον πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἐμμελέστερον, εἴ τε αὐλὸς, καὶ σύριγξ τὸ λιγυρώτερον, ἄλλης καὶ τῶν ἐν ὀρχήσει ὀπλακοῦσαί σοι πάρεστιν. ἐᾶν λέγειν ὡς ἀμείνων τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ γένηται, ὅταν ὁρᾷς τὸ θέατρον, μισοῦντ μὲν τὰ κακῶς γιγνόμενα, ἐπιδακρύοντ δὲ τοῖς ἀδικουμένοις. καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγοῦν. ὃ δ' ἔστι μάλιστα ἐπὶ τῆ ὀρχήσεων ἐπιτηδεύμασι. goricum præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, sola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas est commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc visu jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac sanguine manantes, alioſque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs simul, & decentiùs, & jucundiùs demonſtrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejuſque converſiones, & circumductiones, & ſaltus, & reſupinationes, aliis quidem ſpectantibus oblectamento fuêre: ipſis verò actoribus ſaluberrima. Etenim illud ego gymnaſiorum pulcherrimum, & aptiſſimum eſſe affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum eſſe inſtituit, robuſque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè concinna non ſit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, ſpectantes oblectat, priſcaque multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compoſitione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque ſi perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus conſtet, ſeu tibia, & fiſtula magis ſonorum? His abundè ſatis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujuſmodi ſpectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum malefacta odiſſe vides, & injuria affectos deflere, denique ſpectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus eſt lau-

παινέσαι, τοῦτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχύν τε ἅμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν ἐπιτηδεύειν, ὁμοίως πρεπόδεξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις τὸν αὐτὸν Ἡρακλέους τε καρπὸν, καὶ Ἀφροδίτης τὸν ἁβρὸν δεικνύοι. ἐθέλω ᾧ ἤδη καὶ ὑποδεῖξαί σοι τῷ λόγῳ, ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν ἄριστον ὀρχηστὴν ἴν τε ψυχῇ, καὶ σώματι. κράτιστον δὲ μὲν ψυχῆς, ὡσπέπερ τὰ πλεῖστα. μνημονικόν τε δεῖ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξυνετὸν, καὶ ἀξύνετον ἐπινοῆσαι, καὶ κριτὴν μάλιστα ἐπαχθῆ φημι δεῖν αὐτόν. ἔτι δ', κεφαλικόν τε ποιημάτων, καὶ ἀσμάτων, καὶ μελῶν τὸ δέησον λεγνωστικὸν, καὶ τὸ κακῶς πεποιημένον ἐλεγκτικόν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸν Πολυκλείτου κανόνα ἤδη ἐπιδεῖξαι μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ πέρα μετρίου ἐπιμήκης, μήτε ταπεινὸς, καὶ νανώδης τὴν φύσιν, ἀλλ' ἔμμετρος ἀκριβῶς. ἔτε πολύσαρκος, ἀπίθανον γὰρ, ἔτε λεπτὸς εἰς ὑστερβολὴν ἰών. σκληρότητος τοῦτο, καὶ νεκρικόν. ἐθέλω γάρ σοι καὶ δήμου πρὸς ἓ φαύλου τὰ τοιαῦτα ἐπισημαίνεσθαι, βοὰς εἰπών. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχῆς, εὐφυεστάτη πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα πεπαιδευμένα, ὅτις ἐπιτηρεῖ τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γιγνομένων ἔκρισιν, ὡς μηδὲν μηδὲν αὐτῶν λαθαναίνειν. μικρὸν μὲν γὰρ ὀρχηστὴν εἰσελθόντα, καὶ τὸ Ἕκτορος ὀρχήσασθαι, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάνακτ', Ἕκτωρ δ' ὧδε; ἄλλοτε δέποτε μηκέτι πρὸς ὑπὲρ τὸ μέτριον ὀρχήσῃ τὸν Καπανέα ἐπιχειρήσῃς, καὶ ἀποσκάλλειν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, ὑπέρβηθι ἔφασαν τὸ τεῖχος, ἰδοὺ σοι laudandum, jam illud dicam; nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem anima & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quanquam plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ad comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis, eum oportere esse affirmo: præterea poëmatum censorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim insitum: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Aliàs etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Transcende, dixerunt, murum, tibi

[1] Οἱ γὰρ Ἀντιοχῆς] Iul. Imp. Misop. *Bourd.*

[1] Καὶ

τὴ κλίμακος, ἐ ἐπὶ ᾧ παχέῃ, καὶ πιμελῶς ὀρχεῖτο, πηδᾷν μεγάλα πειρωμένῳ, διόμεθα ἔφασαν φεῖσαι τ᾽ θυμέλης. τὸ δ᾽ ὁμοίως τῇ τῶν λιπαρῶν ἐπιβόησαν, καλῶς ἔχει ὡς νοσεῖν. τούτων ἕ ᾧ χάριν ἐπεμνήσθην, ἀλλ᾽ ὡς ἔοικε ἐπ καὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλῃ σπουδῇ ἐποιήσαντο ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, ὡς καὶ ῥυθμίζειν τὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς δύνασθαι. σύνεσθαι δ᾽ τοιοῦτόν πάντως ἔστω, καὶ τὸ σῶμα λελυμένον τι ἅμα, καὶ συμπεπηγὸς, ὡς λυγίζεσθαί τι ὅπῃ καιρὸς, καὶ σωφρονεῖν καρτερῶς, εἰ τάττοι δίοι. ὅπ δ᾽ σπ ἀπῆλθε δ᾽ ὄρχησις καὶ ἡ σπουδὴ χαιρόμενος, ἀλλὰ μετὰ καὶ τ Ἑρμοῦ, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Ἡρακλέους, ὁ ἀθλήσας καλῶς, ἴδοις ἄν, ἐκφέρων τῶν μιμημάτων ἐπιχώρια. Ἡ ῥᾳθύμως μὲν ἂν τὰ δι᾽ ὀμμάτων φαινόμενα, πιστεύσας εἶναι τ ἄπιστα δοκεῖ. ὀρχήσ δ᾽, καὶ τὰ ἄπτων, ὁ ὀφθαλμῶν πιστότερα. ὥπ δ᾽ ἥλικα ὄρχησις, ὥστ᾽ ἂν ἱερῶν τις, εἰς τὸ θέατρον παρέλθοι, ἐσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἔρωτος κακὰ πέλει. καὶ λόπην ἐχόμενος, ἐξέρχεται δ᾽ θεάτρου φαιδρότερος, ὥσπερ τ φάρμακον ληθεδανόν. καὶ τ᾽ τοιαῦτ᾽ ἀπιθῆς τε, καὶ ἄχολον πιών. σημεῖον δ᾽ τοῦ τὸ γιγνόμενα οἰκειότατον, καὶ ᾧ γωρεῖν ἔκλαιον τ ὁρῶντων τὰ δεικνύμενα, τὸ δακρύειν πολλάκις τοὺς θεατὰς, ὁπόταν τι οἰκτρὸν καὶ ἐλεεινὸν φαίνηται. ἢ

tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt, Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea ſit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ ſit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vſque adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cùm lugubre quippiam & miſerabile vi-

de-

καὶ Ἡρακλέης ὁ αὐλήσας καλῶς] Lego ὁ δρομεύς, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe καλῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere δρομεὺς καλῶν. Palm.

I Τὰς

ἡ μὲν γὰρ Βακχικὴ ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Ποντῳ πανδαζομένη, κοίτοι ἀπηγελκὼς ἅπαν ἔτι καὶ χαίρω τὸν ἀνθρώπον τὸν ἐκεῖ, ὥστε καὶ τὰ τέτταρα μέρη ἐκφοι κειρόν ἀπάντων ἐπιλαβέμενοι τὰ ἄλλων, καὶ μιμησαμένη δὴ ἡμέρας Τιτᾶνας, καὶ Κορύβαντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὀρῶντες. καὶ ὀρχοῦνται γὰ τοῦτο οἱ δυνατώτατοι, καὶ σεμνοτάτοιντες ἐν ἑκάστῃ τῶν πολεων. οὐχ ὅπως αἰδούμενοι, ἀλλὰ ἐς μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τῷ πράγματι μᾶλλον ἢ ἐπ' εὐγενείαις, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι προγονικοῖς. ἐπεὶ ἢ τὰς ἀρετὰς ἔφυν ἐς ὀρχηστικὰς, ἔλκε καὶ ἐς ἡνίας ἰωνάς. ἐς μὲ ἂν ἐν σώματι, ἤδη ἔθεσθε. τὰς ἢ Δρωναίας, ἔστιν ἐπιτηρεῖν εἰμὶ δύναιο ἂν. πολλοὶ γὰ αὐτῶν ἐσὶ ἀμαθεῖς, ἀμήχανον ὅσον ἀπαιδεύτους εἶναι σοφῆς, καὶ σολοικίας δεινὰς ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδεικνύμενοι. οἱ μὲ, ἀλογοκινδύνευτοι, καὶ μηδὲν ὡς ἔσικε πρὸς τὸν ῥυθμὸν. ἕτεροι μὲ γὰ ὁ μὲν, ἕπεσθαι δ' ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δ', εὐρύθμως μὲ; τὰ πράγματα δ' μετάσχοντα, ἢ ἀπέχοντα, οἷον ἐγὼ ποτὲ ἐνθυμοῦμαι. ὡς γὰ Διὸς γονὰς ὀρχουμένους τις, καὶ τὸν ἐκ Κρόνου πεπτοφαγίαν, παρωρχεῖτο ὡς θυίεσι συμφορᾶς, τὸ ὁμοίωμα περιπλάττων. καὶ ἀπὸ τὸν Σεμέλης κατακεκαυμένον βεβλημένον κεραυνῷ, τὸν Γλαύκου αὐτὴ ἐνηγε, μεταβαλοῦσαν ἔσω. ἀπὸ τὸν δούρατος τὸ πεπτωκὸς ὀρχησεῖν, ὁρῶντες

derent. Bacchica Saltatio, ſi Ionia præcipuè, & Ponto celebrari ſolita, quamquam ſatyrica, gentis illius animoſita mancipavit, ut ſinguli ſtatutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, ſolidum diem deſideant ſpectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod ſaltationis genus nobiliſſimi quique, & cujuſque civitatis primores ſaltabant, neque ob id erubeſcebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Poſtea verò quam Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam oſtendi: meatis autem vitia ad hunc fere modum opinor, obſervabis. Multi enim illorum præ inſcitia, ſiquidem fieri nequit ut periti ſint omnes, turpibus inter ſaltandum ſolœciſmis delinquunt. Quum hi quidem inepte moveatur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, ſed res prioris vel poſterioris temporis ſaltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Jovis generationes, & Saturnum liberos devorantem ſaltatione repræſentans, præter argumentum Thyeſtæ calamitates repræſentabat, rei ſimilitudine decipiens. Rurſum alius Semeles fulmine percuſſam agens, ipſi Glaucen aſſimilabat, temore poſteriorem. Verum ob iſtiuſmodi ſaltatores, Saltationem non

τὸν δὲ Διὸς γονὰς ὀρχησάμενον πε] Interpres ſic vertit, & videtur legiſſe τὸν γὰ Διὸς γονάς. Sed multo melior vulgata lectio γονὰς, id eſt, nativitatem, natalem. Palm.

χήσεως αὐτῆς οὐμὴν πολεμητέον, ἀλλὰ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὴ, ὥσπερ εἰσὶν, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἐπαινετέον δὲ τοὺς εὐσήμους, καὶ κατὰ ῥυθμὸν τὸ τέχνης ἐκείνης ἕκαστα ἀγωνίζεσθαι. ὅλως δὲ, τὸ ὀρχηστὴν δεῖ πανταχόθεν ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν ῥύθμιον. σύμμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ἑαυτῷ. ἀσυμφώνητον. ἀνεπίληπτον. μανθάνω ἐπαινῶ. ὁ δὲ τῶν ἀρίστων κεκοσμῆσθαι τὰς εὐφυΐας. ἐξὸν πᾶσι παιδείαν. βαθὺν τὸν εὐσηκῆ. ἐνθύμιον μάλιστα. ὁ γὰρ ἔπαινος αὐτὸς τοῦτ' ἂν μηνύοι σοφὸν ἢ ἀγαθῶν, ὅταν ἔκφασιν τῶν ὁρατῶν γνωρίζῃ τὸ αὐτῷ. μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, τῇ ὀρχήσει ἑαυτὸν βλέπει, καὶ ἃ πάσχει αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τοῦτο γὰρ ἤδη κατανοεῖν ἑαυτὸς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀθρόοι πάντες τὸ ἔπαινον ἐν χέουσι, τὰς δ' ἑαυτῶν ψυχὰς ἕκαστος εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντες. ἀτεχνῶς γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ὑπὸ τῆς θείας σοφίας τοῖς ἀνθρώποις ἐνεγήνετο. καὶ ἀπέρχονται λοιπὸν ἕκαστος ἃ τε χρὴ μαθόντες, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ τὰ ἀσύμφορα ἡγνοηκότες διδαχθέντες. γίγνεται δ' ὥσπερ ἐν λόγοις, ὅταν τις ἐν ὀρχήσει ὁ αὐτὸς τὰ πολλὰ λεγομένη κακοζηλίαν, ὑπερβαίνοντα τὸ μέτριον τῆς μιμήσεως, καὶ πέρα δὲ δεινοῦ ἐπιτείνοντα. καὶ εἰ μέγα τι δεῖξαι δέοι, ὑπερμεγέθη ἐπιδεικνύμενον. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καὶ ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρώδη, ἄχρι τῆς ἀχρίδος, ἢ θηλώδως ἐκφαίνοντα, οἷον ἐγώ ποτε μέμνημαι ἰδὼν παῖδα

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia; nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potiùs velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Nosce te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majùs demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

τε ὀρχηστὴν, δοκιμώτατον ἀπάντων. σωσεπὸν μὲν τἄλλα, καὶ γαμμάζεσθαι ὡς ἀληθῶς ἄξιον. τὸν οἶδα δ' ἢ πινὶ τύχῃ εἰς ἀχήμονα τοσοῦτον δι' ὑπερβολὴν μιμήσεως ἐξοκείλαντα. ὀρχούμενον γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τὴν ἤττων δ' ὑὸς μαινόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερεξέπεσεν, ὥστε μὴ ὑποκρίνασθαι μανίαν, ἀλλὰ μαίνεσθαι αὐτὸς εἰκότως ἂν τις ἔδοξεν. ἑνὸς γὰρ τῶν σὺν ἡρῷῳ ὑποδημάτων τυπέντων, τὴν ἑαυτοῦ κατέρρηξεν. ἑνὸς δ' ἐκ τῶν ὑπαυλούντων, τὸν αὐλὸν ἁρπάσας, καὶ Ὀδυσσέως καθήσιον ἐνώτου, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ μέγα φρονοῦντος, διέλε τὴν κεφαλὴν, κατενεγκών. καὶ εἴ γε μὴ ὁ παλαιὸς ἀντέσχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς πληγῆς ἐδέξατο, ἀπολόλει ἂν ὁ κακοδαίμων Ὀδυσσεύς, ὀρχησῇ ἐξαπαίσας ἀθεμίτοις. ἀλλὰ τὸν μὲν ἅπαντα, σωσεμεμηνότα τὸν Αἴαντα, καὶ ἐπῄδων, καὶ ἐθέων, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ δὲ συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, καὶ μὴ διαχέοντος τὸν ἱστορούμενον, ἀλλὰ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἄκραν μίμησιν καὶ πάθους τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δέ, σωιέντες μὲν, καὶ αἰδούμενοι ἐπὶ τοῖς γινομένοις, τὸν ἐλέγχοντες δὲ σιωπῇ τὸ πρᾶγμα. τοῖς δ' ἐπαίνοις, καὶ αὖτε τὴν ἄνοιαν τῆς ὀρχήσεως ἐπικρύπτοντες, καὶ ἀκριβῶς ὁρῶντες ὅτι τὸν Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχήσεως μανίας τὰ γινόμενα ἦν· οὐ γὰρ ἐοικότα τούτοις ἐμαίνετο, ἀλλὰ καὶ μακρῷ τούτου γελοιότερον ἔπραξε. καβᾶς γὰρ εἰς τὸ μέσον ἐν τῇ βουλῇ, δύο ὑπατικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ ἀξιόλογος μὴ καὶ αὐτῶν τινα ὥσασθαι κριὸν μαιμώσῃ, λάβοι. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱδὲ, ἐμίλων. οἱ δὲ, ὑπεπώπτευον, μὴ ἄρα memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Ajacem, simul atque causa excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quidam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo consessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à ni-

mia

ὐκ ἦ ἄγαν μιμήσεως, εἰς τὸν ἔμ πάθος ἀληθειαν ὑπηνέχθη. καὶ αὐτὸν μύθοι φασὶν ἀναπήσασθαι, ὅτε μετανοήσας ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὥστε καὶ νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κατεγνωσμένον. καὶ ἐδήλωσέ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. [1] αἰτήσαντων γὰρ αὐτὸν τῶν συστασιωτῶν αὐτοῦ τὸν Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, χαριζόμενος τῷ ὑποκριτῇ, ἔφη ἀρκεῖν τὸ θέατρον, ἱκανὸν εἶναι μανῆναι. μᾶλλον δ' αὐτὸν ἐνίκησεν ὁ ἀνταγωνιστής, καὶ ἀνέπεσχεν. ἔμ γὰρ ὁμοίως Αἴαντα αὐτὸν ἀναφέρῃ, ὅτι κοσμίως, καὶ σωφρόνως τὴν μανίαν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθῆναι, μείνας ἐντὸς τῶν τῆς ὀρχήσεως ὅρων. καὶ μὴ παρελθὼν εἰς τὴν ὑποκρισιν. τοιοῦτός σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα σὺν παμπόλλων παρέδειξα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς θεωμένῳ αὐτά. εἰ δ' βουληθείης κοινωνῆσαί μοι τῆς θέας, οὐ οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλλοσπουδόν σε, καὶ ὀρχησομαίνοντά μοι παρέσεσθαι. ὥστε οὐδὲν δεήσομαι τὸ τῆς Κίρκης σὲ οἷόν ποιεῖν, τὸ, Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς ἄπιθι πίων τάδε φάρμακ' ἐλεγχθείς. ἐλεγχθήσῃ γὰρ, καὶ μᾶλλον Δί' ὄνον ὄντα κεφαλὴν, ἢ συὸς καρδίαν ἕξεις. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἐμπεδώτερος ἔστω. σὺ δ', ὑφ' ἡδονῆς οὐδὲν ὀλίγον ἔμ κυκεῶνα ἄλλῳ μεθαδώσεις πιεῖν. ὅθεν γὰρ ὁ Ὅμηρος περὶ τῆς Ἑρμοῦ ῥάβδου τῆς χρυσῆς λέγει, ὅτι

mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut præ tristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sociis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia ostendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demuleeberis, nec per lovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αἰτήσαντων γὰρ αὐτὸν τῶν συστασιωτῶν] Interpres rursus ita vertit, sed male: συστασιώτων enim hoc loco aliud significat, & uno quidèm verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maxime accedit, sed generalius sumitur. Συστασιώτης ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συστασιώτης. Verte igitur *postulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, δὲ καὶ τοῖς ὧν ἐθέλῃ, τὰς δ' αὖτε, καὶ ἀπωσάμενος ἐγείρει, τῷτο ἀτρεκέως ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα καὶ ἐγερτρέτιν ποιοῦσα, καὶ ἐπιχέρουσα τῷ διανοίᾳ ἕκαστα τῶν δρωμένων. Κρη. καὶ μὴν ἤδη ἔμοιγε δοκῶ Λυκῖνε, πείθεσθαί τε σοι, καὶ ἀνεπτερῶσθαί μου τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέντοι γε ὦ φιλότης, ἐπισθαι εἰς τὸ θέατρον ἴης, καὶ ἐμοὶ δὸς παρὰ θεὸν παραλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος ἐκεῖθεν σοφώτερος ἡμῖν ἐπανίοις.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cra.* Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum ad theatrum ibis, me tecum unà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior indè revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe confictis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſii Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, qua tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiqua comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæres accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paræneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum didaſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

[1] Λεξιφάνης ὁ καλὸς μὴ βιβλίῳ. Λε. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, γράμμ' ἔστ' [2] τηπιὸν τῶν ἐμῶν [3] νεοχμῶν. Λυ. ἤδη γάρ τι καὶ αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; Λε. οὐ δῆτα, οὐδ' αὐχμὸν εἶπον. ἀλλ' ἄγε σοι τὸ ὀρθογράφες ὅτω καλεῖν. σὺ δ', [4] κυχελόδυσσι ἔοικας ἔχειν ὦτα. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε. πολὺ γὰρ τῷ αὐχμῷ τὸ νεοχμὸν μετέχει. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ νῦς τοῦ συγγράμματος; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Ἀριστωνι σὺ αὐτῷ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀριστωνες. σὺ δ', ὅσον λόγῳ συμποσίε, [5] τὸν Πλάτωνά μοι δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀνέγνως. τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς ἄλλῳ πάντι ἀνόητον ἂν ἦν. Λυ. ἐκεῖν ὁλίγα μοι

LYCINVS.

Lexiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignosce, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Λεξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæquæ vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τηπιὸν τι] Ὡς ἀπὸ τῆς χθὲς, χθεσινὸν, ὅτως ἀπὸ τοῦ τῆτες, τηπινὸν, σημαῖνον τὸ ἐπίτηδειον ἤτοι τοῦ αὐτὸ ἔτος, ex quo οἱ Δωριεῖς dicunt σατὶς, unde σατάνιοι πυροὶ leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοχμῶν] Mſ. Regius auctior voce una, nempe κομιδῇ: per νεοχμὸν autem intelligit νεωστὶ εἰργασμένον, ἀφ' οὗ ἐστὶ ῥῆμα τὸ νεοχμῶ γέον ἔχω unde νέοχρον. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὐτὸ τοῦνεον, φερσφάτε, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀρπαγαφές. Idem.

4 Κυχελόδυσσι] Mſ. Regius habet κυφελῆντι, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis ὀπιδύσσα ἢ Κυφελὶς κυψηλὴ κυφελὶς & κυψελὶς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τῶν ἄστων ῥύπος λέγει, dicitur etiam τὸ ὀστρακῶδες ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐσθίουσι ἄρτους ὀπτιθέντας, sic dictum διὰ τὸ κεκρύφθαι τῷ ἄλλῳ, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. *eiον.* sic etiam vocabant alveos è vitilibus unde Cypselus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἁρπαγῇ ἐπὶ τῆς μητρὸς κύπτας ἐκ τοῦ κυψέλου, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Pausan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ἔστι Κύψελός τις ἐν Περιανδρῳ. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸν Πλάτωνα] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictum, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικὰ, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῷ ἀπάγωδε ⸗ βιβλίε, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπλεισπόιμιλω τ ἐπιάστως. νέκταρος γάρ τινα ἔοικας οἰνοχοήσειν ἡμῖν ἀπ' αὐτῷ. Λε. τὴ μ' εἶρωνα, [1] παιδοῖ κατάβαλε. σὺ ⸗ δ' ὅπορα ποιήσας τὰ ὦτα, ἤδη ἄκυε. ἀπίτω ⸗ ἡ [2] ἐπιβύστρα, ἡ κυψελίς. Λυ. λέγε θαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὅτε κύψελός τις, ὅτε περίακουδρα ἐν τοῖς ὠσὶ κάθηται. Λε. σκόπει δὴ μεταξὺ ὅπως [3] διαπεραίνομαι ὦ Λυκῖνε τὸν λόγον, εἰ [4] εὐαρμόστως γε ἔστ, καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος, καὶ εὐλεξις, ἔτι ⸗ δ', [5] εὐάνυμος. Λυ. ἔοικε τοιοῦτος εἶναι, σός γε ὤν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Λε. εἶτα δειπνήσομεν ἢ σὺ ὡς ὁ Καλλικλῆς. εἶτα τὸ δειλινὸν [6] περιδιπνησόμεθα ἐν Λυκείῳ. νῦν ⸗ δ' ἤδη καιρὸς ἐστὶ χρίεσθαι τὸ [7] ἡλιοκαὲς, καὶ ὥσπερ τὴν εἰλὴν θέρεσθαι, καὶ λουσομένους, ὀρτοσιτεῖν. καὶ ἤδη γε [8] ἀπιτητέα. σὺ ⸗ δ' ὦ παῖ, [9] σλεγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φωσῶνια, καὶ [10] ῥύμματα, ναυσολεῖν ἐς

libri recita, ut ne omnino hujus epuli sim expers: videris enim nectar ex ipso quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatorem humi projice, auribusque factis permeabilibus ausculta jam: absit autem obturatrix ista Cypselis. *Lyc.* Dic audacter. Nam mihi neque Cypselus aliquis, neque Periander in auribus residet. *Lex.* Adverte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodum principium habeat, ac multum eloquentiæ præ se ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nitetur esse talis, tua cùm sit. Sed incipe tandem. *Lex.* Postea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo vesperi obambulabimus. Iam nunc autem tempus est insolatum ungendi, & ad solis splendorem apricandi, & postquam laverimus, panem esitandi. Atque adeò abeundum jam est. Tu verò puer, strigilem mihi, vestem pelliceam, lintea, & saponem in bal-

1 Παιδοῖ] Antiquè dictum pro χαιρὲ, ϖοῦ τὸ πόδι. Bourd.

2 Ἐπιβύστρα] Leg. Scholiast. Aristophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπεραίνομαι] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὔαρχος] Εἰ καλὸν ἐχὶ ἀρχὴν, ϖροοίμιον. Hoc enim potissimum curabant miselli scriptores illi, ut exordium reliquo opere longè splendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conscribenda historia, & sæpè alibi postea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχομένῳ σὶ ἔργυ, ϖροσώπων
Χρὴ θέμεν τηλαυγές.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐάνυμος] Ἀγαθοῖς ὀνόμασι χρώμενος. Qua de re copiosè differit tractatu, Quomodo conscribenda sit historia. *Idem.*

6 Περιδιπνησόμεθα] Περιλαθωμὲν, γυμνασώμεθα. de hac voce vide Casaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαὲς] Vsitatum magis ἡλιόκαυστον, κακαυλιῶν ἐν ᾧ ἁλίσι. Hac de re Interpretes Petronii ad illa, *medica unctione usus.* Idem.

8 Ἀπιτητέα] Πορευτέα. Idem.

9 Σπλεγγίδα] Interpretes Persii & Apulcii: dixi ad Petron. Ibid. & βύρσαν. De hac balneorum supellectile omnes dixerunt. Ibid. & φωσώνια. intelligit vestem cubitoriam, sive κωμωμένην, diminutum à φώσαν, τὸ λινᾶν ἄρμενον. Hesych. *Idem.*

10 Ῥύμματα] Τείμματα, σμήγματα, σαπώνια. Tangit Casaub. ad Athen. c. 10. l. 1. Scho-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὐπίλυτρον κομίζειν. ἔχεις ἢ κομίζε ὅθεν τὴν [1] ἐγγυθήκην δὺ ὀβολώ. σὺ ἢ τί καὶ πράξεις ὦ Λεξίφανες, ἤξεις, ἢ [2] ἐλινύσεις ἔτι αὐτόθι; κἀγὼ μὲν οἶ ἐγὼ, [3] τρίπαλαι λεπῶ. οὐκ ἀπόρως τε γὸ ἔχω. καὶ τὸ ἀμφὶ τὴν τράμιν μαλακίζομαι, ἐπ' [4] ἀγράδος ὀχοῦσις, ὁ γὸ ἀγραυλάτης ἐπίασερχε, κἠπει [5] ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτῇ [6] οὐκ ἀκμῆς ἰὼν τῷ ἀγρῷ. κατάλαβον γὸ τὰς ἐργάτας [7] λιγυρίζουσας τὴν θερινὴν ᾠδήν. τὰς ἢ, τάφον τῷ ἐμῷ πατρὶ κατασκευάζουσας. συστυμβωρυχήσας ἂν αὐτὰς, καὶ τὰς ἀναχῶσι τὰ [8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχειροποήσας, ἐκείνως μὲν, ἀμφῆκα, ἓ τι κρύος ἔπεκε, καὶ ὑπὸ τὴν βαλανεῖον mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an ampliùs hîc moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ναυσυλεῖν. ναυσυλεῖν τὸ βαλανεῖον, ἓ τὐπίλυθον κομίζειν δίς τὸ αὐτό. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ναυσυλεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ χερπαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγγυθήκην] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἐλινύσεις] Διατρίψεις. Heſych. dicitur etiam ἐλινύσεις, ἴτοι ἡσυχάσεις, λήξεις, ὀκνήσεις, χολάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Τρίπαλαι] Παλαι. Ibid. λεπῶ. ἐπιθυμῶ λαθῆναι. Ibid. ἐκ ἀπόρως. ἀδυνάτως. Ibid. τράμιν, ἀφεδρῶνα. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σφιγκτῆρα, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. *ἐρη.* vocat poſtea τὸ ὄρρον ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγράδος] Sic vocem hanc interpretur Heſych. τὸ ἐπὶ τῷ ἵππων ξύλον ὁ κρατοῦσιν οἱ καθεζόμενοι. τίθεῖ δὲ ἓ ἐπὶ τῷ ἀναβαπτῶν ὄχων, οἱ δὲ χῆ τὸ πλεῖον μὴν τὴν σωματηγὸν ἡμίονον ἔτως ἔλεγον· ἐνίοτε δὲ πάντα ἁπλῶς τὰ σωματηγοῦντα ὑποζυγιᾶ. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγράδα poſuiſſe ἀντὶ τῦ ἡμιόνε, ſequitur enim ἀγραυλάτης ἐπίασερχε ἴτοι ἱππονόμος. Idem.

5 Ἀσκωλιάζων] Ἐφ' ἑνὸς πόδὸς ἀλλόμενος, dicitur & ἀσκωλίζων Heſych. apud quem reſcribe ἀλλόμενος ἀσκωλιάζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à croche pied* cùm pes alter inearvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἀκμῆς] Μὴ κακμικῶς. Idem.

7 Λιγυρίζοντας] Ἀοιδὰς quia ᾠδὴν λιγυρὴν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. ποιμεν. Idem.

8 Ἄνδηρα] Τὰ χείλη τῶ ποταμῦ. De quibus dixi ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

[1] καύματα λῦ. οἶδα γὰρ ὡς ἐν κρύει σφοδρῷ γίνεται τὰ καύματα. ἐπὴν δὲ ἐλθὼν τὰ [2] ἀρόματα, σποροδά τε δύεν ἐν αὐτοῖς πτυκνότατα, καὶ [3] γηπατ[ά]λας πινὰς ἀνορύξας, καὶ τὸ σκανδίκιον, καὶ βραχίονα λαχανοδυσάμην, ἔτι δὲ [4] κάχρυς πριάμενος, ἅπερ δὴ οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίαν ἦσαν, ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν, ἀνατείνεις ἐπὶ τὸν ἀράβδιον, ἐδάρρουν τὸν ὄρθον. καὶ νῦν βαδίζω τε ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίως ἅμα, καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δέομαι λιμνάζουσιν ἐν τῷ ὕδατι ἐπιπλεῖσαι. χαίρω δὲ μὴ καύμασιν ἁπαλοῦμενος. [5] ἀποδρέξομαι δὲ ἐγὼ αὐτὸς τὸ παιδίον, ὃν εἰκὸς ἦν ἐλθεῖν τῇ [6] Λεκιθοπώλιδι, ἢ ἐλθεῖν τῷ [7] ἰχθυοπώλῃ με ἐκδεχόμενον. καίτοι ἐσφηνῆρύτο αὐτῷ [8] ἐπὶ τὰ σίλλυα ἀπαντᾶν. ἀλλ' εἰς καιρὸν

sa dimisi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis nata allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea, & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) sublatus in mulam attrivi summum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore langueſco, opusque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem post laborem ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad selga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Καύματα] Profert hunc locum Clarissimus Casaubon. Animad. ad Athen. cap. 19. lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Borea penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. ποιμεν. κρύος μὲν ἦν ἐξαίσιον ἐκ αὔρας βορείας ἐπιπνεούσης. Pisid. Cosinurg.

Χειμῶνος ὥρα, καὶ τὰ δένδρα συμπόμους
Ἐκ τῶν πυράγρας τῶν κρύος μαραίνει. Bourd.

2 Ἀράματα] Τὰ ἀρώτρῳ ἐξειργασμένα πεδία, ἀροτεμάματα, χωνήματα. Hesych. Schol. Aristoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γηπατάλας] Γηπάταλοι, εἴδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυς] Ὄσπριον. Idem.

5 Ἀποδρέξομαι] Quidam legunt ἀποδρίξομαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπώλιδι] Τὰ ἁλισμένα ἢ βεβρεγμένα ὄσπρια πωλοῦσι. Idem.

7 Ἰχθυοπώλῃ] Τὰς ὀπώρας πανταχόθεν, ἢ ἰχθύδια ἐν τῇ ἰχθύι ἢ ἰχθυοπωλείᾳ apud eum qui vendit piscium intestina sive quisquilias quæ χυμεῖαι ἢ χυμίαι. de qua dictione Casaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui sacculum vertunt. Inde χυδ *hilum* quales minuti illi pisciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Milesi. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὰ σίλλυα] Locus hic, ut alii multi in cacozelo isto, perobscurus, quem ut concipiam altius repetenda mihi vocis originatio. Σίλλυα πόλις ἐστὶ Πισιδίας, ὅτε κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλλήλοις ὁμοιότατα, ut testatur Scholiast. Aristophan. ad Vesp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perleget, videbit Lexiphanem voluisse intelligere τὰ κοινὰ ἀνθρωπεῖα, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes sive viles de quibus hic perpetuus sermo est: detorta sanè metaphora, quidam hic legunt τ' ἀσιλλῆ mendose. *Idem.*

1 Πυ-

ἐστοὶ αὐτὸς ἐμπολήσας γάρος ἔρῳ [1] πυρεάτιον τέ τινα, καὶ [2] ἐγκρυφίας, καὶ [3] γήτεια, καὶ φόκας, καὶ [4] οἶζον τυτνί, καὶ λωζάνιον, καὶ ὗ βοὸς τὸ πολύπλυχον ἔγκαβον, καὶ φάκελον. ὦμα ὦν Ἀττικίων, ὅπ μοι ἄδαβον ἐποίησας τὸ πολὺ τᾶ ὁδᾶ. ἐγὼ ὄ ἦδη ὅς, [5] σίλλῳ ὦ δ' ἀπόστα μαθύμως, σὲ πελοιῶν. σὺ ὄ πᾶ χθὲς ἐδείπνεις; μῶν παρὰ Ὀνομακρίτῳ; ὃ μὰ Δί' ἰὼ δ' ἐγὼ, ἀλλ' ἀρχόνδε ὠχόμην, [6] ψύπταν κατατείνας. εἶτα ὄ ὡς φίλαγρός εἰμι. ὑμεῖς ὄ, ἴσως ὠήθητέ με [7] λαπαγεῖν κοπάδος, ἀλλ' εἰσιὼν, ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἡδύνειν καὶ τὼ κράδδπον σμῆν, ὡς ἢ δακίνας μοίτοιτε ἡμῖν. ἐγὼ ὄ [8] ξηραλοιφήσω ἀπελθών. καὶ ἡμεῖς ἦ δ' ὃς ὁ Φιλῖνος, ἐγώ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος ἑστοὶ, ἑψόμεθα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πόλον. καὶ

pore, ut video, adeſt, mercatus panem coloſtratum, & alios ſubcineritios, & vireſcentes cepas, & fucas, & œbum iſtum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugoſum bovis inteſtinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me ſublevaſti. Ego verò inquit ille, ſillus propemodum, here factus ſum, dum te circunſpicio. Cæterùm, ubi tu heri cœnaſti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, ſed contento curſu rus ivi. Scis autem me ruris eſſe amantem. Vos autem fortaſſe putabatis me cottaborum ſtrepitu ludere. Verùm ingreſſus, hæc & alia condito, & mactram abſtergito, ut thridacinas nobis pinſatis. Ego autem abiens in ſicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iſte ſequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυρεάτιον] Τὸν ἐν κλιβάνῳ ὀπτηθέντα ἄρτον: alii tamen πυρεάτιον idem eſſe dicunt ac πύον quod conveniret cum dulciariis Interpr. Ariſtophan. ad Veſpas. Caſaub. quæ Gallis *tartelettes*. Bourd.

2 Ἐγκρυφίας] Ἄρτους ἓξ ἐν κατάδῃ. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήτεια] Κράμβα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt γήτεα, γήθεα, γήτεια. De quibus Heſych. Suid. *Idem.*

4 Οἶζον] Τὸ ἐπιτραχήλιον, τὸ ὑπὸ τῷ τραχήλῳ, τῷ βοὸς κάλλιστον. Poll. *Idem.*

5 Σίλλῳ] Διαστρέφουσι τὸν ὀφθαλμόν. Idem.

6 Ψύπταν] Ἀ ψύπτω. Quod etiam ſpiro ſignificat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, recte Heſych. ψύπτα, ὅπη τῷ ταχέως ἀναπνεῖν λέγει. Igitur ψύπταν κατατείνας, ταχέως ἀφικόμην. Idem.

7 Λαπαγεῖν κοπάδος] Παίζειν. Nam λαπαγεῖν κοπάδος, ἢ καπαζίζειν, εἴδος ἐφηβικῆς παιδιᾶς. Recteque Heſych. λάπαξ, ψόφος καπάζων ὁ ἀπὸ φοινικίνων γιγνόμενος. Recte inquam, ille, nam ludendo, cotabos cogebant ſonum emittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes porrectam veneni potionem non dubitanter hauſit, quodque ex eu ſuperfuerat ſocabundus inliſum humo clarum edere ſonum coëgit.* Copioſe de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiaſt. Ariſtophan. Athen. viri Clariſſimi Flor. Chriſtian. ad Veſpas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic luſus apud Gallos *ſaut-pot*. Idem.

8 Ξηραλοιφήσω] Vide Heſychium, apud quem reſcribe ξηραλοιφεῖν. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Perſ. *Idem.*

δίφ· μὴ σὺ [1] λυτρίῳ ἀπολυσώμεθα, κατόπιν τῶν Καρμάντων, [2] μὴ δ' σύρφακος βύζιον ἀπιζόμενοι. καὶ ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, ἐγὼ δὲ καὶ [3] δυσωπῶ. καὶ γὰρ τὰ ὄμματά μοι [4] ἐπιτεθόλωθον, καὶ [5] σκαρδαμυκτῶ θαμὰ, καὶ δακρυδακρύς εἰμι, καὶ τὰ ὄμματά μοι [6] φαρμακᾷ, καὶ δέομαι Ἀσκληπιάδου τινὸς ὀφθαλμοσόφου. ὃς παρίξας, καὶ ἐγχέας μοι φάρμακον, [7] ἀπεχριάσας ποιήσῃ τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ μηκέτι [8] λημαλέας εἶναι, μὴ δ' διερὸν βλέπειν. τοιαῦτα ἄττα διεξιόντες ἅπαντες οἱ παρόντες, ἀπήειμεν. καπειδὴπερ ἤκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον [9] ἀπηυδηκότες ἤδη, ὁ μὲν τις [10] ἀκροχειρισμῷ, ὁ δὲ, [11] τραχηλισμῷ, καὶ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο. ὁ δὲ, [12] λίπα χρισάμενος, [13] ἐλυγίζετο. ὁ δὲ [14] ἀντέβαλε τῷ κορύνῳ. ὁ δὲ, [15] μολυβδαίνας χερ-

dum est ne in sordido balneo lavemus, à tergo Carimantum, cum fæce vulgi confertim nos trudente. Tum Hellanicus, ego inquit, ægrè intueor, & mihi turbidæ sunt pupillæ, & nicto frequenter, recens etiam flevi, mihique medicina uti gestiunt oculi, habeoque opus aliquo Æsculapii filio, oculis medendi perito, qui turbato, infusoque mihi medicamento efficiat ut ruborem oculi deponant, nec ampliùs lippitudine laborent, & humidum videant. Collatis inter nos hujusmodi sermonibus, omnes qui aderamus, abivimus. Et postquam venimus ad gymnasium, exuti vestibus, alius summis digitis, flexu cervicis, & recta lucta certabat, alius pinguedine perunctus, membra distorquebat, alius pila contendebat, alius plumbeos la-

1 Λυτρίῳ] Τῷ ἀπολέματι, ὑποδὺ ὕδατι. Bourd.

2 Μετὰ τὸ σύρφακος] Συρφετώδους ὄχλου ἕ χυδαίου. Idem.

3 Δυσωπῶ] Ἀμβλυώπω. Idem.

4 Ἐπιτεθόλωθον] Ταράττεται, σκοτίζεται. Idem.

5 Σκαρδαμυκτῶ] De hac voce à me dictum antea. *Idem.*

6 Φαρμακᾷ] Φαρμάκων δεῖ. Idem.

7 Ἀπεχριάσας] Ἀποκαθάρας τὸ αἷμα τῶν ὀφθαλμῶν. Idem.

8 Λημαλέας] Διύγρους, ἀπὸ τοῦ λημᾶν ἕ λήμων, quæ sunt ἀεὶ τοῖς κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεπαιγμέναις συστάσεις ἐμπίπτουσι, τῶν ὀφθαλμῶν ἀκαθαρσίαν. Sic in dial. Quomodo Historia scribenda sit. *Idem.*

9 Ἀπηυδηκότες] Ἀποδυσάμενοι τὰ ἱμάτια. Idem.

10 Ἀκροχειρισμῷ] Genus luctæ ἀκροχειρισμὸς qua solebant ἀκραῖς χερσὶ παλαίειν, quoniam autem in plicaturis & nodis digitorum frequenter solebant vitam oppetere, ἀκροχειρίαι dicti ἀνδροφόνοι. Idem.

11 Τραχηλισμῷ] *Succolatione* ut in Cynic. τοῖς τραχήλοις ἄγειν *succolare*. Hanc luctæ speciem Beotii vocant βαρραχηλίζειν. vocabant enim Beotii βάρραχας τοὺς τραχήλους Hesych. Igitur certare τραχηλισμῷ est ἀπὸ τραχήλου κατίσχειν. Idem.

12 Λίπα χρισάμενος] Ex Homero. *Idem.*

13 Ἐλυγίζετο] Hanc vocem alibi interpretor. *Idem.*

14 Ἀντέβαλε] Τῷ κορύνῳ. Hoc est ἀντελάμβανε τὴν χαλκίαν τῷ ἀντιπάλῳ. Qua de re dico ad Heliod. lib. 10. vide Scalig. ad Euseb. Hunc locum quidam capiunt de pila sparsina. Vnde genus exercitii quod fit cum folle, dictum κορυνομαχία. Idem.

15 Μολυβδαίνας χερμαδίους] Virgil. 5. Æneid. Plut. in Thes. *Idem.*

1 Εἰ-

μαδίας ἀφύγδην ἔχων, ἐχειροβόλα. [1] εἶτα σιωτρεβέντες, καὶ ἀλλήλους κατανιπτόμενοι, καὶ ἐμπαίξαντες τῷ γυμνασίῳ, ἐγὼ μὲν, καὶ Φιλῖνος ἐν τῇ θερμῇ πύελῳ κατακοπέντες, ἐξήειμεν. οἱ λοιποὶ δ', [2] τὸ ψυχροβαφὲς κέρας [3] διελφινίσαντες, παρέκειτο ὑποβρύχιοι ἰχθυομισεῖς. ἀναφυσήσαντες δ' αὖθις, ἄλλοτε ἄλλα ἐθρύπτομεν. ἐγὼ μὲν, ὑποδησάμενος, [4] ἐξυόμην τὴν κεφαλὴν τῇ ὀδόντῃ ξύσρᾳ, καὶ οὐδὲ ὁ κνηπίον, ἀλλὰ σκαφίον ἐπεκρέμετο, ὡς ἂν ὁ ἀποπλὲξ τὸ κόμμι, καὶ τὴν κορυφαίαν ἀπεκειρατικῶς. ἄλλος, [5] ἐθερμοτράγει. ὁ δὲ, ἤρεφ [6] τὸν πῆσιν. ὁ δὲ, ὀψαρίοις ποιῶν τοὺς ῥαφανίδας, ἐμυσήλατο [7] δ' ἰχθυηρᾷ ζωμῷ. ἄλλος, ἤσθιε [8] φαυλίας. ὁ δὲ, [9] ἐῤῥόφει τὸ κεφαλῆς. κἀπειδὴ κεκορὸς ἦν, ἐπ' ἀγκῶνος ἐδειπνεῖτο. [10] ἔκειτο δὲ καὶ ὀκλαδίας, lapides obnixè tenens, manu jaciebat. Deinde ubi mutuò exercuissemus nos, & tergo vicissim tulissemus, gymnasioque illusissemus, ego & Philinus in calido labro abluti, discessimus. Reliqui verò ubi caput frigida tinctum, Delphinum more immersissent, mirabili quodam modo inter aquas adnatabant. Reversi autem iterum diversa diversis locis agebamus. Ego quidem subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile: non enim in cepii sed in scaphii modum tonsus eram, ut qui non multo antè mentum ac verticem detondissem. Alius autem calida glutiebat, alius ventrem rejectabat, alius raphanis in tenues partes concisis, absorbebat salsum ac pisculentum jus ex cavato pane, alius agrestes olivas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque ubi jam tempus erat, in cubitum inclinati cœnabamus: positæque erant sellæ, & grabatula.

1 Εἶτα σιωτρεβέντες] Ἀλλήλους διατρίψαντες. Hanc integram periodum interpretatur Casaubon. ad Athen. cap. 19. lib. 3. *Bourd.*

2 Τὸ ψυχροβαφὲς] Τὸ ἐν τῇ ψυχρᾷ πύελῳ βαπτισθέν. Idem.

3 Διελφινίσαντες] Δίκην δελφίνων κυβιστήσαντες. Idem.

4 Ἐξυόμην] Ἐκτενίζόμην. Hanc lineam profert & interpretatur Clarissimus Casaubon. loco citat. ut & illud sequens ὁ κνηπίον. Duæ fuerunt apud Græcos usitatissimæ tonsuræ species, σκαφίον & κνῆφος de quibus hic loquitur, τὸ μὲν σκαφίον τὸ ἐν χρῷ, ὁ δὲ κνῆφος τὸ ἀφὸ μετώπου. Scholiast. Aristophan. ad aves Hesych. Pollux, Suid. *Idem.*

5 Ἐθερμοτράγει] Τὰς θέρμους ἤσθιεν. Idem.

6 Τὸν νῆσιν] Prodigiosa translatio à gutture ad anum. *Idem.*

7 Τῷ ἰχθυηρῷ ζωμῷ] Vel muria vel garo utrumque enim è liquore piscium, vide Scalig. ad Auson. *Idem.*

8 Φαυλίας] Τὰς ἐλαίας λέγουσι. Plin. Cels. Varr. de re rustic. *Idem.*

9 Ἐῤῥόφει τὸ κεφαλῆς] Sic apud Aristoph. Vesp. τὴν φακὴν ῥοφοῦμεν. Idem.

10 Ἔκειντο δὲ καὶ ὀκλαδίαι] De quibus in Lapith. & in Cynic. ὀκλαδίαι, δίφροι, sive chiramaxium, sive sella gestatoria. Nam ὀκλαδίας, δίφρους καθίσεις ὀνομάζουσι οἱ ἀκριβεῖς φέρουσαι τοὺς εἰς τὰς ἀγορὰς ἐξιόντας πλουσίους, & πεποιῆσθαι τὰ τοιαῦτα παρὰ τὸ ὀκλάζειν, ut vult Hesych. Galli vocant *Chaize brisée*, δίφρον συγκλασμένον, & ὅτε μὲν ἐστιώμενον, πότε δὲ συστελλόμενον, Scholiast. Aristophan. ad Equit. De hac sella gestatoria L. Senec. cap. 12. de brevit. vitæ Martial. Epig. 17. lib. 12. Sueto. Nero. c. 26. Vitell. c. 16. hujus usum ulterius prosequi non est otii. *Idem.*

κὴ [1] ἀσκάντην. τὸ μὲ δὴ δεῖπνον [2] ἦν ἀπὸ συμφορῶν. παρεσκεύασε ἢ πολλὰ, κὴ ποικίλα, ὀψπλὰ [3] ὄεια, κὴ χελίδες, [4] κὴ πτερίσσια, κὴ τυρόδες ὑὸς τὸ ἐμβρυοδόχον ἔντερον, [5] κὴ λοβὸς ἐκ ταγήνε, [6] κὴ μυτίλωτὸς, [7] κὴ ἀβυρτάκη, κὴ τοιαῦτα πυες [8] κηρυκεῖαι, κὴ [9] θρυμματίδες, καὶ [10] θρῖα, κὴ [11] μελιτεῖτα. πὼν ἢ [12] ὑποθρυχίων, [13] τὰ σιλάχια πολλὰ, κὴ ὅσα ὀστράκινα τὸ δέρμα, κὴ

la quædam. Erat etiam collatitia cœna, multaque & varia apparata, bifidi ſuum pedes, laterum pulpæ, & ſumen, & ſuis nuper enixæ inteſtinum quo fœtus recipit, & fibra auris è ſartagine, & alliatum, & abyrtace, & ſimilia quædam condimenta, thrymmatides, frictillæ foliis ficulnis involutæ, & dulciaria ex melle. Et ex natatilibus cartilaginea multa, & quæcunque teſtis te-

1 Ἀσκάντην] Εὐτελεῖς κρέασατος. Interpres Ariſtophan. σκίμποδα vertit. *Rouard.*

2 Ἦν ἀπὸ συμφορῶν] Dico ad illud Petronii, *Nos ut ad tam viles accoſſimus cibos.* Idem.

3 Ὄεια] Πόδες χοίρειοι. Idem.

4 Καὶ πτερίσσια] Copioſe vir Clariſſimus Iſaac. Caſaubon. ad Athen. c. 16. lib. 3. Animad. *Idem.*

5 Καὶ λοβὸς ἐκ ταγήνε] Vel ut in aliis ἐκ τηγάνε, Nam idem eſſe volunt Grammatici, ut Interp. Ariſtophan. ad Equit. Heſych. Pollux. videtur autem λοβὸς ἐκ ταγήνε. Sic enim in Convivii dial. condimentum aliquod hepatis fuiſſe, de quo Suid. & Poll. conficiebatur ex melle, ſeſamo, & caſeo, legend. Heſych. Sed fortean Luciani ſtylo fuit λοπὰς, de qua dictione copioſe autores quos nuper citavi. *Idem.*

6 Καὶ μυτίλωτὸς] Quid ſit, docet Scaliger ad Moretum, ſed κυρίως μυτίλωτός ἔστ ἐκ σπορόδων. Idem.

7 Καὶ ἀβυρτάκη] Clariſſ. Iſaac. Caſaubon. ad Athen. cap. 35. lib. 3. tangit aliam hujus vocis interpretationem. Eſt enim hic ἀβυρτάκη βρῶμα βαρβαρικὸν ἐσκευασμένον ἐκ καρδάμων, ᾧ πράσων & aliis oleribus, unde apud Heſychium ἀβυρτακοποιός, ὁ τεύτλματα ᾧ ἐμβάμματα κατασκευάζων. Idem.

8 Κηρυκεῖαι] Aliis κηρυκεῖαι, quod idem eſt, intelligit autem ἀρτύματα ᾧ παχύμματα ἀπολυτελῆ. Idem.

9 Θρυμματίδες] Sic nominare ſolent omne genus dulciariorum ἢ ἀπὸ τῦ θρύε, ἢ ἀπὸ τῦ τείθεσθαι, Heſych. effertur autem hæc dictio vel per *t.* vel per *v.* ut patet apud eundem Grammaticum. v. ἐνθρυμματίς. Idem.

10 Θρῖα] Quidam ſimpliciter per θρῖας intelligunt φύλλα συκῆς, ſed ibi capiendum eſt pro omni altili quod vel συκῆς ἢ ἀμπέλε foliis involvitur, hoc autem vocabant ὀπτικὰ μπέλευν, leg. Caſaubon. ad Athen. c. 24. lib. 3. *Idem.*

11 Μελιτεῖτα] Πάχυλοι, μάζαι μέλιτι διδυλιμέναι, quæ & μελιτόεσσαι. Idem.

12 Ὑποθρυχίων τὰ σιλάχια] Vocant σιλάχια ὅσα ἀπόδα. Heſych. Suid. Poll. Caſaub. *Idem.*

13 Τὰ σιλάχια πολλὰ] Genus piſcium cartilaginoſum. Galenus in Expoſitione vocum Hippocratis: σιλάχεσιν ὅπως κελεύεται ὅσα λεπίδας οὐκ ἔχῃ, ᾧ ζωοτοκεῖ. Sic autem appellatur ἀπὸ τῦ σίλας: quod ejus cutis noctu lucent. σιλάω, σιλάχω, σίλαχθαι, σιλάχυον. Galenus de Alimentis libro 3. Τραχὺ ἢ ᾧ λαμπρὸν ἐν τῇ νυκτὶ τὸ δέρμα τῇ τοιούτων ἐστὶ ζώων. (σιλαχίων) Plinius ait hujus vocis, auctorem eſſe Ariſtotelem: quod falſum eſt: cum ea uſus fuerit Hippocrates: ut ad Ariſtotelem Iulius Cæſar Scaliger obſervavit. Verba Plinii.

ſunt

[1] τεμάχη ποντικὰ τῶ [2] ἐκ Σαργάνης, καὶ κωπαίδες, καὶ ὄρνις συντροφῶ, καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀπωδός. καὶ [3] ἰχθὺς ὅλω παρασιτῶ. καὶ [4] ὄϊν ὅλον ἱπνοκαῆ ἐψόμμω, καὶ βοὸς λειπογώμιον κωλιόν. ἄρτοι μὴν ἦσαν σιφαῖοι, ὑφαλοῖ, καὶ ἄλλοι νομιώτιοι, ὑπερήμεροι τῆς ἑορτῆς. καὶ λάχανα, τά τε ὑπόγεια, καὶ τὰ ὑπερφυῆ. οἶνος ὅλως οὐ χάρων, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ ζύρου, ἤδη μὲν [4] ἀγλαδυκὴς, ἀπεπτος ὅ ἔπι. [5] ποτήρια ὅ ἔκειτο παντοῖα ἐπὶ [6] τῆ ἐλφινίδες τραπίζης, [7] ὁ κρυψιμέτωπος, καὶ τρυήλης μὴν τορεργὴς, σύλαβῆ ἔχων τὼ [8] κέρκον, καὶ [9] βομβύλιος, καὶ δειρογκύπελον, καὶ [10] γηλυφὴ πολλὴ, οἷα [11] Θηρικλῆς ὤπια, [12] εὐρυχαδῆ τε, καὶ ἄλλα σύσσημα. τὰ μὲν, Φωκαϊκῆς. τὰ δὲ, Κνιδόθεν, πάντα μὴν τοι [13] ἀνεμοφόρητα, καὶ ὑμενόστρακα, teguntur, & pisces pontici sportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere desiit. Etiam piscis erat parasitus, & ovem totam in furno asatam habebamus, & bovis annosi pernam anteriorem. At verò panes aderant siliginei, non mali, & alii novilunares post festum dilati, & olera cùm parva, tum ingentia. Vinum erat non vetus, sed ex iis quæ ex utribus offeruntur, quod non amplius mustum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi mensæ imposita erant, puta frontis occultator crater, clavatus, Mentoreum opus, ansam prehensu facilem habens, & bombylius, & dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat; multi capacia, latique oris, quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, levia omnia, teneriſque ex testis facta. Erant etiam cym-

sunt libro 9. cap. 24. *selache appellavit Aristoteles primus.* Oceanrit autem hæc vox apud Hippocratem libro 2. de morbis, & libro 1. & 2. de semine. *Menagius.*

1 Τεμάχη] Κόμματα δερτικὰ. Bourd.

2 Ἐκ Σαργάνης] Σαργάναι δεσμοὶ ἢ πλέγματα γυρτώδη, ἢ κωπαίδες, αἱ ἀπὸ τῆ κοπαιδῶ λίμνης ἐγχέλεις. De quibus Scholiast. Aristophan. Acharn. & Hesych. *Idem.*

3 Ὅλον ἱπνοκαῆ] Ἐν κλιβάνῳ ὀπτηθέντα. Idem.

4 Ἀγλαδυκὴς] Ἀνόης. Idem.

5. Ποτήρια] Leg. Interpr. Petron. ad illud *cecidit mensa cum argento.* Casaubonus ad Athen. c. 2. lib. 11. *Idem.*

6 Τῆς ἐλφινίδος τραπίζας] Τῆς ἀπόδος ἐχούσης εἰς τύπον δελφίνος ἐξειργασμένης. Quæ Delphica vocabatur, de qua Wower. ad Petron. locum cit. *Idem.*

7 Ὁ κρυψιμέτωπος] Κρύπτων τὸ μέτωπον τῆ πίνῃ. Idem.

8 Κέρκον] Leg. Hesych. *Idem.*

9 Βομβύλιος] Στρογγυλόν. Vt interpretatur Scholiast. Aristophan. ad Vespas. *Idem.*

10 Γηλυφὴ] Ὀγραμνιά. Idem.

11 Θηρικλῆς ὤπια] Interpretatur hunc locum vir Clarissimus Isaac. Casaub. ad Athen. c. 6. lib. 11. *Idem.*

12 Εὐρυχαδῆ] Πλατία. Idem.

13 Ἀνεμοφόρητα] Ἐλαφρότατα διὰ λεπτότητα. Idem.

[1] κυμβία ἦ λῶ, καὶ [2] φιαλίδες, καὶ ποτήρια [3] γραμματικά. ὥστε μεστὸν λῶ τὸ [4] κυλίκιον. ὁ μὲν τοι [5] ἱπνολέβης, ὑπερπιμπλάζων, ἐς κεφαλὴν ἡμῖν [6] ἐπίτεπτε τὰς ἄνθρακας. ἐπίνομεν ἦ ἀμυστὶ, καὶ ἤδη [7] ἀκροθώρακες ἦμεν. εἶτ' ἐχειρούμεθα [8] κακχαρείδι. καὶ εἰσεκύλισέ πις [9] ἡμῖν τὴν ποδοκύπην, καὶ [10] Τριγωνίστριαν. μὴ ἦ, ὁμή πις, [11] ἐπὶ τὴν κατήλιφα [12] ἀναῤῥιχησάμενος, ἐπιφόρημα ἐζήτει. [13] ὁ ἦ, λικίνδα ἔπαιζεν. ἄλλος, [14] ἐῤῥικρῆτο σὺν γάλαπι τὴν ὀσφύν. καὶ ἐν τούτῳ λελειμμένοι, εἰσεκάμασεν ἡμῖν αὐτοπάγκαλοι, Μεγαλώνυμός τε ὁ δικόλφος, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτέκτων, ὁ κῆ νῶτα ποικίλος, καὶ ὁ [15] Ὠοκάταξις Εὔδημος. κἀγὼ ἠρόμην αὐτοὺς, τί παθόντες, ὀψὲ ἥκοιεν. ὁ μὲν ὅν Χαιρέας, ἐγὼ ἔφη, ὃς, [16] λέβητα τινα σμήχτειν,

cymbia, parvæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita ut plenus esset abacus. At verò lebes furnarius ebulliens, nobis in caput evertit carbones. Bibimus autem continuis haustibus, & jam inebriati eramus, exinde cancharide ungebamur. Tum quidem introduxit nobis Podocâtypam, & Trigonistriam. Alius deinde in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum risu lumbos lascivite agitabat. Atque interea cùm jam lavissemus, ad nos, non accersiti, petulanter irruperant, Megalonymus causidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogavi quid causæ esset, cur serò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, segmentum &

in-

1 Κυμβία] Στρόγγυλα ἐς βαθέα. Bourd.
2 Φιαλίδες] Στρόγγυλα ἐς ἀζατᾶ. Idem.
3 Γραμματικὰ] Γράμματα ἔχοντα. Plaut. Rud. *Idem.*
4 Κυλίκιον] Δοχεῖον. Idem.
5 Ἱπνολέβης] De quo Flor. Christ. ad Vesp. Interpretes Macrobii de Miliario. *Idem.*
6 Ἐπίτεπτε] Ἀναῤῥίπτει. ἀνέπεμπε. Idem.
7 Ἀκροθώρακες] Μέσον πῶς μεθύοντες. Idem.
8 Κακχαρείδι] Ἐντρίμματι μυρώδει. Idem.
9 Ἡμῖν τὴν ποδοκύπην] Τύμπανον. Idem.
10 Τριγωνίστριαν] Ὄργανον μουσικὸν, ἔτσι ὀπὸ τῦ γράμματος κεκλέμενον. leg. Hesych. verb. τρίγωνον. Idem.
11 Ἐπὶ τὴν κατήλιφα] Κλίμακα, ἀναβάθρα. Hesych. Poll. *Idem.*
12 Ἀναῤῥιχησάμενος] Ἀναβάς. Idem.
13 Ὁ ἦ λικίνδα ἔπαιζεν] Παρὰ τὸ λικεῖν, ἢ λικᾶν, κροτεῖν, βοᾶν, ὡς ἐδὴν ὀρχεῖσθαι. Idem.
14 Ἐῤῥικρῆτο σὺν γάλαπι τὴν ὀσφύν] Diceret Petron. *risu latera commovebat.* lego enim ἐῤῥικνῆτο. ῥικνᾶσθαι. *Insultando lumbos agitare*, inde ῥικνὸς de quo Grammatici. *Idem.*
15 Ὠοκάταξις] Corrige, ὠτοκάταξις, & vide nos ad Laërtium in Lycone pag. 208. *Menagius. Idem.*
16 Λέβητα] Intelligit γυναικεῖον ὄχημα, παρὰ τὸ ἁδὺ ἧ. Vt quibusdam visum est. *Bourd.*

I Ἐλ-

καὶ [1] ἐλλόβια, καὶ [2] πέδας τῇ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ. καὶ διὰ τοῦτο ὑμῖν ἐπιδείπνιος ἀφῖγμαι. ἐγὼ δὲ ἦ δ' ὃς ὁ Μεγαλώνυμος, περὶ ἄλλα εἶχον. ἦν μὲν γὰρ [3] ἄδικος ἡ ἡμέρα, ὡς ἴστ', καὶ ἄλογος, ὡς ἂν εἶεν. [4] ἐχεγλωττίας οὔσης, οὔτε ῥησιμετρεῖν εἶχον, οὔτε ἡμερολεγδόν, ὡς [5] ὑδρονομεῖσθαι. πυθόμενος δὲ ὅτι ὁ στρατηγὸς ὀπτός ἐστι, λαβὼν, [6] ἄχρηστα ἱμάτια, εὐήτρια, καὶ [7] ἀφόρητα ὑποδήματα, ἐξέφρησα ἐμαυτόν. εἶτ' εὐθὺς ἐντυγχάνω δᾳδούχῳ τε, καὶ ἱεροφάντῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις [8] ἀρρητοποιοῖς, Δεινίαν σύρουσιν [9] ἄγδην ἐπὶ τὴν ἀρχήν, ἔγκλημα ἐπάγοντας, ὅτι ὠνόμαζεν αὐτούς. καὶ ταῦτα, εὖ εἰδὼς ὅτι ἐξ οὗπερ ὡσιώθησαν, ἀνώνυμοί τέ εἰσι, καὶ οὐκέτι ὀνομαστοί, ὡς ἂν ἱερώνυμοι ἤδη γεγενημένοι. οὐκ οἶδα ἦν δ' ἐγὼ ὃν λέγεις, τὸν Δεινίαν. ἐκάλει δ' οὖν με τοὔνομα. ἔστιν ἦ δ' ὃς ἐν τοῖς [10] σκειραφείοις ἐγκαψικίδαλος ἄνθρωπος, τῶν αὐτοληκύθων, καὶ τῶν [11] αὐτοκαβδάλων, ἀεὶ κουριῶν, [12] ἐνδρομίδας ὑποδεδεμένος,

inaures, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideoque ad repotia vobis adveni. At ego, inquit Megalonimus, aliis rebus occupatus fui. Non enim judicialis, ſed nefaſtus fuit dies, ut ſcitis. Proinde cum eſſet ſilentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam diſpenſare. Cùm autem audiviſſem imperatorem fore conſpiciendum veſtibus inuſitatis, bono ſtamine textis, ſubligatiſque calceis antea non geſtatis, me ipſum foras proripui. Exinde ſtatim incidi in Daduchum, & Hierophantem, alioſque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebant ad magiſtratum, accuſantes quòd ipſos nominaſſet, idque cùm ſciret eos ex quo initiati fuiſſent, eſſe ſine nomine, neque ampliùs nominandos, ut pote ſacrinomines jam factos. Neſcio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Eſt, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus iſtis, ſemper comatus ac ſqualidus, endromidum, aut

1 Ἐλλόβια] Ἐνώτια, quidam τὰ ἄνθη. Interpretantur de his Scholiaſt. Ariſtophan. & Pollux. *Bourd.*

2 Πέδας] Χειροψέλλια. Idem.

3 Ἄδικος ἡ ἡμέρα] Ἡ μὴ ἔχουσα λόγον δικανικόν. cùm juſtitium eſt. *Idem.*

4 Ἐχεγλωττίας] In qua linguis dantur feriæ, τὴν ἀργὴν ποιοῦσαν τὴν γλῶτταν. Idem.

5 Ὑδρονομεῖσθαι] Πρὸς ὕδωρ νεμόμενον τὸ μέτρον τῶν λέξεων. Quod patroni dicerent ad clepſydram. nota res. *Idem.*

6 Ἄχρηστα] Καινά. οἷς οὐδεὶς ἐχρήσατο. Idem.

7 Ἀφόρητα] Μήπω φορηθέντα. Idem.

8 Ἀρρητοποιοῖς] Τοῖς τῶν μυστηρίων τελέταις. De quibus locus alius dicendi. *Idem.*

9 Ἄγδην] Τάκτικος. Vox Cretenſis de qua vide Interpr. 12. tabul. *Idem.*

10 Σκιραφείοις] Τοῖς κυβευτηρίοις, διὰ τὸ ἐν σκίρῳ τὴν διατριβὴν ἔχειν. Idem.

11 Αὐτοκαβδάλων] Simpliciter αὐτοκάβδαλα dicunt Grammatici αὐτοσχέδια, & ποιήματα ἁπλοῦ. Idem.

12 Ἐνδρομίδας] De his calceis Heſych. Tertull. *Idem.*

1 Bau-

ἢ [1] βαυκίδας, [2] ἀμφιπεδόχαλον ἔχων. τί δὴ ἦν ὃ ἐγὼ, ἔδακεν [3] ἀμηχάνη δίκλω, ἢ [4] λὰξ πατήσας, ἀφῆλθε, καὶ μὴν οἰκεῖός μοι ἦν ὁ [5] πῶς αὐλούμενος ἤδη, [6] ἔμπεδός ἐστιν. ὁ γὰρ στρατηγὸς, καίτοι [7] ἀπρακνήλιπτ καρπώδεσμόν τε αὐτῷ ὠφθεὶς, καὶ ὠφθιόριον ὑποδησάμενος, καὶ ποδοστράβας, ἐποίησεν εἶναι. ὥστε ὑπὸ δεσμοῖς ὢν, ὑπεξέδυνέ τε ὁ κακοδαίμων ὑπὸ Διὸς, καὶ ποδαλέου ἦν, καὶ χρήματα ἀνάψυχα διδόναι ἤθελεν. ἐμὲ γὰρ ἤδη ὁ Εὔδημος, ὑπὸ [8] τὸ ἀκροκιεφὲς μετεσείλαιο Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲ ἀθλητὴς, καὶ [9] πολυνίκης, νῦν γὰρ ἤδη ὑπὸ γήρως ἐξαθλῶν ὤν. οἶσθα τὸ χαλκίον, τὸ ἐπὶ τῇ ἀγορᾷ. καὶ πολλὰ μὲν, πολλῶν. τὰ γὰρ, ὅσων, διετέλεσα. ἐξοικιεῖν γὰρ ἔμελλε τήμερον εἰς ἀνδρὸς τὸν θυγατέρα, καὶ ἤδη ἐκόσμουν αὐτόν. εἶτα μερμέρον τι κακὸν ἐμπεσὸν, [10] διέκοψε τὸν ἑορτόν. ὁ γὰρ υἱὸς αὐτῷ ὁ Δίων, τὸν οἶσθ' ἐφ' ὅτῳ λυπηθεὶς, μᾶλλον ἢ [11] θεοσχθὲς χεθεὶς, ἀπήγξεν ἑαυτόν. καὶ οὐ τὸ, ἀπωλώλη ἂν, εἰ μὴ ἐγὼ

aut baucidarum calceamento ſubligatus, & manicatâ veſte indutus. Quid igitur, inquam, dedit-ne pœnas aliquo modo, an calcibus calcans, aufugit? Atqui, dixit ille, qui antea tibiæ cantu recreabatur, jam vinctus eſt. Nam imperator à reliquo grege ſegregatum, circundatis illi manicis, intentoque collari, in pedicis ac tibialibus tormentis degere hominem fecit. Quare vinctus ille miſer præ metu pedebat, & crepabundus erat, pecuniaque vitam redimere volebat. Me verò, inquit Eudemus, ſub diluculum accerſivit Damaſias, is qui olim athleta fuit, multaſque victorias retulit: nunc autem præ ſenectute à certaminibus abſtinet. Noſti æream ſtatuam in foro poſitam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domo enim ad maritum hodie filiam erat deducturus, jamque exornabat illam: cùm interea anxium quoddam malum interveniens diremit feſtum. Nam filius ipſius Dion, neſcio qua cauſa, mœrore affectus, imò Deorum aliquo odio agitatus, ſeipſum ſtrangulabat. Atque ut probè ſcitis, periiſſet ille, niſi ſuper-ve-

1 Βαυκίδας] Baucides calceamenti genus crocei coloris, ut ſcribit Pollux. Heſych. vult βαυκίδας ὑποδήματα γυναικεῖον πολυτελές. Erant etiam albæ baucides apud effœminatos. leg. Caſaub. ad Athen. c. 4. lib. 4. *Bourd.*

2 Ἀμφιμάσχαλον] Ἱμάτιον. Idem.

3 Ἀμηχάνη] Κατὰ παροξυτόνου. De hac voce conſule Grammaticos. *Idem.*

4 Λὰξ πατήσας] Θαρσαλέως ἐκβύς. Vt apud Homer. λὰξ ποδὶ κινήσας. Idem.

5 Πῶς αὐλούμενος] Λύρῃ βαλλόμενος. Idem.

6 Ἔμπεδός] Δεσμῶτο. Idem.

7 Ἀπρακνήλιπτ] Ἐξυβρίζοντι, ἀπιμαγλᾶς, dicitur taurus ὁ τὰ ἀγέλης ἐξισχνῶν qui etiam dicitur ἀπιμαγλᾶς. Grammatici per καρπώδεσμα & ποδιόθριον intelligunt χειρόδεσμα & τραχηλόδεσμον. Idem.

8 Τὸ ἀκροκιεφὲς] Τὸν ὄρθρον. Idem.

9 Πολυνίκης] Πολλὰ νικήσας. Idem.

10 Διέκοψε τὸν ἑορτὸν] *A troublé la feſte.* Idem.

11 Θεοσχθὲς χεθεὶς] Ὑπὸ θεῶν ἐχθρανθεὶς. Idem.

1 Ὀλωλὼς]

ἐπιχὰς, ἀπηγχόνισά τι αὐτὸν, καὶ παρέλυσα τὸ ἐμβρόχιν, ἐπιπολύ τι [1] ὀκλάξ τε διαμηρίμενον, ἐπινύσσων τὸ ἄνθρωπον, [2] βαυκαλῶν, καὶ [3] διακωδωνίζων, μή πῃ ἔτι συνεχὴς εἴη τῷ φάρυγγι. τὸ δὲ μάλιστα ὀνῆσαι, ἐκεῖνο ἦν, ὅτι ἀμφοτέρωθεν κατασχὼν αὐτῷ τὰ ἄκρα, [4] διεπίεσα. μὧν ἐκεῖνον ἤδη ἐγὼ φημὶ Δίωνα, τὸ κρεμάμενον, καὶ [5] λακκοχοίαν, τὸ [6] μύρτωνα, καὶ [7] σχινοτρώκτην νεανίσκον, [8] ἀναφλῶντα, καὶ [9] βλιμάζοντα, ἤν ἄνα [10] παιδὶ, καὶ [11] πόδωνα αὐ-

veniens ego laqueum ipſi ſolviſſem, diu in genua procumbendo aſſidens, hominemque compungens, cantillans, & undiquaque explorans, num alicubi adhuc compreſſum haberet guttur. Quod autem potiſſimùm profuit, illud erat, quod ambabus manibus comprehenſa illius latera, vi compreſſi. Num illum, inquam ego, Dionem dicis, cinædum, ſcrotum pendens habentem mulieroſum, & lentiſcum rodentem adoleſcentem, maſtrupantem, & obſcœna tractantem, ſiquidem bene mutoniatum, & præputio ca-

1 Ὀκλάξ] Homerica dictio de qua Euſtathius & cæteri Grammatici, ἐπὶ γόνυ καμόντες. Bourd.

2 Βαυκαλῶν] Διαζρέχων ἢ βοᾷ κραλῶν. Quales ferè ſunt quæ pueris occinuntur næniæ. *Idem.*

3 Διακωδωνίζων] Metaphora ducta ab equis quos explorabant tympano εἰ ἀφόβους εἶεν, ἢ εἰ θόρυβον ὑπομένειν δύναιτ', μήπως ἐν πολέμῳ εἰς κίνδυνον ἐμβαλόντες αὐτῶν ἀμελήσειεν, ut patet apud Scholiaſt. Ariſtophan. ad Ranas, qui alias etiam hujus vocis metaphoras exponit. alii ſimpliciter διακωδωνίζειν dicunt eſſe ἀντὶ τοῦ συρίττειν. Idem.

4 Διεπίεσα] Hac voce interpretatur illud præcedens σωσεχὴς ἢ φάρυγγα. Attamen pro διεπίεσα in Mſ. Cod. reperitur διέσσα, quæ eſt præcedentis vocis interpretatio. *Idem.*

5 Λακκοχοίαν] Λακκοφορούντων, λακκοκαταπύγονα. De qua voce Ariſtophan. Athen. lege Heſych. verb. λακκοσπέδα. Idem.

6 Μύρτωνα] *Turpem illum & mollem*, ſic enim ἐκάλουν τοὺς μαλακοὺς & αἰσχροὺς, nominabant enim μύρτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ut patet apud Scholiaſt. Ariſtophan. Lyſiſt. *Idem.*

7 Σχινοτρώκτην] Τὸν σχῖνον ἐσθίοντα, ὡσεὶ διαιτᾶσθαι τῷ σώματι. Sic quidam Grammatici, aliter tamen Heſychius qui vult ſchinum hac ratione comeſti ſolitum ut dentes candefierent εἰώθασι γὰρ σχῖνον τρώγειν οἱ καλλωπιζόμενοι, ἵνα καὶ τοὺς ὀδόντας λευκαίνειν τοὺς ὀδόντας. Vtuntur adhuc nobiles Hiſpani. *Idem.*

8 Ἀναφλῶντα] Anceps & varium de hac voce inter Grammaticos certamen, quidam enim interpretantur ζύειν, ἢ μαλάττειν, ut Heſychius & Scholiaſt. Ariſtophan. ad Ranas, alii ἀναφλῶντα, dicunt eſſe γυμνοῦντα τὸ αἰδοῖον αἰσχρῶς. ut Alcidamas ille Cynicus in Convivii dial. καὶ ἅμα παρεγύμνα ἑαυτὸν μᾶλλον, ἢ χρὴ ὡσεὶ τὸ αἰσχρὸν. Sic apud Theophraſtum Charact. ὥσπερ βδελυρ. ὑπαντήσας γυμνοῦν ἐλούσῃ καὶ ἀναπεφυκότα δεῖξαι τὸ αἰδοῖον. Alii ἀναφλᾶν interpretantur χειροτριβεῖν τὸ αἰδοῖον quam ſignificationem ſequutus eſt Iacob. Micyll. Interpres. *Idem.*

9 Βλιμάζοντα] Simpliciter Ariſtophanes ex quo Heſychius interpretatur βλιμάζοντα, θιλίζοντα, ὑβρίζοντα, unde βλῖμα περιπλασμὸς, ὕβρις. Aliter tamen Didymus, aliter Suidas. Suidæ potior interpretatio qui vult βλιμάζειν, τὸ τῷ ὑπογαστρίῳ & τοῖς γνάθοις ἐπιθέσθαι, ὥσπερ οἱ τοὺς ὄρχεις ἀνάλμους. Idem.

10 Παιδὶ] Mſ. παιδίῳ. Idem.

11 Πόδωνα.] Etiam de hac voce dubitant Grammatici, quidam enim ſimpli-

ὀπτᾷ μιν. ἐᾶν. ὑπεῖκός γε ἡ [1] λεκανίδιον. ἀλλὰ πιέζει τὴν Θεὸν ἤδη· ὃς ὁ Εὔδημος θαυμάσιος, Ἀρτέμις χαίρει ἐστὶν αὐτῇς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, [2] σκοπάδειον ἔργον, ταύτῃ προσαγεσάντες, ἤ, τε Δαμάσιος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πρεσβῦται ἤδη, καὶ τὴν κεφαλὴν πολιὰς ἀκριβῶς, ἐκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ἡ δ', αὐτίκα ἐπένευσε, καὶ σῶς ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δ' Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τὸν νεανίσκον. ἀνέθεσαν δὲ αὐτῇ τάδε ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅπερ χαίρει τούτοις. τοξότις γὰρ, καὶ ἐκηβόλος, καὶ θηλύμαχος ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν δὲ ἡ δὲ ὃς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τουτονὶ, [3] παρηβηκότος, ἥκω ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τετυφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ [5] σφραγῖσι ῥιπιδιστέτοις. καὶ ἄλας [6] ἐλαίας ὑδατὶς, καὶ πήλινα ταυτὶ κοτύλια, ὀξυόφρακτα. [7] ἐμπυδάκωσε, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνομεν. καὶ θαλαττῶτα ἐξ ἑτέρων, [8] κρωβυλώδη τὴν πλοκήν. σὺ δ' ὦ παῖ, πλέον μοι βῶλον ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ κεφαλιάσω βαρεῖν δεξαίμην. κατά σε τὸ παιδάσκιον κελεῦσαι ἐπὶ σέ. ἴστε γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ διέμπλεον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & gulosus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula posita est ipsis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damasias, & uxor ejus, jam anus, & capite prorsus cano, supplicabant ei, ut sui misereretur. Illa autem statim annuit: & nunc Theodorum: seu potiùs Artemidorum adolescentem hunc habent. Quare præter alia, tum sagittas, tum arcus ei consecrarunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & jaculatrix, & bellatrix Diana est. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetustioris vobis affero, & caseï recentis massas, & olivas humi collectas, custodio autem illas sub sigillis carioſisſimis, aliasque natatiles olivas, & lutea hæc poculà, acuti testacea, & destillantia, ut ex ipsis bibamus: præterea placentam ex intestinis concinnatam, & quibusdam quasi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te castigatorem accersam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque densum caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur aliud alii quos vide apud Doctissimum Christian. explicatione hujus vocis, & vocis ϖαλοὶ ad Aristophan. pacem. Scalig. in Priap. *Bourd.*

1 Λεκανίδιον] Λεκανίφιλον, *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τῶ ἀγαλματοποιοῦ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότος] Οἴτε παλαιοῦ. Idem.

4 Τυρὸν τετυφαλίδας] Intelligit τὸ ὑπὸ τυρῶ πεπλεγμένα κομμάτια. Idem.

5 Σφραγῖσι ῥιπιδιστέτοις] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Paulan. *Idem.*

6 Ἐλαίας ὑδατὶς] Distinguit ἐλαίας χαμαιπετεῖς sive ἀφ' ἑαυτῶν πεπτώσας ἀ ὑδατὶς, quas κολυμβάδας vocans Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδάκωτα] Mss. Regius διπυωδάκωτα πυθμένα κοιλὸν ἔργατα. Idem.

8 Κρωβυλώδη] Ὁ χόρδιλος τῶν κοιλῶσι. Idem.

1 Συν-

ἔχω τὴν κεφαλήν. μὴ γὰρ τὸ πνεῦμα, [1] σωυθλήσομεν, οἷα, φησὶ, εἰώθαμεν. ὁ γὰρ ἄκαιρον δήπουθεν [2] ἐνοινοφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο καὶ ἐγώ. καὶ γὰρ ὅπως ὄφελος ἐσόμεθα τῆς ἀπὸ τοῦδε ἀκρασίας. σὺ λέγεις ἦ δ' ὃς ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρεχεμὲς ἀληθῶς συχνάκις, λαληθείσης γίγνεται. ἐγὼ δ' ἦ δ' ὡς ὁ Εὔδημος, κρύος γάρ ἐστιν, ἥδιον ἂν δύζωσπερ ὑποπυκνάζοιμι. καὶ γὰρ χαίρω μεθυσθείς εἰμι. καὶ χλιανθείς, ἥδιον ἀκούοιμι τῶν χειροσόφων τούτων, καὶ τὸ αὐλητρὶς, καὶ τὸ βαρβιτῳδόν. τί τοῦτο ἔφησθα ὦ Εὔδημε ἦν δ' ἐγώ; ἀλοφίαν ἡμῖν ἐπιτάττεις ὡς ἀσήμοις οὖσι, καὶ ἀπεγλωττισμένοις. ἐμοὶ δ', ἡ γλῶττά τε ἤδη [3] λογᾶ, καὶ δὴ ἀνηγέμιζε ὡς διαλεξόμενον ὑμῖν, καὶ καταπίψων δὴ γνώτης ἄπαντας. ἀλλὰ σὺ τὸ ὅμοιον εἰργάσω με, ὥσπερ εἴ τις ὁλκάδα τριάρμενον εὐδίῳ πλεῖσαν, ἐμπεπνευμονωμένην καὶ ἀκτῖσι, [4] δύφορόσαν τε, καὶ [5] ἀκρογυμνοῦσαν, [6] ἑκτοφορίς τινας ἀμφισόμους, καὶ ἰξάδας σθεναρὰς ἀφεὶς, καὶ ναυσιπέδας, ἀναχαιτίζοι δρόμου τὸ ῥόθιον, φθόνῳ τὴν εὐπλοΐας. ὑπὸν ἦ δ' ὃς, σὺ μὲν εἰ βάλοι, πλεῖ, καὶ νεῖ, καὶ θεῖ τὴν κλύδωνα. ἐγὼ δ', ἀποχαίνων πίνων ἅμα, ὥσπερ ὁ Ὁμήρου Ζεὺς, ἢ ἀπὸ φαλάκρου, neque vaporibus pervium. Post potum autem una nugabimur, qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, isthuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & calfactus libentiùs audivero digitis gesticulantes istos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo provehebar, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac siquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Σωυθλήσομεν] Συφλυαρήσομεν. Consule Grammat. *Bourd.*

2 Ἐνοινοφλύειν] Quidam interpretantur ὡς οἴνῳ φλυαρεῖν *tenir table*, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐρίζειν ὡς τῇ οἰνοφλυγίᾳ, & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λογᾷ] Τέτηκε λέγειν δοκοῦμεῖ. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Εὐφορᾶσαν] Φορᾷ ἢ ἐρείσμασι φερομένην. Idem.

5 Ἀκρογυμνοῦσαν] Μετρίοις τοῖς κώμασι διολισθαίνουσαν. Idem.

6 Ἑκτοφορίς] Sic vocat τὰς ἀγκύρας ἀπὸ τοῦ ἔχειν. Leg. Casaub. ad Athen. l. 21. lib. 3. *Idem.*

ἡ δὲ ἀκρωτηρίας, ὄψομαι ἀφ-
ερόμενόν σέ τε, καὶ τὴν ναῦν περ-
μηθὲν δὲ ἔμπνουν κατεφθαρμένον.
Λυ. ἄλις ὦ Λεξίφανες καὶ ποτοῦ,
καὶ ἀκροάσεως. ἐγὼ γὰρ ἤδη με-
θύω σοι, καὶ ναυτιῶ. καὶ ἢν μὴ τά-
χιστα ἐξεμέσω τοῦτο πάντα, ὁπό-
σα διεξελήλυθας, δύ' ἴσθι, κραυ-
γασόμενος μοι δοκῶ, ἐφελκομένῳ
μου ὑφ' ὧν κατασκέδασάς με
ἀνομάτων. κρίτος τὸ μὲν πρῶτον,
γελᾶν ἐπῄει μοι ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ
δὲ πολλὰ, καὶ πάνυ ὅμοια ἦν, ἠ-
λέησέ σε ἡ κακοδαιμονίας, ὁρῶν εἰς
λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπτωκότα,
καὶ κοσσύφου νόσον τὴν μελαγ-
χολίαν. μᾶλ-
λον δὲ, μελαγχολῶντα. ζητῶ δ' ἐν
ἐμαυτῷ, ὁπόθεν τοσαῦτα
κακὰ συνελέξω, ἢ ὑπόσῳ χρό-
νῳ, καὶ ὅπως κατεκλείσθης εἴσω τοῦ
ἐμοῦ αὐτόπου· καὶ ἀλλοφρονῶν οὐ-
μόνων. ὧν τὰ μὲ, αὐτὸς ἐπύθη-
σας. τὰ δὲ, καθαρμοῦ μᾶλλον δεῖται
ἀκαιρῶν καὶ τὸ ἰαμβεῖον, ὅλοιο,
ὄνητῶν ἐκλείπων τὰς συμφοράς. τοι-
γοῦν βόρβορον συνερανίσας, κα-
τελήλυθάς μοι, μηδέν σε δεινὸν
εἰργασμένον. δοκεῖς δέ μοι μήτε
φίλον τινὰ, ἢ οἰκεῖον, ἢ σῶον ἔ-
χειν, μή τι ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε,
καὶ παῤῥησίαν ἄγοντι σύντυ-
χεῖν. ὃς τἀληθῆ εἰπὼν, ἔπαυ-
σεν ἂν σε ὑδρῷ μὲ ἐχόμενον, καὶ νῦν
δὲ πάθῃς ἀλῤῥηχήσαι κινδυνεύον-
τα, σαυτῷ δ', ὡσαρκῶν εἶναι δο-
κεῖν ἐᾷς, καὶ σῶμα αἰσθόμενον τὴν
συμφοράν. ἢ νῦν μὲ τὸν ἀνοήτων,
ἐπαινέμενον, ἀγνοοῦντων ἃ πά-
σχεις. νῦν δὲ τὸν παιδομύων,
οὐκότως ἐλεεῖμενον. ἀλλ' εἰς καλὸν
γὰρ τυτονὶ Σώπολιν ὁρῶ τὸν ἰατρὸν
ἥκοντα. φέρε τούτῳ ἐγχειρήσαν-

vel è cœli vertice, te fluctibus agitatum ſpectabo, & navim ipſam de puppi vento verſatam. *Lyc.* Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis iſtius. Quare jam ſum ebrius, & nauſeo, ac niſi quamprimum, quæcunque recitaſti, evomuero, probè ſcias, videor mihi mox fore inſanus, obſtrepentibus mihi undique verbis iſtis, quæ mihi modò offudiſti, quanquam illa riſu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm poſteaquam multa, omniaque ſimilia erant, miſerebat me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidiſſe, morboque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipſum cogito, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi denique concluſum habueris tantum examen abſurdarum & diſtortarum vocum, quarum alias quidem ipſe finxiſti, alias autem defoſſas alicunde eruens, juxta jambicum illud, *Pereas miſerias qui eligis mortalium*, tantum cœnum undequaque coactum in me exhauſiſti, qui nullam tibi injuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neque in virum ingenuum, & libere loquentem incidiſſe, qui vera monendo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob quem affectum periculum eſt, ne diſrumparis: quanquam tibi ipſi bene habito corpore videris eſſe, & calamitatem hanc pro bona valetudine ducis, & à ſtolidis, qui tuum ignorant morbum, laudaris: at meritò à doctis miſeratione dignus putaris. Verum ſiquidem hunc Sopolim medicum video commodum accedentem, age huic te

τές σε, καὶ ἀφελεχθέντες ὑπὲρ τ νόσε, ἴασίν τινά σοι εὑρήμεθα. συνετὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ πολλὰς ἤδη περιελαβὼν, ὥσπερ σὺ ἡμιμανεῖς, καὶ παρυφῶντας, ἀπήλλαξεν, ἐγχέας φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ τυτονὶ Λεξιφάνη τὸν δαιμονιώτατον, ἐπειδὴ ὡς οἶσθα ἡμῖν ἔνεστι, λήφῃ τ νῦν, καὶ ξύνη τὸν φαῦλον νόσον ξυνόντα, καὶ κινδυνεύοντα, ἤδη πάλαι ἀπολωλέναι, σώσον ἐνὶ γέτᾳ τρόπῳ. Λε. μὴ ἐμὲ Σώπολι, ἀλλὰ τυτονὶ Λυκῖνον, ὃς ὥσπερφανῶς [1] μαινομὲ, καὶ ἄνδρας περιεωμένους ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. καὶ κ' τ Μνησάρχε τ Σάμιον, σιωπὴν, καὶ γλωτταλγίαν ἡμῖν ἐπιβάλλ. ἀλλὰ μὲ τὸν ἀναίσχυντον Ἀθηναῖον, καὶ τ μέγαν θηλομάχον Ἡρακλέα, ὅσ' ὅσον ἔχῃ, καὶ ἔ φυεῖ φθεγγόμενόν μοι τὸ. ὑπόδυομαι δὲ μὴ ἦ ἄλως ὑπηνγχάνειν ὠτί. ἔοικα γὰρ κ' ἐννωφήσειν, τοιαῦτα ἐπιπεμπόντ' ἀκούειν. καὶ ἤδηγε ἄπειμι ἔνδοθεν τ ἐπιμελοῦς Κλεινίαν, ὅτι πυνθάνομαι χρόνε ἤδη ἀκόρεστον εἶναι αὐτῷ τὴν γυναῖκα, κ τοιαῦτα νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥεῖ. ὥστε ἐκεῖ ἀσθ' ἀναβαίνε αὐτόν. ἀλλ' ἄξομαι, καὶ ἀνήρ τός ἐσι. Σω. τί ἦ, νοσεῖ δ' Λυκῖνε Λεξιφάνης; Λυ. αὐτὰ τοῦτα ὦ Σώπολι σὺν ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡ-

te tradamus, & expósito morbo, tibi remedium aliquod inveniamus. Vir enim prudens est, & multorum, qui ut tu semi insani & fatui erant, suscepta curatione, eos à morbo infuso pharmaco liberavit. Salve Sopoli, atque hunc Lexiphanem nostrum, ut scis, socium, susci pe curandum, qui nunc nugis, & peregrino circa sermonem morbo est correptus, & periclitatur ne prorsus pereat, eumque quocunque tandem modo serva. *Lex.* Nequaquam me, Sopoli, sed Lycianum istum, qui manifestè desipit, & homines mentis compotes, mente labare putat: & juxta Samium illum Mnesarchi filium, silentium, & linguæ ignaviam nobis intendit. Sed per Minervam non erubescentem, perque magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipsum, quantum [2] Gry, vel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obviam quidem ipsi esse veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac jam utique abeo ad sodalem Cliniam: quoniam audio uxorem ejus jampridem non laborasse mentibus, & ideo ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inscenditur, sed inaccessa, & inculta manet. *Sop.* Quid verò Lycine, an ægrotat Lexiphanes? *Lyc.* Annon audis Sopoli, hæc ipsa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipso

1 Μαινομαὶ] Μάτην ἀκούω. Sic quidam Interpretes quasi originatione vocis ludentes: sed melius qui interpretantur τὰ μαινομένου φρονεῖ, qua de re Scholiast. Aristophan. ad Equit. & hoc vult Lexiphanes dum subjungit: καὶ ἄνδρας περιεωμένους ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. Cætera communia sunt. *Bourd.*

2 *Gry vel Phuy*] Minimum quiddam significat, aut sordes unguium, rem videlicet vilissimam, aut vocem fuillam, quam edere solent si qui gravantur sermonem respondere. hinc hyperbole proverbialis apud Græcos, Ne γὺ quidem loquitur, pro eo quod est ne tantillum quidem. Aristophan. *Cogn.*

μῶς τὰς νῦν ὑπ' ὑμῶν λαλουμένας καταλιπὼν, ὑπὸ χιλίων ἐτῶν ἡμῖν ἀμελέτητα, ἀλλοφρόνως τῇ γλώττῃ χρώμενος, καὶ τοιοῦτό τι ἀλλόκοτον σωφρονῶν, καὶ σπουδὴν ποιούμενος ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα ὄν, εἴ τι ξενίζοι, καὶ τὸ καθεστηκὸς νόμισμα τῆς φωνῆς παραχαράττοι. Σω. μὰ Δί' ὦ μικρόν τινα λέγεις τὸν νόσον ὦ Λυκῖνε. βοηθητέα γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ πάσῃ μηχανῇ. καὶ τῷ θεῷ γὰρ ἔοικε χολωτῶν τινι φάρμακον τοῦτο κεραστέον, ἀπιέναι, ὡς πιὼν, ἐμέσειε. φέρε παρ' ὑμῶν αὐτὸς πίῃ ὁ Λεξιφάνης, ὡς ὑγιὴς, ἡμῖν, καὶ καθαρὸς χρύσιος, τῶν τοιούτων τῶν λόγων ἀτοπίας κεκωφευμένος. ἀλλὰ πίθητί μοι, καὶ πίῃ, καὶ ῥᾳον ἔσῃ. Λε. οὐκ οἶδ' ὁ καὶ δράσεταί με ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνος, πιπίσκοντες τοῦτό γε φάρμακον. δέδοικα γὰρ μὴ παράσχῃ χρύσιόν μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πῶμα. Λυ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰδοὺ πεύσομαι, καὶ πίομαι. φοῦ, τί τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγγαστρίδυθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι. Σω. ἄρξαι δὴ ἐμεῖν. βαβαί. παρὰ τοῦτο τοῦτο, μᾶν. εἶπε μοι τί αὐτό, ἐξελήλυθε τὸ, καῖπι. εἶτα ἐπ' αὐτοῖς, τὸ, ἦσθ' ὅς, καὶ ἀμηχάνη, καὶ λῶστε, καὶ δὴ πάλιν, καὶ συνεχὲς τό, ἄπαξ. βίαιοι σθ' ὅμως, καὶ κρῖδες εἰς τὸν φάρυγγα τὰς δακτύλους. ὑδέπω τὸ ἴκταρ ἐμέμεκας, ὑδὲ τὸ σκορδινᾶζ, ὑδὲ τὸ τευτάζεσθαι, ὑδὲ τὸ σκύλε-

ipso versabamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens, & absurda ista componens, magnoque studio id faciens, ac si magnum quid foret. si peregrinis verbis utatur, receptamque sermonis monetam adulteret. *Sop.* Per Iovem non parvum refers morbum ô Lycine. Itaque homini quavis arte est subveniendum. Atque adeò divino quodam instinctu cuipiam insano pharmacum hoc mixturus domo abivi, ut epoto hoc vomat. Age tu Lexiphanes primus ipse bibe, ut sanus & purus nobis fias, tali verborum absurditate evacuatus. Verùm pare mihi, bibe & convalesces. *Lex.* Nescio quid mihi facietis Sopoli, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibendum præbentes. Metuo itaque ne hæc sermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cunctaris, ut humana deinceps sapias, & loquaris. *Lex.* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei est: Quantus tumultus ventris? [1] Equidem divinatorem aliquem dæmonem mihi videor bibisse. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc μᾶν. Deinde post illud exivit καῖπι istud, postea ἦσθ' ὅς, & ἀμηχάνη, & λῶστε, & δὴ πάλιν, & continuum illud ἄπαξ. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim ἴκταρ illud evomuisti, neque illud σκορδινᾶζ. neque τευτάζεσθαι, ne-

1 *Equidem divinatorem*] Alludit ad Euryclem, cujus Aristophan. mentionem facit his versib.

Μιμοσάμενον ἢ βὐρυκλείους μαντείας ἢ διάνοιαν
Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὰ πολλὰ χέζοντ'.

Euricles autem ventiloquus fuit Athenis, qui vera ariolari credebatur, quòd genium haberet intra viscera: ab eo arioli ἐγγαστρίδῃ ἢ βὐροκλεῖδῃ vocabantur. Suid. Plut. in libello de defs. oracul. *Cogn.*

Non

θεμ. πολλὰ ἔτι ὑποδύνει, καὶ μεσὴ σοι αὐτῶν ἡ γαστήρ. ἄμεινον ἦ εἰ καὶ κάτω ἀφεχωρήσειεν ἂν ἔνια. ἡ γὰρ συμπορδία, μέγαν τὸ ψόφον ἐργάσεται συνεκπνεῦσα μετ' ἀνδμοῦ. ἀλλ' ἤδη μὲ κωλύοις ἂν τοσοῦτον, πλὴν εἴ τι μεμφήσεται ὑπόλοιπον ἐν τοῖς κάτω σκύβαλα. σὺ δὲ τοῦτο, διδαξάμενον αὐτὸν ὦ Λυκῖνε, μεταπαίδευε, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. οὕτω ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν σφῶν ὁδοποίητας τὰ διὰ σοῦ. καὶ σὺ δὲ ὡς σοὶ τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἡ συμβουλή, εἴπερ ἄρ' ἐθέλεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι ἐπὶ λόγοις, κἂν τοῖς πολήταις δόκιμεῖν, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα, φεῦγε, καὶ ἀπόπτυσε. δεξάμενον δὲ ἀπὸ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτοῖς ἀναγνοὺς, μέσῃ ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ ἀκείνων φωνῇ συντραφείς, ἐπὶ τὸ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος ἐν καιρῷ μίσῃ, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενον. διὰ γὰρ τούτων, ἅπαντα τὰ κάλλιστα ἀπαντησόμενον, ἴσῃ πως ἐν λόγοις, ὡς νῦν γε ἐλεληθέναι σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν ῥητορίλων πλατυμμύοις ἐοικώς, κεχρωσμένον μὲν τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δ' ἔνδοθεν, πήλινός τις, καὶ σύρφακος ὤν. ἐὰν τοῦτα ποιῇς, σωφρονίζων τὸν ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἔλεγχον κατεμένας, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεσημνιάων, ἰαμβείων ὁμιλήσεις τοῖς πολήταις, καὶ ἀ καταγελασθήσῃ, ὥσπερ νῦν, ὅτι ἀφ' ὁμοῦ ἐπὶ τῷ χείρονι τοῖς ἀρίστοις ἔσῃ, Ἕλλην, καὶ Ἀττικὸν ἀποκαλούντων σε, τὸν μὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἀνεπίσκοπτον. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare συμπορδία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi siquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujuscemodi fuge, & aversare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, teque aliquantisper argui insciti æ sustinueris, nec dedisce erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neque barbarus, inter maximè neque σκύβαλα. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare συμπορδία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi siquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujuscemodi fuge, & aversare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, teque aliquantisper argui insciti æ sustinueris, nec dedisce erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui nec perspicuos recenseri dignus sis.

ξιον. πρὸ πάντων ἢ σεαυτὸν μίμησαι μηδὲ μιμεῖσθαι τὰ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν γενομένων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα, μὴ δὲ πρεσβύτιν σεαυτὸν, ὥσπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα, καταπτεῖν, ζηλεῖν δὲ τὰ ἀρχαῖα τὰ παραδείγματα. μὴ δέ σε θελγέτωσαν αἱ ἀνεμώναι τῶν λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὰ τῶν ἀθλητῶν νόμιμα, ἡ σαρκά σοι τροφὴ, σιτηρὰ ἔστω, μάλιστα δὲ, χάριτες, καὶ σαφήνεια βίου, ὧν παμπόλυ λίαν νῦν ἀπολέλειψο. καὶ ὁ τύφος δὲ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακοηθεία, καὶ τὸ βαρυθύμως, καὶ λαρυγγίζειν, ἀπέστω. καὶ τὸ ἀλλοτριοῦσθαι τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οἴεσθαι ὅτι πρῶτος ἐστιν αὐτὸς, ἐὰν τὰ πάντων συκοφαντῇς. καὶ μὲν κἀκεῖνο μικρὸν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀμαρτάνεις, ὅτι πρότερον τὰς διανοίας τῶν λέξεων προδιαπονεῖσθαι, ἔπειτα κατακοσμεῖς τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ἐὰν ᾖ τι ῥῆμα ἔκφυλον ἀκούσῃς, ἢ αὐτὸς πλανώμενον οἰκοθεν εἶναι κάλλιον, τοῦτο ζητεῖς. διάνοιαν ἁρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἂν μὴ προσεύρῃς αὐτὸ τι, κἂν τοῦ λεγομένου μήδ' ἀναγκαῖον ᾖ οἷον πρόσωπον τὸ μάλαπα, οὐδὲ εἰδὼς ὃ, τι σημαίνει, ἀπέβρίψας, οὐδὲν ἔοικότα τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἱμὲν ἰδιῶται πάντες, ἐπτοήθησαν, ὑπὸ δὲ ξένου πληχθέντες τὰ ὦτα. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσι, γέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι ὑπερφύσικος εἶναι ἀξιῶν, καὶ

Ante omnia verò memineris [1] non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depascere, ut nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant anemonæ verborum, sed juxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò [2] Gratiis, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiopere nunc eras alienus. Fastus autem, & jactantia, & morositas, elata & curiosa loquutio absit. præterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & hæc opinio, fore ut primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non parvum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententiis quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed sicubi perigrinum verbum reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddam existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quemadmodum paulo antè ὁ μάλαπα illum, cùm nihil argumento conveniret, nescius quid significaret, projecisti. Cujus vocabuli peregrinitate, omnes idiotæ atque indocti perculsis auribus obstupuerunt: docti verò amborum causa, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, riserunt. Illud verò omnium maximè ridiculum est, quod cum plus quàm Atticus videri cupias, & ser-

1 *Non imitari*] Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat eos esse evidentem discipulorum perniciem. *Cogn.*

2 *Gratiis*] Hesiod. in Theogo. tres facit. de his hymnus Orphei. *Idem.*

1 *De-*

τῇ φωνῇ εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένῳ, τοιαῦτα ἴσως, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκαταμιγνύεις τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ἐκεῖνα, πῶς οἴει, κῆ γῆς δύναμαι ἠυχόμην, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, ὅτε χιτώνιον μὲν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ὡς λέγεις. δηλάδεα δέ, καὶ τὰς ἄρρενας τῶν ἀηδόνων ἀπεκάλεις. ἀλλὰ τίς σὸν οἶδεν ὅτι χιτώνιον μὲν, γυναικὸς ἐσθὴς, δηλάδεα δὲ, τὰ θήλεα καλοῦσι; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων ἀσεφανέστερα, οἷον τὸ ἵπτατο, καὶ τὸ ἀπαντώμενον, καὶ τὸ καθεδεῖς, οὐδὲ μετοικικὰ τῆς Ἀθηναίων φωνῆς. ἡμεῖς δὲ, οὐδὲ ποιητὰς ἐπαινοῦμεν τοὺς κῆ γλώττῃ χρᾶσθαι ποιήσαντας. τὰ δὲ σὰ, ὡς περὶ μέτροις ἀποβάλλειν, καθάπερ ὁ Δωριὰς βωμὸς ἂν εἴη, καὶ ἢ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῇ φωνῇ κακοδαιμονέστερος. ἀν τοίνυν ζηλώσῃς, καὶ μεταμάθῃς, οὐ ἄμεινον βεβουλευμένον ἔσται σαυτῷ ἔσῃ. ἢν δὲ λάθῃς αὖθις εἰς τὴν λιχνείαν κατολισθών, ἐμοὶ μὲν ἀποπεπλήρωται ἡ ἀποβολὴ, σὺ δὲ σαυτὸν αἰτιάσῃ, ἂν γε καὶ ξυνῇς χαίρων ἡμῖν.

sermonem ad vetustissimum usum diligenter componere, talia quædam, imò plurima intermisces verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare quæat. Qualia sunt illa πῶς οἴει, κῆ γῆς δύναμαι ἠυχόμην, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, quum χιτώνιον, etiam virilem vestem dici putabas: δηλάδεα autem masculos pedisequos appellabas. Quæ quis non novit, χιτώνιον quidem muliebrem vestitum dici, δηλάδεα verò fœminas? Atque alia multa longè his manifestiora quale est ἵπτατο, & ἀπαντώμενον, & καθεδεῖς, quæ ne inquilina quidem sunt Attici sermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs usitatis poëmata scribunt. Tua verò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut [1] Dosiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra sese habent, & siquid istis sermone etiam miseriore scriptum est. Hæc si imitatus fueris, & priore relicto didiceris optimè tibi consulueris. Sin autem imprudens iterum in istam ganeam prolapsus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: sed si utique te deteriorem factum intellexeris, teipsum accusabis.

1 *Dosiadæ Ara*] Sunt qui exponunt & intelligunt Epigramma Theocriti quod βωμος inscribitur, ac Troili Epitaphium continet admodum obscurum. *Cogn.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ARGVMENTVM.

Historica quædam narratio est, qua Dioclis & Bagoæ, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret, alter autem exemplis, & fine seu officio philosophi, item à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & sceleribus magis, quàm ex doctrina, & vita integritate censebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις. τάχα δὲ τοιοῦτον ἔσωθέν σοι εἶναι μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατέχειν δύνασαι εἰ δὲ γέλωτος μέν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. ἔστι γέλωτος δέ, αὐτίκα κρείττων ποιήσομαί σε, μᾶλλον ἀκούσῃς οἷα δίκη δικαζομένη παρεγγυώμενον, φιλοσόφων ἀνδρῶν ἀλλήλοις ἐριζόντων. Παμ. καὶ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ, φιλοσοφοῦντας δικάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους. δεῖν, εἰ καί τι μέγα εἴη, κατ' εἰρήνην σὺν φίσι διαλύεσθαι τὰ ἐγκλήματα. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε κατ' εἰρήνην οἰεῖσθαι, οἵγε ξυμπεσόντες, [1] ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες ἀνὰ τὸ ἀγορεῖον, ὡς ἐδόκει μοι ἐκ τοῦ πόρρω ἑστηκότι; ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐπύθετο τὴν ἀφορμὴν τῆς ἔριδος, ἐπῆλθέ μοι ἐλθεῖν παρὰ σὲ, ἵνα καὶ σὺ ἀκούσῃς τὰ γιγνόμενα.

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam isthuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni nomenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 Ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀλλήλοις χρωμένων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles.* Bourd.

1 Ἵνα

ἢ πῶς, καὶ ὑπερδιατινόμβοι; Παμ. ἦτω ὦ Λυκῖνε, ὡς ἐπὶ τὸν λόγον διεφέροντο τὸ σωφρονεῖν τοῦτο, ἐπερρόδοξοι τυγχάνοντες; Λυ. ὕδαμῶς. ἀλλ' ἑτερόδοξόν τι τοῦτο ἦν. ὁμόδοξοι γὰρ ἄμφω, καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν λόγον. δίκη δ' ὅμως συνεῖχεν, καὶ δικασταὶ ψηφοφοροῦντες ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πρεσβύτατοι, καὶ σοφώτατοι τὸ ἐν τῇ πόλει. καὶ ἐφ' ὧν ἄν τις ἡδίκητο, ὡς δὴ μέλλων τὴν ζημίαν ἐπιτιμᾶσθαι, οὐχ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναισχυντίαν τραπόμενος. Παμ. οὐκοῦν λέγοις ἂν ἤδη τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰδείης ἅ, τι σοι τὸ κεκινηκὸς εἴη τὸ τοσοῦτον γέλωτα. Λυ. συντέτακται μὲν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, ἐκ βασιλέως μισθοφορά τις ἡ φαύλη καὶ μόνη τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς ἐκ τοῦ Περιπάτου, τὰ ἴσα τούτοις ἅπασιν. ἔδει δ' ἀποφανόντα αὐτῶν τινα, ἄλλον ἀνίκα δίκαζε, δοκιμαζόντα ψήφῳ τὸν ἀρίστων. καὶ τὰ ἆθλα, ἃ βοείη τις ἢ καὶ τοιητικὸν, ἢ δι' [1] ἱερεῖον, ἀλλὰ μύρια καὶ τὰ εἰκότα, ἐφ' ὅτῳ συνεῖναι τοῖς νέοις. Παμ. οἶδα ταῦτα. καὶ ἵνα φασὶν αὐτῶν ἔναγχος ἀποθανεῖν, τὸν Περιπατητικῶν οἶμαι τὸν ἕτερον. Λυ. αὕτη ὦ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμονομάχουν ἐκεῖνοι ἀλλήλοις. καὶ ἄρχειγε τούτου, γελοῖον ὡδὶ ἢ ἐκείνοις, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ vicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de disciplinis pro more disceptabant, quòd essent diversæ factionis? *Lyc.* Nequaquam: sed aliud quippiam hoc erat. Nam ejusdem sectæ erant ambo, ejusdemque scholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoscebant judices, erant civitatis optimates, natu maximi, & sapientissimi, apud quos quispiam inconcinnè loquutus pudefiat, tantum abest ut ad tantam impudentiam convertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò videlicet ipse etiam cognoscam quæ res tibi tantum risum concitarit? *Lyc.* Scis Pamphile salarium, idque neutiquam exiguum, ab imperatore fuisse constitutum singulis Philosophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, præterea Peripateticis, ita ut unicuique sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in ejus locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula juxta poëtam, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia nummorum, quos accipiunt, uti doceant juventutem. *Pam.* Hæc scio. Quin ajunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lyc.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pe-

1 Ἱερεῖον] Locum Homeri emendavimus, in quo Erasmus *sacrificium porcellum* verterat, dum legit ὑείον. Bourd. Carmen est Homer. ex Iliad. χ Virg. lib. 12. Æn. hoc ita interpretatus est:

Nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turni de vita & sanguine certant. Cogn.

[1] χρημάτων καταφρονεῖν. ἔπειδε, ὑπὲρ τούτου, ὡς ὑπὲρ πατρίδος κινδυνευούσης, καὶ ἱερῶν πατρώων, καὶ τάφων προγονικῶν, ἀγωνίζεται. Παμ. καὶ μὴν καὶ τὸ δόγμα τοῦτό γε ἐστὶ τοῖς Περιπατητικοῖς, τὸ μὴ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν καὶ τοῦτο οἴεσθαι. Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ γὰρ εἶναι ταῦτα. καὶ κατὰ τὰ πάτρια ἐγένετο αὐτοῖς ὁ πόλεμος. τὰ μὲν τοιαῦτα ἦν, ἤδη ἄκουε. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, τὸ ἐπιτάφιον δὲ λαμπρότατον ἐμοίγε ἠγωνίζοντο. δύο δὲ μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφισβητοῦντες αὐτῶν, Διοκλῆς τε ὁ πρεσβύτης, οἶσθα δὲ λέγω, τὸ εὐνουχικόν, καὶ Βαγώας ὁ εὐνοῦχος εἶναι δοκῶν. τὰ μὲν δὴ τῶν λόγων, προηγώνισο αὐτοῖς, καὶ τὴν ἐμπειρίαν ἑκάτερος τῶν δογμάτων ἐπεδείκνυτο, καὶ ὅτι τῶν Ἀριστοτέλους, καὶ τῶν ἐμοὶ δοκούντων, ἐκρίθη. καὶ μὰ τὸν Δί', οὐδὲ πρὸς αὐτῶν ἀμείνων ἦν. τὸ δὲ τέλος τῆς δίκης, ἐς τοῦτο περιῆλθεν. ἀφέμενος γὰρ ὁ Διοκλῆς τοῦ διακρίνειν τὰ αὐτὰ, μετέβαινεν ἐπὶ τὸν Βαγώαν, καὶ διελέγχειν ἐπειρᾶτο μάλιστα τὸν βίον αὐτοῦ. κἀγὼ ταῦτα ἤκουον ὁ Βαγώας, ἀπετέτακτο τὸν ἐμοὶ βίον. Παμ. εἰκότως ὦ Λυκῖνε. καὶ τὰ παλαίσματα δὲ λόγου μᾶλλον ἐχρῆν εἶναι αὐτοῖς, ὡς ἔγωγε, εἰ δίκαζον ἐτύγχανον, ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τὸ πλεῖον ἂν ἐψηφίσατο ἄν μοι δοκῶ, τὸν ἀμείνονα βιοῦντα μᾶλλον, ἢ τὸν εὖ ἐξ λόγοις αὐτοῖς πρὸς χεῖρον ζητῶν, καὶ οἰκειότερον τῇ

pecunias contemnere, tamen earum gratia perinde atque pro patria in discrimen adducta, pro religione majorum, pro monumentis progenitorum decertarent. *Pam.* Atqui Peripateticorum istud est decretum. Non admodum esse negligendas pecunias, sed eas in tertio bonorum genere censendas. *Lyc.* Rectè dicis. Nam ista quidem ajunt: & more majorum bellum ipsis ortum est. Verùm quæ secuta sint postea, jam accipe. Primùm complures alii, in defuncti illius funebribus ludis decertabant: sed inter hos præcipuæ duo viribus pares: puta Diocles ille senex: nosti quem dicam: contentiosum illum: præterea [1] Bagoas qui Eunuchus esse videtur. Inter hos priùs de philosophicis decretis est decertatum: & uterque specimen suæ doctrinæ dedit, quo se Aristoteles dogmatum sectatorem esse ostendit. Ac per Iovem in hoc certamine neuter altero superior erat. Quare litis exitus hic fuit. Diocles desinens suæ eruditionis specimen edere, ad Bagoam transivit, ac vitam illius præcipuè arguere conatus est. Bagoas itidem istius vitam taxabat. *Pam.* Idque merito Lycine: siquidem ejus rei magis erat habenda ratio. Proinde si ego causæ judex fuissem, majori studio ut mihi videtur, eum quæsivissem qui moribus præstantior, quàm qui in disputando promptior esset: atque illi potiùs quàm huic vi-

[1] Χρημάτων καταφρονεῖν] Εἰς Ἀριστοτέλους ἐπιτάφιον, qui pecuniam efficit μέρος τῆς εὐδαιμονίας. Bourd.

[2] *Bagoas*] Barbara lingua significat Eunuchum, quin Ovid. de Amorib. servum puellæ custodem Bagoüm appellat:

Quem penes est dominam servandi cura Bagoüm. Cogn.

[1] Eu-

νίκη νομίζων. Λυ. οὐ λέγεις. κἀμὲ ὁ μάψηφον ὦ τοῦτο ἔχεις. ἐπεὶ ἦ ἄλις μὲ εἶχον βλασφημιῶν, ἄλις ἦ ἐλέγχων; τὸ τελοῦταῖον; ἤδη ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὴ ἦ τῷ δρᾶν δεμιτὸν εἶναι τῇ Βαγόᾳ, μεθαποιεῖσθαι φιλοσοφίας, καὶ τί ἐπ' αὐτῇ ἀσεμνόν, οὐνέκα γε ὄντι, ἀλλὰ τὰς τοιαύτας οὐχ ὅπως τούτων ἀπεκκλεῖσθαι χρὴ, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν αὐτῶν, καὶ θεμιστείων, καὶ τῶν ἡσιῶν ἁπάντων συλλόγων, δυσωνύμου τινὸς ἀποφαίνειν, καὶ δυσσέβειαν ἔλεγχον, εἴ τις ἔωθεν ἐξιὼν οἴκοθεν τῆς οἰκίας, ἴδοι τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ἦν ὁ θόρυβος, ὅτε ἄνδρα, ὅτε γυναῖκα εἶναι τὸν Εὐνοῦχον λέγοντες, ἀλλά τι σύνδεσμον, καὶ μικτὸν, καὶ τερατῶδες, ἔξω τῆς ἀνθρωπείας φύσεως. Παυ. καινόν γε τὸ ἔγκλημα φῆς Λυκῖνε. καὶ ἤδη γελᾶν καὶ αὐτὸς ὦ ἐπεῖρε τοῦτο ἔγημα, τὴν ὑποδεδεγμένην ταύτης κατηγορίας ἀκοήν. τί δ' ἂν ἔτερον; ἆρα τῷ ἡσυχίαν ἄγειν; ἢ τί καὶ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀντειπεῖν ἐτόλμησε; Λυ. τί μὴν τοῦτο, ὑπ' αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκεῖον δὲ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐσιώπα, καὶ ἠρυθρία, καὶ ἰδίαν φανερὸς ἦν. τέλος δὲ, λεπτόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμορφεγξάμενον, ὡ δίκαια ποιεῖν ἔφη τὸ Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα, Εὐνοῦχον ὄντα, ἧς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρῆσαν Ἀσπασία, καὶ Διοτίμα, καὶ Θαργηλία, συνηγορήσουσαι αὐτῷ. καί τις ἀκαδημαϊκὸς [1] Εὐνοῦχος ὢν Κελτὸς, ὀλίγου ἀφ' ἡ-

victoriam adjudicassem. *Lyc.* Rectè dicis: meque ejusdem sententiæ habes. Verùm ubi jam convitiis & maledictis essent satiati: tandem Diocles dixit, neque principio Bagoæ fas esse, ut pote eunucho, philosophiæ operam dare, ejusque præmia sibi vendicare. Imò hoc hominum genus, non solùm ab hoc contubernio secludendum: verùm ab ipsis etiam sacris, purisque vasis, & à publicis omnibus cœtibus ejiciendum censuit: ostendens inauspicatum quoddam, occursúque infaustum fore spectaculum, siquis mane domo egressus, quempiam hujusmodi videret. Atque hac de re multis verbis differebat, affirmans Eunuchum neque mulierem esse, neque virum, sed quiddam ex utroque compositum, & conflatum, planeque monstrum, ab hominum natura alienum. *Pam.* Novum crimen narras Lycine. Iamque & ipse ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accusationem audiens. Sed alter ille quid? num obticebat? an verò ipse ausus est ad ista respondere? *Lyc.* Initio quidem pudore ac metu (nam id istis est familiare) diutius obticebat, & erubescebat, eumque sudare manifestum erat. Tandem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd Eunuchus esset, à philosophia secluderet, cum qua mulieres etiam commercium haberent. Adducebantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adjuvabant. Præterea Academicus quidam Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante no-

1 Εὐνοῦχος ὢν Κελτὸς] Intelligit Arelatensem Philosophum Favorinum de quo in vita Demonactis. *Bourd.*

1 Ἄ̓ξιον

μῶν διδυκιμήσας ἐν τοῖς Ἕλλησιν. ὁ Διοκλῆς δ', κἀκεῖνον αὐτὸν, εἰ καὶ μὴ τὰ ὁμοίαν μετεποιεῖτο, ἐρέξειν ἂν, ὑ κατεπλαγείς αὐτὸ τὸν ἀνδρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαν. καί τινας καὶ αὐτὸς ἀπεμνημόνευε λόγους, κ' ἀπὸ ἐκείνου τοῦ τε Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένους ἀπὸ τὸ γελοιότερον, ἐπὶ τῷ ἀτελεῖ τ' σώματος. ἐν τούτοις μὲν τοῖς διηγεῖτο ἡ ἀλαζονεία, καὶ τὸ κεφάλαιον ἦλθ τ' σκέμματος, τοῦτο ἐπύγχανεν ὂν, εἰ δικαιοῖτο ὁ εὐνοῦχος, ἐπὶ φιλοσοφίαν παρελθεῖν, καὶ νέων ἀπόστασίαν ἐγχειρεῖν ἢ ἀξιῶν. τ' μὲν, καὶ χρῆναι, καὶ σώματος εὐμορφίαν ἀπαιτεῖν φιλοσόφῳ δεῖν λέγοντος. κ' τὸ μέγεθος, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτόν. καὶ τοῖς ἀπόστασιν, καὶ μανθάνειν βλωμύρους, ἀξιόπιστον, κ' πρέπον τοῖς μυρίοις, ὡς χρὴ τὸν βασιλέως ἀποφέρεσθ. τὸ δ' τ' Εὐνούχου, καὶ τ' βακήλαν, χείρω εἶναι. τὰς μὲν γὰρ κἂν πεπιεῖσθαί ποτε ἀνδρείας, τοῦτο δ' ἐξ ὀρχῆς εὐθὺς ἀποκεκόφθαι, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῶον εἶναι κ' ταυτὶ ταῖς ἡρῴναις, αἳ μήτε ἀπέστρεπται, μήτε κόρρεξιν ἐπιτεθμοῖτο ἄν. τ' δ', ὁ σωματικὸν λέγοντος εἶναι τὸν κρίσιν, ἀλλ' ἀλλοῖ ψυχῆς, καὶ τ' γνώμης ἐξέτασιν δεῖν γίγνεσθ, καὶ τ' τ' δογμάτων ἐπιστήμης. εἰθ' ὁ Ἀριστοτέλης ἐκκλεῖσαι μάρτυς τ' λόγου, εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τ' Εὐνοῦχον, τ' ὄντ τ' Ἀταρνέως τύραννον, ἄρχει τ' κ' θύειν αὐτῷ κ' ταυτὰ τοῖς Θεοῖς. καίτοι καὶ ἐτόλμησε ποτ' εἰπεῖν ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις διδάσκαλος, ἢ ἀφροδισίου τινὰ ποῦς αὐτοὺς ὑ δέξασθαι δυνάμενος, ἢ δ' τ' Σωνοſtram ætatem inter Græcos claruit. Verùm Diocles, etiam illum ipſum, ſi extaret, & ſimilia curaret, etiam prohibuiſſet, nihil expavefactus, opinione quam apud vulgus obtinebat. Idem etiam quædam commemorabat in eum à Stoicis, potiſſimùm verò à Cynicis dicta ad concitandum riſum, de mutilo corpore. Hac in re judicum cognitio verſabatur & caput quæſtionis erat. Num Eunuchus cenſendus eſſet idoneus qui ad philoſophiam admitteretur, quique juvenibus præfici poſtularet. Cùm alter diceret oportere habitum, & corporis integritatem philoſopho adeſſe, maximè verò gerendam illi eſſe promiſſam barbam, quò videlicet iis qui diſcendi ſtudio accedunt, vir fide dignus appareat, non indignus decem illis millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterùm Eunuchorum conditionem etiam quàm Spadonum eſſe deteriorem: ſiquidem hi virile quiddam aliquando ſunt experti: at illi ſtatim ab initio exciſa eſt virilitas, eſtque anceps animal, non aliter quàm corniçes, quas neque in columbis, neque in corvis annumerare poſſis. Alter contrà reſponderet, eo judicio non de corporis agi figura, ſed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem eſſe expendendam. Ejus rei teſtis citatus Ariſtoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnenſem tyrannum ſupra modum ſit admiratus: adeò ut illi perinde atque Diis ſacra fecerit. Auſus eſt & illud addere Bagoas, multò magis idoneum eſſe eruditendis adoleſcentibus eunuchum, cùm nullam ob ipſos calumniam recipere poſſit, neque

So-

πρώτης ἀκοῆς ἔγκλημα ποιῆσαι ἄν, ὡς διαφθείρων τὰ μειράκια. ἐπεὶ δ' καὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον μέλιττα ἐπεκώφθη, χαλεπῶς τοῦτο ὡς γέρων ἤνεγκε, καὶ σφέρρισεν. εἰ γὰρ ἀπὸ πώγωνος ἔφη βαθέος κελεύεις δοκιμάζειν τοὺς φιλοσόφους, τὸ τράγον ἂν δικαιότερον καὶ κεφαλὴν καὶ πάντων. ἐν τούτῳ, πρὸς ἄλλου παρεσκευασμένον, τὸ ὄνομα ἐν ἀφανεῖ κείσθω, καὶ μέλλω ἔφη ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμῖν ἐρεῖν, ὅσοι δὲ πρὸς γνάθους λέγουσι, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖον, καὶ τὰ ἄλλα δύσεχθες ἔοικεν, εἰ ἀπολύσειε, πάντα ἀνδρεῖον ὑμῖν φανεῖται. εἰδὲ μή, ψεύδονται οἱ περὶ αὐτὸν λέγοντες, καὶ μοιχὸς ἑάλω πρότερον, ὡς ὁ [1] Ἄξων φησὶν [2] ἄρδην ἐν ἄρδεσιν ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲν εἰς τὸ Εὐνοῦχον φεναφυγὼν, καὶ τοῦτο κρησφύγετον ἀνόμασε, ἀφείθη, ἀπιστησάντων τῇ κατηγορίᾳ τῶν τότε δικαστῶν, ἀπὸ τοῦ φανεροῦς ὄψεως. νῦν δ', κἂν παλινῳδήσαί μοι δίκην, ἐπὶ σκευωρίᾳ μισθοῦ ἕνεκα. τούτων δὴ λεγομένων, ὑπὸ πάντων μὲν γέλως ἐγίγνετο, ὡς τὸ εἰκός. βαρύτερος δὲ μᾶλλον ἐπερρίπτει, καὶ παντοῖος ἦν εἰς μυελὸν τραπόμενος χεόμενος, καὶ ψυχρὸς τῷ ἱδρῶτι ῥεόμενος. καὶ ὅτε συγκαλεσάμενος τὴν τοῦ μειρακίου ἐγκλήσεως. καλῶς ἔχειν ὤετο, ὅτε ἀγρεῖον αὐτῷ τὴν κατηγορίαν ταύτην εἰς τὸ παρόν ἀγῶνα ἡγεῖτο εἶναι. Παμ. γελοῖα ὦ Λυκῖνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν ὑπὲρ τοῦ τυχόντος ὑμῖν διαφθεῖραν πα-

Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adoleſcentulos corrumpat. Deinde quæ ille in mentum imberbe fuerat cavillatus, ea hic facetè, ſaltem ut videbatur retorſit. Etenim ſi è barbæ prolixitate, inquit, philoſophos æſtimare convenit, nimirum hircus ante omnes jure primas tenebit. Hîc tertius quidam aſtans (nomen hominis ſilebitur) Atqui judices, inquit, iſte malis lævibus, ac fœminea voce, reliquoque corporis habitu Eunucho aſſimilis, ſi veſtes detrahantur, planè vir vobis apparebit. Alioqui mentiuntur qui ferunt eum aliquando in adulterio deprehenſum, membra in membris, ut legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad Eunuchum confugiſſe, eaque reperta latebra abſolutum fuiſſe, cum judicibus crimen perſuaderi non poſſet, ut qui è ſpecie hominem judicarent Eunuchum. At nunc mihi palinodiam canturus videtur, idque propter propoſitum præmium. Hæc cùm dicerentur, omnibus, ut par erat, riſus eſt obortus. Porrò Bagoas magis perturbatur, atque in colores verſus innumerabiles, frigido ſudore manans, omnem in ſpeciem ſeſe variabat: ac neque decorum ſibi exiſtimabat adulterii crimen agnoſcere, neque rurſum eam accuſationem inutilem ad præſens certamen arbitrabatur. *Pam.* Hæc Lycine, profectò ſunt ridicula, neque vulgarem vobis, uti conjectandum eſt, volu-

1 Ἄξων φησὶν] Axo leges Solonis ut patet apud Laërtium in Pitt. & in Solon. Interpr. Apollinaris libr. 4. Suid. Scholiaſt. Ariſtophan. Νεφελ. Pollux, ut Rhetra Lycurgi. *Bourd.*

2 Ἄρδην ἐν ἄρδεσιν] Καινόμορφον τοῦτο ἐξ ὃ φασιν οἱ ἰδιῶται, φύσιν ἀντὶ φύσημα. Idem.

ρεχῆαζ. τὸ δ' ἦν τέλος, πῶ ἐγένετο, καὶ πῶς ἔγνωσαν ὑπὲρ αὐτῶν οἱ δικασταί; Λυ. ἐχ ὁμόψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἀξίων ἀποδύσασθαι αὐτὸν, ὥσπερ τὰς ἐργυρωνήτους, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιτο φιλοσοφεῖν, τάχα πως τῆ ἔρχαιρίδι, ἔπ γελοιότερον μεζαπειλαμένους πινὰς τῆ ἐξ οἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι, καὶ ἐπύεσθαι, καί πινα τῆ δικαστῶν τῆ πρεσβύτατον τε, καὶ πιστεῦσαι ἐφεῖσθαι, ὁρᾶν εἰ φιλοσοφεῖ. μῆ ἦ, ἐπὶ πάντας ὁ γέλως κατῆχε, καὶ ἅδεις ὅτις ἐ τῶ χαρᾶ ἤλγ βρασσόμενον ὑπ' αὐτῆ, ἔγνωσαν [1] ἀναπόμπιμον ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τὴν δίκην. καὶ νῦν ἄπεργος μὲ, ἕως τὴν τῆ λόγων ἐπίδειξιν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ ἀφροδυάζεται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τῆ μοιχείας ἔγκλημα ὑποκινεῖ, ἀναπτώσσειν αὐτῆ καὶ ὅτῳ κῆ τὰς φαύλας τῆ ῥητόρων τέχνης ποιῶν, καὶ εἰς τὰς ἄνδρας τῆ ἀντιδίκου ἐκ δ' ἐγκλήματος καθελέγων τῆ Βαγώα ἦ, ἕτερα ὡς φασι μέλη, καὶ ἀνδρίζεται τὰ πολλὰ. καὶ ἀφ' χειρὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ πλοῦ, κρατήσειν ἐλπίζει, ἢν ἐπιδείξῃ ὡς ἥδιον χείρων ἐστὶ τῆ τὰς ἵππους ἀναβαινόντων ἄνων. αὕτη γὰρ ὦ ἑταῖρε, φιλοσοφίας δόξης κρίσις ἔοικεν εἶναι, καὶ ἀποδείξις ἀναπλήκτου. ὥστε καὶ τὸν υἱὸν, ἔπ δέ μοι ἡμιδῆ νέον ἐστὶν, εὐξαίμην ἄν, εἰ τὴν γνώμην, εἰ δὲ τὴν γλῶτταν, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον ἕτοιμον ἐς φιλοσοφίαν ἔχειν.

luptatem præbuerunt. Verùm quò tandem res evaſit? Et quid ſuper his pronuntiarunt judices? *Lyc.* Non erat eadem omnium ſententia. Sed alii volebant ut nudatum illum, quemadmodum in emptitiis ſervis fieri conſuevit, inſpicerent, num quod ad teſtes attinet, philoſophari poſſet. Alii rem magis iſta ridiculam ſtatuebant: nempe ut mulieribus aliquibus è luſtro accerſitis, jubererent illum congredi & coire, aſtante interim è judicibus quopiam, qui ætate provectiſſimus, & fide ſpectatiſſima eſſet, qui inſpiceret num philoſophum ſe præſtaret. Poſtea verò, cùm riſus omnes occuparet, & nemo non cachinnans ventre doleret, viſum eſt ut integra cauſa in Italiam rejiceretur. Et nunc alter, ut ajunt, ad eloquentiæ oſtentationem ſemet exercet, atque inſtruit, & accuſationem adornat, quodque ſuæ cauſæ maximè adverſatur, adulterii crimen commovet. Quod quidem facit iſte, more malorum rhetorum, quum ex ipſo crimine adverſarium inter viros recenſet. At Bagoas, ut ajunt, diverſa curat, ac ſæpe virum agit, negotiumque præ manibus habet: & ſe tandem victoria potiturum ſperat, ſi modò docere poſſit ſe nihilo deteriorem eſſe aſinis equas ineuntibus. Id enim, amice, viſum eſt optimum philoſophiæ documentum, atque una demonſtratio, quæ refelli non queat. Proinde optarim ut filius meus, qui eſt juvenis admodum, non animum & linguam, ſed penem ad philoſophiam paratum haberet.

1 Ἀναπόμπιμον ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τὴν δίκην] *Que la cauſe ſoit renvoyée en Italie.* Bourd.

DE

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. | DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologiæ defensio quædam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recenset autem principio varias gentes & populos, à quibus illa inventa, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel observarit, vel tractarit. Quo loco & fabulas pleraque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëtonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & utilitatem artis tradit, quo futuris rebus per hanc observatis, & mala facilius tolerare, ut pote prævidentes illa, possumus, & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio dociles facit, statim proposito de quo, & qualiter dicturus sit, & objurgat eos qui artem, ob imperitiam utentium ac profitentium reprehendunt.

Ἀμφί τε ὑρανῷ, ἀμφί τε ἀστέρων ἡ γραφή. οὐκ αὐτῶν ἀστέρων, οὐδ' αὐτοῦ πέρι ὑρανοῦ, ἀλλὰ μαντικῆς, καὶ ἀληθείης, ἣ δὴ ἐκ τυτέων ἐς ἀνθρώπων βίον ἔρχεται. ὁ δέ μοι λόγος, οὐκ ἀποθησαυρίσω ἔχει, οὐδὲ διδασκαλίου ἐπαγγέλλεται, ὅκως τούτῳ τῷ μαντοσυνίῳ δυνεκτέον, ἀλλὰ μέμφομαι ἐκείνοισι σφοὶ εἰόντες, τὰ μὲν ἄλλα, ἐπισκέψασι, καὶ πᾶσι τοῖς ἑωυτέων ἀπηνέσι. μάλιστα δὲ Ἀστρολογίῳ, ὅτε τιμέσασι, ὅτ' ἐπισκέψασι. καὶ ἡμῖν σοφίη, παλαιὴ, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφίκετο, ἀλλ' ἔτι ἔρχεται βασιλήων, θεοφιλέων. οἱ δὴ νῦν, ἀμαθίη, καὶ ῥαθυμίη, καὶ ἀφροσύνη, μεσταπίη, κείνοισί τε ἀντίξοα φρονέοντες, καὶ οὔτ' ἂν ἀνδράσι ἐπικυρέοντες, ψεύδεα μαντευομένοισι, ἄστρων τε καταγηρῶσι, καὶ αὐτῷ Ἀστρολογίῳ

De cælo, deque astris agit hic libellus: non de ipsis quidem astris, non de ipso cœlo, verùm de divinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neque doctrinam profitetur, quo pacto divinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant sese, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque nuper ad nos pervenit: sed inventum est priscorum regum, quos Dii amabant. At hujus ætatis homines non solùm inscitia, socordiaque, verùm etiam odio laboris, diversa ab illis sentiunt. Cumque fortè inciderint in eos qui falsa prædicunt astra culpant, & Astrologiam

μισίσιν. οὐδὲ μὴν ὅτι ὑγιὰς, ὅτι ἀληθῆ νομίζουσι, ἀλλὰ λόγον ψεύδεσι, καὶ ἀνεμώλιον, ἐμοὶ δοκεῖ φρονέοντες. ὅτι γὰρ τέκτονος ἀιδρείη, τεκτοσύνης αὐτῆς ἀφυὴν, οὐδὲ αὐληταὶ ἀμουσίη, Μουσικῆς ἀσοφίη. ἀλλ' οἱ μὲν, ἀμαθέες τῶν τεχνέων, ἐκφαῦλοι δ' ἐν ἑωυτῇσοφοί. πρῶτον μὲν δὴ Αἰθίοπες τόνδε τὸν λόγον ἀνθρώποισι κατεσήσαντο. αἰτίη δ' αὐτέοισι, τοῖσι μὲν, ἡ σοφίη ἔθνεος καὶ γὰρ τἄλλα, τῶν ἄλλων σοφώτεροι Αἰθίοπες. τὰ δὲ, καὶ τὴν οἰκήσεως ἡ εὐμοιρίη. αἰεὶ γὰρ σφέας εὐδίη, καὶ γαλωσύνη περιοίκεε. οὐδὲ τῶν ἔτεος τροπέων ἀνέχουσι, ἀλλ' ἐν μιῇ ὥρῃ οἰκέουσι. ἰδόντες δὲ πρῶτα τὴν σελήνην ἐς πάμπαν ὁμοίως φαινομένην, ἀλλὰ πολυειδέα τε γιγνομένην, καὶ ἐν ἄλλοτε [1] ἄλλῃ μορφῇ τετραμμένην, ἐδόκεον αὐτέοισι τὸ χρῆμα θώματος καὶ ἀπορίης ἄξιον. ἔσῃν δὲ ζητέοντες. εὗρον τοιῶνδε τὴν αἰτίην, ὅτι ἐστὶν ἴδιον τῇ σελήνῃ τὸ φέγγος, ἀλλά οἱ παρ' ἡελίου ἔρχεται· εὗρον δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων τὴν φορὴν, τοὺς, δὴ πλάνητας ἡμεῖς καλέομεν, μούνους γὰρ τῶν ἄλλων ἀστέρων κινέοντας, φύσιν τε αὐτῶν, καὶ δυναστείην, καὶ ἔργα, τὰ, ἕκαστος ἐπιτελέουσι. ἐν δὲ, καὶ ὀνόματα αὐτέοισιν ἐπέθεσαν. τοῦτο ὀνόμαζε, ὅκως ἐδόκεον, ἀλλὰ σημήια. τοιῶνδε μὲν δὴ Αἰθίοπες ἐν τῇ οὐρανῇ ἐπίστεψαν. μετὰ δὲ, γίνονται ὅσοι Αἰγυπτίοισιν, ἀτελέα τὸν λόγον παρέδοσαν. Αἰγύπτιοι δὲ παρὰ σοφίων ὑποδεξάμενοι ἡμιεργέα τὴν μαντικὴν, ἐπὶ μέζον ἤγειραν, ipsam oderunt, quam neque sanam, neque veracem putant, sed falsam, & inanem: non rectè ut mihi quidem videtur, sentientes. Neque enim ob imperitiam fabri, ars ipsa culpatur: neque ob cantoris insciti am, Musica ipsa est inerudita, quin illi potiùs artium sunt ignari, quarum unaquæque suapte natura scita est. Primùm igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. In causa fuit, partim ejus gentis sapientia. Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolunt opportunitas: nam perpetua cæli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperiæ fruuntur. Itaque cum viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliam subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cùm inquisissent, repererunt hanc esse earum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Invenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ moventur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos unaquæque præstat. Quinetiam nomina ipsis indiderunt, non quæ essent utcunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: postea finitimis Ægyptiis imperfectam artem tradiderunt. Porrò Ægyptii divinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in majus provexerunt: quippe qui mensuram etiam, ad quam una

[1] Ἄλλῃ μορφῇ] In Flor. Cod. ἄλλου μεμφῆ. Bourd.

1 Nam

μέτρα τε τῆ ἐκάστε κινήσεως ἐσημήναντο, καὶ ἐτέων ἀριθμὸν, καὶ μηνῶν, καὶ ὡρέων διεπέξαντο. καὶ μηνῶν μὲν σφίσι μέτρον, ἡ σελήνεως, καὶ ἡ τούτης ἀναστροφὴ ἐγράφετο. ἔτεος δὲ, ἥλιος, καὶ ἡ τοῦ ἡλίου περίφορης. οἴδε, καὶ ἄλλα ἐμήσαντο πολλῷ μείζω τούτων. ὅτι γὰρ δὴ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ, καὶ ἀστέρων τῶν ἄλλων, ἀπολελειμένων τε, καὶ δυσταθέων, καὶ ὑπ' ἄλλα κινεομένων, δυώδεκα μοίρας ἐπάρχειν ἐν τοῖσι κινεομένοισι, καὶ οἰκεῖα ζῶα ἑόντα, ἕκαστον αὐτῶν ἐς ἄλλων μορφὴν μεμιμῆσθαι. τὰ μὲν, ἐναλια. τὰ δὲ, ἀνθρώπων. τὰ δὲ, θηρῶν. τὰ δὲ, πτηνῶν. τὰ δὲ, κτηνέων. ἀπὸ τέων δὴ καὶ ἱερὰ τὰ Αἰγύπτια πολυειδέα ποιέεται. ὑπὲρ γὰρ πάντες Αἰγύπτιοι ὦν τὰ δυώδεκα μοιρέων παντοδύνου, ἄλλοι δὲ, ἄλλοίησι μοίρῃσιν ἐχρέωντο. καὶ κριὸν μὲν σέβεσιν, ὁκόσοι ἐς κριὸν ἀπίσλεπον. ἰχθύας δὲ ὀπτέονται, ὁκόσοι ἰχθύας ἐπεσημήναντο. ὑδὲ τρώγειν κτείνουσιν, ὅσοι αἰγόκερων ἤδεσαν. καὶ οἱ ἄλλοι τἄλλα, ὡς ἕκαστοι ἰλάσκονται. ναὶ μὴν καὶ ταῦροι ἐς τιμὴν δὴ ἥκεσι ταύρε σεβίζονται. καὶ ὁ Ἆπις αὐτοῖς ἱερήιον ἱερώτατον, τὸν χῶρον ἐπινέμεται. καὶ οἱ ἐκεῖ μαντήιον τε ἀναπτέασι, σημήιον τῆς ἐκείνε δὴ ταύρε μαντικῆς. ὃ μετὰ πολλὸν δὴ, καὶ Λίβυες ἐπέδησαν δὴ λόγῳ. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντήιον δὴ Ἄμμωνος, καὶ τοῦτο ἐς τὸ ἥρεα, καὶ ἐς τὸν τούτε σοφίλων εἴρηται.

unaquæque ſtella movetur indicarint. Ad hæc annorum, menſium, ac temporum numerum inſtituerint. Atque hi quidem luna, ejuſque converſione menſes metiuntur: annum verò ſole, ejuſque circuitu definiunt. Illi etiam his majora commenti ſunt. Nam ex univerſo cœlo, reliquiſque ſtellis, inerrantibus, & fixis, neque ſe ſimul moventibus, duodecim partes effecerunt in his etiam quæ moventur, & unamquamque ſuis animantibus repræſentarunt, partim marinis, partim hominibus, partim feris, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & ſacra Ægyptiorum variè fiunt. Neque enim omnes Ægyptii ex omnibus partibus divinabant: ſed aliis alii utebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem ſpectant, piſcibus non veſcuntur, qui piſces annotarunt. Nec hircum occidunt, qui Capricornum noverunt: & alii alia, prout ſinguli venerantur. Quinetiam Taurum in cœleſtis tauri honorem colunt. [1] Nam Apis apud illos, res in primis ſacra, regionem depaſcitur: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicarunt, ſignum videlicet divinationis, quam à cœleſti tauro petunt. Nec multo poſt Libyes quoque artem hanc ſunt aggreſſi: ſiquidem & oraculum [2] Ammonis quod eſt apud illos, ad cœlum, & hujus ſententiam refertur,

1 *Nam Apis*] Oſiris rex Ægypti, tandem in deos relatus cum uxore ſua Iſide, colitur ſub imagine bovis. *Cogn.*

2 *Ammonis*] Ammon Iovis Epitheton, hoc eſt, arenarius. Iupiter enim arietis ſpecie in extremo Libyæ arenoſo colebatur. Ammonis oraculum erat olim, ut Mela ſcribit, fidei inclytæ, ubi reſponſa oratione non dabantur, ſed nutu & ſignis, ut ſcribit Strabo. *Idem.*

[1] παρὰ τὴν Ἀμμωνα. καὶ ἔτοι κελεσθὲν τοιοῦτον ποιέοντα. ἴγνωσαν ἢ τοιῆδε ἰκέσθαι καὶ Βαβυλώνιοι. ἔτοι μὲ λέγουσι καὶ αὐτοὶ τὰ πρῶτα. ἐμοὶ δὲ δοκέει, πολλὸν ὕστερον ἐς τούτους ὁ λόγος ἀφίκεσθαι. Ἕλληνες δὲ, ὅτι παρ' Αἰθίοπων, ὅτι παρ' Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι εὖ ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσι Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου, καὶ Καλλιόπης, ταῦτα τάδε ἀπηγήσατο. ὃ μὲν ἁβρὸς ἐμφανέως, οὐδὲ ἐς φάος τὸν λόγον ἀπενείκατο, ἀλλ' εἰς τελετὴν καὶ ἱερολογίην, οἵη Σαμοθρηίκη ἐστίν. πηξάμενος δὲ λύρην, Ὀργιά τε ἐποιήσατο, καὶ τὰ ἱερὰ ἤειδεν. ἡ δὲ λύρη, ἑπτάμιτος ἐοῦσα, τοῖσι δὲ κινεομένοισι ἀστέρων ἁρμονίην συνεβάλλετο. τοῦτο Ὀρφεὺς διζήμενος, καὶ τοῦτο ἀνακινέων, πάντα ἔθελγε, καὶ πάντων ἐκράτεεν. ὃ γὰρ ἐκείνῃ τῇ λύρῃ ἔθελπεν, οὐδὲ οἱ ἄλλης ἐμέλε μουσορρυσίης, ἀλλ' αὐτὴ Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἕλλησί τε τάδε ἐμίσητος, μοίρῃ τὸν αὐτὸν ἀναγκαίῃ ἀπέκειναν. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέονται λύρη Ὀρφέως. ἢν δέ κοτε Ὀρφέα ἴδῃς, ἢ λίθοισιν, ἢ ξοάνῳ μεμιμημένον, μέσσῳ ἕζεσθαι ἐκέλευε ἀείδοντι, ἐν χερσὶν ἔχων τὴν λύρην. ἀμφὶ δὲ μιν, ζῶα μυρία ἕστηκεν. τὸν οἷς δὲ ἄνθρωπος, καὶ ταῦρος, καὶ λέων καὶ τε, ἴκαρον· οὐτ' ἂν ἐκεῖνα ἴδῃς, μίμνησό μοι τούτων, κοίη ἐκείνῳ ἀοιδὴ, κοίη δέ κε ἡ λύρη, κοῖόν δέ κε ταῦρον, ἢ οἷον λέοντα, Ὀρφεὺς ἐποίησεν. ἢν δὲ, τὰ, λέγω αὖτα γνοίης, σὺ δὲ καὶ τὴν ἱερο-

tur, juxta Ammonem, quem illi arietis ſpecie fingunt. Calluerunt hæc omnia & Babylonii, atque hi quidem affirmant ſe primos omnium fuiſſe. Verùm ut exiſtimo, multò poſteriùs ad iſtos ſcientia pervenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptiis de Aſtrologia quicquam audiverunt: verùm illis Orpheus Oeagro Calliopeque prognatus, primus iſta memoravit, non ille quidem admodum dilucidè, neque rem in lucem produxit, ſed ſententiam præſtigiis ac myſticis involucris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, ſacraſque cantiones decantabat. Porrò lyra cùm ſeptem haberet chordas, concentum mobilium ſtellarum repræſentabat. Hæc conquirens, atque hæc agitans Orpheus, omnia demulcebat, omniaque vincebat. Neque enim lyram illam ſpectabat, neque illi muſices alterius ſtudium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes, locum illi in ipſo cælo deſignarunt, & complures ſtellæ Orphei lyra vocantur. Quòd ſiquando videris Orpheum, vel ſaxo expreſſum, vel coloribus effictum, ſedet in medio canenti ſimilis, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cùm horum ſingula videris, horum quæſo memineris, qualis illius ſit cantus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiant. Quòd ſi eorum quæ dico, cauſas intelligas, tum & in cœlo horum

1 Παρὰ τὴν Ἀμμωνα] Anglic. Codic. παρὰ τὴν Ἀμμωνα. Cætera hujus diſſertationis ex Callimacho & Manilio repetit in Croniis, plurima interpretor alibi. *Reinard.*

1 *Phœ-*

νῦ δέρκτο ἑκάστην τετίων. λέγεται ἢ Τειρεσίην, ὄνδρα Βοιώτιον, Ϝ, δὴ καλέῳ μαντοσύνης πέρι πολλὸν ἀείρεται, τὸν τ Τειρεσίην οἱ Ἕλληνες εἰπεῖν, ὅτι τ πλανεομένων ἀστέρων, οἱ μὲν, ἦλεες. οἱ δὲ, ἄρρενες ἐόντες, οὐκ ἴσκε τελέεσθαι. τῷ, καί μιν διφυέα γλαυκῶπις, κὴν ἐμφίσιον Τειρεσίην μυθολογέουσιν, ἄλλοτε μὲ ἦλιν, ἄλλοτε ἢ ἄρρενα. Ἀτρέως ἢ, κὴν Θυέστεω ἐκ τῆ πατρώῃ βασιληίῃ, φιλονεικεόντων, ἤδη τοῖσιν Ἕλλησιν ἀναφανδὸν Ἀστρολογίης τε, κὴ σοφίης τῆς ἀρχαίης, μάλιστ' ἔμελε. κὴν τὸ ξυνὸν τ Ἀργείων, ἀρχὴν ἔγνωσαν ἑωυτῶν, ὅστις Ϝ ἑτέρου σοφίην ὑπερφερέστερος. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν, κελεύσας σφίσι τ᾽ ἐν τῷ ὑρανῷ σημηνάμενον, ἐπέδεξεν. ἀπὸ τέων δὴ ἄρνα χρύσεον Θυέστη ἠλιάζ μυθολογέουσιν. Ἀτρεὺς ἢ, Ϝ ἠελίῳ πέρι, κὴν τ ἀνατολέων αὖτε λόγων ἐποιήσατο, ὅτι οὐκ ἐς ὁμοίην φορὴν ἠέλιός τε, κὴν ὁ κόσμος κινέοντες, ἀλλ᾽ ἐς ἀντίξοον ἀλλήλοισι ἀφορμέωσι. κὴν οἱ νῦν δύσιες, δοκέωσιν Ϝ κόσμου δύσιες εἶσαι, Ϝ ἠελίου ἀνατολαὶ εἰσι. τάδε εἰπόντα, βασιλῆά μιν Ἀργεῖοι ἐποιήσαντο, κὴν μέγα κλέος ἐπὶ σοφίῃ αὖτε ἐφύετο. ἐγὼ ἢ κὴν ὧδε Βελλεροφόντεω τοιάδε φρονέω. πλὴν μὴ οἱ ἠλιάζ ἵππον ὑ μέγα πτόμενον, δοκέω δὲ μιν ταύτῃ τῇ σοφίῃ μεθέποντα, ὑψηλά τε φρονέοντα, κὴ ἄστροισι ὁμιλέοντα, ἐς ὑρανὸν ἐκ τῷ ἵππῳ ἀναβῆναι, ἀλλὰ τῇ διανοίῃ. ἴσκε δέ μοι κὴ ἐς Φρίξου τ Ἀθαμαντίδω εἰρήσθαι. τ, δὴ κελῃ χρυσέῳ δὶ αἰθέρος ἐλᾶσαι μυθέονται. καὶ μήτοι κὴ Δαίδαλον τ Ἀθηναῖον, ξεῖνα μὲν ἡ ἱστορίη, δοκέω γέ μιν οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης, ἀλλὰ οἱ αὐτὸς μάλιστα ἐ-

rum unumquodque contemplator. Fertur autem & Tireſias, genere Bœotius, divinandi gloria fuiſſe multum celebris. Hunc Tireſiam apud Græcos ajunt dixiſſe, ſtellarum errantium alias eſſe fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tireſiam ancipiti quoque ſexu fuiſſe fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeſte de paterno regno decertantibus, jam tum maximam Aſtrologiæ, cœleſtiſque doctrinæ curam fuiſſe Græcis palam eſt. Ac publico conſenſu ſtatuerunt Argivi, ut uter ſcientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyeſtes arietem illis in cœlo demonſtravit, atque hinc aureum arietem Thyeſtæ fuiſſe proditum eſt fabulis. Atreus verò de ſole, deque vario illius exortu loquutus eſt, oſtendens non eodem modo ferri ſolem & mundum, ſed contrario inter ſe curſu rapi: & qui nunc videtur occaſus, cùm ſit occaſus mundi, ſolis exortum eſſe. Hæc loquutum, Argivi regem crearunt, magnamque doctrinæ laudem eſt aſſequutus. Equidem & de Bellerophonte ſimilia ſentio. Nec alatum illi fuiſſe equum admodum credo: verùm arbitror illum diſciplinam hanc ſectantem, ſublimiaque cogitantem, & inter aſtra verſantem, in cœlum non equo aſcendiſſe, ſed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipſum ſanè Dædalum Athenienſem, etiamſi res eſt nova auditu, tamen haud exiſtimo eum ab Aſtrologia fuiſſe alienum: ſed & ea maximè uſum

χρήσασθαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ κατηγήσασθαι, Ἴκαρος ὄνομα, νεότητι, καὶ ἀπερισκέπτῳ ῥᾳθυμίᾳ χρεώμενον, καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ διζήμενον, ἀλλ' ἐς πόλον ἀερθεὶς τῷ νῷ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείης, καὶ παντὸς ἀπεσφάλη τοῦ λόγου, καὶ ἐς πέλαγος κατωλισθήσας, ἀβύσσων πρηγμάτων. τὸ, Ἕλληνες ἄκρως μυθολογέουσι, καὶ κάλπον ἐπ' αὐτῷ οὐ τῇδε τῇ θαλάσσῃ Ἱκάριον εἰκῇ καλέουσι. τάχα δὲ καὶ Πασιφάη παρὰ Δαιδάλῳ ἀκούσασα ταύρου περὶ πόρις, καὶ ἐν τοῖς ἄφροισι φαινομένης, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα καὶ λόγου ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλος μιν τῷ ταύρῳ ἐνόμφωσεν. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ κατὰ μέρεα τῶν ἐπιζήμιον διελόντες, ἔκφασιν αὐτῶν ἅπασαν ἐποιήσαντο, οἱμαι, τὰς ἐς τὴν σελήνην, οἱδὲ, τὰ ἐς Δία, οἱδὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναγείροντες, δρόμους τε αὐτέων περὶ κινήσεως, καὶ δυνάμεως. καὶ Ἐνδυμίων μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξατο. Φαέθων δὲ, καὶ ἡλίου δρόμου ἐπεμήσατο, ὃ μέν γε ἀτρεκέως, ἀλλ' ἀπελίπε τὸ λόγου ἀπολιπὸν, ἀπέθανεν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοέοντες, ἡλίου παῖδα Φαέθοντα δοκέουσι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτῷ ὑδαμῶς πιθὸν διηγέονται. ἐλθόντα γάρ μιν πρὸς τὸν ἥλιον τὸν πατέρα αἰτέειν τὸ φωτὸς ἅρμα ἡνιοχεύειν. τὸν δὲ, δόναξ τέ οἱ, καὶ κατοπτὴς τῆς ἱππασίης τοῦ νόμου. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἠλικίῃ, καὶ ἀπειρίῃ, ἄκοντα μὲν, ἐφέσασθαι ἡνιοχεύειν, ἄλλοτε πολλὸν τῆς γῆς ἀπαιωρεόμενον. τὰς δὲ ἀνθρώπους, κρόνου τε καὶ θάλπος σὺν ἀναγκαίῳ διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τὸν Δία ἀγανακτέοντα, βαλεῖν πρηνέσσι, eandemque perdocuisse filium. At Icarus cum juventutis calore & superbia, non facilia disquireret, sed ad ipsum usque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totaque arte aberravit, & in mare rerum immensæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris Icarium temerè vocant. Forsitan etiam Pasiphaë, cùm de tauro qui apparet inter astra, deque Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimant, ut illam Dædalus tauro copularit. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singuli elaborarint, alii quæ ad Lunam, alii quæ ad Iovem, alii quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non cursum ac motum, vimque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, [1] Phaëthon solis cursum deprehendit, non certò quidem, sed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulamque de ipso haudquaquam veram narrant: adiisse Solem partem, ac postulasse ab eo ut sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigandum esset monuisse. Phaëthontem verò conscensso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime evectum, aurigam egisse, interim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iovem ingenti fulminis telo percussisse Phaë-

1 *Phaëton*] Hanc fabulam persequitur Ovid. lib. 2. Met. Plat. Timæo. Arist. lib. 4. de Mundo. Lucret. lib. 5. *Cogn.*

1 *Endym*]

σῆμα Φαέθοντος μεγάλῳ. πισύνοις δὲ μιν, οἱ ἀδελφοὶ ἀδεισάσης, πένθος μέγα ἐποίεον, ἕς τε μετέβαλλον τὰ εἴδεα. καὶ νῦν εἰσιν αἰγιλιεῦσι, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐτῷ δάκρυσι στελάουσιν. ἐχ ὅτῳ τούτῳ ἐγὼ εἶμι, οὐδὲ ὅσον αὐτοῖσι πείθεαι, οὐδὲ ἤελιον παῖδα ἐποιήσατο, οὐδὲ ὁ παῖς αὐτῷ ἀπίθανε. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσιν ἐγὼ οὐ μάλα τι πείθομαι. κῶς γὰρ δὴ ὅσιον πιστεῦσαι παῖδα Αἰνείαν τὸν Ἀφροδίτης μνέαχ, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἄρεος Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτοι ἕκαστος αὐτέων; θεοφιλέες ἐγένοντο. καὶ σφίσι γλυκερώτεροι, τοῦ μὲ, ἡ Ἀφροδίτη, τοῦ δὲ, ὁ Ζεύς, τοῦ δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. ἀνήσει γὰρ δὴ ἀνθρώποισι ἐν τῇ γενεῇ τοιούτῃ οἰκηδεμονεύσασι; ὅτοι ὥσπερ τοκῆες, ἑωυτοῖσι πάντα εἴκελα σπερμήνασι, καὶ χρόῃ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργα, καὶ ἀφροσύνην. καὶ βασιλεὺς μὲ ὁ Μίνως, Διὸς ἠγερεθόμην, καλὸς δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βουλῇσι ἐγένετο. κλέπτης δὲ Αὐτόλυκος. ἡ δὲ οἰκλεπτίκη, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκετο. ὕβριν δὲ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἔδησεν, οὐδὲ ἐς τάρταρον ἔβριψεν, οὐδὲ τι ἄλλα ἐμηχανήσατο, ὁκόσα ἄνθρωποι νομίζουσιν, ἀλλὰ φέρεται γὰρ ὁ Κρόνος τῷ ἔξω φορῷ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων; καὶ οἱ ναρκήτε ἡ κίνησις, καὶ ἀργίδιη τοῖσι ἀνθρώποισι ἐρέπουσι. διὸ δὴ μιν ἐστάναι λέγουσιν, ὅκως πεπεδημένον. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν τοῦ ἠέρος, τάρταρον καλέεται, μάλιστα ἔκ τε Ὁμήρου τοῦ ποιητέω, καὶ τοῦ Ἡσιόδου ἐπίων μάθοι ἄν τις τὰ πάλαι τοῖς Ἀστρολογίοισι ὁμόφωνέοντα. δύο ἄν τοῦ σιρὸν τοῦ Φαέθοντος. Quem dejectum sorores magno luctu prosequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ sunt populi: & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum destillant. Nequaquam hæc ita gesta sunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interiit. Sed & alia multa fabulosa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam quî pium sit credere [1] Æneam fuisse Veneris filium, Minoëm Iovis, Ascalaphum Martis, Autolycum Mercurii? Verum quisque horum Diis chari fuerunt, quos nascentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium Mars respiciebat. Etenim quicunque in generatione præsident hominibus, ii veluti parentes, omnia sibi similia producunt, colore, forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iovis auspiciis, Æneas formosus Veneris favore est natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula conjecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus est, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: segnis illi motus, nec hominibus animadversu facilis: quam ob causam illum veluti vinctum stare dicunt. Cæterùm ingens aëris altitudo Tartarus appellatur. Sed potissimùm ex Homeri poëtæ Hesiodique carminibus liceat intelligere priscorum fabulas cum Astrologia consentire. Quum autem

1 *Æneam*] De eo Eustat. in lib. 2. Iliad. Homer. Hymno Veneris. Cæs.

Διὸς ἀπηλέητον, καὶ ἓξ ἠελίου τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐγὼ ὕμμιν εἶναι συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλιας, τὰς, ἐν τῇ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐποίησε, καὶ τὸ χορὸν, καὶ τὴν ἀλωήν. τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης αὐτῆς, καὶ Ἄρεος τοῦ μιχείλου λέλεκται, καὶ τὰ ἐμφανέα, ὅσα ἄλλοθεν, ἢ ὡς τῆσδε τῆς σοφίης πεποιημένα. ἡ γὰρ δὴ ὡς Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος ἀμφόρμιη, τοῦ Ὁμήρου ἀοιδοῦ ἀπηρτάζει). ἐν ἄλλοισι δ' ἔπεσι τὰ ἔργα ἐκφέρει αὐτῶν διαιρέσιος, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲν εἰπών,

Ἀλλὰ σύγ' ἰμερόεντος ἐπιτρέχε ἔργα γάμοιο.

τὰ δὲ τοῦ πολέμου,

Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

Ἄτε οἱ παλαιοὶ ἰδόντες, μάλιστα μαντήσασθαι ἐχρέοντο, καὶ ἐπὶ πάσῃσιν αὐτοῦ ἐποιεῖντο. ἀλλ' ὅτε πόλιας φύζιζον, οὐδὲ πίεζεν ἐπιβάλλοντο, ὅτε φόνος ἐργάζοντο, ὅτε γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἂν δὴ τοῦ θεοῦ μάντιν ἀκοῦσαι ἔκρισε. καὶ γὰρ τὰ μαντήια αὐτοῖσι, τὸν ἔξω Ἀστρολογίης ἐὸν, ἀλλὰ τοῦ μοῦ Δελφοῖς, παρθένος ἔχει τὴν προφητεύειν, σύμβολον τὴ παρθένου τὴ ἐρατοῦς. καὶ δράκων ὑπὸ τὴν τρίποδα φοίτησιν, ὅτι καὶ ἐν τοῖσι ἀστροισι δράκων φαίνει), καὶ ἐν Διδύμοις δὲ, μαντήιον δὲ Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκέειν, καὶ τοῦτο ὧν τῆ περίοδον διδύμων ὀνομάζει). ὅτε δὲ αὐτοῖσι χρῆμα ἱερώτατον ἡ μαντοσύνη ἐδόκεεν. ὅτε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἔκαμε πλανεόμενος, ἐτελήσας ἀπάσας ἀκοὰς πρὸς τοῦ ἑωυτοῦ πεπυσμένος, ἐς τὸ ἄιδου ἀπίκετο, ὅσα ὄφρα ἴδῃ νέκυας, καὶ ἀπορίας χρέος ἦν, ἀλλ' εἰς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιθυμέων, καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν

tem Iovis catenam narrat, ac Solis jacula, hæc utique dies esse conjicio, & urbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque de Veneris & Martis adulterio dixit: deque detectione, haud aliunde quàm ex hac scientia sunt confecta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: in aliis autem versibus utriusque effectum descripsit: Veneris, quum ait,

Tute Venus jucunda magis connubia curæ:

belli verò,

Cuncta cito hæc curæ fuerint Marti atque Minervæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè divinationibus utebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò ut nec urbes conderent, nec mœnia circunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent uxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena. Verùm apud Delphos virgo prædicendi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est templum Apollinis, & hoc sicuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Divinatio visa est illis res sacra, ut Vlysses etiam: cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrarit, non quòd videret umbras, & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simulatque

χῶρον ἦλθεν, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐσήμηνε, καὶ ἔσκαψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων παρεόντων, οὐ τοῖσι καὶ τὸ μητρὸς τὸ ἑωυτοῦ ἔδ αἵματος πιεῖν ἱμειόντων, ἐ πρότερον ἀφῆκεν ἑκάστῃ, ἐδὲ αὐτῇ τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίλω γεύσασθαι, καὶ ἐξανακρίσαι εἰ πρὸς τὸ μαντήϊον. καὶ ἀνέκλθε, δι' ὧπερ ἐρέων τὸ μητρὸς τὸ σκιλί. Λακεδαιμονίοισι ἢ Λυκοῦργος τὸν πολιτεύειν πᾶσιν οὐκ ἔδ ἐθέλησε διεξελθεῖν, καὶ νόμον σφίσι ἐποίησατο μηδαμῶ μὴ ἢ ἐς πόλεμον προχωρέειν, πρὶν τὸν σεληναίην πλήρεα γένεσθαι. ἐ γὰρ ἴσον ὑπόμιζον εἶναι τὸν δυνασείην, αὐξανομένην τὸ σεληναίης, καὶ ἀφανιζομένην. πάντα ἢ τὸν αὐτὸν διοικέεσθαι, ἀλλὰ μῦθοι Ἀρκάδες τοῦτο ἐδέξαντο, ἐδὲ ἐτίμησαν Ἀστρολογίην ἀνοίη ἢ, καὶ ἀσοφίη, λέγουσι κὴ τὸ σεληναίης ἔμμηνα προγένεσθαι, οἰόμὸ ἂν καὶ ἡμέων ἔτι νῦν ἥκιστα ἥσιον φιλομάντιες. οἱδὲ, νῦν. οἱμὲν αὐτέων, ἀδύνατα εἶναι λέγουσιν, ἀνθρώποισι τέλω δύνασθαι μαντικῆς. ἐ γὰρ εἶναί μιν ἔτι πίστιν, ἔτι ἀληθέα. ἐδὲ τὸ Ἄρεα ἢ τὸ Δία ἐν τῷ ὁρατῷ ἡμέων ἕνεκα κινέεσθαι, ἀλλὰ τὸ μὲ ἀνθρωπηΐων πρηγμάτων ἐδεμίην ὄρνν ἐκείνοι ποιέεσθαι, ἐδὲ ἔστι αὐτέοισι τοῦτο τάδε προνοείν. κὴ σφέας ἢ χρεὼν τὸ περιφορῆς ἀναστρέφοντας. ἄλλοι ἢ Ἀστρολογίην ἀνωφελέα δὲ εἶναι λέγουσιν. ἐ γὰρ

que ad locum pervenit, quem Circe monstrarat, foveam fodit, oves mactavit, cumque complures adessent umbræ, atque inter has matris quoque, sanguinem bibere cupientes, non priùs permisit ulli, ne matri quidem, quàm Tiresias gustassет, & sibi vaticinium edere coëgissет: potuitque interim matris umbram videre sitientem. Lacædemoniis autem [1] Lycurgus omnem Reip. administrationem ex cœlo instituit, legemque tulit ne in bellum prodirent unquam ante plenilunium. Non enim existimabant eandem esse civitatis administrationem crescente luna, & evanescente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò [2] Arcades soli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Astrologiam, sed quæ illorum est imperitia & stultitia, ajunt se Luna esse antiquiores. Nostri majores igitur, usque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Hujus verò ætatis homines, alii dicunt fieri non posse ut homines finem Artis divinandi inveniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moveatur, sed neque rerum humanarum curam ullam gerant, neque quicquam cum his commercii habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alii dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari

1 *Lycurgus*] Plenilunium magna superstitione antiquis colebatur, & in eo mulieres partu facilius levari scribit Plutarch. Prælium Lacedæmonii ante plenilunium ex Lycurgi præcepto non inibant. Erasm. in Adag. Aceſſai luna. *Cogn.*

2 *Arcades*] Arcades in summam morum immanitatem efferati sunt, quòd cæteris omnibus amplectentibus astrologiam, cæterasque liberales disciplinas, quarum cultu mansuescunt hominum ingenia soli contempserint, seque fecerint ipsa Luna antiquiores. Serv. in 2. Georg. *Idem.*

τοῦ μαντοσύνῃ, ἀλλ' ἀσαφείᾳ, ἀνέφατε τῆσι μοίρῃσι δοκέουσι ἐπέρχειν. ἐγὼ δ', ὡς τάδε ἄμφω ἐκεῖνα ἔχω εἰπεῖν, ὅτι οἱμὲν ἀστέρες, οὐ τῷ ἀφανεῖ τῶν σφετέρων εἰλίσσουσι, πάρεστιν δ' σφίσι τὸ κινήσεως τῆς ἡμετέρας ἔκφυσιν ἐπιφέρειν. ἢ ἐθέλεις ἵππους μὲν θεᾶσθαι, καὶ ὀρνίθων, καὶ ἀνθρώπων κλονεομένων λίθους ἀναπαλαύειν, καὶ κώρυφεα δονέειν τοῦ τε ἀνέμου δ' δρόμῳ, τοῦ δὲ τῇ δίνῃ τὸ ἀστέρων μηδὲν ἄλλο γίγνειν, καὶ οὐ μὲν ὀλίγον πυρὸς ἀποῤῥοίη ἐς ἡμέας ἔρχειν, καὶ τὸ πῦρ ὃ δὲ ἡμέας καίειν τι, ὐδέ οἱ μέλειν δ' ἡμετέρου θάλπεος. ἀστέρων δ' ὐδὲν μᾶλλον ἀπῤῥοίας δεχόμεθα· καὶ μήτοι τῇ Ἀστρολογίῃ τὰ μὲν φαῦλα ἐσθλὰ ποιησαι, ἀδύνατόν ἐστιν. ὐδὲ ἀλλάξαι τὰ τ' ἀπῤῥέοντα πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ τοὺς χρεωμένους τάδε ὠφελεῖ. τὰ μὲν ἐσθλὰ εἰδότας ἀφιξόμενα, πολλὸν ἀπόντας ὀφθῆναι δύσφορά. τὰ δ' φαῦλα, εὐμοιρίᾳ δίχα. ἃ γάρ σφισιν ἀγνοήσασιν ἔπεργα, ἀλλ' οὐ μελέτῃ, καὶ ἀσπασίη, ῥηϊδία, καὶ πρηέα ἠγαῖ. τάδε Ἀστρολογίης πέρι, ἐγὼν ὑπολαμβάνω.

tari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sanè utrisque respondere possum, stellas in cœlo suo quidem motu volvi: cæterùm obiter ejus motus effectum ad nos pervenire. An vis currentis equi, & avium, & hominum motu lapides subsilire, stipulasque moveri ventis cursu concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen causa quicquam ignis urit, neque illi curæ est noster æstus: ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri non potest ut per Astrologiam ex malis bona faciamus, neque earum rerum quæ ab illis ad nos demanant, quicquam mutemus. Sed hanc utilitatem ars affert utentibus. Bona multò antè delectant eos, qui ventura præscierint. Quæ verò non imprudentibus accidunt, facilè accipiuntur. Neque enim in illos irruunt: sed quia cogitata sunt & expectata, levia, mitiaque videntur. Hæc mea est de Astrologia sententia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ.

DEMONACTIS VITA.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstrativi generis est, qua historica ac didascalica tamen dictioni propior, quàm encomiastica. Describit autem genus, vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quaque idem & privatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac falsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam qua circa

circa mortem & sepulturam illius acta, quibusque officiis & honoribus illum Athenienses & reliqui Graeci prosecuti sint. Exordio attentos potissimum facit, laudando suam aetatem, quod ea quoque viros memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati simillimos, procrearit. Cujusmodi sint Demonax hic & Boeotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Ἐμελλεν ἄρα μὴ ἧττον ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τοπαντοίοις ἔσεσθαι ἀνδρῶν λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σὺν μικρῷ δεῖν τῷ ἑτέρῳ φύσει, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλοσόφου, ἀναφαίνειν. λέγω δὲ εἴς τε τὸν Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν, καὶ ὄντως εἶναι. καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον. ὃν καὶ εἶδον αὐτὸς, καὶ ἰδὼν, ἐθαύμασα. θατέρῳ δὲ τῷ Δημώνακτι, καὶ ἐπιμελέστερον συνεγυμνάσθην. περὶ μὲν οὖν Σωστράτου, ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ γέγραπται μοι, καὶ δεδήλωται, μέγεθός τε αὐτοῦ, καὶ ἰσχὺν ὑπερβολὴν, καὶ τὴν ἐν τῷ Παρνασσῷ διαίτην, καὶ τὴν ἐπίπονον δύνην, καὶ τροφὴν ὄρειον, καὶ ἅρμα σὺν ἀνδράσι δυσὶν ὀνόμασιν, καὶ ὅσα τὴν λησταὶ αὐτῶν ἔπραξεν, ἢ ὁδοιπόρων τὰ ἄβατα, καὶ μαφορῶν τὰ δύσπορα, περὶ δὲ Δημώνακτος, ἤδη δίκαιον λέγειν ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐκείνός τι ἀφ' ἡμῶν μνήμης ἐν τοῖς ἀρίστοις τυγχάνει, καὶ οἱ γενναιότατοι τῶν νέων, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ἅμιλλαν μὴ πρὸς τὰ ῥᾳδιούργηματα σφῶν αὐτῶν ῥυθμίζειν, ἀλλὰ κἀκ τοῦ ἡμετέρου βίου κανόνα προτίθεσθαι, καὶ ζηλοῦν ἐκεῖνον, ἄμεινον ὧν οἶδα ἐγὼ

Profectò, neque nostra ætas viris laude & memoria dignis in totum expers futura erat: sed aliquem etiam virtute corporis eximium, ingenioque summè philosophum editura. Quod autem dico, ad [1] Bœotium illum Sostratum refero, quem Græci Herculem vocabant, & esse putabant. In primis verò ad Demonactem philosophum: quos & ipse vidi, & visos suspexi: cumque altero nimirum Demonacte diutissimè consuetudinem habui. De Sostrato verò alio in libro scripsi, ejusque magnitudinem declaravi, ac roboris excellentiam: præterea ejus apud Parnassum sub dio vivendi rationem, lectumque laboriosum, & alimenta montana, & opera à nomine non absona. Insuper quæ præclarè gessit, quum aut latrones è medio sustulit, aut viam in inviis fecit, aut trajectu difficilia ponte junxit. Iam verò æquum est ut duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, ut & quantum in me erit, viri præstantissimi memores sint illius, & generosissimi quique juvenes: & ad philosophiam respicientes, possint non modò ad vetera exempla se componere, sed ab ætate nostra sumptam regulam sibi proponere, illumque imitari, qui omnium phi-

1 *Bœotium illum Sostratum*] Hujus fortasse meminit in Dial. Mort. & in Alexand. Pseudom. Sostrati cujusdam Sicyonii, Pausan. meminit in Eliac. lib. 2. Cogn.

φιλοσόφων ἡδόμην. ἰὼ ᾧ τὸ μὲ ἡδύ, Κύπριε, ὁ τῶ ἀφανῶν, ὅσοι εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν, καὶ κτῆσιν. ὁμῶς, ἀλλὰ καὶ πάντων τύπων ὑπερέχων ἡδόμενος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶ κρείττων, ἐπὶ φιλοσοφίαν ὥρμησεν, οὐκ Ἀγαθοβούλῳ μὲν Διΐ, οὐδὲ Δημητρίῳ ἐπὶ αὐτῷ, οὐδὲ Ἐπικτήτῳ ἐπεγειρόντων, ἀλλὰ πάσι μὲ συνεχρῆτο τούτοις, καὶ ἔτι Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φασὶν τε καὶ γνώμῃ μάλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ' ὁ γὲ Δημώναξ, οὐχ ὑπὸ τούτων τινὸς ὡς ἔφην προκληθεὶς, ἀλλ' οἰκείας ἐπὶ τὰ καλὰ ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτου ἐπὶ φιλοσοφίαν ἔρωτος ἐκ παίδων ὅλως κεκινημένος ὑπερεῖδε μὲν τὴν ἀνθρωπίνην ἀγαλλῶν ἅπαντων, ὅλον ᾧ ἐπιδοὺς ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ, διετέλεσεν, αὐτός τε ὁρθὸς, καὶ ὑγιὲς, καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὁρῶσι, καὶ ἀκούσι παράδειγμα παρέχων τῷ ἑαυτῷ γνώμῃ, καὶ τῷ ὄντι τῆς φιλοσοφίας ἀληθείας. ἐμὲν [1] ἀνίπτοισι ποσὶ τὸ ᾧ λόγῳ ὡς τοῦτο ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ ποιηταῖς συνεχόμενος ἐγένετο, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐμέμνητο, καὶ λέγειν ἤσκητο. καὶ τὰς ὧν φιλοσοφίας αἱρέσεις, οὐκ ἐπ' ὀλίγον, οὐδὲ κατὰ τῷ παρεργιαίως, ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἁψάμενος, ἠπίστατο. καὶ τὸ σῶμα ᾧ ἐγεγύμνασο, καὶ ὡς καρτερίαν διεπεπόνητο. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλου προσδεᾶ εἶναι. ὥστε

philosophorum quos novi præstantissimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quantum ad dignitatem civilem, & possessionem attinebat. Verum hic omnibus illis excelsior factus, & se ipsum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philosophiæ studium se contulit, non per Iovem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipsum, neque ab Epicteto excitatus: sed cum his omnibus est conversatus, præterea cum Timocrate Heracleota, sapiente viro, eloquentia & ingenio ornatissimo. At Demonax, à nullo eorum, ut dixi, invitatus, sed propria ad res præclaras alacritate, & insito erga philosophiam amore, statim à puero permotus, omnia humana bona despexit: cumque se libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidisset, in ea constanter perstitit, cùm & ipse tectam, sanam, inculpatamque vitam viveret, & videntibus atque audientibus exemplum exhiberet, animum suum, veritatemque quam in philosophando observabat. At non illotis, quod ajunt, pedibus, ad hæc studia accessit: sed & cum poëtis fuerat enutritus, & plurima memoriæ mandarat, & in dicendo se exercuerat. Ea verò quæ in Philosophia tractantur, non paulum, neque ut est in proverbio, summo tantum digito attigerat, sed exactè tenebat. Præterea corpus exercuerat, & ad tolerantiam laboribus assuefecerat. Breviter, Hoc curavit, ne alterius cujusquam egens esset. Quare postquam

[1] Ἀνίπτοισι ποσὶ] Vide Paræmiog. *Bourd.* Neutiquam inexercitatus neque rudis, quo proverbio etiam usus est in Rhetor. præcept. *Cogn.*

I So-

ἐπεὶ καὶ ἔμαθεν ὅσα ἐπ' ἐωυτῷ λόγῳ κεῖται, ἐκὼν ἀπῆλθε τοῦ βίου, πολὺν ὑπὲρ αὐτοῦ λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών. Φιλοσοφίας δὲ εἶδος οὐκ ἂν ἀπεμνημόνευσεν, ἀλλὰ πολλὰ ἐς τοῦτο καταμίξας, ἐκ πάνυ τι ἐξέφηνε τίνι αὐτῶν ἔχαιρεν. ἐφάνη δὲ τῷ Σωκράτει μᾶλλον φιλοσοφῶν, εἰ καὶ τῷ χήματι, καὶ τῷ βίῳ μετρίῳ τὴν Σινωπέα ζηλῶν ἐδόκει, ἐν ἀδοξοτέροις τοῖς ἐς τὸν ἀκριβῆ, ὡς ἐνομίζοντο, καὶ ἀπολείποιτο ὑπὸ τῶν εὐτυχεστέρων, ἀλλ' ὁμοδίαιτος ἅπασι, καὶ πλοῦς ἦν, καὶ ὑπὲρ ὀλίγου τὸν φῶτα κρίνας, οὐκ ἔξω καὶ ξυμπολιτεύετο. καὶ τῷ μὲν Σωκράτει εἰρωνείαν ἐπετρέπομεν, χαρίεντα δὲ Ἀττικῆς μείξεως ἀνεφαίνων τὰς συνουσίας, ὡς τὰς ἐπομιλήσεσθαι ἀπίνει, μήτε κακοφρονήσοντας ὡς ἀγνῶτας, μήτε τὸ ἀνυβρίστου τῆς ἐπιμιξίας ἀπροφάσιστον. πανταχοῦ δὲ ὑπὸ δυσφορούντων ἠθροίζετο, καὶ ἀκαμπτότερος ἐφαίνετο πολὺ, καὶ φαιδροτέρας, καὶ θαρσαλεώτερος ἐς τὸ μέλλον ἐλπίδος. ἀνεπαύετο γὰρ ἤδη κεκραγὼς, ἢ ὑπερβακτιόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, ὡσεὶ ἐπιτιμῶν τῷ δίκῃ. ἀλλὰ τῶν μὲν ἁμαρτημάτων, καθήπλετο τοῖς μὲν ἀκαρτέρησι, συνελέγετο, καὶ τὸ παραδειγμα τῶν ἰατρῶν ἐξέλαμβανεν, τὰ μὲν νοσήμαθ' ἰωμένων, ὀργὴ δὲ τοῖς νοσοῦσιν ἐγχωμένων, ἡμαίτο γὰρ ἀνθρώπου μὴ εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, θεῖον δὲ, ἢ ἀνδρὸς ἰατροῦ, τὰ πλημμελήματα ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, οἷς ἐωυτὸν μὲν ἐφίλεις ἐδεῖτο. φίλοις δὲ συνέπαιζε τὰ οἰκότα, καὶ τοῖς μὲν δυνηθεὶς ἀνιᾶν

quam ſenſit ſe ſibi non amplius ſufficere, ultro è vita migravit, multo de ea re Græcorum præſtantiſſimis ſermone relicto. Philoſophiæ verò non unam ſpeciem ſelectam colebat: ſed multis ad id commixtis, qua gauderet non patefecit. Apparebat quidem eum Socrati ſe magis addixiſſe, tametſi habitu, & vitæ frugalitate Diogenem æmulari videretur. Non tamen adulterabat ea quæ ad victum pertinebant, admirationis emerendæ gratia, utque ab iis reſpiceretur quibuſcum verſaretur. Verùm ne tantillum quidem faſtu correptus, communi cum aliis vivendi ratione utebatur, & communibus reip. legibus parebat. Porrò [1] Socraticam ironiam non admittebat, ſed Attica gratia ſuas diſputationes implebat, ita ut ejus diſcipuli abirent, nec contemnentes eum ut non generoſum, nec reprehenſionum ejus ſeveritatem refugientes: ſed pervarii præ lætitia fierent, & longè modeſtiores, atque hilariores, deque futuro bene ſperarent. Nunquam itaque viſus eſt vociferans, aut ſupra modum contendens, aut indignans, etſi aliquis illi eſſet increpandus. Ipſa quidem peccata inceſſebat, ſed peccantibus ignoſcebat, petito à medicis exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Exiſtimabat enim hominis eſſe peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam inſtituiſſet, nulla re indigebat: amicis verò, ubi par erat, operam præſtabat. Quorum ſiqui ſecunda fortuna frui, vi-

1 *Socraticam ironiam*] Hinc Socrates dictus εἴρων, utebatur enim (ut ait Cic. 1. de off.) libenter ea diſſimulatione quam Græci εἰρωνίαν vocant. *Cogn.*

ὡς αὐτῶν, ὑπεμίμνησκεν ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς δυκῶσιν ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους. τοὺς δ', ἢ πενίαν ὀδυρομένους, ἢ φυγὴν δυχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰπαμφίας, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, οὐχ ὁρῶντας ὅτι μὴ μικρὸν αὐτοῖς παύσει μὲν τὰ ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὸς, πάντας δὲ ὀλίγου καταλήψει. ἔμελε δ' αὐτῷ καὶ ἀδελφοὺς φιλοπάτορας διαλλάττειν, καὶ γυναιξὶ σφῶν τοὺς μεγαυχήτας εἰρήνῃ πρυτανεύειν. καί τω καὶ δήμοις περιστασίοις ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν, ἔπεισεν ὑπουργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιοῦτός τις ἦν ὁ τρόπος τῆς Φιλοσοφίας αὐτοῦ, πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ φιλόδρως. μόνον αὐτὸν ἠνία φίλων νόσος, ἢ μανία, ὡς ἂν καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν, τὴν φιλίαν ἡγούμενον. καὶ διὰ τοῦτο φίλος μὲν ἦν ἅπασι, καὶ δοκεῖ ἕστις ὅστισα σὺν οἰκείου σκόμιζεν, ἀνθρώπου ὄντα. πλέον δ', ἢ ἔλαττον ἔχαιρε, συνὼν οἷσις αὐτῶν μόνοις ἐξισάζων, ὁπόσοι ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ὑπὲρ τὴν τῆς φερεπιείας ἐλπίδα διαμαρτάνειν. καὶ τοῦτο πάνυ μὲν χαλεπῶν, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπιπαθεῖ τε, καὶ ἐλεγχῷ, ὡς ἀεὶ τὸ κωμικὸν σκεῖνο, τὴν πειθὼ τοῖς χείλεσιν αὐτῆς ἐπικαθῆσθαι. τοιαῦτ' ἦν καὶ Ἀθηναίων ὅ, τε σύμπας δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει, ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διετέλουν, ὡς τινα τῶν κρειττόνων θεσπεσίως ἐπόντες. καίτοι ἐν ὀλίγῳ θεσπέσιος τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μῖσος ἐκ μέσου ὦδε τοῖς πλήθεσιν ἐκτήσατο, ἐπί τε τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐλευθερίᾳ. καί τινες ἐπ' αὐτὸν συνέστησαν Ἀν-

viderentur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breve tempus duraturis efferrentur. Eos verò qui vel paupertatem lugerent, vel exilium moleſtè ferrent, aut ſenectutem, morbumve incuſarent, cum riſu conſolabatur, quòd non viderent brevi futurum ut ea quibus affliguntur, ceſſarent: bonorum autem & malorum oblivio, longaque libertas, omnes intra breve temporis ſpacium exciperet. Ipſi etiam curæ erat diſſidentes inter ſe fratres conciliare, & uxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum ſeditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multoſque illorum adduxit ut patriæ modeſtè ſubſervirent. Hoc modo ſe in Philoſophiæ uſu mitem, manſuetum & hilarem præbuit. Solummodo amici vel morbus, vel mors ipſum affligebat: quaſi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideoque amicus erat omnibus, nec fuit quiſquam qui homo eſſet, quem familiarem non exiſtimaret. Plus autem, minuſve lætabatur, eorum ſolummodo conſuetudinem devitans, quotquot illi videbantur propter ſpem obſequii delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebatque, ut ſemper, juxta Comicum illud Suadela labris illius inſideret. Itaque Athenienſium cùm omnis populus, tum magiſtratus, ſummopere illum mirabantur, eumque ut ex optimatibus quempiam ſemper conſpexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam: & multi in illum Anyti

νυθι, καὶ Μέλιτι. τὰ αὐτὰ κατηγορήσαντες, ἅπερ κἀκεῖνοι τότε, ὅτι ἄτι ἡμῶν ἄφρη πώποτε, ἅτι ἐμυήθη μόνῳ ἁπάντων τῶν Ἑλλησινίων. ὡς ἅπερ ἀνδρείως μέλλα στεφανωσάμενον, καὶ κομησόμενον ἐμφανέστερον ἀναλαβὼν, καὶ προελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν, ἐμμελῶς, ὡς ἦ, καὶ τραχύτερον ἢ κατὰ τὸ ἑαυτοῦ ἀφελόμενος ἀπελογήσατο. ὡς μὲν γὰρ τὸ μὴ τεθυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε ἔφη ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα. [1] οὐδὲ γὰρ θεῖος αὐτῷ τὸ παρ' ἐμοῦ θυσιῶν ὑπελάμβανον. ὡς δὲ θατέρου τοῦ τὰ μυστήρια, ταύτῃ ἔφη ἔχειν τῷ αἰτίαν, ᾗ μὴ κοινωνήσαι σφίσι τῆς πλεστῆς, ὅτι ἄν τε φαῦλα ἢ τὰ μυστήρια, ἀ σιωπήσεται ὡς τὰς μηδὲν μεμυημένας, ἀλλ' ἀποτρέψει αὐτὰς τῆς ὁρμῆς. ἄν τε καλὰ, πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας, ὥστε τὰς Ἀθηναίας ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖς χερσῖν ἔχούσας, πρᾶος αὐτοῖ, καὶ ἵλεως γένοιτο αὐτοῖς. καὶ παπικείνε δεξαμένας, τιμᾶν, καὶ αἰδεῖσθαι. καὶ τὰ πλούσια, θαυμάζειν. καίτοι οὐδὲν ἐν δεχῇ τῆς ὡς αὐτὰς λόγων, τραχυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ σοφιστῇ. ἄνδρες γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμεῖς ἤδη κἀμὲ κομῶντα. [2] τὸ γὰρ πρότερον, σὺν ἐκκαλλιερήσεται. βούλομαι δ' ἕνια προδιελθεῖν τοῦ εὐπρεπῶς τι ἅμα, καὶ ἀσφαλῶς ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένων. ἄρξασθαι δ' ἀπὸ Φαβωρίνου καλὸν,

ti & Meliti insurrexerunt, qui eadem Demonacti objiciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animadvertisset, quodque solus omnium nunquam Eleusiniis initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidaque veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Minervæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificaverim, neque enim illam oblatis à me sacrificiis indigere putabam. Ad alterum verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cùm illis hactenus non fuisset festivitatis particeps, quia sive mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgiis eos avertisset, sive bona, ea præ humanitate omnibus exposuisset, adeò ut Athenienses qui jam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi evaserint illico: atque ex illo cœperint eum colere & revereri, denique admirari. Quamquam statim ab initio orationis ad illos habitæ, asperiore usus est procemio. Viri enim inquit, Athenienses, cùm me jam videatis coronatum, jam me immolate. Etenim nunquam antehac litastis. Nonnulla etiam addere volo, scitè & urbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit [3] à Phavorino, & iis

1 Οὐδὲ γὰρ θεῖος] Minut. Fœl. Octavio. *Bourd.*

2 Τὸ γὰρ πρότερον σὺν ἐκκαλλιερήσεται] Innuit credo Socratis condemnationem & mortem, cujus pœnitentia cœpit paulo post Athenienses, ideo in ea hostia non litavere, nam hostia, de qua litatur, non est pœnitenda. *Palm.*

3 *A Phavorino*] De quo Philostrat. lib. 1. Sophistar. *Cogn.*

καὶ ὧν ἕνεκα ἐμέλησεν εἶπεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρῖνος ἀκούσας ταῦτα, ὡς οὐ γέλωτι ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν, τὸ ἐπικεκλασμένον σφόδρα, ὡς ἀγχινοεῖν, καὶ γυναικεῖον, καὶ φιλοσοφίᾳ ἧκιστα πρέπον, πρόσεισιν, πρόσεισι τῷ Δημώνακτι, τίς ἂν χλανίσκοις τὰ αὐτὰ. ἄνθρωπος ἔφη, οὐκ εὐαπάτητος ἔχων τὰ ὦτα. ἐγκειμένου δὲ τοῦ σοφιστοῦ, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὲ καὶ ἐφόδια ἔχων ὦ Δημώναξ, ἐπὶ παιδὸς ἐς Φιλοσοφίαν ἥκεις, ὄρχεις ἔφη. ἄλλοτε δέ ποτε ὁ αὐτὸς πρόσεισι τῷ Δημώνακτι, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεσθαι μᾶλλον ἐν φιλοσοφίᾳ. ὁδί, τίς χαίρει εἶπεν ὅτι φιλοσοφεῖ; καὶ ἅπαξ ἤδη, παρ' αὐτῷ ἡδὺ μάλα ἐγέλασε. τοῦ δὲ ἐρωτήσαντος ἐφ' ὅτῳ γελᾷ, σκεῖνος ἔφη, γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ δὲ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνεσθαι τοὺς φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς πώγωνα οὐκ ἔχων. τοῦ δὲ σοδινίτου ποτὲ σοφιστοῦ Ἀθήνησιν εὐδοκιμοῦντος, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπαινόν τινα τοιοῦτον, ὅτι πάσης φιλοσοφίας ἄπειρος, ὁ χεῖρον δὲ αὐτὸ εἰπεῖν, ἀ ἐλεγχῷ, ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι. ἂν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι. ἂν Ζήνων ἐπὶ τὴν Ποικίλην, λήσομαι. ἂν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἀναστὰς οὖν ἐκ μέσων τῶν ἀκροωμένων, Σὺ τὸς

& iis quæ illi dixit incipere. Cùm enim ex aliquo Phavorinus audisset, illum suas dissertationes ludibrio habere: maximè verò membrorum in illis nimium fractas delicias, ut non generosam, ac muliebrem mollitiem, ac Philosophiæ minimè convenientem, Demonactem adiit, ab eoque quæsivit, quisnam esset à quo subsannaretur: homo, inquit, cui sunt aures deceptu non faciles. Instante verò quodam Sophista, atque interrogante, Quibusnam viaticis instructus ô Demonax, à puero ad Philosophiam accessisti: Testiculis, inquit. Idem aliàs Demonactem adiit, & interrogavit, quam philosophiæ sectam magis amplecteretur. Quis verò, inquit, tibi dixit me philosophari? jamque abiens suaviter admodum risit. Illo verò interrogante quid esset quod rideret, Demonax ridiculum, inquit, mihi visum est, si tu barba tenus judicandos putas philosophos, qui barbam ipse non habes. Sidonio etiam qui Rhetor Athenis olim clarus fuit, dicente in ipsius laudem, eum philosophiam omnem esse expertum (malum autem non erit ea referre quæ dixit) Si me ad Lyceum vocarit Aristoteles, sequar: si ad Academiam Plato, veniam: si ad Pœcilen Zeno, commorabor: si vocarit Pythagoras, tacebo. Surgens igitur è medio auditorum, Heus tu, inquit, nomi-

1 Καὶ μάλιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν] Sic hæc verba bonus Opsopœus interpretatus est, quasi hoc loco μελῶν de membris accipiendum esset. Infœliciter certe, ne dicam ridicule. At tu verte: *& maximè in illis carmina fracta & minimè generosa.* Palm.

2 Ἐγκειμένου δὲ τοῦ σοφιστοῦ] Malè Interpres: *Instante verò quodam Sophista*, vertendum: *Instante verò Sophistæ*: hoc est, Favorino. *Menagius.*

3 Ὄρχεις ἔφη] Spado fuit Favorinus. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὴν Ποικίλην] Anglic. ὑπὸ τῇ ποικίλῃ. Bourd.

1 Ὄπ

ἔφη, ὡσεὶ πρὸς τὸ ὄνομα, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πύθωνα δέ τινα τῶν ἐκ Μακεδονίας ἐμπαύφωνα, νεανίσκον ὠργίλον, ἐρεσχελοῦντα αὐτὸν, καὶ ἐπιτείνοντα ἐρώτημά τι σοφιστικὸν, καὶ κελεύοντα ἐπεῖν ἐξ συλλογισμοῦ τὴν λύσιν, εἰ ἔφη οἶδα τέκνον, [1] ὅπη πεφίνη. ἀγανακτήσαντα δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῇ τῶν ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ συναπειλήσαντα, αὐτίκα σοι μάλα τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω. ὁ δὲ, σὺν γέλωτι ἠρώτησε. καὶ γὰρ [2] ἄνδρα ἔχεις; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐδόκει ἄφλοι ἀνθεῖν λίθῳ ἀμπεχόμενος, ὀλυμπιονίκης ὤν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἐῤῥύη, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἔκαστος τετυπτημένῳ, καὶ ἐδόκουν ἐπὶ τὸν ἀνθύπατον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ, μηδαμῶς ἔφη ἄνδρες πρὸς τὸν ἀνθύπατον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν. ἐπεὶ δέ ποτε καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδοῦ βαδίζων εὗρε, γραμμάτιον σὺν ἀγορᾷ πρωτοθεὶς, ἠξίει τὸν ἀπολέσαντα, ὅστις εἴη ὁ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ εἰπόντα ὁλκὴν αὐτοῦ, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνειν. ἥκει δή τις μειρακίσκος ὠργῖσθαι, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ δὲ ἤδη ὑγιὲς ἔλεγεν, ἄπιθι ἔφη ὦ παῖ, καὶ τὸν [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ σὸν ἀπολώλεκας. τὸν δὲ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων βουλῆς τὸν Ἀθήνησιν υἱὸν αὐτῷ δείξας πάνυ ὠργῖον, ἡλυδρίαν ὄντα, καὶ ἀφεκκλασμένον, ὡσπερόδυ σε ἔφη ὁ ἐμὸς υἱὸς οὗτος. καὶ ὁ Δημώναξ

mine compellans, vocat te Pythagoras. Præterea Pythone quodam ex prætextatis Macedonibus, juvene formoso illum provocante, ac quæstionem sophisticam proponente, jubenteque ut syllogismi solutionem diceret, unum inquit, novi fili, quòd concluderis. Cumque ille indignaretur, ob scommatis ambiguitatem, & comminaretur, statim tibi virum ostendam. Hic verò ridens interrogavit. Etenim virum-ne habes? Cùm etiam athleta quidam ab eo derisus quòd florida veste indutus cerneretur, cùm esset Olympiorum victor, illi vulnus lapide in caput inflixit, unde manavit sanguis. Quod qui aderant indignabantur, ac si percussus quisque fuisset, & clamabant ut ad Proconsulem iret. Sed Demonax, Nequaquam inquit, viri ad Proconsulem, sed ad medicum. Olim etiam cùm deambulando annulum invenisset aureum in via, appositа in foro schedula, poscebat ut qui annulum amisisset, quicunque tandem illius dominus esset, veniret, & indicato pondere, gemma, & typo, eum reciperet. Venit ergo formosus adolescens, qui se amisisse ajebat. Qui cùm sani nihil diceret, Abi, inquit, ô puer, tuumque annulum serva, etenim hunc non amisisti. Quispiam verò è Romanis senatoribus, cùm Athenis ipsi filium ostendisset, valdè formosum, sed effœminatum & deliciis fractum: salutat te, inquit, meus hic filius. Tum Demo-

1 Ὅπη πεφίνη] Legendus Doctissimus Flor. Christian. ad *eipn.* Aristoph. *Bourd.*

2 Ἄνδρα ἔχεις] Dixi ad illud Petron. *quaque virum quærunt.* Idem.

3 Δακτύλιον] De hac dictione alibi. *Idem.*

μάναξ, καλὸς ἔφη, καὶ σὺ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὅμοιος. τὸν δὲ Κυνικὸν οὐ ἀρκτῶ δέρμα φιλοσοφοῦντα, οὐκ Ὀνάρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἄξιον. ἐρωτήσαντος δέ τινος τίς αὐτῷ ὅρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἐκεῖνον δὲ φήσαντος πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, ὃν μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. εἶτ', καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὸ πολὺ τύχαις δεδουλώμεθα. καὶ μὴν ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, ὀλίγοις ἂν αὐτὰ ὄντα ἐλπίδες, ὑπὲρ φόβου ἄξια, παυσαμένων πάντως καὶ τῶν ἀνιαρῶν, καὶ τῶν ἡδέων. Περεγρίνου δὲ Πρωτέως ἐπιπιαίνοντος αὐτῷ, ὅτι ἐγέλα τε πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὡφελίμως ἔπαιζε, καὶ λέγοντος, Δημώναξ, ὦ Κυνᾶς; ἀπεκρίνατο, Περεγρῖνε, οὐκ ἀνθρωπίζεις; [1] καὶ μὴν καὶ φυσικήν τινα οἶδε τὴν ἀντιπόδων διαλεγόμενον, ἀναζήσασα, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγών, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι σκιὰν, ἤρετο, ποιότητας ἆρα τὰς ἀντιπόδας εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγον τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπῳδὰς ἔχειν ἰσχυρὰς, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ ζημιοῦσθαι ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμότεχνός εἰμί σοι, καὶ εἰ βούλῃ, ἐπὶ σὲ τὴν ὀρτύκαλιν, καὶ ὄψῃ με διὰ μιᾶς ἐπῳδῆς, καὶ μικρᾷ δὲ φαρμάκῳ πείσουσα αὐτὴν δῶναί μοι τὸν ἄρτον, ἀντιτόμενον τὸ νόμισμα, ὡς τι ἴσον τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπεὶ δὲ monax, pulcher ille est, inquit, teque dignus, & matri similis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cùm quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subjiciente multos esse liberos. At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim ut plurimum his servimus. Atqui, inquit, si res humanas perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & jucunda omnia cessaverint. Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante quòd sæpe rideret, & hominibus illuderet, dicenteque Demonax, nonne Cynicum agis? Respondit, Peregrine, nonne tu hominem? Physicum quoque de Antipodibus differentem, surgens ad puteum deduxit, illique umbra in aqua demonstrata, quæsivit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea quopiam magum se esse profitente, carminaque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne mireris, inquit, Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me unica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, ut mihi det panem nummum inuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò

1 Καὶ μὴν καὶ φυσικήν τινα οἶδε τὴν ἀντιπόδων διαλεγόμενον] Tzetzes in Chiliadibus. *Menagius.*

Ἡρώδης ὁ πάνυ, ἐπὶ τῷ Πολυδεύκη ποτὲ ὥρᾳ ἀπηλαυνόμενῳ, καὶ ἅρμα ζεύγνυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίστασθαι, ὡς ἀναβησομένῳ, καὶ δεῦρο ἀγαγεῖν ἐκέλευσε, προσελθὼν, Δεῦρο Πολυδεύκης ἔφη κομίζω σοι πινὰ ἐπιστολάς. ἡσθέντος δὲ ἐκείνου, καὶ οἰηθέντος ὑπὸ τοῦ χαίρειν τῷ παιδὶ αὐτῷ, καὶ εἰπόντος τί δὲ σὺ ὦ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ, αἰτιᾶταί σε ἔφη, ὅτι μὴ πρὸ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἄπει. ὁδὶ αὐτὸς, φησὶν πενθοῦντα, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυτὸν κατειρξάντα, προσελθὼν, ἔλεγε μάγος τις εἶναι, καὶ δύναται αὐτῷ ἀναγαγεῖν ἐκ παιδὸς τὸ εἴδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τρεῖς τινας ἀνθρώπους ὀνομάσειε, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ἐπιπολὺ δὲ ἐκείνου σιωπῶντος, καὶ ἀποροῦντος, ἃ γὰρ εἶχέ τινα οἴμαι εἰπεῖν τοιοῦτον, εἶτ' ἔφη ὦ γελοῖε, μόνους ἀφορᾷς ἀνθρώπους τοὺς ἀπόντας νομίζεις, μηδένα ὁρᾶν πένθους ἀμοιβῇ; καὶ μὴν καὶ ἐκείνων κατεγελᾶν ἔξεστιν, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις πάνυ ἀττικίοις, καὶ ξένοις ἐνόμασι χρωμένων. εἰ γάρ ἐρωτηθέντι τινὰ αὐτὸν λόγου τινὰ, καὶ ὑπερσταπικῶς ἀποκριθείη, ἐγὼ μέν σε ἔφη ὦ ἐπαῖρε, νῦν ἠρώτησα. σὺ δέ μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀποκρίνῃ. εἰπόντος δέ τινος τί ἐπαίσεται ἀπιόντι Δημώνακτι εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ εὐξόμεθα ὑπὲρ σοῦ ἔφη, πάνυ ἔφη κωφὸν ἡγῇ τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύναται καὶ πόρρωθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκούειν. ἰδὼν δέ ποτε δύο τινὰς φιλοσόφους κομιδῇ ἀπαιδεύτους ἐν ζητήσει ἐριζόντας,

Herodes illustris, Pollucem immatura morte sublatum lugeret, currumque vellet ipsi jungi, & tanquam ascensuro præstò esse: aggressus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epistolam tibi affero. Cùm autem ille gavisus esset, & putaret illum cum suo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ô Demonax, sibi vult Pollux? incusat te, quòd ad ipsum non proficiscaris. Hic ipse, alteri filium lugenti, & in tenebris se coërcenti, dicebat se esse magum, & filii umbram ex inferis ipsi reducere posse, si tres tantum homines illi nominaret, qui neminem unquam luctu essent prosequuti. Cum ergo hic diu secum hæsitaret, siquidem, opinor, neminem hujusmodi proferre poterat, tandem ait, ô ridicule, an te solum intolerabilia ferre existimas, neminem videns luctus expertem? Quinetiam eos risu dignos censebat, qui in sermonibus utebantur planè vetustis vocabulis, & peregrinis. Itaque cùm aliquando quempiam aliquid interrogasset, illeque plus quàm Attice respondisset, Ego quidem, inquit, amice nunc te interrogavi, tu verò mihi, ut Agamemnonis tempore respondes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanum, Æsculapii, pro filii salute oraturi, Valdè surdum, inquit, Æsculapium existimas, si non potest nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidisset philosophos magnopere ineruditos in quæstione altercantes, alterum

1 Herodes Atticus: hujus Herodis Gellius, Spartianus, Pausan. & alii meminêre & Philostrat. in Sophist. Cogn.

κ) τ μ, ἄτοπα ἐρωτῶντα, τ δὲ, οὐδὲν πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον, ἀ δοκεῖ ὑμῖν ὦ φίλοι ἔφη, ὁ μ ἕτερος τούτων, τράγον ἀμέλγειν, ὁ δὲ, αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλέης ὁ Περιπατητικὸς μέγα φρονήσ ὅτι μόνος αὐτός ἐστι, κὴ πρῶτος τ Διαλεκτικῶν, ἔφη, κὴ μιὼ ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μ πρῶτος, ἀ μόνος. εἰ ὁ μόνος, ἀ πρῶτος. Κεθήγυ ὁ ὑπατικὸς, ὁπότε διὰ τ Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπιὼν πρεσβεύσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγελασα κ) λέγοντος, κὴ ποιοῦντος, ἐπειδή τ ἐπιόντα τις ὁρῶν τοῦτο, ἔλεγεν αὐτὸν μέγα κήρυγμα εἶναι, μὼ τ Δί ἔφη ὦ Δημώνιξ, οὐδὲ μέγα. κὴ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τ φιλόσοφον ἰδὼν μ πολλῶν τ μαθητῶν ἐξελαυνόμενον, ἤδη ὁ ἀπιὼν μετέπεμπτος, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ συνεσόμενος, [1] προσέρχεται ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, κὴ εἰ δοκεῖ σοι αὐτῷ. ἄλλα δὲ πάντ ἐρωμένῳ εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατος ἔφη, ἀλλ ὡς πάντα. οὕτω μέντοι Ἡρώδη ἔλεγεν ἀληθεύειν τ Πλάτωνα, φάσκοντα μίαν ἡμῶν ψυχὴν ἔχειν. ἀ γὰρ εἶναι τ αὐτῆς ψυχῆς, [2] Ρηγίλαον, κὴ Πολυδεύκη, ὡς-ζῶντας ἐσιᾶν, κὴ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν. ἐτόλμησε δέ ποτε κ) Ἀθηναίοις ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τ προρρήσεως ἀκούσας, διὰ τίνα αἰτίαν ἀποκλείσειαν τοὺς βαρβάρους. κὴ ταῦτα, ἐπὶ τῷ τελεταῖ αὐτοῖς ποιησόμενοι

rum absurda rogantem, alterum nihil ad rem respondentem. Nonne videtur vobis, inquit, ô amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum supponere? Cùm Agathocles Peripateticus esset efferret, quòd solus dialecticorum esset primus. Atqui, inquit, Agathocles, si primus, non solus, si solus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Consularis, quando per Græciam in Asiam proficiscebatur, futurus patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret. Posteaquam ex amicis quispiam eadem videns diceret illum magnum scelus esse: per Iovem, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philosophum aliquando conspexisset, cum multis discipulis in equo discedentem, quando accersitus abibat, ut regis esset præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, ejusque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipsi anima videretur immortalis, Immortalis, inquit, sed ut cætera omnia. De Herode dicebat verum dixisse Platonem, affirmantem haud unam nobis esse animam. Neque enim esse ejusdem animæ Regilaum & Pollucem, [illegible] vivos epulis excipere, & talia [illegible]editetur. Ausus est quoque aquando Athenienses publicè interrogare, audita sacrorum præfatione, quam ob causam barbaros excluderent, idque cùm ea sacra Eu-

1 Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, ὦ οἱ Ἀργοναῦται, αὐτῷ] Locus est in voce Argonautæ. Nam Apollonium & ejus discipulos insimulabat avaritiæ, utpote qui Romam cum magistro ad Imperatorem ibant, ut divites ibi fierent, sicut Argonautæ ad vellus aureum, de qua expeditione extat egregium poëma omnibus notum Apollonii alterius, ad quod alludit. *Palm.*

2 Ρηγίλαον & Πολυδεύκη] Ρηγίλλαν & Π. Marc. *v. S. Petr. Obsop.*

1 Eu-

[1] Εὐμόλπῳ, βαρβάρῳ, καὶ Θρᾳκὶ ὄντι. ἐπεὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ λιμὴν χειμῶν, ἔφη τις τῶν φίλων, ὦ δεδοικὼς μὴ ἀναπεσὼν δι' σκάφους, κατὰ ἰχθύων καταβρωθῇς; κἄπα ἀγνώμων ἂν εἶμι ἔφη, ὀκνῶν κατὰ ἰχθύων καταδαισθῆναι, τοσούτους αὐτοὺς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορι δέ τινι κάκιστα μελετῶντι, σωεβύλλοντι ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι. ὃ ὤ, εἰπόντι ἀεὶ ἐπ' ἐμαυτῷ λέγω, εἰκότως τοίνυν ἔφη τοιαῦτα λέγεις, ὡσπερ ἀναρτᾷ χρώμενος. καὶ μέντοι δέ ποτε εἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον, οὐχ ὁρᾷ ἔφη ἔρ' ὅτῳ τὸ μισθὸν ἀπαιτεῖς. εἰ μὲν ὡς ἀλλάξαί τι δυνάμενον τῶν ἐπικεκλωσμένων, ὀλίγου αἰτεῖς, ὁπόσου ἂν αἰτῇς. εἰ δ' ὡς δεδοκτικὸν τῆς Θείας πρόνοιας ἔσῃ, τί σε δύναται ἡ μαντικὴ; πρεσβύτην δέ τινα Ῥωμαῖον εὐσωματοῦντα, καὶ τῷ σώματι πάνυ ἰσχνῷ ἐπιδειξαμένῳ, καὶ ἐρομένου πῶς σοι Δεμώναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξε, καλῶς ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀντίπαλον ἔχῃς, καὶ μιᾷ καὶ πρὸς τὰς λόγους τὸν ἐρωτήσαντα, πάνυ εὐτόνως παρεπεδύσατο. ἐρομένου γάρ τινος ἐπὶ χλιασμῷ, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων καύσαιμι ὦ Δημώναξ, πόσους μνᾶς ἂν καπνὸς γένοιτο, φησὶν ἔφη τῷ ἀποδύτῃ. καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν, καινός ἐστι. Πολυβίῳ δέ τινι, καμιδῇ ἀπαιδεύτῳ ἀνθρώπῳ, καὶ σολοίκῳ, εἰπόντι, ὁ βασιλεὺς μετὰ Ῥωμαίων πολιτείας τετίμηκεν, ἔδει σε ἔφη Ἕλλησι μᾶλλον, ἢ Ῥωμαίοις ποιῆσαι. ἰδὼν δέ ποτε τὸν εὐπαρύφους, ἐπὶ τῇ πλατεῖᾳ τῶν πορφύρας μέγα φρονοῦντα, κύψας

Eumolpus barbarus & Thrax instituisset. Cùm etiam hyeme esset navigaturus, dixit quispiam ex amicis, Annon times ne submersa navi à piscibus devoreris? Atqui demens essem, inquit, si à piscibus depasci metuerem, cùm tot pisces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori pessimè declamanti, suasit ut exercitationi incumberet. Cumque hic dixisset, semper apud me declamo, Meritò utique ista dicis, cùm auditore stulto utaris. Viso etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim si hoc nomine exigis, quasi aliquid ex fati decretis mutare possis, parum illud est, quamtumcunque postularis. Sin autem omnia ut Deo visum est eventura sunt, quid potest tua vaticinatio? Quodam verò sene Romano corpore bene habito, armatam adversus palum pugnam commonstrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnasse videor. Rectè, inquit, siquidem ligneum adversarium habebas. Quinetiam ad dubias quæstiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrii gratia, Si mille minas ligni combussero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pondera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum civitate me donavit, Vtinam, inquit, te Græcum potius quàm Romanum fecisset. Cùm & prætextatum quendam vidisset, purpuræ latitudine superbientem, admoto illius auri

[1] Εὐμόλπῳ] Dico alibi. *Bourd.*

αὐτῷ σφᾶς τὸ ὄζ, καὶ τὸ ἐσθῆτος λαβόμενον, καὶ δείξας, ἔφη, τῷτο μόνοι σοὶ σὲ, σοὶ δεῖ φέρειν, καὶ ὧδε πρόβατον. ἐπεὶ μόνοι λαβόμενον, ὤκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠπόρει τις ὡς παιδειλιάσειε, εἰπέ μοι ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ τοῦτο εἰσιὼν ἔμελλον; ἐρομένου δέ τινος ὁποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν ᾅδου, ὠμήστεινον ἔφη, κἀκεῖνά σοι ἐπιστελῶ. Ἀδμήτῳ δέ τινι ποιητὴ φαύλῳ, λίγνῳ μεγαφέραν μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὡς ὦ τοῦς Ἀμφιθήκης κεκελδυκεν ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ ςήλῃ, ὃ χείρων ὢν καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆδ' εἰς θεὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, ὕτω καλόν ἐστιν ὦ Ἄδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῷ σκελῶν αὐτῷ οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπικῶς γίγνεται, ἤρετο, τί τῷτο ὦ Δημώναξ; ὁ δέ, μεμάφασις, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμονίου τινὰ ἰδὼν τὸν αὐτοῦ οἰκέτην μαστιγοῦντα, παῦσαι ἔφη, ὀμότιμον σαυτῷ τὸν δοῦλον δεσπόσιναν. [1] Δαναΐδης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κεφάλαιον ἔφη. ὁ γὰρ εἶ Δαναΐδη ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μᾶλλον δὲ ἐπολέμει τοῖς δικαίοις πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἔνια γοῦν ἰδὼν Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀντὶ δὲ τοῦ βακτηρίου ξύστρα κεφαλὴν, καὶ τὸ ἱμάτιον ἐσθῆτος λαβόμενος, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μόνοι σοὶ σὲ, σοὶ δεῖ φέρειν, καὶ ὧδε πρόβατον. ἐπεὶ μόνοι λαβόμενος, ὤκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠπόρει τις ὡς παιδειλιάσειε, εἰπέ μοι ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ τοῦτο εἰσιὼν ἔμελλον; ἐρομένου δέ τινος ὁποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν ᾅδου, ὠμήστεινον ἔφη, κἀκεῖνά σοι ἐπιστελῶ. Ἀδμήτῳ δέ τινι ποιητῇ φαύλῳ, λίγνῳ μεγαφέραν μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὡς ὦ τοῦς Ἀμφιθήκης κεκελδυκεν ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ ςήλῃ, ὃ χείρων ὢν καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆδ' εἰς θεὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, ὕτω καλόν ἐστιν ὦ Ἄδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῷ σκελῶν αὐτῷ οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπικῶς γίγνεται, ἤρετο, τί τῷτο ὦ Δημώναξ; ὁ δέ, μεμάφασις, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμονίου τινὰ ἰδὼν τὸν αὐτοῦ οἰκέτην μαστιγοῦντα, παῦσαι ἔφη, ὀμότιμον σαυτῷ τὸν δοῦλον δεσπόσιναν. [1] Δαναΐδης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κεφάλαιον ἔφη. ὁ γὰρ εἶ Δαναΐδη ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μᾶλλον δὲ ἐπολέμει τοῖς δικαίοις πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἔνια γοῦν ἰδὼν Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀντὶ δὲ τοῦ βακτη-

auri capite, prehenſaque veſte, & commonſtrata, inquit, hoc ante te ovis ferebat, & ovis erat. Cùm lavans in balneis, in aquam ferventem inſcendere reformidaret, & quiſpiam eum ut meticuloſum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria id ipſum paſſurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco eſſe exiſtimas? Præſtolare, inquit, indeque tibi per literas ſignificabo. Cuidam etiam Admeto malo poëtæ, dicenti ſe monoſtichon epigramma ſcripſiſſe, quod teſtamento mandaſſet inſcribi ſuo cippo, quod referre non fuerit deterius,

Corpus humo tegitur, Admetus ad aſtra volavit,

Effuſo riſu, dixit, Adeò elegans, Admete, eſt epigramma, ut illud jam inſcriptum eſſe optarim. Cùm vidiſſet quiſpiam eum cruribus innixum, prout accidere ſolet ſenibus, interrogavit. Quid hoc rei eſt? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium ſervum ſuum flagris cædentem, Deſine, inquit, ſervo tuo ſimilem te oſtendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acriſii filia. In primis verò adverſus eos pugnabat, qui non ad veritatis inveſtigationem, ſed ad oſtentationem philoſopharentur. Quare viſo Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò

1 Δαναΐδης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, Κεφάλαιον, ἔφη, ὁ γὰρ εἶ Δαναΐδη Ἀκρισίου θυγάτηρ] locus ſanè frigidus ex nomine Acriſii, quaſi Ἀκρίσιος ἀνὴρ κρίσεως. Niſi fortè an dixit, non enim es Acriſii filia, intelligi volens, non enim es turri cluſa ut Acriſii filia, ſed prodire potes. Aut, Procede in publibum litigatura: non enim metus ne quis tam deformem Iupiter te rapiat. *Marc.*

2 Ἀντὶ δὲ τοῦ βακτηρίας ὑπήγοντα κορυνήτην] Meliùs τρίβωνα μὲν ἢ πήραν

εἰας, ὑπίρογκον κεκραγότα, καὶ λέγοντα ὅτι Ἀντισθένους, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους ἐστὶ ζηλωτής, μὴ ψεύδα ἔφη. σὺ γὰρ Ὑπερείδα μαθητὴς ὢν τυγχάνεις. ἐπεὶ μέντοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἰσόρροπα κεκομφαχότας, καὶ τὸν νόμον τὸν συναγώνιον, ἀντὶ τοῦ παγκρατιάζειν δάκνοντας, σὺν ἀπικότως ἔφη, τοὺς τῶν ἀθλητὰς, οἱ παρομαρτοῦντες, λέοντας καλοῦσιν. ἀσεῖον δὴ κἀκεῖνο αὐτοῦ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ περὶ τοῦ ἀνθυπάτου εἰρημένον. ὡς μὲν γὰρ τὰ πεπυρωμένα τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κυνικῷ δέ τινα ἐπὶ λίθου ἀναβάντα, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο κατηγορήσαντα αὐτοῦ, καὶ εἰς κυνάδειαν ἀμφιβάλλοντα, ἀναισχυντήσαντος, καὶ καθαπαδῆναι τὸν Κυνικὸν κελεύσαντος, ἔμελλεν ὁ ξύλοις συντρίψειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. ἀλλ' ὅγε Δημώνακτι ἐντυχών, παρητεῖτο συγγνώμην ἔχειν αὐτῷ, κατά τινα πάτριον τοῖς Κυνικοῖς παρρησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ ἀνθυπάτου, νῦν μέν σοι ἀφίημι αὐτὸν, ἂν δ' ὕστερον τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ ὁ Δημώναξ, [1] θρωπακισθῆναι τότε αὐτὸν κέλευσον. ἄλλῳ δέ τινι τραγῳδοῦντι ἅμα, καὶ ἴδιος δὲ μεγίστῳ τῶν ᾠδῶν ἐμπιεσάντι, σὺ βασιλέως

verò vehementer vociferabatur, dicebatque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum. Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cùm athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non abs re, inquit, nostri temporis athletas, comitantes socii, leones appellant. Vrbanum quoque, simulque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex iis cui illita pice sunt crura, totumque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide conscenso, hoc ipsum illi objiceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi jussit, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interveniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Proconsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto: sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum jubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione

πᾶσαν ἔχοντα, ἢ δὲ ἡ βακτηρία ὑπέρογκον, κεκραγότα, &c. nempe κυνικόν. Marc. Hæc, ut leguntur, sunt nive frigidiora, & ne micam quidem salis habent. Sed unius voculæ emendatione patebit facetus satis jocus. Lego igitur ὅσα τῇ βακτηρίᾳ, non vero ἀντὶ τῆς βακτηρίας. Iocus est, quod Cynicus ille innixus baculo, quod gestamen erat Cynicorum, contenta voce clamans se esse Antisthenis, Cratetis & Diogenis & eorum sectæ imitatorem, à Demonacte irrisus est & subsannatus. *Imo* (inquit) *Hyperidis videris esse discipulus.* Ludens in voce Ὑπερείδης, quam ab ὑπερείδω fingit derivari, quod est *innitor*, eo quod innisus erat baculo. Hyperides autem fuit rhetor Athenensis celeberrimus, forte fuit etiam Philosophus ejus nominis, de quo tamen nihil legi. *Palm.*

1 Δεσπακισθῆναι] Dixi ad illud Petronii *Salamandra supercilia tua exussit.* Bourd.

ἐρωμένῳ πῶς ἂν ἧς ἄριστα ἄρξῃ, ὀργίλος ἔφη. καὶ ὀλίγα μὲ λαλῶν, πολλὰ ἂν ἀκούων. ἐρωμένῳ δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς ὠλακῶδες ἐοίκει, οἷ ἂν ἔφη τοὺς μωροὺς τὰς μελίσσας πτήνειν τὰ κηρία; ὡς ἂν τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντι ἰδὼν τὸν χεῖρα ἀπεκεκομμένον, ὀψέ ποτε ἔφη Ἀθηναίους εἰκόνι χαλκῇ τιμῆσαι τὸν Κυναίγειρον. καὶ μὴν καὶ Γρύφιον τὸν Κύπριον, λέγω δὴ τὸν χωλὸν, τὸν οὐ βαδίζειν, ἰδὼν ἐπὶ πολὺ τοῖς Περιπάτοις συνδιατρίβοντα, ἀδύν ἐστιν ἔφη ἀναμαχητότερον χωλὸν βαδιστικόν. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἅμα συνεβούλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, πείθειν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον ἀνθ' αὑτοῦ τεκνοτροφεῖν τῇ φύσει, ἐλεγχικώτατα ὡς αὐτὸν ἀπεκρίνατο. ὥκουν ὦ Ἐπίκτητε, δύο μοι μίαν σὴν σαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὲν καὶ τὸ ὡς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεῦσαι. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκάκιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη δὲ, καὶ ἅμα σώματος αὐτοῦ τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε ἔφη, ἀληθῶς ἄξιον εἰ δέκα κατηγοριῶν. Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων καὶ ζήλου τὸν ὡς Κορινθίους καταισχῦναι θέαν μονομάχων, ἀποστελλόντων εἰς αὐτοὺς, μὴ πρότερον ἔφη τοῦτο ὦ Ἀθηναῖοι ψηφίσησθε, ἂν μὴ δὲ ἐλεεῖν τὸ βωμὸν καθέλητε. ἐπεὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ, Ἠλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, μηδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ἠλεῖοι, μὴ δέξησθε ἀνεισάζειν tione quispiam optimè imperare possit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scisitanti cuidam num & ipse placentis vesceretur, Numquid existimas apes fatuis suos favos facere? Apud Pœcilen cùm statuam conspexisset manu mutilam. Tandem aliquando, inquit, Athenienses ænea imagine Cynægirum cohonestarunt. Quinetiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, Claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius. Cum aliquando Epictetus simul objurgando suaderet ei ut duceret uxorem, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philosopho conveniat, ut suo loco alterum naturæ relinquat, argutissimè ei respondit. Da mihi igitur, Epictete, unam tuarum filiarum. Illud etiam est memoratu dignum, quo Herminum Aristotelicum notavit. Etenim cùm sciret illum quovis scelere fœdatum esse, innumeraque flagitia perpetrare, Aristotelem verò, ejusque decem categorias in ore semper habere, Hermine, inquit, decem categoriis revera es dignus. Athenienses aliquando consultantibus ad Corinthiorum imitationem de constituendo spectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienses hæc decernatis, quàm misericordiæ aram subvertatis. Cùm in Olympiam aliquando veniisset, eique imaginem æneam erigere decreviissent Elei, Nequaquam istud facietis, inquit, viri Elei, ne majores vestros afficere probro videamini,

1 Τὸν Κυναίγειρον] Cujus historia notissima ex Herod. Diodor. Sicul. Valer. Maxim. Suid. *Bourd.*

1 Ai-

τοῖς σοφοῖς ὑμῶν, ὅπ μήτε Σωκράτης, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀναπεπείκασιν. ἤκουσα ἤ αὐτοῦ ποτε καὶ πρὸς τὸ τῶ νόμων ἔμπειρον ταῦτα λέγοντος, ὅπ κινδυνεύουσιν ἄρχηται εἶναι οἱ νόμοι, ἄν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γράφωνται. οἱ μὲν γὰρ οὐ δέονται νόμων. οἱδὲ, ὑπὸ νόμων οὐδὲν βελτίους γίγνονται, τὸ ἤ Ὁμήρου εἶχον ἕνα ἥδε μάλιστα,

Κάρτιν᾽ ὁμῶς ὄ, τ᾽ ἀεργὸς ἀνὴρ, ὄ, τε πολλὰ ἐοργώς.

Ἐπῄνει ἤ καὶ τὸ Θερσίτου, ὡς Κυνικόν τινα δημηγόρον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἀρέσκοι τῶ φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μὲ θαυμασοί. ἐγὼ μὲν, Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω ἤ Διογένη, καὶ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἔζησε ἤ ἔτη ὀλίγω δέοντα τῶ ἑκατὸν, ἄνοσος, ἄλυπος, οὐδένα συνοχλήσας πω, ἢ αἰτήσας. φίλοις χρήσιμος. ἐχθρῶν οὐδένα οὐδὲ πώποτε ἐχθρικῶς. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον σφῶς αὐτὸν Ἀθηναῖοι τε αὐτοὶ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παρελθόντα, ὑπεξαναστῆναι μὲν τὰς ἀρχούσας, σιωπὴν ἤ γενέσθαι πάντων. τὸ τελευταῖον ἤ, ἤδη ὑπέργηρως ὢν, κληθεὶς εἰς ἰδίαν τύχοι παρελθὼν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκοιμᾶτο θεᾶς τινος ἐπιφάνειαν ἡγεμόνων τὸ πρᾶγμα, καί τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσελθεῖν αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρελθόντα ἤ, αἱ ἑταιρίδες ἀνθεῖλκον σφᾶς αὐτὰς, ἑκάστη ἀξιοῦσα παρ᾽ αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον. καὶ τοῦτο δυσχέραινε ἑαυτῆς ἡ δεδηκῦα ὤετο. καὶ μὲν καὶ οἱ παῖδες ὁπόσοις σφσέφερον αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. στάσεως δέ ποτε Ἀθήνησι γενομένης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ φανεὶς μόνον, σιωπᾷν

mini, quòd neque Socrati, neque Diogeni ſtatuam repoſuerunt. Ipſum etiam hæc legum perito dicentem audivi, periculum eſſe ne ſint irritæ leges, ſive malis, ſive bonis ſcribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores reddunturVnum potiſſimùm Homeri verſiculum canere ſolebat:

Strenuus & ſegnis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Therſiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potiſſimùm ex philoſophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione ſunt digni: verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Ariſtippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini ullam moleſtiam intulit, nihil à quoquam petivit: amicis officioſum ſe præbuit, nullum unquam inimicum habuit. Atque ipſum amore tanto proſequuti ſunt Athenienſes atque univerſa Græcia, ut præteruntem magiſtratus aſſurgerent, magnumque ſilentium omnes agerent. Poſtremò, cùm jam eſſet ſenio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidiſſet præteriens, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebant hoc aliquem eſſe Dei exortum ducebat, & bonum aliquem genium in ædes ingreſſum. Præteruntem verò piſtrices certatim ad ſe trahebant, unaquæque cupiens ut à ſe panem acciperet: & quæ dediſſet, hoc ſibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma ſolebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingreſſus eſt: cumque ſolummodò apparuiſſet, ſilen-

ἐποίησεν αὐτούς. ὁδὲ, ἰδὼν ἤδη μετεγνωκότας, ἡδέως εἶπεν, καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη. ὅτε δ' σωφρονεῖν δοκῶν ἐθ' οἷός τε ὢν αὐτῷ ἐπικουρεῖν, εἶπεν πρὸς τοὺς παρόντας τὸ σαμψώνιον τῶν κηρύκων πόδα,

Λήγε μοι ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων τιμίας.

Καιρὸς δ' καλεῖ μηκέτι μέλλειν. Καὶ πάντων ἀποχόμενος, ἀπῆλθε τὸν βίον φαιδρὸς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς σύνεγγύς ἦσιν ἐφαίνετο. ὀλίγον δ' πρὸ τὸ τελευτῆς ἐρομένου τινὸς εἰ τι φρῆς τι κελεύεις, μὴ πολυπραγμονεῖτε ἔφη. ἡ γὰρ ὀδμὴ με θάψει. φαρμὸν δ' σκεύης, τί ἂν σοι αἰσχρὸν ὀρνέοις, καὶ κυσὶ βορὰν παρεσκευακὼς τηλικούτου ἀνδρὸς σῶμα; καὶ μάλα, ἡδέως ἄτοπον ἔφη τοῦτο, εἰ μέλλω κ' ἀποθανὼν, ζῴοις τισὶ χρήσιμος ἔσεσθαι, οἱ μῦτοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἔθαψαν [1] αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπιπολὺ ἐπένθησαν, καὶ τὸν λῶκον τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰώθεσαν ὁπότε κάμνοι, ἀναπαύεσθαι, παρεσκεύασαν, καὶ ἐστεφάνων ἐς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἠγάλματι ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ σκάφορι, οὐκ ἔστιν ὅς τις οὐκ ἀπήντησε. καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων. ὅτοι μέντοι ὑποδύντες, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. τοῦτο ὀλίγα πάνυ σὺν πολλῶν ἀπεμνημόνευσα. καὶ ἔστιν ὑπὸ τούτων τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεσθαι, ὁποῖον σφόδρα ἀνὴρ ἐγένετο.

tium ipsis imposuit. Quos cùm resipuisse vidisset, nihil loquutus abiit. Porrò cùm intellexisset se sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones uti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis: non esse differendum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migravit, & qualis obviis semper apparuit. Paulò verò antequam moreretur, interrogante quopiam, De sepultura quid imperas? Ne hujus rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, Quid igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus volucribus & canibus dilaniandum objiciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus utilis fum futurus. Cæterùm Athenienses magnifico funere illum elatum publicè sepelierunt, diuque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum usque. Hæc perpauca ex multis commemoravi, ex quibus lectori colligere liceat, cujusmodi vir ille fuerit.

1 Αὐτὸν δημοσίᾳ] Non attendit ad vocem δημοσίᾳ Interpres *eum luctu publico extulerunt.* ut Lycias Rhetor in Epithaphio ἡ πόλις αὐτὸς ἐπένθησε δημοσίᾳ, *publicè, sive funere publico, sive publico luctu.* de luctu publico longissima narratio. Licet videatur satisdatum ad Martial. & Pers. *Bourd.*

AMO-

ΕΡΩΤΕΣ. | AMORES.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductis Chariclis & Callicratida personis, quorum alter amorem mulierum ut antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mutuum, & utrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura ducta opposuerat, & proposita muliebrium vitiorum insolentia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, invitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & praeparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens causam & quasi fundamentum totius negotii, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidiacæ Veneris, & exemplum impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuam noctu aggressus est. Cujus commemoratio, contentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Caterùm haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum paederastas esse, solis illis permittit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐρωτικῆς παιδιᾶς ἑταῖρέ μοι Θεόμνηστε, ἐξ ἑωθινοῦ πεπλήρωκας ἡμῶν τὰ κεκμηκότα ὠσὶ τὰς συνεχεῖς ἀηδόνας ἅπαντα, καί μοι σφόδρα δριμεῖαν τοιαύτης ἀνέσεως, ὄντως ἡ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διηνεκῶς ἀηδίας ἀνέχεσθαι. πεφύκασι δ' οἱ φιλόπονοι πόνοι, μικρὰ τῶν ἐπαχθῶν φροντίδων χαλασθέντες, εἰς ἡδονὰς ἀνίεσθαι. πάνυ δή με νῦν τὸ ὄρθριον, ἡ τῶν ἀκηλάστων σου [2] λόγων αὐμύλη, καὶ

LVCIANVS.

Amatorio lusu, amice Theomneste, summo mane nostras aures continuo studio defessas impleviſti: mihique relexationem hujusmodi vehementer sitienti, jucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiva gratia. Infirmior enim animus est, quàm ut studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores, ut paulum relaxatis gravibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcisque lascivorum verborum

1 Ἐρωτικῆς] Non esse Luciani sed alicujus qui Lucianum supervixerit jam monui præfatione ad Lectorem, videtur esse Aristeneti. Incertus Interpres lectorem curiosum sæpissimè decipit. *Bourd.*

2 Λόγων] Anglic. *διηγημάτων*. Idem.

γλυκεῖα πείθω καταφέρειν. ὥς ὀλίγα δεῖν, Ἀριστείδης σύμοιχον εἶναι, [1] τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπερηλέμμαι. ἄχθομαί τε ὑπὲρ τῶν σῶν ἐρώτων, οἷς πλατὺς διέρρηγε σκοπὸς, ὅτι πέπωκεν διεγέμεν. καί σε καὶ αὐτῆς ἀντιβολῶ τῆς [2] Ἀφροδίτης, εἰ φέρεταί μοι λέγειν ἔοικας, εἴ τις ἄρρεν, ἢ καὶ νὴ Δία θῆλυς ἐφέρπει σοι πόθος, ἡρέμα τῇ μνήμῃ σκηλεύσασθαι καὶ γὰρ ἄλλως [3] ἑορτασικῶ ἄγημι ἡμέραν, Ἡρακλεία γόντες. σὺν ἀγνοεῖς γὰρ ὅπως τὸ Θεῖον ὡς ὀξὺς ὧν ποθὸς Ἀφροδίτιον. ἤδιστα ἂν δοκεῖ μοι τῶν λόγων τὰς θυσίας ποιήσασθαι. Θεόμνηστος. Χαῖρον ἂν μοι ὦ Λυκῖνε, [4] θαλάττης κύμασι, καὶ πυκνὰς ἀπ' ὀφρυῶν νιφάδας δροσιμήστιας, ἢ τὰς ἐμὰς ἔρωτας. ἔγωγ' ἂν ἅπασαν αὐτῶν κενὴν ἀπολελεῖφθαι φαρέτραν νομίζω. καὶ ἐπ' ἄλλον τινὰ πλῆναι θελήσωσιν, ἀνόπλων αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσεται. χεδὸν γὰρ ὡς τὸ ἀντίπαιδος ἡλικίας εἰς τὰς ἐφήβους κεχωρηκὼς, ἄλλας ἐπ' ἄλλαν ἐπιθυμίας βαυκαλῶμαι. Ἀμφόδοις ἔρωτες ἀλλήλων, καὶ πρὶν ἢ λῆξαι τὰς πρώτερους, ἄρχονται δεύτεροι, κόρυμα Λερναῖα τε παλιμφυὲς Ὕδρας πολυπλοκώτερα, μηδ' Ἰόλεον βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰρ ὁ σβέννυται πῦρ. ὕπτω τὶς ὑγρὸς τοῖς ὁμμασιν συνοικεῖ μύωψ, ὃς ἅπαν κύκλῳ εἰς αὐτὸν ἁρπάζων, ἐπ' ὀδύνῃ κόρῃ πωεῖ. καὶ σωρηδὸν ἀπορεῖν ἐπέρχεταί μοι, rum tuorum ſuadela valdè exhilàravit. Itaque parum abfuit, quin Ariſtides mihi viderer eſſe, Mileſiis ſermonibus ſupra modum delinitus. Doleoque per amores tuos, quibus latus inventus eſt ſcopus, quòd narrare deſiiſti. Ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris, ſi quod maſculum, aut muliebre te inceſſit per Iovem deſiderium, ſenſim memoria elicias. Nam alioqui feſtum diem celebramus: Herculi ſacra peragentes. Cæterùm haud ignoras quam acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proinde lubentiſſimè videtur mihi hæc ſacrificia ſermonum eſſe admiſſurus. *Theom.* Citiùs verò Luciane, maris fluctus, denſaſque nives è cœlo delabentes numeraveris, quàm meos amores. Itaque vacuam omnem eorum pharetram relictam eſſe puto: ac ſi ad alium avolare volent, inermis ipſorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adoleſcentia inter ephebos ſum receptus, aliis atque aliis cupiditatibus demulceor. Alii amores aliis ſuccedunt, ac priùs quàm deſinant primi, incipiunt ſecundi, Lernæa capita, magis quàm renaſcentis Hydræ, multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere poſſint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam aſilus meis oculis inhabitat, qui omnem formam ad ſeſe rapiens, nulla ſatietate expletur. Ac aſſiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam ſit hæc

1 Τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις] Interpres Apuleii ad Mileſias. *Bourd.*

2 Ἀφροδίτης] Interpolitio (εἰ φέρεταί μοι λέγειν ἔοικας) ſed reſcribe (εἰ μὲ φέρεται λέγειν ἔοικας.) Marc.

3 Ἑορτασικὴν ἄγημι ἡμέραν] Iulian. Imperator Cæſar. *Bourd.*

4 Θαλάττης κύματα] Vt in Catull. *Idem.*

1 Ἐδὼς

τίς ἔτ' Ἀφροδίτης ὁ χόλος. ἐγὼ Ἡλιάδης ἐγώ τις, ἢ δὲ Λημνιάδων ἔρις, ἢ δὲ Ἱππολύτειον ἀγροικίαν ὀφρυώμενος, ὡς ἐρεθίσῃ τὸ Θεῖον τὸ ἄπαυστον τοῦτο ὀργήν. Λυκῖνος. πέπαυσο τὸ ἐπιπλάττων καὶ δυσχερῆς τοιούτης ὑποκρίσεως Θεόμνηστε. ἄχθη γὰρ ὅτι τούτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη σοι συνεκλήρωσέ σε, καὶ χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναιξὶν ἀγρίαις, καὶ μὴ παισὶ τοῖς καλοῖς ἀνθοῦντας ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων τύχαι δέησαι τοῦ τὸ δυσχερὲς ἅπαν νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἐχέτω τοῦτον τὸν πόνον σπουδή, λῆρος, δύθυμήματα σαυτὸν εἶναι νομίζῃς, ὅπου σοι ὁ Θεὸς οὐκ αὐχμηρὰν γεωργίαν ἐπέκλωσεν, ἢ δι' ἐμπορικὰς ἄλλας, καὶ στρατιώτου σὺν ὅπλοις βίον, ἀλλὰ λιπαρὰν παλαίστραν μέλησί σοι, καὶ φασὶ μὲ [1] ἑῶσι μέχρι ποδῶν τὸν τριφῶ καθιέναι. ἀφαιρεῖσθαι δὲ ἡσυχίαν τῶν ἐπιμελειῶν. τὸ γὰρ ἐρασθῆναι ἡμέρων, καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον, δύσφορόν, καὶ γλυκὺς ὁδὸς ὁ ἐπὶ πόθῳ δάκνων. πειρᾷσαι γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δὲ, ἀπολέλαυκας. ἴσῃ δ' ἡδονὴ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἔναγχος γὰρ διεγυμνώσω σὺ τὸν πολύν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καπάλογον, ὃν δρόχθει ἠρέμα, ἰλαρὰ μὲ [3] τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ τακερῶς ἀνυγραίνοντο. τὸν φωτὸν δὲ ἴσῃ τῇ Λυ-

hæc ira Veneris. Non enim ego sum Heliades quispiam, neque Lemniadum contentio, nequè agreste illud Hippolyti supercilium, ut implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Luc.* Omitte fictitiam hanc, Theomneste, & difficilem actionem. Etenim ægrè fers quod te huic vitæ conditioni fortuna destinavit, & acerbum esse putas, si cum formosis mulieribus, cumque pueris pulchrè florentibus versaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò molestum forsitan opus erit: gravis enim est hic affectus. Quin tu potiùs effusa multa hac dementia, beatum esse te putabis, quòd non squalidæ agriculturæ, non mercatoriis erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te destinavit Deus, sed pinguęs palæstræ tibi sunt curæ, ac splendida vestis ad pedes usque delicatè demissa. Eleganter verò compositæ comæ studium, ipsaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulcisque desiderii dens mordet. Dum enim periculum facis, speras: ubi verò consequutus es, frueris. Pari autem voluptate præsens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cum narrares longum istum, perinde ac apud Hesiodum, catalogum eorum quos inde ab initio amasti, suaves quidem oculorum tuorum faces molliter liquescebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ te-

1 Ἑῶσι μέχει ποδῶν] Quales Medorum fluxorum sive laxorum vestes, sic ποδήρης χιτὼν, Aristenet. Epistol. 15. libr. 1. leg. Xenophon. 8. Pædiæ. Diodor. Sic. libr. 2. omnes. *Bourd.*

2 Καπάλογον] Qui inscribebatur ἡσίῳ. De quo viri Clarissimi Daniel Heinsius & Ioannes Meursius ad Hesiod. Tangit ipse Lucianus dissertat. cum Hesiodo. sic in Lapith.

Ἡ' εἶν ποτ' ἄρ ἦγε. Idem.

3 Τῶν ὀμμάτων αἱ βολαί] Sic infra in hoc Dial. Aristen. Epist. 1. *Idem.*

κώμῳ ζυγατρὶ λεπτῇ ἀφηδύνων, ἀπ' αὐτῆ δ' ἐκ κώμης τοῦ ἐκείνων μόνων, ἀλλὰ καὶ τ' ἐπ' αὐτοῖς μήμης ἐρᾶν. ἀλλ' εἴ τί σοι δ' ἐκ τοῦ Ἀφροδίτου ἐφείλκυσε λείψανον ἀφεῖναι, μηδὲν ἀποκρύψῃ. τῷ δ' Ἡρακλεῖ, τῷ ζυσίαν σπείσῃ παρόντι. Θεο. [1] βυφάγος μὲν ὁ δαίμων ὦ Λυκῖνε, καὶ [2] πᾶς ἀκήρνοις ὡς φασι τὸ ζυσιῶν ἥκιστα τρεπόμενος. ἐπεὶ δ' αὐτῆ τοῦ ἑπόσιον ἑορτῶν λόγῳ μεμίμεγμαι, αἰμὶ ἐμοὶ δικαιόσεις, ἐξ ἐωθινῆ διαπεθέσης, κόρον ἔχουσιν. εἰ δ' οὖν μέσως, τὸ σωνήθες μεθαρμόσομαι δὴ αὖθις, ἱλαρῶς τῷ Θεῷ σωνδιημερεύσοντα. καί μοι χρὴ δικαίης ἴσης, ἐπεὶ μήδ' ἐς ἕτερόν σε δ' πάθος ῥέποντα ὁρῶ. ποτέρους ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλόπαιδας, ἢ τοὺς γυναικοῖς ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πλησίον ἑκατέρῳ, καθάπερ ἀκριβὴς τροπάνη, πᾶς ἐπ' ἀμφότερα πλάσιγξιν, ἰσορρόπως πλαστόμενος. σὺ δ' ὁπότερος ὢν, ἀδεκάστῳ κρατῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. πάντα δὴ ἀπελὼν ἀπάτισμον ὦ φιλότης, ἰὼ πεπίστευκέ σοι ψῆφον ἡ ἀεὶ τ' ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γέλωτος ἠγῇ τοῦ tenuem vocem jucundè referens, ab ipso ſtatim habitu præ te ferebas, quòd non illos ſolùm, verùm etiam illorum memoriam amares. Sed ſiquid tibi ex ea navigatione quam ſecundum Venerem ſuſcepiſti, reliquum ſupereſt, ne id nos cela, ſed abſolutum Herculi ſacrificium præſta. *Theom.* Taurivorus eſt iſte Deus, Luciane, & ſacrificiis citra fumum peractis, ut ajunt, minimè delectatur. Sed poſtquam annuam ipſius feſtivitatem ſermone celebramus, meæ quidem narrationes ab aurora productæ, ſatietatem pariunt. Tua verò Muſa à conſueto tranſlata ſtudio, hilariter cum Deo diem hunc exigat. Ac mihi æquus eſto judex, ſiquidem neutram in partem hujus affectus propendentem te videō. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego utroque perculſus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrinque ſtantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc ſortem es, incorrupto judice nimirum ratione, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recuſandi ſimulatione ſublata, ô amice, quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam feras. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneſte, attamen etiam ſerii

1 Βυφάγος] Philoſtrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis integrum devoraſſe bovem ſcribunt, ſemel apud Lindum urbem, & iterum apud Otiopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno εἰς Ἄρτεμ. fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis eſſe.

ἔ γάρ
Παύσατ' ἀδηφαγίης, ὅτι οἱ παρὰ νηδὺς ἐκείνη
Τῇ ποτ' ἀροτρεύοντι συνήντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat ingluvie, quanta, cùm ſcinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti:

Exinde manſit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυφάγος immoletur cum multa diratum imprecatione. Philoſtrat. Vir. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. *Cogn.*

1 Ταῖς ἀκήρνοις] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

διήγησιν. ἤδη ἐπαγγέλλεταί τι καὶ παιδαριῶδες. ἐγὼ δὲ [1] ἐξ ὑπογύου τῆς ἐπιχειρήσεως ἡψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' ὀλίγου παλαιᾶς, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκοὼς, οἷς τότε σωτήνως ὡς ἀμιλλωμένοις, ἔτι τῷ μνήμῃ ἔναυλον ἔχω. διήρητο δὲ αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις καὶ πάθη. καὶ ἐγὼ ὥσπερ σὺ κατ' εὐκολίαν ψυχῆς ἄπαις ὢν, ὀπτῆς ἄρτυσιν μιγάδος, τὸ μὲν, βυκολέων, τὸν δὲ ἄρρενα μᾶλλον νομίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὑπερφυὴς παιδικοῖς ἤδετο, τῷ θήλειαν Ἀφροδίτην βάρυθρον ἠγάλλετο. ὁ δὲ ἀγνοῦν ἔρωτος ἄρρενος, εἰς γυναῖκας ἐπλάνατο. δυοῖν δὴ μαχομένοιν παθοῖν ἀγωνοθετήσας ἀμείνω, ὁδὲ ἂν εἴποιν δυναίμην, ὡς ὑπερφυφρόνησε. καί μοι τὸ τῶν λόγων ἴσχυε, πῶς ἀκοαῖς ἐνεσφρέγετο χεδὸν, ὡς ὄρνιθος εἰρημένα. πᾶσιν δὲ ἐπιμήσεως ἀφορμὴν ἐν ποσὶν ἀποδέμενος, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἤκουσα λειψάνιον, σοὶ τὸ ἀκριβὲς ἐπίξημί σοι. Θεομ. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαναστὰς ἔνδην, ἀπαντικρὺ καθεδοῦμαί σε, δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. σὺ δὲ ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τῶν ἐξωπαθῶς ἀφορᾷς, μελῳδίαν περαίνειν. Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν ἀφορμῶμαι, ταχυναυτοῦν σκάφος ὑπερέπιτο, τούτων τῶν δικρότων, οἷς μάλιστα χρῆται [2] Λιβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος Ἰωνίῳ κόλπῳ παροικιζόμενον. ὡς δὲ εὐπλοῦν, πάντως ἐπιχωρίους θεοὺς προκαλεσάμενος, καὶ Δία ξένιον ἵλεων σωτηρίαν τῆς ἀποδήμου πραπίδος ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' ἄστεος ὀρθὸς ζεύγλῃ κατῆειν

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen institueris, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè obsignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mulari

1 Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπιχειρήσεως] Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his navigiolis Renat. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric. Bourd.

1 Ἐκ-

ἐπὶ θάλασσαν, εἶτα τὰς ἀνδρικὰς μοι ἐμπορίτιδας ἐξιωσάμενοι, ἡνιόχῃ δὲ παιδείας λιπαρὴς ὄχλος, οἱ συνεχῶς ἡμῖν σύντυχάνοντες, ἀναιρῶς διεζεύγνυντο. τῆς πρύμνης γὰρ ἐπιβὰς, ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἵδρυσα τοῦ κυβερνήτου. καὶ ῥοθίῳ τῷ τῶν ἐλατήρων μὴ μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναχθέντες, ἐπιδὴ μάλα κατόπιν ἡμᾶς [1] συμφυὲς αὔρει, τὴν ἴσην σὺν τῇ μεσονηΐλιον ἀκμαζῇ κυρτώσῃ τὸ κέρας ἐπεσείλαμεν, εἶτ' ἀθρόας τὰς κάλων τὰς ὀθόνας ἀνέντες, ἠέρμῳ πιμπλαμένῳ δὲ λίνῳ, κατ' ὀλίγον οἷμαι βέλους ἐλάττονι ῥοίζῳ διιπτάμεθα, βαρὺ δὲ πύμασιν ἀπορυχομένῃ τὸ ῥίζωμα ἐπὶ τῷ ῥίζωμα αὐτῷ πρῴρᾳ. ἀλλ' ἅμα μὲν ἐν τῷ μεταξὺ παρέπλῳ, ἀπορίᾳ, ἢ παιδιᾶς ἐχόμενα συνηνέχθη, κρυερὸς ἐπάνω μηκύνειν. ὡς δὲ τὰ Κιλικίας τῷ ἕφαλον ἀμείψαντες, εἰχόμεθα δὲ Παμφυλίᾳ κόλπῳ, Χηλιδονέας ὑπερβέοντες, ἐν ἀμαχθεῖ τὰς ἀνυσχεῖς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὅρους, ἐκάστῃ τῶν Λυκιακῶν πόλεων ἐπιξενούμεθα, μύθοις τὰ πολλὰ χαίροντες. ὑδὲν γὰρ ἐν αὐτοῖς σαφὲς διδυμηνίας ὀφθῆναι. ἄχρι τῆς ἡλιάδος ἀφάμενοι Ῥόδου, τὸ συνεχὲς τοῦ μεταξὺ τῶν ἀληπαύσεων ὡς ὀλίγον ἐκρεάσαμεν. Οἱ δὲ ἀνέρεται, τὸ σκάφος ἐξαλὰν ἐς γῆν ἀναπαύσαντες, ἐγγὺς ἐσιήκασιν. ἐγὼ δὲ σύνεπισμένῳ μοι ξενῶνι ἀπαντικρὺ τοῦ Διονυσίου κατὰ χολὴν ἐδαίζον, ὑπερφυὲς ἀπαλαύστως ἐμπεπλάμενον. ἔστι γὰρ ὄντως ἡ πόλις ἡλιὰς, πρέπον ἔχουσα τῷ Θεῷ τὸ κάλλος. ὑπερεῖδον δὲ τὰς ἐν τῷ Διονυσίου στοᾶς,

lari ad mare descendebam. Iis deinde qui me deducebant valere jussis (me autem frequens eruditorum turba sequebatur, qui nobiscum assiduò versari soliti, ægrè dissociabantur) consceuta puppi, juxta gubernatorem me collocavi. Tum impetu remigum brevi à terra in altum provecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media navi erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes confertim effusis, sensim impletis vento linteis, nihilo minori impetu, opinor, quàm sagitta pervolavimus, fluctibus graviter infrementibus circa proscindentem ipsos proram. At verò quæ inter navigandum seria vel jocosa contulerimus, longiùs hîc persequi tempus non finit. Postquam autem maritimam Ciliciæ oram prætervecti, Pamphilium sinum contigimus, ultra Chelidoneas, fœlices illos veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ civitates divertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ: donec ad Soli sacram Rhodum delati, continuum navigationis hactenus actæ laborem aliquantisper interpellare decrevimus. Remiges itaque navigio è mari in terram subducto, prope littus tentoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio, è regione templi Dionysii lento gradu progrediebar, summâ interim voluptate fruens. Est enim re ipsâ Solis hæc urbs, convenientem Deo pulchritudinem præ se ferens. Porticus autem templi Dionysii obam-

[1] Ἐπὶ μᾶλλον] Angl. ἐπιόμενον. Bourd.

[1] Ai-

ἐκάστην γραφὴν κατιόντι, ἅμα τῇ τέρπνῃ τῆς ὄψεως, ἡρωϊκὰς μύθους ἀναπεμπομένῳ. αὗται γάρ μοι δύο, ἢ καὶ τρεῖς παρεῖναι ὀλίγου ἀφορᾷ, πᾶσαν ἱστορίαν ἀφηγούμενοι. τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκασία περιελάμβανον. ἤδη δέ τις ἄλλος ἔλεγε, καὶ ἀφηγουμένῳ μοι βαδίζειν οἴκαδε, τὸ ἥδιστον ἐπὶ ξένης ἀπήντησέ μοι κέρδος, ἄνδρες ὧν παλαιᾶς χρόνῳ συνήθεις, ὡς νῦν αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας οἰκοθεν. τὸ δὴ Κορίνθιε Καλλικλέα νεανίαν οὐκ ἄμορφον ἔχοντά τι, καὶ κομμωτικῆς ἀσκήσεως, ἅτε οἰμαι γυναίοις συνοργιζόμενον. ἅμα δὲ αὐτῷ καὶ Καλλικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον, τὸ τρόπον, ἀπλοϊκόν. ὠφεγγομένως δὲ πολιτικῶν λόγων ὠφεῖσθαι, καὶ ταυτησὶ τῆς ἀγορᾶς ῥήτορικῆς. ὧν δὴ καὶ τῷ σώματι γυμναστικὸς, ὡς δὲ ἄλλο τι μοι δοκεῖν τὰς παλαίστρας ἀγαπῶν, ἢ ἀφ' ὧν παιδικὰς ἔρωτας. ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐπλόκει. τῷ δὲ ὡς τὸ ἦλυ μισεῖ, πολλὰ καὶ Προμηθεῖ κατηρᾶτο. πόῤῥωθεν δὴ ἰδὼν ἑκάτερός με, γήθησε, καὶ χαρᾶς πλέοι ὠφεσίδραμον. εἰθ' ὁποῖα φιλεῖ, δεξιωσάμενοι, ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν ἑκάτερος ἠξίουν με. κἀγὼ φιλονεικούντως ἐρῶν περαιτέρω, τὸ μὲ τήμερον εἶπον ὦ Καλλικρατίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἅμφω καλῶς ἔχειν ἐστὶν ἀμφὶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλείω τὴν ἔριν ἐγείρητε. παῖς δ' ἀφεξῆς ἡμέρας, τρεῖς γὰρ σύνοιδα μίμειν, ἢ τέτταρας διήγωγα μᾶλλον, ἀμοιβαίως ἀνδιαιτᾶσθαί με, πλήρω

obambulans, singulas picturas contemplabar, una cum ea voluptate, quam ex contemplatione capiebam, heroicas illas fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui supervenêre, qui omnem historiam mihi narrabant, pleraque etiam ipse conjectura percipiebam. Et cum jam satis essem contemplatus, domumque ire cogitarem, quod jucundissimum est in peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri jam olim familiares, quos neque ipse non nosse mihi videris, cum sæpe huc ad nos itantes videris. Nempe Charicles illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, aliquid ex arte fucandi habentem, ut qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Una quoque cum ipso Callicratidem Athiensem, moribus ingenuum. Nam se veluti ducem in civilibus orationibus, & in hoc forensi genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, ut mihi videtur, palæstras amans, quam ob puerorum amores: nam ad hoc prorsus animo consternabatur. Atque ob odium quo fœminas prosequebatur, multa etiam Prometheo imprecari solebat. Cum igitur uterque è longinquo me conspicatus esset, gaudio, lætitiaque pleni accurrunt. Deinde quemodmodum fieri solet, me salutatum uterque ut ad

se venirem, rogabant. Quos cum amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par est, ne majorem contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nam tres vel quatuor hic commorari constitui) vicissim convivio me excipietis, quis prior id faciat

ἀμφοτέρους ὁ πατήρ. δοκεῖ ταῦτα. κἀκείνῳ μὲν τῷ ἡμέρᾳ εἰσάρχειν ἐγώ. τῇ δ' ἐπιούσῃ, Καλλικρατίδας. εἶπε μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὴ κἀγὼ τὴν ἑτοιμασίαν τῶν ἑκατέρᾳ ἀμφίεσεως τεκμήρια. ὁ μὲν γὰρ Ἀθηναῖος, εὐμόρφοις παισὶν ἐχήσκητο. καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χαρίεν ἀγένειος ἦν, μέχρι δὴ πρῶτον ὑπογραφείη αὐτοῖς χνοῦ διαμένοντες. ἐπειδὰν δ' ἰσχία αἱ παρειαὶ πυκάζωσιν, οἰκονόμοι, καὶ τῆς Ἀθήνησι χωρίων κηδεμόνες ἀπεστέλλοντο. Χαρικλεῖ γεμὼν πολὺς ἀρχησελάων, καὶ μυστυρῶν χορὸς εἵπετο. καὶ πᾶν τὸ δώματον, ὡς ὁ Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς δὲ ἀκαιρῆ παρόντος, εἰ μή τι νήπιον, ἢ γέρων ὑπερήλιξ ἐψοποιὸς ὀφθείη, καὶ χρόνου ζηλοτυπίας ὑποψίαν σὺν ἔχοντος. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔφην, καὶ τοῦθ' ἱκανὰ τὰ ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις γοῦν ἐπ' ὀλίγον ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ὠνιήσαντο, ἄχρις οὗ πέρας ἔσχε τι τῆς ζήτησις, ἀλλ' ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀνάγεσθαι, σύμπλους ἐβελήσαντας αὐτοὺς ἐπειγόμην. δεινὸν γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀποπλεῖν ὁμοίως ἐμοί. καὶ δόξαν ἡμῖν Κνίδῳ σχεσομένοις καὶ θεασομένοις καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἱδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν, ὑμνεῖται δὲ τάδε τὸ τῆς Πραξιτέλους δημιουργείας ἄγαλμα ἐπιφοιτῶν, ἡδέως τῇ γῇ προσωλισθήμεν, αὐτῆς οἱμαι τῆς Θεοῦ [1] λιπαρᾶ γαλήνη πομπολαβούσης τὸ σκάφος. ἡμεῖς μὲν

sorte dijudicando. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die fui convivii magister, sequenti verò Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Athenienſis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud illum habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispensatores, & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris sacris, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nisi infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter ipsos movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabam. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud verè amabile) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris

[1] λιπαρᾶ γαλήνη] Λιπαρὰ hic pro λιπαρῆ positam viderunt. id est, συνεχὲς assidua. Ita mox infra pag. 882. Λιπαρεῖς ταῖς φιλήσεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. *Menagius.*

τὸ

ἀπ' ἄλλοις, ἔμελεν αἰ συνήθεις πραγματείαι. ἐγὼ δ', [1] τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκατέρωθεν ἐξεψάμμων, κύκλῳ περιῄειν τὴν Κνίδον, σὺν ἀγελασὶ τῆ κερμαδυτικῆς ἀηδιασίας μετέχων, ὡς σὺ Ἀφροδίτης πολλάκις ἦ Σωκράτει, καὶ τἄλλα, ὅσα πέρυσιν ἡμῖν ἐδύνατο, περὶ τὸν ἐμπαιδιλλήσαντες, ἐπὶ τὸ ῥεῖν τὴν Ἀφροδίτης βαδίζομεν, νὴ μὲν, ἐγὼ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ προθύμως. Καλλικρατίδας δὲ ὡς ἐπὶ θέαν θηλείαν ἄκων, ἦλθεν· ἦν δὲ εἰμὶ τὸ Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸ σὺ θεατριεῖς ἀντικατελλαξόμενον ἐρᾷν. καί, πως δῆτα ἡμῖν ἀπ' αὐτῆς ἥρμοττεν, ἀφροδίσιοι προσέπνεον αὖραι. τὸ γὰρ αἴτιον, ὅτι εἰς ἕδαφος ἄσηπνον κάλλιστα, λίθοις πλακὶ λείαις ἐστρωμένον, ἀλλ' ἡ μὲν Ἀφροδίτης, ἅπερ ἦν ξύμπαν ἡμέρων καρπῶν, ἃ πᾶσι ἡμῖν δρέπεσθαι ἄφθονα πρόκειται βρύουσα τὰ πρὸς ἄκρα στεφανοῦσθαι, περιττὸν μὲν ἡ πυκνόκαρπος ἐπηλθε μυρρίνη, ἐν ὅλῳ τῷ δέντρεσιν αὐτῆς, δενδράλλης πεφυκυῖα, τὰ τε λοιπὰ δένδρα ἔκφυον, ὅσα κάλλιστα μετείληχεν ἐδαφος· αὐτὰρ γε ἡ ἦδη χρόνῳ πολιὰ κυπάρισσος νέοις κλωσὶν ἦν ὠραία, τούτοις δ' ἀνειμένοις καὶ τὰ καρπῶν τε ἄλλως ἄγονα, τῷ δ' εὐμορφίαν ἔχοντα καρπὸν, κυπαρίττινα, καὶ πλατανίστων αἰθρία μίκη. καὶ σὺν αὐταῖς, αὐτόμολος Ἀφροδίτης ἡ τῇ Θεῷ πάλαι φυγὰς Δάφνη. πάντ' γεμέων δένδρα, ἐφειπλέγδην ὁ φίλερως περιστέρνιος

igitur consueta arma curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ istius protervitatis participem me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Sostrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obivissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Thespiensem illum Cupidinem permutaturus. Tum stastim ab ipso delubro veneream nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus tabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exactæ jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent; cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cui vis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος] De quo Marcil. ad Hotat. Mercer. ad Aristen. pag. 229. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Burd.*

κιτθίς. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς κατήρτηνται βότρυσι. τερπνοτέρῳ γὰρ Ἀφροδίτῃ μίγνυται Διονύσῳ. καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδύ, σύγκρασθον. εἰ δ' ἀποζεύχθειεν ἀλλήλων, [1] ἧττον εὐφραίνουσιν. ἦν δ' ὑπὸ ταῖς ἄγαν πυλισσαίοις ὕλαις, ἐλαφραὶ κλισίαι τοῖς σκεπάσμασι θάλλουσιν. εἰς ἃς [2] τῶν μὲν ἀστικῶν, σπανίως ἐπιφοιτῶσι τινες. ἀθρόον δ' ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπιπαίζειν, ὅτους Ἀφροδισιάζοντας. ἐπὶ δ' ἐκείνοις τοῖς φυτοῖς ἐπερρώμεθα, εἴσω δ' ἐνὶ παραδείσῳ. ἦ μὲν δὴ θεὸς, ἐν μέσῳ κρηδέμνῳ. παρεῖχε δ' λίθος, διαλευκαίνουσα κάλλιστα ὑπερφέρουσα, καὶ σταγὼν γάλακτος μικρὸν ὑπομελαίνουσα. πᾶσι δ' τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνέλυπτον, ἐδεδημιάδες ἐθῆτος ἀμπεχόνης γεγύμνωντο, πλὴν ὅσα τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ τὸν αἰδῶ λεληθότας ἐπικρύπτειν. τοσοῦτον γὰρ ἡ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τὸν ἀντίτυπον ἔτι, καὶ πρέπειν δ' λίθῳ φύσιν, ἐφέσεις μέλεσιν ἐπαπεῖκεν. ἀγὼν Χαρικλῆς, ἐμμανές τι, καὶ παράφορον ἐμβοήσας, Δύτυχέστατον εἶπε θεῶν ὁ Διὸς τοῦτον δεθεὶς Ἄρης. καὶ ἅμα προσδραμὼν, λιπαρεῖς τοὺς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν ἐκτείνων τὸ αὐχένα, κατεφίλει.

bat, & vites foecundæ crebris racemis dependebant. Est enim Venus cum Baccho jucundior, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperatum. Quòd si à se invicem disjungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub opacis hisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: sed populi frequens turba solenniter conveniebat, re ipsa Veneri indulgentes. Postquam autem abundè plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solida adeò, duraque lapidis natura, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc vinctus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illam. Ta-

1 Ἧττον διαφεύγουσιν] Ἧττον διαφεύγουσιν. Marc.

2 Τῶν μὲν ἀστικῶν] Τοῖς ἀστικοῖς oppoluit, ἡ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τὸν ἀστικὸν τῷ πολιτικῷ ὄχλῳ· nam πόλις & ἄστυ urbem significant, & si hic locus bene se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum ἢ μὲν ἀγροικῶν. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexarum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & horrorum amœnitates & arborum coma lunariantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregiè est exequutus, ut & Plin. lib. 36. *Cogn.*

1 Καὶ

θηγῆ δ' ἐφησὼς ὁ Καλλικρατίδας, κἀγὼ νῦν ἀπεθαύμαζεν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεώς, καὶ τοῖς βέλεσι τῆς Θεᾶς ἰδίᾳ ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθεώμητον ᾖ. δι' ἀμφοτέρας δ' ἐστὶ τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παρελθοῦσι, τῶν ὄπισθεν εὐμορφίαν ἀγθησόμεθα. δόξαν δ' ἄλλου τοῦ Θεοῦ ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν ἐγκύψ παρελθόμεν. εἶτ' ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τῆς κλειδοφύλακος εἴναι πᾶσι συμβαίνει γυναιξὶ, δαιμόνιον αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε τῆς κόμης. ὁ νεὼν ἀθρήσαντες, ἡσυχῇ πως μικρὰ βλέπειν, ἐπεὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς Θεᾶς κατάτρωτα ἦν, ἀθρόως πολὺ τῆς Χαρικλείας ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν. Ἡρακλεῖς, ὅση μὲν τῆς μεταφορᾶς ἐστὶ ῥυθμὸς, πῶς δ' ἀμφιλαφὴς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήρες. ὡς δ' ἀτεκμάρτοις ἐγγραφοῖς τὰ γλουτὼν αἱ σάρκες ἐπικυρτοῦνται, μὴ ἄχρι ἐλπίδος, αὐτοῖς ὀστέοις σφιγγόμεναι, μήτε εἰς ὑπερόγκων σάκχαρομβράν πάχος. τὰ δ' τοῖς ἰσχίοις συνεφρασμένα ἐξ ἑκατέρων τόπων, οὐκ ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γάλως μηρὸς, καὶ κνήμης, ἐπ' ὀφθαλμὸν τετραμμένης ἄχρι ποδὸς, ἡκιστα ὠμότης ῥυθμοῦ. τοιοῦτον ἄρα Γανυμήδης ἐν οὐρανῷ, Διὶ τὸ νέκταρ ἡδιον ἐγχεῖ. ὡς ἐμὲ μὲν γὰρ Ἥβης, οὐκ ἂν ἐγὼ ἀθεωρημένης, τὸν οἶνον ἐδεξάμην. σὺν ταυτὶ μὲν τῷ Καλλικρατίδᾳ βοᾷν, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τῆς σφόδρα θάμβους, ὀλίγου δεῖν ἐπτοήσθη τι κακόν, καὶ ῥᾴον ἐν τοῖς ὄμμασι πόνος ἀνυχθαίνων. ἐπεὶ δ' τῆς θαυμαζειν ἡ ὄψις ἡμᾶς ἀπέπαυσεν, ἐπὶ δευτέρα μὲν καλὸν εἶδομεν, ὥστε ἐν ἐλθεῖν κηλίδα. ἦλγησε δ' αὐτὴ τῶν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem biforis ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè inspicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proindè cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluſa janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur, visis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum distiguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in tecta labem. Cujus deformitatem arguebat reli-

ἀμορφίαν ἢ τοῦ τέλματος τοῦ λίθου λαμπρότητος. ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τέχνῃ τὰληθὲς εἰκασίας τοπάζων, φύσιν ὡρμεῖν τοῦ λίθου τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος γὰρ οὐδὲ τύπων ἐστὶν ἔξω. πολλὰ γὰρ τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις κακοῖς, ἡ τύχη παρεμποδίζει. μέλαναν μὲν ἐπαλῶσαι φυσικὴν πνα κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ Πραξιτέλους ἐθαύμαζον, ὅτι δὴ λίθου τὸ δύσμορφον, ἐν τοῖς ἦπερ ἐλέγχοις δυναμένοις μέρεσιν ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρεστῶσα πλησίον ἡμῶν ζάκορος, ἀπίστου λόγου καινὴν παραδοῦναι ἱστορίαν. ἔφη γὰρ οὐκ ἀσήμως γρῦς νεανίαν. ἡ δὲ πρᾶξις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐσίγησε, πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῇ τεμένει. σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐρασθῆναι τὴν Θεὸν, καὶ πανήμερον αὐτὸν συδιατρίβοντα τῷ ναῷ, καταπρᾶσαι ἔχειν δεισιδαίμονος ἀκτῖνας δόκησιν. ἔκ τε γὰρ τῆς ἑωθινῆς κρήνης, πολὺ σφαλαμβάνειν τὸν ὄρθρον, ἐπιφοιτᾷ, καὶ μὴ δύσιν ἄκων ἐκδέδιζεν οἰκαδε. τῷ δ' ὅλῳ ἡμέραν ἀπαντικρὺ τῆς Θεοῦ καθεζόμενος, ὀρθὰς ἐπ' αὐτὴν διωσεκῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρειδεν. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψιθυρισμοὶ, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς, ἐρωτικαὶ διεπερῶντο μέμψεις. ἐπιδὼν ὁ καὶ μικρὸν ἑαυτὸν ἀπόθεσθαι λαθοκηλῆσαι θελήσειε, φθονεῖπεν, τῇ δὲ τραπέζῃ πέπαρκε ἀφαλαλὰς Λιβυκὰς δορκὸς ἀπαριθμήσας, διεπέπυστο τὴν ἐλπίδα. καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπὸν, μᾶλλόν δ' ἢ ποτὲ τὴν Θεὸν αὐτὴν εὐδοκήσειε, μηδενὸς ἀφαλαλὰ πεσόντος ἴσα χαμαὶ, φθονεῖπεν, ἐπιθυμίας τεύ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego veriſimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis eſſe exiſtimabam. Nam neque hujuſcemodi rerum caſus alieni ſunt. Et iis quibus ſummè pulchris licebat eſſe, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus abſcondiſſet quæ minus reprehendi poſſent. At ea quæ nobis adſtabat æditua, novam incredibilis orationis hiſtoriam tradidit. Dixit enim adoleſcentem quendam non obſcuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulſum, Deam hanc amaſſe, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religioſæ ſanctimoniæ exiſtimationem obtinuiſſe. Nam ſtatim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac poſt ſolis occaſum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ ſedendo, rectas oculorum faces in ipſam aſſiduò defigebat: atque interim neſcio quæ ſecum ſuſurrabat, cumque loquentia ſubriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius moleſtiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in menſam denumerando, luſu ſpem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè ſiquando Deam ipſam feliciore jactu ſortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, ſperans ſe id eſſe conſequuturum quod

ex-

x Καὶ κλεπτομένοις λαλιᾶς] Καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς. Mars.

I Καὶ

ξειας νομίζων. εἰσὶ δ' οὐδὲν φιλεῖ, φαύλας κ' τ' τραπέζης ῥίψειεν, εἰσὶ ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἀναπτύειν, ὅλην Κνίδον κακορρημονῶν, ὡς ἐπ' ἀνηκέστῳ συμφορᾷ, καὶ κατηφεῖ. καὶ δι' ὀλίγου συναρπάσας, ἑτέρῳ βόλῳ τὸν περὶ ἀφροδίτης ἐθεράπευεν. ἤδη δ' πλέον αὐτὸν ἔβαπτε παθὼν ἐρεθιζόμενος, τοῖχος ἅπας ἐχαρακτὸ, [1] καὶ πᾶς μαλακὸν ἄνδρα φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὸν ἐκήρυσσεν. ἐπεμέτο δ' ἐξίτυν Διὸ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι κειμήλιον ἐπέρασε οἱ φυλάττοιτο, τῆτ' ἰὼ ἀνάθημα τ' Θεᾶ. πέρας, αἱ σφοδραὶ τ' ἐν αὐτὸ πόθων ἐπιπτίσεις ἀπενοήθησαν. εὐρύθη δ' τόλμα τ' ἐπιθυμίας μακροπόδος. ἤδη δὲ ἐπὶ δύσιν ἡλίου κλίνοντος, ἡρέμα λαθὼν τὰς παρούσας, ὅπισθε τ' θύρας παρεισέρρυη. καὶ τὰς ἀφανὴς ἐνδοτέτω, χρεὼν ἐδόκει ἀναπνέων ἡσυχέμ. σιωπῇ δ' τ' ζακόρων ἔξωθεν τὸν θύρην ἐφελκυσαμένων, ἔνδον ὁ καινὸς Ἀγχίσης κεθεώρει. καὶ τί γὰρ ἄρρητα νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλος, ἐπ' ἀκριβὲς ὑμῖν διηγῆμαι; τ' ἐρωτικῶν φροντιστηρίων ἴσχυε τοῦτο μεθ' ἡμέραν ὤφθη, καὶ τὸ ἄπιστον εἶχεν ἡ Θεὸς, ὧν ἔπαθεν ἔλεγχον. αὐτὸν γὰρ μὲν τ' νεανίαν, ὡς ὁ δημώδης ἐσορεῖ λόγος, ἢ κ' πετρῶν φασιν; ἢ κ' πελαγίᾳ κύμασι συνεχθέντα, παντελῶς ἀφανῆ γῆς ἔδαφ. τοῦτο τ' ζακόρου διηγουμένης, μειζὸν δ' λόγον ἀμφισήσας, εἶπεν ὁ Χαρικλῆς, ἔστω τὸ θῆλυ καὶ λίθινον ἦ, φιλεῖται. τίς εἴ τις ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κάλλος; ἆρ' ἔστι

expetebat. Sin autem, uti solet, malè per mensam jecisset, & tali in pejoris ominis partem surrexissent, toti Gnido malè precabatur, quasi ob immedicabilem, funestamque cladem: & paulò post correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries insculpebatur, omnisque mollis arboris cortex formosam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretiosæ supellectilis domi servabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Postremò, nimia desideriorum vehementia in eo in insaniam versa est: & inventa est ejus cupiditatis mastupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occasum jam inclinaret, sensim ita ut qui aderant non animadverterent, post januam clam irrepsit: & in intima parte stans, ut cerni non posset, ita se tacitus continebat, ut propemodum non spiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iste Anchises intus est conclusus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quispiam alius? Amatoriorum amplexuum vestigia hæc postridie conspecta sunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ passa erat, indicem. Ipsum verò adolescentem, ut vulgo fertur, vel de saxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evanuisse. Atque hæc cùm ministra templi narraret, interea exclamans, Charicles, Igitur fœmineum genus, inquit, etsi sit saxeum, amatur. Quid autem siquis animatam videret istiusmodi formam? an-

1 Καὶ πᾶς μαλακὸν ἄνδρα φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Aristen. *Bourd.*

ἂν ἡ μία νὺξ τῆς Διὸς σκήπτρων ἐπιμάχοιτο; μειδιάσας ὁ Καλλικρατίδας, οὐδέπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκουσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν σὺν Θεσπιάδι ἡμέμεθα. καὶ νῦν ὅτι τὸν σὸν ζηλωμένης Ἀφροδίτης σωφρονίσει τοῦτο δεῖγμα, πῶς ἐρομένου Χαρικλέους, ἄμαν πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γὰρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας, παννύχιον χολῆς λαοῦ ὀμβρον, ὥσθ' ὅλλον ὃ πάθος ἔχειν ἐξουσίαν ἠρεσθῆναι, παιδικῶς τῆς λίθου ἀπομιλήσει, βαλυθεὶς οἷον ὅπ μηδὲ σφόδρα εἶναι τὸ θῆλυ. πολλῶν δὲ ἐκείνων ἀφυλακτημένων λόγων, τὸ συμμιγῆ καὶ ἀπαίσιος ἐγὼ θρύπτεσθαι, ἄνδρες εἶπον ἐπιτροποι, τὸ κῆρ ἡδέμονι ἔχειν ζητήσεως, ὡς δύσκριτος ἰσι νόμῳ παιδείας. ἀπαλαλύτης δὲν τὸ ἀπέκτι, καὶ πέρας ἡδὲν ἐχέσης φιλονεικίας, ἐν μέρει τοῦτο ἐμοὶ αὐτὸς ἑαυτῷ δόξης, ἐκφέρεσθαι. καὶ γὰρ ἡδέπω καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι. τῇ δὲ χολῇ καταχρηστέον εἰς ἱλαρίαν, καὶ μὴ τέρψεως ὠφελησούσῃ δυναμένῳ αὐτὸν ἀπολέσθαι. ὑπεκτείνεσθαι δὲ νεὼ, πολὺς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἓν τὸ συμποσίων δεῖπνον ἀθροίσαντα, ὅπως δὲ ἠρεμίας ἀκούειν τε, καὶ λέγειν ἅπερ ἦν βουλόμενοις, ἔξεστι. μεμνῆσθαι δὲ, ὡς ὁ τήμερον ἡττηθεὶς, σὺν ἔτι αὖθις ἡμῖν περὶ τὸ ἴσον διοχλέσῃ. καλῶς ἔδοξε ταῦτα λέγειν, καὶ συγκατανεσάντων, ἐξήειμεν. ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, ἡδέμιάς με πεζεύσης φροντίδος. οἷσι ἐπὶ συννοίας, μεγάλῳ σὺν ἑαυτοῖς σκέψιν ἄνω καὶ κάτω κυκλοῦντες, ὡς ἐπὶ τοῖς προπομ-

annon una nox Iovis ſceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas, Nondum, inquit, ſcimus Charicles, an multas hujuſmodi narrationes audituri ſimus, ſiquando Theſpias venerimus. Et nunc ſanè Veneris illius quam æmularis, manifeſtum eſt hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle, admodum veriſimiliter dicere Callicratidas viſus eſt mihi. Dixit enim, amatorem illum adoleſcentem, otio noctis ſolidæ potitum, ita ut totam iſtius affectus exatiandi facultatem haberet, quaſi cum puero, cohæſiſſe marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte eſſe fœminam. Multis itaque abſque delectu effutitis verbis, compoſito illorum tumultu promiſcuo, Viri, inquam, amici, modeſtam inſiſtite diſputationem. Etenim decora eſt eruditionis lex. Sublata igitur hac incompoſita, & nullum finem habente contentione, viciſſim pro ſua uterque ſententia, orationem inſtituite. Nondum enim tempus eſt ad navem redeundi, hocque otio utendum ad hilaritatem, & ad ea ſtudia quæ cum delectatione prodeſſe poſſint. Proinde hinc è templo abſcedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad unum ex conviviis accumbamus, ut per otium & cum ſilentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de iiſdem nobis moleſtus futurus ſit. Viſus ſum rectè hæc dicere: iiſque comprobantibus eximus: ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam in animis ſpeculationem ſurſum ac deorſum verſantes, perinde ac ſi de prioribus par-

πίνες ἀγωνιῶμεν Πλαταιᾶσιν; ἐπὶ σὶ ἦκομεν εἰς τὸ σωτηρέσιν, καὶ παλίνσκιον, ὥρα θέρους ἀναπαυτήριον, ἡδὺς εἰπεῖν ὁ τόπος ἐγὼ, καὶ γὰρ οἱ κρυφλὼ λιγυρὸν ὑπηχοῦσι τέττιγες, ὁ μέσῳ πάνυ δικαιικῶς καθεζόμενος, αὐτὸς ἐπ' αὐτῆς ὀφρύσι τῶν Ἡλιείων ἔχων. σοφοῖς δ' ἀμφοτέροις πλεῖον ὑπὲρ σοῦ, σίνα χρὴ σοφὸν εἶπεῖν, ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει σωφρονεῖν, δοῦς συμβαλὼ τῷ λόγῳ διακελευσάμενος. οὐδὲ, τῇ [1] δεξιᾷ τὸ σφόδρα πρόσωπον ἀνατρέψας, ἡσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπιχών, ἄρχεται τῇ δὲ σοῇ δέησι τῶν ὑπὲρ σοῦ λόγων Ἀφροδίτη, σὲ βοηδὸν αἰ ἐμαὶ δεήσεις καλοῦσιν. ἅπαντα μὲ γὰρ ἔργῳ, καὶ βραχὺ τῆς ἰδίας πειθοῦς ἐπισύξης, τελειόπαιδόν ἐσιν. οἱ δ' ἐρωῦντες λόγοι, ὡς πατρὸς σε δέονται, σὺ γὰρ αὐτῶν γνησιωτάτη μήτηρ. ἴδι δὴ γυναιξὶ σωφρόνως, ἡ θήλεια. χαίρουσι δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι μένειν ἄρρεσιν, ὡς ἐφυνήσατο. ἐγὼν οὖν δοῦς σὺ δρχῆς τῶν λόγων, τὴν σωμήτορα, καὶ πάσης φύσεως πρωτόρριζον, ὧν δείκνυμι, μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι. λέγω δ' [2] τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν. ἣ τὰ πρῶτα πηξαμένη στοιχεῖα τοῦ κόσμου, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἄλληλα τούτων ἐπικρασίᾳ πᾶν ἐζωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπίσταμαι δὲ ὅτι θνητὸν ἐσμὸν ὕλης δημιουργήσασα, καὶ βραχὺς χρόνος ὁ τοῦ ζῆν ἐκάστῳ καθείμαρται, τὴν ἑτέρᾳ φθορὰν, ἄλλαι γένεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ τοῦ

partibus apud Platæas eſſent decertaturi. Poſtquam autem venimus in denſum & opacum, pro æſtatis tempore, quietis locum, Suavis hic locus, inquiens ego, Nam ſupra verticem canorum reſonant cicadæ, in medio more judicis, conſedi, ipſam illam ſuperciliis Eliæam præ me ferens. Propoſita autem utriſque ſorte, utrum priore loco dicere oporteret, poſteaquam Charicles priorem locum ſortitus eſt, continuò ut orationem auſpicaretur, hortatus ſum. Ille verò poſtquam faciem dextra paululum attriviſſet, ac pauliſper hæſiſſet ad hunc modum orditur: Te domina Venus, te auxiliatricem mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nam cuicunque operi, vel tantillum propriæ ſuadelæ inſtillaveris, abſolutiſſimum eſſe ſolet. Tum verò amatorii ſermones tua opera magnopere indigent: quorum es maximè germana mater. Ades itaque mulieribus patrona, tu cùm ſis fœmina. Largire autem & viris ut maneant mares quales nati ſunt. Ego igitur ſtatim ab initio orationis, primam omnium matrem, primamque generationis radicem, eorum quæ propono, teſtem advoco. Dico autem ſacram illam Vniverſorum naturam, quæ primis illis inter ſe conglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreavit animatum. Deinde ſciens nos eſſe materiæ mortalis opificium, & breve vitæ tempus unicuique præſtitutum, effecit ut unius interitus, alterius eſſet ortus, & mo-

1 Δέξιᾶ τὸ προσωπον ἀνατρέψας] Dixi alibi, hoc ſæpe repetit Lucianus. *Bourd.*

2 Τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν] Hac de re copioſe Interpretes Lucretii. *Idem.*

ἀποθνήσκοντι, τὸ πεπτώμενον ἀντιμέτρησεν, ἵνα ταῖς παρ' ἀλλήλων διαδοχαῖς εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ἓν οὐκ ἦν γονὴν ἐξ ἑνὸς τι γεννᾶσθαι, διπλοῦν ἑκάστῳ φύσιν ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν γὰρ ἄρρεσιν, ἰδίας κενεώνας ἀπερμάτων χαλασμοῦ, τὸ ἦλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχεῖον ἀπεφήνατο. κενὸν δὲ ἀμφοτέρῳ γένει πόθον ἐγκατασκευάσασα, συνέζευξεν ἀλλήλοις ἀναγκαίως ὅσον, κενεὸν ἀναπλήσαντα μένειν ἐπὶ τῆς οἰκείας φύσεως ἑκάτερον. καὶ μήτε τὸ ἦλυ ἄρρεν φύσει ἀρρενθῆναι, μήτε πάρεδρον ἀπερεπῶς μοιχεύεσθαι. διὰ τοῦτ' οὖν σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαν, μέχρι δυοῖν τοῖν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις διαδοχαῖς φυλάττουσιν. ὑδεὶς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γεγενῆσθαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίοιν πᾶσαν πομπὴν μιμοῦνται, ἐξίστασι πατρὶ μητρὶ προσκυνοῦντες. κατ' ἀρχὰς μὲν ἔτι ἥρωϊκὴ φρονῶν ὁ βίος, καὶ τὴν γαῖαν Θεῶν σέβων ἀρετὴν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ φύσις ἐπιθάρρει. καὶ καθ' ἡλικίας μίτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γεγαῶσι παῖδες ἐγγενοῖς τέκνοις. κατὰ μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνου τὸ μεγάθους ἐς τὰ τῆς ἡδονῆς καταβαίνων βάραθρα, [1] ξένας ὁδοὺς, καὶ παρηλλαγμένας ἀπολαύσεων ἔτεμε. εἶτ' ἡ πάντα τολμοῦσα τρυφὴ, τὴν φύσιν αὐτὴν παρενόμησε. καί τις ἄρα σοφὸς ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς ἦλυ, δυοῖν θάτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενον, ἢ πείσας πανούργως. συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοίτην μία φύσεις αὐτὰς δ' ἐν ἀλλήλοις ὁρῶσαι, ἐφ' ἃ ἔδρων, ἔδρα ἃ πάσχουσιν

morienti quod naſcitur rependit, ut mutuis ſucceſſionibus in perpetuum vivamus. Quoniam verò fieri non poterat ut ex uno aliquid procrearetur, duplicem in unoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus ſeminis propriam emiſſionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur utrique generi indito deſiderio, illos inter ſe conjunxit, ſancta neceſſitatis lege præſcripta, ut in propria natura uterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus conſuetudines, in hoc uſque tempus, hominum vitam ſucceſſionibus immortalem conſervant. Nullus vir ex viro ſe natum eſſe gloriatur: ſed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica ſaperet vita, & vicinam Deorum coleret virtutem, legibus à natura conſtitutis obtemperebat. Ac ſervato ætatis modo, cum mulieribus conjuncti, generoſorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus ab illa magnitudine ad voluptatis voragines deſcendens, novas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil non audet voluptas, naturæ legem violavit. Quare aliquis primus oculis marem conſpexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut doloſis verbis inducens. Venitque una in unum lectum natura: nec cùm ſe coëuntes conſpicerent, eorum quæ faciebant, aut patiebantur, ipſos puduit.

1 Ξένας ὁδοὺς] Sic Latini iſtud obſcenum *viam* & *locum* dixerunt. *Bourd.*

1 Κατὰ

ἠδέχθητο. [1] καὶ πετρῶν δὲ φασιν ἀγήνων ἀπείρωντες, ὀλίγης ἡδονῆς ἀνίκητα ἀλάξαντο μεγάλων ἀδοξίαν. εἴποις γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα προέκυψεν, ὡς μέχρι σιδήρου τὴν φύσιν ἱεροσυλῆσαι. καὶ δὴ ἄῤῥένων τὸ ἄῤῥεν σκευάσαντες, εὐθὺς ἡδονῆς παρέλκουσι μέτρα. οἱ δὲ ἄθλιοι, καὶ δυσμοίρους, ἵν' ἐπιπλέον ὦσι παῖδες, ἀδὲ ἔτι μόρσιμοι ἄνδρες, ἀμφίδολον ἄνισμα διαλῆς φύσεως, ἔτ' εἰς ὃ μεμόλυνται φυλαχθέντες, ἔτ' ἔχοντες ἐφ' ὃ μετέζησαν. τὸ δὲ ἐν νεότητι ἀδεμελῆναι ἄνθος, εἰς γῆρως αὐτὸς μεταμένῃ πεφυκεν. ἄμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμῆνται, καὶ γεγηράκασιν, ἀδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες. ὅτως ἡ μιαρὰ, ἐ πανοῦς κακὴ διδάσκαλος τρυφὴ, ἄλλων ἀπ' ἄλλης ἡδονὰς ἀναμηχάνους ἐπινοοῦσα, μέχρι τ' ἀδὲ ῥηθῆναι δυναμένης δύπρεπεῦς νόσου κατώλισθεν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας. εἰ δ' ἐφ' ὧν ἡ πρόνοια θεσμὸν ἔτιθεν, ἡμᾶς ἔκρυβεν ἄν ἰδρυτ. τοῖς μὴ γνωστῶν ἂν ὁμιλίαις ἠρκέμεθα, καὶ πανοῦς ἀνείδης ὁ βίος ἐκαθάρευεν. ἀμέλει δὴ τοῖς ἀδὲν ἐκ προνοητῆς λαθέσεως ἀδὲ χαρέξαι δυναμένοις ζώοις, ἄζευκτος ἡ τῆ φύσεως νομοθεσία φυλάττει. λέοντες, οὐκ ἐπιμαίνονται λέουσι, ἀλλ' ἡ καὶ ταῦρος Ἀφροδίτη πρὸς τὸ θῆλυ τὴν ὄρεξιν αὐτῶν σκολεῖ. [2] πρὸς ἀγελάρχης βύσιν ἐπιθύνουσι, καὶ κελὸς ὅλον τὴν ποίμνιον ἄῤῥεσι πληροῖ σπέρματος. τί γὰρ, ἐ συῶν μὲ δύνας μεζαδιώκουσι κάπροι, λυκαίνας δ' ἐπιμίγνυται λύκοι; κηδόλια δὲ εἰπεῖν, ἄθ' οἱ ἀέρια ῥοιζοῦντες ὄρνεις, ἄθ' ὅσα τὴν ὀχρὰν κατ' ὕδατος εἴληχε

duit. Et quod, ajunt, femine per ſteriles rupes projecto, brevem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixeris verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò usque eſſe progreſſam, ut jam ſacrilego ferro naturam deprædentur. Et maſculo maribus exhauſto, ſupervacaneos voluptatis modos invenerunt. Miſeri autem illi & infœlices, ut eò magis pueri ſint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cùm neque ad quod nati ſunt, conſerventur, neque id, ad quod tranſiêre, habeant: & flos ille qui in juventute permanet, eos in præmaturum ſenium tabefacit. Simul enim pueris annumerantur, & conſenuerunt: nullum virilis ætatis intervallum habentes. Ita ſceleſta illa, & omnis mali magiſtra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici poſſit, prolapſa eſt, ut nullam obſcœnitatis partem ignoraret. Quòd ſi in iis, de quibus Providentia legem ſancivit, unuſquiſque noſtrûm ſeſe firmaret, mulierum congreſſu contenti eſſemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione depravare poſſunt, illibata naturæ lex cuſtoditur. Leones non inſaniunt in leones, ſed venus tempeſtiva, libidinem eorum in fœminam excitat. Taurus armenti dux cum bobus miſcetur: & Aries totum gregem maſculo implet ſemine. Quid autem? annon ſuum cubilia ſectantur apri, lupas autem ineunt lupi? Et ut in ſumma dicam, neque quæ aërem perſtrepunt aves, neque quæ humidam

1 Κατὰ πετρῶν ἀγήνων] De hoc Prover. Paroemiogr. *Bouard.*
2 Ταῦρος ἀγελάρχης] Longus lib. 4. *Idem.*

λῆξιν. ἀλλ' ὁρᾷ ἐπὶ γῆς τι ζῶον, ἅρρεν καὶ ὁμιλίας ἐπωρέχθη, μηδὲν ἧττον ἀκίνητος ἡ σωφροσύνης τὰ δόγματα. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν εὐλογοῦμενοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἄνθρωποι, νέᾳ νόσῳ δημοσιεύσαντες, ἐπὶ τὴν κατ' ἀλήθειαν ὕβριν ἠρέθισθε; τίνα δὲ ψυχῆς τυφλὴν ἀναισθησίαν κεκτήσασθε, ἁμαρτὼν ἡσυχάσατε, φεύγοντες δὲ διώκειν ἔδοξε, καὶ διώκοντες ἀφ' ὧν ἔδει φεύγειν; καὶ πρὸ ἑνὸς τοιαῦτα ζηλῶν πάντων ἐλαμβάνου, ὑδὲ εἷς ἦσαν. ἀλλὰ γὰρ συνεπῆλθε τοῖς σωφρονοῦσι καὶ ὁ γυμνασιώδης ἀναφύεται λόγος, ὑφ' ᾧ παιδικαὶ μὲν ἀκμαὶ, τελείων δὲ ὑδεὶς λογισμῶν φαυλακίζονται. τὸ δὲ ἤδη κατὰ φρόνησιν ἐς ἄκρον ἦλθον, ὅσε ἂν ὑπαχθῆναι δύναιτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα τελεσθέντα, καὶ τὸ ἐν σώματος εὔμορφον αἰδέμμοι φιλεῖν, ἀρετῆς καλέσαι αὐτὸς ἐρασταί. ἐφ' οἷς μοι πολλάκις καγχάζειν ἐπῆρχε. τὰ γὰρ παλαιότατα ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὴ ἤδη μακρᾷ χρόνῳ δεδωκὸς ἑαυτὸν πεῖραν οἷόν ἐστιν, ᾧ πολιὰ σεσημήκασι, καὶ γῆρας ἀρετὴν μαρτυρεῖ, δι' ὀλιγωρίας ἀπαπέμπετε. πῶς γὰρ ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπέβητε, μηδέπω τῶν λογισμῶν ἐν αὐτῷ πρὸς ἃ πεπαίσαντες κρίσιν ἔχοντων. ἢ νόμῳ ἐστὶ, πᾶσιν μὲν ἁμορφίαν πονηρίας εἶναι καλέκτρον. δύβη δ' ὡς ἄγαθον ἐπαινεῖτε τὸ καλόν. ἀλλά τοι κατὰ μέγαν ἀληθείας σοφὸν Ὅμηρον, Εἶδον, τίς ἀκιδνότερον πέλεν ἀνήρ;

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπασι πέφνε. οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν

Τερπόμενοι λύουσιν, ὅθ' ἀσφαλέως ἀγορεύῃ,

midam aquæ ſortita ſunt manſionem, neque etiam aliquod in terris animal congreſſum maris appetit, ſed manent inter ea immota Providentiæ decreta. Vos verò homines qui fruſtra nomine ſapientiæ bene auditis, animal revera malum, quonam novo morbo delinquentes in mutuum flagitium provocati eſtis? Quonam animi cæco ſtupore effuſo, adeò utraque aberratis à via, ea fugientes quæ ſectari, & ſectantes ea quæ fugere oportebat? Quæ ſi quiſque ſingulatim imitari velit, ne unus quidem ſupererit. At enim hîc Socraticis præclara illa renaſcitur oratio, qua pueriles aures, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illud autem quod jam per prudentiam ad ſummum evaſit, ſubduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiſcuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, virtutis ſeſe vocant amatores: ob quæ mihi ſæpe accidit ut in cachinnos erumpam. Quare ô venerandi philoſophi, quod jam longo tempore ſui experimentum præbuit, quale ſit, cui canities conveniens, & ſenectus virtutis dat teſtimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autem præclarus ille amor in juvenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ judicium convertat? An lex hæc eſt, ut omnis quidem deformitas pravitatis damnetur, quod verò pulchrum eſt, id ſtatim tanquam bonum laudetur? At juxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore.
At formam eloquio Deus ornat, eumque tuentur
Læti omnes: ſuavi intrepidùs commixta pudore,

Hic

Αἰδῆ μελιχέῃ. μὴ ἢ πρέπῃ ἀχεομένοισιν.
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὣς εἰσορόωσι.
καὶ πάλιν εἶπέ πῃ λέξων,
Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει, καὶ φρένες ἦσαν.
Ἀμέλᾳ δὲ καλῷ Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς πρέπον ἐπαινεῖ). πῶς ὃν φρονήσεως μὲ, ἢ δικαιοσύνης, ἢ πᾶ λοιπῶν ἀρετῶν, αἷς πλείοις ἀνδράσι σύγκληρον εἰλήχασι τάξιν, ἔδδις ἔρως ὑπέρχῃ, τὸ δ' ἐν πᾶσι κάλλος ὀξυδερκὲς ὁρμὴς παῖδων ἐμιέρῃ; πάντα γὰρ ἱερᾶν ἴδᾳ Φαίδρᾳ ἀξιᾷ Λυσίαν ὦ Πλάτων, ὃν πρέπειν ἐρᾶν τὸν Ἀλκιβιάδᾳ εἰκὸς ἦν, διότι ἠκροτηρίαζε τὰ Θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσῖνι πλατεῖαν αἰσχρὸν πάντων ἐξορχεῖν) φωνεῖ. τίς ἐρασὴς ὁμολογεῖ ἡμῖν ἐᾶν, περιδιδομένων Ἀθηνῶν, καὶ Δεκελείας ἐπιτειχιζομένης, ἐ βίᾳ τυραννίδα βλέπειν); ἀλλ' ἄχρι μὲν δὴ τὸ ἱερὸν Πλάτωνα πώγων ἐμπλάθῃ, πᾶσιν ἐπέρασος ἦν. μεταβὰς δ' ἀπὸ τ παιδὸς εἰς τ ἄνδρα, καθ' ἣν ἡλικίαν ἡ τῶν ἀπλῆς φρόνησις ὁλόκληρον εἶχε τ λογισμὸν, ὑπὸ πάντων ἠμείφθη. τί δὴ πάθεσιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιχρώφοντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγουσι τὴν τ σώματος ὑπερέπειαν, οἱ φιλόκαλοι μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲ ἡμῖν ὑπὲρ τ μὴ δοκεῖν ἐπισήμων ἀνδρῶν φιλαπεχθημόνως μνημονεύειν, ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. μικρὸν δ' ἀπὸ τ ἄγαν ἀσκεῖς ἐπὶ τῶν ὑμετέραν ὦ Καλλικρατίδα καταβὰς ἡδονὴν, ἐπὶ δίζαν παιδικῆς χρήσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τόμε πρῶτον, ἐγὼ πᾶσαν

Hic fatur, medioque in cœtu præstat honore.
Perque urbem aspiciunt gradientem numinis instar,
Rursùm alibi dixit,
At tibi formoso sub corpore nulla fuit mens.
Certè formoso illo Nireo cordatus Vlysses magis laudatur. Quo pacto igitur sapientiæ quidem, aut justitiæ, cæterarumque virtutum, quæ cum perfectis viris consortem nactæ sunt ordinem, nullus amor incessit, illa verò quæ pueris inest forma vehementissimos affectuum impetus excitat? Prorsus igitur Phædrum ô Plato amare oportebat propter Lysiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutem diligere par erat, quia Deorum statuas mutilabat, & in sacris Eleusiniis inter potandum voces mysteria produnt. Quis confitetur se amatorem factũ esse cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidem barba nondum, juxta sacrum illum Platonem, obsitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed postquam à puero in virum transiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integram ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorum inscribentes verecundiam, animi virtutem appellant corporis elegantiam, juvenum isti amatores magis quam sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne clarorum virorum nimis invidiosè mentionem facere videamur. Parumper autem à vehementiori studio, ad vestram Callicratida, voluptatem descendens, ostendam puerorum consuetudine muliebrem multò esse potiorem. Ac primum, omnem ego delectationem

πω λάλαιστιν ἡγεῖμαι πρηνοτέραν εἶναι, τὴν χρονιωτέραν. ὀξεῖα γὰρ ἡδονὴ ὑποδραμοῦσα, φθάνει πρὶν ἢ γνωσθῆναι παραμείνη. τὸ δὲ διαφεῦγον, ὃν τῷ παρέλκοντι πλεῖστον, ὡς ἔοικε καὶ βίᾳ μακρᾶς προσθησομένης μικρολόγῳ ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἦν διηνεκὴς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύπης τῷ ἀφθόνῳ συνειμένης. ἑορτὴν γὰρ ἄν, καὶ πανήγυριν τὸν ὅλον χρόνον ἡγοῦμαι. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μεῖζον ἀγαθὸν ὁ βάσκανος δαίμων συμέμιγεν, ἴσως τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν γὰρ παρθένε μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ πλέως τῷ ἐχθίστῳ ῥυῆναι καὶ γήρως ἐπιδραμεῖν, ἀγάλλεται ἀνδράσιν ὁμίλημα. κἂν παρέλθῃ τὰ ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. εἰ δ' εἴκοσιν ἐτῶν λαπτειρώη παῖδά τις, αὐτὸς ἔμοιγε δοκεῖ παχηλᾶν, ἀμφίβολον Ἀφροδίτην μεταδιώκων. πλανῶσι γὰρ οἱ τῶν μελῶν ἀπαυθρωθέντες ὄγκοι. καὶ τραχὺ μὲν αὖλι τῶν πώλων μαλακὴ πυκασθὲν ἰξάλοις τὸ ῥύειον. οἱ δ' ἀφυεῖς μηροὶ θριξὶν, ὥσπερεὶ ῥυπῶντες. ὧν δ' ἔστι τύπον ἀφανίσειρα, τοῖς πεπειρακόσιν ἡμῖν εἰδέναι παρέλιπε. γυναικὶ γὰρ ἀεὶ πάσῃ, ἡ δὲ χρώματος ἐπισίλβει χάρις, καὶ δασυλείς μὲν ἀπὸ τῶν βοστρύχων τὸ κεφαλῆς ἔλιπε, ὑακίνθοις τὸ κῶλον ἀνθοῦσιν ὅμοια πορφύροντες. οἰμὲν, ἐπινάποι κέχυνται, μεταφρένων κόσμος. οἷδε, παρ' ὦτα, καὶ προσίφυς, πολὺ τῶν λειμῶνι ὑλότροι σελίναι. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκμὴν τελεῖς αὐτῆς ὑποφυομένης, ἠλέκτρῳ φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕελος λαμπρίστερον ἀναστράπτει. τίδ' ἐγὼ τῶν ἡδονῶν καὶ

nem censeo jucundiorem esse, quæ diuturnior est: siquidem voluptas quæ celerrimè prætervolat, priusquam sensu percipiatur, desinit. Id verò quod oblectat eo præstantius, quò magis abundat. Vtinam & vitæ longos terminos parca illa Parca nobis præfinivisset, totumque hoc spatium perpetua esset sanitas, quæ mentis edaci molestia vacaret. Nam quasi festum, & celebritatem aliquam totum hoc tempus duceremus. Verùm postquam malignus dæmon majora bona nobis invidit, in præsentibus utique rebus, dulcissima illa sunt quæ protrahuntur. Itaque mulier à virginitate ad mediam usque ætatem, priusquam extrema illa senectutis ruga incurset, viris amplexu digna est consuetudo, ac quanvis præterierit venustas, experientia tamen habet aliquid dictu sapientius quàm juvenes. At verò siquis puerum viginti annorum aggrediatur, is mihi affectione pathica laborare videtur, ambiguam venerem sectando. Nam & duri sunt membrorum thori jam adulti & viriles, atque asperum quidem, pro eo quod molle fuit olim, obsitum crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia quasi squallerent. Quæ verò sunt his occultiora, vobis, qui periculum ejus rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In omni autem muliere, semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricantes, aliæ quidem per tergum effunduntur, scapularum decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidem ipsis subnascente pilo, Electro, ut ajunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem

τὰς ἀνίπαθεῖς μεζαδιωκτέον, ἐπειδὰν ἐξίσω τοῖς ἀφηθεῖσιν οἱ πάσχοντες σύφραίνωνται; χεδὸν γὰρ ὁ κῦ ταυτῷ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις ἀφτεμβὰς ἀσμῤίζομθ, ἀλλὰ πως φιλεταίρῳ κοινωνίᾳ συζυγῆντες, ἡδίω ἔστ' ἀγαθὰ σῳ ἀλλήλοις ἡγέμεθα, κὴ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅζεν σύρεθη τραπέζα κοινὴ, κὴ φιλίας μεσίλη τροφὰς ὠθηθέμθοι, χαρὶ τῶ ὠφελιμθίμ λαπιεστέρῳ ἀπόλαυσιν, ὁ μόνοι τ' θάσιον, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ὑδὲ καθ' αὑτὸς τ' πολυτελῶν πιμπλάμενοι σίλων, ἀλλὰ ἑκεῖ τερπνὸν ἑκάσῳ τὸ μετ' ἄλλε. κὴ πὶς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, σύφραινόμεθα. αἱ μὲ ὧν γυναικείας σωίοδοι, τ' ἀπολαύσεως ἀνίδοσιν ὁμοίαν ἔχυσιν. ἀλλήλας γὰρ ἐξίσω ἀφθέντες, ἡδέως ἀπολλάγησαν, εἰγε μὴ δικαιῆ Τειρεσίας πρόσεκτέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλῃ μοίρᾳ πλεονεκτεῖ τῶ ἄῤῥενος. κάλλον δ' οἶμαι μὴ φιλαύτως ἀπολαῦσαι θελήσαντας, ὅπως ἰδιά τι χρησὸν ἀπίσσυτον σκοπεῖν, ὅλῳ παρὰ τὸ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ἐκεῖνο μεσταμθμύσης, ὃ τυγχάνουσιν ἀνάπαραχεῖν ὁμοία. τῦτο δ' ὅταν ἐν ἐπὶ παιδῶν εἴπωτις, ὐχ ὕπω μέμνηνεν. ἀλλ' ὁ μὲ, Ἀφθεὶς ἢ νομίζῃ ποτὲ ταῦτα, τῶ ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχε. τῷ δ' ὑσεροτέρῳ, κατ' ὀχλᾶς μὲ ὁδωὰς, κ' δάκρυα. μικρὸν δ' ὑπὸ χρόνε τ' ἀλγηδόν⊙ χαλασάσης, πλέον ὡς φασιν ὐδὲν ὢν ὀχλήσεως. ἡδονὴ δ' ὐδ' ἠπόσην. εἰ δ' δεῖ τι καὶ πρεσβύτερον εἰπεῖν, δεῖ δ' ἐν Ἀφροδίτης πτεm non & mutuos voluptatum affectus persequar quandoquidem ex æquo cum iis qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non ut bruta animantia, solitarias commorationes amamus, sed amica societate conjuncti, & quæ bona sunt, inter nos mutuo jucundiora, & adversa, inter nos mutuo leviora ducimus. Vnde & inventa est mensa communis, & apposita amicitiæ mediatrice illa, debitam ventri voluptatem admetimur, non soli Thasium, si contingat, bibentes vinum, neque singuli per se preciosis cibis nos implentes, sed illud videtur delectabile, quo quisque tum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, majori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congressus similem delectationis permutationem habent. Nam illi sese mutuo æqualiter afficientes, majori cum voluptate digrediuntur: nisi Tiresiæ judici est attendendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte masculam superat. Honestum autem esse arbitror, non nimio sui amore frui volendo, quo pacto privatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo voluptatem accipientes, sed illo, quod percipiunt diviso, similia retribuere. Atqui nemo adeò insanus est, qui hoc de pueris possit dicere. Sed alter quidem affectus, quocunque tandem modo hæc existimat, eximia voluptate percepta abit: illi verò qui contumeliam hanc passus est, principiò quidem dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm ubi per tempus paulum remisit, nequaquam ut ajunt majorem molestiam inuleris: voluptas autem ne ulla quidem est. Quòd si aliquid etiam curiosius oportet dicere, oportet autem in Veneris delubro, muliere

μῆρ, γυναικὶ μὲ ὦ Καλλικρατίδα, καὶ παιδικώτερον χρώμενον, ἔξεστιν δύο φρουήσαι, διπλασίας ἀπολαύσεως ὁδὸς ἀνοίγεται. τὸ γὰρ ἄρρεν, ἡδονὴ τρόπον τινὰ μελέτης ἡλείαν ἀπόλαυσιν. ὡς εἰ μὲ ὑμῖν δρᾶσαι δύναται, ὡς ἀλλήλαις ἢ ἡμεῖς ἀποτειχισώμεθα. εἰδὲ τοῖς ἄρρεσιν ἀνεπιτήδειαι αἱ μὴ ἀρρένων ὁμιλίαι, ἐᾶς τὸ λοιπὸν ἐρᾶτωσαν ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε νῦν ὦ νεώτερε χρόνε, καὶ τῆ ξένων ἡδονῶν νομοθέτα, καινὰς ὁδοὺς ἄρρητον τρυφῆς ἐπινόησας, χάρισαι τῆ ἴσῃ ἐξουσίαν καὶ γυναιξίν. ἀλλήλαις ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες. ἀτελῶν ἢ ὀργάνων ὑποζυγωσάμενα τυχάσασα, ἀπόρρητον πρᾶγμα αἴνιγμα, καινοφάνησαν γυνὴ μὴ γυναικὸς, ὡς ἀνὴρ. τὸ γὰρ εἰς ἀκολουθίαν παιδίας ἦκον ὄνομα, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν, τὴν τελεσικῆς ἀσελγείας, ἀνέδην πομπεύετον. πᾶσαι δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἔσω φιλαινίς, ἀνδρογυνίας ἔρωσι κέχηνε. καὶ πόσῳ κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ θῆλυ ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκα θηλυνίσαι. τοιαῦτα σωφρόνως μεθεὶς παιδικώμενος ὁ Χαιρεκλῆς ἐπαύσατο, δεινὸν τι καὶ θηριῶδες ὑπὸ τοῖς ὄμμασιν ὑπολείπων. ἐμοὶ δέ μοι ἐκ καθαρσίου χρῆναι τοὺς τοιούσδε παιδικοὺς ἔρωτας. ἐγὼ γοῦν ἡ ψυχὴ μεταβάσεως τὸ ὀφθαλμὼ ἀλλοφάλων, παιδίας ἔφη καὶ γέλωτος ὦ Καλλικρατίδα, δικαίως καθεδεῖσθαι ἀποδοκήσας, οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπὸ τὸ Χαιρεκλέους δεινοπαθοῦν ἐπὶ ἀκριβεστέρῳ ἤγημαι χεδὸν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ φθόνῳ καὶ πυρκαϊᾷ, ἢ τῇ Δίᾳ φαρμάκων ἀγωνιζόμενον, ὑπερφυῶς

liere licet Callicratida, puerî modo utendo delectari aperta illius fruendæ duplici via. Nullo enim modo masculus muliebrem voluptatem præbet. Quare siquidem & vobis placere possunt mulieres, nos alii in alios munitionem extruamus. Si verò masculos cum masculis congredi decet, mulieres quoque sese mutuo in posterum ament. Age nunc ô junior ætas, & novarum voluptatum legislatrix, posteaquam novas masculæ mollitiei vias excogitasti, parem quoque mulieribus largire potestatem. Congrediantur & illæ inter se, quemadmodum viri: commisso autem lascivorum instrumentorum machinamento, prodigioso seminis expertium ænigmate mulier cum muliere concumbat, ut vir. Et quod in aurem rarò venit vocabulum, pudet etiam dicere, illius Tribadum obscœnitatis, impudenter agitetur. Omne verò gynæceum nostrum, sit Philænis, semimares quosdam amores turpiter usurpans. Et quanto melius est in masculam libidinem cogi mulierem, quàm generosum illum virorum animum in mulierem effœminari? Talia cum magna contentione, inter dicendum indignatus, postquam dixisset Charicles finem fecit, horrendum & ferinum oculis intuens. Videbatur autem mihi & expiatione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & sensim oculos in Athenienſem conjiciens: lusus, inquam, & risus, Callicratida, judicem consedisse me arbitratus, nescio quo pacto Charicles vehementia ad ferias cogitationes adductus sum. Propemodum enim quasi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iovem etiam de veneficio lis esset, animo fuit supra modum commoto.

ἐπαθήναμεν. καιρὸς δ' ὁ νῦν, εἴ ποτε καὶ σεαυτὸν, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους δ' πειθὼ, καὶ τὸ δεινὸν ῥητορικὸν τὰς Μακεδόσιν ἀνθοπλισμένας γλώττας, ἐν τῷ σῷ λόγῳ λαμπρύνῃ, μιᾶς τε ἐν πυκνὶ δημηγορικῶν ἀναμνησθέντι. μικρὸν δ' ἐπισχὼν ὁ Καλλικρατίδας, ἐμοὶ μὲν δοκεῖν (ἐφαίνετο γάρ τι πεπμαιρομένῳ, καὶ λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμφισβαίνων εὐάρχῃ. εἰ γυναιξὶν ὀχλησία, καὶ δικαστήρια, καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἐν μετουσία, φαίνοιτ' ἄν, ἢ προστάτης ἐπιχειροῦντος, καί σε χαλκῶν ἀνδριάντων ἐν ταῖς ἀγοραῖς ὦ Χαρίκλεις εἶναι, χρεὼν γὰρ ἦν αὐτὰ καὶ αὐτῶν, ὁπόσων πεῖραν καὶ σοφίας ἐδόκουν, εἴ τις αὐτοῖς τὴν ἐν λίγαις ἐξουσίαν ἔφηκεν. ὕτω μὴ ἀνωδὸς ἂν εἴποιμι. ἀλλ' ἡ Σπαρτιάτις ἀνθοπλισμένη Τελέσιλλα, δι' ἣν καὶ ὁ Ἄρης Θεὸς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄργος. ἀλλ' τὸ μελιχρὸν αὖχημα Λησβίων Σαπφὼς, καὶ ἡ τῶ Πυθαγορείου σοφίας θυγάτηρ Θεανώ. πάλαι δ' ἂν Περικλῆς ὕτως ἂν Ἀσπασίᾳ συνηγόρησεν. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ δύσερις ἄρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέγειν, εἴπωμεν καὶ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δ' ἵλεως Ἀφροδίτη γένοιτο. καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν ἔρωτα τιμῶμεν. Ἐγὼ μὲν ἂν οἶμαι ἄλλοι παιδιᾶς, ἀλαφρὸν τὸν ἔρωτα ἡμῶν προκόψαι. ἐπεὶ δ' οἱ δοκοῦντες τάδε λόγοι καὶ φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπιτηδῆσαι, ἁρμόττει τὴν ἀφορμὴν ἥπαπερ. μόνος γὰρ ὁ ἄρρην ἔρως καιρὸν ἄγει τῆς ἡδονῆς ἔστιν ἔργον. δίκαιόν γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν τὸ δυνατὸν. τὴν

moto. Tempus igitur, si unquam antea fuit, nunc maximè est, ut Athenas repetas: Periclis autem suadelam, & decem illorum rhetorum linguas contra Macedonas armatas, unica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueverunt, unam aliquam recordando. Postquam igitur paulum hæsisset Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conjicienti, contentionis esse plenus) adversariam orationem orditur. Si mulieribus, inquit, concionum, & fori, cæterarumque civilium rerum concessa esset communicatio, dux & præses illarum creatus fuisses: ac te statuis æneis per fora passim positis, Charicles, cohonestarent. Fermè enim ne ipsæ quidem pro se ipsis, quæcunque sapientia præcellere videntur, siquis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. Non illa quæ contra Spartanos armata processit Telesilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua se Lesbus jactat Sappho, & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano, fortassis neque Pericles ita [1] Aspasiæ patrocinatus esset. At siquidem mares decet pro fœminis dicere, dicamus & viri pro viris. Tu verò propitia Venus esto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, jucundam hanc disputationem nostram ad jocum usque esse processuram. Quia verò animadverti istius orationem pro mulieribus etiam philosophari, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, commune virtutis, ac voluptatis est opus. Optarim autem, si id fieri posset, &

1 *Aspasia*] Idem Lucianus in Gallo testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Atheniensium scortum aliquando fuisse. *Cogn.*

ἐπήκοόν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνιστον, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δένδρον εὐτυχέστερον, ἴσως ἡμῶν ἐστάναι, πεφυκυῖαν ἔνθα ἡ Φαίδρου περιπατήσεως ὦν, ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν ἀνήρ, πλείστων ἀψάμενον καρπῶν. αὐτὴ τάχα ἂν ὥσπερ ἡ τῶν Δωδώνη φηγὸς ἐκ τῶν ἁροδάμνων ἱερὸν διαῤῥήξασα φωνὴν, τὰς παιδικὰς ἐφθέγξατο ἔρωτας, ἐπὶ τῷ καλῷ μεμνημένη Φαίδρου. πάλιν ἐπεὶ τοῦτ' ἐμήχανον, ἦ γὰρ πολλὰ μεταξὺ ἀρεμὰ παρεῖσθαι, στάλασσά τε ἡμᾶς ἐπιλείπει, ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἀφειλείμμεθα, ὃ πλεονέκτημα Χαρικλέους ἐστὶν ἡ Κνίδος, ὅμως τὰληθὲς οὐ προδώσομεν, εἰ ξυντεθόντα. μόνον ἡμῖν σὺ δαίμων ἱλάσθητι, καὶ ἐμοῦ παραγένου, φιλίας σύνωμον, ἱεροφάντα μυστηρίων ἔρως, ὃ κακῶν ἥπιον, ὁποῖα ζωγράφων παίζουσι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόπορος ἐγκύμονα ἔτεκεν νύξ, τέλειον σὺν τεχθέντα. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ οὖν ὅλα κόσμια πρόφρων πᾶσι κοινὸν ὠφελῶν τὸ προσηκέμμενον χαρίζῃ, οὕτω καὶ ἐς ἐμὲ τὰ Ταρτάρου μυχοὺς ἐρυμάδουσας, ἔνθα ὡς ἀληθῶς σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδός, ὅπως ὑπ' ἀῤῥήκτου δέσεν φρουρᾶς, τ' ἔμπαλιν ὀδεῖρηκε. λαμπρὰ δ' φωτὶ τῷ ἀμαυρὰν νύκτα πεδήσας, σωθεὶς ἀψυχά τε, καὶ ψυχῷ ἔχοντι ἐμβίῳ δημιουργός. ἐξαίρετον δ' ἐπικράσας ὁμόνοιαν ἀνθρώποις, τὰ σμικρὰ φιλίας πάθη σωτήρια, ἵν' ἐξ ἀκμῆς καὶ ἀπαλῆς ἐπὶ ψυχῆς ἡ εὐνοια συνεκτρεφομένη, & platanum illam, quæ Socraticos olim ſermones auicultavit, arborem Academia & Lyceo fœliciorem, prope nos ſtare natam ubi Phædri fuit accubitus. quemadmodem ſacer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortaſſis ipſa quoque, ut [1] fagus illa Dodonea, ex ramis ſacram rumpens vocem, puerorum amores prædicaret, memor adhuc formoſi illius Phædri. Verùm quia fieri illud non poteſt, Nam quàm multi medii, inter utroſque, Montes umbroſi, & reſonantes æquoris undæ: hoſpiteſque in terra aliena relicti ſumus, magnumque Charicli momentum affert Gnidus: veritatem tamen metu victi non prodemus. Tu modò nobis ætherie Deus, in tempore aſſiſte, amicitiæ fautor, & arcanorum ſacerdos Cupido, nequaquam pravus infans, qualem pictorum manus jocando fingunt, ſed quem primario ſemine Principium procreavit, perfectum protinus editum. Tu enim ex obſcura, atque confuſa deformitate, Vniverſum hoc formaſti. Proinde ſublato, tanquam communi totius mundi ſepulchro, circunfuſo illo chao, illud quidem in ultimi Tartari ſeceſſus fugaſti, ubi verè ſtant Ferrati poſtes, atque ærea limina portis, ut inſuperabili addictum cuſtodiæ, à reditu prohibeatur. Spleudidiæ autem lucis obſcura noctæ prætenta, omnium & anima carentium, & animam habentium opifex fuiſti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graves illos amicitiæ affectus conjunxiſti, ut ex anima malitiæ adhuc experte, & tenera, connutrita benevolentia in virilem per-

1 *Fagus Dodonea.*] Vide proverbium Dodoneum & Cœlium Rhodiginum lib. 29. c. 15. Sophoclem in Trachiniis de geminis columnis. *Cogn.*

ως τὸ πλεῖον ἀνθρώπ. χάμοι μὲν γὰρ, ἀφθονίης ἀναγκαίας εὑρόντα φάρμακα. μόνον δ' ὁ ἄρρην ἔρως, Φιλοσόφου καλόν ἐστι ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐν ἔργοισι καλοῖσι εἰς ὑπερέπειαν ἠσκημένοις, ἔπεται τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τὰ παρ' αὐτὰ χρείας ἐπίδεκ. καὶ πάντη δ' ἀναγκαίη τὸ καλὸν κρεῖσσον. ἄλλοι μὲν ἦν ὁ βίος ἀμαθὴς ἦν, ἐδέπω τὰ καθ' ἡμέραν πείρας ὡς τὸ βέλτιον ὑπῆλθον, ἀγαπητῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα συνεχέοντο. τὸ δὲ ἀγαθῆς δαίμης ἐπίοντι ὁ χρόνος, ὑπαρέχειν εὑρεσιν. ἐπειδὴ δὲ αἱ μὲν ἐπιδυσμήσιαι χρείαι πέρας εἶχον, οἱ δὲ τῶν ἐπιγινομένων ἀεὶ λογισμοὶ τὰ ἀνάγκης ἀφεθέντες ἡνυκάκουν, ἐπινοεῖν τι τῶν κρειττόνων, ὃν τότε κατ' ὀλίγον ἐπισήμη συνηύξοντο. τοῦτο δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν συντελεστέρων τεχνῶν ἔνεστιν εἰκάζειν. αὐτίκα ὡς πρῶτοι πρὸς ἄνθρωποι χθιζόμενοι, τὸ καθ' ἡμέραν λιμῷ φάρμακον ἐζήτουν. εἶθ' ἁλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν εὐδείᾳ, τὸ ἀσφαλὲς οὐκ ἐώσης ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, τὴν εἰκαίαν πόαν ἐστρύβλα, ἢ μαλθακὰς ῥίζας ὀρύττοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐσθίοντες. ἀλλ' ἡ μὲν, ἀλόγοις ζώοις μὴ χρόνον ἐρρίζη. ὁ δὲ πυρὸς, καὶ κεφαλῆς εἶδον αἱ γαργῶν ἐπιμέλειαι, ὑρῶσαι κατ' ἔτος σπείρεσθαι, καὶ ὁ δὲ μανεὶς ἂν εἴποι τις, ὅτι δρῦς, φάγου ἀμείνων. τί δ' οὐκ ἐν ἀρχῇ μὲν δύω δ' βίω, σκέπης δεηθέντες ἄνθρωποι, νάκη, θηρία δείραντες, ἠμφίεσαν, καὶ σπήλυγας ὀρῶν, κρύος καθεδύσεις ἐπενόησαν. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν ὥρα καλώμεθα perfectionem consummaretur. Nam inventum quidem est conjugium, necessariæ successionis remedium. Solus verò amor masculus, animi Philosophici pulchrum est mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione provehuntur, plus honoris consequuntur, quàm ea quæ præsenti necessitate opus habent. Atque omnino honestum necessario est præstabilius. Itaque quamdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experientia, quod melius est, per ocium quærendo: æquo animo in rerum necessariarum usum se contrahebat: cùm melioris vivendi rationis, urgens tempus, inventionem non suppeditaret. Postquam verò urgentes rerum necessariarum usus finem capiebant, ac posterorum cogitationes à necessitate liberatæ, occasiones captabant res meliores comminiscendi, exinde paulatim scientiæ accreverunt. Cujus rei argumenta ex absolutissimis artibus capere licet. Primi homines ut primùm creati fuêre, contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præsenti indigentia compulsi, cùm per inopiam consilii, quod melius erat, eligere non liceret, trita herba vescebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructum comedendo. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abjecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarum diligentia invenit, reperta ratione, qua quotannis illa renascerentur. Ac neque insanus quispiam dixerit quercum esse aristæ præstantiorem. Quid autem? nonne ab ipso vitæ initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerunt, & speluncas montium, quas contra frigus subirent, excogitarunt? aut olim radicum, plan-

πα. τὸν ἢ ἀπὸ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον αἰεὶ μεζόνητες, ὕφηναν μὲ ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκους ἢ ᾠκίσαντο. καὶ λεληθότως αἱ ἅδε ταῦτα τέχναι τὸ χρόνου λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲ λιτῆς ὑφῆς, τὸ καλλιον ἐποίκιλαν. ἀντὶ ἢ δυτελῶν δωμαΐδιων, ὑψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γυμνὸν τοίχων ἀμορφίαν δύσθετοι βαφαῖς χρωμάτων κατέγραψαν. πολὺν ἐκόσμησε γε τούτων τὸ τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν, ἅφνω ὅσα, καὶ βαθεῖαν ἐπιτρεψάμενον λήθην, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως καζαμικρὸν εἰς πᾶς ἰδίας ἀνέτειλεν ἀκτῖνας. ἕκαστον γὰρ εὑρών τι, παρεδίδε τῷ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ Ἀφροδίτη τὸ λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη πρωτοθεῖσα, τὸ σπέρον ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτείτω ἀφ' ἡμῶν τοὺς παλαιοὺς χρόνους. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ τελέως ἄσπερμον ἡμῶν φθαρῇ τὸ γένος. αἱ ἢ ποικίλαι σοφίαι, τὸ φιλοκάλου ταύτης ζητῆς ἐπιθυμίαι, μόλις ὑπὸ τὸ μηδὲν ἑαυτῶν ἀνίχνευτον αἰῶνος εἰς τὰμφανὲς ἤμελλον ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδεραστεῖν συναυξήσῃ. μὴ δῆτα Χαερέκλεις, ὃ μὴ πρότερον εὕρητο, τοῦτο ἐπινοηθὲν αὖθις ὡς παῦλαν εὕρηνε, μήθ' ὅπ τῶν παιδικῶν ἐρώτων αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβυτέρας ἐπιγράφον χρόνους, ἐλάττω γάτερον. ἀλλὰ τε μὲ παλαιοὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀναγκαῖα νομίζομεν. ἃ ἢ αὖθις ἐνδυσχολήσας τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπεξεῦρεν, εἰς ἐκείνων ἀμείνω πιπτόν. ἐμοὶ μὲ γὰρ ὀλίγω καὶ γελᾶν ἐναλίγω ἐπῆλθ, Χαερεκλέης ἄλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, muta cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſiu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim à ſe aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus depoſcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divina philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut pote malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus muliebres congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&

τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινοῦντος. ὀλίγου δεῖν καὶ τὸ ἄγαν φιλονεικίας καὶ μετενόησε, γλυκύμυθος ἦν γάρ. ἀδὲ γὰρ ὡς ἐναντία φθεγγόμενος, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, ὑπεστέλλετο τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, τὸ ῥηθὲν ἔκλεπτεν, ἀλλ' ἐπερρώμει φωνῇ λαρυγίζων, ἂν ἐρῶσι φησὶν ἀλλήλων λέοντες, ἀδ' ἄρκτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἐπὶ τοῖς τὸ ἦλυ μόνον ὁρμὴ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ οὐ λογισμὸν δικαίας ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ θνητοῖς λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην οὐκ ἔνεστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεύς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἑκάστῳ συνέζευξεν ἀνθρώπινον, οὐκ ἂν ἐρημία, καὶ βίος ὀρεινὸς αὐτοὺς ἐποίμαινεν, ἀδὲ ἀλλήλοις τροφὴν εἶχον. ἐξίσου γὰ ἡμῖν ἱερὰ δειμάμενοι, καὶ μέσην ἑστίαν τε ἰδίων ἑκάστοις οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὴ παράδοξον, εἰ ζῶα τῆ φύσεως καθ' ἑλίκελα μηδὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται τοῦ τὰ θεσμοῖς λαθεῖν ἠτυχηκότα, σωφρονίζονται μὴ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἄρρενας ἐπιθυμίας; οὐκ ἐρῶσι λέοντες. ἀδὲ γὰ φιλοσοφοῦσιν. οὐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ οὐ φιλίας καλὸν, οὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις οὐ δὴ σοφάκις σεσοφῶσιν τὸ καλὸν λιπὸν ἑλομένη, βεβαιοῦσιν ἐρώτων νόμισε τὰς ἄρρενας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀκλάσῃ βίᾳ συμφορήσας ἐπιεικῆ διηγήματα, γυμνοῦ τῷ λόγῳ τὸ σεμνότητος ἡμῶν καθαπόμπευε, μηδὲ τὸ ἀρχαῖον ἔρωτα τοῦ νηπίου σωκρίνῃς. λογίζου δ' ὀψὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεθαμιλλᾶσθαι. ὅμως δ' ἐν λογίζου νῦν γε, ἐπειδὴ καὶ ὕστερον, ὅτι διπλοῦς θεὸς ὁ ἔρως, ἐ κ' μίαν οὐδὲν φοι-

& Scytharum ſolitudinem laudabat: imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus eſſet, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta ſummiſſo vocis tono furabatur, ſed elata voce proclamans, Haud amant, inquit, ſe mutuò leones, neque urſi, aut ſues, ſed illos ſola fœminei congreſſus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, conſequi non licet. Nam ſi Prometheus, vel Deorum quiſpiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidiſſet, non ſolitudo, non vita montana paſceret illos, neque promiſcua pabula haberent: ſed ex æquo nobiſcum templis ædificatis, & inhabitatis quiſque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, ſi animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio ſuppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris maſcula libidine privantur? Non amant ſe mutuò leones: neque enim philoſophantur. Non amant urſi, quia quod eſt in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum ſcientia conjuncta prudentia, ex eo quod ſæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, maſculos amores omnium firmiſſimos eſſe judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem noſtram nudo ſermone inſectari: nec cœleſtem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujuſmodi ſtudia tranſeundo, at certè nunc apud te conſidera, ſiquidem id non feciſti priùs, quòd Amor duplex eſt Deus, non una

τῶν, ὐδὲ ἑνὶ πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς ἂν οἷμαι κομιδῇ νήπια φρονῶν, ὐδενὸς αὐτῷ τὴν Ἀφροδίτην ἡνιοχεῖν δυναμένῃ λογισμῷ, πολὺς ἐν ταῖς τῶν ἀφρόνων ψυχαῖς ἀθροίζεται. μάλιστα δ' αὐτῷ γυναικεῖοι πόθοι μέλουσιν. ἔτός ἐστιν ὁ τῆς ἡμέρας ταύτης ὕβρεως ἐπαίτιος, ἀκεῖτο φορᾷ πᾶσι τὸ βελόμενον ἄγων. ἕτερον γοῦν ἔρως ὠγυγίων πατὴρ χρόνων, σεμνὸν ὄφθηναι, καὶ πάνυ θεῖον ἱεροπρεπὲς ἄγαμαι, σωφρονούντων παιδείας παιδῶν, ἥπια παῖς ἐκφύσει Ἀφροδίτης ἐμπνέει. καὶ λαχόντες ἴλεω τὸν δαίμονα, ἡδονὴν ἀρετῇ μεμιγμένην ἀσπαζόμεθα. διοτὰ δὴ ὄντως κῦρ τὸ πρᾶγμα τὸν πάνυ μαζὸν πνεῖ ὁ ἔρως. ἑνὸς γοῦν ὀνόματος ἀχ ὅμοια τὰ πάθη κεκοινώνηκε. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίδολός ἐστι δαίμων. Αἰδὼς, ἣν ἄνδρας μέγα σέβεται, ἢ σὺ ὀνίνησιν. ἐμὴν δὲ ἐλπίδα χρὴ ἐστὶν ἐν, ἀλλ' ἐπὶ γαίαν εἰσὶ δύο. τὴν μέν κεν ἐπαινέσειε νοήσας, ἣν σὺ ἐπιμωμῆτ'. Ἀφ' δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν. ὐδὲν ἂν παράδοξον, εἰ πάθος, ἀρετῆ κοινὴν σωφροσύνην ἔχειν ἔτυχεν, ὥστ ἔρωτα καλέσαι, καὶ τὴν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφρονοῦσαν εὐνοιαν. γάμους δ' φησὶ τὸ μηδὲν οἰφ, ἓ τὸ θῆλυ δ' βίᾳ φυγαδεύεις, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄνδρωποι; ζηλωτὸν μὲν ἦν κῦ τὸ σοφώτατον Εὐριπίδου, εἰ δίχα τ' θεὸς γυναῖκας σιῴδε, φοιτῶντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναὸς, ἀγόρας, καὶ χρυσᾶ τέκνα ὠνούμεθα. ἀνάγκη γαρ βαρεῖ κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιθεῖσα, τοῖς

via ad nos ventitans, neque uno ſpiritu noſtros animos inceſſens. Sed alter, ut arbitror, puerilia ſapiens, cujus mentem nulla ratio gubernare poteſt, frequens in animis inſipientium congregatur: atque ipſi muliebria potiſſimùm deſideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter verò Amor, priſcorum pater temporum, viſu grave, ſacrumque omninò ſpectaculum, promus temperatorum affectuum, blandum quiddam uniuſcujuſque mentibus inſpirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam amplectimur. Geminos enim revera, juxta Tragicum, ſpiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen diſſimiles affectus habet. Nam & Verecundia, utilitatis pariter & damni anceps eſt Dea,

Qua ſimul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero unicum eſt genus contentionum, ſed

Sunt gemina in terris, quibus altercantur in unum
Mortales cauſæ, varia quoque mente trahuntur,
Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, ſi affectus virtuti communem appellationem eſt ſortitus, ita ut Amor vocetur, & flagitioſa illa voluptas, & modeſta hæc benevolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamus homines? Beatum equidem eſſet ex Euripidis ſapientiſſimi ſententia, ſi abſque illo cum mulieribus congreſſu, ad ſacra, & templa Deorum ventitantes, argento atque auro liberos à ſucceſſione mercaremur. Neceſſitas enim gravi jugo noſtris cervicibus im-

μειλιδομένοις παιδαρχεῖν βιάζεται. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκότως ἢ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄχρι τέκνων, γυναῖκες ἀριθμὸς ἔστωσαν. σὺ δὲ τοῖς ἄλλοις, ἄπαγε μή μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν ἀνέχοιτο δυαίνου, ἐξ ἑωθινῆς γυναικὸς ἀρχιζομένης ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν ἀληθῶς χαρακτὴρ, ἄμορφος. ἀλλότριοι δὲ κόσμοι, τὸ τῆ φύσεως ἀπρεπὲς βακχεύσιν. εἰ γὰρ λάβοι τις νυκτέρου κοίτης ἐκ ὄρθρου ἂν ἴδοι τὰς ἀνιστα-μένας γυναῖκας, αἰσχίω νομίσαι ἡμέρων τὸ πρὸ μιᾶς ὥρας ὀνομαζόμενον δυσκλυδωνίων. ὅταν ἀκριβῶς οἶκοι καθείργωσιν αὐτὰς, ὑδρεὶ τὸ ἀῤῥέναν βλεπομένας. χρᾶς δὲ, ἡ θεραπαινίδων ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ παρεστῶσι, ποικίλοις φαρμάκοις καὶ φαρμακούσαις τὸ δυσχὲς ἐκτοπίσαι. ὑγρὸν ὕδατος ἀκριβῶς νάμασι τὸ ὑψηλὸν δανιὼ ἀμβᾶσα κόρη, δύης ἄπλυντον ἀσβόλης ἐχομένης πρὸς πρόσωπον, ἀλλαὶ πολλαὶ τὰ λιθαυσμάτων σωρήσεις, τὰ ἀνδρὸς δὲ ἐκτὸς ἄκρα φαιδρύνουσιν. ὡς δ' ἐπὶ δημοτελὴς πομπῆς, ἄλλο τις ἄλλη τῶν ὑπηρετουσῶν ἐγκεχείρισται, λευκιόδας δρεπομένη, ἐκ ἐκτὸς ἔσπερά τε. καὶ καθάπερ ἐν φαρμακοπώλαι, πυξίδων ὄχλον, ἀσπίδα μεσὴ πολλῆς κακοδαιμονίας. ἐν οἷς ὀδόντων σμηκλαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μέλανσα τέχνη ἡσυχεύζει. τὸ δὲ πολεῖον ἀνάλυσις μέσης ἡ πολλὴ τὰ τελχῖν. αἰ μὲν, ὁ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυναμένοις ἀρὸς ἡλίῳ μεσημβρίαν, τὰς πολιὰς, ἴσα ταῖς τὰ ἐρίων χρωτιαῖς, ξανθίζει μεταβάλλουσιν ἄνθει, τὴν ἰδίαν καθαιρούσης φύσιν. ὁπόσαις δ' ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαίτη νομίζεται,

impoſito, imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur eſt, id ratione eligamus, & cedat utilitas neceſſitati. Quod ad liberorum procreationem attinet, mulieres aliquo ſint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi ulla fuerit. Quis enim ſanæ mentis ſuſtinere queat, mulierem à ſummo ſtatim mane aſcititiis impoſturis ſeſe comentem? Cujus nativa facies, verè turpis eſt, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à nocturno lecto videat ſurgentes, turpiores putabit eſſe beſtiis, quæ ante unam horam malè ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi ſeſe concludunt, ut ne ab ullo viro conſpiciantur. Anus autem & ancillarum formæ conſimilis turba circunſtant variis medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim ubi aquæ mero latice profundam crapulam abluêre, protinus ad ſerium aliquod negocium ſe conferunt: ſed crebræ medicamentorum compoſitiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem ut publica pompa, ancillarum alia aliud adminiſtrat, pelves argenteas, gutturnia & ſpecula, utque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbam, plena multæ infœlicitatis vaſcula. In quibus dentium vis abſterſiva, aut palpebris denigrandis ars comparata reconditur. Maximam autem partem texturâ capillorum abſumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad ſolis meridiem vim habentibus, capillos perinde ut la-

narum coloribus, flavo inficiunt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam ſufficere, o-

τ μαμμηκότων πλοῦτον εἰς τοῦτο ἀναλίσκουσιν, ὅλον Ἀραβίαν χεδὸν ἐκ τ τριχῶν ἀποπνέουσαν. σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλεία φλογὶ χλιαινόμενα, βίαι τὰς ἐλίκων ἐλάτης ἀμπλέκει. καὶ φείδεται μὲν οὐ μίσχου τ ὀφρύων ἐφελκυσμένη κόμη, βραχὺ τῶν μετώπων μεθίστιον ἀφιᾶσι. σαθαρῶς δ' ἄχρι τ μεταφρένων οἱ ὄπισθεν ἐπισκελίζοντες πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, ἀνθοβαφῆ πέδιλα τ σαρκὸς ἐνδυτέρω τὰς πόδας ἐπισφίγγοντα, καὶ λεπτοῦφης ἐς πρόφασιν ἐώτης, ὑπὲρ ὃ δοκεῖν γεγυμνῶσθαι. πάνυ δ' τὰ αὐτὸς αὐτῆς γναθμώτερα ὃ προσώπου, χωλεὸς τ ἀμφόδους περιπτώσσοντα μαζῶν, ὃς ἀεὶ φερέρεσι δεσμώσας. τί δεῖ τὰ τούτων πλουσιώτερα κομᾶν διεξιέναι; λίθους ἐρυθραίους τ τ λοβῶν, πολυτάλαντον ἡρτημένους βεῖθος, ἢ τὰς περὶ καρποῖς, καὶ βραχίοσι δράκοντας, ὡς ὄφελον ὄντως αὐτὰ χρυσᾶ, δράκοντες εἶναι. καὶ στεφάνη μὲν ὑπὲρ κύκλου τοῦ κεφαλοῦ περιθεῖ, λίθοις Ἰνδικοῖς ἀστέρας. πολυτελεῖς δ' τ αὐχένων ὅρμοι κρεμῶνται. καὶ ἄχρι τ ποδῶν ἐκάστων καθίδρυκεν ὁ ἀθλιος χρυσός, ἅπαν εἴ τι ὃ σφυρὸν γυμνὸν ἦν, περισφίγγων. ἄξιον δ' ἦν σιδήρου τὰ περίσφυρα σκέλη πεπεδῆσθαι. καὶ πιδὼν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόμης ἀμφορίας ἐξαπατῶσι καὶ ἀμφιγυθῆ, τὰς ἀναιχμύτους παρειὰς ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρίσεσι φύκεσιν, ἵνα τὸν ὑπέρλευκον αὐτῶν, καὶ πίονα χροιὰν, τὸ πορφυροῦν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. τίς δ' ἂν ὁ μὴ τὸν τοσοῦτον ἀφροσύνην βίου; ἀνὴρ ἀπὸ τ οἰκίας ἐξιόντι. [1] καὶ πᾶς ἡνιοῦν τὰ γαμμηκότων πλοῦτον εἰς τοῦτο ἀναλίσκουσιν, ὅλον Ἀραβίαν χεδὸν ἐκ τ τριχῶν ἀποπνέουσαν. σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλεία φλογὶ χλιαινόμενα, βίαι τὰς ἐλίκων ἐλάτης ἀμπλέκει. καὶ φείδεται μὲν οὐ μίσχου τ ὀφρύων ἐφελκυσμένη κόμη, βραχὺ τῶν μετώπων μεθίστιον ἀφιᾶσι. σαθαρῶς δ' ἄχρι τ μεταφρένων οἱ ὄπισθεν ἐπισκελίζοντες πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, ἀνθοβαφῆ πέδιλα τ σαρκὸς ἐνδυτέρω τὰς πόδας ἐπισφίγγοντα, καὶ λεπτοῦφης ἐς πρόφασιν ἐώτης, ὑπὲρ ὃ δοκεῖν γεγυμνῶσθαι. πάνυ δ' τὰ αὐτὸς αὐτῆς γναθμώτερα ὃ προσώπου, χωλεὸς τ ἀμφόδους περιπτώσσοντα μαζῶν, ὃς ἀεὶ φερέρεσι δεσμώσας. τί δεῖ τὰ τούτων πλουσιώτερα κομᾶν διεξιέναι; λίθους ἐρυθραίους τ τ λοβῶν, πολυτάλαντον ἡρτημένους βεῖθος, ἢ τὰς περὶ καρποῖς, καὶ βραχίοσι δράκοντας, ὡς ὄφελον ὄντως αὐτὰ χρυσᾶ, δράκοντες εἶναι. καὶ στεφάνη μὲν ὑπὲρ κύκλου τοῦ κεφαλοῦ περιθεῖ, λίθοις Ἰνδικοῖς ἀστέρας. πολυτελεῖς δ' τ αὐχένων ὅρμοι κρεμῶνται. καὶ ἄχρι τ ποδῶν ἐκάστων καθίδρυκεν ὁ ἀθλιος χρυσός, ἅπαν εἴ τι ὃ σφυρὸν γυμνὸν ἦν, περισφίγγων. ἄξιον δ' ἦν σιδήρου τὰ περίσφυρα σκέλη πεπεδῆσθαι. καὶ πιδὼν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόμης ἀμφορίας ἐξαπατῶσι καὶ ἀμφιγυθῆ, τὰς ἀναιχμύτους παρειὰς ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρίσεσι φύκεσιν, ἵνα τὸν ὑπέρλευκον αὐτῶν, καὶ πίονα χροιὰν, τὸ πορφυροῦν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. τίς δ' ἂν ὁ μὴ τὸν τοσοῦτον ἀφροσύνην βίου; ἀνὴρ ἀπὸ τ οἰκίας ἐξιόντι. [1] καὶ πᾶς ἡνιοῦν

mnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiam ex capillis spirantes: ferreaque instrumenta, ignis obtusa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter se implicant: ac illæ comæ curiosius ad supercilia usque attractæ, breve interstitium fronti relinquunt. Post tergum autem in scapulas usque demissi capilli superbè succutiuntur. Huc accedunt & variis coloribus tincta sandalia intra carnem pedes ipsos astringentia: & tenuis, prætextu tantùm assumpta, vestis, ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipsam sunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas semper circunferunt obligatas. Quid opus est mala istis opulentiora recensere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretii pondus, suspensos, aut circumpositos manibus, brachiis-ve dracones illos, qui utinam pro auro, verè dracones essent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis stellata. Pretiosa autem de cervicibus monilia dependent, & usque ad extremos pedes miserum illud descendit aurum, si quid malleoli nudum est, totum revinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formositatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, ut summè candidum, & pinguem ipsarum colorem, purpureus nitor superadditus, rubere faciat. Cæterùm quæ vita tantum sequitur apparatum? E domo statim egrediuntur, & spectator omnis maritos enecat. Quorum nor-

1 Καὶ πᾶς ἡνιοῦν ὅπτρίζων τοῦ γαμμηκότας, ἂν οἷον οἱ καταδείμονες ἄνδρες

τὰς ἐπιτελέσαι τὰς γαμικὰς, ἃς οἰσίαν οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες, οὐδὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, Κολιάδας εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, καὶ τὸν Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα Κώμον ἐπὶ τῷ ποιμένι. πλεκτὰ γὰρ ἀπόρρητα. καὶ χωλὰς ἀνδρῶν, ὕποπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ τἀναπλέκειν ἀμφιβόλων ψυχῆς; ἐπειδὰν δὲ τούτων ἀπαλλαγῶσιν οἶκοι, αὖθις τὰ μακρὰ λουτρά. καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα, πολὺς δὲ ὁ μετὰ τὸν ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὰν γὰρ ὑπέρπλεω γλύσωνται παῖς παρ' αὐταῖς χαριμορμίας, ὅσον ἔτ' ἂν δὲ φάρυγξ αὐταῖς ἀναδέχεται δωματίου τι σιτίον, ἄκρους δακτύλοις ἐπιγράφουσι, τὰ ἀναπεπταμένα ἕκαστον λαγαδοῦντες, νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγήματα, καὶ τὰς ἑτεροχρόους ὕπνους, καὶ ἡλύθη δύνην γάμεσαν. ἀφ' ἧς ἀναστὰς ἕκαστος, αὖθις λουτροῦ χρεὼς ἐστι. τοιαύτη μὲν ἡ δυσαθέως βίος τεκμήρια. τὸ δὲ μικρότερον εἴ τις ἐθελήσειε τὰ ἀληθῆ κατὰμέρος ἐξετάζειν, ὅντως καταράσεται Προμηθεῖ, τῷ μενάνδρειον ἐκείνῳ ἀποῤῥῆξας φωνήν. εἶτ' ἂν δικαίως ἀποσπασθαλδμένον γράφοι τὸ Προμηθέα πρὸς ταῖς πέτραις, καὶ γλύει αὐτῷ λαμπάς.

nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, [1] Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suavis mensa, multaque erga viros simulata recusatio, nam cùm satis superque ingluviem impleverint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diversorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lavacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm siquis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, revera Promertheum execraretur in hanc erumpens Menandri vocem.

Ergo immerentem dictitant Promethea,
Pendere fixum Caucasi de rupibus?

Re-

καὶ δὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, κωλιάδας, εἰ τύχοι, & γενετυλλίδας καὶ τὸν Φρυγίαν δαίμονα] Locus iste est mutilus, si quid in his video, & post γαμικὰς ponenda est hiatus nota. Nam Κολιάδας & Γενετυλλίδες non sunt nomina eorum spectatorum, qui miserós maritos zelotypia conciant, sed numinum cognomina, quorum lucos & templa frequentabant Græcæ mulieres. Deest igitur aliquid, ut si hæc desint aut tale quid: γαμικὰς, & εἰς τὰ τελούμενα φαντάσεις τῶν θεῶν, ἂν εἰσίον, &c. Sic sensus constaret, qui nullus est, ut nunc legitur. *Palm.*

1 *Coliadas*] Genetyllis Veneris cognomina sunt apud Aristophan. de quibus vide Pausa. in Attic. *Cogn.*

2 Τὰς ἑτεροχρόους ὕπνους] Interpres *diversorum corporum somnos.* Aliud enim corpus habent feminæ vigilantes & ornatæ vestibus: aliud, nudæ & dormientes in lectis. Ovidius: *pars minima est ipsa puella sui.* An de colore feminarum intelligendus Lucianus. *Menagius.*

ἄλλο δ' ἢ ἓν ἀγαθὸν, ὦ μισεῖν εἰμ' ἅπαντας τοὺς θεούς. γυναῖκας ἔπλασεν; ὦ πολυμηθεῖς θεοί, ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἀνθρώπων; γαμεῖ λάθριον. λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαν ἢ γαμηλίων λέχη, μοιχοὺς ὑπορυφῶν. εἶτ' ἐπιβουλὴ, καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσοι, χαλεπώτατος θάνατος, μεθ' ἃ ζῇ πάντα τὸν βίον γονεῖ. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσχὴς οὐκ ἐμήνης; ἄξιον τίσιν ἀνθρώπων τοῖς ἥλιον κακοῖς, τοῦτ' ἀρρενα τὰ παίδων ἀγωγήν. ὄρθριος ἀναστὰς ἐκ τῆς ἀζύγου κοίτης, τὸν ἐπὶ τοῖς ὀμμάτων ἔπι λοιπὸν ὕπνον ἀποψιάμενος, [1] ὕδατι λιτῷ τοῦτο ἱερὰν χλαμύδα παῖς ἐπωμίοις περόναις συνάψας, λιπὼν τὰ πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται [2] κάτω κεκυφὼς, καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναντίον προσβλέπων. ἀπήλθοι δ' ἂν καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αὐτῷ κόσμιος ἕπονται, τὰ σεμνὰ τῆς δεήσεως ἐν χερσὶν ὄργανα κρατοῦντες, ἢ πρὸς τὸ κτένος ἐνθύμιος κόμιλλο καταψήχειν δυναμένας, ἢ δὲ ἔσοπτρα τῶν ἀνθιμόρφων χαρακτῆρα ἀρχάρχης εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπλοκοι δέλτοι καθέξειν ἀκολουθοῦσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων δρεπτὰς φυλάττουσαι βίβλοι. κἂν εἰς Μουσικὴν δύοι φοιτᾷν, δύμελὴς λύρα. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὰν ἡ διάνοια τῆς ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. ἱππικοὶ γὰρ ἵπποι

Repertus ignis huic, aliud nihil boni.
Sed quod Deos odisse cunctos credidi,
Invenit idem fœminas, ô Dii boni,
Genus scelestum. Ducit aliquis conjugem?
Clam ducit: & mox cupiditates plurimæ,
Et nuptiali mœchus illudit thoro,
Venena dehinc, insidiæ, morbi, invidiæ,
Gravissima, evo fœmina omni quam fovet.

Quisnam hæc bona sectatur? cujus animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit muliebribus hisce malis opponere masculam puerorum vivendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non conjugali, reliquumque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrixit, paterna domo egreditur capite demisso, ac neminem omnium ex adverso intuens. Assectæ autem, & pædagogi, turba conveniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes, non secti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat, neque specula formarum oppositarum, non pictas imagines: sed vel multiplices pugilares à tergo sequuntur, vel veterum virtutes operum custodientes libelli: quòd si adeunda sit Musici schola, sequitur sonora lyra. Omnibus autem philosophicis animi disciplinis abundè exercitatus, ubi jam mens cyclicis illis bonis satiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ sunt equi Thessali, breviter-

1 Τ' ὕδατι λιτῷ] In Angl. Cod. legitur ὕδατι λιτῷ καὶ χιτωνίσκον χλαμύδα παῖς ἐπωμίαις περόναις. Bourd.

2 Κάτω κεκυφὼς καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναντίον προσβλέπων] Si quid mihi credis lector, leges τῶν ἀπαντώντων, non τῶν ἀπάντων, id est, *occurrentium*: meliore multo sententia. *Palm.*

1 Α' παν-

μέλησιν αὐτῷ. καὶ βραχὺ τὸν νεότητα πωλοδαμήσας, ἐν εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἄκηλος ἀφιεὶς, καὶ βέλη δι' ἀξόχου δεξιᾶς ἀποπέμπων. εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖστραι, καὶ πῶς ἡλίῳ μεσημβρινὸν θάλπος ἐκονίζεται τὸ σῶμα πυκνόμβριον. οἵ τε τῶν ἀναγωνίων πόνων ἀποπαλάζοντες ἱδρῶτες, μεθ' ὃς λουτρὰ σωτόμως, καὶ τράπεζα τῇ μὴ μικρὸν ἐπινήφουσα πεῖξαι. πάλιν γὰρ αὐτῷ διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνιττόμενα, καὶ ἐπιμελήματα μνήμης, τίς ἀνδρείου ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρήμου, ἢ οἷος δικαιοσυνίῳ, καὶ σωφροσυνίῳ ἠσκάσατο. τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὸν ἔτι τὸν ψυχὴν ἐπαύρων, ὅταν ἐπέρχῃ τὸν πεῖξιν ὁ εἶσις, τί χαρὸς ἀνάγκη τ' ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρήσας, ἡδέως ὕπνος καθεύδῃ; τοῖς μεθ' ἡμέραν καμάτοις ἐπιρεμῶν ἐπὶ χρόνον. τίς οὖν ἂν ἔρωτὶς ἐφήβου γένοιτο τοιούτου; τίνι δ' ὅπου τυφλαὶ μὲ αἱ τῶν ὀμμάτων βολαὶ, περὶ ᾧ οἱ τῆς ἀμφοίας λογισμοί; πῶς δ' οὖν ἂν ἀγαπήσαι τὸν παλαίστρας μὲ Ἑρμοῦ, Ἀπόλλωνα ᾧ τὸν λύρας, ἱππασίᾳ ᾧ ὡς Κάστορα, Θείας ᾧ ἀρετὰς ἀμφ' ἀνητῷ διώκοντα σώματι. ἀλλ' ἐμοὶ μὲ δαίμονες ἀμφίνιοι, βίον εἴη διηνεκὴς ἔτον, [1] ἀπαντικρὺ ᾧ φίλα καθέζεσθαι, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλεῖντα ἀκούειν. ἐξίοιμι ᾧ αὐτῷ, συνεξίοιεν, καὶ παντὸς ἔργα κοινωνίαν ἔχειν. δόξαιμι μὲ ἂν ἐρᾶν τις δι' ἀπλαίσιον, καὶ ἀκλινῶς βίου, τὸ στρυφνὸν ἀλύπως εἰς γῆρας ὁδεύσαι, μηδεμιᾶς τύ-

viterque juventutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certaque dextra ſagittas vibrando. Deinde & unctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppletur pulvere corpus denſatum, deſtillanteſque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lavacra brevia, & menſa ſobria, rebus paulo pòſt gerendis non adverſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes. Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio cohoneſtatus, aut qui juſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. Hujuſmodi virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando jam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuaviores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurium, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac divinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dii cœleſtes, utinam perpetua ſit hæc vita, ex adverſo amici ſedere, & ſuave loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, ut ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitam, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutem pervenire nul-

1 Ἀπαντικρὺ τῦ φίλα καθέζεσθαι, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλεῖντα ἀκούειν] Reſpexit ad Oden Sapphus, à Catullo Latinè redditam. *Menagius.*

χης περιέσπασε βάσκανον ἐπήρειαν. εἰ δὲ καὶ οἷόν ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, [1] νόσον ἐπιψαύσειεν αὐτῷ, κἀμοῦνοῦ συμπαθήσω συμφορᾷ, καὶ μὴ χειμερίᾳ θαλάττῃ ἀναχθέντι συμπλεύσομαι. κἂν τυραννικὴ βία δεσμοῖς περιάψῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ περιδήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμοὶ ἔστω, καὶ φιλήσω τοὺς φίλους αὐτὸν δυνοϊκῶς ἔχοντας εἰδὲ λῃστὰς, ἢ πολεμίους ἐπεισπέσοιμι ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶντας, ἀπολεισθείμην καὶ μετ' αὐτοῦ δυνάμενος. κἂν ἀποθάνῃ, ζῆν οὐκ ἀνέξομαι. τελευτᾶσι δὲ συντόλοις τοῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπ' ἐμοῦ περιορμένοις ἐπιδήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπιχώσας τάφον. ὁσίοις δὲ ἀναμίξαντες ὅσια, μὴ δὲ τοῖς κακοῖς κόνις ἀπ' ἀλλήλων ἀφέλοιμι. τοῦτο δ' ἂν οἱ μετὰ τοὺς χαριξοῦσιν οἱ ἐμοὶ τοὺς ἀξίους ἔρωτος, ἀλλ' ἡ θεοῖς γείτων ἡρωϊκὴ φρόνησις ὑπομνήσει. ὧν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου συνεξέπνευσε. Φωκεὺς ὢν νηπίων ἔτι χρόνων, Ὀρέστῃ Πυλάδης συνῆψε. θεὸν δὲ τὸ μετὰ ἀλλήλους παθὼν μεσίτευε λαβόντες, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους βίον συνέπλευσαν. ἀμφοτέροις Κλυταιμνήστραν ἀνῄρουν, ὡς Ἀγαμέμνονος παῖδες. ὑπ' ἀμφοῖν Αἴγισθος ἐφονεύθη. τὰς Ὀρέστην [2] ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης σὺν αὐτῷ μᾶλλον. κεκινημένῳ συνηγωνίζετο. τῷ δὲ ἐρωτικῷ φιλίαν, οὐδὲ τοῖς περὶ Ἐριφύλης ὀργὴ ἐμέτρησεν, ἀλλ' ἐπὶ

nullius fortunæ invidam impreſſionem expertus. Quòd ſi verò etiam qualis eſt humanæ naturæ conditio, morbus quiſpiam ipſum invaſerit, cum ægrotante pariter ægrotabo: ſi etiam per mare procelloſum feratur, cum eo navigabo. Quòd ſi etiam tyrannica vis illi vincula innectat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eumque benevolentia proſequentes amabo. Si verò prædones, vel hoſtes videam in ipſum irruentes, præter vires etiam armabor: ſi moriatur, vivere non ſuſtinebo. Poſtrema autem mandata iis, quos proximè poſt illum amavi, iſta dabo, ut commune ambobus ſepulchrum accumulent: & oſſa inter ſe permiſcendo, ne mutum quidem pulverem à ſe mutuo ſeparent. Atque hæc non primi expriment mei amores quibus dignos proſequor: ſed illa Diis proxima, heroum prudentia, velut quadam lege ſancivit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem uſque ſimul expiravit. Phocis à teneris annis Oreſtem Pyladi conjunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepiſſent, perinde atque in uno eodemque vitæ navigio ſimul navigarunt. Ambo Clytemneſtram interemerunt tanquam Agamemnonis filii, ambo Ægiſthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Oreſtes, ægriùs ferebat Pylades, eum defendebat cùm damnaretur. Nec amatoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti ſunt: ſed ad ulti-

1 Νόσος] Anglic. νόμος ὑπολαύσειεν αὐτοῦ. Bourd.

2 Ἐλαυνούσας ποινὰς] Dixi ad Petron. *Bourd.* Delphis obſeſſus furiis, Apollinis conſilio venit Athenas in Minervæ delubrum, cujus conſilio vincens, reverſus eſt Argos. Has verò ferias placans vocavit Eumenidas apud Æſchylum. *Cogn.*

1 Ἐφ-

τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν τέρμονας ἔπλευσαν. ὁ μὲν, νοσῶν. ὁ δὲ, ξενοπαθῶν. τὴν γῆν Ταυρικὴν γῆν ἐπιβαίνοντες, αὐτοὺς ἡ μητροκτόνος αὐτοὺς ἑλαινὺς ἐξενοδόχησε. καὶ τὸ βαρβάρων σφ κύκλῳ φθειρόντων, ὁ μὲν, ὑπὸ τῆς συνήθους μανίας πεσών, ἔκειτο. Πυλάδης δ',

Ἄφρῳ ἀπίψας, σώματός τ' ἐπημελῆ,

Πέπλοις τε περιβαλὼν πλευρὰν ὑπήκλωσε ὑφαῖς,

Οὐκ ἐρασθεὶς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεικνύμενος ἦθος. ἐνίκα γὰρ ἐκείνη μητέρα μένοντος ἐπὶ τῇ φονοδόκῃ, τὸ ἕτερον εἰς Μυκήνας ἀπιέναι, καμπύλα γράμματα, μέσειν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἀμφότεροι θέλουσιν, ἑκάτερος ὢν πατέρα ζῶντα ζῆν ἑαυτὸν ἡγεμόνος. ἀπωθεῖται δὲ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιωτέρας, μόνον οὐκ ἐρασθεὶς ἀντ' ἐρωμένου ἡγεμόνος.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδ', ἐμοὶ βάρος μέγα.

Ὀνωφελῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

Τῷδε μὲν δέλτον δίδω,

Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοὶ καλῶς ἔχειν.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων, κτεινέτω. Καὶ γὰρ ὥτως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ὁ παῖδα ὁ σπουδαῖος ἕως σὺν τῷ φρονεῖν, ἐπὶ τὸν ἥβης λογίζεσθαι δυναμένου ἡλικίαν ἀνδρωθῇ, τὸ πάλαι φιληθὲν, ἀμοιβαίως ἐρᾶσθαι ἀνταποδίδωσι. καὶ δυσχερὲς οἰκέτας ποτέρου πότερος ἐρᾶσης ἐστὶν, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τὸ φιλήσασθαι δυνάμενος ὁμοίᾳ πεσόντος εἰδώλῳ. τί δὴ ὃν ὁ καὶ ἡμᾶς βίᾳ ξένῃ αὐτὸ πεφυκὼς ὀνειδίζειν θείοις νόμοις ἐναντίον, ὁμοίας εἰκόνος ἐμπεσούσης.

ultimos Scytharum fines navigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et cùm in Tauricam terram ascenderent, statim occisæ matris Erinnys ipsos velut hospitio excepit: ac barbaris undique circunstantibus, alter quidem ex consueta insania collapsus, jacebat, Pylades autem spumam oris abstergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud vestibus, non amatoris modo, sed & patris affectum præ se ferens. Quando igitur decretum fuit, ut altero ad cædem manente, alter literas laturus Mycenas, proficisceretur, ambo manere alter pro altero volunt, uterque in altero vivente, se ipsum vivere existimans. Epistolas à se removet, tanquam Pylade digniore, qui illas acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Perire namque hunc est onus mihi grave;

Namque ego ille sum qui calamitates has veho.

Et paulò post dicit,

Huic quidem da litteras,

Argos enim mittam, tibi ut res bene habeat,

Occidat autem nos, cui opus.

Nam sic se habet totum negotium. Quando enim à puero simul enutritus amor ille serius, in eam ætatem, quæ ratiocinatione uti potest, confirmatus fuerit, id quod olim est amatum, mutuos amores rependit, adeoque difficile est percipere uter alterius sit amator, cùm perinde ac è speculo, amantis benevolentiæ in amatum similis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, & divinis legibus de-

Ἀληθείας ἱερὰ ἡμῖν κεκρυμμένα. ἀσμένως οὖν αὐτὰ δεξάμενοι, μεθ' ἁγνείας Δηλιάδας νεωκορήσομεν. ὅλβιος δὲ ὡς ἀληθῶς καὶ τῷ τῆ σοφῶν λόγων ἐπαφαῖς, ᾧ παῖδές τε νέοι, καὶ μάνυχες ἵπποι. γηράσκει δ' ὁ χρόνος κεῖνος ἐλαφρότατα, κέρδος τὴν φιλέρωτα. αὖται μὲν Σωκρατικαὶ διδασκαλίαι, καὶ τὸ λαμπρὸν σπέρμα τῆς ἀρετῆς δικαίως ἐπιμήθη. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας ὁ Πύθιος ἐξέφανεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος. ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασιν, ἐξ ὧν τὸν βίον ὤνησε, καὶ τὸ παιδερασταῖν ὡς μάλιστα ὠφελεῖν ἐσοφίσατο. δεῖ δὲ τὸν νέον ἔρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδᾳ Σωκράτης. ἓς ὑπὸ μιᾶς χλαμύδι παῖδος ὕπνωσ ἐνεμήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ τέλει τῶν λόγων ἥδιστα ἂν προσθείμην ἅπασι κήρυγμα,

Αἶψα δὲ οἱ κέρδεσιν, ἐπ' ὄμμασι λίχνα φέρουσα,
Ἔρχεο ὡς ὑμῖν ὦρσε πειθοφίλειν.
Ὡραίοις ἐρώντες, πόλιν κεδνοφρονοῦντες ἔχητε.

Ταῦτ' εἰδότες ὦ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς προσίστε, μὴ δ' ὀλίγης τέρψεως εἵνεκα, τὸ μακρὸν ἀνιχόντες ἴυγοιαν, ἄχρι τῆς ἀκμῆς πλανᾶσθαι τὸν τῶν φιλέων πόθον προσάγεσθε. τὰ δ' ὡραίων ἔρωτα προσκυνοῦντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παίδων βέβαια τρέφετε τὰ πάθη. τοῖς γὰρ οὕτω φιλοῦσιν, ἥδιστος μὲν ὁ ζῆν χρόνος, ἀδήμιάς ἀπεπτὸς συνειδήσεως παρρησίας. ἀσίδιμοι δὲ μετὰ

definitum, perque succeſſionem ad nos tranſmiſſum. Libenter verò ipſum recipientes, cum pura mente, veluti rem ſacram tractamus. Nam verè beatus ille eſt, juxta ſapientum ſententiam,

Cui pueri molles, & equi ſolidam ungulam habentes,
Huic minimum gravis eſt cana ſenecta viro,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & ſplendidum illud virtutis examinandæ judicium, etiam Delphicis cortinis eſt approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates ſapientiſſimus: qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promovit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè utilem, admiſit. Convenit autem juvenes amare, ut Alcibiadem Socrates, qui ſub una eademque patris chlamyde ſomnos dormivit. Atque equidem Callimachi illud præconium, ad finem orationis libentiſſimè omnibus apponerem,

Namque utinam cupido ſectantes lumine amatos,
Erchius ut pueros juſſit amare ſenex,
Sic & ametis eos, fortique habitetis in urbe.

His cognitis adoleſcentes, modeſtè cum bonis pueris verſamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effuſa benevolentia, uſque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: ſed cœleſtem Amorem adorantes, à puerilia ad ſenectutem uſque firmos affectus conſervate. Nam hoc pacto amantibus, ſuaviſſimum eſt vitæ tempus, nulla inhoneſta conſcientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, poſt

1 Ἔρχοιτε] Anglic. ἐρῶντε. Bourd.

2 Ἄμε-

ἡνάγκην εἰς πάντας ἀφοιτῶσι κλῆδόνες. εἰ δ' δεῖ Φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, αἰδῆ μὴ γῆν ὑπεδέχετο τοὺς ταῦτα ζηλοῦντας. εἰ δ' ἀμείνονα ἀπεθανόντες, ἔχουσι τὸ ἀρετῆς μέρος, τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα δὴ Καλλικρατίδα σφόδρα νεανικῶς συνελογησαμένου, Χαρικλέα μὲν οὐ δυνάτερα λέγειν πειρώμενον, ἐπέσχον. ἤρχε γὰρ ἤδη ἐπὶ ναῦν καταίνας. διωμόων δ' ὁ, τι φθήσοιεν ἀπαφήσαντες, δι' ὀλίγα τοὺς ἐκατέρα λόγους διῆμησαμένων, οὐκ ἐξ ὑπογυίου φημὶ, ἀλλ' παρεσκευασμένους, ὑμῖν ὦ ἑταῖροι, τὰ δὲ λόγων ἔοικεν ἀπεχειδάζειν, διλωσκὰς δ', καὶ τὴ Διὶ ἐρρωμένης φρονάδος οὐαρχὴ ταῦτ' ἐστιν ἴχνη. χεδὸν γὰρ ἅδην ἐστὶν, ὅ, τι τὰ λεκτέων εἰπεῖν ἑτέρῳ δύναται παρήκοντι. καὶ πολλὴ μὲν ἡ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πλείων δ' ἡ τῶν λόγων δεινότης. ὡς ἔγωγε ἂν εὐχαίμιλλον, εἰ ἦν ἐν δυνατὸν, ἡνίας Θησαμένης σκείνου ὁ ἡνίοχος, ἵν' ἄμφω νενικηκότες, ἐξίοιτε βαδίζοντε. πλὴν ἐπειδήπερ ἀνῆκεν οὖν ἐοίκατε, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς μεταξὺ πλεῖν, ὡς τῶν ἐμοὶ δόκιμον ἀπεφαίνομεν. χαίρειν μὲν, ἀνδράποις βιωφελὲς πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὁπόταν εὐτυχῶσι. παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσαι φιλίας ἀγνὰ δίκαια σωζόντων, μόνης φιλοσοφίας ἔργον ἡγέομαι. διὸ δὴ γαμητέον μὲν ἅπασι, παιδεραστεῖν δ', ἀφείσθω μόνοις φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ ἐν γυναιξὶν ὁλόκληρον ἀρετὴ φύεται. καὶ σὺ δ' ὦ Χαρικλεις, μηδὲν ἀ-

post mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophis adhibenda est fides, etiam æther post terram eos excipit, qui ista sectantur: qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cum Callicratidas, valdè juveniliter jactando amplificasset, Chariclem denuo dicere conantem, repressi, tempus enim erat ut ad navem descenderemus. Rogantibus autem illis, ut de eo quod sentirent sententiam dicerem, breviter enumeratis utriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore, sed continuæ & solidæ meditationis per Iovem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab utroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum ineſt experientia: sed major verborum gravitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, ut ambo victores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter navigandum, non decrevi de rebus iisdem interpellari, id quod mihi maximè videtur justum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promovendam res in primis utilis, & beata, quoties ex sententia contingunt. Puerorum autem amores, qui casta amicitiæ jura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem conjugio est vacandum: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequaquam

1 Ἀμείνον ἀποθανόντες] Angl. Cod. οἱ δ' ἀμείνονα βίον ἀποθ. Bourd.

1 Γλα-

χθεσθῆς, εἰ παῖς Ἀθήναιος ἡ Κόρινθος εἴξῃ. κἀγὼ μὲν ὑπ' αἰδοῦς σωφρόνως λόγῳ τῷ κείσει ὑπαπορύσας, ἐξανέστην. ἐώρων γὰρ ὑπερηφανῶς τὴν Χαρικλέαν, ὡς μικρὸν οὐδὲν ἀνάτην κατακείμενον. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, [1] ἱλαρὸς τὴν τρόπον φασὶν ἀναπηδήσας, ὡς ἡδὺ σφόδρα σεσαφῶς. εἴκασεν ἄν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας καταναυμαχηκέναι. καὶ τοῦτο τὸ κείσεως ἀπωνάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἑστιάσαντα αὐτὸ τὸ νίκιον. καὶ γὰρ ἐμοὶ ἄλλως τὸν βίον μεγαλοφρονέστερον. ἡσυχῇ γὰρ καὶ τὴν Χαρικλέαν παρηγορήσαμεν ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, σπουδῇ ὑπερθυμοῦντα, ὅτι δυσχερεστέρᾳ μέρει δυνατῶς συνηγόρησεν. ἀλλ' ἦ μὲν ἐν Κνίδῳ Ἀφροδίτη, καὶ τὰ ἐκεῖ τῇ Θεᾷ λαληθέντα, ἀσυδὴν ἱλαρὸν ἄμα, καὶ παιδιὰν δύμισσον ἐχόντων, τῇδε τῷ διεκείμην. σὺ δ' ὦ Θεόμνηστε, ὁ τὸν ἑωλον ἡμῶν συγκλεισμὸν μνημόνευε, εἰ δικαίως τότ' ἤθα, πῶς ἂν ἀπρεπῶς; Θεο. Μελιτίδην, ἢ Κόρινθον οἴει με θεὸς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σὲ δημοίοις κελεύσειν ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ὃς ὑπ' ἄκρας ἡδονῆς τὰ λεγόμενα Ἀφροδίσιον ἐν τῇ Κνίδῳ ᾠδεῖον, ὀλίγου τὸ βραχὺ τοῦτο δωμάτιον αὐτὸν ἡγεμόνα εἶναι, τὸ νεὼν οἰκεῖον. ὅμως δ' ἴσθι, οὐδὲν μᾶλλον ἀπρεπὲς ἐν ἑορτῇ λέγεται, κἂν ὁ γέλως κἂν σκέρψις ᾖ, παιγνιεύεσθαι δοκεῖ, τὰς ἄλλως ὑπὸ [2] τῶν παιδευσέων κατωφρυωμένους λόγους, ἐξευμάζον μὲν ἐπὶ τῇ σεμνότητι, κωλύοντα δὲ πάνυ

quam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præ verecundia brevi oratione accelerato judicio surrexi. Animadvertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, læto quodam modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Putasses ipsum ad Salaminem Persas navali prælio debellasse. Et hoc saltem ex judicio consequutus sum, quòd splendido victoriæ convivio nos excepit. Etenim erat aliàs vita magnificentior. Tacitè etiam Chariclem sum consolatus, ob gravitatem verborum, assiduè admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterum & illa in Gnido commoratio, quæque apud Deam dicta sunt, habentia pariter & serium hilare, & jocum eruditum, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui obsoletam harum rerum memoriam nobis excitasti, si judex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theom.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per Deos, ut iis quæ justè judicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidem præ summa eorum, quæ modò commemorabantur, voluptate, in Gnido commorari me putabam, propemodum parvam hanc domunculam, ipsum illud templum esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatem pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob gravi-

ta-

1 Ἱλαρὸς τὴν τρόπον] Angl. τὴν φορσώπω. Aliter tamen Interpres nec malè. *Bourd.*

2 Τῶν παιδευσέων] Florent. Codic. τῶν παιδευσείων. Idem.

1 Ἐγὼ-

ἡμῖν ὡμίλω, ἐφήβῳ παιδὶ συνδιημερεύοντα, παντελείως δίκης ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὄμμασι δὲ κάλλους μετρίως σωφρονίζοντα, ἐξὸν ἀρύσασθαι, διψῆν ὑπομένειν. ὑγιὲς δὲ τὸ θηρεῦν ἐρώμενον, ὅσῳ ἀπαντικρὺ κυνηγέσιον, καὶ λαλοῦντα ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενον ἔρως, σφῶν τινα, ἔχοι βαθμὸν ὕψους, ἵνα ἴδῃ. πρῶτον ἰδεῖν τοῦτο, ποθεῖ σωφρονοῦντα ἐφάψασθαι. δὶ ἄκρων γὰρ δακτύλων καὶ μόνον θίγῃ, τὸ τῆς λύπης παύσεως, εἰς ἅπαν ἀφεθεῖ τὸ σῶμα. τυχὼν δ' οὐμφρῶς τούτου, πρίστιν πεῖραν ἐπάγει φιλήματος, οὐκ ἀΐδηλον ὑπείργων, ἀλλ' ἠρέμα χείλη σωσυγίσας χείλεσιν, ἃ πρὶν ἢ ψαῦσαι πελέσας ἀπέῃ, μηδὲν ὑπονοίας ἴχνος καταλιπών. εἶτα σωσὶ τὸ παρῆκον ἁρμοζόμενος, ἀεὶ λιπαρεστέρας μὲν ἀπασάμασιν ἐντέτηκεν, ἔδ' ὅτι καὶ ἀφαιρεῖται ἡσυχῇ τὸ σῶμα. τῶν δ' χειρῶν ἁδεμίαν παρέησιν ὀργήν. αἱ γὰρ φανερᾷ τῶν ἀοράτων συμπλοκαί, πρὸς ἡδονὴν συνάπτουσιν. ἢ λαθραίως ὑγρῶς ἡ δεξιὰ κατὰ κόλπου δύσα, μαστὸς βραχὺ πρὸς φύσιν ὑπερτιθῶσα πίδακι. καὶ σφιγκτὸς μαστὸς, ἀμφιλαφεῖς τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὁμαλῶς. μετὰ τοῦτο, καὶ σφοδρότερον ἄνθος ἥδης. καὶ τί παῤῥησιάζεσθαί με δεῖ; τοσαύτης τυχὼν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμοτέρου πνεύματος ἅπτεται πράγματος. εἶτ' ἀπὸ μηρῶν σωσιμαστίζων, κατὰ τὸ κοιλιακὸν αὐτὸ ἐπιπαίζει. ἐμοὶ μὲν οὕτω παιδεραστεῖν γένοιτο. μετεωρολέσχαι δ', καὶ ὅσοι τὸν φιλοσοφίας ὀφρῦν ὑπὲρ

tatem, sed ad demulcendum animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere quotidianam consuetudinem habere, & interim Tantali pœnas sustinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cum haurire liceat, sitim perferre. Neque enim satis est aspicere eum quem amas, neque ex adverso sedentem, & loquentem audire, sed perinde atque scalis quibusdam voluptatis compactis, amor primum visus gradum habet, ut aspiciat amatum: deinde ubi aspexerit, cupit adductum contingere. Summis itaque digitis, tametsi solum attigerit, fruitionis istius delectatio totum corpus mox percurrit. Postquam autem hoc potitus est facilè, tertium osculi conatum addit, non statim curiosum illum, sed labia labiis admovendo sensim, quæ priusquam planè contingat, absistit, nullo suspicionis vestigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur applicans sese, semper exquisitioribus amplexibus illiquescit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum ullam segnem esse finit. Nam manifestæ, eorum quæ sensu percipiuntur, amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut clàm dextra molliter per sinum subingressa, mammillas, pro sua natura, modicè extantes, premit: & solidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Post hæc, & primam succrescentis pubis lanuginem. At quid attinet me occultiora ista longiùs persequi? Tantam igitur nactus potestatem amor, fervidius quoddam opus attingit. Tum ducto à femoribus exordio, juxta Comicum ipsum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus sublimibus, nugantur, quique philosophiæ supercilium, supra ipsa

αὐτὰς τὰς κορυφὰς ὑπερήρκασι, σπανῶν ὀνομάτων κομψύμασι τὰς ἀμαθεῖς πειμαινόθωσιν. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλανίδα κλιθεὶς, σὺν ἁπλῇ ἀνέστη. καὶ μὴ ζηλωμόσῃς. [2] ὧδε γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι δ' ἀπαυτικρὺ κομίζεσθαι, δάκνειν Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. ἀλλ' ἰὼ καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ἡδονή. τίνων γὰρ Ἀχαιοὺς ὁ Πατρόκλου γάμος, ἀπαμιεύτου πάθους τὸν ἀληθείας ἀπερράγη. [4] μηρῶν τε τῶν σῶν δύσεως ὁμιλία κρείσσων. τὰς γε μὰν ὀνομαζομένας παρ' Ἕλλησι κωμῳδίας, ὧδε ἀλλ', ἢ δήλας ἐρωτὰς νομίζω. [5] πάνυ φησί τις εἶναι ταῦτ' εἶναι λέγειν, πλὴν ἀληθῆ γε τὴν τῶν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. Λυ. ἴστ' ἀνέξομαί σε φίλε Θεόμνηστε, ἄλλων ἀρχὴν κομίζοντα λόγων, ἢ ἀκούειν ἑορτῇ μόνον εἰκὸς ἦν. τἄλλα δ', ἐμοῦ ὥστε πόρρω λοιπὸν εἶναι. ἀφέμενοι δὲ παρέλκειν τὸν ἐρῶντα, εἰς ἀγορὰν ἐξίωμεν. ἤδη γὰρ εἰκὸς ἦν, ὑφάπτεσθαι τῷ Θεῷ τὸν πυρσόν. ἦσι δ' ὅσα ἀπρεπὴς ἡ θέα, τί ἂν Οἴτῃ παθὼν ὑπομιμήσοιτο τὰς παρούσας.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso illi sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [5] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dicta esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissâ diuturniori mora, in forum exeamus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδιερασὴς εἰμι. καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacidæ potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli τὰ παιδικά. Idem.

3 Μεσίτης ἡδονή] An μέσσης. Idem.

4 Μηρῶν τε τῶν σῶν δύσεως ὁμιλία κρείσσων] Tragici cujusmodi, aut Comici, versiculus. *Idem.*

5 *Comastæ*] Vox est Eidilliorum scriptoribus usitatissima, pro his qui cantu puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. *Cogn.*

Τέλος τοῦ Λουκιανοῦ μέρους.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ respondens.

ARGVMENTVM.

Ejusdem generis hæc cum Tyrannicida, ejusdemque status est, sed adversaria. Vt enim illic contenditur præmium esse dandum tanquam tyrannicidæ, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hîc negatur eum satisfeciſſe legi, aut tyrannicidam esse, qui non ipsum tyrannum, sed filium tyranni occidiſſet. Exordio benevolentiam captat, à persona Iudicum, deinde calumnia adversarii, qua in suſpicionem adductus fuerat, quasi ipse quoque tyrannidi faveret, quia illi præmium dandum negabat, respondet per absolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius persona, atque ipso viciſſim in suſpicionem, ex modo actionis vocato. Post exordium propositio sequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorsum in hac cauſſa maximè spectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primùm refelluntur ordine capita illa, qua alter in argumento ab imo ad ſummum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, ut qua non quid quiſque voluerit, ſed quid effecerit, ſpectet, neque cogitationes, ſed facta præmiis compenſet. Conatum verò elevat variis ac multis ſimilibus & exemplis, oſtendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus ſatis esſe, conari aliquid & cœpiſſe, ſed præſtari oportere. Effectum conditiones ſequi, non conatum. Et quòd alter etiam conatum in legibus ſpectari dixerat, id diſtinguit, oſtendens diverſam esſe rationem præmiorum & pœnarum. In maleficiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam præmium dari, niſi ei, qui quod lex proponit, re ipſa effecerit. Poſtremò & patriæ gratis inſervire ac officium præſtare cives debere & illum ſatis mercedis pro conatu ſuo retuliſſe, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non ſimpliciter id effecerit, quod lex jubet, ſed fortuna ſeu numine ita ferente, eadem filii, mortem patris conſecutam esſe. Non enim quia ipſius gladio tyrannus poſtea ſeipſum confecerit, ob id ipſius hoc factum esſe. Deinde etiam incertum fuiſſe exitum, & quidnam pater, occiſo filio facturus fuerit, & hic conſilium quoque petituris ſubvertit, primò ut incertum & periculoſum, neque certis rationibus firmatum, de-

inde etiam ut fictum, & post eventum rei, demum simulatum. Denique non idem esse occidere, id quod lex jubet, & mortis caussam qualemcunque prabere: idque iterum multis similibus probat. Atque hoc loco disputationem suprà cœptam renovat, de eo quatenus voluntas in legibus spectatur, & in quibus per se sufficiat, nempe in maleficiis & non in beneficiis, & ob id neque hic pramium illi deberi, ut qui cœperit, non absolverit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco id aggreditur, quod petitor in narratione potissimùm amplificat, puta filium fuisse caput & caussam tyrannidis, eoque sublato, etiam tyrannidem sublatam fuisse. Ac primò quidem filium ostendit non fuisse tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis signis, & cæteris rationibus: que alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, ut maximè fuerit, legem jubere ipsum tyrannum non ut quisque tyranno similis, aut nocentior etiam est, occidere. Et hic multis verbis de authoritate legum disputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda sint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo secutura esse. Postremò etiam ipse locum ab imo ad summum tractat, & ut alter voluisse, egisse, effecisse se dixerat, ita hic contrà neque animum ad rem gerendam habuisse illum, neque recta via aggressum esse, neque denique id quod lex jubet, perfecisse ostendit. Et sub hac orationem concludit, brevi capitum repetitione, & conformatione seu prosopopœia, legum, reipubl. & deorum quoque expostulantium cum petitore, ut iniquè & præter meritum, pramium petente.

Si mihi caussa hæc Iudices, apud concionem popularem quæ studiis potiùs, quàm exacto rerum judicio duci consuevit, esset agenda, ac non magis apud Iudices ex honestissimis ordinibus delectos, nimirum gravissimos sapientissimosque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis nova hac & insperata lætitia gestientibus, atque (ut ita dixerim) exultantibus, nec satis attentos, nec dociles essem auditores habiturus. Porrò faventes, benevolosque multò minus: quippe qui frontem modo, quasique personam hujus negotii intuentibus, non faciem ipsam propiùs contemplantibus videri fortasse possim, in communi totius civitatis gaudio, tum autem in caussa tam pupulari, velut importuniùs obstrepere atque obturbare. Enimvero quum omnis affectus inutilis est ad rectè judicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non solùm judicium omne funditus tollere solet, verumetiam nostri sensus non rarò nobis eripere: præsertim (si quemadmodum hæc nostra) post graves diuturnasque calamitates, ac veluti tempestatem sævissimam repentè præterque spem (quasi portus quidam) fuerit objecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm servitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipsis, sed vel inanibus harum rerum vocabulis, plebis animus queat ad quidlibet im-

impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æstus quidam impotens, omnia sursum ac deorsum miscet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum instituere non sinit. Verùm vestra iudices singularis sapientia perspicacitasque non hoc tantùm scrupulo me levat, verùm & hanc mihi fiduciam suppeditat, uti sperem futurum, ut hoc contradicendi munus, quod equidem nec invidentia, nec favore in Tyrannidem (sicut iste calumniabatur) sed solita mea, & (ut opinor) nota Reipub. charitate susceperi, vobis non modò non invidiosum, sed favorabile, plausibileque videatur. Etenim postquam viderem manifesta quadam Deorum benevolentia, post diuturnam ac miserrimam illam servitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigisse, nihil priùs curandum nobis esse judicavi, quàm ut gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tam egregia felicitas esset profecta, quò videlicet munus suum huic urbi proprium, perpetuumque facere vellent, & constabilire, tuerique quod largiri non essent gravati, meminissemusque iisdem in manu esse, ut eriperent ingratis, quod optantibus dedissent. Sunt autem vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas. Et hac una ratione mortales divinæ beneficentiæ gratiam referre possumus: si beneficium acceptum agnoscamus: si celebremus, si ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putavi, ut dum nimium candidi in civem esse volumus, in deos ingrati impiique reperiamur. Neque enim isthoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmii pereat ærario, & hujus lucris accrescat (quanquam id quoque longa jam tyrannide exhaustius est, quàm ut inde temerè dari præmia conveniat immerentibus.) Illud agitur, ne dii immortales, qui hujus malè consulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis reposcant, si quod ipsis solis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obsecro? Nempe qui quum privatus contra leges juvenem occiderit, atque hac temeritate sua restitutæ libertatis periculosam occasionem modo præbuerit, idque adeò imprudens (uti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum diis eripere, sibi arrogare: Reipub. diem dicere, ac leges ipsas in jus vocare: civitatem ingratitudinis ream agere, nisi sibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem judices facinus speciosius tyrannicidio, nullum diis dignius: verùm hoc impudentior, qui sibi laudem tam eximiam usurpat immeritus. Nullum præmium honestius illustriusve, quam quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impensius accuratiusque spectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta siquidem, permulta ad id requiruntur, ut hoc tam egregio titulo, ut hoc tam divino præmio dignus quis esse videatur: quorum nihil in hunc competere, paulò pòst evincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidii, tum temeritatis pœnas debeat,

eum à legibus præmium omnium maximum petere: petere dixi, imò flagitare: & ita flagitare, ut etiamsi unum ex hujus arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cuncta quum postulare jure potuisset: maluit tamen homo verecundus, unico persoluto, reliqua sibi deberi ut haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud utrum risu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum severissimorum judicum consessum, Thrasonem quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis judices, ut è corona plerique risum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terque quaterque tyrannicida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudens senem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, domino in deorum numerum relato Dii boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suum ornavit, jactavit, exaggeravit? quàm militari jactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus supercilijs, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomium detonabat? Quæso Iudices, ut etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreveritis, haud feretis impune, incolumi divino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, ubi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat jactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me caussa Iudices (neque enim inficiandum est) commovit, ut hujus obsisterem petitioni, vel magis, ut immoderatam arrogantiam, ut odiosam hujus imputationem retunderem. Videbam jam inde ab initio, quum certatim universa civitas diis libertatis authoribus grataretur, ut hic sese ira tumens in medium ingesserit, quàm indignè tulerit victimas diis servatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese unicum esse restitutæ libertatis authorem proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, privataque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurum denique Iudices auguramini, si id ad hujus intolerabilem jactantiam, vestra authoritas, vestra comprobatio, si præmium quasi pignus accesserit? Quid, nisi ut tyranno submoto, alter quidam huic civitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœdiam ingerat, quotidie dextram istam Herculanam & gladium prodigiosum minitetur? Vtrum est hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videtis ipsi quàm minaci fronte me jam obtueatur. Quid mihi succenses? Quid minitaris oculis? Quid terres supercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo scilicet munere) uti, quum tu sic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proscenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in civem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti civium corona, quod nequeas vel levissimo confirmare argumento.

Si-

Siquidem quàm reliqua gloriosè, tam illud impudenter dicebas, mihi nullam fuisse causſam, quare tibi contradicendi partes ſuſciperem, niſi quo tyranni necem, quæ me diſcruciaret ſcilicet, ulciſcerer. Quo quidem tuo exemplo ſi viciſſim in te liberet uti, mox intelligeres quàm atrocia, quanto probabiliùs in te poſſint retorqueri. Nam tuum iſtud tam invidioſum (quemadmodum tu quidem exiſtimabas) convicium, me longè minùs, etiam territabat, quàm (quod vulgo dicunt) ex pelvi redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque neceſſitudo, neque emolumentum, neque prorſus alia res ulla mihi cum tyranno interceſſit, cur mea referret illum vivere, ſine quibus rebus nullam in quenquam criminis hærere ſuſpicionem, tu quoque ſcires, niſi nunquam tribunalia vidiſſes, ac niſi hodie devium te lucelli ſpes feciſſet juriconſultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pietatem, totamque meam vitam ſic huic Reipub. ſpectatam eſſe, ut iſto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi ſuſpicionem ullam conciliaris. Vides quàm multis adductus ſim cauſſis, ut tibi obſiſterem? Denique (ſi ſcire vis) bona civium pars id à me enixiſſimè flagitavit, ut ſui patrocinium adverſum te capeſſerem, negantes ſibi videri tyrannide liberos ſeſe, niſi te à tyrannicidæ præmio dejicerem. Non quòd pudeat homini debere hanc felicitatem: tametſi id quoque durum, ei debere qui ſic imputet. Sed debere arroganti, ſanè quàm moleſtum eſt: at debere, cui non debeas, iſtuc verò non graviſſimum modò, verum etiam ſtultiſſimum. Equidem ne leoni quidem, vel verbo refrager, ſi modò is promereatur: ſed obnoxium eſſe tam importuno imputatori, tum qui nihil juverit, id verò bis miſerum eſt, bis ſtultum eſt. Nullus enim inſolentiùs exprobrat beneficium, quàm qui quod non dedit, id vult dediſſe videri. Sed finge mihi nullam eſſe cauſſam cur tibi me opponerem, niſi quia ſic animo lubitum ſit meo, profectò nihil habes quod mihi jure ſuccenſeas. Etenim quum apud Iudices tam ſanctos agatur: ſi verè præmium meruiſti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illuſtro, quando non paulò magnificentius eſt tyrannicidæ præmium eviciſſe, quàm tuliſſe. Sin minus, æquus veniam dabis, ſi boni civis fungor officio, ſi nullo meo emolumento Remp. debiti præmii ream defendo, ſi ſtultitiæ crimen, ſi imprudentiæ infamiam à civitate depello, ſi non ſino, ut noſtro omnium periculo hæc urbs in deos exiſtat ingrata. Poſtremò ſi deorum immortalium cauſam ago, quibus honorem debitum tu conaris intervertere, ut vel hinc ſat liqueat, quanta religione reliquam cauſſam egeris, qui ſtatim ingrediens tam impudenter ſis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. favet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ civitatis eſſe judico, hoc loco vel tyrannorum cauſas citra fraudem agere licere. Neque tamen à vobis poſtulo Iudices, ut vel mihi proſit in cauſſa hoc meum erga Remp. ſtudium, vel huic obſit tam inſolens arrogantia: imò non deprecor invidentiæ ſuſpicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam

iſte mihi conabatur impingere, invidiam, ut tyranno faviſſe videar, niſi certioribus, quàm ut à quoquam refelli poſſint, argumentis evinco, niſi demum & adverſario perſuadeo, modò ne tergiverſetur, ut quàm maximè civiliter quis agat, nullum ei deberi præmium. Sin exactiùs, ſeveriuſque, pœnam etiam ab ipſo deberi. Quæ quidem dum quàm poteſt breviſſimè facio, quæſo Iudices, ut me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, ut iſte inter dicendum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id unum ſpectare juſſerit, quantis malis tyrannide ſimus levati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonam orationis partem occupabat, nihil nos aliud perpendere voluit, niſi quòd gravem ſervitutem toleraſſemus, nunc optata libertate frueremur. Nimirùm id tantùm vos ſpectare voluit, quod ad hoc judicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed de illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic urbi ſit reſtituta, quanta hinc laudis portio hujus virtuti debeatur, & an id quod eventu cum hujus facto conjunctum eſt, idem cum ejus merito conjunctum videri oporteat. Relegam autem eadem veſtigia, quibus ipſe in cauſſam ingreſſus eſt, quod equidem refellendi genus ſimpliciſſimum eſſe puto ſequarque partes illas, quibus iſte rem ſecuit, id nimirũ agens, ut quemadmodum ingenioſi convivatores iiſdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendiſque efficiunt, ut multa opſoniorum genera videantur, itidem iſte nobis ex unico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iſte facinus ſuum ſibi viſus eſt mirificè attollere, & in quibus identidem reſtitabat. Quòd ſi me deturbante, vel in uno quolibet conſiſtere poterit: tum ipſe ſeſe victorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot præmia? Primum quòd volui, deinde quòd conatus ſum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Poſtremò, quòd pater ob mortem hujus ſibi necem conſcivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non levius eſſe videat, quàm ut ſit refellendum? niſi quòd iſte tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluiſſet occidere, atque id (ut nihil jam accideret) tamen præmio dignum aſſeverabat. Quid autem tam ridiculum, quàm nudæ voluntatis præmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo ſtatuant homines, ut neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque præmium oſtendant, ſi quid officiosè velis: verùm id unumquemque voluiſſe interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergone, inquies, non magna facti pars eſt voluiſſe, quod quidem arduis in rebus vel ſolùm ſufficere ſolet? Rectè ſanè. Sed apud deos modo: quippe quibus ſolis perſpicuum eſt, quid nolis aut velis, ab his præmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit: & quid in obſcuris illis ſinuoſi cordis ſpecubus mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: ut non dicam abdita aut ſuſpicioſa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famaque jactata. Poſtremò ut non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſi-

tissimis argumentis deprehensa, probata, evicta. Cedo, quod est facinus tam nefarium, cujus simplex voluntas in crimen unquam est vocata? Ista judicia Æaci, Rhadamanthique tribunalibus servantur. Hic mihi non quid volueris, sed quid feceris adferto. Quòd si nulla lex ulli flagitio supplicium minatur, quod in animo statueris, quæ tandem est impudentia, pro merito quod præstare volueris duntaxat, perinde quasi præstiteris, à lege quasi præmium postulare? Quæ quidem quum ad id unum sit comparata, ut maleficia vel deterreat, vel coërceat, multoque magis ad ejus partes pertineat, nocentibus erogare pœnam, quàm bene merentibus largiri præmia (id quod mox copiosius demonstrabimus) posteaquam in criminibus non accipit insimulationem meræ voluntatis, quæso te, in petendis præmiis ostentationem voluntatis admittet? Quis autem est civium vel quantumlibet ignavus, qui non velit tyrannum occidere, si tutò liceat? Quis non vel leno, saltem emolumenti causa velit? Denique quis non facilè simulare possit voluisse se: videlicet quò præmium gratis auferat? Vis itaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluisse occidere? Nempe perinde est, quasi te somniaris occidisse. Par pari pensari convenit. Qui præstitit beneficium, ei lex beneficium rependit: atqui bene voluit tantùm, ei quid debetur, nisi ut vicissim bene velit resp. I nunc, & hoc in gradu nos jube consistere. Rem tam eximiam, inquis, animo versavi, statui, decrevi: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, si isthoc nomine postules: verùm illud interim præmii feres, velut homo nimium perfrictæ frontis, irrisus, explosus, exhibilatus discedes, quem non puduerit id à lege postulare, quod ne leno quidem ausit à quoquam petere, ut rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui concedat, ut voluntatem nescio quam, hoc est, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus sum, ascendi, submovi satellites. Primùm isthuc tu quidem consultè facis, quod de gradu illo desiliisti, in quo nimis profecto incommodè stabas, quanquam ne in hoc quidem multò commodiùs constiteris. Nam etiam si paulò minus absurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen est, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præstiterit, te quod conatus modo sis, præmium poscere. Ergo-ne hoc quidem juris erit apud te legibus, quod per illas est civi privato cum cive privato? Age quid siquis civium tecum iniisset contractum, ita ut ille pecuniam stipulatus, tu conditionem pactus esses, mirum ni suo uterque periculo, atque is nondum præstita conditione, nummos his verbis abs te petat: Cedo mercedem, conatus sum, tentavi, adnisus sum: an non protinus impudenti homini respondebis: Cedo conditionem? Nam de tuo conatu quid mea refert? quandoquidem effectum abs te pactus sum, non conatum. Puta totidem verbis tibi nunc respondere legem: Agnosco contractum, non muto pacta: debeo præmium, sed si tu conditionem præstitisti, si tyrannum occidisti. Verbis aut obligantur, aut absolvuntur homines. Si

conato pollicita sum præmium, non gravabor dare: sin ei qui facinus peregisset, quod tandem jus est referre quod est stipulatus, me non ferre quod sum pacta? In privatis ac minutis contractibus nemo tam improbus invenitur, ut lucrum conditione promissum postulet, non præstita conditione, nemo tam stultus ut det, si quis postulet; & tu à Rep. maximum omnium præmium postulas, quòd conatus modò sis? Nihil mihi nisi nugas adfers, donec illud unum audiam, quod te præstare oportebat. Volui, inquis, ascendi, perrupi custodias, submovi satellites, quantulum jam est illud quod supereſt? Quid adhuc desideras? Nempe nihil in te desidero præter illud, cui soli debebatur præmium. An non intellexisti in istiusmodi contractibus duplex esse periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad illum propriè pertineat: videlicet persolvendæ mercedis, & præstandæ conditionis? Ego meo periculo præmii dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neque refert quàm angusta mihi res, unde corradendum quod debeam precium. Tu itidem conditionem tuo suscipis periculo, neque mea quicquam interest, quo sudore, quo periculo sit ea tibi præstanda. Totam istam curam, totum hoc negotium tibi relinquo. Quod si ego jam præstita abs te conditione commemorem tibi in agris meis malè proveniſſe ſegetes, merces naufragio periisse, nihil avelli à malis debitoribus, non sine gravi dispendio conflari posse pecuniam, quam tibi debeam, dic obsecro nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc uno modo posse satis fieri tibi, si pecunia numeretur. Neque quisquam est judex tam iniquus, quin te tuo uti jure fateatur. Et mihi pulchrè satisfactum existimas, si tu mihi tragœdiam adferas, quantum adieris periculi, quantum sudorum, quantum vigiliarum exhauseris, dum studes præstare conditionem? Res est (mihi crede) calumnioſior, scrupuloſiorque quàm ut legibus tam occupatis conveniat, alienam expendere voluntatem, alienos penſiculari conatus: quorum suos quisque nimio solet æstimare, non suos difficile est ad amussim perpendere. At facti, facilis est æstimatio. Proinde ea in legis cognitionem cadit: hinc reliqua omnia consuevit metiri. Tametsi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid est quod à præscripto recedatur, nisi quis velit omnino à pactis discedere? Quid vis? Circunspice, & si potes usquam invenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, sæpe in certamine spectator (opinor) sedisti. Cedo, num quando vidisti quenquam tam impudentem, qui palmam sibi hoc nomine vendicaret, quòd strenuè certasset? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam serio omniumque splendidissimo negotio id tibi postulas, quod in scenicis illis pudeat vel impudentissimum tentare? Age quoties & illud vidisti evenire, ut qui sese fortissimè, doctissimèque gessisset in cursu,

is

is à præmio longiſſimè abeſſet, & ignaviſſimo faveret eventus? Habeat ille ſanè, quod cauſetur, excidiſſe habenas, conſternatum equum, fractam rotam, jactet ſe vel arte, vel viribus tanto præcellentiorem, quanto Therſitæ præſtitit Achilles, niſi metam prior attigerit, profectò poſtulandi præmii jus nullum habebit, fortunam ſuam inculare licebit. Cæterùm Agonothetæ non indignabitur: propterea quòd hoc animo in certamen deſcenderit, ut ejus uteretur conditione, id eſt, ita demum præmium ferret, ſi virtuti fortuna favente viciſſet. Alioqui ſi conatui, non tantum effectui præmium deberetur, tot palmis eſſet opus, quot in Olympicum certamen veniſſent. Quamquam in hujuſmodi ludis, qui ſolemnitatis voluptatiſque gratia proponuntur, fit interdum, ut victis quoque præmia ſtatuantur, non honoris, ſed ſolatii gratia: verum ſeriis in rebus, atque adeò periculoſis, quænam obſecro lex unquam mercedem ſtatuit, niſi ſi quis facinus peregiſſet: & ita peregiſſet, ut omnes numeros implerit? A quo tu quantum abſis, mox audies: nam nunc de conatu tantum agimus. Lex igitur civicam promittit coronam ei, qui civem in bello ſervarit. Quis unquam ad hunc honorem vel aſpiravit, quòd ſe telis objecerit, quòd non ſine multis vulneribus diſceſſerit? Profectò niſi cive ſervato, nemo civicam petit. Quis unquam his verbis muralem petiit: Acriter contendi Iudices, ut mœnia ſuperarem. Omnia feci, ſed depulſus ſum. Quantumlibet eniſus ſit, niſi conſcenſo muro, nemo tam invereeundus ut muralem coronam ſibi deberi dicat. Obſidionalem nemo flagitat, niſi depulſa obſidione. Poſtremò nullus honos petitur, niſi ab eo qui id effecerit, ad quod honor invitat. Qui navim in tempeſtate deſertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio eſt earum rerum, quæ navi vehebantur. Quorſum attinet hîc tuam jactare peritiam, ſudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo navem in tutum reduceres, ſed victus tempeſtate deſeruiſti, audebis quicquam ex his quæ ſunt in navi, tibi vendicare? Aut ſi auſis, futurum ſperas, ut quiſquam te vel pilum ſinat attingere? Non opinor. Si quis unquam ovationem, ſupplicationem, triumphum obtinuit, quòd ad victoriam omnibus nervis eſſet eniſus, quòd gnaviter ſe geſſerit in bello, niſi ſuperior diſceſſerit, niſi præſcriptum à lege numerum hoſtium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium ſis aggreſſus. Quòd ſi nemini hominum memoria contigit, deſine tibi nova ſpe blandiri, deſine inaudito exemplo poſtulare, quod ſperare ſit improbiſſimum, dare poſtulanti ſtultiſſimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conſcenderis, qua virtute ſatellitium tyrannicum perruperis, alios depuleris, alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum eſt fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis eſt opus, tyrannum occidi. Quantumvis conatum exaggeres, alleves, attollas, non niſi tyrannicidæ debetur præmium. Alioqui quid dices ſi eodem illo die, quo tu arcem conſcendiſti, permulti pariter aggreſſi, ſua quiſque

virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemisset: utrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia conati? Age quid si multis strenuè rem aggressis, uni cuipiam, qui sit omnium ignaviſſimus (ut non ſemper virtuti reſpondet fortuna) eum contingat interficere, an non præteritis reliquis hic unus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, ſed quoniam id confecit, cui lex honorem decrevit. Hic tu fortaſſe rurſus incipies deplorare, fruſtra ſumptam operam, negabis æquum eſſe virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, niſi fortunæ ſuffragio adjuventur. Sed quæ tandem poteſt eſſe iniqua conditio, quam nemo compellitur accipere, niſi cui cordi ſit? Quantumlibet iniqua conditio proponitur, eam nimirum facit æquiſſimam, quiſquis ſuapte ſponte recipit. In aleæ ludo (ſi fas eſt hoc exemplum conferre) quid iniquius, quàm vel ſummum artificem ab imperitiſſimo ſuperari, ſi modo jactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam iniquum cauſatur: propterea quod cui luſus hujus lex non probatur, ei liberum erat non ſuſcipere. Itaque lex quod præſtari velit, id palàm atque in medio proponit. Quid abs te præſtari poſſit id tibi relinquit expendendum. Illa nihil mavult, quàm ut res quàm optimè cadat: quod ſi poſteaquàm nihil jam intentatum reliqueris, quò minus effeceris, per fortunam ſtetit, intelligis (opinor) nihil habere te, quod legi ſuccenſeas. Fortunam, ſi ita lubet, in jus voca, cum lege nihil tibi rei: quæ ut nihil promittit, ita nihil debet, niſi præſtanti. Neque verò exiſtimemus Iudices, iſtud à majoribus qui hanc legem tulerunt, ſine ſumma ratione fuiſſe factum, ut conato præmium non eſſe ſtatuendum putarint: videlicet illud caverunt, non tantum ne ancipites iſtas & inexplicabiles hujuſmodi de conatu lites invitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidii conatum non poſſe, niſi ſummo civitatis periculo ſuſcipi. Vnde futurum proſpiciebant, ut ſi conatui præmium ſtatuiſſent, temeritate conantium reſp. ſubverteretur potiùs quàm reſtitueretur. Etenim tyrannis quid aliud eſt quàm grave capitaleque civitatis hulcus? huic ſi quis medeatur, ei merces digna propoſita eſt, quam ita demum ferat, ſi remedium præſentaneum attulerit. Verùm huic malo neminem oportet admoliri manum, niſi certum artificem, qui ſua diligentia peritiaque fretus, non ſinat hoc licere fortunæ, ut dùm ipſe ſalutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? utrum tu igitur in ejuſmodi diſcrimine conatum præmio judicas invitandum eſſe: an potiùs pœna deterrendum, niſi quod conatus eſt quiſpiam, idem præſtiterit? Nec illud te ſublevat, quod mihi videbare ratiocinando colligere, quum lex in maleficiis pœnam irroget ſimplici ſceleris molitioni, par eſſe ut multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propenſiorem videri ad compenſandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animadvertis hoc tyrannicidii facinus toto genere à reliquis diſcedere, propterea quod aliorum molitio cum privato molientis periculo

culo modò conjuncta est: hujus cum publico reipub. discrimine copulata, ut temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate privata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quovis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire sinit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odii merentur, vel ejusmodi sunt, ut priùs exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totaque natura ratione neque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem propriè legum munus, alterum quasi quædam de jure concessio, legisque candor (ut ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex jubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix unum atque alterum esse, ad quæ præmio sollicitet. Quædam enim ejusmodi sunt, ut durum ac servile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, uxorem ducere, operam dare liberis. Hîc lex nimirum urbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id invitat, quod alioqui gratuitò te præstare decebat. Rursus alia tametsi id genus sunt, ut à quovis non improbo cive præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm ut à multis præstari queant: & periculosiora, quàm ut multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd novis etiam criminibus exemplum, aut novum nova lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consuevit, si quis quid novi facinoris cum laude patravit, ut præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat ejus facto, quod roget, vix habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim civium suorum officium mercede redimere? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat civis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persolvas, non præmium illico tibi debeatur, si persolvas. Itidem, si quid in leges committas, non potes effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si cives omnes sese in officio continerent, ne opus quidem esset ullis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni

turni ſeculo fabulantur poëtæ, ſuo quemque ſponte fungi officio: an tu hîc clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur niſi improbis, ita non pollicetur optimis civibus. Quorſum enim opus promiſſo, quum virtus abſoluta abundè ſeipſa contenta ſit? Proinde petere quod illa non ſit pollicita, profectò plus quàm impudentiſſimum eſt: improbè flagitare quod ea candidè civiliterque promiſerit, civis eſt probitatis non ſatis ſpectatæ. Tu quid merueris, paulò poſt excutietur: interim finge ſanè præcipuam quandam utilitatem attuliſſe, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum fuiſſe officium, civitatem in jus vocabis, plebem ingratam vociferabere, minitabere judicibus, niſi tibi mercedem ex animi tui ſententia decernant? An potiùs ipſam virtutem abundè magnum ſui præmium judicabis? Oblectabis te conſcientia recti. Hunc eſſe maximum fructum officii duces, quòd de aliis citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura ſunt ſatis, ſi modò civis ſis optimus. Quòd ſi non contentus iſtis, aliud adhuc neſcio quod præmium deſideres, certè maximo proximum eſt gloria: hoc tu jam propemodum tuliſti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te conjectos circunferre? Ista, inquam, vel maxima præmii pars: nam pecunia ſanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, permagna portio, vel caput potiùs ipſum tuo deeſt facinori. At cum interim his rebus frueris, dum non occiſo, tamen velut tyrannicida celebraris, quæſo te, quantula pars abeſt è tuo præmio quod laturus eras, etiamſi tyrannum occidiſſes? Poſtremo iſthuc ipſum præmium, penè dixerim, invidendum mihi videtur, quod jam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri judicio tibi contigit honeſtiſſimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro ſpectante rep. magnificam iſtam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur ludices, beneficii tuliſſe gratiam, quiſquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas civitati, & ſunt fortaſſis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel verò tyrannicidæ ſufficere debuerant, niſi lex maluiſſet præmio conatum ab effectu diſtinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus ſit occidere, nec occiderit, quàm ut illi contingat tyrannicidæ præmium ſperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari jubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum propoſito fortuna modo defuit, tibi voluntas, ut ais. Effeciſti quod voluiſti id quod erat neceſſe, nec feciſti, nec voluiſti. Sed jamdudum alium gradum (ut video) circumſpectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmii ſpem conſiſtas, intelligis. Age ſequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem perſe-

ſequemur, nec uſquam ſinemus conſiſtere. Atqui non tantùm aggreſſus ſum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo ſecas tyrannicidia, & quòd filium ſuſtuleris pluſquam tyrannum tum tyrannidis ſucceſſorem: & quòd parenti, necato filio, mortis cauſam miniſtraris. De illo mox nunc hoc cujuſmodi ſit inſpiciamus. Parentem ais abs te, jugulato filio, eadem occiſum opera: negas enim referre, qua via peremeris, modo ſuſtuleris: imò ſplendidius iſthuc videri vis, quòd tuo quidem enſe, verùm ipſius dextera ſit interemptus. Hæc tam honeſta, Iudices, oratio poſſit parum attentum fallere, præſertim hoc rem fucis illis ſuis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentemque juvenem, ſic patri adamatum, crebris vulneribus confoſſum: parentem ſenem miſerum, illi circunfuſum, eodem exanimatum enſe, ſanguinem utriuſque inter ſe confuſum. Iſta quidem dictu ſplendida, ſed quid ad tuam cauſſam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, ſpectaculum illud multò omnium jucundiſſimum extitiſſe civitati, quum ſenem tyrannum juveni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet ſeſe levatum malis præteriris, in altero futurorum metu. Hæc quum per ſe maxima, quum Reip. ſint gratiſſima, quid attinet verbis exaggerare? Illud unum in hoc judicio vertitur, utrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater ſine controverſia tyrannus occiſus eſt, an fortunæ ſuperûmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus eſt, id verò quàm eſt futile nihilique. Quid ſi tuo gladio ab eo qui eum utendum abs te rogaſſet, tyrannus eſſet necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occiſori pollicetur honorem, tu eum jugulaſti, de quo certè controverſum eſſe poterat, tyranni nomine cenſendus eſſet, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquiſti. Si prudens, prudens excidiſti à præmio: ſin metu, multò minus etiam cauſſæ eſt poſtulandi muneris. Verùm illud tute vehementer urgebas, uti prudens volenſque reliquiſſe viderere. Sed quod tandem erat iſtud tuum conſilium, quum tibi ſic in manu eſſet, non toto metu liberare Remp. ſed ultorem tui facinoris, & verum certumque tyrannum relinquere? intelligebas (ut ais) omne negocium confectum extincto juvene, propterea quòd modis omnibus futurum præſcires, ut ſenex illico ſibimet eodem gladio necem conſciſceret. Videte Iudices, in manifeſtiſſimo mendacio qua rima conatur elabi: niſi divinandi ſcientiam commentus fuiſſet, non poterat hinc explicare ſeſe. Siquidem hæc vel augur, vel haruſpex, vel vates diceres, fortaſſe nonnullos invenires, qui iſta prædicanti fidem eſſent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri diſſimilius, quàm aſſeverare, id certum præſciſſe te, quod tale ſit, ut quivis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An conjecturis es aſſequutus id eventurum quod evenit? At quid aliud effici conjecturis poterat, niſi ut vel ſperares, vel ſuſpicarere? Porro in

re

re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas conjecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate feſſus erat, inquis, jam viribus defectus, nec obtineri jam autumabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabat, quàm ut filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſentis hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, ut jam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam refellantur? Vtrum ſeni mentem ullam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit ut illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto falleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod uſque adeo diffideret? Quaſi vero tyrannis viribus duntaxat unius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitateque contineatur, quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diverſum torques augurium? An non illa ætas uſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cavet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenacius injuriæ meminit? meliuſque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. Cur magis illum terreret ademptus filius, quàm extinctus ſatelles quiſpiam audacior? quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, ſatellitum ingens agmen, tot in civitate factioſi potenteſque, qui non ſolùm tyranni partes adjuvabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium ſecurè negligantur. Vſque adeone ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, una filii mors conſternavit, ut rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit tutiorem, ſed multò invidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatemque, adeò ut expedierit propemodum illi ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad juſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt invidiæ obnoxia, magiſque tuta. Iuvenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet evertere. Vera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm ut defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam privata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli, denique tyranno? Quid ego ludices, in eo ſermone argumentis coarguendo ſumam operam, quem ipſa natura, quem mos, quem communis omnium ſenſus repudiat? Quis unquam iſthuc audivit? tyrannum uſque adeo pio in liberos fuiſſe animo, ut non dicam commori voluerit, ſed convivere commodè quiverit? Credite mihi, privatorum iſti ſunt affectus, Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omni-

ne

no quid ſit officium novit. Exuit hæc omnia, ſimulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia neceſſitate metitur. Solos hos amat (ſi quos tamen ille amat, qui vel deos ipſos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera miniſterioque ad fulciendum imperium indiget. Quòd ſi ullos ille poſſet amare, ſimiles certè ſui diligeret, impios, violentos, rapaces, ſceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum ſimilitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari ſunt, niſi quatenus adjuvant, adeò ut præpoſterum, vel perverſum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quiſquam tam Stoicus fuit, ut æquè vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos diſcernit, quod philoſophus honeſto metitur ſua conſilia, hic commodo. An ille ullum pietatis igniculum in quenquam mortalium ſentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricemque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam ſit impius, ut illam crudeliſſima opprimat ſervitute, horum phana deſpoliet, jura contemnat? Verùm ut largiamur tibi nonnihil, ſinamuſque te privatos affectus in tyrannicum pectus, hoc eſt, ignem in flumen transferre, an tandem perſuadebis illud, uſque adeo indulgenter illum adamaſſe filium, uſque adeo in eum omnes vitæ ſuæ ſpes, voluptates, opeſque ſemel contuliſſe, ut illo ſublato, ne minimam quidem vitæ cauſam ſibi reliquam eſſe putaret? Repete, non dicam ex hac civitate, verùm ex univerſo mortalium genere: non ex hoc ſeculo, ſed ab orbe condito, & ab ipſo (ſi vis) Promethei ſimulacro. Quotus quiſque fuit pater, quota quæque matercula, quæ ob liberorum necem ſibi fatum accerſiverit? Naturalis hic dolor, & quem nemo ferè non modeſtè ferat. Privatis parentibus vel indulgentiſſimis, muliercularum intemperantiſſimis affectibus mediocris luctus ſufficit, tyranni in filium charitati non niſi ſolam mortem ſatisfacturam eſſe tu Lynceus prævidebas? Age, hoc quoque tibi donamus, vicerit homo tyrannus privatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia materculas omneis: qui tibi compertum eſſe potuit, utrò ſe dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in deſperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, ut ſenex natura ferus, civibus infenſus, vel maximè vellet eſſe ſuperſtes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filii nece acerrimè exaſperatam irritatamque Reip. ſuppliciis ſaturaret. Quòd ſi aliàs vitæ pertæſum fuiſſet, hæc nimirum una cauſſa poterat illum in vita retinere. Quid autem ſenili animo vindictæ cupidius? An neſcis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æſtu, quo flagrare ſoleat incendio, ſi quando atroci inſignique contumelia laceſſatur? Quæ verò potuit eſſe atrocior, quàm filii cædes ſic amati, ut tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit unquam crudelitatis, quicquid ſævitiæ, quicquid immanitatis: ſi qua ſanguinis ſitis, ſi qua ſuppliciorum fames, denique ſi quid tyrannicum, id omne ſemel de integro poterat excitare, quaſique re-

no-

novare. Mitiora etiam animalia datæ orbitatis injuria, in rabiem ſolet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum eſſe certiſſimus augur exiſtimaſti, quod in Tigribus videmus evenire? Quòd ſi tibi uni compertum erat, tyranno ſic in deliciis eſſe filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, niſi ut ſæviſſima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem verſa, in miſeram hanc civitatem dilaniandam diſcerpendamque inſiliret? Id ſi non evenit, magna diis gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in noſtra capita fortunaſque immiſeris. Elige nunc utrum malis, an verum fateri, nihil fuiſſe tyranno cum noſtris affectibus commune, an confingere ſic adamaſſe, ut matercularum quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua conſtabit divinatio: quæ niſi conſtiterit, non eſt quod ad ejus rei laudem aſpires, quæ fortunæ commoditate te imprudente evenerit. Poſtremò donemus & hoc tibi, ut præſciveris, & certum præſciveris, deo videlicet quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde eſt ac ſi non præſcieris, quum præſcientiæ tuæ fidem legi facere non poſſis. Profer quibus prædixeris id eventurum quod evenit: doce quis deorum quando iſthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm poſteaquam rem feliciter eveniſſe videres, tum demum poſt factum vates eſſe cœpiſti, quemadmodum vulgò tum fieri, tum dici conſuevit, poſt eventum ſtultos etiam ſapere: & quo fortunæ beneficium verbis in te tranſmoveres, tragœdiam iſtam nobis comminiſci cœpiſti, cauſas reperiſti, quibus præſciſſe videare. Sed dii boni, quàm non bonum poëtam te præſtitiſti, qui tam inconſiſtentia, tam cum natura pugnantia finxeris, ſæviſſimum tyrannum ob pietatem erga filium ultrò vitam fugiſſe: ob unius capitis necem tutum ſibi non putaſſe in vita commorari, quum omnia ſupereſſent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, ſublato eo in quo omne tyrannidis præſidium collocarat, repentè rebus ſuis diffiſum ad inferos abiiſſe. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus eſſe, tametſi ne fucum quidem ullum habent veri, ſi mihi ex omni hominum memoria vel unum tyrannum potes nominare, qui liberos ſuos ſic adamarit, ut non ſpadones ac pallacas longè prætulerit: qui ſic illis indulſerit? ut non ſuſpectos haberet obſervaretque: qui ſic illis ſit ſiſus, ut non in barbaris quibuſdam latronibus, ac ſervis ſtigmaticis plus quàm in illis fiduciæ poſuerit. Ego tibi permultos referre poſſim, qui filios ſic oderint, ut vivos eſſe pati non poſſent: adeò metuerint, ut ne cibum quidem unà capere vellent: adeò diffiderent, ut tum demum ſe tutos eſſe putarent, ſi quis illos è medio ſubmoviſſet. Nullus inutilior tyranni ſatelles quam filius. Ex extrema barbarie conductitios mavult ille ſicarios, fugitivos, homicidas, ſacrilegos: his vitam ſuam mavult committere, qui ſua patria frui non poſſint, & alienam evertere gaudeant, qui barbaricis ferinisque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè

ficilè ad quidvis periculi ſuſcipiendum perducuntur, & propter ingenii feritatem à nullo facinore abhorrent. Hi ſunt idonei tyrannorum miniſtri, hi fiducia, munimentum, præſidiumque tyrannidis multò tutiſſimum: hos ſi quis ademerit, cauſſam videatur dediſſe, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum ſuſtinebat: Ætate? at utilior ætas grandior: Robore? unus erat: Prudentia? magis ſapit ſenecta: Cuſtodiis quas obtinebat? at ſi adverſus patrem obtinebat, mors illius ſeni etiam optanda. Si patris nomine, quid niſi unus ſatelles ademptus erat? Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolens, propterea quòd reliqui illi Barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec ullus pietati locus, ubi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi contemptis naturæ legibus, & filium horret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis jamdudum neſcio quid: mane, præſenſi, nihil inexpugnatum omittam. urges, Niſi præter modum adamavit filium, niſi diffiſus eſt, cur ſibi mortem conſcivit? Iſthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem evenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, ut tibi rationem reddam, quid illi dii in mentem immiſerint, ut ſibi vim adferret: hoc tantum evincere ſat eſt, te nullis conjecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiaverat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commoverant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſenex diis atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant ultrices Erynnes, aderant Furiæ, facibus & hydris omnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ attonitum ad ſpontaneam ſui cædem impulerunt. Nihil minus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm una cæde contentum fore, qua quidem una in re jure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer fefelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannus, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adorirentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, novis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod hujus urbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc ubi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutumque putas, fortunæ laudem in te derivas. Sed finge diverſum exitum fuiſſe conſequutum, pone tyrannum ira percitum, paſſim cives ad exquiſita ſupplicia rapere, proſcribere, jugulare, in exilium agere, poſſeſſionibus exuere. Quid hîc dices. Non fines,

opinor eorum malorum cauſam in te tanquam in authorem referri, & fortunæ argumento culpam deprecaberis. Negabis tibi imputandum eſſe, ſi quid fortuitò præter propoſitum evenerit. At nunc nonne injurium eſt, quod boni, fortunæ commoditate præter ſpem evenit, id totum in te velut authorem vellè traducere? Etenim te nihil expectaſſe minùs, quàm id quod evenit, vel ipſa res clamitat. Si hoc animo conſcendiſſes arcem, ut filium, non patrem occidiſſes, credi poterat te talem quandam ſpem animo concepiſſe: nunc caſu neſcio an metu potiùs in juvenem incidiſti, & tum denique divina iſta mens & futurorum præſaga, ſed quæ non niſi poſt eventum ſua prodat oracula, te corripuit. Quum eſſet fugiendum, ibi demum Iudices, in re tam tumultuoſa, ſecum velut ocioſus conſultare cœpit, utrum ſenem ſua dextra dignum exiſtimaret, ibi demum prævidere cœpit, fore ut pater ipſe ſibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens Iudices, efficiat paulò probabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde deſcripſit, nimirum (ut jactat) poëta, quaſi ſpectator aſtiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum ſtrinxerit. Ejuſdem profectò impudentiæ fingere præſciſſe ſe, quod eſſet eventu conſequuturum, & quod non videris, id ita narrare quaſi videris. Quantò meliùs tuo commento, id eſt, fabulæ ſua fides conſtitiſſet, ſi ita finxiſſes: te quum perempto juvene, ſtricto gladio ad ſenem ire deſtinaſſes, repentè à tergo adfuiſſe Palladem illam Homericam, & jam euntem capillis revocaſſe te: vetuiſſe ne tam luculentum facinus ſenili cæde obſcurares, ſeſe citra tuam operam curaturam, ut ille ſuapte manu, ſed tuo gladio peremptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet, ſed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod eſt te dignius) repentè deam ſepſiſſe te nebula, ut tyrannicæ necis tutus & otioſus ſpectator aſſiſteres, nec priùs illinc diſceſſiſſe, quàm negotium omne confectum vidiſſes. Hæc ſi confinxiſſes, paulò minùs malum poëtam te præſtitiſſes? Sed ocium, opinor, non ſuppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium poſtulandum rapiente. Nunc vel ipſa te prodit inconſtantia, figmentique coarguit. In arcem aſcendiſti, quò tyrannum occideres, neque tum prævidebas, quod ſole ipſo clarius videri vis. In medio negotio ſubito, neſcio quis deus, oculos tibi reſtituit, ut videres futurum id quod accidit. Porrò ſi veris fidem facere voluiſſes, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conſcenderis, in ædes clanculum irrepſeris, fortè fortuna obvio nemine, non dicam ut tolleres aliquid, ſed ut experireris, ſi quod tutò facinus poſſes deſignare: hæc molienti commodùm faviſſe fortunam: itaque quum adoleſcentem ſolum atque incuſtoditum offendiſſes (ut eſt ea nimirum ætas ſecurior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis jam magnam metus partem exuerat) tum haud ſcio (ut mores illius erant) multo vino ſepultum, atque immodica libidine defeſſum, fortiter

jugu-

jugulaſſe ſcilicet, & ſomnum illi cum morte, id eſt, germanum (ut ait Homerus) cum germano conjunxiſſe: deinde ubi jam cardines procul ſtridere cœpiſſent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugiſſe, ut non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec ſicarii ſolent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitaſſe te, jamdudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, ſemotaſque mundi latebras animo circunſpectantem, in quibus abditus poſſes irritati patris ſævitiam fallere. Iamque te ad ſpontaneum exilium accincto, repentè in vulgus exiiſſe famam, liberam eſſe civitatem, tyrannum unà cum filio jugulatum, reliquos metu fugiſſe, authorem ignorari facinoris. Ibi repentè ad novam tuæ fabulæ cataſtrophen immutaſſe te animum, & qui prius de ſalute fueras ſollicitus, protinus ad præmii ſpem arrectum fuiſſe, lucrique aviditate, priuſquàm tibi ſatis eſſet excogitata ratio, qua totam hujus inopinati eventus laudem in te traduceres, proſiliſſe in medium: id quod vidimus, clamitaſſe tyum illum eſſe enſem, tuum facinus, non unum præmium tuæ virtuti fore ſatis. Hæc nemo non credidiſſet, ſunt enim rerum naturæ conſentanea, uſu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum ſedulò quidem, ſed tamen parum ex arte, tuam nobis præſcientiam niteris perſuadere, quàm multa comminiſceris, non dicam tota facie à vero diſtantia, verumetiam cum ſenſu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia? primum tyrannum tam maternè filium adamaſſe, ut ſine eo vivere noluerit: ſic ob unius mortem metu fuiſſe conſternatum, ut in vita manere non ſit auſus: ſic illi toto pectore fiſum, ut ipſe nullas circum ſe cuſtodias haberet: adeò fracti animi fuiſſe, ut tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad ultionem inflammari tam invalidum, ut tua dextra fuerit indignus, tam inermem, ut ni tu illi gladium reliquiſſes tuum, defuturum fuiſſet, quo ſe jugularet. Non vides quòd non competat tam inſignis in tyrannum pietas, tam ſecura in eam ætatem fiducia, tantus metus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præſidiis munitum, tanta conſternatio in hominem tot periculis exercitatiſſimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu ſenem illum tantopere contempſeris, ut indignum habueris, qui tua iſta magnifica dextera jugularetur? Tune indignum judicabis quem occideres, quum eum Reſp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo ſuo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem ſenſimus, ut cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum unquam contempſiſti, niſi fortè contemnere eſt, miſerè formidare. Sciebas arcem armis refertam, ſciebas ſupereſſe ſatellites, quorum vel unus (ſi ſeni vires deerant) ſufficiebat jugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo noſtrûm neſcit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenii feritas etiam in illa ſenecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud ſenium ſic interdum acri dolore inflammari, ut juveni-

bus etiam validiſſimis ſæpenumero fuerit intolerandum, ſi quando ſolitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam invalidus eſt, ut non illi pudor, ira, dolor ingens vires ſuppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quàm patrem malueris occidere, quòd illum inopinantem, inermem, dormientem fortuna objecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cur gladium relinqueres, ratus ne tantiſper quidem morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillum ſarcinæ te redderet in fuga tardiorem. Reliquiſti invitus, quo tyranno prodi poſſet: ſed prodi maluiſti quàm deprehendi. Neque ego nunc formidinem tuam accuſo, imò miror magis quòd pedibus conſiſtere, quòd fugere potueris, quum audires moveri tyrannicam familiam, ſtridere arma: intelligeres tibi non cum puero, ſed cum vigilantibus viris, accinctis, armatis, ſobriis, irritatis, denique cum rabioſo patre dimicandum eſſe: non quòd illum uſque adeò filii mors commoveret, ſed quòd arbitraretur, & haud ſcio an verè ſe petitum fuiſſe, dexteram tuam erraſſe tantùm in filio. I nunc & ſpera, non dicam hos Iudices viros omnium perſpicientiſſimos, ſed vel è media plebe quenquam eſſe tam mucoſis naribus, cui non ſuboleat, imò qui non planè odoretur, præſentiatque totam hanc fabulam abs te confictam. Et quod poëtæ ſolent, quum hærent in explicando tragœdiæ argumento, hanc veluti deam divinationem arte quadam induxiſti, quò præſenſionem tuam judicibus probares, ſine qua videbas præmium obtineri non poſſe. Sed occaſionem, inquit, miniſtravi paternæ mortis, qui gladium quo ſe feriret reliquerim: atque id ſolum non modo ſatis eſſe putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum eſſe, ut ipſe enſis inter arma deorum conſecretur, dominus pro deo præſenti colatur. O hominem ſuavem, ſi has ſpes verè concepit: impudentem, ſi quum non ſperet, poſtulat. Ita-ne tyranno gladius erat defuturus, niſi tuum illum reliquiſſes? Tu in arcem arma, hoc eſt, in ſylvam ligna portanda putaſti? Niſi fortè tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, ut ultro ad mortis adegerit neceſſitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occaſionem, quomodo, quo animo? Primum, gladium reliquiſti, quo nihil minùs deeſt Tyranno: nunquam ferrum abeſt, non in cubili, non in triclinio, non in ſacris: reliquiſti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum auſis appellare, quem habueris pro derelicto Metu: inquam, exanimatus reliquiſti, quem poſtea receptum optabas: reliquiſti rem ancipitem. Quid ſi tyrannus illum eundem enſem in civium jugulos diſtrinxiſſet? quid ſi eodem lectos aliquot ex hujus urbis juventute adoleſcentes filio ſuo inferias mactaſſet? Si tyrannum occidiſti, quia tuo occiſus eſt gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cujus enſe peracta eſt. Id ſi non evenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occaſio quam in partem cadat, id diis in manu eſt:

est: si bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: sin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculosam ministrat occasionem: quæ si feliciter, mirentur omnes: sin infeliciter, meritò accidisse dicant. At quanto prababilius erat, futurum ut tyrannus tuo ense alios in usus abuteretur. Scio me judices hæc pluribus refellere verbis, quàm necesse videatur, quippe tam frivola: verùm id propositum est, nullum illius argumentum non excussum, non exagitatum, non revictum prætermittere. Quare quæso ne pigeat ita ut antehac fecistis, patienter atque attentè cognoscere, dum hunc ab gradu firmissimo dejicio, Hic sibi vehementer fidebat, hunc acriter urgebat locum. Negabat vitari posse, quin præmium deberetur, quod patri necis causam ministrasset, si non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum jam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus dissertum ajebat, nihil interesse utrum manu sua quis occidat, an mortis causam præbeat. Addebat, æquum esse, ut cùm in maleficiis causam datam imputarent leges ad supplicium, multò magis idem observarent in benefactis ad præmium. Hæc ajebat meminisse se in legibus esse disputata, illud addens Thrasonicum, nisi sibi diuturna servitus legum memoriam obliterasset. Non tu legum oblitus propter diutinam desuetudinem, sed nunquam quid sibi velint leges inquisisse videris. Bis enim hic erras, qui neque causæ datæ rationem, neque dantis animum discernas, id quod legibus traditum est, nec animadvertis longè diversam esse rationem maleficii & beneficii imputandi. Quid ais nove juris interpres? Itane satis esse judicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque causam dedisse? Nihil igitur refert, Hector an Ajacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo se postea confodit? Atqui hanc laudem nunquam ille sibi vendicasset: tametsi probabile videri poterat, in eum usum hosti ab hoste datum fuisse ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut jugulantur cives, aut servantur? Postremò cur hoc quod tu petis præmium, non ensis istius tui opifex petit potiùs? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, nisi hujus industria tibi ministrasset. Age si telo inter venandum temerè misso, fortè tyrannum vicinum interfecisses, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potiùs nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inscius jaculum torsisses? Imò in jus potiùs vocandus esses, qui missi teli temeritate civem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid si caupo vinum lene ac suave, quale Polyphemo dedit Vlysses, tyranno vendidisses, atque ille ejus dulcedine captus, avidiùs sese ingurgitasset, eaque re concepta febri decessisset, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, ut temulentum, vinoque madidum explodéret? Cæterum quanto frigidiore titulo nunc idem postulas?

Vtcunque conjecturis præcipi poterat: ut ætas vinosa tam illicibili vino avidiùs, intemperantiusque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc eveniunt. Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cujus nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filii necem sibi manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, quo tamen ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupediisque & condimentis magis ac magis illecebrosum reddis, consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur civitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc jure madens, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, tonsillum, & ollas ostentabis, arma scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamen ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidendi non defuit, probabilem præbuit causam. Tu nec in hoe jugulasti filium: quò pater ultrò vitam relinqueret, & causam dedisti, ad quidvis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo similius, quàm ovum sit ovo (quod ajunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille misere ac perditè deperisset, occidisses: eaque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præsciisse, fore ut tyrannus spontè fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuti sunt, quàm filios, nemo tamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps dicerent: omnes fortunæ gratias haberent, cujus commoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abundè magnum præmium existimarent, si commissi venia donatus discederes. Primum igitur diversam imputandi maleficii, & adscribendi beneficii rationem conveniet distinguere, deinde causæ æqualitatem, postremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd ajebas legem prolixiorem esse oportere ad reddendum præmium, quàm ad infligendam pœnam, id in privilegiis, quæ in exemplum non vocantur, fortasse locum habet. In jure communi longè secus est. Siquidem (uti superius demonstravimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium ostendit. Tum in maleficiis etiam conatum simplicem supplicio prosequitur: in benefactis semper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, si lex est diligentior in eo negotio, ad quod unum est nata atque instituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas sibi sumit partes. Ergo in utroque communiter spectat, ut causa sit idonea: deinde ut animus adsit, non tantùm casus. Hoc rursum interest, quòd in benefactis nec causa idonea, nec animus idoneus satis facit legi, nisi his accesserit eventus item idoneus. In malefactis, si quid nocendi animi tentes, non expenditur nec eventus, nec causa: sed ex animo factum

ctum tuum lex metitur. Sic enim judicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: qua te ſublevari, quod tandem jus ſit? In eventu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quàm ſit idonea, putat animum & eventum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur eventus: lex quaſi connivet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin eventus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim ut hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcantque homines vel ſuo periculo cavere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque evidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cenſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtem opibus copiiſque juverit, perinde eſt ac ſi ipſus arma contra ferat. Siquidem id ſuppeditavit, ſine quo bellum geri non poterat. Aut ſi quis inimicum ſuum per dolum navigio ſolutili imponendum curet, ut naufragio intereat, aut in conclave penſili teſtudine inducat, ut ruina opprimatur: aut juxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans ut eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen veneficii poſtulari poteſt qui poſuit, propter vicioſam animi voluntatem. Nam vehementer erat probabile id eventurum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas eventum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum inculpata ignorantia abſolverit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterùm quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcavere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim à legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur eventus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qua tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inevitabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmii petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam evicimus jamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc jugulaſſe filium, ut pater ſibi necem conſciſceret: quod eventurum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu nec ſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit,

hoc nomine lex te non postulat: at idem si malè eveniſſet, temeritatis pœnas eras debiturus. Neque enim tibi ſuccurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, ſimulatque occiſo filio ſe peti inſidiis perſenſiſſet, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam ut de animo res tibi conſtet; cauſam dediſti non ſolùm non idoneam, verumetiam periculoſiſſimam Reip. Vin' hoc tibi argumento evidentiſſimo demonſtrari? Finge te quempiam è civibus vitio occidiſſe: tum extincti patrem id facere, quod modò fecit tyrannus. Vtrum tu duplici cædis crimine teneberis, an ſimplici: Simplici opinor. At uxor & mariti mortem imputabit, qui necato filio, ſeni cauſam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis utetur. Indulgentiſſimè filium adamabat, in illum omnem familiæ curam reclinaverat, illo ſe oblectabat atque hæc de privato ſene cum fide dicet, quæ tu de tyranno nimis durè (ne dicam ridiculè) dicebas. Addet ea te ſciſſe, prævidiſſe futurum, ut ille vitam fugeret orbatus filio, in quo uno omnia vitæ oblectamenta collocarat. Non tibi defuiſſe jugulandi ſenis voluntatem, ſed hoc tantum egiſſe, ut miſerabiliùs ſua dextra perimeretur, ut odium tuum pleniùs miſeri patris malis exaturares. Ideo juvenem necaſſe, in hunc uſum gladium in vulnere reliquiſſe. Vides quanto ſunt hæc probabiliora in hoc, quàm in tuo negotio: & tamen negabis paternam necem ad te pertinere, atque animi ſuſpicionem, cauſæ qualitate purgabis. Negabis cauſam idoneam fuiſſe, cur ille ſibimet manus adferret. Te nec præſcire, nec timere potuiſſe id, quod ſit conſequutum: quòd rarum extet exemplum patris, ob filii necem ſponte fugientis è vita. Alioqui futurum fuiſſe, ut & mater ſibi fatum accerſeret: quippe quam impotentius amare ſit conſentaneum, ac minus adverſum dolorem animi viribus valere. Hæc non dubitares tibi profutura, ad alterum crimen depellendum, & prodeſſent dubio procul. Atqui quod in maleficiis valet, ne qui imputetur, id multò magis in hac cauſa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis ſuſpicione, quòd cauſas parum idoneas dederis, hic ex cauſis multò minùs idoneis propter perſonam tyranni, videri vis non modò quod evenit, fuiſſe ſuſpicatus, verumetiam certum præſciſſe. Ibi temeritatis poſtulari non poteras, propterea quòd tametſi vitio abs te data eſt cauſa, tamen idonea non ſit ad id quod evenit. Imò ipſi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, ſepultura prohibitus, quòd civitati citra cauſam idoneam, civem unum ademerit. Tibi non niſi unius filii mors imputabitur, etiam ſi mater quoque & filiæ & ſorores, & tota tribus hujus necem fuerit imitata. Hic poterat, niſi feliciter eveniſſet: quippe ubi ſummum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter poſſet. Venio nunc ad quartum illud præſidium, Iudices, quod iſte tutiſſimum, ac penè inexpugnabile judicabat: unde ego illum ita deturbabo, ut non ſolùm ſit non habiturus, quò tyrannicidii & hujus laudis arcem obtineat: verùm

sùm vix etiam latebram inventurus, ubi temeritatis ac maleficii pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quàm non inimicè, non curiosè (ut ajebat) secum agam: ut quum possim in crimen ac pœnam vocare, sat habeam ab honore non promerito secludere. Ait si tibi deberi præmium, vel hoc uno nomine, quòd juvenem occiderit, jam pluriquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam si hunc eventum dii non dedissent, ut senex ipse vitam abrumperet, O deploratam impudentiam? Tu tibi præmium peteres, si tyrannum suæ furiæ non essent ultæ? Dii quidvis potiùs dederint, quàm isthuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametsi ad solam mentionem inhorrescit animus. Tune, inquam, occiso filio, relicto sene vivo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipse supereresses, qui possis petere: nec esset Resp. quæ dare posset? Nam tu aut exquisitis suppliciis exanimaris, aut in extremis Orcadis exul delitescres: nos pro tyranno jam immanissimum carnificem pateremur: & tuum caput ubicunque terrarum latitares, diris imprecationibus devoveremus, qui nos tua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupidatate in tantam malorum tempestatem conjecisses. Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc civitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo unquam dubitavit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac unquam fando auditum est, duos una in civitate sedisse tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quàm eodem in corpore gemina capita. In iisdem alvearibus duo se reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iisdem lustris non convenit duobus inter se leonibus: & tyrannus (quo nullum animal efferacius) parem in eadem urbe patitur? Non vides necessariò fieri, ut è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuisse mavis in patre, an in filio? Si juvenis adversus senem obtinebat tyrannidem, quid à Repub. præmium postulas? Tyranni partes adjuvisti, non Reipub. Sin patri cessit: quid tandem illum vocare potes, nisi tyranni vel præfectum, aut satellitem? Quandoquidem seniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm ut quoquo modo tyrannidem omnem in adolescentem oratione derivares, quàm multa tu quidem non ex re, sed pro causæ tuæ commoditate comminiscebaris? Cæterum quàm in his confingendis decori, quod in personis situm est, nullam habuisti rationem? Sic enim (ut memini) inducebas in fabulam senem jam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob senectam exuisset: non sæcus atque mala, quæ natura acerba, tempore mitescunt, & in alium abeunt succum. Porrò juvenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, jamque patri vivo succedentem. Privatus pater familias non fert filium se vivo successorem: & tu vis isthuc credi in tyranno? Ille non sinit ullum è liberis rem domesticam ex animi sui libidine moderari: & tyrannus sese veluti

abdicans imperio, negocium omne in adoleſcentem rejecerat? Noli dubito, quin & ipſe videris, quàm dura ſint iſta, & quàm à communi ſenſu abhorrentia. Verùm quid faceres, niſi tales perſonas induxiſſes, exitum invenire tragœdia tua non poterat? Quæſo te, an unquam auditum eſt Tyrannum ætate miteſcere? Quando tu definis ea quæ ſunt privatorum, quæ bonorum principum, tyrannis tribuere? Vt eodem igni cera molleſcit, limus dureſcit: ita ætate plerique redduntur mitiores ac temperantiores, tyrannus magis exaſperatur. Vt tempus nonnullis pomis amaritudinem adimit, ut vinis nonnullis acorem conciliat: itidem tyrannis non adimit ſævitiam ætas, ſed exaggerat. Vis ipſiſſimam tyrannici ingenii tibi demonſtrem imaginem? Spinam cogita, quæ quo magis ſeneſcit, eo pungit acrius. Echinos cogita, qui quo plus habent ætatis, hoc teſta ſunt aſperiore. Vulgaribus ingeniis fortaſſe nonnulla vitia ſenecta vel detrahit, vel certè mitigat, etiam ſi plura irritat, nonnulla parit. At tyrannorum mentibus ad ſcelus, ad crudelitatem natis, ſcelere & immanitate imbutis atque educatis, præter vitiorum omnium incrementum adferre ſenecta quid poteſt? Niſi fortè libidinem adimit? Quanquàm iſta Tyrannidis quantula tandem eſt portio? Sed eſto fuerit ſanè propter ætatem ad voluptates ſegnior, verum erat faſtidioſior: unde fit, ut imbecillior ſit ad coitum, ad raptum avidior. Fortaſſe pauciores huic execabantur ephebi, ſed inſigniores. Pauciores producebantur virgines, ſed exquiſitiores. Cur non autem & plures? videlicet quo ſenile faſtidium optione & varietate vinceret. Hoc ita eſſe, quot ego tibi teſtes citare poſſem, qui quò nobiliores ſunt, quò fortuna præſtantiores habent liberos, hoc magis eis à flagitioſiſſimi ſenis cupiditate metuebant. An tu putas unà cum viribus ſeneſcere libidinem? Multò ſecus habet. Imò quantum ætas improborum hominum facultati detrahit, tantum adjicit cupiditati. Quanquam tyrannicum animum his in rebus non tam voluptatis uſus capit, quàm noſtra delectat contumelia. Vt frigeat in ſene tyranno Venus, certè fervet vigetque malitia, ſævitia, nocendi libido. Poſtremò totum illud vitiorum agmen, quæ propria tyrannorum ſunt, cupiditas, rapacitas, improbitas, impudentia, impietas, iracundia, violentia, impotentia, ſuſpicio, fraus, perfidia, crudelitas, implacabilitas, immanitas, perjurium (Quid autem oportet omnia commemorare nobis omnibus heu nimium nota?) horum inquam nullum non ætate fit acerbius, propterea quòd juventa nonnunquam naturæ bonitate vincitur: præterea quædam mala nondum didicit: at ſenecta, ſi quid pudoris, ſi quid humanitatis, ſi quid melioris ingenii à natura inſitum eſt, id omne multo ac diuturno flagitiorum uſu penitus exuit, & prorſum in immaniſſimam quandam feram abiit. Id ita eveniſſe, Iudices, in execratiſſimo illo ſene, quid ego coner argumentis docere, quum ſua cuique memoria abundè ſatis exemplum ſuppeditet? Quòd ſi juvenis ſeſe gerebat inſolentiùs, videlicet patris abutens imperio: num

tu

tu hunc continuo tyranni nomine donabis. Ergo ex eadem tyrannide ſexcentos tyrannos facilè reddideris. Nam quis eſt omnino in tyranni familia, vel extremum mancipium, qui non ipſe penè tyranno ſit ferocior, violentior, ſceleratior? Filius, inquis, emolumentis imperii potiebatur: patri præter nomen nihil ceſſit. Quaſi verò non ſit iſthuc omni tyrannidi commune. Longe minima fructuum pars, qui ſolent ex tyrannide capi, ad ipſum redire tyrannum. Quemadmodum in latrocinio fieri conſuevit: prædæ communiter in omnes diſtribuuntur, vel in eos potiùs quorum opera capiuntur. Alioqui non cohærebit cohors illa ſcelerata: niſi dux ille, quiſquis fuerit, plus etiam permittat ſuis, quàm ſibiipſi. Solum nomen ſibi propriè vendicat. Et in nullos eſt tyrannus indulgentior, quàm in ſcelerum miniſtros: quippè quorum opera ſentiat ſuum imperium contineri. Proinde ſub unius umbra ſatelles omnis, omnis miniſter, familiaris leno, tyrannidem quandam in cives exercet. Ridiculè fecero, ſi hoc quoque coner argumentatione probare, Iudices. Vidimus, ſenſimus, experti ſumus, niſi fortè tam diutinæ calamitatis memoriam, tam pauculi dies obliteraverunt. Neque enim eſſet res uſqueadeo miſera tyrannis, ſi unius modò foret toleranda violentia. Quot ferendi latrones, quot ſacrilegi, quot ex extrema barbarie advenæ, feris quàm hominibus ſimiliores? Neque deſunt, qui ſe ſimulent apud tyrannum ſceleribus ſuis gratiam promeritos eſſe: quò nimirum hoc nomine metuantur à civibus. Horum igitur unumquemlibet tyrannum appellabis, & pro quolibet occiſo tyrannicidæ præmium petes? Non in tantum omnem exues pudorem opinor. Sed pater ætate feſſus, omnem dominatum in filium tranſtulerat, quicquid tyrannicum in urbe gerebatur, id juvenis violentia committebatur. Sed iſthuc quantum abſit ab imagine veri, quis tam cæcus, ut non videat? quis tam oblivioſus, ut non poſſit experimento refellere? Ego tibi complures nominare ſatellites poſſum filio inſolentiores. Ad hæc, veriſimillimum eſt nullius inſolentiam minus approbaſſe ſenem quàm filii, vel quòd odit omnem tyrannidis affectatorem omnis tyrannus, vel quòd intelligit ex illius facinoribus longè plus invidiæ odiique ſibi conflari (Callidiſſimi autem tyranni eſt, eatenus legitimum imitari regnum, quatenus obtineri tyrannis poſſit) vel quòd pater etiam peſſimus, tamen liberorum nonnihil offenditur vitiis, & ad crudelitatis miniſteria alienis quàm ſuis uti mavult. Quòd ſi clam patre rapinas, raptus, atque id genus facinora deſignabat filius, profectò non tyrannum agebat, ſed inſolentem ſatellitem. Sin approbante patre, quaſiquæ per illum exercente tyrannidem, utri tandem par erat imputari commiſſa, huic per quem gerebantur, an ei cujus authoritate arbitrioque fiebant? Non arbitror obſcurum, quin huic cui in manu erat nutu ne fierent vetare. Quid autem non agunt per alios tyranni? Nam ipſi quidem neque pueros emaſculant, neque virgines abripiunt, neque proſcribunt, neque bona diripiunt, neque phana diſpo-

diſpoliant, neque hæreditatibus manum injiciunt, neque compilant ærarium, neque tormentis excruciant, neque quenquam jugulant, neque armis vicos expugnant: neque incendunt villas. Totum hunc tyrannicum ludum per miniſtros exercent. In unum tamen tyrannici nominis invidia competit, in unum occidendum lex præmium inſtituit, in unum ſtringendi ferri jus facit, illos ſuæ cognitioni reſervat. Quorum ut quiſque ſua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi poteſt, certè tyranni vocabulum nemini congruit, niſi uni illi, ſub cujus veluti clypeo, tota illa pernicioſiſſimorum hominum colluvies latitat. Arbitror vobis, Iudices, ſæpenumero auditum eſſe, id quod eleganter à doctiſſimis viris eſt ſcriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas eſſe manus, plurimos oculos, eoſque acerrimos, plurimas aures, eaſque longiſſimas. Omnino prodigioſum quoddam eſt animal tyrannus, multoque Titanibus illis Briareo & Encelado portentoſius, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibuſque. Quot enim habet ſcelerum miniſtros, totidem habere membra videtur. Atque ut ex membris corpus, ita tyrannis ex hujuſmodi conſtat miniſtris. Verùm ut illud quod corpus appellatur nihil eſt aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum, ita in tyrannide unum quippiam eſt, quod neque pes ſit, neque manus, neque ullum aliud membrum, contineat autem univerſa: at ita contineat, ut ab iis poſſit ſeparari, idque tyrannus vocatur. Proinde exaggera quantumlibet juvenis inſolentiam, violentiamque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit, aut ſi mavis dextram: aut ſi ne id quidem ſatis, præcipuum tyranni caput dicas licebit: tyrannum certè vocare nequaquam potes. Vnum enim illud portentum tyranni nomine cenſet, cujus authoritate tituloque cuncta hæc membra velut animantur: idque unum forti civi permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem involare, non ſinit ut caput aliquod amputes, ne tale quiddam eveniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poëtæ, ut pro uno capite reſecto, duo peſtilentiora ſubnaſcantur: pro uno excuſſo oculo, plures acriores ſuccedant: pro una reſciſſa dextera, multæ robuſtiores ſubpullulent: unius vitæ te dominum, arbitrumque conſtituit, qui ſibi ſit auſus tyranni vindicare nomen: quo ſublato futurum ſit ut membra reliqua quaſi deſtituta ſpiritu, emoriantur, aut certè ſanentur. At quid ego tecum jam accuratis argumentationibus ago? Poſſum illico tuis te verbis revincere, ac veluti tuo te laqueo capere. Iuvenem paulo antè magnum patris ſatellitem nominabas. Non inficiabere. Rurſum alio loco dicebas omnem tyrannidem occupaſſe filium: ſolius appellationis honorem ceſſiſſe. Quî convenit eundem & ſatellitem & tyrannum appellari? Tum ſi ceſſit, non igitur uſurpavit tyranni nomen. Contractus autem verbis aut rati ſunt, aut reſcinduntur. Lex hac tecum formula contraxit, ſi quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi juvenis flagitia commemoras?

ras? Id te lex voluit occidere, quotcunque illud esset animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (ut ipse fateris) satellitem occidisti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei est? At rem, inquis, legis sequutus sum, non syllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hæres paterni dominatus: libertatem peperi, servitutem sustuli: hoc lex sensit, hujus rei authori præmium præstituit. Satellitem, inquam, occidisti, nihil moror quantum, quàm gravem, quàm ferocem, quàm scelestum: satellitem tamen occidisti tyrannidis, non caput: aut si caput, unum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi sententia largiamur: fuerit sanè res tota tyrannidis filius: pater nihil nisi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuisse vocem sine corpore. Qui tibi licuit in re tanta, à verbis legis discedere? præsertim ita dilucidis, ut perspicuum magis nihil esse possit; & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in judicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum perniciosius induci posse judico, quàm si consuescant homines calumniosi à præscripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quisque suum maximè idoneum comminisci queat, id Iudicibus objicere. Quis autem unquam meminit de legis sententia quæri solere, nisi quum in scripto quiddam apparet ambiguè, obscureve dictum: aut quum ex verbis & eventu absurditas quæpiam extitit, eaque manifesta? In priore non cujusvis commentum, sed juris prudentium responsa, sed Iudicum sententia recipi solet. In hoc posteriore, necessitas ipsa compellit aliquantisper à legis vocibus deflectere: & æquitatem juris potiùs, quàm verba spectare. Duplex itaque periculum videtis Iudices: alterum ne superstitiosa cavillatione literarum legis ab eo quod lex spectavit abducamur: alterum ne passim à præscripto discedendo, leges omneis & judiciorum religionem subvertamus. Quorum illud quidem multò levius est: propterea quod vix unquam accidat, ut legislator obscurè quid voluerit, explicuerit: aut absurdum quiddam exoriatur. Hoc multò periculosissimum, perniciosissimumque. Etenim quæ tandem lex futura est, quam versutus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè possit aliquo commento subvertere? Neque quisquam non elabetur è judicio vestro nocens, nisi qui sit usque adeo nullius ingenii, ut ne frivolam quidem aliquam commentatiunculam queat invenire. Atque ut cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro sene juvenem, pro tyranno satellitem, pro homicidio tyrannicidium: & passim aliud pro alio interpretabitur. Vestra interim Iudices religio, vestrum jusjurandum, qua tandem ratione servabitur: quibus nihil futurum est certi, quod in cognoscendo sequamini: verum ambiguas diversasque litigatorum conjecturas spectare necessum erit? Ergo quum in omni causa maximopere cavendum est, ne sine gravissima ratione à legis præscripto discedatur: tum in hac non periculosum

mo-

modò, verùm etiam abſurdiſſimum : quum legis verbis nihil poſſit eſſe dilucidius : ſententia nihil æquius : interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil peſtilentius. An credimus legis hujus autorem uſque adeo infantem, & verborum inopem fuiſſe, ut dicere non potuerit : qui quovis modo Tyrannidem ſuſtulerit, huic præmium eſt, ſi modò iſtuc ſenſiſſet ? Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per ſatellites & præfectos exerceri ſolere, permultoſque in his eſſe vel Tyrannis ipſis ſceleratiores : atque ut ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino ſupplicio digniores: niſi & omnium omnia miniſtrorum ſcelera Tyranno imputarentur. In unum tamen illum, qui hoc nomine cenſetur, tibi ferro graſſandi facultas data eſt. In reliquos non tibi permittitur idem : non quòd illos vita dignos judicet lex, ſed quòd uniùs cæde totam tyrannidem tolli velit, non multorum cæde reddi duriorem. Tuum erat legi ſimpliciter parere : neque ejus verba quaſi plumbeam quandam regulam ad tuum facinus accommodare, verum ad illius præſcriptum factorum tuorum rationem inſtituere. Præſertim in hoc exemplo, quo non aliud poteſt admitti peſtilentius, ut ex legis arbitraria interpretatione, quem velis, interficiendi tibi pro tua libidine licentiam ſumas. Non illud hîc ſpectandum, judices, quam inviſus Reip. ſit, qui occiſus eſt, quam majore etiam ſupplicio dignus: verùm id etiam atque etiam perpendere oportet, exemplum præter leges jugulandi homines, ſemel in civitatem receptum, ſemel veſtris ſententiis approbatum, denique præmio compenſatum, quo tandem licentiæ ſit proceſſurum. Quod iſte ſibi in tyranni filium licere voluit, hoc alius ſibi volet in ditiſſimum quenque civium licere : Quiſquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum eum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Poſtremò ſi cui magiſtratus non placebit, ſi cui judex erit inviſus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defenſionem, Sophiſtam quempiam aut ſycophantam conſulet (ſi ipſe ingenio ſtupidiore fuerit) & novam legis interpretationem vobis adducet : dicet nil aliud ſenſiſſe legiſlatorem, quàm ut hujuſmodi civium genus non nomine, ſed re tyrannidem agentium, ferro, igni, veneno tollatur è medio. Atque ita brevi futurum eſt, ut quod in uno factum ſemel & probavimus, & gaviſi ſimus : id in multis ſæpius & dolcamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre diſcrimen neque convenienter accipiendum, ut titulo reperto, privatus hominem indemnatum interficiat. Id ita eſſe facilè liquebit, ſiquidem animadvertimus, nihil omnium eſſe, quod lex parciùs, circumſpectiuſque permiſerit. Etenim (ſi memini) tribus duntaxat temporibus lex indulſit, ut quis citra judicium hominem occidat. Primùm adulterum, ſed in uxore deprehenſum : id quod in temperanti & inſuperabili mariti dolori donatum eſt. At ita ſi corpus utrumque pariter interimat, ſi argumentis idoneis deprehenſum fuiſſe doceat. Deinde in vi depellenda. At ita ſi demonſtres te mortem

effu-

effugere nequiisse, nisi mortem intulisses: id lex ita interpretatur, quasi sese tueri potiùs sit istuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti sui rationem reddere compellitur, statim sese prodere, nec expectare donec in jus trahatur: atque (ut ita dicam) ultrò semet reum facere cogitur. Quòd si omnia constabunt argumenta: ita demum à lege dimittitur, ut venia, non laude dignus esse videatur. Postremò in tyrannicidio: ubi propter periculi suscepti magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, si eum quem tibi lex isto velut insigni tyrannici nominis denotavit, fortiter occideris: non si sceleſtum alio scelere sustuleris: neque patietur te jus occidendi permissum, latiùs quàm ad unicum tyranni caput trahere, nisi si quis obsistat, ut per illius necem tibi necesse sit ad illum penetrare. Iamque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas: quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba juraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere jusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfeciſſe. Tu dicturus es: Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designaverat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in unum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles Iudicem, quem voles civem, tyrannum appellare. Neque verò sine gravissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil majus eripi cuipiam posse, quàm vitam: vidit in extinctum facilè varias causas confingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refutaturus, qui jacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset prætexere, si post occisum hominem ulla causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd gravatim sibi quoque lex permisisse videtur, ut homini vitam eripiat? quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo, quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare: quantum spatii largitur ei qui defertur: quàm liberam Iudicum rejectionem. Quantum igitur à mente legis abesse putes, ut cuilibet permittat, vel pro suo privato dolore, vel domestica juris interpretatione, hoc est, subversione in cujusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum acervum exaggeres, quantumvis etiam verorum, addo notorum: dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, veneficum interfeci. Tyrannum lex jubet occidi. Atqui hic unus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiorque civitati. Ad ista tam multa crimina, lex tibi verbo respondebit: nihil moror quam fuerit sceleroſus, qui periit? in unum tyrannum tibi jus feceram occidendi.

in

in reliquos in jus trahendi. Si detuliſſes: auditus, revictus, damnatus à me palàm pœnas dediſſes, omnique Reip. ſalubri exemplo fuiſſes. Nunc tu privata libidine interficiens, pro ſaluberrimo exemplo pernicioſiſſimum in civitatem induxiſti, & legum inſtaurationem, à legis violatione auſpicaris: hoc eſt, malis malo mederi ſtudes. An me clàm eſſe putas: quàm multi ſint in hac turba vita indigni, morte digniſſimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus ſervo: ſunt fora, ſunt tribunalia, ſunt ludices, ſunt carceres, ſecures, carnifices. Cur tu mihi præire conaris? Cur nullo mandante magiſtratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi eſt inviſus ille, niſi quòd mihi parere recuſat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cujus manibus ego permiſero. Si juvenem occidiſſes, quòd non alia patuiſſet ad tyrannum via, darem veniam neceſſitati: nunc occidiſti, non obſiſtentem, non auxilium ferentem patri, ſed patris opem implorantem. Hujus unius cæde contentus diſceſſiſti, tyrannum nec impetiſti, in quem unum tibi jus feceram. Meum erat expendere, utrum ex uſu Reipub. fuerit, an juvenis occideretur: malueram illum exquiſitioribus excruciatum ſuppliciis, exemplum omnibus edere. Neque hæc dico ludices, quaſi parum gaudeam pariter cum patre ſublatum filium: utinam eadem opera ſimul omnes ſint oppreſſi, quibuſcunque tyrannus placet: Sed quis prohibet, ſimul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem benè verterit, & tamen non committere, ut hujus temeritas, ſi judicio comprobetur, in legem atque in exemplum trahatur? Nec de juvenis injuria vindicanda nunc agitur, ſed de legis violatæ majeſtate. Non enim par eſt, ut cuiquam perſonæ præter jus extincti odium in ſcelere ſuffragetur. Neque tam ſpectandum in quem commiſſum ſit facinus, quàm quo exemplo commiſſum. Alioqui cur non eadem opera fas ſit in tyranni nepotes, pallacas, pueros, uxores, liberos, lenones graſſari? Bonam tyrannidis partem uxor ſæpenumero ſuggerit. Ad ſummam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula inſtigat: cur non & hos jugulas, ſi tibi jus eſt æſtimatione privata meritorum civem jugulare? Quid quòd eſt aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi jus ſit occidendi? Finge eſſe qui totam hanc urbem, templa, domos, curiam conatus ſit incendere, imò qui jam compluribus locis ignem ſubjecerit, ſed incendium ſubito exorto imbri reſtinctum: authorem non obſcurum, verùm abditum latitare. Eum forte fortuna repertum, manu tua trucidas. Num lex tuum factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto nimirum, quanto eſt atrocius civitatem ſemel funditus evertere, quàm expilare: cives univerſos uno igni finire, quàm in pauca quædam ſævire capita. Et tamen in unum tyrannum ſtringendi ferri poteſtas privatim permittitur. Illum deferendi modò jus habes. Hìc in re tam aperta legis mentem calumniari, & novo interpretamento tuum facinus palliare: quid tandem aliud eſt,

quàm

quàm legum authoritatem evertere, atque id per cuniculos quoſdam agere quod tyrannus palàm ac vi facere conſuevit? In recipienda lege fas eſt populo cauſam, æquitatemque legis excutere. Cæterùm receptæ, & longo jam uſu comprobatæ, ſimpliciter oportet obtemperare. Neque enim exiſtimandum eſt majores illos noſtros, viros ſine controverſia ſapientiſſimos, ita ſine graviſſimis rationibus inſtituiſſe, ut privatim interficiendi Tyranni facultas unico capite finiretur. Primùm ad jugulandi licentiam, feneſtram aperiendam civibus non putaverunt: deinde perſpiciebant tyrannidem fatale quoddam eſſe Reip. malum, quod minore noxa toleraretur, quàm malè exagitaretur: neque poſſe ſemel tolli, niſi ipſius cæde. Quo ſubmoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, jam nihil opus eſſe privata audacia, nimirum illis in reip. adminiſtrationem vindicatis. Quod ſi tyrannus in jus vocari potuiſſet, ne hunc quidem tuæ dextræ arbitrio permiſiſſet. Videbant & illud: tyrannidem nonnullam habere monarchiæ legitimæ ſpeciem: hoc tantum intereſſe, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrannide omnia unius libidini ſubjecta ſunt. Rex publicam ſpectat utilitatem, tyrannus privatim ſuam: unde publicitus expedit, ut tyranno veluti principi legitimo civitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in priſtinum ſtatum reſtituat, atque id unius (ſi fieri poteſt) capitis jactura. Nam hac moderatione in fatalibus illis peſtibus, quæ totum Reip. quaſi corpus corripiunt, legum prudentia conſuevit uti: ut exemplo magis, quàm admiſſi talione, morbo medeatur: ne dum civitatem ſanare ſtudet, magnam civitatis partem interimat. Hinc eſt quod in ſeditionibus publicis non niſi in ipſos authores conſuevit animadverti, reliquis quos tempeſtas illa commoverat, dari venia: aut vix etiam dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietem egiſſent. Quæ poteſt autem peſtis eſſe fatalior, quam tyrannis? Quæ ſeſe latius in civitatis membra diffundit? Quota quæque urbis pars ab hoc vitio ſyncera poteſt eſſe? Omitto jam quicquid eſt ambitioſorum, ære alieno obſtrictorum, ſcelere contaminatorum, barbarorum (nam hæc tota ſentina hominum tyrannide gaudet. ut in qua nullis majora, quàm ſceleratis ſint præmia) bonos etiam cives hoc malum involvit, dum vel timent fortunis ſuis, vel rectum judicant ſervire tempori. In hoc itaque rerum ſtatu leges non extinctæ, ſed oppreſſæ modò, cautim & circumſpicienter agunt: intelligunt hoc ulcus citra ſummam civitatis perniciem exaſperari non poſſe, unius capitis diſpendio commodè ſanari poſſe. Quare docto cuipiam medico præmium oſtendunt, digito demonſtrant, quod membrum ſecari velint, quibus abſtineri. Caput indicarunt illæ, tu dextram ſecuiſti. Illæ tyrannum, tu tyranni ſatellitem occidiſti. Quo præmio dignus? Nempe eo quo qui morbo inſcitè exagitato, totum hominem in extremum vitæ diſcrimen adducat, quo qui hominem legibus vetantibus occidat. Neque ego nunc te cædis reum ago, aget alius fortaſſis, cuicunque lubitum erit: verùm illud modo

consilium fuit, ostendere tibi quam insignitæ sit imprudentiæ in ea causa, tam eximiam tibi vendicare laudem, tam egregia poscere præmia, in qua nequeas obtinere, si modo tecum exactius ac severius agatur, ut graveis pœnas effugias. I nunc & curiosum me voca: qui tam candidè, tamque civiliter tecum agam: ut quum te possim in grave discrimen vocare, sat habeam legis & Reipub. causam defendere, ne circumventa præmium dare cogatur ei, qui nihil boni sit promeritus. Id quod non Iudicibus modò (quibus istuc jam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipsi cupio persuadere: & facturum me confido, si modo tantisper animum possis attendere. Vin' igitur, ut quemadmodum tu faciebas, itidem & nos summatim totam causam ob oculos revocemus? dispiciamusque quàm multa tuo in facto desiderentur ad id, ut legi satisfeceris: & quantum tu sis hallucinatus, quum multa diceres etiam superesse? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, ut si quodlibet horum desit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere se credat. Quorum ego non unum aliquod, sed unumquodque deesse docebo. Quod si facio, utrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere persistes? Ergo rem accipe. Nisi tria hæc tibi constiterint, non est quòd tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid speraris, vel quid proposueris. Nam si tyrannum per imprudentiam occidisses, si præter propositum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm si quis tyranno amicissimus idem fecisset, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propositi in arcem attuleris, ipse videris: ita demum legi persuasum erit, te voluisse occidere tyrannum, si occideris. Non occidisti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (ut ais) si libuisset interficere. Lex negat sua referre, utrum tyrannicidii propositum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid speraris, excutiamus. Quanquam isthuc leges non ita valde curiosè pensiculantur: sed tamen in tam absoluto facinore partes omneis constare oportet. Quid enim si tyrannum interfecisses, quò tyrannidem ipse occupares, utrum præmium sperares? an supplicium metueres? Quid si quo privatum animi tui dolorem ulciscereris, tyrannum occidisses, atque id esset palàm, num præmium auderes poscere? Quid, si latrones tyrannum forte fortuna obvium obtruncassent, num ad hunc honorem aspirarent? Quid si quis tyranno privatim infensus, magna te pecunia conduxisset, quò ei tyranno venenum dares, dedisseque, num quæso, tyrannicidæ præmium postulares? Ego hîc tecum non ago conjecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obscurior est, quàm ut tu, alioqui tam glorioſus, quicquam de ea ausus fueris dicere: illud unum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cujus mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm ullam commoditatem: is aut privatum dolorem ulcisci voluit, non libertatem publicam

cam vindicare, aut emolumentum ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ jejunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe jactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non periculosè in Remp. irritaſti: quem ſua cauſa noluit occidi, eum tu maximo noſtro periculo tui compendii, aut animi fortaſſe gratia jugulaſti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attuliſſe, lucri perinde ut vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quæ tamen nemo alius tibi conceſſurus eſt. Te in filio jugulaſſe patrem, in non tyranno tyrannum. Largior iſtuc Delium aliquem tibi prædixiſſe, ut certum præſcire potueris, quod ipſe etiam vix divinare Delius potuerit. Licuiſſe tibi patrem occidere, ſi libuiſſet, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuiſſe. Suſtuleris ſanè tyrannidem, idque nova quadam & inuſitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obſiſtam tibi, nec ſinam ferre præmium, propterea quòd ea via ſuſtuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus civitatis, quæ non ſit forti viro digna. Age quid ſi tyranni filium infantem in cunis jugulaſſes, & rurſum adfuiſſet Delius ille, per quem certum præſcire poſſes, fore ut necato puero pater ſibi mortem accerſeret, atque id eveniſſet, utrum te tanquam tyrannicidam ſuſpiceret Reſpub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam ſævieris ætatem, cui etiam ab hoſte armato parcitur, quæ leonibus etiam miſeranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Reſpub. cæterum exemplum haudquaquam probabit. Quid ſi tyranni uxorem: quam ille miſerè deamaret, per vim conſtupraſſes, atque ille ejus impatiens contumeliæ, fugerit è vita: utrum tyrannicidii laudem flagitabis an raptus & adulterii ſupplicium potiùs formidabis? Res obſcura non eſt, Conferam tuo facto propiora. Quid ſi tyranni medicus quum eſſes, veneno ægrotanti dato, illum ſuſtuliſſes, utrum ut venificum oderit te Reſp. an ut virum fortem admirabitur? Tyrannum ſublatum gaudebit, facti rationem, modumque deteſtabitur. Quid ſi quum te tyrannus familiariter uteretur, tu in convivio prætextu neceſſitudinis venenum porrigeres? Denique ſi per magicas imagines ac maleficas quaſdam devotiones tyranno vitam ademiſſes: utrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem utcunque ſuſtuliſti. Eventu gaudet lex. Verùm exemplum tam pernicioſum in Rempub. non recipit: ut conſueſcant cives ſcelus ulciſci ſcelere, patrem in filio jugulare. Vides quantum momenti ſit in modo, viaque, ut factum tuum approbetur? Quod lex permittit ut fiat, non ſtatim permittit, ut id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia peſtilens

exemplum omnino tractare venena. Nec id ulla causa quantumvis honesta, sinit in civitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur in his, in quibus nullum petitur præmium, quanto magis id fiet in his, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum cives hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs sicuti veneficum oderint, aversabuntur, execrabuntur? Quid quòd privatis etiam in rebus via, modusque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, ut à quo conveniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico mercedem pactus esses, quò te morbo levaret, atque ille non pharmacis sed maleficiis & incantamentis morbum exemisset, utrum præmium dabis, an magis hominem in jus trahes? injuriæ malis artibus datæ reum ages? Clamabit ille, morbo te levavi, qua via quid istuc tua refert? Hoc tantum spectabas, ut morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus respondebis, opinor, medico te præmium esse pollicitum, non mago, neque debere quicquam nisi rem malam ei qui beneficium malè dederit quanquam ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim mutare est incommodum, non amovere. Dices enim animo nocitum, dum corpori subvenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo judice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecum causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cum medico. Nam ibi de privata mercedula disceptaretur: hic de publico honore. Ibi falsus est unus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam civium circumveniatur. Ibi salus data, certa quidem & efficaci sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim non sic appellatur homicidium, quod in civem contra legem admissum sit?) non libertas restituta, sed in extremum discrimen adducta Respublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac si medicus quispiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio ministret: quod tamen ægrotanti (ita ut non rarò consuevit accidere) per occasionem morbum adimat. Qui revaluit, suis fatis acceptum feret quod vivat. tibi mortem, tametsi vitarit, imputabit. Neque sua referre putabit, utrum imperitia, an perperam, ac studiosè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officii: aut non suscipere negocium, aut fidem simul, & artem, & industriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice solet requiri, ad curam adferre. Sed age, finimus adhuc possidere tequod dudum sumus largiti: ut planè ista via tyrannum occideris, citra ullum Reipub. discrimen. Lex non approbabit facinus tuum;

nisi

niſi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis ſpecie procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potiſſimum adhibita eſt in civitatem, ut maleficium omne ſecludat, incolumitatem ſuam quam conveniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Diis ſimillimo homini acceptam referri, ſceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, niſi Tyrannum ipſum quem nominatim indicavit ipſa quaque permittit via ſuſtuleris: ne per rimam iſtam periculoſum exemplum in Remp. irrepat. Poſtremò non niſi ferro, non clancularíis ac maleficis artibus: niſi virtute, niſi manu, niſi vitæ tuæ manifeſto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm ſpectat lex, ut Tyrannus in præſens ſubmoveatur: verùm illud multò magis reſpicit: ut omnes mortales intelligant in ea civitate viros eſſe fortes, qui non vereantur vitæ ſuæ diſpendio patriæ commodis conſulere; ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in poſterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea civitate nullum eſſe tyrannis ſatis tutum præſidium: quandoquidem illud nemo neſcit, qui vitæ ſuæ ſit contemptor, eum eſſe alienæ vitæ dominum. Nam quod omnino ſatellitium, quæ excubiæ, qui parietes, quæ arx, quæ arma adverſus hujuſmodi animum Tyranni caput defendant: qui patriæ libertatem ſua vita bene credat emi? Poſtremò autem: ut maximè tibi conſtet animus, ut conſtet via, id quod eſt totius negotii caput, non effeciſti. Tantum enim abeſt ut tyrannum occideris: ut quantum in te fuit, tyrannidem majorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an ſtultitia Remp. in diſcrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempeſtivam benevolentiam nihil à ſimultate differre. Tantum abeſt ut occideris tyrannum: ut ne ſuſpicari quidem potueris id eventurum, ut ipſe ſemet occideret. Sed juvenem occidiſti patre inſolentiorem: quid tum poſtea, ſi patri & hujus ſcelera lex imputat? Magnum proinde tyranni ſatellitem, non Tyrannum occidiſti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidiſti: in tyrannidem ſuccedit, qui prior, qui potior eſt in occupando. Verùm eſto ſanè, certum hæredem ſuſtuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemiſti. Atqui quod futurum eſt, id nondum eſt. Porrò lex eum qui jam tyrannus ſit, tolli jubet: non quem aliquando futurum divines. An qui ſtatuam ex pacto debeat, & rudem truncum præſtiterit, fidem perſolviſſe videatur? Non arbitrabor. Vbi nunc igitur ſunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium poſtulandum ſupererant? Vides quàm ne unum quidem omnium tibi conſtet, quorum nihil oportebat deeſſe. Volui, inquis: id demum voluiſſe te lex credit, quod effeceris. Poſtea è re nata propoſitum eſt commutatum. Hoc igitur præmii tibi debetur, quod ei, qui in Olympiis medio è curſu, relicta meta, ad carceres reflectit habenas. At periclitatus es. Proinde id laudis auferes, quod is qui ſudavit in Olympiis, nec vicit. Sed occidiſti denique: verùm eum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex uſu publico fuerat

occidi. At bene vertit civitati, quod feciſti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuiſſe ferunt: dequa proverbium extat: quòd Athenienſium malè conſulta, in bonum exitum vertere conſuevit. Non tu leges ſervaſti, ſed ſuſtuliſti: non libertatem reſtituiſti, ſed numen aliquod huic urbi propitium, quod eventum tuæ temeritati debitum, ſua commoditate à nobis avertit, quod tuam ſtultitiam nobis vertit in occaſionem reſtituendæ libertatis. Non ego ingratum erga te populum conſtituo, imò tu populum ingratum in Deos reddere laboras: quem cum ſemel in periculum vocaris, ne pro ſimplici Tyrannide duplicatam pateretur, nunc rurſum in diſcrimen trahere conaris, ne ab iratis ſuperis in priſtinam ſervitutem, aut gravius aliquod infortunium retrudatur. Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum inſinuas? Quid tibi in eo negocio laudem univerſam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò poſſit? Si Reipublicæ, ſi Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ cauſſa recuſarit: ſi facinus non ſcelere, non pernicioſo exemplo, ſed legitima via peregiſti, ſi fortuna tuis egregiis conatibus bene expeditum dedit eventum: aude Tyrannicidam te vocare: aude pulcherrimum, ac penè divinum munus à Republica poſcere, aude nobis ſervatas leges, reſtitutam civitatem: aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inviolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipſum quod hîc lege & apud Iudices agimus, exprobrare: aude mihi minari, quòd obſtiterim: aude civitatem ingratitudinis inſimulare, niſi laudem promeritam perſolverit: aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, niſi ſuis ſententiis præmium tibi decreverint. Contrà: ſi ſuſpectum quid volueris, ſi periculoſum, ſi contra leges, ſi cum ſcelere conjunctum quod feceris: ſit pudor, ac deſine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promeruerit: pœnam, ſi ſapis, incipe deprecari. Iſthuc fortaſſis ab æquitate Iudicum, à civitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim putes unum me te à præmio deterrere. Imaginare iſthac in cauſſa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi adverſari. Puta leges his tecum verbis agere: Si nos verè reſtitutas videri vis, ſine noſtram authoritatem primùm in hac tua cauſa valere. Longè plus laudis ex hoc judicio referes: ſi nobis ceſſeris: ſi patieris: ſi tuam cupiditatem noſtro ſubmiſeris arbitrio: ſi primum exemplum in te civibus edideris, revixiſſe nos: ſi monſtraris civitati jam non ex ſceleratorum libidine, ſed ex noſtro præſcripto cuique vivendum eſſe. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione uti puta. Si civem bonum mihi præſtare ſtudes, noli hanc ſtultitiæ notam mihi inurere: ut in poſterum re cognita, dicar ebrietate quadam gaudiorum ei præmium decreviſſe, cui pœna magis deberetur: noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot ſacris, tot precibus, tot meis malis placavi, commovi,

pro-

propitios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine ut mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui; Quòd si te neque leges, neque Respub. commovet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in nostræ laudis possessionem ingeris? Quid honori nostro invides? Cur non sinis nos in hanc civitatem perpetuò benignos esse? Cur tu ipse tam ingratus existis? Civitas hæc semel mihi restitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati nostræ: & quòd Rempub. servavimus, cujus tu pars es, & quòd commoditate nostra tuam periculosam stultitiam, vel scelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim nisi nos dextri, propitiique adfuissemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Respub.? Quòd si planè contendis, ut præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis persolutum est, quòd per nos res à te malè instituta, bene verterit. A legibus meritò major relata gratia, si nostræ prosperitatis respectu, temeritatis simul & sceleris veniam condonarint. A civitate satis amplam laudem feres, si ea patiatur, ut in restitutæ libertatis historia tuum quoque nomen admisceatur. Hac laudis parte contentus desine nobis debitum velle præripere, civitati munus nostrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exstillata jam aqua. Quod superest, nunc vestræ partes sunt Iudices, statuere, utrum secundum leges, secundum Deos, secundum Rempubl. sententiam dicere, an secundum hunc glorioſum ostentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc urbis felicitatem hujus temeritati, hujus sceleri acceptam ferrè malitis, sæpius exprobrandam, & brevi fortassis à superis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus sine controversia tota debetur, referre, eorundem pietate servandam, augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex usu sit, ut primo hoc judicio statim leges circumventæ dicantur, an ut appareat legum restitutarum severitatem; & Iudicum sapientiam adversus unius iniquam postulationem valuisse.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae & emendationes in
LVCIANVM.

In dialogo contra eum, qui dixerat Prometheus es in verbis, pag. 18 legitur: Τὸ γὰρ τῆς κλεπτικῆς, καὶ γὰρ κλεπτικὴς ὁ θεὸς, ἀπαγε τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις ἐνεῖναι τοῖς ἡμετέροις. Latinos interpretes si consulas, nihil hoc loco est obscurius: Sic enim vertunt: *Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis.* Non poterat insulsius. Quis enim intelligat: *Quod enim est furti!* dein quid hoc ad rem esse furtorum deum, sive is sit Mercurius, sive quis alius. Non perceperunt mentem Luciani. Primo post ἄπαγε cum veterioribus editionibus pone distinctionem. ἄπαγε τοῦτο μόνον, & verte: *sed quod ad furandi artem attinet, (Nam & furandi arte hic Deus insignis est) absit. hanc solam nostris inesse non dices.* forte, inquit Lucianus, Prometheus dicor, quod furatus sim, ut ille ferula ignem est furatus & coelo subduxit. Apage hac sola in re nunquam Prometheo comparabor. sequitur: ἢ οὐδὲ ἔγωγε ἂν ἐκλέπτομεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοιούτους πτυκώμπτας καὶ τραγελάφους καὶ αὐτοὺς συντρεικώς; *Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit.* Sic interpres. Quis autem ex hac versione intelligat, qui sint illi pinuum incurvatores, & quid illi hic agant, ubi de furto loquitur. Ignorarunt πτυκώμπτας esse centauros. Suidas πτυκώμπτης ὁ κέντωρ ος. sic proprie dictus est Sinis centaurus quem Theseus occidit. de quo Ovid. VII Metam:

Occidit ille Sinis magnis male viribus usus
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram late sparsuras corpora pinus.

Vertendum itaque, *nisi quis me fugit, qui tales centauros, & hircocervos ipse composuerit.* suos vero dialogos ex comicis salibus, & gravibus sententiis, ex philosophicis disputationibus haustis, compositos, ut paulo ante ostendit, vocat centauros & hircocervos, quo scribendi genere nemo ante Lucianum fuerat usus. Paullo ante in eodem dialogo p. 14, scribe ἱνοποιὸς, pro ἱνοποιὸς qui furnos facit. quod non monerem, nisi omnes editiones hanc mendam pervasisse viderem.

In Prometheo pag. 181 leve quoque mendum occurrit in omnibus editis. quod tamen interpretes Latinos fefellit, & ut locum male verterent, effecit: Dixit Prometheus curam hominum Diis non magis gravem esse posse, quam pastori curam gregis, καὶ εἰ τοῦτο ἐργώδες τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἀφροντὶς οὐκ ἀπρεπὴς ἴχνεσί τινα λαγωδοῦ. Ottomarus Luscinius vertit: *quando operosum istud si-*

bi

bi videbitur: cum alioqui cura illa propter conjunctam exercitationem non admodum appareat esse injucunda. Salmurienſis autem interpolator: *Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & haec non inſuavis ſollicitudo quandam habet exercitationem.* ſed legendum: οὐκ ἀπρακῆ ἔχουσι τινα ἄμυσιν. Verte: *& ſi ei hoc ſit laborioſum, jucundum tamen etiam eſt, & iſta ſollicitudo ſuavem habet exercitationem*, ſive *conjuncta eſt cum ſuavi labore.* Paullo ante eadem pag. anima haec verba interrogatione: ὡς δὴ τί τοῦτ' ἔφην; ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων ἁμάρτυρον συνέβαινε τὸ κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. *Quorſum haec dixi? Quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret.* Superius pag. 178 omnino ex Codice cum Anglicano, tum alio, cujus excerpta penes me ſunt, legendum, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τηλικαῦτα ἀρχίζεις. *ſi parvae carnis cauſſa tantopere indignatur.* & ſtatim, cur non, ut jusſerat Bourdelotius, & ipſi canones τῶν γραμματικῶν παιδῶν jubent, reſcripſerunt ſequentes editores praeſertim Mſſ. volentibus, παρελιχμήσατο. Eſt enim a ὠμελιχμάζω. ſed pag. 182 ἴσθ' ὅτι ἡμεῖς τῷ πυρὸς ὀπωλολίκαμεν, ἐξ ὅτου κἀγὼ παρ' ἀνθρώποις εἰμι; *unquamne accidit, quòd ignis jacturam fecerimus, ex quo ille apud homines eſt.* ſic Atticos loqui ἴσθ' ὅπι, non ἴσθ' ὅτι norunt qui vel primis labris Atticos ſcriptores deguſtarunt. In ſomnio pag. 11 itidem ὅπι pro ὅτι ſcribendum. χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτι μακίστη εἰσὶν αἱ νύκτες. *hibernum ſomnium, cum noctes ſunt longiſſimae.* inepte interpres: *quoniam noctes ſunt longiſſimae*, quia legebatur ὅπι.

Pag. 192, in colloquio Iunonis & Iovis, omnino ex Mſ. lege: κἀγὼ συνοικεῖ ἡμῖν νῦν ἐπὶ κεφαλήν μοι ἐπαχθής. Vulgo ἡμῖν omittitur.

Pag. 194 in eodem colloquio ex eodem Mſ. reſtituendus eſt perturbatus in editis locus. Cum Iupiter deſcripſiſſet Vulcani ſordes & ſqualorem, qui Diis miniſtrarat, ſubjicitur ἡδέως τοῦτο. ὁ γὰρ κἀγὼ ὦδε πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐμοῦ ἐμπρέπει τῷ συμποσίῳ τῶν Θεῶν. Contra mentem Luciani: *ſuavia haec ſunt. adeoque multum ille pocillator cohoneſtat Deorum convivium.* Sed. Mſ. ἥρα. ἡδίω ταῦτα. Ζεὺς. ἄρα κ' ὦδε πολὺ ὁ οἰνοχόος ἔπρεπε τῷ συμποσίῳ. Iun. *ſuaviora haec ſunt.* Iup. *etenim jam olim ille pincerna non decebat convivium deorum.* Iuno ait ſuaviora haec ſunt, videre obſitum fuligine Vulcanum, quam amaſium pocula cum oſculis marito praebentem.

Pag. 195. Colloquio Iunonis & Iovis. ἄνθρωπος εἶναι χρηστὸν, ὦ ἥρα, κἀγὼ συμποτικόν. vertunt: *hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Benignitati* hic nullus locus. χρηστὸς Latinis eſt homo *commodus*, facilitate morum inſignis. Plaut. Mil. *conviva commodus.* Cic. pro Murena: *Nemo Catone, proavo tuo, commodior, communior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.* Sic inferius. pag. 219 in dearum judicio: ἐκείνη μὲν, ἄχρειος δέ. *Commoda quidem, ſed ruſtica.* ubi interpres, *ſat quidem for-*

μοσα. sed talia ὅσα κήνις. Sic inferius in hoc dialogo ἀπιεσκωλεσ vertit *insolentes*, cum sint, *inepti*, *decori rudes*.

Pag. 197. Μὴ ὄψοιτο ἵκοιθ' ὅτ' ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Potestne stultius & absurdius quicquam verti, quam ista verba sunt translata? *Ne quid tempestivum consequantur, quando res, quae supra se sunt concupiscit.* Et tamen, absurdius iidem interpretes in dialogo de saltationibus, μὴ ὄψοιτο ἐκείνην, *nunquam ego venustatem consequar.* Cum sint imprecationis formulae ex Aristophane haustae. Latini dicunt, *male pereat, dii deaeque eum perdant, qui rem supra suam sortem affectavit.* Potuissent tamen, saltem Bourdelotius, haec emendare, cum Isaacus Casaubonus ὃ πάνυ animadvers. lib. 11, c. 14 in Athen. tum & in lectionibus Theocriteis, dudum observarit elegans hoc dicendi genus, & explicarit scitissime.

Pag. 198 Χρὴς δὲ σκαλεσάμενον τὸν ἔρωτα leg. σκαλεσάμενον τὸν ἔρωτα. sic videtur legisse interpres, cum transfert, *Heri provocato Cupidine.* statim pro ὑφίλκων τὸ πόδι Mss. ὑφιλῶν τὸ πόδι, quasi pedes illi surripuerit. quamvis & vulgatum possit ferri.

Pag. 198 in Colloquio Apollinis & Vulcani habes descriptionem testudinis a Mercurio inventae, ex qua lyram confecit, sed male intellectam & imperitissime versam. χελώνην τιν νεκρὸν εὗρον ἔρριμμενον ἀπ' αὐτῆς σωιστήκασι. Πήχεις γὰρ ἐναρμόσας, καὶ ζυγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μηχανίδιον ὑποθεὶς, καὶ ἐντεινάμενον ἐπτὰ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρὸν, ὦ ἥφαιστε. In editione Salmuriensi haec est istorum verborum interpretatio: *Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. brachiis enim adaptatis, & superinducto jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphaerio, & intentis inde septem chordis elegans adeo & concinnum quiddam modulatur.* non sane musice. Descriptio haec est petita ex hymno in Mercurium, qui tribuitur Homero, ut olim observavit maximus Scaliger ad Manilium. sed cum in illa queritur omissum esse τὸ κιθαρίσθαι, dicendum enim fuisse ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ ἐπ' δέρμα βόειον περονήσας, καὶ μηχανίδιον ὑποθεὶς, verum erat, si καλάμους scripsisset Lucianus, & hymni auctorem ipse πόδα sequendum sibi existimasset. Cum vero corii bovilli, quo ceu theca lyram Mercurii tegebat hymnus, mentionem omisisset, & accommodasset ejus descriptionem ad sui temporis mores, locus nullus erat arundinibus in lyra. pro καλάμους legendum ex Mss. κολάδους. κόλλοπες sunt paxilli, vel claviculae, quibus fides in lyris intenduntur. Homero Odyss. φ dicuntur κόλοπες,

Ῥηϊδίως ἐπίνυσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν.
Facile intendit novae clavicula fides.

Vbi Eustathius: κόλοψ ὁ δηλοῖ τοὺς ὕπερθεν κόλαβους, δι' ὧν τείνονται αἱ τοιαῦται χορδαί. καὶ ὅτι φασὶ λεγόμενον, διότι τὸ παλαιὸν ἐκ δερμάτων ἐκλεκὸς λῶρος περιχίλιον τὸ βοῦν ἐπὶ δ' ὅπου καὶ τοιοῦτον. quaere ibi plura.

Vi-

Vides ex colloſo illo corio, quod eſt in cervicibus boum & ovium, olim iſtos verticillos eſſe factos, quod tamen negat Scaliger, qui poſtea conficiebantur ex lignis. πήχεις vero ſunt manubria. Hyginus *brachia* vertit, ζυγὸς vero, ſive ut aliis ζύγωμα jugum, eſt tranſverſum tranſtillum, in ſumma cithara, cui chordae annectebantur. μαγάδιον eſt ligneus aſſerculus qui ſubjiciebatur fidibus, ſine quibus nullum illae ſonum edebant, olim erat calamus, poſtea lignum quadratum, quod hodie adglutinatur muſicis inſtrumentis, olim ſupponebatur, ut erudite Scaliger oſtendit. Qui veteres lyras in nummis & marmoribus, ubi ſaepius occurrunt, vidit, facilius haec intelliget. Locus autem ſic vertendus eſt: *Teſtudinem mortuam cum alicubi inveniſſet, ea inſtrumentum muſicum compegit. Manubria enim adaptavit, & jugum addidit, & adfixit clavicnlas, & ſubjecit aſſerculum, fideſque intendens ſeptem, valde tenerum & concinnum quid cecinit.* Eadem omnia recenſet inferius in lyra Polyphemi in Colloquio Doridos & Galateae, excepto μαγαδίῳ. pag. 240: Αὕτη ἡ πηκτὶς οἷα κρανίου ἐλάφου γυμνοῦ τὸ σαρκῶν. κἠν τοῖς μὲν κέρασι πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσας δ' αὐτὰ κἠν ἐνάψας τὰ νεῦρα, εἶδε κάλλιστα ἐδεσμάτια, ἐμελῴδει ἅμα σύριγξ κἠν ἀπῇδεν. Sic legendus iſte locus lepidiſſimus. *Ipſa lyra ſolummodo erat cranium cervi, nudatum carne, cornua* vero *erant quaſi manubria, quibus cum jugum adjeciſſet, & fides alligaſſet quas non fidiculis tendebat, agreſte quiddam & abſonum canebat*, legendum autem οἷα, *ſolummodo* non οἷα, ut editur vulgo. Vides hic κάλλοπα dici, qui dicitur κόλλαβος in dialogo ſuperiore. Cranium cervi erat πηκτὶς, quod in Mercurii lyra, teſtudo, cornua vero erant πήχεις, ſed κόλλαβοι nulli, aut iis non utebatur.

Pag. 204 in eodem dialogo ſcribe ex Mſ. ἄπαξ ὁ Ζεὺς ἐπίστιλε. *quae Iupiter mihi mandavit.*

Pag. 207 in colloquio Iovis Aeſculapii, & Herculis, videtur ſcribendum: οὐκ ἂν ἴσα κἀμοὶ ὄφελα βεβιωκότι, ἢ μῶν; *Ergone aequalia & ſimilia ſunt quae a nobis geſta ſunt in vita?*

Pag. 209 in colloquio Mercurii & Apollinis: ἤρα μὲ οὐ πολλοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελέμενος δ', κἠ μὴ φέρων τὴν ὑπερηφάνειαν, ἐγὼ μὲ ἀνέβρι-ψα ὥσπερ εἰωθυῖάν τι δίκτυον, ἐς δ' ἄνω ὁ δ' & quae ſequuntur. Vides pendere ſenſum, & nihil eſſe ad quod referatur ἀμελέμενος δ' κἠ μὴ φέρων. ſed omiſſa eſt vox, ex Mſ. reſtituenda: ἤρα μὲ οὐ πολλοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελέμενος δ' κ' μὲ φέρων τὴν ὑπερηφάνειαν ἐδήλωσε, ἐγὼ μὲ. &c. *jamdudum etiam & ipſe amabat, ſed neglectus & non ferens faſtidium inſidias ſtruxit.*

Pag. 220 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ ἀστέρων ἀπεσπάσαμεν τὸ ἀστέ-ρεον. *ſed inter colloquendum multum progreſſi jam a ſtellis receſſimus*, ſive, ut non male interpres, *ſtellas emenſi ſumus.* ſic loquitur etiam in Icaromenippo παμπολὺ τοῦ νεφῶν ἀποσπάσας, ubi Eraſmus *cum plurimum nubium eſſem emenſus.* Sed Budaeus & Stephanus hunc locum ſuſpectum habent, & aliter ſcripſiſſe Lucianum putant.

Et

Et rurſus in dialogo Doridis & Thetidos: ἐπιδὴν πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπαχθέωσιν, ἀφῦναι ἐς τὸν θάλασσαν. poſtquam longe a terra provecti in altum erant. Vides hoc loquendi genus familiare fuiſſe Luciano. Heſych. ἀπαχθῆναι· ἀπίεναι. leg. ἀπαχθέωσιν.

Pap. 220. rectius in Mſ. ſcribitur Ε'ρ. ἐκεῖνο. ἀλλ' ἐπιδὴ πλησίον γῆς ἐσμέν.

Pag. 221. Scribe ᾧ ἂν ἀγῶνος τὸ ἆθλον ἴσῃ praemium certaminis erit, non τ' ἆθλον. ut recte in initio hujus dialogi ſcriptum eſt. Vide quae notavi ad Soloeciſtam.

Pag. 223. Μὴ μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκὰς ut ſc. Iuno, quae Homero ſemper dicitur λευκώλενος & βοῶπις. paullo poſt: ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τὸ ὀμμάτιον ἀνὰ τὸ φοβερὸν βλεπόμενον. vertunt: *An vereris ne tibi objiciat coeruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi prae ſe ferendo adſpicitur.* Davus ſum non Oedipus, aenigma Latinae verſionis non expedio. ſed ſim licet Davus, ſcio tamen nec Oedipum id explicaturum. Hoc autem dicit Venus: *Num metuis ne in te reprehendat caeruleos illos oculos, ſi ſine illo, quo metum incutis, videantur.* τὸ φοβερὸν vocat κόρυδα, qua φοβεῖν δύναται illam velle Venus ait. Putabant autem τὸ γλαυκὸς τὸ ὀφθαλμῶν gratius reddi galea; Superius in dialogo Vulcani & Iovis: γλαυκώπις μέ, ἀλλὰ κοσμεῖ κἀ τοῦτο κἀ κόρυς. ſine illa caeſios oculos Minervam dedecere.

Pag. 224. Ὅρα σοι κἀγὼ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι δοῦρα τ' ἐμῆς ἐμῆς. Mſ. Ὅρα σοι κἀγὼ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι κἀγὼ δοῦρα τ' ψείφια τ' ἐμῆς. non eſt reſpuenda haec ſcriptura. *vide* an *non pulchra etiam tibi ſint praemia ſuffragii mei*, quod ſcilicet pro me tuleris. mox pag. 225. perperam legitur in omnibus editionibus ἢ Ἀργῶθεν, pro Ἀργόθεν. recte ſic ſcribitur. ἐν ἐπισκηπτέοι.

Pag. 226. Ὅπως μὲ πάχα χαρήσῃ, ἄθλιος ὦ Ἀφροδίτη. ut olim legendum conjeceram, inveni poſtea, ut non pauca alia in Mſ. Ὅπως μὲ πῶπα χαρήσῃ ἄθλιον ὦ Ἀφροδίτη. *quomodo haec ſucceſſura ſint obſcurum eſt Venus.* mox in eodem Mſ. ſcribitur ἀεὶ γὰρ κἀμὲ κωμῳδὸν εἶναι ὑμῖν παρεῖναι. ſed vulgatam non damno.

In colloquio Martis & Mercurii pag. 228, narrat Neptunum, Iunonem & Minervam conſpiraſſe in Iovem, eumque conſtituiſſe in vincula conjicere, utque metu hujus coitionis Iupiter perculſus in varias ſe formas verterit. Reſpicit ad Homeri locum, in Iliad. α. v. 39.

Ὅππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρή τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Cum ipſum vincire dii alii voluerunt
Iuno & Neptunus & Minerva.

In colloquio Mercurii & Majae pag. 233, καὶ νῦν ἄρτι ἤκουσά μου ὁ πατὴρ Σιδῶνος ἐρᾷ τοῦ κάλλους ἕνεκα τοῦ Ἀγήνορος τοῦ παιδός, τοῦ πρωτοφανοῦς ἡ παῖς. Haec non quilibet intelligat. Eſt enim fabula, quam tangit, non ex protritis, & pervulgatis. Narrant & Iovem cum ex femore Dionyſum peperiſſet, ſublatum juſſiſſe ad Inonem Cadmi filiam,

filiam, Semeles sororem perferri, & ὡς κόρῃω; pro puella ibi educari. vide Apollodor. III Biblioth. Itaque dicit Mercurius, se nunc eo missum esse a Iove visum, quid ageret illa puella, nimirum Dionysus.

In colloquio Cyclopis & Neptuni pag. 241. lege, ut bene codex antiquus prae se fert, ἐπεὶ γὰ ἐπίηκα τῇ ῥύρᾳ τὸ πλῶμα. dein idem liber procul dubio rectius pro vulgato ἐπιβαλόντ(ω), scribit ἐπιβαλόπ(ω). sic & apud Synes. ἐπιβαλόπα: sed alibi quoque apud Lucianum hoc vocabulum occurrit, nusquam, si recte memini, ἐπίβαλος, sed ἐπίβαλ(ω) non infrequens est Graecis scriptoribus.

Pag. 245 in colloquio Menelai & Proteos videtur scribendum esse: εἰ ἢ ἀπιστεῖς, κἀγὼ τὸ πρᾶγμα ψεύδης εἶναι δοκεῖ φαντασία τις ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἰσταμένη. *Quod si non credis, & haec res tibi videtur falsa quaedam species quae oculis objicitur.* In vulgatis male legitur πρᾶγμα ψεύδεις.

Pag. 247. Πολυδίψιον ἢ τὸ Ἄργ(ω). Homerus Iliad. δ. v. 171. Vide ibi scholia, quae Didymo tribuuntur, qui ostendit Argos non esse siticulosum, & aliter hoc vocabulum esse accipiendum, cujus varias significationes notat, uti & Strabo lib. VIII, unde videtur ille Schiastes sua hausisse. Ibidem. ἀκεῖν ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲν πολλὴν ἔχει τὴν ἀμφιβολίαν ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, κἀγὼ τὸ ἅρμα ἐπισκευάζειν; σὺ ἢ ἀλλὰ δελφινά μοι πρὸς τὸ ἀκίνητον παρόρμησον, ἐφιππάσομαι γὰ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Male hic locus habitus est & a librariis, & ab interpretibus, qui sic eum transtulerunt. *Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu vero potius delphinum mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quam celerrime provehar.* Sed dele interrogationis notam. Adfirmat enim Neptunus hoc moram injicere, si currus jungatur. Dein σὺ ἢ ἀλλὰ, est *saltem*, ut apud Aristoph. Νεφελ.

Σὺ δ' ἀλλὰ τούτων λέξεόν π τῶ νεωτέρων.

Sic autem verte: *Junge itaque currum, aut si hoc longiorem moram affert, equis imponere jugum, & currum apparare, saltem delphinum mihi aliquem ex velocibus illis adducito, in quo equitans celerrime provehar.* Mox distingue. εὖγε. ἀπιλαύσωμεν. *bene. abeamus.* sic superius in eadem pagina perperam distinguitur κἀγὼ ὡς τὰ ἄλλα, παιδεύσ ἀόκνως εἶναι αὐτὰς. delendum enim comma. sententia enim est ἀόκνως ὡς τὰ ἄλλα. leve hoc quidem, sed tamen in omnibus editionibus depravate legitur.

Prava quoque distinctione laborat locus in sequente dialogo Noti & Zephyri pag. 249, ὡς λαπτεῦσι ἐκεῖ. κύη ἢ ἤδη. θεὸς γένηται κ αὐτὴ κ τὸ πτοῆεν. sed deletis punctis scribe, ὡς λαπτεῦσι ἐκεῖ, κύη δὲ ἤδη, θεὸς γένηται κἀγὼ κἀγὼ τὸ πτοῆεν. *ut ibi enixa, gravida enim jam est, dea fit & ipsa, & quod natum erit.* Nimirum Epaphus dein distingue: ἔρξῃ δὲ, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τῶ πλεόντων, κἀγὼ ἡμῶν ἕσῃ δι-

διπλοῦν, Praeveritque, Mercurius dixit, navigantibus, & noſtra erit domina. Vide & ſuperius dialogum Iovis & Mercurii.

Pag. 251 in colloquio Neptuni & Nereidum; Mſ. jubet legi ἀλλ' ὅπερ ἔφην ἐν τῇ τροικόδι ἢ ἐν τῇ χερρονήσῳ πλεύσατον. *Sed, ut dixi, in Troade, aut* in *Cherſoneſo mox ſepelietur.* ſcilicet Thracica. male ἢ in editis omiſſum. Mox idem codex addit, ἐκεῖνο γ' ἂν Διονύσιον ἐμικρολογήσω αὐτῇ. *hoc vero ſolatium non parvum ei erit.* paullo poſt ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δήπου, καλοκαμβῶ τῷ Διονύσῳ. dudum mihi fuit ſuſpectus hic locus, & mihi perſuaſeram legendum eſſe καλοκάμβου ſc. εἰ. Sed in Mſ. poſtea reperi bene ſcribi καλοκαμίνας, ſc. ἡμᾶς nos, te nimirum Neptunum, & nos Nereidas. Cum poſtea dicit illum non mereri hanc gratiam, οὐκ ἔχει ὅπως πανηρὸν ὄντα, notat illius novercalem malitiam in Nepheles filios, Phryxum & Hellen. poſt codex εἰπεῖν. νεανίας γὰρ ἢ δύναμαι ἀντέχειν θεοῖς τοῖς φοβεροῖς. in vulgatis καὶ δύναται. non longe ab his repone ex eodem codice ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῷ δείματι ἅμα συνεθεῖσα καὶ ἰλιγγιάσασα, ὡς τὸ σφοδρὸν τ' πτῆσαι. *Perculſa, & pavore ſimul correpta, & vertigine ad volatum celerrimum.* non enim natarunt Phryxus & Helle, ſed per aerem ſunt lati. vid. Apollod. Bibliothec. lib. 1. In Mſ. tamen pro δείματι, ſcribitur etiam δέλτᾳ, quod non probo, quamvis poſſemus explicare. ſed συνεθεῖσα, pro vulgato χεθεῖσα, cunctis ſat ſcio, bellis hominibus arridebit. in fine ſcribe Νεφέλην Nephelen cum in vulgatis non edatur tanquam proprium.

Ibid. In colloquio Iridis & Neptuni in principio bene liber ſcriptus: τοῦ νῆσον τοῦ πλαταμίνην, ὦ πόσειδον, τοῦ δικαιωθεῖσαν. In eodem dialogo in fine ſcribe, ut olim conjeci, & poſtea Mſ. firmari didici. πάντα εἶναι δέξεσθαι, *omnia eſſe parata.* vulgo legitur πάντα εἶναι δέξεσθαι, & vertitur *praeclare omnia ſe habere.* inepte.

In colloquio Xanthi & Maris lege ἔκφυσε μὲν τὰς πλεκίας καὶ μυελούς. Ex Homero hauſit, qui Iliad. Φ.

Καίοντο πλεκίαι καὶ ἴσαν ἠδὲ μυελοί,
Τείρετ' ἐγχέλυες τε καὶ ἰχθύες.

In colloquio Doridis & Thetidis pag. 255. τί δὲ τί ἔπραττεν ὁ Φίν, ὁπότε κωδίκῃ. Interpres: *Quid agebat illa quando ingrediebatur?* ſi Graeca ſana eſſent, vertenda erant, *quid agebat illa, quando attingebat* ſc. ciſtam. Sed refingendum ex Codice vetuſto ἁπτοίτο κωδίκῃ *quando immittebatur in ciſtam.* mox idem codex ἐμειδία ὡς τοῦ θαλάσσου, ſcribit ὑπεμειδία ὡς τοῦ θαλάσσου. *ſubridebat conſpecto mari,* ſeu *alludebat ad mare.*

In ſequente dialogo Neptuni & Enipei pag. 256. τί δῆτα, ἀφ' τῶν ἰχθῦν σε θαυμάσομαι ἢ ἵρωα. ſic leg. cum editiones oſtentent, ἀφ' τῶν ἰχθῦν σε θαυμάσομαι *Quid enim? num te propterea praeripere meum amorem,* ſive puellam, quam amabam, *decebat.* Dein in his verbis ὦμβων; ἵρως γὰρ ἀπιὼν, delenda interrogatio, & inter-

pre-

pretandum. *Nequaquam. dixisti enim abiens.* Vertunt inscite: *Nihil ne? dixisti enim abiens.* Mox ὅπ τὰ ἐμὰ σὺ δ' ἀφεὶνο τότε, est *quod tu meam vicem, seu meo loco tum voluptatem cepisti.* Sexcenties τὰ ἐμὰ sic accipitur apud Lucianum.

In colloquio Tritonis & Nereidum pag. 256. Ἄθλός τις τὴν τῦ βασιλέως ἐπιπλῶν, Rex ille est Polydectes, rex Seriphi de quo Ovid. & Apollodorus lib 2. statim plenius vetus liber: ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς τὴν Λιβύλω, ἔνθα ἦσαν. *postquam profectus est in Libyam, ubi erant.* dein idem liber addit τινας. πῶς, ὦ τέκνον, μὴ σ', ἢ καί τινας ἄλλας συμμάχους ἦναγ; post pag. 258. ἢ ὡς ἂν ἴδῃ σου ἐτ' ἄλλο μὴ τοῦτο ἴδοις interrogationis nota tollenda, & substituendum punctum. pag. 259. Τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκει ἡμᾶς, εἰ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχει τότε, καὶ ἡβᾶν καλὸν εἶναι. Sed videtur pro τότε scribendum πότε. Qua enim *puella injuria nos affecit, si mater olim fuit superba, & pulchritudinem se existimavit.*

In colloquio Mercurii & Charontis pag. 268. καὶ ἀκίσεων ὑπὲρ ἓξ ἰσίν πέντε ὀβολὸς ἐγὼ κατέβαλον. Vertunt: *& pro acu ad resarciendum velum quinque obolos exolvi.* Καταβάλλειν est frequenter *pendere, exolvere.* Sed καταβάλλειν ὀβολὸν ἀκίσεων, *pendere obolum pro acu* Graecis insolens est loquendi genus, qui dicunt ὑπὲρ ἀκίσεως καταβάλλειν ὀβολόν. Olim itaque existimavi locum hunc esse mendosum, & Lucianum scripsisse πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ κατέλαβον, aut πέντε ὀβολῶν. *quinque drachmis emi acum.* λαμβάνειν & καταλαμβάνειν Graecis, inprimis Aristophani, saepe est emere, comparare, ut apud Latinos *sumere.* Cic. VII ad fam. ep. 23. *Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumsisti.* Ibidem. *Est mihi gratissimum tanti a te aestimatam consuetudinem vitae victusque nostri, primum ut eam domum sumeres.* Horat. *Quae parvo sumi nequeunt obsonia captas.* Si quis tamen contendat a libris antiquis non esse recedendum, non valde repugnabo, si sic distinguas: ἀκίσεων ὑπὲρ ἓξ ἰσίν, πέντε ὀβολὸς ἐγὼ κατέβαλον, acum ad velum sc. ὠνησάμην, *emi*, quod ἀπὸ κοινῦ repetendum, *quinque obolos ego pependi.* Ceterum in antiquo codice ad vocem ἀκίσεων tanquam explicatio adscripta est haec vox σακκαρράφιον. Sic posteriorum temporum scriptores vocarunt ἀκίσεως: ut notavit Etymologici magni auctor, quem vide in ἀκίσεα.

In colloquio Plutonis & Mercurii p. 269, πολλὰ κρέκειν δ' μάλα λιχνεύεσθαι αὐτὰς καὶ ἐπιπλήζει. vertunt: *ille etiam saepe admodum scite ipsos lactat & spe inani pascit.* Sed ἐπιπλήζειν qui usurpet, aut qui in hac notione usurpet, novi neminem. Persuasi itaque mihi legendum esse ἀπαλπίζει, *ad desperationem eos redigit.* ἀπαλπίζειν enim est desperare, & cum casu quarto, ad desperationem redigere. De Iolao qui reviruit vide Hyginum, fab. 103.

In Terpsionis & Plutonis colloquio pag. 271, Bourdelotius recte vidit legendum esse ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνει, *alienis inhiatis.* & firmant

mant excerpta Mſ. vulgatum ἐπιχαίρειν eſt ab hoc loco alieniſſimum. mox pro συνίντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν, ſcribendum Mſ. ſuadente, συνιέντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν. *qui intelligunt veſtras artes* aut aſtutiam. non lon abhinc in eod. Mſ. οἱ δ' ὑποτρίσιν τοὺς ὀδόντας καταγελῶντες. *illi vero deriſi frendent dentibus*, quod multo magis mihi probatur quam, quod in editis extat, ἀποσμυχόντες, *dolore ardentes*. eſt enim valde durum, & quod vix alibi reperias, hoc verbum.

In dialogo ſequente Zenophantae & Callidemidae, videtur verbum excidiſſe, in his, ὑπιχνέμενον ἐπ' ἐμοὶ πεθνήξειν, quae ſic tranſtulerunt, *id mihi fore pollicens*, ut *meo bono quam primum moreretur*. Sed Lucianus reliquerat, puto, ὑπ' ἐμοὶ κληρονόμῳ πεθνήξειν. *me haerede inſtituto brevi moriturum*. In eodem dialogo prava diſtinctio impoſuit intepretribus, qui iſta verba ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Πρωτόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον ἐμβαλόντα εἰς κύλικα, ἔτοιμον ἔχειν αὐτὸ, *ut celerrime ſimul atque Proeodorus potum poſceret, (bibit autem abunde) preſentibus in calicem injectum in promptu haberet*, Addit Bourdelotius ζωρότερον *celerius* hoc loco notare, ut ex Homero interpretetur Plutarchus ſympoſiacon decad. 5. ſed interpungendum eſt, ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Πρωτόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον, ἐμβαλόντα εἰς κύλικα ἔτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus poſceret, bibit enim copioſe, meracius, immittere ut poſſit in calicem, paratum habeat illud*, venenum nimirum. haec jungenda, αἰτήσῃ πιεῖν ζωρότερον, cum merum poſcet, In fine ἦκε γὰρ ἂν σοι ἀφ' ἧς λιποφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ ὀλίγου βαδύτερον ἦν. ſic Mſ. *veniſſet enim ad te* ſc. κλῆρος *hereditas*, *communi illa via*, *licet paullo tardius*. ſic & apud Latinos hereditas dicitur venire, quae ab heredibus cernitur. Florus. 11, 20. *Inuſitata & incognita quadam felicitate, relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant*. Sic & Cicero, aliique.

In Chemonis & Damnippi dialogo pag. 274, Mſ. καταστροφισθεὶς ἀθλίως, *miſere deceptus*. Vulgatus: καταστροφισθεὶς ὁ ἄθλιος.

In Simyli & Lyſiſtrati colloquio pag. 276 emendatius in membranis exaratur: ἀλλ' ἐπίῤῥῳ μοι ὦ γρονᾶς παρ' ἄλλαν τάχα δή. *Mihi o optime, ab aliis bona adfluebant*. vulgo ὑπίῤῥῳ.

In Charontis, Mercurii, & diverſorum mortuorum dialogo, nam recte in inſcriptione hujus dialogi additur in codice vetuſto, καὶ νεκρῶν ἀμφόρων, pag. 278 ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα ἔτοσι καὶ τὸ ἀμφίδημα ὁ βλοσυρὸν, τίς ὢν τυγχάνεις; Vertitur: *Hic vero purpuratus & diademate vinctus, facie truculentus*. *Quis es tu?* Sed Mſ. pro ὁ βλοσυρὸς habet ἀλκυὼς. *hic vero qui & veſte & diademate purpureus eſt*. *Quis es tu?* ibid. pag. 279. τὰ ἐπιτάφια inepte vertitur *epitaphia*, cum ſint *veſtimenta funebria* ibid. pag. 280 Κρα. ὅπ ἐνίκησα. in Mſ. pro Κρα. eſt Νεκρὸς. Eſt enim alius quam Crato. mimirum miles, ſine nomine. pag. 281. Μένιππ' ἔτοσι λαβὼν πί-

λιον

λεκυν ἢ ναυπηγικῶν δοκῶν αὐτὴν, ἐπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησάμενον. Valde obscure vertitur, sic, ut verba longe recedant a Graecis: *Menippus iste sumta securi qua naves fabricant, eam resecabit scansorio navis tabulato suppositam.* pro ἐπικόπῳ in Mss. est ἐπικόπλῳ. sed aut legendum est ἐπικοπάνῳ aut ἐπικόπον pro ἐπικόπανον usus est Lucianus, sicut illo Menander in Messania, ut auctor est Pollux Onomast. x, 24, sic autem vocabatur τραπέζα μαγειρική, in qua secabant in frusta carnes assandas, vel coquendas. pro ἐπικόπανον veteres addit dixisse ἐλεὸν, ξάνιον, ἐπίξηνον. dictam esse istam mensam coquorum ἐλεὸν quia ex oleis conficiebatur, auctor est Hesych. quamvis alios ἐλεὸν scribere deceat, & aliunde petere hujus vocis originem, vide in ἐλεοῖσι. Apud Pollucem stultissime vertitur ἐλεὸν *olearia cella.* vide & lib. VI. cap. 13. ubi eadem repetit Pollux. Ceterum in prius laudato capite pro ἐπικόπανον Ms. ut hic Lucianus, prae se fert, ἐπίκοπον, sed non in verbis Menandri, quae statim ex ejus Messania affert; nec in lib. VI, c. 13. Vtrumque veteres videntur usurpasse ἐπίκοπον, & ἐπικόπανον, sed tamen non vetustissimi, recentiora enim sunt vocabula. Sane non nisi apud novae Comoediae scriptores ἐπικόπανον reperiri, & quidem Menandrum Pollux tradit locis in laudatis. Sed ἐπίκοπον veteres quoque usos discimus ex Eustathio ad Odyss. β v. 237, ubi ἐπίξυλον exponit ἐπίκοπον. Τὸ δὲ παρθέμενοι κεφάλας ἀντὶ τοῦ κατεπείναντες. ἢ ὡς ἐν ἐπιξήνῳ ἤγουν ἐπικόπῳ ἤτοι ἐπιχαρμίῳ θέντες ὥστε κοπῆναι. qui locus admodum facit ad hujus nostri Luciani explicationem. vide quoque antiqua scholia ad hunc locum Homeri, in quibus male legitur κατεπείναντες ὡς ἐπιξένῳ, ἤγουν ἐπικόπῳ, ὥστε κοπῆναι. pro ἐπιξήνῳ. sic & male legitur apud Hesych. ἐπίξυλον pro ἐπίξηνον, τὸ παρ' ἐνίοις ἐπίκοπον. Ἀναξάβρα est sive scala qua in navem altiorem aut tabula, qua in lintrem aut scapham pervenire commode possumus. Vtitur hoc vocabulo alibi quoque Lucianus. Verte Luciani locum: *Menippus iste capta securi, qua naupegae utuntur, eam resecabit, utens pro mensa, seu trunco, quo secanda imponuntur, tabula, qua scapha conscenditur.*

In ead. pag. Rhetor ait: ἦν, ἰδὲ λοπὸν ἦμιν. sed scribendum ἦν ἰδὲ, *ecce.* quod alibi quoque saepiuscule apud nostrum occurrit, sed saepius corruptum. dicitur pro ἦνι ἰδὲ. In fine dialogi vocem unam addit Ms. πάντως δικαίως ἢ δικῶς. πάντως vulgo deest.

Pag. 283 in Cratetis dialogo ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγώ σε. Sunt Ajacis verba ad Vlyssem colluctantem. Il. Ψ v. 724.

In ead. pag. ἄρα δὲ Ἀ ἐλσεῖ παρεῖχε τὸ κρύτος, ἄρα ἦ μοι ελμίω. Miratur Bourdelotius cur Ἀ ἐλσεῖ dicat, cum Ἀ ἐλσίαν appellarit. & merito miratur. Ms. ostendit hoc vocabulum esse mendose in editis exaratum, tum pro Ἀ ἐλσεῖ scribit Ἀ ἐλσίᾳ, ut scribendum est.

Pag. 289. pro ἑτέρας συῶν lege, ut legendum vidit Latinus interpres ἑταίρας συῶν, *cum amicis consuescens* hoc est, meretricibus.

Pag. 299. Τῷ Θετταλῷ ἵππον. Ms. Θετταλικῷ ἵππον. Scio οἰμῶ σκύζης & similia. sed Lucianum haec obsoleta non amare id

quoque ſcio. mox idem codex pro ὁ Ἀμφίτρυος αὐτὸς, ſcribit, ὁ Ἀμφιτρύωνος αὐτὸς, *eos non divellens*, ſive *diducens*. ſed in vulgata ſententia eadem eſt.

Pag. 295. Mentem Luciani non ceperunt interpretes, in his verbis, πᾶν γὰρ τοῦτο δοκεῖς ὑπὸ Θεᾶ γίνεσθαι δοκῶν. quae ſic ſunt interpretanda: *Omne enim id videtur minus, quod a Deo creditur geri.* Dixit id multum imminuit gloriam tuam & res geſtas, quia venditabas te Deum eſſe, ſeu Dei filium. Id enim quod a Deo geri creditur contra homines, quia Deus omnia poteſt, & longe viribus omnium hominum eſt potentior, non tanti faciant homines, nec putant virtuti adſcribendum, ſed potentiae divinae omnibus humanis opibus majore. Vertunt: *Nam etſi haec a Deo geri viderentur, Diis tamen longe inferiora agere viſus es.* Vides quam male. In fine dialogi pag. 295. ἄορτο Mſ. non ἄορτον, ſed utroque modo ſcriptum hoc vocabulum inveniri, & in uſu eſſe docuit Euſtathius ad Dionyſium Periegeten.

Pag. 296. in dialogo Achillis & Antilochi perperam in omnibus libris excuſis, quos vidi, ſcribitur εἰ γὰρ ὅ, τι μάλιστα, οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσιν, cum ὅπ ſcribendum ſit, ὅπ μάλιστα ut ὅπ πάχιστα, maxime, celerrime. *licet maximopere celebrarint homines.*

Pag. 297. legitur in editis. Ἄλλως τε, ὁρᾷς τὸ ἐπείρων ὅσοι ἐνθὲι σὺ ἐσμὸν οἵδε; μὴ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεσθαι πάντως. φέρε δὴ θορυβίαν καὶ ἡ κοινωνία ἐς πράγματα. sed qui hunc locum inſpexerit attentius, animadvertet, ſcribendum & diſtinguendum eum ſic eſſe. Ἄλλως τε ὁρᾷς, τὸ ἐπείρων ὅσοι ἐνθὲι σὺ ἐσμὸν ὧδε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεσθαι. πάντως φέρε δὴ θορυβίαν καὶ ἡ κοινωνία τὰ πράγματα. *Vides alioquin, quanta turba ſociorum tuorum ſimus hic. Non longe poſt autem huc veniet quoque Vlyſſes. Omnino ſolatium affert ſocietas earumdem rerum.* Nam *ſolamen miſeris ſocios habuiſſe malorum.* In fine dialogi haeret quoque macula, quam ante complures annos eluimus, ſed nunc nobis adſtipulari Mſ. gaudemus: ſic enim in illo legitur: σιωπᾶν γὰρ καὶ φέρειν δίδοτον ἡμῖν, μὴ καὶ γίλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα δ' ἀχθόμενοι. *Fixum nobis eſt tacere, ferre, & tollerare, niſi velimus ludibrio eſſe, ut tu, ſi optaremus talia.* Nam δίδοτον ἡμῖν, quod in editis eſt, reſpuit omnino ſenſus hujus loci. Quis enim illis hoc dedit, & conceſſit? Imo dicit ſibi deliberatum eſſe, ſibi & firmam ſtare ſententiam omnia potius ferre, quam inanibus querelis riſum concitare.

In dialogo Diogenis & Herculis, pag. 299. cum hic dixiſſet, quicquid in ſe fuiſſet Amphitruonis obiiſſe; quicquid Iovis, vivere, & apud ſuperos frui ſempiterna beatitate; ille vero repoſuiſſet, duos igitur Hercules eſſe natos ex Alcmena gemellos, alterum Amphitruonis, alterum Iovis filium, reſpondit Hercules, οὐκ ἂν μάπαιε, ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἄμφω ἦμην. Ratio loquendi & ſententiae requirit ut legas ἦμην, & vertas: *nequaquam fatue. ſolus enim ambo eram.* Ego Hercules ſolus eram ambo, filius Iovis & Amphitruonis. Αὐτὸς eſt

ſaepe

saepe μόνοι. Aristoph. αὐτοὶ γάρ ἐσμεν. Soli enim sumus. & superius in dialogo Mercurii & Solis, *αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. soli enim nos sumus. αὐτὸς ἥλιος ἄμφω*, est ut apud Phaedrum, *Aesopus cum solus esset familia.* In eodem dialogo paullo ante, *τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον.* Mſ. *τὸ μὲν ξύλον γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον.* Sed nihil mutandum. Alluſit ad Odyſſ. λ. v. 606.

Γυμνὸν τόξον ἔχων ἐπὶ νευρῇφιν ὀϊστόν.
Nudum arcum habens, & ad nervum ſagittas.

Veteres enim thecas habebant, in quibus ut arma cetera, reconditos quoque circumferebant arcus, ne coeli injuria violarentur. Eos expediebant, cum res exigeret.

In fine dialogi lepidiſſime Diogenes: *Αὐτὸς δ' ἐμὲ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσιν νεκρῶν σύνεστι, Ὀμήρου καὶ τῆς τοσαύτης ψυδηλογίας καταγελῶν.* Nihil quidem hic eſt difficultatis, ſed venuſtas tamen hujus loci perſpici ſatis non poteſt, niſi obverſetur memoriae locus Homeri, ad quem alluſit. Is eſt Odyſſ. λ. v. 600.

Τὸν δ' μετ' εἰσενόησα βίλν ἡρακληείλν
Εἴδωλον. αὐτὸς δ' μετ' ἀθανάτοισι θεῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Poſt hunc vidi Herculem
Simulacrum, ipſe vero cum immortalibus diis
Oblectatur conviviis, & habet pulchris pedibus Heben.

Verum pro *ψυδηλογίας* in Luciano Mſ. habet *ψυχρολογίας. tam frigidae ſententiae.* optime ſane. quae ſit *ψυχρότης* & *ψυχρολογία* nemo poteſt ignorare, niſi qui nec Longinum, nec alios Rhetores vidit.

Pag. 304. in colloquio Menippi & Aeaci *ἀμφηνὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. vere imbecilla capita*, non caduca, ut interpretes. Ad Homeri locum reſpexit, in Odyſſ. κ. v. 251.

Πολλὰ δ' γεραιᾷ νεκύων ἀμφηνὰ κάρηνα.
Multum vero precare mortuorum imbecillia capita.

Pag. 306. Legitur in editionibus: *πολλοὶ τῶν νεῶν φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ πάνυ σχήματα αὐτὰ καὶ τὸ βαδίσματα εἰ τις ἀσκοῖτο τις, ἄκροι φιλόσοφοι. μάλα πολλοὶ τὰ δ' ἄλλα ἰώραμαι οἰμαι.* Hunc locum foedatum eſſe dudum vidi, ſed quomodo purgari poſſet, non videbam. Excideruntenim voces, quas ubi ex Mſ. repoſueris, cognoſces emaculatum. Sic autem in illo ſcribitur: *πολλοὶ τῶν νεῶν φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ τάχα σχήματα αὐτὰ, καὶ τὸ βαδίσματα εἰ τις ἀσκοῖτο τις, ἄκροι φιλόσοφοι, μάλα πολλοί. Ζω. μάλα πολλοὺς ἑώρακα. Με. ἀλλ' ἑώρακας, οἶμαι, οἷον ἦκε παρὰ σοι Ἀριστιππον καὶ Πλάτωνα. Multi juniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum quidem ipſum & inceſſum ſi quis adſpiciat, ſummi philoſophi videntur, ſane quam multi.* Soc. *valde multos vidi.* Mer. *ſed vide qualis ad te venerit Ariſtippus, & ipſe Plato.* De Platonis & Ariſtippi luxuria vide Theodoret. Θεραπευτ. β ex ipſo Xenophonte, vide & Athen. XIII

Dipnoſoph. de amore Platonis in Archeanaſſam Colophonienſem. Inde & ab Antiſthene Σάϋων dicitur, quaſi diceres Priapum. Athen. lib. xi. Sequitur, paucis verbis interjectis, qui prava laborat interpunctione locus, quem ſic reſtitues: *Εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τάχα τοιαῦτα πάντες ἂν σε θαυμάσιον οἶον) ἄνδρα γεγενῆσθαι, καὶ πάνυ ἐγνωκέναι ταῦτα, δεῖ γὰρ ὅτι μάλιστ' ἡμᾶς τἀληθῆ λέγειν, οὐδὲν εἰδότα. Felix homo es, Socrates. In his omnes te virum admirandum fuiſſe exiſtimant, & omnia iſta noviſſe*, cum nihil, *verum enim dicendum eſt, ſcias.* Hinc Socratem alii fuiſſe idiotam dicunt, & vere dicunt.

In dialogo Charontis & Menippi pag. 308. male vertunt haec verba: *μάτλω ἂν ἔσῃ πεπλευκὼς τοσοῦτον πλοῦν, num ergo tam longo trajectu te gratis tranſvexero*, cum illorum haec ſit ſententia: *nihil igitur tibi proderit tam longa navigatio confecta*, cum obolum naulon non tecum attuleris. ſed paullo ante melius Mſ. *κἄγω τοῦ ξύλου σε παράξας ἀφλύσω τὸ κεφάλιον.* male in editis *σε παράξας.*

In dialogo Nirei, Therſitae & Menippi pag. 313. vide quam inepte diſtinguatur haec *ὡδικῶς*, non longe ab ejus initio: *πόσος ἢ καὶ ἔστι πρόπαλαι οἶμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι*, hanc ineptam diſtinctionem non poterat non inepta ſequi verſio. Sed ſic interpungendum: *πόσος ἢ καὶ ἔστι; ὡς πρόπαλαι, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Quinam vos eſtis? Prius enim, opinor, decet hoc ſcire.*

In eodem dialogo paullo poſt: *ἄγε δὴ σοι ὦ Μένιππε ὄντως καὶ κάλλιον φώτερον ἡγῇ. Iam vero tempus eſt ut pronuncies, o Menippe, utro alterum formoſiorem putes.* ſic interpres. Sed in Graecis non eſt, *ut pronuncies* haec inferſerunt ut ſententiam eliciant, quae nulla eſt, nec enim haec ſolent ſubaudiri, quae facere tempus praecipit. reſcribendum ex Mſ. *ἄγε σὺ δὲ ὦ Μένιππε ὄντως καὶ κάλλιον φώτερον ἡγῇ. Vide tu vero Menippe quem pulchrionem ducas.*

Pag. 314. In dialogo Chironis & Menippi. *ἤκουσα ὦ χείρων, ὡς θεὸς ὤν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν.* Chiron eſt Deus mortuus. vid. Apollod. Biblioth. lib. 2.

Pag. 316. in dialogo Diogenis & Antiſthenis: *Ὁ δὲ Ἀρσάκης γεγηθὼς γὰρ ἦδη, καὶ νὴ Δί' οὐκ ἄσημος τῷ ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο.* Latinus interpres: *Arſaces autem (ſenior enim jam erat per Iovem pro barbarico illo ritu facie non inhoneſta, graviter ferebat.* Abhorret a Graecae linguae genio haec locutio *οὐκ ἄσημος τῷ ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν.* ut & ab indole Latinae linguae, *pro barbarico ritu non inhoneſta facie eſt.* Aliter interpungendum eſt, ſi velis Lucianum emendate & humane locutum eſſe; ſic autem diſtingue, *οὐκ ἄσημος τῷ ὄψιν, εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο non illiberali facie, barbaro more ferebat aegre*, ut ſolent barbari. hoc eſt *εἰς βαρβαρικὸν* quod non male verterunt *barbarico ritu*, ſed male conjunxerunt cum facie. ſic *εἰς τὸ ξυμμαχικὸν* apud Thucyd. lib. 6. eſt *pro ſocietate inita.* Paullo ante *κύμβια* ſunt pocula cymbae forma. Conjungit ea quoque cum phialis Demoſth. Orat. in Mid:

Ibid.

Ibid. οὗτος ὁ τοσθεὶς τὴν σαρίσσαν, αὐτὸν ὁ Ἀμφείρη καὶ τὸν ἵππον. Cogitabam olim ὅτως ὁ τοσθεὶς τὴν σάρισσαν αὐτὸν δὲ Ἀμφείρη καὶ τὸν ἵππον. *sic vero subjecta sarissa ipsum & equum perfodit.* sed nunc conjecturae praefero lectionem Mſ. αὖτος δὲ τοσθείς.

Pag. 318. Ὁ μὲν Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγόρη φήσας, πολλὴν τὴν ἄνοιαν. dele duo commata, ut loquuntur, poſt αὐτὸς & φήσας, quae in omnibus editionibus conſpiciuntur, & interpretare: *prior ipſe ſe accuſavit multae dementiae.*

Ibid. πολὺ ἥμισυ ἢ τὴν τυχοῦσαν περιπολὺ παρέχονθ' τε γίνοιτο. Amabo, quid hic loci eſt τῷ τε. Nec id profectum eſt a Luciano, qui ſcripſit, περιπολὺ πάρεχον τότε γίνοιτο, *attulerunt mihi voluptatem tunc gementes.*

In dial. Menippi & Tireſiae p. 319. melius Mſ. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά. Vulgo, ὅμοια τὰ ὄμματα κενά.

Ibid. τὶς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τὶς ὁ Λυγκεύς; Phineus fuit vates oculis captus, vid. Apollod. Biblioth. lib. 1. Lynceus ὀξυδερκέστατος. Eurip. Med.

Pag. 320. ἡδὺν χαλεπὸν ἃ Τειρεσία. interpres: *nihil acerbi, Tireſia.* imo: *non grave eſt quod quaero*, ſeu difficile explicatu. Sic in βίων πρᾶσι, χαλεπὸν μὲν ἡδύν. *nil grave eſt.*

Ibid. Καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάθησαν, poteſt ferri. Cenſeo tamen Lucianum ſcripſiſſe, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάκησαν. *mammae marcuerunt. mammae factae ſunt pannoſae*, ut Martialis loquitur.

Pag. 321. in initio dialogi Ajacis & Agamemnonis: εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησας δὲ καὶ ἡμῶν ἅπαντας, τί αἰτᾷ τὴν Ὀδυσσέα. Pro ἐμέλησας, quod nihili eſt, & omnes tamen obſident editiones, ſcribe ἐμέλησας. *Situ, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Vlyſſem accuſas?* μελίζειν eſt membratim concidere. Ajax furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Graecorum obtruncare duces. Res nota. vide Sophoclis Ajacem flagelliferum v. 297 & ſequ. In Mſſ. tamen legitur ἐμέλησας, quod ſi quis malit, non repugnabo; ſubaudiendum autem φονεύειν, *nos etiam occiſurus eras.* Statim cum Agamemnon dicit Ajacem noluiſſe apud inferos alloqui, reſpicit ad Homerum, quem vide Vlyſſ. λ v. 543, & 526. ſicut & quae inferius de Thetidis arma in medium ponente narrat Agamemnon, ex eodem loco petita ſunt, v. 545. Quod addit poſtea de Trojanis ſententiam ferentibus, & quae reſpondet Ajax, *novi, quae me damnarit*, intelligenda ſunt ex verſu ſequente Homeri.

Παῖδες δ' Τρώων δικάσσατε καὶ Πάλλας Ἀθήνη.

De hac conqueritur etiam apud Sophoclem in laudata fabula.

Pag. 324. In νεκυομαντείᾳ ſtatim poſt initium Philonidae verba ſunt corruptiſſima: ὁ μένιππος ἑτός ἐστιν ὁ κύων; ὕμενεν ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ δοκῶ λέπω μενίππως ὅλως. Vertit Thomas Morus: *Num nam hic Menippus eſt, canis ille? Non hercle alius, niſi ego forte ad Me-*

nippos omnes hallucinor. Interpolator autem Salmuriensis: *Nonne hic Menippus canis est ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens.* Sed quis Graece doctus intelligat quid sit ὑποβλέπειν Μενίππους ὅλους, aut qui sustineat affirmare id significare haec verba, quod volunt interpretes. Luciani manus est: Οὐ Μένιππός ἐστιν ὁ κύων; ἔμοιγε ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ ὑποβλέπω. Μενίππους ὅλους. *Nonne hic Menippus est ille canis? non hercle alius, nisi male videor. Menippus ipse est.* Μένιππος ὅλος est idiotismus Atticus, quo usus etiam est in dialogo Diogenis & Herculis pag. 298. οὐχ Ἡρακλῆς ἐστίν, ἔμοιγε ἄλλος μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ δόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος. ὅλος Ἡρακλῆς ἐστίν. *An non Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina magna statura. ipse Hercules est.* Mox in hoc versu Tragici:

Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος τ' ἐν νῷ πολέον,

Leg. ex Mſ. Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσον τ' ἐν νῷ πολέον.

Novitas rei me incitavit, & audacia animi magis.

Pag. 331. pro αἰπηλῶ περιφόνειαν, lege ἐπαίνῳ περιφόνειαν, ut ostendi in lectionibus Hesiodeis ad Theogon. v. 768.

Pag. 339. φυλῆς Ἀλιβαντίδος. Finxit lepide hanc vocem, ut & illas quae praecedunt. Ἀλιβάντες sunt νεκροί. vide Hesych. Ibid. scribendum: ὦ τέκνον φησὶ, τῷ μὲν αἰπόλῳ οἶδα σε ἐκ δόξης, ὅτι δὴ τὸ σοφὸν ἐμίγης, ἃ τὰ αὐτὰ μαινομένοις σὺν ἐωυτοῖς. *O fili caussam scio tuae perplexitatis, a sapientibus istis profectam, qui non eadem inter se sentiunt.* σὺν in omnibus editis desideratur. Aliud est ἃ τὰ αὐτὰ μαίνεσθαι ἑαυτοῖς, nimirum *a se ipso dissentire.*

Pag. 348. Μὴ δ' ἐμπίδα οὐχ ὅπως τοῦδον ἐπ' ἄρμασι δυνάμενον. Pulchre ἐμπίδα pro vulgato ἐλπίδα reposuit Bourdelotius, sed pro ὅπως, quod in editis est, scribendum ὅπως. οὐχ ὅπως est *nedum*, usus etiam est in Prometheo & alibi. In eadem pag. inepte haec vertuntur: ἀλλὰ τὸ παρόμοιον αὐτὸ ἀξιοῖς μάτην τῷ θεῷ τῶν τοιούτων κρίσιν, *sed cymbam ipsam harum rerum judicio dignam censes*, cum sit; *sed cymbam ipsam existimas esse, ubi de talibus judicium fieri necesse sit.* Sic & pag. 351. τὸ παρεστόμενον ἐλευθέρως λέγειν non bene vertitur, *ea quae urgent libere dicere*, hoc enim voluit Lucianus: *mentis cogitata libere dicere.* παρίστασθαι est in mentem venire, animo obversari. Plat. in Phaedone: ὥσπερ μοι παρίστασθε, *ita ut mihi videtur, ut sentio.*

Pag. 351. Excidit particula ἢ, quam repones, licet Mſ non praeciperet, in quo tamen legitur. ἐρμαῖον ἦσθ ἀναπηδικὼς φωνεῖσθαι, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ πυῖ τυφύνῳ ἢ λαιῷ. vulgo ἢ πυῖ τυφύνῳ λαιῷ.

Pag. 352. Ὁ τῷ πορφυρῷ ἐσθῆτι ἐμπεπορπημένος legendum. mox Mſ. ὄγε κλωπὸς γενικῆ, vulgo γενικῶς. Quae autem generositas in capitibus hominum truncandis, & palo suffigendis? sed forte scrib. γενικῶς *strenue, fortiter.* mox scribe νόῳ σε ἀμφιέντι ex Hom. Odyss. α. v. 40. minuta haec sunt, sed tamen omnes,

mnes, quas vidi, editiones deturpant. Quae de Maeandrio domi-num ſuum Polycratem prodente ſcribit, non leguntur apud Hero-dotum, ſed ex alio Hiſtorico illa hauſit. Apud Herodotum ſponte ſua proficiſcitur Polycrates ad Oroetem. pag. 353 perperam in omnibus editionibus legitur *ἱππίης* pro *ἰπωΐτης*. pag. 358. *κάτθιον ὁμῶς ὁ τ' ἄπυμβος ἐπῆε*. Hos ſex verſus Lucianus ex variis Homeri lo-cis *παρῳδήμῳ* contexuit.

Pag. 362. *Περὶ θυσιῶν. καί μοι δοκεῖ ὀρᾶν αὐτῷ*, ſcribendum ex Mſ. *καί μοι δοκῶ ὁρᾶν*, quamvis & ſine Mſ. ope facile quivis, qui animum attendit, ſic ſcribendum eſſe videre poſſit. De Diana ve-ro irata, quod neglecta fuerit in Oenei ſacrificio, vide Homerum Iliad. 1. v. 530. de epulis autem, quibus duodecim Deos exceperunt Aethiopes Iliad. *α*. v. 425. Ibid. liquet ex praecedentibus ſcriben-dum eſſe, *τὸ δ' ἐκ τ' Αὐλίδος εἰς Ἴλιον ἀλφπλόον παρθένιε βασιλικῆς*. non ut legitur in editionibus *καὶ τὸ. Hunc vero ex Aulide in Ilium navigationem virgine regia* emere. Τὸν nimirum Agamemnonem qui Iphigeniae ſacrificio redemit proſperum curſum & ferentes ventos.

Pag. 363. ſcribendum omnino ex Codice Anglicano, quod mo-nuit Bourdelotius, & firmant mei libri excerpta: *ἡ μὲν γὸ ἐκφθη* (vulgo abſurdiſſime *ὁ μὲν γὸ ἐκατόμβη*) *τὸ μὲν ἀλῶναι τόνε τὸν πάλιν ἐπείλθ τὸν τ' Ἀγαμέμνονα βοῦν δύδυκε καὶ πέπλε*. Res habetur apud Homerum Iliad. *γ*.

Pag. 365. Dicitur Iuno peperiſſe Vulcanum *βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην*. Vertit interpres: *fornacarium, & fabrum aerarium, & ignipotentem. βάναυσον* eſt arte ſordida ſeu ſellularia quaeſtum fa-ciens. ſed *πυρίτην* Graecis eſſe ignipotentem, qui circa ignem ver-ſatur, mihi perſuaderi non poteſt. *πυρίτην* lapidem & gemmam quis ignorat? *πυρίτης ἄρτος* dixit Phrynichus apud Pollucem. In Mſ. eſt *πυρητὸν*. ſed hujus vocis exemplum quaero. Forte ſcripſit Lucianus *πυρωτὸν*, qui igne utitur in flando, & coquendo aere, a *πυρόω*. Habes hanc vocem in hac notione apud ſcriptorem libri Eſdrae.

Pag. 366. *χαλκῆς· ἔτι*. Iliad. *α*. *δῖος ποτὲ χαλκήσασκε δῶ*.

Ibid. *ἀναφεγμένην κίονα ἐλισσομένην πᾶσι κοσμεῖ*. Il. *α*. v. 510.

Pag. 369. *θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. fores occludite prophane.* Sic ver-tunt. Num Prophani occludebant fores? Efficiebantur voce prae-conis, *ἴκαν, ἴκαν ἐστε βέβηλοι*. legendum ex Anglicano Codice, *θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις. foris occludite profanis*, hoc eſt a foribus removete, nec admittatis profanos. Non nego tamen apud alios quoque ſcriptores legi *βέβηλοι*, qui hunc verſum laudant, ut apud Sextum Empiricum.

Βίον πρᾶξαι pag. 371. *Ἄριστον βίον πωλῶ* interpres *viam optimam ven-do*, & pag. 374. *βίον ἀνθρώπινον πωλῶ, βίον ἄριστον, καὶ γενναῖον, βίον ἐλεύθερον. vertunt vitam virilem vendo, vitam optimam & generoſam, vitam liberam.* rectius vertas, *vitam optimam, vitam virilem, generoſam, liberam.* hoc eſt, qui optime vivit, qui viriliter, generoſe, non

effoeminate, liberos vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἀπολεῖ δ' ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτῳ ἡμῖν μένειν. leg. ex Mſ. ut olim conjeceram ἀπολεῖ δ' ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτῳ ἡμῖν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Iupiter, quantum apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἀπολεῖ καὶ ἀτὶ μένειν. mox pag. 378. ex eodem Mſ. repone, ἅμα γὰρ αὐτὸ πεπρᾶχθαι βέλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βέλεθεν. *volunt.* & statim idem liber ὃ τῷ ἔοικε πεπρᾶσθαι. quod est ἐμπεπρᾶσθαι quam vulgatum πεπρᾶσθαι. mox male vertitur ἐγὼ δ' κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*; cum ἡδέως sit *omnes, cujuscunque aetatis.* ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Gloſſas Herodoti a viro doctiſſimo Gothofredo Iungermanno, meo neceſſario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐγὼ δ' ἀνάγκην ὁρῶ εἰκόνας, ἢ σὺ ἀφαιρῶν κάμὲ ἄλλο, sic omnino legendum, perperam κἀμὲ ἄλλο, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex suae tam illae disciplina dividit bona inter προηγμένα, & ἀποπροηγμένα προηγμένα Cicero, vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur. ἀποπροηγμένα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aestimatione digna sint. vide Lipsii manuductionem ad Stoicam Philosophiam. II. 23.

Pag. 390. in Reviviscentibus auctior est vetus Codex, κεκμήκατε δ' Ἐπίκουρε καὶ Ἀσίγκαμε.

Pag. 391. Procul dubio rectius Mſ. εἴπατέ μοι, οἵτινες ὑμεῖς, ἢ τί ποτ' ὄντες ἀνήκεστα πρὸς ἡμᾶς, ἀμείλικτε ἠργίζεσθε. *dicite mihi, qui estis, & quid tam atrox a me in vos commissum sit, qui tam implacabiliter irati estis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, πρὸς καλὰς οἰκίας σου λόγους, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς οἰκίας σου λάλαγε, quod non erat rejiciendum. τὰ illa prava colloquia σύλλογε enim apud Demosthenem est colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus, ἐκκλησίαν.

Pag. 396. Εἶτα ἑώρων γύναιον οὐκ ἀπλοϊκὸν, εἰ καὶ ὅπ μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκάκωτον ἑαυτὸν ἐπιδείκνυται. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non parentem fuco, & se in modum quam maxime oportunum & jucundum se aptabat.* Est ne τὸ ἀσφαλὲς *in modum quam maxime oportunum?* Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum ἐς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non simplicem, & si se compositisset, ut videretur maxime infucata, & inculta.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum est in ἀσφαλὲς, uti videbimus. Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, se vidisse in illa ἀφελείᾳ χαυσίᾳ τ' κλαῖα πάνυ πολλὰ, *torques aureos bullis crassiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἰμφανέστερος, quam quod in editis circumfertur, τ' ἐγχώρια πάνυ πολλά. Sunt enim τὰ κλοῖα & ὁ κλοιὸς vincula sive ferrea, sive alius materiae crassiora, quibus & captorum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coërcentur. Xenoph. 1. 1. ἑλληνικ. οὗτοι ὥσπερ τοὺς δεδικυίας κλοιοῖς δήσαντες ὑφεδοῦσιν, οὕτω κακῶσαι μέλλοντες τὸν ἠδικημένον τούτῳ δηλοῦσι τῷ ἀφέντι ἀπόντες. *Sicut qui mordent catena vinciendas tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos postquam tradiderunt populo isti injuria affecto tradiderunt.* Apud Eusebium Hist. Eccles. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur κλοιὸς σιδηρᾶς. Prudentio est *horia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus est elegantissimus, sed ab interpretibus pessime acceptus de convitiis, & scommatibus. Οὐδὲν γὰρ ὡς ἐοικὸς ἂν τι τοῦτο σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ὥσπερ ἂν ἡ κηλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαστράπτει τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποτελεῖ, καὶ φανερώτερον γίνεται. vertitur: *Nevi enim nihil reddi deterius a scommate. sed contra quod bonum est, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, fitque splendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur*? Num incisio reddit aurum splendidum? num κόπτειν χρυσὸν est aurum incidere? Κόπτειν est ferire, signare aurum, & κόμμα est signum in nummo percussum, hinc numisma πονηρὸν κόμματον, quod aliter dicitur δοκιμώτερον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα est ipsa percussio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi, legitur autem pro ἀπαστράπτει in Mss. ἀποστράπτει, quod valde placet. Est igitur ἀποστράπτειν τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum deterius ipsa percussione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & signatur, fitque cum signatum est splendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt signari, non possunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur, figno iis a malleatoribus, impresso, fit splendidius, sic convitia & scommata tueri bonam rem reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, potest exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina est protracta. sed ego Mss. scripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἢ ὥσπερ καὶ μόνη τἀληθὲς ἐξευρεῖν δύναιο. Malim cum Mss. ἢ ὥσπερ καὶ μόνη τἀληθὲς ἂν εὑρεῖν δύναιο. Inferius ἐν τῇ ποικίλῃ rectius vertas cum C. Nepote *in Paecile*, quam cum interpretibus *in Poecilo*.

Pag. 401. Praestat quoque ex eodem libro scribi ὅστις μέλλει κατηγορεῖν, δοκεῖ, *qui videtur optime accusaturus*, quamvis vulgata possit ferri.

Pag. 409. Libri istius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ τοῖς τὴν πλουσίαν ἡδονὴς ἀλλήλοις ἐπιγκωμιζόμενοι, quod merito probat Bourdelotius, sed pag. 412. is ipse male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius scribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσιν, *& qui dicunt se philosophari, se esse philosophos*, pro quo dixit pag. 414. Ὅσοι φιλοσοφεῖν φασι λέγουσι, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν ἀσκεῖσι, quod est *in philosophia se exercent, philosophiae dant operam*, quamvis id quoque possit tolerari, alterum tantum praeferendum est. Hanc enim vim habet, venditant se pro philosophis, cum non sint.

Pag. 414. recte utique Mss. *μυείοι, ὅσσα ϑ φύλλα καὶ ἄνϑεα γίνεϑ'* ἄρηος. est enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. *ἦρ* est interpretatio. *ἄρης* n. accipitur cum pro vere tum pro aestate, ut ad Hesiodum ostendi.

Pag. 415 *τὸ μὴ ϑ ἐπεύχεσϑαι γνώριμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς*. Non est hic locus *τῷ*. Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae se ferunt, *μηδὲν ἐπεύχεσϑαι γνώριμα*. quod & videtur agnovisse Latinus interpres. Statim nihil certius scribendum esse, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo : *διχόμηϑα ἤδη αὐτοῦ*. Plat. *ἡμῶν πεῖσαι*. nec minus probandum ex fidem membranis pag. 410. *ταχέως ἐπιτελεῖ τῷ ἄγειν*. *fac ut cito aliquid capiamus*.

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepisse Mss. Anglicani scripturam, qui vere cum meis excerptis scribit, *καὶ σὺ Ἑρμῆ συναπάραιρον* & *tu simul extrahe*, quamvis vulgata non fit exsibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta qui potuit tot editores effugere, praesertim cum Latinus interpres veram lectionem in suo libro reperisse videatur. Pag. enim 451 ; *εἶτ' ἄλλον ἄφνω ληφϑησόμενοι ἔξεσει μενόμενοι καὶ ἀτϑ ϑ ἐρεῖν, κἀκεῖνϑ ϑ μεταδόντες*, legendum *εἶτ' ἄλλοϑι ἄμφω ληφϑησόμενοι*. recte Latinus: *donec imprudentes ambo fenuerint*.

Pag. 455. *Καὶ δὴ σύντηκτά σοι πάντα ἐκ τύχης μείζονος*. leg. ex Mss. *καὶ δὴ σύντυχτά σοι πάντα. σύντυχῆς μείζονος*. *Age omnia tibi succedunt. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubito ex eodem codice refingendum esse *καὶ ὁ μὲν πρῶτϑ οὗτος, ἅτε σκεπτόμενος ϑ διακούσας ϑ διαβὰς, προδηλῶν καὶ προμηνύσας ἀπέρχεϑ*. *Et primus quidem illico, etiamnum cunctantem dominum audiens, praecurrens ante alios nunciat.* Vulgo, *καὶ ὁ μὲν πρῶτϑ, οὗτος ἐποκεπτόμενος ϑ διακούσας ϑ διαπὰς, προδηλῶν*. Vertunt : *ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκεπτόμαι est cunctor, dubito. unde *σκεπτικοὶ* qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mss. *ἐγχειρεσάσϑω αὐτὸν τὸ γήρᾳ, ἤδη τεϑνεῶτα καὶ πεπεμένον τ χρῶτα*, cujus color est detritus, cujus vividus color est extinctus. Sed vulgatam non sollicito. *πεπεμένον τ χρῶτα*, cujus color est immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ε. v. 733.

Τῶν ϑ πεπτὸ χρὼς, οὐδέ πς ἴσχε
ἀσσον ἰὼν μάχεσϑαι ἀμυνόμενος δηϊοτῆτι.
Eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus est vexatissimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? Μονωχὶ τ ἑπερον πόδα ἐν τῇ πορθμείᾳ ἔχοντε, παρέχ ἑαυτὸν ἕλκεσθαι καὶ φέρεσθαι, κρεμάμε ὑπὸ κλοιῷ τινι χρυσῷ τ αὐχένα δηθέντε, οἷά ἐστι τ πεφωνημένων πλουσίων τὰ σφιγγία καὶ τὰ κυρτάλια. Vocem κυρτάλια nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces σφιγγία & κυρτάλια significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio καρκάλια, vel κυρτώνα legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus, ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arface ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis, non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini, instar σφιγγίου, simiae. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: Νῦν δὲ τ Ἕ λόγυ, λέων κρόκη δηθεὶς ἄνω τε κάτω φερόμεθα. *Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, traxit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandum cicuratur. Martialis lib. 1. ep. 84:

Picta quod jugo delicata collo
Pardus sustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventriensium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Consessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris caussa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem fruſtratus ſum. Verba ſunt: Σὺ ἓ θαῤῥῶ ὦ ἑταῖρε, ὡς οὐδενὶ τούτων ἐμοὶ χρησαμένῳ, μὴ γὰρ τοσοῦτός πω λιμὸς κατάλαβοι τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀπείρητον ἐπιχειρῆσαι. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ſerere aggrediatur.* Quae aut ubi gentium eſt cava illa Arabia? Novi, κοίλην Συρίαν, coele Syriam: memini Ἄργος dici κοίλον ſophoci, uti οὐδοῖλον κοίλῳ eidem, & Homero Λακεδαίμονα κοίλην, cavam Lacedaemonem. Sic enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco ſita, non in montibus. Sed Arabiam cavam eſſe nemo uſquam reperiet. Si quae dicenda eſſet Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feraciſſimis poſita, ſic eſſet dicenda, non illa fabuloſa & deſerta. Eraſmus tamen Roterodamenſis, ille Batavorum doctiſſimus, ex hoc loco proverbium ſibi viſus eſt expiſcari, quod Centur. 1. Chiliadis 11. inſeruit & ſic explicat: τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀπείρητον, *cavam Arabiam ſerere*, pro fruſtra ſudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam ſumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit eſt plane ἀπροσδιόνυσος, & male a ſummo viro intellectus & tranſlatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuiſſe cavam Arabiam nec uſquam eam reperies, licet in ipſo ſolis curru orbem terrarum luſtres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, ſi quae eſſet, quid tamen illa ad Argivos? Num ad famem avertendam illi ex Europa in ultimam Aſiam ad Arabiam colendam proficiſcerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta ſcribunt portentoſius ὡς τὴν σκυλλαροβίαν. Mihi tamen ad veram lectionem aditum aperuerunt. Legendum enim: ὡς τὴν κυλλάροβιν ἀπείρητον ἐπιχειρεῖν. *ut Cyllarabin velint ſerere.* Fuit Cyllarabis gymnaſium in Argolide. Heſych. κυλλάροβις δίσκος ἢ γυμνάσιον ἐν Ἄργει. Meminit hujus gymnaſii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narraſſet Cleomenem agrum Argivorum & omnem ſegetem perdidiſſe funditus: addit ὡς μήτοι κεῖ τὴν κυλλάροβιν γυμνάσιον τὸ γυμνάσιον, ἐπιχείρων ἀσφαλίζειν πῦρ, ἐκώλυσεν, ὡς ἐν τῷ τότε μεγάλῳ πόλιν ὑπ' ὀργῆς μᾶλλον ἢ καλῶς αὐτὸ πεπραγμένην. *Poſtquam tamen ventum ad Cyllaribin eſt, & ſubdere facis aggreſſi ſunt gymnaſio, obſtitit; oſtendens illa quae Megalopoli egiſſet irate potius, quam bene a ſe geſta eſſe.* Liv. XXXIV, 26: *Miſit expeditos pedites equiteſque, qui circa Cyllarabin (gymnaſium id eſt minus trecentos paſſis ab urbe) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis praelium commiſerunt.* Pauſanias in Corinthiacis vocat κυλλαροβίδα γυμνάσιον, & ſic a Stheneli filio appellatum eſſe auctor eſt. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Caſaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnaſium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Iſtud gymnaſium ſacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, itaque uſibus humanis exemtum, ut ager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. *πάπαι ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις, ἀδὲ κᾷ τὰς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντὶ πάσιν ὁμῶς χερσὶ τ᾽ γῆς.* interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalibus.* Sed *χαμαὶ ὁμῶς χερσὶ τ᾽ γῆς* num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset *τοὺς χαμαὶ ὄντας*, aut *ῥέπωσι*. sicut statim, *ὅσοι χαμαὶ ἑρπύδμοι ἐσμὲν*, sed veram scripturam nobis ostendit Mf. *Ἀλλὰ χαμαιπετεῖς παντὶ πάσιν ὁμῶς χερσὶ τ᾽ γῆς.* In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: *εἰ κᾷ μὴ δύθειαν, μησὶ᾽ ἀεὶ βαδίζῃ πῃ.* sane *ἀτλικώτερον* hoc est quam vulgatum *δύθ*. Solet enim *ὀδὸς* in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. *δύθειας ἐξεφκένας. a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. *Τί δ᾽ δίκῃ μοι ἐπαίρῳ ὄγκῳ, ὃν τρόπον ὠρμήθης τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς κᾷ αὐτὸς εἰ δύνατὸν, ἐπισυνοδιπορεύῃ ὑμῖν, τναποτῆδε δρξάμθ.* Monstrosum verbum *ἐπισωνοδιπορεύῃ* potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mf. scribe & distingue: *ὡς κᾷ αὐτὸς εἰ δύναθ᾽ ἔπ, συνοδιπορεύῃ ὑμῖν τναποτῆδε δρξάμθ.* ut *& ipse, si etiam nunc fieri possit, vobiscum iter, capiam, inde initium faciens*, unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adsciscí, ei sufficere *σύνεσιν, κᾷ ἐπιθυμίαν τ᾽ καλῶν, κᾷ πόνον, κᾷ τὸ ἀλιπαρὲς, κᾷ τὸ μὴ σκδᾶναι.* vertitur: *intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo*. Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mf. pro *ἀλιπερὲς* scribit *λιπαρὲς*, & sic sine controversia scripsit Lucianus. *λιπαρὲς* est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum *τῷ πόνῳ* non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare*, sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit *δικαιότατ᾽ δ᾽ ἐπιτολῆξαι δεκεῖ μοι*, legendum esse pro *σκπλῆξαι*, Mf. hanc conjecturam stabiliente, & vertendum *justissime videtur illum increpasse*, non ut vulgo, *constrnasse.*

Pag. 535. Scribendum ex Mf. *κᾷ γὰρ αὐτὸ τὸ πολλὰ ἀποφίαν παρεχόμθον τοῦτό ἐστι, ὅτι ἕκαστος τ᾽ ἀποδυησομένων ἔχῃ πάντως. hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exuentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur *ἀποδυσομένων*, hoc est *qui exuent.*

Pag. 536. Recte meus cum Angl. *ἀνίχᾳ αὐτᾷ τῷ χείρᾳ. manu elata.* ut ap. Hom. *ἀναχῶν τῷ χειρᾳ.* male vulgo *ἀντίχᾳ τῷ χείρᾳ.* Sic & pag. 537. rectius iidem libri *ἐπισκοπῖς τὰ γεγράμμθα*, pro vulgato *ἐπισκόπησον*, *circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calculum

lum Luciani, impendendos esse omnium sectaram placitis discendis, respondit Lucianus, age auferamus quartam partem, ὡς πεντηκοντάδηκα ἔτη ἐκφυγὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου. πενδηκοντάδηκα ἔτη, non possunt esse tres partes ducentorum annorum. Quis non videt Lucianum reliquisse, ut Anglicanus & meus prae se fert, πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. *centum & quinquaginta.* & si dimidium detraxeris, *centum* sufficient. quamvis corrupte scribatur πεντήκοντ' in Mss.

Pag. 562. Ista verba σὺν ἐνοῦντες εἰ πῃ γένοιτο ἂν ἀκόλουθόν τι αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν, pessime interpretantur: *nec in mentem veniat ni falsum etiam sit, quod priori est consentaneum*, cum haec sit sententia: *non considerantes sicubi quid se invicem consequatur*, (vel *sibi congruat*,) *quamvis falsum sit.* ut si quis credat bis quinque esse septem, *credat etiam* quatuor quinque esse quatuordecim. paullo post δόντες τὰς ἀρχὰς τῆ προαιρέσεως ἐφέσης, non est, ut Latinus, *datis unius cujusque sectae principiis*, sed *admittentes, concedentes principia uniuscujusque sectae.* statim haec quoque verba non intellexerunt interpretes, καὶ ἄξιοι εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τὴν ἀρχὴν ὁρμωμένη, *cumque a falso principio exordiatur, vera tamen ad falsam demonstrationem vult dicere.* Haec ex Graecis verbis ne fidiculis extorqueas, quae sic interpretanda: *& postulat pro demonstratione vera dicere, ex falso principio progrediens.* hoc est pro demonstratione vult haberi principium, quod ponit, quia verum dicat, seu hoc ipsum verum dicere, quod jactat, vult pro demonstratione accipi, cum tamen illud principium, quod pro vero circumfert, sit falsum.

Pag. 563. Τὰς μὲν γὰρ ὑπεσχέσεις ἀκούω θαυμασίας τινας, ἡλίκα εὐδαιμονήσουσι οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον. Latinus interpres: *Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, felicitate potientur.* ἡλίκα hic quam frigeat nemo non videt. Luciani manus est ἡλίκα εὐδαιμονήσουσι, *ad quantam felicitatem perventuri sint.* Superius in somnio: ἡλίκα τὰ ἀγαθὰ ποιεῖ λιθοξόος γενόμενος. *quanta bona consequeris, si evadas statuarius.* sic alibi apud nostrum ἡλίκα θαυμάσια, *quam admiranda.* Nihil tritius.

Pag. 566. Quaerit Lucianus, num Hermotimus excepta eruditione, velit praeceptori suo similis esse, ἆρα μὴ ὀργίλος, ἆρα δὲ μικρολόγος, ἆρα δὲ φιλόνεικος ὢν, καὶ φιλήδονος πρὸς Δί', εἰ καὶ μὴ πᾶσι τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἥλεως διηγήσαιο. primo male μικρολόγος vertitur *ita minutus*, cum sit *sordidus*, avarus; dein quid interrogatio πῶς γάρ sibi velit non video. Nam cum dixisset Lucianus, velis ne praeceptori tuo praeter doctrinam similis esse, cum sit tam iracundus, tam sordidus, tam rixosus, & voluptatis per Iovem amans, licet multis non videatur talis esse. Subdit Hermotimus: *Quibus nam?* Sed Lucianus subjicit narrationem de sordibus & iracundia alterius Philosophi senioris, quae quaestioni Hermotimi non conveniunt. Cum tamen omnino ad convincendum Hermotimum ostendendum fuisset, quibus nam videretur esse

φιλό-

φιλήδονος; nec quicquam soleat omitti a Luciano, quod ad Hermotimi pertinaciam expugnandam faciat. Itaque haec cum accuratius expendissem, persuasi mihi levi mutatione locum hunc foede inquinatum sic posse purgari: *εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. τὶ σιγᾷς ὦ Ἑρμότιμε. Quid taces Hermotime.* maxime hanc meam emendationem firmat antiquissima editio Luciani Florentina, anni 1496, quam primam esse puto, in qua legitur quidem *ποί γε*, sed sine distinctione personarum. Sic n. illa habet: *Εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ποί γε ὦ Ἑρμότιμε.* Aequis lectoribus non difficulter, spero me probaturum, hic me non fefelliss Divam Criticen.

Pag. 567. Mirum est in editis legi *ὅπ αὐτὸ ἐλάθετο, ὑπὸ κόλπῳ σκηνιζόντος τὸ κάδιον.* Quid est *κάδος*, aut ubi invenitur? leg. *κάδιον*, hoc est *vini cadum in sinu efferentis.* quae mox addit de crocodilis, & cornibus, intelligenda sunt de syllogismis Stoicorum, quos sic nominabant. vide superius in *βίων πρᾶσ.* In ead. pagina *ὁ φιλόσοφος ὅσα οἷος ἀπόκρισιν ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβυτικῶν.* Vertitur: *vide mi Hermotime cujusmodi responsum, quam sene dignum philosophus ille reddiderit.* Atqui *πρεσβυτικὸν* responsum est *anile responsum*, ut patet ex sequentibus: *ἐπεὶ γὰρ αἱ πτῆτται τοιάδε λέγουσι καὶ τὰ παιδίων, ὡς ἀπιστον αὐτοῖς εἰς διδασκάλου. κἠν γὰρ ὧν μηδέπω μαθεῖν ἀγαθὸν ἢ δύνωνται, ἀλλ' ἦν φαῦλον ἴδωσιν ποιήσουσιν ἐκεῖ μένοντες. siquidem etiam aviae talia de pueris dicunt, nimirum ad magistrum illis eundum, nam licet boni nihil possint discere, nihil mali tamen committent, dum ibi manebunt.*

Pag. 569. Cum Hermotimus deploraret jacturam temporis, quam impenderat philosopho, respondet Lucianus, nihil lachrymis profici, prudentius facturum, si Aesopo in fabulis monenti obsequatur: *ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠιόνι κροτεῖσθαι, ἔπειτα τὸν κυμαντιὸν, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. ubi dicit*, inquit interpres, *quendam in littore maris consedisse, ut numeraret undas.* vides *ἐπὶ τὸν κυμαντιὸν* plane omitti ab interprete. Sed locum hunc mendosum esse non animadvertisse interpretes vix credi posset, nisi res ipsa loqueretur. Ipsi Grammaticorum canones docebant, dicendum fuisse *ἐπὶ τῇ ἠιόνι κροτεῖσθαι τὸν κυμαντιόν.* Mss. pro *ἐπὶ τὸν κυμαντιὸν* scribit *ἐπὶ τὸν κυμαντηγὸν.* quod argumento est *ἐπὶ τῇ ἠιόνι* esse glossam, & interpretationem magistri, quae in contextum irrepsit. Indubie scripsit Lucianus: *ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τὸν κυμαντηγὸν κροτεῖσθαι ἀριθμεῖν τὰ κύματα. Dixit enim quendam in crepidine littoris consedisse, ut numeraret fluctus.* Κυμαντηγὸς est *ἠιὼν κυματούμενος*, littus, quod fluctibus pulsatur. Hesych. Κυμαντηγὸν, *ῥαχία, αἰγιαλὸς ὑπερκυμαίνων.* Usus etiam hac voce Lucianus est in Cataplo: *Ἀπέχρησε δ' εἶσι πέτραι κἠν ὀξείᾳ προσκλυζομένῃ τῇ κλύσμῃ, κἠν φοβερωτάτῳ ποιεῖ τὸν κυμαντηγὸν, κἠν τὸ ἦχος μέγα. Erant rupes nudae & asperae, quas fluctus pulsabant, & valde horribilis erat illa crepido & magnus strepitus.* Extat etiam apud Herodotum in Calliope, ut dudum Budaeus observavit, apud quem tamen male scribitur *κυμαντύγη*, & in Mss. Luciani *κυμαντυγή*. Eustath.

ſtath. ad Odyſſ. α. ἐπιμχεί, ἐξοχικῶς δὲ τὰς παλαιὰς καὶ πλατείας αἰγιαλοί. μᾶλιστα δ' τόποι σκίπωλ ἔχοντες. ἔνθα καὶ ἰὼν τυτίσκι, πνοιὴ ἄμυντος μὴ δυναμένη δηλαδὴ ἀφεῖναι. καθ' ὁμοιότητα δ' τύτε, καὶ κυμαντικὴ παρ' ἡσιόδῳ ἡ ἀκτὴ ἔνθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἀμύνοντας.

Ibid. dicit ſe haec diſputaſſe contra Stoicos, non quod ſingulari quodam odio illos prae ceteris philoſophorum ſectis proſequatur, ſed quod Hermotimus huic ſe mancipaſſet, idem dicturus, ſi aut Platonem aut Ariſtotelem ſectaretur. ſed in Graecis verbis menda latet. Sic eduntur: τὰ δ' αὐτὰ ἀφεὶς σε εἶπον ἂν εἰ τὸ πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τὸ ἄμων ἀκριτον ἐρήμην κατηγορᾶς. ſed quid eſt ἤρησο? legendum omnino ἠρήσω. ſi aut Platonem aut Ariſtotelem praetuliſſes, ſectatus eſſes. αἱρεῖσθαί τινος eſt aliquem ſectari. Hinc αἱρέσεις ſunt ſectae philoſophorum. pag. ſeq. κεκολασμένη ἀγωγὴ eſt adſtricta ſevera vivendi ratio, quam in victu & amictu tenebant philoſophi, cui opponuntur ἄνετα παίζειν καὶ ἐλεύθερα, *libera omnia & ſoluta* ut Cicero loquitur. Sic & Plutarch. in Lycurgo duram illam diſciplinam, qua pueri Lacedaemoniorum coercebantur vocat ἀγωγὴν κεκολασμένην.

In Herodoto pag. 572 haec verba ἔχειν ἡδέως ἀφασσᾶν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ κατ' ἀφαίρεσιν ἔτω κατ' ὀλίγον ἀκριβῶν καὶ συλλέγων τῷ γνώσιν, videntur, ratione locutionis emendatae poſtulante, ſic eſſe reſcribenda, ἔχειν ἡδέως ἀφασσᾶν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ κατ' ἀφαίρεσιν ἔτω κατ' ὀλίγον ἀκριβῶν καὶ συλλέγων τῷ γνῶσιν. *Noluit igitur itarem diſcerpere, neque partitione tali minutatim colligere & comparare ſibi famam.* Nam quamvis participia ſaepe ponantur pro infinitivis, ut Grammatici loquuntur, hic tamen locum non habent, pendent n. ab ἡδέως καὶ οὐδὲ, Nec dubito quin pag. 573 ſit ſcribendum οἱ δ' ὡς τὸ παναγύρεως ἡκόντων πυνθανόμενοι. in editionibus, ὡς non habetur, cum tamen ſententia loci vocem eam requirat. Non longe a fine pag. 576. Graeca laborant prava diſtinctione. Sic n. haec verba interpungenda: Non convenit huc vilis plebs, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι. ὅσον ὁ μικρὸν ἤδη μὴ τύμβον ὑπερπολὺ σωδέστερον φαίνηται τὸ Ὀλυμπίων. Sic quoque legiſſe videtur Obſopeus, qui hunc locum bene vertit.

Pag. 578. In Zeuxide Τὸ δ' Ὁμήρε, καὶ τῷ νέῳ ὠδὴν κεχαλασμένῳ ὑπάρχειν. Alludit ad Odyſſ. α. v. 351.

Pag. 580. Cum Lucianus deſcripſiſſet Centaurum foeminam duobus infantibus ubera praebentem a Zeuxide mirifice deſcriptam, cujus tabulae exemplum viſebatur Athenis, cum ipſum Zeuxidis αὐτότυπον a Sulla miſſum Romam ad Maleam naufragio intercidiſſet, plurima alia fuiſſe in illa tabula divina plane & admiranda, quae artis rudes fugiant, elegantes autem ſpectatores, & eruditos oculos advertant maxime, & in admirationem rapiant, praecipue vero pictores qui multa videant, quae nos non videmus, καὶ δ' μεγάθους τὸν λόγον, καὶ τῷ δ' μίτρων ὡς τὸ ὅλον ἰσότητα καὶ ἁρμονίαν χαρίεν παιδὸς ἐπαινῶντας, οἷς ἔργον οἶδεν τὰ τοιαῦτα. Sic in Latinum

tinum transtulerunt hunc locum: *Ad magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum aequalitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire.* Τὸ ὅλῳ inepte & insulse opponuntur μέτρα. Novi quidem μέτρα seu mensuras in pictura, de quibus Philostratus junior in prooemio Iconum, & Plinius. Sed ἰσότης καὶ ἁρμονία simpliciter est symmetria, neque μέτρων ἰσότης quicquam aliud esse potest quam συμμετρία. Si ergo vulgatam tenemus lectionem, cujus rei erit illa μέτρων ἰσότης. Membra vero & partes recte opponuntur toti. Illarum aequalitas debet respondere toti. Legendum igitur est, τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα. *partium cum toto congruentiam & aequalitatem.* Dionysio Longino περὶ ὕψους dicitur συμμετρία τῶν μελῶν πρὸς ὅλον, cum ait: τὸ καλὸν ἐν σώμασιν ἐκ συμμετρίας τῶν μελῶν καθεστὼς αὐτό τε πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς ὅλον. *Pulchritudo corporis est conformitas membrorum recte constitutorum ad se invicem, & ad totum.* Aliis est ἀναλογία. Ciceroni 1. de off. *partium convenientia, & apta membrorum compositio.* Plinio in epistolis *congruentia & aequalitas membrorum*, lib. 11 ep. 5: *Si avulsum statuae caput, aut membrum aliquod inspiceres, non tu quidem posses ex illo congruentiam aequalitatemque deprehendere, posses tamen judicare an id ipsum satis elegans esset.* Sic *aequalis* & *congruens* jungit quoque Suetonius de Tiberii corporis habitu: *Latus ab humeris & pectore, coeteris quoque membris usque ad imos pedes aequalis & congruens.* hoc est, verbis Luciani ὡς παίτων τῶν μέλων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότης καὶ ἁρμονία. Hoc autem inter praecipuas egregii artificis curas & notas nosse partium συμμετρίαν & ἀναλογίαν cum toto. hujus majorem habebant rationem, quam similitudinis. Illam tribuebant arti & exercitationi, hanc ingenio & judicio artificis. Vitruvius id ipsum requirit in architectis, lib. III. 1: *Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum.* Hunc Luciani locum sic puer fere emendavi, cum cum aequali Ioanne Schiltero, necessario meo, qui nunc illustrissimo Duci Saxoniae est a consiliis, & inter Iurisconsultos doctos & elegantes non ultimum locum tenet, ante triginta annos hunc scriptorem evolverem, & excuterem. Recte vero me vidisse excerpta Mss. quae tredecim ab hinc annis nactus sum, ostendunt, in quibus μερῶν legitur, quamvis sine iis ipsa ratio sic scribendum esse jubeat.

Pag. 581. Zeuxes jubet hanc tabulam propositam pueros domum ferre, quia spectatores non artificium laudabant, sed novitatem & insolens argumentum, dicens: ὅτοι γὰρ ἡμῶν τὴν πολὺν τῆς τέχνης ἐπαινοῦσι, τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει; καὶ τοῦτο τῆς τέχνης, ὃ πολὺν ποιοῦται λόγον. Interpres Salmuriensis: *Hi namque nostrae lutum artis laudant, sed mentis & scopi num recte & ex arte factum sit opus, nullam habent rationem.* Mirum τὸ ἐφ' ὅτῳ esse *mentem & scopum.* Opsopaeus plane omisit. ἐφ' ὅτῳ, ἐφ' ᾧ, ἐφ' οἷς, Graecis est, *qua de*

de cauſſa, quâ in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἦλθον, *ſciſciſſent ea qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod referatur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum eſſe a ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τί δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κατὰ τὸν τέχνιλον ἐ πολὺν ποιοῦσι λόγον. *Illorum vero, propter quae oportet,* ſc. ἐπαινεῖν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Διέρρηξε δ' ἀνεκμειδιάζων. Ex Homeri Iliad. π v. 389. Mox κεῖνʼ ὄχθα κορυθάιξον, ex ejuſdem poëtae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ἆρα οὖν ἔμοιγε ἡμῖν φαίνεσθε τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι ὥσπερ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ νόμων φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ἆρα δὲ ἆρα σὺ ἔμοιγε ἡμῖν φαίνεσθε τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι ὥσπερ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ νόμων, φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris,* nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μίμω eleganter hic eſt δοκιμάζομαι exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἐμεῖο εὖ ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἐμεῖο, ἐμοῦ κρίνειν, εὐημερούμενον.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ἕως ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. ἐδόκει ἀμφίδοξον εἶπε, εἰς ὃ ὡς ἂν τι σαφέστατον ἀπ' ἄλλου ἢ ἄριστον καὶ παιδείαν δηπου νομίζεσθαι, σοὶ γε δόξαν ἢ πάντων. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic lucubrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quiſquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἢ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni eruditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ δὴ τί κεῖθι ὁ Τόξαρις πλημμιρῶν, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωθεὶς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι, καὶ μάλιστα. *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. ὁ Ἀνάχαρσις ἢ πόθεν ἂν σαφέστερον ἔγνω ὁμοιότητι ὄντα, ἐκπεπληγμένον. verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxarin*

po-

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀσίδηρον, ἤδη τωμύλον. verte *ſine ferro, & jam lepidum*, ſeu *elegantem, in alloquio blandum*, quales erant Attici; non *facundum*, ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθρωπία. ἀσίδηρον autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἔφη ἐκεῖθεν εἶμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τῷδε μοι, ὃ τῶν ἐπιφανῶν, ὅτι καὶ ἐγνωσμένος ἂν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter. Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter*, ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ & κατ' αὐτό. ſaepe eſt *pariter, ſimul.*

Ibid. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητήν σε ἴσθι με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν τοῦ ἔρωτος. *Proinde, inquit Anacharſis, ſcias factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὅς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. ἐκοῦν, ἦ δ' ὅς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητήν σου. *Ergo, inſit ille, Anacharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὐφημά, ἦ δ' ὅς, ἐκείνῳ τἀ μέγιστα χαρίσεσθαί μοι δικῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦ δ' ὅς, *inquit ille.* Paullo poſt κῷ δαίμονα male vertitur *forte quadam*, cum ſit *bona fortuna, bonis avibus.*

Pag. 596. Προξενήσεις αὐτὸν, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum*, ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis*, ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitioſe legitur, &, ut vara ſequitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάνυ τρόπον ἐπιμελόμενον, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens renideret.* Quid eſt, *jucundiſſime renidere in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει κεῖθι. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro δύσειπῆ oſtendimus reſcribendum eſſe δύτειπῆ.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτην ἐπῄνουν, ἐφίλουν, ἐᾷ ἐκεῖνος δοκιμάζοι. cur in verſione praetermittunt καὶ τοῦτο? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτην ἐπῄνουν, ἐφίλουν ὡς ἐκεῖνος δοκιμάζοι, & verte, *homines autem, & in*

hac re tanquam legislatori suo obsequebantur, amabant quos ille probabat.

Pag. 598. Καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν. est & *specimen dare mearum orationum.* Sic ἀπόδειξις est specimen. usus etiam Petronius: *Rogo te, mihi apodixin defunctoriam redde*, hoc est, ede leve aliquod specimen, ut recte exponit Ioannes Frid. Gronovius lib. IV. observ. c. 13.

Pag. 599. Distinguendum: καὶ ἐπισῶσαι χερὶ τὴν χεῖρα, τὸ μὲν, καὶ σὺ ἴσ' ὡς διασπερᾷ τὰ σά. *Manus protendenda est, hoc solum* sc. si fecerit, *res tuae non amplius fluctuabunt.*

Ibid. Καὶ μοι ἤδη πιεσμένῳ τὸ πολλοῖς τῶν σοφιστῶν εἰρηνίαν ἔδωκαν. sic leges. vulgo male ἔδοξε, sententia refragante. *Et mihi, jam experto vix millesimam partem, quae illis insunt, dixisse visi sunt.* sc. πάντες, vel οἱ πολλοί, qui vestras virtutes praedicabant.

In Libello, quomodo sit conscribenda historia, pag. 600. non longe a principio scribendum: Περὶ δὲ τὴν ἑβδόμην τοῖς μὲν αἵμασι πολὺ σὺν ῥινῶν ῥυεῖ, τοῖς δ' ἱδρῶς ἐπιγινόμενος πολὺς, καὶ ὥσπερ ἔλυσε τὸ πυρετόν. Vulgo male πολὺς καὶ ὥσπερ, ἔλυσε, fine ullo sensu.

Pag 603. Τῷ μὲν καπνῷ, καὶ κύμασι, καὶ φροντίσι, ὅσαι τῇ συγγραφεῖ ἔνεισιν, ἀνίξω ἐμαυτὸν δὲ ποιῶν. Vere Mss. τῇ συγγραφεῖ. *a fumo, fluctibus, & curis, quibus tenetur scriptor* sc. historiae, *abstinebo.* Et sic interpretes transtulerunt, ac si legissent συγγραφεῖ.

Pag. 606. Ἐπ' ἀνθερίκων ἄκρων θύσομεν ἀναιβάσιν. Allusit ad locum Hesiodi, qui apud Eustathium, ex libris perditis, habetur:

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέσι, ἠδὲ κατέκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυρσμένοις ἀθέρων δρομάσιπε πόδεσσι.
Super summum aristarum fructum cucurrit, neque fregit.
Sed super triticearum spicarum cacumina currebat pedibus

Vbi notandum vox πυρσμένος, ignota Lexicographis. Vsus est etiam Lucianus hoc loco in Tom. II. in dialogo pro Imaginibus. Statim, ὁπόθεν ὁ Ζεύς, est ex Iliad. Θ. Mox; μίζαι πίνω, μᾶλλον πυκτὸς μίζαι τῶν καλῶν, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰς ἰσοχείας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπεισάγει τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῆς ἐπέρας κομμώματα. Latinus interpres: *Magnum igitur, imo plusquam magnum hoc malum, si quis nesciat ea quae historiae, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum & laudem, eosque qui his insunt excessus.* Non damno hanc lectionem, neque versionem. ἐπέρας sc. ποιητικῆς. Excerpta tamen mea cum Anglicano codice scribunt τὰ τῆς ἐπέρας κομμώπια. *meretricia lenocinia, fucos meretricios*, sic vocat in historia poetarum fabulas, laudes & hyperbolas. ideoque in sequente periodo, dicit hoc idem esse ac si athletam robustum quis ἀλειφάσι πορφυρίδι, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, *induat purpureis vestibus & alio meretricio ornatu.* in verbis praecedentibus dixit ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τύπτων καὶ κομιδῇ πονηρὸν. *si quis athletam validum ac vehementer robustum.* sc. fu-

ſc. fuco expoliat. πρίνοι ſunt ex robore quaſi concreti, quos Germani & Belgae vocant boom-ſtarcke mannen.

Pag. 607. In Mſ. hic locus ſic legitur. ὅσοι δ' οἵοντε καλῶς ἀξιρεῖν, εἰς δύο τὼ ἱστορίαιν, εἰς τὸ πέρπνον καὶ χρήσιμον, κιβδήλῳ τῇ ἀξιρίσει χρώμενοι, καὶ ἀξ' τοῦτο εἰσποιοῦσιν καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐς αὐτώ, ὡς πέρπνον ἢ δύφρασίνον, τοῦτον δύνυχάινειν ὀρᾷς ὅσον πάλαι τοὺς ἡμερτήκασι, ἀξῶτον μὸν, ὡς εἴρηται, κιβδήλῳ τῇ ἀξιρίσει χρώμενοι. in quibus ἀξῶτον quod nec praetereundum, nec rejiciendum exiſtimo.

Sequitur pag. 608. non longe poſt: καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὸν ἄλλως τὸ πέρπνον παρεμπορδοῦτο, πολλοὶς ἂν τοὺς ἐρασὰς ἐπισπάσειε. interpres Salmurienſis: *Proinde hiſtoria ſi jucundum auctarii vice haberet, multos, a quibus ſcriberetur, alliceret.* Inepta ratio. Non plures invitarentur ad ſcribendas hiſtorias, de hiſtoricorum enim multitudine conqueritur, ſed ad legendas. Hiſtoriae enim illae, quae poſthabito vero ſoli ſtudebant jucundo, ludibrio & taedio gravibus viris erant, & a nemine legebantur, niſi mulierculis & adoleſcentibus, ut hac tempeſtate, Romanenſium, ut vocant, fabularum ſcriptores. Verum hujus loci ſcripturam nobis ſervavit codex Anglicanus, apud Bourdelotium, & excerpta noſtra, in quibus ἐρασὰς legitur, quod pro ἐρασὰς reponendum. Et ſic legiſſe videtur Micyllus ut ex verſione patet: *Quare hiſtoria ſiquidem ebiter & velut auctarium jucunditatem additam habeat, complures amatores ad ſe allicit.* Paucis verbis interpoſitis, male ſcribitur & intelligitur hic locus: ἔτι καὶτοῦτο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ὑδὸ πρπνὸν ἐν αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τ' ἐπαινων μάλιστα θεωντες, παρ' ἡμῖν περ τοῖς ἀκούουσιν ὦ, μὴ τ' συρφετὸν καὶ τ' πόλυν δῆμον ἐπιοῆσαι, ἀλλὰ τὰς δικαιικὰς, καὶ νὴ Δία συκοφαυλικὰς θεωσὰν γε ἀπροσωμένους. Vertunt: *Hoc quoque dici meretur, rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundam, dum non de faece hominum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis, qui judicantium, ac per Iovem, ſycophantarum more auſcultant.* μὴ ponitur quidem non nunquam pro *niſi*, ſed in hac notione non memini infinitivum ſequi. παρ' ἡμῖν περ ἀκούοντις, interpretantur, *utrinque audientes*, quod quid ſit non intelligo. Mſſ. recte: παρ' ἡμῖν περ ἀκούουσινα, ὦ μὴ τ' συρφετὸν καὶ τ' πόλυν δῆμον ἐπιοεῖ. *in utroque*, vel *in utrovis eorum*, (fabulis ſc. nimiis, & operoſis laudibus) *audientibus, non eſſe jucundum, ſi non faecem plebis & vulgus cogitet, ſed eos.* τὸ τ' ἐπαινων μάλιστα θεωντες, ſunt *laudes nimiae, quae offendunt audientis animum.* ſic θεωάντα λέγειν apud Diod. Sic. ea dicere quae ingrata ſunt, & indignationem movent.

Pag. 610. Καὶ σὶ ἦ ὅτως Ἀλεξύωλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μεμοιχῦσθε, καὶ ἐλέφαυλος ὑπ' ἀκοντίῳ φονεύοντα. Scio ut defendi poſſit haec ſcriptura, verum perſuaſum tamen habeo Lucianum ſcripſiſſe, καὶ ἐλέφαυλος ἐνὶ ἀκοντίῳ φονεύοντα. *una ſagitta elephantes interficientem.* quod & Mſ. prae ſe fert, ut nunc deprehendi, cum haec ex meis ſchedis,

in quas ante viginti quinque annos has conjecturas inſcripſeram, excerperem, ut dubium nullum reliquum ſit, vere me conjeciſſe.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τὴν ὄψιν, ὦν ὁ γραφεὺς αὐτῆς ἐρύθημά τι πλεῖον ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λάικον ἐγκαταμίξῃ πολὺ τῷ φαρμάκῳ. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius ſe habituram faciem, ſi pictor illis plurimum ruboremillinat, & pigmento multum candoris admiſceat.* Sed pro ἐπανθήσῃ ſcribendum ἐπανδίσῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Bourdelotius, qui legit ἐπάνθισε. Ἀνθίζειν & ἐπανθίζειν eſt pingere, floridis coloribus inficere. Herodot. Clejo, ἠνθισμένοι φαρμάκοισι θωμηχανῆες *propugnacula picta variis coloribus.* Noſter inferius in hoc ipſo libro: Οἱ ὃ ἔτριβον μόνον, καὶ ἔπριον τὸ ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπάνθιζον τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & ſecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auro inducebant.* Sophoc. οὐ γάρ σε μὴ γνῶσιν ὧδ' ὠδίσμῶν *Te enim non cognoſcent ſic coloratum.* Syneſius: καὶ οὗτος ἐπανθεῖ μοι κῆρ ὑπαρειᾶς ἐρύθημα. *& ſtatim mea gena rubore perfundebatur.* Ἄνθος ſaepe eſt color. Ἄνθη τὰ εἰκόνων ſunt picturae Philoſtrato. Heſych. ἄνθη χρώματα. Moſchopulus τὰ ὀνομάτων Ἀττικῶν συλλογῇ. λέγει δὲ τὰ βαπτῶν ἄνθος λέγεται ἄνθος κατὰ μεταφορὰν τὸ χρῶμα. ὡς δηλοῖ τὸ φιλοσοφάτῳ τῇ τῆς ἴδης ἄνθει ῥαίνεται, ἤγουν τῷ χρώματι. ἔστι δὲ ἴδη βαπτή τις. καθὸ λέγει ἀνθοκεκρικόσι πήναις παρ' Εὐριπίδῃ. Sic legenda ſunt haec verba. Locus Euripidis eſt in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκέῳ πέπλῳ
Ζεύξομαι ἅρμασι πώλους
Ἐν ἀνθεμοδαιδάλοις ποικίλ-
λων' ἀνθοκεκρικόσι πήναις.

Vbi interpretes peſſime: *in crocea veſte jungam currui equos, in artificioſis variegans croceo flore decoris tapetibus?* Ἀνθόκεκρικα πήναι ſunt fila variis coloribus tincta, licia diverſorum colorum. Πῆναι μίτοι, κρόκη, ſubtemen, fila. χρυσόπηναι veſtes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri ſubtemine veſtes.* Reſtituenda eſt haec vox Polluci lib. x, c. 10, ubi recenſet vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πῆνα καὶ πήνιον καταγαιο, καπαγαγεῖν. Interpres: *peram fuſum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pera. lege πῆνα. Euripides autem ſic vertendus: *In crocea veſte jungam currui equos, artificioſis pingens diverſicoloribus filis.* Ἐν δαιδαλαίασι ποικίλλων eſt pro ἐμποικίλλων δαιδαλαίασι.

Pag. 612. Καὶ τὴν ἀρχὴν ὡς ἐκεῖνος, σὺν τῷ ἑαυτῶ ὀνόματι ἤρξατο, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θυμιᾶν δ' Ἀττικῶ λιπανέουσαν. Interpres: *Cum ſuo nomine principium duxit ut ille, feſtiviſſimum illud principiorum omnium, animumque Atticum ſpirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus ſcripſit, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θύμου δ' Ἀττικοῦ λιπανέουσαν. *elegantiſſimum omnium exordiorum & thymum Atticum redolens:* hoc eſt Atticam elegantiam. ut dudum emendandum oſtendi in lectionibus Heſiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philostratus minor lib. 11. εἰκόνων de Pindaro prodidit: Αἱ ζ ἔσω μέλιτται ἐπεισρύζουσι τὸ παιδίον, ἐπιθέλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἀνέλκουσι, δέδ ἐγχειρήματος, ἐξ ὑμηττοῦ πόκα ἥκουσι, καὶ ἀπὸ Κηφισσοῦ καὶ ἀσωπίων Ἀθηνῶν. καὶ γὰρ τοῦτο οἴμαι αὐτὰς συνάξαι Πινδάρῳ. *Quae vero intus apes sunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeosque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortasse veniunt, & pinguibus inclytisque Athenis: hoc enim ipsum puto Pindaro instillasse.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ νῷν ἐστι. τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον σὺ τοῦ ἐψας, τὰ αὐτὰ σμίκρα λέγοις τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης. ὑ δι αὐτῶ νὴ Δία κἀκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπον. Salmurienſis: *Nam rursus abunde illud suppetit, putare hoc esse Thucydidi similia dicere, si parum reveritus; ea quae sunt ipsius, diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causſam per Iovem, & parum abfuit quin illa praetermiserim.* Ecquid poterat monſtroſius? Eſt ne qui intelligat, quid interpres ſibi velit. In Graecis verbis nihil eſt quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec eſt ſententia: *Et hoc namque valde frequens nunc eſt, quod putent Thucydidem egregie ſe referre, ſi quis paullulum mutatis Thucydideis quis dicat, & illa quidem parva, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης*, hoc eſt, *ut ipſe fatearis. Et iſta, per Iovem, parum abeſt, quin omiſerim.* Eſt hoc genus loquendi, ὡς καὶ αὐτὸν ἂν φαίης, Thucydidi frequens, quod illi ſtulti imitatores, ſervum pecus, ſaepius inculcabant, aliaque, paucis immutatis, quod & avorum noſtrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac ſi nauta aut caupo annotaſſet, quae in caſtris eſſent geſta: πλὴν ἄλλα μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἢ τοῦτο ἦν, αὐτὸς ῥᾳθ αὐτίκα δῆλος ἂν, οἷος ἦν, ἄλλῳ τέ τινι χαρίεντι, καὶ δυνησομένῳ ἱστορίαν μετα χειρίσασθαι πεπονηκώς. Interpres: *Verum modeſtior eſt hic privatus, qui qualis ſit, ſtatim apparuit, atque alteri cuipiam, qui ſit gratus, & hiſtoriam poſſit aggredi, materiam ſubminiſtravit.* Num ὁ χαρίεις eſt gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis ſunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Ariſtotelem frequenter opponuntur, τοῖς πολλοῖς, plebi, ſive indoctis, idiotis. οἱ χαριέστατοι τῶν ἰατρῶν apud noſtrum alibi *doctiſſimi Medicorum.* Dein pro πεπονηκὼς legendum ex Mſ. εὖ πεπονηκὼς, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modeſtior eſt hic ineruditus ſcriptor, qui ſtatim qui ſit oſtendit,* (ſive *cur ſic ſcripſerit, prodit*) *alii doctiori, & qui par ſit hiſtoriae ſcribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario ſui conſulatus, & Iulium Caeſarem in commentariis de bello Gallico & civili ſecutos eſſe veteres referunt. εὖ πονεῖν eſt eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

do, iemand boos arbeiden / ut eodem modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum scriptoribus non fuit observata. Paullo post Tragicam inscriptionem librorum vocat, plenam tumoris, & fastus, cum quis magnifica nomina sibi & libro imponit. Τοῦτο μόνοι ἠπατήμεθα αὐτοῖς, ὅτι ὅπως ἐπίγραψε τὸ βιβλίον τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὴν τῶν συγγραμμάτων τύχην, Καλλιμόρφου ἰατροῦ τοῦ Κοντοφόρου ἕκτης ἰαμβείων Παρθικῶν. Tragicam inscriptionem vocat, quod suo nomini Καλλιμόρφου adjecerit ἰατροῦ τοῦ Κοντοφόρου ἕκτης, quia hoc & a veterum consuetudine est alienum, & fastum prae se fert quendam Tragicum, hoc est qualis Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grande Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic inferius pag. 17. Καὶ μὴν κἀν ἄλλαις ἴδοις ἂν τὰ μὲν προοίμια λαμπρά, καὶ τραγικά, καὶ εἰς ὑπερβολὴν μακρὰ γράφοντας. *At vero alios etiam reperias, qui procemia splendida, tragica, & summopere prolixa scribant.* Quid si Lucianus vixisset nostro tempore, & vidisset & inscriptiones librorum portentosas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno versu contenta, ut miser Callimorphius prae his sit modestissimus, quantum nigri salis illi fuisset perdendum, ad hanc insaniam emendandam. Cum dicit κοντοφόρου τοῦ ἕκτης subauditur τάξεως, centuriae sextae hastatorum medicus. τάξις est centuria, ut *ordo* apud Latinos. Hinc *ordinis ductor* centurio. Iustin. *Ordines nemo nisi sexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σπείραμα, hoc est manipulus, τάξις non est legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γοργὼν ἐπὶ δ' ὁμφαλῷ Ex initio Iliad. λ. ubi Agamemnonis clypeus sic describitur.

Ibid. Καὶ ζωὴ ἱερεωλὴς. Mſ. ἠερεωλὴς. male, vide Hom. Il. λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mſ. Anglic. & noster: καὶ ὡς ἐμοήσατο μόνον Πρίαπος δ' φατνῇ, ἵππα καὶ ἕκησι τ' πολεμίων ἀπίθανον, aut ut meus liber, ἐξίθανον. sic mox iidem codices Κρόνιον, non κρόνον. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum.* κρόνος enim non *Saturninus*, sed *Saturnus.*

Pag. 617. Ἐλίλιξε δ' μηχανὴ, & τὸ πῖχυ δ' πισθ' μεγάλως ἐδάπτει, ut & sequentia sunt verba Homerica.

Ibidem castigat scriptorem historiae, qui alibi multa poëtica, alibi plebeia & barbara vocabula suae intexuerat historiae. Inter plebeia etiam est τὰ ἐγχρήζοντα. sed locus ille sic videtur esse interpungendus & corrigendus: καὶ οἱ φαπῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχρήζοντα, καὶ ἤδη λελυμένοι ἐπὶ αὐτὰ ἐγίνοντο. *& milites emebant sibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχρήζοντα Ciceroni & Tacito sunt *utensilia, copiae victui necessariae.* sed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae scriptorem invenias. Paullo ante πλουσίων ἐνόμισε, non *inopia multa infarta*, ut stulte & sine sententia vertit interpres, sed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad summam caveam spectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία κἀκεῖνο ἡμιδῆ πιθανὸν εἶδε Σεβηριανὸς ὁ αὐτὸς ὅτῳ εἶπεν ἐπομοσάμενος, ἤ μιν ἀκοῦσαί τινος τῶν ἐξ αὐτοῦ ἔργου ἀφυγόντων. Salmuriensis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, apposito juramento, quod audivisset ex aliquo eorum, qui ex eo ipso opere aufugerant.* Nihil dicam de voce barbara in versione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτοῦ ἔργου, non est *ex ipso opere*, sed *ex illo ipso proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipso libello p. 623. ὁ τοῦ ἔργου *in ipso proelio*. saepe ἔργον κατ' ἐξοχὴν *proelium*, *bellum* notat. τρῳϊκὸν ἔργον Arriano est *Trojanum bellum*. Et sic accipiendum in illo notissimo versu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων. *Verborum oratorem esse, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuisse pacis & belli artes, ut disertus esset in concionibus, rebus vero gerendis strenuus, & manu fortis. Apud eundem πολὺς ἐοργὼς est fortis, strenuus,

Κάτθαν' ὁμῶς ὀΐ' ἀέργης ἀνὴρ, ὅτε πολλὰ ἐοργώς.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum sepeliissent, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράποντο. Eustathius δηλαδὴ τὰ πολέμια. ὥσπερ φησὶ μίαν ἔργων ἀρήν. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos ostendere civibus hostes
Attingit solium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπαινοῖ, sic & ἐξηγεῖτο legendum.

Ibid. Ex Mss. scribend. καὶ ὁ θωμαστὸς συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ὑμετέρας γνωμοσύνας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλύσεις, καὶ σπονδὰς ἀναγκαίας. *Et divinus ille scriptor praetermisit tantas ad Europum strages, & impressiones, & foedera necessaria.* In vulgatis ἐπιλύσεις. Sed ἐπιλύειν, est *impressionem facio, incurro.* ut statim pag. 623. καὶ πόῤῥωθεν ἐπιλαμπόντων δίος ἰμαιεῖν. & procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ἢ πῶς δέξονται τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incursus excipient.*

Ibid. De alio inepte historiarum scriptore, qui dracones signa militaria Parthorum, tradiderat fuisse ingentes serpentes vivos pertinacibus alligatos, qui in proelio in hostes immissi magnam stragem ediderint; Ἀμιλλᾷ πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ἔπι κρῶσθηναι. καὶ ἄλλους περιειρεχθέντων αὐτοῖς ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι. Interpres: *Nimirum multos nostrorum ita devoratos esse, alios vero ipsis transfixos fuisse, necatos, & confractos* Quid est *alios ipsis transfixos?* scribe: καὶ ἄλλους περιειρεχθέντων αὐτῶν. *alios fuisse spiris involutos, & sic ab ipsis elisos, & contritos.* περιειρεχθέναι, Virgilio est *spiris ligari:*

Tela ferentem
Corripiunt, spirisque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & insulsum scriptorem irridet, qui promiserat se res in India gestas & expeditionem per Oceanum descripturum. Subjicit: καὶ οὐχ ὑποχείσιος τοῦτο μόνου, ἀλλὰ καὶ τὸ περαιωσιμον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη σωτέτακται, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. Καὶ οἱ κελῆοι, καὶ μυῦραι μοῖραι, & quae sequuntur. Vertunt: *Neque tantum hae sunt*

promiſſiones, ſed Indicae hiſtoriae, prooemium jam eſt compoſitum, & ordo tertius. Et Galli, parſque exiguſa Maurorum. &c. Quis eſt ille *tertius ordo*? Nemo dixerit. Prava diſtinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si ſic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ οὐχ ὑπερχίσεις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐθυμίσιον τῆ ἰνδικῆς ἤδη σωτέπηκτων. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοὶ, καὶ μαύρων μέρος. *Neque tantum haec ſunt promiſſa, ſed Indicae hiſtoriae prooemium jam eſt ſcriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium trajecerunt.* τάγμα Graecis ſaepe eſt *legio.*

Pag. 625. Εἴγε ἀληθὲς σκεῖνό φησιν ἡ Διαλεκτικὴ, ὡς τῶ μέσων ἡ θατέρε ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀντιστάγει. Obſcure vertunt interpretes: *ſi modo verum eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum, inter quae nullum eſt medium, altero elavato, alterum deprimi:* ἀντιστάγειν, non eſt *deprimere.* Vertendum eſt: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit,* five, ut nunc loquuntur in ſcholis dialecticorum, *immediatorum ſublato uno neceſſario ponitur alterum.*

Pag. 626. Εἰ δὴ ἔτός ἐσιν ὁ τῆς μηδεμίας ἐφοδεὶς & quae ſequuntur uſque ad Στεφανικὴς σκείνης, nullus dubito quin ſint ὑπόθολιμαῖα, & margini a magiſtro adſcripta, ad Perdiccae nomen, quibus inquirebat, num hic eſſet ille Perdicca, ſic enim vertendum εἰ δὴ ἔτος ut apud Latinos quoque, *viſam ſi domi ſit*, pro num domi ſit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec poſtea in ipſum contextum irrepſerunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obſcurius verſa ſunt: ἀλλά τε τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβέλης χρήσιμον, σὐκ ἐς ποίησιν τῶ εὐθύντων, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τῶν εὐθυήκασιν. *Verum artis & conſilii haec eſt utilitas, ut non ſuppeditent ea, quae adſunt, ſed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec ſibi velint, *ut non ſuppeditent ea, quae adſunt.* Melius vertas: *verum artis & conſilii haec eſt utilitas, non ut efficiat illa quae inſunt, ſed ut iis recte quis utatur.* hoc eſt, quae ab arte proficiſci poſſunt & conſilio utilia ſunt non ad illa efficienda, quae in homine ſita eſſe debent, nimirum ingenium & prudentiam: nullius enim ars & diſciplina poteſt hominem ſtupidum & hebetem ingenioſum reddere: ſed ut quis facultatibus, quas natura in illum contulit, recte utatur. Inde ſequitur illa ſimilitudo de palaeſtritis, qui Perdiccam imbellem promittant ſe arte Olympionicam reddituros parem praeſtantiſſimis & robuſtiſſimis athletis.

Pag. 627. Ἀκλαθία eſt in his verbis, ſi interpretere, ut editores interpretati ſunt: Καί τοι εἰ γε ἂν φαίης ἀωθησείη καὶ σύντονον εἶναι τὸ τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ κἂν σκιμαίζῃ μὴ μοχθῶν καὶ ἥυλῃ, καὶ πάλιν ἡπίσαιθ'. ναὶ δὴ μὴ μοχθῶν σὸκ ἄν τι αὐτῶν χείρων-

γέ-

γήσεται. ὑποδείξαντος δή που ἔμοιγέ τι ἂν μάθοι, καὶ δὲ μὴ ἐπιστάμενος ἐφ' ὧτῷ. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? ἐπεὶ hic est *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, cithara & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: καὶ γνώμῃ στρατηγικῇ, ἀλλὰ μὴ τὸ πολιτικῆς καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. male interpretes. sicut & mox pag. 628. καὶ τὸ ἐξελαύνειν, ἢ ἐξελαύνειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἢν τὰ ἐν Σικελίᾳ κακὰ ἴσοιεν, καὶ τὸν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὸν Νικίου πλοῦτον. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag. 630. Rectius vertas πῆχυς εἷς, καὶ μίτρον ἀκριβὲς, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag. 632. Εὐχρηστοῦ τοῖς ἐν πόλεσι, vertunt: *rebus civitatis recte uti possent*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλην τῆς ἐπιχειρήσεως, scilicet ἑρμηνείαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte: *tortuosam argumentationibus.* in eadem periado κωμῳδῇ ὀξυγωνίῳ, non est *admodum acuminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*, ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρᾴτῳ τῆς Δᾳδούχου ὀργῇ τεθυμμένον. *mera animi ira incitatum.* Frigus est in ἀκρᾴτῳ ὀργῇ. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν νοῦς σύσσιτος ἔστω, καὶ πυκνός, cum illa vertunt: *sententiae autem inter se cohaereant, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi non

non repugnet) & *ſapiens*, hoc eſt, varia rerum cognitione & ſcientia velut denſus.

Ibid. Λέξις πολιτικὴ recte Micyllus vertit *dictio civilis*, ſeu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus, in ſenatu, in judiciis viri qui in republica verſantur. Seneca Controv. 8, lib. 1. *dixit rem paullo elatiorem, quam preſſa & civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demoſtheni inprimis Politicam dictionem, lib. 1. Περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 1. Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὅ, τι καὶ κεφάλαιον ἦν, τὴν πολιτικὴν ἠκριβωκὼς, τὸ μὲν, ὡς ἀπὸ πάντων ἅπαντα καὶ πανταχοῦ πᾶσι μίξεσι. *Demoſthenes, id quod praecipuum fuit, cum accurate genus orationis politicae excoluiſſet, omnia quoque genera exequitur: ubique ea miſcens.* De politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro ſecundo cap. 10 & ſequentibus. Ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λογογραφικὴ λέξις, ſcholaſtica, & declamatoria dictio, ab ea quoque Hermogenes diſtinxit ἀγωνιστὸν καὶ πανηγυρικὸν, forenſe & panegyricum, quod tamen quomodo πολιτικῷ miſceatur pulchre docet.

Ibid. docet figuris non moleſtis orationem ornandum, ἐπεὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ζωμῶν ἐμφαίνει τὰς λέξεις. Micyllus vertit: *quoniam perinde ut jus aliquod orationem quoque recte conditam habere debet.* quam longe a Graecis abit. Benedictus: *ſiquidem illud orationem condimentis ſimilem reddit.* Nequaquam. Oratio cibo debet ſimilis eſſe, non condimento. Condimentum autem cibum reddit gratiorem. Illa condimenta ſunt figurae, quae debent eſſe ἡδύσματα non ἐδίσματα, ut ſuperius docuit. Vertendum igitur: *ſiquidem ſuam orationem reddet ſimilem juri bene condito*, aut *ſuos libros.*

Pag. 633. Vbi oſtendit quando & quomodo hiſtoricus poſſit poëticis locutionibus & dicendi generibus uti, ut quam conſiderate illis utendum ſit, cum utitur: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξιστᾶσθαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὰ τῆς ποιητικῆς κορύβαντα. Interpretes: *Periculum enim eſt, ne, quod maximum eſt, de ſtatu mentis emoveatur, & in iſtum Corybantem poëtices impingat.* Iſta verba: *quod maximum eſt* frigent hic, ſi quis accuratius ea inſpiciat. Exiſtimo ſcripſiſſe Lucianum: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξιστᾶσθαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὰ τῆς ποιητικῆς κορύβαντα. *Periculum tunc maximum eſt, ne mente moveatis, & corripiatis enthaſimo poëtico.* Κόρυβας hic κορυβάντισμα, ἐνθουσιασμός. Sequitur, ſtatim: Ὥστε μᾶλλον πειστέον τοῖς χαλινοῦσι, καὶ σωφρονιστέον, εἰδότας ὡς ἱππομανία τις καὶ ἐν λόγοις πάθος ἐστὶ μικρὸν γίνεται. Verterunt: *Quare maxime tunc fraeno credendum, & ratione utendum; illud ſcienter, quod & in verbis non mediocre malum eſt inanis gloria, ſeu hippotyphia.* Non poterat infelicius. Neſcivit quid ſit ἱππομανία, praeterea male ἐν λόγοις interpretatur *in verbis*, cum ſit in oratione pedibus ſoluta, quae & pedeſtris dicitur, & opponitur poëticae.

ἱππο-

ἱπποτροφία est *fastus ille poëticus*, sic enim vocavit grandia verba, quibus poëtae utuntur cum laude, sed quae vitiant orationem prosam, Aristophanes vocat ἱπποβάμονα ῥήματα, hoc est *equestria verba, quae more equorum incedunt*, hoc est ὑψηλὰ, grandia. Alibi idem dicit ἱππόκρημνα ῥήματα. *Verba grandia instar grandium rupium*, Latinis *sesquipedalia*, sicut enim soluta pedestris vocatur, sic oratio pedibus ligata equestris. ἵππος & βῶς apud Graecos in compositis augendi vim habent. βοῶπις, quae grandes oculos habet. βάππαις *catulaster* in glossis & apud Orientium, h. e. major puer, qui incipit catullire. sic ἱππαλεκτρύων est magnus gallus; ἱππογνώμων, μεγαλογνώμων, qui elate & magnifice de se sentit. & alia multa hujus notae. Sic ἱπποτροφία est magnus fastus, & in oratione *nimius & inanis verborum tumor*.

Ibid. Κἂν ἤδη ἐν τοιαυτί τις, ἐν συνθετικὸς & πιθανωτέρα ἔστω. Vertunt: *Iam etiam hic esto aliquis ad id quod probabilius erit tum conjiciendum, tum componendum habilis.* Itane συνθετικὸς est ad *componendum habilis*. Imo συνθετικὸς & πιθανωτέρα est, qui quod probabilius fuit poterit constituere, qui potest ex variis quae varie narrari audivit, quod maxime probabile est colligere, construere, seu componere. Paullo ante mallem ex nostro & Anglicano Codice, τὰ ἓν πράγμασιν αὐτὰ σὺν ὡς ἔτυχε συναγτέον. *res ipsae non sunt temere congerendae, corradendae.* Nam συναγτέον quod in editis habetur, curam & ordinem notat, quae in componendo adhibetur, quod tamen sententiae hujus loci adversatur.

Ibid. Ἐοικέτω τότε τῷ Ὁμήρου Διΐ, *similis sit Homerico Iovi*, Iliad. v.

Νόσφιν ἰὼν ἀπὸ πόλλων Θρηκῶν καθυπερθε νεάων
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν ἱππημολγῶν.

Pag. 634. Εἰ μὴ βρασίδας τις ἦν ἀφηπόδων, ἢ Δημοσθένης ἀναγκάζων τὼ ἱππέασιν. Vide Thucyd. lib. IV. de oppugnatione Pyli.

Ibid. Καὶ συνδιωκέτω, καὶ συμφυλάττω, καὶ πᾶσι τύποις μέτεστι ἐπέσθω. Codex vetustus melius πᾶσι τύποις μέτεστι ἐπέσω. *in his omnibus sit modus, teneatur modus.* Sequentia perobscure transtulerunt: καὶ ἅτε πάνυ σπουδάζω, καὶ ὡς δύναμαι, ὁμοχρονείτω, καὶ μεταπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας εἰς Μηδίαν, *Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat, transvoletque ex Armenia in Mediam.* Quid est *idem tempus habeat?* Verte *eodem sit tempore & volet ex Armenia in Mediam*: Eodem tempore fit in Armenia, Media, Iberia, Italia. hinc in fine hujus periodi dicit ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο, *ne nullo non tempore absit*, hoc est semper & ubique, ubi aliquid geritur, animo sit praesto, sic enim intelligenda haec sunt, interpretes non ceperunt. Paullo inferius tenebrae offusae quoque sunt his verbis: ἃ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήσεται. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ δ' τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. *Non enim quasi rhetoribus scribant, sed quae dicenda sunt, etiam dicentur: nam jam facta sunt. Verum disponere illa debet, & narrare.* hoc est non quid

quid dicant hiſtoricis quaerendum, id enim eſt jam factum, ſed qua ratione & ordine dicant. Rhetori autem quaerendum, quid dicat. Hinc inventio praecipua Rhetorices eſt pars.

Pag. 635. Δυνάμεϊ ἢ καὶ τότε φρονιμίῳ χρήσεται, τὸ ἀπροσφόρως ἅψεσθαι τῶν λεκτέων. *Potentia vero etiam tum prooemio utetur, quo dicenda declaret.* Ex hac verſione nemo Luciani mentem intellexerit, quam ut percipiamus, ſic erunt interpretanda: *Et tunc quoque prooemio utetur implicite, ſi clare explicet quae nam ſint dicenda.*

Pag. 636. Virtutes narrationis in hiſtoria obſervanda eſſe docet, λείως τε καὶ ὁμαλῶς προϊοῦσα, καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσκρουειν, μήτε κυλαίνεσθαι. *leviter & aequaliter procedens ſibi ſimilis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat*, non male interpres. πρόσκρουειν hic Luciano eſt, quod Petronio eſt *extra corpus orationis eminere. Praeterea*, inquit, *curandum eſt, ne ſententiae emineant extra corpus orationis expreſſae, ſed intexto veſtibus colere niteant.* cum veluti centoni *purpureus late qui ſplendeat unus aſſuitur pannus.* ſed *intextus veſtibus color* eſt limbus purpureus togae adtextus, ut in praetexta.

Pag. 637. in Thucydide laudat, quod nimius non ſit in deſcribendis παρίρρησις· μᾶλλον ἢ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς ὀλίγα τοῦ τοιούτου εἴδους λόγῳ χρησάμενος, σκέψαι, ὅπως οὐδὲ ἀφίσταται, ἢ μηχάνημα ἐρημούσης, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον καὶ χρειώδες ὄν, ἢ ἔπ πόλεων χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. Quis credat tam politum ſcriptorem uſum fuiſſe in eadem περιοχῇ bis voce χῆμα, ne dicam πολιορκίας χῆμα, quod vertunt *obſidionis ſpeciem* inepte dici. Mſ. optime. ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσαν ἀναγκαῖον καὶ χρειώδες. *aut rem ad obſidionem neceſſariam & utilem exponens.* De Soſtrato vide Plin. xxxvi, 12. & Strab. lib. ult.

Pag. 643. Leve eſt mendum, quod ex Mſ. tolles, καὶ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο. & *fluctus intumuit, & caligo orta eſt.* vulgo ἐπεγίγνετο.

Pag. 657. In verae hiſtoriae libro primo ait ſe perveniſſe in urbem Νεφελοκοκκυγίαν, cujus Rex fuerit ὁ Κυρανὸς ὁ Κοπυφίων. Puto ſcripſiſſe Lucianum Κοκκυφίων, ridicule formata voce a κόκκυξ & κοκκύζω.

Pag. 661. Ψιττόποδες, γένος μάχιμον καὶ θρομικώτατον. *Pſittopodes genus bellicoſum & velociſſimum.* forte ψηττόποδες, qui habebant pedes inſtar paſſerum. a ψήττα paſſer ſc. marinus.

Ibid. Τετανομδρόδητες τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω τοῖς γαλεώταις. Interpres: *Tritanomendetes, ſuperioribus partibus ſimiles hominibus, inferioribus vero felibus.* male. γαλεῶται hic non ſunt feles, ſed piſces, qui γαλεῶται dicuntur, & alio nomine ξιφίαι, Latinis etiam *Xiphiae.* Sed ratio compoſitionis hujus vocis quae? Triton fingitur quidem monſtrum marinum, ſuperiore parte hominem referens, ſed μῶδης eſt hircus, ſive ipſe pan. vide Herodot. lib. 11, c. 46. & Suidam. Mihi non liquet, quaerant otioſi.

otiosi. Quid enim μῶδις cum Xiphia aut etiam fele, si id malis, habet commune?

Pag. 665. Imperitissime vertitur, αἱ ϑ πρύμναν κρουσάμεναι ἔφευγον, *reliquae collisa puppi fugerunt.* Siccine? colliia puppi poterant fugere? Verte *reliquae remis inhibentes fugerunt.* Quod Graecis πρύμναν κρούειν, hoc Latinis *inhibere remis.* Cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus, non conversa navi fugiebant, sed paullatim euntes cessim, & remis inhibentes cursum navis, retro navigabant, ut erudite docuit ὁ πάνυ I. Fridericus Gronovius lib. IV. Observat. cap. ultimo, quem vide.

Pag. 671. Leve admodum est vitium, quod tamen inquinat editiones omnes, ut mirum a tot editoribus non esse sublatum: In omnibus enim extat κατηρρεῖτο ϑ αὐτῷ pro ἐπατηρρεῖτο, quod puer videat.

Pag. 672. Describit eleganter umbras apud inferos, posse quidem eas non tangi, habere tamen corpora valde subtilia, quae non tam corpora sint, quam corporis instar. sed interpretes non recte intellexerunt hunc locum: Καὶ ὅλως ἔοικε γυμνή τις ὑψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸ ϑ Ε σώματος ὁμοιότητα ἐπεικεμβρῆ εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. Vertunt: *In summa videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. Ac nisi quis tetigerit, non possit deprehendere non esse corpus, quod videt. Nam sunt ut umbrae rectae, non nigrae.* Latina versio εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτο, longe a Graecis verbis abit, quae sic erant transferenda: *Licet igitur quis attingere nequeat, non tamen convincat non esse corpus, quod videtur. Sunt namque tanquam umbrae rectae, non nigrae.* Videntur enim licet non tangantur.

Pag. 719. In abdicato, filius ostendit, se patri assedisse dies noctesque, & omnia momenta observasse ejus valetudini serviendi; sed verba foedissima menda sunt inquinata: πόσα γὰρ οἶεσθε παθεῖν με; πόσα κάμεῖν παρὼν; ὑπηρετῶν; κηροφυλακτῶν; νῦν μὲν ἔκνοιαν τῆ ϑ πατρὸς ἀκμῆ. νῦν ϑ τὸν τέχνῳ ἐπάγοντα, ὡς ὀλίγον ἐνδιδόντος Ε κακοῦ. Benedicti versio: *Quam multa me fuisse arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, tum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedenti patris vehementiae, nunc artem admovens, morbo paullatim inclinante.* Hem, quid audio? πατρὸς ἀκμὴ est patris vehementia? Nil poterat absurdius. πατρὸς ἀκμὴ Graeci esset patris vigor, cum in ipso flore virium & aetatis est. Verti haec non possunt, quia nihil Graecis significant. Legendum est ἔκνοιαν τῆ ϑ πάθους ἀκμῆ. *Cedens morbi vehementiae.* ἀκμὴ ϑ πάθους, est cum morbus est vehementissimus, ut nulla patiatur remedia, cui opponitur ἐνδιδόντος κακοῦ, cum remissius est malum, cum inclinat non nihil morbus. Usus est Lucianus proprio medicorum verbo, sic apud Galenum ἡ ϑ παροξυσμοῦ ἀκμὴ, est cum maxime saevit febris, vide eundem in comment. in Hippocratis Prognost. ubi docet quae sit ἔχνη

ϑ

τῶ πάθους, seu νοσήματος initium morbi, ἀνάβασις, incrementum, ἀκμὴ, cum est vehementissimus, & ἀφορμὴ cum inclinat, & minuitur.

Pag. 727. Ratio postulat, ut, Mss. volente, legas, ἀναφύσης δ' ὑγιεινὴς εἰμὴ, καὶ θρεπτικῆς, καὶ πολύχους καρπός. *proveniet, puto, fructus laetus, bene nutriens, copiosus.* non ἀναφύσῃ. ut editi; Mox idem codex ὡς πόνου ἀφορῶν pro vulgato ἀφορῶν. recte, & *ratione diversitatis morbi*, quia diversi longe *sunt morbi mulierbres, & viriles.*

Pag. 728. Ineptissime legitur Ἀλλὰ χωλὸς ἄκρις ἐστὶ, καὶ ὃν τῇ φύσει, τὸ δύνασθαι ἐφ' ἑκάστου σκοπεῖ. Quid enim Graecis ἄκρις ἐστὶ καὶ ὄν; Mss. optime: ἄκρις ἐστὶ καὶ τὸ φύσει. sed *cum distinxeris, quod natura distinctum est, quid in quoque praestari possit considera.*

Pag. 732. in Phalaride nullum dubium, quin ex Mss. cum Anglicano, tum meo scribendum sit ἡ πόλις ἦν ἀστασίαστος, *civitas erat sine seditionibus*, hoc est civitas erat tranquilla & pacata, sedatis omnibus turbis, dissidiis, & tumultibus. laudat illam felicitatem, quae consecuta sit ejus principatum. Atqui non laus est, si legas ἀπαρρησίαστος, uti in editis legitur, sed maximum tyrannidis malum, cum civibus libertas loquendi adimitur.

Pag. 759. Ἐκεῖθεν δὴ τὸ εὐδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπαλέγει πᾶσι τοῖς ἀφικομένοις, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ῥητόν τινα προειπών. Mss. ῥητὸν τινα ἡμέραν ἀφ' ἧς προειπών. forte ῥητὸν ἵνα ἡμέραν ἀνύσῃ προειπών. *definitam diem surrexit praedicendo.* surrexit praedicens certam diem, qua Glycon sit oracula editurus. vide autem de hoc Glycone Abonoteichitarum ficto oraculo Virum illustrem Ezechiëlem Spanhemium dissertatione tertia, de usu antiquorum numismatum.

Pag. 761. Ἔχρη δὲ, καὶ ἐθέλοντι, πολλῇ τῇ συνέσει σὺν τῷδε χρώμενον, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ προσεπάγειν. Vertunt: *Reddebat igitur oracula & ratiocinabatur, non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negotium reddens probabilius.* Vltima verba non respondent Graecis, in quibus pro τὸ εἰκὸς Mss. τὸ εἰκαστικὸν, *sagacitatem verosimilia dicendi jungens sollertiae ingenii εἰκαστικαῖς τέχναις* Platoni in Sophista sunt, artes quae imitantur verum, & magna verisimilitudine exprimunt. erat ingenio praeditus sagaci Alexander in divinanda & deprehendenda verisimilitudine, quae facultas aliis ingenii dotibus accesserat, apta in primis ad mimum illum decenter agendum.

Paullo post addit illud oraculum varia medicamenta praescripsisse aegrotis, inprimis, quod ficto nomine vocarit Cytmides, id vero remedium fuisse contra lassitudinem σκλήρυς ἔρεβος σωτηριῶδες, fatue interpres: *ex adipe suilla confectum*, cum sit *ex adipe ursina.* ἄρκτος ursus, ἄρκτιος, ursinus. sed in Mss. legitur αἰγείου *caprina* adipe, quod utrum magis probandum non satis liquet. Nam & ursinus & caprinus adeps plurimis doloribus, cruciatibus & tumoribus

bus prosunt, ut ex Plinii lib. xxviii. aliisque medicis constat. Nec ἄκηπα sunt tantum remedia contra lassitudinem, quamvis proprie eo nomine illa significentur, sed & quae ad dolores corporum, & tumores scirrhosos, aliosque adhibentur, ut multis docet Galenus de medic. per genera lib. vii, cap. ii. ut & Paullus Aegineta lib. vii, 19. Et videre licet inferius, ubi Κυτμίδα, hoc est ἄκηπον oraculum seu impostor jussit adhibere ἐπὶς ὀδύνῃσι πλάγιοι, *ad dolorem laterum.*

Pag. 766. Dicit Rutilianum fuisse quidem virum egregium, sed superstitiosum. Ῥουτιλιανὸς ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. *Rutilianus vir alias quidem honestus & probus, tum compluribus in proeliis Romanorum spectatae virtutis,* sic interpres. sed Mss. ἐν πολλαῖς πράξεσι in multis rebus Romanorum, sive bello sive domi gestis.

Leve est quod pag. 770. de Rutillia, quam in oculis mariti ejus osculabatur, legitur mendose καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἢ ὀλεθρίῳ ἐκείνου ἀνδρὸς φιλήματα ἢ ἐχίγνετο. cum rectius Mss. ἐκείνης ἀνδρὸς sc. Ῥυτιλλίας.

Pag. 780. Ἐπεὶ ἢ κατὰ μέσον τὸ πόρῳ ἐκανόμην, *cum jam mediam partem navigationis confeciſſem.* sic rectius editio Florentina, quam aliae μέσον τὸ πόντου.

Pag. 781. Καταβήσομαι ἢ ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὁπίσω ἀπήλασεν. *Expositis autem in Aegialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit.* Sic interpres. nec improbo nisi quod *in Aegialis* vertendum non *Aegialos.* Sed quae notarunt ad hunc locum, quasi loqueretur de Peloponneso, quae Aegialia olim dicta, non sunt cassa nuce digna. Aegialos fuit locus in littore Ponti Euxini, in quo situs quoque fuit pagus ejusdem nominis cujus meminit Homerus Iliad. β. 855. Et qui sit locus, egregie docet Strabo lib. x. in descriptione Ponti. ὁ ἢ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν ἡπίων μακρὸς, πλειόνων ἢ ἑκατὸν σταδίων. ἔχει ἢ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται, ὁ ποιητὴς, ὅταν φῇ·

Κρώμναν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνους.

Γεγράφασι δέ τινες Κρώμναν Κωβιαλόν τε.

Aegialus est littus longius centum stadiis. Habet autem cognominem pagum, cujus meminit Homerus his verbis:

Cromnam & Aegialum & altos Erithynos.

Scribunt autem non nulli: Cromnam Cobialumque. sed vides Lucianum hic tueri vulgatam Homeri scripturam, nisi quod numero multitudinis utatur, pro unitate.

Pag. 782. Γνώμην κληδόνας. Extant etiam nunc tales nummi cum inscriptione Γνωπολίτων sed in una hujus nummi superficie est L. Aurelii veri imago, in altera Γλύκων Γνωπολίτων, vide Ioannis Harduini viri ingenio & doctrina praecellentis nummos antiquos populorum & vrbium illustratos. in Γνωπολίτης.

Pag. 784. de Saltationibus, ἀφήμβου ὦ Λυκῖνε ἢ περὶ τὰ βελτίω παιδεύειν, καὶ τοῖς παλαιοῖς σωφρονεῖν, κἀγὼ κατωλόμβου, ἡλικ-

θείαν ἄληπτον ὀρῶν. Vertit Opsopaeus: *Remisso rerum; o Luciane, optimarum exercitio, & priscorum commercio, ceterum sedere sustineas in theatro omnium posticas sannas excipiens.* Ab interpolatore recte haec quidem sunt emendata, sed, quia tamen hoc loquendi genus aliis quoque negotium facessit, uno atque altero exemplo id illustrabimus. Sententia enim est, *tu vero sedes & modulis tibiarum oblectaris.* Plutarchus in libello, cui titulus est εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον. Τὸν πολιτικὸν σκυλεύοντες τῷ λεοντῇ καὶ κωδωκίζοντες δυσχήσομεν ἀεί, κωδωψαλλόμενον καὶ κωδωνιζόμενον. *Cantu & tibiarum modulis oblectatum.* Cleomedes lib. 2. ἐν πολλῇ καὶ ἀχρήστῳ μέθῃ κωδωνιζόμενος. *In magna & foeda ebrietate tibiis se oblectans.* Eodem sensu dixit Athenaeus ψαλλόμενος Στρατόνικος *auscultans cantorem Stratonicus.* quem locum frustra Erasmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάπαι Κράτων ὡς κώδωνόν τινα ἔλυσας ἐφ' ἡμᾶς τὸ σαυτοῦ κύνα. Vertunt: *Papae Craton quam asperum canem tuum in nos solvisti*, nescio quam Latine. *Asper dens* apud Phaedrum est acutus, sic apud Tac. *asperare arma*, pro sarmiare. Melius sane verteretur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede sunt conducti: οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορά τινα καρχάρον. *Novi quendam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲν γὰρ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γεγένησαι. Interpretes: *si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti*, inepte, & sine sententia. Vertendum: *siquidem vidisses, paria nobiscum fecisses.* Mox sequente pag. de histrione εἰς οὐδὲν δέον καλαλωμένῳ est *indecore se frangenti*, non ut vertunt, *in nullum usum fracto.* Paullo post μὴ ἄρα σιν ἄρα ἰκοίμην, est *male peream*, ut supra notavi, interpres invenuste; *nunquam ego venustatem consequar.* Nam quamvis *venustas* interdum felicitatem significet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦ αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus saltationis.* Sic interpres. sed legendum καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦ αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus saltationis.* Erat autem saltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus, Hesychius, Pausanias. Plutarchus in Apophtegmatis Agesilai ἔτι δὲ παῖδα, inquit, ὄντα αὐτὸν γυμνοπαιδίας ἀγομένης ὁ χορηγὸς ἔστησεν εἰς ἄσημον τόπον. *Agesilaum adhuc puerum cum Laconica saltatio perageretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus constituit in parum honesto loco.* Vide Ios. Scaligerum ad Eusebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi ostendit Hieronymum quoque legisse Γυμνοπόδια, & vertisse *nudipedalia.* de Caryatide vero, seu saltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ὄρμῳ vide Meursii Lacon. lib. 11. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο ἦ πάντες ἀκήκοσιν, ὅτι τὰς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos a vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt.* sic vertitur. Sed ἐξορχεῖσθαι

χεῖας retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Graeci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶν κειμένων ἐξορχῇ τύχας. *Ac teſtibus his enuncias mortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ὅρα ὅπως οὐκ ἐξορχήσῃ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἀμύητα μὴ αὐτὰ καὶ ἄχραντα τοῖς ἀτελέστοις ἁλισκῶν. *Cave ne ſancta ſanctorum prodas, a plebejis ea intacte & inpolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαχέας. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt tranſlata: παίδων χορεὶ συνελθόντες οὐ αὐλοῦ καὶ κιθάρας οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπωρχοῦντο δ' ἄριστοι, προεκλεγέντες ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant; ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, hi quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod aliis praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poëta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ut praeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & ulus eſt Plutarchus in Numa voce ὑπορχεῖας de ſaliis *redamtruantibus.*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δένδρα δόνημα. & *arboris quaſſum* vertit interpres, mallem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; *Quae* (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὸ μείλιχον δαίμονα πολεμικὴν, ἢ τιτάνων οἱμαι ἕνα, ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τὸ ἔργον πεποιημένον, τὸ σύνταλμα παιδεύσει, παραλαβοῦσα παρὰ τῆς Ἥρας τὸν Ἄρη, & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖας dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, τέχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένον. Apud Galenum, περὶ τῶν μυῶν κυνήσεως, περὶ τὰς ἔργον πεποιημένας ἰατρὰς, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ συνήπτε τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπώς τε καὶ καρπὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένον εἰδέναι καὶ νομίζειν καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cognoſcere ſuo tempore.* Suidas in voce τέχνη. τέχνῃ πεποίηκε, ἀντὶ τοῦ εἰς ἔργον καὶ τέχνῃ αὐτὸ προεχώρησε. Plura facile colligas exempla. Sic igitur transferenda iſta Luciani ſunt: *Quae Priapum, deum bellicum, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajunt, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Ὕπνου καὶ φιλότητος; Hom. Il. v.

Πάντων ϗ κόρης ἐστι ϗ ὕπνος ϗ φιλότητος
Μολπῆς τε γλυκερῆς, ϗ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.

Pag. 797. *Καὶ μόνης τ φωνῆς ὑπαθύνον παρέχων ἑαυτὸν*, interpres: *ac soli voci semet obnoxium praestans.* quis intelliget? malim: *solius vocis discrimini se exponens*, ut soli voci servire debeat, & ejus quasi rationem reddere, ut propter solam vocem aut laudetur, aut vituperetur.

Ibid. *Οἷα Δᾶνι ϗ Τιβίοις.* Recte castigavit Obsopaei versionem eruditissimus ille Palmerius, quo doctiorem militem non vidit a renatis litteris orbis eruditus. De Davis & Tibiis vide Strabonem lib. VII. Meminit Tibiorum Galenus statim initio primi. *Θεραπαυτικῆς, καθάπερ, Γέτου, ϗ Τίβιοι, ϗ φρύγιος, ϗ Θρᾷκες ὀργιαστῆς.* Philostratus in imaginibus *ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δαῷ.* & Lucianus in mercede conductis, *δρόμωνι ϗ τιβίῳ.* Interpres Aristophanis, *εἰσὶδὲ οὐ τῇ κωμῳδίᾳ οἱκέ) Πυῤῥίας, ξανθίας, Τίβιος, Σωσίας, Δᾶος, Γέτας.* Synesius *ὁ θεῖος Ἡρῴδης ϗ γυμνοὺς εἰς Σωσίας τε ϗ Τιβίους ἀπέδυθ.* Inferius Lucianus in Gallo: *Πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος πέφευγεν αὐτῷ ὅτω μέγαν ὠψώνηκεν ἐχθρός;* Praestat etiam ut statim vertas *ὑ κεχηνὸς ἢ ὡς ἐκεῖνο, ἀλλὰ συμμεμυκὸς*, *non hians ut illa, sed occlusa.* Illae hiantes personae dicebantur *Manduci.* vide Festum.

Pag. 801. *Καὶ τὸ μέσον τ γῆς διεκπόμπευε πᾶσαν τ ἀετῶν.* vide Claudianum in prologo panegyrici in Manlium Theodorum, & Plu-Diodotarchum in defectu oraculorum.

Ibid. *Γ'άχυ σπάραγμον.* A Titanibus puerilibus donis illectus membratimque laceratus fuisse Iacchus scribitur ab Orpheo, & in Parnasso conditus juxta Tripodem, ut tradit Euphorion. Meminit etiam rus Siculus. lib. III. Biblioth.

Pag. 802. *Καὶ Σκύλλα, ϗ πορφυρᾶς κόλπαμος ϗ Μίνως πόθος.* Interpres. *Scylla, purpureus cœtus, & Minois transitus.* legendum censeo, *ϗ Μίνως πόθος*, & *Minois desiderium, seu amor.* Scribit enim Ovidius in Metamorphoseon libro, & Virgilius in Ceiri Scyllam Minois amore captam patriam ei prodidisse.

Ibid. *Καὶ σπαρτῶν ἀπάδοσις. Et satorum exortus.* Nimirum ex satis serpentum dentibus homines prosilierant armati.

Ibid. De Neptuni & solis pugna vid. Pausan. in Corinthiacis.

Pag. 803. *Ὧ οἰκεία ϗ ἡ Αἰθιοπικὴ διάγνωσις*, vertunt, *cui est propria rerum Aethiopicarum narratio*, perquam improprie. cum sit, *cui affinis, vel similis est Aethiopica narratio.*

Pag. 804. *Τὸν Γλαῦκον, τὸν Πολυΐδου μαντικὸν.* Glaucum Minois filium, & Polyidae de illo in mellis dolio submergendo vaticinium, de quo vide Origenem contra Celsum. Claudianus de Bello Getico:

Cretaque si vere narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire sepulchro
Quem senior vates avium clangore repertum
Gramine restituit: mirae nam munere sortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Vide

Vide & Apollod. III. Biblioth. & Palaephatum de incredibilibus. c. 27.

Ibid. Τὸν Μελέαγρον, τῷ Ἀτελάντῳ, τ̃ Δάλον. Interpres: *Meleagrum, Atalantem, Dalum.* foediſſimus error. Nullus Dalus unquam fuit in orbe terrarum. Ex nomine, ut γραμματικῶν παῖδες loquuntur, appellativo fecerunt proprium. ſcribe δᾷλον, & interpretare. *Meleagrum, Atalantam, & titionem*, nimirum illum fatalem Meleagri, de quo Ovid. VIII. Metam. & in Ibin.

Natus ut Althaeae flammis abſentibus arſit
Sic tuus ardeſcat ſtipitis igne rogo.

Pag. 805. Ἀλκμαίων οἰκηπιν. vide Thucydidem fine libri II. Philoſtrat. VII vit. Apollon. Tyan. Meminit & Baſilius in epiſtola ad Gregorium Theologum: πάντως γὰρ οὐδὲ Ἀλκμαίων ἐχίναδες εὑρὼν ἔτι τ̃ πλάνης ἠνέχθη, *neque enim Alcmaeon Echinadibus inventis ullo modo errare amplius ſuſtinuit.* Vides, ſine fabulis, nec ipſos ſcriptores Chriſtianos poſſe intelligi, earumque ignoratione ſaepe viros inſignes eſſe lapſos.

Ibid. Theſſaliam inter alia ſuppeditare ait, τῷ τ̃ πεντήκοντα νηῶν στόλον. *quinquaginta navium claſſem.* Dudum, eſt quod locum hunc vere & eleganter emendavit magnus ille, & meliore fortuna dignior Leopardus in miſcellaneis, qui legendum oſtendit τ̃ τ̃ πεντήκοντα νέων στόλον. *quinquaginta juvenum navalem expeditionem* hoc eſt Argonautarum, qui quinquaginta numero fuiſſe quibuſdam dicuntur. vide lib. IX, cap. 24. στόλον autem dici etiam de unica nave docet in illud Apollonii ὅσσις στόλος ἡμιόνοιϊν, antiquus ejus interpres: στόλος· ἐσὶν ἐπὶ πράξιν τινα πορευόμενον πλῆθος ἔτε ἐπὶ νεῶν, ἔτε κ̃ πεζῇ, κἂν χιλίων κ̃ πάσης ὁρμῆς κ̃ μείζονος συνισταμένης. οὐτωῖν δὲ στόλον τὸ τ̃ μιᾶς νηὸς πλῆθος ἔφη.

Ibid. Καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος διεζόμενον. *Luctumque illum Aſſyrium diviſum.* Quis ſit ille luctus Aſſyrius diviſus non facile reperias apud ſcriptores. Apud Hyginum tamen in Aſtronomico in capite de lyra legimus, ex quibus qui ſit luctus ille intelligitur: *Non nulli etiam dixerunt Venerem cum Proſerpina ad judicium Iovis veniſſe, cui earum Adonin concederet, quibus Calliopen ab Iove datam judicem, quae Muſa Orphei eſt mater. Itaque judicaſſe, uti dimidiam partem anni earum unaquaeque poſſideret.* Tangit quoque Lucianus ipſe in Veneris & Lunae dialogo, ubi queritur de filio ſuo quod illam modo cogat Anchiſae cauſſa in Idam deſcendere, ἆρα οἷ' ἐς τ̃ Λίβανον ἐπὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ κ̃ τ̃ περσεφόνῃ ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό με τ̃ ἐρώμενον. *Nunc vero in Libanum ad Aſſyrium illum adoleſcentem*, qui & ut *a Proſerpina amaretur fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit.* Vide quoque Theocriti Ἀδωνιάζουσας. Idyll. XV. Patet nunc quis ſit ille dimidius Aſſyrius luctus.

Pag. 806. Καὶ κωφὸν σωτῆρα. Laudatur etiam hoc oraculum a Chryſoſtomo in Babyla, & a Luciano in Ione confutato. Extat totum apud Herodotum.

Pag. 807. Ἐδεήθη δὲ Δημητρίου ἀγωμονησάτην οἴμοι τὴν δέησιν. *petiit a Demetrio aequissimam, ut mihi videtur, petitionem*, rem aequissimam postulavit. Sic Æschines κατὰ κλησιφῶντος δεησόμεθα ὑμῶν μετρίαν δέησιν. *rem non magnam a vobis petemus.*

Pag. 809. Τὰ μὲν ἄλλα θεάματα καὶ ἀκούσματα ἑνὸς ἑκάστου ἕργα τὴν ἐπίδειξιν ἔχει. Interpres: *Alia quidem quae spectanda vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt.* ἕκαστος non est *quispiam.* Legendum ἑνὸς ἑκάστου ἔργα τὴν ἐπίδειξιν ἔχει. *Cetera quidem quae spectantur vel audiuntur, unam rem unumquodque ostendit.* ἕκαστον sc. ἄκουσμα vel θέαμα.

Pag. 810. Λεσβώνακτος γὰρ ὁ μιτυληναῖος, χαριεστέρας τὰς ὀρχήσεις ἀπεκάλει. Hoc damnat ipse Lucianus in Rhetorum magistro.

Ibid. Ἤκουσα δέ τινος καὶ σεμνοτέρου τι νεανιευομένου ὑπὲρ τῶν ὀρχηστικῶν σχημάτων σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὸ Πυθαγορικόν τι δόγμα αἰνίττεται. *Ceterum quendam audivi magis etiam subtilia quaedam de saltantium personarum silentio juveniliter affirmantem, eam etiam Pythagoricum dogma subobscure significare.* sic vertendus hic locus. de re ipsa Athenaeus lib. 1 Dipnosoph: ὅτος (Μέμφις) τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἥτις ἐστι, μετὰ σιωπῆς πάντ' ἡμῖν ἐμφαίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελλόμενοι διδάσκειν. *Enim vero hic* (Memphis pantomimus) *aperte demonstravit, quanta Pythagoricae philosophiae vis sit, ut qui tacens omnia nobis manifestius indicaret, quam qui artem dicendi se docere profiterentur*

Pag. 811. Γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε εἶναι. Interpres absurdissime: *Etenim illud ego Gymnasiorum pulcherrimum & aptissimum esse affirmaverim*, cum vertendum sit, *Ex omnibus gymnicis exercitiis illud pulcherrimum & venustissimum esse equidem dixero.*

Pag. 814. Προσβάλλειν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, est *impetum facere in Thebanorum moenia.* nobis hesternum. Herodianus in v, καὶ προσέβαλλε τοῖς τείχεσιν. Idem in VII. προσέβαλλόν τε τοῖς πύλαις καὶ τοῖς τείχεσιν. Xenophon in III. Hellenicon: ξενικοῖς μὲν ἑλληνικοῖς προσβαλοῦσα τοῖς τείχεσιν.

Ibid. Οἱ μὲν ῥυθμὸν μὲν τὰ πράγματα δὲ μετάχρονα ἢ πρόχρονα. obscure interpres: *illi vero concinne quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodat?* Quid in hoc vitii, si suo tempore illa saltat? Verte: *illi vero concinne, sed tempore tamen tum posteriora vel priora repraesentat.* dum quod tempore posterius est, prius saltat, vel vice versa.

Per Lexiphanem in dialogo, qui hoc nomine inscribitur, intelligi Pollucem, qui onamasticon scripsit, in quo omnia illa, quae hic irridet obsoleta verba inveniri, memini olim in Scholiaste Luciani ἀνεκδότῳ legere apud Isaacum Vossium, τῷ πάνυ.

Pag. 857. in Demonacte: καὶ οἱ γυναιόπαιδες τὸν νέον καὶ σοφὸν φιλοσοφίαν

σοφίαν ὁρῶντες, interpres: *& generosissimi quique juvenes, & ad philosophiam respicientes.* πρὸς φιλοσοφίαν ὁρᾶν *Philosophiae operam dare*, non est Graeca locutio: sed scribendum πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμῶντες, ut paullo post πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν.

Pag. 858. Ἦν γὰρ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ὁ δὲ ἀφανῶν, ὅσα εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ κτῆσιν. ἐμέλλω ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων ὑπεράνω γνόμενος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν. Vertenda sunt: *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates attinebat. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimis se rebus dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit.* ὑπεράνω γίνεσθαι non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt, sed *despicere, contemnere.* Laërtius: καὶ τὸ τῶν πολλῶν δόξης ὑπεράνω γίνεσθαι. *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in apophtegmate Agesilai: ἐγὼ γάρ μοι δοκῶ τὸ τιμᾶσθαι ἐπάνω εἶναι ἢ τὸν ἀνδροπατῶν τὴν ἀνῃρεθγμένων πόλιν καὶ κρατῶν ἑλεῖν. *Malo me vincere contemtu talium rerum, quam praepotentem hostium urbem vi capere.* pro his dixit Lucianus statim ὑπερεῖδε τὴν ἀνθρωπείαν ἀγαθῶν.

Pag. 859. Dicit Demonactem imitatum esse Socratem, & frugalitate Diogenem, ὁ παραχαράττων τὰ εἰς τὸν βίον, ὡς ἠνωμόζοιτο, καὶ ἀποβλέπουσι ὑπὸ τῶν συντυγχανόντων, ἀλλ' ἀμεθέκτῳ ἅπασι. Vertunt: *Non tamen adulterabat ea quae ad victum pertinebant, admirationis emerendae gratia, utque ab iis respiceretur, quibus cum versabatur; verum communi cum aliis vivendi ratione utebatur.* παραχαράττειν τὰ εἰς τὸν βίον. *non est adulterare quae ad victum pertinent*, sed *non mutare vivendi rationem, non recedere a communi vivendi genere.* Iosephus v. ἀρχαιολογίας, παρέβαινε δ' ἤδη τὰ πάτρια, καὶ τὸν οἰκείαν δίαιταν παρεχάραττε ξενικῶν μιμήσει ἐθισμῶν. *ejurabat patrios mores, domesticosque ritus antiquabat, imitatione peregrinorum morum.* Ruffinus sic vertit: *Transcendebat jam leges patrias, & edicta propria requirebat mores imitando peregrinorum.* Synesius καὶ τὰς τραπέζιτας τὰς πονηρὰς τὰς καθάπερ νόμισμα τὸ δόγμα τὸ θεῖον παραχαράττοντας. *ut nummos divinam doctrinam mutantes.*

Pag. 866. Recte vidit Marcilius in his verbis ὁ γὰρ εἶναι τῆς αὐτῆς ψυχῆς ῥηχίλαον καὶ πολυδάκη, legendum esse ῥηχίλαν. Regilaum enim nemo novit, nemo illius mentionem fecit. Regilla vero fuit uxor Herodis Sophistae, uti constat ex Philostrato, & inscriptione antiqua, quam illustravit Cl. Salmasius.

Pag. 870. Καὶ μὲν καὶ Ῥοῦφον τὸν κύπριον, λέγω δὴ τὸν χωλὸν, τὸν ἐμὸν φιλόσοφον ἰδὼν ἐπιπολὺ τοῖς περιπάτοις ἐνδιατρίβοντα, ὑδὲν ἧττον ἔφη ἀναισχυντότερον χωλὸν περιπατητικόν. Hic quoque interpres hallucinatus cum sic vertit: *Quin etiam cum Ruffinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius.* περιπατεῖν

non ſunt *pergulae*, ſed *ambulationes*. *Διατρίβειν ἐν τοῖς περιπάτοις*, eſt *ambulare*, *ambulationibus vacare*.

Pag. 871. Narrat Demonactem ſenio confectum in quamcunque domum incidiſſet, in illa coenaſſe & dormiviſſe, *τῶ ἐνοικέντων θεῶ τινα ἐπιφάνειαν ἡγεμένων τὸ πρᾶγμα*, *incolis pro Dei quadam praeſentia habentibus hoc factum*. Quaſi Deus quidam apud eos divertiſſet. Obſcure interpretes *θέου ἐπιφάνειαν*, *Dei exortum* interpretantur. *ἐπιφάνειαι* enim *θεῶν*, ſunt *Dei apparitiones*, ut dudum docti monuerunt. vide inprimis Caſaubonum in exercitationibus contra Baronium. In aliis quoque Luciani locis male vertitur.

Pag. 883. in Amoribus: *Ὁ Χαρίκλης ὑπὸ τῆ σφόδρα θάμβους ὀλίγω δεῖν ἐπιπηγὰ, τακερόν τι καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πένθος ἀνυγραίνων*. Interpres: *Charicles prae vehementi ſtupore propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans*. Pro *πένθος* in Mſ. ſcribitur *πάθος*, & ſic ſcripſit dialogi hujus auctor. *τακερόν τι καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων*, eſt *oculos petulante & in iis natante motu ſuffuſus*. hoc eſt laſcivi motus indice. *Τακερὸν* proprie dicitur de oculis laſcivis, qui petulante mobilitate produnt laſciviam. Horatio dicuntur *putres oculi*, Petronio *petulantes*: *Ipſe Paris Dearum libidinantium judex, ſi hanc in comparatione vidiſſet tam petulantibus oculis*. Graecum acceperunt ex Theocrito Idyl. 1.

Ὡ πόλ' ὄκκ' ἰσορῇ τὰς μηκάδας, οἷα βατεῖ
Τάκε' ὀφθαλμὼς, ὅτι ἁ τράγος αὐτὸς ἔγεντο.
Caprarius quando eapras intueur coeuntes
Oculi diſluunt, quod non ipſe hircus eſt.

Vetus Scholiaſtes exponit *ἀφρίζεται, φθείρε'*. Oculos enim tales laſcivos ajunt, cum moventur, ſuffundi humore quodam, eum in hoc ipſo dialogo vocat *τὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῆ φαιδρᾶ καὶ κεχαρισμένῳ*, *oculorum petulantia cum ſplendore & gratia junctа*. Maximus Tyrius hoc quoque inter laſcivi animi ſigna refert, *λιχνεύπωλῆ γλαῦκα, πηδᾷ δὲ αὖ οἱ ὀφθαλμοὶ*. Idem dicit de Sardanapalo diſſert. 19. *τῶ ὀφθαλμῶ σωφρονοῦντος*, pro quo Iuſtinus, *cum oculorum laſcivia omnes foeminas anteiret*. *τάκε' ὀφθαλμὼς* Latinus Theocriti interpres inepte vertit: *tabeſcunt oculi*: imo, tum maxime moventur, hinc Petron. dicitur *mobilis oculorum petulantia*. Inferius in Toxari, de adoleſcente, qui illecebris foeminae laſcivae, erat captus: *ἐπεὶ ἤδειν πονηρῶς ἔχοντα, καὶ διάφορον ἤδη τῆ ἕξει, καὶ πικρὸν γίγνομένον*. *Poſtquam ſenſit illum male habere, & amore totum flagrantem, & furentem*. Sic alibi noſtro *πικραὶ κόραι*. ſunt *prurientes puellae*.

Pag. 893. *Ὄφελον δύρεθῆ τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτις τραπέζης διαιτέμενοι*. Non eſt credibile vocabulum *τραπέζα* in tam paucis verbis bis poſitum eſſe a Luciano. In Mſ. recte ſcribitur: *καὶ φιλίας μεσίτιν ἑστίαν διαιτέμενοι*. Communis focus eſt uxori & marito. Hinc *pro aris & focis dimicare*. Inferius in hoc libello, de feris ſolivagis, quia

quia ratione carent, qua'si essent praeditae ἐξ ἴσου ἡμῖν ἱερὸν δειμάμενοι, καὶ μίαν ἑστίαν τὸ ἴδιον ἕκαστος οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. *sed ex aequo nobiscum templis aedificatis & inhabitatis quisque suis laribus, communibus regerentur legibus.* non longe post ἀπὸ τῆς πατρίας ἑστίας ἐξέρχεται. *ex patria domo prodit.*

Pag. 895. Optime Mſ. ἔχει τὸ μελοποιὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφώ. *Non illud Lesbiorum decus, carminibus inclytum.* Editi μελιχρὸν αὔχημα, quod vertunt *mellita illa, quasi jactat Lesbus, Sappho.*

Pag. 903. Μακρὰ λατρὸς, καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα. *Domi statim longa balnea, & sumtuosa ac suavis mensa* ſed cum non laudet illam menſam, qui poteſt eſſe ἡδεῖα. Repone ex Mſ. καὶ πολυτελὴς τὴ Δία τράπεζα, *& sumtuosa per Iovem mensa.*

Pag. 904. In laude pueri, cum aqua deterſit ſomnum, inquit, πλὼ ἱερὸν χλαμύδα τοῖς ἐπωμίοις περόναις συῤῥάψας. ἀπὸ τ πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται. *sacram chlamydem humeralibus fibulis adstrinxit, paterna domo egreditur.* Chlamys fuit veſtis militaris, non puerilis. dein cur ſacra dicitur? Haec mendoſa ſunt, quae ex codice Mſ. ſic refinges. καὶ χιτωνίσκον χλανίδα ταῖς ἐπωμίαις περόναις συῤῥάψας. & *tunicularm laenam in humeris fibulis connectens.* χλανίσι utebantur pueri & molles homines. Grammatici vocant ἱμάτιον λεπτόν. Sic Demoſtheni κόμψη χλανὶς καὶ μαλακὸς χιτωνίσκος exprobrabantur. vide Gell. l. 5. forte autem in dialogo noſtro legendum χιτωνίσκον καὶ χλανίδα. mox idem codex rectius, καὶ μηδένα τ ἀπαντώντων ἐξ ἐναντίας ἀποβλέπων. *neminem obviorum ex adverſo adſpiciens.* Vulgo ἀπάντων, frigide.

Pag. 905. Εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαίστραι, καὶ ὡς ἠλίᾳ μεσημβρινῷ θάλπος ἐγκυίζεται τὸ σῶμα πυκνόμβιον. In Mſ. legitur ἐγκυιέται, quod frequentius eſt illo, utitur etiam Xenophon, & alii non raro ſimplici κυίομαι. eſt proprium palaeſtrae verbum, exerceor in palaeſtra. *Dein unctae palaestrae & ad solis meridianum calorem exercet corpus firmatum.* Nota ſunt omnia de athletico pulvere.

Pag. 909. Αἴθηρ μὲν γῆν οὐδέκαται τὰς τοῦτο ζηλώσας, εἰς δ ἀμείνονα βίον ἀποθανόντες ἔχουσι τ ἀρετῆς γέρας τὸ ἄφθαρτον. ſic recte Mſ. *Coelum poſt terram eos excipit, qui iſtis rebus ſtudent ad meliorem vitam morientes praemium virtutis conſequuntur incorruptibile.* Vulgo ſine ſenſu legitur οἱ δὲ ἄμεινον ἀποθανόντες, & vertitur: *qui meliori fato morientes*, tanquam alii eſſent, quam de quibus in praecedentibus verbis loquitur. Ne dicam ἄμεινον ἀποθανεῖν Graecis nihil eſſe, nec id ſignificare, quod ex depravata lectione cuderant interpretes.

Pag. 910. Ὁ δ' Ἀθηναῖος ἱλαρὸν τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, πρεπῶς σφόδρα σοβαρῶς. Sed Mſ. ἱλαρὸν πρεσῶπον φαιδρὸς. quod quis non ampleſtatur. *Athenienſis hilari vultu, alacer exiliens incedebat valde elate.*

Pag. 911. Ex Mſ. refinge: αἱ γὰ φανεραὶ μετὰ τ αἰσθητῶν συμ-

ἀφελκυσμοὶ τῶν ἡδέων συνάπτουσιν, Vocat oscula, & improbae manus pertrectationes αἰσθητάς. Vulgo μὴ omittitur.

Ibid. Εἶτ' ἀπὸ μηρῶν προοιμιασάμενος κἂν ἐς κωμικὸν αὐτὸ ἐπαίτιξεν. Interpres : *dum ducto a tumoribus exordio juxta Comicum ipsum percutit.* Haec verba perobscura sunt, sed illustrantur illis, quae leguntur apud Diogenem Laërtium in vita Cleanthis: φησὶ δ' ὁ ἐγκώμιον σὺ παῖς γενείαν δύμορφε μειρακίῳ εἰπόντος, εἰ ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαργίζει, καὶ ὁ εἰς τὰς μηρὰς τύπτων μηλίζει, ἔφη μὲ, σὺ μὲν παιδικιστὰς ἔχε μειράκιον. *Hecaton autem in Chriis inquit, formoso adolescente dicente, si in ventrem percutiens γαργίζει, etiam in femina verberans μηλίζει, inquit Cleanthes, tu quidem o adolescens habe interfeminales pulsationes.* Nimirum μηλίζειν est inter praetextata verba, de παιδεραστῶν. vide quae notavit vir & amicus summus Aegidius Menagius ad hunc locum, & Paullus Leopardus Emendat. XVII, c. 32.

Cla-

Clariſſimo & Eruditiſſimo Viro

PETRO FRANCIO

IACOBVS GRONOVIVS S. P.

Quæ mihi vel juſſu vel inſtinctu tuo indicta fuit opera, eam pro temporis mei occupatione exhauſtam ad te mitto, vel ut hoc exemplo metiaris tuæ apud me auctoritatis pondus, vel ut deliberes, quid ea faciendum cenſeas. Tu enim quum & meminiſſes illo tempore, quo prima ſtudia noſtra gratiſſimo conſortio ſub patre meo adoleſcebant, eum frequentem fuiſſe in hujus ſcriptoris uſu, & me quoque tota vita jucundiſſime cum eo verſatum eſſe ſcires, vel conjeciſti vel aliunde comperiſti non ita id factum eſſe, ut nonaliqua a nobis animadverterentur. Nec ſatis: ita etiam de illis benigne exiſtimare voluiſti, ut cum nova Luciani editione aut deberent aut poſſent non indigne in medium proferri, & typographos monuiſti, ut mecum de illis agerent. Id ego ſicut amoris tui veriſſimi pignus accepi, ita non ſuſtinui ſic agreſtis eſſe, ut non libentiſſime ei obſequerer. Et facio id quidem gratiſſime, quoniam acerrime Græca ſtudia ſemper te coluiſſe novi, atque ideo me ad intelligentem hæc qualiacunque mittere ſcio. Longe tamen acrior voluntati meæ ſtimulus additur ab ipſo hoc tempore, quo ab Ampliſſimis Proceribus Veſtris teſtimonium peritia ſimul & induſtria tua abſtulit, data tibi provincia, ut hanc ἐγκυκλίου partem Illuſtri eorum Scholæ inferres; quod ita eveniſſe ſimulac intellexi, & apud me gratulatus ſum & nunc publice gratulari me profiteor tum tibi, tum ipſis his literis adeo neglectis, rejectis, imo ſuppreſſis, etiam apud illos, qui præcipue formari replerique iis debebant. Sed hoc viderint Dii ingeniis faventes. Vale, Amiciſſime & Eruditiſſime Franci, & noſce bona tua. Leidæ a. d. VI. Calendas Majas CIↃ IↃC LXXXVI.

IA-

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANVM.

Pag. 6. Οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες] Pater adscripsit notam Bourdelotii, mentem suam de ea non aperiens. Sane vulgata hæc locum & salem Luciani & bonum sensum non habet. Cui enim dicere licuit, *neque ob orationem laudabunt te omnes*, ut Benedictus vertit, aut, ut apertius Micyllus, sed abundantius quam Græca patiuntur, *neque etiam ob verba & orationem modo laudabunt te omnes*? ad quod ipsum vides tendere Bourdelotium. Quem illum omnes laudant? Sed nec judicium Bourdelotii probum est, dum censet receptam lectionem faciliorem, eam quæ in Mss. est, duriorem; nam contrarium verum est. Quid enim facilius & gratius hac lectione, οἱ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε, omissa voce πάντες, quam non habent scripti libri? Sensus est, *pauci vero quidam* (sic per contemptum doctos & facundos viros vocat οἱ ἔ, ne nominare quidem dignata) *ob studia laudabunt te*, nisi quod etiam Græca vox λόγοις invidiam quandam & contemptum majorem præ se fert, fabulas quoque & narratiunculas & nugas denotans. ἐπαινεῖσθαι ἐπί τινι passim in Luciano obvium.

Ibid. Καὶ βαρβαρίζουσι, πάμπολλα εἰπεῖν] Hîc quoque adscripsit Pater Mss. lectionem πάντοθεν, quæ longe melior, etsi aliud videatur Bourdelotio: mutetur modo distinctio sic, καὶ βαρβαρίζουσι πάντοθεν, εἰπεῖν ἡ τύχη *in quacunque sermonis parte barbarizans*. Nihil est *pleraque dicere*.

Pag. 7. Οὔτε φίλοις ἐνδικήσιμος] Micyllus, *neque amicis expetibilis*. Benedictus, *nec amicis in foro auxiliaris*, rectius. Rectissime adscripsit pater *amicis advocatus*.

Pag. 11. Ἄχρι ὡσεὶ ἑπτήκοντα πόλεις] Ex iis, quæ apponit Bourdelotius non potest esse dubium, quin legi debeat ἄχρι ὡσεὶ τὰ ἑπτήκοντα πόλεις, &c.

Pag. 15. Τίως ἐνενήκοντα] Benedictus *suo marte commentus*. Non cepit vim & elegantiam. Verte *hactenus comm.*

Pag. 19. Καὶ τὸ Θουκυδίδου] Benedictus enervavit versionem, in qua negligit efficaciam voculæ primæ, quam recte sic Micyllus expressit, *effugero sane merito etiam Thucydidis illud*. Hoc enim intendit auctor convincere, ut non modo immunis esse debeat ab insultatione proverbii Attici, sed etiam ne Thucydideum quidem illud in ipsum verti possit.

Pag.

Pag. 25. Συνεκπίπλησθαι καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχημονοῦσαι] *Si mecum rejiciatur, meaſque partes dehoneſtet.* Sic apud Baſileenſes & Bourdelotium Micyllus & hujus imitator Benedictus. Non ſecus ac ἀχημονεῖν idem plane ſit notetque quod καταισχύνειν pag. ſeq. quod ſic quoque interpretantur. At in eo quod meas partes dehoneſtat, vitium ineſt, nec ego crimini hinc fio obnoxius; quod plane Lucianus negat omnia contraria ſignificans, nempe non ut illa meas partes dehoneſtet, ſed ut meæ partes actioneſque illam dehoneſtent. Verte igitur *ſimul rejecta & per meam operam*, vel *quantum ad me, meas partes, meam perſonam, apparens indecora.* Ἀχημονεῖν neutrum eſt, non activum. Id debebant non modo cognoſcere, ſed tum quoque recordari boni interpretes, promptaque habere illa Cebetis ἀναγκάζεται ταύταις ταῖς γυναιξὶ δηλοῦσιν, καὶ παυδ' ὑποφύσει, καὶ ἀχημονεῖν. Τὸ ἐμὸν μέρος alibi dicit τὸ μὲν τοι ἐμὸν, τόγε ἐπ' ἐμοί, τὸ ἧ ἐμὸν, τὸμὸν, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τόγε κατ' ἐμέ. Dinarchus contra Demoſthen. in fine. ἐγὼ μὲν ὅσον εἰς τὸ μέρος τὸμὸν ἧκα κατηγορίας ἥκω, βεβοήθηκα. Apud Maximum Tyrium diſſertat. 6. ait Anaxagoras ὅτι τὸ ἐμαυτοῦ μέρος ἀδεξοτέρως ἡμῖν τῇ πόλει συ τοῖς ἄλλοις συδιακόνω.

Pag. 32. Οὔτι μηδὲ τοῖς στόμασιν ἡμᾶς ἀσπαίρεται] Quum Micyllus vertiſſet *quod neque ore nos approbant aut compellant*, Benedictus duo poſteriora vocabula amputavit. Sed plane & approbare & compellare nihil ad ἀσπαίρω. Verte, *quod ad ora* ſalutanda vel oſculanda *non admittant nos.* Nota illorum oris obſcœnitas.

Pag. 35. Ἐργαστήρια γὰρ σκιᾶς καὶ καπηλεῖα.] Primam vocem Benedictus reddidit *tabernas*, Micyllus *ergaſtula.* Ludov. Creſollius libro v. theat. rhet. c. 3. amplius & propius *meritorias officinas.* Nam talem aliquam ſupponere debemus, ut pag. 153.

Pag. 37. Καὶ πολλῶν ἤδη καὶ δοκούντων ἐπιλήπτων] Male Micyllus, *Iam & multos eorum, qui pro ſtudioſis ac gravibus habentur, reprehendebat:* pari lapſu Benedictus *Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat.* Nam & verſio Lucianum non adſequitur, & male periodum hanc majore diſtinctione ab præcedente ſeparant. Sed nec bene Palmerius, *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* At mens Luciani eſt. *Multus enim profecto eſt in equis furor, & multos qui graves videbantur eſſe, redarguit*, eos quum graves videri vellent, probavit vanos, & quum deberent contemptores horum eſſe, in iiſdem nugis inſanire oſtendit. Quia autem in præcedentibus ait Lucianus de equorum nominibus, non potui quin ad ejus illuſtrationem hic apponerem inſcriptionem, quam ex ſchedis Peireſcianis depromptam publicavit excellens antiquitatis vindex Iac. Sponius, quum ad auctores interpretandos hæc vetuſtatis imago vivam fere vim afferat. Ea ſic habet

.. II PRAEMISIT ET C. T.
OCCVPAVIT ET CIT. CCCV
INTROIVGIS VICIT

SANIPPO CINIS.	X	HILARO AF.	I
AEGYPTO PE.	I	MACVL. AF.	I
PEGASO AF.	I	AQVILIN. AF.	I
EVTONO AF.	I	PEGASO AF.	I
ADVOLA. AF.	I	COTYNO AF.	I
DROMO HISP.	I	SICA AF.	I
PASSER AF.	I	CIRPATO AF.	I
LVPO AF.	I	MELISS. AF.	I
SILVANO AF.	I	DELICAT. MAV.	I
LVCIN AF.	I	PARATO AF.	I
EVTONO AF.	IV	BALLIST. AF.	VIII
PYRAL. AF. SE.	IV	ANDREM AF.	VIII
PARDO AF.	IV	SPICVLO GAL.	VIIII
ROMVLO LAC.	V	ROMVLO AF.	VIIII
RAPACE AF.	V	LVPO AF.	VIIII
BAETIC. AF.	VI	PALVMB. AF.	VIIII
CAMM. AF.	VI	ROMVLO AF.	VIIII
DAEDAL. AF.	VI	GLAPHYRO SPH.	VIIII
GAETVL. AF.	VI	BALIST. XIII.	III
ALCIMO	VI	MEMNO LAC.	XI
HILARO HIS.	I	BARB. AF.	I
SMARAGD. AF.	I	CALLID. CYR.	I
DRAVCO AF.	I	THELO AF.	I
ARANIO AF.	I	ARIONE AF.	I
EXACT. MAV.	I	HELIO AF.	I
PISTO CIR.	I	HIRBINO HEV.	II
PVGIO AF.	I	PALMAT. AF.	II
ANDRE. AF.	I	PASSER. TH.	II
ROMAN. GAL.	I	CATTA AF.	II
CANDID. AF.	I	PVGIO AF.	II
ABASC. THE.	XX	EXCELL.	
ARCAD. AET.	XVI	ARACIN.	
LVPO HISP.	XXII	CALLID.	
SAGIT. AF.	XI XIIX	AQVILA.	
AIACE AF.	XXX XXII	PECVL.	
AETHER. AF.	XXX XXX	....	
INGEN. ING.	XXIIX	HILAR.	
ARGO APH.	XXX		
VICTORE. AF.	XXXII. XL		
INNOCE. AF.	XXVIII		

PALMAS SIBI COMPLEVIT
C̄ CALLID. AF. BALLIST. AF. ∞
QVOS EQVOS C.

Pag.

Pag. 38. ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆ σφετέρας ἀληθείας] Non melius profecto hunc locum intellexit Bourdelotius, quam Micyllus, quem deſerit ac refutat. Quid enim? an hîc dicitur ingemiſcere Romanos, quod ſe ſentiunt prohibitos veritate ſua & voce libera frui, eaque prohibitio in eo conſiſtit, quod prohibiti ſint legibus illis, quibus cautum, ne in tabulis teſtamenti quicquam elogii famam alterius læderet, niſi ſuorum, quos exhæredare leges permittebant cum elogio? Quæ ſpecies prohibitionis in Græcis, nedum talis? immo quæ fortaſſe nunquam contigit? Nam quod de conſenſu If. Caſauboni jacit, vereor, ne aliter omnibus videatur, qui modo inſpexerint lucubrationes magni ejus viri. Sed neque Benedictus bene, *ne ex ſua veritate damnum capiant.* Plane enim Lucianus vult contrarium, nempe Romanos tota vita quum ſimulate egerint, veram unam vocem edere in teſtamentis, ne ex hac ſua veritate voluptatem capiant. hoc eſt, ne poſt eam veritatis vel mentis ſuæ veriſſimam profeſſionem patefactam (quod fit aperiendo teſtamento, neque id contingit niſi poſt mortem teſtatoris, ut non videat, non ſentiat, quid animi ſit illis, quibus laqueum aut infamiam legavit) laetari poſſint eo facto, quod inimicum ulti ſint ac læſerint malo voto, neque ſi ille propterea doleat, illi eum dolentem ſpectare poſſint. Hæc ſimplex & ipſa Luciani ſententia. Nam cur ἀπολαύειν ſumunt in malam partem? Neque hinc abire libet, quin alium locum per eandem hanc jactationem ambiguum tangam, qui eſt in Timone pag. 56. qui ſic ad Iovem. ὅπου δαλὸν πᾶς ἐπαιτεῖναι δεήσεις αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν ἢ κεραυνὸν ἀπ' αὐτῶ μὴ δεδιέναι, μόνον δ' τοῦτο εἰέναι ἀπολαύειν & τεφώσεσθαι, ὅπ ἀναπληδήσουσιν τῆ ἀσθόλη, ubi Eraſmus, *verum hoc ſolum vulneris inferri poſſe judicent, ut fuligine compleantur.* Tan. Faber *hocque unum ex vulnere malum ſibi accidere exiſtiment, quod fuligine operiantur atque inquinentur.* Quam interpretationem eſt alius, qui præter duas poſtremas voces repetit, & ſub titulo obſervationis negat τὸ τεφῶμα hoc loco convenire, quum fuliginis fiat mentio, unde etiam ſtatim ſe legere ait κεφώσεσθαι, fulmenque & fulgur adurere & uſtulare dici notat. Sed mirum, ſi vel ſententiam vel elegantiam hujus loci ullo genere adſequatur. Cur enim & ille & priores ἀπολαύειν accipiunt in malum, & ad homines fulminatos applicant, non in propriam notionem voluptariamque, ut paſſim ſolet, ac mox vidimus, & rurſus in ipſo hoc Timone ubi pari modo ἐφιλῶ ἀπολαυσιν Διομήδους, atque ipſi Iovi attribuunt, ut prorſus debebant? ſic enim elegantiſſima ironia accipiendum; *hactenus autem* (vel *in hoc ſolo*, *ad hoc ſolum*) *exiſtimant te frui vulnere* (voluptatem capere ex jactu fulminis, quo ſtolide putas, o Iupiter, illis grave vulnus a te inferri) *ut operiantur fuligine*, videas modo eos nigredine obduci, quam tu male interpretaris vulnus, quum ſit ſimplex & ridicula fuligo, velut fulmine in carbones & fumum reſoluto, quum ad homines deveniat. Qui perfectiſſimus ſenſus.

Pag.

Pag. 44. Βλας ὑπαρχόντων ἢ ἁρπαγῆς] Non capio acumen Benedicti, qui has voces alligat proxime antecedentibus, vertitque, *apud septem vocales judices vi & raptui præfectas*, non secus ac Athenis quoque certi judices certis actionibus præfuissent, ut Romæ prætoribus certæ cauiæ attribuebantur. Ne dicam ridiculum esse has vocales isti judicio præfuisse, non alias literas; quæ cui judicio præsederunt, oro? Nescio an bene Bolerus, *constitutis judicibus VII vocalibus de vi & rapina.* Certe sensus est & verti debuit, *ad tribunal VII vocalium, actione bonorum vi raptorum*, ut dicebant Romani idem prorsus judicium. Nam ὑπαρχόντων (unde causa erroris) est secundus casus ab primo τὰ ὑπάρχοντα, non οἱ ὑπάρχοντες.

Pag. 45. Ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλα π γεγράφ.] Bolerus, *sine quibus nihil omnino scribitur.* Benedictus, *sine quibus plane nihil scribitur.* At multa possunt scribi, sed sine sensu. Verti debuit: *sine quibus perfecte* & integre *nihil scribitur*, ὧν πεποιήκης εἰς τὸ γράφεσθαι πᾶσι δεῖται, ut ait infra.

Pag. 47. Τετραγώνους λέγειν] Pater adscripsit λέγων.

Pag. 55. Καὶ κάπνὸς ποιητικὸς ἀπεχνῶς ἴξω ἓ παιᾶγε τ ὀνομάτων] Recte Cl. Faber *ac fumum plane poëticum, nominum strepitum si demas.* ultra quod tentare quidquam error est.

Pag. 57. Υ πὸ μανδραγόρᾳ καθεύδεις] Viderit Palmerius in Erasmo lapsum; sed an non majore ignorantia ipse corrigit ὑπό? An non millies ὑπὸ apud Lucianum notat causam efficientem, utque idem sit prorsus voculæ ὑπὸ? Vertit sanè Erasmus *sub mandragora:* an ideo ille adspiciendus erat transformator herbæ in arborem, quæ dormientibus umbram faceret. Sed opinor scribebat nobilis ille Gallus hæc, quum comes Luciani venit ad Ἀλεκτρυόνος ἱερόν, viditque illic ὕλην ἀνεσκιμένην, ἧς δένδρα ἦν μήκωνες ὑψηλαὶ ἢ μανδραγόραι in libro 1. Veræ hiitor. & tam vere nunc in Erasmo sic divinando conjicit, ac illi, qui vaticinari solebant tenentes os animalis, quod alligari debebat ad radicem mandragoræ, in qua similitudinem somniabant corporis humani. Sic igitur & quum sub corona vendi aliquem dicet, credetur interprete Palmerio ex cœtu militum circumstante vel serto facere arborem; & speciosius cum veles dicitur sub vitem sumicere hastas, stare censebitur in vinea. Iocosa hominum ingenia! an Erasmo unquam excideiit illud ὑπνωτικὸν ὁ μανδραγόρας? Lenius sodes.

Pag. 61. Ναυάγια ἐπὶ ἓ Δεκελίων ἐγένετο * σφενακεῖλαι τῇ Λυκωρεῖ] Mirifice hæc illustrant Marmor Arondelianum & viciissim inde lucem capit Lucianus, ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΡ... ΟΥΑΦΟΥΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΕΠΙΔΕΥ ΚΑΛΙΩΝΟΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΟΜΒΡΟΥΣ ΕΦΥΓΕΝ ΕΓΛΥΚΩΡΕΙΑΣ ΕΙΣΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟ... ΟΝΚΑΙΤΟΥΔΙΟ.. ΥΟ... ΔΔ... ΜΤΟΥΤΟΙΡ.. ΟΝΙΔ..... Ο.. ΤΑΣΩΤΗΡΙΑ ΕΘΥΣΕΝ. Vbi sic supplet

plet Palmerius ὡσ᾽πρὸν καὶ τῶ διὸς παυομβρίε δ᾽ ἑαυτῶ τὸ ἱρὸν λοπάλλωνι δομήσατο καὶ τὰ σωτ. Vbi miror illum Δία παυόμβριον in chronico & sermone pedestri poni pro ὄμβρων παυομβρίου. Primo ipsa rei ratio non patitur. Quid enim quum ipse esset Athenis, cur Δία παυόμβριον exspectare debuit? & eo cessante demum ædificavit templum? Deinde non Græcus sermo admittit, nec ante dixit ζεὺς ἐγένετο, sed κατακλυσμὸς· adeo licet dicatur Iupiter pro imbre, non poterit hic bono sensu dici pro cataclysmo: nec cataclysmus cessavit cessante pluvia. Sed nec per pluviam contigisse cataclysmum auctor ante suppositi. Et quod ad ΠΡΟΤΕΡΟΝ potest ea suppletio ferri, licet ipse videns Seldenum, quum id ponit charactere communi, facere sex puncta conjecerim ΠΡΟΣΚΡΑΝΑΟΝ. dein suppleo ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΥΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΤΟ ΙΡΟΝ ΙΔΡΥΣΑΤΟ ΚΑΙ ΤΑ. De templo Iovis Olympii erecto ab Deucalione testatur clare Pausanias in Atticis pag. 32.

Pag. 77. Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶτον ἀμεληθῆναι σωιέβη ὡσὸς ἡμᾶς, ἃ φαῦλον ὄντα] Potuit Tan. Faber oportuniorem locum reperire invehendi in lectores incuriosos & editores. Licet enim pro certissimo sit hanc lectionem sic stare non posse, non tamen ideo discedendum ei fuit ad mutationem ejus omnino non necessariam, immo prorsus vanam. Benedictus est, qui ad hanc lectionem concinnavit ista Latina, *Hinc factum est, ut hic quoque a nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis.* Sed & Benedictis his & Fabris longe perspicacior Erasmus noster, *Hac in causa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, quum haud mediocriter de nobis sit meritus.* Vnde patet divinum virum ita censuisse distinguendum Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶτον ἀμεληθῆναι σωιέβη, ὡσὸς ἡμᾶς ἃ φαῦλον ὄντα, quæ ipsa manus & mens Luciani est ringentibus licet illis: ut taceam enervari omnem sententiæ huc facientis efficaciam, dum φαῦλον vertit *contemnendum*, quod huc non pertinet, voce adstricta & alludente ad pium & gratum erga Deos & eorum metuentem animum.

Pag. 79. Εἰς τὸ ἀνάκειον] Addendus & hic locus illis est, quæ ab Mausiaco perdocte notantur ad hanc vocem in Harpocratione. Quod propterea moneo, ut vites cum prioribus interpretibus vertere *in Castoris & Pollucis templum*, aut cum Fabro *in Castorum ædem*, quo nil nasutius. Vera enim esse quæ observat Mausiacus, censeo, & plane illos Ἄναχτες ex Cicerone intelligendos, ut nil commune habeant cum aliorum Græcorum aut Latinorum Castore & Polluce vel Castoribus; quos sane quum innuere vult auctor, novit ille Διοσκόρες, ut apparet ex dialogo de saltatione. Itaque idem observari debet in Reviviscentibus pag. 414. ubi rursus dicuntur οἱ δὴ καὶ ὡσὸς τὸ ἀνάκειον ὡσῳκέμβοι καλίμχιας. Miror autem ea, quæ observari video ad præcedentia ὑπερέιχε γὰρ αὐτῶ τῶν χείρα Πελικῆς, quasi id respiceret ad orationis pronunciandique gestum, & non unice ad patrocinium ac tutelam, eo modo, quo excellentissime

id notavit familia Æmilia in nummo, Lepidum tutorem pueri Ptolomæi exhibente.

Pag. 80. Ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγχιβρόμοις τοῦτο χρήσιμον] Pater adscripsit τούτοις legere Pricæum ad Matthæum 6, 7, quod sane nec necessarium, & convenientior vulgata scriptura.

Pag. 85. Πρὸς τὸ ἦθος τῶν συμποσιαστῶν] Adscripsit Pater, forte συμποσιαστῶν. Quod quidem manifestius, sed potest retineri quoque alterum.

Pag. 88. Πάλαι μὲν σε τοῦτο αἰτιῶμαι] Non utique significabit *te in his accusare* vel *harum rerum*, ut rebatur Cl. Faber, & ideo scribit σε. Potest enim intelligi *hac tui* vel *hanc tuam rationem olim accusasse*. ut in Hermotimo. ὁ γοῦν Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἔπαι ἡμᾶς ἐν Φαίσῳ. Ita hoc loco vides eosdem rei & personæ casus, in quo reticetur quartus casus agens, quia ipse is erat. Codici Academiæ adscriptum πάλαι μέν σε. Sed non necessarium. In duabus sequentibus notulis apparet eundem Fabrum sibi fecisse fraudem, imminutas & decurtatas contemplantem nescio unde voces, quæ in ipso contextu sunt integerrimæ & plenissimæ.

Pag. 96. Σχεδὸν ἀκριβῶς ἐν ἐπῳδῇ ὅτας δρύπτεσι] Sic distingue has voces, ut recte Latina præiverunt, & nuper fecit quoque Faber. Mox διφθέραν inepte verterunt Salmurii *fagum*, & ineptius nunc impressum *fagum*. Faber *rhenonem* transtulit.

Pag. 109. Εἰς βαθυκήπια πόνον] Vana est hæsitatio Cl. Fabri inter hanc lectionem, & eam quæ in Theognidis editionibus obtinet; qua aut uti non debuit, aut melius oportuit se inde expedire, quum id posset, non auxilio Stobæi & Plutarchi, qui potuerunt aliter citare quam Lucianus; Sed Lucianus se ipse defendit, ostenditque in libello de Mercede conductis p. 450. & apologia ejus libelli sequente pag. 490, & quomodo citare voluerit, & ex quo, clare & βαθυκήπια dicens & ipsum nomen Theognidis adjiciens. Vnde inprimis apparet ab Bourdelotio temere notari ex Homero, ut postea πατρῶν κατ' ἠλιβάτων, quod ex eodem sit. Nihil falsius. Etiam paulo post negare nequibit Faber, verius vertisse Erasmum & ex ejus imitatione Benedictum illa verba ὅπως δὲ τὼ ἀγχιλὼ ἐάσεις αὐτὼς, *quod illos nullo pacto respexisses*, quam ipsum, *quod ipsos ne primo quidem congressu aspicere voluisses*. Sed vice versa queri debeo, quum sic loquatur etiam Lucianus in saltatione, ἄμεινόν ἐστι οἶμαι ἀρχήσει τὸ πᾶν ἰάσασθαι, καὶ μηδὲ τὼ ἀγχιλὼ ὁμολογεῖν τι τοιοῦτον ἀδοκιμαστικόν, vertisse Opsopæum, *neque sub initium fatearis aliquid tale te flagitiose deliquisse*, Benedictum *nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis*.

Pag. 151. Καὶ ὃ παρῆλθον αὐτῶν τὸ γιγνόμενον] Bene Barlæus præmunivit has postremas voces, ut contra Palmerii mutationem essent stabiles. Sed debuit ipse Lucianus sua vindicare, qui utique in principio somnii sic loquutus fuit, οὐκ εἰς μακρὸν ἦ καὶ τὰ παρέργα διφθεῖραι, ἀπφίεμαι ἀεὶ τὸ γιγνόμενον, ubi advertit Bourdelotium. Sed

sic

sic elegantissime Græcis dictum, nemo melius docebit Theophrasto, in capite περὶ ἀναισθησίας, οἷον λογισάμενον πρὸς ψήφους, καὶ κεφάλαιον ποιήσασθαι, ἐμπεσὼν τὸ δεδομηκὸς μέρος, τί γένοιτο; Denique, noster in Pseudomanti pag. 779. Μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπίγραψα τῷ βιβλίῳ κ' τὸ ἔδος, ἓξ δὲ δοῦν χρησμοὶ ὀκτὼ, ψυσιάμενός τε ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ ὀφυχμοὺς καὶ τὸ γιγόμενον ἐπ' ἔδος τοιοῦτος πίμψας. Ita proprium id est in pecuniariis rationibus.

Pag. 165. Πρὸ τῆ κυμαιτιάδος γῆς] Audio Mss. & Tanaq. Fabrum. Sed quid Lucianus amaverit, colligere etiam possumus ex fine Hermotimi, ubi sic scribit. Ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἡϊόνι καθεζόμενον ἐπὶ τῷ κυμαιτιάδη, ἠρώτων τὰ κύματα.

Pag. 168. Αἰόλα δ' Ἕλλην ὑγιαίνεα] Augustinus Datus cum Benedicto, *Æoli Græci filiam.* Scilicet ut plures ad verba attendunt, non ad rem vel Luciani sententiam, qui volebat *ajunt mulierem quondam, Æoli filiam, Hellenis neptem*, vel ex Ovidii libro xi. Metam. ubi Halcyone vocatur *Æolis*, vel ex Dicæarcho, cujus verba sunt; ἡ γὰρ Ἑλλὰς τὸ παλαιὸν ὅτε ποτὲ πόλις ἀφ' Ἕλληνος δ' Αἰόλου ἐκλήθη τε καὶ ἐκτίσθη· quæ loquutio non minus notat patrem Æoli fuisse Hellena, quam filium. Contrario modo impingunt in Hermotimo pag. 535. Verba Græca Εὐανδρίδα δ' Ἠλείῳ interpretantes *Euandrida, Elei filio*, quum patria, non pater describatur.

Pag. 169. Κατὰ χειμῶνα μέσον ἀφθορέσας πᾶς ἀδιαις] Certe non debuerunt hæc intelligi & verti aut cum Dato *tranquillitatis differentis*, aut cum Benedicto *media hieme ab aliis serenitate differentes*, sed *eminentes, eximias*; quod putidum fere est monere, quum ut passim, tum in Luciano millies occurrit.

Ibid. Τὸ γὰρ ὄντι γε ὑπὸ ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων] Ineptissime Benedictus, *revera enim omnis homo infans est, maxime vero senex*; quum longe accommodatius Datus, *Omnis namque homo infans utique videtur esse, vel ultima senectute provectus*, quæ verissima Luciani mentis expressio.

Pag. 174. Τῶν ὕφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ κοπλιήσαιτο, ἀντὶ δ' ἀνασκολοπισθῆναι] Sunt vitrea fracta; & conari sunt evitare interpretes. Sed annotavit Pater τὸ κοπλιήσασθαι ἀντὶ τοῦ ἀνασκολοπισθῆναι, ut Mercurius Charonti in contempl. τοῦτο τὸ πρᾶγμα τοληρῶν αἴποι κοπιαρήσαιτό μοι.

Pag. 179. Ἀτρεμεῖν αὐτὸς γῆν ἄλλως ὄντας ἀνέρχεσθαι] Commode interpres. Adscripsit tamen Pater αὐτοῖς γῆν ἄλλως ὄσαν ἀνέρχεσθαι.

Pag. 194. Λυπεῖς ὦ Ἡράκλεις τὸν. ὐδὲν ἄλλο. κἀμοὶ ἐπιτείνεις τὸ ἔρωτα] Poterat fine crimine Benedictus integram servavisse interpretationem Micylli, *Ægritudine, Iuno, te ipsam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eo magis incendis*, quam vides temere ab eo truncatam.

Pag. 198. Χῆς ἢ προσκαλεσαμένῳ τὸ Ἔρωτα] Vel προκαλεσαμένῳ edendum fuit, ut haberetur ratio Benedicti vertentis *provocato Cupidine*, vel versio retinenda fuit Micylli *Heri autem vocato ad se*

Cupidine. Sed sane verbum Græcum habet aliquid, quod a neutro exprimitur, & Benedictina lenius & Micyllina fortius, ut patet in dialogo Veneris & Cupidinis, ἀλλ' ἐκεῖνῳ πρεσβύτῃ με καὶ προσκυλείτῃ. Itaque scriptis libris obediendum. Video simile committi mox in dialogo Enipei & Neptuni, dicente illo Διὰ τοῦτο ἐχρῆν σε προσαρπάσαι τὴν ἔρωτα, ubi cum Micyllo Benedictus *propterea te mihi amorem præripere oportebat.* In Piscatore dicunt Philosophi de Luciano ἔοικε γὰρ ἀνὴρ οὗτος ἄλογα προσκαλεῖσθαι, δικαίζεσθαι ἀξιῶν. ubi vertunt, *Nam cum iste vir judicio velit experiri, haud absurde provocare videtur.* At in hac loquutione vix est differentia inter τὸ *provocare* & *judicio experiri velle:* & in præcedentibus non tam provocat, quam admonet modestiæ philosophos, ne se indemnatum occidant, atque adeo convenientius videatur προσκαλεῖσθαι.

Pag. 208. Ἀπὸ δὲ Ταινάρου κατεπτόμενος ἐπὶ κεφαλὴν πεσὼν ἀπέθανε] Non debuerat hæc distinctio ex editione Benedicti in hanc propagari, quum priores melius κατεπτόμενος, ἐπὶ κεφαλὴν πεσὼν ἀπέθανε, eamque sequatur in interpretatione Benedictus.

Pag. 223. Τὰ μὲν δὴ Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερον ἐν ὑποχθονίοις καὶ ἐν ἄνω εἰσίν] Non satisfacit Benedictus *Leda filii alternis vicibus apud superos atque inferos versantur*, vel, ut alii, *alternis inter ipsos vicibus agitant.* Etsi enim vera ista, tamen non ad Lucianum, qui exprimere destinata tempora voluit, nempe *alternis diebus.* Quod nisi constaret, ac sic definite loqueretur, non posset infra Diogenes Polluci dicere σὺν χρόνῳ ἴσως οἶμαι τὸ ἀναβιώναι αὖθις velut dubitans de certo tempore, sed certe scire se dixisset aliquando reversurum in vitam: non Mercurius Apollini, ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγγενόμενον, ἐκείνῳ Κάστορι ἦν. Mox pessime in hac editione repetitum ex prava Salmurienſi καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱὸς, quum sequatur γενόμενος ἀθάνατος, & recte habeant priores οἱ υἱοὶ.

Pag. 242. Μανθάνω ὑπ' ἐκείνοις, ὅπη με ἕλαθεν] Sic inepte distinguit hæc editio ex Salmurienſi; at debebat μανθάνω, ὑπ' ἐκείνοις ὅπη με ἕλ. Sic pag. seq. etiam male distinctum puto ὅτε ἀναπαύεις, σεαυτὸν λαχυθεὶς, quum rectius non distinguatur ab Bourdelotio. Neque sane id potest notare *neque diffusis aquis te ipsum cohibes;* nam qui se diffundit, quomodo is se cohibet? sed *diffusus te reficis.* Ludit enim in notione & Græci verbi λαχύνειν & Latini *diffundere*, nempe pro exhilarare. Quæ tota est elegantia hujus loci.

Pag. 249. Καὶ ἐξένισεν ἐς τὴν γῆν] An sic nunc voluit loqui Lucianus, qui in dialogo sequente, καὶ γὰρ οὐ ἀναλαβὼν ἐξενίζω ἐς Ταίναρον. In mercede Conductis, ἀμειρήξαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἄδηλοι κακῶς ἐξενίζεσθε.

Pag. 255. Ὁπότε κρίνεσθε] Micyllus apud Basileenses & Bourdelotium *quando abripiebatur.* Quod nimium: & quum hæc vox vim denotat illatam, quod sæpe fit in Luciano, additur secundus casus: & plane id huc non convenit. Benedictus, *quando ingrediebatur,*

sar. Nec sic loquitur Lucianus, etsi propiusſit. Pater adſcripſit *deſcendebat* vel *demittebatur.* Abundat igitur litera, & lege κρὸς Διὸς.

Pag. 264. Καὶ Λακεδαιμονίους] Temere ex editione Salmuriensi in Latinis repetitur error præmiſſi nominis Diogenis, quod deleri debet.

Pag. 269. Οἱ τὸ κλῆρον ἕν ἡμῶν τὸν πεντακισμύριοι] Benedictus *quinquageſies mille.* Quanto rectius Micyllus *quinquaginta millia?*

Pag. 273. Ἐπεφύκειν ἐμβαλόντε εἰς κόλπους] Nec cur Benedicto placuerit *præſertim*, nec cur Bourdelotio *celerius*, cauſa patet ulla; quum ex proxima parentheſi palam ſit notare vel plenius vel meracius; quorum prius hic commodiſſimum, ut in magno poculo latere aliquid & alia occurrentis inde mali cauſa ſingi poſſet, prorſus ut ſupra in Timone & Thraſycle. ὁ παῖς μεγάλῳ κόλπῳ ὀρύξειν αὐτὸν, τὸ ζωγρεῖον ἕν χειμῶνι κάλλιστα.

Pag. 275. Μηδὲ τὰ ἐπιτάφια] Inepte interpres *neque epitaphia*, ut notum eſt pro veſtibus ſepulcralibus.

Pag. 280. Καὶ λέγειν τὸν ὀλίγον τοῦ ὕλης καὶ μικρολογίαν τὸν Δία, καὶ χρυσόν.] Verterat Mart. Boletus *& curioſitatem.* Id mutaturus Benedictus reddidit *& rerum minimarum diſquiſitionem.* At ſane jam ſatis expreſſit hoc philoſophi vitium per tria proxime antecedentia, quæ non ſunt ab hoc poſtremo diverſa. Itaque non miror patrem notaſſe videri avum intelligere. *avaritiam*, ut ſic potius diſtinguatur καὶ ὕλας· καὶ μικρολογίαν τὸν Δία, καὶ χρυσόν, & non modo tacite aurum hinc inde ab diſcipulis corraſerit, ſed etiam oſtentet animo inſitam inſignem avaritiam & cupiditatem colligendi amplius, quam apud vivos celatam nuditas mortis nunc aperit. Mox ubi ſequitur πολὺ πανηγυρικώτερον abſurde vertunt *quæ quinqueremis*, quaſi bellicum quid apud inferos, quum ipſe Charon in contemplantibus teſtetur ſe ſolum θεωρίαν ἥκειν.

Pag. 287. Καὶ συνελάμβανον τὸν ζωντῶν] In duabus præcedentibus editionibus vertunt *interficientibuſque auxilium tulit*, pro quo Benedictus *& interficientibus opem tulit.* Mira & ridicula. Recte adſcripſit pater *inſtar lictoris.* Id enim vult *& ipſo corripuit* duxitque *ad mortem.*

Pag. 294. Ὅπως καὶ τοῖς ἐμοῖς πράξεσι ἐπαινέσαι τὸν Λυκῖνον] Luſcinius, *ne quod nomen meum celebraret & meas res geſtas cum tuis conferre auderet.* Admodum lenta. Benedictus accuratior *eo quod me collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet.* Sed cur elegantiam Græcam obſcurant & malunt circumire, quam mera & nuda verba auctoris ſequi? Quod non aliunde profectum, quam quod auctores earum non cogitarent Ciceronem dixiſſe, *Iſocrates majore mihi ingenio videtur, quam ut cum orationibus Lyſiæ comparetur*; Juſtinum *Lydorum reges fuere variis caſibus memorabiles; nullus tamen fortuna Candauli comparandus.* Et ſic alii.

Pag. 297. Εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, τοῦτο χαίρειν ἔστω, καθ' ἑαυτὸν ἐμοὶ τὸ

αὐτὸν ... μηχανᾶσθαι] Eximia discordia interpretum. Ottomaro Luscinio vertente, *etiamsi non palam confitearmini, nequiones tamen in eo, quod tacite hujuscemodi per quietem toleratis*; Benedicto, *quod ne confiteamini, eo deteriores estis, quod hæc toleratis*. Aut vana, aut nimis indecenter acciſa omnia. Adſcripſit Pater. *eodem modo affecti, ſed diſſimulantes*, vel *quod cum eodem modo affecti ſitis, diſſimuletis.*

Pag. 299. *Ὥστε ἐλεληθέτην δίδυμοι ὄντες ἐμοὶ συνόντες*] Verumius apud Baſileenſes & Bourdelotius, *ex quo factum eſt, ut gemini unius matris utero lateretis*. Benedictus, *ita ut eodem in utero gemini lateretis*. Sed non hoc in ſenſu adhibetur iſta locutio apud ſcriptores. Itaque adſcripſit pater locum ex dialogo de ſacrificiis, de Iove, quem ait vulgo credi pluere & tonare, *ὁ ἐλελήθει πολλὰ πράττων*, ubi Eraſmus, & recte, ac ab eo Benedictus, *& illum nos latuit eum jam olim fuiſſe defunctum*. & de Saltatione, *ἐλελήθεις, ἔφη, ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων*, Benedictus, *Neſciebam te unum quidem hoc corpus, ſed plures animas habere*. In Necyomantia *ἐλελήθει Μένιππον ἥκων εἰς ἅιδου*, & *ἐλελήθεις ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ τὸ πῦρ ὑπὸ σοῦ κεκαυμένος*.

Pag. 304. ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ] In editione Baſileenſi adduntur ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, quæ ſi ſunt ex Mſſ. libris prodita, non debebant ab aliis induci, licet non minor ſic haberi debuiſſe videatur ratio Empedoclis.

Pag. 306. *Μὰ Δί', ἀλλὰ τὸν Κροῖσον καὶ τὸν Σαρδανάπαλον ἄνωθεν*] Benedictus, *non per Iovem; Craſſum enim & Sardanapalum adeo*. Non ſecus ac ſi voluiſſet negationem Lucianus, non potuerit nunc quoque dicere, ut mox ante *οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξίαν, καὶ τύφον* &c. & in Vitarum auctione, *οὐ μὰ Δία ἀλλὰ μέγαν ὄγκον καὶ τύφλωσιν*. In Mercede cond. pag. 468. *οὐ μὰ Δία ἀλλὰ ἐλεύθερος ἐκεῖνος ὁ δὲ Πρίαμος αἰχμάλωτος*. Sed vides, auctorem nunc loqui, ut fecit in dialogo Noti & Zephyri, *ἀγωνιῶντα αἰχμᾶν τὴν ἀλκυονίδα μὴ ὄντα. οὐ Δία ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἔτι χαίρει*. Senſus eſt, *Itane? immo ad Craſſum*, &c.

Pag. 308. *Τοῦτο μὲν οὖν καταλείπωμεν παρθένοις καὶ γραυσίν*] Interpretantur omnes auctore Eraſmo, *quin igitur vel hujus gratia, perge, ut facis, navim trahere*, quoniam nihil aliud, quam oſtendunt ſe nihil percepiſſe. Quid enim id notat? Merito admonuit pater, *nave ſubducta naulum* vel *portorium exſpecta*.

Pag. 309. ΠΛΟΥΤΩΝ] Dolendum eſt adeo cæca ratione procurari editiones, cujus hoc ſanequam perſpicuum documentum eſt, non niſi ex editione Benedicti, in multis nugatoria, adoptatum, quum recte Baſileenſis non hanc appellationem præmiſerit, ſed alteram ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ, quod neceſſario fieri debere quivis videt; nunc tamen admoneri debuit vel in futurum bonum.

Pag. 312. *Ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς*] Adſcripſit pater, forte *βεβιωκότος*. ſed & prius ferri poteſt.

Pag.

Pag. 315. Ὅμως ἀντιβαίνοντες καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντες, οὐδὲν δέον] Micyllus, *reluctari tamen & resupinos obniti nulla necessitate aut commodo suo.* Equidem nihil plane nunc agitur de commodo descendentium, & nullus huic voci locus in hac oratione dari potest. Itaque Benedictus eo animadverso postremas tres voces abscidit. Sed nihilo plus huc convenit illa necessitas. Non enim modo ipsis necesse non est obniti, sed contraria necessitas ipsis incumbit quiete & cupide descendendi. Sed nec Græca quidquam de necessitate. Verte, *resupinos obnitentes, quum id fieri non oporteret; non sic faciendum esset.* Vt de saltatione. ἐπαίνως ἐπιβοῶντα ὀλίγῳ πνὶ ἀνηρώπῳ εἰς οὐδὲν δέον κεκλαμμένῳ. Hermotimo. διεξιὼν αὐτὰ καὶ ἀκριβολογούμενον οὐδὲν δέον. Et alibi, ubi recte attenderunt. Sic & alii, ut Demosthenes Olynthiac. 3. πολέμια ἢ χίλια καὶ πενταήρια πάλαισα ἀνηλάκαμεν εἰς οὐδὲν δέον.

Pag. 322 Τὸν Ὀδυσέα, ὃς ἀντεποιήθη μόνος] *Vt qui solus sese mihi opposuerit.* Sic omnes interpretes, quos vix dicas, an Græcam vocem nunc recte vel ceperint vel expresserint. Sane optime pater notavit subintelligi τὸ ὕπαλον, & verti debere *solus vindicabat.* Sic in Reviviscentibus Philosophia minatur se contrituram κακὸς κακῶς, ὡς μὴ ἀνήκεστοῖς τὸ ὑπὲρ αὐτὸς ἁλαζόνες ὦσιν.

Pag. 331. Καὶ νυχίαν Ἑκάτην καὶ αἰπεινὴν Περσοφόνειαν] Apparet satis desumptum ex vetusto carmine, & esse hexametrum, quod mutare Lucianus non solet; idque ut recipiamus puto legendum Ἑκάτην καιπεινὴν Π.

Pag. 333. Ὑπό τι Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῆς σκιᾶς καταμαρτυρηθέντα] Mirum qui ab Stoicis potuerit dici testimonio confixus, quem ipse Aristippus laudandum censuit. Sed alius est accusator apud inferos, & verissimum opinor, quod in mentem venit patri, ὑπὸ τῆς σκιᾶς. Propria ipsius umbra eum convicerat præter Dionem. Id ipse Menippus, hoc eodem verbo etiam usus, paulo ante adfirmavit: αὐτὴν (σκιὰν) τοίνυν ἐπειδὴν ἀποδύνωμαι, κατηγορῆσι τι καὶ διελέγχωσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ.

Pag. 334. Καὶ τὴν γυναῖκα Τιτυόν. Ἡρακλεῖς ὅσος. ἵκελος δ'] Videtur Τιτυὸν, Ἡρακλεῖς ὅσον;

Pag. 342. Ἀπὸ τῆς ὑπατοίης βολῆς] Mosellanus *e summo cœlo*, Benedictus *e magno cœlo.* Pater *sacro lumine.*

Ibid. Καὶ ξύμπαλις καὶ συνδιάτορος ὤν] Difficile dictu est, unde Palmerius de Mosellano sic suspicetur, ut audimus, fingens vocem & a terminatione vocabuli editi remotam & a Græcia alienam. Nec felicior est in emendatione sua proponenda, quidquid ille non dubitare se sic legendum esse prodat. Quam facili negotio sanari omnia possunt! Legendum enim καὶ συνδιάκτορος. Ejus vocis primitivum habes in Pseudomante. Πυθαγόρου, πολέμων τε διάκτορον ἐσθλὸν ἀοιδὸν. In dialogo Mercurii & Majæ pro eo dicit συνδιαπτάσθαι. ἀλλ' ἴσπ καὶ νεκρικὸν συνδιαπτάσθαι μεμερισμένον. Imperite mox sequuta est hæc editio distinctionem aliorum, ἢ εἴ τινα λάλον

νεκρὸν σῦριγξ ἐκείνῳ, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἀφελέγγη, quum distingui debeat ἡ εἰπὼν λάλον νεκρὸν σῦριγξ, ἐκείνῳ παρ' ὅλον &c. ut bene versiones videntur advertisse.

Pag. 343. Εἶπε ἐμὲ μὴ κηρύτλεσθαι δείσῃ, καθάπερ ἀποδράντα ὑπὸ τοῦ Διός] Insulse Mosellanus, *deinde & ipsi mihi verendum, ne interim tanquam transfugam Iupiter me abdicet*, quasi legisset ἀποκηρύτλεσθαι. Verior igitur Benedictus; & adscripsit pater, [*quasi fugitivum per præconem investiget.* Vide Petron. Mos. Ἀκύπερας τὸ Ἔρωτα.] Locum Petronii intelligens cap. 58. *At non servus publicus tam languide egit, sed raptam cauponi harundinem subter lectum mittit, omniaque etiam foramina parietum scrutatur* &c. Alter locus est Moschi notus.

Pag. 347. Ὥσπερ πρύλλῳ τινὰ ἐμβαλὼν τῷ τρίαινα] Quum vertisset Mosellanus *atque tridente velut unco quodam hamo injecto*, contraxit Benedictus *& injecto tridente tanquam quodam hamo.* Quod cui potest placere? unde hamus ille? aut ad quam rem? An hamus facit ad turbandum? An ignorat ullus πρύλλῳ passim ab Grammaticis exponi κινητήριον τὸ χύτρας, quod & commodissime & facete ab ridiculo Luciano & Neptunum traducente in persona Charontis videtur dictum, non secus ac si mare esset ejus olla culinaria.

Pag. 349. Ἀοίδιμον ὄνομα καὶ θεμιστόκλεα] Importuna his subjicitur nota Bourdelotii, quæ plane hinc relegari debet, quum nihil τὸ θεμιστόκλεα & θεκλαθάρας ad vocem Luciani: ne dicam futiliter citari Casaubonum ad Theophilactum, pro Theophrasto.

Pag. 352. Εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γενικῶς καὶ αὐτὰς ὦ βελτίστη καὶ πὰς κεφαλὰς ἀπίτεμνε] Aut aliter vertendum, quam fecit Benedictus nempe *generose*, aut scribendum ἑνικῶς, ut in Tyrannicida. δεῖ ἐπιχειρεῖν τις ἐτάλμα τῷ ἑνικῶν. In Vitarum auctione βίον ἀνδρικὸν παυλῶ, βίον ἄρειον καὶ ἑνικὸν, In Pseudomante, πάνυ ἑνικῶς καρτερήσας. Nam placuit ea vox auctori.

Pag. 355. Ὅπως ἂν τὰ τῶν πονηρῶν, λογίζεσθαι καιρὸς εἶα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἂν εἴη] Non possunt his verbis respondere, quæ eis Latina appinxit Mosellanus, *usque adeo, ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum hic recensere mala, quam & privatorum.* Neque enim in his Græcis tale quid agnosco. Nec melior Benedictus Mosellanum circumludens, *quandoquidem horum mala recensere non minus temporis exigeret quam qua sunt privatorum*, qualis comparatio prorsus non exstat in Græcis. Verto. *Quum* vel *ubi vero hæc sint regum mala, opportunum* vel *præsto est colligere, qualia sint privatorum.*

Pag. 370. Ἔστι δὲ ὁ Ἄπις ἐξ ἀρτίλης βοὸς, ἐπὶ τῷ πρωτέρου χειροτονήθη] Benedictus, *est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus*, quod mutuatus est ab Erasmo. Sed ubi talia in Græcis? illud *antea* in quod tempus recidit, & quando exstitit? aut quis intelligit? Immo *post priorem creatus*, prioris mortui

tui ſucceſſor & quidem per ſuffragia ſacerdotum quærentium paſſim. Adeo plane contraria eſt Luciani ſententia, quam affingebant illi. Quod certe debuerunt vidiſſe, quum toties in hoc auctore ἐπὶ τύποις, & in vitarum auctione ἐπὶ τετέλεσιν, etiam in Cataplo. Sed ſic tamen aliquoties hic deſidero acumen interpretum. Nam libro 2. veræ hiſtor. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ μουσικῇ τε καὶ ᾠδαῖς χολάζουσιν, ubi Benedictus *in cœna:* quæ ſi vera eſt verſio, quid faciunt σκιπώμαζε paulo ante deſcripta? immo eſt *poſt cœnam.* Sic notabili errore in initio Apologiæ pro mercede conductis illa ὅτι τὸ γὰρ σὸν ἀγελαῖοι διεξήεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι σεσόβηλον. ἃ ἦ μὲν ξύν καὶ ἐπὶ πᾶσιν τοῦτό σε ἐλέγχω &c. videoreddi, *ſed quid interim in ſingula diceres*, quum certe debuiſſent, *ſed quæ interim & poſt omnia* (nempe lecta) *ab te dicta fuerint.*

Pag. 374. Ὁ τὸ πήρᾳ ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Certe vix credibile ab Benedicto non emendatam verſionem editionis præcedentis, ſed & ab illo verſum eſſe, *cui ex humeris pera dependet.* Vt recte errorem hic animadverterit Palmerius. Sed neque ἐξωμὶς hoc loco conſideranda, ut ſervilis veſtis, ſed ut propria Cynicorum, quibus nulla pars hominum liberior. Conſule collecta ab Oct. Ferrario part. II. Rei Veſtiariæ lib. 4. cap. 20, & 22.

Pag. 376. Καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς ἦτοι σκυτοδέψης] Non bene expreſſit Benedictus *etſi plebejus fueris.* Quid enim? an σκυτοδέψης quiſquam eſt non plebejus? Sic & in aliis opificiis. Plenior ſane Bolerus, *etiamſi ex vulgo aliquis fueris idiota.* Sed vertendum ſimpliciter, *ſive ignarus & imperitus fueris, ſive futor.*

Pag. 377. Εἰπέ μοι πρὸς τῶν Στυγὸς] At hanc opinabar Deorum & Superorum jusjurandum: inferi autem jurabant certe apud Lucianum per Cerberum, ut in Necyomantia idem Menippus. οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατ' ἐξουσίαν, ἃ μὲν ὁ Κέρβερος, ἐπὶ μία μηχανῇ ἕκαστα ἀλαφυγλῆν αὐτὸς. Hinc decerne, lector, an non legi debeat πρὸς τοῦ Κυνὸς, idque tanto majus, quo majore riſu hic per ipſum jurat, quicum loquitur, quod ridiculus Lucianus aliquoties inducit facientes illos non Deos. Sic in Timone Plutus ad Iovem, σκόπει γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς ἕκαστα; Sic Diogenes videns advenientem Herculem ἔχ' Ἡρακλῆς ὅτος ἐστι; ὁμόσον ἄμεινον μὰ τὸν Ἡρακλέα. Et in Timonis loco ſimile adducit ex Ariſtophane Tanaq. Faber.

Pag. 379. Ἡ ἔδει δὲ οἰμώζειν] Non debebat verti *a pueris plorare*, quod ſatis bene illuſtravit Faber ad Timonem. Mox autem interpretes videntur legiſſe, ἄπρακτοι, non ἄπρακτοι, unde ipſe dialogi index *finis* πράξις.

Pag. 386. Ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ὀνόμενος] Aberrant fere ubique in interpretatione hujus locutionis. Priores attentiſſimi Græcis, *itaque non eſt quod in illo emendo poſſis eſſe celerior quam deceat.* Secutus Benedictus, *itaque non nimis cito ipſum emeris*, plane contrario ſenſu quam eſt in Græcis, quæ ab prioribus poterant brevius reddi, nempe, *itaque jam jam emas, non poteris, quin emas.* Ad id enim

ſervit ſtimulus præcedens, quo ſignificat eum habere aliquid nummorum; non ad deterrendum. Et ipſi debebant ſe correxiſſe ex Apologia pro mercede conductis, ubi occurrit ἐπὶ οὐκ ἂν φθάνοις τῆς ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας περιουσίας, ubi Benedictus, *alioqui fieri non poterit, quin hac ratione præfectura omnes exauctorentur*, ubi eaſdem voces contrario, ut apparet, modo, ſed recte, accipit.

Pag. 388. Κατὰ τὸν χείρω λόγον] Adſcripſit his pater notam ab Bourdelotio in margine poſitam, nempe [Alludit λόγους ἥττω καὶ κρείττω, quos vocant]. Non poteſt enim eſſe dubium, quin ſit inepta iſta animadverſio, quum nihil iſta vel ad vocem χείρω vel ad Lucianeum λόγον faciant. Et plane alludit auctor ad ea, quæ paulo ante vendendus dixerat, ſe ζυγοστατῆν τοὺς λόγους τῇ πρὸς τὸ ἴσον ἀπολήγειν. Hinc lepide ludit, & denunciat ſe πείσειν εἶναι διαστόλῳ miſeriore argumentandi modo; per flagra nempe. Similiter loquitur prolapſu inter ſalutandum. ὥσπερ τῷ δικαίῳ λόγῳ οὐκ ἂν ἔχοι εἴης ὃ ἡμαρτηκέναι. In Harmonide. ὥστε ἆρα σὺ ἡμῖν φαίνεσθε τῷ δικαίῳ λόγῳ.

Pag. 390. Τῷ γλαττῶν αὐτῷ ἐπιπολὺ περιεργον ἀπατιμᾶσθαι] Quum Pirckhaimerus mediarum vocum rationem nullam habuiſſet, Benedictus vertit *& in multas partes abſciſſa*, ſubintellecto *τῷ prius* ex præcedentibus. Quod prorſus non placet, quum in Græcis nihil dicatur de multis partibus. Sed vel intelligi debet *magna ejus parte* vel *in multum prius abſciſa*, aut *longo tempore prius abſciſa*; in utrumque enim reſpectum vocabulo iſto ἐπιπολὺ utitur Lucianus. Mox mirum, unde Benedictus περὶς Ἱκεσίῳ vertere potuerit *per ſupplicem Iovem*, quum debuerit *ſupplicum præſidem*.

Pag. 396. Ὑπφαίνεσθε δέ τι καὶ ψαμύθιον καὶ φύκος καὶ τὰ ῥάμματα πάνυ ἐπιεικῶς] Abſit ut credamus id poſterius factum, aut Lucianum velle innuere. Immo nihil verba meretricia ad præcedentia: & quid ad verbum in initio poſitum? Puto ſcripſiſſe καὶ τὰ χρώμασι ut in Dearum judicio, μηδ' ὅτι κεκαλλωπισμένῃ, μηδὲ τοσοῦτον ἐστηξιμμένῃ χρώμασι, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπιεικῶν τινα.

Pag. 397. Ὥσπερ τὸ χρυσίον ἀπαστώμενον τοῖς κύμασι, λαμπρότερον ἀποστίλβει] Eraſmus, *tanquam aurum, cum erutum inciditur, clarius relucet*. Et quæſo, quid hinc diſtat Benedictus, *quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clarius refulget?* Scilicet hoc erat, quod Salmurienſem interpretationem merebatur. At quid hoc rei eſt? an aurum tunc inciſum clarius eſt reliquo auro? Immo quid magis fatuum eſt? an periculum eſt, ut quis credat aurum ab aliquo inciſum iri non erutum? Rectiſſime annotavit pater [Vide Caſaubonum ad Strabon. pag. 63. ad lib. 3.] innuens locum ſcilicet, unde diſcimus aliquod auri genus effoſſum ſolere tundi, ut ait Plinius, κόπλειας, ut Strabo.

Pag. 400. Ἄλλως γὲν τοῦτο ἠρόμην. ἡ τέχνη δέ σοι πῆς;] Quis poſſet has voces ita interpretari, ut faciunt interpretes, *verum & hoc quæro*,

ro, quammam artem nosti? An in Græcis legitur ἀλλὰ κἀγὼ τοῦτο πρόμολω, πῶς δή σοι ἡ τέχνη? Hæc Græca conveniunt istis Latinis, non Lucianea. Nam Lucianus priorem citatarum vocum partem retulit ad præcedentia, posteriorem ad sequentia, & verti debuit. *Frustra igitur id rogabam.* (nempe de patria & lingua, quum nihil ad disciplinas id faciat) *Verum quod artificium tuum est?* Paulo ante scribi debuit, Σύρος, ὦ φιλοσοφία, τῇ Ἐπιδρομίδι, ut recte pater, non ἐν Εὐφρανορίδι.

Pag. 408. Οὕτω αὐτὸν ἐπαίνημι ἐκείνου ἐπαινέσαντος τὸ δι' ἐτῶν λόγους ἐπαινέσαι] Viri docti in his ita versantur, ac si Luciano non suppeditasset copia exprimendi se. Scripsit sine dubio δι' ἐτῶν λόγους ἐπωλεῖτο. In Apologia pro Mercede conductis ait λόγους ἀνεῖσθαι pag. 515.

Ibid. Οὕτω ἐρήμῳ ἡλίσκεσθε μετ' αὐτοῦ] Pirckheimerus *vos quoque indicta causa condemnabant.* Cur igitur in fine Hermotimi, τὰ γὰρ αὐτὰ πρός σε εἶπον ἂν, εἰ τὸ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τῶν ἄλλων ἀπρίτων ἐρήμῳ κατεγνώς. Ergo Benedictus *vos vero cum ipso damnabamini:* at idem in loco Hermotimi *cæteris indicta causa damnatis.* Rursus in eodem Hermotimo pag. 527. σὺν ἐχρῆν ἀπαίνητον κατεγνώσκειν, ἀλλ' ἐρήμῳ ἡμῶν κατεδικάσατε, ubi rursus *indictam causam* profert. In Abdicato pag. 714. ἀπὸ ἐξ ἐρήμης τῆς παῖδος ἀθῷος ἀλίσκεσθαι habet *indefensam causam.* Sed ex fine Hermotimi apparet esse discrimen inter κατεγνώσκειν ἄκλητον, & κατεγνώσκειν ἐρήμῳ. Immo id satis norunt omnia Lexica. Cur non igitur attendunt quoque interpretes?

Pag. 419. Εἶτα λήσειν ἤλπιζες] Benedictus, *ubi te latitaturum sperabas.* Sane nullus horum sic se gerit, ut latitare velit idque præcipuum studeat: nec circa petras liguriens versatur spe latendi, sed prædandi. Itaque Pirckheimerus *ubi prædari sperabas*, & adscripsit pater λήζεσθαι.

Ibid. Ὡς ἂν εἰς βυθοῦ δόξειε ποικίλον τινὰ χρῶτα] Benedictus, *ac si in profundo varii coloris appareat.* Qui sensus nec huic loco congruus, nec pro sensu haberi potest, quum nihil boni denotet. Quid enim id est? aut an id fieri solet? Prior interpres, *veluti in profundo apparet colore vario*, easque voces includit parenthesi, unde patet eum errasse in scopo & vera intelligentia. Verte, *accedentem video, prout in profundo videntur, varium colore.* Sedere enim fingitur in muris arcis, unde despiciens ait quantum ex distantia istius altitudinis judicare posset, se videre aliquem varium. Res ipsa docet.

Pag. 438. Ἐνδοπάτῳ τῷ Ἑρμιθρῷ τῆς Σόφης] Sic edidit Benedictus, & vertit *Syræ filios.* Sed in Bourdelotiana est τῆς Σῆφος, & Mosellanus conducere sibi putavit, si in versione omitteret.

Pag. 445. Τὰ προσταλάζοντα τῇ ἅλμῃ] Ab Erasmo adoptavit Benedictus *salo perfundebantur*, quod utique non potest molestiam rei, quæ Græcis vocibus enunciatur, implere. Debuerunt *veldum antlia eorum salsugine gravabatur.*

Pag.

Pag. 446. Οἷς μὴ ἔστι τὰς φίλας ἔχειν &c.] Permoleſte ab interpretibus obſcuratur ſententia hujus narrationis. Nam Eraſmus, quem ſequitur Bourdelotius, præterquam quod præpoſitionis hujus rationem nullam habeat, tum finem peſſime claudit, ſcribens *id vero non mediocre videri.* Quæ quidem alieniſſima ſunt ab illis, quæ ibi ſcribit Lucianus. Adverte, lector, & videbis verbum ſubſtantivum in illis poſtremis ἢ ὧν οὐ πάσχουσι τούτων λαμβάνειν, ὀλίγον ἐστὶν (ut quidem diſtinguit editio Salmurienſis & Pariſina, quum Baſileenſis ἢ ὧν οὐ πάσχουσι, τούτων λαμβάνειν ὀλίγον ἐστιν, omnes ineptiſſime) abſcindi debere ab præcedentibus, & in conſtructione revocandum ad ipſum noſtrum οἷς, ut annotavit pater. Videtur ſane id ipſum exprimere Benedictus, *quibus cum eo quod* &c. *peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ & benefactorum iſtorum accipere;* modo ille vel propriam interpretationem recte intellexerit, & τὸ *eſſet* acceperit pro *liceret.* Sic enim diſtinguenda illa, ὥσπερ καὶ μισθὸν ἡ φιλίας καὶ ὧν οὐ πάσχουσι τούτων λαμβάνειν ὀλίγον, ἐστίν. Vt in Mercede cond. μισθὸν ὀλίγον ἡ ἀγγελίας ἀποκλαῦσαι.

Pag. 447. Περιμείναντες ἐξελκομένῳ] Sic tres editiones, quum tamen Eraſmus interpretetur *adacto*, Benedictus *illecto*. Recte igitur adſcripſit pater ἑστελκομένῳ.

Pag. 450. Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέσθαι μοι, ἔκεισε δὴ πρὸς αὐτῶν λεχθέν] Eraſmus cum Benedicto, *Supereſt jam ut eam cauſam referamus, quæ quidem ut veriſſima eſt, ita ab illis minime profertur.* At non id vult Lucianus, nec innuit jam ſupereſſe, ut referat eam cauſam: ſed mere concludit, *reliquum igitur* (quia præcedentes prætextus pro vanis auctor traduxit) *& veriſſimum quidem, ſed minime ab illis produci ſolitum.* In Apologia pro eo dicit τί ἂν ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν.

Pag. 467. Ἦν ἐπιλίπῃ ἄλλο τινὸς, αἰφνιδίως ὑπὸ παρόντος ἀφαιρῶν ὁ Δίφιλος τί σοι ὑπουργούμενα φέρων, ἐκείνῳ ὑπουργήσειεν] Sic diſtinguunt Baſileenſes & Salmurienſes, niſi quod illi etiam diſtinguant poſt vocem Δίφιλος. Vertit autem Eraſmus, *ut ſi quando deſit alibi, miniſter repente te inſpectante ſubmovens ea, quæ tibi erant appoſita, aliis apponat.* Etiam Benedictus, *Si quando deſit alii, repente miniſter te præſente tollens ea quæ tibi erant appoſita, ei apponit.* Quis neget acutos hic fuiſſe illos viros, qui viderunt, ſi iſtis aliqua appoſita erant tollenda, debere tolli iſtis præſentibus vel inſpectantibus? At longe alia mens Luciani. Ne dicam fatuum eſſe, ut illud ἐπὶ παρόντος ſic explicetur. Veriſſime notavit pater mutandam diſtinctionem, ſcribendumque, ὦ ἐπιλίπῃ, ἄλλο τινὸς αἰφνιδίως ἐπιπαρόντος, ἀφαιροῦν ὁ Δίφιλος τά σοι ὑπουργούμενα, φέρων ἐκείνῳ ὑπουργήσειεν. Hoc eſt, *ſi quid deſit, alio quodam repente ſuperveniente, tollens miniſter tibi appoſita, ferens illi appoſuit*, ab ἐπιπάρειμι.

Pag. 474. Οὐκ ἀμύστως ποτὲ καὶ τὰς τῶν ἄλλων τὰς παρούσας. ὁ τῷ ξυμ-

ξυμποσίῳ ἀποσκώπτων] Benedictus. *nunquam insulse alios etiam... dicteriis petens.* Conjungit separanda, & hinc vehementer torquet Lucianum. Melior Erasmus, *quum non insulse super convivium dicteria quadam jecisset in eos qui aderant.* Sic enim debet, *quum aliquando non insulse jocatus esset.*

Pag. 475. *Πεχάως ἔνιοτε τῶν ῥίνα ἔχοντας*] En delicias interpretum. Benedictus, *si nares cubitali magnitudine amplas habeant.* Erasmus, *si illis naris nonnunquam cubitali hiet specu.* Vbi tantam auxesin? & cur malunt de nare & naribus, quam nasum appellare? Sane quum in Hermotimo dicit *ἀπέτεμψε αὐτῷ τῶν ῥῖνα ὁ λέων*, adhibent nasum. Et quum simpliciter de casu narium aliquid dicunt, ut si quid per illas fluxerit, Lucianus certe potuit & maluit dicere *αἷμα πολὺ ἐκ ἐνῶν ῥυὲν*, initio conscrib. hist. Sed ut nunc *ῥῖν*, ita etiam *πῆχυς* in Luciano iisdem risum præbere debuit. Nam in dialogo Veneris & Cupidinis, quum scriberet ex Veneris ore Lucianus, *οἱ Κορύβαντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν τέμνεται ξίφει τὸ πῆχυν* Latine dixit Erasmus *Corybantum alius suum ipse penem ense desecat*, Benedictus eadem, nisi quod *resecat*, ut apparet ex Salmurienſi & hac editione. Adeo illis obhæsit vexatio Attios, ut Deliacos fecerint quoque Corybantas. An miseri non recordabantur Prudentii de eodem collegio? *Cultrum in lacertos exserit fanaticus Sectisque Matrem brachiis placat Deum.* Eademque apud alios. Certe hoc tempus talia non decent; & laudabilius fecissent *cubitum* simpliciter interpretantes.

Pag. 476. *Καὶ ὡς ἐπιτρεπεὶς τὸ κάλλιον ἐπιλέξατο διεξιὼν*] Perperam Erasmus, *quemadmodum adhortans commodiora subjecerit.* Concinnius Benedictus, *ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit*, etsi posteriora hæc sint singularia. Certe clarius & simplicius verti poterat, debebatque ut adscripsit pater, *cum ei commissum esset negotium, pulchriorem* vel *optimam vestem elegerit.* In Nigrino. *οἱ τὰς πόλεις ἐπιτρεπόμενοι.* In Apologia hujus dialogi. *εἰ φαῦλαι ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκῆ γίγνοιτο, ἀλλ' ἔθνη ἐπιτρεπῆναι.* In modo Conscrib. histor. *οἷς κ πράγμασι χρήσαιτ' ἄν, εἰ ἐπιτρεπείη.* Et alibi usitatissima est loquutio.

Pag. 477. *Ἄωρα ἂν σοι τὰ δῶρα*] Ita & vertitur ab interpretibus *intempestiva.* At non veniunt intempestiva illa, quorum adventu solvo æs alienum antea contractum; etsi tarda, tamen satis utique tempestiva, nec certe *ἀνόητα.* Immo sane auctor scripsit *ἄδωρα δῶρα*, talia dona, quæ pro donis haberi non possunt, quum & eorum spe in cultu domini & mox in ipsos servos plus erogaveris, quam illa tibi possunt redigere. Sic in Timone notatur ab Barlæo *πλεῖστοι ἄπαλοί*. Sic in vitarum auctione Bourdelotius advertit *πέψεις ἀπεψίη*. Sic ab aliis *κόσμος ἄκοσμος, τόκος ἄτοκος.*

Ibid. *Πρὸς τῶν θεραπείαν σκάζοντα καὶ ἀπηυδηκότα*] Incredibile est has voces, inprimis postremam, sic ab eximiis illis viris verti potuisse *ad munia famulatus obeunda claudicantem & obaudien-*

dientem. Quid oro illud eſt? Vtique talia non decent ſeculum noſtrum, nec hanc editionem. Quis ignorat ἀπαυδᾶν eſſe collabi, deficere?

Pag. 482. Τὰ σφίγμα. καὶ κυρτίλια.] Video in hac editione grandem notam his ſubjectam. In quibus ſane fruſtranea eſt Bocharti diſputatio contra Bootium: diſputare debuit in ipſa voce κυρτίλια, an ferri ea poſſet; prius certe, quam conjecturis nihil juvantibus concuteret, quod ſtabile & certum ſatis fecerat immenſa Salmaſii doctrina; per quam dicere etiam debemus fruſtra exerceri maluiſſe Palmerium, quam diſerte profiteri id omne, quod boni adferre huc poterat, ab eodem maximo viro occupatum eſſe. Nam ut σφίγμα manifeſte expoſuit animalcula, Latine ſpinturnicia pag. 377, Sic κυρτίλια ex Heſychio de parva κόρη pag. 90 magni operis, quæ utraque huc bene conveniunt.

Pag. 493. Πρὸ ὃ τῶν ὅλων μεμνῆσθ'] Quum omiſiſſet Moſellanus priora interpretari, Benedictus reddidit *ante alia autem*, ut videatur legiſſe τ' ἄλλων, ut ſolet quoque alibi dicere φορτικὸς ἄξιος τὰ ἄλλα. Sed temere. Verte *ante omnia vero.* Sic in Scytha. συγχαμψάμενος ἐσπούδασε συναγωνίσασθαι χρῶτο πρὸς τὰ ὅλα.

Pag. 497. Τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν] Marcilius nota expreſſit, quod ante illum Eraſmus in verſione oſtenderat. Nam quum hic eſſet interpretatus, *verbum hoc ſalvere plane valere jubet, atque omnino improbat veluti malum ac pravum*, quum Benedictus abeat licentius a Græcis, notavit ille forte ſcripſiſſe ludentem τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύειν δὲ ἀποδοκιμάζειν. Vt & margini adſcripſit pater. Et ſane plenus hic libellus luſuum ex reſpectu hujus verbi. Sed quis neget non interpoſito iſto verbo non etiam ludentem ſcripſiſſe Lucianum, & de induſtria in quæſtione de verbo χαίρειν dixiſſe τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν? Certe quum omnia præcedentia habeant ſibi incluſum id verbum, aut etiam expreſſum, nullo genere formoſior exiſtit oratio, ſi nunc contra fidem librorum veterum repetatur. Iam neque Luciani oratio videtur χαίρειν κελεύειν δὲ ἀποδοκιμάζειν, ſed κελεύειν χαίρειν δὲ ἀποδοκιμάζειν, verbo κελεύειν ad utrumque infinitivum relato, ut in Hermotimo. ὃς εἰ μὴ ἔχοι ταῦτα, μηδὲ σωφρονοῖ ἢ, ἀποδοκιμαστέος καὶ ἀποβλητέος.

Pag. 498. Καὶ ὅλως ἡγεῖτο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι. ὅτι δὲ τὸ δὶς πεμπτὸν, ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν.] Si recte attendas, imperfectam videbis ſententiam, & deeſſe aliqua talia, καὶ ὅλως ἡγεῖτο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ δὶς πεμπτὸν καὶ τὸ χαίρειν. ὅτι δὲ τὸ δὶς πεμπτὸν ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de ſententia Pythagoræorum ponderantium efficaciam ſignificationis trium horum verborum, quorum adeo validius cenſebant ὑγιαίνειν, ut illud unum in ſe contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par eſſet verbo ὑγιαίνειν. Et hæc Græca ſic ſupplebat Pater.

Pag. 505. Καὶ ὁ πρὸ ὀδὼ σοι γένοιτ' ἂν εἰς τὰ μαθήματα] Quum Vincen-

centius Opſopæus vertiſſet in editione Baſil. *adeo ut itineris quoque laborem ad diſciplinarum exercitium referre ſoleas*, adſcripſit pater, *quodque proceſſui, incremento eſſe poſſit.* Id videtur intellexiſſe Benedictus, vertens *quodque ad præcepta tibi conferat*, etſi non capiam, cur μαθήματα reddat *præcepta*, quod facit ubique. Eadem loquutio in principio Galli, ὡς μίαν κρηπίδα ἐργάσαιο, πρὸ ὁδοῦ ἔστη τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα. Et hinc in Abdicato. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου γαίας δεῖ, καὶ προοδοποιῆσαι τῇ πόσει.

Pag. 508. Καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι] Quum Opſopæus verterit *& quotquot per humum repentes ſumus*, Benedictus *& quotquot per humum repimus*, videntur legiſſe, quod pater margini adſcripſit ἑρπόμενοι. Sed præterea, quum Baſileenſes ediderint μὴ τῶν καὶ θεῶν ὑμῶν, exiſtimans in ordine horum quatuor vocabulorum καὶ debere poni primum, non quartum, ut fecerunt Bourdelotius & Benedictus, putavit reponendum ἡμεῖς ὅ γε συρφετὸς καὶ ὡσεὶ χαμαὶ ἑρπόμενοι ἰσμὲν, καὶ μὴ τῶν θεῶν ὑμῶν &c. in quo tamen non ſtatuendum contra ſcriptos libros.

Pag. 511. Ἀποδιδάσι γὰρ αὐτῷ κἀμοὶ τοὺς τόκους. Αν. τί δὲ, ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν] An non videtur mutanda perſona, & Luciani nomen præponendum his omnibus? Certe efficacior erit luſus; quaſi, quum Hermotimus excuſaret eum, quod nihil adverſus alios ſævum ſtatueret, reſpondeat Lucianus ridens, id videlicet mirum non eſſe, quia illi obeant in fœnore ſolvendo conſtitutum tempus: tum pergit in eadem perſona. Quid autem? an ſic futurus eſſet, ſi non darent?

Pag. 513. Εἰ γὰρ ἐθελήσειας, ὦ Λυκῖνε] Opſopæus *ſi modo hæc res tibi cordi eſſet.* Benedictus, *ſi modo velis Luciane.* Imo *utinam velles, Luciane!* Nam & paulo ante. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνελθεῖν, ὦ Λυκῖνε.

Pag. 518. Ὃ δὲ βούλομαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστὶν, οὐχ ὅτι τὴ γνώμῃ τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσίεις αὐτοῖς] Immodice Opſopæus, *niſi enim me fallit animus, tale quiddam eſt, quod dicturus ſum, nimirum te parandæ & colligendæ ſapientiæ cupidine cum iſtiuſmodi viris converſari.* Abſurde Benedictus & præter Græca, *Iſtiuſmodi autem eſt, quod volo dicere, non ſolum ſapientiæ virorum illorum amore captus ipſos adiviſti, ſed in ſap.* At particula οὐχ eſt hîc accipienda per interrogationem; cujus notam quum ſubjecerint huic periodo Baſileenſes, quî potuit eiſdem placere Opſopæus? Adſcripſit vere pater. *Quod enim dicere volo, ſic ſe habet: Nonne ſcientiæ virorum eorum cauſa ad illos accedis, &..?*

Pag. 521. Εἰ τούτῳ ἐπιλημμένοι κωπερύκοιεν, ἐσιόμενον ἐκεῖσε,] Sic Benedictus & Bourdelotius. Baſileenſes εἰ τούτῳ κωπιλημμένοι, κωπερύκοιεν ἐσιόμενον ἐκεῖσε. Pater notat ſumptum ex Ὀδυσ. ὃν ἐσιόμενον κωπερύκῃ, & Opſopæi verſio eſt fatua.

Pag. 528. Ἀνάλογον τοίνυν κείσθω τις ἡμῖν] Ineptiſſime Opſopæus, *Nempe vir ille probabili inductione inferet dicturus. Ergo abſurde pro-*

propositus est nobis quispiam, quasi vocem ἀπάλογον ad superiora ligari voluerit; ne dicam illud *absurde* non apparere in Græcis, aut sic quoque pessime Græcam vocem reddidisse. Melius Benedictus: *Addet nimirum ille & sic dicet. Eadem igitur ratione nobis proponatur aliquis.* Pater ad hæc Græca adscripsit recte, *vicissim nobis proponatur.*

Pag. 530. Ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ὁ δὲ μέρη ἕκαστος] Opsopæus *hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia.* Omnino nimium large & vage. Benedictus, *hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit*, unde nescio, qui intellexerit. Et cur igitur non etiam ita vertit in de Saltatione. ὅταν γὰρ ἀντεχειρισάμενοι καὶ παίσαντες ἀλλήλους καὶ παιδέντες ὁ τὸ μέρη παύσωνται. Vbi reddit *mutuo*, non singulatim. Sed Lucianus innuit talia dictum iri ab omnibus omnino, ab unoquoque si per circulum dicendi vices irent, sua vice, ut quoque de Laconicis pueris in loco citato. Id ita pronunciat, ut de Alexandro in Pseudomanti, λαμβάνων δὲ σὺν αὐτὸς ἐχρᾶτο μόνῳ, ἀλλὰ πολλὰς ἤδη ὥρας αὐτὸν ἔχων συνεργὸς, ἅπασιν ἐνεμβρὺ ἐκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. De saltatione, καὶ τὰς ἐφεστῶτας θεὰς ἕκαστον αὐτῶν. quod non satis lucide in Latinis efferunt. Et infra ὅ μὲν ἀδὴ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀεθμοὺς εἰπεῖν.

Pag. 532. Φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικὸ σφᾶς μᾶλλον ἔστω ξυνθεῖναι, ἡμᾶς δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotius. *fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici vestram hanc esse compositionem; nos autem quinque aut septem illa esse dicimus.* Benedictus. *Etenim Epicurei vel Platonici dicere possent, se quidem ita componere, nos vero quinque aut septem illa esse dicere.* In qua mutatione attendit merito ad malam interpretationem voculæ σφᾶς, quæ non notat vos aut *vestram*, ut fecit Opsopæus, sed ipsos vel se. Cæterum male peccavit, quum Basileensium ὑμᾶς mutavit præcedente Bourdelotio in ἡμᾶς. Et porro quid est illud vel Benedicti *componere* vel Opsopæi *compositionem*? Itaque adscripsit pater, *ipsos quidem ita computare, vos vero.* Sic infra. εἰκὸς τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπῄδειν. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦτ' ἔπεσθαι. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν ταῦτα συντεθέντα τὸ κεφάλαιον γένοιτ' ἄν &c.

Pag. 544. Κἀκεῖνο ἔρμαιον ποιήσεταί σε] Imperite in Basileensi & Bourdelotiana vertitur *atque ille te certum faciet*, tanto utraque ineptior, quod secundæ vocis primam literam majore charactere efferant. Itaque adscripsit pater *atque ille lucrifaciet te.* Sed & correxit Benedictus.

Pag. 545. Ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν ἢ ἓν εἰδότες ἅπαντα ἀποφαίνωσι] Miris interpretationibus hoc colorant viri docti! Opsopæus, *donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi paraverint.* Benedictus, *donec aut nihil aut unum scire de omnibus ostendant.* Quando alterutrum horum erit? Et quid si vel paraverint cum illo, vel cum

eum altero offenderint illud quod prædicat, an tunc adducetur Lucianus, ut credat? Illene tunc, quum nihil scire ostendant? Ridiculum prorsus. Itaque tentavit juste hæc mollire pater, adscripsitque se legere vocula ἢ omissa, ἄχρις ἂν μηδὲν ἢ ἐν εἰδότες π. ἀ. ἀποφ. cum versione Latina, *quamdiu non nisi unius gnari de omnibus pronunciabunt.*

Pag. 547. Εἰ μὴ ἀνίκητ τῷ ἀφετείῳ] Opsopæus, *nisi exercitii impigro studio illud consecutus fueris.* Benedictus, *nisi recipias disquisitionem illam.* Immo simpliciter, *nisi hanc moram sustinueas*, tantum temporis colloces: nam respicit, quod Hermotimus dixerat de μοχθηρῷ ἡμέρας.

Pag. 548. Τοῦ πρώτου χρηστοῦ καὶ ἀξίου ἐντυχόντ] Opsopæus *cui sub initium bono & digno incideris.* Benedictus, *in quod bonum & dignum incideris*, perperam omittens, quod omitti non debet τοῦ πρώτου; tum neuter ostendit vim vocis ἀξίου, cui pater adscripsit ι. δώρῳ. Sed & mox perperam iidem κονίλῳ verterunt *sextarium* vel *sestarium*, quum deberent *heminam*, ut annotavit idem.

Pag. 552. Ὡς σὺν ἄν ποτε ἄλλο εἴποιμι] Opsopæus *ut ne quid interim dicam aliud.* Benedictus *me nunquam aliud dicturum.* Immo ut recte notavit pater, *ut ne quid dicam a ratione alienum.*

Ibid. Προθέμενον ἅπαντα εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμείλλοντα καὶ βραδύνοντα &c.] Fatue Benedictus & inde hæc editio, *omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt & cunctatur.* Recte Opsopæus, *omnibus in medium propositis eligere oportere cunctantem & tardantem* &c.

Pag. 555. Τὸ μὲν ξυμβαίνειν γε ἐξ ὧν φῂς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι] Opsopæus *illud quidem accidit, quod dicis, philosophari promptum non esse.* At Benedictus *illud quidem accidit, quod dicis, non esse promptum philosophia incumbere*, & hujus nasuta commutatione vocum, & utriusque interpretatione non satis valida vocis ἀδύνατον. Intellige cum patre *illud quidem colligitur ex iis quæ tu dicis, non posse philosophari.* Nam ξυμβαίνειν hic ponitur, ut supra, μένοιτ' ἂν ὁ μὴ πάνυ παρὰ ξυμβαίνειν λέγων, nempe ἐκ δυοῖν δυοῖν συντιθεισῶν.

Pag. 561. Πέλτην, ἢ μᾶλλον ἢ ἀσπίδα] Vterque interpres medium vertit *parmam Persicam.* An credimus utique Lucianum voluisse ea voce id exprimere? Et cur non peltæ addunt interpretes gentem, cui illa in usu?

Pag. 575. Γενοῖτ' ἂν τῶν Ὀλυμπίων τῷ πανηγύρει ἡγεῖτο καὶ συγγραφεῖ θαυμαστὸν δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι] Verti videas ab Benedicto, *Olympiorum celebritatem idoneam ducebat ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem:* Ab aliis, *satis superque sufficere Olympiorum ludos ad faciendam fidem Græcis, eum scriptorem esse admiratione non indignum.* At quid de illa fide in Græcis? utrum ea residet in ἰκανὸς an in δεῖξαι? Immo *celebritatem* Olympiacam *sufficere* & valere *etiam ad scriptorem admi-*

rabilem oſtendendum Græcis, quoniam videlicet hactenus alia ludicra illic ſolita erant δείκνυσθαι, non hiſtoriarum ſcriptio.

Pag. 576. Ἐπ' αὐτῷ μόνον ἀποδύσαντες ἤδη] Sic edunt, quod intelligi non poteſt; & ipſos tamen recte intellexiſſe patet ex verſione *per ſe ſolum exutum videatis:* quam ut habeas, edi debuit ἀποδυσαμένους.

Pag. 578. Ὤμην τάχα μέντοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσθήσειν αὐτούς] Benedictus, *ſtatim quidem id ipſum etiam addituros putabam.* Ineptiſſime. Nam quî id in laudando addituri erant, quum ipſe Lucianus ante dixit ſe ſuſpicatum eſſe omnes meliores laudatæ orationis cauſas ab ſcriptis ſuis abeſſe? Recte tamen Græca, quæ optime percepit Opſopæus, *hoc ipſo eos potiſſimum adductum iri*, niſi quod congrua oratio poſcat *adduci:* non enim agitur de futuro.

Pag. 579. Ἐς τὸ πωλικὸν τρόπον] Benedictus *equarum in morem.* Et cur non æque bene Opſopæus? *quemadmodum pulli a matribus lactari ſolent.*

Pag. 581. Τὸ νεογνὸν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῇ ἁπαλῇ ἤδη φοβερὸν] Interpretantur, *porro infantum alter, non ſecus ac pater agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis.* Satis fideliter, niſi quod quatuor voces, quæ ſequuntur tertiam, me offendunt, maxime quia nec in Græcis habentur. Et quare unus modo ſimilis eſt patri, non etiam alter pullus? An vero ſcribunt hanc fuiſſe naturam centaurorum & diverſitatem, prout ex equino aut muliebri ubere lactarentur? Quaſi vero in lactantibus etiamnum beſtiis magnam indolis & feritatis differentiam videamus. Immo quis ille] ex duobus eſt ἀγριώτερον καὶ φοβερώτερον? Profecto meræ abſurditates, & miſere depravatus eſt hic locus. Nam ne Græca quidem bona ſunt. Quis enim dicit τὸ νεογνὸν τὸ ἐν τῷ νηπίων? quò geminum illum articulum? & cur non tantummodo τὸ ἐν τῶ νηπίων, vel τὸ ἐν τῷ νεογνῶν? Quin etiam cur non addit manifeſtius differentiam, ut appareat quam hic ſit ex patre ἄγριον, alter ſit inſtar matris aut κριλίου aut mitior? En igitur neceſſariam & egregiam reſtitutionem, τὸ νεογνὸν δὲ, τὸ ἐν τῷ νηπίῳ ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῷ ἁπαλῷ ἤδη φοβερὸν; nec de altero infantum, ſed utroque accipe; *Fœtus autem adhuc in tenerrima ætate tamen ferus & in molli jam terribilis.* Deinde verte. *Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum* (ut referatur ad præcedens, quod perperam Benedictus refert ad ſequens) *& quod admodum pueriliter* &c. Sane etiam tale quid videtur adtendiſſe Opſopæus.

Ibid. Ἐς βάθος ἦ ἐπὶ πεπάρων καὶ ἕκτοσε πεπαγμένους ὀπλίτας] Quum toties hæc ſint ab viris doctis explanata, certe nequit laudari Benedictus, dum interpretatur primas voces *in medio*, unde utique patet eum non intellexiſſe. Opſopæus & ſimplicius & propius ad intelligentiam *in profundum.* Livius ſolet dicere *intror-*

trorsus porrectos ordines, introrsus patere aciem, & latitudinem aciei.

Pag. 582. Τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τοὺς ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι] Quum vertit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus*, imitatur Opsopæum, *tunc una cum quatuor elephantis utrinque equitibus esse occurrendum*, qui uterque debuerat addidisse, qui cum elephantis occursuri essent: certe securius poterant, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere equitibus* Galatarum.

Pag. 583. Τὰ ἅρματα ὑπ' ἀναστρέψαντα] Vterque interpres hoc loco somniat subversos currus, tanto ineptius, quod tamen eosdem mox ferri denuo in suos dicant; quæ quemadmodum fieri possunt? Præterea didici, quum de subversione loquitur Lucianus, non ἀναστρέφειν illic locum habere, sed ἀνατρέπειν. Sic in historia conscrib. ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἀλλων, & in Demonacte ἀνατραπήναι σκάφος, ubi vertitur *submersa nave*, forsan præter auctoris & mentem & manum, quæ tantum vult aut voluit *subversa*. Et nostrum ipsum in Aristophanis Pace. ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα. At nunc intelliguntur *retroacti* vel *reversi*, ut in Scytha, οὐκ ἂν δὴ ἀνέστρεψεν οἶμαι ἐς Σκύθας Anacharsis, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. Indignum profecto tam exigua, nota & obvia ignorari. Quin etiam distinctio ponenda est post verbum ἀναστρέψαντα, sed hoc modo, τὰ ἅρματα ὑπ, ἀναστρέψαντα κἠπὶ τοῦτο εἰς τὰς οἰκείας, οὐκ ἀναμενοῦσι διεφθαρῆναι. Mox male in Salmurienſi editum τ' τὸ εὐθὺ ὁδὸν, quod in hac editione repeti video, quum recte Basileenses τ' εἰς τὸ εὐθὺ ὁδὸν.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πιστὴ] Benedictus *spectata utrinque fides*. Quid intellexerit, ipse viderit: certe nequaquam ad Græca. Opsopæus, *quorum fides in utraque fortuna spectata sit*. Absurdissime: nec enim huc adversa vel secunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἡ ἄριστον κρῖναι παιδείαν δεῖσθαι νομίζειν σοὶ γε δόξαν ἢ πάντων] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotium, *sed aut optimum juxta disciplinas æstimandum est, quod tibi apportet* (sic Bourdelotius. at in Basileensi *oportet*) *gloriam, aut omnium*. Benedictus, *quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi visum fuerit*. Vnde apparet illas voces σοὶ γε δόξαν verius fuisse intellecta ab Benedicto, quum certe Lucianus de judicio agat, non de gloria; & editioni Basileensi adscripsit pater *tuo judicio*. Sed quum is ipse Benedictus non perciperet, quo postrema ista ἢ πάντων referenda essent, omissis duabus adversativis ἢ ineptissima licentia vocem πάντων superioribus immiscuit, quum tamen simpliciter verti deberet, ac clarissima sit aposiopesis, verentis aliquid arrogantius vel invidiosius proferre, quod post vocem πάντων tamen promittebat sermonis cursus. Verte igitur: *quin id vel optimum ad doctrinam existimari oporteat, quod tibi visum fuerit, vel omnium.*

Pag. 592. Α'λλὰ τῇ Α'θηναίοις ἐξεῖναι ϑεοποιεῖν τὸν Σκύθας ἐπὶ τῇ Ε'λλάδι. τῇ τοῦ λοιμοῦ τῇ μέγαν ἴδοξεν] Sic distinguit Bourdelotiana, & interpretatio Opsopæi est, *sed Athenienſibus quoque licitum eſt in Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia populus Athenienſis infeſtabatur.* Benedictus ita mutavit distinctionem τὸν Σκύθας. ἐπὶ τῇ Ε'λλάδι τῇ, vertens tamen *Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis.* Vnde apparet, quantum ſibi permiſerit uterque interpres, quum & de populo Athenienſi nihil dicant Græca, & tantundem de Benedicti Athenis. Certe quidem in ea urbe luem graſſatam nemo ita cœcus eſt, qui non ſatis ex ſerie orationis videat. Sed an propterea non etiam potuit graſſari extra urbem illam per Græciam? & quum graſſaretur ita per univerſam non minus Græciam quam Athenas, an non potuit ſingulare monſtrari remedium urbi Athenarum, æque ut aliis privatis urbibus? Nemo contrarium dixerit. Et prorſus tale factum memoratur ab Harpocratione in A'θεας. Iam verba illa *ἐπὶ τῇ Ε'λλάδι* pertinent omnino ad ſequentia, quibus rectiſſime conveniunt, quum præcedentibus adhæreant prorſus quod ad ſyntaxin κακοζήλως, (& quis dicet ϑεοποιεῖν *ἐπὶ τῇ Ε'λλάδι*?) quod ad rem ipſam, nugaciter; quum Athenienſes nequeant ϑεοποιεῖν, niſi in territorio ſuo: neque Luciano contrarietas in his quæſita eſt, ſed in Scythis & Athenienſibus.

Pag. 596. Οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπαινῶν] Aut imprudenter admodum aut imperite interpretes, alter *neque enim mediocri laude Anacharſis virtutes ſolebat extollere Solon*, alter *non enim Solon parum eum laudabat*; quum debuiſſent, *neque enim parvum momentum erat Solon laudans*; non exigua res aut pretium erat, ſi quis ab Solone laudaretur.

Pag. 597. Καὶ ἐπισῦσαι δρίσας ἄνδρας εἶναι τὰ πλάστιγγα. τῇ ἐμυήθη μόνῳ βαρβάρων Α'νάχαρσις] Sane ſic etiam attente interpretes, alter *ac prorſus eoſdem in reliquum viros optimos eſſe credebant. Solus vero ex Barbaris Anacharſis initiatus eſt*: alter, *eoſque viros optimos denique eſſe credebant. Solus vero ex barbaris initiatus eſt Anacharſis.* Atqui turbant illa vel *in reliquum* vel *denique*; & ſi vis vel Græciſmum vel ſenſum congruum, diſtingue, κὴ ἐπισῦσαι δρίσας ἄνδρας εἶναι. τὰ πλάστιγγα τῇ ἐμυήθη.

Pag. 608. Ο'τι δὲ περιὸν σὺν αὐτῇ τὸ ἡμιδῆ μυθώδες, κὴ τὸ τῷ ἐπαίνῳ μάλιστα πρόσωπες, παρ' ἑκάτερον τοῖς ἀκούσιν ἦν] Indignis modis confundunt violantque hanc periodum & omnem ejus intelligendæ viam, inque ea ſententiam Luciani interpretes Latini, quorum Benedictus ita, *rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum.* Quodquum per ſe ἀπεχνῶς ſit chimæricum, imo falſum (& cur in interpretatione omittit σὺν αὐτῇ?) tum ſi roges, cur Lucianus dicat *ἓν*, non *ἑν*, profecto nullam poſſit dare cauſam. Tantundem reſpondebit, ſi roges, quid ſit *utrinque audire*? Deinde pergit, *dum non de face hominum*

minum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis &c. Quid quæſo intelligemus de illis, utrum laudatis an laudantibus? Ad has tamen abſurditates præivit Micyllus, cujus hæc ſunt; *quod neque jucundum adeo in hiſtoria, quod valde fabuloſum eſt, & ad laudem maxime inclinat, utrobique auditoribus eſſe ſolet, dum non de face hominum ac multa promiſcuaque plebe, hoc intelligamus* &c. illaudabili verſione. Interpretor: *non eſſe in hiſtoria jucundum id quod eſt oppido fabuloſum. Etiam laudationes nimium proclives, audientibus accidunt in utrumque* (1. ut non ſint ſemper jucundæ, ſed queant eſſe jucundæ, queant eſſe contrariæ & ingratæ ob varias cauſas ac vel dextre vel ſiniſtre accipi, ut maxime proprietatem phraſeos attingamus, quæ occurrit pag. 664. οἱ μὲ παρ' ἑκάτερα τ νῆσα κρήμνοι.) *Non intellige facem confuſam & promiſcuam plebem, ſed* &c. quibus verbis deſcribit, quos ἀκροατὰς innuat: quaſi dicat, non ſi eo uſque aſcendant iſtæ laudationes, ut etiam infimi videant te in laudando excedere modum, ſed ſi tantum ſic agas, ut acutiſſimi id percipiant, vel ut ipſe exponit pag. 609. ὅταν τ̃ πίχνλω αὐτὸ ὁρᾶσιν κ̀ ἐπισκιάζοντα τλὼ ἱκανείαν, ἀλλ' ἀρόα πάντα κ̀ ἀπίθανα κ̀ γυμνὰ διεξιόντα. Pag. 612. Αἶπα ἄμα τ̃ Ζ πολέμε δρχ̃ς διεξιὼν] Non hæ voces notant *ſimul & cauſas unde id bellum cœpiſſet commemorando*, ut vertit Benedictus plane ex imitatione Micylli (& vix legas αἴτια δρχ̃ς, quum ſufficiant αἴτια πολέμε) ſed *cauſas ſimul principio belli aggrediens*, quod ſatis patet ex ipſis quæ ſubjiciuntur excerpta verba.

Ibid. Καὶ ἡμῖ Ζ Ἀτλικῆ ἐπιπέυσαν] Quid oro χαρίεντα cum ἡμιθύμ? & quis ille ἡμὸς vel animus Atticus, quem offerunt interpretes? Scribe χαριεςάτλω κ̀ ἥμε Ζ Ἀτλικῆ ἀπ. hoc eſt, *feſtiviſſimum & thymum Atticum ſpirans.* Eſt enim alluſio ironica ad Hymettia mella; & alibi uſus eſt. Mox recte ab Iac. Micyllo Πομπήϊε πολίτης redditur *Pompeiopolita*; ut cognoſcas errorem unius Benedicti non eſſe tanti, ut ex eo incrementum capere debuerint alter, quem in hac editione annotatum vides, & auctor diſſertationum de præſtantia numiſmat. pag. 529. Et an non alter alterum inſpexit?

Pag. 613. Τὰ αὐτ̃ ὁμοίνε λέγει τις μικρ̀ κἀκεῖνα, ὡς κ̀ αὐτὸς ἂν φαίης] Sane perperam Benedictus corrupit ſententiam hujus loci vertendo ac ſi omnia Luciani eſſent, *ea quæ ſunt ipſius diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam*, quæ ſunt oppido inſipida & inſulſa. Contra peccavit Micyllus nimium curioſe vel potius inepte exprimendo ea, quæ tanquam exempla ex Thucydide ſumpta & paſſim ab illius temporis ſcriptoribus inſulſa Lucianus producit, in quibus putat quoque eſſe has ipſas medias voces, quum eæ ſint meræ Lucianeæ. Vertebat enim *ea quæ ſunt ipſius illius, dixerit quiſpiam, ut μικρ̀ κἀκεῖνα, hoc eſt, parva & illa, & ὡς κ̀ αὐτὸς ἂν φαίης, id eſt, ut etiam ipſe dixeris.* Vt debes igitur, intellige, *iſta, quæ ſunt ejus ipſius, dixerit quiſpiam, parva quoque illa, ut ὡς κ̀ αὐ-*

αὐτὸς ἂν φαίης, ἐ δ' αὐτλῶ τῇ δια, καὶ εἶτα ὀλίγα δεῖν παρέλιπον; quæ tria sunt frusta imitationis perversæ.

Ibid. Ἀπὸ δὲ τῆς κονδυλοφόρων ἕκτης] Interpretantur *medici hastatorum legionis sextæ*; quam quidem interpretationem rejicit ordo, seriesque & positio articulorum, quæ omnino alia esse debebat. Tum in Pseudomanti occurrunt voces illæ γραπώτας δύο λογχοφόρους καὶ κονδυφόρους. Cuperem ex illis scire, quinam ex his accederet ad hastatos? at ibi Benedictus ex Erasmo *alterum lancea, alterum cuneo armatum*, non hasta. Quod me attinet, opinarer rectius verti posse ex Inscriptionibus, quas video exstare, *Dianae. T. Fl. Flaccus. praef. alae. Vlp. contariorum*, vel *Dianae. sacravit. T. Fl. Italicus. praef. alae. I. Vlp. contar. c. X.* Sic optime verba Græca nostri auctoris intelligi possunt *medici sextæ contariorum* nempe alæ.

Pag. 618. Καὶ χοιρίνη ἐκ τῶν κημῶν] Mellei profecto interpretes. Benedictus, *& tibialia ex corio porcino facta*, male quidem, sed melius tamen quam Micyllus *& tibialia conchis incrustata aut ex corio porcino facta*. At quis dixit tibialia militum? An ita ignotæ sunt ocreæ, quas haud dubie nunc intellexit Lucianus. Itaque verte *& ocrea circa tibias ex corio porcino*.

Pag. 621. Καὶ ὁ κρηπὶς τὸ εὔρυθμον] Benedictus, *& crepida concinnitatem*. An credimus? Certe si qua fides nummo, cui insculptus universus ille Iupiter, plane fuit nudipes sine ullo pedum tegumento. Et quis foret iste narrandi contextus, ut primo totum καταπόδιον Iovis produxerit, in quo & omnia corpori adfixa continentur, tum discedat ad ὑποπόδιον, nunc aberret ad crepidas? Certe Micyllus *crepidinis concinnitatem*, quem præfero.

Pag. 624. Τὸ ἀξιόλογον ἐ Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τέταρτον τάγμα] Benedictus, *sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius*. Obscurior certe quam Micyllus, *tertium tagma seu tertius liber*; qui intellexit id quod alias Græci vocant σύνταγμα. Sed quam infeliciter uterque? & cur sic distinguunt? Debuerant postrema cum sequentibus jungere in hunc modum, ἤδη συντέτακται· καὶ τὸ τέταρτον τάγμα καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μέρος ὀλίγη σὺν Καισαρι πάντες ἅπαι ἐπεραιώθησαν. *& tertia legio ac Galli parsque exigua Maurorum*.

Pag. 625. Τῶν ἀμέσων ἡ ἁπτέρυξ ἄρσις τὸ ἕτερον πάντως ἀντεισάγει] Non possunt ea notare, quod volunt interpretes, *eorum inter qua nullum est medium, altero elevato alterum contra deprimi*, sed *altero sublato* vel negato *prorsus reponitur* vel confirmatur *alterum*.

Pag. 628. Καὶ κατέχων τὸ βῆμα] Benedictus, *& tribunal contineat*; Micyllus *& suggestum sive tribunal quasi possessionem suam detineat*. Quanta apud hos vilitas Latini sermonis, tantopere ab elegantibus exagitata? Dicebant Romani *tenere forum, tenere curiam*, de eo qui maxima auctoritate illic polleret. Plane sic iterum loquutus est auctor in Sympos. φθονῶν αὐτῷ δόξαν καὶ κατέχειν τὸ συμπόσιον. Ex loquutione sibi prorsus respondent.

Pag.

Pag. 644. Τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσι] Interpretes *talem apud nos Daphnen describunt.* Immo non magis Daphnen, quam Phaëthontiadas, quam Myrrham, aliasque in idem immutatas: neque hic quidquam descriptiones poëtarum aut fabulantium. Verti debuit, *talem apud nos depingunt Daphnen*, &c.

Ibid. Νεὼς μεγάλης φορτίδος ἐοῦ] Vertunt *navis onerariæ malo*, & sic omisso vocis secundæ respectu, cujus eo diligentior ratio haberi debuerat, quia scimus varias esse earum navium magnitudines ac mensuras; & pag. 651 τῶν δ' ἵππων μέγεθος, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος non omiserunt.

Pag. 647. Τὰ δὲ ὠκύπτερα ἦν, θριδακίνοις φύλλοις μάλιστα πτερωτοῖς] Vertunt, *qua vero ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maxime similes.* Si hæc Latina recte se habent, quæ igitur ex his lachanopteris erant minus veloces? inprimis quum ipsa vox supponat omnes fuisse veloces & quidem pariter. Immo in qua Græcorum parte inveniunt interpretes illas *pennas*, quæ certe sunt nullibi? Intelligit Lucianus totum corpus habuisse obsitum πτερυγίς; sed ex illis πτερυγίς ista, quæ proprie constituebant alas, & quibus volabant (hæc sunt ὠκύπτερα) fuisse talia prout describit. Ergo construe τῶν ὀρνέων ἦν ὠκύπτερα, ac verte; *habet autem pennas ad volandum similes maxime foliis lactucæ.* Sequentia ἐπὶ δὲ τούτων quum vertit Benedictus *his vecti*, ineptus est, quum alios illis vehi in præcedentibus dixerit: & melius alii *ibi vero & cum his ordinati.* Poterant proprius *post hos.*

Pag. 648. Οἱ σύμμαχοι ὡς ἕκαστοι] Micyllus apud Basileenses Latine reddidit *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* Non secus ac si vidisset, quod ex Angl. notat Bourdelotius ὡς ἑκάστοις ἐδόκει, quomodo si legitur in scripto libro, id factum crediderim ab homine non assequente sensum vulgatæ lectionis. Benedictus obscurior *Medium auxiliarii utique singuli.* Quod quid sibi vult? At Græca vulgata rectissima sunt, notantque propriis cuneis compositas singulas auxiliorum partes, ut loquitur Tacitus IV annal. 16, non dispersas & cum aliis permixtas. In Arriano alibi id quoque corruptum.

Pag. 653. Ἐκκηλάπτουσι τὰς ἀνθρώπους] Benedictus *ex iis homines excludunt.* Patior; sed quomodo id fit? Certe quum utitur verbo *excludere*, innuit se putasse ab Luciano id sic conceptum esse, quomodo apud Latinos pulli excludi dicuntur insidendo & calefaciendo: quod parum videtur convenire sensui auctoris. Idem verbum rursus occurrit lib. 2. veræ hist. p. 687. πελέκεσι γὰρ ἀμφοτέρωθεν ἐν τῷ ὠῷ, νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκηλάψαμεν, nec dubitavit Benedictus sibi similis esse, *cum igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem excluſimus*, quæ quidem mirifica ratio excludendi. Nec sic loquerentur Latini; & ideo nec amamus. Nostrum locum alii intolerantius reddunt *in homines effingunt*, quasi de cælando cogitasset Lucianus. Putamus simpliciter verti debere *homines extundunt.*

Pag. 665. *Αἱ δὲ λοιπαὶ πρόμναι κρυσάμμαι*] Nimis sæpe & erudite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis, quam ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *collisa puppi*.

Pag. 667. *Ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἕ ἁρμωμάτων ἀφαγάντες, ὃν ἕ ὀδόντων ἐξάψαντες*] Quum vertissent alii, *per raritatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *deductam & explicatam*. Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per raritates traductam & ad dentes religatam*. Id enim est hoc loco ἐξάψας. Vt in fine præcedentis libelli. *ἐκεῖνο μὲν τῶν νῦν ἐᾷ τὸ θηρίον πυλίσασθαι, ἐξάψαντες αὐτῷ τὰ δόγματα*. Et translate in Amoribus,. *ἐγὼ ὃ τὸ ἐρωτικὸν ζῆν ἐκ πατέρων ἐξαψάμενος ἐδιήγον*.

Pag. 670. *Κρούσασθαι ἐπὶ αὐλὸν ἢ κιθάραν*] Non debuit verti *ad tibiam vel citharam saltant*; neque enim κροτεῖν est saltare: & certe erat quoque modulatus plaulus. Vtique & in Pseudomanti κυμβάλοις κροτοῦσι interpretatur Benedictus *cymbala pulsantem* sine mentione saltandi; & in Saltatione κροτοῦσί τε ἐπαίνοις καὶ ἐπιφθέγγοις ἐπιδοῶσι reddidit *applaudens & laudibus indecentissimis acclamans*.

Pag. 671. *Πύλαι πᾶσαι μονόξυλοι κινναμώμινοι*] Benedictus *porta ex solo cinnamomi ligno*. Item infra, *εἰς ναῦν μονόξυλον navim solido ex ligno conflatam*. Quæ versiones quam sint absurdæ, docet ipse, quum statim βωμοὶ μονόλιθοι vertit *ex uno lapide*. Id enim vult: ista non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ exsecta.

Pag. 677. *Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλέους*] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, quæ Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus huc introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut *ὁ ἀφ' Ἡρακλέους* possit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem *Κάρωνα*. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. *Ἀσπασάμενος τὸν Ναύπλιον ἀπέπεμψα*] Benedictus *salutato Nauplio discessi*. Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. *Τὸ πάντα κελεύσιν ὑπηρετεῖν ἀφειδήκοτες*] Necessario legendum *ἀφειδηκότες*.

Pag. 728. *Παρεγυιεῖν καὶ ἀδημαίειν καὶ λυπεῖν καὶ μεμφέσθαι*] Benedictus

dictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor furorum vocabula & ſpecies oſtenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac ſi auctor duo inter ſe differentia opponere voluerit.

Pag. 731. μᾶλιστα δὲ παρ' ἡμῶν] Male pro ὑμῶν, ut recte interpres.

Pag. 734. Γυμνὸν ἤδη ὑπέχειν τὸν σφαγὴν] Pater adſcripſit γυμνὸν. Sic certe vult & verſio apud Baſileenſes *nudus a cruentis civibus cædem ſuſtinerem.* Benedictus contumacior, *ac potius nudam cædem ſuſtinere.* Opinor mentem Luciani fuiſſe *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit ὑπέχειν τὸν χεῖρα.

Pag. 742. Καὶ ὅσον γε τὸ ἤδη ἀναπηδῆσαι συλᾶν, τὸ μηδὲ τὸν δρᾶκοντα τ. α. β. ε. ἀστεβέστερον] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Philaridis, ſic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, ſi volentibus dedicare auferatur poteſtas, quam ſi dedicata auferantur, ſed altius ſe efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui poteſtatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus paginæ μισθὸν τῆ ἀσεβείας erronee vides verti *præmium impietatis*, quod mirum qui ex Opſopæo imitetur Benedictus.

Pag. 743. Οὐχ ὅπως αὐτὰς μὴ ἃ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν] Benedictus, *ſiquidem non poſſunt non criminari ea quæ explorata habemus.* Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem ſunt Benedicti. Nam in Baſileenſi editur οὐχ ὅπως αὐτὰς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ. & vertit Opſopæus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum eſt, injuſte ſceleris accuſemus.* Certe hæc lectio & vocum ſeries videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti χρὴ) *nedum ipſos quæ ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μὰ Δί', οὐδ' ἐκ κορώνης] Miror verſiones virorum inſignium. Ipſe Eraſmus *non ex Coronide per Iovem, id eſt, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ ſic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc eſt, non ex cornice.* At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æſculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno ſtuprata, niſi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc poſtremam ſimpliciter de ave cornice accipere poſſumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per ſignificationem & appellationem volucris ad ſequens. Neque vero probari poteſt id quod ſcripſit in Gallica verſione Cl. Sponius, *tenant en ſa main Eſculape né d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκιακὸν reddidit *ædiculas*, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίτης Βερυτίας] Saltem debuerant editores facere Βηρυτίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ ταυ duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βρυττίας. Bruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis collectis ab τῷ πάνυ Bocharto in Chanaan cap. XXXIII. Inſulſe ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne.*

Pag. 761. Ἐκ λίπους ἀρκείου] Benedictus *adipe ſuillo.* Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe*; etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πυ, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν οὐ ἄρκτου δόρατι φιλοσοφεῖν, οὐκ Οἰνόμαον, ὥσπερ ὑπονομάζεσθε, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λέοντες οὐκ ἐπιμιγνύονται λέουσι, ἀλλὰ ταῖς ἀγαλάρχης βουσὶν ἐπιθρύπτει, καὶ κριὸς ἄλλῳ τῷ ποιμένι ἁρπάζει πληρὶ αἰγῶν. τί δὲ, ὑ συῶν μὴ δύνας μεταδιώκουσι κάπροι, in ſequentibus reddit, οὐκ ἐρῶσιν ἀλλήλων λέοντες ἀσὶ ἄρκτοι, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν πολλαῖς πάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præliis Romanorum ſpectata virtutis.* Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus.* Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκειμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'étoit ſignalé en pluſieurs occaſions.* At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὧν ἐνία ἡ Δυσδεεστάτη μεγάλην αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν πλεωτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦδη ὃς Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον τὸν ἀρχαῖον. πῶς λέγεις; ὅ. Ϛ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit νέος, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγων πάνυ με εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥωπιανοῦ συμβαλλόμενα] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, quæ ſuaſiſſem Rutiliano.* Benedictus *aſſerens ſe ſcire, quæ Rutiliano ſuaſiſſem.* Etiam Sponius

nius modo *il ſe plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus:* ut apparet, ſic interpretans, dum ſola Latina inſpicit. Nam Græca ſi ſequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens ſibi me eſſe probe notum, ut & quæ ſuaſerim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀκροχειρισαίμεθα] Vertunt Eraſmus, *ubi enim jam ſummis colluctati ſunt digitis*, Benedictus, *cum enim ſummis digitis colluctari deſiiſſent*, Adnotavit Pater, ἀκροχειρίζειν, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ἄνευ συμπλοκῆς. Quæ vera ſunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τῶν Ἰδαίων Δακτύλων ἕνα τοῦτο ἔργον πεποιημένον τὸ σύστολα παιδεύειν] Animadverte ſodes, quam lepide poſſint interpretari. Opſopæus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, rebus militaribus inſtituendum fuiſſe, quem Mars* (agnoſce alieniſſima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi poſteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege πεπονημένων, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata ſaltationis ludum* ac meditationem. Adde, quæ ſupra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρήνην ἰοειδέα] Eadem ſententiarum diverſitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo eſt, quæ ad ipſum poëtam viros doctos vexavit. Nam quum Opſopæus reddidiſſet *circa fontem floribus obſitum*, Benedictus poſtea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur πόδες ἀπαλοὶ cum rebus ferrumineis; nec cur colorem ferrumineum referret iſta κρήνη, ulla cauſa eſt, quum ripam ejus credibile ſit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ finguntur præcipuæ. Itaque merito vel Opſopæum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris*. Et vel Lexiphanes norat dicere ὅπου οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίας ἦσαν. ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν. Vide, quæ in hanc ſententiam ad ipſum Heſiodum certiſſima annotavit Doctiſſimus noſter I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opſopæus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *ſatorum ortus*, paulo melius. Scripſit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notiſſima. Sed tamen quum ita ſit ὠδίεργος, ut ſupra notaverit καὶ Ἀλιρρόθιον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam ſive omittant, ſive ita interpretentur, tantundem eſt. Ne ſimus ergo poſthac fruſtrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τῶν Νεφίλης παίδων ἐπὶ ξ κεῖθ' τὸν Ἀλιρρόθιον φυγήν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀλιρρόθιον audacter cogitari, conjiciebam forſan ab Luciano ſcriptum fuiſſe ὀλεθρὸν φυγήν, ut in Lexiphane, ἀπεμψιάσας ποιήσῃ τὰς ὀφθαλμὰς καὶ μηκέτ' ἀμφαλίους εἶναι μηδὲ διεροὺς βλίπειν. Apud Maximum Tyrium diſſert. 10

τοῦ

τῶν διερῶν γάνη αἱ νῆξις, τῶν ὃ μιξοφοίνων αἱ πλήσεις. Sed quamquam fabulis vulgatis id ſit aptum & magis conveniat ad literas vulgati vocabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertiſſime vulgatum tuetur in Aſtrologia. ἴσως δὲ μοι καὶ ἐς Φελίξον τὸν Ἀδαμάντου εἰρήσθω. τὸν δὲ κελαδῆ χρυσίῳ δὲ αἰθέρος ἐλάσσαι μυθίον). Quod ſequitur καὶ ὡσὶ αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, ſed *ante illas*, quod vides plane velle antecedentia.

Pag. 803. Φυγάδων γαμβρῶν] Non ſufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adraſti liberorum ſuſceptio*, immo vitioſa eſt. Recte Opſopæus *& generorum exulum Adraſti ſuſceptio.*

Pag. 804. Τὸν Μελέαγρον, τὸν Ἀταλάντην, τὸν Δαλὸν] Vertunt fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum.* Quis credat? Ne talibus nugis obſideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem*. Torris Meleagi nequit ulli eſſe ignotus. Et jam eodem verbo uſus erat auctor in principio Timonis. ὅτου δαλότητα αὐτοῖς ἐπαινετέαν δοκεῖς.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖσθαι μηδὲν ὂν τὸ ἔργον πρᾶγμα] Opſopæus *quibus exornaretur, nequaquam ſaltatoris eſſe officium.* Benedictus, *quibus exornari ſaltatorem nihil eſt opus*, ac ſi legiſſet hic μὴ δέον. Sed temere. Et illi non hactenus accuſaverunt, tanquam ornamenta ſaltatori non convenirent, ſed ipſum ſaltatorem eſſe rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare ſenſum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem ſaltatoris, quum ipſa in ſe nihil prorſus eſſet.*

Pag. 808. Ἠμίμωλον γάρ τις ἂν, ἐπύγχανε σωθῆναι] Peſſime ſic noſtra ex editione Salmurienſi, quum optime Baſileenſis (ἠμίμωλον γάρ τις ἂν ἐπύγχανε) σωθῆναι.

Ibid. Τοῦ ἐοικότος τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις] Benedictus, *ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat.* Opſopæus *ut perſonis in ſcenam introductis ſaltator per omnia geſtu reſpondeat.* At nec id agit Lucianus, ut oſtendat id etiam in ſaltatoribus laudari, quod in quaque re laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe reſpondeant perſonis propoſitis, ſed mens ejus eſt, eamque in interpretando ſic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκείσεως) *ſe in illis magis laudari eò, quod ſimilis plane ſit ſubjectis perſonis.* Innuit vim ὑποκείσεως maxime curari & valere in iſtis ſaltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exſeratur.

Pag. 817. Παρασκευάσμῳ ὑποκειμένῳ] Benedictus *hiſtrionem in theatro agens*, idque verborum ſerie multis modis commutata. At Opſopæus ſequutus Luciani ordinem *adhibito repræſentatore*, quem ſenſum ſane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἐγέλων interpretatus eſt *alii laudabant*, nec maluit retinere Opſopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀνασυμποσιάζων τῷ Ἀρείωνι ἐν αὐτῷ] Benedictus *Convivium ab illo Ariſtonis, hic diverſum inſtituo.* Micyllus *Convivium*

vium in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὴν ὁ τέως αὐλῳδῶν ἤδη ἔμπεδός ἐστιν] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibiæ cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λόγοις βακχώδων, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἔμπεδος, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe ἀλώβων, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιμις γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἐν μίσῃ τῇ αὐλῇ, Σκηπάδειον ἔργον] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio has voces exhibet velut parentheſin & notis ejus incluſas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοῖς ἀπὸ τῆ κορδοπλάθων εἰς τὸν ἀγορᾶν πλατυβδμίοις] Sane interpretes *qua a lutifigulis ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime referre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάρων, quem genitivum ſic ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τὸν ἀρχὸν ἡμῖν τὸν ἐναντίον εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Eraſmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag. 844. Εἴπερ ἦν ἐκ τῶν ὁμοίων μεταποιεῖτο] Henricus Valeſius ὁμοίως ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ ἀφελῶ, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. & regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ὀνόματα, ὅπως ἐδόκουν, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Eraſmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt confictis, ſed quæ nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia ejus quid eſſent quidque efficerent. Ἐδόκουν non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipſas appellationes & nomina. Videbantur eſſe nuda nomina forte data, quum tamen ſub illis laterent *σημεῖα*.

Pag. 850. *Ἦν δέ ποτε Ὀρφέα ἰδεῖν ἢ λίθοισιν ἢ ξύλοις μεμιμημένον*] Vterque interpres *vel ſaxo expreſſum*, quod profecto admodum eſt rude. Etſi enim id poſſit fieri, oportet tamen in his eſſe politiorem, & *λίθον* quoque gemmam vocat in Demonacte, & *λίθων πολλάκις λείας* teſſellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Muſivo, quales Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit Cl. Sponius.

Pag. 856. *Τὰ δ' ἄκρα, ἀμφοῖν δίχα*] *ἃ γὰρ σφίσιν ἀγνοήσασιν ἐπέρχεται*] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem ſunt imitatio verſionis Eraſmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Baſileenſi exhibitum. *τὰ δ' ἀγνοήσασι φαῦλα ἀμφοῖν δίχα*] *ἃ γὰρ σφισι ἐπέρχεται*]. De quo ſi vere pronunciare licet, totum plane alieniſſimum, immo contrarium eſt menti auctoris, & hinc idem cenſendum de Benedicti verſione, quâ longe accommodatior illa Eraſmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia neſcio quæ ſit ſcriptura vetus in codicibus Mſſ. Vnde & pater editioni Baſileenſi in voce *ἀγνοήσασι* adſcripſit *ἀγνοήσασι*, optime ad ſententiam Luciani, ſed longius ab vulgata lectione diſcedens. Si quod edidit Benedictus, exſtat in ſcriptis, opinor veriſſime ſententiam auctoris ſic exprimi. *adverſa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus ſuperveniunt, ſed* &c.

Pag. 860. *Ὑπὲρ τοῦ τῆς ἱεροποιίας ἐλπίδα ἀμφορτάνειν*] Benedictus, *propter ſpem obſequii delinquere* ex Opſopæo, qui largius *propter ſpem exhibiti obſequii delinquere.* Mirabiles verſiones. Intellige *ſupra ſpem emendationis delinquere.*

Pag. 867. *Συνεβάλλοντο ἀσκεῖν τὸ γυμνάζεσθαι*] Benedictus, *ſuaſit ut exercitationi incumberet.* Opſopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet ſæpius id ab illo factum? Sed præclarus luſus eſt in Græcis, quæ non tam ſuadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. *Ἐγὼ δὲ καὶ τὸ σῶμα γυμναστικός.* Et rurſus notabili diſtinctione, *πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μᾶλλον ἢ σώματος λιπαρῶς ἐναβλήσασι, ἐπιδεὲς ἡ ἀμίνεια τοῦ ἐγκυκλίου ἀγαθοῦ κορεσθῆναι, τὸ σῶμα τοῖς ἐλαυθέροις ἀσκήσασιν ἐκπονεῖ.*

Pag. 868. *Ἴδοι δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτῶν, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπιπίπτει γίγνεται*] Benedictus, *cum vidiſſet quiſpiam eum cruribus innixum, prout accidere ſolet ſenibus*, Quod tantum abeſt, ut ſoleat accidere, ut ſit inauditum. Et omnes homines quoque crūribus innituntur. Denique quaſi legiſſet *αὐτόν*. Longe melior Opſopæus; *cum vidiſ-*

ſet

set quispiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere senibus fieri consueverunt. Poterant ista epitheta secure omitti, quum ex sequentibus videantur intelligi nescio qui livores.

Ibid. Ὁ ὁμήμων σαυτῷ τῷ δούλῳ] Vterque interpres *servo tuo simile te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὅμοιον σαυτὸν τῷ δούλῳ? Sed facetissime alludit ad Λιμναστίωσιν Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meursius in Græcia feriata, & ipse Lucianus de Gymnasiis pag. 296. tom. 11. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere servo, si ab domino verberaretur, qui solebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδων καὶ ἐθνῶν & μεγίστων] Palam nugatur Benedictus *castrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Opsopæi, qui *castra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Pessima autem est in Græcis distinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων παιδίας] Vterque interpres *Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeste apparet imperfectam esse sententiam, & duntaxat postrema in Græcis vox negligitur injuste. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum dispensator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ σφόδρα με λέγειν ἔοικας] Notabili versione hæc obscurantur ab viris doctis, qui interpretantur *si abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis sit μοι vel ἐμοὶ. nec loquutionis hujusmodi sententia locum habere hic possit. Nihilo pluris æstimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ σφόδρα λέγειν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia scit ab se peti rem, quam præterire & nescire tuto poterat, ideo præmittit obtestationem per majestatem Veneris. Sensus Luciani clarus est, *si vana* otiosa, futilia & inutilia *me dicere existimas.* Vt de mercede conductis, ὡς τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἅπαξ γοῦν αὐτίκα καὶ δεῦρό καὶ σφόδροι εἰσιν. Et rursus ibidem, κἂν ἓν τι τούτων ἡδὺς ἂν γένοιο, ὡς μὴ ἀποδληθῇς καὶ σφόδρα εἶης.

Pag. 877. Ἐξ ὑπογύου δ' ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' ἐκ παλαιοῦ] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse.* Et quis recte judicans hæc Latina sic Græce efferet? At Basileensis distinguit hoc modo: εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀλλ' ἐκ παλαιοῦ, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum facere cœpi, sat scio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte se habere, quæ sic accipienda: *ex recenti studio id aggressus sum, sciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς σφοδρὸν ὀλίγου Λιμφόροι] Sic edit Benedictus sequutus Bourdelotium, & vertit, *statim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui supervenere*, idque exemplo editionis Basileensis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis edat δύο ἢ καὶ τρεῖς σφοδροσφόδρα. Mirandum profecto est, si tres propemodum utique præcipui accesserint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel verbum ullum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quid cogitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non eſt cur contemnatur.

Pag. 879. Προηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων φερόμενος] Baſileenſes vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec προηγεμόνως in Latinis apparet, quod Pater interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. Ὧν, ἀξιῶ, μόνοις ἐπιν.] Benedictus ex aliis *quæ propono*. Pater *quæ ſentio*.

Pag. 891. Καὶ βίᾳ τυραννίδα ἴχνος] Benedictus *& vita tyrannidem videret*. Immo *vita inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *tota vita ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. Ὡς καὶ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo δύσεως, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nacta ſolutionem* vel laxamentum.

TA-

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadverſiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano finguntur. Κολυτλός. *Alæ duplices. Heliodorus eodem in loco bis emendatus.* ἐνθμός. *de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreæ mons, quis. Liacura in Græcia barbara quid, & unde.* σωτὴρ, *& de illa voce judicium Ciceronis.* ἐχαπὰ. *de Epimenidis ævo. Lucianus emendatus,* Οἴτης *pro* Αἴτνης. *de Iovis ſepulcro ex hiſtoria ſacra Evemori. Scholiaſtes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatomba. de* ἄσυ *contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lucianus emendatus.*

Pag. 51. lin. 1. Τίμων] Quandoquidem libelli hujus μισάνθρωπος erit Timon, ille cognomento μισάνθρωπος, de eo pauca viſum eſt dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponneſiaci tempore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetora ſic loquentem inducit: καὶ λέγεται ἡ (de Timone loquitur) ὑπὲρ τ παρόδε πέμψαι πρὸς τὰς Ἀχαρνέας, (quem locum infra examinabimus) *& ſtrenue ſe fortiterque geſſit pro republica anno ſuperiore, cùm Peloponneſii Acharnenſes obſiderent.* Acharnæ autem δῆμος Αἰγηΐδος anno primo belli Peloponneſiaci obſeſſæ ſunt, ut ex Thucydide locupletiſſimo teſte conſtat. Quamobrem ea quæ hìc à Luciano narrantur, in annum ccccxxii. urbis Romanæ conjici debent, qui eſt ante Chriſtum natum cccexxix. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo ſeu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philoſophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non temere eſt quòd à Luciano ſcribitur, τίς ἔτος ἐστιν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ κακοσχολὸς ὁν τ Αἰγηΐδος παρὰ τ Ὑμηττὸν, ἐν τῇ ὑπωρείᾳ; Patrem habuit Echecratidem nullà alià re inſignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cùm eam rem Plutarchus διὰ παρακλάσεως in vita M. Antonii abſolverit. Hoc addam tantùm, Timonem virum bonum fuiſſe, & moribus adeò factis ad humanitatem, nihil ut ipſo χρηστέρον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus nugas deos eſſe olim negabant, non rectè ἄθεοι vocarentur (neque enim Sylvanus Mercuriuſque dii ſunt) ſic Timon non rectè μισάνθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, ſed feras oderat, quibus ætas illa ſcatebat. Certè qui Ariſtophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magiſtri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Accedat his Platonis teſtimonium, qui ita ſcripſit in epiſtola xxiv. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ ſunt. Quo enim loco ait ſe in fundum Hepheſtiadeum migraſſe (Ἡφαιστιάδων debuit ſcribere Leo ex Diogene Laërtio & Hermolao ἐν ἰδιωτικοῖς, non autem Ἐφεσιάδων) ut ubi ἀποθάνω τῷ ἄστει νι-

νε; addit: συνίγνων ὅτι Τίμων ἐκ τῶν δεξ μισανθρωπῶν. μὴ διείσων πόλιν τοῖς ἀνθρώποις, ἐκ ἠδύνατο θηρία φιλεῖν. *Cognovi ego, Timonem non fuiſſe misanthropon: ſed cùm homines nanciſci in urbe non poſſet, beſtias amare haud poterat.* Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho ſcriptum; & item alterum quod homo providus ſibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio eſt:

Ἐνθάδε ἀποβρίξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κεῖμαι·
Τέθνημα δ', ὁ πάντοιος, καὶ ὁ καιὸς ἀπόλοιτο.

Air Plutarchus ſepultum eum fuiſſe Ἀλαῖσι· ſed cùm duæ ſint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλαὶ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Ceterùm hunc libellum ita venuſtum, ita elegantem judico eum ut inter politiſſimos Luciani non dubitem referre. Ita ingenioſe & facilè compoſitus eſt, ut ei nulla comœdia poſſit comparari. Tum porro, ſi uſquam alibi, pura in eo oratio eſt, atque ita caſtigata ut nihil ſupra. Habet quidem initium vehementius paulò & tragicum ſpirans, ſed ita hominis fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἠθικώτερον fingi queat. Ceterùm, ita habeto Lector, nunquam poſt renatas meliores literas puriorem editum fuiſſe libellum hunc. Idque ita verum eſt, ut ſatis mirati non poſſim hominis illius impudentiam, qui auſus eſt poſteris imponere, profeſſuſque eſt editionem illam Pariſienſem in forma maxima ex Mſſ. Codd. regiæ bibliothecæ expreſſam eſſe.

Νῆφε δὲ μέμνησο ἀπιστεῖν, ἄρδην ταῦτα τῶν φρενῶν.

nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ὦ ζεῦ φίλιε καὶ ξένιε | Hæc Iovis cognomina, & plura item alia, diligentiſſimè ſunt & ingenioſiſſimè à Dione Chryſoſtomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Ceterùm, quod in interpretatione illa omnia Græce, uti ſe habebant, reliqui, id non temerè factum eſt: & qui κριτικοὶ ſunt, facilè cauſam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐ περείδεις | Hujuſmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim uſus eſt Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens ſuſpicio fit, corruptum eum eſſe. Is ita ubique legitur: Μηρὸν ἢ τὸν δεξιὸν τὸν ἀγκῶνα δαπέρας χειρὸς ἐφυβρίζουσα, καὶ τοῖς δακτύλοις τὴν παρειὰν ὑπερείσασα, &c. Eſt ibi elegantiſſima mœrentis Chariclìæ deſcriptio. lego τὴν παρειὰν ἐπερείσασα, doctis fortaſſe non diſſentientibus. ſed quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus eſt. Quis enim unquam audivit dici, ἀγκὼν χειρός? Scio quidem, & monent veteres magiſtri, ἀγκὼν quandoque eſſe ὄπισθεν τὸν χειρός; ſed hic ex deſcriptionis ſerie non poteſt. Itaque tic mihi perſuadeo legendum eſſe, ἀγκῶνα δαπέρας βοχλίσαντος. Totam illam deſcriptionem legito, ſi te, ſi me, amas. Ad illud autem ἐπερείσασα ut revertar, non omittendum illud quod in Milite glorioſo Plauti eſt, *os columen natum*; ſed κωμικώτερον.

Lin. 8. Ῥυθμὲ | Ῥυθμὸς & μέθυ non ſunt eadem: itaque rectè diſtinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad inceſſum pertinet, ut mihi ex Platone demonſtrare facile ſit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaſte quoque Æſchyli in ἔστι δὲ ὅτε Θήβ. qui ait, βαίνουσι γὰρ οἱ ῥυθμοὶ, τὰ δὲ μέτρα οὐ βαίνουσι. pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipſo in περὶ τῆς ὀρχήσεως, cùm ait de iis, qui ineptè & perperam ſaltant, ἔστιν ὧν γὰρ ὁ πους, ἔστιν δ' ὁ ῥυθμὸς λέγει. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis eſſet ſemel recitantes audire, eorumque choros ſpectare. Quàm multa hodie tenebræ remanent, quæ nos æternùm latebunt circa μέτρον & ῥυθμὸν! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiaſten Ariſtophanis legas, ἀρχαῖα ἡ τῶν μέτρων καὶ ῥυθμῶν διδασκαλία.

Pag. 57. lin. 5. Ὑπὸ μανδραγόρα | Illius enim vis ὑπνοποιὸς eſt, ſeu ſomnifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympoſio. τῷ γὰρ ὄντι ὁ οἶνος ἄρδην τὰς ψυχὰς, ὥσπερ οἱ μανδραγόρας τοὺς ἀνθρώπους, ποιεῖ.

Eſt

ΔΔ & tale aliquid in sexto Platonis περὶ τ' πολιτείας, ubi ναύκληρος dicitur μανδραγόρα ἢ μάζῃ συμποσιαθείς.

Pag. 59. lin. 10. Κοσκινηδὸν] Παίζει χαριέστατος scriptor ὠθῶν τὸ ὁμοιοκατάληκτον, in adverbiis scilicet similiter exeuntibus, σειρηδὸν, σωρηδὸν, κοσκινηδὸν. Ceterùm cùm ait σεισμὸς fieri κοσκινηδὸν, intellige ita frequentes, ita crebros, ita sibi invicem instantes, ut eam cribri agitationem referre videantur, quæ fit cùm grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Ῥαγδαῖοι] Notandum hoc Luciani judicium, qui ὑετὸς ῥαγδαῖος dici φορτικῶς in prosâ scilicet oratione dici existimat. At Suidas propriè dici credidit. Nam hominem ῥαγδαῖον quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, ait dici κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τ' ὁμβρου. Hæc & alia hujusmodi sedulò observanda judico, ut ad proprietatem Græci sermonis perveniri possit. Ceterùm non ὑετοί τι, legendum est, sed ὑετοὶ tantùm. Quod autem vocem hanc ῥαγδαῖος in versione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κιβώτιον] Locus apprime notandus; convenit enim cum Historia sacra, nisi quòd, ut ait Comicus, *male divisa sunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho scripta à principe historicorum Mose fuerant, ad Deucalionem suum transtulerunt Græci. Ceterùm quod κιβώτιον Luciano in hac historia dicitur, aliis λάρναξ est, vox ejusdem significationis. Usus ea quondam fuerat Nicolaus Damascenus, cùm de primo diluvio ageret. locus est apud Iosephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditissimo libro de solertia animalium, quo loco, mirum, & columbæ meminit; sed eam tamen ad fabulatores remittit. οἱ μὲν ἐν μυθολόγοις, ait, τῷ Δευκαλίωνί φασι πρεσβεύειν ἐκ τ' λάρνακος ἀφιεμένην ἄλλοτε ἄλλῃ χειμῶνος μὴ εἶσω πάλιν εἰσδυομένην, θάλασσαν ὑποπτάσσων. id est, *Fabulatores quidam produnt columbam ex arca emissam indicium tempestatis Deucalioni fuisse, cùm se rursus in eam conferret, serenitatis verò, cùm prorsus avolasset.* pag. 968. edit. Paris.

Pag. 62. lin. 1. Λυκωρεῖ] Parnassus est, aut certè illius pars, (nam ad Parnassum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis constat. hinc itaque est quod hodieque à Græcis incolis Parnassus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Ὦ δαιμόνιε] Honesta appellatio: nihil apud Græcos scriptores frequentius. ita ὦ γύναι, ὦ γύναικες, ὦ δαιμόνιε, & alia sexcenta.

Lin. 5. Δευκαλίωνες] Etsi constet plures fuisse Deucaliones, eo tamen confugere nihil necesse est; sed locus tantùm explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates θνητάς, quibus humanum genus sub Deucalione pæne periit, leviores esse quàm ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ ἀναγνόντες] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora est ducta ἀπὸ τ' ζηλῶν ἀνατετραμμένων.

Lin. 6. Σωτῆρα & Θεραπεύειν] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σωτῆρ καὶ θεός Plutarch. in vita Dionis. Ceterùm miror quod dixit Cicero, σωτὴρ *Latine uno verbo exprimi non potest*, nam *servator* idem facit Latine quod Græce σωτήρ. Terentius: *servatrix mea.* In Græco haud dubie erat σώτειρα, quod enim aliud?

Lin. 8. Ἐπὶ ταύτῃσι ἢ ἐρημίην] Cave sis idem cum illo sentias, qui vertit, *ad extrema redactus consilia.* nihil nequius dici aut fingi potest, Dii boni! Saltem meminisse Homerici illius;

Ἀγρῇ ἐπ' ἐρημαίῃ. ὅθι δώματα, &c. Odyss. 4. item.

Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν ἀποδίῃ ἐνέκρυψε μυχαίῃ

Ἀγρῇ ἐπ' ἐρημαίῃ, ὅθι μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι. Odyss. 5.

Ἐρημιὰ hoc quidem loco nihil aliud quidquam est quàm solitudo, secessus, pars ruris remotior. Hesych. & Harpocration. Lucianus infrà vocabit simpliciter ἄγεγν.

Pag. 69. lin. 2. Νόθυμον] Reliqui vocem Græcam in versione, est enim respectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδην] Sommus Epimenidis notiſſimus eſt ex Diog. Laërtio, Suida, & quo non? Sed in primis obſervandum eſt quod jam dicam. Auctor eſt Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas veniſſe, urbem luſtraſſe, ac peſtilentiam ſedaſſe. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Nicerati filium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum miſſum fuiſſe? quod evenire non potuit, niſi annis poſt plus minùs CLXX. Plato autem lib. I. de Legibus, ait advectum eum Athenas πρὸ τῶν Περσικῶν δέκα ἔτεσι: id erit circa Olympiadem ſeptuageſimam. Id verò qui pote, cùm omnes uno ore aſſerant fuiſſe ipſum Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certe ἄμφοιν διάφορον· nam aut neceſſe eſt in unum Epimenidem, collatum fuiſſe; quod de pluribus dictum fuerat; (id quod ſæpe uſu veniſſe conſtat in multis) aut verum illud erit quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. vixiſſe. Eſſet hic latiſſimus campus ſcripturienti. Cæterùm miror diligentiſſimum Caſaubonùm hæc ad Diogenem præteriiſſe.

Lin. 5. Οἵτινες] Error manifeſtus. legendum enim Αἴτνης, fulmina Iovis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucianus. De Oeta nil tale legas. At ibi, inquies, Hercules crematus eſt: fateor. quid tum? Ex eone tempore mons arſit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐκαυσάμην] Libentiùs legerim ἐκαυσάμεθα maximè cùm Eraſmus verterit, *redaccenſo*, &c. quamobrem in ſuo codice legit non ἐκαυσάμην, ſed ἐκαυσάμεθα.

Lin. 10. Σὸς τάφος] Locum Callimachi reſpicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adverſus Celſum Epicureum. is ita ſe habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσὶ γὰρ ἀεί.

Semper mendaces ſunt Cretes. etenim ſepulcrum tuum, ô rex Iupiter conſtruxerunt; tu verò non es mortuus; ſemper enim es. Ad quem locum doctiſſimus Scholiaſtes hæc habet, ſi minùs vera, at certe ingenioſa. Ἐν Κρήτῃ δείκνυται τοῦ τάφου τοῦ Μίνωος ἐπιγεγραμμένος, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ. τοῦ χρόνου δὲ τὸ τοῦ ΜΙΝΩΟΣ ἀπαλείφθη, ὥστε ἀπολειφθῆναι ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐν τούτῳ οὖν ἦν ἔχειν λέγουσι Κρῆτες τὸν τάφον τοῦ Διός. *Sepulcro Minoïs inſcriptum fuerat,* ΜΙΝΟΙΣ ΙΟΥΙΣ [F.] ΣΕΡΥΛΚΡΥΜ. *lapſu autem temporis illud,* ΜΙΝΟΙΣ, *deletum eſt, ita ut relictum ſit tantùm,* ΙΟΥΙΣ ΣΕΡΥΛΚΡΥΜ. *hinc eſt quòd ferunt Cretes eſſe apud ſe Iovis ſepulcrum.* Cæterùm in loco Scholiaſtæ legendum eſt non τὸ τοῦ Μίνωος, ſed τὸ, Μίνωος, ut ſit poſitum ὑλικῶς, ut vulgò loquuntur. Quod verò dixi ſuprà, ea mihi videri ſi non vera, at certe ingenioſa, non temere dixi. Nam ex Evemeri ſacra Hiſtoria, quam olim Latinam fecerat Ennius, ſuſpicio eſt totum illud negotium ſe ſe aliter habuiſſe. Locus eſt apud Lactantium: *Iupiter ætate peſſum acta in Creta vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii ſui curaverunt,* (intelligo τὴν περὶ τὸ ψυχρὸν θεραπείαν) *decoraverunque: & ſepulcrum ejus eſt in Creta, in oppido Gnoſo; & dicitur Veſta hanc urbem creaviſſe* (ita loqui amat Ennius; iſthuc autem *creare* Græcum eſt κτίζειν, quod & condere ſignificat) *inque ſepulcro ejus eſt inſcriptum antiquis literis Græcis,* Ο ΖΕΤΣ ΤΟΤ ΧΡΟΝΟΤ. Cæterùm in cod. Reg. legitur ἐν τῷ ἐκεῖ ταφῷ. unde fortaſſe legendum τὸν σὸν ἐκεῖ ταφῆς. verùm non eſt tanti.

Pag. 70. lin. 2. Περὶ τὸν Τιμωνίδην] Ibi enim erat Καλυκλὸς δῆμος, ex quo oriundus Timon. quod ſupra monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἱερῶν τελείων ἐσιάσεις] Nota. alii enim dicerent τελείων ἱερῶν, non καθ' ἱερῶν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibuſvis pecudibus dicitur, contrà quàm pleriſque videtur: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβιον καμήλων; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ἄνων ἑκατόμβας, quod & apud veterem ſcriptorem legiſſe me ſcio. Cæterùm duplex hecatomba: altera centum pecudibus conſtabat; altera quinque & viginti,

ει, ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βάσεις vocabant: per pedes enim, seu βάσεις numerabant.

Lin. 5. Διάσια] Iovis sacra. *Dialia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Iovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad τελέας; ubi enim scriptum est διάσια dicta fuisse ἀπὸ τῦ φυγεῖν τὰς δίκας, legendum est ἄσας, id est λύπας. unde apud Hesychium hodieque legitur ἀσάζειν pro λυπεῖσθαι, & ἀσηθεὶς pro λυπηθεὶς, & apud Herodotum in Thalia, ἐδίζετο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τῇ ψυχὴν ἀσηθείη ἀπολομένου τῦ καπηλίου.

Pag. 72. lin. 5. Οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν, &c. ὡς ἀληθεῖ λόγῳ] Locus adprime faciens ad proprietatem Græci sermonis. Vix millesimus quisque hæc observat: dicam tamen quod sentio. οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν hoc loco est, *si quis minus exacte loqui velit*, &c. quod in versione mea expressi. Itaque οὕτωσὶ εἰπεῖν & ἀληθεῖ λόγῳ, quodam modo opponuntur.

Lin. 9. Ἀκριβέα ἀεὶ δεῖ φίλυς] In Mss. Reg. legitur ἀεὶ τὸ φίλων, non placet; neque adeò injuria.

Pag. 73. lin. 11. Ἄστυ] Admonet me hæc vocula loci cujusdam, qui apud Diodorum legitur, lib. 1. pag. 24. edit. Rhodomannianæ. Ibi enim sunt qui probare conantur, Athenienses Saitarum (in Ægypto sunt Saitæ) colonos esse; hancque afferunt rationem, quòd παρ' Αἰγυπτίοις μόνοις τὸ Ἑλλήνων, πόλις ἄστυ καλεῖται, idque ducta, ut ajunt, appellatione ab urbe seu pago Ægypti, cui nomen Asty (meminit Hermolaus ἐν Ἐθνικοῖς.) Rem ipsam in medio relinquam; sed argumentum illud dico telum esse plane plumbeum, qui sciam passim apud Homerum, Herodotum, & antiquissimos quosque scriptores reperiri ἄστυ pro πόλις: quæcunque illa sit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita usurpant. nam apud Plutarchum est Φωκίων ἄστυ, in vita Themistoclis. Terentii autem locus, *An in astu venit*, nihilo magis probat. scena enim Athenis esse fingitur. hic quoque Luciani nostri, qui nobis in manibus est, tantumdem efficit. nam scena hujus ἁπάντων in Attica est. Sique Alexandriæ res ageretur aut Epidauri, liceret dicere, *An in astu venit*, pro, *an in urbem venit*, seu illa Epidaurus foret, seu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum est, non est quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Η'γανάκτ[ ] Lego ἀγανακτῶ, & ποιήσωμεν.

CAPVT II.

Lucianus sex septem locis emendatus, in Xenoph. conjectura. Proserpina & Ceres Θεσμοφόροι. *Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis.* τελεῖν ἐπὶ τέρμα, *recte dici. Lucianus emend. ut & Hesychius in* Ἑρμῆς. *Lucianus emend.* δῆ *pro* δεῖ. *Dionis Chrisostomi locus in* Ὀλυμπικῷ *emendatur* Δι' περιεκδόσεως. *de hac voce* ἡδέως, *contra Bud. & Vallam.* ὀρχηδὸν, *& alia quædam.*

Lin. 8. Τοσῶν τα πότατα ταύρων] Ajunt esse Atticismum, πότατα ἀντὶ τῶν; at ego ajo solos barbaros Græce dicere τοσῶν τα πότατα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ consuetudinis non est. Hæc ad oram libri annotaveram, cùm ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum esse: nam in iis planissime legitur, τοσῶν τα μηρία ταύρων, &c. *tot femora taurorum*, &c. notum enim femora in sacris præcipue absumpta. Testes qui petat, non Homerum, non Aristophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque supersedebo asserendis testimoniis.

Pag. 76. lin. 8. Λήρυς μεγάλυ] Puto scripsisse Lucianum λήρυς μεγάλες μεγά-

τῇ &c. Terent. *magno conatu magnas nugas.* alioqui illud ἄνθρωπε nullo adjecto nomine non satis efficax videtur.

Lin. 10. Συκίζει πρὸς ἡμᾶς] Etiamsi nullum in Mss. Codd. subsidium esset, nemini tamen, ut opinor, difficile foret persuadere, legendum πρὸς ἡμᾶς. Video sane plerosque omnes in hac esse opinione, Luciani textum, uti vocant, esse perquam emendatissimum; sed qui ita censent, næ illi haud satis attendunt, quid legunt. Nam hoc loco πρὸς ἡμᾶς solœcismus est; & tamen ex tot editoribus nemo animadvertit. ô hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Περὶλυ &c. Ἀναξαγόρου] Hinc facile cognoscas, quo tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Συκοτρίζει παρὰ τὴν πέτραν] Locus corruptus, etsi primò seçùs videatur: cùm enim scripsisset Lucianus συκοτρίζει ἀπὸ τῆ πέτρα, nescio qui male conciliati tam bonam lectionem παραδιάρθρωσαν, fecerunt que παρὰ τὴν πέτραν, Sed longe alius est sensus, si παρὰ τὴν πέτραν leges, alius si ἀπὸ τῆ πέτρα. Illud enim *juxta petram*, significat, hoc autem *ad petram*. Illud ridiculum, *fulmen juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem Mss. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μόνον οὐκὲ διαξέσας ἐξεώθει με τ' οἰκίας, καθάπερ οἱ τὸν ὗν ἐ χειρῶν ἀποῤῥήγνυντες.] Locus corruptus. Qui pote, inquies. Illud Quæso nonne ἀνακόλουθον sit, si quis dicat, *ferè me furcâ extrudebat, velut qui ignem ex manibus excutiunt?* videlicet tota labes ex unius vocalæ defectu, quæ propter similitudinem literarum facile excidit, & scilicet, & καθάπερ οἱ &c. quæ una efficiet, ut omnia constent, sic, *me veluti fuscina extrudebat, & ut ii facere solent, qui excussa manu carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti; sanè quidem, si sententiæ tam exigua res non obfuisset; sed, ut opinor, non est quod me, atque adeò quemquam literaturæ politioris studiosum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἄλλοτε δὲ ταναντίον λέγουσιν] Respicit locum qui in Pluto Aristophanis est: quem hùc transferre non vacat, ut nec alia μυρία ὅσα, nam ex Aristophanis Pluto hæc magnam bonamque partem edicta sunt.

Pag. 88. lin. 9. Πῶς μὴ σε αἰτιᾶσθαι] Non potest stare hic locus, nisi legas σι pro σε. Sensus est: *numquid ab omni ratione alienum est, te olim hæc queri, nunc autem planè contraria Plutum objicere?* alioqui αἰτιᾶσθαί σε ταῦτα significabit, *te in his accusare*, vel, *te rerum harum accusare*, quod nihil ad rem, nunc quidem, facit.

Lin. 13. Τὲ τι γὰς Τίμωνι τὸ ἀνεμώλιον] Meliùs scribi judico τὲτο γὰς Τίμωνι τὸ ἀνεμώλιον.

Pag. 89. lin. 1. Εὐνοϊκὸν οἰς ἐμὲ] Legerim εὐνοϊκὸν εἰς ἐμέ, etsi aliter verterim. Siquis autem existimat εἰς ἐμὲ in lingua communi, & οἰς ἐμὲ in lingua Attica, idem esse, fallitur: nam οἰς ἐμὲ Atticum, semper *ad me*, vel *in domum meam* significat, non *erga me*.

Lin. 3. Καταλλεσσον εν Σύρεσι] Suspicor legendum Σύρκαις, *in arca*. forte etiam pro Σύρεσι scriptum fuerit Σύρκεσι, quæ vox aliquando cistulam significat, aliquando sacculum. Deinde si hac voce Σύρεσι uti voluisset, haud dubiè dixisset ἐκ Σύρεσι, non ἐν Σύρεσι, quemadmodum scripsit suprà, καταικλεῖσθαι ἐκ μοχλῶν & κλειστῶν.

Lin. 11. Τὸ τοιῶτοις διημοῖς κατεσθίοντας] Ita Xenophon de avaris: οἱ μὲν ἐπαιδεύθη τὸ ἀργύριον φειδῶ κτήσονται, τὰ μὲν αὐτῶν καταρύπωσι, τὰ δ' κατεσθίωσιν. mox sequitur locus mihi suspectus: τὰ δ' ἀριθμούντες, & μετρῶντες, & ἱστάντες, & διαψήχοντες. libenter legerim διαψήχοντας, eos ut delignet, qui pecuniam suam fricant, ut æruginem avertant. Locus est lib. 8. Κύρε παιδείας pag. 211. editionis postremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μέτρον] Respicit proverbium notissimum, μέτρον ἄριστον.

Lin. 8. Ὦ Ζεῦ πρὸς τῆ Διός] Hujusmodi facetia apud Aristophan. est.

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Α'πάγοι μοιχοδιωκτρίαι] Cùm sequatur mox ἀναίσχυντος γυνὴ δύο, non possum concoquere istud ἀπάγοι; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui μεγάλα μυστήρια domi fieri innuit. Itaque lego non ἀπάγοι, sed ἀφάγοι, unde ἀφαγωγὸς, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Erasmi ita legebatur; quod ex ipsius versione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel producat ultro.*

Pag. 92. lin. 2. Ε'π' ἀρότῳ παίδων γνησίων] Tragicum est. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.
Heus, liberorum ne sulcum feras diis
Invitis. ——

Pag. 93. lin. 4. Τῇ Θεσμοφόρῳ] Virg. *Legifera Cereri.* Causam explicat Diodorus lib. 5. nec ipsa tantùm Ceres dicta fuit Θεσμοφόρος, sed & Proserpina. Vnde apud Plutarchum in vita Dionis legas Θεσμοφόρῳ τῷ θεῷ, *Cereri & Proserpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius τ' αὐτὰ, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, sed *eadem.*

Pag. 94. lin. 1. Στιγματίας] *Notis compunctus*, Cicer. à Luciano autem alibi hujusmodi servus καταγράφου dicitur. à Plauto autem literatus. Inde amarus ille Aristophanis in Samios jocus,

Σαμίων ὁ δῆμός ἐστιν ὡς πολυγράμματος,

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Καλῶ πρὸ δίκην] Vt Galli dicunt in sermone, *Vne bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud est quàm *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona est; nam avaros describit, homines nec sibi nec aliis bonos. Ita Lucianus in Pseudomonti dixit, χρηστὸν δῆγμα, *morsum bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Δαναΐδων] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus est; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vasis pertusis ferebant, loquitur, sic scribit; ἔλεγε οὖν ὅτι μᾶλλον ὀν κολάζοιτ' ἂν ὁλοκλήρος ὁ μὴ τετρυμένος ἀγγείοις ὑδροφόρων. At pro τετρυμένοις legendum est τετρημένοις, vel, quod eodem recidit, τετυπημένοις. Nam illud τετρυμένος, hoc loco nulli rei est,

Pag. 96. lin. 2. Περὶν εἰσρυῆναι σφόδρα ἐκχυθησομένου] Facilè sane; prius pene effundetur, quàm infusum fuerit. Tale aliquid apud Aristophanem est, ex ὑπερέλ. de senè obliviosò,

Οἷσις σκαλαθυρμὰ π' ἔδηα μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ὀπτέλησεν πρὶν μαθεῖν. ——

Lin. 8. Καὶ εἰς ἅπαξ] Forte aliter disponenda verba sunt, ad hunc modum; ἀλλ' εἰ μὴ εἰς τὸ ἅπαξ ἐμφρήξῃ τὸ κιγκλίδος, &c.

Pag. 98. lin. 1. Α'μφοτέρωις] Σκέλεσι videlicet.

Lin. 2. Ὡς μόλις τελεῖν ὅπη τὸ πέρμα] Istud τελεῖν ὅπη τὸ πέρμα non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud scriptores mere Græcos. hinc itaque est quòd in Cod. Reg. mutatum fuit τελεῖν in ἐλθεῖν; sed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignoratione exscriptoris profecta sit. Optime enim dicitur τελεῖν ὅπη τὸ πέρμα, Ita in eruditò illo Luciani libello πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, legitur: ὡς τάχιστ' ἂν καὶ εὐμερέστερον τέλεσιεν ἄχρι τοῦ σκοπόν. *Facillùs ad usque scopum pervenerit.* Idque Thucydidis imitatione, qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Brasida loquens dixit: ἐς Φάρσαλον ἐθέλοντες. Quamobrem hoc quidem loco Mſ. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis se facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Ο'ρνίων ὠκύτερον] Horatius de Fortuna —— *si celeres quatit*
Pennas —— sed quod in Mſ. Cod. legitur, impensiùs placet, ὀνείρων scilicet, quæ & alata fingunt.

Lin 2. Ε'πεσε δὲ ὑσκληγξ] Bene ἔπεσε, nam cùm parati omnes essent, qui

ad curandum convenerant, tunc repagulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῦ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν τῇ διαβολῇ. ſic habet: καὶπὶ τὸ ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀρομβὸς ἐ ὑπολυγγᾶ διδὺς κατατιτρώσκει, &c.

Lin. 7. Ἐγὼ δ' ἐ πολλὰς] Mſ. Cod. ἐγὼ δ' οὐ τοι.

Lin. 8. Οὐδ' ὀζολὸν ὧδε πριάδ' βεβχὸν] *Ex laquei pretium*, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Πλάτων] Nunc de pecunia legataria ſeu teſtamentaria actum eſt, quæ cùm nemini niſi morte alterius obvenire poſſit, illam à Plutone Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φορηδὸν] Verti, *per bajulos domo efferunt*; etſi ſcio vocem hanc Latine reddi ſervatâ proprietate ſatis commode non poſſe.

Pag. 101. lin. 1. Περικλῆ] Signanter dixit. Nam de mortuis proprie dicitur; unde alicubi memini legere θεοκλείδην pro Θεῶν.

Lin. 3. Ἐπλπίσαντες] Non temere in hoc ſignificatu vocem hanc reperias. Sane nuſquam alibi, quòd meminerim, legi. Nam ἐπλπίζειν *in ſpem inducere* eſt: hic autem de iis dicitur, qui ea ſperant, quibus alii præter ſpem fruuntur.

Lin. 8. Λῖνον] Quo utebantur veteres ut nos hodie ſerico ad vinciendas epiſtolas, teſtamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Πυῤῥίᾳ, Δρόμων] Servorum nomina. Πυῤῥίας Latinorum Comicorum Pyrria eſt, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres Latii poëtas ſcribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Pacuvium ſcilicet. Tibius ſervile quoque nomen eſt; unde in libello περὶ τῦ ὀρχήσεως junxit Davos & Tibios. οἷα Δᾶος ἐ Τίβιος &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: ſed Megabyſus Aſianum eſt.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ' Σύρος] Horatius in hacce materia:

Plures annabunt thynni, & cetaria creſcent.

Lin. 10. Παχύδερμος] Tardus, hebes, ſtolidus; ex phyſiognomonia petitum, qui enim cute ſunt craſſiore, eos fere plerumque tardiores eſſe videmus. Neque verò obſcura cauſa eſt. Poteſt & aliorſum referri hoc loco; ſi cui videlicet occalluerint manus opere faciundo.

Pag. 104. lin. 1. Καὶ εἰ παρὼν ἄλλῳ μαίζεταί τις.] Error: legendum enim ἄλλως, id eſt *forte, temerè, aliud agendo.*

Lin. 10. Γ' πὸ Θρᾴας] Η' κῶν νόσος ut ait Comicus, Δεινὴ φαγεῖν (id eſt δεῖπνον ἐχεῖν).

Pag. 105. lin. 3. Εὐξυΐστερον Κόδρῳ] Vide Suidam in Εὐξυΐστερος Κόδρ. Hujus proverbii meminit & Themiſtius ἐν βασιλικῷ.

Lin. 19. Γ' πὸ τῦ Καλλία] Eorum meminit ſæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditiſſimi fuêre.

Pag. 106. lin. 7. Ἐρμῇ θεοσκυώῃ] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Cæterùm etſi quod dicturus ſum, à Luciano noſtro alienum eſt, dicam tamen, hac voce admonente ut locum Heſychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim eſt, Ἑρμᾶν ὅτι πάσσιτος ἰδίας ἴλεον, κἀγαθὸν ἀγαθὸν δαίμονα, καὶ Διὸς σωτῆρα; ibi emendandum eſt, Ἑρμᾶν ὅτι πάσσιτος ἰδίας &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Cauſam apud Hom. habes.

Σ' τυμάτω σάνδιχα σοι, ὅτε βλητεύσατο χάρτης.

His addas licet Iulii Pollucis teſtimonium. Ἑρμῆς, inquit, τελώνια ἔχων, Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς ἐδὸς ἀγοραῖος παρὰ Στρατίδι. Itaque certa emendatio eſt.

Lin. 14. Δυσέρωτων &c. ἐκλογιστής] Hujus διανοίας veluti ἀπόρρητα in Pluto Ariſtophanis. Terentius autem mirabiliter in his verſibus ſane quàm ignoratis:

Nullius modi jam magna nobis civium
Penuria eſt, &c. —— item:

Quàm gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Reſtare video! Vah, vivere etiamnum lubet.

His addi & illud poteſt quod apud Diogenem Laërtium eſt, λείψανα τῆ χρυσῆ γήνυι.

Pag. 109. lin. 5. Βαθυκήπια πάντων] In Mſ. Cod. βαθυκίπια. Videlicet βαθυκώτης. nihil aliud erit, quàm qui βαθὺ κύτος habet, id eſt, *altas cavitates*. Quod etſi verum eſſe poteſt, mihi tamen nullà poteſt ratione probari, qui ſciam prioris ſyllabæ modum in κύτος brevem eſſe; ſciam præterea alluſiſſe Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore eſt;

Ἡ'ν (πενίαν ſcilicet) δὲ χρὴ φεύγοντα ἐς μεγακήτεα πόντον
Πίπτειν ἐς πατρῆν, Κύρνε, κατ' ἠλίβατον.

Videmus ſecundum verſum pæne integrum à Luciano ſumptum eſſe. Legendumne igitur cenſes, inquis, μεγακήτεα pro βαθυκήπια? Non auſim ſane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios varietatem lectionis reperi: memini præterea ita à Plutarcho ſcriptum eſſe, ut à Luciano lectum eſt, βαθυκήπια ſcilicet. locus eſt in libello περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων.

Pag. 112. lin. 3. Τί ἂν ἐς ἐκ αὐτοῦ ἥδη] Mſ. Τί ἂν ὅτι ἐς ἐκ &c. Quod ſi non melius eſt, at certe venuſtius aliquanto.

Lin. 8. Οὐ γὰ δεῖ] Mendum eſt. Nam pro δεῖ legendum δή, idque ante videram, quàm Mſ. Cod. lectiones conſuluiſſem. Alioqui quo tamen pacto ſtare poſſit hæc oratio, ἐ γὰ δεῖ ἐοικώς? &c. ridiculum, ſi quidquam aliud.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκάθεκτος] Mſ. Cod. δυσκάτοχος. ſed eodem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Ὁ'σπερ εἰχόλεις] Mſ. Cod. ὥσπερ εἰ εἰχ.

Pag. 115. lin. 1. Ἐκπεφυκότα] Mſ. ἐμπεφυκότα hoc loco male.

Lin. 4. Ἀλλὰ μεταξὺ ἥδη φλυαρῶν τὰς ἡμᾶς] Diſponenda verba ſunt, ut & ratio & libri ſcripti monent; ἀλλὰ μεταξὺ φλυαρῶντας ἡμᾶς παράγμα ἦδη &c.

Lin. 9. Κατάλειπον] Mſ. καταλείπων ἀεί, ut ſibi morem eſſe hunc perpetuum ſignificet.

Pag. 116. lin. 5. Τ'περβόλῃ ἐ Κλέωνι] Homines ſunt ſua μοχθηρία nobiles. Plutarchus, Ariſtophanes, & ſcripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ἡ ἀνδρία] Dabunt, uti ſpero, hanc mihi veniam elegantiores homines, ſi à Luciano tantiſper abeam, dum Dionis Chryſoſtomi locum in Ὀλυμπικῷ emendem. pretium operæ erit. ſic habet pag. 197. ὁ γὰς κατασάτης μαθητὰς, εἰδὼς ὅτι οὐδένα ἕξοιμι διδάσκειν, ἅτε οὐδὲν αὐτὸς ὠφελημένος, οὕτω ἀλίδιος ἐ ἐξαπατᾶν ἐπιχειρήσων, ἐκ ἔχω ταύτην τὴν ἀνδρίαν. Emenda meo præſidio, ἐκ ἔχω ταύτην τὴν ἀναίδειαν. Videlicet homo modeſtiſſimus Dion fatetur ingenue non eſſe in ſe ſitam illam vim, alios ut erudire poſſit, quippe qui indoctus ipſe ſit; vanis autem promiſſis homines lactare, id eſſe à moribus ſuis alieniſſimum; ſe enim eò impudentiæ non proceſſiſſe. locum ipſum legito, & à me haud diverſus abibis. Idque clariſſimum & diligentiſſimum virum Iſaac. Caſaubonum non vidiſſe miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχαριτώσας] Legendum hoc loco εἰχαριέσας. Ita paſſim alibi circa hanc vocem erratum eſt.

Lin. 15. Π'δεος] Notanda metaphora; quaſi qui veſtem recentem & integram alteri commodarit, poſt certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Ἀπολείψῃ] Leg. vel ὀπολείπῃ, vel ὀπολείψῃ.

Lin. 12. Ἡ'μεῖς ἢ περισσωθῶ] Mſ. ἡμεῖς ἢ ἐ περισωθῶ.

Pag. 123. lin. 4. Ἀ'θλιαλῶν τὰ πρῶτα] Ita Lucretius, *Primus virorum*, pro flore vel principibus gentis, ita infra πρῶτα τ' κολάκων.

Lin. 11. Τὸν δὲ Διί] Verſus Hom.

Pag. 124. lin. 5. Τῶν πολλῶν ἐκείνων] Duobus locis *vulgaria* vertit Eraſmus. fallitur. οἱ πολλοὶ quidem, ut nemini ignotum eſt: *vulgus* ſignificat, at τὰ πολλὰ ἐκεῖνα non ſignificat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci ſermonis conſuetudo.

Pag. 125. lin. 11. Πάντας ἀνθρώπους ἀζιῶν] Certe hic unus locus per ſe ſatis probarit, non ſemper ſumi ἀζιῶν ut ſumi debere contendunt viri doctiſſimi. Quamvis enim ab Euſtatio verterur κρὸς ἀζιῶντας, conſtat tamen eam ſignifica-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib. 6. ubi ſcribit Mileſios, cum Scybaris & Crotoniatis eſſet capta, dolorem ſuum publico luctu eſſe teſtatos: Συβαρίτης μὲν γὰρ ἀλόντος ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι ἁπάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλάς, & πένθος μέγα προσεθήκαντο. Quid? puberes tantum caput raſerint, ceteri minime? Cave credas; nam Μιλήσιοι πάντες ἡβηδόν, nihil aliud eſt quàm, Μιλήσιοι ἁπλῶς ἅπαντες, *omnes omnino Mileſii*. Scio Budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos, aliter cenſuiſſe; id tamen ſcio, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoti, verti debere ἡβηδὸν per, κατ' ἡβώντας, aut κατ' ἡβότητα, ſed ἀθρόον, vel πάσας καθ' ἡλικίας, ut Suidas ex veteribus gloſſis vertit. Quin etiam memini me legere in Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti evulgatum eſt, ἡβηδὸν converſum per ὁρμηδὸν, at illud ὁρμηδὸν legitur apud Herodotum in 7. ubi nil aliud ſignificare poteſt quàm quod Latini dicunt *viritim*, vel, quod propriùs ad vocis originem accedit, *una ſerie, uno & perpetuo ordine*. Hiſtoria ſic ſe habet. Cùm grandis pecunia è reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, in ærario eſſet, cives autem Athenienſes viritim ex ea decem drachmas eſſent accepturi, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentarum navium claſſem ex ea pecunia conſtruerent: Græce ſic: τὴν ἀπὸ Λαυρεωτικῆς μεταλλικὸν ἑκάστῳ λαχεῖν ὁρμηδὸν ἕκαστον δέκα δραχμάς &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos rediit; quia fortaſſe apud Heſychium legerat vocem illam ὁρμηδὸν per ἡβηδὸν converſam fuiſſe. Cæterùm in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Οὕτοι ἀπέλυτο] Ex Homeri verſu.

Οὕτοι ἀπὸ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεὺς υἱὸς Πηλείδαο.

Pag. 127. lin. 8. φρουρίας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophraſti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Τ' παίδων] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puelli aut puellæ teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπὶ ξυλλίθοισί μοι] Legendum arbitror *ξυσί*.

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς] Latine, *capite protruſus foras*. Phædrus.

Lin. 13. Μάθ' ἥκεις] Mſ. *μακαθ' ἥκεις*.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλέῃ βωμός. *Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in* ἐκείνων τῶν ἄλλων. *Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus.* Ἔφασκον προδιδάκτοις διηγήμασι *quomodo intelligendum.* διδάσκειν διδασκαλικῶς. *diſcipuli apud Terentium.* ἄσημα τοῦ τῇ ἀκρίδι *quomodo intelligendum.* Ἐπαιδεῖν. *Lucianus emendatur. Joſephus emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Schol. Pindari emendatus.* ὄθμος *quid. Lucianus duobus locis correctus.* κρούειν. *Plutarchi locus contra Amiotum explicatur in Alex. Gloſſema ex Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.*

Pag. 130. lin. 8. Ἐρετικὰ πρὸ πτερῶν] Ita Virg. *remigio alarum*. Ita πτερυγώτους poëta Lucretius de avibus dixit;

Remigii eblita pennarum vela remittunt,

Lin. 11. Σὺ φημὶ] Ita dicere ſolebant cùm urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamabant. Ariſtophanes ſæpe. Latini dicunt. *Heus, heus, tibi dico.* Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res ſapiunt minus.

Pag.

Pag. 131. lin. 2. Τ'μῖν ὑποστήσομαι] Legendum ἐγὼ ὃ γιῶ ὑποστήσομαι. *Nunc vero abibo.* nam jam anteà abituriebat. deinde istud ὑμῖν non potest stare. nemo enim ibi præter unum Timonem erat.

Lin. 10. Ἀνδρακας δέρω] Notum proverbium, ἀνδρακας ὁ θησαυρός.

Pag. 132. lin. 4. Ὡ χρυσί] Versus Euripideus; quæ autem sequuntur, αἰθέμβρον γὰς &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates χρυσὸν διαφέπειν ὡς τὸ πῦρ νυκτὶ facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scripsit enim *aurum fulgere inter homines, ut lucet ignis noctu.*) Itaque addit Lucianus aurum non νύκτωρ tantum, sed etiam μεθ' ἡμέραν διαφέπειν facetia & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] Singillatim Pausanias. Quædam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. Παὶ τάτω] Recte τάτω; quippe cujus imago ibi, in ἐξεδρᾷ scilicet. Nam ἐξέδρα est χωρίον νομὸς ἔχον, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeò mirum, pecoris enim deus Pan. adde quod διφθέρας pingebatur. Iustinus lib. 43. *In hujus radicibus templum Lycæo, quem Græci Pana, Romani Lupercum appellant, constituit: ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle* (διφθέρα est) *amictum est, quo habitu nunc Romæ Lupercalibus decurritur.* itaque non abs re est quod διφθέρας suam Pani dedicat. Hæc igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, præclararum artium πανηγύρις, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλέτῳ τάτῳ, pro Παὶ τάτῳ. Nam quod alius quidam legendum existimat Πενίᾳ ταύτῃ, fugit illum ratio. Cetèra enim ut mittam, non potuisse dicere ταύτῃ. quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille qui ita scripsit, uti audio, is sit qui personas, διανοίας, judicia denique, atque adeò omnia in Luciano ἄνω κάτω vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quàm quod apud Comicum est. *Mihi sic verum esse lubet. iò, παπᾷ βόμβαξ.*

Pag. 136. Lin. 6. Τ'περοψία] Editi quidam habent ὑπερψία, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 3. cap. 9. primulo statim initio, Τ' τε ὑπερψίας ἐπελάθετο. lege fidenter ὑπερεψίας.

Lin. 7. Ἐλίᾳ βώμος] Hujus aræ meminit quoque alibi Lucianus, in Demonacte, ἐν δικαστηρίοις; Philostratus in vita Pellucis Sophistæ, & Pausanias in Atticis. Cetetum huic deo Ἐλίῳ primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐπικυρήσει] In cod. Erasmi legebatur ἐπικρᾶσει, vertit enim *suppeditare.*

Lin. 10. Ἐ'ζῶν] Mf. ἡζῶν.

Ibid. Μονήρης δέ εἰσι] Hanc vitam qui vivebant, οἱ μονήρεις & ἰδιαζοί dicebantur. Laërt. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Εὐωχέεται] Legendum δἰωχέδω. nam δἰωχέω significat *aliquem convivio accipere,* δἰωχέδω autem *epulari.* error turpissimus.

Lin. 10. Ἐ'κστίειν τῷ ἄλλων] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim græce dici potest ἐκστίειν τινὸς, sed τινά; itaque pro ἐκστίων τῷ ἄλλων, mihi vehemens suspicio est legendum ἐκτὸς ὢν τ' ἄλλων, *longè ab aliis,* vel, *ab aliis remotus.* Non poëtæ tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector doce & favebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφανον] Mortui enim in Græcia olim coronati. testimonia passim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Δυσκολία] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. ἀπὸ τυφάννε. Vbi enim legitur, τυφαννί@ ἀνόσι@, δύκολ@, palam est legi debere δύσκολ@. Et minor postremum editorem non vidisse. Emendes quoque licet Philostratum lib. 3. Apol-

Apollonii cap. 8. Nam ubi legitur φεσθήμεθα ἢ ἀνοίτων τι ἐ ὄψιλον, haud dubiè legendum ἀνοίτων τὸ ἐ δυσκόλων.

Lin. 9. Πίπτη ἐ ἰλαίφ] Quo majus incendium fiat ſcilicet.

Lin. 14. Βαπίζοντα] Male in libris ſcriptis πίπτοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ἐχεκρατίδης] Mendum eſt. lege Τίμων Ἐχεκρατίδε, *Timon Echecratidæ filius.* quod & ſuprà viſum eſt, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης] Apud Terentium Gnathonici ex Menandro.

Lin. 24. Ἔραγεν αἱ πίσωπι] Qui *cænam* vertunt, ii mihi dormire videntur. Longe enim aliud ὄραγον, aliud δεῖπνον; neque hîc quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentiſſimè fuerit à viro undiquaque doctiſſimo explicata in eruditis illis in Theophraſtum commentariis, pag. 272. addam tantum ita eſſe exponendum Philoſtratum pag. 95. & 527. poſtremæ editionis; ita etiam intelligendum eſſe locum Dionis Chryſoſtomi pag. 116. Locos ipſos afferre piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque Plinii junioris judicium ſecutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin. 2. Νεοδιδάκτων διθυραμβων] *Qui nuper evulgati ſunt.* διδάσκων enim ad ὑποδείξεις theatricas pertinet; inde illa frequenter legas, κωμωδοδιδάσκαλος, τραγωδοδιδάσκαλος, διθυραμβοδιδάσκαλος. quin etiam aliquando διδάσκαλος ſimpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Ariſtophanem in Pluto:

Οὐ γὰρ τραπόδης ἐςι τῶν διδασκάλων.

Inde apud Terentium *diſcipuli* pro actoribus. *Num immemores diſcipuli?* id eſt, num actores tui animo ſunt ita omiſſo, ut &c. Quo loco qui legunt, *Num immemor es diſcipuli, σῶ τοῖς φρένας ἔχεις*; inde eſt etiam quod in comœdia Italica Doctor ſæpe prodit. Inde etiam διδάσκειν per ſe ſolum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim ulurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Ἀχυλλεὺς ὁ τραγῳδὸς τότε πρῶτον ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διθυράμβους νεοδιδάκτους. Qui aliter explicant, quaſi diceret Gnathonides, ſe modò illa carmina didiciſſe, male explicant.

Lin. 3. Ἐλεγεῖα ἄσω] Quia elegia ab origine prima luctui dicata erat. Inde eſt quod & apud Heſych. ἐλεγεῖα dicuntur ὅσα πάθεα ποιήματα.

Ibid. Ἀσῶ ὑπὸ τὴν δικάλλαν] Ridiculè qui vertunt, *ab hoc doctus ligone*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latinè dicitur *canere*, vel *ſaltare ad tibiam*, *ad citharam*, id Græcè eſt ᾄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τοῖς αὐλοῖς, ὑπὸ τῇ κιθάρᾳ; & hinc tota loci hujus venuſtas pendet. Lucianus lib. περὶ ὀρχήσεως ſic loquitur. διδάσκουσι κωμικὰ μὲν πάλαι ὑπ' αὐλοῖς ἐ κιμβάλοις. Aliter quoque dixiſſe puto, nimirum ἐν αὐλῷ; ibidem: παιδὸν χορὸν συνιςάντες ἐν αὐλῷ ἐ κιθάρᾳ. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exigua res venuſtiſſimum ſenſum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ περιπλόον] Eraſmi codex habebat, ἐ γὰς &c. ſcilicet διὰ παρενθέσεως.

Lin. 13. Ἐωνίφοις] Vocem Græcam retinui, veteres ſecutus. Ceterum priuſquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. Ὀπάδιτις ἢ, ἡλίκων ὁ ἐξ ἐφήβων δύο ἔτη, certiſſimè legendum eſt unica voce, ἐξεφηλίων δύο ἔτη, id eſt, qui ex ephebis exceſſit à duobus annis.

Lin. 14. Ἐπιπαθεῖν] Non ſignificat inſultare, ſed avidius, cupidius, immodeſtiuſque aliquid appetere. Ita Themiſtius oratione prima: ἀλλ' ἐμὲ ὀπιπαθῆν ὑπολαμβάνοι ἐ ὀπιζατθῆναι, ἐ ἁρπάζειν μὴ ἐθελόντων διδόναι.

Pag. 149. lin. 2. Ἔςαι ταῦτα] Ita dicebant pro, ταῦτα ἀσφαλῆ ἐ βέβαια τυγχάνει. Latini, *ſic erit*, pro, haud dubie. at alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ἐρεχθηΐδι] Mendum eſt. legendum enim Αἰγηΐδι; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teſte Harpocratione. δῆμος ἐςι τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ nondum hic locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribus Ægeidis fuiſſe, Timonem Luciani laudat. Miror elapſum hoc fuiſſe diligentiæ clariſſimi viri Ioannis Meurſii in libello de populis

Attı-

Atticæ, in quem infinitas correctiones congessit, quæ ad horum locorum appellationes pertinent.

Lin. 4. Θωμεικόν] De ære theorico diligentissimè Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Οὐφελῶ] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ἐν τῇ τ' ἀρχαιολογ. γ'. καφ. β'. Vbi enim in Basilienſi editione, & poſtrema etiam, omnium, quotquot fuerunt, inquinatiſſima, legitur, ἓ τ' ὅτι ὄφῃ χάριν, ὥστε μὴ παρόντῳ, ὤφελ. Locus est ita corruptus, ut niſi addatur hæc vox ὄφελ, à nemine ſanæ mentis verti poſſit. Initio quoque pro ἓ, legendum, εἰς, & totus locus ita concipiendus: εἰς τ' ὅτι ὄφῃ χάριν, ὥστε μὴ παρόντῳ, ὄφελ ἐδεῖ ὄν. diligens Lector Iosephum adibit. Iſtud autem ὄφελ ἐδεῖ ὄν, verti eâ ratione debet, qua δίκαν εἰπεῖν, & δίξαν τῇ βυλῇ, id est, κρῖ τὸ δίκαιον τῇ βυλῇ. Atque utinam præſtantibus ingeniis luberet aliquando tanti ſcriptoris emendationem ſuſcipere; ſymbolam certè daremus; quadragintos amplius locos ex ingenio emendatos conferre poſſemus. Plura facere eſſet ſanè perfacile, ſed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui poſſent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἐρετμὸς τῆ Ἀθηναίων] Magnificè ſanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἐρετμὸς τῆ Ἑλλάδος, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Ariſtophanis. Ceterum non poſſum hic præterire Iosephi locum, in quo graviſſimum mendum eſt, quia verbum ἐρείδω, unde natum ἔρετμα eſt, corruptum fuit: ita habet: ὅτι μὴν νῦν ὧν ἥμαρτε ἓ μέχρι τὸ φρονεῖν ἀνερεισμῷ, nullo aut ridiculo ſenſu. Nam iſtud ἀνερεισμῷ nihil ad rem. Itaque mihi certius certo eſt legendum, μέχρι τὸ φρονεῖν ἐρηρεισμῷ, id est, κρῖ τὸ φρονεῖν, vel κρῖ φρόνησιν, *Qui prudentiâ satis firmus nondum est.*

Lin. 8. Βυλαὶ ἀμφίτρατοι] Scilicet ἡ ἄνω ἓ ἡ κάτω. Locus eſt apud Heliodorum, ubi Cnemon caſus ſuos commemorat. eſt aliquid etiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Ἀνδροτίωνος. eum adito, ſi vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τελείῳ ἅρματι] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πωλικῷ verò, cum octies tantum. Scholiaſtes Pindari edit. Rom. in Pyth. φασὶ δέ τινες ὅτι δώδεκα δρόμος ἀνύῃ τὸ τέλειον ἅρμα· τὸ δ' πωλικὸν, ὀκτώ. Tum verò affert Callimachi locum, cui ἅπαξ φέρμακα πάσειν decretum eſt. ſic habet:

Δωδεκάκις περὶ δίφρον ἐσήλασεν ὄθματα δίφρου.

Sed quid hoc, quæſo, εἰσήλασεν ὄθματα δίφρου περὶ δίφρον? Davus profectò ſum, inquies, non Oedipus. Igitur ſic exiſtimato, illud δίφρον nulli rei eſſe; ſcripſerat enim Callimachus τύπτων (ita metam vocabant) in illis autem verbis ὄθματα δίφρου nil corruptum, ſed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod ſciam, reperitur, ὄθμα ſcilicet. eſt quidem apud Heſychium ὄθματα, ὕμματα νεολεῖς (emenda & ſcribe, ὡς Αἰολεῖς; nam ὄθματα Æolicè ὕμματα ſunt;) ſed in hoc Callimachi loco ὄθμα nihil eſt aliud quàm *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox eſt, (quam nos primi eruimus) ex ὄθεσθαι, quod κινεῖσθαι aliquando ſignificat, ut ex Euſtathio diſcere eſt. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flaminum celeres lapſus*, ἀντὶ τῦ flamina celeriter labentia, ita Callimachus dixit ὄθμα δίφρου (δίφρος eſt ἅρμα) ἀντὶ τῦ, δίνημα ἅρματος. Itaque Callimachi verſum Latine ſic vertas licet: *Duodecies circa metam egit celerem currum.* In eodem verſu lego, ἐσήλασεν pro ἐσήλασαν; quod improbaturum ſcio neminem, qui quidem ad has reculas ſapiat.

Pag. 153. lin. 1. Πρὸς Ἀχαρνέας] Ἀχαρναὶ, ut auctor Thucydides ἐν τῷ, erat, χωρίον μέγιστον τῆ Ἀττικῆς τῆ δήμων. diſtabat ab urbe 60. ſtad. ſed non eſt quod quis exiſtimet atrocem ibi pugnam pugnatam fuiſſe. Nam equites tantum certavere ἐν Φρυγίοις (locus eſt Atticæ) & quidem ἱππομαχία βραχεῖα. itaque hinc facile cuivis apparet quàm rhetoricè loquatur Demea, mendaciolorem, ex præſcripto artis, pingens. cum ibi ingentem ſtragem ediſam fuiſſe ſignificat.

ficat. Ceterum ἀμυνεῖσθαι περὶ Ἀχαρνέας ὑπὲρ τῆς πόλεως, non eſt, ut puto, quod vulgò volunt; debet enim iſtuc ſignificare, *fortiter pro patria*, ſeu *urbe pugnare adverſus Acharnenſes*, ut πολεμεῖν πρὸς πολίτας. Idque ſi verum eſt, error hic erit, iſque manifeſtiſſimus. Acharnenſes enim Attici erant, Timon autem Athenienſis; qui tamen laudatur, quod adverſus Acharnenſes ſtrenue pugnavit. Itaque legendum mihi videtur: περὶ Ἀχαρνέας, quomodo in hac ipſa re loquitur Thucydides; περὶ Ἀχαρνέας, inquam, cum Peloponneſios, qui *circa Acharnas* erant, convellere conati ſunt Attici, ut oppidum obſidione ſolverent.

Lin. 2. Δύο μίξας] Mille armatos. Nam τὸν μοῖραν ἀναπληροῦσιν ἀνδρῶν πεντακόσιοι. Ceterum μοίρας dicas, vel μόρας, perinde eſt, & Mſſ. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἡλιαία] Nullum olim Athenis forum majus fuit. Harpocration, Pauſanias. Nota autem differre βουλὴν, ἐκκλησίαν (quod per δῆμος intelligo) & ἡλιαίαν; quod diligenter monuit Heſychius.

Pag. 155. lin. 2. Συγγενὴς ἀγχιστῆς] Recte. differentiam enim agnoſcunt grammatici inter has voces; Heſychius minimè.

Lin. 6. Ἐγὼ δέ σοι τὸν ὑὸν οὐκ ἐῶ ἀλλοῖον ἀγαγεῖν παρὰ σέ] Error manifeſtus. Quid enim hoc ſit, σοι παρὰ σέ? legendum ἐγὼ δέ τοι τὸν ὑὸν &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπὶ δόμων] Vbi ærarium. Ariſtophanes in extrema Pluto.

Pag. 158. lin. 6. Αὐτοσχορίας] Facete, ficta vox, *Ipſiſſimus Boreas*, qualis à Zeuxide pictus eſt.

Pag. 160. lin. 7. Καρύκης] Erat Λύδιον ἔδεσμα ἐξ αἵματος καὶ ἄλλων ἀδυσμάτων συγκείμενον, Heſychius. ſed omnium optime Erotianus: Καρύκη, εἶδός ἐστιν ὑποπτίμματος καὶ πλείονα ἀρτυμάτων σωποίημα· καρυκεύειν ἡ, τὸ παρέπειν ὡς καρύκην φασὶν αἱματώδη τῷ χρῶτι ἔχουσαν. ἔνιοι δὲ παρ' ἡμῖν καλοῦσιν αἱματίαν, καρύκην ὀνόμασαν, ὡς ὀρθῶς. ὅτι δὲ ὑπόμματός ἐστι εἶδος ἐξ ἀρτυμάτων, μαρτυρεῖ καὶ Φιλοκράτης ὁ Σάμιος, καὶ ἄλλοι. Quod autem ait Erotianus, αἱματίαν non recte vocari καρύκην, bene ſane: nam αἱματία, vel, ut apud Pollucem eſt, αἵματα, eſt quod vulgò dicimus, *ſoupe brouillée*, ex ſanguine anſerino, aut leporino, aromatis præterea, & injecto aceto, quod jus eſt nigrum aut certe fuſcum.

Pag. 161. lin. 10. Ἐπὶ τῇ κύλικι] Vnde διαλέξεις & λόγοι ὀπικυλικαῖοι· unde etiam λέγειν & ᾄδειν ὅπι τῇ κύλικι apud Platonem pag. 332. edit. Læmarianæ. Admonet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque vero id facerem, niſi Plutarcho interpretis ſui error obeſſet: etſi enim Amioto faveo ut qui maxime, plus tamen Plutarcho favere æquum eſt. Locus præterea, quo de agitur, illuſtris eſt, & non indiligenter legendus. Rem ipſam, uti ſe habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas ſe recepit. Populus hominem ex urbe quatere volebat: pro illo ſtetit Demoſthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. ſcilicet.) Rhetor Atticus, quem muneribus expugnatum fuiſſe populus obſtrepebat, ſe ſe purgare cum ſtuderet, nemo audire, imo obſtrepere omnes, præter neſcio quem, hominem ſane elegantis ingenii, qui è conſeſſu cum ſurrexiſſet; Quid autem, ait, viri Athenienſes, eum, qui calicem habeat, non audietis? (eſt autem mira quædam in eo dicto gratia atque facetia) Græce ſic pag. 357. ἐκ δυσωδεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ τὸν κύλικα ἔχοντι; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια ſua canebant, is venuſtatem hujus dicti facile agnoſcet. Talis autem ille mos: ſumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus paſſim ſcriptores, quæ pleraſque erant βιωφελῆ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenebat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos ad oram quorumdam codicum notatus fuerat his verbis. ὅτι γὰρ τοῖς συμποσίοις τὸν κύλικα ἔχοντες ἤδον τὰ λεγόμενα σκόλια. Hæc etſi vera ſunt, tamen Amiotus interpretum Plutarchi, quotquot unquam fuerunt, longe doctiſſimus, ibi ſe turpiter dedit: ſic enim vertit: *Comment, Seigneurs, refuſez vous à celuy qui*

per-

personnage qui a le langage si bien doré? Quæ autem ad oram libri addita sunt, (ab eo, necne, haud sane scio,) nihilo certe meliora sunt: *Il y a une allusion à ce mot κηλεῖν, qui signifie réjouïr par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora isthæc sunt: nam inter κηλεῖν & κύλιξ nihil quidquam commune est, non certe magis quàm inter λόγος & φυλία, aut voces quantumvis significatione dissitas; sed tota loci illius venustas ex iis quæ sunt à me superius commemorata, pender. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *Hé quoy, Messieurs, ne voulez vous pas escouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum verò Græcorum more allato, tota res erat explicanda. Sed quorsum isthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadversum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent nostri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos scriptores interpretandos Gallice sunt aggressi, doctissimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quosdam novi quamdoctissimos) nec Græce sciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis scriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus scriptoris si vel pagellam tantum intelligat, μωρίαν ὀφλισκάνω ἀσμενίζεται. idque ita verum est, ut, si mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem sex septem annis memini me rogatu amici cujusdam doctissimi viri, conferre versionem nescio cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctissimum poëtam (& quos non? nam nihil istis ardelionibus sacrum est) adeò deformatum, adeò perditum vidi, eum ut agnoscere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acre vero hominis judicium! mulierculis & salgamariorum, ac pharmacopolarum pueris talem scriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil est; quod nunc discent propolæ tali interprete. Quidni Virgilium denique post tot alios, quidni Aristophanem, & Plautum corruptum eunt? Nam Homerum quidem ipsum, sat scio, non attingent. Nuper enim νέῳ quidam φωσφόρῳ exortus est, qui pronunciavit, pædagogici ingenii esse, versus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice convertere. Ad ea quid dicas, Lector, nisi, δὸς, ὦ ἀνάξ, δὸς ἐμοὶ λεκάνιον, ἐμισεῖτο γάρ?

Pag. 163. lin. 3. Πάνσοφον τὸ χρῆμα.] Legendum πάνσοφόν τι χρῆμα.

Lin. 8. Ὥσπερ οἱ ἐπὶ κλέπτον] Delendum ὥσπερ, & scribendum οἱ, jungendumque cum σωσθεδρομέκασι.

Lin. 15. Μάζα] Nihil aliud quàm ἄλφιτα ἁλείῳ πεφυρμένα. Ceterum dignitate pani cedebat: nam ex Solonis instituto, μάζα pro festis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, festis. docet Athenæus. Σόλων ὁ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτεμβολοῦσι μάζαν παρέχειν καθῴ, ἄρτον δὲ ταῖς ἑορταῖς παρατιθέναι.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνος] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus est, ut scribit Harpocration, & ex eo Suidas. Hesychius autem in hac voce mutilis est. legendum enim apud eum est, Καλλιρρόη πρώην δὲ Ἀθηναίοις.

Pag. 165. lin. 11. Κυματώδες γῆς] Glossema; vera autem lectio in Mſ. Cod. Reg. reperitur, κυματώγης scilicet; quæ vox ab Eustathio in Odyss. exponitur ἀκτὴ ἔνθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἀγνυῦ. monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam sexies septies apud nobilissimum illum scriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari subit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem scriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. solet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτὸ] Lege σαυτὸ.

Lin. 18. Τάλαντον] Mſ. ἡμιτάλαντον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικόν] Ad ridiculum. nam mensura Æginetica ceteris mensuris erat amplior, certe Atticâ.

Lin. 7. Κεφαλὴ ἀμπλήσω καυδύλων] Locus est apud Plautum in Aulularia.

Post

——— *Poſtquam implouiſti fuſtibus iſtorum caput,*

Quem fruſtra ſollicitavit ingenioſiſſimus Palmerius legens, *impluiſti in caput.* fruſtra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aulularia tantum, ſed in Caſina quoque ea loquendi ratione uſus eſt.

——— *Ego te implebo flagris.*

Et certe tale aliquid videor apud Ariſtophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. Μῶν] In Mſ. eſt Τίμων. ſed dividuum facito, τί; μῶν &c. *quid? num to &c.*

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Instit. lib. 1. cap. 9. *Non enim ista Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Diis & hominibus non pepercit: & his potissimum qui Deorum laudes canebant.* Isidorus Pelusiota libro IV. Epistolarum, epistola 55. Σακρατικὸς Πλάτων ἐκωμῴδησε δι' ἀλλοίων, ἀνακωμῳδῶν παρὰ τῷ Κυπικῷ, ὃν εἶς ἦν ὁ Ἀσκληπιάδης, ὁ τοῦ Διαλόγου καὶ πάντων ὁμοῦ χεδὸν τῶν τε εἰρημένων, καὶ τῶν παρακεκλιμένων συντάξας. ὃν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸ τοῦ παρὰ τῶν φοιτητῶν ἀνυμνεῖσθαι δόξης, τεθειασμένως ἀπεδέξαντο. οἱ δὲ τῶν φοιτητῶν ἔφοιτοι δύσφημον ἀπηλέησαν. ἀτιμῶς γὰρ τοῦ παρ' αὐτῶν ἐνθουσιαζομένης δόξης ἐξεκινεῖτο. Menagius.

Pag. 32 lin. ult. Ἀρχὴ δὲ τοῦ ἥμισυ παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ à variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epist. 2. vers. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Ausonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium factis est cœpisse superstat,
Dimidium, rursum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionysius Halicarnassæus de Antiquis Oratoribus c. 2. *Et sane bonum instituti dimidium totius dici operis solet.* Aristoteles Problem. Sect. x. ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ, παντὸς ἔργου μέγιστον. ἥμισυ γάρ. Almelooveen.

Pag. 2. lin. ult. Δεῖξέ σε τῷ δακτύλῳ] Nihil antiquius potiusve priscis fuisse videtur atque eo pervenere ut digito non infami sed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonstrarentur. Fuit autem illa demonstratio duplex in honorem & infamiam; in honorem legas apud Horatium Carm. l. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui est
Quod monstror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epist. VI. *solebat tamen vixdum adolescentulo mihi pater ejus cum magna laude monstrari.* Et lib. IX. epist. XIII. *Cui Rufinus, demonstrasne te, vides hunc?* in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.

Quid moror? en digitis designor adultera vulgi. Almelooveen.

Pag. 11. lin. 26. Τελέσπιρος ἄπαις ὁ Ἡρακλῆς ἐν αἰτίᾳ ἦν] Hæc ait per allusionem ad Lycophronem in Alexandra statim initio, ubi de Hercule sic:

Αὐ' ἑπταλοίνα δηλαμοὺν κακαυδίᾳ
Καὶ πρόσθε μέλλ' ἀνδύκησιν ἑλαμφόροις
Τελεσπόρῳ λέοντος.

Quem Herculem τριταιογενῆ λέοντα dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per treis dies mansit in ventre ceti, ut Hesionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 26. Τὰς τῶ διαλόγω ἑταίρας ἐχκδύσας φρονησὼς ἐ μεταφολέχας] Socratem proculdubio innuit ab Aristophane in Nebulis subsannatum, & φρονησὼν & μεταφορέναχα vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ πόλει ταραχὰς διεξέδ ἐ τὸ ὠδισμὸν αὐτῶν ἐ τὸ διεστῶτα, ἐ τὸ ἱπποδρόμιον ἐ τὰς τῶ νικόντων εἰκόνας] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam scilicet τοῦ τῶ νικόντων ἀγῶνας. Nam & mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait ταραχὰς διεξέδ, & ne dissimulem, vix ab ea sententia discedo. Notum est, quantas turbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas seditiones excitarint, adeo ut sæpe milite opus fuerit, ut sedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & faventium cunei excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, ni-

hil in circulis, hominum sermonibus, magis agitatum, quam Circensium eventus, & Prasinorum, Venetorum, Russatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non possum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigr. 26, ubi de Scorpi nobilissimi agitatoris imaginibus loquitur, sic ait:

Hoc, rogo, non satius, quam vultu pulvere nimbo
Spargere & effuso pirmadasse sinu?
Quem non sensurus dare quadrivenha caballo,
Atreus ut Scorpi nasus ubique manet?

Et Capitolinus in Vero testatur equo Circensi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore factum aureum simulachrum. Itaque non mirum, si agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuisse autem in circo posita ea simulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi consentaneum videtur. *Palmerius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὴ γὰρ ἐς ἀλήθειαν ἡ ἱπποµανία, ἐ πολλὴν καὶ παιδιὰν ἔχουσιν ἀνθρώποις ἱππόκαπος] Hæc ultima verba male vertit Macylus. Vertendum erat: *multos, qui graves esse videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις µὴ χεῖσθαι τὸν ἐξ ἀρωµάτων ἀγλεόντας] Hæc male conveniunt videntur. Quid enim commune habet plausus cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi µὴ χεῖσθαι vel κεῖσθαι ἐξ ἀρωµάτων, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus vino. Nam ea miscere solere, & in deliciis fuisse eam mixtionem testis est Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de crocto loquitur. *Usus ejus in cardiaca nusquam, herba enim ab salvia anguibus pestis expellamenti modum. Sed vino mire congruit, præcipue dulci tristum &c.* Hæc Plinii verba omnino firmant nostram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὕτω δὲ ἐ αὐτὸς γαῖται ἐ στεφανηφόροι, ὅτε καὶ Ἰουσιν τὸ στεφάνιον τὸ ὑπὸ τοῖς (ἰῶν) τὴν πυρὸν τὸ ἰωνικὸν ἐ ῥόδον χαίρουσιν, ὑπὸ τῆ βίνι µάλιστα ἱκχεῶνται ἐ στεφανοῦσθαι] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronis circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympos. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυµίδας vel ὑποθυµιάδας, ut malim censere videtur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυµὶς ἐ ὑποθυµιάς φέρουσι παρ' Αἰολεῦσιν ἐ Ἴωσιν, ἃ δεῖ ὑπὸ τὰ φάρυγα περιτίθεσθαι, ἐς πλησίον τοῦ κεφάλου, ἐκ τ' Ἀλκµᾶνος ἐ Ἀνακρέοντος πεποιηκότος, hi est; *hypothymis & hypothymiades corona sunt apud Æoles & Iones, quam circa collum circumponebant, ut aperte licet discere ex Alcæi & Anacreontis versibus.* Scilicet *hypothymiades* dicebantur ὑπὸ τῆ ὑποθυµιάσεως à suffitu vel suffumigatione, quoniam infra nasum positæ cerebrum tum suffitu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τὶωικεῦται χείσας τὸ βίλος, ὅτε µὲν ἐφ' ἁρµατος, ἐκ δὲ τοῦ Σκυθῶν, ἐτ' ὀπῷ, ἐκ δὲ τοῦ Κρητῶν] Minus est Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam, scutum & hastas tribuerunt, & σὺν λίτον ἀχῆσιν. Orpheus seu Onomacritus Hymno 1. &c. in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod sagittandi peritiam significet. Imo contra eos ὁπλοφόρους φύλακας vocat, & χαλκεοκόρυστας ἀρείους τοὺς ἐχοντας. Callimachus etiam Hymno in Jovem:

Οὖλα ἦ Κρῆτες γε σὺν ὁπλοις ὀρχήσαντο
Τὸν σὸν παῖδ' ἀπάλοντες.

Idem ait Apollonius lib. 1. οἱ ἦ Κρῆτες ἑστῶτες ἐν τῷ ἄντρῳ τῷ βριθῷ σὺν ἀλαλήσαντες τοῖς ὅπλοις τὰς ἀσπίδας συµπάγησαν. Dionysius Halicarnass. lib. 7. ἦσι τ' Δίκτε πάσης νήσου ἐθέλησιν ἐξέλοντο κλύτα τε ὅπλα ἐ κινήσι µάλιστα, id est, *quando Jovem lactentem delectare voluerunt armorum strepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: τύπτοι δὲ ἀνόµαζον Κυρήτας νέοι παῖδες ἐπὶλιον κίνησιν µετ' ὀρχήσεως ὀπλοδιδύπας, ὀρχησαι ἐκάλουν τὸ ἐξ τ' ἐπὶ Δίος χορείαν. Plinius lib. 7. cap. 56. *Saltationem armatam Curetes dicuntur*

Ly-

Pyrrichen Pythus, ut nunquam in Creta. Idem ait & Pindari Scholiastes ad Pythiorum 2, & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus scripserunt, iis tympana & armorum strepitum & saltationem in armis tribuerunt, nullus sagittarum infectionem. Ætoli certe, qui prius Curetes & a quibus ortos Cretenses Curetas volunt, funda, non sagittis gloriabantur, & eorum dux Pyrrhichus Degmenon Elæum sagittarium funda prostravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κυρήτων lego Κρήτων minime mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5, ubi de novem illis Cretensibus Curetibus, scrupulum injicit, & ab ea lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: τὸ ἀφεῖ τοξεύειν ἐκ τῆς αὐτοματίας εἰσηγήσασθαι. Nam ultra quod solius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & consensum mihi parum valere videtur, recantat ipse Diodorus, & contra seipsum pugnans, ait ex Cretensium traditione Apollinem in Creta natum, διὰτοῦτο τὸ τόξον ἐξευρόντα διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὸ ἀφεῖ τοξεύειν. At certe si Apollo primus fuit arcus & sagittarum inventor, & ejus usum docuit Cretenses, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipso Iove antiquiores in Creta habitabant. Iure igitur Luciani lectio hoc loco mihi suspecta est mendi, & Κρήτων censeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum sui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis opposuisse novem homines è fabuloso seculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & si mihi credis, leges, κατὰ τῶν Κρήτων. Sed & Micyllus etiam hoc loco castigandus qui ὀπῷ interpretatur *resina*; numquam enim legisse me memini resinam utilem fuisse ad sagittarum invectionem, aut ὀπὸν dictam resinam κατ' ἐξοχήν, cui nomen proprium est ῥητίνη· pro Silphio certe ob plantæ excellentiam sumitur ὀπὸς & pro papaveris succo ob vim medicamenti, unde ὀπίον diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum succo*, opponit enim ὀπὸν succum herbarum τῷ ἰῷ veneno, quod ex serpentibus ἰοβόλοις colligitur, quorum ferax est Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κολοκώνθης] Κολοκύντης enim quidam scribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τῷ γὰρ τέτε σώματι φασὶ τὸς τυραννὶς ἀκολυθήσαντας, ἐκ μίμησαμένης αὐτῶ τὸ σχῆμα, ἔπειτα χήμασι τοιέτοις ξύλα τεκμήναντας, ἀνθρώπως ἀνασκολοπίζειν. Ἀπὸ δὲ τέτε, ἐκ τῆ τεχνήματι τῷ πονηρῷ τῶν πονηρὸν ἐπωνυμίαν συμβεβῆναι] Verissima vocis σταυρὸς originatio. ταῦ, ταυηρὲς; hoc est, in modum *tau* efformatus: & per contractionem ταυρὸς: & præposito sigma ut fieri solet, σταυρός. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐλαιοκτόνος, Κολυτὰς] Scribendum Κολυτεύς. Suidas: Κολυτὰς σαφῶς Λακεδαίμων, εἰς τὸ Τίμων, ὁ μισάνθρωπος. Κολυτὰς ἦν, ὁ δήμος τῆς Αἰγηΐδος. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Ἀγρώδην] Ἀγρόδην. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Καὶ τοιαῦτα ἀπορρᾳ ἐρωτᾶν τὴν] Τὸν νέον, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μεγίλλω] Horatius: *dicat Opuntia frater Megilla.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βάρβαρος ἦν, ἐκ ὀλεθρίος] Malim ὀλεθριος· ut infra pag. 770. ἐν ὀφθαλμοῖς τὸ ὀλεθρίε ἐκείνης ἀνδρός. Ita enim ibi legendum, non ἐκείνη ἀνδρός. Et ita Interpres legisse videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ μι] Legendum: Σι. ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ σε. Hic enim Simulus loquitur, non Polystratus. Sed & legendum posteà, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σίμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Τὸ μὴ τόξον ζυμνὸν] Id est, extra thecam. Ita *nudus ensis* apud Virgilium, pro ense extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βίων πρᾶσις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laërtius in Aristippo: κατηγόρησε τ ἀνδρόπων, ὡς τὰ σκεύη μὴ ὠνὰς ἀγορασίας σκοπέντων, τὰς δ βίες εἰκῆ διαμαζόντων. Idem.

Pag. 384. lin. 20. Σολοικισμῶν] Σολοικὸν, non σολοικισμὸν, dixisse veteres, testatur Gellius. *Menagius.*

Pag. 387. lin. 16. Φιλόσοφ@ ἀλλ'] Legendum omnino, ΦΙΑΩΝ, ἀλλ'. Sermo est de Philone, Sceptico Philosopho: de quo Laërtius in Pyrrhone: ἄλλα & Φίλων ὁ Ἀθηναῖ@, γνωριμὸς αὐτῷ γεγονώς. Scriptumfuerat ΦΙΛ. quod postea in φιλόσοφ@ abiit, in editione utraque Basileensi, & in Salmuriensi. Vide nos ad Laërt. pag. 243. *Idem.*

Ibidem Φιλόσοφ@] Taxat eruditorum coryphœus Ægidius Menagius Benedicti editionem quod ex contracta voce ΦΙ. fecerit Φιλόσοφ@ cum legendum sit ΦΙΑΩΝ. in notis ad Diogen. Laërt. l. IX. *Almeloveen.*

Pag. 411. lin. 9. Αἰγὺ & βασιλέ᾽ς τε Αἰγύπτι@, πάλιν σοφὸν συμπίζειν ἀνάξας] Ipse Lucianus infrà pag. 487. in Mercede conductis: ἄλλοι δὲ, ὅτι τῷ σιδηνῷ πεποιθόσας σε φύσουσιν ὁ Κλεοπάτρα τῇ πάνυ φασὶ γενέσθ. ἐκεῖνο γὰρ διδαχθέντα τίνες μὴ ὀρχεῖσθ πάνυ κορμίου, &c. *Menagius.*

LV.

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

Abderitarum morbus. 601
Abdicationis causæ. 723
Aboni mutus. 753
Academici non sunt in beatorum insulis. 675
Achanthus à tyranno in quem conspiraverat, servatus. 337
Accidens & præteraccidens quid sit. 382
Achæi versus. 498
Acherusius campus. 334
Achillis sepulchrum in Sigæo. 358
Achillis & Patrocli amor qualis. 912
de Achille fabulosa Homeri scripta. 631
Achillis mollities in fine. 296
Acinacis & Zamolxis Scytharum dii. 594
Actæoni à quo & cur immissi canes. 213
Acu candefacta referare sigilla. 760
Acrisius Danaën inclusit. 255
Zelotypus senex. 255. filiam & filium ejus exponit. ibid.
Admetus ineptus poëta. 868. ejus quidam versus. ibid.
Admirantis hypotyposis. 41
Adulatio malorum omnium maximè servile. 489
Adulatores deteriores iis quibus adulantur, & superbiæ illis authores. 33
Æacus publicanus. 343
ab Æaco non procul abest. 482
Aëdonum fabula. 22
Æginetici modii. 166
Ægyptiorum superstitiones. 369. quid pingant literarum vice. 538. astrologiam auxerunt. 848. quæ animalia ab iis colantur. 849
Æneas formosus. 853
Ænigmata narras. 351, 379
Æqualitas res popularis. 314
Æschines. , 488
Æsculapius. 237, 207, 208
Æsopi fabula de numerante vndas singulas. 569
Æthiopes deos convivio excepere. 362. bellum cum saltatione ineunt. 792
Astrologiam invenerunt. 845, 846. eorum sapientia. 848
Aëtion pictor. 479. Proxenidæ gener. ibid.
Ætolica mala. 362
Afranius Rhetor, centurio, Periclis æmulus. 620. seipsum jugulat. ibid.
Agamemnon. 335, 336, 487, 606
Agapetus. 429, 430
Agathocles medicus. 427. Peripateticus. 866
Agenor Europæ pater. 259
bene Agendi tempus non prorogandum. 36
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores. 740
Ajacis sepulchrum. 359. furor. 321. mentis compos. 678. Ajacis coronis. 620
Ajax Locrensis in sedibus impiorum. 674
Alcæus Milesius formosus. 608
Alcamenis statuæ in pretio. 517
Alcestis ab inferis revocata. 310
Alcmenæ cum Iove concubitus. 203
Alcibiadis amoris pœnitet Athenienses. 599. à Socrate amatus. 908
Alcyonis fabula. 168. & deinc. alia fabula. 689
Aleam in uno viro jacere. 598, 599
Alexandri magni res gestæ. 288, 289. cur Deus videri voluit. 293. Clitum interficit. 628. votum super historia sua. 630. Annibali præponitur à Rhadamantho. 671. Babylone sepultus. ibid. ejus nuptiæ & Roxanes. 574
Alexandri cujusdam impostoris vita, res gestæ. 746
Alexidis versus. 498

Aloei filiorum factum. 344. poena. ibid.
Alpheus Arethusam amans. 243
Alytarches Sortium contemplator & explorator. 536
Amabilitas & Cupido Veneris liberi. 226
Amantium stultitia. 451. & Amatores opulenti in pretio, inopes contrà. 396
Amavit quidam Venerem marmoream. 884
Amatores iracundi. 234
Amaltheæ cornu. 455
Amantium actiones. 195. affectus. 905
Amastris. 763
Amici malis non illudendum. 274
Amoris vis. 196, 206, 303. duplex. 899. ejus gradus. 911
Ammonis oraculum. 850
Amores. 873. & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia. 266
Amymones fabula. 247
Amico urgente quid facias? 342
Amicitia maximum bonorum. 860
Anacharsidis historia. 593
Anacreon in beatis insulis. 673. fulmine à Jove cur petitus. ibid.
Anaximenes cur innotuerit. 573
Anchoræ vitreæ. 665
Anchisæ & Veneris amor. 220, 221
Andromedæ fabula. 258
Anemodromi. 647
Anguillarum in morem inter digitos elabi. 114
Animantium vita brevis. 887
Anima ut immortalis. 866
Animæ in homine plures. ibid. ejus tres partes. 810
Animus scopo similis. 42
Animi ornamenta incorrupta. 8
Annibalis gesta. 286
Annorum, mensium, horarumque numerum instituerunt Ægyptii. 849
Annus Solis circuitu definitur. ibid.
Annuli Romanorum modiis mensurati. 286
Antilochus vates apud Cilices. 759
Antimachi versus. 689
Antiochiæ cives saltationis observantissimi. 812
Antiochi soteris cum Galatis pugnaturi somnium faustum. 499, pugna cum Galatis. 581
Antipho somniorum interpres. 684
Antipodes an sint. 864
Antisthenis baculus ex oleastro. 284
Anubis Ægypti Deus. 380
Anytus & Melitus Socratis accusatores. 395
Aniti & Meliti in Demonactem. 860, 861
Aorna petra ab Alexandro occupata. 507, 295
Apelles pictor. 479
Apis Ægyptiorum Deus unde capi soleat, quantum lugeatur mortuus. 369, 370
Apis mellis opifex & quomodo formetur in favo. 171
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant. 187. Daphne fugit. ibid. Hyacynthum disco occidit. 209. se consulentes decipit. 212. citharœdus, medicus, vates, jaculator. 213, 393. ejus exilium ob Cyclopes. 363. mercenaria opera apud Admetum, ibid. apud Laomedontem cum Neptuno. 363, 364. unde ejus templum Delphicum ditatum. 745. ubi colatur. 366. Græcia pestem immittit. 363. à nemine falli potest. 731
Apollonius. Thyaneus. 759
Apollonius philosophus. 866
in Aqua scribere. 437
Aquileja urbs. 776
Aquilarum pulli ut probentur. 417
Arabiam cavam ferere. 490
Aranæ Cycladibus majores. 648, 649
Arbitrorum delectorum judicio acquiescendum. 715, 716.
Arborei seu Dendritæ homines, & eorum fabula. 653
Arborum vitrearum fabula. ibid.
Arcades Astrologiæ contemptores. 855. Antiquiores se Luna dicunt. ibid.
Archelaus tragicus poëta. 601
Architelis uxor. Dimenete. 592. ejus visio. ibid.
Archytas Pythagoræ discipulus. 497
Areopagitæ in tenebris judicant, & cur. 552, 553.
Arethusa & Alpheus. 243
Argivorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum. 360
Argos siticulosum. 247
Argus toto corpore videns. 188, 222.
Ariadnes filum Theseo datum. 540. ejus chorus. 791

Aries ab Ægyptiis colitur. 849
Aries aureus Thyeſtæ. 851
Aries Aureus Phryxi. ibid.
Arion Lesbius. 673. ejus fabula. 250
Ariſtarchus Grammaticus. 48
Ariſtarchus Phaleræus Imperator. 44
Ariſteas hæredipeta. 283. delinitus Mileſiis ſermon. 874
Ariſtidis inopia. 105, 106
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſium Siciliæ tyrannum liberat. 338. unguenta olens. 306. ejus mores. 333. & ſeq.
Ariſtippus & Epicurus in beatis inſulis jucundi compotores. 675
Ariſtobuli adulatorius liber ab Alexandro in flumen projicitur. 610
Ariſtodemus ſceleribus nobilitatus. 749. hiſtrio. 487
Ariſtonis convivium. 819
Ariſtophanes poëta vir ſapiens. 657. ille & Eupolis Socratem in ſcenam introducunt. 404
Ariſtotelis ſententia de bonis fortunæ. 292. ut Alexandro eſt abuſus. ibid.
Arius & Epeus pugiles pares. 677
Arrianus Epicteti diſcipulus. 747
Ars longa vitæ brevis. 505
Arſacis Medorum præfecti mors. 315
Artis mechanicæ facilitas & commoda. 2. ejuſdem incommoda. 7. inſtrumenta. 9
Artium inventiones. 897
Artis perito credendum. 343
Artemidorus adoleſcens. 591
Artemiſia Mauſolo mortuo erexit ſepulchrum. 312
Arteria trachea nihil recipit. 605
Aſinus Cumanus Leonina pelle indutus. 407
Aſino nil commercii cum lyra. 466
Aſinis petulantiores. 409
Aſinorum ruditus loco tubarum. 408
Aſpaſia meretrix. 795, 843
Aſter Philippum Macedonem orbavit oculo. 628
Aſtyanax è turri dejectus 365
Aſtrologia ab Æthiopib. inventa. 845, 846. ab Ægyptiis aucta. 848. Babyloniis nota. 849. unde Græci habuerint. 850. ab Arcadib. contempta. 855. ejus commendatio & defenſio. ibid. & ſeq.
Athenarum encomium. 26
Atlas cœlum fulciens. 344
Athletæ fœlicitas. 538
Atreus de ſole locutus. 851
Attis fabula. 365. amatus à Rhea. 206
Attica ſubſannatio. 13. eloquentia. 475. decas. 598
Avarorum graphica deſcriptio. 84. & ſeq. Tantalo ſimiles. 94
Augiæ bubile. 746
Auguſti primi come ingenium. 502
Aurum fiſtit ſanguinem. 146. mala propter aurum. 349, 350. contemnendum ut calculi littorum. 164
Aures quam oculi minus fide dignæ. 622. Aures portentoſæ. 655
Autolycus fur à ſydere Mercurii. 853
Auri munera grata ſapientibus. 391

B.

Babylon qualis urbs. 360
Babylonem cepiſſe. 455
Babyloniis nota aſtrologia. 850
Baccham ex viro fieri. 785
Bacchus e femore Iovis. 365. in eum vini inventorem calumniæ. 215. res geſtæ. ibid. in Nyſa educatus. 202
Bacchi miniſtri Satyri. 794. ille Tyrrhenos, Indos & Lydos ſaltando vicit. ibid.
Bacchica & Dionyſia fuere genus ſaltationis. 794
Bagoas philoſophus eunuchus. 842 ſi è Barbæ prolixitate philoſophus æſtimandus, hircus primas tenebit. 845
à Barba de philoſophis judicium. 862
in Balneis fieri ſolita. 40
Beatorum inſulæ deſcriptio. 106. & ſequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulneravit. 236
Bellerophontis literæ. 486. ejus equi fabula quid ſignificet. 851
Bellum omnium pater. 602
Bellum plenilunio adeundum, Lycurgi lex. 855
in Bellum & Pacem Homerus res omnes diviſit. 795
Bene agere. 497. Bene agere non cunctandum. 36
Bis per omnes. 490
Biton & Cleobis omnium hominum fœliciſſimi. 349
Bithynicum mancipium. 464
Bithyna fabula. 793

Blepsias fœnerator fame perlit. 318
Bonum nullum sine teste jucundum. 181
Bona tria, animi, corporis & fortunæ. 386
Bonorum possessio temporaria. 35
Branchus amat Apollinem. 187.
Branchidæ quo pacto ditati. 752
Brasidæ de navi descensus. 634
Brevitatis commendatio. 636
Briareus centimanus Iovi fert opem. 228
Bruta solitudines amant. 893
Bubalus latro. 778
Bucephali hominum genus. 689, 690

C.

Cabalusa insula. 691
Cadmus literis legem perscripsit. 46. eum execrantur ob T inventum. 50
Cacozeli irridentur in Lexiphane. 819 & seq.
Calcei novi in honore habentur, veteres projiciuntur. 459
Calculos duos ferebant Lacedæmoniorum reges. 589
Callias qualis. 105
Callicratides Athenienſis. 879. ejus oratio. 895
Callidemides veneno alteri parato extinctus. 273
Callimachus in descriptionibus prolixior. 637. ejusdem locus. 908
Callimorphus medicus historiographus. 613
Calvarius. 339
Calydoniorum calamitates à Diana profectæ. 362
Calypso serva. 777
Cambyses. 352. filius Cyri, regnum & mors. ibid. thesauri. 16
Camelus nigra. 15
Candor sine rubore ad formam non probatur. 239
Canis Cyrum primum nutriit. 364
Canis in præsepi, 87
Canem in aliquem solvere. 786
Canum consuetudo. 411
Canicula nomine Myrrhina. 473
Capaneum saltare. 812
Capra Iovem nutriit. 364
Capitibus caninis & leoninis homines. 538
Carbones pro thesauro. 558
Carbones thesaurus. 578
Carcharorum orator. 474
Carcinochires. 661
Careotis. 684
Carimantes. 824
Carion famulus. 353
Caryatissare, saltandi genus à Carya urbe dictum. 789
Caryonautæ. 686
Caspiæ portæ. 175
Castor & Pollux similes. 236. vivunt. 233. alternis nautis favent. 237
Catena Iovis. 227
Caucasus. 344
Caulomycetes. 649.
Causa justa eundem accusatorem & arbitrum non timent. 394
Causa indicta credere, cujus sit. 395
Causidici perstringuntur. 14. eorum mores. 406
Cebes. 479
Cecrope Codro-ve generosior. 105
Celer. 778
Celsi laudes. 783
Centaurus. 579
Cenchroboli. 647
Cerberus. 334, 339, 380
Cercopes. 749
Cestus Veneris. 223
Cethegus. 866
Cetus fabulosus. 658
Ceyx. 168
Chæreas. 828
Chærephon. 515
Chalcedon. 752, 753
Chaldaica disciplina. 508
Chaldæi divini. 283. gens mollis. 293
Chariades. 272
Charicles Corinthius. 879. illius oratio. 887
Charinus adulator. 269
Charmides formosus. 306
Charmoleus Megarensis. 278
Charon ad superos venit. 341. alterum pedem in cymba Charontis habere. 482
Chelidonius cinædus. 473
Chimæra. 334
Chiron mortuus est cùm immortalis esse potuisset, & cur. 314. & seq.
Choaspis aqua. 330
Chrysis expostulatio. 363
Chrysippus. 382, 383, 384, 385, 386, 570

Chrysippus non potest in beatas insulas nisi 4 potus helleborum ire. 675
Cinyrus Helenam amans rapuit in beatorum insulis. 679
Cithara saltatoris administra. 798
Clavum clavo pellere. 489
Clearchus Medos & Persas devicit. 293
Cleobis & Biton hominum felicissimi. 349
Cleocritus. 429
Cleon. 116, 497, 628
Cleonæ. 40
Cleopatræ simia. 487
Clitus. 628. cur ab Alexandro occisus. 294
Cnemon. 274
Cnidus. 880. ibi memorabilia, Praxitelis opus, Cnidiæ Veneris templum. 881. Sostrati porticus. ibid.
Cocconas. 751
Cocytus. 346
Codro generosior. 105, 277
Cœna Hecates. 262, 263
Coliades. 909
Colocynthopiratæ. 686
à Columnis Herculis ad Indos. 507
Comastæ Græcis qui dicantur. 912
Comicum satellitium. 602
Comœdia spectaculis convenit. 785
Comus pastor perditè amans. 903
Comœdiæ publicus usus. 17. proprium ipsi saltationis genus, cordax. 796. ejus personæ ridiculæ. 797
Conjugium cur inventum. 897. ejus utilitas. 909
Conon. 626
Consilium non mutandum & cur. 19
Consilium, alia eligere, alia vitare docet. 604
Contentum oportet esse præsentibus. 315, 340
Convivium adire primum, inurbanum, postremum grave est.
Convivalium fraudum non est æquum meminisse. 177
quæ in Convivio debent esse, quæ non esse. ibid.
Cordax saltationis genus. 794
in Comœdia exercetur. 796
Corinthii adventu Philippi perturbati, quid fecerint. 602
Cornix anceps animal. 844
Corœbus. 910
Coronus. 657
Coronas sub naribus potiùs quàm super capite ponendas. 19
Corpora virorum quàm fœminarum robustiora. 727
Corybantes. 206. quid faciant. ibid. in Phrygia primùm saltarunt. 788. Iovem servarunt. ibid.
Craton. 279
Creon. 336, 487
Creperius Calpurnianus. 612
Cretenses fabulantur de Iovis sepultura. 69, 70. optimi saltatores. 789
Cribro vaticinari. 753
Crocodilus Stoicorum. 567
Crœsus servus. 335. ejus lateres aurei. 350
Crœsi cum Solone sermo. 348
Crœsi & Solonis colloquium de felicitate. 348. &c.
Crœsis sedecim ditior. 105
Cruces ad effigiem τοῦ ταῦ. 50
Ctesias. 640, 683
Cumanus asinus leonina pelle indutus. 407
Cupido. 896. imberbis. 187. Veneris filius. 205. ejus vis. 231. æthereus Deus, amicitiæ fautor, &c. 896. Iapeto antiquior. 186. cur à Minerva abstineat. 217. cur à Musis. ibid. cur à Diana. ibid.
Curetes armati saltabant. 788. primi in Creta saltarunt. ibid. Iovem servarunt. ibid.
Curetum sagittæ resina inunguntur. 43
Currus bovem ducit. 271
Cybelus, Athenienſium colonia. 47
Cybele. 755
Cyclopes. 368. Cyclopis munus quod sit. 432
Cydimachus. 429
Cynobolani. 649
Cynocephali. 661
Cynirus. 683
Cynisçus ut mortuus. 427. quid in vita faceret. ibid.
Cypselis obturatrix. 820
Cyrus. 50, 348. primus à cane nutritus. 364. rex magnus dictus. 50. Cyri thesauri. 229. res gestæ. 348
Cytmides. 761

D.

Dadis. 770
Daduchus. 829
Dædalus astrologiæ peritus. 851

Dămasias athleta. 279, 282, 830
Damis à puero necatus veneno. 317
Damnippus. 274
Damon adulator. 269
Damoxenus palæstrita. 264
Danaë. 868. Danaës fabula. 254. & seq.
Danaus duriter educat filias. 247
Danaidum dolium. 95, 285, 551. in Danaidum dolium aquam afferre. 95, 96
Daphne fugit Apollinem. 187. in arborem versa. 644
Darii thesauri. 16
Decelia. 891
Decretum adversus divites. 338
Deformitas eloquio compensatur. 890
Deli insulæ evertio. 252. & seq. ibi peperit Latona. 253
Deliciarum & lautitiæ reprehensio. 39, 40
Delphica divinatrix. 744
Delphi assessores Pythii. 731. unde victum habeant. 743
Delphines hominum amantes. 250
Demeas orator. 149
Dementia infœlix. 391
Demetrius Cynicus. 806
Democriti mores. 378, 758
Demonax. 857. vita, studia, &c. à 857 usque ad 873.
Demonstratio. 35
Demosthenes. 9, 634
Demosthenes imperator captus. 628
Demostratus. 774
Dendritæ. 653
Deucalion. 61. ejus arca. 801
Deus in culpa non est, sed qui delectum fecit. 480. ex improviso ostensus. 570. Deo parendum. 129. omnia facilia. 170
Dii qua forma ad Ægyptios iverunt. 369. Deorum adulteria taxat. 182. quales esse debeant. 183. de iis nihil dicendum. 322. eorum per gentes distributio. 367
Dii omnia vendunt mortalibus. 362. ejus rei exempla. ib. quid sint. 379
Dialogus & comœdia. 17
Dialogi privatus usus. ibid.
Diana ægrè fert quòd ab Oeneo non fuerit ad sacrificium vocata. 362. sagittis gaudet. 832. cur amore non capiatur. 217. hospites in Scythia mactat. 231. obstetricatur. 237
Didymis est Apollinis templum. 854. Didymi respondent geminis, cœlesti signo. ibid.
Dimenete Architelis uxor. 592
Dinias. 829
Dioeles. 842
Diogenes. 284, 337, 375. ejus venditio & præcepta. 376, 675
Diogenes qualem vitam egerit. 312. quid fecerit quum Corinthum invaderet Philippus. 602. dolium volvens. ibid.
Dion seipsum strangulat. 830
Dion Heracleotes. 518
Dionysius ex femore Iovis ortus. 202. ejus insolentia. 215. joci amans. 404
Dionysius Siciliæ tyrannus. 333
Dionysiacæ lapicidinæ. 475
Dionysiaca & Bacchica genus saltationis. 794
Dionysiaca libertas. 17
Dionysii templum Rhodi. 878
Dionysiorum licentia. 404
Dionysodorus. 500
Diophantus. 282
Dioscuri. 445
Diotima. 843
Discipuli leniter excipiendi. 4. in discipulis quid considerandum ad bene eos instituendum. 36
Disciplina. 399
Divites ridiculi. 368. & qui eos sectantur. 32. fœlicitatis suæ testes quàm divitias malunt. 34. admonentur. 264. quanti fiant. 277. cur virtutem non desiderent. 287. Suffragium contra eos. 338
Divitiarum verus usus. 90
Divitias quæ vitia comitentur. 112, 113. quæ mala. 129
Divitiæ male reconduntur. 85, 86. quando à Iove, quando à Dite dentur. 100. mutant hominum mores. 102. ad malos potiùs quàm ad bonos veniunt. 107. facilè dilabuntur. 113, 114. quæ bona adferant. 127. non sunt malorum causæ, sed malè utentes. 128, 129
Doctrina non omnes pariter afficiuntur. 43
Dodonea fagus. 896
Dormientium gestu modò abnuunt, modo annuunt. 328
Dormire sub Mandragora. 58

Dosiadæ ara. 339
Draco. 854. cur signum multitudinis Parthis. 622
Dracones Pellæi. 751. cur Draco sub tripode. 854
Dromo. 660

E.

Ebrii descriptio. 161, 162
Echo garrula. 240
Echecrates. 567
Elation ob saltationem clarus. 791
Electra Stoicorum. 383
Electro & vitro Sidonio lucidius. 892
Elci. 870
Eliæam superciliis præ se ferre. 887
Elementa mundi. ibid.
Elenchus. 399
Elephantis ut usus sit Anthiochus adversus Galatas. 582
Eleusinia sacra. 438
Elysius campus. 673
Emmeleia, saltationis genus. 794. in Tragœdia exercetur. 796
Empedocles. 305, 677
Empusa Saltatrix. 793
Encomium quid facere soleat. 605
Endymion. 365, 366, 646, 853. Lunæ cursum invenit. 853
Endymionis & Lunæ amor. 204
Enipeus Tyronem uxorem neglexit. 256
Ephedius quis sit. 537
Epithetis utuntur poëtæ ad versum implendum. 53, 54
Epictetus. 870
Epicurus venditur. 381, 498, 675, 758, 763
Epicuri liber exustus. 774. quid faciat in inferis. 763
Epicurei quales sint. 519
Epimenidis somnus. 69
Epimethei opus. 19
Equa Thessaliæ. 580
Equum educere in campum. 394
Equorum insanum studium Romæ. 37
Erinnys. 438
Eris pomum aureum projecit. 246
Euche Dea. 559
Euclides. 563. ante Euclidem gesta. ibid.
Eucrates Sicyonius. 269. natalitia filiæ celebrans. 512
Eumenes. 499
Eumolpus. 866
Eunomius. 284
Eunomus. 673
Eunuchus quid sit. 843. non licere ei philosophari. ibid. ejus & spadonis discrimen. 844
Euphranor. 479
Euripidis loci. 391, 490, 496
Europa. 259. à Iove rapta. 260
Eurybatus. 749
Eurydice reddita Orpheo. 310
Eurytus. 892

F.

Fabæ cur sacræ Pythagoræ. 373. fabis magistratus creant Athenienses. ibid.
Fabulæ priscorum cum astrologia consentiunt. 853
Fabularum congeries. 801, 802, 803, 804, 805, 806. idque secundum locos ubi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima. 856
Fagus dodonea locuta. 896
Fatum causa rerum. 305
Fatum inevitabile. 438
Fati necessitate se excusant homines. 589
Fati unius & fortunæ arbitrio nos regi. ibid.
Felicitas mutat mores. 20. in quo eam consistere putet vulgus. 434. solus Fœlix qui liber est. 864
Ferri collatio cum auro. 350
à Filo tenui suspensi omnes. 354
de Finibus multi disceptant. 359
perinde ac si Fluvii sursum ferantur. 278
Fluvius vino Chio similis. 642
Fluvii intereunt, cujus exemplum est Inachus. 360
Fœminæ communes in beatis insulis. 676. fœmina est seminis receptaculum. 888. fœminæ & maris legitima est conjunctio. ibid. in coitu viro majorem delectationem percipit. 893
Fœnus & Computum. 86
Fœmus primum & secundum. 384, 385
Fœnerari soli sapienti convenit. 384
Fœtor oris Gelonis tyranni. 530
Formicæ portentosæ. 644
Formosi, Megillus Corinthius. 264. Charmoleus Megarensis. 278. &seq. Char-

Charmides, Phædrus Clisiæ filius. 306
Fortuna & fati arbitrio nos regi. 489.
Frugalis victus in quibus consistat. 163, 164
Funerum vanitas apud Romanos. 38

G.

Galatæ ab Antiocho fugati. 582, 583
Galateæ & Polyphemi amor. 238. se Nereidibus dicit formosiorem. 239. ejus templum. 668
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare. 500
Gallinarum lac. 456
Gallinaceo sacra ædes. 683,684
Ganymedes. 190,191. Cur à Iove raptus. 192
Gargarus Idæ cacumen. 218
Gastrocnemio unde dicta. 653
Gelon ore fuit fœtido. 530
Gemini. 854
Genetyllides. 903
Geometria artem exordientibus qualia proponat. 562
hominum qui Gestarentur irrisio. 41
Gloriæ studium homini familiare. 322
Glycerium pellex Megapenthis. 431
Glycon. 759. ejus colloquium cum sacerdote. 772
Gnathonides. 757
Gniphon. 435, 167
Gobares. 426
Græcæ loqui discere volenti quid faciendum. 611
Graculum alienis plumis exultare, 486
Gry. 835
Gula flagitat consueta. 477
Guttur longum quatuor digitos. 40
Gymnasiorum quodnam optimum. 811
Gymnopodiæ. 791
Gymnastice comendi artem rejicit. 630

H.

Hæredipete Charinus & Damon. 2
Hæreditas jure naturæ ad liberos pertinet. 272
Halcionii dies. 169
Harmoniarum quarundam proprietates. 585
Harmonides tibicen. ibid. & seq.
Harpyiæ cibos Plineo eripiunt. 94
Hebe. 883, 173
Hecates cœna. 262, 308
Helena cujus filia. 225. pulchra. ibid. à Theseo rapta. ibid. ejus forma despicitur, & vituperantur Græci quòd pro ea bellum gesserunt. 302. & seq. rapta est à Cinyro in beatis insulis. 679
Heliotæ. 680
Heliades. 875
Hellanicus. 823
Hellespontus unde sic vocetur. 251
Helles fabula. ibid.
Hephæstion. 499
Heracleotes. 511
Heraclitus. 378. &c.
Heramithres. 438
Herba lanaria. 755
Hercules. 11. in Oeta conflagravit. 207, 509. ab Omphale sandalio verberatur, lanas carpsit. 208. liberos & uxorem occidit. ibid. Æsculapio posthabitus. ibid. in Venerem acer. 874
Hermeas. 844
Herminus Aristotelicus. 870
Hercules cœlum ferens. 344, 345. irridetur divinitas, venditur, ejusque mores. 298. & sequent.
Hercules Lydius. 608. quomodo pictus. ibid.
Hercules in scena. 797. taurivorus deos. 876
Hermaphroditus. 211. qualis. 231
Herodes. 865, 866
Herodoti virtutes. 571. & seq. ejus libri Musæ appellati. 573. quo præmio usus sit. 636. non vera scripsit. 683
Herodizes. 626
Heros quid. 267
Hephæstion. 499
Hesiodi fabula de musarum saltatione. 795
Hierophantes. 829
Hinnulus leonem. 274
Hippias. 573
Hippocentaurus. 17. ejus pictura. 579
Hippoclides non curat. 501, 502
Hippogerani. 648
Hippogypi. 646
Hippomymeces. 649

Hipponicus. 105
Hircocervi. 18
Hircum mulgere, & cribrum supponere. 866
Historiam rectè scribere difficillimum. 603. in scribenda ea quid observandum. 604. primum vitium. 605. ut differt ab encomio. ibid. à poësi ibid. in ea convenienti tempore laudandum. 607. secundum vitium. ibid. tertium vitium. 617. quartum vitium. ibid. quintum vitium. 618. sextum vitium. ibid. septimum vitium. 620. Virtutes duæ. 625. quibus instructus esse debeat historiam scripturus. 627. & sequentib. historia posteros respiciat. 630, 631, 638. adulatores rejicit. 638. quo stylo scribenda. 632. & seq.
Historicus quæ præcipua afferre debeat domo. 620. res ut gestæ sunt narrare debet. 629. veritatem sequi. 630. qualis esse debeat. 631. & sequentib. quomodo conscribere. 633. & seq.
Histrio nullus punitur. 408
Homerus. 676. cujas esset &c. ibid.
Homeri loci. 4, 23, 30, 43, 390, 391, 414, 458, 489, 490, 493, 795, 800, 854, 890
Homo bicolor. 15
Homo est infans. 169. homines bullis similes. 356. homo bicolor Thespidi dono datus. 16. homines inter se comparati. longè discrepant. 170. eos creasse diis utile. 179. omnes moriuntur. 297. anima & corpore compositi. 299. eorum mores. 325. foliis sunt similes. 356. quid sint 379. nulla illis fides. 390. evitare fortunæ offensionem non possunt. 495. societatis sunt amantes. 893
Honestum solum bonum, dicunt Stoici. 532. necessario est præstabilius. 897
Honoratus. 864
Horæ. 366. Horarum sedes. ibid.
Humanitas, & quibus opus habeat. 1. ejusdem descriptio. 5. oratio. 6, 7. commoda. ibid.
Hyacinthus. 676
Hyacinthus & Branchus Apollinem amant. 187. quomodo ab Apolline occisus. 209. ab eodem Amyclis sepultus. ibid. In florem mutatus. 210
Hydamardia. 691
Hyperbolus. 644
Hyporchemata. 792

I.

Iambulus. 641
præter Ianuam incitari. 39
Iapeto antiquior. 198
Icarius palmitem à Baccho accepit. 216. occisus à compotoribus. ibid.
Icarium mare. 852
Icarus. 852. ejus fabulæ expositio. ibid.
Iccus. 626
in Ida Corybantes insaniunt. 206
Idea Socratis. 380
Ignis communicatus non minuitur. 182. ejus necessitas. 183. ignis solis præstantior. ibid.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos 357
Ilium. 360
Ilienses. 413
Imperat optimè qui ira vacat. 870
Imperitia audaces, res considerata timidos efficit. 20
Impiorum insula. 681, 682
Inachus fluvius mortuus. 360
Indi quomodo vino affecti. 23. cur. ibid. solem saltatione salutant. 792
Indifferentia quæ sint. 382
Indolentia animi paranda. 36
Indopates. 438
Inferorum pœnæ. 283, 327. & seq.
Innotescere quomodo quis possit. 571. & sequentib. 587
Ino in mare præcipitatur. 251. Bacchi nutrix. ibid.
Insaniæ futuræ indicia. 784. insanabilis signa. 712. causæ. 728
Insanire cum ratione. 23
Insontem accusare. 552
Insula ex caseo. 668
Interitus unius alterius est ortus. 888
Invidiæ signa ex vultu. 712
Io à Iunone in vaccam mutata. 188. Isis jussu Iovis facta. ibid. ejus fabula. 249. & sequentib.
Iolaus. 270, 736
Ionici joci. 468
Iovis ædes. 106. catena. 854
Ira vacans optimè imperat. 869, 870
Iridis sedes. 366
Isis Ægyptiorum dea. 188
Ismenodorus. 316

Iucundum solum bonum, ex Epicuro. 532
Apud Iudicem adversario facetam æqua causa non agenda. 781, 782
Iuno ob Ganymedem zelotypa. 192. & sequentib. à quibus colatur. 367. ut Vulcanum concepit. 365
Iupiter & ejus varia epitheta. 52. tauro assimilatus fert Europam. 260. ubi educatus. 387. Cretenses ejus sepulchrum ostendunt. ibid. quo pacto paternos dentes effugerit. 180. qualis esset juvenis. 49. aram in Gargaro habet. 189, 190. à capra educatus. 364. ejus regia ubi. 366. quid sit ejus catena. 854. multa fabulosa de Iove. 290
Iuramentum, Socratis per canem & platanum. 380
Iustitia. 399
Ixion Iunonem sollicitavit. 195, 334, 396. objecta nubes. 197. & sequentibus. cur pœnas luat. 366, 367

L.

Labor exhaustus assultu. 551. relaxationem postulat. 873. summis Labiis philosophus. 487
Lac gallinarum mulgere. 456
Lacedæmoniorum consuetudo in ferendis calculis. 589. saltatio. 789. ad saltationem bellum inibant. ibid. enervati. 264
Laconici maris cochleæ. 435
Lachanopteri. 647
Laches. 167
Lacydas pater Megapenthis. 428
Lampichus Geloorum tyrannus. 278
Lampis amore meretricis perlit. 317, 518
Lari in morem. 447
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiva. 881
Laus nimia est adulantis, ideoque odiosa. 609
Lectus & lucerna testes festivis vocantur. 442
Leo cordula vinctus. 471
Leogoras. 737
Leotrophis. 626
Lesbonax, saltatores manu sapientes appellabat. 810
Lethes aqua. 160. eam non bibere supplicium gravissimum. 442
Liber quis sit. 864
Libyes astrologiam aggressi sunt. 849
Literæ multo ultimam sortem obtinuerunt. 47
Lotus Homeri. 22. lotum referre. ibid.
Lotus dulcis. 452. quales degustata ea fuerunt Ulyssis socii. ibid.
Lucerna fabulosa. 656
Lucianus natura felici præditus. 5. avunculo traditus ut disceret sculpere. ibid. cur humanitatem prætulerit statuariæ. 10. quo scopo omnium exposuerit. 12. philosophiam amavit. 392, 406. ejus facultates tenues. 1. ejus avunculus optimus statuarius. 1, 2. ejus scripta Dialogi & Comœdiæ sunt participia. 18. quales res oderit. 400. Minervam orat. 401. in eum Diogenis oratio. 403. & sequentib. Responsio Luciani. 406. perpetuò vincit. 413. Alexandro pseudomanti infensus & invisus. 779. qua provincia fit usus. 491. orator mediocriter exercitatus. 493. ejus peregrinatio. ibid. ejus orationis laus. 577. judicium de suis orationibus. 584. ubi est Lucrum natura adacta servias. 485
Sol & Luna incoluntur. 647
Luna ad Endymionem descendens. 204. amore dispereins. 205, 365, 366. cur non semper eodem vultu appareat. 846
Luxum cujusdam cavillantur philosophi Athenienses. 27. & seq.
Lychnopolis. 656
Lycophronis Alexandra. 839. in Lycæum appulit Deucalionis scapha. 61
Lycurgus. 855
Lydem ex vitro fieri. 785
Lynceus. 107
Lynceo perspicacior. 519
Lysimachus comicus. 47

M.

Macetius. 781
Mæandrius Polycrati successit. 335, 352
Menades sequuntur Bacchum. 188
Magi Babylonii ad inferos deducunt. 928, 329
Magnum cum parvo comparatum, magnum videtur. 181

Ma-

Magnus. 778
Malchion Syrus. 621
In Malis ferendis societas solatium fert. 297
Par est Mala pati, qui patraverunt mala. 391
Malvæ radix invocanda. 681
Mandrabuli in morem res procedit. 463
Sub Mandragora dormire. 58
Margites. 516
Mars & Venus impliciti laqueis à Vulcano. 214
Mars saltator. 794
Marsyas. 213, 587
Mas semen prolificum emittit. 888
Masculæ libido reprehenditur. ibid. defenditur. 895. & seq.
In Matellam immingere. 448
Mausacas. 621
Mausolus & seq. 336, 311
Medea. 490, 560
Medi quales quum ex equo descenderunt. 317. gens mollis. 298. mors 317
Medici quid spectent in ægroto. 728. rogandi. 724. immunitates. ibid.
Ars Medica facilis. 505
Meditantis gestus. 504
Medius status optimus. 517
Megabyzus. 103
Megacles. 428
Megalonymus. 828
Megapenthes tyrannus. 428. Cydimachi bona cepit. 429. ejus scelera. 440
Megillus. 438
Megillus Corinthius formosus. 264
Melantus. 272
Meleagri interitus causa Diana. 362
Melitus. 396
Melitides. 910
Menandri locus. 903
Mendacium veritate speciosius. 543
Menecrates. 543
Menelaus ex Pelopidis oriundus. 225
Menius. 652
Menippus canis ubi versari solitus. 262. ejus descriptio. 263. ad mortem alacritas. 282, 309. descensus ad inferos. 330. & seq.
Mensa communis unde inventa. 893
Menses Luna definiuntur. 849
Mercede conductorum calamitates. 444. & seq. mercedis nemo, ne rex quidem est expers. 492
Mercenarios omnes esse. 492
Mercurius fur. 176, 425. ejus mores. 197, 198, 199, 213. ejus negotia. 232. eloquentiæ præses. 485. legatus inferorum. ibid. ejus furta. 198. cupidinem vicit. ibid. testudinem fecit. ibid. nuncius. 199. ejus virga. ibid. officia. 232. palæstram docet. 237. ejus sedes. 366. Mercurius perstringitur. 423. Mercurio eloquentiæ præfidi sacrificare. 485
Meriones saltator. 789
Metrodorus. 758
Metus & ejus effecta. 353. alia metus effecta. 739
Miccio discipulus Zeuxidis. 581
Midas servus Megapenthis. 430
Midas Servus. 512
Midam & Crœsum & Sardanapalum Menippus insectatur. 265, 266
Micyllus sutor. 492
Milo Crotoniates. 347
Milo. 626
Minerva. 518. ubi colatur. 367. Lutum Promethei inspirabat. 15
Minerva à Iovis cerebro. 199. & seq. virgo perpetuò, armata, terribilis. 200. & 216. ejus suffragium. 589
Minos. 853
Minous mensis. 672
Misanthropos. 139. ejus descriptio. 137. & sequentib.
Mithrobarzanes. 329, 331
Mnesarchi filius. 835
Modestia. 56
Mœrichus. 283
Momus cur Deum reprehenderet. 39. qua in Vulcanum reprehenderit. 518
Morborum deploratorum non suspicienda cura. 711. nec similes, nec curabiles omnes. 726
Mors remedium malorum senectutis. 348. adversariorum invictissimus. 348. ejus nuntii. 354. quibus in primis molesta. 424, 433. quibus non molesta. ibid.
Mortales se esse si cognoscerent homines prudentius viverent. 354
Mulieres duæ pugnant pro Luciano. 4, 5. mulieres doctos conductitios habentes. 475. procliviores ad insaniam

niam quàm vixi. 727, 728. earum conditio. 320. Mulierum inter se tetra conjunctio. 894. ad generationem sint in numero, at non ad cætera. ibid. earum cultus immoderatus. ibid. de iis dictum Menandri. 903
Muliebris Venus, barathrum. 877. masculam meliorem esse demonstrat. 891
Muliebris formæ commendatio. 892
Munus Cyclopis. 432
Munera Iovis non rejicienda. 126
Mutatio in melius quandoque majorum malorum principium. 658
Musæ cur amore non teneantur. 217
Mycenæ. 360
Myron. 6, 517
Myrrhina. 473. canicula. ibid.
Myrton & Xantippe Socratis uxores. 192
Myrtium meretrix. 317
Myrtus sacra Veneri. 881

N.

Narcissus. 676
Natura prima omnium mater. 887
Naufragorum habitus & oratio. 446
Navis ad navigandum præparata ut sit. 422
Necracademia. 678
Negretus. 684
Neoptolemus saltandi arte præcelluit. 789
Nephele mater Helles. 252
Nephelocentauri. 650
Nephelococcygia. 657
Neptunus. 518
Neptuni & Tyrûs amor. 256
Nestoreus scyphus. 513
Nicias. 497, 629
Nicostratus. 607
Nigrinus Platonicus philosophus. 21
Nigrini qualis oratio. liberalitas, & opum contemptus. 35
Niobe. 10
Nireus. 335
Nireo formosior. 105, 277
Nisi coma purpurea. 370
Ninus urbs. 359
Noctuas Athenas. 19
Ad Noctuam aviculæ concurrunt. 586
Noctis templum. 684
Nomen alterius filio imponere, honoris signum. 155
Nosce te ipsum. 266
Novercæ quales erga privignos. 729
Novitas grata. 578. quid sit. ibid.
Numa Italus. 675
Numidica avis. 687
Nuptiarum utilitas. 909
Nycterion. 649
Nyctiporus. 684
Nyctor. 652

O.

Obolus præmium Charontis. 285, 308, 356
Octipedes qui sint apud Scythas. 591
Oculi exemptiles. 655
Odium in crastinum non reconden-dum. 177
Oebalus Hyacinthi pater. 209
Oecellus Lucanus. 487
Oedipus. 478
Oeta. 345
ab Oeneo ad sacra non adhibita Diana. 362
Olympia coronatus. 455
in Olympia, Iovi sacra fieri solita tantum obiter. 62
Olympias Alexandri mater. 290. concubuit cum dracone. 751
Olympiorum victori formidanda reliqua stadia. 590
Onoscelex. 692
Oracula non sunt ab Astrologia aliena. 854
Oratio Carcharorum. 474. Attica eloquentia, & hymetti melle plena Oratio. 475. quznam communia ejus vitia. 604. quid in ea fugiendum. 338. ejus effecta. 42
Oratores decem Athenienses contra Macedonas. 895
Ordinem suum esse observandum. 46
Orestes, Pylades. 906
Oroetes. 315
Orpheus Astrologiam docuit apud Græcos. 850. ejus lyra. ibid. dilaniatus est. 390
Ossa & Pelion, Olympo superimposita. 344
Othryades. 360. Severianum superavit. 765

Ovis instar præmonstrata fronde sequi. 556

P.

Pætus medicus. 782
Paguradæ. 661
Palamedes litterarum inventor, cujus filius. 46
Pallas è cerebro Iovis exiliens. 200
Pan Mercurii filius. 228. cur hirco similis. 229. musicus. ibid. res gestæ. 230. salacitas. ibid.
Panis colostratus. 823
Pannychia. 684
Pantomimus appellatur saltator. 809
Paphlagones superstitiosi & stolidi. 753
Paræmonia. 638, 639
aliter Parca, aliter natura statuit de vitæ tempore. 270. omnium bonorum & malorum causa est. 323. & sequent.
Parendum libenter patri. 234
Paris Priami filius bubulcus. 218. formosus, amatoriarum rerum doctus. ibid. & 219. cum Idæa muliere consuevit. 219
Parnassus. 344. biceps. 346
Parnassus Caucaso excelsior. 344
Parrhasius. 473
Parrhesiades quis sit. 400
Partem utramque boni Iudices audiunt. 527
Parthenope. 785
Pasiphaë cur tauro copulata dicatur. 852
Patroclus ab Achille amatus. 912
Patrum erga liberos quantus amor. 704. liberos magis amant, quàm ab iis amantur. 721
Pauperum consolatio. 264
Paupertatis causæ. 72. epitheta quædam. 114. commoda. 118. in eam incidere facile est. 115. quæ virtutes eam comitentur. 116. quæ suppeditet. 124. quemvis enecat. 449. ad eam fugiendam nihil non fieri solet. 490
Peccare est hominis, ignoscere Dei. 859
Peccantes quomodo tractandi. ibid.
Pecunias esse tertium bonorum. 842
Pegasus. 10
Pella quo tempore floruerit. 751
Pellæus draco. 755
Penelope Icarii filia, mater Panos. 229
Pentheus dilaniatus. 390
Perdiccas. 626
Peregrina in regione familiares nanciscì jucundum lucrum. 879
Periclis suadela. 895
Perilaus. 737. bos ad supplicium Apollini dedicatus. 739
Peripatetici quales. 516
Peripateticus philosophus qualis. 386
Persæ. 530. gens mollis. 293
Persica convivia. 470
Perseus Balenam occidit, & ejus fabula. 257
Perspicuitati sacrificandum. 338
Phæaces. 41. admiratio eorum. ibid. choreis gaudebant. 791
Phæacum rex. 335
Phædræ. 785
Phædri accubitus. 896. idem à Platone amatus. 891. formosus. 306
Phaëthon. 651, 852. rex incolarum solis. 647
Phaëton ad Eridanum sepultus, ejus sorores in populos conversæ. 235. ejus fabulæ expositio. 852
Phaon. 276
Phalaridis vita. 731
Pharia turris. 638
Phavorinus. 861
Phello. 668
Phellopodes. ibid.
Phidias. 6, 7, 517. ex ungue leonem cognovit. 545
Phidon. 272
Philænis. 894
Philemon. 498
Philiades. 146
Philippus Macedo. 337. ejus res gestæ. 293. ejus perfidia, proditio. 294. oculo orbatus. 628
Philippides. 496
Philolaus. 498
Philosophia contemnit bona vulgò laudata. 22. longo tempore addiscitur. 505
Philosophiæ falsæ descriptio. 397. veræ descriptio. 398. ejus sociæ Virtus, Modestia, Disciplina, Iustitia, Veritas. 399. ejus ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus. ibid. maculas animæ eluit. 439. ea optima quam multi sectantur. 515
Philosophus. 387. debet esse paucis contentus. 388. philosophorum sen-

tentiæ diverſæ. 327. &c. auditores eorum inſanientibus comparantur. 43. eos eſſe adulatores turpe. 34. eorum vitia. ibid. Philoſophi fiunt qui ad philoſophandum ſunt nati. 43. perſtringuntur eorum nugæ. 76, 263, 280. mores & gula. 159. & ſeq. eorum diverſa doctrina. 327. vita & ſermones diſcrepant. 328. unde dignoſcantur. 473. ut explorandi. 417. non debent indignari. 397. mali cum hiſtrione comparantur. 407. cum aſino Cumano. ibid. veræ philoſophiæ, veriſque philoſophis odium conflant. 408. perſtringuntur. 409. comparantur ſimiis. 411. inhiantium auro deſcriptio. 414. quæ ſint bona philoſophorum. 509. & ſequentibus. eorum ſectæ quædam enumerantur. 514. eos contendere ridiculum. 840. illis ſalarium amplum conſtitutum. 841. ut præderaſtæ perſtringuntur. 890. eorum ſectæ diverſæ. 514

Phineo cibos harpyiæ eripiunt. 94
Phlegethon. 346
Phlogius. 652
Phocis. 906
Phni. 835
Phœnicis annos vivere. 544
Phryna. 438
Phrynondas. 749
Phryxus. 851. ariete aureo vectum eſſe quid ſit. ibid.
Pingues homines qui dicantur. 751
Pirithous Iovis filius. 196
Piſa. 576
Piſani. 368
Piſces colore & ſapore vini. 644
Plagium eſt hominem liberum vendere. 374
Platanus Socratem auſcultans. 896
Plato. 497, 498. Phædrum amavit. 891. ejus laudes. 402
Platonici quales. 516
Plutus quando claudus & quando alatus. 98. ejus epitheta. 113. cæcus & claudus. 97
Plutocles. 684
Plutonis nomen quid ſignificet. 100
in Pnyce habebantur actiones oratoriæ. 895
Podalirius. 754
Podoctypa. 828
Poëticus fumus. 54. eorum libertas. 606
Polus. 336, 487, 573
Pollux & Caſtor ſimiles. 236
Pollux ab Amyco vulneratus. 236. cur is & Caſtor alternis moriantur. 237
Polybius. 867
Polycletus. 6, 7
Polycrates. 352. ejus finis. ibid.
Polydamas. 626
Polylampes. 652
Polyphemus amor ejus & Galateæ. 238, 239, 240
Polyphemi & Vlyſſis fabula. 241. & ſeq.
Polypi aſtutia. 245
Polyſtratus. 275
Pomum aureum projectum. 246. pulchræ præmium. 218
Prælata, non prælata. 382
Praxiteles. 6
Priapus qualis. 231. ejus ridiculum factum. ibid. bellator Deus. 793
Principatus, res moleſta. 733
Principium totius dimidium. 506
Prodicus. 573
Prometheus. 365. palo affigitur. 174. cur. ibid. cur vinculis ſolutus. 186. Promethei variæ acceptiones. 13. & ſeq. homines formavit adjuvante Minerva. 15. refutat objecta crimina. 177. & ſeq. ejus pœna. 365. ejus pars. 468
Procœmio uti præcipit Rhetor. 25
Proſerpina. 339
Protarchus. 103
Proteſilaus. 309, 302
Protei variæ formæ. 144, 145
Protei Ægyptii fabula ſaltationi accommodata. 793
Proverbia quædam. 409, 462, 466, 470, 475, 482, 519. 526, 551, 578, 588, 589, 287, 858, 892
Proxenides judex Olympicorum certaminum. 573
Prytaneum. 175
Pſetta. 419
Pſittopodes. 661, 662
Pſyllotoxotæ. 647
Ptœodorus. 273
Ptolemæus Lagi filius. 15, 500
Pulchritudo tertium bonum. 810
Pulchrum eſt quod unicuique proprium eſt. 609
Pueritia qualis ſit. 171
Puerorum ſtudia. 904. & ſeq.
Pylades, Oreſtes amici. 906

Pyronides. 652
Pyrrhias. 102, 335, 387, 464
Pyrrichia ſaltatio unde dicta. 789
Pyrrhus Epirota Alexandro ſecundus. 500
Pythagoras. 371, 372, 373, 497, 737, 305, 677. ejus venditio. 371. ſcepties transformatus. 749

Q.

Quaternio maximum juramentum, & numeri perfectio. 498
Quatuor, juramentum Pythagoræ. 372

R.

Rabidi canis morſus rabioſum facit, & rabioſi ſuo morſu rabiem excitant. 43
Ranæ terreſtris in morem vociferari ſitientem. 469
Regis oculi & aures multæ ſunt. 470
Regum moleſtiæ. 355
Reipublicæ adminiſtrationem ex cœlo inſtituit Lacedæmoniis Lycurgus. 855
Relaxatio animi & corporis neceſſaria. 640
Rhea anus Attin puſionem amavit. 206, 365. ubi colatur. 367. ſaltatione delectata. 788. Iovem occultavit. 364
Rhodochares. 435
Rhodope. 783
Rhodus Soli ſacra. 878
Riſus in ambiguo dum vivimus. 262
Roma omnibus ſcatens vitiis, qui eſſe poſſit virtutis palæſtra. 31
Romana ſaltatio. 793
Romani luxus deſcriptio. 29, 30
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ. 574
Rufinus. 870
Rutillia. 770
Rutillianus. 749, 766, 782

S.

Sacrificiorum deriſio & cultus divini. 361. eorum ritus. 367, 368. & ſequent.
Sæculum quid ſit. 879
Sagittæ Scythicæ veneno, Curetum reſina ungi ſolitæ. 43
Sagittariorum Perſarum & Scytharum mos. 530
Salæthus. 486
Salætho ſimilia facere. 486. legem tulit in adulteros. ibid.
Saliï Romanorum. 793
Salmoneus Iovi obtonuit. 56, 57
Saltare in tenebris. 542
Saltationis ortus. 788. ejus tria celeberrima genera. 794. ab Homero & Heſiodo laudata. ibid. in Tragœdia & Comœdia adhibebatur. 796. Auguſti temporibus incrementum cepit. 799. quarum diſciplinarum ſit particeps. 800. ejus utilitates. 811. ſcopus. 808
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur. 796. & ſeq.
Saltatio Phrygia petulans. 799
Saltator celebris Neronis tempore. 807. Saltatoris improbatio. 785. Saltator quid debeat ſcire. 800, 801. ejus apparatus. 809. tres animæ partes oſtendit. 810. qualis eſſe debeat. 812. ejus vitia. 814, 815. &c. Itali ſaltatorem appellant Pantomimum. 809
Salvere quid ſit, ejuſque uſus. 496
Salus ſeu Sanitas Dea antiquiſſima. 499
Sanguis pluit in Sarpedonis morte. 650
Sanitas quid appellaretur Platonicis. 498
Sapientem odi qui ſibi non ſapit. 487
Sappho. 895
Sardanapalus qualis. 304
Sardium arx. 455
Satietatis incommoda. 33
Saturnus execuit patrem & filios devoravit. 364
Satyrus Marathonius. 336
Satyri Bacchi miniſtri. 794
Scapha virgultea Ægæum tranſmittere. 525
Scepticus philoſophus quid teneat. 387
Scintharus. 662
Scipionis res geſtæ. 289
Scommate nihil ſit deterius. 397
Scorodomachi. 647
Scythæ. 530. Scythæ humana carne veſcuntur. 212. homines mactant. 369
Scythicæ ſagittæ veneno inunguntur. 43
In Secundis rebus non meminimus mortis. 354
Selenitæ. 651
Semele quæ? 201

Semivocales ſecundum locum obtinent inter literas. 47
Senis decrepiti hypotypoſis. 271. mortui non flentur. 426
Servorum miſeria. 444. &c. emptitii nudabantur. 846
Severianus ab Othryade ſuperatus. 765
Sicinnis celeberrimum ſaltationis genus. 794
Sidonius Rhetor. 862
Simia Cleopatræ. 487
Simiæ tripudiantes. 411
Simylus. 275
Simonides ordine collocavit literas græcas. 46
Sinopenſis. 602
Simmiche. 438
Sirenes. 785. Sirenes fuiſſe dubium. 22
Sirius. 389
Siſyphus. 334
Sobrius eſto & memento diffidere. 541
Socrates. 9, 307. &c. ejus mores & doctrina. 379, 380, 381, 675, 678. ejus uxores Xanthippi & Myrton. 192. Socrates confeſſus eſt ſe hoc ſcire, quod nihil ſciret. 542. pugnavit apud Delium & fugit. 678. ſapientiſſimus à Pythio dictus. 795. ſaltandi artem laudavit & didicit. ibid. perſtringitur ob puerorum amorem. 890, 908, 912
Saltationis artem didicit. 795. Alcibiadem amavit. 908
Sol apud Clymenen tardavit. 206. ejus curſum invenit Phaëton. 852. ejus jacula. 854
Sol & Luna incoluntur. 647
Soloeciſmus quid ſit in voluptate. 39
Solonis & Crœſi colloquium de fœlicitate. 349. &c. ejus laudes. 595. & ſeq.
Somni regia. 684
Somnium hyemale. 11
Somniorum inſula. 683. & ſeq. Ne per ſomnium quidem. 459. eorum diverſitas. 684. eorum objecta miranda. 10
Sophiſtæ ſimiis aſſimilantur. 411
Sopolis medicus. 834.
Sororis nuptiæ apud Aſſyrios & Perſas licitæ. 364
Sortis exemplum. 536
Sortes Olympiorum. ibid.
Soſtratus Gnidius. 639, 749
Soſtratus Bœotius qualis. 857, 322
Spadones. 844
Sphæra ex calamo. 21
Spei & metus effecta. 353, 752
Statuariæ deſcriptio. 5. ejus oratio. ibid.
Steſichorus. 673
Stoici quales. 516. quanti ſint. 381. & ſequentib. eorum dogmata, habitus & vitæ ratio. 517. nulli ſunt in beatis inſulis. 675
Struthobalani. 648
Studioſorum cum athletis comparatio. 640
Supplex non occidendus. 391
Sylla. 579
Syllogiſmus celeberrimus. 383. varia ſyllogiſmi nomina. ibid. & ſequentibus. Syllogiſmus indemonſtrabilis, ejuſque vis. 385

T.

Tantalus. 94, 334, 353, 366, 300
Taraxion. 684
Tarichanes. 661
Tartarus quid ſit. 353
Taurus ab Ægyptiis colitur. 849
Tauri fabuloſi. 593. Taurus Perilai Apollini dedicatus. 739. acceptus. 749
Telephi factum ad medelam ſui. 44
Teleſilla contra Spartam armata proceſſit. 895
Tellus Athenienſis pro patria mortuus. 349
Ter beatus. 20
Tereus. 478
Ex Iovis tabulis Teſtis. 455
Teſtudinis inventio. 198
Thalaſſiopotes. 665
Thamyris. 393
Thanatuſia. 677
Thargelia. 843
Theagenes. 626. ob ſcortum mortuus. 427
Theano. 895
Theodotas Rhodius. 582
Theognis. 490. locus ejus. 449
Theon. 626
Theopompi culpa in hiſtoria. 782
Theramenis cothurnus. 909
Therites. 652
Therſites. 335, 677
Theſeus. 540

Theſmopolis Stoicus. 472
Theſpis tibicen donatur homine bicolore. 16
Theſſalæ equæ. 580
Theſſaliæ præſides, præſaltatores nuncupati. 791
Theſſali equi. 904.
Thoni Ægyptii uxor. 751
Thraſycles philoſophus. 157, 284
Thucritus. 270
Thucydides quo proœmio uſus ſit. 636. ejus locus. 19, 20
Thyeſtes. 478, 851. filios devoravit 364. ejus aries aureus. 851
Tibia ſaltatoris adminiſtra. 796
Tibius. 103
Tilliborus latro. 747
Timarchus. 488
Timocrates. 787, 810
Timocrates heracleotas. 858
Timon Echecratidis filius. 70. ejus liberalitas. 65. & ex ea calamitas. 6. &c. odit deos & homines. 121
Timotheus tibicen. 585
Tireſias. 339, 851. ejus aſtrologica ſcientia. 851. ejus de mulieris in coitu oblectatione dictum. 893
Tiſiphone. 438
Tithonus. 273. annoſus. 543
Titormus. 626
Tityus. 334
Tomyris Cyrum truncavit. 352
Totum ex partibus noſſe. 546
Toxaris cur in Græciam venerit. 593. pro mordace habitus. 591. ejus ſepulchrum. 592
Tragœdia ſpectaculis convenit. 785. emmeleia proprium ipſi ſaltationis genus. 796. ejus hiſtrionis deſcriptio. ibid.
Tragœdum Ilienſium more in ſe excitare. 413
Triangulus triplex, quid ſignificet. 498
Tribades quid facerent. 894
Trigoniſtria. 828
Tritonnomendetes. 661
Trophononii templum. 340. quomodo vates. 267
Triptolemus. 11
Tyrannicidæ quid ineſſe debeat. 701. debetur præmium. 693. & ſeq.
Tyrannos occidendos. 694. metu potiùs quàm ſtudio coli. 430
Tyro vitiata à Neptuno. 256. ejus ditio. 668
Tyroeſſa. 679

V.

Varietas rerum jucunda. 314
Valere quid ſit, ejuſque uſus 498
Vates nihil ſani dicunt. 396. delphica vates, deguſtata ſacra aqua, vaticinatur. 548
Vaticinatio nihil poteſt. 867
Υποδολὴ μεταλαζέιν. 398
Venus. 365. ubi colatur. 367. quidnam ſit ejus & Martis adulterium. 854, 214. Anchiſen amavit. 220. cum Baccho jucundior. 888
Verberibus Homericis dignum. 452
Venerem ſecundum naturam bruta ſervant. 889
Verbis non verberibus res agendæ. 403
Verecundia utilitatis & damni Dea. 900
Veritas. 399. ejus deſcriptio audientibus injucunda, & à mendacio obſcuratur. 543
Vinum tenue inſuetis quid efficiat. 459, 460. vini effectus in India. 23. abuſus quid faciat. 216
Virgo cœleſtis. 854. cur virgo reſponſa daret delphis. ibid.
Virtus. 399. in quo conſiſtat. 565. venalis apud Philoſophos. 35. ejus ſtudium in quibus non conſiſtat. 36. virilis eſt. 399. ejus via longa. 506. animi perturbatione liberat. 510. fingitur eſſe vera &c. 520. in quo conſiſtat. 565.
Vitæ humanæ varia negotia. 353. poſt vitam quid ſit futurum ignoramus. 262. eam amant etiam miſeri & decrepiti. 325. utra ſuavior ſit viri an fœminæ. 320. vita privatorum aurea. 327. cum pompa comparatur. 335. cum hiſtrionibus. 336. privatorum vita optima. 339, 340. vitæ varietas. 353. longiſſima eſt centum annorum. 543. vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ utilitatem pollicentur. 811
Vites portentoſæ. 644. aquæ feraces. 654. lactis. 668
Vitro Sidonio lucidius. 892
Vlyſſes fallit Cyclopas. 241, 242. parum animoſus. 241. ſociis aures obturat. 357. ad inferos penetrat. 854. cur deſcendit ad inferos. ibid. ejus exemplum. 360. mendacia. 641. ad Calypſonem epiſtola. 685.

Vlysse callidior 105. prudentior. 277
Vmbilici aurei librorum. 478
Vmbram relicto corpore venari. 566. de asini Vmbra digladiari. 558
ex Vngue leonis magnitudem æstimavit Phidias. 545
Vniversum Cupido formavit. 896
in Vno viro aleam jacere. 588
Vocales primum locum tenent inter literas. 47
Vociferatio causas dicentibus utilis. 80
Vologesus. 612
Voluptas communicata jucundior. 893. quæ sit suavior. 452. ejus januæ quæ. 29.
Vrbes moriuntur ut homines. 360
Vredines. 821. fiunt in vehementi frigore. ibid.
Vulcanus fornacarius. 365. hominem composuit. 518. de cælo dejectus. 342. ut conceptus. 365. ejus uxores. 210. fuit pocillator Iovis. 193. ejus officinæ sedes. 366
Vulgus gaudet cavillantibus. 404. laudat proceres. 588
Vulneris ab eo qui vulneravit petenda medela. 44
Vxores communes ex Socrate. 380

X.

Xanthippe & Myrton Socratis uxores. 172
Xanthus exustus. 253
Xenophon. 11
Xerxis facta. 304

Z.

Zamolxis Scytharum Deus. 594
Zenodotus. 676
Zenophantes parasitus quomodo mortuus. 273
Zeuxis hippocentaurum fœminam pinxit. 579. Autoboream & Tritonem pinxit. 158
Zopyrion. 464

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

EXODIA

IN

AOTKIANOT

HISTORIAM NOVI TESTAMENTI.

SCHOLIA

IN

VOLUMEN PRIMUM

LUCIANI.

Ex recensione Bipontina.

Recensuit et Notulas adjecit

JOANNES CLERICUS.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

Eorum qui, post inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum scripta ediderunt, sæpe quidem miratus eram diligentiam; sed nunquam, fatebor enim, tanta visa erat ac nuper, cùm manum admovi hisce, quos habes, LECTOR, Scholiastis Luciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm nostri erant, ut sine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi possent. Hîc enim verè fuit Augiæ stabulum purgandum fimo, quem imperiti aut oscitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis sæpe tot essent quot vocabula. Accentus, distinctiones, apices, orthographia, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebescerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde nostri ducti fuerunt erant, vel ex oscitantia Librarii voces similes confundentis nata sunt.

Apographum quod habuimus ab Illùstri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor descriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & scribendi peritus fuisse videtur, reliqui tres sæpe fortasse nescivere quod erat in exemplari legere, & per notas scripsere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque similia; interdum adeò imperitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione mendum tolli posset.

Sed nequid dissimulemus, videtur vel hoc nostrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuisse à librariis verò exceptum aure, aut non satis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo insederit conjectura, tribus verbis rem expediemus. Observavimus vocales & diphthongos affinis soni sæpissimè confusas fuisse, ut H, I & Υ; ΕΙ, ΑΙ & Ε; ΟΙ, ΥΙ, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuisse videtur. Idem & ex aliis antiquissimis Mss. libris colligere est, in quibus paria passim occurrunt menda. Ita in eximio illo Codice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi misit olim Cyrillus Patriarcha Constantinopolitanus, sæpe legitur ἔλαιος pro ἔλεος, πληρώσι pro πληρώσαι, ἐξηγεύνησεν pro ἐξηγόνησεν, ἀντάμειψις pro ἀντάμειψις, aliáque similia. Qui ante novem hosce annos Oxoniæ edidit Psalterium juxtà exemplar Alexandrinum, testatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Ms. Bibliothecæ Cottonianæ, in quo liber Geneseos Græcè habetur. Verùm idem fatetur se non vidisse, unde tam mira scribendi ratio esset orta. Consuli hanc in rem potest Vir Eruditissimus J. R. *Wetstenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ pronuntiatione, ubi pluribus probat similitudinem soni feciſse ut promiscuè usurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis ostendit, non ex libris duntaxat petitis, sed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præsertim *Orat.* VIII. ubi ex Salmasio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorsum ista? inquies. Ne scilicet quæ hîc in accentibus, aliisque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quasi oscitanter in hoc negotio versato attribuas, cùm certè pro uno quod hîc occurret, centena aliquot sint emendata. Tot erant ut oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non est si quædam ex tanta copia supersint. Præterea cùm quicquid est hujus operæ deproperandum fuerit festinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque singula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Ms. Co-

dicis

dictis ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ libellorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriorís hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne viderемur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscuriorum vocum plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mss. in fol.* & *Mss. in* 4. sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus noſtris aſſentiri non potuimus, quod notulâ aliquâ interdum teſtati ſumus, ex qua apparebit Chriſtianos Grammaticos præpoſtero aliquando peccaſſe zelo, quod tamen ideò non dicimus, quaſi ſcriptores hoſce contemnamus, cùm liqueat ſatis legenti viros fuiſſe eruditos, & qui Luciano non inutilem navaverint operam. Quicunque eos diligentiùs evolvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ non ita paſſim alibi inveniantur, quod obſervavit Clariſſimus *Grævius*, cùm eruditas in Solœciſtam ſcriberat notas, quas in hac Luciani Editione habes textui ipſi ſubjectas. Imò licèt zelo quodam intempeſtivo in Lucianum invehantur aliquando *Scholiaſtæ* noſtri, apparet eos non ita fatuos fuiſſe, ut in ſuo Codice delerent libellum *de Peregrini morte*, uti in pleriſque factum datâ operâ teſtatur *Tan. Faber* διὰ τὸ ἐν τούτῳ ἀποσκώπτειν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, licèt irâ ſint tincta, non inutilia.

Nihil ſupereſt monendum, niſi iteratâ poſt Editionem Lectione me inveniſſe hic menda quorum brevem ſubtexam catalogum, additis obſervatiunculis aliquot, quarum poſtmodum in mentem mihi venit. Vale. Dabam Amſtelod. Idibus Maiis. CIↃ IↃC LXXXVII.

Emen-

Emendanda in Scholia Primi Voluminis & Notulis adjicienda.

PAg. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρσὸς lege ex *Suida*: λαμπάδες, πυρκαΐαι, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι, non φυκτωρίαι, ut in Mſ. vitioſe habebatur.

In eadem pag. lineâ antepenultimâ pro κώλυ Typothetæ errato lege πάλιν.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐκτινομένη ſcriptum fuit, ſed legendum ἐκτεινομένης. Confudit Librarius hîc ſonum ΕΙ & ΕΙ.

P. 6. lineâ 10. Schol. in fol. *Timonis*. Pro Ἡσυχιακὸν legitur in Luciano Θεωρικὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Bourdelotii & Barlæi ad p. 150.

P. 7. lin. 7. Pro ἀπίλυον lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἐξαιτῆ leg. ἐξαιτεῖται, ſonus ΕΗ & ΕΙ confuſi fuerunt, ut & linea 26 τῷ Υ cum ſono ΕΗ, ſcriptum enim eſt Λύδων pro Λήδων.

P. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

In Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιάλη, φιάλη.

P. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλείθυιαν non Εἰλιθυίαν ſed lin. 12. legendum τὸ Ταϋγέτου. Dicitur enim etiam ὁ Ταΰγετος, ut docet *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus noſtris legi ἀπὸ Ταυγέτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolerent cùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant ullicum caſum, Genitivum nempe, ei conjungi.

Ibid. lin. 19. Μυθόμβρῳ lege μυθόμβρου.

P. 15. In Scholiis in libellum περὶ θυσιῶν lin. 12. pro θεοὶ *Dii* legendum θεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis hujuſce paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus Veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoti ſtylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, licèt bis hujus Atoſſæ meminerit.

P. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

P. 18. lin. 11. Pro ὑπηφανίζω lege ὑπερφανίζω; & lin. 22. pro παλώθην lege παλάθην.

P. 21. lin. 12. ἀντὶ τλῶ lege ἀντὶ Ϝ.

P. 22. lin. 10. Ἔδυσε lege ἔδησε. lin. 30. ἔμπαλον lege ἴμπαλιν.

P. 24. lin. 5. Pro μαχάρες quod bis in ea linea occurrit, legendum μακάρων.

P. 25. lin. 10. Pro ἔτη lege ἔτῃ.

Ibid. lin. 36. Pro πάνυ lege πάνυ.

P. 26. lin. 8. κατεκοπτόμεθα lege κατεκοπτόμεθα lin. 9. κατεκοπτόμεθα lege κατεκλάσθημεν.

P. 27. lin. 22. ἐξαρχοῖ lege ἐξορχεῖ.

P. 29. lin. 22. Συγκείνατε lege συγκείσεται.

P. 31. lin. 18. Ἀπολώλειτε lege ἀπωλώλεσαν.

Ibid. lin. 25. Pro ἔτος lege ἔτει.

P. 33. lin. 1. Pro ἔλπιον lege ἔπλεον.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm melius in altera Editione fiet, monebo tantùm p. 8. lin. antepenultimâ pro στιαχώδης legendum στιαχώδης, ut est in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἄρχῃ ἡ ἑτέρα ὧδέ πως] ὅτι χήμασι τὰ φαινόμενα τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπεπομένα φέρων, καὶ τὸν φωνὴν ἴναυλον. ἄρα τὸν ἔννοιαν τῶν εἰρημένων ὅτι πηχέως ἐξήμβλωκας, καινὸν τοῦτο.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ διδάξαιτό με] διδάσκημά τινα, εἰς διδάσκαλον πέμπω μαθησόμενον [ὅτι φίλοις] ὁ τοῖς φίλοις ὢν τῷ δικάζειν συνηγορῶν καὶ τύτοις βοηθῶν ὢν ταῖς δίκαις [εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιτο.] τὸ ἀπρεσσδόκητον κέρδος ἀπὸ τῶν ὢν ταῖς ὁδοῖς πεμένων ἀπαρχῶν, ἃς οἱ ὁδοιπόροι κατατιθέασι.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσεπαγτὶ ἐπαίνῳ] Οἷον φησὶ, εἰ καὶ Ἀπελλῆ με ἐπαινῶν εἶπας τὸν Σύρον καὶ ὢν Σαμοσατέων. μυκτηρισμὸν γὰρ ἂν ἠγητέον ὄντ' ἔπαινον τοῦτο.

Μεταπαρολέγχα] Οἱ φλυαρῆντες τὰ μετέωρα.

Πρὸς Νιγρῖνον ἐπιστολή.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰχόμιλω] ἀντὶ τοῦ ἐνοχλῶ.
Ἀρχαῖον] ἀνόητον.
Θλίβων τοῖς οἰκέτοις] Ἀντὶτοῦ λίαν τοῦ πολήθυες τῶν οἰκετῶν γενοχωρίαν ποιῶν.

Mſ. in fol. Νιγρῖνε, ἠσθεὶ φιλοσόφου ἤθους· ἐπιτυχεῖν] ὅρα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ὃ δοτικῇ συντάσσει). [διαμνημονεύουσι] ὅρα τὸ διαμνημονεύουσιν ὡς αἰτιατικῇ συνῆψεν. [ἀνατυλίττων] σημεῖῶ τὸ ἀνατυλίττων, ἀντὶ τοῦ ἀνελίττων κείμενον. πυρσόν τινα] πυρσὸν, λαμπάδες πυρκαιαὶ, λαμπτῆρες, φυκθεῖαι [θλίβων τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ τοῦ λίαν τοῦ πολήθυες τῶν οἰκετῶν γενοχωρίαν ποιῶν. [ἐσθλιβόμενον] ὅρα ὡς αἰτιατικῇ τὸ ἐσθλιβόμενον συνέπεξε. [μετελαμβάνουσιν] ὅρα τὸ μετελαμβάνουσιν αἰτιατικῇ συντεταγμένον. [ἀλλ' ἐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἶναι διωμολόγηλ.] Λυκιανὸς καὶ τὰ πίραγμα. ἄρχον Ἀχαιμενίδα γενόμλιν πότε. νῦν Μενίππου. καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρας βήσσομι εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκείνου ἔχειν με πότε *. [καὶ ἐσθώπευ τὸ αἰδέσιμον] ἀρχῆς τοῦτο καὶ ῥαθύμως ψυχῆς καὶ μὴ εἰδότας εἰς δέον χρῆσθαι τῷ κλήμλι, ἢ γὰρ ἐκείνῳ φιλοσοφῶν μηδὲ

* Est Epigramma hoc Tom. 2. p. 158. inscriptum εἰς τύχην, unde mendosissimè hic descriptum emendavimus: sed & debuit post πότ' addi ἐς τὸ ἑξῆς & cætera, cùm desit finis hexametri versûs & totus pentameter.

πλὴ δρχλὼ κεκτῆσθ, ἢ τῆς πατρῴης εὐπάτρεως κλήσεως, ἀπεσκυλάσθ τὸ ἀρχαῖον ἀξίωτον, ἀλλὰ μὴ κεκλημένον ἑτέρου ἄλλο ἔχθος ἀδελφίρειν, ὥσπερ ἔθ φθονεῖν ἐᾶ τ ἔθ ἄργυ ἀδειστῆς. [καὶ τὸ ἥμερον ἔθ τρόπυ] καλλιερίας ἓ τ ἐκ ταύτης τῆς χρήζουσιν ὠφελείας. ὥσπερ οἶμαι κ ὁ Θηβαῖθ Κρήτης τοὺς ἄλλοις ἀφῆκε μηλόβοθυν τὴν κ' Ἀργὰς κλησιν. ὥστε ἀ κατὰ Κρήτητα Νικρίνω τὸ φιλοσοφεῖν, ἀ ἦ ἀεὶς ἔπαινον ἀδίκως κεῖνεν ἐπισταμένω ἀνδρί. [τ ἡδονῆς] ἀδὲ ἡδονῆς, καὶ ἐφ' ὅσον τις τ λπὶ ταύτης καρπὸν ὀρέπεται, κ ὅτι μέχρι ἔθ φάσυγθ, κ τάτε μηδ' ἐπὶ τοσάρων δακτύλων μῆκθ κλινομένω. [ἐπιλίγδην] ἄχρι ἔθ ἐπιξέσυ μόνον.

Δίκη Φωννέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχονθ Ἀ'ρισταρχυ Φκληρέως] Πναιψιῶνθ ἑβδόμης ἱσταμένυ, γραφὴν ἔλεβ τὸ σίγμα ὡς τὸ ταῦ ἐπὶ τ ἐπὶ Φωννέντων, βίας ὑπαρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρέσεως λέγων πάντων τ ὑπ' ἀνθρ' ταῦ ἀνῃρεθμένων.

Καὶ καπιέρυθ] καπιωλέυθ, καπερχομένυ.

Οὐκ ἀκάπων] σὺκ' ἀσκεμμένθ.

Κισήρεως] κίσηλις γὰ φασὶ, χρέφεται καὶ κεφαλίδθ.

Μόχις] μόχις οἱ Ἀθηναῖοι, μόλις ἡ κοινή.

Ἐν ἴσῳ ἦ κεῖσ ἔθ φόβυ] ἀντὶ ἔθ διωκεῖ κεκτεῖσ τ φόβον, μηδὲν πλεονεκτήσης τ ἀροβείας, ἀλλ' ἐν ἴσῳ πιλαντόμενος τῷ φόβῳ.

Γρύζειν] χρύπειν γὰ λέγεται.

Ταὐτης με τὸ μέρθ] ἀντὶ ἔθ ὅσον τὸ κατ' αὐτὸ.

Ἐν τῷ γναφείῳ] γναφεῖον μὲν γὰ φασὶ γνάφαλλα, τὰ ἀποξυόμενα.

Λυσίμαχθ] ἔτθ γὰ πρῶτθ ἤρξαθ τ ἔθ σίγμα εἰς τὸ ταῦ μεταβολῆς, πεπίαρα καταβλημήσω εἰπεῖν κ τημέρυ.

Ἀφαιρεμένῳ τ σωτῆτα] ἀντὶ ἔθ διοστερέμενον. ἢ ὅτι κ τὸ ἀφελεῖ αἰπαλικῆ σωτάσει Ὄμηρθ, ἐπεὶ μάφελεδέ γ. φύτλω.

Τίμων ἢ μισάνθρωπθ.

P. 52. Mſ. in 4. Ἀπανθ γὰ ταῦτα λῆρθ] ἀντὶ ἔθ ἁδὲν, εἰ μὴ μόνον ψόφθ ποιητικῶν ὀνομάτων.

Θερμυργὸς] θερμυργὸς, ὁ ἀθυμεχινημένθ κ πάνβλεμθ.

Πολλὰ κ' τ ἀδίκων] εἴποτ' ἄλλοτε μάλιστα νῦν τάτων χρεία τ ἀπαθυπετημότων. καθαλλως κ ἄχαν ἀσοφυῶς σκάσῃ πλυγῇ τῷ ἐκθέσιν ἐπιφερῇ.

Ἔντι κιβώτιον] ὡς ἐπὶ ἔθ Νῶε ὁ κατακλυσμὸς μόνυ.

Ὡς βοηδρομήσαντες] ἀντὶ ἔθ μ' βοῆς θραμόντες.

Οἱ δὲ, κ αὐτῷ σι] ὁμοίαν συνάξεις ταύτῃ τῇ ἐν τῇ ἱερᾷ ἔθ * εὐαγγελίῳ

* Locus extat Matt. XXVIII, 17. *Et videntes eum adoraverunt*; οἱ δὲ ἐδίστασαν. Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari ἀδὲ neque, tum propter alias rationes, tum quòd, ut ait, rarum sit omnino istud οἱ δὲ isto significatu, hoc est, pro *quidam*. Verùm & sic sumitur οἱ c. XXIV, 3. ut ex collato Marco apparet, nec adeò rarum est apud bonos scriptores, & quæ mutationis aliæ ab eo afferuntur rationes omnes inanes abeunt, si verum, *quidam vero dubitaverant*, uti observavit H. Grotius.

μάλιστα Ματθαίῳ συγγραφῇ, τῇ οἱ ἦν ἐδίδασκον. ἀντὶ γὰρ ἧς πνὲς, τὸ οἱ ἦν κεῖται.

Πόσοι Φαίδωντες] τῶν ὀκτὼ ρωσῶν ἀφ' ἧς Φαίδωνος ὑποδηλοῖ, ὡς πρὸς ἀφ' ἧς Δουκαλίωνος τὸ καλλυσμόν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῶν ἰδίων γραφῶν μὴ ἀνεπισήμαντον τὸ ὀκτὼ ρώσεως διαπελεῖν, ἀλλὰ ἀφ' Σοδόμων ὑποφαίνεται.

Υ'πὲρ τ' Ε'πιμενίδην γὰρ κεκοίμησαι] ὑπὲρ γὰρ τ' Ε'πιμενίδην. ὁ Ε'πιμενίδης ἔτος Κρῆς ἵν' χρησμόλογος ᾖ καὶ τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγιον, λέγεται δὲ ξ' ἔτη ὑπνώσαντα, ὅτω μὴ ταῦτα ἀναζῆναι Δημαράτου καὶ κεκινημένου τῶν ἀφνιοιαν, ἐς εἰς χρησμόλογον, τὸ οὐτοῦ ἦν λοιπὸν ἀπιδεῖν.

Πιναρὸς] ῥυπῶν.

Οἱ λάφυρι] ἀντὶ τοῦ οἱ ἠδεῖς.

Η'ὲ ἐκ τ' Οἴτης] ἐκ τ' Οἴτης, ἡ Οἴτη ἔστι μὲν τ' Φωκίδος ὄρος ὑψηλὸν, καὶ μὲν καὶ περυκὸς φλόγας ἀνιέναι, πῶς δ' ἂν τοῦτο λέγοι νεῶ; ἔοικε μοι διότι ἐκεῖ Η'ρακλῆς τὸ τελευταῖον κατ' ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτου ὁλοκαυτωθῇ.

Τὰ ἀφέσια] ἑορτῆς Α'θήνησι ὅτω καλεμένης ἵν' εἰώθεσαν μὴ συνώσῃ ἐπιτελεῖν, ἡνίκα Διὶ τῷ Μειλιχίῳ; ἔοικε ἦ καὶ τοῦνομα τοιοῦτῃ ἀπὸ τ' ἀφέσεως πεῖσαι.

Ε'ς τὸ Α'νάκειον ἀδασκήσας] τὸ τ' Διοσκούρων ἱερὸν Α'νάκειον καλεῖτο. ἄνακες γὰρ αὐτοὶ παρ' Ε'λλήνων ἐκαλοῦντο.

Α'γαπέπτωσαν] ἀντὶ τοῦ ἠρεθίσθησαν.

Περιέμενοι] ἀμελητὴ

Δικρόνους] δίκρανα πλοῖα ἴνα δ' σπειρῇ, ἀλλὰ διῃρημένα οἷς ἐφάπτεν ἦ σωρὸ. ἢ καὶ δύο ἢ καὶ τρία. τοῦτοις ἦ καὶ λικμῶσιν ἐν ταῖς ἅλωσιν.

Καὶ ἀποδράσεως] ἀποδράσεως παρ' αὐτῶν ἀντὶ τ' ἐξ αὐτῶν.

Σκήπῳ γὰρ ὦ Ζεῦ] παιζει ὡσὸς τὸς ῥήτορας ὅτω σπειχῶς κεχρημένους, ἢ καὶ ἡδικῶν. τοῦτο ποιεῖ καὶ ἀπλοικῶν.

Θεσμοφόρῳ] θεσμοφόρῳ τῇ Ε'στίᾳ, ἐπαρτεμιάσαντο γὰρ αἱ ἱέρειαι αὐτῆς παντὸς χρόνου.

Καὶ λαφυσσόμενον] ἀντὶ τ' λαφύσσειν καὶ ἐξαπλεῖν δ' ἀχωρήμενον.

Α'φαυρόμενοι] ταχέως ἀκυρέον ἀντὶ τ' φερόμενοι.

Τὸ κύμα] τῆς ἐπιῤῥοῆς.

Ε'πεσεν ἡ ὕσπληξ] καὶ τ' σπείχοντα τὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὡ δρτίως λάμναν φασὶ, ὕσπληγα καλεῖ.

Ε'ς τὸ ὦπαξ] ἀντὶ τ' δίολα.

Πείσας βρόχον] βρόχον εἰς τὸ δι' ὀπείας βῖα ἀνάψαντες ἑαυτὸς ἀπολύσαι τ' ζωῆ.

Χρυσόχειρες] χρυσόχειρες ἤτοι τοῖς δακτυλίοις φερομαζόμενοι τοῖς χρυσοῖς, ἢ δι' ὀπείαν ὑπερβάλλοντα, χειροπληθῶς τ' χρυσὸν ἀφαιρούμενος.

Α'λλ' ὁ Πλούτων] αἰνίττεται εἰς τὸν ἀπὸ τ' πολυτούντων πλουσίων ἀφαιρεθέντα τ' κλῆρον, ταύτη δι καὶ ὑπὸ τ' Πλούτωνος φασὶν αὐτοῖς τὸν ἀπὸ τ' χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα μεταβολὴν.

Ἀντὶ δ' τίνος Πυῤῥίου] εἰκείλικε τοῦτο ἀδηλὸν τοῖς παλαιοῖς ὀνόμασι.

Ἀπιρόκαλον] σημεῖον τὸ ἀπιρόκαλον πῶς ἐχρήσατο ἀντὶ δ' ἄπιρον δ' καλεῖ.

Οἶδα γὰρ τινας] τὸ Θεόγνιδος ἀλλαπαίζει.

Αὐτοκράσπεδον] ἀντὶ δ' αὐτὸ χρῆμα.

Ἀμβλυώττοντες] ἀντὶ δ' μὴ ἔχοντες, ἤτοι μὴ δυνάμενοι βλέπειν τοσαῦτα μεμίχθη τῶ ἡμικῶν, ἢ συνυπακουέον τῶ εἰς ἀσθένειαν, ἵν' ἀμβλυώττοντες εἰς τὰ τηλικαῦτα, οἱανεὶ σκοτοδινιῶντες, τὸ ἀκριβὲς δ' βλέπειν ἀπολωλεκότες.

Λαθὼν ὁ τύφος] τύφος ἀλλὰ τὸ οἰονεὶ σκιερευμένον χωρίον, ἐξηρμένας τὰ ἐλαυνόντα τῆ πάθη τούτω τὸ βελτίσων φρενῶν, καὶ μηδ' ὅπως εἶναι συμφερόντως αὐτῆ ἐπισκέπτεσθαι, παρὰ τὸν τύφον εἴρηται τὸ πάθος. τύφω γὰρ ὁ φλέγω καὶ καίω φασί. σύνδρομος γὰρ τούτω καὶ ἡ ἄνοια. ἀνοητοῦντες γὰρ οἱ τῆ τύφω σεσαγηνευμένοι. * τῆ μὲν δεῖ δοῦναι ἔχειν οἱ χρήσιμον] ἑαυτοῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἄκαιρον ἐπισέρχεται μεγαλοψυχία, τῆ δὲ πλεῖστα ἀσελγότητι. τὸ δ' ἦθος ὑποδυομένη φιλάνθρωπον, ἀλλὰ γὰρ καὶ μαλακίας συνέσιον, αὐτοῖς ἐκδιαίζεται πλέον ἑαυτοῦ, τῶ βρύξαι τὸ καὶ ἡλύτης, ἀλλὰ τῶ δύπορεῖσθαι ἀσθενοῦσθαι. σύμμαχοι ταύτοις λοιπὸν, ὕβρεις τε καὶ ἀπάτη. τὸ μὲν τὸ ἄκαιρον ἀλλὰ τὸ πλεῖστον, ὑπερφρονεῖν ἐχέσης. τὸ δὲ τὸ παρήλογον τὸ οἰήσεως κρατύνειν ἀναπεισθέσης, καὶ ὡς καλά τε καὶ σωτήρια τοῦτο ἀσπασαμένοις.

Ὑπερβόλῳ τάχα ἡ Κλείνι] Ὑπέρβολος ἦτον, ὡς Ἀνδροτίων φησὶν, Ἀντιφάνους ἢ ὡς ὠφράκιος ἀλλὰ φαυλότητος. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ λυχνοπώλης ἢ καὶ..... Ἀνδοκίδης ἱστορεῖ, ὡς καὶ ξένον αὐτὸν εἶναι καὶ βάρβαρον βάλε]. ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ τὸ ἔθος δ' ὀστρακισμοῦ κατελύθη, καὶ Φρύγα δὲ αὐτὸν εἶναι, Φρυγὰ εἰς τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κρατῖνος δὲ ἐν Ὡραις ὡς παρελθόντος νέου τῆ βήματι μέμνηται καὶ παρ' ἡλικίαν. Θεόπομπος δὲ φησὶ τὸν Σάμιον ἐπιβουλεύσαι ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐχθρῶν ἀναιρεθῆναι, τὸ δὲ νεκρὸν αὐτοῦ εἰς σάκκον βληθὲν, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλείνιος δημαγωγὸς ἦν Ἀθηναίων πρώτος αὐτῶν ἐπὶ τοῦτο ἦτοι. ὃς πρῶτος δημήγορος ἀνέκραγεν ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσατο, θρασὺς ὢν ὅπως ἦν, καθὼς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συνελθόντων Ἀθηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὶ φανερὸν ἔχοντα, καὶ κελεύσαι αὐτοὺς ἀναβαλέσθαι τὴν σύλλογον, τυγχάνειν γὰρ αὐτὸν θύοντα, καὶ ξένης εἰσιᾶν μέλλοντα, καὶ ἀλλὰ τὴν ἐκκλησίαν. διορθώσας δὲ εἰς ὑπερβολὴν ὑπῆρχεν, καὶ τοῦτο δηλοῖ αὐτῆ ἡ γραφεῖσα ὑπ' αὐτῆ Μιτυληναίοις ἐπιστολή. ὕστερον δὲ Μιτυλήνης ἁλούσης ὑπὸ Πάχητος δ' στρατηγοῦ, τὴν μὲν ἔμφυσθεν ἡμέραν συμπέσαι τὴν δῆμον ὡς χρὴ Λεσβίων ἁπάντων πλὴν Μηθυμναίων, τοὺς μὲν ἠδίκησε ἀποκτεῖναι. παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀποστεῖλαι ἐπὶ τὸ παράλος, τῆ δὲ νυκτὸς ἐπιόντος ἑλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Ἀθήνησι Λεσβίων, καὶ δέκα τελάντοις αὐτὸν ἀργυρίου μεταπέσαι, μεταπέσαι πάλιν τὴν δῆμον καὶ τρίτην πάλιν ἄλλην ἀποστεῖλαι ἀναιροῦσαν τὸ ψήφισμα. ὅτω Θουκυδίδης, ἐπέσῃ δὲ καὶ τῆ ὡς Λακεδαιμονίους εἰρήνη ὡς Φιλόχορος καὶ Ἀνδροτίων φησὶν ἀρχοντος Εὐθυνου. Ἀνδροτίωνος δὲ φεύ-

* Videtur legendum ἃ μὲν δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: qui velent habere quæ non oportet, eos importuna invadet superbia, &c.

ζωσάμενον αὐτὸν λέγει δημηγορήσειν, εἰς τὴν θρασύτητα αὐτοῦ ἀποσκώπτων, τὰ δὲ κατὰ τὴν ὄψιν ἦν δεινολέων, καὶ μάλιστα τὰς ὀφρῦς. εἰκὸς δὲ καὶ φωνὴν μεγάλην. βυρσοδέψιν δὲ αὐτὸν λέγειν, ἢ ὡς βυρσοδέψην ὄν. ἢ ὡς αὐτὸν ἐπὶ παιδὸς τὸ ἐπιτήδευμα μεταχειρισάμενον, σκωμωδεῖται ὃ καὶ ἐπὶ μανίας ἐξέπλωσε δὲ καὶ στρατηγὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἔνθα καὶ ἐπλεύσαν νικηθεὶς ὑπὸ Βρασίδα, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σκῶπτ πῶς ἐνήλλαξε τὴν σύνταξιν οὐκ ἐς τὸ ἀνέξομαι ἀποδοὺς τὴν πᾶσιν, ἀλλ' αἰτιατικὴν ἀπενέγκας, οἷον ὀλίγα λέγοντός σε. ἴσως δὲ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ δὲ εἰσδέξομαι, ἢ ἀναχωρήσομαι φησὶ παρασταλήφθη.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ὑμᾶς τὸν Κορύβαντας ἐπὶ τῇ σκωλήξει ἐμβοᾶτε, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ἀναδέξει καὶ μανιώδει δῆλον τὸ συγκεκραμένον.

Ἡμᾶς μὲν τὸ Πάνι τοῦτο] ἐπὶ τοῖς ἐσχατιαῖς γὰρ καὶ τοῖς ἐρημοτέροις τῶν χωρίων εἰώθεσαν Ἕλληνες τὸν Πᾶνα ἱδρύειν.

Ἢν ἐλεύθερον] ἱδρύθη δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἐλεύθερον, ἐπὶ συμπαθείαν καὶ φιλανθρωπίαν αὐτοὺς προκαλῶν.

Ἀποφορὰς ἡ ἡμέρα] ἦσαν παρ' Ἕλλησιν ἡμέραι ἀπραξίαι εἰσηγημέναι πάντων καὶ δρόμαι, ἃς ἀποφορὰδας ἐκάλουν. ὧν παύσεις ὑδὲ ποιεῖσθαι ἂν ἧς τινὰ ὑδὲ καθάπαξ φίλοις ἐπιμίγνυσθαι φίλῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ ἀγερημώσῃσθαι ὧν αὐτοῖς. ἐτελεύτα δὲ ταῦτα κατ' ἐνιαυτὸν τὸ φθινοπώρου μῆνα, ὅτε καὶ ἐνήκιζον τοῖς καθυχθονίοις. καὶ πᾶς ἔτος ὁ μὲν ἀνεῖτο τοῖς καθιχθονίοις μὴ συγνότητον πάντων ποιόντων ἕτερον τρόπον. ὃν καὶ τὰ Δαφόσια συγνάζοντες ἦγον Ἀθηναῖοι. ἐντεῦθεν καὶ πάνδαπά τινα τὸ ἀπαίσιον ἀποφορὰδα ἐκάλουν. οἱονεί ὁ δὲ φράσων τις, μὴ ὃ ποιεῖσθαι ἄξιον νομίσων δὲ ὑπερβάλλουσαν κακίαν.

Ἡ τόγε τοσοῦτον ὀδυνομήσωμεν] ἀντὶ δὲ ἡ τοῦτο μόνον ὀδυνομήσωμεν.

Ἴσχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον] ἐπίχυτον τὸ αἷμα.

Ἄνθρωποι κατέαγα δὲ κρανίᾳ] καὶ τοῦτο Ἀττικὸν, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ μέρους εἰώθασι λέγειν, ἔφαγον δὲ ἄρτυ, ἔπιον δὲ οἶνυ, ὕπνος δὲν καὶ κατέαγα δὲ κρανίᾳ.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κῦ φυλὰς] δικαστήριον Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὕπαιθρον ποιουμένων τὰ δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαία ἐκαλεῖτο, ὀδὸ τὸ ἡλιοῦ τοὺς ἐκεῖ ἀθροιζομένους.

Κερματιῶν σὺ τῇ δεξιᾷ] κερματιῶν μὴν, ὡς ἴσον δῆλον τῷ Διὶ. ἀκτίνας δὲ, ὡς τὸ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ἐπιωδόδμην ὀρύξας] ὡς ἱερόσυλον Δαβάλαν τοῦτο, φησὶ ὁ γὰρ ἐπιωδόδμον ἱερὸν. τὸ ὄπισθεν ὃ δὲ ἀδύτου ὕπνος ἐλέγθη.

Καὶ Σωφρονίσκῳ] οἷον τοῦτο πέπαικεν ἀπὸ δὲ Σωφρονίσκου παρωδήσας.

Καρύκης τὸ γένειον] βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος ἡ καρύκη.

Τὰ μυττωτὰ καλίπει] μυττωτὸς τίμημα ἐξ ἀρτυμάτων ποικίλων συντεθειμένον ἐκάλουν ὃ ὑπὸ τίμημα Δαμοσκορόδων, ὡς Ἀλεξοφάνης δὲ Εἰρήνη. ἔοικε ὃ μυττωτὸν τὰ ἀπὸ τῶν κρεῶν δὲ τῷ ζωμῷ γλοιὸν καλεῖν. ὃς δὲ ζωμὸν ἐκλελοιπότος, τῷ τίσιλίῳ ποιεῖσθαι.

Καὶ ἡ ζητία ποθεῖται] ὑδὲ Ζεῦξις, ἢ καὶ Παρράσιος ὕπνος ἡμῖν

ἀφ' φαρμάκων φιλόσοφον ἰητείας καὶ περιτείας χεάψας διεπαύσατο, ὡς ὕπως ἀπαρρηλλάκτως ἀφ' ἕ ωὐκείμενε Θρασυκλέης ἰασύτητά τε καὶ μιαρίαν ἠθῶν ψωλοδόφων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πινακὸς ναργῶς τῷ λόγῳ ἀπεκρεβώσατο.

Mſ. in fol. Τίμων, ἑ μισάνθρωπ⊙ ὑπὸ μωνδραγόρα] παρρησία ὑπὸ τ ἀνεμβύων καὶ ραθύμων, παρόσον οἱ τὸν μωνδράγορον φαγόντες, ἀπήερθον ὑπωπτίσπν. [ταπίχειρα κομίζη] μισθὸς τὰ ἀφ' τ χειρῶν κέρδη. τὰ ἐπίχειρα, τὰ ἐπιχειρήματα, εἰ ἀντιποδόσεις. [οἱ δὲ] τὸ οἱ δὲ ὑπὸ τ πνὲς κεῖται. [ἀναρραπίσας] ἀγακινήσας. [ἡ παιδότριψ] παιδοτρίδης. ἀλείπλης. διδάσκαλος. γυμναςής. [ἀφαιρεθῆ] τὸ ἀφαιρεθῆ καὶ τὸ ἐξῆς. σχῆμα ἐςὶν ἰσοκατάληκτον ωὐφὰ τοῖς ῥήτορσι λεγόμενον, ἢ καὶ πάσεσιν. [ἐπισκήψας] ωὐτιλάμβ⊙. [ἀγαθὸν σύνεργον] σημεῖῳ τὸ ἀγαθὸν σύνεργον ωὐδὲς τῶν πινίαν ἠλυκὴ ὄσων γλυκὺς ἀπεδοῖεν αὐτὸ δρεπανικὴν ὄν. [Διφνέμειν τὸ θεωρικὸν] ἐπιμοδαζῆ δραχαῖον ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ωὐδὲ τὰ θεωρεῖα. καὶ μάλιςα ωὐδὲ τὰς ἑορτὰς τ Διονυσίων. Διφ' τῶν τραγῳδίαν ἐπὶ πολεῖσιν ἀξιόμαχ⊙ ωὐθαδάσεων ποιητῶν δρετὴς καὶ χορηγῶν φιλοτιμίαις, μὴ πω ὑ θεάτρε καθελαμβανόντων, ὀχλήσεις τε ἐχόνθ καὶ μάχας καὶ πληγάς. ἔδοξαν ὧν τοὺς τόπους μισθῶν. ἵνα ἔκαςος ἔχων τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ ἐνοχλοῖτο φυλάτ⊙ καὶ ωὐναβαλαμβάνων, μή τε μὴ ὑςερῶν ἀπορρηῖτο τῆς ἑορτῆς. ἐπειδὴ ὑ ἠλατὸν οἱ πένητες τ πλησίον, πολλὰ καὶ ἐπίμοχθ μισθαμβόμενοι, τὸ εἰς τοῦτο ἀναλωμα ἡ πόλις παρεῖχεν ὀκ τ ἡκιῶν ἐκάςῳ. Δραχμὴ δὲ ὧν τὸ διδόμενον, καὶ ὅτε πλέον ἐξιὼν δοῦναι δραχμῆς, ὅτε ἔλατον. ὡς μήτ οἱ πλήσιοι Διφ' τὸν χρυσὸν πλεονεκτεῖν, μήδε οἱ πένητες Διφ' πινίαν ἐκβοᾶν, ἔοικεν ὧν ὁ ωὐκειόμ⊙ πόλαξ Δημίας τῶν τοιαύτων ἐγχειρεῶν πυρ' Ἀθηναίων Διφνοιῶν. εἰκότως τῇ νῦν ωὐδὲ ἕ Τίμων ἐκπέμπτην, ὡς αὐτήσων⊙ αὐτῷ τό τε τῶν θεωρικὴν δραχμὴν, καὶ ἀλαζόνας παρεχόμενος. [ἀγχιςοῦς] ἀγχιςοῦς καὶ ἀγχίςεις ἑ συγγενεῖς, καὶ ἀγχίςεις, οἱ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω ἕ πλουτήσων⊙. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μυοι, οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βριθυσθῃ] Διφ' ὑμῶν μεπαιδίαν, ἢ ωὐπαιδίαν, ὀρφίαν. καὶ βριθύεται ἐπαίρεται, βρίθος ἢ εἶδος μύρα, ὧ χρώμεθα αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσι. [ὑπὲρ ἀκρων⊙] κρήνης Ἀθήνησι καλουμένη ωὐπερον. [ωὐκκέκρουσμαί σε] ἠπαίτων σε ἐν οἷς ἔλεγον ωὐδὲ ἕ πλούτ.

Ἀλκυὼν ἢ ωὐδὲ Μεταμορφώσεων.

P. 168. Mſ. in 4. Καὶ νεοττὸς] ἀντὶ ἕ νέου⊙.

Γυναῖκ' ἐν τ' ἐμοῖς] ὅπ δύο γυναῖκας εἶχεν Σωκράτης, Ξανθίππην καὶ Μυρτώ.

Ἀνέφικα] ἀνήνεγκα καθελήφθην.

Προμηθεύς.

P. 179. Mſ. in 4. Τὰ πλάσται αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα φασὶ λέγεσιν Ἕλληνες τὸν αὐτὸν δημιουργῆσαι.

Ἀπο-

Α᾽ποτομείτε γδ] ἀποτέμνηται, μηδεμίαν ἴχνει διάβασιν.

Ε᾽γχειρισθείς] ἐμπισθείς.

Ω᾽ Κρόνε κ᾽ Ἰαπετέ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν τ̃ Διός. ὁ δ᾽ Ἰαπετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἦσαν δ᾽ τ̃ διωχθέντων ὑπὸ Διὸς κὴ θεῶν, ἅτε τῦτο αὐτὸς κωλεῖ.

Ε᾽πιπεσίμλιν ἄν] ἄξιον ἂν ἐμαυτὸν ἔλεγον, Προμηθεῖον δέ ἐστιν. ὡς φ οἱ πρῶτοι σωήγονθ τ̃ βυλομένων, ὕστερ κὴ τὰς σπήσεις ἀπέλυον. τὰς δὲ π μέγα εἰργασμένας τ̃ πολιτικῶν κωλῶν, ταύτη δῶρεᾷ οἱ πάλαι ἐπίμων.

Ε᾽ώλον] ψυχρὸν κὴ ἀνωφελές.

Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ὑπὸ δικαστηρίε εἰς ἄλλο δικαστήριον μετάθεσις, ἣν κελεύσιν ἐκκλῆσιν. φησὶ δ᾽ ὅτι ἀνωφελής σοι ἐστὶν ἡ ἔφεσις. μ᾽ γδ τὸν ψῆφον τ̃ Διὸς, ὐδὲν ποιήσω ἄλλο δυνάμενος, ἔφεσιν δὲ οἱ δικανικοὶ φασὶν ἡνίκα ὁ κελεύσμ᾽ μεῖζον δικαστήριον ἐξετίτται.

Η᾽ ἐξέθεσις] ἀντὶ τ̃ ἡ πυρώθεσις.

Εὐδαιμονέστερον] τὸ θεῖον δηλονότι.

Ταῦτ᾽ ἔστι] βαρύτητος ὁ λόγος.

Α᾽κμὴν ἔσαν. χράφει κ᾽ ἀκμῆν] ἀντὶ τ̃ ἀκραιφνέστερον, ἀπλεπέστερον, ἀκμιτέρας.

Μᾶλλον δὲ Διὸς μὴ κὴ Α᾽πόλλωνος] κατ᾽ εἰρωνείαν. κ᾽ τῦτο βαρύτητος εἰρωνεία.

Παραδῶμεν αὐτὸ] ἀντὶ τ̃ ἐξετάζοιμεν, συγκρίνοιμεν, διαλεάλοιμεν. χράφεται δὲ κὴ διαθεωρῶμεν.

Διατριβῶ] ἡ διατριβὴ σύγκειται, τὸν ἄνεσιν σημαίνει κὴ τὸν κατὰ σχολὴν ἀπόλαυσιν.

Α᾽ρὶ μὲν τῶν ἐγὼ ταῦτα πάντα ὁ Ζεὺς γέγονε, δι᾽ Εὐρώπην τῶν ἐς, δι᾽ Α᾽ντιόπην σατυρ̃, ἅμα Λήδαν κύκνος.

Ε᾽ναυσιμμύε πνοὰς] ἄψαυτος.

Ε᾽άων] τῶν ἀγαθῶν.

Κνισσᾶν] θυμιᾶν.

Σ᾽νησυ] εὐφράνθηλ. ὠφέλησα.

Οἶδα ὡς ἐξ καὶ δέκα] ἐξ καὶ δέκα. τὸ ξ᾽ ἀττικῶς ἐφυλάχθη. αὐτοὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς τ̃ ἀριθμῶν συνθέσεως τὰ τέλη φυλάττουσι τ̃ ἁπλῶν.

Οἶδα δ᾽ ὅ Ε᾽ρμῆ τὸν Θέπιν] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέπιδος, ἐδίωκε φθείρας βυλόμενος. ὡς δὲ ἐγένοντο κ᾽ τ̃ Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τ̃ Δία ἔφη. ὅτι ἐὰν συγγένηται τῇ Θέπιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος ἀνὴρ σε, ὡς ἀνέλες σὺ τ̃ πατέρα σε Κρόνον. κὴ εἰσθόμενος ὁ Ζεὺς ὅτι ἀληθῆ εἶπεν, τὸν μ᾽ Θέπιν ἔζευξε τῷ Πηλεῖ, τ̃ Προμηθέα δ᾽ δὲ Η᾽ρακλέης τῶν δεσμῶν ἔλυσεν.

Μ᾽ς. in fol. Προμηθεὺς· σκολαίνειν] σκολαίνειν ἐπὶ σκωμμάτων, κατὰ τόπον δ᾽ τ εἰς σ πλανᾶσθαι τινὲς, πλεῖν δέ ἐστι τὸ σκώπ]ειν. δηλοῖ δὲ κὴ χλευαστικὸν ποίημα, παρὰ τὸ σκαιεῖν τὰς ἵππους, κὴ σκαιύρειν τὴν χημαλῆ τ̃ ὀφθαλμῶν. ἵπποι γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ, παρὰ τὸ εἰλεῖσθ᾽ αὐτοῖς τὰς κόρας· [ἄλλως] σκολαίνειν μυλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκώπ]ειν κ᾽ μυλίζειν. σίλλ᾽ γδ ὁ μῖμος, κὴ ὁ μῶμ᾽, κὴ ἡ ἀκολασία κ᾽ ὁ χλευασμὸς. κὴ ὁ τὰ τῶν χράφων σκολογράφος [ἢ κονδύλους· κόνδυλος] κόνδυλ᾽ ὡς τὸν κάμψιν τ̃ δακτύλων, οἱονεὶ κόνδυλοι ὄντες.

ὡς

περὶ αὐτὸς γὸ ἡ κάμψις τ̃ δακτύλου ἐγγένεται. ἢ κόνδυλος τὶς ὢν, εἰς τὰ κενὰ δύρμ@ τ̃ ῥαπίζομένων. κενὰ γὸ σαρκῶν τὰ μέρη ταῦτα.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλων@ καὶ Διονύσ@.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπον] ὁ Πρίαπος ὑπερμέγεθης εἶχεν αἰδοῖον ὑπὲρ ἡμιόλιον τ̃ λοιπ̃ σώματ@· ὃν τινὲς φασὶ τ̃ Πρίαπον εἶναι τ̃ Διόνυσον, ἐπιθετικῶς αὐτ̃ τούτ@ δ᾽ ἦγεν Πριάπ@ καλουμένου. ἄλλοι μὲν Διονύσου μὲν ὑὸν, μητρὸς δ᾽ Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μυσίας δὲ ὁ Παπιρεὺς, ἑρμ@φροδίτου τ̃ Πρίαπον λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης ὑὸν. ἢ ἐρίψιν αὐτὸν εἰς λειμῶνας ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τ̃ μηδέων αἰδοῖ ἐχομένη. εἶχε γὸ φασὶ, γλ@σσαν μεγάλην, καὶ γαστέρ@, καὶ αἰδοῖον. λεχθῆναι δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ ὅτι σημαίνῃ τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ, ὡς ὁ κρατὴρ γλώσσης καὶ γαστὸς καὶ μίξεως, ἀμεμπτ@ ἔξιν τ̃ βίου.

Ἔρωτ@ καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσὶς κύελον, ἡ χρυσῆ φιάλη, ὥσπερ ἡ ἐξ ὀχύρου, ὀχυρίς.

Ἥφαις καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίον Λαπίθης τὸ γένος ἂν ἠγάγετο Δίαν τὴν Οἰονέως. Τὸν δ᾽ πενθερὸν αὐτοῦ ἐλθόντα ἐπὶ τὰ ἕδνα, συνεσκευάσατο, ὄρυγμα γὸ ποιήσας, καὶ γαμίσας πυρὸς, ἔνθα αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ᾽ ᾧ οἱ γοὶ ἀναιρήσαντες ἔμελλον αὐτὸν πιμωρεῖν. ὁ δ᾽ Ζεὺς μόν@ ἠλέησεν αὐτὸν. καὶ λαβὼν ἰδίῳ * ἱρῷ ἀφῆκε μετασιδὺς αὐτ̃ ἀθανασίας. ὅτ@ δ᾽ ἀνήλασεν ἂν ἡρώθη Ἥρας, ἡ ἀνήγαγε τῷ Διΐ. ὁ δὲ μιμούμενος αὐτὸν ἀπείκασε νεφέλῃ τὴν Ἥρα ἢ μίγνυται Ἰξίον, καὶ ποιεῖ παῖδα τὰ μὲν ἀνθρώπου ἔχοντα, τὰ δ᾽ ἵππου, ἀφ᾽ ὧν ἱππόκενταυροι. ὁ δὲ Ζεὺς ὀργισθεὶς, καὶ ὑπαπτέρ@ τροχῷ δήσας τ̃ Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθ@ διὰ ἀέρος μαστιζόμενον καὶ λέγοντα, χρὴ τιμᾶν τὺς εὐεργέτας.

Ἅπαγε μὴ ὄφισιν] σεσολοίκισται μὲν Ἀττικῶς. ὄφειλε γὰρ μὴ ὄφις ἦκοιτο. ἔστ δ᾽ τοῦτο τὸ ἐν τῇ σωνηθείᾳ μὴ κακὰ αὐτῷ τὰ ἔπη, μὴ εἰς κακὸν φθάνοι.

Διὸς καὶ Γανυμήδ.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς ποιμὴν ὁ Γανυμήδης μόνον ἡγήσατο θεὸν τ̃ Πάνα. οἱ γὰρ ποιμένες τοῦτον τιμῶσιν.

Ἥφαίσ καὶ Ἀπόλλων@.

Κολάβους ἐμπήξας] τὰ τ̃ χορδῶν ἐπιτόνια.

Καὶ μαγάδα] σανὶς τετράγων@, ὑπόκυφ@, δεχομένη ἐφ᾽ ἑαυτῇ τὰς τ̃ κιθάρας ὑδρίας

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, κοῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβὲς, λαμπρὸν. τοῦτο σημαίνοντ@ γλαφυρόν.

Ἥφ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διακαθαρίσας, hoc eſt, *luſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Iove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. IX. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deïoneum, ab aliis Eïoneum, quo forte modo hìc etiam legendum.

Ἥφαιστος καὶ Ζεύς.

Τὸν γᾶν Γηγένειον] ἔκπτωσιν ὡς φαρμακέα. ὑπόμισθον γὰρ μεθυσθέντα ὑπ' ἐφαρμακεύθησαν ὑπ' ἐκείνης.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τᾷ δεσπότᾳ σε Δηϊτείωσε] προσυπακουστέον τὸ Δηϊτείρω ἠθικῶς ἅμα καὶ ἀφελῶς.

Τᾷ παλεᾷ] Παιᾷ.

Στεφανικᾷ] χρᾴφε] γράψ.

Mſ. in fol. Ἔρως καὶ Ζεύς· ἄλλα με δεῖ μαχέσασθαι] μετὰ φαναισμοῦ μίγνυσθε. Ἥφαιστος καὶ Ζεύς· ἐκτεθηλυμένως] σμύτῳ καὶ ἀπαλᾷ, ἢ μάλακᾷ, ἀσελγεῖ. Ἥφαιστος καὶ Ζεύς· Ἥφαιστος καὶ Ἀπόλλων· ἤδη σωμάλα καὶ ἐπίτροχα] πολύκομφα, πιθανὰ, δύσεμπλα, ἀπατητικῶ τὸ ἐπίτροχα ἠπειγμένα παχέως· [Ἥφαιστος καὶ Ζεύς· τῶι Εἰλιθυίαι] ἢ τὸ πικτισσῶν θεὰ· [ὑπὸ τὴ μηνιγλῖι] ἢ ἐγκεφάλε ὑμένι· [πἰρἰκιζῆ] ἕνοπλον· ὀρχίζῆ [ἐλήνησας ἤδη αὐτῶι] ἤδη κατὰ χάριν κοινωνίαν συνάψας μοι αὐτῶι [Ἑρμῆς καὶ Ἥλιος· αὐτοὶ γὰρ] χρᾴφε] μίνοι γὰρ· [μὴ ἀνίενα] χρᾴφε] μὴ ἀνίεναι· [Ζεύς, Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς· ἢ ἀμίμητος] ἐπαίτης, φιλοκερδὴς· [τὰ τέκνα καὶ τῶι γυναικὰ Μηχάναν] τέκνα ἢ Ἡρακλέες, Οὐτίς, Θηρέμαχος, Δημοκόων, ἢ Κρεοντιάδης· [τῶι ξωυσίαν] τῶι ὠωχέαν· [Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων. ὁ δὲ ἀπὸ τ' Ταυγέτου] ἀντὶ ἀπὸ ἢ Ταυγέτε· ἀπίκη γὰρ συνήθεια τὸτο· ἀντὶ γαικῆς εἰς δῆϊον περελαμβάνειν· [ἐπιπαίμων] ἀντὶ ἢ ἐλκήμων μέγα, ἀπὸ ἢ ἐπιπάσμης, ἐπιπάμμον δὲ ἀντὶ ἢ ἐπακολουθησάντα ὡς σύπαθα μικρὸν ἀπὸ ἢ ἔπομαι· ἔστ δὲ παιηλικὸν, σύπασα τὴ γαικῆ. [οἱ αὐτοὶ ἀποτμία] ἀτυχία. [Ἀπαφρόδιτός εἰμι] ἀπλῆς καὶ ἀνεπίχαρις· [Λητὼ καὶ Ἥρα· καζητεύεσθαι] ἀπατᾶσθαι. [παρτσύμμον] ψυδελογήμον, ἢ ξωμμισὰ καὶ παρόδοξα μυθολόγον. [Ζεύς καὶ Ἥλιος· ἀφνιάζῃσιν ὀῦς] τὰς χαλινὰς ἀποῤῥίψῃσι. [Ζεύς, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥρα, Ἀθήνη. Πάρες ἢ ὅπως] σκοπεῖτε [καλαύροπα] καλάβρον ἐστὶ ποιμενικὴ ῥάβδος, μακρὸν ἐκατέρωθεν ὑπόκαμπον. ἰὼ ἀφιᾶσιν ἐπὶ τὰ ἀγέλης ἀποκιρτῶντα. [κάμὲ καινηφόρον] Φιλόχορος ἐν Β Ἀτθίδος φησὶν ὡς, Ἐρεχθέως βασιλεύοντος, πρῶτον κατίσησαν αἱ ἐν ἀξιώμασι παρθένοι, φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεᾷ, ἐφ' οἷς ἐπίκειτο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν τοῖς τε παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mſ. in 4. Ἀπ' Αἰγύπτου ἢ θείου] κατεκρίθησαν ἡδὺ δαναΐδαι θυγατέρες, ὡς ὁ μῦθος φησὶ, ἐν ἅδου ὑδροφορεῖν εἰς τετριμμένον πίθον, ἀνθ' ὧν τοὺς Αἰγύπτου παῖδας ὁμολέκτρους ὄντας διεχθήσαντο σὺν δίκῃ.

Ὁ Δαναὸς δὲ] τούτων τὸ πυνθάνεσθε πατὴρ.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὦ Ζέφυρε τλὰς πομπὴν] πομπὴ ἡ ἀσύμπνοια, καὶ ἡ σύμπνοια ἀνδρὸς Θρακυδίδη.

Δικταῖον] ἀπήλαιον ὃν Κρήτη ἔτρεφε κηλεδόμον.

Ἤδη ἐπὶ νότῳ ἄρηται] ὁ γὰρ νότος λαὸς τῆς Λιβύης νέφ. ἔνθα οἰκοῦσι οἱ Αἰθίοπες. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ἤδη κόλπῳ ἀφεσρίψας] ἅλφ τὸ κιβάργας. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπερρήσθησιν αἷς χαλκοῦν τινα ἠλλαμον] ἐν παρῳνῶσι ἐφύλαττεν. [Τελίτων καὶ Νηρηίδες· πρόκωπον ἔχων τὸν ἅρπα] κόπτειν ἀφικεμένῳ.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τοῖς Ἀλλόγοις Ἀμφαίξαι βάλεται τὰ ἀπὸ τῆ Ἐλένην ἀφὶ ἧς ἤδη λεγόμενα. καὶ Ἀφ' τοῦτο Νεκρὸς εἰσάγεται ὡς ἀκήλης Ἀλαζονευόμενος, ὃν καὶ νεκρικὸς αὐτὸς ὀνόμασε. *** Πολυδεύκης] συμβαίνει Κάστορα ὡς ὑπὸ ἀνθρώπου ὄντα, εἶναι θνητὸν, τὸν δὲ Πολυδεύκην ὡς ὑπὸ Διὸς ἀθάνατον. Ὅτε δὲ ἐπολέμησεν ὁ Κάστωρ ἐλύπησεν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν, ὡς λέγουσιν, ἐποίησεν ὥστε τὰς δύο ζωὴ μίαν ἀπὸ μίαν ἡμέραν. [Πολυδεύκης] ἄμφω ἔφη ἡμῖν ὑοὶ Διὸς δίδυμοι, ὑπὸ Λήδας τῆ Λακωίνης. Θνητὸν μὲν ἀθανασίαν τῷ..... κεκληρωμένοι. ὑστερολὴ δὲ φιλοτιμίας μὴ ἂν ὑπὸ ἀκήλων διάγειν ἀφαιρημένοι. μὴ δὲ..... εἶναι. τὸν δὲ τοῖς ἀθανάτοις συμπαρεδρεύειν, ἀπεμείσατο σφίσιν αὐτοῖς τὸ δὲ μέσον..... ὑστερήμεροι, ὁ μὲν τὸ θνητὸν, ὁ δὲ τὸ ἐν τῶν ἀφὶ πόλοι. ἄλλως τε καὶ συ..... ἀνθρώποις ὡς ὁ μῦθος φησὶ κεκεκτημένοι. ἐπεὶ δὲ ταῦτά ἐστι, διὰ τοῦτο ὑπαυθα ἀφὶς πολυδεύκη λο..... ὡς δῆθεν αὐτῷ τὸ ἡμισυ καὶ λαχόντος τὸν ὑπὸ γῆς τόπον ἀφικοῖτο.

Ἐκάτης δεῖπνον] Τῇ Ἑκάτῃ δεῖπνα ἐπέθυε ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐπὶ τῶν τριόδων, καθάρσιον τι χεῖν τῶν ζώντων. τινὲς δὲ ὑμᾶς καὶ ἀπαλλασσόμενος τοῦ μὴ ἐν λόγῳ τῇ θαλάσσῃ παῦσαι ἀνιηθῆ, ἔργῳ δὲ λαμβάνοντες λύπειν. τί γὰρ ἂν καὶ θαλάσσα ὑπὸ τῶν σιτίσειθ; ἐπεὶ τοίνυν λύπῃ δεῖπνον τοῦτον Μένιππος ὑμᾶς φαγὼν θὰ πίθηκεν ἀπωλία τούτων, ἀφικομενὸς αὐτὸν.

Ἕνα ὀβολὸν ἔχοντες ἥκειν] Ἐπίθησαν γὰρ Ἕλλησι ὑπὸ τῷ τόμῳ τῶν πεθηκότων ὀβολὸν, τὸ ναῦλον δῆθεν τῷ Χάρωνι.

Πλάτων ἢ περὶ Μενίππου.

Ἐγὼ δὲ Κροῖσος.] Λυδὸς ὁ Κροῖσος, Φρὺξ ὁ Μίδας, Λοξύλεως ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου καὶ Αἰακοῦ.

Σαρδανάπαλος] λέγεται Σαρδανάπαλος κατά τινας μὲν Ἑρμαφρόδιτος, κατά τινας δὲ τρυφερὸς.

Περιεργήσει.] Εἰς λεπτὸν διηγήσεις.

Καὶ τὰ βασιλέα εἶδον.] τὸν Πλάταια.

Καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου] Ἀλκιβιάδης.

Ω 5

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non leguntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

*** Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς ὐδὲν ἧσον κύαμοι.] κύαμος· ψήφος οἷς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βυλεύοντο βελαὶς καπισκάζοντες.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθαπέρ πια βλάκα.] εὐήθη. ἀνόητον. ἔρηται ἀπὸ ἰχθύος· ὁμοίως σιλούρου, ἀχρήστου ὄντος ὡς μηδὲ κύνα αὐτῷ χρῆσθαι.

Πλὴν ἀποκλινεῖ.] ἀντὶ τοῦ ἀλλαχοῦ ζῇ.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε.] Τροφώνιος ὅτου ἔρωτι τοῦ περὶ Ἑλλησπόντου θεὸς, ἀπήλαιον τι ζοφῶδες ὑπελθὼν, λιμοῦ σπείσας διεφθείρεν, καὶ τὴν ζωὴν ἀθλίως κατέτρεψε. οἱ ὂν τοιούτου ἀπηλαίου μυστείας χαλεπὰς ἐσιόντες εἰσήρχοντο ἀπαρρεώμενοι τὰς ὄψεις, καὶ ἀηδεῖς διετέλουν καὶ ἀχροὶ καὶ δύσκολοι καὶ ἄπιστοι τὸν τρόπον. ἀφ' οὗ ἐπικρατήσει παροιμία κεῖται τοῖς τὸ ἦθος ἐχόντων καὶ δυσπειθῶν, καὶ δύσκρασιτῶν ἐς τροφωνίου μεμφόντων.

Φιλίππου, καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ γέρρα.]. Περσικὸν μὲν ἐστι ὕσπλα κυρίως τὰ γέρρα. καὶ χρησιμῶς ὂν καὶ ἅπαν τὸ σκέπασμα, εἴτε δερμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλης τινὸς ὕλης γέρρον ἐλέγετο.

Μυδῶντα] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηνέχθης] Συναναπέφηνας.

Τοξάρια] Ἀκόντια.

Καὶ πελτάδια] Μικρὰ ἀσπιδάκια.

Κάνδυν] Ἱμάτιον.

Ἄνδρα καὶ γάμους] Καλλισθένην καὶ Λύσανδρον.

Οὐ διαπασάσεις.] Οὐ διαφθείσας. ὁ Φίλιππος χρώμενος παρόντων τῶν ἐπὶ τοῖς συνέβαλεν ὑπὲρ τῆς πολιτείας.

Ὀξυθράκης] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μεγάλα θηρία] τοὺς ἐλέφαντας λέγει.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ γὰρ Κλεῖτον] Τὸν σωματοφύλακα ὃν μεταξὺ δειπνοῦντα τοῦ δόρατι διέπειρε. Καλλισθένην ὄντα φιλόσοφον, ὃς λέγει συναπολεχθεὶς τῷ Ἀλεξάνδρῳ διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτῆρος] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὴν κώπην δεσμός.

Καὶ ἀκέραιον] Ἀκέραια ἡ βελόνη ἢ μείζων, τοῦτο γὰρ ἀκεῖσθαι ἤτοι συράπτειν τὰ διερρωγότα τῆς ὀδόνης. τοῦτο γὰρ ἀκέραιον φασὶν, ἐπεὶ καὶ ἡπατῆσθαι ἢ ἠπατῆς καὶ ἀκέραια καὶ ἀκεραῖος ὡς τὴν ῥᾳδιουργίαν καλοῦσι. χρὴ ὂν εἰδέναι ὡς οἱ παλαιοὶ χαλκῷ ἐχρῶντο εἰς τοιούτους τοὺς ἐργασίας.

Ἀῤῥᾶς] Ἀῤῥώστου τινὸς καταληφθέντος.

Τὴν ὑπέρειαν] Ὑπέρεια τὸ ἔσω κέρατος ἴσως κοινὸν ὁ ἀνύει καὶ ἀφαιρεῖται. μέγιστε ὂν δὴ τούτου παροιμία, ἐπὶ τῶν ἃ δεῖ ἔχειν ἀφέντων, ἃ μὴ δεῖ κρατεῖν.

Τερψίωνος καὶ Πλάτωνος.

Ἄνω γὰρ ποταμῶν τούτων] Παροιμία ἐστὶ λεγομένη ὅτε τὰ ἐναντία τοῖς ὀφειλόντων γίνεται, ἄνω ποταμῶν χωρεῖν παύσῃ, οὐκ ἂν τὸ πηγῶν ὑδὲ ποτε ἄνω, κάτω ᾖ μᾶλλον χωρεῖσι.

Ἀποσμυλίντες] καταγελασθέντες.

Σιμύλλου καὶ Πολυγνώτου.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγεται, γέρων ὢν διεβίβασε τὴν Ἀφροδίτην. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, ἐπεὶ γέρων ἦν, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς νεώτερον.

Χάρωνος καὶ Ἑρμοῦ.

Ἔπικλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκιὰν οἷον ἐπιπόλαιος κτῆσις, καὶ ὅσα δύναται πλοίζεσθαι, ἀλλ' οὐκ ἔγγειος.

Πεπηκόνθρος] Ναῦς ὑπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν κεκπλαρωμένη.

Τὴν κινάδρου] Κινάδρα, ἡ τὸ τρόχων δυσωδίαν λέγει δυσωδίαν πάντως μιαίνειν. ἴσως δὲ καὶ κινάδρας λέγει τὰς πόρνας.

Καὶ βαρβαρισμὸς] Ἐν σχήματι περιφερόμενον τὸ λόγον χαίρειν ἔφασκεν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὰ ἀλλοπαλήσια.

Δεδημόνος] Πεπορδημένος.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κερίτης καὶ Διογένους.

Τὸ ὀμηρικὸν σκεῖνο] Ὅμηρος εἰσάγει παλαιόνους Ὀδυσσέα καὶ Αἴαντα. φησὶ δὲ Αἴας πρὸς Ὀδυσσέα, ἢ κέφισόν με ἢ κυφίζω σε. αἰνίττεται δὲ ὁ Λημνιακὸς διὰ τὸ ἴσχω, ὡς δὲ Ἀριστάρχειος λέγουσι. ἢ κέφισόν με, ἢ κυφίζω σε. τουτέστιν, ἢ πρόσκρουσόν με, ἢ πρόσκρουζόν με.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντικρὺ Κίρρας τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ Σικυών, ἢ ᾗ Κίρραι ὄρος ὀξὺ κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στέγειν δυναμένους] Δέχεσθαι, βαστάζειν.

Ἐκ κοπίδος] Ἐξ ἀγγειολαΐου.

Διογένους καὶ Ἀντισθένους καὶ Κερίτου.

Ἐς τὸν βυβῶνα] Βυβῶν λέγει τὸν γαστέρος τόπον.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους τραπέζαις ξυνάγων καὶ μισθοῦ αὐτοὺς εἰς τὸ πόλεμον.

Ἀποκληκίναι] Κατεξύσασθαι.

Τὸ χρεὼν] Εἱμαρμένον.

Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀννίβου.

Βάρβαρος ὤν] Ἐφρόνει γὰρ Ἀλέξανδρος μέγα ἐπὶ τῷ δὶς ἡττῆσθαι Δαρείου φεύγειν τὴν Γαλάτου.

Ἐποιησάμην τὴν ἀρχῆς] Τῆς ἀρχῆς, ἣν τὰς ἐλέφαντας αὐτῶν ἔσχον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην.

Νι-

* Videtur hic aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὄμηρος οὐκοῦν ὁ τυφλὸς] Ὄμηρος γὰρ τὴν ἐκ Σκύμνης Νιρέα ὑμνησε διαφέροντως εἰς κάλλος μεμέρμενα Ἀχιλέα.

Ἀλκαπάδων] Ἀσθενές.

Ψεδνὸς] Μαδαρὸς, ἀφαιόθριξ.

Mſ. in ſol. Πλούτων καὶ Ἑρμῆς· σφαπίτωσαν] σφαπάρχοντες. [Ἀμέλησον ὦ Πλούτων] τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ ὑπόμεινον. [Ἀλέξανδρος, Ἀνίβας, Μίνως, Σκιπίων· παῖζων ἄρχιν ἀδολεσχῶν] ἀλλὰ καὶ σὺ Λίβυ. * ἁλμίκησον καὶ κόρη τῶς ἀδολεσχοῦσι δὲ πολέμους λαβὼν, ἃ κατειργάσω, εἰργάσω. [ἀγαπᾷν ἄρχειν] κατέχειν ἀρχεῖας [κοσμοπαθῶν] Εἰς ἡδονὰς καζικαλίσκων. [Μένιππος καὶ Ἑρμῆς· νέηλυς ὄντα] νέηλυς ὁ νεωστὶ ἐλθών. [Καὶ σὲ ἀνεμέσητον εἶναι] Ὄμηρος, ᾧ νέμεσις Τρῶας καὶ δύκνημίδας Ἀχαίους. [Τοιῇ σ' ἀμφὶ] Τοιῇ σ' ἀμφὶ γυναικὶ πολλὼ χρόνον ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντία.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγουσι τὰ φοίνικων τὰς κάρυας καὶ τὰ ἀμυγδαλῶν καὶ τὰ ἄλλων.

Γαστονδρούσας] συμπαίγμονας λαλήσας, ψιθυρίσας, ἐρέμα γογγύσας.

Ἀναγωγὴν] Ἡ τῶν ἱκτῖνος ἀναγωγὴ λέγεται.

Ἀσφοδέλῳ] Ἀσφόδελος τὸ φυτὸν, ἀσφοδελὸς δὲ ὁ τόπος ἐν ᾧ φύεται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδελὸν λειμῶνα.

Ἀρίσιππος] Ἀρίσιππος ἦτο Φιλόσοφος ἐκ Κυρήνης. ὁ μεμηνὼς δεῖνος τὰ ἐκεῖ γαστέρα τε καὶ τὰς μαγείρους. σοφιστὴς παρὼν Διονυσίῳ τῷ πρεσβύτῃ καὶ τῶν Σικελίαν, αὖθις αὖτις τῶν τυράννων, καὶ αἰχμάλωτος ἀδοσίτων, καὶ πολακεύων ἀδόκα δὲ μετρίως.

Καὶ τρίβλαι] Στρέβλα τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ δὲ τριβλᾶν τὸ κόπτειν.

Ἡμιπέλεια δὲ καιρῶν ἐδίδου] Τὸ ἥμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δεσμῷ δὲ τοῦτο προσενέγκας διὰ ὑπερβαλλόσης ἡδονὴν τῶν ἀκοήν.

Ἀπὸ δὲ ἑκατὸν] Ἐμβὰς κωμικὸς ὑποδήματος μεγάλου, καὶ τὰς κρηπῖδας ὑψηλὰς ἐξεναρξάμενος δὲ ὡς μείζον ὕψος τὸ χρόνιον ἄλγος.

Εὐπαρφυσμένῳ] Εὐπαρακεκελυμένῳ, σκοτεινῷ, μικρῷ, ἀφεγγεῖ, παρακεκαλυμμένῳ, λάθραιον ὄντι.

Ἐπισὶ ἂν χαίρ] Τάχα τὸ Αἰακὸν ἐπίσημον Ἕλλησι ποῦπε δικάζειν τοῖς Νεκρῶν τὸ δ' ὀνόματος ἔτι μὴν ἀδοκοῦντες εἰς σωτηρίαν. βέλοντα γὰρ νῦν ἀδοκὸ τὸ αἰάζειν τὸ Αἰακὸν ὀνομάζει. Ὁ συμβαίνει ἐπὶ τοῖς δεδικασμένοις τῷ τάφῳ, παρεύθυς αὐτὸς ἀδικάζουσι.

Τὸ μέγιστον δὲ πλέον ποδός] Καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν πυρὶ θαπτομένων μέγας σταδιαῖος τόπος ἡ ἀποδὸς ἐπίκλ.

* Videtur Græculus hîc pro Alexandro respondens nomina Africanarum aliquot gentium adjeciſſe, ſed ex corruptelis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ex fuerint divinabunt ſagaciores.

Καὶ ἤτοι παρεμπωλῶνται] Εἰς τὰς τὰ σώματα παρεμβύοντας αἰνίττεται, καὶ παίζει τὰς τὰ ἐπιχρώματα ἔχοντας ἐν τοῖς τάφοις.

Ἐδείχθη δὲ μοι] Ἴσως ἐπὶ τοῦ τάφου Φιλίππου, σκυτέων ὕστερον συνέσει, καὶ τοῦτο παίζει. τὰ δὲ τῶν ἄλλων βασιλέων ὀστᾶ, ὑπὸ τῶν τυμβορυχούντων παρὰ τὰς τελούσας ἐσκυβαλισμένα, τοῦτο Ἀφαλᾶ.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ συνεβεμήσατο] Ἠπείλησεν. ἐφόβησεν.

Ἕνεκα τῆς Περσεφόνης] φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται τῷ ἅδῃ Περσεία μόνῳ φορεῖν τῶν ἄλλων ἁπάντων Νεκρῶν.

Πρὸς τὸ χωρίον δ' ἄλλο] Εἰ δ' ἄλλο ζοφερώτερον τὸ χωρίον ὀλέθριε, πῶς βλέπων τῷ δακτύλῳ ἐδείκνυες, καὶ τὸ μὲ παιζόμενον τοῦτο. αἰνίττεται δ' οἶμαι τῇ παιδιᾷ ὡς τὰ τῶν Περσφονίων ἀφανίσματα καὶ ἀσαφέσματα τῶν τοῖς ἄλλοις μαντείων χρησμωδουμένων.

Χάρων, ἢ Ἐπισκηπτόντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἢ ὡσχόμενον εἶναι] Ἀντὶ δὲ ἐρίπτειν, ἤτοι ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι.

Οὐκ ἀκήνδυλος] Κόνδυλος ὁ ἐν τῇ σωματοειδεῖ χρόνῳ.

Τὰς Ἀλκήστιδος ἡδὺς δύο] Ὧν τὸν καὶ Εὐριπίδην.

Mſ. in fol. Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες παρὰ δ' ἅδῃ] Πλάτωνος. [ὁ Θετταλὸς] ὁ Πραξιτέλους. [πεπαχὼς] ὁ τείνας καὶ πνεύσας καὶ ῥίψας. δεῖ δὲ παίζω τὸ τείνω καὶ ἕλκω. ὁ μέλλων παίξω. ὁ παρελθὼν ὑπῆκται. ὁ δεύτερος δεύτερος ἔπαιρον, καὶ ἡ μετοχὴ ὁ παιγὰν καὶ κατ' ἀναδίπλασιασμὸν πεπαιγώς. [ἢ ὡσχόμενον] ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι. [ἐκπεσὼν ὤμως.] ὡς παλαιστὴν Ἀφαιρεῖ. [περιήγησιν] λεπτομερῶς εἶπε. [σφάλλοντας] ἀποσυγχώσεις [ὀλίγον δὲ ποδὸς] πῶς λέγε τὸ χοινικοῦν, τὸ κατέχον κοτύλην τὸ ἥμισυ [ἡδὺς δύο καὶ αὐτὸς] Ὧν τὸν καὶ Εὐριπίδην. [καὶ ἤκουσε ποιητικῆς.] ἁρμοῖς ποιητῶν ἔμπειρος. [οἰκοδομητικῆς] οἰκοδομῆς. [συντριβέντες τὰ κρανία.] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ δὲ κοινὸν, συντριβέντες τὰ κρανία. ἡ γὰρ ὡσεῖ πεῖσιν ἡ δράσει αἰσθησιν συντρίβεται. ἔπαθον τὴν ψυχήν. συντρίψαι τὴν λήκυθον. ἵνα δὲ καὶ τοῦτο ὡσεῖ αἰτιατικὴν ἔδει λαβεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ φιλέουσιν Ἀθηναῖοι τὸ ἐπὶ μέρους, λέγεται ὡς τὸ ἔφαγον δ' ἄρτον, ἵνα δὲ εἶναι, ἵνα καὶ παῦσαι συντριβέντες τὰ κρανίων [Τορύνου] εἶδος ξύλου σρογγύλου, ἢ τὸ σκάμμον ξύλον, καὶ ἐλέποτε ὀρθὸν [ἐκείνου ἀπήμεσε τὰ ῥαψῳδίαν] * ὅπ γελάτω ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸν μὲν Ὄμηρον ἐμεῖν τε. τοὺς δὲ ἄλλους. ποιητὰς τὰ ἐμπεσόμενα ἀφομοιοῦντας. [φέρε δὲ ἴσαδε μέσα] σάδιον ὁ τόπος δ' ἀγών, καὶ μέρος τι δὲ μιλίου. ζ' γὰρ καὶ ς' σταδίων μιλίου μίλιον. Μίλων τὸν φέρε] καὶ ἄλλα δὲ καὶ τὸ σῶμα ἀλκῆς ἐνύμφα. φασὶν αὐτὸν πυθαγόρειον ὄντα μὴ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii appareret imperitia, qui non vidit hic esse nomen Pictoris, néve in nos menda quæ tolli non potuere conjicerentur. Legendum est ὅτι Γαλάτων, ut liquet ex Ælian. V. H. lib. XIII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui vicissim Ælianum mebitur adversus eos qui frustra eum emendare conati sunt.

τῆ ὁμιλητῶν εὐ οἰκίᾳ. ἧς ὑποστάθρα πηὸς Ϝ σύλα ὄθ[illegible] ὑποδύσα τὸ πεπονηκὸς τ οἰκίας τὸν σύλον τροπίδιον παρωσάμμον, ἐπαίρας τε σώσας, καὶ ἑαυτὸν ἀκέρσιον ὑπεξαγαγών. λέγεται καὶ τῦτο, ὅτι καὶ Ϝ ζωὸν αὐτὸν ἀπήμαξεν, ὡς βαδίζων παρ' ὕλαν πιὰ παραπύχει κορμῷ μεγάλῳ, ὃν βιαζόμεν[illegible] τῶς τῶ Δήσωσιν, τὰς σφῆνας μὴ ὑπεσῆν, αὐτὸν ϑ πρεχόμενα τῇ συμπλάσῃ τ μέραν ἀφύκτῳ πάγῃ ϑηείων ὑπάρξαι ϑοίνῳ. [τῶ τὸ τελαλὲν.] ὑπακυσὲν τὸ ἴχνεσιν. [ἀοίδιμον] ὑμνητὸν. [ἀδελτρεῖαν] μωρίαν, ἄνοιαν. καὶ ἔρμαιον] ἔρμαιον τὸ δῦρημα πεσπαρεξύτονον. τὸ δὲ Ἑρμᾶ, κτηνῶν, πεσπεμπαῖτικ. ἄλλοι ϑ φασὶν ὅτι τὸ κτηνικὸν Ἑρμεῖ[illegible] ἐστὶ καὶ Ἑρμεῖ[illegible] συβλίψαι Ϝ ι, ἀλλ' ἐχ Ἑρμείας. [ἰφεσρίδα] διπλοίδα. [δῦμα παραδὲς] καλῶς γε ἄλλω ἄδεις ᾠδίω. [Τῶ δὲ πληθὺν ὦ Χάρων ὁρᾷ] τὰς γαργῦνας, τὰς δαναΐσσας, τὰς πεσπαιτῦσας. [χρῆσαι] χρήσασθαι. [ἀγγάλων] ἐπιόντων. [πομφόλυγας εὐ ὕδατι] ἄχαν ἐμφυὲς παρόδευγμα. [ὦ γαναάδα] ὦ γαναῖε καὶ δῦγανέσατε. [πεθήκασι] πεθᾶσι. [ἀνερύω] φανερῶς γένεσθαι.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mf. in 4. Περὶ ϑυσιῶν] Ὁ σκοπὸς ὑπαῦθα τῇ Λευκιανῇ κωμῳδουμενῶν τ Ἑλλήνων ϑυσίας ποιεῖται. τὸ γὰρ ϑεῖον ὑ δέεται ϑυσιῶν. ϑὲν ἐστὶ ϑ διάλογος, ὅλον γὰρ τ λόγον ὡς ἐξ ἰδίας πεσφέρει πεσώπας. ὁ ϑ διάλογος πεσώπα ἔχει διάφορα ἀμφιλεγόμενα πῶς ἄκλησε.

Τὰ γῶν αἰτωλικὰ πάϑη] Αἰτωλίας ἐβασίλευσε Οἰνεύς· ὅτος ϑυσιας τοῖς ϑεοῖς, τῶ Ἀρτεμιν ἐπελάθετο. ἡ ϑ ὀργισθεῖσα ἀπέλυσεν κῦ τ Καλυδῶν· κάπρον ὅσις πολλὰ ἀνεῖλεν· ὕστερον ϑ, κατ' αὐτὲ συαχθέντων πολλῶν ἀνηρέθη. Καλυδὼν ϑ πόλις ἐστὶν Αἰτωλίας.

Καὶ μὲν Μελεάγρε μητὲρ ἐχθύνσε σὺν τῷ Μελεάγρῳ λάμπον πῦρ. καὶ ἔμαθεν ὡς τοσῶτον χρόνον ζήσῃ Μελέαγρ[illegible], ὅσον ἡ λαμπὰς ἄπλεστον. ὅτε ϑὲν ἐφονεύθη ὁ κάπρος, ὁ μελέαγρ[illegible] τ Ἀταλάντης ἐρᾶν, αὐτῇ τὰ νικητήρια δέδωκεν. ὀργισθησαν ἐπὶ τῦτῳ οἱ Θεοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τ Ἀλθαίας ἐπ' αὐτῷ τ κάπρον ἐφόνευσαν ὅτι γυνὴ πρωτοπαίθη αὐτοῖς, καὶ ἔχον πόλεμον πῶς Μελέαγρον. ἀνεῖλεν ϑὲ αὐτὺς ὁ Μελέαγρ[illegible]. καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἀλθαία ἀμᾷ τὰς ἀδελφὰς, ἔσβεσεν τῶ λαμπάδα, καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρ[illegible].

Ἐν ἀρχῇ τ Ὁμήρε ποιήσεως] Ὁ γὰρ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι σὺκ ἔσι νῶϊ σὺ τῷ ὑρωνῷ ὁ Ζεύς, ἀλλ' ἐπεδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν κἀκεῖ εἰσιάϑη ἡμέρας δώδεκα.

Ταύρων ἐνίεα] Ὁ γὰρ Νέστωρ λέγει Ϝ Γλίν ἐπανελθὼν εἰς Πύλον ἑκατὸν βοῶν ϑυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔϑυσεν, ὡς λέγει ὅτος. ὁ γὰρ Ὅμηρος εἶπεν ἑκατόμβοιον ἑκατόν.

Τῶτον ϑ τῶ ἀδελφῶ] Καμβύσης ὁ Κύρε Ϝ Περσῶν ἐρασθεὶς τ ἀδελφῆς Ἀτόσσης, ἠρέϑα τὸς βασιλικὸς δικασὰς, εἴπε ἐστὶ νόμ[illegible] καλύων τ βελόμενον ἀδελφῇ ξυνοικέειν· οἱ ϑ ἀπεκρίναντο, νόμον ϑ μηδένα εἶναι ὃς καλύει ἀδελφεὸν ἀδελφῇ ξυνοικέειν. ἄλλον μὲν τοι νόμον. ὃς ϑηπαίζει τῷ βασιλεύοντι Περσῶν ἐξεῖναι ποιέειν ὅ ἂν βέλῃ. καὶ ϑὴ Καμβύσης ἔγημε τῶ ἀδελφεήν.

Οὐκ

Οὔτε ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα] Εἰς ὃν κεῖται. Ὁ δ' Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἐρημίαν] Ἐν Πίσῃ δὲ τῇ ἠλιακῇ ὁ δ' Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἄγαλμα ἐκ χρύσου καὶ ἐλέφαντος κατεσκάσατο Φειδίας, ὅτε καὶ ἀγὼν τὰ ἀλύμπια ἐτελεῖτο. Ἀφ' ἧς δὲ καὶ πεντετηρίαν μόνον ἐπιδημεῖν τοὺς ἀγῳθέτας χάριν τῶν ὀλυμπίων, εἰς ὀλυμπίαν ἕνεκεν τοῦ ἀγῶνος, ἄλλοτε δὲ μηδέποτε, ἀφ' οὗτο εἶπεν τὴν Πισαίαν ἐρημίαν.

Καὶ περιῤῥαντήρια] Τὰ ὕδατα δι' ὧν καθαιρόμενοι οἱ θύειν μέλλοντες.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μέγιστος] Ὁ Ἄπις ἐν τοῖς ἀγέλαις τοῦ Αἰγυπτίων εὐρέσεως βοῦς ἦν καὶ ἔχων τινὰ ἴδια σημεῖα· τοῦτο καινὸν εὑρισκόμενον σύμβολον.

Τὸν Νίσον ἔχει πλόκαμον] Ὁ Νίσος βασιλεὺς ὤν, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μίαν τρίχα πορφυρᾶν, ἧς ἀποτμηθείσης, ἀνάγκη ἦν ἀπολέσθαι τὴν πόλιν ἣν ἐβασίλευεν.

Mf. in fol. Περὶ ὑσιῶν. χιτλιάζουσιν] δυσχεραίνουσιν, ἀγανακτοῦσιν. [ἄνια] πράσιμα [κὴν ὑσὶς ἢ ναυσίθμιν.] ναύσιθμον, τὸ λιμένα, ἢ ὅτι ὁ ναυτικὸς στρατὸς ναύσιθμος καλεῖται. [καξοραικισθεὶς] ἐξοπλισθεὶς [ὑπηνέμια.] ὑπηνέμια λέγονται τὰ δίχα συνουσίας καὶ μίξεως. [θρησκείας] λατρείας. [ὑπηνήτην] ὑπήνη τὸ γένειον, ἀπὸ δὲ ὑπήνην ὑπακτέον. καὶ ὑπαιθήτης ἀντὶ ἀκμαῖος. [περιῤῥαντήρια.] τὰ ὕδατα δι' ὧν καθαιρόμενοι οἱ θύειν μέλλοντες. [ἐξερημβύων καθαιρόντων] διηγημβύων. [καὶ τὴν Νίσου ἔχει πλόκαμον] βασίλειος Μεγαρέων τρίχα.

Ἀναβαίνοντες, ἢ Ἁλιεῖς.

P. 389. Mf. in 4. Ἐπεὶ γὰρ ὡς ὁ καλὸς τῶν ῥητόρων ἔφη] Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς τοῦτο φησὶ τοῖς τὰ νοούντων ἐοικότα στόμια..... ἅπερ σώζουσιν, ὥστε ἀπολλύναι δύνασθαι.

Ἐσχὴ γὰρ ἂν] Αἱ γὰρ σὺ..... τὰ ἀδύνατα καθαλλομένη.

Καὶ τετράωνες ἐρώμενοι] Ἀριστοφάνειος ἡ λέξις. σημαίνει δὲ τοὺς ἐγκεκυμοσυμμένους τινὶ πράγματι, καὶ ἀφ' ὅτου πολλῆς πείρας ἐληλακότας.

Περὶ αὐτῶν κωμῳδίας] Διονυσίοις μὲν γὰρ ἐφέστο τὸ θέατρον ποιηταῖς κωμῳδῶν. Ταῦτα δὲ δὶς τοῦ ἔτους ἐπετελεῖτο, ἔαρι καὶ φθινοπώρῳ. ἔαρι μὲν κατὰ Διονύσια, φθινοπώρῳ δὲ, τὰ μεγάλα.

Ἐπὶ καὶ Μένιππον] ὁ Μένιππος ἦν κυνικὸς ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ σεσωφρονισμένος γοναῖς καὶ ἐλεγκτικὸς καὶ ἀπαθέστατος, καίτοι τὰ κύνα καὶ ἐμφιλοσόφως μεπαίζων, ὡς καὶ Ὅμηρος πᾶσι τοῖς εὐδοκίμοις ἀποφέρεται.

Λέγα ἤδη σοι τῷ μέρει] Ἐν τῷ μέρει, ἀντὶ τοῦ τὸ σὸν μέρος. ῥᾴδιον γάρ ἤδη τοῦ καὶ σὲ ὕδωρ λαβεῖν τοῦ δικαστικὸν ἀμφορέως. ἴσασι γὰρ ὡς τοὺς πολλοὺς ἐπιόντων βυλόμενοι τὰ ἀπερρίπτα φλυαρίας οἱ δικασταὶ τῶν ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατος πληροῦντες, διὰ τῶν ληρουμένων παρεῖχον τῷ ὕδατι ἔκρουσιν, κελεύοντες τὸν ῥήτορα λέγειν σὺν ὀλίγῃ τῇ ἀφέσει τοῦ κρουσίου, ἅτε δὴ εἰς μέτρον τοῦ ὕδατος λόγον ποιούμενοι, σωίσταμεν τὸν λόγον.

Ἢ τάττε τὸ ἐπόνυμον] Διογένης ὁ κυνικός.

Ἐκμαγεῖον τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι] Εἶδος ὀρχήσεως ἡ πυῤῥίχη, σύντομος.

Ἡρα-

Ἡρακλῆς, φησὶ καὶ πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τῶν πάντη παραλλαγμένων ἀσυμβάτων πεπραγμότων. καθ' ὅτι ἥρως μὲν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐλοῦ χρῆμα ἀνῃρεῖτο· οἱ πίθηκοι δ' ὅτε ἀνδρείαν ἔλαττες καὶ καταγέλαστοι καὶ δύφωρατοι ἀνδρείας ὑποκρίνεσθαι εἰσιόντες.

Ἔνιοι δὲ καὶ κῦ τὸ Τάλω τάφον] Ὁ μὲν Τάλως ἥρως παλαιὸς ὢν τῇ ἀκροπόλῃ πεπαμένος· τὸ δὲ Ἀνάκειον τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερεῖον, ἄνακες δὲ οἱ Διόσκουροι λέγοντες.

Καὶ ἄρτως τὸ αὐτοπυρίτων] Αὐτοπυρίτης ἄρτος· ὁ λίτος καὶ χεδίως ἀπτόμενος, ἢ ὠχὸς ἥλιον, ἢ καὶ τῇ ποιότητι, ὃν καὶ ἐγκυρίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τυτί] Τὸ μὲν χρυσίον, ὡς φιλάργυροι ἔχοντες ἀσύμφορον· τὸ μύρον, ὡς τρυφᾶν εἰωθότες. τὸ κάτοπτρον ὡς σύζητίζουσιν τὸ πρόσωπον ἐπὶ τὸ σεμνώτερον καὶ τὸν ὑπήνην. οἱ κύβοι δὲ δεῖγμα χολῆς ἀκαίρου καὶ ἀκολάστου ἀφίτης.

Ἀνύσασα καὶ ὀλίγον δ' χρυσίε] ἔστιν τὸ ἀνύσασα Ἀττικὸν μόνον. αὐτοὶ δὲ καὶ παίζειν ἔχειν φασίν, καὶ ἔχοντα εἶναι, καὶ ἄκλα τούτοις παραπλήσια.

Ἀλλ' ἠιδεῖ πολλὰς πω τὰς ἰχθῦς ἁλί] Ἀττικὸν ἐπίρρημα τοῦτο καὶ ἀφελές. καὶ ἔστι δεικτικὸν νῦν. τὸ ὁλόκληρον σκεπτέον.

Ἐπιτελῆ τὴν ἄγορην] Προσυπακουστέον τὸ πάρεχε. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικόν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀλλ' ὅπως μὴ πλήξῃς. προσυπακουστέον γὰρ τὸ σπούδαζε.

Mss. in fol. Ἀλισὺς ἢ ἀκρόδρυες. λακισὼν] χισὼν. [ἀμείλικτα] ἀνήκεστα. [παρρησιασόμενοι] παρρησιάζειν, παρακαλεῖν, συγγνώμην αἰτεῖν. [πρὸς ὀργήν] ὁ γέλως. [παρακρουσάμενος] ἐξαπατήσας. [ἐς πεδίον τὸν ἵππιον] ἐς πεδίον τὸ ἵππιον, παροιμία ἐπὶ τῶν, ὁππόσα ἀπόροις ἐπέχοντα, ἀξιώντων τὸ τοιοῦτον ὃ λύσιν μὴ δεκτὸ παρέχειν βραχείαν καὶ ἄνεσιν. τάδε ἔστι μέγα καὶ ὡς ἐπίδειξιν σωτῆνον τῆς ἐπιζητουμένης δυνάμεως, τί καταλληλότερον ἵππος πεδίῳ, ὡς τὸ τῶν οἰκείων ἐπιδείξασθαι θρεττῶν; παρέλληλοι τούτῃ τῇ παροιμίᾳ καὶ ταῦτα. ὕδωρ βατράχου καὶ λυδὸς περίγραμμα [τὸ ὡς δίκης δ'] προσυπακουστέον καθάπερ φίλος. [καὶ τὸ δίκαιον σὺν τῇ χειρὶ πεπεμένον.] σὺν τῇ βιάζεσθαι, ὃν τῇ δυνάμει. [καζελδύσαντες] λιθοβολήσαντες. [ὕδατος μεταλαβών] Ἴσον ὅτι οἱ Ἀθήνησι δίκαιον ἐπέχειν βουλόμενοι τὰς ἀπειρήνους φλυαρίας τῶν ῥητόρων, ὑδρίαν ὕδατος ἐπλήρουν. καὶ Ἀλφιπόνου Ἀμφιτρήμονι· παρεῖχον τὴν ὕδατος ἔκροιαν καὶ σὺν ἀρχῇ τὸ ἀφίεσθαι. κρατῆρα σκιλλοῦν τὸ ῥητορα λέγεσθαι, ἄχρις οὗ τὸ πᾶν σκορεῖ. ἄπο δὲ τοῦ ὡς τὸ μέτρον. ὕδατος τὸ λόγου ποιήσομαι, σπίτμενον καὶ ἄπωντες τὴν δημηγορίαν. ὄθεν παροιμία, μὴ λέγε σὺ τῷ ἐμῷ ὕδατι. [ἀλεραπάτῳ.] παστελῶς κατάπεφρονημένῳ. [σὺ κεραμεικῷ] ἀπὸ τοῦ κεραμέως κεραμέως γενικῆς, γίνεται κεραμεικὸς. καὶ συναιρέσει κεραμεικὸς. [καὶ σὺ τῇ Ποικίλη] ἡ ποικίλη στοὰ ἐν παρ' Ἀθηναίοις. σκυλεῖτο δὲ ἅπας σκυτοποικίλης σὺν αὐτῇ ζωγραφίας. [ὡσανεὶ] πρᾶον. [ὁ κῦ Σολέως] Σολοῦς μὲν γὰρ Ἀρκαδικὸς ὢν, Ἑλληνικῇ παιδείᾳ τοσοῦτον

* Huic simile scholion, iisdémque pænè conceptum verbis occurrit p. 16. Eundem etiam consensum alibi observare est, quo fit ut credam duos hosce scriptores multa ex eodem fonte hausisse.

δήνεγκε. ὥστε τὸ Φαινόμενα Ἑλλάδι φωνῇ γράψας, ἐθαυμάσθη. καὶ Ζήνων δὲ, ὁ τῆς στοᾶς καθηγήτωρ τὸ καὶ καθηγητὴς ὁ Κιτιεὺς ἢ Κύπριος ὥρμηθ. καὶ δὴ καὶ Κράντων καὶ Κρύσιππ@ ἄμφω Σολεῖς οὐκ ἄσημοι τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ μάλιστα Κρύσιππ@. ἀμέλει καὶ Ἀρίστων ὁ Χῖος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος καὶ Ἀρίστων ὁ Κεῖος καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ταρσεὺς καὶ Ἀθηνόδωρος ὁ Ταρσεὺς καὶ Ἀρχέδημος καὶ Ἀντίπατρος ὁ Τυρίος καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ταρσεὺς καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μυνδιεὺς καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ἀντιοχεὺς καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ἀσκαλωνίτης καὶ Δημοκλῆς καὶ Πρωτομήδης, καὶ Ἀθηνᾶς. ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ξενίας διώκουσ, ὅτι μὴ ὁ μέσης Ἑλλάδος ἱδρυνεῖς ὄντες δύσκολοι. χωμῳδοῦσι μᾶλλον ὡς σχολὴν Ἑλλῆνας ἀδοκιμήτους τῇ σοφίᾳ τοὺς λόγους ἀσκήσαι. [οὐκ ἐχρῆν. ἢ γὰρ αὐτὴ καὶ τὴν ἢ φασὶ καὶ ἥδε.] ἀλλὰ τὸ ἐναντίον εἶναι τῶν αὐτῶν ἐπιστήμων. [ὑπερμοχθοῦσι] ἀντὶ δὲ καθυσκάζειν, ἐπεὶ πῶς τὸ ὑπερμοχθεῖν αἰτιατικὴ συντάσσεται. τὸ γὰρ ὑπέρ τινος τί ποιεῖν αὐτὸ χάριν, γενικῇ συντάσσεται. τὸ γὰρ ὑπομαστίζω σε. ὑπὲρ σοῦ. ὑπὲρ πολεμῶ σοι, ἵνα ὑπερμαχῶ σου. [ἐφείμενον αὐτῷ ἔθρων] οὐ τοῖς Διονυσίοις ἐφειμένον αὐτῷ ἔθρων. [σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν] ἀντὶ δὲ τὸ σὸν μέρ@, ῥεῖ γὰρ ἤδη κατὰ σὲ ὕδωρ. [ὡς τὸ ἐρήμιον] ἐρήμη δίκη ὅταν μὴ ἀντιτάσσῃς ὁ διωκόμεν@ ἐπὶ τῷ δίκῃ καταδικασθῆναι, ὁμοίως καὶ τὸ ἐρήμιον ἀλῶναι. [ἐξαγορδοῦσθαι] τὸ Μυρσίλου ἐξαγορδοῦσθαι. [ἀδικᾶσθε] ἀντὶ σὲ ἔτι. Λυκιανὸς οὖν τῷ περὶ Ὀρχήσεως, φησὶν ἐκεῖνο ἢ πάντες ἀκούσασιν, τὰς ἐξαγορεύσεις τὰ μυρσίλου ἐξορκίσας, λέγειν οἱ πολλοί. [τῇ πάσαις] ἐξεπολάγησαν. [παροθύμοι] παροργίζομαι. [ἀποσιδᾶ] ἐχθρῷ. [ἀκήρυκτ@] ἀδιάλλακτ@. [ἀλυσίδας] πορφύρας χλαμύδας. [ἀκαπέμπτ@ τὸ καταγορεύμενα] ἀθετῶ, μεταμανθάνω ἐφ' οἷς ἐγράφη. [καὶ καλῶδίῳ] μάζῃ σύκων. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησιν, ἀπὸ Πελασγῶν οὐ αὐτοῦ οἰκησάντων, γράφεται ἢ καὶ Ἀφ' ἑ. [τὸ Ἀνακεῖον] ἀνακεῖον τὸ Διοσκόρων τὸ ἱερόν. ἀνάκες γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγον. [Ἐν Τάλῳ] Τάλως ἥρως καλαὸς οὐ τῇ Ἀκροπόλ τεθαμμένος. [Ἐπικυρείοις] ὡς τὸ Ἐπικυρείαν δεύτερ@ πᾶσα ἡ ἡδονὴ ἡγεμόνων. [σὺν χειροχυρίας] λέγεται ὁ μὲ χρὶ τῆς σαρκὸς ἐξυρημένος. [Ὁρμιὰ] λεπτὸν χοινίον, ἀπὸ τοῦ ἔρω τὸ συμπλέκω. [ὁ ἐκ Πειραιῶς.] Πειραιεύς, ὁ ἐν Ἀθήναις λιμὸς, καὶ κλίνε πειραιέως. * Ἀπὸ τοῦ περῶ, περάσω, περασεύς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι πειραιεύς. [καὶ εἰδεχθὴς καὶ σκληρός.] ἄμορφος, ἀπρεπὴς, μισητός. [Φηγίδα τὴς κηγχλωδῆς] ἰχθύδιον ὀψῶν τῶν Πλατέων. ὃν δύο δεσμάτων συγκολλᾶσι τῶν ἰχθύων δικῶν, ὑπνεῖ σαυθιλίου καλοῦσιν, οἱ δὲ βάτλωσον. καλῶς δὲ ἀκολουθεῖ ταῦτα. [ἀπὸ τοῦ Λυκείου] ὃν τῶν θεῶν Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὁ Θεόπομπος ἐν τῇ καὶ Πειρίστρατον ποιήσαι τὸ Λύκειον, φ. . . ** δὲ ἐν τῇ Περικλέους φησὶν ἐπισταθμῶν αὐτὸ γενέσθαι.

Pag. 370. Ibid. Βίων πράσεις, ἐφαντάζετο.] τὸ φαντάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀναπτύσσειν λέγε καὶ ἐπὶ τῶν ὃν ὑπνῳ ὁρωμένων. ἔστι δὲ ἀναπτύσσειν τὸ φανταζεσθαί τινα τὰ ὁραθέντα. [Θεὸς ἐβρύτας τὴς ἐπὶ Φαίδρ.]

* Piræeus nempe olim fuerat insula in quam oportebat [illegible], ut ostendit Meursius in libello quem de celeberrimo illo portu scripsit, ac nuper edito à Doctiss. Viro *I. G. Grævio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum Φιλόχορος, cujus nomen supra p. 9. occurrit. Scripsit περὶ Ἀττικῶν. Vid. *Voss. Hist. Græcor.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

νεῦ.] ἐλίγετο γὰρ ὁ Πυθαγόρας σύντυπῶας τῷ δεξιῷ αὐτῦ μέρει τὸν Φοῖβον, [ἅτις ὁ τῶν ἡμέραν ἐξαρτημῶ.] Διογένης ἅτω ὁ Σινωπεὺς λέπ Ε Εὐξίνε Πόντε, Ξενίας σκαλεῖτο, διότι ἐξενίδεα ἐφόρε, καὶ τὰς ὤμες παρεχε γυμνὰς ὁμῶσιν. [Τιμοσθ.] πρῶῶ καὶ ἥμερῶ. [ἤρεμον.] πρωγεγραμμένον. πεπαυμένον. [ἢ σπεδλῆ τύπων] βασανιζῆ, δεσμῆ, μαστίζη. [ἐπιμεγ.] ἀναιδῆ, καὶ ἀναίσχυντον. [καὶ ἀπαγχές.] ξένον τὸν κατὰ πάντων οἶκον. [ἀδρότατον] τρυφερώτατον, ἁπαλώτατον. [Πεμμάτων] πλακουντίων. [ἐρανίζεας τῶν ἡδονῶν.] συλλέγειν καὶ σωναθροίζειν. [ἐπικήριον] ἐπιθυμητίκον. [τῷ δὴ ὀδύρομαι.] ἀντὶ Ε πᾶς, ἐπὶ δὲ τέτε Γυναῖκα, ἐπείτε καὶ Ε Θεσσε Γῶνα, Ε Φίσι δὲ Η ρακλεῖ. [κυκεῶνα.] κυκεὼν ἐκ πολλῶν βοτάνων συγκειμένη φαρμακεία ποιεῖ δηλητήριον, ἀπὸ Ε κεκύας καὶ κυκεών. [ἀμφεσβήτῶ] σωδιαμαχόμενον. [χείρας.] ζήτημα αἰνιγματώδες, ἢ συμπλοκὴ συλλογισμῦ. λέγεται δὲ καὶ ὁ πυθμαπικὸς, καὶ ὁ συμπλεκόμενος λόγος. [τὸν σωμύλον.] φλύαρον, πλυναλόγον, ἢ ἔφαρον τὸ λόγον ἀπατεῶνα. [ὀμνύω γέσει τὸν κύνα.] Κέρβερον. Ραδαμάνθυος ὅρκος, ἅτω ὁ κὴ κωμῳδὸς, ὦ χοῦς, ἢ πλατάνε, ἢ πίνω ἄλλε, τοιάτε. οἷς * μέγιστος ὅρκος ἅπαντι λόγω κύων ἐπὶ πυρῶν. Κερβέρῳ Χείρσι. τοιῦτοι οἱ Σωκρατικὸς ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω.] ὅτι τὸ δεῖνα εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ἅτως ἀφελῶς τὸ λόγον προάγοντες, ἐπὶ τὸ συγκρύπτειν τὴ βλασφημίαν τῇ ἀσελγείᾳ Ε ἀνόματος, τὸ ὠνοκείρμενον. ..... λάντες. [φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινόν. [ἀγνῶτος] ἀγνώσε. [σελεκίδιον.] σφηνίσκον, σφηνίσκε. [βραδὺς γλῶ ναῦς] ῥάθυμος σφόδρα Ε νὴ στρατιᾶν καὶ Ε θεὸν τὸ τέλμα, ὁ ἑστερημένος Ε θεῖν ἤγουν τρέχειν.

Κατάβλης καὶ Τύραννος.

P. 422. Mſ. in 4. Τινὲς λέγουσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. σύνταῦθα δὲ ποιεῖ τ Χάρωνα φάσκειν μίαν Τ μοιρῶν τὴν Κλωθὼ προσδιαλεγόμενον.

Εἶεν] Ε ἔτι καὶ ἀντὶ Ε τούτε μ δὲ ἅτως. ἐπιῤῥήματα ἀφορισμοῦ. ἐπὶ γὰ τοῖς ἤδη εἰρημένοις ἐπιλεγόμενον προσορίζει αὐτά. ἔστ ἢ καὶ προσκελεύσεως, ἀντὶ Ε ἄγε δὴ, ὡς σύνταῦθα.

Ἄντλος] Τὸ σὺν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ.

Ἀναγωγήν] Ἀνάπλουν.

Παρακέκρυφα] Εἴ τι εἶχεν ἐχθρεμβῦον ὑφάνθη. ἅτις γὰρ σημαίνει καὶ παρὰ τοῖς ναύταις τὸ προσκέκρυφα, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἅτως φασὶν ἰδίως τὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῇ κεφαλίᾳ συμβαλεῖν.

Τετρόπωται] Εἰς τὸ τροπωτῆρα ἐμβόλη. τροπωτὴρ δέ ἐστι λῶρος εἰς ὃν τῶν κώπην ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo verſus ex Cratini Chironibus petiti, ſed corruptiſſimi, ſic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς ὧδ μέγιστος ὅρκος ἅπαντ ἐν κόρῳ
Κύων, ἴπτατα γάν, θεὸς ἢ σηκάνη.
Queis jusjurandum maximum in re qualibet
Canis eſt & anſer: nam Deos non nuncupant.

Ἀμφιδύλυτόν ἐστι] Περὶ ἑκάτερον ὅτι τὰς βόας λύουσι.
Ἐ φήβοι] Ἔφηβοι κωλῦ) οἱ ἀπὸ ιδ' ἐτῶν νέοι ἄχρι τῆ εἴκοσι.
Ἡ λόγχ] Ἐπειδὴ ῥητορικῆς ὁ Ἑρμῆς ἵφορ λέγ).
Καὶ κλωπεύ.] λέγε) γὰρ τῶν κλεπτῶν προίσταλ ὁ Ἑρμῆς.
Ἀστράδελ] Εἶδος βοτάνης.
Ἐξ ἡμισείας] Τὸν γὰρ Ἑρμῆν κὴ τοῖς ἄνω κὴ τοῖς κάτω συναρθμοῦσι, κὴ τοῦτον ὧν ἀμφιπαίζ.
Καὶ χοί] Τὸ ἐπιχόμβιον τοῖς νεκροῖς μελίκρατον.
Καὶ πόπανα] Εἶδος πλακοῦντ.
Καὶ τὰ ἀγίσματα] τὰ προσφερόμενα τοῖς νεκροῖς εἰς τιμὴν θάπτ.
Ἀμβροσία] Τὸ τῶν θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τῶν θεῶν πόμα.
Σεβῶν] δεόμενον.
Δεδεγμένον] Τὸν τύραννον λέγ Μεγαπένθη.
Γελῶντα] Μίκυλλον πένητα.
Ἕνα δέ τινα] Τὸν κωφὸν λέγ ἐξημιμένον κὴ βασάζοντα.
Νήμερ] λέγεται γὰρ ὡς ἐν ἀτρέκτῳ γρίφειν ἡ Κλωθὼ τὸ νῆμα τῆ ἐκφυᾶ ζωῆς, ὡς συμπληρῶσαι τὸ τῆ ζωῆς ἐκφυᾶ χρόνον τῷ νήματι.
Ἀντιρείδων] Ἀντιβαίνων.
Εὐάγωγος] Ἀγαθός.
Λογιζομένη αὐτὰς] Ἀριθμοῦ, μετρῶ.
Λαθὼν] Ἀγνοηθείς.
Ἡ Ἄτροπος] Ἄτροπος ἐπὶ μίας τῶν μοιρῶν ἡ τὸ γινόμενα μὴ συγχωροῦσα τρέπεσθ, διὸ κὴ τούτου λέγουσι τὰς ἀποθνήσκοντας τῷ Ἑρμῆ.
Τὸ σύμπαν] Ἐν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ τῆ Λακωνικῆς λέγουσιν εἶναι τὸ σύμπαν, ἀφ' ὃ τὰς νεκρὰς ἐπὶ τὸ ᾅδου κατέρχεσθ.
Ἐνιδεῖ] Ἐνίλιπεν.
Τῷ λογισμῷ] Τῷ ἀριθμῷ.
Ὁ Αἰακὸς] Υἱὸς λέγε) δὲ Διὸς, κὴ τοῦτον, ὡς φασὶν, ἐπίσης τοῖς ὑπὸ χθονίοις ἐπισκοπεῖν.
Ἅλις σοι] Ἀρκεῖτω.
Παρελόγισε σε] Παρηριθμήσατο.
Σωσεῖς] Νοήσεις.
Αὐθαίρετ] Ἐξ ἰδίας γνώμης.
Ὑπαλυγὴς] Ἀφιπτείας.
Ὀλιγωρίαν] Ῥᾳθυμίαν.
Διαμέλλομεν] Βραδύνομεν.
Τῆς διαγελίας] Τῆς κωλῆς ἄγρας.
Ὀμφακίας] Ἀνεψιότητας, ὅ ἐστι μικρὰς.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Ἀρχόμενον] Κυρίως.
Ταχυρρὶ] Ταχύπους.
Τετρυγημένοι] Ἐψημένοι ἐκ τῆ δεόντ καιρῆ.
Ἀποβάθρων] Οὕτω κωλεύει ὁ τῆ νεὼς τόπος, ὅθ' ὑπὸ τῶν ζῶν ἐξερχόμεθα, ἢ εἰσερχόμεθα.

Πρὸ

Πρὸ Εὐκλείδου] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἀθηναίων ἐξαναμόμοι τελέκυσι τυράννους ἔστησαν παρ' αὐτοῖς. οἵ τινες ὀδιαλαβόντες τινὰς τῶν πολιτῶν μὴ πεῖσαι, κακῶς ἐνέχρωσε τοῖς λοιποῖς. καπελυθέντων δὲ τῶν τυράννων, καὶ γιομένης μετ' αὐτὰς Εὐκλείδου ἄρχοντος· ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποιήσαντο ὥστε τὰ ὦφ Εὐκλείδου ἄκυρα εἶναι. τοῦτο δὲ λέγω νῦν, ὅτι τῶν πάνυ γεγόντων ἀναζητήσαι τὸ βίον ἐβούλομην.

Ἐκ τυμπάνου] τύμπανόν ἐστι ξύλον, ᾧ αἱ τὰς καταδίκας ἐφόνευον.

Τῆς Ἑκάτης] Ὡς ἔοικεν ὁ τῆς Ἑκάτης δεῖπνος, ταῦτα ὀδηπήναι εἰώθεσαν. ἡ δὲ Ἑκάτη μία ἐστὶ τῶν παρ' Ἕλλησι θεῶν. ἀὰ δὲ λέγω σοὶ οἷς καθήκοντα.

Τὸν ἄτρακτον] Ἀντὶ τοῦ ὅλον τὸν ἄτρακτον ἐπ' ἐμοὶ ἔκλωσεν.

Ἐπέβαινε] τυτέστιν ἀνελθὲ εἰς τὸ πλοῖον.

Οὐ πολὺν χρόνον] Εἰς Πραξιτέλειον ἀποσκώπτει.

Οὐκ ἂν ἐξήκοι] Ἀντὶ τοῦ παρῆλθεν. ὕστερον δὲ ἐξήκοντα φαμὲν χρόνον. ἀντὶ δὲ παρελθόντος.

Ἄρρεν] Ἔδυξεν.

Ἐπισήμῳ] Ἐσφραγισμένῳ. Γλυκέλεον. Ἀττικῶς τὸ κηκοελίσματα ἅπερ ὡς ἐπίπαν εἰσὶν ἐπιστελικά, ἀμφίδιον. φιλίππου. ψυχίδιον. τριήρους. ἱππάπου. πώλιον. χρυσοτέλεον. καὶ πάντα ὅσα τῇ τῶν ὑδατέρων φωνῇ καὶ θηλέος γένους καθαρεύοντα. ὧν ὁ χαρακτὴρ ἄνωθεν ἐμμένει Ἀττικῶς· μεμένηκε δὲ νῦν καὶ τῇ κμετέρᾳ χρήσει φάνιον ἢ ἀδρότερον. ἅπερ κὰ μέχρι τῶν ἐνικῶν μόνον κλίνεται.

Ἐπιδιώσεται] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρόν τι ὦσ] Καὶ σὺ τούτοις.

Ἀπέφθη] Εὐρέζη.

Εὔγνωμον] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπάγωμαι] Ὑποτάξω.

Αὐτισθρον] Ὄνομα κύριον.

Ἐγκαλοληθήσεται] Συγκαλεσθήσεται.

Τίς γὰρ ὧν φίλος] Διὰ ἐνὸς τούτου πάντων τῶν τῶν τυράννων ἐμφανίζει ἀδικίαν. καὶ ὅπερ ἀδεὲς φίλος, ἀλλὰ κόλακες πάντες αὐτῶν, ἢ καιρὸν ἐξανεύμενοι.

Ἀποδανόντα εἶδε] Ἔθος Ἀττικῆς ὅταν χρῆταί ἐπὶ τῶν ἀνυπερθέτως καὶ παρδυθὺς γινομένων. ἀντὶ ὧν τὸ εἰπεῖν, ἐπεὶ ἀπήγγειλαν δύθ' τοῦτο εἴρηται, εἶπεν ἐπεὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπεὶ τάχιστά μοι ἐξεγένετο, τόδε καὶ τόδε ἔπραξα, ἀντὶ γὰρ τὸ ἅμα τῷ γενέσθαι δύθ' ἔπραξα.

Ἐπισασαύμῳ] Ἐπισύρας. ἀσφαλισαύμῳ.

Ἐπόδη] Ὑβρεστικῶς ἀφροδισίαζεν.

Ἐτέτειναι] Ἐπήχθης.

Καὶ κὴ κόρρης] Καὶ κὴ τὴ κεφαλῆς.

Πλατὺ χειμψάμῳ] Τὸν σὺν τῷ σώματι σωματοειδῆ πλοῦτον.

Ἐνεπιπεφάμλω] Ἐκμιόμλω, ἐμμιόμλω.

Γλυκέλεον] Ὑποκειστικῶς Γλυκελέας Ἀθηναίων ἦσθ. αὐτὶ γὰρ τοῦ

ἡλικιῶν ἀνόμασεν ὥσπερ ὑποκορίζουσι. τὴν δὲ ῥημίαν λέγοντες δύσημον, καὶ τὴν δύσαξίαν δύαξίαν.

Ὧν ἐλαττόμενος] Καὶ τοῦτο δραματικὸν τὸ μὴ φανερὸν ἐᾶσαι τὸ λόγον, ἀλλ' ὑποπτεύειν, συνιέναι ἐπὶ δηλοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ βίῳ πολλάκις εἰώθασι γίνεσθαι τῶν μειζόνων κωλυομένων ὑπὸ λόγου.

Ὁ Γαδειρικὸς] Καὶ οὗτος υἱός ἐστιν, ὡς λέγουσι, Διός. ἀφωρίσθη δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὗτος, ἐπὶ τῷ ἀκριβεῖν τὰς τῶν πεπλουτηκότων πράξεις καὶ τοὺς εἰς ἀξίαν ἐπιτηδείους δίκας.

Εἶεν δὴ τοῦτο] Τουτέστι καὶ δὴ ποῶς.

Προσπεπαλλάδυσε] Εἰς πάσαλον ἔδυσε, ἀντὶ τοῦ ἀνεκαύρωσε.

Ἀκάκητι] Ἀντὶτοῦ ἡσυχῇ, ἐπιποθητῶς.

Οὗπερ συμβαίνει] Ἔχασιν.

Προστετηκυῖα] Προστετηκυῖα. προσπεκείσει. ἐπιθυμητικῶς ἔχουσα.

Καὶ τὴν δίκαιαν ὅπως] Κάντεῦθεν ἔλειπεν Ἀθηναίων ἕνεκα, τὸ φοβηθέν.

Ἢ δοῦ Κύκλωπος] Ὁ Κύκλωψ φησὶ τὴν Οὐδυσσέα ἐν τῇ παλαίᾳ φησὶν, σοὶ μελήσομαι τοῦτ' ὅπως μὴ πάντων ὕστερον σὺ ἐθέλω. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Μικυλλος φησὶν. ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ Ἡρακλῆς γένεται, τί με ὠφελεῖ τὸ ἀποθανεῖν ὕστερον; ὅπου λέγει τὴν Οὐδυσσέα, ὅτι καὶ ἑαυτὸν Οὐδυσσεὺς καλεῖ ἀφαιρεῖσθαι τὸν Κύκλωπα.

Ἐκ ἀμφιτρυὸς] Τὰ λόγια ἐπὶ τοῦ πάνυ ἀμφιβόλων. εἴληφεν δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιπόνου καὶ κύκλου. ἐπ' ἐκείνου γὰρ πάσων τῶν περιόδων αὐτὴ εὐθεῖαν ἀμφιβάλλουσα κέντρου ἐκφύσει ἀμφίμετρος λέγεται, ἀπὸ δὲ τοῦ πάνυ ἀμφιβόλου λέγεται καὶ ἀμφίτρυον λέγεται καὶ ἀμφίτρυς.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ πάνυ ἐρῶντες.

Οὐ συνοικίαν] Τὰ νῦν ἐνοικικὰ λεγόμενα.

Εὔζυγον λῶ] Ὁ ταχὺς καὶ ὀξέως βαδίζων.

Κρηπίδα] Ὑπόδημα.

Ἑῷ τὸ ἔμπαλιν] Τουτέστιν ἐναντία τοῖς γινομένοις ἐν τῇ ζωῇ.

Οὐ γὰρ οἶσθ' ὅπως] Καινοπρεπὲς τοῦτο τὸ οἶδα γὰρ ὅπως δέον εἰπεῖν. ὁ δὲ εἶδα γὰρ οἶσθ' ὅπως ἥρπασε.

Εἰς τὸ σαφὲς ὁρῶν] Τουτέστιν οὐχ ὡσανεὶ οἱ παλαιοὶ εἰς τὰ ὀπίσω ἐνθεωρεῖν, ὡς ἐπιθυμοῦντες τοῦ φωτός.

Ἀπέκναισέ με] Ἀντὶ τοῦ γωλοτέρᾳ με εἰς τὸ ζῆν διετίθη. ἢ ὅτι τοῦτον τινὰ σκέντει καὶ ἠμελέτη, καὶ πανηρῶς ἔχειν ἐποίει, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀκαθαίρετον ἢ διέφθειρεν· οὕτω γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ἡ κνίσα] Ὁ καπνός.

Ἀπέκναισέ με] Ἐφθαρέ μέ.

Ὅλῳ πήχει] Ἀντὶ τοῦ μέτρῳ μεγάλῳ. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχος, ἔχει ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν καὶ κυνὸν τρεῖς δακτύλους.

Ἐξυπλιάζειν] Ἀντὶ τοῦ τεῖναι τὸ τοξικὸν καὶ τὸ σῆμα τοῦ σαθαμέμμου ἅμα, καὶ τὰς ἰδίας ἅμας σεσικοπερόμου, ὅ ἐστι χαμερῶν καὶ ὑπερηφάνως σεσηπότων.

Ἐτεθηπειν] Ἐθαύμαζον.

Ἄγχιστα λῶ] Ἀντὶ τοῦ ἐγγύτατα. πλέον πάντων πλησιάζων.

Ἐλε-

Ε'λοχίζετο] Η' εἰθιζε.

Καὶ ἀπειμήσητην] Α'ναπαύσητην.

Ε'ωλον] Χλοινόν.

Κολχίδων] Ο'τι ἡ λακωνικὴ κόχλος τ ἄπω σύνηπιωτέρα. ἢ ὅτι ἐκεῖ πρῶτον ἁπαρὸ ἡ κωμῳδία ἐγένη το ἐπιπήδυμα τοῦτο.

Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγε τ μισθὸν τ ὑπὲρ ζ διαπερᾶσαι δεδόμενον.

Α'ναγελάσας] Α'τυήσας.

Καὶ σκόκωπος εἶναι] Ε'πὶ τῇ κωπῇ καθήμενος.

Εὐρῆρες] καλῶς κωπηλατῶν.

Ε'ρετμὸν] Κώπην.

Η] Α'ρα.

Παλήσω] Τρυφήσω.

Εὐπλοΐαμὴν] Ε'πικέλευσμὸς ἢ ἐπίφθεγμα τ πλεῖν δηλοῦνον, ἅτινα πορθμῶν διαβεβάκοτων, ἢ εἰς πίλαγος ἀφίνας μεθέντων, τὸ σύνηθες σῴζειν τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τοῦτο ὑποβαπτόμενοι.

Γ' ποκελεύσῃ δίκῃ] Ὡς ἐν τοῖς πλοίοις λέγειν εἰώθασι κελεύσαι, οὕτω δὲ λέγε ταυτὶ ἵνα ὑποκέλευσμα καλεῖ, διότι ἵνες κωπηλατοῦμένη οἱ ἄλλοι ὑπήκουον τὸ κέλευσμον, ὥσπερ καὶ ὅτε πλοῦ ἄρχουσι ζ πλοίων μὴ ζ κερμίας ἐπὶ τ ἴσον ἀναφέρεσι.

Η' καθ' ὕδα] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τ ἀδυνάτοις ἐπιχειρούντων πράγμασι. τὸ γὰρ καθ' ὕδατος χράφειν, ἀδύνατον.

Η' τῷ] Η' τινι, ὃ ἐστι ἰάζοντος.

Εἰ καλλίαν] Πορνῶν.

Μίγα] Οὗτος δὲ ὁ Μίγας Κορίνθιος ἰδιωτερφέρων καλεῖ τὸν ἑαυτ' αὐτόν.

Τὰς Σήρας] * Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ' ᾧ γίνεται τὰ σηρικὰ ἱμάτια· καὶ τούτους ἴσμεν φησὶ Σῆρας ὄντας, ἄπειροι ὑπάρχειν ὑφολύσσης· ἡ δὲ ἀκηλιδία ζ κειμένης ἀπαιτεῖ Σῆρας νοεῖν, ἀμίαντους σκώληκος τοὺς πολίτας τῷ μέτρῳ. Διαπαίζει δὲ ἐν τῷ χαλεπῶς τοὺς λέγοντας ἀδυνάτους τὰς ζ ἀλόγων ψυχάς.

Πόθ' ἥδε] Παρέλκει ὁ πόθεν ζ νῦν· ἴσον τὸ ποῦ ἥδε, ἢ τὸ πῶς. ἄμφω γὰρ ταύτην σημαίνει.

Δαδοχοῦσα] Λαμπάδα φέρουσα.

Τὰ Ε'λευσίνια] Ε'ορτὴ ἦν παρὰ τοῖς Α'θηναίοις τὰ Ε'λευσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐμύοντο ἀνθρωποι πολλοὶ ζ Ε'λλήνων μυστήρια, ἃ ζ ὁ Λουκιανὸς σωδιαπαίζει.

Τισιφόνη] Τισιφόνη, μία ἐστὶ ζ Ε'ρινύων. Ε'ρινύας δὲ λέγουσι θεὰς πάσας ἐπιτετραμμένας κολάζειν τοὺς πλημμελοῦντας ζ ζ βίου.

Πρὸς ζ πατρὸς] Ε'νορκῶ σε κὰ ζ ζ πατρὸς, λέγε δὲ ζ Διὸς, πατέρα γὰρ λέγουσι ζ Ρ'αδαμάνθυος ζ Δία.

Σπυγμαΐας] Σπυγμαΐας καλοῦσι τὰς οἰκείας τὰς τιζομένας, ὡς ἄλλοι σιμὰς. εἰς τοῦτο δὲ ἀφορῶν ὁ κύνισκος, πρὸς σιγματίας ἐγκόμιον πρῶτον ἐρῶντος.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedicti Editionem Σύρας legitur, cum in Bourdelotiana legatur Σῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πεπαὶ τ σκαυμάτων] Φρονίμως αἰνίττεται πάνυ ὡς ὁ φιλόσοφος καὶ τιῦχη πρόθυμα ἀμφότερα, δυνατὸν λέγ τ πόνων ἀπαλλάξαι αὐτό.

Ἐμπολήσας] Κερδάνας, σωώξας.

Περικάλλ αὐτον] Περὶ τῶν ἄλλων βάλε, σῶσαι.

Μακάριος] Μακάριος ἡσυχίαν λέγουσι, ἵνα λέγωσιν αἱ τ ἀγαθῶν ἀνθρώπων ψυχαὶ μ τ θάνατον.

Ἀνεπίγραφον] Μηδεμίαν γραφὴν ἢ σύγμα ἔχων.

Ἐμπαροινῶν] Ἐνυβρίζων.

Ἀσκαρδαμυκτί] Μὴ μύων τὰς ὀφθαλμούς.

Κενὴ ἰς ἐστὶ] Ψόλος μάτην ὡς ἔτυχε.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Γ' περπατικότα] Γ' περιπατούμενον.

Καινοργὸν] Τὸ ἐπινοῆν ξένα.

Προσκαλέμαι] Καὶ τοῦτο εἰς πλείονας τ Ἑλλήνων ἐπίηστ καπὶ γέλωτα. ἐκεῖθεν γὰρ ἐκεῖνοι κ τὰ φυτὰ λέγουσιν ἔμψυχα, ἐπίτηδες ὕπνος ἐμπαίζων λύχνοι καὶ κλίνη μαρτυρεῖ τε παρέχεται.

Ἐς τ Πυρεφλεγέθοντα] Ποταμὸν πυρὸς λέγουσι τοῦτον ἐν τοῖς καταχθονίοις. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐπὶ τρεῖς ἔχων, ὡς λέγουσι, κεφαλὰς, φύλαξ τ ἅδου.

Χάριν εἴσομαι] Ἀντὶ τ δύχαριστήσω. τὸ γὰρ εὐχαριστῶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὐ λέγεται.

Τῶν ἄλλων] Λέγουσι γὰρ οἱ Ἕλληνες ὅτι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ὢν, πλείωνι γενεᾶς τοῖς θεοῖς ὁμοτραπέζος. καὶ ἀκόμη τὰ λαλούμενα παρ' αὐτῶν, καταχρόμενος ἔλεγε τοῖς ἀνθρώποις. κ διὰ τοῦτο οἱ θεοὶ ὀργισθέντες κολάζουσιν αὐτὸν ἐν τῷ ἅδῃ. θεραπὸν γὰρ δένδρεα πεπληρωμένα καρπῶν, καὶ ποταμὸς παρρέοντας, ὕδὲν αὐτῶν δύνατα γεύσασθαι. αὐτῷ γὰρ καθεστῶτος ἐκεῖνα φεύγουσιν.

Μεμιημένος] Ἀγαλλομένος.

Περὶ τ ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mf. in 4. Οἱ καθ' τοὺς ἱερεῖς] Οἷον τὸ πάλαι οἱ ναοκήρυκες ἄνθρωποι ἐκέχρισθε χρίσματα καθ' τῶν ἱερῶν καθήκοντες, καὶ διὰ τοῦτο τύχαι ὀλοφυρόμενοι.

Δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλῶν] Ὅτι τὸ ἱκάνατος εἶναι ἄνευ ἐπιφάσεως ἐκρέπτεται.

Σκόλοπος] Σκόλοψ ὀξὺ ξύλον.

Πᾶς γὰρ ἄνηρ πείνη δεδμημένος] Τὸ πλῆρες καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο. ὅτι ἡ εἰπεῖν, ὅτι ἔρξαι δύνατται, γλῶσσα δὲ οἱ δέδεται.

Εὐχὴ γὰρ ἂν] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὸ δυνατὸν προσάγουσι.

Καὶ πείθωνες ἐρῶμαι] Τὰς ἐγχειρημασμένας πὶ πράγματι, κ διὰ πολλῆς πείρας ἐλκυστικόπους, Ἀριστοφάνης ἢ λέξις.

Τὸν λωτὸν] Βοτάνη εὐώδης. ὧν ἔνιοι καλοῦσι μυροβλωτον.

Εὐπαρύφοις] Ἀνθράσιν εὐκατεργάστοις. εὐδαίμοσι. πλουσίοις.

Γλίσχρος] Ὁ πὶ τῷ τῶν καρδίαν τρόφον χαίνων, ἐπικαλεῖται σκότος, ἢ καλοῦσιν ἴλιγγον.

Καπηλικήσας] Ἀντὶ τ καπηλεύσας.

Ὀρνίθων γάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅταν τινὶ εὐθυρυῇ, λεγομένη τὸ ὀρνίθων γάλα. *

Ὁ δὲ ἀκκισάμβων] εὐθαπειησάμβων, ὑποκελεύμβων.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησία ἐστὶν ἡνίκα τις ὑφ' ἡδονῆς, ἀπὸ τῆς δαθείσης αὐτῷ φιάλης πίων, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ καὶ τῷ φιάλῳ χαλεπάμβων.

Ποτνιάμβων] Δυσφορῶν. μὴ οἰμωγῆς δεόμενος λέγε.

Τιθαστὸν] Τιθαστὸς ὁ ἥμερος. καὶ ἀτίθαστον ὁ ἀνήμερον.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἐπὶ τὸ χεῖρον εὐθηνηθέντων ἀεί. Ὁ γὰρ Μανδρόβολος ἦν εὑρὼν ποτε θησαυρὸν ἐν Σάμῳ, χρυσῶν εὐβάλων ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ διυτέρῳ ἔτει ὀστράκων, τῷ δὲ τρίτῳ χαλκῶν.

Τὸ κώδωνι] Οὕτω συνῆθες ἐν παλαιᾷ Λατείνοις τὸ κώδωνι ἐκκλησιάζειν.

Νεαλέστερον] Σημαίνει ὁ νεωστὶ ἁλωκὼς ἰχθύς. λέγεται γὰρ καὶ ὁ νεωστὶ ἁλισθείς

Διψῶσα κεκραγέναι] Τὸ ἐξῆς διψῶσα κεκραγέναι ἐπιμελούμβων, ὡς ἐπίσημος ἐστὶ καὶ κορυφαῖος.

Ἐώλῳ πιὸς] Χρεσιν. ψυχρᾷ. ματαίᾳ. ἀνωφελεῖ. ἀνεπιχρῆ.

Προσεπιμετρήντες] Ἀντὶ δὲ καὶ εὐθὺ δὲ εἰκότως ἐπισκοπήντες.

Ἐφεδρίδιον] Μανδύαν πικὸν. ἄμεινον δὲ κεκρύφαλον νοεῖν.

Βρενθυόμβοι] Ἀλαζονευόμβοι ἢ λυπεύμβοι καὶ δυχεραίνοντες. βρένθυον δὲ μῦρον τὸ παχύ, οἱ δὲ ἄνθινον μῦρον. καλεῖται καὶ ὄρνεόν τι βρένθος, ὅ ἔνιοι κόσσυφον καλοῦσι.

Θυλάκια] Θύλακος ἡ ἀρτοθήκη. θύλακοι καὶ σφῆνες καὶ ὑπερφίλμοσι, γυμνασίων εἴδη.

Ὁ Κέβης ἐκεῖνος] Σημεῖόν τινων Κέβητος εἰκόνα ἔχει δὲ αὐτὸν ἐν τῷ τέλει τῆς βιβλίου.

Ἀπολογία.

P. 481. Mſ. in 4. Ὁ Σεράκης φησὶ μεταπεσόντος] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσεφαστίως μεταβαλλομένων ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῖς πεσεβαδυμένων.

Τὸν Σάλαυθον ἐκεῖνον] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὺν δὲ παρὰ μικρὸν ἀτοπώτερον] Ἀντὶ δὲ πάνυ ἄτοπον, δὲ καὶ μικρὸν ἀτοπώτερον εἰπεν.

Ἢ ἀμύγδαλον] Ἢ ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅπ σὺκ εἰς τὸν κόλπον πλύσας] Παροιμία εἰς τὸ κόλπον πλύσαι ἐπὶ τῶν πάνυ μαλακῶν, καὶ τεθρυμμένων. τὰς γὰρ φρονηματίας καὶ ἐπηρμένας καὶ τῦτο αὐτὸ μεγαλόφρονας σὺκ εἰς τὸ κόλπον φασὶ πλύνειν ἀλλὰ πόρρω, ὡς καὶ ἡ χυδαία λαλία μακροπλύσας καλεῖ Δημόκρισα, ὁ δὲ νεὸς ἀντὶ τῦ μεγαλαυχήματος, γαυεσῶν ἐφ' οἷς τὸ εἰς ταῦτα μισθοφορεῖν κατεκόμψευε.

Ἀμφιλαφεῖ] Ἀμφιλαφεῖ ἀντὶ τῦ ἀφθόνως, πολλαχῶς κεχρημένη.

Καὶ μείζονί γε τὸ μικρότερον] Τῷ μείζονι ἦλῳ τὸ μικρότερον.

* Euſtathius ad verſ. 532. Dionyſii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam uſurpatam eſſe ait: ἡ δὲ Σάμος αὕτη Ἰωνικὴ πάνυ ἠυτύχησέ ποτε, ὡς καὶ παροιμιάδηναι γάλα ὀρνίθων φέρειν αὐτήν. *Ipſa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur lac gallinaceum proferre.* Vid. etiam Suidam.

Ε'πεὶ σὺν ἀν φθίνοι τίς] Α'ντὶ δ τάχιστα ἄν πάσας ἐναιρήσῃ τὰς τοιαύτας πρωτασίας.

Καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττομαι] Α'ντὶ δ ὅσον εἰς ἡμᾶς ἦκεν, ὅσον εἰς τὸ μέρος ἡμῶν συμβάλλε).

Α'παξαπάντων] Α'παξαπάντων ὑφ' ἓν. ἀντὶ γὰρ δ πανταπάσιν ἔστιν. Α'ναφάνης Εἰρήνη, ἀπαξάπαντα κεκεμευτῶμαι.

Τῷ λευκῷ παρὰ σὲ] Δύο γὰρ ψῆφοι τοῖς νικῶσιν ἀπέκειντο, λευκὴ καὶ μέλαινα, ὥσπερ τοῖς ἡττωμένοις, ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετυπωμένη.

Γ'ναιὸν ἂν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν κεκαφρονωμένων καὶ ἀπειρημένων λελεγμένων.

Mſ. in fol. Α'πολογία ὡδὶ τ ἐπὶ μισθῷ συνόντων· ῥήτορι] ἐρήτορα. συνόντα. ὁμολογίαν. Ταραντῖνοι δὲ νόμους κελεύουσιν οἵους ψηφίσασθε. Πρὸς Λακεδαιμονίους δὲ ῥήτρα, Λυκούργου νόμος ὡς ἐν χρησμῷ πεφάσθαι. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ συγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τὰς συγγραμματοφύλακας. [ῥυθμοὶ] ῥυθμὸς, τάξις εὐμελῶς ἀκολούθως τῇ ἁρμονίᾳ, μέλους εὐφροσύνου. [τῶν ἄλλων καταμελῶν] ὧν νῦν. ἀντὶ δ μεταλαμβάνομεν καὶ γαυριῶν, ἐφ' οἷς τῶν εἰς ταῦτα μισθοφορούντων κατεκαυχᾶσθε. [ὀδύρεσθαι] ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας ἀπολοπῆσθαι ἦθος, ταῦτα καταγελασθαι. ἀλλ' ἐν βαμβαλόχῃ εἰς ταῦτα κεκεῖσθαι ὡς κατέδραμες ἀπημελημένως καὶ φεύγοντος ἀπολογίαν, λῆρόν σε ἐ φιλαίπουν ἐ μεμψίμοιρον φασὶ μιμεῖσθαι αὐτὸς. τάχα γὰρ Σωκράτην ἐθέλων μιμεῖσθαι οἷον ἔστω Πρόδικον τ * Κεῖον καὶ τὸν κατ' αὐτὸν ἀπελέγχῃ σοφιστὴν, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπέδραμες γλωσσαλγίαν. ἀλλὰ γὰρ καλῶς ἔχει τοῖς Ο'μήρου ἵνα ἄττα ἐπιῤῥάσσαι τῶν πενίαν. ταῦτα μὲν ἂν εἴη εὐηυδοκεῖ σε βάλλειν. ἢ τοῖος δὲ ἐὼν Πόντῳ ἐπιπλώσεις ἑταίρας ἐλεήσας ἀγεῖρας, καὶ ὅσα λοιπά. [ἡλιβάτων] ἐλίβαθρον, ὑψηλὸν, ἄβαθρον, ἢ ὅπερ ὁ ἥλιος πρῶτον βάλλει. Στησίχορος δὲ τάρταρον ἡλίβαθρον τὸ βάθος λέγει. ἔνιοι δὲ ἡλίβαθρον ἀποδιδόασιν ἡλίῳ φαινόμενον. [κρησφύγετε] τὰ πρὸς τὰς χειμῶνας ξενὰ καὶ ὀχυρώματα. οἱ δ φασι Κρητῆς τὰς νησιώτας ἅμα Μίνῳ τῷ βασιλεῖ κρατοῦντι, ἔφυγον εἰς πόλιν τινὰ, ὅθεν ἐκεῖνα ὠνομάσθησαν κρησφύγετα. [κρησφύγετα] † φρέατα τινὰ ὕπνου λεγόμενα. ὃ ἐκρύπτοντο οἱ νησιῶται τ Μίνωα φεύγοντες, ὡδὶ τῶν Κρητῶν αὐτός ἐστι. τὸ δὲν κρησφύγετον χρήσιμον τοῖς φεύγουσιν δ κρύπτεσθαι, τὰ πρὸς τὰς χειμῶνας στεγανὰ καὶ ὀχυρώματα. [ἀνεμόνη] τὸ ἄνθος. Ἀφ' τὸ τὸ φύλλον εὐαφέστερον εἶναι παντὶ ἀνέμῳ. [μισθαρνηθῆς] μισθαρνηθῆς οἷον τὰς ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀντιπαλλαττομένας. καὶ μισθαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μισθῷ γενομένη ἐργασία.

Γ'πὲρ τῶ ἐν τῇ πρωτοτυποῦσῃ πλαισμάτων.

P. 494. Mſ. in 4. Ε'γὼ δὲ ὁ χρυσῆς ἐπιλαθόμενος] Αἱ γάρ τοι τῶν παλαιῶν πρωτορήσεις αἱ μὲν εὐθυναι, χαίρε, αἱ δὲ ἐπιστέρεαι, ὑγίαινε.

Παραλλήλων] Α'ντὶ δ ἀπαλλήλων, ἡ ὁμοῦ ἀντὶ τῆς ἀεὶ.

Τὸ πεντάγραμμον] Ὅπ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον πεντάλφα σύμ-

* Sic manifestò legendum, licèt sit in Mſ. προδικὸν † κεῖον. Deridentem Sophistas, adeoque Prodicum Plato Socratem inducit tum alibi, tum in *Protagora*, qui consuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variisque modis expositæ, ostendunt hæc esse collectanea ex pluribus auctoribus excerpta, vel à pluribus hæc Scholia scripta fuisse,

σύμβολον ἦν τοῖς ἀλλήλοις Πυθαγορείων ἀναγνωστικὸν καὶ τούτῳ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐχρῶντο ὁ ἐστι τοῦτο.

Ἄλλῳ ἤλω σμικρύνει τὸ ἥλιον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀτόποις τὰ ἄτοπα ἰᾶσθαι καταπαυόντων.

Mſ. in fol. Ὑπὲρ δὲ τῆς παρωιδούσης σχίσματος] ἐπήρειαν.] βλάβην. [ἀπὸ σφακτηρίας.] τόπος Λακωνικὸς. [σκολιὸν.] τὸ σκολιὸν τοῦτο Σιμωνίδης ἐποίησεν, ἔχει δ' ὅτως αὐτοπλεῖς, * Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον ἀνθρώποις ἀνδρὶ, Δεύτερον δ' φυὰν καλὸν γενέσθαι, Τρίτον πλουτεῖν ἀδόλως, Καὶ πέμπτον ἡδέως μετὰ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἡ παροιμία ὡδὴ ὡς καὶ Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ μουσικῆς, δύο γένη λέγων ὠδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀδόμενον καθ' ἑνὰ ἑξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συμποτῶν ὡς ἔτυχε τῇ τάξει. ὃ δὴ καλεῖται παρὰ τοῖς τάξει σκολιὸν. ὡς δὲ Ἀριστόξενος ἐν Φίλων ὁ μουσικὸς, ὅτι ἐν τοῖς γάμοις περὶ μέσας τραπέζας πρῶτας κλίνας τίθεσι πρὸς μέρος, ἑξῆς μυρίνας ἔχοντες ἦδον γνώμας καὶ ἐρωτικὰ σύντονα. ἡ δὲ περίοδος σκολιὰ ἐγίνετο παρὰ τοὺς θέσει τῶν κλινῶν. [ἐν Ἰωσῶ.] πολύ.

Ἑρμόπημος ἢ περὶ αἱρέσεων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰρ πάντως ἀπινὰ πόλιν] Τὸ παροιμιῶδες μέτεισιν ἐκεῖνο. ἐπὶ πάντων ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον ἐλθόντος ὁ πλοῦς.

Ὡς ἡ παροιμία φησὶ] Παροιμία, θεὸν θέλοντα καὶ ἐπὶ ῥιπὸς πλοίοις. εἴρηται ἐπὶ τῶν πάνυ δεόντων καὶ θεοῦ μόνου εἰς λύσιν ἐπιτρεπομένων.

Ὡς Λυκῖνος περὶ τῆς Ἑστίας] Φίλον ὄντα κατὰ τὴν Ἑστίας ἐξαρκεῖ. αὕτη γὰρ καὶ περὶ τὸ εἶναι ἡμᾶς ἐσπάτακε καὶ περὶ φιλίαν αὐτῆς σωφρονεῖ διὰ τὸ κατ' οἶκον ἐσχάρας τάττεσθαι μνημονευομένη.

Ἦν μὴ Φοίνικος ἔτι βιάῃ] Φοίνικος, τὸ Ἀργόθιον λέγει πλησίον.

Οὔνυχα μόνον λέγεις] Ἀπὸ τούτου ἡ παροιμία, ἐξ ὀνύχων ὁ λέων.

Ἰδὼν ὄνυχα λέοντος ἔγνω ἄν] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λόγον ὃς ἐστὶ σοφισμάτων ἐπ' ὠφελείᾳ καθαιρεθέντων χρησίμως ἀναλαμβάνει, πλὴν ἐστὶ καὶ μερικὴ γνῶσις αὐτοπίστως καὶ ἀληθὴς καὶ μηδὲν δεομένη. ὡς φέρε δεῖξαι μέρη ὁ δύο καὶ τέσσαρα, ὁ δὴ τούτων σωτικὸς ὁ δέκα περιέχων, ὡς καὶ δέκα ὁ ἑκατὸν, καὶ τοῦτο ὁ χίλια, καὶείνα ὁ μύρια. ὧδέν μέντοι κωλύσει τὰ δέκα μὴ ἐπιζεύγνυσθαι ἰδιότητι μὴ δέ γε τινὶ τῶν ἀριθμῶν ἧπερ φύσις αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ἐπίσταται ἀπαρεγκλίτως ὡς μία καὶ μία δύο καὶ δὶς δύο τέσσαρα. ὥστε καὶ πάνυ γενναίως ὁ Δημοκρίτειος λόγος τὸ τοιοῦτον λόγον ὡς εἰ μὴ τὸν καθόλου τις εἴδῃ ὧδε τὸν κατὰ μέρος. τοιαυτὶ γὰρ ἀπὸ τῶν μερῶν, τὸ ὅλον συλλογίζεται, ἡ τῶν κατὰ μέρος ἄθροισις περὶ γνῶσιν δὲ καθόλου λεγομένου καθ' ἑαυτὸ ὑφισταμένη. τοιοῦτον καὶ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστοτέλης περιπεσματά τε ἑαυτοῦ λόγων φησὶ

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. 3. & Athenæus Lib. 15. paulò aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. fragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterùm hæc obſervatio Scholiaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem ferè verbis habetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, interquæ erat omiſſio vocis τράπεζαι, & quòd pro κλιτῶν legeretur κριτῶν. At quod legitur hic *Philon*, cùm ſit apud Suidam *Phyllis*, reliquimus quòd non conſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὲ, καθόλε ὥστε κ᾽ ὁ τῦ λέοντ@ ὄνυξ αὐτὸ τὸ μέρ@ γνωσθὲν ἐξ ἀναλογίας τῶν Φιδίαε εἰ κ᾽ μὴ τὸ ὅλον εἴδης, τὸγᾶν μέγεθος ὡδηγήσαι. ἢ ἡμερίν ἰδὲν πεποίηκε ἐμποδὼν, εἰ ἦ κ᾽ ἀναλογίαν ἀναιρήσεις τί ἂν ἄλλο, ἢ ὡσπὲς ἄλογον σεαυτὸν σεαυτῆσεις; κ᾽ μὴ τῶν ὄντων ἀπείρων ἀνεπαίσθητον ζωλῶ; κ᾽ φθόν@ ἰδεές σοι τ᾽ σοφῆς τοῦτης ἐμπαληξίας. διὶ ὧ κ᾽ ὡσπὲς τὲς λύκες λάσπεμφήσῃ ὡς λυκῖν@ τῷ ὄντι κ᾽ ὧν κ᾽ κολέμῳ@.

Υ᾽φίσῃσιν, ἐπεὶ μὴ δέ τις φύσις ἔ κ᾽θόλε.

Ε᾽πῤῥεῖ γὰ κ᾽ τῶν παροιμίαν] Ἄλλω μ᾽ γὰ ἐξωτλᾶμ@ ἢ σ᾽ ἐπισρέφ, τᾶτο ἡ παροιμία.

Ὅπ φαρμάκω] Ὅπ ἡ φιλοσοφία φαρμάκ@ ὀλεθρίω ἔοικε.

Τῷ ἐπὶ τραπίζιω ὕδατι] Τῷ ἐπὶ τ τραπίζης ἀναχομένω, ὁ λέγ τῶν ἰσοῤῥοπίαν κ᾽ τὸ ἀπαρέγκλιτον τ τραπίζης ἐπὶ χάρτ@ μένον κ᾽ τ ἐπιφανείας ἐπανεχ@ τῷ δακτύλω ὀχαπηγᾶτι αὐτὸ φιλεῖ ἔπαιξ ῥυτῆς φύσιως ὑπάρχειν κ᾽ ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκότ.

Πάχυσι ἦ αὐτὸ κ᾽ οἱ τῶν κενῶν κ᾽ μακροβίαν] Κενὴ μακροβία ἡ κ᾽ τὲς ὕπνες ποιῶν ἐγγινομένη εὐδαιμονία, τοιαῦτα τοῖς ἐνεργήσασιν ἐμποιοῦσα, εἰς τρυφῶν κ᾽ ἀσέτειαν ὅσα ὁ παρὼν διέξεισι λόγ@ διὸ κ᾽ μακροβία μ᾽ ὅσον ἐπὶ τῷ ὕπνῳ τῶν λοιπῶν ὑποβάλλομ@, κενὴ ἦ ὅτι μηδὲν ἐσὸς ἔχῃ κ᾽ βέβαιον, ἀλλὰ μ᾽ ἔ ὕπνε κ᾽ τῶν ἀσκητικῶν ἀφίπλαξ. τοιῦτο κ᾽ τὸ ἔ θεολόγε Γρηγορίε, κενῶν μακροβίαν τὲς Ἀθήνας ὠνόμαζε, ὡς κατ᾽ ὐδὲν τ᾽ ὐπνους ἀσέτειας λαμφερούσας.

Τὸ σύφαρ] Η᾽γᾶν τὸ δέρμα.

Ἀμελήσωπες ἔ ὁλκᾶ] Ἀμελήσωπες ἔ ὁλκᾶ ἡγᾶν ἔ σώμ@ς, λέγ γὰ ὁλκὸς κ᾽ τὸ σῶμ@ ἔ ὅρεως ἀπὸ ἔ ἕλκω. λέγ ἑλκὸς κ᾽ ἀπὸ τᾶτο ἴχν@, ἡγᾶν ἡ κοινῶς σῦρμα ὥσπ᾽ πὲς κ᾽ τὸ μέρ@ ἔ σώμ@ς κ᾽ τὸ ἀπὸ τᾶτο ἴχν@.

Τὲς ἄμμες πλίπλαν] Πτίπλαν, ἀντὶ πλίσσων, ὅ περὶ τ ἄχνης λέγ ἄθην πλοσάνη τὸ ἐνδύμα τ ἄχνης.

Mſ. in fol. Ε᾽ρμῆπμ@ ἡ περὶ αἱρέσεων. κ᾽ὼ ἰατρῦ] Ἱπποκράτης. [εἰς νέω] μέλλων. [ἀγχώμαλα] ἴσως ἐγγὺς ἔ ὁμαλᾶ. [τὸν Χαιρεφῶν] ὅτι φοινὸς ὁ Σωκράτης. ἐπ᾽ αὐτὸν γὰρ ὁ Πυθὼν Χαιρεφῶν@ στρέψατο εἰπών, ἀνδρῶν πάντων Σωκράτης σοφώτερ@. [μαρμίτ] μαιομένῳ. [ἀμφέρεται] ἀμφιάλλεται. [ἐσπύθμον] ὁρμώμενον. κ᾽ φραστείας] σωτάγμασ@. ὑπερδιατεινόμενοι] φιλονεικᾶντες. μὴ πποσεχάλ ἄλλε ἀνδρὸς.] τᾶτο περὶ Διῶν@ ἐσῤῥᾶσιν ἔ Πρωτέως. ἢ κ᾽ ἀπὸ τᾶτο κατ᾽ ὐφημισμὸν Χρυσόστομον ὠνόμασαν. [τὸ ἦρε κ᾽ μέμνησθ᾽ ἀπιστεῖν] Ἐπιχάρμε ἀπόφθεγμα τᾶτο. [παρδιδάκτει] νικᾷ, ἤτοι ὑπὲρ δέξαν ὑποφαίνει. [ἔρμαιον] τὸ ἀσφαδόκητον κέρδ@. [ἀπέχρη] ἤρκε. [εἰ ὁ ἐπιγνώμων] εἰ δὲ τᾶτο τὶ κ᾽ αἰ νῦν αὐτὰ ὑπὸ σᾶ λεγόμενα ἀμφιβολίαν. [λαβὼν] ἀφορμὰν. μέμψιν. ἐπαφλὼ. [ὥσπ᾽ ἔ τῶν Εὐκλείδε ἄρχοντ@ πραχθέντων.] * Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἀθηναίων ἀρξαμένων λ τυράννες ἔχοσιν παρ᾽ αὐτοῖς. οἵ τινες παρακαλοῦντες τινὰς τ πολιτῶν μετὰ τᾶτων κακῶς ἐχρήσαν@ τοῖς λοιποῖς, κ᾽ καλυθέντων ὧν τ τυράννων, κ᾽ γενομένε μετ᾽ αὐτὲς Εὐκλείδ ἄρ-

χον-

* Hoc jam ſupra habuimus totidem verbis, nec ſemel in hujuſmodi repetitiones delapſus eſt Scholiaſtes noſter.

χοντ@ ,-ἵνα μὴ μιτσιακικὴσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολίτ@ στωθήκας ἐποίησαν, ὥστε τὰ ϖϖὸ Εὐκλείδ@ ἀνεξέτας@ εἶναι. τὸ δ' ἂν λέγ@ ὅτι τῶν πάνυ χερόντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἐ βέλομαι. [ἀφελλάπ@ιει] ἀφφέροιεν. [πξύργ@] πξύργ@ πξὸ ἔργ@ συμφέρον. πλέον Γστωκράτης φησὶν. ἵνα πξύργ@ τι γένητ@ ἀντὶ ⸗ πλέον ἐπανηρημένον. [πλημμέλημ@] ἁμάρτημα. [κρίδην] μέτρον οἰνηρὸν χαυλὸς ὑπὸ Σολέων. κεραμίον ὑπὸ Γώνων. [δημίῳ] τῷ κολάζοντι τὰς ϖϖολυνόμους· [κερδῶ] ἀλώπεκ@. [ἐπιτηρημῶν] ϖϖονηρῶν, ϑέλοντ@. [ϑεὸς ὃν μηχαπῆς ἐπιφανεὶς] ἐπὶ τ@ ϖϖαράδοξον κὴ ϖϖαρὰ λόγον. οἱ τῶν τραγῳδιῶν ποιητ@ ὅταν εἰσάγωσιν εἰς τὸν σκῆνην ἢ τόλμ@ ὥστε συγχῦναι τὰς ϑεατὰς πρὸς τὰ εἰρημένα κὴ ἐλεεῖν τὰς ἠτυχηκέναι δόξαν@ας, ὡς ἀνάξια ϖεπονθότας, ἢ μισῆσαι τὰς ϖεποιηκότας κὴ ϖϖονηρὰς ϖϖονομηκόσας εἰώθασι ϑεὸς εἰσάγειν ὃν ἐπ' αὐτοῖς ἢ σκῆνῆς ὁρμαμένους. ἀλλὰ ἐξ ὕψους ἀπό τιν@ μηχανῆς ὧν ἔβλεπον μᾶλ πρότερον οἱ ϑεατ@. κατ' ἐκείνῳ ἢ τῷ ἡμέραν ὁ Φοβύμ@ ἐδείκνυε τὸ ⸗ ϑεᾶ πρόσωπον, κὴ ⸗ κατὰ σολὸν ⸗ δράμῃ@, ἐλέγετο ϑεὸς ἀπὸ μηχανῆς.

Ἡ ῥόδ@ ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημειῶσαι ὡ τοῦτῳ τῷ λόγῳ ἐξηφήνειν ὡς ἐπιδεῖξας ὡς ἄχαν ἀπικίζων τὰς ἑαυτῶ ϖϖεριεργάσαϑ λόγους.

Οἰκοθεν ὡ τ@ Καρίας] Ἡ Ἁλικαρνασὸς χὰρ τ@ Καρίας.

Ὥ τ@ ϖϖῶ ὄφελ@] Ἀντὶ ⸗ οἱ μέλλοσι κὴ ἀξιοφελιμώτατοι.

Παραϑεωρῆτε με] Ἀντὶ ⸗ συγκελάπτ@, ἐξετάζοτε.

Mſ. in fol. Ἡ ῥόδ@ ἢ Αἰτίων· ὡ τ@ Καρίας, ἡ Ἁλικαρνασὸς ϑῦ τ@ Καρίας [ἐγλίχετο.] γλίχομαι. λίαν ἔχομαι. ἐπιθυμῶ. γαικὴ κὴ αἰπαπικῆ. [φέροντες] ϖϖάρεδρος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἅρμα τὸ ζυγὸς λέγεται κὴ οἱ παρώνυμφοι, ⸗ δὲ τὸ παροχεῖαζ τοῖς νυμφίοις ἐπ' ὀχήμασι χὰρ τὰς νύμφας ἤγον. [ὀχάνων] λώρων, ἱμάντων σημαίνῃ δὲ κὴ τὰς ἐξοχὰς. [ϖϖερείργασαι] ϖϖερίνεϑ. κατασκοπεῖ. ϖϖέρσον ποιεῖ. [αὐτοί τε ὧν.] οἱ μέλλοσι κὴ ἀξιοφελιμώτατοι. [⸗ ϑεωρῆτε] συγκρίνετε.

Ζεῦξις.

P. 577. Mſ. in fol. Ζεῦξις ἢ Ἀνίοχος· σατυρώδη.] χορδυτικὰ. [δὶς τοσαύτους] διπλασίους [πλαστικὸν.] τοξικὸν. [ψελικὸν] τέξον. [πετρεγλύτων.] ποιῶν ἦλον ἀποτελάντων, Νίφρει δ' ἀνεκυκλάλιζον.] αἱρόμβοι, κὴ ϖϖὸς γὴν φερόμβοι, κὴ στωτριβόμβοι ἢ χαν ἀκιτίλων. [ἐπαιάνιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀνέδων.] ἐστέφανον.

Ἁρμονίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόϑε] Παρίλκ τὸ ἔφη κὴ ϖϖεπίδου ἐκὶ Ἀϑηναίων ἔϑ.

Mſ. in fol. Ἁρμονίδης· γνώμων.] γνώμων λέγεται ὁ στωστὸς, κὴ κανονικόν τ μηχανικὸν, κὴ χῆμα γαμετρικόν. [ἐπιδεικνύμιλ] ἢ ἐπιδεικνύμιλ ὑπερστωτέλικον, ἢ ἐπιδείκνυμιλ σύκλικὸν. [ὁ πολυψηφόπε@.] δύο χὰρ ψήφοι τοῖς νενικηκόσιν ἀνέκειϑ λδυκὴ κὴ πλήρης, ὥσϖερ τοῖς ἡττομένοις ⸗ μέλαινα κὴ ἡ πεξυκτημένη. [ἀπώλιμια] ἀβέβαια.

Σκύθης ἡ Πρόξενος.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ ποξενήσεις αὐτῦ] Ἀντὶ τῦ ποξένου αὐτῦ γένοιτο.

Mſ. in fol. Σκύθης ἡ πρόξενος αὐτέμνυσιν] Ἐναιρίζυσι. [ψοφοδεὴ.] τὰς ψόφυς φοβύμενος, τυπίσι δειλὸς. [κερμμεικαῖ.] τόπω. [θέλγητρα] θέλγηθρα. εἰς ἡδονὴν ἄγοντα, καὶ σύφορα σύνεσιν, καὶ ἀπάτην. [καὶ ποξενήσεις.] ποξένου αὐτῦ ἴσης. [δημιοποίητος] δημιοποιητός ἐστιν ὁ ψηφον δήμου πολίτης γενόμενος. παιδεία δὲ καὶ λόγων δυνάμεις.] τὰς περὶ Δημοσθένους λέγει δέκα ῥήτορας Τιμαίδην, Αἰσχίνην καὶ τὰς λοιπάς. [Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδην.

Πῶς δεῖ ἰσορίας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ἦ μὴ αὐτοὶ μὲν ἦ τότε] παρδιμία ἐπὶ τῶν ὑπό τινων μὴ ἐπανορθύσεως συγχαιόντων, μένειν ἦ ἀναγωγῶν ποσαρμένων.

Καὶ ὑπομνημονεύσαι ἕνια ἀδιδεγμάτων] Αἰλιακὴ ἀπὸ γλυκέως.

Οὔτε δεισήσαι κατὰ νόμον] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικῶν. αὐτοὶ γὰρ ἔφασαν φασὶ δ' ἄρτι, καὶ κατέαγα δ' κρανίου.

Ἔτυχε πίνος] Ἔτυχε πᾶν ὅσπριον ἐρεγχθέν.

Σατυρίων λέγει] Σάτυρον γὰρ Ῥωμαῖοι τὸν Κρόνον λέγυσιν.

Ἐπιφθέγγεται] αὐτοῖς] Ἐπὶ τῶν μεγάλως ἀμαθαινόντων τὸ ἐπίφθεγμα.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4 Οἰρῶν ἤδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα ὑποπίνεται ποιμαχὰ καὶ ἀμαχὰ μυθολογοῦντα, μάλιστα ἐν τῇ τῆς πολιτείας, τὰ περὶ τῶν ἐν ἅδου διεξιόντα.

Καὶ δύο πύες] Εἰς Οὔμηρον ὑποσκώπτει ἀφ' τὸς λωτοφάγους Ὀδυσσέως ἑταίρους ταῦτα μυθοποιησάντας.

Καὶ δίπλεθρον λῶ] Τὸ πλέθρον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες] Σείριον τὸν ἀστέρα λέγει τὸν Κύνα καλούμενον. Σείριον ἦ λέγυσιν αὐτὸν, ἀφ' τὸ δὴ δ' κυνὸς ἡ ἐπιτολὴ αὐτῆς σιριάνα τὰς αὐῤῥώστους.

Ἑκατέραν οἱ ὄνοι] Γόης, περιβλόητος οἷς ἐ παρῆσαν ὄνοι, ἐ γὰρ ἐπισημαίνει τῦτο πᾶς σκληπυκτοῖς τοῖς ἐχ' ὑπάρχουσιν ἐχεμύθοις.

Ὅσον δ' Ῥοδίων Κολοσσὸς] Τελαύγουσα πηχέων, ἐξήκοντα γὰρ λῶ ὕλος ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ τεῖχος καθηρέθη] Σημειῦται ἀφ' τὴν σύνταξιν· ὤφειλε γὰρ εἶπε. οὗτος ἦ δ' τεῖχος καθαιρεῖσθαι, ἡμᾶς τὰς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἰσορία δ' ποκειμένη φεύγει τὸν πλασμὸν σαφηνείας χάριν.

Γένος ἐστὶ περὶ αὐτοὺς ἀνθρώπων] Σπαρτὸς λεγομένης ὑποσκώπτει, τὰς σὰ δρακοντίων ὀδόντων ἀνφύντας.

Λάπτυσι τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν] Ἡροδότου ἀφσύρει τὸ περὶ Σκυθῶν

* Hic erat titulus in Mſ. cùm in editis libris vocetur hoc opus ἀληθὴς ἱστορία. Res eodem redit.

ῥῶν τῶτο ἱσορέμενον περὶ τ βοτάνης, ἧς καιομένης ὑ σιγωμιωμένε κατανῦ σωόντες οἱ περιφρήμενοι Σκύθαι τὸν πυρὸν, μεθύειν ὡς λόγος ἐστὶν λέγειν.

Γ'γνύαις] Οπ ἐ μόνον ἰγνύα ἡ σύνθεια ἔρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰγνύς· ἀφ' ἧς καὶ γὰρ τοῖς ἰγνύσι γαστροκνημία ἢ λέγεται τὸ ἐξόπισθεν ὑ καλέμε ὑ σκέλες.

Κλειτὴ ἐστι] Εἰς τὸ ὑπὸ πάνων περὶ τῶν ῥαλαττίων στελαχῶν ἱσορέμενον ἀφαιρῶ.

Σκόλοπας] Ἐν τῷ περὶ τ Συρίης θεῦ λόγῳ μέμνηται τ φαλλῶν πάνων ἐφ' ὧν καί τινες ἀναβαίνεσι λόγῳ ἀσκήσεως. εἰσὶ ἢ οἱ φασκοὶ ὄντοι τελαγησιῶν ὀργειῶν τὸ ὕψος.

Τὰ πύρεια σωτρίψαντες] Τὰς πυρεκβολίτας λίθες λέγει.

Κορύθων ἐδόνθη] Τὸ ὑ Ὁμήρε ἀφαιρᾶ περὶ Διομήδες, τὸ δαὶ ἐοὶ ὐκ κόρυθός τε κὴν ἀσπίδος ἀκαμάτοιν.

Ἀληθινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀναπαίοντες] Εἶτα βωμολόχε σὸκ ἔμελλεν ὁ πάγος θαλπόμενος τῷ πυρὶ εἰς ὕδως ὠδὶς μεταποιεῖαι, καὶ πᾶς ὐχὶ κατελυθέντες τέλεον ἀπωλώλεισαν; ὥστε ἀπίθανος ἡ πλάσις ἔοικε τὸ τῇ Φύσει σε περφορεῖν.

Εὐανθῆς] Γραφεῖ ἀάντη.

Περιεκέχυτο] Ἀντὶ ὑ περιεῖχεν, ὑπείληφε, περιέβαλλεν, περιελίκμαζεν.

Ἐ'θεασάμην] Κατὰ κοινὸν τὸ ἐθεασάμην.

Καὶ εἰς τὸ τ μακάρων συμπόσιον] * Εἰς τὲς καθ' ἡμᾶς ὁ χρήσοιμεν ἁγίους περφήτας ἀφαιρεῖν, ἐφ' οἷς ἔτος περὶ τ Γ'ερασελήμ σὺ ἐχάπαις ἡμέραις σωτενεχθῆναι ἀληθεικῶς διεξῆλθον.

Ἄρ-

* Hallucinatur hîc Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic locuti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æterno juſtorum contubernio:

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμήγιοι, ἔνθα τραπέζας
Εὔνιες, ἀνδρείων ἀχέων ἀπόνηοι, ἀτειρεῖς.
Convivæ reliquis illis immortalibus olim
Abſque malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. xxi. de eo qui in ſapientia multùm profecerit: ἴση ποτὲ ἄξιος τ θεῶν συμπότης, *eris aliquando dignus qui admittaris in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabulæ Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum aliud quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem finxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, etenim, ut Pindari verba uſurpem, καταπίφαυ μίγαν ὄλβον ἐκ ἐδυνάθη, *magnam felicitatem concoquere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citiùs hujuscemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctiùs innotuerunt. Certè multa de immortalitate animorum dixerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſunt ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄρρην ἡτοιμον] Τὸ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς ἀξινομφόδης.

Οὐδὲ νὺξ] Εἰς τὰ ὑπὲρ Θυλίω προφητολογήματα ἐπισκόπει.

Διακηδῆναι] Εἰς τὰ ὦδὲ Βραχμάνων προφητολογήματα τῶν Ἀστυρίων ἀφσύρ.

Τὰς ἢ Ἀκαδημαϊκὰς] Οὐκ ἀκριβῶς ἄρα τὰς Ἀκαδημαϊκὰς τοῖς Ἐφεκτικοῖς συναπτῇ Λουκιανός.

Ἢ μὴν] Ἀντὶ Ϝ ὄντως.

Καταγινώσκω] Σημεῖε ἀφ' τὴν σύνταξιν, τὸ γὰρ γινώσκω γενικῇ σπανιστέον. οἷον καταγινώσκω σε τῆς φλυαρίας. ὁ ἢ καὶ αἰτιατικῇ ἀπέδωκεν. καταγίνωσκον τὴν ψυχρολογίαν. ἤτοι ἂν Ἀττικῶς ἐ συνέταξεν. αὐτοὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοῦτο φιλοῦσι ποιεῖν τῇ κοινῇ ὡσαυτόμενον συνηθείᾳ. ἢ τὸ καθαγινώσκω, ἀντὶ Ϝ γελοῖα ἢ ἀφσύρειν εἴληπται.

Οὐδὲ τυφλὸς ὢν] Ἴσαρεῖ γὰρ τοῦτο Ἡσιόδῳ ἐν τῇ Ϝ Ὁμήρου βίῳ.

Παγκρατίῳ] πέχα ἀφ' τὸ πληγαῖς βάλλεσθαι τὰς πυγμάχους, ἃ ἐκεῖσε ἀναιρετὸν παρ' ὅσον ἀπαθὴς ὁ ἐν ᾅδου βίῳ, ἅτε σωμάτων ἀπηλλαγμένῳ.

Καὶ Σωκράτης] Τὰ ὦδε Σωκράτους ἑρμήνευμα ἀφσύρ.

Παρῳδείσας] Τῶν ἄκρως βακλομένων ἐκλωίζειν εἰς τὸ νόθον τῆς Ἑλλωίδος φωνῆς ἀπεπίπτουσι τὸ * παρῳδείσας ὄνομα.

Ἐπινῶς] Δεῖ γράφειν ἐπινῶς, ἀλλ' οὐκ ἐπιμονῶς, σημεῖε δὲ τὸ ἐπινῶς, ἀντὶ Ϝ ἐφελκυστικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιπάζῃ τὸ ἐφέλκεται σημαίνῃ.

Ἐποτιώμην] Γράφεται ἠνιώμην.

Οὐ παρῆμεν] Οὐ παρῆν ὡς οὐ ἄλλοις κεῖται, καὶ ἡ πέχυ ζητεῖ.

Μείνας δὲ] Ἐνήλαξε τὴν σύνταξιν. τὸ μὲν γοῦν καπὶ τὴν κοινὴν χρησάμενος, τὸ ἢ καὶ Ἀττικίσας. κοινὸν μὲν ἦν τὸ μείνας ὀλιγίστην τινὰ ἡμέραν, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιδύσης. ἐπὶ ἢ καὶ τὸ πρῶτον Ἀττικόν. οἱ ἅπαξ εἰπόντες μείνας ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγουσιν Ἀττικοί.

Πέτρας τραχέσι] Γράφεται πέτρας καὶ τραχέσι.

Καὶ μεγίστας] Εἶπα σοὶ βωμολόχῳ γόνῃ, τί ὠφελεῖται τοῦτο ἕνεκα;

Μήκωνες] Καπνήλως ταῦτα ἐπλάσαθ', ὡς ἐπὶ τὴν Ϝ ὀνείραν πόλιν ἡμῖν ὑπάντησε τοῦτο καὶ ναρκωτικόν.

Κελύφη κραδίων] Κελύφεσι.

Ἐλάθομεν] Ἀντὶ Ϝ ἀνεπαισθήτως.

Ὁ γὰρ ἐσθὴς τῆς νεὼς] Εἰς τὸν Ἀρῶν † ῥάβδον ὁ παιγνίμων διαπαίζῃ.

Τὸ ἀλόκοσθαι] Γράφε) διαπρέψαι τὸ ἀλόκησθαι.

Ἦπειρον εἶναι] ἀντὶ Ϝ ἄπειρον ἔχειν βυθόν.

Ἐρχομένοισι] Γράφε) διελθοῦσι.

Χάσμασι μεγάλῳ] Τάχα ὁ κενολόγος εἰς Μωσέα καὶ τὸν ἐρυθρὰν θαλάσσαν ἀφῖξαι χρεπτόνων ἐπιπνοίας ἐπισκώπτων αἰνίττε).

Ἔλπεσι]

* Ex Xenophonte, Polluce, & A. Gellio notum eſt vocem hanc eſſe Perſicam & ſignificare *viridarium*. Occurrit etiam in Eccleſiaſtæ libro ſcripto, ſi viris doctis credimus, poſt captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiaſtes, notum enim eſt hoc deſumtum eſſe ex Bacchi fabula.

Ἔλπιον] Ὡς ἐπὶ κωλίῳ τὰ ἄκρα τ ὀδόντος ποδιαίας εἴρηκε, παίζων κἀνταῦθα.

Ταῦτα μὲν δὴ μέχρι τ ἑτέρας γῆς] Καὶ τὸ πλῶ ψαυόντας μὴ τ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Δύο μὲν] Ἄγαν ἐμφρόνων καὶ τὸ τ βλακείας πεδίον ἀποκλίνειν πεπραγμάτευ), τὰς δύο τῆς ὀνείρων πόλεως πύλας, καὶ τὰ τῶν, τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ κερατεράν, τὴν δὲ κερφαίαν καὶ πολὺ τὸ εὔρυπτον καὶ στιβρὸν ἔχουσαν, ἐπεί τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ὀρθοῖς καὶ βλακώδεσι καὶ ῥαθύμοις αἱ μὲν πάντων κῦ τὸ κερατερὸν καὶ ἀμετακίνητον ὑπίκλοη). καὶ ὅπου ἂν μεταβάλωμεθα πέφυκε ὅσοις θεωσία ἀνθρώπου τὸ τοιοῦτο πάθος ὑπάρχειν, τοῖς δὲ κ μετακινηθεὶη ἀν τὸ τ ἐλπίδων ἀσάθμητον, ὅσοις τῷ θελοίπω τ ἔμφρονο γνώμης ὀψέ ποτε τ καίρια ἀνενεγκεῖν θεγένηται, καὶ τ τοιούτων ἀπαλλαγῆναι μαθεῖαν φροντίδων. φιλεῖ γὰρ ἡ ἐπίπαν καταπλήλας τ φροντίδων καὶ τὰ ἐνύπνια θορυβηλαθεῖν. ἄλλως τε καὶ κερφαίαν τὴν πύλην ὑπείνλιν ἀνέπλασεν. δι᾽ ἧς τὰ φοβερὰ τ ὑπνίων διέρχε) καὶ φρικώδη. ἅμα γὰ τῷ ὕπνῳ καὶ αὐτὰ οἴχε). εἰ δὲ καὶ πλῆτος καὶ δέξα, τοιαῦτα καὶ τὰ καθ᾽ ὕπνους ἀλλὰ πὰ μὲν δυχερῆ πῷ ἀνιῶντα καὶ εἰς ἀμηγίαν δύκλα. τὰ δὲ περπνὰ καὶ ἐρασμια, τῷ ἥδονη κ δύφραίνοντα..... νεπκά τε καὶ ἀναπόβλητα.

Ἀποκρυτλόμενο.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκερνόντων] Διακερνόντων. δοκιμαζόντων θεέργως. [παρόλογον.] παρόλογον λέγουσιν ὀρθενικῶς οἵτ᾽ ἄλλοι, καὶ μάλιστα Θουκυδίδης τὸ παρόδοξον, κ᾽ ὃ οὐκ ἄντις θεοσδυκήσει. οἷον τ πολέμου τὸν παρόλογον, καὶ ὅτι ἐγένετο πολὺς παρόλογος. παρολόγως ὃ τὸ ἀνελπίστως λέγ καὶ θορὰ θεοσδεκίαν. [καθ᾽ ὃν ὕτο μὴ ἀποκρύψαι βάλεσθαι.] σύτοῦλεν οἱ ἀγῶνες, οὐ πρῶτος δ᾽ ὁ λέγων τῷ νομίμῳ ἐπιχειρεῖ. οὐ ᾧ δείκνυσι μὴ δεκεῖν τοῖς νόμοις δὶς ἀποκρυπτεσθαι τὸν ἡῶν. [καὶ ἀνεξέτασιν ὑδὲν καταλείπε).] ὅσα πῶς δ᾽ συναῦθα λέγων τὸ ἴδιον τ ἀπὸ γνώμης χασμᾶ ὑπεμφαίνῃ, καὶ ὅτι πρὸς τὴν χασκικὴν τ κατηγορίας προσασιν, ὑ χασκικὸν τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ νομίμῳ κέχρη) καὶ πρὸς τὴν ταύτης ἀπάντησιν. [ἐξαγώγιον.] ἤτοι ἔξω τ ἀγῶνο. [ἁλιτκήμια] καταλαμβανόμενα κρατήμια, ἢ νικώμενα.

Φαλάρις Πρῶτος.

P. 731. Mſ. in fol. Πάρεδροι.] Πάρεδρο τ δεῖνο. παρεδρεύῃ τῷ δεῖνι τὸ ὄνομα μετὰ γενικῆς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ δοτικῆς, ὥστε καὶ τὸ συμοίκος γενικῆ, συμοικεῖ τ, δοτικῆ. [θορυβεῖν] ἀπιστεῖσθαι. [αὐθέκαστον.] ἀκριβῆ καὶ αὐσηρὸν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ τ ἀθλητικῆ τ τρόπον, καὶ μή πνα διπλόϊν ἔχοντο, μὴ δ᾽ ἐπισθασίαν ἤγαγες, ἀλλ᾽ οἷον αὐτὶ ἐκάστω ὑπάρχοντο οἱονεὶ μηδὲν ἐπισυρομένω ἀλλότριον· τὸ ἀπροθύλοδον φησί. τοιαῦτα γὰρ τὰ παρὰ ὡς ἐπίπαν καὶ σύνθημα, ἃ βάλε) σημαίνειν τὸ αὐθέκαστον, σημαίνῃ γὰρ τόν τε ἀ-

ἀλλὰ καὶ ἄδολον καὶ ἀληθευτικὸν, καὶ τὸν ἕτοιμον πρὸς ἅπαν, καὶ τὸν ταχὺν, καὶ σωτήριον καὶ αὐτόματον. Μάλιστα δ' ἂν τῇ αὐτῇ γραμματικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φησὶ καὶ τὸν Λυκιανὸν παρφγμ. μάρτυρα αὐτῶν. [παύσιμι] καταπαύσιμι. διὸ ἡ λέξις ἀκριβὴς ἐντυγχάνει ἐπιζητεῖ τῷ ἑτέρῳ λέξιν τὸ παύσιμι. [ἐξάπαυστρ] σημειοῦ τὸ ἐξάπαυστρ τρόπου. ὃν εἰ μὴ δ τρόπου χράψεις διαστίνειν ὀφείλ. εἰ δ χωρὶς δ τρόπου ὀξύνειν μόνον, χράφε δ χωρὶς μετ' ἀμφότερα. [ἠπατάσμην.] ἐφιλήμην. [ἀνεκτάσεσιν] ἄγνοιαν ἀνεγέρσεσιν [νεολαίη] ἡ δ νέα λαοῦ συναγωγὴ, καὶ ὅλως τὸ ἀθροισμα τῶν νέων· ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς καὶ μετὰ γενικῆς. [δημοθοινίαις] ταῖς δ δήμου δωρεαῖς, θυσίαις. [ἢ ἐφήδων.] ἔφηδοι λέγοντται οἱ μέχρι τῶν ἰδ. ὑπεωτῶν τυγχάνοντες. [ἐπονίζοντο.] συωπηγῶν. [αὐτοχειρία] ἤτοι τῷ τῶν χειρῶν δυνάμει αὐθαιρέτοις μετὰ θυμοῦ ὁρμώμενοι καὶ φονεύοντες. λέγουσι δὲ αὐτόχειρες καὶ οἱ ἑαυτοὺς φονεύοντες. [φωραίσαντες] ἤτοι φωραθῆναι ποιήσαντες. [μεταπελάμβανον.] μεταπεμψάμβανον. [πολλὰς γενέσθαι τυραννίδας σοφὸς.] Περίανδρον φησὶ δ Κυψέλου ὃς τῶν ζ μίων σοφῶν, Κορίνθου δὲ τύραννον. τοῦτο καὶ ἀπόφθεγμα ὃν Δελφοῖς ἀνέκειτο τοῦτο, θυμοῦ κρατεῖ. ἦσαν δ καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν ἀποφθέγματα. ἃ καὶ αὐτὸς Πυθοῖ ἀνέκειτο τοῦτο. Κλεοβούλου Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν δ ἀλεγεινήν. Χίλωνος Λακεδαιμονίου, γνῶθι σεαυτόν. Πιττακοῦ Μιτυληναίου, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνος Ἀθηναίου, ὄρος μακρὸς βίου πέλον. Βίαντος Πριηνέως, οἱ πλείονες κακοί. Θάλητος Μιλησίου, ἐγγύα παρὰ δ' ἄτα.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mſ. in 4. Πρόξενος ὢν] Πρόξενος ὁ ὅλης πόλεως ξένος· ἰδιόξενος, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὑτὸν ξένος ὤν, πρόξενος δ καὶ ἰδιόξενος καὶ ἀπόξενος τοῦτο ἀμφίρρ. πρόξενος μὲν, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος τοῦ πολίτας κατὰ τρόπον ξένος. ἰδιόξενος δὲ ὁ ἰδίων ξένος. ἀπόξενος δ ὁ κοινῇ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ξένοις, ὁποῖοι ποτ' ἂν ὦσι τὸ γένος. οἱ ἕτεροι τὸ ῥητορικὸν πρόξενος καλοῦσι τὰς παραστάσεις τινὸς πράξεως, οἱ γένους καὶ ἴσως λαὸς δ καὶ τὰς πρόξενος συναναδύζειν τοῖς..... εἰσὶ πρόξενοι παραιτίαι..... παρήληπται τοῦτο..... τῶν μὴ κειμένων τῇ κρίσει πρόκρινόντων. ἕτεροι δ πρόξενος φασὶ, τὰς κατὰ νόμον πολιτικὴν πρόστασιν ὅλων πόλεων γινομένας. ἰδιοξένους δ, τὰς ἐκ πολίτου χρόνου ἢ ἐκ πατέρων παραδεχθείς τυγχάνοις ὁμοίοις, καὶ πολιτικαῖς πράξεσιν ἀπέχωσιν· οἱ φαίνονται, καὶ σφραγίδας ἀλλήλοις δεικνύοντες, καὶ σύμβολά τινα ποιούμενοι. ἵνα δὲ ἂν πάσχωσιν ἀγνῶτες ἢ ὑφ' ἧς ἢ οἰκείας πρόξενοι ἄλλης σύμβολα. φασὶ δ καὶ δορυξένους εἶναι τοὺς κατὰ πόλεμον ἀλλήλοις φιλοποιησαμένους, ὡς Διομήδης Γλαύκῳ. ξένους δὲ ἁπλῶς, τοὺς ἐξ ἑτέρας πόλεως παρεπιδημοῦντας. ἐάν τι ἀγνῶτες ὦσιν, ἐάν τι ἐγνωσμένοι· τοὺς δ ἰδιοξένους, ὃς ἂν οἰκίᾳ τις ὑποδέξαιτο, καὶ συμπράξειέ τι τῶν χρησίμων ἢ μηνύσειε τῶν ἐπιβ.....

Ἀλί-

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ φίλτατε Κέλσε.] Οὗτος ἐστὶ Κέλσος, ὁ τῶν καθ' ἡμᾶς μακρῶν φλυαρίαν ὠνὴ ὀκτὼ χρεώσας βιβλίοις. ᾧ παρισοῤῥιθμον ἀντεξαγόμενος ἐστὶν ὁ παιδαριώτατος ἀντεῖπεν Ὠρειμένης, μεστὸς ἀπάσης σοφίας καὶ δυσεβείας ἐξυφαινόμενος λόγους καὶ λῆρον ἀποφήνας τὸ ψυμμυσὶν αὐτὸ παράδασμα.

Καὶ Ἀρμενιὸς γε.] Ὅπ Ἀρμενιὸς ἦ τ Σεβαστὸν λῦ. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Σιλανὸς ἔ τι ἠθικὸν φέρων, * ἦ τῦτον λῦ.

Οὐ Μινύαι μόνον.] πότερον τ Ὀρχομένιον Μινύαι, ἔ καὶ Ὄμηρος μνημονεύει Ὀρχόμενον φασκὼν Μινύειον, ἢ τ Βοιώτιον.

Γ' πὲρ τὰς Κέρκωπας.] Οὗτοι ὦν Βοιωτίαι διέτελεσον, Οἰχαλιᾶς ὄντες γένος. Σαφὲς καὶ Τελεβοᾶς ὀνομαζόμενοι. ἐπίσημοι καὶ ἀρχαὶ, ἀπ' αὐτῶν ἢ καὶ τὸ παροιμιαζόμενον, Κερκώπων ἀγορά. ἀπελιθώθησαν δ' ἦτοι. Ξεναγόρας δὲ εἰς πιθήκους μεταβαλεῖν φησιν ἀπὸ κακοηθείαν. Ὁ δ Εὐβοεὺς ἀπὸ πονηρὸς καὶ πανοῦργος ὡς δ καὶ ὠφελίστης εἰσάγει. ὠσαύτως καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ πονηρῶν βοᾷ. ὁ Ἀριστόδημος δ, μιαρὸς καὶ κατάπυγων ἐς ὑπερβολὴν, ἀφ' ἧ καὶ ὁ πρωκτὸς Ἀριστόδημος καλεῖ, τύτοις ὁμοίως καὶ ὁ Σώφρων.

Καὶ ἀδελφὲς ὕπτω.] ὠφελουπικωτέον κρίνοντῶν τὸ κατεύθυνον. οἷον καὶ ἀδελφὲς ὕπτω κατεύθυνον πλατῆσαι, καὶ ἀοιδήμους γενέσθαι.

Κοσμίνῳ τὸ ἕ λόγῳ.] Ἐπὶ τ ὑστελεσάτων μάντεων τῦτο λέγεσθαι εἴωθεν.

Μὴ ἀχὶ φοβεῖσθαι.] Τὸ, μετονομὶ διέλειν εἰπὼν μόνῃ τῇ μορφῇ ἀχὶ φοβεῖσθαι εἶναι διαφερόντως τὸ μὴ φοβεῖσθαι εἶναι.

Οὐδὲ ἐς κόρον ἕ φωτὸς.] Οὐδὲ ἐς κόρον ἕ φωτὸς δεχόμενον, Ἀττικὴ ἡ συνέκδεξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναίων. οἷον ἔφαγον τὸ ἄρτον, κατέαγον ἕ κρανίον.

Ποτήρεως εἶχον.] Ἀττικῶς καὶ ἐπὶ σωματικῆς διαθέσεως ἐξύνασι τὸ ποτήρεος.

Σκιδασὸν ἦ τῦτο.] Σύνθεσις ἕ λεγομένη ἡμαπαιδῶν.

Τῶν δὲ σελήνων.] Εἰς τ Ἐνδυμίωνα διαβαίνει τ λόγον. ὃς καὶ βάκχος ὢν, ἐραθῆναι λέγεται σελήνης μυθεύεται.

Δίης.] Ἦτοι Διὸς.

Λεπίδων ἐπαίροντα.] Ἔφη γὰρ τ Λέπιδον τῦτον ὁ Ἀκρίσιος κατοικεῖν Ἐπικύρειον ὄντα.

Ὦ Ἀλέξανδρε τ ὁσίνα.] Γ'αως ἀνδρὶ ἕ ἀνδρὸς ἄξιος τῦτο μὲν τὸ κύριον παρῃτήσατο.

Ἀλλ' ἐδὴ γὴν ἀπὸ γῆς.] Γῆν ἀπὸ γῆς τῦτο ἔωθε λέγεσθαι Ἀθηναῖος, ἀντὶ ἕ καὶ πάσης τ γῆς, ὃ φαμὲν τοπικῶς.

Κομίσας ἐς τὴν ἀγορὰν.] Σημειῶ ὡς διαπέμπεται ἐν καὶ ἔτος ὁ ἐπικαλῶν τ αὐτῷ κεφαλῆς τοῖς λόγοις ἐγκωμιαστόμενος Λακωνικὸς ὁ Ἐπικούρου αἱρέσεως.

* Fallitur Graculus. Notum enim eſt Epicterum Neronis tempore vixiſſe. Vide Suidam.

Σπεσαρδαλαχέμαλας] Ἀπολοιχόμενος τῆς ἀπεραύντου σύστροφελίας.

Μὴ σύγε πλωίζμαι] Ἀπὸ παροιμίας παραδηταί τις ὑδὸν ἐς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποδαλειρίη ἰῶς] Οὐχ ὅτι καὶ Ποδαλείριος τοιοῦτόν τι πέπονθε, τοῦτο φησὶν, ἀλλὰ παίζων ὡς ἀπὸ Ποδαλειρίου, ὃς ἰατρὸς ἦν, ἕλκων τὸ γένος. ὁ δὲ σπεδόνι ἀμβόβρος τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήσεως.

P. 784. Mſ. in 4. Μὴ ὥρχισιν ἄρχε] Ἀττικὸν τοῦτο καὶ στλοικὸν δοκεῖν. ὥφελε γὰρ μὴ ὥρχε εἶναι αἰπαπκή. σημειοῦ δὲ ὅτι μὴ εἰς τὸ πῖον φράσας. νῦν δὲ καὶ ἡ Ἀττικὴ συνήθεια δοπκῆ κέχρηται ἀσυλλόγως, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄμφω τὼ χεῖρε καὶ τοῖν χεροῖν ἡλυκηϊς ὀνόμασιν ὀρθοτικὰ ἄρθρα προσνέμουσα.

Καὶ μὴ ταῦτα Δήλῳ πλάνῳ] Φασὶ γὰρ τὴν Δῆλον τὴν νῆσον πρὸ τοῦ τὸ Ἀπόλλωνα ὑπὸ Λητοῦς γεννηθῆναι πλανᾶσθαι, καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Ἀστερίαν καλυμένην, πρὶν τὸν Κυκλάδας ἄλλοτε ἀλλαχῆ νέουσαι. Λητὼ δὲ ὑποδεξαμένη καὶ ἐπὶ τῷ τόκῳ ξενίσασα, ὑδὲν γὰρ αὐτῇ μέρος γῆς ἐπίτηδειον ὅπου ὑποδέχεται δὲ ὀργὴν καὶ ἀπειλὰς Ἥρας, ἔφη τε ἄλλης καὶ μέση τῇ Κυκλάδων ἐρριζῶθη. Διὸ αὐτὴ μὲν Δῆλος ἐκλήθη, ἅτε δήλη γεγονῦα τῇ περιόντητι. αἱ δὲ πρὶν αὐτὴν κυκλῶσαι αὐτὴν, Κυκλάδες. καὶ ἰὼ τὸ ἀπὸ τούτου ἱερὸν Ἀπόλλωνος. ἱστορεῖ Καλλίμαχος ἐν τῷ εἰς Δῆλον ὕμνῳ.

Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς] Λέγουσιν ὡς Δελφοῖς ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ νεὼ, καὶ περὶ αὐτὸν κεκρᾶφθαι ἀπὸ σωλήνων λίθων. καὶ τοῦτο ὕφασμα τὸ μέσον, ἀπείσης τῆς γῆς.

Οἱ μὲν, ἄλοχα κινήμασι] Τοῦτο μὲν παροιμία, ἀλλ' οὐκ παροιμίας μεταλήψεως τὸ ὑδὲν φασὶ πρὸς τὸν Διόνυσον.

Λεγομένην καικηζηλίαν] Ὅπ καικήζηλον τὸ ὑπερβέβηκεν τὸ μέτρον βάλλῃ, ὅπερ ἄλλοι ψυχρολογίαν ἔφασαν.

Mſ. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ προσσαλεῖν] προσταλεῖν ἢ προσέρχεσθαι. [ὑμέλης] ὑμέλη. ὁ βωμὸς, ἀπὸ τοῦ ὑμεῖν. ὑμελίη δὲ αὐλητική. [λειτουργέαις] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mſ. in 4. Τηπινόν π] Χορὸν δηλωτικὸν τὸ τρία τοῦτο ἐπιρρήματα. πέρυσιν. τῆτες. νέωθεν, ὡς ἀπὸ μὲν τοῦ χθὲς χρᾶσθαι τοῖς ἐσχάτοις, ἔστιν ἀπὸ τοῦ τῆτες· τηπινόν, τοιοῦτόν ἐστι τὸ ἐπίτηδες, ἤτοι τὸ ἀπὸ αὐτοῦ ἔτους. τὸ δὲ νεοχμόν, τὸ καινὸν, σημαίνει, ἀφ' οὗ τις χρῆται νεοχμῷ. καὶ ἔστιν ἀπὸ μὲν νεοῦ καὶ τοῦ ἔχω νεοχοῦ, καὶ νεοχμὸν πλεοναστικῶς μ. χρῆται τῇ λέξει Θουκυδίδης.

Κυψελιδεῦσιν] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγει δὲ τὸ κεφαλὴν τηνικάδε ἀχθέσθαι τὸ ἀπίστατον, νῦν δὲ τὸν ῥύπον ἀκυρῶσαι.

Πεδοῖ κατέβαλε] Γοῦν ἀντὶ μὲν τοῦ πέδοι κατέβαλε.

Ἡ κυψελὶς] Οὕτως ὁ ῥύπος τῶν ὄντων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ ἀφαίρεσιν ἀχθέσθαι τοῖς ἄρτοις ἀπὸ τοῦ καθαίρειν σημαίνει καὶ ἀκοσμίαν τύρου-

νῶν. Δρεπανίδης ὑπὸ τ μητρὸς καλακρυβεὶς, Κύψελος ὠνομάσθη. ἄμφω δ ἄπτ ἡ κυψελὶς καὶ κυψέλη, παρὰ τὸ κρύπτειν τὰ ἑλκία ἐρρήθησαν.

Εὔαρχος] Τὸ μὲ εὔαρχος, τὸ καλὸν ἀρχὰν ἔχων, εὔλογος δ, τὰ σωθήκια εὐάρμοστος. εὔλεξις δ καὶ εὐώνυμος, τὸ εὐπρεπίστν ὀνόμασι καὶ λέξεσι κεχρῆσθαι.

Ὥσπαὶ ελιγχίδα μοι] Σλιγγὶς, ἡ ξύρα. ἔοικε δ τὸ κτένιον ὕπω καλεῖν. φωσφόρια δ ταινίας λέγει ὀθονίνας. ῥύμμιδα τὸν σάπωνα ἢ καὶ τὸ νίτρον. ἐχρῶντο γὰρ καὶ νίτρῳ οἱ παλαιοὶ ἀντὶ τῆς λυτρίδος. ναυσαλεῖν, τὸ βασάσαι ἄγειν. ἐπὶ λυτρῷ δ, ἐν τῇ σωθήκῃ βαλανικῇ. ἐγγυοθήκη δ τὸ κιβώτιον, ἐν ᾧ ἔστι ἀσφαλῶς καὶ ἐχόντως κατατεθῆναι.

Ἐλινύσεις] Ἀντὶ δ ἐπίσχεις, καταμείνεις.

Οὐκ ἀπόρως] Ἀντὶ δ πορρώτερον δυνάμενον.

Τὰ τρόμιν] Οἱ μὲ τὸ τρῆμα τ ἕδρας· οἱ δ τὸ ἀπὸ τούτου μέχρι τ δρχῆς δ βαλάνου χωρίον, ὃ καὶ ὑποταῦρον καλοῦσιν. ἐσὶ δ καὶ χαμμιλὸν ἔχον ἐπανεφηκότα, ὁμοίαν ῥαφῆ.

Ἐπ' ἀσράβης] Ἀσράβη τὸ σάγμα ἤτοι ἡ σέλλα. τὰς δὲ τὰ σεσαγμένα ζῶα ἐλαυνόντας ἔοικεν ὁ καινολόγος ἀσραβηλάτας καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἁρμηλατοῦντας εἰώθαμεν καλεῖν τὰς ἐλαύνοντας τὰς ἵππους, οἱ τινες τὰ ἅρματα ὑπεξέχουσιν. ἄλλοι δ ἀσράβιλλον ὡς Ἀθηναῖοι, τὰ ἄζυγον φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀσραβηλάτης τὸν ὀπαδὸν τούτων φασί.

Ἀσκωλιάζων] Ἀσκωλιάζειν τὸ ἐφ' ἑνὶ ποδὶ βεβηκότα ὕπτιον κινεῖσθαι. τὸ δ ἐστὶν ἄλλεσθαι. μονόποδι γὰρ τί ἄλλο εἰς κίνησιν ἐπιτήδειον, ἢ ἄλλεσθαι; ἀσκωλιάζουσι δ' ἀντὶ δ μονόποδι πηδῶντι.

Συνημεωρυχήσας] Τὴν θεληνὴν ὠδὴν. τὰς δ τόφους τῇ ἐμῇ παιδὶ καὶ σκυβάζοντας.

Καὶ ὅπ κρύμματι ἢ] Ἔοικε τὰ ἀπὸ τὰ κρύος χυνόμενα ἐγκρύμματα εἰς τὸ σῶμα ἡμῶν λέγειν. ἀρώματα δ, τὰ δρότρῳ ἐξειργασμένα πεδία. σκάνδικες καὶ βοσκήνα, εἴδη λαχάνων. κάμπους δὲ, στερεὰ ἀσπόρια. τὸ δ ἐδώρη τὸν ὄρρον ἀντὶ δ ἀνεσύρλη, ἐτελέωσεν ὑποταῦρον, ἤτοι τὸν τρόμιν. λεκιθόπωλις δ, ἡ τὰ ἠλοημένα ὄσπρια, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πωλοῦσα. οἱ δ ἰατρεῖον λέκιθον φασὶ καὶ τὸ δ ὡς ὠχρὰν χρυσοπώλιδα δ ὁ τὰς δύτειλὰς ὀπώρας πιπράσκων. σέλγη δὲ ἡ πυέλα της ἐγκυρφίας δοτοί εἰσιν. ὁ μὲν σὺν κλιβάνῳ, ὁ δ ἐγκυρφίας. ἐπὶ τῇ αὐοδᾷ ὠπτημένῳ. γήτια δ τὰ κρέμματα. ὁ οἰς δ τὸ ἀλιτραχήλιον, ἀπὸ τ ὄπισθεν κρέας. λωμάνιον δ, τὸ ὑπὸν τὸν τραχήλου, καὶ μάλιστα τῶν βοῶν. σίλλα δὲ ἐστιν, ὁ λιθρερὸς τὰς ὀφθαλμούς. ἡδύνειν δ, τὸ κοιλάζειν ἤτοι μαγειρεύειν καὶ ῥάδιος δ ἡ μάκτρα, ἤτοι ἡ πλατεῖα ἐστὶ σκάφη. ξηραλοιφεῖν δὲ ἐστι, τὸ ἄνευ λυτρᾶς ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. γνώμονα δ, τὸ δ σκιαθηρὸν τ σκάφης ἤτοι δ ὠρολογίου μέσον ἐπανεφηκὸς καινόνιον λέγει. ὁ τὰς ὥρας δείκνυσι τῇ ἑαυτῆ σκιᾷ. πόλον δ τὸ μέσον καὶ κοῖλον δ αὐτὸ ὠρολογίου λέγει. κρεμάμενος δ τὰς συγκλυδας οἴμῃ καὶ συρφετώδεις φησί. βύζιν δ, ἱπποκρηπι-

κῶς ἀκυσεῖον τὸ οἰονεὶ ἀφ' τῶν σωέχειαν ἢ ὄχλυ καὶ τῶν πίλησιν ἀθροεθυσμῶς ἐσεύειν καὶ ὠθεῖν τε καὶ ἀθίζεας. τᾶτο γὰρ ἢ ὠσίζεας σημαίνῃ. τὰ κόρα ἢ δηλονότι δυικῶς τὰς κόρας σημαίνῃ τῶν ὀφθαλμῶν. σκαρδαμύτειν ἢ, τὸ σκαίρειν πυκνῶς τὰ βλέφαρα. φαρμακὰν ἢ τὸ ὄμμαζε φησίν, ἀντὶ ἢ φαρμακὸ ἤτοι ἰατρείας δέας.

Διανεῦσαι] Ἀντὶ ἢ κολυμβῆσαι.

Γρυποπώλω] Ἐ'σι ἢ ὁ τὰ ὑτελῆ σκεύαρια πωλῶν, παρὰ τὸ χρῦ. ἕτως ἢ Ἀθηναῖοι τὸν ῥύπον φασὶ τῶν ὀύχων.

Λωμάνιον] Ἀμβρακιῶται καὶ Ἠπειρῶται τὸ ἀπὸ ἢ τραχήλυ φασὶ τῶν βοῶν ἐγκέμμον χάλασμα καὶ λῆγον εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραχόνων, ὡς φησὶ Διονύσιος ὁ Γ'υπκῶ. ἔσι ἢ Γ'υπκὴ πόλις Σικελίας. ἔοικε ἢ ὁ βοὸς λέγειν λωμάνιον, ἀλλὰ ζώων ἑτέρων τὸ ςηθύνιον. ᾧ τῶν βοῶν ἢ ἄχρηςον τᾶτο τὸ μέρος ὃ καὶ λαμύελδα φασί.

Ὠχρὰ μὲν ψυπία] Ἀντὶ ἢ ταχέως δραμών.

Λαπαγῶν κοπάδας] Εἶδος παιδιᾶς ὁ κοπάδων, τοιᾶτο. μέσου ἵς ατου χάρακος ἄνωθεν ζυγὸν κῦ κορυφὴν ἐπαίρων. κοπεκάτερον ἢ ἄκρου ὀζυγὸς πλάσιγγα φέρῃ. ἀνδριαντοειδῶν παῖς πλάσιγξιν ὑποκειμένων. ὁ κοπάδιζων τοίνυν λαβὼν εἰς τὸ ςόμα ὑγρὸν ὀπῶν οἷνον ἢ ὕδα]ος, καὶ πλήσας τὰς γνάθους, ἀφίησι τῶν χειλέων ὑπὸ μίαν ςάγονα ἢ ὑγρὸ κῦ ἢ πλάσιγγων. αἱ ἢ δεξάμεναι κοῖλαι ὄσαι καὶ κοπεκλιμέναι τῷ βάρει κῦ τὸ ἐπικρατὲν ἢ ὑγρὸ φέροντι κῦ ἢ ὑποκειμένων ἀνδριαντοειδῶν. κῦ κρύσασαι ἀνὰ μέρος ἑκατέρα κατὰ τῶν ἑτερόζυγίαν τὰς ἀνδριάντας πεῖσι ἦχον ἀποτελέσιν ὃς δύφρασίν τὸν ἔρωτα. ὡς τῶν παιδικῶν κατευτυχέντος. ἐρωτικὴ, ᾗ ἡ παιδιά. εἰ ἢ τῶν πλασίγγων ἡ λάπτε ἀμμαρτοῖ, ἡτίασε δικεῖ ὁ ἔρως, καὶ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἠμελήσε. καλεῖ ἢ τὰ ἀνδριαντάρια μάνεις. οἱ ἀκεκλέσεροι δὲ περὶ κοπάδων ἀμφιλαβόντες, δύο φασὶν εἶναι εἴδη κοπάδων, καλαμικῶν, καὶ ὀζυτόφων. ὁ μὲ καταχλὸς, ποιᾶτος ἦν τὸ οἰονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ περίσωπόν τι. ὃ σμαλεῖτο μάνης ἐφ' ᾧ ἔδη πεσεῖν τῶν καλαβαλλομένων πλάσιγγα ὡς Ἀριςοφάνης φησὶ. γνήσιόν σοι τῶν καλαμικῶν κοπάδων. ὁ ἢ δι' ὀζυτόφων τοιᾶτος. ἀγγεῖον τῷ λεπτοειδῶ ἐοικὸς πλῆρες ὕδατος ἐπῆκτο. ὀζυτόφων κενῶν ἐπιπολαίοντων, ἅπερ ἂν καπεδύεν ταῖς ἀπὸ τῶν ςομάτων πεμπομέναις λάπτεσιν ὁ ἀγὼν πλάσιγγας ἢ, τὸ ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν, τὸ πινακίσκιον λέγῃ. ἐὰν ἢ μόνον τύχῃ αὐτῆς ἐπὶ τῶ μάνιν πεσέσα. παρῆλθε ἢ ὁ κοπάδων εἰς τὸ συμπόσιον, ὅπο τῶν περὶ Σικελίαν πρῶτον εἰσαγόντων. πρὸς ἢ τᾶτο κυκλοτερεῖς ἐποιᾶντο οἱ δεῖπνοι, ἵνα πάντες; εἰς τὸ μέσον πλέγλες ἢ κοπάδες, ἔχοντες ἐξ ἴσων ἕ ἀποςάσεων ταῖς λάπτεσι βάλλειν καὶ περὶ νίκης ἀγωνίζεσθαι. ὅτου βάλλειν δὲ μόνον ἐφιλοτιμοῦντο, ἀλλὰ καὶ τῷ καλῶς. ἐπὶ γὰ ἢ ἀεςερὲς ἀγκῶνα πῆς ἑαυτὸν ἐπερείσας, ὀρθῶς ἀφῖε τὴν λάπτα, ὡς ἐνίοις μέγα φρονεῖν ἐπὶ τῷ κοπτίζειν, ἢ ἐπὶ τῷ ἀκοντίζειν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ ἐν τῇ σωμηλίᾳ κοπτίζειν ἀπὸ τέτε βαρβαρὸν κὴ ἀθέμ..... εἰρῆσθ.

Ἐν ἰριδακίνοις] Εἶδος ἔρτων οἷ ἰριδάκινοι.

Ἀπερυθριάσαι] Ἐπίπηδες ὁ παιγνίμων τὸ ἀπερυθριάσαι πέφηκε ἀφ' τὸ γελοῖον. βάλλεται σ' αὐτῷ σημαίνειν τὸ, τὸ ἐρύθημα, ἤτοι τὸ αἰμα-

πώδης

πῶδες τῶν ὀφθαλμῶν ὑπογλαύκωμα· λημαλέον δὲ, τὸ σὺν λήμῃσι φησὶ, καὶ τὸ διεφθορὸς τὸ ὑγρὸν ὃ καὶ μὴ λέγωμεν, δῆλον.

Ἀ πηθημένοι] Ἀντὶ δὲ ὑπόδυσάμενοι. ἐδήμησε γὰρ τὸ ἱμάτιον· ἔστιν δὲ μοι αὐτὸς ταῦτα δὲ γελοίως καλῶς ποιῶν ἀφαλάτιεν· ὡς καὶ ἀποφάσεως μὴ ὑπάρχης γάλωθος, αὐτὸς ἀποφάσεως οὐ εἰσκων ἂ ἀφαλείπῃ.

Σωτηρίεντες] Ἀντὶ δὲ ἀκάλως ἀφτείψαντες καὶ ἀναβάντες ἀκάλως, ὃ ποιεῖν εἰώθασιν ἐπί τινων παιδίων οἱ νικῶντες ἀναβαίνοντες ἐπὶ νῶτον τῶν ἡττημένων. ἔνθεν καὶ καταναυσιάζομεν, εἶπεν. τὸ δὲ ἐμπαίζαντες, οἱονεὶ παίζαντες ἐν τῷ συμποσίῳ. ψυχροβαφὲς δὲ, τὸν ψυχρὰν φησὶ πύελον, ἐν ᾗ φησὶ ὑποδύντες ὡσεὶ δελφῖνες τὰς κόρρας κυδιόωντας ὑπὸ τῷ ὕδατι ἀκολυμβῶμεν. τὸ δὲ ἐξυόμεν, ἀντὶ δὲ ἐκτενιζόμεν. ὀδυντωτὸν γὰρ ξύστρον τὸ κτένιον φησι. κήπιον δὲ καὶ σκάφιον εἴδη κυρβᾶς.

Οἱ κλαδίας μὲν] Δίφρος, ἢν ἀναπαύσασθαι φησὶν. ἀσκηνίτης δὲ, ὁ ἀτελὴς κρόκβαθος, συμφορῶν δὲ ἀφαπαίζων εἶπεν ἂν ὄρφνον.

Δίχηλαι ὕεσιν] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἡδέα ὄντα καὶ ἐδώδιμα. ὠσαύτως δὲ καὶ αἱ χελίδες τὰ ἀπὸ τῶν χειλῶν τῶν ζώων εἰς μῦκης ἀφαιρεθέντα φησὶν ἀκροκάθεδρα.

Καὶ τοκάδες ὡός] Ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκυβάζον οἱ τῶν παλαιῶν βιοφάγοι βρωμᾷ π. συγκόπτοντες πολλὰ κρέα καὶ τυρὸν καὶ ᾠδύνην αὐτοῖς βρώματα.

Καὶ λοβὸς ὃν πυγήν] Λοβὸς ὃν πυγήν, τὸ ἦπαρ φησὶ τὸ ἀπὸ πυγήν. μυπαθὲς δὲ ἐστι τρίμμα ἀφ᾽ σκορόδων καὶ τινῶν ἄλλων. μελιπῶτην δὲ, οἱ ὃν μέλιτι θλακοῦντες. ἀπωδὸν δὲ ἀλεκτρυόνα, ὃν πυρηνηκότα. λειπογνώμονα δὲ βᾶν, τὸν τὸ γνῶμα ἀποβαλόντα, ὅ ἐστι ὀδὰξ ἀπὸ γενετῆς.

Ἀ ὑρτικὴν] Σκεύασμα βαρβαρικὸν ἀφ᾽ καρδάμου καὶ πρόσων, ὡς λυπκὸν δὲ κιλίκιας χρῆσθαι τούτῳ φασὶ τοὺς βαρβάρους.

Θεῖα] Τὰ φύλλα τῆς συκῆς. λέγεται δὲ ὅτως καὶ ὃ ὡς..... σὺν δεσμεύμενον βρῶμα. ὡς καὶ νῦν τοὺς ἀσεφίδας τι ποιοῦσιν εἰς αὐτὰ συσκιάζοντες αὐτὰς, ἀμέλει καὶ τοῦτο φησὶ σημαίνων αὐτὸν νῦν ἐπεὶ καὶ μελιπῶτην παρώκεν δ, οἷ εἰσιν οἱ νῦν λεγόμενοι πέτσικοι.

Κωπαίδες] Ἐγχέλεις λέγει βοιωτικῶς, τὰς ὃν τῆς Κωπαΐδος λίμνης πολὺ ἀφερέστας τῶν ἄλλων· ὅτι δὲ ἰπνοκαῆ τὸν κλιβανίτην ἄρνα.

Δελφινίδος τραπέζης] Οὕτω λέγει δι᾽ ὃ τὸ δελφίνων τύπῳ τοὺς πόδας ἔχειν.

Κρυψιμέτωπος] Ὁ ἀφ᾽ μέλανος ὃν τῇ ἀνακλάσει τὸ μέτωπον ὑπακρύων. μυτρεργὴς δὲ, ἀπὸ Μενεκράτους τινὸς ὑαλοψοῦ τοῦτο κατασκευάσαντος εἴδη τῶν ποτηρίων. ἃ ἦσαν καὶ τῷ πυθμένι μεγάλῳ ἔχοντα τὸν λαβὴν· ἀφ᾽ ἧς καὶ σύλαβὴν αὐτὸ κέκληκε. καὶ βομβυλιὸς δὲ τὸ τροχῦλον, οἷα τὰ νῦν πιζάκνια. διτροκύπελλα δὲ τὰ μικρὰ μέν, ἐς χώνης δὲ τύπον ἐξειργασμένα. γηλυφὴ δὲ τὰ ὀρύγκεια λέγει· σύρυγαδὲ τὰ βαθέα καὶ πλατέα. σῦσμα δὲ τὰ λεπτοχειλῆ. ἀνεμεφόρητα δὲ, τὰ ἄλαφρότατα ἀφ᾽ λεπτότητα. Διὸ ἐπήγαγεν ὑμενόφρακα. κύμβια δὲ, τὰ τροχῦλα μέν, βαθέα δὲ καὶ φικλίδες τὰ τροχῦλα καὶ ἀβαθῆ. γραμμοπτερὰ δὲ, τὰ γραμμὰς ἴσως ἔχοντα. κυκλίκιον δὲ τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρ-

πλά-

πλύτλω νῦν κηλᾶσιν. ἀκροθώρηξ ἡ, ὁ μέσως πως μεθύων. διηθύφης ἡ, ὁ σωφρόνως λπὸ Ϝ δίκην ἀφᾶν. χρυσολίκνος ἡ, τὸν χρυσοχόον φησί. λεῖρον, τὸν γυναικεῖον κόσμον λέγᾳ ὡΔᾷ ὃ ἡδὺν εἶναι, παρόσον ἡ τὰ ἄνθη λείρια φαμὲν· ἐλκόδια τὰ ἑνώπια, ὡΔᾷ τὰ τοῖς λοβοῖς τῶν ὤτων σύμμορα. πίδας τὰ ψίλια. ἄδικον ἡμέρον κῆμ ἄλογον τὴν δίκης μὴ ἔχουσαν ἢ δικανικὰς λόγους. ἐχεγλωττίαν ἡ, τὴν λόγῳ ποιοῦσαν τὴν γλῶτταν. ὀπτὸν ἢν σώφρονα, ὡΔᾷ τὸ δύκολον καὶ τῶν ἀπραγμόνων ὀρᾷ. ἄχρηστα τὰ κακὰ, οἷς οὐδεὶς ἐχρήσατο. σύητειον ἡ, τὸ λεπτὸν κὴ λάβρον ἱμάτιον. ἀρρηθωπιὰς ἐκκοσίως ἀφοσύρων εἶπε τὰς πλεκτὰς ἀφ᾽ τὴν μυρηρεωδίαν αὐτῶν.

Γ᾽πνολίθης] Τὸ ἐτῆ σωφρονείας μιλιάριον.

Ε᾽πέτρεπεν] Ἀντὶ Ϝ ἀπέπεμπε.

Βακχαρίδι] Εἴδος σύντριμμα θες μυρώδες. ποδεκτύπη ἡ, τὰ τύμπανα. τελωνίσεται ἡ, ὄργανον μουσικὸν, ὅπως λπὸ Ϝ χήμᾳ κηλύμβιον.

Λεῖρον πικὰ σκρότου] Ἤτοι γυναικεῖον κόσμον ἐξ ἐνθημάτων ποικίλων κὴ ἀνθινὸν καθότι λείρια τὰ ἄνθη φασὶν, ἢ κὴ χρύσεον κόσμον, ἡδύνοντα τῇ ὀσφρᾷ τὴν ὄψιν. Διὸ κὴ λειριόεσσαν ὅπα Ὅμηρος φησὶν, ἢ ὥσπερ λῆρον φαμὲν τὴν ἀδολεσχίαν ἀφ᾽ πέρᾳ Ϝ δούλος περιττόν. εὕρηκε κὴ τῦν ὅτῳ λῆρον τὸν Ϝ ἡλίῳ κόσμον. ὡς ὠφελιμότατον τ᾽ χρείας κὴ παρέλκοντα.

Ἀμηχάνη] Ἀντὶ Ϝ κατά πινα τρόπον· ὅσον δή π ἀπημελῶν, ἀντὶ Ϝ ἐξυβριζόντα, σκρώζοντα τὴν ῥαπτίαν, περιφρονοῦντα, κὴ γὰρ ἀλιμηλάς παύρους φησὶ τὰς ἐξοιστρώσας, κὴ τὴν ἀγέλην ἀφ᾽ γενναιότητα ὑπεῖξας, κεκρυπτόσεμα δὲ κὴ ὠφελήσιον, κὴ ποδοκάκας ἀλύσεις εἰσὶν, αἱ μὲ χειρῶν, αἱ δὲ τραχήλων, αἱ ἡ ποδῶν. τὰ ἡ ἐκτόμβατα, Ϝ γελοῖα ἕνεκα παίπλαγξ. οἷον τὸ ὑπόδαιμον κὴ πορδαλέον ἀ. δῆλα πᾶσιν. ἀκροκνεφὲς δὲ, τὸ ὀρθρινὸν φησὶν ἔπ σκοτίας ὕσης. ἡσυχθρία ἡ, ἢ ὡς ἄν τις εἴποι ἡσυχολωσύνη. παίζοντα ἡ κῦ σεαυτὸν τὸ ἀπηγχόνησα. ὀκλάξ ἡ, ἀντὶ Ϝ ἐπιγόνυ κεκμηξίς. τὸ ἡ βαυκαλᾶν, οἱονεὶ ἀφεβρέχειν, ἢ βοᾷ κηλᾶν κὴ συρίφων ἀφ᾽ Ϝ καθαπίζειν ὡΔᾷ λοῖ. σωσεχὶς ἡ τὴν φάρυγγα, ἀντὶ πεπισμένον, σωπεθλιμμένον. ἀναφλῶντα ἡ, ἀντὶ Ϝ αἰσχρῶς τὸ αἰδοῖον τ᾽ πο.. θης γυμνοῦντα. ἠμμένος ἡ λέγεται, κὴ τὸ φιλοθρόνως ὠφεσύγειν τινί, σκοπάδον ἡ, ἀντὶ Ϝ Σκόπα ἔργον. τῶν ὠφελουμένων γὰρ κὴ ὅτῳ ἀγαλματοποιῶν.

Λαὲξ πατήσας] Ε᾽πὶ τῶν συνοχημένων μὴ συμφορᾶις, ἀκρβαλέος δὲ τούτους σύδυντων λέγεται παῦπε, ὡς κὴ σὺ τραγῳδίαι Σοφοκλῆς, ὃ γάρ ποτ᾽ ἂν γένοιτ᾽ ἂν ἀσφαλὴς, πόλις σὺ ἡ τὰ μὲν δίκαια κὴ τὰ σέβρονα λάγδην πατεῖται, κατίλῳ ἡ ἀνὴρ λαβὼν πανοῦργα χρεσὶν ἔργα κηδόμει πόλιν.

Τὸν μίρλαπα κὴ χιονοφακτῆαι] τὰς μαλακὰς κὴ αἰσχρὰς, ὅτῳ συμμόθων. ὅτοι γὰ χῖον κὴ μύρτα ἐλάμβανον Ϝ μὴ ὠφελίρως συναχνοῦν.

Παρηβηκότες] Προσυπακουσέον εἶναι.

Τρυ-

Τρυφαλίδας] Τὰ ἀπὸ τυρῶ ἐπιμήκη πεπλασμένα.

Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ἃς κολύμβους δρυπέπεις· αὐτοὶ γὰρ εἰ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν διαρρύωσι ἢ δένδρα ἃ σκιάζουσι ἢ ὕπνος. νάρκας δὲ, τὰς κολυμβήτας λέγει. ἐξόνυχα δὲ τὸ ἐξεσμένα εἶλυγεως ἕνεκεν. πλακοῦντα δὲ ἐξ ἐντέρων ἐγκεκορδυλευμένων ἃ ἀφ' ἑτέρου κρεοβυλείδη εἶπεν, οἱονεὶ ὡς κρεόβυλον ἀναδεδεμένον. ὁ ἢ νῦν συνήθεια χορδὸν λέγει. παιδαγωγὸν δὲ τὸν διδάσκαλον· διέμπλεον δὲ τοῖς πολλοῖς αἰσχροῖς ἐπιτηδεύμασιν.

Συνυθλήσομεν] Συνυθλήσομεν, ἀντὶ δὲ φλυαρήσομεν.

Δηλοῖ] Ἀντὶ δὲ λέγειν ἐπιθυμεῖ.

Εὐφορεῖται] Ἀντὶ δὲ φορᾷ τῷ πνεύματι φερομένῳ, ἀκροκυματεῖται δὲ, τοῖς μετεώροις τοῖς κύμασιν ἐπὶ διολισθήσεσι· ἔκτορας δὲ καὶ ἰχάδας καὶ ναυσιπόδας, τὰ σιδηροβόλια φασί.

Πλεῖ καὶ νεῖ καὶ θεῖ] Ἐπαικτικῶς τῷ κακοδαίμονι τὸ σφοδρικὸν ταύτα· καὶ πλέον ἐπὶ τοῦ ἀπὸ ἧς ληφθείσης εἰκόνος τὸ τελαρμένος νεώς. τὸ ἀπόγειον εἶναι δεικνύει γὰρ ἀπὸ τούτου, ὡς ληρούντως αὐτὸς διαλογίζεται.

Καταρραμένῳ] Καὶ τοῦτο ἐπαικτικῶς ἐποσκωπτικῶς εἰς τὸν ὀνομαστοποιοῦντας κοινὸν γὰρ τοῦτο καὶ δὲ Φορμικὸν τὸ κατερραμένη.

Καὶ πάντα ὁμοία λῷ] Γνῶσι ἀπὸ τῆς, πᾶν ὁμοία, παροιμίας.

Μησάρχου] Τὸν Πυθαγόραν λέγει, ἀφ' οὗ τὸν πεντετῆ σοφιστὴν. ἐπίτηδες δὲ τὸν Ἀθηναῖον ἀντὶ δὲ αἰδεσιμωτάτου, ἀναίσχυντον εἶπε, ἀφ' οὗ βαλὼν τοῦ τῶν λέξεων πλάσου, καὶ θηλυμόρφου τὸν Ἡρακλέα πάλιν, ὃ ἐπὶ τῶν κατακειμένων ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀπισθόμορφον δὲ, ἀντὶ δὲ ἐπεσταμένον. καὶ τοῦτο δὲ ἀβάλλων τέθεικε τὸν χρησάμενον. τὸ γὰρ ὀπισθόεν ἐπὶ δὲ ἀπὸ δίου κινουμένου, ἤτοι σοφιστοῦ κεῖται. ῥιναυχήσειν δὲ ἀντὶ δὲ τοῖς ῥισὶ καυχήσασθαι, ἐποίησε γὰρ τοῦτο ῥινολιβάνους, ἤτοι ἀφ' οὗ ῥινῶν ψοφοῦντες ἐπ' ἀφορμαῖς πόνων καὶ χλόης. ἀκροθαρθῶν δὲ, ἀντὶ δὲ ἐπιχέσιν τῶν κατεμμένων πάσχουσιν.

Κῆπος ἐμπίκρας] Πλατωνικὸν τοῦτο καὶ σημαίνει τὸ ἐγγὺς. καὶ τὸ σκορδίναλος, σημαίνει τὸ μετὰ χάσμης ἀβασανίστως.

Σιλληπορδία] Σιλληπορδεῖν ἀφὸ σώφρονι τὸ ῥηγιᾶν καὶ ἀδρύνεσθαι. ἔοικε δὲ αὐτῷ διὰ τὸ λέξεως ἐπὶ τὸ κακεμφάτου αὐτὸ μεταλαβεῖν. ὡς ἂν ἀφ' οὗ πορείαν τῶν λέξεων καὶ τὸ μέχρι ἐπὶ ταύτας φορεῖν, ἐξαγκωνᾶσθαι αὐτῷ τοῦ χαστρὸς, καὶ ἐπὶ τὸ ἀπανδοῦσθαι ἤδη τὸν ὄγκον ἐπήρμαται· πολλοῦ δὲ τοῦ ὄγκου ἀποδιλιθομένου εἰκὸς καὶ τὸν ψόφον ὑμέτριον ἔσεσθαι.

Mſ. in fol. Λεξιφάνης. νεοχμοῦ] καινοῦ. [ἀνέγνωκε] ἀνελόγισε. [πεδοῦ] [illegible]. [ἢ δι' ὅς] εἶπεν αὐτὸς. [εἴλω θέρεσθαι] ἀλέα καὶ αὐγὴ πλὴν θερμαίνεσθαι. [ἐλινύσεις] βραδυνεῖς. [σὺν δύποτε τε] ἀντὶ δὲ ποτὲ ἐσθαι δύναμιν. [τράμιν.] τράμιν, οἱ μὲ τὸ τρῆμα τῆς ἑδρας. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ μέχρι τὸ ὄχθης δὲ βαλάνου. [ἀγδηρᾷ] * τὰ χείλη δὲ ποτα- [illegible] τὸ εἶναι αἰνίγμα καὶ διεφθαρμένος. τὰ ἀναχόμενα

* Hunc locum visum est maculatum, prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde apparet circa quam infida Librarii, quæ tanta fuit, ut nisi aliunde fuppetereret subsidium quid sibi voluerit Scholiastes ne Oedipus quidem conficeret. Sed bene est quòd

λέγ[ε] Δ[ὲ] τὸ ὑστερη παπάλης ῥάνω εἰ τὸν ἱερὸν ἄνδιν μέρο κήπω. [βρεφκώνων] δύσπλειπα λάχανα. [σκανδίκων κ] βρεφκώνων. ἤδη λαχάνων εἰσὶ σκάνδικες κὴ βρέφκωνα. [κή[χρεων] ὄσπελον. [λεκιθοπώλιδι] λεκιθοπώλις ἡ τὰ ἀλληλεσμένα ὄσπελα, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πωλῆσαι, οἱ δὲ ἰατροὶ λέκιθον φασὶ τὸ Ϝ ὠᾧ ὠχρὸν. [ῥευμοιοπώλη] ῥευμοιοπώλης δὲ ὁ τὰς ὀθονίας ὀπώρας πιπράσκων. [πυελάτῳ] πυελάτης δὲ κὴ ἐγκυρίας ἐπὶ τῇ ἀποδοχῇ ὠπημένος. [τὰ σέλγη] κοινὰ δεῖπνητήρια. [χήτεια] τὰ κρόμμυα. [οἶδον.] ὥσ[περ]χηλίον ὄπισθεν [λοχάνιον] λοχάνιον δὲ ὑπὸ τ τραχήλου κὴ μάλιστα τ βαῶν. [σίμ⟨ω⟩] ὁ Δ[ιάφορ⟨ος⟩ τὰς ὀφθαλμὰς. [ψύπα] ταγήνας. [κατατείνας] δεσμῶν. [ἠδύνειν] σκυθάζειν, ἤτοι μωμερύειν. [κωνδόπου] μακτρᾶν. [μιλῶ] καθαίρειν. [ῥιδικίνας] ἄρτυς. [ξηραλείφησας] ἄνυδ λυτρᾷ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. [ὁ γνώμων σκιάζῃ μέτῳ τὸ ὡρολογίῳ μέσον, ἢ σκιὰ δείκνυσι τὰς ὥρας. [βύζειν] ἐπιῤῥημωτικῶς γ τὸ σίζεσθαι σημαίνῃ. κρεμμύῳς δὲ τὰς συγκύδας κὴ συρφετώδεις καλεῖ. [δυσωπῶ] ἀμβλύνω. [ἐπιτεθόλωσθον] ἐτάραττον. [ἀπερυθριᾶσιν τε] τὸ ἐρύθημα ἀπακαθαίρει. [λημαλέοις] σωλημάσις. [διεργὸν] ὑγρὸν. [ἀπηθήμασι] ἀπαδυσάμασι. [Ε'ξυόμεν] ὀκτενιζόμεν. [κήπιον] εἶδος κυρᾶς. [σκάφιον.] εἶδος κυρᾶς. [ἀσκώντως.] ἀσκώντης · ἀτελὴς κράδδεσ⟨ος⟩. [σκελίδες.] τὰ ἀπὸ Ϝ σκελῶν Ϝ ζώων μῆκος ἀφαιρέμενα, ἅπερ φησὶν ἀκρονάελα. [ἀδυρτάκη.] σκύασμα βαρβαρικὸν Δ[ιὰ] καρδάμων κὴ πεφύτων. [ἐμβρυδόχον.] τρίμμα ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκυασμένον. [λοδὸς] ἢ παρ. [μελιτῖδ᾽] ὀκ μέλι⟨τ⟩ πλακοῦντες. [κ ἀλεκτρυῶν ἤδη] τὸν πυρηθρικόν. [ἱπνοκαῇ] κλιβανίτῳ ἄρνα. [λειπγνώμονος] τοῦτο γνῶμα ἀπόβαλον⟨τ⟩. [μεντορίσγης] ἀπὸ Ϝ Μέντορ⟨ος⟩ ἐσκυασμένον. [βομβυλιὸς] στρογγύλος. [δειροκύπελα] τὰ μακρὰ μὴ εἰς χοῦνας δὲ τύπον ἐξηρτασμένα. [γηγενῆ] ἐστρόκεια. [δρυχανδῆ] βαθέα κὴ πλατέα. [δῦσμα] λεπτοχειλῆ. [ἀνεμοφόρητα] ἐλαφρότερα Δ[ιὰ] λεπτότητα. [γραμμωτικὸ] τὰς γραμμὰς ἔχοντα. [κυμβεῖα] κύμβεια στρογγύλα κὴ βαθέα. [φιαλίδες] στρογγύλα κὴ ἀβαθῆ. [κολίκιον] τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρολύπτιν νῦν καλοῦσι. [διάμυσι] ἀνὰ Ϝ κλεῖσιν τὸ στόμα. [κύκλησές τις] εἰσέφερε. [δικηδίφης] ὁ σωκήγρ⟨ος⟩, ἀπὸ Ϝ τὰς δίκας διφῶν τὸ ζητεῖν. [χρυσοτέκτων] χρυσοχόον. [ἐλλόγια] σώπια. [πέδας] ψέλια. [ἄδικος ἡ ἡμέρα] τὰς δίκας μὴ ἔχουσα. [κὴ ἄλογος ὡς ἂν ἐν ἐγκεγλωττίας ὕσης] δικανικὰς λόγους μὴ ἐχούσης, ὀργὴ ποιήσῃς τῷ γλώττᾳ. [ἄχρηστα] καινὰ. [δύπίδρια] λάδανον κὴ λέπτα.

Εὐνέχ⟨ος⟩.

P. 840. Mſ. in 4. Ὅλως ἀκόλουθος] Ἐπὶ Ϝ ἄκρου ὑβρίσεως ἀκολάστοις

quod quæ hic eſſe debebant ad verbum apud Suidam legantur: τὰ χαλεπώτατα ποταμῶν ἄνδικα κίνυσι, διὰ τὸ εἶ ἴνιπα, καὶ ἀκρεμ. Τ περίπλους δὲ τὰ ἀναχαίμασα λέγ[ε], διὰ τὸ ὑστερεῖν τῇ τῶν ἀνέμων. Ἄνδικα, ῥᾴδιος τ τῆς κίνησ. Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ ex oſcitantia Librarii hic natæ ſunt, latet vox παπάλης cujus ſine dubio à Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox illa loco ſuo mota quærant acutiores.

λοις χρωμένων εἴρηται τοῦτο. καὶ γὰρ ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμαξῶν ἀναβαίνοντες, ᾠδὰς ἄμα τε περίεπλοι, καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀκροώμενοι εἶναι, ἕσκωπτον ἀλλήλους, ἀφ' ὧν παροιμίαι τὰ ἐξ ἁμάξης. ὥστ' ὀνόμασται τάχιον τι ἐπὶ τῶν σκώμμασι χρησθαι εἰώθασι, ὅλως εἰπεῖν ἄμαξας.

Καὶ ἐξ οὗ τὰ πάτρια ἐχίγνετο] Εἰς Ἀριστοτέλη ἀποσκώπτ, ὃς καὶ τῶν ἐκτὸς δύο περίεσι μέρος τὸ δύδεκαμοιρίας τίθεται.

Εἰσὶ δ' ὁ Ἀριστοτέλης] Γράφει ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἄγρια δὲ ἄθροις ἔχων] κακίμφατον τοῦτο. καὶ ὃ φασὶ οἱ ἰδιῶται φύσιν ἀντὶ φύσεως.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδῷ] Ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος, ὅν Ὅμηρος μίτρᾳ ἐνέτεινεν.

Mſ. in fol. Εὐνῆτας· ὑπερβλαπτινόμβοι] ὑπερφιλονεικοῦντες. [διεφέρομεν] διεμφέρομεν. [ἀμφήεσσι] ἐπιφιλόνεικοι. [μεταποιεῖται] ἀπαιτεῖται. [βακηλὸς] βακηλὸς μέγας, ἀνόητος, γυναικώδης. [τὰ μετρίως τῶν ὄρχων βάλλ' ἐς κόρακας, μιχρὲς εἰ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἔγνωκας. [ἀνδρίζει] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τὶ ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Mſ. in fol. Ὑποθημοσύνη] δύγμα. [ἐπικορέωσι] ἐπιτηκέωσιν. [ἀνεμώλιον] μάταιον. [ἀφυὴν] ἀδικίαν. [ἀμφιεῖν] ἀκλησίαν. [ἐσημήναντο] ἐσημειώθη. [ἐμήσατο] ἐμηχανήσατο. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀποφαλίνη] φρενοβλάβειν. [ἐπιείκη] μέτρια. [ἀτρεκέως] ἀκριβῶς. [ὑποθέσθαι] διδάξαι. [πρηκτῆρα] κερματιστ. [οἰνωρήτη] ὀκνηρὸν [Ἀφροδίτης γ' † τοπικέος] ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος ὃν Ὅμηρος μίτρᾳ ἰσόρησεν. [ἄρμα] φρονίδα. [χρείη] σχόνεια. [σφετέρῳ] οἰδν. [κάρφεα] κάρφη, ξηρὸς καὶ κάρφος χόρτος. [δύμεριος] ῥαδίως.

Δημόκλου βίος.

P. 857. Mſ. in 4. Οὐ μὲν ἀνίπθις] Ἀντὶ δ' ἀπηχεδιάσας.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγαπακτήσαιμι γ' ἂν εἰπεῖν] Σημαίνει γὰρ τὸ περαῖον καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχειν συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰχρῶς πᾶσι καὶ τὸ ἀφροδίσια ἐνεργαῖς.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἀπίσκωψε. καὶ γὰρ δακτύλιος λέγει καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν] Οὐ γὰρ ἔδει ἐ εἰπεῖν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ἐτιμήσατ μι πολιτείᾳ. ἀδιανόητον γὰρ τοῦτο καὶ ἄδηλον, πῶς τινι εἰσχεράψαιθ αὐτὸν φρατρίᾳ, ἐκ πολλῶν φρατριῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκροτημένης. οἷον Οὐελίων, Φλαυΐων, Ἀεμηλίων, καὶ ἄλλων τελείων. εἰ γὰρ πάσαις ἐπολιτογραφήθη εἰς ἂν. ἀλλ' ἐκεῖ ἄρα ἔτυχε χρῶν εἰπὼν

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendum τῷ Ἄρεϊ ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ρ'ωμαίων εἰσερράψαι πολιτείᾳ. ἵνα τὸ πλατὺ τοῦ ἀορίστου προσλαμβάνοι καὶ αὐτὸς ἡ ὅτι Ρ'ωμαῖον βασιλεὺς ἐποίησε με. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐν τούτῳ προδηλοῖ, ὃ καὶ αὐτὸς ὁ Δημόναξ ὑπέθετο διορθοῦμαι, ἅμα δὲ καὶ σκώπτων, ὡς μὴ καθαρῶς ἑλληνίζοντα, Ἕλληνα βαρβάρου εἶναι.

Καὶ Λακεδαιμονίου πνα] Ἐμέμφιζον γὰρ ἑαυτοὺς Λάκωνες πλείοσι, καὶ εἰς τοῦτο αὐτὸν ἀποσκώπτει.

Ἀντὶ τῆς βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀμαυρῷ ὡς ὑπερείσιον διόρθωμα.

Λέοντας κολοῦσιν] Καὶ γὰρ οἰόμεθα τοὺς ἀνδρείους, εἰς λέοντας ἀπεικάζοντες, ἃ λέγει λέων ἐστίν.

Δρωπακιοδῆναι] Ἀντὶ τοῦ, τὸ αὐτῆς αὐτὸν ἀξίωσον ἀτιμίας. ἧς καὶ αὐτὸς σοι νῦν ἐπιμέμφεται, τὸ αὐτὸν γὰρ τὸ πτίσθαι, τῷ δρωπακίζεσθαι ἔστι δὲ ἄμφω, τὸ τὰς τελίχας δὲ παντὸς σώματος μοδδῶν χείσματι.

Κωναίριον] Τοῦτο γὰρ Κωναίριον πέπονθεν Ἀθηναίος ὑπὸ τῆς Πέρσας ναυμαχίᾳ τελεκᾷ τοῦς Πέρσι τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς.

Ἐλέου τὸν βωμὸν] Εἰ γὰρ ὁ ἔλεος βωμὸς οἰκτίρμονας κηρύττει Ἀθηναίους ὡς ἂν ἀπάχοιθε, φησὶ, τοιοῦτον ὑμῶν πρᾶγμα θεᾶσθαι.

Ἔρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ἐρωτικῆς] Ἄγαν, καὶ φυσικῆς θεωρίας ἐχόμενον τὸ χωρίον, ὅτι τὰ ὑπὸ γενέσεως πάσχοντα ἀπὸ τῶν ὑλικῶν αἰδίως, οὐκ οἰκεῖα ἔσιν ἀποστέργειν τὰ εἴδη ὑδιλεκτῶς, ὁ δὲ τοῦ ἐναντίου ἐπικράδε ἀνέπαφα, ἀλλ' ἡ ὑστέρα παρουσία, ὡς ἀεί τινα ἄνεσιν ὑπομηθεῖσα τὸ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου ἐγκράτες ἤδη ἐνεργείας. τούτῳ γε δὴ καὶ τῇ ἀνὰ μέρος ἑκατέρων ὑπαλλαγῇ, σώζεται καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀφορμὰς λαμβάνον τὰ ἤδη κεκμηκὸς ἐπανάγεσθαι τοῦ ἐπίονος, τῇ τοῦ ἐναντίου κατεδοχῇ.

Οὐ γὰρ Ἠλιάδες] Διὰ τὴν Πασιφάην ἐπεὶ ἥλιος ἦσαν ὁ μῦθος Ἀφροδίτης τοῦρος ἠράσθη.

Οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις] Ἐπεὶ καὶ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔγκλημα Ἀφροδίτη γενομένη, εἴτε δυσώδεις αὐτὰς ποιήσασα, ὀκκοίτας αὐτὰς ποίησεν τοὺς ἄνδρας αὐτῶν ἠνάγκασεν.

Δικρότων] Δίκροτον ἡ δύο εἰρεσίας ἔχουσα.

Βιάζεσθαι γυναῖκα] Τοιοῦτον τὸν Φιλινίδα διὰ Φιλοκράτης ὁ Ἀθηναῖος κωμῳδιοποιὸς ἐξεπόμπευσεν, ὡς ἐπιεικιείαν καὶ πτισθέντα.

Οὐχὶ τὸ μελιχρὸν] Γράφεται, οὐχὶ τὸ μελοποιόν.

Βεβαιοτάτης ἐρώτων] Εἰ πάντα τοῦς τὸ τέλος ἡ φύσις ἀφωρίσατο. οὐδὲν δὲ τῶν ἡδέων ἐπενόησε τοῦς τὸ τέλος, εἰπέμοι κατόροπτε, τὸ πλέον ἡδονῆς ἡ ἀρρενοφροσύνη ἐπαγγέλλεται, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν μίξις τοῦς παιδοποίαν. ἡ τε βρωμάτων ποικιλία, τῷ σωματικῷ σύστασιν, ἡ τε ἰμερτὴν τῷ ἀπὸ τῆς θηλύσεως ζῷα σωτήρησιν, καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως. ἀλλ' ἐπὶ κεφαλὴν σοι τὸ δύσφημον. ἄλογον εἰσάγειν τὸν τάξαντα τῷ φύσιν θεόν.

Κωλιάδας εἰ τύχοι] Ἐπίσταται τοῦτο Ἀφροδίτης, οἷς εἰκὸς τὰς θεατὰς θαμύρειν τὰς χλιδώσας τῶν γυναικῶν. Φρυγίαν δὲ δαίμονα, τῷ Ρ'έαν λέγει. ὥσπερ καὶ τούτων θαμύρυσιν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀώρους τῶν γυναικῶν. ἐπεὶ καὶκείνη τῷ Ἄττιδι τοιαύτη ἐνυμφόσθη. ποιμένα δὲ τὸν Πάριν, ὃς

διὰ

λὸν Φρυγίας κομιδὴν εἰς Λακεδαίμονα, εἶλεν Ἑλένην τὴν Μενελάου. Καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις] Ἢ ὅτι Χαρίκλεις μὲν Κορίνθιος, Ἀθηναῖος δὲ Καλλιμηδίδης ὁ τὴν νικῶσαν ὑποκριτὴς αὐτῷ ἐνεμβάλλων. ἢ δ' Κορίνθῳ μὲν ἀνακεμένης Ἀφροδίτης. διὸ καὶ πολλὰ ὁ Κορίνθιος ἐγκωμιάζει μίξεις. Ἀθηναῖοι δὲ ἐπαιδεραστίαν κομῶντων. ἔστι τῇ μὲν φιλοσοφίαν καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τοῦ ὅλου μιαρᾷ καὶ ἀλλοκλήθρᾳ.

Mſ. in fol. Βυκολλώμενοι] κρατοῦχοι. [ἄλας] πλανῶνται. [ἀκκισμὸν] ὑποκρίσεις. [ὑπουργῶν] ὑπόνομον. ἐγχώριον. ὑποσφαῖραν. τὸ ὑπὸ ὀλίγῳ καὶ μικρὸν ὀλίγον. [ἴναυλον ἔχω.] μὲ ὑπὸ πολλῶ μυκηθμοῦμένου. [ἄρυσμα.] λαμβάνεις. [δικεύτων] δίκευε διῆρε. πολεῖς μοιχὴν εἶναι. ἢ καὶ δίκευε κατακόψασθε. πικὰ δὲ καὶ ὠμὰ πτώματα καὶ ὠμὰ τὰ πρώρας ἐκατέρωθεν παραλίοις † ἴχνωτο. ὅπως αὐτοὶ τὰ μὲν μεταφερόμενοι καὶ ἐπαλλάσσοι καὶ ἀναχρῶσι. καὶ τὰς ἐναντίας ὑπὸ τοῦ ὑποπλοῦ καὶ λαπάρας αὐτῶν σφάλωσι. [ἀκαρῆ] ἀκμῆς, βραχὺ, ὀξὺ. ὃ οὐκ οἶσθα χεῖρες. * ἀκαρῶς ἐπίρρημα ὑπὸ βραχείας ὥρας, ἢ ἀτόμου. [ἴφαλον] ὑψηλαπίλημα. [ἀναπεμπῶν] ἀναγελάσας, ἀνακαγχάσας. [κεμμωτικῶς] κεμμωλικῶς, ἀπὸ τοῦ κέμπτω οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ κάπτω κόμμος ὁ κεκομμένος πρόχοος κόσμος. κεμμωτικὸς δὲ ὁ ὑπὸ περιεργίας κόσμος, καὶ κεμμωλικὸν ἑβδιτέρως. [ἐσίασιν] συμπόσιον. [ἀψιμαχίαι] συναφαὶ μάχης. [ἀνάγειαι] ἀνάγειαι λέγομεν τὰ ναῦν, ὅτι ἀπὸ γῆς εἰς πέλαγος ἔρχῃ. [ἀπαίρειν] ἀπογενέσθαι. [σφεζῶν] νεάζων. αὔξων. σφύζων. βρύζων. δύσμορτῶν. ἀκμάζων. ἀνθῶν. [κλωσὶν] κλάδοι. [ὦρια] κατάκαιρον. [ὄρωνα] ἄκαιρα. [ἀμφιλαφὲς] ἀμφιλαφὲς κατάσκιον ἐκατέρωθεν, βοηθήμορον. ἀμφιλαφὲς πνευμονικὸν καὶ σπερικόν. ἀμφιλαφὲς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωθεν χαρτὶ λαμβάνεσθαι φωτὸς ἐστι. [ἀπὸ λεληθότως] λάθρα. [ἀντίτυπον] σκαπτὸν. [ζάκορος] ζάκορος. νεώκορος. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεύς. ἢ τὸ ναὸν σαίρων, τοῦτ' ἐστὶ τὸ σαίρειν παρ' Ἀττικοῖς. [αἰκείας δοκησιν] ἀκαιρίαν. καθαιρέτης. λατρεία. [Θεσσαλίαις] πολλ. [ἀπατινάσθε] ἐκπίνασθε. Φιλονεικεῖτε. [σωφρισθεῖς] ἐσωφρονισμένος. [ἀρκέμεθα] ἡγαπήμεθα. [ἀμέλγ] ἀλγ τοῦτο. [ἐπαρίχθη.] ἐπιδύμησεν. [Δεκιλείας] τόπος. [ἐπιτιχιζομένης] ἐποικοδομῶ. [ὀξεῖα] πυκνά. [τριδιὼ] τελεσθεὶς αἱ πεῖς γυναιξὶν ὡς ἄνδρες συνεῦσαι, ὅτι ἐδὼ φιλαίνις. [παιδικτόμῳ] ἀγαπητικῷ. [Λυκαίῳ] τόπῳ. [ἐπήρεαν] ..... ἄλγημα. [σκαδικτύμῳ] σκαδίκνυμαι καὶ ἐπιδίκνυμαι τοῦτο. ὅταν ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ τις ἢ λόγῳ φιλοτιμούμενος δηλονότι ἢ ζηλούμενος. [θηρεμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ μαθητὴς Περδίκκου ὃ Κτίσ. ὃς ἐπικαλεῖτο Κόδρος. [πέδε πη] τοῦτον τὸν τόπον. [κατωφρυώμενος] ὀφρύσι μετέωρος.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πῶς δεῖ ἰσοδίαν συλλογίσασθαι. ἐμοιφόδιον] μοιφοδεῖν τὸ

ὁδεύειν,

† Legendum videtur ἴσχοντο, hoc eſt, ſiſtebantur; atque inde etiam emendandus Suidas qui habet ἴσκοντο, quod vertit inſtructæ erant Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, δικαίρᾳ, quod non poteſt ſecari, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes χειρὶ λαμβάνεσθαι.

ἡμῶν, ἐπιεικῶς γὰρ αὐ ἀπὸ σκηνῆς ᾠδαί † ἡμῶν εἰσι. [τὸ τὲ Συνωπίας] τὸ * γὰρ Ἐμπεδοκλέους κεῖνος φησὶν, ἤτοι τὸ ἐναντίον τῶν μέλλων. [δύμελής] δύφθογγος. [ᾄδησεν] ᾄδειν ὀρθῶς καὶ ἔτεκε μῦθι. παροιμία ἐπὶ τῶν μεγάλα μὲν ἐπαγγειλαμένων, καὶ ἀξίων δὲ ἀξία τελεῖν τῶν. [οἰσύη] σὺν λύγῳ πεπλεγμένη. [παρασπάσας] εἰδὰς μέτρα Περσικῶν ὀκτὼ παιδία λ'. [τὲ Σαμόστε] σημεῖόν ἐστι Σαμοσατέως ὁ Λυκιανός. [σὺν Μηδίᾳ] Μισοπώγωνα. [γυμνητὰς] γυμνητὰς καλοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ τοὺς ψιλοὺς καὶ Γέτας καὶ Ἀγδίνης καὶ Θίους. [ἢ λὸπὸ Κόνωνος Τιτόρμου] † Τιτόρμῳ τῷ βυκόλῳ φασὶ καλεῖν χεῖν τὴν Κροτωνιάτιν Μίλωνα μεγαλοφρονῆσαι λέγουσι τῷ μεμιλῆσθαι τὸ σῶμα. ἦσαν γάρ οἱ μέγαν Τιτορμον τὸ σῶμα ἰδεῖν, ἐθέλετο λαβεῖν αὐτὴν ἔχων τὸ ὦμον. ὁ δὲ Τίτορμος ἔλεγε μηδὲν μέγα ἰσχύειν. καθεδὰς δὲ εἰς τὴν Εὐρυάνου καὶ θυμώδεστον ἀποδὺς, λαμβάνει μέγιστον λίθον, καὶ περὶ μὲν ἔλαιε πρὸς αὐτὸν, εἶπε ἀποδεῖ. δὶς καὶ τρὶς τοῦτο ἐποίησε. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἦρεν ἕως εἰς τὸ γόνατα. καὶ τέλος ἀρθέντα ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἔπος, ὀργὰς πεπνηκώς, καὶ ἔρριψεν. ὁ δὲ Μίλων μόγις τὸν λίθον † ἐνήνοχεν. εἶτα ἐπὶ τῷ ἀγέλῃ ἤλθεν ὁ Τίτορμος. καὶ τὸν μέγιστον ταῦρον ἄρειον ὄντα λαμβάνει καὶ ποδὸς, καὶ ὁ μὲν ἀπεθρᾴνευε μὴ ἐσιέναι, ὃν ἐδύνατο. παρελθὼν δ' ἕτερον τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ ὑπαναρπάσας καὶ ποδὸς ὁμοίως εἷλκε. ἦσαν γάρ οἱ ὁ Μίλων εἰς ἀέρα τὰς χεῖρας τείνας ἔφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ καὶ τοῦτον Ἡρακλῆν ἕτερον ἔσεισας; οὐτοῦθεν ῥηθῆναι λέγουσι τὴν παροιμίαν, ἄλλος δέ τις Ἡρακλῆς. [κάνδυν] χιτὼν ὁ Περσικὸς. [χερμαδίζεται] χερμαδίζειν καὶ τὸ πρᾶγμα χερμάδα σημαίνει καὶ τὸ πρᾶγμα χολάζειν, ὡς τὸ χερμαδίζειν ἢ βαλεῖν καὶ ὁ δῆμος. χερμαδίζεσθαι δὲ τὸ χερμάδα συλλέγειν. [λοπάσι] λοπάς. * τὸ βρῶμα καὶ ἡ περικειμένη ἔξωθεν τῶν κρομύων λιπὶς, ὥς τινες φασί. καὶ μέμνηται Ἀριστοφάνης λέγων, ὀξὶς ἢ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα χαλκῆ γέγονεν.

† Adde hic ex *Suida* ἐν κραγωδίᾳ, & lege ἔρρηνεν ἀντὶ τοῦ ἤνεγκεν quod sequitur.

* Quid faciant ad *Sinopenſem* Philoſophum, hoc eſt, ad Diogenem, hæc verba Scholiaſtæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc tranſlata fuerint, licèt alioqui nullum appareat in Scholiaſta noſtro luxationis veſtigium.

† Tota hæc hiſtoria verbatim petita eſt ex *Æliani* Variis Hiſt. Lib. XII. c. 22. ſi pauca excipias.

* *Ælianus* habet ὅσον ἐπ' ὀργὰς ὠκτὼ in Editionibus, ſed in Mſ. eſt πεντήκοντα, ut hic habet noſter.

† Eſt apud *Ælianum* ἐκύλισεν.

* *Suidas* λόπτον vel λοπτὸν habet, quod etiam ſignificatione multùm differt ἀπὸ τῆ λοπάς, quod apud Siculos præſertim *patellam*, apud Atticos præterea *leculum*, *capulum* ſignificat.

TELOS.